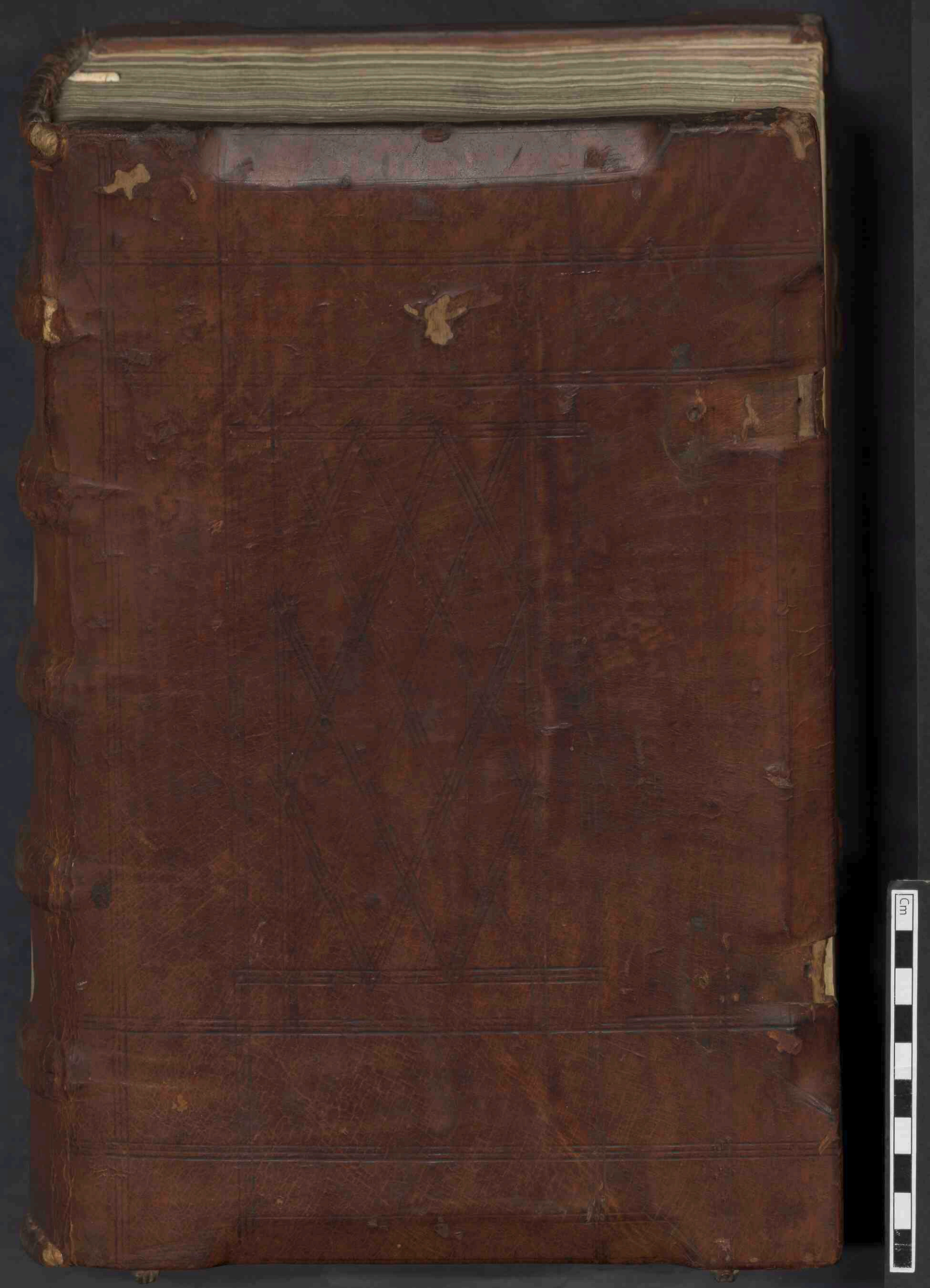
Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Super quarto se[n]tentiarum

https://hdl.handle.net/1874/461493

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

lariſ. ad oēs. n. clauſtrales hoc bñficiū extē
ditur cū eadē ſubſit cā in oībus. ⁊ ſicut dic
dñs Hoſti. ſatis patet q; dñs Inno. ſenſe
rit. ne quis a talu uiculo abſolui ualeat. ni
ſi ab illo q ordinē pſbyteratus hēt. Si aūt
p̄latus nō ē ſacerdos. uel ē excōicatus. uel
mortuus uel aliť qualitercunq; deficit ut
abſoluere nō poſſit ſēp ē ad dioceſanū. pp̄ū
recurrendū. ut p̄z p illud. ē. e. t. ad Monachi.
Et p illud quod hētur infra. e. t. c°. Canoni
ca. ⁊ ſic religioſoz p̄uilegiū ne ipos euaga
ri. opoꝛteat remanet ſemp ſaluum.

Secundus caſus

talis ē. Quidā religioſus manus uiolētas
iniecit in aliū religioſū eiuſdē religionis ⁊
monaſterij. mō queriť utꝛ a ſuo p̄lato poſ
ſit ab illa excōicatiōe abſolui. ℟ Rñdeo q;
aut illa iniectio fuit difficil'. ⁊ enoꝛmis. aut
nō. Si ſic. a p̄lato illius monaſterij abſolui
nō p̄ōt. eꝛ de ſen. ex. Cū illoꝛ. Si non. tunc
ſubdiſtinguendū ē. quia aut illa iniectio fuit
facta in clauſtro. p̄po. ul' infra ſepta dom⁹.
aut eꝛ. Si ī clauſtro uel infra ſepta dom⁹.
tunc a p̄lato p̄po p̄ōt abſolui. eꝛ ō ſen. ex.
Monachi. ⁊ c°. Cum illoꝛ. Si eꝛ. tunc mi
hi uidetur ſubdiſtinguendum. q; aut illa. ī
iectio fuit facta cū ſcandalo. aut ñ. Si ſic.
nō credo q; a p̄lato illius monaſterij poſ
ſit abſolui. quia rōe ſcandali iā eſt difficil'
⁊ enoꝛmis iniectio. Ar. ad hoc. eꝛ de ſen. ex.
Cū illoꝛ. Si aūt nō fuit facta cū ſcandalo
utpote quia unus aliū. pcuſſit nullo alio h°
uidēte. tūc uidetur multiſ ⁊ p̄babiliter q; a
p̄lato ſuo poſſit abſolui. Ar⁹ ad hoc eꝛ de
ſen. ex. Canonica. ibi. n. dr̄ qñcūq; ſe. pcuſſe
rint. ⁊ nō additť ī clauſtro. quia talis iniectō
grauioꝛ nō uť q̄; ſi ifra ſepta dom⁹ facta
fuiſſet. Sed contra hoc ē dñs Hoſti. ī ex
poſitiōe ultius decre. Cum illoꝛ. allegans
p ſe q. in eadē decre. dr̄. ſi ſe in clauſtro p
cuſſerint in quo uideť dare itelligi. quia ſi
eꝛ ſepta domus ſe pcutiunt p̄ p̄latū p̄puꝛ
abſolui nō poſſunt. ſed ſm eundē dñm ho
ſti. ē ad p̄opū dioceſanuꝫ recurrēdū. Ar⁹
ad h° extra de p̄uil. Cū capella.

Tertius caſus

talis ē Qui
dā religioſus iniecit manus uiolentas ī re
ligioſū alterius clauſtri. mō q̄ritur utrum a
p̄lato p̄po poſſit abſolui. ℟ Rñdeo q; aut
fuit iniectō difficilis ⁊ enoꝛmis. ⁊ tūc dico
q; a p̄p̄to p̄lato abſolui ñ poteſt. Si aūt
nō fuit difficilis ⁊ enoꝛmis. aut fuit facta ī
clauſtro p̄po. uel infra ſepta domuſ. aut ñ.
Si ſic. p̄ p̄latū p̄p̄ū ⁊ p̄latū ei⁹ q; paſſus ē i
Si ſic. p̄ p̄latū p̄p̄ū ⁊ p̄latū ei⁹ q; paſſus ē i
iuriā p̄ōt ⁊ debet abſolui. eꝛ de ſen. ex. Cū
illoꝛ. q̄ō p̄z dñs Hoſti. ibidē ſic debet ītel
ligi q; p̄latus illius q; pcuſſit iuramentum
rapiet ⁊ abſoluet ⁊ ſaltez ſemel pcutiet ut
fuerť forma'ꝺ ſueta. Prelat⁹ uero pcuſſi ſacri
pcuſſoꝛē uerberabit. quia p̄lato pcuſſi ſacri
fieri debet de iniuria ſuo ſubdito irrogata
⁊ monaſteriū pcuſſoꝛis p̄ꝛo pcuſſore ſatiſ
facere nō teneť. q; delictū pſone non ꝺz in
detrimētū monaſterij redūdare. eꝛ de ex
cepti. Cū uenerabilis. §. Intelleximus. ſi tñ
unus illoꝛ p̄latoꝛ ſuā uicem alij cōmittere
uellet hoc facere poſſet. ⁊ cōgruū uideret.
Si aūt nō fuit infra ſepta domus. tunc di
cas ſicut dictū ē in caſu p̄oꝛi.

Quartus caſus

tal' eſt.
Quidā religioſus man⁹ uiolētas iniecit in
clericū ſeclare. mō qr̄ ut⁹ a ſuo p̄lato ab ex
cōicatiōe quā pp p̄dcās iectiōem incurrit
poſſit abſolui. ℟ Rñdeo q; ſiue illa iniectio
manuſ uiolēta fuerit difficilis ⁊ enoꝛmis. ſi
ue non. nō niſi p ſedē ap. ut ſcādalū euitet
abſolutiōis grās poterit pmereri. extra ō
ſen. excōi. Cū illoꝛ. nec cōtra hoc eſt quod
infra. e. t. de monialibus dr̄. q; ſi in ſe inui
cē. uel cōuerſos. uel conuerſas ſuas manus
iēcerint temere uiolētas p eām in cui⁹ dio
ceſi monaſteriū fuit abſoluant'. q; ut dr̄ in
glo. eāſ illaſ abſoluit auctoritate pape. ſibi
p hāc decre. idulta tāq; ōlegat⁹ ad h°. ⁊ ſic
abſoluit oēs tā exēptas. q; ñ exēptas. ⁊ ſic
dic dñs Hoſti. ī expoſitōe ei⁹ dē decr. ex h°
quod ſpecialiter cōcediť monialibus. ut h°
monachis denegatū. Alig tñ dūt q; ſi reli
gioſus in clicū ſeculare eiuſdē monaſterij
manus iniecerit uiolentas. ⁊ iniectio fuerit
leuis q; ab epiſcopo loci p̄ōt abſolui. Ar⁹
ad hoc. extra de ſen. ex. Ex tenoꝛe. in fine.
audiui ēt aliquos dicētes. q; ſiue clericus
pcuſſus ſit clicus monaſterij. ſiue. nō. Si ī
iectio fuit leuis. ⁊ exinde nō ē oꝛtū ſcādalū
ab eō loci p̄ōt abſolui. q̄ō p̄batur p hoc
quod dicit in illa decre. Cū illoꝛ. Nō q̄re
alius p alio. Uel p̄ōt dici q; hoc itelligēdū
ē de opib⁹ ordinatis ad p̄miū ſubſtātiale.
q̄ō unus nō p̄ōt alij mereri ēt de opib⁹ q;
bus hō mereť dānationē eternā. quā unuſ
alij mereri nō p̄ōt. Ad 3⁹. ꝺō q; hic log
mur de ſatiſfactiōe ſm q; diſtinguiť ōtra
ōtritionē q̄ ōtritio eſt neceſſaria ad remiſ
ſionē offenſe. Ad 4⁹. ꝺō q; nō eſt ſimile
q; p̄miū uite eterne mēſuraťſm q̄titatez
charitatis. ⁊ actū uolūtatis iteriozū elici
tozū ex charitate. que nullus purus homo
alij potuit unq̄ de cōdigno mereri ꝓpter
excellentiā amicitie diuine. ſed ſolutio pe
ne nō eſt res tātu p̄cij. ⁊ ideo conceſſū ē ut
unus p alio ſoluere nō poteť poſſit ſolue
re. eꝛ⁹. Si homo ē alicuius ūmic⁹. ⁊ debet
eidē. 100. groſſos. talis p̄ōt illud debitū p
eo ſoluere qui ipm nō poſſet amicū ei⁹ fa
cere uel amicitiaz augere. Uel p̄ōt dici ad
ar⁹ ⁊ clarius. q; ſi homo nō p̄ōt mereri p
ſe p̄miū uite eterne. meritū xp̄i ſibi ſubue
nit mediāte ſacrī bapt. ſmi ſuſceptōe. ut p̄z
in puulis. Si poteſt mereri. quod p̄ōt ois
habēs uſum li. ar. cum aduitorio dei. tunc
eni non eſt rationabile q; alius poſſit ſibi
mereri ipo nolente. ſicut nec alius ſatiſfa
cere p̄ōt p̄ꝛo alio potente ul' ſatiſfaceꝛe no
lente. Ad 5⁹. ꝺicendū q; ſi unus obligat
ſe ad ſatiſfaciendū p̄ꝛo alio nō ſtati ē pp
hoc debita pena ſoluta. ⁊ iō alⁱ nō euo
labit quouſq; pena ſoluta fuerit. Si autez
queras utrū iſte ſatiſfaciēdo p alio ēt ſa
tiſfaciat p̄ꝛo ſeipſo. uī aliqbus q; non. q̄
tūc tāta pena q̄ neceſſaria eēt p uno ſuffi
ceret p̄ꝛo duob⁹. ⁊ pari rōne p tribus uel
quattuoꝛ. ⁊ ſic deiceps q̄ō eſſet ō iuſtitia;.
tñ iſte ſatiſfaciēdo p alio meretur ſibi au
gmentū ſubſtātiale p̄mij. q̄ō multo pl⁹ ualet
q̄; remiſſio pene. Et ſi dicas q; hō ñ poſ
ſit mereri p alio qn p̄incipaliť mereaťp ſe
quomō p̄ōt ſatiſfacere p alio qn ēt ſatiſ
faciat p ſe. ℟ Rñdeo q; p̄miū ſubſtātiale ē
bonū cōe q̄ō p cōicatiōnē nō minuiť. ſz re
miſſio pene bonū p̄p̄ū ē. bonū aūt cōe p̄ꝛo
p̄ꝛiū plur⁹ cōicatū minus cuilibet effeci
tur. Dīcit aūt uī q; q̄uis ille q ſatiſfacit
p alio illud opuſ nō ſit ex debito ſatiſfac
toꝛiū p ſeipō. ē tū ſm aliq ꝺ ſeipō ſatiſ
factoꝛiū p ꝺiuinā miſericoꝛdiā. ul' ſm alios
q̄uis non ſit ſatiſfactoꝛium pro ſeipō per
modum ſolutionis per quem modum eſt
ſatiſfactoꝛium p alio. eſt tamen ſatiſfac
toꝛium p̄ꝛo ſeipſo per modum meriti de
congruo.

Conſequenter queritur

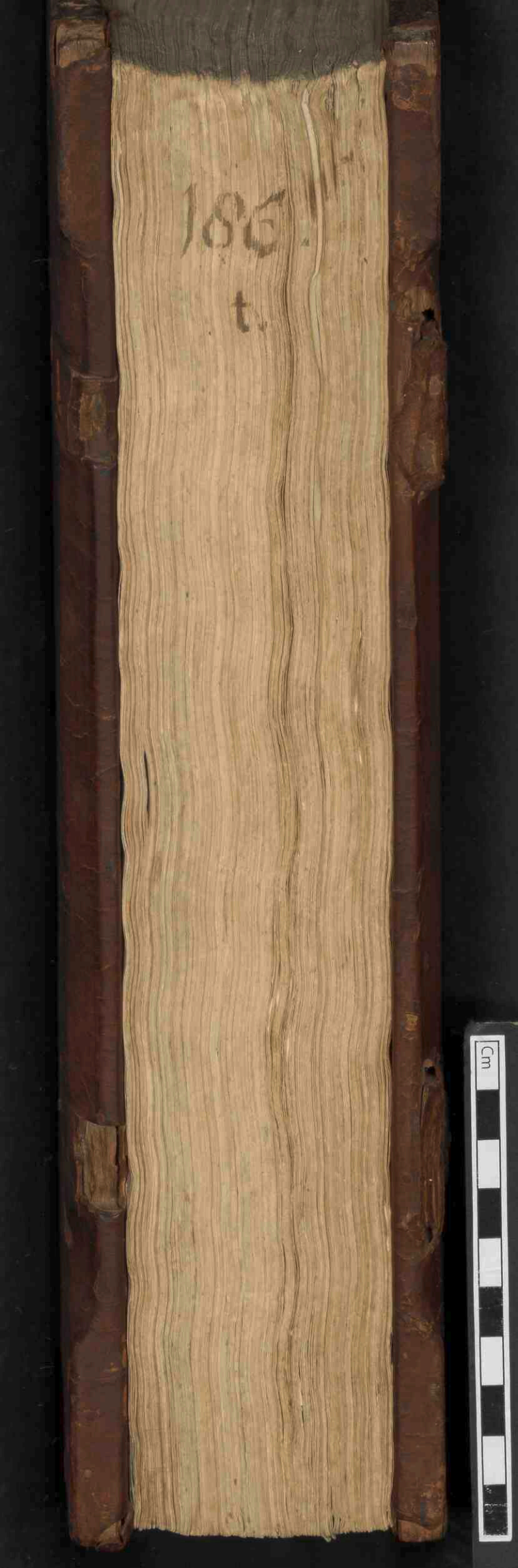
de. 2°. p̄ncipali. Et circa hoc queruné. 3ª.
1° utꝛ pena purgatoꝛij ſit grauioꝛ qua
libet tempoꝛali pena. 2°. utꝛ ſatiſfactoꝛia. 3°. utrum per miniſterium demonum
infligatur.

Primo oſtendo

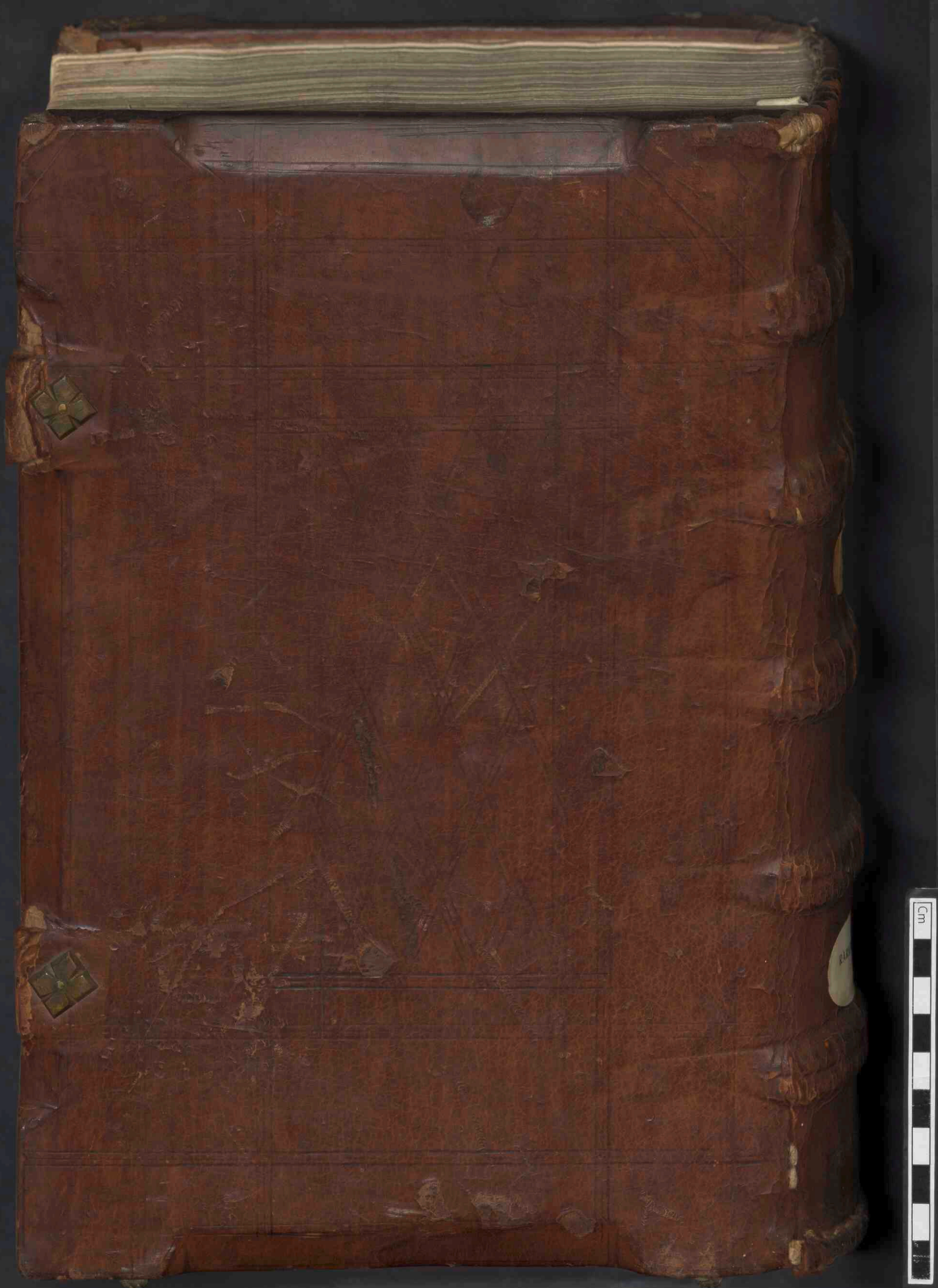
pe
na purgatoꝛij non ſit grauioꝛ q̄libz tpali
pena. ſm Phi. 2°. de aīa. Actuſ actuoꝛ ſūt
in patiēte ⁊ diſpoſito. ſz ꝺiunctū ex aīa ⁊
coꝛpe ē magis diſpoſituꝫ ad patiendū q̄;
aīa ſepata. g° magis affligiť homo a no
ciuo ī hoc mūdo q̄; aīa ī purgatoꝛio. Itē
ignis cōflagratiōis q; p̄cedet iudiciū pur
gabit quos ueniet purgādos. ſz eius du
ratio lōge erit minoꝛ q̄; duratō ignis pur
gatoꝛij. g° ꝛtus ſua in affligēdo erit ma
ioꝛ. aut aliq ſine ſufficiēti punitiōe tranſi
rent. Itē aīe in purgatoꝛio cū cognoſcāt
ſe ⁊ habitus q; ſūt in ſe. in ſe. uidēt habitū
charitatis. ⁊ ſe uidēt in ſtatu ī quo illum
pdere ñ p̄ōt. g° ſe uidēt a diuina amicitia
ſeparī nō poſſe. ⁊ ex conſequēti certe ſūt q;
habebūt uitā eternā. ſz cū tali certitudie
nō uī poſſe eē tanta pena ſicut p̄ōt eē cuz
talis certitudinis carētia. g° in hac uita ī
qua hoies nō ſūt certi de hūda uita eter
na p̄ōt eē maioꝛ pēa q̄; purgatoꝛia. Cōtra. magiſter in littera huius di. c°. p°. ⁊ ē
de pe. di. 7ª. §. Hoc aūt. dicit de igne pur
gatoꝛio. q; ⁊ ſi eternus non ſit. miꝛo tamē
modo grauis eſt. excellit. n. omnez penam
quā unq̄ paſſus eſt aliquis ī hac uita. nūq̄;
in carne tanta inuenta eſt pena. ſz mira
bilia martyres paſſi ſint toꝛmenta. Itez
Agazel. ſ. li. phſi. c°. 4°. dicit de purgato
ria pena. q; eſt cruciatus ineffabilis. ſz om
nis pena huius uite eſt ineffabilis. g° gra
uior eſt pena purgatoꝛij qualibet alia tē
poꝛali pena. Reſpondeo q; pena cauſať
duplr. ſ. ex ablētia boī amati. ⁊ p̄ūtia mali
oditi. ⁊ utroq; mō p̄ea purgatoꝛij maioꝛ

F. fo.
56
RARIORA

Cm

186.
t.
Cm

Cm

liber mgri xpofori de aemstel
ex traiecto inferiori oriundi.
pertinet ad carthusienses prope traiectum inferius

Miscellanea Theologica

Folio n°. 56.

Fol. 156–161 ontbreken.

652. **Richardus** a Media Villa (Middleton), Super quarto libro sententiarum. Venetië, Cph. Arnold [c. 1478]. 2°. F. 2°. 56

Typen 2, 3. — HC* 10984. — C II² p. 274. — Bl. 156—161 ontbreken.

Op het schutbl.: „liber christofori de aemstel ex traiecto inferiori oriundi". Zie over hem de aanteek. bij nr. 19. Daaronder: „Pertinet ad carthusienses prope traiectum inferius". — In oorspr., beschadigden led. band, waaraan de sloten ontbreken.

N. 157. A.

aa Incipit tabula
an aqua paduloſa
an obdormientes

bb an de meretricio
cum capitali
cerdoti qui eſt
maiori excõicatiõe
an ille qui litteris

cc Quare ꝓcipiebat
ad nubiles annos.
poſſit auctoritate
An ille ad quem

a Noua ſigna
quaſi formale
ſuſceptionem
ꝺtra augꝰ
ad primũ ad 2ꝰ

b ſemper habẽda
ad modum
inſtituẽdi alij
2° ſm opinionem
cõſequẽter que

c fidẽ facilius
maior repreſſio
3ꝰ. ꝺõ. q᷑ illa
obſeruaretur
excellit q᷑

d credi ⁊ intendi
furioſi uel
caracterez
ꝺ hanc opiniõem
p° utram per

e ut generatio
aliquo non
ſignificatiue
ergo a ſimili
dicendũ ergo

f eſſe ut ſpiritus
clauis ibidez
itẽ potentior
põt cõuertere
de pane fit

g tãtiam ibi
cũ bucella m
actu in ſubã
boetiũ de duabus
eſt eandem

h hec munera
dali uel de
ꝺuemt cuilibet
ad materiã dic
Alijs autem

i ſatiſſecit vñ
amicitie inter
hitũ eſt li
deputatum ad
exceptis coibuſ

k 4° 20 cũ
nõ poſſz
ſupra allegatã
particeps illius
taxilloꝝ eſt

l Jtez anſel.
ſibi nõ
ad aliquam
totũ cõplere
eorũdẽ pccõꝝ

m minorem permix.
pñia ſm eiſe
que poſſet
oi bono tẽpali
debet i ſeꝺa

n ꝺõ ex dictis
5° vtrũ
i hoſtiatĩ
abſolutionez
cõicatus nõ

o dari clauem.
tẽpe tenetur
accuſationibus
q̃ꝺuis accuſaret
per illud

p 3° vtꝝ mortalia
nec ẽ hominem
cõfitek tẽk.
aũt cũ qua
nõ tenetur

q ad ordinum
3° vtrũ bigami
ordo ſit ſacꝰ
cõfertur aliqua
diſcipulis potãtem

r uiros unũ
decre.di.5
ut occidatur
ſz ifames
Ad .3ꝰ. cũ

s nõ reuocabat
ꝺe iure ad
iuramẽto alio
ſuſceptiua
uir et mulier

t q᷑ nõ cõſẽſi
uocat p°
ret non
matrimonij
aꝺ cõſeruationem

v aliquoꝝ maloꝝ
eſt uirtutis
finalis que
ſi precedit
numerat inter

x uideꝯ et bene
uxoricidiũ
tertio queriꝯ
ſaluteꝫ n põt
qꝺ ſit i ipo

y ſupiorẽ talis
eſt neceſſariũ
gionẽ itrare
ta ad partem
uideat primo

z mili per ſolã
ſali ſi ulꝯ
aſpirare nõ
q᷑ refert
q᷑ tũc pari

7 ergo eſſet
i quãtitate
ꝑncipali
gritate nature
diuina potentia

ɔ auctoritates
tãtes purgabile
ſi pro eis
eã i nullo
ꝺixit mulieri

ꝑ dñi ad ſeruos.
alio i pertinẽdo
fuit reprobatus
Judicij ſit
tẽpus ſignifi.

A meſura ẽ
q᷑ nõ q᷑
poſſibiles ptici
nari per
Et uidetur

B Cõtra perfectior
perfectionẽ nature
eẽntie q̃z
uidet uideat

C eſt falſa
et ꝺicũt
qa nõ hñt
qñ ille a ſuis

D naturalis exiſtẽtie
ſe mouere
mõ mouet
nõ impedit

Incipit tabula

excellentissimi doctoris Richardi de media uilla super quarto sententiarum secundum ordinem distinctionum huius libri. Et p maiori euidētia ac faciliori mō inueniēdi questionēs que hoc ī voluīe ōtinēt diligens lector notare debet q; quecunq; questio ponit sub ista nota l' dictiōe. Utr. tūc significat questionē pricipalē distictionis. Si uero questio hic ī tabula scribit ul' ponit sub ista nota l' dictiōe. An. tunc non significat qōnē pricipales. sed elicit ul' eliciūtur si plures sunt ex questiōe pricipali. Et attēde diligēter ad corp; qōnis. et ad resp̄siones argumētor. et ibidē inuenies scom ordinē determinationē questionū mi; pricipaliū q; ī tabula ponūt sub ista nota An. Et hic ordo tenet a p̄noīato doctore in hoc libro

Dist. .I.

Samarita nus. ⁊c.

Utrū sacrm cōsistat ī rebus ⁊ vbis.

Utrum sacr; possit diffiniri

An principalius conueniat diffinitio subē q; accidēti.

An diffiniri minus conueniat enti p accidens q; accidenti.

An diffiniri minus ipropie cōueniat enti per accidēs cōstituto ex aliquibus realiter unitis q; enti p accidēs constituto ex aliquibus nō unitis. nisi ī itentione unū ad aliud applicante.

Uerum ille diffinitiones quas pōit Augu;. de sacro sint cōuenientes.

An aspersio aque benedicte sit sacramtum

An cōsecratio epi sit sacrm.

An agnus paschal' fuerit sacrm.

An ī illa diffinitiōe. sacrm est iuisibilis gre uisibilis forma cōuenētius ponat uisibile q; sensibile.

Utrū diffinitio illa quā ponit Hu°. p° li°. de sacris pte. 9ª. c°. 2°. ouetes sit.

Utrū debuerūt institui sacramenta ī statu innocētie.

Utrū post lapsū in lege nature.

Utrū in tēpore legis scripte.

Utrū ī.tēpore legis euangelice.

Utrū oes ceremonie ue. le. erāt sacra.

An ī no. le. sit aliqd unū. ⁊ id re q; sit sacr; ⁊ sacrificiū.

Utrū sacra ue. l. erāt rōnabilia.

An rōnabile fuerit p̄ceptū de comedendo agnū paschalē festināter.

An ī ue. l. fuert aliqua sacra p̄figurātia confirmationē ⁊ extremā unctionē.

An rōale fuerit q; sacerdos p tactū aquax expiationis per quas alios mundabat redderetur immūdus.

Utrū sacra ue. le. curabāt a corporali īmūditia.

Utr; ī susceptōe sacrox ue. le. ofer̄bat' gra.

Utrū ī susceptōe sacrox no. le. conferatur gratia.

An cōuenienter aductus Christi dicat' plenitudo tp̄ris ⁊ lex no. lex gratie.

An ex ui sacrī det' gratia conferēdi sacrm sicut suscipiēti.

Utrū sacrum sit' efficics'cā illius gre que confertur ī sacro.

An gra sacrorū sit nobiliori mō in sacris q; in suscipiēte ipam.

Utrū a passione xpi sit ī sacris uirtus seu efficacia.

Utr; uirtutū ⁊ sacrox sit eadē gra.

An uni pcco ī numero contrarier gra uirtutū ⁊ sacrox sub eadem ratione. aut sub diuersis.

Utrū in paruulis ī le. nature purgabatur ueniale pccm per fidē parētū.

An ad purgādum originale pccm paruuli sufficiebat fides alior q; parētum carnaliū.

An requiratur fides in actu.

An requiratur intentio applicās illū actū ad paruuli mundationē.

An magis requiratur ad illā mūdationez fides parētū q; charitas eox.

Utrū ī paruulis ī le. na. sufficiebat ad purgādū originale pccūz ifoztis fides parētū

An in subō fidei iformis sēp sit aliqd mortale pccm actuale

Utrū in le. na. sufficiebat ad purgandū in paruulis originale pccm fides sine aliquo sig° exteriori.

An paruuli poterāt per fidē parētuz regenerari in uteris mrum.

ACADEMIA PARISIENSIS

Que ⁊ quot fuerſ ſacr̃a ī le.na.⁊ a quō.⁊ qñ̄ . ⁊ quō fuerūt ĩſtituta.⁊ ſi erāt adul tis ad ſalutē neceſſaria.
Utrū cōueniēs fuerit circūciſiōis ĩſtit⁹ .
Utrū conueniēs fuerit mōi celebrādi cir cunciſionem ordinatio .
An cū ill' quos circūcidit Joſue ī Galgala fuerit diſpēſatū ⁊ ñ circūciđ̄ret uſq; tūc
Utrū ſuicipiēti circūciſionē conferret cir cunciſio gratiā .
An per circūciſionē potuiſſet pccm̄ origīa le remitti ſi p eā ñ fuiſſet data gr̃a gra tum faciēs .
An imprimebat caracterē in aīa .
An circunciſio p⁹ ⁊ expreſſi⁹ ſignificabat peccati remiſſionē q̄s gr̃e collationē.
Utrū cōuēiēs fuerit circuciſionis ceſſatio ſeu euacuatio .
An conueniēs fuerit ceſſatio legaliū alio rum a circunciſione .
An duraūit ī ſua v̄tute uſq; ad xp̄i paſſio nem .
An conueniēter dicatur circūciſio data fu iſſe in fedus ſēpiternū .
An bñ fecerit Paul⁹ circūcidēdo Thīoteū.
An ut⁹ turificādi r̃manēr̃ v̄buit ī no.le.
An xp̄s r̃uocauit facto p̄ceptū v̄ obſerua tione legaliū .
In expoſitiōe littere .
An Adā ſine medio deū uidebat añ pccm̄.
An circūcidēdo licebat alī p̄uēir̃ die octa.
An conueniēs fuerit nō obl̃ari mulieres ad circūciſionē .

Qui. .ii

Iam ad ſacra ĩnta ⁊c̄.

Utr̄ oīa ſacr̃a no.le.fuerſ ĩſtituta in remediū contra aliquē defcm̄ .
Utrū ſacr̃a no.le. debuerunt inſtitui ante Chriſti predicationē .
An debuerūt ĩſtitui añ Chriſti paſſionez.
An ſtatī cū fuerūt ĩſtituta ſacr̃a no le.ami ſerūt ſuā efficaciā .
Utr̄ oīa ſacr̃a no.le.inſtituta fuerūt a v̄o īmediate .
Utr̄ ſint tm̄ 7.ſacr̃a no.le.⁊ utrū ſit cōue niēter adornata .
Utrū baptiſmus Joannis fuerit ſacr̃z .
Utrū fuerit inſtitutus a deo .
An fuerit inſtitutus a Joāne .
An recte dcūs ſit baptiſmus Joānis .
Utrū baptiſmus Joānis cōferebat gr̃az ;
An iprimebat caracterē .
An fuerit pfectioz q̄z circūciſio .
Utrū baptizati bap⁹ Joānis r̃māſerunt. obl̃ati ad recipiēdū bapm̄ xp̄i

Qui. .iii.

Oſt hoc ui dendū eſt ⁊c̄.

Utrū baptiſm⁹ ſit ablutō ī aqua
Utrū ſit ablu⁹ actiua uel paſſiua .
Utrū ſit cōueniētes baptiſmi diffinitōes .
An in bap⁹ maīa ſit pricipalioz q̄z forma
Utrū mediātibuſ v̄bis ſit v̄tuſ ſāctificādi in aqua
An ī bap⁹ agēs p̄ncipali⁹ opeř imediati⁹.
Utrū ordinatio ad ſāctificādū ſit forma baptiſmi .
An illa ordinatio accidit reb⁹ ⁊ v̄bis.
An ſit v̄r⁹ q⁹ baptiſm⁹ diſpōitiue ſcificat.
An forma bap̄ plus hēat v̄ eē q̄z ei⁹ maīa
An p̄dicta ordinatio ad ſcificādū ſit ex du abus ordinatiōibus cōpoſita
Utrū in his v̄bis .Ego baptizo te .in no mine pa.⁊ fi.⁊ ſp̄ūs ſci.ita ꝺiſiſtat foz ma bap̄ p̄ciſe q;ñ liceat aliqd ſubtrahēr̃ l' addēr̃ ſeu p qñcūq; aliū mōz īmutar̃.
An interponere .
An uerbū p uerbo ponere .
An uerba corrūpere .
An uerba trāſponere .
An poſſit tradi baptiſmus in nomīe xp̄i .
An ſit baptiſmus ſi dicat .Ego baptizo te ī nomine trinitatis .
Utrū aliqd aliō ab aq⁹ ſit maīa bap̄ .
An baptiſmus ſit aliqua ſimilitudo ſepul ture Chriſti .
Utrum aqua artificialis ſit cōueniēs ma teria baptiſmi.
An ſit eiuſdez ſpēi cū aqua naturali .
An ſit cōpoſita ex .4. elemīntis .
Utrū aqua alij elemento uel elemētato mi xta ſit conueniēs materia baptiſmi .
An aqua maris ſit ꝺueniēs maīa baptiſmi.
An lyxiuiū .
An urina :
An ceruiſia .
An ſaliua .

An aqua paludosa.
An glacies.
An grādo.
An nix ante eor liquefactionē.
Utrū de necessitate unius actus baptizā di sit ministri unitas.
An puer sit baptizat⁹ si mutus īmergat. mancus uerba ꝓferat.
An plures sil' possunt baptizari ab uno.
Utrū de necessitate unius actus baptizā di sit ablutiōis ⁊ platiōis vbor similtas.
Utrū ad unitatē actus baptizādi sufficiat īmersio una.
An necessariū sit puerū ablui īmergedo.
Quod ps abluenda est. si totū corpus ablui nō pōt.
An puer sit baptizatus si tm̄ abluatur ei⁹ manus uel pes.
An piudicet efficacie sacrī puerū īmergē semel tantū.
Quis modus obseruari debeat i immergendo.
Utrū Christus instituerit baptismū ante suam passionē.
An Christus baptismū instituerit quando fuit baptizatus a Joāne.
Utrū homies fuer̄t obligati ad susceptionez baptismi añ xp̄i passionē.
An iudei remāser̄t obligati ad recipiēduz circūcisionē usq; ad xp̄i passionē.
An fluxus aque de latere Christi fuit cā ūtutis baptismi.
Utrū hōies fuerūt obligati ad susceptionē baptismi stati post xp̄i resurrectionē
An post passionē christi añ notitiā ꝓmulgatiōis de obꝛuatiōe baptismi fuerit fidei parētū ꝛmediū otra originale pccm̄.

Di. .iiii.

Hic dicendum ē ⁊c.

Utrū paruuli qui baptizātur recipiāt effectū baptismi
An fides ecclesie eos disponat ad illius effectus susceptionē
An recipiant bitū fidei.
An cū fuerint adulti facilius exeāt in actū credendi q; si nō eēnt baptizati.
Utrū ficti recipiant effectū baptismi.
An ꝛcedēte fictiōe ꝛcipiāt grāz baptismalē
An tunc deleātur ex ui sacrī ꝓius susceptī peccata mortalia q̄ fuerūt post sacrī susceptionē cōmissa.
An remittatur pena eis debita.
An tunc dleantur uenalia q̄ fuerūt post sacramēti susceptionē cōmissa.
An illi q non recipiūt effectū baptismi sint rebatizandi.
An fictio magis impediat effectū baptismi q̄z quodcūq; mortale pccm̄.
Utrū iā iustificati teneāt ad susceptionem baptismi.
An iustificati in utero.
An beata uirgo. Jo. baptista ⁊ apostoli fuerunt baptizati.
An baptizati baptismo xp̄i tenebāt circūcidi añ passionē.
An bap⁹ bēat aliq̄z efficaciā i iā iustificatis
Utrū martyriū ⁊ otritio sint baptismata.
An diluuiū debeat dici fuisse baptisma.
An trālitus maris rubri.
Ab ablutiones q̄ fiebāt in lege.
An spēs ignis misse sup apostolos die pentecostes.
Utrū baptismus contritiōis seu pñie sup pleat in adultis uicē baptismi aque.
Utrū baptismus sanguinis l' martyrij sup pleat uicē baptismi aque i puulis.
An ip̄rimat caracterē.
An puer p baptismū sāguis possit spūalit regnāri in utero matris.
An baptūs sāguinis iustificēt ex ui sacrī.
Utr̄ effectus baptismi sit dilectio oīs culpe.
An adultis sit necessaria pñia ad recipiedū effectū baptismi.
Utruz effectus baptismi sit remissio totius pene pccō debite.
An p baptismū apiatur baptizatis ianua paradisi.
An iudeis uenientibus ad baptismū sit aliqua penitētia indicēda
Utr̄ effect⁹ bap eqlis sit i quolz suscipiēte
An equaliter debilitet fomitē i oibus suscipiētibus ipsū.
Utrū infantulus expōitus cū quo ñ inueniatur signū seu testm̄ q; sit baptizatus sit baptizādus absolute ⁊ sub cōditiōe.
Utrū aliqs puulus ꝓiectus ab alq⁹ de pōte i aquā ītētiōe baptizādi ⁊ sub debita forma vbor debeat ꝛputari baptizat⁹.

Utr puer debeat rputari baptizat⁹ quem aliqs p chordā dimittit ī puteū ī calato ⁊ extrahit baptizar̄ ītendēs ⁊ vba debita ꝓferēs

An si demitteretur panni ī puteū ⁊ posiea exprimeret aqua sup puerū sub forma vboꝝ debita puer eet baptizatus.

In expōe littere.

An ille bonus latro quē penituit debeat reputari baptizat⁹ fuisse bap⁹ sāguis.

An melior sit consuetudo statī baptizare puerū q̄s expectare adultā etatē.

An baptismus aque sit melior q̄s baptisūs sanguinis ⁊ pñie.

An baptisūs sāguis sit melior alijs vuol⁹.

An baptisūs pēitētie sit quolz alioꝝ melior

Dí .v.

Post hoc scíendum. ⁊c.

Utrū Christus inquātuz hō possit pcā remittere in bap⁹.

An expellebat demones iq̄tū hō.

Utrū xp̄s mīstris sanctoꝝ cōtulit potestatē coopādi ad emūdationē īteriorez.

Utrū xp̄s aliquā potātē baptizādi potuerit dar̄ mīstris quā dar̄ uoluit. ⁊ q̄ ē illa

Utrū Christus cōferre potuit ptāte creādi alicui creature.

Utrū caracter sit aliquid absolutū ī aīa.

An sit ad disponēdū aīaz ad gr̄e susceptōnē

An ad distīguēdū baptizatū a ñ baptizato.

An ad assimilādū aīaz deo.

An educatur ī eē p creationē.

An sit qualitas.

An sit hitus.

An sit supnaturalis potētia passīa p quam caracterizatus pōt suscipe alia sacra.

An sit in aliqua illarū spērū qualitatis q̄s ponit phūs.

Utrū caracter sit in aīe essentia.

An sit in aliqua aīe potētia.

An sit in intellectu.

Utrū caracter possit deleri.

An ex sui natura determinet. potētiam ad aliquē determinatū actū uel passionē.

Utrū caracter p sacr̄m qdlz īprimatur.

An īpmatur per actus ututū.

An cōuenies sit q̄ īprimat ī bap⁹ ⁊ confirmatiōe ⁊ ordine tātū.

An xp̄s hēat uel hūerit caracterē.

Utrū baptisūs possit tradi ab hoīe malo.

An plus ualeat baptisūs traditus a bono ministro q̄z a malo.

Utrū baptismus possit tradi ab āgelo malo ī spe hoīs apparēte.

Utrū mal⁹ hō baptizādo peccet mortaliter.

An sacerdos curatus renuēs baptizar̄ puerū peccet mortaliter.

Utrū recipiētes baptismū sciēter ab hoīe malo peccēt mortalit.

An liceat recipe bap̄m a sacerdote q̄ non uult aptizare nisi pp preciū.

An licea emere ab eo aquā sctificatā si eā gratis cōcedere nō uult nz alia possit haberi.

Utrū nō hēns ordinē possit baptizare.

An sāctificatio aque sit ō necessitate bap̄

An liceat laico baptizare puerū ī aqua sāctificata.

Utrū non baptizati p̄nt baptizare.

An sacr̄z baptismi sit mīoris dignitatis q̄p sacramētuz ordinis.

Utrū idē hō possit seip̄z baptizare.

Utrū bonus angelus possit baptizare.

Dí. .vi.

Nunc quibus liceat ⁊c.

Utrū in baptizāte reqratur fides ad h⁹ ut uerū possit cōferre bap̄m.

An in bap⁹ pricipalior sit baptizās q̄z puulū offerēs.

An in offerētibus puulū reqrit fides.

Utrū in baptizante reqrat intentio.

An ille qui credit bap̄m nihil ualer possit intētionē hēre uere baptizādi.

Utrū sufficiat in baptizāte intētio pure ī hītu.

An baptizatus nō intēdēdo ut p h⁹ puer spiritualr̄ rḡnet. ſz ut p hoc aliqō cōmōz tp̄rale ꝺſeq̄t ipediat baptismi effectū.

Utrū puuli in utero matno possīt baptizari baptismo aque.

An sufficiēs cā seu cōueniēs q̄r puer non p̄t baptizari ī utero mr̄is sit. q̄ adhuc hēt eē distinctū a cā cōfectōis sue

Utrū in adultis reqratur usus rōis ad suscipiendū baptismum.

An obdormientes in uolūtate nō suscipiē di bapm possint dormiēdo baptizari.
Utrū i adultis hūtibus usū r ois qñ bapti zātur requratur ītētio ad hoc ut recipi ant sacrm baptismi.
An sēper requratur determiata ītētio i actu.
Utrū infideles adulti nō baptizati sint co gēdi ad suscipiēdū baptismū.
An heretici sint ad obseruādū fidē cōpel lendi.
Utrū illi q coacti suscipiūt baptismū reci piant caracterē baptismi.
Utrū puuli iudeorū et paganorū sit inui tis parentibus baptizandi.
Utrū baptismus sit iterabilis.
An principalior effectus baptismi sit gra q̄s caracter.
Utrū baptizatus se baptizatū ignorās pos tea faciēs se sub cōditione baptizari sit irregularis.
An rebaptizās ignorāter sit irregularis.
Utrū cōsuetudo de expectādo cōferre ba ptismū usq; ad sabbatū sāctū et pente costes fuerit rōabilis.
An cōueniēs fuisset diē expectare passiōis.
An diē epiphanie.
Utrū puuli debeāt cathetizari.
Utr cathecismus ante baptismū debeat fi eri
Quō intelligatur illud uerbū. Nolite sā ctū dare canibus.
Utrū cathetizare sit officiū sacerdotis.
Utrū per exorcismū potestas diaboli a baptizādo expellatur.
An hoc sit per naturalē uirtutē l' per sup naturalē.
An per uirtutē naturalē Dauid cathetizā do r̄primebat spm malū.
Utrū illa que fiūt q̄n baptizāduſ exorciza tur aliquid signficēt. r quid. r que sit forma exorcismi.
Utr illa que fiūt in sollennitate que post baptismū celebrāt aliqd significēt r qd In expōe littere.
An suscipiēs baptismū iocose recipiat ue re baptismū
An magister pus debuisset determinare d cathecismo r exorcismo q̄s de bap°.

Nunc de sacro cōfir matiōis rc.
Utrū chrisma sāctificatū sit sacri confirmatiōis determinata materia.
An xp̄us huic sacro determiauit illā matiā.
An Apostoli debuerunt uti i collatiōe h° sacramenti ipōne manuū loco materie.
Utr hec vba. Signo te signo crucis .confirmo te chrismate salutis. In nomine pa. r filij r spirit° scī sint huius sacri d uenies forma.
An corrūpatur essentia forme si dicat chri smate scificatiōis
An materia huius sacri sit duplex scifica tio uel una tm̄.
An i hoc sacro debeat nomiari signū cru cis cū non nomiet in bap° qui magis repraesētat passionē.
Utr soli epi p̄nt cōfirmar.
An non sacerdos ex cōmissione pape pos sit cōfirmare.
Utrū epi degradati possint confirmare.
An sit dra inter priuationē r suspensionē. r que.
An eps degradat° sit episcopus.
Utrū p susceptionē h° sacri possit ipedire uoluntatis abusus.
An intētio non suscipiēdi hoc sacrz ipedi at huius sacri susceptionē.
Utr susceptionē huius sacri possit ipedir infātilis etas. r femineus sexus r pua tio usus lingue.
Utrū in collatiōe huius sacri imprimatur caracter suscipiēti.
An caracter cōfirmatiōis sit eiusd spēi cū caractere baptismali.
Utr suscipiēti confirmationē gra gratum faciēs conferatur.
An gra que dat in hoc sacro sit eadē cū il la que datur in susceptione baptismi.
Utrū huius sacri susceptio sit necessaria ad salutē.
An tēpor ic dicti possit h° sacrz mistrari.
An tēpore tali possit moriētib° sacrz peni tētie r sacrz altaris ministrari.
Utrū sacrz cōfirmationis sit dignius sa cramento baptismi.
An detur maior gra i cōfirmatione q̄s in baptismo.
Utrū hoc sacrz sit iterabile.

An morbus contra quē ē sit iterabilis.
An hoc sacramētū sit dignius q̄z sacramē tū extreme unctiōis.
Utrū inunctō chrismatis ī confirmatiōe fieri debeat in fronte.
An hoc sacramētū debeat tradi a ieiunis.
An dēbeat suscipi a ieiunis.
An adulti suscepturi hoc sacramētū p̄us debeāt confiteri.
An frōs debeat ligari.
An confirmatus debeat abstinere a locati one capitis p. 7. dies.
Utr̄ ille qui cōfirmatur debeat te neri.
An possit hoc sacramētum suscipere si non teneatur ab alio.
Utrū a pluribus uel ab uno tm̄ debeat te neri ille qui cōfirmat.
An debeat teneri a confirmato.
An debeat teneri a monacho.
An possit teneri uir a muliere .uel eō.
An possit teneri ab illo q ipsū tenuit ī bap tismo:
In expōe littere.
An uirtus huius sacramēti sit donatō. s. s. 7 robur.

Di .viii.

Post hoc sacramētū baptismi ꝛc.
Utrū spēs panis 7 uini consecrate sint sacramētū no. le.
An sacr̄m eucharistie sit altissimū sacr̄m.
An p̄dicte species sit sacr̄z tātū.
An corpus christi sit sacr̄z. 7 res.
An corpus mysticū sit res 7 nō sacr̄z.
An ille spēs īmediatō repreſētant substan tiā panis 7 uini q̄z corpus xp̄i.
Utr̄ spēs pāis 7 uini ꝺsecrate sit unū sacr̄z
Utr̄ hō sacr̄z sit ꝺueniēs p̄figuratū.
Utrū hoc sacramētū fuerit conuenienter institutū.
An conueniēs fuisset ipsū īstitui ante xp̄i aduentuz.
An conueniēs fuit ipsum īstitui ante xp̄i passionem.
An post cenā.
Utr̄ hoc sacramētū debeat a nobis confi ci ante prādiū.
Utrū dēficiēte uno sacerdote ī ministran do ministeriū per sacerdotē aliū sup pleri debeat.
Quid ē faciēdū si nesciat ubi primus dimiserit.
Quid est faciēdū q̄n certū ē primū sacer dotē consecrasse corpus 7 sāguinē.
Quid faciēdū ē q̄n certū ē primū sacer dotē cōsecrasse corpus 7 nō sāguinē.
Utrū sacramentū hoc solū a ieiunis debe at sumi.
An īminēte mortis periculo possit licite sūi post alios cibos.
An pp guttā aq̄ cālter descedētez i stoma cuiscū sacerdos lauat os suū debeat di mittere celebrare.
An ille qui post victū matutinū ī sero bi bit possit sequēti die celebrare. si nō ite rū dicit matutinū.
An ille qui ita modicū in mane sumit de cibo'q'ō plene digestū ante horā misse possit illa die celebrare.
Utr̄ licitū sit statī comedere post sūptio nem huius sacramēti.
Utrū forma consecrationis panis 7 uini consistat in his uerbis precise. Hoc ē. n. corpus meū.
An hec cōiunctō. n. sit de essentia forme
An conueniēter ponatur ibi ōbū r̄tie p̄sōe.
An conueniētius ponatur ibi hoc uerbū ē q̄z hoc uerbū sit.
An cōueniētius dicatur. Hoc est corpus meū q̄z corpus xp̄i.
An hoc pronomē. Hoc. demōstret acciden tia panis.
An demr̄et subām panis.
An demōstret corpus xp̄i.
An sacerdos p̄ferat illa uerba materialiē tātuz aut significatiue.
An pronomē faciat demōstrationem ad in tellectū 7 sēsū simul.
Utrū forma consecratiōis sāguinis p̄cise consistat in his uerbis. Hic ē. n. calix sāguis mei no. 7 eterni te. mīsteriū fi ōi q pro uobis 7 p̄ multis effundetur in remissionē peccatoz.
An cōuenientius dicat pro multis q̄z pro omnibus.
An cōueniēter dicatur ī remissionē.
An conueniēter ponatur ibi calix.
An conueniēter nominetur ibi sanguis in obliquo.

An conueniēter ponatur ibi eternū.
An melius dicatur ministeriū fidei q̄z charitatis.
An conueniēter dicat. Qui pro uobis effundetur.
Utrū uirtus trāsubātiua principalius respiciat sacerdotē q̄z uerba.
An intentio sacerdotis sit de essentia sacramēti.
An simile sit de uirtute sāctificādi ī bap° per cōpationē ad baptizātē ⁊ de uirtute trāsubātia pcōpationē ad ꝺficiētē.
Utrū ūa forma sūi alia suā hēat opatiōez
An ex ui sacramēti ꝑmo ⁊ p se sint sub spē panis corpus.
An ex ui sacramēti prio ⁊ p se sit sub spē uini sāguinis tātū.
An totus Christus sit sub qualz illaz spērum.
In expositione littere.
An sanguis q fluxit de latere xp̄i significauerit h° sacr̄m. ⁊ sacr̄m pūe.
An sacerdos cōficeret sangninē si diceret hec uerba. Hic est sanguis meus.
An p formas superius positas uere dicat cōsecrari panis ⁊ uinū.
An uere dicatur cōsecrari species panis ⁊ uini
An uere dicatur consecrari corpus ⁊ sanguis Christi.

Di. .viii.

Et sicut due sunt res ⁊c.

Utz in h° sacro corp° xp̄i mādu cetur ueraciter.
An uerū corpus Christi realit̄ descēdat in stomacū per descensū speciei sub qua continetur.
An in susceptiōe digna huius sacri corp° Christi mysticū spūalī māducetur.
An aliquid de illis speciebus p successum emittatur.
An tā diu possit masticari spēs panis q ante q̄z trāseat guttur ꝺsinat sub illa eē corpus xp̄i.
Utz Christus in hoc sacramento manducetur utiliter.
An digne sumptiōis huius sacramenti sit .12. fructus utiles. ⁊ qui sunt illi.
Utrū oīs manducans corpus xp̄i sacramentaliter māducet ipsū spūalit̄.
An corpus xp̄i descēdat uere in uentrez bruti sumētis speciē sub qua continet̄.
An brutū sic corpus xp̄i sūēs ipsū sumat sacramentaliter.
An aliq māducēt ipm spiritualiter q non māducāt sacramentaliter.
An in casu grauis ifirmitatis necessariuz sit sumere h° sacrz si possit hēri.
Utz exūs in pcō mortali peccet mortalit̄ sumēdo hoc sacramētū.
An ille q non ē ī pcō mortali tū credit eē peccet mortaliter sumēdo h° sacr̄m.
An ille qui ē in pcō uenialī peccet ueniaaliter sumendo hoc sacrz.
An ille q est in pcō mortali excusetur a p̄cepto sumēdi corp° xp̄i ī paschate.
An peccet aspiciēdo hoc sacrz.
An peccet tāgendo.
An contritus ñ cōfessus peccet mortalit̄ sumendo hoc sacrz
An si liceat h° sacrz sūer ad uitādū scandalū ꝓprie ꝑsone.
An ad uitādū scādalū populi.
An sacerdoti qui iā īcepit sacruz mīsteriū ⁊ recolit se cōmisisse pcm̄ mortale de q° non est cōfessus liceat ministeriū pficere cū proposito cōfitēdi.
Utz ꝓpter aliquid q̄ nō est peccatum teneat̄ hō abstinere a susceptiōe huius sacramēti.
An pp cōcubitū cū ꝓpria uxor̄.
An pp nocturnā polutionez.
An ꝓpter ꝓbabile uomendi piculū.
An debeat hoc sacr̄m dari ifātibus.
An illis q sēper fuer̄t furiosi.
An furiosis q ante q̄z intrarēt furiā h° sacrāmtū in statu debito petier̄t.
An ūuste excōicati excludāt a susceptiōe huius sacramenti.
An suspensi.
An interdicti.
An mulier tēpore mēstruoz teneatur abstinere a susceptiōe hui° sacramēti.
An semiflui.
Utrū sacerdos peccet q sciēter dat hoc sacrz exūti ī pcō mortali.
An grauius peccet illud dādo peccatori

torio q3 si pijceret in lutū.
An licitū sit sacerdoti dare hostiā nō cōse
cratā crīnoslio occulto petēti corp9 xpi
in publico.
Utrū sacerdos peccet dādo hoc sacrm hy
strionibus 7 magicis.
An debeat eis dari stati per cōuersionem.
eoz.
Utrū sacerdos hoc sacrz dare debeat ill'
q de crimine sunt suspecti.
Quid est suspicio temeraria.
Quid est probabilis.
Quid est uiolēta.
Quot mois cōuicitur hō de crimie.

Di. x.

DAncitem alij 7c
Utrū corpus xpi sit sub spe quātū ad uerā
eius substātiam.
An corpus xpi incipiat eē sub spe panis
sine sui mutatiōe.
Utrū corpus Christi sit sub spe quantuz
ad eius uerā quātitatē.
An si aliqs cōsecrasset in triduo mortis
xpi fuisset sub sacro corpus sūm aia.
An quātitas corporis xpi circūscribatur
a quātitate spēi.
An ei cōmensuretur.
An quātitas corporis xpi sit sub spe panis
mediāte subā corpis.uel eo9.
An deus posset subāz corpis xpi ab accī
tibus separare.
Utz filius dei posset facere corpus suum
eē in illa spe ut in loco sub quo cōtinet
in sacramento
An locatū sit i loco rōe q3titatis p9 7 p se
An deus posset facere q9 aliqd corpus eēt
i loco 7 nō circūscriberetur ab eo.
Quid ē corpus eē in loco.
An corpus xpi sit in loco spēi ut in loco.
An oē qd continetur ab alio ita q9 nec ex
cedat .nec excedit sit i eo ut in loco.
An deus possit trāsubāre subāz panis i
aliqd corpus nō p̄exīs qd eēt sub illa
spe illi mō sicut corpus xpi sub illa ē.
An corpus xpi iq3tū ē sub sacrali spe sit i
aliquo ut in loco p se.
An isto mūdo manēte posset deus de no
uo facere aliqd corpus qd nō eēt locus
nec in loco.
An aliqd existēs i loco possit sine sui mu-
tatione desinere eē in illo loco.
Utrū xps filius dei possit facere corpus
suū eē in plurib9 locis simul.
An deus posset trāsmutare dimīsiones pa
nis i dimensiones corporis sui.
An rō formalis corporis exītie xpi sub il
la spe sit trāsubātio subē panis i ipz.
An corpus eē hic includat ipz ñ eē alibi.
Utrū deus posset trāsubāre subām panis
i quātitatē corporis sui.
An eē in uno loco tm cōueniat corpi eo ip
so qd litatū ē.
An substātia corporea i icorporeā possit
cōuertere:
Utz deus possit trāsmutare subāz panis
eādē in numero i plura corpa.
An subā panis conuertat' i mebra corpis
xpi rōe totius aut eo9.
Utrū corpus xpi ut cōtētū sub spe sacrali
possit moueri.
An per accīs idem simul possit moueri 7
quiescere.
An aīa dū actu perficit corp9 moueatur
localit' per motū totius tm.
An xpi corpus sub sacramēto simul possit
moueri sursū 7 deorsū.
An uersa hostia uertatur corp9 xpi.
An aliqd per se moueri ut ē in loco 7 illd
idē non per se moueri ut ē in aliquo ñ
ut in loco contradicāt.
Utrū corpus xpi ut cōtētū sub spe sacra
mentali possit īmediate tāgi.
An subā spūalis creata tāgatur a loco.
An si deus crearet aliquē lapidē nō infra
ultimā superficiē celi ēpirei nec ipā tāgē
tē 7 posset celū empireū pforari posset
protēdi lācea usqz ad ipz qua tāgeret.
An si corpus xpi cōsecratū reseruatū i cēa
fuisset sub sacro usqz ad horā qua fuit
clauis pforatū sēūisset dolorē ex illa p
foratiōe cātū.
An Christus sub sacramēto posset tāgi a
se ipso.
An hō si eēt nusqz posset ducere manum
suā ab una pte sui corporis ad aliā.
Utrum corpus xpi sub spe possit uideri
uisiōe intellectuali.
An p naīam possit uideri ab ītellectu cor-

portu unito.
An ab intellectu aīe separate.
An ab intellectu angelico.
An ab intellectu beato.
An oīs intellectualis cognitio sit intellectualis uisio.
Utrū corpus xp̄i sub sp̄e possit uideri ab oculo corporali.
An necessariū sit mediū corporale ad hoc ut sp̄ēs a corpe uisibili oriuet ad oculū.
An de⁹ posset facere sp̄ēz corpalē exp̄sse rep̄sētatiuā exītie corporis Christi sub sp̄e.
An uere sit corpus xp̄i qđ alī ibi apparet i sp̄e panis.
An tūc debeat sumi a sacerdote cui appet
An ex aliqua nāli cā cōtīgat ut hō uigilans existimet uidere aliquid p̄esēs qđ p̄esēs non est.
An in sēsu cōi sit radix sēsuū pticulariū.
An oculus uideat p p̄tēsionē vtutis uisiue usqz ad rē uisam.
An ad uidēdū sufficit q⁹ oculus īformet sp̄e rei uisibilis.
Utrū uirtute sacrī sit corp⁹ xp̄i sub qualz parte hostie.
An partes corporis Christi sub sp̄e panis hēant eē ordinatū ⁊ distinctū.
An illud qđ uidet ī speculo sit imago uel ipsa res.
An p fractionē speculi iō appareāt plures imagies. q⁹ a qlz fit reflectō distincta.
An si corpus xp̄i nō eēt sub qualz pte hostie añ fractōnē posset eē sub qualz pte p⁹ fractōnē uirtute fractōis illi⁹.
Utrū corpus xp̄i sit sub quolz idiuisibili ip̄ius hostie.
An idē sit eē ī superficie ⁊ sub supficie cōtineri.
Utrū uirtute sacrī sacerdos posset quātā cūqz materiā conuertere.
An simul posset trā substātiare totū panē de foro.
An sacerdos intēdēs trāsubāre panē ad hoc ut aliquod dedecus faciat sacro conficere possit durāte hac intētiōe.
Utrū uirtute sacrī sacerdos possit unam partē hostie sine alia consecrare hostia continua remanēte.
An ptes hostie continue sint actu.
An corporis subā extēdatur per aliqđ accidēs natura posterius eo.
An expōe littere.
An corpus Christi sit palpabile.
Quō intelligatur illud uerbū Greg. sup illud. Io. penul⁰. cū eēt sero necesse ē corrūpi qđ palpatur.

Di. xi.

Sautem queritur q̄lis sit illa cōuersio ⁊c.
Utrū substātia panis ⁊ uini conuertūtur ī corpus ⁊ sāguinē Christi.
An illud quod conuertitur in aliud p̄xīs conuertatur in illud ubi p̄existit.
An oīs substātia ī quam alia conuertitur augeatur.
An predicta conuersio sit necessaria ad hoc ut corpus xp̄i sit sub sacro.
An hec cōuersio possit p̄bari.
Utrū tota subā panis conuertatur ī totā substātiā corporis xp̄i.
An forma subālis panis conuertatur ī formā corporis xp̄i.
An hoc p̄nomē .Hoc. demōstret materiā
An conuersio solius materie panis uel solius forme in corpus xp̄i sufficeret ad hoc q⁹ totū corpus xp̄i eēt sub sacro.
An quātitas sit idē realr qđ materia.
An aliqua quātitas seu dimsio intermīata p̄cedit ordie nāle formā subālē ī matīa
Utruz in ista conuersiōe annihilet subā panis.
An illud ō quo nihil īmāet ānihilatū sit.
An post conuersionē possit uer dici q⁹ substantia panis ē aliqd.
Utrū illa cōuersio fiat in instāti.
An ī eodē instāti ī quo⁹ ultīo ē subā panis sub dimēsiōibus suis sit sub eisdē corpus Christi.
An panē cōuerti in corpus xp̄i ⁊ nūc p̄mo eē conuersuz differāt sola rōe.
An illa cōuersio fiat in illo īstāti ī quo cōplemētū p̄latiōis uerbox.
Utruz illa conuersio sit mutatio.
An sit aliqua de illis mutatiōib⁹ quas ponit Phi. li⁰ p̄dicamtox.
An illud in qđ aliqd cōuertit possit dici de eo qđ in ip̄z conuertitur.

An illa conuersio sit accns.
Utrū hec mutatio sit mirabilior oīb⁹ alijs mutatiōibus. cui mutatiōi magis inter naturales assimilaretur illa.
An hec mutatio sit mirabilior q̄s incarnatō filij dei.
An difficultas credēdi pueniat tm̄ ex mirabilitate dei credite
Utrū sacramētū possit cōfici de alia materia q̄s de pane ⁊ uino.
An cōueniēs fuisset tp̄s institui in carne ⁊ sanguine.
An possit confici de grano manente sub forma graui.
Utrū hoc sacramētū possit cōfici de alio pane q̄s de pane facto de farina triticea coagulata p naturalē aquā.
An xp̄s istituēdo hoc sacramētū determīauerit de quo pane fieret.
An de pane facto de granis tritici. s. admixtis cū alīs granis.
An xp̄s distinxerit aquā de qua dz coagulari panis ille q ē matria sacri.
Utrū hoc sacr̄z possit confici de pane fermentato.
An xp̄s comederit agnū paschalē. 13. luna in uespera.
An greci uere cōficiāt.
An pascha possit accipi. 5. moīs.
An ecclesia aliquo tēpore cōfecerit de fermētato. ⁊ q̄r.
Utrū sāguis possit cōfici de alio uino q̄s de uino uitis.
Utrū sāguis possit cōfici ō quolz uīo uitis
An oīa uīa sint eiusdē spēi.
An possit cōfici de agrista.
An de uua matura.
An de aceto.
An de musto.
An deceat hoc sacr̄m cōfici de optīo uīo.
Quid debet facere sacerdos si postq̄s īcepit canonē misse ppēdat materiā indebitam ministratā.
Quid si ante cōsecratōnē ppēdat hostiā esse indebitā.
Quid si post cōsecratōnē añ susceptōnez et añ uini cōsecrationem.
Quid si post sūptionem illius hostie ēt sanguinis.
Quid si post sūptionē hostie et añ sūptionē sanguinis.
Quid si añ cōsecrationē panis ppēdat in calice nō eē ministratā debitā matiam.
Quid si post cōsecratōnē panis añ tm̄ plationē uerborū qb⁹ cōsecrādū ē uinū.
Quid si post plationē illorū uerborū añ tm̄ corpis susceptionē.
Quid si post oīa predicta.
Utrū aqua sit uino apponēda.
An Christ⁹ apposuerit cū sacr̄m īstituerit.
An p appositōnē aque ī uino significetur populus iungēdus seu adunandus xp̄o.
Utrū in cōfectōe sanguinis minus debeat apponi de aqua q̄s de uino.
Utrū illa aqua simul cū uino cōuertatur in sanguinem.
Utrū si uinū sine aqua cōsecretur cōuertetur ī sāguinē.
An uinū cōuertatur ī sāguinē mq̄tū dic quid cōfusū est ex .4. humoribus.
Utrū cōmixtū equaliter ex aqua ⁊ uino cōuerteret in sāguinē.
Utrū si sacerdos sciret aquā fuisse positaz in dolio seu barillo uel potto de quo accipitur uinū cōsecrādū teneret aliā aquā apponere.
Utr xp̄i ī cēa corpus suū sub sacr̄o sūpsit.
Utrū xp̄s ī cena corpus suū Jude sub sacramento dedit ⁊ quar Christus uoluit detegere Judā in cōi.
Utrū Christus iude dedit corpus suū qñ dedit ei panē intictū.
Utrū copus suū passibile dedit.
Utrū hostia intincta in sāguine debeat populo dari.
An xp̄s bucellā quā dedit Jude intinxerit in sanguine.
Utrū sacramentū eucharistie debeat populo ministrari sub utraq̄s spē.
An maioribus de quibus nullū timetur piculū possit dari sub utraq̄s spē.
An tātā efficaciā recipiāt illi quibus dat sub altera spē tātū quātū illi quib⁹ dat sub utraq̄z.
In expōe littere:
An concedendum sit q̄ substātia panis sit corpus Christi
An sacerdoti cōsecranti assistāt angeli.

Si autem queri
tur de accidētibus. ꝛc.
Utrum possibile sit accidentia fieri sine
subiecto.
An quātitas cōtinua sit realiter ro cū sub
stantia quāta
An accītia sint hītudines subē.
An aptū natū eē in alio sit de rōe acītis.
An subā sit acidētibus rō existendi.
An subā sit de diffinitiōe accidētis
An dus possit facere totā subāz mūdi sine
accidēte.
An illuminatio sit ppria passio solis.
An sola miraculosa ītpositio lune inter
aspectum ītuentiū ꝛ ipz fuit cā qr non
irradiauit ī passione Xpisti.
Utz ī isto sacro spēs pāis ꝛ uini sit sn subō
An accītibus in sacro altaris detur vtus
subē ad p se existēdum.
An materia cōuertatur in cōppositū.
An ea que sūt idē in spe ꝛ inter se sūt duer
sa sint diuersa per materiā.
An quātitas possit denominare seipaz.
An qualitas.
An materia sit de essētia raritatis ꝛ den
sitatis;
Utrū spēs panis possit frāgi.
An frāgibilitas sit in pane rōe alicuius q
litatis fundate in qualitate.
An dimēsiones sepārate possēt diuidi cre
ata uirtute.
An creata forma sine materia possit eē su
biectū alicuius accidētis.
Utrū spēs panis possit corrūpi.
An post conuersionē subā panis reuertat
per miraculū sub panis spē.
An in illis specieb9 remācat potētia matie.
An materia dicat ītimū actualitas gradū.
an naturā pene possibilē.
An sēsibile sit sēsibile p materiā.
An per subālē formā.
Utrum spēs in sacrāmēto altaris possit
sensū immutare.
An accītia in sacro altaris sēsū immutēt
naturaliter.
An spēs intellectualis intellectū īformans
sit obiectū intellectus nr̄i.
An spēs sēsibil sē ū informās sētiat.
Utrū spēs in sacro altaris possit in aliqd
corpus naturaliter agere.
An agāt in uirtute subē.
An actus dimensionū sepataz a materia
sit naturalis.
Utrū spēbus sacramenti altaris possit ali
quid permisceri.
An ea q̄ sunt eiusdē speciei sic possint age
re ꝛ pati ab inūicē q9 ex eis uere cōstitu
atur unū mixtū.
An si uinū oppōeret dīmsiōib9 uini uersi
ī sāguinē qlz ps dīmsionū ei9 attigeret
qualz ptē aliaz dimensionū.
An tm̄ posset supaddi de uino q9 remane
ret sāguis sub pozi spē.
Quid si supaddatur alius liquoz in tali
quātitate q9 plene dñetur spēi uini.
Quid si spēs uini dñetur illi liquozi.
Quid si eaz uirtutes hērēt illā ppoztio
nē que requiritur ad mixtione.
An eoz que pmiscētur sit sr̄ficies una.
An eaū supficies possit eē sūi subō ꝛ i subō
An si ex spe uini ꝛ alio liquoze costitueret.
aliquidue mixtū esset ibi aliquod acci
dēs sine subiecto.
An si uinū opponeretur sāguini conuerter
tur pactu in illū sāguinē.
An aqua non benedicta appolita bn̄dicte
reddatur benedicta.
An si uinū apponeretur sanguini reddere
tur bn̄dictū.
Utrū spēs sacramenti altaris hēant uī nu
triendi.
An hēant uiz nutriēdi absqz nouo miracu
lo p quē modū sit nutritio.
An p̄dictis spēbus, annexa sit miraculose
aliqua passibilitas trāsmutabilis natu
raliter in materiā ꝛ formā.
Utrū per huius sacramēti susceptionē pec
cata remittātur.
An p hoc alī remittātur uenialia sine alio
motu penitēte speciali.
Utrū uirtutes augeātur p susceptionem
huius sacramēti.
Utrū frequēter sit cōmunicādū.
An teneātur fideles plus q̄z semel in anno
cōmunicare.
Quid significēt tres ptes que fiūt de spe
consecrata.

Solet etiam que ri.ꝛc.

Utrū qlz sacerdos possit hō sacrz ofice
An excōmunicatus.
An manifestus hereticus.
An degradatus.
An eque utile sit audiꝛ missā a malo sacer dote sicut a bono.
Utrū nō sacerdos possit hoc sacrm ofice
An plus participet de uirtute dei bonus la icus qz malus sacerdos.
Utz ñ sacerdos possit hō sacrz dispensar.
An hoc licitū sit diaconis in casu.
An alicui licitū sit dispensare sāguinē cui ñ est licitū dispensare corpus.
Quare laico nō est licitū hoc sacrm dispē sare sicut de luto eleuare.
Utrū licitum sit hoc sacrm suscipere a pu blico peccatore.
An ab heretico.
An a scismatico.
An ab excōmunicato.
An a degradato.
An ab irregulari.
An a simpliciꝛ suspēso a sacrali officio.
Utrū licitū sit plures sacerdotes sup eā dē hostiā uerba cōsecratiōis ꝓferre cū intētiōe consecrādi.
An sit aliqꝫ rōal' cā quare hoc aliqñ fit.
Utz liceat sacerdoti abstinere a celebrādo per totū tēpus uite sue.
An a confessiōib⁹ audiēdo.
An potestas absoluēdi directe rſpiciat cor pus christi mysticum.
An potestas cōsecrandi.
Quo tpre debeāt celebrari misse.
Quare celebrātur tres misse ī natiuitate domini.
An cōueniēter sit ordinatum qꝫ nō celebre tur missa ī pasceue.
Utrū liceat missam nō celebrare in loco ñ sacro.
An hoc liceat de cōsensu epi.
An fidilibus liceat ī domibus suis orato ria sacra facere sine auctoritate epi.
An licitū sit celebrare sacrm ī loco ñ sacro
Utrū liceat missā celebrare super altare ñ lapideū.
Utz liceat missā celebrare ī calice lapideo.
An in ligneo.
An in uitreo.
An in cereo.
Utrū liceat celebrare sine igne ꝛ uestibus ab epo benedictis.
An sint sex indumēta cōmunia epis ꝛ sacer dotib⁹.ꝛ que sunt illa.
An cingulus debeat benedici.
Utz celebrās ī loco īdicto sit irregularis.
An celebrās in loco nō interdicto psonis interdictis sit irregularis
An celebrāns ī loco īdcō a iurꝛ tm sit irregu laris.
Utz celebrans sup altare ñ consecratū aut fractū sit irregularis.
An talis peccet.
An peccet celebrāns sr altar fractū ñ enorit.
Utrū celebrās sine uestib⁹ bñdictis ꝛ ad ce lebrādū deputatis sit irregularis.
Quid significēt illa que requrūtur ad cele brationē misse ultra illa que requrūt tā qz d essentia sacri.
An sit infidelitatis spes.
An oīs infidelitas sit maxiuz peccatorum.
Utrū oīs infidelis sit hereticus.
Utrū symoniaci sint heretici.
Utrū heresis sit maximū oīuz peccatoz.
Utrū heretici sint tolerādi.
An infideles q nūqz fid suscepūt sit tolerādi.
An heretici sint ad miꝛicordiā recipiendi quotiēscūqz reuerti uoluerint.
In expōe littere.
Ubi fuit missa primo celebrata ꝛ a quo.
Unde dicitur missa.

Dī. xiiii.

Post hoc de penitentia ꝛc.

Utrū penitētia sit uirtus.
An uerecundia sit uirtus.
An uirtus sit circa bonum ꝛ difficile sicut circa obiectū uel sicut circa actū.
Utrū penitētia sit generalis uirtus.
An obiectū penitētie sit peccatū sub rōe qꝫ dei offensiuū.
An obm penitētie sit ꝓpuz actuale pccm sub rōe qꝫ ē trāsgressio diuine legis uindicabilis ꝛ expiabilis p actū pnīs.
An una uirtus spālis possit esse opposita oūlibz uitio.

An quelz uirtus deteſtet pccm̃ ſibi oppoſi
tū ſub aliqua rōe ſpāli.
An aliqua ſpālis uirtus poſſit eē circa ob
iectū cuiuſlz uirtutis.
Utrū pñia ſit uirtutis una ſpēſ ſpāliſſima.
An pccm̃ ſub illa ſpāli rōe ſub qua ē obie
ctū penitētie p̄dicet de qualz ſpe pccī.
An hec ſit falſa. Dō eſt aīal iquātū aīal:
An aīal inquātū aīal ſit genus.
An neceſſariū ⁊ nō neceſſariū ſint alī eiuſ
dem ſpēi.
An diffinitio aīalis īquātū aīal p̄dicet de
diffinitiōibus ſpērū.
Utrū pñia cōtineat ſub iuſtitia.
An cōtineatur ſub ea ſic ps integralis.
An ſicut ſubiectiua.
An ſicut potētialis.
An pñia uirtus ſit theologica.
An ſit uirtus moralis.
An obſeruet mediū.
Utrū pñia ſit in uolūtate ſic ī ſubō
An iuſtitia ſit in rōe.
An pñia ſit in cōcupiſcibili:
An in iraſcibili.
An in qualz potētia.
Utz actus pēitētie ſit in beatis.
An ſit in illis beatis q nūq̄ peccauerūt.
An in angelis beatis.
An in chriſto.
An ſit in dānatis.
Utrū pñia ſit in nobis ex acqſitiōe.
An in electis adhuc exītib⁹ ī purgatorio.
An peccatū ſit neceſſarium ad acqſitionē
uirtutis pñie.
An actus per quos acqritur uirtus ſint di
gniores uirtute.
Utrum penitētia cōcipiat in nobis ex ti
more.
An ex fide.
An differat obiectū timoris ab obiecto pe
nitentie. ⁊ in quo.
Utrū prius ordine nature formetur hītus
penitētie q̄z ius ſubiectum.
An accūs q eſt in ſubō mediāte alio accūte
p⁹ ordine nature informet illō q̄z ſubm̄.
An ita ſe hēat gr̄a ad uirtutes. ſicut lux
ad colores.
An qcqd diſpōit ad aliquā formā p̄mo in
formetur illa forma.
trum prius ordine nature formetur act⁹
pñie q̄z habitus.
An in hītu pñie charitate formata moral⁹
bonitas addat aliqd abſolutuz ultra hī
tum pñie ⁊ charitatis.
An moralis bonitas in actu pñie addit ali
uz hītū ſuper actum.
An prius p̄m rōnē intelligēdi deus inten
dat acceptionē actus q̄z hītus.
An actus pñie mereat de congruo forma
tionē hītus:
Utrum aliqñ formetur actus penitēdi nō
elicitus ab aliq⁹ pñie hītu.
An act⁹ pēitēdi charitate formabil⁹ poſſit
elici a uoluntate ſīn aliquo ſupnaturali
adiutorio.
An oīs actus meritorius ſit actus alicuiuſ
uirtutis.
An tanto actus penitēdi ſit nobilior q̄nto
formatur charitate īmediatiuus.
Utrū actus pñie formatus ſit nobilior q̄z
eius hītus:
An hītus penitētie ſit nobilior ps cāe ac
tus penitendi.
An gr̄a plus ⁊ principalius remuneret q̄z
eius actus.
Utrū p penitētiā poſſit remitti quodcūq̄
peccatum.
An penitentia īformis ſpālius ⁊ directius
diſpōat ad peccatī rmiſſiōē q̄z q̄cūq̄
alia uirtus informis.
An peccatori penitenti ⁊ faciēti quod ī ſe
ē deus meruerit ō cōdigno pccī remiſ
ſionē.
Utrū per penitētiā poſſit remitti tota pēa
debita peccō.
An poſt quātācūq̄ contritionē neceſſaria
ſit cōfeſſio.
Utrū per pemtētiā oēs uirtutes amiſſe re
ſtituātur.
An actus pēitēdi ſit delectabilis.
Utrum bona opera mortificata p penitē
tiā ſequentē uiuificentur.
An opa mortua uiuificentur.
An aliquo mō maneāt bona opera morti
ficata cū iā p̄terierunt.
Utrū ō pccō p penitētiā remiſſo teneat hō
amplius penitere.
An hō ī hac uita poſſit eſſe certus certitu
dine ſciētie de remiſſiōe pccī.
An uera penitentia reſtituat innocētiam:

Utrū pccōr per penitētiā possit plus q̄z se mel resurgere.
An de aliquo ī hac uita sit desperāduz.
An facilitas ueme incētuum tribuat delinquendi.
Utrū penitentia sit alijs uirtutibus ptior origine.
An penitētia sit spūalis edificij fūdamētū.
An fortitudo.
An humilitas.
An charitas.
Utrū penitentia sit alijs uirtutibus prior dignitate.
An sit dignior q̄z latria.
An penitetia formata sit qd cōpositū ex hītu penitentie ⁊ charitatis .⁊ qb⁹ pfōis debet īponi.
Utrū penitētia solēnis sit iterabilis.
An sit ponēda clericis.
An personis laicis insignibus.
An religiosis.
An iuuenibus.
Quot sunt illa que requirūt ad ritū sollēnis penitētie.
In expōe lr̄e.
Quare dicit penitētia secūda tabula post naufragiū.

Dī. xv.

Et sicut predictis ⁊cē.

Utrū satisfactio sit actus uirtutis. ⁊ quid ē satisfactio.
An ille uere satisfaciat qui satisfacere compellitur.
Utrū hō possit deo satisfacere p culpa.
An hō possit deo reddere debitū honorē.
An hō possit satisfacere de eo qd ex alia causa debitū est.
An difficilius sit satisfacer̄ p pccō originali q̄z p pccō actuali mortali.
Utrū satisfactio debeat fieri per opera penalia.
Utrū flagella que deus immittit uel uenir̄ permittit super penitētes sint pro eis satisfactoria.
An tēporalia flagella sint detestanda.
Utrū possit fieri satisfactio per illa que fiunt in pccō mortali.
An opera facta in mortali pccō remunerētur fm aliquid.
An pccator ppter illa minorē penā sustineat in inferno.
Utrū hō possit satisfacere de uno mortali pccō sine alio.
An de ueniali sine alio.
Utrū deus possit remittēr pccm̄ sine aliq̄ satisfactione.
An in Paulo aliqua dispō precesserit suā cōuersionē.
An ad solū deuz ptinet facere uindictam.
Utrū sufficiēter enumerētur ptes satisfactiōis .s. oratio .ieiuniū .⁊ elemosyna.
Utrū dare elemosynā sit actus v̄tutis.
An mia sit uirtus.
An dare elemosynā sit act⁹ uirtutis lebera litatis.
An magis pertineat ad iustiaz q̄z ad aliq̄z aliam cardinalium uirtutum.
Utrū dare elemosynam sit sub precepto.
An sub precepto legis nature.
An sub precepto legis diuine.
An sub precepto legis posituc.
An teneatur homo facer̄ elemosynā de eo qd nō est necessariū sustentatiōi sue nature et domesticoz suoz.
An de eo q̄ nō ē necessariū ad decētiam sui status.
An supfluū sustētatiōi sue nature possit dici hōis ppriū.
Utrū dare elemosynā sit magis satisfactoriū iter partes satisfactōis.
An elemosyna debito mō facta aliquo mō cōtineat uirtutē orōis et ieiunij.
An oratio aliquo mō cōtineat uirtutem ieiunij.
An oro quātū ad essentiam sit dignior q̄z donatio elemosyne.
An in satisfaccōe magis sit attendēda bonitas q̄z penalitas.
Utrū elemosyne corporales sint pferēde spiritualibus.
Quare magister. 25. tātū facit mentionē de elemosynis corporalibus.
An oro inquātum subuenit aie pximi sit magis satisfactoria q̄z inquātū p eā ī tēdit orās dulcedini cōtemplatōis.
Utrū ō quolz bono sit elemosyna faciēda
An de bono anime.
An de bono corporis.

An de meretricio.
An de meretricio possit fieri sacrificiū uel oblatō ad altare.
An de usura possit fieri elemosyna.
An de furto.
An de rapina.
An de bono acqsito per symoniam.
An de necessarijs ad sustentationē nate.
Utrū licitū sit cuiz facere elemosynam.
An monacho.
An uxori sine licētia mariti.
An filio familias.
An seruo.
Utrū aliqs possit facere elemosynā sibi ipi.
An hois ad se ipm possit ee iustia.
An hō possit hre charitatē ad se ipz.
Utrū elemosyna dāda sit malis.
Utrū abstinētia sit ut⁹.
Utrū ieiunium sit actus abstinētie.
In quo dr̄unt ieiuniū nate. ⁊ ieiuniū qd est actus ututis. ⁊ ieiuniū eccleste.
Utrū ieiuniū sit sub p̄cepto.
An p ieiuniū vitia cōpmātur.
An p ieiuniū mens ad spiritualia eleuet.
An ieiuniū disponat ad ututem.
An disponat ad uincēdū diabolū.
Utz oēs obligēt ad obseruatiōez ieiunij.
An mulieres.
An pueri:
An mulieres p̄gnantes.
An egrotātes.
An nimiū senes.
An cū graui labore uictum necessarium lucrātes.
An ad loca sacra pegrinantes.
An uictū necessariū hostiatim mēdicātes.
An quicūqz tenet ad ieiuniū qd ē act⁹ ututis teneatur ad ieiuniū eccleste.
Utrū esus carniū frāgat ieiuniū
An potus uini.
An i sabbato abstīere d̄beam⁹ a carnibus.
An esus lacticinioz ⁊ ouoz frāgat ieiuniuz.
Utz gula frāgat ieiuniū
An p̄uenire horā cōedēdi frāgat ieiuniū
An comedere cibos p̄recioſos.
An comedere cum nimia sollicitudine p̄parādi.
An nimis comedere.
An comedere cū nimia auiditate.
An ludere seu dissolute loqui cū mulierib⁹ iuuēculis.
Utz ebrietas frāgat ieiuniū.
An potus uini in mane frāgat ieiuniū.
An potus ceruisie.
An comedere electuaria in sero delectationis cā.
An ebrietas excuset pccm.
An ebrius occidēdo hominem irregularis efficiatur.
An ebrius nouā culpā dimittat.
An iordinationes quas fecit ebrius aggrauent ebrietatis culpam.
Quibus tēporibus ieiunādū est.
An conuemēter institutum sit ieiunare. 4. dieb⁹ p̄cedētib⁹ p̄ncaz d̄nicā q̄dragesie.
Quib⁹ de cāis institutū ē ieiuniū quadragesimale.
An qñ natiuitas d̄ni celebrat feria. 6. licitū sit cuiz carnes comedere.
An diebus ieiunioz licitū sit p̄uenire horā none i comedēdo.
An tāte necessitatis i ieiunio sit obseruatō hore sicut comedere semel tātū.
Utrū oratio sit actus uolūtatis.
Utrū oratio sit actus uirtutis latrie.
An sit actus uirtutis p̄ncie.
An utile sit orare deū.
An latria ptineat ad uitā cōtēplatiuā.
An actus orādi sit sub p̄cepto.
Utz solus deus sit orādus.
An sācti cognoscāt orationes nostras.
Utrū aliqd determinate petēdū sit i oratiōe
Utz orādū sit uocaliter.
Utrū uocalis oratio sit satisfactoria sine mētali.
An oratio mentē orātis experimentaliter reficiat.
An nimia intentio ad ipsa uerba que d̄nt orōnē ipediat.
An orās possit simul intelligere plura.
Utrū oratio debito mō facta semper exaudiatur.
An idē sit orationē exaudiri ⁊ eā meritoriā ee.
Utrū inter oēs orōnes alias orō d̄nicalis sit efficacioz.
An due p̄me petitiōes respiciāt finē.
An seqntes respiciāt eā q̄ sunt ad finem.
An iter eas q̄ respiciūt ea q̄ sūt ad finez.

due ꝑme ſint reſpcū adeptiōis boni.
An triū aliaꝝ ꝓxima ſit reſpcū ammonitio nis mali culpe.
Utrū reſtitutio ſit ps ſatiſfactiōis.
An ſit qdā ꝑambulū ad ſatiſfactionē.
An actus uirtutis ſit ſatiſfactori⁹.
An recōpenſatio ꝑ iniuria uel dāno illato ſit ſatiſfactio.
An clerici debeāt intereſſe ſepulture raptoris q potuit reſtituer̄ in uita ⁊ noluit. ⁊ i articulo mortis uult ⁊ nō pōt.
An cōtritio ſit aliqua ps ſatiſfactiōis.
Utrū dānificās aliū i bonis aīe uel corpis ad reſtitutiōez teneatur.
An ille qui mutilauit ꝓximū teneatur ſibi ad ſatiſfactionē ꝑ dāno illato.
An ex ignorātia poſſit dari conſiliū fraudulēter.
Utrū dānificās aliū iniuſte in fama teneatur ad reſtitutionē.
An magis teneatur ad reſtitutionē dānificās in fama q̄z dānificans i poſſeſſionibus exterioribus.
An ille teneatur ad illā reſtitutionē q aliū dānificat in fama ueꝝ crim̄ ꝑonēdo.
An teneatur qs ſe infamare ut alij reſtituat famā quā ſibi abſtulit iniuſte. ſi alio mō nō pōt reſtituere.
An ille qui negat ueꝝ crim̄ ſibi ꝑpoſitū qd ille qui impoſuit ꝓbare nō pōt. ⁊ ex hoc incurrit infamiā teneatur ad reſtituēdū accuſatori.
Utꝝ dānificās aliū iniuſte in poſſeſſionib⁹ exterioribus teneatur ad reſtitutionē.
An ad hoc teneatur ille qui iubz fieri.
An ille qui exequitur.
An ille q conſuluit.
An cōſentiēs.
An ille qui adulatur illi q dānū intulit.
An receptās.
An participās.
An tacēs qui uerbo ſuo dānum impedire poſſet.
An ille qui nō obſtat dānificāti cū poſſit ⁊ ſibi ex officio incūbat.
An ille qui nō manifeſtat illū q dānum intulit cū tm̄ ſciat.
An qlibet illoꝝ qui tenetur ad reſtitutionē teneatur inſolidū.
An ille qui reſtituere tenet̄ obligetur ad reſtituendū q̄z citius pōt.
An reſtituēdū ſit dānificato tm̄ diſtāti q maioreſ eēt expēſe i mittēdo q̄z ſit dānū
An hō reſtituere tenetur qm̄ neſcit quibus reſtituere dz.
An hō reſtituere debeat dānificato ipugnanti bonū cōe.
An innocentibus quibus i guerris damna inferuntur teneantur damnificātes reſtituere damna.
An ille reſtituere teneatur q nō habet niſi neceſſaria ad uitam
An impediēs alium a cōſecutōe bñficij quo dignus erat teneat̄ illi religioni ad aliquam reſtitutionem.
An ille qui retrahit perſonā utilē religioni ab igreſſu eiuſdē teneatur illi religioni ad aliquam reſtitutionē.
An multer de adulterio ſuſcipiēs filiuz per quē exheredatur uerus heres teneatur uero heredi ad reſtitutionem.
An ꝓcurās iuſte aliquē i ſeruitutē redigi teneatur ſe facere ſeruum ꝓ illo ſi alr̄ nō pōt eum reſtituere libertati.
An ille q nō hz qd̄ reddat ꝑ dāno qd̄ intulit i poſſeſſionibuſ exterioribuſ teneatur ſe uēdere i ſeruum ut ſatiſfacere poſſit.
An hō teneatur reſtituere acqſitū p uſurā.
Utrum quilibz in aliquo cōtractu recipiēs aliquid ultra ſortem teneatur ad reſtitutionem illius.
An in contractu recipiens aliqd ultra ſortem teneatur ad reſtitutionē illius.
An in contractu mutui licitum ſit aliquid accipere ultra ſortem ⁊ teneatur ad reſtitutionez illius.
An in contractu mutui licitum ſit aliquid accipere ultra ſortem ratione pene conuentionalis a iure permiſſe.
An per liberalem donatōem.
An rōe intereſſe
An fideiuſſor poſſit recipere a creditore capitale ⁊ uſuras quas ꝑ eo ſoluit.
An mutuās q dānum incurrit ex hoc q nō eſt ſibi ſolutū i termio aſſignato poſſit recipe capitale ⁊ dānum.
An cum aliquid impigneratur marito ꝓ dote poſſit ultra capitale retinere fructus perceptos:
An dns cui ipignerauit uaſall⁹ feud̄ poſſit

cum capitali rtiere fructus perceptos.
An mutuās illi q uiolēter rē suam detinet possit accipere aliqd ab illo ultra sortē.
An mutuās sine pacto ⁊ insinuatiōe intentionis plus hēndi possit aliquid recipeř ultra sortē.
An mutuās sine pacto tñ cū insinuatiōe ītētiōis plus hñdi possit aliquid recipere ultra sortē.
An mutuās cū pacto ponēs capitale ⁊ lucrū sub certitudie.
An qñ capitale ponitur sub certitudine ⁊ lucrū in fortuna.
An qñ lucrū ponitur sub certitudie ⁊ capitale in fortuna.
An qñ ponitur utrūq; sub dubio.
An p locatōe sciphi argētei ⁊ pecunie licitum sit aliqd accipe.
An i cōtractu hñdictiōis licitū sit aliqd accipe ultra sortē.
An rōe emptiōis redditus hereditarij.
An rōe emptiōis ad uitā licitū sit accipere ultra sortē.
An pro re mutuata nō pōt aliqd exigi ultra sortē sicut p re locata.
An accipiens ad usuraz fit pticeps illius pcī qui dat ad usuram.
Utrū hō teneaf ad restituēdū ea q̄ legitia mercatiōe lucratus est de bonis q̄ ipe l' př eius acqsierat p usurā.
An usurarius sit dñs illius rei quā acqsiuit per usurā.
Utrū hō teneatur ad restituēdū ea que iuenit a fortuna.
An licitū sit operario mercedē suā accipere a dño multo uel ignorāte si ille ñ uult soluere.
Utrū hō teneatur restituere ea que lucratus ē per ludos prohibitos.
An ludus aleaz in aliq° casu sit permissus.
An miles teneatur restituere ea q̄ lucraf in torneamento.
Quare leges magis phīt ludos aleaz q̄ torneamēti.
An ludus scacoz sine taxillis sit phītus.
An meretrix teneatur ad restituēdum illd quod lucratur per meretriciū.

Dī. xvi.

Impfectione aut pñie ⁊c.
Utrū opūctō cordis .cōfō oris.⁊ satisfactio operis sit partes pñie.
Utz absolutio sacerdotis sit principalior pars sacrī pñie q̄s cōpūctō cordis.
Utz circunstātia possit mutař speciē pcī.
An circunstātia sit de rōe actus inquātuz moralis est.
An circunstātia possit mutare obm actus fm speciē moris.
Utz circunstātia possit mutare ueniale peccatum in mortale.
An actus sit i genere moris ex sui cōparatione ad uoluntatem ⁊ rationem.
An multa uenialia equiualere possunt uni mortali.
An peccatuz uēiale ⁊ mortale possunt esse in eadem specie moris.
Utrum ludi impediāt ueram penitentiam.
An spectacula seculi.
Utz negociatio tpalis ipediat pñiaz uerā.
An clericis itdcā sit negociatio tpalis.
Utz ad salutē necessaria sit penitentia de pcīs mortalib⁹ pcedētibus bapm̄.
An necessaria sit pñia de originali pccō.
Utz ad salutē necessaria sit penitētia de oīb⁹ mortalibus seqñtibus bapm̄.
An de quolibet in speciali.
An de oblitis.
Utz pñia de pcīs uēialib⁹ sit necessaīa.
An remittātur per orōez dominicalem ⁊ episcopalem benedictionem.
Utrum ueniale peccatum possit remitti sine mortali.
An mortale sine uenali.
An unum ueniale sine alio.
An ueniale possit remitti per penitentiaz sine gratia.
An penā tēpalez expiatiuaz pcī possit sine gratia.

Dī. xvii.

Hic oritur multiplex questio. ⁊c.
Utz cōtritio sit dolor uoluntarie assumptus p pcīs cū proposito confitēdi ⁊ satisfaciēdi.
Utrum dicitur nomen contritionis.
An uoluntas possit eē ipossibilū.

Utrū attritio possit fieri cōtritio.
An idē actus penitēdi in numero p̄io ifor mis postea possit formari.
Utz attritionē faciēs qō i se ē necessaria sit fieri contritionē.
An xp̄s nobis meruerit de condigno p̄mā gratiā.
An deus alicui debeat aliquid.
Utrū ordine nature p̄rior sit contritio q̄z peccati remissio.
An formatio uirtutis p̄rius ordine nature precedat remissionē pcī.
An formatio actus penitendi sit realit differēs ab infusione gr̄e.
An formatio subcī ⁊ formatio actus realit differāt.
An actus pēitēdi p̄rius ordie nature gratificetur q̄z subm̄.
An penitēs possit mereri de cōdigno pcī remissionē.
An penitēs possit mereri de cōdigno.
Utrū p quātocūqz magno pccō sufficiat quātacūqz parua cōtritio.
An ad uerā cōtritionē requiratur q̄ tm̄ urat dolor q̄ztū beserat amor.
An ad uerā ctritionē regrat sēsibil dolor
An i quātacūqz pua ctritioe sit maior dolor q̄z p aissiōe cuiuscūqz rei t̄palis.
Utz contritio sit cā efficiēs r̄missiōis pcī
An possit esse cā efficiēs remissionis uenialis pcī.
An remouere diuinā displicētiā sit remouere aliquē actū diuie uolūtatis.
Utz possit eē nīis dolor magn⁹ i ctritiōe
Utz idē motus cōtritiōis i numero possit intēdi ⁊ remitti.
Utz hoīes teneāt de necessitate confiteri sua pcā sacerdoti.
Utz ad hoc teneātur ex iure diuino.
Utz ex iure nature.
An lex diuina fraddit aliquid le. nature.
Utz oēs tēant ofiteri pcā sua sacerdoti.
An hñtes sola uenialia ad hoc tēantur.
An ad hoc tēatur dñs papa:
An illi qui nō p̄nt loqui.
An ille qui pōt loqui sufficiat cōfiteri per scriptū uel per nunciū.
An ille qui nescit linguā sacerdotis teneat confiteri p interp̄ē.
An ille qui peccat añ adultā etatē.
An ille qui nullū hēt pccm̄.
Utz sacerdote absēte teneātur ei penitētes cōfiteri p scriptū.
An ille qui sacerdoti p̄nti non posset alio mō manifestare pcā sua nisi per scriptū teneatur ei manifestare p scriptū.
Utz cōfitens alicui sacerdoti oīa pcā sua ꝺ qbus ē memor si longe p⁹ acceptā absolutionē recordetur alicuius mortalis pcī p⁹ obliti qō añ cōfōnē suā cōmisserat teneatur tētiōe necessitatis illud pccm̄ cōfiteri illi eidē sacerdoti.
Utz possit dispēsari cū aliquo ut non teneat confiteri.
An lex robur suū hēat a sui institutōe aut a sui p̄mulgatiōe.
An dñs papa dispensare possit i p̄cepto ꝺ soluēdo decimas.
Utz cōfōem factā p̄p̄rio sacerdoti respcū eorūdē pccōz in numero necessariū sit iterare.
An cōfessus sacerdoti idiote teneatur confōem iterare.
An confitēs sacerdoti pccm̄ de quo nō potest absoluere tenatur totā confessionē iterare sacerdoti p̄riori.
An teneatur confiteri iā cōfessa si aggrauāt illud qō de nouo ē cōfitendū.
An ille qui tradidit obliuiōi p̄nias sibi iūnctā añ ei⁹ opletionē teneat reconfiteri
An cōfitēs sciēter in pccō mortali tēatur reconfiteri.
An talis mortaliter peccet.
An ille qui sciēter diuidit cōfessionē tenetur reconfiteri.
Utz p̄p̄rius sacerdos possit punire illū q nō cōfitetur semel i anno.
Utz penitēs tēat cōfiteri p̄p̄rio sacerdoti
An eps uere possit dici sacerdos.
An papa.
An hñs iurisdictionē delegatam.
An hñs iurisdictionē ex cōi concessione ꝛ p̄missione iuris.
An uagabūdi q nunq̄z hñt p̄p̄riū domicilū possint cōfiteri cuicūqz p̄sbytero p rochiali uoluerint.
An pegrinātes ad loca sacra.
An utilius eēt posse cōfessorē eligēr p sua uolūtate q̄z teneri suo ordīario ofiteri.
An penitēs cōfiteri teneatur suo p̄p̄rio sa-

cerdoti q est nimis idiscretus.
An qñ est sollicitãs i malũ.
An de pcco cõmisso i aliena prochia tenea-
atur cõfiteri suo prochiali.
An epi possint eligẽ sibi cõfessores.
An abbates exẽpti
An qlibet sacerdos possit ligaꝛ ⁊ solueꝛ.
An quilz sacerdos possit absoluere cõstitu
tuz in piculo mortis si propriũ sacerdo
tem nõ possit hẽre.
An ualeat cõfessio facta corã nõ suo iudice
i foro cõtẽtioso.
Utrũ illi q cõfitẽtur hñti potãtẽ epi tene-
antur illo eoꝺ ãno cõfitẽri suo presbytẽo
parrochiali.
An sacerdos prochialis debeat eucharisti
am dare suo prochiano cũ conscientiaz
ignorat.
Utrũ cõfessi nõ sacerdoti quẽ prochialis
sacerdos posuit loco eius credẽs eũ eẽ
sacerdotẽ teneãtur illa eadem pcca iterũ
cõfiteri postq̃z eis cõstiterit illũ cui cõfes
si fuerꝛ sacerdotẽ nõ eẽ.
Utꝛ hõ teneatur cõfiteri oĩa pcca morta
lia tã secreta q̃z publica.
Utrũ hõ teneatur cõfiteri oẽs pcci circun
stãtias.
An sint.S.circunstãtie ⁊ que sunt ille.
Utꝛ pccoꝛ stati teneatur confiteri hĩta op
portunitate sacerdotis:
An pccoꝛ teneaꝛ totiẽs cõfiteri quotiens-
cũq̃z uult cõicare uel celebꝛare.
An quotiẽscũq̃z est i pbabili piculo mortis.
An stati teneatur cõfiteri qñ uidet proba-
bilit se anno illo copiã cõfessoꝛis alias
hẽre nõ posse.
Utꝛ mulier teneaꝛ cõfiteri suo pbytero p
robiali pccm̃ qꝺ cũ eo cõmisit.
An ab eo possit absolui.
Utꝛ cõfessio sacꝛalis possit fieri pluribus
sacerdotibus simul.
An cõfessio sacꝛalis possit fieri a pluribus
penitẽtibus simul uni sacerdoti.
Utꝛ ad cõfessionẽ requirãtur ille.ió.cõdi
tiones cõtẽte in his usibus. Sit siplex.
Utrũ cõuersio uolũtatis ad deũ requiraꝛ
ad impij iustificationẽ.
An magis requiraꝛ uolũtaria dispositio
ad susceptionẽ gꝛe q̃z sapie.
Utꝛ ad iustificationẽ ipij ꝛgꝛaꝛ gꝛe infusio
Utꝛ poꝛ sit ordine nature ad deũ conuer-
sio q̃z pccĩ auersio.
Utꝛ pꝛioꝛ sit ordine nature gꝛe infusio q̃z
culpe remissio.
An eẽ pus ordie naꝛe sit eẽ pus cãlitate.
An remissio pccĩ sit p infusionẽ alicuius hi
tꝰ i aĩa. aut p solã ꝺi gratuitã uolũtatẽ.
An remissio culpe sit pꝛioꝛ ordie nature q̃z
eẽ iustũ per gꝛam.
An infusio gꝛe sit realiꝛ idẽ qꝺ remissio clpe
An p gꝛam pus sit ꝛ̃z rõnẽ intelligẽdi aĩa
nõ displicẽs deo q̃z placẽs.
Utꝛ pccoꝝ ꝛmissio sit realiꝛ idẽ qꝺ bonoꝝ
quoꝝ sunt puatiões restitutio.
Utꝛ iustificatio ipij sit i instãti.
An motus li.ar.sint in istãti.
An gꝛa recipiat magis ⁊ minus.
Utꝛ ipij iustificatio eẽntialiꝰ respiciat gꝛe
infusionẽ q̃z pccoꝝ remissionẽ.
An i iustificatiõe ipij gꝛe infusio sit terminꝰ
a quo.
An remissio culpe sit terminus a quo.
Utꝛ iustificatio ipij posterior sit ordie na
ture q̃z gꝛe infusio ⁊ culpe remissio.
Utꝛ iustificatio ipij sit miraculosa.
An magis sit ipiũ iustificaze q̃z iustũ creaꝛ.
An sit eque magnũ resuscitare mortuum
spũaliꝛ sic resuscitare mortuũ corpaliter
An creatio aĩe sit miraculosa.

Dí. xviii.

Hic queri solet ꝛc.
Utꝛ eccĩe sint date claues regni
celorum.
An cõueniẽter diuidaꝛ clauis i clauẽ au-
ctoꝛitatis. ⁊ excellẽtie. ⁊ misterij.
An clausura celi cõueniẽter didaturĩ uleꝛ
nõ perpetuã ⁊ in pticulaꝛẽ. ⁊ i pticulaꝛẽ
nõ perpetuã.
An ecclesia hẽat claues inferni.
Utꝛ claues date sit ad aperiẽdũ tm̃.
An principalius sint date ad aperiẽdũ q̃z
ad claudẽdũ.
An per ptãtẽ clauiũ iudex eccl'astic⁹ possit
aperire ⁊ claudeꝛ triplĩ. ⁊ q sẽ illi mõi
Que ⁊ quot sũt ille claues.
Utꝛ liceat sacerdotibus uti clauib⁹ p sua
uolũtate.
Utꝛ pemtẽs teneatur tentõe necessitatis

fcipe ⁊ expleꝛ pñiaz sibi iiũctã a sacerdote.
Utrũ sacerdos p ptãtẽ clauiũ possit remittere pccm̃ quo ad maculã.
Quid ẽ macula.
Utz sacerdos p ptãtẽ clauiũ possit ꝛmittere pccm̃ quo ad penã.
An quãtũ ad totã.
An si reuelatũ eẽt sacerdoti .q. pẽitẽti eẽt remissa tota pena suis pccis debita deberet sibi iiũgere aliquã penã.
Utz sacerdos prochialis teneatur audire ofessiões prochianoꝝ suoꝝ quotiẽscũqz uoluerit eodẽ ãno cõfiteri.
Utz claues respcũ eiusdẽ pccī i nũero hẽant efficaciã plus q̃z semel.
An absolutus i casu necessitatis cũ iniũgit ut opportunitate hĩta adeat sũmũ põtificẽ debeat ab eo absolui.
Utrũ sacerdos absoluẽs aliquẽ de fcõ ab illis pccis a q̃bus nõ põt eũ absoluere ꝺ iure peccet mortaliter.
Utrũ aliqs debeat excoicari.
Utrũ aliqs debeat excoicari pro solo pccõ mortali.
An hõ quadruplicit̃ incurrat pccm̃ ꝺtũacie
An iudex debeat iudicaꝛ fz suã cõsciẽtiã aut scõm allegata.
Utz uxor excõicari ꝺbeat p pccõ mariti.
An p eius pccõ possit de iuꝛ interdici.
An si uir obligatus debitis absentet se. ⁊ uxoꝛ satisfaceꝛ ñ uult p eo ꝺ portõe sibi assignata p uictu ꝺbeat uxoꝛ excõicari
Utz dñs iuste possit excõicari p pccõ subditoꝝ suoꝝ.
An excõicatio directꝰ sit pẽa aĩe q̃z corpis
Utz excõicatus iniuste debeat excõicatus reputari.
An sẽtẽtia sit alĩ iusta ex aio tm̃.
An alĩ ex ordie tãtũ.
An alĩ ex cã tm̃.
In q̃bꝰ casibus ẽ sẽtẽtia nõ timẽda.
Utz sacerdos prochialis possit excõicare subditos suos.
An ꝺsuetudo ꝺet iurisdictionẽ.
An absẽtes possint excoicaꝛ subditos suos. potãte ordiaria.
An pozes excõicare possint.
An archidiacon.
Qꝛ requritur maioꝛ sollẽnitas i iudicãdo i foro exteriori q̃z in foro penitẽtie.
Utz excõicatꝰ l'iuspẽsꝰ possit aliquẽ excõicaꝛ.
Utz nõ sacerdos possit excõicaꝛ aliquez.
An electus i abbate ⁊ nõ confirmatus nõ adhuc sacerdos.
An ligaꝛ ⁊ soluere i foro exteriori sit actꝰ potãtis clauiũ.
Utrũ irregularis possit aliquẽ excõicare.
An ꝑlatus irregularis sine culpa sua ꝺebeat ꝺici a statu ꝑlatõis sue.
An fcũs irregularis p culpã suã.
An suspẽsus possit ꝑbẽdas ꝺare.
An grauioꝛ sit suspẽsio ab hoie q̃z a iuꝛ.
An infamis possit aliquẽ excõicare.
An ꝑlatus effcũs irregularis per culpam suã sit ifamis.
An ifamia ꝺcta per excõicationẽ tollatur p absolutionẽ ab excõicatiõe.
An irregularis possit sumi i abbatẽ.
An laici possit excõicare ex supioꝛis concessione.
Utz iudex delegatus post reuocatiõez cõmissiõis sibi fcẽ possit ante q̃z reuocatõ cõmissiõis ad eũ puenire potuit aliquẽ excõmunicare.
Utz supioꝛ excõicari possit ab iferioꝛi.
An ab eo possit absolui i foro penitentie.
An capellanus ex cõmissiõe epi possit ipsũ ligare uel soluere i foro exteriori.
Utz excõicatus possit excõmunicari.
Utrũ cõmunitas possit excõmunicari.
An princeps possit excõmunicari.
Utrũ mortuus possit excõmunicari.
An excõmũicatio lata i mortuũ noceat ei.
An mãdãs occidi clericũ ⁊ moꝛiẽs ante executionẽ mãdati incurrat iã mortuus excõnem q̃ nũcius mãdatũ exequitur.
Utrũ hẽns ꝓuilegiũ q̃ nõ possit excõmunicari ab ordiario possit excõicari ab eo
Utrũ pticipãs cũ excõicato sit excõicatus.
Que sit ꝺria iꝛ maioꝛe ⁊ mioꝛe excõez.
Qui sunt illi q participãdo cũ excõicatis nõ intraꝛt excõicatiõi.
An pticipãs cũ pccõꝛ ñ i pccõ incurrat pccm̃
Utrũ pticipare cũ excõicato sẽp sit pccm̃ mortale.
An sacerdos postq̃z ichoauit cãonẽ ꝺbeat offiũ ꝺimitteꝛ si fruciat aliqs excõicatꝰ
An pticipãtes cũ excõicato sit excõicati

maiori excõicatiõe.
An p solo pcõ mortali sit aliquis excludẽ dus a sacris ecclesie.
Utrũ pticipãs sciẽter cũ excõicatis a pa pa sit excõicatus maiori excõicatiõe.
Utrũ sacerdos recipiẽs oblationes suoꝝ patronoꝝ excõicatoꝝ sit excõicat⁹ ma iori excõicatiõe.
Utꝝ aliqs solũ sciẽs aliquẽ excõicatũ tene atur ipsũ uitare.
Utꝝ excõicati ꝓuati sũt oĩb⁹ actib⁹ legi / timis:
An excõicati minori excõicatiõe sint irregu lares si celebrãt.
An excõicati mĩori possint eligere.
An possint eligi.
An admittãt ad denũciãdũ excõicatũ quẽ nõ uitauerẽt.
An excõicati maiori possunt eẽ iudices.
An possũt accusare.
An denũciare.
An possunt eis cõferri ecclastica bñficia
An eis collata possint retinere.
An pñt aliquẽ i iudiciũ cõuenire.
An possint se iudicio deffẽdere.
An sñia cõdẽnatoria uel absolutoria lata a latẽter excõicato teneat ẽt postqꝫ eⁱ excõ fuerit detecta.
An collatio prebẽdaꝝ:
An sñia data a seruo dũ putaret liber te / neat postqꝫ eius seruitus fuit detecta:
An si aliqs excõicatus maiori excõe iret alicui electiõi ⁊ nõ credẽs se excõicatũ nꝫ ẽt sciretur ab alijs dberet elcto irri tari eius excõicatõe detecta.
An si uoꝝ sua fueĩt necessaria electo ad suf ficiẽtẽ numerũ uocũ debeat p⁹ dtectio nẽ excõis electus sufficiẽtẽ numerũ uo / cũ bũisse reputari.
Utrũ excõicatis ꝑsit orões ecclesie.
An patiẽs q ĩustã excõeꝫ fert mereatur.
An ceteris paribus plus possit diabolus sup excõicatũ qꝫ nõ excõicatũ.
An excõicato licitũ sit dare elemosynã coꝛ porale.
An psone singulari licitũ sit orare p excõ municato.
Utꝝ oẽs q moriũtur excõicati ꝓuãdi sint ecclesiastica sepultura.
An illi q interfũt sepulture icidũt i mĩorẽ excõicationẽ.
An si excoicati sepulti fuerit i cimiterio de beant inde eĳci.
An excoicatus possit post mortẽ ab excoi catione absolui.
An illis q moriũtur in minori excoicatiõe negãda sit eis sepultura ecclesiastica.
Utꝝ excõicatis mĩori excõe tm possint ꝛ / ferri de iure ecclesiastica bñficia.
An mĩor excõicatio aliqñ iligat ab hoie.
An electio excõicati minori excõicatione sit irrita ipo iur nl'irritãda.
An ille q sciẽter tali confert ecclesiasticum bñficiũ sit ꝓuatus ipso iure hac uice bñ ficij illius collatiõe.
Utꝝ excõicat⁹ maiori excõicatiõe solleni ter baptizãs sit irregularis.
An exequẽs offm illius ordis quẽ ñ bẽt ac si hẽret irregularis sit.
An excõicat⁹ maiori dũo horas i exercitu l'i naui officiãdo populũ sit irregularis
An si benedicat mensã sit irregularis.
An excõicatus i foro penitẽtie absoluens sit irregularis
An ministrãs sacrꝫ extreme unctionis.
Utꝝ iniuste excõicãs excõicato teneatur ad interesse.
Utꝝ excõicãs sciẽter iuste incurrat aliquã suspẽsionẽ.
An epi ⁊ supiores eorũ eã incurrũt.
Utrũ epi excõicãtes uel suspẽdẽtes non in scripto incurrũt aliquã suspẽsionẽ.
An inferiores iudices eã incurrũt.
An sñia excõicati uel interdicti nõ lata in scriptis teneat.
An absoluẽs ab excoicatiõe nõ i scrpto pe nã suspensiõis incurrat.
Utꝝ iuste excoicãtes sint digni pena eterna.
Utꝝ maiori pena dignus sit iuste excõi / cãs paupeꝫ qꝫ iuste excõicãs diuite.
Utrũ sacerdos prochialis possit subdituꝫ absoluere ab excõicatiõe quã incurrit p / ticipãdo in crie cũ excõicato maiori ex cõmunicatione:
An si excõicat⁹ accedat ad supiorẽ excõica toĩsp solutõe bñda debeat ab eo absolui
Quot ⁊ q sunt casus excõicatiõis a iur q⁹ rũ absolutionẽ dns papa sibi retinuit.
Quot ⁊ qui sunt casus qui excipiũtur ab illa regula q ille q iecit manus uiolẽ /

tas in clicū seu religiosū nō pōt absolu
p papā uel p illū cui cōmiserit.
An existēti in piculo mortis absoluto ab
excōicatiōe ab illo q alias eū absoluere
nō potuisset ꝺbeāt cimiteriū ⁊ alia eccle
sie suffragia denegari.
Utr fauēs excōicato pticipet ī crīe p quo
ē.est excōmunicatus.
An fauēs p accūs excōmunicato ī crīe ītur
rat eādē excōicationē.
An fauēs īpūitati crīs iā ppetrati fīm suo
fauore ītcurrat eādē excōez cū crimioso.
Utr qlz sacerdos possit absoluer a mino
ri excōmunicatiōe.
An legatus postq̄z exiuit termios legatiōis
sue absoluere possit illū quē īfra termi
nos legationis sue excoicauerat.
An eps extra suā dioceſim exūs possit sus
pēdere uel absoluere ab excoicatiōe ī fo
ro cōtētioso.
An possit cōmittere alicui in sua dioceſi ut
absoluat.
An extra suā dioceſiz possit absoluere sub
ditū suū in foro penitētie.
An sacerdos prochialis excoicatus minori
excōe possit subditū suū ab illa absoluer
Utr sacerdos subditū suum maiori excōe
excōicatū possit absoluere a pcīs excōi
catiōe manēte.
An excōicatus minori excōicatione possit
absolui a pcīs illa excōicatiōe manēte.
Utr ille q ītcurrit excōicatōez ī uno epatu
postea possit absolui ab alio ī cui⁹ dio
ceſi moratur.
Utr excōicat⁹ absēs possit absolui inuit⁹.
Utrū excoicatus possit p lras absolui.
An si absolutus ex tūc q lra fcā est et suo
nuncio data.
An iuram ētū sit de necessitate absolutōis
An cū absoluit excōicat⁹ a cāone iūgēdū
sit ei sub debito pstiti iuramēti q ꝺ illū
canonē sciēt ꝺ cetero nō ueniet.
An tale iuramtū indicēdū sit illi q ī eadez
ecclesia soci eē noscūt.
An p leui irritatiōe sit tale iuramtū exigē ꝺ
Utr excōicat⁹ pluriꝰ ꝺ cāis absoluat sī
plr si nō oēs cas⁹ excōis sue exprimat.
Utruz absolutus ab officiali epi excōicati
sit uere absolutus.
Utr excōicat⁹ cui excōicator dīc. Reuoco
excōez seu relaxo quā ī te tuli. ⁊ nō dic
absoluo seu absoluim⁹. ueř sit absolut⁹
Utr milites teneāt obediř suis pncipib⁹
publice maiori excōe excōicatis. aut eis
teneātur soluere cēsū.
An excōicatio añ sītiam absoluat simplicit
⁊ absolute eos a iuramto fidelitatis q⁹
illi erāt obligati.
An absoluti p sītiaz ab illa obligatiōe tēan
tar reuerti ipo iuř ad eoz obediētiā p⁹
eoz absolutionē ab excōicatiōe.
Utr clerici teneāt obedire suo epo maiori
excōe publice excōmunicato.
Utr monachi teneātur obedire suo abba
ti excōicato.
An abbas excōicatus possit aliquē ꝺ mōa
chis cōstituere uicariū suū.
Utr uxor teat obediř maīto suo excōicato
Qui ⁊ quot sūt casus ī quibus hō incur
rit maiorē excōem ipo iuř.
Qui ⁊ quot sunt casus q excipiūt ab illa
rgula. s. q q iiscīūt man⁹ uiolētas ī clicū
l quācūqz psonā religiosā religiōis ap
pbate ītcurrūt sentētiā excōicatiōis.
Utrū sacrilegi sint excōicati ipo iure.
An incurrāt maiorē excōicationē.
An deflorās monialē bndcām ītcurrat excō
nē ipo iure.
Utr uiolās imūitatē ecc sit excōicat⁹ ipo
iure.
An idē sit uiolare ecclīaz ⁊ imūitatē ecclie
An ecclīa deffēdat publicū latronē confu
giētē ad eā.
An nocturnuū populatorē agroz.
An fu⁹ ofugiēs ad ipaz ꝺbeat dño rstitui
Ar deffēdat illū q ī ecclesia hoīez occidit.
An deffēdat uideū ad ipsā cōfugiētē.
An deffēdat excōicatū excōe maiori ad ip
sā cōfugiētē.
An ecclesia nō consecrata defēdat confu
giētē ad ipsā.
An ecclesia interdicta:
An ille q fugit ad ecclīaz adherēs sacerdo
ti corp⁹ xpi portanti ꝺebeat ab ecclesia
deffēdi.
An extrahētes malefcōrē de ecclesia sint
excōicati a iure cōi.
An ī regno frācie p cōsiliū Pituricēse.
Utr īpetrās lras dñi pape tacita ītate l
suggesta falsitate sit excōicat⁹ ipso iure.

An ille qui lr̄is apostolicis utitur sub alio nomine impetratis.

Utr̄ inueniēs lr̄am dn̄i pape cui⁹ efficacia iā expirauit. ut pote q̄ fuit data ad tēpus q̄ iā trāsijt ꝛ ludo n̄ itētiōe utēdi aliq̄s lr̄az ī eo male formatā .r̄formet uel pūc tū faciat ul'p quēcūq; aliū modū aliqd in ea immutat sit excōicat⁹ ipo iure.

Utrū aliqs de nouo ueniēs ad studiū portans arma añq̄s sciat sñiam cōtra portātes arma p epm loci latā īcurrat excōmunicationē.

An aliquis simplex utēs ignorāter falsificatis litteris excusetur.

Utrū secularis excōicatus qa pcussit clericū ꝛ excōicatus ītrat religionē possit absolui a plato religionis illius.

Quot modis dr̄ iniectō difficilis ꝛ enoris.

An pdictus excōicatus q religionē ītrauit possit absolui dū adhuc ē nouitius a plato illius religiōis:

An si plat⁹ ille sit excōicatus recurrēduz sit ad diocesanū.

Utrū religiosus percutiēs religiosū eiusd mōasterij possit a suo plato absolui.

An si se pcusserūt extra septa monasterij.

Utrū religiosus pcutiēs religiosū alterius claustri possit absolui a suo plato.

Utrū religiosus pcutiēs secularē clericuz possit absolui a pprio plato.

An si ille cleric⁹ fuerit clic⁹ mōasterij possit religios⁹ pcutiēs p epz absolui.

An si pcutiēs clericū secularē n̄ eiusd mōasterij ꝛ n̄ sit id ortū scādalū possit absolui p epz loci.

Utrū cū religioso suscipiēte ordiēs in excōicatione possit suus plat⁹ dispēsare super irregularitatē quā contraxit.

An plat⁹ possit dispēsare irregularitate cōtracta per excōez a qua n̄ pt absoluer̄

An si dn̄s papa dcedat alicui ptātē absoluēdi ab excōe eo ipo itelligatur dcedere ptātē dispēsādi ī irregularitate occōne illius excōis cōtracta.

Dī. xviiii.

Postquam ostensū est nē.

Utr̄ claues fuer̄t collate sacerdotibus ue. le.

An nō sacerdos hēat claues.

An abbatisse hēant claues.

An possint moniales suas benedicere. an euāgeliū legere.

An publice pdicare.

An excōicare uel ab excōe absoluere.

An possit clericos sue iurisdictōi subiectos suspēdere ab officio ꝛ beneficio.

Utr̄ claues sint collate oib⁹ sacerdotibus no. le.

Utrū q̄z sacerdos possit usū clauiū ī quā libet psonā exercere.

An iurisdictiones in eccl'ia distincte sit aliq⁹ mō ad exēplar distinctiōs. q̄ ē ī ecclesia trīūphāte.

Utrū correctio fr̄na sit sub pcepto.

An ab ea aliqs excuset pp laborē l' vecūdiaz l' ne īcurrat incōmodū tēporale.

An par teneatur corrigere parē.

Utrū exñs in pcō mortali tēat corrigere alios pccōres.

An sacerdos exñs in pcō mortali peccet absoluēdo in pñte foro.

Utr̄ inferiores teneāt corrigere sr̄iores.

Utrū secreta monitio debeat pcedere publicā denunciationē.

An correctus secreta monitiōe debeat postea publice denunciari.

An ille qui eū correxit secreto postea teneatur illum denunciare plato in secreto.

An actionē debeat pceder̄ secreta monitio

Utr̄ testū īductō ōbeat pceder̄ publicā denunciationē.

An aliq īducēdi sit testes ī correctione.

An ille q n̄ pmōuit fratrē r̄pellat a denunciatiōe.

An delictū fratris pus debeat oñdi plato q̄z testibus:

Utrū iudex p sola fama nullo existēte accusatore debeat ex offō suo pceder̄ ad īquisitionē.

An malā famā faciāt dcā paucor.

An infamato canōica purgatio sit īdicēda

An ad correctionē fratris. i mod⁹ accusatōis unq̄z debeat pcedi sñ legitio accusator̄

An pp famā ortā a maliuolis ꝛ iuitis pcedi debeat ad īquisitionē.

An idē possit ee accusator ꝛ iudex.

Utrū in aliquo casu accusatus possit repellere acusatorē

An possit accusar eū qui accusat de crimine absens p litteras:
An si nō uult iscribere.
An fm iura admittat ad accusād hereticꝰ paganus: ⁊ apostata. an alꝫ crīosus.
An conspirator.
An incestuosus.
An ille qui est male opinionis.
An litigiosus ⁊ calūniator.
An fanus..
An excōicatus.
An inuitus.
An mulier.
An impubes.
An pauper.
An sortilegus ⁊ dīnator.
An sacerdos possit repellere accusatorem qui nō pōt fieri sacerdos.
An clericus possit ꝛpellere laicum.
An accusatꝰ possit accusātē reaccusare.
An seruus possit accusare.
An illi q ñ ex bono zelo accusāt sit audiēdi.
An accusatus possit recusare cohītātē inimicis suis.
An illū qui iurauit nō accusare ipsū.
An illū q tulit testimoniū cōtra ipsū ī eadem causa.
An ad accusād crīen hereseos ⁊ symōie ⁊ lese maiestatis admittāt crīnosi ⁊ īfames.
An inimici.
An accusatō noceat accusato si cōtra eum nihil probatur.
Utrū accusatus possit in aliquo casu recusare iudicem.
An furiosus possit eē iudex.
An femina.
An seruus.
An surdus.
An mutus.
An infaīs.
An ille qui accusat.
An suspectus. ſ. q inimicus.
An suspectus. quia est de terra aduersarij nimis familiaris ei.
An suspectꝰ. q hēt simile cāz cū aduersario
An cōsāguineus aduersarij.
An possit accusatus recusare iudicē qū aggrauat eum.
An possint recusari iudices dati. de assēsu utriusq partis.
An puniēdus sit ille qui recusat iudicē ex iusta cā uel modo iniusto.
Utrū accusatus possit in aliquo casu excipere contra testes
An ꝺ illoſ q sūt furiosi ⁊ mentecapti.
An cōtra minores. 14. annorū.
An cōtra cōuictos de crīe.
An cōtra infames.
An ꝺ illū qui cōfitet se sociū eiusd crīs.
An catholicus ꝺ hereticū.
An cōtra inimicū.
An ꝺ domesticos ⁊ failiares accusatoris.
An cōtra productos de domo accusatoris uel accusatorum.
An cōtra nimia paupertate laborātes.
An cōtra mulierem.
An ꝺ illoſ q silez cāz habēt cū aduersario.
An clerici cōtra uiles personas.
An aliquādo aliquis admittat ad accusād qui nō admitteret ad testificandū.
An alī aliqs admittatur ad ānūciād qui nō admitteret ad accusādum. et qr.
An testis pductus ōbeat ītrogari ō cāis.
An de psonis.
An ad pbād sufficiāt testes singulares.
An testis pductꝰ ōbeat ītrogari de loco.
An de tēpore.
An de auditu.
An de uisu.
An de scīa.
An de certitudine.
An de credulitate.
An de fama
An testes ōbeāt cōcordare iure.
An in persona.
An in loco.
An in gradu.
An in tēpore.
In expositione littere.
An iudex occulte crīosus peccet ī exercēdo iudicis offm in foro exteriori.

Dī xx

Sciendum est ⁊c:
Utrū aliquis ī articulo mortis pō penitēs possit digne penitere.
Nota q sc illa q ꝛgrūt ad pēitētiā dignā.
Utrū penitēti in articulo mortis debeat sacerdos aliquā pñam imponere.

Utrꝫ aliuſ poſſit ſatiſfacerꝝ ꝑ alio loqñdo nō ꝺ illa ſatiſfactōe ꝑ quā remittitur offēſa culpe. ſꝫ ꝺ illa quā homo ꝺꝫ ꝑ offenſa iā remiſſa.
An homo poſſit mereri premiū uite eꝛne.
An cū unꝰ obligat ſe ad ſatiſfaciēdū ꝑ aꝰ alter ſtatim ſit liberatus.
An aliqs ſatiſfaciens ꝑ alio ſimul ſatiſfaciat pro ſe ipō.
Utrū pena purgatorij ſit grauior q̄libet temporali pena.
An ignis purgatorij acutius affligit puꝛgādos q̄ꝫ ille q̄ pcedet faciē iudicis.
An exñtes in purgatorio ſit certi q̄ hēbunt uitam eternam.
Utrum pena puꝛgatoꝛij ſit ſatiſfactoria.
An ille q̄ purgaꝝ ꝑ eā uolūtarie ſuſtiet eā
An ſint extra ſtatū merendi.
Utrū pena purgatorij per miniſterium demonum infligatur.
An angeli boni et mali aſſiſtāt moꝛiēntibꝰ.
An puꝛgādi ꝑ bonos angelos deducanꝝ ad locum penalem.
An mali angeli comitentur ad deſpicienꝺum uel ad eos puniendum.
Utrū ıdulgentie quas dat eccleſia aliqd ualeant.
An per indulgentias dētuꝛ ſpūalia pro tēporalibus.
Utrū ıdulgētie tm̄ ualeāt q̄ſtū ſonant.
Utrꝫ ıdulgētie ualeāt aliqbꝰ poſt hāc uitā
An illi qui ſūt ī puꝛgatorio ptineāt ad eccleſiam militātem ⁊ triumphantem.
Utrū ıdulgētie ualeant exñtibus in peccato mortali.
Utrū ualeant religioſis.
Utrꝫ ıdulgētie ualeāt ꝓlatiſ q̄ eaſ cōcedūt
Utrꝫ malus eꝑſ poſſit daꝛe ıdulgētias.
An dignior ſit abſolutō que fit in foro pñie q̄ꝫ illa q̄ ē ꝑ cōceſſionē ıdulgētie.
Utrꝫ aliqs nō eꝑs poſſit ıdulgētias dare.
Utrꝫ qlꝫ ꝓlatꝰ poſſit daꝛ ıdulgētias.
An archiepi poſſint daꝛ ıdulgētias ī dioceſi ſuffraganeorum ſuorum.
In expōe lr̄e.
An ille iuſtꝰ q̄ añ mortē fecit totā pñiam ſibi a ſacerdote iiūctā mioꝛē cū ꝺbito poſtea ī purgatorio puniatur.
An ille cui iiūcta ē a ſacerdote pena maioꝛ debitis teneatur eam expellere.

Dí xxi

Solet etiam: queꝛi ꝛc.

Utrū ſit cōſonū ꝺiuine iuſtitie aliquas aīas a corporibus cū charitate r̄cedētes in purgatoꝛio puniri.
An peua moꝛtiſ naturaliſ ſit ſatiſfactoria.
Utrꝫ ꝺ purgatoꝛio alius alio citius liber̄
An magītudī offēſe rñdeat ītētio acerbitatis pene ⁊ radicatōi pcī pene ꝺuratō.
Utrū ad purgationē aīaꝝ ſit aliquis loꝯcus ſpāl̄ ꝺeputatus.
Utrū locus puꝛgatōis aīaꝝ ſit totū ſpaꝯcium uſq̄ꝫ ad oꝛbem lune.
Utrū aliqua pcā uenialia poſt hāc uitam ꝺeleātur q̄ſtum ad culpā.
An homo poſſit moꝛi in ueniali peccato ſine moꝛtali.
An facilius ſit uenialr̄ peccaꝝ q̄ꝫ ipꝫ pccm̄ ueniale ꝺelere.
Utrū ad remiſſionē uenialiuꝫ cū quibus aīa ꝛecedit a coꝛpe ſufficiat pena purgatorij ſine motu cōtritionis.
Utrū aliquod pccm̄ ueniale puniatur pena eterna.
An ſint aliqua peccata uēialia que nunq̄ꝫ ꝺelebuntur.
Utrū per lignū. fenū. ēt ſtipulā ītelligātur peccata uenialia
An homo adultus in hac uita ꝺe lege cōi poſſit eē ꝑ aliqꝺ mom̄tū ſine quocūq̄ peccato.
Utrꝫ ꝑ ꝛofeſſionē gnālē ꝺleāt pcā uēialia.
Utrū cōfeſſio generalis ſit ſacr̄m.
Utrū per cōfeſſionē generalem ꝺeleantur moꝛtalia oblita.
An ignorātia iuriſ ſit periculoſioꝛ q̄ꝫ ignorantia facti.
Utrꝫ peccet ꝛofitēſ ꝛofitēꝺo pcā q̄ nō fecit.
Utrꝫ ſigillū cōfeſſiōis ſit ꝺe iure naꝛe.
An cōfeſſoꝛ poſſit ꝺe licētia cōfitētis peccatū eius alij ꝛeuelare.
An ſi cōfeſſoꝛ ꝺicat ſe licētiatuꝫ a pēitēte obligetur ad pꝛobandum licentiam ſi alius negaret.
An cōfeſſoꝛ teneaꝝ celare pcā que audiuit in cōfeſſiōe ſi illa alter ēt ſciat.
Utrum in aliquo caſu liceat ſacerdoti cōfeſſionem ꝛeuelare.

An hoc posset qñ sciret hoc utile eē pēitēti.
An sacerdos teneat confiteri pccm̄ qđ nō posset confiteri nō manifestando cōfōri peccm̄ sibi ab aliquo cōfessū.
An si regreretur.
An sciret psona sibi exñti cōfessā fecisse ta le crimē deberet tacere uel dicere se nū q̄z hoc audiuisse.
An sacerdos teneat uitare pūatī illū quē p suā cōfessionē ꝛ nō aliē scit excōicatū.
An plato liceat remouere ab offō subditu⁊ quē p suā ofessiōē sciat male uti offō suo
An sacerdos exñs i itroitu nēoris cū aliq̄ uolētibus ipz̄ iterficer i nemor posset renuere nemus intrar cū eis si hoc sciat tm̄ per alterius illo⁊ cōfessionē .
An eadē sit spēs cris reuelatio ofessiōis.ꝛ ꝑditio secreti.
Utrū alr a cōfessore audiēs a ꝓposito l'a casu pccā cōfitētis ignorātis q⁹ pccā.sua alius a cōfessore audiat tēar illa celar.
An si i una prochia essent duo sacerdotes q̄z īsoliduz si un⁹ a casu l'a ꝓposito au diat cōfessionē alicuius prochiāi sui ꝯ fitētis socio suo posset illū absoluer q̄z uis ille nō intēderet ei cōfiteri.
An i foro cōtētioso iudex possit var sñiaz ō reū uel p reo pro cōfōne rei q̄ cofō ñ fuit fcā corā eo ut corā iudice.
An i foro cōtētioso unus iudex possit ꝓce dere p alterius acta.
Utrū sub sigillo cōfessiōis cadat psona cū qua penitens cōfiteř se peccasse.
An sub sigillo cadat cōfessiōis qđ nz ē pec catū nec circūstātia pcci
An cadat aliqd p qđ ofitēs nō pōt prodi.
An ea q̄ nihil faciūt ad expssionē pcci.
An aliqd qđ nō ptinet ad iudiciū illr fori.
An sacerdos possit loqui in gñali de pccis sibi cōfessis.
An psonā cū qa penitēs cōfiteř se peccasse caor sub sigillo sit ō obꝛuātiā disciplie.
Utr⁊ ille cui cōfessor reuelauit cōfōem ali cuius tēatur illā celare.
An qui iuuat ad ꝓmouēdū crim̄ qđ alius ichoauit pticip⁊ cū eo i crie.
An nunq̄z licitū sit uti ptāte cōcessa ab illo qui eā cōcedere nō potuit
Utr⁊ penitēs tēar celar psonā cū q̄ peccauit
Utr⁊ tēar celar pñiaz sibi iūctā a cōfessor.
Que sit ꝺra it sigillū ofōis ꝛ sigillū secrti

Dī. xxii.

Cumque multis ꝛc.
Utr⁊ pccā dimissa possint redire: eadē i numero q̄stū ad culpā.
An bona merita reuiuificāt mortificata p penitētiā eadē i numero.
An in aer reuertar eadē tēbra i numero.
An idē factū i nūero possit pluries iputari ꝛ nō iputari.
Utr⁊ oīa pccā dimissa redeāt p seqñs mor tale pccm̄ eadē ipe .l' gñe q̄stū ad culpā
An gra p'quā remittitur pccm̄ sit necessaria ad cōꝛuationē remissionis illius.
An debitū carētie uisionis dei reuertatur sub rōe que ē originali debita.
Utr⁊ oīa pccā dimissa redeāt p cōsequens mortale pccm̄ q̄stū ad penā.
An pccā ꝑius dimissa aggrauet sic mortale pccm̄.
An ꝑ pccō dimisso q⁹ ad culpā possit hō p seqñs mortale pccm̄ hre penā ppetuā
Utrū igratitudo sit spūale pccm̄.
Utr⁊ maior sit igratitudo i casu ab inocē tia q̄z in casu a uera pñia.
An magis sit ingratus peccās ō illū qui ei plus dimisit q̄z ille cui min⁹ dimisit.
Utrū exterior pñia sit sacrm.
An exterior pñia sit cā interioris.
Utrū remissio pccō⁊ sit res huius sacri.
Utr⁊ penitētia sit unū sacrm.
Utr⁊ penitētia sit ab īstitutiōe.
An sit a natura.
Utr⁊ sacr penitētie fuerit a xp̄o imediate institutū.
An ipsū īstituerit añ sui passionē.
Au ptāte absoluēdi dederit añ sui resurr ctionē.
In expōe littere.
An unū peccm̄ trahat ad aliud.

Dī. xxiii.

Preter premissa ꝛc.
Utr⁊ extrema unctio sit sacrm.
An inunctio cathecuminoꝝ sit sacrm.
An ipsū oleū per epm cosecratū sit sacrm.
An ꝺbeat ofᵉrri ab uno sacdote ul'a plib⁹

Queritur a quo fuit institutū.
Utr̄ huius sacr̄i materia sit oleū de oliuis p episcopū consecratū.
An sit sacr̄m necessitatis.
Utr̄ h⁹ sacr̄i sit aliq⁹ ōr̄mīata v̄boꝝ forma
An ꝓuēiētior sit forma ōpcatīa ꝗ̄ īdicatīa
Utrū effectus huius sacr̄i sit pccōrū ueni alīū remissio.
An solus sit ō sequelas pccōrū tā ex origi nali ꝗ̄ ex actualibus relictas.
Utrum effectus hui⁹ sacr̄i sit infirmitatis corporalis alleuiatio.
An ꝗ̄to uiri iūt pfectiores tāto magis de siderāt mori.
An sit icōuēiēs dr̄e q⁹ huius sacr̄i sit duo effectus.unus spūalis.alius corpalis.
Utr̄ hoc sacr̄m possit cōferri a nō ēpo.
Utrū possit conferri a nō p̄sbytero.
An melior sit oro bōi laici ꝗ̄ mali sacerdo tis.
Utrū hoc sacr̄z cōferri debeat aliq⁹ saīs
An illis qui deficiūt ex senectute.
An ostitutis ī piculo mortis ī bello ł ī mari
Utrū cōferri debeat oīb⁹ īfirmis.
An debeat cōferri īpenitētibus.
An pseuerāter furiosis.
An puulis.
Utrū sola īstrumenta sēsuū debeāt iungi
An iungi debeāt oculi ceci nati.
Utrū hoc sacr̄m sit iterabile.
An unctio altaris debeat iterari.
In expōe littere.
An capita regū uel brachia debeāt iungi.

Dī. xxiiii.

Hanc ad consideratiōnē ꝛc.
Utr̄ tōsura, sit ad ordinū suscepti onē dispō cōgrua.
An possīt aliquis eē clericus sine tōsura.
Q̄r̄ oz venudari capitis sūmitas.
An debeat fieri tōsura ī modū spere. ⁊ qr̄.
An debeāt resecari capilli iferius. ⁊ qr̄.
An ñ tōsurat⁹ possit accipe aliquē ordiez
An seqñs ordo possīt recipi poz ñ suscepto
In q⁹ ōr̄t ista tōsura a tōsura Nazareoꝝ ī ueteri lege.
Utr̄ tōsura sit ordo.
An p tōsurā cōstituat⁹ qs ī gradu dignita tis ecclesiastice sr̄ alios.
Utrū tōsure sit ānexa renunciatio tpaliū
An cuilz clīco ōbeat p̄uidri ab eccl̄ia ō ui ctu.
An clericis liceat hr̄e ꝓpriū.
An clericis hūtib⁹ de ꝓpo uñ honeste ui uere possint liceat r̄tiēr ecclīcū bñfīm.
An talibus teāt⁹ eps eos ordinās puideř
Utrū clerici nō beneficiati nec in sacris o/ stituti teneāt⁹ portare tōsurā.
An tales pñt renunciar̄ ꝓuilegio clericali p qđ data ē clericis libertas.
An clerici p quos scādalū in ecclesia gene ratur teneāt⁹ portare tonsurā.
Utrū clerici uxorati nō tñ bigami teneāt⁹ portare tōsurā.
An illi qui sunt milites facti.
An illi qui facti sunt publici mercatores.
Utrū bigami teneātur tōsurā ñ portar̄.
Utr̄ ordo sit ī ecclesia.
Utrū ordo sit sacr̄z.
An ordo sit unū sacr̄m.
Utrū sint. 7. ordines tm̄.
An oēs illi ordies q mō sunt ī ecclesia fu erint ī ecclesia primitiua.
Utrū gr̄a gratū faciēs ī ordie conferatur
An cuilz suscipiēti sacr̄m ordis ut oz cō feratur aliq⁹ illuminatio ītellectus.
An susceptio ordinis p̄supponat ī suscipi ēte gr̄am gratū faciētē.
Utrū caracter in quolz ordie īprimatur.
An in diuersis ordinibus diuersi caracte res ī spe īprimātur.
An plēs q̄litates solo nūero dr̄ntes sīt esse possint.
An hoc sacr̄m sit ō iterabile morbū.
In q⁹ actu cuiuslz ordiatōis īpmat⁹ caract⁹
An ī ordiatōe hostiarij īprimat⁹ ī clauiū ecclesie traditīoe.
An in ordinatīoe lectoris ī traditīoe co dicis diuinaꝝ lectionū.
An ī ordine exorciste ī traditīoe libri ex orcismoꝝ.
An ī ordie accoliti ī traditīoe cādelabri cū cereo.
An ī oro subdiaconi ī traditīoe patene ⁊ calicis uacui.
An ī ordinatīoe diacōi ī traditīoe text⁹ euāgelij.
An ī ordiatīoe sacerdotis īpmat⁹ caract⁹ cū sibi eps tradit calicē cū uīo ⁊ pate/

nã cũ hostijs.
An xps in cena vederit ptãtẽ discipulis sacerdotalẽ q̃stũ ad actũ pncipalẽ.
Utrũ supra sacerdotalẽ ordiez sit aliq̃s potestas in ecclesia.
An ptãtẽ ligãdi ꝛ soluẽdi in foro pñie accepit oẽs discipuli a xpo imediate.
Utrũ epatus sit ordo.
An iprimat caracterẽ.
An possit rcipi añ pbyteratũ.
An possit iterari.
Utrũ oiuz epoz sit aliqs i ecclesia supior
An alij apostoli a petro accepũt ptãtẽ iurisdictõnis ipo mediãte.
An Moyses fuerit sacerdos.
In expositiõe littere.
Quare ordinãtur sedes in ecclesia.

Dí. xxv.

Solet etiam queri ꝛc.

Utrũ solus eps possit ordines cõferre.
An miores ordines possit oferri a nõ epo:
An solus eps possit uirgines cõsecrare.
Utrũ eps hereticus possit cõferre.
An symoniacus.
Utrũ eps degradat⁹ possit ordies cõferr̃
An eps q renunciauit loco ꝛ dignitati.
An eps degradatus sit eps.
An pnceps depositus sit pnceps.
An tõsuratus ab epo degradato debeat iterũ tonsurari:
An eps p renunciationẽ possit se puare oibus qbus possit puari p degradatõnẽ
An papa possit ab altari ꝛ calice auferre consecrationẽ absq̃ illoz destructione.
An consecratio epalis dignitatis sola uoluntate ꝛ uerbo possit cõferri.
Utrũ symonia sit studiosa uolũtas nẽdẽdi l' emẽdi aliquid spũale l' ãnexiũ spũali.
Utrũ symonia cõueniẽter nõinetur.
Utrũ symoniaci sint irregulares.
An grauior sit symonia i ordine q̃ i osecutione beneficij ecclesiastici.
An cõsuetũ sit dispẽsari cũ symõiacis q ordinẽ sciẽter symoniace susceperũt.
An ille q ordiat' l' q osecut⁹ ẽ bñfm ecclia licũ symõiace ipo ignorãte tẽat' p⁹ q̃ uenit ad notitiã fcĩ illõ bñfm rsignar̃ ꝛ ab executiõe ordis sic susceptj desistere.
Utrũ in ẽptione uł uẽditiõe sacroz cõmittatur symonia.
An possit emi sacrm p aliud.
An licitũ sit dare aliqd tpale pro celebratione misse.
An licitũ sit accipere expẽsas p procuratiõe negocij electiõis.
An p nũero licitũ sit dar̃ pecuniã ex pacto
An licitũ sit dare pecuniã uel accipere pro absolutiõe ab excõicatõe bñda l' dãda
An electo i epz liceat dar̃ pecũiã adũsaio suo ut ab ipedimẽto sue electõis ỏsistat.
An ve possit dici pccã p elemosynã redimi
An posito isto casu añq̃ oporteat puulũ mori sin̄ bap⁹ aut dare pecuniã p ipo baptizãdo licitũ sit dar̃ pecuniã p hoc.
An licitũ sit ordiando pmittẽr epo q ipz sr̃ prouisione sua nõ igetabit.
Utrũ cõmittatur symonia i ẽptiõe uel uẽditiõe quorũcunq̃ spũaliũ.
An docere p pecunia sit symoniacũ.
An eps p cõsecratiõe ecclesie possit accipere pcurationẽ.
An liceat recipere certos redditus p ãni uersario celebrãdo.
An plato liceat p correctiõe ꝛ uisitatiõe procurationẽ accipere.
An p iudicio uel testimonio liceat pecuniã dare uel accipere.
An aduocatus possit uẽdere patrociniũ ꝛ iurispitus suũ cõsiliũ.
An licitũ sit aliquid exigere uel dare ab egredientibus monasteriũ.
An p pdicatione licitũ sit aliquid tpale dare uel accipere.
An accipe uel dare pecuniã p dãda uel habẽda licẽtia docẽdi sit symoniacũ.
An p oiõe liceat aliqd ex pacto dar̃ l' accipere:
An pro actu prophetãdi liceat aliqd dare uel accipere.
Utrũ symonia cõmittatur in ẽptiõe uel uẽditione spũalibus ãnexoz.
An licitũ sit uẽdere uasa ecclesie.
An ius pronatus possit uẽdi.
An licitũ sit sepulturã uẽdere ꝛ emere.
An ius pmogenitur̃ possit uẽdi
An corporalis labor ãnexus spũalib⁹ officijs possit uẽdi:
An cõmittat' symonia cũ aliquis ex pacto

ſeruit p ſpiritualib⁹ uel ānexis eiſdē.
An ſit ſymoniacū cū ex pacto dat̄ p āne
xis ſpūalibus munus a lingua.
Utr̄ ſex⁹ mlieb⁹ ipediat ordīs ſuſceptōez
An licitū ſit monialibus ſacra uaſa ul' ſa'
cratas pallas cōtigerē.
An licitū ſit mulieri publice docere.
Utrū īfām̄ul' etas īpediat ordis ſuſceptōez
An puulus q ordinatur ī ſacris obligetur
ad cōtinētiā.
An ad ſuſceptionē cuiuſlz forme ſufficiat
q̄ ī materia ñ ſit diſpō repugnās.
Utr̄ dfcūs nataliū īpediat ordis ſuſce'
ptionē.
An tales poſſint ī religione fieri p̄lati ſine
diſpēſatiōe.
An poſſint ſine diſpēſatiōe ad ſacroſ or
dines p̄moueri.
An audire cōfeſſiōes ex cōmiſſiōe.
Utrū ſeruitus īpediat ordis ſuſceptionē.
An ſerui ſi dñi cōſētiāt q̄ ordinēt̄ ſint li
beri ipſo fcō.
An p̄ſūat cōſētire ſi ſciat ⁊ nō reclamet.
An ſeruus q ordiatur ignorāte dño ⁊ or
diatoꝝ ⁊ p̄tatoꝝ ſuocād⁹ ſit i ſuittutē
Quid ſi dñs ignorat. ⁊ ordiator uel p̄
tator ſciūt.
An pccm̄ mortale īpediat ordīs ſuſceptōez
Utrū notabilis defcūs alicuius mēbri īpe
diat ordis ſuſceptionē.
An illi qui ſe ſpōte mutilāt poſſint de iur̄
ad ordies p̄moueri.
An aliq̄s iuſte affligat̄ ſiñ culpa ſua.
Utrū homicidiū īpediat ordis ſuſceptōez
An aliq̄s dū caret uſu rōis occidēs hoiez
ſit irregularis.
An ille q ꝺ ſuā uolūtatē occidit hoiem. q̄
mouet̄ brachiū ei⁹ uiolēt̄ ſit irr̄gularis.
An poſitus in neceſſitate ut occidat̄ l' oc
cidat ſit occidēdo irregularis.
An ille q caſu occidit hoiez ſit irregularis
An ille q mutilat tm̄ ſit irregularis.
An ſi aliq̄s rē ſibi furtiē ablatā r̄petat co
rā iudice eo q̄ alit̄ eā hēre ñ p̄t ⁊ iudex
īgrat ⁊ īueniat ipſū eē furē ⁊ ſuſpēdat
ſit irr̄gularis ſi repetēdo rē nō dixit eā
furtiue acceptā. ſz tm̄ offert ſe p̄ba tu
rū'eā ſuā eē.
Utrū īfames īfāia iuris ciuil' repellēdi ſit
ēt p⁹ pactā p̄niā ab ordinū ſuſceptōe
Quid ē īfamia.
An aliq̄ ſit īfames r̄z leges q ñ ſūt īfa'
mes ſcd̄m canones.
An infames repelledi ſit ab accuſatiōe ⁊
teſtificatiōe.
An papa poſſit r̄ſtituer̄ fām̄ clicū. īfamatū
An laicū īfamatū.
An hoc poſſit p̄ncepſ.
Que ſit forma reſtituēdi.
Utrū īfames īfāia iur̄ cānonici r̄pellēdi ſit
ēt p⁹ pactā p̄niā ab ordīuz ſuſceptōe.
An īfamia iuriſ canonici ꝺbi poſſit ipo iu
re ⁊ irrogari p ſentētiā.
An ille q p ſñiā diffitiuā irrogat̄ alī poſ
ſit abſolui ſiplī. q̄z p r̄ſtitutōez ī itegrū
An īfamia ipo iur̄ poſſit ꝺbi p aliq̄ mor
tale pccm̄ q̄ ñ iducit depōem.
An p oē mortale pccm̄ q̄ ſcd̄m canones
īducit diſpoſitiōez ꝺbat̄ ciuilis infāia.
An īfamia canonica deleat̄ p p̄niaz.
An emēdatus de crie ſi eū p⁹ p̄niam comi
tetur īfamia debeat recipi ī teſtē.
An q̄ piurat ſciēt̄ ſit īfamis.
Utrū īfamis īfamia fcī tm̄ ſit repellēduſ
ab ordīum ſuſceptōe.
An īfāib⁹ īfāia p ſñiaz diffitiuā irrogata
ſiue ꝺcta p aliq̄ illoꝝ crīnū pp q̄ iura
ciuilia ⁊ canonica cōcordiē dēminant ⁊
p̄nūciāt hoiez eē īfamē ipo facto ſit⁹ ac
tus legitimi ipo iur̄ īdicti.
An īfamibus īfamia fcī tm̄ ſit īdicti ipo
iur̄ uel interdicēdi.
An īfamia fcī magis ꝓprie dicat̄ īfamatō
q̄z infamia.
An ſi infamis īfamia fcī tm̄ ordineꝫ ſit ip
ſo iure ſuſpēſus ab executiōe ordis.
An aliqua īpediāt p̄mouēdū q̄ nō deiſci
unt ipſū p̄motū.
An īfamia facti poſſit p hoiez r̄moueri.
An accuſati ꝺ crīne pēdēte ſua accuſatōe
ſit repellēdi ab accuſatōe ⁊ teſtificatōe
An ꝺ crimīe cōdēnati q̄ ab iniqua ſētētia
appellauerūt pēdēte appellatiōe ſit re
pellēdi ab accuſatiōe ⁊ teſtificatiōe.
An illi quoꝝ gñata ē opīo p eo q̄ q̄ūq̄z
p exceptionē fuerūt a teſtificādo r̄pul
ſi repellēdi ſūt ⁊c.
An criminoſus poſſit ſe ſufficiēt̄ p̄bare
emdatū ꝺ crimīe p ſacerdotē ſuū.
In expōe littere.

An dispẽsetur cũ illo qui bis ordiné eũdẽ sciẽter recepit.
An cũ illo q bis sciẽter bapm recepit.
An cũ illo q se fecit ordinare ad peruertẽ dũ fidei statũ.
An cuz symoniaco qñ est symonia ex parte ordinantis ꝛ ordinati.
An uerum sit illud ubum magri .s. quisqs horum alterum uẽdit sine quo alterum nõ bẽt neutrũ uẽditum derelinquit.
An ius pr̃onatus trãsferatur uẽditõe.
An successione.
An permutatõe.
An donatõe de consensu ep̃i fcã
An a uitio symonie excusetur qui pactiõez r̃uocat efficaciter ꝛ fidelr̃ reintegrat.
An ille sit symoniacus qui cum patre fecit pactũ de puidẽdo filio ꝛ postea pactuz obliuioni tradẽs nec ex illo pacto aliqd recipiens filio illius prouidit pur̃ ituitu pietatis.
An ille sit symõiacus q pr̃i pmittit puider̃ filio si ille pater desistat a cõmittendo aliqd pccũ qd cõmittere itẽdebat.

Di. xxvi

Quam alia sacramenta ꝛc.

Utrũ matrimoniũ sit d iure natur̃.
An cõstructio ciuitatũ sit d iure natur̃
An iure nature sint omnia omnibus cõia.
Utrũ mr̃imoniũ fuerit institutũ añ pccm.
An fuerit institutuz in mutuũ solatiuz.
An in remedium concupie.
An ad significãdũ cõiũctõez xp̃i ꝛ ecclesie.
Utz mr̃imõiũ fuer̃t a deo ĩstitutũ ĩmediate
An iq̃tuz est in remediũ fuerit institutum a deo post peccatum.
An per illa uerba.quod deus cõiũxit hõ nõ separet instituerit xp̃s mr̃imõiũ iquãtũ est repr̃itatiuũ cõiũctõis xp̃i ꝛ ecclesie.
An circa ea que deus immediate instituit possit fieri mutatio per hoiez.
Utrũ actus mr̃imonij quãtũ ad carnalem copulam sit licitus.
An licitũ sit hoi facere aliquid quo sciat.se priuãduz usu rõis ad tps.
An de necessitate actũ cõiugãlẽ cõcoitetur ueniale peccatum.
Utrũ actus mr̃imonialis sit meritorius.
An ille actus ordinatus sit difficilis.
An nunq̃ sit laudabile dimittere illd qd ẽ meritoriũ.
Utz ĩ susceptiõe mr̃imonij gr̃a cõferat.
An carnalis cõcupiscẽtia d quã est mr̃imoniũ minuat p ipsũ.
An p dctũ mr̃imonij cõtrahẽtes cõformẽt ĩ aliq̃ passiõi xp̃i.
Au oĩbus patiẽtibus aliquẽ morbũ expediat accipe quãcũq̃ medicinã ualẽte d illũ morbũ.
Utz copula mr̃imõialis fuerit ĩ p̃cepto añ peccatum.
An dus dederit hõi añ pccm tria p̃cepta. ꝛ que sunt illa.
Qr̃ parẽtes pmi ñ coier̃t ĩ padiso trestri.
An tota cã multiplicatiõis indiuiduoz ĩ eadẽ spe sit cõseruatio spẽi.
Utz copula mr̃imonialis fuerit sub p̃cepto post pccm.
An nũq̃ fuerit ĩ p̃cepto iq̃tũ ẽ ĩ r̃mediuz.
Utz mõ obligẽt hoies ad illud p̃ceptũ.
An preceptũ qdz qd ẽ de iur̃ nate sit perpetuum.
An p̃ceptũ de dhẽdo mr̃imoniũ alicubi in sacra scriptura sit r̃uocatũ.
An sit aliq̃ rõ qr̃ p̃ceptũ ptinẽs ad cõseruationẽ idiuidui magis durat q̃z illud qd ẽ ad cõseruationẽ spẽi.
Au si oẽs morẽmur usq; ad paucos uiros ꝛ mulieres tenerẽt dhere mr̃imoniũ.
An si oẽs q mõ uiuũt cõtinerẽt ꝛ saluarẽt ĩpleretur nũerus electoz.
Utz mr̃imoniũ sit in gñe relatõis.
An motus uolũtatis ĩmediate possit terminari ad r̃latõez.
An inter uiz ꝛ uxorẽ sub rõe quã sũt cõiuges sint due r̃latões l'una tm̃.
Utz mr̃imoniũ sit sacr̃z no.le.
Quid ẽ ibi sacr̃z tm̃.
Quid ẽ sacr̃m ꝛ res.
Quid ẽ ibi res.tm̃.
An sit de necessitate sacr̃i q; vbũ uiri p̃cedat vbũ mulieris. uł eo.
An benedictio sacerdotis sit forma hr sacr̃i uel sacr̃z uel qd sacr̃ale.
An qdz sacr̃m no.le. efficiat rẽ quãlz q figuzatur.
An aliqs cõiugũ eãdẽ ptẽ huius sacr̃i reciat a se ipso.

Utr̃ ꝺcubitus ſit de integritate mr̃imõij.
An mr̃imõiũ añ carnalẽ copulã ſignificet unionẽ xp̃i ⁊ eccl̃ie ĩ nat̃e cõformitate

Di. xxvii.

Poſt hoc aduertendũ ẽ ⁊c.

Utr̃ cõuẽiẽter nomietur mr̃imõiũ nomine coniugij nuptiar̃ ⁊ mr̃imõij.
An nom̃ qꝺ ĩponit̃ ad ſignificãdũ eẽntiã alĩ ĩponat̃ ab accidẽte eius.
An ĩ p̃creatiõe plus nobil̃ ſit principiũ pat̃ qz mater.
Utr̃ ad ꝺhẽdũ mr̃imoniũ neceſſari̊ ſit ue rus uiri ⁊ mulieris cõſẽſus.
An ad ꝺhẽdũ mr̃imoniũ ſufficeret uerus uiri ⁊ mulieris ꝺſẽſ̊ ſiñ iſtitutiõe dĩna
An cõſẽſũ interiorẽ ſufficiat ſcire p p̃babi lẽ cõiecturã.
Utr̃ ad ꝺhẽdũ mr̃imoniũ ſufficiat cõſẽſus tacitus.
An muti poſſit ꝺhere mr̃imoniũ.
An inter abſẽtes q nunq̃z ſe uiderũt poſ ſit ꝺtrahi mr̃imõiũ p p̃curatõez ⁊ lr̃aſ
An ꝺonatio poſſit pfici ſiñ ꝺſẽſu ꝺonato ſ
An ſi ꝺonatarius ſciret ꝺſẽſũ ꝺõatoris ñ p aliqꝺ ſẽſibile ſignũ alicui hõi fcm̃.ſz p reuelationẽ maligni ſpũs q ꝺ̊ ſciret p aliquod ſẽſibile ſignũ a ꝺonator̃ fcm̃ ⁊ cõſẽtiret donatarius ĩ ꝺonatione eſſet pfcã ꝺonatio.
An ſi parẽtes contrahãt p filijs parẽtiꝫ ⁊ ſciẽtibꝫ ſufficiat eorũ taciturnitas cũ interiori cõſẽſu.
Q̃r p tacitũ cõſẽſũ cõmitti põt adulterij pccm̃ ⁊ nõ cõtrahi mr̃imoniũ.
Quid cõſulẽdũ eſt alteri cõiugi cui alter affirmat q nunq̃z in eũ ꝺſẽſit nec ꝺſẽtit
Quid ſi poſtea affirmat ſe m̃titũ eẽ ⁊ petat ꝺebitũ.
Utr̃ũ mr̃imoniũ ñ cõſumatũ poſſit diſſol ui p mutuũ diſſẽſũ.
An uinculũ mr̃imoniale ſit fũdatuz ſuper fcm̃ eẽ mutui cõſẽſus ⁊ ſubiectõe cõiu guz iſtitutiõs diuĩe.
Utr̃ũ mr̃imoniũ ñ cõſumatũ poſſit diſſol ui p religiõis ingreſſũ.
An ꝺcto mr̃imonio ſtatĩ alt̃ cõiugũ tẽat reddere ꝺebitũ alteri petẽti.
An altero itrãte religionẽ alter poſſit ꝺ here añ p̃fõez alterius ĩ religione.
An iudex ꝺebeat illi q intrauit religionez p̃figere t̃miuz pemptoriũ ifra qꝺ p̃fi teatur aut cõſumat mr̃imoniũ.
Utr̃ũ mr̃imõiũ nõ cõſumatũ poſſit diſſol ui p abſciſſionẽ gẽitaliũ.
An mr̃imonij nõ cõſumati ſolutio p religiõis ingreſſũ fit p ius puꝝ poſitiuũ.
An ĩꝺ ſit ꝺꝺ quo ad p̃poſitum ꝺ trun catiõe teſticulorũ uirga remanẽte ac ſi totũ trũcatũ eẽt.
Utr̃ p religiõis ingreſſum poſſit diſſolui mr̃imoniũ cõſumatũ.
An alter poſſit intrare religionẽ.altero ĩ ſeculo remanẽte ſi nõ ſit ſuſpectus ꝺ ĩ cõtinẽtia .⁊ uotũ caſtitatis emittat
An ſi uir de licẽtia uxoris caſtitatẽ nõ uo uẽtis p̃fiteatur ĩ religiõe debeat ad ip ſam reuocari.
An ſi ea mortua teneat̃ ad r̃ligionẽ r̃uerti
An contra uolũtatẽ uxoris p̃fitẽs ĩ religi one q poſtea ẽ r̃uocat̃ ad eã ꝺebeat co gi p̃ mortẽ uxoris ad r̃ligionẽ r̃uerti.
An ulterius poterit ꝺhe cũ alia.
An ſimili mõ ꝺꝺ ſit de muliere intrãte re ligionẽ ꝺ uolũtatẽ mariti.
An mulier ſtati p̃ ꝺctũ mr̃imoniũ cogni ta a uiro ipa ꝺicẽte ⁊ allegãte ſe uelle religionẽ itrare poſſit poſtea uiro ꝺdi cẽte religionẽ intrare.
An ſi alter coniũx mortuuſ reſuſcitaret.al ter teneretur eũ recipe.
Utr̃ poſſint cõtrahi ſpõſalia añ ſeptẽniũ.
An ſpõſalia q̃ cõtrahũtur per parenteſ hẽ ant efficaciã ſi illi ꝺ qb̃ agr̃ ñ ꝺſẽtiũt
Queritur quot modis ſpõſalia ꝺhuntur.
An poſſũt cõtrahi ſub cõditiõe.
An ſub cõditiõe ihoneſta q̃ tñ nõ ẽ cõtra bona matrimonij.
An ſub conditiõe inhoneſta exiſtẽte cõtra bona matrimonij.
Utr̃ũ ſpõſalia publice cõtracta coꝝã ami cis nõ tñ ĩ facie eccleſie poſſũt abſolui p mutuũ diſſẽſũ p̃ter iudiciũ eccleſie.
Quot modis ſoluũtur ſpõſalia.
An ſi aliquis ꝺebet alicui qꝺ alij promiſe rat teneat ꝺonatio.
In quibus cãibus ſoluũt̃ ſpõſalia ipſo iur̃
In qb̃ cãib̃ ſoluẽda ſt̃ ſponſalia iudicio eccleſie.

An si uir ⁊ mlier ĩt se secreto ꝺxerĩt spōsa
lia possint dissolui alr q̃s p iudm̃ eccl̃ie
An spōsalia ꝺcta ꝓmissiõe iuramto firma
ta soluãt spōsalia nuda ꝓmissiõe ꝺcta
Utrũ bigami sint irregulares.
In quot casibus ꝺbit irregularitas biga
mie. ⁊ qui sunt illi.
Utrũ irregularitas bigãie tollat p bapm̃
An per bapm̃ tollatur irregularitas pro
ueniẽs ex pacto.
Utr̃ contrahẽs nõ de iure .sz de fcõ cum
corrupta ab alio uiro sit irregularis.
An contrahẽs cũ duabus de facto ⁊ ãbas
cognoscens.
An ille qui contrahit cũ aliqua corrupta
uiuẽte eius marito.
An in aliqbus cãib⁹ ꝓferat opinio vitati.
Utrũ cũ bigamis possit per sũmũ pontifi
cẽ dispensari.
In expositiõe littere.
An contrahẽs cũ uidua que nõ fuit cogni
ta a uiro sit irregularis.

Dí. xxviii.

Hic queri debet ⁊c.

Utr̃ expressus ꝺsẽt⁹ de futo p se
matrimoniũ efficere possit.
Utrũ exp̃ssus consẽsus de futuro cũ car
nali copula seq̃nte accedẽte cõsẽsu ꝺ p
senti per uerba tñ de ꝓterito nõ exp̃sso
efficiat matrimoniũ.
An carnalis copula sequẽs spōsalia faciat
de nõ matrimonio mr̃imoniũ.
Utrũ sufficiat ad matrimoniũ solus cõsẽ
sus ꝺ futuro cũ carnali copula seq̃nte.
An ad matrimoniũ sufficiat exp̃ssio consẽ
sus absq; hoc q ꝺ adsit iterius.
Utrũ post carnalẽ copulã solũ consẽsum
de futuro sequẽtẽ aliud matrimonium
contrahi possit.
An spōsalia que nulla fuerũt ipediãt ma
trimoniũ iter ꝺsãguineã illius cũ qua il
la spōsalia ꝺcta fuerũt ⁊ illũ q ea ꝺbit.
Utrũ mutuus consẽsus de trãslatiõe ptã
tis corpor ad tps faciat mr̃imoniũ.
An quicũq; põt aliquã rẽ concedere sim
pliciter possit eã cõcedere ad tps.
Utrũ mutuus consẽsus ꝺditionalis faciat
mr̃imoniũ re ñ exñte posita sub ꝺditiõe
An si ifuẽiat ꝺsẽt⁹ ꝺ pñti absolut⁹ aut cor
palis seq̃t copula ꝺditõe nõ replicata.
Utrũ ꝺsẽsus clãdestin⁹ efficiat mr̃imoniuz.
An liceat eos q clãdestine cõtrahũt corpa
liter copulari.
Utr̃ consẽsus in carnalẽ copulã necessari⁹
sit ad mr̃imoniũ contrahẽdũ.
An uelle nubẽr p⁹ uotũ castitatis sit dã
nabile.
An sit uer mr̃imõiũ inter ꝺbẽtes sub hac
ꝺditiõe q; nũq; sibi inuicẽ reddẽt ꝺbitũ

Dí. xxviiii.

Oportet au tem consẽ
sum. ⁊c.

Utrũ cõsensus coactio p metũ ipe
diat matrimoniũ.
An ꝓfessio fcã in religionẽ p consẽsũ me
tu mortis coactũ teneat.
An ecclesia debeat pñsumere aliquẽ peccare
i aliq⁹ fcõ nisi p ꝓbatiões legitias uel
pñsũptiões hoc ecclesie cõstiterit.
An constãs sit mediul ĩt ptinacẽ ⁊ icõstãtẽ
An inductio cõsẽsus p blãditias impediat
matrimoniũ.
Qr̃ magis coactõ ꝺsẽt⁹ q̃ ẽ p metũ ipedi
at ꝺctũ mr̃imõij q̃s susceptionẽ baptismi
Utrũ ꝺsẽsus coactio p metũ ipediat spōsa
lia iuramto firmata.
An sint aliq ꝓmissiões fcẽ p metũ cadẽtes
i cõstãtẽ uir q nõ sũt nulle ipo iure. ⁊ tñ
sẽ rescidẽde.
An ꝓmissio ꝺ reb⁹ ecclesie p metũ teneat.
An iurisdictio p metũ extorta teneat.
Utr̃ psona cõsẽtiẽs i aliũ sibi nõ cõsẽtiẽtẽ
possit illa uiuẽte ꝺbi mr̃imoniũ.
An possit eẽ mr̃imoniũ solidũ ex una pte.
⁊ nullũ ex alia.
Utr̃ parẽtes possint liberos suos ad ma
trimoniũ ꝺbẽdũ cogere
An papa possit clicũ cogẽr ad r̃cipiẽꝺ epa
tũ.
Utrũ mr̃imoniũ cõtractũ p cõsensũ metu
coactũ ratificẽt p seq̃ntẽ cõsẽsũ tacitũ.
An mr̃imoniũ cõtractũ iter psonã debite
etatis. ⁊ psonã etatis nõ debite ratificẽt
p cõsẽsũ illius q minoris fuit etatis cuz
ad annos nubiles puenerit.
An melius dicat illud matrimoniũ p sequẽ
tẽ cõsensũ pfici q̃s ratificari.

Utrū mrimōiū cōtractū p cōsēsū metu co actū ratificet p carnalē copulā seqntē.
Utrū ratificet si firmet p iuramtū.
Utrū ille q iurauit aliquā ducere in uxorē possit rligionē itrar mrimōio ñ p° octo
An aliqs possit facer q° piuriū ñ sit pccm.
An frāgat iuramtū q ī melī illud cōmutat

Dī. xxx.

Hec solis coa ctio ꝛc.

Utr aligs error ipediat mrimōiū.
Quid est mrimonio in uane.
Quid est ibi formale.
Utrū solus error rspectu psone ul cōditionis eius ipediat mrimoniū.
An error fortūe uel qualitatis ipediat matrimonium.
Utrū beata virgo uouerit ōginitatē.
Utrū iter Mariā ꝛ ioseph fuit pfcm matrimonium.
An Maria ꝛ ioseph fuerūt de eadē tribu.
Que fuerūt cāe quar ds uoluit ut virgo Maria haberet matrimonium.
An gloriosa virgo maria ī ōbēdo droga uit ī aliquo pfectōi uirginitatis.
An Joseph uoluerit eā dimittr quo ad se paratōem uinculi.
Utrū ex inhonesta cā possit contrahi matrimonium.
An aliqua cōtūctō ex ihonesta cā a do sit
An ōbēs mrim° ex ihonesta causa secūdū ecclie intentionem.
Utr mrim° ex ihōesta cā ctractū sit bonū
An si diabolus trāsfigurās se in angelum lucis credatur angel° bonus sit error periculosus.

Dī. xxxi.

Ost hoc de bonis ꝯ iug ij ꝛc.

Utr debeāt eē aliqua bona mrimoniū excusantia.
An mrimoniū sin bōis pdcis eēt res bōa
An hō ita patiat iacturā p actū nutritie sicut p actū gnatiue.
An sit idō pati iacturā q̄tū ad rōis usum ꝛ ipediri in rōis usu:
An sōnus hēat aliqua bona excusātia ipedimentū rōis qđ ē ī eo.
Que ꝛquot sunt bona mrimonij
Utr bonū sacrī sit prcipalius inter bona matrimonij.
An bonū plis sit prcipalius.
An mrimoniū sit aliud q̄z mutua obligatio ad reddēdū debitū exigēti.
An bonū plis ꝛ fidei essentialius ptineat ad mrimoniū iq̄z° est quoddā offm nate q̄z bonū sacrī.
An oīb° pennatis prcipal° sit ī numero esse sacrz gr̄e q̄z esse ī offm nate.
Utrū ad ōbendū mrioniuz necessariū sit pdicta bona esse ī ōbentiū intētione.
An ī mrimonio bonū fidei sit non negar usū corporis sui suo ꝺiugi si petat.
Au bonū plis sit plis susceptio ꝛ educatio absolute.
An sub hac ꝺitiōe si deus eā dederit.
An bonū plis ī mrimoniū sit nō pcurare aliqđ ipediméntū plis.
An nō exhibere alteri q̄z suo ꝺiugi usum corpis sui sit accūtale ī bono fidei put bonū fidei ē unū ꝺ bonis mrimonij.
Utrū ad eē mrimonij necessarium sit illa bona eē ī oblatiōe.
An ōctus qñz obligz ōbētē ad aliqd a q° actualit dissētit dū ōbit absq̄z hoc q° irritus sit ōctus.
Utr ad ꝺfuationē matrimōij necessariū sit illa bōa eē ī mrimonij executioe.
Utr per bōa mrimonij ita possit excusari carnalis cōcubitus ꝺiugū ut nullū penitus sit pccm.
An bonū sacrī p° ꝛ directe rspiciat mrimonij usū ul essētiā.
Utr cōcubitus ꝺiugū nō cā reddēdi debitū.nec plis pcreāde sēp sit pccm.
An bonū plis ꝛ bonū fidei fz illud q° sūt p° ꝛ directe rspiciāt mrīōij eēntiā l'usū
An uelle delectari scdz tactū moderate cū ppa uxor sit act° uirtutis tēperātie.
An si aliqd ē ūstitutū pp plurs cās abutar eo q utit pp unā solā illaz cāruz.
An cognoscēs propā uxorē ut p hoc ipse ab alicq infirmitate curet peccet uenialr.
An ūq̄z ꝺsulēdū sit aliqđ ueniale pccm pp piculū uitādi mortalia pcā.an uitium sēp sit culpa ppria dcā.
Utr cōcubitus nō cā reddēdi debitū nec plis pcreāde sēp sit mortale pccm.

An bonū sacramēti sufficiat ad excusādū carnalē cōcubitū cōiugū a mortali pccō

Di. xxxii.

Queritur hic de antiquis ꝛc.

Utrū reddēr debitū sit necessitatis

An coniunx teneatur reddere debituz qñ hoc non pōt sine notabili preiudicio i columitatis corporis proprij.

An maritus q p ieiunia reddit se notabili ter minus potētē ad reddēdū uxori debitū peccet.

Utrū alñ sit necessitatis debitū exigere.

An aliquis teneatur uti iure suo qō p se tātū introductū est.

An debitor teneatur offerre debitū creditori si non petatur.

An uir teneatur reddere qñ perpēdit hō mulierē desiderar q̄uis exp̄sse ñ petat

Utrū unus cōiunx sine alterius licētia possit cōtinētiā uouere.

An sine alterius licētia possit uouere non petere.

An coniugatus cruce signatus possit uotū crucis i uotū religionis cōmutare sine consensu uxoris.

An uir teneatur eā ducer si uult eū seq.

Utrū cōiunx dās alij cōiugi licentiā uouē di cōtinētiā possit illā licētiā postea reuocare.

An eā possit reuocare añ uoti emissionē.

An post uoti emissionē.

An uotū abstinētie factū ab uxore de licētia mariti possit maritus reuocare.

Utrū tēpore sacro licitū sit debitū reddere uel exigere.

An in sacro loco.

Utrū liceat debitū reddere uel exigere tēpore ipregnatiōis.

An mulier possit ip̄gnari sup ip̄gnationē

Utrū liceat debitū exigere uel reddere tēpore mestruoꝝ.

An talis cōcubitus sit i p̄iudiciuz prolis.

An mulier quasi continue patiēs fluxū sanguinis possit cōcipere.

An mulieri post partū añ purificatiōis tēpus licitū sit debitū reddere.

An licitū sit ab ea exigere.

Utrū coniunx sanus teneatur cōiugi leproso debitū reddere.

An teneatur ei cohitare.

An proles ex tali cōcubitu gēita possit p naturā euadere ifectione lepre.

An cōiugi furioso hēnti lucidū interuallū teneatur alter coniunx reddere debitū in illo interuallo.

An cōiugi q̄ est idiota reddēdū sit debitū.

Utrū licitū sit nuptias celebrare ōi tp̄re.

Utrū mr̄ionū otractū tp̄re ꝑhito ab ecclesia sit separādū.

Di. xxxiii.

Queritur hic de antiquis ꝛc.

Utrū hēre plures uxores simul sit otra legē nature.

An esse unā unius conueniat mr̄iomonio a prima sua institutione.

An ius nature idē sit apud oēs.

Utrū hēre plures uxores simul alñ fuerit licitū ex dispensatiōe.

An fuit alicq̄ cōgrua rō dispēsādi cū ātiq̄s p̄ribus ut possent hēre plures simul.

An unq̄z ex dispensatiōe licuerit unā mulierē hēre plures uiros simul.

An unq̄z sit dispēsatū cu aliquo ut liceat sibi hēre plures uxores sil pp r̄mediū.

An in mr̄imonio inter uiz unū ⁊ plures mulieres erat bonū sacramēti.

An bonū sacr̄i consideratum rōe significatiōis eius tātū sit nobilius iter bona matrimonij.

Utrū cōcubitus concubinarius sit contra legē nature.

An sit i notabile preiudicium boni prolis

An illū ad q̄ iclinat natura possit esse cōtra le. nature.

Utrū cōcubitus concubinarius possit fieri ex dispensatione sine mortali pccō.

An si duo ꝺcederē q̄ uir ⁊ mulier ꝺcederēt sibi mutuo potestatē corporum suoꝝ ad tp̄s eēt eoꝝ ꝺcubitus ꝺcubinarius.

An equaliter sit cōtra le. na. hēre plures uxores sil ⁊ cōcubitus concubinari.

An inter agar ⁊ Abrahā fuerit uerum matrimonium.

Utꝝ unq̄z fuerit licitum uxorē repudiare.

An unq̄z fuerit licitū uxori repudiare uiz.

Utꝝ uir poterat repudiatā sibi r̄cōciliar

Quare ꝓcipiebat scribi libellus i repudio.
Utrū uirginitas sit uirtus.
An sit vt⁹ p eēntiā distincta a castitate coniugali.
An integritas carnis ptineat ad eēntiā vtutis uirginitatis.
An possit pdi integritas carnis absq; diminutiõe uirtutis uirginitatis.
An mediū i vtute vginitatis accipiat p cõparationē ad materiā. uł ad circūstātias.
An hīt⁹ vginitatis ūq; fuerit uitiosus.
An illa p⁹ pfectio quā addit hīt⁹ vginitatis super habitū castitatis cõiugalis possit amitti sine peccato.
An impossibile sit habitum uirginitatis manere cū copula carnali.
An magnificentia sit aliqua uirtus p eēntiam distincta a liberalitate.
Utrū uirginitas sit maioris meriti q̃z castitas cõiugalis.
An in statu innocentie fuisset pfectior castitas coniugalis q̃z uirginitas.
In expositione lr̃e.
An circa hīt⁹ vginitatis fm illud qđ è fuerit in Abraham.
An licitū sit idolaticis uesci.

Dí. xxxiiii

NAnc supereſt ꝛc
Utrū sit aliq̃ ipediñta mr̃imonij.
Querit̃ q̃ ꝛ quot sĕ mr̃imonij ipedimẽta.
Utrū frigiditas ex pte uiri ipediat mr̃im⁹.
An ipediat mr̃im⁹ sr̃ueniẽs ei añ ꝺsūatõez.
An frigiditas ꝓbari possit ꝛ p quē modū.
An si mł'ier ꝓuocz ad sepatõez allegāſ frigiditatē uiri cr̃dẽdū sit uiro ꝺriū asserẽti.
An si uir ꝓuocat ad sepationē allegās frigiditatē credẽdū sit ei si uxor ꝺdicat.
An sepatõe fcā dāda sit ei mł'ieri lñia ꝺhẽdi
An ꝓbñdū sit frigido ne ꝺhat.
An si cū alia ꝺxerit ꝛ eā cognouerit debeat cõpelli reuerti ad ꝑmam.
An senes ex nimia senectute frigidi fcī possint mr̃imoniū contrahere.
Utr̃ artatio ex pte mł'ieris ipediat mr̃im⁹
An sepatõe fcā ꝺbeat dari uiro licentia cõtrahendi.
An mulieri ꝓhibẽdū sit ꝺhere.
An si postea ꝺhat cū alio ꝛ cognoscat ab eo dẽ debeat cõpelli ad ꝑmū reuerti.
An mł'ier sit iepta ad ꝺhẽdū pp frigiditatẽ
Utrū maleficiū ipediat mr̃im⁹.
An i sepatiõe pp maleficiū sili mõ ꝓcedẽdū sit in sepatiõe pp frigiditatẽ.
An p⁹ sepatõez sit dāda maleficiato licentia contrahendi.
An sit aliquod maleficiū ppetuū.
An si p̃cedat mr̃imoniū cõsūatū debeat p̃sumi q̃ p̃cessit ratū.
Utr̃ sepati pp maleficiū si postq̃z alia mr̃i⁹ ꝺxerit carnaliter se cognoscãt sit ad p⁹ mr̃imoniū reuocandi.
An si p⁹ p̃dcāz sepatiõez uir r̃cipiat aliquē ordinē sacrū. ꝛ postea mł'ierẽ a q̃ fuerat sepat⁹ carnal'r cognoscat r̃uocād⁹ sit ad mulierem ad petitionē eius.
An sacrū ordinē recipiendo peccauerit.
An suscipiendo sacrū ordinē sibi p̃iudicauerit quo ad hoc ut nõ liceat sibi ab uxor̃ debitū exigere.
An uir q añ ꝺsūatõez mr̃imonij r̃cipiat ordinē sacrū ignorãte uxore ꝺbeat r̃stitui uxori eū repetẽti. aut ꝺpelli r̃ligionē ītrare. Quid ꝺ̃ sit si nõ uult religionē ītrare ꝛ mulier petat ipsū sibi restitui.
An aliquis debeat cõpelli ad faciendū fortius uotū q̃z illud qđ uouit.
Utrū furia impediat mr̃imoniū.
Ut⁹ icest⁹ cū ꝺsāguīea uxoris ipediat mr̃i⁹
An icestuosus amittat ius petendi debituz ab uxore attinẽte illi cū q̃ ꝺmisit icestū.
An amittat ius petendi debitū ab uxore nõ attinẽte illi cū qua ꝺmisit ĩcestū.
An p⁹ morte uxoris liceat sibi aliꝺ mr̃im⁹ ꝺhere nisi cū eo fuerit dispensatū.
An maius sit peccatū cognoscere cõsanguineā ꝓpam q̃z uxorem.
In expõe lr̃e.
An post cõsumationē mr̃imonij fiat sepatõ nisi in alteri⁹ penam.

Dí. xxxv

NOcetiamno tandū ꝛc.
Utrū liceat uiro uxorē pp e⁹ adulteriū dimittere.
Quot ꝛ qui sūt casus in quibus licet uiro uxorem dimittere pp adulterium.
An pp pccm̃ ꝺ̃ nat'ā possit ꝓcedi ad diuor-

tium.
Utrū uir tēat' dimittere uxorē pp adl'teriū
Utrū possit eā dimittē sine iudicio eccl'ie.
An añ iudiciū eccl'ie possit eā dimittē q̄stū
ad thorum.
An tēat' debitū reddē si cōpellat' p eccl'iā.
An illud reddere sibi p̄iudicaret quo ⁹min⁹
posset agere ad sepationē.
An liceat uiro uxorē pp adl'teriū dimittere
q̄s⁹ ad cohītatōez 7 thoz sil' sin iudicio
eccl'ie. si it' eos ñ erat m̄rim⁹ ꝯctū i facie
eccl'ie. nec ēt coz̄ testib⁹. sz tm̄ illis coniu
gibus hoc scientibus.
An si uir accusat uxorē coz̄ iudice de adl'
terio agēdo ad sepatōez tm̄ debeat p̄ce
dere scriptio.
Utrū uir 7 uxor sint q̄stū ad sepatōem pp
adulteriū equalis cōditionis.
An libe⁹ accusat uir uxorē ꝺ adl'tio q̄s e⁹
An fornicatio simplex grauior sit i uiro q̄s
in muliere.
An adulterium grauius sit oibus pensatis
in muliere q̄s in uiro.
Utrū grauius sit pcm̄ uiolare alienū thoꝛ
rū q̄s cognoscere monialē bñdcām
Utz adulterās de licentia uiri nō tñ ab eo
coacta possit ab eo q̄stū ad thoz 7 cohī
tationē dimitti.
Utz uir uxorē suā quā nōdū cognouit tra
dē adl'terādā ꝺsāguīeo ꝓpo iuitā possit
postea ꝯ illi⁹ uolūtatē religionē itrare.
Utrū possit postea ab ea debitū petere.
Utz uxor possit a uiro ꝺbitū peter postq̄s
fuit tradita adl'terāda cū ꝺsāguīeo maīti
Utz cōcubit⁹ soluti cū cōiugata nōdum a
marito cognita sit adulteriū.
Utrū post diuoꝛtiū cōiūx innocēs alteri nu
bere possit.
An aliqs nūq̄s intēdēs se ad cōtinētiā obli
gare possit p accūs ad ꝓpetuā cōtinētiā
obligari p totā uitā alterius p̄sone.
Utz ꝺiuges p⁹ diuoꝛtiū possit recōciliari.
An si innocēs possit alterū cōiugē ēt iuitū
ad se reuocare itra bienniū.
An innoces statī post diuoꝛtiū possit reli
gionē intrare ēt si alius noluerit.
Utrū adulter q machinatus est in moꝛtem
uiri adultere possit eā ducere in uxorē.
Utrū adl'terās dās fidē adl'tere de ꝯbendo
cū ipa uiuēte marito possit eaz p⁹ moꝛ
tem mariti ducere in uxorē.
An idē ꝺō sit quo ad hoc si p̄missio firma
ta fuerit iuramēto sine fidei datione.
An iō ꝺō sit q⁹ ad h⁹ si fuēit siplex p̄missio
Quidā Titius noie sollicitauit Tebergam
uxorē p̄xim sui q̄ rūdit sustinebo qđ pe
tis si Berte mulieri q̄ familiaris 7 ꝺsā
guīea ꝓpiq̄ erat ipi Teberge p̄mittas p
fidē q⁹ p⁹ moꝛtē maīti mi accipies i uxo
rē illā de q̄ ipa tibi ꝺsulet ul' dicet. itēdē
Teberga 7 ꝓbabilit' ꝺiecturās q⁹ ipamet
eēt illa de q̄ Berta cōsuleret cui Titius
ꝺsēsit 7 Berte mō p̄dcō fidez⁹ dedit. 7 sic
Teberga sustinuit se ab illo carnal'r co
gnosci. postmōz moꝛtuo marito Teber
ge Berta ꝺsuluit Titio l' dixit q⁹ accipet
Tebergā i uxorē qđ 7 fcm̄ ē. mō q̄ utz
illđ m̄rim⁹ teneat aut sint sepandi.

Di. xxxvi.

NUnc de condi⁹ōe nē.
Utrū iter liberū 7 ancillā quā cre
dit liberā possit ꝯbi m̄rimoniū.
An int' seruū 7 ancillā quā credit liberā.
An inter liberū 7 ancillā quā credit ācillā.
An int' seruū 7 liberā quā credit ācillā.
An erroꝛ ꝺitōis lepre ipediat m̄rim⁹.
Utrū int' libez 7 ancillam quā scit ancillam
possit cōtrahi m̄rimoniū.
Utrū m̄rimoniū liberi cū ancilla quā crede
bat liberā ratificet p carnalēm copulaz
sequentem.
An titubans sit bñdus p ignoꝛante.
Utrū m̄rimoniū liberi cū ancilla quā crede
bat liberā ratificet p ancille māumissio
nē si sequat' carnal' copula.
An si tp̄e ꝯcti m̄rimonij dñs ancille eā tāq̄s
liberā uiro libero tradidisset in uxorem
deberet p̄sumi eā manumisisse.
Utrū liber q ꝺtraxit cū ācilla quā cr̄debat
liberā 7 postea sciēs illā eē ācillā uult cū
ea remanere possit ab illa dimitti.
An ille q hz uxorē legitimā 7 aliā h⁹ rei i
sciam sibi ꝺe facto copulat possit ab ea
discedere p⁹ moꝛtua si mulier diuoꝛtiuz
nō petat.
An duoz ꝯbentiū infra nubiles annos ille
q p⁹ attingit ānos nubiles in aliū cōsē
tiēs possit postea dissētire. nisi ali⁹ postq̄s

ad nubiles ānos puenerit in eam ſuū ne-
gauerit p̄ſtare conſenſum.
An ſi pupillus ōbit cuz maiore ſine tutoris
auctoritate teneat ōce⁹ ex pte maioris ⁊
nō ex pte pupilli niſi uoluerit.
Utrū liber q̄ ōxit cū ancilla quaz credebat
liberam poſſit licite ab ea al'r q̄ p iudi-
ciū eccleſie ſeparī.
Utrū ſeruī ⁊ ancille poſſint inter ſe mr̄imo
nia cōtrahere ſine cōſenſu dn̄oz ſuoz.
An fauorabilioꝛ ſit religionis ingreſſus q̄
mr̄imonij ōctus.
Utrū p̄uū coniugatū dn̄s poſſit uendere in
ptib⁹ q̄ztūcūq; remotis.
Utz uir ſine cōſenſu uxoris poſſit ſe facere
ſeruum.
An h⁹ poſſit facere niſi ſalūo iure uxoris.
An uxoꝛ ſiñ ꝺſenſu mariti poſſit ſe facer̄ p̄uā
Querit⁹ ꝺ pētis ꝺditōez debet ſeq; ptus.
An ſecūdū cōſuetudinē alicui⁹ terre ſequat'
parētē peioris cōditōis.
An ſi uterq; parēs ſit ſeruilis cōditōis. ⁊ ſi
ſub diuerſis dn̄is debeat fieri diuiſio li-
beroz ſi pl'es ſunt ⁊ ſi unus.
An ille penes quē remanebit alij facere re-
cōpenſationē debeat.
Utrū puerilis etas impediat mr̄imoniū.
Utrū ſp̄ōſalia in legitima etāte ōcta poſſit
diſſōlui p mutuū diſſēſū.
In expōne lr̄e.
An ſi aliquis de cōſenſu uxoris faciat ſe ſer
uum ſit uxoꝛ ſerua facto ip̄o.

Di. xxxvii.

NAnc igitur ⁊c.
Utrū ordo impediat mr̄imoniū.
An impediat mr̄im⁹ in eccl'ia orientali.
Utrū mr̄imoniū impediat ordinē.
An illō impedimtū ſit rōe ꝺfirmatōis ecc⁹ tm̄
Utrū liceat uiro uxorē ſuā pp adl'teriū oc-
cidere.
An illi cui licet aliū cōrrigere lz ei iuſtā pe-
nam infligere.
Utrū uxoricidiuz impediat mr̄imoniū.
An pp uxoricidium dirimendum ſit mr̄imo
niū iam contractum.
An grauⁱ⁹ pccm̄ ſit mr̄icidiū q̄ uxoricidiū.
In expōe lr̄e.
An eccl'ia hēat gladiū ſp̄uālē ⁊ mr̄imōialē.

Di. xxxviii.

NAnc de uoto ⁊c.
Utz teneat uotū de re bona factū
pp finem malū.
An ille q ſe facit ordiari a ñ epō quē cr̄dit
epm̄ et pp hoc uouet caſtitatez obſer.
An illud uotū teneat poſtq̄ certⁱ⁹ ē ſe ordi
nes nō recepiſſe.
An bonū op⁹ r̄latū ad finē malū ſit forma
liter malū.
An tēat uotū fcm̄ ꝺ mala m⁹ pp finē bonū
An p̄miſſio futurarū nuptiaz facta ſub cō
ditione impoſſibili teneat.
An in alijs ōctibus teneret talis p̄miſſio.
Utrū teneat uotū de re bona factū pp bo-
nū tempoꝛale tm̄.
An deus acceptet tale uotū.
Utz aliq; poſſz aliqd uouer̄ pp finē idr̄ñtē
Utrū forma uoti includat q⁹ fiat deo.
An obligatō rei fcā illi cui ñ p̄t de iure cō-
ueire potās ī rē illā nulla ſit de iure.
An faciēs uotū deo ſit fz ſe totū obligat⁹
ad faciendū illud quod p̄miſit.
An aliquo mō poſſit fieri uotū ſcis.
An poſſit fieri uotū hoi malo.
An oīs ſpontanea p̄miſſio ſit uotū.
An uouere ſit actus latrie.
Utrū ī forⁿ uoti ī cludat firmatō ꝺliberata
An hō faciat aliqua uoluntarie que nō fa-
cit deliberate.
An motus uolūtatis nō deliberatiue ſint ī
hominis poteſtate.
An actus uolūtatis deliberatiuē ſit de eēn
tia uoti.
Utz uotū de ñ uouēdo aliqd ſine exp̄ſſione
e⁹ qō uouer̄ ꝟbo l'ſcripto ſit oblatoriū.
An ſi ille q fecit uotū p̄dcm̄ poſtea uoueat
aliquid nō obſuando illas cōditōes ob
ligetur ad implēdū qō uouit.
Utrū uotū poſſit fieri de eo quod eſt inuti
le ad ſalutē.
An cōſcia poſſit hoiez obligare ad rem inu
tilem ad ſalutem.
Utrū uotuz fieri poſſit de omni bono utili
ad ſalutem.
An de bono neceſſario ad ſalutem.
An de minoꝛi bono.
An uotū p̄pe dcm̄ ſit p̄poſiti ſuperogatōe

boni ꝓmissio deo facta pp bonū finē ex deliberatiõne firmata.

An sola iteriori locutione possit hõ se obligare deo.

Utrū ex nuda ꝓmissione oriat obligatio.

Utrum religiosus possit aliquid uouere sine lĩa sui ꝓlati.

An uota q̄ fecit hõ añ sui ꝓfessionē i rligiõe q̄ ꝓlat⁹ ip̄z rcipiēs ignorabat possint ab illo ꝓlato ruocari p⁹ q̄s sibi fuerit notificata.

An si innupte mulieri cõcesserat põt uota psoluere. ⁊ añ q̄s psoluerit nupsit uir possit illa uota reuocare.

An religiosus quo ad aliquid sit sui iuris.

Utrū qlibet nõ religiosus possit uouere.

An eps possit facere uotū sine lĩa dñi pape q⁹ uoto uinculū inter ipm ⁊ eccliam suam dissoluatur.

An eps possit sine lĩa dñi pape uotū longe peregrinationis emittere.

An clericus secularis sub epo aliquo bñficiū hns ad qd dz rsidētiā possit sū lĩa epi uotū lōge pegrinatiõis emittere.

An possit sñ e⁹ lĩa uouer rligiõis igrssū.

An filius familias possit sñ pris auctoritate facer uotū de ptinētib⁹ ad regim dom⁹

An puus possit sine lĩa dñi sui aliqd uouere qd ipm ipediat a puitio dñi sui.

An mulier possit sñ mariti lĩa facere uotū de ptinētibus ad dispensationē dom⁹

An uir sine licentia uxoris possit de talibus facere uotum.

Utrū abbas possit retractare uotū qd fecit subdit⁹ suus de licentia sua.

An hoc possit successor suus.

Utrū oē uotū licitū sit obligatoriū.

An qñ illd qd tpe uoti fci fuit licitū. ⁊ añ ipletiõez efficit illicitū rēaneat obl̄atoriū

An si aliqs uoueat itrar aliqua religionē q ipm nõ uult recipe teneat intrare aliaz.

An si aliqs uouz igrssū rligiõis ⁊ postea añ q̄s igrdiat el̄ i eps tēat itrar rligiõez

An electio talis sit irritanda.

An ꝓfessus in religiõe q sit eps tēat religiõis hītū portare ⁊ ꝓpū nõ hre.

An sup religiõis hītū possit hītū dferre in quo magis cõueniat eis inter quos ē.

An religiosus possit epatum recipe sine licentia sui ꝓlati.

Utrū magis obliget uotū q̄s iuramētū.

Utrū uotū sub ditõe fcū q ditō ñ exple tur p culpā uouētis sit obligatoriū.

An si ditio nõ ipleat ipediente illo cui fit uotū maneat uotū obligatoriū.

An uouēs aliqd si de⁹ ꝓseruat eū ab aliquo pcco de quo tēt teneat uotū si de⁹ ipz ab ipo pcco nõ ꝓseruauerit.

An ꝓmissio facta sub cõditione nõ extante indigeat reuocatione.

An sit dra inter donationē factā sub cõditione ⁊ donationē factam sub mõ.

Utrū expediat hoi uouere

An uouens exponat se maiori pclo q̄s añ.

An uouere bonū augeat i uouētē icliatõez ad malū.

Utrū sit magis meritoriū idem op⁹ bonum cum uoto q̄s sine uoto.

An op⁹ iferioris uirtutis reddat magis meritoriū p hoc q ipat a supiori vtute.

An quāto op⁹ ꝓcedit a uolūtate magis firmata i bono tāto sit magis meritoriū.

An quanto deus magis acceptat opantem tanto magis acceptet opus.

An quāto op⁹ min⁹ ē difficile tāto sit min⁹ meritorium.

Utrū expediat iuuenes inducere ad hoc ut obligent se ad ingressum religionis.

Utrū mr̄im⁹ ōctū post simplex continentie uotū sit dirimēdū.

An i ōctu mr̄imōij p⁹ siplex ctinētie uotum icludat obligatio ad mortale pcm̄.

An sit tali licitū debitū petere.

An ille ōct⁹ sit ō uotū q⁹ ōbēs non obligat se ad aliqd itōpossibile uoto suo.

Utrū mr̄imoniū ōctū p⁹ solléne uotū cōtinentie sit dirimendum.

Quot modis sollēnizat cōtinētie uotū.

An fortius roboret uotū p iuramentū q̄s p sollēnitatem

An uex mr̄im⁹ ōbi possit si alter ōbentium uel uterq; intendat religionē intrare ante mr̄imonij cōsumationē.

Utrū alr sollēnizet uotū q̄s p religiõis ingressum uel sacri ordinis susceptõez.

An sit dra iter uotū publicū ⁊ uotū sollēne. ⁊ que est illa.

Utrū uotū possit cōmutari.

An ōmutari possit auctoritate uouētis.

An uota pegrinatiõis ⁊ abstinētie ōmutari

possint auctoritate epi.
Que sit illa q obseruari debet ordinatione noti
An sine licentia abbatis monachus possit transire ad arctiorē religionē.
Utrum uotū quodlibet possit cōmutari in uotū religionis.
An si uolēs facere pfectū in religione uel actualiter īmanere obligat ad uota q fecerat in seculo remaneat obligat eisdē.
An plat postq ad suā notitiā possit ipm ab illis uotis absoluere.
An si qs profitet nō cogitat de uotis q fecerat in seculo intelligi debeāt ee cōmutata in religionis uotū.
An pncipi q ē dux totius exercit cruce signatos liceat in illo tpe religionē itrare.
Utrū uolēs intrare religionē postea itrat cū itētōe exeūdi ipleat uotū suū.
An qui promittit alicui.100. libras postea soluit.itēdēs tū q postea auferet eas si potuerit ipleat promissionē.
Utrū oe uotū sit dispensabile.
An idē sit dispensatio qd iuris declaratio.
An reformatio pacis inter regna sit cōueniēs rō dispensandi in uoto.
An uitatio phabilis transgressionis uoti si phabilitas sit uehemēs sit cōueniens rō dispensandi in uoto.
An ualeat dispēsatō in uoto fcā sin rōali cā.
An uotū religionis possit cōmutari in melius bonum.
An cū religiosus sit eps dispensat cū eo in uoto religionis.
Utrū solus papa possit in uotis dispensare
An iferiors epis possit dispēsare in aliq uoto
An epi cū capellanis canonicis suis possint cōcedere ius in epatibus suis.
Utrū uotū de nūq petēdo a dño papa dispensatiōem in aliq uoto sit obligatoriū
An uouēs aliqd qd in aliquo casu ē utile ad salutē in aliq casu iutile obligat ad obseruatōez uoti in illo casu in q ē utile ad salz
An iuramentū de nō repetendo usuras sit obligatorium.
An talis hēat actiōez in illū cui iurauit ut eū liberet a iuramēto.
An si iurauit q nō īqetabit eū sup rlaxatōez iuramēti possit hoc denūciare eccle.
Utrū scādalū sit dcm uel fcm min rectum pbens alteri occasiōem ruine.
An scandalū sit sep pccm mortale.
Utrz aliq bōa sit pp scādalū uitand oittēda.
An bona opa superogatiōis sit aliqn itermit tenda ad tēpus ad uitādū scādalū.
An ad uitandū scādalū debeat bō dimittere repetitionē bonoz suoz tpaliū.
Utrz si aliqs hoīes omitter aliqd fcm scādali magni qd nūq intendit cōmittere uoueat si illd omittit se intrare religionē cistertiensiū quā nō ult.sz hoīet intrare postea supradcm fcm committit teneat pdictā religionē intrare.
An uouens aliquid sub aliqua turpi cōditō ne quā impleri desiderat extāte illa conditione obliget ad faciendū qd uouit.
In expōe lre.
An magis peccet hō peccādo ō naturā cuz pua uxore q cū meretrice.

Di. xxxviiii.

Post hoc de disparicultu. tē.

Utrz fidel cū infideli possit ōbere.
An teneat mrim ōctū ite fidelē hertricū.
An fidel possit ōbere cū infideli añq suscepit baptismi sacrm.
An liceat cōicare cū infidelib.
Utrū iter fideles possit ee mrim legitimū
Quid sit legitimū oiugiū nō ratū.
Quid ratū nō legitimū.
Quid ē ratū legitimū.
An inte fideles possit ee mrim ratū.
An mrim qd cōtrahit inte nō baptizatos sit sacramētū.
Utrū mrim ōctū inter fideles excuset eoz carnalē cōcubitū.
Utrū cōuersus ad fidem teneat ab infideli cōiuge discedere.
An si p oūsiōez oiugis infidel alte exercueit aliquē actū fidei ōrū. si postea uelit cōuerti p uersus teneat eā recipe.
An coniunx fidelis teneat discedere a suo cōiuge labente in heresim.
An si reuertat ad fidē alius cōiunx teneat ipsum recipere.
Utrū cōuersus ad fidē possit ōbere cū alia pona cōiuge infideli uuente.
An eo ipo q alter fideliū cōiugu cōuertit ad fidē altero i ifidelitate remanēte solua inter eos uīculū mrimoniale.

An oportteat illã dissolutiõez fieri p indicium ecclie.
An soluat uinculũ mrimonij iter eos añqz cõuersus ꝺhat. 2ꝰ. mrimꝰ.
An si añ ꝺctũ. 2. mrimonij infideł cõuerteretur posset pꝰ cõuersus alterz mriꝰ cõtrahere alio uiuente.
Uterz uirx infideł a fideli dimissus mõ ꝺbito possit illo uiuẽte cũ alia pſõa ꝺhere.
An infidelis possit ꝺhere añqz fidelis aliud mrimoniũ ꝺhat.
In expõe lre.
An pp qꝺcũqz mortale peccatũ possit uxor dimitti a uiro. 7 ecõuerso.

Dí. xl.

NUnc superest 7c.
Quid sit cõsanguinitas
Quid linea
An linea cõueniẽt diuidat in lineã ascẽdẽtũ 7 descendẽtiũ 7 transuersaliũ.
Quõ ꝺputãt graꝰ fz liẽaz ascendẽtẽ.
Quõ fz descendẽtẽ.
Quõ fz transuersalẽ.
Quid est gradus.
Nota regulã unã de cõtrahentibus in gradu cõsanguinitatis phibito.
Nota rgłaz de distãtia pſõarz inter se.
An cõputanda sit distantia pſõarz inter se fz gradũ magis remotũ a stipite.
An cõueniẽtꝰ sit prez 7 mrez assignar trũcũ qz fratrem 7 sororẽ.
Utrũ ꝺsãguitas sit aliqꝺ uiculũ rõe aie.
An uiculũ ꝺsanguitatis sit inter bruta.
An sit inter hoies rõe aie uel corpis.
An tm ptendat hꝰ uinculũ qztũ se extẽdit carnalis ꝓpagatio.
Quar ꝺs uoluit oẽs hoies ab uno ꝺscẽdeꝛ
Utrũ cõsãguitas pstet mrimꝰ ipedimẽtuz.
An magis sit cõtra ius nature cõtractus filij cũ mre qz filie cũ pre.
An cõsanguitas ꝺrieł alicui bono mrimõij
An Eua fuerit cõsanguinea ade.
Uterz ꝺsãguitas ipediat mriꝰ ulł. 4. gradũ
Utrũ aliqs tm possz distar a stipite q licite possz ꝺhere cũ eo.
Utrũ ifideles ꝺhẽtes in gradu phito sit sepandi postqz cõuertũ ad fidẽ.
Utrũ illi q añ ꝺciliũ gñale in qꝰ rstricta fuit linea ꝺsãguitatis usqz ad. 4. gradũ ꝺxerit in gradu. 5. ł. 6. uł. 7. potuerũt pꝰ predictũ cõciliũ in suo cõiugio remanere.
In expõe lre.
Nota distictiõez. 6. etatũ mũdi fz Augꝰ.
Itẽ. 6. etatũ hominis fm eundem.

Dí. xli.

NUnc de affinitate 7c
Utrũ p quãlz carnalẽ copulã contrahatur affinitas.
An pp pollutionẽ factã nõ in uase naturaliter ad illum usum ordinato.
An p fractõez clausturorz sine seis effusione.
Uterz p mriꝰ nõ cõsumatũ ꝺhatur affinitas
Utrum contrahatur affinitas per spõsalia
Quid sit publice honestatis iustitia.
Utrum affinitas causetur ex affinitate.
Utrũ affinitas matrimonium impediat.
Utrũ possit pscribi cõtra phibitionem de contrahendo cum affine.
An possit pscribi ꝺ ius soluendi decimas.
Quot sunt necessaria ad hoc ut ualeat pscriptio.
An ꝺ qꝺlz ius positiuum possit prescribi.
An possit pscribi ꝺ ius soluẽdi decimas.
An ille q pꝰ tpł pscriptõis opletũ cognoscit q res a pnꝰ ad ipz non ptinebat de iure teneatur illã dimittere in foro conscie.
Utrũ nati de mrimꝰ cõtracto inter affines uel cõsanguineos sint illegitimi.
Qui sunt filij legitimi 7 naturales.
Qui sunt filij legitimi 7 non naturales.
Qui sunt naturales 7 non legitimi.
Qui sunt nec naturales nec legitimi.
An nati de cõcubina que in domo teneł qsi loco uxoris dici debeant non naturales.
An nati de copulatis in facie eccle in gradu cõsãguitatis phito utroqz eorz uel alterio impedimentum ignorãte sint illegitimi.
An si quis hñs uxorẽ ꝺhat in facie ecclie cũ alia illa ignorante ples de illo. 2ꝰ. mrimꝰ genita sit legitima.
Quibus modis legitimantur illegitimi secundum iura canonica.
Quibus modis secundum iura ciuilia.
Utrum ad accusandum impedimentũ consanguinitatis uel affinitatis sint admittẽdi tam extranei qz consanguinei.

An ille ad quē puenit notitia denūciatiōis
qñ bāna i eccl'ia fuerint ꝑz ꝯsuetudinē .ꝛ
tacuit possit p⁹ ōctū mr̄im⁹ accusare.
In expōe lr̄e.
An solus coniūx possit accusare mr̄im⁹ pp
fornicationē alterius cōiugis.
An pr̄ uel mr̄ possint accusare ꝙ mr̄imoniū
nō ē ōctū.
An oīb⁹ pēsatis grauⁱ sit adl'teriū q̄s stupꝝ

Di. xlii.

Oparenta liū gradu-
um ꝛc.
Ut⁹ cogātō spūal' ipediat mr̄im⁹.
An si al' ꝺiugū baptizat sciēt filiū alterius
i articlo necitatis p̄iudicz sibi q̄tum ad
exactiōez debiti.
An si b⁹ faciat ex igno⁹ ñ i casu necitatis.
Utrū i solo bap⁹ ōbat' cognatio spūal'.
An ōbat' in cōfirmatione.
An in cathecismo.
An in sacr̄o p̄nie.
Int' q̄s psōas ōbit' cognatio spūal'.
An si aligs ñ baptizat⁹ tēat aliquē i bap⁹ ō
bat' spūal' cogna⁹ it' ipz ꝛ baptizatū.
An si al' ꝺiugū it' quos ꝯsuatū ē mr̄i⁹ tēat
filiū alic⁹ ōbat' cognatio spūal' it' cōiugē
tenentis ꝛ parētes baptizati.
An si aligs tēat filiū mlieris quē būit de a⁹
uiro q̄z ō suo ꝺiuge cū q⁹ tñ ꝯsuauit mr̄i
mōiū ōbat' cognatō spūal' it' illā q puerꝝ
tenuit ꝛ maritū illi⁹ mulieris.
An si al' cōiugū añ cōsumatiōez mr̄imonij
leuauerit filiū alic⁹ de sacro fōte trāse-
at ad aliū cōiugē spūal' cognatio.
An fili⁹ ꝛ filia p quoꝝ neutꝝ ad ꝙr̄nitatez
puētū ē possit mr̄imōial'r copl'ari.
An pr̄ spūal' alicui⁹ possit ōber cū e⁹ sorore
Utrū adoptio sit alic⁹ extranee psōe i filiū
uel nepotē uel deinceps legitia assūptio
An qlz possit adoptar̄.
Que ē dr̄ia it' arrogatōez ꝛ adoptōez.
Utrū cognatio legal' ipediat mr̄im⁹.
An fili⁹ adoptiuus alicuius possit cōtrahe
re cū filia adoptiua eiusdē.
An filius adoptiu⁹ material'r copulari pos
sit cū naturali filia adoptātis.
An illegitimus filius possit ōbere cuz filia
adoptiua p̄ris.
An cū filia spūali p̄ris sui.
Int' quos ōbit' cognatio legal'.
Utrū 2ᵉ nuptie sit licite..
Utrū sint honeste
An 2ᵉ nuptie debeant bñdici.
An possint bñdici cū 2ª uxor ē uirgo.
Utrū 2 nuptie bēant rōem sacr̄i.

Di. xliii.

Ostremo de ꝺitōe res
rectiōis ꝛc.
Utrū aīe uniētur itez corpib⁹.
An aīa rōnal' sit imortalis.
An frustra eēt natural' inclīatio aīe ad pficiē
dū corpus si aīe sepate non eēnt corpib⁹
iterum uniende.
An illā iteratā unionē reqrat uniūsi pfcō.
An celestia corpa sint aīata.
Ad quid aīa ē corpori data.
Utrū aīe unient' eisdē corpib⁹ in numero a
quibus sepate fuerūt.
An aīa q̄ ē b⁹ corpis for⁹ potuiss a pn⁹ cr̄
atōis fuisse ꝺuēiēs for⁹ alt'r⁹ corpis silis
isti q⁹ ad oīa. excepta sola dr̄ia nūerali.
An p btītudinē cōpletā terminabit' oīs aīe
appetitus tā naturalis q̄z alius.
An rectitudo die iustitie exigat ut aīe iterū
eisdē corpibus in nūero uniant'.
An si aliqua sb̄a totalit' ānihilet' possz deus
eandē in numero reducere.
An for⁹ natural'r corruptibil' r̄soluat' ad nihi
lum.
An si figulus uas luteū r̄digat i massā pos-
sit ex eodē luto facer̄ idē uas i nūero.
Utrū p illā reunionē aīe ad idē corpus i nu
mero resurget idē hō in nūero.
An ex unione aīe ad corpus resultet quedā
forma totius que ē hūanitas.
An hominū reprobor̄ sit finis illud malum
pp quē uitanda sunt cetera.
An ꝺiūctio aīe ad corp⁹ sit de hoīs eēntia.
An materia sit de hoīs eēntis.
An due gñatiōes i eadē spe magis appro-
piquāt ad unitatē q̄z gñatō ꝛ r̄rectio.
Utrū oēs electi resurgent.
Utrū reꝛgent oēs adulti dānati.
Utrū reꝛgēt oēs puuli q cū solo originali
pcō decesserunt.
An pccm̄ originale sit mortis cā meritoria.
Utrū in resurrectione natura erit cā effici
ens reformationis corpū humanor̄.

An illa que generãtur p ppagatõez possint fieri p naturam non ex semine.
An illud semen possit cãri per uirtutẽ corporum celestium tantum.
An formã naturalr corruptibilẽ possit nata eãdẽ in nũero rducere p corruptiõez.
An ipossibile sit p naturã totã mariaz deq facẽ un hoc itez in una alia muliere et in uno alio uiro conuerti in semine sine admixtione alterius marie.
An si ignis p quẽ accensa ẽ ista candela accenderisset eã tpe pozi fuisset flãma eadez in nũero q mõ ẽ. an aliq idiuidua eusdez spẽi possint pduci p naturales mutationes diuersas specie
Utz nata eit cã efficiẽs itate uniõis aie ad suũ corp dispositũ ad eã susceptiõem.
An iterata unio aie ad corpus dispositũ sit futura contra naturam.
An aliq mutatõ termiet ad qtẽ natalẽ cui mutatõis nata ñ ẽ pncipalr cã effectiua.
Utz uox tube erit cã efficiẽs reformatõis corpoz et uniõis aiaz ad illa.
An illa uox erit uox xpi.
An iõ itelligat apls p iussũ et uocẽ archangeli et tubam dei.
An resurrectõ xpi erit cã resurrectõis nre.
Utrũ omnes homines morientur.
Utz oia corpa mortuoz icinerabũtur.
Utz i puluerib corpuz mortuoz sit aliqs appetitus naturalis ad aie susceptõem.
An naturalis inclinatio materie ad formã sit aliqua actio uel passio.
An aptitudo materie naturalis remota ad recipiendũ formã possit ppzie loquẽdo dici naturalis inclinatio ad illam.
An cuilibet naturali inclinationi respondeat aliquod agens naturale.
An i corpibus supnaturalr reformatis erit naturalis iclinatio ad suas animas.
Utz oẽs homies simul resurgent.
Quõ itelligit illud vbũ ceteri mortuoz ñ uixerũt donec osumerentur mille anni.
Utz resurrectio cuiuslibet erit i istanti.
An oĩs mutatio sit motus uel finis mot.
Utz rsurgẽt i ill locis i qbus fuerit sepulti.
An magis sit cõgruũ q resurgãt ubi tunc erit sepultũ caput qz ubi erit sepultũ cor si sepulta sint i diuersis locis.
Utrũ resurrectio erit i ultio istanti tpzis.
Utrũ resurrectio erit in nocte.
Utz hoibus uel angelis notũ sit sub certitudie qz tpl ẽ usq ad istãs rsurrectõis
An angelis bonis hoc certũ sit p reuelatõez
An ipi sub certitudie sciãt nũez electoz.
Utz p resurrectõez qlibet cognoscet omia peccata que fecit.
An electi q aliqñ peccauerẽt dolebũt p rẽ surrctionẽ vel malis q aliquãdo fecerũt.
An reprobi recipiẽt aliquã osolatõez recolendo bona q fecerũt aliquãdo.
Utz qlz poterit legere i alterius cõscietia.
An reprobi cõsolet i hñdo socios i pẽis.
Utz oia merita et demerita ppzia et aliena poterunt ab aliquo simul uideri.

Di.xliii.

Solent etiaz nonnulli ꝛc.

Utz oia mẽbra corpis resurgẽt.
Utz oẽs humores corpis resurgent.
An dria sit iter humoze et humiditatẽ. et q sit illa.
An cõueniẽs sit distictio humiditatũ i humiditatẽ q uocatur res. et in illã q uocatur cãbiũ. et in illã q uocat glutẽ.
An hũores sint de substãa corporis.
Utz capilli et ungnes resurgent.
Utz totũ illud qvõ fuit de ueritate nature alicuius resurget in ipso.
An caro facta de semine et illa q fit de nutrimẽto sint de vitate nature dirnti mõ.
An tota materia võ q fcã ẽ caro q fit ex semine resurget in illo in quo fuit.
An maria fit tota substãa rei gñabil et corruptibilis.
An si aliqs nutriat carnib hũanis rsurgz illa caro i illo ul i illo cui p fuit caro.
An possibile sit totã materiã radicabilem uni fieri totã radicabilẽ mariã alterius.
An costa de qua Eua fuit fcã fuerit vi uirtute humane nate ipsius Ade.
Utrũ ex maria cuiuslz mẽbri reintegrabit idem mẽbrũ i numero.
Utrũ corpora resurgẽtiũ resurgẽt cũ vsoz mitatibus suis.
Utrũ illa corpora erit calida uel frigida.
An oporteat locatũ cõformari loco.
Utrũ oẽs resurgẽt i eadẽ etate.
Utrũ i eadẽ statura.

Utrū oēs resurgēt in sexu virili.
An sexus femineus gñet pt̄ itētiōez nat̄e.
Utrū ifernus sit.
An alique aie cruciēt̄ p̄ recessū a corpib⁹.
An alique etnaliter cruciabuntur.
An sit aliquis determinatus locus in quo sit ille cruciatus.
An mīsura pcci sit infinita.
An reprobi cruciētur cū misericordia.
An ordinatus sit cruciatus reproborum.
Utrū infernus sit sub terra.
An cōuenientius sit hoiez puniri per q̄ peccat q̄z ubi peccat.
An locus inferni ampliabitur.
An plus sit d̄ materia q̄z fuerit a p̄n⁹ mūdi
An plures erūt dānati q̄z saluati.
An ifluētia celi sit nobilior i cēt⁹ q̄z circūferentia.
Utrū i inferno sit ignis corporeus.
An ignis infernalis sit preparatus in prima rerum conditione.
Utruz ignis infernalis sit eiusdem speciei cum igne elementari.
An operationes ignis exñtis i aliena materia diuersificēt p̄m diuersitatē mat̄ie.
Quot sūt cāe quare ignis quādoq̄z ñ lucet.
An ignis inferni sit ignis carbo.
An i carbone sit forma subalis ignis.
An ignis carbo ⁊ flāma ⁊ lux d̄rant spe.
Quid ē ignē eē i ꝓpria mat̄ia l̄ i aliena.
Utrū ignis ifernalis sit perpetuus.
An perpetuetur per naturam.
An aliqd nat̄alr̄ possit ardeꝛ ⁊ nō ꝯsumi.
An corruptibile ⁊ incorruptibile differāt secundum genus.
Utr̄ corpa dānatoꝝ ab illo igne calefiēt.
An sensus tact⁹ possit sentire caliditatem ignis absq̄z hoc q̄ calefiat ab eo.
An post getē celi aliq̄d corpus potit trās mutar̄ aliqd a sua nat̄ali dispositione.
Utr̄ corpora dānatoꝝ p illū ignē cōsumūt
Q̄r lumē imissū a sole bēt alū effcm q̄z im missū a luna cū ipa a sole ipm recipiat.
An nat̄alr̄ aliq̄d aīal possit uiuer̄ in igne.
An eclypsis solis q̄ fuit i passione xp̄i fuerit p̄ solā ifp̄ōez lune ⁊ aspectu ituētiuz.
Utrū corpora dānatorū per agēs intrinsecuz naturalr̄ corrumpentur.
An ex uehemtia doloris aīe possit corpus corrumpi
Utr̄ spūs sepati igne corpeo cruciabūtur
An affligēt̄ p̄ solā p̄uatiōez ꝺlōrati bōi.
An puniātur illo igne uidēdo ipz p̄parātū ad hoc ut cruciēt̄ in corporib⁹ suis.
An iq̄stū imꝓmitur sr̄ excellēs similitudo eius itellectui eorum spiritus.
An cruciētur eo q̄ extimāt eū sibi cōtrariū cū tñ aliuſ ñ eēt ꝯrarius eis.
An affligātur eo iq̄stū ē ifirz die iustitie.
An ad hoc aliquid cooperetur uirtus naturalis ignis illius.
An in illo igne sit aliqua spūalis uirtus per quā affligitur spiritus.
An oē agens sit nobilius patiente.
Utrū dānati cruciabūtur perpetuo a tribus alijs elementis ab igne.
An ifluētia corporū celestiū puniat eos.
An anime in purgatorio patiantur ab alio elemento q̄z ab igne.
An.4.elemēta i iferno sit distincta l̄ ꝯfusa
An similitudines cōtrarioꝝ recepte i eaꝺ ꝓte sēsus se se i actibus suis impediant.
In expositione littere.
An abortiui fetus monstra resurgent.

Dist. xlv

Reterea scien dū est ⁊ cetera.
Utrū aiaꝝ post sui sepationē a corporib⁹ sint aliqua corporalia receptacula.
An spiritus magis cōueniāt cō uno loco corporali q̄z cum alio.
Que ⁊ quot sūt receptacula animarum.
Utrū anime alī exeant de receptaculis suis que habent post corporis mortem.
An anime beatorum presentes fuerunt in obitu beate uirginis.
Utr̄ corpalia r̄ceptacula aīaꝝ i aliquo augeāt eaꝝ delectatiōez uel afflictionem.
An minuatur delectatio angelorū per q̄ nobis ministerium exhibent.
Utrū suffragia uiuorum ꝓsint defūctis.
An prosint beatis.
An prosint dānatis.
An mala opa uiuoꝝ possint nocer̄ ꝺfūctis
An existētes i purgatorio possint p suffragia uiuorum liberari totalr̄ a pena.
Utrū suffragia fcā determinate pro uno ꝓsint oibus existentibus in purgatorio.

An ꝓsint oībus uiuis.
An facienti ꝓsint ad meritū.
An eis ꝓsint ad remissionē pene.
Utrū suffragia fcā ꝑ plūbus tm̄ ꝓsint cuilibet illoꝝ q̄stū si fierent ꝓo illo solo.
An suffragia facta ꝑ diuitib⁹ magis ꝓsint eis q̄s paupib⁹ mliorib⁹ ꝑ quibus n̄ fiūt.
An recipienti multos ad pticipatiōez bonorū suoꝝ sua bona sit sibi min⁹ utilia.
Utrū defūctis ꝓsint suffragia fcā a uiuis existentibus in pcō mortali.
Utrū eps possit facere testamētū.
An aliq̄s possit facere testamētū de illis rebus quarū dn̄s nō est.
An clerici sit dn̄i possessionū ecclīasticaꝝ.
Quo iure teneant legata clericoꝝ que ī articlo mortis faciūt ō mobilibus sibi per ecclīaz acquisitis.
Utrū religiosus possit facere testamētū.
Utrū ꝓuus possit facere testamētū.
An filiusfamilias.
An uxor uiuente marito.
Utrū fatuus possit facere testm̄.
Utrū aliq̄ō testm̄ sit infrīgendū.
Utrū pſone religiose possit aliq̄d in testamento dimitti.
Utrū ualeat testm̄ q̄ō nō ē fcm̄ ī pn̄tia ꝓpi sac̄dotis l' superioris ē⁹ si possint haberi.
An facientes statuta ut nō ualeant testā fcā coꝝā ꝓpo sacerdote ꝛ duob⁹ uł trib⁹ testib⁹ incurrant excoicationem.
Utrū sit aliq̄ determīata forma sub q̄ oporteat fieri testm̄ ad h⁹ ut sit ualidū.
An executores possit testificari ꝑ testamto
An testator possit heredib⁹ ꝓponere penā si ꝓsupserunt ordinatiōi sue ultie uolūtatis cōtrariare.
An legatū in testamēto possit ab herede testatoris repeti.
An eps debeat heredē cōpellere ad īplendum ordinationem testatoris.
Utrū religiosi possit esse executores testamētoꝝ.
An eē executorē testamentoꝝ ꝓputetur int' secularia negocia.
Que sit dr̄ia int' ꝓcuratorē ꝛ executorē.
Utrū religiosi exēpti possint ab ordinarijs cōueniri ex rōe executionis.
Utrū executores testamentoꝝ teneāt infra ānū executionē implere.
An q̄sto citius testamētū īplet' tanto citi⁹ aīa defuncti alleuietur.
An si executores admonitiōez ep̄i nō īplent īfra annū piā uolūtatē defūcti debeat ꝑ ep̄m adimpleri.
Utrū dilatio executiōis mali in aliquo ꝓiudicz aīe testatoris.
An usurario pcipienti in testamēto restitui p⁹ suā mortē ea que male acquisiuit. sed nō uult q⁹ restituat' si eadit ꝓsit ordi natio talis ad sal'm.
An si aliq̄s mittat elemosynā paupi mīnat' mittētis meritū si nūci⁹ eā nō dederit
Utrū mortuis ꝓficiat sepl'ra corpoꝝ suoꝝ
An ipijs noceat sepeliri in loco sacro.
Utrū uiuis ꝓficiat sepl'tura mortuoꝝ.
An facere op⁹ q̄ō alij ē utile p accūs sit meritoriū facienti.
An facere sūpt⁹ in op⁹ min⁹ utile qui fieri posset in op⁹ magis utile sit pcm̄.
Utrū licitū sit cuilz eligere sepulturā ī q°, cūq; loco sacro uoluerit.
Quis uocat' locus magis religiosus quo ad electionē sepulture.
An infra annos ꝓstitutis liceat eligere sepulturam.
An ille qui nō ē cōpos mentis sue.
An liceat alicui eligere sepl'caz ī loco min⁹ rligioso q̄s sit ille ī q° ifirmus sua recepit sacramenta.
An debeat sepeliri pegrinās ī aliā rligionē q n̄ eligit sepl'caz ī loco dēmiato.
An uxori liceat eligere sepulturaz ubicūq; uoluerit.
An seruo.
An religioso.
Utrū fūeralia illi⁹ q eligit alibi q̄s ī sua parochia sepeliri debeāt eē sue prochialis ecclīe uel illius in qua sepelit'.
An sacerdos prochial' debeat hr̄e canōicā portionē de funeralib⁹ illi⁹ q itrauit religionē ifirm⁹ ifirmitate q̄ mortuus ē.
An debeat accipi canonica portio ꝺm ius scriptū l' secūdū cōsuetudinē terrarū.
An canonica portio se extēdat ad legata
An canonica portio deducēda sit de his q̄ legant singulari pſone.
Utrū omnes aīe defūctoꝝ in charitate cognoscant oratiōes nr̄as.
An aīe beate cognoscāt supplicatōes quas

eis porrigimus.
Utr̄ oēs aīe ōfūctor̄ ī charitate orēt p nob⁹
An mdiar̄ ic aīaz ⁊ dū rōe offij ⁊ rōe charita
tis offij ⁊ rōe charitatis cōis dr̄ant. ⁊ qūo
An exītes ī purgatorio orēt p seipis.
Utrū oīoes oīuz aīar̄ q̄ r̄cesserīt a corpib⁹ ī
charitate quas faciūt p nobis exaudiūt.
An oīoes exītiū ī purgatorio psint uiuis.
An aīe sepate a corpib⁹ ī charitate possint
aliquid nobis mereri.
An oīoes exītiū ī purgatorio psint eis.
Utrū aīe btē orēt p illi q̄ sūt ī purgatorio.
In expōe lr̄e.
An āgeli offerant deo oratiōes nr̄as.
Et quomodo.

Di. xlvi.

Sed queritur hic ual de malis. ⁊c.
Utrū in deo sit iustitia.
An dñi ad seruū sit iustitia.
An deus alicui sit debitor.
Utr̄ de⁹ possit p̄mittere opa iustitie.
An deus possit dānare illos qui saluati sūt
An de⁹ possit p̄termittere cursū iustitie.
Utrū deus possit iuste aliquē tpaliter pūi
re nō pp ei⁹ pccm̄.
Utrū deus iustius agat cū uno q̄z cū alio.
An deus miſicordi⁹ agat cū uno q̄z cū alio
Utrū in deo sit miſericordia.
Quo dr̄nt ī deo bōitas ⁊ miſericordia.
Utrū pus sit in deo ſm rōnem intelligen
di miſericordia q̄z iustitia.
An in deo sit eadē rō iustitie ⁊ vitatis.
Utrū ī oī ope dei sit mīa ⁊ iustitia.
An in electione ⁊ repbatiōe ab eterno fue
rit miſericordia ⁊ iustitia.
Ut⁹ pēa dānator̄ dīnuar̄ p suffragia uiuor̄
An eēt orandū p aliq⁹ exīte ī hac mortali
uita si certū eēt ipm eē reprobatū.

Di. xlvii.

Solet etiam queri ⁊c.
Utrū sit futurū ule iudiciū.
Utrū erit in iudicio uocalis disceptatio.
Utrū erit disceptatio de solis opibus mie
Utrū oēs in iudicio psonalr̄ cōpebūt.
Utrū diu durabit iudiciū.
Utrū oēs iudicabūt.
Utrū solus xp̄s iudicabit.
An in iudicio erit aliquis unus ⁊ idem ac
cusator ⁊ iudex.
Utrū mūdus purgabr̄ p ignem.
An ille ignis mūdū purgabit q̄tū ad illam
ptē q̄ é ultra mediū aeris interstitiū.
An tanta fuit altitudo mōtiū sicut mō est.
An aqua diluuij occupauerit totā istā capa
citatē aeris ubi aues uolitant.
An ignis q mūdū purgabit sit ꝺsūptur⁹ illā
ptē mūdi q̄ é ifra mediū aeris iterstitiū.
An ignis in spera sua purgabitur.
An ille igīs q mūdū purgabit sil erit cū aer̄
An ille ignis rarefaciet. ʒ⁹. elā q̄ purgabit.
Utrū ignis ꝺflagratōis erit eiusdē spēi cū
igne elemētari.
An mot⁹ illi⁹ ignis erit ad mūdū ul ad cir
cūferētiam.
Utrū ignis cōflagrationis supnaturaliter
producet in eē.
An aliqua res supnaturaliter producta na
turalem opationem habeat ⁊ uirtutem.
Utrū ille ignis p̄cedet iudicium.
Utrū ille ignis purgabit aliquos electos.
An ante cessationē motus celi oēs homines
erunt mortui.
Utrū ille ignis cruciabit reprobos.
Utrū ille ignis desinet eē.

Di. xlviii.

Solet etiam queri in qua for
ma ⁊c.
Utrū iudicare magis debeat ap
pr̄priari xp̄o q̄z alij psone in trinitate.
Utrū xp̄us in iudicio ur̄ ab oibus in hūa
nitate gloriosa.
An uox sua ab oib⁹ audiet.
An damnati odiant deū sub rōe q̄ sūme bo
nus est.
Utrū aliqua signa sint aduentū iudicis p̄
cessur a ⁊ que sunt illa.
Utrū stelle cadent de celo.
Utrū sol ⁊ luna obscurabūt.
Utrū uirtutes celor̄ mouebūt.
Utrū xp̄s iudicabit mūd ī ualle Josaphat.
Utr⁹ inouatō mūdi eīt ali⁹ q̄z e⁹ purgatō.
An sup duo spacia cōtigua sit un⁹ mot⁹ ul
duo cōtigui.
An cū ex albo fit nigrū sint duo motus.
Utrū motus corpū celestiū cessabit.

An mot⁹ coꝛpū celeſtiū ſit naťal.
An qes ſit ꝑuatio mot⁹.
An rp̄s ſit ī motu ꝑmi mobil⁹ ſicut in ſbō.
An aliq̄ ptes t're r̄mā℞e ſit obſcur̄ ī ſupficie
Utrū coꝛpa celeſtia ceſſabūt moueri in illo ſitu in quo creata fuerūt.
Utꝝ ceſſatō mot⁹ coꝛpū celeſtiū erit ſufficiens cā nō agēdi nz patiēdi el'a ab iuicē.
An coꝛpa celeſtia agāt hoc inferius p motū ſuum tantū.
An coꝛpa celeſtia quieſcent in illa hītudie q̄ magis cōcoꝛdabit elementis actuis.
An duoꝝ eq̄lium in v̄tute unuz poſſz agere in aliud.
An de⁹ a maťia elem̄toꝝ r̄mouebit ꝑuatōez q̄ necia ē ad trāſmutatōez naťalē.
An mēſura ſēp ſit cā menſurati.
Utrū lux coꝛpū celeſtiū el'oꝝ augebiť.
An coꝛpa celeſtia agāt ī hec iferioꝛa p lucē
An ſit aliq̄ cr̄atura total'r exps lucis.
Utrū bruta ⁊ uegetabilia deſtruētur.
An bruta ſint ad ornamētū elemētoꝝ.
An plante ⁊ bruta ita ꝓuiāt hoī ſic el'a.
Utꝝ mūdo inouato ⁊ fcā diſtictiōe, bonoꝝ ⁊ maloꝝ deus poſſz aliquid addere ad bonitatē uniuerſi.
An creaťe ꝓcedāt a deo ſic un⁹ ab unitate.
An alique due ſp̄es ſint p ſuā naturaz deo equaliter ꝓpinque.
An ſit aliq̄ cr̄aťa ita deo ꝓpiq̄ q̄ ñ poſſz faceř aliā ꝓpīqoꝛē loq̄n⁹ v̄ ꝓpīqtate naťe
In expōe lr̄e.
An añ xp̄m ueniētē a d iudiciū āgeli v̄ferēt illā eādē crucē in q̄ pepēdit.

Dí. xlviii.

Oſt reſur rectionē ueꝛo. ⁊c̄.

Utꝝ ſit aliqs ultim⁹ fis uite hūane
An ultim⁹ finis uite hūane poſſit oꝛdinari ad alium finē.
An qlibet actus hūane nature poſſit oꝛdinari ad aliū finē.
An qlz act⁹ uite hūane poſſit eē finis eius.
An act⁹ hoīs ñ ꝓcedētes ex rōe ⁊ uolūtate poſſint dici act⁹ uite hūane.
An hō agat aliqd nō ꝓp finem.
Utꝝ ultim⁹ fis uite hūane ſit hoīs btītudo
An ultim⁹ finis uite hūane ſit finis oīum creaturarū.
An oīuz bonoꝝ actuum uoluntatis ſit una beatitudo.
An beatitudo indigeat exteꝛioꝛib⁹ bonis.
Utrū beatitudo ſit quid creatū.
An appetitus hoīs poſſit quieſcere in aliq⁹ bono creato.
Utrū beatitudo ſit actus.
An nobilioꝛ ſit actus q̄z hītus.
An btītudo hoīs ſit ꝓfecta unio e⁹ cū deo.
Utrū btītudo hoīs ſit act⁹ aie tm̄.
An ꝓus oꝛdīe nature intēdat h⁹ bonū coꝛpale q̄z ſpūale.
An uir⁹ ſit ī cōpoſito ex aīa ⁊ coꝛpe ſicut ī ſbō. aut in aīa tm̄.
Utrū btītudo ſit actus intellectus ⁊ uolūtatis ſil'.
An de⁹ ſit btītudinis obm̄ rōe ſue uolūtatis uirtutis ⁊ bonitatis ſimul.
An btītudo ſit prumū obm̄ uolūtatis.
An reſpectu ſūmi bōi clare ſit aliqs ali⁹ uolūtatis mot⁹ q̄z delectatio.
An in uolūtate ſint alique paſſiones.
An beatitudo ſit ſiplic⁹ bonū q̄z ſit ī hoīe
An aliqō bonū ꝓfcē cognoſcať quod non ꝓfecte amať.
An ō eēntia beatitudinis ſit amoꝛ amicitie ⁊ cōcupiſcētie.
An amoꝛ amicitie ſit ꝓncipalius de eēntia beatitudinis q̄z ille amoꝛ quo de⁹ diciť amari amore cōcupiſcentie.
An amoꝛe ꝛcupīe ſēp aēť amať⁹ pp amātē.
An uiſio ōi ſit fruitionis imediatū obm̄.
An ōs ſub rōe q̄ ſūmū bo⁹ tm̄ ſit ultim⁹ fis
An btītudo ve potētie oꝛdineť ad aliquid q̄z ad beatitudinis obm̄.
Utꝝ btītudo ꝓncipali⁹ ſit ī actu uolūtatis q̄z intellectus.
An in uia hō ꝓncipali⁹ moueať in ultimum finē p uolūtatē q̄z p intellectū.
An in p̄ria charitas ſit nobilioꝛ hītu q̄z q̄cūq̄z habitus intellectus.
An deus ſit ultim⁹ finis ꝓncipalius ſub rōe q̄z ſūmū uerū.
An uolūtas ſit nobilioꝛ potētia q̄z itellcūs
An uilioꝛ ſit rō r̄ſpcū ētitatis q̄z bōitatis.
An nobilioꝛ ſit rō bōitatis q̄z entitatis.
An ꝓfectō act⁹ itellcūs magis depēdeat oībus cōputatis ab actu uolūtatis q̄z ꝓfectō actus uoluntatis ab actu itellectus.
An nobil⁹ eēt itelligere bonū ⁊ ñ appetere

q̄ appetere ⁊ nō intelligere.
An intellectus intelligat deū sub eē spūa-
liori q̄ uolūtas appetat ipm.
An res materiales itelligantur sub eē spūa
liori q̄ appetāt a uolūtate.
An forma p quā uolūtas mouet se sit app̄-
hensū bonū.
Utrū beatitudo pncipalius cōsistat ī actu
intellectus speculatiui q̄ practici.
An intellect⁹ cōsiderās materiam practicā
pp scire tm̄ sit speculatiuus.
An intellectus possit cōsiderare naturā spe
culatiuā pp opari.
An talis intellectus magis sit practicus q̄
speculatiuus.
An itellect⁹ cōsiderās aliq̄ bonum pp scire
ordinatū ad dilectōez tm̄ sit speculatiu⁹ ł
practicus.
An intellectus uerus pncipali⁹ speculet rō
nem bōitatis q̄ uirtutis.
An intellectus diuin⁹ sit practicus.
An iō de⁹ uoluit creare mūdū q; intellcūs
su⁹ dictabat bonū eē mūdū crari ul eo⁹.
Utrū oēs hoies appetāt beatitudinē.
An oēs hoies cognoscāt beatitudinē.
An naturaliꝛ appetāt beatitudinē.
An pm⁹ mot⁹ uolūtatis sit ī fie btitudis.
An illud q̄ē naturale rōe matie cōsequtur
oia indiuidua illius spēi.
Utrū oēs hoies ex uoluntate deliberatiua
beatitudinē appetant de necessitate.
An uelle deliberatiuū sit respectu finis.
Utr̄ uolūtas ī appetēdo beatitudinez mo-
ueat se.
Utrū uolūtas qcqd ulꝛ uelit pp btitudinē
Utr̄ uolūtas ī appetēdo btitudinē mereat
Utrum beatitudo possit haberi ī hac uita.
An beatitudo hois possit eē sine clara dei
uisione ⁊ pfecta eius dilectione.
An homo ex solis naturalibus possit uerā
cōsequi beatitudinē.
An hō possit in hac uita consequi de lege
cōi beatitudinē anime.
An homo ex speciali ꝓuilegio possit deū ui
dere in hac uita absq; hoc q; sit beatus.
An ex spāli ꝓuilegio p vtutē dinā possit hō
btificari q⁹ ad aīaz corpe ñ beatificato.
An ipossibile sit p quācūq; potētiā totū ho
minē btificaī rmanēte ī hac uita mortali
An q̄to res ē nobilioꝛ in tāto sit potētioꝛ
ad cōsequendū finē suū.
An hō naturaliter appetat omne illud sine
quo scit se nō posse cōsequi finē suum.
An aliq̄ rem possimus pfectius diligere q̄
cognoscere.
An de nō ente possit eē scīa.
Utrū electoꝝ beatitudo erit maioꝛ post iu
diciū q̄ ante.
An erit maioꝛ intensiue.
An p corporum resumptionē erit pfectioꝛ
cuuslibet aīe naturalis uirtus.
An p corpū resūptionem sit q̄lz aīa hītura
pfectioꝛē eēndi modū q̄ mō.
An aīa in corpe corruptibili ipfectiorē hē-
at suā naturalē opatōnē q̄ sepata.
An oiuz uolūtatū btāz naturales capacita
tes sint absolute impleta charitate.
An iō aīe beate nō ꝓficiūt in pfectiōe. quia
sunt extra meredi statū.
An tota pfectio per bonos act⁹ educibilis
de potētia aīe q̄diu a corpe sepata sit ī
qualibet aīa beata in suo summo.
An qlz aīa hēbit p sui corpis rsūptiōez pfe
ctōrē rl̄onē ad datoꝛē eēndi q̄ mō.
An aīe eē rational addat ultra eius eēntiā
aliquam relationē ad cōpatōnē ꝟstitutū
uel cōstitūbile ex ipa ⁊ corpe.
An possit aīa recipe pfectioꝛe eēndi moduz
absq; hoc q; recipiat pfectius eē.
Utrū beatitudo ab oib⁹ btis eq̄l pticipet
An inequales in naturali vtute eq̄les tm̄ ī
habitu glie uideāt deū eq̄ clare.
An eādē re ali⁹ alio possit plus intelligere.
An in naturali capacitate cuiusl; aīe bte sit
natural appetit⁹ ad cōplemētū tot⁹ pfe
ctionis cuius capax ē absolute.
Utrū ī uisiōe btā itellcūs sit passiu⁹ tm̄.
An intellectus respectu simplicis app̄hēsio
nis sit passiuus tm̄.
An respectu nobilissimi itelligibilis nobili-
oꝛ sit passio intellectus q̄ actio.
An ad uidēdū deum requirat aliqua spēs
in intellectu uidentis.
An ꝑus ordine nature intellectus beat⁹ cō
cipiat uerbū de deo q̄ uideat ipm.
An uisio dei sit nobilioꝛ q̄ ipe intellect⁹ ui
dens.
An ita se habeat uidere ad intellectū sicut
uideri ad rē uisā.
Ne intelligere cōueniat anime rōe intellect⁹

possibil' tantū.
Utr̄ lūm intellcūs agētis ꝛqrit' ad vi uisiōez
An ad supnaturalē actū possit simul cōcur rere vtus naturalis cū supnaturali.
Utrū uisio creaturarū in deo sit ptinēs ad beatitudinis eēntiam.
An de beatitudinis eē sit scire se eē beatū.
Utrū in beata uisiōe uolūtas sit tm passiua
An aīa se determinet ad fruendū deo fruitione pr̄ie.
An qcqd mouz se ad uolēdū pus uelit se ita mouere.
An uolūtas sit mouēs 7 mota r̄spcū eiusdē
An idem ꝓz idem 7 respectu eiusdem possit esse simul in actu 7 in potentia.
Utrū in uolūtate beata sit idem realit' fruitio 7 gaudium.
An gaudiū sit idē r̄al'r qđ dilectō bōi p̄ntis
Utrū gaudiū sit de beatitudis eēntia.
An amor pus ordine nature quietet uolūtatē q̄z gaudeat de amato.
An deus de potentia absoluta possit facere hoiem eē beatū nō gaudentē de ipo.
An intellectus possit apprehendere ueram beatitudinem sine gaudio.
An sūmū gaudiū max^e desideret' ab oīb^9.
An gaudiū sit pfectio beatitudinis.
An gaudiū sit p se bonū.
Utrū tētio sit dos ab alijs distincta.
An uisio 7 fru^o sint dotes ꝓpe loquēdo.
An pfecta securitas sit una de dotib^9 aīe.
An securitas uite eterne sit tm exclusio timoris de amissione.
An in uita beata sit unus habit^9 respōdēs memorie 7 intelligentie.
An clara dei uisio sit in beatis immediatuz obiectū memorie.
An sit aliqua dos corr̄ñdēs spēi.
An motiue po^e aīe r̄ñdeat aliq̄ dos i aīa.
An rectitudo uolūtatis sit dos aīe.
Utrū in oīb^9 beatis sint dotes.
An sit in angelis sanctis.
An in xp̄o.
An aīe sc̄e hēant dotes i uita p̄nti.
Utrū in corpibus beatoz erūt dotes.
An sint.4.tātū 7 q̄ sūt illa.
An erunt a deo p creationē.
An origo istarū dotiū erit ex redundantia beatitudinis aīe in corpus.
An i dotatōe corpis ꝯphēdit' dotatō sēsuū
An p illas dotes erit pfectior unio corpis ad animā.
An coopabūt' ad pfcōrē unionē aīe cū deo:
An beati p^9 resūptionē corpū poterūt intelligere aliquid in fantasmate.
Utrū dos ipassibilitatis erit equalis i corporibus omniū beatoz.
An imponet aliquid positiuū.
An erit equal'in oīb^9 ptib^9 eiusdē corpis.
An aliter itendat' forma q̄z ꝓz unionem sui pmixtionem cū cōtrario.
An passibilitas real'r iportet puatōem.
An oē palpabile sit corruptibile.
An mortale sit aliqđ ptinēs ad hoīs qddi tatem.
Utrū in btis oēs sensus erūt in actib^9 suis.
An pfone negatiue erūt i eis i suis actib^9.
An imutatio nat'al' ordine nature p̄cedat i eodē immutationē aīalē.
An act^9 uni^9 po^e ꝛtrahit aliā a sua opatōe.
An gustus erit in eis in aliquo actu deseruiente nutritiue.
An in nūero e^9 erit ex ui beatitudis aīe tm
An ve cāb' i ligua aliq̄ hūiditas sapōsa.
An corpa gl'iosa erūt odorifera.
An olfatus ibi erit in suo actu.
An ibi erit laus uocalis.
An immutabit auditum.
An celū ēpireū pati potuer̄t illa passiōe q̄ r̄quirit' ad uocis formatōnē 7 sui usq; ad auditū multiplicationē.
An i btis erit mot^9 ispiratōis 7 r̄spiratōis
An pōer̄ ptes celi ēpirei disibiles 7 eas itez p^9 distionē uniri sic uidem^9 in ptib^9 aeris icludet celū ēpireū eē corruptibilis nat'e
An sīda posset mōui ꝺ ūa pte orbis ad aliā
An in speculo directe posito sub radio sol recipiat' spēs uisibilis oppositi.
An in beatis erit tactus in actu suo.
An imutabit' passiōe al'i sine ꝺansumptōe materiali.
Utrū corpa btōz erūt subtiliora elemētis.
An iō corpa btōz erūt subtiliora.quia erunt penetratiua.
An erūt penetratiua pp puitatē ēptitatis ꝓz latū 7 pfūdū.
An pp eoz charitatem.
An pp actiue ꝺtutis multitudinē.
An glz btūs possz totā r̄ā ꝺmouer̄ si uellz
An dos subtilitatis erit eq̄l'r i oīb^9 e^9 ꝺ corpis

An p⁹ ffrectões erũt ī ellis ſue ql̃itates in ſuo eẽ cõpletiſſimo.
An p ql̃itates actias ⁊ paſſiuas ī corpibus gl̃ioſis erit ī ill' mutua actio ⁊ paſſio.
Utrũ corp⁹ gl̃ioſũ poſſit p ſuã ſubtilitatẽ ſimul eẽ cũ nõ gl̃ioſo.
An ql̃ aĩa btã p⁹ reſũptiões ſui corpis poſſet illõ ꝺeſare uel rarefacere.
An p dotẽ ſubtilitatis remouebit' a corpe gl̃oſa neceſſitas exñdi ī loco ſibi eql̃i.
An p aliq̃ creatã ṽtutẽ poſſit eẽ diſtinctio dimẽſionũ abſq; diſtinctõe ſituũ.
An pluralitas ffz nũez tm̃ ſit p accñtia.
An corp⁹ gl̃ificatũ p ſuã ſubtilitatẽ poſſit ſit' eẽ in diuerſis locis.
An ſub eodẽ puncto ad eundẽ punctũ poſſint ſimul trahi due linee recte.
An duo corpa gl̃ioſa poſſit eẽ ſimul.
An p nat'alẽ ṽtutẽ due ſrficies poſſit eẽ ſil'
Utrũ corpa beatoꝝ erũt clara.
An illa claritas cãbit' a claritate beatitudinis aĩe p eius multiplicationẽ.
An ſilitudo ſpũal' poſſit fieri corpal' l'eo⁹.
An illa eadẽ ſilitudo q̃ ẽ fantaſma nũq; fiat ſpẽs intelligibilis.
An p̃dcã claritas educet' de potẽtia corporis p uirtutẽ beatitudinis aĩe
An oẽs ptes eiuſdẽ corpis erũt eql̃r clare.
An mĩor durities ꝺſeq̃t maiorẽ dẽſitatẽ.
An in corpib⁹ brutoꝝ remanebit color qui debet' eis ex natura ſuaꝝ ptiũ.
An mãifeſtatio l' occl'tatio claritatis corpis ſubſint ipio uolũtatis ip⁹ beati.
An lux elemẽtoꝝ ⁊ lux corpis gl̃ificati ſint eiuſdẽ ſpeciei.
An lux ſolaris ſit eiuſdẽ ſpẽi cũ luce corporis gl̃ificati.
An gl̃ioſa claritas corpis Chriſti ⁊ btẽ ṽginis ſit eiuſdẽ ſpẽi cũ luce q̃ p⁹ reſrectõez erit in aliſs corpib⁹ gl̃ificatis.
An lux cuiuſcũq; corpis gl̃ificati ita ſit ītẽſa ſicut lux ſolis.
An lux corpis gl̃ioſi poſſet uideri ī ſua uirtute ⁊ plẽitudie ab oc'lo ñ gl̃ificato ſine miraculo.
Utrũ corpa beatoꝝ erũt agilia.
An oẽs ptes eiuſdẽ corpis eql̃r eſt agiles.
An corpa btoꝝ erũt grauia.
An bti p⁹ ffrectõez mouebũt ſe de loco ad locum.
An bti uidebũt Chriſtũ ocul' corpalibus in quocũq; loco celi empirei fuerint.
Utrũ aĩa poterit mouere corpus ſuũ ī iſtãti rõe agilitatis ſue.
Utꝝ corpũ btoꝝ ſit aliq̃ ꝑmiũ accñtale.
An accñtal' ꝑmiũ ſit obiectũ bonũ creatũ.
Quare tale ꝑmiũ dr̃ accidentale.
Utꝝ beatitudo corpis erit ꝑmiũ accñtale.
Utrũ oẽ ꝑmiũ accidẽtale ſit aureola.
An ꝑmiũ eẽntiale cõueniẽt' dicat' aurea.
An aureola ſit ꝑmiũ accidentale.
Utrũ aureola ſit in aĩa uel corpe.
An electa uiolẽter oppꝑſſa habitura ſit aureolam ṽginitatis.
Utrũ aureola ſit in xp̃o.
An oẽ ꝑmiũ q̃ xp̃us erat habiturus habuit ab inſtanti cõceptiõis ſue.
An aureola ſit ꝑmiũ diminutiuũ.
Utrũ angelus debeat' aureola.
Utꝝ bti hẽbũt aliq̃ accñtale ꝑmiũ p bõis opib⁹ q̃ fecerũt ī pcõ mortali.
Utruꝝ glibet beatus tm̃ gaudeat de bono ꝓximi ſui q̃tũ de ſuo.
In expõne lr̃e.
An ſi oẽs illi q mõ ſunt uiuentes ſaluarent' impleretur numerus electoꝝ.
An tm̃ ſit gaudiũ btoꝝ q̃ta ẽ cognitio eoꝝ

Dil.

Nc oritur qõ.ñc.

Utrũ aĩa ſepata cognoſcat aliquid ſenſibiliter..
An potentie ſenſitiue ſeneſcant.
Utrũ aĩa ſepata cognoſcat aliquid intellectualiter p ſpẽs in corpe acceptas.
An melius intelligat ſepata q̃s dũ ẽ cõiũcta corpi corruptibili.
An intelligat p ſpẽs cõcreatas.
An p ſpẽs q̃s a deo accepit ī ſepatõe a corpore.
An ſpẽs p quas intelligebat ī corpe ſepent' cum ea.
An p illas ſpẽs in corpe acceptas p q̃s ītelligit ſepata ītelligeret corpi cõiũcta.
An aĩa ſepata poſſit de nouo acqrere aliquam ſpẽm intelligibilem.
An anime puulorũ poſt ſepationẽ ītelligãt p ſpecies a deo ĩfuſas.
An p ſpecies infuſas a deo ſupnaturaliter

possit eē cognitio naturalis.
An sit aliq̄ dēmiata cā p quā aīa sepata p̄
itelligit p unā spēz dēmiatā q̄z p aliā.
An ūa potēcia bēat unū solū mōz agēdi na
turalem.
An idē sit mod⁹ exñdi nat'al'r q° aīa exist it
ī corpe ⁊ quo existit sepata.
An modus intelligēdi in fantasmate sit na
turalis aīe corpi conūcte.
An aīa p⁹ corpis rsūptiōez pticipabit pnci
pali⁹ mōz exñdi itelligibil'r q̄z mōz exñ
di sensibiliter.
An aīa sit habitura aliuz modum exñdi qī
erit corpori incorruptibili cōiūcta q̄z bē
at dū ē cōiūcta corpi corruptibili.
An qī erit cōiūcta corpi incorruptibili ītel
liget aliquid in fantasmate.
An poterit itelligēr sēsibilia ñ ī fātasmate.
An eādē rē potīt itelligēr utroq3 mō simł.
An mod⁹ itelligēdi nō in fantasmate erit si
bi naturalis uel supnaturalis.
An pfectius intelliget ī fantasmate q̄z sepa
ta intelligat sine fantasmate.
Utrū aīa sepata cognoscat singł'aria.
An p eādē sīł'itudinē cognoscat singł'are ⁊
uniuersale.
An de sīgł'aribꝫ corruptibilibꝫ possit eē scīa
An aliq̄ spēs itellcū ifozmās sit uniūsalis.
Utrū aīa sepata p suā naturalē uirtutē pos
sit se mouere de loco ad locū.
An aliq̄ se moueat de loco ad locū.
An pozrēr electoz aīe ab angel'.
An moueāt semetipsas.
An oīa bruta īpfecta careant potentia mo
uendi se secūdū locū.
Utrū aīa sepata possit mouere aliqō corp⁹
de loco ad locū p suā naturalē vtutē.
An phibeāt hoc facere p supiozē vtutē.
An ad exercēdū actū quē aīa exercere pōt
sepata īdigeat orgão dū ē corpi iūcta.
Utrū aīa possit p suā naturalē vtutē unuri
alicui corpi ut ꝓpus eius motor.
An ideo dicat' spūs ali⁹ corpis ꝓpus mo
tor. qz illō tātū pt mouere. ul' qz illō cor
pus ab alio motore cr̄ato ñ pt moueri.
An ītell'ia sit p̄p⁹ motor orbis quē mouet.
Utrū dānati utār scīa q̄z acqsierē ī h° mōdo.
An ille usus faciet ī eis aliquā dlectationē.
An aliq̄ cogitēt de deo.
Utrū dānati cognoscāt ea q̄ fiūt circa nos.
An naturalis cognitio spūuz impediat' pp
suā distantiā a cognoscibili.
An lux spūal' possit illuiare ī tāta distātia
ī quāta pōt illumiare lux corpal'.
Utrū dānati uideāt gl'iaz scōz ī celo.
An beati uideāt penam dānatoz.
An cōpatiantur eis.
Utrū dānati natali appetitu appetāt britu
dinem.
An dānati odiant deū.
An dānati uellēt oēs alios eē dānatos.
An felicitas btōz sit dānatis suppliciū.
An qz sciūt nō oēs hoies fore dānādos pl⁹
uellēt illos ad quos nat'al'r afficiūt dā
nationē euadere q̄z alios.
Utrū dānati debēt uelle nō esse.
An deberēt uelle ñ eē bñdo aspectum ad su
am culpam.
Utrū dānati uellent nō esse.
An eē in pena sit meli⁹ q̄z nihil eē.
An carentia mali sit appetibilis p se.
An ad uelle nō eē sequat' uelle nō eē ī gete.
An eē sit rō appetendi quicqd appetitur.
An nō eē possit appeti p se.
Utrū in inferno sint tenebre corpales.
An ī iferno erit p⁹ refrectionē corpal' flet⁹.
An ibi erit sensibil' stridoz dentiū.
Utrū in infemo sit maioz pena pena uer
mis q̄z pena ignis.
An q̄to pēa magis ē afflictiua tanto citi⁹
īferat mortē.
An pēa ⁊mus causet a re l'a sīł'itudīe rei.
Utrū carētia uisiōis dei sit maxīa oīuz pe
narū q̄ fūt in inferno.
An pena damni ⁊ pena sensus sint ī aliquo
cōparabiles inter se.
An puuloz qui cū solo originali peccato de
cesserunt pena sit mitissima.
An oīs pena sit aliqua afflictio.
An afflictio sit res positiua.
An duaz penaz q̄rū una includit aliam. nō
eo° illa sit maioz q̄ includit aliā.
In expōe lr̄e.
An malus actus uolūtatis in damnatis sit
supplicij uel suppliciū mali meriti.
An bti opatiāt' pccōrib⁹ q sē ī hac uita.

Explicīt tituli q̄stionū q̄rti libri sup sñiar
editi a magro Ricardo de Mediauilla
ordinis fratz minorū.

Innoua sig-
na ⁊ inmuta mirabilia. glo
rifica manū ⁊ brachium
dextrū. excita furorez. et
effūde irā. Nec vba scri-
pta sunt eccl'i. 36. que sic
possūt exponi ut in eis p
modum oationis p̄dicta
fuerit nouoꝝ sacramēto-
rū institutio. mortuoꝝ re
surrectio. electoꝝ glorifi
cātio. ⁊ reproboꝝ dāna-
tio. Per signa. n. p̄nt intel
ligi sacra. ut enī dicit ma
gister huius quarti vi. i.
c. i. Sacramētuz est sacre
rei signū. Et aug. io. de
ci. c. 5. Et hētur de ose.
di. 2. Sacrificiū. sacrm est
sacrū signū. Per innoua-
re significatur aliqd no-
uū instituere. accipiendo
innouationē p institutio
ne nouoꝝ. Per immuta-
re mirabilia significat' ul
tra mirabilia q̄ facta sūt uel fiūt facer' mi
rabiliora. Per manū intelligūtur opatōes
Et qa opatōes indifferētes sūt ad bonas
⁊ malas. et sole bone opatōes glorificāde
sunt. i. opatores eaꝝ ꝓpter eas glorificā-
di sunt. iō postq̄ dixit. Glorifica manum
subiūxit ⁊ brachiū dextrū. ita ut legatur
et. p idest. Per opationē. n. dextrā intelli
gitur opatio bona. sicut ⁊ p sinistrā mala
ut sit sensus. Glorifica manū ⁊ brachiuz
dextꝝ. i. glorifica facientes opa bona. Exci
ta furorē. i. resuscita reprobos q dicūt fu
ror per quēdā figuratiuū modū loquēdi.
vnde ⁊ ad līraz insensati dicūtur. vñ ut hr̄
sap. 5. ipi dicēt in iudicio de iustis. Nos
insensati uitā illoꝝ existimabamus insani
am. Et effunde irā. i. effūde sup eos dāna
tionē eternā. ⁊ scom hāc expositionem in
vbis ꝓpositis tāgūtur quatuor. Primo
sacroꝝ noue. l. institutō ⁊ ueteꝝ euacuatō.
cū dicit Innoua signa. Secūdo generā-
lis oiuz resurrectio. cū dicitur. Et immu
ta mirabilia. Mirabilius. n. op⁹ faciet de
us in mortuoꝝ omniū resurrectōe q̄s mo
do sit hominuz gēneratio. Tertio spalis
electoꝝ resurrectio ⁊ glorificatio simul cū
dicitur. Glorifica manū ⁊ brachiū dextꝝ
Quarto reproboꝝ resurrectō ⁊ dānati
onis eoꝝ cōpletio. cū dicitur. Excita furo
rē ⁊ effūde irā. ō quibus determiat magr̄
in hoc. 4°. Per inouationez ergo signoꝝ
ut dictū est intelligitur institutio nouoꝝ
sacroꝝ. i. sacroꝝ no. l. que sūt signa virtu-
te medicinalia. de quo pōt exponi illō qō
dicitur daniel'. 6. de deo. Ipe est liberator
atq̄ saluator faciēs signa. s. liberationis
⁊ saluationis. qō aūt liberat infirmū ⁊ sa
nat virtute medicinale ē. De eodē etiā po
test exponi illō qō dr̄ ad hebre. 2. de no.
.l. in nos cōfirmata ē cōtestāte deo signis
et paucis interpositis sequit'. spūs sci di-
stributionibus. idest signis p que misteri-
aliter distribuitur gra spūs sci Sūt etiaz
signa p̄singularitate mirabilia. de quo po
test exponi qō dr̄. Exo. 34. Signa faciaz
que nūq̄s sūt visa sup terrā nec vllis gēti
bus. In gēte. n. iudeoꝝ nō erāt talia signa
visa. qa sacra ue. l. gram significabant sed
non sicut ista cōferebāt. Et qz signa me
dicinalia ⁊ mirabilia ōbēt suscipi cuz re-
uerētia. iō ut suscipiātur cuz maiori reue-
rentia sūt p̄dicabilia. de q° potest exponi
illō qō dr̄. Daniel'. 3. Placuit mihi p̄dica
re eius signa. qa magna sūt. Predicta aūt
signa Christus instituit ad euacuādā sa-
croꝝ ue. l. impfectionē ⁊ ꝓpter p̄missoꝝ
adimpletionē. ⁊ legis facilioꝝ obseruatio
nē qa gram cōferūt p quā legis mādata
faciliter adimplētur. Per imutatōez etiā
mirabiliū intelligitur factio mirabilioꝝ q̄
faciet deus in omniū mortuoꝝ resuscitati
one. qō est mirabilius q̄s fuerit eoꝝ gene
ratio ad quā ordīatur matrimonij sacra-
mētū. de qua resuscitatiōe pōt exponi illō
qō dicitur iob. 37. Tonabit deus in uoce
sua mirabiliter q facit magna ⁊ inscruta
bilia. i quo cōueniēter datur intelligi mor
tuorum futura resurrectō. quia sicut dicit
Apocal'. i. Cor. 15. Canet tuba ⁊ mortui
resurgēt incorrupti. et in electorum pfec-
cta glorificatiōe. qō erit mirabilius q̄s sit
uel fuerit eoꝝ p sacra glorificatio. de qua
glorificatione pōt exponi illō qō dicitur
in psal°. 15. Dirifica misericordias tuas

qui saluos facis sperātes in te. Per sperā tes in deo intelligūtur electi. Salutis eoꝝ factio ē eoꝝ glorificatio quā p dei miseri cordiā mirabiliter cōsequūtur. ⁊ in reprobꝝ eterna dānatione qō erit mirabilius ꝙ fuerit eoꝝ tpralis afflictio quaꝫ multi sustinēt reprobi p sacīoꝝ otēptu. de qua dānatōe pōt exponi illō qō dr̄ sap̄. 16. qō. n. mirabile erat. in aq̄ q̄ oīa extiguit plus ignis ualebat. In quo figurata ē dānatio r̄probꝝ. ō r̄probo. n. dr̄. iob. 24. q. ad ni miū calorē trāsiet ab aquis niuiū. a quo calore ⁊ frigore nos defendat ⁊ ad gloriā electoꝝ pducat dn̄s ies⁹ xp̄s qui cū pr̄e ⁊ spū. s. vi. ⁊ re. de. p oīa secla seculoꝝ. amē.

D. J. Samaritanus

Hīc. In p° libro determīauit mgr̄ de deo quātū ad ratio nē sue naturalis pfectionis. ⁊ i 2° de ipo inquātū eius pfectō relucet ī opibus creationis. Et ī 3° īquātū eius pfectio relucet in opibus restauratiōis. In h° 4°. determīat de deo ꝑm q. pfectō ei° re lucet ī sacr̄is q̄ sūt ī testimoniū sctificatō nis ⁊ ī opibus retributōis. ⁊ diuidit ī duas ptes. Primo determīat de sanctificatō ne q̄ recipit̄ ī sacroꝝ susceptōe. 2° de cō pleme̅to sanctificatōis qō recipiēt electi ī resurrectōe. di. 43. ibi. Postremo ō ꝺditōe resurrectōis. Prīa ī duas. p° determīat ō sacr̄is ī gn̄ali. 1° ī spāli ibi. Fuit tū. Prima in duas. s. ī phemiū ⁊ executōez. scōa ibi. Sacr̄m. ⁊ ista ī. 4. Primo determīat ō sacr̄i diffinitōe. 2° de sacroꝝ īstitutōe ibi. Tripli ci aūt. 3o oñdit in qbus ꝺsistat sacr̄m ibi. Duo aūt. 4°. oñdit dr̄am sacroꝝ uetꝫ ⁊ nouoꝝ ibi. Iā uideꝝ. Hūc seqtur illa ps q̄ incipit. Fuit tū. ⁊ diuidit̄. in duas ptes. 1° determīat de sacro circūcisionis qō ī. l. ue. erat remediū ō pcīm originale. 2°. deter mīat ī spāli ō sacr̄is. l. no. di. se. ibi. Jam ad sacr̄a. Prima in duas p° determīat de circūcisiōis virtute. 2° de eius īstitutōne ibi. Hic ꝺō ē. Prima ī duas. p° ō virtute cir cūcisionis determīat ueritatē. 2° mouet et soluit incidēte dubitatōnez ibi. Queritur aūt. Illa ps q̄ icipit ibi. Hic ꝺō ē. diuidit̄ in ptes duas. Primo determīat de his q̄ circūstāt circūciliōis īstitutōez. 2° mouet et soluit dubitatōnē ibi. Si uero q̄ritur. 2ª in duas. primo determinat de circūciliōis institutiōe. 1° de eius mutatiōe seu euacua tione. ibi. Ideo autem.

Circa hanc di. q̄rēdū ē principaliter ō sex. p° de sacr̄i q̄ditate. 1° de sacroꝝ in stitutōe. 3° de sacroꝝ ue. l. ptāte. 4° ō sa cramētoꝝ no. l. dignitate ⁊ vtute. 5° ō re medio ō originale pcīm ī. l. nature. 6°. ō r̄medio ō originale pcīm ī tpre legis scrip te. Circa pmū querūtur. 4. Primo utꝝ sacr̄m ꝺsistat in rebus ⁊ vbis. 2° utꝝ sac̄ mtū possit diffiniri. 3° utꝝ ille diffinitōes q̄s ponit aug. de sacro sint ꝺueniētes. 4° utꝝ illa diffinitio quā ponit hu°. i. libro ō sacra. pte 9. c. 3°. conueniēs sit.

Primo ostēdo q. sacramtū n̄ ꝺsistit ī reb° et vbis. Nihil pōt ꝺstitui ex pmanēti ⁊ successiuo quia oīs res pmanēs ē uel successiua. ⁊ p manēs n̄ pōt esse de rōe successiui nec suc cessiui de rōe pmanētis. sed res sūt pma nētes vba successiua. 8° sacr̄m nō pōt ꝺsti tui de rebus ⁊ vbis. Itē sacr̄m ē ad san ctificādū ⁊ significādū. s̄z sic dicit aug. 2°. li°. ō doc. chri. paꝝ post pricipiuꝫ. Verba prsus inter hoīes obtinuerūt principatū sgnificādi. ⁊ ꝑm aplm. i. ad thi. c. 4°. Res sanctificatur p uerbū dei ⁊ oꝛonē. 8° sacra mētū nō debet ꝺsistere nisi ī vbis. Itē ex his que simul nō ꝺiūgūtur nō cōstituitur aliquid. s̄z vba nō ꝺiūgūtur rebus. 8° sa cramētū nō ꝺstituitur ex rebus et uerbis. Cōtra. aug. ola. So. sup Jo. ultra mediuꝫ ⁊ hr̄. i. q. i. Detrahe. accedit vbū ad elemē tū ⁊ fit sacr̄m. sed elemētū ē res. 8° sacr̄m consistit in rebus ⁊ vbis. Itē mgr̄ in lra huius di. c. 3°. duo sūt in quibus sacr̄m cō sistit s. vba et res. Respōdeo q. sacra ue. l. pp eoꝝ ipfectionē in significādo et eoꝝ defectū in sanctificādo nō ꝺsistebāt in uer bis. quia p uerba est sanctificatio ⁊ exp̄ssa significatio. ut patet p auctoritates aug. ⁊ ap. in oppon°. allegatas. Sacra aūt no. l. qa debuerūt eē pfcā ī sanctificādo ⁊ in significādo. iō cōsistūt in rebus ⁊ vbis ita ut res sit quasi pricipiū materiale ⁊ vbū

quasi formale eo q̄ cōpletius ei conuenit ratō significādi et sanctificādi. ¶Preterea cū sacra no. l. fuerit instituta a verbo dei iā humane nature unito cōueniēs fuit ea cōsistere in rebus ⁊ vbis ut suū expssius significaret actorē. Res aūt ⁊ verbū nō cō stituūt sacr̄m tāq̄ aliquid unū unitate ab soluta in essendo sz unitate relatiua ī causando ⁊ significādo. Būt enī unū prīcipiū in causando ⁊ significādo unū sanctificati onis effectū. sicut pr̄ ⁊ mr̄ sunt gnationis unū cōpletū prīcipiū. ¶Ad primū in oppo situ dō q̄ eo modo quo sacr̄m ē unū. non est inconueniēs aliqd unū ꝯstitui ex pmanēti ⁊ successiuo. quāuis ex illꝰ duobus im possibile eēt aliq̄ unū p essentiā cōstitui ¶Ad 2m dō q̄ quāuis expssius significent verba q̄z res. tñ expssior ⁊ efficacior ē significatio p res ⁊ uerba sit q̄z p uerba tm̄ ¶Ad 2m dō q̄ aliqua duo pūt unū ꝯstitue re unitate relatiua. in causando ⁊ signi ficando absq; hoc q̄ realiter simꝰ ꝯiūgātur Sufficit. n. ad hoc q̄ contūgantur in inten tione applicante unū ad aliud.

SEcundo queri tur utz sacr̄m possit diffiniri. et uī q̄ nō. ¶Iuxta. 5m. metaphisice. c. 5. Diffinitio fm hoc dō ꝯsetiūt auctores artis ꝯposita ē ex genere ⁊ differētia. sed ꝯstitutū ex re ⁊ uer bo cū nō sit unū nisi p accidēs nō ē ī gene re. vñ fm phi. 3m. top. Quāuis iustitia sit in genere. iustus tñ nō ē ī genere. g̃ ꝯstitu tū ex re ⁊ uerbo nō ē diffinibile. sz sacr̄m ꝯstitutū ē ex re ⁊ uerbo. g̃ nō ē diffinibile ¶Itē phi. 4m. metaphisice. Nō unū significare est nihil significare. g̃ q̄ nō ē unuz nihil ē. sz sacr̄m nō ē aliqd unū g̃ nihil ē. sed q̄ nihil ē diffiniri nō pōt cū diffinitō indicet quid ē ¶Item phi. 7m. metaphisice. Homo albus nō est q̄ uere hoc aliquid. g̃ a simili nec sacr̄m q̄ minus unū ē. nō est uere hoc aliqd. sz fm phi. ubi pus. q̄ non est uere hoc aliqd diffiniri nō pōt. g̃ sacr̄m diffiniri nō pōt. ¶Contra mgr̄ huius di. .c.i. ⁊ hētur de sac̄. di. 2a. Sacrificiū. sacr̄m est inuisibilis gr̄e uisibilis forma. g̃ diffi niri pōt. ¶Rñdeo fm q̄ accipi pōt ex vbis phi. 1m. top. ⁊ 6m. Diffinitio ē oro indicans quid ē ee et cōuertibilis cū diffinito. tāto ergo res uerius pōt diffiniri quātū ē ex p te sua quāto uerius ē. si tñ finita sit. q̄ ro dico q̄ diffinitio ipoztat quandā finitionez. Vñ aliq̄ a phm. in metaphisica ter minus dr̄. illud aūt q̄ ē uerius substātia est. si tñ finita sit. Vñ ⁊ a phm. p̄. phisicoz uocatur q̄ uere ē. et ro dicit phi. 7m metaphisice q̄ pm et simplr̄ diffinitō. ⁊ q̄ qd erat ee substātiaz ē. ⁊ quia accidēs absolu tū uerius ē q̄z ens p accidēs. ut cōposituz ex duobus accñtibus. uel ex subiecto ⁊ ac cidēte. quia fm phi. 5m. metaphisice. Acci dens absolutū ē ens fm se. i. ē ens essentia liter fm omen. ibidem. Ens uero p acci dens nō ē ens essentialiter sz accñtaliter. quia nō ē aliqd unū p essentiā. ro unus cō uenit diffiniri enti p accidēs q̄z accidēti. q̄a ēt ēs p accidēs cōstitutū ex aliqbus du obus realiter unitis uerius ē unū q̄z ens p accidēs cōstitutū ex duobus ñ unitis nisi in intentiōe unū ad aliud applicāte. quō unū ē sacr̄m. ro minus improprie diffinitur pm ens p accñs q̄z ipm sacr̄m. vnde dō q̄ sacrz nō ꝯuenit diffiniri nisi accipiēdo dif finitionem put se extēdit ad diffinitionez unū p accñs. ñ uideo. n. icōueniēs si dicaī q̄ sacrz ⁊ qōlibz ēs p accñs diffiniri pos sit diffinitōe una p accñs. Diffinitio. n. idi cat qd ē res diffinita. ⁊ sic diffinitō ētis p se īdicat qd ē illō ēs. Ita diffinitō ētis p accñs īdicat qd ē illō ēs. ⁊ q̄ sic ens p ac cidēs nō ē unū nisi p accñs. Ita sua diffi nitō ñ ē una nisi p accñs. ⁊ sicut diffinitō entis p se cōstat ex genere ⁊ dr̄a seu dr̄ijs eiusdē generis cōstituētib̄ unā spēm. Ita diffinitō entis p accñs. si ptes eius sūt res diuisoz p̄dicamtoz ꝯstat ex diuisi gñerib̄ gñalissimis ⁊ dr̄ijs eoz. et si ptes eius sūt ī eodē p̄dicamēto nō tñ ī eodē genere pxīo diffinitio eius cōstat ex diuersis generib̄ pxis ⁊ dr̄ijs diuisoz gñez pximoz. vñ cū phi. dicit. 7m. metaphisice. q̄ ens p accñs ñ diffinitur intelligēdū ē q̄ diffinitōe una p se. quia talis indicat unū p se. ¶Ad p̄m ī op po dō q̄ pcedit de diffinitōe pprie dcā que ē una p se. Ad 2m cū dr̄ q̄ sacr̄m nō est aliquid unū. dico q̄ falsū est. aliquo. n. mō unū ē ut supius uisū est. sz q̄a unitas sua ē p accñs. ro nec sibi ꝯuenit diffiniri diffini tione p se una. ¶Ad 3m pz solo ex iā dictis

ārᵒ.ad ptē aliā ꝓcedit de diffinitōne largissime dicta que se extendit ad diffinitionem unam per accidens.

Tertio queritur utꝝ ille diffinitōes quas ponit aug.de sacmēto sint ꝺueniēteſ et vr̄ ꝙ nō. Illa.n.quā ponit io.de ciui.c.5ᵒ.ſ.ꝙ ſacr̄m ē ſacrū signū nō ē cōuertibilis cū ſacro.aqua.n. bñ dicta ſacꝝ ſignū ē.ſ.remiſſionis uenialiuꝫ nec tñ ſacr̄m ē.gᵒ ꝑdicta diffinitio ꝺueniēſ nō ē. Itē cōſecratio ep̄i ſignū eſt rei ſacre nec tñ inter ſacra numeratur. Itez agnus paſcalis de quo hētur exo.12ᵒ. et ſerpens ethneus numeri.21ᵒ.ꝛ colūba luce.3ᵒ.et petra que ſignificabat xp̄m.i.coꝛ.io.ſigna fuerūt reruꝫ ſacraꝝ et imago crucifixi.quib⁹ tñ ñ cōuenit eē ſacr̄m. Itē ſacr̄m nō eſt ſignū rememoꝛatiuū qꝺ ē ꝺ ꝑterito nec demōſtratiuū qꝺ ē de p̄ſenti.nec ꝓnoſticū qꝺ eſt de futuro qa aliqñ recipiēs ſacr̄m nec habet gr̄am nec habuit. nec habiturus eſt Cū gᵒ ñ ſint plura gñera ſignoꝝ.vr̄ ꝙ ſacr̄m nō ſit ſacre rei ſignū. Itē vr̄ ꝙ illa diffinitio ſacr̄m ē inuiſibilis gr̄e uiſibilis foꝛma.cuius ſentētia trahi p̄ōt ab aug.io. de ciui.c. 5ᵒ.et.c. 21ᵒ.ſit inconueniēs quia coꝛpus xp̄i in altari.ꝛ caracter baptiſmalis nō tm̄ ſunt res ſed ēt ſacra ut inferius patebit nec tñ ſūt uiſibiles foꝛme. Itē ſacra ꝺſtant ex rebus et uerbis.et ſicut res ſunt uiſibiles.ita uerba ſūt audibilia.cum gᵒ v̄ba ſint principaliora in ſacris q̄ res. qa ut hītū ē uerbū i ſacris ē quaſi foꝛmale magis debuit dici foꝛma audibil̄ q̄ uiſibilis Cōtra utrāqꝫ diffinitionē recitat gratianus de cōſe.di.2ª.Sacrificiū.ꝛ mgr̄ in lr̄a huius di.c.pᵒ. Rñdeo ꝙ ſicut oꝛnamētū ꝺr̄ ab oꝛnādo actiue .ita ſacr̄m ꝺr̄ a ſacrādo actiue.Qñ cū ꝺr̄.ſacrꝫ eſt ſignū rei ſacre.accipitur res.ſacra ꝓ re ſub rōne q̄ ſacras ē.eſt aūt aliqd rei ſacrātis cātiuuꝫ nō tñ inſtitutū diuinitus ad hoc ſignificādū ut paſſio xp̄i.et hoc ñ ꝺꝫ dici ꝓprie ſacr̄m niſi extēderetur nomē ſacri ad ſacrū ſecretū.aliqd aūt ē rei ſacrātis ex diuina inſtitutione ſignificatiuū nō tñ cātiuū ſic erant ſacra ue.l.aliqd aūt ē rei ſacrantis ex diuina inſtitutōe ſignificatiuū ꝛ in virtute dei cātiuū ſicut ē qōlibet ſacr̄m no.l. ꝓprima ergo notificatio ſacr̄i ſi reſtringatur ad rem ſacrā actiue et ad ſignū ſacrū ſpecialiter diuinitus inſtitutū ad rē ſacrā ſignificādū cōuertitur cū ſacro cōiter ꝺcō de ſacr̄is ue.et no.l.ꝛ aliquo mō ē diffinitio ſacr̄i in gñerali.ſi aūt accipiatur ſignū in cōmuni ꝛ res ſacra nō cōuertitur cū ſacramēto.et ſicut ꝺicit huᵒ pᵒ.liᵒ. de ſacra. pte.9ª.c.2ᵒ.magis ē deſcriptio ad interp̄tationem ſiue exp̄ſſionē uocis referēda q̄ diffinitio. 2ª aūt ſacr̄i notificatio cū illa additione quā ſupaddit magr̄ nō cōuenit niſi ſacr̄is no.l.et habet rōnē diffinitiōis eo mō quo ſacro cōuenit diffiniri.cōuertitur.n.cū ſacr̄is no.l.et qcquid ē de rōe eo rū exp̄mit.Exprimit.n. ipam gr̄am cuius ſunt ſignificatiua et cātiua.per hoc qꝺ dr̄ inuiſibilis gr̄e.exprimit etiā ipa eſſe ſignificatiua cū ꝺr̄ uiſibilis foꝛma ut ipius imaginē gerat.i.figura exterioꝛ.que ꝺr̄ foꝛma quaſi foris manēs.que aliquo modo gerit rei imaginē ꝛ ipa ē cātiua cū ꝺr̄ et cā exiſtat. Ad pᵐ in oppᵐ ꝺō ꝙ p aſpſionem aque bñdicte remittūtur uenialia p modū meriti iquātū excitat motū uolūtatis ſeu feruoꝛē caritatis p quā fit uenialiū remiſſio nō tāquā p vim ſacri. Sacr̄m aūt ſignificat rē ut ſacrātē nō p modū meriti. Aqua etiā bñdicta nō eſt ſpāliter diuinitus inſtituta ad illā rē ſacrā ſignificāduꝫ. Ad 2ᵐ ꝺō ꝙ ptās ep̄alis nō ē gr̄a gratū faciens p quam homo efficitur foꝛmaliter ſacer.ad quā gratiā ſignificādū fuerūt diuinitus ſp̄aliter inſtituta. ue.l ſacra. et cuius ſacra no.l.ſūt ſignificatiua ꝛ cātiua ſed eſt gratia gratis data qua homo efficitur poteſtatiue ſacer.et illā gr̄am ipa cōſecratio ep̄alis directe ſignificat. Ad 3ᵐ. ꝺō.ꝙ oīa p̄dicta ꝛ ſi ſignificarēt rē ſacrā ut imolatio agni chriſti paſſionem . ſerp̄ēs i palo xp̄m i cruce p̄dētem.emanatō aque de petra aquā de latere xp̄i emanātē.colūba i xp̄o gr̄e ſp̄ūs.ſ.plenitudinem. nō tūc de nouo aduenientē ſz p̄cedētē.non tñ ſignificabāt rē ſacrā ut actu ꝺ nouo ſacrātē illius ſacre rei ſubiectū . Nō.n. cum colūba ſup xp̄m deſcēdit. neqꝫ cū paſſus eſt neqꝫ cū aqua emanauit de eius latere de nouo xp̄us factus eſt ſacer uel de ſacro magis ſacer.ſicut homo per debitam ſacri

suscepționē efficitur sacer aut magis sacer. et sic patet qd dici debeat de imagine crucifixi ⁊ similibus. ℞ Ad 4ᵐ. dō q̄ principalis significatio sacrī no. l. est significare gr̄am que cōfertur suscipiēti nisi sit defectus ex pte ipius. et quātū ad hoc ē signū demōstratiuū. inquātum tn̄ significat cām instituētē ē signū rememoratiuū. ⁊ in quātū finē. i. gloriā futurā ē signū p̄nosticū. Sacra aūt ue. l. tātūmō erāt p̄nostica. qa nō significabāt gr̄am nisi ut futuram. ℞ Ad 5ᵐ. dō. q̄ illa diffinitio datur de sacro qō ē sacrm ⁊ nō res. Corpus aūt xp̄i in altarī ē res significata p speciem panis sub qua realiter et uere continetur sacrm corpis mystici. Caracter etiā baptismalis est res significata p ablutionē exteriorē et sacrm gr̄e gratū faciētis. ℞ Ad 6ᵐ. dō. q̄ uisibile ibi accipitur p sensibili ꝓpter dignitatē uisus. ō quo dicit aug⁹. 2ª epla ad volusianū lōge post principiū. q̄ inter quīq̄ sensus ē excellētior. quia sicut dicit phi. p° metaphisice maxime cognoscer facit et multas dr̄as demōstrat. qō intelligē dū p se ut p̄z p ipm̄ li° de sensu ⁊ sensato. quia ut dicit ibidē auditus per accidens plus confert ad scientiam.

QUartoquerītur utr̄ illa diffinitio quā ponit hu°. p° li° de sac. pte. 3ª. c. 2° q̄ ē hec. Sacrm̄ ē corpale uel materiale elemētū foris sensibile ꝓpositū ex similitudine repr̄sentās ⁊ ex institutōe significans. ⁊ ex sanctificatiōe cōtinēs aliquā inuisibilē et spūalē gr̄am sit cōueniēs et uidetur q̄ nō. qa ibi p̄dicatur materia de cōposito. ℞ Itē aliqua sūt sacra quor̄ nō est materia aliqō elemtū. ℞ Itē frustra foris sensibiliter ꝓponitur aliqd illi qui hō nō appr̄hēdit. sz puulus nō appr̄hēdit aliqd p materiale elemētū sibi foris ꝓpositum. frustra ergo ponitur h° in diffinitōe sacrī ℞ Itē frustra instituitur ad significādū q̄ ex se hz silitudinē repr̄sentatiuā. postq̄z ergo dixit ex similitudine repr̄sentās supfluū fuit addere ex institutōe significās. ℞ Itē corpaliū ad spūalia nulla ē similitudo. g° materia sacrī nō ē ex similitudie repr̄sentās gr̄az. ℞ Itē gr̄a nō p̄t cōtineri in subiecto sensibili. ℞ Itē in ista diffinitione omittitur forma sacrī qō ē uerbū. ℞ Cōtra hu° dicit statim post assignatā diffinitōem q̄ ē ꝓpria ac pfecta. ℞ Rndeo q̄ p̄dicta diffinitio est cōueniēs ⁊ datur sacris no. l. et patebit eius cōueniētia soluēdo argumēta i opp⁹. ℞ Ad p⁹. dō. q̄ p̄m phi. 2° phi. nō ē incōueniens in artificialibus materiā p̄dicare de artificiato. quia. n. forma artificialis ē accidētalis. iō tota substātia artificiata ē ex pte materie. Unde bene dr̄ lectulus ē lignus. statua ē es. sacrm aūt est q̄ aliqō artificium. ℞ Ad 2ᵐ dō. q̄ materiale elemētū ibi. accipitur p sensibili signo. et forte utitur uerbo elemēti. qa materia baptismi q̄ ē ianua sacror̄ ē elemētū. s. aqua. p materiale aūt cōueniēter intelligitur sensibile. eo q̄ p̄m sentētiā phi. 12°. meta. sensibile ē sensibile p materiā. ℞ Ad 3ᵐ dō. q̄ quāuis puulus nō appr̄hendat. illi tn̄ qui ipm̄ baptizant appr̄hēdunt uel appr̄hēdere p̄nt. ℞ Ad 4ᵐ dō q̄ similitudo repr̄sentādi quam res hz ex sua cōditione p se nō sufficeret quia ex se nō ē determiata ad p̄cise significādū sacrī effectū. et ꝓpter hō dicit hu° p° li° ō sac. pte. 9ª. c. 2°. q̄ sacrm dz hr̄e quādā similitudinē ad ipam r̄ cuius ē sacrm. p̄m quā habituale sit ad eādē r̄ repr̄sentādā institutōnē quoq̄ p quā ordinatū sit ad illā significādam. et paz post dicit q̄ similitudinē hz ex p̄ma cōditione. institutionē ex supaddita dispēsatōe. ℞ Ad 5ᵐ dō q̄ maior uera ē de silitudine que ē p ptīcipationē unius qualitatis. sed de silitudine ꝓportionalitatis q̄ ē hītudo duar̄ ꝓportionuz nō est uer. i hō. n. silis ē aqua gr̄e. qa sicut se hz ad abluēdas sordes corpis. ita se hz gr̄a ad abluendas sordes aie. ℞ Ad 6ᵐ. dō q̄ nō ē intelligēdū q̄ gr̄a cōtineat i sacro essentialr et i actu sz i vtute. qō quō intelligi debeat inferius declarabit. ℞ Ad ultimū dō. q̄ vbū dat intelli p ultiaz ptē diffinitōis qō p̄z. Dicit. n. hu°. p° li°. ō sac. pte. 9ª. c. 2°. q̄ sacrm dr̄ hr̄e sanctificationē p quā gr̄az ptineat et efficax sit ad eādē sanctificādi ofer̄dā. ⁊ paz p⁹ dicit q̄ illā sctificationē habz ex appōita verbi uel signi benedictione.

QOnsequenter queritur ō 2°. pricipali. ⁊ circa hoc querūtur. 4. ℞ p°

utꝛ debuerūt instituí sacra ī statu innocē tie. 1°. utꝛ post lapsū in lege nature. 3°. utꝛ in tpre legis scripte. 4°. utꝛ in tpre legis euāgelice.

PRimo ostendo q̄ debuerūt instituí sacra ī statu innocētie. Aug°. iū°. sup ge. longe ultra mediuꝫ dicit q̄ lignū uite erat sacrm spūalis alimenti sapiē tie q̄ nō uī fuisse nisi ex diuina institutōe. Item Aug°. 7°. d̄ ci. c. 33°. Mysteriū vite eterne ab exordio generis humani p quedam signa et sacra tpibus congrua qbus oportuit p angelos p̄dicatū ē. Ex exordiū gñeris humani incepit a statu īnocētie. ex tūc g° fuerūt instituta sacra. Itē nō tātū necesse ē hoībus medicina curatiua sed. et pseruatiua. ergo cū pmi parētes potuerīt peccare q̄d patet qa peccauerūt statī eis debuerūt dari sacra tāq̄ medicina p̄ua tiua. Cōtra hu° p° li° de sac. pte. 9°. c. 5°. Sacra. dei medicine sūt spitales que foris coꝛporib° adhibētur p uisibilē spēm sꝫ intus aīas sanāt p inuisibilē ueritatē sed in statu innocētie non erat aligs moꝛbus. g° tūc nullū debuit instituí sacrm. Itē tunc nō debuerūt instituí sacra spūalē curatōnē significātia nō causātia. qa illa sacra fuissent ipfecta. ꝛ ille status erat pfect°. nec sacra spūalē curatione significātia ꝛ cāntia qa nullus erat moꝛbus ī illo statu nec esse poterat. Rñdeo q̄ sicut bñ oñdūt argumenta ad ptē scōaꝫ nō debuerūt instituí sacra in statu innocētie. qa fuerūt instituta ꝓpter hoīs eruditionē exercitationē et humiliatōnem ꝛ ꝓpter sapiētie medici manifestationē. ꝛ hoīs curationē propter eruditōnē. qa sic dicit hu° p° li° de sac. pte 6ª. c. 3°. Homo q uisibilia nouerat. ꝛ inuisibilia nō nouerat diuina agnoscere nullatenus possꝫ nisi būanis exercitatus. Propt exercitationē ut homo occupatus circa ea q̄ sunt spūalis nccitatis nūq̄ uacaret eis q̄ ptinēt ad iniqtatē. nec semp bis q̄ ptinēt ad coꝛpalē utilitatē. q̄ rō sumit ex sentētia hu. c. p̄dicto. pp būiliatōez. qa ꝑm hugonem. c. p̄dcō. sicut pniciosa fuit elatio supioꝛi nolle subiici. sic laudabilis ꝛ fructuosa ē deuotio ꝓpter supioꝛē et inferioribus inclinari. Propter sapiētie medici manifestationē. qa sicut dicit hu°. pte p̄dicta. c. 4°. Nam ad hoc instituta sūt sacra ut ex eis eēt q̄d ī eis esset. sꝫ ut peritiā suā medicus oñderet in illo remediū ꝓparauit. a quo lāguidus occōne moꝛbi accepit ꝓpter hoīs ēt curatōnē. qa quāuis deus aliter hoīem curare possꝫ tñ oꝛdinauit ꝑm sic curādū ꝓpter iā p̄dictas cōgruitates homo aūt in statu innocētie inuisibilia cognoscebat p diuinā illustrationē. et illo statu manēte hr̄e nō poterat iniquā exercitationē. deū ēt nō offēderat pp aliquā elationē. ex sensibus ēt nōdū accepat ruine occasionē. ꝛ cū moꝛbū nō hr̄et nō indigebat curatiōe. vñ in illo statu nō erāt ea ꝓpter q̄ instituta fueruut sacra. Ad p°m in opp° d̄d. q̄ illō signū aut nō erat signuꝫ illius rei sacre ut actu sacrātis aut hoc nō erat ex spāli dei institutōe. sꝫ ex similitudine quā accepat ex sua occōne. vñ ibi ñ accipit ꝓpe nomē sacri. Ad 2° d̄d. q̄ ibi accipitur exordiū gūis būani p exordio būane gñeratōis q̄d non fuit usq̄ post lapsū. qa pmi pentes in statu innocētie nō genuerūt nec pdierūt in esse p gñeratōnē sed p plasmationē. Ad 2° d̄d q̄ hoībus nō dispositis ad aliquā infirmitatē nō est dāda medicina p̄seruatiua sed oꝛdinatū regnuꝫ p̄cipiēdū. pmi aūt pentes ī statu innocētie nō erat dispositi ad aliquā īfirmitatez. et iō eis non erat dāda aliqua sacralis medicina. sed precipiendum erat eis recte viuere q̄d deus eis precipit.

SEcundo quer[itur] utꝛ debuerūt instituí sacra post lapsū in. l. nature. ꝛ uidetur q̄ nō. Nō minus ē necciuꝫ ad salutē dar̄ p̄cepta q̄z īstituer̄ sacra sꝫ ꝑz. l. nature d° nlla hoī dedit p̄cepta. g° nec debuit īstituere sacra. Itē nihil debuit eē in. l. nature q̄d nō esset de dictamie. l. naturalis. sed sacra ñ sūt de dictamie. l. naturalis. qa nō fuerūt eadē omni tpe. g° deus in. l. nature nulla debuit instituere sacra. Itē si sacra debuissēt instituí in. l. nature tūc deus illa īstituisset. qa sicut dicit aug° 3°. d̄ libero arbitrio lōge p° prin°. Quic quid tibi uera rōe melius occurrerit scias feciſſe deū. sꝫ nō legimus deum instituisse aliq̄ sacra in. l. nature. g° instituí ñ debuerūt

Cōtra aug⁹.i9° li° ō fauſtū lōge añ mediū nullū nomē religionis ſeu uex ſeu falſum coagulari boies pūt niſi aliq⁹ x signacꝝ uelut ſacrox uiſibiliū cōſoztio colligeret. ſz in.l.nature multi erāt adunati in religione cultus diuini.g° aliq ſacra habuerūt. Jtē hu° p° li° de ſac̄.pte 9ª.c.1°.Sacra ab initio ad reſtitutōem ꝛ curationē hois inſtituta ſūt.alia ſub naturali lege alia ſub lege ſcripta.alia ſub gra.¶Ñdeo q in. l. nature poſt lapſū debuerūt aliq inſtitui ſacra.ex quo.n.fuit mozbus debuit inſtitui ſignū quo manuduceretur infirmus ad cognitionē medicine ut eā deſideraret ferue tius.¶Medicina aūt ō morbū pcci res ſac eſt.¶Cū g° ſacrm ſit ſacre rei ſignū ꝛ poſt lapſū ſub.l.nature eſſz mozb⁹ pcci debuerūt aliq ſacra inſtitui.¶Preterea qa hoies pp pcci coꝛruptōnē pni erāt ad idolatriā. iō poſt lapſū in.l.nature debuerūt inſtitui aliq ſacra.ut p ea hoies adunarentur ad cultū ſolius ueri dei.ſicut bñ dicit auctoꝛitas aug. allegata ad hāc ptē.Sz utx illa ſacra eſſent eis neceſſaria ad ſalutē ul' tm cōgrua.de hoc queretur inferius di.eadē.¶Ad p⁹ in oppoſitū ōō.q pcepta mozalia ſūt de dictamie.l.nature.ut i 3° li° oñſū eſt.nō ſic aūt ſacra.ꝛ iō.ſic opoꝛtuit ea denuo pcipe.ſicut cōgruū fuit ſacra inſtitue re.dādo.n.lumē hoibus cōe cuilibet indiuiduo nature humane pcepit mozaliū pceptoꝝ obſeruationē.¶Ad 2⁹ ōō.q in.l. nature nihil debuit eſſe qō nō eēt de dictaie .l.nature.uel ſicut p⁹ pricipiū.l.nature. ul' ſicut ocluſio ſequēs ex p° pn°.l.nature.uel ſicut determiatio alicuius pcepti illius. l. inſtitutio aūt ſacroꝝ fuit q̄dā determiatō pcepti de deo colēdo qō pceptū ē ō dicta mine.l.nature.¶Ad 3⁹ ōō q ꝛ ſi nō legamus deū exp̄ſſe et apte inſtituiſſe ſacra in illo tpre tñ credēdū ē ip̄m illa inſtituiſſe ſactis hoibus inſpirādo q i talibus ſe exercerēt.et ad hoc alios iſtituerēt.Uñ hu°. p° li° de ſac̄.pte.ii°.c.4°.Cōnicimus q de us hoiem a pncipio ad hec exercēda conſilio erudiuit.

Certio queritur

utx debuerīt inſtitui ſacra in tpre.l. ſcripte.Et uī q nō.Nō debuerūt inſtitui ea q̄ deo diſplicebāt.Jſa.p°.dicit dñs holocauſta arietū ꝛ adipē pinguiū ꝛ ſanguinē. uituloꝝ ꝛ agnoꝝ ꝛ hircoꝝ nolui.cū g° iſta eſſent ſacra ue.l.ſacra ue.l.inſtitui nō debuerūt.¶Item glo.ſup illō ge.14°. dMelchiſedech rex ſalē pferēs panē et vinū dicit q hec ſacra nroꝝ ſacroꝝ figura fuerūt.cū g° hec ſacra fuerīt in.l.nature ꝛ ppinquioza ſacro altaris qō ē ſacrm no.l.q̄s aliq ſacra .l.ſcripte.uī q i.l.ſcripta aliq noua ſacra inſtitui nō debuerūt ad ſignificādū euchariſtie ſacrm.¶Cōtra hu° p° li°. de ſac̄. pte i2ª.c.8°.dicit q pma illa ſacra q ſub naturali.l.pceſſerūt q̄i q̄dā umbra ueritatis fuerūt.illa uero q poſtea ſub ſcripta. l.ſecuta ſūt q̄i q̄dā imago uel figura ueritatis. fuerūt.g° ſub.l.ſcripta inſtituta fuerūt ſacra qō deus nō feciſſet niſi cōueniēs fieri fuiſſet.¶Ñdeo q debuerūt inſtitui ſacra i tē poze.l.ſcripte.Sacra aūt ſūt q̄dā pteſtatio ſeu fidei cōfirmatio facra.et iō p̄m diuerſos ſtatus cognitōis fidei debuerūt eē alia et alia ſacra.ita q i tpre i quo fuit fidei cognitō pfectioꝝ debuerūt eſſe ſacra pfectius ſignificātia.Et qa i tp̄re.l. ſcripte magis acceſſit cognitio fidei ad pfectōez q̄s in tp̄re.l.nature.iō in tp̄re.l.ſcripte debuerūt inſtitui ſacra exp̄ſſioza in ſignificādo q̄s erāt ſacra.l.nature.Uñ hu°.p° li° de ſac̄.pte.ii°.c.8°.dicit ſigna ſalutis p ſucceſſionē tēpoꝝ alia poſt alia mutari debuerūt ut cū effectus gr̄e diuine in ſalutē creſceret.ſil' quoq ꝛ ip̄a i ip̄is ſignis uiſibilib⁹ euidētius appareret.¶Ad p⁹ in oppoſitū ōō.q deus dicit ſe illa noluiſſe ut delectaretur in eis ſicut aliq exiſtimabāt.ul' quia iudei illa nō bñ offerebāt.uel qa nō acceptabat ea ppter ſe.ſz ppter rē quā ſignificabāt.et iſte tres expoſitōnes habētur a gloſis ibidē.¶Ad 2⁹ ōō q quāuis oblatō melchiſedech quātū ad materiā exp̄ſſiſſie repñtaret ſacrm altaris.tñ quātū ad modū ſumēdi.et quātū ad memoziā paſſiōis xp̄i.et quātū ad circūſtātias alias pfecti repñtabat ip̄m agnus paſcalis.

Quarto queritur

utx debuerūt inſtitui ſacra in tp̄re.l. euāgelice.ꝛ vī q nō.Si in.l.noua nulla fuiſſet inſtituta ſacm̄ta fuiſſet liberioꝝ quia

obligasſz ad pauciora.ſz ꝑm btm̃ iacobū ī
epl̃a.ſ.c.p°. Ipa ē lex pfecte libertatis.g° ī
illa nulla debuerūt inſtitui ſacr̃a. Itē gr̃a ⁊
uirtutes ſufficiūt ad curādū hoīem.ſz ꝑm
phi.p° phiſi.non dz fieri p plura qđ fieri
pōt p pauciora.g° ad curationē hoīs nll̃a
debuerūt inſtitui ſacr̃a. ¶ Cōtra dio.p°. c.
angelice hierar. Neqz aliter poſſibile ē no
bis ſuplucere diuinū radiū niſi uarietate
ſacroꝝ uelaīum anagogice circūuelatū.cū
g° in tp̄re.l.euangelice maxime debuerit
ſuplucere diuinus radius ⁊ ſacr̃a ſint q̄dā
ſacrata uelamīa anagogica maxime debu
erūt inſtitui in tp̄re.l.euāgelice ſacr̃a. ¶ Rñ
deo q̄ cōueniēs fuit in tp̄re euāgelice.l.ſa
cr̃a inſtitui.ut.n.oñſū ē li°.3°.eadē fuit fi
des iuſtorū q̄ fuerūt tp̄re.l.ſcripte cū fide
iuſtoꝝ in tp̄re.l.euāgelice quāuis tūc de.l.
cōmuni nō eēt cognitio fidei ita explicita
ſicut mō.cū g° illi ꝓteſtarētur ſeu cōfite
rētur fidē ſuā p ſacr̃a,eis a deo īſtituta cō
ueniēs fuit qđ ēt in.l.euāgelica inſtituerē
tur ſacr̃a fidē ꝓteſtātia.exp̄ſſiora tñ q̄ꝫ ꝑ
ma.quia fides ē magis explicita.⁊ utiliora
tāq̄ ſanctitatē efficiētia. Et ga.l.noua eſt
libertatis debuerūt eē faciliora ⁊ numero
pauciora. Uñ aug°.19° li° ō fauſtū añ me
diū dicit q̄ cū xp̄s ſuo aduētu ſacr̃a ue.l.
impleuiſſet.ablata ſūt et alia inſtituta ꝑtu
te.maiora.utilitate meliora.actu faciliora.
numero pauciora tāq̄ iuſtitia fidei reuela
ta.et in libertatem uocatis filijs dei iugo
ſeruitutis ablato qđ duro ⁊ carni debito
populo cōgruebat. ¶ Ad ꝑmū ī oppoſitū
dđ.q̄ ſacr̃a no.l.nō faciūt eā minus liberā
ſed liberiorē quia nō ſūt multa ⁊ ſūt ſatis
leuia ⁊ gr̃am cōferūt p quā homo liberius
et facilius.l.obſeruat. ¶ Ad 2m dđ. q̄ gr̃a
⁊ v̄tutes ſufficiūt ad curādū hominē for
maliter.ſicut ſanitas corpus ſanat formā
liter. Uñ ſicut ñ ſequitur ſanitas ſanat.g°
nō debuit inſtitui medicina cōferēs ſanita
tē.ita nō ſequtur gr̃a ſanat.g° nō debuer̄t
inſtitui ſacr̃a gr̃am cōferētia.ga alio mō
q̄ꝫ gr̃a ſanāt ſacr̃a.quia gr̃a formaliter.ſa
cr̃a aliquo mō effectiue.nō ſicut efficiēs
p̄ncipale ſz īſtrūmtale.

Conſequenter quę rit de 3° .p̄ncipali.Et circa hoc querūtur.4.

¶ Primo oñdo utꝝ ōmes cerimonie. l.ue.
erāt ſacr̃a. ¶ 2° utꝝ ſacr̃a ue.l.erāt rōnalia.
¶ 3° utꝝ curabāt a corpali immūdicia. ¶ 4°
utꝝ ī ſuſceptōe illoꝝ ſacroꝝ ꝓferret gr̃a.

Primo oſtendo q̄ omnes cerimonie ue.l.erāt ſacr̃a qa om
nes erāt ſacre rei ſigna. ¶ Itē ī noua. l.ſac
mentū altaris ē ſacrificiū.g° ſiliter in ue.
.l.ſacrificia erāt ſacr̃a.ergo a ſili oēs alie
cerimonie. ¶ Cōtra ſicut pōt colligi ex di
uerſis locis in.l.ueteri cerimonie ue. l.di
ſtinguebantur in ſacra et ſacrificia ⁊ obꝰ
uātias ⁊ ſacr̃a.nō omes g° cerimonie ue.l.
erāt ſacr̃a. ¶ Rñdeo q̄ cerimonie ue. l.ad
cultū dei ordinabātur. Circa q̄ cōſiderā
da ſūt tria.ip̄e cultꝰ.et colētes.⁊ iſtrumta
colēdi. Ip̄e aūt cultus ſp̄aliter cōſiſtebat ī
ſacrificijſ q̄ in dei reuerētiā offerebāt. In
ſtrumēta aūt colēdi ptinebāt ad ſacr̃a ſi
cut erat tabernaculū cādelabꝝ et archa ⁊
menſa ⁊ uaſa ꝛc. ¶ Circa colētes aūt q̄tuor
requirebātur.ſ.ipoꝝ inſtitutio ad cultum
diuinū q̄ quātū ad oēs fiebat per ſacrm
circūciſionis.et quātū ad ſacerdotes fie
bat p eoꝝ cōſecrationē. Requirebatur ēt
uſus eoꝝ q̄ ptinebāt ad diuinū cultū cu
iuſmodi quātū ad omnē populū erat eſus
agni paſcalis.⁊ eſus eoꝝ que comedeban
tur cū eo ex.l.p̄cepto.quātū aūt ad ſacer
dotes oblatio uictimaꝝ et eſus panū ꝓpo
ſitiōis.⁊ alioꝝ q̄ erāt ſacerdotū uſibus de
putata. Requrebatur ēt remotio aliquarū
īmūditiaꝝ p q̄ ipediebātur a cultu diuino
et ſic quātū ad pp̄m erāt inſtitute q̄dam
purificationes a q̄buſdā exterioꝝ īmū
ditijs et expiatōes a peccatis.ſp̄aliter.aūt
quātū ad ſacerdotes ⁊ leuitas erāt inſtitu
ta ablutio manuū ⁊ pedū ⁊ raſio piloꝝ.⁊
iſta tria p̄dicta ptiebāt ad ſacr̃a. ¶ Quar
tū ēt qđ requirebatur erat ſingularis co
lētiū cōuerſatio q̄ꝫtū ad cibos ⁊ ueſtimē
ta et alia huiuſmodi.⁊ hoc ptinet ad obꝰ
uātias p quas diſtinguebātur ab illis qui
deū nō colebāt. Accipiendo g° ſacr̃a ue.l.
ſcripte nō oēs cerimonie erāt ſacr̃a. ſz q̄
dā ptinebāt ad ſacr̃a q̄dā ad ſacrificia q̄
dā ad obꝰuātias q̄dā ad ſacr̃a. Sz extēdē
do nomē ſacri ad oē ſignū rei ſacre oēs
cerimonie ue.l.erāt ſacr̃a.et ſic pz ſolutio

ad p⁹. ¶ Ad 2⁹ dō q⁹ aliq̄n ea q̄ multipli/
cantur in inferioribus uniūtur ī supioribꝫ
ut declaratū ē lº. 2º. sed sacra no. l. ꝛ sacri
ficia sūt perfectioza q̄ꝫ sacra et sacrificia
ue. l. et ideo cōueniētius fuit q⁹ idē re essꝫ
sacrm et sacrificium in noua. l. q̄ꝫ ī ueteri.

Secundo queri

tuꝫ utꝝ sacra ue. l. erāt rōnalia. Et uꝫ q⁹ ñ
quia nihil ē rōnale qō ptinet ad leuitatē.
sed comedeꝫ festināter ad leuitatē ptinet.
ergo irrōnabile fuit illō qō p̄ceptū ē. exo.
12º. ſ. q⁹ agnū paschalē comederēt festināt.
¶ Itē non fuit necessarium q⁹ in ue. l. ma/
gis p̄figurarētur magna q̄dā sacra no. l.
q̄ꝫ alia. sed ī ue. l. nō fuerūt aliq̄. sacra p̄fi/
gurātia cōfirmationē ꝛ extremā unctōnē.
ergo nō fuit rōnabile instituer talia sacra
que p̄figurarēt alia. ¶ Itē irrōnabile uꝫ q⁹
sacerdos p tactū illius rei p quē alios mū
dat fiat īmūdus. sed sicut hētur numeroꝝ
.19º. p aquā expiationis in qua aspgebat
cinis uacce rufe expiabātur boies ab aliq
bus īmūditijs. et tñ q tāgebat illas aquas
īmūdus erat. ergo illō sacrm irrōnabile
fuit. ¶ Cōtra. omne factū in sapiētia ē rō/
nabile. sꝫ deus oīa illa sacra instituit ī sapi
ētia. dicit. n. psal. ad deū. Oīa ī sapiētia fe
cisti. ergo oīa sacra ue. l. fuerūt rōnabilia.
¶ Ñdeo q⁹ aliqd factū dupliciter pōt di/
ci rōnabile uno mō qa ē de naturali dicta
mine recte rōis. sicut p̄nª. l. nature et con/
clusiones q̄ sequūtur ex eis. et sic nō oīa sa/
cra ue. l. fuerūt rōnalia. qa nō oīa fuerunt
de dictamine. l. nature. ¶ Alio mō dr aliqd
rōnale. qa nihil ptinet rōni ōriū ꝛ ex rōna
li cā ꝛ modo debito p tp̄re ē īstitutuꝫ uel
factū. et sic iā sacra ue. l. fuerūt rōnabilia.
¶ Ad p̄mū in oppº dō q⁹ festinātia ī come
dēdo q̄ subest rōnalis cā ñ ptinet ad leui
tatē. rōnalis aūt fuit cā q̄re agnū in exitu
eoꝝ de egypto comederūt festināter. quia
egyptij eos festināter exire cōpellebāt. ꝛ ī
rememoratione huⁱ⁹ ēt postea ī terra p/
missiōis illū modū ī comedēdo agnū pas/
chalē obſuabāt. ¶ Ad 2º dō q⁹ ī ue. l. rōna
biliter fuerūt q̄dā sacra p̄figurātia aliqua
sac. no. l. ut circūcisio bapº. esus agni pas/
chalis eucharistiā. purificatōes ue. l. sacrꝫ
penitētie cōsecratōis pōtificū ꝛ sacerdotū
sacrm ordinis. ꝛ tñ ut dicūt aliq rōnabile
fuit q⁹ nō eēnt ī. l. ue. aliq̄ sacra p̄figurātia
cōfirmatōeꝫ ꝛ extremā ūctōeꝫ. qa ꝯfirma
tio ē sacrꝫ pleitudis gr̄e cuiº pleitudis nō
dū tp̄s aduenerat. Extrema ūctio ē īmedi
ata p̄patio ad itroitū gl̄ie. cuiº aditus nō
dū patebat. qa ut ī ℔º. hītū ē p passionem
xp̄i apta fuit ianua padisi. sꝫ hec rō ñ mul
tū ualꝫ. qa quāuis in. l. scripta nō fuerit
tēpus plenitudinis gr̄e nec tūc pateret adi
tus in gl̄iam. nō fuit tñ incōueniēs sꝫ cōue
niens utrūq; istoꝝ ī ue. l. p̄figurari. Ñ et
pº fuit forte p̄figuratū p abundātiā man
ne. ꝛ scōm p introitū filioꝝ israel in terrā
p̄missionis. et iō mihi uꝫ dō q⁹ etiam cō/
firmatio et extrema unctio p̄figurata fue
rūt in ue. l. quāuis nō ita exp̄sse sicut alia
sacra. cōfirmatio. n. p laminā aureā cōsec/
tā in sanctificatōe q̄ pēdebat sup frōtē. et
extrema unctio p hº q⁹ ō sanguine arietis
īmolati ī cōsecrātōe sacerdotū tāgebat ex/
tremū auricule dextre. ꝛ polex manus de/
xtre siliter et pedis. de quibus duobus hē
tur leuit. 8º. ¶ Ad 3º. dō q⁹ illud ex rōnali
cā fuit īstitutū. Fuit. n. institutuꝫ ō pccm
idolatrie qō filij israel cōmiserant ī ado/
ratōe ituli. et iō ad significādū eē īmūdū
quicquid ptinet ad idolatriā ex quacūq;
pte fuit institutū. ut ēt sacerdos alios asp
gēs illa aq̄ cōtraheret aliquā legalē īmū/
ditiā. et ad hoc ēt ut sacerdotes essēt sub
onere. l. et ut nō supbirēt de hoc q⁹ alios
sanctificabāt. et ad significādū q⁹ sacer/
dotes nou testamti pp maxīaꝫ sacrificij sā
critatē sēp debēt se minº idoneos r̄putar.

Tertio queritur

utꝝ sacra ue. l. curabāt a corpali īmūditia
¶ Ñdeo q⁹ sic. quia ceteris p̄bus qō ra/
rū ē. carius ē. iō ut ea q̄ ptinebāt ad cultū
dei in maiori reuerētia haberētur. īstituta
fuerūt multa īpedimēta p q̄ boies frequē
ter īmūdi r̄putabātur ad ea faciēdū q̄ ad
cultū dei ptinebāt. ad q̄ idonei erāt q illa
īpedimēta nō incurrebāt. ꝛ ēt illa q̄ incur/
rerāt postq̄ꝫ erāt p̄m. l. mūdati. vñ illa īpe
dimēta erāt q̄dā irregularitates legales.
ꝛ he dicebātur īmūditie corpales a qbus
p sacra legalia mūdabāt. Ñ apls ad he/
bre. 9º. Sanguis hircoꝝ ꝛ tauroꝝ ꝛ cinis

uitule aſpſus inqnatos ſanctificat ad emū
dationē carnis.¶Rñdeo.rō aūt quare ſac̄
menta no.l.nō ita emūdāt ab irregularib⁹
eſt hec.quia in no.l.nō ſūt tot irregulari-
tates nec p̄iudicāt niſi ſolis mīſtris eccl̄ie
in quibus requiritur maxima idoneitas
propter ſacr̄oꝝ ſanctitatem.

Quarto queritur
utꝝ in ſuſceptōne ſacr̄oꝝ ue.l.cōferebatur
gr̄a.et uī q̄ ſic.qa p opa q̄ deo ſunt acce-
pta confertur a deo homini gr̄a.ſed ſacr̄a
ue.l.nō erāt minus digna q̄ꝫ ſacr̄a.l. natu
re.que tñ deo erāt accepta.dr̄.n.ge.4°. q̄
aſpexit de⁹ ad habel ⁊ ad munera ei⁹.g° i
ſuſceptiōe ſacr̄oꝝ ue.l.cōferebaꝫ gr̄a ¶Itē
hu°.p° li°.de ſac̄.pte.ii⁹.c.p°. Si qs ſacr̄a p
oza effectū ſāctificatōis habuiſſe negaue
rit nō mihi recte ſentire uidetur ¶Ite ua-
na ē medicina q̄ nō cōfert ſanitatē. Sꝫ de
us nullā inſtituit aīe uanā medicinā. cum
ergo ipe inſtituerit ue.l.ſacr̄a tāq̄ꝫ aīe me-
dicinas ſanitatē aīe cōferebant. q̄ ſine gr̄a
eſſe nō pōt.¶Itē ſacr̄a v̄tutez habēt a fide
paſſionis xp̄i.ſed fideles in ue.l.illā crede
bant implicite uel explicite.ut in 3° li°.oñ-
ſū ē.ergo ſicut in ſuſceptōe ſacr̄oꝝ no.l.cō
fertur gr̄a. ita cōferebatur in ſuſceptione
ſacr̄oꝝ ue.l¶Cōtra ad ro.3°. Ex opibus
.l.nō iuſtificabitur oīs caro.ſꝫ ſacr̄a erāt
q̄dā opa. l.ergo i ſuſceptōe illoꝝ ſacr̄oꝝ
iuſtificās gr̄a nō cōferebatur.¶Itē apl̄us
ad hebre.io dicit q̄.l.erat umbrā hñs fu-
turoꝝ bonoꝝ nō ipaꝫ imaginē reꝝ. q̄ nō
eſſet ueꝝ ſi ſacr̄a ue.l gr̄aꝫ cōtuliſſēt.¶Ad
iſtā q̄onē dixerūt aliq̄ q̄ in ſuſceptiōe ue.
.l.cōferebatur gr̄a.nō tñ ita plene.nec ita
directe ſicut i ſuſceptiōe ſacr̄oꝝ no. l. cui⁹
opinionis rōni uī aſſentire hu° p° li°.ꝺ ſa
cra.pte.ii⁹.c.2°.dicens.q̄ mediātibus ſac̄-
mentis no.l.illa poꝛis tp̄ris ſacr̄a ſanctifi
cabāt ut eadē eſſet ſalus.et his q̄ recta fi-
de ſigna futuroꝝ i illis uenerati ſūt.⁊ his
q̄ effectū ſalutis in iſtis p̄cipiūt.Ponebāt
g° iſti q̄ illa ſacr̄a iuſtificabāt ñ tm̄ p⁹mo
dū meriti ſꝫ ēt p modū ſacr̄i.ſed hec opi
nio nō uī cōcoꝛdare cū auctoꝛitatib⁹ ap.
neq̄ꝫ ſāctoꝝ.v̄ñ cōiter nō tenetur. Alij de
quoꝝ opinione mgr̄ uī fuiſſe. dixerunt q̄
illa non ſanctificabant neq̄ꝫ per̄ moduum
ſacramenti neq̄ꝫ per̄ modum meriti etiam
ſi in fide ⁊ in caritate fierent quia impo-
ſuit ea dñs i ſeruitutē ⁊ ut futuri figura
eſſent.¶Sꝫ cōtra.opa indiffr̄a q̄ fiūt ex
fide ⁊ caritate p̄ficiūt ad meritū.g° mlto
fꝛti⁹ facer̄ ſacr̄a uel ſuſcipe q̄ deus iſtitu
erat ad offerēdū ſibi ualebāt ad merituꝫ.
¶Dr̄ ergo mihi ꝺꝺ p̄m cōmunē opinionez
q̄ illi q ex fide ⁊ caritate exercitabāt ſe in
uſu illoꝝ ſacr̄oꝝ merebantur. v̄ñ p̄dictus
uſus ſacr̄i eis ualebat ad caritatis augmē
tū.et ſi exercitātes ſe in uſu eoꝝ ꝓpter ho
noꝛē diuinū caritatē nō hēbant. p tale tñ
exercitiū ſe de cōgruo ad ſuſceptionē ca-
ritatis diſponebāt.Ex ui tñ illius ſacr̄i in
quātū ſacr̄m erat nullā gr̄am recipiebāt.
nō enī inquātū ſacr̄a erāt inſtituta ad gra
tiā cōferēdā.ſed ad ſacr̄a gr̄am cōferētia.
p̄figurāda.⁊ hoc mō p̄cedūt arg⁹.ad .2⁹.
pte ¶Ad p⁹ arg⁹ ad ptē aliā ꝺꝺ.q̄ mun⁹
habel acceptū fuit deo ſicut op⁹ meritoꝛi
um ex fide ⁊ caritate factū.nō tāq̄ꝫ ſacr̄m
loquēdo ꝺ acceptōe q̄ inpoꝛtat gr̄e gratū
facientis collatōnē.¶Ad 2⁹. ꝺꝺ q̄ illa uī
fuiſſe opinio hu.q̄ mō cōiter non tenetur
Uel pōt ꝺici q̄ ibi loquitur de ſanctifica
tiōe q̄ p meritū acquiritur.¶Ad 3⁹ ꝺꝺ.q̄
ſacr̄a ue.l.nō erāt inſtituta tāq̄ꝫ medicine
ſanitatē efficiētia ſed tāq̄ꝫ ſuſcipiētia a re
motis aliquo mō ad ſanitatē diſponentia
inquātū figurabāt xp̄m ⁊ eius paſſionem
cuius fides ē medicina utilis cōtra oīa ge
neris humani peccata.¶Ad 4⁹.ꝺꝺ. q̄ ſa-
cramēta v̄tutē hñt ex fide paſſionis tanq̄ꝫ
ex cōtinuāte ipa ſacr̄a ſic inſtr̄a q̄dā diui
ne inſtitutōi tāq̄ꝫ eoꝝ cāe principali.Sac̄-
mēta aūt ue.l.a deo inſtituta nō fuerūt.ut
p modū ſacr̄i ſanctificarēt. ſꝫ ut ſacr̄a ſcti
ficātia figurarēt.⁊ ego bñ ꝺcedo q̄ effe-
ctū figurādi i ſuſcipiēt⁹ ea hēbāt.p fidē.

Conſequenter que
rit ꝺ 4°.p̄ncipali ⁊ circa h⁹ querūtur.4.¶h°
utꝝ i ſuſceptōe ſacr̄oꝝ no.l.cōferaꝫ ſuſci-
piēti gr̄a.¶2° utꝝ ſacr̄m ſit illius gr̄e effi
ciens cā.¶3° utꝝ a paſſione xp̄i ſit in ſac̄-
mentis uirtus ſeu efficacia.¶4° utꝝ v̄tutū
et ſacramētoꝝ ſit eadē gratia.

Primo oſtendo q̄ in

suſceptōne ſacrōꝝ no.l.non cōfertur gr̄a. principaliōr.n.eſt cōpatio actōis ad agēs q̄ ad paſſum.g° collatio ſacr̄i principali⁹ cōpatur ad cōferentē q̄ ad ſuſcipiētē.ſed ex ui ſacr̄i nō cōfertur gr̄a.cōferet g° multo minus ſuſcipienti.¶Itē duo equales in bona uolūtate debēt recipe equalē gr̄am ergo ſi unus illoꝝ nō poſſet inuenire qui ſibi miſtraret ſacr̄m ⁊ alius inueniret non ꝓpter hoc recipent inequalē gr̄am.ſz hoc nō eſſet uer̄ ſi ex ui ſacr̄i aliq̄ gr̄a cōferretur ſuſcipiēti.¶Cōtra magr̄ in lr̄a huius di.c.3°.dicit de ſacr̄is no.l. ꝙ dāt ſalutē ⁊ ſumitur ab aug.in expoſitōe tituli ꝑs illi⁹ Ut quid deus reppuliſti in finē.ī glo.¶Itē ſacr̄a no.l.diſtinguūtur a ſacr̄is ue.l. tā q̄ pfecta ab īpfectis.ſz ſi ī iſtoꝝ ſuſceptōe nō oferret gr̄a nō eēnt pfectiora q̄ illa.qa illa ita ſignificabāt rē ſacrā ſicut iſta. ergo in ſuſceptiōe iſtoꝝ cōfertur gr̄a.¶Rn̄deo ꝙ deus ab eterno ꝓordinauit naturā humanā ſibi in ꝑſona filij uniēdā in tp̄re ad reconciliādū ſibi genus humanū.⁊ de ſeruitute diabolica liberādū.qō ꝓuidebat ī ꝓmissis parētibus quid ſibi erat factur⁹ ꝓpter hominē lapſuꝝ ⁊ in diabolicā ſeruitutē caſurū. Impletio aūt illius ꝓordinatiōis inter oēs res p tp̄s oītas sūma gr̄a fuit.Unde aug⁹.13°.de ci.c.19°.In rebus p tp̄us oītis illa sūma gr̄a fuit hoc impletū qō homo ī unitate ꝑsone cōiūctus ē deo.⁊ iō tp̄re in quo fuit hoc impletū ab apl̄o uocat̄.gal̄.4°.plenitudo tp̄ris.qa tūc oīa fuit humano generi diuine gr̄e plenitudo.vñ rōnabile fuit.ut.l.in illo tp̄re data ab ore illius ī quo deus plenitudinē gr̄e poſuerat eſſet lex plenitudinis ad hominē recōciliādū.et de ſeruitute diabolica liberādū.ſz qa hec nō ꝑñt fieri ſine gr̄a gratū faciēte.iō dr̄ ⁊ eſt.l.gr̄e.pfectioni aūt.l.oportet rn̄deri ſacrōꝝ eius pfectio.⁊ iō rōnale fuit ut ī illa .l.talia inſtruerētur ſacr̄a in quoꝝ ſuſceptiōe cōferretur gr̄a qua homo deo reconciliaretur.et de ſeruitute diabolica liberaretur.cum ergo ꝓdicta lex ſit .l.no.ſequitur ꝙ in ſuſceptōne ſacrōꝝ no.l.cōfertur gr̄a.¶Ad ꝑmū in oppoſitum dō.ut ſacr̄m ſub rōne qua ſacr̄m ē magis reſpicit ſuſcipiētē q̄ cōferētē.abſolutio.n.corpis ī baptiſmo nō ſic hz rōnē ſacri p cōpatōnē ad baptizantē.ſicut ad illū q baptizatur.et non oportet ꝙ ex ui ſacri gr̄a cōferatur miniſtranti quāuis in miſtrādo ſi digne miniſtrat gr̄am mereatur.¶Ad 2ᵐ dō. ꝙ duo equales in bona uolūtate debēt recipe eq̄le gr̄am q̄ datur p meritū ſuſcipiētis. Nō aūt oportet hoc eē uer̄ de gr̄a q̄ datur ex ui ſacr̄i.tū ꝑ bona uolūtate ſuſcipiēdi ſacr̄m ofertur uolēti plus de gr̄a q̄ ſi ſacr̄z deſideratum nō haberet vim gratiam conferendi.

Secundo queritur utrum ſacramentum ſit efficiens cauſa illius gratie que confertur in ſacro. Et uī ꝙ ſic qa ſacra no.l. cōtinent gr̄am.vñ in quadā collecta dr̄. Perficiant in nobis q̄ſumus dñe tua ſacra q̄ cōtinēt. ſed non cōtinēt eā realiter ī actu ſicut vas cōtinet aquā.uel intellectus ſpēm intelligibilē.g° cōtinet eā in v̄tute.ſicut cā cōtinēt effectū.ergo ꝑ ſuā v̄tutē ſūt gr̄e cā.¶Itez ſi ſacra no.l.nō dicūtur cōferre gr̄am niſi qa ea ſuſcipiētibus deus cōfert eā.tūc nō iuſtificarēt ex ui ſacr̄i ſed tātūmodo p modū meriti.et ſic a ſacr̄is ue.l. iuſtificando nō differēt.ergo uī ꝙ illā gr̄am quā cōferunt efficiāt.¶Itē aug⁹.omel̄.80. ſup Jo: ultra medium.et hētur.p⁹.q.p⁹. detrahe. Uñ iſta tāta v̄tus aque ut corpus tāgit ⁊ cor abluit.ergo uī ꝙ in ſacro ſit v̄tus per quā efficit aīe ablutōnē quā niſi efficiēdo gr̄am facere nō poſſet.¶Cōtra.b.ī ſermone de cena dñi.ſicut inueſtitur canōicus ꝑ librū.abbas ꝑ baculū.epūs ꝑ ānulū.ſic dī uiſiōes gr̄aꝝ diuerſis ſūt tradite ſacr̄is.ſz liber nō ē cā efficiēs p̄bēde q̄ cōfertur.nec ānulus epiſcopatus.ergo nec ſacramentū gratie.¶Item ſacramenta non ſunt gratie cauſa efficiens equiuoca.quia effectus nobiliori modo eſt in tali cauſa q̄ ſit in ſe ipſo.ſed gratia non eſt nobiliori modo in ſacramento q̄ in ſeipſa.nec cauſa uniuoca quia talis cauſa cum ſuo effectu eſt eadem ſpecie.ſacramentum autem et gratia non ſunt eiuſdem ſpeciei.ſed omnis cauſa efficiēs eſt equiuoca uel uniuoca.ergo ſacramentum non eſt gratie efficiens cauſa.¶Itē auguſtin⁹.libro.83⁹.q.q.4ᵃ.dicit ꝙ quedam deus eſt faciēs per ſeipm que

solo illo digna sunt.eiqꝫ soli cõueniunt sic est illuminare aias.cũ ergo aie illuminent p grãm.ipe solus p seipm efficit eã i aia. qõ nõ esset uelꝫ si illius gre esset sacrm efficiens cã. Ad istã qõnẽ dicũt qdã q sacmẽtũ ẽ gre q̃ suscipiẽti sacrm cõfertur efficiẽs cã nõ pricipalis sz instrumẽtalis.nõ tñ sic attingẽs ipam grãm sicut actio dolabre formã q̃ fit in materia.sed sicut attĩ gens quãdã dispositionẽ ad gre susceptõnẽ. Inquãtum .n. ẽ instrm diuine ~~materie~~ est in eo spũalis vtus.p quã attingit ipsam aiam.et in ea causat dispositionẽ pdictã.et q hoc sit possibile p exẽpla declarãt. Ignis.n.corpalis in ifemo inquãtũ ẽ instrumẽtũ diuine iustitie uim hz agẽdi in aia quã al'non bret/calor ẽt in hũano corpore quãuis sibi relictus magis cibũ cõsumeret q̃z in carnẽ cõuerteretur.tñ inq̃tuz est instrumẽtũ aie regẽtis corpus vim habet cõuertẽdi alimẽtũ i carne/fantasma ẽt cũ quid sit sensibile sensitiua interiori inquãtũ ẽ instrumẽtũ intellectus agẽtis cooperatur ad cãndũ spẽm intelligibilẽ i intellectu possibili quã p suã absolutã vtutẽ facere nõ posset.cũ ergo hec positio sit possibilis et sit ad honorẽ sacrĩ ad cõfirmãdũ illd qõ tenetur de actiõe ignis eterni et purgatorij.uñ q sit rõnalis ⁊ tenẽda Alij dicũt q sacrm nõ ẽ gre efficiens cã principalis nec instrumẽtalis.nec aliquaz dispositionẽ efficit in aia sz p tãto dr sacrm no.l.efficere grãm.qa ex institutione diuina sẽp diuina vtus digne suscipiẽtib⁹ ea efficit eã. p tãto ergo dicũtur cõferre grãz qa sẽp hñt concomitãtẽ vtutẽ diuinã grãm cõferẽtẽ quã opinionẽ muniũt p auctoritates ⁊ rõnes. Dicit.n.aug⁹.15 .õ ci. .c.7⁰.q spũs opatur intrĩsecus ut ualeat aliqd medicina q̃ adhibetur extrĩsecus.ad h⁰ etiã facit auctoritas ber.expsse ad hãc ptẽ allegata. Per rõnẽ ẽt sic arguũt.si sacramẽta tãq̃z instrumẽta grãm efficerent uel dispositionẽ ad grãm i eis eẽt aliq̃ uirtus p quã hoc facerẽt .aut ergo corpalis aut spũalis.nõ corpalis.qa uirtus corpalis nõ pot pximũ eẽ pricipiũ agẽdi i aiaz. nec spũalis.quia spũalis uirtus nõ ẽ ime diate in corpali subiecto.ergo in eis nulla uirtus ẽ p quã possint ẽt tãquã instrumẽta efficere grãm uel in aia dispositionẽ ad eam. Preterea si efficerẽt in aia aliquã dispositionẽ.aut hoc esset creãdo aut educẽdo eã de potẽtia aie.nõ primo modo quia creatio nõ pot eẽ a creatura.nec sicut ab agente principali.nec sicut ab instrumẽta li.aliter.n. pbabilitatẽ hret error dicentiũ q.p⁹ intellia creata aliã creasset in vtute cause pme.nec secudo mõ qa in baptismo non fit dispositio in aia ad recipiẽdũ grãz nisi caracter q tñ nõ educitur de potentia anime sed creatur.unde in aia dr imprimi Preterea cũ panis trãsubstãtiatur i corpus xpi.nõ uñ aliq̃ pbabilitas q uerba aliquã dispositionẽ faciãt i pane ad illã trãsubstãtiationẽ.nulla.n.dispositio in pane ad illã trãsubstãtiationẽ reqritur.ergo similiter illa sacra quoz essentia cõsistit in usu nulla aliquã vtutẽ q̃ sit in eis faciunt in aia dispositionẽ ad grãz. Qui uult tenere istã opinionẽ q̃ mihi uñ intelligibilioz pot dicere ad pmũ in oppositũ q sacra p tãto dicũtur grãz cõtinere.quia semp collatio gre cõcomitatur susceptõnẽ eoz in instanti cõpletionis sue nisi fuerint impedimenta ex pte suscipiẽtium. Ad 2ᵐ dõ q sacra dicũtur conferre grãm ex ui sacri non quia per aliquã vtutem que sit in eis ipam efficiãt siue principaliter siue instrumentaliter.sed qa in ipoz susceptõe diuina vtus ex immutabili eius ordinatõe specialiter assistit in anima debito modo suscipientis efficiendo grãm p sacramẽta suscepta quia ad anime curationem fuerunt instituta.non sic aũt potest dici de sacramẽtis ue.l.ex dictis patet solutio ad 3ᵐ. Qui uult tenere primam opinionẽ potest dicer ad pmũ cõtra eã q ille similitudines quas ponit ber.intelligi debẽt in significando nõ in modo causandi. Ad 2ᵐ dicẽdũ q effectus ẽ nobiliori modo i sua causa equiuoca loquẽdo de cã principali nõ de instrumentali. Non enĩ oportet causam instrumentalem siue sit instrumentuz cause uniuoce siue equoce esse nobiliorem suo effectu.sacra aũt nõ sũt nisi cause efficiẽtes instrumẽtaliter dispositõnẽ ad gratiam.et quia sunt instrumẽta cause equoce.iõ p reductionẽ ẽt cause dicunt equoce et uoco hic causam principalẽ cãz equocã

non qñia non sit uēra cā sicut homo pict⁹ dicitur homo equiuoce. uel sicut stella dr canis. sed qa ipa et eius effectus nō uniuocantur in aliquo uno. ℣ Ad tertiū dō. q⁹ solus deus p seipm illumiat aiaꝫ effectiue sicut pncipalis cā. sed dispositiue ēt illuminat eas p aliud a se tāqz instrumtū operāt in vtute accepta ab ipo pncipalr mouēte.

Tertio queritur

utr a passione xpi sit in sacris vtus seu efficacia. Et uī q⁹ nō. quia passio xpi trāsijt et efficacia sacroꝝ manet. Iz sic dicit auic. 6°. metaᵉ. c. 2°. ¶ Unaqueqz cā ē cū suo cāto. ergo in sacris nō est uirtus. seu efficacia a passione xpi. ℣ Itē si esset i eis uirtus a passione xpi. aut eēt inquātū credita. aut iqz tū credita ⁊ exhibita. ¶ Nō pmo mō. qa tūc sacra ue. l. habuissent vtutē iustificandi ex vi sacri. ¶ Nec 2° mō. quia baptismus ⁊ eucharistia fuerūt instituta añ passionez xpi et a sua institutōe habuerūt vim grāz cōferēdi. g° in sacris nō est vtus a passione xpi. ℣ Contra glo. sup illud ad ro. 5°. q est forma futuri. sicut ex latere illius dormiētis assumpta ē costa vñ formata ē eua. sic ex istius. i. xpi latere pfluxerūt sacra. s. aq ablutionis et sanguinis redēptōis p q̄ salua ecclia. ℣ Itē aug⁹. 15°. de ciui. c. 26°. loquēs de hostio. qd fuit in latere arche dicit. Profecto illō est uulnus qñ latus crucifixi lancea pforatū ē. ac quippe ad illuz uenientes ingrediūtur. qa ñ sacra manauerūt quibus credētes iniciantur. ℣ Rñdeo q⁹ in instrumēto duplex ē vtus una q̄ cōsequitur materiā eius ⁊ formā absolute et hec ineſt ei ex sua cōditōe. ⁊ sic vtus securis ē a fabro. alia q̄ nō ineſt ei nisi dum agens eo utitur. et hec ineſt ei a mouēte. et sic uirtus securis ē a carpētatore. cū g° sacra sint instrumēta diuine misericordie. nō tñ in eis est uirtus quā habēt ex sua cōditione cuius est vtus lauādi in aqua sed alia que in eis ineſt tātūmodo dū sunt in usu hoc ē dū diuina misericordia eis utit actu. ⁊ hoc nō est in eis absolute nec ex sua naturali cōditōe sed a diuina vtute mouēte. loquēdo de vtute p° mō dicta vtus nō est in sacris a xpi passione Iz vtus 2° mō dicta ē i eis a passione xpi sicut a cā meritoria. et ab ipo xpo inquātū ē deus. sicut a causa effectiua. a quo. n. est effectus instrumēti ab illo ē instrumēti virtus. 2°. mō dicta sicut a carpētatore ē scissio facta p securim. et uirtus securis q̄ sibi nō cōueit nisi dū ē in usu. effectus aūt curatiōis aie q ē p sacra. ut p q̄dā instrumēta diuine misericordie ē a xpi passiōe ut a cā meritoria et a deo ut a cā effectiua. ut in 3°. li° oñsū est. qd aūt ista 2ª uirtus nō ē in istrumēto nisi aliquo mō cōtinuetur uel cōiungatur illi a quo vtus deriuatur iō in mīstrando sacra requiritur fides ecclesie de xpi passione qua ipa sacra aliquo mō cōtinuētur uel cōiūgātur ipi passioni cōiūctiōe q̄ ē. p intētione explicitā uel implicitā. uel p intētionē in spāli uel in gñali. ℣ Ad p⁹ i opp⁹ dō. qd et si sacra nō. sint sil cū passiōe xpi realiter tñ simul sūt i intētōe p fidē ecclie q̄ ad passionē xpi sacra refert. ℣ Ad 3⁹ dō q⁹ baptismus cōpletā vtutē suā hz a passione xpi. ut a cā meritoria inquātū credita et exhibita. a sua tñ istitutōe q̄ fuit añ passionē habuit aliquā vtutē a passiōe xpi ut a cā meritoria de ppinquo futura ⁊ expectata ⁊ aliquo mō iā gi ichoata p penalitates quas p nobis xpus assūpserat. vnde baptismus añ xpi mortē vtutē hēbat remittēdi originale pccm. et cōferēdi grām. sed nō tātā sicut post eius mortem.

Quartoqueritur

utr vtutū et sacroꝝ sit eadē gra. Et uidetur q⁹ nō dam. li°. 3°. c. 15°. dicit q⁹ quoruz natura eadē. horꝝ actio eadē ē. g° quoruz actio nō ē eadē. natura nō est eadē. Iz gra vtutū et sacroꝝ non ē eadē actio. qa gra vtutū habilitat ad bñ opandū. gra sacroꝝ sanat. g° nō ē eadē gra. Itē in statu innocētie erat nccia gra virtutū. nō aūt gra sacroꝝ. oñsū est. n. q⁹ in illo statu nō fuerī instituta aliq̄ sacra. g° nō ē eadē gra utroꝝ. ℣ Contra phi. 10. metaphisice. ¶ Non cōuenit plura uni cōtraria eē. sed uni ⁊ eidē pccō mortali cōtraria ē gra virtutum et sacramētoꝝ. ergo nō sunt diuerse gre. ℣ Itē p eādē vtutē accedit mobile ad terminū ad quē. et recedit a termio a quo. Iz p gram vtutū mouetur anima ad bonum et per gram sacramentoꝝ recedit a malo

sanati.n.est recedere a malo infirmitatis. ergo eadē est gr̄a sacr̄oꝝ et uirtutū. Rn̄deo q̄ siue gr̄a sit realiter idē q̄ caritas siue nō.dico q̄ eadē ē p essentiā gr̄a sacr̄o rū ⁊ uirtutū dr̄ens p̄m rōnē ꝓpter cōpati onē diuersā ad effectus.qa gr̄a inquātum p sacr̄m cōfertur directe.⁊ īmediate ordi natur ad sanādū aīam a morbo pcc̄i. uel ad sanitatē augēdā.gr̄a aūt uirtutū.i.gr̄a inquātū ab ea sūt v̄tutes seu inquātū est forma v̄tutū directe ⁊ īmediate ordinatur ad bn̄ opandū.et qa potētia nō p̄ot bene opari nisi fuerit sana.iō ēt gr̄a v̄tutum ex cōsequēti respicit aīe sanatōnē si p̄cessit in ea infirmitas aliqua.et quia ēt sanatio aīe disponit potētias ad bn̄ opandū.ideo gr̄a q̄ cōfertur in sacr̄is ex cōsequēti ordinat ad bonā opationē.¶Ad p̄mū i oppositum v̄ō q̄ eadē ē actio utriusq; gr̄e ut oñsuz ē quāuis ad eā sub alia rōne ordinetur una gr̄a q̄z alia.¶Ad scd̄m v̄ō.q̄ i statu innocētie erat necessaria gr̄a sacr̄oꝝ nō tn̄ .inquātū cōfertur p sacr̄a nec inquātū ordinatur ad sanādū ſz ad bn̄ opandū.¶Ad p̄mū ad ptē aliā v̄ō q̄ quāuis uni sub eadē rōe nō possint eē plura ⁊traria tn̄ uni possunt esse ⁊traria plura ꝓpter plures rōes q̄ p̄nt eē realiter in uno. Vn̄ pcc̄ō inquātū est morbus aīe cōtrariatur gr̄a sacr̄oꝝ .et inquātū p̄hibet potētiā a bn̄ opando contrariatur ei gr̄a v̄tutū.¶Ad scd̄z v̄ō.q̄ nō plus ⁊cludit nisi q̄ realiter ē eadez gr̄a p essentiā.directe tn̄ ⁊ īmediate ordinari ad recessū ad t̄minū a q̄ ⁊ ad accessū ad t̄minū ad quē p̄ot eē cā differētie p̄m rōnem.

Consequenter quaeritur de.5°.pncipali. Et circa h° q̄rūtur.4.¶p° utꝝ in puulis ī.l.nature purgaretur origi nale pcc̄m p fidē pentū.¶2° utꝝ efficiebat ad hoc fides īformis.¶3°.utruz fides sine aliquo signo exteriori.¶4° q̄ et quot fuerunt sacr̄a in.l.nature et a quo ⁊ quando et quomodo fuerūt īstituta.⁊ si erant adultis necessaria ad salutem.

Primo ostendo q̄ in puulis in.l.nature nō purgabat originale pcc̄m p fidē pentū.quia sicut dicit aplus p° ad cor.13°.Maior ē caritas q̄z fides sed p caritatē unius nō purgabatur pcc̄m alterius g° nec p fidē.¶Itē filius nō dānabatur ꝓpter pentū infidelitatē.g° uꝝ q̄ nec saluabatur p eoꝝ fidē.¶Cōtra gre. li° 4°.moral'.cito post p̄ncipiū .et hētur d̄ cōsec̄.di.4ª.q̄ apud nos.et recitat mgr̄ i lr̄a huius di.c.5°. q̄ apd̄ nos ualet aqua baptismi hoc egit apud ueteres ꝑ puulis sola fides.¶Rn̄deo pcc̄m originale ē in puulo nō ex actōe ppria sz ex aliena .rōnale ergo fuit ut ei posset subuenīr̄ fides aliena cōtra originale pcc̄m q nō hz usū li. ar.ita ut sibi possit fides ꝑpa subuenire. et iō cōcedēdū est q̄ in puulis in.l. nature delebatur originale peccatū nō tn̄ p fidē pentū carnaliū.sed ēt quorūcūq; aliorꝝ di rigētiū fidē xp̄i implicitā uel explicitā ad puuli salutē.et quāuis pcc̄m originale nō sit actꝰ nature ⁊tractū p actū ꝑprij subiecti.tn̄ qa cōtrahit̄ p actuz gn̄atiue natur infecte p malū actū p̄mi pentis. Et qa dirigēs suā fidē ad salutē puuli ei subueniebat p modū meriti de cōgruo.⁊ meritum ꝑpe loquēdo in actu cōsistit.iō nō sufficiebat ad r̄mittēdū originale pcc̄m fidei habitus .sz req̄rebatur ad hoc fidei actus. Et quia directio actus fidei ad puulū est per intētionē.iō requirebatur intētio applicās illū actū ad paruuli mūdationem. ¶Ad p̄mū in oppositū v̄ō.q̄ quāuis caritas sit fide nobiliorꝝ tn̄ quia fides est fūdamentū.et homo primo per eam eleuatur supra suā facultatem naturalem. ideo sibi magis concessa est illa p̄rogatiua q̄z caritati.et etiā ut facilius inueniretur remedium ꝑ paruulo.quia plures fidem habent q̄z caritatē.¶Ad scd̄m v̄ō.q̄ nō ualet.pnior eni est deus ad miserandum q̄z ad cōdemnandū.et etiam quia motus fidei subuenebat puulo nō p sui comparationē ad credētē sed ad obiectum quod est salutis principalis causa.obiectū aūt infidelitatis efficere nō p̄ot nec dānationē nec salutem q̄n infidelitas ē respectu obiecti creati ut cum aliquis idolatra credit in idolum.q̄n autē ē respectu dei ut cum aliquis credit in deo unitatem nō trinitatē sicut per hoc bonitas obiecti non leditur.ita non vult deus q̄ per talem motū alicui alij p̄iudicetur q̄z proprio subiecto.

Secundo queritur utr in puulis in.l.nature sufficiebat ad purgā dū originale pccm̄ fides informis parētū Et uī q̄ nō. plus.n.ualet fides ꝓprio subiecto q̄ alieno. Sz motus fidei iformis ñ pōt iustificare ꝓpriū subiectū. ergo multo minus fides iformis pentū poterit iustificare puulū. ¶ Itē fides pentū iustificabat puulū p modū meriti. sz fides informis sp fuit inefficax ad merēdū. ergo fides iformis pentū nūq̄ potuit iustificare puulū. ¶ Cōtra. certa ō pccm̄ debēt esse remedia. sz nullus ē certus ut⁹ formatā fidez hēat ga ut dr̄ eccle. 9°. Nemo scit utr odio uel amor̄ dignus sit. ergo ad delēdū originale pccm̄ in puulis nō requirebatur ī parētibus fides formata. ¶ Rñdeo q̄ fides cōpatur ad obiectū et ad subiectū. ex ꝑma cōpatōe nō ē ī fide informitas sz ex scōa. nō. n. ē sua informitas ex pte obiecti sz ex pte subiecti. fides aūt parētū puulis subueniebat p cōpationē ad obiectū qō ē ex salutis cā non ex sui cōpatōe ad subiectū. et iō ad purgādū in puulis originale peccatū fides informis parētū sufficiebat maxīe cū illū effectū ñ hr̄et p modū meriti ō ꝺigno sz ō ꝺgruo. ¶ Ad p⁹ ī opp⁹. cū dr̄ q̄ plus ualz fides subiecto ꝓpo q̄ alieno nc̄. dico q̄ uer̄ ē ceteris pib⁹ sz plus requiritur ad purgādū peccatū actuale mortale cū factū sit uolūtate ꝓpa q̄ ad purgādū originale qō ꝺtractū ē ex actōe aliena. in subiecto aūt fidei informis semp ē mortale pccm̄ actuale. non q̄ semp sit actus peccādi. sz qa cātū ē ꝑ ꝓprie uolūtatis actū. ¶ Ad 2⁹ ꝺō q̄ quāuis fides informis sit inefficax ad merēdū de cōdigno. ñ tñ est inefficax ad merēdū de cōgruo maxīe remissionem originalis peccati q̄ facilius obtinetur q̄ remissio actualis.

Certio queritur utr ī.l.nature sufficiebat ad purgādū ī puulis originale peccatū fides sine aliq⁹ signo exteriori. et uī q̄ nō. si solus interior mot⁹ fidei suffeciss cū ita potuisset eē respcū puuli ñdū nati sic r̄spcū nati potuisz p fidē pentū puulus ī utero mr̄is purgari a pccō originali. qō falsū ē. ¶ Itē si sola fides sine exteriori signo suffeciss puuli nati de parētibus fidelibus nūq̄ remedio ō originale carere potuissent. cū ergo multi mō de pentibus fidelibus nati moriantur añq̄ illud habeāt remediū melioris cōditiōis fuissent puuli in.l.nature q̄ in.l.euāgelica qō falsū ē. ¶ Cōtra gre. 4°. mora. et hētur in lr̄a huius di. c. 5°. dicit q̄ ꝑ puulis sufficiebat sola fides. ¶ Ad istā qōnem dicūt aliqui q̄ cū motu fidei interiori requirebatur exterius signū ad cōfitēdū fidē exterius. cū. n. in.l.euāgelica semp requratur. aliqō exterius signū de.l.cōmuni ad deletōnē originalis in puulo. et requirebatur ēt in.l.scripta ueī qō siliter reqreret in.l.nature. sz hec opinio exp̄sse ē ō auctoritatē gre. allegatā in oppon°. ¶ Alia ē opinio cōmunior et dictis gre. cōsona. s. q̄ sufficiebat interior motus fidei p itētōnē directus ad salutē puuli sine aliquo exteriori signo cū nō inueniatur ad purgationez originalis peccati p̄ceptū fuisse aliqō signū exteri⁹ ad hāc haberi. et hāc ꝓz opinionē oportet cōcedere q̄ ille motus fidei interior subueniebat puulis nō p modum sacr̄i. sz p modū meriti cōgrui cuius insufficiētiā semp deus ex sua benignitate supplebat. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ dicūt aliq̄ q̄ puulus dū ē in utero mr̄is adhuc ē q̄ una caro cum matre ꝓpter continuatōnez eius ad eā. et iō qa adhuc sepatus nō ē ab infectionis sue radice quā in uētre mr̄is contraxit iō nūq̄ de.l.cōmuni potuit puulus in utero mr̄is regnāri. sed rō paz uī uale re ut oñdetur inferius di. 4ª. q. 3ª. articuli secūdi ī solutōne argumēti ꝑmi. Et iō alij dicūt q̄ aut ꝑ fidē pentū poterāt regnāri in uteris maternis. aut si nō. dicūt q̄ huiꝰ rō ē qa deus nō ordinauit ut ꝑ pentum fidē in uteris maternis regnārētur qō fuit cōgruū ꝓpter impfectionē status. l. naturē quē nō decebat tāte efficacie ꝛ pfectōis remediū. ¶ Ad 2⁹ ꝺō q̄ nō fuisset tūc puuli melioris cōditionis q̄ mō. qa quāuis mō nō ita ī pmptu sit remediū sicut tūc. tñ remediū pfectius ē. Uñ ꝛ puuli mō cū a pecato originali purgātur maiorē grāz r̄cipiunt q̄ recipent ī.l.naturē. ꝛ ꝓterea ñ sufficiebat nasci de fidelibus parentibus ad deletionez originalis peccati. sz oportebat

q; aliquis p intētionē dirigeret actū fidei
ad salutē puuli eo mō quo supius dcm ē.

Quartoqueritur que et quot sūt sacra in.l.nature.⁊ a quo.
et qñ.⁊ quō fuerūt instituta.et si erāt ad-
ultis ad salutē necessaria.¶Rñdeo q; si sa
cra dicātur sensibilia signa a deo tpe.l.na
ture et ñ añ istituta ad significādū rem sa
crā p hoies demōstrāda ⁊ ab eis frequē-
tāda.sic dico,q; in.l.nature nō fuerūt nisi
tria sacra.s.decime sacrificia et oblatōnes
q̄ tāgit hu°.p°,li°.de sac̄.pte.ii^a.c.3°.¶Ñi-
moniuz.n.quāuis fuerit in.l.nature nō °tñ
tūc p° fuit institutū nisi inquātū ē reme-
dium cōcupiscentie.ī statu.n.innocētie fu
erat p° institutū inquātū erat in officium
ut habetur ge.2°.quāuis in.l. nature fue-
rūt v̄tutes.penitētie nō tñ ꝓprie loquēdo
fuit penitētie sac̄m ut patebit cū agetur
inferius de penitētia.quāuis etiā in.l. na
ture fuerit sacerdotiū nō tñ ꝓprie fuit ibi
ordinis sac̄m.lz.n.fuerit potestas a deo
ad offerēdū aliqd ī significatōe rei sacre.
nō tñ erat distincta a seculari ptāte.v̄ñ et
hētur ge.4°.¶Melchisedech rex salē sacer
dos erat dei sūmi ut dicit glo.qō aūt he
brei oēs ꝑmogenitos a noe usq; ad aaron
pōtifices fuisse.dicit etiā glo.sup illō ge.
27°.¶Vestibus esau ualde bonis qō tradūt
hebrei ꝑmogenitos functos officio sacer-
dotū.et habuisse uestimētū sacerdotale q°
induti uictimas offerebāt añq; aaron eli-
geretur in sacerdotē ñ inuenīt ēt q; ō dñi
mādato ad hoc ꝓsecrētur p aliqō sensibi-
le signū q̄uis ēt circūcisio instituta fuerit
añ.l.scriptaz.tñ magis ptinebat ad sacra
.l.scripte q̄z.l.nature iq̄stū fuit quedā dis
positio ad suscipiēdū.l.scriptā et ad disti-
ctionē populi cui.l.erat dāda.v̄ñ hu° li°.ō
sac̄.pte.i4^a.c.3°.¶Per sacra circūcisiōis fa
cta ē quedā ꝑparatio ad suscipiēdū.l.et in
fra.e.c.antiquus ille pplus p^m p circūcisi
onē significatus ē postea p.l. informatus
¶Unctio ēt lapidis quē unxit iacob de quo
hētur ge.28°.quāuis fuerit in tpre.l.natu
re ⁊ fuerit figura cōsecrātiōis altaris uel ec
clesie nō tñ fuit sac̄m mō supius dicto. ⁊
licet ꝓbabile sit q; iacob illud fecerit inspi
ratiōe diuina.nō tñ de^o hoc instituit p il-
lo tpre hoībus obseruādū ⁊ frequētāduz.
¶Quauis ēt diluuiū baptismū ꝓfiguraue-
rit ꝑm sniaz beati pe.i^a.c.s.c.3°. ¶Et dam.
li°.4°.c.p°.nō dz numerari inter sacra.l.
nature accipiēdo sac̄m mō supius dicto.
qa q̄uis significauerit rē sactā nō tñ fuit
a deo institutū tāq; p hoies mīstrādum et
ab eis frequētādū. ¶Imolatio ēt arietis p
isaac de qua ge.22°.quāuis imolatōne xpi
significauerit.tñ loquēdo de sac̄o mō p-
dicto.sac̄m nō fuit.qa ⁊ si deo inspirante
factū fuit ad significādū rem sacrā tñ tūc
deus nō instituit q; extūc hoīes sic faceret
⁊ frequētarēt.¶Oblatio ēt ꝑmittaz sub ob
lationibus ꝓphēsa ē.¶Si aūt extēdatur no-
mē sac̄i ad oīe signū rei sacre gñeraliter
sic in.l.nature plura fuerunt sacra q̄; illa
tria supius denoīata.quoz p decimatione
significabatur peccōz rmissio.p sacrificia
carnis mortificatio.p oblatōez boni opis
exhibitio.per sacrificia etiā q cōsistebāt in
imolatione aialiū pfigurabat xpi futura
passio et significabat q; ille cui offerebat
dñs erat uite ⁊ mortis.¶predcā aūt sacra
a deo fuerūt instituta.¶Ñ hu°.p° li°.ō sa
cra.pte.ii^a.c.4°.¶Probabile ē hoīez ad hec
exercēda a principio a deo instructū ⁊ eru-
ditū fuisse.in quo patet ēt qñ fuerūt insti-
tuta quia q̄i statī post lapsū qō notat hu°
in v̄bis ꝓpositis cū.dicit a principio .mo-
dus. ēt quo deus illa instituit fuit inspirā
do hoībus q; ī sac̄is talibus se exerceret
¶Ñ hu°.ubi pus.¶Cōuīcim^r q; deus hoīez
a prin° ad hec exercēda ꝟsū erudiuit. ¶A-
dultis aūt ꝑdicta sacra neccia fuer aliquo
mō ⁊ aliq° mō nō.sic.n.mō nō ē nobis ne-
cessaria ad salutē nr̄e fidei ꝓfessio in aliq°
signo sensibili ꝑ quolibz tpre ⁊ ī quolibz
casu.necessariū tñ ē loco ⁊ tpe.sic dico ali
quo mō a silī.qō ñ erat de neccitate ad sa-
lutē in.l.ue.q; homies exercitarēt se ī aliq
bus sacris.q̄uis essz eis exercitatio utilis
et meritoria.v̄ñ hu° p° li° de sac̄.pte. ii^a.c.
3°.neqz.n.estimādum ē illa ꝓma naturalis
.l.sacra siue decias siue sacrificia siue ob-
lationes ita hoī ex neccitate indicta ut qui
ea nō execut° fuissz reatū ꝑuaricatiōis in
curreret quēadmodū ille q fidelit coleret
meritū deuotionis sue inuenīret.v̄ñ cū ali
qō ꝑdictoz sacroz in remissiōe originalis

peccati siue p paulo siue p adulto adhibebatur non illius sacri virtute sed fidei a peccato mūdabātur. tñ loco et tpe erat eis necessariū ad salutē suā fidē in aliqbus signis sēsibilibus exterius pfiteri. ⁊ sic pōt intelligi uerbū gre. qō adducit mgr̄ i lra. Predicta aūt cōfessio fiebat p oblones sacrificia et decimationes. qa p oblatōes significabatur deus oium creatoꝛ. per sacrificia redēptoꝛ. per decimatiōes remuneratoꝛ. In hoc .n. qō homo sibi r̄tinebat. 9. partes ⁊ decimā q̄ pfectōem significat offerebat deo significabat in se impfectōnē esse et in deo perfectionem. et perfectionem a deo expectari debere.

Consequenter queritur de. 6°. pricipali. Et circa ip° q̄rūtur. 4 ⁊ p° utꝛ cōueniēs fuit circūcisionis institutio. ⁊ 2°. utrū cōueniēs fuerit modi celebrandi circūcisiōis ordinatō. ⁊ 3° utꝛ suscipiēti circūcisionē cōferret gr̄az circūcisio. ⁊ 4° utꝛ cōueniēs fuerit circūcisionis cessatio seu euacuatio.

Primo ostendo q. nō fuerit cōueniens circūcisionis īstitutio. qa ut tactū ē li°. 2°. pccō originali nō debetur pena sensibilis. sed i circūcisiōe ē pena sensibilis. g° nō fuit cōueniēs instituī remedium ō originale qō haberet annexā sensibilē penā. ⁊ Itē q̄sto medicina ē facilioꝛ tāto est melioꝛ. sz facilioꝛ erat medicina i. l. nature ō pccm originale q̄z circūcisio g° melioꝛ. nō fuit g° cōueniēs circūcisionē instituere p r̄medio dimisso. ⁊ Cōtra ge. 17°. Deus instituit circūcisionē. sz oīs institutō facta a deo cōueniēs ē. g° cōueniēs fuit circūcisionis institutō ⁊ R̄ndeo q. cōueniēs fuit institutō circūcisionis rōne morbi contra quē instituta fuit circūcisio. et rōe tēporis in quo instituta fuit. ⁊ rōe psone cui p° data fuit. morbus .n. ō quē instituta fuit circūcisio erat peccatū originale qō expsse repūtabat circūcisio. ⁊ quātū ad cām et pcessum ⁊ effectū. Cōtrahitur .n. pccm originale p ppagatiōez libidinosam quaz cām circūcisio repūtabat rōe membri i quo fiebat qō deseruit vtuti gñeratiue. pcessus aūt fuit circularis quia p° psona corrūpit naturā deinde natura psonā quē pcessuz repūtabat circūcisio p circularē pellicule incisionē. effectus ē supabundātia cōcupiscētie quā repūtabat supfluitas pellis que remouebat p circūcisionē. Et qa illa pell' ab illo mbro sepabat. iō ñ tm cā ⁊ pcessus ⁊ effectus originalis pccī sz ēt eius deletō p circūcisionē significabatur. eius. etiā institutione temporis cōueniēs fuit. erat .n. q̄dā dispositio ad suscipiēdū. l. ad distinguēdū pp̄. cui dāda erat. l. ab alijs populꝰ et iō añq̄z. l. daretur debuit īstitui. ⁊ fuit ēt instituta ad significādū pp̄ ⁊ ab alijs populis distinguēdū q essz deo pplus peculariꝰ et suo cultu spāliter mācipādus. ⁊ ideo cōueniēs fuit ut īstitueretur tpre abrae. q spāliꝰ post diluuiū se diuino cultu mācipauit. vñ exiuit de terra sua et de cognatione ut se ab infidelibus separet ut hētur ge. 12°. a quo erat descēsurus populus qui .l. scriptā erat suscepturus. ⁊ de cuius genere nasciturus erat sanctus sctōz ⁊ Ex p dictis pz q. cōueniētius fuit dari circūsionē abrae q̄z alij psone. qa nō instituebatur circūcisio p se nisi p populo q. l. erat suscepturꝰ. ⁊ diuino cultu spāliter mācipādus cuiꝰ ꝓmus pr̄ se notabiliter ⁊ spāliter ab infidelibus distinguēs et sepans fuit abraam de quo dr̄ ad ro. 4°. signū accepit circūcisiōis signaculū iustitie fidei que ē i p̄putio ut sit pr̄ oīum credentiū. p accñs tñ ualuit multis alijs inquātū trāstulerūt se multi ad ritū eoꝛ. ⁊ Ad pm̄ i oppm̄ cū dicit q. peccato originali nō debetur pena sensibilis ꝛc. dico q. nō ē uez de pena tprali que ē utilis ad salutē sz de eterna q̄ ad salutē ē inutilis. ⁊ Ad 2m̄ cū dr̄ q. quāto medicina ē facilioꝛ tāto melioꝛ ꝛc. dico. q. uerū ē ceteris paribus. quāuis aūt medicina in. l. nature ō originale essz facilioꝛ circūcisiōe nō tñ ita distincte notificabat cōditōnes illius morbi sicut circūcisio. vñ q̄uis circūcisio fuerit difficilioꝛ tñ fuit utilioꝛ.

Secundo quer̄itur utꝛ ꝓueniēs fuerit mōi celebrādi circūcisiōz ordiatō. Et vr̄ q. ñ. qa ut hēt iosue 5°. pplus q natꝰ ē i deserto p. 40. ānos i itinere latissime solitudinis incircūcisus fuit et postea circuncisi sunt a iosue in galgala

sed illa dilatio circūcisiōis non legitur eis imputata fuisse in peccatū. g° nō fuit cōueniens ordinatio q; fieret circūcisio die: 8°. quia trāsgressio cōueniētis ordinationis peccatū ē. ¶ Item institutione circūcisionis nō mādauit dñs eā fieri cū aliquo determinato instrumēto. ergo ordinatio modi celebrādi circūcisionē cū cultro lapideo ñ fuit cōueniēs. sz magis vr fuisse adinuētō ¶ Cōtra modū celebrādi circūcisionē q̄stū ad mēbrū 7 quātū ad diē deus ordinauit. ut hētur ge. 17°. ut hētur etiā iosue. 5°. Dixit dñs ad iosue. Fac tibi cultros lapideos et circūcide fo filios israel. cuz g° qcqd ordinatur a deo sit conueniēs. cōuenies fuit modus celebrādi circūcisionē. 7 quātū ad mēbrū. et quātū ad diē. et quātū ad instrumētū. ¶ Rñdeo q; cōueniēs fuit ordinatio modi celebrādi circūcisiōis. cōueniēs enī fuit q; celebraret ī mēbro deseruiēti gñeratiue ut pz p rōes dictas in pcedēti qōe 7 ēt in signū debilitatiōis cōcupiscentie et in detestationē sacrōz ueneris 7 priapi in quibus illa ps corpis honorabatur ¶ Cōueniēter ēt fuit ordinatū ut fieret die. 8a. quia ante puer erat nimis tenellus. 7 ex hō nimis grauiter ledi potuisset. Ne aūt pentes quoz amor p processum tpris crescit ad filios subtraherēt filios circūcisioni cōpatientes eis ppter acumen doloris. qđ erat in circūcisione noluit de⁹ q; ultra diē. 8m. differrētur nisi dispēsatiue 7 ī casu necessitatis. fuit etiā ad hō rō mystica quā tāgit hu°. p° li°. de sacris pte. 12a. c. 2°. dicēs. Octenarius in sac scriptura alī tpus resurrectionis significat qđ post pñtē q̄ septez diebus currit vitā sequitur alī tps gre in quo q̄i post sabbatuz legitur. eterna bona deo seruientibus pmittūtur. merito igitur circūcisio iussa ē fieri octaua die ut oñderetur q; ī tpre gre corda circūcidēda erāt per emūdationē iniquitatis. 7 ī tpre resurrectionis corpa p depositōnē corruptōis. 7 hāc rōnē sentētialiter vr tāgere mgr in lra. eā aūt fieri cū cultro petrino necessariū nō fuit neq; quātū ad obligationē pcepti. neq; quātū ad efficaciā sacri nisi alī ī casu spāli ad significādū q; p petraz xpm omnis abscinderetur ab electis corruptō. ut. n. dicit hu° p° li° de sacris pte. 12a. c. 2°. Vultellus đ petra fact xpm significabat. de quo dicit aplus pa ad cor. 10. petra erat xpus. ¶ Ad pm in oppositū đđ q; cum illis quos circūcidit iosue in galgala fuit dispēsatū inspiratione diuina duplici de causa ut teneretur circūcidi in deserto. s. quia ut habetur numeroz. 9°. quādo nubes eleuabatur de tabernaculo debebāt pficisci. et quādo nō psciebāt futurā eleuationē nubis 7 nō potuissent sine nimio grauamine pficisci. quādo de nouo essent circūcisi. iō dispensatū fuit cū eis ut nō teneretur circūcidi in deserto. et ēt quia dū erāt in deserto in quo alii nō habitabāt cum eis sufficienter erāt ab alijs populis distincti. qđ autē dictū est dilatione circūcisionis non fuisse eis imputatā in peccatū referēduz ē ad illos qui hoc ex. l. cōceptū nō fecerūt sicut accipi pōt ex glo. aug. ibidē ¶ Ex dcis in corpe qōnis patet quid dici debeat ad 2m. utz aūt in aliquo casu liceret pūenire diē. 8m. 7 quare mulieres nō circūcidebantur in expositiōe lre declarabitur. ¶ Ar. ad ptē aliā ppter hoc qđ dicitur in allegata auctoritate. circuncide fo filios israel expositiōe indiget. quia hoc nō refertur ad eādē psonā sz ad eūdē populū in quo quidam erāt circūcisi. et quidam non. sicut potest accipi ex glosa ibidem.

Tertio queritur

utz suscipiēti circūcisiōez oferat circuncisio grāz. Et vr q; nō. Glo. sup illō ad ro. 4°. Et signū accepit circūcisionis signaculū iustitie fidei. Et hētur in lra huius di. .c penl. in circūcisione peccata remittebāntur. sz nec grā ad bñ opandū p eā pstabatur nec virtutes dabātur uel augebantur. ¶ Itē circūcisio nō conferebat nisi qđ significabat. sed ñ significabat nisi pcī remissionē. ergo ita p eā pcm remittebat q; grā nō cōferebatur ¶ Itē glo. math. 3°. sup illō uerbū Jo. ad xpm. Ego a te debeo baptizari dicit. i. a pcō originali mundari. sed Jo. fuerat circūcisus. ergo p circūcisionem peccatū originale nō tollebatur. ergo nec per eam gratia conferebatur. qa grā simul nō pōt stare in aia cū originali peccato. ¶ Cōtra mgr ī lra huius di. c. 4° et habetur đ osec. di. 4a Ex q°. Et supū ē ab

aug.li.2°.de nuptijs.et concupiscentia ad ualiū comitē lōge ani mediū.ex quo institutа fuit circūcisio in populo dei ad purgationē ualebat magnis ꝛ puulis originalis ueterisqꝫ peccati.sicut baptismꝰ ex illo cepit ualere ad innouationeꝫ hois ex quo institutus ē. sed p bapꝰ nō tm remittitur culpa sed ēt cōfertur gr̄a.ergo in circūcisione gr̄a cōferebatur.¶Itē illud qđ ē inforꝫ male in peccato opponit gr̄e. sicut ꝓuatō habitui.ꝛ sicut tenebra lumini.Sꝫ ipossibile ē auferri ꝓuationē nisi restituatur habitus.ꝛ tenebrā nisi p lumē. ergo p circūcisionē peccatuꝫ originale aufertur qa alʒ fuisset medicina inutilis seqtur q̄ p eaꝫ gr̄a cōferebatur¶Ñideo q̄ p circūcisionē nō tm tollebatur peccatū originale sed ēt cōferebatur gr̄a.caracter tm in aīa nō imprimebatur.qđ aūt p eā tolleretur originale peccatū pꝫ p auctoritatē ad hoc allegatā et p hoc q̄ tollēdū fuit a deo ſpeāliter ad ip̄m instituta.qa tm unū peccatuꝫ mortale sine alio tolli nō pōt. ideo si ille q̄ p circūcisionē a peccato originali mūdabatur cōmiserat aliq̄ peccata mortalia ab illis etiā mūdabatur.nō tamē sicut modo fit p baptismū.qa illa peccata actualia nō tollebātur p circūcisionē quātū ad penā tp̄ralē peccato debitā. sꝫ tm quātū ad culpā.p baptismū aūt tollūtur quātuꝫ ad utrūqꝫ.voluerūt tm aliqui defedere q̄ p eā gr̄a ñ cōferebatur.cuius opinionis vr̄ mgr̄ f.nisi se saltē ꝑm v̄boꝝ suoꝝ apparētiam.Pro q̄ opinione sic pōt argui.Peccatū originale est formaliter carētia debite iustitie originalis ꝑm sentētiā.Anſ.in li°.đ cōcep. vir. nō lōge ante finē.sed deus poterat dimittere homini illō debitū nihil cōferēdo sibi sicut creditor pōt remittere suo debitori dbitū nihil aliud ꝛferēdo sibi.gº p circūcisioēꝫ poterat a deo peccatū originale r̄mitti absqꝫ hoc q̄ gr̄a ꝛferret.sed nullus ponit gr̄am p circūcisionē fuisse datā nisi pp remissionē originalis.Sꝫ hec opinio ē irrationalis.qa aīa de imūda non pōt fieri mūda nisi p aliquā mutationē.nō p mutationē dei.ergo p mutationē factā i ea. sed si deus sine collatione alicuius dōi remisisset aīe debitū habēdi originalē iustitiaꝫ p hoc non fuisset aliqua mutatio facta in aīa sꝫ aliquid absolutū.gº nec ꝑm aliquaꝫ relationē.qa in relatione nō ē mutatio p se ꝛ imediate.ut hētur.5°. phi.gº nō poterat a peccato originali mūdari nisi recipiendo gr̄am.¶Dō gº q̄ p circūcisionē ꝛferebatur gr̄a gratū faciēs.qa aliter si circūcisus fuisset mortuus stati post circūcisionē aut fuisset dānatus sine omni peccato qđ absurdū ē.aut sine gr̄a dignꝰ fuisꝫ vita eterna.qđ eē nō pōt.magis tm p se ordinabat ad peccati remissionē q̄ ad gratie collationē.Per eā.n.gr̄a nō cōferebatur ex ui sacrī nisi quia aliter cāre nō poterat deletionē originalis peccati.¶Dō aūt nō imprimeret caracterē nisi i carne rationale fuit.qa caracter imprimitur ad distinguēduꝫ statū fidei.statꝰ aūt fidei i illo populo erat q̄ p successionē generis. pauci.n.alij q̄ illi q descēderūt de abraā per isaac ꝛ iacob erāt fideles cōpatiue loquēdo.ꝛ iō cōueniētius erat in illis distingui statū fidei p caracterē carnalē q̄ p spūalē.circūcisionē aūt nō imp̄ssisse caracterē i aīa ꝓbatur p hoc.qa circūcisi ueniētes ad fidē xp̄i baptizabātur.nec tm duos caracteres dicūtur habuisse. et tm caracterem in bapº recipiebāt.¶Ad pm in oppm dō.q. v̄bū mgr̄i ad hoc ut hēat ueritatē sic dꝫ intelli q̄ circūcisio pº ꝛ p se nō ordiabat ad ꝛferēdā gr̄ā.nec p eā ita plene ꝛferebatur sic i bapº.¶Ad 2m dō.q. circūcisio q̄uis pº ꝛ exp̄ssius significaret peccati originalis deletōeꝫ. tm ex ōnti significabat gr̄e receptōeꝫ sine q̄ pcm̄ deleri nō poterat.¶Ad 3m dō q̄ p circūcisionē nō aperiebat ianua padisi.ꝛ qa clausa fuerat p peccatū ꝓmoꝝ pentū a q̄bus deriuatum ē originale peccatū.iō illius ianue apitō dicta ē i illa glo.ab originali peccato mūdatō.que apertio futura erat p christi passionem.

QUartoquerítur utꝝ ꝓuenies fuerit circūcisiōis cessatō seu euacuatō.Et uī q̄ ñ qa hēt ge.17°.Data fuit i feudū sēp̄ternū.Itē si debuissꝫ cessar cessassꝫ pº xp̄i passionē.cessasset ēt et alia legalia sacra cū circūcisio essꝫ p̄cipalius sacrm̄ iter alia cū conferret gratiā ꝛ alia non sed ut habetur act. 16.paulus circuncidit Thimotheum.Et.2i°.q̄ purificatus

ꝑm.l. intrauit tēplū purificatio ēt manet
uſq; nūc.ergo videt q; nec circūciſio nec
alia ſacra legalia ceſſare debuerūt.⁊ Jtē
p̄ceptū manet quouſq; ſit reuocatū. Sed
nō legimus q; de⁹ p̄ceptū de obſeruatiōe
legali reuocauerit imo q; uenerit implere
.l.math.5°.ergo adhuc manet p̄ceptū de
obſeruatōe omniū legaliū.⁊ Cōtra Gal.
.5°.Si circūcidamini Chriſt⁹ vobis nihil
ꝓderit.⁊Jtē Hebr.5°.trāſlato ſacerdotō
neceſſe ē ut ꝛ.l.trāſlatō fiat.Sz ī Chriſto
fuit trāſlatū ſacerdotiū legale.g⁹. l.uetus
trāſferri debuit in nouū.et ſi ſic.cōueniēs
fuit circūciſionē ceſſare.⁊Jtē act.15°.dixit
Petrus ꝺ aliquos qui uolebāt legalia cuz
euāg⁹ debere ſeruari. Quid tentatis deuz
imponere iugū ſup ceruicē diſcipulorū qđ
neq; nos neq; pres nr̄i portare potuim⁹?
Sz p gr̄am dñi noſtri Jeſu xp̄i credimus
ſaluari quēadmodū ꝛ illi.ergo nō tm̄ cir
cūciſionis ſed ēt alioꝝ legaliū ceſſatio cō
ueniēs fuit.⁊Ad declaratōez huius qōis
primo declarandū ē quar̄ cōueniēs fuit
ceſſatio circūciſionis.⁊2° q̄re ceſſatio ali
oꝝ legaliū.⁊3° quo tēpore ceſſauerunt.
⁊Quātū ad p̄mū ſciēdū eſt q; conueniēs
fuit circūciſiōis ceſſatio.qa ſic dicit Apl's
p° ad Coꝛ.13° cū aūt uenerit qđ pfectū eſt
euacuabitur qđ ex pte ē.ſed baptiſmus ē
medicina pfectioꝛ q̄z circūciſio quātū ad
ſignificationē ꝛ quātū ad gr̄e collationez
ꝛ etiā quātū ad ampliorē ſui extēſionem.
ſignificat.n.ſanationez morbi expreſſius.ꝛ
cōfert gr̄am abundātius.ꝛ ē ēt ſacr̄m cō
munius.qa ſibi nō ꝓpat nec ſexū nec gē
tē.Un̄ apl's Gal.3°.quicūq;.n.ī Chriſto
baptizati eſtis Chriſtū induiſtis.nō ē iu
deus neq; grecus.nō eſt ſer⁹ neq; liber.
nō ē maſculus neq; femina oēs vos unuz
eſtis in Chriſto Jeſu.⁊Quātū ad 2m ſciē
dū q; alioꝝ etiā legaliū cōueniēs fuit ceſ
ſatio.ꝛ ꝓpter eoꝝ ſignificationē ꝛ impfe
ctionē.ꝛ humani gn̄is eruditionē plenio
rē.⁊ Inſtituta.n. fuerūt ad ſignificādum
futurā gr̄am noui teſtamenti. que poſtq;
aduenit talis p̄figuratio ceſſare debuit.
quia nō ꝺuenit q; res ſignificetur futura
q̄ p̄ns ē. ꝛ hāc rōnez alio mō tāgit Apl's
ad Hebr.io.cū dicit Umbrā habēs. l.bo
noꝝ futuroꝝ ꝛc̄. Jmpfecta ēt erūt qa gra
tiam quā ſignificabāt nō cōferebant. ꝛ iō
eoꝝ obſeruatio cōueniēter fuit mutata in
obſeruationē ſacroꝝ euāgelice.l.que gra
tiā cōferūt nō tm̄ ſignificat. Un̄ apl's ad
Hebr.7°. Reprobatio qdē fit p̄cedentis
mādati ꝓpter firmitate eius.qa ēt gen⁹
hamanū tepore.l.date paz erat eruditū.
Un̄ ꝓ illo tepore puulis cōpabatur.Gal.
4°.poſtea p ꝓceſſū tp̄ris in aduentu xp̄i
erat plenius eruditū.ꝛ iō.l.ſcripta q̄ fue
rat ſicut pedagogus puuloꝝ.Gal.3°. mu
tari debuit ī.l.q uenies eſſet ſtatui pleni
us eruditorum.Un̄ ap'lus Gal.4°.nos ꝛ
cū eſſemus paruuli ſub elis mūdi eram⁹
ſeruientes.at ubi venit plenitudo tp̄ris ꝛc̄.
⁊Quātū ad 3m ſciēdū q; uſq; ad paſſio
nē Chriſti legalia vtute ſuā habuerūt ꝛ
ſeruari debuerūt.ſed in paſſione Chriſti
vim ſuā amiſerūt.cui atteſtatur qđ dicit
ſaluator.iminēte pūcto mortis ſue ut ha
betur Jo.19°. Cōſumatū ē.tūc poſt paſſio
nē añ tp̄s diuulgati euāgelij licitū fuit il
lis qui de iudeis cōuertebātur ad fidem
ſeruare legalia nō ſpē ponēdo in eis. ſed
ad uitādū ſcādalū ꝛ ut lex cū honore de
duceret ad cumulū ne q̄ſi ac ſi ſemp fuiſ
ſent mala videretur repudiari. poſt tp̄us
uero diuulgati euāgelij nulli fuit licitum
illa legalia obſeruare.⁊Ad p̄m ī opp⁹ vō.
q; circūciſio dr̄ data fuiſſe in fedus ſempi
ternū rōne rei quā ſignificat.ꝛ q̄ eis ſuc
cedit ſicut fides pōt dici ſemp manēr rōe
viſionis q̄ ſibi ſuccedit in p̄ria.⁊Ad 2m.
vō.q; paulus circūcidit Thimo.ꝛ purifi
catus ꝑm.l.intrauit tēplū.nō qa tūc circū
ciſio ꝛ illa purificatio aliquā vim habe
rēt.ſz hoc fecit ad uitādū ſcādalū iudeoꝝ
qđ ſibi facere licuit.qa nōdū erat euāge
liū diuulgatuz .maxime qa Thimotheus
erat de matre iudea. Unde Tittū qa ſim
pliciter erat gētilis circūcidere noluit ut
in circūciſione Thimothei oñderet ſacr̄a
legalia nō tāq̄z ſacrilega debere dānari ꝛ
in hoc q; Tittū circūcidere noluit oñde
ret ea nō tanq̄z nccia debere appeti.ꝛ hec
accipi p̄nt ex ſētētia glo. ſup illō ad Gal.
2°.neq; ad horā ceſſimus ſubiectioni. vō
ēt q; purificatō remanet qa ꝑm ſe ē aliqd
cōueniēs ad cultū dei ꝓ omni tp̄re.qa ſa
tis apte ſignificat deuotōnē ad deuz que

semp habēda est.¶ Ad 3m dō q̄ dñs fcō necessitatē obseruādi legalia reuocauit: ex hibēs illam ueritatē quā ꝑus ī figura pre ceperat obſuādā. q̄ autem apli post xp̄i passionē ꝓhibuerūt gētibus abstiner a sof focato nō fuit nisi ad tēpus ad uitādum scādalum illoꝝ qui de iudeis ouertebātur ad fidem qui ꝓpter dissuetudinē talia ab homiabant. sicut uidem⁹ q̄ si aliqs uult socialiter alij cōuenire abstinet ab his que alius abhomiatur. formicatōnē autē ꝓhibuerūt sicut p se malū. illa. n. ꝓhibitō nō debuit cōputari inter legales. quia hic nō loqmur de legalibus nisi ꝑm q̄ a moralibus sūt distincta. moralia enī nullo tēpore cessāt debuerūt.

Circa litteram

Obseruantie cerimoniales hee sunt. quedam facta que ꝑm se non habēt ratōnem manifestā utilitatis ⁊ obseruātie sacrōꝝ legalū hac de cā cerimoiales dcē sūt. ⁊ potest hoc uocabulū dici a charis q̄ ē grā ⁊ mene q̄ est defcūs. q. defectum habentes gratie. eo q̄ eam nō cōferebāt. ul'a ceris. i. lumināribus que adhibebātur in solēnitatib⁹ iudeoꝝ. Ingnatōnem quā. l. mundat huⁱ⁹ ir̄gularitates introducte erāt ad ꝛuerētiā templi sine me⁹ deum uidebat. sin̄ me⁹. s. enigmatico: loquēdo de enigmate q̄ ex peccato cātum est. nō tn̄ de. l. cōi ui debat sine me⁹ speculi creature.¶ Duo sūt in q̄bus cōsistit sacr̄m. s. res ⁊ uerba. sub uerbis ꝓhendi debz intētō ꝓferentis. Pactū meū irritū fecit. s. in padiso terrestri ī Adam. Uel uult dicer̄ q̄ pactum de circūcisione nō est obſuādū in nō circūciso ingruēte necessitate mortis. añ 8m diez circūcidebāt. ⁊ q̄ hoc uer̄ sit vr̄. Hug⁹ p⁹ li⁹ de sac̄. pte. 12ª c. 2⁹. si qui sub. l. tp̄re suo sacr̄m circūcisionis nō ꝓcepissent ad salutem tamē remediū eis opatum est. si illud postmodū suscipiēdo ꝓpter neglīam correxerūt. 8⁹ pari rōne efficaciā suam poterat habeř ante diē 8m in cāu necessitatis.¶ Sz ō. Hug⁹ eo. ca. dicit q̄ illi qui ante 8m diē decederāt saluabātur in fide parētū. qa ante 8m diē nō debebāt circūcidi.¶ Ad cō cordiā istorū uidet mihi dō q̄ si añ 8m diez circūcidebāt ignuēte necessitate mortis q̄ circūcisio suum hēbat effectū. tamen si ipsū nō circūcidebāt timētes ne circūcidēdo morte accelerarēt pueri saluabāt ī fidē parētū. Unde nō est cōsentiēdū magr̄o ī hoc q̄ dicit huius di. ca. ult. q̄ tales peribāt sicut puuli qui mō moriūt añ bap⁹. noluit. n. deus puer̄ obligari ad circūcisionē añ 8m diez ꝓpter nimiā teneritudiē corporis eius. non est tn̄ silē de pueriendo ⁊ de supplēdo q̄d neglectū est.¶ Quicūq; enī trāgressus est preceptū reuerti debet ad illd implēdū q̄s citius pōt.¶ Si autem q̄ritur q̄re nō circūcidebātur mulier̄s. Respōdet Hug⁹. e. c. dicēs q̄ sac̄ scriptura p masculinū sexū aiam per mulierē uo carnem significare solet. ut oñdatur q̄ illa exterior circūcisio aīabus sāctificati onē cōtulit. sz carni nō abstulit corruptionem¶ Alia etiā ratō est qa mulieris mēbrū generatiue defuiēs nō ē aptū circūcisiōi sic uirile mēbr̄. Preterea corruptio nature p quā peccatū origiale cōtrahit̄ pricipalius fuit a uiro q̄s a mulier̄. ut. n. hītum est li⁹. 2⁹. si Adam nō peccasset etiaz postq̄s Eua peccauerat ꝓles eius peccatuz origiale nō cōtraxisset. Plura alia q̄ a liqui exponūt sup l̄ram uideis in q̄nibus exposita.

Dist. ii.

Tamad sacramenta. et cetera

Supius magr̄ determiauit de sacr̄is in generali ⁊ ō circūcisione in spāli. que fuit remediū cōtra peccatū origiale ī ue. l. hic ōtermiāt in spāli de sacr̄is. l. no. ⁊ diuidit uz ī duas ptes.¶ Prio determiāt quedā pambula ad ipsa sacra.¶ Secūdo de ipsis sacr̄is di. seq̄nti ibi. Post hec uidēd ē.¶ pa in. 2.¶ Primo ōtermiat ō q̄busdā pambulis ad sacra. l. no. cōiter.¶ 2⁹ de quodā pambulo ad sacr̄m baptismi spāliter. i. ō baptismo Jo. ibi Hūc uo. pa in. 2.¶ Primo ꝓmo poit nuerū sacrōꝝ ⁊ efficaciā in generali.¶ 2⁹ mouet q̄onem ⁊ solut de tēpore institutōis eoꝝ ibi. Si uo q̄ritur.¶ Et ista in. 2.¶ Primo mouet q̄oem ō tēpore īstitutōnis sacrōꝝ no. l.¶ 2⁹ oñdit quare fuit silis institutō cōiugij ⁊ alioꝝ ibi. Fuit

tñ.illa ps q̄ ibi icipit. Nūc uero diuidit in ptes tres. Prīo detminat ō bap°. Jo. ad baptismū xp̄i dr̄ia. 2° de eius effi/ cacia ibi. Ad qd g°. 3° de eius sufficiētia ibi. Hic cōsiderandū est.

Circa hanc distinctiōez q̄rēdū ē p̄ncipaliť ō duob° 1° de sacrām̄tis no.l.ī generali. 2° ō baptismo Jo. in spāli. Circa p̄mū q̄runtur q̄tuor: 1° utz oia sacra no.l. fuerint īstituta in rem° ɔtra aliquē defectū. 2° utz debue runt institui añ xp̄i passionē. 3° utz oia īstituta fuerūt a deo īmediate. 4° de eoz numero ꝛ ordine.

Primo oñdo q̄ nō oia sacra no.l. fuerūt īstituta in rem° cōtra aliquē defectū. qa mr̄imoniū fuit īstitutū in statu īnocētie ī quo null° erat defectus nec culpe nec pene. Itē ois defectus aut est pena aut culpa. sz nō fue rūt instituta ɔtra defectū pene. qa gratia q̄ datur in eis pene nō opponť. nec cōtra defectū culpe. qa exūtes in culpa saltem mortali nō debēt recipe sacra. g° nō fuerť ɔtra defectū instituta. Cōtra ꝓz Hu. li° p° de sacris pte 8ª. c. 12°. Sacra no.l. sunt medicamenta pfecta. sed oē medicamētū ē cōtra aliquē defectū institutū. g° omnia sacra contra aliquē defectū instituta sūt. Rñdeo illud q̄ ō ad alicui° pfcōez adhi/ betur quo ille nō indiguisset p̄m ordinem institutiōis sue nature adhibeť ei ɔtra ali quem defectū. sz sacra no.l. adhibētur ad hoīs pfcōem quibus tamē nō indiguisset si ꝓuasset ordinē īstitutiōis sue nature. g° adhibent ɔtra aliquē hoīs defectū culpe uel pene uel cōtra utrūq;. Si. n. homo re/ mansisset in statu nature integre ad eius impfectiōez nō r̄greretur nisi deus īfluēs ꝛ gr̄a ꝛ uirtutes ab ipo influxe. Ad p̄mū in oppo° ō q̄ mr̄imoniū in statu īnocen tie ꝑprie loquēdo ñ fuit sacr̄m nisi large uocādo sacr̄m signū rei sacre nec fuit īsti tutū in rem° sed tm̄ in offm̄. in no. aūt l. institutū ē in rem° cōtra defectū ɔcupiscē tie inq;tū excusat uirtutis gñatiue actuz q extra matrimoniū nō excusatur a pecca to mortali si fiat ex pleno uolūtatis ɔsēsu Ad 2° ō q̄ sacra nō tm̄ sūt in r̄mediū ɔtra pccm̄ ip̄m expellendo. sed illa q̄ null° debet recipere q̄ credit se nō hr̄e gr̄az sūt in remediū a pccō p̄seruando. cōtra etiam penā a pccō causatā sicut est ad malū p̄ni tas ꝛ ad bonū difficultas bñ sūt aliq̄ sa/ cramenta directe. quia gr̄a q̄ datur in eis minuit penā p̄dictā inq;tū illa pena ē dis/ ponens ad pccm̄ ꝛ ex pccō cāta.

Secundo queritur utrū sacra no.l. debuerūt īstitui ante xp̄i passi onez. Et uī q̄ sic. qa prudēs ꝛ fidelis me dicus statim adhibet infirmo utiliorē me dicinam. cū g° deus sit p̄udētissimus et fidelissimus medicus statim post hoīs la/ psū debuit sibi adhibeť utilissimā medici nam. extūc g° debuerūt īstitui sacra no. l. cū sit utilissima medicina. Item sacra no.l. cū cōferāt gr̄am stati debuerūt dari cū fuit tps plēitudis gr̄e. sz illud tps ince pit a natiuitate xp̄i p̄m aplm ad Gal. 4° g° extūc debuerūt sacra no.l īstitui. Cō tra effcūs nō ɔz p̄cedere cāz. sz uirtus sa/ cramētoz ē a passione xp̄i. g° nō debueť institui nisi post xp̄i passionē. Item sacra no.l. nō debuerūt īstitui q̄diu sacra ue. l. fuerūt ī suo uigore. sed usq; ad passiōez xp̄i tenebant iudei ad sacrorū legaliū ob seruatiōem de neccitate. g° sacra no.l. īsti tui nō debuerūt ante xp̄i passiōem Rñ deo q̄ sacra no.l. nō debuerūt īstitui añ xp̄i passionē. sicut. n. d. Hu. p° li° de sacris pte 8ª. c. penul. ex quo homo a statu pnie incorruptiōis lapsus in corpore p mortā/ litatē in aīa ꝑpter iniqtatem egrotare ce pit cōtinuo deus reparādo sacris suis me dicinam p̄parauit. que qdem ꝓut rō po/ stulabat ꝛ cā diūsis tp̄ribz ꝛ locis ad cu/ ratiōez illi° exhibuit aliq̄ añ. l. aliq̄ sub. l. aliq̄ sub gr̄a. cū. n. sacra. l. gr̄e sint pfcā īsti tui nō debuerūt ī. l. naťe neqz ī. l. scripta ꝛ ꝑpter statū morbi ꝛ īfirmi. a p̄n°. n. mor/ bi debēt dari rem̄ minus pfcā ꝛ īpfectu pfectiora. ꝛ in statu pfcissima. Et qa mor bus pccī circa illud tps quo xps p̄dicare ieep̄it uehemēter ꝓualuerat. ō tūc p° de buerūt īstitui sacra. l. gr̄e q̄ sūt pfcissima. h° ēt exigebat status īfirmi. p°. n. ꝓueniēs fuit ut p sacra. l. nature q̄ erāt ipfcissima respcū sequētiū manuducerent̄ homines

ad modū puulorū ad recognoscēdū defcūs sue ignorantie. ⁊ postea in tpe e.l.scripte tanq̄ puectores instruerent pfacra ī si/ gnificādo exp̄ssiora ad cognitiōez ifirmi tatis sue.ut sic desiderarēt medicinā illū nantem ꝺtra defcm ignorātie ⁊ foꝛtitudi nē ꝺtra uehemētiā ꝺcupiscentie.p xp̄i aūt p̄dicatiōez fuerūt multo plenius instructi de utroq3.⁊ iō tūc fuit tps istituēdi sacra no.l.q̄ cōferūt gr̄am illuiantē ꝺtra igno/ rantiā ⁊ rep̄mentē cōcupiscētiā. ¶Ad pmū in opp̄m ꝺō q⁹ statī a pn̄o mozbi deus ad/ hibuit utilissimā medicinā p ꝺpationē ad statū mozbi ⁊ infirmi oībus pēsatis. ¶Ad 2m ꝺō q⁹ plenitudo gr̄e incepit ī incarna tione.sz incepit infūdi in xp̄i bap̄o ⁊ p̄di/ catione.⁊ iō añ nō debuerūt istitui sacra. decuit.n.ut añ sacroꝝ istitutiōez eēt ppls instructus p xp̄i p̄dicatiōez.institui tū ꝺ/ buerūt añ xp̄i passionez. decens.n.fuit ut illa instrueret dū sil̄is erat uiator ⁊ ꝺpre hensor. ¶Ad pmū ad ptem aliā ꝺō q⁹ post q̄z iceꝑ p̄dicare iā erat passio.aliq̄ mō qī p̄sens pp eius ꝓpiquitatē ⁊ passuri p̄ntia litatem ⁊ assūptā penalitatez. ¶Ad 2m ꝺō q⁹ mat̄or ē falsa.ab institutiōe.n. sacroꝝ usq3 no.l.usq3 ad xp̄i passionē sil̄ ꝺcurrerūt sa cramenta legalia ⁊ euāgelica. oēs.n.res in suis cōfinijs aliquo mō sil̄itudinē hēnt.et iō qa illo tpe euangelica erat ī sui iudicio ⁊ legalia ꝓpe suū finem cōuenēs fuit ut ī modico tpe simul currerent.

Ertio queritur

utrū oīa sacra no.l.instituta fuerūt a deo imediate Et uī q⁹ nō.nō.n.iuenit q⁹ isti/ tuerit extremā unctiōez sz iacobus eā isti tuisse uī ut p3 p illō q⁹ dr̄ Ja.5°. Infirma tur aliquis ex uobis īducat p̄sbȳos ecclie ⁊ orent sup eū ungētes oleo in noie dn̄i. Item nō legit ubi instituerit ꝺfirmationē sz iuenit q⁹ apli instituerūt qꝺ p3 act. 8°. cum ꝺcit tūc ponebāt manus sup illos ⁊ accipiebāt spm̄ scm̄. ¶Cōtra q̄ ab hoie in stituūtur p hoiez possūt ꝺstitui. sz sacra p hominē nō possūt ꝺstitui.g° nec a puro hoie fuerūt instituta. ¶Itē ad.l.latoꝛē pti net ponere fūdamāta.l.8z sacra sūt fūda mēta.l.no.g° cū xp̄s fuit.l.latoꝛ oīa sacra l.no.instituit imediate. ¶Ad istā questionē ꝺixerūt aliq q̄dā sacra fuisse a xp̄o imedi ate istituta quedā mediātibus apl̄is sicut ꝺfirmatio ⁊ extrema unctio Qꝺ ꝺ extre ma unctiōe uī exp̄sse sentire mgr̄ ī lra ꝺi. 23ª c.2°.⁊ Hu°.li° 2°. de sac̄.pte 15ª.ca.2°. Alij ꝺcūt omnia a xp̄o imediate istituta fuisse qa cū ex sua institutiōe hēant ūtutē cōuenies fuit ea institui ab illo solo imedi ate a quo hūt scīficādi uirtutē q̄ eis ꝺrī nō potuit ab aliquo hoie puro. ¶Qui uł tenere hāc opinionē p̄ꝺt ꝺcere ad pmuz in opp̄m q⁹ legit xp̄m instituisse sacrm ex/ treme unctiōis ut hr̄ aMath.6°.in hoc q⁹ ꝺscipuli ungebāt oleo multos egros ⁊ sa nabant.⁊ nō ē ꝓbabile q⁹ hoc fecissēt nisi accepissent a xp̄o. Añ uerbū mgr̄i ⁊ uerbū Hu.q uidēt sentire ꝺtrariū ut allegatū ē in coꝛpe q̄onis exponi ꝺbēt ꝺ istitutōis pmulgatiōe uel ꝺ istitutiōis memoꝛatōe ¶Ad 2m ꝺō q⁹ legit xp̄m instituisse sacrm cōfirmatiōis ī hoc q⁹ scriptū ē aMath.io. q⁹ puulis sibi oblatis ut tāgeret eos īpo/ nebat manus ⁊ bñdicebat eos. Añ cū apli manus iponebāt utebāt sacro iā instituto Ubi aūt imediate instituerit sacrm penitē tie ꝺcet inferius ꝺi.22ª.

Qarto queri tur ꝺ

numero sacroꝝ no.l.⁊ eoꝝ ordie. R̄ndeo sacra sūt 7.⁊ mō ꝺbito oꝛdinata.sacra.n gr̄am cōferūt in rem⁹ cōtra defcūz.⁊ ī ad iutoriū ad bonū.⁊ iō eorū numerus sumi p̄ꝺt ⁊ ex parte ꝺfcūz ꝺtra quos sūt ⁊ ex pte boni qꝺ pmouet ⁊ ex pte gr̄e quā cō ferūt. ¶1° mō sic.duplex ē defcūs.s.culpa lis ⁊ penal̄.pm⁹ triplex.s.cl̄pe oꝛigialis ꝺ quā pncipal̄r ē bap⁹ ⁊ cl̄pa actual̄ mortal̄ ꝺtra quā ē p̄ñia.⁊ culpa uenialis ꝺt⁹ quaz ē extrema unctio. Defcūs penalis ē q̄ꝺru pliciter.s.ignoꝛātia in rōne cōtra quā est oꝛdo.inclinatio ad malignitatē ī uolūtate cōtra quā ē eucharistia.infirmitas in ira/ scibili cōtra quā ē cōfirmatio.ꝺcupiscētia in ꝺcupiscibili cōtra quā ē mr̄imoniū. ¶2° mō sic ad actū fidei adiuuat baptism⁹.ad actū spei ūctio extrema.ad actū caritatis eucharistia ad actū p̄udētie.oꝛdo ad ac/ tū foꝛtitudinis ꝺfirmatio ad actū iustitie pēitētia.ad actū tēpantie mr̄imoniū.⁊ sic septēnari⁹ sacroꝝ r̄ndet septēnario ūtutū

3° mō sic. Triplex ē actꝰ gratie. ſ. purgare pficere. illūiare. Unde Dio. 7°. c. angelice hierar. dicit qꝺ purgatio illumiatio ⁊ pfectio ē diuine ſcie aſſumptio qa ſcia eſt pgrāz. neceſſarius aūt ē triplex purgatōis actus. unꝰ reſpectu originalis pcci ad quē actū inſtitutus ē baptiſmus. alius reſpectu culpe actuaľ. ad quē actū ē pnia inſtituta. 3° reſpectu mali medio mō ſe hūtis qō ē cōcupiſcētia ad quē inſtitutū ē mrimoniū. Actus illūinatiōis ē duplex unus in uia pgram ad quē inſtitutus eſt ordo. aliꝰ i pria pgliam ad cuius imediatā diſpōez inſtituta ē unctio extrema.. Actus pfctiōis ē duplex. unus ad reſiſtendū terribili malo ad quē inſtituta eſt cōfirmatio. alius ad pficiendū in bonū ad quē inſtituta ē eucharistia. ⁊ Ordo pdcōꝝ ſacrōꝝ ſic pōt accipi. q̄uis. n. bonū cōe i intētiōe pponi debeat bono ſingularis pſone. ſm ſniam phi. 5° ethi. c. p°. uñ in uia gñatiōis prius ē bonū ſingularis pſone. ſicut priꝰ ē hō q̄z domꝰ ⁊ domus prior ciuitate. ⁊ ps generaliter poꝛ toto. ⁊ iō quo ad nos ſacra q̄ ptinent ad bonū pſone pordinant ordini ⁊ matrimonio q̄ ptinēt ad bonū cōe. ⁊ inter illa q̄ ptinent ad bonū pſone poꝛ ē baptiſmus. qa eſt ſacrm intrātiū. ultiꝰ ē extrema unctio quia eſt ſacrm exeūtiū. cōfirmatio eucharistie pnie sūt ſacra pgredientiū inter que poꝛ ē cōfirmatio. qa ē ad gre in bap° collate cōſuatiōem. 2° eucharistia qa ē ad gre cōſuate augmētationē. 3° ē pnia qa ē ad gre admiſſe recupatiōez. Inter ſacra q̄ ſūt ad bonū cōe pus ē ordo q̄z mrimoniū qa p ordinē mrimonij ſacrm diſpēſari dz

Onſequenter queritur de 2° pncipali. Et circa hoc querūt. 4. p°. utrū baptiſmus Jo. erat ſacrm. ⁊ 2° a quo fuit inſtitutus. ⁊ 3° utꝝ cōferebat gram. ⁊ 4° utrū illo baptiſmo baptizati remāſerꝫ obligati ad recipiēdū xpi baptiſmū.

Primo oſtendo qꝺ baptiſmus Jo. nō erat ſacrz. Aug. li° 5° de baptiſmo otra dōatiſtas longe añ medū dic qꝺ Jo. baptizabat bap° nō diu mā ſuro. ſz q̄tum ſatis eſſet ad parādū uiam dño. Sz pparatoꝛiū ad uiā dñi nō erat ſacramētū. ſed diſpoſitio ad ſuſceptiōez ſacramētoꝝ eius. g° baptiſmus Jo. non erat ſacrm. ⁊ Item glo. ſup illud Jo. 3°. erat Jo. baptizans. q̄ztū cathecumīs nō dū baptizatis pdeſt doctrina fidei tm̄ pfecit baptiſmus Jo. ante baptiſmū xpi. ſz pdcā doctrina nō ē ſacrm. g° baptiſmus Jo. ñ erat ſacrm. ⁊ Cōtra ſacrm ē ſacre rei ſignū. ſed baptiſmus Jo. erat ſacre rei ſignū. erat. n. ſignū baptiſmi xpi. qa erat uia ⁊ pparatō ad ipm̄. ut hētur in glo. ſup illud Jo. 3°. ⁊ baptizabāt. g° erat ſacrm. ⁊ Rñdeo qꝺ ſi extendamus nomē ſacri ad oē ſignū rei ſacrantis ſuſcipiētē. ſic baptiſmꝰ Jo. erat ſacramētū. qa expſſe repūtabat xpi baptiſmū. qui ē res ſacrās ſuſcipiētē. ſi aūt rſtrigamus nomē ſacri ad id qꝺ ē ſacre rei ſignū ⁊ cā. ſic nō erat ſacrm. qa nō oferebat gram ex ui ſacri ut in 3ª qōne oñdet. Uñ reſpectu baptiſmi xpi debet dici fuiſſe ſacramētale. qa fuit quedā diſpoſitio ⁊ ppatio ad. illꝰ baptiſmi ſuſceptōez. ⁊ p tanto pōt dici ptinuiſſe ad no. l. p reductionem. ⁊ Alꝰ ad ptē ſecūdā pcedit de ſacro ſm qꝺ extēdit ad oē ſignū rei ſacrātis. ⁊ Alia duo ad ptem pmā pcedūt de ſacro ſm qꝺ ē ſacre rei ſignū ⁊ cā.

Secundo queritur a q° Jo. baptiſmus fuit inſtitutus. Et uī qꝺ a deo. qa ille facit rem cuiꝰ auctoꝛitate fit. Uñ ille angelus q Moyſi loq̄bat in pſōa di dixit. Ego ſū deꝰ pris tui. Exo. 3° Sz Jo. baptizauit auctoritate xpi. Uñ ut hr̄ Jo. p° Johēs dicit. Qui miſit me baptizare in aquā ⁊c. g° xpūs Jo. baptiſmū inſtituit. ⁊ Item ut hr̄ Math. 21°. xpo querenti d baptiſmo Jo. utꝝ eſſet ex celo aut ex hoīb. g° nō fuit ab homine inſtitut. ⁊ Cōtra ſi nō fuiſſet inſtitutꝰ a Jo. ſz tm̄mō baptizaſſet auctoritate xpi nō debuiſſet dici baptiſmus Jo. qa baptiſmus quo ad auctoritatē xpi baptizabant eius diſcipuli. nō dicebat baptiſmꝰ alicuiꝰ diſcipuli. cū. g° ille baptiſmus ſpaliter diceret baptiſmus Jo. ab ipo inſtitutus fuit ⁊ Rñdeo qꝺ diuina inſtitutio alicuius rei duplex ē. quedā expſſe a deo. q̄dā occlta mediāte miſtro cui ſoli cōmittit poteſtas

instituendi. alij tñ pōt cōuenire ptās exequēdi uel cui soli cōmittit ptās instituēdi ⁊ exequēdi. ꝟ mō fuit īstitutus baptism⁹ xpi ab ipo xpo. ⁊ mō fuerūt instituta sacramēta legalia. de⁹. n. illa instituit p Moysen. sed īstitutoꝛ executō nō fuit soli Moysi omissa. plures. n. alij illa sacra mīstrauerūt. ꝫ mō fuit institutus baptismus Jo. a deo. auctoritate. n. dei Jo. illū baptismū instituit ⁊ sibi soli fuit executō reseruata. Unī institutio illius baptismi non fuit nisi ad tpus uite Jo. baptiste. ℟ ad⁹ ad partez ꝑmā nō plus ꝺcludūt nisi q⁹ baptism⁹ Jo. fuit institutus a deo. ⁊ hoc uerū ē. fuit tñ institutus mediāte Jo. tā q̄z singulari ministro ⁊ institutiōis ⁊ executiōis. ℟ Ad ar. ad ptem aliā dicēdū q⁹ q̄uis baptismus Jo. institut⁹ fuit a deo mō p̄dcō. tñ recte dictus est baptismus Jo. eo q⁹ ipe solus fuit mīster ꝑmarie īstitutiōis ⁊ executiōis illi⁹ baptismi. Et quia ab ipo erat totū qō in illo baptismo fiebat rone opis opati. qa sic p illū bap⁹ nihil interi⁹ ī aīa fiebat. sz baptism⁹ xpi quo baptizauerūt eius discipuli ñ fuit ipis mediātib⁹ a deo īstitut⁹. sz imediate a deo. nec ab ipsis erat interioꝛ opatio que p baptismū xpi in suscipiente fiebat.

Ertio queritur

utꝛ baptismus Jo. cōferebat gr̄am Et uī q⁹ sic. q̄z to sacra fuerūt. l. euāgelice ꝓpinqoꝛa tanto fuerūt magis accedētia ad pfectionē. Unī dignioꝛa fuerūt sacra. l. scripte q̄z. l. nature. Sed baptismus Jo. fuit ꝓpinquioꝛ. l. euāgelice q̄z circūcisio. cū g⁹ circūcisio gr̄az ꝺferret multo fortius baptism⁹ Jo. ℟ Itē Math. ꝟ⁹ dī q⁹ Jo. fuit baptizās in defto in remissionē pccoꝝ. sed remissio pccoꝝ nō ē nisi p gr̄am. g⁹ baptismus Jo. gr̄am ꝺferebat. ℟ Cōtra glo. sup illō Luce ꝫ. p̄dicās baptismū pnie dicit q⁹ Jo. dare nō potuit baptismū quo pccā soluerēt. Sz baptismo quo cōfertur gr̄a soluūt pccā. g⁹ baptismus Jo. gr̄am cōferre nō pot. ℟ Itē illo baptismo in quo xpus interi⁹ nō baptizat nō cōfert gr̄a. Sz talis erat baptismus Jo. Unī de ꝺsecra. di. 4ª. Aliud. ⁊ ē sūptū ab Aug⁹ sup Jo. tractatu. 5⁹. ꝟsus finē Si quos baptizauit Judas ñ sūt itez baptizati. ⁊ quos baptizauit Jo. iterū sūt baptizati. g⁹ in bap⁹ Jo. nō cōferebat gr̄a ℟ Rñdeo q⁹ tñ hūit baptismus Jo. de uirtute ⁊ nō plus q̄ntū sibi dare uoluit ꝓncipalis instituēs cā. institutus aūt fuit a deo sicut a ꝓncipali cā. ut ꝓz ex qōne p̄cedēti. tñ. g⁹ hūit de uirtute ⁊ nō plus q̄ntuz sibi dare uoluit. deus uoluit aūt sibi dare uirtutē gr̄am cōferēdi. nec caracterē ipmēdi. nō danda. n. ē ꝑpationi uirtus q̄ postea ē ī medicina futura. Baptismus aūt Jo. fuit q̄dā ꝑpatō ad bap⁹ xpi. ⁊ p ipsū fuit q̄dā assuefactio hominū ad baptismū xpi recipiendū. ⁊ iō nec caracterē iprimebat. nec gr̄am cōferebat. sz baptismū xpi significabat. ⁊ quo ad hoc erat aliquo mō sacrz. ⁊ ad eius susceptiōez ꝑpabat. ⁊ quo ad hoc erat sacrale. ⁊ erat maꝛia merendi quo ad illos qui ipm in fide ⁊ denotiōe suscipiebāt. Unī Math. ꝫ⁹. dicit. Ego qdē uōs baptizo in aqua in pniam. q aūt post me uēturus ē. ⁊ sequet. uos baptizabit ī spū scō ℟ Ad p⁹ in oppo⁹ dō q⁹ maioꝛē uirtutez habz de accessu ad pfcōnē q̄ntū ad exp̄ssionē significādi. ⁊ sic baptismus Jo. fuit p fectioꝛ q̄z circūcisio. exp̄ssius. n. q̄z circūcisio baptismū xpi significauit. unde si baptismus Jo. nō fuisset institutus nisi ad significādū baptismū xpi nō fuisz supflua eius mstitutio. eo q⁹ p ipm significabatur exp̄ssius baptismus xpi q̄z fuit significat⁹ in. l. ue. tñ ut uisū ē in coꝛpe qōnis nō fuit institutus cā significādi tñ. ℟ Ad ꝛ⁹ dō q⁹ ibi nō dī q⁹ Jo. eet baptizās in remissiōez pccoꝝ. sed q⁹ erat baptizans ⁊ p̄dicās baptismū pnie in remissionē pccoꝝ. i. baptismū xpi ī q⁹ erāt ꝛmittēda pccā. uñ glo. sr illud Luce ꝫ. p̄dicās baptismū pnie dicit. nō ait dās baptismū pnie. sed p̄dicās.

Arto queritur

utꝛ baptismo Jo. baptizati remāserꝛ obligati ad recipiendum baptismū xpi. ⁊ uī q⁹ nō. magr̄ in lr̄a huius dī. c. ultio. Qui spē nō posuerūt in baptismo Jo. ⁊ pꝛem. ⁊ fi. ⁊ spm scm credebāt. nō post baptizati fuerūt. sz ipositiōe manuū ab aplis super eos facta spiritū. s. acceperūt. ℟ Itē ī receptiōe sacramētoꝝ qō datur nō ē iterādū. sed si aliqd omittitur postea est supplēdū extra

de clerico per saltum promoto. cum ergo in baptismo Jo. daretur ablutio exterior non fuit iteranda. sed interior supplenda ⁊ Contra de consecra. di. 4. Aliud. ⁊ sūptū est ab Aug° super Jo. tractatu. 5°. uersus finem. Si quos baptizauit Judas nō iteruz sūt baptizati. Et quos baptizauit Jo. itez sūt baptizati. ⁊ Item Aug° 5°. lib° de baptismo contra donatistas longe ante mediuz. Dominus Jesus xp̄s tali baptismo mundat ecclesiam quo accepto nulluz alterū requiratur. Jo. autē tali baptismo p̄tingebat quo accepto eēt ēt baptismuz dominicū necessariū. ⁊ Respōdeo cū baptismus Jo. esset quedam preparatio ad baptismum xp̄i. sicut ad medicinam sanatiuam. ideo sicut accepta prepatione nihilominus est ifirmo necessaria medicia. sic illis qui baptismum Jo. susceperāt necessaria erat baptismi xp̄i susceptio. sicut bene ostendunt auctoritates allegate ad hanc partem. Ad primū in oppositū dicendū q̄ illa fuit opinio magistri que mō cōmuniter non tenetur. nec facit pro illa opinione illud quod habetur actuū. 8°. q̄ Petrus ⁊ Joannes non baptizauerūt illos qui in samaria receperant uerbū dei. sed tantūmodo imponebant manus sup illos ⁊ accipiebant spiritū sanctū. quia illi baptizati erant a Philippo in nomine Jesu xp̄i ut patet p̄ textū ibidem. expresse autē inuenitur actuū 19°. q̄ baptizatos baptismo Jo. Paul' baptizauit bap° xp̄i. ⁊ Ad 2m dō q̄ maior nō est uera de eis que in sacramēto ita cōnexa sūt q̄ neutrū sine alio cōmunicante possit effectū habere sacramenti. sic autem se habent in baptismo ablutio ⁊ forma uerboz. vnde si hodie aliquis abluerit puerū ⁊ die crastia diceret formaz uerborū non esset puer baptizat°. nisi iteraretur ablutio.

Circa litteram

Alia ad fmediū tm̄. sunt. ut cōiugiū. quod non est sic intelligendum. q̄ ibi non cōferatur gratia. sed quia gratia que ibi confertur principaliuſ ordinatur ad prefuandum a peccō ia cōmisso. Ex ipsius morte ⁊ passione uirtutem sortita sūt. boc expositus est in questionibus. Inter noue gratie sacramenta primū est. huius reddita est ratio in questionibus. Illi qui spem non imposuerunt ꝛc̄. Et hec fuit opinio magistri que modo cōmuniter non tenetur. Notiuuz autem magistri ad hoc ponendū fuit quia Jo. baptizabat in nomie uenturi. ut dicit magister huius di. ca. ultimo. Et ita Jo. implicite baptizabat in noie Jesu xp̄i.

Di. iii.

Post hoc uidendum est ꝛc̄. Superius determinauit mgr̄ de sacramentis in generali ⁊ de circūcisione in speciali ⁊ de quibusdam preambulis ad sacramenta no. l. hic determinat de sacramentis. no. l. in speciali. Et diuiditur in partes. 7. ⁊ Primo determiat de baptismo. ⁊ 2° d cōfirmatiōe. di. 7. ibi. Nūc de sacramēto cōfirmationis ⁊ 3° de sacramento eucharistie di. 8ª ibi. Post sacramētum ⁊ 4° de sacramento penitentie. di. 14ª ibi. Post hec de pēitētia. ⁊ 5° de sacramēto unctiōis extreme di. 23ª. ibi Pretermissa. ⁊ 6° de sacramento ordinis di. 24ª. ibi Nūc ad cōsiderationez. ⁊ 7°. de sacramēto matrimonij. di. 26ª ibi. Cū alia sacramēta ⁊ Prima diuidit in q̄tuor ⁊ Primo determinat de baptismo q̄tum ad ipm sacrm fm se. ⁊ 2° q̄tum ad suscipientē. di. sequēti ibi. Dicēdū est hoc ⁊ 3°. q̄tum ad ministros di. 5ª. ibi. Post hoc sciēdū ⁊ 4°. q̄tum ad usū baptizandi. di. 6ª. ibi. Nūc quibus liceat ꝛc̄. Prima in. 7. Primo determiat de baptismi quiditate oīdens ī qbus consistit. ⁊ 2° de baptismi forma ibi. Sed quod est. ⁊ 3° de institutiōe. ibi. De institutiōe. ⁊ 4°. de matria ibi. Celebrat aūt. ⁊ 5°. de baptizandi usu ibi De īmersiōe. ⁊ 6°. de euacuatione circūcisiōis ibi. Solet. ⁊ 7° de cā institutiōis baptismi. ibi. Cā uero. ⁊ 2ª istārū diuidit in ptes tres ⁊ 1° determinat d forma baptismi q̄tum ad oīe tpus. ⁊ 2°. de forma baptismi p̄ tpe p̄mittue ecclesie tm̄. ibi. Legitur tm̄ ⁊ 3° incidēter mouet ⁊ soluit quedā dubia circa formā uerborū. ibi Hic queritur. ⁊ Illa pars q̄ incipit De institutione. diuidit in. 2. 1° determinat de īstitutione baptismi fm opinionē alienam.

2° ꝑm opinionē ꝓpriā ibi. Si uero q̄reꝝ.

Circa hanc di. q̄reꝝ liter de quiq;. Primo de baptiſmi q̄dita te. 2° de eius forma. 3° de materia. 4° de vnitate. 5° de inſtitutiõe. Circa p̄m querũ tria. p° utꝛ baptiſmus ſit ablutio in aqua. 2° utꝛ ſit ablutio actiua uel paſſiua 3° utꝛ ſint cõuenientes baptiſmi diffinitiões.

Primo oſtendo q; baptiſmus nõ eſt ablutio in aqua. quia ablutio in aqua nõ ē aqua. ſed ſicut dicit Ihu° 2°. li° de ſacra. pte c. c. 2°. Baptiſm° eſt aqua diluendis crimibus ſcificata per uerbũ dei. g° baptiſm° nõ ē ablutio in aq̄. Itez totũ nõ ē ſua ps. ſed baptiſmus eſt totũ ad ablutiõem 7 úbũ. qa de eẽntia baptiſmi nõ eſt tm̃ ablutio. ſz etiã uerbuz. g° baptiſmus nõ ē ablutio in aqua. Item ſpes pãis 7 uini ſũt ip̄m ſacr̃z euchariſtie nõ uſus eaꝝ. g° a ſimili baptiſmus ē aqua nõ uſus eius. Cõtrariũ dicit mgr̃ in lr̃a huius di. c. p°. Item effcũs baptiſmi ē iteriorꝛ aie ablutio. Sz ablutio corpis exteriorꝛ exp̄ſſius repñtat iteriorẽ aie ablutiõez q̄s aqua. g° baptiſmus magis eſt ablutio in aqua q̄s aqua. Rñdeo de integritate baptiſmi tria ſũt. ſ. materia. 7 forma v̄borũ. 7 aliqualis vnio iſtorũ ad quã ocurrit intẽtio baptiſmi. materia duplex ē. ſ. r̃mota que ē aqua. 7 ꝓpinqua. ſ. ablutio in aq̄. qa aqua non ſignificat nec cãt iterioré ablutionẽ niſi ꝑm q; eſt abluẽs. 7 quia d̃ re artificiali ocuriẽti p̄dicaꝛ materia ꝓpinqua q̄s remota 7 baptiſmus ē q̄ſi qd artificiatũ. iõ ocuriẽtius dr̃ q; baptiſmus eſt ablutio in aqua q̄s q; baptiſmus ſit aqua abluens. Ad p̄m in oppm̃ dd q; q̄uis dici poſſit q; baptiſm° ſit aq̄ ſcificãs tamen cõueniẽtius dr̃ ablutio ī aqua rõe iã dcã. Ad 2m̃ dd q; ꝑz phi. 2° phi. Naꝛa artificiatorũ ē ex ꝑte materie. 7 iõ cõuenienter dr̃. lectus eſt lignũ. ſtatua eſt es7 a ſimili aliquo mõ cuz baptiſm° ſit qd artificiatũ p̄ot eius materia p̄dicari d̃ ec. Ad 3m̃ dd q; nõ ē ſil̃e. qa ſpes panis 7 vini imediate repñtant rem manẽtẽ quã cõtinent. ſ. ſpes panis. corpus xp̄i. 7 ſpes vini ſanguinem. corp° ãt xp̄i uel ſãguis nõ ē actio uel paſſio. Sz baptiſmus repñtat aie interiorem ablutionẽ q̄ ē aie paſſio q̄ exp̄ſſius repreſentaꝛ p corpis ablutionẽ q̄s p aquam abluentem.

Secundo quer̃itur utꝛ baptiſm° ſit ablutio actiua uꝛ paſſiua. Et uñ q; actiua. effcũs. n. eius ē aiaz mũdare. 7 hoc ē agere. Sz iterius agere magis repñtaꝛ p exteriorẽ ablutionẽ actuaz q̄s p paſſiuã. g° baptiſmus magis ē ablutio actiua q̄s paſſiua. Itẽ paſſio inq̄ſtũ paſſio nihil efficit. ſed p exteriorẽ ablutionem q̄ ē baptiſmus efficiꝛ ſcitas ī aia. g° baptiſmus nõ ē ip̄a ablutio paſſiua. ſed actua. Itẽ qcqd ē cã cãe. ē cã cãti. ſz ablutio actiua ē cã ablutiõis paſſiue. qa ſicut dicit auctor. 6. ꝓncipioꝝ. Paſſio ē effcũs illatõ q̄s actiõis. g° cã ē interioris ablutiõis mediate uel imediate. Sz ſiue ſic ſiue ſic ſacr̃m ē. Cõtra ablutio nõ bẽt rõnẽ ſacr̃i niſi ī q̄ſtũ p eã cãtur 7 ſignificaꝛ ablutio ir̃ior. qd ei nõ cõuenit niſi inq̄ſtũ ē ī abluto. ſed q̄ſtũ ē in abluto ē paſſio. g° ablutiõi non cõuenit rõ baptiſmi niſi inq̄ſtũ ē paſſio. Rñdeo q; ablutio exterior iq̄ſtũ ē ī abluto ē paſſio. inq̄ſtũ ē ab abluente eſt actio. ꝑz. n. phi. 3°. phi. Actio 7 paſſio radicãtur in vno motu. 7 ſupaddũt relones diuſas ſ. paſſio relationẽ ad illud in quo ē. 7 actõ relatõnẽ ad illud a quo illud ē. Sili modo dico de interiori ablutiõe. Eſt. n. paſſio iq̄ſtum ē in aia que abluiꝛ. 7 actio inq̄ſtũ eſt ab abluẽte. 7 repñtat exterior ablutio inq̄ſtũ ē actio interiorẽ iq̄ſtũ ē actio ir̃ioris. 7 ablutio exterior iquãtũ ē paſſio interiorẽ iquãtũ ē paſſio ir̃ioris. g° ablutiõis tã actiue q̄s paſſiue ablutio exterior ē ſignũ 7 etiã cã. ablutio. n. interior nõ tm̃ inquãtũ eſt paſſio. ſz etiã inq̄ſtũ ē actio p ſacr̃mẽtũ cãta ē. 7 iõ ſacr̃m baptiſmi nõ tm̃ dicit ip ſam ablutionẽ exteriorẽ inq̄ſtum ē paſſio nec tm̃ inq̄ſtũ eſt actio. ſed ꝯhendit rõez utrãq;. q̄uis imediatius reſpiciat baptizatũ rõne ablutõis paſſiue q̄s actiue. Ad p̄m in oppoſitũ dd q; effcũs ablutiõis exterioris ē nõ tm̃ iterior ablutio actiua. ſz etiã paſſiua. 7 magis qa aiam abluere ordinatur ad ip̄am eẽ ablutã. Ad 2m̃ dd q;

quāuis passio inq̄stū passio nihil efficiat. tū iquātū p passionē actio applicatur ad passum. sine qua applicatiõe nõ sequeret effcūs. cõuenit passioni esse cām effcūs. ⁊ sic dicimus q̄ motus iquātū est ī mobili calefacit ipsū. ⁊ tamen inquātū est in mobili passio est. ⁊ aliqualiter modo simili ablutio exterior passiua cā est ablutionis itiozis ñ tm passiue sz etiaz actiue.⁊ Ad 3m dō q̄ ñ. nõ pis aliqd ꝺcludit nisi q̄ ī rõe baptismi icludit actia ablutio. ⁊ hoc uer est.⁊ Ad ar9 ad ptem aliā dō q̄ p hoc nõ cõcluditur q̄ ablutio nõ bēat rõnez sacrī iq̄stū passio ē. sed q̄ sine illa nõ eēt sacrz ⁊ hoc est uerū.

Certio queritur

utr̄ sint ꝺueniētes baptismi diffinitiões. Et uī q̄ nõ. in diffinitiõe enī quā ponit magr̄. s. q̄ baptismus ē ablutio corpis exteriz fcā sub forma uerborū p̄scripta. id qꝺ est materiale in bap9 ponit in recto. ⁊ illud qꝺ ē ibi formale ponit in obliq9. qꝺ uī incõueniēs. cū forma sit ꝑncipaloz q̄z materia.⁊ Itē sacrm ē ī genere relatiõis. signū. signū. n. relatiue dr̄ ad signatū. sed diffinitio nõ ē cõueniens in qua nõ põit genus rei. cū g9 in p̄dcā diffinitione non ponitur relatio incõueniēs diffinitio uī.⁊ Item ī illa que ponit .4. li. de ar. fidei q̄ est baptismus ē ablutio aque p ꝺuocatõez trinitatis scificate pcci ablutionē signifi cans nõ exprimit rõ cāndi que tū ē essen tialioz bap9 q̄z rõ significādi.⁊ Itē ī q̄cūq; aq̄ põt celebrari baptism9 .g9 male dicit ablutio aque scificate. qa non ois aqua ē scificata.⁊ Itē materia remota nõ p̄dicat ꝺe artificiato q̄ꝺuis. n. bñ ꝺicat. statua est es. nõ tū ꝺici põt. statua ē materia prima cuius tū essentia manet in ere. g9 diffini tio ꝺu. quā ponit. 2o li9 de sacrīs pte 6a. c. 2o. que supius posita ē ꝑma q̄stiõe hui9 ꝺi. incõueniēs ē. quia in ea dr̄ baptismus ē aq̄ q̄ ē materia ei9 r̄mota.⁊ Rñdeo q̄ p dicte diffinitiones sūt cõueniētes eo mõ quo baptismo conuenit diffiniri. ⁊ differūt. 3. p̄dcē diffinitões in hoc. q̄ diffinitõ mgr̄i ꝺatur p mat̄iam ꝓximā que ē ablu tio corpis exterioz. ⁊ p formā que tangit ī hoc qꝺ dr̄. Sub forma uerboꝝ p̄scripta ⁊ p efficientē que datur intelligi in h9 qꝺ dr̄. Fcā. diffinitio aūt sūpta de li. de arti culis fidei ꝺat p materiā ꝓximā cū dicit Ablutio. ⁊ remotā. cū dr̄. Aque. ⁊ p formā cū dicit. Per ꝺuocationē trinitatis scifica te. ⁊ p finē nõ ꝑncipalē cū dr̄. Pcci abluti onē significās. ꝑncipalius. n. ozdinat bap tismus ad purgādū q̄z ad significanduz. diffinitio aūt ꝺat p materiā remotā cum dicit. Baptismus ē aqua. ⁊ p finē cū dicit. Diluēdis crimibus. ⁊ p formā cū dr̄. Scifi cata p v̄bū. ⁊ p efficiēt cū dr̄ Dei. Qꝺ ät ꝺixi istas diffinitiões eē cõueniētes intel ligi ꝺebēt ꝑm exigentiā materie. quia nõ ꝺuenirent in q̄libet istaz p̄cise cõditiones ille q̄ reqrerent ad potissimā diffinitiões ꝑm artē Phi. 2o posteriozz.⁊ Ad p9 ꝺꝺ q̄ q̄ꝺuis ī naturalibus forma sit ꝑncipalioz q̄z materia. in artificialib9 tū ē ecõuerso. ꝑm q̄ uī sentire Phi. 2o phi. Sz qa in artifi cialibus sub rõne qua sūt artificialia ꝑnci palioz uī forma q̄z materia. Potest ꝺici aliter ad ar9 q̄ in p̄dcā diffinitiõe forma ponitur in obliquo ad significādū eam p modū dr̄e qui imponit a forma. Si. n. ꝺi cerem9 homo ē animal habēs aīam intel lectiuā significaremus q̄ hõ ē aīal rõna le.⁊ Ad 2m dicēdū q̄ q̄ꝺuis signū sub rõe qua signū sit in genere relatiõis nõ tū id qꝺ ē signū. illud. n. qꝺ ē circulus nõ est in genere relatiõis. hic aūt diffinit bap9 ꝑm id qꝺ est.⁊ Ad 3m ꝺꝺ q̄ si in illa diffinitõe exprmeret ratio cāndi eēt pfectior quā tū nõ exp̄ssit. quia cõis opinio ē q̄ sacra no. l. efficiūt qꝺ figurāt.⁊ Ad 4m ꝺꝺ q̄ ibi ñ loquit nisi ꝺe scificatiõe que ꝺuenit aq̄ p ꝺuocationē trinitatis in actu baptizandi.⁊ Ad 5m ꝺicendū q̄ illa predicatio Baptis mus ē aqua non est predicatio p eēntiaz. sed p causam. maior aūt argu. intellecta ē ꝺe p̄dicatiõe p essentiam. ꝺe artificiato aūt predicari põt predicatiõe cāli materia re mota q̄ꝺuis non remotissima que est ma teria prima. ꝺici enī potest ꝺ statua aurea que est argentum viuū coagulatum ex ui sulfuris mundi optimi rubore clari hñtis vim igneitatis simplicis non ustentis. hec enim est materia auri ut habetur 4o me thaurorū. ⁊ ex cõsequenti est materia sta tue auree q̄ꝺuis remota.

Consequenter quaritur de 2° principali. Et circa hoc querūt. 3ª Primo utrū mediantibus uerbis sit uirtus sanctificandi in aqua. 2° utrū ordinatio ad sanctificandū sit forma baptismi. 3° utrum in his uerbis. Ego baptizo te in nomine patris. ⁊ filij. ⁊ spiritus scī. ita cō sistat forma baptismi pcise q̄ nō liceat. aliquid subtrahere. uel addere seu p quem cūq̄ modū aliū imutare.

Primo ostendo q̄ a deo mediātibus uerbis nō sit uirtus sanctificandi in aqua. nihil. n. recipit uirtutem mediante aliquo a quo nō patitur. quia recipere est quoddaz pati. Sed aqua nullo modo patitur a uerbis. ergo mediātibus uerbis non est in aqua uirtus sāctificandi. Item si uirtus sanctificandi sit i aqua mediantibus uerbis. hoc esset aut tanq̄ mediū remotū. aut tanq̄ pximum. Nō primo modo. quia si uerba eēnt mediū remotum opteret dare inter uerba ⁊ aq̄ mediū proximum mediante quo deriuaretur pdicta uirtus ad aquam. qđ nō uidemus. Nec 2° modo. quia mediū pximū tangit extremū. uerba autem tangunt aquam. ergo nullo modo est uirtus sanctificandi i aqua mediantibus uerbis. Itez quanto agens est principalius tāto opatur imediatius. quod patet quia deus qui est agēs principalissimū imediatissime opat in omni effectu. Sed principalius agens in sanctificando sunt uerba q̄z ablutio. g° imediatissime operantur circa baptizatū. non ergo mediante ablutione. quod uerū nō esset si in ablutione esset uirtus sanctificandi a deo mediātibus uerbis. Cōtra Aug°. oī. 80. sup Io. ultra mediū. ⁊ rēitat magr huius di. ca. p°. Et Brānus. pma qōne pma Detrahe. Unde ista tanta uirtus aque ut corpus tangat ⁊ cor abluat. nisi faciente uerbo. ergo p uerbum est uirtus sanctificandi in aqua. Item Hu°. p° libro de sacra. parte 9ª. c. 2°. Accedit uerbum sanctificans ad elemētū ⁊ fit sacramentū. Et parū ante eodē. c. dicit q̄ sacramentū habet uirtutem scīficandi ex appositā uerbi uel signi benedictione. ergo per uerbū scīficat aqua. ⁊ vim habet scīficādi

Rndeo q̄ qñ aliquis motor ad aliquem effectū adhibet instrumētū ꝯstitutū ex duab° naturis diūsis quaz una ppinquior est motori ⁊ maiorē habens aptitudinem naturalē ad effectū illū pducendū mediāte illa uirtus motoris deriuat ad partez aliā. ⁊ ē principalior i cāndo effcūz q̄z alia. Sic autē ē i pp°. sacrm. n. baptismi cōstituitur ex ablutione in aq̄ ⁊ uerbis q̄ sunt duerse nature. ⁊ sūt uerba in repūtando ppinquiora deo qui est principalis motor q̄z ipa ablutio. quia expssius repūtat deuz scificantem ⁊ aie scificationē q̄z ipsa exterior ablutio. si. n. nūq̄z fuisset sacrm baptismi institutū. tū iuocatio trinitatis eēt aliqualis dispositō q̄uis ñ p modū sacri ad scificatiōem illius p quo iuocaret. qđ nō sic pōt dici de ablutione. Et iō uirtus di qui motor ē principalis i scificando imediatius ⁊ principalius attingit uerba. ⁊ mediantibus uerbis ipām exteriorē corporis ablutōnē. ⁊ sūt uerba principaliora in scīficando q̄z ipsa exterior ablutio. quāuis sīa ea nullū possent haberē p modū sacri scīficationis effcūz. Ad p° in oppositū dō q̄ fm illos qui ponūt in sacro uirtutē p quā efficiūt in aīa aliquā dispositionē ad gratiam posset dici q̄ extendēdo nomē passionis ad oēz receptionē. aqua patit a deo mediātibus uerbis. Sciōz aūt aliā opinionē nō optet dicer q̄ aqua aliqd recipiat. sicut nec minus aliqd recipit cū statuit preciuz. Ad 2° dō q̄ uerba fm aliquos nō sūt mediū pximum mediāte quo uirtus scīficādi deriuat ad ablutionē. sed intentio baptizātis que uerba itētiōabil'r vnit ablutioni. nec optet q̄ ipm mediūm siue sint uerba siue intentio realiter vniat ablutioni ad hoc q̄ ipa uirtus scificandi veriuet ad ablutiōez. sufficit. n. vnio intētionalis. Ad 3° dō q̄ maior non est uīr uera q̄uis ueritatē hēat de agente quod deus est qui sicut est agēs p°. ita est vnicuiq̄z rei imediatissimū. Uel pōt dici q̄ ñ sequit q̄ si v̄ba ñ opātur imediate dispositionē ad scificandū q̄ nō opentur mediante ablutōe. Deus. n. imediate opat in oī actiōe. ⁊ tū i multis opationibus opatur creatura mediante.

Secundo queritur utz ordinatio ad scificandū sit forma baptismi. Et uī q̄ nō. quia vnius sacrī nō ē nisi una forma. sed ūba sūt forma baptismi. ñ g° ē ordinatio ad sanctificandū. ¶ Itez forma plus hēt de eē q̄z materia. Sz ordinatio ad scificādū cū sit relatio minus habz de eē q̄z ablutio ⁊ uerba. g° nō ē baptismi forma. ¶ Itē vnius sacrī nō ē nisi una forma. qa vnitas rei ē p formā. Sz ordinatio in uerbis ad scificandū alia ē ab illa que ē in ablutiōe. g° ordinatio ad sanctificandū nō ē sacrī forma. q̄re cū nō sit rō q̄re una p̄dcāz ordinationū magis sit forma sacrī q̄z alia opteret q̄ ille due eēnt forme. ⁊ sic baptismi eēt duplex forma. ¶ Cōtra omis forma siue naturalis siue artificialis ē in sua materia. Sz uerba nō sūt in ablutione nec ecōuerso. g° neutrū ē alterius forma. Sz nō ē dare aliud q̄ possit hr̄e rationē forme nisi ordinatio ad scificādū. g° talis ordīatio ē baptismi forma. ¶ Itē sic uideť se hr̄e in sacro baptismi ordinatio ad scificandū sicut in dcōne ordinatio ad signficādū. Sz ordinatio ad significādū ē dcōis forma. ⁊ uox eius matia. g° silr̄ i sacro baptismi ordinatio ad scificandū ē eius forma ⁊ ablutio ⁊ uerba sūt materia. ¶ Rñdeo q̄ baptism° p̄ot accipi p ipa ablutiōe ⁊ ūbis p̄m se ⁊ absolute. uel pro ipis ⁊ sub illa rōne qua sūt baptismi sacrm. Ad 1° mō ordinatio ad scificādū nō ē eentialis forma baptismi sz accidēťal. accidit. n. ablt̄oi ⁊ uerbis q̄ ordinēť ad scificandū. Ad 2° mō dō q̄ si accipiať forma p pte pncipaliori totius integralis. p̄m quē modū dr̄ tectuz eē forma domus. sic ista uerba. Ego baptizo te xc̄. sūt forma sacrī baptismi. qa cuz integrať ex ablutione ⁊ uerbis. uerba sūt ps pncipalior q̄z ablutio ut uideri p̄ot in qōne p̄cedēti. Si aūt accipiať forma p eo q̄ d° p° resultat ex vniōe ptiū integrātiū p̄z quē modū dicim° eē formā domus id q̄ d° p° resultat ex ordinata cōiūctiōe fūdamti pietis ⁊ tecti. sic ūba ñ sūt forma sacrī baptismi. sed ablutio. ⁊ uerba materia sūt respectu forme predicte sicut fūdamētū pies ⁊ tectū sūt materia forme domus. sed hoc mō forma baptismi cōpletiua ⁊ ultia ad quā referť seu ordinať ad significādū est ordinatio ad significādū. ex vniōe. n. ablutiōis ⁊ uerboz ⁊ uirtute institutiōis bapti resultat quedā ordinatio ad spālē signfi cādi modū q̄ ē in cōpositio ex ablutione ⁊ uerbis sicut ī subiecto. q̄ q̄z uis accidat ablutiōi ⁊ ūbis inq̄ntuz sūt res tales. tū ē de eoz rōne inq̄ntū sūt baptismi sacrm. sicut q̄z uis isti uoci q̄ ē. panis. accidat significatio. tū ē d̄ eius rōne inq̄ntū sacrz ē nome. de rōe. n. nois ē significatio. nō accipiť ām hic ordinatio p ordinātis actōe. nec p ordinati passione. sz p uirtute qua baptism° dispositiue scificat seu p eius ordinatiōe ad sāctificādū. ¶ Ad p̄m i opp° p̄z solo ex dcīs ī qōe. ¶ Ad 2m dō q̄ maior ñ ē vā de forma artificialiū. plus. n. hēt de eē auz q̄z eius figura p quā ē statua. ¶ Ad 3m dō q̄ sicut ad itegritatē materie baptismi req rūť ūba ⁊ ablutio. ita ad itegritatē forme req rūť ille due ordinatiōes p intētionem vnite. ¶ Vel p̄ot dici q̄ vna ordinatur ad aliā. ⁊ iō ex illis p̄ot cōstitui una forma sic uidemus. q̄ iō p̄r ⁊ mr̄ sūt unū gnationis pncipiū. qa illud q̄d ē ex pte mris ordiať ad illud q̄d ex pte p̄ris. ¶ Ad 4am ad ptem aliā p̄z qd dō ex dcīs in corpe qōnis.

Tertio queritur

utz in his uerbis Ego baptizo te in noīe p̄ris. ⁊ filij ⁊ s.s.ita cōsistat forma baptismi p̄cise q̄ ñ liceat aliq̄d subtraher̄ uī ad der̄ seu p quēcūq̄z aliū modū imutar̄. Et uī q̄ ñ. qa baptizans° pncipalioz ē de° q̄z minister. Sz ñ exprmiť ipe de° sic baptizās. g° nec ncciuz ē exprmere ministri psonā. ¶ Itē in ūbo prime psone intelligiť hoc pnomē ego. Sz baptizo ē uerbū pme psone. ergo licitū ē subtrahere hoc pnomē ego. ¶ Item xp̄us tradens discipulis formā baptismi. Math. ultimo nō exp̄ssit psonā ministri. g° qcqd spectat ad signficādū ministri psonā. licet a forma predcā subtrahere. ¶ Itē sup fluū est dirigere uerba ad nō intelligētē. Sz puer qui baptizať nō intelligit. g° a p dicta forma licitū est remouere hoc p nomen te. ¶ Item Ambrosius pmo libro de spū scō. c. 3°. et recitat magister in lra hui° di. c. 3°. Si fide misteriū trinitatis teneať. ⁊ una psona tm̄ nominet. plenū est sacrm

g° licitū est de forma predicta subtrahēr uerba significātia filiū ⁊ spm̄ scm̄. ℣ Item uerbū sanctū non minuit uirtutē alterius uerbi sancti. g° predictis uerbis licitū est addere aliqua uerba sancta. ut pote. Et ī honore beate Marie uirginis ⁊ oīuz scō-rum. ℣ Item interpositio nō mutat uerbo rū substantiā. nec g° uirtutez. g° circa uerba predicta licet facere inᵉpositōis mutationē. ℣ Item idē significatur p genitorē ⁊ genitū. sicut p p̄rem ⁊ filiū. g° loco p̄ris ⁊ filij licituz est dicere genitoris ⁊ geniti. licitū est g° circa predictā formam aliqd mutare ponendo unū uerbū p alio ℣ Itez greci uerū cōferūt baptismū. ⁊ tamē loco istorū uerboz baptizo te. dicūt baptizet seruus xp̄i. g° licitum est aliquid imutare ponendo uerba p uerbis ℣ Item de cōsec. di. 4ª. Romanus. a quodam. dicit Nicolaus papa ū baptizatis a quodā iudeo q̄ si ī noīe trinitatis. uel tm̄ in nomīe xp̄i baptizati sūt. nō debēt rebaptizari. g° p istis uerbis p̄ris ⁊ filij. ⁊ spūs scī. licitū ē ponere nomen trinitatis uel xp̄i. ℣ Itē de cōsec. di. 4ª. Retulerunt. dicit Zacharias papa de sacerdote qui ꝓpter impitiā latine lingue dixit. Ego baptizo te ī noīe p̄ris ⁊ filia ⁊ spūs sancta. q̄ si nō intendebat errorem introducere uerū cōtulit baptismuz. g° licet in forma baptismi aliquid imutar̄ p uerborū corruptionē. Itē ꝑz ꝑbi. ꝑmo Perbier. nomīa ⁊ v̄ba transposita idē significāt. Sed eadē significatiōe manente manet eadem uerboz uirtus. g° licitū est facere mutationez in uerbis predictis ea transponēdo. ℣ Cōtra extra de baptismo ⁊ eius effectu. c. primo. Si quis puerū ter in aqua imerserit in noīe p̄ris ⁊ fi. ⁊ .s.scī. ⁊ non dixerit. Ego baptizo te in noīe pa. ⁊ fi. ⁊ s.s. nō ē puer baptizatus. ergo hec forma baptismi est de neccītate seruanda. Ego baptizo te in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ .s.s. ℣ Nūdeo q̄ circa uerba predicta sex mōis pōt fieri mutatio. s. subtrahendo. addēdo. interponendo. nerbū pro uerbo ponēdo. uerba corrūpēdo. et uerba transponēdo. nullo predictorum modorū licitum est baptizanti facere scienter ⁊ uoluntarie mutationem circa uerba predicta. quocūqz enī predictorū modoz faciat baptizans mutationem circa predicta uerba peccat. et nulli licet aliquid facere cum peccato. Sz qnolibet predictorū modorū potest fieri taliter mutatō q̄ nō tollitur sacrāmti uirtus. ⁊ taliter q̄ uirtus sacrāmēti nō remanet. ℣ Ad primo declarādū est in subtractiōe. ℣ 2° in additiōe. ℣ 3° in interpositione. 4° in uerbi p uerbo positione. ℣ 5°. in uerborū corruptiōe. ℣ 6°. ī uerboz trās positione. ℣ Quātū ad p̄mū sciendū ē q̄ si subtrahitur aliquid de esse forme nō remanet uirtus baptismi. Et quia tota ista pars In nomīe patris ⁊ fi. ⁊ s.s. p quā ex p̄mitur p̄ncipalis baptizans et scīficatur elementū est de esse forme. ideo si de hoc subtrahat̄ aliquid nō remanet uirtus baptismi. In illa autē parte forme q̄ ē. Ego baptizo te sūt aliqua p̄mentia ad eēntiā forme. s. expressio. actus baptizandi. ⁊ p̄sone baptizate. eo q̄ ad illā terminat̄ baptizandi actus. Ūñ si aliqō p̄dcōz subtrahat̄ ñ r̄manet v̄tus baptismi. exp̄ssio aūt ministri nō uidetur esse de essentia forme quam xp̄us tradidit in baptismi institutione. quia a ministro baptismus nō habz uirtutem. Ūnde greci personam ministri non exprimunt. et tamen uere baptizant. Sed auctoritate ecclesie exprimimus ī baptizando ministri personaz ad maiorem expressionem. Ūnde si baptizans eam nō exprimeret nō propter hoc tolleret uirtus baptismi. sed grauiter peccaret. quia institutio ecclesie obligat baptizantem. ℣ Quantū ad 2ᵐ sciendū q̄ circa hoc cōsideranda sūt duo. unū ex parte addentis. aliud ex parte additi. si eniz addens illud quod addit intendat esse de essentia forme uolens baptizare in alia forma q̄z baptizat ecclesia tollitur uirtus baptismi. qa ad hoc q̄ remaneat baptismi uirtus req̄ritur q̄ baptizans intendat facere quod facit ecclesia ut inferius in. e. di. patebit. Si etiā illud quod additur ē corruptiuū forme non remanet uirtus baptismi. ut si postq̄z dictū est Et spiritus. s. addat̄ hec determiatio creati uel mioris q̄z pa. ⁊ fi. Si āt addēs nō ītendat mutar̄ ritū ul̄ formā eccl̄ie. ⁊ illō q̄ addit ñ ē corrptiuū forme ñ tollit̄ p hoc ūtus bapi. Ūñ si baptizās ꝛmiata forma q̄ utit̄ eccl̄ia ſraddat istud.

Et beata uirgo adiuuet te. uel aliquid cō
simile. uel si in principio forme addat no-
men propriū post hoc pnomē Ego. dicē-
do. Ego Joannes baptizo ⁊c. nō tollit uir
tus baptismi. ¶ Quātum ad tertiū sciēdū
q; cum actus baptizandi sit actus vnus si
fiat interpositio talis que corrūpat uni-
tatez actus. ⁊ maxime si corrūpat cōtinui
tatem intentiōis baptizantis. nō remanet
uirtus baptismi. Un̄ si baptizās postq̄ di
xit. Ego baptizo te in noīe p̄ris. interpo
nat vnā longā narrationē. uel uadat ad fa
ciendū aliqd negociū. ⁊ postea reuertens
dicat Et filij ⁊ spūs scī. non est puer bap
tizat⁹. Si aūt iterpositio sit modica. ita. ſ.
q; ñ discōtinuet intētionē baptizātis neq;
actū. p̄m usū cōmunē ⁊ interpositū nō sit
forme corruptiuū. nō pp hoc impedit uir
tus baptismi. Unde si baptizans postq̄ i
cepit actū tusciat uel dicat. taceatis. uł ali
quod simile. ⁊ postea pficiat. non ꝓpt̄ hoc
impeditur uirtus baptismi. ¶ Quātum ad
4m sciendū q; si accipiatur uerbū pro sua
materia que est uox. ponere uerbū ꝑ uer
bo nō impedit uirtutē baptismi. qa in q̄li-
bet lingua licitū ē baptizar̄ q̄s uis male fa
ceret latinus si baptizaret i lingua greca.
uel hebrea. nisi aliquo casu imperitiā lin-
gue latine icurrisset. ⁊ in alijs linguis eēt
pitus. Si aūt accipiatur uerbū ꝑ sua ma
teria ⁊ forma simul. uel ꝑ sua forma tm̄.
cū forma uerbi sit significatio ponere uer
bum ꝑ uerbo exñte de essentia forme ipe
dit uirtutem baptismi. quia talis mutatō
corrūpit formam. ¶ Quātū ad 5m sciēdū
q; si corruptio uerborū sit talis q; nō re
maneat eadem significatio nec p̄m institu-
tionē prime ipositiōis. nec p̄m accomoda-
tionē usus impedit uirtus baptismi. Si aūt
sit talis q; q̄s uis nō remaneat significatio
p̄m institutiōez impositiōis ꝑme ⁊ rema-
neat p̄m accomodationem usus. tūc si nō
fiat talis corruptio. ex malitia uel ex deri
sione. sed pp iperitiam illius lingue i qua
baptizat. uel propter aliqd impedimentū
līgue. ñ pp hoc ipedit uirtus baptismi. ¶
Quātū ad 6m. sciēdū q; si fiat talis trās-
positio que mutet sensū oratiōis quē hēt
ex ui ordinis uerboꝝ impedit uirtus bap
tismi. ut si dicatur. Ego p̄ris ⁊ filij bapti
zo te in noīe spiritus sancti. quia ex ui isti
us ordinis uerboꝝ sensus est. Ego q; sum
patris ⁊ filij ⁊c. ⁊ hoc quod dico. In noīe.
non accipitur nisi respectu spūs scī. Et si
dicatur. Ego baptizo i te noīe patris ⁊c.
qa ex ui uerboꝝ nō est sensus q; ego bap
tizem te. sed aliquid in te ꝑ nomen patris
⁊c. Si autē trāspositio nō mutat significa
tionem oratiōis quā habet ex ui ordinis
uerborū. tunc dico q; si non fiat ex mali-
tia. sed ex ignorantia nō impeditur uirtus
baptismi. Si autem fiat ex malitia impe-
ditur baptismi uirtus propter defectum
intentionis in baptizante qui formā eccle
sie intendit mutare. ¶ Ad p̄mū in oppositū
dicēdū q; ipe deus q est principaliter ba
ptizans exprimit cū dicit. In nomīe p̄ris
⁊ filij. ⁊ spūs scī. ¶ Ad 2m dicendū q; q̄s uis
hoc pnomen Ego. intelligatur i hoc uer
bo baptizo. tñ ecclesia ordinauit q; expri
meretur ad euidentius ostendendū deter
minationē intentiōis baptizantis. vnde in
eius expressione nō est nugatio. quia nō ē
ūtilis. ⁊ quia expressū nō amplius intelli
gitur in uerbo. sicut nec nasus in simo cū
dicit nasus simus. ¶ Ad 3m dō q; nō plus
cōcludit nisi q; exp̄ssio ministri non est de
eēntia forme quā determinat xp̄us i baptis
mi institutiōe. tñ xp̄s expressit psonas mi
nistroꝝ in hoc q; eis loquebat in 2a pso
na tūc tñ baptismū nō instituit. sz p̄cep
eis q; baptizarēt p̄m formā p̄us institutā
¶ Ad 4m dō cū dr̄ q; supfluū est dirigere
uerba ad nō intelligētē dico. q; nō ē uerū
de uerbis que non tm̄ sūt significatiua. sz
etiam cātiua cuiusmodi sūt uerba in q̄bus
consistit forma baptismi. ¶ Ad 5m dō q;
illud uerbū Ambro. debet intelligi in casu
necessitatis. ut si post nomiationē patris
moreretur puer ante subiūctionē filij ⁊. ſ.
sancti. pie credēdū est q; deus suppleret.
vnde talis debet i cimiterio sepeliri. si āt
anteq̄s oīa uerba complerēt ipediret bap
tizās ita ut cōplere nō posset. puer iteruz
eēt baptizādus p̄supponit a hac cōditōe. si
tu nō es baptizat⁹. ¶ Ad 6m. ⁊ 7m. patz qd
dici debeat p p̄dcā in corpe q̄ōis. ¶ Ad 8m
dō q; p nomē p̄ris. ⁊ nomē filij. significāt
ipe psone p̄ncipaliter. p genitorem aūt ⁊ ge
nitū significant p̄ncipaliter notōnales act⁹

Et ideo si ptermissis pre ⁊ filio dr̃et . In noīe genitoris ⁊ geniti nō eēt baptismus. Ad 5m dō q̄ expressio psone mīstri nō ē de eēntia forme quā tradidit xp̄us in baptismi institutiōe ut supius hītū ē. q̄uis āt exp̄ssio actus baptizandi ⁊ psone q̄ baptizatur sint de eēntia forme nō tñ mōus exprimēdi. vnde greci psonā q̄ baptizat exp̄mūt in 3a psona ⁊ in ntō cāu. nos aūt in 1a psona ⁊ in casu accusatiuo. ⁊ actū baptizandi exp̄mūt p modū cōiūctiuū uel optatiuū. ⁊ in 3a psona. nos aūt p modū idicatiuū ⁊ ī pma psona. ⁊ q̄uis rōnē hēant cōgruā. quare sic exp̄mūt. nos tñ nr̄i mōi exp̄mēdi hēmus rōnē cōueniētioꝛē. psonā n. ministri nō exp̄mūt ad excludēdū errorem illoꝝ qui attribuebāt efficaciā baptismi mīstro. de quo hr̄ p° Lorꝛ. 3°. Actū aūt baptizandi exp̄mūt mō supius dcō ad significādū q̄ efficacia baptismi desiderāt expectatur a deo. ex quo pz rō quare psona que baptizat ab eis exp̄mit mō supius dcō. nos aūt psonaz mīstri exp̄mimus ad hoc ut sit significatio forme eundēticꝛ et cōpletioꝛ ⁊ actū baptizandi mō īdicatiuo ad significandū q̄ p uerba efficitur quod significāt. ⁊ ē etiā nr̄ modus exp̄mēdi tuticꝛ. qa traditus ē nobis a scā romana ecclesia. p qua oꝛauit xp̄us ut non deficiat fides ei⁹. cū dixit Petro. Ego p te ꝛogaui ut nō deficiat fides tua. ut hr̄ Luce. 22°. Ad 6m dō q̄ illa auctoꝛitas sic debz ītelligi q̄ exp̄mat trinitas nō hoc noīe q̄ est trinitas. sed noībus exp̄mentibus psonas que sūt in trinitate. ⁊ illud q̄ dr̄ In noīe xp̄i. referri debet ad statū p̄mitiue eccl'e ī quo de spāli ꝛsilio. s. s baptizabāt discipli in noīe xp̄i. ut eius nomē in maiꝛi hēret reuerētia. uel pōt dici. q̄ in noīe xp̄i ītelligitur vnctus ⁊ vngēs ⁊ a quo ungit'. ⁊ ita tota trinitas. ⁊ ideo pp dubiū utr̄ eēt baptizatus uel nō qui ī noīe xp̄i baptizaret'. dicit papa q̄ nō eēt rebaptizādus. q̄ est intelligendū absolute. qa si mō sic aliquis baptizaret' deberet rebaptizari sub ꝺditione. Ad 7m patz qd dō ē ex dcīs ī coꝛpe q̄ōis. Ad ultimū dō q̄ illud uerbū Phi. intelligendū est de nomine substantiuo ⁊ adiectiuo suo. unde ponit ibidē exemplum dicēs q̄ idez sigificat hō alb⁹ ⁊ albus hō. ita etiā pōt dici de uerbo ⁊ suo adiectiuo quod natuz est antecedere ⁊ sequi uerbū. idem enī significat currit bene. ⁊ bene curit. accipiēdo enī uerbū uniūsaliter p qua cūq; trāspositione dcōnū in oꝛatione non eēt uerū. quia aliquādo transpositio significat sensum cōtrariū. exempluz. Surrexit nō est hic. Si enī trasponendo dicas Hic est nō surrexit. est significatio cōtraria significationi prime.

Consequenter quaritur de 3° principali. Et circa hoc querūtur. 3.

Primo utrū aliqd aliud ab aqua sit materia baptismi. 2° utrū aqua artificialis sit cōueniens materia baptismi. 3° utruz aqua alij elemento mixta sit cōueniēs materia baptismi.

Primo ostendo

q̄ aliquid aliud ab aqua sit materia baptismi. dicitur enim a Math. 3°. de xp̄o. Ipse autem baptizabit uos ī spū sancto ⁊ igne. ergo ignis est cōueniens materia baptismi. Item baptismus est sacramentū cōissimuz ⁊ principiū spiritualis uite. sed aer est elemetū cōmunissimū cuius qualitates sūt caliditas ⁊ humiditas q̄ maxīe cōferet ad uitaz ꝑm Phi. li° de moꝛte ⁊ uita. g° aer est materia baptismi. Item baptismus est quedaz similitudo sepulture xp̄i vnde Aplus Ro. 6°. Consepulti enī sum⁹ cum illo per baptismū in moꝛte. sed sepultura cōmuniter fit in terra. ergo terra est cōueniens materia baptismi. Item vinū magis est abstersiuū putredinis q̄z aqua. ⁊ magis generatiuū spirituū ⁊ clarificatiuū. cum ergo baptismus sit ad abstergendum peccati putredinem ⁊ ad regenerandū animam que est spiritus ⁊ clarificādū conueniens materia baptismi est vinum. Contra Jo. 3°. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spiritu sancto. nō potest introire ī regnū dei. ergo materia baptismi nō est nisi aqua. Item tñ est materia baptismi illud in quo xp̄us baptizatus fuit. sed xp̄us fuit baptizatus in aqua ut habet Math. 3°. ergo nihil aliud ab aq̄ ē materia bapi. Rñdeo q̄ nihil aliud ab aq̄ ē matia bapi oꝛbēdēdo sub aq̄ ablutionē

q̄ sit in ea ⁊ loquendo de baptismo fm q̄
distīguit a bap⁹ flaminis ⁊ sāguis. sacra
n.ututē hñt ex sua īstitutiōe. bap⁹ aūt nō
fuit īstitut⁹ nisi ī aqua.ga.sicut dicit ihu⁹
p⁹ li⁹. de sacra.pte.3ª.c.2⁹. Debz oē sacr
silitudinē q̄ndā hre ad ipaz rē cui⁹ ē sacr
scom quā habile sit ad eandē rem suā re
pſētandaz. Inter oēs aūt res sensibiles de
facili hr̄i possibiles ⁊ oībus cōes q̄ cōditi
ones debēt eē in materia baptismi pp ei⁹
nccitatē ⁊ cōitatē aq̄ ē magis repsentatiā
effectuū baptismi rōe nat'e ⁊ rōe usus. aq̄
n.natural'r ē frigida.rōne cui⁹ repñtat fo
mitis repssionē.ē ēt nat'al'r hūida hūidita
te apta ad abluēdū.rōne cuius repñtat a
sordibus pccī purgationez .est ēt nat'aliť
diaphana.rōe cui⁹ repñtat gr̄e illuiatōez.
ga etiā q̄ntū ad usū ē multū utilis.⁊ repre
sentat sacr̄z baptismi eē ī effcū ualde utile
⁊ ga ē ad habēdū ualde facilis repñtat sa
cramētū baptismi eē q̄ntū ad obſuantiam
facile. Et ga etiā q̄ntū ad usū ē multū cōis
repñtat sacr̄m baptismi q̄ntū ad nccitatez
eē cōe. Et pp p̄dcā xp̄us non nisi in aqua
sacr̄m baptismi instituit.qbus pōt supad
dī ad hoc aliqua cōgruitas quam tangit
Dam̄.li⁹ 4⁹.c.5⁹.dicēs ga ɔsuetudo erat
hoībus aqua lauari ⁊ oleo ungi. ɔiugauit
⁊ aquā ⁊ gr̄am spūs sci ⁊ fecit illud laua
crū regeneratiōis. ⁄ Ad pmū in opp⁹. dō
q̄ ibi accipit' ignis metaphorice. s. p an,
gustia passionis quā xp̄us pp pccā nr̄a su
stinuit ⁄ Ad 2⁹ dō q̄ q̄uis aer sit el̄z cōis
simū ⁊ hēat q̄litates maxime uitales.tñ ñ
hēt ꝓpetatem ablutiuā sicut aq̄.effcūs āt
ad quē p⁹ ⁊ pncipal'r ordinat' baptismus
ē ablutio aīe a culpa. ⁄ Ad 3⁹ dō q̄ sic pz
p lr̄am sequētē ibidē ⁊ p glo. sik'tudo illa
attēdit' q̄ntū ad effcūz tm̄.qa sicut xp̄s in
sepultura uetustatē mortalitatis ɒposuit.
⁊ r̄p̄gēdo nouitatē īmortalitatis assūpsit.
sic in bap⁹ ab aīa remouet' uetustas clpe.
⁊ ei cōfert' nouitas gr̄e. Preterea nō habz
ꝓpetatē ablutiuā ut aqua. ⁄ Ad 4⁹ dō q̄
q̄uis aliq̄ sordes melius posset abstergi p
vinū q̄z p aquā.tñ abl'cio ei⁹ ñ ita repñtat
effcūm baptismi sicut ablutio aque.qa nō
ē ita cōis nec ita facilis ad habēdū ⁊ ali
quē odorē relinqt in cute corpi nō cōuēi
entē q̄ nō facit ablutio aque.

Secundo queritur utrum aq̄ artificialis sit cōueniēs materia baptismi. Et uidet q̄ sic. In oī aqua eadē spe cū naturali aq̄ pōt fieri baptismus. Sz aliq̄ aqua artificialis utpote rosacea est eadē spe cuz naturali aqua.utriusq̄z .n.sūt eedē ꝓpri etates que sūt frigiditas.hūiditas.plpicu itas.⁊ p ꝓpetates inotescit nobis rei spe cies.qa sicut dicit Phi.p⁹ de aīa. Acciden tia maximā ptē cōferūt ad cognoscenduz qd̄ qd ē.g⁹ aliq̄ aqua artificialis ē ɔueniēs materia baptismi. Itē aqua rosacea non ē qd cōpositū ex el̄s.quia oē tale est magis grossū q̄z q̄cūq̄z naturalis aqua.aqua āt rosacea nō ē grossioz quacūq̄z nat'ali aq̄. restat g⁹ q⁹ sit el̄m.⁊ cōstat q⁹ nō est aliud ab el̄o aq̄.g⁹ idē qd̄ prius. ⁄ Item fm Phi. p⁹ de generatiōe. Discibilia posſq̄z ex eis cōstitutū est mixtū rursus possūt separari. Sz qd̄ ē ī potētia nat'e pōt p artificiū re duci ad actū mediāte ope nat'e. Fz quē mo dō malefici Pharaonis fecerūt dracōes ⁊ ranas.ut hr̄tū ē in li⁹ 2⁹.di.7ª.g⁹ p artifi ciū pōt fieri aqua eadē specie cū naturali. sed oīs talis ē ɔueniēs baptismi materia. ⁄ Cōtra Phi.4⁹ methau circa finē. Ars debilioz ē q̄z natura.nec segtur eā lz mł'ū elaboret.g⁹ p artificiū non pōt fieri aqua eadē specie cū naturali.g⁹ nulla artificial' aqua ē baptismi materia. ⁄ Item Phi.ubi pri⁹. Sciāt artifices alchimie species rerū transmutari nō posse. g⁹ p artē d̄ re que est alterius spēi cū aqua ñ potest fieri ua species aque. Sed nihil ē materia baptis mi nisi uera aqua.g⁹ nulla aqua artificial' est baptismi materia. ⁄ Rñdeo q⁹ nulla ar tificialis aqua est baptismi materia. quia xp̄us non instituit baptismuz in aliqua ar tificiali aqua . sed in naturali tm̄.quia ba ptismus institutus fuit ut sacramentū ne cessitatis quantū ad omēs . Et ideo xp̄s ipsum instituere noluit in aqua que faci liter posset haberi.⁊ cōiter ab omibus tā pauperibus q̄z diuitibus.quod non est ue rū de aliqua aq̄ nisi naturali ⁄ Ad primū in oppositum dicendū q⁹ minor est falsa . fm enim Dam̄.libro .3⁹.c.15 . Natura rei cognoscitur per suam actionē naturalez. naturalis aūt actio aq̄ rosacee est alia ab

actõe naťal' aq̃. naťalis. n. aq̃ effciue ẽ hũi
da. aqua ũo rosacea corpus exicat. vnde
7 cõstrigit in sapore . ẽt 7 odore a naťali
aq̃ distinguiť sua frigiditas 7 pspicuitas.
q̃uis hoc nõ sẽp pcipiať p sensũ alťi⁹ mo
di sũt q̃ frigiditas 7 pspicuitas naťal' aq̃.
¶ Ad 2⁹ dõ q⁹ aq̃ rosacea ẽ cõposita ex .4.
elis. 7 ẽ grossior in substãtia q̃cũq̃ naťali
aq̃. si aũt eẽt sepata ab oĩbus ptibus cu'
iuslibz alťius eťi q̃uis pp eius amixtiõez
cũ aliqbus ptibus t'renis aliqua sit gros
sior aqua q̃ rosacea. ¶ Ad 3⁹ dicẽdũ q⁹ si
aliquid naťal'r resoluiť in eťa aut in aliud
mixtũ trãsmutať. optet prius ordine naťe
rediť ad materiã. ſm phi. sniaz. 8°. meta-
phi. talis aũt resolutio nõ fit in mixto de
quo fit artificialis aqua p qđ apparet q⁹
illa nõ ẽ in spe naturalis aque.

Ertio queritur

utrũ aqua alij elemẽto uel elemẽtato mix
ta sit ꝺueniẽs materia baptismi. Et uť q⁹
sic. quia oẽ illud ĩ quo ẽ uirtus naťalis aq̃
ẽ maťia baptismi. sz ĩ quolibz mixto ẽ ůt
naťal' aq̃ ꝺr enim phi. p° de generatiõe q⁹
uirtus miscibiliũ saluatur in mixto. g° aq̃
cuicũq̃ sit mixta est cõueniẽs materia ba-
ptismi. ¶ Itẽ ut supius habitũ ẽ aqua que
emanauit de latere xp̃i significauit baptis
mũ. Sed illa fuit mixta sanguini. Dicit' n
Jo. 19°. q⁹ exiuit sanguis 7 aqua. ergo aq̃
alij rei mixta est cõueniens materia bap-
tismi. ¶ Item aqua pmixta est semp ptibus
terrenis quapropť dicit phi. 2° methau'
rorũ. q⁹ omis uapor est duo uapores. ergo
nũq̃ fit baptism⁹ nisi in aqua mixta. ¶ Cõ
tra ſm phi. p° de generatiõe . Essẽtie mis
cibiliũ nõ remanẽt actu ĩ mixto. sz in po-
tentia. Sz nõ ẽ cõueniens maťia bapi nisi
aqua que est ĩ actu. ergo aqua alij rei mi
xta non est baptismi materia. ¶ Itez aqua
paludosa siue lutosa nõ est cõueniens bap
tismi materia cũ nõ mũdet sed inquinet.
Sed hoc nõ uideť eẽ nisi ꝓpter mixtiõem
aque cũ terra. g° aq̃ alij elemẽto mixta nõ
ẽ cõueniẽs bapi maťia. ¶ Rñdeo q⁹ aquã
alij rei admisceri dupliciť potest itelligi.
vno modo uere 7 proprie ſm quez modũ
ex miscibilibus ostituit aliquid vnũ p essẽ
tiam . 7 aqua sic mixta nõ est materia ba-
ptismi. quia talis aqua nõ est aqua ĩ actu.
sed in potentia . ¶ Alio modo improprie 7
p quandã apparentiam. ſm quem modũ
miscentur illa quoꝝ minime partes ſz sen
sum sũt iuxta se ĩuicem posite 7 actualiter
alterate saluis eorũ essentijs que mixtio
proprie dicit cõfusio. 7 in aqua sic mixta
potest fieri baptismus . quia salua manet
species aque. 7 ideo q̃uis aqua maris alte
rata sit propter admixtionẽ grossorũ ua-
porũ terrestriũ adustorũ. que pmixtio ſz
sententiã phi. 2° methauroꝝ. est causa sal
sedinis in mari 7 aqua lixiuij p sui coll'o-
nem p cineres 7 alique alie aque propter
eorũ transitũ p uenas sulphureas. tamen
qa ĩ eis salua manet spẽs aq̃ ĩ eis potest
celebrari baptismus . ¶ In urina aũt. cum
sit sanguis colatura 7 in ceruisia debito
modo cocta cum habeãt vim nutriendi
quam nõ habet simplex elemẽtũ ſm phi.
ca. 2°. de generatiõe. nõ manet salua spẽs
aque. 7 ideo non sũt debita baptismi ma-
teria. nec etiam saliua . extra de baptismo
7 eius effectu. Non ut apponeres. ¶ Ad
primũ in oppositũ dicẽdũ q⁹ p tanto uir
tus miscibiliũ dicitur saluari in mixto qa
in eo sunt qualitates pticipantes aliquaz
uirtutem qualitatũ elementariũ. 7 aliquo
modo eis cõformes. non tamẽ sũt eiusdez
speciei cum illis ¶ Ad 2⁹ dicendũ q⁹ aqua
que exiuit de latere xp̃i q̃uis simul cũ ea
sanguis exierit. ueram tamẽ habuit aq̃ na
turam ad probandũ xp̃m habuisse corp⁹
uerũ nõ fantasticum ut ponũt manichei.
¶ Ad 3⁹ dicendũ q⁹ mixtio aque cum ali-
quibus partibus terrenis nõ est uera mi
xtio. sed confusio. salua eniz manet species
elementi utriusq̃. ¶ Primũ argumẽtũ ad
partez aliã procedit de mixtiõe uere 7 p
prie dicta. ¶ Ad 2⁹ dicendũ q⁹ in luto non
manet salua species aque . et ideo in luto
nõ potest celebrari baptismus. aqua autẽ
paludosa materia baptismi esse potest. qa
q̃uis inquinet corpus accidentaliter pro
pter eius cõfusionẽ cũ imũditijs grossis.
tamen in ea saluatur species aque. cui ex
sui natura per se conuenit humiditas ad
abluendũ. 7 etiam aliquo modo manet in
ea actu ꝓprietas ablutiua. qđ ideo dico.
qa si ĩ aq̃ nll'o mõ remaneat actu ꝓpetas

ablutiua ut ī glacie. grādine. ⁊ nue q̄zdiu sic dispōsita ē nō pōt in ea celebrari baptismus.

Consequenter q̄rit̄ ō 4° pncipāli. Et circa hoc q̄rūt̄ tria. p° utrū de nccitate unius actus baptizādi sit ministri unitas. ⁊ 2° utz ablutiōis ⁊ platiōnis uerboz simlitas. ⁊ 3° utz aspsiōis uel imersionis trinitas.

Primo ostendo q̄ nō de nccitate un⁹ actus baptizādi sit mīstri unitas. qa si duoz un⁹ sit mācus. ⁊ alter mutus. si mutus puez īmergat ⁊ mācus uerba pferat uī eē baptism⁹. qa neut eoz utrūq; facere possz. uñ pbabile uī q; ābo pñt succurreī saluti puuli. ⁊ Itez p̄m phi. 5°. phi. Magis ōpēdet mot⁹ a t̄mīo ad quē q̄z a t̄mino a q°. Sz uno actu baptizādi plēs pñt baptizari. ut. n. hī actuuz. 2°. Apli una baptizaueī die circiter tria milia. qō facer nō potuissēt si p se quēlibz īmersissēt. g° sil'r uno actu baptizādi pñt plēs baptizari. ⁊ Cōtra oē plē gemīat suū sigl'aī. g° cū duo dicūt. nos baptizam⁹ te sēsus ē. Ego baptizo te. ⁊ ego baptizo te. qō ē ō formā. qa p ifatiōez exp̄mit̄ plitas actuū baptizādi. Ñdeo q; de necessitate un⁹ actus baptizādi. ē mīstri ūitas ad uitādū pccm̄ ex pte baptizātis. nisi forte in casu necessarij eēnt plēs ad puerū abluendū. nō ē aūt de nccitate ad efficaciā sacm̄ēti. modus. n. exp̄mēdi baptizādi actuz ⁊ psone mīstri exp̄ssio nō sūt de nccitate efficacie sacr̄i. sūt. n. ex traditiōe eccl'ie. vñ nō uī efficacie sacr̄i repugnaī puez a pl'ibus sil'abl'i. ⁊ Ad p° dō q; in cāu posito pucr ō. l. cōi baptizat⁹ ñ eēt. qa q̄zuis ō. l. cōi det'mīat⁹ mōus exp̄mēdi baptizādi actū nō sit ō nccitate efficacie sacr̄i. tñ exp̄mere actuz eē ab illo a quo nō ē derogat efficacie sacr̄i. sic aūt eēt'ī cāu ppōito. qa baptism⁹ ē ablutō. si g° ille q uerba pfert nō abluit exp̄meret actū baptizādi eē ab illo a q° nō ē siue exp̄mat in singl'ari siue ī pl'i. ⁊ Ad 2° dō q; nō plus ꝺcludit nisi q; unitas mīstri reqrit̄ de nccitate ad efficaciā sacr̄i. nō. n. debēt plēs baptizari simul nisi ī casu nccitatis. min⁹ tñ īdecēs ē plēs simul baptizari ab uno q̄z unū a pluriꝫ. ⁊ Ad ar⁹ ad ptem aliā dō q; maioz nō est ūa de pl'i p̄me psone. sed de pl'i p̄e ⁊ tertie Uñ cū dico nos baptizam⁹ ñ ē sēsus ego baptizo ⁊ ego baptizo. sz ego ⁊ ille baptizamus.

Secundo quer̄itur utz de nccitate unius actus baptizādi sit ablutiōis ⁊ platiōis uerboz simlitas. Et uī q; nō. qa cū actus baptizādi sit necessari⁹ ad salutē. modus cōferēdi ꝺz eē certissim⁹ ⁊ tutissimus. Sz hoc ñ eēt. si ad unū actū baptizandi de nccitate regreret ablutiōis ⁊ platōis uerboz simlitas. qa difficile eēt semp sil'r incboare ⁊ simul t̄minare. g° nō reqrit̄ talis simultas. ⁊ Itē ex matia prius exñti ⁊ forma postea introducta pōt unū cōstitui. g° sil'r ex ablutiōe poni ⁊ platiōe uerboz posteriori pōt unus actus baptizandi cōstitui. ⁊ Cōtra ad unitatē rei magis reqritur suarū ptiū simultas in re q̄z in ītentiōe. Sz ad unū baptizādi actuz de nccitate requirit̄ simlitas ablutiōis ⁊ platiōis úborū in baptizātis intētiōe. g° multo fortius reqrit̄ eoz realis simlitas ī tpe. ⁊ Ñdeo q; uerba ⁊ ablutiōez sil'r eē tripliciter pōt intelligi. s. aut p realē eēntiā un⁹ in alio. aut p eoz coexistētiā in ītentione. aut in tpe. simultas p̄m modū p̄mū nō requirit̄. qa nec possibilis ē. qa sic uerba nō sūt nata eē in ablutiōe. nec ecōuerso. Sed simultas mō 2° reqritur de nccitate explicite uel iplicite inq̄stū ncciuz ē q; abluens ⁊ uerba pferēs intēdat circa pueꝛ facer̄ qō facit eccl'ia. Simultas aūt modo t̄tio aliquo modo requiritur de necessitate. ⁊ aliquo modo nō. Necessariū. n. ē q; baptizans sic abluat ⁊ uerba pferat q; p̄m cōez usum illa duo uideātur ptinere ad actum unū qō nō esset uerū si in mane ablueret. ⁊ in sero uerba proferret. uel ecōuerso. ñ tamē est necessariū q; simul pūctal'r utrūq; incipiat ⁊ t̄minet. sz sufficit q; prolatō uerboz incipiatur anteq̄z ablutio t̄mineī. uel ecōuerso. debet tamen baptizans ista facer̄ simul q̄zto magis potest bono modo ⁊ Ex dictis patet solutio ad. primū. ⁊ Ad secundū dicendum. q; non est simile de cōstitutione ex partibus permanentibus

ꝛ successiuis. qa in ꝑmanentibus una pars prius facta pōt aliā expectare. nō sic autē in successiuis. ablutio aūt ꝛ uerboꝝ platō res successiue sūt. ¶ Ad arᵍᵐ ad ptē aliā satis pz qd dō p ea q̄ dcā sūt in corpe qōis ꝛ inferius magis explanabit cū queretur utꝝ ad integritatē baptismi de neccitate requirat intētio baptizātis.

Tertio queritur

utꝝ ad unitatē actus baptizandi sufficiat ī mersio una. Et uī q̄ nō. dō cōsecratōe di. 4ª. Postq̄ uos recte tertio imersi estis q̄ accepistis baptismū in noīe scē trinitatis. ¶ Item mgr̄ in lra huiᵘ di. c. añ penul. Cōstat baptizandos tertio debere immergi. Cōtra de cōsecratiōe di. 4ª. de tria. ꝛ recitat mgr̄ in lra huiᵘ di. c. añ penul. Reprehēsibile eē nullatenᵘ pōt infantē ī baptismate ul ter uel semel imergere. gᵒ sufficit imersio una. Itē eadē di. ꝓpter uitādū scismatis scādalū uel heretici dogmatis usuꝝ simplam teneamᵘ baptismi mersionē. ergo puer non dz mergi nisi semel. ¶ Rñdeo ad meliᵘ uidēdū q̄ circūstāt hāc qōez ¶ pᵒ dcla rādū eē utꝝ sit neccīuz puerꝝ absolui mergēdo. ¶ 2ᵒ q̄ ps ē abluēda si totū corpᵘ abluī nō pōt. ¶ 3ᵒ q̄ nō ꝑiudicat efficacie sacrī puerꝝ imergi sel tm̄. ¶ 4ᵒ qs modᵘ dz obsuaī ī imergēdo ¶ Qñtū ad pᵐ sciēdū q̄ circa hec obꝟuāda ē osuetudo eccl̄ie. ubi enī cōsuetū ē abluī imergēdo baptizās si abluat ñ mergēdo peccat grauit. nisi q̄ īminet neccitas q̄ pōt iminere uel ꝓpt manuū baptizātis debilitatē. si ñ sit aliᵘ q̄ suppleī possit. ꝛ uelit actū baptizādi fm osuetudinē illi⁹ eccl̄ie. ul ꝓpt pueri īfirmitatē. uel qa nō ē totᵘ natus. uel pp sufficiētis q̄ntitatis aq̄ penuriā. Ubi āt osuetudo ē eccl̄ie abluī ñ imergēdo. ibi sic obꝟuādū ē ēt absq̄ aliq̄ alia neccitate. ¶ Qñtū ad 2ᵐ sciēdū q̄ si totū corpᵘ nō posset abluī abluēda ē ps ꝓncipalioꝛ ut caput ꝛ maxīe facies. qa ī ea uiget sensus. Unde reputat hois sepulcra ubi sepultū ē caput. ff. de religiosis ꝛ sūptibus funer. l. Cū ī diūsis. ꝛ pᵒ caput pectus. qa sedes cordis ē q̄si in pectore. si tm̄ ambe iste ptes nō ꝑnt abluī. magis abluēda eēt facies q̄z pectus. qa ibi magis māifeste sūt opationes aīe. Unde credo q̄ si caput pueri baptizaret añq̄z alia ps corpis exeat qd aliq̄n faciēduz ē ꝓpter piculum mortis pueri. baptizatus est. si aūt manus uel pes abluat añq̄z aliqua alia ps appareat uolūt aliqui dicere q̄ puer baptizatᵘ eēt qa aīa est ī q̄libet pte corpis tota. Communius tm̄ tenet q̄ de. l. cōi nō eēt baptizatus. q̄uis forte diuina pietas in tali casu baptismi uicē suppleat. Et tō sp q̄n piculuz mortis īminet abluēdū ē illd dō puero qd̄ pōt abluī siue sit paruꝝ siue sit mltū. ¶ Quātū ad 3ᵐ sciēdū q̄ īmergēdo semel uel ter ꝟuāda ē eccl̄ie cōsuetudo. Unde ubi cōsuetū ē īmergere ter grauiter peccat q̄ īmergit semel tm̄. Sz nō ꝓp hoc impedit sacrī efficacia. qa sicut in tribus mersiōibus ꝑsonarū trinitas. ita in una pōt diuinitatis unitas designari. ut hr̄ de ꝛsecra. di. 4ª. dō trina. Conueniētioꝛ tm̄ ē cōsuetudo dō īmergendo ter ꝓp exꝑssiorē trinitatis repsentationē. ꝛ tridui sepulture xp̄i. cuius typū exꝑmit trina īmersio ut hr̄ eadē di. pᵒ q̄z uos. ¶ Quātū ad q̄rtū. sciēdū q̄ sacerdos dz puerꝝ tenet ꝑ lat̄a ꝛ ūsa facie ad aquā debz īmergere pᵒ ita q̄ hēat caput uersuī orientē. 2ᵒ. uersus aq̄lonē. 3ᵒ uersus meridiē ad significādū reformatiōez totiᵘ imaginis q̄ ūtiat ꝑ fidē ī rōnali qd̄ significat cōuersio capitis pueri ad orientē a qua ptē ē origo illuīationis mediꝭ ꝛ ūtiū motᵘ celi. sicut a dextera eius. Et ꝓmouet ꝑ spē ī irascibili qd̄ significat cōuersio capitis pueri ad aq̄lonē. ubi dicit eē ꝑ quādā sūlitudinē quasi pes celi. ꝛ ī hoc repsentat solliditatē irascibili ꝑ spē. Ibi etiā ꝓz ꝓbi. 2ᵒ methauroꝝ ē mare altius. ꝛ significat irascibilis ꝑ spei eleuationez. Cōsumat autē ꝑdcā reformatō ꝑ caritatē ī cōcupiscibili qd̄ repsentat uersio capitis pueri ad meridiem ubi est magna caliditas. ꝛ superi⁹ celi fm ꝓbi. 2ᵒ celi ꝛ mūdi. nulla autē triū īmersionuz fieri debuit uerso capite pueri ad occidentem. quia ibi est luminis occasus. ꝛ sinistra celi fm ꝓbi. 2ᵒ de celo ꝛ mundo. ¶ Ad argūmenta ad partem pīmam dicendū q̄ non procedūt per comparationem ad efficaciam sacramēti. sed ad baptizantem ubi est consuetudo ter immergendi. planuz est enim q̄ si ibi tm̄ semel īmergeret grauit peccaret sicut ex-

pressum ē in lr̄a. ⁊ Primū ar⁹ ad ptez aliā nō plz cōcludit nisi q; salua baptismi efficacia. ⁊ sine pcco de imergēdo ter uł semł ē cōsuetudo ecclie obseruanda. vñ mgr̄ in lr̄a huius di. c. penułt. Ibi duntaxat semel mergere licet. ubi cōsuetudo ecclesie talis existit. ⁊ Ad 2⁹ dō q; p simplā nō itelligit unā sed uniformē. ꝑm glo. ibidē uolēs dr̄e q; baptizantes in imergēdo debēt se cōformare cōsuetudini ecclesie.

Consequenter quer̄it de 5⁰. ꝑncipali. Et circa hoc q̄rūtur tria ⁊ Primo utz xp̄s īstituerit baptismū añ suā passionē. ⁊ 2⁰ utz hoīes fuerī obligati ad susceptiōez baptismi añ passionē. ⁊ 3⁰ utz hoīes fuerūt obligati ad susceptiōez baptismi statim post xp̄i resurrecciōe. ⁊ De ratione aūt cessatiōis circūcisionis ⁊ aliorū sacr̄oz legaliū. ⁊ de tp̄re quo cēssauerunt dcm̄ ē supius di. ꝑma. q. ultima.

Primo ostendo q; xp̄s non instituerit baptismū añ suam passionem. quia post resurrectionez dixit euntes docete omnes gentes baptizātes eos. In nomīe p̄ris ⁊ fi. ⁊ spūs sci. In quibus uerbis uidetur baptismum institu/isse. ergo nō instituit ip̄m post suam resurrectionem. ⁊ Itē q̄diu durat lex una nō debet alia īstitui que sibi succedere debz. Sz uirtus sacr̄orū legaliū durauit usq; ad xp̄i passionē ut superius habitū est di. p⁹ ⁊ dicit magister in lr̄a. g⁰ ante xp̄i passionem nō debuit baptismus institui. ⁊ Item extra d̄ baptismo ⁊ eius effectu. c. Maiores §. dictum est. Per sacr̄m baptismi xp̄i sanguine rubricati culpa remittitur. g⁰ uim non habuit usq; post xp̄i passionem. Sed statim cū fuit institutus habuit uiā suā. g⁰ nō fuit īstitutus usq; post xp̄i passionē ⁊ Cōtra plus est īstituere rem fcō q̄z uerbo. Sz xp̄s añ suā passionem baptizatus fuit a Io. ut habetur ꝺ Math. 3⁰. ergo tunc fuit institutus baptismus. ⁊ Item illo tp̄e fuit institutus baptismus quo xp̄us ipsū sanctificauit. Sed xp̄s quando fuit baptizat⁹ sanctificauit baptisma ꝑm ꝺ Dam. li⁰. 4⁰. c. ꝑ⁰. Unde etiā dicit glo. sup illō Luce 3⁰. iesu baptizato. Cū baptizatur dñs non mundari indigens. sed tactu mundē carnis aquas mundans ut uim habeant abluēdi. ergo añ passionē xp̄s baptismū instituit ⁊ Rñdeo q; xp̄us baptismi sacramentū ꝑmo instituendū insinuauit. 2⁰ instituit. 3⁰ institutū obseruari ꝓcepit. Primuz fecit facto quādo a Io. baptizat⁹ fuit ⁊ uerbo cū Io. 3⁰ dixit Nicodemo. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊c. ⁊ 2⁹ fecit facto quando baptizauit p discipulos suos qui de mandato eius baptizare ceperunt. Dñi Io. 3⁰. Uenit iesus ⁊ discipuli ei⁹ i iudeaz terram ⁊ illic demorabatur cū eis ⁊ baptizabat. Et uerbo quando misit discipulos suos binos. ⁊ binos ad baptizandū ⁊ predicandum. de qua missione habetur Luce. 10. 3⁹ factū fuit signo. s. cū de latr̄ xp̄i fluxit aqua. de quo habet Jo. 19⁰. Et uerbo quando post resurrectionem dixit discipulis suis. Ite docete omnes gētes baptizantes eos. In nomine patris ⁊ filij ⁊ s. s. ꝺ Math. ultimo. Ante autem xp̄i passionez baptismū fuisse institutū dicit Hug⁰. 2⁰ li⁰ de sacra. pte 6ª ca. 4⁰. ⁊ Ad ꝑmū in oppositū patet solutio ex iam dcīs. ⁊ Ad 2⁹ dicendum q; maior falsa est sicut. n. nic Hug⁰ in preallegato ca⁰. oportuit ut ⁊ illa que fienda erant nequaq̄z subito uel precipitanter. sed paulatim ⁊ quasi cū quadā reuerentia dimitterentur ut ostenderētur bona fuisse ī tp̄e suo. Et sil'r que īcipiēda erant nō subito in auctoritatē assumerēt sed cū mora ⁊ grauitate inchoarentur ne uelut aliena ⁊ ꝑter rem aliūde inductam subito putarent. ⁊ ideo durāte adhuc uirtute circūcisionis cōuenīēs fuit baptismū institui. nō tū ipsū ꝓcipi obs̄uari ad necessitatem salutis ⁊ Ad 3⁹ dō q; q̄uis maiorem uim habuit baptismus post xp̄i passionē q̄z ante. tamen ante passionem habebat efficaciam ex ui tū passionis credite implicite ⁊ explicite ⁊ quasi iam inchoate tū ꝓpter eius ꝓpinquitatez ⁊ passuri ꝓsentialitatem ⁊ assūptam penalitatē ⁊ Ad argumenta ad partem aliam dicendū q; quando xp̄s baptizatus fuit a Io. nō instituit baptismū. sed instituendū īsinuauit in aqua inq̄tum in aqua baptizatus. ⁊ in noīe trinitatis inq̄tū in suo baptismo apparuit p⁹ p̄ris ī uoce. ⁊ psona filii in carne.

ꝛ pſōa.ſ.ſ.in colūbe ſpe.nec tūc aliā vtu/
tē regenerādi cōtulit aqs niſi q; extūc or
diāta fuit aqua ad hoc ut i ea iſtituerē r̄
generatōis ſacr̄m.ſi tñ hēret illa aqua q̄
corp⁹ xp̄i tetigit ꝺbeꝛt fuari i maxia re
uerētia ut r̄lige ſciſſiē ꝓpter mūdiſſiāz ꝛ
ſāctiſſimā carnē quā tetigit.

Secundō querit utꝝ hoī
nes fuerit obli/
gati ad ſuſceptōez baptiſi añ xp̄i paſſio/
nē. Et ūr̄ q; ſic.qz añ ſuaz paſſionē dixit
illō uerbū ſcriptū Jo.3°. Niſi qs renatuſ
fuerit ex aqua ꝛ.ſ.ſ.nō pōt ītroire regnū
dei. Jtez Hu°.2°.de ſac̄.pte 6ª.c.4°. di/
cit q; añ paſſiōez ipa cicūciſio i ſtatu ſuo
ad remediuz ſuſcipiebaꝛ.ꝛ tñ ēt tūc bap/
tiſūs ſine picꝛo ſalutis nō cōtēnebaꝛ ab
his qb⁹ p̄dicabaꝛ. Cōtra Danieꝛ.li.4°.
c.p°.dicit q; xp̄us irrigauit nos ex ſcā ꝛ ī
gnata eius coſta fōtē reiſſioīs.aquā qdē
i regnātōez ꝛ ablutōez pcc̄ ꝛ corꝛuptō/
nis.g° nō habuit efficaciā baptiſūs q°uſ
qz fluxit illa aqua de lateꝛ xp̄i. Sz anteq;
hērz efficaciā nō fuerit hoīes obligati ad
baptiſmi ſuſceptōnē.g° nō fuerꝛt hoīes o/
bligati añ xp̄i paſſioēz. Rº q; añ xp̄i paſ
ſionē nō erāt hoīes obligati de neceſſita
te ſalatis ad baptiſi ſuſceptōez.lex.n. nō
obligat quouſq; ꝑmlgata ſit.lex āt ꝺ ſu
ſcipiēdo baptiſmo xp̄i ꝓpe loq̄ndo ꝑmlꝫ
gata nō fuit añ xp̄i paſſionē.qz ꝛſi diſci/
puli xp̄i añ paſſionē de eⁱ mādato bapti
zauerūt.tñ ad hoc nō publicabāt illō ut
neceſſariū ad ſalutē.nec.n.cōgruū fuiſſet
ut ſi reſpcū eiuſꝺ morbi hoīes ꝺ neceſſi/
tate ad ſalutez eēnt obligati ad ſuſceptō
nez duoꝝ remedioꝝ quoꝝ q̄lz p ſe ſuffi
ciebat ad curatōez morbi uſz āt ad paſſ.
onē tenebāt̄ iuꝺi ꝺ neceſſitate ſalutis
ad circūciſionē.qz uſz tūc circūciſio i ſuo
ſtatu fuit ꝛ uim purgādi habuit. Ad p⁹
in opp⁹ ꝺꝺ q; p illō uerbū xp̄us nō īpo/
ſuit neceſſitatē ſuſcipiēdi bap⁹.ſz īponē/
dam p̄dixit.nō.n.dixit q nō eſt regnātuſ
ex aqua ꝛc̄. Ad 2⁹.ꝺꝺ q; aliud ē bap⁹.
ꝺtēnere.aliud nō ſuſcipe.ſine.n. picꝛo ſa/
lutis nō cōtēnebatur qz iaz hēbat ūtutez
iuſtificādi tñ ſine picꝛo ūtutis ſalutis po
terat nō ſuſcipi ab illꝰ ēt qb⁹ p̄dicabaꝛ ꝓ
pter rōnez dc̄az i corpe q̄onis. Ad ar⁹
ad ptez aliaz ꝺꝺ q; realis fluxꝰ illi⁹ aque
ꝺ latere xp̄i nō fuit cā ṽtutis baptiſi.ſeꝺ
ſignū qꝺ ṽtutē hēbat a fide paſſioīs illi⁹
ꝺ cuius latere fluebat.maioꝛē tñ efficaci
am hūit bap⁹ poſtq̄z paſſio illa fuit realr
exhibita q̄z añ.

Tertio querit utꝝ hoīes fue/
rit obligati ad ſuſce/
ptōnē baptiſmi ſtatī poſt xp̄i reſurrectio
nez. Et ūr̄ q; ſic.qz ꝑmlgata lege obligā
tur hoīes ad eius obſuatōez. ſz xp̄us ci/
to poſt ſuaz reſurrectōez baptiſmū ſuſci/
piēꝺ p̄cepit.cuz dixit. Jte docete omēſ gē
tes ꝛc̄.aDath.ulº.qꝺ fuit eius ſuſceptō/
nē ꝑmulgaꝛ.ergo extūc fueꝛt hoīes obli
gati ad baptiſi ſuſceptōez. Jtē circūciſio
non habuit efficaciā niſi uſz ad paſſiōez
ſm Hu°.2°.l°.de ſac̄.pte.6ª.c.4°. ſz ſēp
fuit neceſſariū ad ſalutē aliq̄ꝺ rem⁹ ꝺ o/
riginale pccūz.g° ſtatī poſt paſſioēz xp̄i
fuerūt oēs ſaltez iuꝺi obligati ad ſuſcipi
enꝺ baptiſūz xp̄i.cū extūc aliud remediū
efficax ꝺ origiāle pccūz nō hēret. Con/
tra Jo.15.dic xp̄us ſi nō ueiſſez ꝛ locutuſ
eis nō fuiſſē pccm̄ nō hēret. ſz nō ſtatim
poſt xp̄i reſurrectōez fuit oībus ānūciatū
p̄ceptū ꝺ ſuſcipiēdo baptiſmū. g° nō oēs
fuerūt obligati ſtatī p⁹ xp̄i r̄ſurrectōez ad
ſuſcipiēꝺ bap⁹. Rº q; n̄ oēs hoīes fue/
rꝛt obligati ad ſuſceptiōez baptiſi ſtatī p⁹
r̄ſurrectionez.null's.n.tenet ꝺ neceſſitate
obſuare legē añq̄z ꝑmulgata ſit.nec ēt p⁹
ꝑmlgatiōnē quouſz ſibi inoteſcit niſi de
fectus eius ſit in cauſa quare non ſtatim
innotuit ſibi ꝓmulgatio legis.lex autē de
neceſſitate ſuſcipiēꝺi baptiſmū non ſtatiz
fuit ꝓmulgata poſt Chriſti reſurrectiōez
qz non ſtatim dixit illō verbū aDath.ulº
Jte docete omnes gentes baptizātes eos
ꝛc̄. Illa etiaz ꝓmulgatio non ſtatiz oībus
fuit nota. Et tamē fuerūt multi quoꝝ de
fectus non fuit in cauſa tardatiōis illius
notitie. Sz poſtq̄z eius ꝓmulgatio p uniū
ſum orbez fuit ꝺiffuſa ſm illud p̄s. In o/
mnez terrā exiuit ſonus eoꝝ. omnes fue/
runt obligati ad baptiſmi ſuſceptiōem.
Ad p⁹.in oppoſitū patet ſolo ex iam dic/
tis. Ad.2⁹.ꝺꝺ q; poſt Chriſti paſſionem
ante notitiā promulgatiōis ꝺ obſuatiōe
baptiſi erat r̄mediū cōtra originale pccm̄

fides pat̃etum q̃tũ ad puulos. uel fides ppria q̃tũ ad adultos. Unde q̃uis ſm Aug⁹. eo. c⁹ tũc circũcaſio ſine pcl̃o ſalutis nõ cõtẽneret ab his qbus finis eⁱ⁹ nõ dũ maifeſtabatur. tñ p eⁱ⁹ ſuſceptõez nõ iuſtificabãtur: ſz p fidẽ.

Arca lr̃az ſub forã ũboꝝ pſcip⁹ ſ. a dño q̃ ſcipta ẽ Math. ultimo. nõ q; dr̃ tm̃. ſuppꝫ. Sed q; credit ab aliquo. ſ. q; ſufficit tm̃ fiõs eccl̃ie. De ſubſtãtia huⁱ⁹ ſacr̃i ſũt ũbum ⁊ elz. ⁊ ſupple ītentõ baptizãtis plenũ ẽ fiõi ſacm̃. uez eſt ī credẽdo. ſz nõ dicit q; hoc ſufficiat ad baptiſmũ. ul̃ expõas ut expoſituz eſt ī qõnibus. Nec a Chriſti baptiſmate ſps ſepabatur. i. a baptiſmate qõ fit ī nomĩe xpi uez baptiſma tradi hoc ītelligẽdo ẽ p tp̃re ꝑmitĩe eccl̃ie cuⁱ⁹ rõ reddita ẽ ī qõnibus. Cõmodius dr̃ iſtitutõ fcã quando Chriſt⁹ a Jo. baptizatus ẽ. hic debet accipi inſtitutõ q̃tũ ad ꝺtermiatõnẽ materie ī qua iſtituẽdus erat baptiſm⁹. ⁊ q̃tũ ad figuratõnez forme. inuocato nomine tritatis. hĩc arguũt aliqui q; Jo. ī baptizãdo Chriſtũ tritatẽ ĩuocauit niſi ī aq̃ ſupple naturali.

Di. .iiii.

Hic dicendum ẽ. Supr⁹ ꝺtermiauit magr̃ de bap⁹ q̃tũ ad ipſũ ſacm̃ ſz ſe. hic ꝺtermiat de ipo q̃tũ ad ſuſcipiẽtes. ⁊ diuidit in duas partes. ℞rio poit diũſos modos ſuſcipiẽdi baptiſmũ. ℞2° ꝺtermiat ꝺ quolibz ibi. Sacz ⁊ rez. ⁊ iſta in. 2. ℞rio ꝺtermiat ꝺ diuerſis modis ſuſcipiẽdi baptiſmũ. ℞2° de effectu eius in ſuſcipiẽtib⁹ ibi. Solet queri. ℞rĩa in. 3. ℞2° ꝺtermiat ꝺ illis q ſuſcipiũt ſacm̃ ⁊ rem. ℞2° de illis qui ſuſcipiunt ſacm̃ ⁊ nõ rem ibi. Qui ũo ſine fiõ. ℞3° de ill̃ q ſuſcipiũt rem ⁊ nõ ſacm̃ ibi Sũt ⁊ alij. ⁊ iſta in. 2. ℞rimo ꝺtermiat ueritatẽ. ℞2° remouz ꝺrietatẽ ibi. His ãt. ℞Illa pars que ibi icipit. Solz queri diuiditur in. 2. ℞rio ꝺtermiat de effectu baptiſmi in adultis. ℞1° in puul̃ ibi. Solz ẽt ℞rĩa in. 2. ℞1° ꝺtermiat de effcũ. ℞2° de ſignificatõne ibi. Si queriẽ.

Arca hanc di. q̃rẽdũ ẽ ꝑncipal̃r de q̃tuor. ℞1° ꝺ diũſitate ſuſcipiẽtiuz baptiſmũ ℞2° ꝺ diuerſitate baptizantiũ ℞3° ꝺ diuerſitate effectuuz. ℞4° ꝓponẽt aliq cãus ꝺ ſuſceptõne baptiſmi. ℞Circa p⁹ q̃rit. 3 ℞1° utrũ puuli q̃ baptizãtur r̃cipiãt effectũ baptiſmi ℞2° utz ficti r̃cipiãt effectũ baptiſmi ℞3° utz iã iuſtificati teneãt ad baptiſmi ſuſceptõnem.

Primo oſtendo q; puuli nõ recipiant effectũ baptiſmi ſm ꝓbi. 2° ꝺ aĩa. Actus actiuoruz ſũt ī patiẽte diſpoito. ſz ī puul̃ nulla p̃ceſſit diſpoſitõ ad ſuſceptõem effcũs baptiſmi. g⁹ bap⁹ nõ ꝓt cãr̃ ſuũ effcm̃ in puul̃. Itez qcũq; habz hitũ fiõi ſi aſſit uſu li. ar. facil̃r exit ī actuz credẽdi. ſz puul⁹ baptizatus ueniẽs ad etatẽ adultã nõ facil̃r exit ī actuz cr̃dẽdi niſi prio fuerit ī fiõ instructus ⁊ ad credẽdũ aſſuefcũs. g⁹ hitum fidei q; icludit in baptiſmi effcu puulus cũ baptizat̃ nõ recip. Cõtra magr̃ ī lia huⁱ⁹ di. c⁹ p⁹ dicit q; ſacm̃ ⁊ rem ſimul̃ ſuſcipiũt omẽs puuli q ī bap⁹ ab originali mũdãtur peccato. ℞Rñdeo q; puuli ī baptiſmo recipiũt effectũ baptiſmi. q; effectus bap. ſũt pccĩ purgatõ. gr̃e coll̃o. pene remiſſio. caracteris ipſſio. et fõitis r̃piſio. de qbus iferius dicet̃. hoc aũt puuli r̃cipiũt in bap⁹. q; aĩa nata eſt p̃dcõs effectus ſuſcipeř ⁊ ī puul̃ nihil eſt q; ꝺ eoruz ſuſceptõnẽ poſſit ipedir̃. ⁊ fiõs eccl̃ie nõ efficiẽdo aliquã qualitatẽ ī puul̃ ſz ex diuina ordinatõe eos ad p̃dcõz ſuſceptõez diſpoſuit. ⁊ ille q ꝑncipal̃r baptizat. i. ꝺs liberal̃r ifluit. ℞Ad p⁹ ī oppoſitũ ꝺ ꝺ q; illa ꝓpoitõ debz ītelligi de actio limitate ꝺtutis ⁊ de effectu cõplectiuo. q; ꝑmã diſpoſitõez nat̃e rei ſr̃addita pót agẽs facer̃ limitate ũtutis. ꝺus autez a quo ſunt ꝑncipal̃r effcũs baptiſi ẽ agẽs illimitate ꝺtutis: miꝛ ẽt argumti ul̃ ītellecta fl̃a ẽ q; fides eccl̃ie aliquo mõ ad ſuſceptõem effectuũ baptiſmi diſpoit ut uiſũ eſt. ℞Ad 2⁹. ꝺ ꝺ q; ad facil̃r exeũ ꝺ ī actuz credẽdi nõ tm̃ requritur hĩtus fiõi: ſz ẽt artic'oz cogĩtõ. ⁊ ẽt aſſuefcõ ꝺ lege coĩ. q; act⁹ cr̃dẽdi nõ tm̃ eſt actus fiõi. ſz ẽt ītellectus q ex aſſuefactõne ī actũ q ꝑncipal̃r ẽ p

fidez facilius exit. tñ ceteris paribus baptizati uementes ad etatē adultā facilius exeūt in actum credēdi q̄z li non fuissent baptizati.

Secundo queritur vtrz ficti rcipiūt effectū baptismi. Et vr q̄ sic. Illi recipiūt effectū baptismi q ueraciter ipm recipiūt. Sz. ifra. q. i. sic ficti. cuiusmodi sentētia accipit ab aug. p° li° de bap°. cōtra donatistas nō multū lōge post medium dr. q̄ ficti ueraciter non ficte recipiūt ergo recipiūt baptismi effectū. ℣ Itē qui ñ recipiūt baptismi effectū sūt rebaptizādi. qd ꝓbo p sltē. qa illi q nō recipiūt absolutionis effectū sūt itez absoluēdi. sed illi q ficte recipiūt baptismū nō sūt rebaptizandi. ergo recipiūt effectū baptismi. ℣ Itez si aliquid posset impedire effectū baptismi. hoc maxime esset peccm. sed pccm non impedit. imo p baptismū expellitur. ergo fictio nō ipedit effectū baptismi. ℣ Contra sap. p°. spūs. s. disciplne effugiet fictū. sed effectus baptismi est donatio. s. s. quia in baptismo datur eius donū. ergo ficti non recipiūt effectū baptismi. ℣ Itē mgr in lra huius di. c. p°. Qui sine fide uel ficte accedunt sacrm nō rē suscipiūt. sed res baptismi est effectus baptismi. ergo ficti nō recipiūt effectū baptismi. ℣ Rñdeo q̄ fictus dr ille q aliud ptendit exterius q̄z habeat in corde. qd dupliciter pōt intelligi. s. aut respectu receptionis sacri. ut cum aliquis simulat se uelle recipe ablutionē ut sacrm. et tñ nō intēdit eā recipe nisi iocose ñ inquātū sacrm ē. aut respectu dispositōis ad receptionē sacri. ut cū aliquis uel vbo uel signo simulat se dispositū interius ad sacri susceptionē. et tñ indispositus est. aut qa ñ credit. aut qa sacrz cōtēnit. aut qa in ꝓposito mortaliter peccādi seu in peccato mortali remanēdi pfitit. p° mō loquēdo de fictis quāuis aug⁹. li°. 7. cōtra donatistas ꝓpe finē nō determiet utz essent tales baptizati uel nō. sed diumū iudiciuz p aliquus reuelationis oraculū sup hoc implorādū. qd etiā hr de cōsec. di. 4ª. Solet etiā. dd tñ ur tales nō recipe baptismi sacrm. in quo includitur q̄ nullū effectū baptismi recipiūt. qd certū ē. si ille q baptizat non intēdit illā ablutionē facere ut sacrm. sed tm cā ludi sic dicit glo. sup allegatū decretū. Sed ut dicit glo. ibidē. si baptizans intēdit baptizare qualēcūq̄ intētionē baptizatus habeat recipit sacrm. qd nō est uez ut inferius oñdetur. 2° modo loquēdo de fictis dd q̄ recipiunt baptismi sacrm. vñ nō sūt amplius baptizādi. recipiunt. n. effectū sacri indelebilē. i. caracterē qui ē sacrm et res. sed effectū q ē res 7 nō sacrm. i. gram remissionis peccatoz durāte fictōe nō recipiūt. recedēte tñ fictōne. qa caracter ē imediata dispositio ad grāz baptismalē. sicut organizatio corporis ad aie susceptionē recipiūt gram baptismalē p quā remittūtur peccata sicut uidemus q̄ aer quāuis aliqñ ad pntiā luminaris ñ illuminetur ꝓpter interpositionē alicuius obstaculi. tñ ipo remoto. qa rōe diaphonitatis est receptiuus illuminatōis statī illuminatur. remissionē tñ pene debite pccis post receptionē sacri cōmissis nō recipiūt ex vi sacri. Sacrm. n. baptismi p se respicit culpā pcedētē nō sequētē. Qñ pccā mortalia post receptionē sacri cōmissa in eis ñ delētur vtute sacri baptismi nisi p accidēs qa gra baptismalis nō pōt cū aliquo mortali pccō. 7 iō deleri nō pnt mortalia ante susceptionē sacri cōmissa. quietiā deleātur illa q̄ susceptionē sacri sūt secuta. Sed qa uenialia simul stare pūt cū gra. iō recedēte fictione illa q̄ secuta sūt sacri susceptionē nō delētur ex vi sacri baptismi quāuis deleri possint ex vi penitētie. ℣ Ad p^m i oppositū dd. q̄ intelligēdū ē de uera receptione sacri. qd patet quia imediate subiūgitur sic. neq̄z eoz baptisma reprobat. gratiā tñ remissionis pccōz qui ē effectus baptismi durāte fictōe nō recipiūt. ℣ Ad 2^m. dd q̄ maior est falsa si intelligatur de effectu qui ē peccati remissio nec ualet pbatio. qa absolutio aliquā indelebilē dispositionē ad gram nō iprimit sicut imꝑmitur p sacrm baptismi. ℣ Ad 3^m dd. q̄ dicūt aliqui q̄ quāuis pccm mortale repugnet gre susceptę. qa cū illa simul star nō pōt tamē gre suscipiende magis repugnat fictio q̄z pccm sicut opacitas supueniēs aeri magis repugnat suscipiendo lumini q̄z tenebra. Sed hec solutio nō est cōueniēs. fictio. n.

peccatū ē. ūō ergo sic ad ai°. q̄ pccm̄ mor
tale actuale impedit de lege cōmuni effe
ctū baptismi quo ad remissionē culpe. ⁊ in
fusionē gr̄e si nō assit uel p̄cesserit aliqua
displicētia pcci in spāli uel in gñali. Pccm̄
aūt mortale originale nō ita repugnat in
fusioni gr̄e sicut actualis fictio. nec sic ha
bitualis p actū p̄pe uolūtatis cāta. ℞ ad
ptē aliā nō ꝓcedūt ō re q̄ ē res ⁊ sacr̄z
sed de re que non est sacr̄m cuiusmodi est
gratia baptismalis.

Tertio queritur utr̄z iā iustificati teneantur ad susceptōnē
baptismi. ⁊ uī q̄ nō. math. 9°. Nō est op°
ualētibus medicus. sed male hñtibus. ergo
cū iā iustificati sint ualētes. ⁊ baptism° sit
medicina nō tenētur ad. susceptōnē baptis
mi. ℞ Itē nō legimus in scriptura q̄ beata
v̄go apl̄i ⁊ Jo. baptista fuerit baptizati. ⁊
tamē ꝓbabile ē q̄ si baptizati fuissēt hoc
in scriptura inueniretur. ℞ Item baptizati
baptismo christi ante passionem nō tene
bantur circuncidi q̄uis adhuc circūcisio
suā hr̄et efficaciā ēt in iustificādo ⁊ in o
bligādo. q° silr̄ iustificati p circūcisionē
nō fuerūt postea obligati ad suscipiēdum.
baptismū x̄pi nec aī nec post passionem.
℞ Item nullus obligatur ad recipiendum
bap° in quo baptismus nullū p̄ōt hr̄e effe
ctū. sz tales sūt iam iustificati. sc̄m. n. q̄ō
p̄ōt accipi ex sentētia glo. sup illud ad ro.
3°. Signaculū circūcisiōis. circūcisio iā iu
stificato nullā gr̄am cōferebat. ergo a sil̄i
uī q̄ nec baptismus. ergo uī q̄ iā iustifica
ti nō tenētur ad eius susceptionē. ℞ Cōtra
Jo. 3°. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊
.s.s. nō p̄ōt introire ī regnū dei. ℞ Itē Jo. ba
ptista. q̄uis iustificatus in utero mr̄is fue
rit. tñ dixit x̄po. Ego a te debeo baptizari
ut habeā. math. 3°. Cornelū ēt iustificatū
petrus baptizauit. ut hētur actuū. 10. Hec
aūt nō fuissent nisi iustificati tenerētur ad
baptismi susceptōnē. ℞ Rñdeo q̄ iustificati
q̄ baptismū nō susceperūt tenētur ad susce
ptionē baptismi cuius rō ē. qa quāuis ali
qua res instituatur pp ea q̄ accidūt ut in
pluribus. si tñ gñaliter lata ē non tñ tenē
tur ad eius obs̄uationē hñtes illud pp q̄ō
est lata. sed ēt nō hñtes. quāuis aūt lex de
susciēdo bap° fuerit instituta ꝓpter ha
bētes originale pccm̄. tñ gñaliter lata est.
⁊ iō ad eius obs̄uationē tenētur nō. tñ illi
q̄ sunt ab originali pccō purgādi. sz ēt illi
qui uel p sanctificatōnē in utero uel p ba
ptismū flamis sūt a pccō originali purga
ti ⁊ iustificati ℞ Preterea quāuis baptism°
pr̄icipaliter fuit institutus ad pcci origia
lis purgationē. ex cōsequēti tamen fuit in
stitutus ad fideliū ab infidelibus distin
ctionē q̄ fit p susceptionē baptismi quātū
ad iudiciū ecclie militātis. ⁊ p caracterem
baptismalē quātū ad iudiciū ecclie triun
phātis. ⁊ iō iā iustificati p uiā aliā tenēt
ad susceptōnē baptismi ut p susceptōnem
exteriozis sacr̄i inter fideles esse iudicētur
ab eccl̄ia militāte ⁊ p caracterē baptisma
lē quē nō recipiūt iustificati in utero uel p
baptismū flamis ab eccl̄ia triūphāte. Vñ
aug°. li°. 4°. de bap° cō donatistas nō mul
tū añ finē. Nemo debet ī quolibz ꝓuectu
interiozis hoīs si forte ante bap° usq; ad
spāle intellectū pro corde ꝓfecerit ꝓtēnere
sacr̄m q̄ō mīstroz̄ op̄e corpaliter ꝓdhibe
tur. et infra ꝓpe finē loquēs de ꝓfessiōe cor
dis ⁊ bap° aq̄ dicit q̄ cū ex uolūtate alte
rū hoz̄ defuerit reatu hoiez inuoluit. ℞ Ad
ꝓmū ī opp° ūō q̄ bap° nō. tñ ē medicina
sed ēt signū distīctiuū fideliū ab infidelib°
℞ Preterea iā iustificati adhuc hñt infirmi
tatē rōe seq̄le pcci ⁊ fomitis quā ifirmita
tē minuit susceptio sacr̄i. ℞ Ad 2m ūō q̄ si
cut dicit glo. sup illō Jo. 13°. Qui lotus ē.
his v̄bis intelligimus baptizatos apl̄os
⁊ si nō legamus ubi uel qñ Silr̄ p̄ōt di
ci de beata v̄gine ⁊ de beato Jo. baptista.
℞ Ad 3m ūō. q̄ maior ē falsa nisi intelliga
tur de illis q̄ non erāt de ppl̄o israel quos
nō obligabat p̄ceptū de susceptōe circūci
siōis nisi. forte x̄pus illos q̄ suū baptismus
susciebāt ab obligatōe circūcisiōis ab
solueret. Rōnabilius tñ credēdū ē q̄ cum
nullo dispēsauerit sup hoc cū ipemet q̄ in
nullo obligabatur uoluerit circūcidi. ℞ Ad
4m ūō q̄ minor ē falsa. iam n. iustificati si
postea baptizātur quāuis nō recipiāt effe
ctū baptismi. q̄ ē pcci purgatio tñ recipi
unt alios baptismi effectus. q̄ sūt caracte
ris ipsius. fideliū ab infidelibus distinctō.
gr̄e augmētatio. pene remissio. ⁊ fomitis

maioꝛ repſſio. ¶Jam.n.iuſtificati ꝑ ſanctifi/
cationē in utero.uel ꝑ cōtritionē añq̄ ba/
ptizarētur nō hūt caracterē.ꝛ ſi ꝓm dei iu
diciū ſit diſtincti ab infidelibus nō tñ ꝓm
iudiciū eccl̄ie militātis. Juſtificatio ēt per
cōtritionē etſi deleat culpā nō tamē ſemp
neq̄ ut in pluribus remittit totā penam
actualibus pccīs debitā.nec ualet ꝓbatio
mioꝛis.ut dr̄ ex̄ de bap° ꝛ eius effec.¶Da/
ioꝛes. §.Caute. plus hodie bap̄m° ꝟfert
xp̄ianis q̄ꝫ quōdā iudeis circūciſio ꝟtuliſſz.

¶Onſequenter queꝛēdū
eſt de 2° principali.Et circa hoc querun/
tur.3.¶Primo utꝛ martyriū ꝛ cōtritio ſit
baptiſmata.¶2°.utꝛ baptiſmus ꝟtritionis
ſeu penitētie ſuppleat in adultis vicē ba/
ptiſmi aq̄.¶3° utꝛ bap̄m° ſāguinis uł̄ mar
tyrij ſuppleat vicē baptiſmi aque i puuls

¶Primo oſtendo
q̄ martyriꝫ et cōtritio ñ ſint baptiſmata.
alia.n.ſacr̄a no.l.nō plurificātur.nō.n.ſūt
plura gr̄a ſacerdotōꝫ ꝛ ſic de alijs .ergo
a ſili nec ſūt plura gr̄a baptiſmatū.¶Itez
baptiſmus ē ſacr̄m no.l.ſz martyriū et cō
tritio nō ſūt ſacr̄a no.l.qa nō ſignificāt ex
inſtitutōe.nec ſanctificāt ex aliqua ꝟboꝫ
bñdictōe q̄ tñ cōueniūt ſacr̄is no.l.ut ſupi
us viſū eſt.ergo nō ſūt baptiſmata.¶Con
tra dam̄.li°.4°.c°.p°.numerat octo baptiſ
mata inter q̄ nominat penitētiā ꝛ marty/
riū.¶Rñdeo q̄ large loquēdo de baptiſ/
mate.dō q̄ quadruplicit̄ pōt accipi. uno
modo ꝑ ſigno nr̄i baptiſmi.alio mō ꝑ diſ
poſitōe ad nr̄m baptiſmū.3° mō ꝑ re cōue
niente cū nr̄o baptiſmo i cāndo pricipalē
eius effectū. 4° mō ꝑ re cōueniēte cū nr̄o
bap°.q̄ſtū ad eⁱ effectū ſcd̄ariū.¶p° mō
fuerūt tria baptiſmata q̄ poīt dam̄.ubi ſu
pra.ſ.baptiſma diluuij qđ ſignificauit nr̄z
baptiſma q̄ſtū ad ſaluationē ſpūalis vite
in ſaluatione humani generis facta p ar/
chā.et de hoc pⁿ petri 3°.2ᵒ trāſitus ma/
ris rubri q̄ ꝓſignificauit nr̄m bapᵐ q̄ſtum
ad liberationē a ꝟtute diaboli.de hᵒ.pⁿ.
ad cor̄.i9° 3ᵒ ablutōes q̄ fiebant i lege q̄
ꝓfigurauer̄t nr̄m bapᵐ q̄ſtū ad ablutōnez
pccōꝫ q̄ fit ꝑ xp̄z.¶2° mō fuer̄t.2°.bapa/
ta q̄ poīt ēt dam̄.ubi ꝑus.ſ.baptiſmᵒ Jo.
q̄ baptiſmᵒ hoīes diſpoſuit ad ſuſceptiōez
nr̄i baptiſmi.ꝛ baptiſmus quo xp̄us ba/
ptizatus fuit ꝑ quē oꝛdinata fuit aqua ut
ēt materia nr̄i baptiſmi.¶3° mō ſūt duo
baptiſmata.ſ.penitētia ꝛ martyriū.ꝑ q̄ re
mittitur pccm̄.¶4°.mō dr̄ baptiſmus quo
baptizati fuerunt apl̄i die pentecoſtes. de
qᵒ hr̄ act.2°.ꝓpe aūt accipiēdo baptiſma
nō eſt niſi unū.Un̄ aplūs ad ephe.4°.Unᵒ
dñs .una fides.unū baptiſma.bñ ſic loquē
do martyriū et penitētia nō ſūt baptiſma
ta.¶Ad pᵐ in oppᵐ dō q̄ alia ſacr̄a ñ ſūt
tāte neceſſitatis ſicut bap̄mᵒ.ꝛ iō ñ opoꝛ/
tuit q̄ hr̄ent aliq̄ ſuppletia qm̄ ſuſceptōez
ſacr̄i articl̄us nccitis excludit.¶Ad 2ᵐ dō
q̄ ꝓcedit ō bapᵒ no.l.ꝓpe dcō.¶Aᵐ ad p
tē aliā ꝓcedit de baptiſmate cōiter dicto.

¶Secundo queri/
tur utꝛ baptiſmus cōtritōis ſeu penitētie
ſuppleat i adultis vicē baptiſmi aq̄.Et ur̄
q̄ nō. Neceſſariū ē ad ſalutē ut fideles ab
infidelibus diſtinguātur. ſed hec diſtictio
eſt ꝑ caracterē quē cōtritō ñ ꝟprimit.ergo
ñ ſupplet.uicē baptiſmi.¶Itē oēs res eiuſ
dē ſpeciei p eūdē modū gñantur. Un̄ ꝓm
cōmē.8°.phi.generata p putrefactionē ñ
ſūt eiuſdē ſpeciei cū gñatis p̄pagationē.
ergo a ſili oēs res eiuſdē ſpēi regñabiles
p eundem modum regñantur.cū gᵒ non
ſit dō nullū regñari p baptiſmū ſeqtur q̄
nullus regñatur ſine bapᵒ.¶Cōtra augᵒ.
liᵒ.4°.de bapᵒ ō donatū nō multum lōge
añ finē.et decretoꝛ.de conſe.di.4ª.baptiſ
mus.et mgr̄ in lr̄a huius di.c.3°.dicūt cō/
tritionē coꝛdis ſupplere uicē baptiſmi qñ
baptiſmi myſteriū nō cōtēptus religionis
ſz articulus neceſſitatis excludit.¶Rñdeo
q̄ cōtritōnē ſupplere uicē baptiſmi dupl̄r
pōt intelligi.ſ.aut q̄ſtū ad pcci remiſſionē
tā oꝛiginalis.ſ.q̄z actualis.aut q̄ſtū ad ali
os effectus baptiſmi.¶pᵒ mō cōtritio ſeu
penitētia ſupplet uicē baptiſmi ſi deſidera
tur.et hr̄i ñ poſſit.Un̄ glo.ſup illō Jo.3°.
Niſi qs renatus fuerit.ſi neceſſitas ip̄e/
dit uolūtas ſufficit .al̄.n.hoī uiatoꝛ hūti
uſū li.ar.poſſz ō ſuā uolūtatem p̄cludi via
ſalutis qđ falſū ē.¶2° mō cōtritio nō ſup/
plet uicē baptiſmi.qa nec caracterē ip̄ri/
mit.nec ſēp.nec ut in plurib° totā penam

tpralē debitā p actuali pccō remittit si ēt cū cōtritione adest baptismi susceptō gra amplior datur ⁊ inclinatio fomitis magis minuitur. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ distinctō fideliū ab infidelibus fm diuinū iudicium semp ē de necessitate salutis. sed nō fm iudiciū militātis ecclie qui signū distinctū nō pōt haberi. ¶ Ad 2⁹ dō q⁹ nō ē sile de gnatione et regnatione. qa gnatio ē opus nature cui⁹ determinati ⁊ limitati sunt modi opandi. sz regnatio pncipaliter ē opus dei q regnare pōt hoiez quocūqz mō sibi placuerit. ¶ Preterea q p cōtritōnē regnatur aliq⁹ mō p bapm regnatur iquātū regnat in vtute desiderij baptismi. ¶ Preterea dō q⁹ maior ar. fm aug. falsa ē. dicit n. 3⁹ li⁹. de tri. c .7⁹. q⁹ multa sūt aialia q coeūdo alia pariūt cum illa nullis. coeuntibus parentibus orta sint.

Tertio queritur

utz bap⁹ sanguinis uel martyrij supplet uicē baptismi aque in puulis. Et uī q⁹ nō. de cōse. di. 4ª. Si baptizata. et sūptū ē ab aug⁹. li⁹. 2⁹. de bap⁹ puuloz q̄i eque distanter inter mediū et finē. q natus nō fuerit ñ pōt renasci. ex quo cōuīcitur neminē in suo parēte potuisse renasci cū nōdū sit natus sed hoc nō ēēt uez si martyriū supploret uicem baptismi qa cōtingere pōt q⁹ ad plequēdū fidē tyrānus occidat puerū in utero mris. g⁹ martyriū ī puulis ñ supplet vicē baptismi. ¶ Itē si martyriū ī puulis suppleret vicē baptismi. aut ēēt p modū meriti aut p modū sacrī. nō p⁹ mō. qa nullus meretur ī patiēdo nisi inquātū uolūtarie seu patiēter sustiet passionē. ī puul aūt ñ ē usus li. ar. nec 2⁹ mō. ꝓ̄e. ñ. loquēdo martyriū nō ē sacrm. g⁹ nullo mō supplet ī puulis vicē baptismi. ¶ Itē otinentia de qua dicit sapiēs. eccl'i. 16⁹. q⁹ nō ē digna ponderatio eius. ñ supplet uicē baptismi. ergo a fortiori nec martyriū. ¶ Cōtra aug⁹. 13⁹ de tri. c⁹. 7⁹. et recitat mgr̄ in lra hui⁹ di. c⁹. 3⁹. Quicūqz nō pcepto regnatiōis lauacro p xp̄i cōfessiōe moriūtur tm̄ eis ualet ad dimittēda peccata q̄stū si abluerēt sacro fonte baptismatis. ¶ Itē baptism⁹ sanguinis excellētior q̄z baptism⁹ aq excellēter pōt supplere eius uicem. Sz sicut dicit glo. sup illō iudi. 6⁹. Humiliatusqz ē isrl'. baptismus sanguinis solū ē qō nos purio res reddit q̄z aq baptismi. g⁹ excelleter ui cē baptismi supplere pōt. ¶ Rndeo q⁹ baptism⁹ sanguinis ī puulis vicē supplet baptismi q̄stū ad pncipalē baptismi effectū q ē pcci remissio. p graz dei. q̄stū aūt ad ilū effectū q ē sacrm ⁊ res. s. caracterē non supplet uicē baptismi ipm caracterē imprimēdo qa in sic baptizato loco caracteris in vita. eterna ē aureola mrij. Nō aūt q̄re supplet uicē eius q̄stū ad pncipalē effectū ⁊ nō q̄stū ad aliū ē qa uterqz bap⁹ efficaciā hz a merito passiōis xp̄i cui p martyriū magis cōformat homo realiter q̄z p bapm aq q̄stus ī signo sit ecoi⁹. loquēdo de signo significāte ex institutōe qua ppe oibus pēsatis melior ē bapmus sāguinis q̄z aque. Uñ glo. ubi prius dicit q⁹ bapma aq acceptū ualde pauci imaculati usqz ad exitū uite custodiūt. hic uero q baptizat⁹ est ultra peccare nō pōt. ⁊ paz post p illō bapma peccata pterita purgātur p istud ēt futura pmūtur. ¶ Ad p⁹ i opp⁹ dicunt qdā q⁹ nullo mō p effusiōez sanguinis nec p uiā aliā de lege cōi. pōt puer i utero matris a peccato purgari. qa adhuc nō habz plene eē distinctū a cā sui morbi. Alijs autē uī hec solo nō ualere duplici de cā. una est qa ēt cū natus ē. ē aīa oiūcta cāe p̄xie sui morbi. s. carni infecte. ¶ Alia ē qa infectō carnis ē ex semine p̄ris nō mris qō plrāt p hoc qō si adā nō peccasset postqz ipa eua peccauerat ꝓles eius pccm originale non cōtraxisset. ideo eis pie ⁊ rōnabiliter uī dō ad ar⁹. q⁹ quāuis puer ī utero mris bap⁹ aq baptizari nō possit qa ibi ipm sensibile sacrm suscipe nō pōt. ⁊ qa ibi ecclie militanti ignotus ē. tñ qa ad ipm effusio sāguinis ptingere pōt. ⁊ deo notus ē q⁹ pncipaliter baptizat p effusionē sanguinis illatā p fidē ab originali pccō purgari pōt. vñ auctoritas aug. intelligēda ē de renasci p susceptionē baptismi aq. ¶ Ad 2⁹ dō. q⁹ martyriū ī puulis supplet uicē baptismi nō ex vi meriti ꝓprij sed ex vi meriti xp̄i cuius efficacia adest susceptioni martyrij. ⁊ ita martyriū puulū iustificat tāq̄z sacrz q̄stū ad sacrī realitatē. q̄stuis nō sit ex institutōe significatiuū. sicut sacrz ꝓ̄e dcm. ¶ Ad

3° dō q̄ illa cōtinētia de qua ibi loquitur sapiēs ē ꝯtinētia ab oī illicito icludēs iu/stificationē. vñ illa ē effectus baptismi.

Onsequenter queritur de 3°. principali. Et circa hoc q̄runtur. 3°. ⁊ p° utr̄ effectus baptismi sit deletio omnis culpe ⁊ 2° utr̄ remissio totius pene peccato debite. ⁊ 3°. utr̄ effect⁹ baptismi equalis sit in quolibet suscipiente.

Primo ostendo q̄ effectus baptismi nō est deletio omnis culpe qa adult⁹ accedēs ad baptismū. aut penitet de suo pcco. aut nō penitet. Si p° mō. nō deletur eius pccm̄ p bap⁹. ſz p penitētiā. si 2° mō. nō delet eius pccm̄ qa fictus accedit. g° ī suscipiēte baptismū non deletur pccm̄ ex vi baptismi. ⁊ Jtē de cōse. di. 4ª. Dis q iā. ⁊ sūptū ē ab aug° li°. ō penitētia ñ multū lōge p⁹ ꝓncipiū. ⁊ recitat magr̄ in lr̄a huius di. c°. p°. Dis q iā uolūtatis sue arbiter cōstitut⁹ ē cū accedit ad sacr̄m fideliū nisi peniteat eū ueteris uite nouā inchoar̄ nō pōt. Sz oīs uere penitēs iustus ē. g° ī suscipiēte baptismū mō debito nullū pccm̄ pōt deleri p baptismū. qa ī tali suscipiēte nullū pccm̄ ē. ⁊ Jtē q̄diu aīa cāe pccī quod ī ea ē. ē cōiūcta. ab illo p baptismū purgari ñ pōt. qa manēte cā remanet effectus ꝑm q̄ dicit auic. 6° meta. sue. .c. 2°. ſz caro corrupta cā ē origialis pccī. g° homo ab illo p baptismū purgari non pōt. ⁊ Cōtra aug⁹. in euchi. c°. 26°. ⁊ ex de cōse di. 4ª. A puulo. ⁊ recitat mgr̄ ī lr̄a huius di. c°. p°. uult exp̄sse q̄ baptismus deleat omnē penā. ⁊ Ñdeo q̄ in mō debito suscipiēte baptismū effectus baptismi ē remissio oīs culpe. sicut. n. agēs naturalē formā sibi ꝺriā corrūpit ī m ª. ⁊ disponēs ad eā reliqt naturalē aptitudinē in materia ad formā silem forme iā corrupte. ⁊ deducit de eadē materia formā sibi silem ⁊ dispositōes ad eā reddētes materiam minus aptā uel minus facilē ad hoc ut trāsmutetur ad formā silem corrupte. sic aliq° mō p quādā similitudinē agit deus ī aīa suscipiētis baptismū. ipo baptismo sicut instrumentali agēte mediāte. corrūpit. n. formaz sibi cōtrariā. s. pccm̄ mortale tā originale q̄z actuale si sūt in suscipiēte bap⁹. ⁊ pccm̄ ueniale inquantū ē dispositio ad mortale. nisi suscipiēs baptismū sit ī actuali ꝓpōsito uenialr̄ peccādi uel ī ueniali pccō iā cōmisso pīstēdi. reliquit tñ ī subiecto aliquā inclinatōez ad peccādū. ⁊ ī nullo subiecto imꝑmit formā sibi silez. s. gr̄az ⁊ dispositionē ad eā. s. caracterē p q̄ incliatio ad peccādū diminuit nō tñ destruit totalr̄ de. l. cōi. ⁊ Ad ꝑmū ī oppositū dō q̄ penitentia pōt cōsiderari triplr̄. uno mō ꝑ interiorī cōtritiōe formata gr̄a. alio mō ꝑ sacr̄o penitētie. 3° mō ꝑ displīcētia pccī ꝺmissi sine ꝓposito cōmittendi quāuis adhuc iformi. p°. ⁊. 2°. mō loquēdo de penitētia nō ꝑexigitur ut neccia ad susceptōnē effectus baptismi. sed sufficit q̄ accedēs ad baptismū sit penitēs penitētia 3° mō dcā. ⁊ ē necessariū ad plenariā susceptōnē effectus baptismi si ille q̄ ē baptizatus ē adultus. planū ē. n. q̄ ī puulo nō requr̄it penitētia nec formata nec informis. dō g° q̄ accedēs ad baptismū penitēs penitētia iformi nō accedit fictus. ⁊ q̄ sua penitētia formata ē p susceptionē baptismi. ⁊ Ad 2°. dō q̄ ꝓcedit de penitentia se extēdente ad informem penitētiā ⁊ Ad 3°. dō q̄ ī pccō originali duo sūt. s. cōcupiscētia q̄ ē materialis ī originali pccō. Et carētia originalis iustitie debite hr̄i q̄ ē formalr̄ originale pccm̄ ut uideri pōt ex his q̄ dcā sūt li°. 2°. Cōcupiscētia ⁊ carētia origialr̄ iustitie ī aīa sūt ex corruptiōe carnis. qa p eā aīa inclinar̄ ad cōcupiscēdū adūsus spm̄ ⁊ impedit⁹ ī aīa susceptio iustitie originalis. debitū aūt hñdi iustitiā originalē nō ē ex carne. ⁊ hoc remittitur p ꝺutē baptismi. ad q̄ sequtur q̄ carētia origialis iustitie q̄ erat pccm̄ añ baptismū nō ē post baptismū. q̄uis aūt non tollat ꝺcupiscētiā ipediēte carīs corruptōe remanēte tñ eā ita diminuit ut ñ dñet aīe.

Secundo queritur utr̄ effectus baptismi sit remissio totius pene pccō debite. Et uī q̄ nō. anselmus. p° li°. Cur deus hō. c°. 12°. Si pccm̄ nō punit⁹ inordinatū dimittitur. sed deus nihil reliqt inordinatū. g° de⁹ nullū pccm̄ dimittit ipuniū q̄ nō eēt uer̄ si p baptismū r̄mitteret oīs pena pccō debita. Jtem de cōse. di. 4ª.

per baptismū. ⁊ sūptū ē ab aug⁹. li⁹. p⁹. de baptismo puuloꝝ ppe finē. nō illud p̄stat adultis in bap⁹ nisi forte miraculo dei ut lex pcī repugnās legi mētis penitus extī guatur. ⁊ nō sit. Sed illa repugnātia legi mētis pena ē peccati. qa ī statu innocētie ñ erat. g⁹ p bap⁹ nō tollit oīs pena pcō debita. ℳ Itē aug⁹. i3⁹. de tri. c⁹. i6⁹. Qīa secu li huius mala. dolores. laboresq; hominuꝝ ueniūt de pcō. ⁊ maxīe de pcō originalis meriti. Ꝙz iste pene nō tollūtur p baptis mū ut docet expientia. g⁹ p bap⁹ ñ remit titur oīs pena pcō debita. ℳ Itē baptiza tis añ xp̄i passionē ad hoc erat ianua pa disi clausa. ſz illa clausio erat pena pcī. g⁹ p bap⁹ nō remittitur illa pena ſz p passio nē ℳ Itē iudeis ueniētib⁹ ad baptismū indi cēda est pnīa ac abstinētia. 4⁹. diez. ut hēt de consecra. di. 4ª. Ille q; absit. ℳ Contra ū cōse. di. 4ª. Per bap⁹. ī bap⁹ quicqd ab hoīe dcm factū ⁊ cogitatū est totū abolet ⁊ q̄i factū nō hētur. ſz nō haberet q̄i non factū si puniretur. g⁹ p bap⁹ oīs pena pec cato debita remittitur. ℳ Itē ſm glo. sup il lud psal. Quoꝝ tecta sūt pcā. in bap⁹ ita sūt tecta pcā q; deus non vult ea punire. qū nō eēt uez nisi p bap⁹ remitteret oīs pena pcīs debita ℳ Itē silis ſnīa hētur de cōse. di. 4ª. Sine pnīa. ⁊ idē hētur ī glo. am bro. sup illū ad ro. ii⁹. Sine penitētia ℳ Ñ deo q; q̄uis xp̄us p meritū passionis sue oībus ianuā padisi aperuerit plenaīe q̄stū ad sufficiētiā qū nullus alī hō faceř potu isset. tñ p bap⁹ inquātū ē instrumētū diui ne mīcordie q⁹ p⁹ hō efficit pticeps me riti passiōis xp̄i ⁊ mēbꝝ eccl'ie cui⁹ caput ē xp̄s ⁊ q⁹ tāq; spāli signo cōformatur ba ptizat⁹ xp̄i passiōi. ī imersiōe. ⁊ eius resur rectiōi ī eleuatiōe ū aq̄ apit baptizato ple narie ianua padisi q̄stū ad efficaciā. Añ ꝙz auctoritatē bede quā supius adduxit mgr di. p⁹. c⁹. 5⁹. Inter alias dr̄as. inter circūci sionē ⁊ bap⁹ una ē. q; tp̄re circūcisiōis cir cūcisi ianuā regni celestis nōdū intraī po terāt. ⁊ mō hoīes hoc p̄nt p baptismuꝝ. sic aūt baptizato ianuā padisi apire ē remo uere oīne illud qū aīam baptizati sepataꝝ a corpe pōt ab ingressu padisi p̄hibeř sim plr uel ad tp̄us. Que aūt aīam sepatā sim plr p̄hibēt ab ingressu padisi duo sunt. s. mortale pccm tā originale q̄z actuale ⁊ obli gatio ad penā eternā. Que aūt p̄hibēt ad tp̄us duo sūt. s. pccm uenīale. ⁊ obligatio ad penā tp̄alē. Illa. n. supna ieı⁹ libera ē ab omni seruitute culpe ⁊ pene dicēte ap̄lo ad gal'. 4⁹. Illa q̄ sursū ē ieı⁹ libera ē. g⁹ per bap⁹ nō tm deletur ī baptizato oīs culpa sed ēt sibi remittitur oīs obligatio ad pe nā eternā siue sit debita originali pccō. si ue actuali. ⁊ oīs pena tp̄alis debita actua li pccō. qa si illā nō expleret baptizatus in uita ista teneretur eā explere p equalētiam in alia. ⁊ ita p illā posset ei⁹ aīa sepata p hiberi ad tp̄us ab ingressu uite eterne. nō tñ p bap⁹ remittitur oīs pena tp̄alis pro originali pccō debita. qa cū illa t'minēt cū hac uita. nō pōt p illā aīa baptizati a cor pore sepata p̄hiberi ab ingressu padisi nec simpl'r nec ad tp̄us. ⁊ p̄terea pena p̄dicta est baptizato dū uiuit occasio ut postea fe licius ingrediatur uitā eternā. qa sicut di cit aug⁹. i3⁹. de tri. c⁹. i6⁹. p̄sūt ista mala q̄ fideles pie pferūt uel ad emūdāda pcā ex ercēdā p̄bādāq; iustitiā uel ad demōstrā dā huius uite miſiā ut illa ubi erit beati tudo uera atq; ppetua ⁊ desideretur ardē tius ⁊ instātius iqratur. ℳ Ad p⁹ in opp⁹ dō q; xp̄us p passionē suā sufficiēter ex soluit penā pcīs q̄ remittūt ī bap⁹. Añ in p̄sona xp̄i pōt exponi illū vbū psal'. Que nō rapui tūc exsoluebā. Añ Isa. 53⁹. Vul neratus ē ppter iniqtates nr̄as. ⁊ infra. Dñs posuit ī eo iniqtates oīum nr̄m. i. pe nas debitas ī iniquitatibus nr̄is. ⁊ qa per bap⁹ hō p⁹ efficitur xp̄i mēbꝝ. iō p bap⁹ est pticeps totius efficacie passionis xp̄i. ℳ Ad 2⁹ dō. q; illa pena minuitur p bap⁹. rō aūt qa nō totalr tollit ī corpe q̄si dcā est. ℳ Ad 3⁹ pz solutio ex dictis ī q̄e. ℳ Ad 4⁹ dō q; baptismus mō apit celi ianuam baptizato quātū ad efficaciā q̄uis hoc ñ posset facere añ passionē. qa pticularis re motio clausionis p̄dicte q̄stū ad efficaciaꝝ dep̄ēdet ex vlī remotōne illius clausionis quātū ad sufficiētiā q̄ p xp̄i passionē facta est. ℳ Ad 5⁹ dō q; illa penitētia nō indicit iudeis pp sacrī inefficaciā. ſz ppter ei⁹ re uerētiā et iudeoꝝ recipiētū baptismū p bationē. unde eis nō indicebatur post sus ceptioneꝝ baptismi sed ante. ⁊ quāuis sic

obſeruaretur quōdam. tñ mō nō opōrtet hoc obſuari ſz qō uī dicere glo. ibidē. qō intelligo ubi nō ē conſuetudo cōtraria.

QErtio queritur utr effectus baptiſmi equalis ſit ī quolibet ſuſcipiēte. Et uī q. ſic. magis depēdet effectus baptiſmi a cōferēte q̄z a ſuſcipiente. ſed effectus baptiſmi nullo mō ſūt inequales pp inequalitatē ꝓferētiū ut inferius oñdetur. g° nec ꝓpter inequalitatē ſuſcipiētiū. g° ſūt inequales in oībus. Jtē effectus baptiſmi ē baptizatū reſtituere perfecte īnocētie. ſed pfecta innocētia ē equalis in oībus ī quib° ē. g° effectus baptiſmi eſt equalis ī quolibet ſuſcipiēte. Jtē xp̄us equaliter p omnibus paſſus ē. qa ut hēt act. io. Nō ē pſōar acceptor de°. ſz ut habitū ē ſupius efficacia baptiſmi ē a ṽtute paſſiōis xp̄i. g° effect° baptiſi ī oīb° ſuſcipiētib° eū eq̄lis ē. Cōtra. dañ. li°. 4°. c°. p°. Pccōr remiſſio oībus ſiliter p baptiſma datur. gr̄a aūt ſp̄ūs. ſ. ſm ꝓportionez fidei ⁊ ꝓparatōis. ſed nō oēs ſuſcipiētes baptiſmū ſunt eq̄liter ꝓparati. g° nō oēs recipiūt equaliter gr̄am p bap°. Jtē debilitatio fomitis ē effectus baptiſmi. ſed fomes nō equaliter debilitatus ē ī oībus baptizatis ut experiētia docet. ergo effectus baptiſmi nō ē equalis in oībus. Rñdeo q. p bap° remouetur malū culpe ⁊ maluz pene. ⁊ ꝓfertur bonū gr̄e. ⁊ ſic q̄ztū ad p° effect° baptiſmi equalis ē in oībuſ puulis. qa nō ē maius pccm̄ originale ī uno q̄z in alio. ut 2°. li°. oñſū ē. nec magis ad penam obligatur unus q̄z alius. ⁊ ēt q̄ztū ad 2°. ō lege. n. cōi oēs in baptiſmo equalē gr̄az recipiūt. quia in ip̄is nulla p̄cedēs diſpoſitio regritur. ſed p diſpoſitōe ē in eis fides eccl̄ie. Cū ergo oēs puulos q baptizātur eq̄liter recipiat fides eccl̄ie ⁊ meritū paſſionis xp̄i a quo efficaciā habet baptiſmus ſeqtur q. oēs puuli in bap° equalē gr̄az recipiūt de lege cōi. ⁊ eq̄lē fomitis rep̄ſſionē. qa illa ē p caracterē ⁊ gr̄az. ſi aūt loq mur de adultis ītr ſe uel p cōpationē ad puulos. ſic dico q. nō in oībus eſt equalis effectus baptiſmi. nec quātū ad remotionē mali nec q̄ztū ad collationē boni. ī puulis. n. delet ſolū originale ⁊ penā eis debitam. in adultis aūt delet originale ⁊ actuale. ⁊ remittit obligatōem pene debite tam originali q̄z actuali. In uno ēt adulto plura delet pccā q̄z in alio. qa plura ūenit. qa ēt adulti nō equaliter ad ſuſceptōem gr̄e ſe diſponūt ⁊ ab eadē ṽtute eſt effect° maior in materia magis diſpoſita. ī° non oēs adulti in bap° equalē gr̄am recipiūt. ⁊ ex cōſequēti nec equalis fomitis rep̄ſſionē. et qa unicuiq̄z magis ꝑdeſt fides ⁊ diſpoſitō ꝓpa q̄z aliena. ī° ceteris p̄ib° maiorē gratiā recipiunt adulti in baptiſmo q̄z puuli. Ad p°m in opp°m dō q. maior nō ē uera de cōferēte miſterialiter. tota. n. ṽtus baptiſmi ē a deo q principal̄r baptizat q q̄ztū eſt ex pte ſua equaliter opatur effectū baptiſmi in oībus baptizatis q̄ztū ē de lege cōi ad maioritatē aūt uel minoritatē effectus cōfert diſpoſitio ſuſcipiētis maior uel minor. Ad 2°m dō q. innocētia dicit carētiā mali culpe. ⁊ iſta equalis ē ī oībus baptizatis quātū ad terminū ad quez. nō tñ q̄ztuz ad ttrminū a quo. qa a pluribuſ malis liberatur p bap° unus q̄z alius. qa plura mala inuenit in uno q̄z ī alio. Ad 3°m pz ſolutio ex iā dictis in q̄oe. Ar. p°. ad ptē aliā bñ cōcludit. Ad 4°m dō q̄uis p bap° rep̄ſſio fomitis non ſit equalis in adultis tñ in puulis eq̄lis ē q̄ztū ē ex pte gr̄e. qa eq̄lē gr̄am recipiūt. nec ē intelligēdū quin poſtea ueniētes ad etatē adultā ⁊ in eq̄li gr̄a remanētes īequaliter cōcupiſcere poſſit. ſz hoc ē rōe cōplexiōis. quāuiſ. n. fleumatico ⁊ ſanguineo detur equalis gr̄a cōcupiſcētiā reprimēs. tñ magis uigebit cōcupiſcētia ī ſāguineo q̄z ī fleumatico ceteris p̄ib°.

QOnſequenter queredū ē de 4° p̄incipali. Et circa h° q̄rit° ō trib° caſib°. un° ē. Inuenit infātulus expoſitus ⁊ a quo uel a quibus ſit expoſitus penituſ ignoratur. nec cū eo ſignū inuenitur ſeu teſtim° q. baptizatus ſit. queritur utr talis baptizādus ſit abſolute uel ſub cōditōne. Rñdeo q. talis baptizādus ē. de cōſe. di. 4. paruulos. ⁊ infra. Si nulla. qō recitat ēt mgr̄ in lr̄a. di. 6. c°. 3°. et qa nō ē certuz eū nō eē baptizatū ī° ꝓpter reuerētiā ſacri. et ad uitādū p̄iudiciū irregularitatis quam incurreret paruulus ſi bis abſolute

baptizaretur.iō baptizādus ē ſub cōditōe
exī de bap°.7 ei° effec.c°.2° ubi dr̄.de qb°
dubiū ē an ſi baptizati fuerit baptizēt̄ his
vbis p̄miſſis.Si baptizat° es.non te bapti
zo.ſed ſi nōdū baptizatus es ego baptizo
te in noīe p̄ris 7 filij 7.ſ.ſ.amen.

Ecundus caſus

ē aliqs exiſtēs ſup pōtē ñ potēs hr̄e aquā
ad baptizādum puerum quem timet cito
moritur.mō q̄ro ſi ītēdēs ꝓuidere ſaluti
pueri ꝓficiat eū in aquā intētione baptizā
di.7 ꝓferēs vba in qbus ꝺſiſtit forma. et
poſtea puer aliq° caſu euadat utr̄ debeat
rebaptizari uel ſit baptizat°.7 poſſet ui
deri aliqb° q; ſic.qa fuit debita forma et
debita materia.7 ꝺbita ītētio.Et ego cre
do q; talis baptizatus ñ eēt.qa ꝑpa mate
ria baptiſmi ē ablutio ī aq̄.qui autē aqua
abluit̄ p° aq̄ coopitur ī toto uel ī pte.7 po
ſtea diſcoopit̄.vñ ꝓpter bap° p° repñtat
xp̄i ſepulturā.et ꝓpter 2°.reſurrectionē.
quāuis aūt puer ī caſu p̄dcō p actū illius
q ip̄m ꝓiecit ī aquā imergatur nō tñ eſt
act° ordīatus ex ſui natura ad h° ut puer
abluat̄.ſz ad h° ut ſubmergat̄.7 iō ſi aliq°
caſu.p alios uel p illū eūdē ꝓiciēt̄ ſe ī aq̄z
p° puer ad liberādū eū puer exīstat̄ ꝺ aq̄
nō ꝓpter hoc eēt baptizatus.qa illa imer
ſio quātū fuit ex ſui natura ñ ordīabatur
ad eleuatōēz pueī ꝺ aq̄.ſz ad ſubmerſiōēz.

Ertius caſus

eſt.aliqs exiſtens ſup puteū ad cuius aquā ñ pōt attīgere manu.nec uas hz cū q° poſſit haurir̄
ſz hz calatū 7 chordā.mō q̄ro ſi p chordā
dimittat puer ī calato ī aquā 7 exīstat ba
ptizare intēdēs.7 vba ī qbus cōſiſtit for
ma baptiſmi exp̄mēs utr̄ puer ſit baptiza
tus.Rñdeo q; ſic.dūmō calatus ſit talis
q; aqua ſubintrauerit ad abluēdū corpus
pueri.qa q; baptizās tāgat illū quē .bapti
zat imediate uel aliqs alius nō ē de eēntia
baptiſi.7 ī p̄dcō caſu ē imerſio 7 eleuatio
de aq̄ 7 ē imerſio tal̄ q̄ ex ſui natura ñ or
dinat̄ ad pueri ſubmerſionē.ſz ad eius de
aq̄ eleuatōnē qꝺ pz p hoc.qa ille q eū .di
miſit ſēp tenet eū cū chorda ad eleuāduz.
ſi tñ occurreret p̄dicta neceſſitas deberēt
pāni dumitti in aqua 7 poſtea extractis de
beret aqua exp̄mi ſup corp° pueri ſub for
ma uerboz debita 7 cū ītētōe baptizādi.

Arca litteram

Nō ſp̄m.ſ.p gr̄am gratū faciēt̄ niſi peni
teat eū ueteris uite 7c.hic accipit̄ pnia lar
ge.ſ.put ſe extēdit ad cōtritionē informē
q ab aliqbus uocat̄ attritio.Nō hūs ue
rā cordis cōtritionē.Hic accipit̄ uera cō
tritio extēſo noīe ut ꝑpus.ut.iduat eū xp̄m
ſanctitas baptiſmi.i.ut ſanctitas baptiſmi
ip̄m baptizatū induat xp̄m.Redire dimiſ
ſa pccā.Nō eſt ītelligēdū q; nūq̄z pccm̄ di
miſſuz idē ibi numero redeat.quo aūt re
dire dicatur exponet̄ ī tractatu de penitē
tia.Vz nō ſñiaz.ſ.q̄ dixerat ſine baptiſma
te ī neceſſitate poſſe aliquē ſaluari.Nō ſa
tis idoneū poſui illū latrōis exēplū.Nota
q; ille latro 7 ſi nō fuerit martyr q̄ztuz ad
cām.fuit tñ q̄ztū ad uolūtatē.Quē regna
turus erā amiſi.nec tñ ī hoc peccauit am
bro.qa nō diſtulit eū baptizare p negliaz
ſz qa cōſuetudo eccl̄ie tunc hoc regrebat
ut diu cathecumī ſuarēt̄.7 ſolebāt expe
ctari ſolēnitates ad baptizādū.vñ de ꝺſe.
di.4ª.De cathecumīs.c°.Venerabilis. dr̄
q; ī ſolēnitate paſcalī 7 pētecoſte cathecu
mini baptizētur.niſi alr̄ faciēdū ſit pp ur
gēté neceſſitatē.melioz ē tñ ꝺſuetudo ſtati
baptizare pp tres rōes.ſ.pp piculū mortiſ
et ꝓpter īfeſtatiōes demoniū q ꝑñt minuſ
ī baptizatis q̄z ñ baptizatis ceteris ꝑibus
Et qa quādiu hō puulus ē.certū ē ī ip̄o ñ
poſſe eē aliqd qꝺ ipediat baptiſmi effectū
Et ē baptiſm° ī aq̄.ī ſanguine 7 ī peniten
tia.q̄ritur qs ſit melioz oīb° pēſatis.Rñ
deo q; iſti baptiſmi inter ſe ſe hñt ſic exce
dentes.7 exceſſi.In ip̄mēdo.n.caracterem
baptiſm° aq̄ alios duos excedit qa caracte
rē ñ ip̄mūt.7 ī hoc q; p ip̄m plib° pōt ſub
ueniri.Subuenit.n.adultis 7 puulis 7 tpe
pſecutōis 7 pacis.Baptiſmus aūt ſanguis
alioſ duos excedit ī hoc q; nō pōt ignari
ſoꝛdibus ſcīis.Unñ dam.li°.4°.ē°.p°.dicit
q; ualde uenerādus ē iq̄ztū ſcīis ultra nō
ignatur ſoꝛdib° 7 ſtati ī nitā ītroducit eē
nā.Baptiſm° aūt pnie alīs duobus inferi
oꝛ ē ī hoc q; nō ſemp totā penam remittit
imo raro hoc accidit.p quelibz aūt alioꝛū
remittitur tota pena.tñ ī hoc alios duos

excellit q; ī hñte usū li.ar. nullus alioz sīñ illo ad salutē ꝑdest. oīb; aūt pēsatis si distinguatur interioz deuotio ꝺ ipaz corpis passionē uel ablutōnē ī adultis. planū ē q; ipa pemtēcia ī q̄ ꝺphēdo deuotōnē. qa sīñ ista nō ꝑsūt alia ad salutē. ⁊ ipa sine aliq; alioz ī casu necessitatis ꝑdest melioz ē. Si aūt ipa cōpet ad alia duo ꝑ put sūt ī puulis in quib; nulla regritur pnīa. tunc dico q; pnīa pōt eē ita ex illis ī adulto q̄ꝫ suffi cies q; nō recipit totā gr̄am sicut puulus in bap; aq̄ uel sāguis. Si aūt consideret pnīa ī suo sūmo. tūc credo simpl'r q; adultus p bap; pnīe q̄ non pōt hr̄e nec bap; aq̄ nec sāguis maioz recipit gr̄az q̄ꝫ puuli p bap; aq̄ uel sāguis. Et qa ille baptismus simpl'r ē melioz ī quo plus dat ꝺ gr̄a. iō cōcedo q; iterioz deuotio cōsiderata ī suo sūmo melioz ē q̄ꝫ baptismus aq̄ uel sāguis ꝑm qꝺ distinguit ꝺ eā ⁊ post ipaz baptismus sāguis ē melioz. Si aūt baptism; sanguis ⁊ aq̄ cōsideretur ut ēcludētes interioz deuotionē. tūc qlibet eoz ē melioz q̄ꝫ interioz deuotio tm̄. ⁊ baptism; sāguis baptismo aq̄. Queris qd sit maius fides an aq̄. nō dubito qn rūdeat fides. si g; qꝺ minus ē sāctificare pōt. nō ne qꝺ maius ē. i. fides. hoc cōsumat qꝺ dcm̄ ē de pēminētia baptisi cōtritōis sup bap; aq̄. Ex illo tpre. i. postq̄ꝫ fuit īstitutū ⁊ pml'gatū qꝺ ibi fuit ꝑdcm̄ cū dic saluatoz nisi qs renatus ⁊c. Baptisi tota sacr̄a īplētur ñ tū quātū ad īpssiōez caracteris. Suā potētiā sacris ñ alligauit. s. sic itellen; q; p aliā uiaz pōt sctificar̄ q̄ꝫ p sacr̄a. Nō posse ꝑdesse .s. manēte fictiōe. Et no supplicio puniendos. hic appellat eūnū supplicīū ñ penā sēsus sz caretiā uisiōis ꝺi. Fideliū ꝺsortio ñ sepant cū orat ecclīa ꝑ fidelib; defunctis. qꝺ ñ ē sic intelligēdū ut īdigeant q; p eis oret. sz qa oīoes q̄ p exñtibus ī purgatorio sūt suffragia p illis sūt gr̄az actōnes. Nō pp vtutē. i. actū vtutis. sz fidei sacm̄ .i. pp susceptōez baptismi et impssionē caracteris. Quidā putāt gr̄az opanté ⁊ coopantez ⁊c. hec opinio simpl'r uera ē.

Dist. v.

Post hec sciēꝺ ⁊c. supius det miauit mgr̄ de bap; q̄ꝫtū ad īpm sacm̄. fm se. ⁊ iquātū ad suscipientes. hic determīat ꝺ ipo quātū ad mīstros et diuidit ī ptes tres. ¶ P; oñdit q; baptisms eq̄ scūs ē datus a malo sicut a bono. ¶ Scꝺo reddit rōz. ibi. Quia mīsteriū tm̄ ¶ 3; q̄rit q̄ sit illa ptās quā xps dar̄ potuit mīstris. ī bap; ⁊ ī mīstrando ⁊ noluit ibi. Hic queritur.

Circa hāc di. q̄rēꝺū ē ꝓncipaliter de. 4. ¶ P; ꝺ ptāte baptizādi. 2; de quoꝺā effectu illi; ptātis q ē caracteris īpssio. ¶ 2; de collatōe bap a malo mīstro. ¶ 4; ꝺ collatōe bap a bono. ¶ Circa p; q̄rūtur. 4. P; q̄ritur utruz xps īquātū hō possit pcā remittere ī baptismo. ¶ 1; utz xps mīstris sacroz cōtulerit ptātē coopandi ad emūdatōem īterioré. ¶ 2; q̄ ē illa ptās baptizādi quā xps dar̄ potuit mīstris sz noluit. ¶ 4; utz xps cōferre potuit ptātē creādi alicui creature.

Primo oñdo q; xpus īquātū hō pōt pcā remittere in bap; .math. 1; .dicit. Saluatoz. ut aūt sciatis qa filius hoīs ptātē hz dimittēdi peccata ⁊c. ¶ Itē Jo. p; . Sup quē uideris spm descēdētē et manētē sup eū hic ē q; baptizat in spū. s. sz. s. s. descēdit sup xpm īquātū hō ē. ⁊ baptizare ī spū scō ē remittere pcā. g; xps ī bap; pōt pcā dimittere īq̄tū hō ¶ Itē maī ē expellere diabolū q̄ꝫ ei; effcm̄. fortioz ē. n. cā q̄ꝫ effcūs. sz pccm̄ ē effcūs diaboli. vñ sap. 2; .dr̄. Invidia diaboli moz intrauit ī orbē terraz. Cū g; xps īquātū hō ptātē habuit demões expellēꝺi qꝺ p;. qa ꝺiscipulis suis illā dedit multo fortius pōt īquātū hō expellere pccm̄. ¶ Cōtra au g; . ol'. 83ª. sup Jo. Jesus finē loquēs de creatiōe iustoz et iustificatōe īpioz dicit q; si utq̄ꝫ ē eccl̄is potētie hec matoris ē mirico die. Sz xpus īq̄tū hō nō hz potētiā creāꝺi. g; nec iustificāꝺi. ¶ Itē aug; . li; . 83. q. q; . 53ª. Soli deo cōuenit illumīare aīas sz ī remissiōe pccoz ī bap; illumīat aīa. g; solus de; pōt pcā remittere. ¶ Rñꝺeo q; largissime accipiēꝺo nomē remissiōis. fmissio pcci ī bap; q̄ꝺrupl'r pōt itell'i eē ab aliq; . s. effectiue. mītoīe. mīsteial'r. ⁊ h; l'. sacr̄z īstituēꝺo uel īstitutū admīstrando. ¶ P; mō a x; īq̄tū ē hō ñ pōt eē fmissio pccoz. sz sic est ab ipo īq̄tū ē de;. ¶ 2; mō ē ab eo īq̄tū

est hō. qa iq̄stū ē hō pp suā passiōez meru
it ut ī bap° r̄mittāt pccā. ¶3° mō ēt ē ab eo
iq̄stū ē hō. qa iquātū ē hō mīsteial'r sacr̄m
instituit ī q° remittūt pccā. ¶pe. n. inq̄stuz
de° fuit īstitutōis pncipal' cā. ¶ 4°. mō est
r̄missio pccōz a mīstris eccl'ie. ꝛ de tali re
missiōe dixit xp̄us discipulis. quoz remi
seritis pccā remittūtur eis. Jo. 20. ¶3 sic ī
ppe dr̄ aliqs remittet pccm̄. ¶Ad p° ī op
positū dō q̄ illa auctoritas intelligit' de fi
lio hois rōe diuine potētie ut p3 p glo. ibi
dē. ¶Ad 2° dō q̄ ibi dr̄ xp̄s baptizare in
q̄stū deus q̄stus. s. s. sr̄ ipm descēdeit ad oñ
dēdū in eo pleitudinē gr̄e iq̄stū ē hō. ¶Ad
3° dō q̄ demones expellebat iq̄stū de°. et
p̄terea hūana nat'a xp̄i magis erat capax
ptātis expellēdi demonē a corpe q̄3 pccm̄
ab aīa. qa p° ñ reqrit infinitatē potentie
3 2°. eo q̄ 2° fieri ñ pōt nisi p gr̄e ifusiōz
q̄ ñ pducit' ī esse nisi p creatōez. nec pccm̄
ī hoīe ē effcūs diaboli. 3 uolūtatis p̄pe. ñ
. n. ē a demōe nisi suaden° ꝛ iclian°. ¶Ar. ad
ptē aliā pcedūt ō r̄mitten° pccm̄ effectiue

Secundo q̄rit' utr̄ xp̄s mī
stris sacr̄oz ptulerit ptātē coopandi ad emūdationē īteriorē
Et ur̄ q̄ sic p̄m phi. li°. p°. ō gūatōe. q̄ cōi
cār ī materia agūt ꝛ patiūt' ab iuicē. 3 oēs
aīe cōicāt ī pn°. possibli q̄ ō ē eis loco mate
rie. g° pñt agere ꝛ pati ab iuicē. g° aīa mī
stri pōt cooparī ad emūdatōez iteriorē aīe
illi° cui sacr̄m mīstrat. ¶Itē corp° pōt coo
pari ad iteriorē corpis emūdatōez. g° a sili
aīa ad aīe emūdatōez. ¶Cōtra. oē q̄ ō uere
coopat' ad īteriorē aīe emūdatōez oz q̄ tā
gat eā. oz. n. q̄ vt° agētis sil' sit cū patiēte
3 nulla substātia creata sil' pōt eē cū aīa.
qa ut dr̄ ō eccl'iasticis dogmatib°. c°. 50. Jl
labi mīti illi soli possibile ē q̄ eā creauit. g°
nulla creatura coopari pōt ad aīe emūda
tionē. ¶Rñdeo q̄ aliquē posse coopari ad
emūdatōez īteriorē dupl'r pōt intelli. aut
ipaz emūdatōez interiorē attigendo. aut ad
eā alio° mō disponen°. ¶p° mō xp̄s ñ ꝛtu
lit ptātē mīstris sacr̄oz coopandi ad emū
datōz īteriorē. qa illa fieri ñ pōt nisi p gr̄ā
q̄ ñ pducit' ī esse nisi p creatōez. Nulla au
tē creatura capax ē potētie p quā possz at
tingere actū creādi siue p se crean° siue cre
antē adiuuādo sic un° iuuat aliū ad nauez
trahēdū. siue īstrumētū cāntis eēndo. vt
us. n. quā instr̄m recipit a pncipali moto
re ꝓportionat' rei facte et mō faciēdi. sed
creat'a ñ ē capax vtutis q̄ ꝓportionet' di
stātie ñ entis ad ens cū sit ifinita. ꝛ nulla
creatura capax sit nisi vtutis finite. finituz
aūt nō ꝓportionat' ifinito. 2° mō xp̄s ꝛtu
lit mīstris sacr̄oz ptātē coopandi ad emū
datione īteriorē. qa ptātē hūt cōferēdi sa
cr̄m q° ex īstitutōe diuina disponit' suscipi
ens ad sui īteriorē emūdatōez. sic agēs na
tāle iq̄stū ē dei īstr̄m disponēdo ꝛ organi
zādo corp° dispositiue coopat' ad aīe ifusi
onē. q̄stus ī mīstr sit dissīle. ¶Ad p° ī opp°
dō q̄ maior itelligēda ē de materia ī q̄ sūt
forme gñables ꝛ corruptibiles p naturaz
q̄lis ñ ē actualitas ip°' aīe. ¶Ad 2° dō q̄
ñ ē sil'e qa forme corpū q̄ mūdāt' sūt gña
biles ꝛ corruptibiles p naturā excepta aīa
intellectiua que incorruptibilis' ē naturali
ter ꝛ tamen est corpis humani substantia
lis forma..

Tertio q̄rit' q̄ ē illa ptās ba
ptizādi quā xp̄s dare
potuit mīstris 3 noluit. ¶Rñdeo q̄ ptās
ī baptizādo multipl'r distīgui ꝺsueuit. una
posse creare gr̄am p quā aia mūdat'. 2ª. in
coopando ad e° gr̄e creatōez. 3ª. excellētie
4ª. inuocatōis. 5ª. institutōis. 6ª. mīsteriꝺ
exteriozis. Prima ptātē nulli dare potuit.
Paz dedit. ētiā dare potuit. potuit. n. dare
talē ptātē alicui ut plus ō gr̄a de° illi ꝺfer
ret quē baptizar̄t q̄3 alij baptizato ab alio
3 hāc ptātē excellētie dare noluit ne spes
salutis ī hoīe poneret. q̄rtā sil'r dar̄ potu
it. potuit. n. facer̄ ut in noīe petri ul' pauli
uerus celebraretur baptismus. sed noluit
ne baptismus diuideretur. et ne credi pos
set q̄ p vtutem puri hois īuocati suscipiet
sacz iti° mūdaret. qntā sil'r dar̄ potuit.
potuit. n. facer̄ ut aliqs hō suū ꝓpū bap° ī
stitueret ad e° susceptōz ꝛ suscipiēs diuia
vtute mūdaret. 3 noluit ne auctoītas sui
bap minueret. sextā. 3 mgr̄m dar̄ potuit.
3 h° ñ ē uer. ut p3 ex qōe ꝓcedēti. Cñ ī h°
cōit' opio mgr̄i ñ teneā. Si. n. uer diceret
mgr̄ difficile eēt īprobar̄ errorē auic. ꝛ q°
rūdā alioz dicētiū q̄ itelligētia creata ali
am creauit ī vtute cāe ꝑme tanquā instru
mentum eius q̄ tñ opinio ē erronea.

Quarto queritur utrum xps ofere potuit ptātē credendi alicui creature. sed qa ueritas huius qōis sufficiēter hētur p illā utrum aliqd posit creari ab aliquo pncipio creato q detmiata ē li°.2°.di.p.ª 7 ēt p ea q̄ dcā sūt in 2ª qōe di.pūtis. et iō de ista nūc supsedeo ut repetitio mutil' euitetur.

Consequenter queritur de 2° pncipali. Et circa h° q̄rūtur. 4. ⁊ 1° utrum caracter sit aliqd absolutū in aia. ⁊ 2° utrum sit ī aie essentia. ⁊ 3°. utrum possit deleri ⁊ 4° utrum caract' p qōlibz sacrz imprimat'.

Primo ondo q̄ caracter ñ sit aliqd absolutū in aia fm phi.7°.ethi.c.5°. In aia non sunt nisi tres. potētie. passiōes. et habitus. qō ē intelligedū de rebus absolutis et actib⁹ exceptis. sed caracter ñ ē potētia aie. qa nō est a natura nec est passio. qō pz inducēti p oīes passiōes. nec ē hitus. qa in omni potēti peccare pōt corrūpi hitus p ōrios actus. caracter aūt ut iferi⁹ oīdetur indelebilis est. planū ē ēt q̄ ñ ē actus. g° ñ aliqd absolutū in aia. ⁊ Itē caracter nō ē necessari⁹ in aia ad distinguēdū fidelē ab infideli. qa sufficiēter distinguit' q̄stū ad iudiciū ecclie militātis p susceptōez sacrī exteri⁹. 7 q̄stū ad iudiciū ecclie triūphātis p susceptōez gr̄e iteri⁹. nec ad disponēdū ad gr̄az. qa sic dic aug⁹. i4°. de. tri. c°. 4°. eo ipo aia imago dei ē quo ei⁹ capax 7 pticeps eē pōt. qō nō eēt uez nisi ex nat'a sua dispolita esset ad suscipiēdū gr̄az sine q̄ dei pticeps eē ñ pōt. Nec ad bū opādū quia ad hoc sufficiūt gr̄e et vtutes q̄ oferūtur ī baptismo. supfluū g° eēt ponere caracterē in aia si dicert qd absolutū. ⁊ Itē si caract' diceret qd absolutū cū nō posset eē nec substātia nec q̄stitas seq̄retur q̄ esset ī gñe q̄litatis. sed hoc ñ ē uez. qō pz discurrēti per singl'as spēs. ñ. n. ē ī pma spe. qa nō ē dispositio cū illa sit de facili mobilis. 7 caracter sit indelebilis. nec hitus ut pbatū est ī p° ar°. nec ī 2ª spe. qa ñ ē nat'alis potētia uel ipotētia nec ī 3ª. qa ñ īfert passionē sesui nec oritur ex aliq̄ passiōe. g° nō ē passibil' q̄litas. nec ī 4ª. spe qa illa q̄litas ē in q̄stitate. caract' aūt ñ ē ī aliq̄ q̄stitate. ſstat g° q̄ ñ sit aliqd absolutū. ⁊ Itē sic uī se hr̄e ofectō ecclie ad eā. ofectō hois ad ipz. sed p cōsecratiōnē ecclie nō cātur in ea nisi q̄dā relatio ad cultum diuinū. g° silit' p cōsecratiōnē hois in susceptōe sacrī ñ cātur in eo nisi q̄dā relatō ad dei cultū. ⁊ Cōtra dam. li° 4°. c°. p°. dicit q̄ p bap⁹ fit nobis regñatio et sigillū. p sigillū itelligēs caracterē. sed sigillū ē aliquid absolutū. g° caracter in aia est aliqd absolutū. ⁊ Itē dio. c°. 2°. eccl'. hierar. ultra mediū dicit q̄ ad uenienti ad baptismū donatur a sūmo sacerdote sacrum signaculū. sed p hoc nō uī posse intelligere nisi caractere. Sz sacrū signaculū ñ pōt eē nisi qd absolutū qa sacra re relatōis act⁹ esse non pōt. dr̄ aut sacr̄m a sacrādo. g° caracter ē aliqd in aia absolutū. ⁊ Itē fm phi. 5°. phi. in ad aliqd nō ē motus neq̄ mutatio. g° p bap⁹ nō pōt in anima causari relatio ad fidei cultum nisi meditāte aliquo absoluto sup qō fūdatur. sed illud non possumus ponere gratiam. quia quāuis illa corrūpatur per peccatuz tamē baptismus remanet ordinatus ad fidei cultū. Restat ergo q̄ illud absolutum super qō fundatur ordinatiō illa sit caracter. ⁊ Ad istam questionem dicunt quidam q̄ caracter nō est aliquid absolutum in aia. sed sola relatio ordinis ad aliquā sacram passionē uel actionē. ⁊ Sed contra hoc arguitur sic fm cōmunē doctoz theologie opinionem. 7 fm qō ex sntia. dio. pōt trahi caracter significat. disponit. distinguit. assimilat. significat. n. gr̄am gratū facientē. 7 ēt aīam disponit ad eius susceptionem. Cñ a doctoribus dr̄ sacr̄m ablutionis iterioris q̄ ē p gr̄az p respectū ablutōnis exterioris. Distīguit ēt illū qui sacr̄m baptismi recipit ab illo q nō recipit. Assimilat ēt aīam deo q ipm impmit. tñ qa p ipm ē ī aia q̄dā pticipatō diuīe ptātis alia ab illa que ē p naturā 7 ab illa que est per gratiam gratum facientē. Cñ qa caracter est quedā silitudo gr̄e q̄ gr̄a aiaz deo assimilat inq̄tū ē sue imagis forma. nō uī aūt inconuenientēs ponere q̄ soli relatōi ista cōueniāt sicut alicui rei absolute cū relatōe. quia relatio que iportatur p sig⁹. et relatio q̄ est ī dispositione ad illud ad qō dispōnit et relatio q̄ ē inter distīctos. 7 relo

silitudis fudate ee uidet si aliqd absolutu
Preterea cu p susceptoz cuiuslz sacri ex
cae in aia suscipietis aliq relo ad aliqs sa
cra passione uel actone. i susceptoe cuiuslz
sacri ipme caracr qo flm e. qa i susceptoe
sacroz alioz a sacro baptisi 7 confirmatois
7 ordis n ipmit caracr. ur g q n sit pone
du q caracter i aia sola iportz reloez. Et
qsuis pdce roes forte n mltu cogeret illu q
uellz defedet supradcaz opione o qua sut
7 coi opioni die. tn qa pdce roes pbables
sut. Et dam. 7 dio. eoz conclusio corrobar ur.
ut pz i eoz auctoitatib allegatis i oppo
nedo ad pte 2m. 7 et coi opioni doctoz in
theologia. io credo q caracr n iportat so
la reloez. sz aliqd absolutu. sup qo fudar
reloes q iportat p sig dispositiu. distun
ctiu 7 assilatiu. sz qd sit illo i spali n ite
do hic ondere nisi loquedo o caracter ba
ptismali tm. de q dico q e qda qlitas spual
i aia distinctiua illi q suscep fidei sacrz ab
illo q sacrz fidei n suscep. n dico hntis hitu
fioi a n hnte. qa i hndo hitu fidei pnt sue
nir hns baptismale caractere 7 n hns. ba
ptizat. n. bap flamis hz hitu fidei no tn
caractere baptismale. si potuit hre bap
aq. Est et significatiua gre tq silitudo
ei. Un quauis sit res sacri extioris. e tn sa
crm gre. Est et ad graz gratu faciete dis
positiua. quauis. n. aia ex natura sua sit
apta nata recipe gram. tn ex h n seqt q
sit ad h dispositia dispositoe q sit idonea
ut sibi gra ifudat maxie ppter sui unione
ad infcaz carne. Multi. n. sut ad aliqd sus
cipiedu apti nati. 7 et potetes. q tn ad hoc
no sut idonei. Per caractere aut e aia ido
nee dispositia ad gre susceptone. nisi aliqd
repugnas gre obstat. Un 7 p ordie nate
infunditur i bap qs gra. suppositio q edu
cat i ee p creatoez. 7 si ducit o potetia aie
p aliqua vi sacris collata sic ministris a deo
taq a pncipali agete adhuc p ordie nate
catur p bap qs gra ifudat. Per pdcaz et
qlitate. e fomitis repssio. 7 ho potes ad sus
cipiedu alia sacra. ita q sine illa nullu ali
ud sacrz possit suscipi. Un ex de bap 7 ei
effec. Venies. Si qs i pbytez ordiat dep
hedeit se n ee baptizatu baptizet 7 iteruz
ordietur. Et quo ad h pot dici q e qdaz
supnaturalis potetia ad oiuz alioz sacroz
susceptonez Ad p i opp oo q illa au
ctoitas phi. itellitur de his q sut in aia ul
ee pnt p vtute nature. caract aut e supna
tural potetia ut uisu e. Ad 2m oo q gra
cu sit delebilis i uia 7 possit ee i illo q ba
ptismu aq n suscep n eet sufficies signu di
stinctiu dedicati ad cultu dei p baptismi
susceptoez a n dedicato p illu modu. onsu
est et q non e ide posse suscipe gram 7 ee
idonee dispositu ad eade. quauis et p graz
7 vtutes possit ho exire in opa mitoria et
repmer icliatoez fomitis ne dnet. tn ipam
repssione cu adiutoio caracteris ceteris
pibus efficaci facer pot. Ad 3m oo. q cu
caract sit qda supnaralis potetia reducr
ad fam spem qlitatis q e naralis potetia
ul ipotetia aie sic hit vtutu infusaz rdu
cutur ad pma spem qlitatis i q sut vtutes
acqsite. Vel pot dici q sic corruptibilia 7
incorruptibilia n sut i eode gne fz phi. io.
meta. 7 multo fortius nec i eade specie qo
siliter qlitates naales ul acqsite n sut in
eode gne cu ifusis. vn pot dici q caracter
quauis n sit i aliq spe qlitatis naalis. de
qb log phi. tn iqstu e supnaral potetia
hz silitudine cu scda spe. 7 iquatu e dispo
sitio ad graz hz aliqua silitudine cu pma
spe. 7 iquatu e qda spualis aie cofiguratio
roe cui e sig distinctiu hz aliqua silitudi
ne cu 4a spe. nec h rputes abdu. qa pfe
ctiones i iferioib multiplicate sut i reb su
pioib p modu excellentioze. 7 magis unite.
vn i nara suma oes pfectones aliaz rez sut
excellentiori mo i ifinitu. 7 oes i ea realr su
me unu. Ad 4m. oo q si iter ordines ec
clie 7 osectiones hois p bap sit aliqlis sili
tudo qstu ad ea q gerut exteri. silitudo
tn e multiplex 7 magna qstu ad ea q fiut
in aia susciptibus sacrm interius.

Secundo qrit utz caract sit
i aie entia. Et ur
q sic. potetia e imediate i entia aie. sz ut
uisu e ex pcedeti qoe caract baptismi e su
pnaral potetia. g e imediate in aie entia
Ite i eode e dispositio et habit. sed gra
tia que e habitus ad que disponit caract
est imediate i entia aie. ergo et caract.
Contra caract e qda aie cofiguratio. sed
cofiguratio aie no e fz entia. sed fm po
tetias. g e imediate in aliq potetia anime

sicut ī subiecto. ℞ñdeo q; caracter ē ī aīe essentia sed nō imediate.immo mediāte potētia.hoc ē dictū q; ē in aīa sub rōne qua potēs ē.qđ iō dico.qa potētia aīe ultra essentiā aīe nihil ponit nisi relatōem .ut plenius oñsū ē li°.p°.qđ aūt caracter p° sit in potētia p3 p hoc.quia ē supnaturalis potētia.ad qđ seqtur q; sit pfectio naturalis potētie.sicut uidemus q; gr̄a q ē quedā accidentalis ⁊ supnaturalis essētia est pfectō immediate ipius essentie aīe in esse. ℣2° p̄m opinionē q ponit gr̄am differre realiter a caritate p̄m aliqd absolutū. ℣Magis aūt debet poni in intellectu q̄3 ī uolūtate. qa est q̄litas distinctiua baptizati a nō baptizato et significatiua gr̄e ut ē fidei forma.⁊ ēt ē ad eā dispositiua ⁊ ptās suscipiēdi alia sacr̄a sicut uisū ē ex qōe p̄cedēti. ℣Est ēt q̄litas illuminatiua. vnde p̄m dio. 3°.c°.eccl'. hierar. ℣Quāuis oīa sacr̄a illuminatiōnē habeāt.tū spāliter baptismus illuminatō dr̄. qualitas aūt distinctiua cōsecrati ad cultū fidei a nō cōsecrato.et significatiua gr̄e ut ē fidei forma.⁊ ad eādē dispositiua rōnabiliter poni dz in illa potētia in qua est fides.hec aūt ē intellect° ut ī 3°. li. oñsū ē. qualitas ē ēt spūaliter illuminatiua cū illuminatio ptineat ad cognitionē.poni dz in potētia cognitiua q ē intellectus. ℣Qualitas ēt q ē fūdamētū oīuz hierar.opationū ⁊ passionū ī eccl'iastica hierar.rōabiliť ponī dz ī illa potētia ī qua ē totius spūalis edificij fūdamētū. hoc aūt ē intellect'. ℣In illo.n.ē fides q totius ē spūalis edificij fūdamētū. ꝓbabiliter g° baptismalis caracť poni dz in potētia intellectua. ℣Ad p°. in oppositū dō q; maior uera ē de naturali potētia.supnaturalis tñ ē in naturali. ℣Ad 2°. dō q; caracter ē dispositio ad gr̄am inquātū p ipam formatur fides.⁊ iō magis est ī potētia ī qua fides ē q̄3 ī uolūtate in qua ē gr̄a p̄m dicētes gr̄am realiter re absoluta idē eē cū caritate uel in essentia ī q̄ imediate ē gr̄a p̄m aliquos dicētes realiť p3 aliqd absolutū differre gr̄az a caritate.

℣Ertio queritur

utr3 caracter possit deleri. ℣Et uī q; sic.ab eodē agente.s.deo ⁊ ī eodē subiecto .s.ī intellectu ē caracter ⁊ fides.sed fides ē delebilis.g° a sil̄i ⁊ caracter. ℣Itē glo.sup illō psal'. ℣Erubescāt et reuereātur. dicit q; malitie caracterē sancti p̄dicatores cōfūdunt igne celesti.ergo a sil̄i ueritatis fidei caracterē.falsi doctores ⁊ p̄dicatores destruer̄ p̄nt doctrina fallaci. ℣Item dispositio ad gr̄am corrūpi pōt p ea q̄ disponūt ad cōtrariū gr̄e.sz ut supius habitū ē caracter est dispositio ad gr̄am.g° corrūpi pōt per mala opa q̄ disponūt ad ōriū gr̄e.i.ad peccatū mortale. ℣Cōtra sacr̄a q̄ nō iprimūt caracterē iterātur.qa effectū indelebilē ñ iprimūt.ut penitētia. eucharistia. mr̄imoniū.et extrema unctio.illa uero q̄ iprimūt caracterē nō iterantur. s.baptism° .cōfirmatio.ordo.g° uī q; iprimāt aliquē effectū indelebilē.sz effectus eor̄ q ē gr̄a ē delebilis.g° uī q; alius effectus eor̄. s.caracter indelebil̄ sit. ℣Itē p3 aug.li°.2°.ō epl'az pmeiani ultra me°.sacr̄o sel' suscepto nūq̄z eo qs carebit.sz h° ñ pōt intelligi de sacr̄o exteriori.qa illud trāsit.g° oportz q; itelligat' de sacr̄o interiori q ē caract'.g° ē idelebilis. ℣Ad istā qōnē dicūt aliq q; ipsīo caracteris ē p q̄dā aīe rōnal' sctificatōez p ut sāctificatō dr̄ deputatio ad aliqd scm. ad hāc aūt sāctificationē ñ magis actiue opat' aq̄ sāctificāda q̄z oleū ul' chrisma ad sui sctificatōez.nisi q; hō se subūcit tl̄i sctificatōi p ꝺsēlū.nō aūt res p̄dcē.qa li°.ar°. caret.⁊ iō q̄lr cūq; aīa uariet' p ꝑpas opatōes nūq̄z caracterē caract' amittit sic chrisma uel oleū nūq̄z sctificationē pdūt q̄lr cūq; trāsmutēt' dūmō ñ corrūpāt'. ℣Sz hec rō sufficere nō uī.qa ex ꝺfectōe olei chrismatis ñ cāt' ī eis aliqd absolutū.sz q̄dā relatio ad det'mīatū usū fūdata sup factū eē cōsectōis ex īstitutōe diuina ul' eccl'ica. caract' aūt dic aliqd absolutū ī aīa ut uisū ē ℣ō alijs uī alia rō idelebilitatis caracteris assignāda. ℣Dicūt.n.q; qa caract' ñ dat' ad actū alicui' ⅴtutis ul' scīe ñ hz ōriū aliqđ uitiū ul' ignorātiā.⁊ iō p aliquē actū itellectus seu uolūtatis corrūpi nō pōt. ℣Sz hec opinio adhuc plene nō satisfacit.cum.n.supradictum sit qđ disponit ad gr̄am ut est fidei forma et ex cōsequēti disponit ad ⅴtutis actū. ℣deo pōt alio mō ⁊ planius assignari rō idelebilitatis sue. nulla enī qualitas simpl'r corrūpitur nisi p corruptōnē

subiecti uel dispositionis quā psupponit i subiecto uł p actionē sui ordij uł quia agēs nō cōtinuat eā in esse. caracter aūt qualitas simplex ē cuius imediatū subiectū est intellect⁹ q icorruptibilis ē. ⁊ nullā i ipo intellectu psupponit dispositionē corrupti bilē. deus ēt q ipm impssit ipm nō vult destruere. sed ad eius pmanētiā adest psto in fluctia dei sine q̄ nulla creatura pōt in esse manere. ¶ Nulla ēt actio cuiuscūq; potētie aie ordiat eidē. ga ex natura sua nō determinat potētiā aliquā ad aliquē determinatū actū uel passionē. sed ex ordinatione diuina. quāuis. n. significare gram ut ē fidei forma ⁊ distinguere dedicatū ad cultū dei a nō dedicato cōueniat ei ex natura sua. aptitudinaliter. tn̄ q̄ actu sit determiat⁹ ad talē actū significādi ⁊ distinguēdi hoc nō ē ex sua natura sed ex ordinatiōe diuina. sicut quāuis sensibilis ablutio ex natura sua habeat aptitudinē ad repn̄tādū interiorē ablutionē. ⁊ ad distinguēdū interi⁹ ablutū a nō abluto. tn̄ q; actu sit determinata ad sic significādū ⁊ distinguēdū. hoc sibi cōuenit ex institutōe diuina sicut pz p hu. p⁹ li⁹. de sacra. p. 9ª c⁹. 2⁹. ¶ Disponer ēt ad gram ut ē fidei forma ⁊ reprimere fomitē ⁊ reddere hoiem potētē ad suscipiēdū alia sacra nō sibi cōueniunt ex natura sua sed ex ordinatōe diuina. ordinauit. n. deus ut hoi cuius intelllectus hoc signaculo signatus ē gram cōferat diuina mrīcordia. nisi in sic signato sit aliqd icōpossibile gre q̄ cōcupiscētiā i eo repmat ⁊ q̄ suscipe possit alia sacra. sicut si rex ordinass; q; qcūq; inueniretur signatus aliq⁹ determiato signo ab ipo dato ei aliq̄ munus conferret. ⁊ aduersarios eius repmeret ⁊ ipm potētē iudicaret ad suscipiēdū nobilia officia regni. illud signū diceret dispositio ad illud munus. ⁊ ptās reprimēdi inimicos suos ⁊ suscipiēdi pdcā officia. ¶ Ex dictis pz solutio ad p⁹ i opp⁹. fides. n. ex natura sua determiat intellectū ad actum cuius actus ordius pōt eē i potētia intellectiua. ¶ Ad 2⁹ dr̄ q; p caracterē malitie q apoc. 13⁹. dr̄ caracter bestie. intelligit pccm mortale cui cōtrariatur gra. caracteri aūt baptismali nihil pōt eē cōtrariū i aīa. ga a diabolo nihil pōt in aīa imprimi nec p actōnes ipius aie pōt in se causari aliquid cōtrariū caracteri ut i qōe oñsū ē. deus ēt nō vult aiam suo signo signatā signo opposito cōsignare. ¶ Ad 3⁹ cū dr̄ q; dispositio ad gram corrūpi pōt p ea q̄ disponūt ad gre ordiū ⁊c. dico q̄d nō ē uer de eo q̄d nō disposuit ad gram nisi ex diuina ordinatōe. cuiusmodi dispositio ē caracter. ut in qōne oñsū est. ¶ Pōt ēt dici q; aliqd ex natura sua disponit ad aliquā formā determiatā nec tn̄ corruptibile ē p formā contrariā illi forme. nec p dispositōes ad eas. diaphonitas. n. ē dispositio i aere ad luminis susceptionē. nec corrūpitur p tenebras nec p dispositiōes ad tenebras. quātūcūq; enī sit aer nubilosus. manet i eo natural aptitudo ad luminis susceptionē. q remotis impedimētis ⁊ luminari pñte statī ornatur lumie. vñ nō mir; si talē dispositionē supnaturalē respectu gre potest deus intellectui imprimere. hec autem dispositō est caracter.

Quarto qǽritur

utr; caracter p q̄libet sacrm impmatur ⁊ uł q; sic ꝑm sñiaz dio. 2⁹. c⁹. eccl. hierar. Caracter tradit baptizato a diuina beatitudie. sz oia sacra ordinātur ad diuinā beatitudinē. g⁹ uł q; diuina btūdo q̄ rone ipmit caracterē baptizato eadē rōe ipmat in cuuslibet sacri susceptōe. ¶ Itē i quolibz sacro ē aliqd q̄d ē sacrm ⁊ nō res. ⁊ aliqd q̄d ē res ⁊ ñ sacrz. ⁊ aliqd q̄d ē res ⁊ sacrz. sz illd q̄d ē res ⁊ sacrz ē caract. sic pz i bap⁹. ga caract ē res ablutōis ex tiori. ⁊ ē sacrz gre p quā ē ablutio iterior. g⁹ q̄libet sacrm caracterez impmit ut uł. ¶ Itē p q̄libz sacrz deo ofiguramur ⁊ ab ifidelibus distinguimur. sz distictō ⁊ ofiguratio sūt p caracterē. ga ut usū ē caract ē signū distictiuū ⁊ ofiguratiuū. g⁹ q̄libet sacrm ipmit caracterē. ¶ Cōtra xps fuit baptizatus. ut hr̄ math. 3⁹. ⁊ ē sacerdos. iux illud psal. Tu es sacerdos i etnū. sz ipe ñ dr̄ caracterē hre. g⁹ baptismus nec ordo ipmūt caracterē. ¶ Itē sacra q̄ ipmūt caracterē nō iterāt. ga caract idelebil ē. Sz aliq̄ sacra sūt iterabilia. g⁹ ñ oia impmūt caracterē. ¶ Ñdeo q; ñ p q̄libet sacrz impmit caracter. nec ēt p actus vtutū. caracter. n. ē

signū spūale indelebile distinctiuū ꝛ spūa/
lis ptās indelebilis deputata ad aliqđ sa/
crū.et hec cōmunia sūt cuilibet caracteri.
Quia signū iō ordinauit deus ꝙ nō cō/
ferret nisi in aliquo sensibili signo.ꝛ iō nō
cōfertur in actibus vtutū. Quia spūale iō
noluit deus ꝙ cōferretur in sacris carna/
libus.i.sacris ueteris testamēti. Quia in/
delebile iō noluit deus ꝙ cōferretur in sa
cris iterabilib⁹ ut dicūt qdā. Hz hec rō nō
est cōuenies.nō.n.qa sacrm ē iterabile.iō
nō imprimit caracterē.sed qa non iprimit
caracterē ē iterabile.rō g⁹ quare q̄dā sa/
cra caracterē imprimūt ꝛ quedā nō.uidet
mihi accipiēda penes diuersitatem ptātis
spūalis deputate ad aliqđ sacrm et penes
diuersitatē distinctiōis.ptās.n.spūalis ad
aliqđ sacrm deputata aut ē passiua qua.s.
pōt homo eē pticeps sacrōz spūaliū i sus/
cipiendo. Aut ē actiua. Et hoc dupl'r.q̄dā
ad ducēdū sacra spūalia in notitiā aliorū
et marie infideliū p fidei xpi cōstātē cōfes/
sionē. Alia ad mīstrādū sacra spūalia cre/
dētibus. Prima ptās datur in baptismo p
quā deputatur homo ad hoc ut possit sus/
cipe alia sacra Scda datur in cōfirmatio
ne. Tertia in ordine.et iō sola ista tria sa/
cra imprimūt caracterē.p alia.n. sacra est
homo deputat⁹ indelebiliter ad aliud sa
crm spūale suscipiēdū uel cōfitēdū uel mi/
nistrādū. Per pma ptātē distinguitur to/
tus exercitus militātis eccl'ie ab exercitu
cōtrario. Per scdam distinguūtur deputa
ti ad certamē spūale ꝺ fidei psecutores a
cōi populo sicut in exercitu ordinato ad
corpale bellū distinguūtur milites a pedi/
tibus. Per tertiam distinguūtur duces ab
aliis. ordinati.n.ad mīstrādū sacra deputa
ti sunt ut sint alioꝝ duces. Et qa hec tri/
plex distinctio sufficit in exercitu bñ ordi
nato.iō.ex pte qua caracter cōsideratur ut
signū distinctiuū nō fuit cōueniēs ipm im/
pmi nisi in sacro baptismi et cōfirmatiōis
ꝛ ordinis. Ad p⁹ in opp⁹ vđ.ꝙ caracter
nō imprimitur in susceptōe sacri a ꝺiuina
beatitudine.qa illud sacrm ordinet hoiem
ad diuinā beatitudinē tm̄.sed ēt ut p susce
ptionē illius sacri suscipiēs habeat ptātez
alia sacra ueraciter suscipiēdi uel cōstāter
corā aduersarijs fidē cōfitēdi ul' prudēter
administrandi. Ad 2⁹ vđ ꝙ non oportet
ꝙ illud qđ est res ꝛ sacrm sit caracter in
quolibz sacro sed i impmētibus caracterē
tm̄.quid aūt sit res et sacrm in alijs sacris
oñdetur in tractādo de quolibet eoꝝ. Ad
3⁹ vđ.ꝙ nō distinguimur p qlibet sacrz
tanqz existētes in aliquo statu fidei spāli q
stat⁹ sūt tres ut oñsū ē i corpe qōis. Pre/
terea p alia sacra nō distinguimur distin/
ctione ꝛ cōfiguratiōe indelebili fm quem
modū distinguimur ꝛ cōfiguramur ꝛ p ba
ptismi cōfirmationē ꝛ ordinē. Ad p⁹.ad
ptem aliaz vđ ꝙ xpus nō fuit baptizatus
nisi baptismo Joannis q non imprimebat
caracterē. Si ēt fuisset baptizatus baptis/
mo qđ instituit nō suscepisset alia eius ca
racterē baptismi.qa ut usum ē caracter ē
quedā ptās ad suscipiēdū alia sacra q̄ xpz
recipe nō decebat.qa fuisset supfluum.ipe
.n.inquātū homo accepit a deo in instanti
cōceptionis sue omnē plenitudinē ptātis.
cuius fuit capax ad fidē defendēdū ꝛ post
modū sacra instituēdū ꝛ eis efficaciā me/
ritorie dādū ꝛ ad cōferēdū.ꝛ iō nō indigz
caractere cōfirmatiōis nec ordinis.qa sine
caractere hz altiorī modo sacerdotij pote
statem. 2⁹ bene concludit.

QOnsequenter quer/
itur de 3⁹ principali. Et circa hoc queruntur
quatuor. Primo utrum baptismus possit
tradi ab hoīe malo. 2o utꝝ ab angelo ma
lo in specie hoīs apparente. 3⁹ utrū malus
homo baptizando mortaliter peccet. 4⁹.
utrū illi q recipiunt scienter baptismū ab
homine malo mortaliter peccent.

PRimo ostendo
ꝙ baptismū nō pōt tradi ab homine ma/
lo .de ꝺsecra.di.4ª. Baptismum.īfra .ego
dico.et sūptum est ab aug⁹. super Joannez
tractatu. 5⁹.quasi eque distanter inter me/
dium et finem .et recitat magister in litte/
ra hui⁹ di.c⁹.p⁹. Justos oportet eē p quos
baptizatur.ergo nō potest tradi baptism⁹
ab homine malo. Item mēbrū mortuū nō
pōt influere in alia mēbra.sz malus hō est
mēbrū mortuū.g⁹ ñ pōt influere i alia mē
bra qđ nō eēt uerꝝ si ab eo uer⁹ posset tra
di baptism⁹. Itē si possz baptism⁹ tradi

ab hoīe malo. tūc tm̄ recipet in baptismo baptizatus a malo sicut a bono. qa uterqz recipet totā virtutē sacr̄i. sed inuenit̄ qnz baptismus traditus ab hoīe bono hñs efficaciā quā nō hz traditus ab hoīe malo. sicut patuit ī sācto syluestro q baptizādo cōstātinū nō tm̄ eū mūdauit interius sz ēt exteriusa cozpali lepra. g° uī q ñ pōt tradi uerus baptism° ab hoīe malo. ¶ Cōtra de cōse. di. 4ª Si inter. ⁊ recitat mgr̄ ī lr̄a hui° di. 4°. p°. Nullo mō malus ē baptism° q p malū datur. ¶ Itē. e. di. Baptismus. ifra Cum baptizat. ⁊ sūptū ē ab aug°. sup Io. tractatu. 6°. longe añ mediū. dr̄ q nō dar̄ impar baptismus pp ipares mīstros. qō uer nō essz si ñ posset tradi ab hoīe malo ¶ Rñdeo q ab hoīe malo uerus pōt tradi baptismus. ita q iquātū ad ea q̄ sūt essentialia sacro nō plus ꝓficit datus baptizato a bono mīstro q̄z a malo. qa baptismus nō hz suā efficaciā a mīstro sed a deo. ⁊ iō nō oportet q sit formatus sili forma illi q̄ cōfertur baptizato ī baptismo. Uñ quāuis mīster nō sit bonus tñ baptizatus bonitatē recipit p baptismū traditū ab eo. Uñ de cōse. di. p̄dicta. Baptismus. infra. nō timeo. et sūptū ē ab aug°. sup Io. tractatu .5°. ūsus finē. ⁊ recitat mgr̄ in lr̄a hui° di. 4. c. p°. Nō timeo adultez ebriosū nō homicidā qa colūbā atrēdo p quā mihi dr̄. hic est q baptizat. ¶ Ad p^m in opp^m vō. q illa auctoritas intelligēda ē ō debito ogruitatis nō neccitis. ¶ Ad 2^m vō q q̄stū ad hoc sīle ē de mēbro corpis naturali mortuo. ⁊ de hoīe malo qa sicut illō mēbz nō pōt ī alia mēbra influere ī vtute sua. Sic nec malus homo. Sed ministrādo baptismū nihil influit nisi mīsterialiter qō nō ē influere ī vtute sua. deus. n. ē q totā vtutē sacr̄i influit. ¶ Ad 3^m vō q quantū ad ipm sacrm tm̄ ualet baptismus traditus a malo sicut a bono. Sed quātum ad sacr̄alia sicut sūt oratiōes ⁊ huiusmodi pōt plus ualere baptismus traditus a bono hoīe q̄z a malo q̄stū ad aliquos accūtales effectus quos ñ respicit eēntialis vtus baptismi. sicut ē curatio a lepra et huiusmodi. quos tamē effectus consequitur raro.

Secundo queritur utrz baptismus posſz tradi ab angelo malo in specie hoīs apparente ¶ Rñdeo q non. qa nullus baptizare pōt nisi sibi sit a deo potestas baptizādi cōcessa. hec aūt ptās non est concessa angelo malo. qa ñ fuit cōgrum ꝓpter quiqz rōes. Ille. n. a quo ē sacramentoz vtus. s. xp̄us deus ē ⁊ homo. ⁊ iō congruū fuit ut ptātē baptizādi nō cōcederet de lege cōi nisi hoībus q sibi sūt similes in natura hūana. In sacris etiā ē sensibile signū ⁊ spūalis vtus. et iō nō fuit cōgruū esse ministz sacroz nisi hoiem. qa est cōpositº ex natura sensibili ⁊ spūali. ¶ Preterea cum baptismus sit sacrm nccitis nec cōfertur nisi illis q pñt ptinere ad eccl̄iam militātē nō fuit cōgruū eius admīstratiōnē cōcedi illis quoz cōis cōuersatio non ē cū hoībus sensibiliter cognita. et q nō pti nēt ad eccl̄iaz militātē. Et iste tres cōgruitates se extēdūt ad declarādū nō tm̄ quar̄ nō fuit cōgruū hāc ptātē angelo malo concedi. sed ēt nec angelo bono de lege cōmuni. ¶ Preterea ad baptizādū regritur intētio faciēdi qō facit eccl̄ia. nō ē aūt ꝓbabile q diabolus hoc uellet facere cū sit aduersarius eccl̄ie et inimicus nr̄e salutis. ¶ Preterea cōgruū nō est mīstz sacr̄i eē illū qui nullā cōuētionē habet cū xp̄o a quo vtutem hñt sacr̄a. Sz angelus malus nullā cōuētionē hz cū xp̄o. Uñde glo. sup 2ª ad cor. 6°. q̄ ē ꝺtētio xp̄i ad belial. belial interꝑtatur apostata. cū quo xp̄us nō cōuenit. qa ille oīa male xp̄us aūt oīa bene agit. et iō nō fuit cōgruū sibi cōcedi ptātē baptizādi de lege cōi. nec ēt de spāli mādato.

Tertio queritur utrum malus homo baptizando mortaliter peccet. Et uidetur q non. quia homo q̄stūcūqz malus teneret̄ pueruz baptizare in articulo necessitatis. Sed homo faciendo illud ad quod tenetur non peccat mortaliter ergo malus homo baptizando non peccat mortaliter. Itez sacerdotes ex officio suo tenentur pueros baptizare. ergo si malus sacerdos baptizando peccaret mortaliter cū sibi puer pñtat̄ ad baptizādū ñ possz uitare pccm̄ mortale qa aut renueret facer̄ qō ex officio suo facer̄ tenetur. aut faceret quod tenetur non facere

Cōtra magis obligātur ad mūditiā mi-
nistri sacrōz no. l. q3 obligarētur mīstri sa
crōz ue. l. S3 illi qui i ue. l imūdi sacra tra
ctabāt mortaliter peccabāt. Unī leuit. 22°.
Omnis homo q accesserit ō stirpe vra ad
ea q cōsecrata sut 7 que obtulerūt filij isrl
dño in quo ē imūditia pibit corā dño. g°
multo fortius mali hoīes baptizādo mor-
taliter peccant. Itē ptamiare sacrm ē pec
catū mortale. sed mīster malus baptizādo
quātū in se ē cōtamnat sacrz. i. oñdit vile
et ptaminatū. Unī glo. supra illō leuit. 22°.
Nō cōtaminēt nomē sanctificatoz mihi.
dicit nō oñdant vile 7 cōtaminatuz uiliter
tractando. g° malus homo baptizādo mor
taliter peccat. Rñdeo malus homo aut
baptizat cū solēnitate ut mīster ecclie cui
hoc cōpetit ex officio. 7 sic dico q mortali
ter peccat baptizādo si peccatū suū mor
tale recolit 7 non penitet. Unī. n. dr in glo.
sup illud leuit. 27°. Qui accesserit mūdus
ad mūdā debet accedere. 7 de cōse. di. 4ª.
Baptism°. infra. Ego. iustos oportet esse
tanti iudicis mīstros si ministrare iuste uo
luerint. Aut baptizat sine solēnitate i arti
culo necessitatis. sicut aliqñ faciūt uetule.
7 sic nō peccat mortaliter 7 sic ꝓcedit ꝓ°
ar° ad ptē ꝑmā. Ad 2° dō q quāuis sa
cerdos renuēdo pueꝝ baptizare mortaliē
peccaret. quia p ordinationē ecclie ad ba
ptizādū tenetur eē patus ut ꝓbari potest
p illud qō hētur de cōse. di. 4ª. Dis pby
ter. tñ ex hoc nō segtur q nō possit vitaꝝ
pccm mortale. qa ipe pōt de suo pccō peni
tere. 7 sic pōt sine pccō baptizare. Argu
menta ad ptē aliā ꝓcedūt de illo q bapti
zat cum solennitate ut mīster ecclesie.

Quarto queritur

utꝝ recipiētes bap° sciēter ab hoīe malo
peccēt mortaliter. Et uidetur q sic. de cō
secra. di. 4ª. Hi qui. infra. Quāuis. 7 sūptū
est ab aug°. ad oro sīū. q. 59. quāuis unum
sit baptismū hereticoz qui in noīe pris et
filij 7 spūs. s. baptizāt et ecclesie catholice.
tamen qui foris ecclīam baptizātur nō su
mūt baptismū ad salutez sed ad pniciē. g°
mortaliter peccant. Itē q coopantur pec
canti mortaliter peccāt mortaliter. S3 qui
scienter suscipiūt baptismū ab hoīe malo
coopantur peccanti mortaliter. quia ille in
baptizādo mortaliter peccat qō nō face-
ret si nullus ab eo baptismū suscipet. ergo
scienter suscipiēs baptismū ab hoīe malo
peccat mortaliter. Itē scienter recipiens
baptismū ab illo q nō vult baptizare nisi
ꝓpter pcīū mortaliter peccat. qa talis cō-
mitteret symoniā ergo saltē i aliquo casu
recipiens baptismū ab hoīe malo mortali
ter peccat. Cōtra a bono dño licituz est
recipe bonū donū p malū ministrz. Sed ut
dr de cōse. di. 4ª. Romanus. romanus pō
tifex nō hoīem iudicat qui baptizat sz spi
ritū dei submīstrare grām baptismi. licet
paganus sit qui baptizat. ergo grām ba-
ptismi licituz est recipe p ministeriū hoīs.
mali. Itē eadē di. Baptism° ifra. Nō ex
horreat colūba ministeriū maloz. respici-
at dñi ptātē quid tibi facit minister ma-
lus ubi bon° ē dñs. et sūptū ē ab aug°. sup
Io. tractatu. 5°. paz añ mediū. Rñdeo q
cū baptismus sit sacrm necessitatis ad sa-
lutē. in necessitatis articulo licitū ē ipm a
quocūqz homīe recipe quātūcūqz malo cu
iuscūqz sit conditionis aut sexus. excepto
aūt necessitatis articulo recipiēs baptismū
sciēr ab hoīe malo pcīso ab ecclīa simplr
uel ad tēpus peccat mortaliē. qa q̄stū i se
est ꝓptibilē reddit snīaz ecclie. qō sciēter
sine mortali pccō ñ pōt fieri. si. aūt accipiat
sciēter ab hoīe malo ñ pcīso ab ecclīa sim-
plr uel ad tpus ñ peccat. maxīe si suscipiāt
a tali q sibi ex officio cōferre tenet. Nul
lus. n. peccat i rcipiēdo qō sibi ab alio de-
bitū ē. Ar° p° ad ptē ꝑmā ꝓcedit ō ma-
lo hoīe ab ecclīa pcīso. Ad 2° dō q miot
est falsa. qa iste petit qō sibi debitū ē. Ille
aūt pōt h° reddere ñ peccādo qa pōt peni
tere. Unī petēs bapm ipm ñ iducit ad pec-
cādū sz magis ad penitēdū. Ad 3° dō q
baptizādus aut ē puer aut adult°. p° mō
ille q offert pueꝝ ad bapm. nullo mō dz
dare pcīū sacerdoti ut ꝓferat bapm puu-
lo. sz i illo casu ipemet dz pueꝝ baptizar si
pīsto ñ sit ali° sacerdos q pueꝝ mō debito
baptizar uelit. qa tñ aq ñ ē sacrz. licitū eēt
emer aquā si sacerdos aquā suā nollz da-
re gratis nō tñ aquā sctificatā. nec oporte
ret. qa tal aqua nō ē de necitate baptismi.
Si aūt nō potest haberi aqua sanctificata

nec haberi pōt gratis. dicūt q̄dā ꝓbabiliter q̄ in illo casu pōt ꝑ illa pecunia dari ab illo q̄ offert puer̄ sine uitio symoīe. qa talis redimit uexatōnē iuris pueri cuius in hoc casu iure natur̄ et diuino ē illa aq̄ q̄stū ad baptizādi usū. ⁊ hoc cōcordat pietati et rōni. Si aūt baptizādus ē adultus et nō inueniat q̄ ipm uelit baptizare sine p̄cio sufficiat sibi baptism⁹ flamis. ⁊ Ar. ad ptē aliā ꝓcedūt de suscipiēte bap̄m ī articulo neccitis uel a sacerdote suo malo ab eccl'ia nō p̄ciso simpliciter nec ad tp̄us.

QŌnsequenter queritur de 4°. principali. Et circa hoc queruntur .4. ⁊ 1° utr̄ ñ hñs ordinē possit baptizare ⁊ 2° utr̄ nō baptizati possint baptizar̄. ⁊ 3°. utrum idē homo possit seip̄m baptizare. ⁊ 4° utr̄ bonus angelus possit baptizare.

PRímo ostendo q̄ nō hñs ordinē non possit baptizare de cōse. di. 4ª. Cōstat baptisma solis sacerdotib⁹ eē traditū eiusq̄ mīsteriū. ⁊ Itē q̄uis sacr̄m penitētie sit sacr̄m necessitatis non tñ pōt absoluere nisi sacerdos. ergo a sili nec baptizare. ⁊ Itē ad solos p̄latos ptinet in eccl'iam militātē introducere uel ab ea excludere. sz ꝑ baptismū introducit̄ baptizatus in eccl'iam militātē. g° ad solos p̄latos ptinet baptizare. ⁊ Cōtra ut hēt Jo. .3°. discipuli xp̄i baptizabāt. et tñ nōdum accepant claues eccl'ie. ordinati. n. fuerunt sacerdotes ī cena ut inferi⁹ oñdetur ⁊ Itē de cōse. di. 4ª. Mulier. mulier quāuis docta et sancta uiros ī cōuētu docere ⁊ alios baptizare nō p̄sumat nisi necessitate cogēte. ergo ī casu neccitis nō ordiatus pōt baptizare. ⁊ Rñdeo q̄ qa baptismus ē sacr̄m neccitis ad salutē. ptās cōferēdi uel bap⁹ cōcessa ē cuilibet hoī in casu neccitis. sicut in tali casu licitū est baptismū celebrare ī aq̄ nō sanctificata. Casu tñ neccitis excepto nō debet baptizare nisi sacerdos. nec nisi in aqua sāctificata. si tñ tūc nō ordinatus baptizaret siue ī aqua sāctificata siue nō sctificata uel baptismū ꝓferret sz mortaliter peccaret. ordo. n. mīstri ⁊ sanctificatio aque. alia ab illa qua in actu baptizādi sanctificatur ꝑ inuocatōnē trinitatis nō requirūtur de necessitate ād eēntiā baptismi nec ad hoc ut ille q̄ baptizatur recipiat efficaciā sacr̄i ⁊ Ad p⁹ ar⁹. dō q̄ illa auctoritas intelligitur excepto casu necessitatis ut pz ꝑ lr̄am ibidez. ⁊ Ad 2⁹ dō q̄ nō est sil'e qa sacr̄m penitētie nō ē tāte necessitatis sicut baptismus. pōt. n. adult⁹ saluari ꝑ vtutē penitētie sine sacr̄o penitētie si nō possit talē inuenire q̄ sacr̄m penitentie sibi mīstrare possit ⁊ uelit. ⁊ Ad 3⁹ dō q̄ maior intelligēda ē de introductōe in eccl'iam ex officio. ad alios tñ pōt ptinere ex ꝓmissiōe in casu necessitatis. ⁊ Argumēta ad ptē aliā nihil plus cōcludūt nisi q̄ nō ordinatus pōt baptizare sine peccato ī articulo necessitatis. ⁊ hoc ē uer̄ ēt in aq̄ sc̄ificata si alia hr̄i ñ possit. alias nō.

SEcundo queritur utr̄ ñ baptizati possint baptizare. Et uñ q̄ ñ. qa nō ordinati nō possunt alios ordiare. g° a simili non baptizati non possunt alios baptizare. ⁊ Itē minus ē sacr̄m suscipe q̄z cōferre. qa minus ē pati q̄z agere. sz nō baptizati nō p̄nt suscipe alia sacra ut supius visū ē. g° nullū sacr̄m possunt conferre. ⁊ Item sine naturali potētia nullus potest in actionem naturalem. ergo a simili sine supernaturali potētia nullus potest in actionē supernaturalē. sed ut supius visuz est caracter baptismalis est supernaturalis potentia et iustificatio per baptismum est supernaturalis actio. ergo nullus sine caractere baptismali potest alium iustificare per baptismi administratōnem. ⁊ Cōtra de consecra. di. 4ª. Romanus. infra. a quodā reputantur baptizati a iudeo si baptizati fuerūt in nomine sancte trinitatis ⁊ Item ecclesia reputat baptizatos illos q̄ baptizati sūt a paganis. ut habetur eodez ca°. ante auctoritatē p̄allegatam. ⁊ Respōdeo q̄ siue baptizatus homo siue non baptizatus aliquem baptizet in forma ecclesie et intēdens facere q̄d facit ecclesia uer̄ baptizat tamē cōuenientius ē q̄ baptizandus baptismum recipiat a baptizato q̄z a non baptizato. nec aliter pōt fieri sciēter sine peccato baptizandi si adultus est nisi articulus probabilis necessitatis per estimationem illius aliter fieri requirat.

Ad pmū in oppositū dō q̄ non est simle quia sacr̄m ordinis maioris est dignitatis q̄z baptismus. nec ē tante necessitatis. ⁊ iō potestas ordinē cōferēdi nō sic est cōcessa uel pmissa quibuscūq; hoībus sicut potestas cōferedi baptismū. Ad 2ᵐ. dō q̄ sicut nō baptizati ñ pñt suscipe alia sacr̄a. ita nō pñt alia sacr̄a a baptismo conferre Ad 3ᵐ dō q̄ caracter baptismalis ē sup naturalis potētia ad alia sacr̄a suscipiēda Et quo ad hoc ē supnaturalis potētia pas siua. Et ego bñ cōcedo q̄ sine illo nullum aliud sacr̄m suscipi pōt. tñ nō ē supnaturalis potētia ad sacr̄m baptismi cōferēdū ⁊ iō sine illa aliq̄s sacr̄m bapi ɔferre pōt.

Tertio queritur utr̄ ida homo possit seipm baptizare. Rñ deo q̄ ñ. Unde dr̄ ex̄ de bap°. ⁊ eī effec. Debitū. inter baptizātē et baptizatū debz esse discretio. sicut ex vbis dñi colligitur dicētis apl̄is. Ite baptizate omnes gētes in noīe patris et filij ⁊ spūs sancti. Unde ibi dem dicit. q̄ iudeus q̄ seipm baptizauerat est ab alio baptizādus ut oñdatur q̄ alius est qui baptizatur. et alius ē qui baptizat. ad qō designādū. ipe x̄pus nō a seipo sed a Joāne uoluit baptizari. ⁊ infra sicut in carnali generatione qua ples ex viro ⁊ femina nascitur. alius est qui carnaliter gignit et qui carnaliter gignitur. sic in sacr̄ali generatione qua soboles ex aqua ⁊ spū sancto renascitur. alius debet esse qui generat et alius q̄ spūaliter generatur.

Quarto queritur utr̄ bonus angelus possit baptizare. Rñ deo q̄ de lege cōmuni nō cōuenit angelo baptizādi potestas sicut oñsū ē. 2ª q̄e articuli p̄cedētis. qa tñ bonus angelus nūq̄z baptizaret nisi ex speciali mādato dñi. iō si certū eēt q̄ bonus angelus aliquē baptizasset ille nō eēt baptizādus. Unde basilica quā dedicauit sanctus michael in mōte gargano nō fuit postea ab hoīe dedicata.

Circa litteram Si quos baptizauit ebriosus. Nō ē hic intelligendū de ebrioso actu existēte i ebrietate ligāte simpliciter rōnis usum. qa talis nō possz hr̄e itētionē baptizādi. sz de assueto ad ebrietatē. nō tñ qñ baptizat existēte ebrio. uel nō hñte ebrietatē q̄ totaliť impediat rōis usū. Si i hereſi quacūq; ⁊c. hoc expositū ē i q̄ōibus. Nō hoiem iudicat q̄ baptizat. submistrare. s. gr̄az x̄pi iterius. Unde segtur. Sz spūs dei ⁊c. munus enī eq̄le in bonis siue a malis baptizarētur. hº in q̄ōibus ē expositū. qō p illū fluit pux ē .i. qō fluit p misteriū illū. Ne fuus i fuo spem poneret. s. tāq̄z in remuneratore. pōt .n. homo spē ponere i hoīe tāq̄z i adiutor. Tot essent baptismi quot fui. s. denoīatōe ⁊ eēt scisma in eccl̄ia. Ita in misterio hr̄et intus mūdare. hoc effectiue itelligēdo falsū ē. Posset dº p aliquē cāre. hoc simpl̄r falsū ē. ut oñsū ē in q̄ōibus. ⁊ opinio mgr̄i in isto passu communiter nō tenetur.

Dist. vi.

Hanc quibus liceat ⁊c. Supius determiauit mgr̄ ō baptismo q̄ntū ad ipm sacr̄m p̄m se et q̄ntū ad suscipiētes. ⁊ quātū ad mīstros. hic determinat de tpo quātū ad baptizandi usum p̄m ritū solēnē eccl̄ie. Et diuidit i ptes. 4: °1 determiat de eis q̄ req̄runtur ex pte mīstri. °2. de eis q̄ req̄rūtur ex pte suscipientis. ibi. Hoc ēt sciēdū ē. °3 de illis q̄ req̄rūtur ex pte sacr̄i. ibi. Queri ēt. °4 de eis q̄ req̄rūtur ex pte sacr̄alium. ibi Postremo cūctis. Et ista ultima i duas. °1 determiat ō interrogatōe et rñsiōe p̄inox. °2 de cathecismo et exorcismo baptizādorux ibi. Illa q̄ūt interrogatio.

Circa hanc di. querēdū est p̄cipaliter de. 6. Primo ō his que requirūtur ex pte baptizātis. °1. de his q̄ requiruntur ex parte baptizandi °2. de coactione nō baptizatorum ad baptismum. °3 Quarto de ritu baptismi. °4 Quinto de ritu cathecismi. °5 Sexto de ritu exorcismi. °1 Circa primum queruntur tria. °1 Primo utrum in baptizante req̄raf fides ad hoc ut possit uex baptismū conferre. °2 Secundo utr̄ intentio. °3 Tertio utrum intentio pure in habitu sufficiat.

PRimo ostendo q̄ in baptizāte requiritur fides ad hoc ut uer̄ possit ꝺferre baptismū. Aug⁹ sup Jo. oīa. 8ª. et hēt. ī. q. i. Detrahe. accedit uerbū ad elemētū et fit sacr̄m. ⁊ paucis interpositis sequitur. nō qa dicitur sed qa creditur. g° requiritur fides in baptizāte. Jtē magis depēdet eē rei ⁊ eius v̄tus a cā efficiente q̄z a subiecto. sed ad hoc ut recipiatur v̄tus baptismi requiritur fides ī baptizādo. ergo multo fortius in baptizāte. ℣ Item ī baptizādo principalior est baptizās q̄z puulū offerēs. sed ī offerēte requiritur fides qa p puulo rñdet. Credo. ergo multo fortius in baptizāte. ℣ Cōtra. ꝺ cōsec. di. 4ª. roman⁹. ī. A quodā. dicit nicolaus papa de baptizatis a quodā iudeo q̄ si in noīe sancte trinitatis baptizati sunt rebaptizari nō debent. ℣ Rñdeo q̄ fides ñ requiritur in baptizāte ad hoc ut uer̄ cōferat baptismū. nec ad hoc ut ille qui baptizatur recipiat baptismi effectū. etiā illū q̄ ē res ⁊ nō sacr̄m hoc ē iustificationē. qa sicut dr̄ di. p̄dicta. Baptism⁹. ⁊ sūptū ē ab aug°. tractatu. 5°. sup Jo. fere eque distanter inter principiū ⁊ mediū. baptismus talis ē qualis ē ille in cuius ptāte datur nō qualis ē ille p cuius mīsteriū datur. Et qa baptismus a quocūq̄z mīstretur ī potestate xp̄i datur. iō baptismus ab īfideli administratus uerus baptismus ē seruatis alijs q̄ ad baptismū requirūtur et nisi sit impedimētū in illo q̄ baptizatur. plene habet ī eo suū effectū. ℣ Ad p⁹ in oppositū ꝺō q̄ hoc uerbū. creditur. ibi ñ refertur ad baptizantē sed ad eccl̄iam militātē. al̄ dixisset nō quia dicit sed qa credidit. ℣ Ad 2⁹. ꝺō q̄ maior ñ ē uera ꝺ efficiēte mysteriāliter sed de efficiēte principaliter. ille aūt qui sacr̄m admīstrat nō ē principalis causa effectus baptismi. sed tm̄ mīsteriālior. Si tñ infidelis recipiēs baptismū intendit recipe qꝺ eccl̄ia intendit mīstrare. credēs tñ in pticulari q̄ nihil sit recipit caracterem baptismalē. sed nō gr̄am gratū faciēt̄em. ℣ Ad 3⁹ ꝺō q̄ nō requiritur fides p̄sonalis in offerētibus puulū ad baptismū sed sufficit fides eccl̄ie. Cū offerēs puulū ad baptismū nō rñdet p̄ p̄sona sua qñ dicit. credo. sed in p̄sona pueri ut sit sensus. credo. i. sacr̄m baptismi p̄sto sum recipe.

SEcundo quer̄itur utr̄z ī baptizāte requiratur intētio. Et uidetur q̄ nō. qa ebriosus p̄ot baptizare. Cū de ꝺsec. di. 4ª. Baptismus. ⁊ infra. nō timeo ebriosū. sed ebriosus nō p̄ot hr̄e intētionē faciendi qꝺ facit eccl̄ia. qa tūc nō habet usū li. arbi. nō ergo requiritur intētio in baptizāte. ℣ Jtē nō minus necessaria est fides q̄z intētio. quia q̄ nichil credit facere nihil intēdit facere. sed ut habitū ē in qōne p̄cedēti in baptizante nō requiritur fides de necessitate. ergo nec intētio. ℣ Jtē in agente instrumētaliter ad sui directionē nō requiritur alia intētio q̄z intētio p̄ncipalis agētis. Sed ille q̄ administrat baptismū ē instrumētale agēs et x̄p̄s principale. ergo nō requiritur alia intētio q̄z intētio x̄p̄i. ℣ Contra mgr̄ in lr̄a huius di. c. 4°. in hoc. ⁊ in alijs sacr̄is. sicut forma est seruāda. ita intētio celebrādi illud ē hūda ℣ Jtē p̄m phi. 2°. phi. effectus q̄ eueniūt p̄ter intētionē sut a casu. sed effectus baptismi nō sūt a casu qa eueniūt ut ī pluribus. ea. n. q̄ eueniūt a casu eueniūt raro p̄z phi. ubi prius. ergo ad effectū baptismi requiritur intētio baptizātis. ℣ Rñdeo q̄ ad h° ut uerus cōferatur baptismus. necessaria est baptizātis intētio. qñ enī aliqua plura cōcurrūt ad unū effectū oportet q̄ aliquo mō uniātur. Ad sanctificationē aūt illius qui baptizatur requirit̄ ablutio exterior et uerba q̄ realiter unita nō sūt. requirit̄ etiā baptizās ⁊ iō necessaria ē intētio baptizātis p quā ablutio ⁊ uerba ītētionaliter cōiungātur inter se et cū illo qui baptizat ⁊ oīa ista cū fine qui ē purgatio illius qui baptizatur. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺō q̄ nō est idem dicere ebriosū ⁊ actu ebriū. Ebriosus enī ē assuetus ad ebrietatē. etiā si actu non sit ebrius. ⁊ ideo quāuis ebrius ebrietate totaliter usū rōnis tollēte non possit hr̄e intētōnē faciēdi qꝺ facit eccl̄ia. tamē ebriosus p̄ illo tp̄re quo nō est actu ebr⁹ uel si est ebrius ⁊ nō est ebrietas tollēs rōnis usum totaliter p̄ot hr̄e intētionē hāc. ℣ Ad scꝺm cū dr̄ q̄ qui nihil credit facere nihil intēdit facere ꝛc. dico q̄ aliquid p̄ot

credi ⁊ intendi in uli q̄uis nō intēdat nec credatur in pticulari. sicut ꝓz ꝓphi. 2° poꝛ aliqs pōt credeꝛ q̄ oīs mulla sit sterilis. ⁊ tm̄ pōt existimaꝛ q̄ hec mulla hēat in utero. a simili dico aliquo mō q̄ q̄uis ifideꝛ in baptizādo nihil credat baptismū ule. nec intendat ut ualeat in pticulari imo cōtrariū. tm̄ in hoc q̄ credit faceꝛ ⁊ intēdit qđ facit ecclesia credit ⁊ intendit aliqd facere in uli. ⁊ hec intētio sufficit. Unde bn̄ dicūt dicentes q̄ q̄stū ad intēdionē baptizātis sufficit q̄ intēdat facere circa illū q̄ baptizat illđ qđ facit ecclia. ¶ Ad 3m̄ đđ q̄ maior nō ē ūa nisi de instr̄o qđ nō pōt hr̄e ꝓpriaz intentionē. đ istr̄o aūt qđ hr̄e pōt eā quē admodū fu⁹ ē qui ꝑm sniam ꝓphi. in libro politicoꝝ ē oꝛganū uel instr̄m aiatū nō ē uerū. tale aūt instr̄m admīstrat baptismū.

Ertio queritur

utꝝ sufficiat in baptizāte intentio pure in habitu. Et uī q̄ sic. magis sufficit intētio bona in habitu q̄z intentio mala in actu. Sed aliqua mala intentio in actu sufficit. quia ut dr̄ de cōsec̄. di. 4ª. Nō illud. ⁊ sū ptū ē ab Aug° in epla ad Bonifaciū epm circa mediū. ⁊ recitat mgr̄ in lr̄a huius di. ca° penul. nec te illđ moueat qđ quidā ñ ea fide ad baptismū pcipiendū puulos ferant. ut gr̄a spūali ad uitā regenerēt eternā. Sed qa eos putāt hoc remedio tpalē retinere uel recipe sanitatem. nō. n. ꝓr̄ea illi nō regenerāt. qa nō ab istis hac intēdone offerunt. g° multo foꝛti° bona intētio baptizātis pure in hitu sufficit ad bap⁹. ¶ Itez uirtus motiua nō exequit motū in hoie nisi ad ipiū uolūtatis. Sz hō itinerās nō sēp ē in actu uolēdi itinerare. qa uelle sequit intelligere. ⁊ planū ē q̄ nō semp actu cogitat de uia sua. g° intētio in hitu sufficit ad ꝓductionē effcūs ¶ Contra actoꝛ 6. ꝓncipioꝝ dicit. Passio ē effcūs illatioqz actionis. g° ad effcūz ad quē cāndū regrit tur intentio. necessaria ē itentio q̄ ē actō. Sed itentio pure in hitu nō ē actio. ergo nō sufficit ad hoc ut causet effcūs purgationis in illo qui baptizat. ¶ Itē sic se hēt habitus ad hituatū sicut q̄litas ad q̄lificatū. Sz qualificatus p suā q̄litatē nūq̄z ꝓducit effectū nisi mediāte actiōe sue q̄lita-

tis. g° silr nec habēs intētionē baptizādi in hitu pōt ꝓducere aliquē effcūz nisi mediante actu hītualis intētiōis. ¶ Rūdeo q̄ loquēdo de itētiōe pure in hītu ⁊ in pticulari ⁊ in uli ⁊ in ꝑn° ⁊ in medio ⁊ in fine non sufficit intentio pure in hītu. qa ex tali intentiōe nō ꝓcederet aliquis actus. ⁊ ex cō sequēti nec effcūs. sed loquēdo de itētiōe pure in habitu respectu effcūs in pticulari. exñte tm̄ in actu respectu effcūs in uli. dico q̄ sufficit ad cōferendū uerū bap⁹ ⁊ efficaciā eius illi qui baptizat. etiā si ñ fuerit in actu nisi in ꝓncipio. qa in uirtute actualis intētionis que fuit in ꝓncipio cum alijs que ad hoc requirūt. ꝝ illud qđ postea sequit. aliter icertissimū eēt q̄ ve eēnt baptizati. ⁊ magnū imineret piculū baptizantibus in baptizādo. tm̄ si baptizans nō ē diligens in applicādo intētionē suā ꝑm q̄ decet ad ipm actū a pcō nō excusatur. ¶ Ad ꝑm in oppm đđ q̄ baptizās intendēdo facere qđ facit ecclia nō hēt itentiōez malā. sz in hoc q̄ nō intēdit purgatiōez a peccato sed tm̄ sanitatē coꝛpalē uel aliqd aliud tpalez habz intētionē malā. sed itentio sua quo ad hoc. nec ad baptismū pficit. nec officit. Si aūt tm̄ mō nocet. adulto aūt nō intēdenti p baptismū consequi nisi tpalē rem ⁊ si cōferat sacrm̄ q̄stū ad ipsius caracteris suppositō q̄ intēdit eccl'e recipe sacrm̄ nō tm̄ ei cōfert remissio peccatorū durante tali intētione. ¶ Ad 2m̄ đđ q̄ uolūtas p actū suū facit aliquā ipressionē in uirtute motiua q̄ durat ad tēpus ēt actu uolūtatis nō manente. qua expirāte uirt⁹ motiua ñ exeq̄retur motū ap̄li⁹ nisi renouaret impiū uolūtatis. Frequēter tm̄ manet homo in actuali uolūtate itinerādi qđ ipe nō aduertit. Unde qñ ex forti itētione ita se cōuertit ad aliud q̄ non actu cogitat de suo itinere nec in uli nec in pticulari cessante ipressione que fcā fuerat in uirtute motiua p pcedētē uolūtatis actuz statim cessat motus. ¶ Ad 4m̄ ad ptē aliā nō plus cōcludūt nisi q̄ reqritur intētio in actu in uli uel in pticulari. saltem in ꝓncipio actus ⁊ hoc ē uerū.

Onsequenter que

rit de 2° ꝓncipali. Et circa hoc querūt tria.

primo utr pueri in utero matno possint baptizari. 2° utr in adultis requrat usus rationis. 3° utr in adultis hntibus usum rōnis qñ baptizāt. requrat intentio ad h° ut recipiāt sacrm baptismi.

PRimo ostendo q pueri in matno utero pñt baptizari fz aplm ad Ro. 5°. Potētius ē donz dei qs ade delictū. Sz p delictū ade puer ī utero pcco mficit. g° multo fortius in utero p donū dei qd dat ī baptismo a pcco mūdat. Itē qz diu puer ē in utero ē aliqd ptinens ad mrez. sic fructus ad arborez qz diu est in arbore. g° uī q cū baptizat mr pgnās sil puer baptizat. Itē instituta de ingenuis cū ancilla pgnās manumittit. puer etiam cū mre manumittit. g° a sili cū mlier pregnans p baptismū a seruitute pcci liberat fet° illi° liberatois pticeps efficit. Lō ap°. i. Lor. 15°. nū prius qd spuale ē qz qd aiale? Sed quouscz puer nascat de utero ñ hz distincte eē suū aiale. g° nec añ pōt p baptismū recipe eē spuale. Itē Isy. li 1°. de sūmo bono. c. 24°. Pueri cū mre baptizati nō pñt. quia adhuc natus fm adā nō est renasci fm xpm nō pōt. Rñdeo q qz uis puuli in mrno utero diuina vtute pñt scificari fm quē modū fuit scificata btā vgo Jere. et Jo. bap. possunt ēt baptizari bap° sanguis cū p fide inficiūt ī matnis utis etiā si nō ferat itētio interficiētis nisi ad iterfectionē. mris. tñ bap° aq nō pñt ī mrnis uteris baptizari qa nōdū noti sūt mili tanti eccle cui° mēbra bona uel mala sacramtū admīstrat. nec pñt circa eos mīsteriū exercere. optet. n. q caro illius q baptizat fm totū uel ptem imediate abluat. Uñ si puer totalr inuolut° i vno corio ī aq imergeret. fm formā uerboz debitā ñ pp h° baptizaret. dicer aūt q iō baptizari ñ possūt qa adhuc nō hñt eē distīctiuū a cā sue infectiōis ut aliq dicūt. supius reprobatū ē di. 4ª. in illa qōe. utr baptism° sanguis suppleat uicē bapi aq ī puulis in solutiōe argumenti pmi. Et adhuc repbari pōt p duas alias rōnes. Una ē qa ex illo dicto seqtur q p nullā uiā posset aliqs in utero regenerari. alia ē qa puulus exns ī utero mris iam hz distīctū eē a mre scoz aiaz in q ē pccm origiale. Ad p° ī opp° dō q potēti° ē donū xpi qtū ad sufficiētiā qz delictū Ade. ñ tñ qtū ad efficaciā. nō. n. gra trāsit in oēs sic culpa. sz hoc est pp indispositionē suscipiētiū. puuli aūt in mrnis uteris ut iam ostū ē nō sūt dispositi ad suscipiēdū donū gre p bapi aq misteriū. Ad 2° dō q qz uis puer fm corp° exns in mrno utero sit mri uiuctus. tñ uino distinctus ē ab ea fm aiaz rōnalē q subiectū ē pcci ⁊ scificatois. ⁊ iō mutatōes fcē circa mrem qtū ad corpus redūdare pñt ad corp° pueri. uñ ⁊ sibi in mrno utero p nutritiōez mris mīstrāt nccia corpalia ute. qa ēt manumissio respicit corpus. ideo māumittit cū mre qz uis libera ocepit. De inceps si ācilla fcā piat puer nascat liber qa ñ dz calamitas mris ei nocere q ī utero ē. Sz qa scificatio respicit aiam. iō nō oz q scificet cū mre. Et sic pz solo ad 3°. Ad 4ª ad ptē aliā non pcedūt de spūalitate ⁊ regnatiōe que fit duob° mōis pmis. Sz Aplis de spūalitate q erit p gliosā resurrecctōez. Et Isy. de regnatōe p bap° aq.

SEcundo queritur utr in adultis requrat usus rōnis ad suscipiēduz bap°. Et uī q sic. qa mrimoniū nō fit sine cōsensu q eē nō pōt sine rōnis usu Sz p susceptionē baptismi aia despōsat deo. g° ad hoc requrit rōnis usus. Itē magis pōt ipediri uir° baptismi ex pte suscipientis qz mīstri. qa malitia mīstri nō ipedit effm bapi ut oīsū ē. Sz requirit rōis usus in baptizāte. g° mlto fortius in suscipiēte. Lōtra extra de bap° ⁊ eius effcū. maiores. adulti. dormiētes. ⁊ amētes pñt baptizari. Rñdeo q sicut ad susceptōez forme ēt aris ī matia ñ ē nccia coopatio ex pte materie. sz qtū est ex pte sua sufficit q nō sit in ea aliqd phibens illi° forme susceptiōez. sic ad suscipiēduz sacrm bapi ⁊ rē eius ñ ē nccia p se aliqua actio ex pte suscipiētis. sz sufficit q in eo nō sit aliqd phibēs predcōz susceptiōez. phibēs aūt nō ē nisi pccm mortale actuale. de quo hō nō ē cōtritus nec attritus. ⁊ iō si aliqui adulti fiāt carentes usu rōnis añq mortalr peccauerit si baptizāt recipiūt sacrm ⁊ rem sacri. Si aūt añq fiant

furiosi uel obdormiāt mortaliť peccauerť cōmittēdo uľ omittēdo ⁊ nō fuerūt ꝺ illo pccō nec ꝺtriti nec attriti si baptizanť nō suscipiūt rem sacrī. q̄uis sacrm suscipent si illo tp̄e quo furiā intrauerūt uel obdormierūt intētionē suscipiēdi sacrm actu uel hītu habebāt. tñ q̄tūcūq; cōstaret q; talē itentionē habuisset nō dz aliqs baptizare dormiētē uel furiosū habētē lucida interualla dū actu ē in furia. sed expectādū est furiosi lucidū īt̄uallū ⁊ dormiētis uigilia. ⁊ q ꝺriū facit peccat. nisi ꝟz suū iudiciū p babiľ īmineat piculū si tales differat baptizar. q̄tū āt ad furiosū ñ habētē lucida īterualla nulla ē dilatio facienda ¶ Ad ꝑm ꝺ q; nō ē siľe de mrīmonio qꝺ cōtrahiť inter aīam ⁊ deū p susceptionē baptismi ⁊ de mrīmonio qꝺ ꝺhitur inter uirū ⁊ mulierē. qa in 2º nccius ē cōsensus p se. in ꝑº aūt nō ē nisi in adultis hītibus usū rōis. in illis. n. requiriť cōsensus actu uel hītu. ¶ Ad 2º ꝺ q; maior ē uera habēdo aspectū ad pccm baptizātis ⁊ suscipiētis bapº sed hīdo aspectū ad intētionē nō ē uerū. qa itētio baptizātis p se regriť ad eēntiā sacrī eo mō quo supius oñsū ē. nō sic autē intētio suscipiētis nisi in adultis habētibº usū rōis. in illis enī regriť actu uľ habitu in spāli uel generali. ¶ Ad arº ad ptē aliā ꝺ q; sicut ibidē ꝺr dormiētes ⁊ amētes si priusq̄s amētiā incurrerēt aut dormirēt i cōtradictiōe pstiterāt. qa in eis itelligiť ꝺtradctōis ꝓpositū pdurare si fuerint sic imersi caracterē nō suscipiūt sacrī.

Ertio queritur

utr̄ i adultis hītibus usū rōnis qñ baptizanť regratur intētio ad hoc ut recipiant sacrm baptismi. Et uľ q; nō. de cōsec. di. 4ª. Solet et ī glo. ꝺr. q; si baptizās tēdit baptizare qualēcūq; intētionē baptizatus habeat recipit sacrm. ¶ Itē ad suscipiēduz sacrm baptismi nō requiriť in suscipiente aliq̄ dispositio positiua ſz sufficit q; ñ sit in eo dispositio repugnās susceptōi sacrī. alias. n. puuli nō recipent baptismi sacrm. Sed in adulto q nō intēdit recipe baptismi sacrm. nec tñ intēdit nō recipe nō ē dispositio repugnās susceptiōi sacrī. g º si talis abluať ab itendēte cōferre baptismi sacrāmētū recipit sacrm. ¶ Cōtra magis dependet baptismi sacrz a suscipiēte q̄z a ministrāte. qa effcūs baptismi ipediť pp malitiaz suscipiētis. ⁊ nō pp malitiā mīstrātis. ut declaratū ē di. pcedēti in illa qōne. utr̄ baptismus possit tradi ab hoīe malo. Sz ut uisū ē ī 2ª. qōe pcedētis articuli regriť intentio in baptizāte. gº regritur in suscipiēte baptismū. ¶ Rñdeo q; q̄uis in adultis hītibus usū rōnis dū exterius abluūť sub forma uerboz debita ab intēdēte mīstrare baptismi sacrz posset deus cū sit oīpotēs īprimere caracterē baptismalem ex spāli dispēsatiōe nulla exñte in eis itētiōe neq̄z actu neq̄z habitu ad suscipiēdū sacrmētū. tñ de lege cōi ad hoc ut caracterem baptismalē recipiāt regritur in eis itentio actu uel habitu ad suscipiēdū sacrm. p susceptionē enī caracteris baptismalis intrat hō eccľam militātē. seu ascribitur exercitui eccľie militantis. ad hº aūt ut homo intret eccľiam militātem ⁊ ascribať exercitui eius requiriť eius cōsensus actu uľ habitu si ē in statu in quo cōsentire possit. p babile. n. ē q; ad hoc plus ſgratur ab illo qui cōsentire potest q̄z ab illo qui consentire non potest. sicut uidemus q; in catechismo p puulo rñdent patrini. ⁊ tamen sic dicit mgr̄ huius di. c. ultio. si adultus ē ꝺz rñdere p se ipo. ⁊ de cōsec. di. 4ª. ¶ Cū pro puulis. ⁊ sūptū ē ab Aug. 4º libro ꝺ bapº ⁊ cōtra donat. uersus fine. si p eo qd rñdere pōt alius rñdeat. nō itidē ualet. Ex qua regula illud euāgelij dcm̄ ē qꝺ omēs cū legiť naturaliter monet. etatē hz p se loq̄tur. Et stati post. nemo ex aqua ⁊ spū s. renasciť nisi uolēs. qꝺ nō de puulis sed sciolis ⁊ adultis ⁊ sue uolūtatis arbitris intelligēdū ē. Ad hoc aūt nō ē nccia sēp determinata intētō in actu. qa qñq; sufficit intētio in hītu. Si. n. aliquis uez cathecuminū nō actu cogitantē de susceptōe sacrī baptismi. sed de re alia nudū abluerer sub forma uerboz debita intēdens sic mīstrare baptismi sacrm ille cathecuminus recipet caracterē baptismalē q̄uis enī intētio i hītu tm̄ nō sufficiat ad cāndū effcm̄ pōt tamē eē sufficiens dispositō ad suscipiēꝺ. maioz. n. actualitas regritur ī agēte q̄z in patiente cū res agat p suā actualitatem ⁊

patiat᷑ p ſuã paſſibilitatẽ. qñq3 tñ itentio in actu determinate requirit᷑ p accñs. ſ. ut᷑ ad remouẽdũ ꝓhibens uel qñ nõ cõſẽtire in actu ⁊ nõ ꝺſentire i hĩtu ſeſe cõicãtur᷑. ſi. n. in accedente ad baptiſmũ eſt actu uel habitu itẽtio nõ recipiẽdi ſacr̃m baptiſmi cuiuſmõi intẽtio ꝓhibet ſacr̃i ſuſceptionẽ neccẽuz ẽ illã intẽtionẽ expelli p cõtrariaz intẽtionẽ in actu ad hoc ut ille recipiat ſacramentũ baptiſmi ☞ Si etiaz accedens ad baptiſmũ admoneatur diligenter ut actu cõſentiat requritur ꝙ cõſentiat in actu ad hoc ut tũc recipiat uere ſacr̃m qa ſi tũc nõ cõſentiret in actu tũc etiã nõ cõſentiret in habitu. hic enĩ accipimus ꝺſentire in hĩtu in aliquã rem qñ homo ſic diſpoſitus ẽ ꝙ ſi actualiter ⁊ deliberate recogitat de illa re ꝙ actu cõſentit in illã ☞ Ad ꝓ᷒ in opp᷒ ꝺõ ꝙ illa glo. teneri nõ debz. ☞ Ad 2᷒ ꝺõ ꝙ maioꝛ falſa ẽ de adultis hñtibus uſum rationis dũ baptizant᷑. ſicut pz ex dictis i coꝛpoꝛe qõnis.

Conſequenter qrit᷑ de 3° principali. Et circa hoc queruntur tria. ☞ ꝓ° utz infideles adulti non baptizati ſint cogendi ad ſuſcipiẽdũ baptiſmũ. ☞ 2° utrũ illi qui coacti ſuſcipiũt baptiſmũ recipiãt caracterẽ baptiſmi. ☞ 3 utrũ puuli iudeoꝝ ⁊ paganoꝝ ſint ĩuitis pentibus baptizandi.

Primo oſtendo ꝙ infideles adulti. nõ baptizati ſũt cogẽdi ad ſuſcipiendũ baptiſmũ Luc. 14. dicit᷑. Exi ĩ uias ⁊ ſepes cõpellere intrare ut impleatur domus mea. ☞ Itẽ Aug. in epla ad Vincentiũ longe añ mediũ. mea primitus ſñia nõ erat niſi neminẽ eẽ cogẽdũ. ⁊ paz poſt. Sed hec opinio mea nec ꝺicentium uerbis ſz ꝺemõſtrãtiũ ſupabat᷑ exemplis ⁊ aliquãtulũ infra. terroꝛ legũ i tñ ꝓfuit ut plures dicãt gr̃as deo q uincula noſtra dirupit. ⁊ nos ad pacis uinculũ trãſtulit. ☞ Võtra decretoꝛ di. 45. Qui ſincera. qui ſincera intẽtione extraneos a xp̃iana religione ad fidẽ cupiũt rectã adducere blandimentis ꝺebẽt nõ aſpitatibus ſtudere ☞ Rñdeo hoĩes nõ ſũt cogẽdi ad aliqd agẽdũ exterius. uel ꝺõ uel patiẽdũ. qa nõ ꝓꝺeſt coactis nec eccl̃ie in uirtute alicuius bom actus ad quẽ cogi nõ poſſũt niſi per p̃dictã coactionẽ redderẽt᷑ ꝓnioꝛes ſiue promptioꝛes ad illũ bonũ actuz. al᷑. n. ſupradicta coactio penitus ĩutilis eſſet. ſed hoĩes cõfiteri oꝛe exterius ſe uelle baptiſmũ ſacr̃i ſuſcipe. ⁊ ipſam ablutionẽ exteriꝛẽ ſuſcipe nõ proſũt eis nec eccl̃ie niſi i uirtute interioꝛis actus uolũtatis ad quẽ cogi nõ poſſũt. ꝙ aliter nõ ꝓſit ſuſcipiẽtibus planũ ẽ. ꝙ etiã aliter nõ proſit eccl̃ie pz. qa plus poſſũt nocere eccl̃ie infideles occulti q᷒ mãifeſti. qa ſub ſimulatioe xp̃ianitatis ueros xp̃ianos facilꝰ ſeducũt et puertũt. p coactionẽ etiã ad p̃dictos act᷒ exteriores nõ reddũtur ꝓnioꝛes ad bonũ actũ uolũtatis interioꝛẽ ⁊ exterioꝛibus actib᷒ cõcoꝛdãtẽ. qa ſic hõ natural᷑r refugit coactionẽ. ita natural᷑r refngit uel minus diligit rẽ ad quã uidet ſe cogi. Vñ decre. di. 45. c. ſupra allegato. poſtq3 dictũ ẽ ꝙ nõ debẽt adduci ad fidẽ aſpitatibus. ſubiũgit ne mẽtem eoꝛ procul pellat aduerſitas. g᷒ ifideles adulti nõ baptizati nõ ſũt cogendi ad ſuſcipiendũ baptiſmũ. Et hoc expreſſe habetur decretoꝝ ſupradcã di. De iudeis. ubi dicit᷑ de iudeis. Precipit ſcã ſynod᷒ nemĩ deiceps ad credẽdũ vim inferre. ſũt tñ cõpellendi a fidelibus ſi falcultaſ aſſit ut fidẽ nõ impediãt blaſſemijſ uel malis ſuaſionibus uel aptis ꝓſecutioꝛibus. Et pp hoc fideles xp̃i ꝺ infideles frequẽter iuſta bella mouẽt nõ quidẽ ut eos ad credendũ cogãt ☞ Ad ꝓmũ in opp᷒ ꝺõ ꝙ illa auctoritas intelligit᷑ nõ de cõpulſione ꝺ qua hic loquimur. ſz de efficaci admonitione ⁊ rõnali inductione. ☞ Uel põt dici ꝙ illa cõpulſio accipit᷑ p illa cõpulſione qua deus p aduerſitates aliquos peccatores cõuertit. Vñ glo. qui mũdi hutus adũſitatib᷒ fracti ad dei amorẽ r̃deũt ⁊ a pñtis uite ꝺſideriꝭ conꝛigũt᷑. qd niſi opul ſi intrant. ☞ Ad 2᷒ ꝺõ ꝙ ĩ illa auctoritate Aug᷒ logt᷑ ꝺ hereticis q bap᷒ ſuſcepunt. ⁊ de talib᷒ infidelib᷒ aliter ꝺõ ẽ. qa iſti cõpellẽdi ſũt ſuare fidẽ quã in bap᷒ ſuſcepe rũt ut ꝺclarabit᷑ iferi᷒ cũ qret᷑ ꝺ hereticis

Secundo queritur utz illi q coacti ſuſcipiũt bap᷒ r̃cipiãt

caracterē baptismi. Et uī q; sic. decretoz di. 45. de iudeis dī q; q iā pridē ad xpiā nitatē coacti sūt. sic scm̄ ē tpibus religiosissimi pncipis Sisebuci. qa iam cōstat eos sacris duumis associatos 7 grām bapi susscepisse 7 chrismate unctos eē 7 corpis dñi extitisse pticipes. oz etiā ut fidē quā ui uī necitate suscepunt tenere cogāt ne nomē dñi blasfemet. 7 fides quā suscepūt uīl ac cōtēptibilis hēatur. Itē idē hī ab Innocētio. 3°. ex̄ de baptismo 7 eius effcū. maiores. Item q̄rit. ubi p̄dcm̄ decretū allegat Cōtra ex̄. e. c. 7. §. ubi pus. dī q; ille qui nūq̄ ꝺsentit sed penitus ꝺdicit nec rē nec caracterē suscipit sacri. Ñdeo q; duplex ē coactio. quedā absoluta quedā cōditionalis. Qui p° mō coacti exteriozē absolutionē suscipiūt q̄tūcūq; abluēs eos baptizare intēdat 7 seruet debitā fozmā ūborū nec rē nec caracterē baptismi suscipiūt 7 sic itelligit auctozitas decretalis allegata ad ptem scd̄am. Qui aūt 2° mō coacti baptizant si intēdūt q; circa eos fiat tā exterius q̄s interius illud qꝺ circa illos q sim plr 7 uolūtarie bap° suscipiūt facit ministerialiter ecclia uere recipiūt bapi caracterē. Uñ ex̄ i ꝺcretali 7. §. pallegatis. dicit q; is q terroribus atq; supplicijs uiolēter trahit 7 ne detrimētū icurrat bapi suscipit sacrz talis sicut 7 is q ficte accedit ad baptismū caracterē suscipit xpiānitatis ip̄sū. 7 ipe tanq̄ cōditiōaliter uolēs licet absolute nō uelit. cogēdus ē ad obſuātiā fidei xpiane. qa ut dicit in appatu ibidem. uolūtas sic coacta ē uolūtas. 7 sic intelligūt auctozitates allegate ad p̄mā ptē. Si tñ ille q sic cogit nō cōsentiat interius q; aliquid fiat in eo nisi sola lotio exterior ñ intēdēs nec in generali nec in spāli nec in actu nec in hītu. sz actu renuēs ut iterius fiat in eo illud qcqd fit qꝺ in illis fit qui simplr 7 uolūtarie 7 in fide eccl'e bap° recipiūt nō credo q; recipiat caracterē baptismalē. Quia tñ eccl'ia talē p̄sumeret consensisse interius pp cōsensū exteriozē talis cogi deberet ad fidei xpiane obſuationē.

Ertio queritur

utrū puuli iudeorū 7 paganoz sint iuitis pentibus baptizādi. Et uī q; sic. Magis subueniēdū ē hōi ꝺ piculū mortis spūalis q̄z ꝺ piculū mortis corpalis. Sz si aliquis nō subueniret hōi si posset cōtra piculum mortis corpalis peccaret. cū g° puuli iudeorū 7 paganorū sint ī piculo mortis spūalis nisi iuitis pentib° baptizent uī q; sint iuitis pentibus baptizādi ut sic eis subueniat ꝺtra piculū mortis spūal'. Itē puuli ē magis sub dnio dei q̄z pētū carnaliū. g° iustū ē ut subtrahatur a pētib° carnalibus ut supioꝛi dño p bap° cōsecret. Contra nemini facieda ē iuria sz iudeis 7 pagānis fieret iuria si puuli eorū baptizarēt ipis iuitis. qa q̄ꝺiu carēt usu li. arbi. sūt quasi pentū possessio 7 de iure sub eoz cura. g° nō sut iuitis pentibus baptizādi. Ñdeo q; nō ē cōsuetudo in eccl'ia nec eē debz ut puuli iudeorū 7 paganorū iuitis pentibus baptizent. qa aut baptizati restituerētur pētibus ad nutriēdū. aut nō. si sic. pentes eos inducerēt 7 assuefacerēt ad suos errores 7 ad fidei xpiane ꝺtēptū. ita ut postq̄z eēnt adulti cōtenerēt fidei xpiane sacm̄. qꝺ ignorātes 7 iuitis pētibus suscepissēt qꝺ ect ad sacri fidei dehonorationē. Si aī nō restituerēt pentib° eēt piculū q; pētes clam eos interficerēt ne fierēt xpiani. Et ppt̄ea fieret eis iuria. qa ius hūt in corpib° eoz q̄ꝺiu usu li. ar. carēt. postq̄z aūt usū hūt li. ar. icipiūt eē sui. 7 tūc pñt si cōsentiūt iuitis pentibus baptizari. Ad p° in opp° ꝺꝺ q; nō ē alicui subueniendū ꝺ piculū mortis corpalis cōtra ius. ut autē uīsū ē si puuli iudeoz 7 paganoz baptizarent iuitis pentibus 7 eis nō restituerent hoc eēt cōtra ius. 7 si baptizati eis restituerētur hoc eēt ad fidei dehonoratiōez ut dictū est. Ad 2° posset dici sz aliquos q; si eēt cōsuetudo in eccl'ia ut deo cōsecrati nutrirētur de facultatibus eccl'ie nec resistuerētur pentibus tūc bonū esset eos iuitis pentibus baptizare. 7 p baptismū eos supioꝛi dño cōsecrare. sed ꝺsuetudo eccl'e nō ē talis. Alr potest dici ad ai° q; q̄uis puuli magis sint sub dnio dei q̄z pentum carnaliū. uult tñ deus q; pentibus māeat ius saluū qꝺ habēt in corpibus puuloruz suoz quo iure eis manēte saluo baptizar̄ eos ipis iuitis magis esset ut in pluribus ad dehonorationē sacri fidei q̄z honoꝛez

ut pz ex dcis in corpe qōnis.

Consequenter queritur de 4° principali. Et circa hoc querūt tria ¶ 1° utz baptismus sit iterabilis. ¶ 2° utz ille qui bis baptizatur sit irregularis. ¶ 3° utz cōsuetudo de expectando cōferre baptismū usqz ad sabbatū pasce uel pentecostes fuerit rōnabilis.

Primo ostendo q baptismus ē iterabilis. sacrm. n. eucharistie qđ ē nobilius ē iterabile ¶ Itē principalior effcūs baptismi ē gra q̄z caracter. g° multomagis baptismus debz iterari ꝓpter gre amissibilitatē q̄z nō iterari ꝓpt caracris idelebilitatē. ¶ Contra iiii° 2° li° de sacra. pte. 6. c. iz°. ualde rōnabili diffinitione a scis pribus institutū ē ut q semel baptismi sacrm pcepisse cognoscit nulla rōne illud iterato accipiat ¶ Itē. C. ne scm baptisma iteret. l. p°. Coz ordēnam° errorem q aplorū pcepta calcantes xpiani nomis sacra soititos alio rursus baptismate nō purificāt sz incestāt lauacri noie pollutentes. ¶ Rndeo q baptismus nō ē iterabilis. ordinauit. n deus ut in eodez homie nullū effcm hēat nisi semel qđ rōnale fuit 7 ogruū ꝓpter. 4 ¶ 2° quia morbus ctra quē ē principalr. s. origiale pccm nō pōt eē in eodē hoie nisi semel. ¶ 3° qa ipmit effcm indelebilē. s. caracterē quo aia semp ē dsposita ad gre susceptionē nisi cāuerit i se ipa aliqd icōpossibile gre qđ ē pccm mortale. ¶ 4° qa remittit oēz culpā 7 oēz penā 7 iō si pluries posset habere suū effcm in hoie eēt pccoribus inciatiuū deliquēdi. ¶ 4° qa significat xpi mortē q ñ ē mortuo nisi semel ¶ Ad p° in opp° dđ q sacrm eucharistie circa eādē materiā i numero nō ē iterabile. Eadē. n. hostia nō ē cōsecrabil nisi semel. Et iō q̄uis sacrz eucharistie ab eodē hoie pluries possit suscipi nō tn ex hoc seqtur q circa eādē materiā iterabil sit eēntia sacri. qa cōsistit i hostie cōsecrōe ñ susceptiōe. eēntia aūt baptismi cōsistit i ablutiōe sub debita uerboz forma 7 intētione. ¶ Ad 2° dđ q q̄uis gra sit principalioz q̄z caracter secūdū se 7 absolute. tn nō ē ita ꝓpri° effcūs baptismi. p alia. n. sacra gratia habetur. sed per solū sacramentum baptismi hētur baptismalis caracter.

Secundo queritur utz baptizat° se baptizatū ignoras postea faciēs se sine cōditiōe baptizari sit irregularis. Et uī q nō. p eodē facto illicito magis dz puniri agens q̄z patiēs. Sz nō inuenit in iure canonico q baptizans aliū quē nescit baptizatū 7 tn baptizatus ē sit irregularis. g° multominus baptizatus se nescies baptizatū si itez baptismū rcipit est irregularis ¶ Itē nullus debz eē irregularis p alienū factū ad qđ ipe nō coopatur nec cōsilio nec auxilio nec fauoze. Sz hoc non eēt uerū si baptizatus se baptizatū nesciēs fieret irregularis. 2° suscipiendo bap° qa petēs baptismū pōt ab alio° dozmiēs baptizari. Un si die crastina fieret irregularis suscipiēdo baptismū fieret irregularis ocasione baptismi facti ad qđ nō eēt cooptus. Videt g° q talis nō eēt irregularis ¶ Contra magis caueť epis q̄tū ad statuta ꝓ quorū trāsgressiōe incurrit sntia excōicationis aut suspēsionis ipo facto q̄z inferiorib° ex de sen. excōi. Quia piculosū. g° sltr magis debet caueri irregularitati eoz q̄z inferioz. Sz. C. Ne scm baptisma iteret. l. i. dr. Antistitē q scitatē baptismatis illicita usurpatiōe gemīauerit sacerdotio indignū eē cēsemus. g° multo fortius subditus in quo iterat baptismus ē irregularis. ¶ Ad istā qōnē dicūt quidaz q 2° suscipiēs baptismū q̄uis ignoret se ꝑus fuisse baptizatū irregularis ē. Un de cōse. di. 4. Qui bis. Qui bis ignorāt baptizati sūt nō indigēt ꝓ eo penitere nisi q scōm canones ordinari nō pnt nisi magna aliquanccitas cogat. qđ iō additū ē ga imminente nccitate cū tali dispensādū ē. s. p epm. Quz illo tn q scienter se faceret rebaptizari nō posset eps dispēsare. Fuit aūt hoc statutū pp baptismi reuerentiā 7 in detestatione iūriantiū sacro. Alij dicūt q talis ñ eēt irregularis. qa q̄uis hoc olim fuerit obꝑ uatū in odiū rebaptizantiū. mō tn possunt ꝓmoueri. qa ignorantia facti oīo excusat eos ¶ Alij dicūt p̄dictū decretū debere ītelligi de ignorātia iuris que nō excusat. Et hec sūpta sūt ex glo. sup locū p̄dictū ¶ Sz

ō hanc opīonē scdaz uī eē qđ dicit in predicto decreto q̄ nō indiget p eo penitet. qđ ñ eēt uez si cū ignorātia iuris haberet sciam facti. ut pōt pbari p ea q̄ dicūt i cō mediate sequēti. ¶ Qui uult tenere pmaz opīonē q̄ magis uī osonare textui potest dicere ad p^m in opp^m q̄ maior intelligēda ē de pena q̄ infligitur p pccō. irregularitas āt i cāu supradcō ñ īfligit sic po baptizato p sua clpa. ut pz p textū allegati decreti. sed p sacrī reuerētia ⁊ ut homies sint diligētiores in solicite cauēdo ab his q̄ sūt in iuriā sacrī. In talibus aūt penis q̄nq̄ magis cauet supiozibus q̄z iferioribus eo q̄ irregularitas piculosioz ē i eis. ¶ Ad 2^m dđ q̄ alī punit quis pp factū alienū ad qđ nihil ē coopatus. ut hī i. q. 5. c. i. Et pterea p hoc q̄ petijt baptizari coopatus ē ad secūdā baptismi susceptionē. q̄uis post hoc dormiēs fuerit baptizat^m. ¶ Qui uult tenere ptē aliā pōt dicere ad p^m in opp^m q̄ lex illa loqtur de rebaptizāte sciēter ut pz p līaz sequētē. Et p̄ea nō ligat. nō. n. ptinet ad īpatorē penā irregularitatis infligere. sciēter tī rebaptizantē eē irregularē si publicū ē pbari pōt p illud qđ hī ex de apostatis. Ex lrārū. ¶ Ad ōcretū āt qđ adducit p opione alia pōt dicere sicut dcm ē in corpe qōnis. uel intelligitur de illis qui cū postea sciuerit ratū habent.

Ertio queritur

utz cōsuetudo de expectādo cōferre baptismū usq̄ ad sabbatū pasce uel pēteco/stes fuerit rōnalis. Et uī q̄ nō. ut hītū ē. baptismus repītat passionē xpi. g^o magis debuit determiari dies passionis q̄z sabbatū ¶ Itē de ose. di. 4. Nūq̄z. nūq̄z aque baptismi purgāt pccā credētiū possent nisi tactu dnici corpis scificate fuissent. Sed xpus baptizatus fuit in die epiphanie sm q̄ tenet eccl'ia. g^o uī q̄ illa dies maxie determiari debuit ad ōferēdū bap^m ¶ Cōtra eccl'iastica statuta ñ fiūt nisi in rōnali cā. sed eccl'ia illos duos dies determiauit ad cōferēdū bap^m. ut dicit mgr in lra huius di. c. 4. ⁊ hī ō ose. di. 4. Nō rōe. Ista duo tępora. ⁊. c. de cathecumīs. ⁊. c. uenerabil'. g^o illa cōsuetudo fuit rōnabilis. ¶ Rūdeo q̄ q̄uis mō sit melioz cōsuetudo statī baptizare q̄z expectare pdicta tpa pp tres rationes q̄ supius posite sūt di. 4. Sup expositione lre. tū p illo tpe quo hoc fuit īstitutū ⁊ obſuatū fuit rōnalis cōsuetudo. s. pp fuerētiā sacrī. sp tñ i necessitatis articlo licitū fuit in alijs tęporibus baptizare. Unde cōse. di. 4. ō cathecumīs. ī. Hi q necessitate mortis. egritudis. obsidiōis. psecutōis. naufragij urgent. oī tpe debēt baptizari. sile etiā hī. c. sequēti. ¶ Magis aūt determinati fuerūt dies pdicti q̄z alij. qa p īmersionē hō significat cōsepeliri xpo. p eleuationē de aqua resurgere cū xpo. in die ēt pentecostes recepūt discipuli spm sanctuz abūdanter q est efficies cā effcūs bapi. ¶ Ad p^m in opp^m dđ q̄ baptismus repītat passionē xpi in hoc q̄ repītat xpi sepultura. Et iō ad sollēnē bapi celebrationem magis debuit determinari dies sepulture q̄z passiōis. maxie qa i uespe illi^s diei incipit sollēnitas resurrectiōis. ¶ Ad 2^m dđ q̄ in die baptismi xpi p tāto dicūt aq̄ uirtutē accepisse scificandi. qa ex tūc determiate fuerūt ad hoc ut in tali materia īstitueret baptismus. Uirtus āt baptismi ē effectiue a spū. s. ⁊ meritorie a passiōe xpi. in effcū aūt pncipalius ē efficies q̄z materia. ⁊ iō debuerūt determiari ad sollēnissimā celebrationē baptismi pdcī dies q̄z dies epiphanie. ⁊ etiā ad excludēdū errorē dicentiū nō debere baptizare nisi i illa die qua xpus baptizatus ē. q repbendūt de cōse. di. 4. Prope. ī. Si quis.

Onsequenter quaeritur

de 5° pncipali. Et circa hoc q̄rūt tria. ¶ 1° utz puuli debeāt cathetizari. ¶ 2° utrū cathecismus aī baptismū debeat fieri ¶ 3° utz cathetizare sit officiū sacerdotis.

Rimo ostendo

q̄ puuli baptizādi nō dbeāt cathetizari. frustra. n. adhibet instructio illi q ñ ē receptibilis discipline. Sz pueri nō sūt receptibiles discipline. g^o ñ debēt cathetizari. cathetizare. n. ē instruere. ¶ Itē sm Dio. de eccl'iastica hierar. c. 2°. Aī mediū pfessio xpiane religionis regrit i cathecismo. sed illā puer pfiteri nō pōt nec ali^s p eo.

qa nullus p uotū alterius obligat. Contra eccl̄ia baptizādos puulos cathetizat. Rñdeo q; puuli baptizādi debēt cathetizari. q̄zuis.n. cathecismus pp adultos fuerit institutus tñ pp exp̄ssius exp̄menduz unitatē baptismi sūt etiā cathetizādi puli. q̄zuis tūc nullā possint app̄hēdere instructionē. Et etiā pp maiorē baptismi sollēnitatez. 7 ut p̄rim q; respondēt p puulo melio sciāt sup qb⁹ postea debeāt informare puulū Et etiā ut puulus fidē 7 religionē xp̄ianā diligētius 7 reuerētius custodiat. p hoc q; sciat se eaz fuisse p̄fessū p aliū in baptismo. Ad p⁹ in oppositū pz solutio ex iam dcis. Ad 2⁹ dō q; q̄zuis puer tūc nō possit p̄fiteri tñ alius p̄fitetur p eo. 7 q̄stū ad illud q; p̄ns ē. Uñ cū patrinus respondet. Credo. in p̄sona puuli sensus ē i. sacr̄a fidei presto sū suscipe. Et q̄stū ad illud qō futurū ē ut sit sensus qñ uenīā. 7 adultā etatē actu credendo fidei cōsentiā. Ea aūt que de necitate sūt pōt patrin⁹ p puulo p̄mittere. 7 p suā p̄missionē ipsum obligare coopante ad hoc bono qō puulus recipit p patrinū.

Secundo quer̄itur utz cathecismus añ baptismū fieri debeat. Et uī q; nō. qa prius optz puerū generari q̄z possit instrui. g⁹ a fili prius debz regenerari q̄z cathetizari. Item sancta doctrina nō debz p̄poni imūdis. Uñ Math. 7⁰. Nolite scīm dare canib⁹. Sz illi qui cathetizatur p̄ponit scā doctrina. g⁹ prius dz mūdari p baptismū q̄z cathetizet. Cōtra ut hr̄ Math. ultio. cū dñs p̄cepit discipul' suis q; docerēt oēs gētes 7 baptizarent. p⁹ noiauit actū docendi q̄z baptizādi. Rñ deo q; cathecismus añ baptismū debet fieri. Uñ de cōse. di. 4. Añ baptismū. 7 recitat mgr̄ in lr̄a huius di. Añ baptismū. cathetizādi debz hoiem p̄uenire officiū ut fidei p̄mū cathecuminus accipiat rudimtū. Item in eodē. c. xp̄us prius ceci nati oculos luto ex sputo facto supliniuit. 7 sic ad aquas syloe misit. qa prius dz baptizād⁹ de fide incarnatiōis xp̄i istrui. 7 sic ad baptismū credulus admitti ut sciat cui⁹ gr̄e in eo ē pticeps. 7 cui iā debitor fiat deinceps. Ad hoc etiā ē rō. qa ut ex predicta auctoritate pz p cathecismū disponit hō ut sit magis idoneus ad baptismi suscep/tionē. Sz dispō p̄cedere dz illud ad qō dis/ponit. Ad p⁹ in oppositū dō q; nō ē sile de generatiōe 7 regeneratiōe. qa istructio nō pōt reddere generādū magis idoneuz ad h⁹ ut gñeret. istrui.n. p̄suppōit eē. sz cathetizatio reddit hoīem magis idoneū ad hoc ut regeneret p baptismū. Ad 2⁹ dō q; illa auctoritas intelligēda ē de īmūdis q; ptinaciter fidei resistūt. 7 q; scām doctrinā q̄stū p̄nt offuscare in ⁹spectu audiē tiū pati sūt. nec eā curāt audīr. nisi ut sup ficialiter īueniāt calūniādi ocasionez. nō ē g⁹ intelligēda auctoritas de īmūdis q̄ ad susceptionē fidei se disponūt uel disponi p mittūt.

Tertio queritur utz cathetizar̄ sit officiū sacerdotis. Rñ deo q; cū cathetizatio idē sit q; instructio large accipien⁹ cathetizatōez distingui pōt de cathetizatiōe sicut de instructiōe. Triplex ē aūt īstructio. Una ad cōuersiones infideliū. Alia ad dignius suscipiēdū baptismi sacr̄m que ex usu a ꝓprietate dicit cathetizatio. 1ª ad instruendū baptizatū. oēs iste istructiones q̄zuis fieri possint p sacerdotes. tñ p⁸ maxime eis cōuenit. quia ad eoz officiū ptinet fidē predicare iuxta illud aggei. 2⁰. interroga sacerdotes legē. 2ª etiā q̄zuis antiqtus fieret p diacones qñ adulti ad bap⁹ uēiebāt 7 magna īstructione indigebāt ne impedirēt sacerdotes a maioribus circa que erāt occupati. tñ qa quicqd pōt diaconus pōt sacerdos. etiam tūs cathetizato ad sacerdotē ptinet 7 maxīe mō. qa cōsuetū ē. Uñ d cōse. di. 4. Cathecismi baptizādorū a sacerdotibus vn⁹ cuiusq; eccl̄ie possūt fieri. sicut in hac scā romana eccl̄ia cui deo auctore misterium exhibemus nr̄i famulatus sollēniter fieri cōprobāt. 1ª ptinet ad patrinos in pticulari quāuis ptineat ad p̄latū in cōi. Uñ mgr̄ in lr̄a huius di. c. penul'. Exigit a patrino diligēs circa eū p quo respōdet solicitudo.

Consequenter q̄ritur de 6⁰ pncipali. Et circa hoc querūt' tria.

p° utz p exorcismū ptās diaboli a baptizando expellat. ⁊ 2° qd illa significēt que fiūt qñ baptizād⁹ exorcizat ⁊ 3° quid illa significēt q̄ fiūt in sollēnitate q̄ post bap⁹ celebratur.

PRimo ostendo q̄ p exorcismū ptās diaboli a baptizādo nō expellit. p exorcismū ñ expellit ptās diaboli a corpe baptizādi. qa nō sūt ⁹monū aci nec ab eorū aīa. qa sup aīam diabolus nullā hz ptātē. g° nullo mō a baptizādo p exorcismū expellit ptās diaboli. ⁊ Itē nō expellit effectus nisi expulsa cā. Hz pccm̄ ē tota cā quare diabolus hz ī hoīe ptātē. g° cū p exorcismū nō purget baptizand⁹ a pccō p ipm ñ expellit ptās diaboli a baptizādo. ⁊ Itē si p exorcismū ptās diaboli a baptizādo expellit. aut hoc ē p naturalē exorcismi uirtutē. aut p diuinā īstitutōez. nō p° mō. qa naturalis uirtus sensibiliuz rerū nullā uī hr̄e sup spm̄ sepatū uirtutē. Nec 2° mō. qa cū sacr̄m no. le. sit sacre rei signū. ⁊ cā ex diuina īstitutiōe iā exorcismus nō eēt sacr̄ale. hz sacr̄m qđ est falsū. ⁊ ⁹ Aug⁹. 10. de ciuitate. c. 22. Vera pietate hoīes dei aereā ptātē ūmicā cōtrariamq̄ pietati exorcizando eijciūt nō placando. ⁊ Itē de cōse. di. 4. Siue puuli siue iuuenes ad regenerātōis ueniūt sacr̄m. nō fōtē uite prius adeāt q̄z exorcismis ⁊ exsufflati omīb⁹ clericoz ips̄ imūdus ab eis abigat. ⁊ Ad istā qōnē dixerūt aliqui q̄ exorcismi naturali uirtute repellūt ab illo q̄ exorcizat diabolicā ptātē. qđ nitūtur declarare auctoritate ⁊ rōne. ut. n. hr̄ p° re. c. 16. Da uid cytharizādo reprimebat ptātez mali spūs a uexatiōe Saul. Virtuosioz āt ē uox plata ab hoīe q̄z sonus cythare. Rōne et arguūt. ois effcūs pticipat aliqd de ūtute sue cause. cā āt uocis būane ē cōpositū ex corpe ī aīa. g° ī uoce hoīs ē aliqd ⁊ ⁹ uirtute aīe ⁊ corpis. Vñ una ⁊ eadē uox plata ab uno ē ūtuosioz q̄z plata ab alio. cui attestat ūbū. Hiero. dicētis ī epla ad Paulinū. c. 2. qđ hz nescio quid latētis energie ⁊ uiue uocis ect⁹. dicūt g° q̄ q̄ūis exorcismⁿ ñ possit artar demōis ptātē rōe corpal⁹ ūtutis tm̄. pōt tm̄ rōe ūtutis aīe ⁊ faciēdo ī baptizādo aliquā dispositiōez p quā magis ē dispost⁹ ad patiēdū a demōe. ⁊ etiā directe agēdo ī ipm demonē ñ obstāte q̄ fortior sit natural⁹ ei⁹ ūtus q̄z naturalis uirtus aīe. sic. n. ignis q̄ūis sit potētioz ⁊ra. tm̄ agēs in eā debilitat⁹ ab eius ūtute īq̄⁹ rōe sue natie īferior forma ē ⁊re. sic ⁹mō rōne sui. possibilis pōt pati a ūtute uocis. q̄ ē in ea ab actiuo ipius aīe. ⁊ iō et si p naturalē uirtutē uocis nō possit totaliter uinci ptās demōis pōt debilitari p eā. Hz ⁹ hoc arguit sic. aīa exorcizātis p naturalē uirtutē nō pōt facere aliquā īpssiōez ī aīa ītellectiua puuli. nec ī sensitiua. qa in articulo excōicato a dño Stephāo pisiēsi epo cōtinet⁹ q̄ ītelligētie suptores iprimūt ī inferiores sic una aīa ītellectīa īpmit ī aliaz ⁊ ī aīam sensitiuā. nec in corpe. ut. n. oñsū ē li° 2°. di. 7. q. pen⁹. Diabol⁹ p suā ⁹tutez naturalē ñ pōt īmediate trāsmutar istas rs materiales nisi ad situ ⁊ ad formā artificialē. nō pōt g° exorcism⁹ p naturalē uirtutez aīe exorcizātis aliquā dispositōez cāre in puulo p quā magis sit ī dispost⁹ ad susci piēdū demōis actiōez. Et si hec uirt⁹ nō pōt agere ī puulū multomīn⁹ pōt agere in demonē. ⁊ Preterea exorcism⁹ plus pōt rōe significatiōis q̄z rōne uocū. significatō. n. ē dictōis. forma ⁊ uox materia. dcō. n. est uox significatiua. hz significatō uocis ñ pōt naturaliter agere in aliū nisi mediāte apphensione illi⁹. Cū g° puul⁹ significatōes uocū ñ apphēdat uoces exorcizātes. nihil ager̄ pōt naturaliter in puulū. nō pōt ēt significatō uocū naturaliter mouere motiōe coactīa uolūtatē apphēdētis. qa ipaz ñ mouet nisi mediāte ui cognitiua. q̄ nō pōt cogere uolūtatē. Et ex ⁹ñti nec ⁹tutē executiuā. g° significatio uocū q̄ dicūt in exorcizādo nō pñt naturaliter artare demōis opatiuā ptātē. ⁊ Vr̄ g° mihi ⁹d ad qōnē q̄ p exorcismū nō ūtute naturali nec supnaturali in ipo sic in subiecto exīte. hz ⁹tute diuīa sibi ex decreto diuie mie assistēte ptās diaboli a baptizādo expellit. sic ītelligēdo q̄ artatur ptās diaboli p cōpationē ad illū ne certis pibus tātū possit de cetero ⁹tra illū q̄ūtū posset si exorcizatus nō eēt. maxie in īpe diēdo baptizādū a susceptiōe baptismi ⁊ eius effectus ⁊ iō exorcismus p̄cedit baptismū. Qñ tm̄ ex aliq° cāu baptizat⁹ aliqs

nō exorcizat⁹ debz p⁹ baptismū exorcizari si supuiuat pp baptismi sollēnitatē ⁊ ad b⁹ uandū modi baptizandi ꝯsueti uniformitatē. ⁊ ēt qz exorcism⁹ ñ tm̄ añ baptismū. sz ēt p⁹ bap⁹ hz efficaciā ī r̄pmēdo diabolicā ptātē quā diabolus accepit sup hoīez p pccm̄. ¶Ñ ō ꝯsec̄. di. 4ª Sicut nostis. Et sūptū ē ab aug⁹ p⁹. li. ō symbolo. ñ mltum p⁹ pn⁹. ñ creata ī ifātib⁹ exorcizat aut ex sufflat. sz ille sub q⁹ sūt q sub peccō nascūt Quāuis āt ī puulo p⁹ baptismū ñ sit peccatū. tñ ī eo rmanet būtualiter fomes pcci. ¶Ad p⁹ ī opp⁹ dō. q. q̄uis diabolus sup aiaz nullā hēat ptātē imediate uiolētando eā. tñ pp pccm̄ magnā ptātē accipit ponēdi mlta impedīmenta ō hois salutē nisi a deo r̄pmeret imediate uł mediāte mīsterio āgelox scōx. ad r̄pressionē āt illi⁹ ptātis ordinat exorcism⁹. ¶Ad 2⁹ dō. q. q̄uis potestas quā diabolus hz sup hoīez sit pp peccatū. tñ executō illi⁹ ptātis ē a dmōe. ⁊ ita uirt⁹ dīna artādo ipm demonē pbibet mltas ipugnatiões quas diabolus faceret ō hoīez nisi r̄pmeret ē ptās. ⁊ ppter h⁹ ordiat ē exorcism⁹ ad repmēdū ptātē ipugnādi ab iterioꝛi ⁊ aqua bñdicta ad repmdū ptātē ipugnādi ab exterioꝛi. ¶Ad 3⁹ pz solutō ex dictis ī corpe qōis. ñ. n. p exorcismū ofert⁹ gra sz rmouet impedīmēta cōsecutiōis gre. ⁊ iō ñ ē sacrm sz sacramētale ¶Ad illud qđ de p⁹ fgū adducebat⁹ p alia opīone ī corpe qōis dic glo. ibidē. Dauid ī cythara sua malignū spm̄ cōpescuit. ñ q. tāta uis eēt chordax ī cythara. sed in sig⁹ crucis xp̄i que ō ligno ⁊ chordax extēsiōe gerebat⁹ que iaz tūc demones effugabat. ¶Potest tñ ⁊ alr dici q. ille malus spūs nō erat pmissus uexare Saul uexatione de q̄ ibi loquitur scriptura. nisi excitādo ītēpatū ⁊ excessiuū melācolie motū. qm̄ ūt⁹ aie cōfortata p illā armōiā quā faciebat in cythara ad hoc spāliter hñtē aspectū tēpabat ⁊ r̄primebat. ¶Ñdeo etiaz pax ualet qz spūs cū sit īcorruptibiles p suas uirtutes ñ sic possūt suas naturas ī inuicē trāsmutar nec eax nar̄ales ūtutes sicut generabilia ⁊ corruptibilia possūt suas nar̄as ⁊ eax ūtutes mutuo trāsmutare.

Ecundo queri

tur qd illa significāt q̄ fiūt q̄n baptizād⁹ exorcizat⁹ ⁊ que sit forma exorcismi. ¶Ñdeo hz Hug. 2⁹. li. de sac̄. pte. 6ª. c⁹. io. Forma exorcismi ī hūc mō pficit. Signatur p⁹ baptizād⁹ crucis signaculo ī fronte. in pectore. ī oculis. in naribus. in auribus. in ore ut totius corpis sensus hoc signaculo muniātur cuius ūirtute oīa sacra ꝯplētur ⁊ oīa diaboli figmenta frustrantur. postea datur sal benedictū in os eius ut sapia cōdit⁹ fetore careat ūigtatis. ⁊ ultra ñ putrescat a uermib⁹ uitioꝛ. Deide exufflat⁹ malignus spūs ut spūs spū pellat⁹. postea. tāgūtur ei aures ⁊ nares cū saliua ut tactu supne sapie aures apiātur ad audiendum uerba dei ⁊ nares similiter ad discernēdū odoꝛē uite ⁊ mortis. hoc ē sacrm aptionis q̄ dñs significauit q̄n aures ⁊ os tetigit surdi ⁊ muti. dicēs effeta q̄ ē adapire. ut habetur. di. Math. 7⁹. his cōpletis uenit sacerdos ad fōtē ⁊ cōsecratur fōs in nomie pīis ⁊ filij ⁊ spūs. s. ut scītas sacrī nō ex eo q mīstrat. sed ex eo q scīficat cōstare sciatur. traditur etiam noue uite auditoribus symbolū fidei in quo aplice doctrine forma consistit. postremo oblatus ad bap⁹ puul⁹ ⁊ interrogatus a sacerdote si abrenunciet sathāe ⁊ oīb⁹ opibus eius atq⁹ oīb⁹ pompis ei⁹ p oꝛa gestātiū. Ñdet hoc uerbum abrenūcio. ut q aliena ūigtate obligat⁹ est aliena fide ⁊ cōfessiōe soluatur. Si āt ē adult⁹. ñdet p se ipsū. p⁹ abrenūciationez fcāz ūgetur oleo sacro ī pector⁹ ut tūc muniatur aduersus hostē. ne ei deīceps īmunda ⁊ noxia psuadere possit. ūgitur ⁊ inter scapulas ubi uigor portādi oneris est ut fortitudinē accipiat ad portādū on⁹ dñi. deīde īterrogat⁹ si credat ī deū p̄ez ⁊ filiuz ⁊ spm̄ scm̄ unā eē ecclesiā catholicā remissionē peccatoꝛ ⁊ uitā eternā. Sub hac g⁹ fidei rñsiōe trina īmersione a sordibus uetustatis abluitur nouū īdut⁹ hoīem. In ecclesijs autē in q̄bus ē cōsuetudo aliquid omittere eoꝛ que narrata sūt in forma exorcismi uel aliter ordinare seruanda ē cōsuetudo. qa illa ñ ptinēt ad essentiā bapti.

Ertio queritur

qd illa significāt q̄ fiūt. ī sollēpitate q̄ p⁹ bap⁹ celebrāt. ¶Ñdeo q⁹ hz Hug. e. li. ⁊

e.pte.c.ii°. postq̄z bāptizat⁹ a fōte ascēdit sacro chrismate in fronte ungitur ut spm̄ xp̄i pticipando merito deiceps xp̄ian⁹ appelletur cohēs regni ⁊ glie sac̄ unctiōe effectus. Deīde tradit xp̄iano uestis cādida ut q p̄ natiuitatis decorem uetustatis pānis offuscauerat.hītu regenerationis glie p̄ferat īdumētū.Legitur etiaz ei⁹ cap̄ sac⁹ uelamīe post unctionē sacrā ut itelligat se diadēate r̄gni ⁊ sacerdotali dignitate potiri. Ad ultimū dat cer⁹ accensus ī man⁹ eius q̄ten⁹ iplere doceat ,euangelicū illud qđ dr̄.Math.5°. Sic luceat lux uŕa coraz hoīb⁹, ut uideant uŕa opa bona ⁊ glificēt p̄rez uŕm q ī celis est.nec est credenduz q⁹ cathecismus ⁊ exorcism⁹ ⁊ ea que fiunt p⁹ baptismuz sint necessaria ad eēntiā baptismi.q⁹ sine illis uel̄ oferri potest baptism⁹ Sz ptinēt ad sacri sollēnitatē ⁊ peccaret sacerdos h⁹ omittēs casū nccitatis excepto.

Qrca lr̄az. Solis sacerdotib⁹ esset traditū.supple ex officio.si fuat forma a xp̄o tradita. supp⁹ cū matia ⁊ itētiōe debita.signa pcep̄.i.caracterē baptismalē q ē signū gr̄e.⁊ extius sacr̄m fuato caractere xp̄i.i. seruata forma ⁊ intētiōe p que caracter ipmit. Nemo renascit nisi prius nascat.hoc itelligē dū est de renascendo p sacri susceptiōem. Agēdū ē ut renascant ne peant . qa in illo casu cōtenerēt si remediū nō q̄rerēt. Uidetur tñ sapiētibus ⁊ uer ē qđ dicit hic mgr̄ ut si iocantes itentionē baptizandi nō habent.aliq̄n si habēt intētionē baptizādi ⁊ illi qui abluūt intētionē actu uel habitu ī speciali uel ī generali baptismū suscipiēdi baptismus eēt qđ exp̄ssū ē.i.q.i. Spūs scūs.§. Ecce qñ pōpis. Pōpa dr̄ a pōpen grece q⁹ ē publice latine ostentari. Neophitus dr̄ a neos q⁹ ē no⁹ ⁊ phitos qđ ē fides quasi nouus in fide.uel a phitos q⁹ est q̄rere.quasi nouus q̄sitor. Ante baptism̄ fit cathecismus ⁊ exorcismus.Con tra g° prius ꝺbuisset magister determiar̄ de his q̄s de baptismo .Rñdeo q⁹ nō qa cathecismus ⁊ exorcismus sūt ꝓpter baptismū.et magister secutus est ordinem intentionis nō executionis.

Dī. vii.

Tanc de sacramēto ꝺfirmatiōis. ⁊c. Supius determiauit magr̄ de sacro bap̄i. hic ꝺterminat ꝺ sacro cōfirmatiōis.⁊ diuidit in ptes .5.°. de termiat de hui⁹ sacri forma.° ꝺ mīstro ibi. Qꝺ sacrz.°. ꝺ ꝟtute.ibi. Uirtus āt. °. de cōpatiōe h⁹ sacri ad bap⁹.ibi. Scitote .°. de ritu cōferēdi hoc sacr̄m.ibi. Hoc sacr̄m.

Qrca hāc di.7.p̄ncipal̄r ē q̄, rēdū °. de hui⁹ sacri eēn⁹.2°. de mīstrāte.°. de suscipiēte. °. de effcū.°. ꝺ ei⁹ dignitate.°. ꝺ mō cōferēdi.7° ꝺ tenēte illū q ꝺfirmat. De h⁹ sacri p̄figuratiōe hītū ē supra di.p⁹. q.2ª ar.3.in solutiōe argumti.2. De ei⁹ ēt īstitutōe hītū ē supra di.2.q.3.ar.p̄mi.⁊ ideo de istis nō oz hic facere qōnes.

Qrca p⁹ q̄rū⁹ duo.°. utrū chrisma scificatū sit h⁹ sacri determiata materia.°. utz hec uerba signo te signo crucis.cōfirmo te chrisma salutis in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ spūs.s. amen.sint huius sacri cōueniens forma.

Rimo ostendo q⁹ chrisma scificatū nō sit huius sacri determiata matera .determiatio.n.materie sacri nō ē nisi ab instituēte . sed xp̄us qui hoc sacr̄m instituit nō legit huius sacri ꝺ termiasse aliquam materiā.g° huius sacri nulla ē determiata materia .Itē apl̄s in cōfirmādo nō utebant chrismate sed manuū impositiōe.ut h⁹ actuū.8°.sz nullū sacramtū cui⁹ ē determiata materia cōferri pōt sine materia sua.ergo hui⁹ sacri nulla ē determinata materia.Itē formaruz uel naturaliū uel artificialiū nō ē determiata materia.forma.n.cuiuslibet rei pōt esse in cuiuslibz rei matia.qa qlibz ē ī quolibet ī potētia.forma etiā statue fieī pōt ī auro argēto uel cupro . sz forma sacri ē artificialis.g° nullius sacri ē ꝺtermiata materia. Cōtra ex̄ de sacra unctiōe.§. Quia ūo. dr̄ de baptizato q⁹ post bap⁹ chrismate scō ungat.Itē mgr̄ in lia h⁹ di c.° dicit q⁹ in ꝺferēdo hoc sacrz eps illū quē ꝺfirmat sacro signat chrismate.Itē ex̄ ꝺ ose.

Iterandis c° ꝑmo. dicit papa de illo q̄ qñ
fuit ꝯfirmatus fuit p errorē nō chrīsmate
sed oleo delinitus q; caute ſupplēdū ē qđ
īcaute fuerat ꝑtermiſſū. g° chrīsma neciz
ē ad hoc ſacr̄m. ℟ Ñdeo q; chrīsma ſcifi-
catū ē hui⁹ ſacr̄i determīata materia. cum
enī cōfirmatio ſit ſacr̄m ut ſupius hītū ē
accedit v̄bū ad elēmētū. ⁊ fit ſacr̄m. ita ut
noīe eli intelligat materia. optet igit hui⁹
ſacr̄i aliquā eē materiā. Et qa materia dz
repñtare ſacr̄i effectū. ⁊ huius ſacr̄i ut po
ſtea uidebit ſit determīatus effectus de-
cuit hui⁹ ſacr̄i determīataz eē materiā ut
aūt hr̄ ex̄ de ſacra unctiōe. §. Quia v̄o. in
fronte ungit baptizatus ut libere ꝯfiteat
qđ credit. qa corde credit ad iuſtitiā. oze
aūt cōfeſſio ſit ad ſalute. Et. i. §. p frōtis.
dr̄ q; p cōfirmatōez ſpūs ſcī dat ad aug-
mentū ⁊ robur. hec aūt īcludūt int'iorē cō
ſcīe nitorē p purā fidē. oleū aūt cū ſit pin
gue ⁊ ꝺueniētiſſimū ignis pabulū ⁊ nitidū
cōueniēter repñtat gr̄e pinguedinē. cari-
tatis feruorē ⁊ fidei interiorē nitorē. Bal
ſamū aūt cū ſit maxīe odoriferū ⁊ a corru
ptōe ꝑſuatiuū ꝺueniēt r̄pñtat bonū odorē
fame fidei q diffundit p' cōfeſſionē oris
q̄ audiētes ꝑſuant a corruptiōe erroris.
Et iō hui⁹ ſacr̄i determīnata materia ē ex
oleo ⁊ balſamo cōfecta. Et qa ꝓpietates
olei pfectius īueniūt ī oleo oliue q̄z ī alio.
uñ ⁊ anthonōaſiace oleū dr̄ iō chrīsma q;
ē h⁹i ſacr̄i determīata materia dz eē ꝯfec-
tū nō ex quocūq; oleo ſz ex oleo oliuaz ⁊
balſamo. Et qa hāc materiam xp̄us tactu
mūdiſſe carnis ſue nō ſcīficauit fcō eā de
terminās ad hoc ſacr̄m. ſicut fcō determi
nauit aquā ad baptiſmū ⁊ panē ⁊ uinū ad
euchariſtie ſacr̄m. ſz īſpiratiōe ul' p̄cepto.
iō ep̄i ñ ualētes ſolo tactu ſuo hāc matīā
cōſecrare eā cōſecrāt p bñdictionez. ℟ Ad
hoc ēt facit qa hoc ſacr̄m nō ē tāte neci-
tatis ut baptiſm⁹. Et qa hui⁹ adminiſtratō
ē pſonis dignioribus reſuata. ℟ Ad p⁹ in
opp⁹ ꝺō q; ſicut dr̄ Io. penl'. Multa fecit
Ieſus q̄ nō ſūt ſcripta in l°. hoc. Uñ q̄uis
ſcriptū nō ſit credo q; determīauit huius
ſacr̄i materiaz īſpiratōe ul' p̄cepto. q̄uis
in cōfirmādo nō uteret materia. qa in ipo
ē ⁊ erat plenitudo ptātis. ℟ Ad z⁹ ꝺō q;
qa p ipoſitionē manuū ap'lorū dabat' ips
ſ. in ſigno uiſibili. tō ipi ex inſpiratiōe ſpāli
illo ſigno uiſibili loco materie utebāt' ī ꝯ
firmādo. Auctoritate tū xp̄i tradiderunt
eccl'ie modū ꝯfirmādi cū chrīsmate q̄uis
nō iueniat' ſcriptū. Sic. n. dicit Dam. libro
4°. c. 4. ap'li nō ſcripta multa tradiderūt
nobis ℟ Ad 3⁹ ꝺō q; ea corpa q̄ nō tranſ
mutāt̄ ī iuicē hñt formas ideterminatas
materijs. Uñ forma celi nō poſſet eē ī ma
teria el'. nec forma el'i in materia celi. ⁊ iō
cū ſacra nō trāſmutētur in iuicē debēt ha
bere determīatas materias. ℟ Preʳea q̄s
uis forma artificialis ꝑm ſe poſſit eſſe in
diuerſis materijs. tū forma artificialis oz
dinata ad aliquē determīatū effectū req̄
rit determīatā materiā. Uñ turris ordia-
ta ꝺ ipugnationē q̄ ē p ignē req̄rit matīā
nō cōbuſtibilē. ſ. l'r dico q; cū iſtud ſacr̄m
ordinatū ſit ad aliquē termīatū effectum
habere debuit determīatā materiā.

Secundo queritur utz hec uerba. ſigno te ſigno crucis. cōfirmo te chrīsmate ſalutis. In nomīe p̄r̄is ⁊ fi. ⁊ ſpūs ſcī amē. ſint hui⁹ ſacr̄i cōueniēs for-
ma. Et ur̄ q; nō. v̄ba ſūt ad ſcīficādū ma
teriā ſz materia hui⁹ ſacr̄i ē ſcīficata. g°
cōfirmās nō debz ꝓferre aliq̄ uerba ſcifi
catiōnē ipoztātia ℟ Itē circa formā nō lz
aliqd īmutare ſed nō oēſ utūtur eiſdē uer
bis. qdam. n. dicūt. Cōſigno te. alij dicunt
chrīsmate ſignificatiōis. g° ſupradcā v̄ba
nō ſūt forma hui⁹ ſacr̄i ℟ Itē baptiſm⁹ ma
gis repñtat paſſionē xp̄i q̄s cōfirmatio. ſz
baptizādo nō noīat' ſignū crucis. g° mīto
minus nomīari debet in ſacr̄o cōfirmati-
onis. Cōtrariū tenet eccleſie cōſuetudo.
℟ Reſpondeo q; ſi loquamur de forma ſa
cramenti ꝓprie dicta. ſic forma cōfirma-
tionis inq̄ztū eſt ſacr̄m eſt aliquid reſul-
tans ex intentiōali vnione chrīſmatis ⁊ ſu
pradictorū uerborū oꝛdinatione ⁊ huius
toti⁹ ad ſanctificandi actū. ⁊ hec ē oꝛdina
tio ad determīatū ad ſanctificandi modū
⁊ r̄ſpectu huius forme aggregatū ex chri
ſmate ⁊ ſupradictis uerbis p intentiones
confirmātis in generali uel in ſpeciali im
plicite ul' explicite ē matīa. Sic aggrega-
tū ex fūdamto tecto ⁊ piete ē matīa reſpe
ctu dom⁹ q̄ reſultat ex vniōe forme iſtoz.

Si aūt loq̄mur de forma ꝑm aliq̄s silitudinē qua ꝓncipalioꝛ ps totiꝰ itegralis vꝛ forma totiꝰ ut tectū forma domus. sic supradcā ūba sūt forma cōuēiēs huiꝰ sacrī. exꝑmūt. n. finē ad quē ē sacr̄m. s. cōfessiōe crucis xp̄i i hoc qđ dr̄. signo te signo crucis. ⁊ illud qđ ē sacr̄z ⁊ nō res. ⁊ sacr̄m cū dr̄ chrismate. ⁊ illud qđ ē res ⁊ sacr̄m. s. caracterē cōfirmatiōis cū dr̄ Cōfirmo te. i. sacr̄m cōfirmatōis admīstro. ⁊ illud qđ ē res ⁊ nō sacr̄m. cū dr̄. Salutis. ⁊ cāz scīficātē. cū dr̄. In noīe p̄ris ⁊ fi. ⁊ spūs. s. Exp̄ssio tñ sigi crucis. q̄ꝫuis sit de eēntia forme. nō tñ modus exꝑmēdi ꝑ hoc uerbū signo. ⁊ iō nō corrūpūt eēntiā sacrī dicētes cōsigno. silr q̄ꝫuis significatio huiꝰ qđ est res ⁊ nō sacr̄m sit de eēntia forme. nō tñ modus exprimēdi ꝑ uerbū salutis. ⁊ iō ñ corrūpūt eēntiā sacrī dicentes. chrismate scīficatōis. qa ꝑ significationē sigificat salus. ℣ Ad ꝑm in oppm vđ q̄ sic instr̄m duplicē hz uirtutē. unā añ usū. aliā i usu quā recipit a motore. sz huiꝰ sacrī maria duplicē hz scīficationē. unā q̄ in ea remanet etiā sine usu. Et aliā que nō ē in ea nisi in usu. Et hac scīficatiōe scīficat ꝑ hec ūba que dicit epūs In noīe p̄ris ⁊ fi. ⁊ spūs. s. amē. Alia aūt scīficat ꝑ uerba q̄ dicit eps qñ cōficit chrisma. ℣ Ad 2m pz solutio ex dcis in corpe qōnis. ℣ Ad 3m vđ q̄ q̄ꝫuis baptismus magis repūtet passionē xp̄i q̄z cōfirmatio. tñ qa cōfirmatio spāliť datur ad illius passionis exťiorē cōfessionē iō i hoc sacr̄o magis noiať signū crucis q̄z in baptismo.

QOnsequenter queritur de 1o principali. Et circa hoc q̄rūť duo. ℣ 1o utr̄z soli epi possint ꝛfirmare. ℣ 2o utr̄z epi degradati possint cōfirmare.

PRimo ostendo q̄ nō soli epi possint ꝛfirmare. di. 95. Peruenit. ⁊ recitat magr̄ in l̄ra huius di. c. i. habeť q̄ Greg. scripsit Ianuario epo q̄ ad uitādū scādalū p̄sbyteri i frōtibus baptizatos chrismate tāgerēt. g° alij q̄z epi possunt cōfirmare. ℣ Itē qlibet pōt agere scōm formā quā habz. Sz aliqs non eps habz caracterē cōfirmatiōis. g° alij q̄z epi pñt cōfirmare. Itē maius ē corpus xp̄i cōsecrare q̄z ꝛfirmare. sz qlibz sacerdos pōt cōsecrare. g° qlibz sacerdos pōt cōfirmare. ℣ Contra ex̄ de sacra unctiōe. §. p frontis. Cū cetas unctiōes simplex sacerdos nať p̄sbyter ualeat exhibere hāc nō nisi sūmus sacerdos. i. epūs debet cōferre. Item de ꝛse. di. 4. Presbyteri baptizatos infantes signare in frontibus sacro chrismate nō ꝑsumāt. ℣ Itē aliqs nō sacerdos nō pōt ex cōmissiōe pape sacr̄m eucharistie cōficere. g° multo fortius nec hoiez cōfirmare. ℣ Rñdeo q̄ soli epi cōfirmare possūt ex ordinaria ptāte. qa ut dr̄ ex̄ de sacra unctōe §. p frōtis. de solis apl̄is quorū uicarii. i. successores sūt epi legiť. q̄ ꝑ manus ipositōez dabāt sp̄m scm̄. ut actuū apl̄oꝛ lectō māifestat. q̄dā ēt glo. sup illo Act. 8o. Imponebāt manus sup illos dicit de Philippo q̄ samarie euangelizabat. q̄ si apl̄s eēt manus ponere posset ut sp̄m scm̄ acciperēt. qđ soliś epis licz. Simplex tñ sacerdoś cōfirmare posset ex dñi pape cōmissiōe ut bñ ꝓbať ꝑ decretū ad hoc in p° argūmto huiꝰ qōnis allegatū. Cū. n. ptās cōferēdi sacr̄a ptineat ad ueritatē doctrine ꝺ quā ppť qđcūq̄ scādalū nihil ē ꝓcedēdū nūq̄z Greg° cōcessisset q̄ p̄sbyteri ad uitādum scādalū cōfirmarēt nisi in hoc ꝑm ueritatē cōcedere potuisset. Cñ nō bñ dicūt dicētes ip̄m cōcessisse ut sacerdotes chrismarent in fronte q̄si uere cōfirmarēt ad uitādū scādalū. sicut alīn aliqs accepit panem bñdictū ut uideať eucharistiā sumere. ℣ Ex dictis pz solutio ad p°. ℣ Ad 2m vđ q̄ maioꝛ uera nō ē nisi de actiōe ad quā ordinať illa forma. Sz caracter cōfirmatōis nō ordinať ad hoc ut eius subiectū in aliq° ponsit ip̄merere silem caracterē. Sz ad hoc ut cōstāter cōfiteāť xp̄i passionē. ℣ Ad 3m vđ q̄ nō ualet sicut nec istud manus ē generare hominē q̄z asinū. sed homo potest generare hominē. g° asinū. aliq̄n enī ptās ordinatur ad effectū superioꝛē qui ñ ordinať ad effectū inferioꝛē qñ inferiorem nō presupponit superioꝛ. ℣ Quo ꝑ ad ptem aliā ꝓcedūt ꝺ ordinaīa ptāte ℣ Ad 3m vđ q̄ ñ ē silē. qa ptās ꝛficiēdi sacrz eucharistie fūdať ex ordiatōe diuīa sup caracterē sacerdotalē q nulli dari pōt nisi fiat sacerdos.

Sed ptās cōfirmādi fundat' ut qdā dicūt sup dispositionē uicarij xpi . q sicut dispo sunt q oēs epi cōfirmare possūt.ita dispo nere posset ubi 7 qñ exigeret rō q sacer dotes nō epi cōfirmare possent qa sr corpus xpi mysticū qđ ē eccl'a hz papa plēi tudinē ptātis q̄uis p cōpationē ad cōfi ciendū corpus xpi uerū ptās pape nō ex cedit ptātez simplicis sacerdotis. Videt tñ quibusdā pbabilr q nō sacerdos etiā ex cōmissiōe pape sacrm cōfirmatiōis cōferre nō posset.gra.n.descendit ī corpus mysticū.cui⁹ caput ē xpus p ipius xpi meritū . Et iō ordinauit xpus ut ptās cōferēdi sacrm cōfirmatiōis eo q p eius susceptionez digne ipm suscipiēti cōfert abundāter augmētū gre ad cōfitēdū ostāt' crucifixionē ui corpis xpi depēdeat ex ptāte cōficiendi corpus xpi uerū quā ptātē non hz nisi sacerdos. Nec te moueat ad discurrendū qđ dictū ē. qa in sacra scriptura ñ inuenit' expssū.qa sicut dicit Dam.li.4°.c. 4. Apli multa nō scripta tradiderūt nobis.

Secundo queritur utr degradati epi possint cōfirmare. Et uī q sic.a nullo potēti baptizare pōt p hominē auferri ptās baptizādi.nec a potēti cōficere ptās cōficiēdi.g° a silī uel a potēti cōfirmare ptās cōfirmādi. g° epi p degradationē ptātē illā nō amittūt. Itē q pōt aliquid puat⁹ aliq̄ ptāte ad tēpus possz illō idē puatus illa ptāte p sp.sz epi suspēsi q sūt puati epali ptāte ad tēpus possūt cōfirmare ad tēpus.q̄uis hoc facere ñ debeāt. g° illud idē pñt degradati q epali dignitate simplr sūt puati. Cōtra eps degradatus nō ē epus.sicut nec pnceps iur exheredatus ē prīceps.Sz nullus nisi epus confirmare pōt nisi ex papali cōmissiōe.g° ō gradati epi cōfirmare nō pñt. Ad istam qōnē dixerūt aliq q cū ptās cōfirmādi fūdetur sup dignitatem q epo acqrit' ex sua cōsecratiōe 7 illa dignitas ab eo auferri nō possit p hoiez.qa dignitatē apl'at⁹ oēs apli quoz epi sūt successorez imediate acceperūt a xpo epi ogradati ofirmare pñt q̄uis hoc facere nō debeāt.qa eis phibitus ē simplr illius ptātis usus. Alij dicūt q epi degradati cōfirmare nō pñt nec de iure nec de fcō.qa uicario xpi cōcessa ē a xpo ptātis plēitudo ordinādi de corpore xpi mystico qđ ē eccl'ia 7 ei⁹ mbris sz qđ exigit rō recta.sup aūt suū uerū corp⁹ nullam sibi cōcessit ptātē.nec etiā sup illos q sacrm baptismi nō suscepūt qđ est ianua q̄ intrat' ī eccl'iā militātē cōcessit aliquā potestatē direcē.Ūñ ap⁹.i.ad Cor.5.Quid ē mihi de his q foris sūt iudicare : Unde glo.i. Quid mihi attinet iudicare de his q foris sūt.i.extra eccl'iam 7 pax p⁹ ac si dicat .nō attinet ad me in his iudicare.sz de his q intus ī eccl'ia sūt pfessiōe 7 noīe nōne uos iudicatis utiq; 7 parū post. Eos q foris sūt deus tñ iudicabit.nō nobis cō misit ut eos nūc iudicemus . 7 iō qa ptās epalis directe respicit corpus xpi mysticū 7 eius mēbra.ptās aūt cōficiēdi sacrm eucharistie directe respicit corpus xpi uerū 7 ptās baptizādi nō tñ respicit illū qui ē eccl'ie mbrū.sz et illū q nec ē nec fuit eccle sie militātis mēbz. Uicari⁹ xpi pōt ab epo auferre ptātē epalē nec tñ ab hoīe ptātez baptizādi nec a sacerdote ptātē cōficiēdi. Et sic pz solutio ad p⁹ ī opp⁹. Ad 2⁹ dō q dria ē inter suspēsionē 7 puationē. qa p puationē tollit' ptās sz p suspēsiōem phibet' ptātis usus. 7 iō si epus suspēsus ofirmat.dico q uere cōfirmatū ē.sz sic cōfirmādo mortaliter peccat. qa utit' ptāte cui⁹ sibi phibitus ē usus . Qui aūt tenet opinionē aliā que uī rōnabilior .dicūt q epus degradat⁹ ē epus.sz phibitus ē sibi ptātis usus p semp.

Consequenter queritur de 3° pncipali 7 circa h° querūt' duo. 1° utrū p susceptionez sacri possit impediri uolūtatis abusus. 2° utr ītātis' etas 7 femie⁹ sex⁹ 7 puatio usus ligue ipediāt susceptionē huius sacri.

Primo ostēdo q p susceptōez h⁹ sacri nō pōt ipediri uolūtatis abusus.abuti.n uolūtate ē referre aliqd ad finē idebitū . Sz quocūq; fine aliq̄s uelit suscipe h⁹ sacrz ue h⁹ sacrz suscipit.Sic aliqs recipiēs baptismū ppt aliquod tēporale remediū sicut pp finem nihilominus suscipit sacramētū baptismi. g° uolūtatis abusus ipedire nō pōt huius

sacri susceptionē. Item cōtrariū illius ad
qđ nō pōt coopari uolūtatis rectus usus
nō potest cooparı eius abusus. Sed rect⁹
usus uolūtatis nihil coopat ad hui⁹ sacri
susceptionē. qa puer carēs uolūtatis usu
cōfirmari pōt. g⁹ ad ipediēdū huius sacri
susceptionē nihil pōt uolūtatis abusus.
ꝯ q intēdit hoc sacrz nūqz suscipe abutit
uolūtate. sz itētio nūqz suscipiēdi h⁹ sacrz
ipedit sacri susceptionē ipa durāte. g⁹ h⁹
sacri susceptō ipediri pōt p uolūtatis ab
usū. Rndeo sicut dicit aug⁹ p⁹ li⁹ de do
ctrina xp̄iana parū post ꝓncipiū. Usus uo
lūtatis illicitus abusus ē. cū g⁹ p illicitum
uolūtatis usū qui ē in uolēdo qđcūqz mo
tale pccm̄ ꝓhibeat hō suscipe rē h⁹ sacri
.s. gr̄am gratū facientē. ⁊ p illicitū uolūta
tis usū q ē itēdere nūqz suscipe hoc sacrz
ꝓhibeat hō suscipe illud qđ in isto sacro
ē sacr̄m ⁊ res. qđ est caracter. p uolūtatis
abusū pōt ꝓhiberi huius sacri susceptio ñ
tm̄ effcūs illius q ē res ⁊ nō sacr̄m. Ad
p⁹ in opp⁹ dđ q⁹ nō tm̄modo abuti uolū
tate ē uelle aliqđ bonū pp finē indebitum
sed etiā uelle malū uel non uelle bonū qđ
hō tenet uelle. Qui āt intēdit nūqz h⁹ sus
cipere sacrz nō uult qđ dz uelle. ⁊ uult qđ
nō debet uelle. Ad 2⁹ dđ q⁹ in illo q sua
uolūtate pōt uti rōe ⁊ abuti coopat ad h⁹
sacri susceptionē rectus uolūtatis usus ul
p se uel saltē inqꝫtū remouet ꝓhibēs. s. in
tentionē nō suscipiēdi sacr̄m.

SEcundo queri
tur utr̄ susceptionē huius sacri possit ipe
dire ifantil' etas uel femineus sex⁹ ⁊ puatō
usus lingue. Rndeo cū caracter cōfirma
tionis sit signū distinctiuū militū spūaliuz
deputatoz ad cōstantē passiōis xp̄i cōfes
sionez ⁊ hec militia cōuenire possit nō tm̄
uiris sz ēt mulieribus. ut patuit i uirgini
bus sacris q. p cōfessione fidei xp̄i marty
riū susceptūt. Posset ēt cōuenire ifantibus
nō tm̄ in etate ifātili sz p illa etate ad quā
pducēdi sūt. Quti ēt p signa cōfiteri pos
sūt crucē xp̄i. iō hui⁹ sacri susceptionez nō
ipedit ifantilis etas. nec femineus sex⁹. nec
priuatio usus lingue. Et qa certū ē q⁹ ifā
tes nō pñt hr̄e obicē fictiōis. iō certius est
q⁹ suscipiāt sacrz ⁊ rē sacrā q̄z ille q cōfir
matur adultus. Quapp quo ad hoc me
lius ē hoc sacr̄m cito conferre baptizatis
q̄z expectare adultā etatē.

QOnsequenter que
ritur de q̄rto ꝓncipali. Et circa hoc q̄rūt duo.
p⁹ utr̄ in collatiōe huius sacri caracter
suscipiēti ip̄rimat. 2⁹ utr̄ eidē gr̄a gratū
faciēs cōferatur.

PRimo ostendo
q⁹ in collatiōe h⁹ sacri nō ip̄mit caracter
susciptēti. qa aut eēt eiusdē spēi cū caracte
re baptismali aut alt'ius. nō p⁹ mō. qa duo
accñtia eiusdē spēi nō pñt sil' eē in eodem
subiecto. nec 2⁹ mō. qa cuz duoz accidētiū
spe diuersoz vnū nō ꝺpēdeat ab alio pos
set suscipi sacr̄m cōfirmatiōis nō suscepto
baptismo qđ falsū ē. Itez hoc sacr̄m dat
ad spālē pugnā. sz illa ē cōis oīb⁹ xp̄ianis
cū caracter sit signū distinctiuū nō ip̄mit i
hoc sacr̄m. Cōtrariū tenet cōis opinio ec
clesie ⁊ doctorū. Rndeo q⁹ in coll'one h⁹
sacri ip̄rimit caracter suscipiēti ⁊ qa h⁹ i
rō sufficiēter addita ē supr⁹. di. 5. q. 4. ar.
2. iō ñ hic repeto. Ad p⁹ i opp⁹ dđ q⁹
iste caracter ē alt'⁹ spēi q̄z caracter baptis
malis. qđ pz qa ordinat ad spālē effectū.
Et cū arguit' q⁹ duorū accidētiuz spe di
uersoz vnū nō dependet ab alio. dico q⁹
falsū ē maxime qñ unū ē potentia passiua
ad alt'ius susceptionē. ut aūt oñsū ē supra
caracter baptismalis ē supnat'alis potētia
qua pōt baptizat⁹ alia suscipe sacr̄a. Ad
2⁹ dicēdū q⁹ pugna spūalis cōtra aduer
sarios proprie salutis omnibus ē cōis sed
pugna cōtra aduersarios cōis fidei ē for
tioribus spālis.

SEcundo queri tur utr̄
susciptēti cōfirmationē gr̄a gratū faciens
cōferat'. Et uidetur q⁹ nō. qa aut illa gr̄a
ē eadē cū gr̄a baptismali. aut non. si sic. g⁹
mutatio eēt ad illud qđ ita bitū ē. si nō. g⁹
due gr̄e gratū faciētes eēnt i hoie qđ fal
sū ē. qa oēs gr̄e gratū faciētes ei⁹dē spēi
i eodē subiecto eē nō possūt. Itē gr̄a gra
tū faciēs ē cōtra culpā. hoc sacr̄m ē otra
penā cōtra pusilanimitatē. g⁹ in isto sacro
nō oportet cōferri gr̄am gratū facientez.

¶ Cōtra ex̄ de sacra unctiōe. §. p frontis. Per cōfirmatiōez dat̄ spūs scūs ad augmētū ⁊ robur. Sed spūs scūs nō dat̄ simpliciter hōi nisi p gr̄am gratū faciētē. g° suscipiēti cōfirmatiōnē gr̄a gratū faciēs cōferr̄. ¶ Rn̄deo q⁹ suscipiēti cōfirmatōez gr̄a gratū faciēs cōferr̄. p oīa. n. sacr̄a no. l. ē emūdatio ab his q̄ repugnāt scītati ut oñdi pōt p ea que supius dcā sūt. di. i. q. p.ª ar. 4. p sacr̄a aūt īpmētia caracterē est ultra hoc deputatio ad q̄dā officia spālia scītatis ut pz p ea que dcā sūt supra di. 5ª q. 4. ar. 2. emūdatio aūt ab his que scītati repugnāt fieri nō pōt nisi p gr̄am gratuz faciētē. nec sine illa ē aliquis idone⁹ ut ꝺe puteť ad scītatis officia. Et iō cū p suscepti onē sacr̄i cōfirmatōis īpmat̄ suscipiēti caracter p quē hō deputat̄ ad spāle offi⁹ scītatis duplici rōne infūdit̄ gr̄a gratū faciēs suscipiēti cōfirmatōez eo mō quo susc ipi ꝺz. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺō q⁹ ex gr̄a q̄ īfūditur suscipiēti cōfirmatiōnē ⁊ illā quā tā suscepat p bap⁹ ꝺstituit̄ una gr̄a p eēn tiā sicut ex ꝺpleměto ⁊ ꝺpleto cōstituitur vnū numero p eēntiaz. ¶ Ad 2⁹ ꝺō q⁹ gr̄a gratū faciēs nō ē tm̄ ꝺ culpā sz ēt ꝺ penā derelictā ex culpa seu disponētē ad eā. tal̄ aūt pena ē pusillanimitas.

QOnsequenter queritť de 5°. ꝑncipali ⁊ circa hoc querūť duo. ꝑ° utrū hui⁹ sacr̄i suscepto sit nccia ad salutē. ¶ 2° utz hoc sacr̄m sit dignius sacro baptismi.

PRimo ostendo q⁹ suscepto huius sacr̄i sit nccia ad salutē ꝺ ꝺsēc. di. 5. Oēs fideles. oēs p manus ī positiones epoz scm̄ spm̄ post baptismuz accipe debēr ut pleni xp̄iani īueniātur. Sz hōi nccīuz est ad salutē ut sit plenus xp̄ianus. g° suscepto huius sacr̄i ē nccia ad salutē. ¶ Itē eadē di. Spūs scūs. uict̄is necesaria sūt cōfirmationis auxilia. ¶ Itē in terra interdicta nō debēt sacr̄a mīstrari nisi illa q̄ sūt nccitatis. Sz ex̄ de sen. exco. re. sponso. §. Preterea dicit dñs papa. dic q⁹ sicut in ciuitate īterdcā pñt baptizari pueri sic ⁊ ꝺfirmari. g° suscepto cōfirmatōis nccia ē ad salutē. ¶ Cōtra gr̄a gratū faciens sufficit ad salutē. sz in baptismo ꝺtur gr̄a gratū faciēs. g° baptism⁹ sine cōfirmatiōe sufficit ad salutē. ¶ Itē ꝺ ꝺsēc. di. 4ª. spūs scūs. regñatio p se saluat mox in pace ueri sceculi recipiēdos. g° ad hoc nō est nccia cōfirmatiōis susceptio. ¶ Rn̄ deo q⁹ susceptio sacr̄i cōfirmatiōis puulis baptizatis nō est nccia ad salutē sic intelligendo q⁹ sine eius susceptiōe saluari non possint. qa ut hr̄ ꝺ ꝺsēc. di. 4ª. spūs scūs. cōtinuo trāsituris sufficiūt regñatiōis bñficia. Sic etiā loquēdo de nccio nō ē p se nccia adultis huius sacr̄i susceptio q̄uis eis ad maiorē uictoriē pfectionē sit necesaria. Unde ubi prius. uicturis nccia sunt cōfirmatiōis auxilia. cōtēpt⁹ hui⁹ sacr̄i adultis ne peniteāt ē dānabilis. ¶ Luc aūt cōtēptores r̄putari debēt q̄ hīta bona ⁊ sufficiēti opportūnitate suscipien⁹ h° sacr̄z īpm̄ suscipe renuūt aut notabiliter negligūt. Et sic intelligi ꝺz illud Hu. 2°. libro ꝺ sac̄. pte. 7. c. 3. timēdū ē his q p negligentiā amittūt epi pñtiam ⁊ nō suscipiūt manus īpositionē ne forte pp ea dānēť. s. ubi penitus peniteāt qa festinare debuerť dū potuerť. Ad p⁹ ꝺō q⁹ illa auctoritas ꝺ plenitudie xp̄iānitatis itelligēda nō ē q̄tū ad nccitatē. qa sic sūt pleni xp̄iāi p bap⁹. sed q̄tū ad superogationē. uel dic q⁹ hoc referendū est ad illos q hoc sacr̄m suscipe cōtēnūt. Un̄ ex̄ de sententia exco. resp̄so. §. Preterea in glo. sine cōfirmatiōe nō est plene xp̄ianus qui eaz contemnit. ¶ Ad 2⁹ patet solutio ex dictis in q̄one. ¶ Ad 3⁹ ꝺcendū q⁹ maioz est falsa. Moriētibus enī si digne peniteāt potest dari eucharistia. extra ꝺ pen. ⁊ remissiōe. q⁹ in te. ⁊ tēpore interdicti. Et de sententia excōicationis Permittimus. pmittimus ecclesiarū ministris semel in ebdomada tempe interdicti nō pulsatis cāpanis uoce submissa ianuis clausis excōicatis ⁊ īterdictis exclusis missarū sollēnia celebrare cā ꝺficiēdi corpus dn̄i q ꝺ decedētibus in pnīa non negatur. ¶ Qualiter aūt pcedāt argumēta ad ptē aliā uideri pōt ex dcīs in q̄one.

SEcundo queritur utrū sacr̄m confirmatiōis sit dignius sacro baptismi. Et uideť q⁹ sic. magister

in lra hui⁹ di.c⁹.2⁹. dicit de cōfirmatione respectu baptismi q⁹ maiori ueneratiōe tenēda ē sic a maioribus dat⁹. Itē de ꝺsec. di.4ª. nouissie. Et recitat mgr in lra hui⁹ di.ca⁹. 2⁹ in ūctiōe baptismatis dr̄ spūs ꝺ descendere ad hītatiōez deo cōsecrandā. In hac ē eiusdē septiformē gr̄am cū oi plenitudine scītatis ⁊ uirtutis uenire ī hoīez. Cōtra illud sacr̄z ē nobilius qꝺ hz melioré effcm. Hz bap⁹ ē h⁹i. qa p ipm r̄mittit oīs pena ⁊ oīs culpa nō sic aūt p ꝺfirmatiōis sacr̄m. g⁹ dignⁱ⁹ ē sacr̄z bapi q̄z ꝺfirmatōis. Rn̄deo illud sacr̄z dignius ē qꝺ dignioré hz effcm. Dignitas aut sacri maxime ꝑm suā uirtutē pēsanda ē. p cognitionē g⁹ dignitatis effectuū deuēire possum⁹ i ꝯgnitōez dignitatis sacrōr. Dignissim⁹ aūt effcūs cuiuslibet sacri ē gr̄a. gr̄a autē tāto ē dignior q̄nto ē maior. qa q̄nto ē melior tāto ē dignior. ⁊ q̄nto melior tāto maior. Et cōtra qa ꝑm Aug. de trinitate. c⁹ 3⁹. In his q nō mole sz ⱴtute magna sūt. idē ē maⁱ⁹ eē q⁹ meli⁹ eē. illud g⁹ sacr̄z dignius ē in cui⁹ susceptōe maior gr̄a ꝺferet. maior aūt cōferet sipl̄r ī susceptiōe bapi q̄z ꝺfirmatiōis. tn̄ qa p susceptionē baptismi p⁹ efficit hō mēbr̄ xp̄i ⁊ de ei⁹ regno qꝺ ē militās eccl̄ia. ut. n. uidemus reges scꝺz rectū rōnis iudiciū ap̄liorē gr̄az faciūt ul̄ sup quos de nouo regnare īcipiūt q̄z alijs. tn̄ qa exp̄ssi⁹ bap⁹ q̄z cōfirmatio repūtat morte xp̄i p quā xp̄s nobis gr̄az meruit. dign⁹ g⁹ sacr̄z sipl̄r ē bap⁹ q̄z ꝺfirmatio. quāuis ꝑm qd sit ecōuerso. qa ei⁹ administratio reꝑuata ē dignioriⁱ⁹ psonis ⁊ ī dignioꝛi materia celebrat. Quoꝛ rō ē qa ñ ē tāte necessitatis sic bap⁹. Et qa ꝓxim⁹ finis ad quē dat⁹ ñ ē ita cōis sic ille ad quē dat⁹ bap⁹. Et qa chrisma exp̄ssi⁹ repūtat hui⁹ sacri effcm q̄z minus nobil̄ materia ⁊ Ex dcis pz soko ad p⁹ in opp⁹. ⁊ Ad 2⁹ dd q⁹ gr̄a ꝺfirmatiōis si accipiat⁹ p̄cise p illo gradu gr̄e q sr̄addit⁹ p ꝺfirātiōez gr̄e bapi. Quia tn̄ ex illo ⁊ gr̄a precedēti fit una gr̄a p eēntiaz maior q̄z erat gr̄a bapi p se. pp hoc dr̄. s. scūz in ꝺfirmatiōe ueire cū oi plēitudine scītatis in hoiez.

Consequenter quaeritur de 6⁰ principali. Et circa h⁰ q̄rūt⁹ 2. ⁊ Prio utꝛ hoc sacr̄z sit iterabile. ⁊ 2⁰ utꝛ iunctō fieri debeat in fronte.

Primo ostendo q⁹ hoc sacr̄m sit iterabile. medicīa ē iterabilis q̄ ē ꝺ iterabilē morbū. Hz pusillamitas ꝺ quā ē ꝺfirmatio ē it⁹abilis morbus. g⁰ iterabil⁹ē cōfirmatio. ⁊ Itē hoc sacr̄z ñ ē dign⁹ q̄z sacr̄z ūctōis extreme. min⁹. n. nobilis ⱴtus ē fortitudo q̄z spes. ut autez supr⁹ hītū ē di.2ª. qōe 4. ar. ꝑmi. extrema ūctio ē ad iuuād̄ actū spei ⁊ ꝺfirmatō ad adiuuād̄ actū fortitudīs. sz extrēa ūctio pōt it⁹ai. g⁰ mlto fort⁹ ꝺfirmatō ⁊ Cōtra de ꝺsec. di.4ª. dcm̄ est. nobis uilū ē eandē ꝺfirmatōez sic nec bap⁹ iterari mīme debere ⁊ Rn̄deo q⁹ sacr̄m cōfirmatiōis cum effectū ī primat ī delebilē. s. caracterē it⁹ari nō dz. sic dicit mgr in lra hui⁹ di.c.2. Un̄ bis ꝺfirmat⁹ sciēt irregl̄aris ē. Dē bis ēt ꝺfirmato ignorāt⁹ dicas ut supr⁹ dcm̄ ē ꝺ bis ignorāter baptizato bap⁰ ꝺfirmatū ⁊ ēt recōfirmās sciēter si publicū ē irregularis ē sic supr⁹ dcm̄ ē de bap⁰. ⁊ Ad p⁹ ī oppositū dd q⁹ q̄uis pusillamitas ī homine sit it⁹abilis. nō tn̄ illa cui⁹ fuit cā originale pccm̄. ꝺ illā aūt ē directe h⁰ sacr̄z. Uel pōt dici q⁹ q̄uis sit morb⁹ iterabilis nō ꝓpter h⁰ ē iterāda medicīa q̄ iteri⁹ ipmit ⱴtutez sufficiētē cōtra morbū. talis aūt medicina ē oē sacramētū imprimēs caracterē. ⁊ Ad 2⁹ dd q⁹ maior ē falsa nec ualz eius ꝓbatio. quia q̄uis extrema unctio sit p ap ꝓpriationē ad iuuād̄ actū nobilioris uirtutis q̄z cōfirmatō. tn̄ quia nō tn̄ coopat⁹ ad actū spei quātū cōfirmatio ad actū fortitudinis nō pōt cōcludi q⁹ sit cōfirmatōe nobilior imo ad sensū uidemus q⁹ fortiōr debilius adutoriū datur. ⁊ Preterea extremam unctionē dr̄e eē in adiutoriū spei ⁊ cōfirmationez in adiutoriū fortitudinis dictū est p ap ꝓpriationem nō p ꝓprietatem. quodlibet adiuuat quālibet uirtutē.

Secundo queritur utꝛ iunctio chrismatis ī cōfirmatiōe fieri⁹ debeat in fronte. Et uidetur q⁹ non ꝺ consedistictōe.4ª. Spūs sāctus ꝺfirmamur ad pugnā. Hz aptitudo ad pugnādū magis pēdet ex bōa dispositōe cordis q̄z capitis

Cū g° loc° cordis sit q̄si in pectore magis dꝫ ūctio fieri i pector̄ q̄ꝫ i frōte. Ite ex ō sac unctiōe.§.p frōtis dr̄.q̄ in ꝯfirmatiōe dat̄ spūs scūs ad robur. Robur āt ē i neruis ⁊ ossib°. Cū g° ꝑm Auic.2° li° de aiali b°.c.i° nerui oriāt̄ a cord ⁊ ñ a capite magis dꝫ fieri ūctio ꝯfirmatōis i pectore q̄ꝫ i frōte/ ex ō sac unctiōe.§.qa vo .i frōte iūgit̄ baptizat° ut libeī ꝯfiteat̄ qđ credit. Rñdeo q̄ cū hoc sacr̄z ordinet̄ ad ꝯstāt ⁊ sine erubescētia fidē cōfitēdū maxīe q̄ꝫtū ad articulū mortis xp̄i i cruce ⁊ signatioris ⁊ erubescētie maxīe appeāt i fronte pp sui ꝓpīquitatē ad organū imaginatiē.iō ille q̄ confirmat̄ inūgit̄ christāte i modū crucis i frōte ut sibi oñdat̄ q̄ cōfiteri crucē xp̄i dꝫ sine erubescētia ⁊ timore. Et sic ex dcīs uideri pōt q̄.s.ocurrūt ad hui° sacr̄i eēntiā.s.scificatū chrisma.supradcā v̄boꝝ forma ex pte mīstri.dignitas pōtifical'.ul' cōmissio papal' sacerdoti fcā.⁊ itētio ōbita. Ex pte āt suscipiētis regrit̄ ps corpis dematiata.s.frōs qđ āt dic mgr̄ hui° di.c.2° hoc sacr̄m a ieiunis tñ debeī tradi ⁊ non al'r.nisi cogat nccitas.⁊ illud ō osec̄ di.4ª. ut ep̄i.nō nisi ieium p impositionē manuū sp̄m scm̄ tradāt exceptis infirmis ⁊ morte pclitātib° nō ptinēt ad sacr̄i eēntiā'tñ peccat epūs faciēs ordinū illud etiā qđ dr̄ e.di. Ut ieiūi. Ut ieiūi ad firmatōez uēiāt pfcē etatis moneāt̄ p ofessionē facer̄ pus ut referat̄ ad sacr̄i nccitatē ꝑz reuerētiā. Et ad hoc ut suscipiētes sacr̄m melius sit dispositi ad suscipiēdū sacr̄i rē.s.grām.qđ pz p lr̄az sequētē. Notādū ēt q̄ frōs ꝯfirmati dꝫ ligari quousq̄z desiccet̄. ne frōs iuncta aliq̄s sordes subtrahat .⁊ ēt ꝑz Hugo. 2°.li° de sac̄.pte 7ª.c.ul't,cōfirmatū decet ñ lauare caput usq̄z ad.7. dies pp.7.dona spūs scī. Et qa eccl'ia.7. dieb° celebrat ad uētū spūs scī i discipl'os. Ad p° in opp° dđ q̄ q̄uis aptitudo ad pugnā magis sit ex corde q̄ꝫ capite.cū sig' tioris magis appeāt in frōte q̄ꝫ i pectore. Et p̄terea aptior ē hō ad ostāter stādū i bello ⁊ uicēdus p bonā discretiōez q̄ mltū depēdet ex bōa organoꝝ capitis dispositiōe q̄ꝫ p calorē ⁊ spūs q̄ sūt i corde .Vñ ꝓuerbioꝝ.24°. cū dispositiōe iitur bellū.ut dr̄ eccl'.8°. Sapiētia hoīs lucet i uultu.illi° Ad 2° dici pōt q̄ plus ualet ad bellū sapiētia q̄ꝫ corpis robur.⁊ robur ēt mētis pl's nr̄ ōpēdere ꝑz aliquos ex bōa dispositiōe capitis q̄ꝫ corpis .sz qcqd sit de hoc tñ hoc certū ē q̄ signa mētis robuste magis appareāt in fronte q̄ꝫ in pectore.

Consequenter q̄rit̄ ō 7° pncipali. Et circa h° q̄rūt̄ duo.p° utr̄ ille q̄ cōfirmat̄ debeat teneri .2° a quot ⁊ q̄libz debeat teneri.

Primo ostendo q̄ ñ ōbeat teneri. Quia teneri signū ē debilitatis i eo q̄ tenet̄. Sz i suscriptiōe hui° sacr̄i hō fortificat̄.g° nō ē ꝓueniēs ut tūc teneat̄.ōriū tenet cōsuetudo eccl'ie. Rñdeo cū hoc sacr̄m det̄ ad robur eo ipo q̄ hō ad successiōez eius accedit.oñdit q̄ sufficiēs robur stādi p se hr̄e ñ p̄sūit.⁊ iō ad hoc significādū īstitutū fuit ut ab al'o teneret̄ si tñ aliqs ꝯfirmat̄ absq̄z hoc q̄ ab alio teneat̄ sacr̄z suscipit q̄uis hoc fieri ñ debeat nisi nccitas aliq̄ h° exigat/ Ad ai° in opp° dđ q̄ q̄uis p suscriptiōez huius sacr̄i hō fiat fortis tñ accedit tāq̄z de illis ⁊ hec tēr̄io illa repūtat.

Secundo queritur a quot ⁊ qualz debeat teneri ille q̄ cōfirmat̄ Rñdeo q̄ institutū fuit q̄ ñ teneret̄ nisi ab uno eo q̄ cognationes spūales mr̄imōia ipediūt. Vñ de cōsec̄.di.4ª. Nō pl'es.nō pl'es ad suscipiēdū ō bap° ifātē accedāt q̄ꝫ un° siue uir siue mulier in ꝯfirmatiōe id ipz fiat.tñ ubi ē cōsuetudo q̄ pl'es teneāt nō ē ꝓhibēd.qa h° pōt coopari ad aīcitie nutrimētū.nō āt dꝫ teneī ab illo q nō ē ꝯfirmatus.sic nec i bap° dꝫ hō teneri ab illo q nō ē baptizat° de osec̄. di.4ª in baptizāte.si tñ ōriū fiat q̄uis fieri non debeat casu necessitatis excepto. nihilominus quia ille qui baptizatur uel confirmatur uere suscipit'sacramentū. nō debet etiam teneri a monacho. nisi sit monachus.Unde de cōsecratiōe distictōe 4ª. Nō lz.nō licz abbati.ul'mōacho de bap° suscipe filios.nec cōmres hr̄e.p sacr̄z aūt cōfirmatiōis ōbit' spūalis cognatio.30.q. 4ª Si qs un°.tñ pdcā ad sacr̄i nccitatem

nō ꝛferūt. pōt aūt teneri uir a mulē ꝛ eꝰ
ꝙuis magis deceat uirꝫ a uiro teneri. Jn
cāu ēt necitatis pōt teneri ab illo q ipsuꝫ
tenuit ī bapᵒ. Un de ꝺsec. di. 4ª. Jn cathe
cismo. ī cathecismo ꝛ ī bapᵒ ꝛ ī cōfirmati
one vnus patrinꝰ fieri pōt si necitas co
gitt. nō ē tn cōsuetudo romana. sꝫ p sigl'os
singli sit ad hᵒ. s. ut cū plᵘ aicitia ꝺhaᵗ.

Orca litteram vᵗ hu
ius sacri ē dōatio spūs sci ad robur. Cō
tra in susceptiōe eucha dat spūs scūs ad
robur. Juxta illud psal. Et panis cor hoīs
ꝺfirmet. Rndeo ī susceptiōe ꝺfirmatōis
roborat aia p spm scm ad tollerātiā mali
in susceptiōe eucharistie ad cōstātiā boni
ul p pᵐ aia roborat ī fide. p 2ᵐ ī charita
te qō p appatiōez itelligendū ē.

Ꝺ. viii.

Post sacꝛz bapi nc Supius
ꝺtmiauit mgr ꝺ sacro
bapi ꝛ sacro cōfirmationis. hic
ꝺtmiat de sacro eucharistie.
Et pᵒ quo ad eꝰ ee. 2° q ad eꝰ fieri. di.
iª. ibi Si āt qrit qlis sit. 3ª ī. 3. pᵒ ꝺter
miat de hoc sacro ꝑz se. 2° p ꝺpōez ad sus
cipiētē. di. 9. ibi. Et sic due. 3° oñdit uez
corpus xpi ꝺtineri sub pāis spe. i. sub acci
dentiᵇ pāis. di 10. ibi. Sūt idē alij. 4ª ī. 3
4° ꝺtmiat ꝺ huⁱ sacri dignitate. 1° ꝺ
eius institutiōe. ibi. Hoc ēt. 2° de eꝰ ite
gritate. ibi. Nūqd ibi. 3ª in duas. pmo
oñdit hⁱ sacri dignitatē p eius efficaciaz.
2° p eius figurā. ibi. Luiˢ figura. Illa
ps ī q ꝺtmiat de eius institutiōe diuidit
in duas. 1° oñdit q hoza ꝛ sub q forma
xpus hoc sacm instituit. 2° qre eccla ī
celebrādo hozā illā nō custodit. ibi Ideo
ēt. Illa ps in q ꝺtmiat de hⁱ sacri inte
gritate diuidit in duas. 1° assignat ea ī
qbᵘ hoc sacm cōsistit. 2° explanat ea et
breuiter recolligit. ibi Sūt igitur.

Orca hāc di. qrēdū ē pncipa
lit de tribᵘ 1° de huⁱ
sacri. institutiōe. 2° de cōfectiōe. 3° ꝺ for
ma. Circa pᵐ qrūtur 4. 1° utrū spēs
panis ꝛ vini cōsecrate sint sacꝛz no. l. 2°.
utrū sint unū sacꝛz. 3° utꝫ hᵒ sacꝛz fuerit
ꝺficiēt pfiguratū. 4° utꝫ ꝺficiēt institutū

Primo ostendo

q spēs panis ꝛ uini cōsecte nō sūt sacm
no. l. qa ut supius hītū ē. sacm ē ex silitu
dine repntās. Sꝫ spēs panis ꝛ vini cōse
crate nō hāt silitudinē cū corpe xpi ꝛ sā
guie cū spēs ille sint accītia ꝛ accūs sit a
substātia dissile. gᵒ nō sūt sacra no. l. Itē
pāis ē totū homogeneū. corpᵒ xpi ē ethe
rogeneū. gᵒ nō ē spēs panis ex natali silī
tudīe repntās corpus xpi. Et ex ōnti nec
ē eiˢ sacꝛz. Itē sacꝛz no. l. illiˢ rei cuius ē
sigⁿ ē cā. Sꝫ pdcē spēs nō sūt cā ūi corpis
xpi. ꝛ sanguis. nec corpis mystici. gᵒ ñ sūt
sacꝛz no. l. Cōtra de ꝺsec. di. 2ª. ī sacrᵒꝛ.
dicūt pdicte spēs eē sacm. Itē e. di. non
oꝫ. hr idē. Rndeo q spēs pāis ꝛ vini pᵒ
ꝺsecōez fcām a sacerdote sub forma uer
boꝛ ꝛ ītētōe ꝺbita. sūt sacꝛz no. l. qa sigⁿ
ꝛ cā rei sacre ē sacꝛz no. l. sꝫ pdcē spēs sūt
signū duplicis rei sacre. est enī spēs panis
signū corpis xpi vi. qꝺ ē res sacra sub ipa
spe uere ꝺtēta. Est ēt sigⁿ corpis xpi my
stici qꝺ ē res sac. s. scā ec. q tn ñ ē sub ipa
spe realr ꝺtēta. Spēs ēt uini ē sigⁿ vi san
guis xpi. q ē res sac ꝛ sub spe pdcā vacat
ꝺtēta qa ꝙuis ēt hoc sacꝛz nō sit cā eēn
corpis xpi absolute. tamen ē causa eēntie
eius sub illa specie ꝛ causa essētie sanguīs
sub spe vini. ꝙuis etiā sit cā hoiuz ipsoꝛ
q sūt eccle mbra tn ē istralis cā fidei ꝛ ca
ritatis p quas vnīt ad vn corpis my
stici ꝺstitutiōez. ꝛ iō cā ē corpis mystici q̄
tū ad eius forāz. ꝙuis nō q̄tū ad eꝰ ma
teriā. Ex dcis pꝫ q predicte spēs nō tm
sūt sacm no. l. sed ꝛ sacm iter alia altissi
mū iquātū in se ueracit ꝛ realiter cōtinēt
sanctitatis auctorē. ꝛ patet q predcē spe
cies sūt sacramētū tm ꝛ corpus xpi ueruz
sacm ꝛ res. Res. s. respectu spēi ꝛ pāis ꝛ
sacm respectu corpis mystici. quia sicut
corpus xpi ostat ex puristimis mēbris. sic
corpus xpi mysticū ex diuersis psonis p
fidem ꝛ charitatē purificatis. hoc autem
corpus est res ꝛ nō sacramētū. nisi nelles
dicere q corpus xpi mysticū eccle mili
tantis sit sacm corpis mystici eccle triū
phātis. Et sicut dictū ē de corpe xpi p cō
pationez ad spēm panis. sic intelligas de
sāguie eius p cōpationē ad speciem vini.

Ad p^m in opp^m dicendū q; accñs ⁊ si sit a substātia dissimile in eēntia ⁊ naturali aptitudine eēndi ex hoc tñ nō segtur qn in accidēte possit eē naturalis aptitudo ad representādū substātiā. alit̄.n.p accñtia nō posset deueniri in cognitionē substātie et ñ tñ p̄ñtāt accñtia substantiā q̄z apta,nata sūt informare. Sz etiam illa cuius usta est repñtatiua. Et ideo quia substātia panis repñtat corpus xp̄i in eēndo iq̄stū cōficit ex purissimis granis sicut corp^s xp̄i cōstat ex purissimis mēbris ⁊ in effcū iq̄stum reficit corpaliter sicut corpus xp̄i reficit spūaliter. nō spēs panis repñtat corpus xp̄i. Et ex hoc patet solo ad 2^m. Ad 3^m pz solo ex dcis in corpe q̄onis.

Secundo queri,

tur utruz spēs panis ⁊ vini cōsecrati sint vnū sacr̄m. Et uī q; nō qa sacr̄m ē sacre rei signū. g^o pl̄a sacre rei signa sūt plura sacr̄a. Sz spēs panis ⁊ species uini sūt plura sacre rei signa. g^o sūt plura sacr̄a. Itē q̄z fm p̄hm. p^o perhier. nomē sit uox significatiua. tñ plures uoces unū significātes sunt plura noīa. ut ensis ⁊ gladius. g^o a sili q̄z spēs pāis ⁊ umi sint signa eiusdem rei inq̄stū sub qualibz cōtinet totus xp̄us tñ sūt plura sacr̄a. Cōtra sacr̄m vnitatis maxime debz ei vnū. Sz h^o sacr̄z ē unitatis sacr̄m que ē p fidē ⁊ charitatē in corpe mysticō. g^o h^o sacr̄m ē vnū. Ad deo q; p̄dcē spēs pāis sūt unū sacr̄z vnitate itegrata ex pl̄ib^s relatis ad aliq̄d vnū. referūt̄.n.ad vnā rem significatā non sub eis cōtentā. que est corpus xp̄i mysticū et ad vnā rem significataz ⁊ sub eis realiter cōtētam. s. ad ip̄m xp̄m. qa q̄z spēs panis p^o repñtet corpus ⁊ spēs vini sanguinem. qa tñ sanguis ⁊ corpus xp̄i sepata ñ sūt inter se nec a xp̄o. ideo ex oñtī quelibz dictaz spērū repñtat ⁊ cōtinet totū xp̄m. referūt̄ etiā tāq̄z signū. ⁊ cā ad vnā spūalē refectiōez integrā q̄ ad silitudinē integre ffectiōis corpal̄ q̄ cōphendit cibū ⁊ potū quia cōsistit in potatiōe intellectus p fidei illustratōez ⁊ in cibatiōe effcūs p charitatem. Ad cuius refectiōis integritatez significādā uoluit xp̄us in hoc sacr̄o cōtineri sub specie cibi ⁊ potus ut eēt in hoc integra significatio rei quā in suscipiente efficit. ex duabus g^o spēbus cōstituit vnū integrū signū. Ad p^m in opp^m dō q; q̄z uis species panis ⁊ vini sint pl̄ra signa. tñ ex his integrat̄ vnū. Cñ cōpletū signū ad qd significādū dicit Greg. in quadā collecta. Perficiāt in nobis dñe tua sacr̄a qd cōtinet ad significādū plures ptes huius sacr̄i. Et in alia dicit ut hoc tuū sacramtū nō sit nobis reatus ad penā. ad significādū q; ex illis vnū integrū cōstituit signū. Ad 2^m dō q; plures uoces idē significātes plura sūt noīa. qa noīs forma ū ē res significata. sed significatio que ē in pl̄ib^s uocibus pluificat̄ q̄z respcū vnius rei nec sūt ordinate ad simul significādū illā rem qa q̄libet p se cōplete significat eam. al̄r nō posset uere dici plura noīa sz spēs panis ⁊ vini institute sūt ad sil̄ significādū tāq̄z vnū integrū signū vnā rem nō otētā ⁊ vnā otentā ⁊ vnā effectā.

Tertio queritur

utrū hoc sacr̄m fuerit cōuenienter p̄figuratū. Et uī q; nō fm p̄hm. 5° phīsi. mutationis nō ē mutatio. g^o a sil̄ nec signi est signū. Sed hoc sacr̄m ē signū. g^o nō ē prefiguratū. Item q̄to res ē rarior tanto ceteris pl̄b^s ē preciosior. Cñ glo. sup illud p^mi Re. 3. c. Sermo dñi erat p̄ciosus. dic qa rarus. Sz figura huius sacr̄i debuit eē multū p̄ciosa. g^o multū rara. inconueniens g^o fuit ip̄m multipliciter p̄figurari. Contra hoc sacr̄m p̄figuratū fuit p panē ⁊ vinū q̄ obtulit Melchisedech Abrae. ut h̄r Geñ. 14°. in glo. ibidē. ⁊ p altare qd edificauit Abrā ad imolandū Isaac. de q^o h̄r Geñ. 22°. Cñ glo. ibidem. Hec figura nr̄i altaris in quo cōsecrat̄ corpus xp̄i ⁊ sanguis. Cū ergo iste prefigurationes facte fuerūt p cōsiliū spūs. s. qui nihil icōuenienter cōsulit cōueniēter hoc sacr̄m p̄figuratum fuit. Ñdeo q; ad oñendū huius sacr̄i dignitatē ⁊ utilitatē cōueniēs fuit ip̄m p figurari nō tm̄ una figura sed multiplici. ⁊ etiā pp eius difficultatē ad credēdū manuduci. Ad p^m in opp^m dō q; q̄uis ime diate nō sit mutatiōis mutatio. nec sicut subiecti. nec sic t̄mini. ut ibi p̄hm. oñdit tñ mutatio mediāte alio t̄miat̄ ad mutatōez

ut generatio mediãte genito ad geniti mutationẽ terminatur. a sili dico q̃ signi pot eẽ signũ inquãtũ signũ significat rẽ absolutaz que significaf. et sic istud sacr̃m fuit p̃figuratũ. uel dd̃ z melius q̃ nõ ẽ sile de mutatiõibus quas facit natura et rõ. actꝰ eni uolũtatis imediate pot respicere actuz cognitionis. et iõ instituti potuit nõ tm̃mõ sigꝰ aliud significãl sz ẽt significatõ imediate significãl aliã significatõz. ad 2m dd̃ q̃ argꝰ nõ plus cõcludit nisi q̃ nõ fuit cõueniẽs eãdẽ figurã pluribus uicibus reiterari ad p̃figurãdũ hoc sacr̃m q̃z exigeret dignitas et arduitas sacrĩ. hec aũt exigebãf ut p̃figurarẽtur pluribus figuris que ipm̃ p̃figurarẽt sub rõibus diuersis. Vñ p oblationẽ melchisedech fuit p̃figuratũ in quãtũ ad spẽs sensibiles panis z uini q̃stũ ad rẽ cõtẽtã p esũ paschaf agni q̃stũ ad rez in suscipiẽte effectũ p mãna p qd̃ ẽt p̃figuratum fuit res contenta inquãtũ dulciter reficiens suscipientem.

QArto utz hoc sacr̃m cõueniẽter fuerit institutũ. Et uf̃ q̃ ñ. qa nihil ꝺuemẽter ꝺstituitur in cuius cõstitutõe aliqd ꝺ rõez implicatur. Sz in cõstitutõe huius sacrĩ multa cõtra rõem iplicata uidentur. s. accĩs. sine subiecto. et qd̃ maius cõtineatur ĩ miozi z q̃ unꝰ hõ ab hoie mãducetur z mlta alia. ergo icõueniẽs eius istitutio fuit. Itẽ bꝰ sacr̃m uiaticũ dr̃. ergo ab illo tpre quo homines fuerf ĩ via debuisset hoc sacr̃m istituĩ. incõuemẽter gꝰ fuit mstitutũ cum eius instituto nõ fuerit tpre cõueniẽti. Itẽ bꝰ sacr̃m ẽ memoriale passiõis xp̃i. Vñ sacro instituto postea subiũxit xp̃us. hoc facite in meã ꝺmemoratiõnẽ. lu. 22º. ergo nõ fuit cõueniẽs hoc sacr̃m istitui añ passionem. Cõtra sicut gñato necessariũ ẽ mistrari alimẽtũ ad sustẽtatõem uite z augmẽtũ. sic regñato p baptismũ cõueniẽs fuit sacr̃m institui ad cõfirmatõnẽ z augmẽtatõnẽ uite spũalis recepte p baptismũ. tale aũt ẽ sacr̃m eucharistie in quo cõtinetur fons spiritualis vite. ergo cõueniẽter fuit istitutũ Itẽ xp̃us hoc sacr̃m instituit cuius nulla actio potuit nisi cõueniẽs eẽ. Rñdeo q̃ sicut aĩe uegetatiue q̃ ẽ formale ꝓncipium naturalis uite gñabiliũ et corruptibiliũm deus indidit põtẽtiã gñatiuã p quã res uiuẽs efficitur et augmẽtatiuã p quã genitũ augmẽtatur et roborat̃. et nutritiuaz p quã nutritur z in eẽ cõfuaf quãdiu uiuit. Vñ fz sniaz phi. 2º. top̃. aĩalia sẽp nutriũf aliquo mõ. a sili cõueniẽs fuit deũ iter sacra instituere tria p quoꝝ unũ aĩa efficiaf uiuẽs uita spũali et supnaturali. z hoc est sacr̃m baptismi. Et p aliud ĩ uiuẽte spũaliter uita spũalis augeaf z roboretur. z bº est cõfirmatõnis sacr̃m. Et p aliud uiuẽs spũaliter in uita spũali nutriatur et pficiatur. et hoc ẽ sacr̃m eucharistie. Qua ꝓpter eius susceptõe indiget uiuẽs uita spũali q̃ est uita gr̃e q̃ꝺiu ẽ in statu in quo illã pot amittere. hoc est toto tpre naturalis uite. Ad pm ĩ oppm dd̃ q̃ minor est falsa. accĩs. n. esse sine subiecto eo mõ quo sũt in hoc sacro et maius cõtineri ĩ miozi eo mõ quo corpus xp̃i ꝺtinetur sub specie panis z homiñ mãducari eo mõ quo xp̃us a sumẽte sacr̃m mãducatur. et alia q̃ in hoc sacro ꝺ rõem uidẽtur. nõ sũt fm rei ueritatẽ ꝺtra rõem rectã. quãuis huius cognitio nr̃am naturalẽ facultatẽ trãscẽdat sicut inferius spãlius declarabiẽ. Ad 2m dd̃ q̃ quãuis añ aduẽtũ xp̃i fuerũt hoies in uia. tñ ante xp̃i aduẽtũ nõ fuit cõueniẽs hoc sacr̃m institui z rõe rei cõtẽte q̃ ẽ ipe xp̃us q̃ nõ debuit realiter cõtineri sub spe panis z uini añq̃z esset de v̂gine natus. et rõe rei signate nõ cõtẽte q̃ ẽ spũalis unitas corpis mystici. qa añ xp̃i aduẽtũ hoies carnalius sapiebãt q̃z post. tñ semp habuerũt adiutorium cõueniẽs fm exigẽtiã tpis z status ut supius oñsum ẽ. Ad 3m dd̃ q̃ quãuis hoc sacr̃m sit memoriale passionis xp̃i. tñ cõuenientius fuit ipm̃ institui ante passionem q̃z post ut ab eis recedẽs q̃stũ ad eẽ corpale uisibile cũ eis remaneret q̃stuz ad eẽ sacrale ut hoc sacr̃m instituẽdo facto discipulis oñderet suã passionẽ de pximo imminere. conuenientius etiam fuit ut institueretur post cenam q̃z ante. quia in passione sua que tunc imminebat uetus sacrificium erat terminandũ. et quia memoriale datur ab amico amicis cũ ab eis corpaliter et uisibiliter recedit. solet fortius imprimi memorijs amicoꝝ et diligentius et reuerentius custodiri.

Consequenter queritur de 2°. ꝑncipali. Et circa hoc querūtur quatuor. ¶Primo utꝝ hoc sacrm añ prandiuꝫ debeat cōfici. ¶2° utꝝ deficiēte uno sacerdote in mīstrando mīsteriū per sacerdotem aliū debeat suppleri. ¶3°. utꝝ hoc sacrꝫ a ieiunis solū debeat sumi ¶ 4°. utꝝ licitū sit statī comedeꝛ pⁿ susceptōꝫ hⁿ sacrī.

Primo ostendo ꝙ° hⁿ° sacrꝫ ñ debeat cōfici añ prādiū sꝫ pⁿ cenā. In opando. n. debemⁿ nos cōformare xp̄o tāquā exēplari. iuxta illō exodi. 25°. Inspice et fac ꝑm exēplar qđ tibi ī mōte mōstratū ē. Sed xp̄us hoc sacrm post cenā cōfecit. ergo et a nobis dꝫ cōfici pⁿ cenā. ¶Itē hoc sacrm ē memoriale passionis xp̄i. sed exp̄ssius repūtat eā cōfectā post cenam q̄ꝫ añ prādiū. ꝙa passio xp̄i quasi statī pⁿ cenā incepit. ergo post cenā dꝫ confici. ¶Cōtra. 7ª. q. i ª. Nihil nullus post cibū potū qꝫ quēlibet minimū sūptū missas facere p̄sumat. sed hoc sacrm nō debꝫ cōfici nisi in missa. ergo nō dꝫ cōfici post cenā sed ante prādiū. ¶Rñdeo ꝙ hoc sacrm nō dꝫ cōfici post cenā sed añ prādiū pp maiorē sobrietatē mīstri et maiorē reuerētiā sacrī ⁊ exp̄ssiorē repūtationē passionis xp̄i. q̄uis enī cito post cenā fuerit captus. tū int' tertiā et sextā fuit crucifixus. ¶Ad pmū ī oppositū dicēdū ꝙ ī opando debemus nos cōfirmare xp̄o in opibus ī quibus a nobis uoluit imitari nō ī alijs. nō enī ꝙa ambulabulauit sup aquā debemus conari ut sup aquas ambulemus. noluit aūt a nobis imitari ī cōficiēdo sacrꝫ eucharistie pⁿ cenaꝫ. ꝙa fuit rō q̄re hoꝛa illa fuit cōueniēs hⁿ° sacrm institui que nō cōuenit ad hoc ut a nobis post cenā debeat cōfici. ¶Ad 2um dicendum ꝙ minoꝛ est falsa ut patet ex dictis ī coꝛpore questionis.

Secundo queritur utꝝ deficiente uno sacerdote in ministrādo ministeriū p sacerdotē aliū ꝺberet suppleri. Et uñ ꝙ sic. 7ª. q. i ª. Nihil cēsuimus cōuenire ut cū a sacerdotibus missaꝝ tp̄re sacra mysteria cōsecrā'tur si egritudinis accidit cuiuslibet euētus quo ceptū neq̄ant cōsecratiōis explere mysteriū sit licitū ep̄o uel p̄sbytero alteri cōsecrationē exeq cepti officij. ¶Cōtra mysteriū unitatis nō uñ ꝺbeꝛ pfici nisi ab uno. sꝫ hⁿ° sacrm ē mysteriū unitatis. ergo nō uñ pfici nisi ab uno. ¶Ad istā q̄stionē dicūt aliq ꝙ si sciatur ubi ꝑmus sacerdos deficit alius sacerdos ibi dꝫ inchoare et totū pficere. Si uero nescitur ubi desierit a capite dꝫ inchoare. Sed cōtra esto ꝙ certū sit ꝙ q̄n desijt ita dixerat hoc ē. tūc ꝑm illā opinionē dꝫ alius sacerdos dicere coꝛpus meū ⁊ ultra ꝓcedere qđ absurdū ē. ¶Uñ g° mihi ꝺꝺ ad q̄onē ꝙ si nesciatur ubi ꝑmus sacerdos desierit dꝫ hostia cū reuerētia reseruari. ꝙa nescitur utꝝ sit cōsecrata uel nō. et alia accepta hostia debꝫ alius sacerdos mysteriū a capite inchoare. Si aūt certum eēt ꝑmū sacerdotē añq̄ deficeret cōsecrasse coꝛpus et sanguinē credo ꝙ alius sacerdos posset ubi ille defecit incipe et missam pficere. nec oportet a capite inchoare et sic p̄ōt intelligi decretū ad ptē ꝑmā allegatū. Si aut certū eēt ꝑmū cōsecrasse coꝛpus et sanguinē deberet alia hostia accipi ⁊ totū a capite inchoari. ꝙa cōsecratio coꝛpis ⁊ sanguinis ad unū ptinet sacrꝫ qđ ab uno dꝫ pfici. ⁊ hostia p ꝑmū sacerdotē ꝺsecta cū sub illa uere sit coꝛpus xp̄i. cū ꝺsecratō coꝛpis cōsecrationē sanguinis nō expectet ut inferius oñdetur deberet solēniter reseruari aut p scꝺꝫ sacerdotē sūi. ¶Ad aiᵐ ad ptē aliā ꝺꝺ ꝙ misteriū unitatis maxie cōsistit ī ꝺfectōe coꝛpis ⁊ sāguis ⁊ hⁿ° ñ nisi ab uno dꝫ fieī. Sꝫ ꝙ una missa a duobⁿ sacerdotibⁿ ī casu necessitis pficiat' ñ repugnat unitati coꝛpis mystici. ut. n. dr̄ ꝑallegato decreto. Cū simⁿ oēs unū ī xp̄o. nihil ꝺriū diūsitas psonaꝝ formaꝛ ubi efficacia pⁿ ꝺueritatis unitas fidei repūtat.

Tertio queritᵗ utꝝ hoc sacrm solū a ieiunis debeat sumi. Et uñ ꝙ nō de cōse. di. iª. sacra. Sacra altaris ñ nisi a ieiunis hoībus celebrētur. excepto uno die anniuersario quo cena deo celebratur. ergo illo die licet pⁿ cenā sumere hoc sacrm. ¶Itē nō ē cōsuetum hoc sacrm sumi a ieiunis nisi ꝓpter sobrietatē sumētis ⁊ reuerētiā sacrī. Sed potus aque uel aliqd silē nec ē cōtra sobrietatē suscipiētis nec ꝺ reuerētiam sacrī. ergo ab

aliquo nō ieiuno pōt sumi. Cōtra dē ōse: di. 2ª. Liquido. ⁊ sūptū ē ab aug°. li°. p°. ad inquisitōes ianuarij fere eq̄ distāter inter mediū ⁊ finē et recitat mgr̄ i lra huius di. .c°. 3°. Placuit spūi sancto ut i honore tāti sacrī pus i os xpiani dñicū. corpus intrarz q̄s exteri cibi. iō p uniūsū orbē mos iste seruatur. Rñdeo q̄ corpus xp̄i nō debet sumi nisi a ieiunis ieunio nature q̄ dicitur a puatiōe cuuslibet alimēti quo qs ieiunus dr̄ quousq̄z aliquē cibū uel potū sūpserit ēt si postea i die pluries comesturus sit ⁊ hoc īstitutū ē ⁊ cosuetū pp reuerētiā sacrī. In casu tū necessitatis īminēte mortis piculo pōt hoc sacr̄m post cibos alios sumi. qa ēt si sacerdos añ missā lauat os suum ob sacrī reuerētiā et casu aliq̄ gutta in trauerit stomachū ñ credo q̄ pp hoc teneat dimittere missam celebrare maxie i die solēni. quia hoc nō uī impedire dignā ppara tōez pbyteri neq̄z reuerētiā sacrī et ō sibi bus sic iudiciū hēatur. Nec ē acqescēduz dicētibus q̄ illi q̄ post dcm̄ matutinū i sero bibit ñ ē licitū sequēti die celebrare nisi p̄ itez dicto matutino. hoc. n. nō inuenitur statutū. sufficit. n. q̄ digestū sit qō sūpsit in sero añq̄z celebret siue de nocte dormierit siue nō. Si aūt de die i mane ita modicū scienter accipiat q̄ digestū sit plenarie añ horā tertie. nō tū dz celebrare. qa sic obſuat cōsuetudo approbata q̄ ē optima legū interps. exr̄ de cōsue. Cū dilectus. Ad p°. in opp°. dō q̄ illud decretū abrogatū ē p alia capitula ⁊ p otrariā cōsuetudinē ꝙz apparatū ibidē. Ad 2°. dō q̄ potus aq̄ sciēter sūptus ⁊ si nō ō sumētis sobrietatē. eēt tū ō eius dignā ppatōem ⁊ ō sacrī reuerētiā. iō enī hoc sacr̄m añ oīem cibū et potū dz sumi ut oñdatur q̄ sumēs hoc sacr̄m rei cōtēte in hoc sacro sup oīa dz uniri. Auctoritas ad ptē aliā intelligi debet casu necessitatis excepto.

Quarto queritur

utz licitum sit statim comedere post sūptionē huius sacrī. Et uī q̄ ñ. de cōse. di. 2ª Jāta. qui residua corpis dñi q̄ i sacrario sūt relicta cōsumūt nō stati ad accipiēdos oēs cibos ꝺueniāt. Itē. e. c°. si mane dñica portio editur usq̄ ad sextā ieiunēt ministri q̄ eā cōsūpserūt. Et si tertia uel q̄rta hora acceperūt ieiunēt usq̄ ad uesperum. Cōtrariū tenet consuetudo. Rñdeo q̄ post sūptionē sacrī eucharistie pp reuerentiā eius q̄ sibi ē exhibēda nō tm̄ sumēdo: sed iā sūpto dz suscipiēs aliq̄tulū postea a cibis alijs abstinere ne ille sacre spēs q̄ quādiu i forma remanēt ꝓpria corp° xp̄i cōtinēt cōmisceātur cū illis. qa tū cito ille spēs trāsmutātur nō oz diu ab alijs cibis abstinere post huius sacrī sūptionē. Ad auctoritates i opp° dō q̄ itelligēde sūt ō debito honestatis non necessitatis.

Consequenter quaritur

de 3. pricipali. Et circa hoc q̄rūtur quatuor. Primo utz forma cōsecratōis panis cōsistat i his ūbis p̄cise. h° ē. n. corpus meum. 2°. utz forma cōsecratōis sāguinis p̄cise cōsistat i his ūbis. hic ē enī calix sanguinis mei. noui et eni testamēti mysterium fidei q̄ p uobis ⁊ p multis effūdetur in remissionē pccōz. 3°. utz ūtus trāsubstātiatiua p° respiciat sacerdotez q̄s ūba. Quarto utz una forma sine alia suā habet operationem.

Primo ostendo

q̄ forma cōsecratōis panis nō cōsistat p̄cise i ūbis p̄dictis. i sacris baptismi ⁊ cōfirmationis mīster logtur ūbo ꝓme psone dicens. ego baptizo ⁊ cōfirmo. ergo uī q̄ in forma h° sacrī nō dz hoc ūbū ē poni. cum sit ūbū tertie psone. Itē p formā cōsecratōis panis trāsubstātiatur substātia panis in corpus xp̄i. ergo i forma magis dz poni ūbū opatiuū sicut hoc ūbū fit uel trāsubstātiat q̄s ūbū subſtātiuū cuiusmōi ē h° ūbū ē. Itē corpus i qō trāsubstātiat substantia panis nō ē corp° sacerdotis ꝓferētis ūba sed xp̄i. ergo magis ē debita forma. h° ē. n. corp° xp̄i. q̄s h° ē. n. corp° meū Itē nullus euāgelistaz ponit hāc cōiūctionē. n. Sz ipi sufficiēter narrauerūt uerita tē de sacrī forma. g° hec cōiūctio. n. nō est de forma ꝺsecratōis panis. Itē hoc ꝓnomē hoc cū sit ꝓnomen demōstratiuū aut demōstrat accn̄ panis aut substātiā aut corpus xp̄i. sz siue demōstret panis accn̄ siue substātiā falsa est ꝓpositio qa corpus xp̄i

uere dici nō pōt nec de accñtibus paīs nec de subst̄ātia eius. ¶Si ēt demōstret corpus xp̄i falsa ē ꝓpositio ꝓpter implicationem falsā qa tūc iplicaret sub ill' spēbus eē corpus xp̄i statī ipō ꝓnoīe noīato. ⁊ hoc est falsū. qa nō ē ibi corpus xp̄i quousqꝫ oīo pfecta ē. g° qcqd demōstret illud ꝓnomen sēp oīo falsa ē. sꝫ oīo falsa nō pōt eē huī⁹ sacr̄i. forma cū sit sacr̄m ueritatis. g° ī p̄dictis v̄bis ñ ꝯsistit forma ꝯsecrat̄ois panis. ¶Itē p̄m phi. 8°. metha. diffinitōi nihil pōt addi uel ab ea subtrahi sine mutatōe spēi sicut numero nll'a unitas pōt addi aut subtrahi qn mutetur spēs numeri. sed p̄m sententiā phi. 7°. ⁊. 8°. metha. Illud qd̄ indicat diffinitio ē forma. g° forme nihil pōt addi aut ab ea subtrahi manente eadez specie. sed v̄bis p̄dictis lucas addit qd̄ ꝓ nobis tradetur. nec tñ formā ꝯsecratōis paīs mutat. g° ī supradictis v̄bis p̄cise nō cōsistit forma ꝯsecratōis panis. ¶Itē p v̄tutē v̄borū q̄ xp̄us īstituit ad cōsecrādū panē ē corpus xp̄i sub specie panis. ¶Sꝫ p v̄tutē istoꝝ v̄boꝝ. hoc ē. n. corpus meū. nō ē corp⁹ xp̄i sub specie. qa cā nō ē p suuz effectū. sꝫ esse corpus xp̄i sub specie panis cā ē ueritatis p̄dictoꝝ v̄boꝝ. p̄m enī sententiā phi. 1°. p̄dicamētoꝝ. ex eo qꝺ res ē ueritas ī ꝓpositōe affirmatiua. g° p̄dcā v̄ba nō sūt illa q̄ xp̄s īstituit ad panē cōsecrādū. ¶Cōtra ex̄ de cele. misse. ¶Ū marthe. ¶. ¶Ex eo. credimus qꝺ forma v̄boꝝ sicut ī canōe repit̄. ⁊ a xp̄o apl̄i. ⁊ ab ip̄is eoꝝ acceperūt successores. g° ī v̄bis p̄dictis positis ī canone misse de quo ibi logtur. cōsistit forma quā xp̄us īstituit ad trāsubstātiādū panē ī corpus suum. ¶Itē cōsecratio panis fit p aliq̄ v̄ba. sed nō īuenimus alia v̄ba ab istis p q̄ possit trāsubstātiari panis ī corpus xp̄i. g° in v̄bis supradictis forma cōsecratōis cōsistit. ¶Rūdeo qꝺ p̄cise ī his v̄bis. h° ē corp⁹ meū cōsistit forma cōsecratōis panis. hec aūt ꝯiūctō. enī. nō ē de essētia formе sꝫ ponitur ibi ad notadū ordinē ꝯsecratōis ad usū materie cōsecrate q usus nō ē ēt de essētia sacr̄i. v̄ba ēt q̄ ī canōe misse p̄cedunt ⁊ sequūtur nō sūt de eēntia formе. ¶Ūñ si sacerdos omitteret oīa alia q̄ sūt ī canōe ⁊ ī missa ⁊ diceret tm̄ ista v̄ba. h° ē corp⁹ meum. sup materiā debitā ⁊ cū ītētōe debita uere cōsecraret. tñ omittēdo alia grauiter peccaret tāq̄ ꝓteptor ecclie ordinatiōis ⁊ reuerētie sacr̄i. ea. n. q̄ ī canōe misse añcedūt p̄dicta quatuor v̄ba et totū officium misse ab ecclia ordinata sūt ad reuerētiaz huius altissimi sacr̄i. et ad debitā suscipiētis ꝓpationē. hec ēt cōiūctō. enī. quāuis ñ sit ꝺ essentia formе tñ sine pcō nō pōt sci enter omitti maxīe ubi ē antiq̄ ꝯsuetudo q̄ ponat̄. p̄dcē aūt formе cōuientia ī solutōe argumētoꝝ patebit ubi tota difficultas tāgitur qōis. ¶Ad p̄⁹ ī opp⁹ ꝺꝺ qꝺ h° sacr̄m ē sui īstitutoris spāle memoriale. in hoc ēt sacro nihil facit mīster nisi v̄ba ꝓferre. huius ēt sacr̄i excellētia īter alia magis ē supra rōnē hūanā. ¶In sacro aūt bap⁹ ⁊ cōfirmatōis mīster cū ꝓlatōe v̄boꝝ facit aliqd ptinēs ad eēntiā sacr̄i. ut baptizans exterioē ablutōem cōfirmās in frōte vnctionē. hec ēt sacra nō sunt ita spālia memorialia sui īstitutoris nec ī tū sunt supra humanā rōnē sicut hoc sacr̄m. ⁊ iō forma huius sacr̄i ꝓfertur ī psona xp̄i pp qꝺ ponitur v̄bū tertie psone. sed formе baptismi ⁊ cōfirmatōis aliquo mō ꝓferunt in psona ministri. qua ꝓpter ponūtur ī eis v̄ba ꝑme psone. ¶Ad 2⁹ ꝺꝺ qꝺ corpus xp̄i est ī hoc sacro. sine memoratiōe. ⁊ iō magis ponitur ibi v̄bū substātiuū quo significat trāsubstātiatōis termin⁹ q̄ꝫ opatiuuz quo significaretur fieri trāsubstātiatōis. maxīe qa cū corpus xp̄i ibi nō sit nisi p trāsmutatōem substātie panis ī ip̄m exꝑmēdo ip sum ibi eē significatur hoc p trāsubstātiatōem eē factū. ¶Ad 3⁹ ꝺꝺ qꝺ mīster logt̄ in psona xp̄i. ⁊ iō sicut xp̄us q̄ sacr̄m hoc instituit dixit hec v̄ba. hoc ē corpus meuz. qꝺ decētius fuit q̄ꝫ si dixisset hoc ē corp⁹ xp̄i. ita decētius ē ut forma sit. hoc ē corp⁹ meū. q̄ꝫ hoc ē corpus xp̄i. nec ꝓpter h° potest dici qꝺ sacerdos dicit falsum sicut nec angelus loquēs moysi ī psona dei falsum dixit dicēdo. ego sū deus abraam ¶Ad 4⁹ pz solutio ex dictis ī qōne. ¶Ad 5⁹ dicūt aliq qꝺ illud ꝓnomē nullā facit demōstrationem quia sacerdos ꝓfert illa v̄ba quasi materialiter. quāuis. n. ꝓferat illa v̄ba que sūt significatiua nō tamē significatiue. qa recitat ea sicut a xp̄o dcā. qꝺ patet p lr̄am p̄cedentem in canone. Sed xp̄us illa v̄ba

significatiue ꝓtulit demõstrãs ꝑ illud ꝓ nomẽ suũ corpus qđ tã erat sub specie pa nis qñ illa v̈ba dixit. qa añq̃ illa v̈ba dice ret trãsubstãtiauerat panẽ in corpus suuz qđ uꝝ apparẽter posse ꝓbari ꝑ ordinẽ v̈ boꝝ ī euãgelio et ī canone misse. utrobiq̃ enī ꝓponitur v̈bis supradictis hoc v̈bum benedixit. Uñ dicũt illi q; uerba supradicta tã ꝓcesserat bñdictio qua cõsecrauerat cui opinioni cõcordat dñs innocẽtius pa pa liº de officio misse pte 3ª. cº. 6º. ¶. ixº. ⁊ Sed quãuis hec opinio ī supficie multũ uideatur cõcordare his q̃ dicũtur ī euan gelio et in canone misse. tñ ī rei ueritate ñ cõcordat. Si enī xp̃us añq̃ ꝓtulerit v̈r ba supradicta cõfecit. hoc fuit aut sine uer bis aut cũ uerbis. Ño ꝑmo mõ. qa aliter sine uerbis cõficere deberemus. Nec scẽdo mõ. qa cũ illa uerba nesciamus cõficere ñ possemus. nõ. n. dici põt q; ꝑ uerba supra dicta nos debere cõficere instituerit ¶ per alia cõfecerit. qa ad hoc nõ hẽtur auctori tas neq; rõ. immo magis õ rõem uidetur q; unuz sacr̃m ꝑ duas formas uerborum fuisset cõfectũ ꝑ unã ab auctore. ¶ ꝑ aliaz a mistris. Restat ergo q; xp̃us ꝑ supradi cta uerba cõfecit et tũc remanet eadẽ dif ficultas ī uidẽdo q; demõstrauerit ꝓnomẽ qñ xp̃us cõfecit. ⁊ Rõ aũt q̃ aliq nituntur ꝑdictã opinionẽ ī probaꝝ dicẽtes. q; si uer ba dicerẽtur a mistro tanq̃ recitãte v̈ba ab alio dicta ꝑ illa nõ posset cõfici. qa tũc nõ accederet ad materiã nõ ē cõueniẽs. qa sicut uidem⁹ q; homo recitãdo uerba xp̃i ut ab eo dicta mouet corda audiẽtiũ sic po tuisset xp̃us instituere q; sacerdos recitã do uerba ꝑdicta a xp̃o eẽ dcã. posset sacer dos cõficere cũ ipam narratõez intẽderet ad materiã referre. ⁊ Alij dicũt ad argumẽ tũ q; ꝓnomẽ demõstrat significatũ ꝑ pa nẽ ut sit sensus. hoc. i. significatũ ꝑ hãc hoꝫ stiã ē corpus meũ ⁊ Sz cõtra hoc mõ nõ significaret corpus xp̃i futurum uel eẽ sub spe nec ī ipm aliqd trãsubstãtiari. ¶ qa sa cra debẽt significare suũ effectum ꝑdicta opinio ē incõuenies ¶ maxie qa uꝝ fauere erroꝛi quoꝛũdã hereticoꝝ dicẽtiũ corpus xp̃i nõ esse ī sacro altaris nisi sicut ī signo ⁊ Alij dicũt q; ꝓnomẽ demõstrat corpus xp̃i ut cõtẽtũ sub spe. ut sit sensus illud qđ est cõtẽtũ sub hac spe ẽ corpus meũ. ¶ hoc est uez. qa ut ipi dicũt significatões oium ptiũ illius oꝛonis referũtur ad illud istãs quo ꝑlatio eius cõpletur ī quo instãti sub illa spe ẽ corpus xp̃i. qa ꝑdicta oꝛo in illo instãti efficit qđ significat. Est enī enũcia tio nõ tm̃ significatiua. sed sibi etiã uirtus assistit rei significate opatiua. q; aũt demõ stratio ipius ꝓnois ad illud instãs refer ri debeat ꝓbatur sic. ad illud tp̃us referũ tur significatões ptiũ enũciatois ad qđ re ferũtur inquãtũ sũt ptes enũciatois. inq̃z tũ ꝑma couertitur. sz ista conuertitur ī hãc. corpus meũ ẽ hoc qđ ẽ totũ sub hac spe. sed cõstat q; ī ista demõstratio ꝓnois re fertur ad ultimũ instãs ꝑlatois enũciati onis. gº siliter ¶ ī ꝑma. ⁊ Sz õ significatõ ois ꝑlate cõsistit ex significatõib⁹ ptiuz eius successiue plataz. gº significatões ꝑ tiũ ꝓcedũt cõpletã significatõem oꝛois to tius. cũ gº significatio hui⁹ ꝓnois hoc sit in demõstrãdo stati cũ ē cõpleta eius pla tio demõstrat aliqd pñs uel futuz de ꝓxi mo uel utrũq;. ñ expectat gº ad demõstrã dũ illud instãs ī quo cõpletur ꝑlatio oꝛo nis totius. ⁊ Preterea ꝑm ꝑdictã opinio nẽ corpus xp̃i eẽ sub spe panis eẽt cã ueri tatis in ꝑdicta oꝛone qđ eẽ non põt. qa ꝑ ueritatẽ oꝛatois ꝑdicte ẽ corpus xp̃i sub illa spe et itez quãuis ī eodẽ instãti cõplea tur oꝛonis ꝑlatio ut sit corpus xp̃i sub pa nis spe. tũ ꝑus cõpletur oꝛdie nate oꝛonis ꝑlatio q̃z corpus xp̃i sub illa spe. ⁊ Prete rea rõ adducta ꝑ illa opiniõe nõ nalet. qñ enim aliq̃ oꝛo explicita in sui subiecto ali quã oꝛonẽ implicat ipa iplicatõ debet po ni ex pte subiecti ꝓpositois in quã cõuer titur. Uñ istius ꝓpositois illud qđ cõtine tur sub hac spe ẽ corpus meũ nõ ē ista cõ uersa. corpus meũ ē illud qđ ꝏtinetur sub hac spe ut argumẽtũ supponat. sed hoc il lud qđ ẽ corpus meũ cõtinet sub hac spe. ⁊ Alij dicũt q; illud ꝓnomẽ demõstrat nõ substãtiã panis determiate nec corpus xp̃i determiate. sed illud qđ est cõmune ma nens in ꝓncipio transmutatois ¶ ī fine ut sit sensus cõtẽtũ sub hac spe nõ determi nando corpus xp̃i nec substãtiã panis est corpus meũ. ⁊ Sed õ nulla indiffinita ẽ ue ra nisi ꝑ aliqº determiato ueificetur. Si

enim hec est uera. homo ꝑdicat. oportz q̄ ꝑ aliquo hoīe determīato uerificetur. g̊ si ista ē indeterminata cōtēta sub hac sp̄e ē corpus meū ē uera. oportet q̄ uerificetur ꝑ aliquo determīate cōtēto. Tūc q̄ro qd est illud. Si dicas q̄ panis hoc eē nō pōt. Si dicas q̄ corpus xp̄i. tūc añ cōplēta ꝑlationē enuciatōis trāsubstātiatō facta est qđ falsū ē. Ad hr ergo mihi đđ q̄ istud ꝑnomē hoc facit demōstratōez ad intellectū et ad sensū sil'. Sic itelligēdo q̄ demōstrat aliqd qđ ē obiectū intellectus ⁊ aliqd qđ est obiectū sensus. ꝑmū i recto. scđm i obliquo. ut sit sensus. hō. i. aliqd sub hac sp̄e sensibili nō restringēdo exīntiā sub hac sensibili sp̄e ad aliquā determīatā tp̄is dr̄z. significatio. n. nois siue substātiui siue adiectiui nō restrīgit' ad aliquā tp̄ris differētiā. Ad fz donatū tp̄us nō ē de accidētib⁹ nois. ⁊ qa suppositō nois fūdat' sup ei⁹ significatōem ita q̄ nihil supponit nisi i aliquo saluat' significatū suū et .qđlibet tale suppositū eius ē. iō ꝑ hūc terminū substātia pōt supponi subst̄atie q̄ ē uel fuerit uł erit. Ad ū ergo fm donatū iō dicatur ꝑnomē qa ponitur ꝑ nomine demōstratiuo ꝑ istud ꝑnomen. hoc. pōt itelligi aliqd pñs uel de ꝑpinquo futuꝝ sub hac sp̄e. fm enī donatū ꝑnois nō accidit tp̄us. nec dici pōt q̄ restringatur ꝑ uerbum pñtis tp̄ris ad supponēdū tm̄ ꝑ aliquo qđ pñs ē. sub illa sp̄e cū uerbū futuri tp̄ris restrīgere ñ possit t'minū ad supponēdū ꝑ re futura tm̄ cuius rō ē. qa quāuis res significata ꝑ uerbū sit immediate unita rei significate per suppositū. tm̄ significat ꝑ modum distātis. Idē aūt qđ significat' ꝑ modū distātis nō restringit. qđ significat' ꝑ modū indistātis restringit. Ad ū. n. dr̄ homo ē albus iste terminus hō nō restringit' ad supponēduꝝ ꝑ albis tm̄. sicut cū dr̄. homo albus. Ad ū ergo sacerdos i psona xp̄i ꝑferat hāc ꝑpositionē. hoc ē corpus meū. sensus ē aliquid sub hac sp̄e pñs uel de ꝑpinquo futuꝝ ē corp⁹ meū. Et hō simpl'r uer ē. quia quāuis hec disiūctiua rōe huⁱ⁹ ptis aliqd pñs sub hac sp̄e nō sit uera. nisi fm loquēdi usū quo aliquid statim cōuertēdū in rē aliā dr̄ eē res illa ut aq̄ statī cōuertēda ē i aerē. dr̄ aer. ⁊ humor statim cōuertēdus in carnē dr̄ carro. tm̄ rōe alterius ptis disiūctiue ex uilocutōis uera ē. Orationi enī assistit uirtus opans in fine ꝑpositionis rē significatam ꝑ eā. Disiūctiua aūt simpl'r ē uera. si altera ps eius uera ē. et indiffinita uel pticularis simpl'r ē uera. cuicūq̄ suppositō ꝑ substātiuū cōueniat ꝑdicatū. Ad .6m. .vđ q̄ phūs ibi loqtur de additōe rei eēntialis ñ accidētalis. Illud aūt qđ lucas addit nō ē de essentia fōrme ut ex supius dictis videri pōt. Ad 7m. cū dr̄ q̄ corpus xp̄i eē sub sp̄e panis cā ē ueritatis ꝑdictoꝝ uerborū. et iō dico q̄ nō ē ueꝝ. sed corpus xp̄i stati fore sub sp̄e pāis cā ē illⁱ⁹ ueritatis. qa sēsus illⁱ⁹ oīois ē illō qđ statī ē sub hac sp̄e est corpus meū. et ꝑ ueritatē huius oīois cratio facta ē si tūc dicat' hoc ē corpus xp̄i i intērōe enūciādi tm̄ huius oīonis ueritas dependet ex existentia corpis xp̄i sub illa sp̄ecie.

Secundo queritur utrꝝ fōrma cōsecratōis sanguinis xp̄i pāse consistat in his uerbis. hic ē eni calix sāguis mei noui et eterni testamēti mysteriū fidei q̄ ꝑ uobis et ꝑ multis effūdetur in remissionē pccōꝝ. Et ur̄ q̄ non. qa nullus euāgelistaꝝ ponit talē fōrmaz. Lucas. n. dicit. hic ē calix noui testameti i meo sanguine q̄ ꝑ uobis fūdetur. Et matheus dicit. hic est sanguis meus no. te. q̄ ꝑ multis fūdet' in remissionē pccōꝝ. g̊ fōrma cōsecratōis sanguinis nō cōsistit i his uerbis supradictis. Itē greci dicūtur cōficere sub his uerbis hic ē sanguis meus. no. t. ꝑ uobis et ꝑ multis effusus in remissionē pccōū. ergo si greci uere cōsecrāt. fōrma cōsecratōis sanguinis nō cōsistit p̄cise i uerbis supradictis. Itē sanguis xp̄i ꝑ oībus effusus est. ergo magis dz poni i. eēntia fōrme ꝑ oībus q̄z ꝑ multis. Itē baptismus magis ordinatur ad remissionē pccōꝝ q̄z sacrm eucharistie. sed in fōrma baptismi nō ponitur hec determīatio i remissionē peccatoꝝ. ergo nec hic debet poni. Itē calix nō coopatur ad transubstātiatōnem uini in sanguinē. ergo nō est de fōrma ꝑ quam fit talis trāsubstātiatō. Itē in fōrma cōsecrationis panis significatur corp⁹ i recto

ergo a simili hic debet significari sanguis in recto. Jte in nullo euāgelioꝝ ponitur hꝰ uocabulū eterni. ergo nō ē de forma cōsecrationis uini. Jtē sicut baptismus p appropriationē ē sacrm fidei. ita hoc ē sacrz caritatis ergo ī forma magis dz poni mysteriū caritatis q̄s fidei. Jtē de forma cōsecrationis panis nō ē qđ p uobis tradet. ergo a simili de forma cōsecratōis uini nō est q p uobis effūdetur. ◦Cōtra supradicta uerba in canone misse sūt posita p forma cōsecrationis uini. ◦Ad istā qōnē dicūt aliq p de forma cōsecratōis uini ñ sūt oīa verba supradicta. qa in illis solum uerbis cōsistit huiusmōi forma p q̄ exp̄mitur trā substātiatio uini in sanguinē. hoc aūt exp̄mitur sufficienter p hec uerba. hic est calix sanguinis mei. Unde dicunt q in his uerbis precise cōsistit forma consecratōis uini. ◦Alijs uidetur autez q cū v̄ba sequētia usqz ibi ī remissionē pccōꝝ. inclusiue ñ cōstituāt nouā oīonē sed sūt determiatio p̄dicati. qa sūt de essentia forme cōsecratōnis uini. et ita p̄m istos in his v̄bis. hic ē calix. usqz ibi ī remissionē pccōꝝ inclusiue cōsistit p̄cise essentia forme cōsecratōis uini. ita q nō licet addere uel minuere transponere uel interponere uariare uel corrūpe v̄ba nisi sicut supius dcm ē in forma baptismi. Que aūt p̄cedūt ptinēt uel ad sacrī usū seu reuerētiā. Ea ēt q̄ sequūtur ad reuerētiā sacrī ordinata sūt. huius aūt forme cōgruitas et expositio ī argumētoꝝ solutione patebit. ◦Ad pm in oppm dđ q sicut dicit Jnno. exđ đ cele. mis. Cū marthe. multa tā de v̄bis q̄s de factis dn̄icis inuenimus ab euāgelistis omissa. que apli uel supplesse uerbo uel facto exp̄ssisse legūt. Et ita ēt ipi euāgeliste mutuo inter se supplesse legūtur q ab eoꝝ aliq uel aliqbꝰ sunt omissa. Unde cū tres euāgeliste posuerūt. hoc ē corpus meū. solus lucas addit qđ p uobis tradetur. qđ referēdū ē ad cōsecrationē panis. Et cū matheus ꝛ marcus dicant p multis. lucas dicit p uobis. Matheus aūt ī remissionē peccatoꝝ addixit. hoc dcm ē ad cōsecratōem uini. Utruz aūt p v̄ba sīlia q̄ dicūt euāgeliste ueř cōsecretur uinū. si diceretur. dicūt aliq q non. qa nō itendebāt p̄scribere cōsecratōis formā sed narrare facti hist̄oriā. ◦Alij quibꝰ cōsentio cōtrariū dicūt. qa idē dicūt in sententia cū forma supius dcā. Uñ p̄m istos p quālibet formā traditā ab aplis uel euāgelistis posset cōfici. qa oēs sūt eadē forma q̄stū ad sententiā. aľ greci nō cōficerēt qđ falsū est. tñ nō debemus cōficere nisi p uerba supradicta ꝓpter cōsuetudinē ꝛ traditōnē ecclie. Et qa petrus illā formā romane ecclie tradidit. cuius traditōnē tenerī securissimū ē. ◦Ad 2m đđ q greci cōficiūt ī forma quā eis tradidit paulus. q eadē est in sententia cū illa quā nobis tradidit petrus ◦Ad 3m dicēdū q q̄uis sanguis xp̄i pro omnibus sit effusus q̄tum ad sufficientiā. nō tñ oēs recipiūt illius sufficiētie efficaciā pp eoꝝ indispositionē. ꝛ ad hoc significādū nō dr̄ ibi p oībus sed p multis. Et ne suspicari posset q illi multi nō referrētur nisi ad gentē iudeoꝝ. iō postq̄z dixit p uobis loquēs discipulis suis q erant de gente iudeoꝝ subiūxit ꝛ p multis. s. genere gētiliū ◦Ad 4m đđ q hic nō ponitur remissio peccatoꝝ ut p̄pus effectus huius sacrī. sed ut effectus passionis q̄ exp̄mitur p cōsecratōnem sanguinis ◦Ad 5m đđ q q̄uis calix nō coopetur ad trāsubstātiatiōnē uini in sanguinē. tñ cōtinet illud qđ trā substātiatur. et postea illud in qđ fit trāsubstātiatio. Et magis dr̄ calix sanguis q̄s sanguis meus. qa ibi datur sub sp̄e potabili. sanguis aūt de sui rōe nō dicit aliqd potabile. et iō debuit ibi aliqd poni quo homines utūtur ad potū. Sciendu tñ q ibi accipitur cōtinēs p cōtēto sic si diceretur hic est scyphus uini. ◦Ad 6m đđ q qa potus in uase cōtinetur. non sic aūt panis. iō in cōsecratiōe sanguis debuit uas poni. et hec fuit rō significādi sanguinē ī obliquo ut patet ex solutōne p̄cedētis argumenti. ◦Ad 7m đđ q q̄uis hꝰ uocabulū eterni a nullo euāgelista sit exp̄ssū. tñ hētur ex sīnia v̄boꝝ eoꝝ. Uñ Jnno. de cele. mis. Cū marthe. Uñ nouū. i. ultimū esse describitur idē eternū. i. ppetuū cōprobatur nouissimū. et enī hoīs testamētū īmobile pseuerat. qa testatoris obitu cōfirmatur. ◦Ad 8m đđ q caritas p̄supponit fidē. et effectus caritatis effectū fidei. Et ad hoc significādū magis dr̄ effectus mysteriū fidei q̄s mysteriū

charitatis. Ad 9m dō q; ī ꝺsecratōe coꝛpis nō ita exp̄mitur passio sicut ī cōsecratōe sanguīs. ⁊ iō ī eius cōsecratōne nō ita ponitur aliqd exp̄mēs passionē sicut ī sanguīs cōsecratōe. Eo enī ipo q; sanguis cōsecratur p se oñditur fuisse effusus a coꝛpe qō factū fuit p passionē. Scom p̄dcā sic expone oꝛonē. hic ē calix sanguis mei. i. hic ē sanguis meus in calice. Iñ matheus ⁊ marcus dicūt. hic est sanguis meus noui testamenti supple dedicatō. Fm glo. super dcā uerba mathei. uetus. n. testm̄ dedicatū fuit sanguie hyrcoꝝ ⁊ uituloꝝ. nouū autē testm̄ sanguie xp̄i mysteriū fidei. i. hīs secretā ⁊ abscōditā intelligētiā p fidē tenēdā. Iñ Inno. ex̄. ō cele. mis. Lū marthe. §. Ex eo dr̄ mysteriū fidei. qm̄ aliud ibi creditꝫ q̄z cernat̄. ⁊ aliud cernit̄ q̄z credat̄. cernit̄. n. spēs paīs ⁊ uini. ⁊ creditꝫ ueritas carnis ⁊ sāguīs xp̄i ac v̄t9 unitatis ⁊ charitatis. Qui p uobis ⁊ p mltis. h9 expositū ē in solutōe argumētoꝝ in remissionē pccoꝝ. i. ad legē uel pp repromissionē pccōꝝ. qa ut dicit glo. sup illud uerbū ipossibile ē sanguinē hyrcoꝝ peccata auferre.

Tertio queritur utꝝ uirtus trāsubstātiatiua p̄ncipali9 respiciat sacerdotē q̄z uerba. Et uī q; nō. qa ut9 trāsubstātiatiua p̄ncipalius respicit id qō est de eēntia sacrī q̄z illud qō nō ē. Sz uerba sūt de eēntia sacrī. sacerdos aūt nō. qa de eēntia cōpositi nō sūt nisi materia ⁊ forma. sacerdos aūt hui9 sacrī nō ē forma. nec materia. g9 uirtus trāsubstātiatiua magis p̄ncipalius respicit uerba q̄z sacerdotem. Itē uirtus sanctificādi illū q baptizatur p̄ncipalius respicit uerba q̄z baptizātē. nulla enī uirtus ad illū effectū ordinata est in baptizante. nisi p uerba. ergo a sīl uirtus trāsubstātiatiua in hoc sacro p̄ncipali9 respicit uerba q̄z sacerdotē. Cōtra p uerba nō fit trāsubstantiatiō nisi sint a sacerdote plata. cū ergo aīa sacerdotis magis sit capax uirtutis q̄z v̄ba p̄ncipalius respicit p̄dicta uirtus sacerdotē q̄z uerba. Itē qñ dominus opatur aliquē effectū mediante instrumento animato cuiusmodi est seruus Fm phi9 p9 politicoꝝ. ⁊ iaiato. uirtus dñi p̄ncipalius respicit instrumētū aīatū q̄z inanimatū. sed in trāsubstātiatōe sacerdos se hz sicut instrumētū aīatū et uerba sicut inanimatū. ergo uirt9 dñi p̄ncipaliter opantis respicit p̄ncipalius sacerdotē q̄z uerba. Rñdeo qñ plura instrumēta p ordinē se habentia cōcurrūt ad eūdē effectū. ut manus et pēna ad scribēdū uirtus p̄ncipalis motoris p̄ncipalius respicit illud instrumētū qō ē sibi ꝓpinqus. et mediante quo ad instrumētū mouetur. Unde uirtus scribentis p̄ncipalius respicit manū q̄z pennā. ad trāsubstātiatōem aūt cōcurrūt plura īstrumenta p ordinē se hītia. ſ. sacerdos ⁊ uerba quoꝝ sacerdos ē ꝓpinqor p̄ncipali agēti qa sibi ē similior ⁊ eius repītat pſonaz. Est ēt platōis uerboꝝ cā. Et iō cōcedēdū q; uirtus transubstātiatiua simplr̄ p̄ncipalius respicit sacerdotē q̄z uerba. Pretērea sacerdotē respicit pmanēter rōne caracteris q in sacerdote pmanet. uerba aūt sicut sūt trāseūtia respicit trāseūter nō p aliquē trāsitū ex pte uirtutis ꝓut ē in p̄ncipali agente. sed ē p trāsitū ipoꝝ uerboꝝ hz quē tñ p̄dicta uirtus respicit p̄ncipali9 v̄ba q̄z sacerdotē. inq̄ztū v̄ba magis de ꝓpinquo se hīt ad effectū q̄z sacerdos. Scom quē modū ēt dici p̄ōt q; uirtus scribentis p̄ncipalius respicit pennā q̄z manum. Ad pmū in oppositū dicūt quidā q; ex pte sacerdotis est aliqd qō est de eēntia sacrī. ſ. intētio qua aliquo mō uniūtur ea ex qbus integratur sacrm̄. nō. n. de rōe totius integralis sūt ptes integrales tm̄ sed ēt unioeaꝝ. Sed otra unio ptiū aut est actō aut est passio aut relatio aut unitas ex ptib9 unitis cōstituta. Sed intētio sacerdotis nō est unio 3o mō uel 4o modo dcā. non enīz est cōstituta ex ptibus sacrī. nec relatō illa rū ptiū ad se inuicē. Restat g9 q; sit unio actō. aut unio q̄ ē passio. sed unio actō et unio passio nō sūt de eēntia totius integrati ex ptibus unitis q̄uis terminentur ad unitatē totius quare aliter nō differt ab ipo toto sed rōe tm̄. unio enī passio ⁊ unio actio uidētur p̄cedere ordine nature unitatē totius ex ptibus unitis ꝺstitutā. Restat g9 q; intētio sacerdotis nō sit de essentia sacrī. ē tñ necessaria ad sacrī cōfectōez. fre quēter enī aliqd ē necessariū ad causādū aliquē effectū. qō non est de eēntia illius.

Dicendū ergo ad ar^m q^d maior est falsa siue intelligatur de uirtute trāsubstātiatiua principaliter. siue de trāsubstātiatiua instrumentaliter. principalis enī uirtus opatiua principalius respicit cām efficiētē et instrumētalē q̄z illō qđ ē d̄ eēntia rei facte p illā vtutē principali^m et rīspicit sacerdotē q̄z v̄ba potestas sacerdotalis fūdata sup caracterē sacerdotalē q̄ est cā mysterialis p quaz a sacerdote cōficitur sacrm q̄uis p̄pe loquēdo non sit de sacrī eēntia. sicut nec cā instrumētalis efficiens ē d̄ eēntia rei facte.

Ad 2^m pōt solui p intētionē maioris. uel pōt dici q^d nō ē simile de baptizāte et cōficiēte. quia in cōficiēte hoc sacrm ē spālis potestas ordinata ad cōficiēdū. s. caracter. que non requiritur in baptizante.

Quarto queritur utrz una forma sine alia suā habeat opatōnem. Et ur̄ q^d nō. ps totius etherogenei sepata a ptib^9 alijs nō hz p̄ncipalē opatōnem totius nec eius ptē. Sz hoc sacrm est totū etherogeneū. cū sit ex diuersis ptib^9 cōstitutū. ergo neutra ps huius sacrī sine alia hz sui sacrī p̄ncipalē opatōem nec ei^9 ptē qđ nō esset uerz si trāsubstātiaret^r panis in corpus ante trāsubstātiatiōnē uini in sanguinē. Item sicut se hēt effectus ad effectū. ita opatio ad opatiōez. sed effect^9 forme cōsecratiōis panis nō ē sine effectu cōsecratiōis uini. qī corp^9 nō ē sine sangui ne. g^9 nec opatio un^9 forme ē sine opatiōe alteri^9. Cōtra nisi una forma hēret opationez suā sine alia. falsū diceret sacerdos dicendo. hoc ē corpus meū maxime si cōsecratio sāguinis nō sequeretur. Itē añ adorat^r consecrata hostia q̄z dicat sacerdos v̄ba p que trāsubstātiat^r uinū i sāguinē. qđ nō sustineret ecclesia nisi uer̄ trāsubstātiatōnē uini i sāguinē. Respōdeo q^d una forma sīn alia suā hēt opationē. q^z quelibz p̄dcāz forma rū p se forma. cōpleta ē. forma añt cōpleta sup cōpletā materiā cū intētione mīstri debita. cōpletā hēt opatiōez. Ad p^m i opp^m dicēdū q^d maior itelligēda ē de toto etherogeneo qđ ē unū p nat^ralez cōtinuationē. hoc añt sacrm nō ē tale totū sz assimilat^r toti etherogeneo. qđ ē unū p artificialē aggregationē c^9 quelibet ps aliq̄z hēt p̄paz opationē ex q̄bus oībus aggregatur opatio toti^9. Ad 2^m dicendū q^d cor^9 xp̄i q̄uis nō sit sīn suo sāguine pp nat^ralē cōcomitātiā. hoc tn̄ est p uim sacrī. p̄mo et p se. q^z ex ui sacrī nō ē sub forma panis nisi corpus q̄uis alia sit ibi p cōcomitātiā. sīl^r ex ui sacramenti p^9. et p se nō ē sub sp̄e uini nisi sāguis q̄uis ibi sint corpus et aīa p cōcomitātiā. Et ideo nō oz q^d opatio un^9 forme coexpectet alterius forme opationē.

Orca lr̄a z. Hec duo sacra demōstrata sūt rc̄. Nota q^d sanguis q fluxit de latere xp̄i significauit sacrm eucharistie inq̄ztuz ibi ē sāguis xp̄i sub uinī sp̄e et sacrm p̄ñie iq̄z^9 ē penal^r purgatio. q^z quāuis i effusiōe illi^9 sāguis cor^9 xp̄i penā nō senſit. q^z iā mortuū erat. tn̄ de lege cōi effusio sāguinis penalitatez significat. forma ē quā ipe ibidē edidit dicēs. hoc ē corpus meū. et post. hic ē sāguis meus. Hic nota q^d fz quosdā magr̄ nō intēdit hic p̄cise dicere formā cōsecrationis uini. meli^9 tn̄ ē ut dicatur. q^z p hanc ūba. hic ē sāguis me^9. idē itelligitur. sicut p ista. hic ē calix sāguis mei. Tn̄ si illa poneret^r loco istoz eadē eēt uirtus. tn̄ fieri nō debz pp institutionē eccl'ie et cōsuetudinē. Cū. n. hec ūba p̄ferūtur. Hic nota q^d p formas p̄dictas possūt dici cōsecrari panis et uinū inq̄ztū p formā q̄ dr̄ sup panē. substātia panis trāsubstātiatur i rē sacrā que ē corp^9 xp̄i. et p formā que dr̄ sup uinū. trāsubstātiatur substātia uini i rē sacrā que ē sāguis xp̄i potest etiā dici sp̄es cōsecrari iq̄z^9 p p̄dcās formas efficiūt^r cōtinētes rē sacrā. una cor^9. alia sāguinē. possūt ēt dici cōsecrari cor^9 et sāguis iq̄z^9 p trāsubstātiationes que fiunt p formas predictas deputantur ad nouū et spālem sanctificandi modum quāuis enim xp̄us sine sacramento sanctificet hominem in eum credentem. tn̄ h^9 facit alio modo q̄z ut ē sub sacramento. qa primo modo dat xp̄s homini sanctitatem propter suam operationem tanquam pp dispositionem congruam. Sed secūdo modo ultra hoc dat sibi sanctitatē ratiōe rei suscepte. et quia magis proprie dicitur cōsecrari quod transmutatur in rem sacram q̄z illud quod deputatur ad usum sacrum

et qlibet istoꝝ magis dicitur ꝛsecrari q̄z illō qō efficit ꝛtines tm̄ rē sacrā. iō sub stātia panis et vini magis ꝓpe dr̄ cōsecrari p formas p̄dictas q̄s corp⁹ et sanguis. et ista q̄s spes panis ⁊ vini. Reliqua uero ad laudē dei dicūtur. Hic nota q ꝙuis nō sint de eēntia sacr̄i. tn̄ nō debēt omitti ꝓpt̄ ordinatōez et reuerētiā sacr̄i. p hoc tn̄ qō dicit mgr̄. hic ē sanguis meus. intelligūtur cōphendi oīa mēbra. uerba q̄ sequūt̄ usq; in remissionē peccatoꝝ inclusiue ꝑm opinionē q ponit illā eē ō eēntia formē. sicut ex mītis granis. Nota q uua ē multoꝝ granoꝝ adunatio. racem⁹ unū granū. botrus cōgregatō uuarum. glarea humor. racemi uuaciū. folliculus i quo cōtinetur glarea. et arillus est granellū qō ē in racemo qō alio nomine dicitur archinus.

D. ix.

Et sicut due sūt res. supius determinauit mgr̄ de sacro eu charistie ꝙz se. hic determinat de ipo in cōpatōe ad suscipientes. Et diuiditur i tres. ℣ primo de modis manducādi corpus xp̄i determinat ueritatē. ℣ 1° refellit quozūdam errozē. ibi. Hec uerba. ℣ 3° explanat quarūdaz auctoritatū dubiaꝝ itētionē. ibi. Scōz hos duos

Circa hanc di. q̄rēda sunt tria ꝓncipaliter. ℣ primo de māducatōe huius sacr̄i ex ꝑte rei māducate. ℣ 2° de māducantibus. ℣ 3° de mīstrātibus ℣. Circa ꝑmum queruntur tria. ℣ primo utꝝ in hoc sacro corpus xp̄i māducetur ueraciter. ℣ 2° utrū utiliter. ℣ 3° utꝝ omnis ipm̄ māducās sacramentaliter ipm̄ māducet spūaliter.

Primo ostendo q in hoc sacro corpus xp̄i nō māducatur ueraciter. math. 15°. Oīne qō in os intrat in uentrē uadit. et in secessum emittit. hoc aūt nullo mō pōt uere dici de corpe xp̄i. ergo ueraciter nō māducat. ℣ Itē de cō se. di. 2ª Canta. i glo. q̄s cito spes dētibus teritur tā cito in celū rapitur supple corp⁹ xp̄i. Sz nihil uere māducat. nisi saltē descēdat in stomachū. ergo corpus xp̄i ueracit nō māducatur ℣ Cōtra Jo. 6°. dicit salus toz. Caro mea uere ē cibus. Sz frustra est cibus nisi uere māducetur. ergo caro xp̄i uere māducatur. Itē ō cōse. di. 2ª. Ego berengarius. dn̄ uez corpus et sanguine dn̄i nr̄i iesu xp̄i. in ueritate manibus sacerdotū tractari ⁊ frāgi ⁊ fidelū dētibus atteri. Sed cibus qui a dentibus atteritur uere māducatur. ergo corp⁹ xp̄i uere māducatur. ℣ Rn̄deo q in sūptōne huius sacr̄i est q̄dā māducatio carnalis qua comestū masticatur ⁊ in stomachū trahitur et postea dirigitur ⁊ ultimo in substātiā māducantis cōuertitur. et sic uere māducat illa spes sub qua realiter cōtinetur uez corp⁹ xp̄i. Et est alia sacr̄alis. qua corpus uerus sub spe realiter cōtentū sumitur. sed sic sūptū corpaliter nō masticatur. tn̄ nisi spes tā diu i oze masticētur q p digestionē ibi factā corrūpatur in eis forma ꝓpria. sed descēdat in ꝓpria forma in stomachū. corpus xp̄i i stomachū descēdit p descēsuz spe ciei. sub qua cōtinetur quādiu i ea spe forma ꝓpria saluatur. sed p uirtutē māducātis nō unitur māducāti sz p ipm̄ māducās unitur spūaliter xpo capiti si digne māducat. Est ibi ēt manducatio spūalis qua dr̄ māducari corpus mysticū q nihil aliud ē q̄s spūaliter incorpari corpi mystico p fidē et charitatē. uel magis icorpari p augmētū fidei et charitatis. que manducatō nō cōuenit indigne suscipientibus sacr̄m. ℣ Ad p⁹ ar⁹ ad ptē ꝑmā dō q ꝓcedit de māducatōe carnali qua spes māducatur. ℣ Aliq tn̄ negāt spes in stomachū descēdere. sed hi dicūt cōtrā sensibilē experientiam. Alij dicūt q emittūtur p sudoze nō p secessum. q opinio tāgitur in glo. de cōse. di. 2ª. Canta. sed uaticinia sūt. cū. n. cibus non emittitur p secessū. ut p⁹ sit a forma ꝓpa trāsmutat⁹. indignū nō ur̄ q aliqd ipurus si in illis spēbus fuit p secessum emittatur ℣ Ad 2⁹ dō q illa glo. itelligēda ē q̄n tam diu spes masticatur q p digestionē q̄ fit in oze nō remanet i sua forma. Sz. n. Quic. li°. io. de aīalibus. c°. de digestionib⁹. Dēbrana. i lingua et i palato ē eiusdē naturē cū interiori stomachi tunica. et ideo cōicat cū ea i ope. p⁹ ar⁹ ad ptē aliā aut intelligendū ē de māducatōe spūali aut sacr̄ali

et spūali simul. Ad 2m dō q illa attritio et fractio dz referri ad spēs nō ad ueruz corpus xpi. Sed qz ille berēgarius fuerat infamatus q nō credebat corpus xpi realiter cōtineri sub spe. iō ad sui purgatōem p uerba excessiua cōtrarium asseruit.

Secundo queritur utrz xpus in hoc sacro māducetur utiliter. Et uř q non. nihil irrōnabile et inhumanū ē utile. sz comedere hoiez et dūm suū irrōnabile uř et inhumanū. ergo māducař corpus xpi nō ē māducātibus utile. Itē Jo. .6°. Caro nō pdest quicqz. ergo ad nihil est utile comedere xpi carnē. Cōtra eccleſia statuit q oēs fideles saltē semel i anno suscipiāt corpus xpi. ex de pnia 7 rmiſ. Quis utriusqz sexus. qd nō īstituisset nisi talis manducatio utilis eēt. Itē Jo. 6°. dicit saluator q māducat meā carnē 7 bibit meuz sanguinē hz uitā eternā. Rndeo q a dīgne suscipiente hoc sacrm xpus māducat utiliter. hec. n. māducatio māducāti reducit ad memoriā passionē xpi. fidē confirmat. spē auget. charitatē inflāmat. dat uirtutem gře. xpo unit. māducātē spūaliter et na cōsolatōe reficit. ipm roborat. ad opationē boni sustētat. ō casū pueniētē ex ppa i firmitate munit. ō demonis īpulsū rmittit ardorē carnalis cōcupiscētie. purgat ueniale pccm. 7 qnz mortale. ut infra. e. di. declarabitur. Et hō facit māducatio sacrālis inqztū in sacro est uirtus opatiua spūalis māducatōis i māducāte sufficiēter dispoſito. et pñt hi. 12. effectus significari p. 12. fructō ligni uite. de qō hēt apoc. ulti. 7 ad celeriorē istoz memoriā i tribō ūsibō collecti sunt. Inflāmat memorat sustētat roborat auget. Hostia spem purgat. reficit uitam dat 7 unit. Cōfirmatq fidē munit fomitēqz remittit. Ad pm in oppm dō q illud arm pcedit de manducatōne carnali. Ad scdm dō q illa auctoritas intelligēda ē sm itellectū eoz q putabāt carnē xpi māducādā carnaliter eo modo quo alij ci bi manducantur.

Tertio queritur utrum ois mauducās corpus xpi sacrāliť manducet ipm spūaliter. Rndeo q mādu care corpus xpi sacrāliter duplr pōt intelligi. Uno mō p māducare ipm p māducatōem speciei que eius sacrm est. et sub qua realiter cōtinetur sm quē modū māducať ab omni māducāte spem pdictā siue hoīe siue bruto. nec tn ex hoc seqtur q brutuz pprie loquēdo sumat corpus xpi sacrāliter. quia quāuis sumat id qd ē sacrm 7 corpus xpi sub ipo cōtētū ñ tn sumit ipm sacrz sub rōe qua sacrz est. qz nō sumit ipm sub rōe qua est signū ueri corpis xpi realiter cōtinēs ipm. hoc aūt aduerbiū sacrāliter magis ppe determiat sūptōem p opationē ad sumētē qz ad rē sūptam. Alio mō māducare corpus xpi sacrāliter pōt accipi p māducare ipm p māducatōem spēi que eius sacrm est. et sub qua realr cōtinetur cū itētione gñali uel spāli implicita uel explicita sumēdi ipm sub illa spe sm quē modū siue pōt sacrāliter ab omni hoīe potēti hře intētōnē pdictā siue bono siue malo siue fideli siue heretico. sed quocunqz modoz pdictoz pōt māducari sacrāliť absqz hoc q māducetur spūaliter. māducare enī ipm spūaliter. est ipm credere 7 p charitatē ei uniri et eius corpi mystico īcorpari. Multi aūt corpus xpi accipiūt sub sacro. et credēdo ipm ibi eē. qui tamen ppter eorū indispositōem ei spūaliter nō unūtur. nec eius corpi mystico p charitatē ei īcorpantur. Aliq ēt ipm māducāt spūaliter. q ipm nō māducāt sacrāliter. qa multi credūt xpm sub spe cōsecrata et eiō corpi mystico p charitatē īcorpant. q tn spēm corpus xpi cōtinētē nō maducāt. qa q̄uis sic ipm māducare utile sit ad salutē. nō tn est necessariū nisi semel in anno sicut statuit ecclia. uel i casu grauis infirmitatis i qua cōmode pōt haberi sacrm. Et de hac spūali manducatione intelligitur illud de cōsedi. 2a. qd ēt recitat mgr. vt qd paras dentem et uentrem crede et māducasti.

Consequenter queritur de 2° pncipali. Et circa hō querūtur tria. Pō utrz exns i pccō mortali peccz mortaliter suscipiēdo hō sacrm. 2° utrz cōtritus nō cōfessus. 3° utrz ppter aliquid qd nō est pccm teneatur hō abstinere a susceptōe huius sacri.

Primo ostendo
q9 exns i pcō mortali nō peccat mortaliter suscipiēdo h° sacrm .de cōse.di.2ª . Si nō sūt tāta pcā ut excōicetur.quis nō se dz a medicina corporis ⁊ sāguinis dñi separare.Sz p quolibz pcō mortali nō excōicatur hō nz dz excōicari.sz tm̄ p mortali cui annexa ē ꝺtumacia.iiª.q.3ª. Nemo enim.alias.n.nō p̄cederet āmonitio excōicationē.g° aliquis i pcō mortali pōt suscipere hoc sacrm nō peccādo mortaliter.Item suscipiēs hoc sacramētū i pcō ueniali nō pccāt uenialiter.qa qōcūq; pccm̄ ē obligatio ab aliqua lege.sz i nulla lege p̄hibetur hō h° suscipere sacrm pp pccm̄ ueniale tm̄ . g° a simili exns i pcō mortali suscipiēdo h° sacrm nō pccāt mortaliter.Item null9 pccāt faciēdo illud ad q̄ tenetur.Sz glibz fidelis utriusq; sexus tenetur semel i āno h° sacramētū suscipere ut supius ē oñsū . sacerdos enim postq; cōsecrauit tenetur ipm̄ suscipere ꝺ cōse.di.2ª. Relatū.Ergo i illo statu exns i pcō mortali nō pccāt mortaliter suscipiēdo h° sacrm.Cōtra p̄ma cor.xi. Qui mā ducat ⁊ bibit ꝺigne iudiciū sibi māducat ⁊ bibit.Sz q accedit cū mortali pcō accedit ꝺigne.ergo talis sibi ꝺudicium māducat ⁊ bibit q̄ nō eēt uerū nisi p hoc incurreret mortale pccm̄.Item maius ē sumere q; tāgere uel aspicere.sed ut hēt 2°. Regū. 6° Oza percuss9 ē qa archā dñi tetigit idigē bethsamite ēt pcussi sūt.qa archā dñi aspexerūt ꝺigne.ut hēt .p°.re.6°.ergo multo fortius mortaliter pccāt q corpus dñi sumit ꝺigne.Rñdeo q9 sicut dicit de cōse. di.2ª. Nihil i sacrificijs maiꝰ eē pōt. q; corpus ⁊ sāguis xp̄i.nec ulla oblatio hac potētior ē.sz hec oēs p̄cessit que pura cōscia dño offerēda ē ⁊ pura mēte sumēda atq; ab oīb9 uenerāda.Et iō nolēs accedeꝛ ad hoc sacrm dz examiare cōscias suā p̄z ap̄z p̄ma ad cor.xi.Et si uideat se esse i peccato mortali.s.qz uidet se nō penitere de peccato mortali iā cōmisso uel esse i ꝓpōsito aliud cōmittēdi. ⁊ q i tali statu hoc sacrm suscipit mortaliter pccāt.pp irreuerētiā quā fecit sacrō ⁊ rei cōtente sub sacrō ⁊ rei significate nō cōtēte.⁊ ēt qz ē eccl̄iastici p̄cepti trāsgressor. Ille ēt q p̄z rei ueritatē nō ē i pcō mortali credit tm̄ eē.si cū tali cōscientia hoc sacrm suscipit mortaliter pccāt. qz ē reuerētie debite sacrō cōtēptor . Si aūt ñ uidet se eē i mortali pcō nz credit ⁊ tm̄ ē.aut hoc ꝓuenit ex omissione debite diligētie i examinādo cōscīam.⁊ tunc dico q9 mortaliter pccāt.nō tm̄ ita grauiter sicut ꝓuenit ex omissiōe debite diligētie quā teneꝛ hō adhibeꝛ. sz qz hō ꝺ lege cōi certus eē nō pōt utrū peniteat digne p̄z illud eccl̄. 9°. Nemo scit utr̄ odio uel amoꝛ dign9 sit.⁊ sic accedēs i pcō mortali ad suscepti onez huiꝰ sacrī nō peccat mortaliter sz consequtur remissionez latētis pcī. Aliē enim q̄cunq; hō hoc sacrm suscipet exponeret se periculo peccādi mortaliter quod falsū ē.Ad p̄mū i opp9 ꝺd q9 de excōicatione que ē excluſio a sacrōruz suscepti one dz illud decretū ītelligi.⁊ quo ad hoc debet hō se reputare excōicatū q scit uel credit se esse in pcō mortali. Ad 2m ꝺd q9 suscipiēs hoc sacrm i pcō ueniali tm̄.ideo nō pccāt nisi sit aliud q̄ obsistat.qz pccm̄ ueniale se cōpatitur cū effectu huiꝰ sacrī.⁊ qz ꝺ lege cōi ñ pōt eē hō sine pcō uenali nisi forsitā ad modicū tp̄s.hō aūt pōt carere a ꝺmissiōe pcī mortaliter p totā uitam. Ad 3m ꝺd q9 ille q i pcō mortali cōicat i pascate.⁊ sacerdos p9 ꝺsecrationē ñ peccat qz cōicāt.sz qz ꝺigni cōicāt ꝺigni cōione, tenēt. n. cōicaꝛ digē. nec pp h° pplexi sūt. qz cū adiutoꝛio ꝺi se pñt disponeꝛ p pnīaz ut sit dgni cōicaꝛ. Primū argumtū ad ptē aliā bñ ꝺcludit. Ad 2m ꝺd q9 exns i mortali uidēdo coꝛ xp̄i ñ pccāt aspiciēdo eni ipm̄ nullā irreuerētiā facit sacrō. bethsamite aūt iō pcussi sūt.qz ut dicūt qdā. ⁊ ffert glo.ibidē.nll̄i licebat uideꝛ archā ꝺtectā nisi pōtifici. Vl̄ pōt dici ēt p̄z glo.q9 pcussi sūt eo q9 ꝺigni eēnt ul̄ ꝺigē accessi sēt ul̄ ñ digē custodissēt archā . tāgēs aūt coꝛ xp̄i i pcō mortali irreuerētiā facit sacramento ut in casu. quando scilicet hoc cum timoꝛe et reuerentia propter aliquaz necessariam causam.ut quando erigit hostiam iacentem in terra non existente presente alio dignioꝛi ad tangendum eam in quo casu laicus etiam hoc facere posset. Oza aūtem percussus fuit .quia archam temerarie tetigit p̄m sententiā glo.ibidem

dicit ẽt ibi alia glo. q̄ super humeros est
pcussus q̄bus p̄m lege archā ferre debuit.

Secundo queritur utr̄ cōtritus nō cōfessus peccet mortaliter suscipiẽdo hoc sacr̄m. Et uī q̄ nō. Ille q̄ recōciliatus ẽ deo digne pōt suscipe hoc sacr̄z. sed p uerā cōtritōem hō reconciliatur deo añ cōfessionẽ. ergo extūc pōt digne suscipe hº sacr̄m. ℣ Itē hō nō tenetur de necessitate cōfiteri nisi semel in anno. sed sibi licitū est pluries ī anno suscipe hoc sacr̄m. gº alīq̄ licite pōt suscipe q̄cuis nō cōfiteatur. ℣ Cōtra ricardus de ptāte ligādi et soluẽdi. cº. 21º. Si añ sacerdotis absolutōem cri mīosus ad cōmunionẽ corpis xp̄i accedat p certo iudiciū sibi manducat ⁊ bibit. ẽt si eū tā añ multū peniteat. ℣ Rñdeo q̄ cōtritus nō cōfessus intelligi pōt dupl̄r. Aut ō pcō ueniali. aut de pcō mortali. primo mō suscipiẽdo sacr̄m nō peccat mortaliṫ. qa de pcō ueniali nō ẽ necessaria ꝯfessio. nisi q̄n nō hz pcm̄ mortale. tūc. n. cū teneatur seṫ in anno cōfiteri. oz q̄ de uenialibus cōfiteatur. ℣ 2º mō distinguẽdū ẽ. qa aut hz copiam cōfessoris idonei. et tpus sufficiẽs ad cōfitẽdū et loq̄lā liberā aut nō. pº mō dico q̄ suscipiẽdo hoc sacr̄z mortal̄r peccat. qa ad hoc q̄ hō sit dignus hº sacr̄z suscipe req̄ritur q̄ recōciliet deo et ecclie. q̄ reconciliatio ẽ p cōfessionem et absolutōem. Scdo mō subdistinguẽdū ẽ. qa aut immineat scādalū p̄sone sue. nisi cōicet aut pplo aut iam īcepit sacr̄i mysteriuz si sacerdos est. Et ī quolibet istoz triū casuū licitū ẽ sibi cōicare cū ꝓposito cōfitẽdi. Si tñ non adest aliqs p̄dictoz triū casuū tenetur expectare quousq̄z habet copiam cōfessoris. ℣ Ad p̄mū ī oppositū ōō q̄ cū illa recōciliatōe q̄ hō recōciliatur deo p iteriorē ctri tōez req̄ritur ut recōcilieṫ ecclie si pōt añ hº sacr̄i susceptōez. ℣ Ad 2º ōō q̄ q̄cuis hō ñ teneaṫ nisi seṫ ī anno ordiarie ꝯfiteri. tñ p̄t accidere. casus pp quos teneaṫ pluries ꝯfiteri iter quos unº ẽ plurificata susceptō huius sacr̄i. sed ille q̄ vult suscipe recolat se cōmisisse mortale pcm̄ de quo non fuit cōfessus ⁊ absolutus legitime. ℣ Auctoritatis ricardi ad ptē aliā satis patet expositō ex dictis in corpe questionis.

Tertio queritur utr̄ pter aliquid q̄ nō ẽ pcm̄ teneaṫ hō abstinere a susceptōe huius sacr̄i. Et uī q̄ nō. qa si aliqd aliud a pcō dz p̄hibere susceptōez huius sacr̄i hoc esset īmūditia mēstruoz aut semis fluxus qa reputabantur immūditie in lege. sed mēstrua nō p̄hibēt mulieres ab huiº sacr̄i susceptōe. di. 5. Ad eius. ⁊ a fili nec seminis fluxus. ergo nulla alia īmūditia a pcō p̄hibet huius sacr̄i. susceptōem. ℣ Itē recōciliatus deo et ecclie dignus est suscipe hoc sacr̄m. sed īmūditie q̄ nō sūt pcā nō cōtrariātur recōciliatōni p̄dicte. gº nec susceptōz huiº sacr̄i debēt p̄hibere. ℣ Cōtra cōcubituº cōiugalis sine oī pcō fieri pōt ut infertus oñdeṫ. sed añ eu charistie susceptōem aliquot dieb⁹ ab uxoribus ꝓprijs ẽ abstinēdū. ō ꝯse. di. 2ª. Omnis hō. gº ẽ aliqd aliud a pcō p̄hibēs hº sacr̄i susceptōem. ℣ Rñdeo q̄ ꝓpter aliqd aliud q̄ nō ẽ pcm̄ teneaṫ aliq̄n hō abstinere a susceptōe huiº sacr̄i pp ordinatōez ecclie q̄ pp sacr̄i reuerētiā ordiauit hoiez aliq̄n debeṫ abstineṫ a susceptōe hº sacr̄i. pp aliq̄ q̄ nō sūt pcā eo q̄ īpediūt uel minuunt reuerētiā q̄ dz obs̄uari in susceptōne hº sacr̄i. cuiusmōi ẽ nocturna pollutō pueriēs ex crapula uel īmūda cogitatio q̄ p̄cessit ī uigilia. que crapula uel cogitatio si pcā mortalia fuerit ul̄ p̄babile dubiū est utr̄ fuerūt. tūc pollutō ex eis puerilēs p̄hibet de necēte hº sacr̄i susceptōez. si aūt certū ẽ uel p̄babile q̄ nō fuerūt nisi pcā venialia. tūc illa pollutō nō p̄hibet nisi ō cōgruitate. Si aūt pueniat ex nature supfluitate uel īfirmitate ñ credo q̄ p̄hibeat. Et hec p̄bari p̄ñt p ea q̄ dicūtur di. 6ª. testm̄ p̄babile ⁊ piculū uomēdi hº sacr̄i p̄hibet susceptōem. Et de silibus sil̄e iudiciū habeatur. Et pōt dici quasi p quādā appropriatōem q̄ p̄dicta minuūt reuerētiā q̄ dz obseruari in susceptōe huius sacr̄i. rōe spēi ꝯsecrate. Et qa reuerētia q̄ debetur corpi xp̄i exigit ut ipm̄ suscipiēs diligēter recogitet qd accipit q̄ ō īfantes ⁊ furiosi facer̄ ñ p̄ñt. iō nō dz dari īfātib⁹ neq̄z illis q̄ sēper fuerūt furiosi. Si autez furiosus añq̄z ītraret furiā hº sacr̄z petijt ī debito statu. sibi postea in furia pōt dari. nisi p̄babil̄r

timeatur q; illud p̄ijceret uel aliquā aliaz irreuerētiā faceret sacr̄o. ⁊ p̄ot dici q; p a ppriationē q; hec ipediūt reuerētiam q̄ dz obseruari in susceptōe huius sacr̄i rō ne rei cōtēte. Et qa cā ꝑpter quā aliqs dz interdici uel suspēdi uel excōicari siue maiori excōicatōe siue miozi derogat realiter uel fm iudiciū fozi exteriozis unitati eccle sie q̄ ē corpus x̄pi mysticū qđ ē res p hoc sacr̄m significata. nō tn̄ sub sacr̄o cōtenta. iō interdicti suspēsi excōicati ēt iiuste excludūtur a susceptōne huius sacr̄i. p̄dcā tn̄ pene sūt nō pcā q̄uis p̄dictas penas contēnētes grauiter peccēt. ¶ Ad p̄mū i opp̄ dđ q; īmūditia mēstruoz nō ꝓhibet multi erē cōicare. qa ē īmūditia pure naturalis. Si aūt ut dr̄ ibidē. ex ueneratōe magis suscipe nō p̄sumit laudāda ē. sed si pcipit nō est iudicāda. Sil̄i mō p̄ot dici de illa īfrmitate q̄ leuit. 15°. uocatur fluxus semis. ¶ Ad 2m dđ q; q̄uis reconciliatus deo et ecclie sit dignus simpl̄r p̄ot tn̄ cōtingere casus i quo nō dz hoc recipe sacr̄m ꝑpter eius reuerētiā. Uel p̄ot dici q; nō est inconueniens q; aliqs sit dignus simpl̄r et tn̄ indignus fm quid. ¶ Ad 3m ad ptē aliā dđ q; illud decretū nō logtur de debito necessitatis sed ogruitatis. mulier tn̄ debitū petēti reddere tenetur fm glo. ibidem.

Consequenter quēritur de 3° pncipali. Et circa hoc q̄runtur tria. ¶ 1° utz sacerdos peccet q; sciēter dat h° sacr̄m exn̄ti in pcō mortali. ¶ 2° utz peccet hoc sacr̄m dādo hystrionibus et magis. ¶ 3° utz sacerdos hoc sacr̄m dare debeat illis q; de crimīe sūt suspecti.

Primo ostendo q; sacerdos peccat q; sciēter dat sacr̄z hoc exn̄ti i pcō mortali. q̄uis lex dicat q; petēti debitū sit reddēdū. tn̄ ille peccat q; gladiū apud se depositū reddit petēti. si sciat q; petēs illū eodē interficere se ꝑponat. g° a simili q̄uis ius canonicū dicat q; sacerdos suo subdito petēti mīstret hoc sacr̄m peccat mīstrādo q̄n̄ scit illū hoc petere in malū suū qđ facit ois petēs i pcō mortali. ¶ Itē uilioz res ē pccoz īq̄tū pccoz q̄z lutū mortal̄r peccaret. g° multo fozti° mortal̄r peccat q̄n̄ poīt ipz i oze illi° quē scit ipe eē i mortali pcō. ¶ Itē mortal̄r peccaīt medicus q; sciēt daret medicinā ifirmo q̄ eet interficiēdus. g° cū grauioz sit moz spūalis q̄z corpalis. multo fozti° sacerdos mortal̄r peccat dādo h° sacr̄z illi quē scit eē i pcō mortali. qa tūs recipiēdo h° sacr̄z mortalit̄ peccat. ¶ Cōtra d̄ ose. di. 2ª. Nō ꝓhibeat dispēsatoz. n̄ ꝓhibeat dispēsatoz pigues terre. i. pccōres. fm glo. ad mēsā dn̄i mādducare. ¶ Itē 1. q. 1ª. Xps. xp̄s qđ fecit nobis q; traditorē suū tāta patiētia ptulit. ut ei p̄mā eucharistiā cōfectā manib° suis ⁊ oze suo cōmēdatā. sic ceteris ap̄lis traderet. q̄i dicat i h° ex° nobis reliqt. ¶ Itez. 6ª. q. 1ª. Adūsitas i fine dr̄. q; q̄uis xp̄s sciret iudā eē furē. tn̄ ad p̄dicādū eū mīsit. ⁊ ei eucharistiā dedit. docēs i eccl̄ia tollerari malos. g° exēplo x̄pi licitū ē sacerdoti dar̄ eucharistiā illi quem scit eē in pcō mortali. ¶ Rn̄deo q; ille quē sacerdos scit eē i pcō mortali. aut n̄ petit eucharistiā sibi dari. ⁊ tūc sacerdos dādo peccat. aut petit. et tūc distigue qa aut suū pccm̄ mortale ē occultū aut maīfestū. Si maīfestū tūc sacerdos sibi dādo eucharistiā peccaret. qa legitiaz ꝺ ipz hz exceptōez quā sibi publice obījcere p̄ot. ⁊ accipio hic maīfestū n̄ ꝓ oī eo qđ ꝓbari p̄ot. qđ magis ꝓpe dr̄ maīfestabile q̄z maīfestū. Un̄ si sacerdos scīret prochia nū suū eē i crimīe qđ legitīe ꝺ ipm posset ꝓbar̄. ita q; illđ crimē nesciret cū ipo nisi duo l̄ tres testes ꝓ quos h° ꝓbar̄ possz nō pp h° deberet eucharistiā negar̄ illi i publico petēti. qa tā īferret sibi penā añ crimis ꝓbatōez qđ fieri n̄ dz. 11ª. q. 3ª. Eoz q. Hz accipio hic maīfestū ꝓ notozio. ē aūt pccm̄ notoziū ul̄ ꝓ snīaz uel ꝓ ofessiōez facta ī iur̄ aut euidētiā rei q̄ tergiūsatōe aliq̄ celari n̄ p̄ot. ex̄ de cohab. cle. ⁊ muli. c° . ult. Si aūt pccm̄ suū ē occl̄tū aut petit i occulto. Et tūc sacerdos sibi dādo peccaret. qa hz ꝺ eū legitīaz exceptōē quā sibi i occl̄to obījcere p̄ot. et ipm dz monere ne petat i publico. ut habetur de conse. di. 2ª. Ne ꝓ hibeat. aut petit i publico. et tūc sacerdos sibi dar̄ tenetur. qa ꝺ eū nō habz legitimā exceptōem quā ei in publico obījcere possit. extra de officio iudicis ordinarij. Si

sacerdos. ¶ Ad p^m dō q; ñ ē sīle qa ius naturale qō ē uirtuosius iure positiuo. ꝑcipit nō reddere depositū in tali casu. nō est aūt sic ī ꝓposito. īmo ius naturale dictat qō occulte peccatoꝝ a ꝑlato suo, nō publicetur. Unī nec xp̄us publicauit ꝑccm̄ iude quousq; ipe iudas semetipm manifestauit Unī. ex de offi. iudi. o2. Si sacerdos sciat ꝑ certo aliquē ee reū alicuius crimis uel cōfessus fuerit et emēdare noluerit nisi iudiciario o2dine quis ꝑbare possit eū nō debet notatī arguere. ¶ Ad 2^m dō q; non est simile quia lutum co2porale polluit illnd quod in ipsum proiicitur. Unde species cōsecratas pollueret. Sz pccoꝝ respiciens co2p^s xp̄i nihil polluit nisi semetipm. ¶ Ad 3^m dō q; nō est sīle. qa talē medicinā negare infirmū nō infamaret nec pplm̄ scādalizaret nec aliqō ꝑiudiciū bono cōi faceret. qō fieret si iudex liceret punire. uel aliuz diffamare ꝑ sua uolūtate iudiciario o2dine ꝑtermisso. ¶ Argumēta ad ptē aliā ꝑcedūt de pccō2e occulto petēte in manifesto ꝛ ca ueat sacerdos ne sic petēti det. hostiā non cōsecratā. sīlans sibi dare co2pus xp̄i. qa si h^o faceret grauissīe peccaret. daret. n. sibi ꝛ pplo occasiōez idolatrādi iq̄stū ī se eēt.

Secundo queritur utꝝ sacerdos peccet dādo hoc sacrz hystriōib^9 ꝛ magis. ¶ Rñdeo q; solutio huius qōnis ex solutōe ꝑcedētis manifesta ē. tales. n. ducūt illicitā uitā. Unī de talibus dr̄ de cōsecra. di. 2^a. Pro dilectōe. puto nec maiestati diuine nec euāgelice disciplīe o2gruere ut pudo2 et bono2 eccl'ie tā turpi et infami cōtagione fedetur. Unī nec talib^9 nec cuicūq; infami notoꝝ ꝛ manifesto dāda ē eucharistia. ꝑm ēt glo. ibidem. si tñ ut dr̄ sequēti .c^o. tales reuertantur ad dñm. eis gr̄a uel recōciliatio nō negetur. nō ē tñ sic intelligendū q; statim debeat eis dari eucharistia. qa ꝓpter reuerētiā sacrī. et ut ꝑbetur eoꝝ cōuersio nō ficta nō dz eis dari usq; p^m pactā peītētiā nisi aliqs articulus necessitatis uel pietatis aliqñ aliter fieri suaderet.

Tertio queritur utꝝ sacdos h^o sacrz dar̄ debeat illi q; ō crimie sūt suspecti. Et uī q; sic. 2^a. q. i^a. Ille. ti. et sūptū est ab aug^o. li^o. de penitētia. longe añ finē. Voluit deus hoīem ab hoīe iudicari arbitrio suspitionis. Sz si sacerdos nō daret eucharistiā suspectis de crimine sicut alijs. iudicaret eos arbitrio suspitionis. g^o uī q; eis debeat eucharistiam dare nō obstāte suspitōne. ¶ Itē. 6^a. q. i^a. Oues. Dis suspitio. potius ē repellēda q̄z approbāda uel recipiēda. Sed si sacerdos ꝑ suspitione dimitteret eucharistiā dare suspectis. suspitionez nō repelleret sed approbaret uel recipet. g^o uī q; nō dz dimittere dare eucharistiā alicui ꝑ suspitōe. ¶ Cōtra .32^a. q. i^a. Dixit dñs. ubicūq; ē fornicatio uel fornicationis suspitio libere uxoꝝ dimittetur. g^o a sīli ubicūq; ē suspitio homo pp illā sicut ꝓpter factū iuste repellitur. ergo sicut sacerdos nō dz dare eucharistiam publice crimiosis. ita nec publice ō crimie suspectis. ¶ Rñdeo sicut dicit glo. sup cap^m ultimo allegatū. triplex ē suspitio. temeraria. ꝑbabilis. uiolēta. ¶ Suspitio temeraria dr̄ que ex irrōnabili cā cōsurgit. cuiusmodi ē illa q̄ cōficta ē rumoribus male dicoꝝ hominuz ꝛ obtrectatoꝝ. ii^a. q. 3^a. In cūctis. ꝛ ꝑ tali suspitione non debet sacerdos dimittē eucharistiam dare suspecto. ¶ Probabilis ē q̄ cōsistit ex ꝑbabilibus signis ꝛ pp hāc suspitōez ñ dz ēt sacerdos dimittere dare eucharistiā. 2^a. q. i^a. Deus: mala audita nullū audiētium moueāt nec passim dcā absq; certa ꝑbatōe q̄sq; vnq̄z credat. Sz añ audita diligēt īqrat nec ꝑcipiāt qd aliqs agat. ꝛ ita nullū añ uerā iustāq; ꝑbatōez iudicare aut dānare debemus. ¶ Uiolēta ē q̄ surgit ex suspitōib^9 uiolētis. ut si ueniat suspect^9 cū suspecta. nudus cū nuda. solus cū sola in eodē lecto loco et tp̄re suspectis. ꝛ ō tales suspectos iudicādū ē sic iudicare de facto. Unī sic publice crimioso sacerdos ñ dz dar̄ eucharistiā. ita nec publice suspecto de crimie mō suspecto ꝑdcō. ꝑm. n. iura q̄tuoꝝ modis cōuincit hō ō crimie. s. istr̄is aut testib^9. facti euidētia. ex ō cohī. cle. muli. Tua. Et. 2^a. q. i^a. Scelus qō lotharius. aut iuris īterpta tōe. aut qñ qs sepe citat ꝛ monet nz se purgat nec ꝓpet. 3^a. q. 9^a. De crimie. ubi sic dr̄ Quātū ē ꝓfiteri ō crimie eū q ydulto ꝛ totiēs delegato iudicio purgādi se occasiōe

nō utitur aut uiolēta suspitōe. 32ª. q. i. Dixit dñs. et hoc no. 2ª. q. i. cº. 1º. in glo. ¶ Ad argumta ad ptē pmā pcedūt de suspitōe temeraria uel ꝓbabili. ¶ Arº ad ptē aliā ꝓcedit de suspitōe uiolēta.

Circa litteram ut' qd paras dentē et uētrē supple tm. qa hoc nō sufficit. credere enī oportet. In illo. n. sacro ⁊ corpus et sanguinē suū cōmēdauit nobis qō ⁊ fecit. nos ipos. i. cº significatū fecit nos ipos. s. corpº. n. xpi uex mysticū. corpº. n. xpi uerū ī sacro sigº ē corpis mystici. Uñ pōt dici q li. q ibi facit relatōem simplicē. malus accipit sacrm et nō rē. hoc nō intelligitur ꝺ re cōtēta q ē corpus xpi uex. sz de re significata ⁊ nō cōtēta que ē corpus xpi mysticū qº ad formale eius pncipium quod est gratia.

D. x.

Ant itē alij ⁊c. supr determiauit magister de hoc sacro fm se et p cōpationē ad suscipiētem. hic oñdit uex corpus xpi eē sub spe panis. Et diuiditur ps ista in tres ptes. ¶ Primo mgr ponit errorē illoz qui negāt corpus xpi eē sub spe panis ⁊ auctoritates quas illi adducebāt ꝓ se. ¶ 2º ponit eaz solutōem q ex eadē. ¶ 3º ad cōfirmatōnē ueritatis de eēntia ueri corpis xpi sub spe plures adducit auctoritates ibi. Hic ⁊ his. ¶ Media diuiditur ī duas. ¶ 1º soluit auctoritates ꝗs heretici adducebāt ꝓ se. ¶ 2º explanat quādā auctoritatē adductā ī aliaz auctoritatū solutōe ibi. Attēde.

Circa hāc di. querēdū ē pncipaliter de. 7. ¶ Et pmo de eē corpis xpi sub sacro. ¶ 2º de mō essē di. ¶ 3º de substātie panis cōuertibilitate. ¶ 4º de corpis xpi ut ē sub sacro mobilitate ⁊ tāgibilitate. ¶ 5º de cognoscibilitate. ¶ 6º de mō essentie ptiū corpis xpi sub ptibus illius spe. ¶ 7º de ꝟtute p quā corpus xpi ē sub spe. ¶ Circa pm qrūtur duo. ¶ 1º utz corpº xpi sit sub spe q̄tum ad uerā eº substātiā. ¶ 2º utz q̄tū ad eº uerā q̄titatē

Primo ostendo q corpus xpi ē sub spe q̄tū ad eius uerāz substātiā. de conse. di. 2ª. Nō hoc. ⁊ mgr ī lra huius di. cº. pº. Nō hoc corpus qō uidetis māducaturi estis et bibituri illū sanguinē quē effusuri sūt q me crucifigēt. Ss si uere ibi eēt substātia corpis xpi māducaretur a māducāte spez. ergo nō ē ibi. ¶ Itē eadē di. pma. et mgr in lra huius. di. cº. pmo. donec seculū finiatur surſū ē dñs. sz si eēt sub spe esset inferius. ergo non eēt ibi. Itē math. 26º. paupes sēp hēbitis uobiscū me aūt nō sēp hēbitis. sed si substātia eius uere eēt sub spe semp possemus eā habeř. ergo nō ē ibi. ¶ Itez qō est alicubi ubi pus nō fuit mutatū. sed ꝓ uerba que dicit sacerdos substātia corpis xpi ñ mutatur gº sub illa spe nō ē. ¶ Cōtra de cōse. di. 2ª. panis est in altari ubi accesserit consecratio. de pane fit xpi caro. ¶ Itē eadē di. Hoc ē. ⁊ recitat mgr in lra huius di. cº. 2º. Omnis res illaz rez naturā ⁊ ueritatē ī se ōtinet ex qbus conficit. ōficit aūt sacrificiū ecclesie duob. sacro. et re sacri. i. corpe xpi. Est igitur ibi sacrm ⁊ res sacri. i. corpus xpi. ¶ Ad istā questionē rñdeo. q ī sacro altaris substātia copis xpi ueř. ⁊ realiter cōtinetur sub spe panis. diuina. n. uirtus que de nihilo mūdū creauit hoc instituere potuit et instituere uoluit. et quia uoluit facit et hoc facer cōgruū fuit. qa in hoc manifestatur sue potentie immēsitas. hoc enī est tam admirabile q transcendit omnez facultatem nature ⁊ sue humilitatis ꝓfunditas in hoc q uoluit qō possemus suum corpus sacratissimum nostris manibus cō tractare. Et eius inestimabilis charitas q in hoc a nobis uisibilicer recedens nobiscum uoluit uerū corpus suum inuisibiliter remanere. et per hoc in uolendo credere ī humilitate exercitamur. ⁊ in uirtute spei roboramur. et charitate amplius inflāmamur. Sūme ergo debēt oñes catholici detestari ⁊ psequi illū pessimū errorem ipiorū qui dixerūt corpus xpi nō cōtineri realiter in sacramento altaris. sed tantūmodo ibi eē sicut ī signo. quē errorē retractauit berengarius rome corāz centū. xz. epis. ut habetur de cōse. di. 2ª. Ego berengarius. ¶ Ad primū in oppositū ꝺō q. soluitur p lram sequentē. sequtur. n. immediate ipm

quidē et nō ipm. ipm. inuisibiliter nō ipm uisibiliter supple māducabitis: Sz inuisibiliter sub specie panis ⁊ sanguinē inuisibiliter bibetis sub specie vini. ℟ Ad 2m dō q̄ soluitur ēt p lr̄am sequētē. imediate. n. sequitur. sed tn̄ hic ēt multū ē ueritas. dn̄s. glo. ibidē ipm uez corpus in forma panis i altari surs̄ū ē. ergo uisibiliter. hic aūt nobiscū ē in sacro inuisibiliter ⁊ cū hoc realiter. ℟ Ad 3m dō q̄ ibi uoluit. dn̄s dicere q̄ nō semp ipm hr̄ent. Sz corpalē p̄nti uisibiliter sicut erat cōuersatus cū eis. ℟ Ad 4m dō q̄ nō oportet maiorē ee uerā q̄n aliqd ē ubi pus nō fuit p trāsubstātiatiōez alterius rei in ipm. p hoc aūt ē corpus xp̄i realiter ī sacro altaris ut inferi⁹ declarabit. Vel pōt dici q̄ nō oz q̄ illud qō ē alicubi ubi pus non fuit. mutatū sit. nisi desinat ee ubi pus erat. corp⁹ aūt xp̄i cū incipit ee sub specie sub qua pus nō erat nō ppter hoc desinit esse ubi prius erat.

Secundo quer̄itur utez corpus xp̄i sit sub specie q̄ntuz ad eius uerā q̄ntitatē. Et uī q̄ nō. unā q̄ntitatē ee maiorē alia. est ipm cōtinere ⁊ excedere. ergo cū q̄ntitas corpis xp̄i maior sit q̄ntitas hostie ponere eā sub quantitate hostie uī ōdictionē includere. ℟ Itē oīe q̄ntū cōtentū ab alio quāto est ī eo sicut ī loco. et. circūscribitur ab eodē. sed corp⁹ xp̄i nō est sub specie localiter. qa ut dr̄ de ose. di. 2a. Persona. corpus ī quo resurrexit dobitur a spe. qa q̄ntitas ab alia circūscripta cōmēsuratur eidē. g⁹ in sacro altaris nō ē subst̄ātia corpis xp̄i cū sua. uera q̄ntitate. ℟ Itē facilius ē substatiā separi ab accidētibus q̄ cōuers⁹. qa accīa depēdēt a substātia. cū g⁹ ī h⁹ sacro sint accīa panis sin̄ substātia ut inferius declarabitur. multo fortius ibi dz ee substātia corpis xp̄i sine accidēte. quātitas aūt accīs ē. ℟ Cōtra corpus xp̄i ī sacro altaris ē corpus organicū viuēs. sed tale corpus nō pōt ee sine q̄ntitate. g⁹ corpus xp̄i ē sub specie panis. cuz sua naturali q̄ntitate. ℟ Itē quāuis ee substātie nō depēdeat ex accīte. tn̄ p accīs ē suū bene ee. sed corpus xp̄i nusq̄z debet ee sin̄ bn̄ ee. g⁹ corpus xp̄i nō ē sub specie panis sine q̄ntitate cū inter alia accidētia sit immediatior substātie. ℟ Rn̄deo q⁹ corp⁹ xp̄i cū sua q̄ntitate realiter cōtinetur sub specie panis in sacro altaris. nec tn̄ q̄ntitas corpis xp̄i circūscribitur ab illa specie. primo ꝓbatur p cōclusionē qōis p̄cedentis. cū. n. realiter ibi sit substātia corpis xp̄i q̄ sua q̄ntitate naturali nō separat̄ segtur ipam q̄ntitatē ibi ee. et qa ēt corpus aie ꝺiuctuz est. ibi ēt ē aīa. Vnde si aliqs cōsecrasset in triduo mortis xp̄i sub sacro. fuisset corp⁹ sine aīa. et qa ista nō sepantur a diuinitate ibi ēt ē diuinitas. Sed substātia corpis est ibi ꝑmo et p se ⁊ imediate. qa substātia panis nō trāsubstātiatur nisi ī substātiā corpis. q̄ntitas aūt ⁊ aīa ⁊ diuinitas ibi sūt p cōcomitātiā q̄uis si diuinitas nō eēt ibi p cōcomitātiā. tn̄ eēt ibi tota ꝑpter simplicitatē ⁊ imēsitatē suā p q̄ ubiq⁹ tota est sub spe. g⁹ panis totus ē xp̄us cū sua quātitate. similiter sub spe vini. qa quāuis substātia vini nō trā ubstātietur nisi ī sanguinē. tn̄ qa sāguis unitus corpi et corpus sue q̄ntitati et aīe. et corpus ⁊ aīa diuinitati. tō corpus q̄ntitas eius aīa diuinitas sūt sub spe vini. p cōcomitātiā ⁊ ita sub spe vini tot⁹ est xps. qō aūt quātitas corpis xp̄i nō circūscribatur a q̄ntitate spēi. declarabit sic q̄ntū circūscriptiue ꝺtentū ab aliq⁹ q̄nto ei ꝺmēsurat̄. ita q⁹ ps rn̄dz pti. Sz q̄ntitas corpis xp̄i n̄ ꝺmēsurat̄ q̄ntitati spēi nz ps rn̄dz pti. imo ut iferi⁹ oñdet̄ ē sub q̄libet pte hostia tota. q̄ntū eni q⁹ cōmensuratur alij q̄nto applicatur ei ꝑmo ⁊ p se ⁊ imediate p suā q̄ntitatē. hic aūt ē ecōūso. quia q̄ntitas corpis xp̄i ē sub specie p suā substātiā q̄ p se p⁹ ⁊ imediate sub illa spe ꝺtinetur. ℟ Ad ꝑmū ī opp⁹ dō q⁹ ꝓcedit de ꝺtinētia circūscriptiua. sic. n. poner̄ maiorē q̄ntitatē cōtinerra mīori ōdictionē icludit. ut aūt oñsū ē ī corpe qōis. corp⁹ xp̄i n̄ circūscribit̄ a spe. ℟ Ad 2m dō q⁹ maior n̄ ē uera de q̄nto qō ꝺtinet̄ sub alio q̄nto rōe substātie p⁹ ⁊ p se ⁊ imediate. ⁊ nō rōe sue q̄ntitatis nisi p ꝺcomitātiā. sic ē ī ꝓposito. ℟ Ad 3m dō q⁹ q⁹ q̄uis de⁹ possz substātiā corpis xp̄i ab accidētibus separe. tn̄ n̄ decebat q⁹ fieret sicut decet accidēria panis separi a substātia sua. non. n. posset corpus xp̄i separi ab omni accidēte remanēte uita. qa aīa n̄ pōt

aīare corpus nisi organicū. organizatō aūt
subſtātie corpis xpi siñ q̄ztitate eē nō pōt.

Consequenter queritur de 2° principali. Et circa hoc querūt duo
¶ primo utz dei filius possit facere corp⁹
suū i illa specie. ut in loco sub qua cōtinet⁹
in sacro. ¶ 2°. utz ipe possit facere corpus
suum in pluribus locis simul.

Primo ostendo
q⁹ deus pōt facere corpus suū eē i illa spe
cie ut in loco sub qua cōtinet⁹ i sacro. Dm
ne qđ cōtinetur ab alio ita q⁹ neqz excedit
nec exceditur ē i eo ut i loco. ſz sic se habz
corpus xpi ad spēm sub qua cōtinet⁹. g° ē
i eo ut i loco. ¶ Itē oē corp⁹ ul' ē loc⁹ ul' ē i
loco. ſz corp⁹ xpi ut cōtētū sub illa specie ñ
ē locus. ergo ē ibi ut i loco. ¶ Cōtra oīe
qđ ē i loco ñ pōt desinere eē i loco nisi mu
tetur. sed corpus xpi pōt desinere eē sub
specie absqz hoc q⁹ mutetur. sicut pz cum
spēs corrūpitur. g° nō ē i ea ut i loco. Sed
uř q⁹ si possibile fuisſz h° fieri q⁹ deus fe
cisset. qa magis fuisſz i hoc manifesta po
tētia sua. g° uř q⁹ facere nō possit. ¶ Itē si
corp⁹ xpi eēt ibi ut i loco aut ut i cōi. aut
i ꝓprio. nō ꝑmo mō. qa deus ñ pōt facere
q⁹ pua quātitas excedat maiorē. loc⁹ aūt
cōis excedit locatū. neqz 2° mō. qa de⁹ nō
pōt facere q⁹ minor q̄ztitas sit equalis ma
iori. quātitas aūt locati et loci ꝓpriꝭ equā
tur. g° deus nō pōt facere ut corpus suuz
sit i illa specie ut in loco. ¶ Ñdeo corpus
xpi nō eē sub illa specie ut i loco. uez ē qa
corpus locatū est in loco rōe q̄ztitatis p⁹
mo et p se. corpus uero xpi cōtinet⁹ sub p
dicta specie rōe subſtātie ꝑmo ⁊ p se. ut in
ꝓcedēti qōe hitū ē. Ubi q̄ztitas ibi nō ē ni
si ex cōsequēti et p cōcomitātiā ⁊ p aliud a
se. ſ. p subſtātiā. Ubi corpus xpi cōtinetur
sub illa specie q̄si mō ōrio ei quo locatū ē
in loco. sed ut placet aliqbus deus posset
facere ut ibi eēt ut i loco. Innitētes 2ᵉ rōi
facte ad ptē ꝑmā. Et qa uř eis q⁹ h° pos
set deus facere absqz hoc q⁹ circūscribere
tur ab illa specie. qa sicut pōt deus cōser
uare cām ifluendo ad cause pmanētiā ⁊ ñ
ad eius actionē. ita pōt facere q⁹ hec spēs
sicut locus corpus suū cōtineret. ⁊ tñ re
spectu ipius nō hꝫ actionē q̄ ē circūscri
ptō ita q⁹ i corpe illo ñ cāret. ubi q⁹ fm au
ctorē sex pricipioꝝ ē circūscriptio corpis
a loci circūscriptiōe ꝓcedēs. Sz h° alijs ñ
uř rōnabile. qa aliqđ corpus eē in alio ut i
loco. nō ē tm̄ cōtineri ab illo sed ei cōmē
surari ⁊ ei cōfigurari uel locū sibi. corpus
aūt xpi cōmēsurari q̄ztitati modice spei. ⁊
ei cōfigurari uř includere cōtradictionem
q̄ztitate corpis xpi tota remanēte. tñ cor
pus xpi ē i loco spēi ut in loco nō p se sed
p accns inq̄tū cōtinetur sub specie q̄ p se
est in loco. sicut aīa p accns ē in loco cor
pis ut i loco inquātū est in corpe qđ p se
est in loco. sed sicut ex hoc nō segtur q⁹ sit
in corpe ut i loco. ita ex dictis ñ segtur q⁹
corpus xpi sit sub specie ut i loco. ¶ Ad p⁹
m opp⁹ dđ q⁹ nō oportet maiorē eē ueraz
nisi de eo qđ cōtinetur i alio circūscripti
ue ⁊ dimēsionabiliter. aīa. n. ē i corpe ut in
loco et tñ ipm nō trāscēdit seu excedit sub
stātialiter cū nō sit nisi ubi ē corpus uř ps
corpis. nec corpus excedit eā cū sit i qlibet
pte corpis tota. corpus aūt xpi nō cōtine
tur sub illa specie circūsciptiue nec dimēsi
onabiliter. ¶ Pōt ēt dici q⁹ mior argumēti
ē falsa. Unā. n. q̄ztitatē excedere aliā ē eam
eē maiorē illa. ⁊ certum ē q⁹ q̄ztitas corpis
maior ē q̄z q̄ztitas spēi. et nihilomin⁹ cōti
netur sub illa p modū q supradictus est.
¶ Ad 2m dđ q⁹ nō plus cōcludit nisi q⁹ cor
pus xpi ē i loco. ⁊ hoc ē uez. qa illud ides
corpus i numero qđ sub specie cōtinet⁹ in
celo ē ut i loco. Sz hec solutō magis ē ad
boiem q̄z ad rē. posset. n. deus trāsubstātia
re subſtātiā panis in aliqđ corpus nō ꝑus
existēs qđ eēt sub illa specie mō sibi sic est
corpus xpi sub illa. Et si ita eēt illud cor
pus nō eēt sub illa specie. nec alibi ut i lo
co. Dicēdū ergo q⁹ quāuis corpus xpi sit
in celo ut in loco. tamen inquātum est sub
sacramētali specie. nec est locus nec in ali
quo ut in loco per se. sed est in aliquo ut
in signo signatū uere et realiter continen
te. intelligenda est ergo maior argumenti
ad hoc ut sit uera fm ordinem quem de⁹
us in corporibus instituit fm legem com
munem. deus enim creare posset unum la
pidem. ut infra ambitum ultimi celi. nec
ipsum celum cōtingentē sicut possz facere

aliud celum nō contētum ab isto nec istud cōtinēs seu cōtingēs. et si lapis sic crearet nec esset locus neq; eēt in loco. ℣ Primum a. q°. ad ptē aliā quāuis cōcedi posset rōne principalis cōclusiōis. tñ maior falsa est. p destructionē enī loci posset locatū desinere esse in loco ubi erat sine sui mutatōe. sic et corpus xp̄i per corruptionē speciei desinit eē in aliquo ubi erat sine sui mutatione.

SEcundo queritur utr̄ filius dei possit facere corpus suū eē in pluribus locis simul. Et uī q; nō. qa eē hic includit nō esse alibi et ecōuerso. g° unū corpus sit eē in pluribus locis icludit cōtradictōnē. deus aūt cōtradictoria simł eē uera facere nō pōt. ℣ Itē eē in uno loco tñ cōuenit corpi eo ipo q; limitatū ē. sz de us nō pōt facere qn corpus sit limitatum ergo nō pōt facere qn sit in uno loco tñ. ℣ Itē anselm. monoł. c. 21°. Unū totū nō pōt simul eē in diuersis locis. sed corpus ē unū totū. ergo sit nō pōt esse ī diuersis locis. sz qđ no ē possibile eē nō ē possibile fieri. et qđ nō ē possibile fieri. deus facere nō pōt ℣ Itē termini locati et loci ꝓprij simul sūt sed q̄cūq; sūt simul cū eodē in numero sił sūt inter se. sicut q̄cūq; uni et eidē sūt eq' lia. inter se sūt equalia. si ergo deus faceret unū corpus in diuersis locis simł esset termini distātiū locor̄ qđ cōtradictionē iclu dit ℣ Contra hug. li°. 2°. de sacris. pte. 8ª. c°. .ti°. dicit q; deus pōt facere unū corpus ī diuersis locis. ℣ Itē facit q; simł sit realiter contētū sub speciebus diūsis. g° a sili pōt facere q; simul sit cōtētū sub diuersis re bus ut in diūsis locis. ℣ Ñ ideo corpus xp̄i eē sacr̄aliter in diūsis altaribus simł. oibus fidelibus certū ē. qa uere et realiť cōtinet bus. Sz utr̄ deus facere possit q; sił sit in diuersis rebus ī qualibet ut ī loco ꝓprio. siue localr̄ dubiū ē. Dicūt. n. qdā q; ñ. mo ti ꝓpter rōes ad ꝑma ptē inductas. mihi aūt uī cōtrariū. sicut. n. imaginabilr uī eē cōtra legē corpis et loci. ut unū corpus sił sit ī locis diūsis ēt p diuinā potētiā ita uī eē imaginabiliť ꝫ legē corpis ⁊ loci ut plu res soliditatꝫ sił sint ī eodē loco. Ali oēs phi. hoc habuerūt p ipossibili. et tñ uide mus q; due soliditates manētes distincte p distinctionē substātiar̄ corporear̄ quarū sūt soliditates pñt eē ī eodē loco ꝓprio sił p diuinā potētiā. facit. n. corpus eē glorifi catū ī eodē loco ꝓprio cū nō glorificato. ergo uī a sili q; simul possit facere unum corpus in diuersis locis. ℣ Preterea deus posset trāsmutare dimēsiōes panis in di mensiōes corpis sui. sicut substātiā in sub stātiā. nō. n. minus distinguitur substantia panis a substātia corpis xp̄i q̄s dimēsiōes a dimēsionibus. sed si hoc faceret corpus xp̄i eēt ubi fuit panis nō tñ sacr̄aliter. g° cū ista trāsmutatiōe sił posset facere ī lo cis diuersis sicut ī diuersis locis sił facit trāsubstātiatōem substātie panis in substā tiā corpis sui posset facere corpus suū sił eē in diuersis locis nō sacr̄aliter. ℣ Prete rea sicut deus transubstantiat substātiam panis in corpus suū ⁊ posset transmutare dimēsiōes in dimēsiōes. ita posset diuersas ptes aeris q̄r̄ q̄libz eēt eq̄lis dimēsiōibus corpis xp̄i simul trāsmutare in corpus xp̄i ita q; substātiā ī substātiā et dimēsiōes in dimēsiones. qđ si faceret corpus xp̄i simul eēt in diuersis ptib' aeris et ī locis. ℣ Pre terea effectū quē deus facit mediāte cā ef ficiente scđa posset facere sine illa. quāuis aūt trāsubstātiatō substātie panis ī substā tiā corpis xp̄i sit rō. ut sub illa specie fiat pñs corpus xp̄i. ñ tñ uī rō ut ibi maneat. qa transubstātiatio cū sit mutatio trāsit ī ꝑteritū. corpus aūt xp̄i ibi remanet. nō est ergo ratio formalis essentie corporis xp̄i sub illis spēbus. transubstātiatio substātie panis in ipm. sed magis uidetur reduci ad rōem cāe efficiētis pñtie corpis xp̄i sub ilł spēbus eo mō quo mutatio ad cām reduci tur effectuam. ergo sine omni transmuta tōne deus posset facere corpus suum simł sub illis speciebus. ergo a simili et in locis ipar̄ spēr̄ etiā si ibi nō esset species. ℣ Pre terea ad hanc opinionem ē auctoritas bu. .2°. li. de sacris. pte. 8ª. c°. ii°. dicētis. Non est miruz si mirabilis mirabilia operatur. Quomodo inquis corpus unum eodem tempore in diuersis locis. similiter noli mi rari qui locum fecit et locum in corpore et corpus in loco et qui fecit ut corpus u nū in loco uno esset. fecit sicut uoluit. et si

uoluisset aliter facere potuisset. nam ⁊ qñ vult aliter facit. Et infra. Cogita faciētez et desinet eē mirabile quicquid illō fuerit et si forte eē mirabile nō desierit tñ īcredibile ñ erit si factor oīpotēs cogitatur ñ erit īpossibile quicqd erit. Ad p̄m ī oppm dō q̄ eē hic nō includit nō eē alibi qñ hoc fit p infinitā potētiā. Ad 2m dō q̄ eē in uno loco tñ p finitā potētiā ꝺuenit corpi eo ipo q̄ limitatū ē. Uñ sic nō pōt nō eē limitatū. ita nō pōt sil' eē ī pluribus locis p vtutē finitā. sed ex hoc non ſegtur qn hoc possit fieri p vtutē infinitā. Ad auctorita tē anſel'. dō q̄ unū totū nō posse sil' eē in diuersis locis. intelligēdū ē p vtutē creatā Ad 4m dō q̄ mior nō ē uera nisi qñ illud unū et idē in numero ē in uno loco tñ .nō .n. oportet q̄ ſpēs ſub qbus ē unū ⁊ idem corpus xp̄i simul sit inter ſe.

Onſequenter q̄rit de 3o

pncipali. Et circa h̄o q̄runt duo. p̄o utz deus posset cōuertere ſubstātiā panis ī q̄ titatē corpis sui. 2o utz posset trāſmutar ſubstātiā pais eādē ī numero ī corpa pl'a.

Rímo oſtendo

q̄ deus nō posset trāſmutare ſubstātiam panis in quātitatē corpis sui deus nō poſſet facere q̄titatē maiorē cōtineri totaz p ſe et p̄mo ⁊ īmediate sub mīori. Sz si deus posset cōuertere ſubstātiā panis ī q̄titatē corpis sui posset facere q̄ quātitas corpis sui q̄ maior ē q̄z quātitas hostie cōtineret tota p ſe et p̄mo ⁊ immediate sub q̄titate hostie sicut ſubstātia corpis cōtinetur sub ea p cōuersionē ſubstātie panis in īpm. g̃ deus ſubstātiā panis nō posset cōuertere ī q̄titatē corpis sui. Itē boe. in l'. de duabus naturis ⁊ una pſona xp̄i lōge añ medium. ſubstātia corporea ī corporeā ꝺuerti ñ pōt nec ecōuerſo. ſed nō magis distāt ſubstātia corporea ⁊ incorporea q̄z ſubstātia ⁊ accīs ergo ſubstātia panis in q̄titatem corpis xp̄i cū sit accīs ꝺuerti nō pōt. Cōtra ut oñsū ē l'. p̄. deus pōt facere q̄cūq̄z nō includūt ꝺtradictionē. ſed ſubstātiā panis cōuerti ī quātitatē corpis xp̄i p diuinā potētiā nō uidetur includere cōtradictionē. ergo deus illā cōuersionē facere possz.

Rñdeo q̄ deus posset cōuertere ſubstātiā panis in quātitatē corpis sui si uellet. q̄ enī ſubstātia panis trāſmutetur p diuinā potētiā in ſubstātiā corpis xp̄i. hoc nō eſt pp cōueniētiā ſubstātie panis ad ſubstātiā corpis xp̄i qa ī illa nihil remanet cōmune neq; fit trālitus p aliqd cōe. In illa aūt ꝺuersiōe q̄ ē rōe cōueniētie aliqd cōe. fma net. uel ſaltē fit trāſitus p aliud cōe. Sz h̄o eſt p quādā possibilitatē ſeu passiuā potētiā q̄ a creatore ē ī creatura p quā īpa ita eſt obediēs creatori ut de īpa p creatoris potentiā fieri possit quicqd placuerit ſue uolūtati. nec oportz apponer̄ hāc ꝺdictionē ſi cōtradictionē nō īcludit. qa uolūtati creatoris placere nō pōt facer̄ aliqd qđ ꝺtradictōnē includat eo q̄ nullo mō rōez possibilē habet. ut in l'. p̄. oñsum eſt. hec autem possibilitas nō tñ ē ſubstātia panis ad hoc ut possibilitas fm ſe totā cōtinuatur in ſubstātiā corpis xp̄i p diuinā potētiā. ſed ēt ut cōuertatur ī corpis eius q̄titatē. Cōcedēdū ergo q̄ ſicut ſubstantia trāſmutatur ī ſubstātiā. ita posset xp̄us ſi uellet trāſmutare ſubstātiā panis fm ſe totā in quātitatē corpis sui. et q̄titatē ī q̄titatē. Ad p̄mū in oppm dō q̄ ſi deus trāſmutaret ſubstātiā panis ī q̄titatē corpis sui. ex hoc nō ſequeretur q̄ tota quātitas corpis xp̄i cōtineret p ſe et p̄mo et īmediate ſub illa ſpecie panis. qa aut deus faceret illa trāſmutatōe nō obstāte q̄ ſubstantia corpis sui p ſe et p̄mo et īmediate contīeret ſub illa ſpecie ⁊ q̄titas ſubstātia mediante ſicut ē modo. aut īpm corpus illam ſpēm excederet. nō. n. ſic ē possibile q̄titatē maiorē totā cōtineri ſub minori. p̄mo ⁊ p ſe ⁊ īmediate ſub quātitate minori. Ad 2m dō q̄ aut illud vbū intelligēdū ē ꝺ naturali cōuersiōe. aut ſi extēditur ad ſupnaturalē intelligēdū ē de cōuersiōe ī qua manet aliqd cōe ſeu ī qua ē trāſitus p aliquid cōe. nō de illa in qua totū cōuertitur in totū nullo cōmuni manente.

Ecundo queri tur utz

deus posset trāſmutare ſubstātiā panis eā dē in numero in corpa plura. Et uī q̄ nō q̄uis due ſubstātie ſiue corporee ſiue icorporee fm diuersū modū exñdi possint sil'

eē ut ſpūs ſepatus ⁊ aīa in coꝛpe ⁊ coꝛpꝰ glˢificatū cū nō glˢificato.tñ due ſubſtātie ſm eūdē modū exñdi ſiˢ eē nō pñt. Unde duo coꝛpa glˢificata ſiˢ eē nō pñt.nec duo coꝛpoꝛa nō glˢificata. Sꝫ ſi ſubſtātia pāis eadē in numero poſſet cōuerti in pˢa coꝛ/ poꝛa plura coꝛpa ſiˢ eē poſſent ſub illa ſpe ſm eūdē exñdi modū.gᵒ talem deus ꝺuer ſionē facere nō poteſt. Ite ſꝫ ꝓbi.4.phi. q; qua rōne duo coꝛpa nō poſſent eē ſimˢ eadē rōne infinita. Sed deus nō poſſet fa cere q; infinita coꝛpa ſiˢ eēnt ſub una ſpe panis per conuerſionē ſubſtātie panis in ipaꝫ.gᵒ nec poſſet facere q; ſubſtātia pāis cōuerteret in duo coꝛpa.que p illā cōuer ſionē ſiˢ eēnt ſub panis cōuerſi quātitate. Contra res cōtenta in loco quem totū replet.nec aliquā eius ptē.nō ꝓhibet aliā rem ſiˢ eē cū ea in eodē loco. Uñ qa ange/ lus exñs in aliqua domo ñ replet eā totā nec aliquā eius ptem.ideo nō ꝓhibꝫ aliū angelū ſiˢ eē cū eo in eadē domo. Sed coꝛ pus xp̄i cōtētū ſub ſpe pāis nō replet eaꝫ totā nec aliquā eius ptē. gᵒ ñ ꝓhibet aliꝫ coꝛpus eē cū ipo ſub eadē.qua rōne ergo pōt cōuerti in ynū pōt cōuerti in plura. Ad iſtā qōnē forte aliqui diceꝛēt q; deus nō poſſet trāſmutare ſubſtātiā panis eāꝫ in numero in coꝛpa plura:qa hoc ñ poſſet facere unica cōuerſione eo q; cōuerſiones plurificāt penes termioꝛ plurificationē. Nec pˢibus conuerſionibus ſucceſſiue.qa ſubſtātia panis cōuerſa in coꝛpus xp̄i po/ ſtea cōuerti nō poſſet in coꝛpus aliud.qa p ꝑmā cōuerſionē deſinit eē.⁊ illud qꝺ nō ē in aliud cōuerti nō pōt. Nec pˢibus cō uerſionibus ſiˢ.qa impoſſibile ē eādē rem in numero ſiˢ mutari.⁊ ſm idē diūſis mu tatiōibus eiuſdē ſpei ad diuerſos tˢminos diſpatos. Alijs aūt uī q; deus poſſet eā/ dē ſubſtātiā panis in numero ſiˢ cōuerteꝛ in plura coꝛpa .quelibet .n.ps coꝛpis xp̄i tota ē ſub qualibet pte hoſtie.ut inferius oñdetur.qꝺ ueꝫ ñ eēt niſi ps eadē ſubſtā tie panis cōuerteret in quālibet ptem coꝛ poꝛis xp̄i. Sed qua rōne ſubſtātia pāis ſꝫ eandē ſui partē ſimul pōt cōuerti in caput coꝛpis xp̄i ⁊ in pedes ⁊ in alia mēbra. uī q; poſſet cōuerti p diuinā potentiā ſi deo placeret in plura coꝛpa ſiˢ. Qui uult te/ nere ſecūdā hāc opīonē pōt diceꝛ ad ꝓmᵘ i oppᵐ q; p diuinā potentiā duo coꝛpa ſm eūdē modū exñdi ſimul eē poſſent. Unde deus poſſet facere miraculoſe ut unū coꝛ/ pus glˢificatū ſimul eēt cū alio glozifica/ to.⁊ unū ñ glˢificatū cū alio ñ glozificato. Ad 2ᵐ ꝺ̄ ꝺ̄ q; q̄uis deus nō poſſit facere q; infinita coꝛpa in actu ſimul eēnt ſub ea dem ſpe panis p cōuerſionē panis i ipſa. tñ poſſet facere q; ſubſtātia panis ꝺ̄tere tur in plura coꝛpa.qa infinitū non pōt ſiˢ eē in actu in creatura. Uñ cū ꝓhūs dīc q; qua rōne duo coꝛpoꝛa poſſent eē ſiˢ eadē rōe ī finita.nō accipit infinita ꝓ infinito i actu.ſed uoluit dicere q; nūq̄ tot eēnt ſiˢ in actu qn adhuc poſſent eē plura. Ad rōnē q̄ adducebat ꝓ alia opīone in coꝛpe qōnis pōt dici q; deus eādē ſubſtātiaꝫ in numero pōt cōuertere ſiˢ in coꝛpa plura. ſicut pōt facere unū coꝛpus ſiˢ eē i diuer ſis locis.q̄uis.n.eādē rem trāſmutari in hoc coꝛpus ⁊ nō trāſmutari in hᵒ coꝛpus ſint cōtradictoꝛia.tñ eandē rē trāſmutari ꝓ diuinā potētiā in hoc coꝛpus ⁊ ſimul in aliud coꝛpus nō cōtradicūt.tñ ſicut q̄uis idem coꝛpus eē hic ⁊ nō eē hic ꝺ̄tradicāt. tñ idē coꝛpus eē hic.⁊ ſiˢ ꝓ diuinā potētiā eē alibi nō cōtradicūt. Qui uult tenere ꝓ mā opīonē pōt dicere ad arᵍᵐ ad ptē ſecū dā q; q̄uis angelus ñ repleat locū tamē in eodē loco ꝑmo duo angeli ſiˢ eē ñ pñt. ⁊ preterea ſi detur q; duo coꝛpa ſiˢ poſſīt eē ſub q̄ſtitate unius hoſtie eo mō qᵒ ibi ē coꝛpus xp̄i.tñ ſubſtātia panis ſm eāꝺez ſui ptem in plura coꝛpa ſiˢ cōuerti nō poſ ſet. Ad rōnez adductā ꝓ 2ᵃᵐ opīone ī coꝛ poꝛe qōnis pōt dici q; nō ē ſimile de con uerſione ſubſtātie panis ſm eādē ſui ptez in plura mēbra unius coꝛpis ⁊ in pˢa coꝛ poꝛa .qa in pˢa mēbra cōuertiˢ rōe unⁱ coꝛpis cuius ſūt ptes.ſed nō pōt dari ali/ quid unū rōne cuius ſimˢ cōuerteretur in plura coꝛpoꝛa.

Conſequenter quer ritu/ de quarto principali .Et circa hoc que/ runtur duo Primo utrum coꝛpus xp̄i ut contentū ſub ſpecie ſacramentali poſ/ ſit moueri 2ᵒ utrum ibi poſſet imedia/ te tangi.

Primo ostendo

q̄ corpūs xp̄i ut cōtētū sub sp̄e sacr̄ali nō possit moueri. qa aut posset moueri p se. aut p motū hostie. Nō p̄o mō. qa oē qđ̄ p se moueť ē in aliquo ut in loco. nec 2° mō. qa tūc sil̄ posset moueri ꝛ qescere p motū hostie cōsecrate ꝛ alteri⁹ qetē qđ̄ ipossibile uideť. ⁊ Jtē sic dic phūs 2° topicoꝝ. Jm possibile ē cōtraria sil̄ ieſſe eidē. Sz si corpus xp̄i posset moueri p motū hostie. cuz una moueť supius ꝛ alia iferius ōrijs motib⁹ moueret. g° ñ pōt moueri p motū hostie. g° mł'tomin⁹ p se ut uł. ⁊ Jtē si moueret p motū hostie uersa hostia uerteretur qđ̄ falsū ē. p motū g° eius nō moueť ꝛ minus p se ut dcm̄ ē. ⁊ Cōtra phūs 2° topi. Nouētibus nobis nccīuz ꝛ q̄ ì nobis sūt oīa sil̄ moueri. g° cū corpus xp̄i uere ꝛ realiter cōtineať sub sp̄e ipa mota. optz ipsū moueī. Sz nihil moueť p motū alteri⁹ qđ̄ nō possit moueri p se. qa oē tale p se ē in potētia ad aliud. g° corpus xp̄i pōt moueri p se ꝛ motū hostie ⁊ Jtē ipossibile ē idez corpus p se moueri ꝛ nō moueri sil̄ ꝛ ꝑm idē. Sz corpus xp̄i p se pōt moueri ì celo. g° pōt p se moueri ì sacr̄o. aliter posset cōtīgere q̄ sil̄ ꝛ ꝑm idē moueret ꝛ nō moueret ⁊ Rñdeo q̄ corpus xp̄i ut cōtētū ē sub sp̄e sacr̄ali p se moueri dupl'r pōt itelligi. Uno mō de motu q nō hz cōpatiōem ad extra. sicut motus uitalis ꝛ delcātiōis. ꝛ ì tali motu pōt xp̄s moueri ēt ut ē sub sp̄e sacr̄ali. Alio mō de motu q nō cōuenit mobili nisi p cōpatiōem ad locū cuiusmōi est motus localis. ꝛ tali motu. p se moueri nō pōt ut ē sub sp̄e sacr̄ali. qa q̄ꝫ corp⁹ xp̄i nō obstante q̄ sit cōtētū sub sp̄e panis sit ì celo. ut in loco. tñ inq̄ꝫtū sub illa ē. nec ibi nec alibi ē p se ut in loco. nec p se hz aliq̄ꝫ hītudinē ad locū. qa tñ ē in loco p accns. qz sp̄es ì q̄ ral'r ōtineť ì loco ē p se. ió p motū hostie localiť pōt moueri ꝛ sic ue corp⁹ xp̄i eleuať cū hostia eleuať ꝛ ōferť ad ifirmū cū ad infirmū hostia p sacerdotē ōfertur. ⁊ Ad ꝑmū dđ̄ q̄ nō ē icōueniēs q̄ aliqd p accns moueať sil̄ ꝛ qescat. sicut aīa p accns moueť moto brachio ꝛ p accns q escit qescente pede. Sz hoc exēplū qdā nō ap̄pbant. qa q̄ꝫus aīa sit tota ì q̄libz corpis pte. tñ qz ñ hz suū pfectū eē nisi ì toto. ió nō moueť nisi p motū totius. Sz corpus xp̄i sub q̄libz sp̄e sacr̄i habz suū eē sacr̄ale pfectū. ꝛ ió ad ꝓpoītū sufficiat ad pñs exemplū de sedēte in cathedra in naui. qa p motū nauis moueť. ⁊ Ad 2⁹ dđ̄ q̄ motus quo corpus xp̄i moueť surſū p motū sp̄ei cōtinētis. ꝛ motus quo moueť deorsū per motū alterius sp̄ei nō cōueniūt sibi nisi p accns. ñ ē aūt icōuenies q̄ idē sil̄ ad ptes oppositas p accns moueať. ut si hō exns ì equo in naui moueať motu equi ꝟsus t'mi nū oppoītū t'mio ad quē tēdit nauis. ⁊ Ad 3⁹ dđ̄ q̄ q̄ꝫus mota hostia p accidēs corpus xp̄i moueať. tñ ipa uersa nō uertiť. qa q̄ꝫus ptes ordinē habeāt in ipo corpe absolute. nō tñ p cōpationē ad sp̄ez. Unī dicī nō pōt q̄ pedes habeat in una pte hostie ꝛ caput in alia. ꝛ sic de alijs mēbris. quia oēs ptes sil̄ sūt sub q̄libet pte hostie. ut iferius oñdeť. ⁊ Ad p⁹ ad ptē aliā pz solutō ex dictis in q̄one. ⁊ Ad 2⁹ dđ̄ q̄ aliqd per se moueri ut ē in loco ꝛ illud idē non p se moueri ut ē in aliquo' nō ut in loco nō cōtradicūt. qa negatio ꝛ affirmatō. q̄ꝫis sit ex eodē nō tñ p. cōpationē ad eūdē exñdi modū.

Secundo queri tur utrz corpus xp̄i cōtentū sub sp̄e sacr̄ali possit ímediate tāgi. Et uł q̄ sic. Magis tāgūt se illa que sil̄ sūt ꝑm se tota. q̄ꝫ illa quoꝝ ultia tāta sūt sil̄. Sed sp̄es panis ꝛ corp⁹ xp̄i sil̄ sūt ꝑm se tota. qa corpus xp̄i realiter cōtineť sub sp̄e. g° sp̄es ꝛ corpus xp̄i magis tangūt se q̄ꝫ due soliditates quaꝝ ultima sūt tāta sil̄. ⁊ Jtē si de⁹ crearet lapidē unū ifra ultimā supficiē celi ultimi nec ipuz tāgentē ille lapis nullā haberet hītudinē ad locū. tñ h° nō obstāte si posset cessare pforari posset ptendi aliq̄ lancea usq̄ ad ipm qua tāgereť. g° a sil'i nō obstāte q̄ corpus xp̄i ut cōtētū sub sp̄e nullā habeat hītudinē ad locū tangi pōt p penetratōez sp̄ei. ⁊ Jtē si corp⁹ xp̄i ꝺsecratū ì cena refuatū fuisset sub sacr̄o usq̄ ad horā q̄ fuit clauis pforatū. sensisset doloré ex illa pforatiōe causatū. qa ꝛ sub illa sp̄e fuisz mortuū q̄ mortuū fuit in cruce. Sz sub illa sp̄e predictū dolorē nō sensisset nisi ab il'

clauis ibidē pfoꝛatū fuisset. gº inq̄stū ē exi
stēs sub sacr̄ali spe tāgi pōt. ¶Itē dº ñ po
tuissz facere qꝫ coꝛpº xpi moꝛtuū fuissz in
sepulchꝛo ꝛ uiuēs sub sacr̄ali spe. gº a simi
li nō potuissz facere qꝫ tactū fuissz ī cruce
qn etiā fuissz tactū sub spe. si usq̄ tūc sub
sacr̄ali spe fuissz reꝑuatū. ¶Cōtra si coꝛpº
xpi inq̄stū ē sub sacr̄ali spe posset tāgi maxi
me possz tāgi ab ipsomet xpo. Sed ibi xps
cū manu nō potuissz tāgere caput suū. uel
aliā ptez coꝛpis. qꝛ ut oñsum ē in qōne p/
cedenti nullū potest ibi habere motū lo/
calē. ergo nullo mō potest ibi tangi. ¶Itez
si ibi possz tangi. gº attingi possz a dētibº
masticātiū spēs qꝺ falsuz ē. qꝛ tunc ī cena
qñ discipuli sui māducauerūt ipsū sub sa/
cr̄o qñ adhuc coꝛpº eius erat passibile do
loꝛē sensisset qꝺ tū nō est uez. ¶Rñdeo qꝫ
coꝛpº xpi ut cōtētū sub spe sacr̄ali nō pōt
imediate tangi sub illa spe. substātia. n. coꝛ
pea intellecta pter dimēsiones q̄ntis itelli
gatur ut extensibilis. tū intelligit ut nō ex
tensa. Uñ in nō extēdi assimilat substantie
spirituali create. in extēsibilitate āt differt
qꝛ substātia spiritual extēsibilis nō ē. Luz
gº coꝛpº xpi sub spe pmo ꝛ p se rōe substā
tie. ꝛ dimēsiones ñ sūt ibi. nisi p concomitā
tiā. est enī ibi fm modū similē illi mō quo
substātia spūalis creata p eēntiā ē in loco.
nec tū inter istos duos modos existēdi est
oīmoda silitudo. sz ī hº qꝫ sicut substātia
spūalis creata p eēntiā pñs ē ī loco. nec tū
a loco tāgitur. nec aliqs hō q̄stūcūq̄s pene
tret locum pōt eēntiā ei tāgere. sic coꝛpº
xpi pñs ē sub spe. nec tū ab ea tangit nec
aliqs hō q̄cūq̄s penetret speciē coꝛpº xpi
ut ibi ē pōt tāgere. ¶Ad pm ī oppositū ꝺ̄
qꝫ maioꝛ nō ē uera. nisi de illꝰ q sit sūt fm
coꝛpal eēntie modū q̄stū ad utrūq̄s extre
mū. sic āt nō ē ī ꝓpositu ut uisū ē ī coꝛpo
re questionis. ¶Ad 2m ꝺ̄. qꝫ ex illa rōe se/
queret qꝫ ille lapis ñ possz tāgi ad q̄cūq̄s
ptē circūferētie illa lācea dirigeret ꝛ q̄stū
cūq̄s longitudo ei ultimā circūferentiam
excederet. ille. n. lapis eēt nusq̄s ꝛ ex conse/
quenti nō eēt ꝓpīquioꝛ circūferentie q̄s
cētro nec rēotioꝛ ab una ꝓte circūferētie
q̄s ab alia. qꝛ nullā pēit bitudinē haberz
ad quēcūq̄s locū. ꝛ iō nulla esset rō quare
magis tangeret a lācea trāsmissa p polum
articū q̄s trāsmissa p polū antarticū. nec ī
telligas qꝫ uelī dicere qꝫ se nō habeat alio
mō coꝛpus xpi ad spem q̄s ille lapis se ha
beret ad locū. qa de illo lapide nō posset
uere dici qꝫ eēt realiter pñs sub aliquibus
alijs dimsionibus suis. Sz uere dr uerum
coꝛpus xpi eē realiter pñs ꝛ cōtētū sub sa
cramētali specie. ¶Ad 3m ꝺ̄ qꝫ si coꝛpº xpi
sub sacr̄o fuisset reꝑuatū usq̄s ad hoꝛaz q̄
fuit clauis pfoꝛatū. ꝛ postea in cruce moꝛ/
tuū. dico qꝫ exñs sub specie sacr̄ali sensis/
set doloꝛē ex illa pfoꝛatiōe causatū ꝛ po/
stea fuisset moꝛtuū. nec tñ ut ibi exñs fuis
set ab illis clauis pfoꝛatū. sēsus. n. doloꝛis
ꝛ moꝛs coꝛpi cōueniūt absolute nō p ꝓpa
tionē ad locū. sed aliqd pfoꝛari clauis rei
nō cōuenit nisi inq̄stū ē hñs bitudinez ad
locū. Cū enī talis actio sit p motū localez
oꝛ illud in qꝺ talis actio trāsit eē alicubi
ut in loco. Uñ uersus Pixide ꝛuato po/
teris copulare doloreꝫ Innatū. sz nō illa
tus cōuenit illi. ¶Ad 4m pz solutio ex iam
dictis. ¶Ad pm ad ptē aliā dicūt aliqui qꝫ
q̄stus sub sacr̄o xpus ñ possit tāgi ab alio
pōt tū tangi a se aliquo mō ꝛ aliquo mō
nō. qa cū coꝛpus suū sit dimensionatū pōt
ducere manū ab una pte ad aliā. hoc enīz
posset facere unus hō si eēt nusq̄s suppo/
sito qꝫ cōꝛuareꝫ in uita. non posset tamen
manū elongare a coꝛpe. ꝛ postea cōiūgeꝛ.
qꝛ talis elongatio ꝛ iterata ꝛiūctio inclu
dūt distātiā. ꝛ ex cōsequēti dimēsionē iter
extrema. ad qꝺ segtur qꝫ manus ꝛ coꝛpº
applicarent dimēsionibus ut ad locū. qꝺ
coꝛpi xpi ut ē sub sacr̄ali spe nō conuenit.
¶Alij dicūt qꝫ hō si nusq̄s eēt nō possz du
cere manū ab una pte coꝛpis ad aliā etiaz
tenēdo eā semp coꝛpi cōiūctā. qa ꝓmus lo
locus ubi erat manus reliqueret uacuus
ꝛ poneret ubi ꝓus nihil erat. Sz ista ratō
nihil ualet. qa illa positiōe facta. manº nō
eēt in loco. ꝛ sic nō relinqueret aliqs locº
uacuus. ꝛ sicut manus iūcta pectoꝛi eēt nō
in loco ita iūcta uentri eēt nō in loco.

Consequenter queꝛitur de 5º ꝓncipali. Et circa hoc q̄rūtur duo.
¶Primo utꝝ coꝛpus xpi sub illa spe posꝛ/
sit uideri uisione intellectuali. ¶2º utꝝ ocu
lo coꝛpoꝛali.

PRimo ostendo q̄ corpus xp̄i sub specie nō pōt uideri uisione intellectuali. Uisio intellectualis nō est supra rōnē. sed exñtia corpis xp̄i sub p̄dicta specie ē supra rōnem. g° ibi nō pōt intellectualiter uideri. ℣ Itē intellectualis uisio rei nō p̄ntis p eēntiam ē p speciē. sed a corpe nullā habētē habītudinē ad locū nō pōt res in loco existens recipe speciez. Cū g° quicūq; creatus intellectus sit ī loco. ⁊ corpus xp̄i ut exñs sub specie nō habeat habitudinē ad rem aliquā ut ad locū. nullus intellectus pōt ab illo recipere spēz. ⁊ ex cōsequēti nullus ītellectus creatus pōt ipm uidere. ℣ Cōtra oīs intellectualis cognitio ē intellectualis uisio. Sed corpus xp̄i eē sub sacrō ab intellectu cognoscitur. aliter. n. hoc nō possem⁹ significare. qđ enim nō possumus intelligere non possumus significare. ergo corpus xp̄i sub sacrō intellectualiter uidetur. ℣ Rñdeo q̄ corpus xp̄i sub sacrō a nullo intellectu nisi diuino uideri pōt p naturam. cuius rō est. ad hoc ut aliqd possit uideri natural'r ab intellectu creato requirit' q̄ possit naturaliter fieri p̄ns intellectui p eēntiā uel speciē intellectui ipm īmediate representātē. quia intellectualis uisio nō ē quecūq; intellectualis cognitio. sed īmediata. requirit' etiā q̄ sit ita ꝓportiōale naturali lumini intellectus ut nō trāscendat eius facultatē. corpus aūt xp̄i ut exñs sub spē sacramēti nō pōt natural'r fieri p̄ns p eēntiā nostro intellectui. nec p speciem ipm īmediate intellectui representātē. qa a corpe nō exñte in re aliq̄ ut in loco nec locū aliquē tangente nō pōt naturaliter spēs deriuari ad rē exñtem in loco. Intellectus aūt noster ab oculo corpali nō pōt recipere speciē natural'r nisi mediāte aliquo organo corporeo qđ ē ī loco. ad Quod etiā exñtie corpis xp̄i sub sacrō ⁊ trāscēdit facultatē naturalis lūinis nr̄i intellect⁹. ⁊ ideo a nr̄o ītellectu corpori vnito naturaliter uideī nō pōt. nec etiā ab ītellectu aīe sepate. nec ab intellectu angelico. q̄ ꝙuis ꝑm aliquos spūs sepatus posset q̄ꝛtuz est ex ui nature sue se facere p̄ntem corpori exñti sub sacrō eo q̄ p naturā non habet necessariā hītudinē ad locū. sz tm̄ p ordinē diuⁱ⁹. tñ q̄ ille mod⁹ exñdi trāscēdit facultatē naturalis luminis cuiuscūq; ītellectus creati. iō si p̄ns ei eēt relict⁹ suo lumini naturali ill̄ modū exñdi uidere ñ posset. q̄ꝛuis aūt excedat facultatē lūinis naturalis. nō tñ excedit facultatē luīnis glorie. Uñ credo q̄ quicūq; ītellectus beat⁹ modū exñtie corpis xp̄i sub sacrō ⁊ omia que sūt fidei uidet clare nō tantū in ūbo. sed etiā illa uisione que dr̄ eē in ꝑrio genere. ℣ Argumēta ad ptē ꝑmā ꝓcedūt de uisiōe intellectuali ⁊ lūine naturali. ℣ Ad ar⁹ ad ptē aliā dō q̄ maior ē falsa. cognitio enī ītellectualis enigmatica q̄ ē p fidē ñ ē ītellectualis uisio. nec etiā cognitō discursiua uisio dici debz. ℣ Preterea corpus xp̄i eē sub sacrō nō naturaliť a nobis cognoscit'. sz p doctrinā ⁊ supnaturalē illustrationē.

SEcundo queritur utruz corpus xp̄i sub spē possit uideri oculo corpali. Et uī q̄ sic. facilius ē uidere corpus xp̄i sub sacrō q̄ꝛ illud qđ nō est sz nos p naturā possum⁹ uidere illud qđ ñ ē. Uñ Auic. 6° naturaliū li° 4°. c. 2. Possibile ē dscribi in sensu cōi ut audiat ⁊ uideat colores ⁊ sonos q nō habēt eē extra. ergo multo fortius possumus uidere corp⁹ xp̄i sub sacrō. ℣ Itē potētior ē uirtus oculi glificati ad penetrādū q̄ꝛ uirt⁹ corpis iaīati Sz uirtus lune que ē corpus inaīatū penetrat totā tram. aliter enī in eadē hora i q̄ causat fluxū maris in quarta tre sibi supposita nō causaret in quarta opposita. g° mlto fortius uirtus oculi glificati potest penetrare spēm ⁊ attigere corp⁹ xp̄i. ℣ Itē oculus corpalis pōt uidere corpus cuius spē ınformari pōt. Sz xp̄s inq̄ꝛtū est deus pōt oculo speciē iprimere corpis sui ut ē sub sacrō. g° saltem miraculose pōt uideri ab oculo corpali. ℣ Cōtra aut corp⁹ ⁊ spēcies. uiderentur sub equali angl'o. aut corpus sub maiori nō sub equali. q̄ tūc corpus xp̄i ⁊ spēs eq̄rent' in magnitudie. que .n. sub equali angulo ⁊ equali distātia uident' equalia sūt. Si aūt corpus xp̄i uideret' sub maiori angulo. maior angulus cō tineret' sub minori quod ē impossibile. ℣

Jrēz potētior ē intellectus nō glificatꝰ q̄z
corpalis oculus etiā glificatus. Sz intel-
lectus p naturā ñ pōt uideꝛ corpꝰ xp̄i sub
sacro ut hītū ē in qōe p̄cedēti. gº multo mi
nus hoc pōt etiā uisus glificatus. ℞nº
q̄ exñtia corpis xp̄i uideri nō pōt ī sacro
oculo corpali naʒali uirtute. nec vtute glo
rie. nec etiā p miraculū. ℞primū declaraʒ
sic. ad hoc ut oculus corpalis possit p na-
turā uidere aliq̄ corpus requiꝛ q̄ ab illo
corpe possit usq̄z ad oculū p naturā deri-
uari sīlitudo illius corpis repñtans ipsuz
oculo. talis aūt spēs deriuari ñ pōt p na-
turā nisi ꝛ corpe exñte in loco ꝛ p mediuz
corpale. Sz. n. ut dic Phi. 2º de aīa. uacuū
eēt iter celū ꝛ ērā nihil oīo uideremus. Sz
corpus ut exñs sub sacro nō ē alicubi ut ī
loco. ꝛ iō ab ipo ad oculū nr̄m nō pōt spe
cies naʒaliter deriuari. Q̄ō etiā nec p gli
am. declaraʒ sic. Ad hoc. n. ut oculus glifi
catus uideat oz ipm eē infoꝛmatū spe uisi
bilis. Sz p uirtutē glie oculus corpalis ñ
pōt abstrahere a corpe xp̄i exñtis sub sa-
cramēto eius spēm. q̄z lumē corpale ñ pōt
attingere rem nō hītem exñtiā alicubi ut
in determinato loco quā non habet corpus
xp̄i ut ē sub sacro. Q̄ō etiam nec p mira-
culū. declaraʒ sic. Sic enī oculus corpalis
elenari nō pōt p q̄ōcūq̄z miraculū ad ui-
dendū exñtiā substātiaꝛ spūaliū. nec ē pos
sibile illā repñtari expꝛesse p q̄zcūq̄z spēm
corpalē. sic cū corpus xp̄i sit sub sacro ad
sīlitudinē spūalis exñtie mq̄ztū ē ibi ꝑmo
ꝛ p se rōne substātie. ꝛ q̄ztitas nō ē ibi nisi
p ꝺcomitantiā dici pōt q̄ ipossibile ē cor
palē octū p q̄ōcūq̄z miraculū a d hº sub-
limari ut corpus xp̄i q̄ō ē sub sacro uīdat.
impossibile ē etiā talē spēm corpalez fieri
que sit illius exñtie expꝛesse repsentatiua.
Uñ si alī appet ibi species puuli uel fru-
stū carnis nō credo q̄ illud sit corpꝰ xp̄i.
maiꝺres. n. sūt dimensiones corpis xp̄i q̄z
ille que ibi appēt. ꝛ si apperet uere ibi cor
pus xp̄i ñ appet ut sub sacro. Uñ credo
q̄ illa appentia puuli que ibi aliq̄n uisa ē
uel describitur in imaginatiōe. uel ī sensu
cōi uidētis. uel si ē realiter extra. ñ credo
q̄ ille dimēsiōes fūdanʒ ī dimēsiōibꝰ spēi
panis. q̄zuis tūc nō appeāt. nec tūc debet
sumi ab illo cui appet. quia nō apparz sub
specie cōuenienti hūane refectiōi. ℞Ad ꝑmꝰ
in oppꝰ dicēdū q̄ nō possumus uidere o-
culo corpali illud qō nō ē. Uñ illa uisio ꝺ
qua loquiʒ Auic. nō ē uera uisio. sed sīlitu
do uisiōis que accidit dormiētibus ꝛ alī
uigilātibus ex excessu fortificatiōis ima
ginationis. seu ex reductiōe speciei uisi-
bilis ab imaginatiōe ad sensū cōmunē ubi
ē radix oīuz sensuū pticulariū. ℞Ad 2ºꝺº
q̄ oculus nō uidet p ptensiones uirtutis
uisibilis usq̄z ad rē uisam. sed p multiplica
tionē spēi uisibilis usq̄z ad uisū. Et p̄teꝛa
si ꝑmo mō fieret uisio adhuc radij uisua-
les ptendi nō possent usq̄z ad corpus xp̄i
ut exñs sub sacro. q̄z illa uirtus uisualis
ptendi nō posset nisi mediāte medio cuꝰ
supficies nō tangit corpus xp̄i ut existēs
sub sacro. ℞Ad 3ºꝺº q̄ ad uidendū non
sufficit q̄ oculus infoꝛmeʒ spe rei uisibīlʒ.
sed cuz hoc requiriʒ q̄ sit uisibile pñs in
determinata distantia ꝛ hītudine ad uisuz.
Preteꝛea nō ē creabilis aliqua corpalis spe
cies que possit corpus xp̄i ut ē sub sacro
repñtare expsse. sensus etiā nullo modo ē
sublimabilis ad hoc uidendū sicut nec ad
uidēdū exñtiā spūaliū rerū.

QOnsequenter queritur de 6º ꝑncipali. Et circa hoc querūʒ duo. ℞Primo utz uirtute sacrī sit corpus xp̄i sub qualibet pte hostie. ℞2º utz sub quolz indiuisibili ipius hostie.

PRimo ostendo q̄ corpus xp̄i nō sit totū sub qualibz pte hostie. ptes corpis xp̄i distincte sūt ꝛ ordi-
nate. Sz si oēs eēnt sīl sub qualibz parte hostie eēnt inordinate ꝛ cōfuse. gº corpꝰ xp̄i nō ē totū sub q̄libet pte hostie. ℞Item intētio cōsecrātis nō referʒ ad q̄zlibz ptē hostie sz ad totā sīl. Sz intētio cōsecrātis requiʒ ad hoc ut ibi sit corpus xp̄i. gº uir-
tute cōsecratiōis q̄zuis sit totū sub hostia nō tñ sub qualibz eius pte. ℞Item q̄zuis imago reluceat in qualibz pte speculi frac-
ti. nō tñ ē tota in q̄libet pte speculi itegri. gº a sīl q̄zuis corpus xp̄i sit totū in q̄libz pte hostie fracte. nō tñ in qualibz pte ho-
stie integre. ℞Cōtra Inno. de offi. miſ. pte 3ª. c. 9º. Reor salua fidei maiestate q̄ ubi

panis ē ꝺsecratus sub tota ſpe totū corpꝰ exiſtit. ſic.n. miraculoſe totū corpꝰ ſinguł ptibus cōtineť. Et paꝛ poſt ſeqť. Q̄m in quotcūqꝫ ptes ſpēs diuidať sub ſigułpti bus totus ē xp̄s. Itē corpus ē ibi p hꝰ q̄ panis trāſubſtātiaťin ip̄m. Sꝫ q̄libꝫ pars panis ē pāis cū ſit totū hōgeneū. gº q̄libꝫ ps panis trāſubſtātiaťin corpus totū. ſꝫ sub q̄libet pte ſpēi erat ps ſubſtātie pāis. gº poſt trāſubſtātiatiōez sub qualibet pte ſpēi ē corpus totū. ¶ Ñndeo q̄ corpus xp̄i totū ē sub q̄libꝫ pte hoſtie. Sic.n ps ⁊ nō totū eēt sub pte ſeq̄retur q̄ corpus xp̄i cō mēſuraret hoſtie. cōtētū.n. cuius una ps ē sub una parte cōtinētis. ⁊ alie partes sub aliſs partibus cōmēſurāť cōtinēti. corpus aūt xp̄i ſpēi nō cōmēſurať ut ſupius hītū ē. nec ex dictis ſequiť corpus xp̄i in ſacro cōtineri ab infinitis. quia q̄ꝫuis ꝺtinuū ſit diuiſibile in ptes ſine fine. tamen cum ſunt in cōtinuo nō habēt actualē diſtinctiones inter ſe. nec ſūt actu plura ſed unū. Ad ñ nec dicimus aīam eē in infinitis ī actu q̄ꝫuis ſit in qualibet pte corpis tota. ¶ Ad pmuꝫ in oppꝰ ꝺꝺ q̄ partes corporis xp̄i habēt eē diſtinctū ⁊ ordinatū in ſuo toto. ſed nō p cōpationē ad ſpēm cōtinētē. unde ex hꝰ nō ſeqť q̄ ptes corpıſ ſint ī ordīate ⁊ cōfuſe. ¶ Ad 2ꝰ dicendū q̄ cū intentio cōſecrā/tis fertur ad panē ⁊ quelibꝫ ps panis ſit pāis implicite ſaltē fertur ad quālibꝫ ptē panis. ¶ Ad 3ꝰ dicēdū q̄ illud qꝺ uidetur in ſpeculo nō eſt imago ſed ipa res. Unde hō reſpiciēs ī ſpeculo ſeip̄m uidet p lineā reflexam. ⁊ quia ab una ſupficie continua fit cōtinua reflexio. ideo ī ſpeculo ītegro nō uidet niſi unū. Cū aūt ſpeculū fractuꝫ ē. quia ſupficies diſcontīuata ē fiūt diſtinc te reflexiones. ⁊ ideo una res uideť plu/res res. nō ē ergo intelligenduꝫ q̄ ſpecies que reflectebať a ſuperficie cōtinua p fractionez ſpeculi diſtinguaťin duas. ſed a qualibꝫ pte ſpeculi fracti ſit r̄flexio noua. Si autē corpus xp̄i nō eēt sub q̄libet pte hoſtie āte fractionē pꝰ fractiōez ñ poſſet eē sub qualibet uirtute fractionis illius. ¶ Ad 4ū ad ptez aliā concedenda ſūt. ⁊ ualent ad declarationē q̄nis.

Secundo queri/

tur utrū corpus xp̄i ſit sub quolibꝫ ꝺuiſibili ipſius hoſtie. ¶ Ñndeo q̄ nō. Sic �something phi. 4º phiſi. Inſtans nō ē tpus nec pars tp̄ris neq; �something ip̄z. 6º phiſi. Punctus non ē linea nec pars linee. ſic dico q̄ nec linea ē ſupficies nec pars ſupficiei. nec ſupficies corpus nec pars corporis. Cū gº corꝰ xp̄i sub ſacro nō ſit niſi in ipa ſpe ⁊ ptibus eiꝰ nō ꝺz cōcedi q̄ ſit in aliquo punćto nec in ſupficie nec in aliqua linea ipius hoſtie ac cipiēdo punctū ꝓprie �something q̄ ē aliquid ſim/pliciť indiuiſibile. ⁊ lineā �something q̄ ē longitudo ſine quacūqꝫ latitudine. ⁊ ſupficiē �something q̄ ē latitudo ſine quacūqꝫ ſpiſſitudine. Cōce/dendū ē tū corpus xp̄i eē sub ſupficie ip̄i⁹ hoſtie inq̄ntū cōtineť sub illa ſupficie. ſed nō ē idē eē in ſupficie ⁊ sub ſupficie ꝺtinei niſi noceť eē in ſupficie eē infra ābitū ſup ficiei cōtinētis. ſicut dicimꝰ q̄ ſpera ignis ē in ſpera lune. qꝛ cōtineť ab ea.

Consequenter que/

ritur de 7º p̄ncipali. Et circa hoc querūť duo. ¶ Primo utruꝫ ꝺtute ſacramēti ſacerdos poſſet q̄ntācūqꝫ materiā cōuerteř. ¶ 2º utꝫ uirtute ſacri poſſꝫ unā partē eiuſdē hoſtie ſine alia ꝺſecrare hoſtia ꝺtinua remanēte.

Primo oſtendo

q̄ uirtute ſacri ſacerdos poſſet q̄ntācūqꝫ materiā ꝺuertere. Sacerdos pōt cōficere tm̄ de pane q̄ntū requiriť ad coionē fideliū. nō tm̄ eoꝝ qui tūc cōicare uolūt ſꝫ etiā eoꝝ q̄ poſtea uolent. Sꝫ tm̄ poſſet mūdus durare q̄ ad cōicādū illos q̄ cōicare uolūt ⁊ uolent requirereť de pane tm̄ q̄ntuꝫ mō ē in mūdo. ergo ſacerdos ꝺtute ſacri poſ ſet cōuertere totū panē mūdi. ¶ Item ſi eſſet determiata quātitas ultra quā nō poſſꝫ. cū illa nō ſit nobis certa. incertū eēt q̄n ſacer dos uere cōſecraret qꝺ falſū ē. ¶ Cōtra ſi poſſet q̄ntācūqꝫ materiā ꝺuertere tūc poſ ſet ſubſtantiā totius panis mūdi ⁊ totius uini tollere. ⁊ ſic facere q̄ nō eēt in mūdo neq; ſubſtātia panis neq; ſubſtantia uini qꝺ abſurdū uideť. ¶ Itē nō ē cōceſſa ſacer doti ptās cōſecrādi niſi cōformet ītētōez ſuā intētioni inſtituētis. Sꝫ xp̄us inſtituēs hoc ſacrm̄ nō inſtituit ip̄m ad hoc ut eēt cibus uētris ſed mētis. ergo ſacerdos nō

pōt cōuertere panē ultra hoc qō rquirat ad ſpiritualē fidelū rfectionē. Ad iſtā q̄ſtionē dicūt aliq̄ q⁹ cū de itegritate ſacrī ſit itentio implicita uel explicita faciendi qō facit ecc⁹. ſeu illud qō ſacrm̄ inſtituens itendebat ꝛ eccl̄ia nō intēdat trāſubſtātia tionē pāis niſi ad cōionē fideliū. ꝛ ad xp̄i paſſiōez mēorādū ſacerdos tātū ꝛ nō pl⁹ pōt trāſubſtātiare de pane q̄ſtū requirit ad cōionē fideliū. Uñ ubi eēnt tot fideles cōicādi p unū ſacerdotē q⁹ totus pāis de foro ad hoc reqreret ille ſacerdos totum panē de foro ſil̄ poſſet trāſubſtātiar̄. ſi ēt ſacerdos panē uellet trāſubſtātiar̄ ad hoc tm̄ ut ip̄m p̄iſceret in lutū. uel ut aliquod aliud dedecus fieret ſacro. dicūt q⁹ tal̄ nō trāſubſtātiaret. quia nō ē ueriſilē xp̄z de diſſe ptātez ſacerdoti in p̄iudiciū ꝛ irreue rētiā ſacrī. nec talē q̄lē ſapiēs dictaret nō eē donādā nec dictādā. Sz ō hoc arguūt aliī ſic. Si ſacerdos poſſet trāſubſtantiare de pāe tātū ꝛ nō plus niſi quātū requirit ad cōionē fideliū. aut hoc itelligit̄ ō oīb⁹ fidelib⁹. aut de fidelib⁹ tm̄ q p ip̄m cōicā di ſūt illa die q̄ cōfecit. aut de illis ꝛ aliīs ſil̄ q p ip̄m poſtea ſūt cōicandi. nō p⁹ mō qz tūc exñs in ecc⁹ ſua poſſet ſil̄ cōficere panē ciuitatū multaꝝ qō irrōnabile uid̄t. nec 2⁹ mō. qa ut dr̄ de ꝺe. di. 2ª. Preſbyt̄. Preſbyt̄ euchariſtiā ſēp habeat patā ut qñ qs infirmatus fueīt ſtati eū cōicet. ne ſine cōione moriat̄. nec 3⁹ mō. qz cū icer tū ſibi ſit quot p ip̄m cōicādi ſint. icertuz eēt q̄ſtū de pane cōficere poſſz. Preterea cū una hoſtia ſufficeret ad cōicādū plēs cū ſub q̄libz pte hoſtie ſit corp⁹ xp̄i totū. ſi nō poſſet de pane cōuertere niſi tm̄ q̄⁹ ſufficit ad cōionē illoꝝ quos hz cōicare ñ poſſet p quoꝝ cōuertere hoſtiaz unā qō ſtin ē. Preterea ſi abluēs puez ſub forma ūboꝝ debita. ꝛ itēdēs facere qō facit ecc⁹ q̄uis in ſpāli intēdat ſacrī dedecus ꝛ cre dēs dānificare illū quē baptizat ūe cōfert baptiſmi ſacrm̄. ut pz ex ſup⁹ dcīs de ba ptiſmo. g⁹ ſil̄ ſi ſacerdos ſup debitā ma teriā dicat ūboꝝ formā ad trāſubſtātiā ō inſtituta itendēs explicite ul̄ iplicite p h⁹ ibi eē corp⁹ xp̄i q̄ſuis ulteri⁹ itēdat ſacrī irreuerētiā ꝛ dedecus. nec intēdat illō ſa cmētū adminiſtrare fidelib⁹. nihilomin⁹ ūe cōficit ut uī. Ille. n. itētiones cōſeq̄ntes. ſ. itētio remēorādi paſſionē xp̄i ꝛ cōicandi fideles nō ſūt necia ad eēntiā ſacrī. Uñ g⁹ aliīs ōō q⁹ ſacerdos tm̄ pōt de pane trā ſubſtātiare q̄ſtū trāſubſtātiare intēdit. dū tm̄ totū illud pñs ſit cozā ip̄o. exñs eni in cāpis nō poſſet trāſubſtātiare panē i ecc⁹ qz ad h⁹ ñ ſe extēdit forma ſacrī. qō pz p pnomē demōſtratiuū faciēs aliquo mō demōſtratiōez ad ſenſū q̄ eſt reſpectu rei pñtis ip̄i demōſtrāti. Qui ault teneī hāc opionē pōt diceī ad p⁹ in opp⁹ q⁹ maioz nō ē uera. qz un⁹ ſacerdos nō pōt tot ſpe cies pāis demōſtraī pñtial̄r quot reqre reī ad cōicādū oēs fideles. Ad 2⁹ pz ſo lutio ex dcīs qz certū ē nobis q⁹ cōſecraī poſſum⁹ totū panē quē ſenſibil̄r ōmōſtra re pñtē poſſumus. Si aūt ſacerdos panez trāſubſtātiet idiſcrete uel intendēs aliq̄ō dedecuſ ſacrī. ututē ſacrī nō ip̄edit̄ſz aiaz ſuā ledit ptāte ſibi data abutēdo. Ad ar⁹ ad ptē aliā pz ſolutio ex dcīs in opione. Qui ault teneī p̄mā opionē p ea q̄ i ea narrata ſūt ſatis pz uia ſoluēdi argūmta ad utrāq; ptem.

Secundo queri tur utz ūtute ſacrī ſacerdos poſſet unā ptē ei⁹ dē hoſtie ſine alia cōſecrare hoſtia continua remanēte. Et uī q⁹ nō. Sacerdos nō pōt cōſecrare panē q nō ē in actu ſz ī potētia tm̄. ſz ptes hoſtie cōtinue nō ſūt ī actu. Si. n. ptes in cōtinuo eēnt in actu q̄libz ōti nuū actu eēt pl̄a tota. g⁹ ñ pōt cōſecrare aliq̄z ptē hoſtie niſi ꝺſecrādo hoſtiā totā. Itē tota ſubſtātia panis uni⁹ hoſtie ē ſub qualibz pte q̄ſtitatis illi⁹ hoſtie. qz ſubſtā tia panis p ſe ē inextēſa. Sz qō p ſe eſt ñ extēſū nō extēdit̄ p aliud accñs ſupuēiēs ei nat̄a poſteri⁹ eo. ſz cōſecrare hoſtiā eſt ſubāz panis ſub q̄ſtitate ōtētā in coz⁹ xp̄i cōuertere. g⁹ ſi ſacerdos poſſz unā ptē ho ſtie ſine alia ꝺſecrare eadē ſubā pāis ꝺuer teret̄ ſil̄ in coz⁹ xp̄i ꝛ nō ꝺuerteret̄ qō ō dictionē includit. Sz ō ſi ſacerdos tene ret duas hoſtias ī manu ꝛ itēdeī ꝺſecre unā ꝛ ñ aliā ꝺſecraret unā ſine alia. g⁹ a ſi mili ſi intēdat ꝺſecrare unā ptē hoſtie ꝛ ñ aliā cōſecrareī una ꝛ nō alia. Uīdeo q⁹ aut ſacerdos itēderet cōſecrare unā ptez

hostie determiate utpote determiate illā que eet ad dextrā uel determiate illam que esset ad sinistrā. aut intēderet cōsecrare unā me dietatē tm̄ nō deferēdo intētionē suā determiate ad unā signatā. Prio mō credo q̄ posset uirtute sacrāti cōsecrare unā medietatē sine alia. qa cū ad cōsecratiōez materie debite nō tātū requratur ordo in cōsecrāte ⁊ forma uerboz debita. sed itentio faciēdi sup illā materiā qō facit eccl'ia nō opabūt uerba nisi sup illā medietatē hostie ad quā precise fert mō supradcō intētio cōsecrātis. 2° mō dico q̄ nō cōsecrart unā ptē sine alia. qz uirtus sacri ñ plꝰ rspiceret unā ptē q̄z aliā. Uñ aut utraq; medietas cōsecrareť aut nulla. Et qz nō uī q̄ utraq; cōsecrareť. qz tūc cōsecrareť tota hostia. ⁊ ego pono q̄ nō intēdat cōsecrā totā hostiā. sz medietatez tm̄. uī ꝓbabile q̄ in cāu predcō nulla ps p̄dicte hostie cōsecreť. reales .n. opatiōes nō sūt circa singularia uagā sz circa singlaria determiata. ⁊ iō oz q̄ itētio ad quā seqť realis opatō aliqd determiatū ⁊ determiate respiciat. Ad pꝰ in oppꝰ dō q̄ q̄uis ptes cōtinui ñ sit actu tota. sed ī potētia. tm̄ sūt actu ptes ⁊ sūt in actu p actualitatē totius. Uñ nō est intelligēdū q̄ ptes ctinui sint in potētia. sicut dicimus q̄ in maria aeris est forma ignis ī potētia. exñtes enī ī cōtinuo actualitatē hūt p'quā sūt actu ptes ⁊ in potētia tota. Uñ p solā diuisionē fiūt actu tota. Ad 2ᵘᵐ dō q̄ maioz ē fla loquēdo de tota subā panis idiuiduali. q̄uis sub q̄libz pte hostie saluet tota spēs pāis eo q̄ quelibz ps pāis ē pāis. Cū aūt dicit q̄ illud qō ē iextēsū p se nō extēdit p aliqō accns supueniēs ei natura posteri eo. dico q̄ uerū ē sicut p causā efficiētē. Sz tm̄ bñ extendit p aliō accns sicut p'cām formalē. Sicut .n. dicim̄ q̄ hō sit albus p albedinē. nō sicut p causā efficiētē. sz qz albedo ē forma per quā ē albus sic dicim̄ q̄ subā ē extensa p q̄ntitatē nō sicut p causā efficientē. sz sicut p'formā p quā ē extēsa. hoc .n. accns cātur in substantia p hoc q̄ extēdens ptes sub stātie sil' exñtes explicat ex se iuicez ipsas actualr nō distinguēs. Ad 3ᵘᵐ ad ptē aliaz gra cōcl'onis cōcedēdū ē q̄znis illū q uel let tenere ordiū ñ cogeret. qz duaz hostiaz qlz ē actu unū totū. nec actualitas p quaz vna ē ī actu depēdet ab actualitate p quā alia ē in actu. ptes aūt cōtinui nō sūt actu tota ⁊ una ē actualitas totius p quā oms ptes sūt in actu.

Circa litteram

Nō hoc corpus qō uidetis. i. corpus non sub hᵒ mō eēndi quē uidetis. In uno loco eē oz. hoc intelligēdū ē de mō eēndi quo corpꝰ xp̄i ē alicubi localr ⁊ suppoīta diuina ordinatiōe que ordinauit illud corpus nō eē localiter nisi ī uno loco tm̄. Caro uidelicet carnis. ⁊ sanguis sacrm̄ ē sāguis. i. species panis sub qua cōtinet xp̄i caro sacrāmtū ē illius carnis ⁊ spēs uini sub qua ctinet sāguis sacrm̄ ē illi sāguis. Carne ⁊ sāguie. i. spe panis ⁊ spe uini. utroq; uisibili ⁊ intelligibili spūali. qō iō dr. qz sub spe panis ⁊ uini ē corpus xp̄i ⁊ sāguis ali quo mō ad sil'itudinē exñtie rei spiritual' inq̄tū ē ibi rōe subē pmo ⁊ p se ⁊ q̄ntitas nō nisi p cōcomitantiā ⁊ etiā quia ibi ocu lo corpali uideri nō pōt corpus xp̄i uisibile ⁊ palpabile. Contra Greg. in omil'. sup illud Jo. penl'. Cū eēt sero rc. Corrūpi neceſſe ē qō palpať ⁊ palpari nō pōt quod nō corrūpit'. Ite nihil ē palpabile qō aliquo mō nō resistat tāgēti. Sz corpus xp̄i cū sit gl'ificatū nō rsisteret cuicūq; corpi. qz sil' eē pōt cū alio corpe. Rñdeo uerbū magistri intelligit' aut de palpabilitate corpis p illo statu quo fuit corruptibile q̄uis mō nō sit tale nec in celo nec sub sacro. aut ō palpabilitate. q̄ uolūtaie oñdit se palpabilē ad oñdēdū ueritatē corpozee nat'e q̄ tm palpabilitas sibi cōuenire ñ pōt ut ē sub sacro. Illud aūt uerbū Greg. ibi allegatū intelligēdū ē ō palpabilitate q̄ ē p q̄ttuoz qualitates pmas q̄ sūt calditas frigiditas būiditas ⁊ siccitas. uel p q̄litates causatas ex illis. Celū .n. q̄uis natr sit incorruptibile alio mō palpabilitatis palpari posset si hō in corpe corruptibili eēt ita ꝓpe q̄ cū manu posset ipm tāgere. Si .n. niteret cū manu ipm diuidere. ul'ma nū intus ponere sentiret q̄ celū resisteret ei. qz p nullā creatā uirtutē posset diuidi. Sz pp hoc ꝓpe loquēdo nō ē intelligēdū ō palpabilitate. qz ñ pōt ve palpabile dici

De pane fit xpi caro . nō ē intelligēdū q panis sit materia corpis xpi. Sz q sit ifti⁹ uersiōis tmin⁹ a quo. Quedā alie auctoritates q̄ sūt in lra exponēt di. sequēti in qōnibus qa ibi allegabūtur.

Di. xi.

Sj autem queritᵗ tc. Supius determiauit mgr̄ de sacrāmēto eucharistie quo ad eius eē. hic determiat de eo q° ad eius fieri. Et diuidit in ptes tres. ℞ Prīo determiat mgr̄ de cōfectōe. ℞ 2° ō cōsequēti bus ad cōfectionē. di. sequēti. ibi. Si autez queritᵗ de accītibus. ℞ 3° de ptāte cōficiētis di. 13ª ibi. Solet etiā queri. ℞ Prīa in 2. trāsubstantiāt di. ℞ 4° q̄stū ad actū Sub alia aūt spe. ℞ Prīa in duas. ℞ Primo ueritatē determiat . ℞ 1° falsas opiones reprobat. ibi. Quidā uero. Prīa in duas. Primo determiat qd sciēdū. 2° quo loquēdū. ibi Nec tñ cōcedūt . Illa ps in qua reprobat opiones falsas diuidit in duas. Prīo eas recitat . 2° reprobat ibi . Sz q nō sit . ℞ Illa ps in qua determiat de cōfectiōe q̄stum ad materiā diuidit i duas. ℞ Prīo determiat ō bis que requrunt ad sacrī eē. ℞ 1° de eo qō p tinet ad bñ eē. ibi. Aqua uero. ℞ Prīa in 2. ℞ 1° oñdit q̄r xps uoluit a nobis sumi sub illa spe. ℞ 2° q̄re sub duplici. ibi. Sz q̄ritur sub duplici. ℞ Illa ps q icipit ibi. Aquā vo diuidit in 2. ℞ p° oñdit quare aqua uino debz appōi. ℞ 2° quo eucharistia ppīo dz dispēsari. ibi. Eucharistia quoq.

Arca hanc distinctōes q̄rendū est pncipaliᵗ ō 4. ℞ Prīo de cōuersiōe seu de trāsubstātiatiōe . ℞ 2° de matia. ℞ 3° de aq̄ apposītiōe cū uino . ℞ 4° de sacrī huⁱ⁹ dispēsatiōe. ℞ Circa p⁹ q̄rūt 6. P° utz subā panis q uini cōuertaᵗ in corpⁿ q sanguiez xpi. ℞ 2° utz tota subā panis uertaᵗ i tota subāz corpis. ℞ 3° utz in ista cōuersione ānihilet subā panis . ℞ 4° utz illa cōuersio fiat in ītanti. ℞ 5° utz illa cōuersio sit mutatio. ℞ 6° utz sit mirabilior oībus alijs mutationibus.

Prīmo ostendo q subā panis q uini nō cōuertāᵗ in corpⁿ q sanguinē xpi. Dē q ō cōuertiᵗ in aliquid pexns cōuertiᵗ in illud ubi pexistit. Unde nutrimētū cōuertiᵗ in corpus in loco ubi ē q̄ nutrimūtū ei aduēit. Sz si subā panis cōuerteretᵗ in corpus xpi cōuerteretᵗ i aliquid pexns in celo. g° cōuerteretᵗ i corpⁿ xpi put ē in celo. qō ipossibile ē. qa nulla res cōuertiᵗ nisi ubi pns ē . panis aūt ī celo pns nō ē ℞ Itē oīs subā ī quā alia uertiᵗ augeᵗ. Sz corpus xpi nō augeᵗ. g° substātia panis in ipz nō cōuertiᵗ. ℞ Itē pdcā cōuersio nō ē cōueniēs sacro nec inq̄stuz ē signū. qz subā panis magis repnīat corpⁿ xpi q̄z accītia eius . nec inq̄stū ē cā. qz cuz deus posset facere unū corpus in diuersis locis ut supius hitū ē. q unū corpⁿ cū alio. posset facere corpus xpi eē sub spe panis absq; trāsubstātōe panis in ipm. g° superflua eēt ipa cōuersio. ℞ Itē talis cōuersio pbari nō pōt p rōnē neq; cognoscit p expietiā neq; pbari pōt p sacre scripte auctoritatē. nec forma sacrī talē exprmit cōuersionē. g° temerariū ē talē ponere uersionē. ℞ Contra Inno. de offō misse. pte. 3ª. .c. 16°. q .17° dicit. q panis trāsit in carnē Itē Huᵒ de sac. li° 2°. pte 8ª. c. 9°. Uera panis q uera uini subā in uez corpus q sanguinē xpi cōuertiᵗ. Ad istā qōnē ut refert dns Inno. in capl'o pallegato . dicūt qdā q ea rōne dr̄ panis cōuerti i corpus xpi. qz corpus sub eisdē accītibus loco panis incip eē. sicut dr̄ a grāmaticis q. a. mutaᵗ in. e. cū a pīti formaᵗ ptitū. ut ago egi. qz loco a pōit e. ℞ Sed cōtra sic arguūt aliq. Corpⁿ xpi efficiᵗ sub sacro absq; sui mutatiōe. Sz hoc eēt impossibile nisi p uersionē alicuius in ipm. qz alr p suū fieī sub sacro se haberet . alr nūc q̄z prius quod ē mutari. Cū g° cōueniētius sit substātiaz panis in ipm cōuerti q̄z in aliqd aliud . sequiᵗ q fiat sub sacro p cōuersionē panis i ipm ℞ Alij dicūt q manet subā panis. q p uirtutē diuinā efficiᵗ corpus pns sub spe panis siᵗ cū ipa subā panis. ℞ Sed ō hanc opionē ē rō adducta ō pcedētē. Sed quia illa rō nō multū cogeret tenētes opionez ōriā pdcāz. qz tūc interimeret minorē . et

dicerēt forte q; q̄uis corpus incipiat esse
sub ſpē sub qua prius nō erat. nō pp hoc
mutat' q̄uis nihil ꝟuertat' ī ipm . q; p hō
nō desinit eē ubi prius erat. ⁊ si uocet mu
tari nūc p° eē sub ſpē sub qua pri⁹ ñ erat.
tūc etiā mutaret si fieret ibi p cōuersiōez
pāis in ipz. Et iō alr arguēdū. ē ō opioes
pdcās . Prio sic de pane ⁊ uino dr in ca
none misse qō fiat corpus ⁊ sanguis. xps
etiā ī istitutiōe hui⁹ sacri ñ dixit. Hic est
corpus meū. sed hoc ē corpus meū. Prete
rea si subā panis remaneret ut dicit alia
opinio. sūmēs hoc sacrz ieiunus non essz.
q; subām panis sumeret. ⁊ sicut p statutū
eccle qō ē. ut null⁹ sacerdos celebret nisi
ieiunus. ⁊ sic uni sacerdoti nō liceret bis
sumere hoc sacrm una die. quod falsū est.
qñqz. n. licite in die celebrat duas missas.
Dicēdū g° ad qōnem q; subā panis ꝟuer
titur in subām corpis xpi. ⁊ subā uini in
subām sanguis. hoc. n. tenet cōis theologo
rū doctoꝝ opio. ⁊ merito. q; hoc sacratis/
sime fidei xpiane cōcordat. ⁊ sacre scriptu
re. ⁊ sne ecclie. ut pz p ea q̄ ꝟtra aliā opi/
nionē adducta sūt. dr etiā de ꝟsec. di. 2ª.
Panis est. ⁊ sūptū ē ab Ambro. li° de sac.
q; ubi accesserit ꝟsecratio de pane fit xpi
caro Prete a de ꝟsec. di. 2ª. Quia corp⁹.
⁊ sūptū ē ab Eusebio emisseno. Inuisibilis
sacerdos ūuisibiles creaturas in substātiā
corporis ⁊ sāguinis sui uerbo suo secreta
potestate commutat. mgr etiā di. 10. hui⁹
quarti in fine dicit substātiā panis in cor
pus uiniq; substantiā ī sanguinē cōuerti.
⁊ 3°. c. iª di. dicit. q; p⁹ ꝟsecratione nō est
ibi substātia panis uł uini. Ex dictis exps
se pz sacrā scripturā ⁊ eccl'iam Ambrosiū
⁊ Eusebiū Emissenū ⁊ magistrū sētētiaꝝ.
tenere substantiaz panis in corpus xpi. ⁊
substantiā uini in sanguinē trāsubstantiaī
Ad primū in oppositū cū dicit q; oē qō
ꝟuertit' ut aliqō pexns cōuertitur in illud
ubi ꝑmo pexistit ⁊c. dico q; uex est q; illō
quod ꝟuertendū est cōiunctū rei ī quaz
ꝟuertendū ē ut nutrimētū corpori. Sic āt
nō est ī ꝓposito. unde substantia panis nō
ꝟuertitur ī corpus xpi nisi ubi prius erat
substātia pāis. Impossibile est n. eē cōuer
sionē ubi nō est illud qō ꝟuertit'. Ad 2m
ꝟō q; cū dr q; oīs subā ī quā alia ꝟuertit'
angel' ⁊c. dico q; nō ē uerū qñ fit ꝟuersio
nō ꝑm unionē. sed ꝑm trāsubstantiationē
qualis ē ꝑdcā ꝟuersio. ꝑm. n. Inno. de offō
misse pte 3ª. c. i6°. Si. n. natura pōt cōuer/
tere nutrimentū in carnē absq; hoc q; ibi
sit plus de essentia forme carnis q̄z añ. ut
dicūt aliqui intentes Phi. dicēti ꝑmo de
generatiōe q; ptes ꝓz formā manēt. ⁊ par
tes ꝑm materiā fluūt ⁊ rfluūt . facile ē cre
dere q; diuina potentia que infinita ē pōt
substantiā panis in substantiā corpis xpi
ꝟuertere absq; hoc q; in corpe xpi sit pl⁹
de substantia uel de q̄stitate q̄z ante. Ad
3m dicēdū q; dato q; deus possz facer cor
p⁹ xpi sil' in pl'bus locis sine cōuersiōe ali
cui⁹ rei in ipm. ñ tū esset ita ogruū h° fieri
sicut p cōuersionē substātie panis in ipz.
q; si substātia panis remaneret. ex hoc he
retici faciliter suadere conarēt. ibi nō esse
corpus xpi. Ad ñ cōis opio longe ē remoti/
or ab illo errore q̄z illa que dicit substan/
tiam panis remanere. Ad 4m ꝟō q; talis
cōuersio ꝓbari pōt p rōnē sup fidem fun
datā ut uisū est. ⁊ etiā p sacrā auctoritatē.
q; forma a xpo tradita hoc oñdit. Si. n.
sub sacro eēt corpus suū absq; cōuersione
panis in ipm nō dixisset . Hoc est corpus
meū. sed hic ē corpus meū. q; dicēdo hic
ē corpus meū demōstrarēt substantia pa/
nis sub speciebus cōtenta.

Secundo queritur

utrz tota substantia panis cōuertat' in totam
subām corpis. Et uī q; nō forma substan
tialis panis nō cōuertit' ī materiā corpis
xpi. q; in illā ꝟuertit' materia panis. nec ī
formā. cū illa sit aīa intellectiua. g° nō cō
uertitur in substātiam corporis Ite ꝑm
Phi. 2° methaphi. ꝑm antiquā trāslatiōez
materia ō se. nec ē q̄lis. nec ē quāta. Ez p
nomē demōstratiuū nō demonstrat aliqd
nisi sit quale uel q̄stū. g° ñ demōstrat ma
teriā sz nihil cōuertit' nisi qō p hoc ꝓno/
mē hoc demōstrat'. cū g° materia sit de es/
sentia panis nō ꝟuertit' tota subā panis
in corpus xpi. Ite ꝓpinquior ē materia
forme ⁊ cōuerso. q̄z q̄stitas ipi⁹ subē. Sed
p trāsubstātiationē panis in substātiā cor
poris ē q̄stitas sub sacro p cōcomitantiā.
g° multo fortius sufficit cōuersio solius

matie ul' forme i ſolā matiā ul' formā cor
pis xp̄i. ad hoc ut oīa alia ſint ſub ſacro ⁊
Ite illud ē matia ſubē corpee qđ p° recip̄
formā ſubſtātialē corpeā. ſed q̄ſtitas ē h°i
ut oñdā. g° q̄ſtitas panis ē materia ei°. ſz
quātitas panis r̄manet p° cōſecrtiōez. g°
cū materia panis ſit de ei° ſubā. tota ſubā
panis ñ ꝺuertit' in corp° xp̄i. ꝓbatio mi
noris. Si forma ſubſtātialis corporea p°
recipet' in nō quāto nō dependeret eē ſub
ſtātiale cōpoſiti a q̄ſtitate. qđ falſū ē. ga
aliter ſi de° deſtrueret totā q̄ſtitatē mūdi
poſſet tota ſubā mūdi naſal' remanere in
ſuo ſubſtātiali eē qđ ñ uer. ⁊ Cōtra ꝓ
Phi. p° ce. ⁊ mū. cū dico hoc celū. ſignifico
formā cū materia. g° hoc ꝓnomē demon
ſtrat cōpoſitū ex matia ⁊ forma. ſz illđ cō
uertit' qđ p hoc ꝓnomē hoc demōſtratur.
g° tota ſubā panis in ſubāz corpis xp̄i cō
uertit'. ⁊ Ite cū ſpēs ſit ſacrm corpis xp̄i
imediate dz ipm repūtare. ꝓz ſi aliqd re
maneret de ſubā panis illud imediati° re
pūtaret q̄z xp̄i corpus. g° nihil de ſubſtan
tia panis dz remanere. ſed tota cōuertit. ⁊
Rñdeo ꝙ tota ſubā panis cōuertit' i ſub
ſtātiā corpis xp̄i ita ꝙ matia i matiaz. ⁊
forma i formā. nō i ullā p quā corpus hēt
cōpletū eē. qa illa ē aīa itellectiua. ſed in
formā corpeā incōpletā p quā corp° hz
icōpletū eē ēt in gradu corpeitatis. q̄ſuis
āt deus inſtituer' potuiſſz ꝙ corp° ſuū fier'
ōñs ſub ſacro p cōuerſionez ſolius forme
ul' ſolius materie panis i ipm ut oñdebat'
in opponēdo. tñ magis uoluit inſtituere ꝙ
hoc fieret p ꝺuerſiōez totius ſubē pāiſ. qz
hoc magis fuit cōgruū ꝙ tota ſubā cor
poris ibi ſit p cōuerſionē matie ⁊ forme
pāis. q̄z ꝙ forma eēt ibi p° ⁊ p ſe ⁊ matia
p cocomitātiā ul' ecōuerſo. ⁊ Ad p° i opp°
pz ſol'o ex dcis i qōe. ⁊ Ad 2° ꝺđ ꝙ h° p
nomē hoc bñ demōſtrat illđ ꝺ cui° eēntia
nō ē q̄ſtitas nec q̄litas dū tñ ſit ſub q̄ſti
tate ul' ſub q̄litate. Uñ ut ſupius uiſū ē. li.
hoc demr̄at ſubāz ꝺpoſitā pūtē. ul' q̄ſi ſta
ti fuāz ſub hac ſēſibili q̄ſtitate. ⁊ Ad 3°
pz ſol'o ex dcis i qōe. ⁊ Ad 4° ꝺđ ꝙ aliq
alī exiſtimati ſūt q̄ſtitatē eē matiā. ſz illa
opio ē ꝺ Phi. auctoritatē. q p° methaphi.
ſm nouā trāſlatiōnē dic ꝙ de ſe matia ñ
ē q̄litas nec q̄ſta. Quātitas āt ē q̄ſta. ē ēt ꝺ
cōez doctoz opionē. Eſt ēt ꝺ expiētiā. qa
hō pōt expiri ꝙ cū aliqd ꝺdēſar' mīoz ef
ficit' q̄ſtitas eius manēte tota matia q p°
erat i eo. qz ſm Phi. p° phiſi. eēn° matie
cuiuſlibz rei ē natal'r icozruptibil' ſm ſe
totā. ⁊ ꝑz qualz ei° ptē. ⁊ Preterea matia ē ꝺ
eēntia ſubē corpee. Subā āt corpea ꝺdē
ſari pōt manēte tota ſubā ei°. ⁊ Preterea hō
expit' q̄ſtitatē eē quādā formā. actual'r. n.
uiſū mouz q̄ſuis mediāte colore. matie āt
talis actō nō pōt opeter'. ē. n. ꝑn° pur' pal
ſuū. q̄ſtū ē ex ſe. ⁊ Cōtra ēt p̄dcāz opionē
arguit' p rōnē. Ex matia ⁊ forma ſubſtan
tiali ꝺſtituit' unū p eēntiā. ſz ex q̄ſtitate ⁊
forma ſubſtātial' ñ ꝺſtituit' unū p eēntiā. ē
. n. q̄dā actualis natā cui p ſe cōueit eē in
ſpe eadē q̄ſuis ſit diuerſaz ſubāz i ſpe dif
ferētiū. ex tali āt natā ⁊ ſubſtātiali forma
ñ pōt cōſtitui unū p eēntiā. ⁊ Dicēꝺ g° ad
arg° ꝙ q̄ſtitas ñ ē matia. nec ut dicūt ali
q ē p̄cedēs ozdie natē oēz formā ſubſtāti
alē i matia. hoc. n. re ꝓbatū ē. li° 2°. Sz eſt
accīs qđ imediati° it' oīa alia accītia ieſt
ſubē corpee. nec tñ ex h° ſeq̄t' ꝙ abſq̄z ea
corp° qđ ē ſubā poſſz r̄manēr' i ſuo natā
li eē. qz ſic ē ozdo natē a ſuo ꝺditoze īſti
tut°. ut ſubā corpea a ſuis ꝓp̄ijs paſſiōib°
ſepari nō poſſit. ⁊ Et pterea q̄ſuis quelz
quātitas p̄ſupponat in materia aliquam
formā ſubſtantialē incōpletā. ſeu aliquez
gradū forme ſubſtātial' icōpletū tñ ſemp
uel quandoqz completiua forma ſubſtan
tie corporee preſupponit ozdine nature
in materia aliquam dimenſionem ſaltem
interminatā. cuius cōplexio ⁊ t̄minatio p̄
ſupponit ozdine nature in materia cōple
tam formaz. Completa aūt forma deſtru
cta uel ſepata compoſitū naturaliter r̄ſol
uitur ad materiam. quia ſtabilitas exiſtē
di ē in compoſito p cōplemētū. ⁊ Ad 5° arg°
ad partem aliam. q̄ſuis gratia ꝺcluſionis
poſſet cōcedi. tñ forma ſua nō multū ualz
q̄ſuis enī ex inſtitutiōe ſpecies panis ime
diate repreſentet corpus xp̄i. ut ſub ea cō
tentū. tñ ex naturali ſua actitudine ime
diatius repūtat ſubſtantiā panis. q̄ſuis ñ
ſit cōtēta ſub ea. qz q̄ſuis i h° ſacro ſit ſiñ
ſubiecto tñ i ea remanet natalis actitudo
ad eēndū cū ſubā panis ut ſit in ſubiecto.

Tertiō queritur utrū in ista ꝺūsiōe ānihilet̄ subā panis. Et uī q̄ sic. Illud de q° nihil remanet ānihilatū ē. Sꝫ post ꝺūsiōez subē pāis i subāz corpis xp̄i nihil de subā panis remanet. g° p cōuersionē ānihilat̄. Itē si una ꝺictoria rū ē uera. altera ē falsa. ⁊ ecōuerso. Sed p ꝺuersionē subē panis in subām corpis xp̄i hec ē falsa .substantia panis ē aliq̄d. g° e.ª ꝺictoria ista. ſ. subā panis ē nihil uera ē. Cōtrariū dic Hug°. 2° li° de sacra. pte 8ª c°. 7°. ⁊. 9°. Rñdeo q̄ q̄uis post cōuersionē subē panis in subām corpis xp̄i nihil de substantia panis remaneat . tamē quia subā corpis xp̄i inq̄ntum ꝺuersa ē subā panis in ip̄m aliq̄d ē. ānihilata nō ē. qꝺ enim ānihilat̄ nō ꝺuertit̄ in aliq̄d. nec tñ ꝺ ipsa aliquid remanꝫ. ⁊ pōt poni aliq̄le exēpluꝫ q̄uis in plib° dissilē. possibilitas. n. ad formā cōcreatā mat̄ie. uel p̄m alios q̄ ē ip̄a materia ꝺutit̄ i ip̄aꝫ formā. q̄ p̄m aliquos noīat ptē subē q̄ gñatur . ⁊ p̄m alios totā eēntiam nec post cōuersionē remanet nec tñ annihilat̄. qꝛ cōuersa ē i formā q̄ aliq̄d ē. Ad p° in opp° cū dr̄ q̄ illud de quo nihil remanet ānihilatū ē. tc̄. dico q̄ nō ē uer si in aliquid aliud cōuersū est. Ad 2° dicendū q̄ cōtradictoria istius substantia est panis ē aliquid. ⁊ substātia panis nō ē aliquid. sed q̄uis hec sit uera substātia panis postq̄ cōuersa ē in corpus xp̄i non est aliquid. tñ ex hoc nō seqtur q̄ sit ānihilata. quia in aliquid ē cōuersa .

Quarto queritur utꝫ illa cōuersio fiat in īstanti . Et uī q̄ nō. qꝛ aut in eodē instanti in quo ultīo est substantia panis sub ꝺimēsiōibus suis est sub eisdē corpus xp̄i. aut in alio nō in eoꝺ. qꝛ cuꝫ corpus xp̄i sit ibi p ꝺuersionē subē panis in ip̄m in eodē instanti substātia panis esset ⁊ nō esset sub dimensiōibus suis. qꝺ est impossibile. Si in alio. cū inter q̄libet duo instantia sit tp̄us mediū ut demōstratur 6° phīsi. Cōuersio substātie panis in corpus ē in tp̄e. oīs. n. cōnersio ē in tp̄e inter cuī° ūtiū ⁊ cōplemētū ē tp̄s. Item sicut se hꝫ fieri cōuersiōis ad suū factū eē ita mēsura unī° ad mēsurā alt̄ius. Sꝫ fcūꝫ eē cōuersionis ē t̄minus fui fieri. g° mēsura fci eē ē t̄mīus mēsure ip̄ius fieri. Sed instās qꝺ ē mēsura fci eē cōuersiōis ñ ē t̄minus nisi tp̄ris . g° fieri cōuersiōis ē i tp̄e. Itē dū panis cōuertit̄ in corp° xp̄i nō ē ꝺuersus. qꝛ sic dr̄ p°. Perhier. qꝺ fit nō ē. Sꝫ. si panis conuerteret̄ in corpus xp̄i in īstāti sil̄ ꝺuerteret̄ ⁊ eēt cōuersus. g° ñ cōuertit̄ in īstāti. Itē ipossibile ē trāsire ꝺi stātiā nisi in tp̄re. p̄m Phi. 6° phīsi. Sꝫ maxīa ē distātia iter subāz panis ⁊ corp° xp̄i. g° ipossibile ē eā p ꝺuersionē trāsire i corpus xp̄i. nisi in tp̄e. Item cōuersio q̄ fit p actionē successiuā nō fit in īstanti. Sꝫ hec cōuersio fit p platōez formē q̄ successiua ē. g° nō fit i īstāti. Cōtra successio i operē pp aliquā resistētiā patiētis ad agēs. ut pbarī pōt p dcā Phi. 4° phīsi. Sꝫ nulla ē resistētia panis ad ꝺutē diuinā p quā fit cōuersio. g° illa cōuersio successiua ñ ē ad qꝺ seqtur qꝺ fit i īstāti. Itē p̄m Phi. li° p̄dicam. Subā nō suscipit magis ⁊ minus Sꝫ qꝺ nō suscipit magis ⁊ minus nō pōt successiue acq̄ri uł corrūpi. g° subā panis nō cōuertit̄ successiue. seqt̄ g° q̄ in īstāti. Rñdeo q̄ illa ꝺuersio fit i īnstāti. oīs. n. successio i mutatiōe cātur. uel ex resistētia mobilis ad motorē. uł medij ad motorem uł rōne utriusq̄. ut accipi pōt a cōmētato re sr̄ 4° methaphi. ⁊ puto q̄ sub resistētia ip̄ius medij debeat cōp̄hendi diuisibilitas spacij p cōpationē ad limitatōez uirtutis i motore. Ñ q̄uis corpale mediū angulo nō resistat. tamen quia limitate uirtutis ē nō posset se trāsferre ab oriente in occidentē ptranseūdo spacium in instanti. ut declaratū est libro p̄mo di. 27ª. Virtus ât cōuertēs substantiā pāis in corpus xp̄i ñ est limitata. illa. n. cōuersio fit p uirtutem diuinam que ifinita est. nec sibi resistit substantia panis . quia tota natura pfectione subducitur diuine uirtuti. nec est aliquod mediū p quod ista cōuersio fiat. hic . n. nō habet locū ꝓpie loquēdo nisi in mutatōe locali. panem. n. nō eē corpus xp̄i nihil positiuū dicit. ⁊ tamen si non esset mediū nō optert̄ q̄ cāret successionē i ꝺiuīa opatōe ꝺe°. n. unū lapidē trāsferre possꝫ ab orientē in occidētē p to° med° i īstāti. ñ. n. oꝫ q̄ diuisibilitas medij cāet successiōez i mutatōe

nisi cum hoc mutãs sit limitate virtutis: Restat g° q̄ deus pōt ꝟuerteꝛ panē i coꝛpus xp̄i cōuersione nō successiua. ⁊ qz cōueniētius ē ex q° est possibile eā fieri sine successione q̄s cū successiōe cōcedēdū ē illā nō eē successiuā ⁊ ex ꝟñti eā fieri i instāti. sic.n.mutatio successiua ē in tp̄e.ita ñ successiua ē in īstāti. ¶Ad p̄m i opp̄m dicūt q̄ dā q̄ in eodē instāti in quo ultīo ē subā panis sub dimēsionib⁹ suis ē p° corp⁹ xp̄i sub eisdē.nō.n.ē icōueniēs subāz panis eē in ūlo īstāti iq̄stū ē finis tp̄ris p̄fiti. ⁊ non eē in eodē iq̄stū ē ūltiū tp̄ris futi. sz ꝺdictoria realr nō posset eē i eodē īstāti ¶Alij dicūt q̄ i eodē īstāti i quo ultīo ē subā panis sub dimēsiōib⁹ suis nō.ē p° corp⁹ xp̄i sub dimēsiōibus eisdē.sz i aliquo qꝺ ē īmediatū illi.q̄uis.n. i tp̄re qꝺ ē motu primi mobil sic i subō qꝺ ꝓprie ē tp̄s.nō possit unū instās īmediate se hr̄e ad īstās aliqd. tñ nō sic ē de īstātib⁹ q̄ sūt t̄mi ꝓpaz mēsuraz q̄ extēsio noie tp̄ris alīs dicūt tp̄ra. Dicut g° q̄ ultimū īstās m̄pe ꝓpe exñtie subē panis sub dimēsionib⁹ suis. ⁊ p̄m īstās m̄pe ꝓpe eēnt corpis xp̄i sub eisdē dimēsiōib⁹ ita se hñt q̄ it ea nihil ē mediū. coexistūt.n.ābo uni instāti m̄pe cōis. sic.n.nō ē icōueniēs pl̄a pūcta q̄ sūt t̄mi lineaz ꝺuctētiū i cētra ꝺuēir i ipo cētro cū tñ sit īdiuisible .sic nō ē icōueniēs pl̄a īstātia m̄paz ꝓpaz coexisteꝛ uni īstāti m̄pe cōis. ¶Alij dicūt q̄ nō ē dare ult⁹ instās i quo ultīo sit subā panis sub dimēsionib⁹ suis q̄uis pmanētia sint i suis t̄mis ūtialib⁹ .nll̄a tñ res siue pmanēs siue successiua ē in suo finali t̄mio.cui ꝺcordat qꝺ dic Phi. 8° phi sicoz.ſ.q̄ īstās ē sig⁹ posterioris passiōis. Dō g° q̄ in illo eodē īstāti i q° p° nō est subā panis sub dimēsiōib⁹ suis. ē corpus sub eisdē.⁊ hoc nullā iplicat ꝺdictiōez. ¶Ad 2m dō q̄ īmediat⁹ finis ist⁹ ꝺuersiōis ē nūc p° panē in corp⁹ xp̄i cōuersū eē ⁊ h° nō differt a ꝺuersiōe pāis i corp⁹ xp̄i nisi sola rōne.⁊ ego cōcedo q̄ īstās qꝺ ē utriusq̄ m̄pa ēt aliq° mō differt rōne ¶Ad 3m dō q̄ i his q̄ fiūt i īstāti sil ē fieri et fcūz eē q̄uis p° ꝺie natē sit fieri q̄s fcūz eē. Phi.n.i uerbo pallegato loqt̄ de his que fiūt successiue. ¶Ad 4m solutū ē ex dictis i qōe ¶Ad 5m dō q̄ illa cōuersio ñ fit per naturalē ꝟtutē platiōis ꝟboꝝ. sz p ꝟtutez diuinā q̄ ꝟbis assistit ad efficiēdū ꝺusiōez i illo īstati i q ē ꝺplemētū platiōis ꝟboꝝ. ¶Quāuis aūt ar⁹ ad ptē aliā debeāt cōcedi rōe cōcl'onis .sz tñ ex ui formе nō cōcludit. posset.n.deus si uellet p° formam substātialē panis cōuteꝛ i corp⁹ xp̄i ꝙ ostea materiā uel ecōuerso.

QUinto queritur utꝝ illa ꝺusio sit mutatio. Et ur q⁹ nō. qa ñ ē gñatio qz gñatio nō t̄miat ad p̄exis nec corruptio. subā.n.panis nō resoluit i suā maīā. nec ānihilat ut ipsū ē. nec ē augmētatio. nec dimūutio. neqz alt̄atio. nec ꝑm locū mutatio. Cū g° scoz Phi. li° p̄dicamtoꝝ ñ sit plēs spēs mutatiōis ur q̄ ista ꝺusio ñ sit mutatio ¶Itē i oi ꝺusiōe q̄ ē mutatio illud i qꝺ fit ꝺusio dici pōt fieri ul' fcūz eē ꝺ eo qꝺ in ipz ꝺutit uel cōuersū ē. Sz ñ pōt ꝟe dici corpus xp̄i fieri ul' fcūz eē de subā panis. g° subā panis nō cōutit in ipm p mutationē. ¶Itē mutatio accns ē. oē accns ul' ē uel natū ē eē i subiecto. sz hec ꝺusio nō ē nec nata ē eē i subō aliq°. qz tota subā panis in totā subāz corpis ꝺutit. g° hec ꝺuersio nō ē mutatio ¶Ōtra īceptio rei ⁊ defectio sūt mutatiōes. sed p istā cōuersiōez subā pāis desinit eē panis. g° hec ꝺuersio est cū mutatiōe. Sz nō cū alia mutatiōe q̄z ipa sit. g° ē mutatio. ¶Itē maioꝛ ē mutatō rei q̄ cōuertitur in aliud scōm se totam q̄z rei que cōuertit in aliud secūdū sui ptem. sed in ista cōusiōe subē panis cōutit scoz se totā. g° ista cōuersio ē maxīa mutatō. ¶Rñdeo scōm Phi. 5°. phisi. Tres sūt natales mutatiōes. ſ. ex nō subiecto in subiectū .i. ex ente i potētia i ens actu simplr. ⁊ hec ē gñatio. Et ex ente in actu simplr in ens in potētia quā dicit Phi. ex subō i ñ subiectū. ⁊ hec ē corruptio. Et ex subiecto in subiectū .i. ex ente in actu in ens actu sub qua cōprehēdunt alteratio. loci mutatio. diminutio. ⁊ augmentū qꝺ fit p cōusionē nutrimenti in corp⁹. Sic dico q̄ extēdēdo nom mutatōis .3. sūt ſrnales mutatiōes Una nullo mō realiter ente i ens ⁊ hec ē creatio cui cōueit rō mutatiōis eo mō qꝺ dcm ē li. 2° di. p̄a. ⁊ h° iter mutatōes natales magis assilatur gñatiōi. Alia ex ente i

nullo mō ens. ⁊ hec dr̄ ꝺūsio seu ānullatō q̄ iter nat̄ales mutatiões magis assiℓatur corruptōi. Et ex ente ī actu ꝑz se totū ī ali ud ēs actu sic ē ꝺūsio subē pāis ī substātiā corpis Christi q̄ iter nat̄ales mutationes magis assiℓat̄ mutatiōi q̄ nutrim̄tū muta tur ī cor⁹. qꝺ nutrim̄tū ꝺūtit̄ ī cor⁹ p̄exñs ī actu. ⁊ ꝺsimit eē qꝺ erat añ. ¶ In mℓtis tñ differt ipe due mutatões qz p trāsitões nu trim̄ti ī cor⁹ pℓ ē ꝺ subā ī corpe q̄z añ. ſz p trāsitōē subē pāis ī cor⁹ xp̄i ñ ē ī eo ꝺ subā nt pℓ ꝺ q̄stitate q̄z añ. nutrim̄tū ēt ⁊ si ꝺsi nat eē illꝺ qꝺ añ erat q̄stū ad formā. r̄ma net tñ q̄stū ad mat̄iā. hꝰ. n. r̄gℓare ē in oib⁹ mutatiōib⁹ naturalib⁹ q; aliqd manz cōe utriqz termio mutatiōis ꝑz opionē q̄ pōit mat̄iā eē ꝺ eēt subē q̄ gñat̄. nec eā eē ali qd ꝺūtibile ī ipaz. subā āt pāis p⁹ ꝺūtionē ñ remanz. nec q̄stū ad formā nec q̄stum ad mat̄iā. ¶ Añ ī hac mutatiōe ñ manz aliquid unū ī nūero cōe utriqz t̄mio mutatōis. q̄z uis āt ī hac mutatōe t̄min⁹ ad quē q ē cor p⁹ xp̄i ñ mutet. tñ pāis mutat. ❡ Sic. n. dic Greg. ſ. moza. iter me⁹ ⁊ finē mutari ex hꝰ alio ad aliꝺ ire ē. ¶ In hac āt ꝺūsiōe subā pāis ex uno ad aliꝺ uadit. qz a sui nat̄a re cedit p hoc qꝺ ꝺuertit̄ in cor⁹ xp̄i. ❡ Ad p⁹ ī opp⁹ ꝺꝺ q; ubū ℙhi. ñ ē intelligēdū nisi de mutatiōibus nat̄alib⁹. hec āt mutatō ñ ē natural. ❡ Ad 2⁹ ꝺꝺ q; maioꝛ itelligēda ē ꝺ mutatōib⁹ nat̄alib⁹. ⁊ tñ hz adhuc ist̄ā tiā. cor p⁹. n. nō pōt uere dici fieri uℓ factū eē de illo nutrim̄to qꝺ ī ip̄m cōūtitur. ❡ Si āt ꝺuenial alicubi dcm panis fit cor⁹ xp̄i. uℓ cor⁹ xp̄i fit uℓ fcūz ē de pāe uℓ illꝺ qꝺ fuit panis ē cor⁹ xp̄i expōas. qz tales lo cutões ūtute ꝓmōis sūt fℓe. qz oēs īcludūt aliqd cōe utriqz extremo māere. ¶ Iste autē locutiões pāis ꝺūtitur uℓ mutatur uℓ trā substātiat̄ uℓ trāsit ī cor⁹ xp̄i sūt ꝺcedēde tāq̄z sipℓr ūe. qz ñ notāt r̄māere aliqd cōe utriqz extrēo. ſz tm̄ ordie termī ad t̄minū ⁊ mutatiōez vni⁹ ī aliū. ⁊ iō ut placz aliq⁹ b⁹. qz hec ꝑpō. de. ñ sēp tētur mat̄ialr. ſz alñ ordialr. ut cū dr̄. de māe fit meridies. iō hec. ꝺ pāe fit cor⁹ xp̄i. distiguēda ē. qz si li. de. teneat̄ ordialr ūa ē. ſz hoc ñ ualz. qz cor⁹ xp̄i nec fit de subā pāis sic ꝺ ma teria nz ēt fit p⁹ subāz pāis q̄ ꝺuertitur ī ip̄m. sic meridies fit p⁹ māe. de quo dr̄ fie ri. ❡ Ad 3⁹ ꝺꝺ q; ista mutatio ultra termi nū a quo. ⁊ terminū ad quē ñ dic aliqd re ale absolutū. ⁊ iō nō ꝺz q; sit in alio q̄z in termio a quo. ⁊ ꝑterea si eēt accīs ⁹ pos set facer illꝺ eē sine subiecto. ita ut ꝺpēde ret a sola hītudie t̄mioꝝ et a ꝺtute diuīa.

❡ Exto queritur

utꝝ hec mutatio sit mirabilioꝛ oīb⁹ alijs mutatōib⁹. ⁊ uℓ q; sic. illa mutatio q̄ nihil mutat̄ ē oīb⁹ alijs mirabilior. ❡ Sed hec ē hꝰ. i. hac. n. ñ mutat̄ corp⁹ xp̄i nec subā pa nis ut uℓ. qz nec local̄r mouet̄. nec alterat̄ nec augmētat̄. nec minuit̄. nec gñatur. nec corrūpit̄. qa nec resoluit̄ ī vnū. nec ānihi latur. ut supius hītū ē. gꝰ hec mutatio est oīb⁹ alijs mirabilior. ¶ Itē hec mutatio mi rabilior filij dei icarnatōe. ē. n. ad credēꝺ difficilior. ¶ Añ ⁊ plℓes illā credūt q̄z istam. ❡ Sz icarnatō ē mirabilior creatiōe. vñ dr̄ ī scā ecc⁹. q; de⁹ hūane subē dignitatē mi rabil̄r cōdidit ⁊ mirabili⁹ reformauit. gꝰ hec mutatio mirabilior ē icarnatiōe ⁊ creatiōe. ¶ Cōtra de ꝺse. di. 2ª Re uera. ⁊ reci tat mgr̄ ī lr̄a p̄cedētis di. c. 4⁹. p creatiōez ⁊ filij dei natiuitatē de uirgie ꝓbat̄ possi bilitas cōuersiōis subē pāis in corp⁹ xp̄i. ❡ Sz si ille ñ eēnt mirabiliores ista ꝓbaꝰ nō ualeret. gꝰ mirabilior ē creatō. ⁊ ēt filij ꝺi icarnatō q̄z hec mutatio ¶ Rñdeo q; illaz mutationū. quaz ē eq̄lis nīpa. illa sipℓr mi rabilior ē in cui⁹ t̄mio a quo mi⁹ ē ꝺ pos sibilitate ad t̄minū ad quē. creatiōis āt ⁊ icarnatiōis ⁊ istⁱ mutatiōis sūt mensure eq̄les. q̄libz. n. fcā fuit ī istāti ⁊ ī termio a quo cratiōis. q termi⁹ nō aliqd ē. nō ē ali q̄ possibilitas ad aliqd. sic. n. dīc Auic. pⁿ. methaphi. c. 5ⁿ. ❡ Si ꝓprietas fuerit ali quid illud de quo illa dicitur esse aliquid in termio aūt ad quē ip̄i⁹ icarnatōis qui t̄mius fueit natura hūana fuit sola pos sibilitas obīe ad hoc ut ūiret̄ ꝓsone filij dei. in subā ēt pāis ē possibilitas obīe ad hꝰ ut ꝺūtat̄ ī corp⁹ xp̄i. seqt̄ gꝰ q; creatio sit mirabilior q̄z icarnatō filij dei. ⁊ q̄z cō ūsio subē pāis ī cor⁹ xp̄i. qz ēt ī icarnatōe t̄mius ad quē. s. pſōa filij dei magis exce dit nat̄az hūanā q̄z corp⁹ xp̄i subāz panis mioꝛ fuit possibℓtas ī nat̄a hūa ad hꝰ ut ūiret̄ pⁿ filij ꝺi ut nat̄a suppoīto q̄z ī subā

panis ad hoc ut ꝺuerteret in coꝛpus xp̄i. ⁊ iō ĩcarnatio ſimpliciter fuit mirabilior q̄z ꝺuſio pāis ĩ coꝛp⁹ xp̄i. hꝫ tñ aliſſ duab⁹ mirabiliꝰ ē ꝑm qd iq̄ztū. ſ. t̄mius ad quē ē aliq̄d ꝑexñs qꝺ p ꝺuerſionē ſubē panis ĩ ipz ñ augeꝛ. nec aliq⁹ mō mutaꝛ. ⁊ ad ꝑ⁹ in opp⁹ ꝺꝺ q⁹ mioꝛ ē fl'a. ĩ hac. n. cōuerſi one ſubā panis mutaꝛ ⁊ duplici mutatōe ꝑz aliquoſ. qz ⁊ ꝺſimit eē illud qꝺ añ erat. ⁊ qz ꝺuꝛiꝛ in illud qꝺ añ ꝺuerſa nō erat. q̄z ꝑ⁹ q̄ꝫuis nō ſit corr⁹. tñ magis aſſiꝛaꝛ corruptiōi. ⁊ 2⁹. q̄ꝫuis ñ ſit gñatio. tñ magis aſſiꝛaꝛ gñatōi. Vel ꝺꝺ melius q⁹ ꝑma aſſiꝛaꝛ expoliatiōi nutriñti a ſua forma. ⁊ 2⁹ ꝺuerſiōi nutriñti in coꝛpus xp̄i. hec ār mutatio ſub aliq̄ noīataz ĩ ar⁹ nō ꝺtineꝛ. vñ ar⁹ ꝓcedit ab inſufficiēti. ⁊ ad 2⁹ ꝺꝺ q⁹ difficultas credēdi nō tñ ꝺtīgit ex ma iozi mirabilitate rei credite q̄ꝫ⁹ eſt ex pte ſua. ſz ēt ex ĩdiſpoſitōe cr̄dētiſ pp uſū ⁊ cō ſuetudinē ꝺriā. qꝺ ēt dr̄ repatio hoīs mi rabilioꝛ q̄ꝫ eius cōditio nō cōcludit incar nationē eē ſimpl'r mirabiliozē creatiōe. qz reſtauratio hoīs ēt cū ĩcarnatiōe ĩcludit creatōnē gr̄e. nō. n. hoīes q̄ztū ad efficaciaz reformāt' ĩ quoꝝ aīab⁹ gr̄a nō creaꝛ.

QOnſequenter queritur de 2⁹ pncipali. Et circa hoc querūt. ſex. ⁊ 1⁹ utz hoc ſacr̄m poſſit cōfici de alia materia q̄ꝫ de pane ⁊ uino. ⁊ 1⁹ utz de alio pane q̄ꝫ de pane fcō ꝺ farina triticea coagulata p naturalē aquā. ⁊ 3⁹ utz de paue fermētato ⁊ 4⁹ utz ſāguis poſſit ꝺfici ꝺ alio uio q̄ꝫ ꝺ uite ⁊ 5⁹ utz de quolz uio uitis ⁊ 6⁹ qd ꝺz facere ſacerdos ſi poſtq̄ꝫ incepit canonē miſſe ꝓpendat eē materiā ĩdebitā miniſtratam.

QPrimo oſtendo q⁹ hoc ſacr̄m eucha⁹ pōt cōfici de alia materia q̄ꝫ de pane ⁊ uino. Qaria huiꝰ ſacri ꝺz ſignificaꝛ coꝛpus ⁊ ſanguinē xp̄i ⁊ ĩ ea cōuerti. ſz hec magis ꝺueniūt carni ⁊ ſanguini q̄ꝫ pani ⁊ uino. ſūt. n. ſiliozeſ coꝛpi ⁊ ſanguī xp̄i. ⁊ ſic ꝺic Phi. 2⁹ de gñatōe. In ter hñtia ſymbolū facilioꝛ ē trāſit⁹ q⁹ hꝫ ſacr̄m cōfici pōt de carne ⁊ ſāguine. ⁊ item ſic hoc ſacrz ꝑfiguratū fuit in lege naꝛe p panē ⁊ uinū. ita ĩ lege ſcripta in q̄ magis claruit ꝺitas fuit ꝑfiguratū p eſū agni paſchalis ⁊ libamēta ſacrificioꝝ. g⁹ cōueniēti⁹ hoc ſacrz cōfici pōt de carniḇ⁹ ⁊ materia libam̄toꝝ q̄ꝫ de pāe ⁊ uino. ⁊ tē qz xp̄s ſe ꝺpat pāi. iō hoc ſacr̄m ꝺfici pōt de pane. g⁹ a ſili cū ſe ꝺpet grāo. ut hr̄ Jo. 12⁹ ꝺfici pt ꝺ grāo. ſz granū ñ ē pāiſ. coꝛ⁹ g⁹ xp̄i ꝺficī pōt ꝺ alia mꝰ q̄ꝫ ꝺ pāe. g⁹ a ſili ſāgui ꝺ alia maꝛia q̄ꝫ de uino. ⁊ Cōtrariū dicit mgr̄ ĩ lr̄a huiꝰ di. c. ſ. ⁊ tē de ꝺſe. di. 2⁹. c. p⁹. hr̄ idē. ⁊ tē hr̄ idē. e. di. Nō oz. ⁊. c. ſe. ⁊ Rñdeo q⁹ hoc ſacr̄m ñ pōt cōfici ꝺ alia materia q̄ꝫ de pāe ⁊ uino. qz xp̄s hꝰ ſacrz de tali maꝛia ꝺfecit. ⁊ ꝺficiēdū ĩſtituit. qꝺ fuit cōgruū ⁊ pp ſacrī celebratōez. ⁊ ſignificatiōez. hoc. n. ſacr̄m dz celebrari ualde mūde. ⁊ iō ꝺgruū ē ipſuz celebrari ĩ pāe ⁊ uio q̄ mūdi⁹ pñt tractaī q̄ꝫ caro ⁊ ſāguis aīaliū ul' alie maꝛie ꝺueiētes ad uſū hūanū. ĩ hoc etiā ſacro ſignificanꝛ qnq̄z. ſ. res cōtēta p coꝛpus xp̄i q ē coꝛpus xp̄i ueꝝ. ⁊ res nō cōtēta ſz ſignificata p coꝛpus xp̄i ueꝝ. ſ. coꝛp⁹ xp̄i myſticū. ⁊ xp̄i paſſio ⁊ ſuſcipiētis hꝰ ſacrz ſpūal' refectio. ⁊ ſal⁹ coꝛporis ⁊ aīe ſicut dic mgr̄ ĩ lr̄a huiꝰ di. c ſ⁹. pāis aūt ⁊ uinū rōe ſue cōſtitutiōis cō ueniētiſſime repñtāt' corp⁹ xp̄i uerū ⁊ myſticū. qa ſicut panis conſtituitur ex pluribus granis. ⁊ vinum ex pluribuſ azimis cōfluit. ſic corp⁹ xp̄i ueꝝ cōſtitutū ē ex pl'ibus mēbris ⁊ corp⁹ eius myſticū ex pl'ib⁹ pſonis. rōe ēt ſue ꝓpatōis cōueiētiſſime repreſentat xp̄i paſſionem. quia panis in clibano igne coquitur. ⁊ uinū torculari exꝓmitur. ſic aliquo modo a ſimili corp⁹ xp̄i fuit igne paſſionis quaſi decoctum. ⁊ in cruce quaſi in torculari fluxit ſanguis de illo corpore. ⁊ quia tūc fuit ſanguis a corpore diuiſus. ideo in hoc ſacramto corp⁹ ⁊ ſanguis cōficiūt' ꝺ maꝛijs diſtictis ⁊ diſtincte. Ratione autem uſus panis ⁊ uinū conueniētiſſime repreſentant ſpirituales refectionem ſuſcipētis hoc ſacramentū. ſicut enim dicitur in gloſa ſup illud primo ad Coꝛ. ii⁹. Hoc facite. panis ꝑceteris cibis corp⁹ reficit ⁊ ſuſtētat. ⁊ uinū hoiem letificat. Ulñ pāis ⁊ uinū efficaceē oſtituūt corpis refectōnē que ĩ cibo ⁊ potu ꝺſiſtit. Siḿr ſpūalis refectio aīe ītegraꝛ ex potu p fidē ĩ ītellectu. ⁊ ſpūali ꝺlectatōe p cha

ritatē in affectu. ⁊ qa hec refectō ordinat' ad salutē corpis ⁊ aīe. iō ex ñti pāis ⁊ ui nū rpñtāt utrāqz salutē. Uñ ut dicit' ī glo sa ubi prius. ⁊ etiā recitat' in lra huius di. c. 5°. Caro xpi p salute corpis. sāguis uero p aīa nra sumit'. ⁊ effusus ē sicut pfigura uit Moyses dicēs. Caro p corpe nro offert'. sāguis uo p aīa. ⁊ hec ē alia rō quar sacrz hoc in duplici matia celebrat'. ℟ Ad p^m ī opp^m dō q; cū ista cōuersio fiat per uirtutē diuinā cui oia possibilia eq̄liť sunt facilia eque faciliter cōūtūť panis ⁊ uinū in corp^s xpi ⁊ sāguinē. sic ouerterēť caro ⁊ sāguis aialiū. ℟ Preťea panis ⁊ uinū mū di^s possūt tractari ⁊ plenius significāt q̄ ī hoc sacrō significāda sūt. ℟ Ad 2^m dō q; qa lex nať erat durať. ⁊ lex scripta erat cessatura. iō hoc sacrm qō est sacrm legis cui nō succedūt alia magis debuit īstitui ī matia q̄ fuit pfiguratū ī lege nať q̄z ī illa q̄ fuit pfiguratū ī lege scripta. ℟ Ad 3^m dō q; de grano manēte sub for^a grani ñ pōt corp^s xpi cōfici. sic mgr dicit in lra huius di. c. 6°. neqz etiā de faria ñ coagulata. de cons. di. 2^a. Sic in scificādo. nec de pasta ñ cocta. qz ī istis nō saluať rō panis. nec enī iō cōficim^s de pane. qa xps se pani opauit ut ī ar^o supponebas. sz qz de pane hoc sacramētū cōficiēdū instituit.

Secundo queritur utrz hō sacrz possit cōfici de alio pāe q̄z ō pane fcō ō farina triticea coagl'ata p nať alē aquā. Et uť q; sic. ñ debem^s distīgueť ubi xps īstituēdo hō sacrz ñ distīxit. Sz xps ñ distinxit de q^o pane. g^o corp^s suū ō quolz pane pōt cōfici. ℟ Tē cū raro ueniať pāis de puro tritico. si nō posset cōfici de alio frequētissīe ī certus eēt sacerdos utrz ofi ceret uel nō. qō ē icōueiēs. ℟ Tē xps nō di stinxit cū quo liquore panis ille deberť coagl'ari. g^o pōt ofici de pāe quocūqz liquore coagulatus fuit. ℟ Contra mgr ī lra h^o di. c. 6°. dicit q; ñ pōt ofici nisi de pane de frumēto. ℟ Tē ō hr de ose. di. 2^a. ℟ In sacrō. ℟ Ñdeo q; corp^s xpi nō pōt ofici de alio pane q̄z ō pāe triticeo coagl'ato p nať alē aquā. qz xpus de tali pane ⁊ non de alio corpus suū cōfecit ⁊ oficiēdū instituit. qō pz qa panis de fermto athonomasiace panis dr. Uñ cū dr q; xps accep panē ō pāe triticeo dz intelligi cui cōcordat. qz xpus grāo triticeo se opauit. Uñ Aug^s ī illō Jo. 12°. Nisi granū frumti. cū sit mlta grana seminū nlli se opat nisi frumto. Uñ mos cep eccl' ō h^o solo grāo ofici cor^s dñi. magis āt fuit og^m ips īstituer ofici de tali pāe q̄z ō alio. qz iter grana ouēic^a ffectōi hūane granū frumti ē dignū utili^s ⁊ cōi^s. Quia et aq̄ ē ō opōtōe. pāis. ⁊ pāis ō q^o xps cor^s suū cōfecit coagl'at^s fuit aq̄ nať li. iō de pāe coagl'ato aq̄ artificiali. seu q^o cūqz alio liquore q̄z sit aq̄ nať' ñ pōt cō fici corp^s xpi. ℟ Ad p^m ī opp^m dō q; facto distīxit ī h^o q; de tali pāe cōfecit. ⁊ ubo in h^o q; se grāo tritici cōpauit. ℟ Ad 2^m dō q; admixtō extrāei grani pōt itelligi triplr. Uno mō ī tāta abūdātia q; trahat illō qō ibi ē ō tritico ad suā nať. Alio mō ī tali q̄ntitate ppoztōis q; ex ill' ostituat' p alia tiōez spēs media. Alio mō ī ita pua q̄ntita te q; trahať ad nať triticeā. De pane fcō ex grāis tritici. ⁊ alijs grāis admixtis p^o ⁊ 2° mō ñ pōt ofici corp^s xpi. qz talis pāis ñ ē eiusdē spēi cū illo pāe de q^o xpus ofecit. talis āt admixtio aliq^o mō p accn pōt cognosci. sz ō pāe fcō ex grāis tritici ⁊ alijs gramis admixtis. mō 3° pōt ofici. qz talis pāis rmāet ī eadē spe cū illo pāe ō q^o xps ofecit. Si āt q̄ras utrz ō spelta posit cor^s xpi cōfici dñt alīq q; sic. qz spelta nō differt a tritico nisi accidentibus. Sed alijs uť q; nō. ex tritico nūqz gñať spelta nisi forte q̄nqz p degñatōez pp nať' rre. sz si spelta eēt eiusdē spēi cū tritico posset ex tritico nasci. ℟ Ad 3^m dō q; fcō distīxit nec optebat alio mō distīgueť. qz cōiī pāi nō nisi de nať'ali aqua coagulať.

Tertio q̄riť utrz hoc sacrz posit ofici de pāe fermta to. Et uť q; ñ. qz xps ofecit de pāe azimo ut. n. hr Math. 26°. Dns ofecit p^a die azi moz. Sz tūc ī dōib^s iudeoz non iueiebať fermtū ut hr Exo. 12°. cū g^o ñ posset cor^s xpi cōfici nisi de pāe de q^o cōfecit ipe xps uť q; ñ posset cōfici nisi de azimo. ℟ Tē de illo pāe de cuius cōfectōe ē aliqd phibitū offerri dño nō pōt cōfici corpus xpi. sed ut habetur Leuitici secūdo. Omis oblatō que offertur domio absqz fermento fiat.

g° ur̄ q; corpus xp̄i nō posſit cōficī de pa
ne fermtato ⁊ greci de pane fermtato cō
ficiūt. ⁊ ecc̄a nō negat qn ꝺficiāt corpus
xp̄i. g° de pane fermētato pōt cōfici. ⁊ Ad
iſtā q̄onē dicūt greci q; de pane fermtato
tm̄ pōt ꝺfici corp⁹ xp̄i. qz ut ip̄i dicūt xp̄s
paſſus ē lūa. 14ª. ut legis implerēt figura
q. 14ª. luna pmi mēſis agnū paſchalē iuſ
ſerat īmolari. qꝺ xp̄s p̄noſcēs in p̄cedēte
ueſpe anticipauit agnū paſchalē cōederē ⁊
tūc licite poſſet cōedi fermtatū. ⁊ iō dicūt
xp̄s de pāe fermtato ꝺfeciſſe errorem ſuū
mltiplr colorare nitenteſ. Uno mō ſic Jo.
13°. legit. xp̄s illā cenā in q̄ hoc ſacrm inſti
tuit feciſſe cū diſcipul̄ ſuis añ diē feſtum
paſce. Sed dies feſtus paſce fuit dies in q̄
fuit luna 14ª. i cª ueſpa īmolabat paſchal̄
agn⁹. ⁊ Itē Jo. 18° dr̄ ꝺ iudeis q duxer̄t xp̄m
ad Pilatū. Ut nō itroirēt i p̄toriū ut ñ cō
taminarēt ſ; māducarēt paſcha. ⁊ paſ
cha erat agnus paſchal̄ q cōedebat. 14ª.
luna. ⁊ Itē Luce 23° dr̄ q; i die q̄ xp̄s cruci
fixus ē mulieres pauer̄t aromata. qꝺ eis
ſ; legē nō licuiſſet i die feſto. Itē dr̄ Ma
thei. 26°. q; ſeniores ppl̄ diſpoſuer̄t xp̄m
occidere ñ i die feſto. ſ; dies feſt⁹ fuit. 15.
luna. ⁊ Itē ſub Leōe papa eccl̄ia cōficiebat
ꝺ fermtato. ⁊ ꝺ Math. 26°. P. die azi
moꝝ acceſſer̄t diſcipli ad Jeſū dicēteſ. Ubi
uis pem⁹ tibi comedēr̄ paſcha? ⁊ Itē Mar
ci. 14°. Pª die azimoꝝ qñ paſcha īmolaba
tur dicūt ei diſcipli. Quo uis eam⁹ ⁊ pe
mus tibi ut māduces paſcha? ⁊ Itē Luce
22°. Uenit dies azimoꝝ i q̄ neceſſe erat oc
ci di paſcha. miſit Petꝝ ⁊ Jo. dicēs. Eūtes
pate nobis paſcha ut māducem⁹. Ex qb⁹
trib⁹ euāgeliſtiſ clar̄ p; q; xp̄s cōedit ag⁹
paſchalē. 14ª. lūa ad ueſpū. ⁊ lūa. 15. q̄ fuit
ſollēnitas azioꝝ crucifixus fuerit p; illꝺ
nūeroꝝ. 24. Dēſe p°. 14ª die mēſis paſce
dñi erit. ⁊. 15. die ſollēnitas. Cū g° p; legē
14ª luna ad ueſpū nō debeat iueniri fer
mētatū i domib⁹ iudeoꝝ. ſeq̄t q; xp̄us nō
ꝺfecit de pāe fermētato. ſ; de azio. qa xp̄s
poſt illā cenā ꝺfecit i q̄ ag⁹ paſchalē come
dit. ⁊ Dicēꝺ g° ad q̄onē q; corp⁹ xp̄i ꝺfici
pōt de fcō de pāe fermtato. Uñ greci ueř
cōficiūt corp⁹ xp̄i. Uñ Anſel. i epla ꝺ azio
paz p⁹ pn⁹ de ſacrificio de quo greci no
biſcū ñ ꝺſentiūt mltis rōib⁹ catholicis uř
qz qꝺ agūt nō ē ꝺ fidē xp̄ianā. cū. n. legit̄
de xp̄o qñ corpus ſuū de pane cōfecit. qa
accepit panē ⁊ bñdixit. nō addit̄ azimū ul̄
fermētatū. ⁊ infra nō. differūt azim⁹ ⁊ fer
mtatus ſubāl̄. grauit̄ tm̄ peccāt ꝺficiētes
ꝺ fermtato. eo q; xp̄s ꝺ azio⁹ fecit. Et qz
Petrus xp̄i uicari⁹ ſic cōficiēdū eccl̄ tradi
dit. ⁊ ſcā romana eccl̄a ſic obſuat ⁊ p̄cipit
obſuari. Magis. n. cōgruū fuit h° ſacrm
de azio cōfici q̄ de fermētato. qz ſic dicit
Anſel̄. i epla de azimo. Cena in qua h° fa
ctū ē hoc exigebat. qz i ea nō debebat eē
panis fermtatus ſm legē. ⁊ Preterea ſic dic
Jnno. de offō miſſe pte 3ª. c. 4°. Fermētuꝫ
corruptionē ſignificat teſtāte Apl̄o q ait.
Modicū fermēti totā maſſā corrūpit. ut
g° nihil corrūptū ſiue corrūpēs. ſ; totū ſin
cerꝫ atq; ſinceras in hoc eē ſacrō mřet nō
fermētatū ſ; azimū ꝺſecram⁹. ⁊ Ad p⁹ in
opp⁹ ꝺꝺ q; q̄uis xp̄s cōfecerit ꝺ azimo.
tm̄ cōfici pōt de fermētato. qz eiuſdē ſpēi
ſūt panis fermtatus ⁊ azimus q̄uis ꝺuēi
entius ſit cōfici de azio ⁊ rōne fcī ⁊ rōne
myſterij. ut dic Jnno. de officio miſſe pte
3ª. c. 4°. ⁊ Ad 2⁹ ꝺꝺ q; nō plus ꝺcludit ni
ſi q; cōuenientius fuit ordinare cōfici de
azimo q̄z de fermentato ⁊ hoc uerꝫ ē. ⁊ Ar
gumentū ad ptē aliam non plus cōcludit
niſi q; ſi ſacerdos conſecret panē fermen
tatū quod uere cōuertitur in corpus xp̄i.
⁊ hoc eſt uerum. ſed ex hoc nō ſequitur q;
liceat nobis de fermentato cōficere ppt̄
rationes dictas in corpore q̄onis. quia āt
greci negant poſſe cōfici de azimo in quo
errant cōtra xp̄ianam fidem. ideo ſoluen
dū eſt ad argumēta quibus hoc ꝓbare co
nantur. ⁊ Ad primū ꝺicēdū q; paſcha. 5.
modis poteſt accipi ſm ſententiā Jnnocē
tij de officio miſſe. c°. preallegato. Uno
modo pro ſollennitate diei azimorū que
erat 15ª luna. Alio modo ꝓ panibus azi
mis. 3° modo pro die in cuius feſto īmo
labatur agnus. Luce 22°. Appropinqua
bat dies feſtus azimorum in qua neceſſe
erat occidi paſcha. 4° modo ꝓ agno qui
īmolabat̄ eodē. c. Uenit dies azimorū in
qua neceſſe erat occidi paſcha. 5° modo
ꝓ hora īmolationis agni. Mathei. 26°.
Scitiſ qa poſt biduū paſcha fiet. ꝓ° modo
accipit̄ cuz dr̄ in Jo. Ante diē feſtū paſce

Et 2° mō cū dr̄. Nō introierūt ī ptoziuz ut nō otamīarēt. sed māducarēt pascha. ⁊ sic solutū est ad p°. ⁊ 2°. ¶ Ad 3°m dō q; ille mulieres qa audierāt xp̄m morituꝝ aromata añ ppauerāt. ut pz p illud quod dr̄ Math. 26°. de Magdalena. mittēs hec unguētū in coꝛpus mīz ad sepeliēdū me fecit. ⁊ Io. 12°. Sinite illam ut in die sepulture mee seruet illud. p° xp̄i aūt crucifixionē unguētū qđ prius incepat oſumauit. ⁊ sic ītelligēdū ē qđ dicit Lucas. q; reuertētes ppauerūt aromata ⁊ unguēta. nec sic oſumēdo peccauer̄t. qa nō erāt sub lr̄a. sz sub g̃a. ¶ Ad 4°m dō q; sic dicit Inno. ī. c. supra dcō. Dispō sacerdotū dispositiōi dei ꝑuale re nō potuit q disposuerat ut ueꝛ° agn° ī diebus īmolaret paschalibus. Et sic typicus agnus. 14ª. luna mēsis ꝑmi a iudeis comedebat ī nocte. ita ueꝛ ag° eadē hora discipuli comederūt. ¶ Ad 5°m dō q; q̄uis tpe Leonis pape pp hereticos ebyonitas q dicebāt legalia debere seruari cū euāge°. ⁊ in azimo cōficiēdū pp p̄ceptū legis. ecc̃a de cōsilio spūs sci ī stituerit ad tps cōficiē dū ī fermētato. paꝛ facit p grecis. in ꝑncipio. n. tota ecc̃a ofecit in azimo. ⁊ supradcā hereſi extīmiata ecc̃a occidētalis r̄dijt ad ritū pristinū. oꝛiētalis aūt nō.

Quarto queritur utꝛ sanguis possit cōfici ỏ alio uino q̄z ỏ uite. Rñdeo q; nō. qa xp̄s de tali uino ⁊ ñ de alio ofecit ⁊ oficiēdū īstituit. qđ ꝓbat̄ p h° qđ hora cene dixit. ut hr̄ Math. 26°. Nō bibā amodo ỏ hoc ḡīmīe uitis usq; ī die illū cū illud uobiscū bibā ī reg° p̄ris mei. ⁊ Luce. 22°. Nō bibā de generatione uitis hui° donec ueīat reg° dei. ⁊ Io. 15°. se cōpat uiti. Cōgruēti° et fuit h° sacr̄z īstituī ī uīo de uite q̄z ỏ alio. qa ē uinū laudabili° ⁊ p hūana refectiōe efficaci° ⁊ oueīēti° ⁊ magis oueīt sacr̄i significatōi q̄z aliỏ uinū. īmo neq; alius liquoꝛ dici pōt uinū nisi ꝑz qd.

Quinto q̄r̄t utꝛ sāguis xp̄i possit ofici ỏ quolz uino uitis. ⁊ ur̄ q; nō. qa nō oīa uina sunt eiusdē spēi. qđ ꝓbari posse ur̄ p accn̄tia ⁊ effcūs q̄ sūt diūsaꝝ spēꝝ. Sz xp̄s ñ cōfecit de uīo uni° spēi. g° nō pōt ofici de quolz uīo uitis. ¶ Itē nō pōt cōfici de agresta. ut coīter tēr̄. agresta āt ē uinū ỏ uite. ñ. n. ur̄ differre a uīo nisi sic īcōpletū a cōpleto q dr̄ia nō diuersificat spēz. g° ñ pōt ofici ỏ quolz uīo uitis. ¶ Itē racemi mar̄i ītra se otinēt uerū uinū. ⁊ tñ sāguis xp̄i ñ pōt ofici de una. Un̄ de cōsec̄. di. 2ª. Didicim°. ꝑ hibet̄ sacerdotes oīūgere uuas in sacrificio oblatiōis. g° nō pōt ofici de quolz uīo uitis. ¶ Cōtra Inno. ỏ officio misse pte 3ª c. 24°. Siue uinū nouū qđ dr̄ mustū. siue accidū qđ appellat̄ acetū ī sacrificiū offerat̄ sac° efficit̄ ⁊ diuītus cōsecrat̄. Sz acetū ē uinū corruptū. g° mlto fortius cōficiꝑñt ỏ quolz alio uīo uitis. ¶ Itē eo ỏ. c. ītediate añ ūba pdcā. ¶ Uitiū uini ñ maculat mūditiā sacr̄i. g° xp̄i sāguis ofici pōt ỏ q° libz uino uitis q̄tūcūq; uitioso. ¶ Rñdeo q; sic de quolz pāe fcō de farīa triticea. ⁊ nat̄ali aqua pōt ofici coꝛp° xp̄i nisi panis deuenerit ad tātā coꝛruptōez q; ñ rmāeat ī spe panis. sic de quolz uino uitis in quo saluat̄ foꝛ° ꝑmi pōt ofici sāguis xp̄i. qꝛ nō ē uinū nisi ubi saluat̄ foꝛ° umi. īo simplicit̄ ocedēdū ē sāguinē xp̄i posse ofici ỏ quolz uīo uitis. ¶ Ad p°m ī opp° dō q; oīa uitis uina sūt et° dē spēi. dr̄a. n. eoꝝ q̄z° ad subtilitatē. ⁊ grossitiē. rubedinē ⁊ albedinē ñ uariat spēz. Si āt q̄dā uina hēant quosdā effcūs ī coꝛpe spe drūtes utpote. qa q̄daz sūt diuretica seu laxatīa. alia nō. h° multū ꝓuēit ex nat̄a tre ⁊ influētia celesti. qđ pz qꝛ ille uiee trāsplātate ī alia r̄gióe ꝑ ꝓcel su tpis ꝓducūt uina nō būtia illos effectus. ¶ Ad 2°m dō q; agresta ñ ē in spe uini qđ pz. qꝛ uinū nat̄ale ē caliỏ effectiē. agresta aūt frigida. nec differt a uino. sic īcōpletū a cōpleto ī eadē spe. Sz sic sanguis differt a carne. q̄ cōstat ñ ee ī eadē spe cū carne. Sz sic ꝑ oplemtū digestōis ouertit̄ ī carnē. sic agresta ꝑ cōplemtū digestōis ī uua ỏūtit̄ ī uinū. ¶ Ad 3°m dō q; aliq dñt q; si una matura cōsecrar̄et. q; ue humoꝛ contentus in illis folliculis cōuerteretur in sangninem. sed tamen hoc non debet fieri. qa q sic faceret grauiter peccaret. qa q̄diu cōtinet̄ uinū ī folliculis nō ē sub spe potabili sz esibili. sanguis aūt xp̄i dz cōfici de uino nisi exñte sub spe potabili. Et ꝑterea uino sic se būti aqua misceri ñ

posset.ꝛ exponũt allegatũ decretũ. ℣Alij dicũt ꝓbabilius q9 uinũ nõ exꝑssũ de vua nõ põt cõuerti ī sãguinẽ p mĩsteriũ sacerdotis. ℣Ĩ eodẽ decreto dr̃. ℣Quas seorsuz bñdicãs ppls q petierit accipiat. ubi glo. bñdicãs bñdictõe uulgari. nõ illa spãli ap ꝓpriata eucharistie. ℣Et. c. sequenti qõ ve exꝑsso botro. i. de vuaꝝ granis popls cõi cat ualde ẽ oĩo ꝺfusũ. ℣Dz si necesse fuerit botrus in calice cõpmat. ℣Xpus etiã nõ cõ fecit suũ sanguinẽ. nisi ꝺ uĩo exñti sub spẽ potabili. qõ pz ꝓ hoc qõ dixit discipulis. Bibite ex eo oẽs. ℣Ad pm̃ ar9 ad ptẽ aliã dicũt aliqui q9 põt cõfici ꝺ aceto. cui9 opinionis fuit dñs Innocẽtius. ℣Alij dicunt q9 nõ. ℣Dibi aũt ur̃ distinguendũ. qa acetum põt accipi ꝓ uino urgẽte ad acidaz ꝯlita, tẽ manẽte adhuc forma substãtiali uini. ꝺ tali põt cõfici. ꝯ uerbũ dñi Inno. ita ītelligitur. Alio mõ cõpleto aceto. ꝯ de tali non põt cõfici. qa tale acetũ nõ ẽ sub spẽ uini sicut nec hõ mortuus in spẽ hõis. qõ patz ex duobus. qa oẽ uere uinũ effectiue calz ẽ. cõpletũ aũt acetũ effectiue frigidũ. ℣Prẽterea sicut dic phi. 8o metaphi. ℣Si ex mortuo fiat iterũ aĩal ī materiã oportet ꝓmo redire. deinde fit aĩal. ꝯ si ex aceto debz fieri uinũ oz ꝓ9 redire in aquã. ꝯ deinde fit uinũ. hoc aũt uex nõ eẽt si acetũ eẽt in spẽ uini. ꝯ iterũ phi. añ uerba predcã dicit q9 acetũ fit de uino p uiã corruptõis. ꝯ sicut nox fit de die. ꝯ sicut mortuus ex uiuente in quo satis dat intelligere illa non esse eiusdem spẽi. ℣Ad 2m̃ dõ q9 ibi Inno. nõ loqtur de utilitate nõ corrũpẽte spẽm. ℣Ĩ qz ī musto saluatur spẽs uini. ĩõ ꝺ ipo põt ꝺfici. tñ sic dicit Inno. e. c9. añ ẽba prẽdcã. ℣Diligẽti studio uinũ optimũ queren dũ ẽ ut in sacrificium offeratur

℣Exto queritur

qd debeat facere sacerdos si postq3 ĩcepit canonẽ misse ꝓpẽdat eẽ materiã ĩdebitaz mĩstratã. ℣Ad hõ dõ q9 si ꝓpẽdat hostiã eẽ ĩdebitã. aut hoc ꝓpenpit añ cõsecratiõem. ꝯ tũc ꝺz accipe hostiã debitã ꝯ canonez a capite inchoare. aut post cõsecrationem añ sũptionẽ ꝯ añ uini cõsecrationẽ tũc ꝺz accipe aliã hostiã ꝯ incipe canonẽ a capite ꝯ illã cõsecrare ꝯ alia hostia ꝺz reuerenter suari. aut a clericis sumi. aut a sacerdote post corpis ꝯ sanguis sũptionẽ. nõ añ. qa post eius susceptionẽ ieiunus nõ esset. ℣Si aũt ꝓpẽdit post sũptionẽ illius hostie ꝯ ẽt sanguis. nõ ꝺz illa die aliã hostiã ꝺsecrar̃. qa ieiunus nõ ẽ. ꝯ ut dr̃ de ꝺse. di. 2a. ℣Relatũ. quoties sacerdos celebrat. totiẽs pticipatiõis corpis ꝯ sanguis xpi pticipez se ꝓbeat. sed debz de sua negligia penitẽr ꝯ cõfiteri. ℣Si aũt ppendit añ sũptionẽ sãguis ur̃ aliqbus q9 sanguinẽ nõ ꝺz sumere. qa ieiunus nõ ẽ. sed sanguis reꝛuaĩ debz aut alicui ieiuno dari. ℣Alijs aũt ur̃ ꝯtrariuz qa hic ẽ casus necessarius in cãu necitatis nõ ieiunus põt cõicare. ℣Si aũt ꝓpẽdat in calice nõ mĩstratã eẽ debitã materiaz. aut hoc ppendit ante cõsecrationẽ panis. aut post. aut añ ꝓlatiõez uerboꝝ qb9 cõsecrãdũ ẽ uinũ. aut post ꝓlationẽ eoꝝ añ corporis sũptionẽ. aut post oĩa p̃dcã. ℣Pmo mõ ꝺz ministrare debitã materiaz ꝯ incipe canonẽ a capite. si aũt nõ posset hr̃e debitaz materiã nõ debet ulterius ꝓcedere. qa ut dr̃ de cõsec̃. di. 2a. ℣Compimus. aut integra sacr̃a pcipiãt. s. cõficientes. aut. ab ītegris arceãtur. qa diuisio unius eiusdem ministerij sine grãdi sacrilegio nõ põt puenire. ℣2o mõ ꝺz materiã debitã accipere si põt haberi alia sublata. sed ñ credo q9 debeat canonẽ a capite reincipe. qa iaz cõsecratio panis precessit. sed debet ĩcipe a ẽbo ĩmediate seqnte pãis ꝺsec̃toez. si ãt hẽri ñ põt ma debita ñ pp hm̃ ꝺz omittẽr corpis sum ptõez. cõtrim̃ tñ cũ ꝓposito ꝺfitẽdi ꝺ sua negligia. ℣3o mõ ꝺz accipe materiã debitaz alia fuerẽt ī aliqm̃ uase reportata. ꝯ reĩcipe ab illo loco. ℣Sili mõ postea. 7c̃. ꝯ pageẽ mĩsteriũ usqz ī finẽ ꝯ tutũ ẽ q9 pm̃ sũptõez corpis ꝯ sãguis aliã maĩã sumat añqz accipiat uinũ qõ accipiat pm̃ sãguis sũptõez ℣4o mõ ꝺz accipe debitã maĩã. ꝯ reĩcipe abillo ẽbo. ℣Sili mõ nisi añ sũpĥit illã ī debitã maĩam in calice mĩstratam.

℣Consequenter qrit de 3o

ꝓncipali. Et circa hm̃ qrũt. 6. ℣Pmo utm̃ sit aq̃ uĩo apponẽda ℣2o utm̃ mix̃ ꝺbeat appõi ꝺ aq̃ qz ꝺ uino. ℣3o utz illa aq̃ sit cũ uĩo cõuertaĩ in sanguinem. ℣4o utrũ si uinũ sine aqua cõsecraretur cõuerteret in sãguinẽ.

¶ 5° utz cōmixtū equal'r ex aqua ⁊ vino ꝺuerteret in sanguinē ¶ 5° utz si sacerdos sciret aquā fuisse positā in dolio uel barillo seu poto ex quo accipit' uinū cōsecrādū teneret' apponere aliā aquā.

PRimo ostendo q; aqua nō sit uino apponēda. qa nō legimus dūm apposuisse aquā. ¶ Itez cū pane cū quo cōsecrat' corpus xp̄i nō ē miscēda alia matia. g° a sili nec cū uino de quo cōsecrat' sāguis. ¶ ꝺ ex̄ de celebratōe missar. c°. ul't. hr̄ q; aqua ē apponēda. ¶ Itez de cōsec̄. di. 2ª. c. p°. Et. 4. capl'is sequētib⁹. ⁊ c. Cū oē. idez exp̄sse hr̄. ¶ Rñdeo q; sic ꝺicūt iura p̄allegata aqua uino ē apponēda pp imitatiōez fcī xp̄i ⁊ obſuationē cōsuetudinis ⁊ p̄cepti eccl'iastici. ⁊ significatōez myſterij. Sic. n. dic Dam̄. li. 4°. c. 5°. Xp̄s calicē accipiēs ex uino ⁊ aqua tradidit eis s. discipulis ꝺi. Bibite ex hoc oēs. hic ē sanguis meus ⁊c. dicit etiā mgr̄ in lr̄a huius di. c. 6°. Xp̄us vinū aqua mixtū dedit discipulis. qꝺ ex tribus p̄babil'r p̄bat'. Unū ē qa hoibus tēpatis i illa terra erat cōsuetudo apponere aquā in uino pp fortitudinē uini. Aliud qa de later' suo cū uero xp̄i sanguine uera aqua emanauit. Aliud quia Petrus uicarius q p̄ns fuit istū ritū ſuauit ⁊ eccl'ie tradidit. Scā etiā romana eccl'esia q̄ uoce ꝺñi ⁊ saluatoris nr̄i Jesu xp̄i p̄matū obtinuit. ut hr̄ decretoruz ꝺi. 21ª. Quānis. ⁊ que mgr̄a ē oīuz eccl'iaz. ut hr̄ e. ꝺi. Deniq; . hāc cōsuetudinē obseruat ⁊ obſuare precipit. hoc etiā cōuenit significationi mīsterij. Et qa sic dr̄ de ꝺse. di. 2ª. Cū oē. cū in calice uino aqua misceat'. Xp̄o pp'ls adunat'. ⁊ credētiū plebs ei in quem credit copulat' ⁊ uūgitur. i. copulāda ⁊ iū gēda signat' p fidē. ⁊ dignā sacr̄i susceptionē . qa p̄m qꝺ dicit' in eodē decreto ante uerba allegata Videmus in aqua populū intelligi. in uino oñdi sanguinē xp̄i . Idem recitat mgr̄ in lr̄a huius di. c. penul'. ¶ Ad p⁹ ꝺd q; ꝺñs apposuit aquā nō tñ tanq; ꝺ sacr̄i neccitate. sz cōgruitate. ¶ Ad 2⁹ ꝺd q; signo misterij ñ exigit ut aliud granuz admisceat cū frumēto. sic exigit ut aqua apponat' uino.

SEcundo queritur utz in cōfectiōe sanguis mius ꝺebeat apponi ꝺ aqua q̄z ꝺ uino. ¶ Rñdeo q; sic. tātū. n. ꝺebz apponi de aqua ⁊ uino q; aq̄ possit trahi ad naturā uini. popul⁹. n. trahendus ē ad xp̄m. ⁊ iō multū sūt illi reprehensibiles q plus ponūt de aqua q̄z ꝺ vino. ē. n. pniciosus abusus. ex̄ de celebratōe misse. Pernicios⁹. Alij etiā rep̄hēdūt' qui pānū lineū musto intinctū p totū ānū seruant ⁊ in tp̄e sacrificij aliquā p̄tē eius lauant. ⁊ sic offerūt. de ꝺsec̄. di. 2ª. Cū oē.

TErtio queritur utz illa aqua sil'cū uino cōuertat' in sanguinē. ¶ Rñdeo q; illa aq̄ aut añ cōsecrationē sanguis ē cōuersa in vinū. ⁊ sic dico q; totū cōuertit' in sanguinē. aut adhuc ñ ē i uinū ꝺuersa. ⁊ sic dico q; nō ꝺuertit' in sanguinē. nō. n. cōuerti pōt i sanguinē nisi prius cōuertat' in uinū. ⁊ iō ꝺz aqua apponi in tali ꝓportiōe q; ꝓbabile sit ipam eē cōuersā in uinū añq; vinū cōsecrare⁹.

QUarto queritur utz si uinū sine aqua cōsecrare⁹ ꝺuerte⁹ in sanguinē. Et ur̄ q; nō. de ꝺse. di. 2ª. Sic in scīficando. ⁊ mgr̄ in lr̄a huius di. c°. 6°. Calix ꝺñi nō est aqua sola ⁊ uinū solū nisi utrūq; misceat'. quo neq; corpus ꝺñi pōt eē farina sola nisi utrūq; adunatū fuerit. ⁊ copulatū. ⁊ panis vnius cōpage sollidatū ¶ Itē xp̄s aut aquā posuit aut nō. si nō. nec apponere debemus. si sic. g° sine aqua nō pōt uinū cōuerti in sanguinē. sicut nec alius panis a tritico in corpus. qa de tritico confecit. Sz cōtrariū hr̄ a mgr̄o i lr̄a huius di. c. penul'. ¶ Rñdeo q; si sacerdos cōsecret uinū sine aqua uere cōuertit' i sanguinē. nā i grecoz eccl'ia dicit' aquā ñ apponere sacr̄o. ut dicit ꝺñs Jnno. de officio misse pte. 3ª. c. 26°. ⁊ tñ eccl'ia ipos nō negat cōficere sanguinem xp̄i. Ille tñ uehemēter ē corrupiēdus ⁊ grauiter q sine aq̄ cōficit pp rōnes ꝺcās in illa qōne. Utruz aqua apponēda sit uino nec ē intelligēdū uinū cōuerti in sanguinē inq̄ztuz dicit qꝺ cōfusū ex. 4. hūoribus. Sz inq̄ztū dicit humorem qui ē unus ꝺ. 4. Alij aūt p cōcomi

tãtiã ibi sũt. Uñ ex̃ de.cele.mis. In quadã. dr̃ q; Jo.euãgelista exp̃sit ex elis aquã .et ex humoribus sanguinẽ. aqua g; q̃ fluxit de latere xp̃i fuit aq̃ simpl'r. Uinũ. s. de. 4. elis.et sanguis fuit unus ex.4. humorib;. ex quo arguim; ñ nisi humorẽ sanguineu; i uinũ cõuerti.7 nõ nisi aquã naturalez uino debere apponi. Si tñ alia apponerẽtur quãuis grauiter peccaret apponẽs. nõ tñ pp b; eẽt irritũ sacr̃m cũ sine cuiuscũq; aq̃ appositõe uinũ cõsecratũ cõuertatur i sanguinẽ.ut supius i eadẽ qõe dcm ẽ. ¶Ad p; i opp; dõ q; cũ dr̃. Calix dñi non ẽ aqua sola.aut uinũ solũ glosandũ ẽ sic.i.ñ dz.qz ut dic dñs Jnno.c;. pallegato nõ dr̃ posse fieri qõ de iure nõ fit. ¶Ad 2; dõ.q; xp̃s aquã apposuit nõ tñ de sacr̃i necessitate. sz cõgruitate.de pane aũt triticeo sic cõfecit q; alio mõ ñ posse ofici sacr̃z ĩstituit.

QUinto queritur utz cõmixtũ eq̃lit' ex aq̃ et uino cõuertat' in sanguinẽ. ¶Ñdeo q; equal' cõmixtio ex aqua et uino dupl'r põt fieri. aut fm mixtoz eq̃lẽ q̃titatẽ mol' aut fm eq̃lẽ ppoztionẽ uirtutis. ¶p; mõ aq̃ nõ solueret spẽz uini. ¶Magis.n.ẽ uinũ actiuũ q̃s aq̃ nec generaret' nat'a tertia ex duob;.nec cito poset uinũ aquã cõuertere i suã naturã. q̃uis satis cito alteraret se i excellẽtijs suaz q̃litatũ accĩtaliũ.et sic dico q; p formã cõsecr̃tõis uini.sola substãtia uini trãsubstãtiatur i sanguinẽ. ¶Ł mõ gñaret' ex duob; nat'a 3ª q̃ nõ eẽt uinũ nec aqua. sz ñ statĩ. opatões.n.nat'e nõ sũt i instãti. q̃uis earũ ẽmĩ i instãti sit.et tõ ita cito posz sacerdos cõficere post talẽ uini et aq̃ positõem q; illud qõ fuit ibi uinũ cũ ad hoc nõ essz trãsmutatũ ad cõpositõem n'. 3'. cõuertere tur i sanguinẽ. Si tñ añq̃z sacerdos pferret ỳba cõsecr̃tõis eẽt ex'ill' duob; nat'a 3'. ostituta.ex illa nõ possz cõfici sãguis xp̃i. qz spẽs cõponẽ; ex quibus p eẽntiã constituitur unũ in cõposito non remanet fm suas eẽntias nisi forte ualde diminute uel fm qd.qõ dico pp opinionẽ illoz q; dicũt eas manere incompletas.

SExto queritur utz si sacerdos sciret aquã fuisse positam in doleo.siue barillo uel poto de quõ accipitur uinũ cõsecrãdũ teneret' aliã aquã apponere. ¶Ñdeo q; sic.aqua.n.p; apposita uino nõ apponit' ad significãdũ illõ qõ significat appositõ aq̃ cũ uino offerendo. Uñ pus dz uinũ i calicẽ poni et sic uino iã deputato ad offerẽdũ p sui positõez in calice et intẽtõe sacerdotis dz aqua apponi.

QOnsequenter queritur õ 4º pncipali. Et circa hoc q̃rũtur. 6. ¶pº utz xp̃us in cena corpus suũ sub sacr̃o susscepit. ¶2º utz corp; suũ sub sacr̃o iude dederit. ¶3º utz ei dederit qñ dedit ei panez intinctũ. ¶4º utz corp; suũ passibile dederit ¶5º. utz hostia intricta sãguine debeat populo dari. ¶6º utz sacr̃m eucha' sub utraq; spe debeat ppl'o mĩstrari.

PRimo ostendo q; xp̃s i cena corp; suũ sub sacr̃o nõ sũpserit. qz nõ potuit ipm sumere sacr̃aliter .cũ .n. aĩa ei; eẽt beata clare corp; suũ sub sacr̃o uidebat. neq; spũal'r. ga in ipo gr̃a augeri nõ poterat. cũ ergo nõ sit alius mod; mãducãdi corpus xp̃i sub sacr̃o. uz q; nullo mõ corpus suũ sũpserit. ¶Itẽ idẽ nõ põt mãducare seipm. qõ uez nõ eẽt si xp̃s sub sacr̃o corpus suũ sumere potuissz. ¶Cõtra glo. sup illud leuit. 8º. De sanguĩe arietis xp̃s sanguinẽ accepit i cena. deiñ discipul' dedit. g; a sili sũpsit cor;. sub utraq;.n. spe ut supius dcm ẽ totus ẽ xp̃s. ¶Ñdeo q; xp̃s in cena corpus suum sub sacr̃o sũpsit. Uñ glo. sup illõ ruth. 3º. Cũ cõmedissz boos. dic õ x;. qz pueri cõicauerũt corpi 7 sãguini et ipe pticipauit eisdẽ. b; aũt fecit ñ ut aliquẽ effcm̃ oseqret' p sacr̃z. sz ut alijs ex; daret sumẽdi de q̃ comestiõe fcĩ sũt v̂sus. Rex sedet i cena cinctus turba duodena. Se tenz i manib; se cibat ipe cib;. ¶Ad p; i opp; dõ q; accipiẽdo sumere sacr̃al'r p sumer̃ sacr̃m 7 rẽ sub eo otẽtã. sic sacr̃aliť sũpsit corp; suũ. Si aũt accipiat' sumer̃ sacr̃al'r p sumere sacr̃z 7 rẽ cõtẽtã cũ q̃dã mãducatõe itellect; ad cognoscẽdũ p sacr̃z rẽ otẽtã sub sacr̃o. sic corp; suũ nõ sũpsit sacr̃al'r. ¶Ad 2; dõ q; idẽ ñ põt mãducare seipm p seipz.7 p; ita q; mãducatũ 7 mãducãs bẽant eũdẽ modũ eẽndi. Xp̃us autem

mãducauit coꝛpus suũ mediãte mãducatõ ne spẽi cõtinẽtis et ipm ut mãducatũ.aliũ modum habuit eẽndi q̃s mãducãs.

SEcundo queritᷣ utᷣ xp̃s in cena coꝛpus suũ sub sacrõ iude dederit.et uᷣ q; nõ .ga xp̃s nõ fecit ꝺ hº qꝺ fieri mãdauit. sed ut hᷣ math.7º. Ipe dixit. Nolite sãctũ darᷣ caĩbº.⁊ Itẽ ꝑz'aug.liº.83ª.q.q.3ª. Deo au ctoꝛe nõ fit hõ deteriꝛ.sz si xp̃s dediſſet coꝛº suũ iude feciſſet eũ deteriꝛẽ .ga cuz eẽt ĩ pccõ moꝛtali sũpſiſſet ipm ĩ suũ malũ.⁊ Cõtra qñ dedit coꝛº suũ diſciplis ſuis dixit. Mãducate ex hº oẽs.⁊ Rñdeo q; sic hᷣ.1ª.q.pª. Xp̃s.et.7ª.q.pª Aduerſitas ꝓpe finẽ.xp̃s in cena coꝛº suũ sub sacrõ dedit iude.ut hº exº doceret malos in ecclĩa tolerãdos.ut hᷣ 7ª q.pª. Aduerſitas.7 ut doceret sacra pccoꝛibº occultis.nõ eẽ negãda maxie si petũt ĩ publico.7 occulta pccã q̃ꝺiu occulta sũt nõ eẽ diuulganda.⁊ Ad pm in oppm ꝺõ q; q̃uis eẽt tunc malus in occulto nõ tñ ĩ manifeſto.7 iõ xp̃us noluit eũ ĩ cõi detegere pp rões iã dcãs. 7 ne ex fcõ dñi occasionẽ deſpatõis accipe uiderẽ tur.⁊ Ad 2m ꝺõ q; xp̃s dãdo iude coꝛº suũ nõ fecit eũ deteriꝛẽ.sz iudas male: sumẽs seipm deteriꝛauit.xp̃s aũt rem bonã et bene iude dedit.

TErtio q̃ritur utᷣ xp̃s dederit iude coꝛº suũ qñ dedit ei panẽ intinctũ. Et uᷣ q; sic.de cõse.di.2ª Sic iudas. Sic iudas cui bucellã tradidit xp̃s nõ malũ accipiẽdo sz male.locũ ꝑbuit diabolo.sic idigne qsq; sumẽs coꝛº xp̃i nõ efficit ut qꝛ malº ẽ.malũ sit.p.hº uᷣ inui q; tũc xp̃s dedit iude coꝛº suũ qñ bucellaz ei dedit.⁊ Cõtra glo.sup illud Jo.13º. Ille est cui ĩtictũ panẽ.ñ ut qdã putãt tũc xp̃i coꝛpus iudaſ accepit Sciẽdũ.n.ẽ q; iã dñs distribuerat oĩbº sacrz coꝛpis et sanguinis inter quos 7 iudas fuit. deiñ ꝑ bucellã ĩtinctã expmitur traditoꝛ ñ tñ apte.⁊ Rñdeo q; sic dic mgr̃ ĩ lra ĩ fine. Qñ xp̃us dedit iude panẽ ĩtinctũ ñ accepit iudas coꝛº xp̃i sz tm̃ panẽ.idẽ huº.liº.2º.de sacr̃. pte.8ª.cº. 4º.⁊ Ad arm ĩ oppm ꝺõ q; illõ decretũ nõ dic q; tũc iudas coꝛº xp̃i sũpſit.sz vult dicere q; tũc illã bucellã male accep et locuz diabolo ꝑbuit.qꝛ qꝺ xp̃s ad salutẽ iude fecerat ꝑ bucellã poꝛrigẽdo ut uidẽs se deꝑ hẽsũ ab iniqº ꝓpoſito deſiſteret ĩ malum ꝓprium conuertit.quia ex hoc magis. ſemetipm exaſperauit.

QUarto q̃ritur utᷣ coꝛº suũ passibile dedeĩt. Et uᷣ q; nõ.glo.sup illꝺ math.17º. Trãſfiguꝛat ẽ.dic de xp̃o q; illud coꝛº qꝺ habuit ꝑ naturaz dedit diſcipul' suis ĩ cena ñ moꝛtale.nec coꝛruptibile.⁊ Itẽ hug.2º.liº.de sacr̃. pte.8ª.cº.pº. Ego absq; ꝑiudicio ueritatis magis ad illꝺ accedo.ut illud ĩpassibile et ĩmoꝛtale q̃ꝺtũ.s.ptinz ad scificatõem sacr̃i. tradidiſſe dicat.⁊ Cõtra dñs Jnno.ꝺ offi cio miſſe pte.3ª.cº.io. Põt salua fide cõcedi q; tale coꝛº tũc dedit q̃le tũc habuit uidelz passibile.⁊ Rñdeo q; sic dic mgr̃ ĩ lra hº di.cº.6º. Coꝛº tale tũc dedit q̃le tũc habuit.i.moꝛtale et passibile.nũc uero sumit ĩmoꝛtale 7 ĩpassibile.nec tñ ut dic dñs Jnno.cº.pallegato maioꝛẽ hz.nũc efficaciã sic nec maioꝛẽ potẽtiã.qꝺ g̃º passibil'edebat. 7 tñ nõ ledebat.nõ erat hũane nãe sz diuĩe potẽtie.q̃ ualebat qcqd oĩo uolebat.q̃uis aũt si fuiſſz refuatũ sub sacrõ uſq; ad tps crucifixiõis sue fuiſſz passũ sub sacrõ p afflictões sibi illatas in cruce.tñ sibi ut sub sacrõ exñti nulla passio infligi potuiſſz ab exterioꝛi.cº rõ pz ꝑ ea q̃ supius dcã sũt ꝺ xp̃o ĩ illa qõe utᷣ coꝛº xp̃i ut ꝺtẽtũ sub ſpe posſz imediate tãgi.⁊ Ad pm ĩ oppm ꝺõ q; ad hº qꝺ illa glo.hẽat ũtatẽ sic dz.itelligi .s.q; coꝛpi xp̃i ut exñti sub sacrõ ñ potuiſſet aliq̃ passio ab exterioꝛi inferri.⁊ Ad 2m ꝺõ sic dic dñs Jnno.ꝺ officõ miſſe.pte 3ª cº.io. Quidã opinari sũt q; singlas dotes xp̃s sigilati accep añq̃s reſurgẽs .a moꝛtuis naturaz glificati coꝛpis ĩduiſſz.subtilitatẽ cũ naſceret' de vgine.claritatẽ cũ trãſfiguraret' ĩ mõte.agilitatẽ cũ incederet ſup mar̃.ĩpassibilitatẽ cũ mãducaret' ĩ cena. 7 hº opiniõis uᷣ hug.fuiſſe.ñ tñ credo q; ꝺ beat hoc teneri.non.n.ꝑdcã ꝺotes fuerũt ſed ꝺotibº siliã.

QUinto q̃riᷣ utᷣ hoſtia ĩtincta ſanguine debeat ꝓpo dari.⁊ Rñº q; ñ ut dic iulĩ papa.de cõſe.di.2ª.Cũ oẽ. Et mgr̃ ĩ lra hº di.cº.ul. cº rõnez tãgit hugo.2º.liº. ꝺ sac̃. pte 8ª.cº. 4º.dicẽs qa dñs traditoꝛi suo ad notãdũ

eū bucellā ītinctā dedit. cōsuetudo hz ut cor̄p⁹ xp̄i fideles ītinctū nō accipiāt. ñ ē tñ intelligēdū q; xp̄s ītixerit illā bucellā ī sā guine. sed ī iure lactucarū agrestiū. cū qb⁹ comedebatur ag⁹ ſm legē.

Exto queritur

utz sacr̄z eucha⁹ debeat ppl'o mīstrari sub utraqz spe. Et uī q; sic. Jo. 6°. Nisi mādu caueritis carnē filij hoīs. et biberitis e⁹ sā guinē nō hēbitis uitā ī uobis. sz oīa nec⁹ ad uitā hūdā sūt ppl'o mīstrāda. ⁄ Jtē ec⁹ clesia grecoz dr̄ mīstrare sub utraqz spe h⁹ sacr̄z. g° a sili h⁹ dz fieri ī ecc⁹ latinoz. Petrus. n. ī mīstratōe h⁹ sacrī nō discorda uit a paulo. ⁄ Cōtra ī ecclia utrq; cōsue tudinē ōriā. Rñ° q; cōit nō dz h⁹ sacr̄z da ri ppl'o sub utraqz spe pp piculū effusiōis sanguis. et ēt ſm aliquos pp piculū erro ris. ne. ſ. cōis ppl's crederet xp̄m nō eē to tū sub utraqz spe. maiorib⁹ tñ ī qb⁹ neu qz spe dari pōt. nō tñ miorē efficaciā reci piūt illi qb⁹ dat̄ sub altera. spe tm̄ q̄z illi q bus dat̄ sub utraqz eo q; sub utraqz tot⁹ ē xp̄s. supt̄ō tñ sub utraqz facit ad exp̄ssio rē misterij significatōez. ⁄ Ad p⁹ ī oppo⁹ dō q; illa auctoritas intelligit̄ de māduca tōe ⁊ potatōne spūali. ⁄ Ad 2⁹ dō q; nihil romane eccl'ie multo ordinatius fiūt q̄z ea q̄ fiūt in ecclesia grecoz.

Arca

lr̄am. Jnuestigari salu brit̄ nō pōt. h⁹ ē itelli gēdū de inuestigatōe curiosa t̄mios debi tos trāscēdēte. uel de īuestigatōe nō fūda ta sup fidē. Sit igit̄ subā illa ista. ſmo ē ī pprius. et resolui dz ī istū. illa subā cōuer tit̄ ī istā. i. pāis ī cor̄. nec tñ cōcedūt ⁊ bñ. qa subā pais nūq̄z ē cor̄ xp̄i q̄uis ōutat̄ ī ipz. ipa subā pais fit cor̄ xp̄i ī ppa ē. sz h⁹ ppa subā pais trāsubāt̄ uel ōutit̄ seu trā sit in cor̄ xp̄i. Jmmolatōis hora ad uocez sacerdotis celos apiri. i. p illū qō vbo sa cerdotis cōsecr̄at̄ aditū ad celestia fieri uel panē et uinū ī id qō sup celos ē trāsir̄. Jn illo iesu xp̄i misterio āgelor̄ choros adeē .ſ. hoīb⁹ ōsecrātib⁹ siue sint bōi siue mali. qa assistūt angeli nō pp hoiez sz pp reue rētiā sacrī. Suma. ⁊ ima sociari. i. panez ⁊ uinū ī cor̄ ⁊ sāguinē xp̄i ōuti. Vnū qd ex uisibilib⁹ atq; iuisibilib⁹ fieri. i. ex sacro qō ē nobis uisibile. Et re sacrī. i. corpe xp̄i qō est nobis mō iuisibile. nec itell'r de unitate p eēntiā. sz eo mō quo unū dicūt̄ cōtinēs ⁊ cōtētū. Vel pōt sic itell'i q; subā pāis exñs sub accñtib⁹ uisibilib⁹ ōutit̄ ī cor⁹ xp̄i qō nobis mō ē iuisibl'e. Jn celo rapit̄ misterio angelor̄. nō q; panis de altari ī celū. ⁊ ibi ōutat̄ ī cor⁹ xp̄i. sz rapi ī celū dr̄ p cōuti ī cor⁹ xp̄i qō ē ī celo. Nec itelligēdū. q; hec ōusio fiat p āgelos. qz totū ūtute diuia fit Sz qa cōusiōi pp e⁹ dignitatē angeli assi stūt Consociāō corpi xp̄i. i. trāsubāndum ī corpus xp̄i. uel itell'r de cōsociatōe spēi cōtinentis. ⁊ corpis xp̄i cōtēti.

Q. xii.

Jaūt qr̄at̄ ⁊c. Supr⁹ det̄ miauit mgr̄ de sacrī eu cha⁹ cōfectōe. hic det̄miat ō ōñtib⁹ ad cōfectōez. ⁄ Et p° q° ad spēz significatē. ⁄ 1° q° ad rē significatā ⁊ cōtētā ibi. p⁹ hec. ⁄ p⁹ in .3. ⁄ p° det̄miat de subsistētia spēz. ⁄ 1° de fractiōe ipaz. ibi. Solz ⁄ 1° de significa tōne ptiū ipaz fractaz. ibi. Quid autem. ⁄ ad media in. 2. ⁄ p° circa fractōnez recitat. .3. opiōēs falsas. ⁄ 1° opiniōez uerā. ibi. Sz qz cor⁹. Jlla ps q̄ incipit ibi. Post hec. diui dit̄ ī. 2 ⁄ p° īgrit an in h° sacro xp̄s īmole tur. ⁄ 1° det̄miat de istitutōe h⁹ sacrī. ibi. Jnstitutū. n. ⁄ Et ista ī. 2. ⁄ p° dt̄miat ō u tilitate h⁹ istitutōis. ⁄ 1° ō utilitate frequē tādi susceptōez h⁹ sacrī. ibi Si aūt qrit̄.

Arca

hāc di. qrēdū ē pncipa lit̄ de. 6. ⁄ p° de spēruz subsistētia. ⁄ 1° de eaz passiōe. ⁄ 3° ō eaz o patōe corpali. ⁄ 4° ō eaz cū a° liquor̄ pmi xtiōe ⁊ vi nutriēdi. ⁄ 5° ō eaz opatōe spū ali. ⁄ 6° de frequētatōe h⁹ sacrī. ⁄ Circa p⁹ qrūt̄. 1 ⁄ p° utz possibile sit fieri accī⁹ si ne subiecto. ⁄ 1° utz ī h° sacro spes pais ⁊ uini sint sine subiecto.

Primo

oñdo q; ipossibile ē fieri accī⁹ sine subō Jmpossibile ē hītudinē seu modū separi a re e⁹ ē. sz accñ⁹ sūt qdā modi seu hītudies subē. g° ipossibile ē accñtia a subā separi. Jtē res nō pōt separi ab eo qō ē de rōne

eius.sz aptū natū eē ī alio ē de rōne accn̄/
tis.sic pz p phi.li° p̄dicamēto⁊.g° īpossi/
bile ē accns eē qn sit ī alio.⁊Jtē īpossibile
ē accns eē sine eo qō ē sibi rō exñdi.sz sub
stātia ē accn̄tibus rō exñdi.Unō ꝼm phi.
.7°.methaphi.Accn̄ᵃ sūt entia qa entis.g°
īpossibile ē accn̄ᵃ fieri sine subā.Jtē īpossi
bile ē rē separi ab his que sūt de sua uera
diffinitōne.sz ꝼm phi.7°.methaphi. Subā
poīt ī diffinitōe accn̄tiū. ergo īpossibile ē
accn̄ᵃ fieri sine subiecto.⁊Cōtra potētioz
ē diuina ⁊tus in sepando accns a subā q̄z
nr̄ itellect⁹.Sz nos possum⁹ itelligeř q̄sti/
tatē sine subā.g° diuia ⁊tus pōt accns a
subā separe.⁊Jtē sic p naturā n̄ pōt accns
separi a subā ita nec subā a ꝓpo accn̄te.sz
deus pōt facere subām sine ꝓpo accn̄te.si
cut patuit ī passiōe xp̄i i q̄ fuit sol' sine illu
miatōe q̄ ē eius ꝓpa passio.g° de⁹ pōt ac/
cidēs a subā separe.⁊Ad istā qōez dixeřt
qdā errātes accn̄ᵃ nō posse fieri sine subā
eo q⁹ hoc īcludit ꝺictōez.qa cū subā mi/
nus depēdeat ab accn̄tib⁹ q̄z ea°.tūc possi
bile eēt fieri p potētiā diuinā totā subām
mūdi sine accn̄te.qō abs̄dū uř.qa ad hoc
seq̄retur q⁹ possibile eēt hoīez fieri sine q̄s
titate ⁊ totā subāz mūdi cōphēdi posse in
uno pūcto qō abs̄dū uř eis. Sz hic erroz
est ꝺ illō qō tenet scā eccl'ia de sacr̄o alta/
ris.ut ī seq̄nti qōe uidebitur.⁊Alij aūt q̄s
uis cōcedant accn̄ᵃ posse separi a subā tn̄
ipaz q̄stitatē subē negāt posse a subā sepa
ri p quācūq; ⁊tutē.qa ipi opināt q̄stitatē
cōtinuā nō differre a subā corpea nisi ꝼm
relatōem seu rōez qz qō dīc subā absolu/
te dicit q̄stitas sub mō se hn̄di q ē hr̄e ptē
ex̄ ptē actual'r nō distinctas ita q⁹ q̄stitas
cōtinua corpea nihil aliud est ꝼm ipos q̄s
subā corpea ut hn̄s ptē ex̄ ptē actualiř nō
distinctas.⁊ cōtinua q̄stitas q̄litatis ē ipa
q̄stitas ut hn̄s ptē ex̄ ptē actual'r nō distī
ctas.et dicūt q⁹ q̄stuis nat'a nō possit cāre
q̄stitatē q̄litatis nisi mediāte q̄stitate subē
tn̄ cōtinua q̄stitas q̄litatis real'r diūsa est
a cōtinua q̄stitate subē.sicut q̄litas a sub/
stātia.et dicūt qdam q⁹ ī sacr̄o altaris illa
quātitas q̄ remanet est q̄stitas qualitatis.
qa ut iā dcm ē q̄stitas subē nō pōt a subā
separi.Sz hec opinio ē ꝺ phi.q ī p̄dicamē
tis distinguit q̄stitatē a subā ⁊ q̄litatē. est
ēt cōtra cōmunē opinionē doctoz.ēt ē con
tra expientiā.qa cū subā corpea densatur
absq; cōuersiōe alic⁹ rei ī ipam efficit mi/
noris q̄stitatis absq; alic⁹ sue ptis amissi/
one.ē ēt ꝺ rōez.qa ī diūsis substātijs dren
tibus sp̄e uř posse eē eadē q̄stitas in sp̄e.ñ
.n.ē alia lōgitudo seu latitudo uel pfūdi/
tas in pugillo aeris q̄s ī pugillo aq̄. Ꝙō
ēt dicūt q̄stitatē q̄litatis real'r differre.a
q̄stitate subē.⁊ ipam real'r eē idē cū q̄lita
te.ē ꝺ auctoritatē ⁊ ꝺ rōem.dīc.n.phi.6°.
phisi.q⁹ q̄litas nō ē q̄sta nisi p accns. qō
nō eēt uez si sibi q̄stitas ꝓpa deberetur.
⁊Per rōez ēt arguo sic.īpossibile ē nat'a'r
cor⁹ qō ē q̄stitas.simul eē cū alio corpe qō
ē quātitas.sz qualitas sil'ē cū subā. g° ex
p̄dcā opinione seqtur h° īpossibile q⁹ na/
turaliter sil' sūt soliditates due ⁊ ēt multo
plures.qa qua rōe albedo hr̄et suā ꝓpam
q̄stitatē eadē rōe sapoz hr̄et suā.⁊ calidi/
tas uř frigiditas suā.humiditas ⁊ siccitas.
⁊ sic de alijs.et sic non tn̄ sil'ēent q̄stitas
subē ⁊ q̄stitas q̄litatis.sz.ēt sil' eēnt nat'a'r
soliditates pl'ium q̄litatū.pz ergo q⁹ p̄dcā
opinio multa iplicat icōueniētia.⁊Ꝙō g°
q⁹ extēdēdo nomē accn̄tis ad oīe illꝺ qō
nec ē subā nec ps subē.quedā sūt accn̄ᵃ q
nō sūt nisi respectus.⁊ qdā de quoz rōne
est res absoluta ⁊ respect⁹.sic simitas.⁊ q
dā de quoz eēntia nihil ē nisi absolutū lo
quēdo de accn̄tib⁹.p° et 2° mō accn̄ᵃ fieri
posse sin̄ subā.si ipoztāt respect⁹ imediate
fūdatos sup subāz ꝺictōez icludit.ad qō
seqtur q⁹ nō possit fieri sine subiecto per
quācūq; potētiā.sz accn̄ᵃ 3° mō dcā p di
uinā potentiā separi a subā nullā includit
cōtradictōem.exn̄ᵉ.n.accn̄tis due cāe sūt,
pᵃ.que deus ē.et 2ᵃ q̄ ē subā. sed sic dicit
in cōmēto sup ꝑmā ꝓpositōem de causis
qñ remouet cā 2ᵃ a cāto suo. nō remouet
pᵃ ab eo qm̄ cā ꝑma ē uehemētioris adhe
rētie cū re q̄s cā ꝓpiqua. nō remanēte g°
subā pn̄t p diuinā ⁊tutē remanere eius ac
cidentia absoluta.q̄ sūt quātitas et quali/
tas et ēt respect⁹ fūdati imediate sup q̄sti
tatem uel q̄litatē in q̄stitate fūdataz.⁊Ad
tur modus ꝼm q⁹ cōphendit sub se.ñ tn̄
modū se hn̄di ad aliū sed ēt dispositōnem
subē ꝼm'seipam.⁊Ad 2ᵐ ꝺ q⁹ aliud ē esse

actu in subā et eē aptū natū eē in subā. p⁹ nō ptinet ad eēntiā accītis. sed ꝟz. quāuis aūt de⁹ faciat accī⁹ sine subā. tm̄ q̄ꝺiu manent. ēt remanet ī eis nat̄alis aptitudo ad eēndū ī subā. ⁊ Ad 3⁹ ꝺō q⁹ īpossibile ē accidens eē sine eo qō ē sibi rō exñdi sic cā p⁹. tm̄ possibile ē ipm existere supnat̄alit̄ sine eo qō ē sibi cā exñdi ut cā 2ª. talis autē cā exītie accītis ē subā cāra. et iō sine illa pōt eē accīs p cām ꝑmā. ⁊ Ad 4⁹ ꝺō q⁹ ꝟm sniam cōmēti sup. 5⁹. ꝓpositōez de intelligētijs. quē libz aliq uocāt de memoria rez difficiliū duplex ē diffinitō accī⁹ tis. Quedā īdicās nō tm̄ e⁹ eēntiā. sz etiā naturale eē. ⁊ qa nō ē nat̄al̄r sine subā. iō subā ponit̄ ī tali diffinitōe accītis. Alia īdicās eēntiā eius tm̄. ⁊ ī hac nō ponit̄ substātia. q̄uis aūt nō sit possibile fieri p diuinā potētiā accīs suī bis q̄ sūt de sua diffinitōe ꝟo mō dcā. possibile nō ē p eā ipm sparī ab aliquo qō ē de sua diffinitōe p⁹ mō dcā. ſ. a subā. ⁊ Ad rōem quā p se addu cūt ꝺriū opinātes. ꝺō q⁹ ꝟm aliquos nullū eē icōuenies deuz posse facer̄ totā subām mūdi sine quātitate. mirabili⁹. n. fecit qñ mūdū de nihilo creauit. uel pōt dici q⁹ aliquaz ptiū mūdi eē ita a quātitate dependet q⁹ formā cōpletā unire mc nō mediāte q̄ntitate ꝺictōem icludit. et hi negāt hominē sine quātitate posse fieri. qa ī cōpositōe hois nō ē ꝓxia mª subā corpis tm̄. sz subā q̄nta et organizata. ⁊ Quāuis autē aīª ad ptē aliā gª ꝓncipalis cōclusiōis cōcedi debeāt. tm̄ 2⁹ ex ui forme nō multū cogit. illuīatō. n. solis nō ē ꝓpa solis passio. sz opatō nō tm̄ depēdēs ex sole sz ex medio. a luce aūt q̄ ē ī sole q̄litas absoluta ñ fuit sol in passiōe xp̄i ꝓuat⁹. qō aūt tūc nō irradiauit h⁹ fuit. qa sic dic dionysius in epla ad apollophanū. Luna cōtra nat̄am reuersa fuit. et iterposuit se iter aspectuz ituētiū ⁊ solē. ⁊ ēt qz tūc nō affuit gñalis influētia pc cāe ad h⁹ ut lux illa illuīaret.

Secundo q̄ritur utz ī h⁹ sacro spēs pais et uini sint sine subiecto. Et uī q⁹ nō. mª cōuertitur ī cōpositū. qz ex ea cōpositū generat̄. illud aūt ex quo aliqd gñat̄ in illō cōuertit̄. sz h⁹ nō obstāte mª remanet id qō aī erat. g⁹ a silī nō obstāte q⁹ subā panis cōuersa sit ī coz⁹ xp̄i remanz id qō aī erat. g⁹ accīª panis et uini sūt ī substātia panis et uini p⁹ cōsecratōem sic añ. ⁊ Item ꝟm phi. 7⁹ methaphi. Ea q̄ sūt in idē spē ēt sūt iter se diūsa p materiā. Sz accīª panis et uini ī uno altari cū alijs accītib⁹ ín alio altari sūt eedē spē ⁊ sūt iter se diūsa. g⁹ sūt ī mª. ⁊ Itē nō ē quātitas uel albedo ubi nihil ē q̄ntū uel albū. sed nihil ē q̄ntum uel albū nisi subā. g⁹ accīª ī sacro altaris sūt ī subā. ⁊ Itē dēsū ē illud ī quo sub pua dimēsiōe ē multū ꝺ materia qō dat phi⁹. itelligere ī pdicamētis dicēs q⁹ dēsū ē ī q⁹ ptes sūt ꝓpique. ī raro aūt e⁹. Cū g⁹ res nō possit separi ab eo qō ē de sua rōe. ⁊ raritas uł dēsitas sit ī spe panis ⁊ uini uī q⁹ ille spēs sint ī mª. ⁊ Cōtra Jnno. ꝺ offi mis. pte 3ª. c⁹. 9⁹.. Añ cōsecrōem accīs ē in subiecto qm̄ existit ī alio. sz p⁹ consecratōez accidēs ē sine subiecto. qm̄ existit p se. trāsit. n. subā. sz remanēt accīª. ⁊ Itē hu⁹ de sacra. h⁹. 2⁹. pte. 8ª. c⁹. 9⁹. Per ꝟba sāctificationis uera panis et uera ꝟini subā ī uerum coz⁹ et sāguinē xp̄i cōūtit̄ sola spe panis ⁊ uini remanēte. ⁊ Rñdeo q⁹ sic dic mgr̄ ī lra q̄ ī ꝑn⁹ hⁿ ꝺi. Jn h⁹ sacro spes pais ⁊ uini sūt sine subiecto. p⁹ qdē ē subā. qō iō dico qa alia accīª a quātitate sūt ī quātitate sic ī subiecto. ipa aūt quātitas ī nullo penit⁹ subiecto ē. nō. n. ē subā pāis ⁊ uini. qa ut supi⁹ hītū ē. subā panis ⁊ uini p⁹ cōsecratōem nō remanēt nec ē ī corpe ⁊ sanguine xp̄i sic ī subiecto. maiorīs. n. q̄ntitatis ē coz⁹ xp̄i. coz⁹ xp̄i ēt ī h⁹ sacro nō efficit̄ de nouo alic⁹ accītis / subiectū. qa hoc sine mutatōe nō possz fieri nec ē ī aere sic in subiecto. qa tūc duricies ⁊ sapoz ⁊ color mediāte ipa q̄ntitate eēnt accīª ipi⁹ aeris. qō falsū est. Cā aūt p quā q̄ntitas pōt manere sine subiecto ē. ut aliq dicūt ꝟtus subē ad p se exñdū quā de⁹ dat q̄ntitati cū trāsubātur subā panis ī coz⁹ xp̄i. ⁊ Sed ꝺ hoc arguit̄ sic. Si de⁹ darz q̄ntitati illā ꝟtutē p quā subā p se existat q̄nuis donatio illius ꝟtutis eēt supnaturalis. tm̄ postq̄z illa ꝟtus eēt ei data nat̄ale eēt sibi existere p se p illā ꝟtutē. sic q̄nuis ꝺar uisū ceco nato sit supnat̄ale. tm̄ postea nat̄ale ē sibi uidere. q̄ntitas aūt panis ī sacrām̄to altaris existit supnat̄al̄r. nō natural̄r. ⁊ Preterea

ꝑt⁹ ſubē p quā naꝑal'r exiſtit nō ur̄ ſz aliquid abſolutuz ab ea differre. ¶ Dic ergo ꝙ quātitas ī ſacr̄o altaris exiſtit p ſe ſup naturaliter nō vtute ſubē create q̄ ī ea ſit ſz tm̄ diuīa vtute ut pz ex qōe p̄cedēti. ipa aūt accn̄ ī hᵒ ſacr̄o eē ſin̄ ſubā cōgruū ē ut. ſ. īmediatꝰ ducat credētē ī coꝛ⁹ xp̄i ue rū. ⁊ ēt qa hᵒ ſacr̄z cib⁹ ſpūal'ē et potus. ¶ Ad pᵐ in oppᵐ dō ꝙ maꝑia tripl'r pōt accipi. Uno mō ꝑ īfimo actualitatiſ gradu q nec gn̄atur nec coꝛrūpit'. ſz ē fūdamētuz gn̄atōis ⁊ coꝛruptōis qō exiſtit ī eē p creatōem. ¶ Alio mō ꝑ p̄m⁹ poſſibili pure ſibi annexo qō nō ē potētia p quā mª pōt recipe tm̄ q̄ ſola rōe drīt ab ea ꝙ quāuis ſit pure paſſiuū. tm̄ ē aliqd trāſmutabile ī illā ptē actualitatis q̄ ē gn̄abilis ⁊ coꝛruptibilis. ita ꝙ illa poſſibilitas ſit ipa actualitas ⁊ actualitas cū naꝑaliť coꝛrupit' r̄ſoluit' ī eā ñ tm̄ in eodē numero qō ſatis ōclaratū ē li° 2°. di. 15ª p⁹. q. articuli. 2. Alio mō pōt accipi ꝑ cōpoſito ex infimo actualitatis gradu. et p̄dcō poſſibili p̄n°. p° mō ex ſola mª nō fit cōpoſitū. nec ēt ex ſola mª 2° mō dcā. ſed ex mª 3° mō dcā inq̄ſtū illud p̄m⁹ puꝛ poſſibile ſit ipa forma ex q̄ ⁊ infimo actualitatis gradu cōſtituit' unū p eēntiā. et ſic unū cōuertit' qō ī aliud nō r̄manet. Illa. n. poſſibilitas poſtq̄z facta ē forma ñ remanet id qō añ erat niſi ꝑ tāto aliquo mō remanere dicaꝛ. ꝙa illō ī qō trāſmutata ē pōt p. coꝛruptōem reſolui ī ſilem poſſibilitatē ¶ Ad 2ᵐ dō ꝙ itellcūs phi. fuit ꝙ ī eadē ſp̄e. ñ. poterāt multiplicari idiuidua naꝑaliť ſine mª. ⁊ hoc uex ē. abſq̄z tm̄ oī mª pōt hᵒ fieri p diuinā potētiā. q̄libet. n. res formaliť ē una numero p eſſētiā ſuam ſub rōe q̄ idiuiſibilis ī plures eēntias tales ſeu īquātū ē idiuiſibilis ſalua ſua itegritate ut declaratū ē li°. 2°. di. 3ª. aꝛ°. 3°. ¶ Ad 3ᵐ dō ꝙ miꝛ ē falſa. q̄ſtitas. n. ē q̄ſta. uere. n. dr̄ ſupficies alba. Ur̄ ēt uelle aug⁹. 7°. de tri. c°. p°. ꝙ albedo poſſit denoīare ſeip̄az. dic. n. ꝙ abſurdū ē cādidū nō eē cādoꝛē ¶ Ad 4ᵐ dō ꝙ mª nō ē de eēntia dēſitatis ⁊ raritatis quāuis ſint qualitates quas natura cauſare non poteſt niſi partibus materie ſupradicto modo ſe hn̄tibus. et ideo ipas qualitates a mª ſepari per diuinā potentiā nullā ōdictōem includit.

Onſequenter q̄rit' dō 2° p̄ncipali. Et circa hᵒ q̄rūt. 2°. ¶ Aᵒ utꝛ ſp̄es paīs poſſit frāgi. ¶ Bᵒ utꝛ poſſit coꝛrūpi.

Primo oſtendo ꝙ ſp̄es panis nō poſſit frāgi. ga ubi ē fractio ibi ē diuiſio. ſz dimēſiōes ſepate a mª nō p̄nt diuidi. Ur̄ ſm phi. 4°. phi. c° de uacuo. Si ī uacuo ſz ꝙ accipiť ꝑ dimēſiōes ſepatis poneret' cubus oporteret plures dimēſiōes ſil' eē. eo ꝙ uacuū nō poſſz cedere. g° cū ī ſp̄e panis poſt cōſecratōem ſint dimēſiōes ſepate nō p̄nt frangi. ¶ Ite ſm boe⁹ p°. li°. 2°. tri. c°. 3°. Forma q̄ ē ſine mª nō pōt eē ſubiectū. ſed fractō ē q̄dā accidēs. g° nō pōt eē ī ſp̄e panis cū ſit forma ſine mª. ¶ Cōtrariū dic mgr̄ ī lr̄a hᵒ di. c°. 2°. ¶ Ite hoc ꝑbat expientia. ¶ Rñdeo ꝙ ſp̄es panis ī ſacr̄o altaris pōt frāgi. c° rō eſt q̄ frangibilitas ē ī pane rōe alic⁹ q̄litatis fūdate ī quātitate uel rōe q̄ſtitatis uel alicuius q̄litatis ſimul. Cū g° poſt cōſecratōem remaneat panis q̄ſtitas. ⁊ oēs qualitates fūdate ī ſubā panis q̄ſtitate mediāte ſequtur ꝙ remanet ī ſp̄e panis frāgibilitas. Ur̄ uere frāgitur ſp̄es nō fāaſtice ut quidā dixerūt. nec dz poni illa fractō eē in coꝛpe xp̄i tm̄ repñtat illā flagellatōem ⁊ p̄foꝛationē q̄ fuit flagellatū ⁊ pforatū ī paſſiōe. ¶ Ad pᵐ ī oppᵐ dō ꝙ phi. ibi loqtur de dimēſiōibus ſepatis nō tm̄ a mª. ſz et a qualitatibus naꝑalib⁹ et ſenſibilib⁹. ſic aūt nō ſūt ſepate dimēſiōes ſp̄ei panis ī hᵒ ſacramēto. remanēt. n. ī eis naꝑales qualitates ⁊ ſēſibiles. ¶ Ad 2ᵐ dō ꝙ boe⁹. ibi loqtur de forma q̄ ꝑ ſuā naꝑam ē ſine mª. q̄ſtitas aūt paniſ in hoc ſacr̄o nō eſt ſine mª ꝑ naturam ſed ſuper naturam.

Secundo queritur utꝛ ſp̄es paīs poſſit coꝛrūpi. Et ur̄ ꝙ ñ. hec ē eni dr̄a inter ānihilatōez ⁊ coꝛruptōez. ga ānihilatō eſt reſolutō rei in nihilū. coꝛruptō uero ī ens ī potētia. ſz ſm phi. p° phi. ī qō reſoluit' illō qō coꝛrūpit' ē mª. Cū g° in ſp̄e panis pⁿ cōſecratōez panis ñ ſit mª nō pōt coꝛrūpi. ¶ Ite ſm phi p° de gn̄atōe Coꝛruptō unⁱ ē gn̄atio alteri⁹. Bz ex illa ſp̄e nihil pōt gn̄ari. ga ſm phi. ubi pus. et

boe⁹ de duab⁹ naturis ⁊ una ꝑsona xp̄i ul
tra mediū.q̄ nō cōicāt ī maťia nō p̄nt trāſ
mutari ī inuicē.illud aūt ī quo nō ē mate
ria cū nullo alio cōicat ī mⁿ.gº ſpēs panis
coꝛrūpi nō pōt. Itē oīe qđ pōt coꝛrūpi
eſt ī potētia.ſz ꝑm anic.2º.metha.2º.ℓ. Il
lud ꝑ qđ ꝛs ē ī potētia ē mⁿ eⁿ.gº cū ī ſpē
panis poſt cōſecratōem nō ſit mⁿ nō ꝑōt
coꝛrūpi. Itē ī liº.6.ꝓncipioꝝ.Forma ē ſim
plex ⁊ inuariabili eēntia cōſiſtēs.Sed ī ſpē
panis pº cōſecratōem nō ē niſi forma. gº
coꝛrūpi ñ pōt. Cōtra quādiu manz ſpēs
incoꝛrupta ſub illa cōtineť coꝛ xp̄i .Sz ali
qñ deſit coꝛ xp̄i eē ſub illa.gº ſpēs alñ coꝛ
rūpitur. Itē ſi ſeruaretur ꝑ lōgū tp̄us pu
treſieret.putrefactō.n.ē coꝛruptō. Ad hoc
deo ꝙ ſpēs panis pōt coꝛrūpi ⁊ ex ea ali
ud gñari.cº poſſibilitatē aſſignāt aliq ſic.
Dicūt.n.ꝙ ſic miraculoſe ſubā panis con
uertitur in coꝛ xp̄i.et ꝑ hoc coꝛ xp̄i effi
citur ſub panis ſpe.ſic miraculoſe ſubā pa
nis reuertiť cū coꝛ xp̄i deſinit ſub ſpe pa
nis.et hec uī fuiſſe opinio dñi Ynno.ut ꝑz
in liº ſuo de offi.miſ.pte.3ª.ℓ. de fractōe.
Sz ꝺ hāc opinionē ſic pōt argui.Si ſubā
panis redit.aut illa ē eadē numero cū illa
q̄ fuit cōuerſa ī coꝛ xp̄i.aut alia ñ eadē.
ꝙa ſi aliqd cōuerſū ē ī aliud nō pōt redire
niſi illud aliud cōuertať ī ipm ſz ſubā coꝛ
pis xp̄i nūq̄ ī ſubām panis cōuertiť.gº ea
dem ſubā panis ī numero q̄ ꝺùſa fuit ī coꝛ
pus xp̄i nō redit. Sz ꝙa forte diceres ꝙ ñ
oꝛ maioꝛē eē uerā niſi de naturali trāſmu
tatōe ꝑ quā mⁿ eⁿ qđ cōùtiť efficitur de
eſſentia illⁱ ī qđ ꝺuertiť.et de naťali redi
tu et de ſubā panis nō ꝺùtiť ī coꝛ xp̄i trā
ſmutatōe naťali nec de eſſentia eⁿ efficitur
et cū ēt redit illa eadē ſubā ſub eiſdē accñ
tibus redit⁹ naťalis nō ē.iō aliť arguo.Si
ſubā panis rediret ſiue eadē numero ſiue
diuerſa.aut rediret añ coꝛruptōez ſpēi pa
nis.aut poſt.nō añ.ꝙa ut tenet cōioꝛ opi
nio quādiu manet ſpēs panis īcoꝛrupta.
tādiu ſub illa eſt coꝛ xp̄i.Sz quādiu ſub il
la ē coꝛ xp̄i eſt ipa q̄ťitas panis ſine ſu
biecto.ut oēs doctoꝛes catholici tenēt.Si
aūt dicas ꝙ redit pº ſpēi panis coꝛruptō
nē.tūc reditus eⁿ nō fuit neceſſarⁱ ad hoc
ut illa ſpēs poſſz coꝛrūpi.et ex ea aliud ge
neraꝛi.gº ñ oꝛ ponere ꝓp hº redire ſubām
panis. Alij aūt poſſibilitatē illⁱ ſpēi coꝛ
ruptōis ⁊ gñatōis alteriˢ rei de illa. aſſi
gnāt ex pte mᵉ quā deⁿ de nouo creat ſub
accñtibus illis.Sz qz iſti ꝑ ſe auctoꝛitatē
nō adducūt.ñ oꝛ multū īniti illi modo po
nendi. Alij dicūt ꝙ remanet potētia mᵉ
⁊ hoc ſufficit ad hº ꝙ illa ſpēs poſſit coꝛ
rūpi.⁊ ex ea aliud gñari.Sz qz iſti ñ decla
rāt que ſit illa potētia mᵉ. nec ꝑ quē mo
ꝺ ibi remaneat iſufficiēť ⁊ obſcure dicunt.
Uñ uī mihi ꝺō ꝙ ī mⁿ ꝑz ꝙ accipiť ꝑ fun
damento trāſmutatōis naťalis dupliciter
ē potētia. Una ꝑ quā pōt recipe formā.nō
tñ ꝑ illā pōt forma educi de ea.nec ē trāſ
mutabilis ī formā.⁊ hac ſola rōe differt a
mⁿ.Uñ ſic mⁿ panis nō remanet poſt cōſe
cratōem.ita nec iſta mᵉ potētia. Alia que
nō ē ipa mⁿ realˢr ē tñ aliqd puꝝ poſſibile
trāſmutabile ī formā.⁊ ē mᵉ cōcreatū di
ſtinguibile ꝑm diſtinctōem ſpēz formarū
gñabiliū ⁊ coꝛruptibiliū q̄ ēt ꝑm illos qui
ſub forma oēm actualitatē cōꝑhēdunt dr̄
materia.et hec ēt potētia ñ remanet.qz cū
ſit puꝝ poſſibile nec ſit niſi ꝑ actualitatez
alienā nō remanēte ī ifimo gradu actuali
tatis q ē mⁿ.cui illa potētia cōcreata ē re
manere nō pōt.⁊ ſi remaneret ex illo gña
ri ñ poſſz cōpoſitū.ſz tm̄ forma. Uñ uī ꝺō
ꝙ ſic mᵉ cōcreata ē talis poſſibilitas trāſ
mutabilis ī formā.ita ī trāſmutatōe cōùti
tur ꝑ creatōem accñtibus remanētibⁱ poſ
ſibilitas trāſmutabilis.nō tm̄ ī formā. ſz
ēt ī infimū actualitatis gradū.q̄ ē mⁿ ꝑm
unū modū accipiēdi materiā.et ꝑ talē poſ
ſibilitatē pōt ex illa ſpē cōpoſitū ex mⁿ et
forma gñari.et q̄ꝫuis creatio illius poſſibi
litatis.et eⁿ annexio cū accñtibⁱ panis ſit
ſup naťam.tñ cōuerſio illⁱ poſſibilitatis
ī actualitate q̄ ē ſubā ē ꝑ naťam cū coꝛrū
pitur.gº illa accñⁿ reſoluūtur ī materiā ex
poſſibilitate ꝑdcā fcā accipiēdo materiam
ꝑ infimo actualitatis gradu.qđ ideo dico
qz ꝑz unā acceptōez naťe ꝑdcā poſſibilitas
dr̄ mⁿ ꝑm quē modū pluꝛes phi. de mⁿ lo
cuti ſūt. Et ſic forte accipiūt materiam illi
q dicūt pº trāſmutatōez materiam creari
ſub accñtibus.ſz talˢ mⁿ ꝑ ſe ſubiectū accñ
tiū eē nō pōt.nec ꝓhibet coꝛ xp̄i eē ſub il
la ſpe. Ex dcīs ꝑz ſolutō ad pm̄ ī oppm̄.
Ad 2m̄.ꝺō ꝙ etſi iſta accñⁿ et ſubā que

gñatur p coꝛruptōem eoꝝ nō cōicēt ī mª· cōicāt tñ aliq° mō ī possibilitate iq̄tū ipa possibilitas p̄dcā trāsmutabilis ē ī materiā.auctoꝛitates tñ predcē ītelligūt de cōi trāsmutatōe.¶Ad 3m dō q̄ uerbū auic. ītelligēdū ē de mª extēso ei⁹ noīe ad oēm possibilitatē¶Ad 4m dō q̄ iō dr̄ forma īuariabilis.qa nō ē p se uariatōis subiectū. hic aūt p uariatōem cōpositi ex accīte et possibilitate p̄dicta uariat.

Onsequenter queritur de 2° pncipali. Et circa hoc q̄rūt.2°.¶p° utꝝ spēs ī sacro altaris possit sēsū imutaꝛ ¶2° utꝝ possit ī aliq° coꝛ⁹ naꝛal'r agere.

Rimo ostendo q̄ nō pñt sēsū imutare.dic.n.phi.p° de ce. et mū.q̄ oē sensibile nō ē sēsibile nisi p materiā.sꝫ illis accīntib⁹ ñ subest mª.g° nō sūt sensibilia.¶Itē quāuis subā ītelligaꝛ p speciē ītelligibilē.tñ spēs ītelligibil' sine subā a nobis p statu pñti non ītelligit'.g° a sil'i q̄uis subā coꝛpea p spēm sēsibilē sentiaꝛ. tñ spēs sēsibilis sine subā coꝛpea nō sentit' ¶Ad 3rīū ē exp̄ª.¶Rñdeo q̄ spēs ī sacro altaris pñt sēsū imutare.q̄uis.n.res ñ sit sensibilis nisi p materiā originaliter iq̄tū accidētia sēsibilia nō pñt educi p naꝛam .nisi de potētia mē.tñ res nō ē sensibilis p materiā formaliter.nec ēt p subālē formā.sꝫ.per accñª sēsibilia.¶Ñ fm auctoꝛē li° de ortu sciaꝝ.Subā solo ītellectu cognoscibil' est. ¶Ñ accñª sē q̄ p se imutāt sēsū.subā aūt ñ est sensibilis nisi p accñs.ꝛ iō q̄uis p naturā ñ posset ista accñª eē sine substantia· tamen ipsa esse sine substantia non aufert eis opatōem p se eis debitā.q̄ opatō ē imutare sēsū.¶Ex dcīs pꝫ solo ad p⁹ in opp⁹.¶Ad 2m dō q̄ non ē simile de foꝛª ītelligibili p cōpatōez ad nr̄m ītellectū. et de sensibili p opatōez ad nr̄z sēsū.qꝛ subā directe ē obiectū ītellcūs nr̄i.spēs aūt ītelligibil' ñ nisi p rflexiōez.sꝫ subā ñ ē obiectū sēsus nr̄i nisi p accñs.ipm aūt accñs ē obiectū p se.ipa tñ spēs q̄ é sil'itudo iformās sēsū nō sētitur q̄uis p ipm sēsibile sētiaꝛ.

Secundo q̄ritur utꝝ possit ī aliq° coꝛ⁹ naturaliter agere. Et uī q̄ nō.accñª nō agūt nisi ī uirtute subē.sꝫ illis accñtib⁹ ñ subest subā.g° ī nullū coꝛ⁹ pñt naꝛal'r ageꝛ.¶Itē agere p̄supponit eē.g° a sil'i agere naꝛal'r p̄supponit eē naturaliter.sꝫ accñª nō pñt naturaliter eē sine subā g° neq; naꝛal'r agere. ¶Itē oīs actō naturalē ē p naꝛalē ꝺtractuꝫ fm phi.p° de gñatōe.sꝫ spēs panis ꝛ uini ī sacro altaris cū sit sepate a mª nullū coꝛ⁹ naturaliter tāgere pñt.sꝫ tm̄mō mathematicē. g° ī nullū coꝛ⁹ naturaliter agere pñt¶Contra phi.p° ꝺ ce.et mū.Dī rei ē uirtus aut ut agat aut ut agaꝛ ī ea.Sꝫ spēs ī sacro altaris cū sit foꝛme magis cōueīt ut agāt ī aliud q̄ ut agaꝛ ī eas.g° siue possit agi ī eas siue nō ageꝛ pñt ī aliud.¶Itē experiētia docet q̄ pñt imutare coꝛ⁹ notabil'r in magna quātitate sūpte.¶Rñdeo q̄ q̄uis sit miraculū accñª ī sacro altaris p se exīstere.tñ q̄ sic p se exñtia opent' ī aliud no uū miraculū nō ē.sic cecū natū p⁹ miraculosā restitutōem uisus uidere nouū miraculū nō ē.ꝛ naꝛale ē.nō. n.ītelligēdū ē sic accñª opari ī ⱴtute subē q̄ nccīa sit eis ad suā opatōem aliq̄ ⱴtus subē q̄ nō sit accñs supposita eoꝝ exñª.sed p tāto hº dr̄.q; ñ pñt opari nisi sit.et naꝛal'r ñ pñt eē nisi p subāz.ꝛ qa ipa accñª sūt q̄dā ⱴtutes subē. et iō q̄uis eoꝝ exñª siue subā sit p supnaturalē potētiā.tñ sic exñª ī aliud pñt naturaliter agere.¶Ad p⁹ ī opp⁹ pꝫ solo ex iā dcīs . ēt ad 2m .¶Ad 3m dō q̄ mior ē falsa.q̄uis.n.tactus dimēsionū sepataꝝ a mª ꝛ a q̄litatib⁹ naꝛalib⁹ actiuis.et passiuis ñ sit naturalis.tñ actꝰ dimēsionū sepataꝝ a mª.et nō a naꝛali aptitudīe exñdi i mª. nꝫ a naꝛalib⁹ q̄litatib⁹ actiuis ꝛ passiuis q̄les sūt dimesiōes panis ꝛ uini ī sacro altaris est naturalis.

Onsequenter q̄rit ꝺ.4° pncipali. Et circa hº q̄rūtur.2° ¶p° utruꝫ spēbus p̄dcīs possit aliquid pmisceri ¶2° utꝝ habeāt uim nutriendi.

Rimo oñdo q̄ spēb⁹ p̄dcīs nō possit aliqd pmisceri fꝫ phi.p° de gñatōe.accñs nō pōt pmisceri subē.sꝫ spēs uini ī hº sacro nō est nisi accñs.qlibet ali⁹ liquoꝛ subā ē. g° nullus ali⁹ liquoꝛ pōt sibi pmisceri.¶Itē coꝝ q̄ pmiscēt sit supficies una. sed ipossibile

est eandē supficiē eē sine subiecto.et cū subiecto.cū ergo ī liquore supaddito māeat subiectū.ipossibile ē illi spēi liquorē alium pmiscerī.¶ Itē.ꝑm phi.p° de gñatōe. Que libet ps mixti ē mixta.ſz ipossibile ē eadez ptē mixti eē aliqd cū subiecto ⁊ sine subiecto.Cū g° quātitas liquoris supadditi re tineat suū subiectū.qa nō trāsubāt ipossibile ē sibi aliū liquorē pmiscerī.¶ Itē aq̄ q̄ miscetur aq̄ būdcē.būdcā efficitur.g° silr si alī liquor possit miscerī spēi uini ꝺ̄ūsi ī sanguine possz trāsubārī in sanguinē xp̄i sine noua ꝟbox̄ platōe.qꝺ falsū ē.¶ Contra phi.p° de gñatōe. Ea q̄ sūt sibi diuisibilia ī pua sūt bñ miscibilia.ſz spēs uini est bñ diuisibilis ī pua.g° ē bñ alij liquori miscibilis.¶ Itē ꝑz Inno.ꝺ offi.mis.pte 3ª.c°. 25°.Si post cōsecratōem aliud uinū mitta tur ī calicē.illꝺ nō trāsit ī sāguinē.nec sanguini cōmiscet.ſz accñtib⁹ poris uini.¶ Rñ deo ꝙ spēi uini cōūsi ī sanguinē si alī apponat liquor.aut ē uinū.aut ē liquor alī. Si uinū.aut appoīt ī maiori q̄titate. aut equali.aut miori.ſz siue sic.siue sic appona tur.nūq̄z uere pmiscet qa ea q̄ sūt eiusdez spēi.nō pōt ī se iuicē agere et pati actōne et passiōe q̄ req̄rūtur ad b° ut ex pl̄ib⁹ cō stituat unū uex̄ mixtū. Nō.n.ꝺ ē ꝙ qli bet ps dimēsionis uini appositi attīgat quālibet ptē dimēsiōis spēi uini ī sanguinē xp̄i iā cōuersi.qa si hec eēnt nō requirerent maiorē locū q̄z añ.qꝺ p experientiam ꝓbari pōt falsū.et iō ꝑm aliquos q̄stūcūq̄z supaddat de uino sēp manet sanguis xp̄i nō sub spēbus uini supadditi.ſz sub spēb⁹ uini trāsubāti.qa nō corrūpūtur nec eax̄ fit subā uini supadditi subiectū.qa ipossible ē duas soliditatef eē natal'r ī eadē ptē sub stātie. ꝑm alios tñ tñ posset supaddi ꝺ uino qꝺ nō remaneret sanguis xp̄i sub poris spē.qa q̄uis nō corrūpet nec ex ea ⁊ uino supaddito aliqd uere mixtū cōstitueret.tñ diuideret ī ptes ita puas ꝙ ī neutra salua ref rō sacrī.Si aūt addat alī liquor. aut additur in tali q̄stitate ꝙ uirtus ei⁹ plene dñet spēi uini.aut ei° ita ꝙ eox̄ ꝟtutes ꝓ portionāt ꝓportōe cōueniēti mutue actōi et passiōi q̄ requrūtur ad uerā mixtionem. ꝫ° mō liquor ille additus cōuerteret spēz uini ī suā naturā quo facto nō eēt ibi sanguis xp̄i.¶ mō spēs uini cōuerteret liq° rē additū in uini naturā.nō tñmō ī accñ⁹. qa ī spe uini manet uir⁹ substātie ad agēdū eo mō quo supius oñsū ē.nec tñ essz sāguis xp̄i sub accñtib⁹ uini gñati. ex illo liquore.ſz essēt illa accñ⁹ ī suo ꝓpo subiecto.remanēt tñ sub spe uini poris.¶ mō ex spe uini ⁊ liquore addito cōstitueret ali qua nata.3ª.q̄ nec eēt eiusdē spēi cū uino. nz cū liquore addito.qa āmixtū ñ ē eiusdē spēi cū aliquo miscibiliū.¶ Ñ sub spe illius nate 3ª.nō eēt sanguis xp̄i.nec sub spe uini poris.qa nō maneret. dimēsio.n. mixti alia uī numero a dimēsionibus q̄ fuerūt ī miscibilibus.et q̄litates actiue et passiue. alie ī spe a q̄litatib⁹ actiuis et passiuis miscibiliū. magnā tñ silitudinē hñt cum illis ⁊ hec ē una de rōib⁹.q̄re phi.p° de gñatō ne.dic ꝟtutē miscibilium manere ī mixto. ¶ Ad p⁹ ī opp⁹ ꝺ̄ ꝙ auctoritas phi. īrel ligēda ē de accñtib⁹ et subā q̄ illox̄ accñti um ē subiectū.¶ Ad 2⁹ ꝺ̄ ꝙ sic nō ē icon ueniēs eādē supficiē ꝑm unā sui ptē eē albā ⁊ ꝑm aliā nigrā.sic nō ē īcōueniēs eāꝺ supficiē.ꝑm unā sui ptē nō eē ī subiecto p miraculū ⁊ ꝑm aliā eē ī subiecto.et sic ē cū spēi uini apponit uinū nō cōsecratū ul' aq̄ in tali ꝓportōe ꝙ nō corrūpit spēs uini nec ex ambobus cōstituit aliqd uere mixtū ¶ Ad 3⁹ ꝺ̄ ꝙ si ex spe uini ⁊ alio liq° re cōstituat aliqd uere mixtū.non ē aliqꝺ accñs nec ps ei⁹ sine subiecto sic uideri potest ex dcis ī qōe.¶ Ad 4⁹ ꝺ̄ ꝙ sic r̄fert Inno.de offi.mis.pte.3ª c°.25 .qdā uolue rūt ꝙ p cōtactuz sacrī uinū qꝺ apponit efficitur cōsecratū et trāsit ī sāguinē. Sz sī cut dicit ibidē assertōi istorum rō minime suffragatur.nō.n. ꝟtus trāsubāndi data ē spēi uini ꝺsecti.sic data ē uel assistit ꝟbis. aq̄ aūt būdcē data ē ꝟt⁹ r̄ddēdi aquā sibi mixtā būdcāz qz illa būdictō est accñtalis ⁊ ex īstitutōe eccl'ie sic ē ordiatū.⁊ ꝺ tl'i bñ dictōe loquēdo liquor addit spēi uini si postea possz separi reputaret būdcūs pp cōtactū rei sacre.⁊ mlto magis būdcūs reputari dz manēs ꝺfusus cū spe uini ꝺsecti.

Secundo queritur utz spēs pdcē hēant uim nutriēdi. Et ur ꝙ ñ ꝑm phi.2° de gñatōe Ex eisdē sumus ⁊ nutrimur. Sz nō sumus

ex accñtibus.g° nec nutrimur. Jtē oīe qđ nutrit cōūtitur ī nutritū.sz accñs cōuerti nō pñt ī subām.g° nutriri nō possum⁹ ex illis spēb⁹. Jtē oē qđ nutrit soluit ieiuniū sed sumptō specierum nō soluit ieiunium. alias.n.nūq̄z eēt licitū sacerdoti duas miſ sas in die celebrāſ.g° ille spēs nō nutriūt Jtē id qđ nutrit expoliat forma sua p v̄ tutē nutriti et efficitur ei⁹ mª sub nutriti forma.alias.n.eēnt duo corpa siſ.ꝛ eēt nu tritō gñatō.nihil g° nō pōt nutrire qđ nō hz materiā. Cū g° p̄dcis spēb⁹ ñ subsit mª nutriſ nō pñt. Cōtra qđ pōt ībriaſ pōt nutrire.sz fm glo.sup illđ ad cor.p° c°.u° Ali⁹qdē ebri⁹ ē. Alīq ībriantſ ex usu illaz spēz. Jtē expiri pōt hō q⁹ tēpant famē ꝛ siti sz talia pñt nutrire. Rñdeo q⁹ spēs ī sacro altaris uim habēt nutriēdi absq⁹ no uo miraculo q̄uis ōrīū dixerūt aliq.nec tñ calefaciēdo uel fouēdo v̄tutē corpis si ne aliq̄ cōuersiōe ut dixerūt aliq. sed ēt p hoc qđ uere cōūtūſ ī subāz corpis qđ nu tritur.ꝛ hoc siue fiat nutritō p h° qđ dige ste recipiūſ ī porıs corpis plenis humidi tate subtili q̄ cōdēsaſ ad hoc ut ibi recipia tur nutrimētū.ꝛ ibi cōūtiſ ī carnē.et effi ciſ unū ōtinuū cū carne nutriti.aut p hoc qđ mª expoliaſ forma sua.et efficiſ sub p exñti forma nutriti.q̄uis.n.p̄dcis spēbus nō subsit mª.tñ annexa ē illis possibilitas cōūtibilis.nō tm̄ ī subāle formā.sz ēt ī ma teriā.ut supi⁹ ī eadē di.oñsū ē. nec existūt illa accidētia p illā possibilitatē.qa p se su biectū accidē⁹ eē nō pōt ut dcm̄ ē.s.e. di. 2ª.q.ar.2. Bz ad existētiā illius possibilita tis neēia ē actualſ exñtia illoz accñ⁹ qbus p v̄tutē diuinā cōnexa ē.nō.n.dici pōt q⁹ p ꝑpaz actualitatē existat cū nō sit actua lis nª.sz pure potētialſ ut supius dcm̄ est. Ad p̄mū ī opp⁹ đđ q⁹ ex accidētib⁹ sine nouo miraculo nō possem⁹ nutriri.nisi eis eēt annexa possibilitas trāsmutabiliſ ī ma teriā ꝛ formā. Ad 2⁹ đđ q⁹ accñª ñ cōū tūſ ī subāz nutriti.sz illa subā ī quā p̄dcā possibilitas cōuertiſ.vñ ꝛ illa possibilitas mediate cōūtiſ ī subāz nutriti. Ad 3⁹ đđ q⁹ loquē⁹ de ieiunio p c⁹ absolutōe absti nere dz sacerdos a celebrādo.maioꝛ nō ē uera nisi de nutrimēto cōsueto uel v̄ nutri mēto c⁹ existētia naſaſ ē. Ad 4⁹ uideri pōt qđ đđ p ea q̄ dcā sūt in qōne.

Consequenter quaeritur de 3° principali. Et circa h° q̄rūſ. 2°. Jp° utz p h⁹ sacrī suſceptōez peccata remittā tur. Jp° utz uirtutes augeātur.

Primo ostendo q⁹ p h⁹ sacrī suſceptōem pccā non remittūtur.qa nō mortalia.cū suſcipiēs in pccō mortali iudiciū sibi mādūcet ꝛ bibat fm aplm. p° ad corſ.ii°. Nec uenialia.qa q̄ rōe remitteret unū oīa remitterētur eađ rōne.et sic hō p⁹ sacrī suſceptōem ueſ pos set dicere se nō hre pccm̄ qđcūq̄z .qđ ē cō tra btūz Jo.p⁸.ca.sua.c°.p°.g° p hui⁹ sacrī suſceptōem nō remittūſ pccā. Jtē aut hō accedit cōtritus aut nō.si sic.añq̄z sacrm recipiat remissa sūt sibi pccā v̄tute cōtriti onis.si nō . recipiendo peccat.g° p suſce/ ptōem h⁹ sacrī nullo mō remittunſ pccā. Jtē p hoc sacrz nō remittūſ ea q̄ ipediūt sacrī effectū.sz qđlibz pccm̄ ipedit h⁹ sac mēti effectuz.qa pccm̄ mortale ipedit gr̄e suſceptōez.pccm̄ ueniale minuit charita/ tis feruoꝛē.g° p h⁹ sacrī suſceptōem nulla remitttūſ pccā. Cōtra Jnno.de offi.miſ. pte 3ª.c°.ult. Eucharistia si digne sumaſ a malo liberat ꝛ confuat ī bono .uenialia delet.et cauet mortalia. Jtē gre.ī collecta. Sit ablutō sceleꝛ.sit fortitudo fragilium. Rñdeo q⁹ p̄ncipalis effect⁹ h⁹ sacrī ē ias unitū corpi xp̄i mystico p charitatez plus unīſ ꝛ icorpaſ. et qa augmtū umōis uēia lia ipediūt aliquo mō iq̄stū.ſ.minuūt cha/ ritatis feruoꝛē.iō ex cōseqñti p suſceptō/ nē h⁹ sacrī uenialia remittūſ.nec oz q⁹ oīa sz fm suſcipiētis dispositōem.aliqñ ēt re/ mittūſ mortalia.cū.ſ.exñs ī pccō mortali nō credit se hre pccm̄ mortale.nō qa omi sit diligētē cōsciētie examinatōez. Bz q⁹ ñ pōt hō de lege cōi certus eē utz peniteat digne.ut supi⁹ hītū ē di.5ª.ī illa qōe. utz exñs ī pccō mortali peccet mortaliſ suſcipi endo h° sacrm.et sic pz q⁹ q̄uis p̄ncipalis effectus h⁹ sacrī sit unitū corpi mystico ā pli⁹ unīſ.tñ aliqñ p charitatē unit nō pus unitū. Ad p⁹ ī opp⁹ đđ q⁹ q̄uis nō re/ mittat mortalia.cōiſ tñ remittit ī casu p/ dcō. Est ēt hō aliqñ magis dispositus ad hoc ut sibi remittātur quedaz uenialia q̄

alia. Ad 2m dō q̄ homo aliq̄n accedit nō cōtritus ꝯritōe formata. ſz attritus ꝺ ali quo mortali pccō. et q̄nz illa attritō poſt ſuſceptōem ſacr̄i format. ⁊ ſic q̄nz p ſuſceptōem hⁱ ſacr̄i pccm̄ mortale remittit. Ue malia aūt qa ſil̄ ſtare p̄ñt cum gr̄a remitti p̄ñt p ſacr̄i ſuſceptōnez ſine aliquo actuali motu pn̄ie ſpali. dū tn̄ hō actu illi pccō nō inhereat. nūq̄z. n. pccm̄ remittit q̄ꝺiu uo lūtas ei actualit̄ inheret. Ad 3m dō q̄ q̄z uis p hⁱ ſacr̄i ſuſceptōem nō remittāt ea. q̄ totali. p̄hibēt ſacr̄i effectū. remittūt tamē aliq̄ q̄ effectū ſacr̄i in aliquo minuūt. buⁱ aūt ſūt pccā uenialia. q. n. ſine oī pccō ue niali accederet. accederet melⁱ diſpoſitus q̄z accedēs cū ueniali. ⁊ ſic maiorē ſacramē ti effectum ſuſcipet.

Secundo queri tur utr̄z ꝟtutes augeāt p ſuſceptōez hⁱ ſacr̄i. Rn̄ deo q̄ ſic p nutrimētū corpale reſtaurat depditū. et deducit ꝺiuiduū ad q̄ꝛtitatez pfectā. ſic p iſtō ſacr̄m q̄ꝺ ē nutrimētū aīe ſpūale reſtaurat illud q̄ꝺ pdit aīa p pccm̄ ueniale ī hoc q̄ p hⁱ ſuſceptōem pccā ue malia remittūt. ⁊ auget charitas ī ſuſcipi ēte. ⁊ qa charitas ē aliaz ꝟtutū foꝛa. ut ui ꝺri p̄ot ex liº. 3º. di. 23a. ī illa q̄ōe utr̄z cha ritas ſit fidei forma. iō p augmētū chari tatis aīe ꝟtutes augentur uel q̄ꝛtū ad eēn tiā. uel q̄ꝛtū ad pfectōnē modū exñdi ī ſu biecto. uel q̄ꝛtū ad pfectōem actus. ſeu q̄ꝛ tū ad oīa iſta ſil̄ q̄ꝺ pbabilⁱ ē. Unꝺ Inno. de offi. miſ. pte 3a. c. ult. Per hⁱ ſacr̄i ꝟtu tē uniuerſe ꝟtutes augentur. ⁊ omniū gra tiarum fructus exuberant.

Onſequenter q̄rit̄ ꝺ. 6º principali. Et circa hⁱ q̄rūtur. 2º. Pº utr̄z frequēter ſit cōicādū. 2º qd ſignificēt ille tres ptes q̄ fiunt de ſpe conſecrata.

Rimo oñdo q̄ nō ē frequen ter cōmunicanduz. qa eccleſia non ſtatuit cōmunicandū niſi ſemel in anno. ſ. in paſchate. extra de peni. et re. Omnis utriuſq̄z ſexus. ſed ſupponēdū eſt q̄ eccleſia ſtatuit illud q̄ꝺ melius ē fieri. ergo non eſt cōicādū niſi ſel̄ in anno. Itē de conſe. di. 2a. Seculares. Seculares q ī na tali dñi. paſcha. pentecoſtes non cōmuni cauerīt catholici nō credātur nec inter ca tholicos habeātur. ſz cōicare ter ī anno ñ eſt cōicare frequēter. gº nō ē frequēt cōicā dū. Contra eaꝺē di. Si quotieſcūq̄z. Si qº tienſcūq̄z effūdit ſanguis xp̄i ī remiſſionē pccōr̄ effūdit debeo ſemp accipe q ſemp pecco. ergo frequēter ꝺz hō cōicare. Itē eaꝺē di. Peracta conſecratōe oēs cōicēt q̄ noluerit eccleſiaſticis carere limīb⁹. Sic. n. ⁊ apli ſtatuerūt. et ſācta romana eccl̄ia tenz cū ergo qualibet ꝺie coꝛ xp̄i ſit cōſecran dū qualibet ꝺie ē cōicandū. Rn̄deo q̄ ſi cut ī coꝛpe fit q̄ cōtinua depditio naturalis humiditatis. p actōnem naturalis caloris q̄ decocta oz pluries cibū ſūer ad reſtaura tōem depditi. ne pditio cōtinua moꝛtē in ducat. ſic cū ex coꝛruptōe cōcupiſcētie ī no bis. et occupatōe circa exteriora fiat de pditio deuotōis et charitatis feruoris de bemus plies ſuſcipe hº ſacr̄m. p cuⁱ ſu ſceptiōē cāt̄ ī aīa ſpūale nutrimētū. ne p ni miā depditōem. ſi nō adeſſz reſtauratō hō pabulati ad moꝛtez ſpūalē ꝺeduceretur. Jn ſuſcipiēdo tn̄ ſacr̄m ꝺz eē deſideriū ampli oris ꝺiuctōis cū xp̄o. ⁊ reuerētia ad ſacr̄z Unꝺ ſi hō expimētalr cognoſcit q̄ ex freqn̄ ti ſuſceptōe hⁱ ſacr̄i feruoꝛ charitatis au getur ī ipo et reuerētia ad ſacⁿ nō minui tur frequēter ꝺz cōicare. nō tn̄ ī ꝺie pluſq̄z ſel̄. Ar. de cōſe. di. pa. Sufficit. Si aūt ſenti ret p multā frequētatōez minui reuerētiā ad hº ſacr̄z et feruoꝛē nō ml̄tū augeri. in terꝺū ꝺeberet abſtinere ut cū maioꝛi reue rētia et ꝺeuotōne poſtmoꝺū accederet. Et iō ꝺr̄ de cōſe. di. 2a. Quotiꝺie. quotiꝺie eu chariſtia cōicatōem accipe nz laudo. nz ui tupero. et ifra. Faciat unuſq̄ſq̄z ut p̄m fidē ſuā pie credit eē faciēꝺū. hoc tn̄ ſic ītelli gas ut obſuet ſtatutū eccl̄ie de cōicādo ſe mel ī anno ad mⁿ. Alio aūt tp̄re nō tene tur hō cōicare ꝺ neccitate niſi rōne officij. q̄ꝺ dico ꝓpt̄ ſacerꝺotes q cōicar̄ tenēt qº tiēſcūq̄z cōficiūt coꝛ xp̄i. ꝺ cōſe. di. 2a. Re latū. uel rōe piculi moꝛtis ſicut ſūt hoies in grauibus ifirmitatibus in quibus ē no tabile piculū moꝛtis cōſtituti. tales. n. pe tere ſacr̄z tenēt eucha. ſi uſū habēt li. ar. Ad pm dō q̄ iſtud ſtatutū nō p̄hibet qn alias plies hō poſſit cōicare. ſz ñ obligat ad plus illoſ q ñ cōicāt niſi rōe ſui. excepto

piculo mortis, qa tamen sacerdotes tenēt celebrāre missas pplo ⁊ quotiēscūqz missas celebrāt totiēs cōicare debēt. ut hītū ē. iō sacerdotes plies ī āno cōicare tenēt. ℞ Ad 2m dō q, decretū illud nō phibet qn plies possit hoies cōicāre. sz nō oblat ad pluries cōicādū. nec mō oblat ad totiēs. qz abrogatū ē p illā decretalē. ¶ Dis utriusqz sex. ℞ Ad pm ad ptē aliā dō illā auctoritatē debere intelligi ut sēp accipe ītelligat p accipe quolibet anno. ut ītelligas q, ibi accipit effusio sanguis xpi p significatōe uel cōione effusiōis sāguis xpi. sic dic apparatus ibidē. ℞ Ad 2m dō q, in pmitiua ecclia qñ uigebat maior deuotio. qa pax añ pceserat xpi passio. et erat ab ifidelib⁹ maior ipugnatio. ordinatū fuit a fidelib⁹ ut fideles qualibz die cōicarēt ut feruētōres eēnt in deuotōe. et feruētiores ī tribulatōe. ⁊ p illo tpre ītelligit decretū allegatū. postmodū min⁹ feruēte charitate ordīatū fuit. ut saltē ter ī anno cōicarēt. ut pz ī decreto illo supius allegato. Seculares. Sz postmodū ordīatū ē ut saltē sel in anno. s. ī pasca.

Secundo queritur qd sigmificēt tres ptes q̄ fiūt de spe cōsecrata ℞ Rñdeo q, ut hr̄ dō cōse. di. 2a. ¶ Triformem ⁊ rēcitat mgr̄ ī lr̄a h⁹ di. c⁹. 3⁹. Pars ī calicē missa. cor⁹ xpi qd iā resurrexit mōstrat qz ut dicit glo. ibidē. Iūcta corpis xpi cū sanguie designat unionē corpis cū aīa. ps comesta mōstrat cor⁹ xpi ābulās adhuc sup terrā. i. fm glo. ibidē designat cor⁹ xpi ī eo statu ī q⁹ fuit añ passionē. uel designat ecclīam adhuc militantē. ps ī altari usqz ad finē misse remanēs demōstrat cor⁹ ī sepulchro siue cor⁹ xpi uez siue mixtū. qa usqz in finem seculi corpa scōz ī sepulchris erūt. Sz qa ut dicit glo. ibidē. hodie ñ fr̄natur iste modus. s. de seruādo ptē unā usqz ad finē misse. iō alr̄ pōt assignari ptiū pdcārz sig⁹. fm Inno. de offi. mis. pte. 4a. c⁹. 24⁹. ⁊. 25⁹. ⁊ pz hu. li⁹. de sacra. pte. 8a. c⁹. io. Est. n. cor⁹ xpi uniūsalis ecclie. s. caput cū aliis mēbris. et sūt h⁹ corpis trea ptes. Una ē ipm caput. s. xpus. caput. n. et caput ē et ps corpis. altera ps sūt illi quorū corpa requiescūt in tumulis ⁊ aīe regnāt cū xpo. 3a. ps sūt sācti adhuc patientes miserias tpralis uite. due pme ptes repr̄sentātur p. 2. ptes hostie q̄ sūt ex calicē. calix. n. repr̄sentat passionem. Ille aūt due ptes sūt ex passionē. et qz aie sce sunt cū capite suo iūcte. iō ille due ptes sūt sil ⁊ maior repr̄sentat caput. et mior alia ptē. ps aūt missa in calicē q̄ repr̄sentat passionē significat illā ptē corpis eccle q̄ adhuc patit miserias tpralis uite.

Circa lr̄am. In ueritate manibus sacerdotis tractari et frāgi. Nō qz frāgat cor⁹ xpi. sz qz uez cor⁹ xpi manet sub ptib⁹ fractis. In sacro sic fit. i. ī spe manz īteger. tot⁹ ī corde tuo. qz fides sēp credit xpm integr̄. ¶ Quotidie īmolatur. i. e⁹ īmolatō repr̄sentat. Peccamus quotidie pccis sm̄ qb⁹ mortat ifirmitas uer ñ pōt. hec ifirmitas ⁊ ipa ñ ex īstitutōe nate sz p corruptōem causatā ex culpa.

Dist. xiii.

Solet ēt q̄ri. ⁊c. Supius determiauit mgr̄ de sacro eucha q⁹ ad e⁹ ee. et de e⁹ cōfectōe. ⁊ dō cōsequtib⁹ ad cōfectōez. hic determiat de cōficiētis ptāte. Et diuidit in 2. ptes. ℞ P⁹ determiat qs h⁹ sacrz possit cōficer. ℞ 2⁹ recapitulat de tractatu eucha. et sil oñdit qd faciat hoiez hereticū. ibi. De hoc celesti. ℞ Pa ī. 3. ℞ 2⁹ determinat de uita mīstri. ℞ 2⁹ de fide. ibi. Illi uero. ℞ 3⁹ de ordine et ītrōe. ibi. In huius aūt misterij.

Circa hāc di. q̄rēdū ē pncipalit dō. 5. ℞ P⁹ a qb⁹ possit h⁹ sacrz ofici. ℞ 2⁹ de cōueniētia cōficiē di h⁹ sacrz. ℞ 3⁹ dō his q̄ requrūt ad celebrātōez misse. ultra illa q̄ sūt dō eēn⁹ sacri. ℞ 4⁹ de pena celebrātiū omittētiū illa q̄ requrūt ad celebratōez misse q̄ tm̄ ñ requrūt ad eēntiā sacri. ℞ 5⁹ de hereti. ℞ Circa p⁹ q̄rūt. 4. ℞ 5⁹ utr̄ qlibz sacerdos possit h⁹ sacrz cōficere. ℞ 2⁹. utr̄ ñ sacerdos possit h⁹ sacrm cōficer. ℞ 3⁹ utr̄ ñ sacerdos possit h⁹ sacrz dispēsare. ℞ 4⁹ utr̄ licitū sit homini insufficiēpe h⁹ sacrm a publico peccatore.

Primo ostendo q, non quilibz sacerdos pōt h⁹ sacrm cōficere. qa in qualibz re. pu. pncipi debet⁹ act⁹ nobilissim⁹. Sz cōficere corpus

xpi actus est nobilissimus. g° cōuenire nō
pōt nisi pncipi sacerdotū. ⁊ Item p⁹. q. p⁹.
Multi secularīū. exponē illud uerbū ad
la. 2°. Maledicā bndictōibus uris ꝛc. h° ē
bis q nūc i eis possidetis bndictōnib⁹ seu
quicqd a uobis bndicit. g° qcquid bndi-
cūt sacerdotes mali bndicit deus. sz h° sa-
crm cōfici nō pōt nisi bndictōe dei. ergo a
malo sacerdote nō pōt cōfici. ⁊ Itē p⁹. q. p⁹.
Q. ō qdā. §. Opponitur suspēso uel depo
sito sacerdote nulla ei relinqē ptās sacrifi
cādi. sed sacerdos suspēsus uel depositus
remanet sacerdos. qa caracter sacerdotal
est idelebilis. ergo nō ois sacerdos pōt h°
sacrm cōficere. ⁊ Itē. 24⁹. q. p⁹. Audiuim⁹.
§. Si aūt. Quicūqz ab unitate ecclie q p
petrū intelligit fuerit alienus. execrare po
test cōsecrare nō ualet. sz sacerdos alien⁹
ab unitate ecclie remanet sacerdos. ergo ñ
ois sacerdos pōt hoc sacrm cōficere. ⁊ Itē
si quilibet sacerdos possz hoc sacrm cōfi
cere cū uirtus misse cōsistat i sacro eq bo-
nū eēt seu utile audire missam a malo sa-
cerdote sic a bono. sed hoc ē falsū. ceteris
n. pibus melius ē audire missaz a bono sa
cerdote. ergo sacerdotes mali nō pnt cōfi
cere hoc sacrm. Cōtra p⁹. q. p⁹. Q. ō qdā.
nulla oñditur cā cur ille qui ipm bap⁹
amittere nō pōt ius dādi amittere possit.
g° a silī nulla oñditur cā cur ille q sacerdo
talem ordinem amittere non pōt ius cō-
secrādi amittere possit. sed nullus sacerdos
pōt amittere ordinē sacerdotalē. qa cara-
cter indelebilis ē. ergo qlibet sacerdos h°
sacrm cōficer pōt. ⁊ Itē eodē c°. §. De bis.
redeūti nō redditur qō et foris habebat
⁊ infra. Cōstat eā. i. sacroz sāctitatē i pūis
hoibus et sceleratis. siue i bis q intus sūt
siue i bis q foris sūt ipollutā atqz iuiola-
bilē pmanet. g° quilibet sacerdos qliscūqz
sit pōt hoc sacrm cōficere. ⁊ Ad istā qōem
dixerūt aliq q excōicati uel de hereſi ma
nifeste notati nō uidētur hoc sacrm posse
cōficere. sz sacerdotes sint. qa sacerdos of
fert sacrificiū ex pson ecclie. et h⁹ opiois
ur fuisse mgr ut pz i lra h⁹ di. c°. p°. Silit
dicūt de degradatis. sed istos nō dicūt re
manere sacerdotes. qa sic epus illi potuit
cōferre ordinē sacerdotalē. ita pōt aufer-
re. ⁊ Preterea si remaneret sacerdos non
relinqretur secularī iudicio puniēdus. sed
hec opinio falsa ē. ptās. n. cōsecrādi coz⁹
xpi fudat sup caractere sacerdotalē. uel ē
ipe caract. qui qdē ab hoie p hoiem au-
ferri nō pōt. indelebilis. n. ē. nec cogūt rō-
nes adducte p opiniōe. Sacerdos. n. here
ticus et quātu ad hūc articulū si itēdit fa
cere qō facit ecclia quo ad hoc offert ex
pson ecclie. et si nihil itendat facere i pti
culari. Sic. n. ꝑm phi. 2°. poz. Aliqd pōt sci
ri i uniuersali. et ignoari i pticulari. sic di
co q sacerdos pōt intēdere cōficere i uni
uersali. s. inqstū itēdit facere qō facit. eccle
sia. et nō itendere i pticulari iquātū estimat
ecclīam in hoc articulo eē deceptaz. qō et
dicūt de degradatis nō ualz. qa epus nō ē
efficiēs cā impssiōis caracteris. sz misteria
lis. deus. n. ipm ipmit p misteriū epi quez
deus nō instituit mīstrū auferēdi sic cōse
rendi. qa pp efficaciā cōsecratōis dz eē p-
petuus ordo. Qō et dicūt degradatū re-
linqui iudicio seculari nō cogit. qa subesse
iudicio seculari nō ē eēntiale ordini. sz cle
ricis cōuenit ex pulegio quo degradatus
sua culpa puatur. ⁊ Qō g° ad qōez q. quē
libet sacerdotē posse hoc sacrm cōficer du
plicit pōt itelligi. s. aut de iure aut de fcō
p° mō nō ois sacerdos pōt hoc sacrm cō
ficere. qa neqz irregularis. nec interdcūs
nec suspēsus ab executōne eoz q sūt ordi
nis. nec excōicatus. nec scismaticus. nec he
reticus nec degradatus hoc sacrm de iure
potest cōficere. quia cuilibz pdcōz ꝓhibi-
tus est potestatis et sacerdotalis usus. Uñ
coficiendo grauissime peccant. Secdo mō
quilibet sacerdos hoc sacrm pōt cōficere.
quia nullus sacerdos qstūcūqz fuerit nefa
rius amittit caracterē sacerdotalē super
quē fūdatur conficiendi potestas. uel ē ip
sa potestas conficiēdi. Unde si quilibet p-
dictoz sup materiā debitā dicat formā p-
boz debitā cū itētōe faciendi qō facit ec-
clesia uere cōuertitur subā panis i corpus
xpi. et subā uini i sanguinē. ⁊ Ad p⁹ i opp⁹
dō q. maior itelligēda ē de actu nobilissi-
mo quo a pncipe alicui cōfertur aliq emi-
nētia status sup alios. sz sacerdos cōficiē-
do hoc sacrm et fidelibus ministrando nō
cōstituit aliquē in aliqua eminētia status
sup alios. sic epus cōferēdo alicui ordinem

uel aliquem confirmãdo cõstituit ordiatũ et cõfirmatũ i aliquo statu eminẽti i eccle sia qa ordinati sũt sic ẽuces.et cõfirmati sic milites.et iõ tales actus reꝑuãtur epis et qa ẽt cõsecratõ altariũ.et bñdictõ vgi nũ nõ ueniũt i usũ totius ppli.sz aliqrum excellẽtiũ psonaꝝ.iõ tales actus nõ cõue niũt nisi epis.et rõe ordinis epal'. Vñ nec talia sacerdotibus siplicib⁹ cõuenire pñt. ex̃ de cõse.eccle. Aliq̃ p epm.i tex.et i glo. Ad 2m vo q illud vbũ itelligẽdũ ẽ o bis q male bñdicũt iqꝫtũ mali sũt.qa iqꝫtũ .ta les laudãt mala q̃ de⁹ uitupat. Sacerdo tes aũt mali cõficiũt cor⁹ xpi iqꝫtum mali sũt. sz iqꝫtũ sũt sacerdotes.nec sic cãe pn cipales.sz sic mĩsteriales. Vñ a quocunqs sacerdote coficiat'.cõficit pncipal'r nõ be nedictõe hois.sed dei. Ad 3m vo q fm glo.ibidẽ ibi accipit' ptãs p executõe ptã tis.et itelligẽdũ ẽ q tal' executõ ñ remanz eis de iure. Ad 4m vo q istud uerbũ con secrare nõ ualz.intelligẽdũ ẽ de iure.fz tñ glo.ibidẽ.talis cõficit si formã obseruet. qa hº ordis ẽ quẽ retinet recedẽs ab uni tate ecclie. Ad 5m vo q q̃uis uirtus miſ se pncipal'r cõsistat in sacro.et quãtum ad hº equal'r ẽ bona missa celebrata a malo sacerdote sic a bono·tñ q̃tũ ad aliq̃ secũ daria põt eẽ missa boni sacerdotis mlior. qa quãtũ ad illa ñ solũ hz efficaciã ex ope opato.sed ẽt ex sanctitate ꝛ deuotõe opan tis.et iõ ceteris plb⁹ melius ẽ audire miſ sam a bono sacerdote q̃ a malo.

SEcundo queriť utꝝ nõ sacerdos possit hoc sacr̃z cõficer̃. Et ur̃ q sic. Duoꝝ actu um quoꝝ unº ordinať ad aliũ. ille ẽ nobili or ad quẽ alr̃ ordinať.sz cõficer̃ cor⁹ xpi ordinať ad sumer̃.gº nobilius ẽ sumere q̃ cõficere.sz nõ sacerdos põt sumer̃.gº mul to fortius põt cõficere. Itẽ cor⁹ xpi cõfi citur i uirtute dei. Hz bonº laicº plus pti cipat de uirtute dei q̃ malus sacerdos.gº multo fortius põt cõficere q̃ malus sacer dos. Cõtra solis aplis et alijs discipulis dixit xps i cena.hoc facite i meã cõmemo ratõem.sz aplorꝝ epi sũt successores.alioꝝ discipulorꝝ pbyteri.di.21ª. In nouo.gº ptã tẽ cõficiẽdi ñ bñt nisi epi et sacerdotes i feriores. Rñdeo q nõ sacerdos ñ põt hº sacr̃z ofícere.sic.n.accipi põt ex ſnia dio ny.pº.cº.eccli.hierar.et ber.3º.li .de ofiõ. cº.13º. Ecclíastica hierarª imitari dz ange licã hierar.sed fm diony 4º .cº. angelice hierar. Angeli inferiores reuelatões diui nas seu illumiatões recipiũt mediatib⁹ su pioribus. Vñ et cõueniẽs fuit ut i eccl'ica hierarª inferiores reducerẽtur i deũ medi antibus supiorib⁹.et qa sacrm eucha⁹ of fertur deo ad recõciliãdum nos sibi uel ei fortius uniẽdũ.iõ ptãtẽ cõficiẽdi. cor⁹ xpi noluit deus dare nisi illis q eẽnt ex officio mediatores iter ipm ꝛ ppl'm cuuslmõi sũt sacerdotes. Ad pm i oppm vo q sũptõ sa cri maior ẽ i utilitate q̃s cõfectõ.sz i ptã te ẽ ecõũso.ꝛ iõ nõ oz q̃ q põt sumere pos sit cõficere. Ad 2m vo q bonus laicº plus pticipat de dei uirtute q̃tũ ad ea q̃ ptinẽt ad formalẽ bonitatẽ subiecti ꝓprij q̃s malº sacdos.sz q̃tũ ad ea q̃ ptinẽt ad ptãtẽ plº pticipat de diuina uirtute malus sacerdos q̃s bonus laicus.qa tñ simpl'r melº ẽ esse sanctũ q̃s hr̃e ptãtẽ exercẽdi officia sãcta. iõ simpl'r plus pticipat de dei bonitate bo nus laicus q̃s malus sacerdos.

TErtio queritur utꝝ nõ sa cerdos possit hº sacr̃ mentũ dispẽsare. Et ur̃ q sic. Legitur de beato laurẽtio q nõ erat nisi diaconº q si bi fuit commissa dñici corpis dispensatio Itẽ.93ª.di.diaconi.ita pñte pbytero dia conus eucharistiã corpis xpi ppl'o si ne cessitas cogit iussus eroger.gº saltẽ i casu necessitatis nõ pbyteri pñt hº sacrz dispẽ sare. Itẽ eadẽ di. Diacones. dr̃ de diaco nibus q sacrũ corpis erogatõem sub con spectu epi seu pbyteri nisi his absentibus ꝛ pbytero nõ pbyteri pñt hoc sacrm dis pensare Itẽ laici i casu pñt cor⁹ xpi tãge re.ꝛ debẽt.ut si uideret ipm in luto cecidi se.et nõ eẽt alº q eleuaret.gº a sili pñt cor pus xpi ad ifirmos deferre.ꝛ eis dare si ñ ẽ alius q det. Cõtra ỽ cõse.di.pª. In sã cta aplica sede statutũ est ut sacra uasa ñ ab alijs q̃s a sacratis dñoꝝ dicatis homi nib⁹ ꝛtrectẽr̃.gº multo minus licitũ ẽ hoi nibus ñ sacratis hoc sacramẽtũ dispensar̃ sz laici nõ sũt sacrati.gº hº nullo mõ lz eis Itẽ di.93ª. Nõ oz diacones panẽ dare

.i.cor dñi ꝑm glo.g° diacoñi nō possunt hoc sacrm dispēsare.⁊ Rñdeo q; dispēsatio h° sacri ex officio nō cōuenit nisi ꝑsbyteris.c° rō ē.qa ipe sacerdos repūtat xpm q; fuit mediator dei ⁊ hominū. dispēsatio aūt h° sacri ē ad reconciliādū nos deo ul' ei fortr unitēdū.⁊ tō soli sacdoti q ē mdiator iter deū ⁊ pplm.cōuenit ex officio h° sacrz dispēsare. Unde cōse.di.2ª. Peruenit.modis oīb° ꝑsbyt' p semetipm ifirmū cōforet. qd si aliꝫ fecerit grauº sui piculo subiacebit.diacon° aūt cōuenire pōt i casu.s.cū necessitate cogēte iubet eis ab epo uel presbytero h° sacrz dispēsari uel ꝑsbytero ꝓlonge posito. Si tū necessitas urget.⁊ hec patēt ꝑ decreta ad pmā ptē allegata. Laicis aūt dispēsatō h° sacri siue abiente ꝑsbyte ro siue pūte.siue iubēte siue nō iubente nō conuenit. Unde cōse.di.1ª. Peruenit.qdā ꝑsbyteri i tm puipēdūt diuina misteria ut laico aut fēie sacrz cor dñi tradāt ad deferēdū infirmis ⁊ qb° ꝓhibet ne sacrariū ingrediāt nz ad altare appropiquēt ill' sancta scōrū cōmittūt.qd qtum sit horribile.qtumqz detestabile omniū religiosoz aīadūtit prudētia. Jgit ill' dicit ꝑ oia synodus ne talis temeraria ꝑsūptio ulteri° fiat. c° rō assignari pōt ⁊ ex pte reuerētie sacri.qd tāgi nō dz nisi a maiꝫ sacratis et ex pte ordis mēbroz ecclie.q exigit ut sic ab aīa mediante corde deriuāt ē° vtutes ad alia mēbra.et sic diuie illuiatōes mediātib° supio rib° deriuant' ad iferiores. ita sacra spūal' uite debēt ppto p mistros ecclie dispēsari ⁊ ad p° dd q; quis fuerit sāguis dispēsator nō tū legit' fuisse dispēsatoz corpis. Unde adhuc i aliqb° ecclijs mistris altaris sanguis p diaconū dispēsat' nō tū cor°.c° rō ē qa dispensās coꝛ tangit ipm.qd ñ dz facere nō hns man' cōsecratas nisi i casib° supradcis.sz dispēsans sanguinez ñ tāgit nisi uas.⁊ Ad alia.2°.seqntia pz qd dici ōbet ex dcis i qōe ⁊ Ad.4m.dd q; nō est sile de dispēsatōe h° sacri et eleuatōe e° de luto si cecidit.qa receptō h° sacri nō est necessitatis:.sed sibi reuerētiā facere necessitatis est quā facit q eleuat ipm de luto.

Quarto queritur utz licitū sit hoi h° sacrm suscipe a publico peccatoꝛ.⁊ Rñdeo q; a publico peccatore heretico.symoniaco.uel scismatico.uel excōicato.nō dz h° sacrz suscipe.qa pdcis iterdcā ē dispēsatio h° sacri ex statuto ecclie.qz sūt exī unitate ecclie in qua sacra ꝓferūt. nec ēt a publico fornicatoꝛ.qa pp h° sacri reuerētiā ēt illis iterdcā e h° sacri dispēsatō.maioꝛ tū regritur manifestatō crimis fornicatōis ad hoc ut euitet' fornicatoꝛ q; symonie.aut scismatis aut excōicatōis.ad hoc ut caueāt hoīes h° sacrm recipe ab eis.nō.n.dz uitare recipe sacrm a fornicario nisi sit conuictus et cōdēnatus p sniam uel p cōfessionē fcām i iure uel p rei euidētiā q tāta ē q; nulla pōt tergiuersatōne celari.exī de cohī.cli.⁊ mu.c°. ult. c°.Ultra.et sic itelligit' illō decretū di. 32ª. Nullus. Nullus missā audiat ꝑsbyti quē scit cōcubinā idubitāt' hre ꝑz q; ur sē tū glo.ibidō. Si aūt qras utz licitū sit hoī h° sacrz suscipe a sacdote degradato d° q; nō.nec ēt ab irregulari si sua irregularitas est notoria.nec ēt a simpl'r suspēso a sacerdotali officio si illa suspēsio notoria ē. qa q scienter a pdcis suscipet h° sacrm cōtemneret sniam ecclie qd facere nō licet.

Consequenter queritur de 2° ꝓncipali. Et circa hoc qrunt' qttuoꝛ. ⁊ P° utz licitū sit plēs sacerdotes sup eandē hostiā vba cōsecratōis ꝓferre cū intentōne cōsecrādi.⁊ 1° utz liceat sacerdoti abstinere a celebrādo p totum tpus uite sue. ⁊ 3° quo tpre debeāt celebrari misse ⁊ 4° q re celebrantur tres misse in dñi natiuitate et qre nō celebrat' missa in pasceue.

Primo oīdo q; nō ē licitum plures sacerdotes sup eandē hostiā vba cōsecratōis ꝓferre cū intentōne consecrandi.supfluū ē facere ꝑ plura qd cōplete fieri pōt ꝑ unū.sz ꝑ unū sacerdotē cōplete pōt hostia cōsecrari. g° superfluuz ē.et ex cōsequēti illicitū plures sacerdotes, sup eādē hostiā uerba cōsecratōis ꝓferre.⁊ Itē plurificare formā cōsecrationis sup eādē hostiā p unū sacerdotē est iniuriari sacrō eo q; semel ꝓferre consecratōis formā sufficit.g° a simili plurificare cōsecratōis formā ꝑ plures sacerdotes ē iniuriari sacrō.uel dicas qr ñ.⁊ Item difficile ē q; simt' icipiāt et sil' terminent

nisi a casu. sed ī cōplemēto ꝑme platiōnis
fit transubātio in eodē instanti. g° forma
ab alijs ꝓlata ꝓferē sup hostiā tā cōsecra
tā qđ ē sacr̄o iniuriari. ¶ Cōtra dñs Inno.
de offi. mis. pte 3ª. c°. 20. Cōsueuerūt p̄sby
teri cardi. Romanū circūstare pōtificē et
cū eo piter celebrare. cūq3 cōsumatū ē sa/
crificiū de manu eius cōionē accipe signi/
ficātes ap̄los qui cum dño piter discūbē
tes sacr̄m de manu e° eucharistie acceperūt
¶ Ñdeo q9 de lege cōi nō dz sup eādē ho
stiā forma cōsecratōis nisi ab uno sacerdo
te ꝓferri. et semel tm̄. ex cā tñ spēali licitū
est qñq3 eā a pluribus sacerdotibus ꝓferre
nō tñ a quolibz nisi sel' tm̄. Fm. n. morē q̄rū
dā eccl'iaꝝ sacerdotes cū ordinār' epo cele
brāti cōcelebrāt. c° rōem assignāt aliq. qa
sic faciēdo repūtāt q9 qñ dñs hoc sacr3 in
stituit. et ptātē cōsecrādi discipulis dedit.
cenauerūt cū eo. et ipe cū eis. Sz hec rō ñ
uī multū cōueniēs. magis. n. qđ dcm̄ ē re/
pūtant de manu epi cōicādo q3 ipi epo cō
celebrādo. In hoc. n. q9 eps cōicat 7 ipi de
manu e° cōicāt. repūtar' q9 ī cena qñ xp̄us
hoc sacr̄m instituit. hoc sacr̄m sūpsit. 7 ipi
de manu e° sūpserūt qñ ptātem cōsecrādi
eis dedit. Jō uī alijs dđ q9 rō q̄re h° aliq̄
fit ē ad securitatē. ut. s. si eps non hr̄et
intētōem cōsecrādi. aut formā debitā ñ ob
ſuaret. q9 nihilomin° eēt hostia cōsecrata
p aliū. 7 hi dicūt q9 cōcelebrātes epo ñ de
bēt hr̄e ītētōem cōsecrādi nisi sub hac cō/
ditōe. s. si epus intētōez cōsecrādi rectā nō
hr̄et. aut formā rectā nō obſuaret. sic sa/
cerdos celebrās ꝓbabil'r timeret se v̄ba cō
secratōis ñ dixisse añq3 hostiā leuaret nul
lā faceret sacr̄o iniuriā si v̄ba cōsecratiōis
diceret nō ītēdēs absolute consecrare. sed
sub hac cōditōe. s. si illā hostiā añ nō cōse/
crauit. ¶ Alij dicūt q9 celebrantes epo illa
uerba non debent dicere intētōe cōsecrā
di. sz tm̄mō illa uerba material'r recitare
ad repūtādū q9 qñ discipuli a xp̄o ptātem
cōsecrādi acceperūt hāc formā cōsecrādi
dedit eis. Si. n. ut dicūt isti alij sacerdotes
ab epo illa uerba ꝓferrēt ītētōe cōsecrādi
siue absolute. siue sub cōditōe semp posset
accidere icōueniēs. Si. n. intētōe cōsecrādi
absolute ea ꝓferrēt. aut sil'r termiarēt illā
platōem cū epo. aut citius. aut tardi° . Si
citius. añ eēt hostia cōsecrata q3 epus v̄ba
cōsecratōis finiret. et sic v̄ba epi nihil fa/
cerēt. Si tardi°. añ eēt hostia p epm cōsec/
ta q3 alij v̄ba cōsecratōis finirēt. 7 sic ad
cōsecratōem alij ab epo nihil faceret. Si si
mul cū quilibet illoꝝ faciat qđ p se suffic
ad cōsecrādū nō eēt rō q̄re magis cōsec/
ret' p unū q3 p aliū. 7 si dicas q9 qa ītētio
r̄qrit' ad pfectōez sacr̄oꝝ. ió cū oēs hēant
ītētōez faciēdi unā cōsecrōez nō ē nisi una
tm̄ cōsecratio. adhuc nō euadis ut istī ur.
qa p h° nō apparet rō quō factū cuiuslibz
ad h° cooper' cū dici ñ possit q9 qlz sit h°
cōsecratōis tota mīsterial' cā nec ps cāe.
Simile icōueniēs possz accidere si alij ītē/
derēt cōsecrare nō absolute. sz sub hac odi
tōe. s. si epus ītētōez osecrādi hr̄et. q2 si eps
intētōez cōsecrādi nō hr̄et. tūc posset ar/
gui ut ꝑus q9 v̄ba cōsecratū sub cōditōe
7 ītētōes aut simil' ocurrerēt. aut nō. 7 tūc
possz argui q̄si mō sil'i ut ꝑus si plēs sint
epo cōcelebrātes. ¶ Qui vult tenēr̄ hāc ulti
mā opinionē pōt dicere q9 ar" ad ptē ꝓmā
nō plus ocludūt nisi q9 alij sacerdotes ab
epo nō debēt dicere illa v̄ba intētōe cōse/
crādi. et h° uer ē fm̄ istos. ¶ Ñ dicūt nō cō
celebrare epo nisi p tāto q9 dicunt v̄ba q̄
debēt obſuari ī cōsecrādo. et q̄re ea dicāt
oñsū ē. sic ēt pōt intelligi v̄bū Inno. allega
tū ad ptē scđaz. ¶ Qui aūt vult tenere p/
mā opinionē pōt dicer' ad ar" ad ptē ꝓmā
¶ Ad p° sic. q3uis p unū sacerdotem possit
hostia cōueniēt cōsecrari tm̄ illa signi° q̄ ē
cū cōsecrat' p plēs mō supradcō. ñ ē ita ex
pūssa qñ osecrat' p unū. ¶ Ad. 2° dđ q9 nō ē
sil'e de plurificatōe forme sup eādē hostiaz
p unū et plēs. qa nulla eēt rō q9 plurifica/
ret' p eūdē. Sz aliq̄ rō ē ut uisū ē ut ī aliq°
cāu pl'ificēt p plēs. ¶ Ad 3° dđ q9 sic dicit
dñs Inno. đ offi. mis. c°. pallegato q9 siū p
us siue posteri° ꝓferāt sacdotes r̄ferri dz
eoꝝ ītētō ad instans platōis epi cui ꝓnci
paliter celebrāti cōcelebrant. et tūc oēs
simul consecrant et conficiunt.

Secundo queritur

utrꝫ liceat sacdoti abstinēr̄ a celebratōe p totū
tp̄us ute sue et uidetur q9 sic. Sicut sacer
dos habet potestatem consecrandi. ita hz
ptātem absoluēdi. Utraq3. n. ptās fūdatur

ſuper caracterem ſacerdotalē.ſz toto tp̄re uite ſue licet ſibi abſtinere ab audiēdo confeſſiōes.ꝛ abſoluēdo.g° a ſili et a celebrā/do.¶Cōtra luce.23°.hr̄ q; cū xp̄s diſcipul' ſuis dedit ptātē cōſecrādi dixit eis. Hoc facite in meā cōmemoratōez.¶Rñdeo oīs accipiēs poteſtatē ordīatā ad bonū uſū te nel' ea uti loco ꝛ tp̄e debito ꝛ cōueniēti habita opportunitate.max' cū ill' poteſtatis uſus i utēte actū meliorē non ipedit .ptās aūt ſacerdotalis ptās ē ordinata ad opt' uſū.ſ.ad trāſubāndū panē i cor' xp̄i et uinū i ſanguinē.et ad rememorādū paſſiōez xp̄i.ꝛ ad intercedēdū familiar'ꝛ efficac' apud eum p ſe et p pp̄lo.neqz actū melio rē ipedit.imo ad oēs alios bonos act' co adiuuat.auget.n.illumiatōnem i itellectu. feruorē charitatis i affectu.ꝛ iō ſacerdos q hac ptāte loco ꝛ tp̄e debito ꝛ cōueniēti hīta opportūitate ꝛ diſpoſitōe ñ uult uti ſz notabil'r negligit peccat.ꝛ multū dz tiere ne ſic fu' neqz q abſcōdit pecuniaz dñi ſui et eā ociosā dimiſit a dño niſi ſe corrigat iudicet'.¶Ad ar' i opp' pōt dici q; ñ ē ſil'e qa ptās abſoluēdi directe r̄ſpicit corpus xp̄i myſticū reſpectu c' ſacerdos uti nō pōt ſua ptāte niſi ſup ip̄z hēat iuriſdictōem ſaltē i foro pnie.ſz multi ſūt ſacerdotes nullā iuriſdictōem hītes ſup aliquā p tē corpis myſtici.ꝛ iō tales toto tp̄re uite ſue licite pñt abſtinēr ab audiēdo cōfeſſiones.ꝛ abſoluēdo niſi i caſu.cū.ſ.aliqs laborāret i extremis nō potēs hr̄e ſuū ſacerdotē prochialē nec ſupiorem.ꝛ peteret ab iſto ſacr̄m pnīe.tūc.n.peccaret niſi.ip̄m audiret et abſolueret. In illo.n.caſu qlibz ſacerdos pōt abſoluere penitētē.act' aūt cōſecrādi ñ reſpicit directe niſi cor' xp̄i uerū r̄ſpectu c' qlibz ſacdos niſi ſibi ſit iterdcā officij executō pōt licite exercere ſue ptātis uſū.ꝛ tenet' eo mō quo ſupius dcm̄ eſt i oōe.ꝛ ſic bñ cōcludit ar' ad ptē ſcdaz.

Tertio q̄rit quo tp̄e debeāt celebrari miſſe.¶Rñdeo q; qa hoc ſacr̄m ptinz ad tp̄s gr̄e qđ p die ſignificat'.iuxta illđ apli ad ro.13°. Nox aūt p̄ceſſit.dies aūt appropiq̄uit.iō cōiē loquēdo miſſa dz celebrari i die artificiali.et ñ i nocte icipiē° diē artificialē. ñ tm̄ ab aſceſu ſolis ſup orizōtē nr̄z.ſz ab illa pte tp̄is q̄ pōt pp̄edi eē ſup orizōtē noſtrū aliq̄ aeris illuſtratō p aliquos radios ſolis q̄ illuſtratō ē manifeſtatō ſolis orturi. In nocte tm̄ natiuitatis dñi media nocte uel circa horā illā.ꝛ i nocte reſurrectōnis circa pncipiū noctis celebrāt' miſſe pp p/uilegiū ꝛ ſolēnitatē illaz noctiū. Un̄ de cō/ſe.di.p'. Nocte. Nocte ſancta natiuitatis dñi miſſas celebrēt p̄ſbyti. ꝛ ifra. eād di. Solēt.¶ In ieiunis.i ſabbato ſcō circa noctis initiū miſſaz ſolēnia ſūt celebrāda. Illa.n.ps diei artificial' q̄ ē p' nonā ſabbati cōputat' cū nocte p̄cedēte diē ſequētē. Un̄ i oīone dr̄. Deꝰ q; hāc ſactiſſimā noctē tc. ꝛ q̄zuis ñ ſit ncciuz tm̄ expectare ad miſſam dicēdā.tm̄ tūc hora p̄dcā licite ꝛ cōueniēter dr̄.¶Cōiter tm̄ ſolēnis miſſe celebra' trib' horis iſtituta ē fieri.ſ.hora 3'.ꝛ.6'.ꝛ 9'.¶Celebratō. n. miſſe ē mēoriale paſſionis xp̄i q fm aug.3°.li°.de cōcordia euangeliſtaz circa mediū.¶Crucifixus fuit hora 3' linguis iudeoz.hora.6'. manib' militū.ꝛ hora.9'.expiranit.¶Cōſuetudo tm̄ eſt ut nō dicat' hora.9'.niſi i dieb' ieiuniorū ꝛ max' qm̄ ordies celebrātur.miſſe aūt p/uate dici pōt ab aurora uſqz ad.ſextā.ꝛ cō munis cōſuetudo eccl'ie obſernat qđ i diebus nō ieiuniorz ſollēnis miſſa celebretur inter tertiā et ſextam.

Quarto q̄rit q̄re celebrētur tres miſſe i dñi natiuitate .et quare nō celebratur miſſa i paraſceue.¶Rñdeo ut dr̄ de cōſe.di.p'. Nocte. In glo.¶Tres miſſe die natalis dñi celebrant'.¶Una ante diē q ſignificat tp̄s añ legē qm̄ eramus in tenebris.¶2' cū dieſcit et ſignificat tp̄s ſub lege qm̄ nōdum plena dei agnitō habebatur.¶3' i die.ſ.plena. et ſignificat tp̄s gr̄e qm̄ iā plena cognitō habebatur. Siles rōnes ponit mgr̄ guido archidiaconus .ad Dormen̄.in tractatu quem fecit de officijs eccl'ie.c°.12°. Supaddēs q; iō tres miſſe p̄dictis tp̄rib' celebrātur .qa multi hoīes triū tp̄rū p xp̄i natiuitatē ſalnantur.¶Cō aūt quare nō celebratur in die paſceue ē qa dupl'r repñtatur ab eccl'ia paſſio xp̄i. Uno mō iq̄tū fuit in chriſto fm ſe et abſolute. Secundo modo inq̄tum illius paſſionis effectus ſeu influentie ad nos perueniunt ſeu i nos deſcēdūt

p° mō repūtatur fe[a] 6[a]. ebdomade scē. 2° mō alijs diebus in celebratōe misse. ⁊ ideo uolēs eccl'ia mētes fideliū occupari circa passionē dñi nr̄i ieſu xp̄i put fuit i ipo fz se et absolute ut moueāt cozda eoz ad cō passionē. ⁊ qz ipa dies i q̄ passus fuit ipaz passionē satis efficaciť repūtat. statuit ut illa die nō cōsecreť coz xp̄i. sz qđ i p̄cedēti die cōsecratū ē ⁊ reſuatū sumať. sāguis tn̄ n̄ reſuať pp effusiōis piculū. qz aūt effect⁹ illi⁹ passiōis seu ifluētie ad nos cōtinue pueniūt. seu in nos descēdūt. iō statuit eccl'ia ut excepta die p̄dcā quotidie in ecclesijs missa celebretur.

Onsequenter q̄riť de 3° p̄ncipali. Et circa hoc q̄rūť. 4. ℞ primo utz liceat missam celebrare in loco nō sac° ℞ 2°. utz sr̄ altaŕ nō lapideū. ℞ 3° an i calice lapideo uel ligneo uel ereo. ℞ 4° utruz liceat celebraŕ sin̄ ig⁹ ⁊ uestib⁹ ab epo bn̄dcis.

Rimo oñdo q⁹ licitū ē celebraŕ i loco nō sacro. licitū. n. ē deū orare i oī loco ⁊ sibi fuire. sz celebrare missaz ē seruire deo. g° licituz ē eā celebrare i oī loco. ℞ Itē sic h° sacr̄z n̄ ē necc̄itis. ita nec sacr̄m cōfirmatōis. sz licitū ē sacr̄z cōfirmatōis celebrare i loco nō sacro. g° a sil'i ⁊ sacr̄z altaris. ℞ Contra de cōse. di. p[a]. Sic. nō i alijs q̄z dño oſecris locis. i. i tabernacul' diuis p̄cibus a pōtificibus deliburis missas cantare. ⁊ sacrificia offerre lz. ℞ R̄n° q⁹ cōiť n̄ lz missā celebrare i loco n̄ sacro. qa sic ist̄uit eccl'ia. ut p̄z i decreto allegato ad ptē. 2°. ⁊. c°. seq̄nti. Hic g° ⁊. c°. seq̄nti. ubi dr̄. Nullus p̄sbyť missas celebraŕ p̄sumat nisi i sacratis ab epo locis q sui pticeps decetero uoluerit eē sacerdotij. c° istitutōis rō fuit qz i sacr̄o altaris qđ i missa cōsecraťcōtiet ille q ē sūme sanct⁹ ⁊ totius nr̄e scītatis cā effectiue inq̄stū deus. ⁊ meritorie iq̄stū hō. in casu tn̄ mag[e] necītis pmittūt iura celebrari i loco n̄ sacro. si tn̄ tabula sit oſecrata ceteraq; sācta misteria ad illđ officiū ptinētia ibi affuerit sic cū ecc[a] p[a]. fuerūt icēse ul' cū hoīes sūt i itinerē cū ecc[a]. defueit. đ oſe. di. p[a]. Cocedim⁹. qbus casib⁹ exceptis n̄ lz celebrare i loco n̄ sacro. nisi de cōsēsu epi. de cōse. di. p[a]. Missaz. q tn̄ hoc cōcedeŕ n̄ dz nisi assit legitima ⁊ rōabilis cā. ℞ Ad p[m] in opp[m] đđ. q⁹ q̄uis licitū sit deo i oī loco fuire. nō tn̄ hoc fuitio spāli qđ ē i celebratōe misse pp cām supius dcām. Un̄ de cōse. di. p[a]. Unicuiq; fideliū. Unicuiq; fideliū domo sua orator̄iū lz hr̄e ⁊ ibi orar̄. missas[a] aūt celebrare nō lz nisi i casib⁹ supradictis. Oratoriū tn̄ sacrū alicui facere nō licet nisi auctoritate epi. de cōse. di. p[a]. Nemo p°. ℞ Ad 2[m] đđ q⁹ n̄ ē sil'e. qa sacr̄z cōfirmatōis nō otinet ipm xp̄m. Decretū ad ptē aliā itel'r supposito q⁹ nō assit licētia epi. aut casus max[e] necessitatis. Unde post uerba allegata imediate subiūgit' nisi summa coegerit necessitas.

Ecundo q̄ritur utz liceat missā celebraŕ sup altare nō lapideū. ℞ R̄ndeo q⁹ q̄uis anq̄ tpus siluestri celebrareť sup altare ligneū qđ cito poterat trāsferri. qz pp psecutōez nō erat fidelib⁹ certus loc⁹ ad manēdū. tn̄ postea instituit eccl'ia ut nō celebrareť nisi sup altaŕ lapideū. Un̄ đ oſe. di. p[a]. Altaria. Altaria si n̄ sūt lapidea chrismatis ūctōe n̄ cōsecrēť. c° rō fuit qz altaŕ dz eē đ m[a] foti qđ cōsecrari dz. et iō nō dz eē de terra. et qa i eccl'ia dz eē copia altariū ut h° mysteriū frequēteť. Jō altare nō dz eē de auro uel de argēto. qa facil'r nō pūt hr̄i. In ueteri aūt lege. qa n̄ sic multiplicabāť altaria. nihil oberat si de auro fierēt. cōueniētius aūt est ipa fieri de lapide q̄z de ligno pp̄ significatōez. Un̄ de oſe. di. p[a]. Altaria. In glo. sr̄ illđ v̄bū. n̄ oſecrēť. hr̄ qz x̄ps petra dr̄. Itē qz erexit iacob lapidē i titulū.

Ertio queritur utz liceat missā celebrare i calice lapideo uel uitreo ul' ereo. R̄n° q⁹ n̄ lz i calice lapideo pp e[a] ieptitudinē. nec ligneo pp hūoris ibibitōez. nec uitro pp e[a] frāgibilitatē. nec cū calice de ere uel auricalco. qz ob uini v̄tutē eruginē colligeret. et uomitū p̄uocare posſz. sed dz eē calix de auro uel de argento. et si quis tā paup est q⁹ non possit hr̄e calicē aureū uel argenteū hēat stāgneū. Un̄ de cōse. di. p[a]. Ut calix. Calix domini cū patena. si n̄ ex auro oio ex argento fiat. Si qs aūt tam paup ē saltē uel stāgneū calicem hēat. de ere aut de auricalco

non fiat. qa ob uini vtutē eruginē piterq3 uomitū ꝓuocat. nullus aūt in ligneo. aut in uitreo calice ꝑsumat missam cantare.

QUarto queritur utz liceat celebrare sine igne et uestib⁹ ab epo bñdictis. ℟ñdeo q⁹ sacerdos nō dz celebrare sine igne pp ecclie cōstitutōez q̄ rep̄hēdit celebrātes siñ igne. ex̄ d̄ cele. mis. c⁹. ult. et pp ipius ignis significatōem. significat. n. dilectōis feruorē p quam xp̄us hoc facz cōstituere uoluit. et p quā deus filiū suū ꝓ nobis passiōi tradidit. Jux̄ illd Jo. 3⁰. Sic deus dilexit mūdū ut filiū suuz unigenitū daret. eius ēt lumē et calor signi ficāt q⁹ sacrz opaī i celebrāte digne 7 suscipiēte augmētū illumiatōis i intellectu. 7 feruoris charitatis i affectu. ñ dz ēt ignis omitti pp eā ꝑfiguratōem. hoc. n. ꝑfigura tū fuit p ignē. de quo dr̄ leuit. 6⁰. Ignis in altari supardebit. et p ignē q uixit sub aq̄ .70. annis. ut hr̄ in glo. sup decretalē pallegatā. ℟ñ dz ēt celebrare sacerdos sine uestibus ab epo bñdictis pp ecclie cōstitutōem. et pp uestiū significatōem. q̄ expone. 4ª. q. seqntis articuli. 7 pp eaz ꝑfiguratōez q̄ ꝑcessit i uestib⁹ legaliū sacerdotū. Q̄d aūt sine uestibus ab epo bñdcis celebrari ñ debeat. hr̄ exꝑssū d cōse. di. p⁹. Uestimēta ecclie qbus stimēta. ubi sic dr̄. Uestimēta ecclie qbus dño mīstraī sacrata debēt ee. 7 honesta. q bus i alijs usib⁹ nō debēt frui q3 ecclīasticis 7 deo dignis officijs. ℣Que aūt 7 quot sit ille uestes refert Inno. i h⁰ de offi. mis. pte p⁹. c⁰. io. sic dicēs. Sex sūt. n. indumēta cōia epis 7 ꝑsbyteris vz. amictus. alba. cingulū. stola. manipulus. 7 planeta. In multis tñ locis ualuit cōsuetudo ut cingulus nō bñdicaī. rōabilr̄ tñ eēt ipm bñdici. spale. n. hz significatōez q̄ patebit. 4ª. q. articuli. sequētis. sz hoc nō icludit necessitatē. Calciatio. n. sacerdotis spalē hz significatōem. neq3 tñ sutulares benedicuntur.

ONsequenter q̄rit̄ ō 4⁰. ꝓncipaliter. Et circa h⁰ q̄rūtur. 4. ℣ utruz celebrās i loco iterdicto sit irregularis. ℣2⁰ utz celebrās sup altare nō cōsecratuz aut fractū sit irregularis. ℣3⁰ utz celebrās sine uestib⁹ bñdcis. et ad celebrādū deputatis sit irregularis. ℣4⁰ qd significēt illa q̄ requrūtur ad celebratōem misse ultra illa q̄ requrūtur ad essentiā sacramenti.

QRimo q⁹ qro utz celebrās in loco iterdcō sit irregularis. ℟ñdeo q⁹ sic si scienter faciat. 7 locus sit interdictus a iudice. qō pōt ꝓbari p illud qō hr̄ ex̄ de cli. excōi. depo. ul̄ iterdic. mi. Postulasti. ubi dr̄ q⁹ tales sunt ecclīasticis bñficijs spoliādi. et p illud qō hr̄ ex̄ de excess. pla. Tāta. in glo. ubi dr̄ q⁹ talis q̄ztū ad sacr̄m ecclie excōicatus r̄putaī. 7 q⁹ ē ab officio suspēsus 7 ꝓuat⁹. Celebrās tñ i loco nō iterdcō ꝓsus iterdcis nō ꝓp hoc irregularis ē. qa hoc iuenit̄ in iure positū et pene āpliāde nō sūt. Nec ēt celebrās i loco iterdcō a iure tñ. Uñ celebrās i ecclia saguis aut semis effusiōe polluta ēt si sit publicū p euidētiā uel p famā irregularis nō ē. grauit̄ tñ peccat sicut p cepti ecclie trāsgressor. ex̄ de cōsecrō ecclesiastica. c⁰. ulti. Si aūt illa pollutō occulta ē tūc credo q⁹ si aliqs secreto hoc sciēs ibidē celebret nō peccat. saltē si aliā eccle siā nō hz ꝓmptu. qa ꝓ tali pollutōe ecclia recōciliatōe nō indiget de necessitate. ar⁹ ex̄ de adultris. Significasti. q̄uis tutius esset eā facere secreto recōciliari.

SEcundo q̄rit̄ utz celebrās sup altare nō consecratū aut fractū sit irregularis. ℟ñ⁰ q⁹ nō. qa irregularitas ē de iure positiuo. et hoc nō ē i iure positū. Sciēter tñ celebrās sup altare nō cōsecratū grauiter peccat ēt si hoc faciat ex ignorātia crassa. q̄uis minus grauiter q̄z si h⁰ faceret sciēter. qr ecclia ordiauit sup altare cōsecratū debeī celebrari. de cōse. di. 1ª. Ecclie. 7. c⁰. Locedimus. 7 duob⁹. c. sequētib⁹. sup altare autez fractū nō enormit̄ licitū est celebrare. ñ tñ si fractū enormiter eēt. ex̄ de conse. eccle. uel altaris. Quod in dubijs.

TErtio queritur utrum celebrās sine uestib⁹ bñdictis et ad celebrādū deputatis sit irregularis. ℟ñ deo q⁹ nō. siue hoc faciat sciēter siue ignoranter. qa hoc ñ inuenit̄ in iure positum. tñ scienter uel ex ignorantia crassa celebrās aut sine manipulo benedicto aut sine stola

et sic de alijs graniter peccat. ubi tñ cõsue
tũ ẽ cingulũ nõ bñdici nõ credo q; peccat
celebrãs cũ cingulo non benedicto.

Quarto queritur
qd significẽt illa q̃ requrũtur ad celebratiõ
nẽ misse. ultra illa q̃ requirũtur ad eẽntiaz
acri. ℟ñ°. q; illa q̃ requrũtur ad celebra-
tionẽ misse repñtãt nre redẽptois mysteri
um qõ in icarnatõe fuit inchoatũ i natiui
tate et p̃dicatõe pmotũ in passione cõple-
tũ in resurrectõe declaratũ. et iõ q̃dã repñ
tãt ptinẽtia ad incarnatõem. q̃dã ad nati
uitatẽ. quedã ad xp̃i p̃dicatõnẽ. q̃dã ptinẽ
tia ad passionẽ. q̃dã ad resurrectionẽ. Sa-
cerdotis aũt calciatio incarnatõis ẽ repñ
tatio. In pson.a.filij dei dr̃ i psalmo. In
idumeã extẽdã calciamẽtũ. i. hũanã naturaz
quã assumã. Uñ sacerdos cũ xp̃m repñtet
missam nõ dz dicere discalciatus. Amict°
in capite repñtat diuinitatẽ amictã hũani
tate. caput.n.xp̃i deus ẽ. Alba nouitatẽ ui-
te significat quã xp̃s habuit et docuit et
tribuit in baptismo. Zona xp̃i iustitiã. iux̃
illud Isa.xi°. Erit iustitia cingulũ lũboz eꝰ.
Manipulus positus i leua significat q; xp̃s
in uia brauiũ obtinebat. p maipulũ .n. bra
uiũ designatur. iux̃ illõ psal. Ueniẽt cũ ex-
ultatõe portãtes manipulos suos. p leuaz
uita pñs itelligit. Stolla q̃ collo sacerdotis
incũbit obediẽtiã significat quã xp̃s ppt̃
salutẽ humani generis subijt factus obedi
ens usq; ad mortẽ. Casula q̃ alijs uestimẽ
tis sup ponitur xp̃i charitatẽ significat. q̃
oñes alias uirtutes excellit. Introit° sacer
dotis ad altare aduẽtũ xp̃i significat. ⁊ in
troitus misse desideriũ aduẽtus eius signi
ficat. et iõ in missa solẽni nõ dz intrare sa
cerdos quousq; inceptus sit itroit° misse.
qz añ fuit xp̃us desideratus q̃z ueniret. et
qz in aduẽtu xp̃i fuit tp̃us mirificozdie. iõ
post introitũ subiũgitur kirieleyson. qõ in
terp̃tatur dñe miserere. qõ nonies dr̃ cõ-
putãdo ter qõ dr̃ xp̃eleyson. ut p miseri-
cozdiã xp̃i. nouẽ associemur ozdinib° ange
loz. Post hoc subiũgitur glozia in excelsis
deo. ad repñtãdũ hymnũ quẽ angeli pasto
ribus nato dño cecinerũt. quẽ sacerdos i-
choat. qa angeluz magni cõsilij repñtat et
chozus cõcinẽdo psequitur. qa subito fcã
fuit cum angelo multitudo militie celestis
laudãtiũ et dicẽtiũ ⁊c. oz̃ones aũt q̃ subse
quũtur repñtãt oz̃ones quas xp̃us p° suã
natiuitatẽ fecit p ppl'o. Epl'a que p̃mit-
titur euãgelio legẽ significat q̃ gr̃az p̃cu-
currit seu p̃cursoris xp̃i p̃dicationẽ. Gra-
duale lamẽtũ penitẽtie significat. qa Jo. pe
nitẽtiã p̃dicabat. Et qa post luctuz segtur
cõsolatõ. iux̃ illud. math. v°. Beati q̃ lugẽt
qm̃ ipi cõsolabũtur. iõ post graduale cani
tur alleluya. qõ significat ieffabile gaudi
um angeloz et hominũ i eterna felicitate
deũ laudãtiũ. Diaconus suscipiẽs codicẽ
euãgelij bñdictõem a sacdote postulat ad
significãdũ q; nullus dz p̃dicare nisi mitta
tur. Euãgelij. n. lectio p̃dicatõez significat
⁊ debet legi in loco magis eminẽti q̃s epl'a
iuxta illud. Sup mõtẽ excelsũ ascẽde tu q̃
euãgelizas syon. et ad designãdũ excellẽti
am'legis gr̃e sup legẽ scriptã. et hz legens
euãgeliũ faciẽ vsam ad aglonẽ ad signifi-
cãdum p̃dicatõnem xp̃i esse ꝺ illum q̃ di-
xit. Donã sedẽ meaz ad aglonẽ ⁊ ero silis
altissimo. Et qa cozde creditur ad iustitiaz
oze aũt cõfessio fit ad salutẽ. ut oñdat ec-
clesia q; q euangelij uerbum cozde recipit:
mox post euãgeliũ fidei symbolũ oze decã
tat. qõ tñ sacerdos incipit ut significet q;
xp̃us oze ppo xp̃ianã fidẽ docuit. Offer-
toziũ qõ cãtatur significat sacerdotez o-
blatuz sacrificiũ laudis. q añq̃z dicat oze-
mus. p̃mittit dñs uobiscũ. ad significãduz.
qa, nisi dñs sit nobiscũ ad salutẽ nr̃am ora
re nõ possum°. Silẽtiũ aũt qõ segtur rep
sentat illud tp̃us quo xp̃s nõ ambulat pa
lã inter iudeos cũ eũ iterficere cogitarẽt.
qa tñ appropiquãte die passiõis iesus ite
rũ in pubicũ ambulauit. ad hoc significan
dũ exclamat sacerdos p oĩa secula seculo-
rũ. p̃fatio aũt ẽ q̃dã gr̃az actio et diuine
laudis cõfessio repñtãs illã gr̃az actõem
quã sci reddũt xp̃o in celo ⁊ laudẽ q̃ lau-
datus fuit i cõuiuio i quo maria unxit eũ
unguento. Sanct° repñtat laudẽ quã sibi
cecinerũt pueri hebreoz dñica i ramis pal
marz. ad significãdũ aũt q; p̃ tradidit xp̃s
morti ex dono. i. ex mera gr̃a. Judas p mu
nere pecunie. et q; ipe xp̃s fuit sacrificium
illibatũ sacerdos facit tres cruces sup o-
blatã. unaz cũ dicit hec dona. aliã cũ dicit

hec munera.aliā cū dic. hec ſcā ſacrificia illibata : ⁊ qz illa uenditio fuit maledicta. pſcripta.irrōnabilis.⁊ deteſtabilis.ad hoc ſignificādū dicit ſacerdos in canone. hāc oblationē facere digneris bñdictam. aſcriptā.ratā .rōnablē.⁊ acceptabilē. De cōſecratiōe corpis ⁊ ſāguis ſupius ſatis dcm̄ ē.eleuatio corpis xp̄i repñtat eleuationē xp̄i in cruce.demiſſio depoſitiōez ē de cruce.poſitio ſup pallā iuolutionē eiuſ in ſyndone munda . palla eniz ſyndonem repñtat .⁊ iō dr̄ ō ꝺſecratiōe diſtictiōe p̄a. Cōſulto.cōſtituim⁹ ut ſacrificiū altaris ñ in ſerico panno aut intricto qſq3 celebraf̄ p̄ſumat.Sed ī puro linteo ab epō ꝺſecrato terreno.ſ.lino p̄creato atq3 cōtexto ſicut corpus dñi nr̄i Ieſu xp̄i in ſyndone linea mūda ſepultū fuit.cū āt ſacerdoſ dic. Nobis quoq3 pccōrib⁹ .repñtat ꝺtritōez ⁊ cōfeſſionē latronis altez increpātiſ ⁊ dicētis.nos qdē digna fcīſ recipimus ⁊c̄. et miſericoꝛdiā petētis.etiā q3 cēturio ⁊ qui cū eo erāt reuertebant̄ pcutientes pectora ſua.exclamatō aūt ſacerdotis uoce eleuata.p̄r nr̄ q es in celis.ē reductio ad memoriā illius clamoris quē emiſit xp̄s ī hora mortis dicēs.p̄r in manus tuas cōmendo ſpm̄ meū. Altare crucē ſigīficat.calix ſepulchrū.patēa lapidē quo ſepulchrū fuit clauſū.cu aūt dic ſacerdos.pax dñi ſit ſēp uobiſcū.īſinuat q3 una ſabbatoꝝ ſtetit Ieſus ī medio diſcipuloꝝ ⁊ dixit eiſ.Pax uobis.⁊ qz tūc dedit eis ptātem remittendi pccā.⁊ iō chorus exclamat. Agnus dei q tollis pe.m̄.⁊c̄.qō ter repetit ad ſignificādū q3 petimus nobis remitti pccā cogitatiōis locutiōis.⁊ opatiōis .p quoz remiſſionē ueniemus ad eternā pacē. r̄pñtatio g° que ē p cātū. Agnus dei ptinet ad reſurrectiōis gaudiū.poſt cōio etiā apl'oꝝ missa ē.repñtat illud qō dcm̄ ē diſcipulis ſtatim poſt aſcēſionē xp̄i ī celū.ſ.hic Ieſ⁹ ē.q aſſūptus ē a nobis in celū ⁊c̄. Chorus aūt reſpōdēs.deo gr̄as.repñtat apl'os regreſſos ī ieruſalē cū gaudio magno unanimiter p̄ſeuerātes in oꝛone.⁊ q3 p bñficio redēptiōis nr̄e.cuius myſteriū ut dictū ē repñtaf̄ ī miſſa debemus eē ī cōtinua gratiaz actione.

Onſequenter queritur de 5° pncipali. Et circa hoc q̄rūtur 4. ℞ p̄mo utz oīs infidelis ſit hereticus. ℞ 2°. utz ſymōiaci ſint heretici. ℞ 3° utz herſis ſit maximū oīuz pccōz . ℞ 4° utz heretici ſint tolerandi.

Primo oſtendo q3 oīs infidelis ſit hereticus. hereſis ideꝝ ē qō diuiſio. Sz oīs infedelis diuiſus ē a fide in q̄ p° uniūf̄ fideles. g° oīs īfidelis ē hereticus. ℞ Itē oīs īfidelis falſas opiones gignit uel ſeqtur. ſed oīs talis ē hereticus. g° oīs infidelis ē hereticus. ℞ Cōtra iudei ifideles ſūt ⁊ pagani. nec tñ heretici dicūf̄ ℞ Rñdeo q3 nō oīs ifidelis ē hr̄tic⁹: īmo hereſis ē ſpēs īfidelitatis. ē. n. hereticus ille q p̄fitef̄ xp̄m ⁊ eius dogmata coꝛrūpit. ⁊ qz nullus denoiaf̄ ſimplr̄ a diſpoſitiōe ſeu īchoatiōe . ſz ab hītu ſeu cōplemēto. iō ñ qcūq3 p̄fitēs xp̄m ⁊ dogmata eius in coꝛde puertēs p̄pe uocaf̄ her̄tic⁹. niſi ſit ānexa ptinacia. ℞ Ad p⁹ ī opp⁹ ꝺō q3 ñ oīs diuiſio a fide her̄ſiſ p̄pe dr̄.ut pz ex dcīs in qōne . ℞ Ad 2⁹ ꝺō q3 minoꝛ fl'a ē niſi intelligaf̄ de gignēte uel ſequēte falſas opiones circa ea q̄ ſūt fidei ⁊ cū pertinacia.

Secundo quer̄itur utz ſymōiaci ſint heretici. ℞ Rñdeo q3 ſymōiaci nō ſūt heretici p̄pe. ſz tñ her̄tici q̄q3 dicūf̄ p q̄ndā ſilitudinē. qz ita opāf̄ ac ſi ꝺ fidē ſentirēt: dū p̄tio ſpualia conāf̄ emere uel uēdere. ac ſi eſtimarēt dona ſpiritus ſcī poſſe pecūia poſſideri. ⁊ ſic intelligi dz. qō dr̄ .i.q.ulti.c.ulti. pz ſymonia eos ueluti p̄mos ⁊ p̄cipuos hereticos ab oībus fidelibus reſpuēdos.

Tertio queritur utz hereſis ſit maximū oīuz pccōz. Et uf̄ q3 ñ.6.q.i. Quero utz catholicū cū peſſimis moꝛib⁹ alicui heretico in cui⁹ uita p̄t illud q3 hereticus ē nō īueīūt hoīes qō repēdāt p̄pōere debeam⁹ ñ audeo p̄cipitare ſīiaz .g° ſaltē nō ē ꝺō q3 hereſis ſit maximū pccōz. ℞ Itē Phi.8° ethi.c.10. Peſſ⁹ ē cōtrariū optio. ſz charitas cui opponif

odiū melioꝛ ē fide cui oppōit hereſis.ut in 3° li° oñſū ē.g° odiū ē pei hereſi.✍Itē illud ñ ē maximū pccm̄ qđ mūit magitudinē pcci.Sz infidelitas ē h'i. Uñ ap' p' thīo.p°.miam ꝺſecut' ſū.qꝛ ignoꝛās feci.ī īcredulitate.g° cū hr̄ſis ſit īcredulitas hereſis ñ ē maximū pccm̄.✍Cōtra tāto pec catū maius ē q̄to plura bona coꝛꝛumpit .ſed hereſis plura bona corrumpit q̄z qđcūq; aliud pccm̄.qꝛ fūdam̄tū tot' edificij ſubuertit.g° hereſis ē maxmū pccm̄.✍Rñdeo q' ñ ē idē indiciū de īfidelitate ꝛ hr̄ſi .hereſis.n.ſup-īfidelitatē addit ptinacīā ꝛ receſſū a fide prius recepta.Uñ hereſis ē īfidelitatis ſpēs.ꝛ qꝛ recedere cum ptinacia a fide prius recepta uiōl' ꝓcedere ex odio ueritatis redarguētis ea q̄ diligūt a fide ptinaciter recedētes ꝛ odiū diuine ūitatis maximū ē oīuz pccō.iō hereſis nō rōe h' qđ hz ī itellectu.ſz rōne ſue radicis q̄ ē ī affcū maximū ē oīuz pccoꝛū. Infidelitas aūt qꝛ qñq; ꝓcedit ex ignoꝛātia ñ ſēp ē maxīa oīuz pccō.✍Ad p' in opp' dđ q' q̄uis illud ibi dimittat' ſub dubio.tñ.12.q.i.Scim'. hoc dr̄mīari uī, ut dicūt aliqui.ibi.n.dr̄ grauī pūiūt' qui uotū fecerūt aut fidē ꝓcepūt ꝛ uotū ñ ꝓfecerūt aut ī mal' finierūt uitā q̄z illi q ſiñ uoto aut fide moꝛtui ſūt. ꝛ tñ bona egerūt opa.Uel pōt dici q' ibi accipit' hr̄ſis ꝓ infidelitate.ꝛ qꝛ nō oīs īfidelitas ē maximū pccō.iō hoc ſub dubio ibi dimittit'.✍Ad 2' dđ q' hr̄ſis ñ maxī' dr̄ pccō nīſi rōe radicis ſue q̄ ē odiū ūitatis fidei qđ odiū oppōit' directe charitati.✍Uel pōt dici q' ꝓpoſitio ꝓbi.ītelligēda ē in his q̄ ñ ſunt adiuicē ordiata ī quib' deſtructo uno alter nō deſtruit'.qa ī ordinatis adiuicē deſtructio ꝓoris ē peior ſiue ipm̄ ſit melius ſiue ñ.eo q' ipo ꝺſtructo oñtia ꝺſtruūt'.✍Ad 3' dđ q' īfidelitas ꝓauli fuit ex ignorātia .nō ex malitia.

QUarto queritur utꝛ hereticī ſit tolerādi. Et uideꝛ q' ſic, Math.13°. ꝓhibēt' eradicari zizania ante meſſē.Sz p zizania ītelligunt' hereticī ſm glo.ꝛ etiā iudiciū p meſſē.g° hereticī ſunt tolerādi.✍Itē.24'.q.3. Notādū.ferendi ſūt mali ñ abijciēdi.✍Itē tolerādi ſūt illi q ad mīaz ſt' r̄cipiēdi.Sz hr̄tici ſūt ad miſericordiā recipiendi quotieſcūq; reuerti uoluerit.Uñ Math.18.dixit xp̄us ꝓetro dimittēdū eē pccōri ſeptuageſies ſepties. i.quotieſcūq; penituerit'.g° hr̄tici ſūt tolerādi.✍Cōtra.24.q.3.Secāde.ſecāde ſt putride carnes ꝛ ſcabioſa ouiſ a caulis rejcienda.ne tota dom' maſſa corp' ꝛ peco ra ardeāt.corrūpāt'.putreſcāt. ꝛ ītereāt. Arrius in alexādria una ſintilla fuit. ſed qm̄ nō ſtatī oppreſſus ē totū eius orbem flāma ꝓpagata ē✍Itē ea.q. Illud. Abijciēda ꝓſus peſtifera hec a ſacerdotali uigore patiētia ē q̄ ſibimet.pccīs alioꝛ pcēdo ñ pcit.g° eccl'ia ñ dz tolerare hereticos ne eis pcendo ñ pcat ſibi.✍Rñdeo q' de hereticis dēphēſis māifeſte in hereſi p' uice faciēdū ē ſm q' dr̄ exr̄ de hr̄ticis.ad abolēdā.ubi dr̄ de quolz .tali q' ſi fuerit cleri cus uel religioſus ipo ꝓpus ſpoliato oī officio ꝛ bñficio eccl'iaſtico ſecl'aris relinq̄t arbitrio ptātis aīaduerſiōe debita puniē dus niſi cōtinuo poſt rephēſionē erroris ad fidei catholice vnitatē ſpōte recurrere ꝛ errorē ſuū ad arbitriū ep̄i regiōis ꝛ publice ꝺſenſit abiuraꝛ ꝛ ſatiſfactōez ꝺgruā exhibere.laic' āt niſi put dcm̄ ē abiurata hereſi ꝛ ſatiſfactiōe exhīta cōfeſtī ad fidē cōfugerit orthodoxā ſecularis iudicis arbitrio reliquat' debitā recepturus p q̄litate facinoris ultionē.de relapſis āt p' q̄z fuerit dēphenſi ꝺnter ſubiūgit' q' ſeculari iudio ſñ ulla pēit' audia ſūt ꝛliquēdi.✍ rō duplex ē.una qa ſi quotieſcūz rūterēt ꝺfuaret' ī tpali uita ꝛ alijs tpalib' bonis. alij ſecuri' in hr̄ſi relaberēt'. Alia ē qa ſic ab hr̄ticis facili' poſſz ſīici mīltitudo q', tieſcūq; tū reūti uoluerit ab eccl'ia r̄cipit' unt' ad pñiaz nō tñ ad cōfuationē corp' uite ꝛ alioꝛ tpaliū bonoꝛ.✍Aliꝛ aūt dđ ē de infidelib' q xp̄ianą fidē nūq̄z ſuſcepūt. Illi.n, ꝛſi ad fidē ſint īducēdi ñ tñ ſūt cogēdi.ut hr̄ decretoꝛ di.45'.Qui ſinceꝛs ꝛ.c.de iudeis.Lu.' rō duplex ē.Una ꝓpt bonū qđ ex hoc ꝓueīt.ſic ex hoc q' iudei ritus ſuos obſuāt.ī q̄bus oli p̄figurabat ūitas fidei quā tenem'.hoc bonū ꝓuenit q' teſtimoniū fidei nr̄e hēm' ab hoſtib' ꝛ quaſi ī figura nobis repñtāt qđ credim'. Alia ē ꝓp uitationē maioris mali ſic ſcā-

dali uel desidij .quod puenire posset nisi tollarẽt.uł impedimẽti salutis eoꝝ q tollati p ea ꝺũtũ ad fidẽ.¶Ad ꝑm ꝯ oppm ꝺ q ꝑ itelligẽdũ ẽ ꝑ illo tpe quo zizãia ñ pñt eradicari sũ pcło notabili eradicatiõis tritici.¶ñ ibiꝺ dr ne forte colligẽtes zizania eradicetis cũ eis sił ꝛ triticũ.¶Ad 2m ꝺ q illa auctas itelligẽda ẽ de ilł q alios ñ ifciũt.hr̃sis ãt ẽ morbꝰ maxie ifectiuꝰ vñ ꝛ lepre ꝺpaꝯ.uł ꝺ ilł ꝺ quoꝝ correctõe ẽ spẽs.ꝺ relapsis ãt pm abiuratã hr̃siz pfitẽ q nõ sit ĩ fide stabiles.uñ ecclia ꝺ ilł ñ ꝺfidit iuꝝ illud ad Tit̃ũ.3.hr̃ticũ hoiez pm pmã ẽt ꝑaz correctõez deuita sciẽs: qz subũsus ẽ q hꝰi ẽ.¶Ad 3m ꝺ q illa auctoritas itelligẽda ẽ de pccõ ꝺmisso in frem qꝺ sẽp dimittẽdũ ẽ a passo iuriã q̃tũ ad rãcoꝛẽ sine iuriãs petat sibi rẽitti siue ñ. sz ñ oz q sẽp sibi rẽittaꝯ pena quã meruit ꝑm iustitiam.

Circa lr̃az. ꝑce mystica ꝺsecraꝯ. qz q̃uis fiat p oronẽ in dicatiõe.eã tñ ꝑcẽ mystica uocat.qz p eã nobis multa bõa ipetrãt.qd melꝰ corpe ꝛ sãguĩe xp̃i.hic p sãguinẽ itelligit totum xp̃m sub spe uini. ꝛ p corpꝰ totũ xp̃m sub spe panis.qa q̃uis subã panis ñ ꝺũtaꝯ ni si ĩ subãz corpis nec subã uini nisi ĩ sãguinẽ.tñ sub utraq; spe totꝰ ẽ xp̃s p cõcomitãtiã ut supꝰ declaratũ ẽ.Excõicati uł ꝺ hr̃si mãifeste notati ñ uideꝯ hꝰ sacrz posse ꝺficere.hoc falsũ ẽ nisi restrigaꝯ ad posse de iure ut ĩ qõibꝫ uisũ ẽ.missa dr̃ ꝛc.missã btũs Petrꝰ apł̃s ꝑmꝰ oĩuz anthiochie dr̃ celebrasse ꝑz q dic Hu°.2°.li.ꝺ sacra. pte 8ª.c.ul.ꝛ ꝺ cõsecratiõe distinctiõe ꝑª. Jacobus. dicitur q Jacobus cui primum cr̃dita ẽ hierosolymitana ecclia ut Basiliꝰ cesariẽs eps addideꝛt nobis misse celebratiõez.i.ordinẽ celebrãde misse ꝑm glo. ibi dẽ.ꝛ pꝰ alij alia addiderũt ad decoꝛẽ ꝛ solẽnitatẽ.ut hr̃.di.iª.eccliasticaꝝ.dr̃ ãt missa ꝑz mgr̃m eo q celestis missus.i. ãgelus aduẽiat ad ꝺsecrãdũ.ñ ut ꝺsecret.sz ut sacerdoti ꝺsecrãti assistat.vñ.li. ꝺsecrãꝺ.dz legi ipsoał.nec itelligẽdũ q tm̃ mittatur un ãgelꝰ. sz magna mltitudo ãgeloꝝ .dr̃ ẽt missa ꝑm Hu.ubi ꝑus eo q ppł̃s fideł p misteriũ sacerdotis q mediatoris uice fũgiꝯ iter deũ ꝛ hõies ꝑces ꝛ uota ꝛ oblatiões deo mittit.uł missa dr̃. qz p trãsubstãtiatiõez subẽ pãis ꝛ uini ĩ coꝛpus xp̃i ꝛ sãguinẽ icip̃ sub utraq; spe totꝰ ẽẽ xp̃s q̃i de nouo eẽt missꝰ. Jube hec pferri p manꝰ ꝛc.hec.i.hoꝝ sigĩficata. s.eccle mẽbra.iube pferri ĩ sublime altare tuũ.i.in ecclĩã triũ phãtẽ.nũqd si hoc mysteriũ hr̃ticꝰ ausus fuerit usurpare ãgelũ de ceł mittit deꝰ nõ ꝑpł ꝺsecrãtẽ mittit.tũ pp sacrũ digitatẽ. ꝛ sẽsus.i.pusus assẽsus sit crimẽ.

Di. xiiii.

Post hoc de pñia ꝛc.Supius deł mĩauit mgr̃ de bapº ĩ quo gr̃a icho atur.ꝛ de ꝺfirãtõe p quã roboraꝯ.ꝛ de eucharistia p quã nutriꝯ ꝛ cõsumaꝯ.¶Hic deł mĩat de pñia p quã aĩssa r̃cupaꝯ.ꝛ diuidr̃ ĩ ptes.3.¶pº agit ꝺ pñia ꝑz eẽ suũ.¶1º de ptãte mĩstroꝝ pñiaz ĩun gẽtiũ.di.18.ibi.Hic q̃ri solet.¶3º de effcũ rẽissiõis a pte susciptẽtũ.di.20.ibi. Sciẽꝺ ẽ ẽt.pª ĩ duas.¶4º deł mĩat de pñia ĩ gñali.¶2º de ptibꝰ eius in spãli.di.16.ibi. Jn pfectõe ãt .ꝛ pª ĩ.2.¶5º excludit errorẽ di cẽtũ q pñia nõ ẽ itabiłˊ.¶2º errorẽ dicentiũ q pñia ẽ dissibilis.di.se.ibi. Et sic p̃dictis.¶6ª in.4.pº põit pñie notificatõez¶ 2º occõe huius oñdit exoꝛtũ errorẽ .ibi. Hoc ubis.¶3º subdit auctoritatũ p errorẽ adductaꝝ ꝺrimiatõez.ibi.Hoc aliqz.¶4º subiũgit vitatis cõfirmationẽ .ibi. Qꝺ uero pñia.

Circa hãc di.q̃rẽꝺ de.iiº.pncipaliˊ.¶1º de pñie gñe ¶2º ꝺ eius spẽ.¶3º de eius subõ.¶4º ꝺ eiꝰ origine .¶5º de pñie formatõe¶6º de formati actus pñie ad hĩtũ ꝺpatiõe. ¶7º de eiꝰ efficacia q̃stũ ad rẽotionẽ mali¶8º q̃ꝫ ad collationẽ bõi. ¶9º de pñie ꝺminutate ꝛ itabilitate.¶10.de eius cõpatiõe ad uirtutes alias.¶11º de solẽni pñia in spãli .¶ Circa pm̃ q̃rũtur 2º.¶1º utꝝ pñia sit ꝺ ¶2º utꝝ sit generalis uirtus:

Primo ostendo q pñia nõ sit uirtus.nullũ sacrz ẽ uirtus. pñia ẽ unũ de.7.sacris.gº non ẽ uirtus .¶ Itẽ nulla uirtus ꝑsuppõit eẽ uł fuisse ma-

lū ī vtuoso.uñ etiā phi.4° ethi.c. ul.ne/gat uecūdiā eē ututē.sz pnīa pīsuppōit fu/isse pccm ī pēitēte.g° nō ē uirt°.⁊ Itē scōz phi.2° phisicoz.virt° ē dispositio pfci ad optimū.sz pnīa nō ē dispositō pfci.sz ipse cti.g° nō ē uirt°.⁊ Itē ſm phi.2° ethi.c.3°. Uirtus ē circa bonū ⁊ difficile. Sz pnīa ē circa pccm qđ ē malū .g° nō ē uirtus.⁊ ō mgr̄ li.2°.di.27°. Uirt° ē bona q̄litas mentis q̄ recte uiuit.⁊ qua nullus male ⁊ illiciteutit.sz hoc cōuenit pnīe.g° ē uirt°.⁊ Itē ꝓz phi.2° ethi.c.5°.Uirtus ē hītus bon° q habētē pficit.⁊ opus ei° bonū reddit.sz talis ē hīt° pnīe.g° ē uirt°.⁊ Ñdeo q penitētia.4.mōis pōt accipi.⁊ Uno mō ꝑ remedio ō mortale pccm actuale p sacerdotes mīstrādo ⁊ sicē sacr̄z nō uirt°.⁊ sic ꝑcedebat ꝑ° a° ad ꝑmā ptē. Alio mō prohītu hūiliāte hoiez ad penitēdū sub debitis circunstātijs ⁊ sic est uirtus ut cōcludūt due rōnes ad ptez scōaz.⁊ 3° mō ꝑ penitēdi actu.⁊ sic ñ ē uirtus. sz act° ututis.⁊ 4° mō ꝑ dolore sēsibili p pccō cōmissō. q si p̄cedat actū penitēdi ipm ꝓmouz seu itēdit. Si aūt seq̄tur tāq̄ cātus ex illo intētionē eius ul' pfcōez oñdit.⁊ sic nō ē uirtus sz passio.⁊ Ad p° patz rñsio ex dcīs. ⁊ Ad 2° dō q maior ē fl'a. Ad ꝓbationez eius dō q Phi.nō negat uerecūdiā eē uirtutē ꝓz q accipit' ꝑ hītu cāto ex mltotiēs uerecūdari sub debitis circūstātijs.sz iq̄° accipit' ꝑ passiōe. ē tñ passio bona iq̄tuz phibz peccare. Sz qa Phi.uī negare uerecūdiā eē uirtutē etiā ꝓz q accipit' ꝑ hītu. iō pōt dici q Phi.ibi loqtur ō utute cui° actus nihil uitupabile presuppōit esse uel fuisse in uirtuoso.ul' nō repugnat cuicūq; pfectōi utuosi.⁊ Ad 3° dō q pnīa ē dispositio pfecti pfcōne sufficiētie.ē.n.respectu pcci ꝑteriti nō pñtis nisi ī cōsideratiōe.⁊ ⁊ Ad 4° dō q uirtus cū dr̄ eē circa bonū ⁊ difficile hoc itelligēdū ē ō actu.i. q oīs uirtutis actus difficil' ē ⁊ bonus q̄ntūl aūt obiectū pnīe sit pccm.tū pcci ꝛtestatō bona ē q ē pnīe actus.

SEcundo queritur utꝛ pnīa sit gñalis uirtus. Et uī q sic. uirtus opposita oī uitio ē gñalis. sz pnīa ē uirt° opposita oī uitio. g° ē uirtus gñalis.⁊ Itē actus pnīe q ē detestari pccm cōuenit cu libz uirtuti. qz eiusdē uirtutis ē itēdere bonū ⁊ detestari malū illi bono ꝛtiū. sz spāl' actus uirtutis nō cōuēit cuilibet ūtuti. g° pnīa nō ē uirtus spālis. sz gñalis.⁊ Itē uirtus cui° act° ē circa obiectū cuiuslibz uirtutis ē gñalis. sz pnīa ē h°i. g° ē uirt° gñalis.⁊ Cōtra uirtus cui° actus nō ē gñalis nō ē uirtus gñalis. sz actus pnīe q° ē detestari pccm inq̄tuz ē expiabile p actū penitētis uirtus nō ē gñalis. nō.n. cōuēit cuilibet uirtuti. g° pnīa nō ē actus gñalis.⁊ R° q uirtutē eē gñalem pōt intelligi triplr̄. s. eēntialit'. cālit'. ⁊ dispositiē.⁊ P° mō ē uirtus gñalis q̄ pdicat' de q̄libet uirtute. nec ē distincta p eēntiā a uirtute aliq̄. ⁊ h° mō uirtus gñalis nihil aliud dic q̄ntū q̄libz uirtutē mō indet'mīato. sic gen° ipoztat q̄libet spēm mō idet'mīato. ⁊ sic pnīa nō est uirtus gñalis. ē.n. uirtus p eēntiā distīcta ab oī alia uirtute.⁊ 2° mō charitas vt° ē gñalis ad oēs alias uirtutes inq̄tū habēt cōpletū eē uirtutis. qa cōpletio cuiuslibet hītus ī esse uirtutis ē p charitatē sic p cāz formalē.⁊ 3° mō pnīe uirt° ē gñalis. ut.n. inferius oñdet' p pniaz dispōit' hō ad suiceptionē aliaz uirtutū. distīctionē āt eēntē eius cognoscere debem° p ei° obiectū qđ dicūt eē pccm sub rōne qua dei offensiuū.⁊ Sz ō hoc arguit' sic. sic charitatis ē diligere deū ita ē eius odire offensā dei. eiusdē.n. rōnis ē diligere aliq̄d ⁊ odire ē ꝛtiū. pccm g° sub rōne q̄ dei offensiuū nō uī eē pnīe obiectū.⁊ Ur̄ g° mihi dō q pe nitētie obiectū est ꝓpū actuale pccm sub rōe q̄ ē trāsgressio diuīe legis uidicabil'.⁊ expiabilis p actū ipi° pēitētis .⁊ quia sub hac rōne pccm nullius alterius uirtutis ē obiectū. seqtur q actus pnīe ē p eēntiā distīctus ab actib° aliaruz uirtutū ⁊ pnīa a uirtutibus alijs. distinctio.n. uirtutū innotescit nobis p actus ⁊ actuū p obiecta .⁊ Ad p° i op° dō q maior ē falsa. ūa.n. uirtus ab alijs p eēntiā distīcta pōt eē opposita cuilibz uitio sub una rōne que ī quolz uitio reperit'. charitas.n. oppōit' cuilibet pccō mortali inq̄tū quodlibz pccm ē ꝛtiū sume bōitati. ⁊ pnīa cuilibet pccō inq̄tū ē ō iustitiā diuine legis ⁊ expiabile p actum penitētis.⁊ Ad 2° dō q detestari pccm ñ

cōuenit cuilibz uirtuti sub rōne q̄ cōuenit pnīe. cuilibz. n. alij uirtuti cōuenit detestari pccm̄ iq̄tū ē ꝺtrariū illi spāli bono ad qꝺ iclinat uirtus. pnīa aūt detestat pccm̄ sub rōe alia ut supi ꝰ uisū ē. ¶ Ad 3m ꝺꝺ qꝽ maior nō ē uera nisi itelligat qꝽ sit circa obiectū cuiuslibet uirtutis ⁊ sub illa spāli rō ne sub q̄ respicit a qualibz uirtute. sic penitētia nō ē circa obiectū cuiuslibz uirtutis. sub alia eni rōne detestatur pnīa īmo deratā delectationē q̄z tēpantiā. et etiam īmoderatū timorem q̄z fortitudo ⁊ sic de alijs. ¶ Arg 4m ad ptē aliā gra principal cōclusionis potest cōcedi.

QDnsequenter quer-itur ꝓ pncipali. Et circa hoc querunt duo. ¶ 1o utr pnīa sit uirtutis una spēs spāliss ima. ¶ 2o utr cōtineat sub iustitia.

DRimo ostendo qꝽ pnīa nō ē uirtutis una spēs spālissima. qz alterius spēi ē pccm̄ in se ipm q̄z pccm̄ in pximū. ⁊ illa q̄z pccm̄ in deū. Sic pecc catu cordis. oris. opis. diuersaz sūt spērū. cū g̊ oia ista obiecta sint pnīe uī qꝽ pnīa distinguat in plēs spēs. ⁊ sic non ē ututis spēs spālissima sz subalterna. ¶ Itē neciuz ⁊ nō neciū no sūt eiusdē spēi. Sz pnīa ꝺ mortalib ꝰ ē necīa. nō aūt de uenialibus. qz se ꝺpatiūt cū gra gratū facīēte. g̊ plures sūt spēs pnīe. ¶ Itē p rōnē gnāle ñ pōt cōstituī spēs spālissima. sz bitus cōstituūt in spe p formales rōnes obiectorū. cū g̊ pccm̄ sub rōne gnāli cuilibet pccō obiectū sit pnīe. pnīa ñ ē uirtutis spēs spālissima. ¶ Cōtra q̄uis fides sit respectu plīū credibiliū. tn̄ ē uirtutis spēs spālissiua eo qꝽ pp unā uirtutē credit oēs alias. g̊ a simili q̄uis pnīa sit respectu oiuz pccōrū. tn̄ est uirtutis spēs spālissima. cū oia pccā detestent sub rōe una. ¶ R̄o qꝽ pnīa ē uirtutis una spēs spāliſſia. ē. n. rīspcū oiuz peccato rū sub una rōne cōi nō cōitate qua sit predicabilis de quolibz pccō. ut ē cōitas generis. sz cōitate qua repit in quolibz pccō tā q̄z aliqd distinctū ñ fm rē. sz fm rōnē a q̄ libet spē pcci. Uñ q̄uis qōlibz spāle pccm̄ sit pccm̄ ꝺ iustitiā legis diuine expiabile p actū pēitētis. tn̄ hoc cū reduplicatiōe non p̄dicat de aliq̄ spē pcci. qz sine reduplicatiōe acceptū cōsiderat ut genus cuiuslibz pcci. sz cū reduplicatiōe accipit ut ps fm rōnē distincta a q̄libz pcci spē. exēplū p̄dicto z. aīal p̄dicat de q̄libz spe aīalis non tn̄ aīal iq̄tū aīal. hoc. n. fīa ē. hō ē aīal iq̄z aīal. qz p̊ cōsiderat ut genꝰ ⁊ sic realiter ꝺ ē cū qualz spe rōe differēs. sz nō p̄dicatur de spe inq̄tū rōne differēs. sz inq̄tuz realiter ꝺ. cū aūt accipit cū reduplicatiōe cōsiderat iq̄tū rōne differēs a spe. ⁊ iō cū p̄dicat de spe cum sui reduplicatiōe īplicatur p̄dicari de ea p hoc qꝽ ē fm rōnem differēs ab ea. aīal g̊ inq̄tū aīal nō ē genus. sz iq̄tū significat realiter ꝺ cū q̄libet spe aīalis mō tn̄ indeterminato. sicut g̊ uides qꝽ scia ꝺ aīali inq̄tū aīal ē una spēcies scīētie distincta a scia q̄ ē ꝺ hoīe iq̄tū hō. ⁊ sic de alijs. sic pnīa q̄ ē de ꝓpo pccō actuali sub rōne qua ē ꝺ iustitiā diuine legis expiabile p actū penitētie ē una spēs uirtutis spālissima. ¶ Ad p̄m ī oppoītū ꝺꝺ qꝽ non ualet. qa oīa illa detestat pnīa sub una rōne cōi. ¶ Ad 2m ꝺꝺ qꝽ maior ē falsa loquēdo de necessario ⁊ nō necessario nō absolute. sz ad ꝺsequēdū remissionē pccī. sicut. n. charitas īpfecta ⁊ pfecta eiusdem sūt speciei. cū tn̄ pfecta nō sit ad iustificationē necessaria ⁊ īpfecta sit ad hoc necīa si nō hr̄ pfecta. ita pnīa īpfecta q̄ ē respectu mortaliū tn̄. ⁊ pfcā que ē respectu mortaliū ⁊ uenialiū sīl eiusdem spēi sūt. q̄uis 2a nō sit necessaria ad iustificationē. pnīa aūt respectu uenialiū ⁊ nō mortaliū ūtus nō ē. ¶ Ad 3m ꝺꝺ qꝽ p rōnē generalē gnālitate p̄dicabilitatis nō ꝺstituit spēs spāliſsima nec sic ē gnālis formalis rō obiecti pnīe. sz dr̄ gnāl q. in pccō repit. exēplū q̄uis rō aīalis p̄dicet de rōne hois ⁊ asini. qz fm Phi. 4o. metaphc rō quā significat nomē ē diffinitio. hec aūt ē uera aīal rōnale mortale ē. subā aīata sēsibilis. ⁊ hec aīal irrōnabile rudibile ē subā aīata sensibil. tamē diffinitio animalis nō p̄dicat de p̄dictis diffinitiōibus. Diffinitio. n. aīalis inq̄tū aīal est substantia aīta sensibil tm̄. Unde aīal inq̄tū aīal cōsideratur ut ps spēi. ¶ Ar 4m ad ptē aliā gra ꝺcōis ꝺcedat.

SEcundo queritur utr

utz pñia ꝺtineat sub iustitia. Et uꝝ ꝙ ñ. nulla uirtus theologica cõtinet sub iustitia.sz pñia ē theologica uirtus.ꝙ illā enz ꝑncipal'r recõciliamur deo.ꝙ pñia nõ cõtinetur sub iustitia.⁄ Itē oīs uirtus q̄ cõtinet sub iustitia ē moralis .sz pñia nõ ē moral' uirtus.qz ſm Phi.iz° ethi.c.5°.et.6°.ꝺc' moralis cõsistit ī medio.pñia aũt nõ.refugit.n.oē pccm̄ nõ qꝺdā sic.ꝛ quoddā ñ.ꝙ pñia nõ cõtinet sub iustitia.⁄ Itē pñia respicit equalitatē inter extrema ſm snīam Phi.2°.ethi°.c.5 .Sed pñia cum sit circa opatiões hoīs ad deū nõ respicit eq̄litatem.qa deo nõ possumus r̄pẽdere equale ꝑ bñficio recepto ſm Phi.8°.ethi°.c.ul. neqz equalē emẽdā ꝑ pccõ cõmisso. ꝙ penitẽtia nõ ꝺtinet sub iustitia.⁄ Cõtra glo. sup illud psal'.Sacrificate sacrificiū iustitie.qd iusti° q̄z ut qsqz suis peccatis poti° q̄z aliẽis irascat' seq: puniẽs p pñiā satisfactionē deo offerat.q̄si dicat hoc iustū ē in quo exp̄sse hr̄ ꝙ actus pñie ē actus iusti'. ⁄ Itē glo.sup illꝺ Lozᵹ.ii°.Si nosmetipos diiudicaremus .dicit nos met ipsos diiudicaremus penitendo . penitere ergo ē se ipm diiudicare.sz diiudicaī ē act° iustitie. ꝙ pñia cõtinet sub iustitia.⁄ Rñdeo ꝙ penitẽtiā cõtineri sub iustitia tripl'r pōt itelligi. Uno mō sicut ps integral' ꝺtinet sub toto integrali. Alio mō sic ps subiectia cõtinet sub toto vniuersali.⁄ 3° mō sicut ps potẽtial' cõtinet sub toto corrñdẽte potẽtiali. Prio mō dicũt aliqui pñiaz cõtineri sub iustitia.ad integritatē enī iustitie cõcurrũt due ptes.s. declinatō mali ꝛ opatio boni.ꝑ pñiam aũt ē declinatō mali.nō tm̄ .n.ꝑ pñiaz habilitat' hō ad declinādū malū culpe.sed etiā ad faciẽdū opa bona inquātū ſm iustitiā diuine legis ordiata sũt ad expiationē culpe.pñia ꝙ nō cõtinetur sub iustitia mō ꝑmo nec ēt mō 2°.ꝑpe loquẽdo de iustitia.qa pti subiectie plene cõuenit diffinitio totius. sed pñie nõ plene cõuenit plena rō iustitie ꝑprie dicte. quia iustitia circa opationes que sũt ad alterū obꝺuat rõnem debiti ꝛ equalitatis .sicut in 3° li. oñsũ est.q̄uis aũt ꝑ pñiam r̄ddat hō ꝺo debitū ex legis diuine necessitate.ñ tm̄ pōt reddere equale.magnitudo.n. malitie culpe excedit magnitudinē cuiuscūqz emẽde quā penitẽs pōt facere.q̄uis si hō faciat qꝺ in se est mīa deꝰ quietet r̄sidui. nõ.n.exigit ab hoīe ultra id qꝺ pōt.ꝛ q̄uis pñie nõ cõueniat plena rō iustitie.nõ tm̄ pp hoc ē inferior uirtus q̄z iustitia ꝑprie dcā.que ē ad ꝓximū duplici ꝺ causa. tū qa nobilius ē īmediate ordinaī ad deū q̄z īmediate ad ꝓximū .tū qa ñ facere ꝺo eq̄lẽ emẽdā nõ cõuenit pñie .nisi ex ipotẽtia penitẽtis.nõ ex malitia uolūtatis.quia uere penitẽs uellet facere equalẽ emendā si posset .⁄ 3° mō penitẽtia cõtinet sub iustitia.pars.n.potentialis dr̄ que pticipat aliquā uirtutẽ totius.sz nõ totā.pñia aũt in hoc pticipat uirtutẽ ꝛ modū iustitie.qa circa opationes q̄ sũt ad alterꝫ.s.ad deum obꝺuat rõnem debiti ex legis necessitate. nõ tm̄ ꝑ pñiam reddit equale.qz ñ ē possit penitẽti.qꝺ aũt sic sub iustitia cõtineatur ꝑz ꝑ illud qꝺ dr̄ de pe.di.3ª.c.ꝑ°. Pñia ē quedā dolẽtis uindicta puniẽs in se quod dolet cõmisisse. Uindicare aũt male factū puniẽdo ptinet ad rõnem iustitie.⁄ Ad ꝑ° in opp° ꝺꝺ ꝙ pñia nõ ē uirtus theologica.nõ.n.habet deū ꝑ obiecto.sed culpam īmediato. Ad cū cū dicimus ꝙ pñia r̄cõciliat deo nõ tangit' ordo pñie ad deū. sicut ad obiectū.sz sicut ad finē īmediatū.⁄ Ad 2° dicendū ꝙ pñia ē uirtus moralis.sed quarūdā uirtutū moraliū materia nõ est uniuersali uirtuti cõtraria .sicut sũt passiões delectabiles circa quas ē tempantia.ꝛ terribiles.circa quas ē fortitudo.sz ſm excessū.uel diminutionē.ꝛ sic dicũt aliqui respectu talis materie uirtus moralis obseruat mediū.ꝛ circa materiam resecando superabūdantiam.ꝛ circa resecandi modū debitas circunstātias obseruādo .materia aũt penitentie ſm quālibet sui ptem uirtutem corrūpit.aut ad eius corruptionē disponit .ideo penitẽtia nõ obseruat mediū circa materiā suā sz totaliter ipm excludit.ꝛ circa excludendi modū obseruat mediū ꝑ cõpationē ad rõnem rectā.sed cum uirgnitas que ē nobilis uirtus excludat omnē delectationē uenereā.uideꝰ ꝓdicta solutio implicare unū falsū.implicādo ꝙ quelibet uirtus que est circa delectationes uenere as.nõ tm̄ obseruat mediū ꝑ cõpationē ad

ad materiã. dic g° q; uerbũ phi. nõ sic ẽ intelligendũ q; semp uex sit uirtutẽ obser uare mediũ p cõpationem ad materiã. sed sufficit qñq; obseruare quãtũ ad circũstãtias p cõparationẽ ad rõnem rectã. ℞ ad 3m dõ q; ad partẽ potẽtialem iustitie non requirit' equalitas. ut ex dictis in q̃stione põt uideri.

Consequenter quẽritur de 3° pncipali. Et circa hoc querũt' duo. ℞ 1°. ut° pẽitẽtia sit ĩ uolũtate sic ĩ subõ. ℞ 2° utz sit in beatis.

Primo ostendo q; penitẽtia ñ sit in uolũtate. sicut in subiecto. pñia. n. cũ sit pars potẽtialis iustitie uidet' ee in eodẽ subiecto ĩ quo ẽ iustitia. sz iustitia ẽ ĩ rõe. cũ actus ei° sit iudicare. qõ pertinet ad rõez. g pñia ẽ ĩ rõe. ℞ Itẽ gaud° de bono ẽ ĩ ocupiscibili. g° a sili' dolor de malo. cũ g° act° pñie sit doleꝛ de malo culpe pñia ẽ ĩ ocupiscibili. cõcupiscibil' aũt ẽ potẽtia ptis sensitiue. ℞ Itẽ uidicare ẽ act° ẽtis irascibilis. Ira. n. ẽ appetit° uidicte. sed pñia ẽ ẽt° uidicatiua pcci. g° nõ q; sit ĩ ira scibili. ñ ĩ uolũtate. ℞ Cõtra. Anselm. li°. de ueritate. c°. 12°. Justitia ẽ rectitudo uolũtatis. sz pñia ẽ q̃dã iustitia. g° ẽ ĩ uolũtate. sz q; sit ĩ q̃libet potẽtia uĩ. q; uirt° ñ opat' nisi ubi ẽ. sz pñia opat' circa quãlibet potẽtiã. q; quãlibet purgat a culpa. g° est in qualz potẽtia. ℞ Rñdeo q; eadem potẽtia ẽ hitus in quo ẽ pncipalis eius actus. sz actus ꝑpum pccm inq̃tũ est cõtra iustitiã legis diuine ꝛ expiabile p actũ penitẽtis. ĩ puniẽtia. diſplicere aũt ẽ actus exñs ĩ uolũtate sic ĩ subiecto. pñia g° ẽ ĩ uolũtate sicut ĩ subiecto. ℞ Ad p°m ĩ opp° dõ. q; iustitia nõ ẽ ĩ rõe. sz ĩ uolũtate. iudicare. n. p modum dictãtis seu cõsulẽtis nõ ẽ actus iustitie. sz iudicare p modũ diffiniẽtis seu mouentis ad dictamẽ sñie iuste. ꝛ sic iudicare ẽ actus uolũtatis. sz iudicare p° mõ actus est rõis. ℞ Ad 2m dõ q; gaudiũ sm q; ẽ passio appetitus sensibilis ẽ ĩ cõcupiscibili. q̃ ẽ ĩ pte sẽsitiua ꝛ sil'r dolere de malo. sz gaudere de bono inq̃tũ ẽ sz iustitiã diuine legis actus ẽ uolũtatis. ꝛ sil'r doleꝛ de pccõ inq̃tũ ẽ õ iustitiã legis diuine. hic. n. doloꝛ ẽ formal' diſplicẽtia pccĩ sub rõe p̃dicta. q̃uis q̃nq; cõcomitãtẽ habeat sensibilẽ passionẽ. ℞ Ad 3m dõ q; uindicta seu eius appetit° ĩq̃tũ dicit motũ appetitus sensitiui ẽ ĩ irascibili sensitiua. tñ appetit° faciẽdi de peccato uĩ dictã. sz q; ẽ pñie act° dicit uolũtatis motus non irascibilis sensitiue. ℞ 2m ad ptem aliam bñ cõcludit. ad illud qõ ꝓbabat q; ẽ in qualz ẽtute. dõ q; una uirt' existens ĩ uolũtate sicut ĩ subõ põt purgare aliã potẽtiaz a peccato. Unñ charitas q̃ est ĩ uolũtate sicut ĩ subõ rectificãdo uolũtatez oẽs uires purgat a peccato. Unñ. i. Pe. 4°. Charitas operit multitudinez pccõꝝ. sil'r dico q; uirtus penitentie remouẽdo obstaculũ pcludẽs aditũ gr̃e dei qua remittunt' pccã disponit oẽs potẽtias anime ad purgationem peccati.

Secundo quẽritur utz pñia sit in beatis. ꝛ uĩ q; nõ. Nullus hit° moralis q; ẽ in beatis ẽ in dãnatis. sz pñia ẽ in dãnatis sz illud qõ dr̃ de eis sap. 5°. q; sũt pñiaz agẽtes. g° pñia nõ ẽ ĩ beatis. ℞ Item de pe. di. 3°. c°. p°. Pñiam uerã ager̃ ẽ cõmissa plãgere. ꝛ itez plãgẽda decliar'. sed in beatis nõ ẽ luctus. nec plãct°. Apoc. 21°. g° ĩ beatis ñ ẽ pñia. ℞ Itẽ pñia ñ ẽ ubi ñ põt haber' actũ suũ. nec unq̃z potuit. q; ibi supflua eẽt. sz in angelis beatis nõ habet penitẽtia aliquẽ actũ. q; actus eius pẽa ẽ nec hr̃e põt. q; peccare nõ pñt. nz habere potuit. q; q̃nis peccare potuer't. tñ si peccassent penitere non potuissent. g° saltẽ nõ est in angelis beatis. ℞ Item q; spes ꝛ fides annexam hñt ipfectionem eẽntialem. ideo non sunt in beatis. sed pñia annexam hẽt iperfectionem eẽntialem. q; psupponit in penitente pccm fuisse. g° nõ est in beatis. ℞ Contra sap. p°. Justitia ppetua ẽ. sz pñia ẽ iustitia quedam. g° ppetua ẽ. ℞ Itez q̃uis beati nihil possint pati. tñ in eis ẽ patientia sz illud psal'. Patiẽtia panperꝝ nõ peribit in fine. g° a sili q̃nis nõ possint dolere tñ ĩ eis ẽ penitentia. ℞ Ad istam qõez dicũt aliq; btõꝝ quidam sũt qui nũq̃z peccaue rũt. peccare tñ potuerunt. ꝛ si peccassent ĩ eis pccm remitti potuissz. Alij sũt q; nũq̃z

peccauerunt.ſz peccare potuerūt. tñ ſi pec
caſſent nō potuiſſet in eis peccatū remitti
cuiuſmodi ſūt angeli ſci.⁊ Alij ſūt qui pec-
care potuerūt ⁊ pccāuerūt.ut ī bto petro ⁊ ī
mltis ſcis pz q⁹ peccatū fuit ī eis remiſſuz
⁊ In ꝑmis ē hīt⁹ pñie.qz q̄ſcuis in eis nūq̄z
hūerit actū.tñ hēre potuit.habitus.n. īfu
ſus non ꝓponit actum.nec īcludit.ſz ꝓſup-
pōit ī ſubō ſuo poſſibilitatē ad actū poſſi
bilē elici ꝑ illū eūdē hītū ī nūero.k̄ꝑ aliū
e⁹dē ſpei.q̄ſcuiſ āt ille idē hīt⁹ pñie ī nūero
q in eis ē nūq̄z in eis actū hēre potuerit
reſpectu mortalis pcci.qz peccare nō po-
tuiſſent mortali peccato qn illū hītū corru
piſſent.tñ in eis potuiſſet hēre actū ſuum
reſpectu uenalis peccati.⁊ alius hīt⁹ pñie
eiuſdē ſpēi cū iſto potuiſſet ī eis hēre actū
ſuū ēt reſpectu mortalis pcci. In ⁊tijs ēt ē
habitus pñie.qz ī eis ⁊ potuit hēre actum
ſuum ⁊ habuit.⁊ adhuc habet.nō actū q ē
de peccato dolere ſz q ē gaudere de pcci
remiſſione.⁊ ſe uelle nūq̄z peccaſſe ſi eſſet
poſſibile. In medijs ⁊o nō ē ⁊tus pñie. qz
nūq̄z potuiſſet hēre actum in eis.qz q̄ſcuis
peccare potuerīt.tñ ſi peccaſſent nūq̄z uir
tuoſe penitere potuiſſēt.ſic patet ī angel'.
q peccauerunt in xp̄o.ēt qz nūq̄z peccauit
nec peccare potuit.nō eſt pñie uirt⁹.ut.n.
dictum ē hītus ꝓſupponit eē uel fuiſſe in
illo in quo ē poſſibilitatē ad ei⁹ actū.⁊ Ad
p⁹ ī opp⁹ ⁊ō q⁹ uirt⁹ pñie ñ ē ī dānatis.
qz q̄ſcuis peniteāt de peccato ſuo ꝓp penā
horribilē quā ꝑ eo ſuſtinent.tñ nō penitēt
de pcco īq̄ſtū ē cōtra iuſtitiā legis diuine.
nec ad hoc ut expietur ī eis.vñ ñ pēitēt ī
ſpe uenie.⁊ Ad 2⁹ ⁊ō. q⁹ pñia ī beatis nō
hēt actum quē habuit in uia q ē de pecca-
to dolere.ſz actū cōueniētē fini.q ē gaude
re de remiſſione peccati.eiuſdē.n. uirtutis
ē de peccato dolere.⁊ de eius remiſſione
gaudere.⁊ 3⁹.bñ cōcludit. Ad 4⁹.⁊ō q⁹ in
pñia non ē aliqua eēntialis īpfectio repu-
gnās glie.ſicut ē in fide ⁊ ſpe.ſz actus ei⁹
quem habet in uia talem habet īpfectōem
⁊ q̄ſtum ad illum actum non dico eā ī pr̄
ma rm̄aer̄. Ex dcīs ſatiſ pz ⁊tutē pñie eē ī
ill' q ſunt in purgatorio.⁊ q̄ſtū ad hītū ⁊
q̄ſtum ad actū q ē de peccato dolere.⁊ al
q⁹ mō q̄ſtū ad illū q ē gaudere ⁊ō remiſſio
ne peccati.⁊ iō'⁊ō h⁹ ñ oz hic facere qōem.

*ſup

Onſequenter q̄ri
tur
de 1° principali.⁊ circa hoc querunt̄.2°.
⁊ 3° ut⁹ pñia ſit in nobis ex acquiſitione
⁊ 1° utrum concipiatur ex timore.

Primo oſtendo
q⁹ pñia nō ē ī nobis ex acq̄ſitiōe. Nullum
peccatum neceſſarium ē ad illud quo acq̄
ritur uirtus.ſz peccatuz ē neceſſarium ad
actū pñie.g° uirtus pñie nō acq̄ritur ꝑ ſu-
os actus.ſz oīs uirt⁹ que ē ī nobis ex acq
ſitiōe acq̄rit̄ ꝑ actus.g° pñia nō ē ī nobis
ex acq̄ſitiōe ⁊ Item Auic.6°.metaphiſi.c°.
3°. Cauſa dignioꝛ ē cāto.ſz actus p̄cedenſ
uirtutem non eſt dignioꝛ uirtute. g° uirt⁹
penitentie non poteſt acquiri ꝑ act⁹ ⁊ Itez
Aug⁹ ⁊ō fide ad ꝑe.paꝛ añ mdiū.h° diſpo
ſuit ut ſi q⁹ bonitatem uoluntatis ꝑderet
nunq̄z eum ſine diuino munere reparet. ſz
ꝑ ſñiaz uoluntatis bonitas repar̄.ergo pe
nitentia ē munus.q⁹ nobis a deo īfundit̄
⁊ Cōtra pñia ⁊tiet̄ ſub iuſtitia.ſz iuſtitia ī
nobis ē ex acq̄ſitione.ut in.3°.li°.oſtenſum
eſt.ergo ſimiliter ⁊ penitentia.⁊ Item ſecū
dum ꝓhi⁹.2°.ethicoꝛ c°.ꝑmo. Temperata
operantes efficimur temperati.operando
fortia fortes.ergo ſimiliter ex multotiens
penitere poteſt acquiri in nobis pēitentie
uirtus.⁊ Rñdeo q⁹ duplex ē pñia.vna ha-
bilitans hominem ad puniendum peccatū
ꝓprium in ordine ad finem non tranſcen
dentem nr̄am facultatem naturalem. Alia
in oꝛdie ad finem ſupra noſtram natura-
lem facultatem penitentie primo mō dicte
innata ſunt nobis ꝓncipia.ſ.naturalis co-
gnitio boni ⁊ dilectio.⁊ naturalis cognitō
mali.⁊ eius deteſtatio.ī quoꝛ uirtute per
actus pōt hītus penitentie acqri. Penitēn
tia autem.2°.modo dicta a nobis ēt acqri
pōt ꝑ actus.ut aliqui ⁊ñt.nō tñ in uirtute
naturalū ꝓncipioꝛ. ſed ſupnaturaliū.ſ. ſup
naturalem cognitionem.⁊ dilectionem fi-
nis tranſcendentis nr̄am naturalem facul-
tatem.ſicut enim in uirtute ꝓncipioꝛ no-
bis inditorum poſſumus acquirere penitē
tiam in ordine ad ciuilitatem inferiorem.
ſic in uirtute principiorum ſupernaturali
um acquirere poſſumus penitentiā in oꝛ-
dīe ad ciuilitatē ſuperiorē q̄ eſt uita eter̄na.

Aliis autem uidet q; hec penitentia ē in nobis per solam infusionē. qz ⁊si aīa sit in potentia ad recipiendum talē habitū. nō ē tamē educibilis de potētia aīe. ⁊ iō p quē cūq; aliū supernaturalē habitū aīa talem habitū penitentie causare nō pōt. qz ex q; de eius potentia nō ē educibile ipz causarz de nihilo. qđ impossibile ē. Ad p;. đđ. q; nullum peccatum est necessarium ad acqsitionem uirtutis tāq; act; quo uirtus acqritur. nō tn est incōueniens q; ad acqsitō nem penitentie ꝑmo mō dicte rēqrat pccm tāq; materia. seu obiectū illoz actuū per quos acqratur penitentia. Aliq tamen dicūt q; ex multotiens detestari pccm repze sentatū cognitioni acquiri pōt hītus quo hō ipsum prompte detestat si fuisset commissum. Ad. 2m. đđ q; etsi causa ꝑcipiat sit dignioz causato. nō tamen oz h; ee uez de cā instrali. actus autē ꝑcedentes uirtutē sūt q;si causa īstrumētal in acqsitiōe vtutis. operantur enim in uirtute ꝑncipioruz a nobis inditoz. que sunt natural cognitō ⁊ dilectio boni. ⁊ naturalis cognitio. ⁊ detestatō mali. que nobilioza sunt q; acqsita uirtus. ⁊ q; actus ꝑcedentes ex ea q;tū ad illud precise qđ supradictis ꝑncipijs supaddunt. sicut in speculatiuis prīcipia. ⁊ hītus ꝑncipioꝝ nobilioza sunt cōclusioni bus ⁊ scia. Ad. 3m. đđ q; ꝑcedit de penitentia habilitante hominem ad puniendū peccatū in oꝛdine ad finem transcendētez nr̄az naturalē facultatem. q ē uita eterna. Ad ptē aliā ꝑcedunt de pēitentia habilitāte hominē ad punīēdū pccm in oꝛdie ad finem nō transcendentem nr̄az naturalez facultatē. que penitētia aliqualis ē dispō ad illam penitentiam. p quam a deo nobis remittuntur peccata.

Secundo queritur ut; pña cōcipiat i nobis ex timoꝛ. Et uī q; ñ. Fortioꝛ ē motus amoꝛis q; timoꝛis. timoꝛ enim oꝛitur ex amoꝛe. g; conceptio penitētie magis attribui dz amoꝛi q; tioꝛi. Itē pña oꝛdinat ad purificandū coꝛ. g; ei; cō ceptio maxīe debet attribui primo ꝓncipio purificationis. sz illud nō ē timoꝛ sz fides. iuxta illud act. 15. Fide purificās coꝛ da eoꝝ. g; pña nō concipit ex timoꝛe sed ex fide. Item idem nō ꝯcipitur ex seipso: qz sicut dicit Aug;. p;. de trini. c;. p;. Nulla oīo res ē que seipaz gignat ut sit. sz idē ē timoꝛ ⁊ penitētia. utriusqz. n. ē idez obm̄ ⁊ sub eadē rōe. s. peccatū inq;tū ē dei offa siuū. ⁊ idem actus. s. pccm̄ sub p̄dicta rōe fugere. g; pña nō cōcipit ex tioꝛe. Contra ecclesiastici p;. Timoꝛ dñi expellit peccatum. sed nō nisi mediāte penitētia. g; penitētia cōcipitur ex timoꝛe. Item mgr i lra huius. di. c;. p;. Pñie uirtus timoꝛe cōcipitur. Rñdeo q; pēitētiam concipi dupl̄r pōt ītelligi. aut q; concipiat fz seipsā. ⁊ sic nō ē uez de illa que in nobis ē p ifusionē. aut fm suam dispositionem in nobis ⁊ sic ꝯcipit. ⁊ ex fide. ⁊ ex spe. ⁊ aliq; amore. ⁊ ex tioꝛe. qz enī illa dispositio ex pte nr̄a ē uolūtaria. ⁊ ūs; mot; uolūtatis possūt eē diūsa motiua. iō nō semper est unus motus cōcipiēdi illā dispositiōez. qz tn̄ de moralibus iudicādū ē fm hoc qđ accidit ut in pl̄ibus fm sñiaz Phi. p;. ethi. c;. 2;. ⁊ ut frequentius mouentur peccatores ad pñiam p timoꝛē q; p spem uel amoꝛē boni. iō magis dr̄ penitentia cōcipi ex timoꝛe q; spe uel amoꝛe. Ad p;m in opp;m đđ q; q; uis simpl̄r amoꝛ boni sit fortioꝛ motus q; timoꝛ oppositi mali. tn̄ existens i peccato qz nō pcipit saporē dulcedinis boni. iō nō sic mouet ad detestatiōez peccati ex amoꝛ boni. sicut ex timoꝛe mali. ⁊ ut frequētius hoc uidemus q; peccatoꝛes magis hoꝛrēt penam gehenne q; desiderāt uitaz gloꝛie. Ad. 2m. đđ q; fides purificat coꝛ p modū oñdentis timēda ⁊ amanda. Timoꝛ ēt iq;tum ab ipso inchoatur motus uoluntatis recedentis a peccato ⁊ tendentis ad deuz. pña uero iq;tum impetrat charitatem. p quam formaliter purificat coꝛ. ⁊ iō q;uis pña cōcipiatur ex fide non ꝓpter hoc sequ tur q; etiam cōcipiatur ex timoꝛe. ⁊ magis q; ex fide. quia est dispositio magis propinqua. quia ex fide ñ ꝯcipit pña nisi iq;tū fides oñdit. timēda uel amāda. Ad 3m. đđ. q; ñ ē idem timoꝛ ⁊ penitentia. nec utriusqz idē ē formale obm̄. timoꝛis enī f; uilis obm̄ ē peccatū iq;tum meretur arduum malum pene. ⁊ timoꝛis filialis iq;tū ē malū arduū contrarium diuine reuerentie. pñie autem inq;tum ē contrariū iustie

legis diuine. ⁊ expiabile p actū penitentie neq; tantum respicit penitentia peccatum iq̄tū est preteritum. sed ēt ex consequenti iq̄tum est futurum. quia nō facit aliquis gratā ⁊ debitam emendam illi quem offēdit si cauere a faciendo sibi nouam iniuriā non proponit.

QOnsequenter queritur de 5°. principali. Et circa hoc querūt duo. 1° utr̄ prius ordine nature formetur habitus penitentie q̄; eius subiectū. 2° utr̄ prius ordine nature formetur actus pñie q̄; habitus.

PRimo ostendo. q; prius ordine nature formatur habitus peitētie q̄; eius subiectū. quia quādocūq; unū accns est in aliquo subiecto mediante accidente prius ordine nature informat illud accidēs q̄; eius subiectū. Unde quia color est in corde mediāte superficie pri⁹ ordine nature informat superficiem q̄; corp⁹. sed habitus charitatis est in uolūtate mediante habitu penitentie. ergo pri⁹ ordie nature informat habitū penitentie q̄; uoluntatem que est penitentie subiectū. Itē sicut se habet lux corporalis ad colores. ita gratia que est lux spiritualis ad uirtutes. sed lux corporalis prius ordine nate format colores q̄; subiectū colorū. g° siḿr lux spiritualis que est gratia prius ordine nature format uirtutes q; uirtutū subiectū. Cōtra imediatū subiectū habitus potest agere p illū habitū actū ad quē eliciendū ille habitus ordinatur. sed habit⁹ penitentie nō potest diligere deū ppter se ⁊ sup omnia. qui est actus ad quē eliciendū ordinatur charitatis habitus. ergo habitus penitentie nō est imediatū charitatis subiectū. sed si prius ordie nature formaretur charitate q̄; ipsa uoluntas esset imediatū charitatis subiectū. ergo non informatur prius ordine nature q̄; ei⁹ subiectū. quod est uolūtas. Rñdeo q; hītus penitentie p infusionem charitatis dupl'r formatur. quia p hoc habitus penitentie a deo de cōdigno acceptatur. ⁊ fortior efficitur. predicta autē acceptatio dicitur p quādam simlitudinē penitentie formatō. quia sicut res p suā formam potest facere opa p que suū finē cōsequitur. ita habit⁹ penitentie p acceptationē pdictam cōsequit finem ad quem ordinat. qui ē pducer penitentem ad uitā eternā. Quod aūt p charitatem habitus penitētie fortior efficiat patet. quia duorū cōcordantiū in actione quodlibz redditur fortius p sui cōiūctionem cū alio. sed actus penitētie ⁊ charitatis cōcordāt. ergo habitus peitētie ex sui cōiūctione cum habitu charitatis fortior redditur. ⁊ q̄;uis aliquo mō habitū charitatis iuuet. nō tamē ppter hoc potest dici q; charitas sic formetur p penitētiā sicut ecōuerso. quia formatio habitus est p formalē rōnem obiecti. Formalis aūt rō obiecti charitatis ē rō bonitatis. ⁊ ideo charitas formaliter ē bona. ⁊ habitus peitētie ē bonus bontate acceptabili de cōdigno p participationē bonitatis ipsius charitatis. Dico g° q; accipiēdo formationē quolibet predictoz modoz aliquo modo pus ordine nature formatur habitus peitentie q̄; eius subiectū. ⁊ aliq° modo ecōuerso. ⁊ pncipalius. quod sic pz. Illud dr esse ordie nature quod habet aliquā rōnē causalitatis respectu illius. deus aūt acceptat penitentē pp habitū penitentie. ⁊ habitus pp penitētē. q; tū ipe homo p se cōsideratus creatura ē dignior ⁊ plus pticipās de pfectiōe pfone bonitatis q̄; hītus peitētie cōsideratus p se. ideo magis acceptat hītus peitetie ppter penitētē q̄; ecōuerso. sicut medicus magis acceptat medicinam ppter homiem q̄; ecōuerso. Preterea q̄; uis fortitudo que ē in uolūtate p charitatē aliquo mō dependeat ex fortitudine que est in habitu penitētie p charitatē. tamen hoc magis dependet ab alia. Ex dictis pz q; oībus pensatis formatio subiecti pñie p habitū charitatis plus habet de priori tate ſm ordinem nate respectu formatois habitus pñie q̄; ecōuerso. Ad pmū dō q; unū accns ee in subō mediāte alio accīte dupl'r pōt itelligi. Uno mō ita q; p° ⁊ i⁹ mediate suscipiat in alio accīte sic i subō ⁊ sic ē color in corpe mediāte superficie. sed nō sicut ē charitas i uolūtate mediāte habitu pñie. Alio mō q; aliud accns reddat subm magis cōgruū seu dispositū ad sus-

ceptõez ipi. ⁊ sic ẽ charitas ī uolũtate mediãte hitu pñie. ñ aũt oz q accñs qõ sic ẽ ī aliq subõ mediãte alio accñte ꝑ ordie nẽ iformet illõ accñs q̃z subm. ¶ Ad 2 dõ q maioz ẽ fla. non. n. p silez modũ format charitas alias uirtutes sicut lux corpalis colors. qõ satis pz ex dictis. quo aũt lum se hẽat ad colores .li. 2. iz. di. 4. q. arti. 2. oñsũ ẽ. ¶ Ar ad ptẽ ꝑam ñ pls ꝛcludit nisi q hit pñie nõ ẽ charitatis imediatũ subm. ⁊ hoc ẽ uez. non. n. qcqd dispõit ad aliq̃z formã ꝑ iforãt illa for nec ẽ imediatior ei. dispositio n. accñtal in matia ad ꝛpleñtũ subãl for ñ ꝑ ordie nale iforãt subãli for q̃z matia. nec ẽ imediatior ei. ĩmo complemtũ forme subãlis lõge ẽ ĩtimius ipi materie q̃z illa dispositõ acciden talis.

Secundo queritur ꝑ ordie nale formet act pñie q̃z hit. Et uf q sic. Illõ ꝑ ordie nale formal charitate qõ ꝑ ordie nale a deo acceptat. sed pus ordie nale acceptat a deo actus pñie q̃z hit. qa pñie hit ordiat ad actũ sic ad ꝓx finẽ. ⁊ de ꝑ ordine nale acceptat bonũ qõ ẽ fis q̃z bonũ qõ ẽ ad finẽ. qa bonũ qõ ẽ ad finẽ acceptat pp finẽ. g ꝑ ordie nale formal charitate act pñie q̃z hitus. ¶ Itẽ duoz formabiliũ illud ꝑ ordine nale formal pp qõ formal aliõ. ſz hit pñie formal charitate pp actuz. qa act meret de cõgruo formationẽ habit. g pus ordie nale formal charitate actus pñie q̃z hitus. ¶ Cõtra. triũ q formãt p unũ pus ordie nale forãt illõ qõ ẽ ꝑpiqus ꝑ formato q̃z illud qõ ẽ ab eo remot. ſz uolũtas ⁊ hit pñie ⁊ ei act sũt tria q formant p unã charitatẽ. cũ g ꝑ formatũ p eã sit uolũtas cui ẽ ꝑpiqor hitus pñie q̃z eius act cũ hitus sit medi ĩf potẽtiã ⁊ actũ pus ordie nale formal charitate hit pñie q̃z act eius. ¶ Ñdeo hitũ ũtutis eẽ charitate formatũ ẽ potentiã illo hitu hituatã posse moueri p uolũtatẽ chaĩtate formata ad eliciẽdũ illi hitus actũ deo acceptabilẽ. seu acceptũ. cuz g hitus pñie sit in uolũtate ut ī subiecto hitũ pñie eẽ formatũ chaĩtate ẽ ipaz uolũtatẽ posse moueri a se ipa p charitatẽ ad eliciẽdũ hitus pñie actũ deo acceptabilẽ. seu acceptũ. ex hoc eniz est in habitu pñie moral bõitas deo accepta q dr aliq mõ pñie for. nõ tñ ut credo aliqd absolutuz addẽs sr pñie hitũ. ſz debitã hitualẽ relatiõez ī ult finẽ. actũ aũt hit pñie chaĩtate fozãri ẽ ipz actũ p uolũtatẽ referri mõ acceptabili vo ī ult finẽ. ex h. n. ẽ moral bõitas vo accepta ī actu ipo ñ sup ipz aliqd absolutũ addẽs. ſz actualẽ relatiõez in ult finẽ. ⁊ qa ꝑ ordie nale ẽ potẽtiã hituatã hitu pñie posse moueri ad eliciẽdũ actũ pñie vo acceptũ q̃z ipz actũ elici. ⁊ pus ordie nale ẽ ipz actuz elici q̃z ipz ī ultimũ finẽ referri mõ vo accepto seqt q pus ordie nale formal p chaĩtatẽ hitus pñie q̃z act elicit ab illo hitu. ¶ Ad ꝑ ī opp vo q q̃zuis de ꝑ ſz rõnẽ ītelligẽdi ītẽdat acceptatõez act q̃z hit. tñ q act elicit ab hitu nõ ẽ nat acceptari ī executiõe. sicut nec formari nisi mediãte acceptatõe. ⁊ formatiõe sui hit. iõ ī executiõe pus ordine nale acceptat hitus q̃z act. nec miz. finis. n. q̃zuis poz sit in ītẽtõe. tñ ecõtrario ẽ ī executõe. ¶ Ad 2 dõ q q̃zuis act mereãt de ꝛgruo fozãtionẽ hit. ex h tñ ñ seqt q ꝑ ordie nale formet q̃z hitus. q sic actus pfcũs ñ ẽ nisi sit a ũtutis hitu pfcõ. sic actus elicit ab hitu formal ñ ẽ nisi sit ab hitu formato. Uñ ī executõe fozãtõ hitus hz aliq̃z rõnẽ cãlitatis respcũ formatõis actus. q̃zuis ecõuerso sit in intẽtione formantis.

Consequenter queritur de 6 ꝓncipali. Et circa hoc querũt duo. ¶ ꝑ utz alĩ formet actus penitẽdi nõ elicitus ab aliquo pñie hitu. ¶ 2 utz act penitendi formatus sit nobilioz q̃z eius habitus.

Primo ostendo q nuq̃z formetur actus penitendi nisi elicitus ab aliquo pñie hitu. q oĩs actus uolũtatis formal ab aliquo hitu ũtuoso elicit. Qĩs. n. tal actus meritorius ẽ. ⁊ oĩs actus meritorius ẽ act alicui uirtutis. sed act penitẽdi fozãt ẽ act uolũtatis. g oĩs act penitẽdi formatus act ẽ alicui hitus ũtuosi. ⁊ cõstat q nõ alq̃ q̃z hitus pñie.

¶ Item quanto actꝰ a charitate formatur ĩmediatius tãto ē nobilioꝛ. ſed ſi actus penitendi nõ elicitus a pñie hĩtu formaꝛtur a charitate immediatius formaretur q̃z ille qui elicit a pñie habitu. qꝛ talis formatur ſuo hĩtu mediãte. ut uiſũ ē ĩ pcedenti qõe. gº actus penitendi formatus nõ elicitus a penitẽtie hĩtu eẽt nobilioꝛ q̃z elicitꝰ ab habitu pñie. qõ ē falſum. ¶ Contra alĩ pccõꝛ p pñiaz in breui tp̃e iuſtificatur. ut pꝫ de digne penitentibus ĩminente articlo moꝛtis. ſꝫ in breui tp̃e nõ acqꝛitur hĩtꝰ penitẽtie. nec aliqua uirtus qõ ꝓbariꝑ põt ex dictis phi. pº. liº. ethi. cº. 9º. ꝛ. liº. 2º. cº. pº. ergo alĩ formatur actus penitendi nõ elicitus ab aliquo pñie hĩtu. ¶ Ad iſtam qõez dñt aliqui q̃ nũq̃z formatur actus penitẽdi niſi elicitus ab aliquo hĩtu pñie acqſito uel infuſo. Uñ dicũt q̃ primꝰ pẽitẽdi actꝰ illius qui primo pẽitet ĩminẽte moꝛtis articlo nunq̃z formaꝛ. ſed tali infundiꝛ pñie hĩtus a quo elicit nouus penitẽdi actꝰ. ꝛ ille formaꝛ. ꝛ. aliꝰ deſinit eẽ. ſed qꝛ hec opĩo nec auctoꝛitate. nec rõe ꝓbaꝛ. nec apparet rõ qꝛ ꝑmũ actũ oporteat deſinere eẽ ꝛ alius ſubſtitui. Jõ uꝛ mihi dõ q̃ aliqñ formatur actus penitendi non elicitus ab aliquo pñie hĩtu. ſicut eiꝫ hĩtꝰ pñie charitate formaꝛ p hoc q̃ uoluntas que ē eius ĩmediatũ ſubñ charitate formaꝛ. ita actꝰ penitendi a uolũtate elicitus ñ mediãte aliquo penitẽtie hĩtu formatur p hoc q̃ uolũtaſ q̃ ē eius ĩmediatũ ſubñ charitate formatur. ꝛ q̃uis ꝺcedã aliquẽ actũ penitẽdi charitate formabilẽ poſſe elici a uoluntate nõ mediante aliquo pñie hĩtu. tñ nõ concedo nec debet cõcedi. talẽ actũ poſſe elici a uoluntate ſine aliquo ſupnaturali adiutoꝛio. ut declaratũ ē. liº. 2º. di. 7ª. in illa qõne. utruꝫ diabolus poſſit digne penitere. ¶ Ad pº in oppº dõ q̃ maioꝛ nõ eſt uera. nec oporteꝫ q̃ oĩs actus meritoꝛius ſit actus uirtutis ſic intelligendo q̃ ille idẽ in numero ſit elicitꝰ a uirtute. tñ oꝛ uel q̃ ſit elicitꝰ a vtute uel cõſonus uirtuti. ꝛ q̃ ſimul ei a uirtute poſſit elici. cũ aũt uolũtas ē ĩ actu pẽitẽdi nõ elicito ab aliquo hĩtu pñie. ꝛ duraãte iſto actu ifũdiꝛ hĩtu pñie cũ charitate. q̃uis iſte actꝰ nõ poſſit dici elicitꝰ ab illo hĩtu. cũ eſſet elicitus añ eius infuſionẽ. tñ illi habituĩ ẽ cõſonus ꝛ alius actus iſti ſimilis ab illo habitu põt elici. ¶ Ad 2º dõ q̃ nõ oꝛ uniuerſaliter maioꝛẽ eẽ uerã. niſi intelligatur ceteris pibus. In ꝓpoſito ãt nõ ſũt cetera pia. qꝛ equali charitate pfectius formatur actus penitẽdi elicitꝰ ab hĩtu q̃z nõ elicitus ab hĩtu ſi ſit equalis conatus uolũtatis in utroq̃z actu.

Secundo queꝛitur utꝰ actus pñie formatus ſit nobilioꝛ q̃z eiꝰ hĩtꝰ. Et uꝛ q̃ ñ. qꝛ cã nobilioꝛ ē effectu. Uñ Augº. liº. 83º. qõnũ qõne. 2ª. oẽ qõ fit ei a quo fit par eẽ nõ põt. Sed hĩtꝰ pñie ē cã ſui actꝰ. gº ē eo nobilioꝛ. ¶ Item fꝫ phº. 3º. topi. Bonũ diuturnius magiſ ē eligẽdũ eo qõ minus ē buius. Sed hĩtus pñie ē bonũ diuturnius q̃z eius actꝰ. qꝛ hĩtus manet ꝛ actus tranſit. gº hĩtus nobilioꝛ ē q̃z actus Jtẽ illud bonũ nobilius ē qõ plus ꝛ ꝓncipalius remuneraꝛ q̃z illud qõ minus. Sed gr̃a que ē hĩtus ꝓncipalius ꝛ plus remuneraꝛ q̃z eiꝰ actꝰ. Uñ Zach. 4º dr̃. exeq̃bit gr̃az gr̃e. i. gr̃aꝫ prie gr̃e uie. gº nobilioꝛ ē hĩtus gr̃e q̃z actus eius. gº a ſimili ꝛ hĩtus pñie q̃z eiꝰ actus. ¶ Cõtra fꝫ phº. 3º. topi. Illud quod ē ſimiliꝰ mlioꝛi fꝫ optimũ qõ ē in eo ē melius. ꝫ ſ actus uirtutis ē ſimlioꝛ deo q ē optimꝰ q̃z hĩtuſ. ꝛ attẽdiꝛ iſta ſiꝝ tudo q̃tũ ad illud qõ ē in deo nobiliſſimũ qõ ē eẽ purũ actũ. gº actꝰ uirtutis nobilioꝛ ē q̃z hĩtus. Sed pñia ē uirtꝰ. gº actꝰ eius nobilioꝛ ē q̃z hĩtꝰ. ¶ Rñdeo q̃ actus pñie formatus ē nobilioꝛ qꝫ eiꝰ hĩtus. qõ põt declaraꝛi aucte ꝛ exẽplari mãuductõe ꝛ rõe. Ducte ſic fꝫ phº. iº. ethi. cº. 6º. Felicitas ciuilis nõ cõſiſtit in uirtute. ſꝫ ſm eũ eo. liº. cº. 9º. cõſiſtit in optima opatõe ſecũ dũ optimã uirtutẽ. cũ gº fꝫ eundẽ. liº. iº. cº. 6º. ꝓdicta felicitas ſit finis ciuiliuite. opatio uirtutis nobilioꝛ ē ipa uirtute. cũ gº hĩtꝰ pñie formate ſit uirtus. actus penitẽdi formatus nobilioꝛ ē ſuo hĩtu. Hoc idẽ oñdo exẽplari manuductione ſicut ſe habet diſpoſitio ad habitum ita aliquo modo ſe habet habitus ad actum. quia ſicut diſpoſitio eſt quedam ꝓpatio coadiuuãs ad ſuſceptionem habitus ita hĩtus eſt quedam qualitas diſponens potentiaz ꝛ adiuuãs ad eliciendũ actũ pfectũ. ꝛ mõ pfecto. cum

g° uideam⁹ hītū nobiliozē diſpōne ⁊ diſpō
nē ozdinari ad ipz ꝺcedi debet actū pēiten
di fozmatū eē nobiliozē ſuo hītu.⁊ ſuū hī
tuz ozdinari ad ipz tāq̄ ad aliqd nobilius
eo. Uñ cōueniēter dr̄ q⁹ actus penitēdi eſt
finis ꝓximus hītus pñie. Et cōſequēt oñ
do ꝓpoſitū p rōem. duoz p q̄ receditur a
malo culpe ⁊ accedit ad ſummū bonū. illō
ē nobilius p qō magis recedit a malo cul
pe ⁊ pfectius accedit ad ſūmū bonū. ſed p
fozmatū actū uirtutis magis r̄cedit a ma
lo culpe q̄z p ỽtutis hītū. longius enī eſt a
malo ceteris pibus q lōge ē ab eo in actu
q̄z q nō ē ab eo lōge niſi in hītu. p actuz ēt
pfectius accedit ad ſūmū bonū q̄z p hītuz
Uñ beatitudo uera magis cōſiſtit in actu
charitatis pfecte ⁊ in actu illius hītualis
luminis per quod intellectus eleuat ad ui
dēdū clare deū q̄z in hītu charitatis ⁊ i il
lo hītuali luīe. g° nobiliozē fozmat⁹ actus
uirtutis q̄z hītus. cū g° hītus pñie fozma
tus ſit uirtus. actus penitendi fozmatus ē
nobiliozē illo hītu. ℞ Ad p⁹ in opp⁹. ꝺō q⁹
hītus pñie nō ē tota cā nec ꝓncipaliozē ps
cāe ipſius actus penitēdi. cāt enī act⁹ pēi
tēdi a uolūtate ⁊ ab obiecto ⁊ ad ipſuz eli
ciendū diſponit uolūtas p hītū pñie ⁊ ad
ipandū ut talis actus eliciat diſponit per
charitatē ita q⁹ i eliciendo ꝓncipaliozē cau
ſa ſub deo ē uolūtas i ſpecificādo obiectū
in diſponendo ipatiue charitas in diſpo
nendo ad eliciendū pñie hītus. q̄uis autē
cā ꝓncipal⁹ ſit effectu nobiliozē. nō tñ oz q⁹
diſpō cāe ad pōpte ⁊ faciliter agendū ſit
nobiliozē actu. ℞ Ad 2⁹ ꝺō q⁹ maioz intelli
genda ē ceteris pibus. diuturniozē. n. ē la
pis q̄z equus nec tñ ꝓpt̄ hoc mliozē ē. ℞ Ad
3⁹. ꝺō q⁹ q̄uis equales in hītu luīs glie ⁊
charitatis prime equaliter deū uideant ⁊
eo fruant̄ ſuppoſita equalitate nat̄al'r uir
tutis. tñ iſti hītus dant̄ maiozes aīe ꝓpt̄
bona opa que fecit ex charitate q̄z ſi ex hī
tu charitatis uie illa bona opa nō feciſſet.
vñ gr̄a uie et bona opera p eā elicita cō
phendūt̄ noīe gr̄e i illo uerbo. Exequabit
gratiam gratie.

Conſequenter quer̄itur de. 2⁹ ꝓncipali. ⁊ circa hoc querunt̄ duo.
℗ 1° utrum p pñiaz poſſit remitti qꝺcūq̄z pccm̄. ℞ 2°. ut⁹ p eaz poſſit r̄mitti tota pe
na debita pccō.

Primo oſtendo q⁹ p pñiaz ñ pōt remitti quodcūq̄z pccm̄. illud p quod remittitur peccatum tāte bonita
tis debet eē q̄ſta ē malitia i peccato. ſz ma
litia pcci ē ifinita cū ſit ꝺ bonū ifinitū. ſed
bōitas pñie nr̄e ē finita. g° p pñiaz nō pōt
remitti pccm̄. ℞ Item oīs pñia aut ē iformis
aut formata. ſz p pñiā informē cū ñ ſit di
gna ñ pōt r̄mitti pccm̄. nec p formatā. q⁹
pſupponit remiſſionē pcci. ſicut introductō
ūi⁹ forme pſuppōit expulſionē forme ꝺrie.
g° p nullā pñiam remittit̄ pccm̄. ℞ Contra
Ezc. 18°. Si ipius egerit pñiaz ab oīb⁹ pec
catis ſuis. ſeq̄t̄. oīuz iniq̄tatū ei⁹ quas opa
tus ē ñ recoꝛdabor. ℞ Itē mgr̄ i lr̄a hui⁹ di.
c° penit°. Tal' ē erga hoīes pietas ꝺi. ⁊ pa
rū poſt ſeq̄t̄. q⁹ ſi ad ſūmū pueniat aliquis
maloz. ⁊ inde uelit reuerti ad uirtutis uiā
ſuſcipit ⁊ libenter amplectit̄. ℞ Rñdeo q⁹
pñia pōt accipi p pñia informi. aut forma
ta p gr̄am. ⁊ utroq̄z mō pōt accipi p hītu
uel actu interiori ul' exteriori. dico ergo q⁹
p pñiaz informē ſiue accipiat̄ p hītu. ſiue
pro actu interiori. ſiue exteriori. ſiue p
omnibus ſimul non poteſt remitti pec
catū niſi diſpoſitiue iq̄ſtū p ipſam diſponi
tur hō ad ſuſcipiendū gr̄az dei p quā fo
maliter r̄mittit̄ peccatū. ſpeciali⁹ tñ diſpo
nit ⁊ directius ad pcci remiſſionē q̄z que
cūq̄z alia uirtus iformis. q⁹ oīa pccā i hoc
cōueniūt q⁹ unūqꝺq̄z ē quedā iuſtīa cōtra
iuſtīaz legis diuie ⁊ pñia ſpāl'r ⁊ diṙcte di
ſponit hoīem ad hoc ut poſſit ⁊ uelit pro
illa iniuria debitā emendam facere cū ad
iutoꝛio dei. Quo aūt ſe hēat ad remiſſio
nem culpe pñia formata inferius declara
bitur. ℞ Ad p⁹ in opp⁹. ꝺō q⁹ q̄uis boni
tas pñie nr̄e ſit finita. tñ uirtus meriti xp̄i
ſine qua p pñiaz nō poſſemus mr̄eri r̄miſ
ſionē pcci aliquo mō ē infinita iq̄ſtum fuit
meritū illius qui bōitatē hēt ifinitaz. ℞ Ad
2⁹. ꝺō q⁹ ⁊ſi pñia iformis ñ ſit digna p ſe.
tamen ipſa de congruo meretur ſuam fo
mationem. ⁊ ex conſequenti peccatoꝛuz re
miſſionem que duo xp̄s meruit de condi
gno unicuiq̄z penitenti fideliter faciēti q⁹
in ſe ē. ut in 3°. li°. uiſum eſt.

Secundo queritur utrz p ꝑnĩaz possit rmitti tota pena pcō debita. Et ur q ñ. qz sap. ii°. p que peccat qs p hoc torquet. gō cū nō tm peccet corde. sed et ore. z cor. nūqz tm pōt hō penitere ī corō qn sit debitor pene ī corpe. ⁊ Itē qtūcūqz pfecte hō peniteat. tm cōfiteri tētur. z penitētiā iniūctā facere. ⁊ Item p ꝑnĩaz non pōt remitti tota pena p peccatū cōtracta. gō multo minus pena satisfactoria cuz sit utilior. ⁊ Cōtra latro p pēitētiā meruit totaz remissionē pene pccīs suis debite. alr nō dixisset ei xps. Hodie mecū eris ī paradiso. ⁊ Itē actus exterior acceptat pp actū interiorē. Unī glo. sup illud Gene. 4°. Respexit deus ad Abel. mētē offerentis non obloz attēdit. q placet ex mūditia offerētis. cū gō p actū exteriorē possit rmitti tota pena pcō debita. multo fortius hō pōt fieri p actū pñie interiorem. ⁊ Ñideo q nō ē dubiū qn p ꝑnĩaz rōe sui actꝰ interioris z exterioris sil possit remitti tota pena. pecato debita. ul ut melius dicā exsolui. tāta ēt pōt eē ītētio actus interioris q p eius pfectionē z dolorē sēsibilē cātū ex pfectōe actus meret penitēs remissionez totiꝰ pene pcō debite. uel p equalētiā solvit totā penā pcō debitā. ita q si post cōpletū illius cōtritiōis motū decederet nullā penaz in purgatorio sustineret. hoc aūt nō cōuenit cuilz cōtritiōi. qz nō sēp cū rmittit offensa rmittit satisfactoria emēda. ⁊ Ad pmꝰ in oppm. dō q cū p mēbra non peccet nisi īstrat. ita q ꝑz Anselꝰ. dicep. ꝺgīa. c°. 4°. Quicqd faciūt totū iputādū ē uolūtati. illo dbū sap. itelligit ꝑz congruitatē ñ neccitatē. ⁊ Ad 2m dō q p qtācūqz ctritōez necessaria sit cōfō. z alicꝰ opis exterioris expletō si facultas affuerit. hoc ēppt obla tōez pcepti. qz recōciliari dz pccōr nō tm ꝑz iudiciū dei. sz ēt pm iudiciū militātis ecclesie. Unī actus penitēdi. nec pccm. nec pena reittit nisi sit cū ꝓposito ꝺfitēdi. z iudiciū eccē subeūdi si facultas affuerit. qz alr actꝰ ille nō eēt sufficiēs. nz eēt cōtritio. qz ctritio ē actꝰ pēitēdi formatꝰ gra ⁊ Ad 3m dō q pñia ē remediū directe ad purgationē psone nō nē nisi iqtū purgatō psōe meret purgatōez corruptiōis nature pr hāc uitā recipiēdā. iste aūt pene que dicūt contracte directe respiciūt naturā. pena āt satisfactoria directe respicit psonā.

Consequenter quaeritur de 8°. ꝓncipali. z circa hoc qrūt duo. ⁊ Primo utz oēs ṽtutes amisse p ꝑnĩaz rstituātur. ⁊ 2° utz bona opa mortificata p consequentem ꝑnĩaz uiuificēt.

Primo ostendo q nō oēs ṽtutes p ꝑnĩaz rstituāt ꝑz phm. 2°. ethi. c°. 3°. ⁊ Signū hitus ē supueīēs uoluptas ī ope. sz multi sūt pēitētes q nō delectant in actibus oīum ṽtutū. sz actꝰ eis cōformes cū magno labore z difficultate opant. gō p ꝑnĩaz nō oēs hītus ṽtutū rsti tuūt. ⁊ Itē ipossibile est simul uolūtatē icli nari ad aliqd bonū. z ad malū illi oppositū. sz p uirtutē uolūtas incliat ad bonum. gō bñs ṽtutē nō iclinat ad malū illi bono oppositū. sz multi sūt penitētes quoz uolūtas iclinat ad malū oppositum bono ad qd inclinat aliqua uirtus. gō nō oēs uirtutes p ꝑnĩaz restituūt. ⁊ Itē illud p qd ṽtutes restituūt eaz infusionē pcedit. sz pñiañ pcedit ṽtutes aliās. qz oēs ṽtutes sil ifūdūt. gō p pñiā ñ oēs ṽtutes rstituūt. ⁊ Cōtra p ꝑnĩaz pēitēs iustificat. sz gñal iustitia p quā aliqs in cōspectu dei iust dicit cōprehēdit oēz ṽtutē. qz inocēs uita oēm reqrit ṽtutē. z sicut dic glo. sup illd psal. Feci iudiciū z iustitiā. hic ē assertio inocentis uite. gō p ꝑnĩaz oēs ṽtutes amisse restituūt. ⁊ Itē glo. sr illd Isa. 52°. ñ adijciet ultra. aia si p pñiā pstinū robur rcepit uocabit hītaculū sci z fiet tēplū dei. Sz pstinū robur ñ recipet aia p pñiaz nisi p eam oēs ṽtutes amisse restitueret. qz robur aie ī ṽtute ꝺsistit. gō p pñiaz oēs ṽtutes aīsse rstituūt. ⁊ Rō. dō q p pñiaz oēs ṽtutes amise restituūtur loquēdo de illis uirtutibus q in hoīe sūt p infusionē sicut eiz ostēsum est li°. 3°. di. 27a. Charitas nō pōt eē ī aia cū carētia alicꝰ ṽtutis necessarie ad rctitudinē spūal uite. sz sic hītū ē supr ī hac di. p pñiā rmittit oīa pcā que remissio eē ñ pōt sine charitate. p pñiam gō rstituit ṽtus charitatis ad quod sequit q p pñiaz restituunt oēs ṽtutes amisse necessarie ad

rectitudinē uite. vñ glo. sup illud Isa. 52°
Solue uīcula colli tui captiua ⁊c. dicit ut
graui onere liberata ⁊ recipiēs ornamēta
pristina cesset eē captiua. sz ornamēta pstia
sūt uirtutes q̄ amisse erāt q̄ sūt aīe ornā-
mēta. ¶ Ad p̄m in opp̄m dō q⁹ illud ubum
Phi. intelligit de hitu acqsito. habēs enim
hitū infusū pp carētiā acqsiti hitus mlto
tiēs opaī bonū cū labore ⁊ difficultate eo
q⁹ potētia ad hoc nō ē p actus assuefacta.
posset tm infūdi in tāta pfectione q⁹ absq;
acqsito hitu oparet bonū sm difficultate.
uel pōt dici q⁹ habēs hitū infusū ⁊ nō ac-
quisitū opaī cū delectatiōe sub rōne qua
ē hituatus. q̄uis illa delectatō sit pmixta
labori ⁊ difficltati pp carētiā hit⁹ acqsiti
⁊ assuefactionē ad opa cōtraria uirtuti. ¶
Ad 2m dō q⁹ uoluntas simul pōt inclinari
ad aliqd bonū ⁊ ad malū oppositū. nō tm
p idē nec eodē mō. cū aūt p hitū infusū in-
cliaī ad bonū ⁊ p reliqas male cōsuetudi-
nis que pcessit inclinaī ad malū oppositū
nō inclinaī ad opposita p idē nec eodem
mō. pdicte tm icliatiōes inq̄stū sūt in eadē
potētia sese remittūt. ¶ Ad 3m dō q⁹ q̄uis
actus infuse pnie uirtutes alias n̄ pcedat.
tm actus pnie acqsite ul actus pentēdi ip
sam pcedēs pcedit ordine duratiōis ul na
ture restitutionē amissaz uirtutū.

Secundo queri-
t utz bōa opa mortificata p sequētē pniā
uiuificēt. Et uī q⁹ nō. Ezech. 18°. Si auertit
se iustus a iustitia sua. sequtur. oīs iustitie
eius quas fecerat nō recordabūt. Sz si p
sequētē pniaz uiuificarēt recordarēt. g° p
sequētē pniaz nō uiuificāt. ¶ Itē qd nō est
uiuificaī n̄ pōt. sz bona opa mortificata n̄
sūt. q̄ pterierūt. g° p sequētē pniaz uiuifica
ri nō pnt. ¶ Itē i q° corrūpit uita corrūpit
pn̄m uite. sz illud i quo corrūpit pn̄m uite
uiuificaī nō pōt. g° bona opa mortificata
p sequētē pniam uiuificari n̄ pnt. ¶ Cōtra
glo. sup illud Joel. 2°. Reddā uobis ānos
quos cōedit locusta. dicit nō patiar pire
ubertatē quā pturbatōib⁹ pdidistis. Sz p
illā ubertatē intelligit bonorū opū multi
tudo que erat pdita pturbatiōib⁹ pccōz.
g° opa talia p sequētē pniaz reuiuiscūt. ¶
Rº Bona opa uiua dicūt q̄ fiūt ex radice
spūalis uite q̄ ē ē charitas pp q̄ opans re
munerādus ē i uita eterna. hec tm psequēs
pccm mortale mortificat nō p se nec abso
lute. sz p accns ⁊ in relatiōe ad pccōrem.
qz durāte pcc̄i mortalis obstaculo hō ptī
gere nō pōt ad efficaciā illoz opū. qa cuz
pccō mortali remunerari nō pōt i uita eī
na. bona opa dicūt mortua q̄ non fiūt ex
radice spūalis uite q̄ ē charitas ⁊ tlia sūt
bōa opa i mortali pccō fcā. dico g° q⁹ opa
bona mortificata p sequētē pniam uiuifi-
cāt inq̄stū p eā tollit pcci obstaculū quo
erat hō indign⁹ cōseq efficaciā illoz opuz
i eterna uita. sz opa mortua nūq̄z uiuificāt.
qz p se ⁊ absolute mortua sūt. qz nō pces-
serūt ex radice spūalī uite. ¶ Ad p̄m i opp̄m
dō q⁹ illa auctoritas itelligēda ē de illī q
p pniam ad deū nō reuertūt. ¶ Ad 2m dō
q⁹ q̄uis bona opa mortificata p̄t̄ert ma-
net tm pntia in diuina acceptatiōe q̄ repu
tāt retributiōe digna nisi sit ipedimtū ex
pte illius a quo talia opa pcesserūt. ¶ Ad
3m dō q⁹ in bonis opibus q̄ mortificata
dūt n̄ ē corruptū principiū uite p se ⁊ ab-
solute. sz p accns in relone ad pccōrē pp
pcc̄i obstaculū. illud aūt accns p pniam re
mouet.

Consequenter que-
ritur de 9° pncipali. Et circa hoc q̄rūt 2°. ¶ p°
utz de pccō p pniā rēisso teneaī hō āpli⁹
penitere. ¶ 2°. utz pccōr p pniaz possit pl⁹
q̄z semel resurgere.

Primo oñdo q⁹ de pccō p pe
nitētiaz rēisso tenetur
hō amplius penitere. Aug⁹ in li° de pnia
nō multū lōge post pncipiū dic q⁹ quedā
ē pnia cuius actio p totā istaz uitā quā in
carne mortali degimus ppetua supplica-
tiōis subeūda ē hūilitate. g° ō pccō q̄stū
cūq; rēisso hō teneī p totā uitā suā peni-
tere. ¶ Item de pe. di. 3. §. p°. ⁊ hr̄ i lra paz
ultra me⁹ pntis distictōis dr̄ de pccōr q⁹
sēp doleat ⁊ doleī gaudeat. ¶ Itē hō n̄ pōt
eē certus de lege cōi de rēissiōe culpe sue
iux illō Eccl. 9. Nemo scit utz odio an
amore dignus sit. g° si n̄ sēp penitet picu
lo discris se expōit qō qlibz uitaī tēt. ¶ ō
p⁹ recupationē sanitatis n̄ dz uti hō me-
dicina curatiua sed sanitatis cōseruatiua.

sed pnīa medicinalis ē curatiua. g° nō teneť hō penitere de pccō p° rēissionez illius. Itē uera pnīa reddit hoīez īnocētē .sz īnocēs penitere nō teneť. g° hō post pccōz remissionē de illis penitere nō teneť. Ad deo q; pnīa pōt accipi p pnīa que ē uirt° uel p pnīa q̄ ē sacrz. dico g° q; ō pccō rmiſſo p pnīam q̄ ē uirtus teneť hō sacrz pnie suscipe si pōt. sed accipiēdo penitere p exteriori actu uirtutis nō teneť hō penitere de pccō p pnīam rēisso 7 q̄tū ad culpā 7 q̄tū ad penā. Sil'r nec loquēdo de pēiteť iq̄tū dicit īteriorē actū uirtutis nisi ī cāu .s. qñ nō adest ꝓbabilis cōiectura de rēissiōe pcci. aut qñ de pccō suo ex deliberatōe recogitat. tūc enī illud ōtestari teneť. nō. n. fideliť ſuat repatū fedus diuie amicitie cui actu nō displicet qñ de hoc deliberat illud qō īter ipm 7 deū cā fuit īimicitie. cōtinue tñ teneť hītualiter penitere. q; nō pōt hō dimittere hītū penitētie nisi redeundo in pccm̄ mortale. de hītu aūt pēitentie aut de īteriori actu in casib° supradictis intelligi dz illud uerbū Aug. 2°. li°. de sacra. pte. 13. c. 2°. cū dicit. Necesse habes sēp penitere. satisfacere potes. nimis faceť nō potes. melius ē ut plus facias q; min°. Sili mō intelligēde sūt due auctoritates ad ꝑmā ptē allegate. Ad 3m dō q; quia hō nō pōt certus eē de rēissiōe pcci certitudine sciētie. iō sufficit certitudo ꝓbabiľ cōiecture ad hoc q; se expōat discrimi si ita nō uacat actui pēitētdi sic añq; habeť ꝓbabilē cōiectura de rēissiōe pcci sui. tūc aūt ē ꝓbabilis ōiectura qñ hō fecit qō in se ē dolēdo. cōfitēdo. satisfaciēdo. 7 ꝓpositi cauēdi habēdo. Ad ꝑm ad ptem aliam dō q; frequēter ea q̄ sepāť in iferiori uni unť in supiori. 7 iō q; supior ē medicina spūalis q̄z corpalis. magis pōt repiri ī ea aptitudo ad curādū 7 ad sāitatē rcupatā cōfuādū q̄z in una medicina corpali. 7 tñ qñq; īueniť ī corpalibus aliqd cōferēs sanitati recupāde 7 cōfuatiōi rcupate. Ad 2m dō q; īnocēs dupl'r pōt dici. Aut q; nō ē nocēs nec fuit. 7 talis īnocēs peniteť nō teneť. sz sic pnīa nō facit pccōrē īnocentez aut q; nō ē īnocēs. sz tñ fuit. 7 talis īnocēs penitere teneť iteri° ī cāibus supradictis 7 hoc mō pnīa pccōrē reddit īnocētē.

Secundo queritur utr pccōr p pnīaz possit pl° q̄z seť reſgere. Et uť q; nō. q nō pōt a uera pnīa cadere non pōt plus q̄z seť p pnīam resurgere. sz uere penitēs nō pōt a pnīa cadere. qa ut hť ō pe. di. 3. §. p°. Ināis ē pnīa quā seques cupa coīqnat. g° peccator p pnīaz nō pōt resurgeť plus q̄z seť. Itē ap° ad Hebreos 6°. Impossibile ē eos q seť sūt illūiati. seq; 7 plapsi sūt rursus uocari ad pnīaz. Itē 23. q. 4. Est iusta. in fine. Facilitas uenie īcētiuū tribuit deliquēdi. Cū g° deus nulli debeat ťribueť icētiuū deliquēdi. tribueret aūt si pēitēti pceret pl° q̄z seť. g° reit tit pccā p pnīaz pl's q̄z seť. Cōtra mīaz ñ negat deus hōi quā pcipit hōi ab homie īpēdi. sz ut hť Hath. 18°. De° uult q; hō pcat hōi quotiēscūq; in ipm peccauerit. g° deus pcit hōi quotiēscūq; pēituerit. Itē de pe. di. 3. §. Itē q; frequenter. dť q; xps tot sanauit claudos cecos 7 aridos nec despet sepe pccōz. Respondeo q; peccator per penitētiam poteſt plus q̄z semel reſgere sic ꝓbať in lra p'lib° auctoritatibus 7 exēplis. qō 7 rōe ōclarať. Hō a ua pnīa pōt excidere 7 uerā pnīaz recupar. sz ꝺa pnīa nūq̄z caret pccōz rēissione. q; aūt hō a ua pnīa possit excidere. pōt ꝓbari p sil'em modū quo supius. li. 3°. di. 21. ꝓbatu ē q; charitas possit amitti ī nō ꝺfirmatis. Preťea ē ī subiecto ūtibili. s. ī uolūtate nec cōtinuatio in futuz de eius eēntia ē. Qō aūt uerā pnīaz possit recupar ꝓbo. q; hō q̄ꝺiu ē ī uita pōt facere qō in se ē ut sibi detur a deo pnīa ua. sz oi faciēti qō in se ē deo dat pnīaz uerā. al'r .n. non pulsaret hoīnē ut faceret qō ī se ē. dť aūt Apoc. 3°. Ī ei° pso̅a. Ego sto ad hostiū 7 pulso. Qō aūt ua pnīa nūq̄z careat pccōz rēissiōe ꝓbať sic. dť de pnīa di. 3. §. Itē q; frequeť. 7 recitat mgr ī lra h° di. c. penť. Cōstat ei multū pccā displiceť q sēp pōsto ē ea ōstruere. sz si ua pnīa alñ careret pcci rēissiōe. deo nō eēt sep pōsto pccā destruere q; hō p uerā pnīaz q̄tū ē ī se rmouz a se oē qō resistit ōstructiōi pcci. Preťea ad ꝑncipale Aug. li. i. ťrac. c. 18°. ō quocūz pessio ī hac uita ꝺstituto ñ ē ōspādo. sz si p pnīā ñ possz hō reſgeť pl° q̄z seť. de peccāte moztaliter

post pnīaz eēt ōspādū. g° p pnīaz pōt peccatoz reſgere pluſqz ſeſ. imo quotiſcunqz uere pēitueīt. ¶ Ad p° ī opp° dō q⁹ mīoz ē fīa. ad pbatiōez dō q⁹ pnīa quā ſequēs culpa coīqnat ianis dr̄. nō qz fuerit uera. ſz qz inſufficiēs ad uitā eſnā obtinēdā. uſ carēs fructu illī⁹ pnīe quā nō ſeqt̄ cſpa c⁹ fructus ē uitatō gehēne ⁊ adeptō glīe. et ſic exp̄ōit glo. ibidē. ⁊ mgr̄ ī lra nō multū añ mediū di. pñtiſ. ¶ Ad 2° dō q⁹ ibi nō negat ap̄lus pccōrē poſſe p pnīam reſgere pl̄s q̄z ſeſ. ſz pēitēte p° relapſū ſuocaī poſle 2° p baptiſmū. uñ glo. ibidē. Impoſſibile ē eos motos ad pnīaz q hoc accepūt ſeſ rurſus renouari. ī. rebaptizari p° pnīaz. ¶ Ad 3° dō q⁹ facilitaſ uēie q̄z ad rēiſſiōez pene ſatiſfactoꝛie incētiuū tribuit deliquēdi. ⁊ ſic pccōr nō ōſeqt̄ facilr̄ ueniā. qz de lege cōi dus ſēp exigit p pccō penā ſatiſfactoꝛiā. ſz q̄z̄tū ad rēiſſionē offēſe nō tribuit īcētiuū deliquēdi. ſed magis cauendi pccm̄ ex amore. ⁊ difficultas uenie q̄ztum ad offēſa occaſionē tribueret deſpatiōis.

QOnſequenter queritur ō. īo. pncipali. Et circa hoc q̄rūtur duo ¶ 1° utz pnīa ſit alīs ⁊tutibus poꝛ oꝛigie ¶ 2° utz ſit alīs uirtutib⁹ poꝛ dignitate.

PRīmò oſtendo q⁹ ſit alīs ⁊tutibus poꝛ oꝛigie. fūdamētū ē alīs ptib⁹ edificij pmū oꝛigine. Hz ap⁹. ad Hebre 6° dicit pnīam eē fūdamtū. g° ē alīs uirtutibus poꝛ oꝛigie. ¶ Itē glo. ſup illud Math. 3°. Pnīam agite. dicit q⁹ pnie uirt̄ ē p pnīaz pimeſ ueterē hoīez. ¶ Item prius ordine naſe ē receſſus a t̄mio a q° q̄z acceſſus ad t̄minū ad quē. ſz p pnīaz ē receſſ⁹ a pccō q ē t̄min⁹ a q°. p alias ⁊tutes ē acceſſus ad deū q ē t̄min⁹ ad quē. g° pnīa ē alīs ⁊tutib⁹ poꝛ oꝛigie. ¶ ō eoꝛ q̄ ſil ſūt. unū nō ē oꝛigie p° alio. Hz oēs ⁊tutes ſil ſūdūt̄. g° una nō ē oꝛigie poꝛ alia. ¶ Rūdeo q⁹ de pnīa ⁊ alīs ⁊tutib⁹ poſſū⁹ loq q̄z̄tū ad eaꝛ eſſētias q̄ ſūt hītus uſ q̄z tū ad eaꝛ actus. quoꝛz uſtoꝛ mōꝛ pōt cōpari uirtus pnīe tā īfuſa q̄z acqſita ad uirtutes alias. ¶ Dico g° q⁹ q̄uis īter hītum pnīe īfuſe ⁊ alias uirtutes īfuſas nō ſit p prie loquēdo ordo oriīis. qz a deo īmediate tm̄ ē eaꝛ oꝛigo ⁊ ſimł ōes infūdūt̄. tm̄ īq̄z̄tū hītus pnīe nō ē natus eē ī aīa niſi hituata fide ⁊ ſpe. nec hītus charitatis niſi mediāte hītu pnīe. ſaltē ī ſubō in quo pōt hr̄e pncipalē ſuū actū. q ñ ē niſi r̄ſpcū mortalis pccī. īō aliquo mō pōt dici hītus īfuſe pnīe poꝛ oꝛigine hītu charitatis et poſterior fide ⁊ ſpe. q̄z̄tū āt ad act⁹ ⁊tutū magis ꝓpe attēdit̄ oꝛdo ꝑm oꝛigiñē. act⁹. n. pnīe ut in pl̄ibus oꝛit̄ ex actu timoꝛis q̄z̄tūcūq; tm̄ ex actu āoꝛis. tīoꝛ aūt ⁊ amoꝛ ex actu fidei. dictātis timēda ⁊ amāda. et īō actus fidei ⁊ timoꝛis poꝛes ſūt oꝛigine actu penitēdi. ⁊ qz ēt ⁊tus pnīe pccm̄ ⁊te ſtat̄ ī ſpe uēie. actus pēitēdi p̄ſuppōit actū ſepandi. qbuſdā g° ⁊tutib⁹ ē oꝛigie poſterioꝛ. ⁊ qbuſdā poꝛ. ¶ Ex dcīs ſatis pz qd dō ē de cōpatiōe pnīe acqſite ad alias uirtutes acqſitas q̄z̄tū ad oꝛdinē oꝛiginis. ¶ Ad p° ī opp° dō q⁹ fūdamtū ñ tm̄ ē alīſl ptib⁹ ꝓus oꝛigine. ſz eaꝛ ēt firmatiuū ſeu ſuſtentatiuū. ⁊ īō uirtus alī dr̄ fūdamētū uel qz oꝛigine poꝛ. uel qz aliaꝛ firmatiua ſeu ſuſtētatīa ſub rōe utriuſq; . dr̄ etiā uirtus poꝛ uſ in doctrīa xp̄iane religiōis uel in exñtia edificij ſpūalis. ꝓmo mō pñia ē alīs uirtutibus prioꝛ. uñ tā xp̄us q̄z eius p̄curſoꝛ Joannes doctrinā xp̄iane religionis a pnīa īcepūt. Et hoc mō dic Ap⁹ ad Hebre. pnīam eē fūdamtū. ſz rōe poritatis in exñtia edificij ſpūalis ⁊ ſuſtētatiōis fides ponit̄ fūdamētū. ad Heb. ū°. ⁊ ꝓma Coꝛ. 3°. Rōne aūt firmatōis in aduerſis fortitudo dr̄ ēt fūdamētū. uñ ſr̄ illud Lu. 12°. Ne t̄reami ab eis q occidūt coꝛp⁹ dic glo. q⁹ fortitudo ē fūdamētū fidei. rōne ēt firmatiōis uirtutū in ꝑſpis hūilitas dicit fūdamētū. Hñ Ber. 2° de cōſidera. ad Eugeniū. c. 8°. Bonus fūdus hūilitas. qa etiā charitas poꝛ ē oꝛigie alīs uirtutib⁹ īq̄z̄tū formate ſūt. ⁊ marie alie firmāt̄ p eā. ideo ēt dr̄ fūdamētū. uñ apl̄s ad Ephe. 3°. In charitate radicati ⁊ fūdati. ¶ Ad 2° dō q⁹ illō ūbū dz itelligi ō forāta pnīa. īformīs. n. nō pīmit ueterē hoīem niſi diſpoſitīe. ⁊ qa pnīa magis de ꝓximo diſponit ad formam uirtutū que eſt charitas q̄z aliqua alia uirtus. ideo prius origine dr̄ formari q̄z alie ī uia reformatiōis. ¶ Ad 3° dō q⁹ q̄uis in executiōe mor⁹ exīoris prior

sit ordine nature recessus a t̄mio a q° q̄z accessus ad t̄minū ad quē. tñ i mtētiōe ē eo°. 7 iō qa iteriores motus iqtū sūt uolūtarij ptinēt ad itētionē i eis pus ē ordine nat̄e accessus ad t̄minū ad quē q̄z recessa t̄mio a quo.uolūtas.n.a malo recedit ꝓpter bonū. ℣ Ad argumētū in opp° pz qd dō ex dcīs in q̄one.

Secundo queritur utr pñia sit alijs v̄tutib° ꝑor dignitate. Et uī q. sic. causa ꝑor ē dignitate causato. sz pñia restituit v̄tutes amissas ut supi° oñsū ē. g° ē v̄tutib° alijs digīor. ℣ Itē illa v̄tus ē alijs dignior q̄ hz digniorē ac tū. sz recōciliare deo q ē actus nobilissim° ē actus pñie. g° ē iter oēs v̄tutes dignissima. ℣ Itē cōpositū digni° ē q̄z ps. sz pñia formata dic cōpositū ex hītu pñie 7 charitate. g° pñia formata ē chaītate dignior 7 ex oñti oīb° v̄tutib° alijs. ℣ Contra aug° i5° de tri. c. i8°. dicit de charitate. q. nullū ē isto dei dono excellētius. g° pñia nō est dignior charitate. ℣ Rñdeo illa v̄tus ē digniot que digni° hz obiectū. 7 sub rōe digniori. 7 qt ūtutes theolo° deū hñt ꝑ obiecto. morales aūt nō. digniores sūt theolo° v̄tutes q̄z morales. cū g° pñia sit v̄tus moralis. qt ē ps potētialis iustitie ut supi° oñsū ē. seq̄t q. uirtutes theolo° digniores sūt pñia. Inter aūt morales v̄tutes ille sūt digniores q̄ magis ō ꝑinquo deū sic finē r̄spiciūt. hē aūt sūt latria 7 pñia. q̄z act° sūt circa q̄ directe 7 īmediate ordināt ad diuinū honorē. 7 iō iter v̄tutes morales sūt nobiliores. 7 qa latria ꝑncipali° respicit tētētiā in bonū. 7 ex oñti recessū a malo. pñia āt eo°. iō digniot ē latria q̄z pñia. vñ ut oñsū est li. 3°. di. 9°. Int oēs v̄tutes morales latria ē uirt° nobiliot. ℣ Ad p° dō q. pñia nō ē cā r̄stitutōis ūtutū aīssaz nisi sic dispositō q̄dā. ñ oz āt dispōnē esse nobiliorē hītu ad quē dispōit. ℣ Ad 2° dō q. r̄cōciliare deo ptiet ad pñiā dispositiue. ad fidē aūt 7 spez 7 charitatē ꝑncipal'r. ℣ Ad 3° dō q. pñia forāta ñ ē oposītū ex hītu pñie 7 chaītatis. sic neq̄ mat'ia forāta ē oposītū ex mat'ia 7 forma. nec sic dz ocedi q. mat'ia formata sit digniot foza. sic ñ dz ocedi q. mat'ia formata sit digniot sua forma q̄ ē charitas.

Consequenter quaeritur de ii°. ꝑncipali. Et circa hoc q̄rūt 2°. ℣ utz pñia solēnis sit it'abit'. 7 q° ꝑsōis debeat īponi. ℣ 2° q̄ sūt illa q̄ ad ritū illius pñie requirūt'.

Ad primā qōnē dō q. ē penitētia secreta. publica 7 solēnis. 7 ē oīs solēnis publica. sz ñ ou tit'. solēnis āt nō iterat' ne ex sui it'atione uilescat. 7 qt rememoratō ē expulsiōis ꝑmorū pētū de paradiso t'restri q̄ sel' tm fcā ē. 7 sic dic mgr̄ in lra ultra me° pñtis di. hoc ꝑ grauioribꝰ horrēdisq̄z ac mānifestis delictis tm īponit'. de hac dr̄ ōcretoz di. 50. Si qs p° rēissionē. § Pōt. ē q̄daz pñia q̄ solēnis appellat' q̄ sel' tm i ecclīa ocedit'. hec clīcis īponēda ñ ē. vñ ea. di. In capite. § hāc aūt. dr̄ q. hāc pñiā nlli ūq̄z clīcorū agere ocedit'. atq̄z iō h° cemōi pētētes ad cleꝝ admitti ꝓhibēt'. qō ēt ꝓbat' ꝑ illud qō hr̄ ea. di. ꝓfirmatū. 7 duob° caplis se. nisi sit clīci depositi. tūc. n. eis pōt solēnis pñia īpōi. 7 qt hoc statutū ē pp clīcat° dignitatē. uī posse cōcludi q. nec laicis ꝑsonis isignib°. nec religiosis debēt īpōi ꝑpt statutū dignitatē. Iuuēib° ēt ñ facilr̄ īponē da ē pp etatis fragilitatē. ut hr̄. e. di. Pēitētes. ꝑsonis āt alijs a pdcis tam uiris q̄z mulierib° pōt īpōi.

Ad secūdā qōnē dō q. sic hr̄ di. supradcā. c. In capite. In capite q̄dragesime. Oēs pēitētes q̄ publicaz suscipiūt aut suscepūt pñiā aū fores eccl'e se r̄pñtēt epo ciuitatis sacco induti. nudis pedib°. ul'tib° i t'ra deīssis. reos se eē hītu 7 ul'tu ꝓtestātes. ibi adesse debent decāi. archidiacōi. archipsbr̄i pochiaz. 7 psbr̄i pēitētiū q eoz ꝓfessionē diligēt' inspicer̄ debēt. p° h° i ecclīa eos introducāt. 7 cū oi clero. 7 pñie psalmos i t'ra pōtifex pstrat° cū lachrymis eoz absoloōnē ōcātet. tūc fgēs ab oroe iux̄ q̄ canōes iubēt man° eis īpōat. aquā bñdictā sup eos spgat. cinerē p° mittat. deiñ cilicio capita eoz cooriat. 7 cum gemitu 7 crebris suspiriis denūciet eis. q. sic Adam piectus ē de paradiso. ita 7 ipi ꝑ pccīs ab ecclīa abijciūt'. postea iube at mīstris ut eos ex̄ ianuā ecclīe expellāt.

clerici uero ꝓsequãt eos cũ rñsorio. In su
doze uultus tui ueseris pane tuo ꝛc. ut ui
detes scam eccliaz ꝑ facinoribus suis tre
mefactã atqz cõmotã nõ puipẽdãt pñiaz.
in sacra aũt dñi cena rursus ab eoz deca
nis ꝛ eoz pbyteris eccl'ie limibus repñtẽt.
ꝛ sic dicit glo. ibidẽ ita fit quolibz ano ut
tali die mittãt in eccl'iam. ꝛ licz stẽt i ecc'a
nõ tñ cõicabũt cũ alijs in eucharistia uel
in osculo. ꝛ sic erũt usqz ad octauã pasce.
ꝛ tũc itez exibũt de eccl'ia ꝛ erũt extra ec
desiã usqz ad talẽ diẽ sequẽtis anni. ꝛ hoc
fiet usqz ad finẽ pñie. ꝛ si bñ pẽitẽt. 2° ano
uel. 3°. põt eis reddi ingressus eccl'ie.

Arca litteram pñia ẽ scõa tabula post naufragiũ. hoc p
silitudinẽ dictũ ẽ. ℣ria .n. tabula i mari
ẽ nauis que cũ aliqñ frãgitur. otigit qñqz
ꝙ aliqui adherẽt alicui tabule nauis ꝑ c'
adiutoriũ applicãt ad portum salutis. sic
dico ꝙ exñtibus i mari huius mũdi. bap
tisms ẽ sicut ꝑma tabula. i. sicut nauis a
cuius gra cũ boies cadunt restat eis pñia
tãqz tabula 2a. cũ cuius adiutorio deduci
pñt ad portũ salutis. ostrue. g° sic. ꝙ pñia
ẽ tabula post naufragiũ ꝑa ab illa q ẽ ãte
naufragiũ. posset tñ dici baptisms ꝑma
tabula post naufragũ uocãdo ꝑmũ nau
fragiũ originale pccm̃. eo ꝙ originale pec
catũ ꝛ eius sequele sũt q̃dã fractio itegri
tatis nate quã in ꝑmis pentibus a sua cõ
ditiõe hũerat. ianis ẽ. s. carens fructu illi'
pnie supple. quã hz illa pñia quã sequẽs cl'
pa ñ ignat. ꝺ pñia pccoz. i. i qua aligs pse
uerat etiã si ad sũmũ qs puẽiat malorũ. s.
in cõpatiõe aliorum.

Di. xv

At sicut pdcis ꝛc. Supius ex
cluſit mgr errorẽ dicẽtiũ ꝙ
pñia ñ ẽ itabilis. Hic exclu
dit errorẽ dicẽtiũ ꝙ pñia ẽ
diuisibilis. et diuidit in tres. ℣° remouz
errorẽ dicẽtiũ ꝙ pñia de uno pccõ sine al
tero ualet tũc qñ agit. ℣° errorẽ dicẽtiũ
ꝙ si tũc nõ ualeat. tñ ualet qñ de pccõ al
to oteritt. ibi Quibusdã tñ. ℣° põit auc
toritates qb' ueritas cõfirmat ibi. Satis
arbitror. ℣ria i duas. ℣° determiat auc
toritatẽ ꝓphetie quã illi iducebãt ꝑ se. ℣
2° auctoritates scoz. ibi. Alias quoqz. p'a
i tres. ℣° põit dubitatiõez. ℣° solonem
ibi. Hz de his. ℣° dubitatiõis ozte. ex solu
tiõe explanatiõez. ibi. Attende. ℣lla ps q̃
ibi incip. Alias quoqz. diuidit i duas ptes
℣ recitat auctoritates qs illi errãtes ꝑ
se iducebãt ꝛ eorũ rõnẽ. ℣ 2° subiũgit pdic
torũ solonẽ ibi. His rñderi ℣lla ps q̃ ibi
incipit. Quibusdã tñ. i q̃ remouet errorez
dicẽtiũ ꝙ pñia de uno pccõ sine alio ualz
qñ de alio oteritur. diuidit i 3. ℣° oñdit
ꝙ nõ ualet ad meritũ uite et'ne. ℣° ꝙ ua
let ad remissionẽ pene ibi. Põt ẽt. ℣ 3° sub
iũgit cõfirmatiõez utriusqz ibi. Ex his ℣
lla ps q̃ ibi icipit. Satis arbitror. diuidit
i duas ℣° oñdit ꝙ ñ põt diuidi pñia. ℣ 2°.
oñdit q̃ sit ẽa pñia ibi. Ex ꝑmissis.

Arca hãc di. qrẽdũ ẽ ꝓncipa
lit' de 5. ℣° de satisfac
tõe i gnali. ℣ 2° de elemosyna. ℣ 3° ꝺ teiũio.
℣ 4° de oz̃one. ℣ 5°. ꝺ rstitutõe. ℣ Circa ꝑ
qrit'. 8. ℣° utz satisfactio sit actus ẽtu
tis. ℣ 2° utz hõ possit satisfacere deo pro
culpa ℣ 3° utruz satisfactio debeat fieri p
opa penalia. ℣ 4° utz flagella q̃ deus imit
tit uel uenire ꝑmittit sup penitẽtes sint ꝑ
eis satisfactoria. ℣ 5° utz possit fieri satis
factio p opa que fiũt in mortali pccõ. ℣ 6°
utz hõ possit satisfacere de uno pccõ mor
tali sine alio. ℣ 7° utz deus possit rmitter
pccm̃ sine aliqua satisfactiõe. ℣ 8° utz enu
merent sufficienter ptes satisfactionis. s.
oz̃o. teiuniũ. ꝛ elemosyna.

Primo ostendo ꝙ satisfactio nõ sit actus uirtutis. Actus
uirtutis ẽ utilis. Hz satisfactio cũ sit debi
ta est inutilis. dicitur enī Luce. 17°. Dicite
serui inutiles sumus. quod debuimus fa
cere fecim'. g° satisfactõ ñ ẽ act' ẽtutis. ℣
Itẽ Phi. 2° ethi. c. 6°. Uirt' ẽ bit' electiu'
Hz satisfactõ q̃qz ñ ẽ electia. sic cũ aligs
ꝺ suã uolũtatẽ satisfacere opellit'. g° satisfa
ctõ ñ ẽ act' ẽtutis. ℣ ꝺ Grego. i q̃dã omel'
sr illꝺ aDath. 6° Si q̃ ult' p' me uenire.
dic ꝙ dñs nr' ꝺzia opposuit medicamenta
pccis. ut lubricis otinẽtiã. tẽacib' largitatẽ
ꝛc. g° ẽstructõ pcci ẽ pẽtutẽ l' p act' ẽtutis

p satisfactionē ät destruit pccm. g° cū nō sit uirtus ē actus uirtutis. ℞ndeo q; q̄z uis satis sit mäifestum satisfactionē esse actū uirtutis. cū sit actus pñie. que uirt' ē, ut supius oñsū ē. hoc tñ ⁊ alr declarat'. Satisfactio ē enī p illata iuria uolūtaia recōpēsatio fm iustitie eqlitatē cū pposito nō cōmittēdi nouā iuriā. hoc ē qđ im plicite dr de pñia di. 3ª. §. p°. ⁊ recitat' in lra huius di. c. 5°. ⁊ supt̄ ē de eccl'asticis dogmatibus ppōe. 23ª. Satisfactio pñie ē pccōz causas excidere. nec eoz suggestiōi bus aditū indulgere. p recōpēsationē eniz pdcāz cāe pdcōz excidūt'. ⁊ p ppositū ca uendi a futura iuria pccōz suggestiōib' aditus nō indulget'. Sed facere recōpēsa tiōem fm eqlitatē iustitie actus ē uirtutis iustitie. ut uideri pōt ex dcīs phi. 5°. ethi. .c. 7°. ⁊ plibus alijs locis. g° satisfactio ē actus uirtutis ℞d p^m in opp^m dđ q; mi noz ē falsa. debitū. n. meritoziū ē inq̄stū in duit rōnē uolūtarij. sicut. n. homo facit đ nccitate uirtutē. Uñ illa auctoritas itelli' genda est de iutilitate opposita pfcōi. sic pz ex glo. ibidē. ℞d 2^m dđ q; cū aliqs ō uolūtatē suā satisfacere cōpellit' si ē cōpul sio sufficiēs illa satisfactio nō hz rōnē uir tutis nisi p cōpationē ad iudicē q ad satis factionē cōpellit. Uñ ⁊ sic cōpulsus ñ sa tisfacit deo.

Secundo queri'tur utz hō possit deo satisfacer̄ p culpa. Et uī q; nō. Ansel. p° li. Cur deus homo. c. 13°. Debet oīs qui peccat honorē deo quē rapuit soluere. ⁊ hec ē satisfactio. Sz hō nō pōt deo soluere debitū honorē. qz in īfinituz ē honorandus. g° hō nō pōt deo satisface re. ℞ Itē satisfactio fieri nō pōt de eo qđ ex alia cā ē debitū. Sz rōe bñficij a deo ac cepti nō ē aliqua creatura q̄ ñ debeat đo id qđ est fz Aug^o li° 83^m qōuz. q. 68ª. in fine. ⁊ etiā fm Ber. đ diligēdo deū. c. 16°. g° hō nō habet de quo possit deo satisfa cere p pccō cōmisso. ℞ Itē grauius ē pccm mortale actuale q̄z originale pccm. Sz nul lus purus homo satisfacere potuit p pec cato origiali fm Ansel. 2° li°. Cur dē hō. nō multū longe post pncipiū. g° mlto mi nus pōt satisfacere p actuali pccō morta li. ℞ Cōtra de pe. di. p^a. Si cui. §. Hoc idē sacrificiū ex lege offert penitēs dū satisfa ctiōez eccl'ie iudicio sibi īpositā fcis exeq tur. Sed talē satisfactiōez exequi pōt hō. g° pōt đo facer̄ satisfactōez q̄ ē sacrificiū fz legē. talis aūt ē satisfactio debita ℞ Itē q̄sto ille ō quē peccatur est misericordior tāto facilius satisfieri sibi pōt. Sz deus ē misericordissim^o. g° hō facilime pōt satisfacere deo. ℞ñdeo hoiem posse satisfa cere deo. dupl'r pōt itelligi. aut cū alter^o adiutorio. aut sine. p° mō dico q; hō pōt satisfacere deo in uirtute. s. meriti xp̄i. cui^o pticeps ē hō p uerā fidē. 2° aūt mō hō sa tisfacer̄ nō pōt deo. Uñ fm Aug^o i euch. uersus finē. Nec ātiquoz q̄cūq; iustoruz pter xp̄i fidē. salutē potuit iuenire. hō enī p se deo nō pōt equale repēdere. nec hoc ab eo exigere. fz si fecerit famulādo illud qđ pōt plus ab eo nō reqreret' ℞d pmū in opp^m dđ q; ⁊ si hō p se non possit deo reddere debitū honorē fm eqlitatē iusti' tie tñ xp̄i meritū ⁊ dispositio penitētis fa ciētis qđ in se ē simul iūcta deo reddunt honorē debitū ⁊ sūt debita satisfactio p pccō fm equalitatē iustitie nō cōpēsantis meritū penitētis. fz fm q; iustitia ē cōde' cētia diuine bonitatis. satisfactio ät mīto xp̄i cōiūgit' nō realr. fz p uerā fidem ipi^o penitētis. p quā ē pticeps illius meriti. ℞ Ad 2^m dđ q; deus ex liberalitate sua nre ifirmitati cōdescendens homini cōstituit mēsurā eoz ad que de necessitate teneb' q̄ ē obꝑuātia p̄ceptoz ut de reliq°. i. đ opib' superrogatōis possint satisfacere p omis so. q̄ opa ⁊si debeāus deo debito cōgrui' tatis. nō uult tñ tā q̄z nobis pcens ut sibi debeāt' debito nccitatis nisi rōne uoti. uel satisfactiōis p pccō ℞d 3^m dđ q; q̄z uis pccm originale nō sit ita graue psone sicut pccm actuale mortale. tñ grauī ē nature. qz inficit nō tñ psonā. fz naturā. ita q; p psonā mediāte natura. ⁊ tō p illo satisfa cere nō potuit nisi ppōderās toti naturē hūane. Quapp cōcludit Ansel. 2° li°. Cur deus hō. c. 7° q; illū q satisfacturus erat p pmorū pētū pccō. oportuit eē pfectuz deū ⁊ hoiez. purus. n. hō toti hūane na ture ppōderare nō potuisset. ℞ Pōt tñ alr dici ad ar^m q; p pccō origiali xp̄us solus

satisfecit. Un a nobis nulla acquiritur satisfactō p originali pccō. sz tātū baptismi susceptō p quā hō pmo efficit pticeps meriti xpi. p actuali aūt mortali cū satisfacti one meriti xpi regritur de lege cōi aliqua satisfactō penitētis. nō pp ipfectōem meriti xpi. sz qa deus vult et ppter sui honorē et bonū nrm. ut p his q uolūtate ppa cōmittimus uel omittim⁹ uolūtate ppa satisfactōem aliquā faciamus. ℣ᵒ ar⁹. ad p tē scōam nō pcedit qa maior nō ē uera nisi suppositis ptibus offensis. offensa aūt cōtra deū est grauissima. ⁊ iō hō p se satisfacere nō pōt deo. sicut posset homini. qz uis de⁹ sit hoīe icōpabiliter misericordior.

Certio queritur

utz satisfactō debeat fieri p opa penalia Et uī q nō. qa qz̄to op⁹ fit cū maiori charitate. tāto ē magis meritoriū. et tm̄ min⁹ penale. sed si satisfactō deberet fieri p opa penalia. illud qō diminueret penalitatē. diminueret satisfactōem. g° nō debet fieri p opa penalia. ℣ tē phi. 2° ethi. c°. 3°. Dedicine p cōtraria innate sūt fieri. sed quedam sūt pccā penalia. sic tristitia. ita g° satisfactio p talib⁹ pccis debet eē p opa desiderabilia. ℣ cōtra de pe. di. 3ª §. p°. Penitentia est quedā dolētis uindicta puniēs i se qō dolet cōmisisse. sed dolor. uindicta. punitio. res penales sūt. g° penitēs satisfacere debet p opa penalia. ℣ ñdeo q opus penale duplr pōt itelligi. aut rōe generis opis. aut rōe opantis. loquēdo de opere penali pmo modo dicto. satisfaciēdū ē p peccato p opa penalia. et ppter emēdatōem culpe p̄terite et p̄seruatōem a futura. culpe. n. debetur pena. pene ēt fm phi. 2°. ethi. c°. 3°. medicine sūt. i. nō tm̄ curatiue. sz ēt p seruatiue loquendo de ope penali. 2° mō ñ oz. qa frequēter opa qz̄tū ē ex. suo genere penalia rōe feruētis charitatis in opante sūt ei delectabilia. et sic pcedebat p⁹ ar⁹. ad ptē pmā. ℣ ad 2⁹ dō q qz̄uis aliqbus pccis sint annexe pene sensibiles. tm̄ iqz̄tuz sūt actus uoluntarij aliquā delectatōnem hñt. qa sicut dr̄ puer. i3°. Desideriū si cōpleatur delectat aiam.

Quarto queritur

utz flagella q̄ imittit deus. uel uenire permittit sup peitētes sint p eis satisfactoria. Et uī q ñ. illō qō ē satisfactoriū p pccis nō ē detestādū nec respuēdum. sed tpralia flagella sūt detestāda ⁊ respuēda. Un aug⁹. io. li°. cōfes. c°. i6°. Ube aduersitatibus seculi. g° pdcā flagella nō sūt p sustinētibus satisfactoria. ℣ tē satisfacere nō conuenit nisi illis q peccauerunt. sed tpalia flagella qñz imittūtur hoībus nō pp pccā. sic patuit in iob. ergo nō sūt satisfactoria. ℣ Cōtra ea que castigāt pccā sūt satisfactoria. sed sic dicit aug⁹. p° de ciui. dei. c°. 30. Cū deus me aduersis rebus exagitat aut merita examinat. aut pccā castigat. g° tlia flagella sūt satisfactoria. ℣ tē illud ē satisfactoriū qō ad patiētiā erudit bonos et facit eos deū frequētare interpellatōib⁹ crebris. sz sic dic aug⁹. p° ō ciui. c°. 8°. Flagellū dei ad patiētiā erudit bonos. Et Ber. ō diligēdo deo. c°. 25°. Ex occasiōe frequētiū necessitatū crebris necesse ē iterpellatōibus deū ad hoīe frequētari. g° tpralia flagella satisfactoria sūt p sustinētib⁹ ea. ℣ ñ° q sust nēs flagella sibi imissa p opatōem iustā cuiusmodi sūt oīa illa q dē⁹ infligit siue p actōem iustā cuiusmōi sūt aliqua q deus frequēter a pccōrib⁹ infligi iuste pmittit nō satisfacit ea sustinē⁹ sub rōe qua patiēs tm̄. qa sicut uolūtas sustinētis nullo mō ꝺparatur ad ea ut actiuū ꝓncipiū. oz aūt q meriti sit actiuū ꝓncipiū uoluntas illius q meretur. Inquātū tm̄ uolūtas sustinētis ea patienter sustinet intētōe remissionis pene sibi debite p suis pccis sūt sustinēti satisfactōis materia. sz formaliť ipa satisfactio i actu uolūtatis cōsistit. flagella tm̄ q ipemet deus imittit maiorē efficaciā hñt iclinādi uolūtatē ad bonū q̄z illa q nō imittit. sed imitti pmittit. ℣ ad p⁹ qō q illud ꝟbū aug. intelligēdū ē p cōpatōem ad infirmos ppter ipatientie picula. qa sic dicit p° de ci. c°. 60. In eadē afflictōe mali detestātur et blasphemāt. boni aūt pcant et laudāt. ℣ ad 2⁹ qō q. sic idē opus qō i innocente nō fuisset satisfactoriū ē in penitēte satisfactoriū. ita idē flagellū pōt eē innocēti materia maioris meriti et i penitēte materia remissionis pene pcci. ℣ arᵃ ad ptē aliā pcedūt p cōpatōnē

ad illos qui flagella illa ſuſtinēt patiēter.

Quinto queritur utr̄ poſſit fieri ſatiſfactio p illa q̄ fiūt ī mortali pcc̄o. Et uī q̄ ſic. qz aliqua ſūt opa q̄ nō ſūt ſatiſfactoria niſi ī vtute meriti xp̄i. ſz illa nō ſūt opa facta in charitate qa ſi filiꝰ dei nūq̄z fuiſſz incarnatus nec ī carnādus. tñ opa facta ī charitate eēnt ſatiſfactoria p pcc̄o pſōe. ergo opa facta ex̄ charitatē ſūt illa q̄ ſūt ſatiſfactoria. nō niſi ī meriti uirtute xp̄i. ¶ Itē totuz unū opus ē meritoriū ī vtute bone intētōis p quā fuit inchoatū. gº ſiliter ſi hō in choet ſatiſfactōez ī charitate ⁊ peccet mortaliter añ cōplemētū ī vtute p̄ncipij totuz reſiduū erit ſatiſfactoriū. ¶ Itē deus p̄nior eſt ad miſerādū q̄z ad cōdēnādū. ꝫz nullū malū deus ſ̄linqt ī punitū. gº nec aliq̄d bonū irremuneratū. ꝫz opa facta ī pcc̄o mortali nō ſūt meritoria uite eterne. ergo ne ſint irremunerata oz q̄ ſit ſatiſfactoria p pena debita culpe. ¶ Cōtra aplūs pº coꝛ. .ī3º. ꝫi diſtribuero ī cibos paupuz omnes facultates meas. et ſi tradidero coꝛ meuz ita ut ardeā. charitatē añ nō habuero nichil mihi p̄deſt. ¶ Itē vtus ſatiſfactōis ē oppire pcc̄oꝛ multitudinē. ꝫz hoc ē p̄pū charitati. Vñ. i pe. 4º. Charitas opit multitudinē pcc̄oꝛ. ergo nullū opꝰ factū ex̄ charitatē eſt ſatiſfactoriū. ¶ Rñdeo q̄ nō p̄ōt fieri ſatiſfactō p opa q̄ fiūt ī mortali pcc̄o. deus. n. cū bonoꝛ nr̄oꝛ nō egeat opa homīs nō acceptat taq̄z remuneratōe digna nec taq̄z ſatiſfactoria niſi acceptet opantē Vñ ge. 4º. dr̄ prius reſpexit dñs ad abel. ⁊ pº ſubiūgit. ⁊ ad munera eius. ꝫz deº ñ acceptat hoīem exñtē ī pcc̄o mortali. qa ī illo ſtatu ē īimicus dei. ergo opa exñtis in mortali pcc̄o nō ſūt deo accepta taq̄z ſatiſfactoria. ſed ſine illa acceptatōe ſatiſfactoria eē ñ p̄ñt. ¶ Ad pm ī oppm dō q̄ opa fcā in charitate nō ſūt ſatiſfactoria niſi in vtute meriti xp̄i iq̄ſtū ex eterna ordinatōe diuīa hr̄e nō poſſum⁹ charitatē p quā remittūtur pcc̄a ſine vtute meriti illius. et ſi filius dei nūq̄z ī carnatus nec ī carnāduſ fuiſſet. aliā uiā ordinaſſet deus p quā peītētes a deo recipent charitatē p quā remittūtur pcc̄a. ut. n. dic aug⁹. ī3º. d̄ trini. cº. io. Alio mō deus nos liberare potuiſſz q̄z p mortē xp̄i ſi uoluiſſet. ¶ Ad 2m dō q̄ opus inchoatū ex bona ītētōe meritoriū ē ī vtute illius niſi interrūpatur p actū ōriū. ita ut illd̄ q̄d ſequtur nō cōtinuet cū ītētōe pª nec ꝫz actū nec fm hītū. facta aūt tali iterruptōe illud q̄d ſeq̄retur actū ōriū nō eſſz meritoriū ī vtute p̄me ītētōnis. ſatiſfactio aūt inchoata ī charitate p pcc̄m mortale interrūpitur ita q̄ illa opa q̄ ſequūtur nō cōtinuāt cū pª radice fm actū nz fm hītū nec mediate nec īmediate. ¶ Ad 3m dō q̄ deus nullū hoīem reliqt irremuneratū qn aliquo mō remuneret. Vñ q̄uiſ opa facta ī pcc̄o mortali nō remunerēt q̄ſtū ad meritū uite eterne nec q̄ſtū ad remiſſionē ſeu diminutōem pene debite pcc̄o fm iuſtitiaz legis diuine tñ remunerāt. uel quo ad tēporalia bona. uel iq̄ſtū diſponūt ad īclinādū aures diuine miſericordie ad opantez. hec tñ remuneratio nō ē ex debito ſz ex liberalitate diuīe miſericordie. Dō aūt aliq dicūt q̄ ꝑꝑt illa opans ſi moriat ſine pei tētia mīorē penā ſuſtinebit ī īferno. nec ſic dz ītelligi q̄ ꝑꝑ illa mīuat pena q̄ pccis p orib⁹ ōbebat. ſz qz īti⁹ q̄d faciūt. illa bōa cauēt ſibi a mal' q̄ ſi faceret āpli⁹ pūnirēt.

Sexto queritur utr̄ hō poſſit ſatiſfacere de uno pcc̄o mortali ſine alio. Et uī q̄ ſic. Homo p̄ōt ſatiſfacere de uno pcc̄o ueniali ſine alio. gº a ſili de uno pcc̄o mortali ſine alio. ¶ Itē hō p̄ōt ſatiſfacere ō una pte pene ſinē alia. qa nō explet totā ſuā penā ſimul. ergo a ſili p̄ōt ſatiſfacere de pena debita uni pcc̄o ſine ſatiſfactōe de pena alij pcc̄o debita. ¶ Itē hō debitor alij hoī pluriꝫ de cauſis p̄ōt ſoluere debitū p una cā nō ſoluēdo debitū p alia. ergo a ſili hō debēs penā p pluriꝫ culpis p̄ōt ſoluer̄ penā p una cl'pa ñ ſoluen⁹ penā p alia. ¶ Cōtra. de pe. di. 3ª. §. Quis auctoritatiꝫ. illoꝝ ſnīa deſtruit' qua eū q pliꝫ irretitus fuit aſſerit' unius delicti penitentia eiuſdē uemā a dño cōſeq̄ ſine alterius crimis pnīa. ¶ Itē de pe. di. 5ª. cº ult. ⁊ recitat mgr̄ in lr̄a hº di. cº. penl'. Falſā penitēti am eē conſtat cū ſpretis pliꝫ de uno ſolo peītētia agitur. aut cū ſic agitur ō uno ut ñ diſcedatur ab alio. ¶ Rñdeo q̄ pccm eſt iniuria cōtra deū q̄ iq̄ſtū ē ō eq̄litatem

amicitie inter hoiem et deū ē dei offensi-
ua.et inq̄stū ō equalitatē iustitie q̄ respicit
debitū nccitis ē punitōe digna. et loquor
hec ō equalitate nō q̄ sit equalitas simp̄r.
qa talis nō pōt eē inter hoiem ⁊ deū.ſz ō
equalitate p cōpatōem ad hoīs facultatē.
qa aūt lex diuina p̄cipit amicitiaz hoīs ad
deū.iō nō pōt eē equalitas iustitie hoīs ad
deū sine equalitate amicitie.et qa eq̄litas
amicitie hoīs ad deū ē p charitatem q̄ siñ
aliqua p̄tute necessaria ad salutē eē nō po
test.iō equalitas amicitie nō pōt eē sine eq̄
litate iustitie.ñ ē g° ꝺꝺ ut dicūt qdā q⁹ hō
satisfaceř possit p culpa inq̄stū ē ō eq̄litatē
amicitie hoīs ad deū siñ satisfactōe p ea inq̄
tū ē ō equalitatē iustitie hoīs ad deū.dico
ergo q⁹ satisfacere p culpa inquātū ē cō-
tra utrāq⁹ equalitatē dupliciter pōt itelli-
gi.aut.ſ.de illa pte satisfactōis q̄ cōsistit i
actu aīe interioꝛi.aut de illa que cōsistit in
actu aīe exterioꝛi.p° mō nō pōt hō satisfa
cere de una culpa mortali sine alia.qa q̄-
uis culpe nō sit cōnexe.tñ radix satisfactō
nis ē una.ſ.charitas q̄ cū nullo pccō moꝛ-
tali stare pōt.et qa obligatō ad penā eter
nā nō cōpatitur se in hoīe cū diuina amici
tia.iō p charitatē illa obligatō cōmutatur
in obligatōem ad tp̄alē penā.p actū ergo
penitēdi interioꝛē p quē remittit culpa et
obligatō ad penā eternā dispositiue ⁊ cha
ritatē p quā remittūt formal̄r ⁊ cōplecti-
ue nō pōt satiffieri de uno pccō mortali si
ne alio.nec q̄stū ad offensaz.nz q̄stū ad o-
bligatōem ad penā eternā.⁊ sic itelligi de
bent ea q̄ mḡr ad hanc ptē allegat in lr̄a.
¶Loquēdo aūt de alia pte satisfactōnis q̄
directe respicit solutōem tp̄alis pene.iq̄
tū p actū penitēdi interioꝛē.et charitatem
cōmutata ē obligatō ad penā eternā pōt
satiffieri de pena debita uni pccō sine alia.
sicut satisfieri pōt ō una pte pene siñ alia.
ut oñdebatur i arguēdo.c° rō ē qa obliga
tio ad talē penā simul stat cū charitate.et
iō remanēte debito pene p uno pccō acce
ptari pōt solo pene p alio.si tñ assit ꝓpo
situ satisfaciēdi postea ō alio. qō ꝓpositū
si mutet ita ut p alia ñ uelit postea satisfa
cere,r̄manet tñ p̄cedēs solo acceptata¶Ad
p° i opp° ꝺꝺ q⁹ ñ ē siłe qz nullū mortale
pccm̄ pōt se cōpati cū charitate qa nullus
pccm̄ remitti pōt nisi p charitatē.⁊ ideo si
unum posset remitti sine alio simul posset
hō eē dei amicus ⁊ ūmicus.ueniale aūt si
mul ꝯpatit se cū charitate.⁊ ideo pōt acce
ptari penitētia ō uno sine penitētia ō alio
¶Ad 2° solutū ē in qōe.¶Ad 3° ꝺꝺ q⁹ iu-
stitia hoīs ad hoīem attēdit circa exterio
res opatōes.sed iustitia hoīs ad deū p̄nci
palius attendit circa actus interioꝛes et
iō pōt ſuare hō hoi eq̄litatē ſm iustitiam
legis humane. ſm unā ptē q̄stuis non ſuet
ſm aliā.qz nō ē una radix cōis rōe c° so-
lutōes omniū debitoꝝ hoī sint cōnexe sic
est una radix.ſ.charitas i qua cōnectūtur
satisfactōes omniū que ꝺo debētur.¶Ar⁸.
ad ptē aliā p̄cedūt de satisfactōe q̄stū ad
remissionē culpe ⁊ pene eterne.

Septimo queritur utrꝝ deūs possit remittere pccm̄ sine aliqua satisfactōne.

Et uī q⁹ nō. Ansel.i°. li°. Cur deus hō.c°.12°.Si pccm̄ nō punitur iordinatū dimittitur.sed deus nihil iordinatuz pōt dimitteř.ergo deus nō pōt siñ satisfactōe pccm̄ remittere.¶Itē eodē li°. c°.10. In deo q̄libet puū.incōueniēs seq̄tur im possibilitas.sed postea.12°.c°.dicit q⁹ ñ de cet deū pccm̄ ipunitū dimittere.g° deū h° facer ē ipossibile¶Itē eoꝺ li°.c°.12°.Liberi oꝛ est iustitia si sola misericoꝛdia dimitti tur q̄stitia qō ualde incōueniēs uī.sed si deus dimitteret pccm̄ sine oī satisfactō ne dimitteret ip̄m sola misericoꝛdia .ergo hoc facere incōueniēs ē.¶Cōtra apls ad Hit.3°.Nō ex opibus iustitie q̄ fecimus nos.sed ſm suaz misericoꝛdiā saluos nos fecit.¶Itē act.9°.hī q⁹ cū paul⁹ eēt i actu pſequendi xp̄ianos deus ip̄m iustificauit.
¶Itē maioꝛ ē misericoꝛdia dei q̄stilla quaz hoī p̄cipit.sed deus p̄cipit hoī dimittere offensam sibi factā.ēt si iniurias nō satisfa ciat.ergo uī q⁹ hoc deus facere possit et debeat.¶Rñdeo q⁹ ad remissionē pccī cō tingit loqui dup̄r.aut de lege cōi.aut ex p̄uilegio ſp̄ali.p° mō ſm oēs nūq̄z dimitti tur actuale pccm̄ mortale sine aliqua satis factōe. qz semp ad hoc regritur actus pe nitēdi i quo p̄ncipalioꝛ ps satisfactōis cō-
sistit.2° mō dicūt ēt multi q⁹ nll'o mō actu
ale pccm̄ mortale pōt a ꝺo sine satisfacti-

one ꝛmitti. qz deus ꝓccm̃ tale dittet̃ ñ pōt
ſine infuſiōe gr̃e. et qz hō mortal'r peccā-
do oculū aie clauſit. iō lumē gr̃e ad aiaz ī
trar̃ ñ pōt nili apiat̃ p actū peitēdi. ſic nz
lumē ſolis pōt itrare domū nili apiat̃ fe-
neſtra. ⁊ ꝓ hac opinōe uī eē ſnia augī ſup
Jo. oml'a. 72ª. ſr̃ illud Jo. 14°. ad Paioza boz
faciet. cū ex ipio fit iuſt⁹. ſalute opat̃ xp̃us
in illo ſz nō ſine illo. ℣ Sz ō hº aliq arguūt
ſic. Dez effcm̃ quē facer̃ pt de⁹ medi⁹ cā ef
ficiēte 2ª. facer̃ pōt ſine opatōe illi⁹. ſz ꝑpa
tio ad gr̃az quam ī ſe facit pccōr peniten
do ē ꝓncipal'r a deo medi⁹ opatōe peitētis
q̄ ē cā 2ª. quapp dic aug⁹. 13°. de tri. c°. io.
q̄ merita nr̃a dona dei ſūt. gº illā ꝑpatōez
pōt de⁹ facer̃ ī pccōre nō medi⁹ aliq̄ actōe
ipi⁹ pccōris. vñ ſiñ ꝓiudicō mihi uī q̄ q̄-
uis hōi q̄diu ē ī actu pccī mortal' pccm̃ ñ
poſſit ꝛmitti. tamē hoi obdormiēti ī pccō
mortali de⁹ poſſz ſi uellet hītū charitatis
īfūdere ⁊ ſic pccm̃ dimittez. qcqd. n. ē ī pec
catoꝛ dormiēte bonū ē excepta deſoꝛitate
pccī q̄ nihil aliud ē q̄ carētia boni debiti ī
uolūtate. ut ī 2° hº oñſū ē. nullū bo⁹ ꝓhibz
aiaz ſuſcipe charitatē. ⁊ q̄uis malus uolū-
tatis act⁹ q° pccōr ꝓuat̃ le bono debito ꝓ
hibeat q̄diu durat aiaz ſuſcipe hītū chari
tatis. tñ carētia boni debiti ꝓhibet̃ ñ pōt
aiaz ſuſcipe pñtiā boī debiti oppoſiti ſi ſit
agēſ q reſtituat. ſic nz carētia lumis ī aere
pōt ꝓhibet̃ aerē a ſuſceptōne luis cū ſol
irradiat. al'. n. pueri nō recipent debitā iu
ſtitiā q̄ añ bap⁹ carēt. ⁊ ſi ſic de⁹ dormiēti
pccā dimitteret nullā iuſtitiā faceret ut ī
ſoloe arguūntoꝛ patebit. vtꝛ autē vnq̄z p
talē mo⁹ de⁹ alicui pccm̃ mortale actuale
dimiſerit nobis īcertū ē. ſz qō ñ ē de hoc
qō de⁹ fecit. ſz de hº qō facer̃ poſſz. ℣ Ar⁹
ad ptē ꝓmā ꝓcedūt ō reiſſiōe ꝑz legē cōez
⁊ ſuppoſito q ī pccōre nec ī alio ꝓ eo eēt
punitū pccm̃. aliqd aūt facere ex ꝓiudicio
ſpāli. ⁊ raro iuſto oꝛdini ñ derogat. qñz tñ
qō cōit̃ fcm̃ derogarz. vñ ſi qñz rex ut oñ
dat ſuā plenitudinē po⁹ ⁊ benignitatē mīe
ut magis timeat̃ ⁊ diligat̃. pcit aliq̄n hoī
ſcelerato ñ derogat iuſto regimī regni ſui
imo cōfert qñz. qō tñ ſepe iteratū deroga
ret. qñz ēt iuſte ⁊ ī caſu pōt pcere filio ſce
lerato ē⁹ pr̃ uolūtaie mortē ſuſtinuit ꝓ uti
litate regni. ſi'l'r dico q ſi deus ad oñden
dū oīpotētiā ſuā et ſūmā bonitatis ſue mi
ꝑicoꝛdiā aliq̄n dimitteret alicui ſiñ ſatiſfa
ctōe pccm̃. nullā iuſtitiā faceret. qa ſic dīc
anſel. ꝓ ſol'. io. c°. loqñs ad deuz. cū punis
malos iuſtū ē. qa illoꝛ meritis ꝺueit. cū ꝺo
pcis malis iuſtū ē. nō qz illoꝛ meītis ſz qz
boītati tue ꝺdecēt ē. ℣ t ifra facis qō decz
te ſūme bo⁹. ſic itaqz ſine repugnātia iuſte
punis et iuſte pcis. nec ſic faciēdo reliq̄ret
pccm̃ total'r ipunitū. qz xp̃s non tm̃ ꝓ nr̃o
pccō oꝛigiali ſz ēt ꝓ pcīs boiuz actualiꝫ
⁊ ꝑteritis et ſeq̄ntiꝫ mortē ſuſtinuit. ℣ Ad
p⁹ ad ptē aliā ꝺō q. ꝓcedit de cā ſalutis
nr̃e q̄ fuit īcarnatō filij dei. et e⁹ moꝛs que
ſub merito nr̃o cadere ñ poterūt. ⁊ pp hº
ab aug⁹. 13°. de tri. c°. 19°. dr̃ Summa gr̃a.
℣ Ad 2º ꝺō q. de⁹ paulo īmiſit gr̃ā gratis
datā ꝓ quā a mala uolūtate ceſſauit. et ita
pfecte penituit q. q̄i ſtati ē ſecuta remiſſio
pccōr. Uel pōt dici q. illa remiſſio ñ fuit
ꝑm legez cōez. ſz ex ꝑuilegio ſpāli. ℣ Ad 3º
ꝺō q. ſic dic ā ſel. p°. li°. Cur de⁹ hō. c°. 12°
ī hº q. de⁹ nobis ꝓcīp peccātiꝫ īnos di'
mittere offēſā ēt ſi nobis nō ſatiſfaciāt. et
tñ ipe pccm̃ ſiñ aliq̄ ſatiſfactōe ñ dimittit
de lege cōi nll'a ē repugnātia. qz de⁹ hº no
bis pcīp ut ñ ꝑſumam⁹ qō ſolius dei ē. ad
nll'uz. n. ptinz uidictā facer̃ niſi ad illū qui
dñs ē oīuz. nā cū ꝛene ptātes hº recte ſa
ciūt ipe facit a qº ad hº ipm ſūt oꝛdinate.

Quauo enumerēt ptēl ſatiſſa
ctōis. ſ. oīo. ieiuniū. ⁊ elia. ℣ Ri⁹ q. ſic. ⁊ hº
tā ex pte bonoꝛ p q̄ ſatiſfacien⁹ ē. ⁊ ex pte
cāz pccī q̄ p ſatiſfactōez ꝑut nūc ē poſſi-
ble ſunt excidende. q̄z ex pte illoꝛ ō quos
pccm̃ ꝺmittit̃. de boīs. n. nr̃is debem⁹ ſatiſ
facere. ⁊ ꝛz phm̃. p° ethi. c°. 10. Tria hēm⁹
bona. ſ. bona foꝛtune q̄ uocat bona exꝛi⁹
⁊ bona coꝛpis. ⁊ bona aie. de bonis exꝛio-
ribus ſatiſfacim⁹ ꝑ eliam ſub q̄ ꝺphēditur
totū qō expēdit̃ ī ꝓxioꝛ utilitatē. de boīs
coꝛpis ſatiſfacim⁹ ꝑ ieiuniū ſub q° ꝺphēdi
tur qcqd ptinet ad coꝛpis afflictōnem. de
boīs aie ſatiſfacim⁹ ꝑ oꝛoez ſub q̄ ꝺphēdit̃
qcqd deo exhibet̃ ꝑ latrie ꝟtute. Tres ēt
ꝛz Jo. ī p⁹ canoīca ſua. c°. 2°. ſūt pccoꝛ cāe
ꝺcupiſcētia caris q̄ ꝑut poſſibile ē excidit̃
ꝑ ieiunū. ⁊ ꝺcupīa ocl'oꝛ ō quā oꝛdiatur
elīa. ⁊ ſupbia uite ō quā oꝛdinat̃ oīo. ut ēt

bitū ē li°.2°.cōtingit hoiem peccare ꝺ̄ se ipm.ꝺ̄ qꝺ oꝛdiatur ieiunīū.⁊ ī ꝓximū.ꝺ̄ qꝺ oꝛdinatur eli⁹.⁊ ī deū.ꝺ̄ qꝺ oꝛdinatur oꝛo q̄ p appropatōem dicta sunt.he satisfactiones ptes ponūtur de pnia di.6ª. §.1°.

QOnsequenter q̄rit ꝺ̄ 2° pncipali.Et circa hoc q̄rūt octo.¶p° utꝛ dare eliaz sit actꝰ ỽtutis.¶2°.utruz cadat sub p̄cepto.¶3° utꝛ magis sint satisfactoia inᵗ ptes satisfactōis.¶4° utꝛ elie coꝛpales ꝓferēde sit spūalibꝰ elis.¶5° utꝛ ꝺ̄ qº libz bono sit elia faciēda.¶6° utꝛ licitū sit cuilz eliaz faceꝝ.¶7° utꝛ aliqs possit faceꝝ eliaz sibi ipi.¶8° utrum elia dāda sit maꝛ.

PRimo oñdo q⁹ dare eliaz ñ sit actus ỽtutis. dare elemosynā ē actꝰ mie.sz mia nō ē ỽtꝰ qz ꝓz phm.2°.ethi.5°.c°.nulla passio ē ỽtᵘ.⁊ sic dic dam.li°.2° c.27.mia ē spēs tristi⁹.tristitia uero passio ē.dare g° eliaz nō ē actꝰ ỽtutis.¶Itē circa exteꝛioꝛa bona de qbꝰ fit elia non sūt nisi tres virtutes.s.liberalitas. magnificeᵗ.⁊ iustitia.ut colligi pōt ex ỽbis phi.2°.ethi.c.7.§z daꝛ eliaz ñ ē actꝰ liberalitatis.qz liberaᵗ nō attēdit idigētiā ē cui dat.nec magnifi⁹ qa ꝓz phi.4.ethi. .c.5.¶Magnificētia nō ē nisi circa magnos sūptus.mia aūt circa magnos ⁊ puos.nec iusti⁹ qa sic dic aug° i9°.de ci.c.21. iustitia ỽᵗ ē q̄ sua cuiq̄ distribuit.sz mia dat illō qō ē dātis ꝓpū ñ illi cui daᵗ.g°.daꝛ eliaz nulli ỽtutis ē actꝰ.¶Itē actꝰ uirtutis sēp ē rectꝰ.sz datio eli⁹ pōt eē nō recta ut cuz fit ex uana gl̄ia.g° nō ē actꝰ uirtutis.¶Cō tra ut supᵃ hitū ē.pnia ē ỽtus ⁊ satisfactō actꝰ pnie.⁊ datō eli⁹ spēs satisfactōis.ex gl̄ segᵗ q⁹ sit actꝰ ỽtutis.¶Itē mia ꝺ̄ruaᵗ iuidie.qz sic dic dam.li°.2°.c°.27°.iuidia ē tristiᵃ i alienis bonis.misericoꝛdia ē tristia in alienis malis.cū g° iuidia sit uitiū ⁊ ꝺ̄riū utij sit uirᵗ.mia ē ỽtꝰ.sz daꝛ eliaz ē actꝰ mie.g° ē actꝰ ỽtutis.¶Ñ° q⁹ daꝛ elemosynā sub circūstātijs debitis actꝰ ē ỽtutis uᵗ ut pncipij.s.cū eliciᵗ a ùtute.uᵗ ut ē mi.s. cū daᵗ a ñ hñte hitum ỽtutis disponēte se.tñ p hº ad uirtutē daꝛ.n.eliaz sub circūstātijs debitis sp ē actꝰ rectꝰ.actꝰ aūt uolūtariꝰ rectꝰ.uel eliciᵗ p ùtutē uᵗ disponit ad ùtutē.¶Ad pᵐ ī oppᵐ ꝺ̄ q⁹ mia ꝓt accipi ꝓ passiōe.⁊ sic ñ ē ùtꝰ.uel p hitu uolūtatis q° habilitaᵗ ad subueniēdū pp deū miᵗie idigētis.et sic ē ỽ.ꝰ.p° mō ponitur a dam.spes tristiᵗ.¶Ad 2ᵐ ꝺ̄ q⁹ daꝛ eliaz actꝰ ē liberalitatis.qz q̄uis nō oīs liberalitas attēdat idigētiā illiꝰ cui datur .tñ una spēs eꝰ hº attēdit.⁊ illa ē mia cꝰ actꝰ ē eliā dare.⁊ sic cū liberalitas sit aliq° mō ps potētialᵉ iustiᵗ daꝛ eliaz magis uᵗ ptineᵗ ad iustitiā q̄z ad aliquā aliā q̄ttuoꝛ cardīaliū ùtutū.¶Ad 3ᵐ ꝺ̄ q⁹ dare eliaz non ē actꝰ uirtutis nisi cū est debito mō circūstātiatꝰ et sic nunquā potest esse nisi rectus.

SEcundo q̄rit utꝛ daꝛ eliā cadat sub p̄cepto Et uᵗ q⁹ nō.licitū ē unicuiq̄ retineᵗ qꝺ̄ suum ē.sz hō facit eliaz de suo.g° hoi ñ dare eliam licitū ē.qꝺ̄ ñ eēt ueꝝ si dare eliaz caderet sub p̄cepto.¶Itē si essz p̄ceptū reduceᵗ ad unū de decē p̄ceptis.nō ad p̄cepᵐ negatiuū.qz dare eliam aliqd affirmatiuū ē.nec ad p̄ceptū affirmatiuū.qz nō ad aliqꝺ̄ p̄ceptū affirmatiuū pᵉ tabule.qz illa ptinēt ad ùtutē latrie.ut ī li° 3°.di.37ª.oñsū ē.nec ad p̄ceptū affirmatiuuz 2ᵉ tabule qz nō ē nisi unū.s.de honoꝛatōe pentū. g° dare eliaz nō cadit sub p̄cepto.¶Itē si esset sub p̄cepto tūc quotiēscūq̄ hñs hō ultra id qꝺ̄ sibi neccīū ē. non daret illꝺ̄ indigēti peteti mortaᵗr peccaret qꝺ̄ falsū ē.¶Contra illꝺ̄ cadit sub p̄cepto sine q° charitas eē ñ pt.sz sic dic Jo.ī.iª. cano.sua.c°. 3°.q habuerit subāz hᵇ mūdi et uiderit frēz suū neccītē hre.⁊ claudit uiscera sua ab eo qūo charitas ꝺ̄ manz ī eo.q.d.nō manz.g° daꝛ eliaz cadit sub p̄cepto.¶Itē ꝓz phi.5°.ethi. c°.2°.lex dat p̄cepta de actibꝰ oīuz ỽtutū. sz ut ī p̄cedēti q̄oe hitū ē dare eliaz ē actꝰ ỽtutis.g° ē sub p̄cepto.¶Ñ° q⁹ daꝛ eliaz ē sub p̄cepto legis nᵉ.⁊ legis diuīe.et legis positiue.lex.n.naᵗaᵗ p̄ciꝑ ꝓximū ùe diligere nō tm̄mō affectu sz ēt effcū.qz nō ē ueꝝ affectꝰ nisi seq̄tur effectꝰ si possiᵉ ē.q g° idigētie frīs nō subueīt ñ ueraciᵗ ipm diligit.qꝺ̄ uolēs inuere btūs Jo.dic ī iª cano. sua.c°.3°.filioli ñ diliga° ùbo nz līgua tm̄ .s.sz ope ⁊ ueītate.Lex ēt diuīa hº p̄cipit. qz ut hr̄ math.25°.xps ipropabit r̄probis maxᵉ ꝺ̄fcūs mie opū. In iuꝝ canoico p̄cipit. vñ decre.di.86.Frēz nr̄uz.dic ꝺ̄ q° dā epo

largā manū hēat. nccītē patiētibꝫ occurrat
aliēnā iopiā suā credat. qz si hº. ñ hz. epi ua
cuū nomē tenz. ⁊ ifra. e. di. Nō sitis. §. pa
sce. sic dr̄lquos i pascenº hoies ꝑuaī poteīs
si ñ paueris occidisti. et. 7ª q. 1ª. Dis. dr̄ q
q negāt mīaz faciēdā fugiētibꝫ ⁊ nccītē pa
tiētibꝫ ipm xp̄z negāt q ē mīa. sz cū sit ꝑce
ptū affirmatiuū q̄uis obliget sēp. ñ tn̄ ꝑ
sēp sz ꝑ loco et tp̄re. ꝺsiderāda. n. ē facul
tas hñtis. et mīpia īdigētis. ſ. n. hō hēat
aliqd qꝺ nō sit nccīū sustētatōi sue natē
nec illoz qbꝫ teneāt ꝓuideī sic sūt uxoz filij
sui ⁊ ācille. ⁊ sit tā notabiľ nccītas seu īdi
gē. ex pte illiꝰ cui dādū ē q. imineāt ꝑba
biª sigª extreme nccītis. tūc hñs teneī ex
ꝑcepto subuenīr̄ īdigēti. si ēt hō hēat aliqd
ſrfluū ñ tm̄ sustētatōni nº. sz ēt decētie sui
statꝰ teneī ꝺ illo elīaz facer̄ īdigētibꝫ ēt si
ñ īueniret tales q eēnt ꝺstituti i nccīte ꝑ
dcā. ⁊ si plēs occurrāt idigētes qbꝫ oībus
subueīr̄ nō possit teneī cer̄is pibꝫ magis i
digēti subuenire. ¶ Ad pmꝫ i oppm ꝺꝺ q. su
pfluū sustētatōi tue nº. ⁊ si sit tuū ꝑpū q̄ꝫ
tū ad dispēsatōez seu auctoītatē admistrā
di. q̄ꝫtū tn̄ ad usū illoz ē i qbꝫ uides signa
ꝑbabiª imineī nccītis extreme nisi subue
niaī eisꝺ. a sili aliq mō dico ꝺ supfluo de
cētie tui statꝰ respectu indigētū citra p̄di
ctā nccītē. Ad ñ ꝺ illos q ꝺ supfluo mōis p̄
dcīs īdigētibꝫ subuenire nolūt dr̄ decr̄. di.
47ª. Sic esurieꝫ pais ē quē tu detīes. nu
doz uestuīntū ē qꝺ tu recludis. miseroz re
dēptō ē ⁊ absolutō pecuīa quā tu i ĉra de
fodis. ⁊ in hº appet q. elīaz daī eo mō qº
cadit sub ꝑcepto mlt̄ū pticipat ꝺ rōe actꝰ
iustiᵗ. Ad ñ ⁊ glo. sr̄ illꝺ math. 5º. Cū facē ele
mosynā. dr̄ elīa ē ps iustiᵗ. ⁊ q̄uis hꝰ ꝑce
pti trāsgressoz el ñ sēp punāī lege hūana.
puniūr̄ tn̄ lege diuīa. ſz. n. snīaz aug. 1º. li.
ꝺ li. ar. lōge añ meꝫ. mlta īpuīta iuste reli
quūt lege hūana. q̄ tn̄ iuste vindicāt lege
diuīa. ¶ Ad 2ꝫ ꝺꝺ q. hº ꝑcepꝫ r̄ducit ad p̄
ceptū ꝺ honoratōe pentū sub qº ꝺphēdūt
ꝑcepª affirmatīa ꝺ opibꝫ pietatis. ¶ Ad 3ꝫ
ꝺꝺ q. ñ dās elīaz i caībꝫ supradcīs moꝛta
l̄r peccat. aľ aūt daī elīaz ē ꝺsiliū ñ ꝑcepꝫ.

Certio q̄rit utz daī elīam sit magis satisfactoīū iī
ptes satisfactōis. Et uī q. ñ. auic. io. me
ɔº. 3º. loq̄ns de obsequis q̄ ipediūt pp deū
dic q. ex his oībus obsequis illꝺ ē accepta
bilꝫ p qꝺ agēs paī. q̄i sit loq̄ns i deo ⁊ tē
dēs i īpm ⁊ ad ipm fcūs q̄i p̄ns ei. ⁊ hec ē
oīo. Itē cū p satisfactōez sit cāe pccoz ex
cidēde. illꝺ magis ē satisfactoīū qꝺ ē ꝺpe
iozē radicē pcci. sz illa ē sr̄bia uite ꝺ quaz ē
directe oīo. gº oīo ē magis satisfactoīa iī
satisfactōis ptes. ¶ Itē satisfactō faciēda ē
p opa penalia. sz ieiuꝫ magis ē penale q̄ꝫ
donatō elīe. gº magis ē satisfactoīū q̄ꝫ elīa
¶ Cōtra illꝺ magis ē satisfactoīū cui maxe
appropat scripta ꝺriari pccis. sz elīa ē hꝰ i
vñ eccl̄i. 3º. ignē ardētē extiguit aq̄. ⁊ elīa
resistit pccis. gº elīa ē maxᵉ satisfactoria.
¶ Itē postq̄z thobi. 12º dcm̄ ē. bōa ē oīo cū
ieiuꝫ ⁊ elīa. de elīa spāl̄r subiūgit. qm̄ elīa
cit īueniī uitā eī nā. gº uī q. sit magis satis
factoria elīa q̄z ieiuꝫ uľ oīo. ¶ Ad ista q̄ez
dicūt qdā q. i satisfactōe tria sūt. ſ. uitatō
clpe ad quā maxᵉ ualz oīo. soluto pene ad
quā maxīe ualz ieiuꝫ. augmētū gr̄e ad qꝺ
maxᵉ ualz elīa. Et q. augmētū gr̄e nobilꝫ
ē q̄z uitatō culpe. qz ñ uitaī malū nisi ꝑpt
bonū. et qꝺlz istoz meliꝫ ē q̄z soluto pene.
iō intˢ ptes satisfactōis utilioz ē elīa. ⁊ oīo
utilioz q̄z ieiuꝫ. quā ꝺclusiōez ꝺcedo. aliter
tn̄ possū eā declare. elīa. n. debita itērone
fcā aliqº mº vtutē ꝺtinet oīois ⁊ ieiunij. qz
elīa eū cui daī obligat ad ozāꝺ ⁊ ieiunāꝺ
⁊ alia bōa faciēdū si adest facltas ꝑ dāte.
elīa. ēt iq̄tū daī pp deū ē q̄i qdā oblatio
deo fcā. oblatō aūt fcā deo aliquā vi habz
oīois. iq̄tū ēt exˢioza bōa sūt ad sustēta
tōez corpis. subtractō eoz p elīaz aliqº mº
vtutē ꝺtinet ieiunij. oīo silr̄ vtute aliqº mº
ꝺtinz ieiuniū. qz i oīoe aīa regimini corpis
minꝰ ītēdit. ⁊ ex ꝺñti coz debilitat. sic gº
vtuosioz ē aīa itellectiua q̄z sēsitiua. qz ꝺti
net ipi vtutē ⁊ plus. ⁊ sēsitiua q̄z negatiª
qz ꝺtinet eꝫ vtutē ⁊ ap̄liꝰ. sic magis ē satis
factoria elīa q̄z oīo. ⁊ oīo q̄z ieiuꝫ. q̄uis
q̄tū. aīa mtellectiua excedit sēsitiuā ⁊ uege
tatiuā i eē nº. ¶ Ad pmꝫ i oppm ꝺꝺ q. oīo ꝑz
eēntiā dignioz ē q̄z donatō elīe. sz tn̄ q̄tuz
ad usū utilꝰ ē daī elīaz q̄z ozāī. ⁊ sic ꝺz in
telligi vbū auic. qz tn̄ oīo ⁊ ieiuꝫ r̄trahūt
a pccō ñ tm̄ p modꝫ meīti sz ēt p modū cō
suetudis ꝺrie. iō de illo demonio qꝺ erat

deputatū ad iclinādū hoies ad malā ꝯsue
tudinē.dr̄ math.17°.q; eiȷci ñ ꝑt nisi p oꝛo
nē ⁊ ieunīū.¶Ad 2m dō q; ō supbiā uite ē
ēt el'ia.qꝛ ut supꝛ hītū ē ꝯtinz aliquā oꝛo
nis ꝓutē.¶Ad 3m dō q; ī satisfactōe plus
attēdēda ē boītas q̄z penalitaſ.elīa aūt me
liꝛ ē ieiū° q̄uis ieiū° ſit pēali° ſipli.qđ iō
dico q; aliq̄b° pēali° ē el'iā dar̄ q̄z ieunar̄.

Quarto qr̄it utꝛ el'ie coꝛpa
les p̄ferēde ſit ſpūa
lib° el'is.Et uī q; ſic.math.25°. Xp̄s pdi
cit omiſſiōes opū mie q̄ ipropabūt r̄pro
bis ī iudicio.nō fit mētō niſi ō omiſſiōib°
el'iaz coꝛpaliū.qđ ñ fieret niſi coꝛpales eſ
ſēt ſpūalib° p̄ferēde.¶Itē coꝛpal' el'ia p̄fe
rēda ē oꝛoi.ſz ō oꝛoe p̄t fieri el'ia.q.n.o
rat ꝑ alio ſibi mīam ī̄pētit.cū g° oꝛo ſit
res ſpūal' el'ia coꝛpal' p̄ferēda ē ſpūali.¶ō
ſpūs p̄fert coꝛpi.g° a ſili ⁊ el'ia ſpūal' p̄fe
rēda ē coꝛpali.¶Itē decre. di. 45a. Due.
el'ia coꝛdis multo maioꝛ ē q̄z el'ia coꝛpis.
¶ñ° q; ſūt el'ie pur̄ coꝛpales.ut cū dat' ul'
fit aliq̄d coꝛpale ad ſubuētōez coꝛpal' īdi
gētie ꝓxī q̄ ſūt ſeptē.uſitar̄ īfirmū.potar̄
ſitiētē.cibar̄ eſurietē.redimer̄ īcarceratuz:
uestīr̄ nudū.r̄cipe hoſpitē.ſepeliꝛ moꝛtuū.
q̄ h° ꝓſu ꝯtinēt.¶Miſito poto cibo r̄dimo
tego colligo cōdo.qdā ſūt pure ſpūales.ſ.
cū dat' uel cū fit aliq̄d ſpūale ad ſubuen°
ſpūali īdigē ꝓxī.et ſic ꝓz aug.euchi.40.c°
q dimittit ex coꝛde illi a q° offēſus ē l' oꝛat
ut ei dimittat' el'iā facit.Alie ſūt coꝛpales
rōe dati uel fcī.⁊ ſpūales rōe īdigētie. ad
quā ſubleuādā datū ul' factū oꝛdiat' ut cū
aliqs ꝓbo iſtruit ignoꝛātē.l' ꝓbeꝛ caſtigat
peccātē.uel p aliq̄ donuz uel aliq̄d aliud
ſēſibile ꝓſolat' triſtē.Uñ ꝓm aug.ubi ꝓus.
Elia ē faceꝛ triſti ꝓſolatōez.oñdeꝛ erranti
uiā.dar̄ deliberāti ꝓſiliū.⁊ ꝓbeꝛ emēdar̄ ul'
coercer̄ peccātē. Alie ſūt ſpūales rōe dati
ul' facti.⁊ coꝛpales rōe īdigētie.ad c° ſub
uētōem oꝛdiat' datū uel factū. ut cū aliqs
deū oꝛat ut coꝛpali īdigētie ꝓxī ſubueīat.
⁊ oēs iſte el'ie q̄ ñ ſūt pur̄ coꝛpales reducū
tur ad.6.ſ.ad doceꝛ ignoꝛātē qđ p̄t eſſe
reſpcū agibiliū.uel reſpcū ſpeculabiliū. et
tal' el'ia ē doctrina.⁊ caſtigar̄ deliquētē.⁊
ꝓſolari triſtē.⁊ r̄mitteꝛ.ꝺliquētib° ī hoiez.
⁊ ſuppoꝛtar̄ alioꝛ īfirmitates.⁊ ꝑ alijs oꝛ
rar̄.q ꝯtinēt ī h° ꝓſu.¶Cōſule caſtiga ſo
lar̄ remitte feꝛ oꝛa.el'ie ſpūales p° ⁊ 2° nō
dcē p̄ferēde ſūt ceꝛis pib° coꝛpalib° el'is.
qꝛ cū ſatiſfacere ſit cās pccōꝛ exciderē ⁊ eo
rū ſuggeſtiōib° aditū ñ idl'geꝛ. et hᵉ maxᵉ
p̄ñt fieri ꝑ gr̄az dei quā efficaci° merētur
ſpūales el'ie q̄z coꝛpales.qꝛ īdigētie aīe q̄
maioꝛ ē q̄z īdigētia coꝛpis ſubueniūt. ma
gis ſūt ceꝛis pib° ſatiſfactoīe. qđ iō dico.
qꝛ hō ita exil'r poſſet oꝛare uel docere ad
ſubueniēdū īdigētie ſpūali ꝓxī.et ita effi
caciꝛ laboꝛare ad ſubueniēdū īdigētie coꝛ
pali.uel īdigētia ſpūal' eē p̄t tā pua. coꝛ
pal' aūt tā magᵃ q; el'ia coꝛpal' p̄ferꝛ ſpū
ali.el'ie aūt ſpūales 3° mō dcē ñ uideꝛ mi
hi coꝛpalib° p̄ferende.qꝛ q̄uis oꝛo ſit qđ
nobil° q̄z cib° uel pot°.tñ ñ ita oꝛdiat' ad
ſubueniēdū īdigētie coꝛpali.¶Ad p̄ferēdum
aūt el'iaz unā alij ñ tm̄ reſpiciēdū ē ad.īdi
gētiā cui dz ſubueniri.⁊ ad fcm̄ qđ ad h°
dz oꝛdiari.ſz ēt ad ꝺuemētiā.uni° ad aliud
¶Utꝛ aūt el'ie ſpūales p° mō dcē p̄ferēde
ſit el'is ſpūalib° 2° mō dcīs.uideri p̄t p illud qđ ſupꝛ hītū ē li°.4° de cōpatōne uite
ꝓtēplatiue ad actiuā.¶Ad p° ī opp° dō
q; ibi xp̄s fecit mētōnē ſpāl'r de el'is coꝛpa
lib° ñ ut oñderet eas ſpūalib° p̄ferēdas.ſz
ne aliqs extimare poſſz eas.ñ eē neceſſaīaſ
ad ſalutē.¶Ad 2m dō q; qñ el'ia īt ptes ſa
tiſfactōis p̄ferꝛ oꝛoi ñ diſtīguit' el'ia ab illa q̄ fieri p̄t de oꝛoe.⁊ ego cōcedo q; oꝛo
īquātū hō ꝑ eā ſubueīt īdigētie aīe ſue et
ꝓxī magis ē ſatiſfactoꝛia q̄z īquātū ꝑ eaz
uacat ꝓtēplatōis dulcedī.qꝛ etſi 2° mō ſit
digioꝛ ī eēn°.p° tñ mō rōe uſus magis eſt
mītoꝛia.nz uideaꝛ tibi diſtīctō friuola.qa
ſili'z diſtīctōem facit.aug°.iiº.de ci.c°.io°.
ubi rōe uſuſ panē p̄fert muri ⁊ nūmoſ puli
cib° q̄uis rōe dignitatis eēntie ſit eōrio.

Quinto qr̄it utꝛ de quolibz
bono ſit el'ia facien
da.¶ñ° bōꝝ tria ſūt gña.ut supꝛ dcm̄ ē
.ſ.aīe.coꝛpis.⁊ bona extioꝛa.ō boīs aīe p̄t
fieri el'ia.ut cū aliqs oꝛat ꝑ alio uel peccā
ti ī ſe p̄cit ex coꝛde.qđ ē maxᵃ el'ia. Uñ au
g° euchi.40.c°. Ea el'ia nihil ē maiuſ q̄z
ex coꝛde dimitti° qđ ī nos q̄ſq̄z peccauit.
ō boīs coꝛpis ut ēt cū aliqs ſeruit īfirīs.
de exterioꝛib° aūt bōis diſtīguēdū ē. quia
aut ſunt male acq̄ſita.aut bñ. Si male. aut
licitū ē ei q̄ acq̄ſuit ea retineꝛ.aut ñ. Si ſic

de illis pōt fieri elia. vñ meretrix de pecunia quā p meretriciū acqsiuit pōt eliaz facere. illō. n. qō sic acqrit licite retinere pt. q̄uis. n. ī eo q̄ meretricat turpit agat ⁊ ō legē dei. quapp illō qō accipit turpe lucz uocat. tñ ī accipiēdo pecuniā p eo q̄ dāmificata ē ō legē dei nō facit. vñ. 14ª. q. 5ª. Qui hētis. §. Sz hº. de pccō aliq̄ nōnūq̄z acqrūtur q̄ paupibus iuste erogāt. p acqsito tñ p meretriciū ñ fit sacrificiū uł oblatō ad altare pp scādalū ⁊ reuerētiaz sacroz. vñ deutronomij. 24º. Non offeres mercedē postribuli ī domo dñi dei tui. Si aūt nō ē licitū ea retinere. aut ill'a qb⁹ accepta sūt ꝺueit ius repetēdi q̄lia sūt bona acqsita p usurā. uel furtū uel rapinā. et de talib⁹ nō dz fieri elia. sz restituto. ex de iur iurādo. Ea te. dr q̄ on⁹ nō remittit sz auget. cū cuiq̄z ī puide soluit. qō alij ex debito ē pstādū. sic ēt itellige qō dr pª. q. pª. Non ē. Nō ē putāda elia si paupib⁹ erogat uel dispēset. qō ex illicitis reb⁹ acqritur. et. 14ª. q. 5ª. Nolite. qō sūptū ē ab aug⁹. ī lº ō vbi dñi. pmōe. 35º. añ me⁹. No lite uelle elias facer de fenor ⁊ usuris. et pº cº. Forte phibet expsse fieri de rapina. vñ ibiō dr. Si totū tribuat qō abstulerat addit poti⁹ pccm̄ q̄z minuat. Aut nō cōpetit ius repetēdi q̄le ē bonū acqsitū p symoniā. qō bo⁹ ille q acqsiuit retiet ñ pōt. ex ō symo. De hoc aūt. ga ō legē accepit. nec ille q dedit pōt rpeter. qa ō iustitiā dedit. Et tal pecunia erogāda ē ī elis. et sic dat' soli plato. ita q⁹ si cōitas ñ ē ī culpa dz dari eccl'ie ī cº ignominiā data fuit. ut hr .cº. pdcō ī tex. ⁊ ī glo. Si aūt cōitas ē ī culpa pecuniā dz restituet alij monasterio qō ille q dedit itrauit ī alleuiatōez monasterij et sic itelligi pōt illud qō dr ex de symo. Uenies. Si aūt nullū monasteriū itrar no luerit alijs paupib⁹ erogāda ē. De bñ aūt acquisitis distinguēdū ē. qa aut sūt necessaria illi q acquisiuit ad sustētatōem nat'e aut nō. Si sic. de illis nō dz elia facer. qz magis tenet sibi fm charitatis legē q̄s alij nisi forte, in casu ī qº subtrahēdo sibi ipi daret aliqd solēni psone. de cº morte imineret notabile detrimētū rei. pu. ⁊ pfectui aiaz. sz hoc facer ñ eēt neccitis sz pfectōis. Si nō. aut sūt necessaria sibi ad decētiam sui stat⁹. aut nō. Si nō. tenet de illis elia facere paupib⁹ nō cōstitutis ī piculo neccitatis extreme. Si sic. nō tenet de ill' facere elia p quā redderet se ipotēte ad uiuēdū fm decētiā sui stat⁹ nisi paupib⁹ ī tāta idigētia cōstitutis. q⁹ appareāt signa pbabilia extreme neccitatis q̄ pñtis uel de pxio iminētis. Alijs ēt paupib⁹ tenet loco ⁊ tēpore facere elias nō derogātes notabilit mō uiuēdi fm decētiā sui stat⁹. Talis. n. decētia ī indiuisibili non consistit. sed magnā habet latitudinem.

Sexto q̄ritur utz licitū sit cui libz facere eliaz. Et ur q⁹ sic. ga facere eliā oībus pceptū ē. decretoz. di. 86ª. Nō satis. §. singul' quoq⁹. et sūptū ē ab ābro. sr lucā lº. 2º. loge añ finez. Itē aug⁹ in quodā sermone dic, q⁹ de diligēdis ūmicis nemo vnq̄z se poterit excusare. ga de cōrde hāc elia impler iubemur. Et ex de decīs. Lua nobis. nulli. licitū ē aliena cuiq̄z cōcedere pter dñi uolūtatē. sed ut dr ex de sta. mo. Cū ad monasteriū. Prohibem⁹ dissīcte ī vtute obe sub obtestatōne diuini iudicij. ne qs monachoz ppū aliquo mō possideat. g⁹ monachi non pūt facere elia. Itē illi q ē alij subdit⁹ sine illi⁹ pmissiōe nihil dare dz. sz uxor ē sub ptāte uiri. ut hr geñ. 3º. ⁊ fili⁹ ī obedientia pentum. ut hr ad phi. cº. et Fui subditi dñis. ut hr. pª. petri. 2º. g⁹ uxorib⁹ et filijs ⁊ seruis elias facere nō lz. Rñº q⁹ ordo nat'alis exigit ut iferioza a superioribus regulet. et iō illi q sūt sub aliena ptāte. cōstituti de eis ī qbus alijs subijciūtur ordiāt nō debēt aliq̄ eis fueit a superioribus omissū. ⁊ qa nullus iō alij ē subdit⁹ q̄tū ad interiores itellect⁹ ⁊ uolūtatis actus. nisi soli deo. iō de illis bonis orādo ⁊ cordi dimittēdo oībus elia facere lz. sz qa monachus pp̄ū nō hz. iō de bonis exterioribus nō pōt elias facere sine licētia abbatis expsa uel pbabiliter psūpta. nisi dispēsatio aliquoz bonoz monasterij sibi sit ab abbate cōmissa. tūc. n. de illis pōt facere elemosynas moderatas ⁊ rōnabiles fm portionē bonoz q̄ sūt sibi ad dispēsādum ꝺmissa. Quia ēt uir ē admīstrator bonorū tāq̄z caput mulieris. iō nō dz dare mulier elias sine cōsensu uiri expsso uł psuppoito

exceptis cōibus elīs et puis p cōpatōem. ad possessiōes eoꝝ nisi ꝑter dotē q̄ ordinatur ad sustētāda mr̄imonij onera bēat resalias uel ex ꝓpo lucro uel p aliū licitū modū.tūc.n. de ill' irreqsito assēsu mariti ꝑt facere elīas moderatas. Filij ēt familias ꝓpas possessiōes nō hñt nec ēt serui.imo pui sūt possessio dñoꝝ. ꝛ iō facere elīas ñ debēt.nisi forte aliq̄s modicas de qb⁹ pñt ꝑsumere q⁹ pr̄i uel dño placeat.nisi aliquo rū bonoꝝ eēt eis a pr̄ib⁹ uel dñis dispēsa tō cōmissa. Dēs tñ p̄dci licite pñt ꝛ debēt in casu necessitatis extreme idigētib⁹ subueniꝛ ēt assensu supioꝝ nō bito exp̄sse nec p̄sūpte.¶ Ar⁹ ad ptē ꝓmā ꝓcedūt de bois anime de qbus qsq̄ bz usū li.ar.non tñ licite pōt.sed teneꝛ elemosynā faceꝛ.¶ Ad ar⁹ ad ptē aliā pz solutō ex dcīs in q̄one.

SEptimo queritur utꝝ aliq̄s possit elīam facere sibi ipi. Et uī q⁹ nō.qa iustitia ē circa opatōes q̄ sūt ad alteꝝ.sed dare elīam ē act⁹ miꝛicordie q̄ est ps iustitie.ut supius hītū ē.g⁹ dare elīam nō pōt eē act⁹ bois ad se ipm.¶ Itez dare elīam effectus ē charitatis.sz p̄m gre.ī q̄ dā omīa.sup illō luce.io. Designauit dñs ꝛ alios septuagīta duos. Nemo ad semet ipm ꝓpe charitatē hr̄e dr̄.g⁹ nec aliq̄s pt elīaz facere sibi ipi.¶ Cōtra eccl'i.30. Dise rere aīe tue placēs deo.sed dare elīaz op⁹ ē miꝛicordie.¶ Rñdeo q⁹ bois ad seipz nō pōt eē iustitia ꝓpe ꝛ simpl'r dcā.qa bō p iustitiā simpl'r dcām.illō q̄ nō ē sibi simpliciter debitū tribuit illi cui simpl'r ē debitū. Impossibile aūt ē q⁹ eidē boī sit aliq̄d simpl'r debitū.ꝛ nō sit ei simpl'r debitū lil'. Uñ dic phi.5°.ethi.c°.ü°. Q̄ō nō ē iustitia ad q̄ ipī simpl'r.q; circa hoc nō ē iustitia simpl'r dcā. Iustitia tñ metaphoꝛi⁹ te dcā q̄ ē aliq̄ ps potētialis uel imitatio iustitie simpl'r dcē pōt eē hominis ad seipm.qa aliq̄d ē nō debitū boī rōe um⁹ ptis q̄ debitū ē sibi rōe alt'⁹ ptis.sicut ꝑtere debitū ē aīe ꝛ subici debitū ē coꝛpi.ꝛ iō cū bō p aīam castigat coꝛ⁹ facit actū iustitie metaphoꝛice dcē.mia aūt nō ē iustitia simpl'r dcā.sed ut supius uisū ē continet sub libertate q̄ ē ps potētialis iustitie. Uñ nō ē icōueniens q⁹ act⁹ eius q̄ ē dare elemosynā sit boīs ad seipm.qa aliq̄d pōt eē suū ꝑm unā rōem quo indiget pz aliā. Uñ cū bō penitēdo dispositiue subueniꝛ idigētie aīe sue illud q̄ō ꝓncipal'r presuppositoadiutoꝛio dei suū erat ptātiue siue effectiue nō formal'r sibi dispositiue tribuit foꝛmaliter.nō.n.ē icōueniēs q⁹ idē bō sit agēs ꝛ recipiēs idē ꝑm diūsā uel ꝑm aliā et aliā rōem.¶ Ad p⁹ ī opp⁹ pz solutō ex iā dcīs ¶ Ad 2⁹ dō q⁹ ꝟbū gre.intelligēdū ē ō homīe q seipm tm̄ diligit ꝛ nō aliū. Uez est .n.q⁹ talis ad seipm charitatē nō hz.sz in oꝛdinatū amoꝛē.

OEtauo q̄rit' utꝝ elīa danda sit malis. Et uī q⁹ ñ eccl'i.12°. Ne suscipias pccōrē.¶ Itē pz phi. 2°.topi. Spernēdū ē ūmicis bñfacere.et si h° uez ē de ūmicis hois multo foꝛtius de inimicis dei. Hz malus hō ūmicus dei est. ¶ Cōtra math.5°. Bñfacite his q⁹ oderūt uos.sz oditoꝛes fratꝝ sūt mali.g⁹ dāda est elīa hoīb⁹ mal'.¶ Rñ° q⁹ ī hoīe malo duo ꝺiuersa sūt.s.nat'a.ꝛ uitiū. ꝛ sicut ē nat'a ita dz ex charitate diligi q⁹ ei⁹ uitiū oꝛdiatur ut supi⁹ hītū ē.3° li°.sic ita dz p elīam subueniri idigētie sue nat'e ut p h° ī malitia nō foueat'. Uñ.5ª.q.5ª. Nō ois.ꝛ sūptū ē ab aug° in ep'a ad vīcētiū.nō mltū lōge p⁹ ꝓn⁹ dr̄.q⁹ utili⁹ esurīēti panis tollitur si de cibo secur⁹ iustitiā negligat q̄z esurīēti panis frāgat' ut iniustitie seduct⁹ acqescat.nec ē ꝺriū huic quod dr̄.86ª. di. Nō satis.§. pasce.qa ibi loq̄t' de esurīēte ad moꝛtē.¶ Ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹ illa auctoritas itelligēda ē de pccōꝛe.qa ex elīa sibi fcā abutit'.¶ Ad 2⁹ dō q⁹ illa auctoritas itelligēda ē de mimicis sub rōne q̄ inimici sūt.nō sub rōe q̄ hoies sūt.nō tñ teneoꝛ eis facere subuētōem qua sint potentōꝛes ad excercēdum malitiam cōtra me.

ONsequenter q̄rit' de 3° ꝓncipali. Et circa hoc q̄rūtur.8°.¶ 1° utꝝ abstinentia sit ꝟtus.¶ 2° utrum ieiuniū sit actus abstinentie.¶ 3° utrum ieiunium sit sub ꝑcepto.¶ 4° utrum omnes obligentur ad obseruātiā huius ꝑcepti.¶ 5° utrū esus carniū frangat ieiunium.¶ 6° utrum gula frangat ieiunium.¶ 7° utrū ebrietas.¶ 8°. quibus temporibus ieiunādum ē.

Primo oñdo q; abstinẽtia nõ sit vtus. qz uirtus ſm se ẽ ⁊ laudabil'. ſz ſic dic gre. ī pastorali. c°. 42°. abstinẽtia nõ nisi ex alijs vtutib' cõmendat'. g° ñ ẽ vt' ⁊ Itẽ glo. ſr illõ ro. 14°. Nõ ẽ regnũ dei esca ⁊ pot'. dic. i. hoz usu ñ acqrit' regnũ dei. ſic. nec amittit'. et paz p° dr'. nec ī abstinẽdo nec ī mãducãdo esse iustitiã ſz qlz vt' ẽ iustitia q̃dã ordiata ad acqrẽdũ regnũ dei. g° abstinẽtia a cibo et potu ñ ẽ vt'. ⁊ illõ qõ oppoit' uitõ ẽ vt'. ſz abstia gule oppoit' .que ẽ magnũ uitiũ. qz ſic dic gre. ī pastorali. c°. 42°. Gule deditos luxuria seqt'. g° abstinẽa ẽ vt' ⁊ Rñ° q; abstinẽtia põt accipi ſm q; iportat ſub tractõem cibi et pot° absolute. ⁊ h° mõ nõ dic vtutẽ nec actũ vtutis. qz h° põt fieri bñ ⁊ male. Alio mõ põt accipi ſm q; iportat ſubtractõem cibi ⁊ potus regl'ata rõe. ⁊ h° mõ ẽ vt'. qz p eã carnis uitia repmũtur ut tñ nat'a corpis nõ destruat'. ⁊ ẽ vt° spãl' ab alijs distincta. ſuũ. n. ẽ formale obiectũ qõ ẽ me° ī delectatõib' ſm gustum p cõpatõez ad cibũ distinctũ ẽ a formalib' obiectis aliaz vtutũ ⁊ ẽ ps subiectiua tẽperãtie. ſic decl'atum ẽ li°. 3°. ⁊ Ad p° ī opp° dõ q; gre. nõ itẽdit negaz abstinẽtiã eẽ vtutẽ. imo ibidẽ ẽt vtutẽ eã dic. Dz qz una vt° adiuuat' ex alia. iõ dic abstinẽtiã nõ nisi ex alijs vtutibus cõmẽdari. Magis etiã dic h° de ea q̃ de alijs. qz ut ibidẽ dic de rſpectu aliaz pua vt° ẽ. ⁊ Ad 2° dõ q; illa glo. loqt' de abstinẽtia p subtractõe cibi ⁊ pot° absolute ñ de abstinen' rõe moderata. qõ pz qz ī eadẽ glo. subiũgit' iustitiã eẽ ī equanimitate tolerãdi iopiã ⁊ itẽperãtia nõ se corrũpẽdi p ſrabũdantiã atq; oportune sumẽdi uel nõ sumẽdi.

Secundo q̃rit' utz ieiu° sit act° abstinẽtie. Et uñ q; nõ. qz ois act° vtutis ẽ ī opando. sed ieiu° dic cessatõez ab actu comẽdẽdi. g° ñ ẽ act° vtutis ⁊ ex oñti nec abstit'. ⁊ Itẽ ois vtus ẽ eq̃litas mẽtis. ſz corpale ieiu° ẽ act° corpis. g° ñ ẽ act° vtutis abstit'. ⁊ Ipſy .2°. li° de sũmo bono. c°. ult'. facili° p ieiu° oio penetrat celũ. g° ieiunaz ẽ bon° act° ⁊ mitoriũ. ſz ois tl̃is act° ẽ act° vtutis. g° ieiunare ẽ act° vtutis. ſz ñ ẽ daz q; sit altertus vtutis q̃ sit abstit'. qa utriusq; ẽ idẽ obiectũ. ⁊ Rñ° q; ieiu° tripl'r põt accipi. ſ. p ieiu° nat'e ⁊ p ieiu° qõ ẽ act° vtutis tñ. ⁊ p ieiu° eccl'ie. p° mõ ẽ quilz ieiun° quolz die añq̃ comedat. ⁊ tale ieiu° nõ ẽ actus vtutis abstit' nec alteri° ⁊ 2° mõ ieiu° est act° vtutis abstit'. ſic. n. ieiunaz ẽ refrenare delectatões gust°. p cõpatõez ad cibũ. ſm regulã rõis siue hõ pluries ī die comedat siue nõ. 3° mõ ieiu° istitutũ ẽ ad satisfaciẽdũ p pccis ad qõ regrit' q; ñ solũ hõ abstineat ab illꝰ q̃ vtus phibet. ſz ẽt ab illꝰ q bus alias possemus uti. salua vtute. qz q illicita cõmisit satisfaciẽdo dz ab aliqbus licitis abstinere. ita tñ q; nõ corrũpaz me diũ qõ obſuaz a vtute. Uñ ieiuniũ ecclie ⁊ actũ vtutis iportat ⁊ quãdã ſraddit abstinẽtiã ab illꝰ q̃ ñ corrũpũt mediũ vtutis. ⁊ qz ieiuniũ ẽ respectu obiecti abstinentie ut uisũ ẽ. Decedẽdũ ẽ q; ẽ vtutis abstit'. ⁊ Ad p° ī opp° dõ q; ieiu° eccl'ie noiat actũ ſz quẽ hõ ī cibis sumẽdis se regulat ſm eccl'esie statutũ qõ ẽ cõsonũ dictaminj vtutis ⁊ Ad 2° dõ q; vtutis abstit' duplex est act°. s. iterior q ẽ uelle refrenaz gustũ a delectatõibus q̃ sũt ī cibo. ⁊ act° exteior q ẽ ipa frenatio corpalis. pmus ẽ a vtute elicitus. scõus ab ea imperatus.

Tertio queritur utz ieiuniũ sit sub pcepto. Et uñ q; nõ. Aplus ro. 14°. Qui nõ mãducat mãducãtẽ nõ iudicet. ſz trãſgressor pcepti bñ ẽ iudicãdus. g° ieiunare pceptũ nõ ẽ. ⁊ Itẽ illud qõ ad modicũ utile ẽ sub pcepto poni. dz. ſz ſic dic aplus p' ad thi. 4° Exercitatio corpal' ad monachũ util' ẽ. Cũ g° ieiuniũ sit q̃dã exercitatõ corpal' sub pcepto poni nõ dz. ⁊ Ō aug° p° li°. de li° ar°. q̃ eq distãter iter mediũ ⁊ finẽ. Tẽpantia ẽ cohibẽs appetitũ ab his rebus q̃ turpit' appetũtur. g° cũ ieiuniũ act° sit abstinẽtie q̃ spẽs ẽ tẽpantie tẽpat appetitũ ab his rebus q̃ turpiter appetũt'. ſz sic appetitũ tẽperare pceptũ ẽ. g° ieiuniũ est sub pcepto. ⁊ Rñdeo q; ieiuniũ sub pcepto ẽ tã ieiunium qõ tm̃ est actus ũtutis. tñ ẽt ieiu° eccl'esie. qõ ieiuniũ eccl'ia istituit de cõse. di. .5ª. Quadragesima. ⁊. c°. seqñti. ⁊ h° pp quadruplicem utilitatem. una est quia uitia cõpmit. Unde decretoz di. 35ª. Sexto

die dr̄ de noe. q̄ ubi malū ebrietatis agno
uit iumētū suū. i. carnē ꝑm glo. ad remediū
tēpauit supple p abstinētiā. ⁊ de cōse. di. 5ª.
Sit tibi ieiunia. dr̄ de ieiu⁹ qđ curat vul
nera deliquētiū. Sile hr̄ di. 86ª. Igit' mētē
ēt eleuat ad spūaliū cognitōez. Un̄ daniel'.
9°. hr̄ q̄ postq̄z daniel orauerat dn̄m i ie
iunio sibi angelo reuelāte ministroꝝ 'sacra
cognoscere meruit ⁊ Isido. 3° li°. de sūmo
bono. c°. ul't. p ieiuniū occulta misterioꝝ ce
lestiū reuelāt'. p. ieiuniū ēt ieiunātes ad ū
tutē disponūt'. Un̄ decretoꝝ di. 35ª Sexto
die. dr̄ q̄ cognitō ifirmitatis i. cibo firmita
tis ut⁹ ē i ieiu°. ⁊ apls 2ª. cor. 12°. Cū ifir
mor tūc potēs sū. i. ꝑm glo. cū ifirmor ex
ri⁹ tūc potēs sū. i. uictor efficior. ⁊ de cōse.
di. 5ª. Sit tibi ieiu⁹. dr̄ q̄ curatos sāctifi
cat ieiuniū. ⁊ de his trib⁹ dic gre. i. ꝑfatōe
ad deū. corpali ieiu° uitia cōpmis. mētē ele
uas. ututē largiris. disꝑpōit ēt ad uicēđ di
abolū. vñ math. 17°. Hec° gen⁹ nō eijcit' nisi
p oꝛōez ⁊ ieiuniū. et Isido. 2°. li°. đ sūmo bo
no. c°. ul't. Ieiu⁹ fortia tela sūt adūsus tēta
mēta demonioꝝ. cito. n. p abstinētiā deui
cūt'. ꝑdcā aūt ieiu° cōueniūt maxīe iq̄stū p
ipm coꝛ⁹ aīe subiūgat'. Ad p⁹ i opp⁹ đđ
q̄ cū māducare qñ alij non māducāt pos
sit eē ex bona cā uel mala. nō dz hō h° ītp
tari i ptē peiorē. qr sic dic glo. ibidē đ ma
nifestis ñ đ occ'tis iudicādū ē. maīfesta ùo
sūt q̄ nō pñt bono aio fieri ex̄ de regul' iu
ris. Estote miꝛicordes. dr̄ q̄ h° loco nihil
aliud nobis ꝑcipi existio nisi ut ea fcā que
dubiū ē q° aio fiāt i meliorē ptē ītptētur.
Ad 2⁹ đđ q̄ exercitatō corpal' ibi ab a
plo dr̄ eē ad modicū util' ñ simpl'r sz i cō
patōe ad pietatē. Un̄ imediate subiūgit q̄
pietas ad oīa utilis ē. Ad⁹ ad ptē aliam
gratia cōclusiōis concedendū ē. pcedit tñ
de ieiunio iquātū ē actus urtutis tm̄.

Quarto. queritur

utr̄ oēs obligēt' ad obꝑuatōem ieiunij.
Et ur̄ q̄ sic. ieiu⁹ poit' sub ꝑcepto. sz oēs
obligāt' ad obꝑuādū ꝑcepta. g° oēs obli
gāt' ad obꝑuāđ ieiu⁹. Itē oēs obligāt' ad
act⁹ cardīaliū ỽtutū. sz ieiu⁹ ē act⁹ abstit' q̄
ē spēs tēpantie q̄ ē cardīal' ut⁹. g° oēs ob
ligāt' ad obꝑuatōez ieiunij. ỽ ex̄ đ regul'.
iuris. Qđ nō ē. si qs ieiu⁹ fregerit egrot⁹
reus uoti ñ hr̄. Itē ieiuniū īstitutum ē ad
satisfaciēdū p pccis. sz cessāte cā cessat ef
fect⁹. g° illi q̄ satisfecerūt p pccis suis ad
ieiu⁹ nō tenēt'. Rn̄° q̄ ieiuniū acceptuz
nō ꝑm q̄ ē act⁹ ùtutis tm̄. sz ꝑcise rōe h⁹
qđ sr̄addit statutū eccl'ie. nō ē de iur̄ nat'e
nec diuīo. sz de iure pure positīo. tali autē
iur̄ phibēt' talia uel ꝑcipiūt' q̄ al' bñ ul'ma
le posset fieri. ⁊ iō legis latois i ỽdēdo ius
positiuū ñ ē ītētō uel eē nō dz obligar̄ ho
mines' ad. obꝑuatōem illi⁹ iuris bñtes legi
timā cām ⁊ rōnabilē nō obꝑuādi illđ. vnđ
ex̄ de obꝑ. ieiu. Cōcliū. dic q̄ legi nō sub
iacet nccitas. Sūt aūt ꝑles persone bñtes
cām legitimā. q̄re meli⁹ ē eas non obligari
ad ieiu⁹ q̄z obligari. s. pueri mulieres pre
gnātes egrotātes. nimiū senes. cū graui la
bore uictū necessariū lucrantes ⁊ ad loca
scā pegrinātes. ⁊ uictū nccīū hostiati mē
dicātes. Queri pp. 4. rōes. Una qr ē i eis
caloris magnitudo q̄ mlt'ū consumit. Alia
sue hūiditatis q̄uis mlt'a sit. Spissitudis
defcūs pp qđ facil⁹ cōsūptibil' ē. Alia qr
nutrimētū i eis ē materia opatōis duplicis
ỽtutis. s. nutritiue. ⁊ augmētatie. 4ª qa nō
ita i eis sic i ꝓuectis nccia ē ospsio uitoꝝ
ad quā maxīe cōstitutū ē ieiuniū. Mulie
res ꝑgnātes pp duas rōnes. Una ē qr de
bēt accipe cibū nō tñ p se sz p nutrimēto
fetus. Alia ē qr ꝑgnātes ꝛsueuerūt hr̄e ua
ria et iordīata desideria ciboꝝ dūsoꝝ. et
qñq̄z ita ītēsa q̄ nisi aliquo mō posset ap
petitui satisfacere posset eē piculū piclita
tōis fetus. Egrotātes qr i eis natura de
bilis est. ⁊ iō si daretur eis una uice simul
totū id quod ē necessariū cōueniēti sustē
tatōni sue nature grauaret'. ⁊ si datur plī
bus uicibus cōfortatur natura ⁊ uigorat'.
⁊ iō i illis ifirmitatib⁹ i qb⁹ cōfert absti⁹
ēt ad ieiuniū nō tenētur. qr et si ꝛferat ab
stinētia a multo cibo. nō tñ cōfert eis totū
qđ accipe debēt sumere sil'. sed magis plī
bus uicibus. Et ppter ordinatō
nē nat'e qñz ualde paz pñt accipe una ho
ra. ⁊ residuū sufficiētie pñt accipe alia ho
ra. Nimiū senes qr i eis calor ⁊ ùtus de
bilis ē. ⁊ q̄uis sint sicci siccitate opposita
hūiditati nat'ali. sr̄abūdat tñ in eis humi
ditas accidētalis ex indigestione cāta. Un̄
si tot⁹ cib⁹ quē n⁹ eoꝝ regrit p die nat'al

ab eis, sumerek una uice nimiū obtūderek in eis ⁊ grauarek naturalis calor. et nō possent cibū conuenēter digerere. ℣ Cū graui labore uictū necessariū lucrātes. qa i talib⁹ magna fit humidi ꝯsūptō. nec cū ieiu⁹ possent comedere efficaciter operarij. Debēt tm si assit facultas a suo sacerdote petere dispēsatōem nō ieiunādi. et ille dz eis cōcedere. Qui tm operarios cōducere uolūt i dieb⁹ ieiūabilib⁹ nisi sub hac cōditōe q̄ ñ ieiunēt a pcco nō excusāt. ℣ Si aūt uictū necessariū pñt acquirere cū labore quē cōueniēter exercere pñt cū ieiunio. tūc a fractōne ieiunij nō excusant. ℣ Ad loca scā pegrinātes si sit talis pegrinatō q̄ cōmode differri nō possit usq; p⁹ tp̄us ieiunij uel antici pare illud. ⁊ tāti labor⁹ q̄ cū illo cōmode ieiunare nō possint. ℣ Victū necessariū hostiatī mēdicātes qñ sil' tm hr̄e non pñt de ecclia hora comestiōis q̄ ad uictū tot⁹ dies cōmodū sufficiat. uel ēt qñ ex p̄cedēti inedia debilitati ieiu⁹ sufferre cōmode non pñt. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ p̄z solutō ex dictis in qōe. ℣ Ad 2⁹ dō q̄ ieiuniū eccl'ie supaddit aliquā superrogatōem ultra illō qō sufficeret ad actū v̄tutis abstinētie. ⁊ iō nō sequitur q̄ qcūq; teneat ad illud ieiuniū qō sufficit ad actū v̄tutis teneatur ad ieiu⁹ ecclesie. ℣ Ad 2⁹ ar⁹ ad pte aliā dō q̄ ieiu⁹ nō tm istitutū ē ad satisfactōem p̄ pccis p̄teritis sz ēt ad p̄cauēdō a futuris. ⁊ iō illi q̄ p pccīs suis satisfecerī adhuc ad ieiu⁹ tenēt.

Quinto queritur utruz esus carniū frāgat ieiu⁹ Et ur̄. q̄ nō. qz ieiuniū istitutū ē ad repmēdū carnalē cōcupiscētiā. sz uinū magis excitat cōcupiscētiā q̄z esus carniū. iux illud p̄uer. 20. Luxuriosa res ē uinū. cū g⁹ ieiunātibus licitū sit uinū bibere. multo fortius licitus est esus carniū. ℣ Itē aliqui sūt cibi magis delectātes gustū q̄z alique carnes grosse. et tm illis ieiunāti bus nō interdicūtur. g⁹ nec esus carniū grossax. ℣ Cōtra i diebus sabbatox a carnibus abstinere debemus. de cōse. di. 5ª. Quia dies. g⁹ multo fortius in dieb⁹ ieiunabilib⁹. ℣ Itē decreto rū. di. 4ª. Deniq;. par ē ut q̄ bis diebus a carne abstinem⁹ aialiū ab oībus q̄ semīnatiaz attrahūt originē caris ieiunem⁹ a lacte uitulicet caseo. ⁊ ouis. ℣ Rūdeo q̄ ieiunio ecclesie annexa ē abstinētia ab esu carnium sic p̄z p decretū 2⁹ allegatū ad pte scōam q̄ esus carniū multū cōmouet carnis concupiscētiā ad quā domādā ⁊ refrenādā sicr instītutū ē eccl'ie ieiu⁹. ℣ Ad p⁹ i opp⁹ dicūt q̄dā q̄ esus carniū magis cōmouet cōcupiscētiā q̄z uini pot⁹. qa cū ad incitatōem cōcupiscentie cōcurrāt. 3ª. s. abūdantia caloris. et spūuz. ⁊ seminis. ex esu carniū multiplicat' semē. qz i ea mltū ē d nutrimento. ⁊ iō ex e⁹ esu maxe multiplicat' sr̄fluitas 3ę digestiōis q̄ semīs ē materia. ut oñsū ē li⁰. 2⁰. Ex esu uētoso multiplicat' abūdātia grossox spūuz. ex potu uini calor⁹ abūdātia. ⁊ p̄m illos abūdātia seis magis ē icitatiua cōcupiscētie q̄z abūdātia caloris maxe cātt' ex potu uini. qz illa cito euanescit. ⁊ calor i seie manz. ℣ Ad 3 ō hoc arguī pōt sic. In excitatōe ocupiscētie cā efficiēs ē calor ⁊ matia ē semē. magis aūt ē cā rei efficiēs q̄z materia. g⁹ potus uini magis ē cā excitatōis cōcupiscētie q̄z esus carniuz. ⁊ si dicis q⁹ cito euanescit nō obstat. qa nō ita cito euanescit sic pot⁹ iterat'. ℣ Item ad h⁰ arguūt p expientiā. q̄z uis. n. i mulieribus magis abūdet supfluitas 3ę digestionis q̄z i uiris. nō tm feruet p se i eis ita carnalis cōcupiscētia pp debilitatē caloris respectu caloris uiroz. q̄z uis pp miorē usuz rōis nō frenātis cōcupiscētiā iterdū magis i eis feruet q̄z i uiris. fleumatici ēt q̄zuis plus hēant de supfluitate 3ę digestiōis q̄z colerici. tm qz i colericis fortior ē calor magis feruet i eis appetit⁹ carnal' ocupiscētie q̄z in fleumaticis. q̄z uis fleumatici ppt abūdantiā seis plus possēt illū actū exercere q̄z colerici. p̄z g istos. dō ē ad ar⁹ q⁹ eccl'ia magis it' dic ieiunātib⁹ esū carniū q̄z uini potū duplici rōe. Una ē qz difficili⁹ ē abstinere a potu uini q̄z ab esu carniū. ⁊ iō si eccl'ia it' dixisz uini potū p̄hibuisset ex positi pic'o trāsgr̄ssiōis q̄z p iterdcm esus carniū. alia ē q⁹ ieiu⁹ frequēt' tristitiā excitat. ⁊ uinū letificat. iux illō psal'. et uinū letificat cor hois. ⁊ iō ogruētissīe ieiunātib⁹ usus uini pmissus est. ℣ Ad 2⁹ dō q⁹ leges date sūt pp ea q̄ ut i plr̄ib⁹ accidūt. ut i plr̄ibus aūt esus carniū magis delectat carnis naturā. q̄z esus piscīū uel pulmētorū. ℣ P⁹ ad pte aliā. s. d abstinētia carniū i die

sabbati itelligēdū. ubi talis ē consuetudo. aliē nō nisi de ogruo. Vñ glo. ibidē dic q̄ cōsiliū ē nisi ubi cōsuetudo ē q̄ abstineāt tūc p̄ceptū. ¶ Ad 2m dō q̄ illō qō ibi dī de caseo lacte et ouis nō ē necciuz obꝑuari nisi quadragesimali ieiu° nisi ubi ꝺsuetudo ē ab his abstinēr̄ i quoz ieiu° ecclie.

Sexto q̄rit utz gula frāgat ieiuniū. Et uī q̄ nō. quia q̄cūq frāgit ieiuniū ē pccm̄ mortale. sz ꝑm sniam augi de bono ꝺiugali. nō lōge ultra mediū. Nō oīs gula ē pccm̄ mortle. ergo gula nō frāgit ieiuniū. ¶ Itē decretoz di. 4a. Deniq̄ dī de igurgitātib⁹ se. q̄ cū ue nia suo relinquēdi sūt. igenio. ne forte pei oꝛes existāt si a talı ꝺsuetudie ꝓhibeāt. g° tales quāuis sit gulosi mortaliꝛ nō ꝓpeccāt ex ꝺnti ieiuniū nō frāgūt. ¶ Itē dissolute loq̄ ludere cū iuuēcul' magis excitat carnalē cōcupiscētiā q̄z gula. sz tales nō ı ran gūt ieiuniū. g° nec gulosi. ¶ Cōtra. C. de le gib⁹. Nō dubiū. i. l. nō dubiū ē i lege cō mittere eū q̄ v̄ba legis ap̄lex⁹ ꝺ legē nitit uolūtatē. sz ille q̄ i dieb⁹ ieiunabilibus seꝛ tm̄ comedit. ꝛ tm̄ cū uitio gule q̄z⁹ ꝓuet statuti lr̄az. qz nō comedit nisi seꝛ. nō ꝓuat tm̄ statuti metē q̄ ē uitiū ꝺcupiscētie carnis repmer̄. g° taꝛ frāgit statutū. ¶ Itē decretoz di. 41a. Delitie. uiles cibi appetēt accepti ipediūt ꝓfectm̄ absti. sz q̄ absti ꝓfectm̄ ipedit frāgit ieiu⁹. g° gula q̄ ē i auidi tate suptōis cibi frangit ieiuniū. ¶ Rō q̄ triplex ē ieiuniū. Vnū. s. ab ītqtib⁹ abstie re. et ab illicitis uolūtatib⁹ seculi qō ē pfectū ieiuniū. de cōse. di. 5a. Ieiuniū. ꝛ hō ieiu niū frāgit ꝓ qōcūq mortale pccm̄. Aliud qō ē act⁹ v̄tutis absti. de q° dī. e. di. Sit tibi quotidiana. Sit tibi quotidiana ieiu nij refectō satietatē fugies. Et hoc ieiu⁹ frāgat ꝓ gulā q̄ ē mortale pccm̄. Tertiū ē ieiuniū ītutū ab ecclia. ꝛ hō ieiuniū fran git ꝓ quālz gulā q̄ ē pccm̄ mortale iqstuz hō ieiunū icludit illō qō ē necciuz ad actū v̄tutis absti. Sz q̄stū ad illō qō addit ex statuto ecclie ſpāliꝛ frāgit ꝓ gulā q̄ ē i co medēdo plus q̄z seꝛ. uel i comedēdo cibos q̄ intdicūtur ieiunātib⁹ ꝛ i ꝓueniēdo nimis notabiliꝛ horā comedēdi ab ecclia deꝛmia tā. de cōse. di. pa. Solēt. ¶ Ad pm i opp⁹ dō q̄. 5. mōis ꝺmittit gula. ut hr̄ ꝺ ꝺse. di. 5a

Quicq̄. aliq̄n. n. hō idigētia tp̄ra ꝓuenit. aliq̄n tp̄ra n̄ ꝓuenit. sz cibos lautoꝛes que rit. i. ꝑciosos. aliq̄n q̄ sumēda sunt expetit accuratı⁹. i. cū nimia sollicitudie spādi. aliq̄n et q̄litas ciboꝛ ꝛ tp̄us cōgruit. sz q̄ntitate itepata sumēdi mēsurā refectōis excedit nōnūq̄z abiect⁹ ē qō desiderat. et tm̄ ipo esu imēsi desiderij deteri⁹ peccat. qui modi continēt h°. uersu. Prope. laute. nimis ardēter studiose. Quoz aūt p̄dcōruz móꝛ pōt eē gula pccm̄ uenīale. ꝛ sic p eā n̄ frāgit ieiunū. et i quoz pōt eē tāt⁹ excessus qō ē pccm̄ mortale. ꝛ sic p illā frangit ieiu⁹ qō ē a uitijs abstinere ꝛ ī aliq° casu ieiuniū ecclie. nec ē itelligēdū q̄ p̄dcm̄ decretū ī rep̄hēdēdo illos q̄ lautoꝛes cibos q̄rūt itēdat diuites artare ad cibos pauꝑuz. qz ut dī decretoz. di. 41a. Nō cogāt. nō cogāt diuites cibis paupū uesci. utāt cōsuetudie ifirmitatis sue. sz doleāt se aliꝛ abstinere nō posse. ¶ Ad 2m dō q̄ ꝑm glo. ibidē nō ē dō q̄ ignoscat eis sz nō punīāt ꝑ hoiem. dissimulāda. n. sūt a tp̄rali iudice aliq̄ crimīa rōe scādali ul' scismatis uitādi. tm̄ illō q̄z⁹ antiq⁹ dissimularet ex cā p̄dcā. hodie tm̄ nō dissimulat' saltē in clicis ex̄ de ui. et ho. cli. A crapula. ꝛ mito nō est dissimulādū. qa taꝛ igurgitato pot⁹ ꝛ cibi fcte ꝺria ē cē pp quā istitutū est ieiu⁹. qz carnalē cōcupiscētiā excitat. decre. di. 44a c°. p°. Vētis igluuiel ad luxuriā facile ꝓuocat. ꝛ paz p⁹. Veter ꝛ genitalia sibimet ip sis uicina sūt ut ex uicinitate mēbroz ꝺfederatō itelligat' uitōz. Vet' et piguis craſ sū sēsū gñat. decretoz. di. 44a. Nō liceat. §. si g°. vtutē et corrūpit. ut supi⁹ hītū est. ¶ Ad 3m dō q̄ q̄z⁹ dissolute loq̄ ꝛ ludere cū iuuēcul' mltū incitet carnalē cōcupiscētiā. h° tm̄ n̄ ē p illū modū p q̄ē icitat gula qa gula icitat miltiplicādo mat'iā luxurie. sz ludeꝛ cū iuuēcul' ꝛ dissolute loq̄ icitat p p̄ntiā delectabil' ꝛ excitatōez imagiatōnis Vñ q̄z⁹ de ꝑpīq° disponat ad frāgēdnz uel frāgat ieiu⁹ gñale qō ē a uitijs maxie mortalib⁹ abstineꝛ. n tm̄ frāgit ieiu⁹ spāle.

Septimo queꝛitur utz ebrietas frāgat ieiu⁹. Et uī q̄ sic. decretorum di. 4a. Deniq̄. Vinum ita bibere permittitur ut ebrietatē omnino fugiam⁹

alioqn ꝛeſtat ut oĩa q̃ coꝛpibus libent ſi-
milit̃ faciam⁹. ¶Cũ g⁹ ibi loq̃tur de obſua
tõe ieiunij ut exp̃ſſe pꝫ ebrietaſ frãgit ieiu
niũ. ⁊ Itẽ magis ẽ ɔ cãm iſtitutõis ieiunij
ebrietaſ q̃ꝫ tẽpate ĩ mãe biber uinũ. Sꝫ bi
bẽtes uinũ ĩ mane reputãt a multis frãge
re ieiuniũ. g⁹ milto foꝛti⁹ iebriãtes ſe hoꝛa
none. ⁊ ꝺ illɔ qɔ excuſat pccm̃ nõ ẽ cã pccĩ
ꝛ ex ɔñti nõ frãgit ieiu⁹ cũ fractõ ieiunij
ſit pccm̃. ſꝫ ebrietas excuſat pccm̃. Unde au⁹
22⁹. li⁹. ɔ fauſtũ. lõge añ me⁹. dic de loth.
q⁹ culpãdus ẽ nõ tñ quãtũ ille ĩceſt⁹. ſꝫ q̃ꝫ-
tũ illa meretur ebrietas. g⁹ ebrietas ñ frã
git ieiuniũ. ⁊ Itẽ illoꝝ quoꝝ exceſſus ꝓhi-
bit⁹ ẽ ieiunãtib⁹. ꝓhibita eſt ẽt iterata ſũ-
ptõ quãuis tẽpata. ſꝫ iterata ſũptõ uini ñ
ẽ ꝓhibita ieiunãtib⁹. pñt. n. biber̃ ꝛ ĩ prã-
dio ꝛ ĩ collatõe. g⁹ uꝛ q⁹ exceſſus uini ieiu
nãtib⁹ ñ ꝓhibet̃. ℞n⁹ q⁹ ebrietaſ dupl'r p̄t
accipi. Uno mõ ꝑ ipedimẽto uſus rõis ex
ĩmoderato uini uel alteri⁹ pot⁹ iebriãtis
ſũptõe cãta. Alio mõ ĩmoderata ſũptõe po
tus iebriãtis. p⁹ mõ ebrietas pccm̃ nõ ẽ. ſꝫ
paſſio pena pccĩ. Uñ nõ frãgit ẽt iei⁹ qɔ
ẽ abſtinẽtia a pccĩs. 2⁹ mõ pccm̃ ẽ max⁹ ca
uẽdũ. Uñ frãgit ieiu⁹ q̃ ɔ ẽ abſtiñtia a pẽc
catis. Jeiuniũ aũt ĩq̃ꝫtũ dic aliqd ꝑ ſe di-
recte ꝛ ĩmediate neceſſariũ ad actũ ⁊utis
abſt⁹ nõ frãgit. quãuis frãgat illɔ qɔ eſt
neceſſariũ ad actũ ⁊utis ſobrietatis. Sobrietas. n. alia ⁊t⁹ ẽ ab abſti⁹ qꝛ ſpãl̃ diffi
cultas ẽ. ĩ moderãdo delectatões guſtus ꝑ
cõpatõem ad uinũ. Alia ab illa q̃ ẽ ĩ mode
rãdo delectatões guſt⁹ ꝑ cõpatõez ad ci-
bũ. Uñ frequẽt̃ ĩuenĩt̃ moderati ĩ uino q̃
ſũt ĩmoderati in alio. Jeiu⁹ ẽt ſtatutuꝫ ab
eccl'ia nõ frãgit. qa ea ĩ qb⁹ nõ põt accipi
certa mẽſura regularit̃ nõ cadũt ſub det̃-
mĩatõe legis latoꝛis. Uñ ſub det̃mĩatõe ꝑ
cepti eccl'iaſtici de ieiu⁹ nõ cadit niſi ſel̃ co
medere ĩ die nat̃ali. ꝛ hoꝛa det̃mĩata ꝛ ab
ſti⁹ ab eſu carniũ. ꝛ ab ouis. ꝛ caſeo ĩ q̃dra
geſiali ieiu⁹. In alijs aũt nõ ꝓhibẽt̃ oua ꝛ
lacticinia. ꝑ ioꝛdinatõem tñ circa potũ p̄t
hõ tm̃ excedeꝛ. q⁹ ꝛ ꝑ lus peccat q̃ꝫ ſi frã-
geret ieiu⁹ tm̃. ⁊ Ad p⁹ ĩ opp⁹ ɔɔ q⁹ ebri
etatẽ ꝛ exceſſũ ĩ quãtitate cibi. ꝛ cibi ꝑcio
ſitatẽ ĩ comedẽdo auiditatẽ. ꝛ ĩ ꝑparando
curioſitatẽ debere fugere ieiunãtes. qꝛ q̃ꝫ-
uis ꝑ illa ñ frãgerẽt ſtatutũ eccl'ie ɔ ieiu⁹.
tñ ꝑ illa frãgit̃ ieiuniũ gñale qɔ ẽ abſtinẽ
tia a pccis qɔ ieiuniũ ꝛ ſi ſẽp ꝛ ab oĩbus
debeat obſuari. tñ cũ maioꝛi pfectõe ꝛ ſol
licitudie illi ieiunio ĩſiſtẽdũ ẽ ill' tꝑib⁹ ĩ q
bus ſpãle ieiu⁹ ſtatutũ ab eccl'ia celebrat̃.
⁊ Ad 2⁹ ɔɔ q⁹ quãuis aliq dicãt q⁹ bibere
uinũ ĩ mane uel ceruiſiã. ꝛ cõedeꝛ electua-
ria ĩ ſero delectatõis cã frãgãt ieiu⁹. cre-
do tñ ɔꝛiũ q⁹ quãuis aliq⁹ mõ nutriãt ĩ-h⁹
tñ ñ ẽ ꝓncipal̃ uſus eoꝝ al' frãgeret ieiu⁹
bibẽs uinũ uel ceruiſiã ĩ collatõe. qa aliqd
hñt ɔ nutrimẽto. Si tñ hõ ĩ mane ceruiſiã
biberet nõ ad extiguẽdã ſitĩ ſꝫ famẽ ẽt ĩ ſe
ro magnã accipet electuarioꝝ quãtitatem
ad ſubueniẽdũ fami. credo q⁹ tal̃ faceret
fraudẽ ſtatuto ꝛ ex ɔñti frãgeret. qa legeꝫ
frãgit q̃ ĩ fraudẽ legiſ aliqd facit. ¶Docedo
tñ q⁹ de bono ꝛ eq⁹ cauẽdũ ẽ a potu uini ꝛ
ceruiſie ꝛ ſikiũ ĩ mane. magis ĩ mane q̃ꝫ ĩ ſe
ro q⁹ pot⁹ ſũpt⁹ p⁹ prãdiũ ꝛ ſitĩ ſubuenit
ꝛ digeſtionẽ iuuat iquãtũ ꝑ potũ facili⁹ et
cõueniẽti⁹ defert̃ cib⁹ ad ſingl'a mẽbra. ſũ
pt⁹ aũt ieiu⁹ ſtomacho ut plurimuꝫ nocꝫ.
⁊ Ad p⁹ ad ptẽ aliã ɔɔ q⁹ ebrietaſ iquãtũ
ẽ paſſio excuſat pccm̃ ĩ iudicõ dei. qꝛ oĩe
pccm̃ actuale ẽ ex li. ar. c⁹ uſũ ñ hñt pfecte
ebrij. ꝛ huic exp̃ſſe cõcoꝛdat aug⁹ ĩ auctoꝛ
tate ꝓallegata. qꝛ tñ ex ebrietate mltũ dã
mnificat̃ res pu. ió ẽt ꝓm aliq̃s leges poſiti-
uaſ puniũt̃ faciẽtes turpia fcã ex ebrieta-
te. ꝛ aliqui magis q̃ꝫ ſi nõ eẽnt ebrij ut ma
gis ſollicite caueãt ebrietatẽ. Uñ phi. 3⁹.
ethi. c⁹. S⁹. Ebrius duplices hẽbit ĩcrepa-
tões. ꝛ credo q⁹ ebri⁹ occidẽs hoiez irr̃-
gularis eẽt. ꝛ q̃uis pfcẽ ebri⁹ nouã cl'pã ñ
ɔmittat. qꝛ nouũ motũ. li. ar. ñ hꝫ. tñ hoĩci
diũ qɔ ɔmittit cl'pã quã ɔmiſit ĩebriando
ſe aggrauat. qꝛ illa uolũtaĩa iebriatõ ipu
tat̃ ad cl'pã ut q̃i cicũſtãtõnatã oĩb⁹ ioꝛdi
natõib⁹ q̃ ex illa ebrietate pcedũt eo q⁹ ali
q⁹ mõ uolũtarie ſunt ꝑ uoluntariã ebrieta
tis cãꝫ. ⁊ Ad 2⁹ ɔɔ q⁹ bñ ɔcedẽdũ ẽ q⁹ q̃ꝫ-
uis ĩmoderata ſũptõ uini ꝓhibita ſit inq̃ꝫ
tũ ẽ cõtra ⁊tutẽ. nõ tñ ẽ ꝓhibita ꝑ p̄ceptũ
eccl'ie de ieiunãdo niſi inquãtũ includit il-
lud ieiunũ qɔ ẽ act⁹ ⁊tutis.

Ctauo queritur quibus tẽ
poꝛibus ieiunandũ
eſt. ⁊ Reſpondeo q⁹ omnes dies quadra-
geſime exceptis dieb⁹ dñicis ieiunãdi ſũt

ita q; de q̃dragesima nõ remanẽt nisi. 36. dies ieiunabiles. ⁊ ideo ut sacer numerus .40. diez adipleat quẽ saluator noster sacro suo ieiuº cõsecrauit. 4. dies poris ebdomade ad suppleñtũ. 40. diez tollũt. i. 4ª. feria q̃ a capite ieiunij subnotat. ⁊ 5ª. feª seqñs ⁊ 6ª. feª et sabbatũ. de cõsec. di. 5ª. Quadragesia. nec lz ieiuniũ soluere feª. 5ª. ultie septiane. de cõse. di. 6ª. Non liceat. ⁊ c̃. seqñti. Institutũ aũt ẽ illõ ieiuº ꝺueniẽter ī mẽoriã. s. q̃dragesie quã xps ieiunauit. ⁊ ut digne ꝓpemur ad susceptõez corpis xpi. ⁊ ad significãdũ q; p tribulatões pñtis uite pueit ad gliã resurrectõis. ⁊ qz sic q̃i soluim⁹ decimã toti⁹ ãni. ī q̃lz ẽt q̃rta ãni. s. uere. estate. autũno. ⁊ hyeme. tres dies sũt ieiunabiles. s. feª. 4ª. ⁊. 6ª. ⁊ sabbatũ. decretoz. di. 76ª. cº. pº. ita q; illi tres dies ueris solebãt accipi pª ebdomada martij. ⁊ tres dies estatis ī. 2ª. ebdomª Junij. 3. autũni ī 3ª ebdomª septẽbris. 3. hyeis ī 4ª ebdomª decẽbris. di. 76ª. Cõstituim⁹. lz q̃z uis sic fueit ãtiqt⁹. tñ hº imutãdũ ẽ pp illõ qõ hr̃. e. di. Statuim⁹. ubi dr̃ sic. Statuim⁹ ut ieiuª. 4. tpoz hº ordie celebrẽt. ℣ pº ieiuº ī ũtiũ q̃dragesie. ℣ 1º ī ebdomª pẽteco stes. ℣ 2º vo ⁊ 4º. ī septebri ⁊ decẽbri moꝛ solito fiat. Et hec ieiuª istituta sũt ad expiãꝺ pccã q̃ ꝺmittim⁹ ī q̃lz pdcã q̃rtarũ. ℣ Itẽ tres dies rogatõũ añ ascẽsionẽ dñi ieiunabiles sũt. de cõse. di. 3ª. Rogatões. lz ut dic glo. ibiꝺ. hº ñ pcipit lz suadet. ubi tñ ẽ ꝺsuetudo approbata illꝺ ieiuº ẽ p eq ualẽtiã sub pcepto. ℣ Itẽ oẽs uigilie apl'oz ieiunabl'es sũt phylippi ⁊ Jacobi. ⁊ Joãnis euãg. ⁊ barãbe. exceptis ex eo q; phylippi ⁊ Jacobi solẽnitas ifra solẽnitatẽ pascalẽ ⁊ Joãnis ifra natalẽ dñi celebrant. ex̃ de obs. ieiu. Cõsiliũ. ℣ Itẽ uigilie natiuitatis dñi. pẽteco. ⁊ assũptois btẽ marie vgis. et Joãnis bapt. ⁊ sci laurẽtij. ⁊ oiuz scoz ieiunabiles sũt. ⁊ si solẽnitas ꝯ uigilia ẽ ieiunabil' eueniat feª 2ª. ī sabbato pcedẽti ieiunãꝺ ẽ. ex̃ ꝺ obs. ieiu. Cõsiliũ. lz. scoz. Et si solẽnitas natiuitatis dñi eueiat feª. 6ª. illi q nec uoto nec obsuãtia regl'ari sũt astricti ad abstinẽtiã carniũ. tali die carniꝭ uti pñt lz ꝺsuetudinẽ eccl'ie gñal'. nec tñ hi rephẽdẽdi sũt q ob deuotõez absẽtiẽ uoluerit. ex̃ de obs. ieiu. Explicari. ℣ Itẽ qa ꝺsuetudo approbata obligat. ut hr̃ decretoꝛuz di. pª. Cõsuetudo. ⁊ di. iiª. Eccl'iasticaz. et cº. In his. si ī aliq̃ religiõe uel dioceſi ẽ aliqꝺ ieiuniũ ꝺsuetũ qꝺ tñ nõ ẽ pceptũ p ius scriptũ nihiloi⁹ obsuãdũ ẽ ab exñtib⁹ ibidẽ. ℣ Itẽ dieb⁹ ieiunioz hoza comedẽꝺi de termiata ab eccl'ia ẽ hoza nona. qz sic obs uauit duꝛ ꝺsuetudo. Uñ. cũ dr̃ de ꝺse. di. pª. Solẽt. qz nullaten⁹ ieiunaꝛ credẽꝺi sũt q mãducãt añq̃z ueſptinũ celebret officiũ. et ifra. §. Jn ieiunijs. 4. tpoz circa ueſptinas horas tc̃. sub hoza ueſptia ꝺphẽdẽꝺũ ẽ tẽpus ab hoza. 9ª. inclusiue. ⁊ ultra. nec oz p cise accipe hozã none. Si. n. p modicũ tps añ hozã none comedat ñ pp hº. frãgit ieiuniũ. ⁊ q̃uis hi q comedũt statī p⁹ hozã sextã. uel hoza sexta derogẽt ī aliqº pfectõi ieiunij nõ tñ sũt trãsgressoꝛes h⁹ qꝺ ẽ necc̃itatis ī ieiuº. maxc qa iã ualuit ꝺsuetudo ī mltis locis cõꝺeꝛ qz statī p⁹ hozã sextaz uel ipa hoza. 6ª. nõ. n. tãte necc̃itis ẽ ī obsuatõe ieiunij hoza pdcã lic cõmedeꝛ sel'tm

Onsequenter q̃ritꝛ ꝺ 4º pncipli. Et circa hº q̃rũt. 8º. ℣ 1º utz oꝛo sit actꝰ uolũtatis. ℣ 2º utz sit actus v̊tutis latrie. ℣ 3º utz soluꝰ deꝰ sit oz̃aꝺ⁹. ℣ 4º utz aliqd deꝰmiate petẽꝺũ sit ī oꝛoe. ℣ 5º utrũ oz̃aꝺũ sit uocal'r. ℣ 6º. utz uocal' oꝛo sit satisfactoꝛia sine mẽtali. ℣ 7º utz oꝛo debito mõ fcã semp exaudiat' ℣ 8º utz ĩter alias oꝛones oꝛo dcã sit efficacioꝛ.

Rimo oñdo q; oꝛo sit actus uolũtatis. eꝰ ẽ oraꝛ. cꝰ ẽ desideraꝛ rẽ q̃ ī oꝛoe petit. lz desiderare actꝰ ẽ uolũtatis. gº ⁊ oraꝛ. ℣ Itẽ eꝰ ẽ oꝛare cꝰ ẽ exaudiri. qz oꝛo oꝛdiat' ad exauditõez lz uolũtas ẽ q̃ exaudit' iux̃ psal'. Desideriꝝ um paupũ exaudiuit dñs. gº oꝛaꝛ ẽ actꝰ uolũtatis. ℣ Cõtra dam̃. lº. 3º. cº. 42º. Oꝛo ẽ ascẽsus itellectꝰ ad dñm. gº ẽ actꝰ itellectꝰ ℣ Itẽ dam̃. e. cº. Oꝛo ẽ petitõ decẽtiũ a deo lz petere ẽ loq. loq ẽ actꝰ itellectꝰ. gº oꝛaꝛ actꝰ ẽ itellectꝰ. ℣ Ñdeo q; oꝛaꝛ dupl'r põt accipi. uno mõ p desiderio obtinẽꝺi aliqd a deo qº desideraꝛs oꝛdiet' ī ipm. ⁊ sic oꝛo ẽ qdã ascẽsus aie itellectie ad deũ q ẽ uolũtatis ut eliciẽtis. ⁊ itellcũs ut diligẽtis. Uñ glo. sr̃ illꝺ psal'. accedite ad ꝺm. dic firꝺ ihereñ. et. 2. pedibꝰ geie charitatis currẽꝺo

p⁹ ptinz ad directõez ītellect⁹. 2⁹ ad sensū affect⁹ ēt sic accipiť oro ꝑm qđ p⁹ ad thi. 2° distīguť. ℑ obsecratõez. postulatõez. et actõez grāz. ⁊ ēt ī glo. sr̄ illđ psal. Dñe añ te desideriū meū. ubi dr̄. nūq̄z desinit orar̄ q nō desinit amar̄. Alio mō orar̄ ir̄ō ē qđ p dcm̄ desideriū loquēdo deo ꝓponer̄. non p modū īdicatiuū. sz supplicatiuū. ⁊ sic orar̄ act⁹ ē ītellcūs ut elicietis et uolūtatis ut mouētis. ⁊ sic loqť Ysydor⁹ ℑ oroe. io. li°. Ethimolo. q̄i eq̄ distāť ir̄ mē⁹ ⁊ finez. ubi dic q orar̄ ē dicer̄. ⁊ auic. io. meta. c°. 3°. cū dic q ꝑ oroez hō ē loquens deo. ⁊ phi. p° ethi. c°. penl̄. ubi dic q ad optia ꝺpcať oro ℳ Ar⁴ ad ptē ꝑmā ꝓcedūt ℑ oroe p° modo dcā. ℳ Ad p⁹ ad ptē aliā ℑ q ibi accipit dam̄. ītellectū ꝑ aīa ītellectiua q̄ ꝺphēdit ītellectū et uolūtatē. ℳ Ad 2⁹ ℑ q petere sic ⁊ orar̄ accipiť mō duplici supradcō. de sideriū. n. obtinendi aliqd ab aliquo. si īnotescit petitō q̄dā ē. vñ cum deus uideat desideriū nr̄uz cū ab ipo aliquid obtinere desideramus desiderando petimus.

Secundo qriť utz oro sit actus ⁊tutis latrie. Et uī q nō. orar̄ ē act⁹ pnie cū sit ps satisfactōis. sz pnia alia ⁊t ē a latria. qz penitētia reddit deo debitū ꝑ ꝺmisso. ⁊ latia ꝑ bñficio recepto. g° orar̄ ñ ē act⁹ latrie. ℳ Itē nullus act⁹ iutil̄ ē act⁹ latrie. nec cuiusq̄z alt̄ ⁊tutis. sz orar̄ deū ē iutile. quia ad hoc orať q̄cūz orať ut ille q orat desideriū suū illi exꝑmat. ⁊ ut ipm flectat. sz de us scit qd nobis op⁹ ē. ut hr̄ math. c°. Nec flecti pōt. qz ut dr̄ p° re. 15°. Pēitudīe ñ flectiť. g° orar̄ nulli⁹ ⁊tutis ē. ℳ Itē latia ptinz ad uitā actiuā. qz r̄ducit ad iustitiā q ē una. 4. cardīaliū. ⁊ ꝑz au⁹. 12°. ℑ tri. c°. 14° Cardinales ututes ptinēt ad uitā actiuā. sz orar̄ ptinet ad uitā cōtēplatiuā. g° ñ ē act⁹ latrie. ℳ Itē act⁹ latrie sūt sub ꝓcepto. sz actus orādi ñ iueniť peit⁹ sub ꝓcepto. g° ñ ē act⁹ latrie. ℳ ℑ glo. sr̄ illđ luce. 18°. Dz sēp orar̄. dic. q hō nō desinit orar̄ nisi cuz desinit iust⁹ ee. g° orar̄ act⁹ ē iust⁹. sz ñ ur̄ ita ee alic⁹ ptis iust⁹ sic latria. g° ē act⁹ ei⁹ ℳ Itē psal. Dirigat oro mea sic īcēsū ī conspectu tuo. sz offerre deo īcēsū materialem ad e⁹ reuerētiā ē act⁹ latrie. g° multo fort⁹ offerre ℑ o īcēsū spūale qđ ē oro ē act⁹ latrie. ℳ Ad ñ° ad ūtutē latrie ptinz ℑ o exhibere hōrē testificātē ī ipo sūmū dñiū. iq̄z tū ipe solus ē creatōis ⁊ cōseruatōnis mūdi p⁹. hō aūt cū orādo aliqd petit a ℑ o quo ī ipm ordiet sic ī suoz bonoz ꝓncipalē actorē sibi exhibz honorē ꝓtestātē ī eo sū⁹ dñiū. Vñ seqť q oro ē act⁹ ūtutis latrie. ℳ Ad p⁹ ī opp⁹ ℑ q oro ē act⁹ pñie ⁊ latrie. sub rōe tñ alia ⁊ alia. qz iq̄tū hō orat ℑm ut p h° ℑ o satisfaciat ℑ pcō act⁹ ē penitētie. iq̄tū aūt orat deū ut sibi exhibeat honorē ⁊ recognitōez sūmi dñi⁹ act⁹ ē latrie. nec miz. Vn⁹. n. ⁊ idē act⁹ plures ē uitō rū iq̄tū referť ad finē aliū. ⁊ aliū. Vñ ꝑm phi. 5°. ethi. c°. 4°. Ille q mechatur lucrādi g⁴ auar⁹ ē. q aūt ꝓp cōcupiscētiā luxurios. ē. ℳ Ad 2⁹ ℑ q orar̄ ℑm nō ē ītile sed maxᵉ utile. nō ad h° ut diuīa dispēsatō mutať. sz qa ut dic aug⁹ p° li° de ꝓdestīatōne scōz. ℣sus finē. cū de⁹ vult fieī qđ ñ nisi uolētib⁹ hōib⁹ oz fieri iclīat eoz corda ut h° uelit. ⁊ ēt sic dic 2° li° lōge p⁹ ꝑt⁹ valz ad hoc ut oroe nr̄a āmoueať a quo accipim⁹ hec bñficia. ⁊ sic ēt dr̄. e. li. lōge añ finē. ꝼor tasse sic ꝓdestīati sūt aliq ut nr̄is oroibus ꝺcedāť. sub diuīa. n. puᵗ⁴ ñ tm̄ cadit q⁹ effect⁹ fiāt. sz ēt ex qb⁹ causis. ⁊ a q° ordie ꝓ ueniāt. ℳ Ad 3⁹ ℑ q q̄uis ut plīmū ūtutes cardīales ptīeāt ad actiuā uitā. aliq tñ act⁹ ūtutū q reducūť ad cardīales ut ptes potētiales ptinēt ad uitā ꝺtēplatiuā. ℳ Ad 4⁹ ℑ q mior ē falsa. dr̄. n. math. 7°. Peti te ⁊ dabiť uobis. ⁊ lu. 18°. Dz sēp orar̄. oz aūt sonat nccitatē. nec itellenℑ q hō tenet ad orādū ꝓ sēp. p̄ceptū é. n. affirmatiuū qđ et si sēp obliget ñ tñ ꝑ sēp. ℳ P⁹ ad ptē aliā. q̄uis g⁴ ꝓncipal̄ ꝺclusiōis possit ꝺcedi. tñ ñ ꝓcedit. glo. n. loqť de iusto a iustificāt̄ dcā q ꝺphēdit oēz ⁊tutē nccias ad salutē. ⁊ extēdit nomē oois ad oēm bonā opatōez. vñ imediate añ ⁊ba p dcā dic q semp orat q semp agit bona.

Tertio qriť utz sol⁹ de⁹ sit orā dus. Et uī q sic. Solus de⁹ ē latria colēℑ. ut ī 3° li° onsū ē. sz orar̄ ē act⁹ latrie. g° solus de⁹ ē orāℑ. ℳ Itē frustra oram⁹ illos q. ñ cognoscūt oroes nr̄as Dz sic dic aug⁹ ī p° li. de cura ꝑ mortuis agenda inter mediū et finem. ibi sunt spūs defūctoz ubi non uidēt q̄cūq̄z agūtur aut

cueniūt ī iſta vita hoīb⁹.g⁹ aīe ſanctoꝝ nō
ſūt orāde.⁊ Cōtra Iob.5⁰.Ad aliquē ſcōꝝ
uerteꝝ.⁊ Ñdeo duplr porrigit alicui o-
ratio.aut tāq̄ p ipz ipleda.aut ut p ipz e⁹
adipletio ipetretur.p⁹ mō ſolus deus orā
dus ē.qa illa bona q̄ pncipalr petēda ſūt
in oroe.ſ.gr̄a et glia a ſolo deo dari pñt.
ēpralia ēt bona eo mō quo in oroe petēda
ſūt.ſ.inquātū nobis deſeruiūt ad acqſitō-
nē uirtutis a ſolo deo dari pñt. 2⁰. mō ſcī
orādi ſūt.qz a deo ipetrāt exauditōez oro
nis nr̄e.⁊ h⁰ ſignificatū ē apoca.8⁰.ubi dr̄
q⁹ aſcēdit fumus incēſoꝝ de oroib⁹ ſcōrum
de manu āgeli coram deo.⁊ Ad p⁹ ī opp⁹ dō
q⁹ orādo illi ſoli cultū latrie exhibem⁹.a q⁰
intēdimus ipetrare q̄ petimus.a ſcis aūt
nō intēdim⁹ ipetrare q̄ petim⁹.ſz a deo p
adiut⁹ eoꝝ.⁊ Ad 2⁹ dō q⁹ q̄uis aīe ſctoꝝ
naturali cognitōe nō cognoſcant oīa q̄ in
hac uita agūtur.et maxⁱ interiores motus
cordis.in vbis tñ uidēt ea q̄ decet eos de
nr̄is actibus cognoſcere de quoꝝ numero
ſunt illi actus q⁹ eos honoramus orādo.

Quarto q̄rit̄ utꝝ aliqd deſ-
miate petēdū ſit in
oroe.Et ur̄ q⁹ nō.math.6⁰.Scit p̄ ueſter
quid opus ſit uobis añq̄z petatis. g⁰ ſup-
fluū ē aliqd ab ip̄o determiate petere.cuz
hō nō debeat peteꝝ niſi q̄ ſibi op⁹ ē.⁊ Itē
nullus dz aliqd determiate petere neſciēs
qd oporteat ipm petere.ſed ſic dicit apl's
ad ro.8⁰. Quid oram⁹ ſic oz neſcim⁹.g⁰ in
oroe.nihil dēmiate dēbem⁹ peteꝝ.⁊ math.
6⁰.hr̄ q⁹ xp̄s docuit diſcipl's ſuos peteꝝ
aliq̄ determiate q̄ cōtinetur ī orone dnica.
⁊ Rñ⁰ q⁹ q̄dā ſūt qbus nō poſſum⁹ male
uti ſic vtutes.g⁸ et glia determiate.et ta-
lia determiate petēda ſūt ī oroe. Quedaz
ſūt qbus poſſum⁹ uti bñ et male.et illa nō
ſūt determiate petēda ī orone abſolute ſz
ſub cōditōe.ſ.ſi deus p̄uidet illa ad ſalutē
nr̄az fore utilia. Illa aūt qb⁹ bñ uti ñ poſ-
ſumus acceptādo nullo mō ī oroe petēda
ſūt.⁊ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ ſic dicit aug⁹ ī
epl'a ad pbā.q̄ ī me⁰. Ille q nouit qd no-
bis neceſſariū ſit p̄ſq̄z petamus.nō uolū-
tatē nr̄az vult ſibi p nr̄am petitōem inno-
teſcere.qa eā nō pōt ignorare.ſz vult exer
ceri ī oroib⁹ deſideriū nr̄uz.quo poſſimus
cape qd̄ ꝑpat dare.⁊ Ad 2⁹ dō q⁹ quāuis
ex vtute nr̄a qd orem⁹ ſic oz neſciam⁹. tñ
.ſ.ſ.ī h⁰ adiuuat ifirmitatē nr̄az faciēdo nos
peteꝝ qd̄ oz. Ñ p⁹ vba ꝓallegata ſtati ſub
iungitur.ſ. poſtulat ꝑ nobis.i. poſtulare
nos docet et facit.

Quinto q̄rit̄ utꝝ orandū ſit
uocalit̄.Et ur̄ q⁹ ñ.
Saluator math.6⁰. Orātes nolite multū lo
q.ſz multū ē orādū. Añ aug⁹ ī epl'a ad p-
bā.paz ultra mediū. Nō deſit mlta pca-
tō.g⁰ nō ē uocal'r orādū.⁊ Itē eadē ep⁸ pa
rū p⁹ auctoritatē allegatā. Qui oīa p vbū
cōdidit hūana vba nō q̄rit.⁊ Cōtra eadez
ep⁸ ſtati p⁹ auctoritatē ulti⁰ allegatā. No
bis vba neceſſaria ſūt qbus cōmoueamur
⁊ inſpiciamus qd petam⁹. nō qb⁹ deū ſeu
docēdū ſeu flectēdū eē credam⁹.⁊ Ñdeo
q⁹ duplex ē oro. q̄dā cōis.ſ.q̄ p miſtros ec
cl'ie ī pſona totius tidel' ppli deo offert.
et tal' dz inoteſcere ppl'o ꝑ quo offert ut
excitet ad deu otōem et ne poſſz ſuſpicari
in miſtris eccl'ie illi⁹ debite oroīs omiſſio-
nē.⁊ iō tal' oro dz eē uocal'.alia ē oro ſin-
gularis.ſ.q offert ab hoīe inq̄tū ē ſingu-
laris pſona ſiue oret ꝑ ſe ſiue ꝑ alio.⁊ ta-
lē oroez quāuis nō ſit neceſſariū eē cū ſen-
ſibili uoce niſi ad h⁰ hō ſit obligat⁹ ex uo-
to.qñz tñ expedit ad meritū ut mētali ad-
iūgat uocalis ut p uocalem feruor cordis
āpli⁹ excitet.ex q̄dā.n.nat'ali uniōe aīe ad
cor⁹ mot⁹ corpis diūlimode affectōis aīe
excitāt.Et affectōes eoꝝ aīe maxīe ſi ſint
fortes diūſas mutatōes ī corpe excitāt.vñ
aug⁹ ī epl'a ad ꝑbā circa me⁹ p certa iter
ualla horaꝝ et tꝑoꝝ.ēt vbis rogam⁹ deū.
ut ill' rex ſignis nos ipoſ āmoneam⁹.q̄ſtū
cūq̄z ī h⁰ deſideio ꝑfecerim⁹ nobis ipis ī
noteſcam⁹.et ad h⁰ augēdū nos ipos acri⁹
excitem⁹. Expedit ēt ad h⁰ ut ō lingua nr̄a
deo ſuiam⁹.ſi tñ ī caſu uocal'oro rmitterz
iteriorē feruorē tūc nō eēt uocal'r orāduz
oroe ſingl'ari.qñz ēt ꝑrūpit hō ī uocalem
oroez.ex exceſſu feruoris mētis.qz ſic dicit
aug⁹ ad ꝑbā circa me⁹. Dignor ſeq̄t effe
ctus que feruētior p̄cedit affect⁹.⁊ Ad p⁹
ī opp⁹ dō q⁹ ſic dic aug⁹ ad ꝑbā paz añ
me⁹.ñ ē orandū ī mltiloqo tāq̄z eo fiat ut
exaudiamur q⁰ loq̄ciores ſum⁹.⁊ eaꝺ ep⁸
ultra me⁹. Multū loq ē ī orā⁰ rē neciā ſrflu
is agere vbis.⁊ ſic planū ē q⁹ nō ē uocal'r

orandum. Sic.n.pōt exponi illud saluato
ris vbū. Et cū dic aug⁹ multū eē orādū i-
telligit de pdicatōe mētali. vñ dicit. Non
desijt multa pcatio si feruēs pseuerat itē-
tio. Ad 2⁹ dō q illud intelligēdū ē de v-
bis humanis in oratione singulari qñ nō exci
tant sed minuūt feruorem cordis.

Sexto queritur utrū uocalis
oratio sit satisfacto-
ria sine mentali. Et uī q nō .decretorum
di.38ª. Sedulo.et sūptū est ab aug⁹.i li⁹ d
cathetizādis rudibus q̄i eq̄ distāter inter
p⁹ et me⁹ dr sic. Nouerit nō eē uoces ad
aures dei nisi affectu aī. sz nūq̄ uoces sūt
satisfactorie nisi audiātur a deo. g⁹ nō est
satisfactoria uocalis oratio sine attētōe ite-
riori. Itē de cōse. di.pª. Qñ dr. q tempore
orationis animꝰ nō cogitet qcq̄ q̄ illud soluz
qd pcatur. ⁊ infra di.5ª. Nūquā dr q sīñ
intermissiōe uigilet sensus. sz oratio nō ē satis
factoria q̄ ē cōtra pcepta iuris canonici.
g⁹ uocalis oratio nō ē satisfactoria sīñ attēti
one interiori. Itē hu⁹.in li⁹ de vtute orā
di pat⁹ p pn⁹. Sic orationi scā meditatō est
necessaria.ut oratio pfecta oratio eē neqat.si eā
meditatio aut ñ comitet.aut pcedat. Ad
tra illd qd īpedit uocalē orationē nō ē necciū
ad efficaciā illi⁹. sz iterior attētio eā impe
dit qd pbo p silē.qa si hō i ābulādo uel-
let cogitare de qualibz pcussiōe cuiuslibet
chorō.ille īpediret ī ābulādo. ⁊ iste cytha
rizādo. g⁹ a sili si orās uellet cogitaī ī q̄li
bet uoce īpediret ī horas dicēdo. g⁹ ad ef
ficaciā uocalē orationis nō est necessaria attē-
tō. Itē 2⁹ topicoꝝ. Nō possum⁹ itelligeī
plā sīl. sz orās uocalr dz cogitaī d deo. g⁹
nō teneī cogitaī de sua uocali oratione. ⁊ Ñ
deo q orationis triplex ē efficacia. s. i meredo
⁊ sic ē satisfactoria. ⁊ īpetrādo. ⁊ morātem
spūalr et expimētalr reficiēdo. ⁊ nullā ista
rū efficaciaꝝ hz uocalē oratio si eā nō pcedat
aut cōcomiteī cōcors meditatō. alr.n. nō
eēt moral. actus.n.moral exterior nō ē mi
si p cōpatōem ad actū rōis interiorem. Si
aut assit itētio debita ⁊ actualis ī pn⁹ uo
calis orationis. quāuis postea nō ꝯcomitetur.
tñ oratio uocalē meritoria. ⁊ īpetratiua p v
tutē p⁹ itētōis. nisi postea iterrūpat p in-
tētōes ōriam. sic aliq ex bona itētōe icip
pegrinari. uel eam daī tot⁹ act⁹ seqñs me
ritori⁹ ē vtute itētōis p⁹ q̄uis cesset sua ī
tētō actual. sz efficaciā spūalr rficiēdi orā
tē nō hz uocal oratio nisi q̄du eā cōcomitat
itētō. ⁊ sic intellr illd vbū apli. pª cor.14.°
Si ore ligua spūs me⁹. i. imagiatō mea o-
rat. mēs aut mea sīñ fructu ē. Sciēd tñ q
tripliter pōt applicaī itētō uocali orationi. s. aut
applicādo eā ad vba q dñt. aut ad illd qd
petit. aut ad illū cui oratio porrigit. ⁊ quocū
q̄ istoꝝ mōꝝ assit itētō ñ ē iefficax ad sati
sfaciēd uocal oratio. sz ba itētō melior ē q̄ p
ma. ⁊ 3ª. q̄ ba. Qñ bu⁹. i li⁹. d vtute orādi
it p⁹ ⁊ me⁹. Pura oratio ē qñ ex abūdanª de
uotōis mēs ita attendit ut cū se ad deū po
stulata ꝺūtit p amoris e⁹ magnitudie et pe
titōis sue obliuiscat. Ad p⁹ i opp⁹ dō q
illd decretū intellīd ē qñ debita itētō nec
pcedit nec ꝺcōitat. Ad 2⁹ dō q illa vba
magis sūt ꝺsilij vba q̄ pcepti. Auctoritas
bug. bñ ꝺcludit. Ad p⁹ ad ptē aliā dō q
mmia itētō ad vba ipa q dñt eēt īpediti-
ua orationis. Qñ qñz expit hō q qñ vlt nūs i
pticulari cogitaī d vbis sibi min⁹ occurrt
vba dñda. ⁊ īpediret et taī itētō intētōem
q dz eē ad rē postulatā. ⁊ ad illū a q⁹ po-
stulat. vñ sufficit q pª itētō sit taī q̄ suffi
ciat ad integrā formatōez vboꝝ. Ad 2⁹
dō q bñ possum⁹ intelligere plura sīl qñ
unū ordinatur ad aliud. sic aut ē ī ꝓposi-
to qa vboꝝ formatio ordinatur ad rē que
petit. ⁊ ista duo ad illū cui petitō porrigit

Septimo q̄rit utrūz oratio de-
bito mō facta sēp
exaudiat. Et uī q ñ. trenoꝝ. 3⁹ dr ad deū
Opposuisti tibi nubē ne trāseat oratio. Itē
ois oratio q exaudit ē mitoria. sz oratio exntis
ī pcō mortali ñ ē mitoria. qz ut supra⁹ onsū
ē bōa ī pcō mortali fcā mitoria ñ sūt. g⁹
oratio exntis ī pcō mortali ñ exaudit. Ad
tra math. 7⁹. Dis q petit accip. Itē psal.
Voluntatē timtiū se faciet. ⁊ opcatoez eoꝝ
exaudiet. sz oratio ñ fit debito mō. nisi fiat cū
tiore dñi. g⁹ ois oratio debito mō fcā exaudit
Ñ⁹ q ois oratio fcā debito mō exaudit.
ñ sēp stati. sz p illo tpe q⁹ diuia mia exau
ditōez ꝺspicit utiliorē eē oib⁹ pēsatis. Qñ
aug⁹ omla. 102ª. sup Io. qdā nō negāt sed
ut ꝺgruo debeat tpe differunt. ad hoc aut
q oratio fiat mō debito. 4. requiruntur. s. ut

ille q̄ petit petat hūiliter.et feruēter.ꝛ bona ītētōe qđ ē pie petere.ꝛ ēt pseuerāter. ꝛ utilia ad salutē.ꝛ q̄ orās sit cōstāter fū datus ī fide. Vñ Jaco.p°. Postulet in fide nihil hesitās.talis aūt oīo semp exaudit inquātū hō orat p se.q̄uis nō sēp inq̄tū orat p alijs. Vñ aug⁹ omlā. io2ª. sup Jo. Exaudiūt oēs scī p seipīs.nō aūt p alijs oīb⁹ exaudiūt. Exaudiūt tñ ut dr̄ p⁹.q.p⁹ Jpi.q̄to digniores fuerit orātes p ppīo tāto facili⁹ ī nccitib⁹ p q̄b⁹ clamāt exaudiūt. Ad p⁹ ī opp⁹ dđ q̄ illđ vbū intelligitur de oīone qua petebāt iudei liberari a tp̄rali psecutōe q̄ oīo non fuit exaudita. ñ.n.petebāt necessariū ad salutē. ſz magis erat iutile aīaꝫ suaꝫ saluti. Ad 2⁹ dđ q̄ nō ē idē oīonē exaudiri et eā meritoriā ee. qa debito debetur merces p̄m iustitiā. sed petitō orātis exauditur p gr̄az.ꝛ iō q̄uis oīoes facte ī mortali pccō nō sint meritorie p̄pe loquēdo đ merito.exaudiūt tñ q̄z tū ad illud qđ p se petūt orātes si assint cōditōes.4.q̄ sūt dcē. Vñ aug⁹ omlā.44ª sup Jo.reph̄dēs illđ uerbū ceci illumiati. Scimus qa peccatores deus ñ exaudit.dīc ad hoc inuitus loquitur. Si.n.deus pccōres non exaudiret frustra ille publicanus oculos ī terra demittēs et pectus suū pcutiēs diceret. Dñe ppitius esto mihi pccōri Ar⁴ ad ptē aliā pcedūt de oīoe ī qua hō petit p se cū.4.cōditōnibus supradcīs.

O Etauo querit utꝫ inter alias oīones oīo dñica sit efficacior. Rñdeo q̄ sic. et hoc oñdit auctoris dignitas. Xps.n.ore suo immediate illā fecit.ꝛ discipulos docuit ut h̄r. math.6°.ꝛ ēt oīonis sentētiosa breuitas.q̄ multū cōmēdat oīonē uocalē. Vñ aug⁹ in epl̄a ad pbā.paꝫ ultra mediū. Dicit frēs in egypto crebras h̄re oīoēs.ꝛ eas tñ brevissimas.hoc ēt oñdit petitoꝫ utilitas. qa oīa q̄ desiderare debem⁹ꝛ petere ī hac oīone petūt. Vñ sic dic aug⁹ ī epl̄a ad pbā ultra mediū. Quelibꝫ alia uerba dicam⁹ orā do nihil aliđ dicim⁹ q̄z qđ ī ista oīoe dñica positū ē.si recte cōgruēt oraz⁹.et eo ordie posita sūt quo sūt desideranda et petēda. In pncipio.n.exhibetur reuerētia illi cui porrigenda ē oīo cū dr̄. P̄r̄ nr̄ q es ī celis in quo captat orās beniuolētiā dei.ꝛ qa p⁹ desiderādus ē finis et petēdus. q̄z ea q̄ sūt ad finē. īō p⁹ ponūt petitōes q̄ respiciunt finē.2⁹ respiciētes ea q̄ sūt ad finē.ibi. Fiat uolūtas tc̄. Respiciētes aūt finē sūt.2ᵉ. p⁹ q̄ ē. Sāctificet nomē tuū.petit ut nomē dei ab oībus habeat ut sāctū. p̄m qđ dicit aug⁹.2°.li°. de sermōe dei ī mōte.lōge post p⁹.et ī epl̄a ad pbā.p⁹ mediū.dicit.cū dicim⁹. Sāctificet nomē tuū. Nos aūt monemus desiderare q̄ nomē e⁹ sēp sāctū ē. ut ēt apud hoīes sanctū habeat.hoc ē nō cōtēnat qđ nō deo sz hoīb⁹ pdest.aut pdesse dz. In scđa q̄ ē. Aduenīat regnū tuū. ut dicit aug⁹.ubi pus .desideriū nr̄z ad regnū illud excitamus ut nobis ueniat. atq̄z in eo regnar̄ mereamur. vñ p p̄mā petitō nē petimus ut deus ab hoīb⁹ glificet.p se cūdā ut ad dei gl̄iam ueniam⁹. Petitonū respiciētiū ea q̄ sunt ad finē.quedā sūt respectu boni.quedā sūt respectu mali. Respectu boni.2°. sūt. In p̄ma petit meritū q° beatitudinē mereamur qđ cōsistit ī obedīē do diuinis mādatis. Vñ aug⁹.2°.li°. de sermone dñi in mōte lōge post p⁹.cū dr̄. Fiat uolūtas tua.recte intelligit obediat p̄ceptis tuis. Sicut ī celo ꝛ in terra.i. sic ab angelis ita ab hoīb⁹.ꝛ ī epl̄a ad pbā. p⁹ mediū.cū dicim⁹. Fiat uolūtas tua tc̄. Nobis ab illo p̄camur ipam obedīētiā ut sic a nobis fiat uolūtas ei⁹ quēadmodū fit ī celestib⁹ ab angelis e⁹. In 2ª petit illđ quotāq̄z instr̄o possumus nos iuuare ad merē dū.ꝛ hoc ē uict⁹ quotidian⁹ ad sustētatōnē necessari⁹.uel uict⁹ aīe.i.eucharistie sacr̄z. vñ aug⁹.2°.li° đ p̄mōe dñi ī mōte lōge p⁹ p⁹. Panis quotidian⁹.aut p his oībus dcūs ē q̄ h⁹ uite necītē sustētāt.aut p sacro corpis xp̄i qđ quotidie accipiz⁹.ꝛ ī epª ad pbā p⁹ me⁹ eādē poīt sniaz. Petitonū q̄ sūt r̄spectu mali.una ē r̄spū mali culpe.h̄ .s. Dimitte nobis debita nr̄a sic ꝛ nos dimittiz⁹ đbitorib⁹ nr̄is. vñ aug⁹.2°.li° đ p̄mōe dñi ī mōte bn̄ lōge ultra p⁹ .debita pccā dic manifestū ē.ꝛ ī epª ad pbā ultra me⁹ p illđ. Sic et nos dimittim⁹ debitoribus nr̄is admonem⁹ uos qd faciamus ut accipe mereamur.s.remissionē pccōꝝ nr̄orū. Alia est r̄spectu mali inclinātis ad culpā q̄ est he c. Et ne nos inducas in tētatiōnē qđ nō sic intelligēdū est ut ñ pmittat

nos tētati. ga qñq; tētatōe hō ꝓbatur ad bonū suū. de quibus tētatōibus dr̄ Jacobi. p°. Dñe gaudiū existiate fratres carissimi cū i tētatōibus uarijs inciderītis. ⁊ ēt humiliatur ⁊ ad deū recurrere q̄ cōpellitur. Quapp nō remouit xp̄s tētatōem ab ap̄lo q̄ꝛcito aplius remoueri eā petiuit. ut hr̄. 1°. ad cor̄. 12°. Sed p̄dcā petitō sic itelligenda est ut nō deserti diuino adiutorio alicui tētatōi uel cōsentiamus decepti. uel cedamus aflicti. ꝑm qđ dicit aug⁹ i ep̄la ad ꝓbā post mediū. i quo pꝛ q; nō ē idem tētari et i tētatōez induci. ⁊ 3° respectu. mali pene. hec. s. Sꝛ libera nos a malo. in qua ꝑm aug. ad ꝓbā. ubi ꝑus. Admonem⁹ uos cogitare nōdū eē i eo bono ubi nullū patiemur malū. De efficacia p̄dcē oꝛonis loqñs Jsydo. i li°. de sūmo bono. c°. 22°. dic Symbolū fidēlium et dñica oꝛo p tota lege puul' eccl'ie ad celoꝛ r̄gna sufficit capescēda. Et aug⁹ euchi. c°. 40. De quotidiais ⁊ breuibus leuibusq; pccis sine quibus hec uita nō ducitur quotidiana oꝛo fideliū satisfacit. eoꝝ. n. ē dr̄e. p̄r̄ noster.

Consequenter queritur de 1° pncipali. Et circa hoc querūtur. 8°. ⁊ 1° utꝝ restitutō sit pars satisfactōnis. ⁊ 2°. utꝝ dānificās aliū i bonis aīe uel i bonis coꝛporis teneat' ad r̄stitutōez. ⁊ 3° utꝝ dānificās aliū iuste i fama. ⁊ 4° utꝝ dānificans aliū iuste i alijs possessionibus exteꝛioꝛibus. ⁊ 5° utꝝ quilibet i aliquo 'ɔtractu accipiēs aliquid ultra sorte teneat' ad restitutōem illi⁹. ⁊ 6° utꝝ hō teneatur ad restituēdū ea que legitima mercatōe lucratus ē de bonis q̄ ipe uel ei⁹ p̄r̄ acquisierat p̄usurā. ⁊ 7° utꝝ hō teneatur restituere ea q̄ iuenit a foꝛtuna. ⁊ 8°. utꝝ hō teneat' restituere ea que lucratus ē p ludos ꝓhibitos

Primo ostendo q; restitutō sit ps satisfactōnis. ga oīs act⁹ ⁊utis pōt eē satisfactōis. sed restitutō est actus uirtutis iustitie. ga restituēdo reddit hō debitū ꝓximo. ergo restitutō ē ps satisfactōis. ⁊ Jtē satisfactō fit p actū ōriū pccō p quo satisfaciēdū ē. sed restituere ē actus cōtrarius pccō quo res aliena accipitur uel detinetur iuste. ergo restitutō ē satisfactō p illo pccō. ⁊ Jtē restitutō ē q̄dā recōpensatō p iniuria uel dāno illato. sꝛ nihil aliud requiritur ad satisfactōem. g°. restitutō ē aliq̄ satisfactō. ⁊ Jtē p ipossibilitate faciēdi illud qđ si fuisset factū nulla fuisset satisfactō iniūgēda nō ē alicui penitētia maioꝛ. sed illi⁹ raptoꝛis q potuit restituere i uita et noluit. si postea i articulo moꝛtis vult et nō pōt nō debēt clerici interesse sepultrure. q̄ꝛuis eis uiaticū nō negetur. ex̄ de rapto. Sup eo. ergo restitutō ali qua satisfactō ē. ⁊ Jtē nō obstāte q; cōtritio necessaria sit ad salutē illi q pccm̄ moꝛtale cōmisit. tn̄ ē aliqua satisfactōis ps. g°. siliter non obstāte q; restitutō sit necessaꝛia ad salutē ē aliqua satisfactōis ps. ⁊ Cōtra satisfactō fit ad arbitriū sacerdotis nō aūt r̄stitutō. ⁊ Jtē ñ teneꝛ satisfacer̄ misi ille q peccauit. sꝛ ad r̄stitutōez teneꝛ q̄ꝛ. ille q ñ peccauit. Sñ. n. dr̄ ex̄ ɔ usura. Tua nos. Filij ad restituendas usuras ea sūt districtōe cogēdi qua pentes si uiuerēt cogerēt. Jdipm cōtra heredes extraneos credam eē exercēdū. et tn̄ multi sūt heredes usurarioꝝ q nō fuerūt ꝓticipes peccati eoꝝ. g° restitutō nō ē ps satisfactōis. ⁊ Ñideo illud opus penale ē ps satisfactōis p qđ ꝑs diuinā iustitiā soluitur uel remittit' ps pene debite ꝓ pccō. ꝑm aūt anſel. p sol'. io. c° Justitia i deo sub duplici rōe cōsideratur Uno mō dr̄ iustitia dei cōdecētia bonitatis eius. Alio mō rectitudo uolūtatis i uolendo unicuiq; retribuere ꝑm merita. Dico ergo q; restitutō ē aliqua ps satisfactionis p ɔpationē ad iustitiā ꝓmo mō dcāz. Cōdecet. n. diuinā bonitatē ut hoī faciēti actū quem deus p̄cipit. nō tn̄ sibi imputet actū illū ad meritū gr̄e. sed ēt p illo remittat sibi aliquā ptē pene p pccō debite. Sicut uidem⁹ q; rex liberal' militi suo sibi reconciliato. obligato tn̄ ad aliqnā emēdā pp aliqđ foꝛte factū qđ fecit aliqñ remittit p tē emēde ꝓpter hoc q; fideliter exhibet regi obsequū qđ al' impēdere tenebatur. Per cōpatōem aūt ad iustitiā scđo mō dcāz restitutio nō est ps satisfactōis. Nō. n. ꝑm riguoꝛē iustitie pōt satisfacere hō p illud op⁹ ad qđ satisfaciēdū erat obligatus. ēt si ñ peccāsset uel si totā penā p pccis debitam exoluisset. Sñ anſel. p° li°. Cur deus hō.

c°.20. cū reddis aliqd dño etiā si nō pecca
sti nō debes hoc ꝓputare ꝓ debito quod
debes ꝓ pccō.ad plus.n.tenet ille q penā
pccō debitā ñ exoluit q̄z ille q eam exol-
uit.ꝺ̄ꝺ g° q̄ si ꝓ restitutiōe deus remittat
restituti aliquā ptē pene pccis suis debite
iuste facit.qz suā cōdecet bonitatē. si autē
ꝓ restitutiōe nō remittat aliquā ptē pene
alias debite iuste facit iustitia cōpēsāte ua
lorē meritoꝝ.ꝛ ab hac positōe paꝝ aut ni
hil discordare uī illa opinio q̄ ponit q̄ re
stitutio ps ē satisfactōis magis ex mīa q̄z
ex iustitia.quomō aūt se hēat mīa ad iu-
stitiā quolz p̄dcōꝝ mōꝝ dcām declarabit
iferius. q̄z uis aūt restitutio ꝓ cōpationem
ad iustitiā.2° mō dcām nō sit ps satisfac-
tiōis.ē tñ qꝺ̄ā p̄ambulū ad satisfactōez.
nō.n.sufficienꝫ pōt hō satisfacere ꝓ pccō
q̄sdiu nō uult rem alienā restituere.vñ ēt
qui nō hz vñ restituat tenet tñ habere uo
lutatē restituēdi si posset.Ad p̄m in opp̄m
ꝺ̄ꝺ q̄ q̄z uis actus uirtutis rōne alicuius
pfectiōis q̄ nō ē nccīa ad uirtutē possit eē
satisfactoꝝius.tñ rōne huius qꝺ̄ sip̄r ne-
cessariū ē ad salutē nō ē satisfactorius q̄z
uis sit meritoꝝius.Ad 2m ꝺ̄ꝺ q̄ maioꝝ ñ
ē uera nisi de actu hñte aliquā pfectionez
superogatiōis quā nō hz restitutio. Ad
3m ꝺ̄ꝺ q̄ nō quecūq̄z recōpēsatio ē satis-
factio.sed solū illa ad quā nō teneret hō
si nō peccasset.sz si ad inocētem deuoluta
eēt res a pr̄e suo acquisita ꝓ usurā teneret
de necītate ad illius rei restitutionē.Ad
4m ꝺ̄ꝺ q̄ illud fit ad terrorē aliox ut alij
timoꝛe hi pene satisfaciāt cū possūt.sicut
dicit glo.ibidē.hoc tñ itelligi dz de rapto
re publico.ꝛ q̄ efficaciter monitus se coꝛ-
rigere noluit.nō aūt de occulto nec ꝺ̄ illo
qui admōitus nō fuit ifra eodē.c.Jn lr̄is.
ꝛ ex̄ de sepultura pochia .Ad 5m ꝺ̄ꝺ q̄
loquēdo de iustitia dei.2° mō dcā nō ē iu-
stū eē cōtritionē ptē satisfactiōis accipiē-
do ꝯtritionē q̄ntū ad illū gradū p̄cise qui
necessarius ē ad remissionē pccī.ꝛ accipiē
do satisfactōez respcū pene t̄miande q̄ ad
huc debet ꝓ pccō remisso.si tñ hēatur cō
tritio ad superogationē iustū ē etiā ꝑz iu-
stitiā 2° mō dcām eā rōne illius superoga
tiōis eē satisfactiōis ptē.Ad 1m ad ptē ꝑz
nō plus uidēt cōcludere nisi q̄ nō ē iustū
restitutionē eē ptē satisfactōis loquēdo ꝺ̄
iustitia 2° mō dcā.ex hoc tñ ñ seq̄t q̄n pos
sit eē iustū ꝓ cōpationē ad iustitiā.ꝑm qꝺ̄
accipit ꝓ cōdecētia bonitatis diuine.

Secundo quer̄ utꝝ dānificās aliū in bonis aīe uel in bōis coꝛ
poris teneat ad restitutionē. Et uī q̄ nō.
.ff.de regulis iuris. Cōsiliꝫ nō fraudulēti
nulla oblatio ē.g° qui malū cōsiliū dando
aliū dānificat in bonis aīe uel coꝛpis non
obligat ad aliq̄s r̄stitutionē si bonū ꝯsiliū
dare credebat.Jtē nullus obligat ad im
possibile.sed restituere bona aīe uel bona
corpis ut uitā uel mēbꝝ nō ē ī nr̄a ptāte.
g° dānificās aliū in bonis aīe uł coꝛporis
nō tenet ad r̄stitutionē.Jtē ex̄ de iurijs
ꝛ dāno dato.c.p°.Si qs ꝓximū suū pcusse
rit lapide uel pugno.ꝛ ille moꝛtuus ñ fuit
sz iacuerit in lecto.q̄ pcussit opas eī ꝛ im
pensas ī medicos restituat.hic nlla fit mē
tio de restitutiōe bōi coꝛpis. sz tm̄mō pos
sessionis.g° dānificās aliū in bōis coꝛpis
nō tenet ad r̄stitutionē.Cōtra q̄ seducit
v̄ginē ꝛ doꝛmit cū ea dānificat eā in bōis
aīe ꝛ coꝛpis.Ꝺz ꝺ̄ sic seducēte eā dr̄ Exo.
22°.q̄ dotabit eā ꝛ hēbit eā uxorē.aut r̄d
det pecūiaz iuxta modū dotis quā v̄gines
accipe cōsueuerūt.g° ꝓ dānificatione alte
riꝰ ī bōis coꝛpis ꝛ aīe tenet hō ad aliquā
restitutionē.Jtē 6a.q.p̄a.Ex merito.de-
teriores sūt q̄ uitā moꝛesq̄z bonoꝝ corrū-
pūt .q̄z hi q̄ substātias alioꝝ p̄diaq̄z diri-
piūt.sed isti tenēt ad restitutionē.g° mł̄to
fortius illi Rñdeo q̄z nllus hō pōt aliū
dānificare ī bonis aīe nisi dispositīe.s.in-
clinādo ipm uerbo uel exēplo ad aliquod
malū culpe.ꝛ tłis ꝓ restitutiōe tenet put
pōt illū disponere ad hoc ut restituat sibi
bonū aīe equale.s.bono ūbo ꝛ bono exēp°
ipm ad bonū inclinādo.ꝛ ꝓ ipo oꝛādo uł
oꝛiones ꝓcurādo.dānificare aūt aliū ī bo
nis coꝛpis pōt hō simpł̄r ut occidēdo uł
mutilādo uel alio mō coꝛpus debilitādo.
ꝛ q̄z uis nō possit r̄stituere uitā uel mēbꝝ.
obligat tñ ad restituēdū alia bona ꝓ illo
dāno cōpēsata q̄litate lesi ꝛ quātitate dā
ni.ꝛ possibilitate dānificātis.Et hāc resti
tutōez dz facere ad arbitriū bonoꝝ uiro
rū.ꝛ q̄ talis teneat ad restitutiōez pz. qꝛ

k

q̄to hō aliū plꝰ dānificat. tāto magis ad restitutiōez tenet. bōa aūt corpis excedūt bona exteriora. ⁊ bona aie utraq; ut dr. 6ª q. j. Sūt plūa. multū dāna mor a dānis rerū tēpaliū distāt. Ad jº in oppº dō q; sub cōsilio fraudulēto ophēdit cōsiliū malū etiā datū ex ignorātia si hō debitā diligētiā nō adhibuit ad sciēdū qz negligētia crassa pprie dolus ē. Ar. ad hoc decre. di. i. Sepe. Ad 2º pz solo ex dictis i qōe q̄uis. n. illa bona restituere nō possit. pōt tñ aliqd restituere loco eoꝝ q̄uis nō equaleat illis. Ad 3º dō q; hoc qđ dic operas referri pōt ad illud qđ dādū ē pro corpis lesiōe. ⁊ hº qđ dicit īpēsas rferēdū ē ad illđ qđ ē restituendū p dāno rerū exteriorū qđ incurrit ex corpis lesiōe. Vel aliter pōt dici ⁊ melius q; illa auctoritas logtur de lesiōe corpis que restituit p medicū. Vñ ille qui dānū intulit soluēdo expensas i medicos restituit dānū. Ar. ad ptem aliā gª cōclusiōis ocedi possūt. 2ª tñ auctoritas intelligēda ē pm aliquos ó ill qui alios dānificāt i bono fame.

Tertio querit utꝝ dānificās aliū iuste in fama teneat ad restitutiōez. Et uī q; nō. qz dānificās aliū in fama uer crimen iponēdo ñ ꝑuato ordine quē xps tradidit i euāgelio de frna correctiōe iuste dānificat. ⁊ tñ talis dānificādo famā restituer nō tenetur. qz hoc sine mēdacio facere nō possz. Itē plus tenet hō diligere famā suā q̄z alienā. sz posset cōtingere cāus qđ nō posset rsti tuere illi famā cui falsū crimē iposuit. nisi īfamādo seipm. gº in illo casu famā restituere nō tenet. Itē qui negat uer crimē sibi īpositū iuste infamat accusātē uel denūciantē. qz accusator uel denūciator falsi cris ē infamis. qđ ꝑbari pōt p ea q̄ dicūt ex de calūniatoribus. cº pº. ⁊ 2º. ⁊ tñ nō uī q; talis teneat restituere famā accusatori uel denūciatori. īmo accusator uel denūciator tēt ei restituere. ūt uī ex quo ꝑbare nō possūt. gº nō ois infamās aliū iuste tenetur ad restitutionē. Cōtra. 14. q. 6ª. c. pº. ⁊ sūptū ē ab Aug. 2ª. epla ad Dacedoniū q̄si eque distāter iter mediū ⁊ finē. Nō remittit pccm nisi rstituat ablatū si restitui pōt. Rñdeo q; restitutio actus ē iustꝰ cōmutatiue. ad obꝑuādū āt iustitiā oēs tēt. qlibz gº tēt ad rstitōnē rei ablate iuste si restitui pōt. ⁊ si nō pōt restitui dz fieri restitutio i equalēti si possibile ē ex. Ne lite pēdēte aliqd inouet. Ecclesia scē Marie. 2º. si aūt nō pōt reddi equalēs tenet ille q dānū intulit restituere qđ pōt ad arbitriū bonoꝝ uiroꝝ. ⁊ q̄to fama est res nobilior q̄z possessiōes tāto magis tenet ad restitutionē ille q dānificat aliū in iuste in fama q̄z ille q dānificauit aliū in bonis exterioribus ceteris pibus. Dānificat āt aliquis aliū in sua fama triplr. vno modo uer crimē iponēdo nō ꝑuatis ordie ⁊ mō debitis ⁊ talis nō tenet ifamato restituer famā dicēdo se falsū dixisse. tenet tñ alle uiare ifamiā. dicēdo se nō bono mō ꝑcessisse. qz hoc ē uer. ⁊ tenet ei ad aliquā rcōpēsationē ad arbitriū bonoꝝ uiroꝝ. Alio mō dānificat aliqs aliū i fama iuste falsū crimē iponēdo. ⁊ talis tenet fideliter facere posse suū destruēdo famā lesō. ⁊ tenet dicere se falsū dixisse. et si ex hoc reddat ifamis. qz q̄uis magis teneat qs ꝑuaꝛ famā suā q̄z aliēnā ceteris pibus. tñ magis tenetur restituere alteri famā iuste q̄z ꝑuaꝛ famā ꝑpriā iuste. qz tenet bonū aīe sue ꝑponer bono sue fame. 3º mō dānificat qs aliū iuste i fama idirecte falsū crimē sibi iponēdo. cū. s. negat uer crimē sibi īpositū ab alio. ⁊ talis q̄uis peccet qz mētit. tamē postea nō tenet tēt̄ōe necessaria ad falsm alij restituere famā recognoscēdo crimen sibi īpositū uer eē. ut dicūt qdā ⁊ ꝑbabiliter. quia cū aliūs nō ꝑuauerit iustitiam in accusando uł denūciādo. ⁊ ꝑposuit corā iudice qđ ꝑponēdū nō erat. ⁊ qđ ꝑbare nō poterat uī eē de ꝑmaria cā ⁊ ꝑncipalis īfamatiōis sue. Alij dicūt q; tenet. qđ satis durū uī. qz qñcūq; crimē sibi īpositū ē tale q; suspēderet. ⁊ filij sui exheredarētur si illud recognosceret publice. certū ē tamē q; tenet penitere de pccō qđ incurrit mētiendo. ⁊ sic patēt solones ad argumēta

Quarto q̄rit utꝝ dānificās aliū iuste i possessionibꝰ exteriorib⁹ teneat ad restitutionez. Et uī q; nō. qz hō nō tenet rstituere plus q̄z illud i quo aliū dānificauit. sz qñq; dānificatus tñ distat q; illud qđ sibi debet

nō possz sibi mitti sūm maiorib' expēsis q̄z
sit ōbitū.g° ī isto cāu ille q dānū itulit re
stituere ñ tenet'.¶Itē hō restituet' ñ tenet'
nisi sciat qb' restituere debeat. sz hoc fre
quēter ɔtingit .g° ī oī cāu restituet' tenet'
¶Itē hō ñ tēt' aliq̄z restitutionē facere in
ꝑiudiciū boni cōis.qz fm Phi.p° ethicoꝝ
c.p°.Bonū cōe ꝓponēdū ē bono sigl'aris p
sone.g° in cāu ī quo dānificat° ipugnaret
bonū cōe ñ eēt ei dānū restituēdū.¶Itē in
guerris frequēt' iferūt' dāna inocētibus.ꝛ
tñ cōsuetū ē q; eis ñ restituūt'.Cū g° ɔsue
tudo sit optia legū inꝛpres.ex de cōsuetu
dine.Cū dilect°.Nō q; ī isto cāu dānificās
restituet' ñ tēt'.¶Itē hō plus tenet' sibi q̄z
alij.sz qñq̄z ille q dānū itulit ē ita paup q;
nō hz nisi necia ad uitā.g° talis r̄stituer' ñ
tenet'.¶Itē nō solū ille q aufert alienū.sed
ēt quocūq̄z mō adiuuās dānificat.ex ꝺ ī
iurijs ꝛ dāno dato.Si cl'pa.§ .Sane .Ibi
.n.dr̄ q; q occasiōez dāni dat dānū ꝺdisse
ur̄.tñ nō oēs coadiuuātes tenēt' restituer.
qz tūc restitutio excederet dānū.¶Itē ipe
diēs aliū a ɔsecutiōe bñficij eccl'iastici. q°
dign° erat ꝓcurādo' illud ꝙ seipo q nō ē
ita dign° dānificat illuz iuste.qz reputat'
bēri qꝺ ē ꝓpe hītū esse.vñ fm Phi.2° phi
sicoꝝ.Ille q ē ꝓpe magnū bonū.ꝛ ñ obti
net ifortūat' dr̄.ꝛ tñ sic dānificās ñ tenet'
ad restituēdū bñficiū ill' quē sic dānifica
uit.¶Itē q retrahit psonā utilē rligiōi ab
igressu ei° dē religiōez dānificat iuste.nec
tñ ɔsuetū ē q; tales ad r̄stitutionē ɔpellār'.
¶Itē mlier de adulterio suscipiēs filiū ex
heredat iuste uez heredē. ꝛ tñ fm ml'os
restituere ñ tēt'.si hoc ñ fecit aio exheredā
di sz luxuriādi tm̄.¶Cōtra Aug° ī 2ª ep'
ad Macedoniū q̄st eq distāt' int' mediū ꝛ
finē.ꝛ ē.14ª.q.6ª.c.p°.Si res aliēa ꝓpter
quā pccm̄ ē cū reddi possit nō reddit' pe
nitētia nō agit' sz sil'ar'.¶Itē Exodi.22°.
Si ñ hūerit fur qꝺ ꝙ furto reddat uenū
dabit'.¶Nideo q; ñ tm̄ ille q executor est
dānificatiōis iuste.sz ēt oīs q pticeps ē ī
illo crīe ad r̄stitutōez tenet'.pticipare aūt
ī illo crīe ɔtīgit.9.mōis q hīs ꝺsib' ɔtinēt'.
Iussio.cōsiliū.ɔsensus.palpo.recursus.¶
Participās.mut°.nō obstās.ñ māifestās.
Ille.n.q iubet fieī ꝑncipalioꝝ cā ur̄.q̄z ex
equēs .ē.n.cā ꝑ°.ꝛ sic dr̄ ꝑ° ꝓpositiōe de
causis.Cā ꝑ° pl° ifluit ī cātū q̄z 2ª.Cōsu
lēs ēt pticeps crīs ē si dānificās nō fuisz
al'r hoc factur°.Ar° a sili.ex de sñia exco.
Nup.ī glo.Cōsentiēs ēt exp̄sse ɔsēsu sine
quo dānificatio nō fuisz secuta. 2ª.q.ꝑ°.
Notū sit.ibi.n.dr̄ q; faciēte ꝛ cōsētientez
par pena cōstringit.Palpo.i.adulator qñ
ī tm̄ laudat ꝛ strenuū reputat rapiētē uel
al' iuste dānificātez ꝛ sibi fāiliarē se exhi
bet qꝺ ml'tū ꝓbabil'r p̄sūit' q; ex hoc mot°
fuit dānificās ad dānificādū.qz tal' adula
tio ē qdā ɔsēsus.di.93ª.Si inimicus ē ipe.
Ille ēt ad quē ē dānificātiuz recursus sic
ad patrociniū p̄stātē.iª.q.3ª. Qui ɔsētit
ille ēt q inferēdo recursus dānū assistit co
adiuuās dānificātē.ꝛ pticipat in p̄da. qa
talis maximū p̄stat fauorē.23ª.q.ulti°.Si
ꝯtuor.ꝛ ex de hōicidio.Dic dignū.§.Illi
aūt.Ille ēt q uidēs aliū dānificari iuste ꝛ
scit q; ubo suo siñ piculo suo facer' pōt ut
subueiat' iuriā patiēti.ꝛ tacet.Unde pū.
24°.Erue eos q ducūt' ad mortē. ꝛ q tra
hūt' ad iteritū liberar' ne cesses.Ille ēt q ñ
obstat dānificātib' iuste cuz possit.ꝛ sibi
ex officio icūbat ꝛ māifesta sibi sit iuria'.
di.86ª.Faciētis.Ibi.n.dr̄ q; negligere cuz
possit pturbare pūsos.nihil aliud ē q̄z fa
uere.nec caret scrupulo cōcessiōis occulte
q māifesto facinori desinit obuiare. Idem
extra de homicidio . Sicut dignuz. §. Il
le autem. Ille autem qui interrogatus a
iudice uel ab alio ad quē ptinet si scit illū
q res iuste acceptas detinet.ꝛ celat sciēt'.
cū tñ sciat se posse sibi ullo suo pic'o rñde
re ueritatē.ex ꝺ furtis.Qui cū fure.ꝛ.iª
.q.3ª.Quisqs.ꝛ pdcōꝝ qlibz tenet' isoliꝺ
uno tñ totū restituēte alij dānificato resti
tuere ñ tenēt'.sz si ptē aliquā hūer't redde
re tenēt' illi q totū restituit.ꝛ sciēdū q; ille
q restituere tenet' obligat' ad r̄stituēdū q̄z
citi° pōt bono mō nisi differat de uolūta
te illius exp̄ssa ul' ꝓbabil'r p̄sūpta cui r̄sti
tutio faciēda ē.qꝺ ꝓbat' auctoritate.dr̄.n
.ff.de reg'lis iuris.In oīb' obligatiōib' in
qb' dies ñ pōit' p̄nti die debet'.hoc idē ꝙ
bat' rōne.qz sic ꝺ iustitiā ē rē alienā iuito
dño accipe.ita ꝛ retinere. g° sic p sēp tēt'
ñ accipe ita ꝙ sēp tenet' nō r̄tinere.¶Ad
p° ī opp° ꝺꝺ q; ī illo cāu illud qꝺ r̄stitui
dz erogādū ē paupib'.nisi ille cui r̄stituē

dū ē.uł̄ heres eius sit ad locū uēturus. uł̄ aliqs ex pte illius pecuniā ꝛceptur⁹.¶ Ad 2⁹ dō q⁹ in illo cāu illud qđ restituēduz ē erogari dz paupib⁹ auctozitate ozdinarij q ē paupū pr̄.ubi ꝺsuetū ē p ozdinariū talia fieri.qđ tō dico qz p ius scriptū ñ int̄ dr̄ illi q restituer̄ tenet̄ i pdcō cāu erogar̄ paupib⁹ p se ipm si hoc faciat fidelit̄ ꝛ ꝺ cōsilio bōz.¶ Ad 3⁹ dō q⁹ in illo cāu ñ dz dānificato restitui.sz diligēs dz eē ille qui dānū tulit ut apud se uł̄ aliū fuet̄ fidel̄r ꝛ secure qđ restituēdū ē ut dānificato uł̄ hr̄dibus suis restituat̄ qñ hoc fieri potit sine piudicō bōi cōis.¶ Ad 4⁹ dō q⁹ illi q ī guerris sciēt̄ inocētib⁹ iferūt dānū tenet̄ ił̄ ad restitutōez ñ obstāte ꝺsuetudīe ꝺria. qz ut dr̄ decretoz di.8ª. ¶Mala ꝺsuetudo. ¶Mala ꝺsuetudo ñ min⁹ q̄z pniciosa corzuptela ē abijciēda.¶Illi aūt in guerris inocētes ñ sūt q hñti bellū iustū fauēt directe uel indirecte ī psonis uł̄ reb⁹.¶ Ad 5⁹ dō q⁹ ille q dānū tulit hz aliqd ultra necitatē sustētatōis nat̄e.q̄uis sibi neciuz ad uictū ꝑm decētiā sue pson̄e restituer̄ tēt̄.¶Nō .n.ē licitū de aliēo uiuer̄ cū secł̄ari honor̄. si āt ñ hz nisi necia ad sustētationē nat̄e . tūc distiguēdū ē .qz aut ille q dānū pass⁹ ē.ñ idiget ad sustētatōez nat̄e.eo q⁹ ab eo sibi ablatū ē.ꝛ tūc ille q abstulit restituer̄ ñ tēt̄.qz ex iure nat̄e licit⁹ ē unicuiq⁹ usus possessiōis necie ad subuētiōez nat̄e.extrema.n.necitas ꝺia facit cōia.ff.de.l. r̄di.l. 2ª.§.Lū ī eadē.ī textu.ꝛ ī glo.Aut idiget ad sustētatōnē nat̄e.eo q⁹ ab eo ablatū ē. ꝛ tūc subdistīguo.qz aut p⁹ indiget illa re ad sustētationē n⁹ sue.q̄ fuit necia ad sustētationē nat̄e ill⁹ q abstulit hoc. aut eodē tēpe uł̄q3 factus ē indigēs illa re ad sustētationē sue nat̄e.aut ille q abstulit pus factus ē idigēs illa re ad sustētatiōez sue n⁹ q̄z ille a quo ablata ē.¶p⁹ mō ꝛ 2⁹.posset dici sine piudicio q⁹ ille q abstulit rē illaz tēt̄ restituer̄ illi a q⁹ abstulit .qz nūq̄z facta fuit res ill⁹ q eā abstulit sz sēp r̄mānsit ist̄ de iur̄.post̄q̄z.n.sū ī statu ī q⁹ r̄s mea ē mihi necia ad sustētationē nat̄e. nō pōt fieri alc̄ius me ꝺicēte.¶Ad 3⁹ mō tūc ille q abstulit restituer̄ ñ tēt̄.qz ab illo tēpe quo fcā ē sibi necia ad sustētatōez nat̄e cū tūc illi a quo ablata ē ñ essz necia acqsitū fuit ius ī illa re illi q abstulit. ꝛ iō q̄uis dānū passus ueiat postea ad statū in q⁹ res sibi fuit ablata eēt sibi necia ad sustētationez n⁹.ñ pp h⁹ hz mai⁹ ius ī illa re q̄z ille q eā abstulit.nisi ille q eā abstulit deueniss3 ad statū ī quo āplius res illa ñ eēt sibi necia ad sustētatōez nat̄e.¶Ad 6⁹ pz qđ dō ex dcīs in qōe.¶Ad 7⁹ dō q⁹ ī illo cāu distīguēdū ē.qz aut hoc fecit itētōe dānificādi alīū.aut ꝺsulēdi utilitati ꝑpe.¶p⁹ mō q̄uis ñ tēat̄ ad r̄stituēdū ualoꝛē bn̄ficij eo q⁹ ñ ē eq̄lis ualoris hr̄e bo⁹ ī actu ꝛ eē ꝑpe hr̄e maxīe qñ pōt ipediri.tñ tēt̄ dānificato ad itēē ad arbitriū bōz. 2° aūt modo ñ tēt̄ ad aliq̄z restitutōez si illō bn̄ficiū p curauit se p uiā licitā ꝛ hōestā.ex⁹ si pcido uenas ī fūdo meo p q̄s deriuabat̄ aq̄ ad puteū alc̄i⁹ itētōe nocēdi tēor sibi ad restitutōez dāni.¶Si aūt h⁹ facio sū frauō itēdēs ꝺsulēr̄ utilitati mee.utpote qz mihi ē mlt̄ū utile facere muz.ꝛ ñ pōt cōit̄ fieri fūdamtū siū pdcāz nēaz pcisiōe ñ tēor ad aliq̄z restitutōez.qz tūc ñ dānifico aliū iuste.qa ius hēo faciēdi utilitatē meā ī fūdo meo.ff.de noui opis nūciatione.l. 2ª.ꝛ sic dr̄.ff.de r̄glis iuris.¶Nemo dānū facit nisi q facit illō qđ facere ius ñ hz.¶ Ad 8⁹ dō q⁹ retrahēs utilē psonā religiōi ab ingressu eiusdē intētiōe dānificādi religionē tēt̄ illi religiōi ad itēē ad arbitriū bonoz. si āt faciat ñ pp hoc sz ut cōsulat utilitati sue siue tēpali siue spūali ñ suggerēs aliqd falsū nec ī fraude ñ tēt̄ religiōi ad aliquā restitutionē. sz psōe cui⁹ pscūz spūalē impediuit tēt̄ ī spūalib⁹ restitutiōem facere quā pōt.ꝛ ad hūc cāuz pōt adduci illa.l. q ad ꝺfirmatiōez solonis imediate pcedētis adducta ē.¶Ad 9⁹ dō q⁹ illa mlier nō excusat̄ qn tēat̄ ad restitutōez p⁹ mortem uiri.nisi fili⁹ psuasus a mre noluerit hr̄ditatē redder̄.ñ.tñ tēt̄ credere mri nisi posset sibi facere certā fidē q⁹ ñ suscepit eū ꝺ suo marito.qđ tñ nmis difficile eēt fieī nisi certa fides fieī possz aū geīturā ill⁹ maritū caruisse gēitalib⁹ mbris.¶Nō tēbit.tñ ad restituēdū totū ualoꝛē hr̄ditatis.qz qñ suscepit filiū de adł̄terio mlta poterāt ipe dire ne hr̄diras deuolueret̄ ad aliū quem mlier dānificauit.sz tēbit̄ ad itereē ad arbitriū bonoz.nec pōt excusari p illā legē

supra allegatā ī sol'one ar.7.q2 precidens uenas cursus aque. ñ fecit nisi qđ sibi face re licuit.hec aūt adulťa fcm illicitū facit. ⁊ sicut dř.ff.de rḡlis iuris. Nemo ex suo delicto đditōez pōt facer melioꝛē. Ad 2m ar9 ad ptē aliā đđ q9 dānificāſ aliū iuste in sua libertate.ſ iniuste ꝓcurādo ipm re digi in ſuitutē tenet se facere ſuū ꝓ eo.si ñ pōt aľr eū restituere libertati. nisi forte taľ eēt đditio pſōe q̄ dānū itulit q9 h° no tabiliter redūdaret in p̄iudiciū bōi cōis. ī quo cāu nō tenet facere se ſuū. ſz tenet ad oē aliud infrē ad arbitriū bonoꝝ.q̄stū cūq3 aūt dānificaret eū in possessionibus alijs nūq3 ꝓ rīstitutōe tēt se nēdere ī ſuū. q2 ut dř.ff.de regłis iuris. Libertas iestimabilis res ē.⁊ infra. Infinita ē estiatō libertatis.đđ g° q9 illa lex Exo. q̄uis obligaret iudeos ꝓ tpe illo.q2 pp cōditiones illi9 ppli data fuit eis lex illa tāq3 util.tñ nos nō obligat.q2 p̄ceptū morale ñ fuit. silr posset dici de illis legib9 in qb9 p̄cipiebať restitutio excedere dānū.

Quinto quia ut

bītū ē supius hō tenet restituere acqsitū ꝓ usurā querit utꝝ qlibet in aliquo đctu accipiēs aliquid ultra sortē teneat ad restitutionē illi9. Et uř q9 sic.14ª.q.3ª. Ubi ē ubi āplius requirit q̄z cuz dať.infra.§. Ecclie. Quicqd ultra sortē exigit usa ē. Itē eadē cā.q.3ª. Neriq3. Itē ex de usuris.c.p°.⁊ sequēti.⁊ c°. Cōsuluit Cōtra nō ois acceptio ultra sortez ē dānificatio illi9 a q° accipit.q2 qñq3 accipiēs lucrat ad usurā.g° talis acceptio nō obligat ad restitutionē. Itē ī nullo cāu licet alij ꝓticipare in pccō. ſz accipiēs ad usurā ī cāu necessitatis nō peccat. Ad hoc ar9.23ª.q.p°. Quid culpať.ñ peccat ēt ille q usariū rogat ut mutuet paupi si hoc facit bōa ītentiōe ad istātiā illius paupis. Cō g° isti sint ptcipes illius usē.q2 coopāť ad hoc q9 fiat.uř q9 in illo cāu dare aliqd ad usurā nō sit pccm. Rīdeo q9 ī đctu accipeř aliqd ultra sortē q̄stū ad pñs sufficit quadrupliciť pōt itelligi.ſ.aut de đctu mutui aut locatiōis.aut uēditiōis.aut emptiōis: p° mō aliqd accipe ultra sortē.aut rōe pene đuētiōaľ pmisse a iure.aut liberaľ donatiōis.aut rōne infrē.aut tāq3 aliqd excusatū. ꝓ mutuo directe uel īdirecte.explicite uel iplicite. p° mō accipiēs aliqd ultra sortē ñ tēt ad restitutiōez si pena non fuit apposita in fraudē usurarꝝ ſz intentiōe artādi accipiētē ad obſuatōez fidelitatis pmisse.q2 ut dicit.ff.đ regłis iuris.qđ a quodā noīe pene exactū ē illđ eidē restituere nemo cogit.2° mō ēt accipiēs ultra il lud qđ mutuauit restituere ñ tēt. si.n.mutuo aliqd alteri nō in fraudē alicui9 usuř. ⁊ ille tāq3 gratus dat mihi plus ex sua liberalitate ñ teneoꝝ restituere.q2 illđ meū ē iure liberaľ donatiōis.3° mō rōne infrē licitū ē aliquid accipe ultra sortē pl̄ibus mōis.vno mō cū fideiussor ꝓ đfcū debitoris cōpulsus ē creditori soluere capitale ⁊ usurā.tūc.n. fideiussor dz accipe a debitore utꝝqꝝ.q2 ſuari dz īdēnis.eř de fideiussorib9. Cōstituť. Alio mō qñ mutuās īcurrit dānū ex h° q9 ille q accepit mutuū ñ reddit ī tmio assignato.eř de fideiussoribus. Peruenit. Alio mō cū aliqd ipignerať ꝓ dote marito.tūc mariť9 ultra capitale pōt retineř fructus pceptos ad onus mri mōij supportādū.eř đ usris. Salubriť. Alio mō cū uasall9 ecclie ipignerať sibi feudū qđ tenet ab ea.nec itū rddit ecclie ſuitiū quo sibi tēt ꝓ feudo.tūc.n.ecclia pōt rīti nere capitale cum fructibus pceptis.⁊ ita posset dñs tēpalis.q2 cū usa sit p̄ter ius naťe. ꝑm Phi.p° politi.iter mediū ⁊ finē. ⁊ đ ius diuinū. Uñ Luce 6°. Mutuū date nihil ide spantes.⁊ eř đ usris. Cōsuluit.si eēt illud usa ñ liceret nec ecclie.nec clicis. q9 aūt ī pdicto cāu liceat cū receptiōe capitaľ retineř fruct9 pceptos.hř eř đ usuris. Cōqstus. Alio mō cū aliq̄s mutuat illi qui uioleter uł fraudulēt rē suā đtiet.tūc .n.mutuās restituere nō tenet illud qđ ac cepit ultra mutuuz. quia sic non accepit alienū.sed ad se retrahit qđ suum ē.eř đ usris.c.p°.ī textu ⁊ in glo. 4° mō aliquid accipe ultra sortē pōt fieri aut sine pacto ⁊ īsimulatiōe itētiōis plus hñdi. aut cū pacto. p° mō nō tenet restituer accipiēs aliqd ultra sortē q̄stū peccet si corrupta habuit itētionē plus hñdi.corrupta aūt fuit itētio si mutuauit p̄ncipaľr in spe lucri.ñ aūt si scđario.eř de usris. Cōsuluit.ī glo.

2° nō nō licet. qz tūc ē quasi qdā pactus interpatiue. qz ex hoc psumit mutuū acci piēs qđ mutuās mutuat itētione plus ha bendi. ⁊ q⁹ si nō daret aliquid ultra sortē ille alias nō mutuaret sibi. vñ si aliqd dat mutuāti liberalis donatio nō ē. sz q̄si sub cōditiōe coacta. 3° mō cōtingit aliqd acci pe⁊ ultra sortē q̄drupl⁹. Uno mō qñ capi tale ⁊ lucrū pōit sub certitudie. Alio mō qñ capitale pōit sub certudine ⁊ lucrū in fortuna. ut cū aliqs mutuat alicui centus sub tali pacto q⁹ hēbit aliq̄s portiōes lucri si fuerit lucr⁹. capitali suo sēp sibi saluo qc qd accidat. 3° mō qñ lucr⁹ ponit sub cer tudine ⁊ capitale in forma. ut cuz aliquis eūti ad nūdinas. uel ī anglīā mutuat cētū pro certa sūma pecunie recipiēs in se pi culū capitalis. nisi peat p culpā uł negli gētiā mutuū acciptētis. 4° mō qñ utrūq⁹ pōit sub dubio qđ nō uł notabil⁹ magis in fauorē dātis q̄ accipiētis. Primis tri bus mōis aliqs accipiēs ultra sortē teneť ad restitutionē. qz ōctus sūt usurij siue si ant directe uł indirecte. explicite uł iplici te. ⁊ qz de 3° mō nō ē ita clar⁹ sicut ō p° ⁊ 2°. iō pbo qđ dcm̄ ē p auctoritatē. dř. n. ex de usis. Nauigāti. Nauigāti uł eūti ad nūdias certā mutuās pecunie q̄titatē p eo qđ suscipit in se piculū receptur⁹ ali quid ultra sortē usurius ē cēsendo⁹. qz nisi fuerit culpa uel negligētia illius q accipit raro accidit q⁹ pecūiaz quā mutuo accep peat. vñ ille q in cāu isto dat mutuo pecu niā hz in fauorē suū illud qđ accidit sepe. nec hz cōtra se nisi illud qđ accidit raro. nec obstat illud qđ dř ca° de nautico fe nore. l. p⁹. ſ. talē cōtractū ad obſuationez cōiuz usarū liberū esse. qz ⁊si non sit cōis usura tñ usa est. vñ glo. sup illud cōium usaz dicat. sz nō cētelimaz. 4° accipiens aliquid ultra sortē restituere nō teneť. qz rone uerisimił dubij cōtractus hui⁹i excu sať. ex de usis. Nauiganti. ¶. Ille quoq⁹ rone dubij. hui⁹i ēt excusat qui merces su as uendit ut in certo t̄mio āplius rcipiat p eisdē q̄z ualeāt tēpe ōctus. si tñ eas tpe ōctus nō fuerat nēditurus. eodē. c. ¶. ulti. Si aūt alias rē illā tpe ōct⁹ fuerat nēditu rus p miori. ⁊ ex certa⁹ scīa plus recipiat alio t̄mio usarius ē cēsendus. ⁊ sic pōt i telligi illud qđ dř supra eo. c. In ciuitate. In cōtractu aūt locatiōis licitū est ultra rem locatā aliquid accipe ⁊ retiere p usu rei locate. ēt cū locať res q̄ nō peiorať. ut pecūia. uel scyphi argētei ad honorandu illū q accepit. sic. n. dare pecuniā nō ē eaz mutare. sed locare. ff. ōmo. l. cē. Rz. 1°. Nō pōt. Ibi. n dř q⁹ nō pōt ōmodari illud qđ usu cōsūiť. nisi forte gs ad pōpā uł ostēta tionē accipiat. In ōctu ēt nēditōis licitū ē aliqd accipe ultra sortē. nō tñ ultra illō qđ res ualet qñ nēditť. eandē. n. rē vno tē pore ⁊ in una terra emit unus p cētū que alio tpe ⁊ in alia tra ualet. izo. Rone ēt emptionis hēditarij redditus uel ad uitā licitū⁹ē recipe. puētus q̄uis excedāt sortē si in ēptiōe fuať equalitas iuris naťalis sine qua nulla emptio licita pōt eē. 16ª. q. 3ª. Si sacerdotes. declarare aūt p quē mo dū in pdcis ōctibus fuer⁹ equalitas. ⁊ pos sit emēs lucrari pp plixitatē omitto. ⁊ qz eēt digressio a pncipali ppōsito. Nō aūt qđ p re mutuata nihil pōt exigi ultra sor tem. ⁊ pōt p re locata. ē qz mutuū ē ō ille rebus quaz pncipaľ usus nō pōt cōcedi sine re ipa eo q⁹ ille usus ē earū cōsūptio sic pz in esibilib⁹ ⁊ potabilib⁹ uel distrac tio ut pz in pecūia q̄ ad hoc pncipaliť iuē ta ē ut expēdatur in emptiōe aliaz rez. et pp hoc cū tales res alijs cōcedūť. trāsferť i illos eaz dñiuz. vñ mutuare ē de meo tuū facer. cū g° ocedere pncipalē usū taliū re rū sit ocedeť res ipaľ. ille q ultra rcōpēsa tiōez rei exigit rcōpēsationē p usu egit p eadē. recōpēsatione bis. aut recōpēsatiōez p eo qđ ñ ē qđ ē ō equalitatē iuris natu ralis. locatō aūt ē de rebus quaz usus cō cedi pōt sine re. qz eaz usus nō ē eaz cōs sūptio vñ. pōt dñiuz dom⁹ uendi retento usu ⁊ cōcedi usus retēto dñio. ⁊ iō ille cui restituiť domus locata si ultra hoc exigit pciū p usu nō exigit p eadē re recōpēsa tionē bis nec rcōpēsationē p eo qđ nō ē. Jura allegata ad ptē pmā itelligēda sūt de receptiōe ultra sortē p mutuo. Ad p⁹ ad ptē aliā dō q⁹ q̄uis accipiēs ad uſam qñq⁹ lucreť ad hoc qđ pp idustriā suaz ⁊ laborē uel fortunā. tñ accipe ab eo ultra sortē ē ipm dānificare p se. Ad 2° dō q⁹ accipiēs ad usurā in cāu necitatis nō est

ceps illius pcī. sicut nec recipiēs ī cāu necitatis turamtū ab idolatria. ut fuit declaratū ⁊ pbatū in l°. 3°. di. 39ª. vñ nō oz ꝙ sep recipiēs peccet qñ dans peccat. nec obediēs qñ supioꝛ neqt iperat qñ ꝓbabile dubiū ē ut° licitū ul illicitū sit qđ ipat. 23ª. q. p.ª Quid culpat. vbi dr ꝙ qñz foꝛtasse reū facit regē iniqtas ipandi. Innocēte aūt militē oñdit oꝛdo futēdi. Sili mō dico ꝙ ille nō peccat qui bona intentiōe ad instātiā paupis rogat usurariū mutuū dare paupi. qz q̄uis sciat ꝙ usurari° recipet usurā h° tñ ñ itēdit iste. qz poti° uellz ꝙ mutuaret sine usura. ⁊ q̄uis hoc uellēt oēs cōiter ad usurā accipiētes. nō tñ licitū ē ex cāuz necitatis accipe ad usurā. qz hoc ꝓhibet pp dānū rei. p. ad restitutiōez maloꝛ. nec itelligo hic p necitatē illā que extrema ē. sz q̄ndo hō notabilr dāmificat uel notabilē penuriā pateret si nō accipet ad usuram.

Sexto queritur

ptz hō teneat ad restituēdū ea q̄ legitima mercatōe lucratus ē de bōis q̄ ipe uel ei° pr acqsierat p usurā. Et uī ꝙ sic. Math. 7°. Mala arboꝛ malos fructus facit. g° similit de malo lucro nō pōt puenir bonū lucz. Itē. ff. de regl's iuris iur naturali. Equū ē neminē cū alt'ius detrimēto uel iuria fieri locupletiorē. sz retinēs illō qđ restituere tēt illi cui tenet facit dtrimētū uel iuriā. g° ō ius natē ē ꝙ de illo fiat locupletior. Itē tenēs rē aliq̄z ipigneratazz tēt eā rstituer cū fructibus pceptis. si sibi soluit capitale p quo res fuit ipignerata. si aūt de fructibus soꝛtē recepit tenet pignus restituer sine alia solone. excepto h° qđ sibi debet p laboꝛibus ⁊ expensis. ex de usuris. c°. p° ⁊ sequēti. g° a sili si de eo qđ mihi restituer debuisti lucratus es deductis expēsis tuis. ⁊ retēto qđ tibi p laboꝛe debet. rsiduū lucri cū hoc qđ an debebas rstituere teneris. Cōtra p restrili nullus dz exigere fructū. sz pecunia ō se ē res sterilis. nullū. n. pōt parere fructū nisi p laboꝛē ⁊ sollicitudinē utentis. g° lucrū de pecunia tua exiger ñ debes. si ī illo lucro ñ laboꝛasti nec sollicitus fuisti. Ad istā qōnē dicūt aliqui ꝙ tal nō tenet rstituere lucrū pdcm. lucrū tñ de re furtiua ut rapta restituer tenet. qz usurarius dñs ri ē quā lucrat° ē p usurā. fur aūt nō ē dñs rei furate. nec raptoꝛ rapie. Sz ō qcūqz ē dñs alicuius rei ē dñs eius aliquo iure. nō iuria sed rei acqsite p usurā usurari° ñ ē dñs aliquo iure. qz nec iur eptiōis. nec iure liberalis donatiōis. nec iure locatōis. Certū ē. n. ꝙ in locatiōe ñ trāsfert dñiuz rei locate. nec iur pmutatōis. ⁊ sic ō alijs. nec iure mutui. qz accipe plus ꝓ mutuo ñ est ius sz iuria. usurari° g° nō ē iure diuino nec iure canonico dñs rei quā acqsiuit p usurā. Ideo dicūt alij ꝙ usurari° ñ solū tenet ad rstituēdū usurā. sz et qcqd lucratus ē iusta mercatiōe de re acqsita p uaz ꝓpus tñ deductis laboꝛib° ⁊ expensis. Fur aūt uel raptoꝛ de lucro iusta mercatione acquisito ñ dz inde deducer nec labores nec expēsas. qz mitius ē agēdū cū usurario q̄z cū fure uel latrōe. Sz ō hoc ē ratō fcā ad ptē scōaz. Ur g° mihi dō ad qōnē ꝙ rez q̄dā sūt que hnt usūfructū cui° mōi sūt res quaz usus ñ est earū cōsūptio seu distractio. ⁊ ūqs talē rem extorserit p usurā nō solū tenet ad restituēdū ipaz rē. sz et fructus pceptos deductis p° suis laborib° ⁊ expēsis. qz tales fruct sūt fruct° rez q̄z alius dñs ē. Quedā aūt sūt res q̄ nō hnt usū fructū ꝓncipalr cuiusmōi ē pecunia. lucrū. n. de pecūia ꝓueniēs ñ ē fructus eius sz hūane iduſtrie ⁊ laboris. ⁊ qa hō dñs ē sui laboris ⁊ iduſtrie. lucruz qđ iusta mercatiōe acqsiuit de pecunia extorta p usurā ñ tēt rstituere. qz tñ pecuniam alt'ius p̄ter ei° absolutā uolūtatē otinuit. si ille cui faciēda erat restitutō ex h° aliq̄ō dānū icurrit alius sibi tenet cū restitutōe usure ad rstitutionē dāni. Ad p° ī opp° pz solutio ex iaz dcis. Ad 2° dō ꝙ iste ō fructu rei alt'i° ñ ē fcūs locupletioꝛ. sz de fructu sue iduſtrie ⁊ laboris. Ad 3° patz solo ex dcis in coꝛpe qōis.

Septimo queri

tur utz hō teat ad rstituēdū ea q̄ iuēit a foꝛtūa. Et uī ꝙ nō. Insti. de diuisiōe rez. §. Fere bestie igit. Qđ nullius ē. naturali rōne occupātis eē ocedit. sz q̄ sic iueniūt nullius sūt. g° sūt illi° qui iuēit. Itē. 14ª.

.q.5ª. Nō sane.dī q si a dño q ñ uł opa rio reddere mercedē suā accipiat oparius qđ sibi debeł debitore iuito uł ignoratē ñ accipit qđ erat illi⁹.sz ille q iuēit rē a fo tuna ñ accepit rē alicui⁹.g⁹ illā iurioſe ñ accepit.ꝛ ex oñti nec eā rſtituer tēł. ⁊ō.ff. de icēdio.ruīa.naufragio.l. Si qs ex nau fragio.ꝛ.l. Ne qs ex naufragijs.dī q q i uēit res pditas p naufragiū rſtituer tēł. ⁊Ñdeo q q̄stū ad pñs ſufficit. Rex que dā ſūt cōes oiuz iurī naturali.ut uolucres ñ dōeſtice.ꝛ piſces maris.ꝛ ſilue. Inſti.ō di uiſiōe rer.ꝯ. Et qdā.ꝛ.ꝯ. Fere beſtie igit. .ꝯ. Quedā ſūt uniuſitatis.ut illud qđ eſt citatis ī cōi. ut theatra.ſtadia.ꝛ ſilua. Inſti.de diuiſiōe rer.ꝯ.ūūſitatis. Et q̄dā ſ pp̄e ſingl'oz. Si qs iuemat aliq̄s de reb⁹ p⁹ mō dcis rſtituer ñ tēł.ꝛ de tali re logł p⁹ auctoītas ad pmā ptē. Si qs aūt res q ſt cōitatis.ſi qs āt res q ſūt cōitatis aliq⁹ cāu uenerit rſtituer cōitati tēł.ſiłr rem q ē alicui⁹ ſingularis pſōe.ꝛ ſic itelligit qđ dī.14ª.q.5. Si qd iueiſti. Ubi dī q ſi qd iueiſti ꝛ ñ rddidiſti rapuiſti.ꝛ.e.q.c .młti. dī. Diſcāt hoc pccm ſile eē rapie.ſi qs in uēta ñ reddat ſi ſciat cuius ſūt.ꝛ ſi cui⁹ ſūt ignozet.tñ retinere nō pōt .ſed dz fa cere qđ i ſe ē ut ſciat cui⁹ ē.q; ut dī.ff .ō furtis.l.Falſus.ꝯ. Qui alienū.q alienū qđ iacēſ ī ꝛra lucrī faciēdi cā ſuſtulit furti ob ſtringit ſiue ſcit cui⁹ ſit.ſiue ignozauerit. ꝛ hoc rōnabile ē.q; ex quo rem ſcit ſuā ñ eē ſupponer dz eā de iur ad aliū ptinere. Si āt ñ pōt iueīre cui⁹ ſit.illi cui icumbit cura de re.p.reſtituat. ⁊Ad p⁹ ī opp⁹ ſo lutū ē. ⁊Ad 2⁹ dđ q; opari⁹ debitū accipi ens clā uel ō dñi uolūtatē. ꝛſi reſtituere ñ teneat.tñ peccat pp idebitū accipiēdi mo dū. Unī glo.ſ illud uerbū allegati decre: Nō iurioſe auferł.dīc p iudicē. Ille aūt q rē iuētā ad retinēdū p ſe accipit nō tñ peccat ſz ēt reſtituer tēł.q; qđ ſibi nō de beł ad opus ſuū accepit niſi fuerit de nūe ro rer q̄ oiū ſūt cōes q̄stū ad uſū.

Nō Bene

Ctauo querit.utz hō te neat reſtituer ea q̄ lucratus ē p ludos phibitos. Et uī q; ñ. magiſ ē phibitū meretriciū q̄s gcūq; ludi. ſz młier nō tēł reſtituere q lucrat de me retricio.ut ſupius hītū ē.g⁹ nec hō qđ lu crat p ludos phibitos. ⁊Itē torneamētū lud' ē phibitus. ꝛ pēa grauis appoſita. ita q; q̄s torneāti ſi fuerit ī pcło mortif pñia ñ negeł ſi petat.careł tñ dz eccleſia ſtica ſepultura ſi moīat.ibīđ ex ō torneamē tis.c.p⁹. Et tñ illi q lucrāt ī torneamto ꝛz leges torneamētis rſtituer ñ teneł.g⁹ a ſili neq; illi q lucrāt p alios phibitos ludos. ⁊ō ñ pōt ab alio repeti ꝑm ius qđ ille dar uł reſtituere ñ teneł.ſz ꝑm ꝛſtitutōez gre cā pōt repeti uſq;.5o.āños illud qđ amit tit ī ludo aleaz.g⁹ ille q p talē ludū lucra tur rſtituer tēł. ⁊Itē ꝛz Phi.4⁹ ethi.c.4. Aleator illiberał ē . ſz illiberał ē q retiet dāda.g⁹ illud qđ hō lucrat p ludū alearū ñ ē rtiendū ſz dādū. ⁊Ad iſtā q̄nez dđ q; qdā ludi ita ſūt phibiti q; ñ pcipit rſtitui qđ hō lucrat ꝑm legē illi⁹ ludi.ſic ſūt tor neamēta.vñ illi q lucrāt tłi ludo q̄stus pec cēt.q; faciūt ō phibitōez eccłie.tñ rſtitue re ñ teneńt. Sūt alij ludi phibiti ita q; ēt pcipit reſtitui illud qđ ludēs tali ludo lu crat cui⁹ mōi ē ludus aleaz.ꝛ taxilloz. Et q; tales ludi ſint phibiti hr decre.di.35. Epis.ꝛ.ff.de aleatoribus.p totū.ꝛ i aute. de ſcis epis.ꝯ. Inſt dicim⁹.ꝛ ex de ui.ꝛ ho. cłi. Cłici officia.ī textu.ꝛ in glo.nō tñ eſt phibitū ludere.ñ ex cupiditate.ꝛ p cōi cō uuio faciēdo.q; ut dī.ff.de aleatoribus. l.ulti⁹.qđ ī ouuio ueſcēdi cā pōit in eā rē familia ludere pmittat. Qđ aūt ludēs re ſtituere teneat qđ lucrat ī ludo aleaz uł taxilloz ꝑm qđ phibit⁹ ē.hr decre.di.35. Epis in glo.ꝛ.ff.de aleatoriб⁹.l.ulti⁹.ꝛ ex de ui.ꝛ ho.cłi. Cłici officia .ī glo.qđ aliq ſic credūt eē itelligēđ.ſ.q; p iudicē ad re ſtituēđ pōt đ iur cōpelli.ſi tñ p ſñiaz iudi cis ñ cōpellit.reſtituere nō teneł.q; talis rſtitutio pcipit ī penā lucrātiū tali ludo. nec iura ad h⁹ allegata dicūt q; teneatur reſtituere ipo iure.ſz qđ ab eo pōt de iur rpeti .Aliqs.n.q̄nq; aliqđ licite retiet añ q̄s p ſñiaz dimitteł opellat.qđ tñ dimitte re p ſñiam iuſte cōpellit Electio.n.excōi cati mīori excōicatiōe ñ ē irrita ipo iur.ꝛ tñ ē irritāda.ex de clīco excōicato mīſtrā te.c⁹. Si celebret. Inſticiēs.n.hoiez iuſte pōt p ſñiaz iuſte puari hereditate. ſed tñ añ ſñiam ñ teneł illā dimitter. Cōis tamē opio q ē ſecurioz tenet q; eo mō q⁹ ludus

taxillor ē ꝓhibitus hō teneť ipo iure ad
rſtituēdū illud qđ lucratus ē p talē ludū.
qz nō tm̄ ꝓhibeť ille ludus.ſz etiā acqſitō
lucri p talē ludū.qz tñ ut aliqbus ꝓbabl'r
uł talis reſtitutō nō ē p̄cepta p ius canōi
cū.ſz tm̄ p ius ciuile. ñ uł q; ad hāc rſtitu
tōez ſint obligati de neciāte.niſi illi q de
iure legiꝫ ſubſūt impialibus niſi alibi ſit
talis reſtitutō p cōſuetudinē ap ꝓbata .
Uł aūt aliſs ⁊ ꝓbabil'r q; talis reſtitutio
p̄cipiť implicite ī iur̄ canōico.qz leges ipi
aleſ nō ōrias iuri diuino.nec abrogataſ p
ius canonicū nec p aliquā ōriā cōſuetudi
nē rōnalem iura canōica obſuandas de
cernūt.decre.di.io.capłis.⁊.c. Quis aūt
⁊ duob⁹.c.īmediate ſequētibus. Nō autez
q̄re leges magis ꝓhibēt ludū aleaꝝ q̄z tor
neamēti ē.qz in ludo torneamēti ſūt labo
res q carne macerāt ⁊ r̄trahūt a turpitu
dine carnalis luxurie. ⁊ ī illo ludo torneā
tes adiſcūt artē militie in lucrādo ⁊ diri
gūt ſe hūano ingenio qđ exercitāť ibidē.
⁊ ēt iuuāt ſe corpis fortitudie.nec lucruz
ſuum totaľr fortune cōmittūt.vñ ſi illum
ludū exercēt tēpate ⁊ bona ītentione. nec
eēt ꝓhibit⁹ p eccłiaz nō eēt pccm̄ torneaŕ
eo q; ludus eēt utilis p defēſiōe rei pu.vñ
iure ciuili ꝓhibit⁹ nō ē.qđ pz.qz.ff. đ ale
atoribus l. Bolēt. Cōcedūť ludi ī qb⁹ ex
ercetur corpalis uirtus.ſic certare haſta
uł currer uł ſaltare.⁊ ſic de aliſs.ſed iura
canonica illū ludū ꝓhibēt pp abuſū ludē
tiū .obligat tñ ꝓhibitō oēs quacūq; ītem
tōe torneēr.qz ſtatutū ē gñale. Aſſuefactō
aūt ludi taxillor nutrit ociū qđ ē fomētū
carnalis laſciuie.neq; ibi adiſcit aliqd qđ
fit utile rei pu.neq; ibi exercet hūanū īge
niū.ſz totū ꝺmittit fortūe.⁊ iō tā iure cā o
nico q̄z ciuili ludus ille ꝓhibitus ē.ſed lu
crātes p talē ludū ñ obligant de neciāte
ad reſtituēdū niſi p ius ciuile.ludus autē
ſcacoꝝ ſine taxillis ꝓhibit⁹ eē nō uł.eo q;
ibi exercet hūanū ingeniū niſi forte ī cāu
cū hoīes agūt pñiaz. Ad ar⁹ ad ptē ꝑmā
đ q; q̄uis meritricia ⁊ torneamēta ſit ꝓ
hibita tñ nullo iure canonico p̄ceptū ē đ
bere reſtitui ea que lucrāť p illa.ſz iure ci
uili p̄ceptū ē reſtitui illud qđ lucrať hō p
ludū aleaꝝ ⁊ taxillor. Ad p⁹ ad ptē aliā
đ q; ꝓcedit de illis q ſubſūt legiꝫ ipia
lib . Ad 2⁹ đ q; Phi.ibi ñ loqť de illibe
rali illiberalitate q̄ corrūpit uirtutē libe
ralitatis.ſz de illa q̄ ōrogat pfcōi eiuſdē.
Uel đ q; nō oīs illiberaľ retinet ea q̄ de
neciāte ſūt dāda.qz illiberalis ē etiaz ille
q; ſrabūdat ī accipiēdo.uel q turpiter acci
pit ſm Phi.e.c⁹.nō oīs aūt q turpiť lucra
tur teneť reſtituere qđ ſic lucrať.

Orca lr̄az. Nō p̄ueiri ſñiaz in
dicis.huic ñ obſtat qđ
dr̄ Jo.20. Quoꝝ rēiſeritis pccā rē.qz ſñia
ſacerdotis debito mō ſñiātis ē ſñia đi. Ta
les p⁹ea ñ p̄uiri.h⁹ ītelligēđ ē ſi pēa ſe coz
rexerūt.⁊ pena ſufficiēs fueīt.Leuis culpa
leui ſupplicio cōpēſať. Ille q de quo ibi
loqť blaſphēauat.blaſphēia āt nō ē leuis
culpa.ſz grauiſſia. Rđ illud uerbū ñ r̄ferť
ad illū q blaſphēauat.ſz ad illū q ī ſabba
to ligna collegerat.niſi extēdať nom̄ blaſ
phēie ad oē ſcm̄ ō legē. Et ī maľ forte ēt
fit ita.⁊ bñ pōſť forte.qz ñ ē ueꝝ q; in nō
hñte chaītatē dimittať pccm̄ aliqđ. ⁊ ſi fi
des deſinit.i.oſcia pcci.qz alī hō ē ī pccō
mortali ⁊ neſcit.qz ex fonte gr̄e dei inſtilla
tur . qz ceſſare ab actu pcci q̄uis adhuc
nō ſit ꝺtritō ūa.ē tñ q̄dā gr̄a gratis data
Taľ hōis op⁹ ñ diligeret de⁹ ad remūera
tōez ſupple uite eťne. Eſtimāđ ē fortaſſe
tolerabil⁹ ei futuꝝ iud⁹. Nō qz pēa pec
catis ſuis debita dimīuať.ſz qz aľ demeru
iſſz ⁊ mō ñ demereť ibi.n.loqť lr̄a de r̄p
bo faciēte aliq̄ bona opa ī mortali pccō.
Bōa ī chaītate fcā q̄ cōicāť mortali cl'pa.
ñ qz ſil'fiāt ī charitate.⁊ ſil' comiteť mor
talis culpa.qz chaītas ⁊ mortaľ culpa ſil'
nō cōpatiūť ſe.ſz qz p⁹ in chaītate fcā po
ſtea comitať mortaľ culpa. vñ ꝺcomitari
uł ibi p ſeq accipi. Pñia uera ad baptiſmi
puritatē cōať reduceť.⁊ bñ dic cōať.quia
q̄uis p pñiaz poſſit hō purgari ab oī ac
tuali pccō.ñ tñ pōt fieī qn pccōr inocētiā
aīpit.certis aūt pīb⁹ nobilī⁹ ē ſēp inocētez
fuiſſe q̄z alī nō.⁊ poſtea ſic ſciat ſe culpa
bil'r duꝝ q deflet dāna tēporis uł mortez
āici.⁊ doloŕ pcci ñ oñdit ī lachrymis .
Cōtra mlt̄s ſūt ueř peitētes q tñ ploꝛare
ñ pūt. Rđ ibi h⁹ aduerbiū cl'pabil'r ñ dr̄
ab actu culpe.ſz ad diſpoſitiōez ad culpā

Di. xvi.

IN perfectõe ãt pñie supi⁹ determinauit mgr̃ ꝺ pñia i gñali. hic aũt determiat de ptibus eius i ſpãli. Et diuidit̃ i .2. ꝑ⁰ determiat de illis ꝺuctis ⁊ absolute. ꝟ 2⁰ ꝺtermiat diuiſiz ⁊ cõpatie. di. sequẽti. Dic ort̃ qõ ꝟ ꝑ⁹ i duas. ꝟ ꝑ⁰ ꝺtermiat ꝺ ptib⁹ pñie q̃ſi itegralib⁹ ꝟ 2⁰ de ptib⁹ q̃ſi subiectiuis. ibi .pdcis ꝺo. ꝑ⁹ i. 2. ꝟ ꝑ⁰ oñdit quo ꝺa pñia ꝺiſtit ex suis ptib⁹ itegralib⁹. ꝟ 2⁰ quo fl̃a. ibi. Et sic sũt. ꝟ Alla ps q̃ ibi icipit. Predcis ꝺo. diuidit̃ i. 2. ꝟ ꝑ⁰ diſtiguit triplicẽ dr̃az pñie. ꝟ 2⁰ ꝺtermiat de una illaz. ſ. de pñia ueialium ibi. Que aũt.

CIrca hãc di. qr̃ꝺ ẽ ꝓncipalit̃ de. ſ. ꝟ ꝑ⁰ ꝺ ptib⁹ pñie. ꝟ 2⁰ de circũſtãtijs pccõz. ꝟ ʒ⁰ de impedimẽtis pñie ꝺe. ꝟ 4⁰ de pñia mortaliũ. ꝟ 5⁰ de pñia ueialiũ. ꝟ Circa ꝑ⁹ q̃rũt̃. 2. ꝟ Prio utrũ ꝺpũctõ cordis. ⁊ ꝺfessio ortis. ⁊ satisfactio opis sit ptes pñie. ꝟ 1⁰ ut⁹ absolutõ sacerdotis sit ꝓncipalioz ps sacr̃i pñie q̃z cõpũctio cordis.

PRimo oñdo q⁹ tria pdcã nõ sũt ptes pñie. qz non sũt ptes pñie q̃ ẽ vt⁹ cũ ꝺtus sit forma simplex nec pñie q̃ ẽ sacr̃m. qz q̃ꝺcũq⁹ sacr̃m ꝺferẽt̃ a mĩstris eccl̃ie. ſz cõtritio ⁊ ꝺfessio nõ ꝺferũt̃ a sacerdote. g⁹ nõ sũt ptes pñie. ꝟ Itẽ nõ sũt subiectiue ptes pñie. qz totũ pdicat̃ de q̃libz pte subiectiã p se. ſz pñia nõ pdicat̃ de cõfessiõe p se nec ptes itegrales. qz totũ itegrale nõ cõstituit̃ ex suis ptibus nisi sit̃ existãt. hec aũt tria nõ sũt sit̃. cõfessio. n. seqt̃ cõpũctõez, ⁊ satisfactio utrũq⁹. g⁰ nõ sũt ptes pñie. ꝟ Itẽ Lu. 3⁰. Facite fructus dignos pñie. ſz ꝑm mgr̃m i lr̃a h⁹ di. c⁰. 2⁰. Digni fruct⁹ pñie sũt q̃⁹ ꝺa satisfactio expleat̃. cũ g⁰ fruct⁹ nõ sit ps rei cui⁹ ẽ fruct⁹. satisfactio nõ ẽ ps pñie. ꝟ Ea que regrũt̃ ad pfectõez rei sũt ptes ei⁹. ſz sic dic mgr̃ i pñti di. i ꝓn⁰. In pfcõe pñie. 3ª obꝺuãda sũt. ſ. ꝺpũctõ cordis. ꝺfessio ortis. satisfcõ opis. g⁰ sũt ptes pñie. ꝟ Itẽ ptib⁹ mozbi rñdeꝛ debẽt ptes medic̃ cũ g⁰ ptes pcci sit pccm̃ in cozde. i ore. ⁊ i ope. uꝛ q⁹ pñia. cũ sit medicia ptes hẽat istis cozrñdẽtes. he aũt sũt. cõpũctio. ꝺfessio. ⁊ satisfactio ꝟ Rñdo q⁹ pñia q̃ꝺrupl̃r põt accipi. ſ. ꝑ pñia q̃ ẽ vt⁹ uł ꝑ actu talꝫ vtutis uł ꝑ passiõe qñz cõcomitãte actũ uł ꝓcedẽte uł sequẽte tãq̃z effcũs cãm. uł ꝑ pñia q̃ ẽ sacr̃m. ꝓ⁰ mõ tria pdcã nõ sũt ptes ei⁹. qz sic ẽ forma siplex ut tãgebat̃ i ar⁰. 2⁰ mõ ptes pñie sũt q̃ſi subiectie. qz de q̃lz illaz põt dici q⁹ ẽ act⁹ pñie ñ tñ ad plenũ ptes sũt subiectie. qz eẽ actũ pñie ñ cõueit eq̃lr cuilz illarũ. qz ꝓncipalr ꝺueit ꝺpũctõi cozdis. ꝺfessiõi ãt ⁊ satisfcõi exr̃ioꝛi ꝺueit iũz tñ ꝓcedũt ex ꝺpũctõe ir̃iori. ʒ⁰ mõ nõ sũt ptes pñie. ſz 4⁰ mõ sũt ptes pñie itegrales. Sacr̃z. n. pñie sine trib⁹ pdcis nõ itegrat̃. cũ. n. i sacro pñie sit emda uolũtaria ꝑ uiã iudicij uolũtaie suscepti r̃grit̃ ibi q̃ꝺã citatio ad uolũtarie subeñdũ illꝺ iudiciũ. ⁊ hec ẽ cordis ꝺpũctõ. ⁊ corã iudice vitatis cõfessio. ⁊ ſz arbitriũ iudicis satisfactõ uł i re uł saltẽ i ꝓpoito. si i ope exr̃ioꝛ expleri ñ põt. ꝟ Ad ꝑ⁹ i opp⁹ ꝺꝺ q⁹ nõ oz q̃ꝺlz sacr̃z ſz to⁹ q̃ꝺ ẽ ꝺ̃roe sacr̃i mĩstraꝛ ab alio. ſz ſz aliq̃d ei⁹. ꝟ sacerdote ãt admĩstrat̃ absolo. i sacr̃is ãt i q̃b⁹ act⁹ hois ñ ẽ sacr̃i matia. sic ẽ i bap⁰ ⁊ ꝺfirãtõe oẽs ptes sacr̃i mĩstrãt̃ a mĩstriſ eccl̃ie. ꝟ Ad 2⁹ ꝺꝺ q⁹ pñia ꝓm q⁹ accipit̃ ꝑ actu pdicat̃ ꝺ q̃lz istarũ ptiũ p se. Iñ pñie sic sũt ptes q̃ſi subiectie ut⁹ dcm̃ ẽ. ſz de nlla istarũ p se pdicat̃ pñia q̃. ẽ sacr̃m. qz sũt ptes ei⁹ itegrales q̃quis nõ sit sil̃. qz cũ nõ oz eẽ simil oẽs ptes totꝰ itegral̃ ñ hñtis eẽ pmanẽs ſz successiuũ. tale aũt totũ itegrale ẽ sacr̃z pñie. ꝟ Ad ʒ⁹ ꝺꝺ q⁹ cõpũctio cõfessio ⁊ satisfactõ ⁊ si sit fruct⁹ pñie q̃ ẽ vtus. qz ꝑ fruct⁹ itelligũt̃ opa ſz glo. Math. 7⁰. Ar boꝛ bõa fruct⁹ bonos facit. tñ sũt ptes ñ pñie q̃ ẽ uirt⁹ sed q̃ ẽ sacr̃m.

SEcundo quer̃itur abſolo sacerdotis sit principalioꝛ ps sacr̃i pñie q̃z cõpũctõ cozdis Et uꝛ q⁹ sic. ī uno quoq⁹ cõposito ꝓncipalioꝛ ẽ ps forma q̃z matia. ſz cõpũctõ nũerat̃ iter ptes materiales h⁹ sacr̃i. absolo aũt ẽ ps formal̃. quia forme sacr̃orũ cõsistũt i vbis mĩstri. g⁹ absolutio ẽ ꝓncipalior ps h⁹ sacr̃i q̃z cõpũctio. ꝟ Itẽ si absolo nõ eẽt ꝓncipaloꝛ ps h⁹ sacr̃i q̃z cõpũctio cum penitẽs cõpũctiõez a mĩstro nõ suscipiat. ſz tñ absolutionem vius diceret̃ penitẽs nõ suscipe sacr̃z pñie

a sacerdote q̄z suscipet q̄d falsū ē. Itē illa ps principalior ē i sacro q magis coopatur ad effm sacri. Sz absolutō magis coopat ad sacri effm q ē pccōrū rēissio. Unō hr Jo.20.xps dixit discipls suis. Quoz rēi seritis pcca rēittūt eis. g° absolo ē pncipalior pccis hui° sacri q̄z cōpūctio. Cōtra i artificialib° ps principalior ē matia q̄z forma. qz matia ē subā 7 forma ē accns. Sed sacrm pnie ē q̄dā totū artificiale ē ptes matiales sūt. cpūctō. cfessio. 7 satisfactio. ps formal' absolo. g° pncipalior ē in h° sacro cōpūctio q̄z absolutio. Item in pnti di.c.i. inter ptes sacri nō nūerāt nisi ea q sūt ex pte pēitētis. cū g° icōueniēs eēt oīt tere ptē magis pncipales. absolo sacerdotis nō ē ps principalior hui° sacri. Rndeo i sacro illa ps ē pncipalior q̄ pncipal° cooperat ad pncipalē sacri effm. pncipalior aūt effectus sacroz noue legis ē scificare q̄z scificationes significare. illa g° ps sacri pnie ē pncipalior q̄ magis ex ui sacri cooperat ad rēissionē culpe 7 pene eterne q rēittūt p gr̄am scificātē. cōpūctō aūt nō tātū cooperat ad rēissionē culpe ex ui sacri. sz ēt iq̄ntū ē actus vtutis ul' efficax dispositio ad uirutē. dico g° q si cōpet cōpūctō cū utraq; ui sua cōiūcti ad absolōem pncipalius cooperat ad remissionē culpe q̄z absolutio. Si aūt cōsiderat illud ad q̄d operat cpūctio ex ui sacri tm. sic dico q ñ ita cooperat pncipalit ad rēissionē culpe sic absolutio sacerdotis. qz cū sacerdos sit uicar° xpi pncipalius p pus assistit uerbis suis i qbus absolo cōsistit uirtus scificās q̄z ptibus sacri que sūt ex pte penitētis q̄ntū ēt ad actū significādi pncipalior ē absolo q̄z cōpūctio. qa sensibilius 7 magis pse significat pccī rēissionē q̄z ipa cōpūctio q illaz sensibilr nō significat p se nisi ipi cpūcto. Aliis aūt hoc nō significat nisi iq̄ntū māifestat i cōfessione oris 7 satisfactōe opis. Pdcāz āt cōpationē nō itelligas in efficiē do gr̄az sz i disponēdo ad ei° susceptōez. Ad p° ar° dd q absolutio nō ē forma sacri pnie nisi fm illū modū quo dicimus ptem pncipalior ē toti° integral' eē formā sic dicūt hoies q tectū ē forma dom°. sed sic forma i ppe accipit. Sz dico q forma hui° sacri ē ordo ad significādū dispositi ue 7 efficiēdū pccī remissionē rīspectu cui° forme. cōpūctio. cfessio. satisfactō. absolo. materiales sūt. absolutionē tamē esse pncipaliorem ptem huius sacri cōpūctiones nō probāt argumēta nisi cōsiderata cpūctione quātū ad illam uim quā habz rōne sacri tm. Ad p° ad ptez aliā dd q q̄zuis materia artificialiū absolute sit res pncipalior q̄z forma tamē sub rōne rei q̄ artificialis ē principalior est forma artificial' q̄z materia. Ad 2° dicēdū q postea p se tractat mgr̄ de absolutiōe iquātū tractat de clauibus eccl'ie. 7 hoc signū ē q absolutio est ps huius sacri pncipalior q̄z alie.

Consequenter queritur de secūdo principali. Et circa hoc querūtur duo. Primo utrum circūstantia possit mutare spēm pccī. 2° utz possit uenia le mutare in mortale.

Primo ostendo q circunstantia nō possit mutare speciez pccī. qz accidens nō mutat speciem rei. sz quelibz circūstātia ē accidens actus. g° p nullā circūstantiā potest trahi ad aliā spēciem pccī. Item act° recipit spēm ab obiecto. sed circūstantia nō mutat obiectuz. ergo per circūstātiā nō potest actus mutari in aliam speciem pccī. Itē cōtra fm phi. 5°. Ethi. c. 4°. Ille q mechat' ppter cōcupiscentiaz luxuriosis est. qui aūtē ppter lucrū auarus. Sed luxuria 7 auaritia sūt peccata specie diuersa. g° cum ppt' quid sit una de circūstantijs actuū ut pz 3. Ethi. c. 3°. Unus actus trahi potest ad aliam speciem peccati propter circunstantiam. Item furari rem sacraz 7 furari rē nō sacram sūt diuerse species peccatoz̄: sed sacrū 7 nō sacrū sūt actus circūstātie. g° per circūstantiā potest mutari species pccī. Rndeo actus uoluntatis p hoc formaliter est peccatū quia caret debito ordine rōnis. 7 p hoc formaliter ē in spē peccati eo mō. s. quo ordinēt puatiōi eē i spē. qz caret aliquo spāli debito ordie rōnis. qnz g° p aliq̄z circūstātiā puat' aliq° spāli debito ordie rōnis 7 cōstituit' act° p illā circūstantiā in aliqua noua spē pccī. Si āt p circūstantiā nō priuat' actus aliq° speciali

ꝺbitꝺ oꝛꝺie rō̄is. ſz tñ ꝑ eā ꝓuatꝺ debiti
oꝛꝺinis ītēꝺiť nō mutať ꝑ eā ſpēs pccī ſz
pccm̄ in eaꝺē ſpe remanēs aggrauať. Q ñ
aūt ꝑ eā nec actus ſpāli debito oꝛꝺie rō̄is
ꝓuať. nec ꝓuatio talis oꝛꝺis intēꝺiť tūc ꝑ
eā ñ mutať ſpēs pccī nec aggrauať pccm̄.
uerbi gr̄a. qꝛ ſpālis oꝛꝺo rō̄nis ē delibera
tiue uolūtatis ad rē ſacrā ſpe differens a
debito oꝛꝺie rō̄nis ipius uolūtatis delibe
ratiue ad rē nō ſacrā. ıō qꝛ ꝑ furtū ſacre
rei corrūpiť debitus oꝛꝺo rō̄nis ipius uo
lūtatis ad rē ſacrā ⁊ ꝑ furtū rei nō ſacre
corrūpiť debitus oꝛꝺo rō̄nis ipius uo
lūtatis ad rem non ſacram. ideo ſacri
legiū ē alia ſpēs furti q̄s acceptio rei alie
ne ñ ſacre Sz qꝛ ad eāꝺē rē in pua q̄ſtita
te nō oꝛꝺinať uolūtas debito oꝛꝺie rō̄nis
ꝺr̄ntis ꝑz ſpēz ab illo debito oꝛꝺie quo oꝛ
ꝺinať ad eāꝺē rem ſub maioꝛi q̄ſtitate. ıō ꝺ
eaꝺē pecūia furaï paꝛ ul' mlt'ū ñ ſūt diūſe
ſpēſ pccī. ſz ꝑ acceptōez ī magna q̄ſtitate
aggrauať pccm̄. accipe aūt cū mā̄u dexťa
uel ſiniſtra. nec ſpēm mutat. nec ī eaꝺē ſpe
aggrauat. Ad ꝑm̄ ī oppm̄ ꝺō q̄ q̄ſuſ cir
cunſtantia ſit accidens eſſentie ipſius ac
tus. tamen quandocūq; ꝑ ipaz conſtituiť
noua pccī ſpēs. ptinet ad ſpēm illius actꝰ
inq̄ſtū moraľ ē. Uñ ⁊ ſi ſit circūſtātia illiꝰ
eēntie actus. nō eſt tñ eius circūſtātia ſub
rōne q̄ tale pccm̄ ē. Ad 2m̄ ꝺō q; ⁊ſi cir
cūſtātia nō mutet obiectū. actꝰ ꝼm ſpēz nē
pōt tñ mutare obiectū actus ꝼm ſpēz mo
ꝛis. uerbi gr̄a ꝼm ſpēm naťe idē obiectū ē
adulterij ⁊ fornicatiōis ſimplicis ⁊ ꝺcubi
tus ꝺiugaľ. ñ tñ ꝼm ſpēz moꝛis uxoꝛ tua ⁊
uxoꝛ nō tua ꝑ cōpationē ad actū ꝺcubēdi
differūt in ſpe moꝛis ⁊ hoc ē ꝑ circūſtātiā
nec intelligas ex p̄ꝺcis deformitatē pecca
ti eē in ſpe niſi ꝑ reductionē ad bonū cuiꝰ
ē ꝓuatio.

SEcundo queri tur utꝛ
circūſtātia poſſit mutare ueniale pccm̄ in
moꝛtale. Et uť q; nō. pccm̄ ueiale ⁊ moꝛta
le differūt ī īfinitū. alioꝛtali. n. debeť pēa
eťna. ueniali aūt pena finita. Sz eoꝝ que
differūt ī īfinitū unū ñ pōt mutať ī aliꝺ.
qꝛ talia genere differūt uel pluſq̄ ꝼz genꝰ
⁊ differētiū ꝼm genus unū nō pōt mutari
in aliuꝺ. gꝰ pccm̄ ueiale ꝑ nullā circūſtātiā
pōt fieri moꝛtale. Itē q̄ſtitas accūſtis nō
pōt exceꝺeť q̄ſtitatē ſubi. gꝰ circūſtātia cū
ſit accūs actꝰ pccī ñ pōt exceꝺeť ꝑ q̄ſtita
tē eiꝰ. ſz exceꝺeť ſi ꝑ ipaz ueiale poſſz fieī
moꝛtale. gꝰ ueiale ꝑ circūſtātiā fieī moꝛta
le ē īpoſſibile. ꝺ ꝼm Bernaꝺ de p̄cepto ⁊
diſpſatiōe. c. 24. aliq̄ ſtultiloquia ⁊ ocioſe
ꝺcā fcā ⁊ cogitata ſūt pccā ueialia. ⁊ tñ cū
ꝑ cōtēptū ūtūť in uſū ⁊ cōſuetuꝺinē crimi
nalia reputāť. Sz cōſuetuꝺo ē circūſtātia
actꝰ. gꝰ ꝑ circūſtātiā pccm̄ ueiale pōt fieri
moꝛtale. Itē magis diſtat pccm̄ moꝛtale
ab actu q ñ ē pccm̄ q̄ a ueiali pccō. Sed
aliqs actus q cū aliq̄ꝰ ex circūſtātijs nō
ē pccm̄. cū aliq̄ꝰ alijs circūſtātijs ē moꝛ
tale pccm̄. cognoſceť. n. ſuā pōt eē ſiñ moꝛ
tali pccō. ⁊ tñ cognoſcere nō ſuā eſt moꝛ
tale pccm̄. gꝰ multo foꝛtiꝰ ueiale ꝑ circun
ſtātiā pōt fieri moꝛtale. Rꝰ q; qō pōt ī
telligi de eoꝺē pccō ī nūero ul' in ſpe. ꝑmo
mō. ſ. ꝺuplicit'. aut ꝺ eoꝺē actu ī eē naturāľ.
ul' in eē moꝛis. ꝑmo mō ꝺico eūꝺē actū eē ī
nūero ꝑ posse exiſtere pccm̄ ueiale ⁊ poſt
ea ꝑ aliq̄s circūſtātiā ſupueiēntē fieri moꝛ
tale. ut ludus cū mliere cā alicuiꝰ cōplacē
tie uane tñ ñ ťpis. ſi poſtea ꝺtinueť cā ťpi
tudinis exercēꝺe. ꝑmo fuit pccm̄ ueiale pmo ea
ē moꝛtale. ñ tñ ꝼm eāꝺē ſui ptē. 2o mō ñ ē
poſſibile eundem actū in numero ꝑmo eē
peccatū ueniale ⁊ poſtea fieri moꝛtale. qꝛ
actus nō eſt in eſſe moꝛis niſi inquātū eſt
a uoluntate ⁊ ratione. Uñ nō manente ea
ꝺem habitudine uolūtatis ad actuz nō hz
idem eſſe moꝛtale in numero. manēte ue
ro eaꝺem habitudine uoluntatis ⁊ ratōis
nō poteſt fieri moꝛtale. ſi primo fuit ueia
le. Si autem intelligatur q̄ſtio ꝺe eoꝺem
peccato in ſpecie. aut poteſt ītelligi ꝺe eo
ꝺem actu ī ſpecie naťe. aut ꝺe eoꝺem actu
in ſpecie moꝛis. Primo mō planū ē eūꝺez
actū eſſe peccatū ueniale ⁊ ꝑ aliquā circū
ſtantiam poſſe fieri moꝛtale. cognoſceť. n.
ſuam ꝑ carnali ſolatio eſt peccatū uenia
le. cognoſcere autem nō ſuam peccatuz eſt
moꝛtale. ⁊ tamē ſūt idem actus ī ſpecie q̄
tū ad eſſe nature. 2o mō ꝺicūt aliqui eūꝺ
actū ī ſpe ñ poſſe eē ueiale pccm̄ ⁊ ꝑ aliq̄s
circūſtātiā fieri moꝛtale. quia ꝺebiť ordo
uolūtatis ad finē. alius eſt in ſpecie a ꝺebi
to oꝛꝺie uolūtatis ad ea que ſūt ad fines

Sz quolibz mortali pccō corrūpit debit⁹ ordo uolūtatis ad finē. pccō. n. ueiali non corrūpit nisi ordo uolūtatis ad ea q̄ sunt ad finē. Et iō pccm̄ ueiale ⁊ mortale nūq̄z sūt in eadē spe moris. Vi g⁹ p circūstātiaz mutet ueiale ī mortale. hoc eē nō pōt nisi p eā mutet spes pcci. ℞ Sz ō h⁹ sic pōt argui. Sic. n. ī amor debito ꝓximi icluditur amor dei ut oīsū ē li⁹ 3⁹. ita ī debito ordine ad ꝓximū includit debit⁹ ordo ad dū ⁊ ecōuerso. Vñ q̄ corrūpit ordinē ad ꝓxi⁹ corrūpit ex oīti ordinē ad deū. ñ distinguit g⁹ ueiale a mortali pccō. p h⁹ q̄ mortale corrūpat debitū ordinē ad deū. ⁊ ueniale corrūpat debitū ordinē ad ꝓxi⁹. Sz pp h⁹ q̄ mortale corrūpit ordinē debitus debito necitatis ad salutē. ueiale āt pccm̄ corrūpit ordinē debitū debito cōgruitatis ⁊ disponit ad corruptōez alti⁹. hec āt lesio pōt eē ⁊ circa īmediatū ordinē uolūtatis ad finē. ut pz ī surreptoio motu ābiguitatis ī fide. ⁊ circa īmediatū ordinē uolūtatis ad ea q̄ sūt ad finē absq̄z ordis ō necitate debiti destructiōe. accipe. n. unaz spicā bladi alt⁹ius ut ī aliq̄ pua q̄titate ñ notabil⁹ ledēte dīz rei pccm̄ mortale ñ ē. q̄uis illud acceptū sit sine dñi uolūtate. Accipe aūt ī magna q̄titate notabil⁹ dīz rei ledente pccm̄ mortale ē. nec tñ uariat spēs pcci. Sil⁹ inanis gl̄ia pōt eē ita magna q̄ pccm̄ mortale ē. ⁊ ita pua q̄ ñ ē nisi pccm̄ uenuale. Sz magnū ⁊ puū ñ uariāt spēz pcci si ē idē actus ī spe nat⁹e. pz g⁹ p̄m istos q̄ duoz actuū exñtiū in eadē spe tā nat⁹e q̄z moris. un⁹ pōt eē pccm̄ ueiale. ⁊ ali⁹ p aliq̄z circūstātiā mortale. Nō tñ ē intelligēdū q̄ mlta ueialia equualeāt uni mortali. q̄ deordinatio vni⁹ pcci mortalis pl⁹ pōderat q̄z deordinatōes cētū miliū ueialiū sil⁹. Vñ illud uerbū mgr̄i ī lr̄a h⁹ di. c⁹. penul⁹. ubi dr̄ de ueialib⁹. q̄ sic collecta circa nos fuer̄t ita nos grauabūt ⁊ oppm̄et sic unū aliq̄d grāde pccm̄. itelligēdū ē disposituе. Uel q̄ p multiplicatōez itātū pōt itēdi uolūtas q̄ qescit ī illa deordiatōe sic ī finē. Sz tūc ñ ē pccm̄ ueiale sz mortale. ℞ Ad p⁹ dd q̄ ea q̄ differūt ī ifimtū ī genere moris bñ pñt eē eiusdē spēi ī eē nat⁹e. ⁊ etiā scōz aliquos in eē moris. ita q̄ unū directe et aliud p reductionē. Vñ q̄uis pccm̄ qd ex sua spe ē ueiale nō possit esse in eadez spe cū mortali. tñ pccm̄ qd nō ē ueiale nisi pp impfectionē actus in genere moris. s. aut qz ē ex surreptiōe. aut qz obiectū nō ē plene indebitū pōt eē p reductionē ī eadē spe pcci. in q̄ ē aliqd mortale directe. sicut inchoatio corruptiōis ē in eadē spe in qua ē corruptū eē. ℞ Ad 2⁹ dd q̄ nō plus cōcludit nisi q̄ p circūstātiā ñ pōt idē act⁹ ī spe alij actui q̄ ē pccm̄ ueiale fieri mortale nisi p illā mutet spēs pcci. ℞ Ad ptem aliā ēt ñ pl⁹ cōcludūt nisi q̄ p circūstātiā trahēte actū in aliā spēz pcci pōt idē act⁹ in spe nat⁹e q̄ sine illa eēt pccm̄ ueniale eē p illā pccm̄ mortale.

QOnsequenter queritur de 3⁹ ꝓncipali. Et circa hoc q̄rūt duo. ℞ p⁹ ut⁹ ludi ipediāt uerā pñiaz. ℞ 2⁹ ut⁹ negociatio tēpalis.

PRimo ostendo q̄ ludi ñ ipediūt uerā pñiaz. 2⁹. 1. e. c⁹. 6⁹. dic Dauid. ludā ⁊ uilioz fiā pluſq̄z factus sū. ⁊ tñ ī hoc cōmēdat ℞ Ite scōz Phi. 4⁹. Ethi. c. penul⁹. ī ludis pōt cōsistēr uirtus q̄ s. uocat eutrapelia. Sz ea ī q̄b⁹ ūtus ꝺistitit uerā pñiaz nō ipediūt. ℞ ō de pñia di. 3ª. pax post ꝓncipiū. ꝺtinue dolēdū ē ō pccō. sz ludi ipediūt dolorē. g⁹ uerā ipediūt penitētiā ℞ Ite mgr̄ ī lr̄a h⁹ di. c. 2⁹. Caueat se a ludis ⁊ a spectacul⁹ secli q̄ plcāz ul⁹t cōsequi grāz rēissiōis. ℞ 1⁹ ludoz qdā sunt honesti ⁊ deuoti. ut cātus eccl⁹iaz qui fiūt ad honorē dei ⁊ scōrū ⁊ hi sūt laudandi. ⁊ tali ludo ludebat Dauid coram archa domini. Quidam turpes ⁊ tales ludi sūt fugiendi. Et de talibus intelligitur decretū allegatū ad partem secūdam. Quidā sūt ordinati ad recreationē qui bene ⁊ male possunt fieri de quibus itelligēda ē Phi. auctoītas allegata ad ptē ꝓmā. Et ab his penitētes ut frequēti⁹ abstinēr debēt. his tñ int⁹dū cā recreationis pñt uti; Sil⁹ mō pōt distīgui de spectacul⁹. Quia qdā sūt ꝑpia a qbus oīo ē abstinēdū. Quedam honesta quib⁹ uti licet. Quedā leuia seu uana a qbus cauēdū ē nō de necitate salutis. sed ad maiorē pñte pfectionē. ℞ Ex

dcis patet solutiões ad argumta ad utrã q3 ptem.

SEcundo queri tur utz uerã pñiaz ipediat negociatio tẽpal'. Et uī q3 ñ. hī Lu. 3°. Joãnes milites re cipiebat ad pñiaz nec iuenim⁹ q3 eis ire di ceret militiã. ✍ Itẽ illud q3 ẽ utile rei pu blice ñ ipedit pñiaz. sz negociatio tẽpalis ẽ h⁹ i. g⁹ nõ impedit pñiaz ✍ Cõtra ap⁹ 2°. ad Thi. 2°. Nemo militãs deo implicet se secularibus negocijs. penitẽs aũt militat deo. g⁹ debet abstinere a tẽpalibus nego cijs. Rñdeo q3 qdã ẽ negociatio q̃ nullo mõ exerceri põt sine mortali pccõ. 7 ab hac necessariũ est abstinere uere peitẽtes Quedã uix põt exerceri sine pccõ. nõ tñ ẽ impossibile 7 ab hac expedit abstinerī pe nitẽtes pp securitatẽ 7 matorẽ pñie pfec ctõnẽ. Uñ dī de pñia di. 5ª. Qualitas. pe nitẽti utilius ẽ dispẽdia pati q3 picul' ne gociationis astringi. q2 difficile ẽ intẽ emẽ tis uenditisq3 cõmerciũ nõ iteruenire pec catũ. hec aũt negociatio maxie interdicit elicis'. di. 88ª. Cõsequẽs ẽ. 7. c. sequẽti. 7. c°. Fornicari. Alia ẽ negociatio pia. ut illa q̃ ordinat' ad subueniẽdũ paupib⁹ 7 pupill' 7 uiduis. 7 hec nõ ipedit pñiam 7 clicis ẽt licita est. di. 88ª. Decernit. ✍ Ad 1ª ad ptem pmã pcedũt de negociatõe que sine pccõ exerceri nõ põt. 7 p militãtes deo signifi cat clericos 7 oẽs spãliter mancipatos di uino cultui quibus interdcã est nõ tm̃ illa negociatio que sine peccõ exerceri nõ põt ut usura 7 alij cõtractus illiciti. Sz illa q̃ uix sine pccõ exerceri põt.

QOnsequenter queritur de 4° pncipali. Et circa hoc querũt' duo. ✍ 1° utz ad salutem necessaria sit pñia de pccis mortalib⁹ baptismũ pcedẽtibus ✍ 2° utz de oibus mortalibus bap⁹ sequẽtib⁹

PRimo ostendo q3 ad salutẽ nõ sit necessaria pñia de pccis mor talibus baptismũ pcedẽtibus glo. sup Jo. iº. sine pñia sunt dona dei. dicit q3 gr̃a dei nõ requirit in baptismo gemitũ uī plãctũ ✍ Itẽ originale pccm̃ mortale ẽ 7 baptismũ pcedit. nec tñ ō illo pñia ẽ necessaria ✍ Itẽ supius di. 14. c. 1°. dicit mgr̃ q3 penitentia est scõa tabula post naufragiũ. Sz 2ª ta bula nõ debet precedere pmã que ẽ bap⁹. g⁹ nulla pñia necessaria ẽ de mortalibus pcedẽtibus baptismũ. ✍ Cõtra Math. 3°. dicit' de ueniẽtibus ad baptismũ Joannis q3 baptizabãt' ab eo in iordane cõfitentes pccã sua. Cõfessio aũt ẽ ps penitẽtie ut su pius uisũ est. ✍ Item actuũ 2°. Pñiaz agite 7 baptizet' unusq3q3 uī̃m. g⁹ uī q3 requ tur pñia in adultis de peccatis mortalib⁹ baptismũ pcedẽtibus. ✍ Rñdeo q3 penitẽ tia potest accipi uel inq̃tũ est uirtus. uel iq̃tũ est sacr̃m. 2° mõ nõ est necessaria pe nitẽtia ō mortalibus pcedentibus baptis mũ. 1° mõ põt cõsiderari inq̃tũ formata 7 sic etiam nõ est necessaria de pcedentib⁹ baptismũ. q2 cũ talis pñia nõ possit simul eẽ cũ pccõ. nũq3 p actualẽ susceptionẽ bap tismi remitteret' pccm̃ actuale mortale. q2 aut p pñiaz esset ante remissũ. aut susci piens baptismũ esset indispositus ad rẽis siõis pccoz mortalũ susceptõez. uī iq̃⁹ ẽ iformis. i. qdã pccī detestatõ cum ppõsito emẽdãdi. q̃uis ñ oio sufficiẽs ad expulsio nẽ pccī. 7 h⁹ ad min⁹ ẽ necia ō oib⁹ pccis actualib⁹ mortalib⁹ pcedẽtib⁹ bap⁹ tanq3 cã remouẽs phibẽs susceptiõez dine gr̃e q̃ i bap⁹ dat' ill' i q̃bus remota sũt ipedi mẽta phibẽtia susceptõez gr̃e dei ✍ Ad 1° i opp⁹ dō q3 illō uerbũ itelligit' de gẽitu uī plãctu extiori. Uñ post uerba allegata subiũgit' i eadẽ glo. nisi solã fidẽ 7 cordis cõtritionẽ. extẽdẽdo ibi ctritõez ñ tm̃ ad pñiaz formatã sz ẽt iformẽ. ✍ Ad 2° dicẽ dō q3 pñia ꝑpe loquẽdo ñ ẽ nisi ō pccõ cãto ex ꝑpa uolũtate penitẽtis. pccm̃ aũt origi nale non est causatum in nobis ex nostra uoluntate. sed ex uoluntate primorum pentũ causat' in nobis mediãte infectione nat'e quã pmi pentes i se ipis i q̃b⁹ totuz erat sic i radice ifecerũt p actũ sue uolũ tatis malũ. q2 tñ pccm̃ originale ẽ q̃dam malũ sepãs a deo nisi rẽitat' dz cuilz dis plicer̃. ✍ Ad 3° dō q3 pñia ñ dī 2ª tabula iq̃⁹ ẽ hī⁹ uī act⁹ iformis. sz formata et maxime inq̃tũ ẽ sacr̃m.

SEcundo queritur utz ad salutez necia sit pñia de pccis omibus

mortalibus bap⁹ sequētib⁹. Et ur̄ q̄s nō. Aug⁹. io. de ciui. c. p⁰. Q. ꝺ̄ qꝫ ꝓrius ignorat amare nullo mō pōt ⁊ pari rōne nec odiꝛ. g⁰ cū pcca oblita sūt ignōrata hō illa odire nō pōt. ⁊ ex ꝺ̄ñti nec de illis pñia ē necia. ℟ Itē nō ē necia pñia nisi de pccis q̄ uolūtate ꝓpria ꝺmittūt. sꝫ sicut dic Phi. 3⁰ ethi. c. p⁰. Illud qꝺ̄ fit pp ignorātiā nō ē uolūtariū. g⁰ de pccis p ignorātiā cōmissis nō ē necia pñia. ℟ Itē Aug⁹ p⁰ de trini. .c. 3⁰. si hō aliꝯ sapit q̄s debeat de⁹ sibi reuelabit. aut supple ꝺmittet. g⁰ si de⁹ oblita pcca ñ reuelat illa sine pñia ꝺmittet. ℟ Cōtra apl's ꝓma Cor. 4⁰. nihil mihi cō sciusū. sꝫ nō ī hoc iustificatus sū. g⁰ peccata mortalia q̄ hō nescit se habere ipediūt eius iustificationē. Et cōstat q⁹ multo magis illa que scit se hꝫ. g⁰ de oībus pccis mortalibus notis ⁊ ignotis ē pñia necia. ℟ Itē glo. sup illud psal'. Lauabo per singl'as noctes. l. m. dicit. i. mūdabo cōscientiā meā eūdo p singulas noctes ideſt p singula pcca. g⁰ de singl'is pccis pñia necessaria ē. ℟ Itē Phi. 3⁰ ethi. c. 8⁰. dicit q⁹ ignorātia puniēda ē. sꝫ de oī qꝺ̄ puniēdus ē pñia necia. g⁰ de pccis ignorati⁹ pñia necessaria ē. Multo fortius g⁰ de q̄buscūq; alijs pccis mortalib⁹. ℟ Ñdeo q⁹ peccata mortalia aut sūt hñti nota aut ignota. de notis necia ē pñia ad hoc ut remittāt' de lege cōi. nō tm̄ in cōi sed ēt ī spāli si ad cogitādū ꝺ̄ quolibꝫ ī spāli ea assit opportunitas ꝓportiōata ifirmitati hūane. qꝺ̄ iō dico qa posset cōtingere q⁹ pccōr ect ī tali piculo q⁹ q̄s posset recogitare ꝺ̄ quolibet in spāli. nō tm̄ ad hoc hꝫet opportūtatē hūane fragilitati ꝓportiōatā. Ignota aūt aut sūt ignota q̄stū ad ius. nō q̄stū ad fcm̄. ut cū pccōr scit se feciſſe aliq̄d qꝺ̄ nō credit eē mortale pccm̄. ⁊ tñ est. aut sūt ignota q̄stū ad utrūq;. Et quocūq; istoꝝ mōꝝ accipiat' ignorātia subdistīguēdū ē. qa aut ē iuincibilis. ⁊ de pccis sic ignoratis nō ē pñia necia in spāli sed sufficit q⁹ de illis peniteat in cōi iquātū penitet de oībus mortalib⁹. Si āt ignota sūt sibi ignorātia affectata q̄ ē qñ hō ꝰult ignorar'. uel crassa q̄ ē qñ hō ignorās uellet scire. ñ tñ ꝰult ita efficaciter q⁹ ꝓput hūana patitur seu ꝓmittit fragilitas uelit facere qꝺ̄ ī se ē ad hoc ut sciat. De mortalib⁹ istis duobus mōis ignoratis necia ē pñia in spāli. nec tñ sic ignorās pplexus ē. qa pōt facer̄ qꝺ̄ ī se ē ad h⁰ ut sciat q⁹ si fecerit aut de⁹ sibi ea mānifestabit aut ꝺmulgebit. ℟ Ad p⁹ in opp⁹ pꝫ sol'o ex iā dcis. ℟ Ad 2⁹ ꝺ̄ q⁹ illud qꝺ̄ fit p ignorātiā uolūtariū est. qñ est ignorantia affectata uel crassa sꝫ ñ qñ ē iuincibilis. ℟ Ad 3⁹ pꝫ sol'o ex dcis in qꝺ̄e ℟ Ad ar⁴ ad ptem aliā pꝫ qd ꝺ̄ sit.

Consequenter quer̄itur de 5⁰ principali. Et circa hoc querūt' duo. ℟ 1⁰ utꝫ pñia de pccis uenialib⁹ sit necia ℟ 2⁰ utrū ueniale pccm̄ possit remitti sine mortali. ℟ Utruꝫ aūt unū ueniale sine alio possit remitti. in p̄cedēti di. hītū ē ī illa. q. utꝫ hō possit satisfacere de uno pccō mortali sine alio in sol'one ꝓmi argumēti.

Primo ostendo q⁹ pñia de ueialib⁹ sit necia. De oī eo est necia pñia qꝺ̄ sil' stare ñ pōt cū gl'ia ⁊ q⁹ remitti nō pōt sine pñia. sꝫ nullū pccm̄ ueniale sil' stare pōt cū gl'ia. nec remitti pōt sine pñia. q⁹ uolūtas p unū motū obliq̄ta rectificari nō pōt nisi p cōtrariū motū. g⁰ pñia de uenialibus est necia. ℟ Itē cuilibet offense debet' aliqua emenda. sed qꝺ̄libet peccatū ueniale ē aliqua offēsa. g⁰ ꝓ quolibet debetur aliqua emēda. sed ꝓ oī peccato ꝓ quo debet' aliqua emenda necessaria est penitentia. ℟ Contra potentior est gratia ad remittendū peccatum q̄s penitentia. ergo cum habēs peccatū tantū ueniale non sit indispositus ad susceptionē gratie per infusionē gratie potest sibi remitti ueniale peccatum etiam si uoluntas illi actualiter inhereat. ℟ Item p aquaꝫ benedictam ⁊ benedictionē episcopalem remittūtur uenialia. ⁊ p oratione dominicam sꝫ Aug⁹ ī euchi. 140. c⁰. g⁰ remitti possūt sine oī penitentia. ℟ Ñdeo q⁹ de peccatis uenialib⁹ penitentiā ēē necessariā duplicit' potest itelligi. s. aut q⁹ sit necia ad eorum remissionē. aut q⁹ sit necessaria ad salutē. 1⁰ mō dico q⁹ de lege cōi pñia necessaria ē de pccis uenialibus iplicite ul' explicite. in spāli uel ī cōi. q̄sdiu uolūtas ꝰdiatōi actualiter inheret. optet eā inordinatam

esse. Unde ad remissionē uenialis peccati necīuz ē q; uolūtas desinat īordinatōi inherere. nec tm̄ hoc sufficit de lege cōi sz ēt regrit̄ q; īordinationē ꝑteritam actualit̄ detestet̄ explicite uel iplicite ut illa ōtestatio sit totius emende solutio uel radix seu fūdam̄tū totius solutiōis. aliqua enī emē ꝑ quacūq; uoluntaria inordinatione deo debet̄. 2° mō nō ē necessaria de uenialib⁹ pccīs pñia p se in hac uita. q2 simul stare possūt cū gr̄a in cuius uirtute cū ea uolūtas detestat̄ post mortē ī purgatorio rēittunt̄. Et hoc testat̄ auctoritas mgr̄i allegata in ꝑ° ar° ad ptē scōam. p accīs tm̄ ē necīa pñia de illo in hac uita. s. aut rōne dubij ꝓbabilis qm̄ uehemēter homo dubitat utz pccm̄ sit ueniale ul̄ mortale. tūc enī si de illo ñ penitet exponit se discrimī tanq; cōtemptor sue salutis. aut rōne piculi qm̄. s. ppendit hō aliq; affectiōez deordinatā uēialē. tm̄ ita in ipo ītēdit q; ꝓbabil̄r ꝺiecturat q; nisi ipam p pñiaz abijciat trahat ipm̄ ī pccm̄ mortale aut rōne statuti qm̄. s. hō nō hz nisi pccm̄ ueniale. tm̄ tenet̄ semel ī anno ꝺfiteri p statutū eccl̄ie. Sz hoc ultimū nō cōcludit q; sit necīa pñia īterior. si. n. hō hñs ñ nisi pccā uēialia esto q; de ill̄ iterius nō peiteat. tm̄ si ea cōfitet̄ suo sacerdoti nō ē statuti eccl̄iastici trāsgressor. de quoz tm̄ uenīali explicite ⁊ iplicite ē necessaria pñia ī hac uita uel in alia ad hoc q; hō cōsequat̄ uitā eternā. q2 nullū pccm̄ q̄stūcūq; leue sit̄ pōt eē cū gr̄a. ¶ Ex dcis pz qd ꝺō sit ad ar⁹ ꝑmū. ¶ Ad 2m ꝺō q; ñ plus ꝓbat nisi q; ad pccī uenialis remissionē necīa ē pñia. ⁊ hoc ē uez. ¶ Ad ꝑmuz ad ptem aliā ꝺō q; q̄uis sit potēcior gr̄a q̄z pñia sine gr̄a. tm̄ potēti⁹ ē simul utrūq; ¶ Ad 2m ꝺō q; illa nō remittūt pccm̄ uenīale. nisi iq̄tum excitāt motū uolūtatis seu feruorē charitatis p q̄ remittūt̄.

Secundo queritur utz uenīale pccm̄ possit remitti sin̄ mortali. Et uī q; sic. pccm̄ mortale pōt rēitti sine uenīali. g° a simili ⁊ uenīale sine mortali. ¶ Item pccō uenīali nō debet̄ pena eterna sz tēporalis. sz penā tēpalē pōt hō̄ explere in pccō mortali. g° uenīale pōt sibi remitti sin̄ mortali. ¶ Cōtra ūmico q̄diu ē ūmicus nūq; remittit̄ offensa nec magna nec pua. sz hō q̄diu ē ī pccō mortali ē ūmicus deo. g° q̄diu sic ē sibi nō remittit̄ uenīalis cl̄pa. ¶ 2° gr̄a ꝼm se oppōit̄ mortali pccō. uenīali aūt nō opponit̄ nisi mediante aliquo actu suo opposito uenīali pccō. ⁊ q2 hītus pōt eē sin̄ actu ⁊ un⁹ actus sine alio. iō mortale rēitti pōt sine uenīali ⁊ unū uenīale sine alio. actⁿ aūt gr̄e uenīali pccō oppositus p quē uenīale pccm̄ remittit̄ nō pōt eē sine hītu gr̄e q̄ pccō mortali ꝼm se oppōit̄ ut dcm̄ ē. ⁊ iō sine mortali nō pōt uenīale remitti. nec pōt dici q; uenīale possit remitti p pñiaz sine gr̄a. q2 talis pñia ē iformis nō accepta ꝺo illa acceptatiōe q̄ requirit̄ ad remissionez pccī. ¶ Ex dcis pz solo ad ꝑmū in opp⁹. ¶ Ad 2m ꝺō q; penā tēpalē expiatiuā cuiuslibet pccī nō pōt explet̄ sine gr̄a q̄uis penā tēpalē qua eēt obligatus ad satisfaciē dū hōi possz explere sine gr̄a. q̄uis. n. hō frequēter acceptet opus cū tm̄ ñ acceptet opantē. deus tm̄ nō acceptat opa nisi acceptet opantē. ⁊ nulla opatio pōt eē culpe expiatiua nisi acceptet̄ a deo.

Circa litteram ut sicut dictū ē. tribus modis offendim⁹. hoc intellige dictuz per quandā adaptationē seu appropriationem nō p precisionē. q2 q̄uis mortale peccatū ꝺpleri possit ī actu cordis. tm̄ satisfactio ñ ꝺplet̄ ī actu cordis sine cōfessione si possit haberi. Sin̄ nunq; sufficit sola detestatio peccati sine ꝓposito confitēdi explicite uel implicite. putens idest fetens. Unde uersus. Nemo placere putet cuius presentia putet. nō. n. par debet esse fructus. hoc intelligi debet de tentione necessitatis qui enim minus peccauit nō tenetur de necessitate ad tantam satisfactionē sicut ille qui plus peccauit. omnis ista uarietas cōfitenda ē ⁊ deflenda. hoc exponendū est scōm consilium non scōm preceptū ut in sequenti distinctione patebit. ubi agetur de ꝺfessiōe. Dis uirtus patit̄ detrimentū ab uno uitio hº planū ē cōsideranti diligēter qūo una uirtus adiuuat aliā. Falsas pñias dicimus q̄ nō scōm auctoritates scōrū p q̄litate crimin̄ īponūt̄. hº intelligas ñ quo ad pñie q̄titatē a canōibus taxatā ꝼm qualitatez

ꝑdest eoꝝ fides .a ꝙbus offerꝛ̄ꝛ.nō dicit necia ē.qz ſufficit puulo fides eccl̄ie dū tñ ille ꝙ puulū baptizat intēdat facere qđ in tendit ecclia ⁊ ꝟuet eccl̄ie formā.q̄ ſi colle cta cōtra nos fuerit.⁊c. hoc in queſtiōib⁹ expoſitū eſt.

Dí. xvíí.

Hic oritur queſtio ⁊c. Supius determiauit mgr̄ de ptibus pñie in ſpāli con iūctī ⁊ abſolute. Hic determinat de illis diuiſim ⁊ opatiē. Et diuidit ī ptes tres.⁋ p° ingrit utꝝ ad remiſſionem pcci ſufficiat cōtritio uł̄ ꝓexigat cōfeſſio. ⁋ 2° utꝝ ſufficiat cōfiteri ſoli deo ibi. Jam ſcdo q̄nis. ⁋ 3° an ualeat ofeſſio facta laico ibi Nūc ꝓiuſq̄z.⁋ p° in duas. ⁋ p° ponit duplicē opionē.⁋ 1° docet eligēr̄ ꝟiozē ibi. Quid g° ſup his. Illa ps q̄ ibi incipit. Jam ſecūde q̄nis diuidit in duas.⁋ p̄rio ponit quorūdam opinionem falſam.⁋ Secundo opinionem ueram ibi. Sed q⁹ ſacerdotibuſ. Illa ps q̄ ibi incipit Nūc ꝓut q̄z.diuidit in duas ptes⁋ p° pōit triplicez q̄ſtionis determinationē q̄ ē utꝝ ſufficiat cōfiteri laico.⁋ 2° auctoritas que uł̄ dicere q⁹ nō oz cōfiteri ſacerdotib⁹ determinatoez ibi. Cū igit̄ .Et iſta in duas.⁋ p° dicit q⁹ cōfeſſio ſacerdotib⁹ ē faciēda.⁋ 2° Ad qd ē necia ibi.Si aūt querit.

Circa hanc diſtinctionē q̄rēdū ē de quattuoꝛ ꝓncipaliꝛ.⁋ p° de cōtritiōe.⁋ 2° de necitate cōfitēdi.⁋ 3° de circūſtātibus cōfeſſionē.⁋ 4° de iuſtificatiōe impij. Circa ꝓmū q̄rit̄ noue.⁋ p° qd ē cōtritio.⁋ 2° utꝝ attritio poſſit fieri ꝛitō. ⁋ 3° utꝝ attritionē faciētis qđ ī ſe ē nccīuz ſit fieri cōtritionē.⁋ 4° utꝝ oꝛdine nature ſit ꝓoꝛ cōtritio q̄z pcci remiſſio.⁋ 5° utrū ꝑ q̄ſtocūq̄z magno pccō ſufficiat q̄ſtūcūz ꝓua contritio.⁋ 6° utꝝ in q̄ſtacūq̄z ꝓua cōtritiōe ſit maioꝛ doloꝛ q̄z maximus doloꝛ ꝑ amiſſiōe cuiuſcūq̄z rei tēpalis.⁋ 7° utrū cōtritio ſit cā efficiēs rēiſſionis pcci.⁋ 8° utꝝ poſſit eē nimis magnus doloꝛ ī cōtritiōe.⁋ 9° utꝝ idē motus cōtritiōis poſſit ī tendi ⁊ remitti. ⁊

Primo oñdo q⁹ ꝛitio ñ ē doloꝛ uolūtaīe aſſūp⁹ ꝑ pccīs cū ꝓpoīto cōfitēdi ⁊ ſatiſfaciēdi.q⁹ ꝛitio ē actus uirtutis .paſſio nō ē actus uirtutis ſz materia.cū g° doloꝛ ſit paſſio ꝛitio ñ ē doloꝛ.⁋ Itē ꝛitō a ꝺo dat̄.g° ñ uolūtarie aſſūit̄.⁋ Itē uolūtas nō ē ī poſſibiliū.nullus.n.ī poſſibilia eligit . ſz peccatū fcm̄ non fuiſſe fcm̄ ē ī poſſibile .ergo nullus uult pccm̄ fcm̄ nō fuiſſe fcm̄. ſz doloꝛ nō ē de factiōe rei quā hō nō uult fac tā nō eē.g° cōtritio nō ē doloꝛ de pccīs . Itē alñ in articulo moꝛtis aligs cōteritur ſine memoꝛia cōfitēdi.⁋ Itē añ inſtitutōez cōfeſſionis erat cōtritio.g° ꝓpoſitū cōfitēdi nō ē de rōne cōtritiōis.⁋ Item Jſido. 2° li° de ſūmo bono.c.12°.dicit q⁹ cōpūctō coꝛdis ē hūilitas mētis cū lacꝛymis exoriēs de recoꝛdatōe pccī ⁊ tioꝛe iudicij.Sz hūilitas ñ ē doloꝛ.g° male dr̄ ibi q⁹ ꝛitō ſit doloꝛ.℞° q⁹ ſic ī maꝛialib⁹ duꝝ dr̄ q⁹ ñ cedit tactui.⁊ ꝟz ꝓbi.4° methau. Frāgi dicitur qđ diuidit̄ ī ptes magnas ⁊ cōminui qđ redigit̄ ī ptes puas ita q⁹ ꝑ q̄ndā ſilitudinē ī ſpūaliū⁹ dr̄ coꝛ hois durū q̄ꝺiu diuīe īſpiratiōi ſe tāgēti nō cedit ſz obuiat pſiſtēdo in affcū pcci.frāgi ùo dr̄ qñ a pccō r̄ceder̄ icipit q̄uis nōdū plene ad deū ꝺuerſū ſit. Cōteri ùo qñ ī eo tota liꝰ deſtruit̄ affcūs pcci qđ ē plene reſilire a pccō.hec aūt reſilitio q̄dā doloꝛ ē ñ paſſio appetitus ſēſibilis.ſz ꝟm q⁹ doloꝛ acci pit̄ ꝑ diſplicētia uolūtatiſ. Et ſic ꝑz ſolutō ad ꝑm.⁊ qz hec diſplicētia q̄ ē genꝰ ꝛitiōis ē meitoꝛia.⁊ nullū bonū ē meritoꝛiū niſi ſit uolūtariū.iō addit̄ hꝰ qđ ē uolūtarie aſſūptū tāq̄z dria ꝺeminās diſplicētiā ad genꝰ moꝛiſ.⁊ qz uolūtaīa diſplicētia eēt mala ſi eēt ꝺ bono.iō dr̄ ꝑ pccīs. Et ꝑ hꝰ illa diſplicētia ꝺeminat̄ ad bonū moꝛis .et qz p̄dcā diffinitō dat̄ ꝺ ꝛitōe ñ ut ē actꝰ ututiſ tm̄. ſz ꝓut ē ꝑs ſacr̄i.iō ſubiūgit̄ cū ꝓpoſito cōfitēdi ⁊ ſatiſfaciēdi.⁋ Ad ꝑm ſolutū ē.⁋ Ad 2m ꝺō q⁹ ſi ꝛitō q̄tū ad ſuā formā q̄ ē charitas ſit a deo tm̄.tñ eēntia actꝰ ñ tm̄ ē a deo.ſz ēt cū hꝰ a libero arbitrio⁋ Ad 3m ꝺō q⁹ ſic dic ꝓbi.3° ethi.c.5° q̄uis electō nō ſit ī poſſibiliū uolūtas tam pōt eē reſpectu ī poſſibiliū. q̄uis.n.electō ſit actꝰ uolūtatis.uolūtaſ tñ etiaz aliū hz

actū. ¶ Ad 4m dō q; qñ ī articulo mortis hō uere cōteritʒ iplicite hʒ ꝓpositū cōfitē di. qz si sibi ad memoriā reduceret cōfiteī uellet si posset ¶ Ad 5m dō q; q̄uis ante īstitutionē cōfessionis eēt cōtritio inq̄tuz ē actus uirtutis. nō tn̄ iq̄tū est ps sacrī. ¶ Ad ultimū dō q; in hoc differt diffinitio Jsidori a p̄dcā. qz ꝑ diffinit cōtritōez q̄z tū ad eē. hec āt ē ꝯtritiōis diffinitio q̄tū ad bn̄ eē in qua describit ꝑ cōpationē ad t̄minū a quo cū dr̄ cōpūctio. s. cōtra delectationē que fuit in cōuersiōe. ꝛ ꝑ cōpatōez ad t̄minū ad quē. cū dr̄ hūilitas mentis. ꝯ iobediētiā que fuit ī aūsiōe. ꝛ quo ad effectū. cū dr̄ cū lachrymis. ꝛ quo ad duplex motiuū quoz unū ē offense cōsideratio q̄ intelligit in pcī recordatōe. Alterz timor pene qui intelligit ī timore iudicij.

Secundo queritur utz attritio possit fieri cōtritio. Et uī q; nō. ꝼm Phi. 3o. Phi. ¶ diuersis motoribꝰ nō ē unus motus. Sz attritio oritʒ ex timore pene. cōtritio ex cōsideratiōe diuine offense. gō motus attritōis nō pōt fieri motꝰ ꝯtritionis. ¶ Itē ipossibile ē eūdez actū in numero elici a gr̄a ꝛ sine gr̄a. Sz attritio elicit a uolūtate sine gr̄a. cōtritio uero a gr̄a. gō attritio nō pōt fieri cōtritio. ¶ Itē intēsior ē cōtritio q̄z attritio. qz ē a fortiori motore. sz idē actꝰ uolūtatis ī numero ñ. pōt itēdi. qz ꝼz augo. 83m. q. qōe. 32. Eā dē rē nō pōt alius alio plus itelligere. gō a sili nec plus uelle nec nolle. gō attritio ñ pōt fieri cōtritio. ¶ Itē ille actus qui statī trāsit nō pōt ꝑ eē informis ꝛ post hō formatus. sz actus uolūtatis statī trāsit. qz ē in īstāti. Jñ ꝼm Phi. io. ethi. c. 4o. Delectatio in īstāti est. cū gō attritio sit actꝰ informis ꝛ cōtritio actus formatus. attritio nō pōt fieri cōtritio. ¶ Cōtra unus ē idez motus exterior qui ꝑmo ē informis postea pōt formari. gō a sili idē motus interior. gō attritio pōt formari ꝛ sic fieri cōtritō. ¶ Itē attritio nō oppōit gr̄e sz dispōit ad eā. gō p aduētū gr̄e nō tollit sz ꝑficit. attritio aūt cū ꝑficit ꝑ gr̄am fit cōtritio. ¶ Rñdeo q; cōtritio dupl'r pōt accipi. Uno mō ꝑ actu pñie elicito a uirtute pñie charitate formata. Alio mō ꝑ formato actu penitēdi elicito nō mediante aliquo hītu pñie. uel a pñia informi que postea charitate format illo actu adhuc durāte. ¶ 2o mō loquēdo ꝺ cōtritiōe attritio ñ pōt fieī cōtritio. qz idē actus ī numero elici nō pōt a pñia informi. ꝛ post hoc elici a pñia formata. qz uolūtas mouēs ut informis ꝛ post hoc mouēs ut formata uicē tenet duorum motoꝝ a qb9 ñ pōt eē idē motꝰ in numero ut cōcludebat 1m argum̄tū ad ꝑma ptez. Preterea actus elicitꝰ a pñia formata ē eodē ordine nature posteriori. actus aūt elicitus a pñia informi ē ordine tēpis uel naturꝑ. q̄z pñia illa sit formata. 2o mō loquēdo de cōtritione attritō fieri pōt cōtritio. qz q̄uis motus uolūtatis sit simpl'r ꝛ ī statī ꝛ q̄tū ad suū eē pōt'tn̄ tam diu manere. ꝺ ī numero quousq; pñia a q̄ elicitus ē a charitate format. ꝑ cuius formatiōez actꝰ ille efficit cōtritio. q̄uis elicitus fuerit a pñia exñte informi ¶ Ad ꝑmū ꝛ 2m ī oppm patz solo ex iā dcis ¶ Ad 3m dō q; cōtritio ꝑo mō dcā ē intēsior q̄z attritio. qz ut arguebat elicit a fortiori motor. sz nō oz q; ita sit de cōtritiōe 2o mō dcā. qz cōtritio ꝛ attritio eliciūt a motore eqlis uirtutis. nō .n eliciūt duabꝰ uicibꝰ sz una. ille tn̄ actꝰ ꝑ sui formationē intenditur. Uñ illud qd̄ dicebat in arguendo eūdē actum uolūtatis in numero non posse intendi falsum ē. ut ostensū ē libro 2o di. 35a in illa qōe utꝝ in eodē malo uolūtatis actu ꝼm numerum possit esse intentio ꝛ remissio. ꝛ ibi expōit illa auctoritas Augī nūc allegata. ¶ Ad 4m dō q; actus uolūtatis q̄uis sit in instanti ꝼm suū eē. tn̄ nō statim trāsit. sed aliq̄diu potest manere ut dictū fuit in questiōe. Nō enim est de genere successiuorū per se quantū ad suū esse sed ꝑmanentiuz alio quin suū esse non esset in instanti. quomō autem uolūtas deno uolente aliquid pōt fieri uolens aliud in tempore ꝛ tamen ipe actus uolēdi erit in instanti. declaratū est libro 2o. di. 35a. in illa questiōe utꝝ malꝰ actus uoluntatis sit sucessiua motio.

Tertio queritur utꝝ attritionē facientis qd̄ ī se ē necium sit fieri cōtritionē. Et uidet q; sic. sicut declaratū li. 3o. Xps meruit nobis de ꝺdi-

gno ꝑmaz gr̃az .ſz ſi nō meruiſſet illā nō cōtritis.nō meruiſſet nobis ꝑmā gr̃az.qz cōtritio eā includit.gͦ meruit de cōdigno ꝑmā gr̃am attritis faciētibus qd̄ in ſe eſt. ex neceſſitate gͦ iuſtitie dat eis a d̄o gr̃a. ſed attritio formata p gr̃az cōtritio eſt.⁊ Jtē 2. Thimo.3°. Deꝰ ſeipz negare ñ pōt. ſz ſi ex toto corde reuertētē ad ſe ñ r̃cipet ad gr̃am negaret ſe miſericordē eē in quo icluderet negatio ſui. gͦ oēz attritionem faciētis qd̄ i ſe ē deus de necitate facit cō tritionē eā formādo p gr̃az.⁊ Cōtra ſcōz Anſel.i. li°. Cur deus hō.19°.c. Deus nlli quicq̄z debz. ſz ſi faciēti qd̄ in ſe ē deꝰ de neceſſitate faceret attritionē cōtritionē ta li deuſ deberet gr̃az.gͦ attritionē faciētis qd̄ i ſe ē ñ ē neceſſariū fieri cōtritionem. ⁊ Jtē luto q̄ztūcūq̄z bñ diſpoīto ñ ē neciuz ipmi formā a figulo. Bz ſic dr̄ Jſai.64°. Et nūc dñe pr̄ nr̄ es tu.nos uero lutuz et factor nr̄.gͦ q̄ztūcūq̄z bene diſpoſitū nō ē neciuz a deo forāri p gr̃az⁊ Rͦ° q⁹ attriti onē fieri ctritionē ꝑm qd̄ accipit ꝑ actu pñie elicito a ūtute pñie charitate foāta ñ ē neciuz. ſz ipoſſibile ſicut uideri pōt ex qōne ꝑcedēti. Si aūt accipiat cōtritio pro actu pñie elicito a pña īformi que poſtea charitate format illo actu adhuc durāte ſic q̄zuis attritionē ſit poſſibile fieri cōtri tionē nō tñ ē neceſſariū.poſſibile.n.ē q⁹ at tritio faciētis quod in ſe ē ꝑus ordie na ture deſinat eē q̄z deus tali gr̃am ifūdat. qz q̄ñq̄z eā infundit ipſi uolūtati cōūſe ad aliquē aliū bonū actū qui nō ē attritio ni ſi forte implicite.ſed faciēti qd̄ in ſe eſt ne ceſſariū ē aliquo mō dari a deo gr̃am gra tum facientē non neceſſitate coactionis nec neceſſitate ımmutabilitatis abſolu te.ſz neceſſitate ımutabilitatis ex ꝓſuppoſi tōe ordinatiōis ſue qua ımutabiliter ⁊ li beraliter ordinauit ſe datuz gr̃am oī pēi tenti qd̄ in ſe ē facienti.. ⁊Ad pm ⁊ 2m d̄o ti qd̄ in ſe ē deus dat gr̃am de neceſſitate ımutabilitatis nō abſolute ſed ex ꝓſuppo ſitiōe ordiatiōis ſue.⁊Ad ꝑm ad ptē aliaz d̄o q⁹ aliquē aliſ eē debitorē hoc pōt eſſe triplici de cauſa. Aut qz aliud ſibi cōmiſſū ē quare tenet debitor. Aut qz delinquit ꝰ aliū. Aut qz aliud alij ꝑmiſit.ꝑ mō deus nulli debitor ē.nec etiā 2° mō. ſz 3° mō qz ꝑmiſit ex mera liberalitate ſua ſe daturū gr̃az peitētibus faciētibus qd̄ in ſe ē. Ulñ Manaſſes ī ſua oz̄one.2.par.ult. Tu dñe ſm bontatē tuā ꝑmiſiſti pñiam remiſſio nis pccōz.⁊ glo.ſup illud uerbū. qz rectū ē uerbū dñi.dicit q⁹ ex ꝑmiſſo nō ex omiſ ſo deus ē nobis debitor.⁊Ad 2m d̄o q⁹ ꝑ cedit de neceſſitate coactiōis uel de neceſ ſitate ımutabilitatis abſolute.

Quarto queritur utz ordine nate prior ſit cōtritio q̄z pcī remiſſio. Et uī q⁹ ſic. Aīa ſuſcipit gr̃az me diāte actu peitēdi.iuxt illd ſap.9°.diſſimu lās pccā hoīuz pp pñiaz.gͦ ꝑus ordie na ture attingit gr̃a actū q̄z aīa. cū gͦ actus pñie gr̃a formatus ſit cōtritio.⁊ nō remit tatur pccm̄ quouſq̄z aīa format gr̃a.ꝑus ordine nature ē cōtritio q̄z pcī remiſſio. ⁊ Jtē ꝑus ordie nature ē cōtritō q̄z rēiſſio uelat pcī.gͦ a ſili ꝑor ē ordie nat q̄z rēiſſo mortalis pcī.⁊Jtē actū peitendi fieri cō tritionē nō ē aliud q̄z hītū pñie charitate formari .Bz formatio uirtutū ordine na ture p̄cedit r̃miſſionē pcī. qz p charitatē remittūt pccā.iuxt illd.1.Pe.4°. Charitas opit mltitudinē pccōz.gͦ ꝑor ē ordie na ture cōtritio.q̄z pcī remiſſio.⁊ Cōtra cō tritio ē actus pñie elicitus a uirtute pñie charitate formata. gͦ poſterior ē ordine nature q̄z formatio uirtutis pñie. Bz for matio uirtutū aut ē pccōz r̃miſſio aut eā icludit.gͦ ctritio ordie nate ē poſterior pccōz remiſſiōe.⁊ Jtē ꝑ ordine nate for mat aīa p gr̃az q̄z actus peitēdi.qz actus nō eſt natus gr̃e eſſe ſubiectū. Bz i forma tione anime p gr̃am eſt r̃miſſio peccatoz. gͦ formatio actus penitēdi eſt poſterior q̄z peccatorū remiſſio.⁊ Item ſi ordine na ture cōtritio p̄cederet peccatoz remiſſio nem penitēs nō tantū mereꝝ remiſſionem peccatoz de cōgruo.ſed etiā de cōdigno. qz uolūtarius actus charitate formatus ē de cōdigno meritorius.ſz pccor nō pōt mereri de cōdigno remiſſionē pcī. qz de cōdigno mereri nō pōt ꝑmā gr̃am p quā remittit pccm̄.gͦ cōtritio nō ē por ordie nate remiſſiōe pcī.⁊ Rñdeo q⁹ cōtritio ſm q⁹ ē actus penitendi elicitus a uirtute

pñie charitate formata. posterior ē ordie
nat'e q̃s remissio mortalis pcci. sicut bene
oñdit p⁹ ar⁹ ad pt̄e scd̄am. Si aũt accipi
atur cõtritio p actu penitẽdi elicito a pe
nitẽtia informi postea charitate formata
illo actu adhuc durãte. tũc qdam dicũt q⁹
q̃uis eẽ illius actus q ẽ materialis ī otri
tione ordine nature uel tẽpis. alĩ por sit
remissiõe pcci. tũ inq̃tũ formatus ẽ. i. iq̃
tũ ẽ cõtritio ẽ ordine nat'e posterior q̃s re
missio pcci. q̃uis. n. infusiõis gr̃e sint effe
ctus pcci remissio ⁊ actus pẽitendi forma
tio. tñ imediatior effcũs eius est remissio
pcci q̃s formatio actus penitẽdi ita q⁹ for
matio actus penitẽdi dependet ex gr̃e ifu
sione ⁊ pcci remissione. ¶ Alij dicũt q⁹ ipe
actus penitẽdi elicitus a pñia informi qui
postea formaf nõ ẽ posterior ordie nat'e.
q̃s pcci remissio etiã inq̃tũ formatus est. i.
inq̃tũ ẽ cõtritio. q2 dicũt q⁹ formatio ac
tus penitẽdi nõ ẽ realiter differẽs ab ifu
sione gr̃e. sz tñ fm rationẽ. q2 actũ penitẽ
di eẽ formatũ nihil aliud ẽ q̃s ipm eẽ actũ
formati subiecti. deus. n. acceptat actũ pp
subm̃. ipa g⁹ infusio gr̃e ipi subiecto ⁊ est
formatio subiecti ⁊ actus penitẽdi nõ cau
sans in actu penitẽdi formationẽ aliaz ne
cessariã ad rõnem cõtritiõis. q2 q̃uis p ī
fusionẽ gr̃e qualificet actus penitẽdi pexi
stẽs aliqua similitudine gr̃e. que similitudo põt
aliquo mõ dici illius actus forma. ñ tamẽ
hz pncipaliter p eã rõnẽ cõtritõis. sz p h⁹
q⁹ aĩa que est eius causa ⁊ subm̃ formata
ẽ. ipa tñ ifusio gr̃e inq̃tũ ẽ formatio sub
iecti differt a se ipa fm rõnem inq̃tus est
formatio actus. ita q⁹ prius fm rõnẽ itel
ligẽdi ẽ formatio subiecti q̃s actus. Unde
si remissio pcci ẽ realiter differẽs ab infu
sione gr̃e formatio actus penitẽdi imedia
tior ẽ infusioni gr̃e q̃s remissio pcci ad qõ
sequtur q⁹ sit ordine nature prior q̃s remis
sio pcci. Si aũt realiter idẽ est gr̃e infusio
⁊ pcci q̃tũ ad offensã remissio p̃dicti act⁹
formatõ nõ ẽ prior ordie nat'e q̃s pcci re
missio. sz posterior. nõ dico ordine natur.
q2 talis ordo poritatis ⁊ posterioritatis
nõ ẽ nisi inter realiter diuersa. sz fm rõnẽ
intelligẽdi. qa fm rõnẽ intelligẽdi prior ẽ
infusio gr̃e sub rõne qua ẽ remotio ĩimi
citie q̃s sub rõne qua ẽ restitutio amicitie,
sed sub pma rõne ẽ remotio cuiuslibz cul
pe. sub 2ª. uel sub utraq̃z ẽ p̃dicti act⁹ pẽi
tendi formatio. ¶ Qui uult tenere pmam
opionẽ põt dicere ad p⁹ ar⁹ q⁹ aĩa ñ sus
cipit gr̃am mediãte actu penitẽdi tãq̃z di
spositione gr̃e susceptiua. fm quẽ modus
corpus suscipit colorẽ mediãte supficie.
aliogn cessante illo actu nõ fmaneret gr̃a
in aĩa sed tãq̃z dispositiõe de cõgruo gr̃e
meritoria. sicut dicimus q⁹ hõ coronatur
mediãte suo labore qm̃ p strenuitatẽ labo
ris assumit ad regiã maiestatẽ. ¶ Ad 2⁹ di
cendũ q⁹ nõ est simile. q2 ueniale peccatus
simul stat cũ gr̃a. nõ aũt mortale. ⁊ iõ mo
tus cõtritiõis cuius eẽ actus elicit a uir
tute formata põt eẽ cã remissiõis pcci ue
nialis. nõ sic aũt põt eẽ cã fmissionis pcci
mortalis. q̃uis remissionis eius possit eẽ
cã dispositiua cõtritio. 2⁹ mõ dcã rõe eẽn
tie actus. q2 rõne eius p̃cedit ordine nat'e
pcci mortalis remissionẽ. ¶ Ad 3⁹ dicendũ
q⁹ maior falsa est. formatio enĩ actus eli
citi ab hitu alia ẽ a formatiõe hitus ⁊ eã
ordine nature p̃supponẽs ut dicũt tenẽtes
opinionẽ pmã. ¶ Qui uult tenere opiones
secũdã põt dicere q⁹ pmũ ar⁹ factũ cõtra
eã nõ p̃cedit nisi de actu penitendi elicito
a uirtute pñie charitate formata. ¶ Ad 2⁹
dõ q⁹ maior ẽ falsa. ordo enĩ nature nõ ẽ
nisi inter ea que realit differũt. formatio
aũt aĩe p gr̃am. ⁊ formatio actus realiter
idem sũt fm rõnẽ differẽtes. Uñ iter illa
nõ ẽ prioritas nec posterioritas nisi scõz
rõnẽ.. ¶ Ad 3⁹ dõ q⁹ q̃uis hõ mereri non
possit pmã gr̃am de cõdigno. tñ p actũ in
formatũ gr̃a ⁊ p̃cedẽtẽ ordine nature rẽi
sionẽ pcci quã mereri põt quã obtiet i eo
dem instãti quo actus penitẽdi gr̃a formaf
q̃uis formatio illius actus ordine nature
sit prior. si realiter differt gr̃e infusio et
pcci remissio.

QUinto queritur
utr⁹ p quãtocũq̃z magno pccõ sufficiat q̃s
tacũq̃z pua cõtritio. Et ur q⁹ nõ. Aug⁹. 12.
de ciui. c. 26⁹. dicit q⁹ in amissione rei ne
cesse ẽ ut tm̃ urat dolor q̃s⁹ heserat amor.
sz sũmũ bonũ qõ p mortale pccm̃ amitti
tur maxime ẽ diligẽdũ. g⁹ ur q⁹ p quolibz
mortali pccõ maxima requirat contritio.

Itē anſel.in li°. Cur deus hō.uerſus finē dic nō fieri remiſſionē pcci niſi debito ꝛd dito qđ debeꝫ ꝑ pccō ꝓz magnitudinē pec cati.ſz h° nō eēt uerum.ſi ꝑ q̄ztocūq; pccō magno ſufficeret q̄ztacūq; pua contritio. q; tūc ñ eēt neceſſaria maioꝛ emēda ꝑ uno q̄z ꝑ alio. Itē hō ſenſibiliter dolet ꝑ amiſ ſiōe boni tꝑalis. g° multo fortius teneꝫ ſenſibiliter dolere ꝑ amiſſiōe boni ſpūalis qđ ꝑ pccm̄ mortale amittit. ſz quātūcūq; pua cōtritō nō hz doloꝛē ſenſibilē.ergo ñ ſufficit ꝑ aliquo mortali peccato. Cōtra pſal. Coꝛ cōtritū ⁊ humiliatū deus nō deſpiciet. Itē ex̄ đ regul' iuris.c°.p°. Om nis res ꝑ quaſcūq; cās naſcitur ꝑ eaſdem diſſoluit.ſz ꝑ quātūcūq; puū uelle delibe ratiuū et abſolutū pōt hō īcurrere pccm̄ mortale.ergo ꝑ q̄ztūcūq; puuz motū uo lūtatis deliberatiuū ī deteſtādo pccm̄ pōt hoī remitti qđcūq; pccm̄ mortale. Ñ° ꝙ cū cōtritō dicat actū penitēdi charita te formatū ⁊ q̄ztūcunq; modica charitas ſufficiat ad r̄miſſionē ⁊ q̄ztoꝛūcūz ⁊ q̄to rūcūz pccoꝝ mortaliū q̄ztūcūq; pua cōtri tio ſufficit ꝑ quantocūq; magno peccato. nō ſic aūt đđ ē de attritōe.cū.n.recogitā tur pccā in ſpāli neceſſaria eſt maioꝛ attri tō de maioꝛi pccō q̄z de minoꝛi.⁊ q̄uis in penitendo de omnibus ſil' nō ſit neceſſaria maioꝛ diſplicētia ſil' in actu.de uno q̄z de alio.neceſſaria tñ ē in habitu. vñ ꝑ q̄zto cūq; magno pccō quātūcūq; pua cōtritō nō formaꝫ gr̄a de lege cōi ꝑ quā gr̄az fie ret attritō cōtritio ſi formaretur. Ad p° ī opp° đđ ꝙ illa auctoꝛitas intelligēda ē de diſplicentia q̄ ē in uolūtate cuius q̄zti tas ꝑ diſplicētia amiſſiōis rei amate dz ꝓportionari q̄ztitati amoꝛis.talis aūt diſ plicētia ſaluaꝫ ī quātacūq; pua cōtritōne. Ad 2° đđ ꝙ q̄ztūcūq; pua cōtritō īclu dit magitudinē diſplicētie ꝓportiōatā ma gitudi pccī.ñ ſic āt q̄ztūcūq; pua attritō. q; attritō cui° magnitudo nō ꝓportiōaꝫ eo mō q° poſſibile ē magnitudini adheſi ſionis q̄ fuit ī peccādo nō fit cōtritio de le ge cōi. Ad 3° đđ ꝙ magnitudo doloꝛis ī cōtritōe duplr pōt itelligi. ſ. uel ī uolūtate uel in ſenſualitate. p° mō doloꝛ ē diſplicē tia pccī q̄ ſi ſit iformis ē attritō.ſi forma ta ſit ē cōtritō ſz nō formatur de lege cōi niſi ſit maxīa in cōpatōne alioꝝ doloꝝ. ꝙa quāto aliquid magis debet placere tanto eius oppoſitū debet ei magis diſplicere. Sūmū aūt bonū a quo ſepatur hō ꝑ pccm̄ mortale magis debet placeꝛ q̄z oīa alia bo na.⁊ iō maioꝛ debet eē diſplicētia de quo cūq; mortali pccō q̄z de quocūq; alio ma lo.maioꝛ tñ dz eē đ uno pccō q̄z đ alio .2° mō doloꝛ ē quedā paſſio ſenſualitatis cau ſata ex diſplicētia pccī ⁊ hūc doloꝛē nō oꝛ eē maxīmū.nec maioꝛē multis doloꝛibus cauſatis ex amiſſiōe aliquaꝝ reꝝ tꝑalium nō multuz maguaꝝ.quia uires inferiores magis mouētur de lege cōi ex apꝓhēſione ſuoꝝ obiectoꝝ q̄z ex redūdātia uirtū ſupi oꝝ. vñ taliſ doloꝛ nō ſemp ē ī ptāte hois. ⁊ iō nō requiritur ad cōtritōis neceſſita tē.ſed ad e° pfectōem. Ad ꝑmū ad ptem aliā đđ ꝙ nūq; ē coꝛ cōtritū de lege cōi ni ſi magnitudo motus deliberatiue uolūta tis rñdeat magnitudini adheſionis q̄ fuit ī pccō. Ad 2° đđ ꝙ illa regula ut ibi dr̄ ī glo.inſtātiā hz in aliqbus caſibus .vñ nō credo ꝙ ſit ulr uera niſi qñ natiuitas rei ⁊ diſſolutō equaliter ſubſūt ptāti illaꝝ cā rū.nō ſic aūt ē in ꝓpoſito.ꝙa libeꝝ arbi triū ꝑ ſe ſufficit ad efficiēdū ſz ñ ad pficiē dū.imo neceſſariū ē adiutoꝛium br̄e dei. Ex dictis patet ſolutō ad ſextā q̄onem.

Septimo queritur utꝝ

contritō ſit cā efficiens remiſſionis pec cati. Et ur̄ ꝙ ſic.ī hñtibus ſe ꝑ oꝛdinē.qui pōt efficere maius pōt efficere minus.ſed remiſſio pccī ē actus pñie formatus ſe ha benſ ꝑ oꝛdinē.⁊ ē actus formatus nobili oꝛ q̄z pccī remiſſio.ꝙa deſtructō mali ē ꝓp poſitōem boni.g° ꝙ pōt facere actū peni tēdi formatū pōt facere remiſſionē pecca ti.ſed uolūtas charitate formata pōt elice re actū penitēdi q̄ ē cōtritō.ergo mediāte actu illo.efficit remiſſionē pccī. Itē ī pec catoꝛe nō exñte ī actu pccī.pccm̄ nō ē ali ud q̄z carētia ſatiſfactōis ſeu recōciliatōis debite ꝑ actu pccī.ſed uolūtas per actum cōtritōis ē cā efficiēs remiſſionis illi° ca rentie.ꝙa ꝑ cōtritōem ē cā efficiēs ſatiſfa ctōis debite.et factō ſatiſfactōis ē deſtru ctio.carentie eius.g° uolūtas ꝑ actū cōtri tōis ē cā efficiēs remiſſionis pccī. Cōtra

glo. sup illō math. 9°. Dimittūt tibi pcā dicit q; solus deus pcā dimittere nouit. sed contritō nō est deus sed creatura. g° pccm effectiue nō remittit. ⁊ Itē remittere pccm quātū ad offensā nō tm ē remouere a pccōre deformitatē ꝓpter quā deo displicebat. sed etiā ipam dei displicētiam remouere. qa aīa q̄ ante pccī remissionē deo displicebat. post e° remissionē deo nō displicet. sed nulla creatura pōt eē cā efficiens remotōis diuine displicentie. sic nulla creatura pōt eē cā efficiens diuīe placētie seu acceptatōis. qa placētia diuīa ē actus uolūtatis dei qui ē realiter idē qō ipe. g° cū cōritō sit creatura nō pōt eē cā efficiens remissionis pccī. ⁊ Ñideo q; contritō pōt accipi uel ꝓut ē ps sacrī pñie. uel ꝓut est actus penitētie q ē uirtus. quo aūt cōritō īquātū ē ps sacrī pñie se hēat ad remissionē pccī iferius declarabitur cū q̄retur de ptāte et usu clauiū. Si aūt accipiat in quātū ē actus pñie q est uirtus. sic dico q; aīa p contritōem nō ē cā efficiēs remissionis mortalis pccī. mortalia. n. pccā remitti nō pñt nisi p gr̄e gratū faciētis infusionē. ⁊ iō nulla res pōt eē cā efficiēs remissionis q̄ nō pōt eē cā efficiens infusiōis gr̄e gratū faciētis. aīa aūt p cōritōem ñ pōt esse cā efficiēs ifusiōis gr̄e gratū faciētis. qa ifusio gr̄e ē p creatōem. ⁊ aīa creare ñ pt. motus ēt cōritōis ꝑsupponit ordīe nature infusionē gr̄e. aīa ergo p cōritōez nō pōt eē cā efficiēs remissiōis pccī mortal'. sed sic solus deus ē cā efficiens infusionis gr̄e. ita ipe solus deus est cā efficiēs r̄missiōis mortalis pccī. aīa tñ p cōritōem meretur de cōdigno mortalis pccī remissiōez si aliqs motus cōritōis eā ordine nature ꝑcedit. ut multi ꝓbabiliter dicūt. si autem nullus pñie motus formatus ordine nat'e ꝑcedit remissionē mortalis pccī. tñ aīa. per motū attritōis de cōgruo meretur r̄missionē mortalis pccī. ⁊ Aliter aūt ut uolūt ali q; dō ē de remissione pccī uenialis p cōritōem q̄ dcm̄ ē de remissione mortalis. aīa enī p cōritōem ē sub deo cā efficiēs remissionis uenialis pccī. qō dupliciter declarant. sicut. n. mortale pccm̄ remittitur q̄tū ad offensā p gr̄e infusionē. ita pccm̄ ueniale remittitur p cōritōis motū. sed si esset possibile q; aīa esset cā efficiēs infusionis gr̄e ipa mediāte ifusiōe gr̄e posset eē cā efficiens remissionis mortalis pccī. cū g° aīa charitate formata sit cā efficiēs motus cōritōis. quia ipm elicit. vr̄ q; aīa charitate formata mediāte motu ꝯritōis sit cā efficiens remissionis uenialis pccī. ⁊ Preterea i pccōre nō exīte i actu uenialis pccī. pccm̄ ueniale nihil aliud ē q̄ carētia satisfactōis debite ꝓ actu uenialis pccī iq̄tū pccm̄ ueniale ē aliqua dispositō ad diuinā offensā seu obliquatō a diuīa amicitia. destructio aūt carētie debite satisfactōis ē satisfactōnis positō. uel ē p satisfactōis positōem. illa aūt satisfactō ē motus cōritōnis. uel p ipm motū cāta. cū g° aīa charitate formata sit motus cōritōis efficiens cā. ut supr̄ dcm̄ ē. ur̄ q; mediāte motu cōritōis effectiue destruat ueniale pccm̄. sz qa hoc non pōt facere nisi i ⸗tute hītus charitatis cuius solus deus ē efficiens cā. iō aīa charitate formata pccm̄ ueniale effectiue nō r̄mittit nisi i spāli ⸗tute dei. ita q; deus ē illius remissiōis ꝓncipalior ⁊ nihilomin9 imediatior efficiens cā. Alijs aūt ur̄ dō q; q̄uis aīa charitate formata mereat' p cōritōnē remissionē uenialis pccī. tñ illa remissiōis nō dz dici efficiēs cā saltē loquēdo de cā p se. qa motus cōritōis nō ē cā efficiēs r̄missionis uenialis pccī p hoc solū q; cōritio imediate elicitur a uolūtate charitate formata. sed ēt ⁊ ꝓncipalius p hoc q; illa cōritio ē ipius dei imediatus effectus. ⁊ Ad p^m dō q; q̄uis aīa charitate formata possit eē efficiēs cā illius actus q formatus ē. nō tñ pōt eē cā efficiēs charitatis p quaz formatur. actus aūt ille rōe eētie actus ñ est nobilior remissione pccī. sed ē q̄dā congrua dispositō ad eā. sed rōne charitatis qua formar' dr̄ ea nobilior. ⁊ Ad 2^m dō q; aīa p cōritōem nō ē cā efficiēs satisfactionis seu recōciliatōis debite ꝓ mortali peccato iquātū mortale pccm̄ ē offēsa contra deū. sed sic solus deus ē illius satifactōis seu recōciliatōis efficiēs cā p gr̄e ifusionē. ⁊ Ad 2^m ar^m ad scdam ptē pōt dici q; remouere diuinā displicētiā non ē r̄mouere aliquē actū diuine uolūtatis. sed remouer defectū aīe ꝓpter quē deo displicebat q° defectu remoto aīa que aī displicebat dō

sibi nō displicet non per aliquā mutatōnē factā ī diuina uolūtate sed per mutatōem factam ex pte anime.

Octauo queritur utr̄ possit esse nimis magnus dolor ī contritōe. Et uī q̄ nō. qa dolor cōtritōis ex charitatiuo dei amore ꝓcedit. sed aīa non pōt deū nimis charitatiue diligere. g° nec pōt de eius offensa nimis doler̄. ⁊ Itē ō penitētia di. 3ª. Pax̄ post ꝓncipiū. dr̄ de penitēte q̄ semp doleat. ⁊ nō sit satis q̄ doleat. ⁊ Contra aplūs ad ro. 12°. dicit q̄ exhibeatis cor̄ª uīa hostiā viuētes. sed tātus posset eē cōtritōis dolor q̄ interficeret penitētē. ergo talis dolor nimis eēt ⁊ irrōnabilis uideretur. ⁊ Rūdeo q̄ ī actu penitendi duplex ē dolor. unus essētialis pīie. ⁊ hic est ī uolūtate rōnali. Est. n. quedā uolūtatis displicētia qua sibi displicet pccm̄ īq̄stū ē trāsgressio legis diuīe. et qa hec displicentia directe cātur ex charitatiua dei dilectōne q̄ nimis intēdi nō pōt. iō hec displicētia nō pōt eē nimis magna. Est alius dolor nō essentialis pīie. ⁊ hic duplex. aī ī corpe quo hō corpus suū affligit ꝓ pccis suis. ⁊ hic dolor bñ possz eē nimis magn°. qa cū tali tēpamento dz hō affligere cor̄ suū ut nō interimat subiecti naturā. Unde aplūs ad ro. 12°. Rōnabile obsequū urum. Est alius dolor īterior q̄ ē passio appetitus sensitiui. et hic duplex. qñz. n. cātur talis dolor ex cōsideratōe amissiōis cuiusdā honestātis seu glīe accītalis p pccm̄. sicut ē dolor qñz ī mulieribus ex hoc q̄ amisērūt sui corpis ītegritatē. ⁊ tal' dolor possz ēt eē nimis magnus. qñz cātur directe per quādā redūdātiā ex displicentia uolūtatis qua sibi displicet pccm̄ īq̄stū ē diuie legis trāsgressio. Hic adhuc dicūt qdam q̄ dolor posset eē nimis magnus. qa pīa ⁊tus moralis ē ⁊ actus ⁊tutis moralis corrūpi pōt p supabūdātiā et ad effectuz. ⁊ Alijs uī q̄ hic dolor nō posset eē nimis magn°. qa si nō posset eē excessus ī cā. nō pt eē excessus ī effectu. huius aūt doloīs cā ē supra dcā displicētia pccī de qua cōcessū ē q̄ nō pōt eē nimis magna. vñ si penitēs ex uehementissimo dei amore. tā uehemēter doleret de suo pccō. q̄ ex hoc cāretur ī appetitu sensitiuo tā uehemēs dolor q̄ corrūpet armoniā corpis necessariā ad uitā nō essz excessus in gñere moris. nec pfectōni pīie derogans. sed cōcordās nisi forte hois uolūtas directe ⁊ ex ītētōne ferret ad pcurā dū talē passionē ad hoc ut ipe moreretur. ⁊ sic credo q̄ ītelligūt illi qui dicunt q̄ in dolore. qui ē ī appetitu sensitiuo pōt eē excessus. ⁊ Arª ad ptē ꝓmā pcedūt de dolor̄ in uolūtate rōnali q̄ ē displicētia uolūtatis qua sibi displicet pccm̄ inq̄stū ē transgressio legis diuie. ⁊ Arª ad ptē scōam ꝓcedit de dolore q̄ ē afflictō corpis. uel ō illo q̄ est passio appetitus sensitiui.

Ono queren dū eēt utruz idem motus contritōnis ī numero possit intendi et remitti. Sz qa huius qōnis solutio exp̄sse haberi pōt ex quibusdā dictis li°. 2°. di. 35ª. in illa qōne utr̄ in eodē actu uoluntatis ꝑm numer̄ possit esse intēsio ⁊ remissio. iō hic de ptractatōe hui° q̄stiōis supersedeo.

Onsequenter queritur de 2° ꝓncipali. Et circa h° querūtur nouē. ⁊ 1° utr̄ hoies de necessitate teneant̄ confiteri pccā sua sacerdoti. ⁊ 2° utr̄ ad h° teneantur ex iur̄ diuīo. ⁊ 3° utr̄ teneātur ad hoc ex iure nature. ⁊ 4° utr̄ ad hoc oēs teneātur. ⁊ 5° utr̄ sacerdote absente tenea tur penitens ei cōfiteri p scriptū. ⁊ 6° utr̄ cōfitens alicui sacerdoti oīa pccā sua ō q̄ bus ē memor. si diu post acceptā absolutō nē recordetur alicui° mortalis pccī qō añ suā cōfessionē cōmiserat teneatur tētōe necessitatis illō pccm̄ cōfiteri illi eidē sacerdoti. ⁊ 7° utr̄ possit dispēsari cū aliquo ut nō teneat̄ ofiteri. ⁊ 8° utr̄ cōfessiōe legitīe facta ꝓpo sacerdot respectu eorūdē pccō rū ī numero necessariū sit iterari. ⁊ 9° utr̄ ꝓpus sacerdos possit de iure punire illuz qui non confitetur semel ī anno.

Rimo ostendo q̄ null° de necīte tenet̄ ofiteri pccā sua sacerdoti. Nullus. n. tenetur manifestare inhoneste corpis sui. ergo multo min° manifestare tenetur ihoneste aīe sue. ⁊ Itē de pīa. di. p°. ꝓpe ꝓncipiū. Et recitat magr̄

ī lra. c°. 3°. lachryme lauāt delictū qđ noce
pudoꝛ ē confiteri. ergo cōfessio nō est ne-
cessaria ad remissionē pcī. ⁊ si sic rōnabile
esset, ꝙ hoīes tenerētur cōfiteri. ✍ Itē si es-
set necessariū hoīes cōfiteri sacerdoti h°
nō nideretur eē nisi ad taxandū emendam
pcī. sed hō sufficiēter pōt taxare emēdaz
ꝑ pccō suo uł aliꝙs discretus nō sacerdos.
g° uł ꝙ nō ē necessariū hoīes cōfiteri sa-
cerdoti. ✍ Cōtra boetius li°. p°. de consoł.
nō multū lōge añ mediū. Si opa medican
tis expectas oꝛ ut uulnus detegas. ✍ Item
ɔ iustitiā ē ꝙ reus sit iudex ī cā sua. g° oꝛ
ꝙ pccōꝛ cū sit reus habeat aliū hoīem iu-
dicē. sed iudex nō dz iudicare de ignotis.
g° necessariū est ꝙ pccōꝛ manifestet iudici
suā cām. ✍ Rñdeo ꝙ hoīes ɔ necessitate te
nētur cōfiteri pccā sua sacerdoti. qa xp̄us
h° p̄cepit iplicite ī figura cū dixit leproso
mūdato. Vade oñde te sacerdotiꝫ. math.
.8°. ⁊ ēt sine figura. ī hoc ꝙ ñ tm̄ ptātē iu
dicādi ī foꝛo exteriori ɔdit discipuł accipiē
dā ab alijs mediāte petro cui eā ꝑmisit añ
passionē. cū sibi dixit illud qđ scriptū est.
math. 16°. Tibi dabo claues ⁊c̄. ⁊ ɔdit post
resurrectōem cū dixit ei. Pasce ⁊c̄. Jo. 21°.
sed ēt dedit ptātē iudicādi in foꝛo cōscien
tie nō tm̄ aplis quoꝝ sūt epi succesꝛes
sz ēt alijs discipuł quoꝝ sē succesꝛes iferi
oꝛes sacđotes ⁊ illā ptātē oīb⁹ imediate ɔ
dit p seipm̄ cū post resurrectōez dixit eis.
Accipite spm̄ sanctū. quoꝝ remiseritis pec
cata remittūtur eis. ⁊ quoꝝ retinueritis re
tenta sūt. Jo. 20. qbus añ datur ptās iudi
cādi de aliqua cā implicite datur eis ptās
cognoscendi de illa. nullus. n. pōt eē bon⁹
de his que ignoꝛat. sacerdos añ cognos
cere nō pōt sufficiēter foꝛe facta cōsciētie
pccōꝛis nisi pccōꝛ ei cōsciētiā suā p cōfessi
onē apiat. Sed foꝛte dices ꝙ ex dcīs nō se
qtur ꝙ pccōꝛ teneatur de necessitate cōfi
teri sacerdoti. sed ꝙ si cōfitetur sacerdos
pōt ipm̄ iudicare de cōfessis. sed hec eua-
sio friuola ē. nullus. n. ē iudex meus ꝑ quo
nō teneoꝛ faceꝛ nisi quātū uolo. cū g° xp̄s
sacerdotes cōstituerit iudices alioꝝ ī foꝛo
ɔsciētie tenētur pccōꝛes de necessitate salu
tis cōfiteri pccā sua sacerdoti. ⁊ iō bn̄ dic
sap̄. puer. 28°. c°. ꝙ q abscōdit scelera sua
nō dirigetur. Auctoꝛitas ēt aplica h° p̄ce
ptū ꝑmulgauit. Unde Ja. in canonica sua
postq̄ dixit. infirmatur qs ex uobis indu
cat p̄sbyteros ecclie ⁊c̄. ⁊ cito p⁹ subiūgit
cōfitemini alterutꝝ pccā uŕa ⁊ oꝛate ꝑ. in
uicē ut saluemī. in quo pz ꝙ intellexit con
fessionē eē faciēdā sacerdotibus. ⁊ eā esse
necessariā ad salutem. ⁊ p hoc qđ dixit ut
saluemī qđ nō tm̄ referēdū ē ad h° qđ di-
xit. oꝛate ꝑ inuicē. sed ēt ad h° qđ dixit cō
fitemī. quo añ oꝛare sit necessariū ad sa-
lutē pōt uideri ex his q̄ dcā sūt supius de
oꝛoe. di. 15ª. Preceptū ēt de cōfitēdo sacer
doti. eccl'ia circūstātiauit q̄tū ad illuz cui
cōfitēdū ē. et q̄tū ad tp̄us cōfitēdi. ⁊ q̄tū
ad modū. ex̄ de peni. et remiss. Oīs utriusq̄
sexus. ubi sic dr̄. Oīs utriusq̄ sexus fi-
delis postq̄ ad annos discretōis puenit
oīa sua pccā saltē semel ī anno fideł con-
fiteatur ꝓpo suo sacerdoti. ⁊ iniunctā sibi
penitētiā ꝑ uiribus studeat adimplere. ex
p̄dictis patet p cōtritōem moꝛtale pccm̄ ñ
remitti sine cōfessiōe in re uel in ꝓposito
explicite uel iplicite. et sic dz intelligi illud
qđ dicit' de peni. di. 1ª. c°. Si cui. §. Ex his.
nullus añ cōfessionē oꝛis et satisfactōnem
opis pcī abolet culpā. ✍ Ad p⁹ in oppositū
đđ. ꝙ inhoneста coꝛpis expedit q̄nq̄
manifestare medico ad curatōem ⁊ hac ī-
tentōne manifestanda sūt ēt inhoneста aīe
sacerdoti tāq̄ medico aīe. ✍ Ad 2⁹ đđ ꝙ
ꝑm qđ dicit mgr̄ in lra huius di. c°. ult. il
lud uerbū ad publicā penitētiā referēduz
est. ibi. n. ⁊utes lachrymaꝝ ⁊ cōfessiōis oñ
dēs significaꝛ uoluit ꝙ lachryme occulte
⁊ secreta cōfessio. sic q̄ fit soli sacerdoti la
uāt delictū qđ pudoꝛ est publice cōfiteri.
⁊ qđ p⁹ hoc dicit se lachrymas petri legis
se nō cōfessionē uł satisfactōez. p h° nō ex
cludit illa. multa. n. facta sūt q̄ scripta nō
sūt. uel foꝛte nōdū facta erat institutō con
fessiōis q̄ mō ē. ✍ Ad 3⁹ đđ ꝙ ille q nimis
ē familiaris uni pti iudex esse non debet ī
illa cā. extra de officio ⁊ ptāte iudi. deleg.
Insinuante. qa sicut dicit glo. ibidē. Famili-
aritatis affectō ueritatē impediꝛ solet. hō
añ nimis ē familiaris carni sue. ⁊ iō non ē
rōnabile ꝙ sit iudex ī illa cā in qua agēdū
est de punitōe carnis sue q̄nis illa punitō
sit ad aīe curatōem. ✍ Preterea cōfessio ñ
solū oꝛdinatur ad taxatōem emende imo

ad aliquã relaxatõem pene uirtute clauiũ ⁊ ad suscepcõem gr̃e. ⁊ qa nullus hz claues in foro penitẽtie nisi sacerdos. iõ nõ ẽ necessariũ cõfiteri nõ sacerdoti. ẽt cũ hr̃i nõ põt sacerdos. vñ illud uerbũ mgr̃i i lr̃a. c°. .5°. Si defuerit sacerdos pr̃io uel socio faciẽda ẽ cõfessio. exponẽdũ ẽ de cõgruitate nõ de necessitate. Ex dcis ĩ corpe qõnis pz solutõ expẽsse ad qõnẽ scõam.

Tertio queritur

utr̃ hoies teneãtur cõfiteri pccã sua sacerdoti ex iure nat̃e. Et ur̃ q̃ sic. glo. sup illõ gen̄. 3°. Adam ubi es. dic q̃ uerba sũt increpãtis ⁊ ad cõfessionẽ mouẽtis uel cogẽtis p̃m aliã lr̃am nõ ignorantis. g° in lege nature tenebãtur hoies ad cõfessionẽ. qõ nõ esset uer̃ si nõ esset de iure nat̃ali. Itẽ ut hr̃ õcretor di. p^a. circa pncipiũ. Jus naturale ẽ qõ in lege ⁊ euãgelio cõtinet̃. sed ex lege diuina tenẽt̃ hoies pccã sua cõfiteri sacerdoti. ut declr̃atũ ẽ in qõne p̃cedẽti. dr̃ ẽt lenit. 16°. q̃ sacerdos debeat cõfiteri oẽs imqtates filior̃ israel. qõ nõ poterat facere nisi eas sciret. nec scire poterat nisi p eor̃ cõfessiões. g° ad cõfitẽdũ pccã sacerdoti tenẽt̃ hoies de iure nat̃e. Itẽ cõfessio nõ tm̃ ẽ ps sacr̃i. sz actus ỳtutis. actus aũt uirtutuz moraliũ sũt de iure nature. g° cõfiteri pccã sacerdoti ẽ de iure nature Cõtra hu° p° li° de sacra. pte. 9^a. c°. 2°. dicit q̃ sacr̃m ẽ ex institutõe significãs. sz qõ ẽ ex institutõe. nõ ẽ de iure nature. g° sacrz nõ ẽ de iure nat̃e. Bz ofessio ẽ ps sacr̃i p̃nie. g° nõ ẽ õ iure nat̃e. ñ° duplex est cõfessio. s. mẽtalis q̃ fit foli deo. ⁊ hec ẽ de iure nature. q̃dã uocalis q̃ fit sacerdoti. et hec nõ ẽ de iure nat̃e. qa nihil ẽ de iur̃ nature nisi illa pma p̃ncipia agibiliũ quoruz ueritas ultro offert se naturali cognitõni pratici itellect^o. uel ea q̃ ex eis p modũ cõclusionũ imediate uel mediate sequũtur. ⁊ qa ex illis pncipijs sequit̃ p modũ cõclusionis. q̃ hõ deo laudis cõfessionẽ exhibeat tã corde q̃z ore. ⁊ cõfessionẽ pccõr̃ mẽtalẽ p eor̃ recognitõem ⁊ detestatõez ĩ corde. iõ tales cõfessiões sũt de iure nature. sz cõfiteri pccã sacerdoti nõ ẽ de pmiss pncipijs agibiliũ. quor̃ ueritas ultro se offert nat̃ali cognitõni. nec seqtur ex pmis pncipijs iuris naturalis p modũ cõclusiõis. nec imediate nec mediate. ⁊ iõ cõcedẽdũ ẽ talẽ cõfessionẽ nõ eẽ de iure nature. Ad p^m in opp^m dõ q̃ illa glo. loqt̃ de ofessiõe faciẽda deo. Ad 2^m dõ q̃ lex diuina ñ tm̃ cõtinet legẽ nature. sed supaddit. ut supius habitũ ẽ li°. 3°. di. 37^a. q. p^a. ⁊ iõ ñ seqt̃ q̃ si aliqd sit õ lege diuĩa q̃ sit de lege nat̃e. Qõ ẽt dicebatur in ar° de cõfessiõe q̃ fiebat in lege ueteri. sciẽdũ q̃ illa erat gñalis ⁊ indistincta. ad quã tenebãtur aliquo m°. s. p determiatõnẽ sacrificior̃. Vñ illa cõfessio pccõr̃ filior̃ israel quã faciebat sacerdos erat in gñali tm̃. Ad 3^m dõ q̃ ⁊ si talis cõfessio nõ sit de iure nat̃e absolute. tñ ẽ õ iur̃ natur̃ ex suppositõe diuini p̃cepti ⁊ eccl̃iastici. nat̃ale. n. iudiciũ rõis dictat debere fieri illud qõ deus p̃cipit.

Quarto queritur

utrũ oẽs teneantur cõfiteri pccã sua sacerdoti. Et ur̃ q̃ nõ. Illi. n. tenẽtur cõfiteri q nõ tenẽtur penitere. sz hñtes sola pccã uenialia nõ tenẽtur penitẽr̃ ĩ hac uita. qa ut supius habitũ ẽ remitti p̃nt post hãc uitã. g° illi q nõ hñt nisi pccã uenialia nõ tenẽtur cõfiteri. Itẽ hñtes pccã mortalia nõ tenẽtur cõfiteri de uenialibus. Bz carẽtes pccõ mortali nõ tenẽtur ad cõfessionẽ alicuius qõ nõ tenẽtur ofiteri si hr̃ent pccm̃ mortale. al̃ pccm̃ mortale cõditõnẽ pccõris faceret meliorẽ. g° illi qui nõ hñt nisi pccã uenialia nõ tenẽtur cõfiteri. Itẽ ex õ electõe. Innotuit. ñ hz iperiũ par iparẽ. g° ad p̃ceptũ õ cõfitẽdo cũ fuerit factum p papã nõ tenẽtur eius successores. Itez nemo tenetur ad impossibile. sz multi sunt q nõ p̃nt loqui. g° multi sũt q nõ tenẽtur ad cõfessionẽ. Itẽ nemo tenetur cõfiteri duobus. g° cũ sacerdos nõ intelligit liguã pccoris nõ tenetur pccõr̃ sibi cõfiteri per interp̃tẽ. quia tũc cõfiteretur duob^s. Itẽ illa decretalis. Omnis utriusq; sexus. non obligat ad cõfessionẽ nisi fideles ãnos discretõis hñtes. sed multi sũt q ante annos illos peccãt. g° infideles ⁊ plures alij peccatores nõ tenẽtur ad cõfessionẽ. Itẽ nullus debet mẽtiri ĩ confessiõe. sed possibile ẽ q̃ aliqs ueniẽs ad sacerdotẽ cui nõ ẽ cõfess^o ãno illo nllũz peĩ° hẽat pccm̃. g° ãno

illo sibi cōfiteri ñ tenetur. alias oporteret eū mentiri in cōfessione. ¶ Cōtra ut hītur est supius. cōfiteri sacerdoti ē pceptū dei. sed ad pceptū dei oēs tenētur. ¶ Itē confiteri sacerdoti pceptū ē aplice sedis sz sic dr decretor dī. 19. Sic oēs aplice sedis sanctiones accipiēde sūt tanqz ipi diuina uoce petri firmate. ergo idē ut pus. ¶ Rñ deo q regulariter oēs tā fideles qz ifideles tenēt ad faciēdū cōfessionē sacdoti xpiāo iqztū ist pceptū ē pcep dei q pleītudinē ptātis hz ulr sup oēs. ⁊ pceptū ulr dedit. si aūt ñ eēt pceptū nisi ab eccl'ia ad eius obseruatōem nō tenerētur illi q sacrz baptismi nūqz susceperūt. qa ut supius oñ sū est. di. 7ª. pª. q. ar. 2. Vicario xpi nō fuit cōcessa directe ptās sup illos q sacrz baptismi nō susceperūt qō ē ianua qua itratur in eccl'iam militāte. ⁊ qa diuinum pceptū cū sit rōnabilissimū nō obligat ad aliquid irrōnabile. tō ad obseruatōem hui pcepti nō tenētur hoies qñ hūt de nō cōfitēdo rōnabilē cām ⁊ legitimā excusatōnē. sic sūt illi q nō hūt copiā sacerdotis. nō. n. dō ut quidā dicūt q tales de necitate teneātur laici cōfiteri. cū nō sit pceptū cōfiteri nisi sacerdoti. ¶ Ad pmū i opp dō q qlibet hō nō teneat peniteī de uenialib eo q sil'stare pūt cū gra et post hāc uitā remitti. q ꝓpter nō sepant. nec a regno eccl'ie militātis nec triūphātis. ⁊ tō p se nō idiget ō necessitate officio clauiū quo apiatur rgnū. tñ p accns hō tenetur de illis penitere et cōfiteri sic declātū ē supius di. pcedēti. i illa qōe. Vtr necessaria sit penitētia ō uenialibus ubi dcm ē eo q ꝓpter obseruatōnē statuti eccl'iastici hō tenetur uenialia cōfiteri si nullū hz mortale ad cōfitēdū. aliq tñ dicūt q tal' ñ tenet ad dicēdū sacdoti aliqō pccm i spāli. sz tm ad dicēdū q ñ cr dit se hre nisi uenialia tm. ¶ Ad 2m dō q qz uis hns mortale pccm ñ teneatur de necessitate uenialia cōfiteri. ex hoc nō seqtur q p pccm mortale sua cōditō efficiat' melior. qa multo peius ē hre mortale ⁊ nō teneri uenialia cōfiteri qz teneri cōfiteri uenialia ⁊ nō hre mortale. ¶ Ad 3m dō q quis un papa nō hēat imperiū in successorē. tñ deb habet imperiū sup eos q implicite pcepit cōfessionē eē faciēdā sacerdoti ut ūsū est. Et rōne hui papa tenetur ad obseruatōnem huius pcepti de necessitate. ad obseruādū aūt tpm sm circūstātiatōem ordinatz a concilio generali tenetur de cōgruitate. 25ª. q. pª. Cōfidim. ⁊ infra. e. q. Justitie. ubi dr iic. Justitie ac rōis ordo studet ut qa successoribus desiderat mādata sua seruari pdecessoris sui pcul dubio uolūtatē et statuta custodiat. ¶ Ad 4m dō q ille q nō pt loqui debet cōfiteri signo uel nutu. eo mō quo pōt. 26ª. q. 6ª. Qui recedunt. Illi aūt q loq pōt sacerdotē pītē nō sufficit cōfessio p scripturaz fcām. qa qlis sit ad manifestādū pccm. tñ qa ē ps sacri regritur determiat manifestādi modus. s. p actū quo pcipue manifestari consueuit hoīs conscīa. ⁊ hic ē actus loquendi. unde mgr i lra. c. 4º. dic q dñs docuit corpali pītia pccā cōfitenda. nō p scriptū manifestanda. nec ēt p nūciū sm mgrm ibidē. ut q p se peccauit p se erubescat. ¶ Ad 5m dō q i illo casu iterps ⁊ sacerdos p una pso na cōputātur. tñ uī aliqb q. pccōr i illo casu confiteri nō tenet nisi iquātū posset sacerdoti oñdere p signa. cōfiteri. n. p intē pītē nullo iure nec positiuo nec diuino ē cōstitutū. ⁊ cū cōfiteri sit multū difficile ñ jur tutū plus artare cōfessionē qz artetur per ius diuinū uī positiuū. ut. n. dr puer. penit. q uehemēt emūgit elicit sāguinē. ¶ Ad 6m dō q decretalis hz glo. ibidē p annos discretōis tēpus intelligit quo hō ē doli capax. qa tūc pōt peccar. qō magis accelera tur i uno qz in alio. qō aūt i argumēto tā gebatur de ifidelibus solutū ē. ¶ Ad ultm dō q tali sufficeret dicere se nullū cōmisisse pccm qō sciat postqz legitime cōfessr est. Vel pt dici q talis nō teneret cōfiteri. qa carere lōgo tpre oī pccō tā uenali qz mortali nō pōt hoī conuenire nisi ex ꝓuilegio spāli. ⁊ statuta nō se extēdunt nisi ad ea q eueniūt de lege cōi. 19ª. q. 2ª. Due. §. lex. ubi dr. q. q lege ꝓuata ducitur nulla rō exigit ut a lege publica cōstringatur. Et simile habetur extra de reglaribs. Licet.

Q Vinto queritur

utz sacerdote absente teneatur penitēs ei cōfiteri p scriptū. Et ur q sic. Qui obligatur ad faciendum aliquid si non potest

totum ꝺplere.tñ tenetur facere qꝺ pōt. ſz hoies obligātur ad cōfitēdū pccā ſua ſacerdoti.ergo ſi aliqñ hoc pfecte cōplere ñ pñt tenētur facere de hoc qꝺ pñt. ergo ſi nō hñt pñtiā ſacerdotis cui pccā ſua poſſint manifeſtare p ṽbū ſi pñt ſcribere tenētur ea ſibi manifeſtare p ſcriptū. ℣ Cōtra. ſicut neceſſariū eſt confiteri uerbo uel nutu ſi aſſit facultas.ita neceſſariū ē cōfiteri ſacerdoti ſi haberi pōt. ſed ſi ſacerdos haberi non poſſit neceſſariū ñ ē ꝺfiteri nō ſacerdoti.dic.n.mgr huius di.c.3°. nō dico ut cōfitearis pccā tua cū ſeruo tuo. g° a ſili nō tenetur ea hō manifeſtare ſacerdoti ſcripto q̄ſquis nō poſſit ṽbo. ℟ Rñdeo qꝺ ſacerdote abſente nō tenetur pēitēs tēptione neceſſitatis ei cōfiteri p ſcriptum.qa ad hoc nō obligat hō de iure nature.quia ut ſupius hītū ē cōfiteri pccā ſua ſacerdoti nō eſt p̄ceptū legis nature q̄ſquis aūt obligetur hō ad hoc ſi habz ſacerdotē pñtē ex iure diuio ꝛ poſitiuo.nō tñ iuenio p̄ceptū a iure diuio uel poſitiuo ut p ſcriptū ea teneatur manifeſtare ſacerdoti cū ip̄m nō pōt habere pñtē.ꝛ hoc ē rōnabile. ſacmentū.n.penitētie ñ ē iudicio publico ſed ſecreto i quo iudicio ſacerdos tēt pēitētē diligēter examīare pccī.ꝛ pccōris circūſtātias inquirendo ut prudenter intelligat q̄ le ei debeat p̄bere cōſiliū et cuiuſmodi remediū adhibere diuerſis expimētis utendo ad ſanandū egrotū extra de pe.ꝛ remiſ. Dis utriuſq; ſexus. Si aūt penitēs teneretur tēt̄oe neceſſitatis cōfiteri p ſcriptū ſua pccā ſacdoti abſēti īmīerz piculū ne aut eſſet defectus i p̄dicta examinatōe aut de pccōr penitētis reuelatōe.lr̄e.n. faciliter pñt pdi.aut p nūciū malicioſe apiri aut p nūcij ignorātiā tradi illi cui nō mittūtur q eas apiret.aut ſacerdos ſi ē maliciosus poſſet pādere cōfeſſionis ṽbū ꝛ cōtra penitētē p manū ſuā p̄bare talia p̄bā tōe p̄babili abſq; hoc qꝺ in hoīs iudicio poſſet dep̄hendi ꝛ hec ultima rō ēt cōcludit qꝺ ſacerdoti pñti penitens q nec ṽbo nec nutu poſſet cōfiteri nō teneretur tēt̄ione necītatis cōfiteri p ſcriptū. Ad ſi hoc faceret nō ē necītatis ſed ſuperogatōnis. Ad ar9 in opp9 ꝺ ꝺ qꝺ frequēter. cōtingeꝛ pōt qꝺ obligatus ad faciēdū aliqd p unuꝫ modū nō tenetur illud facere ſi modū illū obſeruare nō pōt. Unde iudex q̄ſquis tenetur exequi iuſte qꝺ iuſtū ē.iuꝫ illud deutero.16°. Juſte qꝺ iuſtū ē exequeris.nō tñ tenetur exequi illud iuſtū ſi exeq iuſto mō nō pōt. Siliꝫ dico qꝺ q̄ſquis hō tēaꝫ ꝺfiteri uerbo uel nutu.non tñ de neceſſitate cōfiteri qñ ꝺfiteri ñ pōt aliq° p̄dcōꝫ mōꝫ.

Sexto queritur utꝫ confitēs alicui ſacerdoti oīa peccata ſua de quibus eſt memor ſi diu poſt acceptā abſolutōem recordetur alicuius mortalis pcci qꝺ añ ſuā cōfeſſionē cōmiſerat teneatur tēt̄oe necītatis illō pccm̄ cōfiteri illi eidē ſacerdoti. ℣ Ad iſtā.qōnē forte dicerēt qdā qꝺ ſic.qa forte eis uideretur qꝺ ſic pccm̄ ē diuidere ꝺfeſſionē ſciēter.ita aliquo mō pccm̄ ē cōfeſſionē diuiſā ignoranter nolle reunire poſt ignorātie remotōez ℣ Preterea,ea que ptinēt ad eūdē foꝫ uidentur debeꝛ ptractari p eūdē iudicē ſub quo ē iudiciū inchoatū niſi ſit legitima cā excipiendi contra iudicem illum.ꝛ cōmode poſſit haberi.ſed cōfiteri pccm̄ oblituꝫ ptnz ad eūdē foꝫ in quo confeſſa ſūt alia pccā.qꝺ patet p hoc qꝺ ſi aliquis impetrauerit p̄uilegiū qꝺ ſemel poſſit faceꝛ uni ſacerdoti quē elegerit ſuam cōfeſſionē gñalē ſi poſt ſuā cōfeſſionē factā recolat ꝺ aliquo qꝺ tūc tradiderat oblīuioni pōt de illo eidem ſacerdoti cōfiteri ꝛ ab eodē abſolui. Ad ſi poſſet eis uideri qꝺ pccm̄ tp̄re cōfeſſionis oblitū et poſtea cognituꝫ ē ad eundem ſacerdotē referēdū. Dibi aūt diſtinguēdū uꝛ qꝺ aut tp̄re cōfeſſionis penitēs adhibuit debitā diligētiam ꝑput de lege cōi hūana pmittit fragilitas ut memoriā hēat omniū pccōr ſuoꝝ mortaliuꝫ aut fuit ignorās ignorantia affectata uel craſſa.ſi ſcꝺo mō.credo qꝺ recta rō exigit ut illud idem pccm̄ confiteatur eidē ſacerdoti ſi illū cōmode pōt iuenire ꝛ non ſit ab illo ſacerdote iterdcā poſtea abſoluēdi poteſtas aut p̄dcm̄ pccm̄ ꝛ oīa alia pccā mortalia priori ſacerdoti cōfeſſa ꝑput pōt recolere confiteatur alteri ſacerdoti. ſi primo mō.non credo qꝺ priori ſacerdoti teneaꝛ tēt̄one neceſſitatis illō peccatū confiteri. teneaꝛ tñ illud pccm̄ cōfiteri alij ſacerdoti

q̃uis enī de isto fuerit absolutus q̃tū ad iudiciū eccl'e triūphantis ⁊ militātis. q̄ sacerdos absoluere pōt de cōfessis ⁊ de predicto mō oblitis. tū q̄ absolutō de oblitis debet intelligi sub hac cōditiōe. ut. ſ. qñ reducta fuerit ad memoriā dicant' illi sacerdoti i confessione q̄ ab illis pōt absoluere tenet' illō cōfiteri p' ei' remotā obliuiōez.

SEptimo queri tur ut' possit dispensari cū aliquo ut nō teneatur cōfiteri. Et uidet' q̄ sic. dispēsatō ē quedā iuris iterptatio i leuiorē ptez. Sz papa it' ptari pōt uerba euāgelij. 2ª. q. 4ª. Presul. gº ñ obstāte q̄ cōfiteri sacerdoti sit p̄ceptū euāgelicū papa pōt i illo dispēsare. ¶ Item tantā ptātē hz quicūq; papa q̃taz habuit btūs Petr'. sz btō Petro dictū ē. qcūq; solueris sup terrā. ꝛc. Math. 16º. gº q absolutus ē a p̄cepto confessionis p papā a cō absolutus ē. ¶ Itē lex nō obligat añ sui p' mulgationē. sed lex de cōfitendo sacerdoti pmulgata fuit p apl'os ut supius dictū ē. cū gº papa possit dispēsare cō canōes apl'o rū. 82. di. Presbyt'. cōtra. q̄ papa possit dispēsare i p̄cepto de cōfitēdo sacerdoti. ¶ Item sicut p̄cepta noui testamēti sunt a deo. ita p̄cepta ueteris. sz p̄ceptū ē i ueti testamento decimas soluere. i quo tū p̄cepto papa dispēsare pōt. extra. cō decimis. Ex pte tua ifra. ⁊ cº sequēti. gº sil'r nō obstāte q̄ p̄ceptū de cōfitēº sacerdoti sit p̄ceptū noui sacramēti papa i illo dispēsare pōt. ¶ Item .13ª. di. i p̄ncipio cō ius nature pōt dispēsari cā maioris mali uitādi. sz oē ius nature ius dīnū ē. q̃uis nō oē q̄ cō est de iure dīno sit de iure nature. gº in oī p̄cepto dīno papa pōt dispēsare cā maioris mali uitandi. ¶ Cōtra. papa cōtra euāgeliū dispēsare nō pōt. 25ª. q. 1ª. Būt qdaz. sz ꝛfiteri sacerdoti ē p̄ceptū euāgelicū ut supius oñsū est. gº papa in illo p̄cepto dispensare non pōt. ¶ Itē aut hō pōt obseruar' illō p̄ceptū aut nō. si nō. dispēsari nō indiget. si sic rōnabl'e ē q̄ fuet. Sz cō rōnē nō ē fidelis dispensatio. sz crudelis dispensatio. ꝛfz Bern. li°. 3°. de cōsideratione. cº. 14º. gº papa in p̄cepto de cōfitendo sacerdoti dispensare nō pōt. q̄ ut ibi dr̄ papa penitus ē dispensator i edificationē nō i destructionē. ¶ Rñdeo cō fiteri sacerdoti ē de iure diuino ut supius oñsū ē. Sz obseruationis eius circūstantiatio ē cō iure pure positiuo. Cū gº papa sit subditus iuri dīno ⁊ sit supra oīe ius pure positiuū dispensare nō potest cū aliquo qn teneat' cōfiteri sacerdoti. Sed q̄ nō teneat' cōfiteri eo mō quo detīmiatū ē a cōcilio generali. i hoc papa dispēsare pōt. q̄ illa circūstātiatio ē de iure pure positiuo. ¶ Ad pm in oppositū dō q̄ dispensatio nō ē iuris iterptatio. sz aliqua ei' rlaxatō seu rigoris eius tempatio ex aliqua rōnali cā. ¶ Ad 2m dō q̄ p illō uerbū nō fuit pmissa Petro potās cō ius dīnū uel nature. Sz sup oē ius pu' positiuū. Et egō ꝛcedo q̄ papa pōt nouū ius ꝛstituer' ⁊ ius pure positiuuz mutare renouare ⁊ reuocare sicut sibi placet. q̃uis hoc nō deceat ipsū facere sine rōnabili cā. q̄ sicut dic. Bern. li°. 3°. de ꝛsi. cº. ii°. Indecēs ē pape uolūtate p lege uti. ¶ Ad 3m. dō q̄ q̃uis lex nō obliget āte sui pmlgationē. tū robur suū p̄ncipaliter hz ab instituēte. q̃uis aūt cōtra statuta apl'oz possit papa dispensare. nō tū cō statutū diuinū ¶ Ad. 4m. dō q̄ mō aliquo dare decimas ē de iure nature. iq̃tū. ſ. p deciam intelligit aliqua portio necessaria ad sustentationē ministrorum dei inq̃tū etiā accipitur determinate p parte decia fuit de iure dīno q̃tū ad pp'lm israel. Sz q̃tū ad alios hñtes possessiones tp̄ales ē de iure positio exceptis his cū quibus dispensatū ē tacite uł exp̄sse. pº mō accipiēdo decias papa dispēsare nō pōt qn hoīes teneāt dare decimā. q̄ nō pōt dispēsare cō ius nature. 2º āt mō dispēsare pōt. q̄ etiā decie sūt bōa ecclesie quoz papa ē p̄ncipalis dispensator. pōt ill' cō qb' rō exigit. ut. ſ. rligiosis ⁊ pauperibus dare decimā quā alias teneret'ur soluere. ¶ Ad. 5m. dō q̄ in hoc nō ē assētiendū Gratiano. Uñ ⁊ in hoc glo. ipsū reprehendit ibidē. ¶ Ad. 2m. ad ptē secūdā q̃uis cōcedi possit gr̄a cōclusionis. tū nō cogit. q̄ q̃uis aliquis possit obseruare p̄ceptū. tāta tū posset esse difficultas ⁊ piculū in obseruando rōe aliquoz accidentiū que possūt supuenire q̄ ibi eēt cōueniēs rō dispēsādi.

QUauo queritur ut' cōfessionē fcāz ꝓpo sacerdoti r̄spectu

eoꝝdē pccoꝝ ī nūero necessariū sit iteꝝ
Et uī q; sic. de pñia di.6ª.cº.iº.ꝛ mgr di.
pſenti.cº.5º. Qui uult cōfiteri pccā ut iue
niat gr̄az q̄rat sacerdotē scientē ligare et
soluere. Sz q̄ñq; ꝑpus sacerdos nescit li
gare ꝛ soluer̄.gº pccā talia sacdoti cōfessa
oz iterū alij sacerdoti ofiteri. Itē q̄ñq; ac
cidit q; ofessione facta ꝑ sacerdos uidet
aliqō pccm̄ ō quo nō pōt pēitētē soluer̄.sz
ipm ad supiorē remittit.gº ī hoc casu idez
pccm̄ in numero iteꝝ ofiteri tener̄. Itē me
dicus ñ tm̄ debet scire īfirmitatē.sz ea que
infirmitatē aggrauāt. Sz pccā p̄terita q̄zuis
r̄missa aggrauāt sequētia.gº ille q recidi
uat ī pccm̄ mortale tēr̄ iteꝝ ofiteri pccā p̄
terita. Itē otigēr̄ pōt q; pēitēs tradat o
bliuiōi pñiaz sibi iiūctā ante eꝰ expletionē.
cū gº teneat̄ satisfacere de pccō ad arbitri
um sacerdotis.ꝛ sacerdos sibi taxare pñiā
iuste nō pōt.nisi sciat culpā.vī q; ī hoc ca
su teneat̄ hō eadē pccā ī numero iterū ofi
teri. Itē ꝑ opa facta ī mortali pccō nō fit
satisfactio. sz cōfessio ē ps satisfactiōis de
peni.di.pª Si cui.§.hoc idē.ꝛ mgr̄ pñti di.
cº.4º.gº ofessio facta in mortali pccō ē de
eisdē pccis ī numero iteꝝ facienda. Item
cōfessio diminuta ñ ipetrat gr̄az.q̄ñ.s. pec
cator celat uni q̄ dicit alij.de pñia. di.5ª.
cº.iº.gº uideꝝ q; pccā sic cōfessa iterū sunt
de necitate ofitēda. Cōtra mgr̄ ī pñti di.
cº.6º.ꝛ hētur de pñia di.iª.mensurā.§.non
ita. Nō ē necesse ut q̄ semel sacerdoti cō
fessi fuerimus denuo ofiteamur. Itē nō ē
necessariū iterare medicinā si nō iteratur
morbus. Sz idē pccm̄ ī numero iterari nō
potest.ergo de eisdem peccatis in numero
nō ē neciuz iterar̄ ofessionē. Rñdeo q; ve
pēitēs ꝛ ofessus ꝛ rite a ꝑpo sacerdote ab
solut̄ uł ab eo q pōt q̄cūq; sit ille ꝛ pñiaz
sibi intūctā in memoriā retinēs nō tenet̄ ō
necessitate eadē pccā in numero iteꝝ ofite
ri.tñ sicut dicit mgr̄ ī lr̄a in hac di.cº.4º.ꝛ
ē de pñia di.iª.mēsurā.§.quē pēitet. q̄sto
pluribus qs ofitet̄ in spe uenie turpitudi
nē crimis tanto facili⁹ cōsequet̄ gr̄az r̄mis
sionis.nō.n. rōnabile ē ut ꝑ eadē causa ne
cessariū sit hoiez bis iudicari ī eodē foro.
Ad pm in oppm dō q; sacerdos qui nescit
ligare nec soluere eo q; forte est idiota uel
totaliter ignoraz non rite absoluit.ꝛ ille q
scit talē eē illū sacerdotē ꝛ aliū querere ne
gligit uere penitēs nō ē. Unde pª uerba al
legata subiūgit mgr̄ in lr̄a ꝛ etiā decretuz
sic.nec cū negligēs circa se extiterit negli
gar̄ ab illo q eū misericorditer monet ꝛ pe
tit.ne ambo in foueā cadant quā stultª eui
tare noluit. Ūñ cōcedo q; tali sacerdoti sci
enter cōfessus discreto sacerdoti eadē pec
cata ī numero ofiteri tenet̄. Ad 2m.dō.q;
in isto casu pēitēs idē pccm̄ ī numero cōfi
teri tenet̄ supiori a quo pōt absolui. Alia
āt a q̄bus pōt absolui a ꝑpo sacerdote. su
piori iterare nō tenet̄ de necitate. si oīa ī
tegre dicit ꝑpo sacerdoti ī isto casu absolu
tio ꝑprij sacerdotis ꝛ supiorīs unā cōplēt
sufficiētē absolutionē. p̄cedere debet tamē
absolutio supiorīs. Ad 3m.dō q; sicut nō
oz medicū corpalē scire oīa que aggrauāt
infirmitatē nisi illa que ita notabiliter ag
grauāt q; possent obsistere curatōi.ꝛ sic ñ
ē neciuz ad salutē oīa intīare sacerdoti in
cōfessione que pccm̄ aggrauāt. Sz solū illa
que aggrauāt notabiliter q̄ possēt curatōi
obsistere. Sic āt aggrauāt pccā p̄terita ꝑ
cōfessa ꝛ remissa.ī casu tñ in quo notabil̄r
ꝛ piculosa grauitas pccī exprimit nō possz
nisi dicēdo aliqō ꝑpus ofessū ꝛ remissū illō
pccm̄ teneret̄ pēitēs iteꝝ dicere sacerdoti.
4m.arm.bñ ocludit. Ad 5m.dō q; q̄zuis
confessio facta in pccō mortali sciēter non
ualeat ad r̄mediū nisi dispositiue.tñ ad hº
ualet q; talī nō ē ꝑcepti trāsgressoꝝ. eēntiā
eiz actuū p̄ceptoꝝ nō sēp tēnur explere ex
charitate ad utādū demeritum q̄zuis sine
charitate actº ñ meat̄ p̄miū. Ūñ talī ñ tēr̄
de necitate eadē pccā ī nūero iterū cōfite
ri sacerdoti. Alig āt dicūt ōriū dūtes etiaz
q; talī mortalī peccat.qz q̄ztū ī se ē facit ir
r̄uerētiā sacro qō ñ uī eē sine sacrī otēptu
Sz cōtra extra de peni.ꝛ re. Ex q̄dā.dī
de illis qui uēiūt ad cōfessionē ꝛ nō peni
tēt.q; eoꝝ cōfessio ē admittenda ꝛ crebris
ꝛ salubribus mōitis est pñia.indicēda. ab
soluendi tñ nō sunt. Unde si absolutionem
nō recipiāt nō contēnitur sacrz nec a cōfes
sore nec a confesso. Si autem cōfitēs ī mor
tali pccō attritus ē de pccō suo.ita ut pro
babiliter possit p̄sumere eē se dispositū nō
peccat absolutionē recipiendo.īmo frequē
ter ī uirtute clauiū p̃ suscepti⁹ absolutōis

formatur ſua attritio. ¶ Ad. 6m. dicēdū q̄ ille qui ſcienter diuidit cōfeſſionē nō ē ve pēitēs. nec uere cōfitetur. ⁊ iō tal' illa eadē pcā mortalia i nūero tenet' uni ſacerdoti iterū cōfiteri.

QUo queritur utr̄ ſacerdos pprius poſſit de iure punire illū q̄ nō cōfitet' ſemel i anno. ¶ Ad iſtā q̄onē nihil aliud rñdeo niſi illud q̄d dicit' extra d peni. ⁊ re. Omnis utriuſq; ſexus. ubi dicit'. oīs utriuſq; ſexus fideliter poſtq̄ ad ānos diſcretiōis puenerit oia ſua ſolus pcā ſaltē ſemel i anno fideliter cōfiteatur pprio ſacerdoti. ⁊ iūcta ſibi pñia q̄ uiriliꝰ ſtudeat adimplere. ſuſcipiēs reuereter ad minus i paſcha euchariſtie ſacr̄m. niſi forte de pp̄j ſacerdotis cōſilio ob aliquā rōnabilē cām ad tēpus ab eius pceptiōe duxerit abſtinēdū. alioq̄n uiuēs ab ingreſſu eccl'ie arceatur ⁊ moriens eccleſiaſtica careat ſepultura.

QUonſequenter queritur de 2o. p̄incipali. Et circa hoc querūt' nouē. ¶ 1o utr̄ pēitēs tēat' cōfiteri ppo ſacerdoti. ¶ 2o utr̄ illi q̄ cōfitent' alicui hñti ptātē epi teneāt' illo eodē ānno cōfiteri ſuo p̄ſbytero prochiali. ¶ 3o q̄ritur utrū cōfeſſi nō ſacerdoti quē prochialis ſacerdos poſuit loco eius credēs eū ſacerdotē eē teneāt' illa eadē pcā iteꝝ cōfiteri poſtq̄ cōſiterit illū cui cōfeſſi fuerint ſacerdotē nō eē. ¶ 4o utruꝝ hō teneatur cōfiteri oīa pcā mortalia taꝝ ſecreta q̄ publica. ¶ 5o. utrū teneat' cōfiteri oēs pcā circūſtātias. ¶ 6o. utꝝ pccōr ſtatuꝝ teneat' cōfiteri hīta oppoꝛtūitate ſacerdotis. ¶ 7o. q̄rit' utr̄ mulier tēat' cōfiteri ſuo p̄ſbytero prochiali pccm̄ q̄d cū eo cōmiſit. ¶ 8o utrū cōfeſſio ſacr̄alis poſſit fieri pluribus ſacerdotibus ſimul. ¶ 9o utrū ille. 16. cōditiōes que a magr̄is aſſignāt' requirant ad cōfeſſionē que his v̄ſibus cōtente ſūt. ¶ Sit ſimplex humilis cōfeſſio pura fidelis. Atq̄ frequēs. nuda. diſcreta. libēs. uerecūda. Integra. ſecreta. lachrymabilis accelerata. Fortis ⁊ accuſans ⁊ ſit parere parata.

PRimo queritur utrū pēitēs teneatur confiteri pp̄rio ſacerdoti. Et uidet' q̄ ñ. magr̄. di. pñti. c°. 5°. Qui oīo cōfitet' ſacerdoti meliori q̄ poteſt cōfiteat'. g° q̄ñ pēitēs pōt inuenire meliorē ſacerdotez q̄ ſit ſuus pprius nō teneꝰ ſuo pp̄rio ſacerdoti confiteri. ¶ Item Ber. de pcepto ⁊ diſpoſitione. c°. 4°. Inīquū p̄cul dubio foꝛet ſi ſtatuta p̄ro ſola charitate ō charitatē tēr̄et'. ſz ſi pēitēs ñ poſſet cōfiteꝛi cuicūq; ſacerdoti cui cōfitēdo utilius p̄uideret aīe ſue. p̄ceptū d̄ cōfitēdo pp̄rio ſacerdoti q̄d p charitate inſtitutū ē teneret' cōtra charitatē q̄d irrationabile eēt. ¶ Itez ſacerdos propri' ē aliq̄ñ idiſcretus nimis. aliq̄ñ ſollicitans ad malū cōfitētē. g° ſaltē in iſto caſu nō teneꝰ pēitēs cōfiteri pp̄rio ſacerdoti. ¶ Itē rōne delicti debet hō iudicari ab illo in c° iuriſdictione deliquit. ex de foꝛo cōpetenti. Poſtulaſti. ⁊. 3a. q. 6a. c°. ult'. ubi dicit'. Ibi cā agat' ubi crimē cōmiſit'. g° de pccō q̄d qs cōmittit i aliēa prochia nō teneꝰ cōfiteri pp̄rio ſacerdoti. ¶ Itē epi abbates exēpti ñ hñt pp̄rios ſacerdotes. g° tales nō tenentur cōfiteri pp̄rio ſacerdoti. ¶ Itē quilibet ſacerdos ptātē clauiuz imediate hz a xp̄o. cū xp̄s dixit diſcipulis illud uerbū. Jo. 20. Accipite ſpm̄ ſcm̄ ⁊c. nō tm̄ dixit ap'lis. ſz ēt aliis diſcipulis. g° glibet ſacerdos quēlibet ligare ⁊ ſoluere i foro p̄nie pōt. Itē in caſu extreme neceſſitatis glibet ſacerdos pōt hoiem abſoluere. 26a. q. 6a. Si p̄ſbyter. ⁊ c°. ſequēti. ⁊ ex̄ de furtis. Fures. g° hō nō ſemp tēt cōfiteri pp̄o ſacerdoti. ¶ Cōtra extra de peni. ⁊ re. Oīs utriuſq; ſexus. p̄cipitur cōfeſſio pp̄rio ſacerdoti faciēda. ¶ Item cōfeſſio facta coꝝ nō ſuo iudice nō ualet in foro cōtentioſo. extra de iudicijs. At ſi clerici. g° a ſimili cōfeſſio facta illi qui ſuper cōfitētē nullā hz iuriſdictionē nō ualet in foro p̄nie. Item d̄ p̄nia di. 5a. Sacerdos. §. q. aūt. nemo alterius prochianū iudicare p̄ſumat. ¶ Rñdeo q̄ ſacerdos p̄p' q̄druplr̄ pōt accipi. Uno mō pprius ē ſacerdos alicui' hñs ſup ipz iuriſdictionē ordinariā in foro p̄nie mō tm̄ inferiori. ⁊ ſic ē ppus ſacerdos ille q̄ cōit' uocat' p̄reſbyter prochialis. ¶ Alio mō hñs iuriſdictionē ordinariaz mō p̄ncipali. ⁊ ſic epūs ē pprius ſacerdos oīuz ex̄tuꝝ i ſuo epatu ul' mō p̄ncipaliſſio ⁊ ſic papa ē ſac'

dos oñz xpianoz. ¶ 3° mō hñs iurisdcōnē delegataz ab aliquo istoz uel a legato dñi pape. ¶ 4°. mō hñs iurisdictionē ex cōi ɔcessione uel pmissione iuris. ⁊ sic sūt ppij sacerdotes illi quos epi ⁊ abbates exempti eligunt ī cōfessores. talibus eiz pmittit ex iure cōi eligere sibi discretū ⁊ puidū cōfessorez. extra de peni. ⁊ re. c°. ne p dilatiōe. sic eiz etiā est ppus sacerdos. psbyter qcūq; illius quē audit cōstituti in articulo necessitatis. si ppū sacerdotē aliquo triū prędcōz mōz nō pōt hēre. ut pz p auctoritates ad hec allegatas ī arguendo. h° etiā 4° mō ē ppus sacerdos uagabundoz qcūq; psbyter prochiał ī c° prochia uoluerit cōfiteī. qz tales nusq; hñt dōiciliū ppū. ff. ad mūicipales. l. Labeo. Similiter dico de illis q dōicilio relicto nauigāt uel it' faciūt q̄rētes q°-se ɔferāt. ff. ad mūicipales. l. Eius. ¶ Si qs domicilio. sic etiā ē pprius sacerdos pegrinoz ad scā loca. qcūq; prochiał psbyter cui uoluerit ɔfiteī ō ɔmissis p° q̄z ꝛcesserit a iurisdcōne illi° ī c° ptāte hñt domiciliū. accipiēdo āt ppū sacerdotē p sacerdote hñte iurisdcōnē aliq° p̄dcōz mōz nō ē faciēda ɔfessio ppo sacerdoti ad h° ut hō ñ trāsgr̄diaț pceptū. ⁊ ɔsequat' ɔfessionis effectū. qz sicut in naț alib° ad aliquez effectū req'it' potē actia ī agēte ⁊ maț ia debita ī suscipiēte sic ad effectū ligandi ⁊ soluēdi ī foro cōscie r̄q'it' ptās clauiū que daț sacerdoti ī sua ordiatiōe ⁊ materia debita. i. subdit° q habetur' ex iurisdcōne alicuo p̄dcōz mōz. Ex accipiēdo ppū sacerdotē. p° mō uł. 2°. q̄uis sit eis ɔfessio r̄gl'ariter facien°. ī ml'tis tñ cāib° nō oz. ut oñsū ē ¶ Ad p° ī opp°. dō q illa auctoritas itelligi debet ī casu in q° licitū. ē alicui ɔfessore eligeț. ¶ Ad 2°. dō q iura magis respicīt utilitatē cōitatis q̄z unius pſōe. Et ideo q̄uis ī casu eēt meli° alicui cōfessorē posse eligere p sua uolūtate q̄z teneri suo ordinario cōfiteri. tñ nō ēt utile p cōitate q cuilibet licitū eēt ɔfessorē eligere. In cāu aūt ī quo expedit alicui ordiari° dz dispēsare si regraț. qđ si noluerit. magis facit subditus utilitatē aīe sue pp bonū obedię cōfitēdo ppo sacerdoti minus bono dū tñ sit sufficiens q̄z ɔfitēdo alij melioi. ¶ Ad 3°. dō q in illo casu dz petere licētiā pētēs a ppio sacerdote uel ab epo uel papa uel a legato pape ut possit alteī ɔfiteī. etiā ī tali cāu talis licētia sibi denegari nō debet. qz sacerdoti ppio ñ teneț ī hoc cāu ɔfiteri ō pe. di. 6. placuit. ¶. Ad 4°. dō q ille auctoritates ñ sūt intelligēde ī foro pñie. sed ɔtentioso. ¶ Ad. 5°. pz solutio qđ dicēdū ex dictis ī qōne. Ad. 6°. dō q. q̄uis ptātē clauiū oēs discipli recepint imediate a xpo. tamē ptātē iurisdcōnis receperūt iferioreș mediantibus aplis. ⁊ alij apli mediante petro. ut āt usū ē ī qōne. ñ tm requiriț ī cōfessore ptās clauiū. sz etiaz q̄ beat in foro pēitētie iurisdcōnē ordiariā uel delegatā ex ɔmissione spali. uel ex gñali pmissiōe iuris sī illū q sibi ɔfiteț. ¶ Ad. 7°. solutū ē ex dcis ī qōne. ¶ Ad ar^m ad ptē aliā dō q. pcedūt ī sacerdotē respectu illius sup quē nō hz iurisdcōnē aliquo p̄dcōz mōz.

Secundo queritur utz illi qui confiteț alicui habenti potestatem epi teneantur illo eodē anno confiteri suo presbytero prochiali. Et uidetur q. sic. ii^a. q. i^a. Peruēit. si sua ūicuq; epo iurisdictō ⁊ potestas nō seruatur ecclesiasticus ordo confunditur. g° similiter si nō seruaț prochiali presbytero. q̄stūcūq; g° aliquis sit cōfessus uel epo uel alicui de licentia eius tenetur confiteri semel in anno suo prochiali presbytero. Item ꝑm Ber. 3°. li. de consi. c°. 13. ecclesiastica Hier. ē ad exēplar euangelice Hier. sed in angelica Hier. illud qđ conuenit angelis alicuius ordinis ex officio nūq; cōmittit' angelo alterius ordinis. ergo similiter non est hoc licitum fieri in ecclesiastica Hier. ¶ Item sacerdos non debet illi dare eucharistiam cuius conscientiam ignorat. cum ergo cuicunq; subdito debeat eucharistiam ministrare semel in āno quilibet tenetur sibi semel in anno confiteri q̄tuncunq; sit confessus episcopo uel eius penitentiario. ¶ Item contra rationem est subtrahere alicui cognitionem rei de qua tenetur reddere rationem. sed sacerdos de suis subditis deo teneț reddeț rationē. g° nō licet epo facere aliqđ q° un° prochialis possit cognoscere cōsciaz subditi sui. ¶ Itē quilibet tēț ɔfiteri semel ī anno ppio sacerdoti. extra de peni. ⁊ re. Dis. sz

epūs nō ē ꝑpus sacerdos imo coīs.gº pēi tens ofitēdo epo uel alicui de licētia eiº nō ſuat statutū niſi cōfiteat cuz hoc ſemel in anno pſbytero prochiali. Cōtra maiorem ptātē hz epus ſup ſubditos prochialiū ſacerdotū q̄z ipſi pſbyteri.qz eā recipiunt ab epo.ꝛ ut hēat ꝑma ꝑpōe de cāis.cū ꝑma plus pōt ſup effectū.q̄z 2ª cā.cū gº illi qui cōfitētur alicui de licētia ſui pſbyteri prochialis nō teneāt anno illo ſibi cōfiteri mꝫ to minus illi qui cōfitentur alicui de licentia epi. Rñdeo epuſ habet.ordāriā iuriſdcōnē ſup ſubditos ſacerdotū prochialiū. illud āt qđ cōuenit alicui ex ordinaria iuriſdictiōe ipſe pōt cōmittere alij hñti ordinez cōueniētē ad illud officiū exequēduz. extra de ofec.ecclie. Aqua. illi gº q ofitent legitīe hñti ptātē epi.ꝛ abſoluūt ab eodez uere ſunt abſoluti.nec eadē pccā in nūero tenētur ſuis pſbyteris prochialibus cōfiteri.ſz utrū eodē anno teneātur ſuis pſbyteris cōfiteri peccata que poſt abſolutionē incurrūt.opiniōes ſūt. Et aliqui dicunt qꝺ nō.qz p pſbyterū prochialē nō tm̄ intelligit curatus inferior ſz ēt epūs. Uñ epatus qnz dicit prochia.ꝛ epus pſbyter prochialis.qđ ꝓbari poſſe uidetur p illud qđ dicitur extra de prochijs ꝛ alienis prochiāis Nullus.ꝛ.9ª.q.2ª.nullus.ꝛ.c .nullª ꝑmas ꝛ.cº.ult. Alij dicūt p pſbyterꝫ prochialē ñ intelligi niſi inferiorē curatū qz uerba debent accipi ꝓz qꝺ ſonāt in uſu cōi. Preterea papa in ꝓuilegio cōceſſo minoribus ꝛ ꝑdicatoribus ſup cōfeſſionibns audiēdis ꝛ heremitanis ex ꝓuilegio ſpāli nouit emanato declarando uidetur dicere qꝺ in illo ſtatuto. Dīs utriuſqꝫ ſexus.intelligit prochialis pſbyter ille q in cōi uſu ſic uocat ī hoc qꝺ dicit ofeſſi frībus teneant ſemel in anno ſuis pſbyteris prochialibus cōfiteri ꝓut ſtatuit ociliū gñale.cū .n.dicēdo pſbyteris excludit nō pſbyteros.ꝛ p hoc qꝺ dicſuis.excludit nō hñtes iuriſdictionez ſuper eos.uī qꝺ p hoc qđ dicit prochialibus excludat epos.alias illud uerbū prochialiª ibi poneretur ꝑ nullo.ubicūqꝫ eiz papa dicit aliquid p moduz declarationis iuris ſi bullatū ē.ad oēs ſe extendit.etiā ſi non ſit inſertuz inter alias decretales. Cū gº epuſ nō ſit ſup ſtatutū ofeſſi ſibi ul alicui auctoritate eius tenēt eodē anno ſuo curato ſaltē riori ſemel cōfiteri.nō ſic aūt dicēduz ē de cōfitētibus pape.uel hñtibus eius auctoritatē abſolute.qz papa ē ſuper ociliū gñale. pª tñ opinio rōabilioꝛ.uī. Ad pª in oppm đđ qꝺ cū epus cōcedit alicui ꝓtātē audiendi cōfeſſiones nō auffert inferiori curato iuriſdictio ſua .ſed ſeruat.qz datur ei coadiutor ad executionē officij qđ ſibi incūbit ex ſua iuriſdictiōe q̄ principalius ē epi q̄z illius.ſicut ī angelica hierar. dōa ordinū īferiorū excellētiora ſunt inferioribus Ad 2m.đđ qꝺ nō ē ſimile.qz qlibet angel ſufficit plene ad exequēdū actus cōueniētes officio ſuo.nō ſic āt uere pōt dici de quolibet inferiori curato. Preterea iſta offa in eccl̄ia militāte fuerūt diſtincta ecclia latētē pgnante religionibus utilib ad hutuſmōi officia exequēda. Uñ poſtq̄z ꝓdierūt in lucē.cōueniēs fuit ut iſtoꝝ officioꝝ aliq mō .ſ. ꝛ cōmiſſiōe eēnt ꝓticipes.ſicut poſtumꝰ ptē accipit bonoꝝ q̄ ante ſuā natiuitatem alijs filijs erāt diuiſa.ff.de liberis poſtumis.l.quod dicitur . et.cº. de poſtumis.l. iª.ꝛ.l. quod cauſatum.ꝛ inſti.de exhereda. libe.§. poſtumi Ad.3m.đđ qꝺ cogitō quā pōt hēre ſacerdos in foꝛo pñie de conſcia ſubditi ſui depēdet a ſubditi uolūtate.ꝛ iō debet eū reputare idoneū ad ſuſcipienduz euchariſtiā ſi affirmat ſe penitētem eē ꝛ legitime cōfeſſū ei q ipm potuit abſoluere.ſi tñ ſacerdos hret aliq̄ ſigna ꝓbabilia.qꝺ ille ñ diceret uez.ñ tēret ſibi euchariſtiā miſtraī.niſi ille ſibi facerz ſufficiētē fidē.ñ.dico đ hº qđ ē ve pētēs.nec đ hº qđ ē .neꝰ ofeſſus.qz iſta ñ cadūt ſub ꝓbatōe. ſz đ hº qđ ē ofeſſus illi q ipz poſſat abſoluer . niſi ī pedimtū fuerit ex pte ſui ipi ofitētis. Ad 4m.đđ.qꝺ ſacdos ñ tēt rddere rōez de his q̄ ſubditª ſuª ñ fuelauit ſibi niſi hº ex clpa ſua pceſſerit. Ad ultm pz qđ dicendū ſit ex dictis ī hac qōne pcedēti.

Tertio queritur

utrū cōfeſſi nō ſacerdoti quē prochialē ſacerdos poſuit loco eius credens eum eſſe ſacerdotem teneantur illa eadē pccā iterū cōfiteri.poſtq̄z ofiterit eis illū.cui confeſſi fuerit ñ eē ſacerdotē. Rñdeo qꝺ tales tenētur illa eadē pccā ſi illoꝝ ſint mēoꝛes itez

cōfiteri sacerdoti. qz ꝑm rei ueritatē de illꝭ
ñ fūt rite ꝓfessi. nec sacrz pñe susceperunt.
nz tñ iudicandi fūt peccasse tāqz trāgresso
res statuti de cōfitēdo. qz eos ignorātia i-
uincibilis seu ꝓbabilis excusauit. ⁊ dico qꝺ
illa cōfessio eis fuit meritoria. nō tñ eis tā
utilis ceteris paribꝰ ac si cōfessi sacerdoti
fuissent. qz ñ sacerdos nō pōt cōferre pēi-
tēti illō bñficiū qꝺ sacerdos ex ui clauiuz
āministrat.

Quarto queri ꝯ utrū hō tē-
tur ꝓfiteri oīa pcā mortalia tā secreta qz
publica. Et uꝝ qꝺ nō. Magister supra di.
16ª. cº. i. Cōtritō ē ō pccm cordis. gº ꝺ pec
catis cordis ñ teneꝯ hoīes ꝓfiteri. sz tñ cō
teri. Itē cōfessio ē ꝑ quā morꝺ latens in
spe uenie apiꝯ. gº nō tenemur cōfiteri ꝺ pa
tētibus peccatis. Itē exꝯ de accusationꝺ
Euidētia. euidētia ppetrati sceleris ñ indi
get clamoꝝ accusatoris. gº de sceleribus qꝯ
euidēter ppetrata sūt nō tenemur ꝓfiteri.
Contra de quolibet pccō mortali tene-
mur integre penitere. sz integra pñia non
tñ cōprehēdit ꝓtritionē. sz etiā cōfessionē
⁊ exteriorē satisfactionē si sit possibile. gº
de quolibet mortali pccō tēmur confiteri.
Rº qꝺ hō tēꝯ confiteri oīa pcā mortalia
tā secreta qz publica. qz ⁊ si secreta mori ꝺ
beāt iteriꝰ ꝑ ꝓtritioez. deferri tñ debēt ad
sepeliēdū exteriꝰ ꝑ ꝓfessionē. Et qz nō suf-
ficit aliquid eē notū iudici nisi sit ei no-
tū i forma iudicij. qz ut dr. 3ª. q. 7ª. Iudicz.
Iudex debet iudicare ꝑm allegata. gº pcā
publica qz sunt mānifesta sacerdoti sicut
hōi. qz tñ ñ sꝯ ei mānifesta sic uicario ꝺi. oz
ea ꝓfiteri. Et ꝑ ea sicut dicit mgr. di. pñti
cº. ultꝯ. ꝓfessio ē qdā pñtō pccī. ⁊ ꝑ eā pec
cator fit būlior ⁊ cautior. Alī nō est tñ ad
notificādū ꝓfessori pccm. Ad pm in oppm
ꝺ qꝺ illō ꝟbū mgri ē itelligēdū ꝑz quādā
appropriatiōez. Ad 2m. ꝺ. qꝺ qz tuncūqz
morꝺ pccī sit patēs hoīb ī effectu tamē
latēs ē exteriꝰ in sua cā. Ad 3m. ꝺ. qꝺ illa
auctoritas itelligēda ē i foro ꝺtētioso ubi
iudicat malū de iteriori ope. nō i foro pēi
tētie ubi ꝓncipaliꝰ iudicat ꝺ intētione.

Quinto queritur utꝰ hō teneatur pccī circūstātias cōfiteri.
Et uꝝ qꝺ sic. Augº. i liº. ꝺ pe. ⁊ ē ꝺ pñia di.
5ª. i ꝓncipio. ⁊ recitat mgr supiꝰ di. 16. cº.
2º. postqz narrate sūt pccōz circūstātie. se-
qꝯ. qꝺ ois ista uarietas ꝓfitēda ē ⁊ deflen-
da. gº pccī circūstantie sūt cōfitēde. Item
pccī qz̄titas sciri nō pōt nisi scitis illiꝰ que
illoz aggrauāt qz̄titatē. Sz circūstātie ag
grauāt pccm ut supiꝰ uisū ē. gº qz̄titas pec
cati sciri ñ pōt. ⁊ eoz circūstātijs ignora-
tis. cū gº sacerdos qꝯ ē iudex debeat scire
totā qz̄titatē pccī oēs pccōz circūstātie si-
bi sūt ꝓfitēde. Cōtra circūstātie pccōruz
pñt eē ifinite. Sz nullus obligaꝯ ad ꝓfitēdū
ea q ī ifinitū pñt ꝓcedeꝯ. qz de talibꝰ nō ē
ars nz scīa. gº nullus tēꝯ oēs circūstantias
pccī ꝓfiteri. Rº qꝺ circūstātie mutāt alī
spēz pccī ut supius uisū ē. ⁊ tūc circūstātie
sꝯ ꝓfitēde. qz spēs pccī ꝓfitēda ē. alī ita ag
grauāt in eadē spe qꝺ actū reddūt mortalē
q sine illꝰ mortalis ñ eēt sic pz. Idē eiꝰ actꝰ
illicitus pōt fieri extāte intētiōe ⁊ delibe-
ratiōe qꝺ est pccm mortale. Qui tñ ex sur
rectōe fcūs mortaliꝯ ñ eēt. ⁊ talis circūstan-
tia ꝓfitēda ē. Alī. n. ñ aggrauāt crimialiꝯ.
sz uēialiꝯ. qz sine illꝰ illa deoꝛdiatō mortale
pccm eēt. nec ꝑ eas fieret peccatū mortale
si alias ñ eēt. ⁊ sicut uēialia peccata nō sꝯ
ꝓfitenda de necessitate. nisi aliquando per
accidens ut superius dictū est. sic tales cir
cūstantie non requirūtur de necessitate ad
sufficientem confessionē. qz̄uis requirant
ad confessionis perfectionem. ut autē me-
lius sciri possit quando confitende de ne-
cessitate sint. ⁊ quando nō. Sciendū qꝺ cir
cūstantia dicitur illud quod est extra essē
tiam actus in aliquo tñ modo ipsum attī-
gens aut quantum ad essentiam actus. aut
qz̄tum ad effectum. aut qz̄tum ad causaz.
Primo modo dupliciter. s. aut ꝑ modum
mēsure. ⁊ tales circūstātie sūt tēpꝰ ⁊ locus
uel tanqz qualitas actus ⁊ talis circunstā
tia est agendi modus. 2º. modo est circū-
stantia quid factum est. s. mutilatio grauis
uel leuis in respectu. 3º. modo tripliciter
qz̄tum. s. ad causam finalem ⁊ sic accipitur
hic circūstantia ꝓpter quid. aut qz̄tum
ad causam materialem que est obiectum
actus. ⁊ sic accipitur hic circūstantia circa
quid. aut qz̄tū ad cāz efficiētē. ⁊ hº duplr
ꝑm qꝺ duplex est cā efficiēs. s. ꝓncipalis ex

pte cuius accipitur huius circūstātia qs fecerit. ⁊ instrumentalis ex pte cuius accipitur hic circūstātia quo instrumēto uel q bus auxilijs fecerit. nec ē intelligēdū q̄ p pter qd et circa qd sint circūstātie īq̄stu ex eis dependet eentia actus. sz īquātū sūt quedā cōditōes adiūcte. Ūn̄ qñ queritur quis fecerit tanq̄z circūstātia q̄rit utz cle ricus uel laicus uel religiosus. ⁊ qñ q̄ritur circa qd q̄ritur utz ille hō quē pcussit eet plat⁹ uel subditus. ⁊ sic de alijs. has aūt octo circūstātias ponit phs. 3° ethi. c°. 3°. ⁊ quelibet earū aggrauare pōt iordinatō nem qñq̄z criminaliter ⁊ qñq̄z uenialiter. ¶ Ad p^m^ ī opp^m^ dō q̄ illa auctoritas itel ligenda ē q̄stū ad cōfessionis pfectōnē nō q̄stū ad sufficientiā. ¶ Ad 2^m^ dō q̄ nō oz cōfessorem scire totā pcci q̄stitatē sz sufficit q̄ sciat eius q̄stitatem notabilē seu cri minalem. Jn ñ obligādo aūt nos ad alias circūstantias confitendas parcit deus no stre infirmitati.

Sexto queritur

utrum pccōr statim teneat confiteri hīta ta oportūitate sacdotis. Et uidet q̄ sic. q pcussus a p̄pente nō stati querit remedi uz ꝺtēptor ē sue corpalis salutis. g° silr q icidit ī pccm̄ mortale si nō q̄sciti^m^ pōt que rit remediū cōfessionis cōtēptor ē sue salu tis spūalis. Sz cōtenet suaz salutez spūalē ē pccm̄ mortale. g° pccōr stati tenet cōfite ri hīta oportūitate sacerdotis. ¶ Jtē sic ꝺ iustitiā ē se separe a deo. ita sepationē cōti nuare. Sz hō p quolibet tp̄e tēt ñ separe se a deo. g° p quolibet tp̄e tenet sepatio nē remouere. cū g° remoueri nō possit sine cōfessione tenet cōfiteri pro quolibet tp̄e. ¶ Cōtra ille qui nō facit qd̄ de necitate te net facere p illo tp̄e quo tenet ⁊ pōt mor taliter peccat. g° si pccōr statim tenet de necessitate cōfiteri hīta cōfessoris oppor tūitate quādiu differt nō cessat nouū pec catū ꝺmittere qd̄ falsū ē. ¶ Rñdeo q̄ ille q cōmittit pccm̄ mortale nō stati tenet ꝺ ne cessitate cōfiteri hīta cōfessoris oportūi tate. sz sufficit q̄ sēt in anno sicut statuit ꝺcilū generale nisi ī quattuor casib^s^. ¶ Un^m^ ē rōne sacramēti. s. qñ uult coicare uel cele brare. nisi forte de ꝓpinquo expectet alīū cui deuotius ⁊ securius cōfiteat. sic eiz ex pectās nullo iure qd̄ ego sciaz cōicare p̄h̄i betur si uere pēites ē. Alī^m^. rōe pcli ut qñ ē ī notabili īmīnēti piculo mortis. Certius ē rōe cōscie. s. qñ ꝺscia sibi dictat q̄ statim teneat cōfiteri de necitate. Quartus rōe dubij. qñ. s. ꝓbabiliter uidet se amplius in āno illo copiam cōfessoris hēre non posse q ipsū posset absoluere. Quitus casus ad dī pōt q̄stū ad religiosos q rōe statutoruz suoz ⁊ sui stat^m^ teneat cōfiteri frequēti^m^ q̄z statuat cōciliū generale. nec tñ pp hoc seq tur q̄ stati teneat cōfiteri habita cōfesso ris oportūitate nisi assit dies quo secun dū statutū religionis sue cōfiteri tenētur. Qꝺ aūt peccatoz ñ teneat regulariter sta tiz confiteri p3. qz ad hoc nō obligatur ex iure nature. qz cōfiteri sacerdoti nō est de iure nec absolute. nec ad hoc obligat dīna lege. qz sic xp̄s sacerdoti cōfiteri pcepit ī plicite. nō tñ p̄cepit hoc statiz fieri. nec ad hoc obligat iure positiuo. sz tm̄ ad semel i anno ut dictū ē. ¶ Ad p^m^ ī oppositū dō q̄ cōtenere salutē spūalē hoc pōt itelligi du pl'r. s. positiue ⁊ directe p aliquē deliberati ue uoluntatis motum ⁊ hoc ē pccm̄ morta le. aut negatiue. hoc ē nō querere salutem spūalē sollicite. ⁊ hoc nō ē pccm̄ mortale. sz circūstantia pcci nisi ī aliquo determinato cāu in quo si nō quereret sollicite peccaret mortaliter omittēdo. Et p̄terea act^s^ p̄itēdi cū ꝓposito cōfitēdi. qñ hō tenet ⁊ satisfa ciēdi ē rmediū ꝺ pccm̄ mortale. ¶ Ad. 2^m^ dō q̄ nō separe se a deo ē ī hois ptāte. sz recō ūgere se deo nō sic. facili^m^ eiz potuit serua re charitatē quā habuit q̄z se disponer ad recuperandum quod amisit.

Septimo queri tur

ut^m^ mlier tēat ofiteri suo pbyt'o pochiali pec catū qd̄ cū eo cōmisit. Et uī q̄ sic. de pe. di. 6^a^. c°. ult. Placuit ut deīcepl nulli sacdo ti liceat quelibet ꝺmissū alt'i sacdoti ad pe nitētiā suscipe sine ei^s^ ofēsu cui se ꝑus ꝺmi sit. g° p̄dcā mlier pccm̄ p̄dcm̄ suo pochiali ofiteri tenet nisi prochial' ofētiat q̄ alt'i cō fiteat. ¶ Jtē tenet suo prochiali ofiteri oīa pccā sua de qb^s^ ab eo potest absolui. Sed ipe pochial' potest absoluere mulierem de peccato quod cū ea cōmisit. qz hoc in iure

phibitū ñ iuenitur. ℣ Cōtra magis potest recusari ꝓpus sacerdos p malitiā q̄z per ignorātiā. qa malitia piculosior ē ⁊ peior. sz p ignorātiā pōt recusari. di. 6ª. placuit. ℣ Cū ergo ista mulier iā expta sit sacerdotis malitiā. uř q ipm recusare pōt. ut non cōfiteatur eidez. ℟ ñdeo q aut mulier ꝓbabiliter cōiecturat q si ad illū sacerdotē accederet q ipe itez eā sollicitatet. aut sentit se ita fragilē q ꝓbabiliter timet ne loquendo illi sacerdoti istigaretur stimulo cōcupiscētie ꝓpter recordatonez delectatōnis nephārie qua cū illo fuit delectata. ⁊ i isto fuit casu. nō tenetur isti ofiteri. nec hoc pccm̄ nec aliud. qa si pōt recusari sacerdos ꝓpter ignorantiā. multo fortiꝰ ꝓp malitiā. piculosius ē. n. penitenti mulieri si sacerdos conatur eā ad pccm̄ inducere q̄z si nesciat cōsulere sibi. dz tñ peteř licētiaz aut facere peti ab illo sacerdote uel a supiori ut alteri possit confiteri. q si malitiose dare licentiā recusaret hoc nō ꝓhiberz qn illa mulier possit alteri sacerdoti cōfiteri. ℣ Si aūt mulier ꝓbabiliter credat q nec ex pte sacerdotis nec ex pte sui īmineat piculū si cōfitetur eidē. tūc tenetur illi cōfiteri, et illud pccm̄ qđ cū eo cōmisit. ⁊ ipe ꝺ illo pōt ipam absoluere sic ꝺ aliis. ℣ Ad pꝰ ꝺđ q post ꝺba decreti allegata stati subiūgitur. nisi p ignorantiā illiꝰ cui penitēs cōfessus ē. ⁊ ut iā dcm̄ ē. si pōt recusari p ignorātiā. pōt recusari p malitiaz. ℣ Ad zꝰ ꝺđ q nō semp tenetur penitēs cōfiteri proꝓhiali suo de oībus pccis a qbus ab eo pt absolui. si. n. aliqs prochianus eēt aliquid machinatus latenter ꝺ sui sacerdotis pso nā de qua machinatōe posset ab illo sacerdote absolui. nō teneretur hoc cōfiteri sibi ne ille ꝓuocaretur ad oduz ℣ Ex dcis pz qd dici debeat ad arꝰ ad ptē scḋam.

Octauo queritur utrz cōfessio sacrālis possit fieri pluribus sacerdotibus siř. ℣ Et uř q nō. qa confessio sacrālis nō pōt fieri a pluribus penitētibꝰ siř uni sacerdoti. penitēs. n. solus dz cōfiteri pccā sua. eř de peni. ⁊ re. ℣ Dis utriusqz sexus. gꝰ a siři cōfessio sacrālis nō pōt fieri pluribus sacerdotibus siř. ℟ Itē nō dz fieri p plura qđ eq̄ bñ pōt fieri p unū. sed unus sacerdos ita bñ pōt absoluere penitētē sicut plures siř. gꝰ cōfessio sacrāř non dz fieri plibus sacerdotibꝰ siř. ℣ Cōtra de pe. di. pª. Desurā. §. nō sūt. q̄ꝫto pluribus cōfitebitur i spe uenie turpitudinē crimis tāto facilꝰ cōsequtur grāz remissiōis. ℣ Ñ deo q si penitēs cōfiteatur pluribꝰ sacerdotibus siř. ⁊ absoluitur ab eis credo q recipit penitētie sacrm̄. nō credo. n. q modus exp̄mendi psonā absoluētē uel absolutōis actū i singulari uel i plī de necessitate řqrař ad eēntiā sacři. credo tñ q nō nisi penitēs uelit cōfiteri duobus siř ut certius cōsiliū babeat ab ambobus q̄z ab altero solū. Duo sacerdotes audiētes siř unū penitentē in foro penitētie ⁊ siř absoluentes peccāt. qa faciūt cōtra cōsuetudinē ecclie et statutū. statuit. n. ut i illo foro solus soli cōfiteatur. alij dicūt q sacrm̄ pānie suscipi nō pōt nec admīstrari nisi in foro secreto. qa ibi de occultis conscie agit. sacerdos ēt in illo foro xp̄m repūtat. unus aūt ē xp̄us. ℣ Ū dicūt q cōfiteri pluribus sacerdotibus simul nō uř cōfessio q̄ sit ps sacři. ℣ Qui vult tenere ꝑmā opinionē p̄t dicere ad ꝑmum q plures simul confiteri uni magis ē cōtra secretū qđ dz i foro penitētie obs̄uari q̄z unū cōfiteri plibꝰ sacerdotibꝰ siř. qa illi ples sacerdotes ita obligātur ad celādū pccā cōfessa sic unus solus. Dz pliuz cōfitētiū siř nō ita stricte obligatur unꝰ ad celādū pccā alioꝝ. ples tñ posse cōfiteri uni in articlo necitatis. s. qñ moꝛs ita īminet de ꝓpīqꝰ q unꝰ pꝰ aliuz ofiteri ñ possz licitū ē nec euacuat sacři ꝺ tutē. ℣ Ad zꝰ ꝺđ q illđ argꝰ ñ plus ꝓbat nisi q ples sacerdotes siř hꝰ faciēdo. peccāt. pōt tñ dici q i casu i qꝰ uiderēt penitētē hꝰ facere ex magno feruoꝛe ⁊ ut magis trāqllaretur cōscia. sua pp collatōnem duoꝝ in cosulēdo licitū eē eis siř ipm pēitētē audire ⁊ absoluere ℣ Qui vult tenere scḋam opinionē pōt dicere ad argꝰ ad ptē scḋam q illa auctoritas itelligiř de cōfessione fcā plibꝰ nō simul sz successiue.

Nono queritur utrum ille. 16. conditōes cōtente i ꝺbus supius positis requirantur ad cōfessionē. ℟ Ñdeo q illarum quedam requrūtur ad cōfessionē de necessitate. ⁊ q̄dam

de cõgruitate. ad qđ ūidēdū sufficit ad p̄/
sens illas cōditōes exponere. ¶ Cōfessio. n.
dz eē siplex ita q̄ nihil admisceat cuz eis
q̄ regrūtur ad pccōz q̄stitatē. Dz ēt esse
humilis. ualde. n. humiliter dz se hr̄e cōfi/
tēs in uerbo ⁊ signo. dz ēt eē pura. i. cū re
cta intētōe facta. Et fidelis. i. uera. ut ni/
hil admisceatur de falsitate. Et frequēs.
frequēt. n. cōfiteri ē utile. Et nuda. i. nō uo
luta uerboz obscuritate. Et discreta. i. qđ
maius ē cōfiteatur cū maiozi pōdere. Et
libens. i. facta nō de necessitate sed libera
uolūtate. Et uerecūda. qđ nō ē sic intelli/
gēdū q̄ debeat penitēs uerecūdari đ cō/
fessionis actu. ſz de pccis q̄ cōfitetur. qđ ē
cōtra quosdā qui ī recitando pccā sua q̄si
se iactare uidētur de aliqua seculi uanita/
te. Et integra. i. facta sine celatōe alicuius
pcci qđ cōfitēs tūc hēat ī memoria. de q̄
al' nō fuerit legitīe ꝺfessus. ⁊ h° ēt dr̄ ꝺ di
uidētes cōfessionē plūbus sacerdotib⁹ dicē
do ptē uni ⁊ ptē alij. Et secreta. qa ibi agi
tur de secretis ꝺscīe. Et lachrymabilis la
chrymis p̄cedētibus ex pcci dolore. Et
accelerata. multū. n. est expediēs pccōzi ut
cito cōfiteat'. qa abyssus abyssū inuocat.
. i. unū pccm̄ ad aliud inclinat. Debz ēt eē
fortis. i. penitēs dz eē ita cōstātis animi ī
cōfitendo ut p̄p̄t' uerecūdiā nihil ptinens
ad cōscīe sue purgatōnē omittat. Et accu
sans. i. penitēs ita dz accusare se ipm̄ ut in
sui excusatōe pccm̄ suū ī aliū nō retozq̄at.
sic adā dixit. mulier quā dedisti mihi sociā
dedit mihi de ligno ⁊ comedi. ut hr̄ geñ.
3°. Dz ēt eē pata parere. penitēs. n. dz eē
pat⁹ parer̄. h° ē obedir̄ sacdoti ī susceptō
ne. ⁊ expletōe pn̄ie quā rōnabil'r iniungit.
¶ His uisis p ea q̄ alibi de cōfessiōe dicta
sūt. ⁊ adhuc dicēda sūt pōt facil'r hō uide
re q̄ istaz cōditōnū reqrantur ad confes/
sionē de necītate. ⁊ q̄ de cōgruitate.

Consequenter quē/
ritur de 4° pncipali. Et circa h° q̄rūt. 9. ¶ 1°
utz ꝺsio uolūtatis ad deū reqrat' ad īpij
iustificatōem. ¶ 2° utz ad h° reqrat' gr̄e in
fusio. ¶ 3° utz poz sit ozdie nat'e ad deū cō
ūsio q̄z a pccō aūsio. ¶ 4° utz poz sit ozdie
gr̄e ifusio q̄z pcci remissio. ¶ 5° utz pccōz
remissio sit real'r idē qđ bonoz quoz sūt
puatōes restitutō. ¶ 6°. utz iustificatio im
pij sit ī istāti. ¶ 7° utz ipij iustificatio eēntri/
al⁹ respiciat gr̄e ifusionē q̄z pccōz remis/
sionē. ¶ 8° utz ozdie nat'e sit utraq; poste/
rioz. ¶ 9° utz īpij iustificatio sit miac'losa.

Primo oñdo q̄ ad iustificati/
onē īpij ñ r̄grat' ꝺsio
uolūtatis e⁹ ad deū de ecc'iasticis dogma
tib⁹. c°. 20. dr̄ sic. iūtiū salutis nr̄e deo mise
rāte ⁊ inspirante hr̄e nos credimus. ita ar
bitriū nr̄e nat'e sequaz eē diuīe īspiratōis
libeř cōfitemur. ſz ī nr̄a iustificatōe ē iūtiū
nr̄e salutis. g° iustificatō īpij p̄cedit ꝺsio
nē uolūtatis ad deū. qđ nō eēt uez si req
rerer̄ ad iustificationē. ¶ Itē ut hr̄ 3° reg.
c°. 3°. De⁹ salomoni dormiēti ifudit sapiē
tiā. g° a silī pccōzi dormiēti p̄t ifūdeř gra
tiā. ſz gr̄a ē iustitie forma. g° siñ aliq̄ ꝺsio
ne uolūtatis ad deū pōt ipius iustificari.
¶ Cōtra be. li. de li. ar. ūsus finē dic đ gr̄a
dei ⁊ li. ar°. q̄ totū bonū actū singl'a opa/
tōe idiuiduo pagūt. Sz iustificatō īpij est
bonus act⁹. g° ē a gr̄a dei ⁊ li. ar°. qđ ñ eēt
uez si ad h° ñ r̄grarer̄ cōūsio uolūtatis ad
deū. ¶ Itē nō resplēdet silitudo solis i spe/
culo nisi facies eius conuertatur ad soleꝫ.
ergo similiter gr̄a que ē quedā similitudo
solis iustitie nō resplēdet in aīa nisi facies
eius ad deū conuersa fuerit p uoluntateꝫ.
Cū ergo sine gr̄a nō posset iustificari im
pius cōuersio uolūtatis ad deum requiri
tur ad iustificatōem. ¶ Ad hanc q̄stionem
pōt adduci argumēta ex his q̄ dicta sunt.
di. 15ª. in illa q̄stione. utz deus possit r̄mit
tere pccm̄ sine aliqua satisfactōne. ¶ Ñ/
deo q̄ sicut de remissione pcci conueit lo/
qui dupliciter. ſ. aut de lege cōmuni. aut đ
pulegio speciali. sic etiā de iustificatione.
Et sicut loquendo modo secundo de re/
missione peccati. deus posset remitteř pec
catum absq; omni satisfactione. sic loquē/
do de iustificatione modo. 2°. deus posset
impiū iustificare sine conuersione uolūta/
tis eius ad deū in p̄cedētem. Sed loquen/
do de iustificatione de lege cōmuni sic di/
co ad hoc q̄ sic corpus formatur p aīaz in
eē nat'e oz corp⁹ p naturā disponi pus oz
dine naturē q̄z infūdatur aīa a creatoze. sic
ad hoc q̄ aīa adulti formetur p iustificati
onē ī eē gr̄e oportet p̄cedere cōuersionem

uoluntatis ad deum tpre uel natura qua cõuersione disponatur aia ad susceptõem gre qua formal'r iustificatur. ⁊ sic ꝓcedũt ar⁹ ad ptẽ scdam. ℟ Ad p⁹ in oppo⁹ dr q; ibi accipitur initiũ salutis nõ ꝑ iustificatõ ne. sed ꝑ aliqua diuina inspiratõe qua aia excitatur ⁊ adiuuatur ad cõuertẽdũ se ad deũ p uolũtatẽ. ℟ Ad 2⁹ dr q; nõ ẽ sile de gra q̃ ꝓncipaliter respicit affectũ libex q cogi nõ põt. et de sapiẽtia q̃ respicit intel/lectũ q cogi põt. Et ĩ magis requirit uo lũtaria dispositio ad susceptõem gre q̃ sapiẽtie. Uel põt dici q; tũc Salomon recep sapiẽtiã nõ ꝑm legẽ cõem sz ꝑm legẽ spalẽ ⁊ ꝓulegiatã. Uel põt dici aliter q; ad eius susceptõem se disposuerat ĩuigilãdo.

SEcundo quer[i]tur utz ad iustificatõem impij requiratur gre ifusio. Et uꝝ q; nõ. qa qcqd deus põt facere mediãte cã 2ª. põt facere sine ea. g⁹ si deus põt impiũ iustificare mediãte gra. põt. ẽt sine gra. ℟ Item Jo. 6⁹. Nemo uenit ad me nisi pr̃ meus traxerit eũ. tractus aũt mo/tus uiolẽtus ẽ. sed deus põt remouere uo lũtatẽ ad se uiolẽt siñ gra. g⁹ ad iustificatõ nem impij nõ ẽ necessaria gra. ℟ Cõtra nõ expellitur tenebra corpalis nisi p lumẽ cor pale. g⁹ nec tenebra pcci expellitur nisi p gram q̃ lumẽ ẽ spũale. ℟ Itẽ oĩs aia aut est do inimica. aut amica. sz amica nõ ẽ nisi p gram. ergo cũ desinit eẽ inimica p iustifi/catõem oportet q; detur sibi gra. ℟ Ñdo q; sic qñ ex uno elemẽto fit aliud ocurrũt quattuor. s. unus forme corrupto. ⁊ alte/rius generato. ⁊ dispositõ ad corruptõem unius. ⁊ dispositõ ad gnãtõem alteius. sic cũ de impio fit iustus requirũtur quattu/or. s. ipietatis destructõ q̃ ẽ culpe remissio ⁊ gre infusio. ⁊ dispositio ad destructõem impietatis q̃ ẽ culpe detestatio. ⁊ dispositio ad susceptõem gre. que ẽ li. arbitrij ad deũ cõuersio. ⁊ sic patet q; gre ifusio requ/ritur ad iustificatõem impij. ℟ Ad p⁹ ĩ op positũ dr q; illa ꝓpositio intelligẽda ẽ de 2ª cũ efficiẽte. gra aũt ẽ iustificatõis cã 2ª formalis nõ efficiens. ⁊ iõ sic deus nõ põt facere aliquid eẽ albũ sine albedine. sic nec iustũ sine gra. ℟ Ad 2⁹ dr q; illa auctoritas loqr nõ de tractu uiolẽto. sed accipitur ibi tractus p uolũtatis inclinatõem ꝑm sẽ tẽtiã augi. omlã. 26ª. sr̃ Jo. ĩ expositõe v/bi ꝑdicti qd patet p exẽpla q̃ ponit dicẽs ramũ uiridẽ oñdis oui et trahis illã. nu/ces puero demõstrãtur ⁊ trahitur. ita de/us oñdit interius homĩ ea p que hõ ad deum inclinatur ⁊ hoc ẽ ipm trahi.

CErtio queritur utz ꝓr sit ordine nature ad deũ cõuersio q̃ a pccõ auersio. Et uꝝ q; nõ. psal'. De/clina a malo ⁊ fac bonũ. g⁹ prius ẽ ordine nature declinatio mali q̃ ẽ auersio a pccõ q̃ opatio boni q̃ ẽ ad deũ cõuersio. ℟ Itez ĩ motu locali ꝓus ẽ ordie nature recessus a tmĩo a q⁹ q̃ accessus ad tminũ ad quẽ. g⁹ a sili. ita ẽ ĩ motu aie. Sz auersio a pccõ ẽ recessus a termio a quo. cõuersio ad deũ est accessus ad terminum ad quem. ergo prior est ordine natẽ a pccõ auersio q̃ ad deũ cõusio ℟ Itez ecclĩastici p⁹. dilectõ dei honorabilis sapiẽtia. sz ibidẽ imediate sub iũgitur q; initiũ sapiẽtie ẽ timor dñi. g⁹ ti mor ꝓr ẽ dilectõe. Sz auersio a pccõ est ex timore. cõuersio ad deũ ex dilectõe. g⁹ ꝓr ẽ a pccõ auersio q̃ ad deũ conuersio. ℟ Cõtra ordine natẽ ꝓr ẽ ad creaturam cõuersio q̃ a deo auersio. sz sic dic phi. 3⁹ ethi. cº. 6⁹. p⁹ ĩ gnãtõe ẽ ultimũ ĩ resolutõ ne. cũ g⁹ cõuersio ad deũ sit destructõ aũ/sionis a deo. ⁊ auersio a pccõ sit destructõ cõuersionis ad pccm̃. ꝓr ẽ ordie natẽ cõ/uersio ad deũ q̃ auersio a pccõ. ℟ Itẽ ꝓr ẽ ordie natẽ ifusio gre q̃ remissio culpe. qa culpa remittit̃ p gram. g⁹ a sili cõusio ad deũ q̃ ẽ dispositõ ad susceptõez gre. ꝓr ẽ ordie natẽ q̃ aũsio a pccõ q̃ ẽ dispositõ ad rmissiõez ctpe. ℟ Ñ⁹ aũsio a pccõ ⁊ ꝺusio ad deũ pñt ꝺsiderari iqꝛtũ sũt radi/cate ĩ uno motu li. ar. sic recessus a tmĩo a q⁹. ⁊ accessus ad tminũ ad quẽ ĩ ũo motu. aut iqꝛtũ sũt duo li. arbi. mot⁹. s. detestatõ pcci ⁊ tẽdẽtia uolũtatis ĩ deũ p desideũm ul' amorẽ. p⁹ mõ ĩ ordie natẽ ꝓr ẽ cõusio li. ar. ad deũ q̃ aũsio e⁹ a pccõ. q̃uis ĩ mo tu exteriori ꝓr sit recessus q̃ accessus in executõe. in itẽtione. n. motoris prior est accessus q̃ recessus. ut enĩ accedat ad ter minum ad quem recedit a termino a quo ⁊ hec duo in motu li. ar. ordinata sunt ꝑm

ordinem ītentōis nō exteriōris motoris. sic.n. dic aug⁹ oml̄a.26ª.sup Jo.ad deū nō motu corpis.sed uolūtate cordis accedimus.sed uolūtate ad deū accedere ē ītēde re ipm deū. Scdo mō loquēdo de cōuersi one ⁊ auersione distinguēdū ē de auersiōe a pccō.qa detestatō pcci aliqñ oritur ex p uili timore.et hec ē por q̄z cōuersio li.ar. ad deū.aliqñ ex amor dei uel desiderio.et hec ē posterior ordine nature cōuersiōe li. ar.ad deū.sic effectus posterior est cā. Ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹ ille ordo etsi sit ī executō ne.tñ ī ītētōe ē ecōtrario.pus.n.itenditur cōsecutō boni q̄z fuga mali.Uñ ut.li.3⁹.oñ tū ē.amor por ē odio ⁊ eius cā est. Ad 2⁹ dō q⁹ solutū ē ex dcis ī qōne. Ad 3⁹ dō q⁹ ⁊ si timor seruilis por sit q̄z dilectō dei. tñ timor filialis ordine nature ē posterior Et ego cōcedo q⁹ auersio a pccō q̄ oritur ex timore seruili por ē cōuersione ad deū. nō tñ illa q̄ oritur ex timore filiali.

Carto qr̄ utr̄ por sit ordine nature gratie infusio q̄z culpe remissio. Et ur̄ q⁹ nō.pus est ordine nature alicui remittere īimicitiā q̄z ipm recipe ī amicitiā.qa sic dic phi.ī p dicamētis.pus ē a quo nō cōuertitur cōse quētia.sed ad recipe in amicitiā seqtur remittere īimicitiā nō ecōuerso.sed remitte re culpā ē remittere īimicitiā.dare gr̄am ē remittere ī amicitiā.g⁹ pus ordine nature ē remissio culpe q̄z infusio gr̄e. Jtē ipossibile ē eundē sil̄ eē deo amicū ⁊ īimicū.3 si pus ordine nature esset ifusio gr̄e q̄z rmissio culpe.pus ordine nature eēt pccor dei amicus q̄z desineret esse īimic⁹.⁊ sic siml̄ ē amic⁹ ⁊ inimicus.nō ē g⁹ por infusio gr̄e q̄z remissio culpe. Jtē ī trāsmutatōe elem tor pus ē ordine nature corruptō uni⁹ q̄z generatō alterius.g⁹ a sil̄i pus ē ordie nature corruptō culpe p remissionē q̄z ītroductō gr̄e p infusionē. Jtē por ē ordie nature dispositō q̄z hītus.sed remissio culpe dispositō ē ad infusionē gr̄e.g⁹ ordine nature por ē. Cōtra pus est cōtritō q̄z culpe remissio.qa ē eius cā.Sed gr̄a prior est ordine nature cōtritōe.qa forma por ē cōposito.g⁹ infusio gr̄e prior est q̄z culpe remissio. Jtem remissio pccāti facit de peccatore nō pccōrē.nō p aliquā mutatōnem ex pte dei.ergo ē p aliquā mutatōem ex p te pccōris nō p mutatōez pccōris īformē. qa nullus motus īformis meretur de con digno remissionē pcci.g⁹ remissio pcci est p aliquā mutatōem formatā p gr̄e ifusionē .sed cā por ē effectu.g⁹ ē por ordie nature gr̄e īfusio q̄z culpe remissio. Ad istā qōnē dicūt qdā q⁹ īfusio gr̄e por ē q̄z rmissio culpe ordie nat̄e.qa sic eē pus.ē eē prius causalitate. īfusio aūt gr̄e cā formalis ē remissiōis culpe.remissio ēt culpe por ē q̄z gr̄e īfusio.īquātū hz rōem cālitatis materialis respectu ipius.nō ē.n.incōueniens q⁹ duor unū sit alterius cā.et ecōuerso in diuerso gñe cāe.Uñ phūs 2⁹ phi.sūt q̄daz ab inuicem cāe.ut dolere est cā boni hit⁹. ⁊ hoc dolenti.sz nō eodē mō.sz h⁹ qdē sic finis.illud aūt sic pncipiū vñ mor⁹.sz hec solutio falsū supponit ⁊ nō suffricit. suppo nit. n. qō ē eē pus ordine nature sit eē prius causalitate quocūqz genere cāe.qō non est uer ut accipitur p esse pus origie. vñ cū finis dr̄ prior ordine nature q̄z efficiēs ut sanitas q̄z exercitiū.hoc non ē uer nisi p̄m esse qō habet in ītentōne.et sic iā habet aliquo modo aliquā rōem efficientis cāe inquātū p eius ītentōem mouet se efficiens ad opatōem qua possit cōsequi finē illū. Et pterea nos hic querimus de poritate qua reducatur ad genus cāe efficientis.infusio.n.gr̄e ⁊ remissio culpe actōnes q̄dā sunt.destruere.n.pccm ē agere. Alij dicunt q⁹ sicut deus sine mutatōne uolutatis sue vult esse aliquid uel fieri hodie ⁊ aliud cras qō nō uoluit eē uel fieri heri. sic sine mutatōe uolūtatis sue vult illuz q de peccato suo sufficienter penitet nō esse obligatum ad penā eternam.⁊ non eē sibi imputandum ad offensam qō si fecit qō ē pccm remittere quo ad offensam quem tñ añq̄z peniteret reputabat īimicū ⁊ uolebat eum eē obligatū ad penā eternaz.⁊ hi dicunt non esse remissionem peccati p infusionē alicuius habitus ī aīa.sz p gratuitā dei uolūtatē.⁊ hoc uocant gr̄am p quā remittitur peccatū.postea de⁹ infūdit sibi hītum charitatis qua fit dignus spāliter amari a deo .ita ut sibi uelit uitā eternam et qua possit digne deuz amare. Et hi dicūt q⁹ p⁹ ordie nat̄e ē pcci rmissio q̄z gr̄e

seu charitatis infusio. sed qa li° p° 7 2° sufficienter oñsū ē gr̄am seu charitatē p quā remittitur pccm̄ eē aliqd positiuū manens hitudinaliter ī aīa. iō p̄dictā opinionē non approbo sed reprobo maxie cū sit contra dcā sc̄oꝝ et cōtra cōmunē opinionē doctorū ī theologia. ¶ Alij dicūt q̄ infusio gr̄e p̄or est rōe siue habitudinis ad illū a q° infūditur. sed posterior remissione pcci p cōpationē ad aīam in qua suscipitur. Sꝫ cōtra p gr̄am eē a deo nō expellitur pccm̄ nisi mediante sui susceptōe ī aīa. g° pus ordine nature in aīa suscipitur q̄z pccm̄ remittitur si ē illius remissionis cā. ¶ Alij dicūt q̄ infusio gr̄e ordie nature p̄or ē q̄z r̄missio culpe. Et remissio culpe p̄or ē q̄z eē iustū p gr̄az q̄ sic ꝺclarāt. q̄uis ī mutatōibus ūltāneis sit sit mutari 7 mutatū eē. tñ ordine nature pus ē mutari q̄z mutatū eē. Vñ infusio gr̄e p̄or ē ordine nature q̄z gr̄am ī aīa eē. p gr̄am aūt eē ī aīa nō expellitur pccm̄. sed p̄supponit eius expulsionē. sꝫ p ipam infusionē gr̄e q̄ ē ītroitus. ergo in aīam expellitur pccm̄. exēplū. Si illa uirtus p quā ignis corrūpit formā aeris fieret materie aeris forma. pus ordine nature esset fieri illius forme q̄z corruptō forme aeris et posterior in facto eē. ¶ Sed cōtra hoc sic pōt argui. sic infusio gr̄e p̄or ē ordine nature q̄z ipam eē ī aīa. sic remissio pcci p̄or est ordine nature q̄z ipm eē remissum. ergo si ordine nature p̄or ē gr̄e infusio q̄z culpe remissio. siliter pus erit ordine nature p gr̄am eē iustū q̄z pccm̄ eē remissum. Et sic ut dictū ē ī opponēdo pus ordine nature erit pccōr dei amicus q̄z sit nō inimicus. ¶ Alij dicūt q̄ nō ē ibi aliqua p̄oritas ordine nat̄e sꝫ tm̄mō p̄m rōem. qa ipa infusio gr̄e ē realiter ipa remissio culpe q̄z tū ad offensā. ñ. n. pōt dici q̄ sit due mutatōes distincte sic gñatio unius et corruptio alteri°. ut. n. supi° declarātū ē li°. 2°. pccm̄ formaliter nulla essentia ē. sꝫ carētia siue absētia boni debiti. Vñ q̄uis sit absētia alicuius absētie 7 in alio° hūte eēntiā. tñ nulla essentia ē. cū g° destructō seu corruptio sit ab ente ī nō ens. deformitatem pcci destrui nō ē aliud realit̄ q̄z bonū cui° ē p̄uatio restitui. hoc aūt bonū restituitur ī infusione gr̄e. imo ut uerius loquar ē ipa gr̄a q̄ infūditur 7 illius boni restitutō est ipius gr̄e ifusio. qa tñ ifusio gr̄e gratū facientis ē remissio pcci p q̄ aīa deo displicebat 7 ē q̄dā pfectō aie p quā deo placet 7 p̄us p rōez ītelligēdi ē aīaz ñ deo displicere q̄z sibi placere. iō ipius gr̄e ifusio p̄or ē p̄m rōem intelligēdi sub rōne qua ē pcci remissio q̄z sub rōe qua p eā aīa placet deo illa placētia qua eā reputat dignā uita eterna. ¶ Preterea destructō nō entitatis boni debiti ē facere nō entitatē nō entitatis boni debiti. Sꝫ ñ ētitas nō entitatis idē ē q̄ ētitas. negatō. n. negatōnis realr affirmatō ē. g° corruptio corruptōnis boni fcē p pccm̄ nihil aliud ē realr q̄z restitutō boni oppositi. q̄ ē gr̄a. tñ p̄m rōem intelligēdi ipa infusio gr̄e p̄or ē sub rōe qua ē remissio īimicitie q̄ erat p culpā q̄z sub rōe qua ē restitutō amicitie. ¶ Ad p°. in oppositum dō q̄ maior ē uera p cōpatōem ad illū q̄ remittit inimicitiā 7 recipit ī amicitiā per mutatōem uolūtatis sue. Uolūtas aūt diuina hoc facit nō p uolūtatis sue mutatōnē. sed p hītus gr̄e infusionez. ¶ Ad 2°. dō q̄ hō nō est amicus dei nisi inq̄tū ē gr̄a ī formatus. 7 ego bñ cōcedo q̄ ipm eē gr̄a informatū eē p̄supponit pccm̄ remissuz eē p introitū gr̄e in aīam q̄ ē p fieri gr̄e ipsius. Uel pōt dici q̄ eodē ī̄stanti ī quo p° ē esse gratie est p̄mo nō eē culpe. 7 h° nullā includit incōpossibilitatē. ¶ Ad 3°. dō q̄ quāuis in transmutatōe elementoꝝ prius sit ordine nature unius forme corruptō q̄z alterius generatō. tñ p̄us ē uirtutis īmissio ab agente ī passū q̄z ipius forme corruptio. per formā. n. quā ignis generat ī materia aeris non corrūpitur forma aeris. q̄z uis sit finis corruptōnis. sed p uirtutem ignis aerē attigentē. In iustificatōe autez impij per īmissionē gratie que postea informat subiectū ē expulsio culpe. et si in transmutatōne elemētoꝝ destrueretur forma corrūpentia p formā que in ei° materia generatur p̄or eēt ordine nature generatio unius q̄z corruptio alterius. ¶ Ad 4°. dō q̄ mior est falsa. q̄uis remissio culpe sit dispositō ad esse gr̄e ī aīa. differt. n. ut supius dcm̄ est infusio gratie 7 ipsaz eē in aīa sicut fieri et factum esse. ¶ Qui aūt uult tenere ultimā opinionē q̄ ponit realr

idem eē infusionē gratie ⁊ remissionē culpe q̄stū ad offensam q̄ pbabilis ē. ⁊ rōnabilis mihi uī q̄ facilī posset euadere argumēta ut patet intuenti. ℣ Ex dictis patet quid dō ad q̄onem qntam.

℣ Exto queritur

utr iustificatio ipij sit in istanti. Et uī q̄ nō. Nullus motus ē i istāti. sed ad iustificatōem ipij requiritur motus li.ar. g° iustificato nō ē i instāti. ℣ Itē intellectus ñ pōt itelligere plura sīl. ut dic phūs 2° top. non pōt ergo simul ferri ad cōsiderādū pccm̄ ⁊ deū. ſz ad iustificatōem ipij regritur detestatio pcci. ⁊ tēdentia in deū q̄ icludunt cognitōem pcci et dei. g° iustificato ipij ñ ē i istāti. ℣ Itē nulla forma q̄ recipit magis ⁊ minus introducitur i instāti. ℣z gr̄a recipit magis ⁊ min°. g° nō introducīt i instāti. ℣ Cōtra i eodē instāti ē i aere tenebr̄ expulsio ⁊ illumiatio ē°. g° a sīl i instāti ē tenebre culpe remissio. et p gr̄am illumiatio. ℣ Itē q̄dā sūt mutatōes i instāti p v̄tu tē finitā. ut sūt ille mutatōes q̄ sunt fines motuū. g° multo fortius iustificato impij ē i instāti cū sit p uirtutē infinitā. ℣ Ñdeo iustificato impij cōsiderari pōt q̄stum ad motus disponētes ad eā q̄ sunt detestatio culpe ⁊ cōuersio uolūtatis ad deū iformes uel q̄stū ad gr̄e ifusionē ⁊ p̄dcōz motuuz formatōem ⁊ culpe remissionem i q̄bus cōsistit iustificatōis eēntia. ṗma duo nō semp in istāti uno nec iter se nec cū iustificatōnis eēntia. qñq̄z. n. tp̄e p̄cedūt iustificatōnē ipam. ſz ea i q̄bus cōsistit iustificatiōis eēntia sēp sūt i eodē instāti. ad 1° q̄ forma nō possit in aliquo subiecto fieri i istāti requirūtur tria simul. ſ. q̄ sit talis q̄ recipiat magis ⁊ minus. ⁊ q̄ sit limitato uirtutis i agente. ⁊ idispositō seu cōtraria dispositō i suscipiēte. Quocūq̄z aūt istoz deficiente forma pōt introduci i istāti. Uñ nō obstāte limitatōe uirtutis i sole ⁊ q̄ lumē in medio natū ē magis et minus suscipe. qz tñ me° diapha° ē in ultimata dispositōne ad lumis susceptōnē. iō illuminat̄ i instāti. ℣i aūt forma nō recipit magis ⁊ min° plan̄ ē q̄ introducitur i instāti. qa nihil de ea hētur nisi totū habeatur. ℣i ēt agēs ē infinite uirtutis q̄stuis subiectū sit idispositū ⁊ forma sit nata recipe magis ⁊ minus. p̄t tñ eā illi subiecto ipmeř i istāti. qa i istāti pōt remouere dispositōem illi forme ctra riam et causare dispositōem q̄ regritur ad illius forme susceptōem. Cū ergo ifūdens gr̄am sit infinite uirtutis nō obstante q̄ gr̄a in aīa possit recipe magis ⁊ minus pōt eā infūdere i istāti. et qa magis ogrum ē eam i instanti ifundi q̄z successiue. iō sēp eā ifūdit i instāti. ⁊ qa formatio cōuersiōis ad deū ⁊ detestatōis pcci ꝓcedētium gr̄e infusionē ē formatō aīe cuius sūt act°. qa illos actus eē formatos ē realiter aīam cuius sūt actus eē formata q̄stuis sit ibi aliqua dr̄a fm rōem. iō illoz motuū forma tō ē i eodē instāti i q° ē gr̄e infusio. ꝓuatō āt fmaneř ñ pōt post forme oppositē ifusionē. sic patet q̄ tenebra nō fmanet p° infusionē lumis. g° i eoď instāti ē remissio culpe i quo ē gr̄e infusio. p hoc aūt qđ dixi q̄ formatio actus ⁊ formatō aīe realiť idem sūt. nō credas q̄ ueli negare cāri in actu sīlitudinē hitus q̄ aliquo mō sit eius forma. ego. n. cōcedo q̄ uolūtas formata charitate actū suū qualificat aliquali sīlitudie ipius charitatis. ſz uolo dicere q̄ p formā uolūtatis q̄ ē charitas p quā aīa ē deo accepta. ipe actus ē deo acceptus. magis ⁊ pprius fm rōem itelligēdi q̄z p sīlitudinē illius forme. q̄ sīlitudo ē i actu eodem istāti i quo aīa charitate formať. ℣i. n. illa sīlitudo esset in actu absq̄z hoc q̄ charitas eēt in aīa. ille actus nō sic eēt dō acceptus q̄ eēt meritorius de condigno. ℣ Ad p° in oppositū dō q̄ fallit i duob°. unū ē qa motus li. ar. nō ē de eēntia iustificatōis. sed eius formatō q̄ ē in istāti ut ut sū ē. aliud ē qa motus li. ar. q̄stū ad id qđ est de eēntia eius i istāti ē. uelle. n. liberuz post consiliatōem actus est eēntia actus li. ar. ⁊ hoc i instāti ē. ēt si p̄cedat cōsiliato i tp̄re. ℣ Ad 2° dō q̄ ut supius. dcm̄ ē li°. 2°. ⁊ 3°. intellectus pōt sīl intelligere plura. ⁊ uolūtas uelle qñ unū ordinatur ad aliud sic aūt ē i ꝓposito. Cōsideratō. n. culpe ⁊ detestatio eius ordinatur ad considerato nē dei. ⁊ cōuersionem uolūtatis ad deum. ℣ Ad 3° patet solutō ex iā dictis. Aliqui tñ aliter soluūt dicētes q̄ formaz quedā recipiūt magis ⁊ min° et per sui maiorem uel

minorē pmixtionē cū suo ꝯrario. ⁊ p ma
iorē uel miorē accessū ad terminū ut albe
do. q̄dā altero mō tm̄. ſ. p miorē uł maio-
rē accessū ad t̄minū. ut lumē coꝛpale ⁊ lu-
mē ſpūale qđ ē gr̄a. quoꝝ neutrū ſecū cō-
patit̄ aliq̄d de cōtrario. Quedā ſūt q̄ nō
recipiūt magis ⁊ minus ullo mō. p̄me itro
ducūt̄ ſucceſſiue. ſcđe ⁊ t̄tie ī iſtanti. Sed
hec ſolutio ſupponit q̄ deus nō poſſ̄ in-
fundere gr̄aꝫ ſucceſſiue eo q̄ nat̄a forme
hoc nō patit̄. qđ multis dubiū. ⁊ alijs fal
ſū uī. eo q̄ gr̄a nō tm̄ recipit magis ⁊ mi
nus q̄ſtū ad ſui eē in ſubiecto. ſed etiā pl⁹
⁊ minus ī eēntia ſua. p hoc. n. hō ē magis
gratus deo. qꝛ plus hꝫ đ eēntia gr̄e eius.
p quē aūt modū poſſit augeri ſm eēntiaꝫ
pꝫ p ea q̄ p⁹ li⁹ dcā ſūt de augmento cha
ritatis.

Ꞩeptimo queritur
utrū impij iuſtificatio eēntialius reſpiciat
gr̄e infuſionē q̄ꝫ pccōꝝ remiſſionē. Et uī
q̄ nō. mutatio eēntialius reſpicit terminū
finalē q̄ꝫ ūltialem. qꝛ t̄minus ūltialis ē ter-
minus a quo. ⁊ t̄minus finalis ē t̄min⁹ ad
quem. ſicuc dic Phi. 5° phi. Mutatio eſſē
tialius recipit t̄minū ad quē. q̄ꝫ terminū
a quo. Ꝫ in iuſtificatiōe impij t̄min⁹ ini
tialis ē gr̄e infuſio. ⁊ t̄minus final̄ culpe re
miſſio. quia ut prius uiſum eſt. prioꝛ oꝛ-
dine nature eſt gratie infuſio q̄ꝫ culpe re
miſſio. g° iuſtificatio ipij eēntialius reſpi
cit culpe reīſſionē q̄ꝫ gr̄e infuſionē. Item
ſi poſſet eē culpe remiſſio ſine gr̄e īfuſiōe
hō ſine gr̄e īfuſiōe iuſtificaret̄. Ꝫ ſi poſ-
ſet eē gr̄e infuſio ſine pcci remiſſione non
ꝓpter hoc hō iuſtificaret̄. g° eēntialiꝫ de-
pendet impij iuſtificatio a culpe remiſſiōe
q̄ꝫ a gr̄e infuſiōe. Cōtra maius ē eē dei
amicū q̄ꝫ nō eſſe eius īimicū. qꝛ caꝛētia ī-
micitie oꝛdinat̄ ad pūtiaꝫ amicitie. Ꝫ in-
fuſio gr̄e pōit amicitiā. remiſſio culpe tol
lit īimicitiā. g° p̄ncipalioꝛ ē in iuſtificatōe
ipij gr̄e infuſio q̄ꝫ culpe remiſſio. ſ̄ totū
eēntialius reſpicit illā ptem que in ſe ē p̄n
cipalioꝛ. Rn̄deo q̄ de eēntia iuſtificatio
nis ipij ē gr̄e infuſio ⁊ culpe remiſſio. eſſē
tialius tū reſpicit gr̄e infuſionē q̄ꝫ culpe
remiſſionē. qn̄. n. de rōe alicui⁹ totius ſunt
due ptes quaꝝ una ē alteri⁹ cū illa que ē
cā p̄ncipalioꝛ ē ī illo toto ⁊ eēntialioꝛ illi
q̄ꝫ illa q̄ ē effcūs. Ꝫ ut uiſū ē ſupius īfu-
ſio gr̄e ē cā remiſſiōis culpe Ꝫ opionē di
centiū q̄ realiter differūt. q̄ ē cōis opinio
Et iō p̄ncipalioꝛ. ē in iuſtificatiōe impij ⁊
ipſi eēntialioꝛ q̄ꝫ culpe remiſſio. Ad p̄mū
in opp⁹ đđ q̄ in iuſtificatōe impij. gr̄e i-
fuſio nō ē t̄minus a quo. qꝛ illud qđ mu-
tat̄ p mutationē r̄cedit a t̄mio a quo. hō
aūt cū iuſtificatur ñ r̄cedit a gr̄e īfuſiōe.
ſil̄r remiſſio culpe nō ē t̄minus a quo. qꝛ
hō cū iuſtificat̄ ñ r̄cedit a cl̄pe remiſſiōe.
Ꝫ t̄mi⁹ a q° ī iuſtificatōe ipij ē eē īuſtū
⁊ t̄mius ad quē ē eē iuſtū. iuſtificari. n. ē
ex īuſto iuſtū fieri ⁊ certū ē q̄ iſta iuſtifi
catio eēntialius reſpicit iuſtū q̄ ē t̄minus
ad quē. q̄ꝫ eē īuſtū q̄ ē termīus a q°. pec-
cat g° ar⁹ in ſupponēdo q̄ in iuſtificatōe
ipij t̄mius a quo eēt gr̄e infuſio. ⁊ t̄min⁹
ad quē culpe r̄miſſio. Ad 2⁹ đđ q̄ ſi eēt
culpe remiſſio ſine gr̄e infuſiōe hō deſine
ret eēt īuſtus. Ꝫ nō eēt iuſt⁹ qꝛ ñ habeř
fozmā iuſtitie. Et ſi poſſet eē gr̄e infuſio
ſine culpe remiſſione ſil̄ poſſet eē hō iuſt⁹
⁊ īuſtus. qꝛ pp pūtiā gr̄e eēt iuſtus ⁊ pp
pūtiam culpe eēt īuſtus. Ūñ poſitio ñ tm̄
ē īpoſſibilis Ꝫ ēt incōpoſſibilis.

Ꞩecuo queritur
utꝛ iuſtificatio impij ſit poſterioꝛ oꝛdine
nature q̄ꝫ gr̄e infuſio ⁊ culpe r̄eiſſio. Rꝛ°
ī uia gñatiōis ptes oꝛdine nat̄e ſūt po-
res toto. Ūñ ⁊ Ꝫ Phi. 5°. metha. accidēs
oꝛdine nat̄e prius ē toto cōpoſito ex ſub
ſtantia ⁊ accīte ut muſicū muſico homīe.
In rōne aūt iuſtificatiōis impij ſe habeāt
ſicut ptes. ⁊ ſub iuſtificatiōe cōpr̄henditur
gr̄e infuſio ⁊ culpe remiſſio. ut iā dictū ē.
ita ut reſpectu iuſtificationis impij ſe ha
beat ſic ptes ⁊ iuſtificatō impij ſicut totū.
poſterioꝛ. g° oꝛdine nat̄e in uia gñationis
ē impij iuſtificatio q̄ꝫ p̄me gr̄e infuſio et
culpe remiſſio.

Nono queritur utꝛ iuſti
ficatio ipij ſit miraculoſa. Et uīđ q̄ ſic.
glo. ſup illud Jo. 14. Maioꝛa hoꝛ faciet
Maius ē impios iuſtificare q̄ꝫ iuſtos cre
are. Ꝫ ſm Aug⁹. i. đ ciui. c. 5°. Illđ ē mira
bilius qđ ē potētius. g° magnū miracu-

m

lū ē ipios iustificare. Ite nō ē minus re/
suscitaꝛ mortuū spūaliꝫ q̄z ꝛsuscitare mor
tuū corpaliter .sed resuscitatio corpaliter
mortui ē miraculosa.gº impij iustificatio
cū sit resuscitatio spūalis ē miraculosa.ō
Aug⁹.io.ō ciui.c.12º. Quicqd mirabile fit
in hoc mūdo ꝓfecto minus est q̄z tot⁹ hic
mūdus. Cz q̄uis creatio mūdi fuerit sup/
naturalis nō tñ dꝛ fuisse miraculosa.ergo
q̄uis iustificatio ipij sit supnaꝛalis nō tñ
ē miraculosa. Rndeo ꝙ q̄uis iustificatō
ipij sit supnaꝛalis nō tñ est miraculosa.ut
includit arº ad ptem scōaz. de rōne.n.mi
raclꝰ ꝓpe sūpti tria sūt Unū ē ꝙ fiat per
actiuā potētiā supnaꝛal' agētis.qō ope na
ture fit.ꝛsi qñq; sit mirabile eo ꝙ ignoꝛe
tur cā;hm Aug.2i. de ciui.c.4º.tñ miracu
lū nō ē. Aliud est ꝙ in materia nō sit aliq̄
dispositō nisi solū pura potētia obediētie
ad hoc ꝙ in ipa uel de ipsa fiat illud opꝰ
qō ē miraculū. Tertiū ē ut sit ꝓter modū
cōsuetū. Un dicit Aug⁹.i.li⁹.retracta.c.13.
ꝙ si solita eēnt miracula nō eēnt.q̄uis āt
ñ oē mirū uel mirabile sit miraculū.tñ oē
miraculū ꝛ ē mirabile.ꝛ ē mirū.ꝛ ꝓpꝛ ista
tria dꝛ ꝙ miraculū ē opus arduū pꝛ cur/
sū nature ꝛ insolitū.cū gº iustificatio ipij
nō sit insolita ꝛ de lege cōi requiraꝛ aliq̄
dispositō in adulto q iustificaꝛ.iustificatō
ipij que fit de lege cōi nō ē miraculosa.q̄
uis effectiue fiat p potētiā supnaꝛal' agē
tis. Justificatō aūt ipij ꝓter legē cōez que
fit si dñs iustificat adultū aliquē q prⁱ se
nō disposuit miraculosa ē.qꝛ in tali iustifi
catiōe sūt oia illa tria q̄ ad miraculū req/
rūꝛ. Ad ꝓmū in oppº ꝺō ꝙ q̄uis creatō
aīe sit supnaꝛalis.qꝛ fit p potētiā supnaꝛa
lis agētis .tñ miraclꝰosa ñ ē ꝓpe loquēdo
de miraculo. Un cū.io.de ci.c.12º.dic Augº
ꝙ in miraculo qō fit p hōiem magis mi
raculū ē hō.ibi accipiꝛ miraculū ꝓ mira/
bili.cū aūt dꝛ ꝙ illud ē mirabilius qō est
potētius intelligēdū ē ceteris pibus.ꝛ ꝓte
rea impiū iustificaꝛ dꝛ ñ maiº eē q̄z iustos
creare.quia sit maioris potētie. Un glo.
sup illud Jo.14º. Maioꝛa hoꝛ faciet.dicit
ꝙ ꝛsi utrūq; sit equalis potētie.hoc.1. im
pios iustificare ē maioris mīe. Ad 2m di
cēdū ꝙ q̄uis unū nō sit mioris potētie q̄z
aliud.qꝛ neutꝛ eoꝝ fieri pōt nisi ꝓ diuinā
potētiā.tñ duo alia que ꝛequꝛūtuꝛ ad mira
culū ueniūtꝛ in resurrectiōe mortui coꝛpa
liter que nō ueniūtꝛ in resurrectiōe moꝛ/
tui spūaliter loquēdo de illa que fit de le/
ge cōi.

Circa litteram di/
cūt
enī qdā sine cōfessiōe oris ꝛ satisfactione
opis.i.añ cōfessionē ꝛ satisfactionē.uotuꝫ
enī ꝓ opatiōe indicaꝛ.ſ.in opibus ꝓutuꝫ
q̄ztū ad meritū substātiale.nō q̄ztū ad qō
libet meritū accītale.nec tenet hoc ī opi/
bus sacꝝoꝝ quoꝝ efficacia nō ē ex nr̄a uo
lūtate.sed ex diuina institutiōe.plus.n.ce
teris pibus recipiꝛ de gr̄a uolēs suscipeꝛ
sacr̄m ꝛ ipz suscipiēs q̄z ille q uult ꝛ ñ pōt
Nemo pōt cōfiteri nisi suscitatus.hº in/
telligendū ē ō meritoꝛia cōfessiōe ꝛ ō spi
rituali suscitatōe. Pccm moꝛs aīe ē que ut
ē uita coꝛpis.ita eius deus uita ē.ſz nō eo
dem mō.qꝛ aīa ē ipius coꝛpis forma uite.
sed uite aīe deus nō ē formalis cā nisi ī ge
nere cāe exemplaris.ſz ē cā efficiēs ꝛ finaꝛ.
Nisi fuerit pccm añ cōfessus.ſ.in uolūta/
te uel in ꝓpōsito.gº sine cā dictū ē.qōcūz
solueriſ ꝛc.supple si sufficit occulta coꝛdis
cōfessio quo ad deū.cū.n.iraſciꝛ sibi qſq;
ꝛ displicet supple ꝓ pccō suo hoc sine do
no sci spūs nō ē ipi in se uolūtarie excōica
tiōis sñiam ferūt.ſ.reputādo se quasi excō
mūicatos pp utilitatē pcci fit ueniale ꝓ cō
fessionē.i.dignū uenia.ꝓximo uꝫ socio fa
cieda ē cōfessio nō ō nccitate ſz de cōgrui
tate qñ nō pōt haberi sacerdos q illoꝝz
crimia dīudicet.ſ.q̄ztū ad genera pccoꝝū
moꝛtaliū ꝛ distātiā generis moꝛtalis ꝛ ue
nialis ingresſo.ꝛ in generali. qꝛ nō oꝛ sa/
cerdotem scire artificiosā pccoꝝ distincti/
onē.nec q̄stiones subtiles.circa illā matiā.
Meliori q̄z pōt cōfiteaꝛ.hoc expositū ē in
q̄stionibus socio dz cōfiteri.nō de necita/
te ut dcm ē.ſz de cōgruitate. Si obliuiſca/
ris .ſ.pccoꝝ tuoꝝ ꝓ cōtēptū.tūc eoꝝ r̄coꝛ
daberis ꝛc.pccā sua leuigare.i.leuia mon/
ſtrare.

Di. xviii.

Hic queri solz
ꝛc. Supius deꝛmiauit magr̄ de

pñia fm eē suū. Hic determiat de ptāte ministroꝝ pñiaꝝ iūgētiū. Et diuidit ī duas ptes. ℙ° determiat ō pdcā ptāte. 2° ō illā ptātis collatiōe di.se.ibi. Postq̄ oñsū ē. ℙ° in .4. ℙ° inquirit q̄ sit ptās ecclie in ligando ⁊ soluēdo. 2° quo p eā pccores ligat ⁊ soluit ibi. Sz q̄rit. 3° distinguit diuersos modos ligādi ⁊ soluendi ibi. Nō aūt hoc. 4° oñdit qd ē illud a quo solus deus absoluit ibi. Hic q̄rit. ℙ° ī tres. ℙ° ꝓponit qōnē de ptāte ⁊ usu clauiū in gña li. 2° oñdit q̄ sit ptās clauiū ibi. Claues iste. 3° qs sit usus eaꝝ ibi. Usus uero. 2° ps ꝓncipalis diuidit ī tres. ℙ° tāgit quorūdā sñiam falsā. 2° alioꝝ sñiaz uerā ibi. Alij uero. 3° excludit erroꝛē q icidēr poset ibi. Nec ideo tñ. 2° ꝓncipalis diuidit in tres. ℙ° oñdit qualit sacerdos soluit ⁊ ligat. 2° ad culpā. 2° qualiter quo ad penā penitētialē ⁊ iudiciariā ibi. Ligāt quoq̄. 3° qualiter deus cōfirmat ligātis uel absoluētis sñiam ibi. Scōz hos ligādi.

Circa hanc di. querēdo de. 13 ℙ° de ptāte clauiū. 2° de usu eaꝝ ī foro pñie. 3° de cā p qua ferenda ē excōicatiōis sñia. 4° de illis q possūt excōmūicare. 5° de illis qui possunt excōmunicari. 6° de ꝓticipatiōe cū excōicatis. 7° de pena excōicatoꝝ. 8° ō pena iūste excōicātiū. 9° de illis q pñt absoluere ab excōicatiōe. 10. de illis qui pñt absolui ab excōicatiōe. 11°. de subditis excōicatoꝝ ⁊ de cāibus in qbus incurrit hō excōicationē ipo iure. 12° de qbusdā dubitatiōibꝰ ortū hñtibus ex aliqbus cāibus ī qbus incurrit hō excōicationē ipo iure. 13° de qbusdā cāibus ptinētibus ad ptātē absoluēdi religiosos ab excōicatiōe. Circa ꝑ° querūt. 5. ℙ° utꝝ ecclie date sint claues regni celoꝝ. 2° utꝝ sint date ad apiendū tm. 3° quot ⁊ q̄ sūt ille claues. 4° utrū liceat sacerdotibꝰ uti clauibꝰ ꝓ sua uolūtate. 5° utꝝ peītēs tēat tētōe necitatis repe ⁊ expleī pñiaz sibi iūctā a sacerdote.

Primo ostendo ꝙ ecclie nō sūt date claues. q2 claues aut sūt ad claudēdū aut ad apiēdū. sed ut hr Apoc. 3°. Xps apit ⁊ nemo claudit. claudit ⁊ nēo apit. 3° ecclie nō sūt date claues. Itē cuicūq̄ apit celū claudit ifernus. ⁊ ecōuerso. sz ecclie ñ sūt date claues iferni. sz eas hz solus xps. iuxta illud Apoc. 1. habeo claues mortis ⁊ iferni. 3° ecclie nō sūt date claues regni celoꝝ. Cōtra xps dicit Petro ut hr Math. 16°. Tibi dabo claues regni celoꝝ. 3° ecclia claues accepit mediante Petro. Ñdeo q̄ claues regni celorū date sūt ecclie. ⁊ accipiūt hic claues ad silitudinē clauiū materialiū ꝑ quas hostiū claudit ⁊ apit. claues. n. ecclie sūt quedaz ptās data ecclie in platis suis ad apiendū ⁊ claudēdū hōibus regnū celoꝝ qō claudit hōi p pccm uel obligationē ad penā ꝑ pccō. ⁊ apit ꝑ rmotionē utriusq̄. Et hec ptās triplex ē. q̄dā auctoritatis q̄ ē ī solo deo q solus apit effectiue p ifusionē gre. et claudit pmissiue pmittēdo iusto iudi° hominē ruere ī pccm ⁊ gram nō cōferendo: quedaz excellētie. s. in xpo rone hūane nature q celū apit p meitū passiōis sue. alia misteriale. s. in platis ecclie q celuz apiūt p misteriū sacroꝝ q opāt ī uirtute passiōis xpi. Ad ꝑ° in oppm dō q clausura rgni celoꝝ triplicit pōt accipi. uel ꝓ illa q̄ erat clausū generi hūano pp pccm ꝑmoꝝ pentū. ul ꝓ illa q̄ claudet oīb rebus ꝑ sñiaz diffinitiuā in die iudicij. ul ꝓ illa q̄ claudit interī hōi p culpā ⁊ pēal remittēdas. ꝑ° clausura fuit ulis sz nō ꝑpetua. q2 fuit apta p meritū passiōis xpi. ꝓ cuius solius meritū poterat apiri. ⁊ de hac intelligit. apit ⁊ nemo claudit. Alia clausura erit ꝑpetua de qua dr Math. 25°. Et clausa est ianua. ⁊ ō hac itelligit qō dictū ē. claudit ⁊ nēo apit. Alia ē ꝑticularis nō ꝑpetua. et hāc clausurā pñt ꝓlati ecclie misterialiter apire. Ad 2m dō q ecclia aliquo mō hz claues iferni iāztū claudit infernū illi qb apit celū. ñ tñ ita ꝓpe pōt dici q ꝓ claues ecclie apiat infernus sicut celū. q2 ecclia ñ apit infernū remouēdo grāz q̄ hōi claditur infernus. nec disponēdo ad illā remotionē. sicut dispōit ad rēotionē culpe qua celū claudit. ⁊ ita ꝓpe nō pōt dici haberi claues iferi sic padisi. In illo tñ vbo Apoc. 3. accipiūt claues ꝓ ptāte excellētie.

Secundo queritur utꝝ

claues sint date ad apiendū tm̄. Et uī q̄ sic. q̄ uirtus clauiū ē a meito passiōis xpi Sz meritū passionis xpi ordinatū fuit ad apiēdū tm̄. g° claues date sūt ad apiēduz. ita q̄ nō ad claudēdū. ¶ Jtē q̄uis hō p libez arbitriū possit bñfacer̄ 7 male. tn̄ de nō dedit ipm hōi ad malefaciēdū. g° a. sili q̄uis sacerdos p claues possit celū apire 7 claudere. nō tn̄ ē dō q̄ deus eas dederit ad claudēdū. ¶ Cōtra Math. 16°. Tibi dabo claues regni celoz. 7 qcūq; ligaueis sup terrā erit ligatū 7 in celis. 7 qcunq; solueris sup tē. sz sacerdos hoiem ligādo sibi claudit r̄gnū celoz. g° claues n̄ tm̄ date sūt ad apiēdū sz ēt ad claudēdō ¶ Jtē claues mat̄iales sūt ad claudēdū 7 apiēdū. g° a sili claues spūales. cū claues dicāt̄ scōm silitudinē mat̄ialiū. ¶ Rñdeo q̄ claues q̄uis date sint p̄ncipalit̄ ad apienduz. tn̄ ex oñti date sūt ad claudēdū. p ptātē āt claūiū iudex eccl̄iasticus apire pōt 7 claudeř tripliciter. Uno mō iudicādo. s. dū examinata hōis cōscia iudicat ei celū eē aptū ul̄ clausū. Alio mō apit relaxādo aliq̄s ptē pene pcō debite. et claudit peitētē aliq̄ pēa sensus ligādo quā explež oz in hoc seculo uel purgatoio añq̄s illi pateat ingressus celi. ¶ 3° mō apit 7 claudit excōicādo 7 ab excōicatiōe absoluēdo. sz hic modus claudē di 7 apiendi magis respicit foz cōtētiosū q̄s pñie. 7 istos tres modos tāgit magr̄ in lr̄a. p°. c. 6. di. b°. 2°. 7 3°. c. 7. ¶ Ad pmū in opp° dō q̄ passio xpi 7si p̄ncipalit̄ fuerit ad apiēdū. tn̄ p eā obligamur ad aliquaz pñiaz p quā aliquo mō illi passiōi cōformemur quā nos adultos oz soluere añq̄s celū ingredi ualeam°. ¶ Ad 2° dō q̄ malum culpe a deo nō ē q̄uis pmittat̄ ab ipo. sed malū pene a deo ē. illa aūt celi clausio que ē p claues eccl̄ie nō ē culpa. sz pena ordinata ad hoc ut efficacius 7 expeditiº apiat̄ hōi celū. Uñ illa pēa medicialis ē. ¶ Ad 2° ad ptē aliā dō q̄ q̄uis claues eccl̄ie sicut 7 mat̄iales sit ad apiēdū 7 ad claudēdō. tn̄ differūt. q̄ mat̄iales p̄ncipal̄r sūt ad claudēdō 7 scōario ad apiēdū. sz claues eccl̄ie p̄ncipal̄r sūt ad apiēdō. 7 scōario ad claudēdū. q̄ illa clausura ordinat̄ ad aptionez quot 7 q̄ sit ille claues. ¶ Rñdeo q̄ claues due sūt q̄tū ad effectº 7 relatōes ad illos effectus. una tn̄ i radice. claues. n. eccl̄ie sūt ptās iudicādi in foro aiarū q̄ ptās ex duob° itegrat̄. s. ex ptāte discernēdi in cāe examiatiōe. 7 ptāte diffiniēdi in cāe miatiōe. p° ptās dr̄ clauis scie. Uñ clauis scie nō ē hitus scientie nec actus sciendi. q̄uis claues eccl̄ie recipe nō debeat nisi hñs scie hitū cōueientē seu sufficiētem ad executionē ptātis illius. 2° dr̄ clauis potē tie cuius actº ē determiare cām ligādo uel absoluēdo. 7 ista clauis ē p̄ncipalioz. quia p° ordiatur ad istā. ptās aūt ligādi 7 soluēdi i foro ptētioso ꝓpe loquēdo clauis n̄ ē. q̄ hāc ptātē hñt q̄ñq; nō sacerdotes ut iferiº declarabit̄. 7 q̄uis p̄dcē due claues distinguāt̄ penes actus. ut oñsū ē. tn̄ in radice una sūt nō tm̄ inter se. sz etiā cū ptāte cōficiēdi. qa iste tres ptātes fūdāt̄ i sacerdotali caractere. Uñ q̄ aliqui sacerdotes nō possint absoluere ul̄ ligar̄ hoc nō ē pp defectū ptātis ex pte sua. sz pp defectum materie quā n̄ hñt nisi mediāte iurisdcōe. ptās aūt iurisdcōis accidit claui ꝓpe dcē. ¶ Ex p̄dcis pz q̄ claues eccl̄ie sūt aliq̄ potestas sup nat̄alez facultatē que principiū ē aliquoz actuū supnat̄aliū sicut ptātes naturales principia sūt actuū facultatē naturalē nō trāscēdētiū.

Quarto queritur

utz liceat sacerdotib° uti clauib° p sua uolūtate. ¶ Rñdo q̄ cū sacerdos operet̄ p istas claues instrumētalit̄. 7 sic miſter 7 instrumētū efficaciā nō hēat in agēdo nisi scōm q̄ mouet̄ a p̄ncipali agēte. si sacerdos utatur istis clauib° fm ꝓpū arbitriº dimittens rectitudinē motionis diuīe. peccat. nec illa circa quē opat̄ clauiū recipit effm̄. q̄ tn̄ pene satisfactorie ifligēde sūt ut medicine 7 pene satisfactorie determiate in canōe nō oīb° opetūt. iō uariāde sūt fm sacerdotis arbitriū. regulatū diuina motiōe. sic uidemus q̄ medicinam determiatā in arte otra aliquā infirmitatē uariat medicus fm cōditionē loci tēpis 7 infirmi. 7 oībus pēsatis que pensanda sūt. ñ in hoc ꝓpriā uolūtatem sequens sed sciētiam medicine. et sicut nō dat aliquādo medicinā efficacem

Tertio queritur

q̄ posset morbū curaꝝ ne ꝓpter debilitatē nature patiētis ex alia pte magis piculuz oriatur. Sic sacerdos diuia motiōe direc tus nō sēp totam penā pccō debitā iūgit ne infirmus pp magnitudinē pene despet ⁊ eā facere negligat ⁊ a ueritate pñie r̄cedat. nec hoc ē in aliq̄ō p̄iudiciū iustitie. q̄ in purgatorio erit expletio residui pene.

Quinto queritur utr̄ penitēs teneaꝝ tētione necessitatis recipe ⁊ explere pñiam sibi iūctaz a sacerdote. Et uī q̄ ñ. q̄ q̄. n. sacerdos possz sibi iūgere pñiam nimis grauē. ut familiaritatē cum amicis interdicere. uł iūngere pñiaz piculosam. ut melancolico ꝓno ad despationē abstinētiam a uino iūngere. ⁊ a risu ⁊ solatio cū socijs abstineꝝ. sed tales penitētias nō teneret penitēs recipe. q̄ eēnt sibi nociue. g° ñ sēp teneꝝ penitens recipe pñiam iūctaz a sacerdote. ℣ Cōtra magr̄ di. 16. c. 2. dicit de penitēte ponat se oīno in iudicio ⁊ ptāte sacerdotis nihil sui r̄ser uās sibi ut oīa eo iubēte patus sit facere ꝓ recipiēda uita aīe que faceret ꝓ euitā da corpis morte. ℣ Rñdo q̄ sacerdos aut iūgit pñiam rōnabilē ⁊ discretam. aut ir rationabilē ⁊ idiscretā. si 2° modo pēitēs nō tenetur eam recipe nec expleꝝ. q̄ sacer dos talē pñiam iūgendo abutitur claue scientie ⁊ potentie. Si ꝑmo mō dico q̄ penitens teneꝝ tentiōe necessitatis eaz r̄cipe ⁊ ꝓ uiribus explere. q̄ talem pñiam iūn gēdo clauibus utitur recte. qlibz āt teneꝝ iui iudicis iustā sñiam obꝑuare. Unde si penitēs talē pñiam scienter ⁊ ex ōliberatōe ⁊ absq̄ legitima cā omiserit explere mor taliter peccat. Si tñ penitēs sentiat pñiaz sibi nimis grauē ⁊ ad obꝑuandū piculosā sua infirmitate pensata. dz ad illū eūdē cō fessorē uel ad aliū. si illū nō pōt habeꝝ hui liter recurrere ⁊ alleuiationē uel cōmuta, tionē petere. ⁊ cōfessor debet cōcedere ēt si uideat q̄ pñia alleuiata ñ sufficeret ple narie ꝓ emēda pccī. Qz si post eā expletā adhuc remaneret aliqd in purgatorio ex plēdū. tutius enī ē reꝑuare penitētē i pur gatorio puniēdū q̄s ipm exponere piculo cadēdi i pccm̄ mortale pp pñie trāsgressio nē. ⁊ expedit q̄ cōfessor hoc totū peitenti expōat nisi in ipo uiderit conditiōez ꝓpt quā iudicz oībus pēsatis magis eē tacedū q̄s exponēdū. Ad argumētū i oppositū pz solutio q̄stū ad illud qđ in ea tāgit de penitētia nimis graui. De iterdcōe autē habendi cū amicis familiaritatē. sciēdum q̄ aut illi amici sūt ueri amici. hoc est amici anime cuiusmōi sūt diligentes psonaz scō amoze. ⁊ scōm deū. aut illi amici sunt ueri ūimici cuiusmōi sūt obligātes psonam pp delectationē illicitā. uel ꝓpter aliā causaz in anime eius p̄iudiciū. ⁊ cōtra dei honorem. Si sacerdos iterdiceret familiaritatē cū amicis primo mō dictis abuteret claue scie. nec credo q̄ penitēs illā pñiam r̄cipe teneret. si aūt iterdiceret penitēti familiaritatē cū inimicis 2° mō dcis. penitēs eaz recipe ⁊ obꝑuare teneret regulariter. qđ iō dico. q̄ oēs pticulares casus a cōfessore p̄uideri nō pñt. Sciendū etiam q̄ homi prono ad desperationē ad quaz disponit tristitia nō debet sacerdos iūngere ea q̄ augmentant melancoliā ⁊ tristitiā. Ūñ talibus moderatū uni usū. et cum scis psonis ⁊ honestis honestū solatiū prohibere nō debet.

Consequenter queritur de 2° ꝑncipali. Et circa hoc q̄rūt. 5. ℣ 1° utrū sacerdos p ptātem clauiū possit r̄cit tere pccm̄ q̄stū ad maculā. 2° utr̄ q̄stū ad penā. ℣ 1° utrū sacerdos prochialis teneat audire cōfessiones parrochianoz̄ suoruz quotiēscūq̄ uoluerint in eodē anno cōfiteri. ℣ 1° utrū claues respectu eusdez pccī in numero habeāt efficaciā pluꝝ q̄s semel. ℣ 1° utrū sacerdos absoluēdo aliquē de facto ab illis pccīs a quibus nō pōt eū absoluere de iure peccet mortaliter.

Primo ostendo q̄ sacerdos p potestatē clauiū pōt remittere pccm̄ q̄stū ad maculā. Io. 20. Quoz̄ remiseritis pcca remittūt eis. ℣ Item ut supius hītū ē. sacra noue legis ꝛferūt gratiam. sz p gr̄am remittitur macula pccī. g° sacerdotes p potestatē clauiū remitteꝝ pñt pccī maculā. ℣ Cōtra de pe. di. ꝑ°. Si cui. §. Alij econtra. circa mediū. ⁊ recitat magr̄ in lr̄a huī° di. c. 4. Sacerdos officiū

suū exhibet ⁊ nullius ptātis intra exercet. g⁹ in eo nulla ē potestas ꝛmittēdi peccati maculam. ✍ Itē de cōsecra. di. 4ª. ⁊ recitat mgr̄ i lr̄a huius di. c. 4⁹. ¶ Nemo tollit peccata nisi solus xp̄s qui est agn⁹ tollēs peccata mūdi. g⁹ sacerdos nō hz ptātem dimittendi maculaz pcci. ✍ ¶ ñdeo q⁹ q̄uis sacerdos absoluēdo remittere non possit pcci maculam effectiue ꝑm qđ dicit magr̄ in lr̄a. qz sic solus deus peccatum dimittit. tm̄ misterialiter ⁊ instrumētaliter illi q̄ p attritionē remouit obstaculū gr̄e spiritus sci dispositiue remittit maculam pcci inq̄tū suo mīsterio assistit uirtus diuina que pccm̄ remittit. ⁊ quia pcci macula est dispositō qua pōt aīa pati igne infernali. q̄ quidē nō ē tm̄ sīlitudo temporaliū ad q̄ aīa peccādo cōuertit. hz etiā pncipalius ē ꝓuatio silitudinis dei a quo auertit. ¶ Ido sacerdos uirtute clauiū ad eterne pene remissionē disponit quā ūtus diuina principaliter ⁊ effectiue rēittit sicut maculā peccati. ✍ Ad ꝓmū ⁊ 2⁹ dđ q⁹ pcedūt de r̄missione pcci misterialiter ⁊ dispositīe. ut enī supius dictū est. sacra noue legis nō confert gr̄am effectiue hz instrumētaliter ⁊ dispositīe. ✍ Argumēta ad ptē scđaz pcedūt de remissiōe macule pcci effectiue.

Secundo queri tur utr̄z sacerdos ꝑ potestatē clauiū possit remittere peccatū q̄tū ad penā. ¶ Et uidet q⁹ ñ. post absolutionē adhuc remanet penitēs obligatus alicui pene. aliter ut uidet non esset sibi pñia iungēda. g⁹ p uirtutē absolutiōis pena debita nō remittitur. ✍ Itē cū ñ sit min⁹ dispositus ad r̄cipiēdū effectū clauiū ille qui cōmisit puū pccm̄ q̄z ille qui manus cōmisit. tm̄ remitteret de pena pccō debita minori. q̄tum ꝺ pena debita maiori. sed posset ex una pte peccatū esse ita puū. ⁊ ex alia ita magnū. q⁹ tota pena debita mīori pccō ñ esset maior q̄z illa ps que remittitur ꝺ pena debita maiori peccato. g⁹ illud min⁹ peccatū remaneret īpunitū qđ est incōueniēs. ✍ Cōtra de pe. di. 5ª. Si cui. §. Alij ecōtra. circa mediū. ōñs par ius soluēdi eē uoluit ⁊ ligādi q utr̄z pari cōditiōe pmisit. sed sacerdos ꝑ potestatē clauiū pōt ligare penitentē aliq̄ pēa. g ꝑ eandē ptātem pōt ipm absoluere ab obligatiōe alicuius ptis pene. ✍ Itē magr̄ huius di. c. 7⁰. dicit q⁹ sacerdotes soluunt cū de pena satisfactoria aliquid dimittūt. ✍ ¶ ñdeo q⁹ sacerdos ptāte clauiū pōt penitenti remittere aliquā ptem pene tēporalis peccato debite. nō tm̄ illius quā sibi iniūxit. sed etiam illius que in purgatoīo est explenda plus uel min⁹ pōt de ista pena remittere. scōm q⁹ plus uel minus pēitens ē bene dispositus. ✍ Ad ꝓmū in opp⁹ ꝺ q⁹ ⁊ si post absolutionē remaneat penitens obligatus alicui pene. tm̄ nō remanet obligatus tāte sicut ante absolutionē. ⁊ ꝑterea si reuelatū eēt sacerdoti q⁹ tota pena pccō debita eēt penitēti remissa adhuc deberet sacerdos penitēti iungere aliq̄s pñiam ꝑ cautela ꝺtra futura. qz ut dictū ē. s̄. di. 15ª. c. 5⁰. Satisfactio penitētie ñ tm̄ ē pccōz cās excidere. sed etiā eaz suggestionibus aditū nō indulgere. ✍ Ad 2⁹ dicēdū ꝑm aliquos q⁹ r̄missio pene debite maiori ⁊ minori pccō est hz ꝓportionē. ita q⁹ si remittitur decima pene debite maiori. remittitur decima pene debite minori. sed hoc nō uī satisfacere argumēto. quia ꝓma decima maior simplicit̄ ē q̄s secūda. ¶ Et ideo uidetur ꝺ q⁹ nūq̄s ps pene q̄ remittitur uirtute clauiū una uice est tanta sicut tota pena cuicūq⁹ mortali pccō debita. si aūt dicis q⁹ una absolutiōe possit remitti tota pena debita uni pccō ueniali. ñ habeo hoc ꝑ incōueniēti. xp̄s. n. ita plene satisfecit ꝑ pccis nr̄is q⁹ si hūiliāti se sub sacro qđ opaī in uirtute meriti xp̄i remittitur alī tota pena. nō ꝓp hoc dici potest pccm̄ sine pena dimitti.

Tertio queritur utr̄z sacerdos prochialis teneat audire cōfessiones prochianoz suoz quotiēscunq⁹ uoluerit in eodē anno cōfiteri. ¶ Et uidetur q⁹ sic. quotiēscūq⁹ uult pccōr a pccō recedere deus patuſ ē eū ad mīam recipe. g⁹ a silī quotiēscūq⁹ uult cōfiteri sacerdos cū sit loco dei ipm audire tenet̄. ⁊ sibi sacrm̄ pñie admīstrare. ✍ Itē sacerdos tenet̄ salutē aīe subditi sui cuilibet bono tēporali ꝓponere. hz si ipm nollet audiī quotiēscūz uellet cōfiteri no ꝓponeret salutē aīe eius

oī bō tēpali. qa ſaluti aīe ſubditi ꝓponeret
qetē corpis ꝓpriꝫ. g° ſacerdos teneť ſuos
parrochianos audiꝛ quotieſcūqꝫ uoluerit
ofiteri. ℣ Cōtra ſacerdos nō teneť pluries
audire cōfeſſionē parrochiāoꝝ ſuoꝝ qꝫ ob
ligetur ꝑ ſtatutū eccl'ie. ſꝫ ꝑ ſtatutū eccl'ie
ñ obligať niſi ad audiēdū eos ſeł ī anno.
ex̄ de peni. ꝛ re. Diſ utriuſqꝫ ſexus. g° vi-
detur q ꝓ nō teneť eos audire niſi ſeł ī āno
℣ Rñdeo q ꝙ pōt itelligi aut de tentione
neceſſitatis aut de tentione cōgruitatis. ſi
p° mō. nō credo q ordinarie ſacerdos te-
neať audire cōfeſſiōes ꝓchianoꝝ ſuoꝝ.
niſi cū illi teneť de neceſſitate cōfiteri. qđ
eſt ſaltē ſemel ī anno. ꝛ qñ ſūt in ifirmita-
te grau oſtituti. uel imminet eis alio mō pi-
culū mortis. ſi tñ pluries uoluerit cōfiteri
ꝛ ſacerdos curať eos audire noluerit. tūc
libere pñt ſubditi aliū ſacerdotē adire et
ei ofiteri. ꝛ ille pōt eos abſoluere niſi ꝓpr̄i
ſacerdos eoꝝ q eos audire noluit ad ali-
quē determinatū ſacerdotē eos miſerit. qa
ſi audire nō vult eos. nec ad aliquē ſacerdo
tem determinatū mittere eos iplicite licen-
tiat. ut illa vice cōfiteāť cuicūqꝫ ſacerdoti
voluerīt. Loquēdo aūt de tentiōe cōgrui-
tatis. dico q ſacerdos tenetur eos audire
quotieſcūqꝫ uoluerit ofiteri. qa tali tētiōe
teneť laborare ꝑfectū aīaꝝ ꝓchianoꝝ
ſuoꝝ qꝫtūcūqꝫ ꝛ quōcūqꝫ potuerit. ℣ Ad
p° đō q arguētū bī ꝓcedit ſi quotieſ-
cūqꝫ ꝓchiani uellēt ofiteri. ꝛ ofeſſio eſſet
eis neceſſaria ad remiſſionē mortalis pcī.
ſꝫ h° nō eſt ueꝝ. ℣ Ad remiſſionē enī mortal'
culpe ſufficit cōtritio cū ꝓpoſito ofitendi
illo tēpore q homo cōfiteri teneť. ℣ Ad 2°
đō q minor ē falſa. qa p cōtritionē ut iaꝫ
dictū ē cū ꝓpoſito cōfitēdi tēpore debito
remittiť culpa. ꝛ ꝑterea vult frequēter ho
mo ofiteri q ꝑ illo tēpore nō idiget ad ſui
iuſtificationē ſuſceptiōe ſacrī pnie. ℣ Ad ar
gumēta ad ptē aliā đō q ꝛ ſi ꝑbyť pochi
alis ad audiēdū ofeſſiōes ꝓchiāoꝝ ſuoꝝ
ñ obligeť explicite p ſtatutū eccl'ie niſi ſeł
ī āno. tñ p illō ſtatutū obligať iplicite ꝛ ēt
inde naťe ꝛ diuio ad audiēdū eos quotieſ-
cūqꝫ teneť de neceſſitate cōfiteri ꝛ ſi mul-
toties occurrāt in eodē anno caſus ī qb°
cōfiteri de neceſſitate tenentur.

Q Arto queritur

utrū claues reſpectū eiuſdeꝫ pcī in nūero
habeāt efficaciā pluſqꝫ ſeł. Et uideť q ſic
de pe di. i. mēťam. §. nō ſūt. qꝫto pluribus
ofitebiť qs in ſpe uenie turpitudinē crimi
nis. tāto faciliꝰ ofequeť gr̄am remiſſionis.
ipſi enī ſacerdotes plus tū pñt ꝓficere. plꝰ
cōfitentibꝰ parcere. qbus enī remittūt re-
mittit deus. qđ itelligi nō videť niſi ꝺ re-
miſſione q fit ꝟtute clauiū. ℣ Itē ꝑm cōſue
tudinē eccl'ie q pluries de eiſdē pcīs ī nu-
mero cōfitēť. pluries de illis abſoluūť. qđ
nō fieret ſi abſolutio 2° recepta nullā effi-
caciā haberet reſpectu eiuſdē pcī in nūe-
ro. qa tūc fieret iuria ſacrō. ℣ Itē certū ē
q cōfeſſio iterata de eiſdē pccīs in nūero
ꝓdeſt nō tm̄ rone hūiliatiōis ꝛ uerecūdie.
qa tūc tm̄ ualeret iterata laico coꝛā q° ma
gis erubeſceret qꝫtū iterata ſacerdoti qđ
falſū eſt. g° ꝓdeſt p aliqꝫ efficaciā clauiū.
℣ Itē qꝫis ſacr̄a ueteris legis haberēt ef-
ficaciā ex vi meriti. qa tñ nō hēbant ex vi
ſacr̄i uocāť ab apl'o ad Galť. 4° infirma ꝛ
egena elemēta. g° ſi claues reſpectu eiuſdē
pcī in nūero nō haberēt efficaciā niſi ſeł.
ſacr̄m pnie 2° receptū reſpectu eiuſdē pec
cati ī nūero eēt infirmū ꝛ egenū elemētū.
qđ nō videť đō. ℣ Itē efficacia clauiū non
tm̄ ē reſpectu remiſſiōis culpe ꝛ pene. ſꝫ ēt
reſpectu diſpoſitiōis ad gr̄am. ſꝫ qꝫdiu ſu
mus ī uia gr̄a in nobis pōt augeri. g° re-
ſpectu eiuſdē pcī in nūero claues pñt ha-
bere efficaciaꝫ pluſqꝫ ſeł. imo quotieſcūqꝫ
hō ſacr̄m pnie diſpoſitꝰ recepit. ℣ Cōtra ſi
aliqs eēt q nūqꝫ peccaſſet ꝛ abſolueretur
nullā recipet efficaciā ꝟtute clauiū. ſꝫ cul-
pa totaliť remiſſa ꝛ qꝫtū ad maculā ꝛ qꝫ
ad totaꝫ penā nō plus grauat hoiem qꝫ ſi
nūqꝫ fuiſſet facta. g° reſpectu talis culpe
claues nullā penit° hñt efficaciā. ſꝫ ꝺtinge
re pōt q ꝓpter magnā diſpoſitionē peni-
tentis remittiť culpa qꝫtū ad maculā ꝛ to
tam penā p ſuſceptiōeꝫ ſacr̄i pnie. ſeml' g°
ſaltē. nō ſemp hñt claueſ efficaciā reſpectu
eiuſdē pcī in nūero plus qꝫ ſeł. ℣ Itē illud
qđ hꝫ efficaciā reſpcū duoꝝ. ita q reſpcū
unī° alio mediāte nō pōt hr̄e efficaciā ſuā
reſpectu ſecūdi ſi nō hꝫ reſpectu ꝑmi. Sed
claues efficaciā hñt r̄ſpcū remiſſiōis culpe

ꝛ pene ꝛ collatiõis gr̃e ita ꝙ ꝓncipaliꝫ re/
ſpectu remiſſiõis culpe ꝛ pene. ꝛ ſcõdario
reſpectu collatõiſ gr̃e. gº reſpectu pccī re/
miſſi q̃ntũ ad maculã ꝛ totã penã abſolutõ
2º accepta nullã hꝫ ex vi clauiũ efficaciam
Itẽ cũ ꝓ abſolutõez ex vi clauiũ remittat̃
pene ps pccõ debite. totiens poſſet homo
cõfiteri eadẽ die ꝛ abſolui ꝙ eodẽ die re/
mitteret̃ ſibi tota pẽa oĩbus pccis ſuis de
bita. nulla. n. rõ eſt q̃re magis naleret abſo
lutio 2º iterata expectãdo nouũ deuotio/
nis motũ q̃ꝫ iterata manẽte ꝓxis deuoti/
onis motu ſi ẽ ita fortis ſicut eẽt mot̃ ſe/
quens. ꝛ ita ſeq̃ret̃ ꝙ grauiſſimũ pccm̃ cũ
modica pẽa poſſet dimitti. Ad iſtã qõnẽ
dicũt aliq ꝙ claues reſpectu eiuſdẽ pccī ī
nũero nõ hñt efficaciã pluſq̃ ſeł. baptiſm̃
enī qui ẽ medicĩa curatiua directe oꝛigĩa
lis pccī ſicut ſacr̃m pnĩe actualis pccī non
reiterat̃. qꝛ pccm̃ oꝛiginale reit̃are ñ põt.
ſi. n. poſſet iterarī iterare ꝛ baptiſmus. ꝛ
ſcõo ſuſcept̃ efficaciã hr̃et. ſꝫ idẽ pccm̃ ac
tuale in nũero reiterari nõ põt. Qñ videt̃
ꝙ reſpectu eiuſdẽ ī nũero ſacr̃m pnĩe ex vi
ſacr̃i nõ hꝫ efficaciã niſi ſeł. Preterea cuꝫ
q̃ttuoꝛ ſit ſacr̃a iterabilia. ſ. euchariſtia. pe
nitẽtia. extrema vnctio. ꝛ mr̃imoniũ. uide
mus ꝙ ī ſacr̃o euchariſtie hec uerba. hĳº ẽ
enī coꝛpº meũ. reſpectu eiuſdẽ hoſtie. nõ hꝫ
efficaciã plus q̃ꝫ ſeł. verba ẽt ꝙ ſũt forma ī
ſacr̃o extreme unctõis r̃ſpcũ eiuſdẽ ifirmi
eadẽ ifirmitate. ꝛ eodem ſtatu ifirmitatis
manẽte ĩterioꝛis ꝛ exterioꝛis nõ hñt effica
ciã ex ui ſacr̃i niſi ſeł. uerba ẽt ꝙ ſũt forma
ī ſacr̃o mr̃imoniĳ ī eodẽ uiro reſpectu eiuſ
dẽ mulieris. ꝛ ī eadẽ muliere reſpectu eiuſ
dem uiri nõ hñt efficaciã ex ui ſacr̃i niſi ſe
mel. niſi oꝛdinaret ꝙ unº moꝛeret̃ ꝛ poſtea
reſuſcitaret̃. qꝛ ꝓ moꝛtẽ uinculũ mr̃imonia
le ſoluit̃. g a ſil̃i ſacr̃m pnĩe ex ui clauiũ ñ
hꝫ efficaciã reſpectu eiuſdẽ pccī ī numero
niſi ſeł. Preterea eꝫ ꝺ ſen. excõiſ. De ceł.
de abſoluto in caſu neceſſitatis cui ſub ĩu
ramẽto ĩũgit̃ ut oppoꝛtũitate hĩta ſũmũ
pontificẽ ſtatim adeat mãdatũ eiº ſuſcep/
turus dic glo. nõ dicit abſoluẽdus. ga iam
abſolutº ẽ. ga obligatio ſeł extĩcta ĩteriꝫ ñ
reuiuiſcit. de ꝺſe. di. 4. q̃ris. ꝛ. 24. q. 4. ſi il
lic. ꝛ de pe. di. 4. uerſus finẽ. gº uł ꝙ ſi ali
qs uere ẽ abſolutº de aliqº pccõ. ꝙ abſolu
tio reſpectu eiuſdem pccī 2º ſuſcepta ex ui
clauiũ nullã efficaciã hꝫ. ał videret̃ ꝙ ſũ/
mº põtifex illũ ĩteꝫ abſoluerꝫ ab illo pccõ
a qº fuit abſolutº ī caſu neceſſitatiſ ab illo
q illũ ał abſoluere ñ potuiſſꝫ. Ad hº ẽt ua
lent rõnes ad ſcõam ptẽ ĩducte. Aliĳ dicũt
de qõne ꝺtrariũ ĩnitẽtes rõnibº factis ad
ꝓma ptẽ. Preterea ſicut ſacr̃m pnĩe ẽ me
dicina ꝺ pccm̃ actuale. ita baptiſmº ꝺ pccm̃
oꝛiginale. ſꝫ in illo ī qº ẽ remiſſũ oꝛiginale
ꝓ baptiſmũ flamĩs efficaciã hꝫ baptiſmus
fluminis ex ui ſacr̃i. gº ſil̃it̃ uidet̃ ꝙ ī illo ī
quo ẽ remiſſũ pccm̃ actuale ꝓ pnĩe ſacr̃m
poſſint claues hr̃e efficaciaꝫ reſpectu pccī
eiuſdez in nũero ꝓ ſacr̃m pnĩe 2º receptũ.
Preterea qñ ꝺfert̃ alicui ſacr̃m. ga neſcit̃
utꝝ illi ał fuerit collatũ uł ñ. ꝺfert̃ ſub ꝺdi
tione dicẽdo. ſi tu nõ es baptizatº. ego. ꝛc.
Si gº ñ eẽt ſcõo ꝺferẽda hõi abſolutio ve
eodẽ pccõ in nũero. niſi qꝛ icertũ ẽ utꝝ qñ
ꝓmo recipit abſolutionẽ eẽt ī tali ſtatu ꝙ
claues in eo efficaciã habuerit. tũc ſacer/
dos abſoluẽdo 2º deberet apponere ꝺdi/
tionẽ dicendo. ſi ꝓma abſolutio nõ habuit
efficaciã in te ex ui clauiũ. ego abſoluo te.
ꝛc. cũ gº cõſueꝫudo eccl̃ie nõ ſit talis. uide
tur ꝙ ſi ꝓma abſolutio ſuũ habuit effectũ.
ſcõa tĩ reſpectu eiuſdẽ pccī ī nũero effica
ciã hꝫ ex ui clauiũ uel remittẽdo pluſ ꝺ pe
na q̃ꝫ erat remiſſũ. uel ad augmẽtũ gr̃e diſ
ponendo. Qui uult tenere ꝓmã opiniõez
põt dicere ad pm̃ ꝙ illud decretũ in qº dr̃
ꝙ ſacerdotes plus pñt ꝓficere plus ꝺfitẽ
tibus. parcere. itelligendu ẽ de bñficio oꝛa
tiõis. ga ut dic glo. tãto pluꝛes obligat ad
oꝛandũ ꝓ ſe q̃nto pluꝛib9 ꝺfiteꝫ. Preꝛea
q̃nto plº laboꝛat hõ ꝛ magis ꝓ ſuis pccis
erubeſcit ꝛ foꝛti9 penitet. tãto cõfeſſoꝛ fm
rectũ iudiciũ rõis mioꝛẽ pniaꝫ iũgere ꝺz.
ꝓponere aũt pluriꝫ de eodẽ pccõ ofiteri
aº eſt magnitudinis pnĩe. uel põt exponi
illud decretũ de illo q qñ ꝓmo cõfeſſus ẽ.
nõ fuit uere penitẽs q pluriꝫ ſacerdotiꝫ
cõfitendo de cõgruo ſe diſponit ut deus
inclinet coꝛ eiº ad ueꝛã pniam. ut ſic gr̃am
obtineat remiſſiõis. ꝛ huic ꝺſonat qꝺ dr̃ ī
decreto. tãto facili9 ꝺſequtur gr̃am remiſſi
onis. Ad 2º dꝺ q. de eodẽ pccõ in nũero
pluries abſoluit̃ hõ. ga icertũ ẽ utrũ ꝓma
abſolutio in eo hũit effectũ. nec ꝓpter hoc

debet in scda absolutiõe ꝺditiõem ponere explicitã uel actu explicite intellectã. quia in his que ita frequẽter sũt ĩ usu nõ oꝛ cõ ditionẽ explicare. nec de ea actualiť cogitare. sꝫ sufficit illã hitualiť tenere. sicut cũ hõ adoꝛat altissimũ altaꝛis sacrm ñ tenet actualiť cogitare de ista cõditiõe si sacerdos fecit. uel dixit qꝺ facere uel dre debuit. sed sufficit cõditionẽ hitualiť in mente tenere. ℞ Ad 3m ꝺicendũ qꝹ oꝛo sacerdotis ceris paribꝰ efficacioꝛ ē ad ipetrãdũ gr̃az cõfitenti ꝓpter ꝺignitatẽ sacerdotij. ꝛ qa põt oꝛare ut ꝑsona cõis q̃z oꝛo ñ sacerdotis. ℞ Ad 4m ꝺꝺ qꝹ nõ ualet. qa sacr̃a uetꝛis legis nõ hẽbãt efficaciã ex ui sacrĩ nec bis nec semel. ꝛ iõ ꝺicta sũt infirma ul' egena elemẽta. ℞ Ad 5m ꝺicendũ qꝹ q̃uis ĩ nobis semp possit augeri gr̃a ꝺũ sum' ĩ uia. nõ tñ ex hoc seqtur qꝹ quotiẽscũq; hõ absoluiť ꝺe eoꝺẽ pcõ in nũeꝛo in eo gr̃a ex ui clauiũ augeať. q̃uis iã iustificato p ꝺtritionẽ gr̃az cõferat pm uice. sicut q̃uis baptisꝫus aque iã iustificato p bapm flamis gr̃am cõferat una uice. 2o tñ recepť gr̃am nõ cõfert. absolutio tñ ex ui clauiũ cõfert gr̃am penitẽti. nõ tñ semel. qꝹ sacrm pnie est iterabile quotienscũq; hõ peccat. ita qꝹ iteratio pcĩ uideť eẽ rõ iterãꝺi pnie sacrꝫ. ℞ Ad pmã rõnẽ posĩtã ĩ coꝛpe qõnis ꝑ 2m opinionẽ ꝺꝺ qꝹ nõ plus cõcludit nisi qꝹ iã iustificato p ꝺtritionẽ cõferri põt gr̃a ex ui clauiũ. ꝛ hoc ē uer. nec ē sile ꝺe iã iustificato p ꝺtritionẽ q̃ nõ recipit pnie sacrꝫ. ꝛ ꝺe illo q recipit. ad aliã rõnẽ solutũ ē ex ꝺictis. ℞ Qui uult tenere scꝺam opiniõem põt ꝺicere ad pmũ ꝺ eã qꝹ maioꝛ ē ꝺubia. ꝛ nõ ꝓbať. Uel põt ꝺici qꝹ nõ ē sile ꝺe illo q nunq̃ peccassẽt ꝛ ꝺe illo q peccat. q̃uis pcĩm eius totaliť remissũ sit q̃tũ ad maculã ꝛ penã. qꝛ ꝺeus efficaciã cõcessit claꝛibus nõ ꝑ illis q mũꝺi uiuerẽt ꝑ gratiaꝫ ꝓuilegiatã sicut ꝑ aliꝭ. nõ posset aũt hõ uiuere qꝹ peccaret uenialiť sine spãli ꝓuilegio gr̃e. ℞ Ad 2m ꝺꝺ qꝹ sacrm pnie ex ui clauiũ efficaciã q̃tũ ad collationẽ gr̃e haberet ĩ illo cui remissũ eẽt pcĩm q̃tum ad maculã ꝛ totã penã si postea ꝺe illo ꝺsitꝛetur ꝛ absolutionem recipet. Ad ñ si ꝺeť qꝹ ꝓncipaliꝰ respiciat remissionẽ culpe ꝛ pene q̃ collationẽ gr̃e. ex hoc tñ nõ seqtur qꝹ nõ possit hr̃e effectũ collatiõis gr̃e ubi nõ põt hr̃e effectũ rmissiõis culpe ꝛ pene ꝓpter remissionẽ iã factã. sꝫ bñ seqť qꝹ nũq̃ ꝺfert gr̃am qn retineat culpã uel aliquam penã li ñ ē añ tota facta remissio. ℞ Ad 3m ꝺꝺ qꝹ sacrm pnie respectu eiusꝺẽ pcĩ ĩ numero pluries receptũ nõ hꝫ efficaciã ex ui clauiũ nisi obꝛuata reuerẽtia ꝺebita sacr̃o ad qꝺ regritur qꝹ respectu eiusꝺẽ pcĩ nõ iteret nisi aꝺueniẽte nouo motu ꝺeuotiõis ul' noua erubescẽtia ĩ penitẽte. ꝛ ꝑ hũc moꝺũ ꝺcedo qꝹ toties posset recipi qꝹ ꝑ talẽ receptionẽ remitteret tota pena pcõ ꝺebita. nec ꝓpter hoc posset ꝺici pcm̃ remitti sine pena. qa xps abundãter sustiuit penã ꝑ pccis nr̃is. ꝛ ꝓterea erubescẽtia ꝛ laboꝛ ꝛ sollicitudo hõis in penitẽꝺo. ꝛ cõfitẽꝺo ē magna pena. ℞ Ad pmã rõnẽ aꝺductã ꝑ pma opiniõe in soluẽꝺo ꝺicendũ qꝹ tota ratio quare baptism̃ nõ iterať. nõ est qꝛ oꝛiginale nõ iterať. sed etiã qa ipꝛimit effectũ indelebilẽ. s. caracterẽ mediãte quo susceptio exteꝛioꝛis sacrĩ ꝺispõit aiaꝫ ad susceptionẽ remissiõis pcĩ. ℞ Ad scꝺaꝫ rõnẽ ꝺicendum qꝹ nõ ē sile ꝺe pnia ꝛ aliꝭ trib̃. qa uerba q̃ sũt forma ĩ sacr̃o eucharistie. una uice explẽt respcũ eiusꝺẽ hostie totã efficaciã suã q̃ ē cõuersio substãtie panis in coꝛp̃ xp̃i. Uerba etiã q̃ sũt forma ĩ sacr̃o mr̃imonij respectu earũꝺẽ psonarũ in nũeꝛo explẽt totã efficaciã suã. si. n. secũꝺo reiterarẽt eadem uerba ñ plus eẽnt cõiugeꝭ. q̃z añ. nõ sic aũt ē ꝺ sacr̃o pnie. q̃uis eni pma absolutio in hoĩe bñ ꝺispoꝰita habeat totã efficaciã suã q̃tũ ad effectus eẽntiales q sũt culpe rmissio. pene eterne in tꝑalẽ cõmutatio. aie ad ꝺeũ recõciliatio. nõ tñ ita ē q̃tũ ad effectus scꝺarios: qa ꝑ ipsũ sacrm receptũ semꝫ nõ tñ remittitur ꝺ pena. nec tñ ꝺat ꝺeus ꝺ gr̃a sicut ꝑ ipsũ pluries receptũ. ℞ Ad 4m ꝺꝺ qꝹ illa auctoꝛitas intelligẽꝺa ē ꝺe absolutiõe ab excõicatione que ñ ē ꝑ uiꝫ clauiũ nisi extẽꝺendo nomẽ clauis ad clauẽ iurisꝺictiõis quã põt hr̃e etiã nõ sacerꝺos. Ad ñ talis absolutio ꝓpꝛie loquẽꝺo nõ ē sacrm nec ps sacramenti.

Ad ínto queríť utꝛ sacerꝺos absoluẽs aliquẽ ꝺe facto ab illꝫ pccis

a qbus nō pōt eū absoluere de ure peccet mortaliť. ℞ Rñdeo q; sic absoluēs. aut hoc facit ex ignorantia iuris. aut sciens ius q° hoc facere nō sibi licet. si 2° mō. ⁊ hoc facit ex deliberatione mortaliť peccat. scienter enī ⁊ ex deliberatiōe cōcessa sibi potestate abuti in p̄iudiciū aīe alteri° ē mortaliť peccare. Sz sic absoluēs potāte sibi cōcessa abutiť in p̄iudiciū aīe illi° quē sic absoluit. ⁊ dat illi itelligere q; absolutus ē. cuz tñ nō sit. q̄z tū in se ē ipsū ponit in errore. Unde sup sic absoluentē cadit illa maledictio scripta d utero. 17°. maledictus q errare facit in itinere tecū. si aut hoc facit ex ignorantia iuris ⁊ ē illa ignorātia affectata. adhuc moraliter peccat. q̄uis ñ ita grauiter sicut ille q hoc facit sciēter. si aūt est ignorātia crassa. adhuc credo q; moraliter peccat. q̄uis nō ita grauiter. sicut hoc faciēs ex ignorantia affectata. sacerdotibus. n. officiū suū ignorare non licet. ad ipsos. n. ptinet subditos suos in lege īstruere. iuxta illd Aggei. 2°. iterroga sacerdotes legē. Unde si absoluētes exponūt se simili maledictioni illi q̄ uenit sup filios hely. de qbus dr̄. i. re. 2°. q; erant filij Belial nescientes dñm. neq; officiū sacerdotū ad populū. Ne sic ēt absoluēte. ⁊ absoluto tali absolutioni īnitenti nisi p ignorantiaz inuincibilē seu p̄babilem excusent dici potest illud euangelij. Math. 15°. Si cecus ce cū ducatū p̄beat ambo in foueā cadunt. nec ille p ignorantiā excusat q magis sollicitus ē querere cōsiliū p emptione uni° equi uel unius bone robe q̄stuz p aīe sue salute.

Consequenter queriť de 3° pncipali. Et circa hoc querūť. 5. ℞ p° utrū aliquis debeat excōicari. ℞ 2° utz p solo peccato mortali. ℞ 3° utrū uxor p pccō mariti ℞ 4° utrū dñs p peccato subditoz. ℞ 5° utrū excōicatus iniuste debeat excōmunicatus reputari.

Primo ostendo q; nullus debet excōicari. qa p excōicationē traditur hō sathane in īteritū carnis. ut hēť. i. coz. 5°. sed nullus dz tradi sathane de quo nō ē despandū. cū g° de uenia despandum sit in uia ſm Aug. i. li°. retracta. c. 18. nullus debet excōicari. ℞ Itē in epla Jude dr̄ cū dMichael archāgel° cū diab° disputans altercaret de dMoysi corpe. nō ē ausus iudiciū. iferr̄ blasphemie. sz dixit īpet tibi dñs. sed eccl'ia militans dz se cōformare triūphanti. g° nulli debet maledictōez excōicationis inferre. ℞ Itez qlibet homo aut est iustus aut iūstus. si iustus excōicari nō debet. nec iniustus. quia medicina sacramentoz idiget. g° nullus debet excōicari. ℞ Cōtra ut habeť. i. ad Coz. 5. apls mādauit quendā. turpē fornicatorē extra cōionem fideliū poni. ℞ Item p̄inceps debet uti gladio temporali ad correctionem malorū. g° a simili p̄latus debet uti gladio spirituali ad correctionem malorum. sed gladius spiritualis est potestas excōmunicandi. g° quandoq; debet excōmunicare malos ut corrigantur. ℞ Respondeo excōicatio est a cōmunione eccl'ie sepatio .ii^a. q. 3. Nihil. sz quādoq; debz homo a cōmunione eccl'ie separi. qa aliquādo sibi expedit. ut. s. erubescens ⁊ fatigatus excitetur ⁊ inclinet ad se corrigendū p pniaz. ⁊ quia etiā pmanente malitia cōio sacrāmtorū non esset sibi utilis sed nociua. est ēt quādoq; utile cōitati fidelium. ut. s. ex timore pene illius alij peccare timeant. ⁊ ne puersus alios inficere possit. 24. q. 3. Secā de. ubi dicit sic. secande sunt putride carnes. ⁊ scabiosa a caulis ouis repellenda. ne tota domus massa corpus ⁊ pecora ardeat corrūpať putrescat ⁊ itereat. aliqñ g° debet homo excōicari. ℞ Ad p^m in oppositū dicēdū q; ibi debet accipi iteriť p flagellatione tempali ordinata ad correctionem. ℞ Ad 2^m dicēdū q; nō ualet. qa diabol° ē icorrigibilis. hō nō. q̄diu ē in uia. ℞ Ad 3^m dr̄ q; sicut medicina īdispositum ñ iuuat. sed sibi nocz q̄uis sit utiľ disposito. sic cōio sacroz nō iuuat īdispositū. sed uolenti se dispōere utilis est.

Secundo queriť utz aliqs d beat excōicari p solo pccō mortali. Et uī q; ñ. qz qñz excōicať inocēs cū pbať crimē dr̄uacie d ipz i foro iudicij. nec tñ iudex h° faciens reprehendiť. q̄uis i sua cōscia sciat illū inocentez. g° aliqñ debet hō excōicari

nō ꝑ pccō mortali. Itē medicina nō tm̄ est ad curādū morbū. sed ad ꝑseruandū a morbo. gō cū excōicatio sit medicinalis. ut habet ex de sen. exco. Cū medicinalis. nō tm̄mō dz ferri ad curādū pccm̄ mortale. sz etiā ꝓpt̄ piculū mortalis pcci. Cōtra ex de uerboz significatōe. Ex pte. in glo. Nemo excōicat nisi ꝑ mortali. qa alit nō pōt corrigi. Itē. iia. q. 3. Neo. n. dr q anathema ñ nisi ꝑ mortali dz ipōi crimie. 7 illis q aliter nō potuerit corrigi. Ñō excōicatio maioꝛ ē grauissima pena q̄s ec clesia possit iferre. Ñm dic decre. c. imedia te ꝓallegato. q anathema ē eterne mortis dānatio. 7. 24. q. 3. Corripiant. dr q ex cōicatione nulla maioꝛ ē pena i ecclia. Et ideo dic glo. ibidē. nō ē infligēda ꝑ leuib criminib. Unde dō q iudex nullū debet excōicare nisi ꝑ mortali pccō. nec ꝑ quo cūq mortali. sz ꝑ pccō ɔtumacie uł cui cō tumacia ē ānexa. iia. q. 3. Absit. quadrupli citer aūt hō pccm̄ cōtumacie icurrit. s. aut qī sufficient uocat ad iudiciū nō uenit. nec remanēdi hz legitimā cāz. 24. q. 3. De illicita. Aut uenies rñdere cōtēnit 7 rōnez ꝓtendere quare rñdere ñ dz. Aut anteq̄z debeat discedit. iia. q. 3. certū ē. Aut sme ñ obedit. 2. q. 6. Quilq ꝓbat. Ille aūt qui impedit aut ꝓcurat fraudulēter ne ad ipsū citatio ꝓueniat ꝑ citato dz haberi. Ille ēt q ueniēs se nō repsentat iudici. sz se occul tat reputādus ē quasi ñ uenisset. Ad pm in oppm dō q 7 si ille q excōicat in ꝓdicto casu nō sit i mortali pccō cū iudex fert sniam sicut ꝑ mortali. q2 iudex i foro ote tioso nō debet iudicare ꝑm sniam ꝓpe cō scientie. sz ꝑm allegata. 3. q. 7. Judicet. ubi dr q bon iudex nihil ex arbitrio suo fa cit 7 domestice ꝓposito uolūtatis. sz iux leges 7 iura ꝓnūciat. 7 paz post. sicut au dit ita iudicat. Ad 2m dō q leuioꝛi me dicina ꝑseruandū ē a morbo q̄s sit illa que requiritur ad curationē iā hīti morbi.

Certio queritur

utr uxoꝛ debeat excōicari ꝑ pccō mariti. Et uidet q sic. q2 ꝑ eius pccō dz int̄di ci. gō a sili 7 excōicari. Itē si uir ipignera uit terrā. 7 insup debitis obligat absētet se de terra. 7 assignata fuerit uxoꝛi aliqua poꝛtio terre ꝑ suo uictu. poterit cōueniri a creditoꝛib mariti. 7 nisi ꝑ posse satisfa ciat poterit excōicari. gō in hō casu pote rit uxoꝛ excōicari ꝑ pccō mariti qui bona sua dissipauit. Cōtra. 24. q. 3. §2o. Non ꝑ alicui pccō tota familia excōicanda ē. gō a sili nec uxoꝛi. Rñdeo q excōicatio ñ nisi ꝑ mortali debeat iponi crimie. 7 illis q alit ñ poterūt corrigi. iia. q. 3. nēo epoz. 7 pccm̄ mariti ñ sit pccm̄ uxoꝛis. Nō ē ex cōicanda uxoꝛ ꝑ pccō mariti. nisi eēt par ticeps criminis. sz tūc nō eēt excōicāda ꝑ mariti pccō. sz ꝑ suo. Sil dico q filius ñ ē excōicandus ꝑ pccō pris. nec seru ꝑ pec cato dñi. 24. q. 3. Si heres. 7. ï. e. c. §. ut gō. ubi dr q illicite excōicat qs ꝑ pccō alte rius. neq aliqua rōe nitūr q ꝑ pccō unius in totā familiā sniam ferūt excōicationis. Ad pm in oppm dō q nō ē sile de iter dicto 7 excōicatione. longe. n. maioꝛ pena est excōicatio q̄s int̄dictio. excōicatione. n. nulla pena maioꝛ ē i ecclia. 24. q. 3. Corri piantur. Ad 2m dō q in illo casu si uxoꝛ monita nollet satisfacere. si talis ē cōsuetu do ut satisfacer debeat excōicaret ꝑ pec cato ꝓpꝛio.

Quarto queritur

utr dns possit iuste excōicari ꝑ pccō sub ditoz suoꝛū. Et uidet q sic. i. re. 2o. ꝓdicta fuit p Samuelē futura punitio Hely de pccō filioz suoꝛū. gō a sili pt̄ pōt excōica ri ꝑ pccō filiozum. 7 dns ꝑ pccō subdito rum suoꝛū. Itē trenoz ultimo. xp̄us dns captus ē in pccis nris. qđ quedā glo. ex ponit de Josia. rex gō a deo iuste punit ꝑ peccato populi. gō a sili 7 ꝑ peccato ppli iuste excōicatur. Cōtra ut supius hītum est. nemo ꝑ peccatis alterius ē excōican dus. Rñdeo q ꝑ pccō populi dns excō municari nō debet nisi cōmittendo uł o mittendo sit ꝓticeps pcci populi. si. n. prin ceps notabiliter negligens 7 remissus fue rit i regimie populi sui. ita ut ꝓpter ei negligentiam seu remissionem populus la batur in publica crimina. 7 maxime cōtra ecclesiam. si sufficienter āmonitus negli gentiam suā non curauerit emendare iu ste potest excōmunicari. sed tunc non ex cōicaret ꝓ subditoz peccato. sz ꝑ suo.

Ad ꝑmū inꝛoppoꝫ dicēduꝫ qꝺ Hely fuit punitus ꝑ pccō ꝓꝓrio . qa filios suos mō debito nō correxit. Vñ i eiꝫ redargutiōez dixit sibi. vir dei ex pte dñi. magis honorasti filios tuos q̄ꝫ me, ut hēt. i. re. 2°. Ad 2m dō qꝺ ꝑm aliquos Josias ꝑ pccō suo p missus fuit iterfici. qa ñ acqeuit ꝑmōibus Nechao ex ore dei. ut hēt 2° palipomenō 35. Vel pōt dici qꝺ illud uerbū Jere. ad litterā intelligit de redēptore nr̄o qū ueri similē. Vñ glo. q̄ illud v̄bū exponit ō Josia logt ꝑm iudeoꝝ opinionē. Pōt et dici ad p̄dicta duo argumēta simt qꝺ nō e silē de morte corpis ⁊ de pena excōis. qz excō mūicatio directē pena aie. est. n. spūalis pena 24. q. 3. Si habes.

Quinto queritur utꝝ excōicatꝰ iuste debeat excōicatꝰ reputari. Et ur̄ qꝺ nō. 24. q. 3. Trin. §. Illicita. illicita excōicaꝰ ñ ledit eū q notat. sꝫ illuꝫ a quo notat. sꝫ ois excōicatio iusta e illicita. gꝰ ñ ledit eū i quē fert. Itē. iiª. q. 3. Cui illicita. Si sīa iusta ē tāto curare eā ñ ꝺz q̄ꝫto apō dñm ⁊ eiꝫ eccliaz nciez pōt grauare imiq̄ sīa. ita gꝰ ea se ñ absolui desideret q̄ se nullatenꝰ pspicit obligatum. Cōtra. ii. q. 3. c. i. Sīa pastoris siue iusta siue iusta fuerit timēda ē. Itē eadē. q. q iust ē dr̄. iuste sīe hō pere ꝺz . ne ex superbia liget. qꝺ ꝑus ex puritate vicie absolutꝰ teñbat. Rñ. sicut dr̄. iiª. q. 3. epl. § Si gꝰ. sīa aliqñ iusta ē ex aīo pferētis. iusta vo ex ordine ⁊ cā. aliñ ē iusta ex aīo ⁊ cā. sꝫ ñ ex ordine. aliñ ē iusta ex aīo ⁊ ex ordie. sꝫ ñ ex cā. iusta ē ex cā qñ oio nullū delictum subest i eo i quē fert excōicatio qō sit excōicatiōe dignū. ex aīo iusta ē sīa qñ non fert amore iustitie. sꝫ liuore odij. uel p̄cio. aut fauore aduersarioꝝ. ex ordie iusta est qñ fert iudiciali ordine ñ ꝓuato. eadē. q. c. seruet. §. Itē sīa. i his oīb casib sīa excōicatiōis iusta timēda ē ⁊ tenēda quousq̄ ꝑ eū q eā tulit ul ꝑ superiorē fuerit reuocata exceptis trib casib. vn ē qñ excōicans ñ hꝫ ptātē excōicādi. Alius ē qñ fertur excōis sīa pr appellationē legitiaz. ex de appel. ad nr̄am psentiā. ⁊ ō sē. excō. p tuas 3. ē qñ itollerabil erroꝝ patēt otinet i cā. ut hēt i decretali ultio allegata. Ad pm i oppoꝫ dō qꝺ illd v̄bū itelligēdū ē ō lesiōe q ad deū ⁊ ō illo q excōicatiōez ñ otinuit. ⁊ qñ excōicatio ē iusta ex cā. Ad 2m dō qꝺ illud decretū itelligēdū ē. uel de grauamine apud deū. uel qñ itolerabil erroꝝ cōtinet i cā. ⁊ si ē cā iusta. ñ tñ ē itolerabilis erroꝝ. Illud uerbū. se ñ absolui ō sideret. i telligēdū ē q̄ꝫtū ad reatū ñ q̄ꝫtū ad sui reconciliatione cum militante eccleſia.

Consequenter q̄rit ur de 4° pncipali. Et circa hoc q̄rūt. 5. 1° utꝝ sacerdos prochial possit excōicare subditos suos. 2° utꝝ excōicatus ul suspēsus possit aliquē excōicare. 3° utꝝ aliqs ñ sacerdos possit aliquē excōicare. 4° utꝝ irregularis possit aliquē excōicare. 5° utꝝ iudex delegatꝰ pr reuocationē remissionis sibi facte possit añq̄ reuocatio cōmissiōis ad eū puenire potuerit aliquē excōicare.

Primo oñdo qꝺ sacerdotes parochiales possint excōicare subditos suos. 2. q. i. Nemo. nemo epus. Nēo pbyter excōicet aliquez añq̄ ⁊ c. gꝰ pbyteri prochiales excōicare pnt. Itē plebani pnt excōicare. ex de officio ordinarij. Cū ab eccl'a. sꝫ plebani sūt prochiales sacerdotes. gꝰ prochiales excōicare pnt. Itē illi pnt excōicare q hnt potātem iudicādi i foro exteriori. sꝫ hꝰ pnt prochiales sacerdotes. ex de iudicijs. decernim⁹. ⁊. 15. q. 3. nullus epoꝝ. ⁊. c. nullus epus. gꝰ sacerdotes prochiales excōicare pnt. Itē magis ē iudicare in foro ofcie q̄ꝫ i foro exteriori. sꝫ pr̄ pnt sacerdotes prochiales. gꝰ sic ꝑm. Cōtra. 16. q. 2. visis. in fine. excōicatio dicit mucro epi. gꝰ uidet qꝺ sacerdotes inferiores excōicare nō possūt. Itē iiª. q. i. Pezuenit. dicit qꝺ si qs ō quelibz clericū cām habuerit. epm ipsius adeat. gꝰ uidetur qꝺ inferior q̄ꝫ epus nō sit iudex i foro exteriori ecclīastico. ⁊ ex cōsequenti qꝺ nec excōicare possit. Rñdeo aliq dixerūt qꝺ oēs plati eccleſiaꝝ de iure cōi excōicare possūt. licet epi iā otra multos pscripserit. presbyteri autem prochiales prelati sunt subditoꝝ suoꝝ. Unde a iure cōi excōmūicare possunt subditos suos nisi inq̄ꝫtū cōtra eos episcopi prescripserint. Alij autē dixerūt solū epos ñ platos iferiorē eē iudicē

ordinariū in foro exteriori. ⁊ ꝑm hoc dō ē simplices sacerdotes nō posse excōicare nisi ī aliqb⁹ casib⁹ rōne ꝯsuetudinis approbate. qđ credo eē uer. qa ille q excōicat dz iurisdictionē hre ī foro exteriori. qa sicut dr. 2. q. i. Nemo. Null dz excōicare añq̄z cā pbet ꝓpter quā ecclīastici cāones hoc fieri iuberent. Ratio aūt quare possūt excōicare rōne consuetudis est. qa ꝯsuetudo dat iurisdictionē. 9ª. q. 3. cōquest⁹. ī textu. ⁊ ī glo. ⁊ ex de arbitris. dilecti. Cōsuetū ē aūt q⁹ excōicāt prochianos suos cōmittentes furtū uel rapinā ī generali. dicēdo sic. Excōico illū q talē rez furat⁹ ē uł rapuit. Abbates aūt potāte ordinaria excōicare possūt subditos suos. qa eor ē ordinar⁹ iudex in utroq3 foro. Priores etiā excōicare possūt extra de maiori. ⁊ obedi. cū in ecclīis. Archidiaconi ēt de mādato epi ex de officio archidiaconi. Archidia. ī tex. ⁊ ī glo. uł ō ātiqua ⁊ approbata ꝯsuetudie. extra ō offi. archidiac. c. i. Ad tria ꝑma ad partē ꝑmam dō q⁹ illa iura intelligēda sūt in casib⁹ aliquib⁹ ⁊ modo concessis simplicib⁹ sacerdotib⁹. uel a iure. uel a ꝯsuetudie. uel ab hoīe. Ad 4ū dō q⁹ q̄uis sit mai⁹ iudicare ī foro ꝯscīe q̄z ī foro exteriori. nō tn̄ tāta sollēnitas exteriori requirit. requirit aūt illa sollēnitas ut diligētius a ꝑiudicio cuiuscūq3 ptis caueat. Ar⁴ ad ptē aliam ꝓcedūt ō excōicatiōe q̄ ferť ptāte ordinaria de iure cōmuni.

Secundo queritur

utz sacerdos suspēsus uel excōicat⁹ possit excōicare. Et uidet q⁹ sic. qa retinet potatez ⁊ iurisdictionē. Itē ofício pōt corp⁹ xp̄i qđ mai⁹ ē. Cōtra. 24. q. i. audiuim⁹. excōicat⁹ te excōicare ñ potuit. Itē eadē qōne. miramur. excōicati iudices eē nō ꝑnt. sed null⁹ excōicare pōt nisi iudex ordinar⁹. uł delegat⁹. g⁹ excōicatus excōicare nō pōt. Rñ. ad excōicandū ⁊ absoluendū requirť potās iurisdictiōis libera. excōicat⁹ aūt ⁊ si ptātē iurisdictiōis hēat. ñ tn̄ hz eā liberā sz ligatā. qz nō hz executionē. ⁊ iō excōicare nō pōt nec absoluere. de suspēso aūt distinguēdū ē ut distinguit glo. 24. q. i. audium⁹. qz aut ē suspēsus ab officio. sz nō ab executiōe iurisdictiōis. aut ecōuerso. aut ab utroq3. p⁹ mō nō possz celebrař diuīa. ⁊ tn̄ possz excōicare. 2⁹ mō ñ possz excōicare sz posset celebrare. sz 3⁹ mō suspēsus neutrū pōt ō iuř. Ad p⁹ solutū ē ex dictis ī qōne. Ad 2⁹ dō q⁹ ñ ē sile. qz ofício ē act⁹ potestatis fūdate sup caracterē sacerdotalē soluēdi q p hoīez aufferri nō pōt. sz ptās ligādi ultra h⁹ requirit iurisdictiōez que p hoīem aufferri pōt uel suspendi.

Tertio queritur

utz ñ sacerdos possit aliquē excōicare. Et uidet q⁹ ñ. qz ñ hz pōtatē clauiū. sz ligare ⁊ soluere ē act⁹ ptātis clauiū. cū g⁹ excōicatio sit ligatio q̄dā. ñ sacerdos ñ pōt excōicare. Itē ñ sacerdos ñ pōt ligare nec soluere ī foro pñie. cū g⁹ ad ligandū ⁊ soluendū ī foro exteriori requirať maior sollēnitas q̄z ī foro pnie. ⁊ excōicare sit ligare ī foro exteriori ñ sacerdotes ñ pñt excōicař. Cōtra electus in epm ⁊ cōfirmat⁹ añq̄z sit sacerdos pōt excōicare. suspēdere. interdicere. extra de electiōe. transmissā. Itē electus in abbatē ⁊ cōfirmatus. etiā si non sit sacerdos pōt excōicare monachos suos. si epus 3⁹ cū humilitate ac deuotōe sicut cōuenit requisit⁹. nō uult eū ordinare nec bñdicere. Ar⁹ ad hoc ex de supplen. negligētia plator̄. Statuim⁹. Rñdeo q⁹ excōicare actus ē ptātis iurisdictiōis in exteriori foro. Cūm oī hñti talē iurisdictionē ordinariā uł delegatā ineſt potās excōicandi. potestatē aūt pdicte iurisdictiōis pōt hre nō sacerdos. ⁊ ideo aliqs nō sacerdos excōicare pōt. sicut bñ ꝓbant iura ad partē secundā allegatā. Ad p⁹ in oppositū dō q⁹ ligare ⁊ soluere in foro exteriori nō ē actus potestatis clauiū ꝓprie loquendo de clauiū potestate que a dño datur in ordīe sacerdotali. sed sibi accidit. Unde potestatem clauiū possunt habere sacerdotes sine potestate iurisdictionis pdicte ⁊ iurisdictio haberi sine pdicta potestate. ⁊ ideo alii qui sunt sacerdotes qui nō possunt excōicare. ⁊ alīq ñ sacerdotes q possūt excōicare. Ad 2⁹ dicendū q⁹ ad actum ligandi ⁊ soluendi in foro penitentie requiritur potestas clauium que fundať in caractere sacerdotali quā impossibile est habere ⁊ nō esse sacerdotem.

Quarto queritur utrū irregularis possit aliquē excōicare. Et uidet q̄ nō. Illud q̄ dicit hoiez a statu plationis phibz eū posse exeq ea q̄ sunt iurisdictionis. qa ois hns sup aliquē iurisdictionē alicq̄ mō q° ad hoc ei° platus ē. sz excōicare psupponit in excōicāte iurisdictionē sup illū quē excōicat. cū g° irrgularitas deijciat hoiem a statu platiōis. ut pbari pōt p illud q̄ hētur ex de etate. 7 qualī. ordi. c. 1. 7 de electiōe. cū ī cūctis. videtur q° irregularis excōicare nō pōt. Itē suspēsus excōicare nō pōt. q̄ pbo p h°. qa nō pōt eligere. ex de cōsue. cū dilec. 7 de elec. cū int̄. R. seniorē. sz ois irregularis ē suspēsus. g° irregularis excōicare nō pōt. Itē īfames nullū excōicare pnt. qa īfamibus psonis act° legitimi sūt penit° interdicti. ar° ad h° ex de testib°. Testū in glo. 7 de excessib° platoz. int̄ dilect°. 7 de pur. canōica. int̄ sollicitudies. ī glo. sz plat° q̄p suā culpā efficit irregularis īfamis ē. 6. q. 1. Ois vo. g° nullū pōt excōicare. Cōtra abbas excōicare pōt. sz irregularis pōt'assumi ī abbatē tpe necessitatis. ex de ctate 7 q̄li. ordi. Tuā. g° irregularis excōicar̄ pōt. Itē ueniēti ē q° cleric° irregularis posit excōicare q̄z laic°. sz laic° excōicare pōt ex supiozis ocessiōe. 79. di. Si qs pecūia. g° cleric° irregularis pōt excōicare. Respōdeo q° plat° fact° irregularis. aut factus ē irregularis sine culpa sua. aut p culpā suā. Si p° mō tal' irregl'aritas ñ oz ipsū deijcere a sue platiōis statu. ex de eta. 7 q̄li. ordi. c. 1. ī glo. 7 ar° ad h°. ī. de cle. eg°. c. illō Afflictio. n. afflicto addēda nō ē. 7 platus sic fact° irregularis exeq pōt ea q̄ sūt iurisdictiōis. Unde excōicare pōt. sz nō debz exeq ea q̄ sūt ordinis. Uñ nec celebrar̄. nec absolueř ī forō pnie oz. nec alia sacra ministrare. baptismo excepto. q̄ licitū ē cuilibet ī casu necessitatis mīstrare. baptizare tñ ñ oz sollēnit̄. qa sic baptizare nō ptinet nisi ad sacerdotes potētes libere exeq sacmētoz āmistratiōez. Si aūt fact° ē irregl'aris p culpā suā p tali irregl'aritate deijci oz a platiōis statu. q2 tñ ab illo statu nō ē deiect° ipso iure añq̄z deijciat̄ p snīaz pōt excōicare. cū. n. suspēsio sit pēa magna extendēda nō ē nisi ad casus exp̄ssos ī iur̄ ul' ad sil'es. nō aūt inuenit̄ in iure positū tales eē suspēsos ab his q̄ sūt iurisdictiōis. irregularitas. n. ñ videt̄ suspēdere irregularez nisi ab executiōe eoz que sunt ordinis nisi sit otracta p talē casū q° puat̄ irregl'aris pulio cleicali. ul' q° fact° ē īfamis. clericē enī ñ ordinat° si sit official' excōicare pōt. plat° tñ irregl'aris p̄ q̄z a suo statu deiectus ē excōicare nō pōt nec absoluere. Ad p° oō q° ille decretales allegate itelligē de sūt de illo q fact° ē irregularis p culpā suā. Ad 2° oō q° suspēsus ab executione eoz q̄ sūt ordinis tm̄ excōicare pōt. q2 pōt exeq ea q̄ sūt iurisdictōis. sz suspēsus a iurisdictiōe excōicare nō pōt. nec ēt pbēdas dare. ex de ocess. psby. qa diuersitatē. nō oīs aūt irregl'aris suspēsus ē ab executiōe eoz q̄ sūt iurisdictiōis. q̄uis ois irregularis suspēsus sit ab executiōe eoz q̄ sūt ordis. Uel pōt dici ꝑm alios q° maior argumti itelligēda ē o suspēso ab hoie. ñ a iure tñ. 7 sic itelligūt decretales allegate ad pba tionē ei°. irregl'aris aūt suspēsus ē a iure. rō aūt q̄re pl° pūit̄ suspēs° ab hoie q̄z a iure tñ ē. q2 q otenit iudicis p̄ceptū q° ē fm legis auctozitate simil' otenit legē aiataz 7 iaiataz. mīster. n. legis quodā mō lex aiata est. lex aūt scripta ē inaiata. 7 iō mitt° agit cū lege q̄z cū mīstro legis. 7 pterea vox viua efficaci° mouet q̄z scriptura tm̄. Ad 3° oō q° īfames excōicare pnt loquēdo o illq egerūt pniaz o culpa p qua incurrerāt īfamiā. mior argumēti nō ē vl'r uera. fcūs enī irregularis q2 celebrauit excōicatus p quādā ignozantiā crassā. ul' q2 iuris pitiaz nō hēbat nō ē īfamis p° q̄z ab excōicatiōe absolut° ē. etiā irregularitate remanēte. si egit pniā o h° q° celebrauit excōicat°, dr̄ enī. 6. q. i. ois vero. ī glo. q° īfamia otracta ex snia excōicationis tollit̄ p absolutionē. sile ēt hētur. 4. q. i. c. i. i textu 7 ī glo. Infamia ēt canonica quā incurrit p h° q° celebrauit excōicatus tollit̄ p pniam. 6. q. i. illi qui. in tex. 7 exp̄ssius ī glo. Ad p° ad ptē scdam pōt dici q° illud q° ibi dicit' disp̄satiue intelligit̄ ꝑm q° dicit q̄dā glo. ibi dez. Ad 2° oō q° illud q° ī illo decreto dr̄ de laico intelligendū ē in spāli casu. s. cōtra iuasorē aplice se. sed quia. 16. di. c. i.

dr̃.q̃ de reb⁹ eccl̃iasticis nō legit alī laicis disponēdi attributa facultas.nō aliter dicā pōt p̃m glo.ibidē q̃ illa uerba decreti licēat cardinalibus ꝛ alijs clericis timtib⁹ de uz ꝛ laicis ūuasorē anathēatizar̃ ꝛ humano auxilio ab aplica sed̄ pellēr̃ rferēda sūt singula sigul̃. sic liceat clericis anathematizare ꝛ a laicis humano auxilio ab aplica sed̄ pellere.

Quinto querit utz iudex delegatus post reuocationez cōmissionis sibi facte possit añ q̃s reuocatio cōmissiōis ad eū puenire poterit aliquē excōicare. Rndeo q̃ sic.qz añ q̃s ad eū reuocatio cōmissionis pueniat manet penes eū ptās que sibi fuerat cōmissa.extra d̄ p̃cur. Auditis.ī glo.n.dr̃ q̃ ī iudice tenet qd̄ facit donec itelligit iurisdictionē reuocatā.ꝛ ar⁹ ad h⁹ extra de appel̃. Ut debit⁹ honor. Ibi.n.dr̃ q̃ si qs cora idoneo iudice cōuenerit aduersariū ꝛ ille dicat q̃ ad supiorē iudicē nūciū destinauerit aut lr̃as ipetrauerit ab eodē nihilomin⁹ iudex ille ī cā pōt p̃cedere añ q̃s ille lr̃e delegato fuerit assignate. Et ut dicit q̃dā glo.ibidē.p hāc decretalē correcta sūt illa iura.s.e.t.meminim⁹.ꝛ.c.ad hoc sic ꝛ s.de offō del̃.cū cā.aliqb⁹ tñ uī q̃ illa iura cū isto cōcordari possūt si curialr̃ exponātur. Alij aūt pbabilr̃ respōdent ad qō nē p distictiōez dicētes q̃ aut ille q reuocat cōmissiōez itendit ꝛ exp̄mit q̃ sit irritū ꝛ iane qcq̃d extūc p delegatū fuerit attētatū.aut nō.si p̃mo mō .nō tenebit sñia lata postea a delegato.si ñ.tenebit sñia ut s ī questiōe dictū ē.

Consequenter q̄rit̄ d̄ 5°: principali. Et circa hoc q̄rūt̄.5. 1° utrus supior possit excōicari ab iferiori. 2° utz excōicatus possit excōicari. 3° utz cōitas possit excōicari. 4° utz mortu⁹ possit excōicari. 5° utz hñs pulegiū q̃ ñ pōt excōicari possit excōicari.

Primo ostēdo q̃ supior pōt excōicari ab iferiori Apls ad Gal.i.Licz .nos aut angel⁹ de celo euāgelizet uobis p̃terq̃s qd̄ euāgelizauer⁹ uobis anathema sit.sz apls erat iferior quolibz āgelo.qz de Jo.bap.dr̃ Math. ii°. q mior ē ī reg⁹ celoz maior ē illo.g⁹ supior pōt excōicari ab iferiori. Itē capellanus q ē iferior ep̄o pot ip̄z absoluere ī foro pnie ꝛ ēt ligare.g⁹ simil̃r ī foro exteriori ut uī. Cōtra ut hītū ē ī p̃cedēti qōne. excōicare ē act⁹ potestatis iurisdictiōis sz inferioz in supiorē talē potātē nō habz. Rndeo qcūq̃ hz potātē iurisdictōis sup aliū ī hoc supioz ē illo.sz null⁹ ē supioz sibi eq̃li nec suo supiori.g⁹ null⁹ hz ptātē iurisdictōis c⁹ act⁹ ē excōicar̃ sr̃ sibi eq̃lē.nec sr̃ suū supiorē.ꝛ iō q̃uis hō possit facere qr̃ debeat excōicari.tñ nullus pōt excōicare sibi equalē.nec suū supiorē. Ad p⁹ in opp⁹ dd̄ q̃ apls p illd ūbū ñ itēdebat excōicare āgelū absolute.nec etiā sub hac cōditiōe si euangelizaret contrarium huic quod apostolus euangelizabat.quia si āgelus qui ñ peccauit peccaret nō subesset foro ecclesie militantis. sicut nec illi qui peccauerūt . sz intendebat dicere apostolus q̃ si angelus euangelizaret contra illud quod euangelizauerat non crederet ei.sz malediceret. Un de ibi accipitur anathema p perditiōe seu maledictione.anathematizare eiz uno modo idem est qd̄ maledicer̃.ꝛ apostolo licuit maledicere angelo sub illa conditione quā apposuit.qz si ponatur pro impossibile q̃ angelus bonus peccaret dignus esset maledictione. Ad 2⁹ dd̄ q̃ capellanus q̃uis possit episcopū absoluere per potestatē ex cōmissione acceptam.uel ab episcopo uel supiori suo qua potestate accepta ī foro penitentie superior est episcopo . quia in tali foro peccatum hominem inferiorem constituit. Jn foro tamen exteriori capellanus etiam ex commissione episcopi non posset ipsum episcopum ligare uel soluere quāuis hoc possit ex commissione pape uel eius legati. peccatuz enim nō sic constituit hoiez inferiorē in foro exteriori sicut interiori.

Secundo queritur utz excōicat⁹ possit excōicari. Et uī q̃ ñ.apls. i. Cor 5°.qd ad nos d̄ his q foris sūt iudicare. Sz excōicatus iā ē extra eccl̃iaz.g⁹ eccl̃ia ñ pōt illū iudicare.ꝛ ex cōseq̄nti nec excōicar̃. Itē p excōicationē hō extra cōionē eccl̃iasticam eijcitur.sz eiectus nō potest eijci.ergo nec excommunicatus excōicari

¶ Contra excōicatus p una cā pōt adhuc excōicari p alia. ex de sen. exco. Cū p cā. qđ uerū non eēt nisi excōicat⁹ adhuc posset excōicari. ¶ Rñdeo q; excōicatus pōt excōicari. sicut. n. xpianus p p̄m⁹ pccm̄ mortale a đo sepat. ⁊ p 2m⁹ plus elongat. ⁊ sic deinceps. Sic hō p pmā excōicatōez a cō mūione ecclie sepat. ⁊ p sequētes excōicatiōes amplius elōgat. ¶ Ad pmū in opp⁹ đ q; apls ibi loquit đ his q ita foris sūt q; nūq; intrauerūt ut pagani ⁊ iudei qui nūq; sacrm baptismi p qđ intrat in eccliā supserūt. ¶ Ad 2m⁹ đ q; q̄uis reiectus ñ possit eijci. pōt tñ amplius elōgari.

Tertio queritur

utz cōitas possit excōicari. Et uī q; sic. qz si caput pōt excōicari. multo fortius ⁊ corpus cū caput p̄emieat corpi. Sz pnceps q ē caput cōitatis pōt excōicari. dī. n. đcre. 96ª. di. Duo. q; btūs Ambro. Theodosiū magnū ipatorē excōicās ab eccliа exclusit. g⁹ multo fortius cōitas pōt excōicari. ¶ Itē tota cōitas pōt eē i culpa p q̄ excōicatio ferēda ē. sz quos attīgere pōt cā. attīgere pōt effcūs. g⁹ cōitas pōt excōicari. ¶ Itē pōt interdici. g⁹ a fili excōicari. ¶ Cōtra glo. sup illud ad Math. 13⁹. Inimic⁹ hō h⁹ fecit. multitudo ñ ē excōicāda nec pnceps pplī. ¶ Itē decre. di. 44ª. Cōmessationes. leuissimis ⁊ instātissīs āmōitiōibus multitudo tangat. sz excōicatio nō ē āmonitio leuissima. sz pena grauissima. g⁹ mltitudo nō ē excōicanda. ¶ R⁹ q; cōitatē nō debeī excōicari certū ē. ex de sen. exco. Romana eccl'ia. §. ul't. ubi dī sic. In uniūsitatē ul' collegiū pferri excōicatiōis sñiam penit⁹ p hibem⁹ uolētes aīaz uitare piculū qđ exinde sequi posset. cū nō nūq; cōtigeret innoxios etiā hui⁹i sñia irretiri. Sz utz si ferat sñia teneat. dixerūt qdā q; sic. qz mlta cōtra phibitiōes fiūt q̄ fcā tenēt. q̄uis ō phibitiōes faciēs grauit̄ peccet. Alij rīspiciētes nō tñ ad uerba. sz etiā pncipaliť ad intētionē cōstituētis q̄ pncipalius ē ꝯsiderāda. Ț. đ legīb⁹. l. 2ª. dicūt ⁊ bñ. q; sñia si ferat in cōitatē nō tenet. si. n. teneret per hāc cōstitutionē nō caueret aīaz piclo q; institutio intrare intēdit. ¶ Ad p̄m⁹ in opp⁹ đ q; q̄uis pnceps sit caput cōitatis. tñ magis pōt caueri piculū ligatiōis īnoxiorū. cū solus pnceps excōicat q̄z si excōicaret cōitas. ¶ Ad 2m⁹ đ q; q̄uis possibile ē oēs de una cōitate ꝺmisisse crimen p quo ferēda ē excōicatio. hoc tñ raro ꝺtigit. ad ea uero que frequēter accidūt iura aptāt. ¶ Ad p̄m⁹ i opp⁹ ad ptē aliā đ q; illa glosa q̄stū ad hoc qđ dicit pncipē nō eē excō mūicādū itelligēda ē sic. q; nō dz excōicari nisi p grauissimis cāis.

Quarto queritur

utrū mortuus possit excōicari. Et uī q; ñ. ex de sñia exco. Cū medicinal'. dī q; excō mūicatio dz eē medicialis. sz nō pōt eē medicialis mortuo. g⁹ mortuus nō pōt excōicari. ¶ Itē. 24. q. 2. Dānatōis dī q; uiuētes nō mortuos soluere possum⁹ uel ligare. ¶ Cōtra. 24. q. 2. Sane pferť. hī q; heretici et scismatici illi quoz scripta beresim cōtinēt post mortē sūt excōicādi. ¶ Itē si aliqs mandet alicui subdito suo ut occidat clericū Ț itiū ⁊ moriat añq; mādatar⁹ exeqť mādatū post mortē mādātis mādatarius mādatū exeqť. mādās carere dz eccl'iastica sepultura. si efficacit̄ nō renocauit mādatū re integraliter. ita q; ad mādatarii renocatio puenerit. sz nō deberet puari sepultura p occasiōe illius clerici occisi p⁹ mortem nisi p hoc incurreret excōicationē iā mortuus. qz uiuēs p hoc excōicationē nō incurrit. cū mortuus fuerit añ factū. ergo aliqs post mortē pōt icurreī excōicatōis sñiam. ¶ R⁹ q; excōicari possūt hōies post mortē. i. heretici. scismatici. ⁊ qui heretici cū cōstituūt heī dē. 24. q. 2. Sane pferť. ⁊ illi qui se ipos uolūtarie occidūt. 23. q. 5. Placuit. ⁊ hi excōicāť. ñ qz illa excōicatō sit illis pēa uel medicīa. sed in detestatōez criminis ad terrorem alioz. Ț ñ h⁹i quo ad hoc est alijs medicīa. ⁊ sic patz solutio ad p̄m⁹ i oppositū. ¶ Ad 2m⁹ pz solutō p illō qđ in eodē decreto īmediate subiūgit. p⁹ uerbū. n. allegatū dī. uez hoc nō ē đ omni crimīe intelligēdū. sūt. n. q̄dam de quibus ēt pñt post mortem accusari glibet uel dānari ueluti beresis. ¶ Ad argumētū 2m⁹ ad ptem scđaz dicūt aliqui q; uerū cōcludit. Alij dicunt q; talis excōmūicatus nō est. ⁊ tamē si peccatū suū fuit notoriū. ⁊ i fine

signa pñiē nō appuerint nō debet sepeliri in terra sacra. q; si signa pñie ñ oñdit p̄su mit' decessisse in sue uolūtatis dānabili p̄uersiōe.

QUinto queritur utr̄ hns pulegiū q; ñ possit excōicari ab ordinario possit ab eo excōmūicari. ℞o aut hns tale pulegiū allegat ip̄m i sui defensionē añq; ō ip̄z ferat' sñia. aut nō. si p̄o mō nō ualet sñia cōtra ip̄m lata ab ordinario. si 2o mō. aut illō pulegiū ē publicatū. aut nō. si ē publicatū. non tenet sñia ō ip̄m ab ordinario lata. si nō ē publicū. aut ē notū iudici. aut nō. si notū ē iudici. credo q; ñ ualet sñia ab ipo ō pulegiatū lata. ar9 ad hoc ex̄ ō appel. Si duob9. in textu. ⁊ exp̄s sius in glo. si aūt nō ē iudici notū. nec pulegiatus fuit in lōgo tenor̄ libertatis illi9 tūc tenet sñia ō eū lata. ar9 ad hoc i ōcre tali īmediate allegata q̄ō credo eē intelligēdū si iudex inferēdo sñiam obm̄uauerit formā iuris ⁊ ferat sñiam nō sub cōditiōe. sz absolute. ⁊ si nō ōtinet' i pulegio q; domin9 papa oēs sñias si q̄s in postex̄ ōtra ip̄m pulegiū p̄mulgare cōtigerit. extunc decreuit irritas ⁊ ianes ⁊ eas peitus non tenere. si etiā pulegiat9 allegat pulegiuz ñ publica9 nec iudici notū. nec fuit i lōgo tenore libertatis illi9. ⁊ iudici petēti pulegiū sibi oñdi. nō uult pulegiū ostēdeř nec clausurā ōtinētē suā libertatē. tenebit sñia si ferat' cōtra eū. ex̄ de p̄iuil'. Quia p̄sōe. §. Decreuim9. Nec pp ostēsionē pulegij sequētē iudicabit' sñia fuisse nulla. nec ēt reuocanda. ar9 ad hoc. extra de sñia ⁊ re iudi. Suborta. i fine. ubi dř q; si pulegiū aū sñiaz nō fuerit exhibitū p̄textu pulegij de nouo repti nō dz sñia reuocari q; ē intelligēdum nisi dñs papa aliter faceret ex gratia.

QOnsequenter quaeritur de 6o. pncipali. Et circa hoc q̄rūt. ſ. ℞o utr̄ pticipās cū excōicato sit excōicatus. ℞2o utr̄ pticipař cū excōicato sēp sit pccm̄ mortale. ℞3o utr̄ pticipās sciēt' cū excōicatis a papa sit excōicat9 maioi excōicatōe. ℞4o utr̄ sacerdos r̄cipiēs oblatiōes suoz̄ prochianorū excōicatorū sit excōicatus. ℞5o utr̄ aliq; solus sciēs aliquē excōicatū teneat' ip̄m uitare.

PRimo ostendo q; pticipās cū excōicato nō sit excōicat9. nā. q. 3a. Quicunq; cōicauerit. qcūq; cōicauerit uel orauerit cū excōicato si laic9 ē excōicet'. go uř q; ipo fcō nō sit excōicat9 ℞Itē pticipās cū pccōre nō tñ in pccō. nō īcurrit pccm̄. go a sili pticipās cū excōicato nō tñ in suo crimīe. nō īcurrit excōicationē. ℞Cōtra eadē. q. Cū excōicato. si qs cū eo aut palā aut abscōse locutus fuerit cōem cū eo statim excōicatiōis trahat penā. ℞Rndeo q; duplex ē excōicatio. ſ. maioz que ē a qualibz licita cōione. uel legitimo actu sepatio. ua. q. 3a. Ad mēsā. §. Euidenter. ⁊. 3a. q. 4a. Eugeltrudā. ⁊ excōicatio mioz que ē a sacris ecclie tm̄ exclusio. ex̄ de exceptiōib9 a nobis. ⁊ de sñia excōicatōis. Si quē. i textu. ⁊ i glo. Si aūt aliq; pticipet cū excōicato excōicatiōe miori ñ pp hoc incurrit excōicatiōis sñiaz. Si autē cū excōicato excōicatōe maiori cū pticipātibus cū eo obm̄uata in ista aggrauatione forma iuris īcurrit excōicationē maiorez. si aūt ñ ē excōicat9 cū pticipātib9 sibi tūc pticipās. aut pticipat cū eo in crimīe. aut nō. si sic. eādē īcurrit sñiaz. ex̄ de sen. excō. Nup. si nō. tūc nō īcurrit nisi excōicatōez minorē. excipiūt' tñ sex genera psonaz. ſ. uxoz. filius. filia. ñ emācipati. Su9 ignorās illū excōicatum ⁊ necitatē patiēs. ua. q. 3a. Qm̄ mltos. ⁊ ille q; sibi loqt' p aīe sue utilitate. e. q. Añcessoz. ℞Uñ vſ. Utile lex hūi le res ignorata necesse. Hec anathēa qdē faciūt ne possit obeē. ℞ Ad p̄m9 i opp9 dō q; illō vbū excōicet' itelligit' ō excōicatōe maiori. ⁊ qtū ad hoc ē canon ferēde sñie ñ late. ℞Ad 2m dō q; ñ ē sīle. qr pccm̄ ñ priuat a cōione fideliū sic excōicatō maioz.

SEcundo queritur utr̄ pticipař cū excōicato sēp sit pccm̄ mortale. Et uř q; sic. ex̄ de his q̄ ut met9ue cā fi ūt. sacris canōib9 dř. q; pp metū ñ dz aliq; cum excōicato cōmunicare. cuz p nullo metu debeat quis mortale pccm̄ incurrere. ℞Itē excōicatōis sñia ñ est ferēda nisi p mortali pccō ut supř hītū ē. Sz p pticipa

tiõe cũ excõicatis sũt hoies maiori excõi/
catiõe excõicãdi.iũ. .q.3ª. Sic apli.7.c.se.7
cº. Quicũq;.gº pticipaĩ cũ excõicato sẽp
est pccm mortale. Itẽ p solo pccõ mortali
excludẽdº ẽ quis a sacris eccl'ie. Sz p ex/
cõicatiõem miorẽ quã cõtrahit pticipans
cũ excõicato excludit qs a sacrĩs eccl'ie.ut
uisũ ẽ.gº talis pticipatio sẽp ẽ pccm mor/
tale.⁄ Cõtra cũ aliquis excõicat q̃uis sibi
p̃cipiat ne cõicatiõi se ingerat.aliis tñ p̃ci
pi nõ uidet q; sibi nõ pticipent.sed tñmõ
pticipãtibꝫ pena impõi. gº uĩ q; q̃uis pti
cipãs ĩcurrat penã.s.excõicationẽ minorẽ
nõ.tñ mortalẽ culpã.⁄ Item cũ fm iura sit
multitudini pcendũ.7 pauci sint qui ab oĩ
pticipatiõe cũ excõicatis abstineãt.uĩ illa
sñia in benigniorẽ ptem interpretãda. cuz
exp̃sse nõ ĩueniat q; tales mortaliter pec/
cẽt.⁄ Rñdeo q; si sciẽter 7 ex deliberatõe
pticipãs in crimĩe cũ excõicato aut cũ oĩ/
bus pticipãtibus sibi mortaliter peccat.
Si aũt cũ illo q nõ ẽ excõicatus cũ ptici/
pantibus sibi pticipet aliqs ñ in crimine.
sz tñ pticipat scienter cũ ipo in diuinis .et
etiã sacrĩs.tũc peccat mortaliť.vñ publice
excõicato intrãte eccl'iam oẽs debẽt exire
24.q.i .Dis q.sacerdos tñ si postq̃ cano
nẽ inchoauit supueniat excõicatus nõ dz
missã impfectã derelinq̃re.arº ad hoc.7ª
.q.1. Nihil.qui aũt cũ excõicato neutro p̃
dictoꝝ modoꝝ pticipat sz tm̃ in loq̃la cõe
stione 7 silibus mortaliter nõ peccat. nisi
hoc faciat ex cõtẽptu eccl'ie uel iudicis.⁄
Ad pº in oppº dõ q; illa decretalis intel
ligitur de pticipãtibus in crimĩe uĺ ĩ diui
nis de pticipãtibus cũ illo q cũ suis ptici
pãtibus ẽ excõicatus p̃missa monitiõe fz
formã iuris.⁄ Ad 2º dõ q; hoies ñ sũt ex/
cõicandi maiori excõicatione p pticipati
one cũ excõicato,nisi postq̃ canõice mõiti
nolũt desistere.7 ego cõcedo q; extũc si ñ
desistũt rõne ptinacie mortaliter peccant
tãq̃ ecclie cõtẽptores.⁄ Ad 3º dõ q; ma
ior ẽ falsa.interdicti enĩ arcent a sacrĩs.7
tñ q̃q̃ intdicũt alig nõ p mortali pccõ
qũ cõmiserunt.

Tertio queritur

utꝝ pticipãs scient cuz excõicatis a papa
sit excõicatus maiori excõicatiõe.⁄ Rñdo
q; aliqs põt dici excõicatus a papa.uĺ qz
excõicatus ẽ a iure qũ papa ꝺdidit.7 cui
absolutionẽ sibi spãliť reſuauit.uĺ p aliq̃s
sñiam a papa generaliť latã.uĺ qz ẽ a pa/
pa excõicatus noiatim pticipãs cũ excõi/
catis a papa.duobꝰ mõis pmis maiorem
excõicationẽ nõ incurrit.silr nec pticipãs
in loq̃la 7 comestiõe cũ excõicato a papa
noiatim. Sz utꝝ sciẽter cuz eo pticipãs in
diuinis maiorem excõicatiõez ĩcurrat du
biũ ẽ.qdã.n.dicũt q; sic. Dr.n.exĩ ꝺ sen.ex
cõicatiõis. Significauit. Clericos q scienť
7 spõte pticipauerũt excõicatis anobis et
ipos ĩ officijs recepũt eadẽ excõicationis
sñia cũ ipis nõ dubitamus ĩuolui.⁄ Alij di
cũt cõtrariũ 7 bñ in glo.dicẽtes hoc debe
re itelligi q̃tũ ad p̃uationẽ sacrꝝ uĺ.for
te qz illi erãt excõicati cũ oĩbus pticipãti
bus eis.uĺ forte qz pticipauerũt illis excõ
muĩcatis in eodẽ crmĩe.7 iõ eadẽ sñia cuz
illis fuerunt ligati 7 remitti debuerũt ad
suũ excõicatorẽ absoluẽdi. Sz pª opio p/
babilior ẽ.qz magis cõcordat textui decre
talis.7 illã tenet dñs Hostiensis in appatu.

Quarto queritur

utꝝ sacerdos recipiẽs oblatões suoꝝ pro
chianoꝝ excõicatoꝝ sit excõicatus. Rñdo
sacerdoteĩ r̃cipe oblatões prochiãoꝝ suoꝝ
excõicatoꝝ duplr põt itelligi. Uno mõ ita
q; cum alijs fidelibꝰ eas offerãt sacerdoti
ad altare.7 hoc oio illicitũ ẽ. Uñ si sic re
cipet cũ excõicatis pticiparet 7 ĩcurreret
excõicatõez q̃ ꝺbiť ex tali ptipatõe.⁄ Alio
mõ ita q; oblatões sibi debitas ab eis r̃pe
tat uel recipiat.7 sic recipiẽs 7 repetẽs ex/
cõicationẽ nõ ĩcurrit.ab excõicatis.n.exi/
gi põt 7 recipi qũ ab eis debeť.exĩ de sen.
exco. Si ue.7 ꝺueiri p̃nt.q̃uis alios ꝺueĩr
ñ possit.ut dic glo.sr decretalẽ allegatã.

Quinto q̃riť utꝝ aliqs sol/

sciẽs aliquẽ excõica
tũ teneať ipz uitarĩ. Et uĩ q; sic.6.q.2.Si
tm̃.si tm̃ epus alieni sceleris se cõsciũ no/
uerit quamdiu probare nõ potest nil p̃fe
rat.7 infra eo.cº.dr q; ille q̃diu nihil p/
bare põt eps ĩ coione oĩuz p̃terq̃ eius q
eũ reũ iudicat pmanebit.⁄ Cõtra.e.q.c.
seq̃nti.dr.Placuit.placuit ut si q̃ eps dic
aliquẽ sibi soli fuisse ꝺfessũ atq̃ ille neget

146

nō putet ad iuriā suā epūs ptinere quod illi soli nō credit ⁊ si scrupl'o ꝑpe ꝺscie se dicit negāti nolle cōicare q̄ꝺiu excōicato nō cōicauerit suus epūs eidē epō ab alijs nō cōicet epis.ut magis caueat eps ne di cat in aliquē qꝺ alijs documētis cōuicere nō pōt. Rūdeo q⁹ aliqs solus sciēs aliquē excōicatū eū nō tenet uitare ī publico.nec debet qz crimen occultū ab illo q sol⁹ scit nō ē publicādū.vñ nec xp̄us malā uolūtatez Jude quā sub certitudie sciebat noluit publicare.⁊ cū hoc dixit Joanni sibi ī silē tio dixit.tenet tñ ipm ꝑuati uitare nisi h⁹ p cōfessionē tm̄ sciuerit.⁊ hec distinctio satis hr̄ .ex̄ de sen.exco. Cū nō ab hoīe.ubi sic dr̄.a cōione illius q p sacrilega manuū iectiōe in clericū in edictū excōicationis incidit.licet denūciatus nō sit.debes abstinere nisi forte illud tibi soli pateret ī quo cāu ipm ꝑuati tm̄mō euitabis q̄ꝺiu ab ecclesia tolerat'.ꝺcretū allegatū ad ptē ꝑmā intelligi ꝺz de euitatiōe ī ꝑuato. ⁊ aliꝺ allegatū ad secūdā ptez de euitatione ī publico.

QOnsequenter queritur de 1° ꝑncipali. Et circa hoc querunt'. 1° utz excōicati oībus actib⁹ legitimis sit ꝑuati. 2° utrum eis prosint orationes ecclesie. 3° utz oēs q moriūt' excōicati priuādi sint eccl'iastica sepultura. 4° utz excōicatis minori excōicatiōe tm̄ possint de iure cōferri eccl'iastica bñficia.⁊ utz bñficia in tali statu eis collata possint licite retinere. 5° utz excōicat⁹ sollēniter baptizans uel in foro peitētie absoluēs sit irregularis.

DRimo ostendo q⁹ excōicati ñ sūt ꝑuati oībus actibus legitis. excōicati nō repellūt' a defensiōe sua ī iudicio.ex̄ de excep. Dilecti filij. Sz defēde re se ī iudicō legitim⁹ act⁹ ē. Itē 3ª.q.7ª Infamis.si ꝓuus dñ putaret liber.ex dele gatiōe sñiam dixit. Quāuis postea ī futurē depulsus sit sñia ab eo dcā rei iudicata firmitatē hz.g° a sili de excōicato q latenter excōicatus ē qñ sñiam dicat siue sit cōdēnatoria siue absolutoria. Itē extra ꝺ sen.⁊ re iudi. Ad ꝓbādū.in textu ⁊ in glo. Quicqd facit excōicat⁹ dū excōicat⁹ non credit'.ualz. ꝺ excōicatō ab eccl'ia fideliū sepat.ii⁹.q.3ª. Iudi. Sz sepatus ab eccl'ia nlliū pōt actū legitimū exercere .qz oīs talis actus reqrit cōicationē cū aliq⁹ mēbro eccl'ie.g° excōicati sūt ab oībus actibus legitis suspēsi. Itē ut supius hītū ē. ī eccl'ia nulla pena maior ē q̄z excōicatio. Sed hoc nō eēt uez si eis aliqui actus legitimi cōuenirēt.g° ab oībus actib⁹ legitimis sūt suspensi. Rūdeo q⁹ duplex ē excōicatio.s. mior ⁊ maior.excōicati miori excōicatiōe tm̄ nō sūt ab oībus actib⁹ legitimis suspē si.qz talis excōicatio nō sepat a cōione fideliū.sz pceptōe sacrōz tm̄.tñ ñ debēt celebrare missam.si tñ celebrāt notā irregularitatis nō īcurrūt.q̄uis grauit' peccēt . peccāt g° cōferēdo eccl'iastica sacra .sed ab eis collata uirtutis nō carēt effcū.cum nō uideāt' a collatōe.sz ꝑticipatōe sacrōz q̄ in sola cōsistit pceptiōe remoti .q̄uis ēt nō ꝓhibeāt' eligere uel ea q̄ rōne iurisdictōis sibi ꝺpetūt exercere.si tñ talis elect⁹ fuerit ei⁹ ē electio irritāda ꝑ eo q⁹ ad susceptionē eoz eligit' a quoz pceptōe a scis pribus ē ꝑuatus.⁊ hec oīa pdcā exp̄sse habētur ex̄ ꝺ clerico exco. Si celebret. q̄uis etiā denūciare actus sit legitim⁹.tñ excōicati miori excōicatiōe ex ꝑticipatiōe cum excōicato nō admittūtur ad ipsū denūciā dū esse excōicatū cū ipz debuerit euitare: extra ꝺ sen.exco. In presētia. Excōicati āt maiori excōmūicatione ab omnibus actibus legitimis sunt suspensi. q̄ꝺiu excoīcati credūt'.uel si sunt publice excōicati q̄uis tempore illo quo actū legitimuz de'facto exercent non obijciatur eisdem.cuz.n. posse exercere quēcūq; actū legitimū icludat aliquā cōicationem cum membris eccl'ie a q̄ cōicatiōe homo ꝑ excōicationē maiorem sepatur ipa excōicatio predictā suspensionez includit. Unde ut superi⁹ habitum est iudices esse nō possunt.nec accusatores seu denūciatores.3.q.4. Cōspiratores.⁊ duobus capitulis sequentibus. admittūtur tamē ad accusandū crimē heresis cuiusmōi tanta est labes q⁹ ad eius accusationem.⁊ serui aduersus dominū.⁊ q̄libet crimiosi ⁊ infames aduersū quēlibz admittūt'.2.q.7. Presumūt.nec pñt eligēr

nec eligi eis etiã ecclĩastica bñficia ꝛferri nõ debẽt ⁊ collata eis nõ ꝓñt retinere nisi ex dispẽsatiõe. ex de cl̃i. excõ. Postulasti. nõ ꝓñt etiã aliquẽ ĩ iudiciũ cõuenire. ex ꝺ excep. Cũ inter. ĩ fi. ⁊. c. Dilecti filij ⁊ Ad ꝑm in oppositũ ꝺ ꝙ defendere se nõ tã uĩ posse dici actus q̃s passio. Uel põt dici ꝙ in hoc excõicati fauoꝛ nõ attendit. sed equitas iudicãtis. cũ nõ debeat claudicaꝛ iudiciũ ac satis uĩ absurdũ. si actoꝛe ipugnãte reo defensiõis copia denegeꝛ. quia sic multotiẽs cõdẽnaꝛet absoluẽdus. ex ꝺ excep. Cũ iter. ⁊ Ad 2m dicũt gdã ꝙ non ẽ simile de seruo. ⁊ excõicato. qꝛ puus in aliquibus casibus hꝫ psonã stãdi in iudº. sed excõicatus in nullo. Et ꝑ hẽa in ꝓdicto cãu sñia fui nõ teneꝛt nisi eẽt a ꝓncipe cõ firmata. ⁊ sic soluit glo. ibidẽ. Sꝫ hec sñia dura uĩ. si. n. oẽs actus legitimi quos aliqui exercẽt dũ eoꝝ latet excõicatio essent irriti ⁊ inanes iudicãdi. postq̃s eius excõicatio eẽt detecta multi de statu suo essent incerti. qꝛ aliqui sũt ꝓlati. aliq̃ hñtes mlta bñficia ecclĩastica. q. a latẽt excõicato fuerũt absoluti. Et iõ est alioꝝ sñia mitioꝛ et rõnabilioꝛ q̃ dicũt ꝙ in tali cãu eoꝝ absolutiões bñficioꝝ collatões tenẽt. q̃uis postea eoꝝ excõicatio fuerit detecta. extra ꝺ excep. Exceptiõem. in glo. ⁊ arº ad hoc ꝺ iuĩ patro. Cõsultatõnibº. nec obstat illud qꝺ dr̃ ex de sen. ⁊ re iudi. ad ꝓbãdũ. quia ibi loqtur decre. de publice excõicato tpe quo sñiaꝫ tulit. ⁊ Ex dcĩs pꝫ solutõ ad 3m. ⁊ Sciẽꝺ tn̄ ꝙ si latenꝫ excõicatº alicui electiõi intereẽt si postea tn̄ añ electi cõfirmationẽ detegereꝫ eius excõicatio q̃uis ppº nõ irritareꝫ electõ si electus alias hẽat sufficiẽtẽ numeꝝ uocũ. tn̄ uoꝛ sua reputaꝛet fuisse nulla. Unde si necia fuit electio ad sufficiẽtẽ numeꝝ nõ reputabit̃ legitie electus.

Secundo queri tur utꝝ excõicatis ꝓsit oꝛones ecclie. Et uĩ ꝙ sic. iiª. q. 3. Et si. qui patiẽter fert ũiustã sñiaꝫ celestẽ meret coronã. Sꝫ talibº ꝓsũt oꝛones ecclie. ⁊ Itẽ excõicatio ñ ẽ clpa. sꝫ pẽa: Sꝫ pena q̃ nõ ẽ culpa nõ excludit suffragiũ oꝛonũ. sed magis miam uĩ incliare. ⁊ Itẽ eis põt dari elemosyna coꝛpalis. iiª. q. 5ª. Cm̃ mltos. gº a sili ⁊ elemosyna spũal' qꝺ nõ eẽt ueꝝ nisi eis ꝓdesseꝫ oꝛones ecclesie. ⁊ Cõtra. iiª. q. 3. Nemo epoꝛuꝫ. anathema ẽ eterne moꝛtis dãnatio. Sꝫ talibº nõ ꝓsũt oꝛones ecclesie. ⁊ Item illis qui ñ possũt a pccis absolui nõ ꝓsũt oꝛones ecclesie. sꝫ excõicati nõ possũt absolui a peccatis q̃diu sũt excõicati. 24. q. 1. Quicũꝫ. gº talibus nõ ꝓsũt oꝛones ecclie. ⁊ Rº ꝙ excõicatis miοꝛi excõicatiõe tn̄ ꝓsũt oratiões ecclie. si nõ sit aliud qꝺ obstat. quia talis nõ sepaꝛ a cõione fideliũ ⁊ põt eẽ in ñ hñte pccm̃ moꝛtale. De excõicatis uero maioꝛi excõicatõe distinguẽdũ ẽ. quia aut fuerũt excõicati ꝓ ũiusta cã. aut ꝓ iusta. si ꝓ ũiusta. nõ excludũt pp hoc a suffragijs oꝛonũ ecclie. qꝛ talis nõ ẽ excõicatus q̃tũ ad eccliam triũphãtẽ nisi sit aliud qꝺ obstat. nec militãs ecclia tales intẽdit a suffragijs oꝛonũ excludere. Si aũt ẽ excõicatus ꝓ iusta cã aut penitet ⁊ diligẽtissime absolutionẽ suã ꝓcurat. paꝛ facere qcqd in se ẽ. ⁊ ꝓ illo statu ualẽt sibi oꝛones ecclesie. ⁊ qa extũc pccm̃ sibi remissũ ẽ cuꝝ remissio absoluit q̃tũ ad iudiciũ ecclie triũphãtis. aut nõ peitet. sꝫ in sua obstiatiõe psistit. ⁊ q̃diu ĩ illo statu ẽ. q̃uis aliqº mõ sibi possint ꝓdesse oꝛones ecclie cũ ꝓ oꝛones bonoꝝ diuina mia uolũtatẽ penitẽdi multis inspirauerit sceleratis. tn̄ lõge miº ꝓsũt eis q̃s alijs. qꝛ q̃tũ ex pte idigni sũt ut eis ꝓsit. ecclia ẽt ad tles suffragia oꝛonũ ex itẽtõe nõ sic dirigit sic ad alios. iiª. q. 3. Quicũq; intra. oꝛo aũt ceꝛis pibº magis ꝓdest illis ad quos specialius ⁊ directius dirigit̃ q̃s alijs. Et iõ bñ dr̃ ꝙ excõicatio ẽ pena dãni ⁊ ceꝛis pibus plus põt diabolus sup eũ q̃s sup nõ excõicatũ. Et hec ẽ rõ q̃re p excõicatiõnẽ dr̃ excõicatus tradi Sathan̄. Uñ Apo. i. Coꝛ. 5. Iudica ui huiº i hoiem tradere Sathãe. tẽ. ⁊ iiª. q. ui. Iudi. ⁊ Ad ꝑm pꝫ solutio ex dictis. ⁊ Ad 2m ꝺ ꝙ q̃uis excõicatio nõ sit culpa sed pena. tn̄ nõ nisi ꝓ culpa moꝛtali dꝫ infligi. ⁊ Ad 3m ꝺ ꝙ ꝑsona singularis põt orare ꝓ excõicato ut deus eũ ad bonũ statũ reducat. Et iõ nõ ẽ miꝝ si sibi põt dari elemosyna corpalis. eis tn̄ nõ debet dari ecclesiasticũ stipendiũ. ut dicit glo. sup allegatũ decretũ. ⁊ Ad arm ad ptez aliã pꝫ. qd

dō ex dcis in cōrpe qōnis.

Tertio queritur utrū oēs q moriūtur excōicati ꝑuandi sit ecclesiastica sepultura. Rñdeo q; sic maxie excōicati maiori excōicatiōe.qz ut dicit.ii.ª.q.3ª.qcūqz intra.qbuscūqz uuis ñ coicauim⁹ nec mortuis coicare debem⁹.idē.24ª.q.2ª.de coīone.ꝛ extra de ꝑsile.ad hº ī glo.dr q; coicādo eis ī morte iciderūt ī excoicatōnem.ꝛ si tales ī cimiterio fuerit septi inde debent eijci.ut hēt.e.cº.qđ ē itelligēdū si ossa eoz potuerit discerni ab ossib⁹ fidelū.alias ñ. qz minus malū ē ut ī cimiterio remaneant ossa excoicatoz q̄z ide eijciāt ossa aliozuz. nec p⁹ morte absolui ab excoicatōe debent si ī sua obstiatiōe ꝑstiterit usqz ad mortez ĩclusiue.ꝛ sic intelligit illud.24ª.q.2ª.legat.ubi dicit q; xp̄us ī ligatiōe dūctū nusqz dixit ee soluēdū.si tñ aī morte absolutiōez deuote petijt ꝛ eā hēre nō potuit.si hoc cō stiterit p⁹ morte potest absolui eadē qōne. nec qsqz mānifeste etiā excōicatis maiori excōicatione contracta per participationem cum notorie excommunicatis maiori excōicatiōe neganda est ecclīastica supltura ꝑz Goffred⁹ ꝛ Hosti.ꝛ Raimūdū qđ confirmāt p illud qđ habetur .24ª.q.2ª.ī illo cº.Sane quod super.

Quarto queritur ne⁹ excōicatis maiori excōicatiōe tñ possit cōferri de iure ecclīastica bñficia. Et utr bñficia ī tali statu eis collata possint licite retiēr.ꝛ oñdo q; nō.ex de clerico.excō.m. Si celebret.dr q; talis nō pōt eligi p eo q; ad susceptionē eoz eligit.a quoz pceptōe a scis pūb⁹ ē ꝑuat⁹.sz ad hº dat clerico ecclīastico bñficiū ut sacrz ordis suscipiat.et mister sit ī āmīstratiōe alioz sacrōz.g⁹ vr q; maiori excōicatiōe excōicato.ecclīasticuz bñficiū ofern đ iur ñ possit. Cōtra.e.ti. postulasti.dr đ ill excōicatis gb⁹ ecclīastica bñficia ofern ñ pūt. q; cū eis cōicari ñ debet.sz excōicatis maiori excōicatiōe lz cōicar.g⁹ vr q; hº solū itelligi debeat đ excōicatis excōicatiōe maiori. Rº q; due sunt spēs minoris excōicatōis.una q̄ excludit a sacrīs tñ q̄ ut frequēti⁹ otrahit a iure.s. p ꝑticipatōez cū excōicato excōicatiōe maioꝛi.ex de sen.exco. Nup.qñqz iſligitur ab hoie.p sñiaz.5ª.q.iª.cº.2º. Alia ē spēs minoris excōis q̄ nō cōtrahit a iure.sz infligit ab hoie tñ ꝛ sepat a coīone fideliū aliquorū ꝛ nō sacrōz.5ª.q.2ª.pūti ꝛ q.4ª.ī loco ꝛ.18ª di.placuit ut quotiēscūqz.ꝛ.23ª.di. qº ꝛūdā ꝛ.58ª.di.Si qs đ alteri⁹.Sz ī istis iurib⁹ mltū extēdit nomē excōicatōis.quacūqz āt istaz mioz excōicationū cleric⁹ sit excōicat⁹.si ī eo non ē aliud qđ obstat sibi pōt ꝑz aliquoz opionē eccl̄iasticū bñficiū cōferri.qđ nō p electionē hētur.ꝛ illđ pōt licite retinere.qz hoc nō inuenit in iure ꝓhibitū.ꝛ ꝓterea illa iura que ꝓhibēt excōicatis ecclīastica bñficia cōferri expresse loquunt de excōicatis excōicatiōe maiori. nulla penitus mētionē faciētia.quo ad hoc đ excōicatis excōicatiōe miori.ut pz ī decre. alle.ad ptē scđaz.in textu.ꝛ in glo.ꝛ p illđ qđ dr extra de etate.ꝛ quali.ordi.cū bone Alijs āt ur dicēdū q; sic electio excōicati miori excōicatiōe q̄ excludit a sacrīs nō ē irrita ipo iure.sz irritāda.extra đ cleri.excōicato celebrāte.si celebret.sic q̄suis collatio bñficij ecclīastici facta tali nō sit irrita ipso iure.tñ ē irritāda .si ꝓbari pōt ī iure q; tēpore collatiōis sibi facte erat excōicat⁹ excōicatiōe miori.talis eiz collatio est aliq⁹ mō electio.cū eiz epus dat alicui clerico aliqđ bñficiū ecclīasticū ir mltos eligit ipz ad illđ bñficiū. Unus eiz bruit pōt eligi aliquē de multis.cū illi uni illa ptās ē cōcessa seu collata.ꝛ uidet q; ille q scienter tali cōtulit sit ꝑuatus ipso iure.hac uice illius bñficij collatiōe.qz sciēter eligētes talez ꝑuati sunt iure eligendi hac uice.ex de cleri.excō.mi. Si celebret.in glo.ꝛ ar⁹ ad hoc.s de electione.cū ī cūctis.ꝛc. scriptū ē in fine. Qui uult tenere opinionē ꝑmam pōt dicere ad ar⁹ ad ptē ꝑmā dicēdo q; ñ ē simile de adeptiōe bñficij ecclesiastici p electionē.ꝛ de adeptiōe simplicis bñficij ecclesiastici p collationē.ī ꝑma eiz adeptione eo q; modus adipiscēdi ē sollēnioꝛ ꝛ bñficiū sic adeptū quo ad hoc ē dignius ꝛ honorabilius.ideo in adipiscente requrit dignitas maioꝛ ꝛ idōeitas. Qui ult tenere opinionē secūdam que mihi magis placet pōt dr̄e ad ar⁹ ad ptē scđaz.q; illa decre. loqtur tñ de illis excōicatis qbus collatō

bñficij eccl'iastici fcā nll'a ē ipo iure.⁊ soli tales sūt illi q sūt excōicati maiori excōe.

Quinto queritur utrū excōicatus maiori excōicatiōe solēniter baptizans sit irregularis. Et uī q nō. ij^a. q. v^a. Si quis epūs in ocilio. Si qs epiſ copus in cōcilio excōicat⁹ fuerit. siue p̄sbyter aut diaconus a suo epo.⁊ post excōicationē p̄sūpserit facere oblationē uel uespti nū uel matutinū sacrificiū q̄si i officio suo agere sicut p̄us. nō liceat ei. nec i alio ocilio spē rcōciliatiōis hēre. cū g⁹ hic nō fiat mētio nisi de officio eccl'ie. vī q ām̄istrās sacr̄z baptiſmi excōicat⁹ irregularitatē nō incurrat. ⁊ Cōtra eadē qōne. Si qs epūs dānat. Si qs epūs dānat a synodo. u' si p̄sbyter uel diacon⁹ a suo epo.⁊ ausi fuerit aliqd de mīsterio sacro ꝺtīgere. nullo mō liceat eis nec i illa nec i alia syno⁹ spē r̄ſt. tutōnis. aut locū satiſfactiōis hr̄e. sz sollenniter baptizare ē mīsteriū sacrū. g⁹ excōicati illō exercentes irr̄gularitatē incurrūt. ⁊ Ideo q̄z quis aliq dixerint tales irregulares nō eē.⁊ illā penā nō extēdi nisi ad excōicatos celebrātes.⁊ eccl'iaz officiantes ut p̄us i faciēdo officiū diurnū.⁊ uesptinū. tñ in hoc nō acqesco eis. sz cōcedo excōicatū maiori excōicatiōe solēniter. baptizātē. si de sua excōicatiōe nō hz pbabilē ignorātiā. q̄ ut ꝺr̄ ex de cleri. ex. mi. aplice. excusat incurrere irregularitatē. qz cū ois excōicat⁹ excōicatōne maiori sit suspēsus ab oi actu legitimo. ut uisū ē. ꝺstat eū ee suspēsū ab executōe sacerdotal' officij. ad sacerdotale aūt officiū ptinet solēniter baptizar̄. cū g⁹ transgr̄di seu uiolare saltē solēniter suspēsionē a sacerdotali officio. ⁊ ab executōe cuiuslibet ordīs saltē loquēdo ꝺ ordīe sacrā irregularitatē īducat. ut hēt ex de sen.⁊ re. iudi. cū eterni. ocedēdū uidet q⁹ excōicat⁹ solēniter baptizās ⁊ in foro p̄nie absoluens sit irr̄gularis. Pro hac etiā ocluſiōe. uidet facer̄ illud qꝺ dicit. di. 25^a. p̄sbyteꝝ. ⁊ ex de cleri. ex. mi. Si quis p̄sbyter. ⁊ i. de sen. exco. ¶ Cū medicialis. in glo. sup illud. Irregularitatem nō effugiēt. ubi ꝺr̄. q hoc ē uerꝝ i quocūqz offi⁹ diuino ⁊ horis diuinis cātandis officiādo eccl'iaz. ⁊ sacris ofer̄dis. ille etiā irr̄gularis ē qui exeq̄t officiū alicuius ordinis quē nō hz ac si illū ordinē hēret ⁊ ei cōne ordinis liceret. extra de cleri. nō ordi. mi. p totū. si tñ excōicat⁹ baptizaret nō solēniter ut faciūt uetule i casu necitatis. aut dicerz epl'az aut euāgeliū nō solēniter. nō pp hoc irr̄gl'aris eēt. ⁊ uoco solēniter leger̄ epl'az leger̄ eā in eccl'ia i uestimētis subdiacōi ac si subdiaconus eēt. videt etiā aliqbus ⁊ p̄habiliter q si excōicat⁹ ex eccl'iaz dicat horas suas officiādo populū i exercitu uel in naui irregl'aritatem ꝺbit. si tñ dicat horas suas cū uno socio. uel p̄bus ñ tñ officiando eccl'iaz uel populū irregl'aritatē nō cōtrahit. videt tñ qbusdā q ꝺz suppōmer̄ ꝺba ista. dñs uobiscū. ⁊ loco huius dicer̄. dñe exaudi oꝺonē meā. si tñ mēsā bñdicat nō ppt hoc irregl'aris ē. qz ut dr̄. ex̄ de sen. ex. ¶ Cū medicialis i glo. ñ uidet q pēa ista ad hꝺ extēdi ꝺbeat. ⁊ Ad ar⁹ i opp⁹ ꝺꝺ q ⁊ si ibi nō exp̄mat' aliqd de admīstratiōe aliorum sacr̄oꝝ a sacro altaris. tñ hoc exp̄mit' i p̄libus alijs iuribus all'. ⁊ Sed nūquid excōicatus sciēter i foro p̄nie absoluēs ꝺbit irregl'aritatē. u' aliqb⁹ q. sic. qz sic absoluer̄ p tiet ad sacerdotale offi⁹. ⁊ p̄terea excōicatus maiori excōicatōe sciēter admīstrans sacr̄m extr̄me unctiōis irregl'aritatē ꝺbit. ⁊ sic v̄ dicēdū de alijs sacr̄is. ⁊ Alij aūt dicūt ꝺriū. qz nō iueit' i iure exp̄ſſū q excōicat⁹ maiori excōicatōe i foro p̄nie absoluēs ꝺbat p hoc irregl'aritatem. ⁊ sic dr̄. de pe. di. i^a. §. Pene. pene legū iterp̄tatiōe molliē de sūt poti⁹ q̄z nimis exaspande. Preterea talis absolutio nō fit cū solēnitate. ⁊ uidetur eis q trāsgredi ñ solēniter suspēsionē ab ordīs executiōe irregularitatē nō īducit. ⁊ pp hoc dicūt q nō ē simile de admīnistrante sacr̄m extreme unctiōis. ⁊ de absoluēte i foro p̄nie. qz sacr̄z extreme unctōnis cōiter admīstrat cū aliqua solēnitate. ⁊ ideo excōicatus scienter ipsum administrans est irregularis.

Consequenter queritur de. 8. p̄ncipali. Et circa hoc q̄rit'. ſ ⁊ p^o utꝝ iiuste excōicās teneat' excōicato ad i'teresse. ⁊ 2° utꝝ incurrat aliquā suspēsionez ⁊ 3° ut⁹ ep̄i excōicātes uel suspēdētes nō iscripto sñiaz suspensionis incurrāt. ⁊ 4° utꝝ iiuste excōicantes sint digni pena eterna.

5° utrū maiori pena dignus sit iniuste excōicās pauperē q3 iuste excōicās diuitez.

PRimo ergo queritur utrū iniuste excōicās excōicato teneat ad interesse. Rndeo q3 sic. qz ois iuste alīū dānificās dānū restituere tenet. aut tenet ad interesse. Qui aūt alium iuste excōicat ipm iuste dānificat. Vñ dr ex de sen.excō. cū mdicinalis. §. Si quis autē. de illo qui excōicat indebite. q3 supeiori ad quē recurrit sñiaz ipsā sine difficultate relaxans latorē excōicato ad expensas. 7 ad oē interesse tenet. 7 alias pūiat aīaduersione cōdigna ut pena docēte discant iudices q3 graue sit excōicationz sñias sine maturitate debita fulmiare. Et hec eadē i suspensionis 7 interdicti sententijs uolum9 obseruari.

SEcundo queritur utz excōicans scienter aliquē iuste incurrat aliquā suspēsionē. Rndeo q3 iudicū qdā st supiores ut epi. 7 supiores eoz. qdam inferiores. si iudices iferiores. siue sint ordinarij siue delegati fame pdigi pprij psecutores honoris. cōtra sñiaz 7 contra iustitiam in grauamē ptis alterius i iudicio quicqd fecerunt p grām aut p sordes executiōe officij p annū nouerint se suspēsos. sciturі q3 si suspensione durāte damnabiliter igesserint se diuinis officijs irregularitatis laqo se inuoluerint iuxta canonicas sanctiones a quo nō nisi p sūmū pon. potuerint liberari. ex de sen. 7 re.iudi. Cū eterni. cū g° iudex aliū iuste excōicans. ō aliū sñiam pferat grauissimā iniuste. talis si hoc contra cōsciaz suā fecit. ipso iure suspensionē incurrit pdictā. quod nō ē intelligēdū de sñia q nō ē iniusta nisi rōne itentiōis iudicis tm. si iusta sit ex mō 7 ex cā. Epi aūt 7 eoz superiores non sic. quia ut dicitur. extra de sen.ex. Qz piculosum ē episcopis 7 eoz suptoribus pp executōnē epal officij. qō icū bit frequēter ut in aliquo casu iterdicti uel suspensionis incurrāt sñiaz ipo iure. puidanos deliberatiōe duximus statuēdū ut epi 7 supiores ipoz qbus hui9mōi inheret officiū nullius constitutiōis occasiōe sñie seu mandati suspensionis. seu interdicti nullatenus sñiaz ipo iure incurrant. nisi in ipsa de plātis etsdē exp̄ssa mentio habeatur.

TErtio queritur ut9 epi excōicātes uel suspendētes ñ in scripto sententiā suspensionis incurrant. Rndeo q3 nō incurrūt ipso iure. ex ō sen.excō. Quia piculosū. inferior tñ iudex ipo iure incurrit suspensionē ab ingressu ecclie p mensē. 7 si otigerit eū sic suspensū diuina officia exequi sicut pus irregularitatē ñ effugiet. iux canōicas sāctiōes. sup qua cū eo non nisi p romanū pontificē poterit dispensari. ex de sen.excō. Cū medicinalis. h° aūt ostitutū ē ad cauēdū pcipitationē i ferēdo excōicatōnis sñiaz. qz cū excōicatio sit medicīalis dū tñ is i quē lata fuerit nō otēnat caute pui dere debet eccliasticus iudex. ut i ea ferenda oñdat se psequi qō corrigētis ē 7 medētis. ut hēt in decre. pdcā. si tñ sñia excōicationis suspensionis. uel interdicti nō sit lata in scriptis. nihilomin9 tenet ut dic glo. supra decre. pdictā. Sciēdū aūt q3 absoluēs ab excōicatōe ñ i scripto supradictā penā nō incurrit. pdcā. n. decre. nō infligit supra dictā penā nisi ferētib9 sñiā odēnatoriā. qz piculosioz ē pcipitatio i odēnādo q3 i absoluēdo. iudex tñ dz absoluē i scripto. si tñ ñ i scripto absoluat tēt absolūtio. Ar9. ad h° 24ª. q. 3ª. opimus i textu. 7 ibidē exp̄sse hētur in glo. 7 hoc etiā pbatur aliter. ut eniz pbabitū ē. solo uerbo excōicat qs. Oz omnis res per quascūq3 cās nascitur p easdē dissoluitur. extra de reg. iuris. c° pmo.

QVarto queritur ut9 iniuste excōicātes sint digni pena eterna. Rndeo excōicatio pōt ee iniusta. aut ex animo excōicantis. aut cum mala intentiōe uel ex odio excōicat. aut ex ordine. immo ut p pus loquar ex ordinis corruptione cum. s. fertur non seruato iuris ordine. aut ex defectu cause quando. s. non subest excōicationis legitima causa. 7 hec distinctio pbari potest per illud quod habetur. iiª. q. 3ª. Si episcop9 in glo. 7. c°. episcopus. §. si g° ubi exp̄sse hētur silis distinctio in textu. 7 quocūq3 istoz mōz iniuste excōicans scienter. 7 ex deliberatione mortalit peccat. qz proximum iniuste 7 grauiter ledit. qz ledit ipm in fama 7 contra prohibitionem eccle

facit .ut patet per illud quod hꝫ.2ª.q.
1ª. Nemo epꝰs.ꝛ ü.ª.q.3ª. Si epꝰs.ꝛ extra. ꝺ
sen.ꝛ re.iudi. Cū enī.ꝛ ꝺ sen.exco. Cū me
dicinalis. Si aũt hoc faciat ex ignorantia
crassa ꝛ supīa adhuc mortaliꝫ peccat. q̃suis
non ita grauiter sicut si hoc faceret scien-
ter. Si autez hoc faciat ex probabili igno
rantia non peccat mortaliter. cum autem
pccū mortale obliget ad penā eternā pz q̄
cū iuste excōicās scienter uel ex ignorātia
crassa mortaliter peccet. ut dcm̄ ē obligaꝫ
ad penā eternā. a qua tñ obligatiõe libera
ri põt p uerā pñiaz.

Quinto queri ſ utrū maio-
ri pena dignus sit iuste excōicās pauperē
q̃z iniuste excōicans diuitē. Rñdeo q̄ sic
ceteris pibus. qꝛ quanto magis ē cōpatiē-
dū pſone tanto ceteris pibus grauioꝛ ē i-
iusta lesio que sibi infertur. Ceteris autez
pibus magis ē cōpatiēdū pauperi q̃z diui-
ti. q̃suis neutro sit cōpatiendū i pīudicium
iustitie. Preterea iura magis. ꝺtestāꝫ ad-
dere afflictionē afflicto q̃z ñ afflicto. Pau
ptas aũt q̄dā afflictio coꝛporis ē seu mīta
rū afflictionū coꝛpaliū cā. posset tñ diues
eē pſona tāte reuerentie ꝛ dignitatis q̄ ex
eius iniusta excōicatiõe tot mala ꝛ scanda
la ꝓuenirēt. q̄ multo grauiꝰ eēt illū excōi
care iniuste q̃z pauperē.

Consequenter q̄riꝫ ꝺ. 9ª
pncipali. Et circa hoc q̄rūꝫ. ſ. pº utrū p-
rochialis sacerdos possit suū subditū ab-
soluere ab excōicatiõe quā icurrit ꝓticipā
do in crimīe cū excōicato maioꝛi excōicatō
ne. 2º utꝰ oīs fauēs excōicato. pticipet in
crimīe p quo ē excōicatus. 3º utz̄ qlibet
sacerdos possit absoluer̄ a mioꝛi excōica
tiõe. 4º utz̄ excōicatus maioꝛi excōicatō
ne possit absolui a peccatis excōicatione
manēte. 5º utz̄ ille q̄ icurrit excōicatiõez
in uno epatu postea possit absolui ab alio
epō in cuius dioceſi moꝛatur.

Ad primam qōnē rñ ꝺ
tur. q̄ cū pticipās excōicato i crimine incurrat eādē
excōicatiōnē cū illo. ex̄ de sen. exco. Si ꝺcu-
bine. nō poterit absolui nisi ab illo a q̄ pt
pncipalis absolui. ex̄ de sen. exco. Nup. §. i
scōa. Excōicaꝰ āt excōicatiõe maioꝛi. aut
ē excōicaꝰ a iudice. aut a iur̄. si a iudice ab
illo absoluēꝺ ē. uel ab eius supioꝛe. qꝛ il-
le qui ligat debet absoluer̄. 24ª.q.1ª. Si pe
trus. si aũt accedat excōicatus ad supioꝛē
p absolutiõe hñda. q̃suis sit ab eo absoluaꝫ
absoluꝰ sit. tñ supioꝛ dz ipm rmitter̄ ad
excōicatoꝛē absoluēdū. nisi sit aliqua cā le-
gitima quare nō sit remittēdus. ex̄ ꝺ offi.
deſ. Prudētiā. §. ultio. Si aũt excōicatus
ē a iure põt absolui p epm exceptis casib⁹
quoꝝ absolutionē dñs papa sibi retinuit.
ex̄ ꝺ sen. exco. Nup a nobis. casus aũt illi
plures sũt. Primꝰ qñ aliqs iecit. manus
uiolētas ī clericū uł religiosū. i7ª.q.4ª. Si
quis suadente. Secūdus qñ aliqs icendit
ecclīaz ꝛ ē denūciaꝫ. ex̄ de sen. exco. Cua.
3º qñ aliquis frangit ecclīaz ꝛ ē denūcia
tus eode ti. Tertiꝰ qñ aliquis sciēr̄
cōicat in diuinis excōicato noiatim a pa-
pa. e. ti. Significauit. 5º ē qñ aliqs falsi-
ficat lr̄as apostolice sedis. extra de cri. fli.
Dura. 6º cū aliquis cōicat ī crimīe excōi
cato excōicatiõe maioꝛi in casu cuius absо
lutionē dñs papa sibi r̄seruauit. Ad pº casu
excipiũtur plures casus. Primꝰ ē qñ aliqs
ē i articulo moꝛtis. in tali enī casu põt pēi
tēs absolui a quocūq̄ pccō ꝛ quacūq̄ ex-
cōicatione. siue sit a iudice siue a iur̄ p quē
libet sacerdotē nō hereticū nec scismaticuz
nec excōicatū. i7ª.q.4ª. Si qs suadente. ꝛ
26ª.q.6ª. Agnouimus. ꝛ cº. fe. ꝛ ex̄ ꝺ offi.
oꝛdi. pastoꝛalis. ꝛ ꝺ sen. exco. Nō dubiū. ꝛ
cº. q̄ ꝺ his. ꝛ cº q̃suis. ꝛ sic absoluto ñ ꝺbēt
cimiteriū ꝛ alia eccl̄ie suffragia ꝺnegari. ex̄
de sepł̄cº. cº. ult. ɔsuetudo tñ ē in dioceſibus
multis. ut tales ī cimiterio nō sepeliāꝫ. nisi
ꝓus habita lr̄a. dioce. uel sui officialis. cui
cōsuetudinis ratio ē. qꝛ p hāc uiā facilius
pñt ɔpelli hēꝛdes. ad satisfaciēdū. 7º casꝰ
ē si aliquis hostiariꝰ alicui ptātis pcussit
clericū nō ex odio uel ꝓposito. sz p̄textu of
ficij sui. ex̄ de sen. exco. Si uero alicui. 8º si
pcutiēs sit mł̄r. e. ti. Clīeres. 9º si sit ser
uus ꝛ dñs suus q̄ nō fuit ī culpa de eiꝰ ab
sentia ledēr̄. e. ti. Relatū. 10º si irregłāris
irregulārē pcussit nisi sit enoꝛmis excessus
e. ti. Monachi. ꝛ cº. cū illoꝝ. 11º si pcutiens
sit paup q̄ pauptas ē tanta q̄ nō põt ad
sedē. ap. accedēr̄ nisi mēdicº ꝛ uerecūdū ē

ei hostiati ire.e.ti.q; de his.¶7° si senex uł ualitudiarī uel ī mēbris ōstitut° ita ut cō mode adire sedē apo.ñ possit.e.ti. Ea no scit.¶8° si ipubes.e.ti.c°.i°.siue añ puber tatē siue post postulēt se absolui.e.ti.c°.ul ti°.¶9° si habeat īimicitias capitales uel ali as iustas excusatiōes.q̄re ñ pōt se sedi apł ce pñtare.e.ti. De cetero.¶io° ī his q cōit uiuūt.i.sub uno tecto dormiūt ꝛ ī eadē do mo uescūt.etiā si secł ares sit nisi fuerit gra uis ꝛ enormis excess°.ex̄ ō uita.ꝛ ho.cleri. Q̄m ut ait scriptura.¶11° qñ ē modica ꝛ le uis ūect̄o.ex̄ ō sen.ex.puēit.¶Ex supradic tis pz ī qb° cāb° p ep̄z absolui pōt pticipās cū excōicato ī crīe.ꝛ ī qb° ñ. Per ppz āt sacerdotē nō credo aliquē sic pticipātē ab excōicatiōe absolui posse nisi ī casu necī tatis p̄stita iuratoria cautiōe q; qñ potit pebit superioris mādato q ip̄z ex̄ casū necī tatis absolueř potuiss;.ꝛ sic pōt itelligi qō dř ī illa decre.nup ī fi.uel nisi sit p̄ncipał excōicat° tali excōicatiōe maiori qua ꝺsue tū ē p sacerdotē prochialē posse ifligi ꝛ re laxari.qō ideo dico qꝛ cōsuetudo dat iu risdictionē ut hēt.2ª.q.1ª. Nēo.ī glo.

Secundo queritur ut° fanēs excōicato pticipet ī crimīe p quo est excōicat°.Rº q; fanēs excōicato.aut fauet persone.ita q; non crimini. aut fanet cri mini psone.pº mō fanēs excōicato nō pti cipat ei ī crimīe.illa pticipatione q̄ īcurrat eādē excōicatiōes cū illo. Fauer aūt crimini dupl̄r pōt ītelligi.aut p accns.aut p se. pº mō ñ oīs fanēs ī crimīe excōicato īcurrit eādē excōicationē cū illo.uerbi grā. Si ali qs ē excōicat°.qꝛ iuste iuadit alic° possel sionē guerrādo. Si ali° ō illū eūdē guerrat ītētiōe r̄cupandi aliqd suū qō ille detiet ī iuste ñ īcurrit eādē excōicationem cuꝫ alio guerratore.q̄uis p accn̄s sibi faueat ī guer ra iq̄stū plus pōt ledere illū quē iuadit q̄z si iste ō eūdē ñ guerraret.si aūt fauet crimī p se.aut iste fauor aliqd coopat° ē ad ppe trationē crimis.aut nō. si nō.nō ē pticeps ī crimīe illa pticipatiōe p quā īcurrit eadē excōicatio cū excōicato.qō ꝓbat̄ p illō qō dř. ex̄ ō sē.exco.nup.ī glo.ubi dř sup illō ꝟbū dcř.ei ꝺsiliū īpēdēdo.q; alias ñ tēt qs de ꝺsilio.nisi ille alias ñ fuiss; factur°.si gº dādo ꝺsiliū qō ñ coopat̄ ad crimis ppetra tionē nō īcurrit eādē excōicatiōez cū cri mioso.uř q; sil̄r possit dici de fauore.si āt fauor coopat̄ ad ppetrationē crimis.tunc simpl̄r dicēdū q; ois fauēs crimioso ī cri mīe pticeps ē crimis tali pticipatōe p quā eadē excōicatōe ligat̄ cū crimioso.nec ē iō fauer ppetratiōi crimis ꝛ fauere īpunitati iā ppetrati.qꝛ fauētes mō 2° ipo iure ñ ī currūt eandē excōicatiōez cū crimioso si ñ fauēt illi īpūitati.nisi amor° pso ē ꝺfusio nē euitare uolūt.excōicandi tñ sūt.si p° ca nōicā mōitionē nō ꝺsistūt.q̄ñq; tñ rōe hor ribilitatis crimis fauētes ei° īpūitati icur rūt maiorē excōicationē ipo iure. Uñ pstā tes ī effectu fauorē īpūitati crimis hereśis ipo iure maiorē īcurrūt excōicatiōez.ex̄ ō hereticis.Excōicam°.§.credētes.

Tertio queritur ut° gli bet sacerdos possit absolueř a maiori excōi catiōe.Et uř q; sic.excōicat° ī una eccl̄ia ē excōicat° q° ad oēs.iiª.q.3ª.c°.2°.gº a sili uř q; q ab uno pōt absolui possz absolui a quolibet.¶Itē duoꝝ sacerdotū excōicatoꝝ maiori excōicatiōe.un° pōt aliū absoluer ab illa.ex̄ ō sen.exco.Duobus collata.§z gli bet sacdos ñ excōicat° magis uř posse ab soluere ab excōicatione q̄s excōicatus. gº qlibet sacerdos a maiori excōicatōe pōt ab soluer.¶Cōtra ex̄ de prochi.ꝛ alienis pro chi.Nullus epus.nullus epus alteri° pro chianū iudicare p̄sūat.§z absolutō a maio ri excōicatiōe q̄dā iudiciū ē.gº epus non pōt absoluere a maiori excōicatiōe illū q de alieno epatu ē.¶Rº q; excōicatio maior du plex ē.q̄ñq; eiz infligit̄ ab hoīe.iiª.q.4ª. Maior.q̄ñq; ēt ipaz īcurrit hō ipo iuř.iiª .q.3ª.cū excōicato. Ab illa q̄ ifligit̄ ab ho mīe nō pōt absoluere nisi excōicās uel eius superior nisi ī casu necītatis. Ab illa q̄ ē a iure.dicūt qdā quēlibet sacerdotē nisi fue rit.hereticus uel scismatic° uł maiori excōi catōe excōicat° posse absolueř.ꝛ etiā a pec catis ueialib°.qꝛ talis absolutio ñ r̄gnit iu risdcōnē.¶Sed ō nullus pōt aliū iudicař li cite nisi hñs sup eū iurisdcōnē ordiariā uł delegatā ex exp̄ssa ꝺcessione uel pmissione uł cōsuetudine. Absoluer āt aliquo mō iu dicare ē.iō dicūt alij q; qlibet sacerdos ñ

hereticus nec scismaticus nec maiori excõi-
catione excõicat⁹ iurisdcõnẽ habz sup quẽ
libz xp̃ia⁹ q̃stũ ad p̃dcã.qz cuilibz sacdoti
licitũ eẽt absoluere quẽlibet.nisi p eccl'iam
eẽnt p̃lator eccl'iasticor iurisdcões limi-
tate.nõ iueĩt aũt ĩ iure iurisdictio q̃stũ ad
ptãtẽ absoluẽdi a uenialibus ⁊ a maiori ex
cõe a iure alicui sacerdoti ab actib⁹ legiti-
mis nõ suspẽso subtracta. Ñ de pẽi.⁊ re.
Q̃is utriusq; sexus. sup illõ oĩa sua solus
pccã dicit glo.nõ tñ uẽialia.g⁹ q̃stũ ad cõ-
fessionẽ uenialiũ nõ plus determiãt peni-
tẽs p statutũ eccl'esiasticũ ad ꝺfitẽdũ p̃po
sacerdoti q̃z alij. ⁊ sic̃ põt dici ꝺ maiori ex
cõe cũ ꝺbi possit ut supr⁹ bitũ ẽ absq; pec
cato mortali.⁋ Alij dicũt ꝺriũ qz ut ipi di-
cũt q̃uis xp̃s ptãtẽ absoluẽdi ꝺtulit apl'is
⁊ alijs discipl'is p seip̃z ĩmediate.tñ ptãtez
iurisdcõnis ꝺtulit eis accipiẽdã mediante.
Petro quẽ uicariũ suũ ĩ militãti eccl'ia osti
tuit.⁊ iõ nullus sacerdos hz aliquã iurisꝺ-
dictionẽ sup aliquẽ ĩ foro interiori seu ex-
teriori nisi sit sibi cõmissa a successore Pe-
tri ĩmediate ul' mediate.m'lti aũt sũt sacer
dotes qb⁹ nulla penit⁹ iurisdictio ẽ ꝺmissa.
g⁹ tales nec a maiori excõe absoluere possẽ
⁊ p hac opĩone uideť facer qꝺ dr̃.ex̃ de sẽ.
exco.nup.§.ĩ secũdo .ubi dr̃ de illo q ꝺbit
maiorẽ excõem a iure q; a suo epo uel p̃po
sacerdote potĩt absolutiõis bñficiũ obtie-
re.ul' eiz q; dicẽs a p̃po sacerdote negare
ĩtendat q; ñ ab alio.⁋ Qui ul't tener hãc
opĩonẽ q magis placet põt dr̃e q; p⁹ ar⁹
nõ ualet. qz si ego excõico subditũ meũ sic
portat secũ excõez suã q⁹cũqz uadat.sic si
ipm absoluo exñs in puincia mã si sũ lega
tus uel in dioces mea si sũ epus absolutus ẽ
quocũqz uadat.legatus tñ postq̃z exiuit t'-
miños legatiõis sue absoluer nõ posset illũ
quẽ infra termios legatiõis sue excõicaue
rat.nec epus extra suã dioce.exñs suspẽder
põt nec absoluere ab excõicatiõe ĩ foro cõ
tẽtioso.qz ex̃ suam dioc.nõ debet exercere
ea que sũt epalis iurisdictionis ĩ foro cõtẽ
tioso.posset tñ cõmittere alicui ĩ sua doc.
ut absoluat.⁊ hñt̃ p̃dcã ex̃ ꝺ offi.lega. No
uit.ptim in textu.⁊ ptim in glo. Põt tamẽ
subditũ suũ absoluere in foro p̃nie. nõ tm̃
a pccis.sz ẽt ab excõicatiõe quã tulit in eũ.
etiã p̃dcis cõcordare uidetur dns Hosti.ĩ
sũma.tractatu de p̃nia. q̃uis eiz absoluẽdo
in foro cõtentioso p̃iudicaret epo. alij tñ ĩ
foro p̃nie absoluẽdo nullũ sibi p̃iudiciũ fa-
cit. Unde nõ uideť ratio. q̃re ibi oue suam
liberare nõ possẽt.⁋ Ad 2ᵐ ꝺ ꝺ q; nõ ualet.
qz minor excõicatio nõ aufert ea que iuris
dictionis sunt. Ñ sacerdos excõicat⁹ ex-
cõicatione mĩori suũ subditũ absoluer põt
a simili uinculo.ut pz p illã decretalẽ alle-
gatã.⁋ Tenẽtes aũt opionẽ aliã dicũt ad ar
gumẽtũ ad ptẽ secũdã q; illa decr̃.nõ se ex
tẽdit nisi ad illa de q̃bus neciũ ẽ subire iu-
diciũ eccl'esie militãtis. hoc aũt nõ ẽ neciz
q̃stũ ad pccã uenialia ⁊ excõicationẽ mio-
re que ẽ a iure. Sed hi male dicũt. qz cũ hõ
obligať ad suscipiendũ altissimũ eucha⁹ sa
cr̃z saltẽ semel in anno.⁊ ip̃z r̃cipere nõ de
beat excõicatus etiã excõicatiõe maiori. ne-
cessariũ est tali ut ab illa excõicatione ab-
soluatur.

Quarto queri

t'utz sacer
dos subditum suũ excõicatũ maiori excõi-
catiõe possit absoluere a peccatis excõica-
tiõe manẽte.⁋ R⁹ q; siue iste excõicat⁹ sit
iuste siue iniuste.dũ tñ teneat excõicatio si
ue stet p eũ qui nõ ẽ ab excõicatione abso-
lutus.siue nõ.nõ põt a sacerdote absoluiꝺa
peccatis suis excõe manẽte.qꝺ manifestũ ẽ
de illo⁹ q iuste ẽ excõicat⁹ ⁊ stat p⁹ eũ. q; ab
executiõe nõ absoluit.qz talis actu ẽ ĩ pec
cato mortali de quo nõ penitet.qz senten-
tiã eccl'ie ꝺtenit.de illo aũt q iuste ẽ excõi
catus aut iuste.sz per eũ nõ stat q; nõ ab-
soluit.ñ ẽ ita clar̃.qz ꝺcre.24ª.q.1ª.qcũqz.
loquitur de illis q se ab unitate fidei ul' so
cietate Petri semetip̃os segregauerũt. qui
aũt iniuste excõicatus ẽ.⁊ ille q facit posse
suũ ut absoluať semetip̃os nõ segregãt. tñ
credo q; tales a pccis nõ possit absolui ab
hoie. q̃uis absoluãť si uere penitẽt ĩ iudi-
cio dei. Decr̃tũ eiz ex cõsuetudie q̃ ẽ optia
legum interpres sic obseruať ut tales non
absoluantur. quia p̃sumendũ ẽ ut in plibus
⁊ q; iuste excõicati fuerunt ⁊ q; nisi p eos
staret ab excõicatione absolueretur. nisi it'
dũ teneãtur in excõicatiõe p lõgũ tẽp⁹ ad
grauius puniendũ aliquod grande scelus
p quo extitit excõicat⁹. cũ g⁹ sacerdos ab-
soluit in foro p̃nie aliquẽ. p⁹ dz preponere

absolutiõez ab excõicatiõe q̃z a pccis. excõi
catus etiã miozi excõne ñ posset absolui a
pccis illa excõne manẽte. qz ut hẽtur. extra
ỡ clerico excõicato mi. si celebret. talis a p
ceptione sacroꝝ ꝓuatus est.

Quinto queritur utrũ ille qui incurrit excõem in uno eꝑatu
postea possit absolui ab alio eꝑo i eo dioc.
mozat. ℟ñdeo qꝺ hec qõ itelligi põt. aut
de excõne que ẽ ab hoie. aut de illa que est
a iure. si ỡ illa q̃ ẽ ab hoie. dicẽdũ qꝺ absol
ui nõ põt. nisi ab excõicatoze. uel eius suc
cessoze. uel a supioꝛi. siue fuerit specialiter
ỡ determinatã psonam. siue gñaliter lata. si
aũt intelligat de excõne a iure dicenduz qꝺ
de miori excõne ꝺtracta in uno eꝑatu põt
excõicatus absolui in alio eꝑatu. de maio
ri uero excõne dubiũ ẽ. credo tñ qꝺ sit uez
cũ. n. eꝑus alic⁹ possit ipm absoluere a pec
catis q̃ ex suũ eꝑatũ ꝺmisit. ꝓbabile uidet
qꝺ ẽt ipm possit absoluere ab excõne quam
ex suũ eꝑatũ cõtraxit. ñ tm̃. n. defert excõ
ni que ẽ a iure sicut illa que ẽ ab hoie.

Consequenter queritur ꝺe. io. ꝓnci
pali. Et circa hoc q̃runt. 5. ℟ 1° utz excõi
cat⁹ possit absolui iuit⁹. ℟ 2° utz absẽs pos
sit absolui ꝑ lr̃as. ℟ 3° utrũ excõicatus pli
bus de cãis absoluat simplr si nõ oẽs cãs
excõnis sue exꝑmat. ℟ 4° utz absolutus ab
officiali eꝑi excõicati sit ꝺe absolutus. ℟ 5°
utz excõicat⁹ cui excõicatoꝛ dicit. ruoco ex
cõez seu relaxo quã in te tuli. et nõ dicit ab
soluo. seu absoluimus. uere sit absolutus.

Primo ostendo qꝺ ex
cõicatus nõ põt absolui inuitus. nullus ꝓt
absolui inuitus in foꝛo ꝺscie. g⁹ a simili nec
in foꝛo exteriozi. ℟ Itẽ manẽte cã manet ef
fectus. sed cã quare excõicatio infligit est
cõtumacia. g⁹ illa manente nõ põt absolui
℟ Cõtra multa bona ꝓstantur inuitis. g⁹
uidet qꝺ bñficiũ absolutiõis ꝓestari possit
inuito. ℟ Itẽ proniora sũt iura ad absoluen
dũ q̃z ad cõdẽnãdũ. sed inuitus põt excõi
cari. g⁹ et absolui. ℟ ñdeo qꝺ duplex ẽ ex
cõicatio. quedã a iudice. quedaz a iure. ꝑ⁹
si iniusta ẽ tenetur iudex relaxare etiã ex
cõicato inuito. si iusta ẽ. nõ debet iuitũ ab
illa absoluere. tñ si absoluit ille uere absol
utus ẽ. ut quidã dicũt. sicut eiz ỡ uolũtatẽ
suam potuit ipm excõicare. ita contra uo
luntatẽ suam põt excõicationem retracta
re. quãuis peccet hoc faciendo. nisi forte in
casu in quo uideꝛt qꝺ illa absolutio eẽt ma
gis medicinalis aie ꝺtumacis q̃z ipa excõi
catio. excõicatus aũt excõicatiõe a iure in
uit⁹ absolui ñ põt. et hoc ẽ rõnabile. qz cum
uolũtarie fecerit illud cui excõicatõ ãnexa
ẽ ipo iure aliquo modo ex uolũtate sua ex
cõicatus ẽ. et ideo sine sua uolũtate et regsi
tiõe nõ põt absolui. 24ª. q. 2ª. nec quisq̃s. et
c⁹. sequẽti. Et ar. ad h⁹ ex. ỡ offi⁹. iudi. delt.
Cũ cõtingat. i fi. et ff. de reg. iur. dr̃ qꝺ inui
to bñficiũ nõ dat. si tñ negat se feciſſe fcm̃
ꝓo quo dr̃ excõicatus. uel se eẽ excõicatuz
ꝑ tali facto dũ tñ petat ad cautelam absо
lutionẽ. si absoluit nõ debet dici absolui i
uitus et tenet absolutio. ℟ Ad primũ dicen
dũ qꝺ nõ ẽ simile. qz foꝛ⁹ pñie q̃z tũ ad absо
lutionẽ requirit pñiam eo qꝺ absolutio est
ex pccis que nõ nisi uolũtate ꝺmittẽte uel
omittente fiũt. excõicatio aũt a iudice est ỡ
excõicati uolũtatẽ. ℟ Ad 2⁹ ꝺd qꝺ causa me
ritoria inflictionis ẽ cõtumacia. sed causa
efficiens est iudex. qñ aũt ad aliquẽ effectũ
cõcurrũt due cause ꝑ mutationẽ factã cir
ca alteram causam maxime circa effici
entem põt effectus destrui. ℟ Ad primuz
ad ptem aliã dicendũ qꝺ inuitis qñz possẽt
ꝑstari et debent bñficia que eis ꝓsunt. absо
lutio aũt ab excõicatione nõ pꝛodest inui
tis. ꝓeterea nõ sunt inuitis ꝑstanda bñfi
cia i ꝑiudiciũ alioꝝ. Sed si excõicat⁹ maxi
me excõicatione iuris absolueretur inuit⁹
fieret ꝑiudiciũ bono cõi. qz excõicatio non
tm̃ ẽ pp utilitatẽ illius in quẽ fertur. sed ẽt
pp utilitatẽ alioꝝ. qz pena unius metus est
multoꝝum ℟ Ad 2⁹ põt dici qꝺ ꝓcedit ỡ ab
solutione ab excõicatione q̃ ẽ a iudice. Uel
põt dici qꝺ inflictio iuste excõicationis uti
lis est. absoluere aũt inuitũ nulli ẽ utile nec
sibi nec alijs.

Secundo queritur utz
excõicatus absẽs possit ꝑ lr̃as absolui. Et
uidetur qꝺ nõ. qz absens nõ põt absolui in
foꝛo pñie. g⁹ a simili nec in foꝛo exteriozi.
℟ Itẽ ex ỡ sen. exco. Ad nobis ẽ. in fi. absolu

tionis forma fuer ut fiat cū pñiali psalmo et tā oro ne dñica q3 alia ꝺsueta. sed hec nō possunt obꝑuari circa absētē. g° absens absolui nō pōt. ¶ Contra. 2ª. q. 1ª. de mānifesta. dr q3 apls excōicauit absens. sz sicut dicit extra. de reg. iur. c°. 1°. Oīs res p quascūq3 cās nascit p easdē dissoluit. g° pōt absolui absens. ¶ Item eadē cā. q. 5ª. quāto. hr ꝺ q° dā q3 fuit p epl'az absolutus. ¶ R° q3 excōicatus absens pōt p lras absolui sicut exps se dicit glo. 2ª. q. 1ª. de manifesta. 7 super ꝺ cretū etiā ultimo allegatū. 7 hoc ē rōnabl'e ex quo absens pōt excōicari. 7 si lra ad excōicatū nō pueniat usq3 post mortē absoluentis. tamen absolutus ē sicut extūc. q3 si sigillatur lra excōicatiōis alicuius excōicatus ē. quāuis nō teneat' se gerere p excōicato añ q3 possit ad eius notitiā puenire. tal' eiz error fci nō nocet. ex ꝺ cleīco exco. mi. ¶ Illud. ¶ Ad p3 in opp3 ꝺꝺ q3 ñ ē simile. absolutio. n. in foro pñie ē forma sacramenti. alia aūt absolutio nō. Ad 2ª dicendū q3 sic fieri debet sic dic illa decre. 7 illō qō hr. s. e. ti. Cū desideres. 7 aliter faciens si nō subsit necitas uel euidens utilitas al'r faciendi peccat. tn hoc omittēs uere nihilominus absoluit. vñ glo. sup illā decretalē. Cū desideres. dicit q3 iuramētū nō ē de substātia absolutionis. sed recipit' potius ad cautelam. ne de cetero talia pīsumat. qō ꝓbat p hoc q3 aliqui absoluūtur sine iuramento .i. e. super eo. quod nō fieret si esset de substātia. Simile habetur i illa decre. A nobis in glo. dns aūt Hosti. dicit iuramentū esse de substantia absolutionis. Si aūt ille qui absoluitur erat excōicatus a canone iungendū ē ei sub debito prestiti iuramenti. ut cōtra illum canonem scienter de cetero nō ueniat. nisi forte in casibus exceptis a iure. Unde pcussor clerici iniūgēdū ē. ne de cetero in clericū uel religiosā personā manus iniſciat uiolētas. nisi se defēdēdo. aut ꝺ mā dato plator illi°. ul' nisi sup eū platiōis ministeriū aut magisterium habeat. aut cum ipso in eadē eccl'ia soci° eē noscatur. extra ꝺ sen. exco. ex tenore. Excipiendi ēt sūt oēs casus in quibus iniſciens manus uiolētas in clericum nō incurrit excōicationem. rō aūt quare tale iuramētū non indicitur ill' qui in eadē eccl'a socij eē noscūtur. i. illis q cōiter uiuūt 7 sub uno tecto dormiunt 7 i eadem domo uescūtnr. ēt si sint seculares est pp periculum piurij. q3 pīsumitur q3 facilius uenīt ad uerba. 7 inde ad fcm. uidetur etiā multis q3 pro leui iniectione non ē saltē passim tale iuramētum exigendū pp piculū periurij. q3 homines 7 maxime iuuenes faciliter recidiuant in leuem iniectōnem. ¶ Alij aūt dicūt q3 etiā ante absolutōnem a leui iniectione ꝓdictū iuramētū ē regulariter exigendū. q3 decre. allegate ñ excipiunt leuē iniectionē. glo. ēt super illa decre. sup eo. dicit. q3 illa forma quā hēs. s. e. ti. ex tenore. obꝑuanda ē i absolutione cuiuslibet qui incidit in canonem.

Tertio queritur

utr excōicatus plibus de causis absoluat simpl'r si nō oēs cās excoicatiōis sue exprimat. ¶ R° q3 ille aut ē excōicatus a iudice aut a iure. Si a iudice. aut ab uno. aut a plibus. Si a plibus. nisi absoluat' a quolibet nō ē simpl'r absolutus nisi absoluat' a supiori eoz. Si ab uno. aut una excōicatiōe. aut a plibus. si plibus nō ē simpl'r absolutus. nisi exprimatur causa cuiuslibet excōicatiōis. Si una. aut ille qui absoluitur sue excōicationis tacet causas aliquas fraudulenter 7 alias exprmit. 7 talis absolutio sic accepta p surreptionem uel fraudem inanis ē. extra de sen. exco. Cū pro cā. aut eas tacet ignoranter. q3 tunc nō recolit. 7 tunc credo q3 si absoluens hēt intentionē simpliciter relaxādi excōicationē quā tulit i eū si pl'r absolutus ē. Si aūt nō intendit eū absoluere ab excōicatiōe nisi p cōpationē ad cās quas ipe exprmit. credo q3 absolutus ñ ē nisi forte sint cause tales q3 una sine alia nō meretur excōicationem. Ex dictis patz qd dicēdū ē de absolutione excōicati a iur ex pluribus causis.

Quarto queritur

utrū absolut° ab officiali epi excōicati sit uere absolutus. ¶ Ñdeo q3 aut eps instituit illū officialē suum post q3 erat iā excōicatus. aut nō. Si primo mō. absolut° ab illo officiali uere nō ē absolutus. q3 eps excōicatus maiori excōicatiōe ꝺ qua loquor ab omni actu legitimo ē suspensus. 7 ō ex

cõicatus nõ potuit instituere officialẽ. Si aũt instituit eũ añ q̃s esset excõicatus. tunc distinguo. qr aut ceperat uti officio añ q̃s eps excõicaret. aut nõ. Si sic. tũc planũ est q̃ absolutus ab illo uere ẽ absolut⁹. nisi sit aliud quod obsistat. Si non. ut dicunt alĩ q. absolutus ab illo nõ ẽ uere absolut⁹. qa ex quo nõ cepit uti off° ante eṕi excõicatõ nẽ supueniẽte eṕi excõicatiõe expirat iurisdictio que illi ab eṕo fuerat cõmissa. quod declarant p hoc. qr si eps corpaliter moreretur. aut deponeretur añ q̃s officialis iciperet uti officio suo iurisdictio ab eṕo sibi cõmissa expiraret. ex̃ de officio del'. Licet. i glo. A simili uolũt aliqui dicere de excõicatione superueniẽte. sed opinio istoꝝ ñ mihi placet. ⁊ quod in sua rõne adducũt pro simili nõ est simile. qr mors aufert potestatẽ ⁊ depositõ aufert ippetuũ ptãtis executoꝝ. excõicatio aũt nõ. sed suspendit eã ad tẽpus. Unde mihi uidet' dicendũ q̃ posset ꝓcedere nõ obstante illius qui cõmisit excõicatione supueniente p⁹ cõmissionẽ. q̃uis supueniat ante inceptionẽ executionis sui officij. quod si uerũ ẽ absolutus ab eo uel debet absolutus reputari. ⁊ hec que dicta sunt possunt aliquo mõ ꝓbari p ea que dicũtur ex̃ d̃ officio uicarij. Romana. i textu ⁊ in glo. etiã supra de offõ. dele. Licz. i glo.

Quinto queritur utr̃ excõicat⁹ cui excõicatoꝝ dicit. ſuoco excõicationẽ seu relaxo quã in te tuli. ⁊ nõ dicit. absoluo te. seu absoluimus. uere sit absolutus. Rñdeo q̃ nõ ẽ simile de absolutõe que fit ex ui clauiũ in foro pñie. ⁊ de illa q̃ fit ex ui iurisdcõis in foro exterioꝝ. qr ꝑ ẽ ps sacrĩ pñie. alia nõ. ⁊ iõ in ꝑma magis obseruanda sunt uerba p̃cisa q̃s in 2ª. Uñ i ꝑma absolutione debet dicere sacerdos absoluo. q̃uis aũt hoc sit cõgruũ obseruare in 2ª. nõ credo tñ q̃ hoc sit neciũz. imo sufficerent uerba alia significantia tamen excõicationis remotionẽ. unde si diceret excõicatoꝝ. reuoco uel relaxo excõicationẽ quaz in te tuli ille uere eẽt absolutus nisi aliquid aliud eẽt obsistens.

Consequenter q̃rit d̃ ii°. principali. Et circa hoc queruntur. ſ. ⁊ ꝑri mo utrum milites teneãt obedire suis ꝑncipibus publice maioꝝ excõicatione excõicatis p grauí ⁊ enormi casu postq̃s solẽnit denunciati sunt excõicati. ⁊ 2° utrum clerici teneantur obedire suo eṕo mãifesto maiori excõicatiõe excõicato. ⁊ 3° utr̃ monachi teneãtur obedir̃ suo abbati excõicato p⁹ q̃s solẽniter denũciat⁹ ẽ excõicatus. ⁊ 4° utr̃ uxoꝝ teneat' obedir̃ marito excõicato. ⁊ 5° qui sunt illi casus in quibus homo iure incurrit maiorem excõicationẽ.

Primo queritur utrũ milites teneãt obedire suis ꝑncipibus publice maiori excõicatiõe excõicatis ꝓ graui ⁊ enormi casu postq̃s solẽniter denũciati sunt excõicati. ⁊ Rñdeo q̃ ñ. i5ª. q. 6ª. Nos sãctoꝝ. ⁊. c°. imediate se. ⁊ extra d̃ penis. Grauẽ. i tex. ⁊ in glo. excõicatio eiꝫ publica q̃diu illa' ẽ ĩnodat⁹ milites suos absoluit a iuramẽto fidelitatis quo tenebantur ei ꝙ. effectũ illius obligationis suspendit. ⁊ hoc ꝟsitutum ẽ in detestationem crĩs. ⁊ ut magis ꝑncipes timeant cõtenere eccl'ica p̃cepta. Si tñ dubiũ ẽ utrũ ꝑnceps sit excõicatus. uel nõ. obedire tenẽt'. quia i dubijs supioribus ẽ obediẽdũ. 23ª. q. 1ª. qd culpatur. in textu. sed exꝑssius in glo. Sed cõtra supradictam rñsionẽ aliqui arguunt ꝑmo sic. dicit dñs Inno. q̃ si quis cũ iuramento uel sine iuramẽto ꝑmisit aliquid alĩ cui excõicato dare. consultmus ei q̃ debet ⁊ Itẽ hr̃. iiª. q. 3ª. Julianus. ⁊. c°. Imperatores. §. Julianus. xpiani milites obediebant Juliano imperatoꝝ q̃ erat apostata. ⁊ Itez ex̃ d̃ sen. exco. Si uere. ꝑnceps põt sub pr̃e familias cõprehendi. Sed filius ⁊ seru⁹ patrifamilie excõicato obedire tenẽtur. iª. q. 3ª. qñ multos. ⁊ Itez eccl'a p sñiaz absoluit milites a iuramento fidelitatis quo tenebantur ꝑncipibus excõicatis. quod nõ faceret ut uidetur. si ab hoc essent ipso iure absoluti. ⁊ Ad ꝑmũ aũt istoꝝ dici põt q̃ nõ ẽ tñ fomẽtũ excõicatois ⁊ excõicatoꝝ solue re pecuniã debitã excõicatis q̃stũ erat qñ multi uasalli eos sequebantur pati obedir̃ eis. ⁊ Alij aũt dicũt q̃ excõicatis q̃diu excõitati sunt debita pecunia solui nõ debẽt. qr i obligatiõe soluẽdi sine iuramẽto tacite subintelligebatur hec cõditio. ſ. si talis per

manserit cui liceat cõicar. Ad 1m. ad hoc. 22a. q. 2a. Ne quis arbitret. dicũt gº ista q pecunia repõi debet in ede sacra. ut ibi rcipiãt eã creditores postq̃ fuerint absoluti. Ad 2m dicẽdũ q illa duo decreta potius narrant fcm q̃ ius. quod factũ eccl'ia tũc dissimulabat. ne Julianꝰ suscitaret scãdalũ ad uersus xp̃ianos. uel ut dicunt alij xp̃iani ñ obediebãt ei. nisi quando agebant p fide uel defensione patrie. ⁊ ĩ illis casibus ut. dicũt milites obedire debent excõicato pncipi. nõ in fauorẽ excõicati. sed fidei uł p̃rie. Ad 3m dd q illd uerbũ intelligẽdũ ẽ ĩ illo casu de quo ibi loq̃t decretal'. ⁊ in similibus. q̃ alias excõicati de malitia sua repotassent lucrũ. ⁊ innocẽtes dãnũ. vt patet diligenter intuẽti totã serie decretal'. Ad ultimũ cũ dr̃ q eccl'a tales p sñiaz absoluit. ⁊c. Dicendũ q hoc ẽ ad maiorẽ cõfusionẽ pncipis excõicati. ⁊ q̃ añ sñiaz aliq de fcõ debitũ fidelitatis seruãt. Uel põt dici p̃z alios. q aliq̃ absoluũtur p sñiaz q̃z ipo iure. q̃ cũ p sñiaz absoluunt̃ simpl'r ⁊ absolute ab ipo iuramẽto frivolitatis r̃manẽt absoluti ab illo iuramẽto. ⁊ ab illa obligatiõe. etiaz postq̃z pnceps fuerit absolut9 ab excõicatiõe. sz q̃uis ipo iure suspẽdat' effectus obligatiõis supradicte durante pncipis excõicatiõe. tñ illa obligatio nõ tollit' absolute. nisi forte quo ad subditos illoꝝ qui excõicati sr̃ pp hº. q lapsi sr̃ ĩ her̃siz mãifeste

Secundo quer̃itur

utꝝ clerici teneant' obedire suo ep̃o manifeste maiori excõicatõe excõitato. Rñdeo q ñ. 19a di. nlli. ⁊. 16a. q. ult'. sane. cº rõ ẽ. q obedire ẽ quoddã cõicare. sz clerici teneãt' euitare suũ ep̃m excõicatũ decre. 95a. di. miratus. Preterea nullus teneret' obedire alicui q̃diu ille nõ põt esse iudex suus. uel officiũ iudicis exercer̃. Sed ep̃s q̃diu manifeste excõicatus ẽ ab executiõe officij iudicis est̃ suspensus.

Tertio queritur

utrũ monachi teneãt' obedir̃ suo abbati excõicato. postq̃z sollennit' denũciatus ẽ excõicatus. Et uł q sic. q magis tẽt' hõ p̃ri spũali q̃z carnali. sed filius carnalis ñ emãcipat' tẽtur obedire p̃ri excõicato. gº multo fortius monachi suo abbati excõicato. Itẽ serui tenẽtur obedire dñis suis excõicatis. q p̃ñt eis cõicare licite. ut superius uisũ ẽ. sed mõachi sũt serui abbatis. gº abbati suo excõicato obedire tenẽt'. Itẽ monachi nõ sũt absoluti ab obĩa abbatis perfectũ cuius ius nõ tenẽt' scire. sed multi sũt casus p quos abbas põt incurrere excõicatiõnẽ ipo iure. quos tñ nõ oẽs tenẽt' mõachi scire. gº uł q põt eẽ abbas eoꝝ excõicatus in aliquo illoꝝ casuũ. ⁊ tñ monachi sibi tenebũt' obedire. Cõtra q nõ tenẽt' cõicare cũ aliqº nõ tenẽt' sibi obedire. sz supioribus excõicatis nõ tenẽt' inferiores cõicar̃ 16a. q. ult'. sane. ⁊ Ad 1m. ad hoc. 32a. di. null9. gº monachi suo abbati excõicato nõ tenẽt' obedire. Rñdeo monachi nõ tenẽt' obedire suo abbati manifeste seu publice excõicato excõicatõe maiori. 2a. q. 7a. Sacerdotes. ⁊ reliq. in glo. q̃ talis abbas nõ põt p̃cipe. p̃cipe. n. inferioribus actꝰ ẽ legitimꝰ. excõicatus aũt maiori excõicatiõe ẽ ab oĩbus actibus legitimis suspensus. tuz ẽt q̃ monachi nõ tñr ei cõicare. ⁊ obedire ẽ cõicare illi cuius p̃ceptis obedit'. Preterea abbas excõicatꝰ nõ põt alteri cõmittere uices suas. q̃uis si alicui cõmiserit ãte excõicationẽ. ipo postea excõicationẽ incurrẽte potestas quã añ ꝺmiserat nõ expiret. Ad 9m. a simili. ex de offõ uicarij. Romana. Sz sic monachi tenerẽt' sibi obedire añ q̃z de illis posſz uicariũ suũ cõstituer̃. vnde uł q sibi obedir̃ nõ teãt'. Ad pm in opp9 dicẽduz q p̃z aliquos maiorẽ ẽ fĩa. volũtas. n. q̃ hõ obligat se p̃ri spũali ñ piudicat p̃cepto diuino quo filius obligat p̃ri carnali. quod p̃ceptũ ẽ. honora p̃rem. ⁊c. Uel põt dici q filius carnal' ẽ q̃dã portio p̃ris. ⁊ possessio sicut dicit ph9. 5º. etbi. cº. uº. ⁊ iõ sicut excõicatꝰ põt se iuuare de possessiõib9 suis. ita fuit cõuenies ut a iure exciper̃ filius. ñ emancipatꝰ ab illo p̃cepto quo p̃ceptũ ẽ ñ cõicare excõicatis. Nõ sic aũt ẽ monachꝰ ipius abbatis portio uel possessio. Ad 2m dd q fuꝰ ẽ possessio dñi. ut dicit phus ubi pus. q̃uis nõ sic possit dici de illis q̃ subst̃ dñis pollicite nõ despõte. sicut subsunt milites pncipibus ⁊ alij multi. Est etiã seruꝰ quasi organũ aiatũ ipius dñi ſm philosophũ pº politicoꝝ. ⁊ iõ sicut excõicatus põt

se iuuare de possessione sua ⁊ uti organis suis. ita fuit rōnabile q̄ iura pmitteret ser uos cōicaī dñis excōicatis. nō sic aūt pōt dici de mōachis respectu abbatis. Uel pōt dici. q̄ cū excōicatio sit uiculū spūale magis oppoīt auctoritati p̄cipiēdi spūalib⁹ filijs. q̄z filijs carnalibus uel seruis in tēporalib⁹. ¶ Ad 3⁹ dō q̄ ꝑz aliquos mōachi tenētur obedire abbati excōicato q̄uis sciāt fcm̄ p̄z quo ē excōicat⁹. q̄diu ignorāt qd iuris. q⁹ nō tenent scire oēs casus in q̄bus hō incurrit maiorē excōicationē ipo iur pp eoꝝ multitudinē ⁊ aliquoꝝ subtilitatē. mlti eiz sunt.

Quarto queritur

utrū uxor teneat obedīr marito excōicato ¶ Rō q̄ sic. ut. n. hītū ē supius. uxor cōicando marito excōicato nullā excōicationē ex hoc cōtrahit. Unde nō subest rō quare ab obīa quā uxor debet marito pp maritū excōicationē absoluatur.

Quinto queri

ē qui sūt illi casus in quibus ipo iure incurrit hō excōicationē maiorē. ¶ Rō q̄ illi icidūt in excōicatiōez maiorē a iure q̄ incidūt i heresī dānatā. ex ō hereticis. Ad abolēdā. ⁊. c⁹ excōicam⁹. ¶ Itē q̄ defendūt uel r̄ceptāt hereticos. e. ti. sicut ait. ⁊. c⁹. excōicam⁹. §. credētes. ¶ Itē q̄ initūt alienationib⁹ a scismaticis fcis. extra ō scismaticis. c⁹. i⁹. ⁊. 19ª. di. Nulli fas. ¶ Itē q̄ iniscīūt man⁹ uiolētas i clericū. uel q̄cunq; psonā religiosā religionis approbate. extra ō sē. exco. Nō dubiū Excipiūt tñ multi casus. ¶ Unus ē si pcutiens ignorabat illū eē clericū nō tm̄ ignorātia crassa uel affectata. sz ꝓbabili. ex de sē. exco. Si uero aliqs ¶ Alius si pcutiēs clericū nō pcutit ex odio uel iuidia uel īdignatōe. sz leuitate iocosa. e. ti. c⁹. ⁊. ¶ Ali⁹ si ma gr̄ scholarē clericū ītuitu disciplīe uel correctiōis pcusserit. e. c⁹. ¶ Ali⁹ si uī. ui tēpate repellat incōtinēti. e. ti. si uero alic⁹. ¶ Ali⁹ cū dñs domus clericū uituperantē ipm in domo sua nec uolētē exire. q̄uis cōueniēt monitū expl̄erit ō domo. Si ñ ē pñs plat⁹ illi⁹ clici q ipz exir opl̄eit ⁊ dñs dom⁹ móz nō excedat i expellēdo. Sic. n. expellēdo ñ iūscit i clicū man⁹ iuriosas. q⁹ utit iur suo sic dr̄. ff. de. re. iu. nemo danū facit. nisi q id facit q̄ō facere ius nō hēt. ¶ Alius cū a clerico uolēte aliquē pcutere cū baculo aliqs uiolenter baculū āmouet. q⁹ nō iuriat illi moderate ipediēdo ipm ne alij faciat talē iuriā. ¶ Alius cū qs pcutit clicū iueniendo ipm cū mr̄e sua uel uxore uel filia uel sorore turpiter agētē. ex ō sen. exco. Si vo alic⁹. §. nec ille. ¶ Alius cū aliq rōe officij q̄ō in eccl̄ia obtinēt aut alij clerici seniores zelo deuotionis pueros uel adolescētes i mīoribus ordibus cōstitutos turbātes diuinū officiū eijciūt de eccl̄ia uel moderate pcutiūt ut corrigāt ⁊ ab ipedimēto diuini offij desistāt. e. ti. cū uolūtate. ¶ Ali⁹ q̄ñ aliq obtētu plātōis uī magrij. subditos ⁊ scholarēs correctiōis cā leuit pcutiūt. e. c⁹. ubi p⁹. ¶ Ali⁹ cū dñs aliquos clicos de familia sua uī ꝓpinquos īferioꝝ graduū moderate ut a suis uitijs corrigāt pcutiūt. e. c⁹. ubi p⁹. ¶ Alius cū clericus qui pcutit ē depositꝰ ⁊ traditus curie secl̄ari ex de iudicijs. Cū ñ ab hoīe ¶ Ali⁹ q̄ñ cleric⁹ q pcutit ꝓrsus trāsiuit ad actū cōtrariū cl̄icatui. utpote. q⁹ factus ē miles nec tōsurā defert. q⁹ nec ad h⁹ ē cogēdus. ex de cle. ōiug. vt consultationi. ¶ Ali⁹ q̄ñ aliquis etiā laicus clericū uī religiosū uioléter capit de mādato plātoꝝ suoꝝ. dū tñ uiolētia nō se extendat notabilit ultra q̄s regrat illoꝝ q capiūt ōfēsio l̄ r̄bel latio. ex ō sē. exco. ut fame. §. laici. Nec obstat illō quod dr̄ supra. e. ti. uniūsitatis. q⁹ loquit in casu in quo monachus nō subtr fugit regl̄arē disciplinam. nec abbatis sui obiaz. ⁊ sufficiēter pōt p abbatem ⁊ alios mōachos corrigi. ¶ Alius q̄ñ aliquis ñ ex ō liberatiōe. sed tm̄ ex surreptione socīū suū clericum leuiter ipellit. q̄uis sit turbatus. mortale. n. peccatum nō cōmittit nisi ex deliberatione. uel post tēpus sufficiens humane fragilitati ad deliberandū. cum factum est tale q⁹ homo nō obstante humana īfirmitate tenetur de necessitate deliberare. ut per deliberationem ab illo opere illicito p petrādo retrahatur. Nullus aūt excōicat a iure nisi ꝓpter peccatum mortale. cum enim iura p̄cipiant ut a iudice non infligatur. nisi ꝓpter peccatum mortale. uī q⁹ conditor iuris nō uoluit ut excōicatō a iure īcurrer̄t nisi pp pcm̄ mortale. ¶ Ali⁹

qñ clericus q̄ pcutitur imiscet se tyrannidi
ꝛ crudelitatib⁹.s.seditioni ꝛ guerrā mouz.
uel publice ꝛ atrociter delinquit.hītu cle-
ricali cōtēpto.ex̄ de sen.exco.Cū nō ab ho
mine.¶Alius qñ clericus militaria arma ge
rit ꝛ tertio admonit⁹ p̄ dioceſanū ſe corri-
ger̄ noluit.e.ti.In audiētia.¶Alius qñ cleric⁹
nec in mō tōſure.nec in ueſtimētoz̄ forma.
nec in q̄litate negociōz̄ de clerico aliq̄d
oſtendit.ſi tertio admōit⁹ p̄ dioceſanū ſe
nō corrigit.e.c⁰.cōtingit.2⁰.¶Alius qñ cleri
c⁹ recipit adminiſtratiōes ſeclariū pſōarū
p⁹ inhibitiōez̄ publice ī ſynodo fcām ſub
pena p̄uilegij clericalis exp̄mendo q̄ qcūz
ꝺ ſuā ihibitionē uenerit p ipz̄ nō defēdet.
talis.n.inhibitio ī p̄poſito loco trine mo
nitiōis ſuccedit.ſi.n.talis occōne ipſius ad
miniſtrationis pp pecuniariū cām dephen
dat in fraude.idignū ē eis ab eccl̄a ſubue-
niri p̄ quos cōſtat in eccl̄a ſcādalū genera
ri.ex̄ ne cl̄i.uel mona.c⁰.2⁰.¶Alius ē ſm do
minū Hoſti.qñ cl̄icus exercet ſecularia ne
gocia diuinis officijs p̄termiſſis.ſi tertio
mōitus p̄ dioceſanū ſe nō corrigat.extra ꝺ
uita.ꝛ ho. cle.c⁰.ulti.tñ textus p̄dictus nō
exp̄mit niſi q̄ talis de ſuis facultatib⁹ ſta-
tutis ꝛ de cōſuetudinibus p̄rie ſubiaceat.
qꝺ ꝓz glo.ibidē nō ē intelligēdū de rebus
eccl̄e.q̄ delictū pſone nō debet in eccl̄az re
dūdare.¶Itē q̄ tales ī pſione ĩcludūt ul' ꝺ
tinēt.e.ti.nuper.¶Itē qui in clericos iniec
ĩt manus temerarias ꝛ iniuriosas q̄ſuis ñ
uiolētas.vñ cū cl̄icus q̄ iniuriatus ē alicui
ſūmittit ſe uolūtarie aliquib⁹ pcuſſionibus
fuſtiū ꝓz q̄ laici in illa terra facere ꝺſueue
rūt p̄ro pace hñda pcuſſores excōicati ſē.
ex̄ ꝺ ſen.exco.cōtingit.1⁰.ī tex.ꝛ ī glo.¶Itē
q̄ pōt eos defendere a uiolentia.ꝛ ñ defē-
dit ſi ſibi incūbat ex offō.e.ti.quāte.¶Itē
ptātes ſeculares impōnentes clericis ex-
actiōes ĩdebitas poſtq̄ cōpetēt mōiti
nō deſiſtūt.ex̄ de imunitate eccleſie.ñ min⁹
¶Item qui iuriſdictionē p̄latoz̄ ꝛ ptātem
quā hñt in ſuis hoībus euacuāt poſtq̄ cō-
petēt mōiti ñ deſiſtūt.e.ti.ubi p⁹.¶Ite ſuc
ceſſores eoz̄ niſi infra menſem errorez̄ ſeu
exceſſū p̄deceſſorū emēdauerint.e.ti.aduer
ſus.¶Itē q̄ de cetero fecerit obſeruari ſta-
tuta.ꝛ ꝺſuetudies ĩductas ꝺ eccl̄aſticā li
bertatē extra ꝺ ſen.exco.Nouerit ffinitas
tua.¶Item q̄ talia ſtatuta infra duos men
ſes de libris ſuis nō deleuerint.e.ti.ubi p⁹
¶Itē q̄ de cetero h⁹ ſtatuta fecerint.¶Itē
q̄ de cetero ea ſcripſerint.¶Itē poteſtates
cōſules rectores cōſiliarij locoz̄ ubi hui⁹
ſtatuta de cetero edita fuerint.¶Itē q̄ ſm
talia ſtatuta uel cōſuetudines tales de ce-
tero iudicare pſūpſerit.¶Item qui ſcribe-
re p̄ſumpſerint ſic iudicata.Et iſti q̄nq̄
caſus ultimo poſiti colliguntur ex decre-
tali ultīo allegata ab illo loco.Itē excōica-
mus.uſq̄ in finē.¶Item incēdiarij ꝛ uiola-
toꝛes eccl̄aꝛ.e.ti.cōqueſti.¶Itē q̄ a paucio
ribus q̄ꝫ duabus ptibus car⁹ ꝺ. ī papā elec
tus electioni de ſe facte cōſentit.ꝛ p̄ papa
ſe gerit.ſi humiliter noluerit abſtinere.ex̄
ꝺ elc.Lz.¶Itē lr̄aꝛ dñi pape falſatores p̄
ſe uel p̄ alios ꝛ eoz̄ fautoꝛes ꝛ defenſores
ex̄ ꝺ crimine fl̄i.Ad fl̄ioz̄.¶Itē ſeiēt utē
tes illis fl̄atis.e.ti.ubi p̄us.¶Item deferen-
tes arma ferrū ligna galeas naues ſarrace
nis.ul' regimē nauiū uel galeaꝛ ſuaꝛ exer
centes.uel aliquod aliud ſubſidiū eis impē
dentes ī diſpēdiū terre ſcē uel x̄pianoz̄.ex̄
ꝺ iudeis.Ita quoꝛūdā.¶Itē fl̄igioſi p̄ſſi
leges uel phīſicā audiētes.niſi.ī.duoz̄ mē
ſiū ſpaciū deſiterint.ad clauſtrū ſuū rede
untes.ex̄ ne.cle.uel mo.ñ magno ope.¶Itē
p̄ſbyteri ꝛ q̄cūq̄ cl̄ici pſonatus hītes le-
ges uel phīſicā audiētes.niſi īfra duos mē
ſes deſiterit.e.ti.ſup ſpecula.¶Itē excōica
to ptic̄pātes in crie p̄ quo ē excōicat⁹ ma-
ioꝛi excōicatiōe.ex̄ ꝺ ſen.exco.nup ꝛ.c⁰.Si
cōcubine.¶Itē q̄ x̄pianos faciūt p̄ aſſaſſi-
nos interfici uel mandāt fieri. q̄ſuis ex h⁰
moꝛs nō fuerit ſubſecuta.ꝛ receptatoꝛes
ꝛ fautoꝛes ꝛ occultatoꝛes ſ dictoꝛum aſſaſſi
norum.extra de homicidio.Pro humani.
¶Itē q̄ x̄piānos p̄ hōeſta cauſa nauigio uec-
tos capiūt aut ſpoliāt rebus ſuis aut nau-
fragiū paſſos rebus ſuis ſpoliāt.niſi mōiti
ſatiſfaciant.extra ꝺ raptoꝛibus cap̄o. Ex
cōmūicationi.¶Item religioſi non portan
tes habitum extra domum quem in domo
portare debēt.extra de.cle.uel.mo.Grauiſ
¶Item docētes p̄dictos uel in ſcholis re
tinentes.e.ti.c⁰.ubi p̄ius.¶Itē noua thelo
nea pegrinis ꝛ mercatoꝛib⁹ iponētes.24ª.
q.3ª.Si qs rōipetaſ.¶Itē ſoꝛtilegijs ꝛ diui
natōib⁹ itēdētes cū effectu.26ª.q.5ª.Si

qs ariolos.ꝛ.c°.ſequenti.ꝛ.c°.nō oz.ꝛ duo bus capitulis ſequentibus.tñ ꝑm aliquos iſti canones ñ ſūt late ſñie.ſed ferēō. quod uidetur ꝓbari poſſe p hoc qō dr̄.e.q.Soꝛ teſ.ꝛ.c°.Si quis clic°.ꝛ maxie.c°.Augurijſ. in quo talē ꝓcipimus a ꝺuētu eccl'e ſeparā dū.¶Item ratū hñs q; aliquis noīe ſuo in clericū uel religioſam ꝑſonā religionis ap ꝓbate man' iniecerit uiolētas.q̄uis fcm fuerit ipō neſciente nec uolēte.tūc qꝛ ī ma lefactis ratihitio retro trahit'.ꝛ mandato cōparat'.ex̄ de reſti.ſpol'.cū ad ſedē.ꝛ ō ſy mōia.ſic tuis.ī tex.ꝛ ī glo.¶Itē q; hūt ī cu ria romana materiā qōnis ſi dat aliqd ma gnū ſiue puū uel p'miſſionem.aut ſpē de dā do faciat dū pendet in curia ſuū negociuꝫ terminā dū.ex̄ de vita ꝛ ho.cle.uiri eccl'ia ſtici.¶Itē abbreuiatoꝛes ꝛ alij ō familia no raziox totius cācellarie ꝑ l'ris legēdis no mine ſuo uel alieno aliquid exigentes uel pactū de recipiēdo facientes.uel ſuper h° tractatū cū aliquo admittētes.uel petitio nē uel notā ad aliquid extoꝛquēdū malitio ſe detinētes.e.ti.¶ū ītер alia.¶Itez illi qui de curia pape ꝛ familia cū aliquo de curia eiuſdē uel quocūq; extraneo cuiuſcūq; cō ditionis exiſtat ꝑ ſui uel alieni expeditiōe negocij aliquā fecerit pactionē de dādo uł faciendo aliqd ſibi uel alij cōſideratiōe ſui ſeu cuiuſcūq; ꝑſone.e.c°.ubi ꝑus.¶Item il le qui de iā dicta curia aliquid a quocūq; exegerit.aut q; dederit aliqd exactoꝛi uł' p̄dcm̄ mōz excōicatiōis laqueo ſit aſtrict'.¶Item ꝓlati tā regulares q̄z alij clerici re gni francie alij alios in cōtēptū publici bñ ficij quod toti clericoꝝ collegio ita iuiola biliter ē indultū.ut ei penitus aliquoꝝ pac tis uel cōſenſibus nequeant derogari ſuo relicto iudice ad pub' iudicia trahere p̄ſu mentes.e.ti.q̄ ſit graue.¶Item extoꝛquen tes ꝑ uī uel ꝑ metū reuocatōes abſolutōes excōis ſuſpēſiōis interdcī.q̄ tm̄ reuocatōes uel abſolutiōes irrite ſunt ipō iure. extra ō his que ui met' ue cauſa fiūt.abſolutōis ¶Itē grauantes ꝑ ſe'uł' ꝑ alios electoꝛes uł' amicos eoꝝ eo q; noluerīt eligere illos ꝓ quibus erant rogati uel inducti.ex̄ de el'c. ſciāt.¶Itē ꝑſone cōcedētes repſalias contra ꝑſonas eccl'iaſticas uel bona eaꝝ.niſi infra menſē cōceſſionis reuocauerint. ¶Vniuerſita tes uero ſñiaz interdicti quacūq; cōtraria cōſuetudine ñ obſtāte.ex̄ ō iniurijs. Et ſi pignoꝛationes.¶Itē quicūq; ꝑ eo q; ī ſ̄ges ꝓncipes barones nobiles balliuos uł' quoſ cūq; eoꝛum miniſtros aut quoſcūq; alios excōis ſuſpēſiōis ſeu ītdcī ſñia fuerit ꝓ mulgata ſñiaz alicui dederīt occidēdi capi endi.ſeu alias in ꝑſonis aut bonis ſuis uel ſuoꝝ grauādi eos qui tales ſñias ꝓtulerīt ſiue quoꝝ ſunt occōe ꝓplate.uel easdē ſñias obſeruātes uel cl'icis excōicatis cōicare uo lentes.niſi ipaz re ītegra r̄uocauerīt ſñiaz. uel ſi ad bonoꝝ captionē occōne ipius ſñie ꝓceſſuz ſit.niſi bona ipa fuerint ifra octo dieꝝ ſpaciū reſtituta.aut ſatiſfactio ꝑ ipis ipēſa.ex̄ de ſen.excō.q̄cūq; ꝑ eo.¶Itē oēs q; auſi fuerint p̄dcā ſñia data uti uł' aliqua p'miſſoꝝ ad que cōmittēda licētiā dari ꝑ hibemus.uel omittere p'ſe ipos.e.c°.§.ea dē quoq;.¶Itē ſinguli q; regalē cuſtodiam ſeu guardiā aduocatōis t'itulū ī eccleſijs mōaſterijs uel quibuſlibet alijs ꝓpijs locis de nouo uſurpare conātes bōa eccl'aꝝ mo naſterioꝝ aut locoꝝ ipoꝝ uacantiū occu pař p̄ſumūt q̄ꝫtecūq; dignitatis honoř.p̄ fulgeāt.ex̄ de el'c.gn̄ali.¶Itē clerici eccl'arū monachi monaſterioꝝ ꝛ ꝑſone cetere loco rū eorūdē qui hoc fieri ꝓcurāt.e.c°.ubi ꝑ us.¶Item religioſi religionū m̄dicātiū abo litarū deīceps aliquē ad ſuū ordinē recipiē tes uel locū ſeu domū ō nouo acq̄rētes uł' loca acq̄ſita abſq; ſñia pape alienātes.ex̄ ō religioſis domib'.Religionū diuerſitatē.¶Item collegiū uniuerſitas. uel ſingularis ꝑſona cuiuſcūq; ſit dignitatiſ aut ſtat' alie nigenas ꝛ alias nō oriūdos de terris eorū publice pecuniā fenebrem exercētes.aut ex ercer̄ uolentes.Ad hec domos.ī terris ſuiſ cōducer̄ uel cōductas hr̄e uel alias inhitař p'mittētes.niſi h°i oēs uſurarios mānifeſtos infra tres mēſes ō terris ſuis expellāt nū q̄z taleſ decetero admiſſuri.¶Itē illis ad fe nus exercēdū domos locātes uel ſub quo cūq; alio titulo ꝺcedētes.ita q; ſi ꝺliquētes fuerīt ī utroq; caſu p̄dcō.Perſōe eccl'iaſtice maioꝛes ut ep̄i.ꝛ ſupioꝛes eoꝝ ſuſpēſiōis. Minoꝛes uero ſi ſint perſone ſingulares excommunicationis.Si autem collegiū ſeu alia uniuerſitas interdicti ſñiaz ipſo fcō ſe nonerīt incurſuros.Si laici fuerint ꝑ ſuos

ordinarios ab hꝰi excessu ꝓuilegio oi cessā te p cēsurā ecclesiasticā cōpescāt. ⁊ hi duo casus hñt. eꝛ de usuris. vsurarū uoraginē ⁊ Itē q hactenus p uim uel p metū psonas ecclesiasticas coegerunt ad supponendū uł submittēdū eccl'as seu bōa ecclesiastica mobilia ł imobilia laicis nisi pꝰ mōitiōez submissiōe remissa quā p ui uel metū exegerāt psonas ecclesiasticas ⁊ bona ecclesiastica eis submissa in sua libertate totaliter dimittāt. ⁊ Itē illi q de cetero psonas ecclesiasticas ad talia facienda ꝯpulerīt. ⁊ Itē illi q ex ꝯtractibus huiusmōi iādudū initis uel posteriꝰ ineūdis illicite. ultra illō qō ō natura ꝯtractus eis pmittit' usurpauerīt. si mōiti abhꝰi usurpatiōe nō destiterint ſsti tuēdo etiā ea q taliter usurpauerunt. ⁊ hi tres casus ultiō positi hñr. eꝛ de rebus ecclē nō alie. hec cōsultissio ⁊ Itē ſcipiētes in romana curia lſas ab alio q̄z a papa uel ui cecācellario. eꝛ de crie ffi. Dura. ī glo. Ad huc sunt alij casus ī quos īcidētes īcurrūt maiorē excōicatiōnē a iure quos ad uitandum plixitatē omitto.

Consequenter q̄rit' ō. i2°. ꝓncipali ⁊ circa hoc q̄rit' 5. ⁊ 1° utrū sacri legi sint excōicati ipō iure. 2° utz uiolans imunitatem eccl'ie sit excōicatus ipō iure. ⁊ 3° utz ipetrās lſas dñi pape tacita vitate uel suggesta ffitate sit excōicatus ipō iure. ⁊ 4° utz inueniēs lſaz dñi pape cꝰ efficacia iaz expirauit utpote qz fuit data ad tempus quod iā transijt ⁊ ludo nō ītentione utendi aliquā lſaz in ea male formataz reformet uel pūctū faciat uł p quecūqz alius mōuz aliquid in ea imutet sit excōicatꝰ ipō iure. ⁊ 5° utrū aliquis de nouo ueniēs ad studiū portās arma añ q̄z sciat sñiam ō portātes arma p epm loci latā īcurrat excommunicationem.

Primo ostendo ꝙ sacrilegi sit excōicati ipō iure. ii^a. q. 3^a. canōica. Eccl'iaz dei uiolatoꝛs auctoꝛitate vi ⁊ iudicio scī spūs a gremio scē mr̄is eccl'e ⁊ a cōsoꝛtio totius xp̄ianitatis eliminam⁹. Sz sacrilegi sſt eccl'az dei uiolatoꝛes. ⁊ Itē. i7^a. q. 4^a. oēs eccl'ie raptoꝛes atqz suaz facultatū alienatoꝛes a liminibus eiusdem mr̄is eccl'e anathematizamus. ⁊ Itē eꝛ de sen. exco. ꝯquesti. memoꝛatos sacrilegos nūcietis et faciatis sicut excōicatos arctius euitari. ⁊ Cōtra. i2^a. q. 2^a. indigne. Indigne ad alta re dñi ꝑpaꝛ pmittit' q res ecclesiasticas audet inuadere. aut iniuste possidere. aut iniusta uel iniqua defensione ī eis pduraꝛ. ō qbus tñ tanta debet eē ꝓuisio. ut uindictā admonitio p̄cedat qō nō eēt uez si eēnt excōicati ipō iure. ⁊ Itē. i7^a. q. 4^a. Si quis domū dei. Si qs domū dei uiolauerit ⁊ aliq̄ sīñ lñia illꝰ cui ꝯmissa dignoscit'. iñ absulleīt. ⁊ paucis it'positis. segt'. q. si pꝰ faz ⁊ tiā ꝯuētionē cozā epo satisfaceꝛ ꝯtractaue rit nemini fideliū misceat'. g° tales nō sunt ipō iure excōicati sz excōicandi. ⁊ 1° ut dr̄ i7^a. q. 4^a. quisquis. Sacrilegiū ꝯmittit' auferēdo sacrū ō sacro. uł ñ sacrū de sacro. sue sacrū de nō sacro. ⁊ quocūqz istoꝛ mōz qs ꝯmittat sacrilegiū nō incurrit maioꝛem excōem ipō iure. nisi hoc faciat cū uiolatō ne eccl'e seu īcēdio. eꝛ de sen. exco. ꝯquesti. in glo. Quod bñ ostēdūt iura allegata ad ptē faz. excōicādi tñ sūt tales. si moniti satisfacere ꝯtēpserint. uidet' tñ ꝓbabiliter aliquibꝰ q ipō iure minoꝛē excōem incurrūt i7^a. q. 4^a. Si qs domū. ibi. n. dr̄ q donec ī cōuētu admōitꝰ legitime satisfaciat sciat se ꝯmūione ꝓuatū eē. Ex p̄dcis pz q ꝯflozāt mōialē bñdictā q̄zuis auferat rē sacrā. s. vgitatē de muliere sacra excōem nō īcurrit ipō iure cōi. nisi eā p uiolētiā oppzumat. Si tñ eps ī cōsecrādo sñiaz excōicatiōis ferat ī oēs qui cū tali se carnaliter copulabūt pꝰ hꝰ eā carnaliter cognoscēs excōez īcurrit ⁊ Ad pm in oppm dō q illud decretū loqt' de uiolatoꝛibꝰ eccl'az. que uiolatio fit cum effractione. Sacrilegiū autem sine p̄dicta uiolatione potest cōmitti. ⁊ Ad 2m dicendū q illud decretū intelligendū ē de raptoribus reꝛ ecclesiasticarū uiolentiam ecclesie inferendo. ⁊ Ad 3m dō q illa decre. loquit' de sacrilegis q cum sacrilegio eccl'as regni epatus uiolenter cōfregerint. unde rōe effractionis fuerunt ipō iure excōicati.

Secundo queritur utz uiolans imunitatem ecclesie sit excōicatus ipso iure. Et uidetur q sic. extra de sen. exco. cū p causa. uidet' dñs papa approbaſ

q archiepꝰ lugdunēsis quēdaz pp uiolatō
nē īmūitatis eccl'ie fecit excōicatū pubˡ nū
ciari. ℒ Contra. extra d īmūitate eccl'iaz ℒ Cū
eccl'ia dr̄. i glo. q iudices cās de sāguis ef
fusione 7 corpali pena i eccl'esijs agitātes
nō sūt excōicati ipo iure. Sz post admōitō
nē si se nō corrigūt sūt excōicādi. 7 tñ ut in
eadē decre. hr̄ i tex. tales faciūt ꝺ īmunita
tē eccl'e. ℛ°. q nō ē idē uiolare eccl'am 7
īmūitatē eccl'e. quia eccl'az uiolar̄ ē ipaz frā
gere uel incēdere. uiolare īmunitate eccl'ie
est facere contra eccl'esie libertatem. uiolās
eccl'esiam ut dictum est excōicationem in
currit ipo iure cōi. violās aūt īmunitatē ec
cl'esie ipo iure cōi excōicatus nō est. sz post
mōitiōez sufficiētē si emēdare cōtēpserit. ē
excōicādus. Uñ extrahens hoiem uioleter
de eccl'esia qui ad ipaz p refugio ꝺfugerat
excōicatus nō ē a iure cōi. si hoc faciat sin̄
effractione eccl'esie 7 rez sacraz q sūt in ec
cl'esia. excōicandꝰ tñ ē si post sufficiētē mōi
tionē emēdare noluerit. nisi ille q ad eccl'az
ꝺfugerat sit publicus latro uel nocturnus
populator agroz q dū itinera frequētata
uel publicas stratas obsidet aggressiōis in
sidijs ab eccl'ia extrahi pōt. ex de īmunita
te eccl'ie. ℐnter alia. ℐi etiā seruꝰ fuerit q
ad eccl'az cōfugerit postq̄z de ipūitate sua
dn̄s eius clericis iuramētū pstiterit ad fui
tiū dn̄i sui redire cōpellit'. etiā iuitꝰ. alioqn
a dño poterit occupari. ut hr̄ i pdcā decr̄.
¶. ℐi uero. nisi ex aliqbꝰ circunstātijs ue
risilr̄ pſumatur q dn̄s nō fuaret iuramen
tū. i qꝰ casu cū iuramēto erit ēt alia cautio
exigēda. ℐllū etiā q hoiez i eccl'a occidit ec
cl'ia nō defendit. qz ut dicitur extra de usu
ris. Quia frustra. frustra legis auxiliū in
uocat qui cōmittit in legem. ℐlec defen
dit tñ eccl'ia xp̄ianū ꝺfugiētē ad eā. sz etiā
iudeū. dūmō absit simulatio. ex de īmunita
te eccl'ie. ℐtē alia in glo. 7 ℒ. de his q ad
eccl'esiā ꝺfngiūt. l. i°. ℐed utrū defenderet
excōicatū excōe maiozi apud aliquos dubi
uz ē. magis tñ ur̄ dicēdū q sic de iure. ꝺsue
tudo tñ regionis approbata quo ad hꝰ dz
obseruari. nec tñ defendit ꝺfugientē ad se
eccl'ia cōsecrata. sed etiā nō ꝺsecrata i qua
diuina mysteria celebrātur. qz ut dr̄ ex. ꝺ
īmunitate eccl'e. ℐEccl'a. eccl'a in qua diuina
mysteria celebrār̄. licet adhuc non extiterit
cōsecrata nullo iur̄ pulegiū emūitatis adi
mit'. 7 hoc qz obsequijs diuinis data nulli
us ē temerarijs ausibus ꝓphanāda. nec hꝰ
pulegiū amittit eccl'a etiā interdicta. sc̄dz
dñz ℍosti. in sūma. 7 etiā fz eundē. si cōfu
gies ad eccl'iam obuiet sacerdoti portanti
corpus xp̄i 7 sibi adhereat defendi debet
ab eccl'ia. q̄uis i iure nō sit exp̄ssū. ℒui cō
grunt illud quod dr̄ in euāgelio de muliere
fluxū sanguis patiēte. q dicit ꝺ xp̄o. ℐi tñ
tetigero fimbriā uestimēti eius salua ero.
q̄uis aūt extrahentes uioleter hominē de
eccl'a ad quā p r̄fugio ꝺfugerat nō sint ex
cōicati a iure cōi ut uisū ē. ℒredo tñ q in
regno francie excōicati sunt p cōciliū bitu
ricense. ℐn eodē etiā cōcilio dr̄ de īmūitate
eccl'ie. ℒū nōnulli. Statuimꝰ ihibētes ne q
in foro eccl'iastico litigātes seu litigare uo
lētes i causis mere eccl'iasticis seu ad foꝛ
eccl'esiasticū de antiqua 7 approbata ꝺsue
tudine 7 hactenus pacifice obseruata ptie
re noscūtur ad desistēdū ꝺpellāt p ipoꝛ ul'
parentum aut ꝺsanguineoꝛ siue rez eoruz
uel psonaz huiusmōi captionez uel modis
alijs quibuscūq. Qui uero ꝺ pstūpserint ex
cōis sine pñtis auctoritate cōcilij se. noue
rint subiacere. Dr̄ etiā i alia ꝺstitutione ꝺ
penis. q si quis cuiuscūq ꝺditiōis aut sta
tus extiterit nūcios seu executores iudiciz.
aut alias l'ras eorūdē. actaue iudicialia de
ferentes hac occōe uerberare cape detine
re occultare carceri mācipare mutilar̄. aut
quod grauius ē censendū interficere. l'ras
actaue pdicta psonis memoratis auferre.
seu eas rūpere cancellare. aut alias destrue
re quoquo mō. uel sic ablata celare pstūpse
rint. aut ut ista fiāt procurauerint. aut fa
cientibus opē duxerit adhibēdū excōis sē
tentie quā ex nūc i ipos ferimꝰ subiaceant
ipo fcō. a q nisi pus tā iudici cuiꝰ auctoīta
tē cōtēpserit q̄z passo iniuriā 7 ceteris quo
rū ītererit put excessus postulabit atroci
tas satisfecerint cōpetenter nullatenus ab
soluantur. ℛd primū arꝰ ꝺꝺ q ille non
tm̄ īmunitatē eccl'ie uiolauerat. sed etiam i
successoꝛē i cōi dormitorio manus iniece
rat temere uiolentas et eum traxerat uer
berando per claustrum. Unde q̄uis ꝓpr̄
hoc a iure cōi incurrerit excōem maiozem.
tñ ut dicit glo. ibidē pp aliā cāz. s. uiolatō

nē eccl'ie nō ĩcidit ipſo iure niſi ĩ excōicatō nē minorē. Sz qr nō ſatiſfecit p̄ trinā admōitōez fuit excōicat⁹ a ſuo ꝓlato. ꝛ iō dr̄ ĩ decre. ob duplicē cām excōicat⁹ fuiſſe.

Certio queritur utrū ipetrans lr̄as dn̄i pape tacita ueritate uel ſuggeſta falſitate ſit excōicatus ipo iure. Et ur̄ q̄ ſic. Falſarij litterar̄ dn̄i pape ſūt excōicati ipo iure. ex̄ d crimine falſi. Ad falſarior̄. Sz qr lr̄as ipetrat falſa ſuggeſtione ſeu falſis p̄cibus falſari⁹ ē. 25ª. q. 2ª. dicēti. g⁹ excōicat⁹ ē ipo iur̄. ⁊ Itē ex̄ de crīe falſi. Ad falſarior̄. dr̄ q̄ laici q falſis lr̄is utūt̄ p alios ipetratis tā diu maneāt excōicatiōi ſubiecti dōec ſatiſfaciāt cōpetēt̄. qd̄ ꝛ de his q falſas lr̄as ipetrant ſtatuim⁹ obſeruādū. ſed ipetrare lr̄as ſuggeſtiōe falſa ē falſā litterā ipetrar̄. qr aliud ſignificat q̄z ſit in rei vitate. g⁹ ſic impetrās ē excōicat⁹ ipo iur̄. ⁊ Cōtra. ex̄ de reſcriptis ſup lr̄is. hr̄ q̄ q p malitiā uel fraudē lr̄as ipetrat tacita vitate uel ſuggeſta falſitate lr̄e indiſtincte ñ ualēt pp fraudē. tñ nō dr̄ ibi q̄ ſic impetrātes excōicatiōne ĩcurrāt. ⁊ Rñdeo q̄ impetrās lr̄as a dño papa tacita vitate uel ſuggeſta falſitate. ſiue h⁹ faciat impetrās ſcienter ſiue ignorāter. etiā ſi talis vitas taceat̄ uel talſ falſitas ſuggerat̄. q̄ ueritate manifeſtata uel qua falſitate non ſuggeſta dn̄s papa illas lr̄as nō cōcederet ñ ē excōicat⁹ a iure cōi. nec etiā ille q lr̄is aplicis utitur ſub alio noīe ipetratis. ꝛ q̄uis tā iſti q̄z illi digni ſint magna pena ꝛ ꝛofuſiōe. tñ non oporꝛuit ius ꝛcedeꝛ quo tales ipo fcō excōicatiōez ĩcurreret̄. qr talis fraus' a pte aduerſa uel a iudice contra utentes ill'r lr̄is faciliť ꝛ certitudinaliť ꝓbari pōt. uerbi gr̄a ſi talis lr̄a ē ipetrata ſub noīe. B. clerici ul' orphani. ul' cruce ſignati. ꝛ ſic d alijs. Et ñ ita faciliter ꝛ certitudinaliť pōt excipi cōtra utētē talibus lr̄is oſtēdēdo q̄ nō ē clericus uel orphan⁹ uel cruce ſignat⁹. ꝛ ſic d alijs. ⁊ Ad p⁹ in opp⁹ dd̄ q̄ q̄uis ſic ipetrās falſarius ſit extēdēdo falſarij nomē. nō ē tñ falſari⁹ lr̄ar̄ domini pape. qr ueras lr̄as ipetrat q̄uis falſa ſuggeſtione. ⁊ Ad 2⁹ dd̄ q̄ tales nec ipetrant fl'as lr̄as. ut dcm̄ ē. nec falſificatis utūt̄. excōicatō ātque ferť ĩ fl'arios ex̄ d crimīe falſi. Ad fl'arior̄. ferť ſup fl'arios q̄ lr̄as dn̄i pape falſificāt aliquo mōr̄ exꝑſſor̄. ſ. e. ti. licet ad regimē. uel aliquo mō ſimili uel equalenti alicui mōr̄ ibidē exꝑſſor̄.

Quarto queritur utrū ueniēs lr̄as dn̄i pape c⁹ efficacia iaz expirauit. utpote qr fuit data ad tēp⁹ qđ iā trāſijt. ꝛ ludo. nō intētiōe utēdi lr̄az aliquā in ea male formatā r̄formet uel pūctū faciat uel p quēcūq; aliū modū aliqd in ea imutet ſit excōicat⁹ ipo iur̄. ⁊ Ad iſtā qōnē dicūt aliqui q̄ talis ñ ē excōicat⁹ ipo iure. qr illa excōicatio nō intelligr̄ niſi de lr̄is q̄ alijs poſſūt utiles eē. p̄dcā aūt lr̄a quo ad oēz hominē eēt iutilis. ⁊ Sed ꝺ hoc ſic pōt argui q̄uis illa lr̄a nō imutata. facta ſit iutilis. tñ p raſurā ſic imutari poſſet ut utiliſ appareret. uerbi gr̄a ſi ibi erat ſcriptū p⁹ triēniū mime ualituſ ꝛ p triēnio poneretur gnquēniū iā apperet utilis q̄ ante erat iutiliſ. Cū g⁹ q̄cūq; imutatio ſiue pua ſiue magna circa lr̄az dn̄i pape q̄ p imutatōnē poteſt apparere utilis plus q̄z erat. uel utilis cū añ nō eēt ſit ꝓhibita ſub pena excōis ilate. ur̄ q̄ imutās aliqd circa lr̄az de qua ē qō ſit excōicatus ipo iure. qđ mihi cōcedē dū ur̄. ut. n. hr̄ ex̄ de crīe fl'i. lz. ĩ glo. ſup illud. ꝓ raſurā tenuē. qcūq; radit uel imutat reſcriptū dn̄i pape excōicat⁹ ē ꝛ falſarius. ꝛ in hoc nullā diſtinctionē adhibeo. nec moueat aliquē ad opinandū ꝺriū illud qđ dr̄ ex̄ d fide inſtrōr̄. Ex lr̄is. ubi dicit dn̄s papa de qbuſdā lr̄is q̄s ꝓs aduerſa falſitatis arguebat. qr ĩ narratione fcī abraſe erant. q̄ pp abraſionē illā iudicari falſe ñ poſſūt. ut. n. hēť ex̄ de crīe falſi. lz. in glo. raſura illa facta fuit p eū q lr̄as ſcripſit. ꝛ nō p illū q illis utebať. de lr̄is tñ que p nullā raſurā poſſent apparer̄ utiles. utpote lr̄a citatoria data a ducētis annis uel trecētis aūr eēt iudicādū. qr ſi tota raderet̄. ꝛ de nouo ſcriberet̄ nō poſſet appere utilis pp bullā. qr in creatiōe cuiuſlibet noui pape aliquid circa bullā imutať. ꝛ nomē ei⁹ ĩ bulla pōť.

Quinto queri t' ut⁹ aliq⁹ de nouo ueniens ad ſtudium portans arma ante q̄z ſciat ſententiam cōtra portātes arma p ep̄m loci latā ĩcurrat excōicationē

Et uꝛ q; sic. exꝛ de crimine falsi. Dū sepe. ī glo. Si fficatis lr̄is aliqs simplr utiť igno rāter ñ excusať. qꝛ p alios ꝺbet hoc īqreꝛ. g° a simili nesciens sñiaz ꝺ portātes arma lata nō excusať. qꝛ p alios debuit hoc inq reꝛ. Itē si statutū ē ī aliq̄ citate q; pcuties maiozē aliqua determīata pēa puniať. Si aliquis alienigēa de nouo citatē ītrās ꝛ sta tutū ignozans maiozē pcutiat. illa deťmīa ta pēa puniet sua ignozātia nō obstāte. g° a simili. ꝛc. Contra. exꝛ de clerico excōica to mīstrāte. Aplice. qꝛ tēpore suspensionis ignari celebrastis diuīa. uos r̄ddit ignorā tia ꝓbabiľ excusatos. g° a simili cū iste ig narus sñie late poztet arma. eū r̄ddit. igno rantia ꝓbabilis excusatū. Rñdeo q; si il le de quo ē qō nihil penitus audiuit de sen tētia lata ꝺ portātes arma. nec p famā. nec aľr. nō credo q; excōem īcurrat. qꝛ talis hz ꝓbabilē ignorātiā ꝛ taľ ignorātia excusat ut hēť ī ꝺcre. uľt. aľt. ī tex. ꝛ in glo. Preťea excōicatōem q̄ ē a iure nullus īcurrit reali ter nisi p peccatū mozтale. nec iudex sñiaz excōis ferre ꝺz ꝺ aliquē nisi pp pccm̄ moz tale uez uľ pūptū. nullus āt diceret q; de nouo ueniēs ad citatē ꝛ sñiaz ignozās igno rātia ꝓbabili poztando arma. mozтaliť pec caret. nisi aliaś illa arma poztar eēt illi moz tale pccm̄. pūmēdū ē g° q; ep̄ ferēs sñiaz ꝺ portantes arma p illā non ītēdat īuolui nisi illos q sciūt sñiaz aut eā ignorāteś igō rātia affectata uľ crassa ꝛ supīa. si tñ cūc postq̄z diu manssisset ī loco sñiaz ignozarz ꝺ eū pūeŕť q; sua ignorātia aut eēt affecta ta uľ crassa. Ad p̄m ī opp̄m ꝺꝺ q; illꝺ qꝺ ē allegatū ꝺ glo. dcm̄ ē arguēdo. vñ paz p̄ ī eaꝺ glo. seq̄ť. q; si falsitas ē ita lateś. q; nō potuit uideri etiā a pito. si hūerit diligētiā quam potuit p se ꝛ p alios nō credo ipm tēri. Ad 2m ꝺꝺ q; nisi pēa ꝺťmīata p illꝺ statutū ita sit tēpata q; ipa uel eāis iuste deberet iferri pcutiēti maiozē. ēt si citaś ꝺ hᵒ statutū ñ feciśz iuste iferŕť illi de quo cōstarz q; tpe q° pcussit maiozē hēbat iuīci bilē seu ꝓbabilē ignozātiam de statuto. rec ta. n. rō dictat q; ceteris pilꝫ maiozi pēa in ferri ꝺz facieti ꝺ statutū sciēť q̄z facieti ꝺ statutum ignozāter.

Onsequenter querit ꝺ .iz°. principali. Et, circa hoc querit de. 5. casibus quozum primus talis est. Quidaz secularis iniecit manus uiolentas in cleri cum. ꝛ non absolutus ab excōmunicatione quam propter hoc īcurrit ītrauit religio nē. mō q̄rit utꝫ ab excōicatōe ꝑdcā posset absolui a ꝓlato illius mōasterij qꝺ ītrauit Aᵒ q; aut illa iectō fuit difficiľ ꝛ enoz mis. aut nō. Si sic. ab illo ꝓlato nō pōt ab solui. exꝛ de sen. exco. Cū illoz. ꝛ uoco iec tionē difficilē ꝛ enozmē si ꝓcessū ē ad mu tilationē mēbri. uel grauē sanguīs effusio nē. aut si illa iectio fuit ī epm. aut ī abba tē. aut si fcā ē cū notabili scandalo. exꝛ. e. c°. ubi ꝓus. Dñs tñ Hosti. ī apparatu magis specificat ꝑdicta dicēs. q; dr excessus diffi ciľ ꝛ enozmis. si oculs effodiať. siue quod cūqz mēbrū magnū uel puū auferať. uľ iu tile r̄ddať. ꝛ si qs ulneret siue fustib⁹ ceda tur siue ī theatro. uel foro. uel ī ꝺspectu iu dicis qs pcutiať. siue ī. eccl̄ia. siue ī cimite rio. uel dozmitozio ꝺberet. si ad grauē san guis effusionē. ꝛ ex grau ictu ꝓcedētē pue niať. si ēt ī epz. uel abbatē. siue i ꝓrē locuz abbatis tenētē man⁹ uiolēte iniciēť. Idem intelligas qñcūqz inferioz. ꝛ subdit⁹ ī suuz supioꝛē man⁹ iniscit uiolētas. Si āt nō fuit iectio difficiľ. ꝛ enozmis. tūc distīguo. quia aut ille q; r̄ligionē ītrauit adhuc ē ī ꝓbatōe aut iā ē ꝓfessus. Si ī ꝓbatōe sic dicūt qdā q; a ꝓlato illius mōasterij nō pōt absolui. ꝛ hᵒ uꝛ sentiꝛ dñs Inno. ꝛ ꝓ hac opīone ē apparēs rō. qꝛ taľ pōt religionē exire lici te. ꝛ sic ī secl̄o r̄māeret absolutᵘ. qꝛ obl̄o se mel extīcta itez nō reuiuiscit. Aiᵒ exꝛ ꝺ sē. exco. Deceťo. ī tex. ꝛ ī glo. ibidē exp̄sse hr̄. Sz dñs Hosti. ī apparatu tenet. q; talis a suo ꝓlato absolui pōt. qꝛ līa hoc sonaꝛ uꝛ. q̄ quo ad hᵒ ñ distīguit iť nouitiū ꝛ ꝓfessū Si āt ꝓfessus ē. oēs ꝺcoꝛdāt q; a suo ꝓlato pōt absolui. nec solū ē hoc cōcessū abbati bꝰ. sz ēt fz dñz Hosti. ī apparatu ibidē. hᵒ concessuz est prioꝛibus ꝛ alijs quibuscūqz religioso⁹ prelatis. exceptis templarij s ꝛ hospitalarijs. qꝛ magistros laicos hñt ꝑm dūm Inno. vñ postea facta ē decretalis q; p ꝓrē suū q; sacerdos eē dr hospitalarij absoluāť. ut hr̄ ifra. e. canoica. ꝛ ut dic glo. ibidē. Idem credēdū ē de templarijs dum tñ ꝺ similē habeāt ꝓrem. ut hūt hospita-

lariſ. ad oēs. n. clauſtrales hoc bñficiū extē
ditur cū eadē ſubſit cā in oībus. ⁊ ſicut dic
dñs Hoſti. ſatis patet q; dñs Inno. ſenſe-
rit. ne quis a tali uiculo abſolui ualeat. ni-
ſi ab illo q ordinē p̄ſbyteratus hēt. Si aūt
p̄latus nō ē ſacerdos. uel ē excōicatus. uel
mortuus uel aliē qualitercunq; deficit ut
abſoluere nō poſſit ſēp ē ad dioceſanū p̄p̄ū
recurrendū. ut p; p illud. s. e. t. Monachi.
Et p illud quod hētur īfra. e. t. c°. Canoni
ca. ⁊ ſic religioſoz̄ ꝓuilegiū ne ipos euaga
ri oporteat remanet ſemp ſaluum.

Secundus caſus talis ē. Quidā religioſus manus uiolētas
iniecit in aliū religioſū eiuſdē religionis ⁊
monaſteriȷ. mō queriē utz̄ a ſuo p̄lato poſ
ſit ab illa excōicatiōe abſolui. ℟ñdeo q;
aut illa iniectio fuit difficil'. ⁊ enormis. aut
nō. Si ſic. a p̄lato illius monaſteriȷ abſolui
nō p̄ōt. ex̄ de ſen. ex. Cū illoz̄. Si non. tunc
ſubdiſtinguendū ē. quia aut illa ūiectio fuit
facta in clauſtro p̄p̄o. uł̄ infra ſepta dom°.
aut ex̄. Si ī clauſtro uel infra ſepta dom°.
tunc a p̄lato p̄p̄o p̄ōt abſolui. ex̄ ō ſen. ex.
Monachi. ⁊ c°. Cum illoz̄. Si ex̄. tunc mi-
hi uidetur ſubdiſtinguendum. q; aut illa ī-
iectio fuit facta cū ſcandalo. aut ñ. Si ſic.
nō credo q; a p̄lato illius monaſteriȷ poſ-
ſit abſolui. quia rōe ſcandali iā eſt difficil'
⁊ enormis ūiectio. Ar. ad hoc. ex̄ de ſen. ex.
Cū illoz̄. Si aūt nō fuit facta cū ſcandalo
utpote quia unus aliū. pcuſſit nullo alio h°
uidēte. tūc uidetur multis ⁊ p̄babiliter q; a
p̄lato ſuo poſſit abſolui. Ar° ad hoc ex̄ de
ſen. ex. Canonica. ibi. n. dr̄ q̄cūq; ſe. pcuſſe
rint. ⁊ nō addit̄ ī clauſtro. quia talis ūiectō
grauior nō ur̄ q̄z ſi īfra ſepta dom° facta
fuiſſet. Sed contra hoc ē dñs Hoſti. ī ex-
poſitiōe illius decre. Cum illoz̄. allegans
p ſe q; in eadē decre. dr̄. ſi ſe in clauſtro p-
cuſſerint in quo uidet̄ dare itelligi. quia ſi
ex̄ ſepta domus ſe pcutiunt p p̄latū p̄p̄uz
abſolui nō poſſunt. ſed fm eundē dñm ho-
ſti. ē ad p̄op̄ū dioceſanuz recurrēdū. Ar°
ad h° extra de p̄uil. Cū capella.

Tertius caſus talis ē Quidā religioſus iniecit manus uiolentas ī re
ligioſū alterius clauſtri. mō q̄ritur utruz a
p̄lato p̄p̄o poſſit abſolui. ℟ñdeo q; aut
fuit iniectō difficilis ⁊ enormis. ⁊ tūc dico
q; a p̄p̄io p̄relato abſolui ñ poteſt. Si āt
nō fuit difficilis ⁊ enormis. aut fuit facta ī
clauſtro p̄p̄o. uel infra ſepta domuſ. aut ñ.
Si ſic. p p̄latū p̄p̄ū ⁊ p̄latū ei° q paſſus ē ī-
iuriā p̄ōt ⁊ debet abſolui. ex̄ de ſen. ex. Cū
illoz̄. q̄ō p; dñs Hoſti. ibidē ſic debet ītel
ligi q; p̄latus illius q pcuſſit iuramentum
r̄apiet ⁊ abſoluet ⁊ ſaltez ſemel pcutiet ut
ſuet̄ forma'ꝫ ſueta. Prelat° uero pcuſſi ip̄z
pcuſſorē uerberabit. quia p̄lato pcuſſi ſatiſ
fieri debet de iniuria ſuo ſubdito irrogata
⁊ monaſteriū pcuſſoris p̄o pcuſſore ſatiſ-
facere nō tenet̄. q; delictū p̄ſone non dz in
detrimētū monaſteriȷ redūdare. ex̄ de ex-
cepti. Cū uenerabilis. §. Intelleximus. ſi tñ
unus illoz̄ p̄latoz̄ ſuā uicem alij cōmittere
uellet hoc facere poſſet. ⁊ cōgruū uideret.
Si aūt nō fuit infra ſepta domus. tunc di-
cas ſicut dictū ē in caſu p̄ori.

Quartus caſus talis eſt. Quidā religioſus man° uiolētas iniecit in
clicū ſeclarē. mō q̄r ut° a ſuo p̄lato ab ex-
cōicatiōe quā pp p̄dcāz ūectiōem incurrit
poſſit abſolui. ℟ñdeo q; ſiue illa iniectio
manuſ uiolēta fuerit difficilis ⁊ enormis. ſi
ue non. nō niſi p ſedē ap. ut ſcādalū euitet̄
abſolutiōis gr̄az poterit ꝓmereri. extra ō
ſen. excōi. Cū illoz̄. nec c̄otra hoc eſt quod
infra. e. t. de monialibus dr̄. q; ſi in ſe inui-
cē. uel cōuerſos. uel conuerſas ſuas manus
ūiecerint temere uiolētas p eꝑm in cui° dio
ceſi monaſteriū fuit abſoluant̄. q; ut dr̄ in
glo. eꝑſ illaſ abſoluit auctoritate pape. ſibi
p hāc decre. īdulta tāq̄z ōlegat° ad h°. ⁊ ſic
abſoluit oēs tā exēptas. q̄z ñ exēptas. ⁊ ſic
dic dñs Hoſti. ī expoſitiōe ei° dē decr̄. ex h°
quod ſpecialiter cōcedit̄ monialibus. ur̄ h°
monachis denegatū. Aliq tñ dñt q; ſi reli-
gioſus in clicū ſeculārē eiuſdē monaſteriȷ
manus iniecerit uiolentas. ⁊ iniectio fuerit
leuis q; ab epiſcopo loci p̄ōt abſolui. Ar°
ad hoc. extra de ſen. ex. Ex tenore. in fine.
audiui ēt aliquos dicētes. q; ſiue clericus
pcuſſus ſit clicus monaſteriȷ. ſiue. nō. Si ī-
iectio fuit leuis. ⁊ exinde nō ē ortū ſcādalū
ab epo loci p̄ōt abſolui. q̄ō p̄batur p hoc
quod dicit̄ in illa decre. Cū illoz̄. ⁊ ō q̄re

alius p alio. Uel pōt dici q̄ hoc itelligēdū ē de opib⁹ ordinatis ad p̄miū substātiale. qđ unus nō pōt alij mereri ēt de opb⁹ q̄ bus hō mereť dānationē eternā, quā unus alij mereri nō pōt. Ad 3⁹. đ q̄ hic loq̄ mur de satisfactiōe fm q̄ distinguit̄ ꝺtra ꝺtritionē q̄ ꝺtritio est necessaria ad remis sionē offense. Ad. 4⁹. đ q̄ nō est simile q̄ p̄miū uite eterne mēsurat̄ fm q̄titatē charitatis. ⁊ actū uolūtatis īteriorū elici torū ex charitate. que nullus purus homo alij potuit unq̄ de cōdigno mereri ꝓpter excellentiā amicitie diuine. sed solutio pe ne nō est res tāti p̄cij. ⁊ ideo concessū ē ut unus p alio soluere nō potēti possit solue re. ex⁹. Si homo ē alicuius īimic⁹. ⁊ debet eidē. 100. grossos. talis pōt illud debitū p eo soluere qui ipm nō posset amicū ei⁹ fa cere uel amicitiaz augere. Uel pōt dici ad ar⁹ ⁊ clarius. q̄ si homo nō pōt mereri p se p̄miū uite eterne. meritū xp̄i sibi subue nit mediāte sacrī bapt̄ismi susceptōe. ut p̄z in puulis. Si potest mereri. quod pōt ois habēs usum li. ar. cum adiutorio dei. tunc enī non est rationabile q̄ alius possit sibi mereri ipo nolente. sicut nec alius satisfa cere pōt pro alio potente uł satisfacer̄ no lente. Ad 5⁹. đicendū q̄ si unus obligat se ad satisfaciendū pro alio nō statī ē pp hoc debita pena soluta. ⁊ tō ali⁹ nō eno labit quousq̄ pena soluta fuerit. Si autez queras utrū iste satisfaciēdo p alio ēt sa tisfaciat pro seipso. uł aliqbus q̄ non. q̄ tūc tāta pena q̄ necessaria eēt p uno suffi ceret pro duob⁹. ⁊ pari rōne p tribus uel quattuor. ⁊ sic deiceps qđ esset ō iustitiaz. tū iste satisfaciēdo p alio meretur sibi au gmētū substātiał p̄mij. qđ multo pl⁹ ualet q̄z remissio pene. Et si dicas q̄ hō ñ pos ſz mereri p alio qn p̄ncipali⁹ mereat̄ p se quomō pōt satisfacere p alio qn ēt satis faciat p se. Rñdeo q̄ p̄miū substātiale ē bonū cōe qđ p coīcatiōnē nō minuit̄. ſz re missio pene bonū ꝓpriū ē. bonū autē pro p̄riū plur⁹ coīcatū minus cuilibet effeci tur. Dicit aūt uł q̄ q̄uis ille q̄ satisfacit p alio illud opus nō sit ex debito satisfac torū p seipso. ē tū fm aliqd p seipso satis factorū p diuinā mīficordiā. uł fm alios q̄uis non sit satisfactorium pro seipso per modum solutionis per quem modum est satisfactorium p alio. est tamen satisfac torium pro seipso per modum meriti de congruo.

QOnsequenter queritur de. 2°. p̄ncipali. Et circa hoc querunt̄. 3ª. ¶ 1° utz pena purgatorij sit grauior qua libet tempozali pena. ¶ 2°. utz satisfacto ria. ¶ 3°. utrum per ministerium demonum infligatur.

PRimo ostendo q̄ pena purgatorij non sit grauior q̄libz tp̄ali pena. fm ph̄m. 2°. de aīa. Actus actuoz sūt in patiēte ⁊ dispositio. ſz ꝺiunctū ex aīa ⁊ coꝛpe ē magis dispositiuz ad patiendū q̄z aīa separata. g° magis affligit̄ homo a no ciuo i hoc mūdo q̄z aīa i purgatorio. ¶ Itē ignis cōflagratiōis q p̄cedet iudiciū pur gabit quos īueniet purgādos. ſz eius du ratio lōge erit minoꝛ q̄z durato ignis pur gatorij. g° ꝺtus sua in affligēdo erit ma ioꝛ. aut aliq sine sufficiēti punitiōe transi rent. ¶ Itē aīe in purgatorio cū cognoscāt se ⁊ habitus q̄ sūt in se. in se. uidēt habitū charitatis. ⁊ se uidēt in statu i quo illum pdere ñ p̄nt. g° se uidēt a diuina amicitia separi nō posse. ⁊ ex conseq̄nti certe sūt q̄ habebūt uitā eternā. ſz cū tali certitudīe nō uł posse eē tanta pena sicut pōt eē cuz talis certitudinis carētia. g° in hac uita i qua hoies nō sūt certi de hīda uita eter na pōt eē maioꝛ pēa q̄z purgatoria. ¶ Cō tra. magist̄er in littera huius di. c°. p°. ⁊ ē de pe. di. 7ª. §. Hoc aūt. dicit de ign̄e pur gatorio. q̄ ⁊ si eternus non sit. miro tamē modo grauis est. excellit. n. omnez penam quā unq̄z passus est aliquis i hac uita. nū q̄z in carne tanta inuenta est pena ſz mira bilia martyres passi sint tozmenta. ¶ Itez Agazel. ſ. li. phisi. c°. 4°. dicit de purgato ria pena. q̄ est cruciatus ineffabilis. ſz om nis pena huius uite est ineffabilis. g° gra uior est pena purgatorij qualibet alia tē pozali pena. ¶ Respondeo q̄ pena causat̄ duplr. ſ. ex absētia bōi amati. ⁊ p̄nūtia mali oditi. ⁊ utroq̄z mō pēa purgatorij maior

est qualibꝫ pena tpali. aie. n. ī purgatorio qa motus earū non retardat mole corpis uehemētissime cōsiderāt cū deo pfecta fruitiōe ɔiungi. ⁊ iō ex huiꝰ fruitiōis ɔiūctione nisi abstētia uehemētissime affligūt. maxie cū tps uideant aduenisse qꝰ cū deo pfecte eēnt ɔiuncte. si dū erāt in corpibꝰ penam suis pccīs debitā psoluissent. qa ēt pena ñ tm̄ ē lesio. sꝫ lesiōis apphēsio. uel ex tali apphēsiōe causata. iō tāto ceteris pibꝰ pena ē maior. qnto apphēsio lesiōis ē fortior. aie aūt ī purgatorio fortioris sunt apphēsiōis qꝫ dū erāt ī corpib⁹. Ñ sicut dicit Algazel. ſ. li. phi. c⁹. 4⁹. In hꝰ mundo aīa ñ sentit cruciatū suū. qm̄ pp occupationē sui circa corꝑ ē. Sic q occupatꝰ ī bello ul' in piculo ñ pcipit laborē suū. ⁊ ideo si iferēs lesionē eēt eq̄le iferētibꝰ lesionē ī hꝰ mūdo adhuc pena sensus ī purgatorio lōge eēt maior q̄libet pena in hꝰ mūdo. cū gꝰ ignis affligēs aīas in purgatorio magis sit actiuꝰ igne nr̄o. q tm̄ iter alia elēmta maxⁱᵉ ē afflictiuꝰ. nulli dubiū pōt eē qn pena purgatorij sit longe grauior qꝫ aliq̄ pena ī hꝰ mūdo. Dic aūt supponim⁹ aīaz posse pati cor̄pali igne. qđ ⁊ pquē modū inferꝰ declarabit' deo dāte. cū de pēa dānatorū ageť. ⁊ Ad pmꝰ ī oppꝰ dđ q sola lesio ñ sufficit ad penā sensus. sꝫ req̄rit' lesionis apphēsio. q maior ē in aīa sepata qꝫ corruptibili corpori iuncta. ⁊ pterea qꝫuis ɔiunctū sit magis dispositū ad patiendū passiōe abiciēte a substātia. ñ tm̄ ex hꝰ seqtur q sit magis dispositū ad patiē dū simpl'r. ⁊ pterea ut dictū ē iferēs passionē aīabus ī purgatorio magis actiuū ē qꝫ q̄cūq̄ iferēs purgatiōez ī hꝰ mundo. ⁊ Ar⁹. 2⁹. uī bñ ɔcludere. breuitas. n. punitiōis illoꝝ q p illū ignē purgabūť recōpēsabit' p itensionē acerbitatis. ⁊ Ad. 3⁹. dđ q q̄uis aīe ī purgatorio certe sint de habēda uita eťna q̄ certitudine ɔsolāt'. tm̄ ex forti apphēsiōe dāni ex dilatione uehemētissime affliguntur.

Secundo queritur utꝫ

pena purgatorij sit satisfactoria. Et uī q ñ. Nulla pena ē satisfactoria nisi uolūtarie assūpta. ul' tolerata. sꝫ pena quā sustinent aie ī purgatorio ñ ē ab eis uolūtaie assūpta neq̄ tollerata. q̄ ab illa ɔsiderāt liberari. gꝰ ñ ē p eis satisfactoria. ⁊ Itē satisfacere est mereri remissionē pene. sꝫ aie in purgatorio sūt extra statuꝫ merēdi. gꝰ sūt extra statū satisfaciēdi. ⁊ Cōtra pena debita ñ remittit' sine aliqua satisfactiōe. sꝫ si nulli satisfaceret p illis q sūt in purgatorio in hac uita. tm̄ p illā penā ad ultimū liberarēť ab obligatiōe pene peccato debite. gꝰ illa pena ē satisfactoria. ⁊ Itē oīs pena patiēť ab exñte in charitate tollerata ē satisfactoria. sꝫ aie in purgatorio sūt in charitate. ⁊ patiēť illā sustinēt penam. gꝰ ē p eis satisfactoria. ⁊ Ñdeo q. ꝺbitor a suo debito pōt dupl'r liberari. Uno mō cū soluit debitū. Alio mō cū creditor acci pit illud qđ sibi debitū ē debitore irrequisito. Ad sil'itudinē modi pmi liberat' hō a pena peccato debita illā exoluēdo p penā uolūtarie assūptā. ⁊ hoc ē satisfacere plene ⁊ ppie. Ad sil'itudinē mōi secūdi liberant' aīe decedētes cū gra ab obligatione pene peccatis debite p penā quā ī purgatorio sustinēt patiēť. talis tm̄ pena non ita ppie dici pōt satisfactoria. sicut illa que uolūtarie est assūpta. ⁊ ideo paꝫ de pena quā homo uolūtarie assumit in hoc mūdo liberat eū a magna portione illiꝰ pene que ē in purgatorio. ⁊ Ad pmū dicēdū q ē uolūtarie tollerata. q̄ sciūt eā esse iustā. ⁊ q̄ plus uolūt illā penā sustinere qꝫ ppter tuo dei uisiōe carere. ad quā sciūt se non posse ptingere manēte in eis obligatione ad penā. ⁊ Ad. 2⁹. dđ q aīe in purgatorio q̄ꝫus sint extra statū merēdi augmentuꝫ gr̄e. nō tm̄ sūt extra statū merēdi liberationem ab obligatiōe pene. accipiēdo mereri p patiēť sustinere penā p quā liberāt' ab obligatione p̄dicta. ⁊ Ad ar⁴ ad ptē ſam dđ q bñ ɔcludūt q illa pena inq̄stū ē ab eis patiēť tollerata aliquo mō rōnē satisfactiōis hꝫ inq̄stū p eā liberāť ab obligatione pene debite p pccīs. ⁊ hoc est uerū.

Tertio queritur

utrū pena purgatorij p misteriū demonū infligatur. Et uidetur q sic. conuenientius est bonos hoies affligi per malos angelos qꝫ bonos p bonos. sꝫ bonꝰ angelꝰ fecit emarcescer' neruū femoris Jacob. ut hr̄

Gen̄. 32°. g° uī q; mali āgeli affligāt aīas in purgatorio. Itē mali angeli affligunt bonos hoīes ī hac uita. ut ꝓz Job. 2°. g° a filiī affligūt aīas ī purgatorio. Itē magr̄ di. 47ª. c°. ulr̄. dic q; habebūt torores in pena quos hūerūt incētores ī culpa. Cōtra. ñ decet illū q de aliq° iuste triūphauit postea pūiri p ipm. sz aie q̄ sūt ī purgatorio iustitie adherēdo diabolū uicerūt. g° ñ eēt ꝺueniēs q; puniret̄ misterio eorum. Itē illā penā demões sciūt idubitāt̄ esse ad utilitatē eoꝝ q puniūt̄. sz demões ñ q̄runt utilitatē aiaꝝ. sz dānū. g° uī q; aīe ī purgatorio nō puniūt̄ misterio demonū. Añ q; q̄uis boni angeli; ꝛ mali assistāt moriētib⁹ boni ad adiuuādū. mali ad nocēdū si pñt. ꝛ ad uidēdū si aliq̄d hñt ī eis. Uñ ꝛ legit̄ in uita beati Martini. demões dū moriebat̄ astitisse. ꝛ q̄uis p bonos deducāt̄ ad locū pēalē forte ꝺcomitātib⁹ malis libēt̄ aspiciētib⁹ penas eoꝝ q̄uis nihil uideāt in eis se posse hre. tñ ī loco penali nō puniūt̄ misterio demonū. ut bñ oñdūt rones ad ptē faz adducte. nec misterio bonorū angeloꝝ. sz sola diuīa iustitia ignem purgatorīū sicut īstrumentū applicāte ad punitiones eaꝝ. Ad p⁹ ī opp⁹ dō q; magis ē ꝺueniēs bonos hoīes ī hac uita affligi a bonis angelis. q̄q; ad cautelā ō aliq̄d futuꝝ malū. sicut angelus fecit emarcescere neruū femoris Jacob ad p̄cauendū motib⁹ ꝺcupiscētie q̄s in alia uita bonos affligi a malis quos uicerūt. Ad 2⁹ dō q; nō ē siīe. qz ī hac uita durat pugna inf malū angelū ꝛ bonū hoīez. ꝛ exercitāt̄ boni hoīes p angelos malos. Ad 3⁹ dō q; illud ỳbū magr̄i itellīndū ē de dānatis ꝛ p tempore ante iudiciū.

Onsequenter queritur dō 3°. principali. ꝛ circa h° q̄rūt. 3ª. P° utr̄ indulgētie q̄s dat eccl'a aliq̄d ualeāt. 2° utr̄ tātū ualeāt quātū sonāt. 3° utrū ualeāt aliquibus post hanc uitam.

Primo ostendo q; indulgētie p̄dicte nihil ualeāt. qz inutilis est symoniaca ꝺonatio. sz ī istis idulgētijs dātur spūalia p tpalib⁹. ut p eccl'ijs ꝛ hospitalibus ꝺstruēdis. dare aūt spūale p tēporali symoniacū est. g° tales idulgentie iutiles sūt. Itē inferior nō pōt absoluere a pena iposita a supiori. sz ꝺeus cū p contritionē penitētis remittit ei culpaz. ꝛ obligationē pene eterne. obligat ipz ad aliquā tpalē pēaz. g° illa p idulgētias data; a platis eccl'ie ñ pōt remitti. Cōt⁹ eccl'a errare nō pōt. Uñ Luce. 22°. dicit dñs Petro. Ego rogaui p te ut nō deficiat fides tua. Cū g° tota eccl'a affirmet tales indulgentias ualere. ꝺcedēdū ē q; ualent. Ad istā qōnē dixerūt qdā istas idulgētias ualere in foro eccl'ie remittendo penas taxatas a iure ul' a iudice. ñ tñ aliq̄d remittendo de pena a ꝺeo taxata. Sz ō fm illam opinionē. indulgētie simpl'r magis nocerent q̄z ualerēt. qz absoluēdo a penis satisfactorijs ad penas purgatorij q̄ sūt grauiores trāsmitterēt. nō simpl'r dō ē q; idulgentie si dant̄ ab illo q pōt eas dare. ꝛ exrōnabili cā. s. p utilitate eccl'ie ualēt dispositis faciētib⁹ illud qꝺ ꝺtinet̄ ī forma idulgētie. p eas. n. remittit̄ aliq̄ portio pene a ꝺeo taxate. hoc aūt facer̄ pōt eccl'ia. qz hoc facit ex diuīa auctoritate. thesauꝝ enī meritoꝝ. s. xpi ꝛ martyrū ꝛ cōfessorū. ꝛ uirginū recōmēdauit eccl'ie dispēsādū. cū eccl'ie in platis tradidit claues regni celorū. meritū. n. passiōis xpi sufficiens fuit p solutione oīum penarum nr̄is peccatis debitarū. uoluit tñ ad bonuz nr̄m nos adultos p aliqua obsequia pēalia fieri pticipes illius meriti. Ad p⁹ in oppositū dō q; nō dāt̄ spūalia p tpalibus nisi p accēs. cum enī dant̄ indulgētie p eccl'ijs. ul' hospitalibus cōstruēdis nō dantur ut in illis tēporalibus sistatur. sed ꝓpter utilitatem spūalem cōsequēndam. Unde nō dant̄ p tēporalibus nisi inq̄stū ordināt̄ ad spūalia. Ad 2⁹ dō q; inferior bene pōt absoluere a pena iposita a supiori auctoritate ipsi⁹. Uel pōt dici q; platus dans indulgentias a penis a ꝺeo taxatis non absoluit. sed de thesauro eccl'ie illas soluit. Sacerdos aūt in foro penitentie p uirtutem sacramenti potestate clauium a ꝺeo sibi data partem penitentie a ꝺeo taxate remittit.

Secundo queritur

utrum indulgentie tantum ualeant quantum ſonāt. Et uī q̄ nō. q̄ tūc tm̄ ualerēt danti unum denariuz q̄ntum danti. ioo. libras. ⁊ uenienti uiſitare locū ſcm̄ ꝺ ꝓpe ſicut de longe. cum ī indulgentijſ ꝺtineatur qcūq; ꝺederit eliaz ſuā ꝑ tali facto. uł ni ſitauerit talē locū ſcm̄ hꝫbit tm̄ de īdulgētia. ℞ Itē cū dāti eliam ꝑ tali fcō ꝺcedit. ⁊ ps remiſſiōis pene ſue. tūc dādo unū denariū. ⁊ alia uice aliū. ⁊ ita uice alū liberare tur a tota pēa ꝑccis ſuis debita. qꝺ uī ab ſurdū. ℞ Cōtra Job. ix°. Nūq̄z de īdiget nr̄o mēdacio. q. ꝺ. ñ ſ° ꝑ q̄cūq; utilitate ñ ꝺz hō mētiri. ſ° tm̄ ualēt īdulgētie q̄ntum eccl'ia ꝺīc eas ualere. ℞ Ad iſtā q̄onē dicūt qdā q̄ tātū ualēt q̄ntū ſonāt. Ita q̄ q̄lib̄ duoz eq̄liť dūntū. quoz un⁹ dat unū denariū. alī⁹ decē. ille q min⁹ dat obtinet remiſſionē pene un⁹ ānī. ſicut ille q pluſ dat. nec pp hoc ſequť q̄ tm̄ remittať uni de pēa a deo taxata q̄ntū alij. q̄ pena un⁹ anni ī hac uita ñ tm̄ ualet illi q eā facit ex mioꝛi charitatis feruoꝛe. ⁊ remiſſaz ſicut illi qui eā facit ex maioꝛi ⁊ aſpaz. Cū aūt ꝺr̄ī foꝛma īdulgētie quēlibz dantē eliaz ſuā ꝑ tali fcō remiſſionē hr̄e pene un⁹ ānī. ſic ītelligēdū ē q̄ hēat r̄miſſionē tāte pene a deo taxate. q̄nta remitteret ei ꝑ pnīa un⁹ ānī quā faceret ī hac uita. Cū ſ° illi q pl⁹ dat ⁊ ex maioꝛi feruoꝛe rñdeat anū⁹ efficacioꝛis pnīe q̄z illi q min⁹. plus ſibi remittit ꝺ pena a deo taxata q̄z alij. ⁊ tñ cuilibz ualz unū annū pnīe ī hac uita. ℞ Alijs uī ꝺꝺ ad q̄onē q̄ cuilibz dāti eliaz ſuā dať remiſſio intēſiōis pene ānī un⁹. ñ tñ equal'r. ſz ille q pl⁹ dat ceteris ꝑib⁹ pl⁹ obtiet de ītēſiōis remiſſiōe. ita q̄ ſi ponāť duo ī oīb⁹ pares obligati ad moꝛādū ꝑ ānū unū ī purgatoꝛio. Si ꝑ īdulgētia un⁹ ānī un⁹ dat dena riū unū. ⁊ alī⁹ decē qlibz ꝑ totū ānū illū ī purgatoꝛio min⁹ pūieť. ſz ille q ꝺdit decē min⁹ q̄z ille q ñ ꝺdit niſi unū. ita q̄ erit al leuiatio pene ſm̄ datoꝛ ꝓportiōez. ℞ Sed ꝺ hoc ē. q̄ tūc ꝑ īdulgētias ñ remitteret pe ne q̄ſtas extēſiua. ſz ītēſiua. ⁊ iō mihi uī ꝺꝺ ad q̄onē q̄ q̄ſtū ad remiſſiōez extēſionis pene pares ſūt. ille q min⁹ dat. ⁊ ille q pl⁹. ſi h⁹ ꝺtinet ī foꝛma īdulgētie. Ꝺz q̄ſtū ad remiſſiōez ītēſiōis pene. ⁊ q̄ſtū ad ſui diſpoſitiōez ad recipiēdū augm̄tū gr̄e ipa res ſūt. q̄ de iſtis duob⁹ pl⁹ ꝺſequť ille qui pl⁹ dat. niſi i caſu i q° min⁹ datū eēt maiꝰ ꝑ cōpatiōnē ad dātē q̄z maiꝰ datū ꝑ cōpationē ad dātē. ſicut ꝓz ī paupcula de q̄ dicit dn̄s. Mar. xii°. q̄ pl⁹ miſerat ī gazophilatū q̄z oēs aliſ. ⁊ ſm̄ uias tactas patēt ſolutiones ad argumenta.

Tertio queritur utrū īdulgentie ualeāt aliq⁹ p⁹ hāc uitā. Et uī q̄ ſic. q̄ oēs aīe ſāncte. aut ſūt ꝺ eccl'a triūphāte. aut militāte. Ꝺz aīe exñtes in purgatoꝛio ſāncte ſūt. nec ſūt de eccl'a triūphāte. q̄ ī illa nulla ē pena. ſ° ſūt de eccl'ia militāte. ſz oīb⁹ hñtib⁹ gr̄az ī eccl'ia militāte ꝓſūt īdulgētie. ſ° ꝓſūt illiſ q ſūt ī purgatoꝛio. ℞ Itē meritū eccl'e qꝺ ꝑ īdulgētias diſpēſať mai⁹ ē q̄z meritū uni⁹ ſingl'aris ꝑſōe. ſz meritū ſingularis ꝑſone ſuffragať exñtib⁹ ī purgatoꝛio. ſ° multo foꝛti⁹ illis ualēt īdulgētie. ℞ Itē īdulgētie ꝓſūt illis q faciūt illud qꝺ ī foꝛ⁹ īdulgētie ꝺtineť. ſz exñtes ī purgatoꝛio oꝛāt ꝑ utilitate eccl'e ꝑ q̄ dať indulgētie. ſ° ꝓſūt illis. ℞ Cōtra ꝺ pe. di. p⁹ Si cui. §. Alij. eō. Dñs par ius ſoluēdi uoluit eē ⁊ ligādi. ſz ꝑlati eccl'e nō ꝑnt ligare illoſ q ſūt ī purgatoꝛio. ſ° nec ꝑnt eos ſoluere. qꝺ uer̄ nō eēt ſi illis ꝓdeſſet īdulgētie. ℞ In° ꝙ īdulgētie nō ꝓſūt illis q ñ ſūt de iuriſdictiōe illi⁹ q eas ꝺceſſit. ex̄ de pe. ⁊ re. Cꝺ aūt. nec illis q nō faciūt illꝺ ꝑ q⁹ dať īdulgētie q̄z hēant uolūtatē faciēdi. q̄z. n. q̄ſtū ad ꝑmiū eēntiale nō potenti opari uolūtas r̄puteť ꝑ fcō. ñ ꝺz h⁹ eē uer̄ q̄ſtuz ad qꝺlibz ꝑmiū accīntale. Unde nec ꝑ facto reputať q̄ſtū ad remiſſiōē pene ꝑ īdulgētias obtinēde. Illi q ſūt ī purgatoꝛio nō ſūt ſub iuriſdictiōe platoꝛ eccl'e. qꝺ ſatis dať ītelligi cū dixit dn̄s Petro. Cꝺcūq; ſolueris ſup t'rā. addēdo. n. Sup terrā. uī referre collatiōez hui⁹ ptātis tm̄ ſup uiuēntes hac uita mortali. ñ ꝑnt ēt facere ſaltē de lege cōi illꝺ qꝺ ꝺtineť in foꝛ⁹ īdulgētie. qꝛ ⁊ ſi oꝛātib⁹ ꝑ aliq⁹ ꝑnci pe. uł aliq⁹ ſpāli negocio eccl'e ꝺcedāť īdulgentie. tam̄ illi q ſūt ī purgatoꝛio hoc neſciūt niſi ex ſpāli reuelatione. ⁊ ſi ſcirēt q̄z uis oꝛarēt. nō tñ eēt eis penal'r oꝛo ſicut ē exñtib⁹ in mortali uita. Un exñtib⁹ ī purgatoꝛio ñ ꝓſūt īdulgētie directe. īdirecte

tñ eis ꝑsūt inq̄stū exñtes in hac vita faci
unt ꝑ eis illud qđ ꝺtinet̄ i forma īdulgen
tie.max⁹ si det̄ īdulgentia sub hac forma:
Quicūq; fecerit h⁹ uł illud sibi ꝑ se.uł ꝑ
ꝑe suo defūcto.uł alia ꝑsōa ī purgatorio
exñte dam⁹ tot dies īdulgētie.sz sic sc̄dm
quosdā adhuc ñ ꝑsūt eis nisi ꝑ modū suf
fragij.qr ñ ꝑ modū auctoītatis quā ꝑlat⁹
hēat sup eos.ꝛ ad h⁹ ēt ut sic ualeant eis
coopat̄ for⁹ īdulgētie ꝑdicta.qr alias ut
uł q̄busdā hō ñ possz fructū sue īdulgen
tie ī aliū trāsferre.qr ei⁹ nō ē applicare ad
aliquā ītentiōez eccl̄ie.ꝑ quā cōicāt̄ meri
ta ecc⁹.ex q̄b⁹ ualēt īdulgētie.¶Ad p⁹ đ đ
q̄ illi q sūt ī purgatorio cū ecc⁹ militante
aliq⁹ mō cōicāt ī pena cū triūphāte ī ipos
sibilitate peccandi cū utraq; ī charitate.ꝛ
iō qr ꝺiūcti sūt cū militāte ecc⁹ ꝑ charitatē
ꝛ maxīe auxilio īdigēt.qr ñ sūt ī statu ī q⁹
ꝑñt penā assūere uolūtariā.ꝑ quā citi⁹ ad
mitterēt̄ ad uisionē beatā.iō ecc⁹ pōt eos
iuuare cōicādo eis meīta uiuoz.ñ tñ ꝑ mo
dū auctoritatis ꝑ quā directe iuuāt̄ illi q
bus directe ꝑsūt īdulgētie.¶Ad 2⁹ đ q⁹
ñ plus ꝺcludit nisi q⁹ īdulgētie ꝑñt ꝑdeē
ꝑ modū suffragij ꝺcurrēte ad h⁹ uolūta
te īdulgētias dātis cū uolūtate recipiētis
¶Ad 3⁹ solutū ē ex dictis ī q̄one.¶Et ꝑte
rea ꝑter facer̄ illud qđ ī īdulgētia ꝺtinet̄.
reqrit̄ q⁹ faciēs sit de iurisdictiōe dātis ī
dulgētiā.¶Ad ar⁹ ad ꝑtē aliā đ đ q⁹ ñ pl⁹
ꝺcludit.nisi q⁹ īdulgētie ñ ꝑsūt eis dirēcte.
sed ex h⁹ ñ seq̄t̄ qn eis ꝑñt ꝑdesse ꝑ modū
suffragij.ut oñsū ē.Aliq tñ dñt q⁹ sic sunt
medij inē eccl̄iam triūphātē ꝛ militātē.q⁹
ita ꝑlati eccl̄ie medio mō se hñt ad eos.qr
illos ꝺ militāte ecc⁹ ꝑñt ligare ꝛ soluer̄.
illos ꝺ triūphāte.nec ligare.nec soluere.il
los ꝺ purgatorio ñ ꝑñt ligare.ꝑñt tñ eos
soluere cōicādo eis suffragia ꝛ īdulgētias
concedendo.si tamē uiui ꝑ eis faciāt qđ
in forma indulgentie cōtinetur.

QOnsequenter q̄ri
tur de 4⁰ ꝑncipali. Et circa h⁹ q̄runt̄.3⁰.¶ꝑ⁰
utr̄ ualeāt exñtib⁹ ī pcc̄o mortali.¶2⁰ utr̄
religiosis¶3⁰ utr̄ ꝑlatis qui eas ꝺcedunt.

PRimo ostendo q⁹ ua
leāt exñtib⁹ ī pcc̄o mortali. qr mai⁹ ē ali
cui gr̄az ī petrare q̄z remissiōez pene ꝺcede
re.sz uir sanct⁹ aliq̄n meret̄ pcc̄ōi gr̄az.g⁹
multo fort⁹ ꝑlat⁹ pōt sibi ptē pene remit
tere ꝺcedēdo īdulgētiā.¶Cōtra ītētio ꝑn
cipis sapiētis nō ē ut thesaur⁹ suus ꝑ suū
mīstrū dispēset̄ suis īmicis.cū g⁹ dispēsa
tio facta ꝑ mīstros ecc⁹ discoꝛdās ab īten
tiōe dei sit īutilis.ꝛ magis debeat dici dis
sipatio q̄s dispēsatio ñ ꝑsūt īdulgētie exñ
tib⁹ ī mortali pcc̄o.cū tales dei sint īmici
¶Ñ⁰ q⁹ ñ pōt fieri remissio pene manēte
culpa.ꝛ iō cū ꝑ īdulgētias ñ remittat̄ cul
pa exñtib⁹ ī mortali pcc̄o ñ remittit̄ eis ꝑ
īdulgētias aliqd ꝺ pena.Si tñ aliqs exñs
in mortali pcc̄o facit illud qđ ꝺtinet̄ ī for⁹
īdulgētie ꝑudēt̄ facit.qr bona facta ī pec
cato mortali aliq⁹ mō pcc̄ōr̄ disponūt ꝺ
cōgruo ad ꝑnīam.ꝛ illa mediāte ad suscep
tionē remissiōis pcc̄ōz ꝑ ꝺuinā mīsericoꝛ
diā.¶Ad ar⁹ ī opp⁹ đ q⁹ ñ ualet.qr illa
ꝑpetratio gr̄e ē p meritū ꝺgrui.sz satisfac⁹
ꝺ pēa fit ꝑ meītū ꝺdigni.Tñ exñti ī chari
tate faciēti qđ ꝺtinet̄ ī for⁹ īdulgētie ꝺbet̄
remissio pene. q̄ ī for⁹ īdulgētie ē ꝺcessa.

SEcundo queri tur
utr̄ indulgētie ualeāt religiosis.¶Ñ⁰ q⁹ sic.si
faciūt illud ꝑ q⁹ dant̄ īdulgētie.ꝛ hoc fa
cere ꝑñt.qr q̄z⁹ ñ hēant ꝑpriū nec ꝑ uo
lūtate sua possint claustrū exire ad uisitan
dū alia loca sancta.supioꝛ tñ pōt eis dare
licentiaz aliqd dādi.ꝛ loca sc̄a uisitādi.

CErtio queritur
utr̄ īdulgētie ualeāt ꝑlatis q eas ꝺcedūt.
Et uł q⁹ ñ.qr null⁹ hz potātē absoluēdi se
ipsū.sz si dātib⁹ īdulgētias ꝑdessent ille ī
dulgētie ad remissionē pene dāt̄es eas se
ipōs posset̄ a pēa absoluere.¶Cōt⁹ si ñ ꝑ
dessent eis peioꝛis eēnt ꝺditiōis q̄z alij.qđ
incōueniēs ē.¶Ñ⁰ q⁹ ꝑlat⁹ sibi ipi ñ pōt
indulgētias dare p⁰ ꝛ ꝑncipal⁹r ꝛ directe.
sz īdulgētia alijs data ipe ēt sub eadē for⁹
uti pōt.ꝛ sic sibi.sic alijs ꝑdest ad alicui⁹
ptis pene remissionē.¶Ad ar⁹ ī opp⁹ đ đ
q⁹ q̄z⁹ ꝑlat⁹ ñ possit seipm absoluere di
recte. pōt tñ indirecte inq̄stū alij pōt ꝺcede
re potātem ꝑ quā ab illo pōt absolui.

QOnsequenter que
ritur

de.5°.pncipali. Et circa hoc q̄rūt.3.¶ 1° utr̄ mal⁹ ep̄us possit dare īdulgētias. 2° utr̄ aliqs ñ ep̄us. ¶ 3° utr̄ qlibet p̄latus.

Primo ostendo q⁹ malus ep̄us ñ pōt dare īdulgētias. q̄ nullus sapiēs dn̄s cōmittit īmico suo potātē disp̄ēsandi suū thesaur̄.sz mal⁹ ep̄us ē īmic⁹ dei.cuz g° deus sit sapiētissim⁹ dn̄s malo ep̄o talē potātē ñ ꝯmisit.¶ Itē mal⁹ ē idulgentiā dare q̄z recipe.sz mal⁹ ep̄us manēs mal⁹ ñ pōt īdulgentiā recipe.g° nec dare. ¶ Cōtra mal⁹ ē absoluere in foro pnīe seu ꝯscie.cū p talē absolutōez ñ tm̄ r̄mittat aliqd de pena.sz ēt q̄nq̄s remittit culpa.s.cū absolued⁹ ē attrit⁹ ñ ꝯtrit⁹ q̄z īdulgētias dare p q̄s ñ remittit nisi pena.sz mal⁹ ep̄s pōt absoluere ī foro pnīe.g° multo fortius īdulgētias dare.¶ Rñ° q⁹ mal⁹ ep̄s pōt īdulgētias dare.q̄ ñ facit īdulgētias ō p prio merito q° puat p mortale pccm̄.sz ō thesauro eccl'e cui⁹ pccm̄ sibi ñ abstulit dispensatiōez.¶ Ad p⁹ ī opp⁹ ōō q⁹ maior ē ꝟa q̄n inimic⁹ pōt thesaur̄ dispēsare p̄ter dn̄i ītentiōez.mal⁹ aūt ep̄us p̄ter ītētionē dei spūalē thesaur̄ eccl'ie dispēsare ñ pōt. Un̄ si ñ ꝯcedat diuīe ītētiōi sua dispensatio nulla ē.Unde nec bonus.nec mal⁹ īdulgētias ꝯcedere pōt nisi ex rōnabili cā. ¶ Ad 2⁹ ōō q⁹ q̄zuis īdulgētiā dar̄ mal⁹ sit q̄z r̄cipe maiōritate auctōritatis.e⁹° tm̄ ē lo q̄ndo ō maiōritate utilitatis.pccm̄ ꝟo mortale facili⁹ īpedit utilitatē q̄z auctōritatē.

Secundo queritur utr̄ aliqs ñ ep̄us possit īdulgētias dare.Et vr̄ q⁹ ñ.q̄ p īdulgētias tm̄ remittit de pena. uel pl⁹.q̄ztū p absolutiōez ī foro pnīe. sed null⁹ ñ sacerdos pōt absoluere ī foro pnīe. g° nec īdulgētias dar̄.¶ Cōt⁹ electi ī ep̄os ꝯfirmati p̄nt dare īdulgētias.q̄zuis adhuc ñ sint sacerdotes.¶ Rñ° sicut supr⁹ dictū ē.ñ sacerdotib⁹ ꝯpetere pōt potās iurisdictiōis.cū g° dare īdulgētias cōpetat alicui p potātē iurisdictiōis.aliqs ñ sacerdos pōt ꝯcedere īdulgētias.¶ Ad ar⁹ in opp⁹ ōō q⁹ oīb⁹ pēsatis simpl'r dignior ē absolutio ī foro pnīe q̄z illa q̄ fit p ꝯcessionē indulgētie.q̄ p illā ñ tm̄ remittit⁹ ps pene.sz ēt culpa.si aū ñ ē remissa. ⁊ ille dispositⁿ ē q⁹ recipit absolutionē.Un̄ hec potās respicit ordinē ⁊ iurisdictiōez ī foro pnīe.remissio aūt culpe maior ē q̄z remissio pene.nec tm̄ ꝯcedendū ē q⁹ sep plus r̄mittat⁹ de pēa p īdulgētias q̄z p absolutiōez ī foro pnīe. q̄ frequenter est ecōtrario.

Tertio queritur utr̄ qlibz p̄lat⁹ possit īdulgētias dare.Et uī q⁹ sic.q̄ qlibet p̄lat⁹ pōt ꝯcedere pticipationē bonor̄ ꝯgregationis sue. g° a sili pōt ei⁹ merita p īdulgētiam alijs cōicare. ¶ Cōtra solis ep̄is pmittit⁹ a iure īdulgentias dare.ul'electis ī ep̄os.¶ Rñ° q⁹ illi soli p̄nt īdulgētias dare qb⁹ dispēsatio thesauri eccl'e cōmissa ē. ⁊ ꝑm mēsurā cōmissionis sue.⁊ q̄ uicario x̄pi cōmissa ē plenitudo potātis a x̄po.ex̄ de pe.⁊ re.Cum ex eo.iō dare pōt īdulgētias p eccl'ias totas militātē.tātas q̄ztas sibi placuerit.dū tam assit rōnabilis cā. Alij aūt tm̄ hnt de hac potāte.q̄ztū eis a uicario x̄pi ꝯcessū ē.ipse aūt p ius cōe h° ñ ꝯcessit nisi ep̄is.ul'electis in ep̄os ⁊ suis legatis.⁊ iō nulli alij īdulgētias p̄nt dare nisi ex spāli cōmissiōe. nec p̄nt legati dare īdulgētias nisi i p̄uncia sua.nec ep̄i nisi i suo ep̄atu.archiep̄i tm̄ p̄nt eas dare in ep̄atib⁹ suffraganeor̄ suorū.ex̄ de pe.⁊ re Nostro.isti tm̄ ī dedicatiōe basilice. siue dedicet⁹ ab uno ep̄o.siue a plīb⁹. ñ dbēt extēdēr īdulgētiā ultra annū.neq̄ ī āniūsario dedicatiōis ultra.40 dies.ex̄ de pe.⁊ re.Cū ex eo. limitata.n.ē eis potās a papa ne p īmoderatas ꝯcessiones claues eccl'e ꝯtenerēt.⁊ p̄nt⁹ satisfactio eneuaret⁹ eo⁹.Ubi pus.¶ Ad ar⁹ ī oppositū ōō q⁹ ñ ē sil'e.q̄ cōcessio pticipatio nis bonor̄ fit p mutuā charitatē.sz dona tio īdulgētie p auctōritatē.Un̄ qlibet pōt alteri pticipatiōez suor̄ bonor̄ ꝯcedere.sz non indulgentiā dare debitorum suorum. ¶ Utr̄ aūt qlz sacerdos penitētē ī articlo mortis possit absolue⁹ ab oi pccō.⁊ oi excōicatiōe supr⁹ uisū ē.¶ Utr̄ aūt ille iust⁹ q̄ añ mortē fecit totā pnīaz sibi a sacerdote iīūctā miorē debito p⁹ea ī purgatorio puniat⁹ sup lr̄e expōnē poteris īuenire.

Arca lr̄az.ñ p̄suim⁹.q̄ bñ hic

exit.h° dr̄ ad notādū difficultatē hūdi cō
dignā pniaz illi q uſqz ad articulū mortis
diſtulit pēitere. Peccare ñ potes.h° itell'r
de pccis i opib⁹ exfiorib⁹ q̄ hō ñ pōt face
re i articulo mortis inſtāte. Quacūqz die
inuocef de⁹ aſſit.h° ñ intell'r de iuocatiōe
q̄ ē ex timore pene pncipal'r.ſed ex amore
iuſtitie arbitrij. Querit libertatē.h° ideo
dic.qa q̄uis i illo q expectauit penitef q°
uſqz mors iſtat. remaneat arbitrij liber-
tas.tñ ineſt ſibi ad penitēdū ve maxīa dif
ficultaſ. Quedā pccā mortalia i pnia fiūt
uenialia.h° iō dictū ē.qa hō v illi⁹ pniaz
obtinet uenā.ſi ñ ſufficit dolor intior ſil'
cū pena iniūcta addet deus penā. Cōtra
ſi ſacerdos iniūgit penitēti penā maiorez
debito.penitēs ſi pōt tenef ſoluere illā.g°
a ſili ſi iniūgit minorē debito. penitēs vz
ee ſimpl'r getaf ſi ſoluit eā. Ñ q ſi ſa
cerdos iūgit penā ñ recōpenſātē penaz a
deo taxatā ſm iudiciū ſue iuſtitie tēpatuz
dulcedine miſicordie penitēs reſiduū ex-
ſoluet p⁹ hāc uitā. Si aūt iūgit penā recō
penſantē q̄uiſ abſolute ſit mior q̄z illa ad
quā obligaf i purgatorio.ñ ſimpl'r getaf
penitēs ſi exoluit eā.nec ē incōueniens. ut
ſupi⁹ dictū ē q minor pena i hac uita re-
cōpenſet i diuīa acceptatiōe maiorē penā
in alia uita. Ad ar⁹ vō q q̄uis ille cui i
iūcta ē pena maior vbito teneaf ad eā ex-
plendā i foro eccle.i foro tñ dei nō teneſ
niſi ad ordignā. Cūm ſi moriaf expleta ordi-
gna ad reſiduū ñ teneſ. Teſtimōia eis fide
liū ꝓſtātiū ꝓeſſe debēt.ꝛ q̄uis loq̄tur in
plurali.tñ uni ſoli creditf i hac maī.q⁹ h° ñ
credit i p̄iudiciū alicui⁹.26ª.q.6ª. His q i
ſirmitate.i glo.ꝛ ar⁹ ad h°.de ꝛſe.vi.4ª.
Cū-taqz ñ vz p̄ſbyf.loqf vō pubf pēitēte.
q⁹ pniaz ab epo iniūctā ñ pōt ſine eo p̄ſbr̄
relaxare niſi i articulo neceſſitatis. Puella
rū tñ conſecratio conſulto epo p p̄ſbyterꝫ fi-
ualet.h° intellindū ē ſm antiquā conſuetudi-
aliquaz eccliaz q̄ mō non tenetur.

Dí xxí

Solet etiam queri.ꝛc. Supi⁹ determinauit magr̄ de modo remiſſionis mortaliū. Hic determinat de mō remiſſiōis uenialiū.ꝛ diuidit i.2.ª p°. determiat de remiſſiōe uenialiū poſt hāc uitā.ª 2°.ō eoz rmiſſiōe i hac uita ibi. p° h°.ª p ª i.4.ª p° oñdit q⁹ q̄dā pccā p⁹ hāc uitā remittūf.ª 2°.q⁹ qdā citi⁹.qdā tardi⁹ purgāf ibi. In illo aūt.ª 3°.oñdit q̄ ſūt illa pccā q̄ i purgatorio purgāf ibi. Hic obij cit.ª 4°.oñdit q⁹ hec purgatio ñ tm quā-tū ad penā.ſz ēt q̄ztū ad culpaz intell'r ibi. Sz forte.ª 2ª.ps pncipalf diuidit i.2. ª p° determiat de gñali ofeſſiōe.ª 2°.ō ſigilli cō-feſſiōis obſuatiōe ibi. Caueat aūt.ª p ª.in .2.ª p° oñdit q̄ ofitēda ſūt.ª 2° que confi-tenda non ſunt ibi. Sicut autem.

Circabant di. ē q̄rēdū de. ſ. pnci-paliter. p° de purgatorio. ª 2°. de his q̄ ibi purgāf.ª 3°. de gñali ofeſſiōe.ª 4°. de ſigil li ofeſſiōis obſuatiōe.ª 5°. de obſuatiōe ſecreti ex pte penitētis. Circa p⁹ q̄runf .4.ª p° utz ſit ofonū diuine iuſtitie aliq⁹ aīas cū charitate a corpib⁹ ꝛcedētes i pur gatorio puniri.ª 2°.utz vō purgatorio ali⁹ alio citi⁹ libereſ.ª 3°.utz ad purgatiōem aīaz ſit aliqs loc⁹ ſpāl'r vputaf.ª 4° utz ille loc⁹ ſit totū ſpaciū uſqz ad orbez lune.

Primo oſtendo q ñ ē ofonū diuīe iuſtitie aliquā aīaz a corpe i charitate recedentē i purgatorio puniri. Apoc.14ª.di.de illis q moriūf i dño. Cū vō amō iā vic ſpūſ ut r̄geſcāt a laborib⁹ ſuiſ. q vō uez ñ eēt ſi ofonū eēt diuīe iuſtitie aīaſ taliū i purgatorio puniri.ª Itē aīe maloz ſtati deſcēdūt ad ifernū p diuīaz iuſtitiā. g° ſil'r ofonū ē diuīe iuſtitie. ut aīe bonoz ſine aliq̄ pena ſtati aſcēdāt i celū.ª Itē ñ ē aliq vō pccm tā graue ꝛ grande q⁹ p penas hic iflictas ñ poſſit total'r i hac uita expia ri.ſi tñ patiēf ſuſtineaf.ſz moꝛs ē maxª pe naz.g° ſi penitēs eā ſuſtiet patiēf p eā to talif purgaf.ª Cōtra magr̄ in p̄cedēti di. c°.p°.ꝛ ē de pña di.7ª.c°. Hoc aūt.prius purgādus ē igne purgatiōis q i aliud ſe culū diſtulit fructū ouerſiōis.ª Itē magr̄ i ſra huius di.c°. p°. exp̄ſſe ponit quaſdam aīaſ p⁹ hāc uitā i purgatorio puniri.ª Ñ deo q⁹ aīaz decedētiū a corpib⁹ i charita te.quedā i hac uita totā penā debitā exple uerūt.ꝛ tales puniri i purgatorio nō eſſet

ɔsonū diuīe iustitie. Añ tales statim cū sūt a corporalib⁹ sepate admittūt ad et'ne uite uisionē ⁊ fruitionē. Alie sūt q̄ totā pēaz sibi debitā ī hac uita ñ expleuerūt. ⁊ tales puniri p⁹ hāc uitā ɔsonū est diuīe iustitie. nō tñ et'na pena. sz purgatoria. ex q° enim cū charitate recedūt eas et'naliť puniri ñ eēt diuine iustitie ɔsonū. qz digne sūt uita eterna. ⁊ qz adhuc ad aliquā penā obligate sūt diuīe iustitie. cōsonū ē ut ꝑus illaz sustineāt q̄z gaudiū et'ne uite recipiāt. cum illo. n. gaudio non pōt stare obligatio ad aliquā penā. ¶ Ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹ illa auctoritas ītelligēda ē aut de illis q totā penitentiā suā in hac uita expleuerūt. aut de alijs postq̄z a pēa purgatoria liberate sūt ¶ Ad 2⁹ dō q⁹ ñ ē sil'e. qz pccm̄ mortale ñ cōpatiť secū aliqō meritū q° retardeť aīa a suo desidesu in īfernū. sz charitas secū cōpatiť aliqō retardatiuū ascēsiōis aie ī paradisū. qz secū ɔpatiť uenialē culpā. et. obligationē ad aliquā penā. ¶ Ad 3⁹ dō q⁹ pena mortis naturaľ. cū sit debita ꝑ pccō originali. ñ satisfacit ꝑ pena debita pccō actuali. q̄uis pēa mortis uioleť illate quā hō patienť ⁊ ex charitate sustinet ꝑ deo totaliter satisfacere possit.

Secundo queritur utz de purgatorio aliq⁹ alio citi⁹ liberetur. Et uideť q⁹ ñ. qz ꝑm illā ꝓportiōem q̄ culpa excedit culpā. una pēa purgatorij excedit aliā in acerbitate. g° ad h° q⁹ pene sint iuste oz q⁹ sint eq̄les in duratiōe. ¶ Itē q̄uis pmia ī padiso sint ineq̄lia in itensiōe. tamē equanť in durationē. Similiter pene infernales inequales sunt in intensione. equales tamen in duratione. g° a sil'i pene purgatorij q̄uis sint ineq̄les ī intēsiōe. debent esse eq̄les in duratiōe. ¶ Cōtra Agazel li°. 5°. phisi. c°. 4°. loquēs de penis aiaz ꝑ banc uitā dicit. q⁹ citius ul' tardius pena remoueť ꝑm q⁹ dispositiōes pp q̄s puniūt sunt fortes ul' debiles. ⁊ cū ī eodē loco añ ꝓba pdicta pōat pēas aliquaz aiaz ñ finiēdas. uī q⁹ ꝓba pdicta de penis purgatorij intelligāť. ¶ Rñdeo q⁹ duo ɔsiderāť in pccō .s. magnitudo ⁊ radicatio. dicūt g° aliq⁹ magnitudini offense rñdet ītēsio acerbitatis pene. ⁊ radicatiōi pcī pene duratio. ⁊ ideo ī purgatorio ñ tm̄ sūt pene ineq̄les ī intēsiōe. sz ēt in duratiōe. ¶ Sz ō hūc modū soluēdi sic pōt argui. Possibile ē ut minori pccō homo fortis ⁊ diutiⁿ adhereat q̄z maiori. ⁊ sic ɔtingere posz ut penitens diutiⁿ careret uisiōe diuina ꝑ pccō minori q̄z ꝑ maiorī Cū g° carētia uisiōis sit maior pena q̄z pena ignis ad tps. sicut simpliciť maior ē ubi ē sine fine. ut in dānatis q̄z pena ignis eterni. posset ɔtingere ut simpliciť magis puniret penitēs ī purgatorio ꝑ pccō minori q̄z ꝑ maiorī. qō irrōnabile ē. uī g° mihi dō q⁹ oīb⁹ pensatis q̄ pccm̄ aggrauāt. cui⁹ mōi sūt fortiť ⁊ diu adherere pccō. ⁊ plura alia ꝑ maiori pccō debeť uere penitēti maior pena ī intensiōe. ⁊ ī duratiōe. Añ. magr̄ in pñti di. c°. 2°. Post hāc uitā īcredibile ñ ē nōnullos fideles ꝑ ignē quēdā purgatoriū q̄sto magis min⁹ ue bona peūtia dilexerūt. tanto tardius citiusq̄z saluari. Qō ēt inuit apl⁹ p⁹ Cor. 3°. cōpando purgāda ligno. feno. stipule. q̄ nō eque diu remanēt ī igne. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ ꝑm illā ꝓportiōez qua culpa excedit culpā in grauitate. pensatis oīb⁹ q̄ culpam aggrauāt. grauitas pene ɔstituta ex pene intēsiōe ⁊ duratiōe simul excedit ī purgatorio pene alteri⁹ grauita tē ¶ Ad 2⁹ dō q⁹ nō ē sil'e. qa charitas bonoz. ⁊ culpa dānatoz nūq̄z delebunť. ⁊ iō pmia bonoz. ⁊ pena dānatoz ñ finiēť. sed dispositio ꝓp quā aīe puniūť in purgatorio ñ ē in eis imobiliť radicata. nec eq̄liť. ⁊ iō citi⁹ a qbusdā q̄z ab alijs remouetur. ¶ Ar⁹ ad ptē aliā gr̄a cōclusiōis pōt cōcedi. q̄uis Agazel errauerit ī hoc q⁹ ī aīali⁹ ꝑ banc uitā pena ñ posuit nisi causatā ex uehemēti dsiderio delectatiōis. q̄ accipiť ī tpalib⁹ mediāte corpe sicut īstrūmto ad quā attīgere ñ pñt pp carētiā īstrūmti

Tertio queritur utz ad purgatiōez aiaz sit aliqs loc⁹ deputat⁹ spāl'r. ¶ Añ sicut pz ꝑ ea q̄ dcā sūt li°. 3°. di. 22ª. articlo. 2°. ī iferno sť q̄ttuor loca se hūtia pz supi⁹ ⁊ īferi⁹. In illo loco maxᵉ ifimo sūt dānati ꝑ pccō actuali. In illo q ē imediate s illū sūt dāuati ꝑ solo peccato originali. In loco qui consequenter est supra illum sunt aie q̄ purgantur.

qa ibi de lege cõi purgãt. q̃uis aliq̃ alibi purgent ex aliq̃ cã speciali. ſ. ut uiuẽtibus aliqd nũciẽt. uł ut ſuffragia p ſe ipetrẽt. ⁊ ut patiẽdo ubi peccauerũt dei iuſtitiam aliqb⁹ ſenſibili⁹ mãifeſtẽt. Jn 4°. loco mõ nõ ſũt aliq̃ aĩe. ſz añ xp̃i aduentũ ibi erant aĩe ſcõz patrũ. q̃ pñaz ſuã in purgatorio expleuerãt. ⁊ ille q̃ recedẽtes a corpe nihil purgab⁹ portauerãt. Hu° tñ 2°. li°. d ſac. pte. 15ª. c°. 7°. negare vł aliquẽ unũ locuz deſmiatũ eẽ purgatiõi aiaz vicẽs. pbabili⁹ eẽ ut i his potiſſimũ locis ſingule pe nã ſuſtinere credãt i qb⁹ culpã cõmiſert. ſicut multis ſepe documẽtis ẽ pbatũ. alia ẽo ſi q̃ ſũt haz penaz loca nõ facile ẽ aſſignari. ⁊ Et dcis pz ſolutio ad qõnẽ q̃rtã

¶ Onſequenter que rit d. 2°. pncipali. Et circa hoc querũt. 4° utz aliq̃ pccã uenialia p⁹ hãc uitã remittant q̃ztũ ad culpã. ⁊ 2°. utz ad rmiſſiõez ſufficiat pena purgatorij ſine motu otritionis. ⁊ 3° utz aliqd pccm̃ ueniale pũiat etna pena ⁊ 4° utz p lignũ. fenũ. ⁊ ſtipulã intelligantur pccã uenialia.

¶ Rimo oſtendo q̃ ali q̃ pccã uẽialia p⁹ hãc uitã ñ rmittũt q̃ztũ ad culpã. Hu°. 2°. li°. de ſacra. pte. 15ª. c°. .13°. Nemo ſperet qd hic neglexit cũ obierit apud dñz pmereri. ⁊ Jte facili⁹ ẽ peccare q̃z a pccõ reſurgere. ſz aĩe recedẽtes a corpib⁹ cũ charitate ãpli⁹ nõ pñt pecca re. g° nec a pccõ ueniali reſurgere. ⁊ Jtem Dam. li°. 2°. c°. 4°. qd ẽ hoĩb⁹ mors. h° ẽ angeliſ caſus. qz p⁹ caſũ ñ ẽ angelis pña. g° a ſiłt nec aĩab⁹ ſepatis. ⁊ Contra pccm̃ ueiale ſiłt põt ſtare cũ charitate. g põt eẽ q̃ aĩa recedat a corpe cuz utroq̃z. aut g° illa aĩa i ppetuũ carebit uita glie. qd eẽt iniuſtũ. aut remittet illud pccm̃ ueniale. ⁊ Rñ° q̃ ſicut dic magr hui⁹ di. c°. 3°. aliqua pccã uenialia remittũt p⁹ hãc uitã. ñ tantũ quãtũ ad penã. qz ſic ẽt remittũtur mortalia mlta inq̃ztũ poſtq̃z i hac uita remiſſa ſũt q̃ztũ ad culpã. pẽa. eis debita ſoluit in purgatorio. ſz ẽt q̃ztũ ad culpã. nõ ſic itelligẽdo. q̃ ſine pña p ignẽ purgatorij cõſũit. ſicut p ignẽ oſũit argẽti rubigo. ſz qz p penã muãt aĩe ad penitẽdũ de uenialib⁹. de qb⁹ in hac uita nõ penituerũt ⁊ p charitatẽ. cũ q̃ a corpib⁹ receſſerũt ea rũ pña fozãt ⁊ acceptat. ⁊ ſic uẽiales culpe eis remittũt. ⁊ Jñ opinio dñtium aĩas nõ poſſe recedere a corpib⁹ cũ charitate. ⁊ aliq° pccõ ueniali ſiłt ẽ. qz ut ipſi dicũt. q̃ oẽ pccm̃ de q° hõ ñ penitet añ egreſſũ aĩe a corpe i ipo egreſſu fit mortale. ñ idẽ in nũero. ſz qz nõ penitẽs i ſtatu tali d oĩ pccõ tã mortali q̃z ueniali ſaltẽ i generali mortale otẽptũ incurrit. falſa ẽ. põt. n. otingere q̃ hõ in charitate exñs obdormiat i aliq° pccõ ueniali. de q° nũq̃z penituit. nec in ſpãli. nec in generali. ⁊ q̃ ſic dormiens moziat. Cũ g° i dormitẽdo hõ nullũ mortale otẽptũ poſſit incurrere. planũ ẽ aĩam iſti⁹ a corpore recedere cũ charitate. ⁊ ueniali pccõ ſiłt. ⁊ Preterea cũ ueniale peccatum ſiłt ſtare poſſit cũ charitate. ſi moriẽs uſũ libe. ar. hñs ex carnis fragilitate. ſi nõ penitẽs de aliquo ueniali peccato. uere tñ penitẽs de oĩ mortali peccato. ñ uideo rationẽ q̃re talis debeat incurrere cõtẽptuz mortale. cũ nõ adhereat alicui rei includẽti auerſionẽ a deo. nec corrũpenti forma le pncipiũ ſpũaliſ uite. qd ẽ charitas. ⁊ Ad p⁹ in opp⁹ dd q̃ ibi Hu° loqtur de moriente in mortali pccõ. talis. n. hic nõ meruit ut digne poſſit poſtea penitere. ſz aĩa recedẽs cũ charitate. ⁊ aliquo pccõ uenia li ſimul hoc meruit. ut poſt hãc uitã de illo pccõ digne penitere poſſit. ⁊ Ad 2⁹ cuz dicit q̃ facilius ẽ peccare q̃z a pccõ reſurgere. ⁊c. dico q̃ de mortali pccõ uez ẽ tã in hac uita q̃z in alia. quia in hac uita a tali peccato reſurgere ẽ difficile. in alia ẽ impoſſibile. Sed non ſic dd de ueniali peccato. q̃uis. n. in hac uita facilius ſit ueniale peccare q̃z de ueniali peccato uere penitere. nõ tamẽ ſic dd eſt poſt hanc uitam p cõpationẽ ad aĩam que a corpore recedit cũ charitate. ſicut. n. illa que ſine charitate recedit põt male uelle. ⁊ de mala uoluntate digne penitere non poteſt. ſic p cõtrarium ita nõ põt male uelle. ⁊ de mortali actu uoluntatis ueniali tamẽ quẽ habuit in hac uita digne penitere põt. ⁊ Ad 3⁹ dicendum q̃ illud ſimile non ualet niſi q̃ztum ad animas que recedunt a corporibus cum mortali peccato. ille enim que

cū ſolo ueniali recedūt mortue ñ ſūt. neq3 ueniali' peccare ꝓpꝛie dī cadere. qꝛ ꝑ ſolū uenale nō cadit aīa a ſpūali uita. ¶ Ex dictis. ꝑz ſolutio ad qōnem ꝑam.

Tertio queritur utrū aliq̄ ꝑccm̄ ueniale puniat' eterna pena. Et uidet' q3 ñ. Sicut ſe hz culpa ad culpam. ita pena ad penā. ſz culpa mortal' in infinitū excedit ueniale. g° pena ſibi debita excedit penā pccō ueniali debitā ī infinitū. nō in itenſiōe. qꝛ oīs pena ē ifinita ī tenſiue. g° ī duratiōe. ſz ꝼm Phi. g°. phiſi. Omne min' ifinito ē finitū. g° nullū ueniale pccm̄ punit' eterna pena. ¶ Jtē ꝑ hanc uitā ꝑ equali pccō ñ punit' un' magis q̄s alius. qꝛ ſicut dī act. io. nō ē ꝓſonaꝝ acceptor deus. ſz aīe recedētes cū charitate. ꝛ cū uenialib' pccīs ſim'. nō puniūt' ꝑ illis uenialib' pena et'na. g° ſil'r nec aie recedētes ſine charitate. Nulla g° aīa ꝑ pccō ueniali punit' pena et'na. ¶ Cōtra ut ſupius oñſū ē di. 16ª. pccm̄ ueniale adiūctū cū mortali remitti ñ pōt ſine mortali. ſz peccatū mortale in alia uita nō pōt remitti. g° nec ueniale adiūctū mortali. ſz durante culpa durabit pena. g° ꝑ ueniali adiūcto mortali puniūt' aīe dānate pēa eterna ¶ Rñdeo q3 nulli pccō ueniali ꝑ ſe ꝺbet' pena et'na. qꝛ ſimul pōt ſtare cū formali ꝓncipio ſpiritualis uite. q̄d ē charitas. Vñ' ab eterno bono ñ ſeparat q̄uis ad talē ſepationem diſponat. ꝑ accīs tñ multa pccā uenialia puniūt' eterna pena eo q3. ſunt in ſubiecto carente charitate. ꝛ in actu. ꝛ ī potētia. ſine qua nullū pōt remitti pccm̄. ꝛ iō qꝛ diuina iuſtitia exigit ut manēte culpa maneat pena. eoꝝ pena ē et'na. Vñ talia uenialia ꝓpꝛie loquēdo ligno. feno. ſtipule. non cōpant'. ¶ Aliq tī dicūt' q3 deus pōt a dānato extorquere totā penā ſuis pccīs uenialib' debitā ſine remiſſiōe cuiuſlibz culpe. unde dñt q3 ueniale. nec ꝑ ſe. nec ꝑ accidens puniet' pena et'na a iudice iflicta. qꝛ pena q̄ ē in remorſu ꝺſcie oz durare dūte culpa. neq3 pōt dici q3 dānati ſoluāt penā ſuis pccīs uenialib' debitā. ſeu q3 ſatiſfaciāt. ſicut nec in hac uita obligat' ad aliquā penā quā malis gratib' ei' iudex iuſte extorquet ab eo pōt dici ſoluere illam penā. uel ſatiſfacere. Sz hec opinio ē ꝺ cōmunē doctoꝝ opinionē. ꝛ ēt ꝺ rōnē. qa cū deus penā nō acceptet. niſi acceptet ſuſtinentē penā. ſicut nec opa bona. niſi opātē acceptet. q̄diu patiēs penā deo accept' ñ eſt. pēa ſua ñ ē deo accepta. tāq3 ſibi ſatiſfactoria. qa nō ē ſibi accepta ꝑ cōpatiōez ad ſuſtinētē. q̄uis ſibi ſit accepta ꝑ ꝓpatiōnē ad ſeipſū uſte eā pccōri iſligentē. hoc eſt dictu q3 accepta ē deo ſub rōne q̄ iuſta acceptari a iudice ut ſatiſfactoria in toto nec ī pte ſemp pccōr remanet debitor pene. ¶ Ad ꝑm in opp' cū dī q3 ſicut ſe hab3 culpa ad culpā. ita pena ad penā. ꝛ ē. dico q3 uez ē ꝑ ſe. nō tñ oz hoc ſemp eē uez ꝑ accīs. ꝛ ego bñ cōcedo penā eternā ñ deberi pccō ueniali ꝑ ſe. ¶ Ad 2ꝑm. ꝺ q3 ſicut in hac uita ſine acceptiōe ꝓſone ꝑ equali pccō diuti' punit' un' q̄z ali' ꝓpter diuſā ꝺditiōem ſubiecti. ſic ī alia uita fieri pōt. qa aīa cū charitate recedēs a ueniali purgari pōt. recedēs ꝺo ſine charitate ñ pōt.

Quarto querit utꝝ lignū. fenū. ꝛ ſtipulā itelligāt' pccā uenialia ¶ Rñdeo q3 ſm ſnīam magr̄i hui' di. c°. p° ꝑ legnū. fenū. ꝛ ſtipulā itelliguñt' uenialia pccā ꝑ quādā ſilitudinē. qa uenialia ī eoꝺ ſubiecto cū charitate exñtia pñt ꝑ ignem purgatorij. ꝛ ſpūalē ignē charitatiſ dilecti onis ꝺſumi. ſicut lignū. fenū. ꝛ ſtipula ꝺſumūtur ꝑ ignē. ꝛ qa tardius cōſumit' lignū q̄z fenū. ꝛ fenū q̄z ſtipula. iō ꝑ lignū ſignifi cant' uenialia grauiora. ꝑ fenū media. ꝑ ſtipulā mīora. huic ꝺcordat glo. p°. Lozꝛ. 3°. ſup illud ꝟbū. lignū. fenū. ſtipulā. dicens. Lignū. fenū. ſtipulā edificāt. q ꝛ ſi aliena nō rapiūt. rebus tñ ifirmitati ꝺceſſis aliq̄ dilectiōe. ſupple obl'qua īherēt qui ſcōm ſuos amādi hic modos. diuti' ut lignū. ul' minus. ut fenū. ul' minimū ut ſtipula. ignē ſuſtiebūt. ꝛ q hec deo ñ ꝓponūt ſalui erūt ꝑ fundamētuz. q ꝟo hec deo ꝓponūt non iupedificāt. ſed deſtruūt fundamentū.

Conſequenter q̄ritur de. 3°. ꝓncipali. Et circa hoc q̄rūt'. 4. ¶ p° utrū ꝑ ꝺfeſſionē generalē ꝺleantur pccā uenialia. ¶ 2° utrū illa confeſſio ſit ſacrm.

3° utr mortalia oblita deleant p illā ofessionē. 4° utr peccet confitens confitēdo peccata que nō fecit.

PRimo ostendo q̄ per cōfessionē generalē nō delentur peccata uenialia. sine gñali cōfessione possunt uenialia remitti p cōtritionē. ⁊ sine cōtritione nō pñt remitti p gñalē cōfessionē. g° nō remittuntur p generalē cōfessionē. sed p cōtritionē. Item q̄ aliqua peccata uenialia p generalem cōtritionē nō remittūt. ut sūt illa in q̄bus remanet uolūtas hitualiter. sed ad remissionē uenialiū plus ualet gñalis cōtritio q̄z generalis cōfessio. g° sūt aliqua peccata uenialia que p generalē cōfessionē nō remittūtur. Itē Jo. i p⁹. cano. c°. p°. Si dixerimus q̄ pccm̄ non habemus nos ipsos seducimus. ⁊ ueritas in nobis nō ē. cū ergo multi faciāt cōfessionē generalē mortalib⁹ carentes. si p illā cōfessionē remitterēt uenialia. tales oī peccato carerēt. g° p eā uenialia nō remittūt. Cōtra si p eā nō remittūtur uenialia multo minus mortalia: g° frustra fieret cū p eā nullū peccatū remitteret. Item potentior uidet ad remissionē pccō⁹ uenialiū generalis cōfessio q̄z aspersio aque benedicte. uel ep̄al' bñdictio. sed peccata uenialia dñtur remitti p aspersionem aque benedicte. de consecra. di. 3ª. Aquam. ⁊ ep̄alē bñdcōnes. Unde decre. di. 28ª. Presbyter. bñdcō sacerdotis scificatō nis traditio ē. g° multo fortius p gñalē cōfessionē. Rñdeo q̄ duplex ē generalis cōfessio. quedā sacramētalis que fit sacerdoti in occulto. quedā nō sacramētal' que fit in prima ⁊ cōpletorio in publico. Prima ē cū hō de peccatis uenialibus sacerdoti cōfitet' in occulto de generib⁹ singulor⁹. ⁊ nō de singulis genez⁹. ⁊ p hāc remittūt uenialia. ⁊ p modū meriti inq̄stū excitat motum uolūtatis. ⁊ feruorē charitatis p q̄ fit uenialiū rmissio. ⁊ ex ui sacri. i. p absolutionē sacerdotis. p aliā aūt nō fit uenialiū remissio ex ui sacri. sz tm̄mō p modū meriti. q̄ ꝓncipal' ꝓsistit i cōtritiōe ad quā bñdam iuuatur homo p cōfessionē gñalē ⁊ oronē sacerdotalē. Rō autē q̄r ad remissionē uenialium nō ē necessaria ꝓtritio spālis. nec cōfessio ē. q̄z nō auertūt a deo. ⁊ simil' stāt cū charitate. quod de mortalibus dici nō pōt. Ad p⁹ in opp⁹ dō q̄ nō plus cōcludit nisi q̄ principalius remittūt p cōtritōnē q̄z p gñalē cōfessionē. ⁊ q̄ sine generali uel speciali cōtritiōe remitti nō pñt p generalē cōfessionē. ⁊ hoc ē uez. gñalis tm̄ cōfessio iuuat ad illā cōtritionē bñdā. ⁊ ad augendū iā habitā. Ad 2°. dō q̄ illa peccata uenialia in quibus uolūtas remanet hītualiter nō cōphendūt sub generali cōtritiōe. ⁊ iō per illā. neq̄z p generalē cōfessionē remittūt. sed tm̄ illa que uolūtati displicerent si ad memoriā hoīs in speciali reducerentur. Ad 3°. dō q̄ nō fuit intētō beati Jo. negare hoiez posse eē sine oī peccato per aliquod momentum tēporis. sz q̄ ista uita sine peccato transigi nō pōt. nec hō sine aliquo peccato diu manere de lege cōi. Ad ar⁹ ad ptem aliā q̄z gr̄a cōclusiōis possit cōcedi. tamē ex ui forme ñ cōcludit. q̄r si faciēs cōfessionē generalē ꝺ nullo peccato ueniali cōterer̄tur. nec i generali. nec in speciali adhuc cōfessio generalis nō fieret frustra. q̄z p eā nullū peccatū remitteretur. q̄r aliquā dispositionē faceret i homine ad cōtritionē. Ex dictis patz solutō ad q̄onem secūdam.

TErtio queritur utrum p confessionem gñalē deleant' mortalia oblita. Et uī q̄ ñ. q̄r hō. de sua negligētia nō debet cōmode r̄portare. sed si hō purgaretur a peccatis p suā negligētiā oblitis p generalē cōfessionē ꝺ sua negligētia cōmode reportaret. q̄r si esset eor⁹ memor teneretur illa cōfiteri in speciali. g° ñ remittūtur p ofessionē gñalē. Itē p ea nō remittunt' peccata p ignorantiā cōmissa. ut pz i fidelib⁹. g° a simili nec oblita. Cōtra ad quor⁹ peccator⁹ remissionē nō ē necessaria cōtritio specialis sufficit ofessio generalis. sz ad remissionē mortaliū oblitor⁹ ñ ē necessaria ꝓtritō spāl'. g° ad hoc sufficit cū cōtritiōe cōfessio gñalis. Rñdeo q̄ p confessionē gñalē cū gñali cōtritione remittuntur mortalia oblita. deus. n. ab homine nō requrit ultra illud q̄ pōt. De oblitis aūt q̄diu oblita sūt hō in speciali nō pōt cōteri. nz ofiteri. tenet' tm̄ hō facer̄ q̄ꝺ i se ē pz q̄ hūana patit' fragilitas ut oīa sua

pcā mortalia ad memoriā in speciali reuo
cet.⁊ si de oblitis postea memor fuerit tēr
postea ī spāli cōteri .⁊ cōfiteri.nec itelligē
dū ē q; ad remissionē mortaliū oblitoꝝ suf
ficiat gñalis cōfessio nō sacrālis.si hō hē
at copiā sacerdotis ⁊ facultatē cōfitēdi.qz
bis hītis tenet de mortalibus oblitis gña
liter cōfiteri.⁊ a sacerdote recipere absolu
tionē.¶Ad p̄m in opp̄m dō q; si hō p suā ne
glīaz aliqua peccata mortalia tradit obli
uioni nō reportat ex hoc cōmodū.qz illa ne
glīa sibi iputat ī pcm̄.⁊ si de illis in spāli
cōfiteret facilī obtineret remissionē.⁊ ma
ioris ptis pene relaxatiōem.¶Ad 2m dō q;
ñ ē sīle.qz magis ē iuīcibīl ignorātia facti
q̄z ignorātia iuris.qz aliquid iuris pōt hō
ab alio requirī.qđ de suo facto secreto nō
pōt.utraq; tñ ignorātia si simpliciter iuici
bilis eēt hoiem a pcō totalit excusaret.

Quarto queritur
utz peccet cōfitēs cōfitēdo pcā que nō fe
cit.Et uī q; nō.decre.di.j⁰.Ad eū.Bona
rū mētiū ē ibi culpas suas cognoscere.ubi
culpa nō ē.¶Item sine peccato pōt hō sa
tisfacere p peccato quod nō fecit.ut supe
rius hītū ē.g⁰ a sīlī ⁊ cōfiteri de pcō qđ ñ
fecit.¶Cōtrariū tenet magr̄ huius di.c⁰.
penltio.¶Itē Aug⁰.p⁰.li⁰. de ci.c⁰.21⁰. Sīlī
testimonij ñ mīn reus ē q de seipo falz fa
teret q̄z si aduersus pximū hoc faceret.¶Rō
q; cōfitēs se fecisse pcm̄ quod nō fecit du
plr peccat.tū qz cōsciam suā in hoc sacer
doti nō mānifestat.sed magis occultat.tum
qz mētit.qđ sine pcō eē nō pōt.Unde ma
gr̄ huī di.c⁰.penultio.⁊ ē.22ª.q.2ª.Cū hu
militatis.Cū humilitatis cā mētiris. si nō
eras peccator anteq̄z mētireris mētiendo
efficeris quod euitaueras.¶Ad p̄m ī opp̄m
dō q; ibi debet accipi cognoscere p formi
dare.iuxt illud Job.9⁰.Uerbar oīa opa mā
¶Ad 2m dō q; ñ ē sīle.qz satisfacere. p pec
cato alterius ē cōsonū charitati.sed q; ho
mo cōfiteat se fecisse pcm̄ quod nō fecit ē
cōtrarium ueritati.

Onsequenter q̄rit dō 4⁰
pncipāli.Et circa hoc.querunt.4.p⁰ utrū
sigillū cōfessionis sit de iure natē.2⁰.utz
in aliquo casu liceat sacerdoti confessionez
reuelare.¶3⁰ utz alius a cōfessore audiens
a ppōsito uī a casu peccata ofitētis ignorā
tis q; peccata sua alius a cōfessore audiat
teneat illa celare.¶4⁰ utrū sub sigillo ofes
sionis cadat pson cū qua penitēs ofitetur
se peccasse.

Primo ostendo q; sī
gillū cōfessionis nō sit de iure nature.quia
nullius licētia licitū ē facere cōtra ius na
ture.sz sacerdos de licentia cōfitentis pōt
pcm̄ suū alijs manifestare.g⁰ sigillū cōfes
sionis nō ē de iure nature.¶Itez qđ tenet
hō celare de iure nature.nullo alio mō pōt
licite reuelare.sed si hō sciat p aliā uiā illđ
quod scit p cōfessionē pōt illud licite reue
lare.g⁰ celare pcm̄ cōfitētis nō ē de iure
nāt.¶Itē cōfitei sacerdotī ñ est đ iure natē.
ut supius hītū ē.g⁰ a sīlī nz sacerdos oblāt
de iure nāt ad celādū pcā ofitētis.¶Cōtra
de iure natū. ē hominē in dubijs agibili
bus cōsiliū rquirere a prudētioze. ⁊ uulne
ratū đ uulnera sua medelā querere.sed ho
minib⁹ hoc faciēdi subtraheret fidutia. si
illi a quib⁹ requirīt cōsiliū ⁊ medela nō te
nerēt absq̄z dei pcepto extrinseco sibi reue
lata celare.g⁰ talis celatio ē de iure natū.
¶Item uitare fraudē.⁊ ꝑuare fidelitatē sūt
de iure nature.sz sicut dīc sap̄.ī puer.c⁰.ii⁰
Qui ambulat fraudulēter reuelat arcana.
q aūt fidelis ē celat amici cōmissū.g⁰ celar
nō tm̄ pcā cōfitētis.sed quecūq; in secre
to de suo cōsēsu sibi sūt dicta ē de iure nāt.
¶Rīdeo q; sigillū cōfessiōis ē đ iur nāt.qđ
ad pñs declarari pōt duplici rōe.eadē pso
na pz naturā uere affirmare pōt aliquid ī
pson alterius loquēs quod uere negat. lo
quēs in psōa ppa.Unde angelus loquens.
Moysi ī pson dei uere dixit.Ego sū dns
deus tuus q eduxit te de tra Egypti.Exo.
20.quod uere negasset.ī pson ppe loquēs.
g⁰ a sīlī hō repñtās dei pson ī foro ofes
sionis uere aliquid pōt affirmare.quod ex
foz cōfessionis qñ loquit ut pson ꝑpam
gerens uere negat.uez g⁰ dicit negādo se
audiuisse.uel scire que ad notitiā ei nō de
uenerūt.nisi inq̄tū rpñtabat pson dei. g⁰
ex foz ofōis dicēdo se illa audiuisse.uel sci
re mentit.sz uitare mēdaciū ē đ iure natē.
g⁰ ⁊ cōfessionis sigillū.¶Preterea de iure

nō ē hoiez ſuare illō licitū qō ꝓmittit tacite uel exp̄ſſe. ſz eo ipo .q. pēitēs ſolus ſacerdoti ſoli reuelat ſua pcā ſacerdote cōſētiēte. ut audiat tacite ꝓmittit ſe illa celaturū. g° ad illa celāda obl̄at ō iuſ nō. ℟ Ad p° i opp° dō q. ſacerdos de licētia ꝟfitentis pōt licite pccm̄ ſibi cōfeſſū alij ꝟuelaꝛ q ſibi neceſſariꝰ ē ul util ad ꝓficiēdū que. req rūt ad illū foꝛ. qz q̄ diu hoc pēdet adhuc gerit pſonā. uicarij dei. ſz de licētia cōfitentis reuelare alij p̄ nō lz. niſi ille q cōfeſſus ē hoc itez diceret ꝟfeſſoꝛi ex ꝟfōez. ſz q̄ tū cūq; penitēs hāc licētiā det cōfeſſoꝛi. ꝟfeſſoꝛ tn̄ dz ualde uitaꝛ ſcādalū. ſ. ne fractoꝛ ſigilli reputet. ⁊ qz ſi dicat ſe licētiatū a penitēte q. de pccātis eiꝰ poſſz log. ⁊ pēitens negat cōſtāri icūbit ꝓbaꝛ q. p̄dcāz licētiaz a penitēte hūit quā ſi ꝓbare nō poſſz tāq; ꝟuelatoꝛ cōfeſſionis pūiret. ℟ Ad 2ᵐ dō q. maioꝛ uera ē ſi neſciat alio mō. alr ñ. q̄uis ſciēs ut hō illud qō ſibi fuit dcm̄ i ꝟfōe pp uitatiōez ſcādali debeat de hoc tacere niſi ꝓp̄ necitate uel utilitate. nunq; tamen debet dicere ſe audiuiſſe illud in confeſſione ℟ Ad 3ᵐ. dō q. non eſt ſimile. q̄q; n. req reꝛ cōſiliū ab aliq̄o ē uolūtariū. qō tn̄ celaꝛ illi a quo ē requiſitū ē neciuz pp fidelitatis obſeruatiōem ⁊ fraudis euitatōem.

SEcundō queri tur utz i aliquo caſu liceat ſacerdoti ꝟfōez ꝟeuelaꝛ Et uī q. ſic. Ber. d. p̄ce. ⁊ diſ. c°. 4°. Inīquū ꝓculdubio foꝛet ſi ſtatuta ꝓ ſola charitate ꝺ charitatē teneꝛēt. cū g° celatō ꝟfōis iſtituta ſit ꝓ ſola charitate. ſi alīs eſſet utile aīe ꝟfitētis ut eius cōfeſſio ꝟuelaꝛet ūiquū eēt ſi celaꝛet. ℟ Itē ſacerdos ad celādū ꝟfeſſiōez tēt ex p̄cepto ecc̄. g° ſi papa p̄cipet ſibi ꝺr̄iū a p° p̄cepto abſolueret. ℟ Itē nullus obligaꝛ ad mētiēdū. g° i caſu ubi ſacerdos cōpelleꝛet dr̄e. utz de aliq̄ p̄ ſibi ꝟfeſſa an diuiſſz aliq̄d crimē. nl nō teneꝛēt dr̄e ſeu an diuiſſe. qz negādo mētiret. ℟ Itē q̄ rōe ꝟfōr pōt ſibi cōfeſſo poſt foꝛ cōfōis ꝑecūdiā facere ꝓ his q̄ audiuit ab ipo i ꝟfōe. pari rōe pōt eiꝰ ꝟfōez ꝟuelare. ſz ꝟfōr eū quē i ꝟfōe p̄cipit excōicatū ſolus uitaꝛ teneꝛ. ex ꝺ ſē. excō. Cū nō ab hoie. p̄lat° ēt p ꝟfōez ſcienſ ſuū ſubditū aliquo offō uti male. pōt ipm ab illo offō remouere. qz alr ꝟfō p̄ndicaret bond aie cōfitētis. g° a ſil ꝟfōr i caſu pōt ꝟfōez reuelaꝛ. Itē ſi duo eūtes cū ſuo ſacerdote oꝛdiaſſēt ipz occidere i nemoꝛe. ꝓ qō eēnt trāſitū fcūri. ⁊ paz añ nēoꝛis introitū unꝰ p̄ñia ducꝰ ſacerdoti hꝰ in ꝟfōe reuelaret licitū eēt ſacerdoti ſe ſubtrahere ab introitu nēoꝛis. qz alr coꝛpali moꝛti ſe exponeret. ⁊ alij oppoꝛtūitatē daret crimē cōmittēdi. ſz ſubtrahēdo ſe ſibi cōfeſſū ſuo ſocio reuelaret. g° i caſu lz reuelare ꝟfōez. ℟ Itē. nō ē ꝑditoꝛ criꝭ. q ipz ſuelat illi q ul ꝑdeſſe. ⁊ nō obeē. g° ꝓ reuelatiōe ꝟfōis fcā tali reuelās nō pōt argui ꝺ criꝭ ꝑditione. Cōtra ex ꝺ pe. ⁊ re. Dis utrꝰ q; ſexꝰ. Qui pccm̄ i p̄ñiali iudicio ſibi detectū p̄ſūpſerit reuelaꝛ. nō ſolū a ſacerdotali offō ꝺponēꝺ ꝺcernimꝰ. uerū etiā ad agēdū p̄ñiaz i arctū mōaſteriū detrudēdū. ℟ Itē magr̄ hꝰ di. c°. ult°. Caueat ſacerdos. ne pccm̄ penitētium alīs ꝑdat. alioq̄n depōaꝛ. ℟ Itē de pe. di. 6ª Sacerdos. ⁊ r̄citat magr̄ i lr̄a hꝰ di. c°. ult° dr̄ de reuelāte pccā ſibi i ꝟfōe detecta. ꝓ ꝺponaꝛ. ⁊ oīb° dieb° uite ſue ignomīioſus pegrinādo pgat. ℟ Ñideo q. i nullo caſu licz ſacerdoti reuelaꝛ ꝟfōez. ſiue ꝟfitēs pēiteat ſiue nō. ſiue ꝟfiteaꝛ pccm̄ iā ope ꝑpetratuz ſiue ꝑpetrādū. ſiue ſit pccm̄ i moriboꝰ. ſiue i fide. Uñ repꝛobanda ē ſñia i hoc ꝑſu ꝟtēta ℟ Eſt hereſis crimē. qō nec ofō celat. tn̄ cōfōr cū maxª diligētia dz p̄caueꝛ ꝓ poſſe. ne pccm̄ ꝑpetrādū ſibi i ꝟfōe ꝺtectū ope ꝑpetreꝛ maxᵉ ſi ē pccm̄ oꝛdiatū ad coꝛruptionē alioꝝ i fide. obſuata tn̄ diſcr̄tōe. ut nll'o mō ꝑdat illū q ſibi ꝟfeſſus ē. nec aliquā mala ſuſpiciōez de illo aggñrz i coꝛdiboꝰ alioꝝ. Si. n. licitū eēt ſuelaꝛ ꝟfeſſōez uil'r ꝺdeꝛēt i reputatiōe ꝑſōn. ⁊ ꝑſōs a re ſibi necia ad ſalutē retraheꝛēt. uia ēt fraudiboꝰ apireꝛēt. qz cū multū credaꝛ hoī i ſua ꝟfōe. multi mali ſe i ꝟfōe iuſtos oñderēt. ut a ſacerdote laudaꝛēt. ut ſic poſſēt poſtea ꝓmoueri ⁊ honorari. foꝛius ēt p̄ñie cū foꝛo exꝛioꝛi cōfūderēt. reuelās ēt mētireꝛ. ut i p̄cedēti qōe oñ ſū ē. celatio ēt cōfōis de iuꝛe nl. nō eēt. qō i p̄cedēti qōe ip̄obatū ē. tūc ēt illud qō gereꝛ exteꝛi nō eēt ſignū eiꝰ qō geriꝭ itiꝰ qō tn̄ i ſacr̄is eē dz. de. n. pccm̄ ꝟfitētis celat ſi celatiōe oppōita ſiplici notitie. ſz notitie oꝛdinate ad dānādū cōfitentem ꝓ illo peccato. hec tn̄ ultia ꝛatio ꝑ ſe inſufficiens

eēt.qz nō ꝓbat opoꝛtere celari niſi pcā cō
fitētis q ṽe pēitet.niſi dicat.q; ⁊ſi dꝰ.pcā
cōfitētis nō pēitētis mō ſupꝛadicto.nō ce/
let.tñ qz illa cōfeſſio diſponit ad cōtritōez
ex cōſequēti diſponit ad pccōꝛ ī cōſpectu
dei celatōem.¶Ad pᵐ ī oppᵐ dō q; ⁊ſi alī
eēt utile ꝛfitēti.ut ſua ꝛfō ꝛuelaret.tñ nū/
q̄ pōt eē utile cōi utilitati ꝯ bonū ꝓncipa
lius reſpicit charitas q̄ ſingl'aris pꝑ.¶Ad
2ᵐ dō q; ſacerdos nō tñ teneꝛ ad celāduz
cōfeſſionē de p̄cepto eccl'e.ſz ēt de iure na
turꝛ.⁊ dīno. Papa aūt ⁊ſi ſit ſup oē ius pu
re poſituū.ñ tñ ē ſup oē ius nꝑ.nec ſup ius
dīnū. Unde ſi accideret iſte caſus q; ſacer/
dos hēret aliquod moꝛtale pccm̄ de qᵒ nō
poſſet cōfiteri qn ꝛeuelaret illi cui cōfiteꝛ
tur cōfeſſionē ſibi fcām.nō ꝟberet illꝺ pec
catū cōfiteri.durante.n.tali caſu ſufficeret
ſibi de illo pccō cōteri cū uolūtate cōfiten/
di illud qñ hoc facere poterit ſine ꝛeuela/
t̄oe illius ꝑſone que ſibi cōfeſſa ē.⁊ ſine qᵒ
cūq; p̄iudicio ſigilli cōfeſſiōis.foꝛtioꝛi eim
uīculo ligatur cōfeſſoꝛ ad celādū q̄ pēitens
ad cōfitēdū.¶Ad 3ᵐ dō q; ī nullo caſu ſa/
cerdos tēt dꝛe ſe nūq̄ audiuiſſe.⁊ ueꝝ di/
ceret.ut pz ex p̄cedēti q̄oe. nec ē dicēdū ut
dicūt qdā q; ſacerdos ītꝛogaꝛ nūq̄ alı
quā ptē debeat dꝛe.ſz taceꝛ.qz poſſz caſus
cōtigere ī quo ꝑ ſuā taciturnitatē uel fu/
gā reſpōdēdi.malā ſuſpicionē gñaret ī cor
dibus ꝛegrentiū de illo q ſibi ī confeſſione
ſua crimina detexiſſet.¶Ad 4ᵐ dō q; mioꝛ
ē falſa.nz hoc dicit decre.allegata.qō pz.
Ecce lr̄a a cōione illiuſ qui ꝑ ſacrilega ma
nuū iniectōe in cl'icū ī edictū excōicationis
ī cidit lz denūciatꝰ nō ſit debes abſtineꝛ ni
ſi forte illud tibi ſoli patēret.ī quo caſu ip
ſū ꝑuaſi tm̄mō emtabis.hō aūt bñ pōt ſcīꝛ
ſolus crimen alterius abſque hoc q; ſibi
dictū ſit in ꝛfōe. Prelatꝰ ēt remouendo ab
offō ſuū ſubditū quē ꝑ ſnaz ꝛfōez ſcit ma
le uti ſuo offō.⁊ſi faciat utilitatē illiꝰ.tamē
facit cōtra utilitatē cōitatis.qz aliȷ ꝑ rela/
tiōez remoti ab offō ſciētes q; ꝑ ſua ꝛfōne
a ſuo offō remotus ē: ꝓnioꝛes reddent ad
hᵒ ut nō cōfiteātur ꝛz ṽitatē ⁊ ille idē mi/
nꝰ cōfōem reuerebꝝ.⁊ ꝓnioꝛ erit ad pccōꝛ
ſuoꝝ celatōez.ſi tñ poſſet ſupioꝛ illū ab of
ficio ꝛmouere abſq; hoc q; ille.uꝫ quicūq;
alius ſuſpicari poſſet ipm ꝑ hiſ que dixit ī
cōfōe ab illo offō eē ꝛmotū eēt licitū ſupio
ri.ut dñt aliq ipz ab offō ꝛmoueꝛ.¶Ad 5ᵐ
dō q; in illo caſu ſacerdos poſſet renuere
ītrare nemus cū illis cōfōez nō reuelando
.ſ.p̄tēdēdo aliquam neciaz cāz. ſi tñ poſſit
pōi aliquis caſus in quo opoꝛteat aut ſa/
cerdotē moꝛtē ſubire aut cōfōem reuelare.
teneꝛ ſubire moꝛtē.ne reuelet cōfōez.¶Ad
6ᵐ dō q; alia ſpēs cris ē reuelatō ꝛfōis q̄
ꝓditio cris.quod pz.qz pōt eē aliq; cris
ꝓditoꝛ nō exñs cōfōnis reuelatoꝛ.ut ille q
ſolus uidēs ꝓximū ſuū crimē cōmittere ⁊
poſtea illud publicat ad eius cōfuſionem.

Tertio queritur

utꝝ alius a cōfeſſoꝛe audiēs ꝓpoſito uel
a caſu peccata cōfitētis ignoꝛātis q; pecca
ta ſua aliꝰ a cōfeſſoꝛe audiat teneaꝛ illa ce
lare. Et uī q; ñ.qz ex de pe.⁊ re. Dis utri
uſq; ſexꝰ. Ubi daꝛ p̄ceptū de celando pcā
cōfitētis nō fit mētio.niſi de illo cui facta
ē cōfō.¶Itē iſte neſcit hoc ꝑ ſacꝛalē cōfōnē.
qz ſi facta cōfōe cōfeſſoꝛ moꝛeꝛeꝛ añ pēi/
tētis abſolutionē alius q; eā audiuit a caſu
ipm abſoluere nō poſſet.qᵒ nō uidetur rō
qī ad celādū teneaꝛ.¶Cōtra Puus aſcul/
tās a caſu uel a ꝓpoſito ſecretū qō ſecrete
ſecretaꝛ ī curia dñi ſui.⁊ poſtea illud reue
lās foꝛiſecis cōmittit crimē cōtra dñz ⁊ cu
riā eius. Uñ talis ꝛz ius ciuile grauiꝰ puni
reꝛ.ſed ſacꝛz pñie ē quoddā ſecꝛtū.qō ſecꝛ
te tractaꝛ ī curia ſūmi Regis.qz tractatur
coꝛā illo q repñtat ꝑſonā eiꝰ.qz aūt hō ꝛ/
uus dei ē.qcūq; qᵒ hō aſcultās a caſu ſeu a
ꝓpoſito illud quod in foro pñie tractatur
poſtea alīs ꝛuelat crimē cōtra dñz.⁊ ō to
tā curiā tꝛiūphantē.⁊ militātē ꝺmittit.ob
ligatur qᵒ ad celādū.¶Ñdeo q; aliuſ a cō
feſſoꝛe audiēs a ꝓpoſito uel a caſu pcā cō
fitētis ignoꝛātis q; pcā ſua alius a cōfeſ/
ſoꝛe audiat.teneꝛ illa celaꝛ ex p̄cepto iuris
nature.⁊ iuris poſitiui.⁊ iuris diuini.¶ꝓ
declaro ſic. Naꝛale iudiciū hōis dictat q;
hō dz facere alīȷ qō deberet uelle ab illo ſi
bi fieri in caſu cōſimili.ut hēt decre.di. pª
cᵉ.pᵒ.ſz quilibet hō debet uelle. ut ſi uel a
caſu uel a ꝓpoſito alius a cōfeſſoꝛe audi/
uit peccata eius dū cōfiteꝛet q; celet ea.qz
qlibet debet celare ꝑ obſeruatiōe ꝓpe.fa/
me q̄ſtū lz.qᵒ qlibet pcā ꝓximi audies.dū

cõfitet tẽt illa celare.siue illa audierit a p̃
posito ul'a casu.2º ꝺclaro sic.Luc.6º.Pro.
ut ul'tis ut faciãt uobis hoies.ꝛ uos facite
ill' sil'r.dr̃ ẽt math.18º.Si peccauerit i te fr̃
tuus.uade ꝛ corripe eũ iter te ꝛ ipz soluz.
si te audierit lucratus eris frem tuũ. sz qlz
dz uelle ut alius celet sua pccã.hõ ẽt dũ cõ
fitet corrigit se aut ad correctionẽ se dispo
nit.gº hõ qcũqz sit ille pccã illius ultra re
uelans directe facit ꝺ illud ius dinũ.qꝺ al
legatũ ẽ Luc.6º.ꝛ cõtra illud qꝺ all'atũ est.
Math.i.º.3º.ar º.declaro sic.ex ꝺ accusa.
Qual'r ꝛ qñ.2º ꝺnũciationẽ dz precedere
charitatiua mõitio.frustra aũt p̃cederet.si
correctus p charitatiuã monitionẽ.ꝛ secre
tã postea publicari licite possz.cũ gº hõ p
ꝓfoem secreto corrigat'.aut ad correctionẽ
disponat'.nulli ꝙlitercũqz pccã eius audiat
licitũ ẽ illa reuelare.nisi ex exp̃sso eius con
sensu. Preterea illud p̃ceptũ datũ de celã
do pccã cõfitẽtis.ex̃ de pe.ꝛ re. Dis utri
usqz sexus.datũ ẽ in fauorẽ cõfois ꝛ cõfitẽ
tiũ.sz si igerẽti se sup cõfitẽtẽ a ꝓposito ul'
a casu.ꝛ sic eius pccã audienti liceret reue
lare illa.hoc eẽt in p̃iudiciũ ꝛ cõtra fauorẽ
cõfitẽtis ꝛ cõfitẽtiũ.ꝛ qꝛ tũc licite possz cõ
fitẽs p sua cõfoe ifamari.uĩ gº q̃ q̃uis il
lud p̃ceptũ pº ꝛ directe ꝛ explicite liget cõ
fessorẽ.tñ ex ꝓnti ꝛ iplicite ligat quẽcunqz
tũc pccã cõfitẽtis audiẽtẽ.ꝛ ea p uiã aliaz
nesciẽtẽ. Ex dictis pz solutio ad pº i op
positũ. Ad 2º ꝺnt aliqui q̃ si sunt in una
prochia duo sacerdotes.ita q̃ qlibet inso
lidũ si unus a casu.seu a ꝓposito audiat cõ
foez alicuius prochiani sui cõfitẽtis socio
suo possz illũ absoluere q̃uis ille nõ iten
deret cõfiteri ei.cuius rõ ẽ qꝛ illi duo non
nisi unã psonã repñtãt.ꝛ offm eoꝝ ẽ unuz.
Unde ꝛ in foro cõtentioso si sũt duo iudi
ces ordinarij.ita q̃ qlz insolidũ unus p ac
ta alterius ꝓcedere põt ad rei cõdẽnatio
nẽ seu absolutionẽ put illa acta reqrũt. sz
hec opio nõ mihi placet.nec rõ cogere.uĩ.
Ad sacrz.n. p̃ñie ẽ necia intẽtio.ꝛ ex pte ab
soluẽtis.ꝛ ex pte cõfitẽtis.cũ gº ꝓfitẽs uni
nullo mõ intendat alij cõfiteri alius nullo
mõ põt eũ absoluere uel ligare p cõfessiõe
fcã alteri. Preterea iudex de iure nõ põt
dare sñiaz diffinitiuã i iudicio cõtra reum
uel pro reo p cõfoe rei.que ñ fuit facta co
rã eo ut corã iudice.sz ꝓfessio quã facit pẽi
tens in foro penitentie sacerdoti cui cõfite
tur nõ fit corã sacerdote latẽter ascultan
te.ut corã iudice in foro illo.dato etiã q̃ q̃
libet illoꝝ sit curatº illius insolidũ. gº ille
solus cui penitẽs cõfessus ẽ põt ipm p illa
cõfoe i illo foro ligare ꝛ soluere. Ad illõ
aũt quod adducebat' p alia opione ꝺꝺ.q̃
nõ ẽ sil'e de foro cõtentioso ꝛ foro peniten
tie. quia in foro contentioso unus iudicuz
cõfoem corã eo factã.ꝛ acta sua põt colle
ge suo manifestare.ꝛ ille alius p acta talia
põt ꝓcedẽ.ac si fuisset corã eo ꝛ ab eo fac
ta.sed in foro pñie ille cui penitẽs cõfitet
nõ põt illã cõfoem college suo manifestar̃.
nec alius latẽter ascultando cognouit hoc
ut iudex.ꝛ iõ qꝛ ille nõ debet iudicare ꝺ cã
q̃ nõ ẽ de ea instructus ut iudex. iõ alº ab
illo cui facta ẽ cõfessio cõfitẽtẽ nõ põt i il
lo foro nec absoluere nec ligare. Unde pz
q̃ nõ sic r̃putãtur p una psona i foro pñie
sicut in foro cõtentioso.

Quarto queritur

utrũ sub sigillo cõfois cadat psona cũ qua
penitens cõfitetur se peccasse. Et uĩ q̃ nõ
qꝛ illa psona ñ ẽ pccm̃.nec circũstãtia pec
cati.sed nihil aliud uĩ cadere sub cõfessiõis
sigillo. Item nihil cadit sub cõfessionis si
gillo nisi p quod cõfitẽs possz ꝑdi. sz qñ
qꝛ posset hõ loqui alijs de peccatis psone
cũ qua penitẽs ꝓfessus ẽ se peccasse absqz
ꝑditiõe ꝓfitẽtis. Item hora tpis ꝛ locꝰ ni
hil facientes ad exp̃ssionẽ pccĩ non cadunt
sub sigillo ꝓfois.gº a sil'i nec psona cũ qua
penitẽs cõfitet se peccasse nihil faciẽs ad
exp̃ssionẽ pccĩ. Itẽ rõ qr̃ cõfessor tenetur
celare ꝓfitẽtis pccm̃,ẽ.qꝛ p̃sumit' q̃ deº ipz
celat remittẽdo.sed pccm̃ psone accusare i
cõfessiõe nõ sic p̃sumit' eẽ remissum. gº nec
cõfessor oblatur ad ipius celationẽ. Item
nihil cadit sub sigillo cõfois nisi qꝺ spec
tat ad iudiciũ illius fori.sz psona cũ q̃ pẽi
tẽs cõfitet se peccasse nõ spectat ad iudici
um ipius cõfessoris.gº nõ cadit sub sigillo
cõfois. Item genus ẽ magis intimũ rei q̃
circũstãtia.sz genus pccĩ nõ cadit sub sigil
lo cõfois.qꝛ licitũ ẽ cõfori dr̃e talis psona
cõfessa ẽ mihi de oibus pccis suis.gº mlto
minus psona cũ qua penitẽs cõfitet se pec

casse.cū ñ sit nisi pcī circūstātia cadit sub sigillo cōfessionis. Ité magis rōnabile est pcā cōfessa cadere sub sigillo cōfessionis q̄z psonā cū qua penitēs cōfitet se peccasse. sed cōfessor de illis peccatis coꝝā alijs pōt loq nō referēdo ea ad penitētē. g° mlto fortius de pccis psone cū qua penitēs cōfitet se peccasse. Item sigillū ꝯfōis nō debet eē impedimentū obseruantie discipline. sed si psona cū qua penitens cōfitetur se peccasse caderet sub sigillo cōfōis. hoc eēt in impedimentū obseruantie discipline. qz tūc non posset corrigi mala psona accusata in accessione. g° nō cadit sub sigillo cōfōis. Cōtra ex pte cōfessoris tā pncipalis q̄z accessorius tenētur cōfōem celare. ut pz cū sacerdos audit cōfōem p interptem. g° a simili ita debet eē ex pte cōfitētis q; tam psona pncipalis q̄z accessoria debet celari. Item pulegia pncipū largissime sunt interptanda extra de donationibus. Cū dilecti ⁊ de uerbi signi. Olim. ⁊. ff. de cōstitu. pn. l. ult⁹. g° illa cōstitutō dñi pape. Omnis utriusq; sexus. cū facta fuerit in fauorē penitētium pro eis ē largissime interptanda. sed nō itꝛ pretaretur largissime qui negaret cadere sub sigillo cōfōis psonā cū qua penitēs cōfitetur se peccasse. cū frequenter accidat q; penitens nullo mō uellet illā persone ppalationē. g° uī sub sigillo cōfessionis caderē. Item qui dicit se scire uel audiuisse aliqd crimē de psona aliqua siue dicat illud accusando seu denūciando. puniēdus ē si probare nō pōt quod asserit. extra de calūniantibus. Cum dilectus. sz asserēs se crimē audiuisse de psona cū qua penitēs cōfessus ē se peccasse si alio mō nō audiuit q̄z p cōfōem nō pōt illud ꝓbare. qz si uocaret sibi cōfessū in testimoniū iā ꝓderet ipz. g° talis puniendus ē. g° teneť celaī crimē psone cū qua penitēs ꝯfiteť se peccasse si modo alio nescit illud. Ñdeo q; accipiēdo caꝛ sub sigillo cōfōis pro eo quod ē nō licere reuelare. persona cū qua penitēs cōfiteť se peccasse cadit sub sigillo cōfōis. ⁊ p° declarādū ē q; alī ita ē. 2°. q; seper. 3°. quō. p° declaro sic. cū pñia sit sacrz sacerdos tenetur celare oē illud quod neciuz ē ad itegritatē sacrī. sz penitēs alī nō possz sufficiēter sum pccm exprmeꝛ nisi notificādo psonā cū qua peccauit. s. cū cognouit filiā suā ⁊ nūq̄z habuit nisi unā. Preterea sacerdos teneť celare oē illud sibi dictū in cōfōe. quo cōfitēs posset pdi. uel mala suspitio ꝺ illo aggenerari in coꝛdibus aliorū. sz q̄nq̄z detegendo psonam cū qua penitens cōfitetur se peccasse ꝓderetur confitēs. qz si detegeretur filia cōcubuisse cū suo pre proderet pr̄ qui ꝯfessus ē se cōcubuisse cū ea. Similiter si detegereť psona que nūq̄z peccauit illo peccato nisi cū illa psona que ipam accusauit in confessione statī cognosceret. se eē accusatam ab illa. ⁊ forte uice uersa de illa psona que se accusauit aggñaret malā opinionez in coꝛdibus mlꝝ. In pdcis g° casibus psona cū qua penitēs cōfitetur se peccasse cadit sub sigillo cōfōis. x°. arti. ꝺclaro sic. nō ē licitū facere aliquid qꝺ sit occasio retrahēdi hoīes a re sibi ad salutem necessaria. si pōt hēri cuiusmōi ē ꝯfō. sz reuelatio psone cū qua penitēs cōfiteť se peccasse eēt occasio retrahendi hoīes a cōfessione. qz nō tm̄ retraheretur homo a re aliqua pp timoꝛē lesionis fame ꝓpe. sed ēt psone cōiūcte sibi uinculo amicitie. cuius crimen reuelari timeret si uideret reuelari licere crimē psone. cū qua penitens confiteť se peccasse. Preterea si talis reuelatio licita eēt minus sacrz pñie in reuerentia hēretur. quod ex hoc magnā preciositatez hēt q; totum quod ibidez sacerdoti dr̄ sibi nō tāq̄z hōi tali. sz tāq̄z uicē gerēti dei dr̄. quā uicē extra foꝝ cōfōis non gerit. Preterea eqtas iuris naturalī exigit ut illud qꝺ alicui dico tāq̄z dei uicē gerēti. ipe de hoc nō loquatur sine mea uolūtate inq̄ntum gerit psonam ꝓpam tm̄. Preterea si talis reuelatio licita eēt uia fraudibus esset apta ad tēpalē exaltationē ipioꝝ. ⁊ depssionē iusto rū. cuius declaratio pz ex dictis in qōe pce denti. Preterea dicens ex̄ foꝛo cōfōis se audiuisse crimē de psona sibi i cōfōe accusata. cuius crimē mō aliq° nō audiuit mēti retur. quod ꝓbari pōt p modū simile quo in precedenti qōne ꝓbatū ē reuelātē crimē sibi ꝯfessi. quod aliq° mō nesciebat mētiri. Quantū ad 3°. arti. sciēdū q; peccata ipsius penitentis i relatōe ad ipm cadūt sub sigillo cōfōis ꝺ necessitate ⁊ absolute. p° ⁊ directe. ⁊ explicite. ⁊ ex oībus causis. psōa

aūt cū qua penitēs ꝯfiteť se peccasse cadit sub sigillo cōfessionis de necessitate ⁊ absolute. nō ꝑmo. sꝫ ex cōsequēti. ⁊ īdirecte. ⁊ īplicite. nec ex oīb⁹ causis. sed ex aliq⁹. peccata aūt ipius penitētis nō referēdo ea ad determinatā pſonā. sicut cū aliqs dicit. Ego audiui tale qd. qđ tī ñ audiuit nisi ī ꝯfōe. cadūt sub sigillo ꝯfōis de necessitate. nō tī absolute. sꝫ sub dictō. ſ. si ex platōe v̄borū taliū posset p se l̄ p accīs directe. uel īdirecte aliqua uerecūdia uel cōfusio. uel suspitō mala. uel aliquod aliud nocumētū illi q cōfessus ē puenire. ea aūt q̄ penitēs iterserit in sua ꝯfōe q̄ nō sunt pccā. nꝫ circūstantie pccī. nec potēs deducere ī mānifestationē cōfitētis. utpote si interserat ī sua cōfōe q⁹ ī tali terra sūt bona blada. uel aliquod sīle. nō cadūt sub sigillo cōfōis. nisi de ogruita te. si in dicēdo illa ñ dat intelligere ꝯfessoī q⁹ talia uelit celari. Ad cōfessor dicēs se tale quid audiuisse. mēdax nō ē. qz p cōpatō nē ad ea nō repūtauit pſonā dei. sꝫ hoīs. Ad p⁹ in opp⁹ dđ q⁹ mior ē fl̄a. qñcūqz p illud quod nec ē pccm̄. nec circūstātia peccati posset pdi ꝯfitēs. uel aliqua mala opīo uel suspicio de ipo hēri. uel quodcūqz nocumētū puenire sibi. uel ipe. uel alius a cōfessione retrahi. uel sacrꝫ pñie ī miorī reuerētia hēri. Ad 2⁹ dđ q⁹ maior ē falsa. sic pz ex dictis in qōne. ⁊ ī solutiōe p̄cedētis. ar. Mior ēt in plīb⁹ falsa ē. raro. n. pōt cōtingere q⁹ reuelādo pccā pſone. que penitēs cōfessus ē se cū illa cōmisisse. qn ex h⁹ possꝫ p multas reductiōes ⁊ ꝺiectuzatiōes aliqua mala suspicio ꝺ ꝯfitēte hēri. Ad 3⁹ dđ q⁹ maior ē falsa qñ ꝛuelatio tp̄is ⁊ loci pōt cooperari ad aggenerandā aliquā malā suspicionē. uel opīonē. de illo q ꝯfessus ē q⁹ frequēter posset accidere. Si. n. canonic⁹ sciēs famulū suū ⁊ nullū aliū itrasse camerā suā hora none. ⁊ illa hora furaret dñi sciphuz. p⁹ multos aūt dies dñs ppēdat suū sciphū eē pditū. si cōfor latronis illi⁹ usqz ad unū annū uel duos dret sciphū tal⁹ dñi acceptū fuisse tali die hora none. stati possꝫ dñs suspicari sciphū fuisse acceptū a famulo suo tali die. Preterea esto q⁹ loc⁹ ⁊ tp̄s nec pſona cū qua pēitēs cōfitet se peccasse possent aliqd coopari ad detectōez cōfitentis. tamē p⁹ aliquo mō caderet sub sigillo magis q̄z tp̄s ⁊ locus. qz nō tīmō reputat hō sibi noceri cū nocet ī p⁹ ꝑpa. sꝫ ēt cū nocet ꝑ ab ipo dilecte. Ad 4⁹ dđ q⁹ illa rō quātu allegas nō ē tota rō celatōis. qz ēt si cōstaret cōfōri q⁹ ille q ꝯfitet nō peniteret. ⁊ ex ñtī q⁹ deus sibi nō indulgeret. tñ ꝯfōr talia pccā sibi ꝯfessa celare tenet. nō oz. n. q⁹ qcqd cadit sub sigillo ꝯfōis cadat sub eo ex oīb⁹ causis ex qbus cadūt sub ꝯfōis sigillo pccā uere penitētis. Ad 5⁹ dđ q⁹ cū dr̄ q⁹ nihil cadit sub sigillo ꝯfōis nisi quod spectat ad iudiciū illi⁹ fori. ⁊c. dico q⁹ uerū ē p⁹ ⁊ p se. pōt tī cadere sub sigillo ex cōsequēti ⁊ indirecte. sicut pz ex dictis ī corpe qōis. pōt ēt dici ad minorē q⁹ pſona cum q̄ penitēs cōfitet se peccasse pōt corrigi p iudiciū fori ꝯfōis. ex ñtī ⁊ p accīs inq⁹ cōfor iudicāl penitētē iungit sibi q⁹ a tali p⁹ caueat. ⁊ monet ut eā si pōt ad ꝯfōez inducat. Ad 6⁹ dđ q⁹ ꝯfō ꝓpe nō ē nisi de peccatis. ⁊ iō ꝯfor dicēs aliquē sibi eē cōfessū de suis pccīs nihil ponit in palā quod esset occultū. maxime cū dicat beat⁹ Jo. in p⁹ canō. sua c⁹ p⁹. Si dixerim⁹ qñ pccm̄ ñ hēm⁹ nos ipos seducim⁹. ⁊ ueritas ī nobis non ē. Sꝫ si ꝯfor dret aliquē sibi eē cōfessū ꝺ gratuitus pccīs. uel de mag⁹ pccōz multitudie. ⁊ sic de sīlibus reuelatoz ꝯfōis eēt. Ad 7⁹ dđ q⁹ minor ē falsa. qñ p locutionē de peccatis ꝯfessis pōt deuenirī directe uel īdirecte p se uel p accīs. ul⁹ p quēcūqz aliū modū ī aliquā cognitionē uel suspiciōez. uel opīonē. uel dubitatōnē de cōfesso. uel iq⁹ p h⁹ pōt sibi puenire detrimētū ī aīa uel corpe. ul⁹ in possessionibus. ul⁹ ī fama. uel ī amicis. uel iq⁹ p hoc pōt aliquod scandalū ī populo gn̄ari. uel cōfō magis odiosa. uel minus dilecta. uel magis onerosa. uel min⁹ p̄ciosa reputari. raro aūt uel nūqz pōt cōtingere qn ex relatione pccōz ī ꝯfōe auditorū p uiā aliā nō scitoz possit cōtingere aliqđ de ic̄ōuenientib⁹ p̄dcis. q̄uis forte qñz de illis nullū cōtigat. Ad 8⁹ dđ q⁹ minor ē falsa. īmo si pſona cū qua penitēs ꝯfitet se peccasse nō caderet sub ꝯfōis sigillo multū eēt in p̄iudiciū obſuantie disciplīne. qz ex hoc multa ic̄ōueniētia frequēter accideret. que obſuationem disciplīne multū ipedirent. sicut uideri pōt ex rationib⁹ dictis ī qōe. nec ualet eius ꝓbatio. quia ad hoc ñ

ē cōfessio ordinata. ut pp dcā in cōfōe aliq̄
pſōa i foro exteriori corripiat. ſz i foro pñie

Consequenter q̄rit̄ ū. 5°
pncipali. Et circa h° q̄rū. 4. ⁊ p° ut⁹ ille
cui cōfessor reuelauit cōfōez alic⁹ teneat̄ ce
lare illā. ⁊ 2°. utz penitēs teneat̄ celare pſo
nā cū qua peccauit. ⁊ 3° utrū penitēs tenea
tur celare pñiaz sibi iūctā a cōfore. ⁊ 4°. q̄
ſit dr̄a inter ſigillū cōfōis ⁊ ſigillū ſecreti.

Ad primam q̄onez rñ
deo. q⁹ ille
cui cōfessor reuelauit cōfōem alic⁹ teneat̄ il
lā celare ſi ſciat q⁹ ille qui hoc ſibi dixit ne
ſciebat illud niſi p ofōnē. qcqd. n. hō ſcit p
ſacr̄alē ofōez. ſiue imediate ſiue mediate ce
lare teneat̄ q̄uis ad celādū fortⁱ obligeat̄ il
le q hoc ſcit p ofōem imediate q̄ ille q h°
ſcit p ofōem mediate. ſed ille cui cōfor r̄ue
lauit cōfōem ſcit pcā penitētis p cōfōnez
mediate. ille g° celare teneat̄. ⁊ Preterea qui
iuuat ad pmouēdū crimē quod alius īcho
auit participat cū eo ī crimine. ſz iſte q cō
feſſionē reuelat diffamatiōem penitētis in
choat. ille cui cōfō reuelata ē. ſi ulteri⁹ eam
manifeſtat diffamationē pmouet pēitētis.
talis g° particeps eēt in crimine cuz illo q
ſibi reuelauit penitētis cōfōem. teneat̄ g° eā
r̄celare. q̄ teneat̄ nō pticipar̄ ī crimīe. ⁊ Pre
terea reuelans alicui cōfōez dat ū facto il
li ptātē ut loqui poſſit aliis de pccīs peni
tētis cuius ofōez reuelauit. q̄uiſ tñ illā po
teſtatem cōtulerit de fcō. eā tñ de iure cō
ferre nō potuit. ſed nulli licitū ē uti ptāte
ſibi cōceſſa ab aliquo de facto qui eam ſibi
dare nō potuit de iure. g° illi cui illa ofeſ
ſio reuelata ē illicitū ē ulterius loqui ū illa
cōfōe. Uñ plato pcipienti ſibi ut dicat ei ſi
ſcit aliquod malū de illa pſona cuius cōfeſ
ſio ſibi reuelata ē. ñ debet ſibi dr̄e illud q̄ ū
ſibi dictū ē a cōfeſſionis reuelatore.

Ad ſecundam q̄onez
rñdeo
q⁹ exp̄ſſio pſōe. aut ē neceſſaria ad exp̄ſſio
nē pccōr. aut nō. Si ſic. teneat̄ eā exp̄mere
cōfōri. Uñ mulieri cū qua cōcubuit frater
eius nō ſufficeret dr̄e q⁹ unus uir ocubuit
cū ea. ſed deberet exp̄mere q⁹ ille eſt frater
eius. ⁊ ſi nō habeat niſi unū frem. tunc ſcit
ſacerdos qs eſt ille. ⁊ ſi ē rligioſus dz exp
mere q⁹ ē religioſus. ⁊ ſi ē laicus ⁊ ē cōiu
gatus dz exp̄mere q⁹ ē coniugat⁹. ⁊ ſic de
aliis. Si aūt exp̄ſſio pſone nō ē necia ad ex
p̄ſſionē q̄ſtitatis pcci. tūc diſtīguo. q̄ aut
ē utilis ad correctionē illius. uel p̄ſeruatio
nē a recidiuo. aut nō. Si ſic. tūc credo q⁹ pe
nitēs bñ facit. ſi ex̄ cōfōem dicit alicui pſo
ne que illi pccōri poſſit ⁊ uelit pdeſſe. ⁊ ñ
obeſſe. ſed p illa cauſa noīare ip̄m ī ofōne
nō expedit nec oz. q̄ p talē noīationē cōfeſ
ſor nō poſſz pcedere ad correctionē illius.
Si aūt illa noīatio nō ē utilis ad illius cor
rectionē. tūc ſubdiſtīguo. quia aut pōt eſſe
utilis ad p̄ſuandū penitētē a recidiuo. aut
nō. Si ſic tūc bonuz ē. ⁊ expedit penitēti q⁹
illā pſonā exp̄mat cōfōri. pōt. n. cōtigeř q⁹
cōfōr p cognitionē pſone ſciret iiūgere pe
nitenti penitentiam talē. ⁊ talia dare docu
menta. ⁊ tales facere monitiones p que me
lius. ⁊ ſecretius penitens poterit p̄ſeruari
a recidiuo. Si aūt noīatio pſone nō ē utilis
ad magnitudinis pcci exp̄ſſionē. nec ad ei⁹
correctionē. nec ad p̄ſuandū a recidiuo pe
nitentē. tunc credo q⁹ penitēs teneat̄ illam
pſonam celare. quiſz. n. teneat̄ non aggr̄are
malam opinionē de p̄rimo ſuo in corde al
terius ſine rōnabili ⁊ utili cā.

Ad tertiam q̄onez rñ
deo q⁹ aut
penitens manifeſtando pñiam ſibi iniūctā
a cōfore faceret p̄iudiciū fame p̄pe abſq̄
aliqua utilitate. aut faceret p̄iudiciū cōfō
ri. quia forte talē iniunxit pñiaz. p̄ qua ſi
ſciretur eā iniūxiſſe incurreret alicuius uel
aliquorum maliuolentiam utpote. q̄ iūxit
mulieri ut abſtineat a familiaritate alicuⁱ
uiri. c⁹ famliaritas erat ſue caſtitati picu
loſa. uel iniunxit aliquid aliud p quo aliq
offenderentur cōtra cofōrē ſi hoc ſcirent.
aut penitens manifeſtando ſuam pñiaz. nec
fame p̄pe. nec cōfōri. nec alicui p̄iudiciū ge
neraret. ⁊ In caſu p° penitēs teneat̄ ſuaz pe
nitentiā celar̄. qz. n. teneat̄ ſuā famā ſciēter
nō ledere ſine aliqua utilitate. iuꝛ illō ſap.
eccli. 41°. Curā habe de bono noīe. ⁊ In 2°
ēt caſu teneat̄ eā celare. ſi. n. illud quod con
feſſor ſibi iniūgit. ſeu cōſulit bona fide p ſa
lute aīe ſue. ⁊ ſecreto alij reuelaret ī cōfō
ris p̄iudiciū crimē p̄ditionis incurreret ⁊
ſigilli ſecreti fractionē. ⁊ In 3°. aūt caſu eaz

nō tenet celare. nec tenet dīre. sed ō hoc ir-
reph̄ensibiliť pōt facere quod istoꝝ duorū
sibi melius placuerit.

Ad quartam qōnem
gillū cōfōis. ⁊ sigillū secreti accipiendo si-
gillū secreti in gn̄ali se hn̄t sicut supius ⁊ i
ferius. Sigillū. n. cōfōis ē sigillū secreti. sed
non oē sigillū secreti ē sigillū cōfōis. cū. n.
unus ab alio petit consiliū. ⁊ ille bona fide
sibi cōsulit recōmēdās sibi ut hoc celet. uel
pſoaz: que hoc cōsuluit nō nouet. ille qui cō
silium petuit obłať ad celandū p sigillū se
creti. qō tn̄ nō est sigillū ofōis. ⁊ q̄uis frā
ges quodlz sigilloꝝ istoꝝ moztaliter pec-
cet. ⁊ crimē ꝑditionis incurrat. tn̄ mło gra
uius peccat frāges sigillū ofōis q̄z sigilluz
secreti frāges. quod ē distictū ō sigillū ofō
nis. nec ē existimādū q⁹ hō ſuelās illud qō
dcm̄ ē sibi soli ūq̄z frāgat sigillū secreti. ni-
si ille q hoc sibi dixerit adiūxerit. Ego tra
do tibi hoc sub secreto. ⁊ alius sic recipit.
qz si homo ab alio cōsiliū petit ⁊ ille bona
fide sibi cōsulit in secreto q̄uis cōsulens ñ
adūtat dīre illi q⁹ sibi nō cōsuleret nisi ofili
uz recipiat in secreto. tn̄ ille cui cōsiliū da-
tū ē si uideat materiaz talē q⁹ ex reuelatōe
pſone cōsulētis. pſona cōsulēs notabile de
trimētuz ic̄urreret ⁊ reuellet. crimē ꝑditō
nis ic̄urrit. ⁊ secreti sigillū frāgit. qz mate
ria ⁊ natura negocij req̄rūt q⁹ ille cui fide
le cōsiliū datū ē pſonā cōsulētē i casu ꝑdcō
sub secreto tenere dz. minus tn̄ peccaret ce
teris pib⁹ q̄z si. ofulēs exp̄sse sibi sub secr̄to
tradidisz. ⁊ ille ad tn̄duz h⁹ sub secreto se
exp̄sse obligasset. ille ēt a quo petitū ē cōsi
liū hoc quod sibi ꝓpoſuit cōsiliū petens
sub secreto tenere debet.

Arca litteram ad
dānatiōis. supple q̄stū ad malos. ⁊ remūe-
ratiōis. supple q̄stū ad bonos. ñ r̄darguo.
qz forsitā uez ē. nō ponit ibi forsitā. ut sit
nota dubitationis de exn̄tia purgatorij. sz
ut⁹ de illo igne intelligať illud uerbū ap̄li
pa Loz. 3°. quod dicit de illis q edificant
lignū. fenū. ⁊ stipulā. nisi aliqua sint frequē
ter iterata. hoc nō dr̄. qz uenialia frequēt
iterata ofiteri in spāli sit necessariū. sz qz ē
magis secuz oibus dieb⁹ uite sue ignomi-
nioſus peregrinādo pgat. q̄uis hec pn̄ia r̄-
uelatoribus cōfōnū. antiquit⁹ cū depōne i-
iungeret. mō tamē loco pegrinationis illi-
us i arctū monasteriū ad agendā pn̄iaz ō-
trudūt. ex̄ de pe. ⁊ re. Dis utruſq; ſexus.

Di. xxii.

Simq; multis. ⁊c.
Supius de
termiauit magr̄ de pn̄ia secū
dū eē suū. ⁊ ptātē ministrorū
pn̄iam iniūgētiū. ⁊ de mō re
missionis moztaliū. ⁊ de mō remissiōis ue
nialiū. Hic detminat de reditu dimissoꝝz
Et diuidit in ptes. 2. ꝑ°. inquirit utz re-
deāt pcā p⁹ p pn̄iaz dimissa. ꝑ 1°. quid sit
sacr̄z. ⁊ quid res i pn̄ia ibi. Post ꝑdcā. ꝑ 2ª
in. 3. ꝑ°. pponit qōnē. ꝑ 2°. pōit min⁹ uerā
opionē ibi. Cuius qōnis ꝑ 3°. opionē uerio
rē ibi. Sz qz absonū. ꝑ 1ª ꝓncipaľ diuidit i
. 2. ꝑ°. pōit opionē dn̄tiū q⁹ pn̄ia exťioz ē i
ťiozis sacr̄z. ꝑ 2°. opionē dn̄tiū q⁹ pn̄ia iteri
oz ⁊ exťioz sť ūnū sacr̄z ibi. Quidā āt dn̄t

Arca banc di. queren-
dū est ꝓnci
paliter de. 2. ꝑ°. de reditu pccoꝝ dimisso
rū. ꝑ 2°. de pn̄ia ut ē sacr̄z. ꝑ Circa p⁹ que-
rūt. 5. ꝑ°. utrū pcā dimissa possint redi
re eadē in numero quātū ad culpā. ꝑ 1°. ut⁹
oia pcā dimissa p seqn̄s moztale pccm̄ re
deāt eadē spe l' gn̄e q̄stū ad culpā. ꝑ 2°. ut⁹
q̄stū ad penā. ꝑ 4°. utrū ingratitudo sit spā
le pccm̄. ꝑ 3°. utrū maioz sit ingratitudo in
casu ab innocētia q̄z i casu a uera pn̄ia.

Primo ostendo
q⁹ pcā dimissa possint redire eadē i nume
ro q̄stū ad culpā. Aug⁹. p°. li°. de bap°. cō-
tra dōatistas ultra me⁹. Redir̄ dimissa pec
cata ubi frna charitas nō ē aptissime dn̄s
docet de illo seruo quē cū inuenisset debi-
torē decē miliū talētoꝝ depcāti oia dimi-
sit. Ille aūt cōseruū suū q ei debebat cētum
denarios cū mistus nō fuisz. iussit eū dn̄s
reddere que ei dimiserat. ꝑ Itē magr̄ in lra
h⁹ di. c°. p°. ⁊ ē de pe. di. 4ª. c°. p°. §. Cōsidē
randū. Si nō ex corde dimittim⁹ qō i nos
deliquit. illud rursus exigit quod iā nobis
p pn̄iaz dimissū eē gaudebam⁹. ꝑ Itē p gr̄az
sequētē bōa merita q̄ p pccm̄ moztale fue-

rant mortificata eadē ī nūero uiua r̄deūt. g° a sili pcā q̄ p pñiaz fuerāt dimissa per sequēs mortale pccm̄ eadē ī numero r̄deūt. ℣ Itē p subtractioē luis a me° r̄dit eadē tenebra ī nūero q̄ erat in medio añ luis īfusionē. qz tenebra ē carē[a] luis ī hñte nat'alē aptitudinē ad luis susceptiōez. sz p[o] subtractiōez luis remāet eadē luis carētia. ⁊ ī me° eadē nat'al' aptitudo ad lum̄. cū g° pccm̄ sit tenebr[a]. ⁊ gr̄a spūale lumē. uī q; cū p sequēs mortale pccm̄ gr̄a corrūpit' tenebre pccōz que pus fuerāt dimisse eedē in numero reuertāt'. ℣ Itē peccatū reitti nihil alīd uī eē q̄s ipz a deo nō īputari. sed idē fcm̄ ī numero plies· pōt īputari ⁊ ñ īputari. ut pz. hō eīz q̄nq; iniuriā sibi fcām hoī remittit pp emēdā pmissā. ⁊ itez īputat pp solutionis pmissi carētiā. g° idē pccm̄ ī numero redir̄ pōt q̄stū ad culpā. ℣ Contra Anic. 3°. meta. sue c°. 4°. Quod ānihilatū ē ñ r̄ducit'. sz cū pccm̄ r̄mittit' ānihilat'. g° ipossibile ē q; idē pccm̄ ī nūero reūtar'. ℣ Itē nullū successiuū corruptū pōt redire idē ī nūero. aliaſ ōdcō ria posset eē sil' va. sz pccm̄ ē de gñe succes suoz. cōsistit. n. ī actu uolūtatis q; successiuus ē. g° corruptū idē ī numero redire nō pōt. ℣ Rñdeo q; pccm̄ dimissū siue originale. siue actuale mortale siue uēiale. idē ī numero redire pōt q̄stū ad culpā. qz sic declarabit' ī tractatu ō r̄surr̄ctōe. nulla res pōt redire eadē ī nūero nisi p diuinā potētiā. sz pccm̄ reuerti nō pōt idē ī nūero q° ad culpā p opatiōez diuīe po[e]. qz ut supr[a] ostēsuz ē li°. 2°. Pccm̄ nō ē a deo. nec eē pōt. Quapp ut dicit A[o]. li°. 83[o]. q. q. 3[a]. Deo auctore nō fit hō deterior. r̄stat g° q; cū pccm̄ p ei[o] remissionē corrūpat' redire q̄stū ad culpaz nō pōt idē ī nūero. ℣ Ad duo p[a] ī opp[m] ōō q; p tanto in his auctoritatibus pcā dñt' redire. qz p ea sequēs culpa aggrauat'. si. n. mihi peccāti ō te indulxisti. ⁊ postea itez ō te pecco. ex hoc ist̄ud pccm̄ grauius r̄ddit'. ℣ Ad 3[m] ōō q; nō ē sil'e. qz ut supr[a] dict̄ū est bona merita ī charitate fcā p sequēs mortale pccm̄ nō mortificāt' p se ⁊ absolute. sz p accñs. ⁊ in relatiōe ad pccōz ē. qz durante pcci mortal' obstaculo hō ptingere nō pōt ad efficaciā illoz. ⁊ iō illo p pñiam āmoto hō remūerat' pp illa eadē merita in nūero que fecit in charitate. sed pccā cū remittūt' p se ⁊ absolute corrūpūt' eo mō quo corrū pi cōuenire pōt puatiōi. ℣ Ad 4[m] ōō q; tenebra puatō ē. puatiōes aūt distinguūt' p hītus oppositos. ⁊ iō ī aere ē alia. ⁊ alia carētia luis ī nūero sz q; ē respectu alt'ius. ⁊ alterius luis ī nūero. ℣ Ad 5[m]. ōō q; p h° pcatū a deo nō īputat'. qz bonū c[m] erat puaruptū. ⁊ postea restitutū. hō aūt p sue uolūtatis ī diuersa mutatione remittere pōt iuriā sibi fcāz. ⁊ itez reputare nihil opādo uel corrūpēdo ī illo q sibi ītulit iniuriā.

Secundo queritur

oīa pccā dimissa p sequens mortale pccm̄ r̄deant eadē spe uī gñe q̄stū ad clpā. Et uī q; sic. Ezc. i°. dr̄ q; si auerterit se iustus a iustīa sua. ⁊ fecerit ūqtatez oēs iustie eius quas fecerat nō recordabūt'. quod uez nō eēt nisi oīa mala illis iustitijs opposita sibi itez ad culpā imputarēt'. ℣ Itez Iacobi. 2°. Qui totā legē puauerit. offēdat aūt ī uno. factus ē oīuz reus. ℣ Itē gr̄a ē imediata cā r̄missiōis pccōz. sz r̄mota cā remouet' effectus. g° cū p pccm̄ mortale sequēs gr̄a corrūpat'. remouet' remissio pccōz pox. g° redeunt uel eadē in nūero. uel specie. ℣ Itē originale sil'e ī spe reūtit'. qz obligātō ad penā originali debitā. que pena ē carētia uisiōis dei reuertit' p sequēs mortale pccm̄. g° a simili pccā actualia eadē ī spe reuertūt'. ℣ Cōtra diuerse sūt mal'e sicut sūt diuersa gñā pccōz. g° p unū pccm̄ nō pñt redire mal'e oīuz pccōz dimissoz. ℣ Itē unū oppositū ñ reducit alterz. sz expellit. sz multa pccā iter se sūt opposita. ut sūt oīa illa iter que ē v[t] media. g° p cōmissionē um[i] nō reūtūr' oīa pus dimissa. ℣ Rñdeo q; ī pccō duo cōsideŕāt'. s. cōuersio ad creaturā. ⁊ aūsio a deo. In auersione gñali oīa pccā mortalia cōueniūt. q̄uis in cā auersionis ⁊ in gñali differāt. ⁊ iō qz p sequēs mortale pccm̄ peccās a deo aūtit'. iō p ipz illō ī quo oīa pccā mortalia cōueniūt reūtit'. sz ex hoc ñ segt' q; reuertāt' spes oīuz pccōz dimissoz. qz p aūsionē a deo pccā ī spe nō reponūt'. sic nec mo[s] ē p sui recessū a t'mio a quo. cū mot[s] spe cie drñtes possit hēre terminū eūdē ī spe. ut pz cū duoz alboz unū denigrat'. aliud rubificat'. sz qz dr̄e res corruptas fuerti. qz

eoꝝ geñ᷒ ī aliquo ītidiuo reūtiť.non ē eas reuerti niſi ꝓꝫ qđ. ī ſiplr dō q᷒ per ſequs pccm̄ mortale nō reuertūť oīa pccā ꝑus dimiſſa eadē ī ſpe.ſicut nec p quēcūqꝫ receſſū humoꝝ a debita ꝓportiōe reuertūť oēs īfirmitates ꝑuſ curate.⁊ Ad p᷒.⁊ 2᷒.ī opp᷒ dō q᷒ p illas auctoritates ñ pꝫs hr̄ niſi q᷒ p᷑mortale pccm̄ ſequs pñiaꝫ uerā hō īcurrit auerſionē a deo.ī quo oīa pccā mortalia rōe ſue diſformitatis tāqꝫ in gñe gñaliſſimo cōueniūt.⁊ Ad 3᷒.cū dr̄ q᷒ remota cā r̄ mouet effcūs.⁊c.dico q᷒ uer̄ ē de cā q̄ non tm̄ requrit ad effcūs ꝑductiōez.ſz ēt ad ei᷒ ꝑſuatiōez.ſz qꝫuis gr̄a requrat ad pccoꝝ ꝺſtructionē.ñ tm̄ ē neceſſaria ad illi᷒ ꝺſtructiōis cōſuatiōez.niſi ſub rōe q̄ formata ē. ⁊ ego bñ ꝺcedo q᷒ p ſequs pccm̄ mortale precedens carētia pccoꝝ iformis remanet. ⁊ Ad 4᷒.dō q᷒ maior ē fl̄a.⁊ ad ei᷒ ꝓbatōnē dicēdū q᷒ nō reūtiť oblo ad carētiā uiſionis dei ſub rōe qua oꝛigīali tm̄ ē ꝺbita. qꝛ taľ carētia ē ſine r̄moꝛſu ⁊ ſēſibili pena. ſz reūtiť ſub rōe q̄ ē ꝺbita actuali mortali. q̄ ē cū remoꝛſu ⁊ alia pena ſēſibili adiūcta.

Ertio queritur

utꝝ oīa pccā remiſſa p ſequs mortale peccatū r̄deāt ad penā. Ēt uī᷒ q᷒ ſic. dicit Raban᷒ ꝓꝫ q᷒ r̄citat magr̄ ī lr̄a h᷒ di.c᷒.p᷒. ⁊ ē de pñia di.4ª.ꝺſuſ pr̄᷒.q᷒ ille q nō uľt fr̄ib᷒ r̄mitteť.ñ ſolū pccā que p᷒ bap᷒ egit reputabūť ei ad penā.ſz ēt pccā oꝛiginalia q̄ ī bap᷒ ei dimiſſa ſūt.⁊ Itē q᷒ ꝛiē᷒ poſtea cōfiteri cōtēnit p᷒ pccoꝝ remiſſionē.q̄ fuit ex ui ꝛitiōis p cōtēptū cōfōis iterum mortale pccm̄ īcurrit.ī quo ſi moriať. aut pccā ꝑus dimiſſa remanebūt inſufficiēter punita quod eēt ꝺ iuſtiaz.aut ꝑ illť ī iferno puniret quod nō eēt uer̄.niſi p ſequs mortalia pccā ꝑus dimiſſa qꝫtū ad penā reuerterēť. Itē.12ª.q.2ª. Ēps q mancipiuz ꝑuus manumiſſus pp ingratitudinē itez pene ſeruitutis iuſte ſubijciť.g᷒ a ſili᷒ hō a ſeruitute pcī p dei miſericordiā liberať᷒ p ingratitudinē pene ꝓcedētis ſeruitutis itez ſubijciť. ⁊ Cōtra de pe.di.4ª.uerſus finē.diuīa clemētia dimiſſa pccā ī ultionē ulteri᷒ redire nō patiť⁊ Itē pena nō debeť niſi culpe. ſed pccā nō reuertūť qꝫtū ad clpā.g᷒ nec qꝫtū ad penā.⁊ R̄ndeo pena que añ debebať ꝑ pccīs ꝑ pñiaz dimiſſis.ant eſt tota expleta ante ſequs mortale pccm̄.aut non.Si ſic. dico q᷒ p ſequs mortale pccm̄ pccā ꝓius dimiſſa nō redeunt qꝫtū ad penā.niſi iqꝫtū aggrauāt ſequs pccm̄.pp quā aggrauatōne ſibi pena maior debeť. Si ñ.tnc dico q᷒ remanet obl̄ať᷒ ad ſolutionē r̄ſidui pene.⁊ ſi ī illo pccō mortali moriať ꝑ pccīs ill᷒ q᷒ ad culpā.nō tm̄ quo ad penā ꝑus dimiſſis in iferno pena eterna puniet.ſ.᷒ p accns. qꝛ ī pccō mortali nulla pena ē ſatiſfactoria ī cōſpectu dei.⁊ iō qꝫtūcūqꝫ pñiať ſēp remanebit ad penā obligatus.tamē illa pēa minus erit intenſa qꝫ ſi illa peccata nō fuiſſēt ei dimiſſa.⁊ Ad p᷒ ī opp᷒ dō q᷒ illa auctoritas intelligitur quo ad aggrauationē cľpe.⁊ quo ad ſimilitudinē pene ī genere nō in ſpe.⁊ Ad 2᷒ pz ſolutio ex dictis ī q̄one. ⁊ Ad 3᷒ dō q᷒ nō plus cōcludit niſi q᷒ per ſequs pccm̄ mortale itez in ſeruitutē reducť.⁊ hoc ē uez.nō tamen reducť ī illā eādē ī qua erat ꝑ illa pccā que ſibi fuerūt dimiſſa,nec ī tātam ſicut ſi illa peccata ſibi nūqꝫ fuiſſent dimiſſa.

Arto queritur

utrū ingratitudo ſit ſpeciale peccatum. Ēt uideť q᷒ nō.Speciale peccatū nō inuenitur in quolz pccō.ſed p quodcūqꝫ pccm̄ homo deo īgrat᷒ ē.g᷒ ingratitudo ſpāle pccm̄ nō eſt.⁊ Itē Gene.3᷒.li᷒.de beneficijs. Ingratus eſt qui beneficium ſe recepiſſe negat.ī gratus qui diſſimulat.ingratus eſt qui nō reddit.ingratiſſimus omnium qui oblitus eſt. ergo ingratitudo non eſt una ſpecies peccati.⁊ Contra qꝫnis homo per quodcūqꝫ mortale peccatū īcurrat uitiū ꝛobedientie.quia nunqꝫ homo mortaliter peccat. niſi faciendo contra aliquod diuinum preceptum. tamen inobedietia eſt ſpeciale peccatum.ergo a ſimili qꝫuis homo peccando quocunqꝫ peccato homo ſit ingratus deo. ingratitudo tamen eſt ſpeciale peccatum. ⁊ Reſpondeo q᷒ ingratitudo eſt ſpeciale peccatum.quod patet ⁊ ex pte obiecti.⁊ habitus oppoſiti.hēt.n.ſpeciale obiectū.qꝛ ē bñficiū ſub rōe q̄ nō recognitū ē.hic᷒ ēt ingratitudi oppōit᷒ que ē gr̄a ē quidā ſpāliſ ꝛt᷒ ps potētiaľ uſtie exñs.ut ī.3᷒. li᷒.oñſū ē.⁊ Ad p᷒ ī opp᷒ dō q᷒ unū ſpeciale pccm̄

mat'ialit' bñ põt cõcomitari q'cũq; pccñ. ⁊ sic ingratitudo ⁊ iobia ꝺcõitant' q'cũq; pccñ mortale.⁋Ad 2ᵐ. ꝺõ q; illa nõ enũe/rãt' sicut ingratitudinis spes. sz sicut ingra titudinis gradus.

QUinto queritur utᵘ maior sit ingratitudo i casu ab inocen tia q; i casu a uera pñia. Et uꝝ q; sic. qz q; to gradus altior tãto casus grauior ceris paribᵘ. sz statᵘ inocẽtie ceris paribᵘ altior ẽ q; statᵘ pñie. gº ab inocentia est grauior casus. sed in grauiori casu est ingratitudo maior. ergo maior est ingratitudo in casu ab inocẽtia q; a uera pñia.⁋Itẽ Adã peccã do magis fuit deo ingratᵘ q; qcũq; aliᵘ hõ peccãs eodẽ gñe pcci. sz Adã peccãdo ceci/dit ab inocẽtia. gº maior ẽ ingratitudo i ca su ab inocẽtia q; a ẽa pñia.⁋Cõtra ut su/pius hĩtũ ẽ pccñ sequẽs uerã pñiaz aggra uat' p pccã ꝑus p pñiaz dimissa. sz pccm qº cadit hõ ab inocẽtia p nullũ aliud pccñ p/cedẽs aggrauat'. gº grauior ẽ ingratitudo i casu a pñia q; ab inocẽtia.⁋Itẽ magis in/gratᵘ ẽ peccãs cõtra illũ q plus ei dimise/rat. ut ꝓbari põt p illõ qõ dic saluator Lu ce. 7º. approbãdo sñiaz Symonis dicentis q; plus diligit cui plus donatũ ẽ. sz penitẽ ti plus dimissũ ẽ q; inocẽti. gº maiorẽ ingra titudinẽ icurrit peccãdo q; innocẽs.⁋Rº graz actõ respicer dz ⁊ q;titatẽ dõi. ⁊ mõz gratuite donationis. Respiciẽdo ad q;ti/tatẽ doni magis ingratᵘ ẽ innocẽs peccãdo q; penitẽs. qz ceteris paribᵘ maᵘ donũ ẽ ꝑ uare hoiem ut nõ peccet q; illi q peccauit idulgere. ceteris. n. pibus nobilior ẽ status inocẽtie q; pñie. sz cõsiderãdo modũ gra/tuite donatiõis. magis ẽ ingratᵘ penitẽs cũ peccat q; inocẽs. qz q;to aliquis magis est elõgatus a debito recipiendi bñficiũ. tãto cum beneficium sibi confertur est modus donationis magis gratuitus. magis au tem elongatur a receptione gr̃e q;tũ est ex pte sua ille q peccauit q; ille q nõ a gr̃e cõ seruatiõe. oĩbᵘ tñ pensatis si ꝺpẽsetᵘ aggra uatio q̃ ẽ i sequẽti pccõ pp ꝑcedẽtia iã di/missa maior ẽ ingratitudo cadet a ẽa pñia q; ab inocẽtia q;uis pccñ quo cadit hõ ab inocẽtia sit grauᵘ ceteris pibᵘ q; illud qº cadit a pñia aggrauatiõe p pccã ꝑcedẽtia cicũscripta.⁋Ad pᵐ i oppᵐ ad ꝑmã ptẽ ꝺõ q; bñ ꝺcludit. qz cetis pibᵘ maior ẽ ingratitu do i casu ab inocentia. q; in casu a uera pẽi tẽtia aggrauatiõe pccõz precedentiũ circũ scripta. qz suppolita equali gr̃a i inocẽte ⁊ penitẽte adhuc q;tũ ad aliqd accidentale dignior ẽ status inocẽtie q; pñie. nõ tñ lo quẽdo de innocẽtia tpe nº institute. sz ẽt ꝺ stitute.⁋Ad 2ᵐ pz solutio ex dictis. q;uis multo magis peccauerit Adaz q; cadens a statu innocẽtie tpe nº destitute ꝑ idẽ genus peccati pp maiorẽ notabilitatẽ statᵘ illius: ⁊ qz i illo nulla erit ꝑnitas ad pccñ. ⁊ qz pccñ suũ fuit totus humane nº corrupti/uũ.⁋Ad pᵐ arᵐ ad ptẽ ꝓaz ꝺõ q; ꝓcedit de casu a statu pñie cũ aggrauatiõe pp ꝑcedẽ tia pccã que fuerant dimissa.⁋Ad 2ᵐ cum dr̃ q; magis ingratus ẽ peccãs cõtra illuz qui plus ei dimiserat. ꝛc. dico q; nõ oz hoc ee uez qñ plus datũ ẽ de bono ei cui minᵘ dimissũ ẽ. sz innocẽti hñti equalem charita tẽ cũ penitẽte plus boni datũ ẽ q; penitẽti. qz a deo accepit cõtinuitatẽ bonitatis sue quã penitens habuit interruptã. Uñ p illã parabolã qua uoluit dñs declarare Mag/dalenam plus diligere. nõ intẽdebat eã cõ/pare ad seipaz. uel aliã equalis bõitatis sep ꝑuate sine interruptione. sz ad aliũ penitẽ/tem cui nõ erat facta ita pfecta remissio.

QOnsequenter q̃rit de 2º principali. ⁊ circa hoc querũt. 5.⁋1º utrum pñia exterior sit sacr̃z.⁋2º utz remissio pccõ rũ sit res huius sacri.⁋3º utz sit unũ sacr̃z ⁋4º uᵘ sit ab istitutõe.⁋5º qñ fuit istitutũ

PRimo ostendo q; exterior pñia nõ sit sacr̃z. qz oẽ sacr̃z euãgeli cũ efficit illud quod figurat. sz exterior pẽi/tẽtia ñ efficit interiorẽ. sz potᵘ iterior ex/terioris ẽ cã. cũ gº pñia sit euãgelicũ sacr̃z sepius ꝑcedit rẽ q; ecõuerso. sz iterior pñia sepᵘ ꝑcedit exteriorẽ q; ecõuerso. gº pñia exte/rior nõ est sacr̃z interioris. hec duo arª fa/cit magr̃ in lr̃a.⁋Itẽ Hug º. pº. liº. de sacra. pte 9ª. cº. 2º. Sacr̃z ẽ matiale elemẽtũ ex sci ficatiõe cõtinẽs aliquam inuisibilem gra/tiam. sed penitentia exterior non ẽ matia/le elin. nz aliqd scificatũ. qz scific ẽ p vbũ ut supius hĩtũ ẽ. gº nõ ẽ sacr̃z.⁋Cõtrariũ

tenet magr̄ in lr̄a.⁊ Itē sicut se habet bap⁹ flumīs ad bapm̄ flamīs.sic pñia exterior ad interiorē.sed bap⁹ flumīs sacr̄z ē bap flamis.g⁹ pñia exterior sacr̄z ē interioris.⁊ R⁹ q⁹ pñia exterior sacr̄z ē interioris ⁊ interior res ē huius sacr̄i.exterior.n.pñia sig⁹ ē interioris.⁊ aliquo mō cā inq̄⁹ actus penitentis exteriores pñiaz interiorē excitāt.que si informis ē ⁊ nō sit obstaculū ex pte penitentis p sacerdotis mīsterialē absolutionez a deo effectiue formatur.pñia aūt interior intelligi dz eē res huius sacr̄i put i proposito cōiūgit pñie exteriori nō p̄z q⁹ absolute ē tm̄ act⁹ vtutis.⁊ Ad p⁹ in opp⁹ dō.q⁹ se cūdū magr̄z in lr̄a maior ē intelligēda ō sacr̄is illis que añ.l.euangelicā nō fuerūt.sacr̄z aūt pñie fuit añ.⁊ Potest tamē alr̄ dici q⁹ pñia exterior aliquo mō ē cā interioris sicut in qōe oñsū est.q̄uis ēt aliquo mō sit ab ea causata q̄tum ad illud ꝑqō ē ex pte penitētis.quod quasi materiale ē in exteriori pñia respectu absolutionis sacerdotis ⁊ Ad 2⁹ dō.q⁹ sicut dicit magr̄ in lr̄a nō ē inconuenīēs q⁹ in sacro pñie res septus p̄cedat sacr̄m q̄z ecōuerso.qz in alijs sacr̄is sepe cōtingit q⁹ res p̄cedit sacr̄m.¶ Vel potest dici q⁹ pñia interior q̄tum ad illud augmētum uel firmitatem que recipit p exteriorē cōfōem ⁊ humiliationē.⁊ q̄tum ad eius formā quā aliquando recipit p sacerdotis absolutiōez rōe quoz ꝑpe dr̄ res huius sacramēti posteriorē ē q̄z sacr̄z.⁊ Ad 3⁹.dō q⁹ ibi Hug⁹ uocat materiale elemētū qōcūq̄z sensibile sig⁹.⁊ sic exterior cōfō penitentis ⁊ humiliatio possunt dici materiale elemētū.⁊ pōt dici scificari q̄z⁹ ad usum per sacerdotis absolutionem.

Secundo queritur utz remissio pccōruz sit res huius sacr̄i. Et uī q⁹ nō.sacr̄z ē signū sue rei .sed cōfō exterior ⁊ satisfactio nō ē signū remissiōis pcci.imo magis ē signū exūtie eius.cū cōfitēs dicat se talia feciſſe.g⁹ remissio pcci nō ē res h⁹ sacr̄i.⁊ Itez res sacra sequtur sacr̄z.ut effectus cāz.sz r̄missio pcci p̄cedit exteriorē penitētiaz.inutil̄.n.uī exterior pñia existenti i pccō mortali.g⁹ r̄missio e⁹ ñ ē res pñie exterioris.⁊ Cōtra curatō morbi ē res illi⁹ sacr̄i quod ad eā significādā ⁊ efficiēdā ordinat sz pñia exterior ordiat ad significādā ⁊ efficiendā actual̄ pcci r̄missione.g⁹ illa rēissio ē res sacr̄i pñie.⁊ Rñdo sic r̄citat magr̄ i lr̄a. i h⁹ sacro ē aliquid quod ē sacr̄z tm̄.s.exterior pñia.aliqd quod ē r̄s ⁊ sacr̄z.s.pñia interior que ē res pñie exteriorīs.⁊ sacr̄z remissionis actualiū pccōz.qz ut ē cōiuncta pñie exteriori iure uel in ꝓposito illā remissionē aliquo mō significat ⁊ dispositiue efficit.q̄uis cōiūcta exteriori in ꝓposito tm̄ p̄dictā remissionē nō significet nisi ipimet penitēti.nisi p aliq̄ signa alijs appareat talē pñiaz eē in ipo. Est ēt ibi aliud quod est res ⁊ nō sacr̄z.s.pccōz actualiuz remissio.⁊ q⁹ sit res utriusq̄z pñie pz.qz ad illā significādū.⁊ aliquo mō efficiēdū utraq̄z pñia ordinat. Vñ ut sui cām semp p̄supponit penitētiā interiorē cōiūctā exteriori in re ul̄ in ꝓposito explicite l̄ iplicite.⁊ Ad p⁹ i opp⁹ dō q⁹ cōfessio exterior cū humilitate facta ⁊ ad querēdū medicinā ō pccm̄ ordinata. q̄uis significet i penitēte pccā fuisse. significat tm̄ ea i ipo desinere eē. De absolutiōe aūt planū ē quō exp̄sse significat pccōz remissionē.⁊ Ad 2⁹ dō q⁹ de lege cōi r̄missio pccōz actualiū sēp p̄supponit exteriorē penitētiā i re uel in ꝓposito.explicite uel ipliciter.⁊ q⁹ p exteriorē pñiam ut realiter hītā q̄nq̄z causetur actualis peccati remissio pz. p hoc q⁹ superius dcm̄ ē q⁹ interior pñia informis si nō sit obstaculū ex pte pēitētis p pñiam exteriorē realiter hītā format.

Tertio queritur utrū pñia sit unū sacr̄z. Et uī q⁹ nō.qz ubi sūt due res.⁊ duo signa nō ē unū sacr̄z. qz uitas sacr̄i ñ pōt eē nisi uel ex pte sigm.l̄ ex pte rei.sz i h⁹ sacro sē plura signa.s. pēitētis ꝺfessio ⁊ satisfactio.⁊ sacerdotis absolutō.ibi etiam sunt due res.s.penitentia interior,. ⁊ peccatorum actualium remissio. ergo penitentia non est unum sacramentū. ⁊ Item ex eis que nō sē simul nō cōstituit aliquid unū.sed ptes pñie non sunt simul. g⁹ ex illis nō cōstituit aliqd unū.⁊ Contra si penitētia nō eēt unū sacr̄z.sz pl̄a eēnt sacra q̄z.7.⁊ Rñdeo q⁹ pñia ē unū sacr̄m. sed nō dz dici q⁹ sit aliqd unū unitate indiuisibilitatis nec cōtinuitatis.nz eēntiali.sz unitate itegrata ex pluribus relatis ad aliqd

ꝺnū significādū. ⁊ aliqnō mōdo efficiēdus quod ē remissio actualiū pccōꝝ. ℟ Ad pᵐ ī oppᵐ ꝺō q̄ illa plā signa ꝺcurrūt ad itegritatē unius sacr̄i. pñia ēt interioꝛ ⁊ exteꝛioꝛ sunt unū sacr̄s remissionis actualium pccōꝝ. sicut refert mgr̄ in lr̄a. nec obstat ūitati sacr̄i q̄ sint ibi due res. qñ ē una alterius sacr̄s. quod pz. q⁊ caracter baptismal' ē res absolutōnis exterioꝛis ⁊ sacramētum oꝛiginalis pcci. ⁊ tñ bapᵐ ē unū sacr̄s. Sil'r coꝛpᵐ xp̄i ueꝝ ē res sub sp̄e panis uere ꝺtēta. ⁊ p eam significata. ⁊ est sacr̄m coꝛpis mystici. ⁊ tñ sacr̄s euchᵉ ē unū sacr̄m. ℟ Ad 2ᵐ cū dr̄ q̄ ex eis que nō sūt simul nō ꝺsti tuit' aliq̄d unū. ⁊c. dico q̄ ueꝝ ē in pmanētibus. ⁊ loquēdo ꝺ unitate continuitatis uel eēntiali in successiuis. tñ loquendo de unitate integrata ex pl̄ibus relatis ad unū significādū ⁊ efficiēdū nō ē ueꝝ. Sacr̄s aūt pñie cōsistit in quadā successione. ⁊ ē unus unitate p̄dcā.

Quarto queritur

utꝝ pñia sit ab īstitutione. Et uī q̄ nō. q⁊ quod ē a natura nō ē ab īstitutōe. nisi dicatur eē ab institutiōe nᵉ. s̄z sacr̄s pñie ē a nᵃ. natural'. n. rō dictat pccōꝛē debere penitēr̄ de suis pccātis. gº nō ē ab institutiōe. ℟ Jtē sacr̄a que sunt ab institutiōe nō fuerūt ī lege nᵉ. sed sicut dicit magr̄ ī lr̄a hº di. cº ul't. Sacr̄s pñie fuit añ tp̄s gr̄e ēt a p̄moꝛdio generis humani. gº nō ē ab īstitutiōe. ℟ Contra Hug°. pº. liº. de sacra. pte 9ª. cº. 2º. ponit ī diffinitōe sacr̄i q ꝺ ē ex īstitutiōe signi fic̄as. s̄z q̄lz ps diffinitiōis dr̄ de quolz cōtēto sub diffinito. gº ꝺ quolz sacr̄o ueī dr̄ q̄ ē ex institutiōe significās. ℟ Ñdeo q⁊ penitētia dupl'r pōt accipi. s. p ⁊tute uel actu uirtutis. uel p sacr̄o. pº mō pñia ē de lege natur̄. naturale. n. iudiciū rōis dictat pccō rē debere penitere de suis peccatis. ⁊ tali pñia hituarī. ⁊ sic nō ē ex institutiōe. 2º mō nō ē de lege nature. sed ab īstitutiōe dīna. declaratuꝝ ē. n. supius di. 17ª. q. 2ª. ar. 2. q⁊ cōfiteri pccā sacerdoti nō ē de iure nᵉ. ⁊ ex ꝺsequēti. q⁊ neq̄ cōtritio ut iūcta cū ꝓpositō sic confitendi est de lege nature. ℟ Ad arᵐ ad ptē p̄mā ꝺō q⁊ pceꝺit de pñia iq̄ᵐ ē ⁊tᵘ uel actᵘ uirtutis tm̄. ℟ Adrᵐ ad ptē aliā pcedit de pñia inq̄ᵐ ē sacr̄s.

Quinto queritur

utrū hoc sacr̄m īmediate a xp̄o fuerit īstitutū. ⁊ qñ. ℟ Ñdeo q⁊ īmediate fuit a xp̄o īstitutū. añ. n. passionē īstituit hº sacr̄s q̄tū ad interioꝛē ꝺtritionē penitētis ⁊ opis satisfactionē. cū dixit. Non ueni uocare iustos. sed pccōres ad pñiaz. Luce. 5º. ⁊ p alia uerba q̄bus ad pñiaz. īuitabat. maxime cū dixit. Nisi pñiam habueritis oēs simul peribitis. Luce. 13º. ꝺcōez āt iplicite ī exº cū dixit leproso mūdato. Vade oñde te sacerdotibus. ut scriptū ē. aDath. 8º. absolutionē āt ī misterio cū Lazaro r̄suscitato dixit. Soluite eū. Jo. ūº. s̄z exp̄sse ptātē absoluēdi nō dedit. ul'q̄ pᵗ resurrectionē. cū dixit eis. ut hr̄ Jo. 20. Accipite spm̄ scm̄. quoꝝ remiseritis pcca remittūt' eis. ⁊ quoꝝ retinueritis retēta sūt. ptātē aūt iurisdcōnis sup totaz eccliaz pmisit se daturū Petro. cū dixit ei. ut hr̄ aDath. 16º. Tibi dabo claues r̄gni celoꝝ. ⁊ quodcūq̄ ligaueris. ⁊c. nō tñ tūc dedit. Vñ decretū Anacleti di. 21ª. in nono testamento exponendū ē de pmissione f̄z glo. ibidē. nec tñ tūc tm̄ pmisit se daturum ptātē iurisdcōnis. s̄z ēt ptātē absoluendi ⁊ ligandi in foꝛo pñie. quā post resurrectionē cū alijs discipul' accepit. s̄z ptās iurisdcōnis sup totā eccliaz sibi soli fuit data p se ⁊ successoꝛibus eius. cū xp̄s post suā resurrectionē dixit ei. Pasce oues meas. Jo. 21º. qꝺ pōt ꝓbari p illud quod hēt'. 50. di. Cōsiderandū. ⁊. cº. Fideliꝛ. ⁊ extra de elect. Significasti.

Circa litteram

Peccata oꝛiginalia. nō significat' hic pccm̄ oꝛigīale ī plurali. q⁊ in eodē hoīe sūt plura. s̄z quia mlti plex ī effcū inq̄ztū coꝛrūpit diuersas uires aīe. moꝝ oīuz ꝓsterneret ī uia uitioꝝ. i. cito nisi peniteat. q⁊ pccm̄ quod p pñiaz nō diluit'. moꝝ suo pōdeꝛ ad aliud trahit. ita reus ⁊ peccatoꝛ cōstituit' ut añ fuerat. i. s̄il'r. sed nō tm̄. uel refert' hoc ad reatū pene dāni. ñ sēsus. ℟ Quidā dicunt penitentiaz exteꝛioꝛem ⁊ iteꝛioꝛē eē sacr̄s. nec duo sacra. sed unum. ⁊ isti bene dicunt. est enim cois opinio ⁊ uera.

Reter premissa. ꝛc. Supius determinauit magr̃ de bap°. ⁊ de ꝯfirmatione. ⁊ eucha. ⁊ pñia. Hic determiat ꝺ extrema ūctio ne. ⁊ diuidit in. 2. ℙ° de eius institutione. ℙ 2° de iteratione ibi. Quert. ℙ 1ª i. 3. ℙ° determiat de eꝝ ma. ℙ 2°. de eꝝ istitutore ibi. Hoc sacramētū. ℙ 3° de institutionis causa ibi. In quo oñdit.

Circa hanc di. querēdū ē pncipaliť de. 2. ℙ° de ipo sacro unctionis extreme. ℙ 2° de eius admīstratiõe. ℙ Circa pm q̄rūť .6. ℙ° utꝛ extrema unctio sit sacrz. ℙ 2°. a quo fuit institutū. ℙ 3° utꝛ ma huius sacmēti sit oleū de oliuis p epm cõsecratum. ℙ 4° utꝛ hꝰ sacri sit aliqua determinata ꝟbo rū forma. ℙ 5° utꝛ effectꝰ hꝰ sacri sit ifirmitatis cozpalis alleuiatio. ℙ 6° utꝛ uenialiū peccatozum remissio.

Primo ostendo ꝙ extrema unctio nõ sit sacrm. qz sicut infirmi inunguť oleo p epm cõsecrato. sic ⁊ cathecumini. sz unctio cathecuminoꝝ ñ ē sacrz. g° a simili nec unctio infirmoꝝ. ℙ Itez ipm oleū p epm ꝺsecratū ē sacrm. qz sicut dicit Hug°. p°. li°. de sacra. pte. 9ª. c°. 2°. Sacrm ē materiale elementū. sz ipm oleū nõ ē ipa unctio. cū unū sit subā. ⁊ aliud accidens. g° ipa unctio nõ ē sacrm. ℙ Item in una collꝰe sacri ꝟba ñ repetūť. sz i ūa collone extrme ūctiois plies ꝟba rpetūť. s. i ūctione cuiꝰlz mẽbri. g° talis unctõ nõ ē sacrz. ℙ Itē sacrz una collatione nõ cõferť nisi ab uno ministro. sz extrema unctio conferť a plibꝰ sacerdotibus. Unde dr Ja. 5°. Inducat pbyteros. g° talť unctio nõ ē sacrz. ℙ Cõtra magister dic i lra hꝰ. di. c°. p°. q. ē sacrz. ℙ Itez Hug°. 2°. li°. de sacra. pte. 15ª. c°. 2°. dic idē ℙ Ñdeo ꝙ extrema unctio ē tacrz. Illꝺ. n. qꝺ ē sacre rei signū ⁊ causa p se ordinata ad efficiēdū rē sacrā. nõ tm ē sacrm. sed est sacrm noue. l. ut supius bitū ē. sz extrema unctio signū ē p se ⁊ causa spiritualis unctionis interioris que ē res sacra. qꝫ sacrās. ⁊ iõ extrema unctio sacrz ē noue. l. ℙ Ad pm in opꝰ ꝺ ꝙ nõ ē simile de unctione cathecuminoꝝ ⁊ infirmoꝝ. qz illa nõ ordinatur p se ad remissionē pccõꝝ. sed p aliud. s. p bapm. hec ꝟo p se ordinať ad interiorẽ unctionẽ significãdū ⁊ causãdū eo mõ quo sacra sunt suoꝝ effectuū cã. ℙ Ad 2m ꝺ ꝙ ipm oleū p epm cõsecratū nõ dr sacrm nisi pdicatiõe que ē p causã. qz ē huꝰ sacri materialis causa. sz ipa unctio p eẽtiã ē sacrz Uerbū aũt Hug. aut itelligiť ꝺ quolibet sensibili signo. aut fz pdicationẽ causalem. ℙ Ad 3m ꝺ ꝙ sicut plures unctiones cõstituũt unã integrã unctõnẽ. ita uerba q̄ dñť in unctione cuiusꝫ mẽbri cõstituũt unã itegrã uerboꝝ plationẽ que ē itegra sacri forma eo mõ quo uerba dñť forma sacri. nec repetũť uerba penitus eadẽ. qꝛ in unctiõe ocꝰloꝝ dr. qꝺ p oculos. i unctiõe aurũ dicitur. p aures. ⁊ sic de alijs. q̃uis alia uerba repetantur eadem. ℙ Ad 4m ꝺ ꝙ Jaco. ibi posuit plare p singulari. unm. n. pficit sacrz qui si deficeret. alius deberet supplere nõ factum iterare.

Secundo queritur rendum eẽt a q° hoc sacrm fuerit institutū. nisi qz supꝰ di. 2ª. in illa. q. utm oia sacra no. l. fuerint instituta a deo imediate sufficienť pz quid ꝺ ad hãc qõnem. Et iõ de eius solutione hic supersedeo.

Tertio queritur utrū maꝰ hꝰ sacri sit oleū de oliuis p epz cõsectū. Et uť ꝙ ñ. hꝰ sacrz ē necitatis. dic. n. magr̃ hꝰ di. c°. 2°. q. si ex ꝺcẽptu ꝟ negligẽtia sacrz pterittať picꝰosū ē ⁊ dãnabꝰle. sz sacrz necitatis dz celebrãi i maꝰ ualꝺ cõi. q̄pp bapꝰ celebrari põt i q̄lz naťali aq̄. g° cũ oleuz de oliuis p epz ꝺsectū sit maꝰ ñ mꝰtū cõis. sz spãlis ñ ē hꝰ sacri maꝰ ℙ Itē sacerdos siplex pt scificar maťiã bap. qꝺ ē maꝰ sacrz q̃z extrema ūctio. g° mꝰto fortꝰ maťiã extrm ūctõnis. g° ñ oz ꝙ sit p epz ꝺsecta. ℙ Cõtra magr̃ hꝰ di. c°. p°. dic ꝙ hᶜ ūctio fit oleo p epz ꝺsecto. sz cũ dr oleũ siplici noie itelꝰ oleuz ꝺ oliuis qz ãthonomasiace dr oleũ. ut supꝰ bitũ ē di. 7ª. ℙ 2° ꝙ maꝰ dz cozrspõdeť pncipali effcãi sacri. effcus aũt pncipalis hꝰ sacri. ē pccõꝝ uẽialiũ curatio imediate itro ducẽs nisi sit aliꝺ qꝺ obstet ad supemiñtẽ sanitatẽ uite eterne. ad cuius ingressũ suffi cit ꝺscia pura. ⁊ quia oleuz multũ ualet ad

curatõez plage.ut inuit Isa.p° ubi dr̃.plagã rumẽs.qz ñ ẽ circũligata.nec curata mẽdicamine.nec fota oleo.7 maxime oleũ de oliuis.in quo pfectius inuenit̃ ꝓpetates olei q̃z in alio oleo.ideo m[a] huius sacr̃i est oleũ de oliuis.7 qz balsamũ repñtat bonã famã.iõ nõ ẽ mixtũ cũ balsamo ad significãdũ q̃ ad ingrediẽdũ sanitatẽ uite eterne sufficeret sine fama puritas cõscie.7 nitor q̃ p oleũ designat̃.ex de sacra unctione c°. p°. Oleũ enim lucet in aqua.7 ad significãdũ illius sanitatis supeminẽtiã debet eẽ cõsecratũ p sacerdotẽ supereminentis dignitatis.i.p epm. Ad p[m] in opp[m] dr̃ q̃ hoc sacr̃z nõ ẽ necessitatis absolute sicut bap[m] q̃uis mortaliter peccaret q ipz ex ꝺceptu ptermitteret.cõtẽnere.n. quodcũq; sacr̃m eccl'e peccatũ ẽ mortale. Ad 2[m] dr̃ q̃ nõ ẽ sil'e.qz xps q ẽ maximus ī dignitate tactu mũdissime carnis sue qñ a Io. baptizatus fuit uim regñatiuã cõtulit aqs itelligendo hoc.ut supius expositũ ẽ ī tractatu de baptismo.7 iõ nõ indiget p epm sc̃ificari. Et ꝑterea sacr̃z baptismi ẽ sacr̃m necessitatis absolute.nõ sic aũt hoc sacr̃z.

Quarto queritur

ut[m] huius sacr̃i sit aliqua determiata ẏbo rũ forma. Et ur̃ q̃ nõ.qz nulla inuenit̃ ei[us] forma determinata ab institutore. Item determinata forma uerboz sacr̃i ẽ eadem apud oẽs.sz forma uerboz huius sacr̃i nõ ẽ eadẽ apud oẽs. quedã.n.ecc[a] utũt̃ forma indicatiua.quedã forma depcatiua. g° istu[s] sacr̃i nõ ẽ determiata forma uerboz. Cõtra. Romana eccl'a utit̃ in hoc sacr̃o determinata uerboz forma.que ẽ hec. Per istaz sanctã unctionẽ 7 suam pissimã miſicordiaz pcat tibi dñs qcqd ocl'oz uitio deliqsti. sz cũ iũgũt̃ aures dr̃.uitõ aurũ. cũ nares dr̃.uitõ nariũ.qñ os dr̃.uitõ ligue l' oris.qñ man[us] dr̃.uitõ tact[us].qñ pedes dr̃.uitio incessus.qñ lũbi dr̃.uitõ lũboz seu carnis uitõ.7 dz fieri q̃lz iũctio cũ signo crucis. Rñdeo q̃ determinata materia.7 determiata forma sit determinatũ cõpositũ.alr ñ. Cũ g° hoc sacr̃z sit detetminatũ sacr̃m ab alijs sacr̃is 7 distictũ.oz q̃ hẽat determinatã materiaz 7 determinatã formã. ẽt accipiẽdo formaz fm q̃ p quãdã silitudinẽ pncipalioz ps int̃ integrales forma dicitur totius integralis ꝑz quã similitudinẽ ẏba sunt forme in sacr̃mẽtis. Dõ aũt ꝓpe forma sit ibi uideri pot p illud qđ supius dictũ ẽ di.3[a].in illa qõne ut[m] ordinatio ad sc̃ificãdũ sit forma bap. 7 est cõuenientioz forma depcatiua q̃z indicatiua.qđ innuit beatus Iac.ī cano.sua c°. 5°.dicẽs. Infirmat̃ quis ex uobis inducat ꝓsbyteros eccl'e.7 ozẽt sup eũ ungẽtes euz oleo in noie dñi. Ad p[m] in opp[m] dr̃ q̃ si ñ sit scripta forma determinata exꝑsse tamẽ posuit eã beatus Iaco. īplicite in uerbis pdcis quã beatus petrus explicite creditur romane eccl'e tradidisse. sicut 7 plura alia que explicite in scriptura sacra scripta non sunt. Ad 2[m] dr̃ q̃ si sint alique eccl'e utentes forma indicatiua pie cr̃dẽdũ ẽ q̃ mod[us] exp̃mẽdi p modũ impatiuũ determinate uel īdicatiuũ nõ sit de necessitate sacr̃i.sicut superius dictũ fuit de mõ exprimendi actum baptizandi quẽ greci exp̃munt hoc uerbo. Baptizet'.7 Roãna eccl'a h° ẏbo.Baptizo.

Quinto queritur

utrum effectus huius sacr̃i sit uenialiũ peccatorum remissio. Et uidetur q̃ nõ.qz ubi sufficit unũ remedium nõ debẽt poni plã. sz ad remissionẽ uenialiũ sufficit sola penitentia interioz quam faciliuſ possunt habere infirmi q̃z sani. infirmitas.n.incliat ad detestandũ uanitatẽ mũdi. g° aliud r̃medium nõ ẽ necessariũ infirmis ad uenialiũ remissionẽ. Item sacramentũ ad illud finaliter ordinat̃ pp quod ꝓncipaliter administratur.sed ñ administratiue ꝓncipaliť pp uenialiũ remissionẽ.sz pp corpis sanatiõez. qz sani magis īplicãt̃ uenialib[us] q̃z infirmi. 7 tñ nõ administrat̃ sanis.sed infirmis. g° uenialiũ remissio nõ ẽ huius sacramẽti effectus saltẽ ꝓncipalis. Cõtra Iaco. 5°. p[m] q̃z dictũ ẽ ungentes eũ oleo.7c. paucis iterpositis sequitur. Et si in pccis sit dimittet̃ ei. Ad istã qõez dixerunt quidã q̃ h° sacramẽtũ nõ cõferẽt ꝺ pccã uenialia. sz ꝺ seq̃las relictas tã ex origiali q̃z ex actualibus pccis. Sz ꝺ hãc opinionẽ ẽ auctoritas bti Jacobi ꝓallegata. Dõ g° ad qõem q̃ ī h° sacramento tria sũt.s.unum qđ ẽ sacramẽtũ tm̃.qđ ẽ unctõ exterioz.aliud qđ ẽ res 7 sacramẽtũ.s.spũalis alacritas mẽtis.que ẽ

res signata ⁊ cāta p exteriorē unctionē. de qua alacritate ut hēt ex de sac unctiõe ℮. primo intelligitur illud quod dicit. Jo. ap⁹ Unocti quā accepistis māeat in uobis .⁊ ē sacr̄z pncipaliter remissionis uenialiū pccõ rū. qz si digne sumat p eā remissio uenialiū z nõ tm signific̄atur. sed ēt causat. Unī in decretali p̄dcā dicitur. unctio uisibilis iterior nõ solū ē signū. sed ēt sacramentum. qz si digne sumat uel agit uel augz absqz dubio quod designat. ⁊ sic p̄z q̄ remissio uenialiū ē i hoc sacramēto pncipalis res ⁊ nõ ē. sacr̄z. Ad pmū in opp⁹ dīt aliq̄ q̄ q̄uis pñia interior ad remissionē uenialiū suffici at. tñ pp statum infirmi qui nõ pōt ita perfecte illo remedio uti sicut sanus regrit̄ aliud. Sed cõtra hoc ē q̄ frequēter iungūt infirmi in tali statu q̄ facilius pñt interius penitere q̄z sani. iõ uidet dicendū q̄ sicut p sacramētū pñie ex ui sacr̄i format attritio pus informis. sic ex ui h⁹ sacr̄i cõfortatur mēs ad hñdū sufficiētiā pñie uenialia delē tis. q̄ q̄nqz añ sacr̄i susceptionē tā debilis ē ut nõ sufficiat ad plenā uenialiū remissionē. p huius ēt sacr̄i susceptionē ps pene p uenialibus ōbite remittit̄ si digne suscipiatur. Ad 2⁹ dō q̄ nõ dat infirmis tm. qz sit pncipaliter ordinatū ad corpalis infirmitatis alleuiationē. sed pp hoc q̄ approximquat egressui in quo uenialia pfce pñt curari absqz hoc q̄ eis hõ itez iplicet.

SExto queritur ut⁹ effectus huius sacramēti sit ifirmitatis corpalis alleuiatio. Et uidet q̄ nõ. qz sacramenta no. l. efficiunt quod figurāt si suscipiantur digne. sed huius sacr̄i susceptio quātūcūqz suscipiat̄ digne ñ liberat cõit̄ ab infirmitate icurabili p naturā. g⁹ affcūs eius ñ ē alleuiatio corpalis infirmitatis. Itē uiri q̄to sunt pfcōres tāto magis desiderāt dissolui ⁊ eē cū xp̄o. sic p̄z p Phau. ad phylip. p⁹. Sed hui⁹ sacr̄i effcūs nõ ē cōtra desiderū pfcōr. g⁹ effectus eius nõ ē infirmitatis corpalis alleuiatō. Itē medicīe spūalis nõ ē effcūs corpalis. sed hoc sacr̄z sicut ⁊ alia ē medicina spūalis. g⁹ effcūs eius nõ ē alleuiatio infirmitatis corpalis. Cōtra Dar. 6⁹. dr̄ de discipul̄ xp̄i q̄ ūgebāt oleo multos egros ⁊ sanabāt. sed hoc intellr̄ de unctione que ē sacr̄z. Unī glo. ibidem. p̄z ab apl̄is hūc morē traditū eē ut eūgumi ⁊ alij egroti ūgātur oleo a pōtifice cōsecrato. g⁹ effcūs huius sacr̄i ē alleuiatio ifirmitatis corpalis. Item Jaco. 5⁹. Postqz dictū ē ūgentes eū oleo in noīe dñi imediate subiūgit̄. ⁊ oīo fidei saluabit infirmū ⁊ alleuiabit eū dñs. Rñdeo q̄ alleuiatio corpalis infirmitatis ē huius sacr̄i effcūs nõ pncipalis. quapp nz exp̄mit̄ i forma sacr̄i. sz se cūdarius. ⁊ iõ nūqz cāt̄ p hoc sacr̄z nisi p̄z q̄ expedit pncipali effcūi. q ē remissio ueniaiū pccōz. sed si digne suscipiat̄ sēp cāt̄ istū secūdariū effcm. qñ expedit effcūi pncipali Ad p⁹ in opp⁹ dō q̄ secūdarius h⁹ effectus sacr̄i nõ ē cuilibz infirmitati total̄ āmotō. ēt si hoc expediret effectui pncipali. sz alleuiatō quā dupl̄r cāt. Uno mō mediāte ope nature iēztū mētis alacritas interior naturalr̄ p quādā redūdātiā opat̄ ad corpis meliorē dispōez uel male dispōis e⁹ mitigatiōez. Alio mō pure supnaturaliter. ⁊ hūc effcm sēp cōsequit̄ respcū cuiuscūqz ifirmitatis. qñ expedit effcūi pncipali ⁊ digne suscipiat̄. Ad 2⁹ dō q̄ euadere ab ifirmitate nõ ē ō desiderū uiorz pfcōz quando credūt hoc expedire ad salutē aiaz sua rū. Unde dicit beat⁹ Marti. Dñe si adhuc populo tuo sū necessarius nõ recuso labore. fiat uolūtas tua. Ad 3⁹ dō q̄ tñ medicina spūalis nõ sit totalis effcūs pncipalis. pōt tñ eius eē effcūs secūdarius. ⁊ magis q̄z medicine corpalis spiritualis effectus. quia plus potest anima super corpus. q̄z corpus super animam. ⁊ q̄uis assignarē uni sacramento duos principales effect⁹. Unū pncipalem spiritualem. ⁊ alium corporalem esset inconueniens. tamen hoc sacramentum q̄uis sit unuz habere duos effectus. unum spiritualem. ⁊ alium corporalē ita q̄ spūalē pmo ⁊ pncipalr̄. ⁊ corporalē scōario ꝛueniēs ē. ut p̄z ex supioribꝰ dcis.

QOnsequenter q̄rit de 2⁹. pncipali. Et circa hoc queruntr̄ sex. P⁹ utrum hoc sacramentum possit conferri a non episcopo. 2⁹ utrum a nõ presbytero. Tertio utrum debeat conferri aliquibus sanis. Quarto utrum omnibus ifirmis. 5⁹ utrū sola instrūmenta sensuum debeāt

inūgi. ¶ 6°. utrū hoc sacr̄z iterabile sit

PRimo ostendo q̄ hoc sacr̄z nō possit ofterri a nō epō. ph̄b⁹. 2°. phisi. In his que fiūt artē mat̄iā facim⁹ pp opus. nobili⁹ g° ē uti m⁹ disposita q̄z ipaz dispo nere. cū g° cōsecratō olei sit m⁹ h⁹ sacr̄i di spositio. ⁊ unctio infirmoꝝ sit eius usus no bilius ē infirmos ungere oleo ofecrato q̄z ipsū cosecrare. ſz oleū nō pōt ofecrari a nō epō. g° nec aliquis illo oleo ūgi a non epō. ¶ Itē sicut nō eps nō pōt ofecrare sacr̄i cō firmatiōis mat̄iā. ita nec cōfirmare. g° a si mili sic nō pōt mat̄iaz h⁹ sacr̄i consecrare. ita nec ea infirmos ūgere. ¶ Cōtra Jaco. 5° Infirmat̄ quis ī nobis īducat p̄esbyteros ecc⁹. ⁊ orēt sup eu⁊ ūgētes eū oleo ī noīe do mini. ¶ Itē decre. di. 65ª. Presbyteros. §. Hz istud. dr̄ q⁹ oleo scificato pmittit̄ p̄sbyteris ungere infirmos. ¶ Rñdeo q⁹ h⁹ sacr̄m a nō epō pōt cōferri. ⁊ hoc pp statū infirmoꝝ q nō pñt epos adir̄. Unū di. p̄dcā. Illō. dr̄ q⁹ id circo p̄sbyteris cōcessū ē ūgere infirmos sci ficato oleo. qz epī occupatōnib⁹ alijs īpedi ti ad oēs lāguidos ire nō pñt. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ dicēdū q⁹ ⁊si ungere infirmos sit si pl̄r nobili⁹ q̄z olei scificatō. cū ei⁹ scificatio sit pp usum. tam̄ pp necitatē magis ofessū ē p̄sbyteris nō epis oleo scificato ūgere q̄z oleū scificar̄. facil̄r. n. pōt oleū scificatū ab epō p oēs prochias epar⁹ hēri. nō sic aūt eps pōt pñs eē cuilz infirmo. ¶ Ad 2⁹ dō q⁹ nō ē sil̄e. qz in ofirmatiōe spūs. ſ. dat̄ ad ro bur ⁊ plēitudinē gr̄e. ⁊ iō merito ei⁹ admi stratio reſuat̄ epis. in q̄bus ē ptās plenior q̄z in sacerdotib⁹ inferioꝝib⁹.

SEcundo queri tur utr̄z possit ofterri a nō p̄sbytero. Et uī q⁹ sic. qz melior ē oro bōi laici q̄z mali sacerdotis. ſz hoc sacr̄z efficaciā hēt ex oratione. Unū forma ei⁹ ē deprecatiua. g° magis pōt cōferri a bo no laico q̄z a sacdote min⁹ bono. ¶ Itē ma ius ē baptizare q̄z hoc sacr̄z cōferre. ſz nō p̄sbyteri pñt baptizare. g° ⁊ h⁹ sacr̄z ofer̄ ¶ Cōtra ut supius uisū ē effcūs huius sacr̄i ē uenialiū pccōꝝ remissio. ſz nō p̄esbyteri nō pñt mīsterialiter pcā remittere. q̄z uis sci hoies orādo pñt adiuuar̄ pccōres ad ī petrationē mīficordie. g° ñ p̄sbyteri ñ pñt hoc sacr̄z ofterre. ¶ Rñdeō q⁹ hoc sacr̄z cō ferri nō pōt a nō p̄sbyteris. Soli. n. p̄sbyt̄i pp sacroꝝ eccl̄asticoꝝ dignitatē ostituti sē admīstratores eoꝝ. Unū illō qō legit̄ ō scā Genouefa q⁹ oleo ūgebat īfirmos ⁊ sana bāt̄. miraculosū fuit non sacr̄ale. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ q̄uis puata oro sacdotis mi nus boni ñ sit ita efficax sic oro laici me lioris. tñ oro eius iq̄tū eius p̄sona ē publi ca ē efficacioꝝ. qz efficaciā hēt ex ui meriti totius eccl̄. oro aūt iq̄tū ē forma h⁹ sacr̄i ꝺueīt p̄sbytero iq̄tū p⁹ publica ē. ¶ Ad 2⁹ dō q⁹ q̄uis bap⁹ sit nobili⁹ sacr̄z q̄z extre ma ūctio. tñ qz ē sacr̄z sipl̄r neciuz. iō qlibz hō ipm admīstrar̄ pōt q̄uis a solis sacer dotib⁹ admīstrari debeat cāu necitatis ex cepto. hoc aūt sacr̄z nō sic neciuz ē. Et pte rea ad sacr̄z bap nō ē necia m⁹ p epm ofec ta. sicut ad hoc sacr̄z quā tractare non de cet nō sacerdotē. sicut decet sacerdotē.

TErtio queritur utrū ofterri debeat aliquib⁹ fāis. Et uī q⁹ sic. Hoc sacr̄z cōferri dz ostitutis ī piculo mortis. ſz m⁹ti sani frequēter sūt ī piculo mortis. ſ. in bello. ⁊ ī mari. ⁊ quidā sub cer titudie mortē expectantes. ut ad mortē dā nati. g° talib⁹ sanis debet hoc sacr̄z ofterri ¶ Cōtra Beat⁹ Jaco. ī cano. sua. c. 5°. nō fe cit mētionē de cōferēdo hoc sacr̄z nisi ifir mis. ¶ Rñdeo q⁹ cū effcūs pricipal̄ h⁹ sacr̄i sit uenialiū remissio nō quecūq⁹. ſz plena ⁊ pfcā de pximo ītroducēs ad icorruptibilē sanitatē ute eterne. q̄ remissio de lege cōi sanis ꝺuenire nō pōt. iō nulli sano debet h⁹ sacr̄z cōferri. nec infirmo. nisi sic aggraua to q⁹ pbabile sit ipz eē ī periculo mortis ꝺ pximo īminentis. qz tñ defect⁹ nature ex senio quasi quedam infirmitas ē. iō etiam senibus ex defectu nature solo constitutis in periculo mortis de pximo imminētis hoc sacramentum cōferri debet. ¶ Ad p⁹ ī opp⁹ dicendū q⁹ hoc sacramentum confer ri non debet nisi cōstitutis in mortis peri culo proueniente ex recessu a debita ppor tione humorum qui est infirmitas. uel ifir mitatis proxima causa uel ex cōsumptione radicabilis humidi ⁊ caloris naturalis de fectu quod periculum sanis hominib⁹ non imminet.

Quarto queri{tur utr} debeat ꝺfiteri oib⁹ infirmis. Et uꝝ ꝙ sic. ꝟz phi. 2° topicoꝝ. Qꝺ nullo addito dicis. simpliciter dicis. Sed beat⁹ Jaco. ca. sua c°. 5°. dicit h° sacrꝫ debeꝫ cōferri infirmis nullā restrictōnē apponēdo. g° uꝝ fuisse intētō sua ꝙ dari debeat oib⁹ infirmis. ℣ Itē planū ē ꝙ ꝺ beat dari oib⁹ infirmis ex infirmitate sua i mortis piculo cōstitutis. ⁊ infirmis ꝺ qb⁹ nō desperatur. qꝛ medicina corpalis magis dāda ē infirmis de qb⁹ nō despat̄ q̄ꝫ ill⁹ de qb⁹ despat̄. g° h° sacrꝫ dādū ē oib⁹ infirmis ℣ Cōtra decre. 95ª. di. Illꝺ. dr̄ ꝙ hec ūctō nō pēitētib⁹ fūdi nō pōt. ꝟz nō pēitētū q̄ dā sunt infirmi. g° hoc sacrꝫ ñ oib⁹ infirmis cōferri ꝺz. ℣ Rn̄deo ꝙ hoc sacrꝫ cōferri ñ debet nisi nō hñtib⁹ obstaculū impediēt sacri effectū. ⁊ hñtibus deuotōnē ⁊ reuerētiā ad sacrꝫ. ⁊ hñtibus uel habere potentibus de cōi lege ueniale pccm̄. ⁊ qꝛ in nō pēitēti bus ē obstaculū ꝺ effm̄ sacri. ⁊ in pseuerā ter furiosis nō ē deuotō. nec reuerētia ad sacrꝫ. ⁊ in puulis nō ē uēiale pccm̄. iō h° sacrm̄ cōferri nō debet impenitētib⁹. nec pse uerāter furiosis. nec puul. ℣ Ad p⁹ i opp⁹ ꝺd ꝙ q̄uis determiatio uerbi Jaco. nō sit scripta. tñ ex usu eccl̄e quē btūs Petr⁹ itro duxit ē sufficiēt hīta. ℣ Ad 2⁹ ꝺd ꝙ sicut ñ eēt dāda medicina corpal̄ ifirmo de cui⁹ infirmitatis corpal̄ sanatiōe ⁊ alleuiatiōe despareť. sic ñ eēt dādū h° sacrꝫ alicui si ꝺ sue ifirmitatis spūal̄ sanatōe ꝺspareť. ℣ Cō ūt q̄re ñ debet dari leuem ifirmitatē corpalē habentibus ꝑz ex dictis in corpe q̄onis.

Quinto queritur utꝝ sola istra sēsuū debeāt inūgi. Et uꝝ ꝙ nō. qꝛ ut supr⁹ hītū ē li° p°. Alia ē in q̄libet pte corpis tota. sed nullū pccm̄ ē i corpe ni si p aiaz. g° cū h⁰ unctio fiat ad remissionē pccoꝝ uenialiū fieri ꝺz i q̄libet pte corpis. ℣ Itē ut hr̄. ad Hath. 15°. De corꝺ quot exeūt cogitatiōes male. ꝟz sedes corꝺis ē i pector. g° ꝺz fieri unctio i pectore. ℣ Itē ceci nati nūq̄ peccauerūt p uisū. g° in eis oculi nō debēt inūgi. ℣ Cōtra usus eccl̄e hēt ꝙ oia or gana deseruiētia sensitiue gñatiue ⁊ pgressiue inūgāť ⁊ nulla alia. ℣ Rn̄deo ꝙ sola istra debuiētia sēsitiue gñatiue ⁊ pgressiue ⁊ nō alie corpis ptes debēt iungi. ⁊ qm̄ sūt qnq̄ istra debuiētia sensibus pticularib⁹. ſ. oculi. aures. nares. os. manus. ⁊ lumbi. gñatiue deseruiāt. ⁊ pedes pgressiue. iō ꝟz more romane eccl̄e. iste. 7. ptes corpis. ⁊ ñ alie inūgūť. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺd ꝙ q̄uis aīa ꝟz eēntiā sit in q̄libet pte corpis tota. ñ tñ ꝟz cuiuslibz potētie sue usū. ⁊ iō ñ ꝺbēt inūgi oēs ptes corpis. sed ille determiate q̄ dicte sť. ℣ Ad 2⁹ ꝺd ꝙ a corde dicūť exire cogitationes male pp hoc ꝙ influentia aīe deriuatur ad alia mēbra mꝺiāte corde. q̄uis eiz sit in q̄libet pte corpis tota p eēntiā. tñ cor recipit imediate ei⁹ ifluētiā. q̄pp motus ē huic. ad ꝺd li°. 3°. de aīab⁹. ꝙ aīa occlťur i corde. ⁊ qꝛ pccā uenialia. ut frequēti⁹ ꝺbūtur ex occōib⁹ acceptis p ptes illas determiatas que supradcē sūt. iō magis inūgūť q̄ꝫ pect⁹. ℣ Ad. 3⁹. ꝺd ꝙ ⁊si ceci nati nunq̄ peccauerūt p actū uidēdi. tñ peccāt potuerūt p uidēdi cōcupiscētiā. ⁊ mutilati p cōcupiscētiā opandi p illa mēbra qbus dū erāt p uuli fuerāt mutilati. ⁊ iō loca p̄dcoꝝ mēbroꝝ debent inungi.

Sexto queri{tur utrum} h° sacrm̄ iterabile sit. Et uꝝ ꝙ ñ. Dignior ē unctio hois q̄ꝫ altaris. ꝟz unctio. altaris iterari ñ debet. exꝝ de cōsecra. eccl̄. ſ altaris c° p°. g° nec unctio hois. ℣ Itē alia sacra q̄ cōsistūt i ūctiōe nō iterātur. ut cōfirmatio ⁊ ordo. g° a siłi nec istud. ℣ Cōtra hꝺ. 2°. li°. de sacris pte. 15ª. c°. 3°. Si unctio iterari nō pōt nec oꝛo iterari pōt. ꝟz oꝛo iterari pōt. g° ⁊ ūctio. ℣ Itē magr̄ h⁹ di. c°. ult°. ꝺsētit ꝙ h° sacrꝫ iterabile ē. ℣ Rn̄deo ꝙ h° sacrꝫ aliq° mō iterabile ē. aliquo mō nō. circa. n. eūdez infirmū eadē ifirmitate i numero respectu eiusdē ifirmitatis stat⁹ iterari ñ ꝺz. qꝛ qꝺ ꝟz sacrꝫ circa maťiā ꝓpā una uice sortiť to tū suū effm̄. si ñ sit idispō i suscipiēte. ⁊ iō eadē hostia bis nō cōsecraťur. qꝛ in ꝓma cōsectōe efficiť corp⁹ xp̄i uez sub ūa spe. nec idē ꝺiugeſ bis despōsāť. ꝺ baptis⁹. ꝺfirātōe ordie claz ē. i solo sacro pñie dubiū ē. qꝺ q dē dñt rspcū eoꝝ ꝺ pccoꝝ i nūero ifatū q̄lz uice hēr̄ aliquē effm̄. qꝛ tm̄ idē bō i nūero pōt plies ifirmari. ⁊ i eadē ifirmitate i numero pñt eē stat⁹ diuersi i quoꝝ quolz ifirmus ē i notabili. ⁊ pbabili piculo mortis.

ideo cū infirmo nullū ipmat idelebilē effectū potest ⁊ debet eidē hoi pluries cōferri. uel p diuersis infirmitatib⁹. uel p eiusdez infirmitatis diuersis statibus supradictis. nec te moueat qđ dictū ē. sacrz eucharistie una uice circa eādē materiā totū suū sortiri effectū. qz ab eodē hoie ē pluries suscipiendū. In eius.n. susceptione ñ cōsistit illius sacri eēntia. ⁊ iō q̄uis pluries suscipiatur ⁊ in eodē suscipiēte pluries hēat effcm. tñ eēntia sacri circa eādē materiā nō iteratur ⁊ iteratū ñ hēret effcm. Ad p⁹ dđ q⁹ rō quare unctio altaris uel ecclie cōsecratio nō iterat ē. qz ipa cōsecratio ⁊ ūctō una uice collate hñt totū suū effectū. qui ē esse dicatū ad diuinū cl'tū. ⁊ sili rōe ēt cōsecratio materie cōfirmationis ⁊ materie huius sacramēti ñ iterat. Chrisma.n. una cōsecratiōe pfecte ordinat ad usū illius sacramēti. sil'r dico de cōsecratiōe olei respectu usus huius sacri. ⁊ qz circa eūdē ifirmū eadē infirmitate respectu eiusdē infirmitatis status hoc sacrz totū suū sortit effcm. si ñ sit aligs defect⁹ ex pte suscipiētis. ideo hoc mō nō iterat. qz tñ morb⁹ ō quē ē pluries pōt reūti. iō circa eūdē hoiez pōt pluries iterari. qz sic circa eūdē hoiez pluries effcm pōt hēre. Ad 2⁹ dđ q⁹ nō ē sile. qz cōfirmatio ⁊ ordo iprimūt caracterē. q ē indelebilis effectus. nec morb⁹ cōtra que pncipaliter sunt in eodē hoie iterat. hoc āt sacrz effectū idelebilē i suscipiēte nō ipримit. ⁊ morbus ō quē ē iteratur.

Orca litteram 4° capita Regū ⁊ pōtificū inungūt. Cōtra ex ō sacra unctōe. c°. p°. §. Hoc unguēto. Princeps nō ungit in capite. sed in brachio siue humero. siue armo. in quibus pncipat⁹ cō grue designat. Ñideo uerbū magri itelligēdū ē de unctōne Regū i ueteri lege. nō in nona. sic.n. dr in decretali pdcā. principis unctio a capite ad brachiū ē trāslata. Corpus xpi ñ pōt cōfici nisi de pane cōsecrato. quod nō ē intelligendū de cōsecratiōe pcedente ipam cōfectōnē. sed de cōsecratiōe q̄ i ipa cōfectiōe cōsistit. q̄ ē p hec uerba. Hoc est.n. corp⁹ meū. nisi forte magister cōsecratiōem uocet ibi ordinationez panis de frumento. ad hoc ut sit huius sacramenti materia. quā ordinationē xp̄s instituit suo facto. ad cuiusmōi similitudinez dicitur aquas cōsecrasse quādo fuit baptizat⁹. eo q⁹ illo fcō aquā ordinauit ad hoc ut eēt materia sacramēti baptismi.

Dist. xxiiii.

Nunc ad cōsiderationē. ⁊c Superius determinauit magister de sacro baptismi. confirmatiōis eucharistie. pñte. ⁊ extreme unctionis. Hic determinat de sacramēto ordīs. ⁊ diuidit i. 2°. p° determinat de ordinū distinctione. 1° de collatōe di. sequēti ibi. Solet queri. p° i. 3. p° ō dispositiōe ad ordinē. s. de tonsura. 2° de ipis ordinibus ibi. Hostiarius. 3° de officijs ⁊ dignitatibus que ordines cōsequūt ibi. Sūt ⁊ alia. Media dicit in. ⁊ p° determinat de hostiarijs. 2° de lectorib⁹ ibi Secūdus. 3° de exorcistis ibi. Tertio. 4° de accolitis ibi. Quarto loco. Quito de subdiacōis. ibi. Quintus. 5° de diaconis ibi. Diaconoz. 6° de p̄sbyteris ibi. Septimus. Illa ps que incipit ibi. Sunt ⁊ alia diuidit in. 3. p° determinat de dignitate epali. 1°. ō gradib⁹ dignitatis illi⁹ ibi. Ordo aūt. 2° de quibusdā officijs minorib⁹ ibi. Laces ⁊ ui mentis.

Orca hanc di. querēdū ē pncipaliter de. 5. Primo de tōsura. 2° de cōditione portandi tonsurā. 3°. de ordīe. 4°. de ordinis effectu. 5°. de epatu. Circa p⁹ que runt. 3. Primo utrū tōsura sit ad ordinū susceptionē dispositio cōgrua. 1°. utrū sit ordo. 2°. utrū sibi abrenūciatio temporaliū sit annexa.

Primo ostendo q⁹ tō sa ñ sit ad ordinū susceptōnē dispō ogrua. magis est ogrua dispō ad ordinū susceptionē. dispō aīe q̄z corpis. sz idispositi⁹ i aia sic peccator pōt suscipere ordiē. g° i corpe nulla requrit dispō ad eoz susceptōnē. Itē essentialius ordiat ordo poz ad sequētē q̄z tōsura ad aliquē ordinē. sz ptermisso ordine poz pōt suscipi seqñs ordo. extra de cl'ico p saltū. pmo. c°. ūico. g° tōsura ñ requrit

ad ordinum susceptionē. Item sicut dicit magr̄ huius di.c°. p°. Tonsure ecclīastice usus a Nazareis exort° uidet'.sz ut hr̄ numerorū.6°. Nazareor̄ radebat' totū caput.qz ibi dr̄ q; radebat' caput eor̄ nulla restrictiōe apposita.g° tonsura fcā eo mō q° sit ī clericis ñ ē dispositio ad susceptionē ordinū.sz deberet totū caput eor̄ radi Cōtra ꝑm magr̄m hui° di.c°.p°. Oēs ordinati dci sūt electi.ñ pōt g° aliqs eē ordinatus nisi sit cleric°.cū g° null° sit clericus nisi tōsurat°.tōsura ē dispositio ad ordinū susceptionē. Ité ōsuetudo approbata ꝑ lege hūda ē.sz ꝑm approbatā ōsuetudinē ecc hoies tōsurāt' añq; ordinēt'.g° tonsura dispositio ē ad ordinū susceptiōem. Ñ° q; duplex ē dispositio ad aliqd susciendū.q̄dā necessitatis.q̄dā cōgruitatis. p° mō tōsura ñ ē dispositio ad ordinū susceptionē.qz si ñ tōsurat° ordiaret' uere recipet ordinis sacr̄m.q̄uis ipe sciēt' sic ordinē recipiēs.ꝛ ordiator talē sciēt' ordinans grauit' peccarēt. qz ordiari ñ dz nisi clericus.ꝛ sine tōsura cleric° ñ ē.ar° ad h° decre.23ª di.Psalmista.§.Clerici.2°.mō loquēdo dico q; tōsura fcā ī sūmitate capitis ad modū spere cū resecatiōe capillorū inferior ita ut ñ possit tegere aliq̄ orgaū sensuū ē dispositio ad ordinū susceptionē.in eis.n.ut dic magr̄ hui° di.c .p°. dz denudari capitis sūmitas ut eor̄ mens libera ad deū mōstret'.sūmitas.n.capitis repūtat eminētiā mētis.ꝛ denudatio capitis mētis reuelatiōez.clericus.n.secretor̄ dei ignar° eē ñ dz.iō ēt ī modū spere dz fieri. qz ut dic magr̄.e.c. p tōsurā significāt' eē in pte sortis mīsterij dei cui ꝑuire regnar̄ est.mīstri.n.ecc̄ reges eē debēt sic intelligēdo ut se ꝛ alios regāt.q̄ ꝓbat magr̄ p illud q̄ dicit beat° Petr° ī p ª.ca.sua.c°. 2°. Uos estis genus electum regale sacerdotiū.debēt ēt resecari capilli iferi°.ita ut ñ operiāt aliq̄ organū sensuū ad significandū ut uitia p organa sensuū pululātia ꝓcidāt'.ꝛ q; ad audiēdū.ꝛ itelligēdū v̄bum dei a supfluitate rer̄ tpaliū īpediri nō debēt.q; aūt ī modū spere radi debeant hēt decre.di.23ª. Prohibere.q; aūt resecari debēt iferi° capilli mō supra dcō hēt eadez di. Hō luceat.2°.ꝛ cōgruū ē a statu laicor̄ ad statū ordiator̄ ad mīster ū dei transire uolētes recipe dispositionē ꝓdictam qua a statu laicor̄ separēt'. ꝛ ad diuinū mīsteriū ꝓparent'. In oī trāsitu ab uno statu ī aliuz cōuenīs ē trāsire p mediā dispositōez.q̄ ēt nos docet n ª ñ trāsmutās materiaz ab una for ª ī aliā nisi aliq̄ mediāte dispositione. Ad p° in opp° dr̄ q; pccōr sciēt' recipiēs ordinē graui' peccat.ꝛ talē sciēt' ordinās .ꝛ silē ꝓcessi de ñ tōsurato. tñ sicut sr̄pccōr ordiat' ordiat° ē.ita si ñ tōsurat° ordinat' ordiat° ē. Ad 2° dr̄ q; ꝓor ordo ita ē dispō ad seqūtē q; q̄uis ꝓor nō suscepto sequēs possit suscipi.ñ tñ siñ peccato tā ex pte suscipiētis q̄s ꝓferētis nisi forte p ꝓbabilē ignorātiā excusēt'.silr̄ mō dico de ñ tōsurato q ordinat' Ad 3°.dr̄ q; silitudo tōsure Nazareor̄ ꝛ clīcor̄ attendit' q̄stū ad gen°.ñ q̄stū ad tōsiōis speciem ul' modū. Tōsio.n. Nazareor̄ significabat totalē eor̄ sepatiōez a cōil° officijs seculi.sz ñ eor̄ electiōez ad spāle mīsteriū dei. Ad duo ar ª ad ptē ꝑam dr̄ q; ꝓcedunt de dispositione cōgruitatis.

Secundo queritur utr̄ tōsura sit ordo. Et uī q; sic.qz ē signū rei sacre ut uisū ē.sz eē signū rei sacre ē ratio sacr̄i.g° ē sacr̄m.sz ñ aliud q̄z ordo. Itez absq; sacro ordinis ñ ꝓstituit' qs ī gradu dignitatis ecclīastice sup alios fideles.sed p tōsurā ꝓstituit' tōsurat° ī gradu alic° dignitatis ecclīastice sup laicos.g° tōsura ē ordo. Cōtra ordo ñ ꝓfert' sine celebratione misse ꝑm ōsuetudinē ecc ª Romane.sz tōsura absq; celebratiōe misse irrep̄hēsibiliter ꝓfert'.g° ñ ē ordo. Ñ° q; tōsura ꝓpe loqñdo ñ ē ordo.sz dispō ad ordis susceptionē.ut dictū ē.ordo.n.sacr̄m ē ut oñdit' ꝛ tōsura sacr̄m ñ ē. sicut.n.cathecism° ñ ē cā rei sacr̄ a sacrādo dicte nisi mediāte baptīsmo.sic nec tōsura nisi mediāte ordine. Uñ ꝛsi sit qd sacr̄ale.nō tñ ē sacr̄m. Ad p° in opp° dr̄ q; tōsura ꝛsi sit signū alicui° rei sacre.ñ tñ ē signū rei sacrātis quā efficiat.ñ.n.cū aliqs tōsurat' ex ui tōsurationis sacer efficit'. Uñ tōsura ꝓpe loqñdo ñ ē sacr̄m. Ad 2° dr̄ q; si extēdat' nomen dignitatis maior est falsa.qz sic ñ tñ dr̄ dignitas illa ī q̄ ꝓfert' spūalis potās ī

ordīe ad sacr̄m eucharistie ꝺficiendum et
dispensandū q̄ dignitas ē ī sacro ordinis.
sz ꝺr ēt dignitas aliquē ꝺsequēs ordinez.
ut epatus.ꝛ dispositio ad ordinē.ut tōsu
ra.ꝛ officiū ānexū ordini.ut psalmistaꝫ q
ordo ñ ē.sz ꝑpe loqndo ē officiū annexuz
ordini lectoris.qz lector legēdo īstruit in
tellectū.sz cantādo excitat affectū.ꝛ quia
ꝑmū regrit distinctā platiōez q̄ ñ ꝺueniꝛz
multitudini sil̄ loquēti.iō ordiaꝫ hō ad hꝰ
ut solꝫ hoc officiū faciat.excitatio aūt af
fectꝰ bñ fit ꝑ multitudinis cātū ꝛ melius
q̄z ꝑ cātū unius. Ad̄ñ psalmistatus ordo
nō est.nec nisi ī ꝓprie dignitatis dici pōt.

QErtio queritur utrū tōsure tpaliū abrenūciatio sit ānexa. Et uī q̄ sic.illi ānexa ē abrenūciatio tpa
liū ꝑ qꝰ ꝺz hōi ab ecc̄a ꝓuideri.sz cuilibet
clico ꝺz ab ecc̄a ꝓuideri ꝺe uictu.extra de
ꝓben. Nō liceat.ubi ꝺr ꝺe ep̄o ut duoꝝ al
terū eligat ut ñ faciat clericos.ul̄ si fecerit
ꝺet illis vñ uiuere possint.gꝰ cū ꝑ tōsuraz
fiat hō clericꝰ tōsure tpaliū abrenūciatio
ē ānexa. ℣ Itē.12a.q.i. Nolo.q hūerit ꝓpū
ul̄ hr̄e uoluerit.ꝛ ꝺe ꝓpo uiuere.seq̄t paz
post. Paz ē ut dicā ñ manebit mecū.sz nec
clericꝰ erit. ℣ Itē ad maiorē pfectiōez tenē
tur clici noui.te.q̄z ueteris.sz clici ueteris.te.
nō hūerūt sortē ꝓpriā.eis.n.dixit dñs.ut
hr̄ nūeroꝝ.18o. In terra eoꝝ nihil posside
bitis nec hēbitis ptē inter eos.ego ps ꝛ he
reditas tua ī medio filioꝝ Israel.gꝰ nec lici
tū ē clicis noui testam̄ti ꝓpuz hr̄e. ℣ Cōt
pa.q.2a. Clericos. Clericos illos ꝺuenit ec
clesie stipēdijs sustētari.qbꝰ paretū ꝛ ꝓ
pinquoꝝ bōa nulla suffragāt.q aūt bonis
paretū ꝛ ꝓpinquoꝝ ꝛ opibꝰ sustētari pñt.
si qd pauper ē accipiūt sacrilegiū ꝑfecto
cōmittūt.gꝰ clicis licitū ē hr̄e ꝓpriū.si bo
na eccⁱ ñ hñt. ℣ Itez.12a.q.pa. Certe ego.ꝛ
sūptū ē ab Aug̃o ī quodā ſmōe. Qui uo
lūt hr̄e aliqꝺ ꝓpriū qꝫ ñ sufficit ꝺeus et
eccⁱ eiꝰ maneāt ubi uolūt.ñ eis clericatuz
aufero.gꝰ clicis licitū ē hr̄e ꝓpriū. ℣ Nō
q hñtiū tōsurā clericalē.qdā ꝑfitēt regu
larē uitā.ꝛ istis ñ lz hr̄e ꝓpriuz.ex ꝺ statu
mona. Cū ad mōasteriū.ubi ꝺr. Prohibe
mus districte ī ⱱtute obediētie sub obtes
tatiōe diuini iudicij.ne qs mōachoꝝ pro
priū aliqꝰ mō possideat.ꝛ.i.q. Prioꝝ autē
nec existimet abbas q sup hñda ꝓpetate
possit cū aliqꝰ mōacho dispēsare.qz abdi
catio ꝓprietatis sicut custodia castitatis
adeo ē ānexa regule monachali. ut ꝺ eam
nec sūmꝰ pōtifex possit lr̄iaz īdulgere.illi
aūt q ñ ꝑfitētur regularē uitā licitū ē hr̄e
ꝓpriū.pa.q.2a. Pastor.ꝛ.c.se.ꝛ.12a.q.pa.
Epi.ubi ꝺr q ꝺe rebꝰ ꝓprijs ul̄ acqsitis
uel qcunqz ꝺe ꝓpo hñt heredibꝰ suis si
uoluerit dereliquāt.in qꝰ exp̄sse pz q nō
tm̄ illi ꝺici q ñ hñt nisi tōsurā.sz ēt epi li
cite pñt hr̄e ꝓpriū. magis tm̄ ꝺecet q ꝺe
ꝓpo min̄ sint sollicīti q̄z laici. ꝛ q ꝺe illo
liberaliꝰ paupibꝰ eccⁱas distribuāt.ꝛ sic pz
q tpaliū abrenūciatio tōsure nō ē ānexa.
℣ Ad pm in oppm ꝺr q hñtiū tōsurā cleri
calē qdā sūt ꝺstituti ī sacris.ꝛ istis ordia
tores ul̄ eoꝝ successoresꝫ ꝓuidere tenēt eo
mō qꝰ supr̄ dictū est.cuiꝰ rō ē. qz ecclesie
obligati sūt.nec ualēt reuerti ad seculares
actꝰ.ꝛ de talibꝰ itelligit illa decretal̄. Nō
liceat.qdā sūt nō ꝺstituti ī sacris.ꝛ istis ñ
teneāt eccⁱ ꝓuidere nisi q̄ꝺiu eccⁱ defuūt.
Ex q̄dā tm̄ honestate si paup ē plus teneāt
sibi eccⁱ q̄z alteri paupi. q̄z uis ēt ꝺdiatis
in sacris nō hñtibꝰ ꝓpriū sufficiēs ad ne
cessitatē nat̄e uel ad uiuēdū ꝑm dignitatē
status ul̄ pſōe ꝓuidere teneat ꝺdiator ul̄
eius successor.ex de ꝓbendis. Cū fz apl̄z.
tm̄ hñtibꝰ ꝓpriū sufficiēs ad necessitatem
nature.ꝛ dignitatē statꝰ.ꝛ pſone ꝓuidere
nō teneāt.pa.q.2a. Pastor ecclie.ubi ꝺr. bis
qbus sua sufficiūt ñ ꝺz pastor ecclie aliqd
erogare. ℣ Ad 2m. ꝺd q q̄z uis pꝰ ita sen̄sit
Augꝰ.postmodū tm̄ mutauit.12a.q.pa. Cer
te ego sū. Certe ego sū q statuerā nullum
ꝺdinare clericū nisi q mecū uellet maneāt
ut si uellet a ꝓposito recedere recte illi.tol
lerē clericatū. ecce ī ꝺspectu ꝺei ꝛ uō mu
to ꝺsiliuz. ℣ Ad 3m. ꝺd q clici uet̄is.te.ꝛ si
nō debeāt hr̄e sortē distinctā ab alijs tri
bubꝰ eo q ꝑp diuinū cultū debebāt it̄ eoſ
morari. tm̄ hēbāt ꝓpas possessiones cū ill̄.

Onsequenter queritur de.2o. ꝑncipali.ꝛ circa hoc q̄runt̄.3a. ℣ Pꝰ utz clerici nō bñficiati nec ī sacris ꝺstitu
ti teneāt portare tōsuram. ℣ Pꝰ. utz clerici
uxorati.nō tm̄ bigami.teneāt portare eam

3°. utrū bigami non teneāt portare eam.

Primo ostendo q cleri ci nō bñficiati. nec i sacris ordinibus ordinati nō tenēt portare tōsurā. qz q pōt renūciare pulegio clericali nō tenetur portare tonsuram pp quā pulegat⁹ ē. sz pdicti clerici pñt renūciaꝛ pulegio clericali. qlz. n. rnūciaꝛ ualz et qō p se noscitur introductū. extra de regularibus. Statuimus. g⁹ pdcī clerici nō tenētur portare clericalē tonsuram. Itez extra ne clerici uł monachi secularibz negocijs se imiscēat. Sacerdotib⁹. idignuz ē eis ab ecc⁹ subueniri p quos cōstat i ecc⁹ scādalū gnari. sz illi qbus nō dz ecc⁹ subuenire nō uidētur teneri ad portādū clericalē tōsurā. qz si eā portarent eēt i ecc⁹ opprobriū. nō honorē. g⁹ clerici p quos scādalū i ecc⁹ gnāt nō tenentur portaꝛ clicalē tonsurā. Cōtra decre. di. 25ª. Clerici. clerici q comā nutriūt ab archidiacono ēt si nolūt inuiti detōdeant. Itē extra de ui. z ho. cle. Si qs. Si qs ex clericis comā rlaxauerit anathema sit. Rndeo q clerici ō qb⁹ ē qō aut publice exercēt actus rpugnātes statui clericali. aut nō. si sic. qcuis exercēdo actus tales peccēt. nō portādo tñ tōsurā clericalē nō peccāt. imo magis eā portādo peccarēt. z tales si tertio moniti ab illo ad quē spectat se ipos emēdare cōtēpserit pulegio clericali efficiāt exortes. ex ō sen. ex. Cōtigit. 2°. qz ut ibidē dr pulegi uz mereꝛ amittere q pmissa sibi abutit potāte. ac frustra legis auxiliū uocat q omittit i legē. Si aūt nō exercēt actꝰ rpugnātes statui clericali. sz tāq clerici pulegio clericali utūt peccāt nō faciēdo sibi radi tonsurā loco z tpe sicut decet. z ad eā portandū cōpelli pñt z debēt. z sic itelligēda sūt iura allegata ad ptē ram. Ad p⁹ in opp⁹ ō q minor ē falsa. nisi. n. clerici pdicti uelit ad bigamiā se trāsferre q facto tōsurā portare nō tenēt. sz nō portare. ut patebit. uł alias faciāt aliqd p q⁹ puent pulegio clericali. illi pulegio renūciare nō pñt. cuz nō sit hoc bñficiū psōale. sz potiꝰ toti collegio ecclīastico publice sit idultū. ex ō foro cōpe. Si diligēti. ē ēt hec libertas clericis idulta p clericoꝝ tutela. z laicoꝝ uiolētia coercēda. ex de sen. exco. Cōtingit. ius aūt ad ōriū allegatū itelligēdū ē de pulegio idulto i fauoꝛē psone tm. Ad 2°. ō q clerici scādalū generātes i ecc⁹ ad correctionē cōpellēdi sūt. z ex ꝺseqñti ad portandū tōsurā clericalē cogēdi nisi forte tale facin⁹ cōmiserit p quo merito debeant priuari clericali pulegio.

Secundo queritur utz clerici uxoꝛati nō tñ bigami teneāt portare tōsurā. Et uł q. ñ. ex de clicis cōiu. Johannes. dic dñs papa de clerico uxoꝛato. q añ in accolitū fuerat ordinat⁹ q sup ipsū tōsuratiōe sua epūs nō molestet. dūmō nullū pcipiat bñficiū ecclīasticū rōne cui⁹ teneāt deferre clericalē tōsurā. Itē. e. t. Ex pte. dic dñs papa regine angloꝝ de clericis uxoꝛatis equanimit duxim⁹ tollerādū. si a talibus iustitias debitas uelut ab alijs uxoꝛatis exigas. z fuitia ꝺsueta. Tales g⁹ nō gaudēt pulegio clericali. sz ñ gaudētes pulio clicali tōsurā clicalē ñ tenēt portare. Itē. e. t. c⁹. Ut ꝺsultatiōi. miles tue dioce. q cū in miōꝛ ordinē erat etate tōsurā tñ z clericalē coꝛonā assūpsit nō ē cogēd⁹ deferre hitū clericalē. g⁹ a sīl nec tōsuraz. Cōtra tales gaudēt pulegio clericali. sicut de facto z ꝺsuetudine uidem⁹. g⁹ tōsuram clericalē portare tenēt. Itē ex ō uita z hone. clericoꝝ. Cleric⁹ si tōsura. Cleric⁹ si tōsura dimissa: accepit uxoꝛē. paucis interpositis seqtur. Cōdeat. nec i uita sua tonsurā suā dimittere audeat. Rn⁹ q clerici de qbus ē qō aut utūt pulegio clericali: aut nō. Si sic. tenēt portare clericalē tōsurā. Si nō. aut h⁹ ē ut euitēt ecclīasticū iudiciū q ō pp suū ꝺlictū formidāt existimātes euadere facili⁹ i curia laicali. aut h⁹ nō est pp aliq ō ꝺlictū p q⁹ formidēt iudiciū ecclesiasticū. sz qz uolūt se penit⁹ ad act⁹ laicales trāsferre ut pote q uolūt fieri milites. uel alia secularia negocia exercere. p⁹ mō cōpelli pñt z debēt ut tōsurā ferant et iudiciū ecclīasticū subeāt. 2° mō credo q cōpelli ñ debēt tōsurā portare clericalē. et sic itelligi ōbēt iura allegata ad ptē pmā. De illis aūt q uolūt uti pulegio clericali pcedūt argumēta ad partē scōam.

Tertio queritur

utrū bigami teneāt̄ tōsurā nō portare. ℞ñdeo q; clerici bigami aut sūt religiosi. aut sūt seculares. Si secl'ares. dico q; tenēt̄ tōsurā clicalē ñ portare. ocre. di. 34ª Si qs clericꝰ uiduā. aut ꝑam ducēs uxorē ois ecclīastice dignitatiſ ꝓuilegio mox ꝺnudet̄. Et eꝫ ꝺ bigamiſ altercatiōiſ. Bigamos oi ꝓuilegio clericali declaramꝰ eēꝫ denudatos. ⁊ coertioni foꝛi ſecularis adiectos cōſuetudīe ꝺria ñ obſtāte. ipos quoq; ſub anathemate ꝓhibemꝰ deferre tōſuraꝫ uel hītū clericalē. Si aūt sūt religiosi ſic ēt dñt qdā q; tenēt̄ eā nō portare. qꝛ ꝺſtitutio gñaliť lata ē q̄ꝫuis ꝑ religioſis ñ fuerit lata. Unī ſic uidemꝰ q; ꝺſtitutio toꝛnea mēta ꝓhibēs oēs ligat q̄cūq; intētiōe toꝛneent. ⁊ q̄tūcūq; ſobꝛie pp hꝰ q; gñaliter lata ē. q̄ꝫuis pp abutētes fuerit facta. ſic a ſili uī iſtis q; ī ꝓpoſito ſit ꝺ. Ego autez credo q; licitū ē bigamis ꝛligioſis tōſurā quā añ bigamiā receꝑint. ⁊ maxīe añ editionē ꝺſtitutiōiſ ꝑdicte ī religiōe portare. qꝛ ſeries textꝰ ꝺſtitutiōis illiꝰ oñdit q̄ꝫuis ꝛplicite ipos ī hac ꝓhibitōe ñ ꝛcludi. qꝛ hꝰ relatiuū ipos refert tm̄ illos de qbꝰ ime/diate locutꝰ ē añ illos. ſ. q adiecti sūt coertioni foꝛi ſecularis. qꝺ ad religioſos bigamos planū ē ñ extēdi. nec ualet ſile qꝺ alij inducebāt. qꝛ ex ſerie textꝰ decretalis illiꝰ q̄ toꝛneamta ꝓhibēť pz ꝺſtitutiōez gñaliť eē latā. ⁊ nullā ꝑſonā ab eo excluſam.

QOnſequenter queritur de 3º. ꝓncipali. Et circa hꝰ querūť. 3ª. ℞ pº utrū ordo ſit ī eccª. ℞ 2º utꝛ ordo ſit ſacꝛ. ℞ 3º utꝛ ſint. 7. ordines tm̄.

PRímo oſtendo q; ꝺo ñ ē in eccª. ubi ordo ibi dñiūz ⁊ ꝑuitª. ſz int̄ fideles nulla ꝺs eē ꝑuitª. Unī apl'us ad Gal'. 5º. Uos in libertatē uocati eſtis frēs. gº in eccª non ē ordo. ℞ Itē ubi ordo ibi diſtinctio. ſz ut ꝺr ad Ephe. 4º. Nos debemꝰ eē ſolliciti ꝑuare unitatez ſpūs. gº int̄ nos nō ꝺs eē ordo. ℞ Cōtra Exo. 25º. Inſpice ⁊ fac ꝑm exemplar. qꝺ tibi ī mōte mōſtratū ē. ſz illꝺ exēplar ē eccª triūphās q̄ ē ī mōte ſcō ꝺei. cū gº in illa ſit ordo ꝺs ēt eē in eccl'ia militāti. ℞ Itē apl'us ad Ro. 13º. Que a deo sūt ordīata sūt. ſz eccª est a deo. gº in ipſa ē ordo. ℞ Ñdeo q; ꝺeº ñ tm̄ ē ens. ſz ē oīum alioꝛ entiū cā effectiua ⁊ gubernatiua. ⁊ iō ut exꝑſſius repñtareť ī creatis ſub rōne q̄. ē cā effectiua ⁊ gubernatiua. nō tm̄ cōicauit eis ꝓticipationē ſui eē eas efficiēdo. ſz ēt aliquā ꝓticipatiōem rōis cauſe q̄buſdā ꝛferēdo ſup alias ptātem q̄. ſi ſit reſpectu naturaliū actuū ueniꝛ tur in creaturis ſenſibilibꝰ. ſic. n. ſupioꝛa coꝛpa ptātē hñt ſup coꝛpa iferioꝛa. Si aūt ſit reſpcū actuū agēdoꝛ ex impio uolūtatis ⁊ iudicio rōnis. ſic ē in creaturis hñtibus ītellectū. ⁊ uolūtatē ⁊ pº ⁊ ꝓncipal'r ī eccª triūphātē. ⁊ ſecūdario in militāte ad exēplar illiꝰ. Unī Ber. 3º. de ꝺſide. cº. 13º. de hoc oꝛdie ꝺic. nec uilē reputes foꝛmā hāc q̄ in terra ē. exēplar hꝫ ī celo ⁊ ī terra. nō ē ꝓuidēdū q; ⁊ deū hꝫ actoꝛē. ⁊ de celo ducit oꝛiginē. Si aūt hec ptās ī eccª militante sit reſpcū tpaliū magis ꝺz dici ꝓncipaꝰ uł dominiū q̄ oꝛdo. Illa autē q̄ ē reſpectu ſpūaliū. maxīe ꝺz dici oꝛdo. qꝛ oꝛdo tpaliū ſeq ꝺz ordinē ſpūaliū. ⁊ ꝑz ipm dirigi. ⁊ ad ipz reduci. ℞ Eſt ēt alia rō q̄re diuia diſpoſitio oꝛdinē eē in eccª uoluit q̄ plane ponit̄ decre. ꝺi. 89ª. Ad hº. Ad hoc ꝺiſpoſitiōis ꝓuiſio graꝺ diuſos ⁊ oꝛdieſ ꝺſtituit eē diſtictos. ut ꝺū reuerētia minoꝛes exhiberēt potioꝛib' ⁊ potioꝛes miꝺoꝛibus ꝺilectionē ipēderēt. ⁊ ꝺa ocoꝛdia fieret. ⁊ ex diuſitate ꝺtectio. ⁊ rōe officioꝝ gereret̄ admīſtratio ſingl'oꝛ. nz ꝺniuſitas alia poſſet rōne ſubſiſtere. niſi huiuſmodi magnꝰ eā diffre ordo ꝑuaret. q; oꝛdo attēꝺit̄ ꝑm ꝺona gr̄e gr̄atis date. q̄ eſt pr̄ās ad aliqꝺ officiuz ꝺeputata. ⁊ talis nobis ſub certitudīe nota ē. q̄ꝫuis ñ ſit gr̄a gr̄atū faciēs. ℞ Ad pm in oppm ꝺ. q; ſubiectō ñ repugnat libertati niſi cū aliqs ꝺñat̄ ad ſui utilitatē utēs ſubiectis ñ ad utilitatem eoꝝ. ptās aūt q̄ ē ī eccª ad hº ē ut ꝑlatus utat̄ ſubiectis ad eoꝝ utilitatē ⁊ ꝺei honorē. Uel pōt ꝺici q; ibi apl'us logt̄ ꝺe libertate ſpūs q̄ ꝑuituti ñ oppōiť corꝑali. ℞ Ad 2m ꝺ. q; unitas ſpūs ī uinculo pacis q̄ eſt unitas ocoꝛdie ñ opponit̄ diſtictiōi officioꝝ. ſz ocoꝛdat. qꝛ ꝑ talē diſtinctionē ꝑdicta unitas efficaciť in eccl'ia cuſtoꝺitur.

SEcundo queritur utꝛ

ordo sit sacrm. Et vr q; nō. qz ordo ē nō tm̄ in hoibus. sz ī angelis. sz ī angelis nō ē sacrm. g° a sili nec ī hoib°. ⁊ Itē cuiuslibet sacri est aliq̄ determinata matria. qđ p īductionē pōt ꝓbari. sz ordinū nō ē determiata aliq̄ materia. g° ordo nō ē sacrm. ⁊ Itē si ē sacrz. aut unū. aut plura. ¶ Nō unū. qz si ordo eēt sacrm plures ordies eēnt plura sacramēta. ¶ Nec plura. qz tūc eēnt plura sacramēta q̄z. 7. qđ falsū est. ⁊ Cōtra illd maxime ur̄ sacrm p qđ sacra alia dispēsant. sz tale qd est ordo. g° ē sacrm. ⁊ Itē magr̄ hui° di. c°. 8°. ordo ē qđdā signaculū. i. qđ dā sacrz q° spūalis potās tradit ordiato. sz spūalis potās ē res sacra. 7 signaculum q°. tradit ē sig° illi°. ¶ Tū g° sacrz sit rei sacre signū. seqr̄ q; ordo sit sacrm. ⁊ ¶ nō. q; ordo dupliciť pōt accipi uł ꝓ ritu seu signo. q° tradit potās ordinato. uel ꝓ ipsa potāte tradita. ꝓ° mō ordo ē sacrm tm̄. 2°. mō ē sacrm 7 res. res. s. respcū signi p̄dicti. 7 sacrm rei. i. gr̄e gratū facientis. seu augmenti eiusdē q̄ digne ordinē suscipiēti cōfert. ut iferi° patebit. ⁊ Ad p°. in opp°. dđ q; nō est sile. qa potās angelor̄ ñ dat in aliq° sensibili sig° sicut illor̄ potās q; in eccl'a ad diuinū misteriū ordinat. ⁊ Ad. 2°. dđ q; ordinis determiata ē m'a. nō tm̄ una cōis cuilibz ordini. sz ī diūsis ordinib° diuersa. 7 sicut oēs ordies unū sūt sacrm. sic materie singl'or̄ ordinū unā cōpletā materiā hui° sacri ostituūt. q̄ aūt sit materia in quolibz ordine ī seqnti artic'o dicet. ⁊ Ad .3°. dđ q; est unū sacrm unitate itegra ex plurib° ptib° ordiatis ad unā. qa alij .6. ordines ordinātur ad ordinē p̄sbyterat° q; est potās ofīciēdi corp° xp̄i uer. 7 sic pz q; q̄uis ordo sit sacrm ñ ꝓpter hoc seqtur q; plures ordies plura sint sacra.

Tertio queritur utrū sint. 7. ordines tm̄. Et ur̄ q; ñ. decre. di. 21ª. Cleros. 7 sūptū ē ab Isy. li. 7°. ethi. c°. 12°. ¶ Nouem sūt ordies seu gradus ī eccl'a. hostiari°. psalmista. lector. exorcista. accolit°. subdiacon°. diacon°. p̄sbyter epūs. ⁊ Itē ut supi° hītū ē eccl'iastica hierar'a ē ad exēplar angelice. sz ī angelis sūt. 9. ordies. g° a sili. 9. sūt ī eccl'ia militāte. ⁊ Itē ī pmitiua eccl'a ñ fuerūt ordies nisi p̄sbyterat°. 7 diaconatus. cū g° sacra sint a deo ista nō ab hoib°. ur̄ q; nō sint plures ordies q̄z illi duo. nō. n. legimus deū postea alios istituisse. ⁊ Contra magr̄ hui° di. c°. p°. Septē sūt spūaliū offic̄ior̄ gradus siue ordies. sicut ex scōr̄ patrū dictis apte traditur. 7 capitis nr̄i. s. Jesu xp̄i ex° mōstrat q; oīum officia in semetipo exhibuit 7 corpi suo. qđ est eccl'ia eosdē ordies obtinādos religt. ⁊ Rñdeo q; potās ordinis mīstror̄ eccl'ie cū sint mediatores int' nos 7 deū ordināt' ad unienduū nos cū deo. que unio maxie fit p eucharistie sacrz in quo xp̄us a nobis sumitur. Ad hāc 7 maxie dr̄ sacrm uniōis ad quā unionē reqritur approxīatio xp̄i ad nos. 7 nr̄i ad ipz. p° fit p sacri ofectiōez. 2°. p dignā ei° sūptionē. In p° actu defuiūt tres ordines. s. diaconat°. subdiaconat°. 7 p̄sbyterat°. Subdiaconat° aūt materiā sacri accipit a pp'o. 7 offert diacono. 7 diacon° accipit a subdiacono. 7 offert p̄sbytero. 7 p̄sbyter a diacono 7 offert deo ipam ofecrādo. In. 2°. actu dfuiūt q̄ttuor ordies mīores. disponimur. n. ad dignā sacri suscepti onē. 7 p remotionē ꝓhibētis. 7 collatiōem dispositiōis oferētis. ꝓhibēs aūt q̄s tū in se est. ē hō mal° ad cui° exclusionē ordinat' hostiari°. 7 ēt mal° angel° ad cui° expulsiōnē ordinat' exorcista. dispositō aūt oferens. aut disponit ad illuminādū itellectū ad qđ ordinat' lector. aut iflamādū affectū ad qđ ordinat' accolit° cereos ad exercitationē deuotiōis deportās. hi tm̄ ordies q̄uis sint sacrm unū unitate p̄dicta. ñ tm̄ hūt int' se ita necessariā onexiōez qn dđ fcō possit suscipi posterior. ꝓri nō suscepto. ex dđ clerico p saltū ꝓmoto. ubi papa quē daz q; diaconat° ordine p̄termisso ordiez p̄sbyterat° suscepat. mādat ī diaconū ordinari. sz nō ordinē p̄sbyterat° reiterari. sz ipm de misericordia ꝓmittere mīstrare ī ordine sacerdotis. 7 dic de materia. qz ad hoc reqrebat dispēsatio. q. n. p saltū ꝓmouetur nō tm̄ peccat sic ordinē suscipiēs. sz ēt executionē illi° ordinis de iure nō hz. ⁊ Ad p°. in opp°. dđ q; ibi Isy. loqr̄ de ordine dicto cōiter nō ꝓprie. ꝓprie. n. loqñdo psalmist' ordo nō ē. ut supi° uisū ē. nec ēt epatus. sz ē nomē dignitatis ordiez p̄supponētis ut oñdit. ⁊ Ad. 2°. dđ q; non

Suffrag. 7 ordinū

Nō

ē simile. qz ordines distinguūt ꝑz exigētiā hierarchiaz. que sūt tres. quarū quelibet reqrit. 3. ordines ad distincta officia ordinatos. sz ordies ecclesiastici accipiūt ī cōpatione ad unū. s. ad corpus xpi conficiendū. ad qd. 7. ordines sufficiūt. 7 iō nō oz tot esse ordines in eccl̄a hierarchia quot ī angelica. ℣ Ad 2m. dd. q. ī pmitia eccl̄a. qz pauciores erāt fideles nō fuit necessaria tāta multiplicatō mīstroz sicut mō. 7 iō illo ispirāte q omniū ordinū offia ī semetipo exhibuit. eccl̄a uoluit mīstros multiplicare non de nouo ordines īstituendo. qz oēs a xpo fuerūt īstituti. sz alios. 5. ordies cōferēdo.

Consequenter queritur de. 4°. pncipali. 7 circa hoc querūt. 3a. ℣ 1° utz gra gratū faciēs ī ordinatōe cōferat. ℣ 2° utz caract̄ ī quolz ordie ipmat̄. ℣ 3° ī quo actu ordinationis impmatur.

Primo ostendo

q gra gratū faciēs ī ordinatōe nō ofert. qz ordo tā ī eccl̄a triūphāte qz militāte ē ad illūinādū. purgādū. 7 pficiendū. sz istoz actꝰ exercēt in eccl̄a triūphāte supiores in iferiores sine noua collatōe gre gratū faciētis. g° similiter in eccl̄a militante illuminatur. purgatur et pficitur hō p sacrm ordinis absq; susceptione gre gratū faciētis. ℣ Itē cū sacrm ordinis sit directe cōtra ofcm ignorantie. ut supius uisū ē di. 2a. magis uī p ipz cōferri scia qz gra. sz frequēter hō ordinatur cui cū ordie nō cōfertur scia. qd pz. qz post ordis susceptōnem nō uī sapiētior qz añ. g° sitr frequēter hō ordinatur. cui cū ordie gra nō cōfertur. ℣ Itē nullum sacrm suū psuppoit effcm. sz ordinari non dz nisi hns gratiā gratū faciētē. qz ut hr decre. di. 25a. Tales. Tales ad mīsteriū eligant q digne possint sacra dnica ptractare. qd sine gra gratū faciēte eē nō pōt. g° gra gratū faciēs nō ē sacrī ordinis effect. ℣ Cōtra ut supi hītū ē. sacra no. l. efficiūt qd figurāt. sz ordo ē sacrm no. l. g° efficit qd figurat. sz figurat graz gratū faciētē. qz oē sacrm no. l. est uisibilis gre uisibilis forma. g° ī digne suscipiēte causat instrali ter 7 dispositiue gram gratū faciētē. ℣ Ad istā qōnem dixerūt qdā gram gratū faciente dari in ordinatiōe tāq; necessariū ad actus ipius ordinis. dicebāt. n. sacerdotez malū ofícere ñ posse. sz hec opinio ē erronea 7 supius ipobata di. 13a. ℣ Alij dicunt nō eē necessariā aliaz ordinationē. nisi gre gratū faciētis collationē. qz q maiorē eaz hz in altiori gradu ē. 7 maiorē potātē hz. qz deo ppinqor ē. Unde uīt ita posse ofícere bonū laicū sicut sacerdotē. sz hec opio heretica ē. 7 supi ipobata di. 13a. q̄uis. n. mlior laicꝰ sit ī altiori gradu bōitatis 7 sctitatis q̄z mꝰ bonꝰ sacerdos. ñ tñ ē ī altiori gradu potātis q̄tū ad actū eccliastice hierar. Unde 7 sacerdos mꝰ sanctus formalr sanctior ē potestative q̄z laicus eo melior. ℣ Dicēdū g° ad qōnē q. ī collatiōe cuiuslibet ordinis ofert ordinato gra gratū faciens si suscipiat ordinē digne. sicut. n. natra nō tm dat suo effectui illud qd necessariū ē ad executionē sui natalis actꝰ. sz ēt illud qd regrit ad idoneā actꝰ executōez. Unde nō tm dat pedes 7 tibias ad ābulandū. sz ēt decentē illoz mēbroz dispositiōez nisi a casu pter itentionē natē qnqz ōriū accidat pp iobediētiā matie. l' pp aliqd aliud accidēs impediens. sic dico aliq° mō a silī q deus q pncipalis ē cā cuiuslibz effectus sacrī nō tm ipmit potātē ordinato necessariā ad exeqndū actū ordinis. sz ēt dispositionē ueniētē 7 idoneā ad dignā illīus actꝰ executionē. nō ē aūt dignꝰ exeq ordis actus q nō hz gram gratū faciētē. sicut. n. ñ ē dignꝰ mīstrar regi terreno ille q ē eī īmicus. sic nō ē idoneꝰ mīstrare regi eterno q ē eius īmicus. Unde talis se īgerēs diuio mīsterio pter necessitatis articulū ñ placat deū. sz offendit. nō pōt tñ occurrere necessitatis articul̄ qn sacerdos se scies ī pccō mortali ofíciēs corpꝰ dñicū īcurrat nouū pccm mortale. ℣ Ad p° in opp° dd q. angelis nō ē necessaria noue gre collatio ad idoneā suoz actuū executionē. qz tñ hīt de gra q. deo ōiūcti sūt p clarā uisionē et pfectā fruitionē. Unde ad illoz illūinationes 7 pfectionē 7 purgationē. de qbus logtur Diony. Sufficit diuinoz secretoz reuelatio. Unde dic Diony. 7°. c°. āgelice hyerar. q purgatio. illūinatio. 7 pfectio. ē diuine scietie assūptio. qd ī 2°. li. expositū ē. ℣ Ad 2m dd q semper digne suscipiēti ordinem

cōfertur aliqua illūinatio ꝺtra ignoꝛantiā q̄ eſt ī hoīe rōne originalis pcci tm̄. q̄uis nō ſemp appareat ī effectu talē hoīez illuminationē recepiſſe. illa tm̄ illūinatio totā ignorantiā illā nō tollit. ſz minuit. ℞ad.3m̄ ꝺō q̄ ordinis ſuſceptio p̄ſupponit ꝺe cōgruitate gr̄am gratū faciētē ī ſuſcipiēte. ñ tm̄ de neceſſitate. qa ſine illa pōt ſuſcipi q̄z uis nō digne. niſi forte cū hō ꝺſciam ſuam examinās nō credit ſe eē ī mortali pccō. ⁊ tm̄ ē. qa ſua pnīa formata nō ē. ⁊ pōt q̄ñq̄z ꝺtingere q̄ p ſuſceptionē ſacr̄i ſua attritō fit ꝺtritio. ꝺico g̊ q̄ ſacr̄m ñ cauſat gr̄am inq̄ſtū p̄exigit ad eī dignā ſuſceptionē. ſz inq̄ſtū req̄rit ad act̄ ordinis idoneā exꝯcutionē. ℞ñ cū ab hīte gr̄am ordo ſuſcipitur augmentū gratie datur.

SEcundo queri tur utr̄z caracter ī quolibz ordie ip̄rimat. Et uī q̄ nō. q⁹ caracter ē ſignaculū ppetuū in aīa. g̊ nō ꝺz caract̄ ip̄rimi aīe niſi ad ppetuū actū. ſz actus ordinū nō ſūt ppetui. g̊ ī ordinatiōe null⁹ caract̄ ip̄i aīe ip̄rimit̄. ℞ītē ſi ip̄rimeret̄ caract̄ ī quolibz ordie. aut ī ip̄rimeret̄ ī quolibet ordie idē. aut ī diuerſis ordinib⁹ diuſi. ℞ñ idē ī quolibz ordie. q⁹ ip̄oſſibile ē eādez rē nūero pluries ip̄rimi. niſi iteruenīēte coꝛꝛuptiōe. Nec diuſi ī diuſis. q⁹ aut differrēt ſolo nūero. aut ſp̄e. Si in ſolo nūero. tūc plures q̄litates eiuſdē ſp̄ei eēnt ſil̄ in eodē ſubiecto. ꝺō falſuz ē. Si differrēt ſp̄e ip̄oſſibile eēt ex illiſ unū ſacr̄m ꝺſtitui. ℞ītem p nullū ſacr̄m q̄ꝺ ē ꝺ iterabilē moꝛbū ip̄rimit̄ caract̄. ſz ſacr̄z ordinis ē ꝺ iterabilem moꝛbū. ignoꝛātia. n. ꝺquā ē. ē iterabilis moꝛb⁹. g̊ p ſacr̄m ordinis null⁹ ip̄rimit̄ caract̄. ℞ītē caract̄ ē ſignū ꝺelebile. ſz ſuſceptis mioꝛib⁹ ordinibus tm̄ licet redire ad act⁹ ſeculi. ſicut ad mr̄imoniū. g̊ in illis nō ip̄rimit̄ caracter. ℞ℊ ꝺtra ut ſupr̄ uiſū ē ꝺi. 5ª. p baptiſmū diſtinguit̄ tot⁹ exercitus militātis eccl̄e ab exercitu ꝺtrario. p ꝯfirmationē diſtinguūt deputati ad ſp̄uale certamē ꝺtra fidei pſecutores a cōi pp̄lo. p ſacr̄m ordinis diſtinguūt duces ab aliis. cū g̊ caract̄ ip̄rimat ī baptiſmo. ⁊ in ꝯfirmatiōe multo fortius ip̄rimit̄ ī ordie quolibz. ut uī. ℞ītē caract̄ eſt ſignū ꝯfigurās nos xp̄o. ſz ſicut ꝺic magiſter huius di. c°. p°. Chriſtus in ſemetip ſo officia oīum ordinū exhibuit. g̊ in quolibet ordine ip̄rimit̄ caract̄ q⁹ ꝯfiguꝛat̄ ei. ℞ñ q⁹ ī quolibz ordie caract̄ ip̄rimit̄. oē. n. ſacr̄z nō iterabile aliquē effectū ꝺelebilē ip̄rimit. ſz null⁹ ordo ē iterabilis. g̊ q libz ordo aliquē effectū ꝺelebilē ip̄rimit. ñ gr̄az gratū facientē. q⁹ illā amitter̄ pōt q̄ ordine ſuſcepit. reſtat g̊ q⁹ ille effectus ꝺelebil̄ quē ip̄rimit ſit caract̄. cū p ip̄z ſacramtū aliū effectuz ꝺelebilē nō iueniam⁹ aīe impm̄i. nec te moueat q⁹ potās ordinū aliquoꝝ ñ uī eē niſi r̄ſpcū corpaliū actuū. ut potās hoſtiariꝯ ⁊ accoliti. p̄m. n. rei ueritatē illi corpales act⁹ ad act⁹ ſp̄uales oꝛdinati ſūt. ut ꝺportatio cereoꝝ ad iſlāmādū affectū. ⁊ excluſio maloꝝ hoīuz ab eccl̄a ad remouēdū illud qꝺ p̄hibet aīe p̄ſcīm. ℞ad p̄m in opp⁹ ꝺō q⁹ caracteris ordinis duplex ē act⁹. Un⁹ ē actus miſteriꝯ ad illū ordinē ptinētis. ⁊ hic nō ē ppetuus. ſz bñ pſeuerātib⁹ uſq̄z ī finē. p̄miū ē eī⁹ ppetuū. Alⁱ ē act⁹ diſtinguēdi. ⁊ hic erit ppetuus. p ip̄m. n. caracterē uīdebit̄ ad qꝺ miſteriū hñs caracterē fuerit ordinat⁹. ℞ad.2m̄. ꝺō q⁹ ī diuerſis ordinib⁹ ip̄rimūt̄ caracteres diuerſi. ñ tm̄ nūero. ſz ſp̄e. ⁊ q̄ꝺuis ex differentib⁹ ſp̄e nō poſſit ꝺſtitui unū p eēntiā. pōt tm̄ ex illis itegrari unū unitate q̄ hoc ſacr̄m ꝺictū ē ſupius eē unū. ℚutz aūt uez ſit plures q̄litates ſolo nūero differētes ſimul eē nō poſſe. nō ꝺz determiare ad ar. ſolutionē. Aliq tm̄ ꝺicūt illud hr̄e iſtātiā. q⁹ ꝺūt ī eadē pte mediꝯ poſſe eē plura luīa ſp̄e nō ꝺr̄ia. manētia tm̄ diſtincta p ſuas oꝛigines. q̄ꝺ ꝯfirmat̄ p Ꝺiony. ī li. de ꝺi. no. .c°.2°. ℞ad.3m̄. ꝺō q⁹ ſicut ꝺicunt aliꝯ ⁊ ſi ignoꝛātia ſit iterabilis. nō tm̄ illa cui⁹ ſolū pccm̄ originale cā fuit. ꝺtra hāc aūt ē ordinis ſacr̄z. vel pōt ꝺici ſm̄ alios q⁹ ordo ꝺat̄ nō in remediū uni⁹ pſone. ſz toti⁹ eccl̄e. ℚñ q̄ꝺ ꝺr̄ ꝺari ꝺtra ignoꝛantiā nō eſt ita intelligēꝺū q⁹ p ſuſceptionē ordinis expellat̄ ignoꝛātia a ſuſcipiēte. ſz q⁹ ſuſcipiēs ordiez p̄ficit̄ ad expellēꝺū ignoꝛātiā a plebe. hoc tm̄ ē ꝺtra opinionē ꝺicentiū oē ſacramentū eē medicinā ꝺ aliq̄ē moꝛbū in ſuſcipiēte. ℞ad.4m̄. ꝺō q⁹ q̄ꝺuis ꝺſtitut⁹ in mioꝛib⁹ ordinib⁹ tm̄ poſſit ꝺtrahere matrimoniū. caract̄ tm̄ ñ delet̄. ℚñ ſi mortua

uxore uelit ulterius ꝓmoueri ordo quem prius ſuſcepat ſibi itez nō ꝟfertur.

Tertio queritur in q° actu cuiuſlibet ordinatiōis īprimat caract. Et p° uī q ⁊ in ordiatiōe hoſtiariſ nō īprimat caracter in clauiū eccl'ie traditione. nec ī ordiatiōe lectoris. neqz in traditiōe codicis diuiaz lectionū. nec ī ordiatōe exorciſte ī traditiōe libri exorciſmoz. qz effect' cōis ē p cām cōem. ſz caracter ē cōis p̄dictis ordinib'. g° nō īprimit' ī aliq̄ p̄dictaz traditionū. cū nulla ſit cōis trib' p̄dictis ordinib'. ℞ Itē uī q ⁊ ī ordinatione accoliti nō īprimat in traditiōe cādelabri cū cereo. qz p actū archidiaconi caract' nō īpmit'. ſz ſicut dic magr hui' di. c°. 5°. Et ē decre. di. 23ª. Accolit'. Hi cū edocti fuerint ab ep̄o qualr in ſuo officio agere debeāt ab archidiacono accipiūt cādelabrū cū cereo. ⁊ urceolū uacuū. g° in tali traditione nō īprimit' caract'. ℞ Itē uī q ⁊ ī ordinatiōe ſubdiaconi nō īprimat' caract' ī traditiōe patene ⁊ calicis uacui. qz ī ordiatione ſacerdotis tradit' illi q ordinat' calix cū unio. ⁊ patena cū hoſtia. ſi g° in traditiōe calicis uacui caract' īprimeret'. m'tō fortiꝰ in traditiōe calicis cuz unio ⁊ patene cum hoſtia īprimeret'. qđ falſū ē. qz ī ordine ſacerdotij in īpoſitiōe manuū īprimit'. ℞ Itē q ⁊ in ordinatiōe diaconi nō īprimat' caracter. in traditiōe text' euangeliſ uī q ſicut dic magr hui' di. c°. 7°. Hic ordo ab aplis eſt celebrat'. qñ ut legit' in actib' aplorꝫ. ſeptē uiros plenos ſpū ſcō ad hoc officiū elegerūt. ⁊ orōe ꝓmiſſa manꝰ eis īpoſuert. g° uī q cū ordināt' p īpoſitōez manuū ab ep̄o eis īprimat' caracter. ℞ Itē uī q ⁊ in ordinatiōe ſacerdotis nō īprimat' caract' cū ſibi ep̄us tradit calicem cū uino. ⁊ patenā cū hoſtijs. qz ſicut dic magr hui' di. c°. 8° Hic cuz ordinat' inūgūtur ei manꝰ ut intelligat ſe accepiſſe gr̄am ꝟſecrādi. g° inūctio manuū maxie repr̄ntat ꝓncipalē actuz. ad quē ſacerdotiū ordinat'. ſz in tali ſigno ꝟfert' caract' illi' ordinis. g° caract' ſacerdotalis īprimit' p manuū inūctiōez. ℞ Ad hoc p generali regula hñdū eſt. q ⁊ ī ſuſceptione illi' exteriozis ſigni īprimit' caract' in quolibet ordine in q° ſigno principalis potās quā reſpicit ille ordo ſignificat' expreſſius: ad quā exp̄ſſionē ꝟcurrūt alicui' iſtr̄i traditio. ⁊ v̄bi exp̄ſſio. q° uerbo exp̄ſſius determiat' inſtr̄i ſignificatio. ⁊ qz ꝓncipalis potās quā reſpicit ordo hoſtiariſ exp̄ſſius ſignificat' ī clauiū eccl'e datiōe q̄ſ ī aliquo alio qđ circa īpm fiat. ⁊ potās lectiōis p hoc q ab ep̄o tradit' ſibi codex diuinaz lectionū. ⁊ potās exorciſte p hoc q de mānu ep̄i accipit libꝝ exorciſmoz. ⁊ poteſtas accoliti p hoc q accipit cādelabꝝ cū cereo. ⁊ potās ſubdiaconi p hoc q accipit de manu ep̄i patenā ⁊ calicē uacuū. īō in p̄dictis cū formis determiatis uerboz caracteres p̄dictoz ordinū īprimūt'. Cū aūt p p̄dicta ꝓncipales potātes ordinū p̄dictoz exp̄ſſius ſignificēt'. q̄ſ p alia pz diligenter ꝟſiderāti dicta magr̄i ī lr̄a. qa act' ad quos deputāt' p̄dicti ordines explicat diligēt'. In ordine aūt diaconat' vñt aliq caracterē īprimi p mānū ep̄i īpoſitiōez. moti nō tm̄ p illud qđ ī arguēdo dictū ē. ſz qz manꝰ ē oꝛganū organoz in q° ꝓncipalius reſidet potās opandi. ⁊ in iſto ordine ꝟfert' excellēs potās ſub ſacerdotio. ſz hoc nō uī rōnabile. qz ep̄us non tm̄mō īponit manꝰ illi quē ordinat in diaconū. ſz ēt illi quē ordinat ī ſacerdotē. p illud aute qđ ē cōe duob' ordinib' nō uī in uno illo rū ordinū caract' īprimi. ℞ Videt' g° mihi dđ q potās diaconi media ē iter potātes ſubdiacōi ⁊ ſacerdotis. ſubdiacon' aūt hz potātez tangēdi uaſa miſteriſ. ſacerdos cō ſecrādi coꝛp' ⁊ ſanguinē xp̄i. diaconuſ ⁊ſi nō hz potātē tangēdi coꝛp' xp̄i. hz tm̄ poteſtatē poꝛtādi coꝛp' in patena ⁊ diſpēſādi ſanguinē in calice. ⁊ in hoc ē ꝓncipalis eius potās. ⁊ īō in ſua ordinatiōe exp̄mi ñ poſſet p traditionē uaſoz tm̄. nec p datione materie. nec deces eēt ut ſibi traderēt uaſa cū ſanguīe ⁊ coꝛpe. cū ſacerdoti q ſu periꝰ ē nō tradāt ſanguis ⁊ corp'. ſz uinū ⁊ hoſtia. ⁊ īō potās diaconi exp̄mi nō pōt q̄ſtū ad ſuū ꝓncipalē actū. niſi p eius exp̄ſſionē q̄ſtuz ad actū ſcdariū q ē legere euāgeliū. ⁊ ideo ſibi caracter īprimit'. cum ſibi ab ep̄o tradit' text' euāgelioꝫ. In ordine aūt ſacerdotij dñt aliq caracterē īprimi cū ſibi ep̄us manꝰ īponit dicēs. Accipite ſp̄m ſcm̄ ⁊c. qz dicunt tūc xp̄m dediſſe

discipulis potātem sacerdotalem.qñ post suā resurrectōez dixit eis.Accipite spiritū scm.quoz remiseritis pcā.rc.¶Nihi aūt uř dō q illi q ordinař i sacerdotē caracť impmiť cū ab epo accipit calicē.cū uino.ꝛ patenā cū hostijs.pncipalis.n.actꝰ potā/tis sacerdotalis respicit corpꝰ xpi uez.et scdarius corpꝰ xpi mysticū.principalis.n. actꝰ ē trāsubstātiare panē in corpus xpi.ꝛ uinū in eiꝰ sanguinē.ꝛ actꝰ scdarius ē liga re ꝛ soluere fideles.ut sic disponāť ad di/gnā corpis xpi susceptionē.q̄uis gº magis expmať hec potās q̄stū ad scdariū actū p manuū epi ipositiōez sup caput illiꝰ q or/dinař cū ꝓlatiōe v̄boz.Accipite.rc.tñ q̄s/tū ad actū pncipalez magis expmiť p hoc qđ sibi dať calix cū uino.ꝛ patena cū hos/tijs.Vñ dic magř in lřa q ío hec sibi dan tur ut p hoc sciat se potātez accepisse deo placabiles hostias offerēdi.¶Ad rōnē aūt quā alij ꝓ se allegāt dō q q̄uis xps post resurrectionē dederit discipulis suis ordi nationē seu relationē sacerdotař potātis ad scdariū actū. tñ in cena qñ pꝰ trāsub/stātiationē panis i corpꝰ suū dixit discipu lis suis.Hoc facite i meā memorationē. dedit eis potātē sacerdotalē q̄stū ad actū eiꝰ pncipalē.¶Ad pm i oppm dō q caracť ñ ē cōis illis ordinib⁹ cōitate spēi.sz gñis. ꝛ io nō ē incōueniēs q i diuersis ordinib⁹ impmať p actꝰ spe dntes.¶Ad.2m.dō q in traditiōe mistri ab ordiatore fit carac/teris ipressio. sz iterdictiōe q̄ fit ab archi diacono fit potātis collate exp̄ssio.Vel po test dici q in miorib⁹ ordinib⁹ hoc ē sin/gulare.ut postq̄s eps vocuit ordinādos q̄ liter i officio suo agere debeāt ab archidi acono de mādato ꝛ uolūtate epi accipiūt instřm in cui⁹ acceptiōe caracť ipřimiť.qz illa instři traditio pncipalius ē ab epo q̄s ab archidiacono.¶Ad.3m.ps soltio ex dic tis.¶Ad.4m.dō q sicut i pmitiua eccl̄sia apli ispiratiōe.s.s.confirmabāt p manuū im positionē.ꝛ tñ mō traditť sacř confirmatio nis p chrismatis in fronte inūctionez.sic eadē ispiratiōe ordiabāt tūc diacones per manuū ipositionē cū ore.nec ex hoc seq tur q mō p ipositiōez manuū epi fiat talis potātis collatio.¶Ad.5m.dō q eps i ordi nū collatiōe ñ tm tradit ordis potātez.sz ēt eos preparat ad eius susceptionez eos in/struēdo de officio suo.ꝛ circa eos aliquid opādo.q̄ ꝓpatio i tribꝰ consistit.s.in bñdictō ne.ꝛ manꝰ ipositōe.ꝛ inūctōe.p bñdictōez ordinādus diuis obseqis mācipař.p ma/nus ipōez gřa dāda significař. q̄ sint apti ad dignā sui officij executiōez.rōabilꝰ.n. ē dře gřaz dari i illo actu i q̄ caracť ipři miť.q ē dispositio ad gřam q̄s i actu alio. Vñ nō approbo sniam dicētiū i manꝰ ipo sitiōe gřaz dari.nec caracterē impmi iunc tiōe ad aliqđ sacř tractādū ordinari si/gnificātur.Vñ illoz tm q ordinař in sacer dotes manꝰ inungūť.Ex dictis pz q hec unctio nō ita repñtat in spāli pncipalē ac/tū potātis sacerdotalis sicut traditio cali cis cū uino.ꝛ patene cū hostijs.qz tñ cer/tum nō ē in q actu caracteres ipřimař.iō si i ordiatōe alicuiꝰ ostiterit aliqd eē omi sū illō pea ē supplēdū sin reiťatiōe alioz

Consequenter quę/ritur de.5o.pncipali.Et circa hoc q̄rūť.3o.¶po utꝛ sup sacerdotalē ordinē sit aliq̄ potās in eccl̄a.2o.utꝛ epatus sit ordo.¶3o.utrū oīum epoz sit aliquis supior in eccl̄ia.

Primo ostendo q̄ sa/cerdotalē ordinē nō sit aliq̄ potās i eccl̄a. qz in cena oēs discipuli imediate a xpo ac ceperūt sacerdotalē potātē q̄stū ad eiꝰ pn cipalē actū.ꝛ pꝰ resurrectionē q̄stū ad se/cūdariū. gº sacerdotalis potās q̄stum ad utrūqꝫ actū suū nullā potātez hz s se nisi diuinā.¶Itez sacerdos gerit psonā xpi.q se ꝓ nobis při hostiā obtulit.sz nullus est maior i eccl̄a illo q caput eccl̄ie repñtat.gº in eccl̄ia nullꝰ ē maior sacerdote.¶Cōtra magř huiꝰ di.c.8o.dic de ordie pbytera/tus q a filijs Aaron supsit exordiū.sz fi/lij Aaron fuerūt miores sacerdotes.Aarō sūmus pōtifex.gº s potātē pbyteri ē po/testas pōtificis.¶Itē ꝑm magřm eodē.c. Vices aploz in eccl̄ia gerūt pōtifices.7o. aūt disciploz uices gerūt pbyteri.sz apli maiores fuerūt q̄s alij discipuli.gº maioris potātis sūt epi q̄s pbyteri.¶Rñ.q ptā/te sacerdotalis ordis respectu sui actꝰ pn cipalis q ē trāsubstātiare panē in corpus xpi uez.ꝛ uinū in eius sanguinē. nō ē aliq̄

potestas supior nisi diuina. sz respectu actꝰ sui scdarij q ē ligādo ⁊ soluēdo disponere fideles ad dignā corpis xpi susceptionem est potās ēpi supior. indirecte tñ. qz scōm dispositōez uicarij xpi mediāte quo a xpo deriuat in alios iurisdictiōis potās. sic ordinatū ē ut pauciores ⁊ in paucioribꝰ casibus sint sub iurisdictiōe sacerdotū. tā in foro exteriori q̄z in foro pñie q̄z sub iurisdictiōe epoꝝ. Uñ sūt multi sacerdotes nullam penit sup aliquā iurisdictiōez hñtes excepto casu necessitatis. ⁊ iō qz actꝰ ptātis regrit debitā materiā in quā trāseat. ⁊ debita materia respectu actꝰ ligādi ⁊ solūēdi nō sit nisi hoies sup quos aliquā iurisdictionē hz saltē in foro pnie hñs ligandi ⁊ soluēdi potātē. ideo nec tot. nec i tot casibus pūt ligare ⁊ soluere pſbyteri sicut epi. Ad pmꝰ in oppꝰ dō q. potātē ligandi ⁊ soluēdi in foro pnie accepunt tā apli q̄z alij discipuli a xpo imediate. Uñ potātem absoluēdi in foro pnie q̄stū ē ex pte hñtis eā nō pōt eps minuere. qz sic equalis ē in oi sacerdote. ut ocl'debat arꝰ. ex pte tamē materie sup quā maiorē hz potātē eps q̄z simplex sacerdos potuit rōnabiliꝫ actꝰ illiꝰ potātis q̄stū ad simplices sacerdotes restringi. ⁊ q̄stū ad epos ampliari. Ad 2ꝰ. dō q. qlibet mīster eccl'ie q̄stū ad aliqd gerit figurā xpi. qz ut supius hītū est xps ordinū oium officia in semetipo exhibuit. sicut magr exēplificat in lra. tñ ille ē supior q ꝑm maiorē pfectiōez repūtat xpm. sacerdos aūt xpm repūtat i hoc q. p seipm alios mīstros instituit ⁊ eccl'iam fundauit. Uñ ad epm ptinet alios ordinare ad diuinū cultū. Quapropt sponsus eccl'esie dicitur ad similitudinē christi.

Secundo queritur utrum epatꝰ sit ordo. Et uī q. sic ab Isi. li°. 7°. ethi. c°. 12°. ⁊ a magro huius di. c°. ult°. Epatꝰ dr ordo. Itē Dio. c°. 5°. eccl'iastice hierarchie assignat. tres ordines. s. epatū. sacerdotiū. ⁊ diaconatū. diaconū uocāt mīstrū. Itē oīs spūalis potās ē potās ordinis ul' iurisdictiōis. sz epalis potās nō ē potās iurisdictionis. qz nō pōt cōmitti nō sacerdoti. g° ē potās ordinis. Cōtra nō sūt nisi septē ordines in eccl'ia. qd non eēt uerū si epatus eēt ordo. Itē sacri ordines nō cōferūtur nisi diebus sabbatoꝝ. sz ut hr di. 75ª. q. die. ordinatōes epoꝝ celebrāt die dñico. p sacerdotes. n. ibi itelligūt epi ꝑm glo. g° epatus nō ē sacer ordo. ⁊ cōstat q. ñ ē ordo ñ sacer. g° ñ ē ordo. Rñ° q. ordo duplicit pōt accipi. Uno modo p gradu potātis ordinate mediate uel imediate ad consecratiōnē corpis uel sanguinis xpi. Alio mō p quolibet gradu potātis respectu quarūlibet actionū sacraꝝ. Primo mō ordo ē sacrm. ⁊ sic epatus nō est ordo. Uñ nec caracterē iprimit. ꝓprie loqndo de caractere. ut qdā dicūt. ⁊ ꝓterea unus ordo nō dependet a ꝑcedēti q̄stū ad necessitatem sacri q̄uis sequēs de iure recipi ñ debeat prior ptermisso. sz si nō pbyter ordinatur in epm nihil eēt factū. 2°. mō epatus ē ordo nō sacrm. sed sacramētale. ⁊ hoc mō epatus ab Isi. ⁊ Dio. ⁊ a magro dr ordo. ⁊ sic pz rñsio ad duo pma. ar. Ad 3ꝰ. dō q. potās epalis nō tm ē potās iurisdictiōis. sz potās ordinis q tñ nō ē sacrm. Argumēta ad ptē fam ꝓcedūt de ordine ꝑmo mō dicto. uidel tñ aliqbꝰ q. epatus magis sit ordo q̄z aliqs ordo ꝓter pbyteratū. qz pōt q. nullꝰ alius pōt. nec de facto. nec de iure. ⁊ hi ēt dicūt q. caracterē iprimit. uñ consecrādo epalis iterari nō pōt.

Tertio queritur utrum oiuz eporū sit aliqs in eccl'ia supior. Et uī q. non. qz si aliqs eēt. ille eēt papa. sz papa nō est oium supior. qz ut dr ad Hebre. 7°. Absq; nulla ctradictiōe minor a maiore bndicit. sz dñs papa consecrat ab hostiē. epo. g° hostien. ē eo maior. Itē impator hz ius ⁊ potestatē eligēdi pōtificē ⁊ ordinādi aplicas sedē. ut hr decre. di. 63ª. Adrianus papa Ro. g° papa nō ē impator supior. g° nec in alijs epis. ut uidet. Itē ut hr eadē di. in synodo. Papa Leo Ottoni pº regi Leonticoꝝ eiusq; successoribꝰ. concessit facultatem eligēdi successorē. ⁊ sedis aplice ordinandi pontificē. g° idē qd ꝑpus. Item epi sūt successores aplorꝝ. sz inter aplos nullꝰ fuit sup alios. qz oēs suā potātē imediate a xpo acceperūt. g° nullus epus oibꝰ alijs supior est. Item Moyses q fuit ꝓceps

superior fuit q̄z Aaron q erat sūmus pontifex iudeorū.g̊ dignior ē principatus q̄z epatus.sz nullus pnceps ē oībus epis superior.g̊ multo fortius nullus epūs. ℞Cōtra ex̄ de maiorita.ꝛ obe. Solite.compat maius luminare potāti spūali.ꝛ maxīe potestati pape.ꝛ minus luminare potāti tpali.g̊ sicut maius luminare.qđ ē sol ē oīb̄ alijs stellis potētior.ita potās papalis est oībus alijs potātib̄ in ecclia supior.℞Itē .9ª.q.3ª.Cōquestus.§.Sola.Sola romana ecclia sua auctoritate ualet iudicare de oībus. De ea nlli iudicare pmittit.℞Respōdeo q̄ oīum epōz est aliqs in ecclesia superior.qui sub xpo totī ecclie caput ē. cuī ratio ē. In oī re una ex diuersis rebus integrata oz eē aliqd pēminēs quo diuerse ptes teneātur in unū.sicut ē aīa in hūano corpe.ꝛ corpus sup ctrarietatē eleuatum.qđ est celum in machina mūdi. p virtutem.n.celestē cōciliātur elemēta que cōtraria sūt.unde cū ecclia sit unū corp̄ xp̄i mysticū ex diuersis statibus ꝛ mēbris cōstitutū ad obtinuationē huī unitatis oz eē unū caput oīum statuū ecclie.ꝛ mēbrorum uniuersali regimine regitiuū.sub quo diu si status ecclie ꝛ mēbra diuersa ueniāt ꝓz debitaz ꝓportionē in unū.ut sic cōformet ecclia militās suo exēplari ī celo.Unī Ber. :3º.li°.de cōsi.c°.iz°.sicut Seraphin ꝛ Cherubin. ac ceteri ordinātur sub uno capite deo.ita hic sub uno sūmo pōtifice ꝑmatet uel pīarche.archiepi.epi.pbyteri.uel abbates.ꝛ reliq ī hūc modū. Ille aūt epūs q̄ pest toti ecclie ē epūs Romanꝰ.Unī.9ª.q.3ª.Tūcta.Tūcta p mūdū nouit ecclia q̄ sacro sancta Romana ecclia fas de oīb̄ hz iudicādi.neq̄z cuiq̄z d̄ eius licet iudicare iudicio.ꝛ sicut dr̄ decre.di.21ª.q̄uis in illis synoditis cōstitutis.supple tm̄ ceteris ecclijs ꝑlata ē. sz euāgelica uoce dñi.ꝛ salnatoris nr̄i Jesu xp̄i primatum obtinuit. ℞Ad pm̄ in opp̄ dō q̄ sicut uidem̄ in naturalib̄ unū eē uirtuosius alio simplicit̄. ꝛ tm̄ fm̄ q̄ ē ecōtrario.ignis.n.simplicit̄ ē uirtuosior terra.ꝛ tm̄ inq̄ntū ē in potentia rōne sue materie ē inferior terra inq̄ntū ē actu p suā formā.alias.n.agēs in terra nō poterat̄ ab ea.A simili dico q̄ q̄uis papa sit simplicit̄ supior oībus alijs epis.tm̄ inq̄ntū ē in potētia ad recipiendū ꝺsecrationem añq̄z eā hēat ē inferior epo hostiensi qui iam actu ꝺsecratus ē.nō sic aūt posset dici de sacerdote respectu episcopi.qz potestas sacerdotis exceditur a potestate episcopi quasi a potestate alterius generis.sz potestas episcopi a potestate pape.quasi a potāte eiusdē generis.quia oēm actū hierarchitū. quē potest facere papa in ministratiōe sacramētorz potest facere episcopus.quia q̄ntum ad ea que sunt episcopalis ordinis omnes sunt equales.℞Ad 2º. dicendū q̄ potestati date imperatori in ordinando apostolicam sedez resignauit Lodoicus īperator. ut habetur .63ª.di.Ego Lodoicus.Otto etiam resignauit illi potestati sibi confirmate per Leonem papaz eadem di.Libi. ꝛ de utriusq̄z resignatiōe simul habetur .c°.sequenti.§. Ex his.ubi sic dicitur.Ex his constitutionibus ꝛ pacto Lodoici imperatoris deprehenditur īperatores illis renunciasse priuilegijs que de electione sūmi pontificis Adrianus papa Carolo imperatori.ꝛ ad imitationem eius Leo papa ottoni primo regi teotonicorum fecerat.ꝛ merito resignare debuerunt. tamen quia talis potestas eis nō conueniebat.sicut nec decet corpus habere potestatem in ordinatione anime. sed econuerso.tū quia ecclesia necessitate cōpulsa. ꝛ a persecutoribus oppressa talem potestatem eis concesserat.ut ecclesie subueniret. quod alias facere tenebantur. ꝛ sic patet solutio ad tertiū.℞Ad 4º. dicendū q̄ minor est falsa. Petrus.n.sūmus fuit inf̄ alios apostolos. quia q̄uis potestatē clauiū omnes imediate receperint a christo.tam̄ potestatem iurisdictionis acceperunt mediante Petro.ut patz ex superioribus dictis. ꝛ quia iurisdictio ministrat materiam que est subditus habentis iurisdictionem. que requiritur ad hoc q̄ potestas clauiū exeat in actum.ideo usus illius potestatis quem omnes imediate acceperūt a christo indirecte dependebat a Petro.sic dico de potestate episcoporum per comparationē ad papā.℞Ad 5º. dicendū q̄ Moyses nō tm̄ fuit pnceps.sz sacerdos. iux̄ illd̄ psal'.

Moyses ⁊ Aaron in sacerdotibus eius. ⁊ decre. di. 22ª. Sacro scā. in glo. Ñ Moyses exp̄ssius q̄z Aaron figurauit xp̄m. q fuit sūm⁹ rex. ⁊ sūmus pōtifex. ⁊ ex hoc sequēti uicariū ei⁹ ī terris. in q⁹ simul sub xp̄o est utraq; potestas.

Circa litteraz Pathias electꝰ ē sorte. hoc fcm̄ fuit cōsilio sp̄us sci. Ñ nō ē trahēdū ad hoc seq̄tiā. usus. n. sortis in electiōib⁹ ꝓpetua ꝓhibitōe dānat⁹ ē. ex de sortilegijs. Eccª nra. Scia dz eē instructꝰ. ñ ē itelligēdū q⁹ sciat theologiā. sufficit. n. q⁹ sciat distincte legere. ⁊ sensū grāmaticalē itelligere. Canōes duos tm̄ ordines sacros appellari cēsent. Hic itelligendū ē fm̄ canōes antiquos. q; mō subdiaconat⁹ ē sacer ordo. ⁊ sibi uotū otinētie ānexū ē. Ordo eporū. qualr̄ epat⁹ ordo dici debeat in qōnib⁹ dictū ē. Romanꝰ. Anthiochenꝰ. Alexandrinꝰ. ⁊ Cōtra decre. di. 22ª. Sacro scā. dr̄ q⁹ ꝓma sedes ē romana eccl̄ia. 2ª. Alexādrina. 3ª. Anthiochena. ⁊ Rñ q⁹ alī qñ Alexandrina fuit scda sedes. sz postea Cōstantinopolitana fcā ē. 2ª. eo q⁹ sit noua Roma. eadē di. Cōstātinopolitane. Ñ hic ē ordo sediū. pº Romana. 2º. Cōstātinopolitana. 3º. Alexādrina. 4º. Anthiochena. 5º. Hierosolymitana. eadē di. Renouātes. Pōt dici q⁹ magr̄ in lr̄a noīat Anthiochenā pꝰ Romanā. q; ī Anthiochena pº nomē xp̄ianoz ē exortū. eaō di. Sacro scā. q̄uis oēs añ fideles dicerēt discipuli uel frēs. ut dicit glosa ibidem.

Dixxv.

Solet queri. ꝛc. Supe rius determinauit magr̄ de ordinū distinctiōe. Hic determinat de collatiōe. ⁊ diuidit in tres. ⁊ pº determinat de potāte oferētis. ⁊ 2º de uitio collatiōis. ibi De symoniacis. ⁊ 3º. de impedimētis susceptiōis ibi. Sacri. pª in tres. ⁊ pº mouet q̄nem si heretici possint tradere sacros ordines. ⁊ arguit ad ptē negatiuā. ⁊ 2º. ad affirmatiuā ibi. Ē contra. ⁊ 3º. soluit oñdēdo circa hoc opinionū diuersitatē ibi. Hec aūt. ⁊ illa ps q̄ ibi incipit De symoniacis. diuidit ī tres ptes. ⁊ pº oñ dit symōte grauitatē. ⁊ 2º. eꝰ iexcusabilitatem ibi. Si uero. ⁊ 3º. symoniacoz punitōez ibi. Symoniaci autem.

Circa hanc di. querēdū ē ꝓncipaliter de. 6 ⁊ pº de potāte oferētis ordines. ⁊ 2º. de uitio collatiōis ibi. Symōia. ⁊ 3º. de casib⁹ ī qb⁹ cōmittit symōia. ⁊ 4º. d pure naturalib⁹ defectib⁹ ipediētib⁹ ordis suscep tionē. ⁊ 5º. de ipedimētis q̄ puenire pōt ex nata ⁊ ex uolūtate. ⁊ 6º. de ipedimētis puenientib⁹ ex ifamia. ⁊ Circa pº querūt tria. ⁊ pº utz sol⁹ eps possit ordines oferre. ⁊ 2º utz eps hereticꝰ. ⁊ 3º. utz eps dgradatus

Primo ostendo q⁹ pr̄byter nō eps possit ordinare. q; cū sacerdos ordinat ñ sol⁹ eps ei manū iponit. sz ēt oēs p̄sbyt̄i q sūt pītes. decre. di. 23ª. Presbyter. gº non solū eps ipm̄ ordinat. ⁊ Itē q⁹ ad solū epm̄ ptinēt ñ epo cōmitti nō pōt. sz miores ordines qñq; oferūt ex cōmissiōe a nō epis. ex de ordinatis ab epo q renūciauit. cº. pº. gº oferre saltē miores ordines ad solū epm̄ ñ ptinet. ⁊ Itē magis excellit p̄sbyt̄ diaconū q̄z eps epm̄. sz unꝰ eps pōt aliū osecrare. gº p̄sbyt̄ pōt diaconū ordinare. ⁊ Cōtª Ji. li. 17º. ethimo. cº. 12. dic d pōtifice q⁹ ipe efficit sacerdotes atq; leuitas. ipe oēs ordines eccl̄iasticos disponit. gº ordines oferr̄ ad nullū aliū ptinet. ⁊ Itē solꝰ eps pōt ūgines osecrar̄. 26ª. q. 6ª. Si iubz ⁊ altare osecrare. eadē. q. mīstrar̄. sz mar̄ ē oferre ordines q̄z altare osecrare. ul' ūgines. gº solꝰ eps pōt ordines oferre. ⁊ Rñ potās oferēdi ordines alicui pōt ouenire dupl'r. s. ul' ex ordinaria potāte. ul' ex gñali seu spāli cōmissiōe. 2º. mō miores ordines oferre pōt q̄ñq; ñ epis ouenire. ut oñdebatur ī arguēdo. pº mō potās oferēdi quē cūq; ordinē ouenit solis epis. cui⁹ cā ē institutio diuīa. cui⁹ istitutiōis fuit ratio cōgrua. q; sicut ad solū ꝓncipē ptinet. ñ tm̄ ordinare uiros bellatores ī exercitu. sz ēt exercit⁹ duces. sic ad epos q sūt ī eccª ꝓncipes nō tm̄ ptinet hoies ordiare ad certandū ꝺ fidei psecutores audacter ofitēdo xp̄i fidē. qꝺ fit p sacr̄m confirmationis. sz ēt ad ipos solos ptinet duces eccl̄iastici exercitus constituere. qꝺ faciūt sacr̄m ordinis

conferēdo.ut.n.supius dictū est di.5^{a}. Ordinati ad mīstrādū sacra ad h^{o} sūt deputati ut sint duces aliorū.¶Ad p^{m} in opp^{o} dō q^{o} ī manuū īpositiōe nō ꝺferť ordo ꝼz quoꝛūdā opinionē. Vel pōt dici ꝼm alios q^{o} īpositio manuū epi ē ad ordinē ꝺferen dū.ꝼz īpositio manuū sacerdotū assistētiū est ad cōcoꝛdiā ⁊ cōionē eccl'iasticā significandā.¶Ad.2^{m}.pz solutio ex dictis ī qō ne.¶Ad.3^{m}.dō q^{o} q̄uis p̄sbyter magis excellat diaconū ī ordine.q̄z epūs ep̄m ꝺsecrādus.n. dū.tñ ī dignitate ē ecōtrario.ꝺsecrāduſ.n. ī epz ñdū hz dignitatē epalē.q̄uiſ aūt hec hēat q̄ iurisdictōis sūt p^{o} suā ꝺfirmatōez.

Secundo queri'tur utz epūs hereti^{c} possit ordies ꝺferre. Et uī q^{o} nō. in ordinādo deus agit p̄ncipal'r.et ordinās instr'aliter. ꝼz instr'm nō agit nisi ꝺiunctū p̄ncipali motoꝛi.g^{o} nec epūs ordinat nisi in ordinādo sit deo ꝺiūct^{o}. ꝼz epi hereticī in ordinādo deo nō sūt ꝺiūcti. qz ut hr̄.p^{a}.q.p^{a}. Odit. Odit dñs sacrificia hereticoꝝ.⁊ a se p̄iscit.g^{o} uez ordinē cōferre nō p̄ñt.¶Itē eadē q̄ōe.Si q a symoniacis.q sciēter se a symōiacis ꝺsecrari īmo execrari pmiserīt eoꝝ ꝺsecratiōnē ꝺio irritā eē decernim^{o}.g^{o} multo fortī^{o} irrita ē ordinatio collata ab hereticis.¶Itē ma ius ē sacr̄m ordinis ꝺferre q̄z recipe.ꝼz hereticī nō p̄ñt recipe ordinis sacr̄m. g^{o} nec ꝺferre.¶Cōtra Aug.2°.li^{o}.ꝺtra epl'az parmeniani ultra mediū.ꝺic de hereticis q^{o} sicut hñt in baptiſmo q^{o} p eos dari possit. sic ī ordinatōe ius utrūq; dādi ad pnicie suā q̄ꝺiu charitatē nō hñt unitatis.¶Itē sacerdos hereti^{c} pōt coꝛp^{o} xp̄i ꝺsecrare. g^{o} a siłi epūs hereti^{c} pōt ordines ꝺferre ¶Rñdeo q^{o} epi hereticī.aut fuerūt oꝛdiati ⁊ ꝺsecrati ī forma eccl'.aut nō.Si ñ.ueri epi nō sūt.⁊ ex ꝺseqñti nec ordines ꝺferre p̄ñt.Si sic.ueri epi sūt.ꝼz sui officij executionē nō hñt.qz ut supius hītū ē.oēs hereticī ipo iure sūt maiori excōicatiōe excōicati.⁊ oēs sic excōicati sūt suspēsi ab oīb^{o} actib^{o} legitimis.⁊ iō epi hereticī executio nē ordinis ꝺferre nō p̄ñt.qz eā nō hñt.qz qō nō hz aliq̄s dare nō pōt.p^{a}.q.7^{a}.Ambertū.⁊ extra de ordīatis ab epo q renūciauit.c^{o}.p^{o}.in glo.Uerū tñ ordinē ꝺferrūt.si cū debita intētiōe formā eccl'e seruant. ꝺecre.ꝺi.19^{a}.Scꝺm.Si aūt formā eccl'e nō seruant cū debita intētiōe uez ordinē ñ cōferūt. quātūcūq; tñ seruent formā eccl'ie in ordinādo moꝛtal'r peccāt.qz ab executione sui officij sūt ipo iure suspēsi.¶Ad p^{m} ī opp^{o} dō q^{o} epi hereticī. ⁊ ī ñ sint deo cōiūcti p fidē ⁊ charitatē.que ꝺiūctio respicit ep̄m inq̄tū ē singularis p̄sona. tñ deo cōiūcti sūt ꝼm qd.ſ.inq̄tū mouētur a deo in obseruando formā eccl'ie in ordinādo.qz quo ad hoc mīstri eccl'ie sūt. ¶Ad.2^{m}.dō q^{o} talis ꝺsecratio dr̄ irrita q̄tū ad executionē.¶Ad.3^{m}.dō q^{o} sicut hereticī uez ordinē ꝺferre p̄ñt de facto.nō tñ de iure.sic ⁊ recipe.Uñ q̄uis hereticus si ordinatur in forma eccl'ie uez ordinē recipiat.tamē recipiendo moꝛtaliter peccat.

Tertio queritur utz epūs degradatus possit ordines conferre.Et uī q^{o} nō p^{a}.q.p^{a}.Q.dō qdam.§. Opponitur aūt.Degradat^{o} epūs potātem largiēdi sacros oꝛdies nō hz.facultatē tñ baptizādi nō amisit.¶Itē p̄nceps iuste depositus ñ ē p̄nceps.g^{o} a siłi nec epūs iuste degradat^{o} ē epūs.ꝼz nō epūs nō pōt ordines cōferre.g^{o} nec epūs degradat^{o}.¶Item nō pōt uerā tōsurā ꝺferre. qz tōsurat^{o} ab eo dz itez tōsurari.g^{o} a siłi nō pōt ꝺferre uez ordinē¶Cōtra ut supius oñsuz ē di. .iz^{a}.Sacerdos degradat^{o} pōt xp̄i coꝛpus cōsecrare.g^{o} a siłi epūs degradat^{o} pōt ordines ꝺferre.¶Itē hereticī ipso iure sūt oī dignitate p̄uati.cū g^{o} epi hereticī possint ordines ꝺferre de fcō q̄uis non de iure. ut in p̄cedēti qōne hītū ē.epūs degradatus pōt ordines ꝺferre de fcō.q̄uis nō ꝺ iur̄ ¶Itē illa potās fūdata ē sup aliqd qꝺ per hoīem auferri nō pōt.fūdata.n.ē sup fcm eē cōsecrationis. ⁊ decreto diuine sñie.q decretū ē ut ille q sic ꝺsecrat^{o} ē talē habeat potātē.¶Ad ista qōnē ꝺixerunt aliq q̄uis epi suspēsi excōicati hereticī possint ordines de facto conferre. hoc tamen nō possunt epi degradati.quia degradati nō tm̄ sunt suspensi ab officij executione.sed etiā sunt spoliati episcopali dignitate. uñ nō remanent episcopi.q̄u.s.n.per hominē auferri non possit a sacerdote potestas

cōficiendi cozpus xp̄i uex. eo q̄ nulli con
cessit xp̄us talē potātē. q̄ nec decebat pro
magna dignitate cozpis sui. q̄ tū digni
tas ep̄alis respicit cozp⁹ xp̄i mysticuz. sup
qō decessit uicario suo potātez. pōt ab epo
dignitas ep̄alis totalr auferri auctozita
te uicarij xp̄i. ℟ Sz ō hoc sic pōt argui. Al
tare. calix. ⁊ sic de alijs semlr ꝺsecrata nūq̄
cōsecrationē amittere p̄nt nisi ꝺstruātur.
q⁹ multo fozti⁹ nec ep̄us. cuz ꝺsecratio ep̄i
sit a deo p̄ncipalr. q̄uis ab hoīe misteriali
ter. ℟ Preterea ep̄us q̄ resignauit loco ⁊ di
gnitati. q̄uis talis exeq nō debeat officiū
ep̄i de iure. tū si ordinat uex ordinē ꝺsert
q̄uis non ordinis executionē. ex̄ de ordi.
ab epo q̄ renūcianit ep̄atui. c⁹. p⁹. q̄ ut ibi
dic glo. ℟ Resignatio ñ abstulit isti ordinē.
sz ordinis executionē. sz degradat⁹ nō est
magis spoliat⁹ dignitate ep̄ali q̄ iste. q̄uis
turpiozi mō sit ab executiōe illi⁹ dignita
tis suspēsus q̄ iste. g⁹ uī q⁹ ep̄us degrada
tus possit uex ordinē ꝺsferre de fcō. q̄uis
nō debeat de iure. Et iō alij hāc ꝺclusiōez
cōcedūt dicētes ep̄z p hoiez dignitate ep̄a
li totalr spoliari nō posse. ℟ Iñ degradatio
nō ē dignitatis ablatio. sz ꝑpetua suspēsio
ab executiōe dignitatis illi⁹. ex̄ de ꝺse. ecc⁹
in glo. ibi. n. dī. q⁹ uisibilis unctio exteriοr
signū ē iteriοris unctōis i cozde. q̄ ꝑpetua
ē ⁊ amitti nō pōt licet executio q̄nq̄s suspē
datur. ℟ Qui tenēt hāc ꝙam opinionē que
mihi uī rōabiliοr p̄nt dīe ad p⁹ q⁹ degra
datus iō dī potātē largiendi sacros ordi
nes nō hīe. q̄ effectu sue potātis penitus
p̄uat ꝙm q⁹ pz p textū seq̄ntē. ℟ Iñ ꝙz glo.
ibidē ꝺsert ordinē. sz ñ ordinis executōez
℟ Ad. 2⁹. dō q⁹ sicut dignitatē ap̄latus oēs
ap̄li quoz sūt ep̄i succesꝛes imediate ac
ceperūt a xp̄o. ita ep̄us q̄ tū ad dignitatē
ep̄alem supza se potātē q̄ illa sibi possit au
ferre nō hz nisi diuinā. q̄uis. n. executio a
supiοri i ūrisdictiōe depēdeat potāte. s. a
potāte pape. q̄ ē oībus alijs potātib⁹ supi
or in ūrisdictōe. ut supi⁹ dictū ē. sz p̄nci
patus terren⁹ depēdet a potāte capitis ec
clesie. ⁊ p̄ncipat⁹ iferioꝛ a supiοri. ⁊ iō ab
inferioꝛi pōt p̄ncipat⁹ auferri p p̄ncipē su
periozē. ⁊ a p̄ncipe supiοri p uicarium xp̄i
cū iusta cā ⁊ rōnabili hoc regrīt. ℟ Ad. 3⁹.
dō q⁹ tōsurat⁹ ab eo nō dz itex tōsurari.
sz tī dz puniri. ℟ Qui tenent opionē p̄mā
p̄nt dīe ad p⁹ in opp⁹ sicut dictū ē i cozpoze qōnis. ℟ Ad. 2⁹. dō q⁹ heretici ipo iuī
nō sūt p̄uati oī dignitate. nisi q̄tū ad exe
cutionē. Iñ magis dīnt dici ab oī dignita
te suspēsi q̄z p̄uati. p sñiam tī sūt p̄uandi.
℟ Ad. 3⁹. dō q⁹ sicut a deo decretū ē ut ille
circa quē fit talis ꝺsectio hēat talē ptātez.
ita ꝺcretū ē. ut ille q̄ degradat careat illa
potāte. ℟ Ad p⁹ qō arguebat in cozpe qō
nis ō hāc opinionē solui pōt p iteremptio
nē maioꝛis. papa. n. posset ab altari calice
auferre ꝺsecrationē ab⁹q̄z illoꝛ destructōe
℟ Ad 2⁹. Et dō q⁹ p resignationē ñ pōt se
ep̄us p̄uare oīb⁹ q̄bus posset p̄uari p de
gradationē. q̄uis. n. iurisdictio siue ordia
ria siue delegata sola uolūtate ⁊ ūbo pos
sit ꝺsferri. tī ꝺsecratio ep̄alis dignitatis so
la uolūtate ⁊ ūbo nō ꝺsfert. imo facto op⁹
est. ex̄ de ꝺsecra. ecc⁹. Aqua. in glo. a simili
dico q⁹ q̄uis sola uolūtate ⁊ ūbo possint
ep̄i ab his q̄ sūt iurisdictiōis p̄uari. tī so
la uolūtate ⁊ ūbo nō p̄nt p̄uari dignitate
episcopali.

Consequenter que
ritur de. 2⁹. p̄ncipali. Et circa hoc querūt tria.
℟ 1⁰ utz symōia sit studiosa uolūtas uēdē
di uī emēdi aliqd spūale uī āexū spūali.
℟ 2⁰. utz symonia ꝺueniēter noiet. ℟ 3⁰. utz
symōiaci sint irregulares. Utz aūt sit he
retici superius quesitū est di. 13⁹.

Primo ostendo q⁹ sy
mōia nō ē studiosa uolūtas emēdi uī uen
dendi qd spūale. uī spūali āexū. q̄z uolū
tas studiosa respectu mali dī malitia. sed
nō semp ꝺmittit hō symoniā ex malitia. sz
q̄nq̄s ex ifirmitate l' ignorātia. g⁹ male po
nit in diffinitiōe symōie studiosa uolūtas.
℟ Itē spūalia nō p̄nt pecunia possideri. Iñ
ut hī actu. 8⁰. Symōi mago uolenti emere
donū spūs. s. dixit Petr⁹. Pecūia tua tecū
sit i pditōe. qm̄ donū dī existimasti pecūia
possideri. cū g⁹ ut hī. 3⁰. ethico. c⁹. 5⁰. Elec
tio ñ sit ipossibiliū. ⁊ studiosa uolūtas sit
cū electiōe. male dī q⁹ symōia sit studiosa
uolūtas uēdēdi l' emēdi spūalia. ℟ Cōt⁹. p⁹
. q. p⁹. Qui studz. pdcā diffⁱ⁹ iplicite. ꝺtiet
℟ Iñ⁰ q⁹ opetēs ē pdcā ꝺscriptio symōie

ɔtiet.n.ꝑncipalē actū i hoc qꝺ ꝺr uolūtas studiosa.i.actus uolūtatis cū effectu scꝺz glo.ibidē.ꝛ actum exteriorē.ſ.uēditionē et emptionē ꝛ obiectū.qꝺ ē ſpūale ul' annexū ſpūali.⁊Ad pm in oppm ꝺꝺ q; studiosa uoluntas ꝺr uolūtas ad effectū deducta.qꝛ q̄uis ſymōia mētalis ſit pccm. tn̄ nō obligat ad renūciationē uel reſtitutionē rei ac q̄ſite.eꝝ ꝺ ſymōia.⁊Dādato nr̄o.pōt ēt dici q; qꝛ pfectio pccī ē i electiōe.q̄uiſ q̄liꝫ ad hoc icliner' hō ex ignorātia ul' īfirmita te.iō ꝺr ſymōia eē studiosa uolūtas.ut intelligat' eē uolūtas nō ſubꝛeptoꝛia. ſz eligens.⁊Ad.2m.ꝺꝺ q; aliqd ſpūale ꝺr ꝺupliciter. Uno mō ꝑ eēntiā.ſicut gr̄a ꝛ v̄tutes.ꝛ reſpectu taliū nō pōt eē ɔtract' uenditiōis uel emptiōis. Alio mō cauſaliṫ uel diſpoſitiue.ꝛ ſic ſacr̄a ſūt ſpūalia inq̄ꝫtum ſūt cā inſtr̄al'r diſponēs ad gr̄az ꝛ v̄tutes. ꝛ iſta inq̄ꝫtū ſunt quedā res coꝛpales uēdi pñt de facto.q̄uis uēdi nō poſſint de iure ꝛ ſic accipiūt' ſpūalia i diffinitōe ſymonie.

SEcundo queri tur utꝛ ſymōia cōuenient' noiet'.Et uī q; nō.quia ut hr̄.act.8o.Symō mag' noluit uēder ſpiritualia.ſz emere.Sed ut hr̄.4o.Re.c.5o Gyezi ſpūalia uēdidit Naaman ſyro.g° nō magis ꝺz dici ſymōia q̄ꝫ gyezia.⁊Cōtra ſymōia cōiter nomiat' in iure.⁊Nī q; ꝺuenienti' noiat' ſymōia q̄ꝫ gyezia.qꝛ uitiū emptiōis ꝛ uēditiōis quātū ad uolūtatem fuerūt i ſymōe mago. Ad ho.n.uoluit emere pecūia ꝺonū.ſ.ſ.ut poſtea aliiſ uēderet. ſi tn̄ diſticte ꝛ ꝑ appꝛopꝛiationē loq uolumus.poſſum' uocare ſpūalia uēdētes gyezitas.ꝛ ementes ſymōiacos. Et ſic ꝑz qꝺ ꝺicendum eſt ad argumenta.

TErtio queritur utꝛ ſymōiaci ſint irregulares.Et uī q; ñ. Dare pecuniaz ꝑ ſacr̄is ſine pacto.ꝛ poſt ſacr̄i ſuſceptionē nō facit hoiez irregl'arē. ſz hm facies ē ſymōiac' Gyezi.n.pecuniā a Naaman accepit.nō ex pacto. et poſiq̄z curat' fuerat.g° ñ oīs ſymōiac' ē irregularis.⁊Itē ut hītū ē li°.2°. Ignorātia īuincibilis total'r excuſat.ſz pōt accidere q; aliqs ordinet' uel bñficiū eccl'iaſticū ɔſequat' ꝑ ſymoniā ipō ꝺe hm bñte ignorātiā īuincibilē.ut cū aliqs clā dat pecuniā ordinādi uel ꝑlato. ut ordinē uel bñficiū ɔferat alij ignorāti.g° talis nō efficitur irregularis. ⁊Cōtra ꝺecre.di.33a.Daritū. Int' nō ꝑmouēdos nūerat' ille q ꝑ emptionē ad unitationē Symōis magi pecuniā obtulerit. ⁊Nī° q; ſymōiacus.ſiue ſit ſymōiac' ꝑpt' ordinis ſuſceptionē ſymōiace.ſiue pp bñficij eccl'iaſtici ɔſecutiōez irregularis ē.qꝛ tales iura ꝺecernūt ſine diſpenſatiōe ꝑmo ueri ad ordies nō poſſe.qꝺ credo eē intelligendū.ſi talis ſymonia cōmiſſa fuit ipſo ſciēte.qꝛ ſi ipō ignorāte īuincibili ignorantia fuit data pecunia ut ordīaret' ul' bñfm eccl'iaſticū ɔſequeret'. q̄uis ſtatim poſtq̄z huī rei notitiā habuerit teneat' renūciare bñficio ſic aſſecuto.ꝛ deſiſtere ab āmiſtratiōe ordinis ſic ſuſcepti quouſq; cū eo fuerit diſpēſatū. irregularitatē tn̄ nō īcurrit ꝑ bñficij tali aſſecutiōe.q̄uis ꝑm qꝺ eā i currerit ꝑ tali ordinis ſuſceptiōe.inq̄ꝫtū illo nō ꝺz miſtrare ſine diſpēſatōe.nō tn̄ ē irregularis ſimplicit'.qꝛ abſq; oi diſpēſatiōe in ordinib' añ legitīe ſuſceptis miſtrare pōt.ꝛ eo ipſo qꝺ diſpēſatū ē cum eo in ordine quē ſic ſuſcepit.pōt abſq; alia diſpenſatiōe ad ulterioꝛes ordies ꝑmoueri. Sciendū tn̄ q; grauioꝛ ē ſymōia i ordine q̄ꝫ in ɔſecutiōe bñficij eccl'iaſtici. Uñ cū ill' q ordinē ſcient' ſymōiace ſuſcepunt.maxīe ſi cōmiſſa fuit ſymōia.ꝛ ex pte ordinati et ordinatoꝛis.uel pñtatoꝛis.nō ē ɔſuetū diſpenſari ēt i religiōe.eꝝ ꝺ ſymōia. Ex tue. ꝛ cū ſymoniacis qbuſcūq; q ſciēter ſpūale uel ſpūali ānexū ſymoniace ſuſcepunt.ſol' papa dicit.pōt diſpēſare. uel ipe cui hm cōmiſerit.qꝺ pōt ꝑbari ꝑ illud qꝺ ꝺr̄.pa.q. pa. Erga.ubi ipe papa eos oio damnat ac ꝺeponēdos auctoꝛitate aplica ſancit'.niſi uiolēt' attract' fueit.ꝛ eꝝ ꝺ ſymōia. Nobis fuit. in textu.ꝛ i glo.⁊Ad pm in oppm ꝺicendū q; Gyezi accipiēdo pecuniam a Naaman triplex incurrit pccm.quia mentitus eſt ꝛ famā ꝺñi ſui leſit.q̄ꝫtū i ſe fuit. ꝛ qꝛ directe ꝛ ex intētiōe pecuniā ꝑ bñficio ſpūs ſancti q̄uis iam exhibito exegit. aliud.n.eſt pro beneficio iam recepto liberaliter dare pecuniam. non ſicut pꝛecium. ſed loco actionis gr̄aꝫ qꝺ licitū ē.ꝛ aliud pecuniā exigere ſicut p̄ciū qꝺ fecit Gyezi

Ad.2m. dō q; ignorātia iuincibilis q̄diu durat a toto excusat ignorātem. sz postq̄ cessat homo tēr q̄tū i se ē malū corrigēr qđ ignorauerat. 7 iō ille p quo ignorante data fuit pecunia ut eligeret ad aliquā dignitatē uł ordinarł. uel bñficiū ecclasticū sibi ɔferret. pq̄ uenit ad notitiā fcī tenetł bñficiū qđ sic assecutus ē resignarł. et ab executōe ordinis sic suscepti desistere. nisi pecunia data fuisset ī fraudē. 7 in malum illius. extra de symonia. Nobis fuit. in hō. n. casu pecunia ab alio data ipo penitus ignorāte ñ nocet. nisi ex post fcō cōsētiat. alioqn ɔtigēr posset q; alicui⁹ fcm̄ insidias inimico parantis ei dānosū existerł cui penitus displiceret. 7 aliqs de fraū sua cōmodū reportaret. extra de symoīa. Sicut tuis.

QOnsequenter queritł de. 3o principali 7 circa hō querūtł tria. Qo ut⁹ symonia cōmittatur ī ēptōe uł uēditione sacrōrū. 2o ut⁹ ī ēptōe uł uēditōe q⁹rūcūq; spūaliū. 3o ut⁹ ī ēptōe uel uēditōe spūalibus annexorum.

PRimo ostendo q; in ēptione uł uenditione sacrōz nō cōmittitł symonia. qz q̄uis tēporale nō possit esse p̄ciū spiritualiū. tñ unuz spūale pōt eē p̄ciū alterius. gō uł q; ē illicitū emer umū sacrm̄ p aliud. Itē missa pncipalr cōsistit in altissimo euchr sacro. sed licitū ē dar aliqd tēporale p celebratione misse. ut. n. hr extra de pbēn. Significatuz ē. qdam canonici sacerdoti cuidā unā pbēdam ī eccā dederūt ut missā quotidie ō beata uirgie celebraret. 7 papa illā pactōem cōfirmauit. Itē electo ad epatū. resē spūalis. 7 ipe epatus qd sacramtale. sz ut hr ex de electōe. ut pterite. dic papa. Statuim⁹ ut expēse necessarie q̄s capłm cōstantinopolitanū uel ei⁹ nūcij uacāte sede p electionis negocio fecerit. de bonis pr̄iarchat⁹ fiāt totalr uel reddār. Itē mrimoniū est sacrm̄. sz p mrimonio licite dar pecūia ex pacto. Itē absolutio sacrale qđā ē. sz officiales cōit pecūiaz accipiūt ut ab excōicatione absoluāt. Itē epatus sacrale qd est. sz electo in epm̄ licet dare pecuniā aduersario suo ut ab ipedimēto sue electionis desistat. Itē sacra ordinār ad remissionē peccatoz. sz remissio peccatoz poterł emi iuxta illud Dani. 4o. Pccā tua elemosynis redime. go multo fortr⁹ sacrm̄ ordinatum ad pccōz remissionē emi pōt. Itē si monach⁹ roget sacerdotē ut baptizet paruulū iminēte mortis articło nullo alio existente q ipm̄ baptizare possit. 7 sacerdos nolit ipm̄ baptizare nisi p pecūia. tūc aut mōach⁹ pmittet puez dānari. qđ nłło mō pmittēdū ē si sibi possit succurri. aut a sacerdote emet sacrm̄ baptismi. in casu ergo sacrm̄ baptismi licite pōt emi. Cōtra pa. q. pa. Baptizādis. 7. co. seqñti hr cōtrarū. Itē ex de symonia. Si qs. Si qs ordinauerit seu ad ordinē pntauerit aliquā promissionē uel iuramētū ab ipo recipiēs. qa sup̄ puisiōe sua nō inqetet eūdē. ordiator a collatiōe. pntator uero ab executiōe ordinū p trienniū. 7 ordinat⁹ ab ordie sic suscepto donec dispēsationē sup hoc p sedē aplicam obtinere meruerit. nouerit se suspēsos. go multo fortr⁹ illicitū ē ordinē uł qđcūq; aliud sacrm̄ emer uł uēdere. Ro q; ī emptiōe uł uēditiōe sacrōz ecca cōmittitur symonia. cui⁹ rō triplex ē. pa qz cōtrōne grē ē ipam uēdi uel emi. Uñ de rōne sua ē q; gratis detur. sacra aūt sūt instra dispōnētia ad grāz. 7 iō q uēdit ea łemit eis iniuriar. Alia rō ē qa cā dispositiua cuius effect⁹ mēsurari. ñ pōt aliqua re tpali excedit p̄ciū cuiuscūq; rei tpalis. 7 iō cum p sacris pecunia datur res inappreciabilr sub tpali p̄cio ponitur. sacra. n. sunt cause instrales dispōnētes ad grām que inappreciabilr ē. 3a ē qz hoies ñ sūt dñi sacrōz. sz mīstri. res aūt emi nō dz nisi a dño. nec eā uēdere dz nisi dñs uel mīster auctorita te dñi. deus aūt hoibus non dedit ptātez sacra uēdendi q̄uis mīstris ecclie ptātez dederit ea admīstrādi. 7 iō q̄cūq; emit sacramentū emit rē ab illo q eius dñs nō ē. 7 qui eam uēdere nō pōt. 7 ideo merito illicita est 7 execrabilis talis emptio uł uēditio. Ad po in oppm̄ dicendū q; cū substantia spūalis 7 eius actus 7 habitus nō sint accepta deo nisi p grām. nullus aliud spūale donū a gra pōt eē sufficiens p̄ciuz grē. Uñ aplus ad Ro. ii°. Si gra dei iam nō ex opibus. aliogn gra iam nō est gra.

sed q̄ꝫ hec solutio uex̄ obtineat. tū ar° ñ satisfacit. q2 unū sacr̄m possz eē eiusdē sacramēti ī spē pciū si eēnt res uēdibiles. Uñ nisi aliud obstaret posset duo adulti baptizādi hāc pactionē int̄ se facere. promitto tibi q⁹ baptizabo te tali pacto q⁹ postea baptizabis me. qđ tñ facere licitū ñ eēt. q2 ī talib⁹ ois pactio ul' nuētio cessaī dz. ex̄ de symōia. Tua nobis. ✍ Dicēdū q° ad ar^m q⁹ dare aliqd spūale p sacr̄o ex pacto q̄ꝫ ñ sit illicitū ex tot causis ex quot illicitū ē dare ex pacto pecuniā p talib⁹. tñ illicitū ē duab⁹ de causis. tū q2 emit̄ res a nō dño. tū q2 ē ō rōnē gr̄e ut uēdat̄ p q⁹cunq; pcio. dr̄e tñ orabo p uobis. ī rogo uos q⁹ p me oretis. ī sil'ia. in nullo ē reprehensibile. hoc. n. nō ē uēdere nec emere spirituale p spūali. quia hec nulla pactio est. ✍ Ad. 2^m. dđ q⁹ non ē licitū ex pacto aliqd dar̄ tā q̄ꝫ pciū misse. si tñ sacerdos ñ hz sū pt^m p qb⁹ missā teñat̄ ex officio celebrar̄. nec ēt aliūd pōt accipe pecūiā p suo labor̄ ad sustētatiōez uite. nec ē dctā allegata ō pdcā. q2 ibi ñ fuit aliq̄ pactio. sz illi pbē de fuit ānexū illđ officiū cātādi missā talē ✍ Ad. 3^m. dđ q⁹ aliud ē expēsas accipe necessarias p labore. qđ ē ad pcurādū negociū electiōis. ī aliud pecuniaz accipe^t p ipa electōe. Primū. n. lz max^e cū accipiūt ñ ex pacto. sz ex iuris auctoritate q° statutū ē ut accipi possint. ✍ Ad. 4^m. dđ q⁹ mr̄imonium nū nō tm̄ est sacr̄m. sz ēt nat̄e officiū. Uñ ex illa pte q̄ ē sacr̄m in dispēsatiōe mīstrū ecclie dsistēs nō cadit sub uēditiōe. Uñ q⁹ p bñdictiōe nubētiū pecuniā exactā accipit symoniā cōmittit. sz p mr̄imonio ī q̄stū ē nature officiū lz pciū dare ī accipe ī dditionē interponere de re tpali accipiēda ul' danda sicut p alijs ciuilib⁹ ī corpalib⁹ officijs. ✍ Ad. 5^m. dđ q⁹ p exhibitiōe absolutiōis pecuniā accipe nō lz tā q̄ꝫ absolutiōis pciū. sz illi q absoluit̄ iniūgi pōt solutio pecūie in penā pcī. tenet̄ tñ cauere absoluēs ne ī hoc magis intēdat defui re cupiditati q̄ꝫ correctiōi. ✍ Ad. 6^m. dđ q⁹ si illi electo nō ē acqsitū ius p illā electōez ñ lz dare pecuniā aduersario ut desistat. Si aūt ē ei ius acqsitū licet ei dare pecuniā aduersario nō p electiōe. q2 iā debito mō elect^s est. sz p redēptiōe uexatiōis sue iniuste. ex̄ de symonia. Dilectus filius. R. ✍ Ad. 7^m. dđ q⁹ ibi accipit̄ redimere p quā dā filitudinē. q2 ppie redēptio nō ē. sz iō redēptio dr̄. q2 sicut p dationē pcij hō retrahit ad se alienatā hereditatē. sic hō dā do elīas paupibus p amore dei dispositi ue ad se retrahit diuinā amicitiā ī iust̄ participatiōis uite eterne. a qua p sua pecca ta fuerat alienatus. ✍ Ad. 8^m. dđ q⁹ in illo casu nō sufficeret dr̄e q⁹ mōachus emeret aquā a sacerdote ī puer̄ baptizaret. quia mōachus ipm nō possit imergere. Si ergo ponat̄ casus in isto distinctu. aut q⁹ puer moriat̄ sine baptismo. aut q⁹ sacerdoti detur pecunia p sacr̄o magis dz eligere monachus pmū q̄ꝫ 2^m. q2 pm aplm ad Ro. 3° Nō facięda sūt mala ut ueniāt bōa. Aliq tñ dicūt q⁹ ī isto casu possit dari pecunia. ita tñ q⁹ dans nō itenderet eā dare p sacramēto. sz p uitāda dānatiōe pueri. ī ad remouendū īsaniā sacerdotis. Secus autē est de alijs sacramētis que sine piculo dā nātionis ex causa possunt differri.

Secundo quer̄itur utr̄ cōmittat̄ symōia in emptiōe uel uēditione quorūcūq; spūaliū. Et uī q⁹ nō. p ecclīaz dsecratiōe pōt epūs pcurationē exigere. extra de symonia. Cū sit. Romana. sz ecclesiaz dsecratio res spūalis ē. ✍ Itē totum officiū ecclīasticū qd spūale ē. sz frequēter accipiūt̄ certi reddit^s p ānuersario celebrādo. ✍ Itē uisitatō ī correctio res spūales sūt. sz p uisitatiōe plati accipiūt pcurationes. ✍ Item doctrina ē qd spūale. sz magri artiū pecuniā accipiūt pro sua doctrina. ✍ Itē iudiciū. cōsiliū. testimōiuz sūt bōa spiritualia. sz pro his potest accipi pecunia. ✍ Itē religiosus status q̄dā bonū spūale est. sed in qbusdā mōasterijs exigūt̄ quedam ab his q sūt ibi recipiēdi. ✍ Itē pdicatio bonū spūale est. sed pro illa pñt accipi stipendia temporalia. Unde Ap^s p°. Cor. .9°. Si nos uobis spūalia seminamus non magnū est si carnalia uestra metam^s. ✍ Itē oratio maxime spūalis est. sed sancti uiri uant elemosynas pauperibus ut orent p eis. ✍ Item prophetia res spiritualis est. ī tñ pphetis afferebāt dona. Unde ut habetur. 3°. Re. 14°. Uxor Ieroboam attulit

ad heliã pphetam.io.panes ⁊ crustulã. ⁊ uas mellis qñ uenit q̃rere ab eo rñsũ dñi.
Cõtra.p⁹.q.p⁹. Quicqd. Quicqd iuisibilis gr̃e ꝺsolatiõe tribuit nũq̃ q̃stib⁹ uel q̃busl̃bz p̃mijs uenũdari penit⁹ ꝺz. dicẽte dño. Qꝺ gratis accepistis gratis date. Itẽ ex̃ de magr̃is ne aliqd exigãt.p⁹.c⁹.p licentia docẽdi null⁹ p̃ciũ exigat.uel sub p̃ textu alic⁹ ꝺsuetudis ab eis quos ꝺocz aliqd q̃rat.q aũt ꝺ h⁹ uenire p̃sũpserit ab ec desiastico fiat bñficio alien⁹. In ca.ẽt ime diate seqñti dr̃.Prohibeas ne p licẽtia docẽdi exigat aliqd.aut ẽt p̃mittat. Luz g⁹ hec licentia nõ sit aliqd spũale nisi p cõpatiõem ad spm̃ humanũ.mlto fortius illici tũ ẽ emere uel uẽdere q̃cũq̃ alia spũalia :
Respondeo q⁹ aliquid spũale dupliciter põt dici.s.uel p ꝺpationem ad spm̃ scm̃ uel ad spiritũ humanũ.P⁹ mõ aliqua dr̃ spũ alia p eẽtiã.ut gr̃a et v̄tutes.⁊ hec nec de iure nec de fcõ uẽdi p̃nt. Quedã p cãz istr̃alẽ ut scia.⁊ hec de fcõ uẽdi possũt.non tñ de iure.ut i p̃cedẽti q̃one bitũ ẽ. Quedã q̃i p effcm̃. ut in ea q̃ alicui ex aliq⁹ spũali dono,uel offõ cõueniũt.et hec ẽt uẽdi ꝺ iure nõ p̃nt. q̃uis alñ aliqd possit accipi p laboꝛ i sustẽtatiõez uite spũaliũ ẽt p ꝺpatõnẽ ad spm̃ humanũ. Quedã sũt spũalia p causã ut doctrĩa.q̃dã p eẽntiã.ut scie phi losophice que p uestigatiõez ⁊ doctrinaz humanam acquiruntur:doctrina p̃dictaz scientiaz põt uẽdi de facto ⁊ de iure. cum doctoꝛ ñ hẽt aliqꝺ stipẽdiũ ab ecc⁹ q⁹ docere teneaꝛ. Si aũt hẽt salariũ ab ecc⁹ icurrit uitiũ symonie.uel quasi uitiũ symonie. si p doctrina sua p̃ciũ exigat a clĩcis eius dẽ ecc⁹.⁊ a paupibz.vñcũq̃ sint.ex⁹ ꝺ magr̃is.ne aliquid exigãt. Quia nõnullus.in tex.⁊ i glo.dñt tñ aliq q⁹ nõ p̃hibeꝛ exigeꝛ a diuitib⁹.ut uꝛ dr̃e glo.ibidẽ.qꝺ cr̃do debeꝛ itelligi nõ de diuitibz ei⁹ dẽ ecc⁹. sz alĩ⁹.nz ẽt ab illꝰ deberẽt exigeꝛ nisi ex licita cã eẽt fcũs paup.uel ꝺ ꝺbitis oblat⁹. p̃dcẽ ẽt scĩe.nec de iuꝛ nec ꝺ fcõ uẽdi p̃nt. Uñ p̃u.i⁹. Quid p̃dẽ hr̃e diuitias stulto cũ sapiẽtiã emeꝛ nõ possit Ad p⁹ i op p⁹ ꝺ q⁹ p cõsecratõe ecc⁹ nõ dz eps pcuratõem exigeꝛ.sz tãq̃z debitã p suo laboꝛ fz determinatõem ecc⁹. Ad 2⁹ ꝺ q⁹ p ãnt usario celebrãdo ñ lz faceꝛ pactũ ꝺ pecunia dãda.si tñ ex deuotõe daꝛ ecc⁹.ecc⁹ tẽl p illis celebraꝛ. p q̃bus daꝛ p̃m quod p recepto bñfic⁹ se uidet magis oblãtã. Ad 3⁹ ꝺ q⁹ p correctõe seu uisitatõe ñ lz pecuniã accipe tãq̃z eaz p̃ciũ. sz tãq̃z debitã assustẽtatõem ex ordinatõe ecc⁹. Ad 4⁹. solutũ ẽ ex dictis i q̃õe. Ad 5⁹ ꝺ q⁹ indici nõ ẽ licitũ uẽdeꝛ iudiciũ. q⁹ ad h⁹ tẽr ex offi⁹ suo.nec testiõniuz.q⁹ q̃lz irrogat⁹ loco ⁊ tp̃re tẽr ueritati testiõniũ p̃hibeꝛ. Uñ tales p̃dicta uẽdẽtes graviter peccãt.⁊ si talia r̃spiciũt spũalẽ cãz symoniaci sẽ.sz aduocat⁹ uẽdeꝛ põt patrociniũ.⁊ iuris pitus suũ cõsiliũ. qñ a iudice nr̃a curia non recipiũt salariũ p quo ad ista exhibenda absq̃z nouo p̃cio teneãtur. nec põt dici q⁹ isti uẽdãt iustiam r̃ ueritatẽ.sz laboꝛẽ suũ. ⁊ suã sollcitudiez. Ad 6⁹. ꝺ q⁹ qñ possessiones alicui⁹ loci religiosi nõ sufficiũt ad sustẽtãꝺ plẽs q̃s ibi sũt.uolẽti p̃uiꝛ deo cũ illis licitũ ẽ itimaꝛ sie pacto. q⁹ nisi afferret uñ uineret ipe ⁊ alij penuriã pateꝛẽt. p quã posset aliq⁹ mõ a diuino offõ impediri.si aũt monasteriũ abũdat hoc uolẽti itraꝛ dr̃e nõ lz. Ad 7⁹. ꝺ q⁹ nullo mõ licitũ ẽ p̃dicaꝛ p pecunia.ita ut sit predicatõis p̃ciũ. licitũ ẽ tñ p̃dicaꝛ p pecunia.ita ut sit res p̃dicata.dũ tñ i hoc finis p̃dicatõis nõ ponaꝛ.ut cũ hõ p̃dicat diuitibz ut dẽt pecuniam paupibz uꝛ ad aliqꝺ opus piũ. Ad 8⁹. ꝺ q⁹ oꝛo sipꝛ supnaturaꝛ ẽ q̃stũ ad eẽntiã.⁊ q̃stũ ad cãz. vñ nullo mõ pro ea aliquid ex pacto dari debet.uñ illi qui dãt pecuniam pauperibus oꝛem non emũt.sz aios pauperũ alliciũt ad oraꝺũ p se et eos sibi debitores ꝺstituũt.clici autẽ dñtes psalteria pro mortuis si pecuniam accipiũt p suo labore nõ peccãt.si idigent ⁊ ad hoc aꝛ non teneantur. Ad 9⁹ ꝺ q⁹ talia afferri poterãt prophetis licite non tãq̃z preciũ prophetie.sed ad eoꝝ sustentationez ut spiritualibus uacarent liberius. non tñ erat licitum pactum aliquod interuenire. Ad 2⁹ ad ꝑm ptem ꝺ q⁹ q̃uis exigere aliquid pro dando licentiam docẽdi sit illicitũ.ut bñ oñdunt iura ad hoc allegata.tamen proprie loquendo symonia non est .unde glosa ibidem non dicit q⁹ sit symõiacũ .sed quasi symoniacũ.⁊ ꝺmin⁹ Hostiẽ.dicit in sũma q⁹ nõ est symoniacũ.

sed crimē ꝺcussiōis .ē aūt crimē ꝺcussiōis cū aliqs ꝑtextu officij sui ab inuito aliqd extorquet qꝺ ñ ꝺz.23ª.q.pª. Militare.cū gº symoniacū ꝺr extēdit nomē symonie ad symoniā ꝓpꝛie dictam.

Tertio queritur utꝛ cōmittat symonia ī emptiōe uł uēditiōe spūalibꝫ ānexoꝝ. Et ur q. nō.qꝛ uasa eccē sūt spūalibꝫ ānexa.ꝛ tñ ꝑ liberatione captiuoꝝ ꝛ subuētiōe ꝺ iopiā miꝛoꝝ uēdi pōt ꝛ debēt.12ª.q.2ª. Auꝝ. Itē ius pꝛonatꝰ ē ānexū spūalibꝫ.ꝛ tñ pōt uēdi cū uilla uel castro.trāsit.n.cū tali uēditiōe nisi excipiat.eꝛ de iure patronatꝰ. Ex lrīs.ꝛ.cº. Cū ꝓm. Itē decime sūt spūalibꝫ ānexe.sz sicut ꝺr eꝛ ꝺ locato.ꝛ ꝺducto. Vīa. Vīaꝝ decimaꝝ ꝓuentꝰ illis libere locare poteritis cū qbꝫ eccē uře ꝺditionē poteritis facere meliꝛē.sz qꝺ pōt locari.pōt uēdi. Itē ius sepulture spūalibꝫ ē ānexū. ē.n.ius cōpetēs ecc .13ª.q.pª. Eccliaſ.sz ut hr̄ Beñ. .23º. Abraaz emit ab Emor spelūcā dupli cem ī sepulturā.nec de hº repheſus ē. Itē ius pºgenitē antiqꝰ erat spūalibꝫ ānexū. qꝛ ut hr̄ sup illud Beñ.14º. At ꝺ Melchiſedech rex salē.in glo.aiunt hebꝛei oēs ꝓmogenitos a Noe usqꝫ ad Aaron pōtifices fuisse.ꝛ tñ ut hr̄ Beñ.25º.cº. Iacob emit ab Esau frē suo ius ꝓmogenitꝰe.nz a deo ꝺ hº repheſus ē. Itē corpał labor ānexus ē spūalibꝫ officijs.sz ut supi. hītū ē aliqñ lz hōi suū laboꝛē uēdere. Cōtra eꝛ de iure patronatꝰ. de iure ꝛ de symōia Querelā. ꝺr q. ānexū spūali. nec emi.nec uēdi pōt de iure.ꝛ idē exꝑsse ꝺnt glose sr̄ decretalē utrāqꝫ. Itē emere decimas uel uēdere symoniacū ē.pª.q.pª. Presbyt. sed decime sūt spūalibꝫ ānexe.qꝛ debēt cīcis ꝑ cultu diuīo.eꝛ ꝺ decimis. Lua nobis. gº a sīli ur̄ q. alia spūalibꝫ annexa uēdere uł emere symōiacū ē. Rñº sicut supi. ui sū ē q̄dā sūt spūalia ꝑ cōpatiōem ad spm̄ scm̄.q̄dā ꝑ cōpatione ad spm̄ hūanū.spūaliū pº mō dictoꝝ. q̄dā sūt spūalia cālit ut sacr̄a.q̄dā eēntialr ut ꝺtutes ꝛ gr̄a.q̄dam q̄si effectiue.ut ea q̄ illic alicui ꝺueniūt ex aliqº spūali ꝺno uł officio.ut ꝓphetare ꝛ diuinū fuitiū celebrar̄. Annexa spūalibꝫ q̄ de facto uēdi pōt multa sūt. Vñ oīa spiritualibus ānexa q̄ de facto uēdi pōt.aut sūt ānexa sacr̄is.ut uasa sacra.ī qbꝫ spūalia mīstrāt.ꝛ hec lz uēdere ñ hīto r̄spectu ad ꝺsecrationē.ita tñ ut pſone seculari nō uēdāt nisi ꝓus redacta ī massam.12ª.q.2ª. Auꝝ. Alij ꝺo eccē ī eadē forma uendi pōt. aut sūt ānexa spūalibꝫ q̄ alicui ex aliqº spirituali ꝺno uł officio ꝺueniūt.ꝛ hº triplicit̄.s.uł añcedēt.ut ius patronatꝰ qꝺ ē potās clericū pſentādi ad officia eccliasti ca.ꝛ istud uēdere ñ lz ī spāli.eꝛ ꝺ iure patronatꝰ. De iure.sz trāsit cū unīūsitate uē dita in uł nisi excipiat.e.t.c. Ex lrīs.uel ꝺseqñt ut ꝓceptio decimaꝝ q̄ clīcis debeāt ꝓp diuinū cultū.ꝛ hº uēdere lz.ita tam̄ qꝺ ipsꝫ ius pcipiēdi decimas ñ uēdat.aliud.n. ē fructꝰ uendere ꝓp necessitatē eccē aliud ius pcipiēdi.hº.n.nullo mō uēdi ꝺz.eꝛ de loca.ꝛ ꝺduc. Vīa.uł cōcomitant.ut labor ānexus spūalibꝫ officijs.ꝛ tale ānexū locari pōt.si alr ñ teneāt ad exeqñdū illa officia sicut pz ī clīco legēte psalteriū ꝑ defūctis .ꝛ sic de alijs. De ānexis ꝺo spūalibꝫ ꝑ cōpatione ad spm̄ humanū dici pōt q̄ ānexa ꝺctrīe phīsice.ut sūt schole.libri. ꝛ ꝺsilia uendi pōt q̄ztū ē de cōi iure.nisi eccē doctori ꝓp instructionē clericoꝝ talia mīstraret.tūc.n. ꝑ ꝓdictis nō liceret ei pciū aliqꝺ exigeř. Ad tria pª in oppº patēt solutiones ex dictis in qōne. Ad.4º.ꝺ q̄ Abraā emit terrā nō ꝺsecratā.ꝛ hº facere licet. Ad.5º.ꝺ q̄ ius ꝓmogenitꝰe debeāt Iacob ex diuina ordinatiōe.ꝛ iō nō ita dici pōt ius illud emisse sicut suā uexationē iniustā redemisse. Uel pōt dici q̄ nō sic ꝺ ē ꝺ ānexis spūalibꝫ ī lege ueti. sicut in noua.qꝛ sicut sacerdotiū ue.l.magis ꝺz dici fuisse figura sacerdotij q̄z sacꝺotiū. ita magis ꝺz dici fuisse figura spūal̄ officij q̄z spūale officiū. Ad ultimū ꝺ q̄ labor corpalis annexus spūalibꝫ uēdi pōt eo mō quo supius dictū ē.nō tñ ille q est ī mīstratione sacr̄oꝝ. Ad ar̄ ad ptē aliam pz qd ꝺ ex dictis in qōne. Et notandū ad maioꝛē explanatōez p̄dcōꝝ q̄ ñ tñ cōmittit symonia cū ꝑ spūalibꝫ uł annexis eisdē datur ex pacto pecunia.sz ēt cum ex pacto dat̄ munus q̄cūqꝫ.siue sit munꝰ ab obsequio.qꝺ ē fuitus ī debite ꝓpensa.siue munus a lingua.quod est fauor.pª.q.pª.

Ordinatiões ⁊ exp̄ssius.c°. īmediate seqñ
ti. si tñ sine pacto ex liberalitate mu͡r ali
qd bñficū dat̄ post bñficiū iā receptū ac
cipi pōt.e.q. Quicqd. si ēt sine aliq° pacto
aliqs fuit alij ille q fuitiū recipit si ipsuz
remunerat aliqd bñficiū eccl̄iasticū cōfe
rendo. si tñ al' dignus sit. non peccat nisi
p̄ncipalē aspectū hēat ad fuitiū qd ab ip
so recipit. cleric° ēt seruiēs ep̄o in spe futu
re remūeratiōis symoniā nō cōmittit si si
ne oī pactiōe uel oditiōe seruiat. dūmodo
p̄ncipal'r hac intētiōe ñ fuiat. nec ep̄s di
recte p hoc fuitio p̄bendaz ei assignet. ex̄
de symonia. Cū eēnt. ī glo. Si autē fuiat
p̄ncipal'r intētione obtinēdi bñficiū aliqd
eccl̄iasticū. nullo tñ pacto penit° intueniē
te q̄uis grauit̄ peccet ⁊ symoniā incurrat
mentalē. tñ nō icurrit illā symoniā q obli
gat ad resignationē bñficij eccl̄iastici qd
symoniace adeptū ē. qd̄ potest p̄bari a si
mili p illud qd̄ habetur. extra d̄ symonia.
ad Mandato uestro.

Consequenter queritur
de. 4°. p̄ncipali. ⁊ circa hoc quer̄ut. 3. ¶ p°
utz sexus muliebris ipediat ordinis susce
ptionē. ¶ 2° utz īfantilis etas. ¶ 3°. utz de
fectus natalium.

Primo ostendo q sexus
muliebris nō īpedit ordinis susceptio
nē. Christus ē q p̄ncipal'r ordinat. sz si
cut d̄r ad Gal'. 3°. In xp̄o Jesu nō ē masculus neq femia. g° ita pōt ordinari femia.
sicut mascul°. ¶ Itē decre. di. 32ª. Presbyt'.
⁊. c°. Mulieres. fit mētio de p̄sbr̄a. ⁊. 27ª.
.q. p ª. d̄r Diaconissaz ñ debere añ annos
.40. ordinari. g° mulieres suscipe p̄nt ordines diaconat° ⁊ p̄sbyterij. ¶ Itē mulieres
p̄nt hr̄e actū ꝓphetādi. Unū Luce. 2°. Erat
Anna ꝓphetissa. g°a sili p̄nt ordiari. ¶ Cō
tra decreto. di. 23ª. Sacratas. Sacratas deo
femias uel mōachas sacra uasa. uel sacras
pallas penes uos ꝺtingere. ⁊ īcensū circa
altaria deferre platū ē ad apl'icam sedez.
q oia reꝓhensiōe ⁊ uitupatōe plena eē nul
li r̄cte sapiētiū dubiū ē. Sz illud qd̄ īpedit
ꝺtactū sacr̄oz. īpedit ordinis susceptiōez.
g° sexus muliebris īpedit ordinis suscepti
onē. ¶ Itē clerici debēt tōsurari. ut supius
habitū ē. sz ut d̄c Ap°. p°. Lor. ii°. Turpe
ē mulieri tōderi. ⁊ paz post. Si comā nu
triat gloria ē illi. cū g° nō debeāt ordiari
nisi clerici. mulier ñ dz ordinari. ¶ Ad nō q
sexus muliebris īpedit susceptionez ordi
nis d̄ iure. qz nō dz ordiari. ⁊ ēt de facto.
qz si circa mulierē fierēt exteri° oia q fiūt
circa illos q ordinā't ordinē non susciperet.
cui° rō ē. Sacra uim hñt ex sua īstitutiōe.
xp̄us aūt hoc sacr̄m īstituit cōferri masculis tm. ñ mulierib°. Cui° īstitutōis duplex
fuit rō cōgrua. Una qz ordini cōpetit offi
ciuz doctrine inꝺtū ois ordo ordinat' ad
p̄sbyteratū. cui hoc officiū nueit. 16ª. q. p ª
Adjcim°. q. ēt cōueiat ordini diaconatus
d̄r dcre. di. 23ª. Perlectis. ⁊. 92ª. di. In scā.
qd̄ sic dz itelligi. ut sacerdotis sit p̄ncipaliter officiū ⁊ diaconi ex delegatiōe. ul' dz
glo. ibidē. p̄dicationē uocat lectiōez euāgelicā. docere aūt publice mulieri nō conuenit
pp debilitatē itellect° ⁊ mutabilitatē affectus. quos defect° de cōi lege notabili° patit̄ q̄s uiri. decet. n. doctorē hr̄e uiuacē intellectū ī v̄itatis cognitiōe. ⁊ stabilē affectū in p̄sistēdo ī e.° ofessiōez. Alia rō ē quia
ordo ordinatū ostituit ī aliq° gradu eminentie. qd̄ aliq° mō significari dz ex eminenti nat'a illi° q ordinat'. mulier vo in respectu uiri statū subiectionis hz. qd̄ ēt nē
cōsonū ē. qz muliebris sexus nat'alit̄ ipfectus ē in respectu sexus uirilis. Has duas
rōnes extrahere possumus ex dictis apli
p°. Thimo. 2°. dūtis. Mulier in silētio discat cū oi subiectiōe. docere aūt mulieri nō
pmitto. neq; dūari in uirū. ¶ Ad p° ī oppo
d̄ cū d̄r q in xp̄o nō ē mascul° neq; femina. dico q p cōpationē ad xp̄m. q̄uis nō
sit d̄a int' masculū ⁊ femiā q° ad meritum. ē tñ q° ad officū. ¶ Ad. 2°. d̄ q ibi
uocā't p̄sbyt'e uidue semiores. nō mulieres
ordinate. imo de illis q ibi uocāt p̄sbr̄e. di
cit idē canō. q illas tāq; ordiatas i eccl̄ia
cōstitui nō debere decernim°. p diaconissā
aūt intell'r abbatissa fm glo. ibidē. Deli°
est tñ ut dicam° q diaconisse dicebā't qb°
fiebat aliqua bñdictio ad legendū omī. in
matutino. ut dicit alia glo. ibidē. ¶ Ad. 3°.
d̄ q nō ē sil'e. qz p ꝓphetiā nō dat' mulieri potās aliqua sup uiz. ordinat° autez
est in aliq° gradu eminētie sup ñ ordiatos

uiros.nñ q̄uis nō repugnet mulieri eē ab batissā sup mulieres ad coercendū eas pp periculum cohabitationis uiroꝝ.tñ absonū eēt ut eēt abbatissa uiroꝝ.

Secundo queritur ut⁹ ifantilis etas ipediat ordinis susceptionē. Et uī q̄ sic. decre.di.77ª. Subdiacon⁹ nō minoꝝ.20.ānoꝝ ordinet⁹.ꝛ.c⁹.sequēti.Placuit.dī ut añ.25.annos diaconi nō ordinēt⁹.nec ỽgines cōsecrēt⁹.ꝛ lectores ppl̄z nō salutent.¶ Itē ꝑm ph⁹ li⁹.ỽ sono ꝛ uigilia. Cuius ē.po⁸ eius ē act⁹. sed act⁹ ordis nō pōt cōuenire infanti.g⁹ nec ptās.¶ Itē oti nētia ānexa ē ordi sacro. sz ifātes ñ pñt ad otinētiaz obl̄ari.q̄ ad h⁹ null⁹ nisi uolūtarie obligāt⁹.g⁹ nō pñt recipere ordinē sacꝝ ¶ Item sicut forma nō recipit⁹ nisi in materia dispositā.sic nec ordo nisi in aīa dispositā.sz dispō in aīa ad recipiendū ordinem ē cōsensus.g⁹ infantes ordinē non possunt recipere cum cōsentire ñ possint.¶ Cōtra ordinat⁹ in minoribus ordinib⁹ infra annos discretionis postea non reordināt⁹.ex de clerico p sal. pmoto.quod uerū nō eēt nisi ordinē uel⁹ suscepissēt.¶ Itez pueri.pñt recipere alia sacrā ipmētia caracterem.ut bapīm ꝛ cōfirmationez.g⁹ a silī ꝛ istud.cuz caractarez ipmat.¶ Rñdeo q̄ ifantil⁹ etas ipedit rōis usū.ꝛ iō impedit oīa illa sacrā que de necessitate req̄rāt actū rōis i suscipiente sacrz.cuiusmodi sūt pñia. ꝛ mr̄imoniū. Sacrm aūt ordinis ñ requirit ad hoc ut suscipiāt actū rōis in suscipiente. q̄ in collatōe ipius sacri in suscipiēte recipit q̄dam infusa potās que ordīe nature ꝛ tpis pōt precedere actum.ꝛ iō q̄uis non possit recipere sacrz pñie ꝛ mr̄imonij.pōt tñ rcipe ordis sacrz de fcō. In mioꝝib⁹ tñ ordibus requirit⁹ discretiōis usus.in suscipiēte nō de necessitate p̄cepti.sz de honestate pp reuerētiā sacri.sz ad susceptionē maiorum ordinū requirit⁹ usus rōis.nō tm̄ de honestate.sz etiā de necessitate p̄cepti.tū pp uotū cōtinentie ānexū.tū q̄ eis cōmittit⁹ potestas tanta q̄ nō debet dari nisi illi a quo cū reuerentia ꝛ deuotiōe suscipit⁹.¶ Ad p⁹ in opp⁹ ỽ q̄ ñ oē quod est de necessitate p̄cepti ē de necessitate sacri.¶ Ad 2⁹.ỽ q̄ q̄uis eiusdez sit po⁸ cuius est act⁹.tñ po⁸ p̄cedere pōt actū.nō tm̄ ordine nat⁹.sz ēt tpe ¶ Ad 3⁹.ỽ q̄ cōtinentia ꝑz aliquos ñ est ānexa ordini sacro nisi quo ad illos q ip̄m uolūtarie suscipiūt.q̄uis aliqui dicāt ōriū ¶ Ad 4⁹.ỽ.q̄ ad h⁹ ut forma suscipiatur i m⁸ sufficit ex pte mat⁹.q̄ in ea nō sit aliqd repugnās forme introducende. In puncto ātia nihil repugnās ē suscepti⁹ caracteris ordinis.uī tamē multis ꝛ pbabiliter. q̄ in adultis requirit⁹ suscipiēdi ītentio explicite uel implicite.in spāli uel in gñali.ꝛ q̄uis ad susceptionez forme elementaris sufficiat ex pte mat⁹ quod in ea nō sit aliqd repugnās illi forme.nō tñ hoc est uez de q̄cūq̄ alia forma.ad susceptionē.n.intellectiue requirit⁹ in materia aliqua dispositio positiua.ut in li⁹.2⁹.oñsū-est.

Tertio queritur utz defect⁹ nataliū ipediat ordis susceptōnē. Et uī q̄ sic. de utero.23⁹. Non ingredie⁹ mācer.hoc ē de scorto natus i eccl̄am dñi usq̄ ad decimā gñationē.sed quod impedit ingressū in eccl̄iaz.multo fortius ipedit ordis susceptōnē.¶ Itē decre.di.56ª.in pn⁹. Presbyteroꝝ filij ad sacra officia nō sūt admittēdi.¶ Itē ex de filijs p̄sbyteroꝝ nō ordinādis c⁹.p⁹. Prohibēt filij p̄sbyteroꝝ ꝛ ceteri ex fornicatione nati ad sacros ordines ꝓmoueri.¶ Cōtra filius iq̄tū ad ea q̄ respiciunt aīam.cū ea nō hēat a carnali p̄re nō debet portare iniqtatē p̄ris.Unde Ezechi.18⁹. Filius non portabit iniqtatem patris.g⁹ fornicatio patris ꝛ matris non impedit in prole fornicatoꝝ ordinis susceptionem.¶ Item decre.di.56ª. Satis puersū. ꝛ contra eccl̄iasticaz ꝓbat⁹ eē censuram. ut frustra quorūdā uoluptatibus cōmodis suis quis pueꝛ.sed si nati de fornicatiōe nō possent ordines suscipe ꝓuarēt⁹ suis cōmodis pp illicitā uoluptatē parētū.g⁹ uī q̄ defcūs nataliū nō ipediat ordinis susceptionē.¶ Itē unicuiq̄ magis debet obeē culpa ꝓpa q̄z aliena. sz fornicator post pactam pñiaz pōt licite ꝓmoueri. g⁹ multo fortius ille qui ē de fornicatione natus ꝛ ñ ē fornicator.¶ Rñdeo q̄ ỽfect⁹ nataliū nō impedit alicuius ordinis susceptōnē de fcō.al⁹.n.p dispensationē nō pmitterent⁹ mistrar⁹.nisi itez ordiarēt⁹.impedit tñ

ordis susceptōnē ꝺ iur'.iura.n.tales phibēt
ordiaī.tū pp sacrī ꝟuerētiā.tū qz ille q ordi
nat' ꝺstituit' in aliq° einēti gradu.q einētia
ñ ꝺueīt illegitīe natis.eo q; eoꝝ claritas ra
tione turpitudis sue orīgis in ꝺspcū hoīuꝫ
offuscat'.tū pp detestationē cris parētū.tū
qz tales plus ꝙ aliꝭ ut in plīb° solēt eē ma
le morigerati.eo q; a parentib° nō ita solli
cite sicut legitime nati īstruūt'. p dispsatō
nē tñ nisi pr̄ne icōtinētie imitatores fuerit
pūt licite pmoueri.7 tāto ē difficilior dispē
satio ꝙto turpior ē eoꝝ orīgo.7 cū talibus
ut possit obtīeī dignitates 7 psōat'.7 alia
bñficia curā aiaꝝ bñtia dispēsatio ab aplī
ca sede regrit'.ex de filijs psbyteroꝝ ñ or
dinādis c°.p°.7 c°.ult°. Et si r̄ligionē ītra
uerīt.q̄uis postq̄ ī religione pfessi sī' pos
sint sine spāli dispēsatiōe ad ordīes oēs p
moueri.7 h° hr̄ ī glo.sup decr̄talē p̄dcāꝫ.7
pūt tales ī religiōe audire ꝺfessiōes ex cō
missiōe.ñ tñ posset aliqs tal' curat° poni in
prochia nō obstāte q; abbas su° pōt ipꝫ tñ
āmouere.⁋Ar^a ad ptē pmā pcedūt de or
dis susceptione de iure.⁋Ad p^m ad ptē ali
aꝫ ꝺ̄ꝺ q; irregularitas nō sēp ē pēa mqtati
debita.cū qñq; ex actu vtutis hō fiat irre
gularis.nt pꝫ cū iudex zelo iustitie suspēdit
latronē.7 iō q̄uis nati ꝺ illegitīo thoro sit
irregulares.ñ pp h° seq̄t q; portēt parētuꝫ
iiqtates.⁋Ad.2^m. ꝺ̄ꝺ.q; pꝫ glo.ibidē. istud
ca^m itell'it' de iā pmoto.tal'.n.pp delictū al
teri° sequēs suā pmotiōeꝫ ñ puat' iure suo
.⁋Ad.3^m. ꝺ̄ꝺ q; ea que cōmittūt' p actū uo
lūtariū postea p actū ōriū cū dei adiutorio
pūt purgari.ñ sic aūt defcūs q ex nata sī'.
q̄uis de° si uellꝫ ordinē nate mutar' possꝫ.
7 iō cū ꝺfect° natalīū sit pueniēs ex nata
li orīgie nō purgar' p actū patiētis illū de
fcm̄.Vel pōt dici q; q̄uis unicuiq; plus ob
sit culpa ꝓpa ꝙ aliēa quo ad meritū 7 per
cōpatiōeꝫ ad deū.nō oportet tñ h° uer eē
quo ad officiū.7 quo ad hoīuꝫ forꝫ.

Ꝙ Onsequenter q̄rit ꝺ.5°
pncipali. Et circa hoc q̄rūt' tria.⁋p° utrū
fuit° īpediat ordis susceptionē.⁋2°. utruꝫ
notabil' defectus alicuius mēbri.⁋3° utruꝫ
homicidium.

Ꝙ Rimo ostendo q; fuit° ñ īpedit ordīs susceptōeꝫ.ad Gal'.
3°. In xp̄o Ihesu nō ē fuus neqꝫ liber.g° ita
pōt ordinari fuus sicut liber.⁋Itē oīa alia
sacr̄a ita pūt recipere fui sicut liberi.g° a si
mili 7 istō.⁋Itē peior ē fuit° diaboli q̄s fu
uit° hoīs.qz fuit° hoīs ē meritoria si pati
enter tolerī.sꝫ fuus diaboli pōt ordinari.
qz qlꝫ exūs ī pcō mortali diaboli fuus ē.
g° multo forti° fuus hoīs.⁋Cōtra decre.
di.54^a. Nulli. Nulli ꝺ fuili ꝺditiōe ad sa
cros ordīes pmoueāt'.nisi pus a pp̄is dūis
legitimā libertatē ꝺsequāt'.⁋Itē ex̄ de fuis
nō ordinādis. De fuoꝝ. De fuoꝝ ordina
tiōe statutū ē ut nullus epoꝝ deinceps ad
sacros ordines eos pmouere p̄sumat.⁋Itē
decre.di.54^a. Si qs.Si qs obl'at° ē tribu
to fuili.uel aliqua cōditiōe uel p̄ocinio cu
iusꝫ dīt' nō ē ordinādus clic° nisi probate
rite fuerit 7 p̄roni cōsensus accesserit.sꝫ null°
pōt recipere quēcūq; ordinē qn sit clic'.g°
fuit° īpedit cuiuscūq; ordis susceptionem.
⁋Rñdeo q; fuit° nō īpedit alic° ordīs su
sceptionē de fcō.si.n.ordinet' uere ordinē su
scepit.tñ īpedit.cuiusꝫ ordis susceptiōeꝫ ꝺ
iure. Jura.n.tales phibēt ordinari.nisi pus
sint r̄ddīti libertati.ul' nisi sit ꝺ ꝺsensu dñō
rū.si.n.dñi ꝺsentiāt ipo fcō efficiūt' liberi.
7 ꝺsentir̄ p̄sumūt'.nisi si sciāt 7 possint re
clamēt.decre.di.54^a.Si fuus sciente.i su
sceptiōe.n.ordis mācipat' hō dīnī officijs.
7 qz fuus sui ptātē nō bet.cū sit dñi sui.qz
sicut dicit Phꝫ p° politi.c°.3°. Seru° ē res
aīata possessa.nō pōt se dare fuitō eccl'ia
stico.qz nullus pōt dare qꝺ suū ñ ē.hec rō
tāgit' iplicite ꝺcr̄.di.54^a.c°.p°.ubi dr̄.De
bet esse imunis ab alijs q diuine militie est
aggregandus.ut a castris dñicis qbus no
mē eius ascribit' nullius necessitatis uincu
lis abstrahatur.si aūt fuus de fcō ordine
tur dño suo nesciente q; ordinet'.7 ordina
tore 7 presentatore ignorantib° q; sit seru°
tunc si nō ē ꝺstitut° nisi i minoribus ordini
bus reuocat' in seruitutē 7 dño r̄ddit'. ꝺcr̄.
di.54^a. Nulli.7 c°. Ex antiquis. diaconus
autē dabit uicariū quē si sibi dare ñ potue
rit dño reddet'.eadē.di. Ex ātiqs. Silī mō
ꝺ̄ꝺ ē de subdiacono.p nūc.qz mō sacer or
do ē.extra de fuis nō ordinandis. Mira
mur.si aūt seruus sit fcūs sacerdos i eodē
gradu pecūj sola aīssiōe multat° remaneat

decre.di.54ª. Ex ātiquis. si vo peculiū nō habeat fuiat domino. nō tñ i fuitijs ihōestis que suū ordinē vdeceāt. sz i fuitijs honestis. e.di. Frequēs. si aūt fuus ordinetur dño ignorante seu cōtradicēte. 7 ordinatore seu pñtatore scientibus q̄ sit seruus. ille q̄ hoc sciuit duo mācipia dño dare tenetur .e.di. Si seruus absēte. si aūt nō hūerit vñ hanc faciat satisfcōez dño reddet seruꝰ ordinatꝰ. si ipemet uel alius ipz nō rdimerit: si tñ sacerdos ē dño seruiet i fuitijs honestis. ut dcm̄ ē. pōt aūt dñs seruū ordinatū ipo ignorante repetere ifra annū a tpe scie sue. e.di. Si seruꝰ sciente. i tex. 7 i glo. Ad pmꝰ vō q̄ illa auctoritas Apli intelinda est quo ad meritū. nō quo ad offm̄ Ad 2m. di cedū q̄ nō ē sile. qz conferendo alia sacra seruis nullū fit preiudiciū dñis suis. qz dignitatē illoz sacroz 7 fuerētiā pñt i se seruare. 7 dñis suis fuire. Ad 3m. vō q̄ non ē simile. quia seruitus hois nō pōt a seruo deponi p̄ sua uoluntate. sz fuꝰ diaboli pōt fieri liber qñ uult deo adiuuāte. pōt ēt dici q̄ ckicus q̄diu ē i pccō mortali ordinari nō dz. 7 qui scienter talē ordinaret peccaret nisi in casu i quo pccm̄ suū eēt occultuz 7 ep̄s eū ordinare teneret. Ad 4ª ad ptem aliam pcedūt de ordis susceptiōe de iure.

Secundo queritur utz notabilis defectus alicuius mēbri ipediat ordis susceptionē. Et uī q̄ nō. Afflicto nō debet addi afflictō. gꝰ pp defectū mēbri q ē quedā afflictō nō debet ipediri hō ab ordis susceptiōe. Itē ad ordis susceptionem magis requirit integritas discretionis q̄z corpis. sz aliqui pñt ordinari ante ānos discretiōis. gꝰ nō ipediūt ab ordis susceptō ne pp defcm̄ notabilē mēbri. Cōtra ex de corpe uitiatis. Exposuisti. dr̄ de mutilato manu q̄ nō pōt ad sacros ordies pmoueri Rūdeo q̄ defectuū i mēbris qdam sunt ita notabiles q̄ ipediūt officij executiōez. verbi gra. abscissio pollicis. 7 sic de silibus. 7 hec phibēt ordis susceptionē vō iure. qdā offuscant notabl̄r pso claritatē. ut abscisio nasi. 7 sic de silibus. 7 tales ēt defcūs ipediūt ordinis susceptionē de iure. iura. n. tales phibēt ordinari pp sacrī reuerētiam 7 dignitatem. Unde Leuiti. 21º. dr̄. Ho quī habuerit maculā nō offeret panes vo suo. nec accedet ad ministeriū eius in quo fuit figuratū. qō nō tñꝰ i hoīb̄ pmouēdis ad sacerdotiū no. l. attēdēdū ē q̄ careant macla aie. sz ēt q̄ careāt notabili macla corporis. que derogare posset illi reuerētie q̄ debet ordini. vñ hīs oculū erutū. siue sit p clpā suā. siue ñ. phibet ordinari. 55ª. di. Si euāgelica. defectus aūt mēbroz notabilem deformitatē i facie uel in manib̄ nō generantes si nō ē itroducta ex culpa p̄pa nulla iducūt irregularitatē. Uñ. e. di. Eunuc. Eunuc̄ si p insidias hoiuz factus ē. uel si i psecutiōe eius sūt āputata uirilia. uel si ita natus ē 7 ē dignus. fiat ep̄s. 7 c. sequenti. Si qs. Si qs p egritudine naturalia a me dicī secta habueit. Silr 7 qa barbarīs aut a dñis suis castrati fuerint 7 moribus digni iueniūtur. hos canō pmittit ad clez p moueri. si aūt se sponte nō interueniēte iusta causa mutilat a susceptiōe ordinū rpelendus ē. Uñ qui ad rep̄mēdū carnis tentatiōez sibi abscidūt uirilia irregulares sunt. ea. di. Si qs. tal̄. n. nō hēt iustā causaz castratiōis sue. qz uirtute carnali uitio repugnandū ē. e. di. Hi. q se. e. ēt di. dicit. Qui ptem. dr̄ q ptē cuiuslz digiti sui uolēs abscidit hūc ad clez canones nō admittūt. sic gꝰ patet q̄ plura sunt uitia mēbroz que si ex culpa uitiati pueniāt irregularitatē inducūt. 7 si sine sua culpa pueniāt ipz irregularē nō reddūt. 7 plura que ex quacūqz pueniētia cā uitiatū irregularem efficiūt. Nullū tamen p̄dictoz uitioz ipedit ordinis susceptionē de facto. si. n. circa irregularē fiāt ea que fieri debēt circa illū q̄ ordinatur uere suscipit ordinē. quē sicut suscipere ñ debuit. ita nec susceptū dz exequi. Ad pmꝰ in oppꝰ vō. q̄ qñq̄ affligit aliquis sine culpa sua. 7 tñ nō sine iusta cā. loquēdo de tpali afflictione. 7 silr afflicto addi pōt tpal̄ afflictō ex iusta cā Ad 2m. vō q̄ q̄uis añ annos discretiōis possit aliquis suscipere ordinem de facto. non tamē de iure.

Tertio queritur utz homicidiū impediat ordinis susceptionē. Et uidet q̄ nō. Exo. 32º. dicit Moyses leuitis. Consecrastis manus uras hodie dño

unusquisq; in filio ⁊ ī fre suo.ut dr̄ uobis bñdictio.sz sic dicit magr̄ in p̄cedēti di.c°. 7°.Ordo diacōat° a tribu Leui nomē traxit.g° uī q; diaconib° lz occidere hoīes ex iusta cā sicut licuit leuitis.¶Itē.50.di.decre.Quia te.dr̄ de illo q capt° a saracenis uidebat hoīes iterfecisse.qō qz nō sua spō te illud fecisse cognoscit.ide canonice nullo mō iudicabr̄.g° nō oē homicidiū īpedit ordīs susceptōez.¶Itē pro actu vtutis nulli debetur pena.sz qnq; homo ī occidendo aliū exercet actum uirtutis iustīe.ut cū iudex suspendit latronē. g° p tali homicidio nō incurrit irregularitatis penā.¶Itē pro eo quod hō tenet facere de necessitate salutis nullo mō repellēdus est a susceptiōe ordinis.sz hō in hac necessitate cōstitutus q; oz ipz occidere uel occidi.tētur de necessitate occidere si pōt. qz p̄ceptuz charitatis ē magis diligere se q̄z p;imū.g° tale homicidiū nō īpedit ordinis susceptionē.¶Item homo agens contra latronē coram iudice secl'ari de crimīe.ñ tñ crimialit'.sed ciuilit'. nō efficit' irregularis.si iudex secularis pp talem querelā ad duriorē penā pcedat.ut pote ad penā mortis.extra de homicidio. Postulasti.ī tex.⁊ in glo.sz p istū qui queri monā deposuit ille occidit'. g° nō oē homicidiū īpedit ordinis susceptionē.¶Item homo aliq̄n occidit hoīem casu. sz casuale homicidiū nō reddit hoīem irregularē.qz ut dr̄ extra de homicidio.c° ult°. Qui oēs casus fortuitos q; p̄uideri nō pñt.forsitan nō p̄uidit nō dz pp homicidiū'sic casu cōmissū quo ad offm̄ ul' bñficiū īpediri.¶Itē carentibus usu li.ar.nihil imputat'.qō faciunt fm.Aer.li.de libe.ar.añ mediū. g° si puer uel hō in actu furie.uel dormiens.ul' ebrius interficiūt hoīez nō pp hoc irregulares sunt.¶Cōtra.15ª.q.p°.Si quis insaniens .que mente alienata fiunt.⁊si.nō īputant' ad penā.tñ sacri muneris executionē impediunt.tales g° sunt irregulares..⁊ mlto fortius quicūq; alij homicide.¶Ñdeo q; quoddā ē homicidiū simplr uoluntariū.qōdā siplr ñ uolūtariū.⁊ qōdā siplr īuolūtariuz.⁊ qōdā pti uolūtariū.⁊ pti īuolūtariū.Homicidiū simplr uolūtariū īpedit cuiusls ordinis susceptionē ō iure. Jura.n. tales phibēt pmoueri.⁊ pus pmotos ī susceptis ordinib° ministrare.50.di.Diuor. ⁊ c°.sequēti.cuius phibitiōis pōt assignari triplex ratio cōgruitatis.qz uoluit deus ut Dauid qui multū sanguinem effuderat edificaret sibi domū.sz Salomō filius ei°. ut habet'.2°.Re.7°.ubi dicit glo. Vir sanguinū tēplū dei edificare phibet'.Alia ē q; sacerdos repñtat xp̄z qui fuit sūme mitis ⁊ est.cuius māsuetudinē que maxime apparuit in hoc q; mori uoluit p nra redēptiōe reducit ad memoriā offm̄ misse. homicidium autem representatio est crudelitatis.Unde sacerdos inq̄tū homicida magis representat interfectores xp̄i q̄z xp̄m. Alia ratio ē pp detestationē effusionis sanguinis ⁊ eius horroꝛē pp que phibuit dñs Noe ⁊ filijs eius ut carnē cum sanguine.ñ comederēt.ut hr̄ Gen̄.9°.¶Homicidiū ñ uolūtariū ē cū aliqs carēs usu rōis occidit hoīez.ī tali.n.ñ ē uolūtariū nec īuolūtariū ꝓpe loquēdo.⁊ talē hōicidā si p culpā suā nō incidit in defcm̄ usus rōis.aliq nō p̄putant irregularē.quod probant p illud qō dr̄.15ª.q.p°.Aliquos.ubi dr̄ de carēte usu rōis q hoīez occidit quō reus constituit' q nescit qd fecerit.⁊ illud ca°.Si quis īsaniens.exponūt de illo q per culpā suā usu rōnis p;uatus ē.Alij tñ dñt tales ee irregulares q̄tuis nō sint rei.qz nō īputat' eis ad clpam.nec ad aliam penam q̄tū ad irregularitatē.¶Homicidiū autem inuolūtarium ē cū quis uolens nō occidere.occidere cōpellitur.ut si accipiat' manus eius uiolēter cū gladio.⁊ homo moueat brachiū eius p;uiolentiā.ul' si contra uolentem ipsum occidere uertit gladium ne ille cū cultello possit ipsum pcutere.⁊ ille ex ira urruat in ei° gladiū ⁊ pcutiat eū.⁊ tale homicidiū irregularitatē nō inducit.qz ꝓpe loquendo tal' homicida nō est.cū in occidendo nō sit causa agens sz patiēs.qui.n. brachiū mouit uiolēter occidit.⁊ irruens gladiū seipz occidit Sil'r cū aliquis īcidit arboꝛē.⁊ aliquis sub ipsa ueniens opprimat' ab arboꝛe cadente succidens arboꝛem irregularis non est. si q̄tum in se fuit uolentem transire sub arboꝛe sufficienter p̄monuit.50.di.decre.Hi q arboꝛē. Et duob° capitulis sequētibus. ¶Homicidium ptim uoluntariū ⁊ ptim ī uolūtariū ē.cū quis positus in necessitate

ut occidat uel occidat. occidit. qz absolute
ñ uult occidere. ulr tñ occidere ne occidat.
7 talis irregularis est. ſo. di. decre. De his
clericis p quibus. 7 c°. De his clericis q in
obſidionis. ſed cum talibus faciliter debet
diſpensari. Illi ēt qui nō uoluntate. ſz casu
hoiez occidunt si debitam diligentiam nō
adhibuerunt cōmittunt homicidium ptim
uoluntarium iqstum uoluntarie omiserunt
debitam diligentiam adhibere. 7 ptim uo-
luntarium inqstum absolute occidere uole
bāt. 7 talis irregularis ē. ſo. di. decre. De
his clicis q in. §. Si āt. 7 c°. Eos uero. 7 c°
Clerico. nec tm reputandus ē irregularis
q occidit. sed ēt q hoiez mutilat mēbro. di.
.ſſ^a. c°. ult°. talis. n. cōditioni dei est inimi
cus. eadē di. Si qs absciderit. nō tamē ita
grauis est irregularitas ceteris paribus.
sicuti illa que per homicidium ē cōtracta.
Ad p^m ī oppositum ē dō q nō ē simile ō
clericis ueteris legis 7 noue. lex. n. uet^s pe-
nam sanguinis infligebat. qz erat lex timo-
ris. non autem lex noua. quia est lex amo-
ris. Ad 2^m. dō q ꝑz glo. ibidem. illud uer
bum debet itelligi ꝑz rigorem canonicum.
qz talis misericorditer toleratur. ī quo no
tatur talis īdigere dispensatione. qbuis cuz
eo faciliter debeat dispēsari. Uel potest di
ci q ille hoc fecerat ī euitabili necessitate.
7 cum moderamine iculpate tutele. sic aūt
hominem occidens nec peccatum nec irre-
gularitatem incurrit. Ad 3^m. dō q p actu
uirtutis incurri pōt hec pena. que est irre
gularitas. qz p actum uirtutis pōt homo
facere factum crudelitatē repñtās. p qua
repñtatione ē magis meptus ad repñtādū
mansuetudinē xpi. Ad 4^m dō. q ī casu p-
dicto hō nō tenetur ō necessitate occidēr.
qbuis possit. teneat tñ se defendere cuz mo-
deramie icl'pate tutele. 7 si ex h° mors alt^i
sequat ñ īputat ei ad pcm. nec ad irregla
ritatis penā. si tñ ipz pcutiat ut occidat 7
mors sequatur qbuis alit se liberare non
posset irregularis ē. sed cum eo debet faci
liter dispēsari. Unde dr extra de hōicidio.
Interfecisti. q si pbyter sine odio liberan
do se 7 sua furem uel latronem interfece-
rit nō deponatur. tamen qdiu uixit pñiaz
agat. in quo datur intelligi ipsum esse irre
gularem. nō tñ irregularitate graui. qō āt
dictum ē q homo tenetur se defendere. nō
ē itelligendum cū uolens occidere persequt
ī ipo fidem uel bonos mores. tunc eni me-
lius facit mortem patienter pro xpo susti-
nendo qz se defendendo. ut probatur exem
plo. s. Pauritij socioꝝqz eius. Ad 5^m. dō
q hoc intell'r si iudex ipz grauius puniat
qz natura qrimōie requrat. Si. n. homo pro
poneret p hunc modū. Ego conqueror de
isto. qz occidit pr̄em meū. ñ tñ peto ut mo-
riatur. sed ut mihi de pecunia satisfaciat.
7 iudex querim^a ꝓbata ipm suspēderet de
ponens querimoniam esset irregularis. qz
si ille durius punit^r sit qz natura petitōis
requrat. nō tamen durus punitus ē qz na-
tura querimonie requireret. si tamen aliqs
rem suam repetens a latrone coram iudice
seculari quaz alr rehēre non poterat nō i-
ponēs illi latrocinīū. ſz tm affirmans 7 p-
bans rem suam illam eē si postea iudex inq
rat 7 inueniat q ille q rem detinebat fur-
tiue eū acceperat 7 eā suspendat. ille qui rē
suam repetiuit irregularis nō est. qz iudex
ad plus pcessit ex offō suo qz natura que
rimonie requireret. Ad 6^m. dō q hoc in-
telligendum ē quando hō dat operam rei
licite. 7 adhibet oēz diligentiam quam dz
ut periculū homicidij euitetur. Uñ decre-
talis illa loquitur de quodam pbytero q
quēdam aduocauit in adiutorium ad edi-
ficationē eccl'e. 7 cū presbyter qdaz lignū
dissolueret ille homo cum ligno iuit ī ter-
ram. 7 mortuus fuit. qui presbyter alta uo
ce ita ut oēs intelligere poterant p̄monuit
circūstantes ut oēs sibi cauerent. Unde me
rito talis nō fuit irregularis. Simili modo
nec sacerdos pulsans cāpanam ad missam.
si cāpana cadat super aliquē euntē sub cā-
panili. ex ō homicidio. Joannes sacerdos.
Sil'r nec aliquis ludēs cū alio habente cl'
tellum ad latus. 7 ipm pijciens ad terram
cadens super eum ipingat in cultellum illi
us. 7 ex hoc moriatur ille qui cultellū por
tabat non est irregularis. ex ō homicidio.
Lator p̄ntiū. Ad ultimū dō q illō uerbū
intelligendum est de iputatiōe quo ad cul
pam 7 penam que nō debetur nisi culpe qr
pena non est irregularitas. ut superi^s dcm
ē. Audiui tñ quēdā magr̄m dicentem etiā
ebriū occidentem irregularē nō esse. qbuis

illud homicidiū fuerit uolūtariuz ī sua cā. quia suus potus excessiuus nō ordinabaꝫ ad homicidium. ⁊ dum fecit fcm̄ usu li. ar. carebat. Sed cōtra hanc opionē ē directe decretū ad ptem ꝑam allegatuz. ⁊ illud qđ dicit ꝓb⁹. 3⁹. ethi. c⁹. 8⁹. q⁹ ebrijs debentur duplices ĩcrepationes. dominus ē. n. eius quod est non inebriari.

Consequenter qrit̄ đ. 6⁹ ꝓncipali. Et circa hoc queruntur. 3ª. ¶ 1⁹ utrū infames infamia iuris ciuilis repellēdi sint etiam post pactam pñiam ab ordinū susceptōe. ¶ 2⁹. utz ifames ifamia iuris canonici. ¶ 3⁹. utrū infames infamia facti.

Primo ostendo q⁹ ifames infamia iuris ciuilis non sint repellendi ab ordinū susceptione. qz ad iudicē tꝑalē ñ ptinet statuer̄ penā eccl'iasticaz. sed repelli ab ordinū susceptiōe ē pena eccl'iastica. g⁹ pp infamiā iuris ciuilis nullus repellendus ē ab ordinū susceptiōe. ¶ Item cōdēnat⁹ đ furto ē ifamis ifamia iuris ciuilis. Vñ dr̄. ff. đ furtis. l. Nō pōt. Nō pōt pses puincie efficere ut furti dānatuz non sequat ifamia. sz si talis emēdet̄ ⁊ fiat bonus hō. nō uī rō quare repellendus sit ab ordinū susceptione. ¶ Contra ex̄ de testi. Testimoniū. in glo. dr̄ de his q cōdēnati. sc̄ de furto ⁊ silibus. qz lz aias p pñiaz salua re possimus. infamiā tamē abolere ñ possumus. ⁊ sic pñia nō pdest eis q̄tū ad hoc: qz actus legitimi sunt ifamibus interdicti. ¶ Item. 2ª. q. 3ª. Euphemiū. §. Hic aūt colligit̄. dr̄ q⁹ illud Gelasij ⁊ Stephani. q̄s q̄s animas p pñiaz saluare possimus. ifamiam tñ abolere nō possum⁹. ⁊ sub nota ppetue infamie ad pñiaz suscipimus. de illis itell'r qbus p ciuilem iudicem infamia irrogat̄. ex hoc arguo ut ꝓs. ¶ Rñdeo q⁹ sicut fama ē illese dignitatis status uita ⁊ moꝛib⁹ cōꝓbatus. sic ifamia ē q̄tū ad uitā ⁊ mores lese dignitatis status. ⁊ si sic effect⁹ iuris dr̄ ifamia iuris siue contrahat̄ ipo fcō siue irroget̄ p sñiaz. Quo uiso sciendu q⁹ quidam sunt infames ꝓz canones q nō sūt ifames ꝓz leges. ⁊ alīq infames ꝓz leges q nō sunt infames ꝓz canones. 6ª. q. pª. Dēs 2o. in glo. sed ut ī plib⁹. Dēs ifames ꝓz leges sūt ifames ꝓz canones. Vñ ī ꝑdcō. c⁹. dr̄ in tex. sic. Dēs infames ee dicim⁹ quos leges seculi ifames appellant. dico ergo q⁹ infames infamia iuris ciuil'. h⁹ ultimo mō siue eroget̄ p sñiaz siue contrahat̄ ipo fcō. nisi restituti fuerint in integrū ab illo qui pōt sunt ipo iure ꝓuati actib⁹ legitimis. vñ repellēdi sunt nō tm̄ ab ordinū susceptiōe. sed ab accusatione ⁊ testificatiōe ēt p⁹ pactā pñiaz ꝺ illo crīe ꝓ quo fcī sī ifames. c⁹ rō est. qz ea pp que iura ciuilia ⁊ canōica concoꝛditer iudicant aliquē ee infamem reddūt eū oppꝛobrioſū ⁊ utilem in reputatiōe hoīum q̄uis egerit pñiam. ⁊ sic dr̄ ex de excel. ꝑla. Inf' dilectos. psonis uilibus ⁊ indignis poꝛte' dignitatis patere ñ dēt. qñq; tñ pp criminis enoꝛmitatē. ut est crimen symonie. ⁊ alia crimina excepta crīosi testes recipiuntur de egtate. cū de illo crīe ciuil'r agit̄. nō recipiūt tamen simpl'r. sz cū alijs āminiculis. ⁊ cū psona cōtra quā idu cunt̄ ē male fame. ex̄ de symōia. Per tuas. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ pcedit de ifamib⁹ ifamia iuris ciuilis tm̄. ¶ Ad 2⁹. dō q⁹ mioꝛ ē falsa ut pz ex dictis in coꝛ q̄is. ¶ Ad p⁹ ad ptem aliā dō q⁹ nō ē intelligēdū p illaz glo. q⁹ papa nō possit infamatū clericū reſtituere fame. qz cōtrariū hr̄ expꝛesse. 2ª. q. 3ª. Euphemiū. §. Hic coll'r. ibi. n. dr̄ q⁹ hic coll'r clericoꝝ ifamiā p Rōanū pōtificē aboleri posse. Pōt ēt ut uolūt aliqui ⁊ pbabiliter abolere infamā laicoꝝ ēt p ciuilē iudicē irrogatā. Vñ illud uerbū. Alias p pēitētiā saluare possumus. ifamiaz tñ abolere nō possumus. sic exponēdū ē. Nō possum⁹. s. p pñiaz. possumus tñ p restitutiōez ī integrū. ⁊ hanc expōem tangit glo. ibidē. q⁹ ūt ꝓnceps possit a laico ꝑdictam infamiā tollere p restitutionē ī integrū hēs eadē. q. Si quē penituerit. §. Notādū quoq; circa finē. ⁊ ibidē ēt hēs restituendi foꝛmā que est hec. Restituo te in integrum honoꝛibus. ⁊ oꝛdini tuo. ⁊ oībus ceteris.

Secundo queritur utz infames infamia iuris canonici repellendi sint ēt post pactaz penitētiā ab oꝛdinū susceptiōe. Et uī q⁹ nō. extra de testib⁹. Nō dz. ī glo. dr̄ q⁹ testim⁹. in criminali accusatio. ⁊ oꝛdinū susceptio pari passu ieedunt.

ſz ifames ifamia canonica p⁹ pactā pñiaz pñt teſtificari i criali ⁊ accuſare. qđ pbo. qz ut hr. 6ª. q. pª. Dēs uero. i glo. Infamia canonica abolet p pñiaz. g° tales poſt pactā pñiaz nō ſunt repellendi ab ordinū ſuſceptione. Itē eadē. q. Illi qui. ubi dr đ talibus q⁹ infamia ſūt notati añq̄z ſacerdotali auctoritate ſanēt. g° ur q⁹ poſt pñiaz ceſſant eē infames. ⁊ ſi ſic. nō ſunt a ſuſceptiōe ordinū repellendi. Contra ifamis pp piuriū ifamis ē ifamia iuris cāonici. ⁊ tñ emēdatus de tali crīe nō admittit ad teſtimōi uz nec in cā criminali nec in cā ciuili. extra đ teſtib⁹. Teſtimoniū. in tex. ⁊ in glo. g° nec admittēdus ē ad ordinū ſuſceptionē. qz ut dr ſup idē ca⁹. in glo. In nullo dz uacillar opinio ordinādi. Itē ifamis ifamia iuris canonici q̄zuis emendatus nō rcipit ad teſtificandū in cā criali. ſz ut ſupius dcm eſt. Teſtimoniū i criali. ⁊ accuſatio. ⁊ ordinum ſuſceptio pari paſſu incedūt. g° infamis infamia iuris canonici repellēdus eſt ēt p⁹ pactā pñiaz ab ordinū ſuſceptiōe. Rūdeo q⁹ infames infamia iuris canonici. q tñ nō ſūt ifames infamia iuris ciuilis. aut ꝺtraxerūt illā ipo iure. aut eis ē p ſñiaz diffinitiua irrogata a iudice. Si. 2°. mō. nō cr̄do q⁹ p pñiaz aboleat infamia. ita ut đ iure poſſint ordinari. ſz oz eam aboleri p reſtitutō nē in itegrū ab illo q hoc pōt. ſi aūt infames illā infamiā icurrerūt ipo iure. aut eā incurrerūt p aliqđ illoz pccōz mortalium quoz nullū inducit depōez. aut p aliquod illoz qui iducūt depōez. nec tñ pp illa icurrit ifamia ꝑz iura ciuilia. Qđ aūt diſtinctio ſit rōnabilis ur. qz p qđlz peccatū mortale incurrit aliqua ifamia ꝑz cāones. 6ª. q. pª. Dēs đo. in glo. ⁊ c°. ſequēti. in tex. tñ nō oē pccm mortale qđ hō cōmittit p⁹ ſui ꝓmotionē inducit iā ꝓmoti depōem. ut tenet et ꝓbat dñs Hoſtiē. i ſūma. c°. de accu. ubi đ clarat qſ ſit effcūs accuſatōis. ñ oē ēt mortale pccm qđ ꝑz cānones iducit depōem ē tale q⁹ p ipz cōtrahat ciuil infamia. qđ pz ſi diligent cōſideret crīa p que cōtrahitur ciuilis infamia que ponit. ff. De his q notant infamia. ⁊ crīa que ꝑz cāones depōez inducunt. quoz multa refert dñs Hoſtiē. i titulo ſupradcō. dñt g° aliq q⁹ illi q infamiaz ꝑz canones incurrūt ipo iure p aliquod pccōz illoz mortaliū. quoz nullū iducit depōem nō ſūt p⁹ pactā pñiaz uerā ⁊ legitime ꝑz iura ꝓbatā rpellēdi ab ordinū ſuſceptiōe. nec ēt ab accuſatiōe ⁊ teſtificatiōe. nec in ciuili nz in criali. qz quaſi iaz noui hoies effci ſunt. Aliq tñ dñt tales eē repellēdos ab ordinū ſuſceptōe. accuſatōe. ⁊ teſtificatione in criali cā. q̄zuis nō i ciuili uel criali. cū ciuiliter agitur ⁊ de talibus crīb⁹ agitur dñt debere intelli. qz dr in illa decretali. Teſtim⁹. qđ declarāt p hoc q⁹ poſtq̄z dixit. Si uero ſit emēdat⁹ de crīe. ſtatī ſubiūgit. Et eū non comitet infamia. ⁊ hi dñt ifamiā que totaliter p pñiaz abolet eē illaz que cōtrahit tm̄ p crimē occultū. de q° nulla ē infamia facti. nec ꝓbari pōt. ſz hoc aliis nō ur. qz ab illis pccīs de q̄bus loquitur illa decretalis. Teſtim⁹ excipit piuriū qđ ē tale crim̄ qđ iducit ꝺpōez. ⁊ p̄t ea iura dñt ⁊ doctores iuriſ q⁹ pñia p quā abolet ifaia quā iura dñt p pñiaz aboleri ꝓbanda ē p ſacerdotē. Illa aūt que ē tm̄ de occulto crimine ꝓbatiōe nō indiget. Uñ illud uerbuz Et eū nō comitet infamia. intelligendū eſt ſm eos de infamia ciuili. uel de ifamia fct. Illi aūt q ipo iure ꝑz canones icurrunt ifamiā p aliquod illoz criminū que depōez iducūt. p que tñ nō cōtrahit infamia ꝑz iura ciuilia q̄zuis eoz infamia p pñiaz remoueat q° ad h° q⁹ pñt admitti ad accuſādū ⁊ teſtificandū i cauſa ciuili aut i criali. cuz ciuiliter agit. nō tñ ad hoc debēt admitti i cā criali. cū crialiter agitur. extra de teſti. Teſtim⁹. nec ēt ad ordinū ſuſceptiōez. ñ. n. de cet ut qui ab accuſatiōe ⁊ teſtificatiōe tali rpellitur ad ordinū ſuſceptionē admittat. cū dignioz ⁊ honorabilioz actus ſit ordiel ſuſcipere ⁊ in eis ſubminiſtrare q̄z accuſare ul teſtificari. Uñ ordinādi ſine q̄cūq̄z nota infamie debent eē. Ad p⁹ i opp⁹ đđ q⁹ ifamia canonica đ qua dr. 6ª. q. pª. Dēſ đo. in glo. ⁊ c°. ſequēti. in tex. ⁊ in glo. qđ aboletur p pñiam incurrit p aliquod mortale pccm de quo nō ē pccōz p ſñiaz cōdēnatus. nec inducit depōez. aut ſi depōez iducit. tñ occultū ē. ita ut cōtra pccōrē ꝓbari nō poſſit. nec de hoc ē orta cōtra pccōrē aliq̄ ifamia fct. ⁊ q⁹ talis crioſus actib⁹ legitimis reſtituat p pñiaz. habes expreſſū extra de tēporibus ordinandoz. c°. ult°. Ex dictis

ꝑz qd dici debeat ad 2ᵐ. ℞ Ad pᵐ ad ptem ſecūdā dō q̄ emendatus de crie ſi eū poſt pñiaz comitet infamia non eſt recipiendus in teſtez. nec in cā crīali. nec i ciuili. ſz q ꝑiurat ſcier̄ ⁊ ex deliberatiōe ifamis ē infamia iuris. extra de teſti. Teſtimᵒ. in glo. ⁊ T. de tranſactionibᵒ. Si qs maior. ⁊ 6ª. q. pª. Infames. talis aūt infamie nota nō abolet̄ ꝑ pñiaz. ⁊ hᵒ rōabile ē. cū. n. ut dic Apˢ. ad Hebre. 6º. Dis cōtrouerſie hoiuz finis ad cōfirmatiōē ſit iuramētū. piuro porte dignitatis claudi debent quoſq; ab illo q̄ pōt in integrū fuerit reſtitutus. ⁊ ꝓterea ō illo q̄ cōuictus ē ſemel ſcienter piuraſſe p̄ſumitur q̄ alia uice facilit̄ piuraret. tū ꝓp lubricitatem lingue. tū qz ꝑſumt̄ incōſtās in ueritatis cōfeſſōe.

Certio queritur utrū infamis infamia fcī ſit repellēdus ab ordinū ſuſceptione. Et uī q̄ nō. qz illō qō nō ꝓhibet officij executionē. nō uī ꝓhibeī ordinis ſuſceptionē. ſz infamia facti nō ꝓhibet officij ꝑlatiōis executiōez. qō ꝓbo qz ut dī extra de teſtibus. Nō dz. in glo. Cū aliquis ē accuſatus ō crīe ſtati grauata eſt opinio eius. ⁊ tñ ut poſtea in eadem glo. dī Pendente accuſatiōe remanet ī offō ſuo. ⁊ interiz ſubditi ei obedire tenēt̄. Et hoc idē bī extra de accuſationibus. Olim. gº ifaia fcī nō uī ꝓhibere ordis ſuſceptionē. ℞ Itez infamis nō ē ipō facto ſuſpēſus ab officij executiōe. extra de purgatione canª. Inter ſollicitudines. ubi dī. q̄ eccl̄iaſtica cōſtitutio tales ab offō docet ſuſpendendos. gº a ſili tales nō ſunt ipō fcō illegitimi ad ordinū ſuſceptionez. ℞ Itē pp infamiā fcī nullus debet ꝓpetuo repelli ab ordinū ſuſceptiōe. ſz ſi pp infamiā facti aliquis eſſet repellendus ab ordinū ſuſceptione eēt perpetuo repellendus. qz ut dī extra de purgatione canonica. Ex tuaz. in glo. Infamiam facti omnino remouere ſolius dei eſt. gº ifamis infamia fcī tm̄ nō ē repellendus ab ordinū ſuſceptiōe. ℞ Cōtra accuſatus ō crimine. qz pēdēte ſua accuſatione grauata ē eius opio repellēdus ē a ꝓmotiōe ſua accuſatiōe durante. extra de accuſationibus. Dipotens deus. ī tex. ⁊ in glo. gº p infamiaz fcī repellēdus ē hō ab ordinū ſuſceptōe. ℞ Item extra de teſti. Non dz. accuſati niſi ꝑ ius ſe ꝓbauerint inocentes ab accuſatōne ⁊ ſuſceptione ordinū repellāt̄. hoc aūt nī ē niſi qz añ ſuā purgationē ſūt infames ifamia fcī. gº pp infamiā fcī repellendus ē hō ab ordinū ſuſceptōe. ℞ Itē ſi aliquis ordēnatus ē de crīe ⁊ appellet. pendente appellatiōe nō recipiet̄ ad teſtificandū in caſu crīali. extra de teſti. Nō dz. in glo. hoc aūt non uī eē niſi pp infamiā fcī. ſz dī eadē glo. Teſtimoniū. in crīali accuſatō ⁊ ordinū ſuſceptio pari paſſu incedūt. gº infamatus infamia facti ē ab ordinū ſuſceptione ꝛpellēdᵘ. ℞ Nīdeo q̄ infames infamia fcī ſūt ifameſ quoz apud multos bonos ⁊ graues ſuper aliquo crīe uel plibus grauata ē opio. ifamiā aūt nō faciūt dcā paucoz nec multaz leuiū ꝓnaz dū tñ apud bonos ⁊ graues leſa opio nō exiſtat. dico gº q̄ q̄uis ifamibus infamia iuris ſiue ſit irrogata p ſñiaz diffinitiuā. ſiue cōtracta p aliquod illoz criminū pp que iura ciuilia ⁊ canonica cōcordit̄ decernūt. ⁊ pnūciant hoiem eē ifamē ipō fcō actus legitimi ſint ipō iure ītedicti. tñ infamibus infamia facti actus legitimi nō ſunt interdcī ipō iure. ut ꝑz ꝑ iura allegata in duobus ꝓmis argumētis ad ptē ꝓmā. ⁊ ēt p illō quod hī extra de purgatiōe cano. Si qs ꝑſbyt̄. nō ē. n. tā grauis infamia fcī ſicut ifamia iuris. ⁊ ꝓ̄ea qñq; ifamant̄ aliq ifamia fcī ſine ſua culpa. qz tamē illa infamia aliquā facit ꝑſūptionem contra ifamatū. ió illis actus legitimi ſūt interdcī quouſq; ſuā infamiaz aboleuerit ꝑ canonicā purgationē. Illa. n. infamia fcī que magis ꝓpe dī infamatio. ⁊ p quā magis ꝓpe dī hō infamatus q̄z ifamis abolet̄ purgatiōe q̄ſtū iuris eſt. 15ª. q. 5ª. De crīe. ⁊ extra de purgatione cano. Ex tuaz. Uñ poſt talē purgationē nō ſūt repellendi ab ordinū ſuſceptione q̄uis frequēter non obſtante canonica purgatiōe remāeat fama eius leſa ī hoiuz opione ſeu reputatōe ℞ Duo pª ar̄ª ad ptē ꝓmā non plus cōcludūt niſi q̄ infamibᵒ ifamia fcī tm̄ actᵘ legitimi nō ſūt interdicti ipō iure. ⁊ hoc ē ꝺceſſū. Uñ ſi tales ordinarent̄ nō eēnt ſuſpenſi ipō iure ab executiōe ſuoz ordinuz. gr̄a tñ forme nō multū cogerent. qz multa impediūt ꝓmouendū que nō deiſciūt tā ꝓmotū.

Ad 3ᵘᵐ. cū dr̄ q; ifamiā facti remouere solius dei ē ꝛc. intelligendū ē p cōpatiōez ad hoiuz opīonē seu reputationē. qz ꝙtuz ad ius ptinz remouet̄ p canonicā purgatōez. ita ut pp p̄dcāz ifamiā a nullo actu legitimo sit repellendus. Ar⁹. ad ptē ꝓbam ꝯclud̄ q; hō pp ifamiā fci repellēdus ē ab ordinū suscepcōe quousq; se canonice purgauerit. qō cōcedo. qz talibus actus legitimi interdci sūt. acculati tñ de crie pēdēte sua accusatōe. ꝛ illi q de crie cōdēnati sūt ꝛ ab iniqua sñia appellauerīt pendente sua appellatione nō sūt repellendi ab accusatione ꝛ testificatione ī cā ciuili uel crīali cū ciuiliter agit̄. Si de crie de quo sunt accusati emendati sūt. extra de testi. Non dz. ī tex. sz exp̄ssius in glo. Illi ēt quoz grauata est opīo ꝓ eo q; qñq; p exceptionē fuerunt a testificando repulsi nō sūt repellēdi ab accusatiōe uel testificatiōe in cā ciuili uł crīali cū ciuiliter agit̄ si de crie sūt emēdati. ſ. .e.t. Testimᵒ. ī tex. ꝛ ī glo. satis sufficienter p̄nt ꝓbare se emendatos p sacerdotē suum qui de ipsis dz testimoniū phibere. ut dr̄ ī glo. p̄dcā. ꝛ arᵍ ad hoc infra ꝺ symōia. Nemo. qō nō credo sic debere ītellī q; sacerdos ēt īducᵗ ī testē ꝛ req̄sitᵘ ab illo qui se uult ꝓbare de crie fidel̄r emēdatū debeat dr̄e q; talᵉ sibi de illo crie fidel̄r cōfessus ē ꝛ pn̄az egit. sz pōt ꝛ dz dicere q; credit eū eē bonū hoiez. ꝛ q; nescit nec credit eū esse culpabilem de illo crimine.

Qrca litteram Ep̄s ōgratus ñ hēt ptātē largiēdi sacros ordies. qd āt de hoc tenēdū sit in qōibᵘ dictū est. Noz cōsecratō oīo irrita ē. hoc dr̄ de illis qui se sciene ꝛ uoluntarie fecer̄t ordinari a symoniacis. quoz ordiatio irrita ē ꝙtum ad executiōez. qz de cōsuetudie cū talibus nō dispensat̄. maxie si cū hoc ē symonia exp̄te illius q ordiat̄. Nota uersus in qbus cōtinēt̄ casus qdā ī qbus de cōsuetudine ñ dispensat̄. Siue bis ordo dat̄. seu bapᵗ repetatur. Uel si p̄stet̄ ut utrūq; symon opet̄ Seu q; uertat̄ fidei stat̄ ordo petatur. Ut dispensetur spes irrita prorsus hēt̄. Quisq; hoz altez uēdit sine quo altez nō hēt̄ neutz inuenditū dereliquit. Cōtra ī qōibus uisū ē ius p̄onat̄ nō dz uēdi. ꝛ tñ trā sit cū uēdit̄ uilla uel castrū nisi excipiatur. Rñdeo. uerbū magr̄i nō ē itelligenduz de uenditione tp̄aliū cū qbus transit aliquid spūaliᵘ ānexū. ut ius patronat̄. Sz de uēditōe tp̄aliū que ordinātur ad spūalia ꝛ ea cōsequūt̄. qō pz qz ꝟbū magr̄i sūptuz ē ex decreto Paschal̄ pape. i⁹. q. 3ª. Si quis obiecerit. ubi p̄dcūs papa loq̄t̄ cōtra illos qui emūt reddit̄ eccl̄e. q de iure ꝺsequūt̄ illū. seu debentur illi qui ordinat̄ illi eccl̄e ī p̄latū. nec ius pcipiendi illos r̄dditus alij ꝺ iure pōt deuenire ꝙs p̄lato. alias exp̄ones ꝟbi p̄dci inuenies in glo. sup alł̄atū decretū. Nota hic q; ius patronatus trāsfert̄ uenditiōe. ut supius hītū ē in qōnibᵘ. ꝛ suc cessione. extra ꝺ iure patronat̄. c⁹. p⁹. ꝛ c⁹. In qbusdā. ꝛ pmutatiōe. i⁶. q. ult̄. Nemini regū. ꝛ donatione. de cōsensu epi facta. extra de iure patro. Null⁹. Ūn uersus. Jura patronatus trāsire facit nouus heres. Res pmutata. donatio. uenditioq;. symoniacos damnatos ac deponēdos ꝛc. Nuic pene nō subdūt̄ q pactionē reuocāt efficaciter ꝛ fidel̄r re integra. qz ꝙuis tales pactū fecerint illicitū. ꝛ in hoc peccauerit. tñ ñ p̄cedit̄ ad pacti effectū. nec ēt ille ut symoniacus irregularitatē incurrit ꝑz iudicium cōscie. q; ꝙuis pactū fecerit p̄ri p̄o dādo bñficio eccl̄astico filio hoc pactū ignorāti. uel p adiuuando ipz uel sibi cōferat̄. ꝛ postea pactū obliuioni tradēs dat illi eidē illud bñficiū pure intuitu pietatis uł ipz adiuuet ut cōferatur eidē. nisi ex post fcō illō quod in pacto fuerat positū scienter recipiat. qz talis ꝑz diuinū iudiciū interp̄tatiue recessit a pacto re integra. nec ille tāq; symoniacus irregularitatē incurrit. q p̄ri alicuius clīci pmittit adiuuare filiū suū si ipe p̄ desistat a cōmittēdo aliqō pactū quod cōmittere intendebat. nec clīcus p adiutoriū tale bñficiū assecutᵘ tenet̄ ad illius beneficij resignationē postq; sibi cōstiterit se p supradictum modū beneficium assecutū predicta enim pactio quaz ille qui ipsū ad iuuit fecit cum eius patre nō uidetur illicita fuisse cū ēt ꝓlato licituz sit alicui dicere. promitto tibi q; ego tibi prouidebo ꝺ beneficio cōpetenti. ſi mala opera declinādo. ꝛ bona opera faciendo te beneficio ecclesiastico reddideris dignū. talis. n. cōditio ē

ad honorē ⁊ reuerentiā dei. nec p talē ordi
tionē obl̄at hoc suscepturus bñficiū ad ali
qd ad quod al̄ nō eēt obl̄atus. vñ p supra
dictam pmissionē plat⁹ ñ tñ obl̄at susceptu
rū beneficiū quē inducit ad faciendū illud
quod teneť facer̄ p legē diuinā. A ppo gra
du decidāt. hoc dr̄ de symoniacis symonia
ce ordinatis uel ordinatoribus q̄ pm cano
nes a ppo gradu decidūt. s. q̄tū ad execu
tionē q̄uis p̄z rē retineāt caracterē ⁊ gra
dū. Subdiaconus nō ordinať añ. 14. ānos.
Hoc dr̄ p̄z antiqua inra. q̄ mō nō dz ordi
nari añ. 20. decre. 77ª. di. Subdiacon⁹ nec
p̄sbyter ante. 30. hoc mō ñ teneť. pōt. n. or
dinari p̄sbyter. 25. annor̄. extra de Elec.
Cū in cūctis. §. Inferiora. Epi tñ ñ pmoue
re debent nisi trigesimū annū cōpleuerit.
ut hr̄ in decre. pdcā.

Di. xxvi.

CAm alia sacra. ⁊c. Su
perius determinauit magr̄ o
bap⁹. confirmatiōe euch⁹ pēi
tētia. extrema unctiōe. ⁊ ordi
ne. Hic determinat de mr̄imonio. ⁊ dividi
tur in ptes. 4. P⁹ determinat de mr̄imo
nio quo ad cāz formalē. 2⁹. quo ad effici
entē di. sequēti ibi. Post hoc. 3⁹. quo ad fi
nalē que ꝺsistit ī bonis mr̄imonij. 31ª. di. ibi
Post hoc de bonis. 4⁹. quo ad cāz mate
rialē. hoc ē de psonis cōtrahentib⁹. di. 34ª
ibi. Nunc superest. P⁹ in tres. Primo
agitur de mr̄imonij institutiōe. 2⁹. de eius
honestate ibi. Fuerunt. 3⁹. de eius signifi
catione ibi. Cū igit̄.

CIrca hanc di. querēdū
ē pncipaliť de. 4. P⁹ de mr̄imonij institutiōe. 2⁹. de e⁹
honestate. 3⁹. de eius obl̄atōe. 4⁹ de eius
qdditate. Circa p⁹ querūť tria. P⁹. utrū
mr̄imoniū sit de iure nature. 2⁹. utrū fue
rit ꝺstitutū ante pccm. 3⁹. utrū institutū a
deo ymediate

PRimo ostendo q̄ mr̄i
moniū nō sit de iure nature. Qd ē a uolū
tate nō ē a natura. q̄ qd est a uolūtate alt
quo mō ē ab ītellectu. Et ph⁹. 2⁹. phīsi. itel
lcm distinguit cōtra naturā. sz mr̄imoniuz
nō ē sine cōsensu uolūtatis. g⁹ nō ē de iure
nature. Itē Tullius circa pncipiū rhetori
ce dicit q⁹ fuit quoddā tempus ī quo nemo
nuptias legitimas. nec certos quisq̄ aspe
xerat liberos. sz ut dr̄ dcr̄. di. 5ª. circa pn
cipiū. Ius naturale cepit ab exordio rōalis
creature. nec uariať tpe. g⁹ mr̄imoniū cum
sit legitīa cōiūctio maris ⁊ feie. nō ē de iure
nature. Itē di. 8ª. ī pn⁹. Nature iure oīa
sunt coīa oībus. sz p mr̄imoniū ē appropa
tio mulieris ad utrū. ⁊ ecōuerso. g⁹ ñ ē de
iure nature. Contra ph⁹. p⁹ politi. c⁹. p⁹:
dic masculū ⁊ feminā ñ sūt iuicē possibiles
eē generationis gr̄a. ⁊ hoc nō ē ex electiōe
sz sicut in alijs aialibus ⁊ plantis naturale
appetere quale ipm tale delinquere alter.
Itē. ff. de iustitia ⁊ iur̄. l. p⁹. §. Ius natura
le ē qd natura oīa aialia docuit. ⁊ paz p⁹.
Hinc descendit maris atq̄ feie cōiugatio
quā nos mr̄im⁹ appellam⁹. Nō q⁹ aliqd
dr̄ eē ꝺ iure nᵉ dupl̄r. Uno mō illud qd cāť
ex naturali necessitate nō cooperante uolū
tate nisi illius qui naturā instituit. ⁊ sic di
cimus q⁹ de iure nature ignis ē ascendere
sursū. ⁊ sic mr̄imoniū non ē de iure nature.
Alio mō dr̄ eē de iure nature illud ad qd
natura īclinat q̄uis p li. ar. pficiať p̄z quē
modū actus ꝺtutū dñtur de iure nature. ⁊
sic mr̄imoniū ē de iure nature. q⁹ ad ip̄z ī
clinat natura generis ⁊ spēi p opatiōez ad
pncipalē eius finē. qui ē bonū plis. ⁊ p cō
patiōez ad secūdariū. q̄ est mutūū obsequ
in reb⁹ domesticis. Quod aūt natura ge
neris ad hoc aliquo mō īclinet ꝺclaro sic.
Procr̄atō filioz cōis omnū⁹ aialib⁹ q̄uis
ad hoc nō inclinet uno mō in oīb⁹. q⁹ qdā
sūt aialia quoz filij nati statī p̄nt sibi uic
tū sufficienter querere. uel ad quoz sustēta
tionē sufficit mater per se. ⁊ q̄uis in istis
natura inclinet ad coitū. nō ē tñ ī istis dek
miatio masculi ad feminā. In illis aūt ī q⁹
filij indigēt sustentatiōe utriusq̄ parentis
usq̄ ad paucū tēpus ē p naturā determia
ta cōiūctio masculi ad feminā usq̄ ad pau
cū tēpus. ut p̄z in quibusdā auibus. Filij āt
hominū indigēt cura utriusq̄ parētis usq̄
ad magnū tēpus. ⁊ iō in hoībus natura ī
clinat ad determinatā cōiūctionē maris ⁊
feie usq̄ ad magnū tēpus. q̄ tñ ex hoc nō
posset cōcludi q⁹ natura generis inclinaret

ad inſepabilē ꝺiūctiōez p totā uitā.iō natu
ra generis nō ita pfecte inclinat ad matri/
moniū ſicut natura ſpēi que ꝺuenit hoī ſub
rōe qua ē hō.q; aūt ad hoc iclinet natura
ſpēi ⁊ pfectius q̄ꝫ nat̄a generis.declato ſic.
Jus nat̄e dc̄m a n̄a hūane ſpēi ē qꝺ rō na/
turalis hois cōſtituit.nat̄aľ aūt hois rō ñ
tm̄ dictat filiozū ꝓcreationē.ſed ēt educa/
tionē ⁊ inſtructionē. vñ ꝑm ph̄m.8°.ethi.c°.
ii°.Filij hñt a parentibus eē.nutrimētum.⁊
diſciplinā.diſciplina aūt parentū ut in pl̄i/
bus indigent filij p totā parentū uitaz. nō
poſſent aūt cōmode filij ſic inſtrui niſi cer/
tos hērent parētes.⁊ niſi eſſet indiſſolubil̄
obl̄atio uiri ad mulierē.Si.n.eēnt parētes
certi.ñ tm̄ obl̄ati ad inuicē p totā uitā ñ eēt
eoz tā pfecta ⁊ diligēs ſollicitudo circa pl̄
educationē ⁊ inſtructionē.vnde uidemus q;
nati de fornicatiōe q̄ꝫuis certos hēant pa
rentes.tm̄ ab eis ut plurimū negligunt̄.⁊ iō
naturaľ rō dictat debere eē obl̄ationē det̄
minati uiri ad determinatā mulierē idiſſo
lubiliť p totā uitā que obl̄atio ē p m̄rimo/
niū.q; aūt ad m̄rimoniū inclinet natura p
cōpationē ad ſecūdariū eius finē q ē mutu
uz obſeqū māifeſtari pōt ſic.hoīes in defcī
bus ⁊ pfcōibus ſe hñt iter ſe ſicut exceden
tes ⁊ exceſſi.⁊ iō dictat naturale rōis iudi
ciū debere hoies ſimul cohitare ut mutuo
ſibi inuicē ſuppleant defcūs.q̄pp dicit ph̄s
p° politi.c°.2 .q; eoz que natura ciuitas
ē.⁊ q; hō natura ciuile aīal ē. Et infra.e.c°
dicit q; p naturā ē ipet̄ in hoibus ad talē
cōitatē.q dcā ꝺcoꝺāt aplo dūti ad Gal.
6 .alter alteri⁹ onera portate. Sili modo
dici pōt q; cū in rebus domeſticis quedaz
magis cōueniant uiro q̄ꝫ mulieri ⁊ quedaz
mulieri q̄ꝫ uiro.naturaľ rō dictat nō tm̄ co
hitationē uiri ⁊ mulieris in una domo. ut
ſuos defectus mutuō ſuppleant:ſz ēt cohi/
tationē p totā uitā indiſſolubilē ut libenti⁹
⁊ fidelius ſibi inuicē ſubueniāt. vñ ph̄s.8°.
ethi.c°.12°. Viro ⁊ uxori amicitia uī ſz na/
turā exiſtere.homo.n.naturale coniugale:
Ad p⁹ in opp⁹ ꝺꝺ q; illud ar⁹ non plus
cōcludit niſi q; m̄rimoniū non ē totaliter a
natura.⁊ hoc ē uez.qz p li.ar. pficitur. ut
eiz inferius declarabitur ad hoc requirit̄
mutuus cōſenſus libere nolūtatis. Ad 2⁹
ꝺꝺ q; q̄ꝫuis ius nature q̄ꝫtum ad pria ſua
ꝓncipia ⁊ ꝓxīmas cōcluſiones ꝺibus hñti
bus uſū li.ar.notū ſit tm̄ q̄ꝫtū ad cōcluſiōes
remotas in multis hoībus offuſcatū fuit.
⁊ adhuc ē.m̄rimoniū aūt ꝑm q; ē uiri ⁊ mu/
lieris cōiūctio indiuiduā uitē cōſuetudinez
retinens ē de remotis cōcluſionibus iuris
nature. Ad 3⁹.ꝺꝺ q; illud uerbū intelligē
dū ē de poſſeſſionibus oꝛdinatis ad uſum
uiri ⁊ mulieris.⁊ de coitate q̄ꝫtū ad uſū nō
q̄ꝫtū ad ꝓpetatez referendo ad tp̄s nature
lapſe.⁊ q; hoc de mulieribus intelli nō de/
beat p3.qz ph̄s.2°.politi.c°.p°.q̄ꝫuis cōce
dat poſſeſſiōes debeř eē cōes q̄ꝫtū ad uſū.
hoc tm̄ de mulieribus negať cōtrariū dicē
tibus. Imponēs q; manifeſte opera uirtu/
tis tēpantie interimūt.

SEcundo queri[tur] utz
m̄rim⁹ fuerit inſtitutū añ pccm̄. Et uř q; ñ.
Illud quod ē de iure nat̄e alia inſtitutiōe ñ
indiget.ſz m̄rimoniū ē de iure nature.ut in
p̄cedenti q̄e hītū ē.g⁹ nō fuit inſtitutū. Itē
nō ꝺz inſtitui medicia ꝑ illo ſtatu i quo ñ
ē moꝛbus.ſed añ pccm̄ nullus erat moꝛb⁹.
g⁹ cū q̄ꝺlz ſacr̄z ſit medicia cōtra moꝛbuz
nullū ſacr̄z fuit inſtitutū añ pccm̄. Cōtra
Aug⁹.2°.li.ꝺ ſacra.pte.ii⁹.c°.p°.dicit q; ſo
lū cōiugij.ſacr̄z ēt añ pccm̄ legiť inſtitutū.
nō tm̄ ad remediū.ſed ad offm̄. Itē idē di
cit magr̄ in lr̄a h⁹ di.c°.p°. R° q; ꝑm ali/
quos quadruplex pōt cōſideraī inſtitutio
m̄rimonij. Quedā oꝛdinata ad ꝓcreationē
ꝓlis ⁊ mutuū ſolatiū.⁊ hoc dicitur eē i of/
ficiū.⁊ ſic fuit inſtitutū añ peccatū. Quedā
i remediū ꝺcupīe cōtra cōcupiaz que ē ul/
nus pcci.⁊ ſic pōt dici fuiſſe inſtitutū poſt
pccm̄ tp̄e legiſ nature. Quedā q̄ꝫtū ad de/
terminationē pſonarū.⁊ ſic pōt dici fuiſſe
inſtitutum in lege ꝺ Moyſi. Quedam q̄ꝫtuz
ad repꝛeſentationem miniſtri ꝺiunctionis
x̄pi ⁊ eccl̄ie.⁊ ſic pōt dici fuiſſe inſtitutum
in noua lege.qz tamē nō tres ultime inſti/
tutiōes i hoc cōueniāt que ſūt i rem⁹.⁊ ēt
ſua inſtitutio ſiue añ pccm̄ ſiue p⁹ fuit ſig⁹
cōiūctionis x̄pi ⁊ eccl̄e.meliꝰ ē ut dicam⁹ ꝑz
ſñiam magr̄i in lr̄a.ut añ pccm̄ fuerit inſtitu
tū in offm̄.poſt pccm̄ aūt nō tm̄ in offm̄.ſz
ēt i r̄me⁹.⁊ qz ꝺ rōe ſacr̄i ē q; ſit ſig⁹ ⁊ re/
mediū.iō nō ita ꝓpe dř q; m̄rimoniū iq̄⁹
ē ſacr̄z fuerit inſtitutū añ pccm̄ ſic p⁹ pec/

catū. Ad p̄m in opp̄m dō q̄ ea que sunt d̄o iure nature alī indigēt institutiōe determinate. uel remotā cōclusionē manifestius expmēte. ꝛ sic mr̄imoniū fuit institutū. istitutō eiꝫ sua manifestabat hoc debere fieri ꝛ q̄r debeat fieri determinat. Ad 2m dō q̄ tp̄e quo nō erat morbus nō fuit institutū mr̄imoniū sub rōe qua medicina. nec sub rōe q̄ sacr̄z. p̄pe loquēdo. ut pz ex dictis.

Certio queritur

utrū mr̄imōiū fuerit īstitutū a dō īmediate. Et ur̄ q̄ nō. Gen. 2°. dic Adā. hoc nunc os ex ossib⁹ meis. ꝛ caro de carne mea. Et paꝫ post. Quāobrē relinquet hō p̄rez suū ꝛ mr̄ez. ꝛ adherebit uxori sue. ꝛ erūt duo ī carne una. ſz tūc fuit mr̄imoniū īstitutū dicēte dño. Math. 19°. Nō legistis. q̄z q̄ fecit hoīes ab initio masculum ꝛ feminam fecit eos ꝛ dixit. Propter hoc relinquet hō p̄rem ꝛ mr̄ez ꝛ adherebit uxori sue. g⁹ deus mr̄imoniū īstituit hoīe mediāte. Itē circa ea que deus īmediate instituit nulla p hoīem fieri pōt mutatō. sed p hoīez multiplex fit mutatio circa mr̄imoniū. g⁹ ñ fuit a deo īmediate institutū. Cōtra oē q̄d a deo mediante hoīe instituit⁹ p hoīem pōt destitui. q̄d patet. q̄z canones nō hñtes uim nisi ex iure positiuo ecc⁹ pōt d̄stituere q̄suis a dō mediante ecc⁹ fuerint instituti. q̄z hō ñ ꝑt mr̄imōiū separe dūte xp̄o Math. 19°. Q̄d deus cōiūxit hō nō separet. g⁹ fuit a dō īmediate institutū. Ad hūdeo q̄ deus mr̄imoniū institutēdū p̄dixit. cū dixit ut hr̄. Gen. 2°. Nō ē bonū hoīez. eē solū. faciam⁹ ei adiutoriū sīle sibi. mr̄imoniū fcō īstituit ipl̄icite cū de costa Ade dormientis formauit mlierē ꝛ adduxit eā ad Adā. ut hr̄. e. c°. Et ipuz mr̄imōiū v̄bo bñdixit. cū dixit Gen. p°. Crescite ꝛ multiplicamī ꝛ r̄plete terrā. ꝛ subijcite eā. Unde. Aug⁹. 14°. de. ci. c°. 22°. Nos nullo mō dubitamus ꝓz bñdcōnē dī crescite ꝛ multiplicamī ꝛ replete terrā. donū eē nuptiaꝝ quas de⁹ añ ꝑccm hoīs ab ūitio cōstituit creādo masculū ꝛ feāz. Adā aūt deo īspirāte īstitutionē mr̄imonij speci ficauit ꝛ explicuit. cū dixit. ut hr̄ Gen. 2°. Hoc nūc os ex ossibus meis. ꝛ caro d̄ carne mea. ꝛ paꝫ post. Quāobrē relinquet hō p̄rez suū ꝛ mr̄ez. ꝛ adherbit uxori sue ꝛ erūt duo in carne una. q̄b⁹ uerbis tria bōa mr̄imonij explicuit. ſ. bonū īseparabilitatis. cū dic. Propter hoc relinquet hō p̄rez ꝛ mr̄ez .i. cohabitationē p̄ris ꝛ mr̄is ꝛ bonū fidei. cū dicit. Et adherebit uxori sue nō aliene. supple ꝛ bonū plis. Cū dicit. Erūt duo ī carne una. supple unius pueri procreāda. Fuit āt cōueniēs mr̄imoniū institui p deū ꝛ hominē diuinit⁹ īspiratū. ut cā rnderī eff cūi. ī mr̄imonio eniꝫ ē uirtus spūalis ī significando ꝛ efficiendo. ꝛ aliquid carnale ꝛ humanū. ſ. obligatō ad carnalē actū. Hec dcā sūt de institutiōe mr̄imonij q̄ntū fuit ī officiū. Itē q̄ntū ēt fuit in rem⁹ fuit īstitutū a dō post pccm̄ iplicite. cū dixit mulieri. In dolore paries filios. ꝛ sub uiri ptāte eris. ꝛ ipe dñabit⁹ tui. ꝛ Ade dixit. Quia audisti uocē uxoris tue ꝛc. Ex quib⁹ v̄bis ꝛ seqñtibus simul in unū collectis uideri pōt deū insinuasse eoꝝ copulā iā ñ eē in offm̄ tātū. ſz ēt in rem⁹. exp̄ssius aūt hoc īstituit de⁹. cū p⁹ diluuiū dixit Noe ꝛ filijs suis. Crescite ꝛ multiplicamini ꝛ replete terrā. ut hr̄ Gen. 9°. Multiplicatio. n. hoīuz cōiūctiōe maris ꝛ feie pficit⁹. cū aūt xp̄s dixit Math. 19°. Q̄d deus cōiūxit hō ñ separet. ꝛ infra. Quicūq; dimisit uxorē suā nisi ob fornicationē ꝛ aliā duxerit mechar⁹. non p illa uerba mr̄imoniū instituit. q̄suis gdā dicāt q̄ tunc ip̄m instituit īq̄ntū ē repētatiuū cōiūctionis xp̄i ꝛ eccl̄e. ſz p illa uerba oñdit mr̄im⁹ iādudū institutū eē. ꝛ separi ñ posse. ꝛ hoc dixit ad instruendū illos q̄ de inseparabilitate matrimonij ñ bene sentiebāt. sicut pz p lr̄az ibidē Ad p⁹ dō q̄ nō plus cōcludit nisi q̄ mr̄imōiū aliquo mō fuit īstitutū a deo īmediate. aliquo mō ab hoīe diuinitus inspirato ꝛ hoc ē uerum. Ad 2m dō q̄ mutatio p hoīez non pōt fieri circa mr̄imonium quo ad ea que diuina īstitutō determinauit. sed quo ad ea que īdeterminata reliquit per eccl̄am determinanda. Ad 3m ad ptem aliam dicendum q̄ illud quod instituitur ab homine tantum p hominem⁹ destitui pōt. sed matrimoninm ꝛsi fuerit institutū aliquo mō ab homīe. nō tm̄ tm̄. quia a deo fuit īstitutū īmediate. hō ēt hoc instituit ex p̄cepto dei sibi facto sancta inspiratione. ꝛ ideo si deus non instituisset matrimonium nisi mediante homine

adhuc deberet dici mrimonium pncipalit
ee i stitutu no p hoiez. sz p deu.

QOnsequenter queritur o
1o. pncipali. Et circa ho qrut tria. po. ut
actus mrimonij qtu ad copulā carnalē sit
licitus. 2o. utrū meritorius. 3o. utz in su
sceptione mrimonij gra cōferat.

PRimo ostendo
q actus mrimōialis nō sit licitus. nō e lici
tū hoi se puare usu rōis. nec simplr nec ad
tps. sz in actu oiugali puatur hō usu rōis.
Un Ph. 7o. li. ethi. c. 8. dicit de uenere
q furat intellm spisse sapiētis. go ille act
e illicitus. Itē ois actus e illicitus quē de
necessitate cō comitatur pccm. sz actu cōiu
galē de necessitate cō comitat saltē ueniale
pccm. quia ut dicit Aug. 19o. de ciui. c. 4o.
Nōnullū uitiū e cū caro cōcupiscit aduer
sus spm. In actu uero illo sep caro cōcupi
scit aduersus spm. ipm et sep cōcomitatur
tentatio. que e ex carne. de qua dicit magr
li. 2o. di. 21a. q nō fit sine peccato. go actus
cōiugalis e illicitus. Itē nihil indiget excā
tiōe nisi pccm. sz actus cōiugalis indiget ex
cāri p bona cōiugij fz magrz huius di. c.
po. go actus cōiugalis e pccm. Cōtra fm
Aug. 14o. de ciui. c. 18o. Cōcubit cōiugal
q fz mrimonialiū pscripta tabl ax fit cau
sa pcreandoz liberoz licitus e. et honest.
Item oblatio ad actū q ñ e licit e pccm.
sz in mrimonio e oblatio ad cōiugalē cōcu
bitū. cū go nubere nō sit pccm dūte apl'o po
Loz. 7o. Si nupserit uirgo ñ peccauit. cō
cubit cōiugalis fieri pōt licite. Ro sicut
superi hitū e. ad mrimoniū incliat. nō tm
natura generis. sed et natura spēi nō tm p
cōpationē ad secūdariū eius finē q e mutu
uz obsequiū seu mutua subuentio i reb do
mesticis. sed et p cōpatiōez ad pncipalē ei
finē qui e pcreatio liberoz. cū at nat al rō
a deo sit instituta qlis i aliquo p pccm sit
offuscata ipossibile e ipaz iclinare ad ali
quod qd sit fz seipz. et ult illicitū. ita ut in
eo me licitū inueniri nō possit. Preterea
a deo mrimoniū e institutū ut usū e. deus
aut nihil instituit in quo iplicet ob'o ad
aliquid illicitū. cuz go in mrim sit ob'o ad
cōiugalē cōcubitū altero cōiugū hoc petē
te loco et tpe debitis actus cōingalis fieri
pōt licite. Ad po un opp cū dr q nō e li
citū hoi se puare usu rōis ꝛc. dico q imo
alīn. q. s. illa puatio e qsi momētanea et p
ordinata a rōe ad mag spuale bonū. et ex
auctoritate diuina. et tal e puatō usus rōis
i hoie p cōiugalē cōcubitū pure et directe
ordinatū ad reddendū debitū uel ad pcre
ationē liberoz ad diuinū cultū. Ad 2o. dō
q minor e fla. illa. n. rebellio uirtū iferioz
cōtra rōez uitiū qdā e inqtū e declinatō
a pa istitutōe nature. sed p bona mrimonij
caret rōe culpe. Utrū aūt tētatō que est ex
carne possit ee sine peccato determinatū i
uenies li. 2o. di. 21a. Ad 3o. dō q p tāto
dr carnalis cōcubitus excusari p bona ma
trimonij. qz extra mrimoniū semp e pccm.
et i mrio fieri pōt sine pccō. Un idez act i
mrimonio nō e p pccm. et postea fit ñ pec
catū p bona cōiugij.

SEcundo queritur utz
actus matrimonialis sit meritorius. Et ur
q nō. magr ho di. c. po. dicit q si non pec
cassēt pmi hoies coitus eoz bon eēt et re
munerabilis in quo iplicare ur q mō ñ sit
remunerabil. sz ois actus meritorius e re
munerabilis. go cōcubitus cōiugalis non e
meritorius. Item fz Ph. 2o. ethi. c. 3o.
Sep circa difficilius fit ars et vtus. sz ocu
bit cōiugal nō e difficil. sed delectabil. go
nō e vtuosus. sed nullus e actus meritoriꝰ
nisi sit uirtuosus. Item dimittere illō qd
e meritoriū nō e laudabile. sed laudabile e
dimittere mrimoniū pp castitatē uirginalē
ul uidualē. go act mrimōial ñ e meritoriꝰ.
Itē 32a. q. 2a. Cōnubia. Cōnubia legitia
carēt pccō. ñ tñ illo tpe q ociugales act ge
rūt pntia. s. s. dabit. sz null act e mritoriꝰ
nisi p pntiā. s. s. Cōtra act vtutis e mri
toriꝰ. sz uxor rddēdo uiro debitū facit actū
iustie q rddit ūicuiq qd suū e. go ocubit
ociugal pt ee mritoriꝰ. Itē ois actus pcedēs
ex uolūtate liberatia. aut e fz rōe. aut pt
rōez. Si fz rōez e vtuosꝰ. Si pt rōez e uitō
sus. Un Dama. li. 2o. c. ult. Nanētes i eo
qd fz naturā e i vtute sunt declinātes ex eo
qd e fz naturā ex vtute ad id qd pt natu
rā e deuenimus et in malitia sumus. et uocat
ibi naturā naturale rōis iudiciū iclinās ad

ẽtutẽ. cũ gᵒ cõcubitᵘ cõiugalis possit ꝑce
dere ex deliberatiua uoluntate absq; hoc
q; sit uitiosus. qz ut hr̃ in p̃cedenti qõe. qõ
licite potest fieri. põt eẽ uirtuosus. ⁊ ex ꝺse
quenti meritozius. ℟ñdeo q; cõcubitus
mr̃imonialis aut fit directe ⁊ tm̃ cã reddẽ
di debitũ. aut ꝑcreandi liberos educandos
ad cultũ diuinũ. ⁊ sic ẽ actus uirtutis. ⁊ ex
cõsequẽti meritoꝛiᵘˢ. sicut ꝑbãt arᵗᵉ ad ptez
ſam. aut pp delectatõez carnis. seu pp re
mediũ carnalis cõcupie. sistendo tm̃ intra li
mites matrimonij quo ad hᵒ q; hõ nõ uel
let hoc facere cũ nõ sua. nec ponẽdo ibi ul
timũ finẽ. ⁊ utrũ cõcubitᵘ hac de cã factus
nũq; possit fieri sine oi pccõ. aut sẽp sit pec
catũ ueniale ĩferius declarabit. ℣i aũt uo
luntas extra lites mr̃imonij ferat. utpote
qz talẽ actũ uellet exercere cũ muliere ẽt si
nõ eẽt sua. tunc ẽ mozitale pccm̃. ℟ ad pᵐ ĩ
oppᵐ ꝺꝺ q; si ꝑmi hoies ñ peccassẽt qlibz
coitᵘ eoꝝ fuissẽt remunerabilis. ⁊ sic intel
ligit magr̃. mõ aũt nõ sic. qz aliquis ẽ r̃mu
nerabilis. ⁊ aliquis nõ. ℟ ad 2ᵐ. ꝺꝺ q; actᵘ
cõiugalis licitᵘ ⁊ bñ oꝛdinatᵘ q̃uis hẽat ꝺ
lectationẽ ãnexã ex ꝑte opantis. hẽt tm̃ dif
ficultatẽ ex ꝑte sui. qz in delectationibᵘ ꝑm
tactũ ualde difficile ẽ tenere meᵐ. ℟ ad 3ᵐ
ꝺꝺ q; laudabile ẽ dimittere minᵘ meritoꝛi
uz ꝑ magis meritoꝛio. ⁊ q̃uis aliq; actus
cõiugal̃ sit meritoꝛius. tñ obꝛuatio castita
tis uirginal̃ uel uidualis magis ẽ meritoꝛia. ℟ ad 4ᵐ. ꝺꝺ q; ꝛz glo. ibidẽ ꝑ tãto dr̃ ĩ
illo actu pñtia. s. s. nõ dari. qz tũc nõ datur
quo ad actũ faciendi miracl̃a uel ꝓphetan
di. qz in illo actu ẽ qdã stupoꝛ mẽtis. ⁊ hõ
totus carneus efficitur.

Tertio queritur

utrũ in susceptiõe mr̃imonij gr̃a cõferatur
℟t ur̃ q; nõ. ꝑ susceptionẽ cuiuslz sacr̃i cuz
quo ꝺfertur gr̃a minuit̃ morbus cõtra quẽ
ẽ. sz carnal̃ cõcupia contra quã ẽ mr̃imᵒ ꝑ
ipm non minuit̃ sed auget̃. sicut. n. dic phᵘˢ
3ᵒ. ethi. cᵒ. ultᵒ. ℟ cõcupie opatio auget cona
tũ. gᵒ ur̃ q; gr̃a nõ cõfertur ĩ mr̃im. ℟ itẽ
ꝑ susceptiõez cuiuslz sacr̃i cũ quo cõfertur
gr̃a cõfiguraᵗ hõ aliquo mõ xp̃o ꝑ illo sta
tu quo passus ẽ ꝓ nobis. alr̃. n. nõ dicerẽ
tur sacr̃a hr̃e efficaciam a passione eiᵘˢ. sed
mr̃imᵒ in nullo repũtat xp̃i passionẽ. cũ in
mr̃imonio sit delectatio. passio xp̃i maxie
fuerit afflictiua. gᵒ ur̃ q; nõ cõferaᵗ gr̃a in
mr̃imonio. ℟ item oẽ sacr̃z in quo cõfertur
gr̃a ꝺ aliquẽ morbũ ꝺz suscipi ab oĩbᵘˢ pti
cipãtibus illũ morbũ. sz oẽs ĩ statu nᵗᵉ lapse
hñt ꝺ lege cõi morbũ carnalis ꝺcupie. gᵒ si
ĩ sacr̃o mr̃imonij cõferreᵗ gr̃a cõtra car
nalẽ cõcupiaz oẽs uiri ⁊ mulieres deberẽt
mr̃imoniũ cõtrahere quod fl̃m ẽ. ℟ cõtra
ut supius ẽ hĩtũ ĩ diffinitiõe sacr̃i ponitur
q; ẽ ex scificatione cõtinẽs aliquã inuisibi
lẽ ⁊ spũalẽ gr̃az. sz q̃lz ps diffinitiõis cõue
nit cuilz pti subiectiue cõtente sub diffini
to. cũ gᵒ mr̃imoniũ sit sacr̃z noue. l. ut oñ
deᵗ in eius susceptiõe cõfertur gr̃a ut ur̃.
℟ itẽ sacr̃a no. l. efficiũt qꝺ figurant. sz qꝺ
libet sacr̃z figurat gr̃az. qz ut superius hi
tũ ẽ. sacr̃z ẽ inuisibilis gr̃e inuisibilis forma.
gᵒ in susceptiõe mr̃imonij cũ sit sacr̃z no. l.
cõfertur gr̃a. ℟ ꝺ q; cõtrahentibᵘ mr̃imo
niũ digne ꝺfertᵘ gr̃a gratũ faciẽs ñ tm̃ gra
tis data. ut qdã dr̃e uolũt. sic. n. naᵗa nulli
cõfert potentiã qn ẽt cõferat si põt dispoſi
tionẽ necessariã ad idoneã executionẽ actᵘ
illiᵘ poᶜ. sic ipe deus cõferẽdo alicui aliquã
ptãtẽ ꝑ sacr̃i susceptionẽ simul ꝺfert dispo.
sitionẽ necessariã ad idoneã executõnẽ ac
tus ptãtis illius. ꝑ sacr̃z aũt mr̃imonij daᵗ
ex diuina institutiõe mr̃imoniũ cõtrahẽti
bus potestas ut unus utaᵗ alio ad ꝑcrea
tionẽ ꝑlis ⁊ ad cõcupie remediũ. cuius ptã
tis actus exeq nõ põt idonee ⁊ digne sine
gr̃a gratũ faciẽte. ℟ ad pᵐ in oppᵐ. ꝺꝺ q;
ꝑ mr̃imoniũ repmit̃ cõcupia ĩ sua radice ꝑ
gratiã que cõfertur ĩ mr̃imonio. excludit̃
ẽt turpitudo que sine mr̃imonio eẽt in car
nali copula. ⁊ ꝑ illũ actũ ab alijs corrupte
lis retrahitur. pp quod dicit apᵘˢ. pᵒ. Coꝛ.
. 7ᵒ. ℣eliᵗ ẽ nubeꝛ q̃ uri. ℣ꝺ gᵒ ad aucto
ritatẽ phĩ. q; q̃uis opatio cõcupie si nõ ẽ
rõe oꝛdinata augeat conatũ. tñ q̃ ẽ oꝛdina
ta rõe repmit eius excessuz. qz actus dispo
nũt ad siles habitus. ℟ ad 2ᵐ. ꝺꝺ q; q̃uis
ꝑ mr̃imoniũ nõ cõformẽt cõtrahẽtes pas
sioni xp̃i q̃tũ ad penã. conformãtur tñ ei
q̃tum ad illius passionis causam que fuit
ex parte patientis que causa fuit charitas.
quia pp nimiam charitatem suam qua
dilexit nos pati uoluit ut ecclesiã sibi assu
meret in sponsam. quã charitatem repũtat

honesta dilectio nubẽtiũ.illi tñ q ad onera mrimonij aspiciũt forte dr̃ent q. q̃stum ad aliqua repñtat passiõis xpi penã. multe.n. sunt tribulatões i mrim°. Unde Ap°.p°. Cor. 7°. Tribulatiões carnis hẽbũt huiusmodi. ¶Ad 3°.dõ q. ar° bñ ꝺcluderet si cõtra cõ cupiscentiaz nõ posset alia medicina efficacioꝛ iueniri.uacare aũt opibus spualibus. ⁊ carnem p pñtiaz macerare.multo sũt efficacioꝛa rmedia cõtra morbũ ꝺcupie q̃z matrimoniũ.quõ aũt licitũ sit dare pecuniã p matrimonio ꝺtrahẽdo cuz sit sacrz ꝺferẽs grãz supi° expositũ ẽ.ubi q̃sitũ ẽ ꝺ symõia

QOnsequenter q̃rit ꝺ 3°, pncipali. Et circa hoc queruntur tria. ¶P° utrũ copla mrimonialis fuerit i precepto añ pccm. ¶2°.utrũ post pccm. ¶3°.utrũ oẽs obligent ad illud pceptũ.

PRimo ostendo q. copula matrimonialis nõ fuit i pcepto ante pccm. Dama.li°.2°.c°.ult°.dicit de p° homine q. sciens pcognitoꝛ deus q. in transgressionẽ fieret. ⁊ sub corruptiõe caderz fecit ex ipo feiaz auxiliatricẽ sibi ipi fm ipz. ⁊ sile dicit li°.4°.c°.16°.g° uñ q. copla mrimonialis nũq̃z fuisset si nõ fuisset pccm. nõ fuit g° sub pcepto p statu añ pccm. ¶Itez fz ph°.2°.de aia. Multiplicatio ꝺuiduoꝝ in eadẽ spe ẽ pp cõseruatiõez spẽi.sz añ pccm species poterat conseruari in uno ꝺuiduo.q. nõ erat necessitati corruptõnis subm.g° copula mrimonialis nõ fuit i pcepto p statu añ pccm. ¶Cõtra magr h° di.c°.2°.dicit q. prima institutio mrimonij hũit pceptũ ¶Rñdeo q. deus hoi añ pccm triplex dedit pceptũ. Unũ ꝺsciplineptinẽs ad pfectũ gre.cũ dixit ut hr̃ Gen.2°.de ligno scie boni ⁊ mali ne comedas. Alterum ptinens ad cõseruatiõez n̄e.cuz dixit eodez c°. De oi ligno paradisi comede. Alterz ptinẽs ad multiplicatiõez ꝺuiduoꝝ spẽi humane pp impletiõez numeri clericoꝝ.cũ ut hẽtur Gen.p° dixit. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ rplete terrã.q. tñ fuit pceptũ affirmatiuuz.non obligabat nisi p loco ⁊ tpe. ⁊ iõ ñ fuerũt trãsgressoꝛes pcepti istꝰ. q̃uis nũq̃z i paradiso fuerũt carnaliter coplati. rõ aũt quare nõ coierũt potest assignari triplex.una q. satis cito post formationez mulieris facta ẽ illa transgressio pp quã ꝺ paradiso eiecti sũt. Alia q. ꝺ mmiatõez tpis quo coire inciperent expectabãt ab auctoritate diuina.3°. q. nõdũ erat i eis supfluitas cibi tertia digestione digesti. que ẽ ma semis.ut in li°.2°.onsũ ẽ. Prime due rões tãgunt ab Aug°.9°.sup Gen.lõge post pncipiũ. ¶Ad p° i opp° ꝺ q. hic opio nõ est tenẽda Damascẽi.dicit.n. Aug°.14°. de.ci. c°.23°. Quisqs. Dic hoies non fuisse coituros nec generaturos.nisi peccassẽt .quid aliud dicit nisi pp numerositatẽ scoꝝ necessariũ hois fuisse pccm.q.d.hoc dr̃e incõueniẽs ẽ. ¶Ad 2°.dõ q. ibi ph° nõ tangit totã cãz mltiplicatiõis ꝺuiduoꝝ i eadẽ spe. sz ptem alterã.aut ptẽ que ẽ impletio nũeri el'coꝝ nõ tangit.q. ad ppositũ suũ non ptinebat uel forte q. eam ignorabat.

SEcundo queritur utꝝ copla matrimonialis fuerit sub pcepto p° pccm. Et uñ q. nõ.nõ.n.ẽ licitũ alicui uouere aliqd cõtra pceptũ.sed glo. sup illud Luce.p°. Qm uiꝝ non cognosco dicit.ecce tangit q. ipa uouerat castitatez.g° copula mrimonialis nõ erat sub pcepto. Itẽ magr h° di.c°.2°.dicit q.2ª.institutio mrimonij hũit indulgentiã.sz qꝺ indulgetur nõ pcipitur. ¶Contra sicut pmis parentibus añ pccm dcm ẽ. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrã.ita hoc idẽ dcm ẽ Noe ⁊ filijs eius post diluuiũ.ut hr̃ Gen.9°. ¶Itẽ magis fuit necessariũ mrimoniũ post pccm q̃z ante.q. añ pccm nõ fuit nisi i offm.p° peccatũ uero ⁊ in offm ⁊ in rem°.g° cũ fuerit in pcepto añ pccm.multo fortiꝰ post pccm. ¶Rñdeo q. mrim° post pccm fuit in offm ⁊ in remedium. Quo ad p° fuit in pcepto etiam post pccm quousq̃z facta fuit sufficiens multiplicatio hoiuz ad cultũ diuinuz. ⁊ q. tot fuerũt uacantes illi opi q. melius erat aliquos manere in castitate uirginali uel uiduali q̃z omnes copule matrimoniali intendere. Quo ad.2°.añ nũq̃z fuit in pcepto.quia morbum carnalis cõcupie efficacius pñt hoies tẽpare per exercitium meditationũ affectionũ spualiũ.⁊ degustationũ celestiũ.⁊ maceratiõez corpũ q̃z p mrimoniale cõcubitũ.sicut.n.dic Ber.i ep̄a ad

ꝓpos parẽtes. gustato ſpũ neceſſe ẽ deſipe re carnẽ, affectanti celeſtia terrena nõ ſapi unt. eternis ihiãti faſtidio ſunt trãſitoria. ¶Ad p⁹ in opp⁹ dõ q; tpe uirgis aDarie iã erat facta ſufficiens multiplicatõ hoiuz ad diuinũ cultũ. ⁊ iõ iã copla mrimonial' ñ erat ſub ꝑcepto. ¶Ñ nec Joannes baptã cõ traxit mrimoniũ. Uel põt dici priuilegiate pſone. ut beata uirgo. Joannes baptã erãt de illo ꝑcepto p diuinã diſpenſationẽ ſe cretã exẽpte. ¶Ad 2⁹. pz ſolutio ex dictis ī qõe. ¶Duo ar⁹ ad ptẽ aliã pcedũt de mrimonio iq̃ztũ ẽ in offm ⁊ ꝓ illo tpe quo erat modicus numerus hoiuz colẽtium deũ.

Qertio queritur

ut⁹ mõ obligent' hoies ad illd ꝑceptũ. Et uꝝ q; ſic. ꝑceptũ quod ẽ de iure nature ſẽp durat. ſz ut ſupius uiſũ ẽ mrimoniũ ẽ d iure nature. g⁹ ꝑceptũ de mrimonio cõtrahẽ do adhuc durat. ¶Itez ꝑceptũ durat quo uſq; reuocat'. ſed nuſq; in ſacra ſcriptura inuenim⁹ h⁹ ꝑcepti reuocatiõez. ¶Itẽ ꝑcep tũ quod dedit deus hoi ad ofuationẽ idi uidui que ẽ p actũ nutritiue adhuc durat. g⁹ a ſili ꝑceptũ qd dedit deus hoi ad cõf uatiõez ſpẽi que ẽ p actũ gnatie adhuc o bligat. ¶Cõtra cõſiliũ ñ cõtrariat' ꝑcepto. ſz uirginitas cõtrariat' cople mrimoniali quã tñ ofulit ap⁹ p⁹ Loz. 7⁹. g⁹ copla mri monialis mõ nõ eſt ſub ꝑcepto. ¶Itẽ laudã tur hoies caſtitatẽ fuates. d q⁹ tñ laudari nõ deberent ſi adhuc eẽt mrimonial' copla ſub ꝑcepto. ¶Ñdeo q; ꝑceptũ illd fuit af firmatiuum. precepta enim affirmatiua nõ obligant pro ſemper. ſed pro loco ⁊ tempe cõuenientibus. ⁊ iõ q̃diu fuit modic⁹ nũe rus hoiuz deũ colentiũ illud ꝑceptũ obla uit q cã mõ ceſſat. qz magna ẽ miltiplicatõ hoiuz dũ colẽtiũ, ⁊ tot ſt uacãtes cople mri mõiali. q; expediẽs ẽ ut milti mãeãt ī otinẽ tia uiduali ⁊ uirginali. ¶Ñ Aug⁹ li⁹. de bo no cõiugali añ me⁹. ita iã ſe ſe hẽt gen⁹ hu manũ. ut alijs q ſe nõ cõtinẽt nõ ſoluz per nuptias occupatis. ſed multis ẽt p illicitoſ cõcubitus luxuriantibus bono creatore de malis faciente. qd bonũ ẽ ut nõ deſit nume roſitas plis ⁊ abũdantia ſucceſſionis. vñ ſancte amicitie cõquirantur. ¶Ad p⁹ ī op poſitũ dd q; naturale iudiciũ rõis quedaz dictat ut ſẽp facienda. ⁊ ſic copla mrimõia lis nõ ẽ de dictamie natural' rõis. quedam dictat ut facienda p loco ⁊ tpe. ⁊ ſic mrimo niũ ẽ d dictamie rõis natural'. ¶Ad 2⁹. dd q; iſtud ꝑceptũ ī hoc ſatis reuocatum ẽ q; ap⁹ cõtinẽtiã uirginalẽ pfert copule ciuga li. ut pz p⁹. Loz. 7⁹. ⁊ p hoc q; iã ceſſat cã p qua datũ fuit illud ꝑceptũ. ¶Ad 3⁹. dd q; cõfuatio indiuidui nõ põt ſuppleri per aliũ q̃ p ipmmet indiuiduũ. ſz ofuatio ſpe ciei ſuppleť p multos. q̃uis alij maneãt in cõtinentia uiduali uel uirginali. ſi tñ rdige reť mũdus ad ita puũ numerũ hoiuz q; q; buſdã caſtitatẽ ſeruãtib⁹ alij nõ ſufficeret ad ſufficientẽ multiplicattonẽ hoiuz ad cl' tũ diuinũ. tũc mrimonialis copla oibus il li actui uacare potentib⁹ eẽt ꝑceptũ. tñ iaz tot credunt' ſaluari. ⁊ ita ſunt hoies p mũ dũ multiplicati q; ſicut dicit Aug⁹ d bono cõiugali añ me⁹. ſi oẽs uellent cõtinere ab oi cõcubitu de corde puro ⁊ ofcia bona et fide nõ ficta. multo citi⁹ ciuitas dei cõple retur ⁊ acceleraret' terminus ſecli.

Qonſequenter q̃rit' d 4⁹

pncipali. Et circa hoc q̃rũt' tria. ¶1⁹ utrũ mrimoniũ ſit in genere relationis. ¶2⁹. utz ſit ſacrz noue legis. ¶3⁹. utz concubitus ſit de integritate matrimonij.

Qrimo oſtendo q; ma

trimoniũ nõ ſit in genere relatiõis ſz ph⁹ 5⁹ phiſi. in ad aliquid nõ ẽ mot⁹. ſ. imedia te. ſed conſensus legitimarum pſonarum p uerba de preſenti expreſſus terminatur ad matrimonium imediate. ergo matrimoniũ non eſt relatio. ¶Item inter unuz uirum ⁊ unam uxorez nõ eſt niſi unum matrimoni um. ſed relatio uiri ad uxorem non eſt re latio uxoris ad uiz. ergo matrimonium nõ eſt relatio. ¶Contra magiſter di. ſequenti c⁹ 2⁹. dMatrimonium eſt maritalis cõiũctõ uiri ⁊ mulieris ir' legitias pſoas idiuiduaz uite ofuetudinẽ ftinẽs. ſz h⁹ ñ põt itelli de ofiũctõe q̃ ẽ actõ. qz tũc ir' dormiẽtes ñ eẽt mrim⁹. g⁹ h⁹ itelligit d ofiũctõe q̃ ẽ fl'o cã ta p ofiũctõnẽ q̃ ẽ actõ. ¶2⁹ q; mrim⁹ du pl'r põt accipi. Uno mõ p eo qd ī mrim⁹ ẽ ſacrz tm. Alio mõ p eo quod in mrimõio ẽ res ⁊ ſacrz. ¶3⁹ dr. ſ. aut p ſignis ſenſibilib⁹

mutuū uolūtatis ꝺſẽſū exꝑmẽtibꝫ.ꝛ ſic ñ ẽ relatio.v̄ba.n.ſub rõe qua ſunt ſoni ſunt ī genere qualitatis.aut pꝛo ſignificatiõe illoꝝ ſignoꝝ.ꝛ ſic dico qꝺ ẽ relatio ſignificata ꝑ modū actiõis.2°.mõ ẽt duplr̄ põt accipi.Uno modo pꝛo mutuo cõſenſu uolũtatis uiri ꝛ uxoꝛis.ꝛ ſic nõ ẽ relatio.ſꝫ actio. Alio modo pꝛo mutua obl̄one utriuſq; ad reddẽdū debitū ꝛ nõ ad īpediendū ꝓcreationẽ pꝛolis. q̄ obl̄atio cauſat̄ int̄ legitimas ꝑſonas ꝑ mutuū cõſenſū ꝑ uerba de p̃ti exꝑſſū.ꝛ ſic mr̄im9 ẽ relatio.ꝛ qꝛ ꝓpe loq̃ndo hec obl̄o uerꝫ dr̄ mr̄im9 q̃ aliqꝺ pꝛedicõꝝ.qꝛ alia aut ſunt mr̄imõij ſig9.aut cãtiõ cõcedendū ẽ mr̄imoniū eẽ in genere r̄l̄onis.⁊Ad ꝫ9 in opp9 dr̄ qꝺ in ad aliqd nõ ẽ motus īmediate ꝛc̄.dico qꝺ uerꝫ ẽ de motu ꝓpe dicto q ẽ actus entis in po4 ꝑm qꝺ huiuſmõi.ſic aũt nõ ẽ mot9 uolũtatis cõſẽſus.vñ dicit ph9 ȝ°.de aĩa.⁊De actu aĩe.qꝺ ẽ altera ſpẽs mot9.vñ ꝑ cõſenſū uolũtatis īmediate põt cãri obl̄o hoīs ad deuꝫ.⁊Ad 2m ꝺ qꝺ mr̄im9 nõ accipit̄ ꝑ altera iſtarū rel̄onū tm̃.ſꝫ pꝛo utraq; ſil̄.ꝛ iõ inter uirũ ꝛ uxoꝛẽ nõ ẽ niſi unũ mr̄imoniũ.ꝑꝫ quẽmodũ dicim9 qꝺ inter duos uicios ñ ẽ niſi una uicinitas.q̃uis rel̄o Joannis ad Mariam ſit alia ab illa que eſt Martini ad Joannẽ. qꝛ uicinitas eſt nomẽ illaꝝ duarũ relationũ ſimul.que ſunt inter duos uicinos.

Secundo queritur utꝛ mr̄imoniũ ſit ſacr̄ꝫ no.l.Et uī qꝺ nõ. quia ī oī ſacr̄o no.l.eſt aliqd ſenſibile ꝑ m4.ꝛ aliqua uerba quaſi ꝑ forma.ſed nõ ſic ẽ ī matrimonio.ſi.n.v̄ba de p̃ti mutuũ cõſenſuꝫ exꝓſſiua ſunt quaſi forma.nulla eſt ibi materia.ſi ſunt m4.nulla ẽ ibi forma.qꝛ ꝑꝫ ph9.2°.phiſi.m4 ꝛ forma nunq̃ coꝫcidũt. g° mr̄im9 ñ ẽ ſacr̄ꝫ no.l.⁊Itẽ fuit iſtitutũ añ no.l.g° ñ ẽ ſacr̄ꝫ no.l.qꝛ oĩa ſacr̄a no.l. ī no.l. inſtituta ſũt.⁊Item ſacr̄m no.l. efficit qꝺ figurat.ſꝫ ꝑꝫ ap9.ad ephe.5°.ꝛ magr̄ꝫ ī lr̄a hui9 di.c .4°.⁊Mr̄im9 ſignificat ꝺiũctiõeꝫ xp̃i ꝛ eccl̄e quã tm̃ nõ efficit.g° nõ eſt ſacr̄ꝫ no.l.⁊Itẽ nullus hõ põt aliqꝺ ſacr̄m no.l.recipere a ſeip̃o.nullus.n.põt ꝺfirmare ſeip̃m.uel baptiȝare.ꝛ ſic de alijs.ſꝫ uir ꝛ mulier ꝑ ſeip̃os p̃ñt cõtrahere mr̄imoniuꝫ.qꝛ ſi cõtrahunt cõtractū ẽ.q̃uis ſic facere nõ debeant.g° nõ ẽ ſacr̄ꝫ no.l.⁊Contra ap9 ad ephe.5°.dic de mr̄im9.Sacr̄m hoc mag9 ẽ.dico aũt ī xp̃o.ꝛ ī eccl̄ia.ſed hoc ñ poſſet dici de aliquo ſacr̄o qꝺ nõ eẽt no.l. ⁊Itẽ ut ſupr̄ dict̄ũ ẽ.ſacr̄a ue.l.ñ ꝺferebant gratiã.ſꝫ ſacr̄ꝫ mr̄imonij cõfert gr̄aꝫ.ut ī hac di.dict̄ũ ẽ.g° ẽ ſacr̄ꝫ no.l.⁊ꝑ° qꝺ ſacr̄ꝫ aliqꝺ põt dici no.l.dupl̄r.Uno mõ.qꝛ p° ī no.l.inſtitutū fuit.ſic bap9 ꝛ ꝺfirmatõ.ꝛ ſic de alijſ.Et ſic mr̄im9 ñ ẽ ſacr̄ꝫ no.l.Fuit.n. īſtitutū añ no.l.Alio mõ qꝛ q̃uis fuerit īſtitutū añ no.l.tũc nõ hñs uiꝫ cõferẽdi gratiã ī no.l.nõ ẽ euacuatū.ſꝫ ꝺfirmatū.ꝛ fm̃ gr̄e cãtiuū.ꝛ ſic ſacr̄ꝫ ẽ no.l. Añ eiꝫ.no.l.fuit īſtitutū.ꝛ tũc gr̄aꝫ gratū faciẽtẽ ñ ꝺferebat.ꝛ ī no.l.nõ ẽ euacuatū.ſꝫ approbatū ꝛ cõfirmatū.ꝛ fm̃ gr̄e cãtiuū ī quo ſacr̄o eſt ſacr̄ꝫ tm̃ exꝑſſio cõſenſuū ꝑ uerba de p̃ti: res ꝛ ſacr̄ꝫ.unio cõſenſuū.ꝛ obl̄o mutua.ꝺ qua ſupius dictū ẽ qꝺ ꝑ mutuū cõſenſū per uerba de p̃ti exꝑſſum ẽ cãta.Hec.n.ẽ res reſpcū ſignificatiõis exterioris que ẽ p ſẽſibilia ſigna.ꝛ eſt ſacr̄ꝫ duplicis rei.ſ.charitatis quã ſignificat ꝛ diſpoſitiue efficit ꝛ unionis xp̃i ꝛ eccl̄e quã ſignificat.ſed non efficit.ıpa ãt charitas ẽ res tm̃.⁊Ad p° in opp9 ꝺ qꝺ eẽntia h9 ſacr̄i cõſiſtit in ſenſibili actiõe ſuſcipientiũ ſacr̄ꝫ.vñ ꝺ v̄bũ p° ꝓlatũ ab altero eoꝝ hẽt rõeꝫ materie.ꝛ ꝺ v̄bũ ꝺ ꝓlatũ ab alio rõeꝫ hẽt quaſi forme eo mõ quo uerba ſũt forma ī ſacr̄o.ſicut.n.cũ uerbũ accedit ad el̄m fit ſacr̄ꝫ.ut ſupius hr̄i tũ ẽ.ſic cũ ad uerbũ illius q p° dic.Accipio te in uxoꝛẽ.accedit uerbũ alt̄i9 dicẽtis. Et ego accipio te ī uiꝫ.l.eo°.fit ſacr̄ꝫ.ꝛ ita ꝑꝫ qꝺ ibi nõ ẽ idẽ m4 ꝛ forma.nec ẽ de necẽſitate ſacr̄i qꝺ uerbũ utri ꝑcedat v̄bũ mulieris nꝫ ecõuerſo.qꝛ qꝺcũq; illoꝝ ꝑcedat nihil obeſt ſacr̄o.nec ꝺ ẽ qꝺ bñdictio ſacꝺotis ſit forꝫ h9 ſacr̄i.illa.n.ẽ qd ſacr̄ale. non qd ꝑtinẽs ad eẽntiã ſacr̄i.⁊Ad.2m.ſolutũ ẽ ex dictis ī qõe.⁊Ad ȝ9.ꝺ qꝺ ñ oꝫ qꝺlꝫ ſacr̄ꝫ no.l.efficere quãlꝫ rẽ quã figurat.ſꝫ illam quã p° figurat.hoc aũt ſacr̄m p° figurat charitatẽ qua ꝺiuges deberẽt ſe ſe mutuo diligere dilectiõe ſãcta.ꝛ hãc rẽ diſpoſitiue efficit.⁊Ad 4m.ꝺ qꝺ h° ẽ ſigl̄are ī hoc ſacr̄o quod nõ põt ſuſcipi ab una ꝑſõa tm̃.ſꝫ oꝫ qꝺ ſit pl̄es.vñ nõ ẽ icõueniẽs qꝺ a ſeipis poſſit ſuſcipere hoc ſacramẽtũ. qꝛ un9 aliꝫ

mīstrat ptē unā. ⁊ alius aliā. vñ nullꝰ eādē ptē sacrī recipit a seipō. sed ab alio. pª. n. pferens uerbū ptinēs ad sacrī eēntiā ministrat alij sacrī materiā. ⁊ pſona ꝺo pferēs aliud uerbū ptinēs ad eiusdē sacrī eēntiaz ministrat pꝛiozi q̄si fozmā sacrī.

QErtio queritur utrū cōcubitꝰ sit de integritate mr̄imonij. Et uꝝ q. sic. Qē illud ē de itegritate sacrī quod expmit̄ ī īstitutōe eius. sz cū de mediante dā mr̄imoniū instituit fuit expſſa carnal' copl'a. cū dictū fuit. Erūt duo ī carne una. gꝰ carnal' copl'a ē de integritate matrimonij. ℣ Itē magr̄ hꝰ di. cº. 4º. ⁊ ē. 24ª. q. 2ª. Nō ē dubiū. Nō ē dubiū illā mulierē nō ptinere ad mr̄imꝰ. cū qua docēt non fuisse cōmixtio sexꝰ. ℣ Itē ꝺz apꝰ ad ephe. 5º. mr̄imꝰ ē sacr̄m xp̄i ⁊ ecclie. sz sicut dic magr̄ ubi pus. ⁊ ē. 27ª. q. 2ª. Luz societas nuptie pter ꝺmixtionē sexuū ñ hñt ī se xp̄i ⁊ eccᵉ sacr̄z. gꝰ carnal' copl'a ē de mr̄imonij itegritate. ℣ Cōtra inꝺ Dariā ⁊ Joseph fuit uexꝝ mr̄imoniū. ⁊ tñ īt eos nūq̄z fuit carnal' copl'a. ℣ Itē ꝺficiēte aliquo qꝺ ē ꝺ itegritate sacrī. sacr̄z ē minꝰ scm̄. sz sicut dicit magr̄ hꝰ di. cº. 4º. mr̄imoniū ī quo nūq̄z fuit carnalis copula. nō ıō ē minꝰ scm̄. gꝰ nō ē de eiꝰ itegritate. ℣ 2º q. mr̄imꝰ duplr̄ pōt cōsiderari. aut q̄tū ad eiꝰ pfcōez ꝑmā que ē pfectō eēntialis. ⁊ sic carnalis copl'a nō ē de eius integritate. sz sine illa ē mr̄imoniuz ratū. aut q̄tū ad eius pfcōez ꝑz que ē pfectio aliqꝰ nō accidētal'. ⁊ sic carnal' copula ē de eius integritate. p illā. n. efficit matrimoniū cōsumatū. sicut dicit q. puer per eius deductionē ad q̄titatē pfectā efficit uir ꝺsumat'. q cū puer exñs hēbat totā suā pfcōnē ī eē pº q̄ respicit hoīs eēntiaz. ℣ Ad pº in oppº ꝺꝺ q. Adam tetigit nō tñ qꝺ ē de integritate mr̄imonij rati. sz ēt ꝺsumati. ℣ Ad 2º. ꝺꝺ q. illa auctoꝛitas intelligit de mr̄imꝰ ꝺsumato. uel ibi accipit' nō fuisse ꝑ nō eē potuisse pp. f. mulieris artatiōem. sic exponūt quidā. ut recitat glo. ibiꝺ. ℣ Ad 3º. ꝺꝺ q. q̄tuis mr̄imꝰ absq̄z carnali copl'a sit sacr̄m unionis xp̄i. ⁊ eccᵉ que est p charitatē. nō tñ figurat illā que ē in nature cōfozmitate. sz mr̄imoniū consumatū utrāq̄z unionē figurat ꝺz qꝺ dicit magr̄ ī lr̄a.

COrca litteram Totius eoꝝ bonꝰ eēt ⁊ remunerabil'. supple ul'r. sed pº pccm̄ nō sic. Indulgētia q̄ meliora non eligit remediū hēt nō pmiū. hoc pōt itelligi de mr̄imonio īq̄ꝰ indultū ē cā fornicatiōis uitāde usq̄z qº facta ē multiplicatio. Postq̄z secūdū īdulgētiā mr̄imꝰ ꝺtractū fuit. q̄tuis. n. iq̄tū mr̄imoniū ē in remediū cōcupiscētie nūq̄z hūit p̄ceptū. sz īdulgētiam. iq̄tū aūt in offm̄. alī hūit p̄ceptū. mō tamē pp multiplicatiōez hoiuz sufficienter iam fcm̄ ñ p̄cipit' sz indulgeᵗ. ēt iq̄tū ē ī offm̄. ⁊ ē pmissio in nouo testamēto de minoꝛibꝰ bonis ⁊ minoꝛibus malis. sz ꝑma ꝑpe dicitur ꝺcessio. ⁊ alia pmissio. De minoꝛibꝰ bonis ē cōiugiū. hoc itelligendū ē de bonis illis que ꝺferūt gr̄az gratū faciētē. Nō mertur palmā. nec supple accñtalē p̄milegiatā que ē aureola. Alia sufficiēt' sunt expolita ī questionibus.

Dí. xxvíí.

DOst hoc aduertendū. cē. Superius determinauit magr̄ ꝺ mr̄imonio q̄tū ad eius cām formalē. Hic determiat de ipo q̄tū ad eius efficiētē. i. de cōsensu. ℣ Et pº de ipo q̄tū ad eiꝰ effcm̄. ℣ 1º. q̄tū ad eꝰ de fcm̄ di. 39ª. ibi. Dz aūt. pª in duas. ℣ 2º. de t'miat ꝓncipaliter de effcū ꝺsēsus expſſi p ꝟba ꝺ pñti. ℣ 2º ꝺ effcū ꝺsēsus expſſi p ꝟba ꝺ futo. di. sequēti ibi. Hic q̄ri dz. ℣ 2ª. i. 3. ℣ 3º ꝺmiat ꝟitatē. ℣ 1º recitat quorūdam fl'az opionē ibi. Quidaz tamen. ℣ 2º. subdit auctoꝛitatū p eis adductaꝝ solutionez ibi. His aūt ita rñdem'. pª i. 4. ℣ 3º. oñdit qd ē mr̄imꝰ. ℣ 2º. qd ē efficiēs mr̄imꝰ ibi. Efficiēs aūt. ℣ 3º. ꝓbat q. ꝺsensus facit mr̄imꝰ ibi Qꝺ aūt ꝺsēsus. ℣ 4º. oñdit q̄n īcipit eē mr̄imꝰ ibi. Qꝺ. n. ℣ Illa ꝑs q̄ ibi icipit. His aūt ita rñdem'. didit' ī. 5. Soluēs. n. ibi auctoꝛitates ꝺrias p distictiōez dispēsatiōis. ℣ 3º. pſeqt' unū mēbꝝ. ℣ 2º. aliud ibi. Vocat' etiā ℣ 3º. reddit rōez q̄re spōse p ꝟba ꝺ futuro nō stati tradunt' ibi. De nuptialibus. ℣ 4º. oñdit que spōsa debeat dici uidua mortuo spōso ibi. Et sciendū. ℣ 5º oñdit q. ꝺz aliquam significationē sponsus duces alteri

sponsam potest ad sacros ordines promoueri. ibi. Secundum hoc.

Circa hanc di. queredū ē principalit de. 4. p° de cā mrimonij effectia. 2°. de cā dissolutiua. 3°. ō spōsalib⁹ q̄ sūt ad matrimoniū dispositiua. 4°. de bigamia. Circa p⁹ q̄tū. 4. p° utz cōuēiēt noiet mrimoniū noie cōiugij 7 nuptiaz 7 mrimonij. 2°. utz ad ꝺbēdū mrim⁹ necessari⁹ sit uerus uiri 7 mulieris cōsensus. 3°. utz sufficiat ꝺsensus tacit⁹. 4°. quid cōsulēdū ē alteri cōiugū cui alter affirmat q̄ nūq̄z ī eū cōsēsit nec cōsentit.

Primo ostendo q̄ mrimoniū p̄dictis noib⁹ icōuēiēt noiet. Cōiugiū. n. dr̄ a ꝺiūctiōe. sz ꝺiūctio gen⁹ ē ad ꝺiūctionē mrimonij. cū g° gen⁹ nō ducat ꝺistictā ꝺiūctiōez spēi 7 rei p suū nom debeat distincte significari icōuēiēt dr̄ ꝺiugiū. Itē ꝼz ph⁹. 4°. metaph⁹. rō. quā significat nomē ē diff°. diff° ꝺicat eēntiam rei. cū g° nubere nō ptineat ad mrimonij eēntiā scdaz cāz. 7 nuptie dicāt a nube° icōueniēt noiant noie nuptiaz. Itē a digniori unūq̄q̄z denoiant⁹ ē. sz ī pcreatiōe plis dignit⁹ p̄ncipiū ē pr̄ q̄z mr̄. g° mrim⁹ cōuēiēti⁹ dr̄ prim⁹. Cōtra ī usu cōi trib⁹ p̄dcis noib⁹ noiat. Rñ° q̄ circa mrim⁹ tria ꝺsiderāda sūt. s. cā. eēntia. 7 effcūs. rōe p̄mi dicūt nuptie a nube. vñ Isy. li. 9°. ethimolo. c°. ult°. Nuptie dicūt eo q̄ ibi nubēti⁹ capita uelēt. rōe eēnt dr̄ cōiugiū. rōe effcūs q ē ples dr̄ mrim⁹ q̄i mris munū. i. offm. eo q̄ mri maxt incūbit offm nutriēde plis. uel quasi mrez mūiēs. qz p ipz ple munit. uel .q. mrez mouēs ne dereliquat uiz. Ad p⁹ ī opp⁹ ꝺō q̄ sicut accidēti cōi. qz bēt plus ꝺ rōe accītis q̄z p̄pū approp̄at nomē accītis. sic qz ī mrim⁹ ē maxia cōiūctio. qz ē ibi cōiūctio corpoz 7 aioz. iō ꝺuenīēt noiatur noie cōiugij a ꝺiūctiōe dcm. q̄uis iuēiatur cōiūctio ī rebus alijs. Ad 2⁹. ꝺō q̄ q̄uis nomē ponat ad significandū eēntiā rei. tñ frequēt ipōit ab accīte rei. qz p nomē res inotescit. 7 sicut dicit ph⁹ p° de aīa. accītia maxime ptē ꝺferūt ad cognoscēdū qcqd ē. ita dico q̄ pōt nomē rei ꝺuēiēt ponī ad significād a rei effectia cā. qz mlt̄ coopat ad rei cognitiōez. Ad 3⁹. ꝺō q̄ q̄uis sit nr̄ p̄ncipali⁹ p̄ncipiū ī plis gnatiōe q̄z mulier. tñ ī nutritōe ē ex°. qz dū ē ī uētre mris nutrit mstruo sāguie mris sue. 7 postq̄z natus ē nutrit lacte mris. 7 p⁹ q̄z ablactat⁹ ē adhuc p mag⁹ tps magis icūbit offm nutriē di ipz mri q̄z pri. ex° qz ī acqsitiōe possessō nisi p̄ncipalioz ē pr̄ q̄z mr̄. iō dr̄ primoniū.

Secundo queritur ut⁹ ad cōtrahēdū mrimoniū necessarius sit uerus uiri 7 mulieris ꝺsēsus. Et ut q̄ nō. qz cū nūq̄z possit ꝺstare de uero cōsensu nūq̄z posset hoies ee certi utz eēnt in ꝺo mrim⁹ qō ut icōueniēt. Itē magr̄ h⁹ di. c°. 2°. dicit q̄ si uir 7 mulier ꝺbis explicāt qō tñ corꝺ nō uolūt. si nō sit ibi coactio l' dol⁹ mrim⁹ ꝺbūt. sz nō ē uer⁹ ꝺsēsus si uerbo explicāt qō corde nō uolūt. Itē ad ea q̄ sūt ab istitutō ne dīna nō reqrit ꝺsēsus uolūtatis hūane. sz mrim⁹ ut supius ostū ē ab istitutiōe dīuina ē. g° ad h° nō reqrit cōsēsus uolūtatis hūane. Cōtra ad uerā coll'onē sacrī reqrit uera ītētio ꝺferēdi. g° sil'r ad ꝺe ꝺbendū sacrz mrimonij reqrit ꝺa ītētio ꝺbēdi. Itē ex de spōsalib⁹. Cua nos. ī fi. sine ꝺsensu cetera nequeūt fedus pficere ꝺugale. sz nō ē ꝺsēsus nisi sit uer⁹. g° ad h° r̄qrit uer⁹ cōsensus. R° q̄ ad hoc ut uere ꝺbat ī foro ꝺscie 7 dei q corꝺiū nouit occ'ta reqrit uer⁹ cōsēsus ītērioz q̄uis nō sufficeret sine istitutiōe dīna. qz cū uir 7 mulier plenarie subsint dñio dei ñ licet um trāsferre corꝺ suū ī ptātē alt̄⁹ nisi ꝺcurrēte ad h° dñi uolūtate 7 auctoritate. tñ q̄stū ad iudiciū eccl'e mlitātis q̄ ꝼz exīoza iudicat si dicāt ꝺba q̄ ꝺsēsū ītērioē exp̄mūt. q̄uis ꝼm rei ꝺitatē nō assit iudicabit mrim⁹. nisi signis euidētib⁹ pbari potuerit nūq̄z ītērioē cōsēsū affuisse. qō pbare nimis esset difficile. nec ad pñs occurrit mihi quō h° sit possibile. Ad p⁹ ī opp⁹ ꝺō q̄ q̄uis nō possit ꝺstare certa scia de uero ꝺsēsu. ō h° tñ pōt ꝺstaī p pbabilē ꝺiecturā. 7 h° sufficit. sic. n. dic ph⁹. p°. etico. c° 2°. disciplinati est in tñ ētitudinē iqrere ꝼz unūq̄q̄z gen⁹ iq̄s rei n⁹ sufficit. Ad 2⁹. ꝺō q̄ ꝺbū magr̄i ītell'n dū ē q̄stū ad iudiciū eccl'e q̄ p exīoē exp̄sionē ꝺsēsus p̄sumit ītērioē ꝺsēsū affuisse. Ad 3⁹ ꝺō q̄ ad ea que sūt ab institutiōe

diuina requirit cõsensus uolũtatis humãe
ĩ qb⁹ de⁹ instituit ut ꝝquirat.de⁹ ãt ĩstituẽ
do mr̃imõiũ iplicite ĩstituit ut ꝝgrat ad h⁹
uiri ⁊ mulieris cõsensus.⁊ hoc fuit rõnabi
le cũ ĩ mr̃imõio sit aliqd carnale ⁊ hũanũ.

Certio queritur
utꝝ ad cõtrahendũ mr̃imoniũ sufficiat cõ
sensus tacit⁹.Et uidet q⁹ sic.ex̃ de spõsali
bus.Lue fr̃nitati.mr̃imoniũ in ueritate cõ
trahit p legitimi uiri ⁊ mulieris ꝺsensum.
sed necessaria sunt ꝗ̃tuꝝ ad eccl̃iam uerba
cõfessũ exp̃mentia de p̃nti.g⁹ uerba nõ req
runt ad hoc ut in foro dei mr̃imoniũ ꝺtra
hat.sed tm̃ ad hoc ut ab eccl̃ia cõtractum
mr̃imoniũ iudicet.Itẽ.32ª.q.2ª.Non oĩs
.§.Cũ dr̃.ĩ tex.⁊ ĩ glo.⁊ in decre.predcũ in
glo.Si pentes ꝺbant p filijs pentib⁹ ⁊ scie
tib⁹ sufficit eoꝝ taciturnitas.Itẽ cõsensus
tacit⁹ facit adulteriũ dñte dño Math.5º.
Quicũqꝫ uiderit mulierẽ ad cõcupiscẽdaz
eam iã mecat⁹ ẽ eã in coꝛde suo.g⁹ a simli
cõsensus tacit⁹ põt facere mr̃imoniũ.Cõ
tra cõsensus tacit⁹ alic⁹ nõ dat ius alij ĩ re
sua.sꝫ p mr̃imoniũ hẽt nir ptãtem in coꝛpe
mulieris ⁊ ecõuerso ꝟz ap⁹ p⁹.Coꝛ.7º.g⁹
ad mr̃imoniũ ꝺbendũ non sufficit cõsensus
nõ exp̃ssus.Itez magr̃ h⁹ di.c⁹.2º.dicit ꝺ
uiro ⁊ muliere q⁹ si cõsentiãt mẽte.⁊ nõ ex
primant uerbis uel alijs certis signis talis
cõsensus matrimoniũ ñ efficit.Rñdeo q⁹
ad cõtrahendũ mr̃imoniũ requirit cõsen
sus mutꝰ p uerba de p̃nti uel p alia signa
ĩ nõ potentibus loq.⁊ dico q⁹ p alia signa.
qꝫ muti p̃nt cõtrahere matrionũ.extra ꝺ
sponsa.Lue fr̃nitati.Inter ẽt absentes ⁊ q
se nũq̃ uiderunt põt ꝺtrahi mr̃imõiũ p p
curatorẽ ⁊ lr̃as cõsensus mutuos exp̃men
tes.duꝝ tñ fama uel auditu uel aliquo mõ
se nouerit.30.q.5ª.Nec illud.in glo.⁊.32ª
.q.2ª.Non oĩs.§.Cum dr̃.in glo.Nõ aũt
q̃re requirit exp̃ssio mutui cõsensus p aliqꝺ
sensibile signũ ẽ.qꝫ sic ẽ ĩstitutũ.cº institu
tionis fuit rõ ꝺgrua.qꝫ mr̃imoniũ ẽ sacr̃z.
⁊ ꝺ rõe sacr̃i ẽ.ut supius uisũ ẽ.Qꝺ ĩ eo sit
aliquod sensibile signũ..alia ẽt rõez assig
nãt aliqui.qꝫ in cõtractu mr̃imonij qlz do
nat alij ptãtẽ coꝛpis sui q̃ꝫtũ ad cõiugalez
actũ.dõatio aũt pficit nisi ꝺcurrẽte ꝺsensu
donatoris ⁊ donatarij.donatar⁹ ãt cõsen
tire nõ põt in donatiõem.nisi donatoꝛ uo
luntatem suã sibi exp̃mat.qꝺ sine signo sẽsi
bili facere nõ põt.Ad p⁹ in opp⁹ ꝺ q̃
uis uerba sint necessaria q̃ꝫtũ ad eccl̃az.ni
hilo⁹ sũt ẽt necessaria ad hoc ut in iudicio
dei mr̃im⁹ ꝺbatur.unde uerba decretal̃ ĩ
telligenda sunt p appꝛopriatõnẽ eo q⁹ ĩ iu
dicio dei pncipaliꝰ ẽ cõsensus interioꝛ q̃
exp̃ssio eius exterioꝛ.In iudicio aũt eccl̃ie mi
litantis est econtrario.Ad 2º.ꝺ q⁹ di
cũt aliqui q⁹ in casu p̃dicto sufficit ꝺsensus
sine v̄bis illoꝝ q cõtrahunt.qꝫ uerba pa
rentũ ⁊ taciturnitas filioꝝ p̃ntiũ ⁊ uerba ĩ
telligentiũ equualẽt sensibili signo exp̃mẽ
ti ĩteriorẽ cõsensũ.maxime quando ex ali
quo gestu ãnuũt.⁊ ex uerecũdia loq omit
tũt.si aũt uerba diceret p alios q̃ p pare
tes nõ sufficeret taciturnitas p̃dcã.plus.n.
in hoc ualẽt uerba parẽtũ eo q⁹ filij sũt ali
quid subẽ eoꝝ.Alij glosas p̃dcãs negãt.nec
eiz ex textu ex quo accipiunt ꝟz rei v̄itatẽ
p̃nt hẽri.Ad 3º ꝺ q⁹ non est simile quia
pccm̃ cõmitti põt in sola uolũtate.sꝫ ad sa
cr̃z requirit sensibile signũ ex diuina insti
tutione.

Marto queritur
quid cõsulendũ ẽ alteri coniugz cui alter
affirmat q⁹ nũq̃ in eũ cõsensit nec cõsen
tit.Rñdeo q⁹ cõsulendũ ẽ ei q⁹ hoc nõ cre
dat.qꝫ nec alteri cõiugũ in hoc credere te
neꝰ.ex̃ de pbationibus.Per tuas.nimis.ĩ
dig⁹ ẽ iuẽ legitias sãctiões.ut qꝺ sua qsq̃
uoce dilucide pꝛotestat⁹ est ĩ eũ casũ ꝓpo
ualeat testiõ infirmare.si aũt temerarie cr̃
dat q⁹ alter cõiuꝝ uex dicat durãte ista cr̃
dulitate nõ licet ei cũ illo carnaliter cõmi
sceri.nec ad petitionẽ ꝓpriã.quia cr̃dit q⁹
nõ sit eius cõiuꝝ nec ad petitionẽ alteriꝰ.
qꝫ sibi in h⁹ p̃iudicat q̃ꝺiu affirmat se cõ
tugez nõ eẽ.si aũt postea affirmat se mẽti
tũ eẽ ⁊ petat debitũ.si alter cõiunꝝ rema
neat in p̃stina credulitate ꝓplexus ẽ q̃ꝺiu
durat illa credulitas.qꝫ illa credulitate ma
nẽte nõ credit alterũ suũ ꝺiugẽ eẽ. vnde si
redderet debitũ cõtra ꝺsciaz faceret. quia
nec debitũ credit eẽ imo indebitũ.si aũt nõ
reddit ẽt peccat.quia q̃ꝫis alter coniunꝝ
in dicẽdo se nõ eẽ coniugẽ p̃iudicaret sibi
quo ad potãtem exigendi debitũ q̃ꝺiũ h⁹

nō reuocabat. tñ postq̄s reuocāt credo q̄ expirat illud p̄iudiciū. q̄z reuocatio ꝯcor/dat ꝟbis q̄b⁹ in ꝯtractu expſſit ſuū cōſen/ſum de p̄ſenti.

Conſequenter q̄rit de.2° p̄ncipali. Et circa hoc querūt. 4. ℣ p⁹ utz mr̄imoniū nō conſumatū poſſit diſſolui p mutuū diſſenſū. ℣ 2°. utz p religiōis ingreſ/ſū. ℣ 3°. utz p abſciſſionē ḡitaliū. ℣ 4°. utz p religiōis ingreſſū poſſit diſſolui mr̄imo/nium conſumatum.

Primo oſtendo q̄ ma/trimoniū nō ꝯſumatū poſſit diſſolui p mu/tuū diſſēſū. ex̄ d regul. iuris. Octo res. Octo res p q̄ſcūq̄s naſcit cās p eaſdē diſſoluit: ſz mr̄imoniū naſcit p mutuū uolūtatis cō/ſenſū. g⁹ diſſoluit p mutuū uolūtatis diſ/ſenſū. ℣ Itē deſtructa cā deſtruit effect⁹. q̄z ſicut dic Iuice. 6°. metaphi. ſue. c. p°. Cā/tum eget ꝺatore ſui eē ſemp 7 inceſſāt q̄s diu būit eē. Et. c°. ſeq̄nti dic. q̄ unaq̄q̄s cā ē ſit cū cāto. ſz mutu⁹ ꝯſenſus q ē mr̄imōij cā deſtruit p diſſenſū. g⁹ p mutuū diſſenſū mr̄imoniū diſſoluit. ℣ Itē deſtructo fūdam/to religiōis deſtruit religio. ſz mr̄imoniū comꝑēdit duas religiōes ſit fūdatas ſup mutuū ꝯſenſū. ut oñſm ē. g⁹ p deſtructiōez ꝯſenſus deſtruit mr̄imoniū. ℣ Cōtra. 32ª. q. 7ª. Licite. q̄ ſepat a uiro nūq̄s carebit cō/ugij ſacro 7 ſi nō recōciliet uiro. hoc aūt uez ñ eēt. ſi diſſēſ⁹ mr̄im⁹ diſſoluerz. ℣ Itē ex̄ d regul iur. Octo reſ. dic glo. q̄ mr̄im⁹ ſolo conſēſu ñ diſſoluit. ℣ R°. q̄ mr̄imoniū diſſolui dupl'r pōt itelli. aut q̄ctū ad thoz aut q̄ctū ad uinculū. p° mō diſſolui pōt p mutuū diſſenſū. ſi. n. ābo diſſentiūt a car/nali copl'a pñt ꝯcordit facer̄ otinētie uotū q⁹ fcō un⁹ alij ñ tenet obedir̄ q̄ctū ad car/nalē copulā. 2°. mō mr̄imoniū diſſolui nō pōt p mutuū diſſenſū. cui⁹ rō ē. q̄z mutuus ꝯſenſus nō ē tota mr̄imōij cā. ſz ad h⁹ p̄n/cipaliter ꝯcurrit īſtitutio diuīa. ut ſupius oñſm ē. 7 q̄z deus ordīauit ut p⁹ mutuū cō/ſenſū uinculū illud ñ maneat ſubiectū uo/luntati eoz. īō q̄ctū ad uinculū diſſolui nō pōt p mutuū diſſenſū. ℣ Ad p⁹ i opp⁹ pz ſolutio ex iā dictis. q̄z ꝯſenſus mutu⁹ nō ē tota cauſa. q̄ ſi eēt p mutuū diſſenſū poſ/ſet diſſolui. ℣ Ad. 2°. dō q̄ illud uerbū in/telligendū ē de cā q̄ ñ tm ē effectiua. ſz ēt ꝟfuatiua effect⁹. talis aūt cā mr̄imōij ñ ē. cō/trahentiū mutu⁹ cōſenſus. ℣ Ad. 3°. dō q̄ mr̄imoniū fūdat ſup factū eē mutui ꝯſen/ſus 7 ſubiectiōe ꝺuplū īſtitutiōi diuīe. per mutuū. n. ꝯſenſū dū ē in fieri ſiūt ꝺuplices. dū fact⁹ ē ſūt cōplices. ñ ē aūt poſſibile fac/tū eē ꝯſenſū deſtrui. īpoſſibile ē ēt cōplices nō eē ſubiectos īſtitutiōi diuīe. q̄d etſi p⁹ poſſibile 7 icōpoſſibile ponerem⁹ ꝺuplices deſinere eē ſub diuīa potāte p mutuū diſ/ſenſū poſſent uinculum diſſoluere.

Secundo queri/tur utz mr̄imoniū ñ ꝯſumatū poſſit diſſolui p reli/giōis ingreſſū. Et uī q̄ ñ. q̄z mr̄imōio cō/tracto ſtatī alt⁹ ꝺuplex tenet alt⁹ petēti re/dire debitū. q̄z ſicut dr̄. ff. de regul iur. In ꝺob⁹. In oīb⁹ obligatiōib⁹ i q̄b⁹ dies ñ po/nit⁹ p̄ñti die debet⁹. ſz hoc ñ eēt uez ſi mr̄i/moniū ñ ꝯſumatū ſolui poſſet p religionis ingreſſū. q̄z ꝺuplex exact⁹ obijcere poſſet pe/tenti ſe uelle religionē ītrare. g⁹ ñ ſoluitur tale mr̄imoniū p religiōis ingreſſū. ℣ Itē al/tero ītrāte religiōez. aut alt⁹ ſtatī pōt ꝺhe/re. aut ñ. Si ñ. nō ē ſolutū mr̄imōiū. Si ſic. cū ille q itrauit religionē poſſit añ ſuā p/feſſionē redire ad ſeculū ꝺtingere poſſz q⁹ una eēt ſpōſa duoz ſit i ſeculo remanētiū q̄d falſū ē. ℣ Itē aut ille q remāſit i ſeculo pōt ꝺtrahere mr̄im⁹ añ alteri⁹ pfeſſionē. aut nō. Si ſic. tūc ſolueret⁹ mr̄imoniū nulla inſueniēte morte nec corꝑali. nec ſpūali. q̄z intrāſ religionē ñ moritur ſpūaliter ſecl'o uſq̄z ad ſuā pfeſſionē. Si nō. tūc ille q religio/nē itrauit poſſz parū añ ſuā pfeſſiōez aliā religiōez itrare. 7 poſtea aliā. 7 ſic remā/nēs i ſecl'o ſine ckpa ſua defraudaret⁹ mlto tp̄e ſuo iure. q̄d ē icōueniēs. ℣ Cōt⁹ magr̄ hui⁹ di. c°. 6°. 7 ē. 27ª. q. 2ª. Deſpōſatam. Deſpōſatā puellā ñ lz parentib⁹ alij uiro tradere. tñ lz mōasteriū ſibi eligere. q̄d ue/rū nō. eēt niſi illa obliga⁹ ſolui poſſz p reli/giōis ingreſſū. ℣ Itē ex̄ de uerſiōe ꝺuplū. Uez p⁹ ꝯſenſū legitimū de p̄ſenti licitū ē al/teri alc̄o ēt repugnāte eligere mōasteriū. 7 paz p⁹. dūmō carnal' cōmixtio ñ inſue/nerit inſ eos 7 alt⁹ remanēti ſi cōmonitus ꝯtinētiā ſuaſ noluerit licitū ē ad ſa nota

transire. Rñdeo q; in mrimonio ñ ꝯsuma
to adhuc ñ ē nisi ꝺiuc⁹ spūal'. 7 iō p mortē
q̄ bō spūal'z secl'o mozit' pōt solui mozte q̄
mozit' p h⁹ q; i religiōe pfitet'. 7 hec ratio
tangit' ex ō uersiōe ꝺiug. Uex. ubi ꝺr q;
cū ñ fuisset una caro simł effecti satis pōt
un⁹ ad ꝺeū trāsire. 7 alt' i secl'o remanere.
Hnic ꝺcozdat significatio p̄dicti mrimōij
q⁹ nō significat' unio hūane nat'e ad psōaz
filij dei q̄ ē idissolubilis. sz significat disso
lubilē unionē q̄ ē int' deū 7 aiam p charita
tē uie. nec illō ꝟbū saluatoris scriptū ad Da
thei. 19⁹. Nō lz uiro nisi ob cām fornicati
onis uxoze suā dimittere. itelligēdū ē nisi
de his quoz mrim⁹ carnali ē copula ꝯsu
matū. ex de iūsiōe ꝺiug. Ex. publico. Ad
p⁹. in opp⁹ ꝺō q; i illa obligatiōe si alt' cō
iugū ꝓponat se uelle religiōez ītrare ē in
dulta a iure dilatio duoz mensiū ad red
dendū debitū. ex de uer. ꝺiug. Ex publi
co. i casu tñ cōmittit' arbitrio iudicis. utz
plus uel min⁹ tps ĩdulgeat ad pfitēdū. ut
ꝺic glo. ibidē. Ad. 2⁹. ꝺō q; remanēs i se
culo pōt ꝺtrahere mrimoniū añ pfessiōez
alt'ius i religiōe. q; tūc p⁹ ille q ē in religi
one mozit' spūalit' mūdo. 7 iō tūc p⁹ uincu
lū mrimōij soluit'. Ad. 3⁹. ꝺō q; ille q re
manet i seculo nō pōt mrimoniū ꝺtrahere
añ pfessionē illius q religionē ītrauit. 7 si
de facto ꝺtraheret. q; alt' añ suā pfessio
nē ꝺe religiōe exiret ei eēt restituēdus ad
subueniēdū tñ remanēti i seculo ne suo iur̄
fraudnlēter ꝓuet' iudex illi q ītrauit reli
gionē pfigere ꝺz terminū pēptoriuz infra
quē pfiteat' aut ꝯsumet mrimoniū. alioq;n
ipm excōicet. ut hr̄ in p̄dicta ꝺecre. i glo. 7
supra ti. pxi⁹. c⁹. Statuimus. in glo.

Ertio queritur

utz mrimoniū nō ꝯsumatū possit dissolui
p abscissionē genitaliū. Et ur̄ q; ñ. 32ª. q.
.7ª. Hi q mrimoniū. ꝺr̄ q; cōiugiū illoz q
post cōiugiū mēbris trūcant'. aut a barba
ris exsecti fuerūt. pp hāc cām solui ñ pōt.
Cōtra. 33ª. q. p⁹. c⁹. p⁹. i glo. Quecūq; sit
ipotētia. s. coeūdi si mrimoniū p̄cessit illaz
ita q; effecti sint una caro pp nullā cāz su
perueniētē pñt separi. in q⁹ ur̄ ꝺare intell'i
q; ñ sint effecti una caro q; pp supueniētē
ppetuā ipotentiā coeūdi pñt separi. Ad
istā qōem ꝺñt qdā q; mrim⁹ ñ ꝯsumatum
pōt dissolui p abscissionē genitaliū. qō oe
clarāt auctozitate. rōe. 7 exēplo. Auctori
tate. sic. 33ª. q. i. c⁹. p⁹. Cōiugium. Cōiugi
uz ꝯfirāt' offio. s. carīs ꝟz glo. sz ut ꝺr̄ pax
p⁹. e. c⁹. añq; ꝯfirēt ipossibilitas officij sol
uit uinculū ꝺiugij. Rōne sic. mrimonij ñ
ꝯsumati solutio p religiōis ingressū ñ ē per
ius pure positiuū. q; mrimoniū ē ꝺe iure
nature 7 diuīo. Jus aūt qō nō hz ꝟim nisi
ex positiōe nihil pōt ō ius nat'e ul' diuīnū.
ꝺic ēt dñs ad Math. 19⁹. Quō deus ꝺiuxit hō
nō separet. restat g⁹ q; mrimōij ñ ꝯsumati
solutio p rligiōis ingressū sit p hoc qō ius
natur̄ 7 diuinū dictat ꝺiuctōez q̄ tm ē spi
ritualis q̄lis ē ꝺiuctio mrimonij ñ ꝯsuma
ti debere solui p alterū ꝺiugis ul' ambox
mozte spūalē q⁹ ad carnales act⁹ mrimōij
q̄ mozte mozit' vir ul' mulier qñ. in religio
ne pfitēt'. sz ille q trūcat' genitaliū⁹ mem
bris mozit' q⁹ ad carnales mrimonij act⁹.
cū g⁹ ubi ē silis cā ꝺbeat eē silis effect⁹. ur̄
q; trūcatio mēbroz genitaliū⁹ ꝓhēdendo
testiculos 7 uirgā sit sufficiēs cā soluendi
mrim⁹ nō ꝯsumatū. ñ sic aūt ē ꝺō ꝑm ali
quos ꝺe trūcatiōe testiculoz virga rema
nente. si tñ exigi possit. vñ. 32ª. q. 7ª. Hi q
mrimoniū. in glo. ꝺr̄ ꝺ spadone q; si habz
uirgā erectā siue resoluit spma siue nō. q;
ibi sit mrimōiū. Nā talis satisfacit mulie
ri. sicut mulier satisfacit uiro siue resoluat
spma siue nō. neq; regrit' q; sēp i mrimo
nio sit spes filioz. qz sufficit q; nō euitent
plem. Principale aūt ꝓpositū oñdūt ex⁹
qz si mulier post tps determinatū a iure i
fra qō uir 7 mulier bona fide operā ꝺede
rūt carnali opi oñdat ꝑ aspectū corpis se
ĩcognitā eē a uiro pōt ꝑm formā iuris ab
eo separi pp ipotētiā coeūdi ex pte uiri. ut
inferī oñdet'. neq; oportebit ipam ꝓbare
q; illa ipotētia coeūdi p̄cesserit mrimoniū
ratū. g⁹ a silī ad hoc q; trūcatio genitaliū
sit sufficiēs cā dissoluēdi ꝺiugiū ñ oz q; p̄
cedat mrim⁹ ratū. sz sufficit q; p̄cedat ma
trimonij ꝯsumationē. Alij aūt ꝺicūt ꝺriū.
qz mrimoniū ut ipi ꝺñt nō inuenit' in iure
posse dissolui q̄tū ad uiculū nisi p mozte
corpalē si ē mrimōiū ꝯsumatū aut p pfes
sionē in religiōe. si ē mrim⁹ nō ꝯsumatuz.
Nec ponēdū ē p cā. q; tal' reddit' ipotēs

de iure ad mrimoniales actus. sz qz sic sta tutū ē ī fauorē religiōis. Qui vult tenere primā opiniōez pōt dicere ad pmū q illō decretū itelligēdū ē de mrim° cōsūato. qđ sic ꝓbo. 33ª. q. p². c°. p°. 7 in glo. hr q ille auctoritates q̄s ibi Gratian⁹ adducit ad ꝓbādū q pp impossibilitatē reddēdi debitū supuenientē mrim° mulier a uiro suo separari nō possit sophistice a Gratiano ī ducūt. qz de cōsumato mrim° itelligūt. et hoc pz. qz postq̄z eas iduxit Gratian⁹ rn det eis q itelligēde sūt de mrim° osūato officio. qđ itellndū ē de officio carnis fm glo. Qui vult tenere aliā opiniōem que mihi vr securior pōt dre ad ar⁹ ad ptem fam. q ī illa glo. supplēdū ē maxie sic. maxime si effecti fuerit una caro. Ad auctoritatē aūt saluatoris. Quos deus cōiunxit hō nō sepet. q̄ ꝑ alia opiniōe adducebat pōt dici. q itellnda ē d mrim° cōsūato. vñ intellr sup illō. Quos de⁹ cōiunxit. dic faciēdo unā carnē. ul si itelligat ēt d ñ cōsumato intellnda ē de hoīe opāte ptāte humana. cū aūt sūm⁹ pōtifex statuit mrim⁹ nō cōsūatū solui p alteri⁹ cōiugū. ul ābor ꝓfessionē ī religiōe. hoc ñ statuit ptāte humana. sz diuīa sibi a xp̄o data iq̄tū ē uicari⁹ ei⁹. vñ itellr sr illō. Hō ñ sepet. sz de⁹.

Quarto queritur utr p religionis īgressū possit dissolui mrimoniū cōsumatū. Et vr q sic. qz si stati p° mrimoniū cōtractū uir mulieri carnalr copuleť. ipa q̄stū pōt renuēte. 7 se uelle religionem itrare allegāte. nihilomin⁹ cōsūatū ē mrimoniū. g° si p° mrimoniū cōsūatū mlier iuito uiro ñ posset religiōez itrare ꝑuaret ī uita. 7 sine culpa sua suo iure. qđ icōueniēs uideť. Itē lex diuīa magis dz fauere religiōi q̄z hūana. Sz lex hūana concedit grā religiōis cōiugia debere solui ī autētica d nuptijs. §. Distrahūť. g° multo fortiꝰ hoc cōcedit lex diuīa. Itē uinculū min⁹ soluit p maiꝰ. vñ de religiōe laxiori licitū ē trāsire ad artiorē. sz maiꝰ ē uinculū religiōs q̄z mrimonij. qz illud ē spūale. istud carnale. g° p īgressū religiōis soluit uinculū mrimonij osumati. Cōtra. Apls p° ad Cor. 7°. dic cōiugatis. Nolite fraudari iuicē nisi forte ex osēsu ad tpl. ut uacetis oroni. si g° nō licet alter⁊ subtrahere se ab altero nisi ex osensu nō soluit mrimoniū cōsūatū p religiōis ingressū. Itē nō soluit p alterius cōiugū corpalē mortē. qz si resuscitaretur alr diux teneret ipm recipe. iux illud ad Hebr. ū°. Acceperūt mulieres ex resurrectiōe mortuos suos. g° multo min⁹ soluit p pfessionē in religiōe. Rn° q mrimoniū osumatū nullo mō pōt solui q̄stuz ad uinculū nisi p alteri⁹ cōiugū corpalem mortē. iā. n. sūt facti una caro p carnalē cōmixtionē. 7 iō p mortē qua hō spūaliť mo ritur mūdo p pfessionē in religiōe solui ñ pōt. qz iā nō ē cōiūctio spūalis tm. sz etiaz carnalis. vñ fz magr̄m pcedētis di. c°. ulť. Hoc mrim⁹ figurat unionē nate hūane ī psona filij dei. q̄ idissolubilis ē. ex mutuo tñ cōsensu dissolui pōt q̄stū ad thoz p religiōis īgressū. alr o ēt remanēte ī seculo si nō sit suspect⁹ de incōtinētia. ita tñ q uotuz castitatis emittat añq̄z alr pfiteať. ex de cōuersi. oiug. Cū sis. Si aūt mulier est ita iuuenis q de ipa posset oīri suspitio si remaneret in seculo uir pfiteri ñ dz nisi ipa religionē itret q̄stūcūq̄ remanēs ī seculo uelit castitatē uouere. ut hr ī decretali pdicta. 7 ī. e. ti. Ex pte abbatis. i textu. 7 in glo. si tñ uir de lictia uxoris castitatez nō uouētis pfessionē ī religiōe fecerit. et postea ad ipaz fuerit reuocať eo q qñ pdictā dedit licētiā credebat se posse ī seculo remanere. qz ius ignorabat. alr. n. cōpulsa fuisz religionē itrare. ea mortua teneť ad religionē reūti. vñ dr in decre. pdicta q ea sublata de medio uotum sine salutis sue piculo ñ potuit uiolare. Si aūt ꝺ uolūtatē uxoris pfessionē ī religione faciat p fitēdo peccat 7 ad mlierē reuocabr ad ei⁹ petitionē. nec ea mortua cogeť ad religionē ruerti. ulteri⁹ tñ ñ poťit uxorē accipe. pmisit. n. se nō exigere debitū qđ i ei⁹ potestate erat. 7 iō q° ad hoc uotū tenuit. nō reddere aūt nō erat i ei⁹ sz in mulieris potestate. ex d oersi. oiug. Quidā intrauit. Silr dico de muliere itrāte religionē ꝺ uoluntatē uiri. vñ de muliere q credēs uirū mortuū hītū religiōis assūpsit 7 pfessōez fecit 7 postea reūso uiro fuit ad eū reuocata. dr extra d oersi. oiug. Placet. q̄stuis mortuo uiro cōsulti⁹ sit ei 7 ogruētius ad

salutē ut ad monasteriū redeat. tamē si ad hoc iduci nō poterit. dñs papa ipam iuitam credit ñ cogendā. ⁊ sic in eadē decre. dr̄. lz uotū eī⁹ usq; q̄z nō tenuerit. eatenus tñ fuit obl'atoriū. q̄ten⁹ se potuit obl'gar̄. pmisit. n. ītrādo monasteriū se ñ exacturā carnis debitū. qđ erat ī potāte ipius. Ex quo pz q⁹ q̄zuis reuocata teneret debitus petēti reddere. sibi. tñ petere nō licebat. vñ ulteri⁹ nō pōt uiz ducere. ut hr̄ ī decre. p dicta. ⁊ Ad p⁹ in opp⁹ dđ q⁹ mlier cognita a uiro mō supradicto ñ pōt postea uiro ꝺtradicēte religionē ītrare. qz p ꝺtractū mr̄imoniū iā trāslata erat potās corpo ris uni⁹ in aliū. q̄zuis ad hec nō plene. ⁊ iō copula mō supradicto extorta nō pōt dici fuisse oīo uiolēta. vñ ⁊si ista puer iure suo sine culpa sua. nō tñ sine rōnabili cā. ⁊ Ad 2⁹. dđ q⁹ nō ē sīl̄e de lege hūana ⁊ diuīa. qz lex hūana ꝺsiderat mr̄im⁹ inq̄stū ē ali qd carnale. lex aūt diuina inq̄stū ē spūale sacr̄m īdiuisibilē unionē hūane nat'e ad p sonā filij dī significās. ⁊ iō dr̄ ī lr̄a. c⁹. 7⁹. ⁊ ē. 27ª. q. 2ª. Būt q dicūt q⁹ ⁊si lex hūana gr̄a religiōis cōiugia supple ꝺsūata solui debere ꝺcessit. tñ lex diuīa p̄hibuit. ⁊ Ad .3⁹. dđ q⁹ maior ītelligenda ē de uinculis einsdē generis īcōpossibilib⁹. uīculū aūtē religiōis ⁊ mr̄imonij einsdē generis ñ sūt. Uel' pōt dici q⁹ uir ⁊ mulier mr̄imoniū cōtrahēdo trāsferūt ī se iuicē suoz corporū potātē q̄stū ad actū ꝺiugalē. Cōtra rōnez aūt ē q⁹ hō rē alteri⁹ alteri⁹ possit obligare. sz hō p̄fitēdo in religiōe tradit corp⁹ suū in potātē religiōis. ⁊ iō neutrū uiculorū p̄dictoz p aliud pōt solui. ⁊ Ad 2⁹. ar⁹ ad ptē p̄az dđ q⁹ si alt' comiunx mortuus resuscitaret alius non teneretur ipm recipere. qz p mortē uinculū fuit solutū. vnde aplus p⁹ Coz. 7⁹. Mulier alligata ē legi q̄sto tpe uir eius uiuit. q⁹ si dormierit uir ei⁹ liberata ē a lege uiri. qđ g⁹ dr̄ q⁹ mulieres acceperūt de resurrectione mortuos suos. aut p mortuos ñ intelligūt ibi mariti earū. sz filij uel alij amici quos recupauer̄t. aut si ītell'r q⁹ accepūt maritos suos h⁹ fuit p nouū ꝺsensū ⁊ nouū mr̄imoniū.

QOnsequenter queritur de. 3⁹. pncipali. Et circa hoc q̄rūt. 4. ⁹ utrū spōsalia possint ꝺtrahi añ septēniuz. ⁊ 2⁹. quot mōis spōsalia ꝺtrahūt'. ⁊ 3⁹. utrū spōsalia publice ꝺtracta corā amicis nō tñ ī facie ecclie possint solui p mutuū dissēsū p̄' iudiciū ecc'. ⁊ 4⁹. quot mōis dissoluūt'.

QRimo ostendo q⁹ spōsalia p̄nt ꝺtrahi ante septēniū. qz spōsalia p̄nt ꝺtrahi p parētes. 32ª. q. 2ª. Nō oīs. § cū dr̄. Honorāt parētes Rebecce mūeribus. cōsulit' puella nō de spōsalib⁹. Illa. n. iudiciū expectat parētū. Sz ꝺtract⁹ q⁹ per alios pōt fieri ñ req'rit discretiōez ī illis de q⁹ agit'. g⁹ spōsalia p̄nt añ septēniū cōtrahi. ⁊ Itez Grego. dial'. li⁹. 4⁹. refert de quodā puero qnquēnij blasphemāte q⁹ in gremio p̄ris fuit a demōib⁹ extinct⁹ ⁊ ad infernū tract⁹. sz null⁹ retrahit' ad ifernū nisi pp mortale pccm̄. g⁹ añ septēniū pōt puer mortaliť peccare. m'to forti g⁹ spōsalia ꝺtrahere. ⁊ Cōtra magr̄. ī. di. 36ª. c⁹. ult'. ⁊ ē. 30. q. 2ª. in pncipio. Spōsalia ante septēniū cōtrahi ñ p̄nt. ⁊ R⁹ q⁹ spōsalia cōtrahi nō p̄nt añ septēniū. qz ad hoc req'rit cōsensus q ñ pōt inťuenire nisi ab alt'utra pte illud ītelligat' qđ int' eos agit' q⁹ etatis puerorū añ septēniū ifirmitas ñ admittit. 30. q. 2ª. §. Spōsalia. ⁊ Ad p⁹ ī opp⁹ dđ q⁹ spōsalia q̄ cōtrahūt' p parētes efficaciā nō hūt si illi de q⁹ agit' nō cōsentiūt. vñ illud vbū decreti. ꝺsulit' puella. ñ de spōsalib⁹. ꝺz itell'i cū h⁹ adūbio tm̄. qz ēt fuit ꝛe q̄sita de pfectiōe. ⁊ sic exponit glo. ibidē. ⁊ cōcordat sacre scripture Genē. 32⁹. ubi dr̄. Uocem⁹ puellā ⁊ q̄ram⁹ ipius uolūtatē. tñ ut dic glo. ī p̄dicto decreto si ñ cōtradicit cōsentire ur̄. s. q⁹ ad foz ecc'. ⁊ Ad 2⁹. dđ q⁹ ꝑter solitū usū nat'e erat accelerat⁹ usus li. ar. ī puero ullo. Jura aūt aptātur ad ea que ut in pluribus accidunt.

SEcundo queritur quot modis spōsalia ꝺtrahūt'. ⁊ R⁹ q⁹ spōsalia fm q⁹ ꝑprie accipiūt'. s. p spōsione futuri mr̄imonij p̄nt cōtrahi ul' absolute uel sub cōditōe. ⁊ p⁹ mō. s. modis. s. nuda ꝓmissione. ut cū uir dic. Accipiā te in meā. ⁊ mulier. Accipiā te ī meū. Alio mō ꝺtis arris spōsalitijs. s. ut pecūia l' aliq⁹ huiusmōi. Alio mō ānuli subarratiōe. Alio mō intueniēte

iuramēto. Alio mō fidei datiōe. ℣ Si autez spōsalia cōtrahāt sub cōditiōe. aut honesta ē conditio. ut si uir dicat. Accipiā te in meā si placet parētib⁹ meis. ⁊ tūc stāte cōditiōe tenēt spōsalia. alr nō. ex de ꝺditiōibus ī despōsatiōe appositis. De illis. aut ē cōditio ihonesta. nō tñ ꝺ bona mr̄imōij. ut si dicat uir. Accipiā te ī meam si furtis meis cōsentias. ⁊ hec cōditio hr̄ p nō apposita ⁊ tenēt spōsalia. ac si facta eēnt absolute. e. ti. c°. p°. ut exponit glo. ibidē. ⁊ ēt .c°. ult°. Si aūt ē cōditio ꝺ bona mr̄imōij. ut si dicat uir. Accipiā te ī meā si uenena sterilitatis p̄curaueris. tūc spōsalia ñ tenēt. ꝺditio. n. ꝺctū corrūpit qñ ē ꝺ naturaz ipius. e. ti. c. ult.

Tertio queritur utr̄z spōsalia publice ꝺtracta cor̄ amicis. nō tñ in facie eccl̄ie possint solui p mutuū dissensū tñ p̄ter iudiciū eccl̄ie. ℣ q° nō. tales. n. ꝺtract⁹ ex q° sūt notorij seu manifesti. ita ut legitie p̄bari possint cor̄ ecclīastico iudice ad iudiciū eccl̄ie referēdi sunt siue facti fuerint in p̄ntia mīstroz ecclesiasticoz̄um. siue non.

Quarto querit quot mōis spōsalia dissoluūt. ℣ q° spōsalia dissoluūtur in ꝺcē casib⁹. ℣ Un⁹ ē qñ alt religionē ingredit. qz p hoc solueret mr̄imoniū ñ cōsumatū. ut uisū ē. ℣ Secūd⁹ qñ ꝺbit cū alia p ṽba de p̄nti. ex de spōsalib⁹. Si int. cui⁹ rō ē. qz p spōsalia ñ trāsfert corp⁹ uni⁹ in potātē alteri⁹. sz fit p̄missio ꝺ trāsferēdo: p mr̄imoniū aūt trāsfert potās corpis unius in aliū. ⁊ si aliqd p̄missū alicui. postea det alij tenet ꝺnatio q̄uis ꝺnās sic peccet. ⁊ in duob⁹ p̄ꝺictis casib⁹ soluūt sponsalia ipso iure. ℣ Tert⁹ ē. qñ trāsfert se ad religionē alā ⁊ cōueniēti tp̄e expectat⁹. ⁊ debito mō regul⁹ nō reūtit. ex de spōsalibus. De illis. ℣ Quart⁹ qñ alt ī curit lepā ult palesim ult aliā enormē lesionē. ex ꝺ iureiuran. Quēadmodū. §. Ꝺ si. in textu. ⁊ in glo. ℣ Quint⁹ qñ alt eoz̄ fornicat. ℣ Sext⁹ si supuenit affinitas ult cognatio spūalis. ex ꝺ cōsāguīitate ⁊ affinitate. Sup eo. ℣ Septimus qñ alt alterz absoluit ne forte deteri⁹ ide ꝺrigat si talē ducat quā odio habeat. ex de spōsalib⁹. Preterea. §. Si autē. Octau⁹ qñ minor ad legitiaz etatē uenies dissentit. ℣ Non⁹ si p̄bet fama de impedimento int eos ult scādalū de eoz̄ cōiūctiōe. ex de spōsalib⁹. Cū ī tua. ℣ Decim⁹ ut aliqui dñt si spōsalib⁹ supueniat simplex ꝺtinētie uotū. qz ut ur̄ eis sicut uotū sollēnizatū p pfessionē ī religiōe soluit mr̄im⁹ ñ cōsūa tū. ita uotū ꝺtinētie simplex sponsalia soluit. et in his. 8. casib⁹ ñ sūt soluēda spōsalia nisi iudicio eccl̄ie. qꝺ uez ē si sūt publice cōtracta. si aūt uir ⁊ mulier int se sponsalia secreto cōtraxerūt ñ uideo rōnē q̄re sine iudicio eccl̄ie nō possint dissolui ī p̄dictis casib⁹. cū secreta nō subsint iudicio militātis eccl̄ie. nisi q° ad foz̄ pnie. Et no tandū q. spōsalia ꝺtracta p̄missiōe iuramēto firmata ñ soluūt spōsalia nuda p̄missione contracta.

Consequenter queritur de. 4°. p̄ncipali. ⁊ circa hoc q̄rūt. 4. p°. utr̄z bigami sint irregulares. ℣ 1°. utr̄z illa irregularitas tollat⁹ p bap⁹. ℣ 2°. utr̄z ꝺtrahēs nō de iure. sz de facto cū corrupta ab alio uiro sit irr̄gl̄aris. ℣ 4°. utr̄z cū bigamis posit p suū pontificē dispensari.

Primo ostendo q. bigami ñ sūt irregulares. qz hoc eēt aut pp signū incōtinētie. aut pp defectū ītegritatis ī significatiōe ex pte sacr̄i. ñ pp p̄mū. qz mal⁹ signū incōtinētie ē fuisse fornicatū cū multis q̄z cognouisse affectu ꝺiugali multas. sz q cū multis fornicat⁹ ē. ñ pp hoc est irregularis. nec pp 2m. qz sicut mr̄im⁹ ꝺsūatū significat īdiuisibilē uniōez unius nat̄e hūane cū una pson̄a diuia. ita mr̄im⁹ ñ ꝺsūatū significat unionē uni⁹ ecc̄e cū uno spōso. s. xp̄o. Sz ille q hūit plures uxores ṽgines ⁊ nullā cognouit ñ ē irregularis. g° sil r nec ille q hūit plures ⁊ utrāq; cognouit. ℣ Itē sicut se hz una ṽtus ad aliaz. ita unū sacr̄m ad aliud. sz una ṽtus ñ impedit alteri⁹ susceptōez. g° neq; pp sacr̄z mr̄imonij plr̄es it̄atū impedit hō a susceptione sacr̄i ordis. ℣ Itē saltē oñdo q. ducēs uidua ñ pp h° sit irregl̄aris. qz pl⁹ nocz unicuiq; corruptio p̄pa q̄z aliena. sz si hō pus p fornicatiōez corrupt⁹ postea contrahit

mr̃imoniū cū uirgine nō efficitur irregularis. g° multo fortᵘ nec ducēs corruptā. ℣Itē ille q̄ nubet v̄gini ab alio uiro relicte nō ē irregularis. ex̄ de bigamis ñ ordinādis. ℣Debitū. ſz in hoc ſacro ē defectᵘ ſignificationis. q̄ una ſcā aīa quā repr̃ntat v̄go ducta ñ pōt eē ſpōſa niſi unⁱ. ſ. xp̄i. g° defectᵘ ſignificatiōis ī ſacro mr̃imōij ñ ꝺſūati ñ cauſat irregularitatē. g° a ſili nec defectᵘ ſignificatiōis ī ſacro mr̃imōij ꝺſūati. ℣Cōtra decre. di. 34ª. ℣Precipimᵘ. ꝑhr̃tur bigami ordiāri. ℣Itē ex̄ de bigamis ñ ordinādis. cº. pº. ℣Bigami penitētes uł repudiataꝝ mariti ad ſacerdotiū nō aſcendāt. ℣Rº triplex ē mr̃imonij ſignificatio. una ē ſignificatio diuiſibilis uniōis q̄ ē it̄ aīaꝝ ⁊ deū p charitatē uie. ℣Alia ē ſigmfica° idiuiſibilis unīois int̄ humanā naturā ⁊ filij dei pſonā. ʒª. ē ſignificatio unīois idiuiſibilis int̄ eccl̄iaꝝ, ⁊ xp̄m. ſicut int̄ ſpōſum et ſpōſā. vñ apl̄s. 2ª. Cor. iº. ℣Deſpondi uos uni uiro v̄ginē caſtā exhibere xp̄o. eccª. n. nūq̄ deficiet ſz ſēp xp̄o unita manebit. q̄ꝫ uis ñ ſic poſſz dici ꝺ q̄libꝫ aīa p charitatē vie xp̄o unita. ℣Rº unio ſignificatᵘ p mr̃imoniū ñ ꝺſūatū. ℣Due. 2ª. p mr̃imᵘ ꝺſūatuꝫ ñ q, ipe carnalis ꝺcubitᵘ has duas ſignificet unīoes. ſz ꝺſūatio mr̃imōij q̄ ē p actum illū. hec p̄dicta trahūt̄ ex dictis. ex̄ ꝺ bigamis ñ ordi. ℣Debitū. ex tex. ⁊ glo. cū gº unī ſoli diuie pſōe ſit unita una ſola būana nª ⁊ uni xp̄o una tm̄ eccª. ꝺſūatio mr̃imōij cū plurib⁹ ⁊ ducere ab alio corruptā deficiūt a ſignificatiōib⁹ p̄dictis. q, pº mō due fuerūt uniᵘ. 2º. mō una duoꝝ. cū gº ille q ordinat̄ ad mīſtrādū alij ſacra ñ ꝺbeat ī ſacro pati defectū. iō ordiatū ē ut ille q mr̃imᵘ cōſumauit cū plib⁹ uł cū corrupta ab alio uiro ad ordies ñ ꝓmoueat̄. ⁊ hº accipit̄ ex dictis. ex̄ ꝺ biga. ñ ordi. ℣Debitū. ⁊ nota q, ꝺtrahit̄ irregularitas bigamie ī plib⁹ caſibus. ℣Unⁱ ē qñ qs diūſis tp̄ibus hꝫ pl̄es legitias uxores ⁊ cognoſcit ūbas. ⁊ hec ē bigamia ꝑpe dicta. ℣Aliⁱ qñ diūſis tp̄ibᵘ hꝫ plures. unā de iure. alterā de fcō. ⁊ cognoſcit ābas. ℣Aliⁱ cū ſil̄ hꝫ plures. unam de iure. alterā de fcō. et cognoſcit ambas. ℣Aliⁱ qñ ꝺbit cū uidua. ⁊ ab alīo marito cognita. ⁊ eā cognouit. ℣Aliⁱ qñ ꝺtrahit ⁊ mr̃imᵘ ꝺſūat cū corrupta ab alio ſiue hoc ſciat ille q ꝺbit. ſiue ñ ℣Aliⁱ qñ ꝑpr̃iā uxorē cognoſcit poſtq̄ꝫ ab alio cognita ē. ſiue tp̄e qº eā cognoſcit ſciat eā eē ab alio cognitā. ſiue ñ. ⁊ oēs huiuſmōi trahi pñt ex dictis. ex̄ ꝺ biga. ñ ordi. fr̃ eo. in glo. ℣Ille ēt irregl̄aris ē q p⁹ ſollēne uotū ꝺtinētie cōtrahit mr̃imᵘ de fcō ſiue cū uidua. ſiue cuꝫ v̄gine. ⁊ eā cognoſcit. cū de iure nō poſſit. ex̄ de biga. ñ ordi. ℣Nup. ⁊ cº. uł̄. ⁊ cº. ſup eo. ī glo. ⁊. 27ª. q. pª. ℣Quotquot. ſz talis ñ ē irregularis pp defectū ſignificatiōis in ſacro cū ibi ſacr̃m ñ ſit. ſz q, ſic ſtatutū eſt eo q, ꝺ talē pſūit̄ de ītinetia īherēti. ⁊ ēt ut ſacr̃m ordis ī maiori reuerētia hēat̄. ⁊ in his ſex caſib⁹ ē bigamia iterp̄tatiue dicta. ℣Ad pº ī oppº ꝺ q, mr̃imᵘ ñ ꝺſūatū ſignificat unīoez aīe cū xp̄o p charitatem uie. ⁊ plures aīe ſic uniūt̄ xp̄o. ſz ñ ſignificat unīoez uniᵘ eccª cū xp̄o factā p aſſūpti onē būane nāª a diuīa pª. hº. n. ſignificat p mr̃imᵘ ꝺſumatū. ℣Ad. 2º. ꝺ q, ſacr̃m nō repugnat ſuſceptiōi ordis. ſz defectᵘ itegritatis ī ſua ſignificatiōe. ℣Ad. ʒº. ꝺ q, q̄ꝫ q̄ꝫtū ad culpā ⁊ penaꝫ debitā culpe plus noceat unicuiq; corruptio ꝓpria q̄ꝫ aliena. tñ q̄ꝫtū ad penā irregularitatis ñ ē ſic ī ꝓpoſito. cuiᵘ rō ē fm quoſdā. q, eccª nūq̄ fuit adulter̄o iūcta. nec niſi uni ſpōſo; ſz ſpōſus eccl̄ie aliqñ būit ſynagogā q̄ſi cōcubinā. ⁊ iō ꝺſūatio mr̃imōij cū muliere ꝑ us corrupta ab alio magis ē ꝺ ſignificatiōne q̄ ꝺz eē ī ſacro q̄ꝫ cū uir ꝑus corruptᵘ ꝺſumat mr̃imᵘ cū mliere ñ ꝑus corrupta. ſz hec rō nulla ē. q, ſicut fuit una fides antiquoꝝ ⁊ modernoꝝ. ut ī ʒº. liº oñſū ē. ita ⁊ una eccª. vñ ſācti pr̃es q xp̄o p̄ceſſerunt aduētū iā ptinebāt ad v̄itatē eccª. vñ ūlor collatio ñ ꝺz dici fuiſſe ꝺcubina. ſz ſpōſa. Unⁱ ⁊ ī ꝓphetijs ſponſa uocat̄. Preterea ſi eēt uer q, ꝺ illi dicūt copula fornicaria eēt ſacr̃m unīois ſynagoge cū deo. q, ꝺ ē abſurdū. ℣Dicēdū gº alr̄ q, mot⁹ ñ diſtīguūt fz ſpēz p cōpatōez ad t̄minū a qº. ſz ad quē. vñ cōſūatio mr̃imōij inq̄ꝫtū ē cū ñ ꝑuſ corrupta q̄ꝫ ſit ab illo q ꝑus carnē ſuā diuiſit p fornicatiōez cū alia ñ ſic deficit ab integritate ſignificatiōis uniᵘ ꝺiūctiōis it̄ xp̄m ⁊ eccl̄iaꝝ. ſic ꝺſūatio mr̃imōij q̄ ē a uiro nō ꝑus corrupto cū muliere corrupta ab alio. Sil̄r dico q, ſi mulier eēt ordinis

suscepta irregularis fieret p cōsumatōez mrimonij cū uiro pus corrupto cū alia. nō aūt p ꝯsumatione mrimonij cū uiro ñ pus corrupto. q̄uis ipsa pus fuisset ab alio p fornicationē corrupta. ¶ Ad ultimū dō q̄ grauior ē defectus significationis in mrimonio ꝯsūato q̄ nō ꝯsūato. plus. n. pōderandi sūt defect⁹ ī reb⁹ iā ꝯsūatis q̄ ī his q̄ nōdū puenerūt ad suā ꝯsumationem.

SEcundo queritur utr irregularitas bigamie tollat p bap⁹. ¶ Ad istā q̄nē dixerūt q̄dā int̄ quos fuit Hieronym⁹ q̄ ille q añ bap⁹ hūit plures uxores p bap⁹ seq̄tē ab irregularitate purgat̄. ut hr̄ sup illud p⁹. Ubi. 2⁹. Uni⁹ uxoris uir. ⁊ ēt decre. di. 26ª. Uni⁹ uxoris. quoꝝ rō ē. q̄ cū baptism⁹ tollat oēm culpā ⁊ omnē penā. nō ur̄ rō q̄re nō tollat irregularitatē. Aug⁹ aūt ⁊ cōis opinio doctoꝝ tenent cōtrariū. q̄ q̄uis p bap⁹ tollat oīs cl̄pa ⁊ oīs pena p actuali pcō debita. ex h⁹ tñ nō seq̄t̄ q̄ tollat irregularitatē bigamie. q̄ ñ debeat hōi p pcō sz p defectu sacri mrimonij ī significādo. decre. di. 26ª. Acutius. ibi. n. dr̄ q̄ acuti⁹ itelligūt q neq; euz q catheczumin⁹ hūit alterā ordinādū cēsuerūt. q̄ de sacro agit̄ ñ de pcō. ex h⁹ ut dicunt q̄dā ur̄ ꝓbabilr posse ꝛcludi q̄ bap tism⁹ tollat oēm irregularitatē ꝓuenientē ex pcō nō aliā. Sz ō hoc arguit̄. q̄ si hoc eēt uez tollet illā q̄ ꝓuenit ex int̄fectione hois iusta. ⁊ nō illā q̄ ꝓuenit ex iterfectione hois iusta. qđ rōnabile non uidet̄.

TErtio queritur utr ꝺtrahēs nō de iure sz de facto cū corrupta ab alio uiro sit irregularis. Et ur̄ q̄ nō. q̄ sile ē q̄tuz ad irregularitatē ꝺhere cū uidua. ⁊ cū duab⁹ uxoribus. Sz nō iuenit in iure exp̄ssū q̄ ꝺhens cū duab⁹ de facto ⁊ ābas cognoscēs sit irregularis. g⁹ nec ille laic⁹ q ꝺtrahit cū uidua de facto ñ ꝺ iure. ¶ Itē si ꝺtract⁹ ꝺ facto iduceret irregularitatē. tūc ille q ꝺtraheret cū aliq̄ uxore uiuēte adhuc ei⁹ marito irregularis eēt. qđ nō iuenit̄ de iure exp̄ssū. ¶ Itē talis nō ē irregularis nisi sit bigam⁹. Sz bigam⁹ nō ē q̄ in ueritate nullā hūit uxorē. ⁊ opinioī ē ueritas pferēda. ⁊ pōt trahi hoc ar⁹ ex q busdā dictis. ex̄ de biga. nō ordi. Nuper. ¶ Cōtra. ff. ad. l. Cornelią de siccarijs dimis. Qui hoiez ñ occidit. sz vulnerauit ut occidat, p homicida ē dānandus. g⁹ a silī q q̄stū in se ē cōtrahit cū uidua. q̄uis iste cōtract⁹ nō sortiat̄ effectū. tñ ita bigam⁹ reputādus ē quo ad penā ac si ꝺtractus ꝺ iure effectū hūisset. ¶ R⁹ q̄ talis irregularis ē si illū ꝺtractū ꝺsecuta ē carnalis copula. nō q̄ in rei vitate sit bigam⁹. sz ppt̄ affectū intētiōis cū ope subsecuto. ex̄ ꝺ biga. nō ordi. Nup. ⁊ q̄ ut ī eadē decre. dr̄ in glo. In maleficijs uolūtas spectat̄ ñ exitus. qđ ē itelligēdū de uolūtate manifesta in ope ordiato ad exitū. sicut pcutere homine cū cultello ordiat̄ ad hōicidiū. q̄uis nō oīs q sic pcutit̄ occidat̄. ¶ Ad p⁹ ī oppositū dō q̄ iuenit̄ in iure ī silī q̄ cōtrahens cū duab⁹ de facto ⁊ ābas cognoscēs ē irregularis. certū ē qđ iuenit̄ exp̄ssū q̄ cōtrahēs cū una de iure ⁊ alia de facto. ⁊ ambas cognoscēs ē irregularis. qđ uez ñ eēt nisi ꝺtract⁹ de facto q⁹ ad icurrēdū irregularitatis penā pōderaret̄ ut ꝺtractus de iure. ¶ Ad 2⁹. dō q̄ ille q ꝺhit cum aliq̄ uiuēte ei⁹ marito. ⁊ eā cognoscit irregularis ē. q̄ q̄uis ñ sit bigam⁹ ī rei vitate. tñ quo ad penā irregularitatis int̄ bigamos pp silitudinē reputādus ē. ut. n. dr̄ ex̄ de biga. nō or. Nup. in glo. aliq̄n pp silitudinem facti aliqs nūeratur int̄ eos. de quoꝝ nūero nō ē. ¶ Ad 3⁹. dō q̄ in aliqb⁹ casib⁹ vitati pfert̄ opinio. ut hr̄ in glo. sup decre talē pdictā. qđ nō ē sic itelligēdū. q̄ nūq̄z simplr opinio vitati pferēda sit. sz pm qđ .s. quo ad malefacientiū penaz.

QUarto queritur utr cū bigamis possit p sūmū pōtificē dispensari. Et ur̄ q̄. nō. ex̄ de biga. nō or. sup eo. In bigamis ō aplm dispēsare non lz. ¶ Itē qđ bona rōe ꝺstitutū ē dissolui nō ē uelle dei Sz bigamos nō eē ordinādos bona rōne cōstitutū ē. g⁹ hoc dissolui nō ē uelle dei. Sz ꝺtra uelle dei papa dispēsare nō pōt. ¶ Cōtra decre. di. 34ª. Si subdiacon⁹. necessitate exigēte bigam⁹ usq; ad subdiaconatū possit ꝓmoueri. ¶ Itē cō seq̄ti. Lector. si uidua alteri⁹ uxoris accepit ī lectoratu permaneat. aut si necessitas fuerit.

subdiaconus fiat. ℞ñdeo q; q̄zuis papa nō possit dispēsare ꝺ ius nature. nec cōtra ius diuinū. q; sua potās utroq; iure ē iferior. ⁊ utrūq; supponit tāq̄s fundamentū. tñ q; ē successor Petri q; pnceps fuit apl'oꝝ equalē potātē hñs potāti Petri. imo ut ppzius loquar eādem. ⁊ iferior nō possit obligaꝛ supioꝛē. nec par parē. Papa ꝺ plenitudine potātis dispēsare pōt ꝺtra statuta apl'oꝝ quozūcūq; si tñ vim ñ hēant exiure nature uel diuio. decre. di. 82ª. Presbyter. cū g⁹ bigamū nō ordinari apl'icū sit pceptū. cum bigamis dñs papa dispēsare pōt. tñ q; nō decet h⁹ facil'r fieri pp reuerentiā apl'oꝝ. iō cū bigamis dñs papa nō dispēsat nisi exigēte necessitate. Aliq tñ dicūt q; ī diacōatu ⁊ pl'byteratu cū bigamis dñs papa dispēsare ñ pōt. qꝺ tñ ñ credo. ut hꝫ decre. di. 34ª. Lectoꝛ. ī glo. Lucaꝫ dispensauit cū Panoꝛmitano archiepo q; fuit bigamus. ℞ Ad pm ī oppm ꝺ q; ibi accipit. Iz. p ñ decet. sil'r exponēdo ē illud qꝺ ꝺr ī fra. e. ti. Nup. s. q; cū bigamis ñ liceat dispensari. ℞ Ad. 2m. ꝺ q; urgēte necessitate ⁊ magna ecc̄ utilitate ñ eēt ꝺ uelle dei bigamū ordinari. ℞ Auctoꝛitates ad ptē aliā intelligūt de plenitudine potestatis.

Arca litteram. Si verbis explicāt qꝺ tñ coꝛde ñ uolūt. ⁊c. hoc ītelligendū ē q̄stū ad iudiciū ecclie p uerba significātia pñtē ⁊ iterioꝛē ꝺsensū. pſumit ꝺsensū iterioꝛē affuisse. Pachariꝰ int' xpi heremitas pcipuꝰ. ℞ Nota q; illi heremite monachi erāt. al'ī sol' uixisset in heremo ñ pp hm solutū fuisz mrimm. Talib' spōsis Iz sine cōi ꝺsensu ꝺtinētiā pfiteri ⁊ mōasteriū eligere. q̄zuis hꝰ ꝺicat' de spōsis q; nōdū sūt ꝺiuges. tñ hꝰ ēt uer ē de spōsis qui ꝺiuges sūt añ mrimonij ꝺsūationē. Uidue mariteꝫ. q; supple cognita fuit ab alio eque sicut bigamꝰ sacerdos fieri pḥibr. supple si cū illa mrimoniū ꝺsūauit. Si ꝺo talis spōsa int' quā ⁊ spōsū eiꝰ ꝺsensus de pñti int'cessisset eo moꝛtuo uidua remāsisset cui copulat' ulteriꝰ ad sacros ordines ñ accederet. hoc ītelli ꝺz si ñ tm fuit cognita a viꝛo ꝺo. Iz ēt a pꝰ. al'ī ñ eēt uer qꝺ hic ꝺic magr qꝺ pz p illud qꝺ hꝫ. ex' de biga. ñ or. De bitū. ⁊ decre. di. 34ª. Presbyteri. §. Uidua. ⁊ .cº. imediate seqñti. Si qs alij se copulauerit ēt si carnis cōmixtio illic sequat' ad priꝛē copulā reuocādus ē. hoc exp̄ssū est. ex̄ de sponsa. duoꝛum. Licet.

Di. xxviii.

Hic queri de bet. ⁊c. Supius ꝺterminauit magr pncipal'r de effectu cōsensus exp̄ssi p ꝟba de presenti. hic de effectu ꝺsensus exp̄ssi p ꝟba ꝺ futuro. ⁊ diuidit ī. 3. ℞ 1º oñdit q; ꝺsensus ꝺ futuro mrim ñ efficit. ℞ 2º oppōit ī ꝺriū ⁊ soluit ibi. Premisse añt. ℞ 3º. iqrit cuiꝰ rei sit ille ꝺsensus q; mrimꝰ facit ibi. Hic qrit'

Arca hanc di. qrendū ē pncipal'r de duob'. ℞ 1º ꝺ ꝺsensu ꝺ futuro. 2º. ꝺ ꝺsensu de pñti. ℞ Circa pm q̄rit'. 4. ℞ 1º utrum exp̄ssus ꝺsensus de futuro p se mrim efficere possit. ℞ 1º utz cū carnali copula seqñte accedēte ꝺsensu de pñti. p ꝟba tñ de pñti ñ exp̄sso. ℞ 1º utz sufficiat ad mrimoniū solꝰ ꝺsensus ꝺ futuro cū carnali copula seqñte ℞ 4º. utz pꝰ carnalē copulā solū ꝺsensū de futuro seqñtē mrimoniū aliud ꝺbi possit.

Rimo ostendo q; cō sensus de futuro p se mrimoniū efficere pōt. qz ꝺsensus de pñti efficit mrimoniū pñs. gº a sili ꝺsensus de futuro efficit mrimoniū futuz. ℞ Itē oē uiculū int' uiz ⁊ mulierem fortiꝰ spōsalib' ē mrimoniū. Iz p simplicē pmissionē ꝺhūt spōsalia. cū gº pmissio iuramēto firmata efficiat fortiꝰ uiculū q̄z pmissio simplex. talꝫ pmissio efficit mrimm. ℞ Itē uiculū idissolubile int' uiz ⁊ mulierē qº ad mutuā trāslatiōez potātis corpoꝝ suoꝝ ꝺtractū mrimꝰ ē. Iz pmissio ꝺ tali trāslatiōe causat viculū idissolubile it' eos qz ipletio pmissiōis ē de iure nat'e. qꝺ ãt est ꝺ iure nat'e solui ñ pōt. gº ꝺsensus ꝺ futuro efficit mrimm. ℞ Cōtra magr ꝺi. pceꝺēti. cº. 2º. Efficiēs mrimōij cā ē ꝺsensus. ñ qlibet. Iz p ꝟba exp̄ssus nec de futuro Iz ꝺ pñti. gº ꝺsensus de futuro ēt iuramēto affirmat' mrimm ñ facit. ℞ Itē magr hui ꝺi. cº. pbat q; ꝺsensus ꝺ futuro ēt iuramēto firmat' mrimm ñ facit. ℞ 2º q; ꝺsēsū ꝺ futuro

uir ⁊ mulier ꝓmittūt se mutuo assūere in mrim⁹. ⁊ ōctus mrimōij ē adipletio ꝓmissionis illi⁹. uinculū aūt ōctū p ꝓmissiōem ñ ē ꝓmissiōis ipletio. qz illud uiculū ē obligatio ad iplendū ꝓmissū. obło aūt ad aliqd iplēdū ñ ē ipa adipletio. uinculū autē ōctū p ɔsensū exꝑssū p ṽba de futo p se ñ pōt efficere mrim⁹. ℟ Ad p⁹ i opp⁹ dō q⁹ ɔsensus de futo dupl'r pōt itelli. Uno mō p ɔsensu ō futo respcū mrimōij futi. ⁊ sic ꝓcedit ar⁹. qz sicut ɔsēsus hodie⁹ p ṽba de pñti exꝑssus hodie facit mrim⁹. sic ɔsēsus crastin⁹ q tūc p ṽba de pñti exꝓmetur cras faciet mrim⁹. Alio mō p ɔsensu ō pñti respcū mrimōij futi. ⁊ sic ñ ualz ꝓcessus argumti qz ɔsēsus ō pñti attīgit imediate mrim⁹ qō efficit seu unit' ei. sic cā effctūi. ñ sic aūt pōt dici de ɔsēsu de pñti r̄spectu mrimōij futi. ℟ Ad. 2⁹. dō q⁹ fiuma⁹ ꝓmissionis p iuramūtū ñ mutat gen⁹ uicli. sz idez gen⁹ uiculi fortificat. vñ int' spōsalia q̄dā sūt alia alijs fortiora. ℟ Ad. 3⁹. dō q⁹ ipletō ꝓmissiōis ñ ē de iure nat'e qñ remittit' ab illo cui facta est uel a iure.

SEcundo queritur utz exꝑssus ɔsēsus ō futo cū carnali copula sequēte accedēte ɔsēsu ō pñti. p ṽba tñ ō pñti ñ exꝑsso efficiat mrim⁹. Et uī q⁹ ñ. ꝓz magistrū di. ꝓcedēti. Efficiēs cā mrimōij est sol⁹ ɔsēsus p ṽba de pñti exꝑssus. sz p hypothesim ꝑdict⁹ ɔsēsus de pñti ñ exꝓmit p ṽba ō pñti. sz tm̄ p carnalē copulā ⁊ ṽba ō futo q ꝓcesserūt. g⁹ oīa illa sil' nō efficiūt mrim⁹. ℟ Ite sol⁹ ɔsēs ō pñti si p ṽba l'alia signa ñ exꝓmit eē pñs mrim⁹ ñ efficit. q̄z uis sequāt' spōsalia. sz carnal' copla aduenies ō ṽo mrim⁹ ñ efficit mrim⁹. sz factū mrim⁹ ɔsumat. g⁹ carnal' copla seqns spōsalia mrim⁹ ñ efficit q̄uis accedat ɔsēsus ō pñti p ṽba de pñti ñ exꝑssus. Cōt⁹ oīs carnal' copla ex mri⁹ facta ē mortale peccatū. Sz carnal' copla cū ɔditōib⁹ ꝑdictis ñ ē mortale pccm̄. g⁹ carnal' copla cū alijs ꝑdictis ɔditōib⁹ uez efficit mrim⁹. ℟ Dº q⁹ sicut ex īstitutiōe sufficit ad ōhēdū mrim⁹ ɔsēsus de pñti p ṽba l'alia signa exꝑssus. sic ex īstitutiōe sufficit ad ōhēdū mrimōiū int' legitimas pōas ɔsēsus i mrim⁹ pñs exꝑssus p carnalē copulā i relone ad ṽba q ɔsēsū de futo p⁹ exꝑsserāt. q̄uis neutz ꝑdictoz p se sufficeret ad ꝑdictū ɔsēsus exꝑssionē eo mō q⁹ requrit' ad cāndū mrim⁹. ℟ Ad p⁹ i opp⁹ dō q⁹ q̄uis ɔsēsus ille nō exꝓmat' p ṽba de pñti. exꝓmit' tñ p aliqō equalēs ex ui īstitutōis mrimōij. ℟ Ad. 2⁹. dō q⁹ i casu ꝑdcō carnal' copla cū ɔsēsu ō presenti i mrimōiū ⁊ p ṽba de futo q̄ ꝓcesserāt mrimōiū ⁊ efficit ⁊ cōsumat.

QUærtio queritur utz sufficiat ad mrimoniū sol⁹ ɔsēsus ō futo cū carnali copla sequēte. Et uī q⁹ sic. qz iudiciū ecc⁹ iustū ē. sz i ꝑdicto casu ecc⁹ iudicat eē mrim⁹ nisi aliud ipedimētū obstiterit. ℟ Ite mai⁹ ē exꝓmere ɔsēsū ṽbo ⁊ fco q̄z ṽbo tm̄. Sz i ꝑdicto casu pſōe suū ɔsēsū exꝓmūt ṽbo ⁊ fco. g⁹ ueri⁹ ē ibi mrim⁹ q̄z it' pſōas suū ɔsēsū exꝓmētes p ṽba de pñti carnali copula ñ sequēte. ℟ Cōt⁹ ubi dol⁹ adest ⁊ ɔsēsus abē ñ pōt fev⁹ pfici ɔiugale. ex ō spō. Lua nos ⁊ ɔstat h⁹ itell'i debere de ɔsēsu ō pñti. g⁹ ad ōhēdū mrim⁹ ñ sufficit sol⁹ ɔsēsus ō futuro cū carnali copla sequēte. ℟ Dº q⁹ i cāu ꝑdicto eēt mrim⁹ ꝑsūptū. ⁊ ꝓz iudiciū ecc⁹ eo q⁹ ecc⁹ p ṽba q̄ ꝓcesserēt ō futo ⁊ copulā carnalē sequēte ꝑsūit ɔsēsū de pñti affuisse. ⁊ ipos se mutuo mrimōiali affectu cognouisse. tñ ñ eēt ubi mrim⁹ uez. nec ꝓz iudiciū dei. qz mrim⁹ ꝓz rei vitatē siñ reali ɔsēsu ō pñti ōhi ñ pōt. ℟ Ad p⁹ i opp⁹ dō q⁹ i ꝑdicto casu iudiciū ecc⁹ iustū ē a iustis iudicātis. qz iustū ē ut iudicās q nō nouit occulta cordiū iudicet ꝓz ea q̄ exti⁹ patēt. ille aūt iudex cui dr̄. Tu sol⁹ nosti corda filioz hoīuz pōt iudicare' ꝓz. certitudīem de intrioꝛi ɔsēsu. ℟ Ad. 2⁹. dō q⁹ q̄tūcūq; exꝓmat' ɔsēsus si ñ adē iteri⁹ ñ ē mrim⁹ ꝓz iudiciū dei. q̄uis tal' q sic carnalē copulā extorsit teneatur iplere qō ṽbo ꝓmisit.

QUarto queritur utz p carnalē copulā solū ɔsēsū ō futo seqntē alio mrim⁹ ōhi possit. Et uī q⁹ ñ. ex ō spōsa. Is q fidē dedit. Is q fidē dedit. m. mlieri sr̄ mrimonio ōhēdo carnali copula subsecuta. et si i facie ecc⁹ deducat aliā ⁊ cognoscat ad ꝓmā redire tenet'. qz lz ꝑsūptū ꝑ⁹ mrim⁹ uideat'. ō ꝑsūptiōez tñ hui⁹ ñ ē ꝓbatio admittēda. ℟ Ite ecc⁹ pōt facere aliqs ꝑsonas

illegitias ad ꝺhendū itet se. cū g⁹ eccl̄ia p hibeat illū q p⁹ fidē datā de ꝺhēdo mr̄. erit ⁊ postea carnal̄r cognouit eādē alij nubet illa uiuēte. vr̄ q⁹ talis sit illegitim⁹ ad ꝺhē dū cū alia. ⁋ Itē si aliqs ꝺhit spōsalia cum aliq̄ q̄uis nulla sint. ꝑh̄r tñ ducere aliquā ꝺsāguineā illi⁹ uxorē. ex̄ de spōsa. Ad audientiā. g⁹ a sili mr̄im⁹ qꝺ ꝑz rei v̄itatem nullū ē pōt reddere psonā illegitiaz ad ꝺhendū cū alia. ⁋ Cōtra ꝺsēsus uer⁹ ꝓualet p̄supto ꝺsēsui. Sz cū aliqs post ꝓmissiōez factā mulieri de ducēdo eā i uxorē postea carnaliť cognoscit eā ñ affectu maritali. sz fornicario ñ ē ꝺsēsus nisi p̄supet. g⁹ si posta cōsētiat i aliā cōsēsu de p̄nti p ⁹ba ꝺ p̄nti expsso ⁊ ex⁹. uex mr̄im⁹ ꝺhit. ⁋ Ad istā qō ne dixerūt aliq q⁹ q̄uis ꝓmū mr̄im⁹ ñ fuerit uex sz p̄supt̄ū. tñ ex cōstitutiōe eccl̄e i sic ꝺhētib⁹ gñal̄ impedimētū ne cū alijs ꝺhere possint. ⁊ si vir ꝺhit cū alia p⁹ uiuente uel mulier cū alio p⁹ uiro uiuēte. talia mr̄imonia tā q̄ nulla sūt diriměda. vñ ex ꝺ spō. Is q. dr̄ de mr̄im⁹ ꝺcto p⁹ mr̄im⁹ p̄supt̄ū. q⁹ nec uex. nec aliqꝺ cēset mr̄im⁹. sz q̄uis hec opinio sit ꝓbabilis. tñ nō ē ūa. nec cōit tenet a doctoribꝫ. qz p⁹ mr̄im⁹ cuz ñ fuerit uerū sz p̄supt̄ū ñ generat nisi i sic ꝺhētib⁹ uex impedimětū ꝺhēdi cū alijs pōis sz p̄supt̄ū. ⁊ qz eccl̄a iudicat de iterioribꝫ p exteriores p̄supt̄iones. sz mr̄im⁹ q̄uis eēt uex fm iudiciū dei. tñ dirrimeret p iudicia eccl̄e et ad ꝓrē copulā cōpellūť reūti ⁊ p eccl̄iastican cēsurā. tñ qz fm rei ūitatē cōiugeſ nō fuerūt. ⁊ ꝺa sūt mr̄imōia q̄ ꝺtraxerūt cum alijs. ꝓus ꝺz pmittere se q̄bz excōicari ⁊ quācūq; penā aliā subire q̄z carnal̄r copuleť ꝓri. sil̄r dico ꝺ mr̄iere respcū uiri. nec pp h⁹ tal̄ ppleꝫ ē. qz i hoc casu ñ obediendo eccl̄e nō peccat sz sustinētia excōis hac de cā meritoria sibi videť. p excōicato tñ se gerere ꝺz. ⁊ a susceptiōe eucha⁹ maxīe i loco ubi factū suū notū ē ꝺz pp scādalum abstinere. ⁋ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺ q⁹ illo ⁹bū decretal̄. s. q⁹ ad ꝓmā redire teneť. ⁊ illud aliud qꝺ fuit all̄atum p ꝓria opimōe. s. q⁹ mr̄im⁹ ꝺtractū p⁹ p̄supt̄ū ñ ē uex. itelligē da sūt fm iudiciū eccl̄e. ⁋ Ad 2⁹. ꝺ q⁹ eccl̄a aliqñ aliqd ꝑhibet fieri decernēdo iplicite ul̄ explicite irritū ⁊ ianę factū ꝺ hāc ꝓhibitiōez. ⁊ sic nō ꝑhibet ꝺhi mr̄im⁹ post mr̄imoniū p̄supt̄ū. qꝺ fm rei ūitatē nullū ē. ⁋ Alio mō ꝑhibet aliqd fieri nō decernēdo explicite ul̄ iplicite irritum ul̄ ianę si ꝺriuz fiat. ⁊ q̄uis faciēs ꝺ talē ꝑhibitiōez peccet. tñ factū tenet nisi sit aliud qꝺ obstat. ⁊ h⁹ mō eccl̄a ꝑhibet ꝺhi mr̄im⁹ durante alio mr̄im⁹ p̄supto qꝺ fm rei ūitatē nullū. ⁋ Uel pōt dici q⁹ eccl̄a ñ ꝑhibz ꝺhi secūdū mr̄im⁹ nisi p̄supponēdo ex p̄supti one q⁹ ꝓmū sit uex. ⁊ iō fm mr̄im⁹ q̄uis realr̄ sit uex fm dei iudiciū. tñ fm iudiciū eccl̄e ē nullū. ⁊ ita eo mō ē nullū q⁹ ab eccl̄a fuit ꝑhibitum. ⁋ Ad 3⁹. ꝺ q⁹ q̄uis ꝺhens spōsalia cū aliq̄ q fm rei ūitatē nulla sunt eo q⁹ illā i uxorē nō pōt hr̄e. ñ possit postea ét p⁹ mortē illi⁹ aliquā sibi attinētē in fra gradū ꝑhibitū ducere i uxorē. tñ post mr̄im⁹ p̄supt̄ū qꝺ fm rei ūitatē nullū est. aliud mr̄im⁹ ꝺctū cū aliq̄ nō attinēte ꝓri tenet fm iudiciū dei. qz qꝺ i p̄dicta decre tali dictū ē ordinatū ē ab eccl̄a pp pub⁹ honestatis iustitiā. ut ꝺic Appar⁹ ibidē. ⁊ est statutū nō tm̄ ꝑhibēs ne fiat. sed ét decernens irritū ⁊ ianę si cōtrariū fiat.

Consequenter que ritur de. 1⁰. pncipali. ⁊ circa hoc querūť q̄tuor. ⁋ 1⁰ utr̄ mutu⁹ ꝺsensus de trāslatiōe ptātis corpor ad tp̄us faciat mr̄im⁹. ⁋ 2⁰. utr̄ mutu⁹ cōsēsus sub ꝺditione faciat mr̄im⁹. ⁋ Tertio utr̄ ꝺsēsus clādestin⁹ efficiat mr̄imoniū. ⁋ 4⁰. utr̄ cōsensus in carnalē copulam necessarius sit ad ꝺhendū mr̄imoniū.

Primo ostendo q⁹ consensus mutu⁹ de trāslatiōe potātis corpor ad tp̄s faciat mr̄imoniū. Dis carnalis cōcubit⁹ ex mr̄imoniū ē illicit⁹. sz carnalis cōcubit⁹ cū ꝺcubina q̄uis sit illicit⁹ hñti aliā uxorē. tñ licit⁹ ē aliā uxorē ñ hñti. vidē. n. .d. de cōcu. l. i. Nemim licētia ꝺcedat ꝺstā te mr̄imonio ꝺcubinā penes se hr̄e. in q⁹ uidet dare itell̄i q⁹ nō ꝺstante mr̄imonio talis licētia pōt cōcedi. g⁹ uidet q⁹ cōcubinatus sit mr̄imoniū. sz cōstat q⁹ nō ē nisi ad tp̄us. ⁋ Itē q pōt aliquā rē ꝺcedere simpl̄r pōt ét cōcedere ad tp̄s. sz uir ⁊ mulier pnt sibi mutuo cōcedere simpliciter potāte corpoꝝ suoꝝ. g⁹ hāc cōcessionē pnt facer̄ ad tp̄us. sed talis cōcessio efficit mr̄imoniuz.

Itē sicut se hz ꝺsensus simplr ad mrimoniū simplr. ita cōsensus ad tēpus ad mrimoniū ad tēpus. g° sicut mutuꝰ consensus simplr efficit mrimoniū simplr. ita mutuus cōsensus ad tps efficit mrimoniū ad tps. Cōtra ex de cōditiōib⁹ i desp̄o. appo. c. ultio. dr si alter dicat altri. Cōtrahо tecuz donec ueniā aliā honore uel facultate melioré. talis cōtractꝰ caret effectu. hoc autē nō ē nisi qa talis cōtractꝰ ē ad tps. Itez ſm magrm superi⁹ di. 27. c. i. Drimōiū indiuidua uite ꝺsuetudinē retinet. sz cōtractus ad tps ē diuisibilis. g° talis cōtractus nō pōt eē mrimoniū. Rx° qꝺ non pōt ꝺbi mrimōiū ad tps. seruꝰ. n. alicuꝰ dñi hñtis sup ipm plenitudinem potātis nō pōt sine cōcessiōe dñi illi⁹ 7 auctoritate concedere alij q̄lēcūq; potātē i corpus suū. sz qlibet hō ē ꝑsus dei q hz sr quēl hz hoiez oīmodam plenitudinē potātis. g° null⁹ uir pōt cōcedere mulieri. nec ex° aliquā potātē in corpus suū nisi ex cōcessiōe dei explicita l' iplicita. deus aūt nō tm nō cōcedit. sz etiā pbibet fieri mr uir 7 mulierē mutuā ꝺcessionē ptātis suoꝝ corpoꝝ q̄tū ad cōcubitū carnalē ad tps qꝺ ps Dath. 19. ubi ꝺcit Qꝺ deus cōiūxit hō nō sepet. Triplex aūt ē cōgrua rō q̄re deus hoc uoluit fieri. Una ē qꝛ hº eēt ꝺ bonū plis. copl'ari. n. ad tps ñ eēnt ita solliciti ut in pluriꝫ de sue plis disciplina 7 educatiōe religiosa sicut copulati simplr. Alia ē qꝛ hoc eēt cōtra bonū honeste dilectiōis que ꝺz eē inr cōiuges. qꝛ forte q̄nus copulati ad tēpus plus diligerēt se pp delectabile ſm carnez q̄s copulati simplr cū dilectiōe que ē ꝓpr honestū copulati simplr magis diligūt se ut in pluriꝫ q̄s si essēt copulati ad temp⁹. plus. n. diligit unusq;q; ut in pluribus rē que sua est ꝫpliciter q̄s si ñ esset sua nisi ad tēpus. Tertia ratio ē quia in copula ad tempus non saluaretur ratio sacrī. qa talis copula cū esset diuisibilis ñ significaret indiuisibilitatē humane nature a persona filij dei. nec indiuisibilem unionē ecclesie cum Christo. Ad primū in oppositum dicendum qꝺ dicta lex concubinatum non concedit. sed homini non uxorato ꝓmittit tanq̄s lege humana non puniendo. nec ex hoc sequitur qꝺ puniri non debeat lege diuina. quia sicut dicit Aug⁹. i. de li. arbi. longe ante mediuz. Lex humana multa ipunita relinquit que per diuinam ꝓuidentiam uindicantur 7 recte. Ad. 2ᵐ. dicendū qꝺ maior uera est quando potestas superioris domini ita concedit seu ꝓmittit fieri concessionem rei ad tempus. sicut permittit ea fieri simpliciter. quod in ꝓpositum non est uerum. ut uisum est in corꝓore questionis. Ad. 3ᵐ. dicendum qꝺ maior falsa est sicut patet ex dictis in corpore questionis.

Secundo queritur. utꝝ mutuus consensus cōditionalis faciat matrimonium re non existente posita sub cōditione. Et uidetur qꝺ sic. extra de condi. in desponsa. appo. c. i. Quicūq; sub conditionis nomine aliquā desponsauerit 7 eaz relinquere uoluerit. dicimus qꝺ frangatur conditio 7 desponsatio irrefragabilr tenetur. ergo siue existat conditio siue non tenet desponsatio. multo fortius ergo matrimoniū. Itē si aliquis iurauerit mulieri se eā ducturū in uxorem. si tm sibi donauerit. s. io. uel. 20. marcas. si cōditio nō existat 7 interueniat cōsensus de ꝑnti. aut carnalis sequat copula eam tenet accipere in uxorem extra. e. ti. De illis. g° a filī mrimoniū tenet. q̄uis res apposita sub conditione nō existat.. Cōtra. e. ti. sup eo. dicitur de illo qui cōsensit in quandā mulierē si pater eius suū prestaret assensum qꝺ nisi uoluntas patris postmodū intercedat. nequaq̄s cogendus ē ad mrimoniū cōtrahēdum. sz si sponsalia sub cōditione cōtracta non tenent re posita sub cōditione non existente. a simili nec mrimoniū. Ñdeo qꝺ conditionū appositarū in contractu matrimonij quedā sūt contra mrimonij substantiam. ut si alter dicat alteri. Contrahо tecum si generationē prolis euites. qꝺ est contra bonum prolis. uel donec ueniā aliam honore uel facultate mel ore qꝺ est cōtra significationē sacrī. aut si alterandā te tradas quod est cōtra bonū fidei. 7 sub talibus conditionibus nullū mrimoniū ē. ut hr ex de ꝺdi. i desponc. appo. c. ultimo. Quedā sūt ñ ꝺtra substantiā mrimonij. et ustaz qdā sūt turpes aut ipossibiles. 7 mr.

ȝctū sub talib⁹ ȝditiōib⁹ tenet. qz ꝑ ñ adiectis hñt. ut dr̄ i ȝcretali ꝓdicta. q̄dā sūt honeste ⁊ possibiles. ⁊ istaꝝ q̄dā sūt de ꝑterito. ut si dicat. Cōtraho tecū si marit⁹ tuus mortu⁹ ē. q̄dā de pñti. ut si dicat. Cōtraho tecū si tu es v̄go. ⁊ sub istis ȝditiōibus uł silib⁹ mr̄im⁹ ȝctū tenet exāmīb⁹ rebus i ȝditiōib⁹ appositis alr̄ ñ. ⁊ sic ītellr auctoritas ad ptē ꝓz allata. q̄uis illa uideat de spōsalib⁹ log. q̄dā sūt ȝditiōes ꝺ futuro. ut si dicat. Cōtraho tecū si patri tuo uł pri meo placuerit. ⁊ tūc iudicādū ē sicut de spōsalib⁹ sub ȝditiōe ȝctis. qz ut dr̄ ex̄ de ȝdi. i despō. appo. Sup eo. Huiusmōi ȝsensus ñ ē de pñti hñdus ꝛz ꝓ ūba de pñti euidēti⁹ exp̄mat. qz i alieno arbitrio ñ hito ꝛz hñdo ȝsistit. ℞d p⁹ ꝺꝺ q⁹ illa ȝcretal intellr de ȝditōe turpi ñ exīte ꝺ naturā mr̄imonij ut ꝺic Apparat ibidez. ℞d 2⁹. ꝺꝺ q⁹ q̄uis p⁹ apposita sit ȝditio de futuro si p⁹ea ȝsentiat de pñti. aut carnalis copula subseq̄t ȝditiōe nō replicata recedit a ȝditiōe ꝑus apposita. ⁊ simplicit intellr ȝsentire. ut ꝺic Apparatus ibidez.

Certio queritur utrū ȝsensus clādestin⁹ efficiat mr̄im⁹. Et uī q⁹ ñ. 30. q. 5. Alr̄ dr̄ de clādestinis mr̄imoniis q⁹ nō sūt ȝiugia ꝛz adultria uł ȝcubinia. ł stupra aut fornicatiōes potiusꝫ q̄z legitima ȝiugia. ℞ītē qz ecc⁹ ꝓhibet sāguineos mr̄imōia līt copulari. iō mutu⁹ eoꝝ ȝsensus mr̄im⁹ ñ efficit. ꝛz ecc⁹ ꝓhibet mr̄imōia clādestīa eadē. q. Null⁹. ⁊ ex̄ de clāꝺ. despō. Cū ībitio. g⁹ ȝsensus clādestin⁹ mr̄im⁹ nō efficit. ℞ītē carnal ȝcubit⁹ inr̄ cōiuges ē licit⁹. ꝛz si aliq clādestine mr̄im⁹ ȝbāt nō ꝛz eos sīt carnalr̄ copulari. qz scādalizaret ppl'z. g⁹ dr̄ q⁹ tale mr̄im⁹ ē nullū. ℞Cōtra. 30. q. 5. Judicātē. dr̄ de illis q clādestine ȝsenserūt q⁹ ꝓpter fatū adulterij uterq⁹ ꝛz incurrit dū utroq⁹ eoꝝ uiuēte alij se copulauerit. ꝛz h⁹ ñ esset uer. n'si p mutuū ȝsensū clādestinū ȝxisset mr̄im⁹ uer. g⁹ tal cōsensus uer efficit matrimoniū ℞ītē si tales trāsferrēt se ad regionē lōginquā ubi ñ ē cōsuetudo monitiones ⁊ sollēnitates i mr̄imoniis adhiberi. licitū eēt eos ibi carnalr̄ copulari. ꝛz nunq̄z carnalis copula exī mr̄im⁹ ē licita. g⁹ clādestin⁹ cōsensus uer efficit mr̄im⁹. ℞x⁹ q⁹ sicut mr̄im⁹ clandestinū dr̄ triplr̄. ita pōt dici de clādestino cōsensu. Uno mō dr̄ mr̄imōiū clādestinū q⁹ ȝbit sine pñtia testiū exī de clāde. despō. Q⁹ nobis. Alio mō q⁹ ȝbitur ñ adhibitis sollēnitatib⁹ cōsuetis q̄z uis cōtractū fuerit i pñtia testiū. 30. q. 5. Alr̄. Tertio mō qñ fit sine p̄missa denūciatiōe. exī de clāde. despō. Cū inhibitio. ⁊ quo libet istoꝝ modoꝝ si affuit mutu⁹ ȝsensus ꝑ v̄ba de pñti exp̄ssus uer ē mr̄im⁹ ℞z dei ⁊ cōscie iudiciū. illud tñ q⁹ ita ē clādestinū q⁹ ñ fuit i pñtia testiū ñ iudicabit uerum mr̄im⁹ ab ecc⁹ q̄ iudicat ℞z allata. vñ si aliqs istoꝝ cū alia ꝑsona in facie ecc⁹ ȝberet ꝑcipet ei p eccl'iā cohītio cū ea. ⁊ ꝓhibeꝛ ei accessus ad p̄mā. cui tñ p̄cepto obedire nō deberet q̄ztū ad redditiōez carnalis debiti. qz magis obediēdū ē iudicio dei ⁊ cōscietie q̄z iudicis eccl'iastici q ſm p̄sūptiones iudicat. i qb⁹ tñ posset obedire eccl'ie absq; pcō obedire teneꝛ sicut i subuenien do illi mulieri i necessarijs si idiget. ⁊ ipse illi ⁊ alij sufficere posset. ℞d p⁹ in opp⁹ ꝺꝺ q⁹ sicut dicit magr̄ hui⁹ di. c. 2. illud nō ē ita ītelligēdū q⁹ ñ sit legitimū cōiugiuz. ꝛz qz nō hz decorē ⁊ debitā honestatē. Uł pōt dici q⁹ illud decretū intelligēdū est ꝺ clādestino ȝsensu nō exp̄sso i pñtia testiū. q cōsensus nō efficit mr̄imoniū ſm p̄sūptiōnē. ⁊ iō carnalis cōcubit⁹ taliū ab ecc⁹ illicit⁹ iudicat. ℞d 2⁹. ꝺꝺ q⁹ ñ ē sile ꝺ utra q̄z ꝓhibitiōe. qz ita ꝓhibz cōsanguineos copulari q⁹ ꝑsōas ītēdit reddeꝛ illegitīas ad ȝbēdū. ñ sic aūt ꝓhibz clādestīa mr̄imōia. ℞d 3⁹. ꝺꝺ q⁹ q̄z uis carnal ȝcubit⁹ i mr̄imonio sit licit⁹ regularit tñ p accidēs aliq⁹ loco ⁊ aliq⁹ tp̄e pōt eē illicit⁹. ut pp scādalū ppl'i sicut dictū ē. uł pp ecc⁹ ꝓhibitionē q alicubi ꝓhibz cōiuges carnalr̄ copulari añq̄z adhibeat mr̄im⁹ sollēnitas ȝsueta quā tñ ꝓhibitōez qdā dīt eē nō respectū act⁹ debiti reddēdi. ꝛz respectu act⁹ petendi. vñ peccaret exigēs. ⁊ ñ peccaret reddēs

Quarto qrit utr̄ cōsensus i carnalē copulā sit necessarius ad matrimoniū cōtrahenduz. Et uī q⁹ sic. 17. q. 1. Sūt qdā. uouētib⁹ supple v̄ginitatē ñ solū nubere. ꝛz ēt uelle dānabile ē. ꝛz h⁹ uer ñ eēt nisi ȝsēsus i carnalē copulā necessari⁹ eēt ad mr̄im⁹ ȝbēdū

¶Item ad ꝺhendū mr̄im⁹ necessarius ē cō
sensus ī ea pp̄ q̄ ē mr̄im⁹ īstitutū. Sꝫ mr̄i
moniū ñ tm̄modo īstitutū ē in officiū. sꝫ ēt
in remediū. g⁹ ad ip̄m ꝺhendū necessarius
est ꝺsensus ī illud p q̄ ꝺ hr̄ remediū ꝺ car-
nalē ꝺcupiscētiā. illꝺ aūt r̄medium ē carnal⁹
copula. ¶Itē ad ꝺhendū mr̄im⁹ necessari⁹
ē cōsensus ī illud q̄ ꝺ si excludat ī cōtractu
mr̄im⁹ nullū ē. Sꝫ si uir ⁊ mulier ꝺherent
appoita hac cōditiōe q⁹ un⁹ alij nūq̄ ꝺe-
bitū redderet nullū eēt mr̄im⁹. g⁹ ad ꝺhē
dū mr̄im⁹ necessari⁹ est cōsensus ī reddīti
onem debiti. ¶Cōtra magr̄ hui⁹ ꝺi. c. ul't.
Cōsensus cohītiōis ul' carnalis copule nō
facit cōiugiū. sꝫ cōsensus cōiugalis socie-
tatis ꝺbis ꝑm pñs tp̄us exp̄ssus. ¶Itē bea
ta virgo uex̄ mr̄im⁹ ꝺtraxit cū Joseph. ñ
tñ in carnalē copulā cōsensit. qa semp ꝺgo
pfecta ñ tñ corpe sꝫ ēt mēte pmānsit. g⁹ cō
sensus in carnalē copulā ñ est necessarius
ad mr̄im⁹ ꝺhendū. ¶R⁹ q⁹ ad mr̄im⁹ con
trahendū ñ est necessari⁹ cōsensus explici
te in illud q̄ ꝺ ñ ē ꝺe mr̄imonij eēntia. co-
pula aūt carnalis ē huusmōi. postq̄. n. alī
q mr̄im⁹ cōtraxerūt si postea ppetuo cōti
nerēt nihilomin⁹ essꝫ int' eos uex̄ mr̄im⁹.
sicut patuit ī mr̄imonio int' virginē ꝺMa-
riā ⁊ Joseph. ad ꝺhendū g⁹ mr̄im⁹ ñ ē ne
cessari⁹ cōsensus ī carnalez copulā explici
te. q⁹ tñ ī essentia mr̄imonij cōtineť carna
lis copula sicut usus ī potāte ordinata ad
usū nō de necessitate sꝫ uolūtarie. ꝺ aliq⁹
mō īplicite requrit' cōsensus ī carnalez co-
pulā ad ꝺhendū mr̄im⁹. iuq̄tū ad hoc ne
cessari⁹ est cōsensus mutu⁹ in trāslatiōem
corpis ꝑprij in potātez alteri⁹ cōiugis q̄ꝫ
tū ad cōcubitū cōiugalez. sꝫ hoc nō est cō
sentire ī carnalem copulā neq⁹ explicite nꝫ
īplicite absolute. sꝫ īplicite ⁊ sub cōditiōe
.s. si alter ꝺiūx uti sibi cōcessa uoluerit po
testate. ¶Ad p⁹ in opp⁹ ꝺ q⁹ ille q uouit
ꝺginitatem uolendo nubere. vult se obli-
gare obligatiōi incōpossibili uoto suo si
alť coniūx uoluerit. ⁊ ꝺ mortal'r peccat.
qa q̄tū in se est vult se expōere necessitati
uenīendi ꝺ uotū suū si alť uoluerit. ⁊ q̄tus
q̄ꝺ dictū est regulariť sit uex̄. ex inspirati
one tñ sp̄us sācti ꝺgo que uouit ꝺginita-
tem sine pcc̄o nubeř pōt. sicut patuit ī vir
gine glorioſa que añq̄ nuberet certifica-
ta fuit p r̄uelationez sp̄us sācti q⁹ Joseph
ab ea nūq̄ ꝺbitū exigeret. ⁊ ꝺ cōtraben
do cū eo nō exposuit se alicui piculo ueni
endi ꝺ uotū quo ꝺginitatez uouerat cum
esset pfecte certificata q⁹ Joseph nō utere
tur potāte sibi cōcessa. ¶Ad 2⁹. ꝺ q⁹ nō
plus ꝺcludit nisi q⁹ necessari⁹ ē ꝺsensus in
carnalē copulā implicite ⁊ sub ꝺditiōe. s. si
alter ꝺiūx potāte sibi cōcessa uti uoluerit.
¶Ad 3⁹. ꝺ q⁹ si aliq⁹ ꝺtrahūt iuicem sub
hac ꝺditiōe. q⁹ nūq̄ sibi iuicem reddēt de
bitū. ipsi nō tñ excludūt carnalē copulaz.
sꝫ ēt mutuā trāslationē corpoꝝ suoꝝ ī al-
terius potātē q̄stū ad cōcubitū cōiugalez.
⁊ ego bñ cōcedo q⁹ ꝺsensus in talē trāsla-
tionē requrit' ad mr̄im⁹ ꝺhendū. ¶Ad ar-
gumēta ad ptē aliā pz̄ qd dici ꝺbeat ex
iā dictis. ⁊ quomō int' glorioſā ꝺginē ꝺMa
riā ⁊ Joseph fuit uex̄ mr̄im⁹ absq̄ p̄iudi
cio virginitatis eiusdem.

¶Circa litteraz. mr̄i-
mōiū
nō sāxit ꝺsensus q ī occulto fuit. i. ñ oñdit
sanctū q̄stū ad forēse iudiciū ecclesie.

¶Dixxviii.

¶Oportet aūt ꝺsēsū
⁊c. ¶Su-
peri⁹ ꝺcm̄auit magr̄ ꝺ cō
sensu mr̄imonij q̄stū ad eius
effectū. ¶Hic ꝺcm̄iat ꝺ ipo
q̄stū ad ei⁹ ꝺfectū. ¶Et p⁹ q⁹ ad defectū
uolūtatis. ¶Secūdo q⁹ ad ꝺfectū intēcio
nis. ꝺi. se. ibi. Nec solū. ¶R⁹ in tres. ¶Prio
oñdit q⁹ coactio excludit mr̄im⁹. ¶Scꝺo
oñdit q⁹ ꝺsensus seq̄ēs ratificat ibi. Uex̄
tñ q iuiti. ¶Tertio q⁹ sufficit q̄q̄ cōsen-
sus tacitus ibi Consentire autem.

¶Circa banc. ꝺi. q̄renduz
est p̄ncipal'r
ꝺe duobus. ¶Prio de cōsensus ꝺhentiū co
actione. ¶Scꝺo de talis cōtract⁹ ratifica
tione. ¶Circa p̄mū q̄rūť q̄ttuoꝝ. ¶P⁹ utr̄
cōsensus coactio p metū īpediat mr̄imōiū
¶Secundo utrū īpediat sponsalia iuramē
to firmata. ¶Tertio utrū persona consen-
tiens in aliam sibi non consentientē possit
illa uiuente ꝺtrahere matrimōiū. ¶Quar
to utrū parentes liberos suos possint co-
gere ad matrimoniū contrahendum.

Primo ostendo q̄ consensus coactio p metū nō impediat mrimoniū. Q. d. nihil ē mrim⁹ ñ impedit. sed nulla ē cōsensus coactio. qz consensus ē actus liberi arbitrij. qđ nō pōt cogi. ut in 2° libro ostē sum ē. g° coactio consensus mrim⁹ ñ impedit. Itē ois uir aut ē cōstans aut incōstās. sz coactio p metū cadēs solū in uiris incōstā tib⁹ mrim⁹ impedit. in uiz aūt cōstantē nulla coactio p metuz cadit. sicut. n. dic phūs .3°. ethi. c. 9°. Fortis ipauidus ē. g° nulla coactio p metū mrimoniū impedit. Itē coactio consensus p metū ñ ē nisi uehemēs inductio. qa iteriores actus liberi arbi. sufficiēt cogi nō pñt. Sz sicut uehemēs consensus inductio p blāditias. cū g° uehemēs consensus inductio p blāditias nō impediat mrim⁹. uidet silr q̄ nec illa q̄ ē p metū. Itē coactio consensus que ē p metū nō impedit susceptionē sacri baptismi. g° a simili nec susceptionē sacri mrimōij. Vōt magr i littera i pncipio di. pñtis. Dz consensum iugalē liberū eē a coactōe. coact⁹. n. consensus q̄ nec consensus appellari dz coniugiū nō facit. Itē ex de spō. Cū locū. cum locū nō hēat consensus ubi met⁹ ul coactio inferedit. necesse ē ut ibi cōsensus utriusq̄ reqrit coactiōis materia repellat. Itē fa uorabiliōr ē stat⁹ religiōis q̄z mrimōij. Sz pfessio facta i religiōe p cōsēsū metu mortis coactū nō tenet. vñ talis reūti pōt ad seculū. ex de his q̄ ui metusue cā fiūt. c. i. g° multo fortī⁹ ctract⁹ mrimonij p consēsuz metu mortis coactū nō tenet. Ad istā q̄ nez dicūt aliq̄ q̄ coactio p metū ēt cadētē in uiz stantē mrimoniū nō impedit fm udiciū dei ꝛ scie. si assit consensus iterior nō tm ad vba pferēda. sz ēt ad ipm mrimōiū ctrahendū. qa ad hoc ut iterius consentiat i mrimoniū locū nō hz coactio p metū. qz i hoc q̄ consentit i platione vboz significantiū iteriorē consensū euadit piculū qđ metuit cū illi quos timet ñ possint de suo iteriori consensu iudicare. fm tm iudiciū eccē mrimoniū nō ē. qz talē psumit nō consensisse. sz tm in platione vboz ad piculū qđ metuit euadendū. sz hec opinio peccat i duobus. 1° i hoc qđ dic. q̄ respectu iterioris consensus in mrim⁹ locū nō hz coactio p metum cadentē in stantē uiz. qz exprimere consensum iteriorē in mrim⁹. si nō assit mētiri ē. oē aūt mendaciū pccm est. sz q̄ uirū stantem p quē itelligo vtuosū uehemēter iducit p grauē metū ad dicēdū aliq̄d qđ sine pccō dicere non pōt nisi dictis corrūdeat consensus iterior. ex consequēti cū uehemēt induxit ad ita consentiēdū iteriuſ sicut exprimit exteri⁹. Secūdo peccat opīo i hoc qđ dicit eccliam psumere talē interi⁹ nō consensisse in mrimoniū. qz eccā ñ dz psumere aliquē peccare in aliq⁹ facto nisi p pbatiōes legitimas uel pūptiōes hoc eccā ostiterit. cum g° exprimere exteri⁹ se consentire in mrimoniū sit pccm si nō assit consensus iterior eccā ñ dz psumere talē interi⁹ nō consensisse. nisi forte hoc ei ostaret p aliquā potātē quam coact⁹ secreto fecisset. in pñtia tm testiū de qbus ofidebat dicēs. Protestor corā uobis q̄ uerba que modo dicaz. dicā tm ad euadendū mortis piculū. qz nullo mō cōsentio iteri⁹ nec consentiā. Videt g° alr dicendū ad qōnem. s. q̄ duplex ē met⁹. qdaz nō cadens i stantē uiz. ꝛ coactio consensus p talē metū nō impedit mrimoniū. nec q̄stū ad iudiciū dei. nec q̄stū ad iudiciū eccē. ar. ad hoc. extra de spon. Veniens. Secūdo ē ēt qdā metus cadēs in stantē uiz. i. i uiz uirtuosū sicut ē metus mortis ul enormis lesionis corpis uel fuitutis uel stupri uel alioz aliquorū grauiū maloz expssorū in iure quādo talia mala intētant ab illo de quo psumit pbabilr uir stans q̄ ille talia uelit ꝛ possit sibi inferre nisi sibi cōsentiat. ꝛ coactio consensus p talē metū mrimoniū impedit ēt inq̄stū ad iudiciū dei ꝛ q̄z tum ad iudiciū eccīe. extra de spon. Veniens. 2. ꝛ. c. Consultatiōi. q. Sane. ēt si assit consensus iterior in mrim⁹. ꝛ q̄uis. n. consensus iterior i mrimoniū sufficiēter cogi non possit. tamen p predictum metū tā uehementer inducit q̄ nullū in illo diminuit de ratione uoluntarij. ꝛ ideo nec deus nec eccīa uoluerūt hominē per talem consensum esse ligatū mulieri cuius ratio est duplex. una est. qa mrimoniū significat unionem christi ꝛ eccīe que fit per liberum amorem. alia est ne talia matrimonia malos exitus haberent. quia quod aliquis ñ diligit facile contemnit. 20. q. 3ª. Presens

põt ēt dici ſm aliquos q; eccl̃ia aliquo mõ
ĩplicite ꝺſtituit. ut pſõa mõ p̃dicto coacta
ſit illegitīa durãte p̃dicta coactiõe ad cõ/
trahẽdũ cũ illa ad quã ducẽdã cogit̃. ſicut
eni ecc̃a põt reddere pſõas aliq̃s illegitias
ad ꝺbendũ int̃ ſe p quocũq; tp̃e. ita poteſt
reddere aliquã pſonã illegitiaz tad ꝺben/
dũ cũ aliq̃ pſona ꝺet̃miata p aliq̃ tp̃e. et
ſub aliq̃ cõditiõe. quã p aliquo tp̃e ꝛ ceſſã
te illa ꝺditione reputat leg timã ad ꝺbẽdũ
cũ illa eadez pſona. ℣ Ad p̃m ĩ oppoſitũ ꝺ̃
q; q̃uis ꝺſenſus nõ poſſit cogi. tñ p aliquẽ
metũ põt tã uehemẽt̃ iduci q; ꝺerogar̃ illi
libertati quã ꝺe⁹ eẽ vult ĩ ꝺſenſu ad h⁹ ut
ſit cã efficiẽs mr̃imonij. ℣ Ad ſm ꝺ̃ q; q̃s
uis uir ꝺſtans medi⁹ ẽ int̃ uiz ptinacẽ ꝛ in
cõſtantẽ. ptinax. n. uir p quocũq; tiore re
cedit a ꝓpoſito ſuo. incõſtãs fere p quoli
bet tiore leuit̃ recedit a ꝓpoſito ſuo. Cõ/
ſtans aũt q̃ñq; recedit a ꝓpoſito ſuo p ti
more. ꝛ q̃ñq; nõ. q2 tẽperat paſſionẽ tioris
ſm rectũ iudiciũ rõis. ꝛ iõ q̃ñq; timor oriť
ex forti exiſtimatõe alicui⁹ horribilis mali
qꝺ nõ põt hõ euadere niſi ſubeũdo aliqꝺ
malũ min⁹ penale qꝺ tamẽ abſolute nollet
ſubire ſubijt ip̃z. q2 ſic eẽ faciẽdũ ꝺocet rõ
recta. p timore aũt oriẽte. ſiue ex leui ſiue
ex forti exiſtimatiõe miozis mali. nũq; iq̃z
tũ vtuoſus ꝺſẽtit ſubire mai⁹ malũ. ſic g⁹
p̃z q; phũs ĩ auctozitate allegata nõ inten
ꝺit ꝺicere q; uir fortis nũq; timeat. qꝺ p̃z
q2 eo. c. ꝺicit poſtea de magno terribili. q;
hoc ẽ terribile oĩ hõini hñti ĩtellectũ. ꝛ pa
rum poſt ꝺicit. q; fortis iſtupefactibilis ẽ
ut hõ. timebit aũt ut oz ꝛ ut rõ ſuſtinebit
boni gr̃a. ℣ Ad 3⁹. ꝺ̃ q; nõ ẽ ſil̃e de ĩduc/
tione ꝺſenſus p blãditias ꝛ p fortẽ metũ.
inductio. n. q̃ ẽ p timorẽ aliq̃lit̃ minuit de
rõne uolũtarij. patz. n. ĩtenſe uoluim⁹ q̃ ex
timore uolum⁹. ſz iductio q̃ ẽ p blanditias
intẽdit ꝺſenſũ. vñ phũs. 3⁹. ethi. c. 2⁹. ꝺic q;
opatiões q̃ fiũt ex timore mixte ſũt. q2 ali
quo mõ ſũt uolũtarie. ꝛ aliq⁹ mõ ĩuolũta/
rie. ut ꝺeclarat ibidẽ. ꝛ poſtea. eo. li. c. 4. ꝺ̃
cit. q; forſitan nõ bñ ꝺicit̃ ĩuolũtar. a eẽ q̃
pp ꝺcupiſcẽtiã. ꝛ eoꝺẽ li⁹. c. ul̃t. ꝺicit: q; uo
lũtario magis aſſimilat̃ ĩtẽpantia q̃z tior.
ꝛ q; magis ẽ uolũtariũ qꝺ fit p ĩtẽpantiã
q̃z p timorez. ℣ Ad 4⁹. ꝺ̃ q; nõ ẽ ſil̃e. qa
intẽtio ſuſcipiẽtis baptiſmũ nõ ẽ cã effici/
ens ſacr̃i baptiſmi. ſicut ꝺſenſus ẽ cã effici
ens mr̃imonij. ꝛ p̃terea p ſuſceptiõez bap/
tiſmi in nullo efficit̃ ꝺditio ſuſcipiẽtis pe/
ioz. ſz ſimpl̃r melioz. p ꝺtractũ aũt mr̃imo
nij efficit̃ ꝺditio ꝺtrahẽtiũ min⁹ bona q̃z
tum ad aliq̃. q2 efficit̃ magis onerosa. per
hoc tñ nõ efficit̃ mala malo culpe. ℣ Ali⁹ ad
p̃ẽ aliã ꝓcedũt ꝺ coactõe ꝺſẽſus p metũ
cadentem in conſtantem uirum.

Secundo queri tur utz ꝺſenſus coactio p metũ ĩpediat ſp̃ſalia iu
ramẽto firmata. Et uñ q; ſic. Fortioz ẽ o/
bligatio p ꝺſenſũ de p̃ñti q̃z p ꝺſẽſũ de fu
turo. Sz p̃dicta coactio ĩpedit obligatõez
p cõſenſũ de p̃ñti. g⁹ ꝛ multo forti⁹ ĩpe/
dit illã que ẽ p cõſenſũ de futuro. talis aũt
ẽ obligatio ĩ cõtractu ſp̃ſaliũ. ℣ Itẽ ex̃ de
his que ui metuſue cã fiũt. Abbas. in glo.
ad p̃m⁹ ꝺctũ p metũ nõ tenet. nec⁹ obliga/
tus ẽ q; hoc facit etiã ſi iurat. g⁹ a ſil̃i nec
ſp̃ſalia per metũ ꝺcta ẽt ſi firmẽt̃ iuramẽ
to tenẽt. ℣ Itẽ q coact⁹ ſuã eccl̃iaz penitus
abiurat. illi debet cũ integritate uniũſa re
ſtitui. eo. c. ĩ textu. Sz ſi tale iuramentũ o/
bligaret ñ deberet ſibi reſtitui. g⁹ nullum
iuramẽtũ qꝺ metu extoꝛtũ ẽ obligat. ℣ Cõ
tra nõ ẽ neceſſaria abſolutio a iuramẽto
qꝺ ipo iure nõ obligat. Sz a iuramẽto ex/
toꝛto coactiõe que ẽ p metũ neceſſaria eſt
abſolutio. ex̃ de iure iurãdo. Nec. ubi ꝺici
tur q; romani põtifices tales a iuramenti
nexib⁹ abſoluerũt. g⁹ tale iuramẽtũ nõ eſt
ipo iure nullũ. ſz ẽ obligatoꝛiũ. ℣ Itẽ renũ
ciatio electiõis facta p metũ ſi ſit iuramen
to firmata ẽ obligatoꝛia. ex̃ ꝺ his q̃ ui me
tuſue cã fiũt. Ad aures. Sz miꝛ cõſenſus
req̃ritur ad ſponſalia cõtrahẽda q̃z ad o/
bligatões alias. qꝺ p̃z qa ſeptẽnes poſſũt
ꝺtrahere ſponſalia. cũ tñ ꝓpter defectum
diſcretiõis ad alias obligationes ſint ĩep/
ti. g⁹ uidetur q; cõtractus ſponſaliũ fact⁹
p conſenſum metu coactũ teneat ſi iuram̃
to firmetur. ℣ Itez. 22ª. q. 4ª. Inter cetera
ꝺicit̃ de quodaz qui timoꝛe necis ĩpulſus
ſue cõcubine iuramento firmauit ipſã ſuſ/
cipere in coniugem. quod quia quã prius
habuerat non eſt pcm̃ in cõiugem ſucipe.
mr̃imoniũ ſic in deo firmatum ẽ ſtabile. g⁹
ſp̃o. ſalia facta per metum ꝛ iuramento

firmata tenēt. ¶ Ad istā qōnē dicūt qdā q; spōsalia p metū cadētē i ostātē uiz cōtracta ⁊ iuramēto firmata tenēt ⁊ obligant ō hūtem in foro cōscientie qō sic declarant. Quocūqz metu hō sciēter iuret. falsū piurat: qlibet aūt piuriū sciēr cōmissū pccm mortale ē. nullus g⁹ metus excusat sciēter piurantē a mortali pccō. sz q p iuramētuz pmisit se ducturū aliquā i uxorē. si qō iurauit nō iplet piurat. ad qō sequr q; mortaliter peccat. sz qlibz obligat ad uitandū mortale pccm. g⁹ q coact⁹ p metū cadētez in ostantē uirū iuranit se aliquā ducturū i uxorē iplere tenet⁹ q⁹ ad foz ostie qō iurauit. in foro tū exteriori nō reputaret obligatus eo q; eccl'ia pūeret ostensū iteriorez nō affuisse. sz qr hic modus rūdendi uidet posse iprobari p ea q̄ in p̄cedēti qōne i reprobationē pme opiniōis dicta sūt. ¶ Iō dicūt alij q; spōsalia p̄dicto mō cōtracta nō tenēt ipo iure. nec i foro exteriori. nec i foro ostie. qr nec deus nec eccl'ia tale iuram tū uoluerūt obligatoriū eē respectu eorū in qb⁹ maxia regrit libertas de quoz numero ē otract⁹ spōsaliū. ⁊ in religiōe pfessio. vñ pfessio i religiōe facta pp metum mortis pfitētē ñ obligat. ex ō his q̄ ui metusue cā fiūt. c.i. ⁊ i5. q. i. ¶ Nō ē. dr q; uoluntariū sibi militē eligit xp̄us. ¶ Qui tenere' vult pmā opiniōez pōt dicere ad duo pma q; pcedūt de obligatiōe i foro exteriori. ¶ Ad 3m. dō q; minor ē falsa. q̄dā. n. sūt pmissiōes facte p metū cadētē i ostantē uirū q̄ nō sūt nulle ipo iure. q̄ tñ rescindende sūt p actionē si sūt pfecte. ut pote. qr p⁹ stipulationē factā nūeratio ē. Si aūt sūt ipfecte. ut puta stipulationē nūeratio nō ē sequuta rescindi pñt p exceptionē. ff. ō eo qō met⁹ cā gestū ē. l. a Detū aūt pñtē. §. Sed q; p̄tor. ut tñ ibidē dr in negocijs pfectis iterdū cōpetit excep⁹. ⁊ i ipfectis qñqz actio q̄uis frequēti⁹ ⁊ ouenieti⁹ pfecta rescīdāt p actionē. ⁊ ipfecta p exceptionē. ¶ Qui vult tenere opiōez ꝑam pōt dre ad pmū ad ptē ꝑaz q; q̄dā sūt pmissiones q̄ facte p metū cadētē in ostātē uirū ipo iure ñ ualēt. ut pmissio de ducēdo aliquā in uxorē uł i uirū. ex de spō. Cū locū. ⁊ pmissio dotis. ff. de eo qō met⁹ cā gestū ē. l. Si mulier. §. Si dos. ubi dr q; si dos p metū pmittat' ñ nascit' obligatio. ¶ Itē i rebus ecc⁹ ē spāle q; ñ tenet traditio ł pmissio uł iuramētū factū p metū ō rebus eccl'ie. ex de iure iurādo. i. Peruenit. ¶ Itē uotū factū p metū nō tenet. ex ō his que ui met⁹ue cā fiūt. c.i. qa uotū ē res uoti. ⁊ nō p̄cepti. ⁊ libez ē arbitriū i uouendo. qa uolūtariū militē sibi eligit xp̄us. i5a. q. p⁹. Nō ē. ¶ Itē iurisdictio extorta p metū nō tenet. ff. ō iudicijs. l. 2a. ¶ Itē auctoritas tutoris p metū extorta nulla ē. ff. ō auctoritate tutoris. l. i. §. ułt. ⁊ hoc hr ex ō his q̄ ui metusue cā fiūt. Abbas. in glo. ¶ Item ut nolūt qdā. pnūciatio scie ex metu ñ tenet. ii⁹. q. 3a. Iniustū. tñ ut dic glo. ibidem talis snīa tenet nisi elidatur p exceptiōez. Quedā aūt sūt q̄ p metū facta uł pmissa nō sūt nulla ipo iure. sz tenēt quousqz sub uenit' metu passo auctoritate superioris qui officio ei⁹ iplorato ēt pbato metu dz a pmissiōe p metū extorta illū q pmisit absoluere. ⁊ si aliq̄ p p̄dictū metū tradidit uł resignauit dz facer sibi restitui. ōcretalis aūt al'ata i arguēdo ñ loqr de iuramento p metū extorto qō nullū ē ipo iure. sed de iuramēto facto circa talē materiā qō ipso iur tenebat. ⁊ iō ille q; sic iurauit absolutōe indigebat. ⁊ sil'i mō itellige qō hr s eo. ti. Si uero. ¶ Ad 2m. dicūt aliq; q; septēnes ita ex forti osensu pñt otrahere spōsalia sicut adulti pñt i alios otractus osentire ppter naturalē inclinationē ad illū otractū quem osensū facit fortiorē. Alij pōt dici ⁊ melius q; nō ē sil'e de spōsalib⁹ cōtractis int' septēnes ⁊ int' adultos. qr. n. pma spōsalia faciliter pñt solui. ideo sufficit ibi modic⁹ cōsensus. sed cōtracta int' adultos nō dissoluūtur altero otradicēte. nisi i casibus determiatis a iure. ⁊ iō regritur ibi plenior cōsensus. ¶ Ad tertiū dicendū q; ibi nō interuenit iustus metus q; possit cadere i cōstantē uirū. quia nō erat pbabile q; illi q; necesse miabātur eam iferre possent ⁊ uel lent. Uel dicas put cōsueuit exponi q; illud uerbum matrimoniū sic firmū ⁊ stabile non ponitur preceptiue sed consultiue. uel forte metus non fuit sufficienter probat⁹. ⁊ hñt he solutōes. ex ō his q̄ ui metusue cā fiūt. Abbas. i glo. Uł pōt dici q; illō decretū loqr i eo casu qñ p⁹ coactōes

cõmixtus ē ei carnaliť. ut hēť ibidē ī glo.

Tertio queritur utrum psona cõsentiēs ī aliā sibi ñ ꝺsentiētē possit illa viuēte ꝺhere mrim⁹. Et uī q᷑ ñ ꝑm⁹ phūz. I°. metaſ. Aliqñ ita se duo hñt q᷑ unū refert realr ad aliud. ⁊ ñ eꝯ. ut pz ī scia ⁊ scibili. g° a silī cū mrim⁹ sit relatio q̄dā utsuperi⁹ oñsū ē. pōt uir realr mrim° copulari cū muliere cōsentiēdo ī ipaz. illa ñ cōsentiēte ī ipm ad qꝺ segť q᷑ illa uiuēte cū alia ꝺhere ñ pōt. ✍ Jtē ꝑz iudiciū eccť mrimōiū ex alťa pte pōt eē solidū. ⁊ ex alťa nullū. g° a silī ita pōt eē uer ī foro ꝺscie p cōsensū ex pte una ñ exñte cōsēsu ex pte alia. ꝓbatio assūpte. Si mlier ī iudicio cōfiteť se cōsensisse p ꝟba ꝺ pñti ī Martinū. ⁊ Martinus ī eā Martino hoc negāte. ⁊ mulierē ñ potēte ꝓbare qꝺ ꝓposuit Martino ñ inť diceť licētia ꝺhēdi cū alia. ſz mulieri ꝓhibebiť ne uiuēte Martio cōtrahat cū alio. q᷑ cōfitēti ī iudicio ꝺ seipsū crediť. ✍ Jtē si aliqs ꝺōat alij rē aliquā illo alio nihil dāte sibi. tñ datū acceptāte. tenet ꝺonatio. g° silr si uir cōsētiēdo ī mlierē ꝺōat ei ptātē corpis sui illa ñ cōsentiēte q᷑ uir hēat potestatē aliquā ī corp⁹ suū. acceptāte tñ potestatē sibi dataz a ure tenet ꝺonatio. g° uir ille ñ poťit ꝺhere cū alia ꝺ uolūtatem illi⁹. ✍ Tōť. uir cōsentiēs ī mulierē ul eꝯ ñ ꝓhibeť ꝺhere cū alia. nisi inq̄stū cōsensus ille facit mrim⁹. Sed si cōsensus sit ex una pte. ⁊ ñ ex alia ñ pōt mrimōiū ꝓficeť. ex ꝺe spō. Tua nos. g° cōsentiēs ī ñ cōsentientē sibi pōt cū alio l alia ꝺhere mrim⁹ illo ul illa uiuēte. ✍ Jtē int ꝺiuges ē q̄dā. relatio eqpantie. q᷑ ꝑz aplz. i. cor. 7. Mlier sui corpis non hz potātē sz uir. silr uir sui corpis ptātē ñ hz. sz mulier. Sz relatio eq perātie nūq̄z ē ite aliq̄ duo nisi sit mutua. g° mrimōialis obligatio nūq̄z ē ī uiro respectu mulieris. nisi sit ēt ī mlierē respcū uiri. ✍ Rº q᷑ pson ñ ꝺsentiēs ī corde aut exterꝰ significat se ꝺsentire. aut ñ. Si nō. nō ē mrim⁹. nec ꝑm iudiciū dei. nec ꝑm iudiciū eccť. vñ nō obstāte ꝺsensu ex alťa pte licebit cuilibz cū alia pson ꝺhere. ꝺe⁹. n. q mrimoniū īstituit nō vult uinculū mrimoniale posse ꝺtrahi nisi cū mutua obligatione p ꝺsensū mutuū causata. Si aūt ñ ꝺsentiēs ī corde significat p ꝟba. de pñti se cōsentiť ē mrim⁹ pūptū. vñ pson q̄ ꝺsensit ꝺz putare uer mrim⁹ eē ꝺtractū. ēt si alia pson post tēpis int uallū notabile uret se nūq̄z cōsensisse ī corde. q᷑ sicut ꝺr ex ꝺ ꝓba. per tuas. Nimis īdignū ē iuxta legitimas sāctōes. ut qꝺ sua qsq̄z uoce dilucide ꝓtestaꝰ ť. in eū casū ꝓpio ualeat testim° infirmare. vñ nō credo q᷑ ī hoc casu sit licitū pson q̄ cōsensit cū alia ꝺhere illa uiuēte. q᷑ si ꝺheret se ꝓbabili piculo adulterij exponeret. si tñ nō ꝺsentiēs q ꝟbis significat se cōsentire in cōtinēti reuocet. ꝑsumi pōt q᷑ ex errore ꝓmū dictū ꝓtulerit. ⁊ tūc pson q̄ ꝺsentit stare poterit ꝟbis sꝯdo platis. Arg° ad hoc. ex de testib⁹ cogendis. Preterea. ⁊ ī hoc casu credo q᷑ pson q̄ cōsensit licitū ē cum alia ꝺhere pozi uiuēte. si aūt pson que in corde ñ cōsensit ⁊ ꝺsensū ꝟbis significauit postea ī corde ꝺsētiat durante ꝺsensu alteri⁹ efficiť mrim⁹ uer. q᷑ tūc ex utraq̄z pte assūt oīa q̄ ad uer mrimōiū requrūť. ✍ Ad p⁹ ī opp⁹ ꝺicēdū q᷑ ñ ualet illa ꝺsequētia. sic ē ī aliqb⁹ relatiuis. g° ita ī qbuslibet alijs. ul eē pōt. ✍ Ad. ꝑm ꝺicēdū q᷑ nūq̄z eccťia iudicat mrimōiū eē solidū ex una pte ⁊ nullū ex alia. sed aliqñ iudicat uer eē mrimoniū ꝑz ꝺfessiōez partis uni⁹. ⁊ nullū ꝑm ꝺfessiōez ptis alteri⁹. ⁊ iō pson cōfitēti se eē ī legitio. mrimōio ꝓhibet aliud ꝺhere. ✍ Ad tertiū ꝺꝺ q᷑ ñ ē silr. q᷑ dñs supior aliquaz rez ꝺcedit ualere ꝺonatōez ꝙuis accipiēs nō redonet. sz ꝺonatiōez potātis ī corp⁹ ꝓpriū q̄stuz ad carnalē cōcubitū ñ pmittit ualere nisi acceptās. silēz potātē ī corp⁹ ꝓprium ꝺonet illi. q᷑ si secus fieret eēt ꝺ tria bōa mrimonij q̄ cōiugū carnalē excusant cōcubitū. et qñq̄z meritoriū reddūt. ✍ Ad argū ad ptē aliā ꝺꝺ q᷑ q̄ꝙuis bñ ꝺcludāt nō ꝺhi mrimoniū uer sine cōsensu mutuo. ñ tñ ī ore sz ī corde. ex hoc tñ nō segť q᷑ cōsentiēs in ñ cōsentientē sibi in corde. ꝟbo tñ significantē se cōsentire possit cū alia pson illa viuente contrahere ꝓpter rationē que ī corpore questionis dicta est.

Quarto queritur utrum parentes possint liberos suos cogere ad matrimonium contrahendum.

Et uidetur q; sic. ff. de spon. l. Sz que pa-
tris. dr d filia. q; tūc solū dissentiēdi a pa
tre licētia cedit si idignū moꝛib⁹ uel tur
pem spōsū ei pat eligat. Itē ex d despō.
ipubeꝝ. Lua. pōt filiū nōdū adultū cuius
uolūtas discerni nō pōt pat cui vult mri
monio tradere. ⁊ postq̄z filius puenerit ad
pfectā etatē oio debet hoc adiplere. Itez
pater spūalis. s. papa pōt filios cogere ad
cōtrahēdū mrimoniū spūale. pōt n. cogere
clericos ad recipiēdū epat. g⁹ a sil paren
tes carnales pnt cogere filios ad ꝺbendū
mrimōiū carnale. Cōtra. 27ª. q. 2ª. Suf
ficiat. dr q; si sol⁹ ꝺsensus defuerit cetera
ēt cū ipso coitu celebꝛata frustrāt. g⁹ pa-
rētes iuitos filios nuptui tradere nō pnt.
Itē ex de despō. ipu. c. i. dicit q; si filius
adult⁹ aliq⁹ mō nō ꝺsentit. pat nō pōt ipz
facer mrimoniū ꝺtrahere. Rn⁹ q; ꝓpter
onus mrimonij ⁊ qz significat liberā cō-
iūctionē xpi ⁊ ecclie parētes n pnt iuitos
filios uel filias cogere ad mrimoniū ꝺtra
hendū nisi forte accideret casus in q⁹ sine
pcepto pr̄no mrim⁹ ꝺtrahere teneret. vn
illd vbū apli ad Coll. 3⁹. Filij obedite pa
rentib⁹ p oia. ñ itellr simplicit unūsalr.
sz de oib⁹ ptinētib⁹ ad ptātē pr̄nā. si tn illi
de quoꝝ ꝺiūctiōe agit ñ sūt sui iuris suffi
cit ꝺsensus tacitus cū exp̄sso eoꝝ ꝺsensu in
quoꝝ sūt pōtate. si aūt sūt sui iuris reqrit
illoꝝ exp̄ssus ꝺsensus Ad p⁹ in opp⁹ dd
q; q̄z fm iura ciuilia ita sit de filia. alr
tn ē fm canōes. ex d despō. ipu. c. i. i glo.
Ad 2⁹. dd q; illud vbū itelligēdū ē uel in
casu i q⁹ filj sine pcepto pr̄no illā eādem
ducere teneret. ul de filio q añ ānos pu-
bertatis erat doli capax ⁊ ꝺsenserat. ul il-
lud vbū dz itelligi de debito honestatis ñ
necessitatis fm glo. ibidē. Ad 3⁹. dd q; ñ
ē uerisile. qz dns papa maiozē potātez hz
sup mēbꝛa ecclie q̄z parētes carnales sup
filios suos carnales. ⁊ pterea cōtrahēs ma
trimoniū spūale efficit meliozis ꝺditionis
q̄z cōtrahēs mrimōiū carnale. nec ē dd q;
dns papa nō possit cogere psonā idoneaz
ad recipiēdū epatū. sz q; hoc possit indu-
bitanter est asserendum.

Consequenter q̄rit d 2⁹
pncipali. Et circa b⁹ q̄rit quattuoꝛ. ꝓ⁹
utrū mrimoniū ꝺtractū p cōsensum metu
coactū ratificetur p seqntē cōsensū tacitū.
Secūdo utz p carnalem copulā seqntez.
Tertio utz ratificet si firmet p iuramtū
Quarto utz ille q iurauit aliquā ducere
in uxoꝛē possit religionē intrare matrimo
nio non pꝛius contracto.

Primo ostendo q; ñ ra-
tificat p seqntē cōsensū tacitū. si aliq̄ duo
reqrūtur p cā uni⁹ effect⁹ ñ causant effec
tū nisi sit cōiūcta. si. n. duo hoies reqrunt
ad unū nauis tractū nūq̄z eā traheret di-
uisi. cum g⁹ ad ꝺtrahēdū mrim⁹ reqratur
cōsensus de pūti iteriozi ⁊ ei⁹ exp̄ssio exte
riozi ñ efficiēt mrimoniū diuisi. g⁹ sequēs
tacit⁹ cōsensus cū exp̄ssiōe exteriozi q̄ pces-
sit ñ efficiūt mrim⁹. Itē qd nihil ē ñ rati
ficat. sz mrim⁹ cōtractū p cōsensū coactū
nullū ē. g⁹ p seqntē cōsensū tacitū nō rati
ficat. Cōtra. si existēs i etate debita cō-
trahit cū psona ñ sufficiētis etatis ad mri
mōiū q̄uis mrim⁹ ñ desit. ratificat tn p⁹
cōsensū illi⁹ q fuerat miozis etatis cuz ad
annos nubiles puenerit. ex d despon. ipu.
De illis. g⁹ a sil q̄uis mrim⁹ cōtractū p
cōsensū coactū nullū sit. tn p seqntē cōsen-
sū libez q̄uis tacitū pōt ratificari. Rn⁹
q; mrim⁹ cōtractū p cōsensū coactū metu
cadentē i cōstantē uiz. aut ē cōtractū p co
actionē cōsensus uiri l mlieris tm. aut utri
usq; sit. si p⁹ mō ille q libere cōsensit liga-
tus ē. alr nō. si tn postea tacite cōsentiat ⁊
libere psona ligata i cōsensu pstito pstē
te uez efficit mrim⁹. ⁊ tūc utrq; ligat ē.
qa q̄uis tacit⁹ cōsensus p se nō sufficeret.
tn sufficit cū exp̄ssiōe exteriozi q̄ pcessit. si
aūt psona ligata resiluit a cōsensu añ seqn
tem cōsensū alteri⁹. tūc distīguo. qz aut cō
traxit mrim⁹ aliud. ⁊ tūc dico q; illud fm
mrim⁹ tenet. q̄uis peccauerit cōtrahēdo
si cōgruo tpe nō expectauit libez cōsensū
alteri⁹ tacitū l exp̄ssū. aut ñ cōtraxit aliud
mrimoniū. ⁊ tūc fm udiciū eccl'ie psumet
in eodē cōsensu pmanere. qa q̄ in aliquem
semel cōsenserit ampli⁹ nō. poterit dissenti
re. si alius nō negauerit suū pstare ꝺsensū.
ex de despō. ipu. De illis. scdm tn iudiciū
dei nō ē mrimoniū uez. qa t lis nō potest
esse sine cōcursu mutui cōsensus iteriozis

si aūt utraq; psona fuit coacta tūc ad hoc q; sit ūez mrim⁹ reqrit nouus ꝺsensus ex utraq; pte. sz ñ noua exteriꝛ exp̄ssio. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺꝺ q; maiꝛ nō ē ulr uera si i telligat de simultate ꝺiūctōis fm essētias. plures. n. gutte reqrūt p cā uni⁹ causatio ois. nec tñ oēs sil fm eēntias qñ causat ca uatio. sz una causat ⅴtute p̄cedentiū q̄rū quelibet aliq; facit dispositionē aliq̄lit. di co a sili q; sequēs ꝺsensus tacitus cū ⅴtute exp̄ssiōis q̄ p̄cessit efficit mrimoniū. ¶ Ad 2⁹. ꝺꝺ q; ꝑpe loqñdo meli⁹ ꝺf illud mri monīū p seqntē tacitū ꝺsensū pfici q; rati ficari. ⁊ ꝺsensus coact⁹ q ꝺsensus fuit q; uis ñ rat⁹ p seqntē ꝺsēsū tacitū ratificari.

Secundo queritur utr ratificet p carnalē copulā seqntē. ¶ Rñ⁹ q; mulier q̄ ꝺtraxit p ꝺsensū coactū metu ca dentē in mulierē ꝺstantē. si postea cum illo cū q⁹ ꝺtraxit carnal'r copulat. aut ad hoc cogit p ⅴim absolutā. aut p sufficiētē me tū. aut p leuē. ꝑmis. duob⁹ modis ñ ratifi cat p̄dictū mrimoniū. nec quātū ad iudi ciū fori. nec q̄tū ad iudiciū poli p copulā carnalē. sed 3⁹. mō ratificat p eā quātū ad iudiciū fori siue iteri⁹ ꝺsentiat siue nō. qa ex q⁹ ad h⁹ iducit p leuē metum aut hīta potāte reclinādi pmittit se cognosci. p̄sūit iteri⁹ ꝺsentire. si tñ iteri⁹ ñ ꝺsentiat i mri mōiū ñ efficit mrim⁹ uez fz iudiciū poli.

Tertio queritur utrū mrimoniū ꝺtractū p ꝺsensū metu co actū ratificet si firmet p iuramtū. ¶ Ad h⁹ dicūt qdā q; sic. saltē in foro ꝺscie. q̄q;. n. ꝺtract⁹ q nō tenet si nō p iuramtū firmet uel p iterpositionē fidei ualidus efficit si firmet p alteꝛ illoꝛ. ex de his q ui metus ue cā fiūt. ¶ Ad aures. ubi ꝺf q; renūciatio electiōis facta ad terroꝛē laicoꝛ ñ tenet. ni si iuramēto l' fide iterposita firmet. ¶ Alij dicūt ⁊ ꝓbabil'r q; mrim⁹ ꝺtractū coacti one p metū cadētē in ꝺstantē unꝛ firmatū p iuramētū ñ tenet nec i foro exteriori nec in foro ꝺscie. qꝛ aut illo iuramto iurat aliq̄d p̄itū. aut aliq̄d pñs. aut aliq̄d futuꝛ. si p⁹ mō planū ē q; nō pōt ratificare mri moniū qꝺ alias eēt nullū. qꝛ si coactus iu rat q; uere ꝺsenserit tale iuramētū nō pōt facere ꝺsensū ia p̄teritū eē ualidū. si añ nō ualuit. si scꝺo mō ēt ratificaꝛ nō pōt. qꝛ si ꝺtrahēdo iuret qꝺ i rei ueritate ꝺsentit in teri⁹ i coꝛde. ⁊ ñ ꝺsentiat piurus ē. piuriuꝫ aūt mrimōiū ratificare nō pōt. si aūt uere ꝺsentit q̄uis uez iuret. tñ illud iuramentū mrimoniū nō ratificat. qꝛ tale iuramtū est assertoriū. vñ illo. nō fit nisi testificatio de p̄sentia iterioꝛis ꝺsensus. vñ si iterioꝛ con sensus de se ē ualidus ⁊ iefficax ad matri moniū ꝺtrahēdū testificatio pñtie talis cō sensus nihil facit ad mrimoniū. si aūt iure tur aliq̄d ꝺ futuro sic. Iuro tibi q; ꝺsentiā in te. planū ē q; tale iuramētū nō pōt rati ficare ꝺtractū p ⅴba de pñti q; p̄cessit. qa tali iuramto nō firmat nisi pmissio de cō trahēdo. ¶ Utꝛ aūt talis pmissio iuramē to firmata teneat. uisū. ē qōne scꝺa articli p̄cedētis. Et tenētes hāc faz opinionē ad decretalē allegatā p alia opiniōe dicūt q; ñ ē sil'e. qꝛ maiꝛ libertas reqrit i ꝺtrahē ꝺo mrim⁹ q̄ in renūciādo electioni. vñ ex eo. ti. Abbas. in glo. ꝺf q; mrim⁹ ꝺtractuꝫ p metū nō tenet nec obligat⁹ ē q hoc facit ēt si iurat. qꝛ mrimōia libera eē debēt. qa iuite nuptie ꝺificiles exiꝛ⁹ ꝺsueuerūt hre; ⁊ parū post ꝺf q; ubi metus uel coactio i tercedit. ꝺsensus liber ꝺici non potest.

Quarto queritur utꝛ ille qui ⅴrauit aliquā ducere i uxoꝛē possit religi onē itrare mrimonio. ñ pus ꝺtracto. Et ꝺf q; nō. quia nullus pōt facere qn piuriū sit pcm̄. cū sit ꝺtra fm p̄ceptū ꝑme tabule. sz si talis itraret religionem nō pus ꝺtracto mrimonio piurat. g⁹ si talis itraret religi onē mrimonio nō pus cōtracto peccaret. ¶ Cōtra si ꝺtraheret aut itēderet explici te ul' iplicite se obligaꝛ ad carnalē copulā si alter ꝺiūx exigeret. aut ñ. Si sic. itende ret se obligare si alt' ꝺiūx uellet ad illꝺ qꝺ sibi uiā p̄cluderet ad mai⁹ bonū. ad talem aūt obligationē null⁹ tenet. Si ūero ꝺtrac tus ille null⁹ eēt. qꝛ ad hoc q; uinculū mri monij ꝺtrahat reqrit q; uterq; ꝺiugū ex plicite uel implicite consentiat in carnalez copulam sub hac conditione. si alter con iunx eam exigeret. g⁹ uidet q; ille licite po test religionem intrare non contracto ma trimonio. ¶ Respondeo ut hf ex de spon.

Cōmissum. tutius est ei religione iuramenti seruata prius otrahere. ⁊ postea si eligerit ad religionē migrare. qđ nō sic ē intelligendū ꝑm quosdā. q hoc sit tutiꝰ ꝑm ueritatē. sed quo ad opinionē. ne de facto dicaſ iste otra suū iuramētū uenisse. qr nō nideſ infringere iuramētū q illd cōmutat in meliꝰ. exꝑ de iureiurādo ꝑuenit scđo. vñ si vult pōt absq; pccō religionē ītrare mꝝimonio ñ otracto. ✍ Alij dicūt otrariū. qa pōt utrūq; facere. qr an ꝓsumatōez matrimonij cuilibet cōiugū altero iuito licitum ē religionē ītrare. nō teneſ tū otrahere nisi ī loco tuto ubi ad carnalē copulam cogi nō possit. nideſ aūt mihi magis adherēdū opinioī ꝑme. maxīe qr sic otrahēs mꝝimoniū nō otraheret illa intētiōe qua se otractur̄ iurauit nec sub illa qua multer recepit iuramētū. vñ si cōtraheret cum ea ante redditionē debiti religionē ītrare intēdens eā deluderet. ✍ Qui vult tenere primā opinionē pōt dꝛe q talis ītrans religionē nō otracto ꝑus mꝝimonio nō peccat. qa iuramētū nō ifringit q illud ī melius cōmutat. ut ꝓz ꝑ dcm. allegatā ꝑ ꝑmam opiniōe. dꝛ ēt in glo. q nō dꝛ deiurare q ex iusta cā deserit iuramētū. Arguñtū ad hoc. 22. q. i. Beatus. ⁊ exꝑ de uoto ⁊ uoti remp. Scripture. ✍ Qui vult teneꝛ scđaz opinionē pōt dꝛe ad arꝰ ad ptē scđam q ut dicit. exꝑ de spon. Cōmissū. in textu. sed expſſius in glo. qr licet talis gerat in corde uirginitatē osentire pōt in mꝝimoniū. ⁊ hoc rōnabile ē. qa talis osentit iplicite ī carnalē copulā. si alter cōiunx exigerit si nō fecerit illud ꝑ qđ a tali debito absoluatur. q̄uis hoc firmiter intēdat facere.

Circa litteram Tm ī domino nubat. i. cū fideli. nō cū ifideli. si ꝑis nolūtati ñ repugnat osentire intellr. si tū interim nō osentit nō ē mꝝimoniū ꝑm rei ueritatē. ē tū mꝝimꝰ ꝓsūptū si illa nō erat sui iuris.

Di xxx.

Recsolum coactō est nē. Supius determinauit magr de osensu mꝝimoniali q̄tuz ad eius defectū ex pte nolūtatis. Hic determiat quātū ad eius defectū ex parte ītentiōis. ⁊ diuidit in tres. ✍ Primo determinat magr de defectu ītentiōis ꝑ errorē causato. ✍ Scđo de cōiugio inē Mariam ⁊ Joseph. ibi Premissis. ✍ Tertio de causis cōtrahēdi mꝝimoniū. ibi. Exposito. ✍ Media diuidit in duas. ✍ Primo determiat de uirginitate Marie ⁊ Joseph. ✍ Scđo de ipōrū cōiugio. ibi Inter quos. ✍ Illa pars que ibi icipit. Exposito. diuidit in duas: ✍ Primo determiat de causis otrahēdi mꝝimꝰ in cōi. ✍ Secūdo ꝑticulariter mꝝimoniū inē Mariā ⁊ Joseph ī spāli. ibi. Habuit aūt.

Circa hanc vi. querēdū est ꝓncipaliꝛ de tribꝰ. ✍ Primo de ipedimēto mꝝimonij ꝓpter intētiōis defectū causatū ꝑ errorē. ✍ Secūdo de aliqbus tāgentibꝰ cōiugium Marie ⁊ Joseph. ✍ Tertio de causis otrahendi mꝝimoniū. ✍ Circa ꝓmū querūt duo ✍ Primo utꝝ aliqs error ipediat mꝝimoniū. ✍ Secūdo utꝝ solus error respectu ꝑsone uel oditiōis eius cū qua otrahitur ipediat matrimonium.

Primo ostendo q. nullus error ipediat mꝝimoniū. qr nihil ipedit mꝝimoniū nisi sit ō aliqđ de bonis matrimonij. sz error cū nihil aliud sit q̄z aliud ꝑ alio putare ꝑm Aug⁹ Euchyridion. iz. c⁹. nō ē otra aliqđ de bonis mꝝimonij. ut patet iducēti. g⁹ nō ipedit mꝝimoniū. ✍ Itē si aliqs baptizat unū quē putat eē aliū uel seruū quē putat eē libeꝛ uere baptizat. g⁹ a sili si mulier cōtrahit cū uno quē putat aliū uel cū seruo quē putat libeꝛ uexꝛ otrahit mꝝimoniū. ✍ Itē nō obstāte errore ꝑsone fuit iter Jacob ⁊ Lyā mꝝimoniū. ut hēt Geñ. 29. sz si ātiqs error ipediret mꝝimoniū. hoc maxīe faceret error respectu ꝑsone. g⁹ nullꝰ error ipedit. ✍ Itē q̄uis Jsaac bñdicēdo Jacob crederet bñdicere Esau. ualuit tū bñdictio Jacob. ut. n. hꝝ geñ. 27: vicit Jsaac. bñdixi ei ⁊ erit bñdict⁹. g⁹ a simili q̄uis otrahat mulier cū uno quē credit aliū. uexꝛ ē mꝝimoniū. sz si talis error ñ impedit. multo fortiꝰ nullus aliꝰ. ✍ Cōtra si aliqs ꝓmittit se nēditurꝝ mihi aurū ⁊ ꝑ auro affert mihi auricalcū ñ tenet otractꝰ

qz ñ cõsensi i ẽptione auricalchi.sz aurī.er roz.n.circa materiã excludit ꝺsesũ. sicut dicit magr̃ hꝰ di.cº.ꝑ.7 ẽ.29ª.q.1ª.ante medi uz.cũ gº psone ꝺtrahẽtes sint materia mr̃i monij.erroz respectu psone cũ qua cõtrahitur ipedit mr̃imº. ℞ Itẽ ꝑm phº.3º.ethi. cº.3º.Omne qꝺ ẽ pp ignorantiã ẽ non uo lũtariũ.sed quod fit p erroꝛẽ fit p ignorãtiã.gº ẽ nõ uolũtariũ.sz ꝺsensus actus ẽ uolũtari.gº erroꝛ respectu psone circa quaz erratur ipedit errãtis cõsẽsũ 7 ex cõsequẽti mr̃imº.qz qꝺ ipedit causã ipedit effcm. ℞ñdeo ꝓz q ꝺic magr̃ hꝰ di.cº.1º 7 ẽ.29ª .q.1ª.§.1º.alius ẽ erroꝛ psone.alius fortũe. alius cõditõis.alius qualitatis.uerbi gr̃a. mulier uolens cõtrahere errat circa ꝑsonã cũ qua cõtrahit qñ putat ipm eẽ illũ qui ñ est.ut si putet ipm eẽ Titiũ 7 est aDartinº. errat circa eius fortunã si putat eẽ diuitez eũ 7 est paup.errat circa eius cõditionẽ si putat eũ eẽ liberũ 7 seruus ẽ.errat circa eº qualitatẽ si putat eũ eẽ bonũ.7 ẽ maº. ꝑrimus erroꝛ impedit mr̃imoniũ.qz ipedit cõsensũ ex parte errantis respectu psone cuz qua cõtrahit.cũ eiz Berta cõtrahit cũ Titio nõ putãs illũ eẽ Titiũ sz aDartinuz nõ cõsentit in Titiũ sz in aDartinũ.qz sicut ꝓz Aug⁹.io.ꝺ tri.cº.1º.Nõ possũt amari nisi cognita.sic eiz põt eẽ cõsẽsus ī psonã ñ.cognitã.quõ aũt erroꝛ cõditiõis ipediat mr̃i monũ declarãdũ ẽ inferius.di.36ª. Utruz aũt erroꝛ fortune 7 qualitatis mr̃imº ipediãt uel nõ.declarabit in sequẽti qõe. ℞ Ad ꝑmũ i oppº.ꝺ q erroꝛ psone ẽ cõtra eẽntiã mr̃imonij ĩq̃tũ ipedit eius efficiẽtẽ cãz que ẽ mutuº cõsensus. ℞ Ad 2º.ꝺ q nõ est siᷓle.qz i suscẽptiõe baptismi efficit sipl̃r melioꝛ cõditio suscipientis.nõ ãt efficit sipl̃r miliorꝛ ꝺitõ mr̃imonũ cõtrahentis.7 iõ requiritur spãlioꝛ itẽtio 7 cõsensus liberioꝛ i mr̃imº cõtrahẽte q̃z in baptizãte. ℞ Ad 3º ꝺ.q sicut dicit magr̃ i lr̃a huius di.cº.1º. q̃uis cõcubitũ Jacob cũ Lya ñ ꝑcesserit.cõsensus tamẽ ẽ subsecutus.7 sicut dicit.29ª. .q.1ª quasi statī post mediũ. Jacob 7 Lyã ñ fecit cõiuges ꝑcedẽs cõsẽsus sz subsequẽs. Ad 4º.ꝺ q nõ ẽ siᷓle.qz illa bñdictio fuit opus dei.circa qꝺ nõ põt cadere erroꝛ. sed cõsensus ẽ actus hois circa quez erroꝛ cadere põt. Preꝛea illa bñdictio debebat Jacob ex oꝛdinatione diuĩa qꝺ postꝰ factuz Jsaac p reuelationẽ itelligẽs bñdcõnẽ cõfirmauit dicẽs.bñdixi ei 7 erit bñdictus.

SEcundo queri[tur] [ut]º solus erroꝛ respectu psõe uel cõditiõis eiº cũ qua ꝺtrahit ipediat mr̃imº.Et ur̃ q ñ. qz ois erroꝛ respectu alicuius de bõis mr̃i monij ipedit mr̃imº.sz erroꝛ sterilitatis ẽ respectu aliᶜ qꝺ ẽ cõtra bonũ plis.gº erroꝛ sterilitatis ipedit mr̃imº. ℞ Item magr̃ hꝰ.di.cº.1º.Si quis feminã nobilẽ i ꝺiugiũ petat 7 p ea alia ignobilis tradat eꝛ.nõ est iter eos ꝺiugiũ.sz erroꝛ ignobilitatis cõprehendit sub erroꝛe fortũe uel qualitatis.gº nõ solus erroꝛ psone uel cõditõis ipedit mr̃imº. Itẽ ois erroꝛ q ipedit uolũtariũ ipedit mr̃imº.sed ꝓz phũm 3º.ethiº.cº.3º. Jgnorantia cuiuslibz circũstantie tollit uolũtariũ.gº erroꝛ respectu cuiuscũq circũstantie ipedit mr̃imº. ℞ Itez si aliquis ꝺbit cũ cõsanguinea quã putat extraneã ipedit mr̃imoniũ.sz erroꝛ respectu cõsanguĩtatis nõ ẽ erroꝛ respectu psone nec respectu ꝺditõis.gº alius erroꝛ ab illis ipedit mr̃imoniũ. ℞ Cõtra magr̃ hꝰ di.cº.1º.7 hẽt.29ª.q. 1ª.añ mediũ. Erroꝛ fortune 7 q̃litatis ꝺiuꝫ cõsẽsũ nõ excludit.erroꝛ uero cõditiõis cõiugalẽ cõsẽsũ euacuat.erroꝛ quoq̃z psõe cõiugalẽ cõsensũ nõ admittit. Cũ gº ois erroꝛ ad unũ de illis quattuoꝛ reducat.soluꝫ erroꝛ psone uel cõditõis mr̃imoniũ ipedit. ℞ Qº q iter hñtes usũ liberi.ar.nullus alius erroꝛ q̃z psone uel cõditiõis mr̃imoniuz ipedit.qz nullus erroꝛ mr̃imoniuz impedit nisi sit respectu alicuiº eoꝝ que sũt mr̃imº eẽntialia. Sed solº erroꝛ psone uel cõditionis ẽ respectu eoꝝ q̃ sunt mr̃imº eẽntialia. erroꝛ.n.psone ẽ respectu hꝰ quod ẽ materiale i mr̃imº.psõe.n.ꝺhẽtes sũt mr̃imonij materia.erroꝛ uero cõditõis ẽ respectu hꝰ qꝺ ẽ formale in mr̃imº qꝺ ẽ obligatio ꝑ totã uitã ad reddẽdum debitũ cũ ab altero coniuge exigatur cui obligationi opponitur cõditio ꝓuitutis. quia seruus cum sit possessio dñi sui põt occupari p dñm frequẽter circa opera que nõ patiũt ipm reddere debitũ petenti si ꝺxit ꝑter licẽtiã dñi sui. ℞ Alie ẽt rões iferius dicẽt. Erroꝛ aũt fortũe l̃ q̃litatis ñ ẽ nisi respectu eoꝝ q̃ sũt

accidẽtalia mr̃im⁹. diuitie. n. ⁊ pauptas pul chritudo ⁊ turpitudo bõi mor̃s ⁊ mali mr̃i monio sunt accidẽtalia. ⁊ iõ error circa ta lia mr̃im⁹ ñ ipedit. ℞ Ad primũ i opp⁹ dõ q̃ bonũ plis p̃z q̃ ẽ quid essentiale mr̃im⁹ nõ ẽ generatio plis. sed obligatio ad ei⁹ su sceptionẽ ⁊ religiosã educationez si genita fuerit. ⁊tra hoc aũt nõ ẽ sterilitas. ℞ Ad 2⁹ dõ q̃ aliq̃ errat cõtrahẽs circa subiectuz nobilitatis. aliq̃ circa nobilitatez subiecti nõ circa subiectũ. ℞ 3⁹ modo ẽ error pſõe ut cũ itẽdit cõtrahere cũ filia regis ⁊ loco illius sibi pñtat filia vnius ciuis. ⁊ iõ talis error ipedit mr̃im⁹. ⁊ sic itell'r auctoritas magr̃i. ℞ Secũdo mõ est error q̃litatis nec ipedit mr̃imoniũ. ut si quis cõsentiat i pſo nã sibi notã. q̃ credit eã nobilẽ ⁊ tñ nõ est. ℞ Ad 3⁹ dõ q̃ q̃zuis error cuiuslibet circũ stãtie impediat p̃m qd uoluntarium. error tamen cuiuslibet circunstantie non impe dit simplicit uoluntarium. ℞ Ad 4⁹. dõ q̃ quedã st̃ ipedimenta mr̃imonij siue re spectu eorũ sit error. siue nõ. ut cõsãguini tas ⁊ plura alia de quib⁹ dicet iferi⁹. ⁊ ta lia ñ cõphẽdũt sub ipedimẽto erroris. q̃dã sũt q̃ nõ ipediũt. nisi pp errorẽ adiũctũ. sic diuersitas pſone ⁊ cõditõ seruitutis. ⁊ hec tñ cõprehedũt sub ipedimẽto erroris.

Consequenter queritur ꝺ 2⁹ pncipali. ⁊ circa hoc querũt duo. ℞ Primo utrũ beata uirgo vgitatẽ uouerit. ℞ 2⁹. utrũ ire ipsã ⁊ Joseph mr̃im⁹ pfectũ fuerit.

Primo ostendo q̃ beata uirgo uirginitatẽ ñ uouerit. deutero. 7⁹. Nõ erit apud te sterilis utriusq̃ sexus tã i hoibus q̃ in gregib⁹ tuis. p̃z beata uirgo nihil uouit qꝺ eet ꝺriũ legi. cũ g⁹ uirgitas ĩcludat sterilitatẽ uirgitatẽ nõ uouit. ℞ Itẽ ad Oath. pmo dicit q̃ Joseph nõ cognoſce bat eã donec pareret filiũ suũ pmogenitũ. g⁹ ur̃ q̃ post partũ Christi Joseph cogno uit eã qꝺ nõ fuisset si uirginitatẽ uouisset. q̃ nũq̃ peccauit. ℞ Itẽ. Jo. 2⁹. dr̃ de Christo q descendit Capharnaũ ipe ⁊ mater ei⁹ ⁊ fratres eius ⁊ discipuli eius. g⁹ Christus fres hũit carnales. q̃ aliꝺ nõ poneret copula inter fres ⁊ discipulos. ℞ 2⁹ aũt nõ fu isset si beata uirgo uirginitatẽ seruasset. cũ ergo qcqd uouerit seruauerit uirginitatez nõ uouit. ℞ Itẽ Lu. 2⁹. dicit mater ei⁹ ad illũ Ecce pr̃ tu⁹ ⁊ ego dolentes querebam⁹ te. g⁹ Joseph fuit pr̃ Christi qꝺ nõ eet uer̃. si beata uirgo uirginitatẽ seruasset. ℞ Cõtra sup illud Luc. 1⁹. Quiz nõ cognosco. dic glo. iterlinearis. ecce tãgit q̃ ipa uouit castitatẽ. ℞ Itẽ magr̃ h⁹ di. c⁹. 2⁹. ⁊ decretũ. 27ª. q. 2ª Beata Maria. dicũt q̃ beata Maria ppo suit se seruaturã uotu uirgitatis i corde. p̃z ipuz uotũ nõ expressit. postea simℓ cum uiro labijs expressit ⁊ uteroq̃ in uirginitate pmansit. ℞ Rñdeo sicut dicit Ansel. in libro de cõceptu uirginali. c⁹. 18⁹. Decebat ut illius hois cõceptio de matre purissia fieret. nepe decẽs erat ut ea puritate q̃ maior sub deo nequit intell'i uirgo illa niteret. ⁊ infra de qua spũs scus uolebat ⁊ operatur⁹ erat ut cõciper̃ ⁊ nascer̃ ille de quo ipe pcede bat. p̃z ceteris parib⁹ purior ⁊ magis nitẽs ẽ vgitas deo p uotũ dicata q̃z illa que nõ. ut iferi⁹ oñder̃. g⁹ beata uirgo nõ tñ vgi tatẽ suauit p̃z se suaturã ẽt uouit sub hac ꝺditõe. nisi de⁹ al'r ordiaret p̃z qꝺ dic ma gister in lr̃a h⁹ di. c⁹. 2⁹. ⁊ hec cõditõ fuit tã honesta. q̃ ẽt si nõ fuisset opposita debu isz tñ ee subintellecta. ℞ Ad primũ i oppoſi tũ dõ q̃ in auctoritate illa accipit sterilis p illa que uacabat cõcubitui cõiugali. nec tñ cõcipiebat. uel põt dici q̃ beata vgo fu it cõfirmũ ueteris legis ⁊ noue sicut auro ra noctis pcedentis ⁊ diei sequentis. ⁊ iõ fecit uotũ cõsonũ legi noue. nec tñ cõtrariũ legi ueteri iquãtũ cõditionẽ apposuit ℞ Ad 2⁹. ⁊. 3⁹. dõ q̃ ex illis uerbis ortuz hũit ui lissima heresis Claudianoz dicentiũ bea tã uirginẽ post Christi partũ a Joseph co gnitã. p̃z illa heresis ẽ oio irrõabil' ⁊ direc te ⁊ manifeste cõtra catholicã fidẽ. q̃ sit ir rõnabil' patet p ea q̃ dicta sunt in corpore qõnis. ℞ Et pterea irrõnabilissimũ ẽ opia ri q̃ ex quo fuit corpale tẽplũ filij dei ⁊ p fectũ spũale hitaculũ spũs scĩ uacaret opi bus carnis quod in figura elegãt designa tur i Ezechiel'. c⁹. 44⁹. cum dr̃. Porta hec clausa erit. ⁊ nõ apiet'. ⁊ uir nõ trãsiet p eã. qm̃ dñs de⁹ israel igr̃ssus ẽ p eã. eritq̃ clau sa pncipi. porta ẽ maria. deus israel Christus. clausura uirgitatis. princeps Joseph. ℞ Dicẽdũ g⁹ ad auctoritates q̃ ibi scripta

uocat ꝓmogenitū nō postꝫ alius ſz añꝫ nullus ſiſt donec ibi accipiat. ſicut cū dr in pſal. Sede a dextris meis. donec ponā inimicos tuos. ſca. pe. tuo. per hō ñ intellr q postea ñ ſedeat. ſz q uſqꝫ tūc t postea. ſiſt cū dr. nō cognoſcebat eaz dōec peperit ꝛc. itelligendū e q nō cognouit eā añ nec postea. ¶ In alia eiz auctoritate uocāt frēs nō illi q ſunt de eodē utero nati. ſed conſanguinei germani. vñ Paulus ad Gal. i°. dicit. Aliū aūt apl̄oz uidi nēinē niſi Jacobū frez dñi. t oſtat q ille Jacob fuit conſanguineus germanꝰ Jeſu Chriſti filiꝰ. ſ. maſtere ſue. Chriſtū aūt nō hūiſſe frēs filios mris ſue patet in hoc q ut hētur Jo. i9°. a Dominus matrē ſuā recōmendauit Joānni euangeliſte loco filij. cū tñ ñ eēt eius filius. ſed nepos. quod nō feciſſet ſi alios filios pt Chriſtū hūiſſz. ¶ Ad 4m dō q ibi noiatus e Joſeph pater Chriſti putatiue ꝑz glo. ibi lieare ibidē. cui cōcordat illud quod dr Luc. 3°. Ipſe Jeſus erat icipiēs qſi annoz. 30. ut putabat filiꝰ Joſeph.

Secundo querí tur utz iter Mariā t Joſeph fuerit pfectū mrimꝰ Et uideť q nō. nō e pfectū mrimoniuz qđ e cōtra legē. ſz illud mrimoniū fuit contra legē. qz ut dr nūeroz ultio feine maritoſ đ eadē tribu accipiēt. Joſeph aūt fuit de tribu Juda. t Maria đ gñe ſacerdotali. gō it eos nō fuit mrimoniū pfcūz. ¶ Itē nō e matrimoniū pfectū qđ cōtrahit ex irrōnabili cā. ſz illud mrimoniū fuit ctractū ex irrōnabili cā. qz ut dicit magr circa finez hui di. Octū fuit ut pt diabolo celaret. que cā nō uideť fuiſſe rōnabilis. qz qz̄uis diabolꝰ nō poſſit noſce ea que ſūt i mēte. ñ latēt tñ eū ea que ſūt in coꝛpe. gō nō fuit mrimoniuz pfectū. ¶ Itē ad pfectū mrimoniū rqrit ꝛſenſus in carnalē copulā. qz ad hoc reqritur obligatio ad reddēdū debitū cū ab altero cōiuge exigit. ſz beata uirgo i carnalē copulā nō cōſenſit. qz ut hītū e i qōe pcedenti uouerat uirgitatē. t oſtat q uotuz ſuū nō uiolauit. gō iter ipſā t Joſeph pfcm mrimoniū nō fuit. ¶ Itē poſt pfectū mrimoniū nō licet ſponſo ſpōſā dimittere. ſz Joſeph qz̄uis eēt iuſtus uoluit occulte dimittere Mariā. ut hēt Math. i. gō inter eos ñ fuit pfcm cōiugiū. ¶ Cōtra magr huiꝰ di. c°. 3°. dicit. t hēt. 27ª. q. 2ª. Inſtitutū. iuxta hāc di. iter Mariā t Joſeph pfectū fuit cōiugiū. ¶ Itē pfectū e cōiugiū qñ cōiuges ñ tm cōſentiūt i maritalē ſocietatē i copulaz carnalē. ſz ſicut dicit magr i lra huiꝰ di. c°. 2°. t hētur. 27ª. q. 2ª. Cū g°. beata uirgo cōſēſit in maritalē ſocietate t in copulā carnalē. gō inter ipſā t Joſeph pfectū fuit cōiugiū. ¶ Rñdeo q pfectio rei duplex ē. que dā i eē p°. quedā i eē. 2°. ꝑma i hoc cōſiſtit q res hēt oia que ptinēt ad eius eēntiam. 2ª cōſiſtit in quibuſdā pfcōibus nō ptinētibus ad eēntiam. ¶ Prio mō fuit pfectū it Mariā t Joſeph. nō 2°. qz nō ita pfecta ſignificauit īdiuiſibilē unionē Chriſti t eccleſie t hūane nature cū diuina pſona. ſicut mrimoniū cōſūatū. vñ dicit magr hō di. c°. 3°. q fuit pfectū. nō i ſignificatiōe. qz ut infra dicit. e. c°. mrimoniū cōſumatū pfectꝰ unionē Chriſti t eccle figurat. ¶ Ad ꝑmuz i oppoſitū dō. q Maria t Joſeph fuerunt de eadē tribu. qz qz̄uis ipſa fuerit de ſgenere ſacerdotali ex parte mris. fuit tñ đ tribu Juda ex parte pris. Chriſtus. eiz fuit đ tribu iuda. vñ Apl̄. 5°. dicit leo. de tribu iuda. ¶ Ad 2m dō q mior e falſa. cōtractū eiz fuit ex rōnabili cā. ſ. ut ptus diabolo celaret. ut t Joſeph matri t filio obſequeret. q cauſe tangūt a magiſtro circa finez huiꝰ di. t ab Origene in quadā omel. ſup illud Math. i°. Cū eēt deſpōſata ꝛc. t ut Joſeph eēt teſtis caſtitatis eiꝰ eā defēdēs ab infamia ſuſpitiōis. quā ēt cauſā tāgit magiſter ubi ꝑius. t Ambroſius i omelia quadā. ſuper illud Luc. i°. a Diſſus e angelus. t ēt ne uirgīibus ſiniſtra opione uiuētibꝰ relīqueť turꝫ excuſationis uelamē. ſi mr dñi uiſa fuiſſet ifamata. ſicut dicit Ambroꝰ ubi ꝑius. ¶ Ad illđ g° qđ dicit q diabolo ñ latēt ea que ſūt i coꝛpoze. dico q īmo qñqꝫ cū appropīquare nō pōt. diabolus aūt uirgī appropinquaſ nō poſſat pp ỽtutē ſcītatis illius. t iō ſcire nō potuit utrū uirgo cōcepiſſet cū eā maritū hēre uideret. ¶ Ad 3m. dō q ad ꝑmā mrimonj pfectionē nō reqrit ꝛſenſus i carnalē copulā niſi iplicite t ſub cōditiōe. ſ. ſi alter ꝛiūx eā exegerit. t ſi deꝰ debitū reddēdi nō relaxauerit. t ſic beata uirgo in carnalē copulā cōſēſit. nec in hoc

piculo se exposuit. nec suo noto in aliq̃ derogauit. q2 diuina inspiratõe certificata fuit q̃ Joseph ab ea nũq̃ exigeret carnalem copulã. 7 q̃ si Joseph exigeret deus eã a ꝺ bito absolueret reddẽdi. 7 sic itell'r auctoritas allata 2° ad secũdã ptẽ. qꝺ patet q̃ p' q̃ dictũ ẽ. ꝺsẽsit i carnalẽ copulã. stati subiũgit'. nõ illã appetẽdo. sed diuĩe ĩspiratiõi i utroq3 obediẽdo. ℟ Ad 4m ꝺ q̃ Joseph nũq̃ uoluit eã dimittet q° ad sepationẽ uiri. s3 aliq̃ timuit simul' cũ ea manere forte aliq̃ suspitõe mot' quẽ tiorẽ 7 quã suspitõnẽ admonitiõe angeli deposuit.

QOnsequenter queritur ꝺ 3°. p̃ncipali. Et circa hoc q̃rũt'. 2°. ℗ utrũ ex eã ihonesta possit ꝺbi mrim'. ℗ 2° utrum3 tale mrimoniũ sit bonũ.

PRimo ostendo q̃ ex inhonesta eã ñ possit ꝺbi mrim'. nulla cõiũctio pcedẽs ex ihõesta eã ẽ a deo. sed oẽ mrim' ẽ a deo. vñ dMath. 19. Q ꝺ de' ꝺiũxit hõ nõ sepet. g° mrim' ꝺbi nõ põt ex ihõesta eã. ℗ Itẽ i admĩstratiõe cuiusl3 sacri regrit' eccℓ itẽtõ. s3 ꝺbẽs mrim' ex ihõesta eã ñ fuat eccℓ itẽtõnẽ. g° ñ põt ꝺbi ex ihõesta eã. ℗ Cõtra ut hr dGen. 29°. Jacob ꝺxit cũ Rachele q2 diligebat ea3 pp ei' plchritudinẽ. s3 dilectio mulieris pp eius plchritudinẽ ẽ ihõesta eã ꝺbẽdi mrim'. g° 7 ex ihõesta eã põt ꝺbi. ℗ R° eã fiat' ꝺbẽdi mrimõiũ duplex ẽ. q̃dã p se. s. illa pp quã mrim' fuit institutũ q̃ duplex ẽ. p' plr pcrãtõ. 2ª fornicatõis euitatõ. sic' dicit magr hui' di. c°. 3°. 7 he eãe sẽp sũt hõeste. q̃dã p accidẽs. s. ex itẽtiõe ꝺbẽtis. q̃ mltiplex ẽ. q̃dã eiz sũt hõeste. q̃dã ihõeste. 7 iste nõ hñt numerũ detmiatũ. q2 sic dicit phũs. 2° phi'. eãe p accñs sũt idiffite. dico g° q̃ loquẽdo de eã p se. ex eã ihõesta nõ põt ꝺbi mrim'. põt tñ ex eã p accidẽs. eãe. n. p accñs i effectu nõ faciũt eẽntialẽ trãsmutatõnez nisi mediãte aliq̃ eã p se. ℗ Ad p' i opp' ꝺ q̃ de ꝺiũctiõe mrimõiali ex ihõesta eã possum' loq dupl'r. aut rõe actiõis ꝺbentis. aut r õe uicℓi ex illa actiõe puẽiẽtis qꝺ uiculuz ẽ mrimõiũ. In ipa ãt actõe duo sr. s. eẽntia actiõis. 7 deformitas ei'. eẽntia a deo ẽ. deformitas ãt ñ. 7 q2 ex illa actõe sub rõe q̃ est

ſẽtia ẽ nõ sub rõe q̃ deformis cãt' mrimõij uiculũ. q2 sicut dic Dionysi'. 4°. c°. de. di. no. lõge ultra mediũ. dMalũ nõ opat' nisi i ṽtute bõi. iõ mrimõiale uiculũ ex illa actõe cãtũ a deo ẽ. ℗ Ad 2m ꝺ q̃ ñ ẽ necia itẽtõ eccℓ i spãli. s3 sufficit i gñali. q̃uis ãt ꝺbẽs mrim' ex ihõesta cã nõ obſuet eccℓ itẽtõez in spãli. obseruat ea3 tñ in gñali i hoc q̃ itẽdit uerum cõtrahere mrimoniũ.

SEcundo queritur ut' mrimõiũ ex ihõesta cã ꝺctũ sit bonũ. Et ur q̃ ñ. phũs. 2°. topi'. quoꝝ gñatões male. 7 ipsa mala. s3 mrimonij ꝺcti ex ihõesta cã ẽ gñatõ mala. g° ipm ẽ malũ. ℗ Itẽ Boe'. 2°. li° topi'. c° finis bon' ẽ. ipm quoq3 bonũ ẽ. g° a siℓi c° finis mal' ẽ ipm malũ ẽ. Hz mrimonij ꝺcti ex ihõesta cã ẽ finis malus. g° ipm ẽ malũ. ℗ Cõtra magr h' di. c°. ultimo dicit q̃ licet fine nõ bono ꝺbat' ꝺiugiũ q̃ spes ꝺbẽtis mouet animũ. ꝺiugiũ tñ bonũ ẽ. q2 uita mala uel itentio alic' puersa non cõtãinãt sacrz. ℗ Rñ° q̃ ipsũ mrim' ex ihonesta cã ꝺctũ ẽ bonũ. q2 mala actio ꝺbentis nõ cãt mrimoniale uiculũ rõe sue deformitatis rõe c' ẽ mala. s3 p suã eẽntiã rõe c' ẽ bõa. 7 iõ sicut bõa ẽples p fornicationẽ genita. q2 nõ generat' p deformitatẽ actõis. s3 p ei' eẽntiã sic bonũ ẽ mrim' ex ihõesta cã ꝺctũ. puersitas eiz i actõe ꝺbẽtis dehõe stat ꝺbẽtẽ ñ mrim'. ℗ Ad p' i oppo' ꝺ q̃ illud uerbũ phi itelligẽdũ ẽ de gñatiõe q̃ sub rõe q̃ mala ẽ geniti cã. ℗ Ad 2m ꝺ q̃ istud uerbũ Boecij itelligẽdũ ẽ de fine per se. mrimonij autẽ finis p se sẽper ẽ bonus.

QArca litteram si dia bolus trãsfigurãs se i angelũ lucis credat' bonus nõ ẽ piculosus. qꝺ intelligẽdũ ẽ si credens ultra nõ pcedat. q2 ille ẽ erro2 no iuris. sed facti. sed si ultra pcederet adorando ipm ut pote si ille diceret se eẽ Christũ caderet i idolatriã. nisi ipm adorat sub hac cõditiõe si ẽ Christus. nõ i hereticoꝝ sectã s3 i itegritatẽ fidei quã ille hereticus se mẽtiebatur hẽre. supple diceret consẽtire. q̃ꝺ uez ẽ si illi heretico dicẽti se eẽ Aug'. ille fidelis assentiret i gñali dicẽs se assentire de fide sicut ille. si aũt ille hereticus aliqua p̃dicaret cõtra fidẽ 7 alius illi p̃dicationi assẽti'

ret nō excusaret ab errōre. ⁊ maxie si p̄dicaret cōtra aliquē illoꝝ articuloꝝ quos qlibet fidelis usū. hōs li. ar. tenet credere explicite. ne ut adultera dānaret. sicut. n. dr Lenit. 21°. Sacerdotis filia si deprehensa fuerit i stupro. ⁊ ui olauerit nomen patris sui flāmis exuret. beata āt uirgo ut superi⁹ ui su ē ex altera parte erat de gñe sacerdotali. ⁊ iō si iudei uidissent eā pregnātē ⁊ non maritatā uoluissent eā cōdēnare credentes ꝙ ex fornicatione uel adulterio cōcepisset.

Di. xxxi.

POst hoc de bono coniugij ⁊c. Supius determiauit magr̄ de mr̄im° quo ad cās formalē ⁊ efficientē. Hic determinat de ipo quo ad finalē que i bōis mr̄imonij cōsistit. ⁊ diuidit in tres. ℙ° determiat de tribus bonis cōiugij coiter. ℙ° de bono fidei in quocūqz cōiugio spaliter ō se ibi. Sciēdū ē etiā. ℙ° de bono fidei i cōiugio patrū antiquoꝝ specialissīe di. 33ª. ibi. Querit hic de antiquis. ℙª i duas. ℙ° determinat que ⁊ quot sit coniugij bona. Scdo qr excusāt cōcubitū cōiugales ibi. Cū igit. ℙª in tres. ℙ° oñdit ꝙ tria sūt cōiugij bona. ℙ° oñdit ꝙ intentio uitande plis in cōtrahendo mr̄imoniū excludit ibi Cui uero uenena. ℙ° oñdit incidenter qñ iudicādi sūt homicide ꝙ pcurāt aboꝛsū. ⁊ qñ nō ibi. Hic queri solet. Illa pars q̄ ibi incipit. Cū igit. diuidit i tres ptes. Primo oñdit qñ hec bona excusāt coniugalē cubitū. ⁊ qñ nō ℙ° opponit i oriū ibi. Si cō cubit⁹. ℙ° oñdit quo ābo coniuges se habēt ad actū illū ibi. Sciendū etiā. ℙª in tres. Primo opponit p auctoritatez. ℙ° p. rōnez. ⁊ Gregorij auctoritatez ibi. Si forte. ℙ° ·pōit auctoritatis Gre. determiationē ibi. Hoc autem.

Circa hanc di. querendū ē pncipaliter de tribus. Primo de bōis mr̄imoñ excusātib⁹. ℙ°. de eoꝝ hitudie ad mr̄imoñiuz. ℙ°. de modo excusandi p illa cōiugales cōcubitū. Circa pmū querūtur tria. Primo utrū debeāt esse aliqua bona mr̄imoniū excusantia. ℙ°. que ⁊ quot sūt. ℙ°. qō est pncipalius iter illa.

PRimo ostendo ꝙ nō debeāt esse aliqua bona mr̄imoniū excusātia. Res bōa excusatiōe n̄ idiget. sz mr̄im⁹ ē res bona. ⁊ iqtū est i offiñ. ⁊ iqtū ē i re mediū. ergo bonis excusantib⁹ nō indiget. Itē sicut cōseruatio idiuidui que ē p actū nutritiue est de itētiōe nature. ita ꝺseruatō speciei que est p actū gñatiue. sz actus nutritiue bono excusante nō idiget. ergo a simili nec cōcubitus mr̄imonialis ꝙ est actus generatiue. Itez nō miorez iacturā patit hō quātū ad rōis usū i dormiendo q̄z i actu carnalis copl̄e. sz dormitio nō idiget ali quo bono excusante. ergo nec actus carnal⁹ copule. Cōtra magr̄ i pncipio h⁹ di. tria sūt pncipaliter bona coniugij. ⁊ infra eadē di. c°. 4°. dicit ꝙ cū hec tria in aliquo coniugio simul cōcurrūt ualēt ad excusationē coitus carnal⁹. ℞° recta ratio docet nō eē aliqd faciendū ab hoīe de quo patiat iacturā nisi p recōpēsatione eqlis boni uel maioris. sz in ꝺtrahēdo mr̄imoniū hō obligat se saltē iplicite ad carnalē copulā. ⁊ nisi coiux exactus religionē infra temp⁹ debitū itrauerit. in carnali aūt copl̄a sub ꝺditiōe. s. si alt cō iux exegerit. rō iacturā patit q̄stum ad sui usū. qz i illo actu ipedit usus rōis. vñ ph⁹ 7°. li°. ethi⁹. c°. 8°. dicit de uenere ꝙ furat intellectū spisse sapiētis. hō g° i cōtrahendo mr̄im⁹ obligat se saltē iplicite ⁊ sub cōditō nibus p̄dcis ad patiēdū iacturā quātū ad usū rōis. exītes ēt i mr̄im° iacturā patiūt pp sollicitudinē ⁊ carnis tribulatōnē. vnde ap⁹. i°. coꝛ. 7°. dicit de illis qui tribulatōez carnis hebūt h⁹i. ⁊ iō debuerūt eē bona p̄dcās iacturas recōpēsantia. ⁊ hec sunt illa q̄ cōcubitū mr̄imonialē excusāt. Ad pmū i opp⁹ dō ꝙ mr̄im⁹ sine p̄dcis bōis nō esset res bona. vñ p tāto ipz excusaī dicūt. qz p ipa ē res bona. Ad 2⁹ dō ꝙ hō p actū nutritiue nō patit iacturas sītes ill̄ qs patit p actū gñatie. nō eiz sic ifecta ē nutritiua i gñatiua. Ad 3⁹ pōt dici ꝙ maioꝛ ē falsa. nō eiz idē ē pati iacturā quātū ad rōnis usū ⁊ ipediri i usu rōis. q̄nis eim doꝛmiēs ipediat in usu rōnis nō tñ patit dānū si moderate doꝛmiat q̄stū ad rōis usuz ēmo post sōnū moderatū hō nō potentioꝛ

ē q̄stū ad rōis usū. nō sic ā̄t pōt dici de cō
iugali cōcubitu. nō tm. n. hō p illū actū ipe
dit ī rōis usu. sz ēt dānū patit q̄stū ad rō
nis usū. vñ illū actū frequētantes efficiunt
debiliores ad clare uidēdū ea que sūt scōz
iudiciū rōis. ⁊ merito. qz ipedimētū qđ hō
tūc patit̄ pueīt ex repugnātia ⁊ inobedien
tia sēsualitatis ō rōez. ⁊ ex dolnio ei⁹ sup eā
durāte illo actu vñ illud ipedimētū ē uitio
sū. sz qñ cāt̄ p ɔiugalē actū pp aliqđ bonū
mr̄imōij factū ē nō uitiosū ꝯz q̄ uitiuz ac
cipit̄ p clpa. sz ꝯz q̄ accipit̄ p quodā neces
su seu p q̄dā obligatiōe a. pma rectitudie
nature. ipedimētū aūt usus rōis ī dormiē
do pueīt ex lassitudie naturaliū uiriū ⁊ sēsi
tiuariū. pōt ēt dici ad minorē q̄ dormitio
hēt bōa excusantia ipedimētū usus rōis in
sōno que bōa sūt uigorato usui rōis p sō
nū. ⁊ corpal̄ fortificatō ⁊ nature sustētatō.
qz sine sōno natura humana pro statu isto
sustentari nō posset.

Secundo queritur que ⁊ quot sūt mr̄imonij bona. ℟ᵒ q̄ sic bōi
tas creature duplex ē q̄dā eēntial̄ ⁊ q̄dam
accidētal̄. sic mr̄imōij q̄dā ē bonū eēntia
le quod ī tria duidit̄. s. ī fidē. plē. ⁊ sacr̄m.
q̄dā accidētale. ⁊ illud ē multiplex ⁊ idif
finitū. sicut pax ⁊ multa alia q̄ ex mr̄imōijs
aliquibus pueniunt. numerus autē bono
rum eēntialiū ī mr̄imōio pōt accipi. aut ex
pte cause mr̄imonij. aut effcūs. aut nature
ipius boni. ℟ᵒ mō sic ut superius dictū est
ad mr̄imⁿ⁹ icliat nat̄a ⁊ sic respicit bonū p
lis. ⁊ rō recta. ⁊ sic respicit bonū fidei. ē ēt
a iur̄ diuīo qđ ipsū ad aliqđ significādū ī
stituit. ⁊ sic hz bonū sacr̄i. ℟2ᵒ. mō sic ī mr̄i
monio sūt tria. cōsiderare uz uiculū ⁊ usuz
uīculi. ⁊ fructū ad quē ordiat̄ usus rōe pri
mi. bonū mr̄imonij ī sacr̄z. qᵒ ad 2ᵐ bonum
fidei. quo ad 3ᵐ plis. ℟3ᵒ mō sic ꝯz phūz. 8ᵒ
ethi⁹. cᵒ. 2ᵒ. bonū didit̄ ī delectabile utile ⁊
honestū. delectabile ē bonū fidei. utile bo
nū plis. honestū bonū sacr̄i q̄ pp appropa
tōnē dicta sūt. qz ī quolibet triū pdictoruz
pōt ineīri aliquo mō rō delectabilis util̄ ⁊
honesti.

Tertio queritur utrū bonū sacr̄i sit pncipal⁹ int̄ illa. Et uī
q̄ nō. qz finis ē pncipalissimū ī uno quoq̄.
sz bonū pl̄ ē finis pp quē īstitutū fuit mr̄i
mⁿ⁹. gᵒ bonū pl̄ pncipal⁹ ē ī nūero q̄z bonū
sacr̄i. ℟ tē illud ē pncipal⁹ ī unaq̄q̄ re qđ
magis ptinet ad eī⁹ eēntiā. sz bonū fidei est
huiusmōi. qz mr̄imⁿ⁹ nihil aliud uī esse nisi
mutua obligatō ad reddēdū debitū exigēti
q̄ obligatio ad bonū fidei ptīere uī. gᵒ bo
nū fidei pncipal⁹ ē ī mr̄imⁿ⁹ q̄z bonū sacr̄i.
℟ tē rei nat̄ali eētial⁹ ē illd qđ ī ea r̄spi
cit eē nat̄e q̄z illd qđ r̄spicit eē gr̄e. sz ut su
pr̄ hītū ē. mr̄imⁿ⁹ ē res nat̄al̄. ⁊ bonū pl̄ et
bonū fidei ipsū respiciūt iquātū ē qđā of
ficiū nᵗ. bonū āt sacr̄i iquātū ē sacr̄m gr̄e.
gᵒ bonū pl̄ ⁊ bonū fidei eētialioza sūt ma
trimⁿ⁹ q̄z bonū sacr̄i. ⁊ ex ɔsequēti in mr̄imⁿ⁹
pncipalioza sūt. ℟ cōtra illd ē pncipal⁹ ī re
qđ in eⁱ⁹ diffinitōe pōt̄ q̄z illud qđ nō. sed
īsepabilitas ē huiusmōi. ut pz. s. di. 27ᵃ. cᵒ.
1ᵒ. cū gᵒ bonū sacr̄i sit ī mr̄imⁿ⁹ rōe īsepabili
tatis. bonū sacr̄i pncipalissimū ē ī mr̄imⁿ⁹.
℟ tē illud bonū pncipal⁹ ē ī mr̄imⁿ⁹ sine qᵒ
mr̄imⁿ⁹ eē nō pōt. q̄z illd sine quo mr̄imo
niuz esse potest. sz sicut dicit magr̄ hⁱ⁹ di. cᵒ
1ᵒ. mr̄imōiū pōt eē sine bono fidei ⁊ pl̄. ⁊ ñ
sine bono sacr̄i. ergo ī mr̄imōio bonū sacr̄i
ē pncipal⁹ q̄z bonū fidei ⁊ pl̄. ℟ ñdeo q
sipl̄r ⁊ oīb⁹ pēsatis ītr bonū mr̄imōij bo
nū sacr̄i pncipal⁹ ē. tū qz digni⁹. tū qz mr̄i
mⁿ⁹ eētial⁹. q. āt sit digni⁹ pz. qz bonū fi
dei ⁊ bonū pl̄ ptinēt ad mr̄imⁿ⁹ iquātū ē qđ
dā offm nᵗ. bonū sacr̄i iquātū ē sacr̄m gr̄e.
dignioz āt ē gr̄a q̄z nat̄a. q. nō sit mr̄imo
nio eētial⁹. pz qz ptinet ad matrimⁿ⁹ rōe
īsepabilitatis ꝯz Aug⁹. 9ᵒ. li. sup Gen. lon
ge añ mediū. ⁊ recitat magr̄ hⁱ⁹ di. cᵒ. 1ᵒ. īse
pabilitas āt eētialioz ē mr̄imonio q̄z bo
nū pl̄ ⁊ bonū fidei. postq̄z. n. mr̄imⁿ⁹ ōctū. ē
pñt ab ipo separi bonū plis ⁊ bonuz fidei
uīculo mr̄imōiali remanēte. si eīm cōiuges
uenena sterilitatis procurēt ēt ex pacto inter
se. nō pp hoc soluit̄ mr̄imⁿ⁹ pus ōctū. q̄uis
si tale pactū īteruenisset in ōbendo nullum
fuisset mr̄imⁿ⁹ cuz ēt ob cāz fornicatōis cō
iuges separēt̄ adhuc remanet matrimonij
uinculum. nec tñ inter eos remanet mutua
obligatio ad exhibēduz sibi mutuo usū sui
corporis. ⁊ si hoc alter eoz exigeret. īsepa
bilitas vo ita mr̄imōio adheret ut sine illa
esse nō possit. ℟ ad pⁿ in oppⁿ dō q̄ finis

mrimonij icꝫtū ē quoddā officiū nature ē bonū plis ⁊ bonū fidei. sz icꝫtū ē sacrz gre pncipalioꝝ finis eius ē bonū sacri. ¶ Ad 2m dō q̄ minoꝝ falsa ē. illa eiz mutua. obligatio tolli pōt ob causā fornicationis uīculo tñ mrimonij remanēte. vñ cū sumat mrim9 sub rōe qua res ⁊ plenū sacrz i significādo uidet eēntialiter eē quoddā uinculū unionis int uirū ⁊ mulierē p mutuū cōsensū expssū p uerba de pñti uel p alia signa i nō potētibus loqui. ⁊ copulā carnalē sequētem cātū p qd̄ neuter eoꝝ pōt alij mrimōialr copulari altero uiuēte idissolubilē unionē nature humane cū psona filij dei ex institutōne significās. ¶ Ad 3m dō q̄ mrim9 nō tñ ē res nature sz ēt gre. ⁊ q̄uis eēntialius pti neant ad mrim9 bonū plis ⁊ bonū fidei i q̄ icꝫtū ē quoddā officiū nature q̄ bonū sacri. tñ ē ecōuerso icꝫtū ē sacrz gre. ⁊ qz oībus pēsatis pncipalioꝝ ē gra q̄ natura io oībus pensatis illd bonū ē eēntialr mrim9 qd̄ ipm eēntialr respicit iquātū ē sacrz gre q̄ illud qd̄ ipuz eēntialius respicit inꝫtū ē officium nature.

QOnsequenter queritur de 2o pncipali. Et circa hoc querūtur tria. ¶ 1o utrū ad cōtrahēdū mrim9 necessariū sit pdcā bona eē in ȝbentiū itentione. ¶ 2o. utrū ad eē mrimonij sit necessariū illa eē i obligatiōe. ¶ 3o. utrū ad ȝsecratōnē mrimonij neciuz sit illa esse in mrimonij executōe

PRimo ostendo q̄ ad ȝtrahēdū mrim9 neciuz sit illa tria bōa eē in ȝbentiū itētione. qz ad ȝbendū mrimōiū neciuz ē cōsensus i ea q̄ sūt de eēntia mrimonij. sz pdcā bōa sūt eēntialia mrimōio. g̊ ad ȝbendū mrim9 neciuz ē ȝbentes ȝsētire i illa. nō posset aūt in illā cōsentire nisi eēnt i eoꝝ intentione. ¶ Itē illa intentio est necia ad mrim9 ȝbendū cuius oppo9 ipedit mrim9 ȝctū. sed si ȝbentes itēdūt agere cōtra bonū plis uel fidei uel sacri nō ȝbūt mrim9. vñ de pcurantib9 uenena sterilitatis. dicit magr h9 di. ē. 2o. q̄ si ab initio tal fuerit ñ sibi p ȝnubiū. sz p stuprū poti9 cō uenerūt. g̊ ad ȝbēdū mrim9 uerū neciuz ē pdcā tria bona eē in ȝbentiū intētione. ¶ Cōtra. hō pōt mrim9 ȝbere cū illa quā scit nō posse parere. sz sic ȝbēs nō pōt hēre bonū plis in itētiōe. g̊ illud bonū ñ ē neciuz eē i intētiōe ȝbētis mrim9. ¶ Itē uir pōt cum mulier uerū mrim9 ȝbere q̄uis itēdat alia z mulierē adulterando cognoscere. sz talr nō tñ nō hēt in itētiōe bonū fidei. sz etiam hz i itētiōe opp9. g̊ bonū fidei nō ē neciū eē in itentiōe ȝbentis uerū mrim9. ¶ Rñdeo q̄ pdcā bona eē i ȝbentiū itentiōe dupliciter pōt itelligi. aut i habitu ⁊ iplicite. aut in actu ⁊ explicite. dico g̊ q̄ nō pōt ȝbi mrim9 nisi bonū sacri sit i itentiōe ȝbētiū altero pdcōz mōz. qz oportet q̄ ȝbentes ȝsētiāt i uiculi īsepabilitatē rōe c9 ē i mrim9 bonum sacri. illo ēt mō neciū ē bonū fidei eē i itētiōe ȝbētiū aliquo mō. ⁊ aliquo mō ñ. i bono eiz fidei ȝsiderāt duo. unū. s. eēntiale qd̄ ē nō negare usū sui corporis si cōiūx alius petat. alterū accidētale seu accessoriū. s. nō exhibere altri q̄ suo ȝiugi usū corporis sui. rōe pmi neciuz ē bonū fidei eē i ȝbētiū itētiōe ad min9 hītualr ⁊ implicite. rōe āt alti9 ñ neciū ē ad ȝbēdū mrim9. bonū ēt plr tiplr pōt accipi. s. aut pro plr susceptione ⁊ educatiōe absolute. aut sub cōditiōe si deus eā dederit. seu pro nō pcurādo aliqd̄ impedimētū plis. Primo mō ñ ē neciū bonū plis eē in ȝbētiū itentiōe nec actualr nec hītualr. nec explicite. nec iplicite. sz 2o mō ⁊ 3o neciuz ē ipm eē i ȝbētiū itentiōe ad minus hītualr ⁊ iplicite. vñ si ȝbentes itēderēt nō susciperē plē nec educere si de9 eam daret uel uenena sterilitatis procurare ne proles uēiret. mrim9 sic cōtractū eēt nullū Loquēdo aūt de eē in ȝbentiū itētōe actualiter ⁊ explicite. sic ad ȝbendū mrim9 nō ē neciū aliqd̄ predictoꝝ modoꝝ eē in cōtrahentiū intentiōe. sufficit eim q̄ i cōtrahendo intendant illud quod inter contrahentes requiritur ad mrim9. ¶ Ad primuz i oppositum dō q̄ procedit de intentione in habitu ⁊ implicite. ⁊ de bono prolis. sed q̄ accipitur pro eius susceptione ⁊ religiosa educatione sub hac conditione. si de9 eā dederit. uel pro non pcurando aliquid in prudiciū generatiōis prolis. ⁊ de eo qd̄ est eēntiale in bono fidei quod est non negare usuz corporis sui alteri cōiugi hoc exigēti. ⁊ simili modo dicendum ē ad 2m. ¶ Ad primū ad ptem aliā dō q̄ procedit de bono plr

fm q accipit p plis suscepcõe t religiosa educatiõe absolute. t sic itell'r illud vbũ magri dicẽtis huius di.c°.i°.q bonũ prol' nõ omnibus adest ꝯiugibus. Ad 2° dõ q pcedit de eo q in bono fidei ẽ accidentale seu accessoriũ. t sic intelligit illud uerbum magri. dicẽtis huius di.c°.i°. ꝺbi ꝯiugiũ ab aliquibus. q hec tria bona ñ cõicãt. deest enim fides ubi uir cuꝫ alia uel mulier cum alio coit.

Secundo queritur utꝝ ad eẽ mrimonij necessariũ sit illa bõa esse ĩ obligatiõe. Rº q sic. In oi .n. mrim° ẽ obligatio ad ifepabilitatẽ ita q ꝯiuges ab illa se mutuo absoluere nõ põt uita corpali durante. si tñ sit mrimõiũ cõsumatũ q̃uis hoc possint añ mrimonij cõsũationem per religionis ingressum ẽ ẽt in oi mrimõio de necessitate obligatio ad prolis susceptionẽ et religiosam educationẽ si proles affueit. t obligatio ad fidei obseruationẽ nõ tantũ quantũ ad illud quod ẽ bonũ fidei eẽntiale qꝺ ẽ nõ negare usũ corporis sui alteri cõiugi hoc exigenti. sꝫ ẽt quãtũ ad illud qꝺ ẽ accessoriũ uel accidẽtale qꝺ ẽ nõ cõcedere usum corporis sui alteri q̃s suo ꝯiugi. qñqꝫ eiꝫ cõtractus obligat cõtrahentẽ ad aliqd a quo actualiter dissentit dũ ꝺbit absq̃ h° q irrit° sit ꝺct°. t iõ q̃uis sine pl' susceptõne t fidei obseruatiõe possit remanere mrimonium. tamen obligatõ ad prol' susceptõnez si uenerit t ad fidei obseruationem ita sunt essentiales matrimonio q ab illis separi nõ põt nisi ab obligatione reddẽdi debitũ mutuo se absoluant p cõtinẽtie uotum ex utriusqꝫ cõsensu uel nisi interueniat sepatio quantũ ad thoꝝ ob fornicatiõis cãm.

Certio queritur utrũ ad cõseruationẽ mrimonij necessariuꝫ sit illa bona eẽ ĩ mrimonij executiõe. Rº q nõ. isepabilitas. n. ñ respicit p se. t ꝑmo mrimoniales actus. sꝫ mrimonij eẽntiã. bonũ aũt prolis t fidei respiciũt mrimõiales actus ĩ quibus cõsistit executio mrimonij. nõ aũt ẽ neciuꝫ q p actus mrimoniales ꝑ uenirat bonũ prolis. qꝛ in mrimonio cũ muliere sterili ꝓuenire ñ põt. t tñ cũ illa põt manere mrimoniũ. nec ẽt neciuꝫ ẽ ad cõsernationẽ uinculi mrimonij alterũ cõiugẽ cõcedere usũ corporis sui alteri ꝯiugi hoc exigẽti uel negare alteri q̃s suo cõiugi. vñ magr' h° di.c°.i°. Danet uinculũ cõiugale ĩter ꝯiuges ẽt si alij a se discedẽtes adheserint.

Quesequenter queritur ꝺ 3°. ꝑncipali Et circa hoc querũt tria. p° utrũ p bona mrimonij ita posset excusari carnalis concubit° cõiugũ ut nullũ peccm̃ sit. 2° utrũ eoꝝ cõcubit° nõ cã reddẽdi debitũ nec prolis procreãde sẽper sit peccm̃. 3°. utrum semp sit peccm̃ mortale. sꝫ qꝛ solutio qõis ꝑme sufficienter ps p illam qõnẽ supius factã. di. 26ª. s. utrũ actus mrimonij q̃tũ ad copulã carnalẽ sit licit°. et maxie p qõnẽ imediate sequẽtẽ que ẽ utrũ actus mrimonialis sit meritoꝛi°. iõ de hac qõne uꝝ mihi hic supersedendũ.

Secundo queritur utꝝ cõcubit° cõiugũ nõ cã reddẽdi debitũ nec plis procreande semper sit peccm̃. Et uꝝ q nõ. q utiꝫ re ad finẽ pp quẽ ẽ in hoc penitus nullũ cõmittit peccm̃. sꝫ ut hẽt ꝑcedẽti di.c°. ultio causa finalis mrimonij p° peccm̃ ẽ euitatõ fornicatiõs. g° carnalis ꝺcubitus pp fornicationẽ uitandã nullũ penit° ẽ peccatũ. Itẽ qui utiꝫ re sua ordiate ĩ hoc nullũ penitus cõmittit peccm̃ sꝫ qui cognoscit uxorẽ suã fm naturalẽ usũ utiꝫ re sua ordinate. qꝛ utr hẽt ptãtẽ corporis mulieris ut dicit ap°. i. coꝝ. 7°. g° cõcubit° cũ uxore fꝫ naturã nũq̃ ẽ peccm̃. Item bonũ ex genere nõ efficiꝫ malũ nisi ex mala ĩtẽtione uel pp ĩdebitã circũstãtiã. sed cõcubit° cõiugis bonũ ẽ ex gñe. cũ g° cõcubẽs pp fornicatiõez uitãdã bonã hẽat ĩtentionẽ si cõcubat loco t tẽpore t mõ debitis cũ sua cõiuge ille cõcubit° nullũ ẽ peccm̃. Itẽ pricipalius bonũ mrimonij ẽ bonũ sacri. si ergo bonũ pl' uel fidei ita possũt excusare cõcubitũ cõiugũ ut nullum penitus sit peccatum. multo fortius hoc p se põt bonũ sacri. Contra. Augu° in li°. de bono cõiugali lõge p° ꝑncipiũ t recitat magr h°. di.c°. 4°. cõiugal' cõcubit° generandi gra nõ hẽt culpã. cõcupiscẽtie uero satiande sed tñ cũ cõiuge pp thoꝝ fidẽ uenialẽ habet culpaꝫ. Itẽ utẽs actu nutritiue ultra illud quod est neciũm

ad cōseruationē indiuidui peccat.g° a filī utēs actu gñatiue pp aliud q̄ pp illud qđ regrit ad ꝺseruationē speciei peccat.¶Ro° q̄ bona mr̄imonij ſm q̄ ſunt in ipſo excuſant ea que ſunt in mr̄imonio.bonū aūt pl' 7 fidei cōſiderari poſſūt.aut ꝑut ſunt .i. itētiōe cōtrahentiū.aut in natura ꝺct' p obligationē. contractus.n. mr̄imonij includit obligationē ad illa aūt ꝑut ſūt in intentione cōcubitu ꝺiugali utētiū.p° modo excuſant cōtrahentiū propoſitū.2°.modo reddūt cōtractū mr̄imonij honeſtū.3°. mō bonū fidei 7 bonū prolis excuſant cōiugalem cōcubitū ita q̄ ſi alterū p̄dictorum bonorū tm̄ moueat intentionē in cōcubitu cōiugali utentium.ita pfecte excuſat illū cōcubitū ut nullū penitus ſit pccm̄. 7 ēt reddit ip̄z meritoriū.bonū autem ſacr̄i p ſe nō ſufficit ad excuſandū ab oī pccō ꝺiugalē ꝺcubitū ut tenet cōis opio.quia bonū ſacr̄i nō reſpicit primo nec directe mr̄imonij uſum ſed eſſentiā.bonū aūt plis 7 fidei ꝓz id qđ ſūt ꝓmo 7 directe reſpiciūt mr̄imonij uſum nō eēntiam niſi prout icludūt' ī contractu mr̄imōij in obligatiōe.7 iō q̄uis'bonū ſacr̄mēti p ſe ſufficiat ad hoc ut mr̄imōia honeſta remaneāt.nō tm̄ ſufficit'p ſe ad excuſandū uſū mr̄imonij ab oī pccō ſicut bonū plis 7 fidei.¶Aliqui autē cōtra hoc ſic arguūt.uelle moderate delectari in facto honeſto nullū penitus ē peccatū.delectatio.n. corporalis nō ē ſecūdū ſe mala.al'r r̄ſpectu eius nō eſſet uirtus modificans eā.uirtus autem temperantie ē reſpectu delectatiōis que ſunt ſecūdū tactū 7 guſtū.ſed ut ipſi dicūt bonū ſacramenti iq̄ſtū ē in intentione utentiū cōcubitu cōiugali honeſtat actū. vñ ut habetur decr̄. di. 32ª. ¶Nichena. cōcubitus cū ꝓpria cōuuge caſtitas ē.ē autē bonū ſacramēti in intentione utentium cōcubitu cōiugali iq̄ſtū hñt in ī itentione actualiter uel hītualiter q̄ nō cōcuberent niſi eſſet honeſtas mr̄imonij inter eoſ que eſt ibi p ſacramenti bonū.¶Preterea ſi aliqd pp plures cauſas eſt inſtitutū'non abutitur eo q̄ eo utitur pp aliquā illaꝝ.ſed mr̄im° nō tm̄ ē inſtitutum pp prolis generationē. ſz ēt ad uitādū fornicationem.¶Preterea ſi aliquis patiēs infirmitatem que nullo modo ul' de difficili pōt curari niſi interueniente carnali cōcubitu pp ſalutē corporis cognoſcit propriam uxorē peccar' ñ uidet'. tm̄ ille cōcubitus nō eſt cauſa prolis nec propter redditionez debiti. Preterea Ap°.1°.cor.7° dicit q̄ pp fornicatonē habeat unuſquiſq̄ ſuā uxorē.7 tm̄ ut habeat' Ro.3° r̄probat ſē tētiā illorū qui dicūt.Faciam° mala ut ueniant bona.g° uidetur ſentire q̄ cognoſcere propriam uxorem cauſa fornicationis uitande nullū penitus ē malū.nec obſtat qđ poſtea dicit.hoc autem dico nō ſecūdū ipe riū ſed ſecūdū indulgentiā.īmo magis uī' eē ad propoſitū.quia in hoc uidetur dicer' q̄ licitū ē q̄uis ñ ſit ꝓceptū. Preterea Aug°. li°.de bono cōiugali āte mediū dicit q̄ illū cōcubitū nuptie ñ cogūt fieri ſed ī petrant ignoſci.ſi tm̄ nō ita ſit nimius ut ī pediat' tē pora que debentur oratiōi ſed nō uidet' loqui de ignoſci.p pñiam quia ſic ēt fornicatio ignoſcitur.g° uidet' q̄ accipiat ignoſci pro eo quod ē nō ī putari ad culpā.¶Qui uult tenere primam opinionem que ē cōior 7 magis ꝺſona uerbis Auguſtini 7 magr̄i. ut ꝓz in lr̄a pōt dicere ad p° in oppoſitum q̄ qui utit' re pp finē ad.quē inſtituta ē ꝓz īperiū aut ſecūdū indulgentiam cōceſſiōis que ē de minori bono in hoc nō peccat.uti uero ea ad finē ad quē inſtituta ē ſecūdū indulgentiam pmiſſionis que ē de miñori malo peccatū ē ſaltē uenialē.talis uero ē uſus carnalis copule que fit cā īcōtinētie uitande ſecūdū magiſtrū ſuperius. di.26.4ª.c°.2°. ¶Ad 2° dicendū q̄ uir qui utit' uxore ſua cauſa īcōtinētie uitande ī ſeipſo. q̄uis uta tur ea ordinate q̄tum ad naturam generiſ ſi cognoſcit eam ſecūdū naturalē uſum.nō utitur tamen ea recte ſecūdū iudiciū rōis q̄ dictat ipſum ñ debere ea uti niſi pp bonū prolis uel bonū fidei.uti autē uxore ad uitandū īcōtinentiam ī ea ē ea uti pp bonū fidei ēt ſi mulier nō petat expreſſe ſz tacite tm̄ 7 p quādā īuitationē.¶Ad 3°.dđ q̄ cōcubitus qui fit cauſa īcōtinētie uitande in ſeipo tm̄ efficitur malus pp omiſſionem finis debiti qui ē bonū prolis uel bonū fidei.7 ꝓz phūs.3°.ethi°.c°.5°.cuius gratia ē una de ꝓncipalibus circūſtantiis.¶Ad 4° pz ſolutio ex dictis ī corpore qōis.¶Qui aūt tenēt opinionē cōtrariam dicūt ad p° in opp° q̄ ſatiare concupiſcentiam 7 uelle

moderate delectari nō sūt idez. pōt ēt dici q̄ Augustin⁹ in illo uerbo ꝛ silibus accipit culpā pro uitio qđ ē quedā declinatio a p⁹ rectitudine nature que nō sēp ē culpa ꝑpe dicta. ut in li° 2°. oñsū ē ꝛ illā obligationem Aug. dicit uenialē iquātū de⁹ pp honestatē sacrī nō iputat eā ad aliquā culpā ꝑprie dictā. ℞ Ad 2⁹ dicunt q̄ maior ē falla. nō eiz peccat homo quotieſcūq; accipit cibuz pp delectationē saporis.

Tertio queritur utrū cōcubitus nō cā reddēdi debitum nec ꝑlis procreāde sēper sit pccm̄ mortale. Et uī q̄ sic. magr̄ hui⁹ di. c°. 4°. ꝛ ē. 23ª. q. 4ª. Prigo. Adulter ē amator ardentior ꝑprie uxoris. cū g° adulteriū sit pccm̄ mortale ꝛ cognoscens uxorē nō cā boni prolis uel fidei sit eius amator ardentior talis mortaliter peccat. ℞ Itē magr̄ eo. c°. ꝛ ē ēt decr̄. qō ne p̄dicta. Liberoz. uoluptates que de meꝛtricū capiūt ꝫplexib⁹ i uxore sūt dānate. sz tales sūt uoluptates que capiūt in uxore ñ cā boni prolis nec fidei. g° tales fuerūt dānate. ℞ Itē cōcubitus cōiugalis ñ differret a fornicatorio si p aliqđ bonū mr̄imonij ñ excusaret. sed cōcubitus qui fit non causa boni prolis nec boni fidei per nullū bonuz mr̄imonij excusatur. q̄ ꝫ̄uis bonum sacrī mr̄imonū honestet. tñ per se nō sufficit ad excusandū cōiugalē cōcubitū. g° cōcubitus cū ꝑpria uxore nō causa boni prol' nec fidei ē pccm̄ mortale sicut cōcubitus fornicari⁹. ℞ Cōtra uti cibo suo pp delectationē nō sē per ē pccm̄ mortale. g° sil'r uti cū ꝑpa uxore pp delectationem nō semp ē pccm̄ mortale. ℞ Item magr̄ hui⁹ di. c°. 5°. dicit de cōcubitu qui fit libidis uoluptate cū uxor̄ q̄ pp nuptias accepit uenīā. sed hoc nō diceretur de mortali pccō. ꝫ̄uis accipiat uenīā pp pñiaz. g° talis cōcubitus nō semp ē peccatū mortale. ℞ Ñdeo q̄ intentio cōcubētis cū ꝑpa uxore nō pp bonū ꝑlis nec fidei aut exit fines mr̄imonij. ita q̄ uellet facere ēt si nō eēt uxor sua. ꝛ talis cōcubitus semp ē pccm̄ mortale. ꝛ sic cū uxore ꝛcubēs dicit ardentior amator uxoris ꝑpe. taliū ēt cōcubituū uoluptates sil'es sūt illis que capiūtur de meꝛtricū amplexib⁹ aut sistit actu uel situ ultra cōfines mr̄imonij. ita q̄ non uellet cōcubere cū ea si nō eēt uxor ꝑpa. ꝛ talis cōcubitus nō ē pccm̄ mortale. excusat eiz a pccō mortali pp mr̄imonij honestatē que maxie in eo ē rōe ꝛ̄epabilitatis p quaz ē in eo sacrī bonū. ℞ Ex dictis patet solutō nes ad duo ꝓma argumēta. ℞ Ad 3⁹ dō q̄ ꝫ̄uis bonū sacrī p se nō sufficiat ad excusā dū carnalē cōcubitū ab oī peccato. sufficit tñ ad excusandum a mortali pccō. q̄ ꝫ̄uis nō ꝛespiciat carnalē cōcubitū. primo et directe respicit tñ secūdario ꝛ indirecte iq̄ tū bōestat eēntiā mr̄imōij rōe c⁹ bōestatis talis cōcubit⁹ pōt excusari a pccō mortali.

Urca litteram sacra liter vo separari nequeūt dū uiuūt. supple si est mr̄imoniū cōsūatū. alias possent p religiōnis ingressū sacrz fidei. i. caractarē qui est res et sacrz. imo firmi⁹ erit. s. q̄tū ad amo rē spūalē i dño. uel pōt dici q̄ nō loquitur hic magr̄ de cōtinētia a p⁹ carnali copula qua mr̄imoniū cōsumatur sed de cōtinētia a sequentibus si cōiunx nō eēt adultera nō foꝛet. tñ eēt fornicaria. cōiuges dicuntur q̄ solus cōcubitus cā cōueniūt dū tñ affectu mr̄imoniali copulētur. si tñ ꝑlis gñationē aliquo dolo malo nō uitēt. s. cōsētiēdo i talē dolū. dū ꝺbitur mr̄im⁹. q̄ si tal' dol⁹ p⁹ mr̄im⁹ cōtractū supueniret uinculū mr̄imoniale nō solueret. si ābo tales sūt cōiuges ñ sunt. hoc ē nō faciūt actus debitos ꝺiugio. si ābo nō sūt tales. aut illa ē meretrix mariti. ꝛc. i. ad modū meretricis se hñs. Sapiēs iudicio amat cōiugē ñ effectu. s. affrenato. Nihil ē fedi⁹ uxorē amar̄ q̄si adulterā. qđ nō ē sic itell'endū q̄ ñ sit aliqđ pccm̄ grauius illo. sz ul't dicer̄ q̄ ē ualde fedū. Incōti malū ē q̄ uir cognoscit uxorē ultra necitē ꝓcr̄andi liberos. logr̄ ꝺ actu cognoscendi exigēdo debitū ñ reddēdo. Ipse solus nuptialis ē. s. ꝓncipal'r. q̄ ad procr̄ationē liberoz ꝓncipal'r ordīat⁹ ē cōcubit⁹ nuptialis. Uoluptas ipsa sine cl'pa eē nullaten⁹ pōt. hoc noīe cl'pe intelligit feditatē uitiosā q̄ i nobis ē ex culpa ꝓmoꝛ parentū.

Dī. xxxii.

Tiendm ē etiā ꝛc. ℞ Supius determinauit magr̄ de trib⁹

bonis cõiugij. Hic determinat de bono fidei ī quocūq; cõiugio specialr. ⁊ diuidit in partes duas. ℘ 1° determinat magr de necite reddendi debitū. ℘ 2° de tẽpore exigẽdi ibi Et licet. ℘ 1ª in duas. ℘ 1° oñdit q; nõ potest unus cõiūx sine licentia alterius uouer ℘ 1° qrit ut⁹ data licẽtia possit ꝛuocar ibi Si uero qlz. ℘ 1ª ī duas. ℘ 1° oñdit q; un⁹ cõiūx tenet alteri debitū reddẽ. ℘ 1° aucto ritatibus probat q; unus sine alterius cõsẽsu nõ potest cõtinere ibi. Quo uero ℘ Illa ps que ibi incipit. Et licet. diuidit in tres ℘ Primo q; aliqñ ẽ cessandū a debiti exactione. ℘ 2°. iquirit an cessandū sit aliqñ a reditione ibi. Illi aūt. ℘ 3° ostendit quãdo cessãdū sit a nuptiaꝝ celebratõe ibi. Nec sol.

Circa hanc di. querit pncipaliter de ꝗttuor. ℘ 1° de carnalis debiti redditiõe. ⁊ exactõne. ℘ 1°. de licentia cõtinẽdi. 3° de tẽpore reddẽdi carnale debitū uel exigendi. ℘ Quarto de tẽpore nuptias celebrandi. ℘ Circa primum querũt duo. ℘ Primo ut⁹ sit necessitatis debituꝫ reddere. ℘ 2° utrum utrum aliquando sit necessitatis exigẽr.

Primo ostendo q; reddere debitū nõ sit necessitatis. q sciẽter rẽdit se ipotentẽ ad reddẽdū illud ad qđ reddẽdū de necitate tenet mortaliter peccat. sz maritus p ieiunia multa ⁊ uigilias ⁊ alios labores aliqñ reddit se ipotẽtẽ ad reddẽdū uxori carnale debitū. ⁊ tñ sic pro deo ieiunãs nõ peccat. g° reddere debitū nõ ẽ necitatis. ℘ Itẽ magr hui⁹ di. c. 4°. ⁊ ẽ. 33ª. q. 4ª. Sciatis. Sciatis q; qcūq; uxori debitū reddit uacare nõ pot orationi. nec carnes agni edere. sed nullus excludit a pceptione corporis Christi. qz facit illud quod facere ẽ necessitatis. g° reddere debitū ñ ẽ necessitatis. Cõtra. i. cor. 7°. Uxori uir debitū reddat. silr ⁊ aūt uxor uiro. obseruatio aūt aplici pcepti necessitatis ẽ. ℘ Ñdo q; reddere debitū ẽ necessitatis. qz sicut dicit ap⁹. 1°. cor. 7°. Mulier sui corporis ptãtẽ nõ habet sz uir. silr aūt ⁊ uir corpis sui ptãtẽ nõ hẽt sz mulier. sz necessitatis ẽ nõ negare homini usũ licitũ rei que đ iure est in ptãte sua. In casu tñ in quo uir nõ possz uxori debitum reddere salua incolumitate corporis proprij debitũ reddere nõ tenetur. quia noluit deus uirũ obligari mulieri in his que sunt cõtra rectã ĩclinationẽ nature. recta aūt inclinatio nature ipsius hoīs p pus ẽ ad actũ nutritiue quo cõseruat p priũ indiuiduũ qz ad actũ gñatiue q ordiatur ad cõseruationẽ speciei. natura pus sumit de nutrimento quod necessariũ est ĩdiuiduo ⁊ supfluũ reseruat ad actũ generatine ⁊ iõ homo nõ tenetur ad actum gñatiue ī notabile piudiciũ ĩcolumitatis corporis ppij. ℘ Ad pmũ in opp⁹ đđ q; maior uera ẽ de illo qui se reddit impotentez mõ illicito. sed ille q se reddit ipotẽtẽ ieiunando ⁊ orãdo itẽtione bona reddit se ipotentẽ modo licito. si tñ rõabile fuerit obsequiuz suũ. sicut enim ieiunãdo nõ reddit se totalr ipotẽtẽ ad reddẽdũ debitũ qz̃uis minus potentẽ se reddat. ℘ Ad 3⁹ đđ q; maior ẽ falsa. aliqñ. n. aliquid excludit a pceptõe corporis Christi ad tẽpus. nõ quia sit peccatũ. sed propter sacramẽti reuerẽtiã.

Secundo queri tur utz aliqñ sit necitatis debitũ exigẽr. Et uñ q; sic. debitũ ẽt si nõ exigat dz offerri. g° q̃z uis mulier nõ petat a uiro carnale debitũ uir tñ tenet offerr sibi. ℘ Itẽ si ifirm⁹ medicinã salubrẽ nõ petat. tñ sibi debet a medico dari. ergo cum redditio carnalis debiti sit remedium contra periculum incontinentie debet a uiro rddi mulieri etiã ñ petẽti. sed offerre non petenti est exigere. ℘ Contra si exigere aliquãdo eẽt necessitatis uir exactioni renũciare non posset. sed uir se obligare pot ad ñ exigẽdũ. g° exigere nõ ẽ necessitatis. ℘ Respondeo q̃z uis necessitatis sit debitum reddere non tantum petenti expresse. sed etiam petenti per aliqua signa per que coniecturat alter coniunx suũ conũgem affectare sibi carnale debitũ reddi. tamen exigere proprie loquendo de exactione nunq̃z est necessitatis. nullus enim tenetur uti uire suo q; pro se tantum introductum est. extra de regularibus. Ad apostolicam. Nec aliquis a suo debitore suum debitum repetere compellitur. nec debituz offerre si est tale debitum quod non debetur. si non petatur expresse. uel tacite cuiusmodi est carnale debitum. Et sic

patet solutio ad p^m in opp^m. ¶ Ad 2^m. dō q; medicus nō debet dare medicinā infirmo ni si aliquibus signis appareat ipsū medicina idigere. ⁊ ego cōcedo q; qñ uir p aliq̄ signa probabilia ppendit uxorē suaz desiderare debitū illud carnale sibi reddi tēt sibi reddere. aliter nō. quia illud remediū ē tale q; ad fornicationē uitādā illa mulier nō indiget nisi desideret

QOnesquenter queritur de 2°. principali. Et circa hoc querūtur duo ¶ 1° utrū unus cōiūx sine licentia alterius possit cōtinentiā uouere. ¶ 2°. utrū datā licentiā possit ille qui dedit reuocare.

PRimo ostendo q; unus cōiūx sine alterius licentia pōt cōtinētiam uouere. Quia nulli per legē diuinā p̄cludit' uia pficiendi in melius. sed si cōiūx nō posset uouere ctinētiā sine licentia alteri^9 un^9 cōiūx posset uiā alij precludere pficiēdi in melius. q; melius ē eē icōtinētē q̄z uti carnali cōcubitu. g^o unus ciūx sine licentia alterius pōt cōtinētiā uouere. ¶ Item uir. sine licentia uxoris pōt crucem accipe. ex de uoto ⁊ uoti redemptione. Ex multa. §. qō autē. Sed licitū ē uotū crucis in uotū religionis mutare. g^o uir sine licentia uxoris potest profiteri incontinentiam i religiōe ¶ Cōtra 1^m. i. co^z. 7°. Nolite fraudaī iuicē nisi forte ex cōsensu ad tempus. ut uacetis oī̄oni. ¶ R^o uouere uolūtatis est. vñ de his tātū pōt eē que nr̄e subiacēt uolūtati. vnde magr̄ in lr̄a huius di. c^o. 2°. ⁊ ē. 33^a. q. 5^a. Una. ⁊ sūptū ē ab augu^o i epla ad Armentariū uersus finē. Non exigit deus si quis ex alieno nouerit aliquid. sed poti^9 alienū usurpare uetat. ⁊ quia reddere debitū ē necessitatis nō uolūtatis. iō unus cōiunx sine alterius licentia uouere nō pōt debitū petenti nō reddere. hoc eiz eēt uotū facere de alieno. sz quia exigere ē i uolūtate exigētis. iō ꝑz. aliquos unus cōiūx sine alteri^9 licētia uouere pōt ut nūq̄z exigat. ¶ Alij autē dicūt ōriū. quia ex hoc ut ipsi dicūt alteri cōiugi redderet mr̄im^9 minus onerosū. qa sēper oporteret ipsū ꝛfusionē petēdi debitū subire. irratiōabile aūt ē ut un^9 cōiūx sine alterius licentia possit emittere uotū in in ipsius p̄eiudicium. sz ꝑma ōpio ē secanda ⁊ cois. nō. n. ex hoc q; alter cōiūx uouet nō exigere reddit' mr̄im^9 alteri cōiugi magis onerosū. sed magis leue. q; reddere debitum multotiens est penale ⁊ quo ad reddēdū debitū ille qui uouit remāet i seruitute ⁊ ali^9 liber efficitur. ¶ Ad p^m i opp^m vō q; uiā pficiēdi i melius q̄stū ad mutationē status p̄cludit hō sibi p ꝛsumationē mr̄imonij nisi alter cōiūx uoluerit. quia sic in meli^9 pficere eēt in p̄iudiciū alterius cōiugis. sz nec pp hoc p̄cluſa ē sibi uia pficiendi in melius i suo ciugio r̄manēti. ¶ Ad 2^m vō q; cōiugato cruce signato nō licet uotū crucis i uotū religiōis ꝛmutare. q; nō sic ē p̄iudiciale uxori uotū p̄mū sicut 2^m. qz uir cruce signatū potest sequi si uult. ⁊ si ñ uult nō pp hoc obligat' ad ppetuā cōtinētiā. qa maritus pōt reuerti. ⁊ si mort' pōt aliā uxorē ducere. non sic aūt posset dici de ipsa si uir eius profiteretur in religione.

SEcundo queritur utr cōiūx dās alij licentiā uouendi cōtinētiam possit illā postea reuocare. Et ur̄ q; sic. ma gr̄ h^o di. c^o. 2°. ⁊ glo. i nūer^o. 30. ⁊ ē. 33^a. q. 5^a. ¶ Manifestū dicit q; si uir p^r p̄miserit mulieri uotū abstinentie facere ⁊ postea p̄hibuit q̄uis peccet p̄hibendo quod cōcesserat. ñ tñ faciat mulier qō uouerat. g^o a fortiori pōt dici ō uoto ctinētie. ¶ Itē si laic^9 de licētia ⁊ p̄missiōe uxoris pfessionē fecerit i religionē nisi uxor ad religionem trāserit. aut ppetuā castitatē p̄miserit uir pōt ⁊ dz ō mōasterio r̄uocari. ex de ciusiōe ciugato rū. c^o. p^o. ¶ Cōtra. 33^a. q. 5ª Qui uxorē suaz Qui uxorē suā uelare p̄miserit aliā nō accipiat. sz sil'r ꝓuertat'. ¶ R^o q; si ciūx dat uxori ciugi licētiā ctinētiā uouēdi. aut dat eā in facie ecc^e ⁊ cotā suo ordīario. ⁊ sic datā re uocare ñ pōt. aut i p̄uato. ⁊ tūc añq̄z uouerat licētiā r̄uocar̄ p̄t. us. n. h^o iō ꝛcedit. qz tales licētie clā fcē sr̄ picl'ose. ⁊ qz licētiat' añ uotū ñ ē nouo uicl'o obligat'. ñli^9 ē q; reū tat' ad ciugē q̄z ciūx i fornicatōis picl'o r̄māeret. sz ut ml'ti dicūt p^o uoti r̄missiōez ꝛpletōez uoti phibeī ñ pōt. nec i h^o sibi tēt ml'ier obedir̄. qz tā alio uicl'o ligata. ē ⁊ de licētia mariti. q h^o potuit ꝛcedeī. ⁊ huic sē tētie cōsentit magister hui^9 di. c^o. 2°. ⁊ decr.

33ª.q.5ª. ¶Manifestū.§.ex ꝓmissis.ubi dicit de cōiugib⁹ q cū qlz eoꝝ alterꝝ a suo iure absoluerit ad ꝓteritā seruitutē ipsū reuocare nō poterit. Alij dicūt q nisi licētiet ab altero cōiuge auctoritate dioceſāi epi.ꝛ nisi licētiās mōasteriū itrauerit uel uotū castitatis emittat in seculo remanēs.ꝛ talē sit etatis q de ipa ꝓbabiliter oriri non possit suspitio.iura decernūt talē licētiā ad petitionē eiusdē iugis q eā dedit ꝙtū in se fuit irritandā.ꝛ ꝙuis cōiux peccet hoc petēdo.tū ad eius petitōnē ille qui religionem intrauerat pōt ꝛ debet de mōasterio reuocari.ꝛ pro hac opīone uidet exp̄sse ee decretal' allata ī opponēdo.ꝛ glo.ibidē. ¶Ad ꝓmū in opp⁹ dō q nō ē sile de uoto ctinētie ꝛ abstinētie.qꝛ ut dr ī.§.pdcō ī textu.ꝛ in glo.ī debito iugij eque mulier hēt ptātē uiri sicut ꝛ uir mulieris.in ceteris uero uir ē caput mulieris ꝛ mulier corp⁹ uiri.ꝛ iō mulier uotū cōtinētie qd emisit de licentia uiri poterit obseruare ꝛ debebit. ꝙuis uir postea ctradicat.sꝫ uotū abstinētie ꝙꝫuis uiro permittente possit ꝓmittere.ipso tū ꝓhibēte ꝓmissa non ualebit ꝑplere. ꝙuis uir peccet ꝓhibēdo.argumentū ad hoc.23ª.q.1ª. ¶Quid culpat'.ubi dicit q foꝝ tasse aliqñ reū facit regē inīqtas ꝑerādi. īnocentē aūt militē ostendit ordo seruiēdi. ¶Ad 2⁹ dō q ibi loquit' de illo qui de licētia uxoris ignoꝛāte epo ī religionez ꝓfitet'. ꝛ talis reuocari pōt secūdū foꝝ iudicij. qꝛ talis licentia modo debito data ñ fuit nec accepta.uel qꝛ p̄dicta licētia ꝓbari sufficiēter ñ potuit.qꝛ ut uolūt aliqui si ꝓbari potuisset.mulier debuisset cōpelli religionez intrare si erat iuuenis.ad hoc argumentuꝫ .33ª.q.5ª. ¶Qui uxorē.uel tātū castitatem uouere si erat senex. ¶Qui uult tenere opīonē secūdā pōt dicere ad decretū allegatuꝫ ī cōtrariū q illud uerbū.simplr cōuertat'. sic ītelligendū ē.ſ. nisi malit suū cōiugem reuocare.sic soluūt qdā ut ꝛfert glo.ibidē. Vel pōt dici ꝛ melius q iō dr.siplr cōuertatur.quia reuocādo peccat. ꝙuis ad eius petitionē alius debeat per iudicē ꝛuocari. qꝛ iura ex rōnabili cā decernūt talē licētiaꝫ ad petitionē iugis alterius irritādam. qꝛ nisi hoc fieret multa picla īminere possent cōiugi ī seculo remanēti.

Consequenter queritur ō 3°. ꝓncꝑali. Et circa hoc querūt duo. ¶1° utrū tpe sacro liceat debitū reddē uel exigere. ¶2°. utꝫ hoc liceat non obstāte q mulier sit pregnās.

Primo ostendo q tēpore sacro nō liceat debitū reddere.nec exigere.magr h⁹ di.3°.c°.ꝛ ē.33ª.q.4ª. ¶Quotienscūqꝫ. ¶Quotienscūqꝫ uel dies natiuitatis dñi uel ꝛlique festiuitates aduenerit nō soluꝫ a cōcubinaꝝ cōsortio sꝫ ēt a ꝓꝑis uxoribus licet abstinere. ¶Ite magr eo.c°.ꝛ est ūcrtoꝝ. q.pdcā. ¶Christiāo licꝫ.cū uxor̄ sua licꝫ aliqñ ꝺuēīr aliqñ ñ. ꝓp ꝓcessiōis.n. dies ꝛ ieiunioꝝ aliqñ cōuenire nō licet. ¶Cōtra psal'. Beati qui faciūt iudiciū ꝛ iustitiā ī oī tēpore.sed reddere debitū petenti ē opus iustitie.g° hoc licitū ē oī tpe. ¶Ñdeo ecc⁹ nihil pōt cōtra ius nature.ꝛ iō qꝛ reddere debitū petētī ē de iure nature.iō ecc⁹ hoc nō ꝓhibet neqꝫ dissuadet quocūqꝫ tpe.nō ītēdit ēt filijs suis laqueū ponere. ꝛ iō qꝛ ꝓhibere exactionē debiti sacro tēpore eēt quodāmō ꝺiugatis laqueū pōere eo q carnis corruptio non tñ mouet ꝺcupiam tpe nō sacro sꝫ ēt sacro. exactionē debiti tēpore sacro nō ꝓhibet.sꝫ dissuadet eo q uacaret opibus carnis.multū īpedit eleuationē mētis ad celestia cui maxime mens tempore sacro dꝫ intendere.nō sic tñ dō ē de loco sacro quod facilius mutari potest loc⁹ ꝙꝫ tēpus.ꝛ ꝑterea loc⁹ ita pollui potest q ꝑdiget reconciliatione.vñ in loco sacro non licet carnale debitū exigere nec reddere. si tñ per longum tēpus essent uiolēter reclusi in loco sacro.uꝝ q tūc licitū eēt eis ī illo loco exigere ꝛ reddere.ī tali eiꝫ casu ñ uꝝ illa ꝓhibitio debere ītelligi q nō ē ponendus laqueus animabus pp ꝛmunditiam loci. ¶Ad ꝓmū ī opp⁹ dō q monitio ē de nō exigēdo ñ ꝓhibitio. ¶Ad 2⁹ dō q licere ñ est ibi nota ꝓhibitōis sꝫ dissuasiōis.qd̄ pꝫ qꝛ ꝛmdiate subiūgit'.qꝛ a licitis abstinēdū ē ad tēp⁹ ut facili⁹ ꝑpetrari possit qd̄ postulatur. huic concordat glo.super illud.1° ad cor.7°.ut uacetis oꝛoni.inqua dicit q a licitis abstinendum est.ut facilius ad effectum deducatur oratio.

Secundo queritur utz liceat reddere uel exigere debitum tempore ipregnationis. Et uidetur q9 nō. magr̄ huius di. c°. 3°. 7 ē. 33ª. q. 4ª. Si causa. Ipsa ratio cōceptus 7 partus iuxta legē cessare usū carnis his debere tēpibus demōstrāt. ¶ Itē vcr̄. di. 5ª. Ad ē°. Ad ē° ocubitū uir suus accedere nō debet quousq3 qui gignitur ablactet. ¶ Cōtra q3diu mulier pōt impregnari sibi pōt debitū reddi. 7 ab ea exigi nisi aliud obstet. sz mulier pregnās pōt adhuc aliū fetū cōcipere. sicut dicit Auic. li°. 9°. de aialibus. c°. de formatione ebrionis in speciali. g° mulieri pregnanti. potest debitū reddi 7 ab ea exigi. ¶ Rñdeo q9 sine periculo aborsus uir potest carnaliter copulari sue uxori pregnanti 7 sibi tētur debitum reddere 7 ab ea pōt exigēr̄ sine peccato mortali. quia cōcubitus mr̄imonialis nō tantū ē i offm. sed etiā in remediū. 7 mulier pregnās frequēter plus appetit cōcubitū q3 qñ nō ē pregnans. si aūt nō pōt cuz ea carnaliter copulari sine periculo aborsus. tunc nō debet sibi reddi debitū nec ab ea exigi. q2 mr̄im° principalius ordinatū est ad prolem procreandam q3 in remedium. ¶ Ad pmū in oppositū dicendū. q9 illa auctoritas magr̄i intelligitur de debito honestatis nō necessitatis 7 de exigendo non de reddendo. ¶ Ad 2° vō q9 illud decretū non loquitur de pregnante sed de muliere que iā peperit 7 nōdū est purificata. de qua qd dicendū sit uidebit in sequēti qōe. ¶ Argumentū ad ptē aliā. paz ualet. q2 parū concōcludit. 7 preterea raro accidit ut mulier ipregnet sup ipregnationē. 7 qñ h° accidit. aborsus. ut i plib° fz qō dic Auic. ibidem.

Consequenter queritur ō quarto principali. 7 circa hoc querūtur duo ¶ p° utrū tēpore mēstruoz liceat debitum reddere uel exigere. ¶ 2° utrū cōiunx sanus teneatur cōiugi leproso debitū reddere.

Primo ostendo q9 tēpore mēstruoz nō licet debitū reddere uel exigere. Leuit. 20. Qui coierit cū muliere i fluxu menstruo. 7 reuelauerit turpitudinē eius ipsaq3 aperuerit fontē sanguis sui inficientur ābo. ¶ Itē glo. super illud Isa. 64° quasi pannus menstruate. dicit q9 tpe menstruoz uiri debent ab uxoribº abstiere. tūc eiz cōcipiūt mēbris dānati. claudi. leprosi. 7 huiusmodi. ut quia parentes ñ erubuer̄t sic misceri in cōclaui eoz pccā pateāt cūctis 7 apte redarguant i paruulis. ¶ Cōtra mulier tēpe mēstruoz magis appetit carnalē cōcubitū q3 alio tēpore pp cōmotionē que ē tūc circa partes uenereas. g° tūc magis idiget remedio cōtra cōcupiscētiaz q3 alio tēpore. sz uir debet eius periculo pcauere. g° tūc. debet sibi debitū r̄ddere. ¶ Itē lex scripta nō pīudicat iuri nature. sz debitū reddere ē de iure nature. g° lex scripta nō intendit prohibere reddere debitū tempe mēstruoz. sed exigere. ¶ Ad istā qōnez dicūt quidā q9 tēpore mēstruoz nō ē licitū debitū exigere. sz ē licitū r̄ddere. p° eīm q2 ē in uolūtate cōiugis. lex phibet nō fm qō ē de lege nature. 7 sic dicūt debere intelligi auctoritates ad pmā partē allate. Alij dicūt q9 si illa passio accidit naturaliter. s. semel in mēse determiato tēpore. tūc nō licet exigere nec reddere. qō uider̄ exprimi i auctoritate p° allata ad partē primā que utrū q3 precipiebat iterfici. cuius rō ē q2 pp maximā corruptiōez que tūc ē i corpoř mulieris quā ostendit eaz fetor illo tpe 7 infectio speculi p aspectū eaz. ut dicit phūs de sōno 7 uigilia. Semē uiri qō tūc in ea recipiť aliquā incurrit infectōnē 7 illud quod ministrat mulier ē imūdū. 7 iō ex tali cōcubitu geniti ut in pluribus efficiuntur leprosi uel alijs grauibus corruptionibus inficiunt̄. licut dicit glo. allata ad ptē primā. tal° g° cōcubitus ē i pīudicū plis. nō licet aūt hoī uti cōcubitu cōiugali i remediū qñ ē i plis notabile 7 pbabile pīudiciū. q2 principalius ordinat̄ ad prolē procreandā q3 ad remediū. si aūt mulier naturaliter patiatur sicut sūt alique que quasi cōtinue patiuntur sanguinis fluxum. tunc licet exigere 7 reddere. 7 tūc mulier concipere non pōt ut dicūt quidā. q2 ut dicit Auic. 9° de aialibus. c°. de formatione embriōis in speciali. Sāguis mēstruº dīdit se i ipgnata fz trs ptes .s. i cibū pueri. 7 alia pars ascendit ad mammillas. 7. 3ª. ps ē supfluitas q9 quiescit ītus usq3 ad tēpº partº 7 eijcit mulieri. q9 pepit

si ē purificata ab illi cozzuptoibus ⁊ cōmo
tōib⁹ que sūt in mulieribus aliquo tēpoze
p⁹ partū reddēdū ē obitū si petat. ꝙuis nō
dū aduenerit tēp⁹ purificatiōis sue ab ecc⁹
dei miatū. sz ante illud temp⁹ ab exigendo
abstinere debet saltez debito congruitatis
Qd ät dicit i decre. di. 5ª. Ad ei⁹. s. q⁹ uir
ñ accedat ad uxoze añ ꝙz puer ablacter. ab
rogatū ē. l magis ē mōitio ꝙz pceptū. Ad
p⁹ ar⁹ ō hanc ultīam opīonē pz solutō ex
dcis. Ad 2⁹ dd q⁹ carnal⁹ ocubit⁹ nūꝙz ē
debitus. nec de iure nature qñ ē in notabi
le pzeiudiciū plis.

SEcundo queri tur utz cōiūx sanus teneat cōiugi leproso debitus reddere. Rñ q⁹ nō ē idē quere utrū teat debitū reddere. ⁊ utz teat ei cohitare. cohitare. n. magis ē osiliū ꝙz pceptū pp piculū ifectōis. vñ qd dr ex d oiugio lepzosoz. ē l⁹. s. ⁊ uxoꝛs uiros. ⁊ uiri uxoꝛs sequāt q lepze morbū icurrūt. ⁊ eis cōiugali affectō ne ministrent. exhoztato ē ñ pceptū. ut pz p ram imediate sequēte. sed redde debitū ē. vñ dicit eo. ti. Qm. q⁹ si uirū siue uxo rē lepzosū fieri cōtigerit. ⁊ infirmus a sano carnale debitū exigat gñali pcepto apli qd exigit ē soluēdū. cui pcepto nulla i hoc cān exceptio iuenit. ⁊ iō ut dic glo. ibidē. Nos ex sensu nr̄o excipere nō debemus. in red dēdo eiz debitū nō sic ē periculū de ifectō ne sicut i cōmanēdo assidue. qz actus ille ci to trāsit. ⁊ ꝙuis ex tali cōcubitu ples gēi ta ifectionē lepze ut i pl⁹ nō euadat. ma xīe uiro exīte lepzoso tpe ocubit⁹. tñ magis pōderādū ē otinuū fornicatiōis piculū ꝙz pl⁹ ifectio. maxª cū melius sit pli eē lepzosū ꝙz si nūꝙz exiuisz in eē. vñ magis eēt cōtra plis bonū si lepzosi nūꝙz gñaret ꝙz si ples nūꝙz nasceret ex eis. nō sic aūt pōt dici de mēstruata. qz ñsi nō cōcipiat illo tpe ocipe pōt tpe alio. ⁊ ꝙuis nō sit ō bonū pl⁹ si cō cipiat lepzosa ꝙz sana. qñ sana nō pōt cōci pi. tñ ē ō bonū pl⁹ cognoscere mulierez illo tpe quo nō pōt ples ocipi sana. qñ cito p⁹ pōt cognosci tali tpe q⁹ sana pōt ples ocipi furioso ēt hñti lucidū intuallū reddēdū est debitū i illo ifallo. qz tūc sine picło ppe p sōe pōt reddi oiugi ēt q ē idiota se hns q⁹ ad discretionē ad móz pueri rddēdū ē. qz tali ēt sine picło ppe psōe pōt reddi. furio so ät actu exīti i furia nō tēt alt cōiūx de bitū reddere. qz nec p illo tpe debitū est.

ONsequenter queri tur ō 5º. pncipali. ⁊ circa hº querūt. 2º p⁹. utz licitū sit celebrare nuptias oī tpe. 2º. utrū mrim⁹ octū tpe phibito ab ecc⁹ sit sepādū

PRimo ostendo q⁹ licitū ē celebrare nuptias oī tpe. mrim⁹ cū sit sacrz celebrari pt tpe sacro. ⁊ ostat q⁹ celebrari pōt tpe nō sacro. cū g⁹ oē tēp⁹ sit sacrum uel non sacrum licitum est matrimōi um omni tempoze celebrare. Itez quando cūꝙz licit⁹ ē effcūs licita ē cā. sz rddito carnal debiti q ē effcūs celebratōis nuptiarū licita ē oī tpe. g⁹ ⁊ celebratō nuptiaz Cō tra dicit magr̄ h⁹ di. c⁹. ultio. ⁊ ē. 33ª. q. 4ª. Non oportet. 2º. ñ opportet a septuagesia usqz i octauā pasce ⁊ trib⁹ ebdomadib⁹ añ festitatē sci Joānis Baptiste ñ imediate pcedētib⁹ festū pdcm. sz icipiēdo a 3ª die añ ascēsiōez usqz ad octās Pētecostes scoz sē tētiā apparat⁹ ibidē. ⁊ ab aduētu dñi usz ad Epyphaniā nuptias celebrare. Rñ q⁹ aliqua tpa sit i qb⁹ nō ē licitū nuptias cele brare q dei miata sūt i ar⁹ ad ptē scoaz. qz i illis tpib⁹ debēt fideles plus ꝙz alto tpe spualib⁹ itēdeī. maxª qz i trib⁹ festitatib⁹ maxis q otigūt tpib⁹ illi cōsueuert coicare fideles. p sollēnē ät nuptiaz celebratiōem pp festa q ibi fiūt animi multū a spualibus retrahūt. illis tñ tpib⁹ ut qdā dicūt licituz ē nisi ōdicat prie osuetudo mrim⁹ mäifeste ōheī p siplicē aiōz osēsū sine sollēni bñdcō ne ⁊ traductōe ad cohabitādū. ex ō ferijs. Capellan⁹. sz exp̄ssius i glo. cui nō concoz dät. Boff. ⁊ Ray. qz sic mrim⁹ ōheī ñ ita phibet aiuz spualibus itēdeī sicut celebra tō nuptiaz q sollēnē bñdcōnē cōphēdit et traductōnē ad cohitādū. Hostiēsis ät sētiī uidet i suma q⁹ tā osēs⁹ ꝙz sollēnitas supza dictis diebus interdicūt. dicit eiz sic. Ego puto q⁹ hodie ⁊ consensus ⁊ sollēnitas ir dicant. nā illis diebus non interponit ecc⁹ auctoritatē suā sicut de facto seruare uide mus. nec sine auctoritate eccle ē mrim⁹ cō trahendū. alias penā bēt ⁊ clādestinū iudi cat. sz mrim⁹ teneat si cōtrahat. Ad p⁹ i

oppᵒ dō q; celebratio nuptiaꝝ nō phibeꝫ fieri tēpoꝛibᵒ illꝫ rōe sacrī. sz rōe festiuitatū sectariū que ibi fiunt. Ad 2ᵐ dō q; illa gaudia secularia que in celebratōe nuptiarū exercēt nō sūt p se cā redditionis debiti. sed ualde p accidēs. ꝛ frequēter licitus ē effectus ꝛ causa eius p accns illicita.

Secundo queri tur utꝝ mrimoniū cōtractū phibito tēpoꝛe ab eccᵃ sit sepandū. Et uideꝫ q; sic. dicit magr hᵒ di. cᵒ. ultio. ꝛ ē. 33ª. q. 4ª. Nō oportet. 2. q; tale mrimoniū sepetur. Contra extra de mrimᵒ cōtra interdictū eccᵉ contracto. Ex lris. dr de quodā qui cōtraxit ō interdictū ecclesie. q; licet contra interdictum ecclesie ad scōa uota transire non debuerit. nō est tñ cōuēiēs ut ob id solū sacrz ꝺiugij dissoluatur. Rᵒ q; mrimoniū sic ꝺctractū pp hᵒ separari nō debet quo ad uinculū. nec quo ad thoꝝ ꝛ cohabitationē siplr. sz ad tēpus ī penā eoꝝ eo q; pceptū eccle cōtēpserūt ex de mrimonio cōtracto ō interdictū. eccᵉ. cᵒ. iᵒ. ꝛ de tali sepatiōe itellr auctoritas allata ad pmā ptē. Auctoritas aūt allata ad ptē secūdā de ppetua sepatiōe intelligēda ē. supradicta. n. eccle phibitio ñ ē cū statuto irritante. illud quod ī cōtrariū agit.

Circa litteram Da gis ē corrigenda temeritas qs pfoluenda pmissio. temerariū ē eiz nouere illud quod nouēti nō licet iplere. hoc cᵃ ppie ad mīstros eccᵉ ptinere uideꝫ. qz ministri ecclie ubi licitum ē eos hēre uxoꝛes ut ī oꝛdīe. q̄uis teneant petēti debitū reddere. tñ pp sacrī reuerētiā debent postea p aliquātulū tēpoꝛis ab officio abstinere.

Dī. xxxiii.

Queritur hic ꝺ ā tigs ꝛc. Superius determinauit magister de bono fidei ī quocūq; cōiugio spāli. Hic determinat de bono fidei ī cōiugio patrū antiquoꝝ spūalissīe. ꝛ diuidit ī duas ptes. pᵒ determīat de ꝺiugio patrū antiquoꝝ aū legē. iᵒ de tpe legis. ibi. Sz nūq;. pᵒ ī trs. pᵒ ponit patrū antiquoꝝ q; simꝫ hūerūt plures uxoꝛes excusationem. 2ᵒ ipsorum cōmēdationē ibi. Q; ō uero. 3ᵒ soluit ōnā obiectionē ibi. Si qs opponat. Illa ps q; icipit. Sed nūqd. diuidit ī duas. pᵒ excusat illos qui plures uxoꝛes simul hūerunt tēpoꝛe legis. 2ᵒ ponit cōmēdationē ꝰgitatis tpe euāgelij ibi. Deliꝛ ē autem.

Circa hanc di. querēdū ē pncipaliꝫ de quattuoꝛ. pᵒ de pluritate uxoꝝ. iᵒ de cōcubitu. 3ᵒ de libello repudij. 4ᵒ. de uirginitate. Circa pmū q̄rūt duo. pᵒ utꝝ hēre plures uxoꝛes simul sit cōtra legē nature. iᵒ utꝝ aliqñ fuit licitū ex dispēsatōe

Primo ostendo q; hēre plures uxoꝛes simul nō sit ō legē nature. dicit. n. magr hᵒ di. cᵒ. iᵒ. ꝛ ē. 32ª. q. 4ª. Obijciūt. Obijciūt Jacob quattuoꝛ uxoꝛes q; qñ mos erat pccm nō erat. sz nulla cōsuetudo ualet cōtra legē naturalē. qz ut dicit decre. di 8ª. ī fi. Consuetudo naturali iuri postponit. gᵒ hēre plures uxoꝛes simul nō ē cōtra legē nature. Itē Aug. liᵒ ō bono ꝺiugali pᵒ mediū. ꝛ recitat magr hᵒ di. cᵒ. iᵒ dicit de iustis antiquis q; plīb; feis utebāt q; hoc cōtra naturā nō faciebāt. Itē institutū de iure naturali qꝺ naturalis rō ītr hoies ꝺstituit illud apō oēs populos pequstodit. sed nō hēre plures uxoꝛes simul nō custoditur eqliter apō oēs populos. gᵒ hoc nō ē ꝺstitutū rōe naturali. ꝛ si sic. hēre plures uxoꝛes simul nō est cōtra legez naturalē. Cōtra sup illud Gen. 4ᵒ. Lamech accepit uxoꝛes duas. dicit īterlieatis glo. Primᵒ cōtra naturam ꝛ moꝛem adulteriū cōmittens. Itē illud ē naturale rei qꝺ sibi cōuenit a sua pma institutiōe. sz esse unam unius ꝺuenit mrimᵒ a sua pma institutiōe. ut pz Gen. 2ᵒ. ubi dr. Adherebit uxoꝛi sue ꝛ erūt duo in carne una. gᵒ unū uirū hēre plures uxoꝛes est cōtra naturā mrimonij. sz mrimoniū est de lege nature. g habere plures uxoꝛes simul cōtra legem nature ē. Rᵒ q; in hoīe ꝛ ē natura gñis q̄ est aīal. ꝛ natura speciei qua est homo. sz hoc ī homie lex nᵃ ꝺuplr dr. s. lra naꝛa gñis. ꝛ sic ut dr īstitutū ō iur naꝛali. Jus naꝛale ē qꝺ natura oīa aīalia docuit. uel a naꝛa speciei. ꝛ sic lex naturalis est 'quā naꝛal' rō. ꝓtica

obſeruandū ī agibilib⁹ ꝺſtituit.¶ Ihō.n.re-
ponit ī ſpecie hois p aiaz rōnalez loquēdo
de lege nature p⁹ mō dcā hēre plures uxo
res ſimł nō ē cōtra legē natur.ſz loquēdo
de lege nat'e 2⁹ mō dicta hēre plures uxo-
res ſimł ē cōtra legē nature . natural'.n.rō
dictat eql̄ē debere eē obligatiōez q̄ztuz ad
uſū corpoꝝ ſuoꝝ ītер uiꝝ ꝛ mulierē ad h⁹
ut ſit ſocietas cōiugalis.dictat ēt nullū ſe
debere obligare ad aliqd qꝺ poſſit eē īcō-
poſſibile alij rei cui obligat'.īpoſſibile āt ē
unū uirū eq̄l̄r eē obligatū plib⁹ mulierib⁹
ſicut uni ſoli ꝛ ſicut una ſibi.Ex iur ēt mr̄i
monialī tētur uir uxori petēti debitū red-
dere qꝺ obſuare nō poſſz.qñ plures ſimul
hoc peterēt.dictat ēt rō nat'al' uirū debeř
ad hoc tēdere ut ī domo ſua ſit pax quam
multū īpediret uxoꝝ plitas.eo q uir non
poſſet cuilibet ad uotū ſatiſfacere.ꝛ ſuſpi-
caretur una aliā poſſe plus diligi q̄z ſe . ꝛ
certarēt ꝺ uiꝝ ꝛ ad iuicē.coicātes.n.ī eodē
offō facil̄r ſit rixāt'.Quāuis aūt ex dictis
oñſū ſit hēre plures uxores ſimł eē contra
legē nature.nō tñ ē itellīndū q ſit dīrcte ꝺ
pmū pncipiū legis nature.nec ɔtra aliquā
de ɔcluſiōib⁹ ita ꝓpinquis illi pncipio q
q̄ſi ultro ſe offerūt itellectui.hec.n. ɔcluſio
q unius nō debet eē niſi una.q̄uis ſeq̄tur
ex p⁹ pncipio legis nature.tñ ē ɔcluſio ml̄
tū remota.ꝛ nō ſtatī itellectui puia.ſz p ſtu
diū ſeu p ꝺiuinā illuſtratiōez cognoſcit' eā
ex p⁹ pncipio legis nature deriuari.¶ Ad
p⁹ ī opp⁹ ꝺō q ñ erat crīen qñ mos erat.
qꝛ illa cōſuetudo erat roboꝛata diſpēſatō-
ne ꝺiuina.alias cōſuetudo ꝺ ualuiſſz.q āt
de⁹ ī hoc potuerit diſpenſare cōtra legem
nature ī ſequēti qōe dicet'.¶ Ad 2⁹.ꝺō q il
lud ꝟbū ītel̄r de natura gñis.uel hoc dic.
qꝛ hoc fiebat ex diſpenſatiōe conditoꝛis
nature.¶ Ad 3⁹ ꝺō q loquit' auctoꝛitas il
la de p⁹ pncipio ꝺſtituto a naturali rōe.ꝛ ꝺ
ɔcluſionibus ita ꝓpiqs illi pncipio q ſe
re ultro ſe offerūt itellectui.lex eiz naturā
lis quātū ad ſuas cōcluſiōes rēotas. q̄uis
ut in plib⁹ uniformiter ſe hēat.tñ ꝑz di-
uerſitatē tēpoꝝ.locoꝝ ꝛ negocioꝝ ad caſus
diuerſos diuerſimode applicāt'.ꝛ h⁹ pp na
turā materie agibiliū que tātā hēt differē
tiā ut uideāt' ſola lege eē poſita.natura ꝟo
nō.ut dicit pbūs p⁹ ethi⁹ c.2⁹.

Secundo queri tur utꝝ hēre plures uxoꝛs aliqñ fuit licitū ex diſpē ſatiōe.Et uř q nō.qꝛ ꝺ legē nature. ñ pōt diſpenſare.nec hō nec deus.cū lex natur̄ ſit quedam deriuatio a lege eterna . ſed non hēre pl̄res uxoꝛes ſimł ē de lege nature.ut pz ex p̄cedēti qōne.g⁹ nūq̄z fuit licitū hēre plures uxoꝛes ex diſpenſatione.¶ Itē ma gis ſufficit una mulier plibus uiris q̄z eo⁹. ſz nūq̄z ex diſpenſatiōe licuit unā mulierez hēre pl̄res uiros.g⁹ nec unū uiꝝ hēre plu res uxoꝛes.¶ Itē ſicut mr̄imoniū ē ī offm̄ . ita ē ī remediū.ſz nūq̄z fuit diſpenſatū cuz aliquo ut licitū eēt ei hēre plures uxoꝛes p pter remediū.g⁹ a ſimili nec pp offm̄.¶ Itē nō ē facienda diſpenſatio pp augmētū mio ris boni in detrimētū maioꝛis.ſz bonū ſa- cr̄i ꝛ fidei ſūt maioꝛa bona mr̄imōij q̄z bo nū pl̄.cū g⁹ hēre plures uxoꝛes ſimul ſit ꝺ bonū fidei ꝛ bonū ſacr̄i nō debuit hoc cō- cedi ad augmētādū bonū plis.¶ Cōtra ma gr̄ hui⁹ di.c⁹.2⁹ Sancti patres añ legē ſine peccato plures hūerūt uxoꝛes.ſed hoc nō eēt uex.niſi cū eis fuiſſet diſpenſatū.¶ Itez glo.ſup illud deutero.i7⁹.Nō hēbit pluri mas uxoꝛes.ꝛ r̄citat magr̄ h⁹ di.c⁹.3⁹.Da uid plures uxores hūit.nec p̄ceptū p̄terijt. ſed oīs faciens cōtra p̄ceptū ſine diſpenſa tione p̄terijt p̄ceptū.cū g⁹ Dauid diſpēſa- tū fuit ut ſibi plures hēre liceret.¶ Ñdeo q aliqñ fuit licitū plures uxoꝛes hēre ex diſpenſatione.deus.n.cōtra illud p̄ceptum legis nature de nō hñdo plures uxoꝛes ſit̄ pōt diſpenſare.ꝛ cōgrua fuit rō diſpenſan di quo ad ſcōs patres añ legē. ꝛ ſub lege. poſſibilitas eiz diſpenſatiōis patet ex hoc qꝛ q̄uis ɔcluſiones deriuate ex p⁹ pncipio legis nature.ut in plibus uniformit̄ ſe hē ant.tñ aliqñ p accidēs ī caſu ſunt uariabi- les ſm ſententiā phi.5⁹.ethi⁹.c⁹. 12⁹. qꝺ ēt ibidē oñdit phūs p ſimile ī naturalib⁹ di- cēs q natura dextera melioꝛ ē.q̄uis cōti- gat ābi dextros fieri.p̄ceptū āt legis nat'e de ñ hñdo plres uxoꝛes ñ ē p⁹ p̄ceptū le- gis nat'e nec ē de cōcluſiōib⁹ ꝓximis q̄ feř ultro ſe offerť itellectui.ſz ē ɔcluſio ꝺriua ta ex pmo pncipio legis nat'e p multas cō- cluſiōes medias.ut ī p̄cedēti qōe dictū eſt. ꝛ iō q̄uis ut in plib⁹ uniformit̄ ſit obſer-

uāda ꝑz tñ opportūitatē tēpoꝝ ⁊ ꝑsonaruz potuit uariari absq; ꝓiudicio ꝓximi ꝓxīci/ pij legis nature. sed talē opportunitatē de terminare nō pertinet ad quēlibet ſz ad cō ditorē legis nature. ⁊ iō i illo ꝑcepto ſolus deus potuit dispensare. cōgrua tñ rō dispē sandi fuit ꝓt multiplicatō ad cultuz dei educāde. qz tūc erat paucitas fideliuz. ⁊ qz hoc ꝑceptū nō erat nisi legis nature q̄ scri pta ē in corde. iō ſufficit dispensatio facta p inſpirationē ītērnā que facta fuit ꝓrīar/ chis ⁊ ꝓphetis explicite. ſed mīoꝛib⁹ iplici/ te. qz eoꝝ exēplo ex eadē causa licebat eos plures hēre. ¶ Ex dictis patz ſolutio ad ꝓ/ mū argumētū in oppoſitū. ¶ Ad ſm dō q; q̄uis magis ſufficiat una mulier plib⁹ uꝛ/ ris q̄z ea⁹ ad remediū. nō tñ ad offm̄ ꝓꝛo/ creatiōis filioꝝ. qz magis fecūdaꝛ pōt un⁹ plures q̄z una fecūdari a plurib⁹. ¶ Ad 3⁹. dō q; dispensatio dz fieri ī ꝑcepto pp cōe bonū magis q̄z pp ꝑuatū. ſz remediū respi cit bonū psōale. ⁊ offm̄ gñandi ꝓlē ad cl̄tū dei respicit bonū cōe. vñ ⁊ mr̄imoniū ꝓnci/ paliꝰ īſtitutū ē pp offm̄ q̄z pp remedium ¶ Ad 4⁹. dō q; qñ multū augmētat minus bonū ⁊ augmētū ē multū neceſſariū ⁊ parū detrahit maioꝛi bono nō ē icōueniēs fieri dispensationē ī augmētū minoꝛis boni cū aliqua diminutione maioꝛis. sic aūt fuit in ꝓpoſito. ī illo. n. mr̄im⁹ reddebat debitū uxoꝛi. q̄uis hoc nō ita ſtricte ſeruaret si/ cut in monogamia. nō totaliꝛ ibi ēt tollebat bonū ſacrī. qz ꝓ pluralitatē uxoꝝ ſignifica bat diuersitas graduū ī ecc̄ia militātē ⁊ tri/ ūphante ⁊ eccl̄iaz ee aduuādā ex ꝑsōis di uersaꝝ nationū. ¶ Aliq ēt dicūt q; bonū ꝓl̄ qd̄ ē ſuſceptio ꝓlis educande ad cultū diui nū maius bonū ē q̄z bonū fidei qd̄ ē unuz de bonis mr̄imonij ⁊ q̄z bonū ſacramēti. il lud enī bonū includit fidē ad deū que ma/ ioꝛ ē q̄z fides ad hoīez. bonū ēt ſacrī nō eſt maius bonū inter bona mr̄imonij rōne ſi/ gnificatiōis. tñ. ſz qz īſtrumētaliter causat gr̄az. vñ qz in ueteri lege gr̄az nō ꝛeferbat ex ui ſacrī. nō uī q; añ nouā legē bonū ſa/ crī ēet maius inter bona mr̄imonij q̄uis ī noua lege maius ſit inter illa īq̄tū īſtrumē taliter cōfert gr̄am. ⁊ ſi deus ex ſpāli causa diſpenſaꝛt mō ut aliquis plures hēret uxo res bonū mr̄imonij īſtrumētaliter causādo gratiā nō ꝓp hoc minueret. ſi aūt bonū ſacrī uelles extēdere ad bonuz ſignificatuz p ſa cramētū. ſic mānifeſtū ē q; ēt i lege ueteri bo num ſacrī erat maius bonum q̄z aliquod aliud bonuz mr̄imonij. qz ēt ī ueteri lege ſi gnificabat unionē Xp̄isti ⁊ ecc̄e ⁊ ēt futu/ rā unionē. hūane nature cū ꝑſona filij dei quā ī noua lege ꝛſumatū mr̄im⁹ ſignificat iam factam.

¶ Conſequenter que ritur de 2° ꝓncipali. ⁊ circa hoc querūt. 2°. ¶ ꝓ° utꝝ cōcubit⁹ cōcubinarius ſit cōtra legem nature. ¶ 2°. utrum ſine pcō mortali poſſit fieri ex diſpenſatione.

¶ Primo oſtendo q; cō/ cubit⁹ cōcubinar⁹ nō ſit cōtra legē natur. Illud ad quod icliat natura nō ē ō legē na/ ture. ſz ad ꝛcubitū cōcubinariū frequenter icliat natura. g⁹ nō ē ō legē natur. ¶ Itē cō cubitus q nō ē ō bonū ꝓlis nec cōtra bo/ nū fidei nō ē cōtra legē nat̄e. ſz aliquis cō/ cubitus cōcubīariuſ pōt eē huiuſmōi. qñq; eiz ꝓles ſuſcepta de cōcubina ualde amā/ ter ſuſcipiť ⁊ diligētiſſime ad diuinū cl̄tū educať: pñt ēt ſibi ꝑuare fidē ut uir alij nō comiſceať q̄z ſue ꝛcubīe. nec concubina alij uiro. ⁊ alter alteri petēti uſū coꝛporis ſui nō negare. g⁹ pōt eē cōcubit⁹ cōcubinar⁹ non cōtra legē nature. ¶ Cōtra p 3⁹ ꝑceptū ſe/ cūde tabule ꝓhibeť oīs cōcubit⁹ ex̄ fedus mr̄imonij. ſz ut oſtēſū. ē in li°. 3°. Dia ꝑce/ pta decalogi ſūt de dictamīe legis nature. g⁹ oīs cōcubitus inter nō cōiuges ē cōtra legē nature. ¶ 2° q; cōcubitus cōcubīariuſ ſeu fornicar⁹ ē ō legē naturalē nō a natu/ ra gñis ſz ſpēi. naťaliť eiz rō dictat carnalez cōcubitū nō debere fieri in ꝓiudiciū bōi ꝓl̄ nec hoīez ſe ꝑuare ēt ad modicū tēpus uſu rōis niſi ſit bonū aliud recōpēſās. ſz ꝛcubi tus cōcubinar⁹ ſeu fornicar⁹ ē ī notabile ꝓiudiciū bōi ꝓl̄. ſic. n. dic Aug⁹. 9°. ſr̄ Gen. añ m̄diū. Bonū ꝓl̄ ē ut amat⁹ ſuſcipiať. bēi gne nutriať. ⁊ r̄ligioſe educet. q°. bono ut ī ꝓl̄b⁹ caret ꝓles gēita p ꝛcubitū ꝛcubīariū ſeu fornicariū. qz ut ī ꝓl̄b⁹ a parētib⁹ miꝰ diliguntur q̄z de legitimo thoꝛo geniti. ⁊ parentes circa eorum diſciplinam ⁊ nutri tionem negligentes ſunt. In concubitu

ēt cōcubinario seu foꝛicario ñ ē bonū recō
pesās bonū usus rōis q° ꝓz Aug⁹. 14°. de
ciui. c°. 16°. se ꝓuat hō ad tēp⁹ p carnalem
cōcubitū. qz ibi nō ē bonū sacrī nec fidei.
nec bonū ꝓlis ut in ꝑ̄ibus. non tñ aūt ins
scriptū sed ēt naturale potⁱ aptaī ad ea q̄
frequenter q̄ꝫ ad ea q̄ p raro eueniunt. ff.
de legibus. Hā ad ea. ¶ Ad ꝑmū in opposi
tū dō q° ꝓcedit de iure naīali a naīa gñis
uel pōt dici q° ad talē ɔcubitū ē icliatō pp
coꝛꝛuptionē nature. pp. n. pnitiosas natu
ras hoies hñt icliatiões inaīales ꝓz phūm
7°. ethi⁹. c°. 7°. vnde si natura hūana i sua
integritate remāsisset nūq̄ꝫ ad cōcubitum
cōcubinariū seu foꝛnicatoꝛū icliasset. ¶ Ad
2m dō ē q° q̄ꝫ aliq foꝛnicantes sufficiēt
ꝓuideāt ꝓoli q̄stū ad ea q̄ respiciūt bonū
ꝓlis. 7 q̄ꝫ i cōcubēdo hāc itētionē hūe
rit. hoc tñ eoꝛ cōcubitū nō excusat qn sit
ɔtra legē nature. qm̄ ut tā dictū ē qō cadit
sub legis determiatiōe iudicaī ꝓz illud qō
i ꝑ̄ibus accidit. nō ꝓz illud qō raro 7 i ali
quo casu accidere pōt.

SEcundo queriꝫ utꝛ cōcubit⁹ cōcubinarius possit ex dispensatō ne fieri sine pcō moꝛtali. Et uī q° sic. sicut cōcubit⁹ cōcubinari⁹ ē cōtra legez nature. ita plēs uxoꝛes simul habere. g° sicut ex dispensatiōe licitū fuit simlr̄ hēre plres uxoꝛes. ita ex dispensatiōe licitū fuit uni cōcubinario cōcubitu. ¶ Itē mrim⁹ ē uinculū indissolubile. ꝓz ut hēt Gen. 21°. ꝑ admonitionē Sarre 7 diuinū mādatū Abraam separauit Agar a se. g° nō fuit ē uxoꝛ. 7 tñ de eo q° cū ea cōcubuit nō repꝛehēdit. ¶ Item Osee ꝑmo dictū ē q°. facerent filios foꝛnicationis. ¶ Cōtra cōcubitus cōcubinarius seu foꝛnicarius iportat actū cōuolutū. cum deoꝛdinatiōe. ꝓz deus dispensare ñ pōt ut aliqua deoꝛdiatio sit licita. g° ex dispensatione fieri nō pōt talis cōcubit⁹ qn sit pcatū moꝛtale. ¶ Itē cōcubitus cōcubiarius ē cōtra unū de ꝓncipijs legis nature. ē eiz cōtra bonū ꝓlis q ē ꝓncipalis finis cōcubi t⁹ carnaī ꝓz naturale iudiciū rōis. finis aūt ꝓncipiū ē i moralib⁹. ꝓz cōtra ꝓncipia legis nature dispensare ñ pōt nec hō nec deus. g° nūq̄ꝫ ex dispensatiōe potuit eē licit⁹ cōcubit⁹ cōcubinarius. ¶ Ad istā qōnez dicūt aliqui q° nūq̄ potuit dispensare in ɔcubitu cōcubinario qn sēp fuerit pcm̄ moꝛtale. qz oīs act⁹ tollēs ōbitū oꝛdinē ꝓximi ad ꝓximū nō pōt fieri sine moꝛtali pcō p quācūq̄ dispensatiōnē. ꝓz cōcubit⁹ ɔcubiaꝛi⁹ ē huiusmōi. tollit. n. debitū oꝛdinē parē tū ad ꝓlē. ¶ ꝓz ō rōnē hāc pōt sic argui. si aliquis actus ut ī ꝑ̄ibus tollit debitū oꝛdine ꝓximi ad ꝓximū. ita tñ q° ī aliquo casu 7 raro pōt debitū oꝛdinē nō tollēr̄ q̄stus dispensari nō possit ut uniūsaliī taī actus sit licitus uel possit fieri sine moꝛtali pcō. tñ dispensari pōt p cōditoꝛē legis ut ī casu in quo nō tollit debitū oꝛdinē ꝓxi ad ꝓximū nō sit pcm̄ moꝛtale. cōcubit⁹ aūt cōcubinarius ē huiusmōi. q̄stus. n. ut ī ꝑ̄ibus tollat debitū oꝛdinē paretū ad ꝓlē. tñ ꝑt cōtigere q° hō coeat cū muliere cū qua ñ ē mrimonialiī ɔiūct⁹ 7 mulier cū uiro pp bonū ꝓlis 7 q° ꝓlē amāī suscipiāt 7 beīgne nutriāt 7 religiose educēt. g° uidet q° si nō obstaret aliud q̄ꝫ rō supꝛadicta cōcubitus cōcubiari⁹ i casu ꝑdcō posset p dispensatō nē cōditoꝛis legis nature nō eē pcm̄ moꝛtale. uī g° mihi dicēdū q° ratio q̄re cōcubitus cōcubiari⁹ seu foꝛnicari⁹ non pōt fieri sine pcō moꝛtali p dispēsatiōnē quācūq̄. ē qz i nllo casu pōt fieri bñ neq̄ absq̄ coꝛruptione debiti oꝛdinis ad deū. taī eiz uiri cōcubit⁹ sēp ē cū nō sua quātū ad talē usū. nec sīplr nec ad tēpus. qcūq̄ āt utiī re nō sua quātū ad usū nec simplr nec ad tēpus coꝛꝛupit debitū oꝛdinē ad dñz rei. 7 q̄ mulier nō ē sui ipi⁹. ꝓz ē dei. uir carnaīr copulās se cū muliere nō sua quātū ad talē usū debitū oꝛdinē ad deū coꝛꝛūpit. deus autez facere nō pōt ut actus coꝛꝛūpens debitum oꝛdinem ad ipsum sine peccato moꝛtali possit fieri. posset tñ deus facere tāq̄ dñs supioꝛ habens sup uiꝝ 7 mulieres plenitudinē ptātis q° licitū eēt uiro 7 mulieri cōcedere sibi mutuo ptātē coꝛpoꝛ suoꝝ ad tēpus. q̄stus hoc eis licitū eē nō posset nisi p auctoꝛitatē diuinā. ut ostēsū ē supius ī illa qōne. utrū possit cōtrahi mrim⁹ ad tēpus. cōcubit⁹ aūt taliū nō eēt cōcubinarius nec foꝛnicari⁹. qz nō eēt cū ñ sua. nec cū ñ suo. ¶ Ad p⁹ i opp⁹ dō q° alio mō ē cōtra legē naīe ɔcubit⁹ ɔcubiari⁹ q̄ꝫ hēre plures uxoꝛes simul. qz i nullo casu pōt fieri cōcubit⁹

cōcubiarī gn sit cōtra legē nature. qz sēp
corrūpit debitū ordinē ad deū. sz potuit eē
casus 7 fuit in quo aliquos habere plures
uxores simul non fuit cōtra legē natē q̄/
uis sit contra legem nature ut in pluri/
bus. sicut uidem⁹ q⁹ cōtra legē nature ē ut
in pluribus depositū petēti nō reddere. ut
tñ nō reddere in illo casu i quo per illō de
positū posset destruere rēpublicā. nō esset
cōtra legē nature sz magis ꝑm eā. ¶ Ad 2m
dō q⁹ Agar fuit cōiūcta Abrae idissolubi/
li uiculo q̄tū ad mutuā ptātē corpoꝝ suo/
rū. vnde ꝑz rei ueritatē fuit uxor. sz qz non
hēbat auctoritatē matrissamil' i regimine
domus 7 familie. nec proles sua succedere
debebat i hereditate quo ad hoc erat ācil
la. nec licitū fuisset Abrae eā a se ejcere pp
monitionē Sarre nisi super hoc diuinū ha
buisset mādatū. uoluit aūt de⁹ eos separi ñ
q̄tū ad uinculum. sz q̄tū ad cohītationez
7 thoꝝ. ad significandū illud mysteriuz qō
explicat Ap⁹ ad Gal'. 4°. cū dicit. Abraaz
duos filios hūit 7c. ¶ Ad 3m dō q⁹ deus nō
dispensauit cū Osee ut fornicaret'. sz māda
uit ut acciperet mulierē ꝓpter fornicariā. et
hoc mādando fecit illā eē prophē uxorem
ꝓpheta consentiente.

Onsequenter queri
tur ō 3°. principali. 7 circa hⁿ q̄rūt'. 2°. ¶ Pº utrū fu
erit nūq̄z licitū uxorē repudiare. ¶ 2°. si uir
poterat repudiatā sibi recōciliare.

Rimo ostendo q⁹ ali/
quando fuit licitū uxorem repudiare. Deu
tero. 24°. Si accepit hō uxorē 7 hūerit eaz
7 nō inuenerit grāz añ oculos eius pp ali/
quā feditatē scribet libellū rpudij. 7 dabit
i manu illius 7 dimittet eaz de domo sua.
¶ Itē Malach. 2°. Uxorē adolescētie tue no
li despicer'. cū odio hūeris eā dimitte. ¶ Itē
illud ē licitū quod nisi fieret mlta dāna p/
uenirēt. sed sicut dicit Auic. io. methaphi'.
c°. penl'. Si non liceret uiro aliqñ dimittere
uxorē multa dāna prouenirēt. poterūt enim
talis nature eē cōiuges ut quo magis co/
guntur simul manere magis odiūt se. 7 po
terit eē aliquid inter eos quod abhorreat
natura. 7 hec cōpellet eos querere alia cō/
fugia. g° aliqñ licitū ē uxorē dimitter'. ¶ Cō
tra equalis ē obligatio iter cōiuges q̄tum
ad usū corpoꝝ suoꝝ. sed nūq̄z licuit mulie/
ri rpudiare uirz. g° nec uiro repudiare uxo
rē. ¶ Itē Math. 19°. Quos deus ꝯiūxit hō
nō sepet. sed ueros cōiuges deus cōiunxit.
g° nō pñt p hominē separi. ¶ Item nūq̄z fu
it licitū illud qō euāgeliū reprobauit. sz re
pudiū uxoris ueritas i euāgelio repro/
uat. extra de diuortijs. Gaudemus. g° tale
repudiū nūq̄z licitū fuit. Ad istā qōnē cōir
dr q⁹ nūq̄z fuit licitū repudiare uxorez. vñ
saluator Math. 19°. dicit Moysen hº pmi
sisse ad duritiam cordis uideor 7 ipz non
licere dimitti. nisi ob fornicationez. nec pp
hoc itelligit' eā posse dimitti quātū ad ui/
culū. quod patet. qz imediate subiungit'. q⁹
si alitā duxerit mechar'. supple rpudiata ui
uente. sed intellit illā dimissionē posse fieri
q̄z ad cohītationē 7 thoꝝ. ēt Ap⁹. 1°. corz.
7°. dicit his q mrimonio iūcti sūt. Prcipio
nō ego sz dñs uxorē a uiro ñ discedet' q⁹ si
discesserit manere inuptā. 7 paz post dixit
q⁹ uir uxorē nō dimittat. ¶ Preterea si lici
tū fuisset uxorē repudiare. repudiata nu
bēdo alij non eēt pp hoc polluta 7 abois/
bil' facta cora dño. Sz deutero. 24°. dr q⁹
repudiata que alium uirū duxerit polluta
7 abōiabilis facta ē cora dño. ¶ Preterea glo.
sup illō Math. 19°. Moysez ad duritiā cor
dis uri pmisit. 7c. dicit nō de⁹. 7 glo. margi
nal' dicit q⁹ ꝛsiliū fuit hois nō dei iperiū. 7
magister huius di. c°. 2°. dicit q⁹ hoc fuit a
Moyse pmissū nō ut cōcederet' discidiū. sz
ut tolleret' homicidiū. pmisit fieri mala ne
fierent peiora. ad hoc ēt ē rō. qz insepabili
tas ē de mrimonij eētia. ut superius ē ostē
sum. ¶ Alij dicūt q⁹ tēpore legis licitū fuit
uiro repudiare uxorē. q̄uis eiz hō separe
nō possit qō deus cōiūxit. de⁹ tñ quos cō/
iūxit pōt disiūgere. vnde sup illud Math.
19°. quos de⁹ cōiūxit hō ñ separet dic glo.
iterlinearis. sz de⁹. Lex aūt Moysi lex fuit
diuina. qz a deo. p Moysen data. quod g°
deus cōcessit Moyses filijs israel i lege cō
cessit. deus cōcessit. g° auctoritate diuina li
cebat eis repudiare uxorꝰ suas dato libel
lo repudij. ꝑz q⁹ cōtinebat' in lege. ¶ Prete
rea q̄uis lex hūana aliqua ꝛcte pmittat q̄
recte p diuinā ꝓuidentiā uindicāt'. icōueni
ens tñ uidet' dicer' q⁹ lex diuina pmissionē

aliquoꝝ maloꝝz exprimat. nec tñ illa iudi
cet mala eē. alioqn eēt occasio directa ho
minib⁹ cōmittēdi pccm̄. in lege autē nusq̄z
oñdit repudiū uxoris diuina iustitia pu
niendū. ℣ Qui vult tenere ꝑmā opinionem
q̄ ē cōioꝝ ⁊ securioꝝ pōt dīe ad p⁹ ī oppo
sitū q⁹ ⁊ Moyses hoc ꝑmittēdo nō dei iusti
tiā demōstrauit. sz in pccōre minuit culpā
ꝑm qđ dic magr̄ hui⁹ di. c. 2. et glo. sr̄ allō
⁊ Math. 19. ⁊ Ad duritiā cordis uestri pmi
sit. q̄ dic q⁹ maluit ⁊ Moyses idulgere di
uoꝝtiū q̄z desiderio secūdarū nuptiaꝝ fie
ri hōicidiū uł ꝑdurare odiū. ℣ ⁊ Ad. 2⁹. dđ
q⁹ ibi ꝓpheta loq̄t ꝑmissiue nō ipatiue. q̄
si dicat. ꝑmittit tibi eā dimittere absq; tē
porali punitiōe exercēda p iudicē tālem.
℣ ⁊ Ad. 3⁹. dđ q⁹ illa rō nulla ē. si. n. ꝑm apl̄z
ñ sūt faciēda mala ut ueniāt bona. nec sūt
faciēda mala ut uitēt̄ ꝓiora. qꝝ p aliā uiā
uitari pñt. ⁊ sñia ⁊ Auic. ī illo loco ē reꝓ
bāda. ℣ ⁊ Ad illud qđ ī corpe qōnis dicebat̄
p ꝑa opiniōe dđ q⁹ ibidē oñdit repudiuz
eē ꝑmissū. ñ sicut licitū. sz tāq̄z min⁹ malū
p b⁹ q⁹ illa repudiabat̄. si alij nubebat ma
rito uiuente iudicabat̄ polluta ⁊ abōina
bilis coꝝā dño. sz talis non fuisset iudicata
si p repudiationē solueret̄ uinculū int̄ ipsā
⁊ uirꝝ ꝓrē. ℣ ⁊ Qui. n. vult tenere opinionē
aliā pōt dīe ad ꝑ⁹ arg⁹ ō eaz q⁹ q̄ꝝis de
lege cōi sit eq̄lis potās int̄ cōiuges q̄ꝝtum
ad usū corꝓoꝝ suoꝝ ꝑm ⁊ Aug⁹. 22. li⁹. octa
Fausti int̄ ꝓncipiū ⁊ mediū. tñ diuina auc
toritas al̄r potuit ordinare ex spāli cā q̄z
tum ad ppl̄z iudeoꝝ ꝓp duritiā cordis eo
rū. nec. n. fuit sil̄is rō ꝑmittēdi mulierē re
pudiare, uirꝝ sicut eo⁹. qa nō ita fuissēt au
se uiros occidere si odissēt eos. sicut eo⁹. ⁊
qꝝ nimis facilis ē ad irascēdū ⁊ ad ocupi
scēdū ⁊ parui sēsus ⁊ deceptabil̄ ⁊ magne
uoluptatis ꝑm ⁊ Auic. io. methaph⁹. c. penul
timo. ℣ ⁊ Ad. 2⁹. dđ q⁹ illud diuoꝝtiū fiebat
nō auctoritate bōana sz diuīa. ℣ ⁊ Ad. 3⁹. dđ
q⁹ ꝝras ī euāgelio illud reꝓbauit tanq̄z
malū tpe legis euāgelice ñ tpe legis uet̄is.
cui cōcordare uidet̄ q⁹ ibidē reꝓbat aliā
uxorē accipe ꝑma uidet̄. qđ tñ cōstat licꝝ
tū fuisse antiqs ꝑrib⁹ ex diuīa dispēsatōe.
℣ Auctoritates euāgelij ⁊ apl̄i ꝑ ꝑma opi
nione. ⁊ auctoritates alie ītelli ꝑñt ꝑ tēpe
legis euāgelice. ℣ Ad illđ aūt qđ dr̄ q⁹ re
pudiata alij nubens erat abōinabilis coꝝā
dño ⁊ polluta. dđ q⁹ hoc dictū ē de illa q̄
nupsit alij ⁊ ab illo etiā repudiata fuit. vñ
abōinabilis ⁊ polluta dicebat̄. non qꝝ alij
nupsisset. sz qꝝ bis repudiata. ex hoc. n. ꝓ
sumebatur contra eam malum.

Secundo queri tur utz uir poterat r̄pudiatā sibi r̄cōciliare ℣ R⁹ q⁹ sic añq̄z mulier ōheret scōas nuptias. ñ post. q⁹ statutū fuit in penā mulieris q̄ a
dulteriū cōmisit. qꝝ semp māsit uīculū diu
gale int̄ ipas ⁊ ꝓrē ⁊ ī penā uiri. eo q⁹ re
pudiādo eā dedit sibi occasionē adulterā
di dādo operā licite rei sz diuinū iudiciū.
qua ꝓpter ad repssionē temerarie iracun
die uiroꝝ ipellētis eos ad repudiādū uxo
res. ꝑceptū fuit q⁹ repudians daret uxori
libellum repudij. vñ Aug⁹. p⁹. li⁹ de ꝑmone
dñi in mōte añ mediū. ñ q ꝑcepit dare li
bellū r̄pudij. h⁹ ꝑcepit ut uxoꝝ dimittat̄. sz
q dimiserit ingt. det illi libellū repudij ut
temerariā iracūdiā ꝓiciētis uxorē libelli
cogitatio tēparet. q g⁹ dimittēdi quesiuit
morā significauit q̄stū potuit uiris hōini
bus se nolle disidium.

Consequenter q̄rit̄ d. 4⁹ ꝓncipali. ⁊ circa hoc q̄rūt̄ duo. ℣ ⁊ ⁹ utruz ⁊ ginitas sit ⁊tus. ℣ ⁊ ⁹. utz sit maioris me riti q̄z castitas coniugalis.

Primo ostendo q⁹ virginitas non sit ⁊tus. dic. n. phūs. 2⁹. ethi. c. .8. q⁹ ⁊tus ē hītus ītellectiu⁹ imediate exi stens. Sz ⁊ginitas existit ī extremo. g⁹ nō est ⁊tus. ℣ ⁊ Itē null⁹ hītus uno tpe uitiosus in alio tpe ē ⁊tuosus. qꝝ una forma nō mu tatur in formā sibi ōriā. Sz hītus ⁊ginita tis aliq⁹ tpe fuit vitiosus. s. illo tpe q⁹ dñs ꝑcepit uiris ⁊ mulierib⁹ crescere ⁊ multi plicari ⁊ replere terrā. g⁹ nullo tpe hītus ⁊ginitatis pōt eē ⁊tuosus. ℣ ⁊ Itē nulla ⁊tus amittit̄ nisi p pccm̄. qꝝ ñ amittit̄ nisi p ac tū repugnantē ⁊tuti. oīs aūt talis act⁹ pec catū ē. sz ⁊ginitas amittit̄ sine pccō. qꝝ si cut dicit apl̄s p⁹ Cor. 7. Si nupserit vir go ñ peccauit. g⁹ ⁊ginitas nō ē ⁊tus. ℣ ⁊ Cō tra oñdo q⁹ ⁊ginitas ñ tm̄ sit ⁊tus. sz etiā ⁊tus distincta a castitate coniugali. sicut. n. se

habent datões ⁊ sūptus ad liberalitatē sic delectatiões uenereę ad castitatē ꝯiugalē. Sꝫ ꝑ phūꝫ.2.li°.ethi.c.7. Circa magnas datiões ⁊ sūpt° ē ṽtus magnificētie q̄ alia ṽtus ē a liberalitate. q̄ ē circa mediocres datiões ⁊ sūpt°.g° sil'r circa illō qō respectu delectationū uenereaꝝ ē maxmū qō est abstinētia ab oī delectatiõe uenerea.ē alia ṽtus ab illa q̄ ē circa illud qō respectu delectatiõuꝫ uenereaꝝ ē mediocre.qō ē abstinere ab oī delectatiõe uenerea illicita. sed ꝑmū ē p ūginitatē.secūdū p castitatē cōiugalē.g° ūginitas ē alia ūtus a castitate cō iugali.⁊ tē ꝑ phūꝫ.2°.ethi c.3. Circ° sēp est circa difficile.g° ñ ē spālis rō difficultatis respcū hui° ē spālis rō ūtutis. Sꝫ in abstinēdo ab oī delectatiõe uenerea tā licita q̄ illicita ē spālis difficultas q̄ ñ ē ī abstinēdo ab oī delectatiõe uenerea illicita. cū g° ꝑ abstinētia sit p ūginitatē.2°.p castitatē ꝯiugalē.uidet' q⁹ ūginitas sit spālis ṽtus a castitate ꝯiugali p eēntiā distincta. ℞° q⁹ ūginitas pōt accipi ipropꝛie.ſ. ꝑ negatiõe actual' ocupiscētie cuiuslibꝫ ueneree delectatiõis cū carnis ītegritate. ⁊ sic q̄libet ml'ier nascit' ūgo.sꝫ sic ūginitas ñ ē ṽtus.carnalis.n. ītegritas ñ ē ūtus nec est ps eēntie ṽtutis. tota.n.eēntia ūtutis cuiuslibet ī aīa ē ꝑ Aug°.p° d'ciui.c.17.et ꝺ bono ꝯiugali dī circa mediū q⁹ otinētia ñ corpis sꝫ animi ē ūtus.p̄dicta ēt'negatio actualis ocupiscētie nullā eēntiā dic.ois aūt ṽtus aliq̄ eēntia ē.⁊ Alio mō pōt accipi virginitas ꝑ hītu q° nisi assit carnalis necessitas uacādi carnali copule det'miat' uoluntas ad ꝓmpte ⁊ facil'r respuēdū oēm uenereā delectatiõez ñ tñ illicitā.sꝫ ēt licitā ut mēs liberi° uacꝫ spūalib°.qꝛ sicut ap'ls .i.coꝛ.7. Mulier ĩnupta ⁊ ūgo cogitat q̄ dñi sūt ut sit corpe scā ⁊ spiritu.⁊ sic ūginitas ē ūtus.sic.n.ē hītus bon° hñtē pficiēs ⁊ op° ei° bonū reddēs.est.n.hītus rōni cōsentane°.nec tñ ē ūtus p eēntiā distincta a ꝯiugali castitate.utrāq⁹.n.uolūtatē det'minat ad illud qō dictat rō recta circa uolūtates uenereas obſuādū. Sꝫ pfect° ad h° det'miat uolūtatē ūginitatis q̄ ꝯiugal' castitas.vñ ūginitas ultra ꝯiugalē castitatez addit pfectiõis statū. vñ differre uidet' sicut ūtus ĩpfecta ⁊ pfecta q̄ p eēntiā ñ distinguūt' ex p̄dictis uideri pōt ītegritatez carnis ñ ptiere ad ūtutis ṽgītatis eēntiā. nec ipaꝫ eē aliq̄ō ei° accidēs sibi ĩherēs cū ṽgītas sit ī aīa ut dictū ē.sꝫ ē quoddā oꝛnamentū ⁊ decoꝛ ei° accidētalis extrīsec° assistēs.⁊ iō p̄di pōt carnis ītegritas absq⁹ diminutiõe ūtutis ūgītatis.ut pꝫ ī ṽginib° p violētiā carne coꝛꝛuptis ꝑ Aug°.p° d'ciui.c.17. ⁊.19.ubi dic exp̄sse q⁹ si ī uioleter oppressis piret pudicitia ñ eēt ūtus animi. ⁊ īfra.nec ipi coꝛpi aufert sctītatē uiolentia libidis aliene quā ſuat pseuerātia otinentie sue.sil'e bꝛ.32.q.5.ī p̄n°.⁊.c.Tolerabilius.⁊.c.Magis.⁊ Ad p° ī opp° dō q⁹ mediū ī q° cōmisit ūtus accipit' p cōpatiõe ad dictamē rōis recte. vñ phūs posq̄ dixit q⁹ ūtus ē hītus electiu° imediate cōsistēs. imediate subiūgit q° ad nos det'minata rōne.⁊ ut utiq⁹ sapiēs det'miabit.accipit' aūt h° mediū ñ sēp ī cōpatiõe ad materiā ūtutis.sꝫ qñq⁹ ī cōpatiõe ad circūstātias.qō pꝫ.dic.n.phūs.4.ethi.c.4. q⁹ magnanim° magnitudie q̄dē extrem° ē.eo āt qō ut oꝛ medi°.hoc mō ūginitas respectu delectationū uenereaꝝ in medio ꝯsistit.qa abstinet ab oī delectatiõe uenerea. ⁊ sic renet extremū q° ad materiā.tenet tñ mediū q° ad circūstātias. qꝛ h° obſuat p tpe q° hoc expedit obſuare.hoc ē p tpe q° ñ p̄cipit'.nec adeo ꝯsulit' uacare carnali copule.⁊ ēt obſuat hoc pp qō oporꝛtꝫ.ſ.ut mēs liberi° uacet spūalib°. ⁊ sic de circūstātijs alijs dici pōt q̄s ī abstinētia ab oī delectatiõe uenerea dictat eē obſuādas rō recta.⁊ Ad.2°.dō q⁹ minoꝛ ē falsa.q̄uis.n.ali q° tpe fuissꝫ uitiosū.abstinere ab oī carnali copula.ſ.qñ carnalis copula erat ī p̄cepto pp fideliū multiplicatōez. tñ ex h° ñ sequit q⁹ hītus ūgītatis tūc fuissꝫ uitiosus.qꝛ tūc p illo tpe det'miabit uolūtatē ad ꝯiugalē ocubitū pp bonū pl' sicut ñ exñte pre dicta necessitate det'miat uolūtatē ad oēz delectatōez uenereā respuēdū. ⁊ Ad.3°.dō q⁹ q̄uis sine pcō ṽginis possit ītegritas carnalis amitti.ñ tñ hit° ṽginitatis.tñ dñt aliq⁹ stat° pfectiõis sue quē ipoꝛtat ūginitas ultra castitatē ꝯiugalē sine pcō pōt amitti.sicut uidem° q⁹ p min° calidū remittit' calor ī magis calido ⁊ p bonos act° remissioꝛes.tñ illis bōis actib° p quos gñat°

est uirtutis hītus remittit ipe hītus eo q hītus ꝓportionat actib. silr p actū ꝺiuga le q ē bon q ꝯuis mīoꝛi bonitate ꝯ absti re ab oī uenerea delectatõe remittit illa p fectio quā hīt ỽginitatis. supaddit hītui cõiugal castitatis. Põt tñ alr ꝺici 7 melꝰ ꝙ si mõ necessitas imineret uacādi copu le carnali p diuinū ꝓceptum explicita sicut antiqꝰ. si ỽgo pp hāc necessitatē pure ua caret carnali copule firmit ꝓponens hac necessitate trāsacta ab oī delectatiõe uene rea abstinere i eo ỽgitatis hītus nec cor rūperet nec minueret. 7 p ꝺsequēs ñ cade ret ab illo statu mētis quē ỽgitas supad dit castitati ꝺiugali. ꝯuis caderet a statu integritatis carnis. 7 ista adhuc uere ugo mēte ꝺiceret. ꝓm ꝙ ugo ꝺr ab hītu ỽgita tis. ꝓm tñ usū cõez q ñ uocat ỽginez mēte nisi illā q ī carnalē copulā nūq cõsensit ue re uirgo ꝺici ñ posset. Ad p ad ptē aliā põt dici q ī recte se hñdo cē magnas ꝺati ones 7 supꝰ ē spāl rō difficultatis alia ab illa q ē ī recte se hñdo circa cões ꝺatiões 7 supꝰ. qꝛ magne datões fiūt ꝓsonis ñ cõi bus ſz insignib 7 supꝰ magis fiūt circa res ꝯsi alteri generis moral 7 aliaꝝ cõ ditõꝝ ꝯ sūt res cões. ꝯuis āt ī abstinēdo ab oī delectatiõe uenerea tā licita ꝯ illici ta sit maior difficultas ꝯ in abstinēdo ab illicita tm. tñ illa difficltas ñ ē alteri spāl rōnis ab ista. ſz tñ differēs ab ea ꝓz ma gis 7 minꝰ. q differētia ñ diusificat spēm. 7 sic patet solutio ad secundum.

Secundo queritur utꝛ ỽginitas sit maioꝛis meriti ꝯ castitas ꝺiu galis. Et uī q ñ. magr hui ꝺi. c. 2. 7 Aug. liꝰ de bono ꝺiugali lõge añ finē ꝺic q ca stitas uirgīalis ñ ꝓferē merito ꝺiugali ca stitati Abrae. Ite si nat remāsisset ī sta tu ītegritatis sue pfectioꝛes fuisset ututes ꝯ modo. ſz tūc ñ fuisset uirgīal castitas. 7 tñ fuisſz ꝺiugal qꝰ uī q mioꝛis meriti sit ꝺiugal ꝯ ỽgīal. Ite maioꝛis ē meriti qꝺ oī tpe pōt eē licitū 7 meritoꝛiū ꝯ qꝺ ñ. ſz castitas ꝺiugalis oī tpe fuit licita 7 meri toria. aliqꝰ añt tpe castitas ỽgīal fuit illi cita. q magis ē meritoꝛia uidual ꝯ ỽgīa lis. Põt apls. i. cor. 7. ꝺicit q mulier be atior erit si pmāserit ꝓz ꝺsiliū suū hꝰ est ī uirgīitate ꝯ si nupserit. Ite maioꝛis meri ti ē vt pfectioꝛ ꝯ minꝰ pfecta. ꝓz ut pz ex qõne ꝓcedēti. ỽgitas pfectioꝛ ē utus ꝯ ꝺiu galis castitas. q ē maioꝛis meriti. Rꝰ q ñ ē idē ꝙrere utꝝ maioꝛis meriti sit hītus uirgīal ꝯ castitas ꝺiugalis. 7 utꝝ maioꝛis meriti sit statꝰ ab oī uenerea delectatione abstinētiū ꝯ statꝰ ꝺiugatoꝝ. Silr. n. ꝺcedo q hīt uirgīitatis maioꝛis ē meriti ꝯ hīt ꝺtinētie ꝺiugal. qꝛ hīt uirgīitatis ē hīt. ca stitatis. pfectꝰ hītus castitatis ꝺiugal ē hī tus castitatis īpfectꝰ. sēp añt ē maioꝛis me riti uirtꝰ pfecta ꝯ ipfecta. statꝰ añt ab oī uenerea delectatiõe ꝺtinētiū 7 statꝰ ꝺiuga toꝝ referri pñt ad idē tps l ad diūsa tpa. Si pꝰ mõ. aut ad tps legis scripte. 7 sic ma ioꝛis meriti fuit statꝰ ꝺiugal ꝯ ab oī ue nerea delectatiõe abstinētiū. vñ statꝰ ꝺiu gatoꝝ ꝓcipiebat 7 aliꝭ ꝓhibebat pp mul tiplicatiõez fideliū. in tpe añt legis euāge lice. qꝛ ē tps multiplicatiõis fideliū p gña tionē spūalē maioꝛis meriti ē statꝰ absti nentiū ab oī uenerea delectatiõe. ꝯ status ꝺiugatoꝝ. si añt ꝓdictꝰ duo statꝰ referātur ad ꝺiuersa tpa. ut statꝰ ꝺiugatoꝝ ad tēpus legis scripte. 7 statꝰ ab oī uenerea delecta tiõe ad tps legis euāgelice. sic quolibz sta tu ꝺsiderato ī suo optio. una alt ñ ꝓferē. vñ Aug ī liꝰ de bono ꝺiu. lõge añ finē. et recitat magr hui ꝺi. c. 2. Nõ ē ipar meri tū ꝺtinētie in Joāne q nullas expt ē nup tias. 7 ī Abrāā q filios genuit. Ad pm in oppm ꝺō q castitas ꝺiugal Abrae ñ fuit castitas ipfecta q itelr noie ꝺiugal castita tis quā distinguim a castitate ỽgīali. sicut uirtutē ipfectā a pfecta. ſz fuit castitas p fecta q ꝺic totā eēntiā hīt uirgīitatis. ꝯ uis ñ dicat uirgītas ꝓz cõez usū ī illo q in carnalē ꝺsēsit copulā ꝯuis ex diuīo ꝓcep to. Ad. 2m. ꝺō q si statꝰ ĩnocētie ꝛmāsisſz castitas ꝺiugal pfecta fuisſz castitas. 7 per fectioꝛ ꝯ fuisſz castitas uirgīal. qꝛ tūc nul la difficultas fuisſz ī ꝙādo ỽginalē casti tatē. ſz mõ nõ ē sic. Ad. 3m. ꝺō q castitas uirginal ꝯtū ad id qꝺ noīat eēntiā pfecti hīt castitatis nūq fuit illicita. qꝛ sic nūq ꝺriabat ꝺcubit ꝺiugal fact ex diuīo ꝓce pto. ſz pduratio ꝓpositi de ñ ꝺsentiēdo ī carnalē copulā aliqꝰ tpe fuit illicitū. 7 illo tpe magis fuit meitoꝛi statꝰ ꝺiugatoꝝ ꝯ

status ab oī uenerea delectatõe abstinẽtiũ. q̃uis isto tpe sit eo. vñ maior argumti ueritatẽ ñ bẽt nisi intelligaf ceteris paribus.

Arca litteraz Jn lege maledicta erat sterilis. illa maledictõ erat pene ñ culpe. quodãmõ. n. erat infamis apud hõines nec õ pceptũ. s. alicuf legis scripte i codice. fuissz tñ õ pceptũ legis nafe. nisi cum eis fuissz dispẽsatũ. Publici mũeris gra puatã clpã pcessit. alleuiãdo. n. ñ totalr culpã excusãdo ãbas in hitu. hit. n. ugitatis fm illud qõ ẽ cũ ñ dicat absolute nisi castitatẽ pfectã. in Abraã erat. q̃uis uiugio uteref. sic. n. hit ugitatis 7 castitatis uiugalis. put fuit i Abraã ñ differebãt fz aliqd absolutũ sz i relatiõe. ut uideri põt ex dictis i qõne. Dẽs retro sactos eiusdẽ fuisse meriti cui nũc xpiani sũt. hoc itellndu ẽ õ ideptate pportõs ñ eqlitatis q̃tũ ad cõez statũ illoz 7 istoz q aduẽtũ xpi secuti sũt. Nõ põt caro añ corrũpi nisi mẽs añ fuerit corrupta. hoc itellndũ ẽ de corruptione uitiosa. sacti ẽ mori fame q̃z idolotricis uesti. hoc uez ẽ i casu duplici. s. ul pp cõscientiã mãducãtis qñ ad ueneratiõez idoli ocedit. ul pp oscĩaz astãtiũ qñ ide scãdalizãf. qz idoloticũ ẽ aliqd idolo osecratũ. si aũt fidelis esuriẽs iueniat idoloticũ 7 comedat nõ i ueneratiõe idoli nec sint pñtes aliq q inde scãdalizẽf. non peccat.

Dist. xxxiiii.

Nunc supest tc. Supius determinauit magr de mrimõio qo ad cãz formalẽ 7 efficiẽtẽ. 7 finalẽ. Hic determinat õ eo qo ad cãm mrimõialẽ. hoc ẽ determiare de psonis õhentib. 7 diuidit in ptes duas. P° determiat de psonis ñ oĩo illegitis ad õhendũ. P° õ oĩo illegitis di. 37ª. ibi. Sũt igit P° i tres. P° determiat pncipalr de impedimẽtis añcedẽtib mrim õhendũ. P° õ supueniẽtib post mrim iã octũ di. seqñti ibi. Hoc ẽt notãdũ. P° de icidẽtib i actu õhẽdi di. 36. ibi. Nũc de oditiõe. P° i duas. P° determiat de qbusdã impedimẽtis q dirimũt mrim P° de qbusdã q nõ dirimũt ibi. De his ẽt. P° i tres. P° determinat de impediñto frigiditatis. P°. de impedimẽto maleficij ibi. De maleficij aũt. P° de impediñto furie ibi. Furiosi quoq; Illa pars q ibi icipit. De his. diuidit i duas. P° determiat de impedimẽto culpe icestus. P°. de impedimẽto pene ibi. Illud etiam.

Arca istaz di. querẽdum ẽ pncipalr de .4. P° de impedimtis mrimonij in generali. P° de naturali impedimẽto ipotẽtie coeũdi. P°. de ipotẽtia coeũdi p maleficiũ. P° de qbusdã impediñtis respiciẽtib libez arbitriũ. Circa p qrũt duo. P° utz sint aliq impedimta mrimõij. P° q 7 quot sf illa

Rimo ostendo q nõ sint aliq impedimẽta mrimõij. mrimoniũ est enĩ remediũ õ morbũ ocupiscẽtie. Gz morbus ocupiscẽtie trãsit ad oes nullo impedimẽto obstãte. g° uidef sir q nullũ debeat eẽ mrimonij impedimẽtũ. qn libere possit oibus ouenire. Itẽ diuia opatio nullum põt impedimẽtũ hre. Gz otract mrimonij ẽ diuia opatio iuxta illud Oath. 19. Quos de oiunxit hõ ñ sepet. g° nullũ põt hre impedimẽtũ. Cõtra magr hui di. c. i. assignat mrimonij impedimẽta plura. R° q mrimonij sũt aliq impediñta. ois. n. res cõstans ex aliqb cãis q impedit hz impediñta. sz cause mrimonij qñqz impedit. s. p errorez 7 coactionẽ. cã enĩ ei finalis q ẽ generatio plis ad cultũ dei qñqz impedit p coeũdi impotentiã 7 mõis alijs. cã ẽt materialr impedimentũ recipit p osanguinitatẽ. 7 ẽt modis alijs. cã ẽt ei formalr q ẽ iseparabilitas impedit. s. p. sacz. ordinez 7 p uotũ solẽne. 7 p ligamen mrimõij alteri. Ad p in opp dd q remediũ õ morbũ ocupiscẽtie ñ est mrimoniũ tm. sz ẽ aliud remediũ nobili. s. castitatis vtus seu otinẽtie Ad. 2. dd q cõtract mrimonij ñ tm ẽ opatio diuia sz ẽt hũana. 7 ex pte q hũana ẽ rcipit impediñtũ

Ecundo queri f q 7 quot sũt impediñta mrimõij. R° q impedimenta mrimõij sũt .12. tm. quoz tria accipiũt ex pte causę efficiẽtis q ẽ liber mutus osensus p vba de pñti exssus q sũt error psone et oditiõis fuitutis 7 coactio. 3. ex pte causę

finalis que est generatio plis educãde ad cultũ diuinũ ⁊ remediũ ocupiscẽtie. ō gñationẽ plis ẽ ipotẽtia coeũdi. ō educationẽ plis ad cultũ dei ẽ disparitas cult⁹. ō remediũ ocupiscẽtie ẽ crim̃ quo reddit se hõ indignũ remedio ocupiscẽtie p mr̃im⁹. per cõpationẽ ad cãm materialẽ sũt tria. natura enī ī ocubitu oiugali abhorret nimiã p pinqtatẽ int' psonas. ⁊ iõ nimia ppinqtas int' psonas mr̃imoniũ ipedit. hec aũt ppinqtas triplex ẽ. s. p cognationẽ. p affinitatẽ. ⁊ p publice honestatis iustitiã ppter quã hõ nõ põt otrahere cũ osanguinea illi⁹ cum qua otraxit spõsalia. ẽt si spõsalia ñ ualeãt de iure. ex̃ de spõsalib⁹. Ad audientiã. p cõpationẽ ad cãm formalẽ q'ẽ uinculi īsepabilitas. accipiũt tria. s. ordo sacer. uotũ solẽne. ⁊ alteri⁹ mr̃imõij ligamẽ. hec ipedimẽta. 12. cõprehẽdũtur his uersibus.

Error. cõditio. uotũ. cognatio. crimen.
Cult⁹. dispitas. ius. ordo. ligamẽ. hõestas.
Si sis affinis. si forte coire nequibis.
Hec sociãdo uetãt. ⁊ nubia iũcta ṫractãt.

De ipedimẽto coactiõis ī spãli dictũ est di. 29. ⁊ d̄ ipedimẽto erroris di. 30. de aliis aũt in suis locis in spãli dicetur.

QOnsequenter quaritur de 2° pncipali. ⁊ circa hoc q̄rũt duo. ℣ 1° utrũ frigiditas ex pte uiri ipediat mr̃imoniũ. ℣ 2° utr̃ artatio ex parte mulieris.

PRimo ostendo q̄ frigiditas ex parte uiri nõ ipediat mr̃imõiũ. qa ipotẽtia rei que nõ reqrit ad mr̃imoniũ nõ ipedit mr̃im⁹. ℣ coitus nõ reqrit ad mr̃imoniũ. g⁹ ipotẽtia coeũdi p frigiditatẽ nõ ipedit mr̃imoniũ. ℣ Itẽ in semib⁹ ẽ frigiditas p etatẽ. ⁊ tñ pñt otrahere matrimoniũ. ℣ Cõtra ex̃ de frigidis ⁊ maleficiatis. Dō sedẽ. Sicut puer q nõ põt reddere debitũ nõ ẽ aptus oiugio. sic q ipotentes sũt minime apti ad ōbendũ mr̃imonia reputãt. ℣ 2° q⁹ frigiditas uiri aut supuenit mr̃imonio iã legitie otracto siue osũmato. siue nõ osumato. ⁊ talis frigiditas mr̃imoniũ nõ ipedit ℔ cõem opiõnẽ. q̄uis ali q dicãt q⁹ si ẽ ppetua ⁊ añcedit mr̃imonij cõsũmationẽ ppt illã si pbari potuerit. potuit mr̃imoniũ dirimi. aut p̄cedit mr̃imoniũ otractũ. ⁊ tunc dico q⁹ si est tpalis cui põt adhiberi remediũ p naturã uel p artẽ nõ dirimit mr̃imoniũ si cõtrahat'. tñ male facit hõ ōbẽdo q̄diu ẽ ī illo statu nisi magna necessitas ul' utilitas hoc reqrat. si aũt est ppetua ita q⁹ adhiberi nõ põt r̃mediũ. nec p naturã. nec p artẽ ipedit mr̃im⁹ contrahẽdũ ⁊ dirimit si ōbat' de facto. ex̃ de frigidis ⁊ maleficiatis. c. i. cui⁹ rõ ẽ. qa in cõtractu mr̃imonij otrahẽtes īplicite obligant se ad sibi reddendũ mutuo debitũ si petat'. nullus aũt se obligare põt ad īpossibile. hec aũt frigiditas pbari põt uere. ut cũ uir p testes sufficiẽtes pbat se añq̄ mr̃imoniũ cõtraheret mẽbris genitalib⁹ puatũ esse. ul' pũpte qñ. s. cohitauerũt p trienniũ. ⁊ bona fide opi carnali operã dederẽt. nec tñ mulier ẽ cognita a viro. ex̃ d̄ frigi. ⁊ maleficiatis. Laudabilẽ. ⁊ tũc aũt uterq̄ pclamat ad iudiciũ ⁊ pfitet' ipedimẽtũ. ⁊ tũc ppter piculũ collusiõis uterq̄ iurabit q⁹ bõa fide officio carnali operã dederũt. nec coire potuerũt. iurabũt ẽt cũ eis d̄ cruelitate septem pone ppinque uel uicine bone fame eor̄ psonas ⁊ statũ cognoscentes. ex̃ de frigidis ⁊ maleficiatis. Laudabilẽ. ⁊ c. Lr̃e. si aũt mulier puocat ad sepationẽ dicẽs se a uiro ñ eẽ cognitã. uiro cõtrariũ asserẽte. credit' uiro. q̄ caput ẽ mulieris. ex̃ eo. ti. c. i. §. Illa aũt. qd̄ ẽ itelligẽdũ nisi mulier p aspectũ corpis ppr̄ij uelit pbare uir̄ eẽ mentitũ. si aũt uir dicit se ñ cognouisse uxorẽ. ⁊ petit ab ea separari ⁊ uxore ōdicente. nõ credit' sibi soli. s̄z sibi īcũbit pbatio. s̄z qũo h⁹ possit pbare non uideo nisi pbãdo se eẽ puatũ genitalibus mẽbris anteq̄ mr̃imoniũ otraheret. ul' nisi forte si uxorẽ accepit v̄ginẽ peteret eã facere ispici. ⁊ si itegra ueniret'. uideꝛ uir suũ ppositũ pbasse. nisi forte mlier replicaret ō uirũ q⁹ bõa fide nõ dedit operã officio carnali. sepatiõe uero facta dat' mulieri licentia ōbẽdi. ex̃ eo. ti. ⁊ eo. c. ⁊ c. Laudabilẽ. frigidus aũt sine spe oiugij pmanebit. q⁹ si cũ alia ōxerit ⁊ eã cognouerit cogeꝛ ad pmã redire. ex̃ eo. ti. c. i. ⁊ c. Laudabilẽ. cui⁹ rõ est. qr̄ tũc ostabit ecclie fuisse deceptã in iudicãdo īpediñtũ ppetuũ qd̄ erat tpale. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ q̄uis act⁹ coeũdi sit necessari⁹ ad mr̃imoniale uinculũ. tñ

potentia ē necessaria. ⁊ iō q̄uis carētia actus impediat mr̄im⁹. tñ defect⁹ potētie p̄cedens impedit pp rōnē dictā in qōne. ℟ad 2⁹ dō q⁹ frigiditas senium iuuari pōt aliq⁹ bñficio. in sem⁹ ēt apparet defect⁹. vñ cū eis ōbens nō decipit. sicut ōbens cū alijs. dicūt tñ aliq q⁹ si eēt frigiditas talis rōe senectutis q⁹ nullo mō posset iuuari. nec p artē nec p naturā. dicēdū eēt sicut de frigiditate nat̄ali. q⁹ talis ōbendo obligaret se ad impossibile.

Secundo queritur utr̄ artatio ex pte mulieris impediat mr̄imoniū. ℟ō q⁹ aut illa artatio talis est q⁹ sibi pōt subueniri ul' p ostrū uiri. ul' p naturā. ul' p artē cirugie sine periculo. ⁊ tūc mr̄im⁹ nō impedit q̄uis male faciat mulier ōbēdo q̄⁹ diu ē in tali statu. aut nullo mō pōt apponi remediū. ⁊ tūc si tal' artatio supuēit mrimonio legitīe ōcto siue ostūato siue nō ostumato mr̄im⁹ nō dirimit p̄m cōem opionē. q̄uis aliqui dicāt q⁹ si ē ppetua ⁊ aūcedit mr̄imonij ostūatione ppt illā si legitīe probari potuerit. poterit mr̄im⁹ dirimi. si aūt aūcedit mr̄im⁹ octū impedit mr̄im⁹ ōbēdū. ⁊ si de facto ōbat poterit dirimi p iudiciū pbato legitīe impedimēto. vñ illud qō hēt. ex de frigidis ⁊ maleficiatis. Cū ostultationi. ubi dr̄ q⁹ eccl̄ia romana ostueuit i ostilib⁹ iudicare ut que tāq̄ uxores hēri nō p̄nt. ut sorores hēant'. ostilib⁹ ē ñ p̄ceptū ꝯ glo. ibidē sepatiōe uero facta dabit' licētia uiro ōbendi cū alia. ex eo. ti. c. Ex lr̄is. mulier tñ debet sine cirugio pmanere. Si autē postea otraxerit cū al'o ⁊ cognoscat' ab eo dē. ⁊ p usū seq̄ntis sit facta cognoscibilis a p̄mo dz ei reddi. ex de frigidis ⁊ maleficiatis Fraternitatis. Si aūt p usū seq̄ntis nō sit facta cognoscibil' a p̄mo. aut si ē. nō tñ sine graui periculo mulieris q̄d accidere potest ppter ineq̄litatē mēbror uel aliq̄ alia de causa nō redderet eidē. nec sic dr̄ mulier eē inepta ad mr̄im⁹ ppter frigiditatez sicut pp artationē. qa mulier in cōcubitu ē patiēs. vñ ad reddendū debitū uiro sufficit q⁹ patiat' uiri actiōez i naturali mēbro. hoc aūt ei⁹ frigiditas nō impedit.

Consequenter q̄rit' d. 3°. principali. ⁊ circa hoc querūtur duo. ℟p° utr̄ maleficiū impediat mr̄im⁹. ℟2° utr̄ sepati ppter maleficiū si postq̄⁹ alia mr̄imonia otraxerūt carnal'r se cognoscāt sint ad p⁹ matrimoniū reuocandi.

Primo ostendo q⁹ maleficiū nō impedit mr̄im⁹. q⁹ nullū impedimētū dirimit mr̄im⁹. nisi sit ppetuū. sed nullum maleficiū ē ppetuū. q⁹ pōt solui ul' p ipsuz maleficiū ul' p alterz uel p pniam ⁊ uersio nē ad deū. uel p exorcismos ecc̄e ⁊ oones sanctor. g° maleficiū nō ē impedimētū dirimens mr̄imoniū. ℟Itē nullū impedimētū dirimit mr̄im⁹ nisi p̄cedat. ex d frigidis ⁊ maleficiatis. Ex lr̄is. in glo. Sz nō uideť quō sciri possit utr̄ maleficiū p̄cedat mr̄imoniū uel ostegitur. cū g° cā mr̄imonij sit fauorabilis nō ē aliq⁹ mr̄im⁹ dirimēdū ppt' maleficiū. ℟Cōtra. dicit magr̄ i lr̄a hui⁹ di. c. .2°. ⁊ ē. 33ª. q. i. Si p sortiarias. q⁹ si maleficiati satiari nō potuerint separari ualebunt. ℟R° q⁹ maleficiū aut ē tpale aut ppetuū. si tpale nō dirimit mr̄im⁹. si ppetuū aut p cedit mr̄im⁹ tā ratū q̄⁹ cōsūatū. ⁊ sic ipedit contrahendū ⁊ dirimit iam otractum. aut seq̄t mr̄imoniū ratū. sz nō ostūatū. ⁊ sic ēt dñt aliq dirimi mr̄im⁹ octuz. dr̄. n. 33ª. .q. i. c. p°. q⁹ cirugiū ofirmat' officio. s. carnali. ut dicit glo. ⁊ paz post dr̄ q⁹ añq̄⁹ cō firmet' impossibilitas officij soluit uinculū cōiugij. aut seq̄tur mr̄im⁹ ostūatū. ⁊ tūc uinculum mr̄imoniale ñ dirimit. cōis opio ēt tenet q⁹ si certū eēt q⁹ eēt secutū mr̄im⁹ ratū. nō tñ ostūatū nō ppter hoc dirimeret uinculū mr̄imōij. in sepādo aūt maleficos sil'i mō p̄cedendū' ē sicut i sepatiōe ppter frigiditatē. excepto q⁹ frigido nō dat' licētia ōbendi cū al'a. q⁹ frigiditas ē impedimentum ul'e. sz maleficiato dat'. q⁹ maleficiū ē impedimētū particulare. ℟ad p⁹ i opp⁹ dō q⁹ minor ē falsa. aliqñ. n. ē maleficiū q⁹ durat p totā uitā. q⁹ si hz remediū nō ē hōi ni notū. uel nō ē licitū. tūc aūt p̄sūit' ppetuū qñ p trientū cuiuges cohītauerūt ⁊ bona fide operā carnali copule dederūt. ⁊ se cognoscere nō potuerūt. ℟ad 2⁹. dō q⁹ q̄⁹ uix possit sciri utr̄ p̄cedat mr̄im⁹ ratū ul' seq̄t'. tñ facile sciri pōt utr̄ p̄cedat mrimoniū ostūatū. ⁊ hoc sufficit ꝯ aliquos. qa

si p̄cedit ꝺſuatū q̄uis ſequat ratū ꝺirimit ipſū. Ad quē pōt ꝺici q⁹ i fauorē alt̄ matrimonij utilioris p̄ſumitur. q⁹ ſi p̄cedat matrimoniū cōſumatū q⁹ p̄eceſſit ratum.

Secundo queritur utrū ſepati pp maleficiū ſi poſtq̄s alia matrimōia cōtraxerūt carnaliť ſe cognoſcant ſint ad p⁹ matrimoniū reuocādi. Et uī q⁹ ñ. 33. q. i. Si p ſortiarias. ꝺī de ſepatis ppť maleficiū. q⁹ ſi poſtq̄s alias nuptias expetierīt illis i carne uiuētibus q̄bus nūcti fuerīt p̄oribus quos reliquerāt et ſi poſſibilitas cōcuben di eis reddita fuerit recōciliari nequibūt. ℣ Itē ois carnalis copula ex matrimonio ē mortale pccm. Sz ſepati p maleficiū carnaliť cognoſcēdo pſonas cū q⁹ poſtea matrimoniū ꝺtraxerīt mortaliť ñ peccāt. g⁹ int eos ē legitimū matrimoniū. Sz matrimōia legitia q ꝺſua ea nullo mō ſolui p̄ñt. g⁹ ſi ſepatis reddat potētia mutuo ſe cognoſcēdi nihilominus recōciliari neq̄būt. ℣ Itē ſi p⁹ p̄dictā ſepatiōez uir recipiat aliquē ordinē ſacrū q poſtea mulierē a q̄ ſepat⁹ fuerat carnaliť cognoſcat. ñ pp hoc reuocabiť ad act⁹ matrimōiales cū p̄dicta muliere exercēdos. etiā ad petitionē mulieris. q̄ꝺ pōt p̄bari p ſiť aliq⁹ mō. q̄ ſi uir añ ꝺſuationē matrimōij recipiat ordinē ſacrū ignorāte uxore ñ reſtituet. et uxori petēti. ſz cōpelleť religiōez intrare. Sz unū matrimoniū ñ ē min⁹ forte impedimentū alteri matrimōij q̄s ſuſceptio ordinis ſacri. g⁹ ſepati pp maleficiuz ſi poſtq̄s alia matrimōia ꝺxerit carnaliť ſe cognoſcāt ñ ſūt ad p⁹ matrimoniū reuocādi. ℣ Cōt. 33. q. i. Q ꝺ añt. ꝺiciť ꝺe ſepatis pp frigiditatem. q⁹ ſi frigido reddat potētia coeūdi ad p⁹ cōiugiū cogeť reūti. g⁹ ſiť ꝺz ꝺici ꝺe pp maleficiū ſepatis. ℣ Ro. q⁹ tales ſūt ad p⁹ matrimoniū reuocandi. q⁹ ſnīa diuortij ſup eos lata fuit p errorē. qa impedimětū q̄ꝺ fuit iudicatū ppetuū ꝺz p̄ſūptōez. ñ fuit ppetuū ſm ṽitatē. ⁊ tale impedimětū ñ ꝺirimit matrimoniū niſi ſm rei ṽitatē tale impedimětū ſit ppetuū. ℣ Ad p⁹ i opp⁹. ꝺī q⁹ illud decretū fuit Guari Remeñ. archiep̄i q̄ꝺ i caſu p̄dicto tenet. vñ ꝺic glo. ibidē. hic potiť dicendus ē ignar⁹ q⁹ Guarus. ⁊ magr̄ huius ꝺi. c. 2⁹. ꝺic q⁹ illud magis itelligēdū ē ex rigore q̄s ex canonica egrate. ℣ Ad. 2⁹ ꝺī q⁹ matrimonia q̄ ſcḋo ꝺtraxerūt nō fuerūt legitia ꝺz iudiciū dei. q̄uis legitia fuerit ꝺz iudiciū eccť. tñ i illis ꝺiuitijs carnalē copulā exercēdo excuſāť a pccō pp inuincibilem ignorātiā. ꝺz poſtq̄s ſciūt maleficiū ceſſaſſe ſi carnaliť copulāť cū illis cū q⁹ ſecūdo ꝺtraxerūt a mortali pccō ñ excuſāť. ℣ Ad. 3⁹. ꝺī q⁹ maior ē falſa. qa ſepa⁹ fuit facta p errorē inq̄ſitū extiabaťur maleficiū ppetuū q̄ꝺ ppetuū nō erat. vñ p⁹ ōctū matrimoniū ſep māſerūt ꝺz iudiciū dei ueri ꝺiuges. vñ uir ſuſcipiēdo ordinē ſacz uxori p̄iudicať nō potuit. ſuſcipiēdo. tñ ñ peccauit. quia p ignorātiā inuincibilē ſeu p̄babilē fuit excuſať. Sz utz ſuſcipiēdo illū ordinē ſacz ſi bi p̄iudicauerit q⁹ ad h⁹ ut ſibi ñ liceat ab uxore debitū exigere dubiū ē. uideť. n aliq⁹ q⁹ ſibi exigere ñ liceat. q̄uis reddeť teneaťur. qa uotū q̄ꝺ ſacro ordini ē añexū tenuit q̄ſtū ad illud q̄ꝺ erat i potāte uiri. q̄uis ñ q⁹ ad illud q̄ꝺ erat i potāte mlieris. in potāte aūt uiri ē exigere. ꝺz q̄ſtū ad reddendū debitū corp⁹ uiri erat i mulieris potestate. ℣ Aliq ꝺñt q⁹ ille ſuſcipiēdo ordiez ſacz nec mulieri nec ſibi p̄iudicat q⁹ ad h⁹ qn liceat ſibi petēti rḋdere debitū. ⁊ exigere. qz ignorātia inuincibiľ ſeu p̄babiliſ eū ab utroq̄s p̄iudicio excuſauit. niſi. n. extimaſſet ſolutū fuiſſe uinculū matrimōij int ip̄m ⁊ mulierē ſacrū ordinē nō ſuſcepiſſet. vñ nec ad uotū ꝺtinēt. ie ſe obligare itēdebat. niſi cū hac ꝺditiōe iplicita. ſ. ſi eēt totaliť ⁊ ꝺz ṽitatē ab illo ꝺiugio liberat⁹. ℣ Ad ſiť aūt q̄ꝺ adducebať ad p̄bandū maiorē argumenti ꝺicūt aliq⁹ q⁹ ñ ē ſiť. qa ille q añ ꝺſuationē matrimonij ſacrū ordinē ſuſcepit pōt religionē itrare ⁊ i ea p̄fiteri p quā p̄feſſionē ſoluiť ſm rei ṽitatē uinculū matrimōiale inter ipſū ⁊ mulierē. ꝺz ille q poſt ſuſceptōez ordis ſacri uxorez carnaliť cognouit uere matrimoniū ꝺſūauit. vñ poſtea ñ licet ſibi religionē itrare ꝺ uolūtatē uxoris ꝺz qd dicet ſi ille q añ ꝺſuationē matrimōij ſacz ordiez ſuſcepit ñ ꝺult religiōez itrare. ⁊ mulier petit a iudice ip̄m ꝺpelli ad matrimonij ꝺſuationē. ad hoc pōt ꝺici ſm aliquos q⁹ ille teneť religionē itrare. ⁊ ad hoc ꝺz p iudicez cōpelli ñ ad matrimōij ꝺſuatiōez. qz ex quo ſibi pz ma p quā pōt licite ſuare uotū ꝺtinentie. qz añexū ē ordini ſacro teneť illum

eligere. qlibet. n. uouēs tenetur facere illud qđ pōt ad hoc ut uotus obſuet qđ fecit. ℣ Alijs aūt uidet q; ſi ille ſuſcipiēdo ordinē ſacrū credebat p h° mr̄im° int' ip̄m et mulierē poſſe ſolui eo q; erat ignar° iuriſ nō tenet' religionē ītrare. ſed dz cōpelli ad mr̄imōij dſūationē niſi mulier uelit dtinere. cū. n. lōge fortī° ſit uotū pfeſſiōis in religione ⁊ arcti° q̄s uotū dtinētie tm̄. dum uidēret' dicere q; ad h° teneret'. cū ad hoc nūq̄s ſe ītenderit obligare nec explicite nec iplicite. illi tn̄ n̄ licebit debitū ab uxore exigere. qz exigere nō eſt in ſua poteſtate.

¶ Conſequenter quaritur de. 4°. pncipali. ⁊ circa h° q̄rūt' duo. ℣ p° utrū furia ipediat mr̄im°. ℣ ℟° utrū icеſtus cum conſanguinea uxoris.

¶ Primo oſtendo q; furia n̄ ipedit mr̄im°. qz mr̄im° n̄ dirimitur niſi pp ipediūtū ppetuū. ſz de furia ſciri n̄ pōt utrū ſit ppetua ul' n̄. g° furia n̄ dirimit mr̄im°. ℣ Itē dic magr̄ hui° di. c. 3. ⁊ ē. 32. q. 7. ¶ Nec furioſus. ¶ Nec furioſus nec furioſa mr̄im° ꝺbere pn̄t. ſz ſi dtractū fuerit nō ſeparet'. g° q̄uis furia ipediat ꝺbēdū. n̄ tn̄ dirimit ꝺctū. ℣ ¶ Cōtra furia magis impedit dſenſū q̄s errorē. qz magis tollit rōis uſū. ſz error pſone ⁊ dditiōis fuitutis ipediūt mr̄imoniū ꝺbendū ⁊ dirimūt ꝺctū. g° furia multo fortī°. ℣ ℟° q; aut furia ſeq̄t mr̄im° ſiue ratū ſiue dſūatū. ⁊ tale mr̄im° n̄ dirimit. 32. q. 8. ¶ Illi q mr̄im°. ⁊ illō dcretum recitat magr̄ hui° di. c. 3. aut añcedit mr̄im°. ⁊ tūc furioſus aut n̄ hz lucida iter ualla. aut hz. ſi nō. nullū ē mr̄im° cū eo cōtractū. qz dſentire n̄ pōt. ⁊ mr̄im° ꝺbi non pōt ſine mutuo dſenſu libere uoluntatis. ſi hz lucida ītervalla. aut ꝺbit illo tp̄e q° nō hz lucidū ītervallū. ⁊ tūc dō idem q; pus. aut ꝺbit in tp̄e quo hz lucidū ītervallū. et tūc mr̄im° tenet. qz ī illo ītervallo dſentir̄ pōt. ℣ Ad p° in opp° dō q; aliud ē de ipedimēto qđ opponit' actui mr̄imōiali. ⁊ de illo qđ oppōit' cauſe ei° efficiēti. p°. n. mr̄imonū n̄ dirimit niſi ſit ppetuū. 2°. aūt ꝺctū mr̄im° reddit nullū ſi aſſit illo tp̄e quo ꝺbit' mr̄im°. qz res n̄ pōt ī eſſe pdir̄. niſi p ſuā cāz efficiētē. ℣ Ad. 2°. dō q; illō qđ dr̄ ſi ꝺtractū fuerit nō ſepētur'. ſic dz exponi. ſi ꝺctū fuerit añ furiā n̄ ſepent' ꝓpter furiam ſequentem.

¶ Secundo quer̄itur utr̄ incеſtus cū ꝺſanguīea uxoris ipediat mr̄imoniū. ¶ Et ur̄ q; n̄. qz mai° pccm̄ ē cognoſcere ꝺſanguineā ꝓpriā q̄s uxoris ceteris paribus. ſz icеſtus cū ꝺſāguīea ꝓpa n̄ ipedit mr̄im°. g° nec icеſtus cū ꝺſāguīea uxoris. ℣ Itē icеſtus n̄ ponit' int'. 12. ipediūta mr̄imonij. ℣ ¶ Cōtra. 34. q. 2. in lectū. dr̄ de q̄dā q̄ ſe ſuppoſuit marito ſue ſororis quā ille cognouit credēs eē uxorē ſuā ꝺuenīētē q; ī eternū ꝺiugio ꝓuet'. ℣ Itē. 32. q. 7. ¶ Quedā cū fratre. ¶ Quedā cū frē ſui uiri dorminit decretū ē ut adulteri nūq̄s ꝺiugio copulēt' ℣ ℟° q; icеſtū cū ꝺſāguīea uxoris ipedire mr̄im° dupl̄r pōt ītelli. ſ. aut de mr̄imōio iā ꝺcto aut de ꝺbēdo p° mortē uxoris. p° mō dico q; icеſtus p̄dict° n̄ ſoluit uinculū mr̄imonij. tn̄ icеſtuoſus amittit ius petēdi debitū ab uxore attinēte illi cū q̄ icеſtū cōmiſit. ex̄ de eo q cognouit ꝺſāguineā uxoris ſue. c. i. ēt ab uxore nō attinēte illi cū q̄ ꝺmiſit icеſtū. eo. ti. c. 2. ¶ Trāſmiſſe. tenet' tn̄ reddere debitū uxori petēti. ut hr̄ eo. c. poſt mortē tn̄ uxoris n̄ lz ſibi aliud mr̄im° ꝺbere. ut hr̄ eo. ti. c. i. ⁊. c. ¶ Trāſmiſſe. qđ ē intelligendū niſi cū q° fuit diſpēſatū. diſpēſare tur tn̄ cū eis ſi ecnt iuuenes. eo. ti. c. i. ī glo. ⁊ arg° ad hoc. 33. q. 2. ¶ In adoleſcētia. ſi tn̄ abſq̄ diſpēſatiōe ꝺtraxerit tenebit mr̄im°. qa n̄ ē pbibitio cū ſtatuto irritāte ſi factū fuerit ꝺriū. tn̄ ab illa uxore n̄ licebit ſibi debitū petere. tenebit' tn̄ reddere. ⁊ hoc pbatur p illud qđ dr̄ eo. ti. ¶ Trāſmiſſe. 2° mō. ſ. de mr̄im° ꝺbendo. dico q; mr̄im° poſtea ꝺtractū nullū ē ⁊ adulteriū cōmittit'. ⁊ incеſtus rōne affinitatis. vñ ſepandi ſūt iudicio ecc̄e. ⁊ mulier pōt nubere. uir aūt q̄tū ē de rigore iuris nubere n̄ pōt. ℣ Ad p° in opp° dō q; q̄uis mai° pccm̄ ſit cognoſcere ꝺſāguineā ꝓpriā q̄s uxoris. n̄ tn̄ tm̄ iurat' uxori marit° p p° icеſtū ſicut p ſecūdū. nec pp p° icеſtū ꝺbit affinitatē cū uxore. ſz cōtrahit eā pp icеſtū ſecūdū. ⁊ ıō n̄ ſic ꝓuat' iure petēdi debitū ab uxore cognoſcendo ꝺſāguineā ꝓpriā. ſicut cognoſcēdo ꝺſāguineā uxoris. ℣ Ad. 2°. dō q; hoc ipediūtū n̄

nūcrat' iter alia. qa ñ dirimit uinculū mr̄i-
mōij iā ōctū. nec facit pſōas totaľ illegiti
mas ad aliud mr̄im⁹ ōbēdū. pōt tñ dici q⁹
aliq⁹ mō reducit' ad ipediūtū affinitatis.
⁊ furia ad ipedimentum erroris.

Qrca litteraz. Ut p-
manean. ſ. ſicut frat' ⁊ ſoror. ⁊ nubere ñ pūt. ſ.
cū effectu carnal' copl'e. de qb⁹ ſcriptū ē. ſ.
i legib⁹ būanis. maneāt ut'qz inupti. ſ. qñ ñ
tm⁹ ē frigiditas ex pte uiri. ſz ēt tāta arta
tio ex pte mulieris q⁹ nulli uiro eēt apta.
Molit'. moliri ē cū difficl'tate conari. ⁊ dr̄
a mole. Tūc bi q iurauerāt piurij rei crīe
teneāt'. h⁹ itell'r de uiro ⁊ muliere ñ de p-
pīqs q ñ iurauerūt niſi de credulitate In
vitate uiri ꝺſiſtat. ſ. niſi mulier p aſpectuz
corpis ſui pbar̄ uoluerit uiz eē mtitū. Re
cōciliari neqbūt. expōe ſicut ſtati exponit
magr̄ i lr̄a. q⁹ b⁹ ñ ē tenēdū ut dictū ē i-qō
nib⁹. Neutz ex ipis. bēat. ſ. q̄ꝫ⁹ ad ei⁹ exi
gēdi carnale debitū ſi iceſt⁹ ſecut⁹ ē mr̄i⁹
cū alt'a. Si aūt añceſſit cū nulla pōt ōbere
mr̄imōiale uinculū. log't. n. de illo q dormi
uit cū duab⁹ ſoꝛoꝛib⁹. nec lz ꝑpe uxori red
dere debitū. h⁹ ñ tenet' niſi uir iceſtū cōmi
ſerit de ꝺſēſu uxoꝛiſ. nubat i dño. ſ. p⁹ mor
tē mariti. ut magr̄ q̄ſi ſtati p⁹ expōit i lr̄a.
i adulr̄io. ſ. iceſtuoſo. ut expōit glo. ſ̄ illud
ꝺcretū. Nā q⁹ alij adulteri ōbere pūt ba
bes. 32. q. i. c. 2. Quicūqz excepta fornicati
onis cā. q⁹ p⁹ ꝺſūatiōez mr̄imōij ñ fit ſepa
tio. niſi ſit i alteri⁹ penā. uiz aūt piurari
ñ ꝺz niſi ꝑ ſua culpa. ⁊ tō q̄ſi marit⁹ ma
gis eēt grauat⁹ ſi uxoꝛ ſua fieret leproſa
et feda. tñ ñ ſic ſepari poſſz ab ea q̄ꝫtū ad
thoꝛ ꝓpter illam feditatē. ſicuti propter
illam fornicatiōez.

Dixxxv.

Hoc etiaz notan-
dū ē. ⁊c
Supi⁹ det'mīauit magr̄ ꝑn
cipal'r de ipedimtis añcedē-
tib⁹ mr̄im⁹ ōbēdū. Hic det'-
mīat de ipedimtis ſupueniētib⁹ p⁹ mr̄im⁹
cā ōctū. ⁊ diuidit' i ptes tres. ℣ p⁹ oñdit q⁹
pp adulteriū lz unū ꝺiugē alteꝛ dimitte
re. ℣ 2⁹ iqrit an liceat dimittēdi cū alio uel
alia mr̄imōia ōbere ibi. Si q⁹ aūt. ℣ 3⁹ an
adult' cuz adult'a poſſint p⁹ mortē mariti
mr̄im⁹ ōbere ibi. Solet ēt q̄ri. ℣ p⁹ i duas.
℣ p⁹ oñdit q⁹ pp adult'iū pōt un⁹ ꝺiūz aliū
dimittere. ℣ 2⁹ oñdit q⁹ ille q dimittit dz
ab adult'io liber eē ibi. Si vo q̄rit'. ℣ Illa q̄
ibi īcipit. Si q⁹. diuidit' i duas. ℣ p⁹ oñdit
q⁹ dimittēs dz ꝺtīere ul' dimiſſā ſibi recō-
ciliare. ℣ 2⁹ adducit auctoꝛitates q̄ ſonare
uidēt q⁹ dimittēti ñ lz dimiſſā ſibi recōci
liar̄ ibi. Dic tñ. Et iſta i duaſ. ℣ p⁹ p̄dcās
auctoꝛitates adducit. ℣ 2⁹ eas exponit ibi.
Sed hec omnia.

Qrca hanc di. q̄tēdū ē
principaliter
de trib⁹. ℣ p⁹ de ꝺiugū ſepatiōe pp adul-
teriū. ℣ 2⁹ de qbuſdā caſib⁹ circa illā mate
riā. ℣ 3⁹ de ñ ꝺiūctoꝛ ꝺiūctiōe p⁹ adult'iuz.
℣ Circa p⁹ querūt'. ſ. ℣ p⁹ utz liceat uiro
uxoꝛē pp ei⁹ adult'iū dimittere. ℣ 2⁹ utz te
neat' h⁹ facere. ℣ 3⁹ utz poſſit eā dimittere
ſine iudicio eccl'e. ℣ 4⁹ utz uir ⁊ uxoꝛ ſint q̄ꝫ
tū ad h⁹ eccl̄is ꝺditōis. ℣ 5⁹ utz grau⁹ pec
catū ſit uiolare alienū thoꝛ q̄ꝫ cognoſcere
monialem benedictam.

Rímo oſtendo q⁹
lz
uiro uxoꝛē pp ei⁹ adult'iū dimittere. quā-
to cā ē fortioꝛ tāto ad eā efficaci⁹ ſeq't ef-
fect⁹. Dz fortl⁹ ē adult'iū qñ ē i utroqz ꝺiu
ge q̄ꝫ qñ ē i alt'o tm⁹. ſz ſi ē i utroqz ñ pp h⁹
pōt un⁹ aliū dittere. ſicut dīc Aug. p⁹ li. de
ꝑmōe dñi i mōte ultra mediū. ⁊ recitat ma
giſter hui⁹ di. c. 2⁹. g⁹ multo min⁹ pōt un⁹
ꝺiūx aliū dittere pp ei⁹ adult'iū tm̄. ℣ Itez
magis ē ō bonū mr̄imōij pccm̄ ō nat'az q̄ꝫ
adult'iū. ſz ñ uenim⁹ q⁹ pp pccm̄ ō nat'am
un⁹ ꝺiūx poſſit alteꝛ dittere. g⁹ multo mi
nus pp adulteriū. ℣ Lōt⁹ Math. 5⁹. Qui
diſerit uxoꝛē ſuā excepta cā fornicatōis fa
cit eā mechari. exceptio fornicatōis oñdit
eā pp fornicatōez poſſe dītti. ℣ q⁹ ſepa
ri uiz ab uxoꝛ ꝺupl'r pōt itell̄i. aut q̄ꝫ⁹ ad
uinculū. aut q̄ꝫ⁹ ad cohabitatōez ⁊ thoꝛ. ℣ p⁹
mō ñ pōt uir ſeparī ab uxoꝛe pp adult'iū.
ſz 2⁹ mō i penā mlieris q fidē fregit. ⁊ i fa
uoꝛē uiri q fidē ſuauit. excipiūt' tñ. 7. caſ⁹
i qb⁹ ñ lz uiz uxoꝛē dittere pp adulteriū.
℣ Un⁹ ē ſi ipſe fuerit fornicat⁹. 32. q. 6. c. i.
cui⁹ rō ē. qz ut dr̄ ibidē ñ uī q⁹ pari crīe i-
fectus alium de eodē punire poſſit. ſupple

accusādo. Sc̄dō si uxor ui oppīssa fuerit. ut ꝯ.e.q.5. Ita ne.cui⁹ rō ē.qr ut dr̄.34.q.i.c.i.nullo mō ad opprobriū male uolūtatis trahat qđ ꝺditio necessitatis extorsit. Tertiꝰ si credebat maritū mortuū.34.q.2. Cū p bellicā.qr taľ p ignorātiā ꝓbabiľ ē excusat. Quartꝰ si alē ſub ſpe mariti cognouit eā.34.q.2. In lectū.hꝰ ēt p ignorātiā excusat. Quintꝰ si maritꝰ tradidit eā adulterandā pīnī iuitā.ex̄ ꝺ eo q cognouit ꝺsāguineā uxoris ſuē. Discretiōez.qr ī illo casu illꝺ adulteriū magis īputat uiro q̄ mlieri. Sextꝰ si maritꝰ pꝰ adulteriū cognouit eā ⁊ tolerauit.arꝰ ꝯ.32.q.5. Si qs uxorē.cuꝰ rō ē. qr crimē p reconciliatōez diſſū amplꝰ obijci ñ ꝺz nisi recidiuū ſeq̄t. Septimꝰ ē si mr̄im⁹ ī ifidelitate utriusq̄ ꝺcto uir ꝺedit uxori libellū repudij ⁊ uxor alt̄i nupserit.tūc.n.si ut̄q̄ ꝺutat ad fidē uir teneť eā recipe.ex̄ de diuortijs. Gaudem⁹. cuꝰ rō ē.qr cū ꝺdit ſibi libellū repudij qđ facere illicitū ē ꝑz iudiciū dei interptatiue tradidit eā adulterādā. Alig addūt casuz octauū.ſ.si uir abſtinēdo ꝺ uolūtatē uxoriſ ei occasiōez adulterādi dedit.27.q.2. Si tu. ubi dr̄. Si tu abſtinēs ſine uolūtate uxoriſ tribuis ei licētiā fornicādi.i.occasiōez ſm glo.⁊ pccm illius tue.īputabit abſtinentie. Alij tn̄ ꝺnt q⁹ ñ pp hꝰ excusaret adulterāſ mulier.qn uir possz eā pp illud adulteriū dimittere ꝑz q⁹ dic glo.ibidē. Ad pꝰ ī oppꝰ ꝺd q⁹ adulteriū ī utroq̄ ꝺiuge nō ē fortior cā diuortij q̄ ī alt̄o tm̄ sicut pz p rōez dicta ī qōne. q̄uis plus sit ꝺ pccō qñ ē ī utroq̄ q̄ ī alt̄o tm̄. Ad 2ꝰ. ꝺd q⁹ ēt pp pccm ꝺnaturā possz ꝓcedi ad diuortiū. ſz ñ fit ita mētio de ipo.tū qr ē passio inoīabilis. tū qr rarꝰ accidit.tū qr ñ ita causat īcertitudinē plis.

Secundo q̄rit utr̄ uir teneatur uxorē ꝺcere pp adulteriū. Et uī q⁹ sic. Deut. ꝺcre. vi.83. Cōſetire. Cōſetire uī errāti q ad resecāda q̄ corrigi debēt ñ occurrit. ꝑz ꝺissio uxoris pp adulteriū ē ad corrigēdam adulterā. gꝰ si uir eā ñ ꝺcit ſibi ꝺſētit.qđ illicitū ē. Itē Chrisoꝰ sr̄ Math. ꝺc ⁊ recitat magr̄ hui⁹ di.c.4.⁊ ē.32.q.i. Sic crudeľ. Sic crudelis ⁊ īiqꝰ ē q castā ꝺcit.sic fatuꝰ ⁊ īnſiſ ē q retinet meretricē. Cōt Math.18. dr̄.q⁹ si peccauerit ī te fr̄ tuꝰ ꝺcite ei septuagesies septies.cū gꝰ mulier adulterādo peccet in uirꝝ ſuū ñ teneť eā ꝺcere.ſz magis ꝺz ſibi parcer̄ quotieſcūq̄ peccauerit. Rꝰ ꝺcite re uxorē pp addīterā ordīat ad correctionē adulteriū.aut gꝰ mulier q adulterata ē correcta ē.aut parata ſe corrigeť.aut ꝓbabiľr pīnī icorrigibiľ. si correcta ē ñ teneť ꝺcere eā.qr ñ ē necessaria pena corrigēs ubi correctio tam pcessit.siľr si parata ē ſe corrigere ut uīstū ē ñ teneť ꝺcere eā.qr ñ ē necessariū appōere penā grauiorē ad corrigēdū delictū qđ mitiorī mō pōt expiari. si aūt ꝓbabiľr pīnī icorrigibiľ.tūc credo q⁹ eā ꝺcere teneat. ne ſuo crimini uideat ꝺſētire. ꝺū correctōez debitā ñ appōit.tūc aūt pīnī icorrigibiľ qñ ptiaci aio ſe corrigere renuit.aut qñ correctōez ꝓmittēs exꝺſuetudie relabiť. vñ ꝺic magr̄ hui⁹ di.c.5. Uir ꝺz fcipe peccatricē q̄ pniaz egit. ſz ñ sepe.i.ñ nimis freqñť.ſ.ultra illud qđ sapiēs ꝺtimaret eā ee recipiēdā. Ad pꝰ in oppꝰ ꝺd q⁹ pcedit de illa q̄ ſe corrigeť ñ vult.ūā eni correctꝰ pēa corrigēte ñ īdiget Ad 2ꝰ ꝺd q⁹ illa auctoritas ⁊ alie q̄s allegat.magr̄ ad illā ptē hui⁹ di.c.4. itellīnde ſūt ꝺ illa q̄ ꝓbabiľr pīnī icorrigibiľ Ad arꝰ ad ptē aliā ꝺd q⁹ uxor adulterās ñ tm̄ peccat ī uirꝝ. ſz ēt ī ſe ipaz ⁊ ī deū.⁊ iō uir ñ pōt totaľr penā ꝺimittere nisi ſequatur emendatio.

Tertio q̄rit utr̄ possit eā ꝺcitеť siñ iudicio ecc̄e. Et uī q⁹ sic. Math.pꝰ dr̄ q⁹ Ioseph.cū eēt uir iuſtꝰ noluit ꝓpalare diuge ſuā. ſz uoluit occulte ꝺcere eā.qr eā īpgnatā uidebat. gꝰ nō ē ꝺ iustitiā ꝺcere uxorē absq̄ iudicio ecc̄e. Itē.2.q.8. Qui crim̄. Qui crim̄ obijcit ſcribat ſe ꝓbaturꝝ. q crimē ñ ꝓbauerit qđ obiecit penā quā itulit ipe patiať. gꝰ si uir accusat uxorē ſuā ꝺ adulteriō siue ꝓbet siue ñ.hz itētū ſuū.qr si ꝓbz ſepabit ab ea. ⁊ si ñ ꝓbet ipa ſepabit ab eo.gꝰ taľ cā ñ ē ī iudiciū deducēda Itē si uir pꝰ fornicationē uxoris ſibi debitū reddat. ſibi ipi ꝑiudicat.ita ut pp illā fornicatōez ñ possit ꝺmittere uxorē.gꝰ negatio debiti q̄ ē sepaq̄ ad thoz pōt pcedeť ecc̄e iudiciū. Cōtra.2.q.i. Alti. Nullꝰ ꝺz eē ſiľ accusator ⁊ iudex. ſz si uir ꝓpo arbitrio possz ꝺcitеť

uxorē. adulterā idē eēt accusator ꝛ iudex. ḡ° ñ pōt dīttere eā ꝓpo arbitrio. ſz eccl̄ie iudicio. ℟° q; uiz dīttere uxorē pp adulteriū intell'i pōt dupl'r. aut q̄ſtū ad thorū tm̄. aut q̄ſtū ad thoz ꝛ cohītatiōez ſil'. p° mō pōt uir dīttere uxorē ꝓpo arbitrio ſtatim cū ſcit ipaz adult'aſſe. nec ꝺbitū tenet' reddere exigēti niſi p eccl̄iaz ꝺpulſus. ſz ſic reddēdo nō ꝓiudicaret ſibi qn poſſit ageꝛ ad diuortiū. maxīe ſi ꝓteſtatiōez ꝓmittit. q; ad illā copulā accedit ñ ut uelit credere iuri ſuo. ſz tm̄ ne ſit īobediēs ecc'. tm̄ uī ali qb' q; ex q° ꝓpōit ꝺ uxorē crīmē q° vult agere ad diuortiū. q; ecc' ñ ꝺz ſibi p̄cipere. ut carnal'r copulet' cū ea quouſq; cognouerit de cā ꝛ diſſierit. ſi aūt loq̄mur ꝺ ſepatiōe mō ꝓo. tūc diſtīguo. q; aut int' uiz ꝛ mulierē ē mr̄im' clādestinū tm̄. aut ꝺctū ī facie ecc'. ul' ſaltē coꝝ teſtib'. p° mō pōt dīttere uxorē arbitrio ꝓpo. q; latētia ñ ꝺz deduci ad iudiciū ecc' niſi in foro pnīe. 2°. mō ñ ſz ſibi eā dīttere ſine iudicio ecc'. ꝛ ſi al'r dīttat ꝺz cōpelli ad hītādū. niſi uir īcōtinēti poſſz adulteriū ꝺ uxorē ꝓbare. cū. n; dñs ꝺceſſit uxorē pp fornicatōez poſſe dīttī ius ꝓmi'gauit ꝓz q; ſnīa ꝺz ī iudicio ferri. ꝛ q; ſnīa ē applicatio iuris ad ꝑticulare factū. iō ñ bñ dīt dicētes q; ſine iudicio eccl̄ie poſſit uxor dītti. eo q; dñs eā poſſe dimitti ſētētiauit. ℟ād ꝓ° ī opp° ꝺd q; Joſeph nolebat ꝯginē dīttere tāq̄ ſuſpectaz de fornicatiōe. ſz q; tiebat cū ea māere ob reuerētiā ſcītātis ei'. ꝛ ꝓterea tūc ex accuſatiōe adulterij ꝓcedebat'. ñ tm̄ ad diuortiū ſz ad lapidatiōez adulte. nūc aūt ñ ē ſic. Joſeph aūt ſi opīat' fuiſſz ipaz adult'aſſe q̄ziuis ab ea ſeparī uoluiſſz noluiſſz. tm̄ eā lapidari. ℟ād 2°. ꝺd q; ſi uir accuſat uxorē ꝺ fornicatiōe cor̄ iudice ſpūali agēdo ad ſepationē tm̄. ñ ꝺz fieri īſcriptio ſiue obligatio ad legē taliōis. q; ſic uir ſiue pbet ſiue ñ. ꝺſeq̄ret' ſuū ītētū. ut arguebat'. ſi aūt accuſat eā cor̄ iudice ſeculari ad pūitōez criminis ꝺz p̄cedere īſcriptio p quā ad legez taliōis ſe obliget ſi ī probatione deficiat. ℟ād 3°. ſolutū ē ex dictis ī q̄one.

QUarto q̄rit' utz uir ꝛ uxor ſint q̄ſtū ad ſepatiōnē pp adlteriū eq̄lis ꝺditōis. Et uī q; ñ. qz illi ñ ſūt eq̄lis ꝺditōis quoz un' liber' accuſat aliū q̄z eo°. Sz ſicut ꝺic magr̄ hui' di. c. i. ꝛ ē. 32. q. 5. Chriſtiana. Viros ſuos de adulterio mulieres ñ facile accuſāt. uiri aūt liberi' uxores ſuas adult'as apud ſacerdotes deferre ꝺſueuerūt. ℟ītē ī lege ueteri ñ ſic erat licitū mulieri repudiare uiz ſicut eo°. Auic. ēt. 4. meth'. ꝺcit q; ñ ꝺz eē eq̄lis potās ī muliere diſcedēdi a uiro. ſicut eo°. cū g° ſepatio pp adulteriū ſit quaſi quoddā repudiū. uir ꝛ mulier ñ ꝺbēt eſſe q° ad hoc eq̄lis ꝺditiōis. ℟ītē ſupior ꝛ iſerior nō ſūt equalis ꝺditiōis ī mutua correctiōe. ſz uir ē ſupior muliere. q; ſicut ꝺr̄. i. coz. ii°. Uir ē caput mulieris. cū g° ſepatio ordiet' ad correctiōez ꝺlinq̄ntis uir ꝛ mulier q° ad hoc nō ſūt equalis ꝺditiōis. ℟Cōtra magr̄ hui' di. c. i. ꝛ ē. 32. q. 5. Precepit. apud nos q̄ ñ licet feminis ñ lz uiris. ꝛ eadē fuit' pari ꝺditiōe cēſet'. ℟Item ead. q. Chriſtiana. ꝛ recitat magr̄ hui' di. .c. i. Chriſtiana religio adulteriū ī utroq; ſexu pari rōne ꝺdēnat. ℟° q; ī ſepatione duo ꝺſiderāt'. ſ. ipa diſſio ꝺiugis. ꝛ accuſatio q̄ ē ua ad hāc diſſionē. q̄ſtū ad ꝓ° uir ꝛ mulier iudicāt' ad paria. q; ſicut uir pōt dīttere uxorē pp adulteriū. ita eo°. q̄uis ad hoc iudicēt' ex īequali cā. nec ē hoc ꝺ iuſtitiā. q; minor de illis cauſis ſufficit ad illū effectū ſicut uidem' q; duo latrōeſ quorū unus plus furat' ē q̄z alius iudicant' ad ſuſpēdium. ꝛ ita ad equalē penā ex īequali cā. q; ille q minus furat' fuit meruit hanc penā. ℟Quātū ad 2° uir ꝛ mulier ñ ſūt eq̄lis ꝺditiōis. fauoꝛabili'. n. recipit' actio uiri ꝺ mulierē q̄z eo°. tū q; uir ē caput mulieris. tū q; mulier adulterās magis ꝺfundit uiz q̄z uir adulterās mulierē. tū q; adulteriū mulieris magis ledit mr̄im'. q; cauſat incertitudinem ꝓlis. ꝛ ideo q̄uis fornicatio ſimplex grauioꝛ ſit in uiro q̄z in muliere eo q; in eo magis uiget uſus rationis quo efficacius frenari poteſt concupiſcentia. tamen omnibus penſatis adulteriū grauiuſ eſt ī muliere q̄z in uiro ꝓpter rationes iam dictas. inq̄ntum tamen uir ē rector mlieris aggrauat' ꝓz qd adulteriū ī uiro plus q̄z ī mliere. tū ñ tm̄ pōderat q̄ſtū pōderauit maioꝛ leſio mr̄imōij et

maiorꝫ ꝯfusio uiri p adulteriū mlieris. ¶Ad ꝑm̄ 7 3m̄. dō q̄ ꝓcedūt de iēqlitate ꝯditōis q̄stū ad accusationē. ¶Ad 4m̄ dō q̄ ñ ē sīle ō repudio. de repudio i lege ueteri. 7 ō dimortio i lege noua pp fornicatiōez. q̄ repudiū pmittebat ad uitādū hōicidiū ō q̄ nō erat tm̄ piculū ex pte mulieris sicut ex pte uiri. ¶Auctoritates ad ptē aliā ñ plus ꝯcludūt nisi q̄ qlibet ꝯiugū pōt alterū dimittere ꝓpter adulterium.

QUinto queritur utr̄ grauꝫ pccm̄ sit uiolare alienū thorꝝ q̄z cognoscere monialē bñdictā. ¶R° q̄ nō. imo cognoscere monialē bñdictā maiꝰ pccm̄ ē. vñ Aug. i li°. ō scā uiduitate lōge añ mediū. Plane ñ dubitauerī dē lapsā aiaz a castitate sācti oꝛe q̄ uouet deo adulteris eē peiorē. cuius rō ē. q̄ i cognoscēdo monialē bñdictā fit ꝓiudiciū 7 iūstitia collegio 7 uiolat castitas firmata uoto quo erat spōsa dei 7 deflorat vgo. q̄ sole vgines debēt bñdici. et debonorat bñdic°. ¶In uiolatōe vo alieni thori uerꝝ ē q̄ fit ꝓiudiꝰ 7 iūstitia uiro. cū gꝰ fornicaꝰ utrobiq̄z sit cōis. 7 iūria q̄ fit marito i uiolatōe thori sui. ñ tātū pōderet quātū alia q̄ dicta sūt i uiolatione bñdicte monialis grauꝫ pccm̄ ē oīb̄ pēsatis 7 cetēris paribꝫ monialē bñdictā cognoscere q̄z alienū thorꝝ uiolare. 7 dico ceteris paribꝫ. q̄ tm̄ scandalū 7 tm̄ dānū rei publice possz ꝓbabiliꝛ imineꝛ ex uiolatiōe thori alieni q̄ō grauꝫ eēt tūc alienū thorꝝ uiolare q̄z monialē cognoscere benedictam.

QOnsequenter queritur de 2° ꝓncipali. 7 circa hꝰ querūt̄ q̄nq̄z ¶1° utrū uxoꝛ adulterās de licētia uiri nō tm̄ ab eo coacta possit ab eo q̄stū ad thorū 7 cohābitationē dimitti. ¶2° utrꝝ uir uxoꝛē suā quā nōdū cognouit tradēs adulterādā cōsanguīeo ꝓprio inītā possit postea ꝺ illius uolūtatē religionem īgredi. ¶3° utrꝝ possit postea ab ea debitū petere. ¶4° q̄rit̄ utrū possit uxoꝛ ab eo ꝺbitū peteꝛ si fuerit tradita adulterāda cū ꝯsanguīeo mariti. ¶5° uerꝝ ꝯcubit° soluti cū ꝯiugata a marito nō dum cognita sit adulterium.

AD primuꝫ. ¶R° q̄ uxoꝛ adulterans de licētia mariti si ab eo ī cōpellit̄ nec pemetū. nec alio mō ꝓp tale adulteriū pōt q̄z tū ad thorꝝ 7 cohabitationē a uiro p iudiciū ecclie dimitti. arg° ad hoc. eꝝ de eo q̄ cognouit ꝯsāguineā uxoꝛis sue. ¶Discretionē. ubi dr̄ q̄ uir uxoꝛi adulteriū ñ pōt ꝺbisce re q̄ eā adulterādā tradidit. pserti inītā. p hoc. n. q̄ dic. ꝑserti inītā. uidet dare intelligi q̄ si ad hoc ñ fuisz tradita inita q̄ uir illud adulteriū sibi obiscere possz. q̄ sicut dr̄ i glo. ibidē i casib°. q̄ sine peccato mortali cōmitti ñ pñt mādatū nō obligat. vñ sicut dic illa eadē glo. p hoc q̄ ō ondit. pserti inītā. uidet rndere tacite q̄ōni. 7 hz eādē glo. accipit̄ ibidē pserti. p tantum.

AD secundum dō q̄ ꝑm aliquos q̄ talis posset religiōez īrare ꝺ uoluntatē uxoꝛis. q̄ nōdū sūt effecti una caro. ¶Alij aūt q̄b° ꝯsētio magis aspicientes ad iuris naturalis eqtatē. 7 ad uiri ūqtatē. 7 ad uxoꝛis ꝯfusionē quā passa ē inita. 7 ꝯsiderātes q̄ corruptiōis uxoꝛis uir est ꝓncipalis cā q̄ ipaz coegit ad illā corruptionē patiēdū. dicūt q̄ p illā corruptiōem acq̄siuit uxoꝛ tantā ptātē i corpꝰ uiri. ut ꝺ eiꝰ uolūtatē rligiōez ñ possit īgredi. vñ exꝝ de eo q̄ cognouit ꝯsāguineā uxoꝛis sue. Discretiōez. dr̄ de q̄dā mlīere q̄ ñdū a uiro cognita ab eo fuit tradita inita ꝯsāguīeo uiri q̄ cū ipa inita ꝯcubuit. 7 q̄z cito fuit redita libertati fugijt ab eo. 7 se priori uiro restitui postulauit. q̄ si mōita ut ꝛtinētiaz fuet ad hꝰ īduci ñ potuerit. uir ꝓ cogat redīr ad ipaz. 7 maritali eā affcōe tractar.

AD tertiū dō q̄ ñ ē licitū tali ab uxoꝛe illa peteꝛ debitū pp ꝺctā affinitatē it ipz 7 uxoꝛē suā de sua uolūtate 7 ꝓcepto 7 ipo ad hꝰ eā cogēte. vñ ñ min° ur sibi ꝓiudicare illa affinitas q̄z si ꝯcubuisz cū ꝯsāguīea uxoꝛis sue. q̄ nec hꝰ faciēdo tm̄ ꝓiudiciū uxori feciss q̄stū sibi fecit ipaz inuitā ꝓpo ꝯsanguineo tradendo adulterandam.

AD quartum dō q̄ aut illa mlier fuit a ꝯsanguineo mariti cognita per coactionē absolutam que est per metum cadentem in constantem uirum; aut per illam que est per metum leuem que nec coactio dici debet.

Si ꝑmo mō. nullū factū ē ꝓiudiciū mulieri
ēt si sic fuisset oppꝫssa ñ de uiri uolūtate. qz
sicut dr ex d eo q cognouit ꝟsāguineā uxo
ris sue. Discretionē. Affinitas q̄ post ōctū
legitie mrim⁹ int uirz 7 uxorē inq̄ ōbit. ei
nō dz officere q̄ hui⁹ iniqtatis pticeps nō
extitit. cū suo iure ñ debeat sine sua culpa
ꝓuari. si aūt ñ fuit coacta nisi coactiōe per
metū cadentē in ꝟstantē uirz mortal'r pec
cauit ꝓmittēdo se a ꝟsanguineo sui mariti
cognosci 7 iceſtū cōmisit. credo tū q ī de
testatione iniqtatis uiri q ipaz ad cōmittē
dū adulteriū iceſtuosū p dictū metū coe
git mulieri ñ. ē iterdictū a uiro debitū pe
ter. 7 uir petēti tenet' rddere. si aūt ñ fuit ī
ducta nisi p leuē metū credo q ſibi ñ ē lici
tū debitū pe ere. 7 si petat uir ñ tenet' red
dere. qz pōt ei illō adulteriū obiſcere. ar⁹
in glo. ſup decre. ꝑdictū ubi dr q si uir oc
casionē adulterādi dediſſet uxori. nihilo
minus ꝟputaretur ei. ſ. uxori.

Ad quintum dō q cō cubitus ſoluti cū ꝟiugata a marito nōdū cognita ē adulteriū. cui⁹ rō ē. qa q̄uis nōdū sint effec ti una caro. tū ueri ꝟiuges sūt 7 int ipos ē mrim⁹ ratū. vñ glo. ſup decretalē sepe alle gatā. dicit q adulteriū cōmittit cum ſpon ſa nondum a uiro cognita.

Consequenter quer itur de. 3⁹. ꝓncipali. 7 circa hoc querūt. ſ. ⁊ 1⁹ utrū post diuortiū ꝟiūx inocēs alteri nube re possit. ⁊ 2⁹ utz ꝟiuges post diuortiū pos sint recōciliari. ⁊ 3⁹ utz adult' q machinat⁹ est ī mortē uiri adultere possit eaz ducere in uxorē. ⁊ 4⁹ utz adult' dās fidē adultere de ōbēdo cū ipa uiuēte marito possit ipaz post mortē mariti ducere ī uxorē. ⁊ 5⁹ de quodā ſpāli casu circa hanc materiam.

Primo ostendo q ꝑ diuortiū ꝟiūx inocens alteri nubere possit ⁊ Path. 19. Quicūq; dimiſerit uxorē ſuam nisi ob fornicationē. 7 aliā duxerit mecha tur. g⁹ q eā dimittit pp fornicatiōez ducen do aliā ñ mechat. ⁊ Itē mlier ñ tenet uiro. nec e⁹ nisi ad reddendū debitū 7 ſit' cohi tandū. Sz ab utroq; iſtoz abſoluit' cōiunx inocēs ꝑ diuortiū. g⁹ ī nullo remanet alli gatus alteri. nō est ergo cā q̄re alteri nube re ñ possit. ⁊ Cōtra apl's. i. cor. 7. Iīs qui mrim⁹ iūcti sūt. ꝓcꝫpio ñ ego sz dñs uxo rē a uiro ñ diſcedere. q si diſcesserit mane re inuptā. ⁊ R⁹ q post diuortiū alt' ꝟiunx innocēs alt'o ꝟiuge uiuēte nubere ñ pōt al teri. qa nullū ipedimētū supueniēs mrim⁹ ꝟſūmato pōt ſoluere mrimōiale uīculū iter ꝟiugeſ q̄dū uiuūt. vñ apl's p⁹ cor. 7. Mulier alligata ē legi q̄sto tpe uir ei⁹ uiuit. cō iux aūt nocēs pp eādē cām alij nubere nō pōt. ēt qa ñ cōgruit. si. n. alij possz nubere multis eēt occasio adulterādi ut se trāſfer re possent ad magis desiderata ꝟnubia. ex iam dictis pz q. aliqs q nūq̄z se ītendebat obligare ad ꝓpetuā ꝟtinentiā. pōt p acci dens obligari ad ꝟtinētiā p uitā totā alte rius ꝓsone. nec mirz. qz si uxor icurreret ali quā infirmitatē icurabilē q̄ nō possz cōpa ti carnalē copulā marit⁹ obligaret' p acci dens ad ꝟtinētiā p totā uitā illi⁹. ⁊ Ad ꝓ⁹ in oppoſituz dicendū q illa exceptio. ni ſi ob cām fornicatiōis. nō refert' nisi. ad di miſſionē uxoris. 7 iō arg⁹ ꝓcedebat ex ma lo ītellectu. ⁊ Ad. 2⁹. dō q q̄uis nō teneat' ad reddendū debitū ul' cohītandū adhuc manet int' eos quoddā uīculū q⁹ glibz ita obligat' alij. ut ñ possit alt'i nubere ipo ui uente.

Secundo queri tur utz cōiuges post diuortiū possint recōciliari. ⁊ R⁹ q sicut ꝟiūx inocēs nō pōt licite reti nere uxorē adulterā icorrigibilē. pōt tamē licite retinere correctā uel se corrigere pa ratā. sic dico q si p⁹ diuortiū ē correcta l' se pata corrigere pōt eā licite recōciliare ꝑz apl's. i. cor. 7⁹. Qui ꝓcipit mulierē di ſcedētē a uiro māere inuptā. aut uiro. ſ. re cōciliari. 7 q uiro posse dimittere uxorem adulterā ītroductū ē ī fauorē inocētis uiri 7 penā adultere. iō uiro dimittēdi adulte rā uxorē ñ fit ꝓiudiciū qn possit ipaz cor rectā ad se ꝟocare ifra biēniū. ēt si ipa no luerit. ex d ꝟſiōe ꝟiug. Gaudem⁹. in glo. Si tū monit⁹ ipaz correctā noluerit recipe ifra biēniū. 7 trāſacto illo biēnio mlier rli giōez itrauerit. uir ñ potit illā ad se ꝟocare. ar⁹ ad ꝟ⁹. c. ꝑdicto. nec ēt si añ p biēniū uotū castitatis emiſit d lnia mariti. inocēs

ute statim post viuoꝝtiū alteꝝ iuito pōt religionē ītrare eo.ti. Constitutus. cui rō est. qz adultera nullū hz ius repetēdi eū. ⁊ sic dicendum est de muliere īnocente que uirū suū dimisit ꝓpter adulterium.

Quertio queritur utrū adulter q machinatus ē ī mortē uiri adultere possit eā ducere in uxorē. Et uī q sic. Dauid cōmisit adulteriū cū Bersabee uxore Urie. ⁊ postea machiat ē ī mortē Urie. ut hꝝet eā uxorē quā post mortez Urie duxit ī uxorē. ⁊ fuit legitia ei uxor. ut hētur. 2°. Regū. c. ii°. ✍ Itē machinari in mortē mariti adultere nō nūerat inꝰ duo decim īpedimēta mrīmōij. qz crimē qđ est unū de illis īpedimētis ē occisio uxoris ꝓ ꝓprie uꝝ ꝓprij mariti. Cōtrariū huius hēt .xi.q.i. Illud uero. §. Hic subaudiēdus est. ⁊ recitat a magro huius di. c. ultimo. ✍ R° adulter q machinat ē in mortē uiri adulter nō pōt eā ducere ī uxorē. ⁊ si de facto duxerit separandi sūt. cui rō triplex ē. una criminis enormitas. alia qz adulter peccauit ī mrīmoniū īterficiēs legitimū uxoris uirū. tertia ne adulteri ꝓpt adulteraz amorez eēnt proni ad iterficiēdū maritos eaz. ut eas haberēt uxores. vñ fm aliquos si adulter īterficit maritū adultere nō ea ītentōe ut hēat eā uxorē. sz ex alia cā uꝝ occasiōe. ⁊ postea ꝺbat cū ea nō eēt mrīm dirimēdū. ex de cōuersiōe īfideliū. Laudabilē. ⁊ d eo q duxit in mrīmoniū quā poluit p adulteriū. Sup eo. iglo. uxor ēt ꝓcurās maritū ī terfici p infidelē cuz q° adulꝝata ē. q post hoc p eius studiū ad fidē cōuertaꝝ nō pōt cum illo cōtrahere. sz si cōtrahūt dirimendū ē mrīmoniū. quia tali dāno tale lucruz ecclia cōpensare nō vult. ex de cōuersione infideliū. Laudabilē. ✍ Ad pmū in opp di cendū q sicut dr. 31.q.i. Si qua. §. Sz obij citur. ī ueteri testamento multa pmittebāt ꝓpter īfirmitatē q in euāgelij pfectiōe elimiata sūt. q̄dā pmittebātur cā īfirmitatis ⁊ sacramēti futuroꝝ. sic ⁊ Bersabee pmissa ē duci in uxorē. ✍ Ad 2m. dicēdū q hm īpedimentū reducit ad īpedītū criminis.

Quarto queri utrū adulē vans fidē adultere de ꝺtrahēdo cū ipa uiuente marito possit eā post mortez mariti ducere in uxorē. ✍ R° q si adulter dat fidem adultere de cōtrahēdo uel cū ipa cōtrahit ignoraās q illa maritū hēat pōt cū ipa contrahere post mortē mariti. s.c dico de muliere cōtrahente cum uiro quē ignorabat uxorē habere. extra de eo q duxit ī matrimoniū quā polluit p adulteriū. Ueniens. si aūt sciat ipam habere maritū tpe quo contrahit cū ea. uel dat sibi fidē de cōtrahēdo post eius mortē. nō potest eā ducere in uxorē. ⁊ si post mortē mariti eā duxerit de facto separandi sūt. xi.q.i. Relatū. ⁊ extra eo.ti. ut supra. Si quis uxorē. cuius rō est ne adulter ⁊ adultera ꝓpter eēnt ad īterficiendū maritū adultere. ut postea possent mrīmonialiter copꝝari. ⁊ idē itelligas si pmissio firmata fuerit iuramēto sine fidei datiōe. quia quo ad hoc īterpositio fidei ⁊ pstatio iuramenti equiualēt. ex ō hiis que ui metusue cā fiūt. Ad aures. Sz pone q adulter nudā pmissionē faciat adultere de cōtrahendo post mortē mariti. nūquid mortuo eius marito tenebit mrīmoniū inter eos si ꝺtrahatur? Quidā dicūt q sic. quia ut dicitur extra de spōsalibus. Cum apud. Cū phibitoriū sit edictuz ō matrimonio contrahendo. quicūq; non phibet per consequentiā admittitur. non inuenitur autē in iure prohibitum uiruz contrahere matrimoniū cum adultera post mortem mariti. nisi uiuente marito fidem dederit uel iuramentū fecerit de contrahendo. uel nisi alter eoꝝ ī morte mariti obhoc machinatus fuerit. ✍ Alij dicunt contrarium. quia sponsalia nuda promissione contrahi possunt. nec soluūtur per sponsalia fide uel iuramento firmata. vnde cum adulterio nuda promissio de contrahendo uidetur causare illud idem periculum pro quo fuit prohibitio facta. si autez virdat mulieri fidem de contrahendo uiuente illius marito quam nec ante nec post iuuēte suo marito cognouit si post ill° mortem eam duxerit in uxorem non sunt separandi. similiē dico de muliere q fidē dedit de ꝺtrahēdo uiro uiuēte legitia uxore ei°. talem tā pmissionē faciendo. uel de facto

cõtrahendo grauiter peccant. extra de eo qui duxit in matrimonium quaz polluit p adulterium. Si quis.

Quinto ponitur casus talis. qdã Titius noie sollicitauit Teberga uxorẽ pxim sui que rñdit sustiebo qõ petis si Berte mulieri q familiaris & pxima & ppinqua ꝺsanguinea erat ipi Teberge pmittas p fidẽ q; pr mortẽ mariti mei accipies in uxorẽ illã de q ipa tibi cõsulet. uel dicet. intẽdens Teberga & pbabilr credens q; ipa eẽt illa ꝺ q Berta ꝺsuleret. cui titi ꝺsensit & Berte mõ pdicto fidẽ dedit. et sic Teberga sustinuit se ab illo carnaliter cognosci. postmodũ mortuo marito Teberge Berta cõsuluit Titio uel dixit q; acciperet Tebergã in uxorẽ. qꝺ & factũ ẽ. mõ queritr utr mrimoniũ illud teneat uel sint sepandi. ℟ q; illud mrimõiũ nullũ ẽ. qz Teberga sciẽs q; adultr dãs fidẽ adultere de ꝺbendo cum ea pr mortẽ mariti. postea ipaz hre nõ põt fraudulẽter suasit Titio. ut Berte faceret p fidẽ illã pmissiõez quã fecit sperãs & intẽdens q; qz Berta diligebat eã ꝺsuleret Titio illud qꝺ postea ꝺsuluit. Fraus aũt & dol nllũ dz pꝛocinari. ex de imunitate eccl'ie. Aduersus. §. Teteꝛ. Si aũt Teberga pmissionẽ supꝛadictã a Titio Berte factã fieri pcurãs. sz supꝛadictã fraudẽ ñ intẽdens. sz intẽdens q; Titi quẽ diligebat utilr & honorabilr uxoꝛaret si teneret uxorẽ accipe de ꝺsilio Berte q; si ñ. & cũ h intẽdẽs pꝛhibere elõgationẽ Titij a sua mala familiaritate uiuẽte marito suo quẽ ñ diligebat. & pr cui mortẽ solatioꝺiorẽ sibi hre sperabat. tenet mrim q; pr mortẽ mariti sui int ipaz & Titium fuit ꝺctũ. ñ obstãte q; a pdicta Berta fuerit pdicto Titio noiata ut eã duceret in uxorẽ. & ñ obstãte q; qñ supꝛadictã pmissiõez fieri pcurauit intẽdebat p hoc facere malã familiaritatẽ int ipaz & ipm Titiũ firmioꝛẽ.

Ꝑrca litteraz Nihil inquis ẽ tc. hyperbolice loqr ad oñdẽdũ magnitudinẽ offense. l' Nihil inquis. i. magis ꝺ rõnẽ iustitie q; qñ accusatoꝛ reꝰ ẽ i eo in quo vult aliũ ꝺdẽnar. Cũ tãto grauꝰ eos puniri opoꝛtuerit. hoc intelligẽdũ ẽ q; tum ad illud qꝺ spectat ad pccm luxurie. sz q; tũ ad iustitiã quã addit adulteriũ sup fornicationẽ. & q; tũ ad mrimonij lesionẽ plus uidetr mlier peccare ppter rõnes i qõnibꝰ dictas. Iniqus ẽ retinere meretricẽ. s. q; penitere nõ vult. patroni ẽ turpitudis q; celat crimẽ uxoꝛis. dico q; uerum est si celat crimen uxoꝛis in pꝛeiudiciũ correctiõis. nõ tñ si celat in supꝛortationẽ ifirmitatis.

Di. xxxvi.

Hanc de cõditiõe tc. Supius determinauit magr de impedimẽtis supueniẽtibus post mrimoniũ iã cõtractũ. Hic determinat ꝺ icidẽtibꝰ impedimẽtis i actu ꝺbẽdi. & diuidit in ptes duas. ℙ determinat de impedimẽto seruilis conditionis. ℚ de impedimentis puerilis etatis ibi. Hoc etiam sciẽdum est. Pꝛima in tres. Pꝛimo ostendit q; error conditionis seruilis impedit matrimoniũ. Secundo inquirit utrũ iter seruũ & ancillam possit contrahi matrimõiũ ibi. Queritur etiam. Tertio ostendit q; seruitus superueniens non dissoluit matrimonium ibi. Illud etiam.

Ꝑrca hanc di. queritur principaliter de sex. Pꝛimo de matrmonio contracto inter liberũ & ancillam. Secundo de talis matrimonij ratificatione. Tertio de talis matrimonij si ratificatum non fuerit separatione. Quarto de matrimonio cõtracto inter seruum & ancillã. Quinto ꝺ seruitute superueniente matrimonio. Sexto de impedimento puerilis etatis. Circa pꝛimum queruntur duo. Pꝛimo utrũ int liberum & ancillam quaz credit liberã possit contrahi mrimoniũ. Secũdo utrũ int liberũ & ancillã quã scit ancillam.

Pꝛimo ostendo q; inter liberũ & ancillã quã credit liberam potest contrahi matrimoniũ. peiꝰ est conditio lepre q; seruitutis. Sz error lepre non impedit matrimoniũ inter sanum & leproꝰsum. g nec inter liberum & ancillam. Itẽ peior ẽ fuitus spũalis q; hõ ẽ fuus diaboli q; corpalis. sz it libex a fuitute spirituali

ꝛ ſeruã ſeruitute ſpirituali. põt ꝺtrahi mſri
mõiũ ignoꝛãtia ꝑuitutiſ ñ obſtãte. gͦ mlto
fortiꝰ inꝑ liberũ ꝛ ꝑuaz ꝑuitute coꝛporali.
Cõtrariũ hẽtur. exͥ de ꝺiugio ꝑuoꝝ. ꝓpo
ſuit. ꝛ c. Ad noſtrã. Rͦ q; inꝑ liberũ. et
ancillã quã credit liberã dũrãte illa credu
litate nõ põt ꝺbi mſrimoniũ niſi i aĩo tene
at. q; ẽt cũ illa ꝺberet ſi eſſet ãcilla. qz tali
erroꝛe ledit ꝺbens leſiõe nimis enoꝛmi in
bonis mſrimõij. ledit. n. ĩ bono ꝓpꝛis. in hoc
q; eã nõ hẽbit in ſua ptãte. ꝛ ĩ bono fidei.
qz mulier nõ poterit ei ꝺebitũ reddere li
bere. qz fortͤ illo tpe qͦ uiꝛ uellet ab ea de
bitũ petere ꝺñs ſuus poſſet eã in aliqͦ ne
gocio occupare. ꝛ in bono ſacrm. i. ĩ cohita
tionis iſepabilitate. qz ꝺñs ancille poſſz eã
ũdere. ꝛ ideo eqtate naturali ꝓuiſũ ẽ talẽ
erroꝛẽ mſrimoniũ ĩpedire. Si aũt ꝑuus cõ
trahit cũ ancilla quã credit liberã. uꝫ liber
cũ libera quã credit ancillã. uꝫ ſeruus cum
libera quã credit ancillã tenet mſrimoniuz.
qz erroꝛ eq̃lis cõꝺitiõis uꝫ melioꝛis nõ le
ꝺit ꝺbentẽ. Ad pͥm ĩ oppͥ ꝺõ q; q̃ꝫuis le
ꝑa ſit peioꝛ ꝺditio ſimpl'r q̃ꝫ ꝑuitus. ñ tñ
ita ledit bonũ fidei ĩ mſrimonio nec cohĩta
tionis iſepabilitatẽ. qz q̃ꝫuis ſanus ñ tene
atur de neceſſitate ſiꝫ hĩtare cũ lepꝛoſo. tñ
tenẽt manere ita ꝓpe q; neuter ſuo debi
to ꝺfraudeꝝ. Ad. 2ͦ. ꝺõ q; q̃ꝫuiſ ꝑuiẽ ſpi
ritualis peior ſit ipi ꝑuo q̃ꝫ coꝛpalis. tñ nõ
ita ledit liberũ in bonis matrimonij.

Secundo queritur utꝛ inꝑ liberũ ꝛ ancillã quã ſcit ãcillã poſſit cõ
trahi mſrimoniũ. Et nr q; nõ. qz inꝑ pſõas
legitimas ad ꝺbendũ inꝑ ſe ꝺbitur mſrimo
niũ p mutuũ cõſenſũ p uerba ꝺe pñti exͥſ
ſum. ſed erroꝛ ꝺditiõis nõ tollit cõſenſũ in
ꝑſona. cũ gͦ mutuꝰ cõſenſus p ũba de pꝛe
ſenti exͥſſus nõ cauſat mſrimoniũ inꝑ libe
rum ꝛ ancillã quã credit liberã. ancilla nõ
eſt ꝑſona legitia ad ꝺbẽdũ cũ libero. Itẽ
liber eque ledit in bonis mſrimonij ſi ꝺtra
hat cũ ãcilla ſciẽter. ſicut ſi ꝺbat ignoꝛãt:
ſicut gͦ ꝓpter leſionẽ in bonis matrimõij
nõ tenet mſrimoniũ cũ ea ꝺtractũ ignoꝛãt.
ita nec cõtractũ cũ ea ſciẽter. Cõtra. exͥ
de cõiugio ꝑuoꝝ. Proꝓoſuit. ꝺicit de illo q
cõtraxit cũ ancilla quã credebat liberã. q;
ſi poſtq̃ audiuit illã eſſe ancillã cognouit
eã carnaliꝰ cõpellatꝝ eã ſicut uxoꝛẽ marits
li affectiõe ꝓtractare. qꝺ non eẽt iuſtũ niſi
liber cũ ea quã ſcit ancillã mſrimõiũ poſſet
ꝺbere. Rͦ q; qa cũ erroꝛ deterioꝛis ꝺditi
onis ꝛ ſi nõ tollat cõſenſũ in ꝑſonã. tñ mul
tũ minuit. ꝛ qz ẽt rõnabile eſt ut ꝺceptis
iura ſubueniãt. exͥ ꝺe reꝝ pmutatiõe. Lus
uniuerſoꝝ. ꝛ ꝺe ꝺonat. inꝑ. maxĩe qñ ẽ ꝺe
ceptio in re graui. ꝛ ideo naturali eqtate i
ture ſtatutũ ẽ ꝑſonã ꝑuilis cõꝺitiõis eã il
legitimã ad ꝺbendũ cũ ꝑſona libera. q̃ꝺiu
ꝑſona libera aliã liberã eã credit. nõ ẽ aũt
ſtatutũ illã eã illegitimã ad ꝺbendũ cũ libe
ra cui nota eſt ſua ꝑuilis cõꝺitio. qz tũc ñ
eſt ꝺceptio nec ꝺſenſus ꝺiminutio. ſicut ẽ
in caſu ꝓdicto. ꝛ ideo tenet mſrimoniũ con
tractũ inꝑ illas. Ad ꝓmũ in oppoſitũ ꝺõ
q; ꝺũrãte erroꝛe ex ꝑte liberi ãcilla nõ ẽ p
ſona legitia ad ꝺbendũ cum libero. non ſic
autẽ eſt quãꝺo nota eſt ſua ſeruilis condi
tio. Ad. 2ͦ. ꝺicendũ q; non ualet. quia in
uno caſu incurrit leſionez ꝑ erroꝛẽ. in alio
autez ſcienter. illa autẽ leſio inq̃ꝫtum leſio
non ĩpedit matrimoniũ. ſed inq̃ꝫtum eſt ta
lis leſio quã liber incurrit per erroꝛem.

Consequenter queritur de 2ͦ. ꝓncipali. ꝛ circa hoc querũtur ꝺuo.
Primo utrũ matrimoniũ liberi cum an
cilla quã credebat liberã ratificet ꝑ carna
lem copulã ſequentẽ. 2ͦ utrũ per ancille
manumiſſionem.

Ad primuz ꝛeſpondeo q; aut copu
la carnalis ſeqtur certã cognitionẽ. ſeruiꝰ
ꝺditõis altͨ ꝺiugiſ. aut ꝓbabilẽ ꝑſũptõez.
aut lenẽ ſuſpitiõem. aut iſta oĩa añcedit. ſi
aũt iſta omnia ãtecedit nõ ratificat matri
moniũ ꝓdictũ. quia adhuc liber. cõmiſce
tur ei ex ꝓioꝛi conſenſu qui fuit nullus. ſi
autẽ ſequitur leuẽ ſuſpitionez tantũ. ſic ẽt
non ratificat matrimoniũ ꝓdictuz. titu
bans enĩ ꝓ ignoꝛante habendus eſt. exͥ
ꝺe cõiugio ſeruoꝝ. Proꝓoſuit. ĩ glo. ſiaũt
ſequitur ꝓbabilem ꝓeſũptionez ꝛ diſtĩc
tã. tũc diſtinguo quia aut illa carnalis cõ
iũctio facta eſt ad ꝓceptũ eccleſie. aut ñ.
ſi non. tũc diſtinguo. quia aut facta eſt af
fectu matrimoniali aut fornicario. ſi ꝓmo
modo. tũc dico q; ratificat mſrimoniũ ꝓpt

cõsensũ p̃sentẽ de nouo q etiã sine carnali copula cũ uerbis de p̃senti que p̃cesserunt mr̃imoniũ ratificaret nisi alter ouunx q est hmõi ꝺditiõis. ꝑus a suo cõsensu ꝑsti no recessisset. si aũt facta est affectu fornicario mr̃imoniũ nõ ratificat in conspectu dei. q̃uis ratũ ꝑsumeret ꝑm iudiciũ ecclie eo q ꝑsũeret iteriozẽ ꝺsensũ ꝺ nouo affuisse. si aũt liber cũ ãcilla carnal'r copl'at ẽ p cõpulsiõez ecc'. ꝺñt aliq q illa copula sibi nõ ꝓiudicaret. sz nõ uidet mihi q uez dicant. qz si carnaliṫ ꝺmisceret cũ ea affectu mr̃imoniali ratificaret mr̃imõiũ pp nouũ cõsensũ. extra de cõiugio seruoz. Propo/ suit. si aũt affectu fornicario mortaliṫ peccaret. Si aũt illa copula seqtur certam cognitionẽ in libero de huitute alterius. tũc ꝑm omnes siue cõmisceat cũ ea per cõpulsionem ecclie. aut sine illa. semp mr̃imoniũ ratificat in cõspectu dei. si illa cõmixtio fiat affectu mr̃imoniali. si aũt affectu fornicario q̃uis nõ ratificaret in cõspectu dei. ratificaret tñ ꝑm iudiciũ ecclie ꝓpter causam superius dictam.

Secundo queritur utrũ mr̃imoniũ ratificet ꝑ ãcille manumissiõez. ℟ aut liber illã manumissionẽ ignorat credens tñ eã esse liberã sicut tp̃e cõtracti mr̃imonij credebat. aut scit eã manumissaz post ꝺtractũ mr̃imoniũ. z eã fuisse seruam tp̃e mr̃imonij cõtracti. Si ꝓmo modo carnalis copula sequẽs manumissionẽ predictuz mr̃imoniũ nõ ratificat. qz adhuc liber cõmisceretur ei ex ꝓpzi cõsensu qui nullus fuit. extra de cõiugio ꝺuozũ. Ad nostrã. in glo. Si secundo modo. aut cõmiscetur affectu mr̃imoniali aut fornicario. si primo modo efficitur mr̃imoniũ ratũ nõ pp consensũ q p̃cesserat z null' fuit. sz pp ꝺsensũ nouũ qui cum uerbis de p̃senti que p̃cesserãt efficit mr̃imoniũ. si aũt illa cõmixtio fiat affectu fornicario. tũc q̃uis nõ sit matrimoniũ in ꝺspectu dei. essz tñ hz iudiciũ ecc'. eo q ꝑsumeret affuisse interiozẽ cõsẽsum. si tñ tp̃e cõtracti mr̃imõij ꝺñs ãcille eã tãq̃ liberã uiro libero tradidisse ī uxorẽ eo ipo intelligeret ei dedisse libertatẽ. ex de cõiugio seruoz. Ad nostrã. ī glo. z iõ tũc uez cõtraberet int' eos mr̃imõiũ. 29. q. 2. Si quis ingenitus in glo.

Consequenter queritur de. 3°. ꝑncipali. z circa hoc q̃rũ' duo. ℟ 1° utz liber uolẽs cũ ancilla manere quã tp̃e cõtract' credebat eẽ liberã possit ab ãcilla dimitti. ℟ 2° utrũ liber q cõtraxit cũ ãcilla quã credebat liberã possit licite ab ea al'r q̃z per iudicem ecclesie separari.

Primo ostendo q liber uolẽs cũ ãcilla manere quã ip̃e tp̃e cõtractus credebat liberã nõ põt ab illa dimitti. extra de eo q duxit ī mr̃imoniũ quã polluit p adulteriũ. c. i. dicit' de quodã qui hñs uxorẽ legitimã aliã hui' rei insciã sibi copulauit. z ꝑma mortua nitit' discedere a secũda quod nisi mulier diuortiũ petat ad petitionem uiri nõ sunt aliquatenus separandi. quod ueruz non esset nisi matrimonium tenere posset ex parte una z non ex parte altera. ergo a simili q̃uis matrimoniũ contractum inter liberũ z ancillã quã tempore cõtractus credebat liberaz nõ teneat ex parte liberi. tenet tamen ex parte ancille. q̃uis ergo cognita sub seruili conditione mulieris posset dimitti a libero. liber tamen cõtra propziam uoluntatem ab ancilla dimitti non potest. ℟ Item extra de desponsatione ipubez. De illis. dicitur de duobus qui ante annos aptos matrimonijs sponsalia contrahũt. q mulier postq̃z ad annos nubiles attigit. z in eum qui nõdum ad annos aptos matrimonijs uenerat consentit. ampli' non poterit dissentire. nisi alius postq̃z ad legitimã etatẽ peruenerit in eam suum negauerit p̃stare cõsensum. ergo potest tenere matrimoniũ ex parte una z non ex parte alia. z tũc argue ut ꝑus. ℟ Cõtra. 29. q. 2. Si quis igenu'. in glo. dicitur. z si libera contraxit cum eo quem credebat liberum cõperta conditione seruitutis. neuter cogetur stare cum altero q̃stum ad uinculuz matrimonij. ℟ Respondeo q inter liberum z ancillam quaz ipse tempore contractus credebat liberaz nullum fuit matrimonium in rei ueritate. quia q̃uis ualuerit consensus ex parte ancille. non ualuit tñ ex pte liberi. ad h°. n. ut ualeat mr̃imõij ꝺct' regrit mutu' ꝺsẽsus. z

ideo manifesta cõditione ꝓuitutis in ancil
la.ancilla nõ cogit̃ stare cũ libero ꝙtũ est
ex ui mr̃imõij. vñ si ꝺberet mr̃im⁹ cu alio
teneret mr̃im⁹.rõe tñ fidei ꝓmisse bñ te/
net̃ ei.quia quilibet tenetur seruare quod
libere promittit. maxime si fide uel iura/
mento firmetur.si tñ obseruari possit sine
detrimẽto salutis.¶Ad primũ in oppositũ
dõ q⁹ sicut dicit glo.ibidez sup illud v̄bũ.
Nisi mulier diuortiũ petat. uir ꝓpellitur
remanere cũ ea ita ut de nouo cõsentiat in
eã si ipa uelit pp dolũ ⁊ culpã ipius uiri.⁊
nõ ec⁹.nõ qz mr̃im⁹ fuisset inter eos.vñ si
uir añ nouũ ꝺsensũ i eã ꝺberet cũ alia ꝺct⁹
teneret.¶Ad.2⁹.dõ q⁹ sicut dic glo. ibidẽ
uerũ ẽ q⁹ multi ꝺct⁹ ex una pte pñt tenere
⁊ ex altera ñ.ut si pupillus ꝺbit cũ maiore
sine tutoris auctoritate.sed sec⁹ ẽ i mr̃im⁹.
qz illud uinculũ ñ põt ꝺstare nisi ex duob⁹
ꝺsensib⁹.nec obstat qđ i hac ꝺcretali dicit̃.
q⁹ ille q ꝑus uenit ad ãnos nubiles aliũ te
net̃ expectare.ñ rõne mr̃imonij sz rõne sue
ꝓmissiõis.vñ si ꝺberet cũ alia mr̃im⁹ tene
ret ẽt si i ꝓmissiõe cã ꝑ⁹ irꝛuẽissz iuramtũ.

Secundo queri tur utz liber q ꝺtraxit cũ ãcilla quã credebat libe
rã possit licite ab ea alit̃ ꝙs p iudiciũ eccl̃ie
separi.¶R⁹ q⁹ aut ꝺtraxerũt i facie eccl̃ie
aut ñ.tñ ꝺtraxerũt coꝛã testib⁹ p quos cõ/
tractus põt ꝓbari.aut ita secrete q⁹ nullo
mõ põt ꝓbari. Si ꝺtraxerũt p⁹ mõ p iudi
ciũ eccl̃ie sũt sepandi. qz ꝙuis i rei v̄itate
mr̃imoniũ fuit nullũ. tñ ecc⁹ dz cõstare de
ipedimto q⁹ i forma iudicij cognitio sẽt
tiabit mr̃im⁹ nullũ fuisse. vñ nemo ꝑ ꝙtũ
cũq⁹ publica cã põt ab uxoꝛe sua separi si
ne iudicio eccl̃ie.ex̃ ꝺ diuortijs. Porro. Si
aũt ꝺtraxerũt secũdo mõ ẽt p iudiciũ ec/
clesie sepãdi sũt.qz cause ꝺtractuũ mr̃imo
nialiũ q ꝓbari pñt i iudicio eccl̃iastico ad
iudiciũ eccl̃ie debẽt referri.aliaſ mlte frau
des posset cõmittere i dimittẽdo uxores
ꝓꝛias falso eis obijciẽtes notas ꝺuilis cõ
ditiõis. Si aũt ꝺtraxerũt mõ tertio.tũc di
stinguo.qz aut̃ fama ẽ eos ꝺtraxisse aut ñ.
si fama ẽ.ad hec uidet̃ ꝓbabilr̃ posse dici
q⁹ ñ nisi p iudiciũ eccl̃iasticũ debẽt separi
ad uitãdũ scãdalũ.si aũt de hoc nulla pe/
nitus ẽ fama.ñ uideo quare ñ possit eã ꝑ
ꝓꝛia auctoꝛitate dimittere si cert⁹ ẽ de ei⁹
seruili conditione.

Consequenter q̃rit ꝺ.4⁹
ꝓncipalr̃.⁊ circa hoc q̃rũt duo.¶p⁹ utruz
ꝺui ⁊ ancille possint int̃ se mr̃imõia ꝺbere
sine ꝺsensu dñoꝝ suoꝝ.¶2⁹.utꝝ dñs possit
uẽdeꝛ alteꝝ eoꝝ i ptib⁹ ꝙtũcũq⁹ remotis

Primo ostendo q⁹ ser
ui ⁊ ãcille nõ pñt int̃ se mr̃imõia ꝺbere si/
ne ꝺsensu dñoꝝ.qz nemo põt dare alicui qđ
ẽ alteri⁹ sine ꝺsensu illi⁹ cui⁹ ẽ. Sz sz phũz
p⁹ poli.c.3. Seru⁹ ẽ oino dñi. g⁹ ñ põt da
re mulieri potãtẽ coꝛpis sui sine ꝺsensu dñi
¶Itẽ fauoꝛabilioꝛ ẽ religiõis ingressus ꝙs
mr̃imõij ꝺtract⁹. Sz ꝺuus ñ põt sine ꝺsensu
dñi sui ꝓfiteri i religiõe.g⁹ multo foꝛtius
mr̃imoniũ cõtrahere.¶Cõtra ex̃ de ꝺuig.
ser.c.i.ꝺicit̃ q⁹ si int̃ ꝺuos dñis ꝺtradicẽti
bus ⁊ iuitis mr̃imõia ꝺtracta fuerit nulla
rõne sũt dissoluẽda pp hoc.¶R⁹ q⁹ nõ tñ
ꝺuus cũ ancilla sz ẽt cũ libera. nec tñ ãcil/
la cũ ꝺuo.sz ẽt cũ libero pñt cõtrahere ma
trimoniũ dñis ꝺdicẽtibus ⁊ iuitis.cui⁹ rõ
nem aliq assignãt .qz mr̃imoniũ ẽ de iure
naturali.seruitus aũt ꝺ iure positiuo. Jus
aũt positiuũ cũ derineꝛ a iur̃ naturali sibi
ꝑiudicare nõ põt.sz hec rñsio unũ falsũ uꝛ
supponere.s.q⁹ seruit⁹ nõ sit de iure natu
rali cum dicat phi.i.li.poli.i.c. q⁹ illud qđ
põt mẽte ꝑuidere ꝺz eẽ ꝓncipãs nat̃a.qđ
aũt põt hic coꝛpe facere.⁊ ñ põt mẽte ꝑui
dere ẽ seruũ natr̃a. põt g⁹ ꝺici q⁹ cõclusi
onis ratio est hec.quia matrimoniũ nõ tñ
est de iure naturali a natura ſpeciei.sed ẽt
a natura generis.⁊ est naturalis matrimo
nij finis conseruatio speciei. ꝙuis autẽ ali
qua seruitus sit de iure naturali a natura
speciei inꝙtũ naturalis ratio ꝺictat quos/
dam debere esse dominos ⁊ quosdam ser/
uos ꝓpter meliozem dom⁹ ⁊ ciuitatis diſ
positionem.tamen nõ ꝺictat aliquos debe
re esse seruos alijs i his que necessaria sũt
ad indiuidui uel speciei conseruationẽ.sed
ꝙtum ad alia seruitia que naturalib⁹ ope
ribus superaddũtur. ⁊ ideo nullus homo
alij ita subijcit̃ qn ipso iuito possit facere
ea q̃ necessaria sũt ad ꝙuatiõez sui ⁊ ſpeci.
ñ ut ꝺr̃ ex̃ ꝺ ꝺiug⁹ ꝺuoꝝ.c.i. Quãuis ꝺui

possint mrimoniū ꝺhere dominis inuitis. debita tñ ⁊ cōsueta seruitia ñ debēt minus ab eis ꝑpuis dñis exhiberi. ℞ Ad p⁹ i op positū dd q⁹ suus ē dñi. ñ ꝗstū ad opa naturalia quoꝝ finis ē ꝺstuatio idiuidui. nec ꝗstū ad illa quoꝝ finis ē cōstuatio speciei. sz ꝗstū ad opa mūalia seu artificialia naturalibus supaddita. ℞ Ad. 2⁹. dd q⁹ ꝗcuis sauorabilioꝛ sit religiōis igressus qz mrimonij ꝺtract⁹. tñ ꝑfessio sui i religiōe magis ꝑiudicaret dño. qꝛ q ꝑfitet i religiōe subdit se potāti ꝑlati sui. ꝗstū ad opa uolūtaria in qb⁹ sui dñis sūt subditi.

SEcundo queritur utꝝ dñs possit uēdere suū ꝺiugatū i partibus ꝗstucūqꝫ remotis. ℞ q⁹ sui aut ꝺhūt de licētia ⁊ ꝺsēsu dñoꝝ, aut ñ. Si sic. dñs nō pōt uēdere suū i aliqd ꝑiudiciū mrimōij. nec aliqd sibi ꝑcipe i ꝑiudiciū redditionis debiti. vñ si eodē tpe ꝺiunx debitū petit a ꝺiuge suo. ⁊ dñs sibi aliqd op⁹ incōpossibile iūgit. magis dz ꝺsentire ꝺiugi debitū petēti. qz op⁹ sibi ꝑceptū a dño exeq. Si aūt ꝺhūt sine ꝺsēsu dñoꝝ. ille ꝺtract⁹ est oi iure dñi saluo. ⁊ iō suū pōt uēdere. nō tñ in partib⁹ ꝗstucūqꝫ remotis. qꝛ tūc posset eos ipedire ab officio pp qd mrimōiū institutū ē. vñ si dñi suos suos ꝺiugatos uēdere uolūt. cogi pñt ⁊ debēt q⁹ talit de uēditiōe ñ ordinēt q⁹ faciāt onera mrimonij notabilr grauioꝛa. maxie cū sine h⁹ seruos suos possint uēdeꝛ ꝑcio iusto. sicut. n. ad ius dñi ñ ptiet posse ꝓhibere suos suos ꝺhere mrimōiū. sic ad ius dñi ñ ptinet posse uēdere suū suū talr ut totalr ipediatur ab officio pp qd mrim⁹ ē istitutū.

QOnsequenter queritur de. 5⁰. pncipali. ⁊ circa hoc qrūt duo. ℞ 1⁰ utꝝ ꝺiuguz liberoꝝ vir sine ꝺsēsu uxoris possit se facere suū. ℞ 2⁰. cuius parētis ꝺditionē debet partus sequi.

PRimo ostendo q⁹ uir sine ꝺsēsu uxoris ñ pōt se facere suū. qa p⁹ ad cor. 7. dicit q⁹ uir ñ hz potātem sui corpis. sz mulier. g⁰ sine ꝺsēsu mulieris ñ pōt corp⁹ suū tradere i alterius potātē. ⁊ ex cōsequēti nec se facere suū. qꝛ suus est dñi potāte. ℞ Itē mulier sine ꝺsēsu uiri nō pōt se facere seruā. g⁰ a sili nec uir se facer seruū sine ꝺsēsu uxoris. ℞ Cōtra suus uolente dño pōt uxorē ducere. g⁰ a sili liber uolēte uxoꝛe pōt se i suū uēdere. ℞ R⁰ q⁹ uir sine ꝺsēsu uxoris pōt se facere suū. qz ꝗuis uir fit i uxoris potāte ꝗstū ad redditionē carnalis debiti. in oīb⁹ tñ alijs sui iuris ē. ⁊ iō sine ꝺsēsu uxoris pōt se i suū uēdere saluo iure uxoris ꝗstū ad debitum carnale. nec talis uēditio mrim⁹ dissoluit. nec q⁰ ad uiculū. qꝛ supuēit mrimōio legitime ꝺcto. nec quo ad thoꝝ. qꝛ talis fuit⁹ ur dictū est acqsita ē saluo iure uxoris. vñ dño illi suo aliqd ꝑcipiēte ⁊ uxoꝛe ab eodē ⁊ eodē tpe debitū petēte magis dz obedire uxoꝛi ꝗ dño. ℞ Ad p⁹ i opp⁹ pz solutio ex dictis i qōne. ℞ Ad. 2⁹. dd q⁹ ñ ē sile. qꝛ ꝗuis q⁰ ad carnale debituz uir ⁊ uxor ad pꝛia iudicēt. ñ tñ q⁰ ad alia sicut q⁰ ad regimē dom⁹ l familie uel dispēsatōez bonoꝝ. imo uir est caput uxoris.

SEcundo queritur cuius parētis ꝺditiōez debeat seq partus. Et uī q⁹ ñ debeat seq ꝺditiōem mris. qꝛ sicut ex detestādo ꝺnubio alicuius ꝺstituti i sacris cū ingenua fuerit filij ꝑcreati illi⁹ ecc⁹ dec⁹ sacerdotis l mīstri ignomia nati sūt. erūt serui iure penni. 15ª. q. ultia. Cū mliere. g⁰ partus ñ sēp seqt ꝺditōez mris. ℞ Itē phūs .i5. de aīalib⁹. Mir dat formā ⁊ ꝓncipium mot⁹. ⁊ femia dat corp⁹ ⁊ matiam. ⁊. i. Mir ē sicut mouēs. ⁊ femia sicut patiēs. sed res magis dependet a formali ꝓncipio ⁊ actiuo ꝗz a matiali ⁊ passiuo. g⁰ ples magis dz seq⁹ ꝺditiōez ꝑris ꝗz mris. ℞ Itē ꝓm phūm .2⁰. phi. Ars imitat naturā. sed i naturalibus ꝺditiōibus ples magis seqt patrē ꝗz matrē. g⁰ sil⁹ in libertate ⁊ seruitute q̄ sunt ꝗsi cōditiōes artificiales inꝗstū sūt istitute p rōnē ⁊ uolūtatē. ℞ Cōtra ex̄ de natis ex libero uentre. c. unico. Indecēs eē credimus ut progeniti ex libera ad seruitutē retrahātur. g⁰ partus seqtur uentrē quo ad cōditionē libertatis. g⁰ a simili quo ad cōditionē seruitutis. ℞ Itē si aliquis seminat i t⁹ra mea. me⁹ ē fruct⁹. g⁰ a sili si aliqs seminat i ãcilla mea me⁹ erit fruct⁹ illi⁹ semīs qd ñ eēt uez nisi pt⁹ seqret ꝺditōez mris.

Rñdeo q; q̃tū ad cõditiões seruitutis ⁊ libertatis par⁹ sequtur matrẽ de iure cõi. Et huic cõcordat lex dĩa. ut pz Exo. xi. cu ius ratio assignat cõiter. q; pat' est actiuũ ꝓncipiũ ⁊ honorabilius. mat' aũt ꝓncipiuz passiuũ ⁊ mĩstrat corpus. ⁊ iõ ꝓples in ꝺditionibus actiuis sicut in honorib⁹ ⁊ in hereditate magis sequtur patrẽ. in cõditiõib⁹ uero passiuis sicut ĩ libertate ⁊ seruitute sequtur matrẽ. Sz hanc rõnẽ ñ bñ itelligo. q̃z uis. n. seruitus sit utilis ꝺditio ⁊ passiua libertas. tñ ẽ honorabilis cõditio ⁊ actiua. Preterea sicut filij succedũt pribus in hereditate. ita succedũt in hereditate matrũ suaz. Ideo videt mihi ꝺ q; ratio q̃re partus cõditionẽ mris sequtur quo ad libertatẽ ⁊ futurũ ẽ. q; sicut dic pbũs. 9°. ethi. .c. 8. Patres sũt magis amatrices filioz ⁊ plus laborauerũt in generatiõe eorũ. et certiores sũt q; sũt filij earũ q̃z patres. et ut hr. 15. de aialib⁹. in generatiõe. Patres mĩstrant totius substãtie corpis materiã. seruitus aũt ⁊ libertas sũt cõditiones que maxĩe respiciũt corp⁹. magis etiã ĩtendũ est certo q̃z incerto. cõueniẽti⁹ ẽt ẽ ut iã attribuãt ꝓpli cõditiões parẽtis ipaz magis diligẽtis. ⁊ q in eius gñatiõe plus laborauit. de cõsuetudine tñ spãli aliquaz terrarum partus sequtur parẽtẽ deteriozis cõditionis siue sit pat' siue mater. ñ tñ si post pactũ mrimoniũ pat' se ĩ seruũ uẽdidit uxore nolẽte. Si aũt uterq; parẽs fuilis ẽ conditiõis. ⁊ sũt diuersoz dñoz fit diuisio liberoz ꝑm nũerũ si plures sũt. ⁊ si un⁹ est tñ ille dñs penes quẽ ꝓples remanebit recõpensabit alij dño preciũ iustũ. Ad ꝓmũ in oppositũ ꝺ q; sicut dicit glo. ibidẽ cũ eccl'ia nõ sit isto iure usa pdidit illud ius. Põt ẽt dici q; illud fuit spãliter statutũ ĩ detestatione talis cõnubij. Ad alia pz solutio ex dictis in questione.

Consequenter quaritur de. 6°. ꝓncipali. Et circa hoc querũt duo. Primo utz puerilis etas ipediat mrimoniũ. 2°. utrũ spõsalia ĩ legitia etate ꝺtracta possint dissolui p mutuũ dissensum.

Primo ostendo q; puerilis etas nõ ipedit mrimoniũ. q; nõ ꝓpt impotentiã coeũdi. q; senes non potentes coire cõtrahere pñt. nec pp defectũ discretionis. q; aliq pueri iuenũtur discretiozes aliqbus senibus. g° puerilis etas nõ semp ipedit mrimoniũ. Itẽ nullũ ipedimentuz ipedit mrimoniũ nisi sit ppetuũ. Sz puerilis etas nõ ẽ ipedimentũ ppetuũ. g° nõ ipedit mrimoniũ. Cõtra. ex̃ de frigidis ⁊ maleficiatis. Qꝺ sedẽ. puer q nõ pot reddere debitũ nõ ẽ aptus cõiugio. Rñdeo q; sicut dicit magr̃ hui⁹ di. c. ultio. pueri ante. 14. ãnos ⁊ puelle añ. 12. ꝑm leges matrimonij ure nequeũt. q; si añ pdicta tẽpa copulã inierit separi pñt. ex̃ de despõ. ipuberũ. A nobis. dicit q; añ nubiles ãnos cõiugalẽ cõsensũ nõ habẽt. ⁊ q; si ante illud tẽpus mrimoniũ cõtraxerit. si postq̃z uenerint ad legitimã etatẽ ⁊ simul eẽ noluerint sepentur. cuius rõ est. q; de lege cõi ante pdicta tpa uir ⁊ mulier bñt ñ illã discretionẽ que requritur ad cõplementũ illi⁹ cõsensus q necessari⁹ est ad mrimoniũ cõtrahendũ. ⁊ ẽt q; ante illa tẽpora nõ bñt potentiã coeundi. q̃z uis aũt status nature sic se habeat ut in plurib⁹. q; tñ aliqñ suffici ens discretio tẽpus illud anticipat. ⁊ ẽt coeundi potẽtia qꝺ ex eadẽtia facti pz qñ infra illud tẽpus carnal'r copulãtur. si alig tales mrimoniũ cõtraxerint nõ sũt separãdi. ut hr ex̃ ꝺ despon. ipuberũ. Ad p⁹ in oppositũ dicendũ q; in senib⁹ ut in pluribus nõ est ita defectus discretiõis sicut in pueris. si tñ in sene esset defectus discreti onis que requrit ad plenũ cõsensũ. dico q; nõ posset cõtrahere. ipotẽtie etiã coeundi in sene magis subueniri põt p aliqua mediata q̃z impotẽtie coeũdi in puero q̃ diu puer est. Ad. 2°. dicendũ q; maior nõ est uera de ipedimẽto qꝺ oppoit' cause efficienti mrimonij. que causa ẽ plenus ꝺsensus.

Secundo queritur utz spõsalia in legitia etate contracta possint dissolui p mutuũ dissensũ. Sed q; huius qõnis solutio satis pz ex supius dictis. 27. di. in illa qõne. Quot modis spõsalia dissoluũtur. ideo hic de solutione qõnis hui⁹ mihi uidetur supersedendum.

Circa litteraz qbusdã tñ

nidek ⁊ bñ. Dū ille nō ex cōsensu coniugis se seruū fecerit. Sed si aliquis de consensu uxoris se faciat seruū efficit ne uxor ei⁹ an cilla ipso facto? ℟ Rñdeo q⁹ nō. sz ptās quā in uirū hēbat diminuit. qz dñs pōt ipsū oc cupare illo tp̄e quo mulier uellet debitū si bi reddi. nisi fornicationis ꝓbabile ꝓculū immineret. si ante p̄dicta tēpora copulā iē rit. i. mrimoniū cōtraxerit separi possunt. nisi ante carnaliter se cognoscāt. quia tunc malitia supplet etatē.

Di. xxxvii.

Nanc igit ⁊c. ℟ Superi us determinauit magr̄ de psonis non oio ille gitimis ad ōbendū. ℟ Hic ō termīat de psōis illegitis oi nō. Et diuidit in ptes duas. ℟ 1⁹ determi nat de ipedimentis que faciūt psonā illegi timā ad ōbēdū cū q̄cūq; psona. ℟ 2⁹ de ipe dimētis que faciūt psonā illegitimā ad ō bēdū non cū quacūq; psona sed cū aliqua. di. 39ª. ibi. Post hoc de dispari cultu. ℟ 1ª. in duas. ℟ 1⁹ determinat de ipedimētis oꝛ tū hēntibus ex cōstitutione ecclīastica. ℟ 2⁹ de hñtibus oꝛtū ex lege diuina di. sequenti ibi. Nunc de uoto. ℟ Prima ī duas. ℟ Prio ꝺteriat de ipedimento oꝛdis. ℟ 2⁹. de im pedimēto crīs ibi. His adijciendū.

Circa hanc di. querēdū ē de duobus ℟ 1⁹ de ipedimēto oꝛdi. ℟ 2⁹. de ipedimento crīs. ℟ Circa 1⁹ q̄rūt 1⁹ ℟ 1⁹ utꝝ ordo ipe diat mr̄im⁹. ℟ 2⁹ utꝝ mr̄im⁹ ipediat oꝛdinē

Primo ostendo q⁹ ordo non ipedit mr̄im⁹. ñ ē pfectōis maioꝛis moderna ecc̄ q̄z fuerit p̄ritiua. sed in ꝓmitiua ecclīa ordo nō ipediebat mr̄im⁹. ut eīz hētur p⁹ ad thi mo. 3⁹. Ap⁹ concedit ep̄uz ee unius uxoris uiꝝ. g⁹ nec modo oꝛdo ipedit mr̄imoniū ℟ Itē oꝛdo nō impedit matrimonium nisi hēat uotū cōtinētie annexū. sed nō ē cōueī ēs q⁹ oꝛdinī sit tale uotū annexū. qz moꝛb⁹ cōcupīe ita uiget ī oꝛdiatis sicut ī alijs. g⁹ uī q⁹ oꝛdo ñ ipediat mr̄im⁹. ℟ Itē idē ē oꝛ do ī ecc̄ oꝛiētali ⁊ occidētali. sz oꝛdo ī ecc oꝛiētali ñ ipedit mr̄im⁹. qz ut dī decre. di. 3ª. Aliter. eoꝝ sacerdotes. diacōi atq; sub diacōi mr̄imōnio copulāt. g⁹ nec ī occiden tali. Cōtra ꝺcr̄. di. 32ª. ⁊ r̄citat magr̄ h⁹ di. c⁹. 1⁹. Placuit. placuit ep̄os. p̄sbyt̄os. diacōes subdiacones sz poꝝ instituta ēt abstinere ab uxoꝛibus. i. nō cōtraher̄. ut dicit ibidez glo. ℟ Itē decre. di. 28ª. Nullū. Nullū face re subdiaconū epi p̄esumant nisi q se caste uicturū p̄miserit. g⁹ subdiaconatus ha bet uotū cōtinētie annexū. sed uotū cōtinē tie impedit mr̄im⁹. g⁹ ⁊ subdiacōat⁹. ℟ 2⁹ oꝛdinū quidam sunt sacri ut p̄sbyteratus diaconatus ⁊ subdiaconatus. Alij sūt nō sa cri. s. oꝛdo hostiarioꝝ. lectoꝝ. exoꝛcistaꝝ et accolitoꝝ. tres p̄mi ipediūt mr̄im⁹ ōbendū. ⁊ dirimūt iā cōtractū. tū pp eccl̄e sta tutū. tū pp uotū cōtinētie annexū. ēt si ad cōtinētiā se obligare ñ itendit ille qui oꝛdi nē suscepit. dū tñ sit hñs usū liberi arbitrij. Alij autē nō ipediūt mr̄imoniū ōbendū nec dirimūt cōtractū. decr̄toꝝ. di. 32ª. Seriatī. ⁊ recitat magr̄ huius di. c⁹. 1⁹. rōnabile aūt ⁊ cōuenīēs ē ut illis oꝛdibus qui sūt sacri uotū cōtinētie sit ānexū. qz in illis oꝛdibus cōstituti sūt ministri quo ad cōfectionem ⁊ dispensationē diuinoꝝ sacr̄oꝝ. ad quod mi nisteriū requirit a parte coꝛporis puritas actiōis. ⁊ ex parte aīe libertas ꝺtēplatōis. carnalis aūt cōcubitus coꝛp⁹ maculat ⁊ cō tēplationē ipedit. Sūt ēt mīstri ecc̄ q⁹ ad dispēsatōez rer̄ ecclīasticaꝝ. ad qō mīste riū requirit diligentia ī dispensando. ⁊ cau tella in cōseruādo. mr̄im⁹ autem ipedit di ligentiam. qz occupat circa proꝑia. ⁊ oc cupati circa proꝑia minus diligentes sūt circa coīa. ipedit etiam cautellā ī cōseruan do. qz in ꝓuatos usus uxoris ⁊ fīliꝝ fre quenter bona pauperꝝ expēderēt. ℟ Ad p⁹ in oppo⁹ ꝺō q⁹ ꝓmitiua ecc̄ pauciozes hē bat mīstros q̄z modo. vñ oportebat q⁹ acci peret mīstros quales poterat hēre. ⁊ ꝑte rea tūc mūdius utebāt suo cōiugio q̄z utā tur modo. ℟ Ad 2⁹ ꝺō q⁹ mīoꝛ ē falsa. q̄z uis eīz hēant moꝛbū cōcupiscentie alīꝺ p̄nt hēre remediū q̄z mr̄im⁹. s. abstinētiā. oꝛōnē ⁊ deuotionē que remedia magis eis cōueni ūt q̄z mr̄im⁹. ℟ Ad 3⁹ ꝺō q⁹ mīoꝛ ē falsa. quod patet p illꝺ quod dicit decre. di. 32ª. Si quis. ubi dicit sexta synodus. Si qs eo rū qui ad cler̄ accedūt uoluerint iure nu ptiali mlīeri copl̄ari h⁹ añ oꝛdinē subdia

cōat⁹ faciāt .vñ illud qđ dr̄ di.31. q. eorū sacerdotes diaconi ⁊ subdiaconi mr̄imōio copulātur.sic exponēdū ē.i.copulato utūt ꝫ quod dicit glo.ibidem.

SEcundo queritur utr̄ mr̄imoniū impediat ordinē. Et uidet q̄ sic. q̄tū opponit ordo mr̄imonio tātū mr̄imoniū ordini.g⁹ sicut ordo impedit mr̄im⁹. ita mr̄imoniū ordinē. ℣ Itez decretor. di.27ª. diaconus.§. Hac auctoritate.dat intelligi q̄ illi qui uxores hūt uel accipere uolunt nec diaconi nec sacerdotes fieri possūt nisi cōtinentiam profiteantur. ℣ Cōtra decretor di.31ª. In cēa. Cōsiliū ad suasionē Famulj cōfessoris noluit prohibere eos presbyteros diaconos subdiaconos dormire cū cōiugibus quas añ ordinationē duxer̄t. ℣ Ito q̄ in eccª orientali uir exūs in mr̄im⁹ ñ tñ bigam⁹ pōt oēs ordines recipere ⁊ in suscep tis ministrare.qz uoluerūt sicut occidēta les cōtinētiā pfiteri. ℣ In eccl̄a uero occidē tali suscipere pñt ordinis ptātē ⁊ executio nē de cōsensu uxoris.quia cōsētiēs itelligit profiteri ptinētiā. Decretor. di.77ª. Epus. uxore aūt nesciente aut cōtradicente pec cat epus cōiugatū ordinādo.⁊ cōiugatus ordinē suscipiendo.suscipit tñ ordis potā tē.nō licet tñ ipūz in suscepto ordine mini strare.qđ pōt pbari p illud qđ dr̄ in c⁹. i mediate pdicto. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ dđ q̄ sa cer ordo impedit cōtractū mr̄im⁹ rōe cōsti tutiōis ecc⁹ que psonā in sacro ordine osti tutā facit illegitimā ad cōtrahēdū. nō sic autē facit cōiugatū illegitimū ad ordinem suscipiēdū. ℣ Ad 2⁹ dđ q̄ illa auctoītas re fertur ad eccl̄iā occidētalē iq̄tū cōiuga tus de iure ordinari nō pōt.nisi ipse ⁊ uxor sua cōtinentiā profiteātur. In oriētali aūt eccl̄ia ñ ē,sic.qz illi mr̄im⁹ iā cōtracto licite possunt uti. ℣ Argumentū ad ptē secūdā p cedit de cōiugatis i eccl̄ia orientali.

QUonesquenter queritur de 2⁹ pncipali. Et circa hoc querunt duo. ℣ Primo utrū liceat uiro uxorē suā pp adul terīū occidēr. ℣ 2⁹ utrū uxoricidiū impediat mr̄imonium.

PRimo ostendo q̄ licz uiro suam uxorē pp adulteriū occidere.ut eiz dr̄ Jo.8⁰. Judei dixerūt de muliere i ad ulterio dēphensa q̄ Moyses in lege māda uit eis huiusmōi lapidare.sed licitū ē facer̄ qđ lex pcipit.g⁹ licet uiro uxorē pp adulte riū occidere. ℣ Itē cuilibet aliū cozrigere li cet ⁊ ei iustā penā infligere. sed uiro licet uxorē cozrigere ⁊ debet.7ª.q.1ª. Sicut alte rius.g⁹ licet sibi iustā penā uxori infligere pro adulterio. Ulla aūt ꝫ legē ē lapidatō. ℣ Itē magr̄ h⁹ di.c⁹.2⁰.⁊ ē.33ª.q.2ª. Jnt̄fec tores. Jnt̄fectores suaz origū sine iudicio cū nō addis adulteraz uel aliquid h⁹i qđ aliud habendi sūt q̄z homicide. g⁹ vr̄ q̄ si occidit adulterā sine iudicio q̄ nō reputat homicida ℣ Cōtra magr̄ eo.c⁹.⁊ ē eadē.q. Inter hec.sancta dei eccl̄ia mūdanis nunq̄z cōstringit legibus.gladiū nō hēt nisi spūa lē.g⁹ ꝫ iura canonica mulier pp adulteriū occidi nō debet. ℣ Itē Jo.8⁰. Adulterā dñs nō pcepit occidere.sed eā a lapidatione ab soluit quod nō fecisset si pp adulteriū occi di debuisset. ℣ Rñdeo q̄ uxorē occidere pp adulteriū h⁰ duplr̄ pōt itelligi.aut.ſ.qz ipsā cōuictā ⁊ cōdēnatā p iudiciū uir ꝑcurat a iudice occidi.⁊ hoc uiro licitū ē amore iu stitie nō libidie uindicte.hoc tñ fieri nō licz i iudicio eccl̄iastico sed ciuili ubi lex tal po sita ē p illū qui eā ponere ꝺ iur̄ potuit aut qui eā occidit extra iudiciū.⁊ hoc nūq̄z fa cere licuit secūdū legē diuinā.ſz in aliq⁰ ca su pmittit ꝫ legē huanā.33ª.q.2ª. Jnt̄ hec in glo.argumētū ēt ad hoc. C.ad legē Ju liā.de adl̄teriis.l. Gracus.sed illa lex loqt̄ q̄tū ad pene interficientis mitigationem. ℣ Ad p⁹ dđ q̄ illud pceptū ueteris legis i noua lege mitigatū ē.vñ ⁊ Christus ad no uā legē aspiciēs illā adulterā a lapidatiōe absoluit. ℣ Ad 2⁹. dđ q̄ nō licet uirū uxorē cozrigere quacūq̄z cozrectiōe sed leui ⁊ tē pata.delictū eiz uxoris tā grauē penā pos set exigēr̄ q̄ nō licer̄t uiro auctoritate ppa eam sufficienter cozrigere.sed eēt p iudiciū cozrigenda seu puniēda. ℣ Ad 3⁹ dđ q̄ cū i auctoritate dr̄.cū nō addit adl̄teraz. sup plendū ē.maxīe ꝫ glo.ibidē.qz graniores sūt homicide q̄ sine cā uxores suas interfi ciūt.q̄z q eas iꝛficiūt p adl̄tio sine iudicio.

SEcundo queritur utr̄

uxoricidiū ipediat mrim⁹. Et ur q; sic. 33ª .q. 2ª. Infectores. dr q; infectoribꝫ suaꝝ diu gū petit⁹ diugiū denegat. Itē sapiē. iº. Per que peccat qs p hec t torqt. sed occidens uxorē peccat cōtra mrim⁹ enormiter ipsuꝫ dissoluendo. gº debet puniri i mrimº. ut. s. nō possit ꝺhere mrim⁹. Cōtra magis peccat q occidit matrē q̄z q occidit uxorē. qz sicut oñsū ē li. 3º. di. 29ª. Plus tenet hō diligere matrē q̄z uxorē. sz mricidiū nō ipedit mrim⁹. gº mlto fortiꝰ nz uxoricidiū. Rº q; si uir occidat uxorē pp ei⁹ adlteriū. aut alias pp odiū. q̄uis ex statuto ecclie intdicat sibi mrim⁹ ꝺheꝛ. si tñ ꝺhit nō ē mrim⁹ dirimēdū. cū adolescentib⁹ tñ pp fornicatiōis piculū dispensādū ē ut licite ꝺhāt. 33ª .q. 2ª. Interfectores. Si aūt occidat uxorez ꝓpam hac intentione ut cōtrahat cum illa quā uiuente uxore polluit p adulteriū non tm nō licet sibi ꝺhere cū illa. sed si cōtrahit mrim⁹ ē dirimēdū. exē ō eo qui duxit i mrimoniū quā polluit p adulteriū. Sup eo. fz expōnē glo. ibidē. t. cº. Significasti. si tñ cōtrahit cū aliqua alia q̄z cū adultera nō ē dirimēdū. peccat tñ cōtrahendo cōtra ecclie statutū nisi cū eo fuerit pz⁹ dispēsatū. Ad pm⁹ in opp⁹ ꝺd q; semp interfectoribꝰ diugū denegat cōiugiū. nō tñ sēp mrimōiū dirimēdū ē si cōtrahant. q̄uis eiz quodlibet uxoricidiū ipediat mrim⁹ ꝺhendū. nō tñ sē per dirimit mrim⁹ ia cōtractū. ut patet ex dictis in qōne. Ad 2m⁹ ꝺd q; ñ sequit q; si debeat pūri in mrimº q; semp mrim⁹ qō cōtrahit debeat dirimi. i mrimº eim punit ille cui ꝺhere sine dispēsatiōe phibet. Ad argu⁹ ad ptē aliā ꝺd q; q̄uis mricidiū sit grauius peccatū q̄z uxoricidiū. nō tñ ita ē cōtra mrim⁹. t pterea aliqñ a iure minoꝝ peccato maioꝝ pena infligit pp maioꝝ pnitatē ad illō qō fortioꝝ idiget repssiuo.

Orca litteram uxorē ꝺginē ducere ecclia romana pmittit. Hoc intelligēdū ē sub cōditiōe. si uolūt de cetero ad sacros ordines pmoueri. alias ē eis licitū ducere uiduā. gladiū nō hēt nisi spūalez Cōtra. Luc. 22º. dr. Ecce gladij duo hic. At ille dixit eis. Satis ē. Itē Ber. 4º. li. ꝺ cōsideratione ad Euge. cº. 6º. Eccle ē gladius spūalis t materiał. Rndeo q; utrq; gladiū habet ecclia. sed sicut dicit Ber. ubi pus. materialis ē exercendus p ecclia militis manu ad nutū sacerdotis t iussū ipatoris. spūał ꝺo ē ab eccª exercēd⁹. magr āt ñ loqt nisi de gladio ab eccª extrahēdo.

Di. xxxviii.

Hanc de uoto tc Superius determia uit magister de impedimentis ordū hūtibus ex cōstitutōne ecclīastica. Hic determiat de impedimētis ordū hūtibus ex lege diuina. s. de impedimēto uoti. t diuidit i duas. Pº determiat de impedimēto uoti. 2º. ꝺ impedimēto alterius cōiugij ibi. Cum uir. Prima in tres. Pº oñdit quid sit uotuz. 2º quale uotū impedit mrim⁹ ibi. Sciendū uero. 3º determinat de pēna post uotū nubētiū ibi. Nō igit. Illa pars que ibi incipit. Cū uir. diuidit in tres. Pº ostendit q; mrim⁹ pcedēs impedit sequēs. 2º. ostēdit quid sit faciendū si p ignorantiaz utriusqz ꝺhatur ibi. Hic querit. 3º. oñdit quid sit agēdū si ꝺhat p fraudē altr⁹ ibi. Sz si qs.

Orca hanc di. querendū ē de decem. Pº de fine uoti. 2º. de forma. 3º. de materia. 4º. de efficiēte uotū. 5º. de effectu uoti in obligando. 6º. de effectu e⁹ in reddendo opus meritoriū. 7º. de effectu eius i impediendo mrim⁹. 8º. de uotoꝝ cōmutatiōe. 9º. de uotorum dispensatiōe. 10º. de scandalo. Circa pmū q̄rūtur tria. Prio utrū teneat uotū de re bona factū pp finē malū. 2º. utrū teneat de re bona factū pp bonū tēporale tantū. 3º. utrū aliquis posit aliquid uouere pp finē indifferētē.

Primo ostendo q; teneat uotū de re bona factū pp finē malus. qz fz magr sup di. 30ª. cº. ultio. Cōiugiū cōtractū fine nō bono tenet. gº a sili uotū factū fine nō bono tenet si sit de matia bona. Item. pmissio futuraꝝ nuptiaꝝ facta sub cōditiōe turpi nō exīte cōtra naturaz mrimonij tenet. extra de cōditiōib⁹ appōitis in despō. cº. 1º. fz glo. 7. cº. ultio i textu. gº cū fauorabilior sit promissio facta deo q̄z mulieri. uidet tenere si ē de bona. q̄uis

facta sit sub cōditiōe l' p fine turpi. Cōtra magis dependet uotum a fine suo q̄s a sua materia. q̄ p̄z phū. 2° metaphi. Finis ē cā cāz. sz uotū factū de matia mala pp finē bonū nō tenet ut inferius oñdet. g° mlto fortius nō tenet de matia bona factum pp finē malū. Rñdeo q̄ uonēs se facturū aliquid q̄d absolute ē bonū. nō tñ p h° itēdēs nisi finē malū peccat grauit. ñ tēt uotū. q̄ tal' aut itēdit p illud uotū se posse cōseq finē illū. aut nō. Si ñ. tā ñ obligat se pp finē illū. q̄ sicut dicit phūs. 3°. ii°. ethi°. c° 5°. Electio nō ē ip̄ossibiliū. g° a simli. nec est alic° possibilis ad cōsequēdū q̄d hō scit se ꝺsequi nō posse p illd. Si sic. errat. quia p̄z Aug°. li°. 83°. q. q. 3ª. Impossibile est q̄ ꝺo uolente hō fiat deterior. deterior aūt efficitur hō p cōsecutionē finis mali. error aūt circa p̄ncipale motiuū alicuius facti impedit cōsēsū in ipsū factū. vñ si aliquis se facit ordinari ab illo quē credit ordinē posse ꝺferre. ñ nō pōt. utpote q̄ credit eu⁹ epūm eē. ñ nō ē. si uouit castitatē. q̄ credit se recipere sacrū ordinē. q̄d nisi crederet. castitatē nō uoueret. talis nō ꝺsentit absolute i castitatis uotū. vñ posit̄ sibi notū ē q̄ ille ipsum ordinare nō potuit nō obligatur uoto castitatis. sz posset licite mrim° cōtrahere. Preterea uotū factū de re mala ē irritū. sz bonū opus relatū ad finē malū ē formalit̄ malū. g° nō tenet uotū de bono pp finē malū. ad hoc etiā mltū facit rō ad secūdā ptē inducta. Ad p° in opp° ꝺd q̄ nō ē sīle. q̄ illū finē nō bonū de quo ibi loquit̄ pōt hō cōseq per uxorē cui mrimonialit̄ copulatur. s. libidinosā delectationē. sz p deū hō non pōt cosequi finē malū ut oñsū ē. Et ptera nō obstāte illo malo fine cōsentit iplicite in illud q̄d essentiale ē mrim°. Ad 2° ꝺd q̄ nō ē simile. ul' de conditionibus appositis in pmissione de mrim° ꝺhendo. ñ i alijs pmissionib°. q̄d patet. q̄ pmissio futuraꝝ nuptiaꝝ facta sub cōditōe ip̄ossibili tenet. q̄ illa p̄ nō adiecta hēt i fauorē mrimonij. sz i alijs cōtractib° talis pmissio nō tenet. ex̄ de cōditiōibus i desponsatione appositis c°. ultio. in glo. ñ sic intelligit̄ illd q̄d dr̄ In statuta de inutili stipulatiōe. §. Si ip̄ossibil'. ubi dr̄. q̄ si ip̄ossibilis cōditō obligationibus addijciat̄ nihil ualet. ñ cū dicit̄ q̄ fauorabilior ē pmissio deo facta q̄s mulieri. uel ē de pmissione facta ꝺo mō licito ñ honesto. al'r nō. q̄ pmissionē mō ꝺrio factam deus qui bonoꝝ nr̄oꝝ nō eget ñ acceptat. Pōt ēt dici q̄ p̄ncipaliter itēdere finē malū ē cōtra naturā obligatiōis deo faciēde

Secundo queritur utꝝ teneat uotū de re bona factū pp bonū tpale tm̄. ñ ul' q̄ nō. q̄ ut hītū ē in q̄one p̄cedēti nō tenet uotū de re bona factū pp finez malū. sed bonū tpale ē bonoꝝ spūaliū finis malus. q̄ ē eoꝝ finis ideb°. g° ñ tenet uotū de re bōa factū pp bonū tpale tm̄. Item nō tenet uotū q̄d deus nō acceptat. sed nullū opus deus acceptat q̄d fit pp bonū tpale tm̄. q̄ nō acceptat opus nisi relatū ad finē debitū. g° nō tenet uotū de materia bona factū pp bonū tpale tm̄. Contra ratio hōis a corpali ifirmitate tm̄. nō est nisi bonū tpale. sed uotū de bona materia fcm̄ p̄o recuperāda corporis sānitate tm̄ tenet. g° uotū tenet de bona materia factū pp bonū tpale tm̄. Rñdeo q̄ uouēs pp bonū tpale tm̄ assequēdū uel cōsuandū implicat cōditionē in mēte hāc. s. si illud bonū tpale assequar. q̄ si se obligare intenderet. ēt si illud bonū tpale nō assequerē non uoueret pp bonū tpale tm̄. sicut g° uouēs aut assequitur illud bonū tpale pp q̄d ñ non pp aliud uouit. ñ tūc tenet uotū. aut nō assequ'. ñ tūc nō tenet in cōspectu dei. q̄ ut inferius oñdet. uotū sub ꝺditiōe factū ñ tenet nisi exñte cōditiōe. Ad pmū in opp° ꝺd q̄ q̄uis minus bonū nō sit finis debit° maioris boni. q̄ nūq̄s ē finis ei° ex itentione illius qui p̄ncipaliter instituit ordinē i bōis. ñ tm̄. pp hoc seq̄t q̄ si statuat̄ finis eius ex mala itētione uouentis quod ē ipsū eē finez ei° per accidēs q̄d uere posset dici eē malū. vñ uouens bonū spūale pp bonū tpale tm̄. uouet pp illd quod ē bonū q̄ respectu sui uoti ñ ē finis p se nec debitus nec indebit°. sz statuit̄ finis i mala intentione uouentis. Ad 2° ꝺd q̄ q̄uis deus nō acceptet opus q̄d fit pp bonū tpale tm̄ reputādo ipsū dignū remuneratione i uita eterna. tm̄ placet sibi q̄ teneat obligatio sibi facta ut postea per intentionē illius qui fecit ad finem meliorem ordinetur.

Tertio queritur utrū aliquis possit aliquid uouere pp finē idifferentē. Ꝛ Ꝙ deo aliquid pōt itelligi idifferēs dupl'r ad pns. Uno modo quo ad acqsitionē uite eterne. Alio mō p cōpationē ad hois uolūtatē. Ꝛ 1° modo aliquis potest uouere aliquid pp finē indifferentē. ut patet cū aliquis uouet aliquid pp cōsecutōnē alicuius boni tpalis quod nō plus ē utile uouenti ad acqsitionē uite eterne q̄s carentia eius ⁊ tenet tale uotū si cōsequatur illud bonū tpale pp cuius cōsecutionē uouit. Ꝛ 2° mō nullus pōt aliquid uouere nec de iure nec de facto pp finē indifferētē. Impossibile est ēim q̄ aliquis intendat se obligare ad aliquid pp cōsecutionē alicui⁹ rei ad cuius adeptionē uel nō adeptionē uolūtas indifferenter se habet. qui eiz uouet ad hoc ut aliquā rē cōsequat'. pricipali⁹ uult illā rē cōsequi q̄s uouere. si nō uult uouere nisi propter cōsecutionē illius. q̄ fz phūm prio posterioz. Illud ppter quod amam⁹ aliquid magis amamus q̄s illud qō ppter ipsū amamus. qui g° ppter aliquid sequē dū uouet illud determinate uult. sed ad illud qō hō uult determinate uoluntas eius idifferēs nō ē. vñ vr' q̄ uouer' aliqd ppter cōsecutionē alicuius rei ad cuius cōsecutionē uel eius oppositū idifferenter se hēt uolūtas uouētis cōtradictionē includit.

Consequenter queritur ō 2° pncipali. ⁊ circa hoc querūtur tria. Ꝛ 1° utrū forma uoti includat q̄ fiat deo. Ꝛ 2°. utrū in ipsa includat' firmatio deliberata. Ꝛ 3° utrū uotū de nō uouēdo aliqd sine expssione eius quod uouet' uerbo uel scripto sit obligatoziū.

Primo ostendo q̄ in forma uoti nō includit' q̄ fiat deo. qz licite fiūt scis uota. Item hoī fit iuramentū. g° a simili hoī pōt fieri uotū. Itē uouere est sponte pmittere. sed homini pōt fieri spōtanea pmissio. g° ⁊ uotū. Cōtra hui⁹ di. c°. 1°. dr̄ in diffinitione uoti q̄ deo ⁊ ō his que dei sunt fieri debet. sed quicqd ē i diffinitiōe rei ptinet ad aliquā eius cāz. q̄ ergo fiat deo hoc nō ptinet ad causam uoti materialē nec ad efficiētē nec ad finalē ptiet. qz ad finalē ptinet q̄ fiat pp deū. g° ptiet ad causam uoti formalē. Ꝛ Item uouere est actus latrie. ad eandē eiz uirtutē ptiere uidentur uouere ⁊ deuotū eē. sed act⁹ latrie nō possūt exhiberi nisi soli deo. g° uotū nō potest fieri nisi soli dō. Ꝛ Ꝙ deo hō q̄n uouet se aliquod bonū facturū obligat seipm ad illud bonū faciēdū. obligatio aūt rei facte illi cui nō pōt cōuenire de iure ptās i rē illā nulla ē de iure. qz talis nō pōt r̄cipere talē obligationē. ⁊ ad hoc q̄ obligatio alicui fcā tēat ō iur'. oportet q̄ ille cui fit r̄cipiat eā. nulli aūt alij a deo pōt de iure cōuenire ptās sup totū hoiez nisi deo. q̄uis ēim hoī possit cōuenire ptās sup corpus hois non tñ sup aiam. vñ Math. 10. Nolite tim'r eos qui occidūt corp⁹. aiaz aūt occidr̄ nō pnt. sed potius eū time qui pōt corpus ⁊ aiam pdere i gehennā. ⁊ iō hō nulli alij a deo potest de iure obligare se ipuz totum. ⁊ ex cōsequenti nec facere uotū ppe loquendo de uoto. qz tamen salus totius hois multū p mouet' p oīones sanctoz. ⁊ illud aliq° mō. q̄uis nō plene possumus qō orando impetrar̄ ualem⁹. ⁊ sancti orare pnt p homine. ⁊ sī rōnabile eis uidetur ab orando desistere. ideo scis aliquo mō cōueit ptās sup hoiem totū. q̄uis nō simpl'r. ⁊ iō pōt eis fieri uotū aliquo mō. ñ tñ plene hns rōez uoti. peccatoi aūt nullo mō pōt de iure cōuenire potestas sup hoiez nisi q̄stū ad corp⁹. iō q̄uis hō possit sibi aliqd pmittere nō tñ uouere. nisi ipropriissime uotū accipiēdo. Ꝛ Ad p⁹ in oppo⁹ dō q̄ uota que fiunt sanctis nō plene habent rōnē uoti p cōpatiōez ad sāctuz sed ad deū. q eiz uouet sancto Jacobo eius ecclīaz uisitar'. locutio siue mētalis siue uocalis qua dicit se uisitaturū ecclīaz sācti Jacobi fit sancto Jacobo. sed obligatio ad implendū qō dicitur ppie ⁊ simpl'r loquēdo nō fit nisi deo. vñ qō ē materiale in illo uoto fit sancto. ⁊ quod ē formale fit in deo. Ꝛ Ad 2⁹ dō q̄ nō ē sile q̄ iurare ē deū testē adducere i testimoniū vitatis. hō aūt pōt deū testem adducere hoī. sed hō uouēdo obligat se totū illi cui uouet. quod nō pōt facere nisi deo. Ad 3⁹ dō q̄ q̄uis oē uotū sit spontanea pmissio. nō tñ oīs spontanea pmissio ē uotū. sz tm illa qua hō ad tenēduz

ꝓmissū obligat se totū. ⁊ talis ꝓmissio de iure fieri nō pōt nisi deo. ℣ Argumenta ad ptē scōā pcedūt de uoto ꝑpe ⁊ sīplr dcō. tale. n. ñ pōt fieri nisi vo qa testificat ī eo cui fit eē sūmā maiestatē ī hō q̄ uouēs obligat illi se totū. ⁊ iō tale uotū facer ē actꝰ latrie.

Secundo queritur utrū ī forma uoti ĩcludat firmatio deliberata. ⁊ uī q̄ nō. qz uotū ē ꝓmissio uolūtaria. sz mlta uolūtarie facit hō q̄ ñ facit ꝺliberate. g̃ uotū fieri pōt absq; ꝺliberatiōe. ℣ Itē mlta affirmat hō iuramēto sine deliberatiōe. g° a fili multa pōt hō firmar uoto absq; deliberatiōe. ℣ Cōtra in potestate hois ē uouere uel non uouere. qz ut dr extra de uoto ⁊ uoti redēptione. Licet. Uniuersis liberū est arbitriū in uouendo. sz motꝰ uolūtatis nō deliberatiue nō sunt ī hois ptāte. g° de rōe uoti ē q̄ res ꝓmissa firmet cū deliberatōe. ℟ q̄ uotū dr a uolēdo. vñ sicut ī nobis ē duplex uelle. s. plenū qꝺ ē uelle deliberati uū. ⁊ semiplenū quod ē uelle ex surreptiōe. sic dico q̄ ē duplex uotū. s. uotū qꝺ hēt plenā rōez uoti ⁊ de rōe talis uoti ē q̄ sit fcm ex deliberatiōe. ⁊ ē uotū qꝺ nō hēt plenam rōnē uoti. ⁊ de rōe uoti talis nō est q̄ fiat cū deliberatiōe. tale eiz fieri pōt ex surreptōe. ⁊ qz plenā rōnē uoti ñ hz. iō ñ obligat ꝺ necitate. sz tm ex q̄dā ꝯgruitate. ⁊ iō ueī re ꝺ tale uotū ēt ꝓpa auctoritate ñ ē pcm mortale. ut inferius dicet. ℣ Arg⁹ ad partē primā pcedūt de uoto nō hñte plenā rōnē uoti ⁊ de uelle quod nō hz plenam rationē actꝰ uolēdi. ⁊ de iuramēto ñ hñte plenā rōnez iuramti. iuramtū. n. ex. surrptōe fcm cō pletā rōnē iuramti ñ hz. ℣ Argumtū ad ptē aliam procedit de uoto hñte plenā rōez uoti. nec intelligas pdcā q̄ ueli dicere ipsū actū uolendi uolūtatis deliberatiue eē de eēntia uoti si accipiat uotū ꝓ obligatiōe q̄ manet postq̄ trāsit actus. sed de rōe uoti acceptī ē ipm eē factū p talē actū. ille tm actꝰ cōueiet dr uotū hz aliā significatiōez uoti.

Certio queritur utrū uotā de nō uouēdo aliquid sine exp̄ssione eiꝰ quod uouet uerbo uel scripto sit obligatoriū. ℣ Rñdeo q̄ cū bonū sit ⁊ expedies hēre de uoto facto certā cognitiōez. ⁊ cauere ī uouendo p̄cipitatiōez ⁊ p uoti exp̄ssionē vbo uel scripto hēat de uoto facto certior cognatio ut p̄caueat ī uouēdo p̄cipitatio. undeꝛ q̄ uotū de ñ uouēdo aliquid sine eius exp̄ssione quod uouer uerbo uel scripto sit obligatoriū ita q̄ si ꝓstea uoueat ⁊ uotū suū aliquo pdcō mōꝛ si pōt nō exp̄imat peccat ut trāsgressor potis uoti. uī tū nihilōm⁹ q̄ uotū illud teneat si alias licitū ē ⁊ hōestū. qz cū uouere sit bonum ⁊ a spū scō cōsulat ꝑ psalmistā dicēte. Uouete ⁊ reddite dño deo uō. uotū de nō uouēdo nō obligat. vñ cū aliqs uouet se nūq̄ uoto aliqd ꝓmissurū nisi uerbo uel scripto nō obligat ꝑ hoc ad nō uouēdū. sz obligat ad exp̄mendū uotū suū uerbo ul scripto si ipsum uouere cōtigerit.

Consequenter queritur ꝺ 3° p̄ncipali. Et circa hoc querūt tria. ℣ 1° utrū uotū de eo possit fieri qꝺ ē inutile ad salutē. ℣ 2° utrū de oī bono utili ad salutē. ℣ 3° utrū ex nuda ꝓmissiōe oriat obligatō.

Primo ostendo q̄ de re inutili ad salutē possit fieri uotū. iterficere eiz filiā innocētē nō ē utile ad salutez: sz ut hēt Iudi. ii°. Jepte iterfecit filiam suam sicut uouerat. ⁊ tn ad Heb. ii°. numeratur inter illos qui ꝑ fidē uicerūt regna. g° uī q̄ uotū fieri possit de re inutili ad salutē. ℣ Itē ꝺscia pōt obligare hoiez ad rē iutilē ad salutē. qz faciēs ꝺtra ꝺsciaz siue sit erronea siue nō peccat. sed nō magis obligat cōscia q̄s uotū. g° uotū fieri pōt de re iutili ad salutem. ℣ Cōtra. 22ª. q. 4ª. Et ē sūptuz ab Isy. ī synōis. li. 2°. c°. io°. In malꝰ. In malꝰ ꝓmissis rescīde fidē. ⁊ in turpi uoto muta decrētū. qꝺ incaute uouisti ne facias. sz qcūq̄ uouet aliquid inutile ad salutem incaute uouet. g° nō pōt de iure fieri uotū de re iutili ad salutē. ℟ q̄ posse facer uotū ꝺ r inutili ad salutem dupl'r pōt itelligi. aut ꝺ facto aut de iure. ℣ 1° mō pōt hō facer uotū de re inutili ad salutē ⁊ de malo culpe. Olti. n. fatui qñq̄ uouēt nō tm inutilia sz ēt nociua ad salutē. ℣ 2° mō distīguēdū est de iutili ad salutē. qz quoddā ē iutile ⁊ nociuū. ut malū culpe. quoddā iutile nō tm nociuū. ⁊ illꝺ qꝺ ē idifferēs de ꝓmo iutili ad

salutē ñ pōt fieri uotū de iuř. qz de⁹ řspuit obligationē sibi oblatā cōtra seipz. de. 2° et iutili nō pōt fieri uotū de iure sub rōe qua idifferēs ē. qz de obl'ōe obligatiōis que nō ē ad honorē dei nec util' ad salutē offerentis nō curat. ⁊ iō talis obligatō ñ tenet ipso iure. ⁊ dixi sub rōe qua idifferēs ē. qz si ē tale indifferēs q⁹ p aliquā circūstantiā in cōpatiōe ad uouetē ꝺferēs sit ad salutē sic de illo pōt fieri uotū. q̄uis rōe gr̄is sit indifferēs. ℞ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺō. q⁹ uotū Sepe nō fuit obligatoriū nisi ad imolādū aīal occurrēs imolatitiū. ⁊ quo ad hoc fuit licitū ⁊ placēs qꝺ oñdit victoria subsecuta. vñ in occidēdo filiā suā fuit fatu⁹ ⁊ ipius. nec obstat qz nūerat⁹ ē i cathalogo sāctoz. qz de illa impietate penituit. ℞ Ad 2⁹ ꝺō q⁹ cōscientia ñ pōt hoiez obligare ad faciēdū aliquid iutile ad salutē. Coscia eiz erronea ñ obligat ad faciēduz illud qꝺ dictat. sed hō obligař ad deponēdū errorē ut clari⁹ i li° scō expositū ē. Uel pōt dici q⁹ q̄uis cōscientia erronea obliget sic itelligendo q⁹ faciens cōtra peccat. tū qz illa obligatio nociua ē. cū diuina lege hō ad ꝺtrariū obligeř. deus eiz obligationē. que ē p cōscias erroneaz non acceptat.

Secundo queri tur utz uotū possit fieri de oī bono iutili ad salutē. Et uř q⁹ ñ. qz bonū neciū ad salutē utile ē ad salutē. sed de tali bono ñ. pōt fieri uotū. qz uotū ē spōtanea pmissionis testificatio. sicut dicit Hug°. 2°. li°. de sacra. pte. 12ª c°. 3°. Spōtanea autē pmissio nō ē de bono necessario. g° nō pōt fieri uotū de oī bono utili ad salutē. ℞ Itē duoz bonoz unū melius alio utrūq; ē utile ad salutē. sed de minori bono nō pōt fieri uotū. qz ꝓz theologos uotū ē cōceptio melioris ꝓpositi animi deliberatiōe firmata. g° non de oī bono utili ad salutē pōt fieri uotū. ℞ Cōtra ꝺ bono necessario ad salutē pōt fieri uotū. ut enim hēt Geñ. 28°. Iacob uouit q⁹ dñs eēt sibi in deū. de bono ēt utili ñ tñ necessario ad salutē pōt fieri uotū. ſz oē bonū utile ad salutē uel ē necessariū. uel nō necessariū. g° ꝺ oī bono utili ad salutē pōt fieri uotū. ℞° sicut dicit magř h⁹ di. c°. 2°. Uotoz aliud ē cōe. aliud singulař. cōe ē id qꝺ oēs i baptismo faciūt cū spondēt renūciare diabolo ⁊ pōpis ei⁹. de q° hēt de consecra. di. 4ª. p⁹ ⁊ tale uotū fit de his que sūt necessaria ad salutez ibi. tū dīnutiue iuenitur rō uoti. qz uotū ꝓpe ē qd uolūtariū. ⁊ řspectu ꝓncipij a quo ꝓcedit. ⁊ respectu eius qꝺ uouet. singulare ē cū aliquis spōte ꝓmittit se ꝓcuraturū aliquod bonū ad qꝺ alias nō tēt q̄uis tēat' post uotū. tale uotū nō pōt fieri ꝺ bono necessario ad salutē. ꝺ his duob⁹ uotis dicitur. 17ª. q. 1ª. c°. 1°. Sunt quedam que ēt uouētes ñ debem⁹. q̄dā q̄ nisi uouerimus ñ debemus. sed postq̄ ea deo ꝓmittim⁹ necessario reddere ostrīgimur. sic g° patet q⁹ accipiēdo uotū large. s. ꝓut se extēdit ad uotū singulare ⁊ cōe. pōt fieri uotū de oī bono utili ad salutē. ſz uotū sigl'are qꝺ ꝓpie hēt rōnē uoti nō pōt fieri de bono utili necessario ad salutē. ℞ Ad p⁹ i opp⁹ ꝺō. q⁹ illud argumētū procedit ꝺ uoto ꝓpe dicto. Uotū tamen de bono necessario non dico de necessitate absoluta. qz talis ñ cadit sub uoto. ſz necessitate ad salutē. spōtaneū est. p cōpationē ad ꝓncipiū a quo egredit⁹ h⁹ est p cōpationē ad rōez ⁊ uolūtatē q̄uis respectu rei q̄ ꝓmittit⁹ sit necessariū nō absolute sed intr̄ūsecē rei necessarie. ad salutem. ℞ Ad 2⁹ ꝺō q⁹ q̄uis de minori bono ñ possit fieri uotū cū exclusione maioris boni. tñ de minori bono pōt fieri uotuz simpliciter ℞ Ex iā dictis de uoto colligi pōt diffinitō uoti proprie dicti talis. uotū ē ꝓpositi superrogatiue boni ꝓmissio deo facta pp bonū finē ex ꝺliberatione firmata. qꝺ dicitur superrogatiue boni. dictū ē ad differētiam uoti qꝺ ē de bono necessario ad salutē de quo dictū ē. q⁹ ibi ñ inuenit⁹ plene rō uoti. ⁊ accipit⁹ ibi ꝓpositū nō p actu ꝓponēdi. qz ille pñs ē. ꝓmissio aūt ē respectu futuri. sed accipit⁹ p re ꝓpposita. deo facta. dř ad differētiā pmissiōis hoi facte de q̄ supius dcm ē q⁹ nō hz rōez uoti. ꝓprie dicti. qꝺ ēt dř pp bonū finē. dcm ē ad excludēdū uota fca pp finē malū tm. q̄uis sint facta de re bona q ꝓpe loquēdo ñ sūt uota ut superi⁹ oñsū ē. ⁊ dř ex deliberatione firmata. ad differēti az uotoz que fūt ex surrīptiōe q̄ plenā rōnē uoti nō hñt ut oñsū. ē. ℞ Aliq aūt supadūt p intētionē obligādi se ad iplēdū pmissū dicētes ex nuda pmissiōe q̄uis ꝺlibe-

ratiue facta ꝓmittẽtẽ nõ obligari. ſola eĩm deliberatio nõ firmat ꝓmiſſionẽ. ꝑdcã aũt diffinitio ẽ cõis uoto tam publico q̃z ꝑuato. ſiue p uocem ſenſibilẽ exꝑſſo ſiue p interiorem locutionẽ. ſola enim interiori locutione poteſt homo ſe obligare deo. Illa aũt diffinitio uoti. votũ ẽ cõceptio melioris ꝓpoſiti aĩ deliberatiõe firmata ẽ diffinitio uoti taciti qõ fit deo p interiorẽ locutionẽ tm̃. diffinitio uero uoti quã. põit magr̃ ī lr̃a cõuẽit uoto p ſenſibilẽ locutõnẽ ex preſſo. ſiue ſollẽni ſiue ꝑuato. que diffinitõ ī expoſitione lr̃e explanabit̃.

Certio queritur

utrũ ex nuda ꝓmiſſiõe oriat̃ obligatõ. ℞° q̃ nuda ꝓmiſſio aliq̃ dr̃ q̃ nõ ẽ firmata fidei interpoſitiõe nec iuramento. ⁊ q̃ñq̃z ex ꝓmiſſione ſic nuda oriri põt obligatio. ſ. ſi ꝓmittẽs obligar̃ ſe itẽdat. Si aũt accipiat̃ nuda ꝓmiſſio que nõ ẽ firmata fidei ĩꝑpõe nec iur.mento. nec ꝓmittẽs obligare ſe itẽdit ad illud qõ ꝓmittit ĩplẽdũ ex ꝓmiſſiõe ſic nuda nõ oriť ī foro ꝺſciẽtie. ut qdã dicũt obligatio cũ ĩpletio neceſſaria ſit ad ſalutẽ. ꝑ q̃ opione uŕ faceŕ qõ dr̃ eŕ õ uoto ⁊ uoti r̃deptiõe. Litteraz. ubi dr̃ de quodã mortis pauore ꝓterrito q dixit. Non diu hic morabor. ꝓponẽs in aĩo q̃ religiõis hĩ tũ eẽt aliq̃n ſuſceptur⁹. q̃ ſi plus ñ ẽ in uoto ꝓceſſũ. trãſgreſſor iudicari non poterit ſi nõ ĩpleat qõ dixit. ⁊ in glo. ibidẽ dr̃ q̃ ñ dixit hoc aĩo obligãdi. ⁊ nemo ſe obligat niſi q aliuz hẽt obligãdi ſe. ad h° ẽt facit qõ dr̃. ff. õ actiõib⁹ ⁊ obligatõib⁹. l. Obligatõ nũ. q̃uis. n. ex iure nature obliget ꝓmittẽs ad ĩplẽdũ qõ ꝓmittit. illa tñ obligatõ nõ ẽ neceſſitatis. niſi ſic ſe obligare intenderit. ſed honeſtatis ⁊ congruitatis. ⁊ iõ ꝺueniẽs nõ peccat mortaliter. ſz uenialiť. nec mireris qz ſicut in lege ſcripta cõphendũť aliq̃ tãq̃z ad ſalutem neceſſaria ⁊ aliqua ad ſalutem non neceſſaria ſed expediẽtia. ſic in lege nature ꝓprehẽdũť q̃dã obligantia de neceſſitate ⁊ quedã obligantia de cõgruitate ⁊ de hõeſtate. ⁊ h° rõnabile uŕ. qz mulți ex deliberatiõe aliqua bona dicũt ſe facturos q hoc nõ diceŕet ſi p hoc crederent ſe obligatos ad faciẽdũ tãq̃z neceſſariũ ad ſalutẽ. ℣ Aliq aũt dicũt q̃ nuda ꝓmiſſio ex deliberatione facta ꝓmittẽtẽ obligat obligatiõe neceſſaria ad faciẽdũ qõ ꝓmittit. ſi uult ꝺſequi ſalutẽ. 12. q. 2. Quicũq̃z ſuffragio. ⁊ eadẽ. q. 5ª. Qui Joannes. ⁊. 22ª. q. 5ª Juramenti. ⁊. 27ª. q. 8ª. Hoc ꝺo. 7. ff. de actionib⁹ ⁊ obligationib⁹. l. Obligationuz. in glo. que diſtiguit int̃ obligationẽ ciuilem ⁊ naturalẽ. ⁊ hi dicũt ī diffinitiõe uoti illã ꝑticulã nõ eẽ ponẽdã. ſ. ꝑ itẽtionẽ obligãdi ſe ad ĩplẽdũ ꝓmiſſuz. qz hoc implicaŕ in ꝓmiſſione ex deliberatione firmata. q̃uis ꝓmittẽs ſe obligare obligatiõe neceſſaria explicita nõ intẽdat.

Conſequenter queritur

ō 4° ꝓncipali. Et circa hoc q̃rũť tria. ℣ Prio utrũ religioſus poſſit aliquid uoueŕ ſine licentia ſui ꝑlati. ℣ 2° utrũ qlibet nõ religioſus poſſit uouere. ℣ 3° utru abbas poſſit retractare uotũ qõ fecit ſubditus ſuus de licentia ſua.

Primo oſtendo q° religioſus põt aliquid uouere ſine licentia ſui ꝑlati. qz oĩs hñs uſũ liberi arbitrij põt facere uotũ de illis bonis reſpectu quoz eſt ſui iuris. ſed qlibet religioſus q̃ãtũ ad mlta ſui iuris ẽ. qz ſicut dicit Ber. li°. de ꝑcepto ⁊ diſpenſatiõe. c°. 8°. Quiſqs ꝓfeſſus ī quouis gñe nec ultra obedientie legẽ cogẽdus nec circa ẽ inhibẽdus q̃ ſua ipſi⁹ uidetur cõplecti ꝓfeſſio. g° de multis põt faceŕ uotũ. ℣ Itẽ q̃tũ ad mot⁹ aĩ iteriores hõ non ſubijciť niſi deo ſicut ſibi ſoli cõuẽit noſceŕ corda filioz hoiuz. ut dicitur. 2°. paliꝑ. 6°. ſed de illis bonis rõne quoz hõ ñ ẽ ſubiectus niſi deo. põt qlibet hñs uſũ liberi arbitrij facere deo uotũ. g° religioſus ſine licentia ſui ꝑlati põt faceŕ deo uotũ de ſuis cogitatiõib⁹. ⁊ affectib⁹. ℣ Itẽ obligatio fcã ī feriori ñ ꝓiudicat ſuperiori. g° obligatio quã religioſus facit ꝑlato ſuo non ſibi ꝓiudicat qn ſe poſſit obligare deo. ℣ Itẽ Contra. 20. q. 4ª. q Monachũ nõ licet uouere ſine cõſẽſu abbatis ſui. ſi aũt uouerit. frangendum erit. ℣ Item q nihil in ſe retinuit ſiť de nullo bono ſui ipſius põt uouere. ſed religioſus profitendo nihil retinet ſibi ī ſe. qz coꝛ p⁹ ⁊ diſpõnẽ uolũtatis ſue trãſfert ī ꝑlati ꝑ uotũ obediẽtie. ergo de nullo bono

qđ sit in ipo pōt nōtū facere. Ad istā qōnē dicūt aliq̄ q̄ q̄dam religiosus nō teneat ad obediēdū i oib⁹ et licitis que plat⁹ sibi nellet ipar. tū i his in qb⁹ plato subiect⁹ ē teneť eidē obedire p quolibet tpe q⁹ sibi iperať. ꝛ iō nullū ē tepus ei uacās quo aliquid possit facere ultra illō ad qđ tenetur ex sua profession. ꝛ iō nihil ultra hoc. Iz si bi uouere. q̄ nullus debet uouer aliquid ni si possit eligere tēp⁹ i quo illud possit iple re. Iz hec rō nō ur cogeť. q̄ milta posset uouere religiosus quoꝝ adipletio executōem operis cuiuscūq̄ qđ plat⁹ pōt sibi pcipe ñ ipediret. Iz pmoueret. ut nō dicere uerbum ociosū. nō cogitare aliquid nane. g⁹ si aliud nō obstaret q̄s rō pdicta religiosus posset uouere sine licētia plati se nūq̄ dicturū ex deliberatione uerbū ociosū. nec uanū aliqd cogitaturꝝ. abstinētia. n. h⁹ utilis ē ad salutē. nō tū necia. q̄ nō semp ē mortale pccm facer cōtrariū. Preťea pdcā rōe nō obstāte posset religiosus uouere se qualibet die dicturꝝ aliquā spālē oronē qñ uacaret sibi tēpus quo ñ eet occupat⁹ de pcepto plat⁹. uel in opib⁹ que i sua pfessiōe includūť. iō uideť alijs dō q̄ rō q̄re religiosus nihil uouere pōt. ē q̄ pēlata hūana infirmitate ꝛ religionis onere nō posset se ad aliqd ultra suaz pfessionē obligare qđ posset implere sine qualicūq̄ pīudicio uel pīudicij piculo obseruatiōis cuiusIz eoꝝ ad que ex sua profession teneť ꝛ absq̄ pic'o reddēdi se iterdū oneros plato suo. uel alicui siue aliq⁹ fratrū suoꝝ pp sollicitudines ꝛ modos singlares. que interdū hēret illi q eent ad plura q̄s alij obligati. Preťea tāte altitudis ē religiōis uotū q̄ oia alia i ipz ꝛmutari pōt. ut iferi⁹ oñdeť. Et iō ecc⁹ ꝛsideras h⁹ uoti altitudinē ꝛ hūane nate infirmitatē uoluit auctoritate diuina uoto religiōis nullū posse uotū supaddi pp piculū trāsgressionis uitādū. qua et de cā iura cōsentire uideť q̄ nota que fecit hō ante sui pfessionē i religiōe que platus ipuz recipiēs ignorauit. potest postq̄s notū sibi fuit reuocare. qđ pbat per hoc q̄ religiosus plus ē sub plato q̄s uxor sub uiro. Iz sicut dr. 33. q. 5. Uoluit. Si adhuc ¸inupte mulieri cōcesserat pr uota psoluere. si añq̄s psoluerit nupserit. ꝛ uiro ē hoc cognitū nō placuerit nō psoluat. ꝛ hoc oīo sine pccō. ex h⁹ arguit glo. abbatē posse reuocare uotū monachi q̄ ūte mōachatū emisit. Aliq tñ dicūt monachū ñ posse uouer eē itelligēdū ꝺ uoto abstinētie p q̄ alij scandalizāť. sicut dicit glo. sup illud de creto. 20. q. 4. aDoachū. ita pōt intelligi de oib⁹ i quib⁹ plato suo subiect⁹ ē. Ad p mū ꝛ 2⁹ in opp⁹ ꝺō ē q̄ ꝛ si deť religiosū eē sui iuris respectu aliquorum que licite pōt facere uel nō facere. ex hoc tñ nō sequit q̄ sit sui iuris ad illa uouēdū. licitū. n. ē religioso multa facere que nō ē licitū sibi uouere pp rōes dictas in corpe qōis. Ad 3⁹ ꝺō q̄ obligatio facta plato ē de nolūtate ꝛ Iz legē supioris. s. dei. ꝛ iō q̄ deus nō potest eē cōtrarius sibi ipi uult illam obligationem impleri nec uult aliquid eē licitū in preiudiciū illius. maioꝛ aūt ppositio argumēti itelligenda ē de obligatiōe facta iferiori, nō de nolūtate. nec Iz legē supioris.

Secundo queritur utrū qlibet nō religiosus possit uouere. Ro. q̄ uouer pōt qlibet habēs usū liberi arbitrij cui uouere nō phibeť. carēs. n. usu liberi arbitrij uouere nō pōt. q̄ nō pōt cōsētire. ex de religiosis. ꝛ transl. ad reli. Sicut tenor. q ēt phibētur uouere. uouere nō pñt ea que uouere phibeť. nō. n. acceptat deus obl'onē cōtra suū pceptū uel eccl'ie factā. milti āt sūt qui phibeť uouere. Ēps eiz phibeť facer uotū sine licentia dñi pape quo uinculū iter ipsū ꝛ eccliaz suā dissoluať. extra de renūci. Nisi cū pridem. Nō pōt ēt sine licentia dñi pape gñali uel spāli uotū pegrinatiōis emittere p quā ipsū oportet diu a sua eccl'ia absentari. ex de uo. ꝛ uo. re. aDagne: clericus ēt seclaris sub ep̄o aliquo bñs bñficiū debēs residētiā nō pōt sine licētia ep̄i uotū pegrinatiōis lōge emittere. eo. ti. ubi pus. ꝛ de ꝺsecra. di. 5. Nō oportet. pōt tñ emittere uotū de intrando religionē sine licētia ep̄i. 16. q. 2. Due. ꝛ de accipiēdo cruce. extra de uoto ꝛ uoti re. Ex multa. q̄ ad hoc licentiati uidentur p papā gñalr illi q pñt eē utiles terre sancte. de religiosis aūt dictū ē. Filius familias ēt qui subest pr̄i in his que ad regimē dom⁹ ꝛ familie ptinēt ñ pōt de illis uotū facere seu de ptinētib⁹ ad illa sine pr̄is auctoritate. Seruus ēt nō po

test uouere aliquid eoꝝ que ipsū ipediant a fuitō dñi sui sine dñi sui uolūtate. decre. di. 54ª. Ex antiquis. ⁊ c°. Si seruus sciēte. quia ēt uir ⁊ uxor sibi sūt mutuo ꝺbitores in reddēdo debitū carnale quilibet eoꝝ p hibet de nō reddēdo uouere sine licētia alterius. ut supius oīsū ē. sz quia in dispensatione domus ⁊ regimine familie mulier est subiecta uiro. nō ecōuerso. iō de ptinentib⁹ ad illā mulier nō pōt uotū emittere sine licētia uiri. 33ª. q. 5ª. Manifestū ē. ⁊ c°. Uolumus. uir tamē de talibus pōt facere uotū sine cōsensu uxoris. qz quo ad hoc ē sui iuris.

Tertio queritur utrū abbas possit retractare uotū qꝺ fecit subdit⁹ suus de licentia sua. Rº q⁹ abbas dans licentiā subdito suo uouēdi si eā reuocat añqz ille subdit⁹ faciat illꝺ uotū. ⁊ p⁹ illam reuocationē uoueat uotū irritū ē. si āt uotū fecerit ante reuocationē licētie uotus tenet quousqz cū eo fuerit dispensatū. Sz nūqd ille idē abbas cū eo poterit dispēsar vr quibusdā q⁹ nō. qz cū subdito suo licentiam dederit faciendi illud uotū ꝓiudicauit sibi. ut in illo dispensare nō possit. Alij dicūt q⁹ sicut ex rōabili cā eū licētiare potuit ut uoueret. ita ex rōabili cā si occurrit poterit postea dispensare i illo uoto. quod ꝓbant a simili. qz i uoto facto de licētia sūmi pontificis. ille idē sūmus pontifex pōt postea dispēsare. sz ñ uī sīle bonū. qz sūm⁹ pontifex sub deo hz super oēs plenitudinē ptātis. nō lic autē abbas super monachos suos. tamē tutius eēt cōsiliū q⁹ monachus de uoto sic facto faceret se absolui p sūmū pontificē. ⁊ si religiosus ille plures ꝓlatos habeat in sua religione p ordinē se hūtes. ita q⁹ quicqd pōt inferior pōt superior. ⁊ pl⁹ si uouit de licentia īferioris ab illo uoto ꝑt a superiori absolui. sz de uoto facto de licentia superioris absolui non potest ab inferiori.

Consequenter queritꝫ de. 5°. ꝑncipali. Et circa hoc querūtur tria. 1° utrū oē uotū licitū sit obligatoriū. 2° utr magis obliget uotū ꝺz iuramētū. 3° utrū uotū sub cōditione factum que conditio ñ ipletur p culpā uouētis sit obligatorium.

Primo ostendo q⁹ nō oē uotū licitū sit obligatoriū. qz licitū ē uirgini uouere uirginitatē. sz si post uotū cor rūpat amplius nō pōt uotū suū seruare. qz ipossibile ē q⁹ item sit uirgo. cū g° nullꝰ obligef ad ipossibile uidetur q⁹ aliquod uotū licitū possit desinere obligatoriū ee. Item uotū de intrando religionē ē licitus. sz pōt cōtigere q⁹ illa religio nō uellet eū recipe q uouit intrare. g° uī q⁹ talꝫ ex suo uoto non obligatur. Item si aliquis uouit religionē intrare. ⁊ añqz itret in epūz eligat nō tenetur religionē itrare. qz si eēt in religiōe professus posset pp epatū religionē dimittef. 18ª. q. 1ª. c°. Illico. g° talis ex suo uoto non obligatur. Cōtra. deutero. 23°. Cū uotus uoueris dño deo tuo nō tardabis rꝺdere. qz regret illꝺ dñs deus tu⁹. Item extra ꝺ uoto ⁊ uoti rꝺēp. Licet. dī q⁹ usqz adeo solutio necessaria ē post uotū ut sine ꝑpe salutis dispēdio alicui nō liceat resilire. Rº q⁹ oīs promissio licite facta cū itētiōe obligandi se. ⁊ ex ꝺliberatiōe si acceptet ab eo cui fit obligat ꝓmittentē. nō tñ ex ꝓcepto legis diuine. sz ēt ex ꝓcepto legis nature. sz uotū licitū ē licita ꝓmissio facta deo ex deliberatiōe ⁊ cū intētiōe obligandi se. oēz āt ꝓmissionē talē deus recipit. ⁊ iō ꝺꝺ q⁹ oē uotū licitū obligat uouētē ad illud qꝺ uouit adīplendū nisi in ḡttuor casib⁹. Unus ē pp īpotentiā īplendi. 2°. pp auctoritatez superioris dispensantis. 3° ē pp defectū cōditiōis apposite. uel defectū cause ꝓncipaliter mouentis. Regulare eiz ē q⁹ uotum sub cōditione factū nō obligat nisi conditione exstante. 4° casus ē qñ illud qꝺ tpe facti uoti fuit licitū postea fit illicitū. Ꝺd p⁹ in opp⁹ ꝺꝺ q⁹ sicut uouēs aliqd qꝺ licitū ē tē pore uoti facti nō teneꝰ illud īplere si postea fiat illicitū ex aliquo accidēte. sic uouēs aliqd possibile tpe uoti fcī nō tēꝰ illud adīplere si postea fiat ipossibile. ꝺgo āt uouēs ꝺginitatē uouet illꝺ. qꝺ ē possibile tpe uoti facti. sz postqz corrupta ē ipossibile ē ipsaz seruare qꝺ ꝓmisit. tēꝰ tñ ad illꝺ qꝺ pōt. s. cōtinētiā seruaī. ⁊ aliquā rēcōpēsatione facer. ꝺ 5° qꝺ p suā culpā icidit i ipotētiā obseruādi qꝺ ꝓmiserat. sed si aliquis efficeretur impotēs ad soluendū qꝺ ꝓmisit ñ tñ ex cī

pa sua nō obligaret ad aliquā recōpēsatō nē. Ad 2m dō q; ille qui uouet se intratuz religionē. aut determiat ītētōez suā ad unā religionē tm̄. aut nō. si sic. nō tenet intrare alquā religionē si illa religio quā determinate uouit itrare eū nō uult recipe. qz illaz intrare sibi factū ē ipossibile. 7 ad nullā alia3 obligauit se. si nō. tēt se tot religionibus offerre q; unā inueniat si pōt. q̄ ip3 uelit recipe nisi sit talis de qua pbabil'r cr̄dit q; si de illa cogitasset nullo mō cōsensisset itrar illā. Ad 3m dō q; maioz ē falsa. sicut exps se p3 ex de uoto 7 uoti rdeptōe. Per tuas. nec ualet eius pbatio. qz trāsgressoz uoti ē ī mortali pccō. 7 electio talis ē irritāda. qz ad sacroz admīstratiōez eligit a quorū pceptiōe tēpore electiōis erat puatus. Preterea professus in religione epatū recipiēs nō defraudat religionē sicut ille qui uouit intrare. 7 añ q̄3 intret epatū recipit. qz pfessus ab ordine nō recedit. oportet eiz ipum ferre hītū religiōis sue. ex de uita 7 hōesta clericoz. Vlci officia. nō debēt ēt a prioz ppōsito discedere. 15a. q. 1a. De monachis. qd intelligendū ē p3 glo. ibidē q̄stū ad ea q̄ sūt de sbā monachatus cuiusmōi sūt hītuz religionis portare. otinētiā puare. ppū nō hēre. vū nō sūt diuitiaz dūi. sz dispensatores. q̄3uis tū fact epus hītū debeat retinere. pōt desuper ferre hītū ī q̄ magis cōueniat eis ītер quos ē. 16a. q. 7a. Noua. ī glo. sed hoc nō ē faciendū nisi ad tēp. 7 ex cā. extra de uita 7 honestate clericoz. c. deus. ēt nō dz epatuz rcipe sine plati sui licētia 15a. q. 2a. Quā sit. in textu. 7 in glosa.

Secundo queritur utz magis obliget uotū q̄3 iuramētū. Et uī q; nō. quia piurū ē cōtra 2m pceptū pme tabule. transgressio uoti cōtra pceptū. 5m. secūde tabule. cū gō digniora sint pcepta pme tabule q̄3 secūde. grauioz ē transgressio iuramenti q̄3 uoti. qd ñ eēt uez nisi magis obligaret iuramētū. Itē ap ad hebre. 6o Dis cōtrouersie hominū finis ad cōfirmatiōnē ē iuramtū. sz illud ī quo cōsistit finis cōfirmatiōis oīs ctrouersie maxīe uī obligatoriū. ergo iuramētū magis ē obligatoriū q̄3 uotū. Cōtra fortioz ē obligatio q̄ nō fit nisi deo q̄3 illa q̄ interdū fit hoī. sed ppe loquēdo uotū nō fit nisi deo. iuramētū autē interdū fit hōi. gō mlto fortioz ē obligatio uoti q̄3 iuramti. Ad istā qōnē dicūt qdā q; fortioz ē obligatō uoti q̄3 iuramēti. qz obligatio uoti cāt ex libero cōsensu uolūtatis hois 7 fidelitate quā debet hō deo. obligatio aūt iuramēti ex libero cōsēsu hominis 7 reuerētia quā debet deo īq̄stū ē vitas pma. īfidelitas aūt serui ad dñz grauq̄ qd ē quacūq̄3 alia irreuerētia quā seruus posset facere dño. Alij dicūt q; distīguēdū ē de uramto. qz aut fit hoī aut deo. p mō nō ita firmiter obligat sicut uotū. ut cōcludit rō ad scōaz ptez. secundo mō magis obligat q̄3 uotū ceteris paribus. qz qcūq̄3 ex deliberatione iurat deo bonū aliq̄d se facturz deo aliquid promittit et intentionem obligandi se hēt. 7 ad fortiorē cōfirmatiōez deū īq̄stū ē pma ueritas ī testimoniū huius promissionis adducit. cū gō uotū nō iportet nisi promissionē factaz deo ex deliberatione cū intentione obligandi se. uī q; in iuramēto cōphendat tota rō obligatiōis que ē in uoto. 7 supaddit adductio pme ueritatis ī testimoniū ad maiorē promissionis cōfirmationē. Qui uult tenere pma opionem pōt dicere ad pmū in oppm. q; 7 si transgressio uoti sit cōtra quītū pceptū scde table īq̄3 corrumpit ueritatē promissionis. ē tū cū hoc cōtra secūdū pceptum secūde tabule. uel cōtra pmū. īq̄stū uouere ē actus latrie. Ad 2m dō q; illud argumentū nō plz ocludit nisi q; maioz obligatio quā hō possit hoī facer ē p iuramētū. sz hoc non seqt. qn maioz sit illa obligatio q̄ fit deo p uotum. Qui uult tenere secūdā opionē facil'r pōt soluere argumētū ad oppm ex dcis ī opiniōe.

Certio queritur utz uotū sub oditōe fcm̄ q̄ oditō ñ. iplet p clpā uouētis sit obligatoriū. Et uī q; ñ. ex de cōditōib9 appositis ī despōsatōe l' alijs otractib9. Vez. ī glo. dōatō sub oditōe facta ñ tenet nisi aduēiēte oditōe sine ea ipleta. sz nō ē min9 fortis cōtract9 dōatō q̄3 promissio. gō nulla promissio facta sub conditōe tenet nisi. cōditōe aduēiēte l' ipleta. uotū autē ē promissio quedā ut superi9 uisū est. Item q deo uouet aliquod spāle obsequz si ipsū preseruat ab aliquo peccato de quo

tētat nō tenet uotū si de ipuz ab illo pcō nō pseruat. sz si uouēs ab illo pcō nō pse/ ruat hoc ē p culpam ppaz. quia si uellet de us eēt paratus eū ab illo pcō pseruare. g° uotū sub cōditiōe fcm q conditio nō ipleť p culpam uouentis nō ē obligatoziū. ¶ Cō tra. promissio que nō tenet reuocatione nō indiget. sz pmissio facta sub cōditione non existente reuocatiōe idiget. g° tenet ipo u re. ¶ Dinoz probatur a simili. p donationez factā sub cōditione de qua dicitur ex eo. ti. 7 eo. c°. i textu. qz reuocari ñ pōt nisi fo/ te tali cōditiōe sic facta q ea cessante debe at reuocari. ¶ Itē fraus 7 dolus alicui pro/ cinari nō debēt. extra de immunita. eccℓ. Ad/ uersus. §. Uetez. sz ille p cuiº culpā stat ne ꝺditō quā apposuit i suo uoto ipleať frau dulenter hoc impedit. g° nō pp hoc ab o/ bligatiōe liberať. alias. n. fraus pꝛociaretť eidez. ¶ 2° q uotū sub cōditione factū que cōditio nō impleť p culpam uouētis. ē obli gatoziū. qꝺ patet rōe 7 auctoritate. ratiōe sic. q̄tū ad cōfirmationē pmissiōis sub cō/ ditione facte equalent. s. q ille cui facta est pmissio ꝺditōnē adipleat quā pmittēs ap/ posuit. 7 q illa cōditio remittať a pmittē/ te. qz sine adipleatur cōditio. sine a pmittē te remittatur. sine tollatur tenet pmissio. sz si promittens scienter. 7 ex deliberatiōe i/ pedit. 7 est in cꝑa. nec ille cui fecit pmissio nē conditionem adimpleat quam promit/ tens apponit. 7 q illa. conditio remittatur a promittente. quia sine adimpleatur con/ ditio. sine a promittente remittatur seu tol latur tenet pmissio. idē ē per equiualētiam ac si ipsam remitteret cum eam uelit non adimpleri 7 cōať ut nō impleatur. cū ergo promissio sua teneret si cōditio sua imple/ retur. nihilomin° ēt tenet qñ p culpam eiuſ stat q nō impleatur. Ductoritate sic. extra de spōsalib°. Sicut exlitteris. dr̄ de quodā q quādam muleꝛē se ductuꝝ i cōiugē ifra terminū assignatū iuramento firmauit. nec per uirum stetit. sed per mulierem quomi/ nus inter eos matrimonialis sollēnitas añ elapsum termini assignati sit secuta q uiro non est imputandū. imo pro completa est habenda conditio. ¶ Idem ergo est quantum ad equiualentiam ad hoc ut teneat promis/ sio conditionem appositā adimplere 7 non stare per illum qui eam. adimplere debz quominꝰ impleatur. sed quando promit/ tens impedit eius impletionem. illo qui de/ bebat implere existente. parato ad implen dum p promittentem. 7 non p aliuz stat ne ipleatur. pro impleta ergo habenda ē. ¶ Ad primum in oppositum dicendū q ut usum est i corpore qōnis qñ nō stat per illum qui debet adimplere cōditionē quominus con/ ditio impleatur. sed stat per illuz cui debet adimpleri. idem iudicandū ē ac si conditio esset impleta. ¶ Ad 2° dicendū q maioꝛ ue/ ra ē si ille qui uouit facit ita qꝺ in se est ut preseruetur ab illo peccato sicut feciſſet si uotū nō emiſiſſet uel sicut intendebat face/ re quando uotum emisit. sed si ille qui uo/ uit hac intentione se precipitat in peccatū ut nō teneat uotū quod fecit. nihilominus tenet uotum. alias. n. fraus patrociaretur eidem. ¶ Argumēta ad secundaz partē gra tia pricipalis cōclusionis possunt concedi. potest tamen dici q minoꝛ argumenti pri/ mi falsa ē. 7 ad eius probationē dicendū q sicut dicitur in glo. super illo capᵗo. diffe/ rētia ē inter donatiōez sub cōditione. 7 do nationē factam sub modo. ¶ Illa que fit sub modo sic fit. dono tibi hoc. ut singulis an/ nis tale quid facias. donatio ꝟo sub cōdi/ tiōe sic fit. dono tibi si hoc feceris. vñ uer sus. Scito q ut modus ē si cōditio qz cau/ sa. 7 sic dr̄ ibidē. donatio facta sub mō etiā si modus nō obseruetur reuocatione indi/ get. 7 de tali donatione intelligenda ē decr̄ talis predicta. unde ꝟz glo. ibi accipitur cō ditio pro modo.

Consequenter queri/ tur ꝺ sexto pncipali. Et circa hoc querunť tria. ¶ 1° utz expediat hoī uouere. ¶ 2° utruz sit magis meritoziū idē bonū op° cū uoto q̄z sine uoto. ¶ 3° utz expediat iuuenes iduce/ re ad hoc ut obligēt se ad ingressū ſligiōis.

Primo ostendo q nō expedit hoī uouere. quia non expedit hoī se puare magno dei dono. sz libertas hoīs ē magnū dei donū qua in parte puat se hō p uotū. g° nō expedit hoī uouere. ¶ Itez nō expedit homini se periculo exponere. sed uouēs expōit se piculo alicuꝰ trāsgressiōis

cui nō erat expositus ante uotū. g° nō expedit ei uouere. ✍ Item nō expedit homini facere aliquid quod suū aggrauet peccatū si peccat. sed si religiosus peccat grauius ē suū peccatū q̄z eēt in seculari. quia sicut dicit Anſel. in libro de ſimilitudine ultra medium i. c°. de. ſimilitudie. inter mōachū peccātem ⁊ laicum si penitere uoluerit maiori dānatiōi subiacebit mōachus. g° nō expedit uouere religionis ingressum. ⁊ multo fortius nec aliud quodcūq; bonū. ✍ Item nullus debet aliquid facere quod augeat in ipso cōcupiscentiā mali. sed uouere bonū ē h°i. quia sicut dicit glo. ſuper illud Ro. 7°. Peccatū occasione accepta p mādatū quod cōcupiscitur dulcius fit dum uetat. g° nullus debet aliquod bonū uouere ne ex hoc reddat pronior ad malū ⁊trariū. ✍ Cōtra psal. Uouete ⁊ reddite dño deo uestro ⁊c. ✍ Item homini expedit facere illud qđ maiorē cōsequitur misericordiam si de peccato peniteat. sed ꝑz Anſel. ubi pri°. si religiosus peccat ⁊ de peccato peniteat maiore cōsequit misericordiam q̄z penitēs in seculo. g° expedit homini uouere. ✍ Rñdeo q̄ uouens aut uouet bona quoꝝ obseruatio uidetur probabiliter proportionata infirmitati sue spirituali. aut improportionata. ꝓmo mō uouere expedit homini. qz p hoc firmat amplius uoluntatem suam in bono. ⁊ pro magna pte excludit a se libertatem malefaciēdi. ⁊ facit actū uirtutis latrie. ⁊ ideo uouēdo meretur. 2° mō nō expedit homini uouere nec licet. tale enim uotum nō haberet discretionem cōuenientem. cū per hoc uouens magis uideretur se illaqueare q̄z augere securitatē de sua salute. quilibet tamē reputare debet obseruationes uoti religionis ꝓportiōatam eē sue infirmitati spūali nisi per certā experientiam sibi de ⁊trario cōstaret. ꝓpter enim custodiam que magis adhibet religiosis q̄z secularibus. ⁊ ꝓpr̄ bona exēpla q̄ uidēt freqñtā⁹ ⁊ bōa ūba q̄ frequñtā⁹ audiūt. ⁊ pp maiores ꝺsolatiōes spūales quas ex diuina benignitate ob fauores religionis. ⁊ ex sancta societate recipiūt. ob seruatio aliquoꝝ bonoꝝ ꝓportiōata ē alicui exñti in religione que eidem proportionata ñ esset in seculo remanenti. ✍ Ad p° in opp° dicendum q̄ sicut dicit Anſel. in libro de libero arbitrio pax post principiū. ptās. peccandi nō ē libertas nec pars libertatis. imo ut pax postea dicit. Liberior est uoluntas que a rectitudine declinare negt q̄z que illā pōt deserere. hō aūt p uotū nō minuit in se libertatem faciendi bonū sz auget. sed minuit ptātē faciendi malum. ✍ Ad 2° dicendum q̄ uouens discrete nō expōit se periculo transgressiōis nisi p accidēs. sz per se maiorem securitatē obtinet p uotuz adimplendi diuīa p̄cepta ut uideri pōt ex his que in q̄e dicta sūt. ✍ Ad 3° dō q̄ maior nō ē uera qū ex hoc quo aggrauat trās gressio peccātis auget meritu benefacientis ⁊ quo deus misericordius suscipit pēitētē. ut aūt in sequēti q̄ne oñdet. bonū op° magis ē meritoriū cū uoto q̄z sine uoto. religiosus etiam de peccō penitēs maiorem cōsequit misericordiam q̄z secularis. sicut dicit Anſel. in libro de ſimilitudie ultra medium. Religioso enim dicit deus. cū uolucro de te uindictam accipiam ut de meo. ut dicit Anſel. ubi pri°. ✍ Ad 4° dicēdū q̄ illa auctoritas itelligēda ē ubi charitas deest. Uñ q̄si statiz post p̄dicta uerba subdit ex phibitōe. ubi charitas deficit desiderium mali crescit. quo aucto dulcius fit quod p hibetur.

Secundo quer̄itur utz sit magis meritoriū illud opus bonū cū uoto q̄z sine uoto. Et uī q̄ nō. mi° meritoriū ē bonū op° fcm ex necessitate q̄z sine necessitate. vñ mi° meritoria ē obſuatō p̄ceptoꝝ q̄z ꝺsiliorꝝ. sz op° qđ fit ex uoto fit ex necessitate. quod fit sine uoto non fit ex necitate. g° mi° meritoriū ē fcm cū uoto q̄z sine uoto. ✍ Item mi° ē meritoriū op° bonū factū cū tristitia q̄z cū hylaritate. qz sic dicit Ap°. 2°. coꝝ. 9°. Hylarē datorē diligit de°. sz sic dicit phūs. 5°. metaphi. Qđ fit ex necessitate fit cū tristitia. g° mi° meritoriū ē op° factū ex necessitate q̄z sine necessitate. quod autem fit ex uoto fit ex necessitate. ✍ Item q̄to bonū op° ē mi° difficile tāto mi° ē meritoriū. qz sicut dic phūs. 2°. ethicoꝝ. c°. 3°. Circa difficile sēp fit ars ⁊ uir⁹. sed mi° difficile ē seruare cōtinētiaz in religione q̄z in seculo. qz multo difficiliꝰ ē habeti opportūitatē icōtinētie ⁊triē q̄z ñ

hñti. seculares aũt magis hñt illam opportunitatẽ q̃z rligiosi. g̃ min⁹ meritoria ẽ obſuatõ ꝺtinẽtie rligiosoꝝ q̃z secl'ariũ. ℣ Cõtra. Augustinus ī epl'a ad Armẽtariũ vſus ſinẽ dicit Armentario qui uotũ ꝺtinẽtie fecerat. Quodo. qꝺ abſit. tãto miſerior eris ſi fidẽ deo fregeris q̃to beatior ſi ꝓſolueris. g̃ ſicut peior ẽ operatio mali cõtra uotum q̃z nõ cõtra uotũ. ſic melior ẽ opatõ bõi cũ uoto q̃z ſine uoto. ℣ Itẽ glo. ſr̃ illꝺ pſal'. Uouete. ⁊ reddite. dicit ꝙ uouer cõſulit uoluntati. ſed cõſiliũ ẽ de meliori bono. g̃ melius ẽ bonũ factũ cũ uoto q̃z ſine uoto. ℣ Rñꝺeo ꝙ magis meritoriũ ẽ idẽ bonũ opus factũ cũ uoto q̃z ſine uoto. qꝺ ꝓbo rõe triplici ⁊ una ſil'tudie. ℣ Prīa ẽ hec. op⁹ iferioris uirtutis magis ẽ meritoriũ īperatũ a ſupiori vtute q̃z ñ īpatũ. ſz latria ſupioꝝ vtus ẽ q̃z abſtinẽtia ⁊ op⁹ abſtinẽtie ad qꝺ mouetur hõ ex uoto ẽ iperatũ. ab ea eiz ẽ uouere actus latrie. g̃ magis meritoriũ ẽ op⁹ abſtinẽtie ad qꝺ mouet hõ ex uoto q̃z ſine uoto. ℣ 2ª rõ ẽ hec. quãto op⁹ ꝓcedit a uolũtate magis firmata in bono tãto ẽ uirtuoſi⁹. ⁊ ex cõſequenti magis ẽ meritoriũ. ad operari eiz uirtuoſe reqrit firmit⁹ ⁊ īmobiliter phũz. 2⁰. ethi. c⁰. 4⁰. ſed certis paribus uolũtas firmior ẽ ī bono cũ uoto q̃z ſine uoto. ℣ 3ª rõ hec ẽ. De⁹ cũ acceptet op⁹ pp operãtẽ tãto magis acceptat op⁹ q̃to ẽ. ab hoie ad ſeruitiũ ſuũ ſpũali⁹ dedicato. ſed ceteris paribꝰ hõ ſpũali⁹ ꝺdicat ad ſeruitiũ ꝺi p uotũ q̃z ſine uoto. ℣ Ad idẽ ẽ etiã ſilitudo quã ponit Anſel. ī li⁰ de ſilitudinibus ultra mediũ ī qua cõpat ſecularẽ facitẽ bonũ opus illi q̃ de fructu arboris ſue donat⁹ dño q̃tũ uult. ⁊ religioſũ illi q̃ dño dat totã arborẽ cũ fructu. dicẽs ꝙ ſic obſequiũ illi⁹ q̃ dat dño totaz arborẽ cũ fructu magis ẽ acceptũ dño q̃z obſequiũ alteriuſ. ſic ſeruitium religioſi magis eſt deo acceptũ q̃z hoĩs ſecularis. ℣ Ad p⁹ in oppoⁿ ꝺ ꝙ maior uera ẽ ſi ītelligat de neceſſitate coactiõis. ſz ſi intelligat ꝺ neceſſitate ſalutis que ẽ neceſſitas cõditiõata ꝼz quã dicim⁹ aliquid neceſſariũ ad cõſequẽdũ finez q̃ neceſſitas libertatẽ nõ excludit nõ ẽ uez. vñ ⁊ obſeruatio ꝓceptoꝝ magis ẽ meritoria q̃z obſeruatõ cõſilioꝝ accipiẽdo cõſilia rõe boꝝ precise q̃ addũt ſup ꝓcepta. q̃uis ſit eⁿ ꝼz qꝺ accipiũt cõſilia pro inclusione ꝓceptoꝝ. ℣ Ad 2⁰ ꝺ ꝙ ibi loqt phũs ꝺ neceſſitate uolẽtie. nõ de neceſſitate quã icurrit hõ ex uoto. talis eiz neceſſitas nõ debet parere triſtitiã. nec ꝺtraria libertas gratulatõnẽ. Unde Aug⁹ ī epl'a ad Armẽtariũ ⁊ Paulinã uerſus ſinẽ. Felix ẽ neceſſitas que in meliora ꝺpellit. ⁊ paꝝ ante. ℣ Nõ ẽ gratulanda libertas que fit ut non debeatur qꝺ lucro reddit. ℣ Ad 3⁰ ꝺ ꝙ difficultas alicuius boni operis proueniẽs ex uoluntate operantis nõ auget meritũ q̃uis illa augeat q̃ ex uolũtate operãtis nõ prouenit. ⁊ iõ q̃uis ī manẽti ī ſeculo ex uolũtate ꝓpa difficilius ſit ſeruare cõtinẽtiã q̃z exñti in religione ceteris paribus. ex hoc tñ nõ ſequit ꝙ illa obſuatio ſit ſeculari magis meritoria q̃z religioſo. īmo eⁿ. qz facilitas bñ operandi ꝓueniẽs bona ex diſpoſitiõe uolũtatis operantis meritum auget.

Tertio queritur

utrũ expediat iuuenes inducere ad hoc ut obligent ſe ad ingreſſũ religiõis. ℣ Rñꝺeo ꝙ ſic. ſi aſſint debite cõditiões ex pte iuuenis ⁊ ex pte cõductionis. ⁊ ex pte obligatonis. qui. n. uult inducere aliquẽ iuuenem ad obligationẽ ꝓdictã debet diligenter cõſiderare ꝙ iuuenis ꝼz iura debitã pro īgreſſu religionis habeat etatẽ. q̃ etas admin⁹ cõplectit tẽp⁹. 14. ãnoꝝ. ex̃ de regularib⁹ ſignificatũ ẽ. ⁊. c⁰. i⁰. in glo. ⁊ qz ꝓut patitur etas illa in ꝓpoſitis ſuis licitis ⁊ honeſtis habeat ſtabilitatẽ. ⁊ ꝙ ad cõſiderãdũ quid illa obligatio põderet habeat diſcretionez ſufficientẽ. in īductione ẽt debet eẽ diligẽs aſperitatis religionis ad cuius obligatõnẽ īducit explicatio. ⁊ oĩs ſuggeſtiõis falſitatis excluſio. nec debet eẽ nimis īportu⁹ perſuaſio. aſperitatis. n. religiõis celatio ⁊ falſitatis ſuggeſtio operãs ꝺceptionẽ. ꝺceptõ autem ratione ignorantie diminuit de ratione uoluntarij. tũc autem eſt nimis īportuna pſuaſio qñ fit cũ rerũ tpaliũ ꝓmiſſione uel cũ indebita cõminutiõe uel cum nimia ſollicitudie. debet aũt inducẽs a tali īportuna pſuaſione cauere. qz talis pſuaſio operatur in iuuene. ſeu ipſum inclinat ad obligandum ſe ex ſurreptione. ⁊ predicta obligatio fieri nõ ꝺz niſi ex plẽa uolũtate ⁊

deliberatõe.ex pte ēt obligatõis tria sē ob ſuāda.ſ.ut fiat ꝓuia deliberatiõe ⁊ ſtabilitatis ꝓpoſiti examiatiõe.⁊ q᷑ fiat cū diſcretiõe ut.ſ.ſe obligās obliget ſe ad ig᷑diēdū religionē ut eam experiat᷑.ut ſi deus dederit ſibi gratiā remanēdi ⁊ religiom placuerit remaneat.ſi aūt religiõi ñ placuerit.aut ſi ꝓpoſitū infra annū mutatū fuerit libere põt exire abſq᷑ hoc q᷑ teneat᷑ aliā r̄ligionē itrare.debet ēt obſeruari q᷑ fiat cū deuotõne ⁊ debēt obſeruari ꝑdicta. q᷑ obligatiões facte ſine deliberatione ⁊ diſcretione ⁊ deuotione frequēter malos exitus hūt.

QOneſquenter queritur de ſeptimo ꝓncipali.Et circa hoc q᷑runtur tria.℞ 1° utrū mr̄imoniū ōctū p᷑ uotū.ōtinētie ſimplex ſit dirimēdū. 2° utrū ōctum poſt uotū ſollēne. 3° utrū aliter ſollēnizet᷑ uotū q᷑ p r̄ligiōis ig᷑ſſum nel ſacri ordis ſuſceptionem.

PRimo oſtendo q᷑ matrimoniū ōctū poſt uotū cōtinētie ſimplex ſit dirimēdū.fort᷑ ē eiꝫ uīculū uoti ſimplicis q᷑ mr̄imōiū.q᷑ ꝓmū obligat deo. 2° homini.ſed uotū ſimplex cōtinētie ſupueniens mr̄imonio nō tenet. g° multo fort᷑ nō tēt mr̄im᷑ cōtractū poſt ſimplex cōtinentie uotū. Itē irritandus ē cōtract᷑ ī quo implicatur obligatio ad mortale peccatū.ſed.ī cōtractu mr̄imoniꝫ cōtracti poſt ſimplex cōtinētie uotū icludit᷑ obligatō ad mortale peccatū.q᷑ includit᷑ obligatō ad carnalē copulā q᷑ ē cōtra cōtinētie uotū. g° talis cōtract᷑ ē irritandus. Item ſm magr̄ꝫ b᷑ di.c°.2°. ratio quare nō ſūt ſepandi cōtrahētes mr̄imoniū poſt ſiplex cōtinētie uotū ē. q᷑ ꝓbari nō põt.ſꝫ multa ſūt uota ſimplicia q᷑ ꝓbari poſſunt. g° ſūt multa ſimplicia uota pp᷑ q᷑ mr̄imonia ſequētia dirimēda ſūt. Contra de cōtrahentibus poſt ſimplex cōtinentie uotū dicitur decretoꝝ di.27ª. Quidam.⁊ ſumptū ē ab aug°.in li.de bono coniugali. q᷑ grauiter peccāt qui tales diuidūt. Itē extra Qui clerici uel nouētes. Deminū᷑ dicitur q᷑ ſi aliquis ſe ad religionē tranſiturū ꝓmiſit ſi nō hītū ſuſcepit nec ꝓfeſſionē ſed uotum ſolūmō fecit.licet poſtea mr̄imoniū contraxerit.nō ē cogendus ad religionē tranſire ⁊ mr̄imoniꝫ uotū reſcinder᷑. Itē uī᷑ q᷑ poteſt cōtrahere abſq᷑ peccato. q᷑ cōtrahens nō peccat ſi nō intēdit aliq᷑d ipoſſibile uoto ſuo aut obligat ſe ad illud. ſed in contrahendo nō obligat ſe ad aliq᷑d icōpoſſibile uoto ſuo.q᷑ ſtatiꝫ poſt mr̄imoniū cōtractū poteſt religionē intrare.q᷑uis ēt ī contrahendo hoc intendat.nihilomin᷑ tenet cōtract᷑ ut ſupra uiſū ē. g° abſq᷑ peccato pōt cōtrahere mr̄imōiū. ℟° q᷑ ſicut dicit᷑ extra Qui clerici uel nouētes. Cōſuluit.⁊.c°. Nurſus uotū ſimplex impedit matrimoniū cōtrahēdū.nō tñ dirimit iā ōtractū. Nō aūt quare impedit cōtrahendū ē.q᷑ i cōtractu mr̄imoniꝫ icludit᷑ ſub cōditiõe obligatio ad aliquid repugnās ſiplici cōtinētie uoto.quia ibi includit᷑ obligatio ad reddendū carnale debitū ſi alter cōiūx exigere uoluerit.⁊ ideo ōtrahēs poſt ſimplex cōtinentie uotū iplicite obligat ſe ad frāgēdū uotū ſuū ſi uoluerit alter cōiūx q᷑ ſine pcō mortali pōt fieri. Ratio aūt quare.nō dirimit iā cōtractū.ē quia uotū cōtinētie ſiplex nō ē niſi ꝓmiſſio ſui ipſius ad cōtinentiā deo obſeruandū.ꝓmiſſio aūt alicuiuſ rei nō trāſfert rē ꝓmiſſaꝫ in dñiuꝫ illius cui ꝓmittitur.⁊ iō poſt ꝓmiſſionē ante traditionē rei ꝓmiſſe ꝓmittēs remāet dominus rei.⁊ ideo ſi eā donet alij tenet dōatio.q᷑uis aliquā ſatiſfactionē teneatur facere ſeu recōpenſatiōnē illi cui rē ipſā ante ꝓmiſerat.⁊ ideo poſt ſimplex cōtinētie uotū ſi homo dat᷑ mulieri ⁊ ea᷑ ptātē corpis ſui p matrimōiū ōctū tenet donatio. ſꝫ ōdo tenet᷑ ad emēdā ꝑ fractione ꝓmiſſionis. Ad p᷑ in opp᷑ ōd᷑ q᷑ nō ualet.q᷑ res uni donata alij ꝓmitti nō debet.⁊ ſi ꝓmittatur nō tenet ꝓmiſſio.ſed q᷑uis res uni ꝓmiſſa alteri dari nō debeat.ſi tñ def᷑ ualꝫ donatio.ut uiſū ē in qōne. Ad 2᷑. ōd᷑ q᷑ q᷑uis ille qui cōtraxit poſt ſimplex uotū cōtinentie in cōſumando matrimoniū mortaliter peccet.q᷑ poſt ōtractū mr̄imoniū licitū ē ſibi nō oſſare ipſū ſi ult᷑ r̄ligionē itrar᷑. tñ poſt mr̄im᷑ cōſumatū ñ peccat reddēdo debitū ſuo cōiugi.quia tūc potās corporis ſui plene trāſlata ē ī ſuū oiugē q᷑tū ad carnale debitū.quia tñ hāc trāſlationē fecit p culpā ſuā debet cū dolore debitū r̄ddere.⁊ tenetur nunq᷑ exigere. Ad 3᷑ dicēdum q᷑

illa rō quā assignat magr nō ē sufficiēs. qz
q̄uis probari possit. nō pp hoc separandi
sunt. sed Hugo. dicit q; i nullo casu ē mr̄i
moniū post uotū ppetue cōtinentie quo ad
deū. ut recitatur extra Qui clerici l' uouē
tes. Rursus. in glo. sed Io. dicit cōtrariū.
ut habetur ibidem. sed Hugoni nō ē assen
tiendū i hac parte. Ad tertium ad sc̄dam
ptem dicēdum q; contrahens post uotum
continentie simplex nisi certificatus sit per
spiritū sanctū. q; deus sic ordiabit q; nūq̄
sequet carnalis copula peccat. qz alias iu
ra prohibēt tales cōtrahet et si ille qui uo
uit intendat religionē intrare ante mr̄imo
nij ꝯsumationē. ꝫ hoc prohibitū ē ad uitā
dū periculū fractionis uoti. periculū enim
esset ne per cōtractū illū mutaret ꝓpositū
quod aī hēbat ad uitandū cōfusionē alte
rius cōiugis. qui quodāmō cōfūderet si al
ter cōiūx mr̄imō cum eo renueret consu
mare.

Secundo queritur utz
matrimonium contractum post uotum sol
lenne continentie sit dirimendum. Et uide
tur q; non. extra qui clerici uel uouentes.
Rursus. dicitur q; simplex uotū apud deū
nō minus obligat q̄; sollēne. sed mr̄imoni
um contractum post simplex cōtinentie uo
tum nō ē dirimendum. ut patet ex precedē
ti questione. g° a simili nec cōtractum post
sollenne continentie uotuz. Itē sollēnitas
uoti nō magis roborat uotū q̄; iuramētū.
sed matrimonium cōtractum post simplex
uotum iuramento cōfirmatum nō est dири
mendū. ergo nec contractū post sollēne cō
tinentie uotū. Itē in ꝯtractu matrimonij
nihil iplicat repugnās sollēni cōtinētie uo
to. quia nō implicatur obligatio ad carna
lē copulā cū post cōtractuz matrimonium
possit alter coniugum altero inuito renuer
matrimonij cōsumationem si religionem ī
trare uoluerit. g° nulla uidetur ratio quar
nō sit uerum matrimoniale uinculuz quod
cōtrahitur post sollēne ꝯtinētie uotū. Cō
tra. decr̄toz. di. 27ª. Presbyteris. Mr̄imo
nia cōtracta a p̄sbyteris. diaconibus. sub
diaconibus. monachis iudicantur debere
diss ūgi. Item extra q clerici uel. uouētes.
Insinuante. dicitur de nobili muliere que
uotum castitatis emiserat. ꝫ in habitū reli
gionis biēnio remanserat. ꝫ postmodū ma
trimoniū contraxerat q; ad resumendum
religionis habitum ꝫ seruādū qđ uouerat
erat per censurā ecclesiasticam coercenda.
Rñdeo q; mr̄imonium contractum post
sollenne continētie uotū dirimendum ē. qz
per tale uotum hō nō tantū ꝓmittit' contī
nentiam. sed etiā alij dat dominiū sup ip
sum. ut ipsū possit cogere ad ꝓmissam con
tinentiā obseruandā. ut p3. qz ut hētur ex
tra Qui clerici l' uouētes. Rursus. in glo.
ñ sollēnizatur uotū ꝯtinētie nisi p susceptō
nē ordinis sacri aut p professionē factam ī
religione modo debito. aut p susceptum re
ligionis hītū q ꝓfitētib⁹ dari cōsueuit. nisi
forte sit alicubi cōsuetū sil'ez hītuz dari no
uitijs ꝫ pfessis. sed hic modus nō uidet' eē
nisi quedaz professio tacita uel p̄sūpta. mo
rari etiam ultra annum in religione sine p̄
testatione de nō profitendo est quedā p̄e
sūpta professio. extra de r̄gulis. Ex parte.
in textu. ꝫ in glo. Quilibet aūt p̄dictorum
mōz uouēs dat' alteri potestatē sup seipsū
ad cogendū ipsū ad cōtinentie ꝓmisse obs
uationē. qui autem dedit alicui ad usū unū
nō pōt eandē rē alij dare ad usum cōtrarī
um. ꝫ quia in contractu matrimonij coniu
ges mutuo sibi cōcedunt potestatem suoz
corpoz ordinatam ad usum continentie cō
trarium. ideo nō tenet matrimonium con
tractum post sollenne continentie uotum.
Ad primum in oppositum dicenduz q; il
lud uerbum sic intelligendū est. q; utriusq;
fractio ē peccatum mortale. maius tñ pec
catum est fractio unius q̄; fractio alterius
secundum glo. ibidem. Ad secūdū dicēdū
q; q̄uis roboratio uoti p iuramētū forti
or sit q̄;tū ad aliqd q̄; roboratio q̄ ē p sol
lēnitatē. tñ q̄;tū ad ipedimētū mr̄imōij est
eq°. qz ad sollēnitatē uoti ꝯtinētie spectat
ut uouēs trāsferat' ī alteri⁹ dñiū. ut uīsū ē
qđ factā. Ad 3m dđ q; i mr̄im° de lege cōi
cludit' aliqd r̄pugnās cuilibet ꝯtinētie uo
to. qz q̄uis qlibet ciūx alt'o inuito possit re
nuer ꝯsūatiōez mr̄imōij si ult' r̄ligionē intra
re. tñ ad h° ut ꝯhat' unū mr̄imoniū. oporꝛ
tet bonū fidei eē ī ꝯtrahentiū. ītētione ex
plicite uel iplicie. bonū autē fidei ꝯsistit ip

ddēdo carnale debitū si exigatur. sed hec solutō nō uidetur aliquib⁹ sufficiens. qz ut ostēsū ē supra uerū mrīmoniū cōtrahi pōt q̄uis alter cōtrahentiū uel uterq; intēdat religionē intrare ante mrīmonij ꝯsūmatiōez. dū tm in mente quilibet teneat explicite uel implicite q̄ nisi religionē uellet intrare alteri cōiugi petēti usū sui corporis nō negaret sed debitū redderet. ¶ Ideo aliter dicēdū ad argumētū q̄ mrīmoniū ōctū post solēne cōtinentie uotū ē dirimēdū. imo ut pp̄ us loquar ipso iure ē nullū. quia iura ñ tm pbibent tales psonas cōtrahere. sed etiaz decernūt z cōstituūt eas illegitimas ad cōtrahendum.

Ertio queritur

utrū aliter sollēnezetur uotū q̄z p religionis ingressū uel sacri ordinis susceptionez. Et ur q̄ sic. extra qui clerici uel uouentes Insinuante. dicitur de quadaz muliere que uotū castitatis emisit in manibus cuiusdaz de fratrib⁹ sancti Augustini eo tenore ad dito ut in domo sua cū sua substantia rēaneret. z sic in eiusdē hītu ordinis pmānsit bi ēnio. z postea de parētū cōsilio. p. d. dicha elis fuit mrīmonialiter copulata. q̄ ad resumendū male dimissū religionis hītū erat p censurā ecclesiasticā coercenda. qō ueruz nō eēt nisi fuisset suū uotū sollēne. z tm nō fuit monacha. qz ut hētur ex̄ de statu mōachoz. Cū ad mōasteriū Abdicatio p̄petatis adeo ē annexa regule mōachali ut contra eā nec sūmus pōtifex possit licentiā idulgere. g̊ aliter q̄z p p̄fessionē in religione potest uotū sollēnizari ¶ Cōtra. 27ª. q. 1ª Mulieres. in glo. dicit q̄ in p̄pa domo uti uestibus monachalibus z uotū facere non sollēnizat uotū. z tamē uideret illud uotū eē sollēne si mulieris uotū aliter posset sollennizari q̄z p religionis ingressū. ¶ Rndeo q̄ p̄pe loquendo differentia ē inter uotum publicū z uotū sollēne. qz quodlibet uotum multis cozaz z in publico factū publicū dici potest. sed nō quodlibet tale potest dici sollēne. nō eiz dicitur uotū sollēne nisi qō i se hēt aliquid annexū ut i publicū debeat uenire. z per qō uouēs pōit sub alteri⁹ hominis potestate. z tale ē uotū in susceptiōe sacri ordis p quē suscipiēs cōstituit ministet ecclesie ad deo publice ꝓsiendū. z pōit aliter q̄z añ sub epi potestate. unde tale uotū eēt sollēne. etiā si p̄dictuz ordinē ab epo suscipet in secreto. p̄fessio ēt in religione facta in manu eius qui eā potest recipere i se aliquid habet annexū quo i publicū debet uenire. vñ talis p̄fessio sollēnizat uotuz etiā si in manu eius qui eā potest recipere fieret in occulto. qz talē oportet secularem uitam dimittere z in claustro cū alijs sui ordinis cōuersari. z ad hoc p̄ platum cogi potest. nec aliter q̄z aliquo p̄dictoz mōz uotū sollēnizari pōt. susceptio. n. hītus p̄fessorū ubi distinguit ab hītu nouitioz. uotū nō dicitur sollēnizare nisi ingressus talis hītus susceptio ē quedā p̄sūpta p̄fessio. quare ād tale uotū dirimat mrīm⁹ iā ōctū. in qōe p̄cedenti dictum ē. ¶ Ad argumētū in oppositū dicēdū q̄ fz glo. ibidē illa mulier fuit monacha nec p̄prietatē hūit. sed usū fructū infrascriptaz rerū. q̄s mōasterio cōtulerat. z de illis rebus uictū z uestitū hēre. z i domo que sua fuerat remanere ꝓmittebat eidem.

Q Onesquenter queritur

de octauo p̄incipali. Et circa hoc queruntr tria. ¶ 1º utrū uotum possit cōmutari. ¶ 2º. utº q̄libet uotū possit cōmutari i uotum religionis. ¶ 3º. utrū uouens intrare religionem. et postea intrat cū intentione exeundi impleat uotum suum.

Rimo ostendo q̄ nullum uotum possit cōmutari. Leuit. ultimo. Animal quod imolari potest domino. si qs uouerit sanctum erit. z mutari nō poterit. i. nec melius malo. nec peius bono. ¶ Item ecclesiastes. 5º. Quodcunq; uoueris redde ¶ Item Ber. in libro de p̄cepto z dispo. cº 36º. dicit q̄ de uoto monasterij nec retineri quis regulariter potest nec recipi sine cōsensu abbatis sui. ergo uotū factum in una religione non potest in uotum religionis alterius cōmutari. ¶ Contra extra de iure iurando. Peruenit. 2. Propositum aut p̄missum non infringit qui in melius illō cōmutauit. ¶ Itē ex̄ de uoto z uoti rdēptōe. Magne. dicitur q̄ uotū cōmutari potest i opus alīus pietatis. ¶ Respōdeo q̄ sicut dic

Ber. de pcepto 7 dispo. c°. 4°. Iniquū pcul dubio foret si statuta p sola charitate cō tra charitatē tenerētur. uotū aūt fieri debz ex charitate 7 pro charitate. vñ eius obligatio tenere nō debet ꝺtra charitatē. tēret aūt cōtra charitatē si nō liceret illō cōmutaꝛ i melꝰ uotū. gꝰ pōt i bonū melꝰ cōmutari. ñ tñ hoc fieri oportet auctoritate uoētis. q nullus debet eē iudex in sua cā. sz auctoritate iuris uotū tpale pōt i ppetuaz religionis obseruantiā cōmutari. ut ondeꝛ i q̄one sequēti. 7 uotū laxioris religiōis in arctioꝛē. extra de regul. Sane. uota aūt peregrinatiōis abstinētie 7 huiusmodi cōmutari pñt auctoritate epi. iura. n. hꝰ posse ab epis nō excludūt. argumētū ad hoc extra de uoto 7 uoti redēptiōe. c°. i°. in textu. 7 in glo. uota aūt ꝺtinētie aut religiōis aut trāsmarinū auctoritate epi cōmutari ñ pñt. ut patebit cū queretur de dispensatiōe in uotis. i cōmutando aūt diligentiꝰ cōsiderari debet pso q̄litas. 7 cōmutatiōis cā. s. an ex infirmitate seu affluentia diuitiaꝝ aut alia probabili cā rcōpēsatio melioꝛ fuerit 7 ꝺo magis accepta. extra de uoto 7 uoti redēptione. c°. i°. ¶ Ad pᵐ in oppᵐ ꝺō q illa auctoritas sic intelligi debet. s. q illō mutari ñ poterat auctoꝛitate uoētis. ¶ Ad 2ᵐ ꝺō q uotū intelligit reddi siue reddat i se siue i equiualenti p cōpationē ad rē publicā uel psonā que uouerat. ¶ Ad 3ᵐ ꝺō q illō ꝟbū Ber. itelligēdū ē ꝺ ysu petito siue obtiat siue ñ. qꝛ sicut dicit ex de rḡlaꝛib°. Licet. tal' postq̄z a plato suo trāseūdi licētiam postulauerit ex puata lege que publice pre iudicat absolutus libere pōt sanctiōis uite propositū adiplere. nō obstāte proterua idiscreti cōtradictōe plati. vñ iura que ꝺri uz uidētur dicere intelligenda sūt de illo q cā lenitatis 7 ñ petita licētia trāsit. si ēt se trāstulerit licentia nō petita. nō tētur reuerti ad bonū iferius q̄ reliquit. vñ de tali dicit Ber. libro de pcepto 7 dispo. c°. 36°. q si melius iuenerit 7 elegerit i eo mōasterio ad quod transit cōsilio meo nō egredietur ad inferius bonū. qꝛ reliquerat 7 trāsierat pro meliozi. nec ē cōtrariū his que ꝑdicta sunt. quia mlta phibēt fieri q̄ facta tenēt.

Secundo queritur utꝛ quodlibet uotū cōmutari possit i uotū religionis. ¶ Rñdeo q uolēs facere pfessionē in religione si actualiter seu habitualiter ultra remanere obligat ad uota que fecerat i seculo nō cōmutāt i uotū religionis. tñ p q̄z deuenerit hoc ad notitiā plati poterit ipsū ab illis uotis absoluere maxie si ignoꝛabat ipsū eē ligatū ulls uotis tpe pfessiōis. ¶ Si aūt actualiter seu habitualiter itendit ill' uotis amplius nō teneri. sed soli uoto religionis sue ab illis absoluitur p religiōis uotū pp uoti religionis altitudinē 7 pfectionez. extra de uoto 7 uoti redēptōne. Scriptuꝛ. ibi eiz dicit q reus fracti uoti aliq̄ter nō hētur qui tpale obsequiū in ppetuā noscit religionis obseruantiā cōmutare. vñ sicut dicitur de peni. di. i°. ¶ Mensurā. §. His auctoꝛitatibus. ñ ē necessaria certa satisfactō peccati cuius totū uite tēpus obediētie ipē dit sui cōditoris. his ēt satis ꝺcoꝛdat Ber. i libro de pcepto 7 dispo. c°. 40. dicens de uita religiosoꝝ. q pmiū uniuersis generib° uite hūane professoꝛes 7 amatoꝛes suos ā gel' similes dissimiles hoībus facit. imo di uinā in homīe reformat imaginē cōfiguraus nos xpo ad instar baptismi. si tñ rex unꝰ uel imperatoꝛ uouit q usq̄z ad triēniū uz uel septēniū militabit in terra sancta 7 tenebit secū duo uel tria milia militum. uel unus alius dux uel comes existens dux totius exercit cruce signatoꝝ 7 de cuius absentia desolaret' uellet religionem intrare in hoc casu uideretur mihi summus pontifex cōsulendus. certū tñ ē q psona medioris a uoto trāsmarino absolueretur p religionis īgressū 7 pfessionē in ea.

Certio queritur

utrum uouens intrare religionem 7 postea intrat cum intentione exeundi impleat uotū suum. Et uidetur q sic. uouens nō obligatur ad plus in conspectu dei q̄z se obligare intendat. sed uouens intrare religionem non intendit se obligare ad non habendum propositum exeundi quando itrabit sed tantummodo ad intrandum. ergo itrāsēū. propositō exeūdi iplet suū uotum. ¶ Itē qui promittit alicui centuz libras 7 postea soluit itendēs tñ q postea auferet eas sibi si potit nihilominꝰ iplet pmissū. gꝰ a simili

q̄ promittit religionē intrare ⁊ postea i-
trat intēdēs p exitū irritare illū itroitū ni
hilomin⁹ uī implere promissū. Itē si talis
nō implet uotū suū cū nō intrando nō im-
pleret pplexus ē. quod falsū ē. nulli eīz uia
salutis p̄cludit. Cōtra cuuslibet uoti lici
ti honesti impletio ē meritoria. sed uouere
intrar̄ rligionē ē uotū licitū ⁊ honestū qui
hoc uouere p̄t. g⁹ eius impletio ē merito-
ria. sed intrās religionē cū p̄posito exeū
di sic itrādo nō mereret. g⁹ uotū suū ñ adi
plet. Itē qui promittit se facere aliq̄ bo
nū ⁊ facit malū. nō implet p̄missū. sed q uo
uet intrare religionē uouet facere bonū. et
q intrat eā cū p̄posito exeundi facit ma
lū. quia scienter facit factū ad q̄ uidet se-
qui religionis scandalū ⁊ nullū aīe sue pfec
tū. g⁹ sic intrando nō implet uotū Cōdo
q̄ ille qui uouet intrare religionē. aut ac-
tualiter p̄pōit in religione remanere. ita
tñ q̄ illud p̄positū nō cadit sub uoto. sed
ipuz cōcomitat̄ tātū aut actualr̄ proponit
eaz experiri ut si sibi placuerit remaneat.
⁊ si sibi displicuerit exeat. aut de nullo isto
rū actualiter cogitat. sed tm̄m̄ō hoc uouet
quia sibi uī aīe sue bonū. aut dū uouet in-
trare actualit̄ hēt ppositū exeundi. postq̄z
intrauerit. Si p̄mo mō uouit aut qñ itrat
hēt p̄positū absolute exeundi ⁊ nūq̄z dā
di operā ut mutet̄ p̄posituz suū. aut hēt
ppositū exeundi tñ cū uolūtate dandi ope
rā ut mutetur suū p̄positū. 2⁹ mō intrās
nō implet uotū suū ⁊ ꝟz diuinū iudiciū. q
talis habet ppositū exeundi ex malignita-
te. in his aūt que deo offerūtur seu reddū
tur de⁹ plus pōderat intentionē q̄z factuz.
Si 2⁹ mō uidet mihi q̄ implet uotū. q̄ ppo
sitū exeūdi ñ hēt absolute nec ex malignita
te ſz magis ex ifirmitate. sīc mō p̄t dici siue
uouerit intrare modo 2⁹. siue tertio. Si aūt
uouerit intrar̄ hīs ppositū actuale exeūdi
postq̄z intrauerit. hoc p̄t intelligi tripl̄r.
Uno mō ita q̄ uouet intrare ut exeat. Alio
modo ita q̄ uouet introitū ⁊ exitū. Tertō
mō ita q̄ nō uouet nisi introitū. ⁊ uotū cō
comitat̄ exeundi p̄positū. ⁊ quocūq̄z isto
rū triū mōz uoueat peccat ⁊ ñ tenet uotū.
q̄ ē temerariū. intrare. n. pp exitū ut ppt̄
finē ē intrare pp finē malū. ut aūt superius
dixī ē nō tenet uotū factū de re bona pp fi
nē malū. uouere eīz copulatiue ⁊ introitum
⁊ exitū temerariū ē. quia hoc p̄iūctū pp al
terā ptē ē malū. uouere ēt introitū cōcomi
tante p̄posito exeūdi ē temerariū. q̄ q̄z-
uis intrare de se sit bonū. tñ cū tali comite
nō ē bonū. vñ si aliquis qui nō uouit. relig-
ionē intrare intret religionē cōcomitāte
ppositō exeūdi peccat. planū ē ergo q̄ uo
uēs intrare religionē eo mō quo tenet uo-
tū. uotū nō implet ꝟz diuinū iudiciū. nec ab
soluit̄ ab obligatiōe facta deo. si intrat cū
ppositō exeūdi absolute ⁊ cū uolūtate nō
dādi operā ut suū mutet̄ ppositū. Ad p⁹
m in opp⁹ dō q̄ uouēs intrare religionē ad
hoc ut uotū teneat. oportet q̄ itēdat itroi
tū ut aliquid bonū. ut aūt oīlū ē intrar̄ cū
ppositō exeūdi nō ē bonū. sic g⁹ intrās nō
īplet illud quod itēdebat uouere. uouēs. n.
religionē intrare ad h⁹ ut teneat uotū aut
explicite aut iplicite se obligar̄ itēdit ad i-
trandū nō cū p̄posito exeundi absolute.
Ad secundum dō q̄ nō est simile de obli-
gatione facta deo ⁊ homini. q̄ obligatio
facta homini respicit equalitatem iustitie
que cōsistit in exterioribus operatōib⁹ ad
alterū. vñ hec iustitia nō cōsiderat qua in-
tentione debitor soluis pecuniā debitam cr̄
ditori ꝟz q̄ soluit eā totā loco ⁊ tēpore de
bitis. ⁊ tō qui homini p̄misit centum libras
quacūq̄z intētione sibi soluat eas absolut⁹
ē ab obligatione facta sibi. iustitia aūt que
respicit coīcationē inter deum ⁊ hominem
eo mō quo inter eos est iustitia principa-
lius attendit intentionē q̄z operationē exte
riorem. ⁊ ideo quia intrās religionez cū ab
soluto p̄posito exeundi itroitum defor-
mat p malam intentionē nō absoluit̄ ab o-
bligatōe sub rōe q̄ ē dō facta. Ad 3⁹. dō
q̄ q̄zdiu durat ī eo absolutū ppositū exeū
di p̄ñte t̄mio uel iā lapso quo itrare p uo-
tū suū tētur pplex⁹ ē. nec pp hoc uia salutis
sibi p̄cludit. q̄ ī ptāte sua ē cū dei adiuto
rio illō malū ppositū remouere.

Consequenter queri
tur ō 9⁹ .pncipali. Et circa hoc q̄rūt̄ tria. Prio
utrū ōe uotū sit dispensabile. 2⁹ utz̄ solus
papa possit dispēsare ī uotis. 3⁹ utz̄ uotū
de nūq̄z petendo a dño papa dispensatōnē
in aliquo uoto sit obligatorium.

Primo ostendo q3 nō
oē uotū sit dispensabile. quia soluere promis-
sū ē de iure nate. sed ea que sūt de iure na
ture sūt indispensabilia. g° nullū uotū ē di
spensabile. ¶ Itē qui nō facit qđ promittit mē
tit. sz nullus pōt in mēdacio dispensare. q3
sicut dicit phūs. 4°. ethi°. c°. 14°. q3 mēda-
ciū fz seipsū prauū ē 7 fugiendum. cum g°
oē uotū sit promissio. nullū uotū ē dispensabi
le. ¶ Itē eccliast. 26. Dis ponderatio nō est
digna otinētis aie. sed in nullo uoto quod
nullā recipit recōpēsationē dispensari pōt.
g° nō oē uotū ē dispensabile. ¶ Item extra
de statu monachoz. Cū ad mōasteriū. ab-
renūciatō propzietatis ita est annexa regu
le monachali. ut nec contra illam summus
pōtifex ualeat dispēsar. g° nō oē uotū ē di
spēsabile. ¶ Itē nullū uotū ē dispēsabile qđ
ī melī° cōmutari nō pōt. sed uotū religiōis
ī melī° cōmutari ñ pōt cū oīa uota alia ī
ipsū possunt cōmutari. ut ex p̄cedenti cōe
pz. g° nō oē uotū dispensabile ē. ¶ Itē cū p°
mr̄im° añ cōsūationē alter cōtūx altero ūi
to possit ī religione pfiteri. 7 alius postea
cōtrahere si dispensari posset cū religioso
ut reuerteret ad seculū posset p hoiez iter
exñtes in seculo uinculū mr̄imoniale rūpi.
quod ē contra illud Math. 19°. Quod de°
ōiūxit hō nō sepet. g° nō oē uotū dispensa
bile ē. ¶ Cōtra religiosi assumūt ad statum
platiōis. quod nō fieret nisi uotū religiōis
dispensabile eēt. sed religionis uotū ē pfec
tissimū. g° oē uotū aliquid ē dispensabile.
¶ Item fz phūz. 1°. li. ethi. c°. 1°. Amabile est
bonū uni soli. melī° uero 7 diuinī° genti 7
ciuitatib°. sed uotū cōtinētie uni soli bonū
ē. bonū ūo pacis cōis bonū ē genti 7 ciuita
tibus. g° p̄o bono pacis cōis dispēsari po
test in uoto cōtinentie. multo fortius g° in
quolibet alio uoto. ¶ Ad istā qōnē dicūt ali
qui q3 dispensatio pōt accipi dupl'r. Uno
mō p̄ iuris relaxatiōe. Alio mō p̄o iuris
declaratione. Primo mō nullū uotū dispē
sabile ē. q3 p uotū factū deo ab illo q ē libe
re ptātis ī nouēdo. nouens rmaneat obli-
gatus hoc ē de iure diuino. papa āt ius di
uinū relaxare nō pōt. 2° mō aliqua sūt di-
spensabilia. q3 papa pōt interptari 7 de-
clarare ius diuinū 7 aliqua non sunt di-
spēsabilia. Illa autem qūe sunt dispensabi-
lia sunt illa que possunt ī melius cōmutari.
Que aūt nō sunt dispensabilia sunt illa q̄
dignā recōpensationē hēre nō pōt. ut uotū
cōtinentie 7 religionis. ¶ Sed ōtra hāc opi
nionē sic pōt argui. Magis pōt papa sup
quēlibet xpianū in his que sūt superogōis
q̄z platus religiosus super subditos suos ī
his que nō sunt ō necessitate sue pfessiōis.
q3 in papa ē sub deo plenitudo ptātis. sed
ut supza oñsū ē. platus religiosus pōt di-
spensare in uotis subditoz suoz. si qua sup
addūt sue pfessioni. g° multo fortius papa
dispensare pōt in oībus uotis que sūt non
respectu eoz que sūt necessaria ad salutem
respectu quoz ē uotū qđ emittitur in ba-
ptismo. sed respectu eoz que sē erogatōis.
Uidetur g° mihi ōđ ad qōnē q3 oē uotum
qđ ē de his que sunt superogōis dispensa
bile ē. quia dispensationis in quolibet tali
uoto pōt inueniri rōnabilis causa. s. profec
tus maioris boni uel uitatio mali. siue per
cōpationē ad rē publicā. siue p cōpationez
ad uouentē. reformatio eiz pacis inter re-
gna magis ē bonū coītati q̄z cōtinētia unī°
psone. In tali eiz casu si psona que ōtinētiā
uouerat nubat p obedientiam dñi pape. sua
obedientia magis meritoria ē sibi q̄z ōtinē
tia. quātū ad p̄miū substantiale. Uitatio ēt
cōis mali ut uitatio discordie inter reg^a q̄
sunt in pace. 7 uitatio ꝓbabil' trāsgressiōis
uoti. si ꝓbabilitas sit uehemens possunt. eē
rōnabil' cā dispensandi in quocūq3 supero-
gōnis uoto. aliter. n. nō uideo qn obligatō
p charitate facta qūq3 cōtra charitatē mi
litaret. Et si dicis q3 hoc ū esset p se sed p
accñs. s. pp ifirmitatē psone. hoc nō obstat.
recta eiz rō dictare uidet aliquē eē loco ōi
ī eccl'a qui piculis cōitatū 7 p'onarū pēsa-
tis ifirmitatibus 7 utilitatib° 7 dānis pos-
sit rōnabiliter obuiare. 7 dico rōnabiliter.
quia ubi nō ē dispensandi rationabilis cā
si dispensaret nō eēt dispensatio sz dissipa-
tio fz Ber. 3°. de cōsideratione ad engemū
23°. c°. ¶ Ad p° in opp° ōđ q3 q̄uis manē
te obligatiōe de iure nature sit soluere. tñ
ipsa obligatio nō fuit de iure nature abso-
lute. sed sub hac cōditione. s. quousq3 p su-
periorem ex cā rationabili fuerit relaxata.
nafale eiz iudiciū rōis dictat q3 p aliquez

superiorē talis obligatio relaxari possit ex rōnabili causa. qa ad causandū talē obligationē cōcurrit mutabilis cā que ē uoluntas hūana. ⁊ ideo supior soluēdo obligati onē nihil facit ō ius nature. maxīe cū omni uoto discreto uolūtas supioris itelligatur ul' supponit excepta. ¶ Ad. 2ᵐ. dō q. q nō soluit qđ ꝓmisit mētit' si sibi nō remittatur obligatio ⁊ soluere possit. sz obligatione remissa nō mētit' si ñ soluit. qa tūc debitor ampli⁹ nō ē. ¶ Ad. 3ᵐ. dō q. ꝟz glo. il la pōderatio de qua ibi scriptura loqtur. opus ē mūdi ⁊ sapiētie secularis ⁊ p otinē tem aiaz intell'r aīa xp̄o despōsata in spirituali scientia. ⁊ ꝟm hāc expositiōez aucto ritas nō ē ō dictā solutiōez. si. n. itelligeret q. in nullo actu eēt maior rō meriti q̄s in obꝟuatiōe otinētie falsus eēt itellect⁹. qa ī sustinēdo martyriū ē meritū. vñ ⁊ aureola martyrū nobilior est q̄z uirginū. ¶ Ad. 4ᵐ. dō q. q̄uis sūmus pōtifex ñ possit facere q. sit mōnachus absq; renūciatiōe ꝓpetatis. qz hoc eēt facere ōdictoria sil'. tñ pōt ō mōacho facere ñ mōachū si cā rōnabil' affuerit. ¶ Ad. 5ᵐ. dō q. ⁊ si uotū religiōis ñ possit omutari ī melⁱ bonū ꝓuatū. pōt tñ cōmutari ī melⁱ bonū cōe. talis ēt oditionis posset eē ille q uouit q. illud uotū poset cōmutari ī aliud bonū magis expediēs sibi. q̄uis ñ possit cōmutari ī magis cōueniēs simplicit'. ¶ Ad. 6ᵐ. dō q. sicut ñ ē icō uēiēs. q. si aliq̄s rēsuscitaret a morte corpali aliq eēnt ñ ōiuges. q̄uis añ fuerīt ōiuges. ita si aliq̄s ab illa morte q̄ dr̄ mori p ingressū religionis resuscitaret' p hoc q. de mōacho fieret ñ mōach⁹ auctoritate sūmi pōtificis nō eēt icōueniēs q. aliq eēnt ñ ōiuges qui ante ōiuges fuerūt non carnali' copulati. ¶ Primū arg⁹ ad secūdā ptē ñ bñ ōcludit. q. n. religiosus possit fieri epūs nō ē quia dispēset cū eo ī uoto religiōis. qz ut supi⁹ oñsū est remanet ad substātialia sue religionis obligat⁹. q̄uis. n. absoluat' ab obedientia illa q̄ añ suo plato tenebat'. tamē illā debet sūmo pontifici.

SEcundo queritur utz fol⁹ papa possit ī uotis dispēsare. Et nr̄ q. sic. qz de iure argui ñ pōt. qz papa ñ req rit dispēsatiōez sr̄ illa obligatiōe ī q̄ p epz pōt dispēsari. sic hr̄ ex̄ de elec. Venerabilem. int' alias rōes q̄s sūm⁹ pōtifex allegat ad cassatiōez electiōis Filippi q fuerat electus in ipatorez. una ē. qz uenit ō ꝓpriū iuramentū sup quo nec osilhū sedis aplice rgsuit. cū sup iuramēto romana eccl'ia ꝓpos osuli debuisset. g⁹ fol⁹ papa dispēsat ī iuramēto. sz ñ min⁹ obligat uotū q̄z iuramētū. g⁹ fol⁹ papa pōt dispēsare ī uoto. ¶ Itē dispēsatio aut ē iuris declaratio aut relaxatio. sz fol⁹ papa pōt ius declarare aut relaxare. g⁹ solus papa pōt dispēsare ī uoto. ¶ Cōtra ī multis uotis dispēsant epi. ⁊ nō ē psumēdū q. hoc facerēt si null⁹ ali⁹ a papa posset ī aliq⁹ uoto dispēsare. ¶ R⁹ q. in uotis maiorib⁹ cuiusmōi sūt uotū otinētie religiōis ⁊ crucis fol⁹ papa dispēsare pōt. qz ī uotis istis ñ ē dispēsandū nisi pp cōez eccl'e utilitatē ul' aliquā magnā necessitatē. ⁊ iō ipoz dispēsatio merito refuari debuit illi ad quē ptinet toti⁹ uniūsalis ecclesie cura. ¶ In oib⁹ aūt alijs uotis q̄ respectu p̄dictoz dicūt' uota miora cuiusmōi sūt uota abstinētie ⁊ pegrinatōis ad sēm Jacobū. ⁊ sil'ia pñt epi dispēsare. ex̄ ō uo. ⁊ uo. redēp. c. i. ubi dr̄ q. dispēsatio ī uotis pegrinatōis pēdet ex ei⁹ q̄ plidet arb⁹ p quē ꝟz glo. ⁊ dñm Hosti. itelligit' ñ tñ papa sz ēt epūs. Inferiores aūt epis ī nullo uoto dispēsare pñt nisi eis fuerit spāliť omissū exceptis plātis religiosoz q dispēsare pñt ī uotis subditoz suoz. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ dō q. iuramētoz q̄dā fiūt soli deo. q̄dā ēt fiūt hōi. de pmis iuramētis dō ē sicut de uotis. ñ sic aūt de alijs. qz ñ sic ē epūs medi⁹ int' hoiem ⁊ hoiez. sicut int' hoiez ⁊ deū. papa tñ q sr̄ oēs hz plenitudinē potātis pōt ī illis iuramētis dispēsare q̄n hoc regrit cōis eccl'e utilitas. iuramētū aūt illud de q⁹ ibi decre. logt' factuz fuerat hōi. s. filio hereticī impatoris ꝟz glo. ibidē. ¶ Ad. 2ᵐ. arg⁹ dō q. illud arg⁹ ꝓcedit de dispēsatiōe ī obligatiōe q̄ ē a iure ñ de illa que causat' ex ꝓpria uolūtate. cuiusmōi ē obligatio p uotū causata. ¶ Ad intellectū tñ miōris sciēdū q. q̄uis fol⁹ papa possit ostituere ius canōicuz qđ ul' obligat. epi tñ cum capellanis ⁊ canonicis suis pñt ostituere ius ī epatib⁹ suis ut dic Hosi. ⁊ hr̄ ex̄ ō sūia excois. ¶ Nobis. i. in glosa. ⁊ tale ius pōt p aliū q̄ p papaz

declarari seu interpretari ⁊ etiã relaxari.

Tertio queritur utrum uotum de nũq̃ petẽdo a dño papa dispensatiões in aliq̊ uoto sit obligato⁹. Et uꝝ q̃ sic. quia uotũ de re licita ẽ obligatoriũ. sꝫ nũq̃ petere a dño papa dispẽsatione ĩ aliq̊ uoto ẽ licitũ q̃uis dño pape dispẽsanti recalcitare eẽt illicitũ. g̊ uotũ supradictũ ẽ obligatoriũ. ¶ Itẽ iuramẽtũ de ñ petẽdo illũ q̃ alias repetere eẽt licitũ ẽ obligatoriũ. vbi gr̃a. repetere usuras licitũ ẽ. ⁊ tñ iuramẽtũ de ñ repetẽdo obligatoriũ ẽ. eꝫ ꝺ iureiurãdo. Debitores. ⁊ c⁹. seq̃ti. ⁊ c. ad nr̃az. 2. g̊ a sili q̃uis petere a dño papa dispẽsationẽ ĩ uotis sit licitũ. tñ uotũ ꝺ nũq̃ petẽdo ẽ obligatoriũ. ¶ Cõtra nullũ uotũ factũ in p̃iudiciũ dñi pape ẽ obligatoriũ. sed supradictũ uotũ eẽt in p̃iudiciũ dñi pape. q̃nq̃. n. expedit q̃ dñs. papa dispẽset in uotis ⁊ ẽ q̃nꝫ dispẽsatio honorifica ecc⁹. obligare aũt se ad ñ petẽdũ ⁊ inclinãdũ aium dñi pape ad faciẽdũ q̃ ꝺ ẽ expediẽs ⁊ honorificũ ecc⁹ eẽt in p̃iudiciũ reuerẽtie q̃ debeꝫ eidẽ. g̊ uotũ de nũq̃ petẽdo ab eo dispensationẽ ĩ aliq̊ uoto ñ ẽ obligatorium. ¶ R⁹ q̃ p̃dictũ uotũ ñ ẽ uł obligatoriuꝫ. q̃ matia uoti obligatorij ñ tñ ꝺꝫ eẽ licita. sꝫ ẽt utilis ad salutẽ. q̃dã. n. licita sũt q̃ ñ sũt utilia ad salutẽ. sꝫ sũt idifferẽtia. vñ apł's. i. ad cor. 6. Oĩa mihi licẽt. sꝫ ñ oĩa expediũt. sꝫ nũq̃ petere dispẽsatiões a dño papa non ẽ utile aliq̃d ad salutẽ. ĩmo q̃nq̃ multũ expedit petere. ⁊ ideo nunq̃ petere ab eo dispẽsatiões p̃dictã ñ ẽ ꝺueniẽs materia uoti. ¶ Preterea uotũ de ñ petẽdo illũ q̃ eẽt utile aĩe nouẽtis ñ ẽ obligatoriũ. sꝫ q̃nq̃ utile ẽ aĩe illi⁹ q̃ uouit ut dispẽseꝫ in illo uoto. q̃ q̃nq̃ uotũ ẽ illi q̃ uouit nimis graue ad obꝑuandũ ita q̃ ꝓbabiłr timet trãsgressiõis piculũ. g̊ uotũ de nũq̃ petẽdo a dño papa dispẽsatões ĩ aliq̊ uoto ñ ẽ uł obligatoriũ. ĩ casu tñ ĩ quo utili⁹ eẽt aĩe nouẽtis talẽ dispẽsatões ñ petere q̃ teneꝫ obligat⁹ eẽt ad ñ petẽdũ. q̃ si aliq̃s uouet aliq̃d q̃ ꝺ i uno casu põt eẽ utile ad salutẽ ⁊ ĩ alio casu iutile. obligat⁹ ad obꝑuationẽ uoti ĩ illo casu ĩ q̊ ẽ utile ad salutẽ. q̃uis ñ in illo casu ĩ q̊ ẽ ad salutẽ iutile. nisi fuerit ĩtentio nouẽtis. q̃ si ñ obligat in oi casu q̃ obligeꝫ ĩ nullo. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺicendũ q̃ matia uoti ñ tñ ꝺꝫ eẽ licita. sꝫ ẽt utilis ad salutẽ. ut ĩ corpe q̃nis dictũ est. ¶ Ad 2⁹ ꝺ̃ q̃ ñ ẽ sile. q̃ illud iuramẽtuꝫ fit hõini nec fit de re idifferenti illi cui fit iuramẽtũ. sꝫ de re quã acceptat. uotũ aũt p̃dictũ fit deo. nec fit de re quã deus acceptat. q̃ ñ ẽ utilis ad salutẽ sꝫ idifferẽter se hꝫ uel iutilis ẽ. ⁊ q̃uis p̃dicta sufficiant ad solutionẽ argumẽti. tñ ad itellectũ decretaliũ allegataꝝ ĩ ar⁹ dicẽdũ q̃ ille q̃ iurauit ñ repetere usuras actiões hꝫ ꝺ illum cui iurauit. ut eũ liberet a iuramẽto. eꝫ ꝺ iureiuran⁹. Debitores. ĩ glo. ⁊ supra eo. ti. .c. i. ⁊ i. de usuris. Duas. ⁊ si iurauit q̃ ñ ĩ getabit illũ de relaxãdo iuramẽtũ. tñ põt hoc denũciare ecc⁹ etiã si iurasseꝫ se ñ denũciaturꝫ. q̃ tale iuramẽtũ illicitũ eẽt. eꝫ ꝺ iureiurã. Ad nr̃az. 2. ĩ glo. q̃ fuare tale iuramentũ eẽt ꝺ charitatẽ cũ usurari⁹ tenetur ipo iure diuino ⁊ posituo restitueꝫ usuras. ẽt si nũq̃ p sniaz bũani iudicij cõpelleꝫ ad restituẽdũ. vñ nõ tñ ab eo pñt iuste repeti. sꝫ ẽt si nũq̃ repetãt restituere teneꝫ si põt. ⁊ si ñ põt teneꝫ hr̃e uolũtateꝫ restituẽdi. q̃ aliꝫ saluari ñ põt.

Consequenter queritur de ultio pncipali. ⁊ circa hoc q̃rũt tria. ¶ 1⁰ utꝫ scãdalũ sit dictũ uł factũ minus rectũ pbens alteri occasiões ruine. ¶ 2⁰ utꝫ aliqua bõa sint pp scãdalũ uitãdũ omittẽda. ¶ 3⁰ utꝫ si aliq̃s horrẽs cõmittere aliq̃ ꝺ factũ scãdali magni q̃ ꝺ nunq̃ itendit cõmittere uoueat si illud cõmittit se itrare ordinẽ cistertiẽsiũ quẽ ñ vult. sꝫ horret itrare. ⁊ postea ꝺictũ factũ omittit. teneat⁹ predictaꝝ religionem intrare.

Primo ostendo q̃ scãdalũ ñ sit dictũ uł factũ min⁹ rectũ pbens alteri occasiões ruine. i. Pe. 2. ꝺ̃ de xpo q̃ fact⁹ est lapis offensiõis ⁊ petra scandali his q̃ offẽdũt ꝟbo. nec credũt ĩ q̊ ⁊ positi sũt ⁊ xp̃s nihil fecit uł dixit min⁹ rectum. ¶ Itẽ Math. 16. ꝺic saluator Petro. Scãdalũ mihi es. sꝫ Petrus xpo ñ pbuit occasionem ruine. ¶ Itẽ hoies q̃nq̃ scãdalizãt ex bono. g̊ scãdalũ ñ est sẽp ꝺcm uł fcm min⁹ rectũ. ¶ Itẽ nullũ ꝺcm uł fcm min⁹ rectum

ē neceſſariū. ſz ut hēt Math.18°. neceſſe eſt ut uēiat ſcādala. g° ſcādalū nō ē dcm̄ l' fcm̄ min⁹ rectū. ℣ Cōtra glo. ſup illō Math.18° ſi manus tua uel pes tu⁹ ſcādalizat te ſcādalizat q dcō ul' fcō min⁹ recto occaſionez dat ruie. ℣ Jtē glo. ſup illō nūeroꝝ. 31° ulciſcer̄ p⁹ filios il'r' ſcādalū ē. ubi r̄cte ābulāti ōceptō ad peccādū ſubiſcit. ſz tal' ōceptō ñ pōt eē niſi p fcm̄ ul' uerbū min⁹ rectū. ℣ R° ſcādalū dr̄ a ſcādalon grece qō ē offēdiculū uel offēſio uel ruina uel īpactio pedum. trāſlatū ē āt a corpalib⁹ ad ſpūalia. ⁊ ſic in corpalib⁹ accipet̄ acti⁹. ſ. p appōe offēdicli ī uia ad h° ut ābulās īpigat l' ruat ⁊ paſſi⁹. ſ. p īpaſſiōe ul' ruīa īpigetis ul' ruētis. ſic ī uia moꝝ accipit̄ ſcandalū actiue ⁊ paſſiue. p° mō ē ſcandalizātis actio. ſ. dcm̄ uel fcm̄ min⁹ r̄ctū alteri p̄bēs occaſiōez ruie. 2° mō ē ſcādalizāti paſſio ipa. ſ. ruīa occaſionata ex dcō uel fcō min⁹ recto. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ ōō q ī v̄bo iſto xp̄s nō dr̄ fuiſſe ſcādalū ſz petra quā ſcādalū ē ſecutū. ñ a petra datū. ſz a malis hoīb⁹ de q⁹ hic loq̄t acceptū. vñ fuerūt ſcādalizati ſcādalizantes. q⁹ ſibi īpis occaſiōez ruine p̄bueret. ℣ Ad 2⁹ ōō q⁹ q̄ꝫuis xp̄us nō ruerit nec ruere potuerit. tñ Petr⁹ q̄ꝫtū ī ſe fuit dedit ſibi occaſiōez ruine iq̄⁹ ſibi ſuadebat nō ſubire paſſionem quā ſubire diuīa uolūtas impabat. ℣ Ad 3⁹ ōō q⁹ bonū op⁹ nūq̄ꝫ p̄bet alij occaſionem ruine q̄ꝫuis qñq̄ꝫ hoīes mali uſo ope bono ſibi ipis p̄bēāt occaſionē ruine. ℣ Ad 4⁹ ōō q⁹ q̄ꝫuis nullū dcūz l' fcm̄ min⁹ r̄ctū ſit neciūm neceſſitate abſoluta. ⁊ ī ptic'lari. eſt tñ neceſſariū neceſſitate ꝺditiōata ⁊ ī ul'i. ⁊ ſic ſcādalū neceſſariū ē. neceſſitate ꝺditiōata. vñ itelligēdū ſr̄ illō. neceſſe ē ut ueniant ſcandala. dic ut q p̄bati ſūt meliores fiant. ē ēt neceſſariū ī ul'i ſicut pccm̄ uēiale ē neciūz ī ul'i. ñ tñ ī ptic'lari. ut ī 2° li°. onſū ē. ſcādalū. n. nō ſēp ē pccm̄ mortale. ſz qñq̄ uēiale. vñ ⁊ ruina poſita ī diffītiōe ſcādali large accipitur. ſ. p ruīa ul' diſpoſitiōe ad ruinā. vñ ⁊ in greco ſcādalū non tm̄ ſignificat ruinā. ſz ēt ipactiōez pedū. q̄ ad ruinā ē diſpoſitio. q̄ꝫuis nō neceſſaria. ñ. n. oīs q ipigit pedibus ruit. qz tñ p̄ncipali⁹ iuenit̄ rō ſcādali ī ſcādalo qō ē pccm̄ mortale. iō glo. ſr̄ illō Math.18°. q ſcādalizauerit unuz de bis puſill' q in me cr̄dūt expedit ei ut ſuſpēdat mola aſinaria ī collo ei⁹ ⁊ demergat̄ ī p̄fūdū maris. dic mlto meli⁹ ē p culpa bre uē ſuſcipe penā q̄ꝫ eternis fuari cruciatib⁹ qō de ſcandalo qō ē uēiale pccm̄ itelligi ñ pōt. ℣ Ar⁹ ad ptē aliā p̄cedunt de ſcandalo actiuo. q̄ꝫuis ī eius deſcriptiōe exp̄mat̄ paſſiuū ſcandalū in obliquo.

Secundo queritur utrū aliqua bona ſint propter ſcādalū uitanduz omittēda. Et uī q⁹ ñ. ī moꝛalib⁹ bonū p̄n cipali⁹ ē q̄ꝫ uez. ſz ſic dic glo. ſr̄ illō Math 18°. q ſcādalizauerit ⁊c. p ſcādalo v̄itas reliqui nō debet. ⁊ ex̄ de regu. iuris. Qui ſcādalizauerit. utili⁹ ſcandalū naſci pmittit q̄ꝫ ueritas relinquat. g° multo min⁹ dimittēdū ē bonū pp uitandū ſcandalū. ℣ Jtē p̄z ap⁹. Ro. 3°. nō ſūt faciēda mala ut ueniāt bōa. g° a ſimili nō ſūt omittēda bona ut ueniāt mala. ℣ Jtē ſi aliquod bonū deberet dimitti pp ſcādalū uitādū hoc maxime eēt tp̄ale bonū. ſz tp̄alia bona nō ſūt omittenda pp uitandū ſcādalū. vñ glozioſus martyr beatus Thomas nō omiſit repetere tp̄alia bona ad uitandū ſcādalū regis angl'. g° uī q⁹ nullū bonū ſit oittēdū pp uitādū ſcādalū. ℣ Cōtra pp ſcādalū qñq̄ꝫ ē omittēdū qō ꝺ iure eēt faciēdū decr̄. di. 51ª. aliq̄tos. ſz qō de iure faciēdū ē bonū ē. g° aliqñ ē omittēdū bonū pp ſcādalū uitādū. ℣ Jtē ap⁹. 1°. co rin. 8°. ſi eſca ſcādalizat fr̄ez mū ñ māducabo carnē ī eī nū. g° ſaltē bo⁹ tp̄ale oittēdū ē ad uitādū ſcandalū. ℣ R° q⁹ qō rōabiliter itelligi nō pōt de ſcandalo actiuo. quia per omiſſionē boni nō uitat hoc ī ſe ipō uerbū uel fcm̄ min⁹ rectū. qz nec opatio boni ē in opante occaſio dicti uel facti minus recti. ē g° itelligenda de ſcandalo paſſiuo ſub h° ſenſu. ſ. utꝝ aliquis teneat̄ omittere bonuz op⁹ ne p̄ximis ſcandalizetur. ℣ Ad c⁹ v̄itatis itelligētiā ſciēdū q⁹ bonoꝝ opū quedaz ſūt neceſſaria ad ſalutē ut opa p̄ceptoꝝ. quedam ſuperogationis ut opa cōſilioꝝ. quedaz ſunt idifferētia ex genere. ut comedere carnes. biber̄ uinū. tp̄alia mō licito acqrer̄. acq̄ſita cuſtodire. debita repetere. ⁊ ſic de aliis. Scādalū. n. p̄ri oīni pōt ī ipō ex ſua malitia uel infirmitate uel ignorātia. opa neceſſaria ad ſalutē nō ſūt omittēda. ad uitādū p̄rimi ſcādalū ex q̄cūq⁹ radice p̄ueniat

qz nullus dz omittere salutē ꝑpaz ad uitā
dū ꝓximi dānationē. qz magis teneť qlibz
diligere se ipz qz altez ꝑz ordinē charita-
tis. nullū ēt op⁹ bonū omittēdū ē ad uitā-
dū scādalū ꝓximi puenies ex malitia ne p hoc
uolētib⁹ malitiose impedire opa bōa ⁊ exer
cere mala dareť occasio malignādi. opa ve
ro superogatiōis qbus nō sint simpl'r ⁊ ex
toto omittēda pp quodcūqz ꝓximi scāda
lū. tū qūqz ad tēp⁹ sūt itermitteda ad uitā
dū scandalū puenies ex infirmitate uel igno
rātia quousqz. s. adhibeať sufficies diligē-
tia ad hoc ut ignorans instruať ⁊ infirmus
aliquo mō cōfortet. ut nō de bono ope scā
dalū sibi sumat. nec hac de cā bonū supero
gatiōis itermittēs ad tēpus merito suo p
iudicat. qz sic opus superogatiōis itermit
tere meretur eēle pmiū pmio debito operi
superogatiōis qđ omittit uel maius. qz ta
lis omissio nihil diminuit de pfcōe charita
tis. sz magis dispōit ad augmētū. opa uero
idifferētia ex gne quoz omissio nulli alij p
iudicat nisi opanti. ⁊ ēt i tpalib⁹ tm̄ omittē
da sunt ad uitandū scādalū ꝓximi puenies
ex infirmitate uel ignorātia qm̄ ꝓbabiliter
apparet q nisi op⁹ tale omittať ꝓxim⁹ scā
dalizabiť. ⁊ si ꝓbabile ē q scādalizeť mor-
taliter. tūc omissio illi⁹ operis ē i pcepto. si
aūt ꝓbabile ē q nō scādalizetur nisi uenia
liter tūc omissio illi⁹ opis ē i cōcilio. postqz
tm̄ ꝓxio ē ostēsū q ex tali ope scādalizari m̄
debet ⁊ debito mō suasū ut m̄ scandalizeť.
m̄ teneť hō omittere illđ op⁹ pp ꝓximi scā
dalū uitādū. qz si post talē instructionez ⁊
suasionē scandalizeť iā ꝓpe illud scādalu
nō taz pueniret ex infirmitate uel ignoran
tia qz ex malitia. ⁊ sicut supi⁹ dcm̄ ē. nullus
opus ad uitādū scandalū ꝓximi ex malitia
puenies ē omittēdū. ¶ Ad p⁹ g° i opp⁹ đđ
q ꝓcedit de ueritate cui⁹ locutio uel opa-
tio necessaria ē ad salutē. ¶ Ad 2⁹ đđ q nō
ē simile. qz opatio mali culpe nō pōt eē bo
na. sz omissio boni superogatiōis uel idiffe
rentis i aliquo casu pōt eē bona. ut in qōne
ui ū ē. ¶ Ad 3⁹ đđ q oīssio repetitiōis tpa
liū bonoz que repetebat beaⁿ Thomas m̄
tm̄ fuisset i ꝑiudiciū suū sed ēt ecclie cuius
erat pastor ⁊ cuius bonoz erat. āmnistra-
tor. scādalū ēt regis angl'. ꝓueiebat ex ma
litia. qz sufficiēter gloriosus martyr diligē
tiā apposuit ad edocēdū illū regē ⁊ suadē-
dū ei ut nō deberet scandalizari. ¶ Ad p⁹
ad ptē aliā đđ q aliqn̄ aliqđ de iure eēt sa
ciēdū si nō sequereť scādalū qđ de iure est
omittēdū. si ad hoc scādalū seq ꝓbabiliter
ꝑsumať. ¶ Ad 2⁹ đđ q ibi ap⁹ loqť de oīs-
sione cibi suspecti. vn̄ illđ caplm incipit de
his que idolis imolātur. a comestione autē
talis cibi hō teneť abstinere qn̄ ꝓbabiliť ꝑsu
mit. qz ꝓximus suus suspicatur q illum ci-
bū comedat ad uenerationez idoli ēt tene-
retur hō abstinere a cibo licito ad tempus
pp scandalū ꝓximi sicut de bonis alijs in-
differentibus in qōne dcm̄ ē.

Tertio queritur

utrū si aliquis hoīes cōmittere aliqđ fcm̄
scādali magni qđ nūqz intendit cōmittere
uoueat si illud cōmittat se intrare religiōez
cisterciēsiū quā nō uult sz horret intrare. ⁊
postea supradcm̄ fcm̄ cōmittit teneať pdi-
ctā religionē intrare. Et ur̄ q ñ. qz magis
obligatur uouēs ad ꝑplēdū uotū. si cōsēqť
illū finē pp quē uouit. qz si euēiat tpis odi
tio sub qua uouit. ⁊ quā euenire uolebat cū
uouit. sz ille q uouit uotū supradcm̄ fecit
pp hūc finē. s. ut nō cōmitteret illđ scādalū
qđ horrebat ⁊ turpē cōditionē quā in suo
uoto posuit euēire uolebat. cū g° si illđ scā
dalū nō cōmisisset illā religionē nō teneret
ingredi multo minus teneť ad hoc pp ꝑple
tionē cōditiōis fcē. ¶ Itē uouēs aliquid sub
aliqua turpi cōditione quā ođerat imple
ri extāte illa cōditione obligatur ad faciē-
dū qđ uouit. g° p locū a ōrijs uouēs aliqđ
sub aliqua turpi cōditione quā nollet euēi
re extāte illa cōditiōe nō obligať ad faciē
dū qđ uouit. ¶ Itē omne uotū ē r̄spectu ali
cuius uoluti rōe sui aut rōe apposite odītō
nis. sed in pdcō uoto illud qđ uouit ñ fuit
uolitū rōe sui nec rōe conditiōis apposite.
qz cōditio uolita nō fuit cū uouēs qn̄ uo-
uit nollet eā euenire. g° pdcm̄ uotū nullus
fuit. ¶ Cōtra oē uotū sub cōditione fcm̄ te
net extāte cōditione. sz iste uouit itrare p-
dictā religionē si pdcm̄ fcm̄ cōmitteret. cuz
g° qn̄ illđ scādalū cōmisit ipleta fuerit cō-
ditio sub qua pdcāz religionē intrare pmi-
sit eā intrare teneť. ¶ Rđ q si impleat odi-
tio ille q fecit uotū supradcm̄ pdictā reli-

gionē intrare tenet. qz uotū sub cōditione fcm̄ de re bona ⁊ pp bonū finem quē uouet intendit cōsequi p executionez illius boni qđ uouit ē obligatoriū extāte apposita cō ditiōe. ⁊ hoc siue illa conditio sit bona siue mala siue uouēs illā malā cōditionez uelit impleri. ut cū quis uolens cōcubere cū mu liere. uouens coram ea religionē intrare. si igitur cōsenserit in illo malo facto. siue no lit eaz ipleri ut ī ppōsita qōe. q̄uis. n. ꝺdi tō ñ sit uolita a uouēte dū uouet. nec ēt ue lit absolute rligionē itraī imo horret. tñ pt uelle unū sub alterius cōditione. nō tamen ē inconueniēs q⁹ duoꝝ quoꝝ neutrū ē uoli tū absolute. vnū sit uolitū in aliqua relatōe ad aliud. ¶ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺđ q⁹ duplex ē finis uoti. unus quē intēdit uouēs assequi mediāte executione sui uoti. quis finis ī uo to ꝓpōsito ē expiatio peccatoꝝ quā uouet intendit cōsequi p executionem uoti que est religionē bona itentione ingredi. Alius fi nis ē quē uouens intendit p suam obliga tionē imediate cōsequi. quis finis in ꝓpōsi to uoto est ꝓseruatio a cōmissione fcī scan dali magni. de p⁹ fine nō pōt intelligi ma ioꝛ argumenti. qz cōsecutio illius ꝓsuppōit impletionē uoti. sed loquēdo de fine. 2⁹. di co maiorē eē falsā. q̄q3 tamen ille finis est cōditio apposita. siue bona siue mala. ¶ Ad 2⁹ ꝺđ q⁹ nō ualet ꝺñtie forma. sz sic⁹ debet argui si aliquis uouet aliquid sub aliq̄ tur pi cōditione quā ipleri ꝺsiderat. illa extan te obligatur. ergo uouēs aliquid sub turpi cōditione quā ipleri nō desiderat si illa ꝺdi tio nō iplet ñ obligat. ¶ Ad 3⁹ ꝺđ q⁹ q̄uis uouēs nō uoluerit absolute illud qđ uouit nec ēt ipaz cōditionē. tñ uoluit illud qđ uo uit sub cōditiōe. ⁊ p tanto pōt dici q⁹ illud uoluit rōe cōditiōis ⁊ hoc satis in corpore qōnis declaratū est.

QArca litteram ꝑua tum ē in abscōdito fcūz. hic p factū ī abscōdito intelligas qđ sine sollēnitate fcm̄ ē. ⁊ si fcm̄ sit cū multis testibus sollēne in cōspectu ec clie fcm̄. hic p fcm̄ in cōspectu ecclie intelli gas uotū fcm̄ cū sollēnitate. p susceptionez sacri ordinis uel pfessionē in religione seu p assūptiōez hit⁹ pfessoꝝ ubi distinguit ab hītu nouitioꝝ. Sollēne uiolar pccm̄ ⁊ scā dalū. nō ē itelligēdū q⁹ semp sit duo pccā. qz scādalū nō sep ē speciale pccm̄. sz frequē ter ē circūstātia pccī aggrauās. Probari ñ potest quod occulte actu ē. ista nō ē suffici ens rō quare cōtrahentes post simplex uo tū cōtinētie nō sūt sepandi. qz si pbari pos set nō pp hoc dirimeret mrimoniū iam cō tractum. sz phiberentur cōtrahere qbus ñ solum nubere. sz ēt uelle dānabile est. q̄uis hoc dicat hic de illis qui sollēniter cōtinē tiam uouerunt. tñ hoc ēt uez ē de illis qui fecerunt simplex cōtinētie uotū. q̄uis talis uolēdo nubere minus peccēt q̄z alij. Eas ar cēdas redire ad ꝓpositū. hoc intelligendū ē de illis qui fecerūt solēne continentie uotū. sed in penis. tenet locū. s. q̄tum ad lapida tionis penā ī ueteri lege. lex eiz primo ⁊ pn cipaliter pcipiebat lapidari blasphemantē deū. de quo hr Leuit. 24⁰ deiñ adl'tez l'ad l'terā. ꝺ q⁰ hēt deu'o. 22⁰. Hoc execrabilē fit in meretrice ⁊ execrabilius fit in uxore. qz quo ad usū contra naturā nō ē uxor uiro cōcessa. ⁊ magis tenet uir cauere maluz uxoris q̄z alterius mulieris. ⁊ iō cū ad usū cōtra naturā nulla mulier uiro sit concessa plus peccat uir in utēdo ꝺtra naturā uxo rē ꝓpa q̄z meretrice. Incipit excusari p obe dientiā. hoc qđ dicit ibi magr nō tenet. qz ex quo scit suaz legitimā uxorē uiuer. q̄uis hoc apud eccliaz pbari nō possit potius ꝺz excōis ssniaz humiliter sustinere q̄z carnal'r cognoscere illaz quā hz de facto q̄tūcūq; illa exigeret. ex de ssnia excōis. Inquisitiōi.

Dí. xxxviii.

QOst hoc de dis pi cl'tu ri. ¶ Supius determiauit magr de impedimētis que faciūt psonaz illegitimam ad cōtrahēdū cū quacūq; persona. Hic determinat de impedimentis q̄ faciunt psonā illegitimā ad cōtrahendū nō cū quacūq; psona sz cū aliqua. ⁊ diuiditur in ptes quattuor. ¶ Primo determinat de impedimento dispis cultus. ¶ 2⁰ de im pedimēto cōsanguinitatis di. sequenti. ibi. Nūc supest. ¶ 3⁰ de impedimento affinita tis. di. 41ª. ibi. Nunc de affinitate. ¶ 4⁰ de impedimēto cognationis spūal'⁊ legal'. di.

42ª. ibi. De pentaliū. ℣ Pª in. 4. ℣ P° detʳ minat hanc qōnē. utrū fidelʳ cū infideli possit ōbere. ℣ 2° an duoꝝ īfideliū ꝺiugatoꝝm alter cōuersus ad fidē possit nō cōuersum dimittere ibi. Pōt tñ. ℣ 3° an ꝺuersus possit aliud mr̄im cōtrahere. ibi Hic queritur. ℣ 4° utrū iter infideles sit cōiugiū legitimū ibi. Sunt tñ. ℣ Pª in duas. ℣ P° detʳmīat ueritatē. ℣ 1° soluit cōtrariā obiectionem ibi. Hic aūt. ℣ Illa ps que ibi īcipit. Pōt āt. diuidit in duas. ℣ P° ostēdit q, duoꝝ īfideliū cōiugatoꝝ cōuersus ad fidē pōt dimittere nō cōuersū. ℣ 2° īquirit utrū pp aliud uitiū possit cōiūx dimitti ibi. Si aūt. ℣ Illa ps que ibi incipit. Hic queritʳ. diuidit ī duas ℣ P° ostēdit q, fidelis dimittēs nō cōuersū uolētē tamē cohītare nō potest aliꝫ mr̄i monū cōtrahere alio uiuente. ℣ 2° ostendit q, si nō cōuersus nō uult cohītare cū cōuerso cōuersus pōt aliud mr̄imoniū cōtraher ibi. Ez ecōuerso. ℣ Illa pars que ibi incipit Sunt tñ. diuidit in duas. ℣ 1° remouet falsitatē. ℣ 2° cōfirmat ỽitatē ibi. Lopl'a igit.

Arca hanc di. querēduz ē pncipaliter de duobus. ℣ P° de īfidelium ꝺiugº. ℣ 2° de īpoꝝ diuoꝛtio. ℣ Circa pª querūʳ tria. ℣ P° utrū fidelis cū infideli possit cōtraher. ℣ 2° utrū inter infideles possit eē mr̄im legitimū. ℣ 3° utrū tale mr̄im excuset eoꝝ carnalē cōcubitum.

Primo ostendo q, fidelis pōt cōtrahere cū infideli. qz Joseph cū Ægyptia ōxit. ut hr̄ gen. 41°. ⁊ Moyses cū ethyopissa. de quo hr̄ numeroꝝ. 12°. nec tñ pdcī fideles p illis mr̄imonijs reprehensi sunt in scriptura. ℣ Itē peior est apostatans a fide q̄z ille qui nūq̄z fidē suscepit. ut hēt 2. Pe. 2°. sz si fidelis ōbit cū illo qui apostatauit a fide nō dirimit mr̄im, g° mlto fortius pōt eē mr̄im iter fidelē ⁊ illū q nūq̄z suscepit fidē. Cōtra Esdre. i'. c°. 9°. ⁊ 14°. hr̄. q, precepit Esdras filijs isrl' dimittere uxores alienigenas quas in mr̄im duxerāt. ℣ Itē ut hr̄ deutero. 7°. p̄cepit dñs filijs isrl' q, cum a mozzeis canāeis pherreis eneis ⁊ hebusceis nō sociarēt ꝺiugia. ℣ Itē nō ē cōicādū cū īfidelibus. 2. Jo. 5°. nec ane eis dixeritis. sz ꝺiuges simul cōicāt. g° fidelis nō debet matrimoniū ōbere cu īfideli ℣ R° q, añ legē scriptā licebat fideli contrahere cū infideli. qz nulla lege ꝓhibebatur. ut bñ ostēdit pª argumētū ad partē pmā. tpe uero legis scripte ꝓhibitū fuit filijs isrl' ōbere cū cānaneis pp eoꝝ puersitatē ⁊ obstinationē. ⁊ ne cōiūx infidelis puerteret fidelē. nō aūt ꝓhitū fuit ōbere cū alijs īfidelibº. vñ Hester ꝺtraxit cū assuero. ut hr̄ Hester .2°. mō āt nō licet alicui fideli ōbere cū infideli q, fidei sacr̄z nō suscepit. ut ostēdūt auctoꝛitates quas adducit magr̄. hª di. c°. 1°. vñ si de facto cōtrahat mr̄imª dirimēdū ē cuius rōez assignant aliq. qm̄ in tali mr̄imº ⁊ si eēt bonū fidei ad hoīez. nō tñ ad deū expte cōiugis infidelis. nec eēt ibi ēt bonū plē. qz infidelʳ conaretʳ educare ꝓlem nō ad cultū dei sed ad cōtrariū. sz hec rō ē insufficiēs. qz hec oīa dici posset de mr̄imonio ōcto iter fidelē ⁊ hereticū q, suscepit fidei sacr̄z. ⁊ tñ q̄z uis fidelis cōtrahēs cū heretico peccet. mr̄imª tñ ōctū nō ē dirimēdū. ℣ Dicendū g° q, rō quare nō renet mr̄imª ꝺtractū inter fidelē ⁊ infidelē q, sacr̄z baptismi non suscepit ē. qz iura reddūt fidelē eē psonam illegitimā ad cōtrahendū cū infideli pdcō. vñ dr̄. 28ª. q. 1ª. Sic. n. ultra medium. q, nō nisi eiusdē religionis ⁊ fidei maneāt copl'ata cōiugia. sil'e hr̄. e. q. Laue. hª āt ꝺstitutōnis fuit rō cōgrua. qz nō deceret xp̄anū cōtraher mr̄imoniū in quo nō eēt rō sacri. sz ī pdcō mr̄imº rō sacri nō eēt. qz non posset hr̄e sacramenti rōez ex pte cōiugis uniꝰ. ⁊ nō hr̄e ex pte alterius. ille aūt qui sacr̄m baptismi nō suscepit nullū aliud sacr̄z suscipe pōt ut superius ostēsū est. quapp nō teneret mr̄imoniū cōtractū inter baptizatuz ⁊ nō baptizatū. ēt si oēs artic'os fidei crederet. dr̄. n. 28ª. q. 1ª. Laue. ⁊ sumptū est ab Ambº in lº. de patriarchis. si xp̄iana sit. i. cathetizata sz glo. ñ ē satis. nisi ambo iniciati sint sacr̄o baptismatis. ℣ Ad pª in oppositū ꝺō q, pz solutō ex dictis ī qōe ℣ Ad 2ª ꝺō q, nō redꝺit fidelis psona illegitima ad cōtrahendū cū infideli pp infidelitatis pccm. qz tūc magis eēt psona illegitima ad cōtrahendū cū heretico. ⁊ eēt psona legitima ad cōtrahendū cū infideli ñ baptizato ꝺō falsū ē. sed ē rō. qz nō suscepit sacr̄m baptismi qꝺ oīuz aliorꝝ sacroꝝ ianua ē. ℣ Argum-

ta ad ptē aliā gr̄a ꝓncipal' cōclusionis p̄ñt cōcedi. qz tñ tertiū cōcludit q; nullo mō sit cōicādū cū infidelib⁹. iō dō q; eccl'ia phibz fideles cōicare cū infidelib⁹ pp cautelā fīō liū. ⁊ q̄qz ēt in penā infideliuz. Pro p⁹ cā inhibet coīonē fideliū cū qbuscūqz infidelibus siue paganis siue iudeis siue hereticis siue apostatis. sz in hoc distīguēdū ē ꝑz diuersas cōditiōes ꝑsonaꝝ ⁊ negociorū ⁊ tp̄orū qz si fideles sint firmi ⁊ docti in fide ita q; ex eoꝝ coīone cū infidelibus magis ꝓbabiliter possit spari infideliū correctio q̄z fideliū puersio licitū ē eis coīcare cū infidelibus paganis uel iudeis maxīe si urgeat necessitas. si aūt fideles sint simplices ⁊ infirmi in fide ita ut ꝓbabiliter timeri possit ꝰ eoꝝ puersione phibēdi sūt coīcare cū infidelib⁹ qbuscūqz. maxīe ne magnā familiaritatez heant cū eis uel ne coīcēt cū eis nisi ī necessitate. vñ glo. sup illud 2ᵉ. epᶜ Jo. nolite eū recipe ī domū. dicit ne dū hospitales eē uelitis p mala eoꝝ colloq̄a uīi bōi moꝛs corrūpāt'. fideles aūt phibētur coīcare cuz hereticis ⁊ apostatis maxīe ī penā eoꝝ. vñ ⁊ tales ifideles excoīcat ecclia. qz cū recepe rint fidei sacr̄z eccl'a ñ tm̄ hz iudicare eos iudicio tp̄ali. sz ēt spūali. ⁊ talibus ñ debet dici aue. vñ glo. sup illō 2ᵉ. Jo. neq; aue. rē. dicit q; uī. signū cōsēsus erroꝛis. hoc n. dicimus amicis quoꝝ opa nobis placēt.

Secundo queri⁹ tur utꝝ inter fideles possit eē mr̄im⁹ legitimū. Et uī q; nō. qz mr̄im⁹ legitimū idissolubile ē. dr̄. n. Math. 19°. quos deus cōiūxit hō non sepet. sed mr̄im⁹ infideliū dissolubile ē per cōuersionē alterius ad fidē altero remanēte ī infidelitate. ut inferius oñdetur. g° iter infideles mr̄im⁹ legiti⁹ eē ñ pōt. ✍ Itē mr̄im⁹ cōtractū inter infideles magis ē ꝺ bo⁹ plis ⁊ fidei q̄z ꝺctū inter fidelē ⁊ inter infidelez. sz ꝺctum inter fideles ⁊ infidelez non pōt eē legitimū. g° multo minus inter ifideles pōt esse legitimū. ✍ Contra magr̄ h⁹ di. c° ulti. dicit q; copula maritalis que est inter infideles cōiugiū ē legitimū. ✍ R°. ꝑz q; hr̄. 28ª. q. i°. Si quis iudaice. §. Itē illud quoddā ē cōiugiū legitimū ⁊ nō ratū. qdā ratū ⁊ nō legitimū. quoddā legitimū ⁊ ratū. Legitimū ⁊ nō ratū ē qd̄ legali institutiōe uel puincie moꝛib⁹ ꝺbit'. qd̄ tñ sepabl'e ē. Ratū ⁊ nō legitimū ē mr̄imōiū cōtractū inter fideles q; sacr̄z baptismi suscepert cōtēptis sollēnitatib⁹ que debēt adhiberi ꝑz cōsuetudinē eccl'ie ⁊ p̄rie moꝛē ut mr̄imōiuz clādestinū. Ratū ē qd̄ insepabile ē. Illegitimū ē pp cōtēptū sollēnitatis q̄ ꝑz legez ⁊ p̄rie moꝛē adhiberi debet. Legitimū ⁊ ratū ē ꝺctū inter fideles q; sacr̄z baptismi suscepерūt ⁊ nō sūt ꝓsone illegitime ad cōtrahendū ⁊ sollēnitates debitas ꝑz ꝺstitutiōez eccl'e ⁊ moꝛē p̄rie adhibuerūt. ✍ Dico g° q; inter fideles nō pōt eē mr̄im⁹ ratū. quia ut ostēsum ē in arguēdo tale mr̄im⁹ sepabile ē p alteri⁹ cōuersionē ad fidē altero ī infidelitate remanēte. sz inter eos pōt eē mr̄imoniū legitimū. qz nec lege nature nec lege diuina ꝓhibent mr̄imōialiter copl'ari nec p aliq̄z ꝺstitutōnē eccl'ie. qz ꝑz ap⁹. i°. cor̄. 5°. eccl'ia ñ iudicat de his que foꝛis sunt. q̄suis aūt illud mr̄im⁹ nō sit sacr̄z cū sit sepabile. qz nullū sacr̄z añ baptismuz suscipi pōt. tñ ē in offm̄ nature ⁊ quoddā fedus societatis humane. ✍ Ad p⁹ ī opp⁹ dō q; maioꝛ nō ē uera nisi intelligat' de mr̄im⁰ legitimo ⁊ rato. Uel pōt dici q; cū illō mr̄im⁹ sepat' p cōuersionē alteri⁹ ad fidē nō sepat' ab hoie. sz a deo. deus aūt separe pōt quos cōiūxit q̄suis hoc nō possit hō. ✍ Ad 2⁹ dō q; nō ualet qz eccl'ia pōt fidelē reddere illegitimuz ad cōtrahēdū cū infideli. qz de q°libet fideli iudicare pōt. sz illos q; nūq̄z sacr̄z fidei suscepерūt nō iudicat. ⁊ iō infideles reddere illegitimos ad cōtrahēdū iter se ad ip̄az nō ptinet.

Tertio queritur utrū mr̄im⁹ ꝺctū inter fideles excuset eoꝝ carnalē cōcubitū. Et uī q; nō. qz ut hr̄. 28ª. q. i°. Sic. n. ꝓpe ꝓncipiū. ⁊ recitat magr̄ in lr̄a. c°. pl't. nō ē uera pudicitia ifidel' cū ifideli cōiuge. g° tale mr̄im⁹ ñ excusat carnalē cōcubitū. ✍ Itē. carnalis cōcubitus ñ excusatur nisi p bona mr̄imonij que nō sunt in mr̄im⁰ ifideliū. ibi. n. nō ē bonū sacr̄i. quia ē sepabile. nec pl'. qz nō educitur ad cl'tū ꝺi. nec fidei. qz nō seruat' ī eo fides hōi pp deuz. g° tale mr̄im⁹ carnalē cōcubitū nō excusat. ✍ Cōtra cōiūx infidelis suo cōiugi ifideli tenet' carnaliter cohītare si exigat. sed

facies illo ad qđ tēt a pcco excusat. g° per mrim° ifideliū pōt excusari carnal' cōcubi t° a pcco. ℞° q; bōa mrimonij ꝟz q; sunt in mrim° excusāt cōiugū carnale cōcubitū. 7 qz ī mrim° fideliū sut cōplete. ió ꝟz q; st' in ītētiōe oiugū carnaliter ocubētiū ita cō plete excusāt illū actū q; ēt ipz reddūt me ritoziū. in mrim° aūt infideliū sūt icōplete. qz ibi nō ē bonū sacri nisi ꝟz qd. 7 si sit ibi fides ad hoiez nō refertur ozdinate ī deū. q̄uis ēt sit ibi plis susceptio. ñ tñ ē ei° edu catio ad cultū diuinū. 7 ió pdcā bōa ꝟm q; st' ī mrim° ifideliū ipoz carnale ocubitū ñ pñt rddē meritoziū. ipz tñ excusāt a pcco. Et ad h° vitatis explanatiōez ualēt aliqua q̄ dcā sūt li°. 2°. di. 41ª. in illa qōne. utz ois actio sine fide rectificāte sit pccm̄. ℟ ad p° ī opp° vō q; sicut hr 28ª. q. 1ª. Omis. §. Ex his ubi dr. dr nō ē uera pudicitia hois ifi delis ēt cū oiuge sua. negat' pudicitia eē ue ra q̄tū ad effm̄ 7 ad pmiū vz eterne salu tis. sed ex hoc nō seq̄t' q; ille cōcubit' semp sit pccm̄. ℟ ad 2° pz solutio ex dcis ī qōne.

Consequenter queri t' ō 2° pncipali. Et circa hoc q̄rūt' tria. ℟ 1° utrū ouersus ad fidē teneat' ab infideli oiuge di scedere. ℟ 2° utrū possit oher' cū alia p' oiu ge infideli uiuēte. ℟ 3° utz oiūx ifidel' a fiō li dimiss° possit illo uiuēte cū alia p' oher'.

Primo ostendo q; cō uersus ad fidē nō tenet' ab ifideli oiuge di scedr'. ad p°. 1°. ad cozi. 7°. Si qs fr uxorē hz ifidelē 7 hec cōsentit hitare cū illo ñ dimit tat illā. 7 si qua mulr hz uiz infidelē 7 hic cōsentit hitare cū illa ñ dimittat uirū. ℟ Itē peior ē ille q; labitur ī hereſiz q̄z ille q; nūq̄z fidē suscep. ut hr. 2ª. pe. 2°. ſz oiūx fidel' nō tenet' discedere a suo oiuge labēte ī hersiz. qz nullū ipedimētū supuēies mrim° rato 7 cōsumato soluit ipz. g° multo min° cōuersus ad fidē tenet' dimittere suā cōiugē q̄ nūq̄z fidē suscepit. ℟ Itē uir pp suā oūsionē ad fi dē nihil tenet' facere in p̄iudiciū aīe sue pl'. ſz si uir cōuersus ad fidē teneret' dimitter uxorē ifidelē h° eēt ī p̄iudiciū aīe prolis. qz ples remaneret penes mrez ifidelē cū ples sequat' uentrē. g° oūsus ad fidē nō tenet' di mittere uxorē infidelē. ℟ Cōtra ifideli licitū ē hēre plures uxores. qz hoc uf eē phibitz nec in iure nature. nec diuio. 7 statuta eccie cū nō iudicet de his q̄ foris sūt ad ifideles nō se extendūt. si g° oūsus ad fidē nō teret' ab infideli discedr' posset xp̄ian° sil' plures uxores hre. qđ falsū ē. ℟ Itē. 28ª. q. 1ª. Iudi. nō pōt ifidel' ī ei° pmanere oiūctiōe q̄ iā in xp̄ianā trāslata ē fidē. g° oūsus ad fidē tēt' discedere a cōiuge ī infidelitate remanēte. ℟ Itē non min° piculū ē cū ifideli remanere q̄z cū eo oher. ſz pp piculz oūsiōis phibet' fidel' oher' cū ifideli. g° a sil' phitū ē ipz re manere cū infideli. ℟ 2° q; de discessione fi del' oiugis ab ifideli alit' iudicādū ē p tpe pmitiue eccl'ie. aliter p tpe Cōstantini ipa toris 7 tpib' illis ppigs. aliter p moderno tpe. p°. n. tpe passiz oūtebāt' ad fidē iudei 7 gētiles. 7 ió tūc cōiūx fidelis poterat hre spe p̄babilē de oūsiōe cōiugis ifidelis ēt si oūsionē nō p̄mitteret p q° tpe dicit ap°. 1°. cozī. 7°. sciſicat° ē uir ifidel' p mulierē fi delē 7 scīficata ē mulier ifidel' p uiz fidelē. 7 p illo tpe itelligēdū ē cōsiliū apli q; dicit. q; oiūx oūsus ad fidē ñ dimittat ifidelem. Alio aūt tpe magis fcī obstinati iudei 7 gē tiles adhuc satis faciliter oūtebāt' ad fidē. 7 ió p illo tpe erat osiliū q; cōuersus ad fi dē cohitaret cū oiuge ifideli gētili. 7 phitū q; nō cohabitaret cū iudea uel iudeo. ne p ipz uel ipas cōuerteret fidel'. Modernis aūt tpib° tā iudei q̄z gētiles p maiozi parte q̄i obstinati uidēt'. ió phitū ē ne ouersus ad fi dē cohitet cū oiuge ifideli tā gētili q̄z iudea uel iudeo si diligēt' 7 sufficiēt' monit° ut cō uertat' cōuerti noluerit. si aūt cōuti noluer rit. aut hoc nult 7 p̄mittit ul' offert añq̄z p° cōuersionē sui cōiugis exercuerit aliquē ac tū fidei oriū. aut p°. p° mō cōiūx cōuersus ñ tēt' ab eo discedere. ſz suū coniugē maritali affectione tractare. nō. n. sibi pōt obijcere spūalē fornicationē quā ābo pit' exercuert. b° mō ē ī ptāte cōiugis fidelis ab infideli discedr' ul' nō q̄tū ad cohitatōez 7 thoz. nō tñ q̄z ad uinculi mrimoniāl' ruptionē ut patebit ī qōne se. ℟ ad p° pz solutio ex dictis. ℟ ad 2° vō q; lapsus in hereſiz aut reuertit' ad fidē. aut in sua hereſi obstinate pseuerat. 2° mō oiūx fidel' tenet' ab illo di scedr' q̄z ad cohitatiōez 7 thoz pp subū siōis piculū. 7 ne p̄onus illi° turpitudinis

nideat. p° mō aut ꝺiūx fidelis uł ītrare re
ligione. aut nō. si uł intrare religionē pōt
iuito ꝺiuge ad fidē reuso si ab eo fuerat iu
dicio ecclie sepata. extra de cōuersi. ifidel.
Mulier. si āt nō uł religionē intrare tene
tur reuerti ad cōiugē ſuersū ad fidē. ut hr
in glo. c°. pdcō. secus aūt ē in carnali forni
catione. qz si mariꝰ cognosceret uxorē pꝰ
carnalē fornicatiōez postea ad ordies ꝓmo
ueri nō posset. cognoscer āt eā pꝰ ſpualem
fornicationē talē ꝓmotiōez nō ipedit. Pre
terea in fornicatione carnali aīa ⁊ corpus
poluūt. in ſpuali uero tm aīa. Preterea ī
carnali fornicatōe nō tm fit in aīa q mari
to displiceat. sz ēt in corpe. nō sic aūt in for
nicatiōe ſpuali. ⁊ he rōes hnt in glo. sr. c°,
pdcō. Lauſ. tm dicit eā nō cogēdaz redir. ut
hr in glo. ex ō diuortio sup ulō. c. qsto. cū
distinctiōe illꝰ decre. ō. e. t. de illa. ubi dr q
si cōsortiū uiri sine iudicio ecclie declīauit
ei cū reuersus fuerit ē reddēda. si uero iu
dicio ecclie ab eo recessit ad recipiēdū euz
nullatenꝰ dicimꝰ cōpellēdā. hoc tm certū est
q inf eos uinculū mrimoniale nō ſoluit. qz
inter eos fuit ratū. Ad 3ꝰ ꝺō q ī hoc ca
su pdcō ples assignari dz pri ī fauorē fidei
xpiane. ex de cōuer. ifide. Ex lris. Ad pꝰ
ad ptē aliā ꝺō q iure nature phītū ē simr
hre plures uxores ut supius hitū ē. ⁊ q̄uis
infideles ñ subsint iuri positiuo ecclie. sub
sunt tm iuri nr. ⁊ legi diuine. ⁊ iō qm infidel
hns plures uxores nō tenebat post sui cō
uersionē ad fidē discedere ab ifideli. nō tm
licebat sibi in cōspectu dei retinere nisi illā
quā pꝰ duxerat in uxorē. qz nec añ sui cō
uersionē hoc sibi licebat ꝺicēte iure nate.
Ad alia duo pz qd sit ꝺō ex dcis ī qōe.

Secundo queri tur utr
cōuersus ad fidē possit ꝺhere cū alia pſōa
cōiuge infideli uiuēte. Iꝰ q cōiūx ifidelis
aut uult cohītare cū cōuerſo ad fidem sine
cōtumelia creatoris ⁊ scādalo ipius cōuer
si. aut nō. pꝰ mō nō licet cōuerſo ꝺher cū
alia pa ifideli cōiuge uiuēte. 28. q. 2. Si ifi
delis. ℌ. hic distīguēdū. c° rō ē qz i hꝰ casu
nō ē ſolutū iter eos mrimoniale uīculū. qz
quo ad hoc ifidel cōiūx nō iuriat mrimꝰ
nec mrimonij cōditori nec marito. Si uero
nō uult cohītare ſoluit mrimoniale uīculū
inter eos. qz iniuriat mrimꝰ. ⁊ tūc cōuersus
pōt aliā ducere ⁊ sic itelligi pōt illꝺ uerbū
apostoli. c°. cor. 7°. si ifidelis discedit discē
dat. ñ. n. subiect ē fr aut sorori i hꝰi
dr ēt. 27. q. 2. Si ifidel. ℌ. hic distīguēduz
q discedēte sequi nō oz. ⁊ ea uiuēte aliā du
cere licet. uel hoc nō nisi de his itelligēdū
ē q in ifidelitate coplati sūt. si aūt uult co
hītar. ñ tm sic blasphēia xpiāe fidei adhuc ī
hoc casu soluit uinculū mrimoniale inf eos
q directe iniuriat cōditori mrimonij ī quo
casu intelligit illꝺ qꝺ dr in. c°. supradcō q
cōtumelia creatoris soluit ius mrimonij. ⁊
tūc fidel pōt aliꝺ mrimꝰ ꝺhere. Si aūt ult
cohītare sine blasphemia fidei xpiāe nō tm
sine scandalo cōiugis fidel. qz conat ipz pu
tere. adhuc in hoc casu conuersus pōt aliꝺ
mrimꝰ ꝺhere. qz solutū ē uinculū mrimonij
ꝓmi p hoc q infidel iniuriat enormit fi
deli ꝺiugi. pp tm cās pdcās nō solueret mri
moniale uinculū qꝺ eēt ratū. sz inter ifide
les nō ē mrimꝰ ratū. ut supius hitū ē. ⁊ hr
28. q. 1. circa pncipiuz. ex pdictis pz q eo
ipo q alter ifideliū cōiugū cōuertit ad fi
dē altero ī infidelitate remanēte nō soluit
inter eos uinculū mrimōiale. sz p hoc q ñ
ē ratū ē dissolubile ⁊ p pdcās cōuersiōez di
sponit ad dissolutionē. sz infidelē nolle co
hītare fideli. aut nō sine blasphemia fidei
xpiane. aut nō sine scandalo fidel coniugis
pdcm uinclz dissolut. nec oz illā dissolutō
nē fieri p iudiciū ecclie cū eccl'ia de ifideli
nō iudicet. 28. q. 2. si infidel. in glo. Alij
aūt tenētes ꝺrīm dicūt q si ifidelis nō uł
cōpere q eccl'ia sīiare pōt ⁊ dz. Aliq tm di
cūt q nō soluit uinculū mrimonij iter eos
quousqz conuersus ꝺhit aliud mrimꝰ qz si
infidel post illas blasphemias cōūteret ad
fidē añqz cōuersus aliud mrimꝰ ꝺxissz nō
possz pꝰ cōūsus aliud mrimꝰ ꝺher. sz mihi
ē difficile uidere si uinculuz ꝓmi mrimonij
nō ē pꝰ solutū quo sequēs mrimoniū sit le
gitimū. vnde mihi uidet dicendū q añqz
cōtrahat 2ꝰ mrimꝰ soluit pꝰ. ut dr i ſdcō
c°. in glo. ⁊ tm si añ ꝺctū mrimonij secundi.
alius coniunx cōuerteret nō liceret illi qui
pꝰ cōuersus ē 2ꝰ mrimꝰ ꝺhere uiuēte alia.
nō qz p cōuersionē alterius restitueret uī
culū mrimōij ꝓmi quasi iure postliminij.
ut qdā dicūt. qz ad cāndū mrimonij uīculuz

mutuꝰ requirit ꝺ ſeſus. ſz cāret quoddā impedimētū quo alius alio uiuēte cum alia pſona mrimoꝰ ꝺbeat phibeat. 28ª. q. 2ª. Si infidelis. i glo. ibi cū dr q; reſtituit uiculū mrimonij. ſz exponēdū ē ut ita dixi.

Tertio queritur utrū cōiux infidelis a fideli dimiſſus mō debito poſſit illo uiuēte. cū alia pa ꝺbere. Et uī q; ſic. q; inter eos nō ē mrimoniale uinculū. alias fidelis nō poſſet ꝺbere infideli uiuēte. infidelis aūt nō alligat mrimonio pōt ꝺbere. ⁊ tē nullus cōiugū pōt alterū iuituz obligare ad ppetuā cōtinētiā. ſz ſi infidelis nō pt ꝺbere altero cōiuge uiuēte. uix fidelis poſſet infidelē obligare ad cōtinētiā p totaz uitā ipi. fidelis. q; ut hītū ē in qōne pcedenti poſtquā infidelis nō uult remanere cū fideli. aut ſi ult ñ tñ ſine blaſpheia ⁊ pi aut ſcandalo fidelis ipe fidelis pōt alii mrim ꝺbere ipa uiuente. g poſtquā fidelis mrim ꝺxit. uī q; infidelis poſſit ꝺbere. ⁊ Cōtra. 28ª. q. 2ª. Si infidelis. cōtūelia cratoris ſoluit ius mrimōij circa eū q reliquit. in q uī dare intelligi. q; cū infidelis nō uult mō debito cohitare cū fideli non ſoluit ius mrimonij niſi quo ad fidelē. g quāuis fidelis ꝺbeat poſſit. nō tñ infidelis ⁊ tē ut hītū ē fidelis uolens cohitare cū infideli mō debito cohitare uolēti nō pt aliud mrim ꝺbere infideli uiuēte. g multo min infidelis dimittēs fidelē cohitare uolētē pōt aliud mrim ꝺbere fideli uiuente. ⁊ Circa hāc qōnē fuerūt opiones diuerſe ut accipi pōt ex dictis. 28ª. q. 2ª. Si infidelis. in glo. qdā. n opinati ſūt infidelē poſſe aliud mrim ꝺbere non tñ añq; fidelis aliꝺ mrim ꝺbat uel ſollēne uotū cōtinētie faciat. ſz q; poſtquā fidelis ꝺxit uel ſollēnit uouit nō remanet ſibi aliquod ius i cōiuge infideli. uī uī infidelis nullo iure remanere obligatus ad nō ꝺbendū. q; ex quo ſolutū ē uinculū mrimoniale iter ipz ⁊ fidelē. nec remanet fideli ius aliqꝺ ſup infidelē. ius nale ñ phibz ifidelē ꝺbere. nec ius dinū q; ſciā nec ſtatutū eccliē. q; ſtatuta eccliē ñ ligāt infideles q nūquā ſuſceperūt ſacz baptiſmi. ⁊ Alij dñt q; infidelis manēs in infidelitate nūquā pōt ꝺbere i uita alteri nec p uitā. q; quāuis inter ipz ⁊ fidelē ſit ſolutū mrimoniale uinculū quātū ad eēntiā. remanet tñ quātū ad obligationis effectū i infideli pp culpā ſuā nec ex hoc ſequit q; obligef ad ppetuā cōtinētiā. q; ſi conuertat ad fidē ꝺbere pōt poſtquā alius mrim ꝺxit uel ſolēnit uouit. ⁊ Ex dcis pz ſolutō ad ara ad ptez pmā. ⁊ Qui uult tenere aliā opionē dicere pōt ad pmū aru otra eā ut dicit quedā glo. ibidē q. ſ. nō ē intelligendū qn ēt ſoluat ius mrimonij circa fidelē relinquētē. ſz iō ꝺ relinquente decretū nō logt. q; extra eccliam ē. ⁊ eccliа nō iudicāt de his que foris fūt. ⁊ Ad 2ū ꝺ q; nō ē ſtle. q; quādu infidelis uult mō debito cohitare cū fideli nō ē ſolutū mrimoniale uinculū quo ad eēntiā. ⁊ iō fidelis ꝺbere nō pōt. ſz poſtquā infidelis dimittit fidelē uel debito mō nō uult cohitare cū eo ſoluit uinculū mrimoniale quo ad eēntiaz. ⁊ q; mrim claudicare nō pōt. iō poſtq; fidelis ꝺxit. infidelis ꝺbere pōt. ñ tū añ. q; añq; fidelis ꝺbat uel ſollēnter uoueat infidelis ſemper manet obligat fideli. quāuis nō ecōuerſo. ⁊ q ad hū bñdicit. qꝺ ⁊ſi mri m claudicaī ñ poſſit q; ad eēntiā claudicaī ñ pt q; ad obligatiōis effm. Uerz ät pp qꝺcūq; mortale pccm uxor poſſit a uiro dimitti l ei ſoluet in lra exponēdo.

Circa litteram caue ne gē tilē uel iudeā uel alienigenā. i. hereticaz ꝛc. hoc intelligit de heretica nō baptizata. uel dic q; ē phītio nō tñ cū ſtatuto irritante ſi ꝺriū fiat quo ad ipaz heretica. Ego dico q; dns. i ego dico cōſulēdo. nō dns pcipiēdo. Nō ē putādū mrimōiū qꝺ ex decretū di fm ē. ibi accipit ex p cōtra. Nec uera eius pudicitia cū cōiuge dici pōt. hoc in qō nib in ſolutiōe argumētoz expoſitū ē. Ob quaſz cōcupias q. aiaz a lege dei oberrare faciūt ⁊ permitioſe cozzūpi pōt ſine crimie. ⁊ uir uxorē ſuam dimittere ⁊ uxor uiz. Ad cuius intelligentiā notandū q; tripler ē fornicatio. ſ. ꝑpe dcā ut fornicatio carnalis. ⁊ fornicatio coīter dicta ut idolatria ⁊ quelibet noxia ſuperſtitio. q; talis aīa fidē frāgit deo cui eā obſtruare debebat ſicut uero ſpōſo. ē ēt fornicatio cōiſſime dcā. ſ. quelibz crimioſa cōcupia de qbus dual. ſ. ultimis fornicationib. hr ab Aug. liº pº de ſmone dei i mōte puz poſt mediū. ⁊ 28ª. q. 1ª. Idolatria. qūo aūt pp primā fornicationē liceat uiro

uxorē dimittere ⁊ eo⁹ superi⁹ dcm̄ ē. di. 35ª pp fornicationē uero cōit̄ dictam que p̄cess sit matrimoniū in utroq; ꝺiuge. qūo possit ille qui cōuertit̄ ad fidē ifidelē dimittere. hac di. iā expositū ē. si aūt duoꝝ cōiugū fidelis alter labat̄ in infidelitatē pōt dimitti a fideli. s. quo ad cohabitatiōez tp̄alē usq; quo corrigat̄. pp fornicatiōez vo cōissīe dicta; redūdātē in alteri⁹ cōiugis scādalū p̄t dimitti ad tēpus a cōiuge innocēte. ⁊ tūc ea nō dimittit ut scortū. sz ut a se p̄cidat scandalū q⁹ cessāte dz fieri recōciliatio. Si ābo crediderit q; p cognitionē dei cōformet̄ cōiugiū. hoc intelligit̄ qū uterq; coniugū ifirmū suscep̄t̄ uel añq; ille q p⁹ cōuersus ē ꝺbat aliꝺ mrim⁹. Nō hz illꝺ triplex bonū qꝺ excusat cortū ⁊ meret̄ p̄miu;. huius expositio ī qōnibus patet.

Di. xl.

Hanc super est tē. Superi⁹ determinauit magr̄ de impedimento disparis cultus. Hic determinat de īpedimēto cōsanguinitatis. Et diuidit̄ in p̄tes. 4. 1º oñdit ī quoto gradu cōsanguinitatis pōt ꝺbi mrim⁹. 2º ponit diuersos modos cōp̄ctionis illoꝝ graduū ibi. Quo aūt. 3º subdit rōez diuerse assignatiōis illoꝝ ibi. Qr̄ aūt. 4º opponit ꝺ p̄dcā ⁊ soluit ibi. Hꝺis aūt.

Arca hanc di. ad maiorē declaratōnē qōnū que p;oponūt̄ narranda; sunt que dā. s. quid sit ꝺsanguinitas. qd sit linea. qd sit grad⁹. ⁊ ponēde sūt tres regle. Cōsāguinitas ē uinculū p̄soꝝ ab eodē stipite descendentiū carnali ꝓpagatiōe ꝺctū. stipes aūt uocat̄ p⁹ a q̄ descendūt. linea ē ordinata collectio p̄soꝝ ꝺsāguitate ꝺiūctaꝝ ab eodez stipite descēdētiū diuisos grad⁹ hns. Est aūt q̄dā linea ascēdētiū. q̄dā descēdētiū. q̄dā trāsuersalis. Scōz lineam ascendētē ꝓputāt̄ gradus ita. s. p̄r ⁊ mr̄. au⁹ ⁊ auia. pau⁹ ⁊ pauia. actauꝰ ⁊ actauia. Scōz lineā descēdētē ꝓputāt̄. sic filꝰ ⁊ filia. nepos ⁊ neptis. pnepos ⁊ pneptis. atnepos atneptis. Scōz lineā trāsuersalē ꝓputāt̄ sic duo frēs. filij duoꝝ frūz. ⁊ nepotes duoꝝ frūz. pnepotes duoꝝ frūz. Gradꝰ ē hītudo distātiū p̄sonaꝝ q̄ cognoscitur quota gnātiōis distantia. due p⁹ differt īt̄ se. ⁊ hec distīctio gradꝰ ē ꝟz iura canōica ⁊ ciuilia. vñ sic ꝟz cāones fr̄ ⁊ sozor faciūt unū gradū. sic ꝟz iura cīlia faciūt duos. eo q; illa hītudo q̄ ē frīs ad sozorē. ñ ē illa eadē q̄ ē sozoris ad frēz. vñ ꝟz Auic. 3º me. c. .io. frīnitas q̄ ē ī uno frē r̄spcū alt̄⁹ ñ ē frīnitas q̄ ē ī alio r̄spcū isti⁹. Jura aūt cāonica istas duas hītudies accipiūt sub uno gradu. ⁊ iō ñ ē realis ꝺctō īt̄ iura cānica ⁊ cīlia ī ꝺscriptōne grad⁹. Lene g⁹ p regl'a q; ꝺbētes sine dispensatōe ī gradu ꝺsāguitatis p̄hīto nll'a lō gitate deffēdūt̄ ānoꝝ. qꝰ diuīnitas tp̄is ñ minuit p̄cm̄ sz auget. tātoq; sūt grauiora cimia qūto diuti⁹ ifelicē aiaz ꝺtinēt alligatā ex̄ de cōsāgui. ⁊ affi. ñ dz. Alia ē regl'a q; tanto gradu p⁹ descēdētes a stipite distant īt̄ se qūto a stipite distant grad⁹. tñ iō ꝟtu osioꝝ ē in linea descēdēte q̄z transuersali. ꝺbi frā filꝰ a p̄re distat ī p⁹ gradu. duo frēs īt̄ se attinēt sibi ī p⁹ gradu. ⁊ tñ plus attīet filꝰ p̄ri q̄z fr̄ fr̄i. ul'r filꝰ filij attīet auo in 2º gradu. filij duoꝝ frūz attīet sibi ī 2º gradu. ⁊ tñ filꝰ filij attinz magis auo suo q̄z sibi duoꝝ frūz inter se. uides g⁹ q; idē gradus cōsāguitatis ī linea descēdēte ē fortis uinculū q̄z in linea transuersali. 3ª regula ē q; qñ p⁹ ineq̄lit̄ distāt a stipite uerbi grā. una ī q̄rto gradu alia ī 2º gradu ꝺsanguitatis it̄ illas p̄sonas dz cōputari ꝟz gradū magis remotū a stipite. ex̄ de ꝺsāguitate ⁊ affinitate. c. .ulti. Hꝰ aūt rō ē qr rō cōsanguitatis ī linea trāsūsali ortū hz ab illa q̄ ē ad stipitem. vñ ph⁹. 8º. ethi. c. .i2º. oio cognata amicitia depēdeř uī ex p̄na. ⁊ iō unꝰ ī linea trāsūsali nō pōt eē alij ꝓpiquior q̄z stipiti. Nota ēt q; ꝺuēieti⁹ dicūt q p̄rez ⁊ mr̄ez assignāt trūcū q̄z Jsiꝺ q frez ⁊ sozorē trūcū pōit. ut hr̄. 9º. libro ethiolōgiaꝝ. c. .7º. ⁊ r̄citat magr̄ ī lr̄a añ nidiū hꝰ di. vñ illi q ꝟz assignātōez Jsiꝺ sūt ī gradu 3º ꝟz aliā sūt ī 4º

Arca hanc di. q̄runt. 6. 1º utꝝ cōsāguitas sit aliq̄ uīcluz. 2º utꝝ p̄stet mrim⁹ īpedimētū. 3º utꝝ īpediat mrim⁹ ultra gradū 4º. 4º utꝝ aliq; possit tñ distaz a stipite q; posset licite ꝺbeř cū eo. 5º utꝝ ī fideles ꝺbētes ī gradu p̄hīto sepandi sint postq̄z cōuertūt̄ ad fidē. 6º utꝝ illi qui añ

cōsaliū gñale i quo restricta fuit linea cōsā
guitatis usq; ad 4m gradū exerūt i gradu
3m uel 6m uel 7m potuerūt post pdcm ociliū
i suo cōiugio remanere.

Primo ostendo q cō
sanguitas nō sit aliqd uīculū rōe aie. ¶ Nō ē
aliqd uinculū cōsanguinitatis inter hoies.
qz oēs aie rōnales producūt i eē p creatōez.
nec rōe corpis.qz in his que respiciūt cor
pus coīcāt hoies cū brutis inter que nō ē
uinculū aliqd cōsanguitatis.g inter hoies
nō ē aliqd cōsanguitatis uinculū. ¶ Itē aliq
hoies nō magis cōmunicant inter se in eēn
tia spēi q; alij hoies nec in eēntia materia
li accidentaliter.tñ qlqz colligantur inter
se non descendentes ab eodē stipite q; aliq
q ab eodē stipite descēdūt. g iter descē de
tes ab eodē stipite ñ ē uīculū cōsanguita
tis. ¶ Itē si uinculū cōsanguitatis eēt inter
hoies p eoz descensum ab eodem stipite p
carnalem ppagationē .tūc tm se extenderet
consanguitatis uinculū q;tum ex se extēdit
carnalis propagatio.sz hoies omnes xpo
excepto p carnalē ppagationē descenderēt
ab Adam.g inter hoies oēs eēt cōsangui
tatis uinculū.qd falsū ē. ¶ Cōtra amicitia ē
uinculū inter hoies.sed phs.8o.ethi.co.i2o.
inter alias spēs amicitie ponit amicitiā cō
sanguineoz.g aliqd uinculū consanguitatis
ē inter homines. ¶ Item expientia docet il
los q ab eodē stipite descenderēt magis col
ligari inter se affectione naturali q; alios
ceteris paribs.g expientia docet inter ho
mines eē aliquod uinculū consanguitatis.
¶ Rō q sicut dicit phs.8o.ethi.co.i2o. Dīs
amicitia i aliqua coīcatione consistit.7 ois
coīcatio alicui amicitie causa ē ita q; sz dif
ferentias cōicationū sunt amicitiaz differē
tie sz phi.ubi pus. ¶ Cōsanguinitas āt ē que
dā naturalis coīcatio i sāguīe.qd iō dr qz
sanguis ultima digestione digestus ē mate
ria pxima seminis.cōsanguinitas g ē int
consanguineos cuiusdā naturalis amicitie cā.
7 qz natural amicitia ē formale uinculuz 7
naturale illoz quoz ē.7 iō dr pdicatiōe cā
li q; cōsanguinitas ē uinculū.i.uinculi cā.sz
qz cōsanguinitas nō causat pdictā naturalez
amicitiā nisi mediante cognitiōe coīcatōis
in sanguine que cognitio insufficiēter iuciē
nisi in hoībus.q;uis in brutis multis sit ip
sē aliqua cognitio pdcē coīcatiōis int pe
tē 7 īmediatā eius plez.vñ 7 uidem ipos
hre aliquā silitudinē natural amicitie ad i
uicē.iō ppe loquēdo nō ē uīculū cōsangui
nitatis nisi inter hoies q;uis iter aliq bru
ta sit sz qd. ¶ Ex dcis pz solutō ad pm arg
in oppm. ¶ Ad 2m dō q; q;uis consanguinei
nō magis coīcēt inter se 7 in eēntia spei q;
alij.nec ēt in eēntia natiali.tñ magis cōue
niūt i uirtute naturali.sz ñ ē necessariū q; ma
gis coīcēt in ūtute naturali absolute.qz q;q;
aliqui nō consanguinei similiores sūt i na
turali uirtute absolute q; aliq cōsanguinei;
semp tñ cōsanguinei magis cōueniūt i uir
tute naturali a uirtute stipitis deriuata.
¶ Ad 3m dicūt aliqui q; tūc deficit consan
guitas cū descēdentes ab eodē stipite desi
nūt eē siles in naturali uirtute suo stipiti qd
dñt necessariū fieri.qz illa assimilatio pau
latim uadit diminuēdo.qd pz qz naturalis
uirtus ut est derivata a stipite nō ē ita for
tis sicut in stipite.sicut nec in ramis arbo
ris ē naturalis uirtus quā recipiūt a radice 7
stipite ita fortis.sicut i radice 7 stipite iq;m
eā a stipite accipiunt.qz contingere pōt ex
alia cā q; aliqua naturalis uirtus fortior sit
in ramis uel fructu q; in stipite uel radice.
sic q;uis in filio pōt eē fortior naturalis uirtus
q; in pre.hm tñ nō ex naturali uirtute pris
tm.sz ex aliq alia coopāte cā. ¶ Sz ō si cōti
geret q; unus pr gñaret filios plures q non
eēnt pri similiors i quacūq; naturali uirtu
te q; aliq alij hoies adhuc eēt cōsanguitas
inter eos p hoc q; coīcarēt in natura ab eo
dē stipite p uirtutē naturalē ppagata. ¶ Pre
tea cū qnto uirtus generantis fortior ē tā
to p eā possit ad plures ptendi naturalis
similatio ūtuti naturali stipitis contingere
posset q; aliqui ab uno stipite descēdentes
magis eēnt cōsanguei iter se q; alij iter se ab
alio stipite descendentes tam isitis qz ill exi
stentibus in eodem gradu ad suum stipi
tē,qd incōueniēs uī. ¶ Ideo dicūt alij q; tātū
se extēdit cōsanguinitas qntū naturalis pro
pagatō ab eodē stipite.7 q; oēs hoies hñt
in se aliquā cōsanguinitatē inq;m ab eodez
stipite p naturalē ppagationē descēdūt et
talis cōsanguinitas aliquam rōez hz uinculi
inq;m iter hoies qui hūc descendūt efficacis

recogitāt ⁊ ī quib⁹ ñ ē naturalis affectō p
exceſſiuam malitiā depꝛauata cauſat aliq̄d
uīculū aīcitie naťal' q̄uis debilr. vñ Aug⁹.
i2°.de ci.c°.2i°.dic q⁹ tō de⁹ noluit oēs ho
mines ab uno deſcēdēr ut eo mō uehemen
tius cōmēdaret hoī ip⁹ ſocietatis unitas
uiculūq̄ cōcoꝛdie.⁊ nō tm̄ inter ſe nature
ſilitudine.uerꝝ ēt cognatiōis affectu hoies
necterēt.nō dr̄ g° ꝓpe cōſanguīitas deficer
ſz p tanto deficer dr̄ q2 p nimiā elōgatōez
a ſtipite naťal' amicitia fere totaliter euane
ſcit quā mr̄imōiale uiculū aliquo mō reuo
cat fugiētem.

Secundo queri tur utꝝ cōſāguītas pſtet mr̄im° ipedimētū. Et ur̄ q⁹ nō.q2 ligati uicło naťal' amicitie faciliuſ q̄z alij in amicitia pſeuerāt.ſz iter cōiuges maxie util' ē pſeuerantia amicitie. g° cōſan guinei aptioꝛes ſūt ut mr̄imōialiter copu lēt inter ſe q̄z extranei.¶ Itē nō ipedit mr̄i m⁹ qđ nulli bono mr̄imonij ōriať.ſz cōſā guinitas nō ōriať alicui bono mr̄imonij.qz ita pñt ſuare fidē ſic extranei ⁊ uta ēt ꝓcre are plē. g° cōſanguītas mr̄im⁹ nō ipedit. ¶ Itē Eua imediate ſūpta fuit de Adā.⁊ tm̄ illa ꝓpīquitas nō ipediuit mr̄im⁹ iter eos. g° multo foꝛtius nulla alia carnal' ꝓpiqui tas mr̄im⁹ impedit.¶ Contra Leui.18°.oīs hō ad ꝓpinquā ſui ſanguīs ñ accedat.¶ Itē Greg⁹ ad Aug⁹ epz anglox.⁊ hr̄.35ª.q. 2ª.quedā lex.⁊ recitat magr̄ in lra p⁹ medi uz h⁹.di.dicit q⁹ ſiue duox frūz germānox ſiue duax ſoꝛox filius ⁊ filia.miſceanť ex pimēto didicit ex tali cōiugio ſobolē ñ poſ ſe ſuccreſceř..ſz illō qđ ipedit ſobolē ſucce dēte dz ipedir mr̄im⁹ q2 ē ō unū bonū ma trimonij.g° aliqua cōſanguītas mr̄im⁹ ipe dit.¶ Rō q⁹ aliqua cōſanguītas ipedit mr̄i m⁹ ex dictamie iuris nature.aliq̄ ex dicta mie legis diuie.aliq̄ ꝓp statutū eccl'ie.ꝓꝛo pter dictamē legis naťe ipedit mr̄im⁹ filie cū pr̄e. uel filij cū mr̄e.vñ ⁊ i lege naťe dcm ē.ut hr̄ Deñ.2°.relinquet hō pr̄ez ⁊ mr̄ez ⁊ adherebit uxoꝛi ſue.ius.n. naťale dictat maioꝛē reuerētiā deberi pentibus q̄z cōiu gibus.⁊ dictat nō ſic debere tractari turpi ter pentes ſicut ſe cōtractāt ꝺiuges.magiſ tñ ē ō ius n⁹ mr̄im⁹ filij cū mr̄e q̄z filij cuz pr̄e.q2 uxoꝛ dz eē uiro ſubiecta.ō autē ius n⁹ ē ut filj⁹ tēat mr̄ez ſubiectā. vñ ⁊ que dā aialia bruta abhoꝛꝛet coire cū mr̄e ſua q̄z diu cognoſcūt eā eē ſuā mr̄ez.qđ pz p illō qđ narrat ph⁹.8°.de aialib⁹ ō camello qui cū ſaltaſſet ſup mr̄ez ſuā cooptā poſtq̄z re cognouit eā eē mr̄ez ſuā interfecit īgēiato rē.narrat ēt de equo ibidē q cū ſaltaſſz ſup mr̄ez ſuā ⁊ recognouit eā poſtquā diſcoo piebat fugijt ⁊ piecit ſe de alto ⁊ moꝛtuus ē.¶ Ex.dictamie legis diuine ꝓhibent mr̄i moniaľr copulari cōſanguīei ī p° gradu ⁊ 2° ex una pte tm̄.ut pz Leui.18°. cui⁹ rō eſt ne ſi poſſit mr̄imōiaľr copľari dar̄ īcētiuū luxurie eo q⁹ tales perſone frequenter ſo lēt ī eadē domo hītare.¶ Per ſtatutū eccl'ie ꝓhibent mr̄imoniaľr copľari cōſanguinei ēt ī 3°.⁊.4°.gradu.qz uſq̄ tūc cōſueuit int hoies ſatis durare amicitia pp cōſanguīta tis uīculū nr̄.ſed p⁹ illū gradū cōcedit eas poſſe copulari ad amicitiā quaſi fugiētē re uocādā ut ſic charitas int hoies dilatetur eo q⁹ cōiūx ad oſāguīeos ſui cōiugis mľtū afficiať.¶ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺđ q⁹ ſic una cōi catio qñq̄z ipedit aliā ita amicitia fundata ſup unā cōicatiōez.vñ amicitia cōſāguīta tis magis ē impeditiua q̄z ꝓmotiua ami citie que dz eē inter cōiuges pp rōez cōica tiōis ſup quā fundata ē.¶ Ad 2⁹ ꝺđ q⁹ ꝛſi nō ōriet alicui bono mr̄im° ex toto cōiūctō cōſanguineox ōriať tm̄ decēti obſuatiōi ⁊ aliquaľr honeſtati bonox illox.¶ Ad 3⁹ ꝺđ q⁹ Eua fuit cōſanguīea Ade.q2 ab eo non deſcendit p naturalem ꝓpagationem.

Certio queritur ut⁹ oſāguītas ipediat mr̄i⁹ ultra.4⁹.gra dū. Et ur̄ q⁹ ſic.ex ꝺ oſā.⁊ affi. q⁹ dilectio ōct⁹ exīntiū ī.6°.gradu pōit ſub idlīgētia.qđ nō eēt uerꝝ miſi oſanguītas ultra.4⁹.gradū de iure cōi mr̄im⁹ ipediret.¶ Itē magr̄ cir ca ꝓncipiū h⁹ di.dicit q⁹ cōſanguinei in.7° gradu uel īfra copľari ñ debēt.¶ Itē idē hr̄ 35ª.q.3ª.ꝓgēie.⁊.c°.ſe.⁊.c°.nulli. q̄ iura re citat magr̄ ī lra ſatis cito p⁹ ꝓncipiū.¶ Cō tra eccl'ia liber̄ ꝺiūgit mr̄im⁹ ultra.4⁹.gra dū oſanguītatis.¶ Rō q⁹ cōſanguītas nō ī pedit mr̄im⁹ ultra.4⁹.gradū.iura.n. ōriū dicentia reuocata fuerūt ī concilio genera li.ut pz p illō qđ hr̄ ex de cōſā.⁊ affini.nō dz ubi dr̄ q⁹ ꝓhibitio de cōiugio antiquit⁹

fuata difficultates frequēter inducebat. ⁊ ali
qñ pariebat piculū aiaꝝ. ⁊ iō hec ꝓhibitio
usqꝫ ad. 4ū. gradū restricta ē cu mrim⁹ cō
gruit. ut ibidē dr qꝫ in corpe hoīs sūt q̄t
tuor humores. q cōstāt ex q̄ttuor elemētis.
pōt ēt hr reuocationis hec assignari rō. qꝫ
tā pp refrigeriū charitatis uinculū amici
tie iter ꝺsāguīeos ultra. 4ū. gradū ita eua
nescit ⁊ q̄si fugit q ex tūc licitū ē dr ipaꝫ
p mrimoniale uinculū reuocari. ¶ Ex dictis
pz solutio ad oīa in oppⁿ allegata.

Quarto queritur

utrū aliqs tm posset distar a stipite q licite
posset cōtrahere cū eo. ¶ Rn. q nō. qꝫ rō na
turalis. dictat q ordo natalis generatiōis
debet ꝓcedere nō retrocedere qđ aliq⁹ mō
fieret. si aliqs uel aliq cōiungeret sno stipiti
in carnalis gnatiōis ope nataliter ⁊ maio
rē reuerētiā dr hō illi a quo eēndi. supsit ii
tiū generatione naturali q̄cuis mediate q̄z
debeat cōiunx cōiugi.

Quinto queritur

utr infideles cōtrahentes in gradu phibi
to sint sepandi postq̄z ꝺūtūr ad fidē. ¶ Rn.
q si ꝺtraxerūt in gradu phibito a iure na
ture uel diuino mrimoniū nullū fuit. inter
eos. oēs. n. subsūt legi nate ⁊ legi diuine. ⁊
iō postq̄z ꝺūtūr ad fidē sepandi sunt. ¶ Si āt
cōtraxerūt in gradu phito ab eccl̄ia tm cū
statuta eccl̄ie nō se extēdant ad infideles q
nūq̄z sacramētū baptismi susceperūt. tunc
dico q legitimū mrim⁹ fuit. iter eos ꝺctū.
⁊ iō pr eoꝝ. ꝺūsiōes ad fidē nō sūt sepandi.
exr de ꝺsāgui. ⁊ affini. de infidelibr.

Sexto queritur

utr illi q añ ꝺciliū gnale in qⁿ restricta fuit līea cō
sanguīitatis usqꝫ ad. 4ū. gradū ꝺxerūt i. 5ⁿ
gradu uel. 6ⁿ. uel. 7ⁿ. potuerint pr pdcm cō
ciliū in suo cōiugio remanere. ¶ Rn. q tales
qñ ꝺxerūt erant psone illegitime ad ꝺhēdū
inter se. ⁊ iō inter eos nullū fuit ꝺctū mri
moniū. nec p reuocatiōes illoꝝ statutoꝝ fu
erūt illa mrim⁹ ꝺfirmata. qꝫ ꝺstitutōes mri
monij ad ꝑterita mrimonia nō trahūr. de
cretoꝝ di. 13ª. ante triēniū. ⁊. 35ª. q. 3ª. de i
cestis. ⁊ exr de cōsāgui. ⁊ affini. ¶ Nō dz. ubi
dr decetero libere copulent. p qđ dat itel
ligi fz glo. ibidē q p istā cōstitutōez pdcā
mrimōia nō fuerit cōfirmata. vñ sic ꝺiūcti
separi potuerūt si noluerūt nec debuerunt
simr cohītare carnalr nisi illi qui de nouo
cōtraxerūt expsse uel tacite. ⁊ dico tacite. qꝫ
si post publicationē restrictiōis linee cōsan
guīitatis usqꝫ ad. 4ū. gradū sil̄r steterūt sci
enter itelligūtur ratificasse mrim⁹. nō tm p
hoc fuit ratificatū quo ad deū nisi de no
uo iterueneri mutu⁹ itior ꝺsēsus. nec fuit ne
cessaria noua expssio per uerba. quia cū in
teriori ꝺsensu expssio cōsensus. qñ ꝺxerunt
de facto sufficit ob mrimonij fauorē. extra
de ꝺsangui. ¶ Nō dz. ī glo.

Circa literam

supsit ritiū nūerandi. ita. s. q faciant primo
gradū nō stipitem. sicut sex etatibus mun
di generatio ⁊ hoīs status finitur. Ite sex
etates mūdi fz Aug⁹. li⁰ 83ū. qōnū. q. 18ª.
sic distīguūr. ¶ 1ª ab Ada usqꝫ ad Noe. ¶ 2ª
a Noe usqꝫ ad Abraā. ¶ 3ª ab Abraā usqꝫ
ad Dauid. ¶ 4ª a Dauid usqꝫ ad transmi
grationē i babyloniā. ¶ 5ª a trāsmigratiōe
i babyloniā usqꝫ ad aduētū xpi dñi. ¶ 6ª ab
aduētu dñi usqꝫ ad finē secli laborantiū cū
qua currit 7ª alteri⁹ seculi. s. gescētiū ⁊ iu
dicio incipiet 8ª que erit resurgētiū. sex eta
tes hoīs fz Aug⁹. ubi pus sūt ifantia puer
ritia adolescentia iuuentus grauitas senec
tus. quar tpa sic distīguūr. ifantia usqꝫ ad
7. annos. pueritia usqꝫ ad. 14. annos. adole
scentia usqꝫ ad. 25. annos. iuuentus usqꝫ ad
50. annos. grauitas usqꝫ ad. 60. annos. se
nectus a. 60. usqꝫ ad finē.

Di. xli.

Hanc de affinitate tr.

Superius determinauit
magister de impedimento
consanguīitatis. ¶ Hic de
trmīat de ipedimēto affinitatis. Et dīdr
ī ptes duas. ¶ 1º de trmīat ꝺ ipedimēto affi
nitatis. ¶ 2º de sepatiōe mrimonij inr ꝺsā
guīeos uel affines ꝺcti ibi. Et sciēdū. ¶ 1ª
ī. 3. ¶ 1º oñdit quid sit affinitas ⁊ usqꝫ ad
quē gradū ipediat mrim⁹. ¶ 2º oppōit i ꝺ
riū ibi. Sz alij. ¶ 3º oñdit q̄z durat affinitas
uinculū ibi. Illō ēt. ¶ Illa ps que ibi incipit

ꝑncipali. Et circa hoc querūt. 4. ℳ p° utꝝ affinitas īpediat mr̄im°. ℳ 2° utꝝ possit p̄scribi ō ꝓhibitiōez de ōbendo cū affie. ℳ 3° utrū nati de tali mr̄im° sint illegitimi. ℳ 4° utrū ad accusandū īpedimētū cōsanguitatis uel affinitatis sint admittēdi taz ex̄nei q̄z cōsanguinei.

PRimo ostendo q̄ affinitas nō impediat mr̄im°. qr effect° non īpedit cāz. sz affinitas cāt ex mr̄im°. g° nō īpedit mr̄im°. ℳ Itez uir q carnaliť cognoscit mulierē magis uī attiet illi q̄z ꝺsāguie° su°. qr ille q cognouit eā attiet sibi īmediate. cōsanguie° su° eo mediāte. sz uir pōt ōbere cū muliere quā carnaliter cognouit. g° multo forti° cōsāguineus su°. ℳ Cōtra. 35ª .q. 3ª de ꝓpīquis eq̄liter uir cōiūgať ī mr̄im° eis q libi ꝺsanguinei sūt et uxoris sue cōsanguineis p° morte sue uxoris. g° affinitas ita uī mr̄im° īpedire sicut cōsanguitaſ. R° q affinitas īpedit mr̄im° ī aliquo gradu ō iure diuino. ius. n. dīnū ꝓhibet. ut hr̄ Leuit. 18°. filiū nō cōtrahere cū uxore pr̄is. nepotē cū uxore patrui. pr̄ez cū uxore filij ī aliquo gradu de iure positiuo. vnde ō iure positiuo non licet contrahere cum affine infra quartum gradum. extra de consangui. et affinitate. ℳ Non ꝺz. ubi dr̄ ꝓhibitio copule cōiugaľ q̄rtū cōsanguitatis et affitatis gradū decetero nō excedat. qm̄ in ulteriozibus gradib° iā ñ pōt absq̄ graui dispēdio h°i ꝓhibitō gñaľr obseruari. ℳ Ad p° in opp° ōō q affinitas nō īpedit mr̄im° ex q° cāt ꝛz aliud. ℳ Ad 2° ōō q cū nullus sit sibi cō sāguine° et affitas cōtrahať mediāte cōsāguitate p carnalē copulā seu mr̄im° mulier nō efficiť affinis uiro qui cognoscit eā. sed eius ꝺsāguineis. et si dicas saltē magis uī attinere sibi altero genere attinētie. et ex cōsequēti min° uī posse mr̄imoniaľr copulari uiro q̄z cōsāguineo ei°. dico q nō ualet. quia cū mr̄im° ad ꝓcreatiōez plis ordiet. et plis ꝓcrātō ñ possit esse sine carnali copula ipa mr̄im° ñ repugnat. vnde ipz īpedire ñ ꝺz.

SEcundo queri tur utꝝ possit p̄scribi ō ꝓhibitiōez de ꝛtrahēdo cū affine. Et uī q sic. qr ō ius pure positiuum pōt currere p̄scriptio. sz p̄scriptio de ōbendo cū affine ē de iure pure positiuo. g° contra ipaz pōt ualere p̄scriptio. ℳ Itē ꝓceptio decimaꝝ et oblationū ē aliqd spūali. ānexū. usus mulieris uī eē quid carnale tñ. sz cōtra ius ꝓcipiēdi decimas et oblatiōes ualet p̄scriptio q̄dragēnaria. ex̄ de p̄scriptiōe. de q̄rta g° multo forti° pōt p̄scribi ō illud ius q̄ō ꝓhibet ꝛtrahere cū affine. ℳ Cōtra. e. t. uigilāti. dicit dñs papa de p̄scriptiōe q nobis tā in rebus cognitis q̄z ī latētib° placuit nō hēre uigorē. g° uī q p p̄scriptionem nullus possit iuste aliqd obtinere. ℳ R° q q̄uis cōtra ius nature uľ diuinū nulla possit ualere p̄scriptio. q̄ñq̄z tñ ualz cōtra ius pure positiuū nisi sit tale de quo cauet in iure. ut cōtra ipz p̄scribi nō possit. ad hec tñ ut p̄scriptō sit ualida necessaria sť tria. vnū ē q possessor iusto titulo īcipiat possidere. 16ª. q. 3ª. Dilectio. §. Pōt. ubi dr̄ q q nullo titulo possidere incipit p̄scribere nō pōt. aliud ē q sit bone fidei possessor. hoc ē q credat se iuste possidere. qr sicut dr̄ ex̄ de p̄scriptiōe. vigilāti. nulla antiqua dierū possessio iuuat aliquē male fidei possessorē nisi respuerit postq̄z uouerit se aliena possidere. 3° ē q possideat p totū tēp° decimatū a iure absq̄z iterruptiōe. illud tñ tēp° ō termiať breuius uel lōgi° ꝑz cōditiōes rex q̄ possidenť et illoꝝ ō quos p̄scribiť. si autē p̄escribens ius acquirit in re que a principio de iure sua non erat. locum tamen in proposito non habet. quia prohibitio de ñ contrahendo cum affine quātū ad aliquos gradus est de iure diuino ut pz ex ꝓcedēti questiōe. Illud etiam ius positiuū quod in alijs gradibus contrahere prohibet. tale ē q de ipso cauetur in iure ut contra ipsum p̄escriptio ualere non possit. extra de consāgui. et affini. ℳ Nō debet. ī fine. causa etiā quare iura uoluerunt p̄escriptionem habere uigorem in proposito esse non potest. qr ut dicitur extra de p̄escriptione. vigilanti. Ephesinus legis lator solum propter uitā dam miserorum segnitiem et longi temporis errorem et confusionem prius tricenali uel quadrigenali p̄escriptionem uigore legis imposuit. vnde consuetudo quantumlibet longa non potest personas illegitimas ad contrahendū facere legitimas. extra de consangui. et affi. q super. in textu. et in glo.

ꝓterea cū mr̄im⁹ nō tm̄ sit ꝺ iure positiuo. sed etiā de iure nature ⁊ diuino. ut supius ostensū ē ꝑ nullā ꝓscriptionē fieri potest ut mr̄i⁹ sit nex qꝺ a ꝓncipio nullum fuit. ¶ Ad ꝓmū ī opp⁹ ꝓz solutō ex iā dcis. ¶ Ad 2⁹ ꝺ qꝺ carnalis usus mulieris ex̄ mr̄im⁹ ē. ꝺ iusta. ⁊ iō locū nō hz. ubi ꝓscriptio. ī ꝑuz ēt mr̄im⁹ ē de iure nature ⁊ diuino. ⁊ iō nec ꝑscriptō facer̄ pōt ut ualeat mr̄im⁹ qꝺ a ꝓncipio nullū fuit. uel efficacit̄ nullū qꝺ a ꝓncipio fuit nex. ex̄ de ꝺsāgui. ⁊ affini. Nō dz. ptz in textu. ⁊ ptz in glo. ¶ Ad itellectū āt ꝺcr̄. allegate ī arguēdo sciēdū qꝺ decr̄. ñ dic qꝺ ualeat ꝑscriptio ꝺ ius soluēdi decias. qz ꝺ hoc ius nulla ꝑscriptio ualere ꝑt ut dicit cōciliū byturicēse qꝺ tenuit dñs Ymō cardinalis tūc legatus in regno frācie. ⁊ hoc ē rōnale. qz debitū soluēdi decias nō ē tm̄ ꝺ iure positiuo. sz ēt de iure diuino ꝺ qꝺ ꝑscribi nō pōt. sz ꝑdcā decre. bñ dixit qꝺ clericꝰ pōt ꝑscribeꝛ ꝺ epuz suū ius ꝓcipiēdi quartā decie ⁊ oblatiões defūctoꝝ. ¶ Aliq aūt dicūt qꝺ q̄uis nō ualeat ꝑscriptō ꝺ ius soluē di decias ꝓz qꝺ decia accipit̄ ꝓ alia portiõe necia ad sustētatiõez mīstroꝝ ecclie. qz sic ē de iure nat̄e ⁊ diuino quo ad oēs. tñ ꝑm qꝺ decia accipit̄ ꝓ tali ꝓte ꝺciata pt ꝑscribi ꝺ ius soluēdi decias. qz sic soluere decimā nō ē de iure nature. nec de iure diuino nisi qꝰ ad⁹ filios isr̄l. ⁊ ar⁹ ꝓ ista opione. qz ī maiori pte italie nō soluūt̄ decie. nec tñ eccl'ia ꝓcedit ꝺ eos cōpellendo eos ad solutōem ¶ Ad ar⁹ ad ptē aliā ꝺꝺ qꝺ illꝺ ꝺbū ꝓz glo. ibidē intelligit̄ ī male fidei possessoꝛe q ꝑscribere nō pōt siue uer⁹ dñs sciat rē illam ad se ptinere siue ignoret. nec dr̄ male fidei possessoꝛ qui post cōpletā ꝑscriptionē pⁿ re cognoscit qꝺ res qñ eā ĩcepit possidere sua nō erat de iure. qz ꝓz glo. sup decr̄tale ꝓcedcām ꝛpleta ꝑscriptiõe iā possessoꝛ tut⁹ ē. ꝓz utrꝝq; ius. qꝺ pz ēt p illꝺ qꝺ hr̄ ī cⁿ ime diate sequēti. ꝟñ illꝺ uerbū illi⁹ decr̄. uigilāti. nlla ātiq; diez possessio iuuat aliquē male fidei possessoꝛe nisi r̄spuerit postq̄ se nouerit aliena possideꝛ. itelligēdū ē si añ ꝛple tā ꝑscriptionē habuerit malā fidē ut dicit glo. ibidem.

Tertio queritur

utr nati de mr̄im⁹ ꝺcto it̄ affines uel cōsanguineos sit illegitimi. ¶ Ꝙ. qꝺ sicut dr̄ ex̄ q filij sit legiti. ¶ Āta. ī glo. qdā st̄ filij legiti. ⁊ nat̄ales. qdā legiti ⁊ ñ nat̄ales. qdā nat̄ales ⁊ ñ legiti. qdā nec nat̄ales nec legiti. ¶ Legitimi ⁊ nat̄ales sūt q nascūt̄ ex legitimo mr̄im⁹ seu ī eo cōcipiūt̄ siue añ baptismū siue post. 28ª. q. 1ª. nūqd. ⁊ hoc siue mr̄im⁹ sit legitimū ꝓz rē ⁊ ꝛitatē. uel ꝓz ecclie approbatiõe siue ab ĩitio. siue ex post fcō ⁊ ꝺhē tiū reputatiõe uel utrūq; uel alteri⁹. ex̄. q filij st̄ legitimi. ¶ Āta. ī glo. si ꝛo aliqs clāde stina mr̄i⁹ uel ĩt̄dcā iure ꝑsupserit in gradu ꝓhibito ēt ignoraāter soboles de tali cōiūctiõe suscepta ꝓrsus illegitia cēseat̄ de pentū ignoratia nullū hitura subsidiū cū illi taliter ꝺhēdo nō exptes sciētie uel saltē affectatoꝛes ignoratie uideāt̄. ex̄. de clādestina despō. ¶ Cum ihibitio. §. si qs. pari m⁰. ēt p⁹ les illegitima censeat̄. si ābo parētes impedimētū sciētes legitimū ꝑter oē ĩterdcm ēt in cōspectu eccl'ie ꝺhere ꝑsupserūt. e. c⁰. ubi ꝓ us. §. pi. m⁰. ¶ Legitimi ⁊ ñ nat̄ales sūt adoptiui siue abrogati de quibus habeꝛ extra ꝺ cogna. leg. c⁰. unico. ¶ Naturales ⁊ ñ legitimi sunt nati ex concubinis in domo. ¶ Non legitimi nec naturales sunt nati ex adulterio. extra. qui filij' sūt legitimi. ¶ Āta. Similiter dico de illis qui nascūtur ex incestu. ¶ Illegitimi enim qui nascuntur ex copula ñ legitia dicūt̄ etiā ñ nat̄ales. ñ a nat̄a generis. sz a natura speciei. ꝓ tanto quia naturale iudiciū rationis manifeste tali copule contrariū ē. nec pp istam rationem natus de cōcubina in domo indubitato affectu retēta. i. ex cōcubina que ī domo tenet̄ quasi loco uxoris dicitur nō naturalis. qz q̄uis talis copula sit contra naturale rōis iudicium. nō tamen ita manifeste sicut alia. ⁊ pp hoc q̄uis ab eis excludat̄ ratio legitimitatis. nō tñ ab eis excluditur uocabulus naturalitatis. ¶ Ex dictis patet qꝺ ex copulatis in facie eccl'ie ⁊ sine cōtradictione in gradu consanguinitatis uel affinitatis ꝓ hibito utroq; eoꝝ uel altero impedimentū ignorante conceptus diffinitiuam sniaz di uortij q̄uis post eam ex utero natus legitimus est ⁊ succedere debet ī paterna hereditate. extra q filij sint legitimi. cū iter. ī textu. ⁊ ī glo. similit̄ si aliqs habens uxorem legitiaz ⁊ illa uiuēte aliā ducit ī facie eccl'ie

Et sciēdū. diuidit in. 3. p°. agit ō sepabilita te mrīmonij in phibito gradu cōsanguīta tis uel affinitatis ꝛtracti. ¶ 2° de quibusdā pccis qb⁹ affitatis iura uiolāt ibi. Hic ōō. ¶ 3° de quibusdā noīb⁹ que ex gradib⁹ affi tatis sumūt ibi. Attendendū ē.

Circa hanc di. queēduꝫ ē pncipaliꝫ ō duobus. ¶ 1° de cā affinitatis. ¶ 2° de im pedimēto ꝓueniente ex ea. ¶ Circa p⁹ que runt. 4. ¶ 1° utrū p quālibet carnalē copu lā cōtrahatur affinitas. ¶ 2° utrū p mrīm⁹ nō cōsūmatū. ¶ 3° utrū p sponsalia. ¶ 4° utrū affinitas causet ex affinitate.

Primo ostendo q̄ per quālibet carnalē copnlā nō cōtrahat affi tas. qz affinitas ē uinculū idissolubile ī tm q̄ uno cōiugū defūcto nō ꝓp hoc deletur affitas suoꝝ ꝓsāguīeoꝝ cū alīo cōiuge. 35ª. q. ulti. Frmitatis. sꝫ copla carnal' forīcaria idissolubiliter nō cōiungit. g° uī q̄ p talez copulā affinitas nō debet cōtrahi. ¶ Itez p carnalem copulā extra mrīm⁹ nō cōtrahit irregl'aritas ut supius uisū ē. g° a simlī nec affinitas. ¶ Item. 35ª. q. 3ª. Extraordīaria dicit sic. extraordinaria pollutio nō nisi in naturalib⁹ admissa. nō uī mrīmoniū impe dire qō uerū nō eēt si p carnalē copulā il licitā cōtraheret affinitas. ¶ Cōtra eadem cā. q. ulti. Frateritatis. dī de uiro ꝛ mulier si una caro fiūt qūo pōt aliqs eoꝝ ꝓpiqus uni ptinere nisi ptineat alteri h° mīme pos se fieri credēdū est. sꝫ sicut dicit ap°. i. cor. 6°. q adheret meretrici unū corpus efficit. g° p copulā fornicariā affinitas cōtrahit. multo fort⁹ g° p ꝛiugalē. ¶ Itē eadē cā. q. 3ª. si quis. Si hō fornicatus fuerit cū mulie re ꝛ fr eius nesciēs eandē duxerit uxorē. se quit. mulier ad mortē pēiteat. ꝛ sine spe cō iugij maneat. qō nō diceret nisi p fornica tionē mulieris cū frē fuisset cōtracta affi tas inter ipas ꝛ fornicatoris frēz. ¶ R° affi tas ē ꝓpīqtas ex carnali cōmistione media te cosanguītate ꝓueniēs oī carēs parētela. ꝛ qz carnal' cōmistio ē nō tm in concubitu mrīmoniali. sꝫ ēt fornicario. iō gñaliter ōō q̄ p oēz carnalē copulā p quā uir ꝛ mulier dñtur effici una caro affinitas cōtrahit. ꝛ hz p carnalē pollutionē factā nō in uase na turaliter ad illū usum ordīato. sed extra uī p fractiōez claustroꝝ sine semis effusione nō efficiuntur uir ꝛ mulier una caro⁹. iō p tales actus affitas nō contrahit. 35ª. q. 3ª. Extraordīaria. in tex. ꝛ ī glo. expssius. nec obstat illud qō dī. exī de spō. Iuuēis. qz il la decretalis loquit de illo q attentauit in naturalib⁹ ꝛ maritali affectu. ut dicit glo. ibidē ꝛ ēt qz usq̄ non erat plane certū. utꝝ extra uas naturale seminasset uel intus ut ēt littera sonaī uī. ¶ Ad p⁹ ī opp⁹ ōō q̄ nō ualet qz frequēter ex actu transitorio cau sat⁹ diuturnus effect⁹. ¶ Ad 2⁹ ōō q̄ carna lis copula nō causat irregl'aritatē nisi iq̄⁹ iducit sacr̄ effectū. hoc aūt ꝓsupponit ali qō eē sacr̄ qō in fornicaria copula nullam ē. ꝛ iō nꝫ sacramēti defectus. p fornicariam aūt copulā uir ꝛ mulier efficiūt una caro q̄ mediante affinitas ōbitur. ¶ Ad 3⁹ ōō q̄ ibi nō uocatur extraordīaria. pollutio car nalis cōcubit⁹ fornicar⁹. sed pollutio facta circa naturalia ꝛ nō intra. ita q̄ nō attīgū tur claustra pudoīs sꝫ q̄ expōit glo. ibidē.

Secundo queri tur utꝝ p mrīm⁹ nō cōsūmatū cōtrahatur affinitas. Et uidetur q̄ nō. quia affinitas ē ꝓpin quitas ex carnali cōmistione ꝓueniēs ut supius dcm̄ ē. sꝫ in mrīm⁹ nō cōsumato nul la fcā ē carnalis cōmistio. g° p tale mrīm⁹ nō cōtrahit affinitas. ¶ Itē 35ª. q. ulti. Frm nitatis. dī de cōiugibus q̄ si una caro fiūt nō pōt eē q̄ aliquis sit ꝓpinquus uni eo rū qn ptineat alteri in quo uī dare ītelligi affinitatē nō ōbi p cōiugiū nisi mediāte cō mistione carnali. ¶ Cōtra eadez cā. q. 3ª. de ppinquis equaliter uir ꝛiūgat ī mrīm⁹ eis q sibi cōsanguinei sūt ꝛ uxoris sue cōsāgui neis p⁹ mortē sue uxoris. sꝫ p mrīm⁹ nō cō sumatū iā sūt uir ꝛ uxor. g° p tale mrīmōiū affitas cōtrahit. ¶ Itē ex de cōsanguinita te ꝛ affitate. c°. i°. Eque. ut canones dicūt abstinēdū ē a cōsanguineis uxoris ꝛ ꝓpis. ex hoc argue ut ꝓus. ¶ R° q̄ affinitas pōt accipi ꝓpe ꝛ coīt. p° mō nō cōtrahitur ni si mediante carnali cōmistione. 2° mō ōbit nō tm p mrīm⁹ ñ ꝓsūmatū. sꝫ ēt p spōsalia ut postea oñdet. p mrīm⁹. n. cōsumatū ōbitur aliqua ꝓpinquitas cum cōsanguineis cō iugis īpediēs mrīm⁹. vñ ī effectu īpediēdi

mrim⁹ cōuēit cū affitate ꝓpe dcā. ad 1ᵐ ad ptem ꝑmaz ꝓcedūt de affinitate ꝓpe dcā. ad 2ᵐ ad ptē aliā de affinitate dcā cōiter.

Ertio queritur

utrū cōtrahatur ꝑ sponsalia. Et uī q̄ non. extra de despon. ipu. lras. dī de quodā qui cū quadā puella in cunabul' spōsalia ōxit ⁊ postea mrez eius duxit i uxorē q̄ pōt remanere cum uxore. quod non eēt uez si ex predictis sponsalibus fuisset cōtracta affinitas. Item non uī affinitas ɔtrahi nisi mediante mrimonio uel carnali copl'a. sz spōsalia ñ sūt nisi spōsio futuri mrimonij. g° ꝑ illa nō uī causari affinitas. Contra extra de spō. Iuuēis. dī de quodaz q̄ quādā puellam duxit nōdū septēnē cū qua attētauit qō forsan cōplere nō potuit. ⁊ postmodum duxit cōsobrinā illi⁹ q̄ diuidēdus ē ab ea dē. qō uez nō eēt nisi ꝑ sponsalia ēt añ septēniū ōheretur affinitas. R° q̄ sponsalium quedā sunt q̄ tenēt de iure ⁊ talia spōsalia ⁊si nō inducāt affinitatē ꝓpe dcāz. inducūt tñ aliquid affinitati simile quo ad effectū ipediendi mrim⁹ eo q̄ spōsalia sūt ad mrim⁹ ordinata. quedā sūt que de iure nō tenēt pp ipedimtū ɔsāguitatis l'affitatis. q̄dam pp defectū usus rōis. p⁸ sponsalia ⁊si nō inducāt affinitatē ꝓpe dcāz. inducūt tñ impedimētū mrimonij sicut affinitas pp publice honestatis iustitiā. extra de spon. Ad audiendā. in textu. ⁊ in glo. ē aūt publice honestatis iustīa ꝓpiquitas ex sponsalibus ꝓueniēs robur trahēs ab institutione eccl'ie pp eius honestatē. ⁊ q̄ simil' cā ē in sponsalibus q̄ de iure nō tenent ex cā predicta. iō publice honestatis iustitia req̄rit ut talia sponsalia mrim⁹ impediāt. Spōsalia aūt que de iure nō tenēt pp ōfectū usus rōis nullā affinitatē inducūt nec aliqd sile affinitati. q̄ talia spōsalia ñ tñ ñ tenēt. sz nec modicā apparentiā hñt ut tenere debeant. ⁊ iō nec dici pōt q̄ mrimoniū impediat pp publice honestatis iustitiā ⁊ de talibus spōsalibus loquit' decr'. allegata ad ptem ꝑmā. Ad 2ᵐ ōō q̄ ꝓcedit de affinitate ꝓpe dcā. Ad 3ᵐ ad ptem aliā ōō q̄ illa puella aliquid habebat de usu rōis. ēt illud qō iuuenis attentauit. attentauit affectu maritali ⁊ in uase naturali. ⁊ ideo nō ē simile de istis sponsalib⁹ ⁊ de illis de quib loquit' decre. ad ptē ꝑmā allegatam.

Arto queritur

utrū affinitas causet' ex affitate. Et uī q̄ sic. 35ª. q. 3ª. Contradicim⁹. relictā cōsāgunei uxoris sue nullus ducat uxorē. g° nō tñ sunt uiro affines uxoris sue cōsanguinei. sz ēt ille mulieres que sunt eis mrimōialiter copl'ate. Itē eadē. q. Porro. duozuz cōsobrinoz cōiuges. q̄uis tpibus diuersis uiro uni alterā post obitū alterius nubere publice hōestatis iustitia cōtradicit. qō tñ nō eēt uez nisi ex uno gñe affinitatis aliud causaret'. Cōtra 2ᵐ ⁊ 3ᵐ gen⁹ affinitatis reuocata sunt ita q̄ solū remanet p⁹ affinitatis gen⁹. extra de cōsanguitate. nō dz. sz si affinitas causaretur ex affinitate. adhuc remanerent duo affinitatis gña. g° affinitas ex affinitate non cātur. R° q̄ antiq̄tus erant affinitatis tria genera. sicut hī 35ª. q. 3ª. Cōtradicimus. 1ᵐ genus affinitatis qō adhuc manet caulat' ex carnali cōmistione seu matrimonio mediante cōsanguinitate. Aliud ozicbatur ex carnali ɔmistione cū mrimonio mediante. affitate. 3ᵐ nero mediantib⁹ duob⁹ ꝑmis generib⁹ ꝰbi gra. A. maritus. B. uxor. C. cōsāguine⁹ uxoris. C. ē affinis. A. p⁹ gener affinitatis. ⁊ si. D. matrimonialiter copuletur ipsi. C. attinebat ipsi. A. 2° genere affinitatis ⁊ si. C. copulabatur ipi. D. attinebat ipsi. A. in 3° genere affinitatis. sed mō solū remanet p⁹ affinitatis gen⁹. nec ut dicitur extra de cōsanguinitate. Nō debet. non debet repzehensibile iudicari si secundum uarietatem tempozum statuta quandoq̄ uarientur humana. presertim cum urgens necessitas id exposcit. reuocationem autem predictorum generum urgens necessitas ⁊ euidens utilitas exposcebat. quia ut in eadem decre. dicitur prohibitio de coniugio in 2° ⁊ 3° affinitatis genere mie contrahendo difficultatem frequenter inducebat ⁊ aliquando pariebat periculum animarum. Ex dictis patet responsio ad argumentum i oppositum. quia illa decre. per predictam decre. abrogata sunt.

Onsequenter queri ē ō 2°

ꝛ ſine ꝺtradictiõe illi⁹ ipediñti ignoꝛantia
fili⁹ ex tali copula nat⁹ ſiue ꝺcept⁹ legiti-
m⁹ eſt q̃uis p⁹ ei⁹ exceptiõem parẽtes ſui
p diffinitiuã ecc⁹ ſniaꝫ ſepent⁹.eẋ.e.ti.ex te
noꝛe.¶Legitimãt⁹ ãt illegitimi duob⁹ mõis
ꝫ iura canõica. ꝑm⁹ ẽ p ſeqñs mr̃im⁹ qñ
.ſ.ſolutuſ generãs filiũ de ſoluta poſtmo-
dũ ĩ facie ecc⁹ cũ ea ꝺxit.eẋ.e.ti.c.i.hic aũt
legitimandi mod⁹ ñ ſe extẽdit ad natos ex
adultꝛio.eẋ.e.ti.tãta.¶Secũd⁹ mod⁹ ẽ p di
ſpẽſatiõez dñi pape.ꝛ hic mod⁹ legitiman
di põt ſe extẽdere ad quoſcũq; illegitĩoſ ꝛ
ad oẽs illegitĩos act⁹ in tota ecc⁹.¶Scõm
ãt iura ciuilia legitimãt⁹.6.mõiſ.¶Prim⁹ ẽ
qñ p⁹ filiũ nat⁹alẽ ex ꝺcubĩa ſuſcep⁹ ñ ſpu
riũ tradidit curie ciuitatis ſiue ul⁹ metropo
litane.ꝛ fit officialis ĩ illa curia qꝺ ꝺtĩgit
pp curie honoꝛẽ.¶2⁹ qñ p⁹ filiã nat⁹alẽ iun
git officiali curie ciuitatis ſue l⁹ metropol⁹
¶3⁹ qñ ipemet natural⁹ fili⁹ offert ſe curie
deficiẽte ꝓle legitĩa.nã alias ñ liceret ſibi
ſe offerre.¶4⁹ qñ deficiẽte ꝓle legitĩa ipa
ꝺcubina offert p filio ſuo legitimãdo p̃ceſ
ipatoꝛi.ꝛ ipatoꝛ eas ſuſcipit.¶5⁹ qñ p⁹ ĩ
teſtam̃to ſolẽnit⁹ pfecto uocat eũ legitimũ
filiũ ſuũ.¶6⁹ qñ ĩ teſtam̃to publica mãu cõ
fecto ul⁹ manu ꝓpa hñte ſubſcriptõez triũ
teſtiũ fide dignoꝛ uocat eũ legitimũ.

Quarto queri⁹ utrũ ad ac-
cuſandũ ipediñtũ ꝺſãguĩtatis ul⁹ affinita-
tis ſint admittẽdi tã exĩnei q̃z ꝺſanguinei.
¶R⁹ q; parẽtes eoꝛ de quoꝛ mr̃im⁹ agit⁹
ſiue fr̃es ꝛ cognati utriuſz ſex⁹ ſũt ſupſti-
tes.aut ñ.ſi ñ.tũc ãtiqoꝛes exĩanei ꝛ ueꝛa-
ciores q̃b⁹ notũ ſit utꝝ ſit ibi ipediñtũ cõ
ſanguinitatis ul⁹ affinitatis pñt ipedimẽtũ
accuſare.35.q.6.Cõſãguĩeoſ.ꝛ recitat ma
giſter h⁹ di.c.ul⁹.ſi aũt ſint ꝺſãguĩei fr̃ſti-
tes ꝛ tacẽt.tũc exĩnei repellũt⁹ ab accuſati-
one tãq̃z ſuſpecti q; ex malitia accuſẽt.niſi
p ꝺſãguĩeos ꝓbare uoluerit qꝺ accuſant.
qꝺ ꝓbar⁹ p illud qꝺ hr̃.c.ꝺdicto.rõnabile
enĩ eſt ut ad accuſãdũ ipediñta p̃dcã ma-
gis recipiãt⁹ ꝺſãguĩei q̃z exĩnei.qm̃ unuſq̃ſz
ſuã genealogiã cũ teſtibus ꝛ cartis.tũ etiã
ex recitatione maioꝛ ſcire laboꝛãt ꝛ meli⁹
recipi debent ad accuſãdũ q; meli⁹ ipedi-
mẽtũ nouerunt.eẋ.Qui mr̃imoniũ accuſa
re poſſunt.uideꝛ tamẽ ſi q̃ſ eſt ad quẽ pue
nerit noticia denunciationis.quando ban-
ni ſcõz conſuetudinẽ in eccleſia fuerit ꝛ ta
cuit.poſtea contra matrimoniuz accuſare
nõ põt.ſed tanq̃z ſuſpectus repellẽduſ eſt.
niſi ꝓpꝛio firmauerit iuramento quod
poſtea ꝺicꝺerit que obiecit.ꝛ quod ad h⁹
ex malitia non ꝓcedit.e.ti. cum ĩ tua.q̃z
tunc etiam ſi ꝺicꝺiſſet ab illis qui denũci
ationis tempoꝛe ſiluerunt claudi non de-
bent eidem aditus accuſandi.quoniaz ꝛ ſi
ab huiuſmodi ipetitiõe culpa de ſilẽtio ta
li contracta ullos excluꝺeret.ille tam̃ ãmo
ueri nequiret cum culpabilis nõ exiſtat eo
dem.c.ubi pꝛius.nec oportet accuſatoꝛem
ſe ad talionem obligare. talis.n.obligatio
locum habet quando accuſatur ꝑſona ꝺe
crimine ut puniatur.hic autẽ non accuſa-
tur ꝑſona.ſed factum illegitimũ.

Circa litteraz uſq; ĩ .7⁹. ge-
nerationis gradũ hic abꝛogatum eſt.relic
tam cõſanguineoꝛ uxoꝛem uxoꝛis ſue ꝛc.
hoc etiã abꝛogatũ eſt.ſed neq; alterius cõ
iunctiõis ſoboles placet affinitatis pꝛio-
ris iuris tranſire conſortiũ. hoc etiam ab
rogatum eſt ſi duo uiri uel tres conſangui
nitatem iureiurando firmauerint ꝛc. De
modo ꝓcedendi ad accuſationem matri
monij ꝓpter ipediment⁹ cõſanguinitatis
uel affinitatis tene ſicut in queſtionib⁹ dic
tum eſt.¶Accuſare aũt mr̃imoniũ ꝓp⁹ pec
catum fornicationis alterius cõiugis non
põt niſi alter cõiunx.accuſare aũt q; matri
moniũ nõ eſt cõtractũ nõ põt p̃ ul⁹ mr̃ ni
ſi p̃ illius q eſt honoꝛe ꝛ ꝺignitꝫ iferior.
q; de tali p̃ſumit⁹ q; nollet mr̃imoniũ ſepa
ri ſi in rei ueritate eẽt ꝺtractum.ſz p̃ illi⁹
q eſt ꝺignitꝫ ꝛ ꝺignitate ſupior hr̃ ſuſpec
tus.q; p̃ſumeretur q; quereꝛet matrimo-
niũ ſepari eo q; ꝑles ſua non eſſet cõiugi
equali ſibi in ꝺignitate ꝛ ꝺiuitijs cõiunc-
ta. Stupꝛũ ꝓpꝛie eſt uirginis illicita de
floꝛatio. Adulteruz alieni thoꝛi uiolatio.
¶Nota q; ſimpliciter ꝛ omnibus penſa-
tis grauius eſt adulterium q̃z ſtupꝛum.q;
adulter peccat peccato luxurie ꝛ iniuſtitie
magis etiam ledit rem publicam adulte-
rium q̃z ſtupꝛum ſcõm quid. tũ eſt ecõuer
ſo.q; p ſtupꝛũ auferẽt⁹ bonũ aliq̃ꝺ irrecu-
perabile.ſ.uirginitatis integritas.

Di.xlii.

De parentaliū gradū ꝛc.

Supius determiauit magister de impedimento affinitatis. Hic determiat de impedimento cognatiōis spūalis ⁊ legalis ⁊ diuiditur in ptes duas.¶ P° determinat de p̄dictis impedimētis. ¶ 2° de secūdis nuptijs ibi. Sciendū est.¶ P⁹ in duas.¶ P° determinat de impedimētis cognatiōis spūalis ⁊ legalis p̄cipaliter respectu mr̄imonij ꝯtracti ¶ P° p̄incipaliter respectu ōhendi ibi. Quō aūt.¶ P⁹ i tres.¶ P° oñdit qd sit cognatio spūalis ⁊ qualr̄ ōhatur ¶ 2° qualr̄ se habz ad mr̄imoniū ibi. Spirituales. ¶ 3° oppōit in ōriū ibi. Hiis aūt.¶ Illa pars que incipit Quod autē diuidit in duas.¶ P° determiat de impedimento spūalis fraternitatis. ¶ 2° de impedimēto cōmaternitatis ibi. Solet etiā.¶ P⁹ in duas.¶ Primo oñdit q⁹ filij spūales aut legales cū naturalibus filijs nō p̄nt ꝯtrahere.¶ Secūdo oñdit de qbus naturalibus filijs hoc sit intelligēdū ibi. Hoc āt.¶ Illa pars q̄ incipit. Solet etiā. diuidit in duas.¶ Primo ingrit an uir cum cōmatre uxoris sue possit ōhere.¶ Secūdo an uir ⁊ uxor simul debeāt puer de sacro fonte recipe ibi. Solet etiam queri.

Circa hanc di. querēdū est p̄cipaliter de tribus.¶ Primo de cognatiōe spirituali.¶ Secūdo de legali.¶ Tertio d̄ nuptijs secundis.¶ Circa p̄mū querūtur tria.¶ Primo utr̄ cognatio spūalis impediat matrimoniū.¶ Secūdo ex qbus causis ꝯtrahit tur.¶ Tertio int̄ quas p̄sonas cōtrahit.

Primo ostendo q⁹ cognatio spūalis nō impedit mr̄imoniū. illd nō impedit mr̄im⁹ qd̄ simul stare pōt cū matrimonio. sz cognatio spūalis est huiusmodi. sicut. n. d̄ extra de cognatiōe spūali. si uir Si uir uel mr̄ier sciēter uel ignorāter filiū suū de sacro fonte suscepint nō sūt ab inuicem sepandi. ⁊ tamē inter eos cognatio spūalis contracta est. g° cognatio spūalis mr̄imoniū nō impedit.¶ Itē cognatio spūalis nulli bono mr̄imonij opponit. g° ipsū non impedit.¶ Cōtra. extra de cognatiōe spirituali. Ueniēs. d̄ si ꝯstiterit. B. mulierem .L. uiri filiū de sacro fonte leuasse añq̄ eā desponsasset uxorē. inter eos diuortiū appellatione postposita celebretis. g° cognatio spūalis nō tm̄ impedit mr̄im⁹ ōhendū. sz etiā dirimit ꝯtractū si ipa mr̄imoniū p̄cessit.¶ Rñdeo sicut hō p carnalē generatiōez accepit eē nat'e ita p regeneratiōez spūalē accepit eē gr̄e. Et sicut p generatiōez carnalem cōtrahit generat⁹ cū parētib⁹ quoddam uinculū qd̄ uinculū ē cognatio carnalis. ita p regenerationē spūalē ōhit quoddam uinculū cū dante sacra⁹ regenerationis q est spūalis pat' p̄sonā dei rep̄sentās ⁊ cū tenētibus ipm̄ dū suscipit sacr̄m. q rep̄sentāt matrē spūalē. s. eccl'iam ⁊ illud uinculū ē cognatio spūalis. vñ spūalis cognatio ē p̄ximitas quedā p̄sonar̄ pueniēs ex datiōe sacramēti uel tētione ad illud. ⁊ h̄e p̄ximitas si p̄cedit ꝯtractū mr̄imonij impedit cōtrahendū ⁊ dirimit si postea cōtrahatur de facto. sicut pz p decre. allegatam ad ptē secūdā.¶ Ad p⁹ in opp⁹ d̄ q⁹ spiritualis cognatio supueniēs nō oppōitur mr̄imonio tā cōtracto q̄tū ad eēntiā. quia ut supius uisū est nullū impedimentū supueniens mr̄imonio rato solvit ipm̄ q̄tum ad uinculū excepta morte spūali uel carnali. qñq̄ tñ impedit q̄tū ad debiti exactionē. et qñq̄ nō. si aūt alter cōiugū suscipit alter⁹ cōiugis filiū seu baptizat ipm̄ in articulo necessitatis p talē cognationē spūalē nihil p̄iudicat' sibi q̄tū ad exactiōez debiti seu redditionē. Ideo dico si ex ignorātia hoc fecerit ēt p̄ter casū necessitatis. extra d̄ cognatione spūali. Si uir. si aūt ex certa sciētia hoc fecerit sibi uidet p̄iudicare q̄tum ad exactionē debiti qd̄ uidet posse p̄bari p hoc qd̄ d̄ in decretali p̄dicta. in fine. q⁹ eis sua fraus nō dz p̄rocinari.¶ Ad 2⁹ d̄ q⁹ cognatio spūalis opponit eēntie matrimonij ex pte m⁹. quia p̄sonas reddit illegitimas ad cōtrahēdū int' se ꝑpter statutuz ecclesie.

Secundo queritur utr̄ in solo baptismo cōtrahat' cognatio spiritualis. Et uī q⁹ sic. p solā generationē carnalem cōtrahit' cognatio carnalis. g° a si-

mili p solā regenerationē spūalē contrahit cognatio spūal'.sz solū sacramētū baptismi ē sacrz regenerationis spūal'.vñ ⁊ ab apostolo ad Titū.3°.uocatur lauacrū regenerationis.g° in solo baptismo cōtrahit cognatio spūalis.¶Itez ī baptismo ꝯtrahit cognatio spūalis.aut qz ibi gr̄a cōfertur.aut qz ibi caracter ipz̄imit'.aut qz necessariū ē ad hoc ut aliquod aliud sacrz suscipiat'.nō p° mō.qz tūc in sacramēto quolibet cognatio spūalis cōtraheret'.qđ falsū est. nec 2° mō. qz tūc in sacramento ordinis ꝯheretur. qđ ēt falsū ē.g° in 3° mō.sz illud ē ꝓpū ipi baptismo.g° cognatio spūal' cōtrahitur i solo baptismo.¶Contra.30.q.1ª.oēs.⁊ recitat magr̄ i lr̄a h' di.c°.1°.Dēs quos ī pñia suscepim' ita nr̄i spirituales sūt filij ut ipi quos uel nobis suscipientibus.uel sub trine mersionis uocabulo mergentibus unda sacri baptismatis regenerauit.¶Itē magr̄ h' di.c°.1°.Spūales filij sūt quos de sacro fonte lenamus uel in cathetizatione uel in confirmatione tenem'.¶R° in carnali generatione p quā cōtrahitur carnalis cognatio. tria sūt.s.ad illā generationē dispō que est in seminū cōmistione.⁊ ipa generatio que ē in fetus aiatione.⁊ h' generatōis mānifestatio q̄ ē p natiuitatē ex utero.sic in regeneratione spirituali tria cōsiderāda sūt.s.dispositō ad regnationē q̄ ē.p.cathecismū.⁊ ipa spūalis regeneratio que ē p baptismū.⁊ ipius manifestatio que ē p cōfirmationis sacramētū.p qđ hō fidelis ad publicā fidei cōfessionē exponit' in baptismo ⁊ cōfirmatione cōtrahit'.ita forte uinculū cognatiōis spūalis qđ impedit mr̄imoniū ꝯhendū. ⁊si postea de facto contrahatur dirimit ꝯctū. sz qz in cathecismo nō ē nisi quedā dispositio ad regenerationē.⁊ uī se hr̄e ad eaz sic spōsalia ad mr̄imoniū.ideo ibi cōtrahitur spūalis cognatio ita debilis q⁹ uir ipedit mr̄imoniū cōtrahēdū.⁊ si postea ꝯhat' nullo mō pp hoc ē dirimēdū.extra de cognatiōe spūali.¶Cōtracto.⁊ forte h' rō ꝓncipalis ē.qz uera cognatio spūalis nō ꝯhitur i cathecismo.sz aliqua debilis filitudo eius. sicut.n.añ baptismū nullū aliud sacramētū suscipi pōt.ita nec uera cognatio spūalis. ¶Ad p° ī oppo° dđ q⁹ sicut in generatiōe carnali cōsiderat'.⁊ natiuitas in utero.⁊ ex utero.sic in regeneratione spūali baptism' ⁊ confirmatio p quā ē regeneratiōis in lucē pductio.¶Ad 2° dđ q⁹ cognatio spūal' cōtrahitur pp sacrālē gr̄az regenerantem que datur in solo baptismo uel in regnatōnē manifestantē que dat' in cōfirmatione. ¶Ad p° ad ptē aliā dđ q⁹ fm quādā glo. ibidē illa similitudo attendit' q̄s° ad illos q dant ⁊ suscipiūt sacrz.sicut.n.inter baptizantē ⁊ baptizatū cōtrahit' cognatō spūal'. ita inter manifestantē pñte sacramētū ⁊ suscipiētē.vñ si sacerdos posset ducere uxorē.nō tā illā ducere posset cui ministrauit pñie sacrm.sz q̄s° ad causalitatē cōpr̄nitatis ⁊ fr̄nitatis spūalis nō ē sīle. Uel pōt dici q⁹ ⁊si p sacrz pñie cōtrahat' familiaritas spūal'.nō tn̄ cognatio saltez que possit mr̄imōiū ipedire.uidēt'.n.baptism' ⁊ pñia differre ī spūalib' sicut gnātio ⁊ resurrectio ī corpalibus.p baptismuz.n.aia regnat'.⁊ p sacrz pñie resuscitatur.vñ sicut nō ꝯheret' cognatio carnal' inter resuscitatū ⁊ illū ad cuius p̄ces deus eū resuscitat.ita nec inter sacrz pñie ministrātē ⁊ suscipiētez.¶Ad 2° pz qđ sit dđ ex dictis in qōe.

Tertio queritur

inter quas psonas cognatio spūalis ꝯhat'. ¶R° q⁹ cognationis spūalis tres sūt spēs. pr̄nitas.cōpr̄nitas.fr̄nitas.p° ꝯhitur inter regenerantē ⁊ regeneratū.⁊ sicut in generatione carnali.duo sunt.s.pr̄ ⁊ mr̄.sic ī spirituali adminstrās sacrz ē pr̄.qz psonā repñtat dei.tenentes aūt illū q regnatur' ꝑ sicut mater.qz repsentāt psonā ecclie. ⁊ iō inter regeneratū ⁊ dantē sacrz cōtrahitur pr̄nitas spūalis.sil'r inter eū ⁊ ipuz tenētez si tn̄ sacrz ministrans uel tenēs illū qui regeneratur baptizati sunt.aliter nō.qz oīuz sacrōz ⁊ cognationū spūaliuz que p sacra ꝯhunt' baptismus ē fūdamētū.¶Cōpr̄nitas cōtrahitur inter regenerantē ⁊ generantē. tā.n.sacramētū ministrans q⁹ tenētes illuz qui regenerat' efficiunt' cōpatres uel cōmatres pētū carnaliū illi' q regenerat'.⁊ qr̄ qz transit hec ip̄es cognatiōis ad unū cōiugū alio mediāte.alioñ nō.si.n.alter cōiugū int' quos cōsumatū ē mr̄imoniū suscipit filiuz alic' de sacro fonte uel tenet ī cōfirmatōne alter cōiūx efficitur cōpr̄ parentū carnaliū

regenerati.ex de cognatione spūali. Dar-
tin⁹.1.30.q.4ª. Si quis un⁹. Cuius rō ē qz
ut ibi dr uir 1 mulier effecti sunt una caro
p mrimoniū cōsumatuz. Si aūt aliq efficiū
tur una caro p fornicariā copulā nō pp hoc
transit cōpnitas ab uno in aliū. qz p rem
pure carnalē nō contrahit spiritualis co-
gnatio. Si tū aliquis susceperit de sacro fō
te filiū alterius cōiugū inter quos cōsuma
tū ē mrimoniū siue fuerit natus ante cōsu-
mationē mrimonij siue p⁹ de alia psona qz
de cōiuge nō efficitur cōpr nisi illi⁹ cōiugis
cui⁹ ē fili⁹.30.q.4ª. Qui spūalē.in glo.cui⁹
rō ē.qz 1si qztū ad cōtrahendū cōpnitatē
cōiuges inter quos cōsumatū ē mrimoniuz
cōicēt sibi suas actiones.nō tū suas passio
nes.qz hoc induceret nimiū onus 1 piculo
sū'mrimonio.uel dic ut dicit ēt glo.ibidem.
qz ille cōiūx qui nō ē pueri pr carnal'. neqz
spūalis p se nec p actū uxoris nō pōt p re-
gnātionē illi⁹ fieri cōpater regnantis.si āt
uir uel uxor añ cōtractū mrimoniū. uel añ
cōsumationē mrimonij cōtracti leuauerit
filiū alicuius de sacro fonte.uel tenuerit in
confirmatione nō pp hoc ad alterū cōiugē
transit cōpnitas.siue i hoc casu possz un⁹
uir hr duas cōmatres in uxores unam p⁹
alteri⁹ morte.30.q.4ª.p⁹ uxoris.1 hoc si-
ue inter pdcōs cōiuges sequat carnalis co
pla siue non.qz pp unionē carnis ad unio
nē spūs pcedētē nō ptransitur . ut hr.e.c⁹.
1 sic pz distinctio Gratiani quā ponit.e.
c⁹.§.notādū nullā ee.ut ēt dicit glo. ibidē.
dic.n.sic Gratian⁹ q⁹ ille phibet' omr uxo
ris sue mrimonio copl'ari qui uxori sue de
bitū reddidit postqz illi⁹ cōmr extitit. ille
uero pmittit mrimonio copulari cui⁹ uxor
alicui⁹ cōmr efficitur.1 p⁹ h⁹ a uiro suo ñ
cognoscitur. Affinitas uero obit' inter rege
neratū 1 carnales filios regenerātis.30.q.
.3.putādū.1.c⁹.se.1 extra de cognati. spūa
li. Ex lris.1 hoc siue carnales filij nati sic
ante cōtractā opnitatē it' suos pētes car
nales 1 pētes carāles fgnati.siue p⁹.e.t.tua
nos. Filij aūt p quoz neutrū ad opnita-
tē puentū ē inter se pnt libere mrimonial'r
copulari.nisi cōsuetudo metropolitane ec-
clie uel aliaz circūpositaz ōdicat.ex. de co
gna.spūali.sup eo.1 hoc siue dicti filij nati
fuerint añ opnitatē siue post. extra.e.t.c⁹.
.i⁹.1.30.q.3ª.nō 05.§.filij.1.c⁹. sup qbus.
pr ēt spūalis licite ducer pōt i uxore car-
nalē sororē filij sui spūalis.4.q.p⁹ susceptū
.§. Si quis.1.c⁹.se.ex dcis.pz ee abrogatū
illud qō dr 30.q.3ª.p⁹ susceptū.uiqz ibi.qz
leges.dr.n.ibi q⁹ qui ex cōpre uel omre na
ti fuerint mrim⁹ cōiūgi nō pnt.qō ex dcis
patet ee falsum.

QOnsequenter queri
tur ō
2° pncipali. Et circa hoc querūt tria. 1° utrū adoptio sit alic⁹ extranee psone in filiū uz uel nepotē uel deinceps legitia assūptō. 2° utrū impediat mrimoniū. 3° iter quos contrahitur.

PRimo ostendo q⁹ ad-
optiō nō ē alicuius psone extranee 2c.qz ut
hr Hester.2°. Mardoche Hester.que fue
rat filia frris sui adoptauit i filiā. Ite mu
lier pōt aliquē assumere in domo sua 1 ipz
loco filij nutrire. 1 tū adoptare non pōt.
Item arrogatio ñ ē adoptio.sz arrogatō
ē alic⁹ in filiū uel nepotē.aut deiceps legi-
tima assūptio.g° adoptatio nō ē h⁹. Ō-
tra adoptare sicut dicit Papias ē aliquē i
filiū recipere.sz qua rōe pōt aliqs recipi i
filiū eadē rōe i nepotē.1 sic deiceps 1 ostat
q⁹ h⁹ ñ dz fieri nisi legitie.g° adoptio ē p⁹
extnee i filiū l' nepotē.l' deiceps legitia assū-
ptio. 2° q⁹ adoptio ē uolūtar⁹ mot⁹ quo
de ñ filio fit fili⁹ ñ natural'.sicut gnatio na
tural' ē natural' mutatio qua de ñ filio fit
fil⁹ natal'.1 qzus ista filiatō aliquo mō na
talē imitet'.nō tū attingit.qz sic dic phūs.
4°.methauroz. Ars debilioz ē qz nata.nec
segt'.i.attigit eā licz mltū elaboret.1 itelli
gas q⁹ p filiū uel nepotē i diffitiōe adoptō
nis itelligr fili⁹ 1 filia.nepos 1 neptis.qz tā
masculus qz fcia pnt adoptari. Ad p⁹ in
opp⁹ dō q⁹ p psonā extneā itelligr ois q⁹ ñ
ē i potāte adoptātis siue sit ō e⁹ cognatōe
carnali siue nō. Ad 2⁹ dō q⁹ ñ qlz pt ad-
optare.sz tm ille cui a lege pmittit'. qz nec
qlibet ēt pōt gnar'.vñ nota q⁹ mulier adop
tare nō pōt nisi i solatiū amissoz liberoruz
h⁹ ei a pncipe ocedat'.nec ēt filiusfamil'.nec
ēt ille q ñ pt gnare ut spado l' castrat⁹. nec
mioz sexagita annis.nisi ex aliqua necessa-
ria cā.qz añ tēp⁹ illō dz uacare gnatiōi na-

ſali ſi uꝛe hꝛe filiũ. oꝫ ẽtiaꝫ q̄ adoptãs plena pubertate p̄cedat adoptatũ. i. 18°. ānis. ita q̄ posset ip̄m naturaliꝛ gñaſſe. dic g° ad formã argumeti q̄ nõ ẽ ide aliquẽ ī domo ſua nutrire ſic filij nutriũt. ⁊ aliquẽ ī filiuꝫ adoptare. ¶ Ad 3m̄ dõ q̄ tam arrogato q̄ adopto ſpāliꝛ dcã ſũt ſpes adoptõis gñaliꝛ dce. ⁊ differũt ī. 4. ¶ 4° q̄ arrogat q ẽ ſui iuris. adoptat q ẽ alieni. ¶ 2° qꝛ arrogatus trãſit ī ptãtẽ arrogãtis. adoptat° ñ trãſit ī ptãtẽ adoptãtis. ¶ 3°. qꝛ arrogatio ñ fit niſi auctoritate p̄ncipis. adoptatio ãt fit p quẽ libet magiſtratũ. ⁊ he tres diſtie accipi p̄nt ex his q̄ dñt inſtituta de adopti. §. i°. ⁊. 3°. ⁊. 4°. cõiũcti. ⁊ p illõ qõ dr̄ ex̄ de cogna. legali. c°. unico. ī glo. ¶ 4° dñt. qꝛ arrogatus hꝫ de necẽ legitimã ī bonis arrogatoris. vñ ſiue eũ emãcipet ſiue decedat dꝫ ei relinq̄re legitimã ſuã. ¶ Adopt° vo nõ hꝫ legitimã ī bõis adoptãtis. vñ nõ tenet ei aliqd relinquere. ſi tñ ab ītestato moꝛiat ſuccedit ei adoptat°. ⁊ nota q̄ qꝛ p̄dcẽ due ſpes ſũt adoptiõis gñaliꝛ. arrogatio q̄libz in iure dicit adoptatõ. ut inſtituta de adopti. ī p̄nci° ubi dr̄ ñ ſolũ naturales liberi ꝫ ea q̄ diximꝰ ī potãte nr̄a ſt. vꝫ et hi quos adoptamꝰ.

Secundo qr̄ utr̄ cognatõ legaliꝛ ipediat mr̄imõ. Et uꝛ q̄ ñ. maioꝛ vo uꝛ eẽ cognatõ legaliꝛ filij ad optiui ad filiã adoptiuã q̄ꝫ ad naturalẽ. ſꝫ ſi liꝰ alieꝰ adoptiuꝰ põt ꝺ̄ber cũ eiuſdem filia adoptiua. qꝛ nõ inuenit̄ pꝛhibitũ. ex̄ de cogna. legali. c°. unico ī glo. g° mꝛto fortiꝰ cũ eiuſ de filia naturali. ¶ Itẽ ut ſupiꝰ hitũ ẽ adoptat° ñ trãſit ī potãtẽ adoptãtis. g° ñ cohabitat cũ eꝰ naturalibꝰ filijs. nulla g° uꝛ rõ q̄r inter ipos nõ poſſit mr̄imõ ꝺ̄bi. ¶ Itẽ filiꝰ illegitimꝰ ñ ẽ ī potãte p̄ris. ut hr̄ ī. c°. p̄dcõi glo ſa. g° uꝛ q̄ põt ꝺ̄bere cũ p̄ria ſui filia adoptiua. ¶ Cõtra. ex̄ de cogna. legali. c°. unico. Si q̄ pp adoptionẽ mihi ſoꝛoꝛ eſſe ceperit q̄ꝺiu durat adoptio int̄ me ⁊ ipaꝫ nuptie ꝺſiſtere ñ p̄nt. ¶ Itẽ. 30. q 3ª. c°. i°. Inter eos q̄ natura. ⁊ eos q adoptiõe filij ſũt uenerã de leges rõe mr̄iꝰ ꝺbi ñ pmittũt. ¶ 2° q̄ ſic dicũt iura ad ptẽ ꝫaꝫ allegata. ⁊ magr̄ hꝰ di. c°. 3°. legal cognatio ipedit mr̄imõ. qꝛ ſicut cõſãguinei ⁊ affies. ita ⁊ adoptiui ſolẽt cũ naturalibꝰ filijs familiariter cõuerſari ⁊ arrogati cũ naturalibꝰ in eadẽ familia manere. ⁊ iõ lex tales a ciuitate excludit ne ſi itr̄ ſe ꝺ̄ber poſſẽt. dareꝰ opꝛtũitas ⁊ icẽtiuũ luxurie. qdã tñ ꝑpetuo pꝛhibẽt copulari. qdã vo ad tps. ſ. durãte adoptiõe ut patebit in q̄ꝺe ſe. qꝛ tñ mr̄imõ cũ ſit ſacr̄ eccliе legibꝰ ſeculariꝫ ñ ſubiacet. p̄dcã legis pꝛhibitõ ñ eẽt efficax niſi canõizata eẽt. ¶ Ad pm̄ ī oppoꝰ dõ q̄ nõ ẽ ſiliꝰ. filiꝰ. n. carnalis magis attinet pri q̄ꝫ adoptiuꝰ. ⁊ qꝛ attinẽtia ẽ itr̄ filios p cõpationẽ ad pr̄es filia adoptiua magis attinet naturali filio q̄ꝫ filio adoptio. ¶ Ad 2m̄ dõ q̄ ut tangit̄ in eadẽ glo. opio quoꝛũdã fuit q̄ filiꝰ adoptiuꝰ copulari põt naturali filie adoptãtis. ¶ Alij dñt ⁊ ueriꝰ q̄ nõ. adoptiõe durãte. qꝛ hꝫ adoptatꝰ nõ trãſeat ī potãtẽ adoptãtis. acq̄rũt tñ ei q̄ꝺaꝫ iura ex adoptiõe q̄ p emãcipationẽ diſſoluũt. ⁊ p hac opione facit decre. p̄dcã q̄ idiſtincte loq̄t̄ de adoptiõe nõ diſtiguẽdo int̄ arrogatũ ⁊ adoptatũ. ¶ Ad 3m̄ dõ q̄ nullã ꝺcludit icõueniẽs ꝫ dñꝫ Innocẽ. ⁊ Hoſtiẽ. ⁊ Ber. qꝛ itr̄ tales nulla ꝺbit̄ legal cognatio. nõ poſſꝫ tamẽ naturaliꝛ filiꝰ ẽt illegitimus mr̄imõialit̄ copulari ſpũali filie p̄ris ſui. foꝛtioꝛ ẽ nõ ſpũalis cognatio q̄ꝫ legalis.

Tertio qr̄ int̄ quos ꝺbit̄ legal cogãtõ. ¶ 2° q̄ ex adoptatiõe triplex puẽit. ſpes legal cognatiõis. vna itr̄ adoptatũ ⁊ adoptãtẽ. alia itr̄ liberos adoptios ⁊ naturales. ⁊ liberos liberoꝝ naturaliũ. 3ª q̄ ẽ q̄ſi legal affinitas iter adoptatũ ⁊ uxoꝛẽ adoptãtis. int̄ adoptãtẽ aũt ⁊ carnales penteſ adoptati nulla ꝺbit̄ legal cognatio. qꝛ tales ſiliꝫ cohabitãt. ⁊ ipedit q̄libet ſpem legal cognatiõis mr̄imoniũ cõtrahẽdũ. ⁊ſi postea ꝺbit̄ de fcõ dirimit ꝺctũ. p° tñ ſpes ⁊ 3ª ꝑpetuo ipediũt pp reuerẽtiã quã ſẽp dꝫ adoptatꝰ pri adoptiuo ⁊ eꝰ uxoꝛi. ſꝫ 2ª ipedit ad tẽpꝰ. ſ. durãte adoptiõe. q̄pp uoluerũt aliqui dicere q̄ ſi adoptiuꝰ ꝺbit cũ filia legitima naturali ſui p̄riſ adoptiui ñ diſſoluit mr̄imꝰ eo q̄ illõ ipedimẽtũ ẽ tp̄ale. ut recitat glo. ſup illã decre. ō cognatione legali. ¶ ꝫ hº ñ ẽ ueꝝ. qꝛ q̄ꝫuis illõ ipedimẽ tñ ſit tẽpale ꝫ ſe. tñ iducit effectũ ꝑpetuũ ⁊ põitur exẽplũ ī glo. p̄dcã. iſte nõ põt mõ ꝺbere cũ illa q̄ uꝛ hꝫ. ⁊ ſi ꝺberet dirimere t̄ mr̄imꝰ. ⁊ tñ uiro ſuo moꝛtuo põt ꝺbeꝛ cuꝫ illa. ī qº ꝑ q̄ tp̄ale ipediñ ñ ſiml̄r dirimit mr̄imꝰ qõ fuit ꝺctũ ipo durãte. ex dcis ꝑ

q̄ nō ē idem adoptio ⁊ legalis cognatio. sz differunt sicut cā ⁊ effectus.

Consequenter queritur ō 3° ꝑncipali. Et circa h° q̄rūt tria. ℣ p° utr̄ 2ᵉ nuptie sit licite. ℣ 2° utr̄ sit honeste. ℣ 3° utr̄ hēant rōem sacri.

Primo oñdo q̄ 2ᵉ nupti ñ sit licite. Chrysо. sr̄ aug. Oath. dicit. ⁊ recitat dcm̄ suū. 3i. q. 1ª. hac rōe q̄ 2ᵉ nuptie sz vitatis rōez sc̄ uere fornicatō. ℣ Itē q̄ ō ñ ꝑt fieri sine pcō ñ ē licitū. sz sic dic magr̄ h° di. c°. ulti. Bigamus īdiget pñia. ⁊ pñia ñ ē nisi de pcō. g° nō ē licitus ōbere 2ᵐ mrim°. ℣ Cōtra. 31. q. 1ª. Apūt. ⁊ sūptū ē a Hieron° ī epla ad Palmachiū. ⁊ recitat magr̄ h° di. c°. ulti. Ego nūc libera uoce ꝓclamo nō dānari ī ecclia bigamiā. ī mo nec trigamiam. ⁊ ita licere. f. ⁊. 6. ⁊ etiā ultra. quō ⁊ 2° marito nubeř. ℣ R° q̄ 2ᵉ nuptie sūt licite. q̄ ꝑ morte alter° cōiugū tollit alt̄i ipedimētū ꝑmi mrimonij. vñ ap°. 1°. ad cor. 7°. dicit de muliere q̄ si dormierit uir ei° liberata ē a lege cui uult nubat tm̄ ī dño. ⁊ q̄uis nubat ifra tps luct° q̄ ē unus anni spatiū. ut hr̄ ex ō secūdis nuptijs. Cū sz ap°. tñ ꝑ licētiā ⁊ auctoritatē apli ei° ifamia abolet̄. e. t. sup illa. q̄. in his sc̄are leges ñ dedignāt̄ sacros canōes imitari. ex. e. t. cū sz ap°. ℣ Ad p° ī oppo° dō q̄ illō ꝓbū Chrysо. sic dz expōi uere fornicatio ē. i. signū icōtinētie. l̄ itelligi dz q̄n nō cōstat sufficiēt̄ de morte ꝑoris cōiugis. ℣ Ad 2° dō q̄ bigam° dr̄ īdigere pñia. i. uł̄ īdigere pp signū incontinentie.

Secundo q̄rit̄ utrū secunde nuptie sit hōeste. Et uł̄ q̄ nō. q̄ō caret glia ī pñti ñ uł̄ hōestū. sz sicut dicit̄ ī fine h° di. scdo nuptie caret glia pñti. ℣ Itē h° di. c°. ulti. ꝑsbyterū in nuptijs bigami ꝓmādere nō cōuenit. sz illō ñ ē honestū ī c° sollēnitate ñ ꝺuēit eē ꝑsonas hōestas. ℣ Cōtra nihil ihōestū celebrare ī facie ecclie. 2ᵉ ār nuptie in facie ecclie celebrār. ℣ R° q̄ 2ᵉ nuptie hōeste sc̄. nō tñ ita hōeste ceteris pib°. sicut ꝑme pp signū alic° ꝓmittis ad icōtinētiā. vñ aliq̄ bñdcōne caret qua non carent ꝓme. extra de secundis nuptijs c. 1°. capellus. quā bñdictionē cum tcta ꝺstiterit celebrasse ab officio beneficio q̄ suspēsū cū lr̄az tuaz testīonio ad sedem apostolicā nullaten° destiare possipotas. ⁊ infra. e. c°. Uir ār dr̄. Uir ār ⁊ mulier ad bigamiā trāsiēs nō dz a ꝑsbytero bñdici. q̄ cū alia uice bñdci sit eoz bñdcō iterari nō dz. ista tñ bñdictō cū aliqs secūdā ducit ꝺginē iterat̄ ꝑz ꝺsuetudine quorūdā locoz. ⁊ hoc si papa sciat talē ꝺsuetudinē ⁊ nō ꝺdicat. alias ñ licet ut dicit glo. in. e. c°. ℣ Ad p° ī opp° dō q̄ nō dñt carere glia. i. bono reabsolute. sz ī rīspcū ꝓmaz. ℣ Ad 2° dō q̄ ꝑz magr̄z h° di. c°. ulti. illō ꝓbū itelligi pōt de bigamo q̄ pᵉ uxoꝛi ī diat° putat̄ desidrio secunde.

Tertio q̄rit̄ utr̄ 2ᵉ nuptie hēant rōnem sacri. ℣ R° q̄ sic q̄ ad oīa q̄ sūt de eentia ⁊ necīte sacri. aliqua tñ accidētalia desūt. s. pfectio significatiois. vñ nō reddūt hoiez ieptū ad susceptō nē ordīs. q̄ nō sit sacr̄z. sz pp aliquē defctū ī significatiōe q̄ tñ nō ptinet ad eentiā ⁊ necessitatē sacri. sz ad decorē ⁊ accidētalē pfectionem.

Circa lr̄az Quos ī pñia suscipimus. ita nr̄i spūales sunt filij ꝛc. ꝺsitudo attēdit̄ ī gne nō ī spe. ⁊ si ne ipe cōiugij maneāt. tñ si ꝺbit tenet mrimoniū. q̄ tale iterdcm̄. ⁊si ipediat mrim° ꝺbēdū. n tñ dirimit ia ꝺctū. h° ār q̄dā uolūt itelligere. Isti bñdnt mr̄i° ꝺiūgi ñ pūt. h° ī telligr̄ cū illo uł̄ cū illa. ꝑ que l̄ ꝑ quā ꝺcta ē ꝓpr̄nitas. si qs spūal̄ ꝺmris filiā. filiā. s. natale ꝑ quā ñ ē ꝺcta ꝺmr̄nitas fortuitu. Idē eēt si ex certa sciētia q̄ ꝺmr̄ ei° erat cū q̄ rō fuerat una caro effcūs. i. q̄ erat ꝺmr̄ uxoris effecta post mr̄i° cōsumatum. post uxoris obitum cum ꝺmatre uxoris coniugio copulari nulla rō uł̄ auctoritas phibeř uł̄. h° itelligit̄ de illa q̄ effcā est ꝺmr̄ uxoris añq̄z uir ⁊ uxoꝛ effci fuissēt una caro. Auctoritas Nicolai de illo agit q uxoꝛi sue debitū f̄d didit postq̄z ꝺmr̄ ē extitit. hec soluto nulla ē. q̄ siue p° ꝺctā ꝺmr̄nitatē ꝑ actuz uxoris reddat ei debitū siue nō. nihilomin° transit ad ipz ꝓpr̄nitas. si uxoꝛ sua ꝺmr̄nitatē ꝺxit p° mr̄i° ꝺsumatū. ⁊ ñ trāsit. si añ ꝺsumatō nē mrimōij uxoꝛ ꝺmr̄nitatē ꝺxit. vñ ꝓba pdcā sc̄ ꝓba Grani. 30. q. 4ª. p° uxoris. §. no tādū. ubi pōit distīctionē quā dixi ⁊ oñdi ī qōil° nullā eē decernim°. ut uŕq̄ sił ad hec

aspirare ñ psumat. hec phibitõ ẽ hõestatis no necessitatis .qz it' pentes spuales eius dẽ pueri nlla ꝺbit' cognatio spuaꝫ ꝫ rẽ. qz tñ uulgꝫ iterdũ ex errore hꝰ posset estiare. ió bõeitũ ẽ ut uir ⁊ uxor sil' aspirare ñ psumãt ad simꝫ suscipiẽdu puerũ i baptismo piacla re. s. expiari dignuꝫ. Alia dubia posset ee i lra . q expolita iunt i qõnibus.

Di. xliii.

Dstremo de cõdicõe resurrectiõis ⁊c. ℞ Supi' determiauit magr̃ de scificatone q recipit' i sacroꝝ suceptione. ℞ Hic determiat de cõpleméto scificationis qõ recipiẽt electi i reꝛrectiõe. ⁊ didit' i ptes 4. ℞ 1ꝰ determiat de reꝛrectiõe mortuorũ. ℞ 2° de statu eoꝝ añ rꝛrectõez. di. 45ª. ibi. Preꝛea scieduꝫ ẽ. ℞ 3° de iudicio rꝛgetiũ di. 47ª. ibi. Solet ẽt queri. ℞ 4.° de rmueratõe iudicatoꝝ di. 49ª. ibi. ℞ 1ꝰ reꝛrectiõem vo. ℞ 2ꝰ i duas. ℞ 1ꝰ determiat de ꝺditõiꝫ reꝛrectiõis. ℞ 1° de ꝺditõiꝫ rꝛgetiũ. di. se. ibi. Solet ãt. ℞ 1ª i duas. ℞ 1ꝰ pcedit ueritatez narrãdo. ℞ 1° icidẽtes dubitatões soluẽdo. ibi. Hic qrit'. ℞ 1ꝰ i. 3 ℞ 2ꝰ oñdit reꝛrectiõez futurã. ℞ 1° ẽ' cãz ibi. Cã. n. ℞ 3° ẽ' horã ibi. Media ãt nocte. ℞ Illa ps q icipit ibi. Hic qrit'. didit' i. 4. ℞ 3. 4. dubitatiões ꝙs soluit. ℞ 1ꝰ ẽ utꝝ electis aderit meoꝛa pcedẽtium maloꝝ sicut bonoꝝ ℞ 2ª utꝝ illi quos xps suscitet uiuos mouturi sit l' nõ ibi. Queri solet ℞ 3ª quo itelligit' xps iudicaturꝰ uiuos ⁊ mortuos ibi. Dis ãt. ℞ 4ª utꝝ oẽs rꝛgẽt cũ oiuꝫ mbroꝝ corpis huam itegritate ibi. Tũꝫ ex pdcis.

Circa hãc di. querẽdũ ẽ pncipa. i' de. 7. ℞ 1ꝰ ō reꝛrectõnis futuritiõe. ℞ 1° de his q rꝛgẽt. ℞ 1° de cã effectiua reꝛrectiõis. ℞ 4° de tpe quo fiet reꝛrectio. ℞ 1ꝰ de reꝛrectiõis tmio a q°. ℞ 6° de rꝛgẽdi mõ. ℞ 7° de cognitiõe ꝺscietiaꝝ i reꝛrectiõe. ℞ Circa pmũ qrunt tria. ℞ 1ꝰ utꝝ aïe uniẽt itez corpib'. ℞ 1ᶜ utꝝ eisdẽ corpib' i nũero. ℞ 1ꝰ utrũ p illã umonez resurget idẽ hõ in numero.

Primo oñdo q aïe ñ uniẽt itez rũ corpib' 1°. Reg. 14° Deꝰ moritur ⁊ ꝙsi aq dilabitur ita q ñ reutũ. g° pꝰ morte aïe ad corpa ñ reutẽtur ℞ Itẽ eccliastes. 3°. unꝰ ẽ itit' hoiſ ⁊ iumentoꝝ ⁊ eq utriusq ꝺditõ. sz aïe iumẽtorũ corpib' iterũ nõ uniẽt. g° nec aïe hoiuz. ℞ Itẽ Alga zel. 5°. metr. c°. 4°. dicit q aïa q ẽ exps scietiarũ ⁊ sordida pp cõsecutione uoluptatuꝝ cruciatur. qz amissũ ẽ istrumẽtũ. s. corpꝰ sine quo ñ põt cõseq illud ad qõ eã reuocat cõcupia. ⁊ dic ibidẽ q hec ẽ maxia pena eꝛna. sz hꝰ nõ eẽt si iterũ corpoꝛi uniret. ℞ Itẽ Aug. io. de. ci. c°. 30. Alia data ẽ corpi ut bona faceret. sz pꝰ morte nõ ẽ tps uacãdi hoiſ opib' corpalib' nec spualib'. ergo iutile eẽt ut aïe reuniret corpib'. ℞ Cõtra Anſel. 2°. li°. Cur deꝰ hõ. parũ pꝰ pncipiũ dic q si pmꝰ hõ nũq peccasset nũq moꝛeret. vñ apte futura rꝛrectio mortuorũ pbat'. qppe si hõ pfcẽ restaurãdus ẽ. talr̃ dz restitui qlis futurus erat. si nõ peccasset. sz nõ possz eẽ reꝛrectio nisi aïe itez corpib' uniret. ℞ Itẽ Auic. 9°. mch'. c°. 7°. dic q aïa bẽbit corpꝰ ap resurrectionẽ. ℞ Ad istã qõez dixerit aliq aïaz ñ itez uniri corpib'. qz cũ corpib' moriũt. sz ō hoc ẽ qõ dic saluatoꝛ Matth. io. Nolite timere eos q occidũt corp'. aïaz añ nõ põt occidere. ℞ Preꝛea aïaz rõalẽ eẽ naturaliter ĩmortalẽ pbatũ ẽ supius li°. 2°. di. 15ª. ℞ Alij dixerũt aïas a corpib' separi. ⁊ eas mãere ĩcorruptibiles. sz nũq corpib' reuniri cuius opionis fuisse uñ aliquo tpe. Porphiri'. de quo refert Aug. io. de ci. c. 29°. q crbro pcipiebat oẽ corpꝰ eẽ fugiẽdũ ut aïa possit cũ deo btã rẽmãere. ℞ Sz ō hãc opionẽ ẽ. qz aïa nata ẽ ut sit ps sbẽ cõposite ex corpali ⁊ spuali natura. ps ãt hz ō lege cõi ipsũ eẽ ex totũ. ĩcõuẽies añt ẽ. ut tã nobil' sbã ppetuo careat naturali pfcõe sui eẽ. ℞ Alij dixerũt aïas reuniri i corpib' ẽt bestiarũ. vñ Aug. io. de ci. c. 30. Platonẽ aïas hoium pꝰ morte resolui usq ad corpa bestiaꝝ scripsisse ẽtissimũ ẽ. ℞ Sz ō hãc opionẽ ẽ ñ tñ sacra scriptra. sz ẽt philosophia. vñ ⁊ Phꝰ. pꝰ ō aïa redarguit pictagoicas fablas dñtes qualz aïaz qlz corpꝰ posse ĩgrdi. qz ut ibidẽ dicit. uñ unuq qq corpꝰ hre spez ⁊ formã ppã. ⁊ 2° de aïa dicit q nõ ꝺtigit aïaz accipe qlz corpꝰ. qz unuq sq aptꝰ natꝰ ẽ eẽ ĩ ppa matia. ℞ Dicedũ q ad qõez q aïe hominũ itũ hũanis corpib' uniẽt. qz cũ aïa nata sit eẽ hũani corpis forma. ⁊ forma hẽat

naꝛalē icliatiõez ad maꝛiã. alia naꝛalē icliatiõ nē hēt ad pficiedū hūanū coꝛpꝰ ⁊ iḡedū. sz nulla naꝛal' icliatō ē fruſtra. qz ut dr̄. 3° de aīa. natura nihil facit fruſtra. pº ēt de ce. ⁊ mū. dr̄ qđ naꝛa nō facit aliqđ fcūm uanuz. ⁊ si hº uez ē đ naꝛa naꝛata. multo foꝛtiº hoc ē uez de natura naturāte. hoc ē de iſtituto re create nature. q tñ ipaz ñ naꝛal'r nec de necīte. sz libera uolūtate iſtituit. fruſtra āt ⁊ uane eēt i aīa sepata pdcā icliatio. si nūq̄z eēt hūano coꝛpi itez uniēda. q̄uis. u. naꝛal' appetitº btitudis i. dānatis frāſurº sit pꝛpetuo icōpletº. nec tñ ē fruſtra. qz ē ad maꝛiorē inigtatis i q̄ obſtinati sūt pūitiõez. ⁊ p hº p dine iuſtitie manifestationē. nō sic tñ poſſz dici de icliatiõe aiaꝝ ad coꝛpa. si itez nūq̄z eēnt coꝛpib' uniēde. ñ. n. p̄t dici q. pꝛpetua ꝓuatio cōpleméū illiº icliatiõis eiſz pp aiaꝝ obſtinatiõez in pcc̄o. qz hec cā extē di nō posset ad aīas btās. ⁊ tñ cōueniēs ē ut siliꝰ effcūs siliꝰ sit cā. ¶ Preꝛea hoc regrit uniuersi pfectio. đ pfc̄oe eº. n. ē triplex sbā .s. pure coꝛpal'. ⁊ pure spūal'. ⁊ ex coꝛpali. ⁊ ex spūali cōpoſita. vñ hac pte sue pfectiõis caret uniūsū ꝓpetuo. si aīe a coꝛpib' sepate nūq̄z coꝛpib' itez uniꝛēt. sed nō pūt uniri aliſ coꝛpib' q̄z hūanis. ut oñsū ē. nec potes hāc rōez effugere dicēdo q. coꝛpa celeſtia aīata sē. ⁊ ita si nūq̄z aīe reuniꝛēt humanis coꝛpib' nō careret uuiūsū sua pfc̄oe. qz ut supius oñsū ē li°. 2°. di. 14ª. ¶ Coꝛpa celeſtia nō sūt aīata. ¶ Ad pm̄ i oppm̄ đ q. i hoc eſt siliꝰtudo. qz sicut aq̄ dilabūt' ⁊ ñ reūtūr q°, usz fuerit ad mare. sic aīe sepant' a coꝛpib'. nec ad ea de lege coī usz ad gñalē reſrectō nē reūtent'. ¶ Ad 2m̄ đ q. i li°. illo. Salomō loqt' more cōciōnatoꝛis. vñ hoc dicit cōcionādo ñ diffinitēdo uł q̄m̄ ad illđ qđ appaꝛet exteꝛioꝛi sensui. ¶ Ad 3m̄ đ q. ibi sñia algazel nō ē tenēda. ¶ Ad 4m̄ đ q. si aīa data sit coꝛpi ut bñ opet' p ipm̄z. iſtū tñ ñ ē tota cā. sz ēt ut bēat pfcūz eēndi mōz. ꝑz exigē tiã sue naꝛe. ⁊ ēt ut remūeret' i. ipō. ⁊ ut cōpletū sit uniūsū. ¶ Preꝛea aīe electoꝛ aliq̄ bona opa faciēt p coꝛpa q̄ tñ nō hēbūt rōem meriti sz accidēt'al' pmij. ut iferiº oñdet'. et aīe dānatoꝛ amplº i coꝛpib' affligētur.

Secundo q̄rit' utꝛ aīe uniēt' eisdē coꝛpib' i nūeꝛo a qb' sepate fuerūt. Et uī q. nō. qz pm ſñiã Platōis i thieo. qđ bōa rōe iūctū ē diſ solui nō ē uelle dei. gº a siliq đ bōa rōe diſiūctū ē iterū cōiūgi nō ē uelle dei. sz aīe p moꝛtē bōa rōe a suis coꝛpib' diſiūgūt'. qz p dinā ſñiaz ut bī geñ 3°. gº eas itez cōiūgi eisdē coꝛpib' nō ē uelle dei. ¶ Itē Job. 14°. qūo si recedāt aque de mari ⁊ fluuiº uacue fcūs aresc̄at. sic hō cū dozmierit ñ reſget. sz fluuiº uacuefcūs ⁊ aridus nūq̄z itez ipleꝛ tur eadē. aq̄ i nūeꝛo. gº siliq aīa a coꝛpe reꝛcedens per moꝛtē ñ resumet idē coꝛpꝰ i nuꝛmero. ¶ Itē coꝛpa humana p putrefactiõez reſoluūt' usq̄z ad maꝛiã ꝑmã. sz q̄z ꝑs maꝛtie ꝑme idifferēt' respicit q̄z aīaz. gº nulla ē rō. quare aīa magis itez uniat' coꝛpi fcō de ꝑte maꝛtie quã iforāuit q̄s coꝛpi fcō de alia. ¶ Itē in reſrectiõe aīa cōueniēt' unetur illi coꝛpoꝛi cº a ꝓncipio creatiõis sue potu isz eē cōueniēs forma. sz aliq̄ aie aliq̄ coꝛpa perficiūt q̄ a ꝓncipio sue cr̄atiõis potuiſſēt eē alioꝝ coꝛpoꝝ hūanoꝝ cōueientes forme si fuiſſent coꝛporib' q̄ pficiūt oīo siliꝰ excepta sola dr̄a nūerali. gº illi coꝛporib' cōueiēter poterūt uniri i reſrectiõe. ¶ Itē Auic. 3°. methº. cº. 4°. qđ annichilatū ē ñ reducif. sz forme coꝛporū hūanoꝝ ad ultimū ānihilātur. qz ad ultimū de illis coꝛporib' nihil remanet nisi' materia pª. gº ille forme eedē i nūero nūq̄z reuertēt'. ⁊ ex oñi nec eadē in numero coꝛpa aie. gº eisdem coꝛporibus in nūero non reuniēnt'. ¶ Item si figulus uas luteum redigit in massam. ex eodem luto nūq̄z facit idez uas i numero. q̄uis faciat siliꝰ illi. qz figura eadē i nūero nō reūtit'. gº siliꝰ cū coꝛpe hūanū resoluit' i maꝛiã ꝑmaz. q̄uis ex illa possit effici coꝛpꝰ siliꝰ. pº tñ nō i nūero nō reuertit'. ¶ Contra Boeti° de fide xp̄iana ꝝus finē dicit nō solū aīas nō pire sz ipa quoq̄z coꝛpoꝛa q̄ moꝛtis aduēt' ꝛfoluerat i statū ꝑstinū futura btitudie ꝛparī. ¶ Itē Job. 19°. In nouissimo die de terra surrecturus sū. ⁊ rursū circūdaboꝛ pelle mea. ⁊ i. carne mea uidebo đñ saluatoꝛē meū. gº aīe resumēt easdē carnes ⁊ easdē pelleꝰ. ⁊ a siliꝰ eadē ossa. ¶ Itē Eze. 37°. ego apiã tumulos uꝝos ⁊ educã uos de sepl̄chris uꝝis. gº illa eadē coꝛpoꝛa i nūero q̄ sepulta fuerunt suis aīab' reuniēnt'. ¶ Ad istã q̄ōez dixerūt qdam humanas aīas ñ i sua coꝛpoꝛa q̄ dimiſerūt. sz in alia noua coꝛpoꝛa reꝛire icōz

q̄ refert Aug⁹. io. de ci. c⁹. 30. ℣ ꝫ cōtra. nō
ē dubiū quin cōueniens sit aīas itez uniri
būaīs corpib⁹ q̄ aīauerī q̄s alijs si possibile
ē. ſꝫ si possibłe ē eas itez uniri illī eisdē ī nūe
ro q̄ aīauerūt. g⁹ illī ⁊ ñ alijs uniēt. q̄ āt h⁹
sit possibile declaro sic. Equalr subiacet po
tētie cōditoris materia postq̄ ī ea resolutū
ē corp⁹ hūanū sicut añq̄ de ea fieret. g⁹ si
cut ō ea potuit h⁹ corp⁹ fieī ita ō ea postq̄
ī eā resolutū ē corp⁹ pōt p cōditoris potē
tiā illud idē corp⁹ ī nūero fieri. nec obstat
q̄ illud tēp⁹ q̄ō fuit añ sui corruptionē nō
pōt idem ī nūero reduci. q̄ ipuꝫ tēpus nec
q̄ī ex ipo derelictū sūt de ētia rei. ℣ Dicē
dū q̄ ad qōez q̄ aīe uniēt eisdē corpib⁹ in
nūero a qbus sepate fuerūt. aīe. n. sepate i
cliant naťalr ⁊ determiate ad illa corpa que
aīauerūt. q̄ꝫuis. n. a p̄ncipio crātōis aīa que
ē h⁹ corpis forma potuiſſꝫ fuisse cōueniens
forma alteri⁹ corpis silis. tū ex sui unione
ad hoc corp⁹ ad ipuꝫ determiate naťalē cō
trahit amicitiā. Ex⁹. si ponāť due puelle ī
oīb⁹ silēs excepto q̄ nūero differunt q̄ꝫuis
a p̄ncipio indifferens eēt uiro ducere quāli
bet istaꝝ. tū una ducta tā nō ē indifferes ad
utrāq̄. ⁊ si ambe resurgerēt in corruptibili
statu itez nupture magis inclinareť ad illā
cū qua familiaritatē ꝺtraxerat. ⁊ huic con
cordat Auic. 6⁰. naturaliū uel. 5⁰. c⁰. 3⁰. di
cēs sic. In sbā aīe q̄ incipit eē cū aliq⁹ corpe ineſt ex p̄mis p̄ncipijs affectio inclīatō
nis naťalis ad occupādū se circa illud ⁊ ad
regendū illud ⁊ p̄nidēdū ei. ⁊ adherenduꝫ
ei. ⁊ p hec oīa fit e⁹ ꝓpa ⁊ alienaťab oībus
alijs corporibus. ſꝫ certū est q⁹ p beatitudi
nē cōpletā terminabiť oīs aīe appetit⁹ taꝫ
naturalis q̄ꝫ alius. q̄ sicut dicit Aug. iꝫ⁹ ō
tri. c⁰. 5⁰. Btūs nō ē nisi q̄ hꝫ oīa q̄ uult ⁊
nihil male uult. g⁹ aīe btē uniēnť eisdē corpibus ī numero a quib⁹ sepate fuerūt. q̄ ēt
ut oñsū ē in p̄cedenti qōe deus in creatura
nō posuit aliquē naturalē appetitū frustra
nec uane. frustra aūt ⁊ uane eēt in aīa sepa
ta naťalis appetit⁹ ad corpus si ei reuniri
nō posset. cū g⁹ hic naturaľ appetit⁹ sit ēt ī
aīabus dānatoꝝ ad illa eadē corpa in nūe
ro q̄ aīauerūt. ut ex dcīs accipi pōt illis eis
dē corpib⁹ in nūero unieńt. ℣ Preťea recti
tudo diuine iustitie exigit ut q̄ pticipes sūt
ī demerito uel merito pticipes sint ī pena ľ
p̄mio. ſꝫ aīa ⁊ corpus cui est unita siľ pticipāt ī demerito uel merito. g⁹ rectitudo diui
ne iustitie exigit q⁹ simuľ sint pticipes in pe
na uel p̄mio. q̄ō uerū nō eēt nisi aīe reuniretur eisdē corpib⁹ ī nūero in qbus demerue
rūt uel meruerunt. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹
aīa p mortē bona rōe seiungiť a corpe uſꝫ
ad diem iudicij ⁊ interiꝫ nō ē uelle dei ipaꝫ
cōiungi. ſꝫ tūc bōa rōe iterū cōiūgerētur.
℣ Ad 2⁹ dō q⁹ siľitudo est q̄ꝫ⁹ ad aliquid. ⁊
q̄ꝫ⁹ ad aliqd nō. tu aūt arguis ac si per oīa
eēt simile. ſiľe ē quo ad hoc q⁹ sicut alueus
fluuij nō humectať nisi per aquaꝫ. sic corp⁹
nō recuperabit uitale humiduꝫ quousq̄s ite
rū uegeteť p aīaꝫ. ſꝫ ut ibidē dr. hoc ñ erit
quousq̄s atteret celū. i. qescat q̄ō erit in die
iudicij. quo ad h⁹ āt ē dissilitudo. q̄ q̄ꝫuis
aq̄ reutať ad eūdē alueū ī nūero. tñ aq̄ ñ re
utit eadē ī nūero. aīa āt eadē ī nūero rutit
ad idē corp⁹ in nūero. ℣ Ad ꝫ⁹ ⁊ 4⁹ pz solutio ex dcīs ī solutione qōis. ℣ Ad 5⁹ dō q⁹
illud uerbum intelligendū ē p naturā. si. n.
aliqua sbā annihilareť diuina potētia eādē
in nūero reducere posset. uñ Aug. 22⁰. ō ci.
c⁰. 20. dicit de carne hūana. q⁹ si oīb⁹ pisset
modis ne ulla ei⁹ materies in ullis nature
latebris remansisset. uñ uellet eam reparet
oīpotēs. q̄ō rōnabile est. q̄ ex q⁹ rē aliquaꝫ
creauit de nihilo. nulla ē rō q̄r ipaꝫ redactā in nihilū itez eādē ī nūero reducere nō
posset. cū hic ꝺditiōez nullā includat. minor
ēt argumenti ē falsa. q̄ꝫuis. n. possibilitas in
quā forma que corrūpiť resoluiť ñ dicat aliquā actualitatē. nō tñ ē nihil. ſꝫ aliqd trās
mutabile in actualitatē q̄ ē forma. ut oñsuꝫ
ē li⁰. 2⁰. di. 15ª. ℣ Ad 6⁹ dō q⁹ nō ē siłe de illo q̄ opať p limitatā potētiā. ⁊ de illo q est
infinite potētie. Uel pōt. dici ſm aliquos q⁹
si figulus oīo reducat illius masse easdē pꝑtes ī numero ad situ quē p̄us hūerūt. eadē
figura naſis reuertiť. ⁊ uas idē numero ut
de eisdē asserib⁹ eodē mō cōpositis ut p̄us.
itez fit eadē archa in numero.

Certio queritur utꝝ per reunionē aīe ad idē corpus in numero resurget idem homo in numero. Et uidetur q⁹ ñ. Ap⁹. 1⁰. cor. 15⁰. declarat hominē resurrecturū p⁹ mortē p similitudinē grāni. q̄ō
primo moritur postea uiuificat dicēs. Q ō

eu ſeminas.nō uiuificaꝛ niſi ꝓus moꝛiaꝛ. ſz nō ē idē granū ī nūero qđ ꝓimo moꝛitur ⁊ poſtea uiuificaꝛ.g° nec ē idē hō qui moꝛitur ⁊ ille q ꝑ ꝛſurrectionē uiuificabiꝛ. ℣ Itē ſz phm.2° de gñatiōe.quoꝝ nō ē incoꝛꝛuptibilis ſubſtantia mota.ſz coꝛꝛuptibiliꝛ necē eſt ſp̄e reiterari.nūero aūt non.ſz ſbā hoīs ꝓ ſtatu pñti ē coꝛꝛuptibilis mota.g° q̄uis poſſit reuerti eadē ſp̄e.nō tñ nūero. ℣ Itē nō pōt reſurgere idē hō in numero niſi eēntia būana eadē in nūero reuertaꝛ. ſz ꝑ iteratā unionē eiuſdē aīe in nūero ad idē coꝛpus ī nūero.eadē eēntia in nūero nō reuertiꝛ. qz aīa ⁊ coꝛpꝰ nō cōſtituūt būanā eēntiā niſi cōiūcta.ſz cōiūctio eadē in nūero reuerti nō pōt.qz tranſijt in ꝑteritū.g° ꝑ iteratā unionē eiuſdē aīe ad idem coꝛpꝰ in nūero idem hō in nūero non reſurget. ℣ Item q̄to mutationes magis appꝛopinquant .ad unitatem tanto ⁊ termini earum magis ad unitatē appꝛopinquāt.ſz due gñationes in eadē ſp̄e magis appꝛopinquāt ad unitatē q̄z generato ⁊ reſurrectio cū reſurrectio ſit ſm naturaꝫ ut oñdeꝛ.cū g° duas gñationes impoſſibile ſit terminari ad eundē hominem in numero.impoſſibile eſt reſurrectionem terminari ad illū eūdē hoīez in numero ad quē terminata fuit gñatio. ℣ Unde ⁊ ſcōtra ap̄ꝰ.1°. coꝛ.15°.ꝑ reſurrectionē xp̄i ꝓbat aliꝝ hoīuz reſurrectionē futurā.ſz xp̄us reſurrexit idez in nūero.g° ⁊ quilz.aliꝰ hō. ℣ Itē Job.19°.dr̄ rurſū circūdaboꝛ pelle mea ⁊ ī carne mea uidebo deū ſaluatoꝛē meū. quez uiſurus ſuz ego ipe ⁊ nō aliꝰ. ergo in eadē carne idē hō reſurget. ℣ Ad iſtā q̄ez dixerūt qđā q ꝑ iteratā unionē eiuſdē aīe ī numero ad idē coꝛpus ī numero nō reſurget idem hō in nūero. q̄uis reſtituatur idē cōpoſitū in nūero.qz ex unione aīe ad coꝛpuſ reſultat quedā forma totius q̄ ē būanitas q̄ ꝑ ſepationē aīe a coꝛpoꝛe coꝛꝛūpiť.⁊ ꝑ iteratā unionē eadē in numero nō reducitur. ſed reſultat alia in eadem ſp̄e. ipoſſibile eſt aūt q ſit idem hō in nūero niſi habeat eādem humanitatē in nūero ℣ Ꝟz ō hāc opīonez arguiť ſic. Damaſ.li°.4°.c°.19°. Reſurrectio ē copulatio rurſus aīe ⁊ coꝛporis. ⁊ 2ª eius qđ diſſolutum ē ⁊ cecidit aliꝫ ꝛſurrectio.g° idem illud in numero ꝛſurget qđ moꝛiť.ſz nō tñ moꝛiť coꝛpꝰ ꝑ ſepatōnē aīe ab eo.ſz ēt hō.g° nō tñ reſurget illud idez coꝛpꝰ in nūero quod moꝛtuū ē.ſz ēt ille idē hō in nūero q moꝛtuus ē. ℣ Preſea diuina ꝓuidentia oēs hoīes oꝛdinat ī ſuū finē. qz ut oſtenſū ē.li°.1°.di.39ª.cūcta ſubiacent diuine ꝓuidentie.electos.n.oꝛdinat ī ultimū finē rōe finaꝫ bonitatis eis debitū illā bonitatē ⁊ illū finē eis cōferēdo.repꝛobos uero oꝛdinat in ultimū finē eis debitū rōe ſinalis malitie.nō illā malitiā eis cōferendo. qz malitia nō ē a deo.ſz iuſte ꝑmittēdo eos decedere in malitia ⁊ illū finē eis iuſte infligendo.ille.n.finis ē ultia pena.ſz hoīes nō cōſequēť ultimū finē ſuū in hac moꝛtali uita.qz ſicut dicit Aug.19°.de ci.c°.1°. Illud ē finis boni ꝓp qđ appetēda ſūt cetera. ipuz aūt ꝓp ſe ipuz.⁊ illud ē finis mali ꝓp qđ uitāda ſunt cetera ipuz aūt ꝓp ſe ipuz.⁊ paꝛ p°.fines iſti ſūt ſūmū bonū ⁊ ſūmū malū. q̄ ſunt.ſ.pfecta cōſecutio ſūmi boni ⁊ ꝓpetua obligatio ad pfectā eiꝰ carētiā. hoīes aūt ī hac moꝛtali uita.nec pfcē cōſequūť adeptō nē ſūmi boni nec pfcē eius adeptōne ꝓuāť. hō ēt nō cōſequiť finē ſuū in moꝛte. qz ſm phi.2°.phi.moꝛs nō ē homini finis ꝓp quē fcūs ē.imo ſz ipuz hoc dicere ē deriſoꝛiuz. hoīes g° cōſequēť ſuū ultimū finē p° moꝛtē.nō ꝛſequentur aūt finē ſuū q̄diu nō ſť. hoīes aūt q moꝛtui ſūt nūq̄ erūt hoīes niſi reſurgant nec ſunt entes. q̄uis aīa ⁊ prima maťia q̄ ſunt ꝑtes hoīs maneāt. g° de neceſſitate ſeq̄ť q illi idē hoīes in nūero q moꝛtui ſūt reſurgēt.aliter nūq̄ cōſequereť ultimū ſuū finē. Dicēdū g° ad q̄ez q ꝑ q̄uis aīa ⁊ coꝛpꝰ būanū nō cōſtituūt hoīem niſi cōiūcta.tñ nec ipa cōiūctio actiua. nec ipa cōiūctio q̄ ē paſſio ſunt de hois eēntia. q̄uis ſit uia ī eēntiā.ſic gñatio.actō.⁊ gñatio paſſio inq̄ꝫ ſūt quaſi uia in genitū nō ſunt de geniti eēntia.unio.n.ſz q ē nomen relationis ſeu relationū cauſate uel cauſataꝝ ex cōiūctiōe aīe ad coꝛpꝰ nō ē ō eēntia hois.⁊ ıō q̄uis ꝑdcā tranſeāt ī ꝑteritum ⁊ eadem in numero nō redeāt mhil ꝓiudicat materiali ideptitati ipius hoīs.cū ēt aīa rōnalis ſit ipſius hois ſpecifica forma ⁊ ſpecificū humani coꝛpis cōplemētū.ut oñſuz ē li°.2°.di.17ª. Ex unione ipius ad ſuū coꝛpꝰ nō reſultat aliqua forma reſpectu c° cōpoſitū ex aīa.⁊ coꝛpe bēat quaſi rōnē maťie

qz tāc pari rōe ex unione illius forme cū cō
posito resultaret forma alia. ꝛ sic diceps.
ſz illud qō ex unione aie ad corp̄ cāt ē ipa
hois eēntia ꝟplectēs corp̄ ꝛ aiaz. cui ꝟcor
dat Anic. 5°. methᵉ. c°. 5°. dicens q; qdditas
ꝟpositoꝝ ē illud quo ē qcqd ē forma exīte
cōiūcta matie. ꝛ infra dicit q; qdditas ē ipa
cōpositō ꝟplectēs materiā ꝛ formā. ibi noīe
cōpositiōis itelligēs ꝟpositā eēntiā. cū g° ō
eēntia hois ñ ſit niſi corp̄ ꝛ aia ex iterata
unīōe eiuſdē aīa ī nūero ad idē corp̄ ī nūe
ro. nō tñ cāt idē cōpositū ī nūero. ſz ēt ea
dē eēntia hūana in nūero q̄ in abſtractione
ſignificata dr̄ hūanitas ꝛ ſignificat p mo
dū forme. cōſiderata aūt icōtractiōe ꝛ ut ī
ſe exīs noīat ipuz ſuppoſitū qō ē homo.
Ad p°. in oppo. dō. q; ap̄ p illā ſilitudi
nē nō intēdit oñdere refrectionē eiuſdez in
nūero. ſz eam añ p refrectionē xpi pbatam
ſupponēs intendit declarare q; corp̄ nō re
ſurget quale moritr̄. ꝛ q; hoc intēdat. pz qz
mediate añ illō uerbū. Inſipiēs tu qō ſemi
nas nē. dr̄. dicet aliquis qūo reſurget mor
tui? aut quali corpe uēiēt? ault g° dicere ut
pz p ſraz ſequētē q; ſicut illud granū qō ſe
minatur putreſcit. ꝛ tñ granū qō inde ſur
gīt de° diſponit ſicut ault. ita corp̄ hūanū
qō p gñationē ſemīatr̄. ꝛ poſtea p mortē pu
treſcit deus reſuſcitabit ꝛ ſibi dabit quali
tates alias q̄z hūit qñ fuit ſemīatū. Ad 2°
dō q; ibi phi. loqr̄ de reiteratione q̄ fit p
motū uel mutatiōez naturalē. refrectio aūt
erit ſupnaturalr̄. Ad 3° dō pz ſolutio ex
dcis ī qōe. Ad 4° dō q; maior ñ hz ueri
tatē niſi itelligat cetis pib°. hic aūt ñ ſr̄ ce
tera pia. qz maioris uirtutis ē ſupnaturalr̄ p
ductio hois q̄z eius gñatio naturalis. cuz illa
ſit p uirtutē ifinitā imediate tm̄. alia āt me
diante agente finite uirtutis. Vl' pōt dici q;
refrectio hois magis appropiquat ad uni
tatē cū gñatiōe eiuſdē rōe termini a quo ꝛ
ad quē q̄z alia gñatio q̄zuis minus rōe effi
cietis ꝛ mō pducēdi. termin° aūt a quo ꝛ
ad quē magis de ꝟpe uidēt reſpicere mu
tatiōis eēntiā q̄z mutās ꝛ q̄litas mutatōis.

QOnſequenter queri tur de
2° pncipali. Et circa h° q̄rūt tria. p°. ut°
reſurgēt oēs electi. 2°. ut°. oēs adulti dāna
ti. 3°. utrū puuli q cū ſolo origīali' pccō de
ceſſerunt.

PRimo oſtendo q; ñ reſur
gēt electi. Liberior ē aīa ad cōtēplādū deuz
exuta a corpe q̄z corpi cōiūcta. ſz nihil debz
fieri quo aie electoꝝ ſint min° libere ad cō
tēplandū deū. g° electoꝝ anime nō corpib°
unient̄ itez. Itē nō dz pticipar̄ ī pmio qō
pſtat ipedimētū ī merito. ſz corp° pſtat ipe
dimetū aie ī merito. qz ſic dr̄ Bal'. 5°. caro
cōcupiſcit adūſus ſpuz. g° non dz pticipare
cū aia in pmio. pticiparet aūt ſi itez aie uni
rēt electe. Cōtra. 2°. Bath. 7°. Rex mūdi
defunctos nos p ſuis legib° ī eterne uite re
ſurrectiōe ſuſcitabit. ſz oēs electi morīūt̄ ī
obſeruatiōe diuine legis. g° oēs electi reſu
ſcitabūt̄. R°. q; oēs electi reſurgēt. qz ad
hoc ordiat̄ pncipal'r refrectio ut hoies cō
ſequāt̄ ultimū finē ſuū. ultim° āt finis elcō
rū ē pfcā eoꝝ cōiūctio cuz ſūmo bono quo
fine cōpleī oīs appetit° eoꝝ. hūc aūt finem
ꝟpleti° cōſequēt̄ electi p reſurrectōnē eoꝝ.
qz ſic dicit Aug. i2°. ſup geñ. Vſus finē. ineſt
aie qdā naīal' appetit° corp° adminiſtrādi
quo appetitu retardat̄ quodāmō ne tota
intētione pgat in illō ſūmū celuz q̄zdiu non
ſubeſt corp° ei° adminiſtratiōe appetit° ille cō
qeſcat. Ad p°. in opp°. dō. q; maior nō eſt
uera de corpe glorificato q̄le hēbūt electi ī
reſurrectione. ſz uera ē de corpore tali q̄le
hz mō. Ad 2°. dō. q; in corpe nr̄o ſūt duo
.ſ. natura. ꝛ hoc ñ pſtat ipedimētū merito.
ꝛ uitioſitas q̄ pſtat ipedimētū merito. ꝛ iō
ī electis nō reſurget uitioſitaſ corpis ſz na
tura.

SEcundo queri tur utrū
reſurgent oēs adulti dānati. Et uī q; non.
pſalr̄. Nō reſurgēt ipij ī iudicio. Itez aīa
hūana nūq̄z fuiſſet a corpe ſepata niſi pus
fuiſſz ſepata a deo excepta aīa xpi. g° a ſili
ñ ōbēt aie ſepate corpib° reūiri niſi p° uni
ant̄ deo. ſz aie dānatoꝝ nūq̄z uniēt̄ deo. g°
nec corporib° ſuis. Cōtra ap°. i°. coꝝ. iſ°.
Oēs quidē reſurgem°. ſz nō oēs imutabi
mur. g° oēs reſurgēt tā electi q̄z reprobi.
R°. q; oēs adulti dānati reſurgēt. c° rō ē
ut eoꝝ dānatio cōpleat̄. ut ſicut in aīa ſimł
ꝛ ī corpe demeruerūt. ita ſil' ī utroq; pūiāt̄
hoc diuina iuſtitia exigēte. ꝛ etiaz pp cōez

refrectionis cāz q̄ supi⁹ dcā ē ne aliq̄ opa dei ppetuo remaneāt ipfcā. ⁊ ne naťalis appetit⁹ que aīab⁹ indidit ad sua corpa esset frustra. ℞ ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ illud uerbū psaľ. intelligiť uel ō finali spūali refrectōe i pūti iudicio mīe. in hoc. n. iudicio nō refgēt ꝓbi q ī auctoritate allegata p ipios itelligūť uel intelligiť de gliosa resurrectō ne. ℞ ad 2⁹ dō q⁹ nō ē siłe. q⁹ si aīe ñ fuissēt sepate a deo pūri ñ deberet ⁊ ex pūti nec a corpib⁹ suis separi cū ea naťalr appetāt. aīe aūt reprobor⁹ suis corpib⁹ reuniet non pp ea⁹ cōsolatiōez. sed ad sue dānationis cumulum

Ertio queritur

utrū puli q cū solo originali pccō decesse rūt refgēt. Et uř q⁹ nō. ꝑz Aug. 13°. de tri. c°. 16°. Mors debet hoī pp pccm originale ſz ī puli decedētib⁹ cū pccō originali temp manet ic ipz originale. g° ⁊ ipa mors. nūq̄z g° ꝛfgēt. ℞ tē ꝛfrectio erit pp plenā retributōez meritorū ⁊ dāmitor⁹. ſz puli tā purgati a pccō originali q̄z illi q ī pccō originali decedūt nō meruerť nec demeruerť. g° nec illi nec isti resurgēt. ℞ cōtra Jo. 5°. mortui audiēt uocē filij dei. ⁊ qui audiēt uiuēt. sed ut dř pa⁹. oēs q in monūmētis sūt audient uocē filij dei. g° oēs q ī monūmētis sūt resurgent. ℞ q⁹ puli q cū solo originali pccō decesserūt resurgēt pp cāz refrectōis oīb⁹ hoīb⁹ cōez. q̄ supius ī plurib⁹ locis tacta ē. ⁊ ēt pp cāz ſpalē. p pccō. n. originali obligať hō ad penam dāni. pccm aūt originale ł. ꝺbit aīa p sui unionē cū infcā carne. ut declaratū ē li°. 2°. ⁊ iō cōuciēs ē ut aīe puulorū carētiā uisiōis dī ppetuo patiāť sui corporib⁹ unite p quor⁹ ꝺtagionē icurreret obligationē ad talē penā. ℞ ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹ q̄uis originale sit cā mortis mritoria. ñ ē tñ cā pmāsiōis ī morte corpali. ℞ ad 2⁹ dō q⁹ q̄uis ī puls ñ sit act⁹ mrēdi ł dmerēdi. ī illis tñ in q⁹ remissū ē pccm originale est radix merēdi. ſ. gra gratū faciēs. ⁊ ī illis in q⁹ nō ē remissū ē radix demerēdi. ſ. hītu alis cōcupi cētia. ⁊ iō refgēt tā isti q̄z illi.

Onsequenter queritur ō 3° ꝓncipali. Et circa hoc querūť tria. ℞ 1° utrū in resurrectiōe natura erit cā efficiēs reformatiōis corpū hūanor⁹. ℞ 2° utrū erit cā efficiens uniōis aīe ad suū corp⁹ ad ei⁹ susceptionē dispositū. ℞ 3° utrum uox tube erit cā efficiens utriusq̄.

Rimo ostendo q⁹ in refrectiōe natura erit cā efficiēs reformatōis corporum humanorum ꝑz Damasc. li°. 3°. c°. 14'. q⁹ cōe ē oīb⁹ ī eadē spē naťale ē. ſz refgere cōe erit oīb⁹ hoīb⁹. g° erit illis naťale. ℞ Itē ꝑz phi ī. phi. ex eq⁹ fieri pōt cāis. ſ. mediantib⁹ multis transmutatiōib⁹ naťalib⁹. g° a siłi ex puluerib⁹ isti⁹ corporis pōt iterū reformari hoc idē corp⁹ mediāti b⁹ multis trāsmutationib⁹ naturalib⁹. ℞ Itē sicut se hz resolutio ad suū terminū ita cōpositio ad suū. ſz p naturalē resolutionem corporis hūani fit resolutio ad illud idē ī nūero de quo illud corp⁹ fuerat fcm. ſ. ad materiā ꝓmā. g° per naturalē cōpositionez pōt fieri ꝟsio ad illud idē corp⁹ ī nūero q̄ō de illa materia fuerat fcm. ℞ Itē illa forma corpis hūani icōpleta q̄ educiť de potētia maťie qñ corrūpiť ī eādē possibilitatē de q̄ fcā ē reūtiť. q⁹ ꝑz phi. 3° phi. oē q̄ō fit ex aliquo si ē corruptibile resoluiť ī illud ō quo fit. g° manet eadez possibilitas q̄ p° mo in formā ꝓdcāz fuerat transmutata. g° iterū in eandem formā pōt naturaliť trāsmutari. corpora g° in refrectione p naturā poterunt eadem in nūero reformāri. ℞ Itē sicut se hz ars ad artificiatū. ita natura ad naturatū. ſz p artē pōt reduci artificiatū ī nūero idē artificiato p⁹ corrupto. ut ꝑz cū ex eisdē asseřb⁹ itez fit eadē archa ī nūero. g° siłr p naturā pōt reduci idē ī nūero corpus hūanū q̄ō pus fuerat corruptū. ℞ Itez natura pōt reducere eādez partem terre in nūero. q⁹ pōt terrā inclusā in aliquo uase ꝺuertere in aquā. ⁊ itez illā aquā ī terraz. g° a siłi pōt reducere idē corp⁹ hūanū ī numero. ℞ Cōtra indiuidua eiusdē spēi nō ꝓducūť per naturales mutatōes diūsas spe. uñ ꝑz cōmētatorē sr. 8°. phi mures geniti p putrefcōnē ⁊ ꝓpagatōez ñ sūt eiꝰ spēi. sed hoīs refrectio erit mutatio diūsa in spe a gñone sua naťali. g° nō erit mutatio naťalr. ℞ Itē si corpa ī refrectione eadez in nūero reformarenť p naturā hoc possz p naturales iuestigationē cognosci. ſz hoc iuestiga-

ꝯe naturali nō cognoscit. sz fide ꝑm Aug. 13°. de tri. c°. 9°. g° illi° reformatōis natura nō erit efficies cā. ¶ Ad istā qōez dixert qdā q9 cū oīa naſalia p influentiaz corpoꝝ cele stiū diſponāt qñ oēs ptes celi redibunt ad p°m ſue creatōis locū. tūc oīa gñabilia ⁊ cor ruptibilia eadē in nūero q̄ tuc fuerūt reū tent. ⁊ hoc p naturam uniūſalē q̄ ſicut dicit Aric. 6°. methꝭ ſue. c°. 5°. ē uirt° iſuſa ī ſbā celoꝝ gubernās uniūſalitatē gñationū. Illa aūt celi diſpoſitio erit ī cōpleto. 36°. mi liū ānoꝝ ab illo iſtanti q° creatū ē firma mētū. ſil'r dñt q9 incipiendo a quocūqz tpi momēto in fine. 36°. miliū annoꝝ redibunt oīa gñabilia ⁊ corruptibilia eadē ī nūero que erāt in illo momēto. octaua. n. ſpera ab oc cidēte in oriētē mouet ꝓpo motu in cētum ānis p unū gradū. gradus aūt ſūt trecenti 60. quia. 12. ſunt ſigna. ⁊ in quoꝝ ſunt. 30. gradus. centies aūt trecēti. 60. ſunt trigita ſex milia. bi g° dicūt tūc futurā reforma tiōez corpoꝝ p naturā. ⁊ hꝭ opinio includit q9 ſicut hoīes generāt un° p° aliū. ita reſur gent un° p° aliū. ¶ Sz hec opinio ē heretica ⁊ ēt ꝺ phi. l°. p̄dicamētoꝝ dicēte q9 a ꝓua tione ī hītū nō eſt regreſſus p naturā. ſz ꝑz eūdē p°. eleucoꝝ. moꝛs ē ꝓuatio. g° p natu rā nō p̄ōt hūanū corp° r̄gredi de moꝛte ad uitā. qꝺ uez nō eēt ſi poſſz p naturā plena rie reformari cū ei° plenaria reformatō ipi us includat aīationē. ¶ Dicēdū g° ad qōez q9 p̄dcā reformatio nō erit p naturā. qz ꝑm phi. 2°. phi. illa q̄ gñant p ꝓpagationē non p̄ūt fieri p naturā niſi ex ſemine. vñ dicit neceſſe ē ſemē fieri ꝓmū. ſz nō ſtatiz aīalia. Illa aūt reformatio corpoꝝ erit ex matia eo rū uel puluerib° nō mediante ſemine. pp .n. nobilitatē corpoꝝ hūanoꝝ non p̄ōt cāri ſemē de quo fiūt p uirtutē corpoꝝ celeſtiū tm. ſz ēt regrit ad h° uirt° ptic'aris gñan tis ſilis in ſpē. vñ turpit' errauerūt dicētes hūana corpoꝛa poſſe naſal'r ꝓduci de ter ra p ſolā influentiā corpoꝝ celeſtiū. Preſea ꝑz phm. 2°. de gñatione. formā corrupta na tura nō p̄ōt eādē in nūero reducere. c' rō ē limitatō ⁊tutis ſue. ⁊ qz forma cū corrūpit' nō reſoluit' in eandē poſſibilitatē nūero q̄ ī ipaz fuerat tranſmutata. ſz in aliā ī nūero. forma aūt corporis icōpleta de potētia ma teriē ei° educta ipaz diſponēs ad ſuſceptio nem intellectiue eadez in numero reuertet. alias. n. corpoꝛa eadē in nūero nō reforma ret. p̄dcā g° corpoꝝ reformatio non erit p naturā ſz imediate tm̄ per diuinā potētiā. ¶ Ad p°m in opp° dō. q9 illud uerbū itelligi tur de eo qꝺ ē cōe oīb° ī eadez ſpē ex neceſ ſitate ⁊ ſemper. reformatio. n. corpoꝝ non erit ex neceſſitate. ſz p ipiū uolūtatis dine. ¶ Ad 2°m dō q9 q̄ꝫ ex uno corpore poſſit gñari aliud corp° mediantibus trāſmuta tionib° multis. nō tñ ex hoc ſeq̄t q9 mediā tibus tranſmutationibus multis poſſz ex eius materia idem corpus in numero r̄gna ri. ¶ Preterea ex equo ñ p̄ōt fieri canis niſi ꝓmo conuertat' caro equi in ſemen carnis. p̄dcā aūt reformatio corpoꝝ erit ex eorū materia uel puluerib° abſq̄ hoc q9 ꝓus cō ūtāt' ī ſemē ut ſupr' dcm̄ ē. ¶ Ad 3°m dō q9 ñ eſt ſile qz materia in quā ultio ē reſolutio ē ingñabilis ⁊ icorruptibilis ꝑz phi. i. phi. ⁊ ideo ꝓpe loquendo non reuertitur eadē in numero per reſolutionem. quia non reū titur niſi quod ꝓius fuit corruptum. ſed ſicut forma que corrumpitur eadem in nu mero per naturam nō reuertitur. ſic p eius reſolutionem in poſſibilitatem nō reuertit' eadem poſſibilitas in numero que in ipſam fuerat tranſmutata. ¶ Ad 4°m dicendum q9 illud uerbum phī intelligit' de ipſa materia que eſt primum fundamentum de quo alia fiunt. uel ſi intelligitur de poſſibilitate. tūc hoc pronomen illud oſtendit nō idem ī nu mero ſed ſile. ¶ Ad 5°m dicunt aliqui q9 ma ior eſt falſa. quia difficilius eſt reuerti idē naturatū q̄ꝫ idez artificiatū. Alij dicunt q9 minor eſt falſa. qz nō reuertitur forma ar tificialis eadem in numero. ¶ Ad 6°m dō q9 ꝓmiſſa ē falſa. ut ꝑz ex his que dicta ſunt ī queſtione. Poteſt etiam dici aliter ad argu mentum q9 nō eſt ſile de reductione eiuſdē ptis terre in numero. ⁊ reductione ciuſdem corporis humani in numero. quia corpus humanum ꝓduci naſaliter nō p̄ōt niſi ex ſemine qꝺ per ſolam influentiā celi cauſari nō p̄ōt. q̄ꝫ. n. naturaſ'r influentia corpo rū celeſtiū ad cuiuſlz gñationem neceſſaria ſit dicēte phō. 2°. phi. q9 homo gñat hoīez ex materia. ⁊ ſol per ſe tamen ad gñatōem eoꝝ q̄ naturaliť ꝓducūt ꝑm ꝓpagationez coꝝ ñ ſufficit. naſe ēt ididuoꝝ que p ꝓpa-

gatiõez gñant sic ordiate ⁊ ppoztiõate se a ꝺditore nate qꝺ ẽ ipossibile p natas totam materiã de q̃ fact⁹ ẽ un⁹ hõ itez ī una alia muliere ⁊ in uno alio uiro cõuerti in semĩe sine aliqua cõmistiõe alteri⁹ materie. si. n. p totã uiã suã nõ nutriẽt nisi carnib⁹ alioꝝ hoĩz ꝺ quoz hoie quẽ comederẽt ꝺuteret aliquid in soãz comedẽtiũ. ita q⁹ semẽ ī eis aut fieret de pte materie h⁹ hois comesti tm̃. aut de pluriꝫ⁹ ptib⁹ materie pluriũ hominũ comestoꝝ. a sili dico de oĩb⁹ aialibus q̃ p ppagationẽ generant. vñ vbũ phi. 2°. de gñatiõe. ſ. q⁹ natura nõ reducit idẽ ī numero ī his que pducũt p ppagationẽ instãtiã nõ hz in alijs ut aliq pbabilit dicũt. ne scio si vẽ põt hre instãtiã. si. n. aliqua ppoztio tre cõclusa in uase aliquo ꝺuerteretur ī aquã. ⁊ itez illa aqua in terrã nõ uidẽt qr nõ eẽt eadẽ terra ī nũero. ℞ Preꝛea ex illa eadẽ pte materie de q̃ mõ gñat⁹ ẽ pugillus ignis p naturale agens fuisz p⁹ genit⁹ idẽ pugillus ignis ī nũero. si pus fuisz sibi applicatum idẽ natale agẽs. g° a sili postq̃z iste pugillus erit p sui corruptionẽ resolut⁹ ī eandẽ ptem materie de qua genit⁹ ẽ. rege nerabit postea de illa eadẽ pte materie idẽ pugill⁹ ignis ī nũero. qñ illi pti materie ite rũ applicabit idẽ naturale agẽs. ⁊ si dicas q⁹ agẽs naturale nõ gñat nisi mediante sua influentia ⁊ eadẽ ei⁹ influẽtia ī nũero nũq̃z fuerter. hoc nõ obstat qz saltẽ reũteꝛ sili. ſ. de illa aũt eadẽ pte materie de qua p hunc ignẽ genit⁹ ẽ iste pugillus ignis fuisz gẽit⁹ idẽ pugillus ignis in nũero. si illi eidem pti materie fuisz applicat⁹ ali⁹ ignis ī oĩbus simil excepta dra materiali illi ligni p quẽ pꝺcũs pugillus fuit genit⁹. ℞ ad ptẽ paz gra cõclusiõis cõcedẽda sũt. vbũ tñ cõmẽta toris ꝑz aug. ñ. ẽ uerũ. ꝺicit. n. 3°. li°. ꝺ tri. c°. 8°. q⁹ milia sũt aialia q̃ coeũꝺo alia piũt. cũ illa nullis coeũtibus pentib⁹ orta sint.

SEcundo queri tur utrũ natura erit cã efficiẽs iterate uniõis aie ad suum corpus ad ei⁹ susceptionẽ ꝺispositum Et uꝝ q⁹ sic. qz illa mutatio ẽ naturaꝫ q̃ terminat ad quietẽ nataleꝫ. ſz aie postq̃z erũt suis corpib⁹ reunite ī illis corpib⁹ nataliꝫ reqescent. g° illis reunirẽt p naturã. ℞ Itez min' ẽ ꝓncipia alic⁹ ꝺpositi iã exñtia unire q̃z alterũ ꝓncipioꝝ ꝓducere. ⁊ alteri unire sz p naturã ꝓducit forma uite ⁊ unit matie ut pz in gñone aialiũ. g° multo fortiꝫ corp⁹ hũanũ ⁊ aiaz itellectiua poterit unire natura. ℞ Itẽ sepatio aie a corpe ẽ p corruptionẽ nataliꝫ ꝺispositiõis ī corpe q̃ necia ẽ ad h° ut p aiaz informet. g° cũ ꝺria sint cause ꝺrioꝝ effectuũ sufficiẽs ꝺispositio ī corpe ad hoc ut informet p aiam erit sufficiẽs cã ad hoc ut iterũ p aiaz informet. ℞ Cõtra ut hi tũ ẽ supꝛ. resurrectio ẽ iterata copulatõ aie ⁊ corpis. sz ꝑz ꝺyo⁹. 6°. c°. de di. no. Resurrectio ẽ sup natuꝫ. g° uniõis ꝓdcẽ nata nõ erit efficiẽs cã. ℞ Itẽ in ꝓma hois forma tiõe natura nõ ẽ uniõis aie ad corp⁹ efficiens cã. g° a sili nec ī eius reformatiõe. ℞ Itẽ sup naturã ẽ adeptõ glie. sz talꝫ adeptio nõ ẽ maioꝛis ꝺifficultatis q̃z unio aie ad corp⁹ ꝑz magr̃z li°. 2°. di. 1ª. c°. pelt. q ꝺicit q⁹ p pꝺcãz unionẽ põt hõ scire deo nõ eẽ impossibile rõnalẽ crãturã sublimaꝫ ad sue glorie pticipationẽ. g° unio aie ad corp⁹ ẽ supꝛa naturã. ℞ Ad istã qõez ꝺixeꝛt aliq q⁹ ad h° ut corp⁹ informet aia. sufficit. q⁹ corp⁹ sit sufficienꝫ ꝺispositũ ad suscipiẽdũ aiaz ⁊ nataliꝫ incliatio aie ad ipũz ⁊ q⁹ sit pñs cuilz pti ipi⁹ corpis. sz certũ ẽ q⁹ corpi suo reformato aia poterit se pñtẽ exhibere. si deꝰ pmittat ñ tñ⁹ uni pti eꝰ. sz cuilz. g° uꝝ q⁹ aia p sua nataliꝫ corpi suo ꝺispositio ad suscipiẽdũ eã potit se unir tãq̃z forma. Et huic cõcoꝛdat uerbũ cõe quo ꝺr q⁹ aie resumẽt corpa sua. ℞ Ex ꝺ hoc sic põt argui ꝑz sñiaz phi. 2°. phi. q̃uis efficiens coicidat cũ forma in idẽ spe nõ tñ in idẽ nũero. cũ g° aia sit hois forma ⁊ p unionẽ ei⁹ cũ corpe cõstituat hõ ipa nõ erit h⁹ unionis efficiens cã. ℞ Preꝛea ꝑz aug. li°. 83⁹. q. q. 2ª. ⁊ huic. 6°. methᵏ. c°. 3°. cã efficiẽs dignioꝛ ẽ causato. cũ g° ps nõ sit dignioꝛ suo toto. ⁊ hõ sit qꝺã totũ p unionẽ aie ad corp⁹ cõstitutũ ẽ aia ẽ ps. ipa nõ erit illius unionis cã efficiens ℞ Istis g° uꝝ ꝺicẽdũ ad qõez q⁹ natura nõ erit iterate unionis aie ad corp⁹ efficiens cã. qz cũ natura nõ possit aie dare eẽn di initiũ nõ põt sibi dare eẽndi cõplemẽtũ. aia aũt cõplemẽtũ sui naturalis esse hz ex uniõe ad corp⁹. qz oĩs ps cõpleti⁹ hz eẽ ī toto q̃z a toto separata. nec ex hoc segtur q⁹ iterata aie unio ad suũ corpus ꝺispositum

futura sit ō naturā cū utriusqs ad aliquid naturaľ sit incliatio.sz supra naturā. vnde Dyo.6°.c°.de.di.no.loqns de resurrectiōe dicit eaz eē rem uetustati ō naturā uisā.sibi aūt ↄ ueritati sup naturā q̄ ꝑz nos natura fortissima diuine ute.ex ꝑte gō nature erit dispositio ad illā unionē.sz imediate efficie tur pōiōtentē dei uirtutez. Qui tenent opīonē ꝓmā posset dicere ad pm ꝙ ē cōtra eaz qđ Dyo. dicit resurrectionē eē sup naturā quo ad reformationē eiusdē corporis ī nūero q̄ necessaria ē ad reꝛrectionē. Ad 2m đ ꝙ nō ē sile.qz ī pa hoīs formatione sit ꝓdit aīa in eē.ↄ facta ē actu corpis forma.ↄ iō oportuit ꝙ ab eadē vtute eēt unio eius ad corpus.ↄ eius productio ante iteratez eius unionem ipa ē in actu quia non desijt esse. Ad 3m dicendum ꝙ magister ibi logt de ꝓma uniōe aīe ad corpm cū qua simul accipit eē ↄ naturalē incliationem ad corpuſ q̄ nō potuit sibi dare cr̄ata natura. sz hoc mō pexistūt uniōi fute. Ad illđ qđ pm arguebat ī corpe qōis cōtra hāc opionē.ↄ pro illa pōt dici ꝙ uerbū phī intelligē dū ē de forma corruptibili. Ad 2m đ ꝙ il lud uerbū Aug.intelligendū ē de cā efficiē te q̄ efficit rem ꝑz se totā.ita ut sit.cā efficiens.nō tm̄ cōiūctionis partiū.sz ēt iparū partiū.q̄uis āt aīa resumēdo corpm suū futura sit cā efficiēs iterate unionis sui cum corpe q̄ necessaria ē ad hoc ut ex illis cōstituat hō.nō tm̄ erit cā efficiēs hoīs ꝑz se totū.qz nō erit cā sui ipi nec corpis. ↄ ideo si cōcedēdū sit ꝙ aīa nobilior ē q̄s erit illa unio.nō tm̄ ē cōcedendū ꝙ erit nobilior q̄s hō ꝓ statu illo. Ad 3m đ qđ dicebat ꝙ natura nō pōt illi rei dare eēndi cōplemētū cui nō pōt dare essendi initiū ↄc. dico ꝙ uerū ē de cōplemento essendi qđ debet rei ꝑz eē ↄ absolute.sz nō de illo qđ conuenit illi rei ex sui unione cū alio. Qui uult tene re aliā opinionē pōt dicere ad pm in oppm ꝙ mutationū q̄dā sunt uiolente ↄ tminat ad quietē uiolētā.ut pz cū pijcit lapis supra trabē. Quedā aūt sunt naturales ↄ tminat ad qtē naturalē ut pz ī naturali motu lapidis deorsū. Quedā sunt quaz pncipaľ cā effectiua nō ē necessaria. q̄uis ad hm disponat ↄ cooperet ↄ terminat ad qtē naturalē.ut pz cū hō fortit ipellēdo lapidem deorsū facit ipuz uelocius ↄ fortius descēdere. ↄ fortiorem impressionem facere q̄s posset facere per suam naturam. mutationē āt que fit a natura ↄ terminet ad qtē uiolētā nō ē ponere.dico ergo ꝙ iterata unio aīe ad suū corpus dispositū q̄uis futura sit ꝓ causā supnaturalē.tm̄ qz ad hm disponet natura aīe ↄ corpis termiabit ad naturalē qtē. Ad 2m đ ꝙ maior nō ē vā nisi intelligat ceteris paribus. In ꝓposito āt ñ sūt cetera paria.quia aīa intellectiua nō est educibilis de potentia materie ↄ magis distat ē eēntia ab eēntia corpis q̄s q̄libz alia forma ab eēntia sue materie.ↄ tm̄ sūt optime ꝓportionata ad hoc ut ex eis cōstituat ꝓ eēntiā unū. Ad 3m đ ꝙ aliqñ multe cause cōcurrūt ad cōstructionē quaz unus defect sufficit ad destructionē.quia sicut dicit Dyo.4°.c°.de di.no.Bonuz ē ex una ↄ tota cā.malū ex mltis ↄ pticlaribus defectibus.

Tertio queritur

utrū uox tube erit cā efficies reformatiōis corporum ↄ unionis animarum ad illa. Et uidetur ꝙ non. quia uox tube non erit capax uirtutis infinite.erit.n.creatura.sz taz reformatio corpoz q̄s aīaz unio ad illa erit ꝓ uirtutē infinitā. Itē mortui nō audient uocē tube.gō sonus ille nō coopabit ad eoz resurrectionem. Itē xpi resurrectō erit cā efficiens resurrectiōis nr̄e.dicit.n.glo. sup illud ro.8°. q suscitauit Jesū hec ē causa q̄ resuscitabit alios.quia xps resuscitat ē.ergo uox tube nō erit nr̄e resurrectionis efficiens cā. Cōtra magr hm di.c°.2°.dicit ꝙ cā reꝛrectiōis mortuoz erit uox tube.quia in aduentu iudicis ab oīb audiet ↄ c uirtute excitabunt mortui ↄ resurgent de monumētis. Itē glo.sup illđ.psal. Dabit uoci sue uocē uirtutis.dicit.n.efficacia resuscitaudi oēs mortuos. Rō ꝙ uox tube non erit ꝓncipaľ efficiēs cā reformationis corpoz nec unionis aīaz ad illa.sz uirtus dīna. erit tm̄ ꝓdcōz īstrumētalis cā aliqđ mō ad similitudinē cū dicim.ꝙ sacrz pñie ē causa spūalis r̄surrectionis. quia sic sacro assistit dīna uirtus spūaľr resuscitans sicuoci tube assistet uirtus dīna corpaliter r̄suscitās.ↄ sic itelligendū ē illud vbū apli.1°.coz.15°. Canet tuba ↄ mortui reꝛgēt icorrupti.erit āt

uox tube uox Jesu xpi. q̄ ꝓcipiet mortuos reſgere. qđ ꝑz ꝑ illđ qđ dr̄ Jo. 5°. aDortui audiēt uocē filij dei. ⁊ qui audierint uiuēt. ⁊ paꝛ p°. oēs q in monumētis ſt̄ audiēt uocē filij dei. ⁊ ſine ꝓiudicio uī mihi q ñ erit idē uox tube ⁊ uox archangeli. ſz illa tria q̄ dicit ap°. 1°. ad theſ. 4° in iuſſu. ⁊ in uoce archangeli. ⁊ in tuba dei ſic diſtīguūt. qꝛ p° xps in ſuo deſcenſu iubebit plueres ſeu partes quaſcūq; coꝛpū r̄colligi mortuoꝝ p miniſteriū āgeloꝝ. ⁊ h° notat cū dicit. Descēdet ī iuſſu. ⁊ 1° ꝓcipiet ex illis pulueriḃ recollectis coꝛpa reformari. ⁊ reformatis aīas uniri que duo fiēt p ṽtutē dīnā. ⁊ iſtđ ꝓceptū notat cū dr̄. ⁊ ī tuba dei. ⁊ 3° archāgeli q fuerūt cuſtodes ꝓuinciaꝝ in ꝓuīciis quas cuſtodierunt clamabūt fortit̄ ⁊ ſenſibiliter ſono articulato ⁊ mediāte aliq̄ ſenſibili creatura formato q oēs coꝛā iudice cōpareant coꝛpaliter diffinitiuā ſñiaz ⁊ irreuocabilē audituri. ⁊ illa uox notat cū dr̄. ⁊ ī uoce archangeli. ⁊ Ad p^m in opp^m dđ q ꝓcedit de cā efficiēte ꝑncipali. ⁊ Ad 2^m dđ q ⁊ſi coꝛpa mortua ñ ſint uocē illā auditura. tñ aīe ītellectuali uirtute appĥēdēt eā. Pōt aūt dici q efficacia uocis illi^ꝰ q̄ztū ad coꝛpū reformationē nō erit ꝑ hoc qđ audiet̄ur. ſz ꝑ hoc qđ ꝓferet̄. eo q eius ꝓlatōi dīna uirt^ꝰ aſſiſtet aliquo mō. a ſili ſicut aſſiſtit uerbis q̄ dicit baptizās puulū. q̄ꝛuis puulus qđ dr̄ ñ appĥēdat. ⁊ Ad 3^m dđ q reſurrectio xpi q̄ꝛuis ſit nr̄e r̄ſurrectiōis exēplaris cā. nō tñ erit ei^ꝰ efficiēs niſi forte ꝑ tanto dicat̄ ad cauſam efficientē reduci. qꝛ de^ꝰ ordinauerat nu lū reſurgere ante reſrectionē illi^ꝰ. vñ illa glo. ſic dz exponi q ea dē cā q̄re ſuſcitauit Jeſū xp̄uz ſuſcitabit ⁊ nos. ſ. meritis Jeſu xpi. ⁊ Ad 4^m ad ꝑtē aliam ꝓcedunt de cā efficiēte inſtrumētali.

Onſequenter queritur ō 4° ꝑncipali. Et circa hoc q̄runt tria. 1° utrū oēs moriēt̄. 2° utrū oīa coꝛpa mortuorū incinerabūt̄. 3° utrū in illis pulueriḃus ſit aliquis naturalis appetitus ad aīe ſuſceptionē.

Rimo oſtendo q ñ oēs moriēt̄ur. dr̄ in ſimbolo q xp̄us uēturꝰ eſt iudicare uiuos ⁊ mortuos. g° alig iudicabūtur q nūq̄ moriēt̄ur. ⁊ Jtez. Hier. ad marcellā dicit. ⁊ recitat magr̄ h^ꝰ di. c°. 5°. quo ſ dā in fine ſeculi aduēiente xp̄o nō eē morituros. ſz uiuos reptos. ⁊ ī imortalitatem repēte mutādos. ⁊ Jtē Aug^ꝰ 2° li°. ō baptiſmo puuloꝝ. nō multū lōge añ finē. qbuſdā in fine largiet̄ ut mortē iſtam repentina cō mutatiōe ñ ſētiāt. ⁊ Cōtra ad heb. 9°. ſtatutū ē hoīb^ꝰ ſemel mori. ſz oēs obligāt̄ ad ſtatutū q nō excipiūt̄. cū g° ſcriptura nullum excipiat ab illo ſtatuto. g° oēs moriēt̄. ⁊ Ad iſtam qōnē dixerūt quidā ut recitat Gēna di^ꝰ. 7°. c°. de eccl̄iaſticis dogmatib^ꝰ. q illi q uiui ī aduētu dñi inueniēdi ſūt ſine morte media tranſferēt̄ ad imortalitatē. ⁊ h° eis reputabit̄ pro reſurrectione ex mortuis q imortalitatē pūtis uite imutatōe deponet. ⁊ hi dicūt nō oīuz reſurrectionē futurā eē a morte ꝑpe dcā. iſtis. n. nō uidebat̄ aliqua rō q homines moriāt̄ q̄ſi ſtatiz r̄ſrecturi. Sed hec opīo uī eē ō ſacrā ſcripturā. qꝛ ut hētur Gen̄. 3°. Dicit dñs ad Adam. puluis es ⁊ in puluerē reuerteris. Cū. n. in ipo eēt tota hūana nat̄a ſicut in ſtipite uī iſta ſñia cecidiſſe ſup oēs q ꝑz legē nat̄e ab eo erāt deſcenſuri ſicut oēs in ipo ſūt corrupti. cui ꝛcordat aplūs ad ro 5°. dicēs ſicut ꝑ unuz hoīez peccatū in hūc mūdū itrauit. ⁊ ꝑ peccatū moꝛs. ita ī oēs hoies moꝛs ptranſiit in quo oēs peccauerūt. Preterea ro. 6°. ſtipendia pcci moꝛs ē. ſz oēs deſcendētes ab Adā ꝑz legē ꝓpagatiōis nat̄aꝝ pccñ origīale ꝛbūt. g° oēs moriēt̄. ⁊ Preterea cū nō ſit reſrectio niſi a morte. eo ipo q dicim^ꝰ oēs hoīes reſrecturos iplicam^ꝰ oēs mortuos ſ mortuos. vñ nulla penit^ꝰ ē qō q̄ q̄rit̄ utꝝ reſurrectio oīuz erit a morte. ⁊ Dūduz g° ad qōez. q oēs q nō ſūt mortui morient̄. ⁊ hoc concoꝛdat ſacre ſcripture ut uiſū ē. nec ē irrōnabile ut moriant̄ aliq̄ ſtatiz reſrecturi. ſz rōnabile ut ſoluāt debitū origīalis pcī. ⁊ Ad p^m ī opp^m dđ q ꝑ uiuos ītelligūt illi q nōdū mortui ſūt. tñ poſtea moriēt̄ur. ⁊ Ad 2^m dđ q ꝑ tāto Hiero^ꝰ. dicit illos non morituros. quia raptim morientur ⁊ quaſi ſtatim reſurgent. Vel poteſt dici Hiero^ꝰ illius opinionis fuiſſe. nec tñ ipuz hereſi icurriſſe. qꝛ ut dr̄ 7°. c°. ō eccl̄iaſticiſ dogmatib^ꝰ. h° credere nō ē hereticū. niſi ex cōtētiōe hereticū fiat. ⁊ Ad 3^m dđ q illud

retractat. Aug. li°. 2°. retrac. c°. 33°.

Secundo qrit utrū oīa corpora mortuorum incinerabūt. Et uī q; nō. qz illud in qō corpora resoluent erit terminꝰ a quo resurrectionis eoꝝ. sz reꝑrectō oīuz corporū ñ erit a cineribꝰ. qz reꝑrectio xp̄i q̄ fuit exēplar nr̄e resurrectionis nō fuit a cineribꝰ. gº nō oīa corpa mortuorū incinerabuntur. Jtez corpora mortuorū ñ īcinerabūtur subito. sz illi qui i aduentu xp̄i iuēient uiui. q̄si statī post suā mortē resurget. gº corpa illorū nō incinerabūt. Jtē reꝑrectōis terminus ad quē nō erit idē i oībꝰ. qz sicut dicit apꝰ. iº. ad coꝝ. 15°. Oēs quidē reꝑgemꝰ. sz ñ oēs īmutabimur. gº a sili termin reꝑrectionis a quo nō erit idē i oībꝰ. sz quozūdā reꝑrectio erit a cineribꝰ. ꝛ quozūdā nō erit. Cōtra Danielis. 12°. i liº de his q dormiūt in puluere terre euigilabūt. alij i uitā eternā. ꝛ alij in opprobriū. sz p multos intelligūt oēs ꝑz interlineare. gº oīuz corpora reducentur i puluerē. Item Job. 19°. Memoria nr̄a cōpabit cineri. Rº q; oīa corpa īcinerabūt excepto corpe xp̄i ꝛ corpe mr̄is sue q̄ incinerata nō fuerūt qō de corpore xp̄i certissimū ē. ꝛ de corpe mr̄is sue cr̄deꝝ piū ē. sicut. n. culpa originalis in aīa iducit debitū sepatiōis aīe a suo corpe pp sepationē sui a deo p culpā. ita uitiū fomitis in carne inducit debitū icineratiōis eiusdem. vñ sic oēs ex debito p̄ter xp̄z mortui sūt uł mori ētur. ita oīb⁹ corporib⁹ būanis p̄ter corpꝰ xp̄i ꝛ mr̄is sue īcineratio deberꝫ. q̄uis. n. btā uirgo peccatū originale ꝺxerit. quapp i ea fuit debitū moriēdi. tñ fomes i ea nūq̄ actū habuit ꝛ p secūdā scificationez totaliꝫ fuit sublatꝰ ab ea. qō āt dcm ē de incineratōne corporū cōi cursui nature ꝺcordat qui est oīa gñabilia ꝛ corruptibilia resoluere i illō de quo fcā sūt. humana uero corpa de terra fcā sūt. ut p̄bari pōt p illud qō hr̄ genē. 2°. ꝛ 3°. Per hoc qō dr̄ Job. 10. a Demto q̄so q; sicut lutū feceris me. ea ꝺo i que corpa resoluūt būana dñt cineres pp antiquā cōsuetudinē qñ mortuorū corpora cōburebātur. Ad pm in opp̄ ꝺō q; r̄rectio xp̄i fuit exēplar reꝑrectiōis nr̄e q̄ꝺ ad eº eēntiā. ñ q̄ꝺ ad eº oīa accñtia. Ad 2m ꝺō q; corpora eoꝝ q in aductu xp̄i īuēient uiui icinerabūt p ignē q p̄cedet. faciē iudicis. Ad 3m ꝺō q; ñ oz q; oīa q̄ cōuēiūt i t̄mīo a qº ꝺuēiāt i t̄mīo ad quē. ab albedīe. n. pōt eē una mutatō i rubēdiez. ꝛ alia in nigredinē.

Tertio qrit utrū i puluerib⁹ corpoꝝ mortuoꝝ sit aliquis appetitꝰ naturalꝫ ad aīe susceptiōez. Et uī q; sic ꝑz sūiaz phi. iº. phi. maria appetit formā. sicut fēa appetit masculum ꝛ turpe bonū. sz illi puluereꝫ in quos būana corpa resoluūt sūt materia aīaz. gº i eis ē naturalis appetitꝰ ad susceptiōez eaz. Jtē maiorē pfcōez r̄cipit maria corpis būani p aīaz q̄z eº. gº cū aīa sepata naturalē bēat inclinatōez ad corpꝰ mlto fortiꝰ illi pluereꝫ q sūt maria corpoꝝ būanoꝝ naturalē incliatōez bēnt ad aīaz. Jtē si i illis puluerib⁹ nō eēt naturalꝫ incliatio ad aīaz determiatā. tūc ex illis puluerib⁹ corpꝰ r̄formatū ita eēt pcībile ab una aīa sicut ab alia. ꝛ tūc nō esset rō reddendi p̄pa corpora aīabus q̄ ipa p̄ius aīauerūt. qō falsum ē. Contra Auic. iº. liº. phi. cº. 2º. excludit a materia respectu forme desideriū tā aīale q̄z naturale. sz iclinatio naturalꝫ ē quoddā desideriū naturale. gº in maria corpoꝝ humanorū. nō remāet ad aīaz aliqua incliatio. naturalis. Jtē cuilibet incliatōi naturali rñdet aliqō agens naturale. qz natura nō deficit i necessarijs. vñ dicit phūs. 2º. ce. ꝛ. mū. q; oīo extra rōez ē ut natura posuerit stellas mobiles ꝛ non p̄pauerit eis instrumentū motus. qz natura nō posuit aliquid uanū ꝛ sine cā. sz p nullū agens naturale possūt puluereꝫ corpoꝝ būanoꝝ eidē aīe iterato oīūgi. gº in eis nō ē aliqua naturalꝫ inclinatio ad ip̄az animā. Rº naturalꝫ inclinatio materie ad formā nō ē nisi quedā naturalis aptitudo ad recipiendū formā. nō. n. pōt ibi poni inclinatio naturalꝫ q̄ cū hoc sit aīalꝫ nec naturalꝫ eo mō quo in lapide ē ad descendendum deorsum sicut expresse dicit Auic. in loco preallegato. quia in materia ex se ipsa non est aliqō actiuum p̄incipium motus ad ipsam formā. vnde illud quod ē transmutās materiam ad formā nō ptinet ad eº naturā. p̄dcā āt aptitudo marie ad formā. aut ē remota aut p̄piq̄. Si remota. sic i puluerib⁹ corpoꝝ būanoꝝ ꝛ in materia cuiuslz generabilis ꝛ corruptibilꝫ ē naturalis aptitudo ad susceptō

nē ale rōal. q materia ex sui natura ē dis-
pōbil p conuenies ages nale ad rōnal
aie susceptiōes. si ppiq. sic dico q ī pulueri
b⁹ hūanoꝝ coꝛpoꝝ ñ ē aptitudo ad rōalis
aie susceptiōes nec dēmiate nec idēmiate.
q pulueres illi nō sīt disposīti illa dispos-
tiōe q requrit ī matia ad rōal aie susceptō-
nē. q tā ī matia nal aptitudo remota ad
formā ppe ñ dr nal icliatō ad illā eo q
ppe loquēdo nihil dr ad aliqd icliari nat
sr nisi hēat aliquā inchoationē ipi⁹. seu na-
lē dispositionē determinātē ad ipz. Nal
.n. icliatō uaga nō ē cū nata opet pp fines
dēmiatū pz doctrinā phi. 2. phi. 7 iō ppe lo
quēdo dici nō dz q ī pluerib⁹ coꝛpū hūa-
noꝝ sit nal icliatio ad susceptionē aie rō
nal nec dēmiate nec idēmiate. illi tñ plue
res oꝛdiati sīt ex dīna puidētia ad h⁹ ut ex
illis eadē coꝛpa ī nūero rformēt aianda ill⁹
eisdē aiab⁹ ī nūero q⁹ prius animata fue
rūt. reformatis tñ ill coꝛpib⁹ erit ī eis iclia
tio ex sua nata ad aie ppe susceptiōes. Ad
p⁹ ī oppo⁹ dō q ibi phi. loqt dō appetitu
pz q accipit p natali aptitudie rēota l p
piq ad aliquā formā. sz rēota ñ ē icliatō na
tal. In pdcis āt pluerib⁹ ñ ē aptitudo ppī
qua ad rōal aie susceptionē. sz rēota. Ad
2⁹ dō q ñ ē sīle. q aia separata a coꝛpe rēa-
net in eadē natura quā hēbat cū coꝛpi erat
cōiūcta. corp⁹ āt ñ sic. Ad 3⁹ dō q nō vz
duplici de cā. tū q illi pulueres ex dīna p-
uidētia oꝛdinati sūt ad hoc ut ex eis eadez
coꝛpa ī nūero reformēt. tū q aīa nalem
icliatiōez hz ad illos plueres dēmiate q̄-
uis ñ eo⁹. Ad 4⁹ ad q tē scdaz q̄uis gīa pn
cipal cōclusiōis possint cōcedi tā idiget so
lutiōe. Dū. n. dr ī p⁹ q oīs nal icliatō est
desideriū nale. dico q nō ē uez pz q na-
tal icliatō accipit p natali dispositiōe ad
formā. sz uerū ē pz q accipit p actu q est
q̄dā tēdētia ad aliqd sicut ē ī lapide ad mo
tū deoꝛsū. q̄uis uioleter sup trabē gestat.
Ad 2⁹ dō q maioꝝ nō ē uera. q̄ icliatio
natural ē ad aliqd q⁹ nō ē īfra facultatez
nate. aīa aūt nō ē īfra facultatē nature. q
sub deo ē nate finis. 7 ēt q̄uis ī coꝛpib⁹ re
formatis erit ad aīas ppas icliatio natal.
q̄uis supnatal⁹ restituta. nō tñ p naturale
ages illa coꝛpa ill aiabus itez uniēntur. ut
multi 7 pbabiliter dicunt.

Onsequenter quer
tur ō
5⁹ pncipali. Et circa hoc q̄runt tria. p⁹
utz oēs hoies sīt reſgēt. 2⁹ utz rrecto c⁹
libet erit ī istāti. 3⁹ utz rſgēt ī eisdē locis
in quibus fuerunt sepulti.

Primo oñdo q nō oēs sīt reſ
gēt. ap⁹. 1⁰. ad thessalo.
4⁰. Mortui q ī xpo sūt reſgēt p⁹. Unde nos
q uiuim⁹. Itē apoc. 20. cert mortuoꝝ ñ ui-
xerūt dōec cōsumēt mille ānī. g⁹ aliq p⁹ mil
le ānos reſgēt p⁹ alios. Itē hoies nō simt
formāt. g⁹ a sīl nec sīt reformabūt. Itez
corpa ordināt ad aīas. sz rectio aiaꝝ ñ
ē sīl. g⁹ nz corporū. Contra ap⁹ ad heb. 11⁰.
dicit de pbatis testimonio fidei q nō accepe
rūt repromissionē. s. resurrectiōis ut ñ sine
nobis cōsūarēt. Itē p⁹ ad cor ī. 15⁰. Sicut ī
Ada oēs moriūt. ita 7 ī xpo oēs uiuificabū
tur. sz necessitate moriēdi oēs sīl ī Ada in-
currim⁹. ergo omnes sīl per christum re-
surgem⁹. Itē ea q fiūt ī momēto sīt fiūt. sz
sic dic ap⁹. e. c. Oēs reſgem⁹ ī momēto. g⁹
oēs sīt reſgem⁹. Itē q illi q ī aduētu iuci
cis iuenīēt mortui oēs sīt reſgēt. oēs ēt illi
q iuenīēt uiui sīt morient 7 sīt reſgēt. sz nō
oēs illi q inuenient mortui añ reſgēt q̄z illi
q uiui iuenīēt. 7 huic materie cōcordat glo.
sup illō pma ad thes. 4⁰. Mortui q ī xpo
sūt resurget pmi. ñ. n. uī mihi hoc itelligē-
dū de pmitate dignitatis. q multi de eis q
in aduētu iudicis inuenīēt uiui ērt maioris
meriti q̄z multi de illis q tūc inuenīēt mortui.
eccl̄ia. n. ē ut castroꝝ acies oꝛdiata. ī q ī pn
cipio 7 fine ponūt fortiores. sz pp puā mo
rā inter reſrectionē illoꝝ 7 istoꝝ q̄nq; dūt
tā illi q̄z isti sīt reſrecturi. q aūt int reſre
ctionē illoꝝ 7 istorū pua sit mora. pz sic. q
pz glo. sr illud. i. coꝛ. 15⁰. Oēs quidē rſgem⁹.
7 pz Aug. 20. de. ci. c. 20. Illi q uiui inuenīētur
i aduētu xpi ī puo spatō passuri sī mortē
7 accepti imortalitatē. illi āt q inuenīēt mor-
tui sīt resurget q̄n illi q tūc inuenīentur uiui
morient. aliqui tñ dicūt q pmo reſgēt elec
ti q añ cessatiōez mot⁹ celi erit mortui quos
dāt ap⁹ uoluisse sīgificar cū dic. 1⁰. ad thes
4⁰ q mortui ī xpo reſgent pmi. reprobos
eīz mortuos nō dicit mortuos ī xpo. sz tñ
electos. deide rsurget alij electi q morientur
pp cessationez motus celi q̄si statim 7 cito

post resurgēt. deinde omnes reprobi sil'. ad sig ificādū. n. q; electi libertissie uiuūt ad iu diciū ⁊ rp̄robi iuiti, ordinauit de⁹ q; citi⁹ ali quātulū resgēt elci q3 reprobi. qz tñ mora modica ualde erit int' r̄rrectōnē utrorūq;. ita ut illa mora pp sui brūitatē dicatur ab ap⁹. i. coz. 15°. momētū. p3 glo. ibi dē. iō dicū tur oēs sil' r̄rrecturi. ⁊ meli' tñ ē ⁊ securius dicere q; siue electi q ī aduētu iudicis inuēi' ēt mortui. ⁊ illi q tūc inuient uiui sil' sit r̄rrecti. ita q; illi q tūc inuēt uiui. moriāt' añ reprectionē alioz ⁊ purgēt'. si qd ī aliqbus illoz erat purgādū. ⁊ statī p⁹. cū alijs sil' resurgāt. siue int' r̄rrectiones isloz ⁊ illoz sit futa ualde modica mora. ita ut ab ap⁹ dicat' momētū. qō tñ īt' r̄rrectōnē elcōz ⁊ reprboz nullus erit tpis ordo. ¶ Congruitas āt qr̄ hoies nō resgūt un⁹ p⁹ alū sic unus p⁹ aliū moriūt' triplex ē. ¶ Una ut ī cōi gaudio oiuz maī sit gaudiū sigl'oz ut dic glo. sup illō ad heb. i°. deo p nobis aliqd melius pui dēte. ¶ Alia ē ut sci pp naturale ō'ideriū resumēdi corpa sua efficaci⁹ orēt p nobis. qz statī cū iplebit' numer⁹ elcōz erit reprectio mortuoz. 3ª qz ex electis hoib⁹ ⁊ āgel' una cōstituet' supna cīas. āgeli āt oplemētū sui accidētal' pmij nō hēbut quousq; ministrare desierit. qz ī mīstrādo sep meretur augmētū accidētal' pmij. mīstrabūt āt q3diu erit gnātō hoiuz ⁊ corruptio. ⁊ iō durante hoiuz gnone ⁊ corruptiōe ñ ē eoz reprectō de lege cōi ne añ āgelos recipiāt sui accidē tal' pmij cōplemētū. ¶ Ad p⁹ ī opp⁹ p3 solutio ex dcis. p3. n. Aug. 20. de ci. dei. c. 20. p h° qō dicit ap⁹. ¶ Deide nos q uiuim⁹. itelligit pſōas illoz quos iudex ī suo aduētu uiuos inueniet q ut dixi pau⁹ p⁹ illos q tūc inuient mortui resgēt. ¶ Ad 2⁹ dō q; p3 Aug. 20. de. ci. dei. c° 7°. Ibi accipiūt' mille āni p oīb' āns h⁹ secū usq; ad c⁹ tpis finē reprobi nō uiuēt uita gr̄e. electi aūt mortui p totū illō tēp⁹ uiuēt uita gr̄e ⁊ glie ī aīa. ⁊ p⁹ illō tēp⁹ uiuēt glī osi ī aīa ⁊ corpe. ¶ Ad 3⁹ dō q; nō ē sile. qz p' pmos pentes alioz hoiuz formatio xpo excepto ē p naturā q nō pōt unū pducere. nisi mediāte alio. eoz āt reformatio erit p dinā potētiā q pōt unū reformare nō mediāte alio. preterea ñ sic ē ouēiēs oēs hoies eē sil' ī statu corruptiōis sicut oēs sil' repari ī fine stat⁹ corruptibil'. ¶ Ad 4⁹ dō q; nō ē sile qz reprectio aīaz respicit merita q sibi iuicē succedūt. reprectio corpuz ordinat' ad retributiōez ultimatā quā oēs sil' recipiēt. ¶ Ad 4ª ad ptē aliā gr̄a principal' oclusiōis pūt cōcedi. tñ p illō momentū de quo logt' ap⁹ itelligit' angustissimū tpis spatiū ī quo mora ē breuis p3 glo. ibidē. ⁊ iō ubū illō ñ cogit q; ī eodē istāti resgāt illi q ī aduētu iudicis inuēt' uiui cū illis q inuient mortui.

Secundo quit' utz reprectō cuiusq; erit ī istāti Et ur̄ q; nō. Eze. 37°. ubi dñs sibi oñdit in uisione reprectiōez futurā dr̄ q; accesserūt ossa ad ossa. unūq;q; ad tūcturā suā. ⁊ sup ea nerui ⁊ carnes ascēderūt ⁊ extēta ē ī eis cutis desup ⁊ spūz nō hēbāt. g° corpū r̄formatio pcedit tpe ipoz it'ratā aiatiōez. ¶ Itē oīs effcūs ē successiu⁹ c⁹ cā ē successiua. sed uox tube q erit cā r̄rrectōis erit successiua. g° ⁊ ipa reprectio. ¶ Itē oīs mutatio l' ē mot⁹ l' finis mot⁹. ⁊ reprectio nō est finis alic⁹ mot⁹. g° erit mot⁹. ⁊ p3 phi. 4°. phi. oīs mot⁹ ē ī tpe. g° reprectio erit in tpe. ¶ Contra reprectio erit p īfinitā potētiā. ⁊ ifita potētia pt opari ī nō tpe. g° reprectio poterit eē ī nō tpe. cū g° cōueniēt⁹ sit eā futurā eē ī istāti q3 i tpe ipa erit ī istāti. R⁹ q; ī reprectiōe cōsiderāda sūt tria. s. ppatio ad corpoz reformatōez. ⁊ corpū reformatō. ⁊ corpū reformatoz cū suis aīab⁹ ppis iterata unio. pmū fiet creata uirtute. qz pluerum collectio fiet mīsterio āgelico. uox tube pcedit a xpo inq⁹ ē hō. q3uis ab ipo inq⁹ est de⁹ sit spāle ⁊tutē supnaturāle hitura. ⁊ ista fiēt ī tpe. Alia duo erūt p ⁊tutē dinā. ⁊ fiēt ī eodē istanti. ordie tñ nate unio aīaz ad corpa seqt' ipoz iformationē q ē dispō ad aīa rū susceptionē. ¶ Ad p⁹ ī opp⁹ dō q; pphe ta narrare nō potuit ī istāti qō ī istāti futurū ē. vñ ea q dicit ibi nō notāt ordinē tpis sz nate. ¶ Ad 2⁹ dō q; ñ oz cause successiue effcm eē successiuū qm̄ ñ opat' nisi ī suo ultimo istāti. sic coopabit' uox tube ad r̄rrectōnē mortuoz sicut uidem⁹ q; effect⁹ ⁊boz sacramētaliū ē in ultimo instanti eoz. ¶ Ad 3⁹ dō q; maioz ē ⁊a de naturali mutatōe. Reprectō āt erit supnatural' mutatō. ī natali ēt mutatiōe hz maioz istātia. ut p3 ī illumi natiōe medij q p se nō ē alic⁹ mot⁹ finis. qz

in eodē ĩstāti i q° sol fuit format° medium illimīauit. ex dictis ī qõe pz qũo ꝓcedat argumētũ ad ptem secundam.

Tertio qr̄ utr̄ refget ī eisdē locis in quib° fuerũt sepl'ti. Et ur̄ q nõ. qr refrectio erit a morte. sz mors magis deppe respicit locũ mortis q̄z sepl'ture. g° refgent ī locis ī q⁹ decesserũt ℣ Itē pz phi. 1°. ce. 7 mũdi. Aialiũ corpa cõposita sũt ex. 4. elemētis. g° resoluũt in. 4. elemēta. qr ut hr̄ 3° phi. Dē corruptibile resoluit ī illō ex q° fit. sz possibile ē q illa elemēta ad alia loca trāsferāt. g° refget alibi q̄z in loco sepulture. ℣ Itē possibile ē q caput sepeliat ī uno loco. cor ī alio loco. totũ aliud corpus ī 3°. quo fcõ ñ eēt possibile ut resurgat ī loco sepl'ture q resurgēdo siml' eēt in diũsis locis. ℣ Cõtra Eze. 37°. Ego apiã tumulos uros 7 educã uos de sepulchris uris populꝰ meus. ℣ Itē Math. 27°. mõumēta apta sũt 7 multa corpa scõr̄ que dormierãt resurrexerũt 7 exeũtes de mõumētis ⁊c. Ibi dicit glo. q monumenta apta sũt ī typũ refrectionis future. g° refrectio mortuor̄ erit ī monumētis. ℣ 2° q mortui resurget ī illis locis in q⁹ tpe refrectiõis erit ps ꝑncipalior corpis siue. ibi a ꝑncipio fuerint sepulta eor̄ corpa siue. nõ. si ãt illo tpe cõtigat alicꝰ corpis ptes eq̄ ꝑncipales eē in plurib° locis utpote. qr medietas capitis. 7 medietas corpis. 7 medietas oĩus alior̄ mẽbror̄ ī uno loco. 7 alie medietates in alio. 7 sint eque distãtes a loco mortis 7 loco iudicij. tũc cũ nõ sit rõ qr̄ magis refgat ī uno loco ist̄or̄ q̄z ī alio. Dicẽdũ. n. ē q rõnabili° ē q resurgat ī illo loco in quo deus eũ resurgere uoluerit. vñ nõ ē dicẽdũ q deus uolet istũ ī hoc loco refgere. qr rõnabilius ē. sz iõ rõnabili° ē q dei uolũtas ꝑparabit. hoc eo. n. ipo fcm̄ ē rõnabile. qr deꝰ ul't illud fieri. ℣ Ad p⁹ ī opp⁹ dr̄ q refrectio ñ tm̄ erit a morte. sz ẽt ab ĩcineratione. ĩcineratio aũt magis deppe respicit locũ sepulture q̄z locũ mortis. 7 ꝑterea ut iã dixi refgent ubi ps ꝑncipalior sui corpis erit tpe refrectiõis. ℣ Ad 2⁹ dr̄ q sicut corpꝰ p° sepultũ ī uno loco si postea p. io. ãnos l'. 20. sepelirẽt ī alio rfgert ī 2° ñ ī ꝑmo. sic dico q corpa q̄ peĩ° resoluta sũt ī elemēta q trāslata sũt ad loca alia. ita q de ipis nihil ē ī locis ī q⁹ fuerũt sepl'ta refget ubi plus ī ueĩet de matia q̄ fuit corpũ ꝑdcõr̄. ille. n. locꝰ ꝑ illo tpe erit eis loco sepl'turꝫ. ℣ Ad 3⁹ dr̄ q ꝓz quosdã fcã diſiõe ꝑdcã alie ptes tpe refrectõis ogrgabũt ī loco ubi tũc eĩt cor. q ꝑmo format cor int' alia mẽbra ſm phi. 13°. de aialib⁹. 7 sicut dic Auic. 3°. li'. d aialib⁹. c°. 1°. ē ꝑmũ mẽbror̄ ī uita. 7 ē ꝑncipiũ ueax 7 neruor̄. 7 ab ipo tãq̄z a ꝑncipio pꝰ derivat' ꝑ totũ corpꝰ influentia aie uitaliũ motuũ causatiua. qr ab ipo ꝑma est origo spũz. q st' dilatiui influentie ipi° aie circa cor. 7 alia mẽbra cõgregãt' sicut circa cẽtrũ 7 ē illō qd ultio morit' ī homĩe. ℣ Hꝫ dicũt q hõ refget ubi tũc erit caput. qr ut hr̄. ff. d illi. 7 supza. fun. l. cũ ī diũsis. ibi ē homis sepultura ubi ē caput eiꝰ sepltũ. Amb⁹ ẽt ī glo. sup illō. plal'. Aufer de hũilitate meã 7 eripe me. dicit q cap totũ corpꝰ dirigit 7 sẽ sib⁹ ꝑplet. 7 ibi expsse ur̄ sibi attribuere ꝑfectũ int' oēs ptes totꝰ corpis. ℣ Preterea corpꝰ hũanũ nõ refget nisi ꝓp aiaz rõnalẽ. g° refrectio hois erit ubi ps corpis erit' q magis deppinq° respicit opatiões aie rõnal'. h° ãt. ē caput. qr i capite st' sensus tã interiores q̄z exteriores q maxie defuiũt opatiõib⁹ rõnalis aie. 7 sn. n. tact⁹ sit q̄si p totũ corꝰ diffusꝰ. origo tñ ē ꝓxia ē a capite.

Consequenter queritur ō 6° ꝑncipali. 7 circa h° q̄rũt' tria. ℣ 1° utr̄ refrectõ erit ī ultio istãti tpis. ℣ 2° utr̄ erit ī nocte. ℣ 3° utr̄ notũ sit ãgel' sub cernitudie q̄ tũ tps ē usq̄z instãs resurrectiõis.

Primo oñdo q refrectõ ñ erit ī ultio istãti tpis. qr nũ q̄z erit tpis ultimũ istans. ut. n. dr̄. 4°. phi. mot⁹ ñ pot eē sine tpe. sz sẽp erit aliqs mot⁹ ul' ī padiso ul' ī iferno. g° nõ potit eē refrectio ī ultio istãti tpis. ℣ Itē ut supius dcm̄ ē. illi q ī aduẽtu iudicis iuẽient mortui rfgẽt pors q̄z illi q tũc iuenĩẽt uiui. sz ī ultimo istãti tpis ñ pt eē ꝑ 7 posteri°. g° l'illi l'isti refget añ ultimũ istãs tpis. l' ꝑ° ℣ Cõtra pz ssñaz phi. 2° de gñatiõe. motꝰ corpũ celestiũ ē ī his iferioribꝰ cã nat'al' gñatõis 7 corruptiõis. g° q̄diu durabit erit in his iferioribꝰ gñatõ 7 corruptio. sz durãte generatione 7 corruptione ñ erit refrectõ. g° ñ erit usq̄z ad instãs quo cessabit ille motꝰ

bꝰ ãt erit ultimũ istãs tpis.¶Rꝰ qꝺ resurrectõ oĩuꝫ illoꝝ q ĩ aduẽtu xpi iuẽiẽt mortui eĩt ĩ ultio istãti tpis ꝓpe dcĩ qꝺ cessabit cessãte motu celi.vñ apoc.10.bꝛ qꝺ angelus iurauit.qꝛ tps nõ erit ãplius. tunc.n. ꝓpe dcm̃ nõ ẽ nisi in motu ꝓmi mobilis sicut in soõ.ut pꝫ p phi.2ꝰ de gñone.ouiẽt ãt ĩ eꝰ ultio ĩ tãti erit rsurrectio mortuoꝝ ut staꝰ corruptibilitatis ⁊ motꝰ celi q sibi ouẽit sit ee desinãt ⁊ staꝰ incorruptibilitatis ⁊ qes celi q sibi ouẽit sit icipiãt.illi aũt q ĩ aduentu xpi inuiẽt uiui.qñ stati pꝰ cessationẽ motus celi moriẽt.⁊ paꝝ pꝰ resurgẽt.ut ĩ mora iẽ media purgent electi q purgabile aliqd hẽ bũt.nec mireris.qꝛ pꝰ ultimũ istãs tpis ꝓpe dcĩ pono moꝛã hũtẽ ꝓus ⁊ posterius.qꝛ pꝰ illõ instans rmãebit tps coĩt dcm̃ qꝺ coseqt quelꝫ motũ.ꝓꝫ qué móꝫ logt aug de tpe.5ꝰ.sr̃ gen. lõge añ mediũ cũ dicit qꝺ tẽ pꝰ cepit a crãta.⁊ qꝺ ẽ create motꝰ ex alio ĩ aliõ ꝺsequũtꝺ rbꝰ.qd ãt sit tẽpꝰ ꝓpe dcm̃ ⁊ coĩt.oñiũ ẽ liꝰ.2ꝰ.di.2ª.ex dcis pꝫ solutio ad argumenta.

Secundo qrit utrũ resurrectõ eĩt ĩ nocte.Et uñ qꝺ sic.¶Matth.25ꝰ.¶Media nocte clamor ẽ factꝰ.ecce sponsꝰ uẽit.exite obuiã ei.¶Itẽ Luce.12ꝰ.ĩ pabola ꝺpat aduẽtꝰ xpi ad iudiciũ aduẽtui furis ad domũ.sꝫ fures de nocte coĩt uẽiũt.gꝰ xps ad iudiciũ uẽiet ꝺ nocte.ĩ suo ãt aduẽtu eĩt rsurrectõ mortuoꝝ.¶Cõtra resurrectõ xpi fuit exẽplar resurctiõis nr̃e.sꝫ xpus nõ resurrexit ꝺ nocte.sꝫ ĩ ꝓncipio diei.ut hĩtũ ẽ liꝰ.3ꝰ.di.21ª. gꝰ resurrectio mortuoꝝ nõ erit de nocte.¶Rꝰ qꝺ motꝰ celi cessabit circa solis ortũ luna exñte in occidẽte.qꝛ in tali dispositiõe sol ⁊ luna credũt creati fuisse.⁊ qꝛ in illo istanti ĩ quo cessabit motꝰ celi erit ꝺueniẽs resurrectio mortuoꝝ,exceptis paucis q ĩ aduentu iudicis iuẽiẽt uiui.iõ cõcedẽdũ ẽ qꝺ cois resurrectõ mortuoꝝ ñ eĩt ĩ nocte.qꝛ tñ exñtibꝰ ĩ oriẽte citꝰ dies ẽ ꝰ exñtibꝰ ĩ occidente.⁊ mortuoꝝ qdã resurgent ĩ oriẽte ⁊ qdã ĩ occidẽt.iõ qdã resurgẽt ꝺ nocte p cõpatiõez ad locũ ĩ q̃ resurgẽt.p cõpatiõez tñ ad locũ ubi tenebit iudiciũ erit ĩ ortu solꝫ añ ꝰ aliquis resurgat.¶Ad pꝰ ĩ oppꝰ ꝺꝺ qꝺ secũ dũ glo.ibidẽ dr̃ ille clamor media nocte.qꝛ nullo sperante uel sciente.¶Ad 2ꝰ ꝺꝺ qꝺ ꝓ tanto ꝺpat aduẽtui furis aduẽtus iudicis qꝛ sicut fur uẽit hora q̃ nõ putat uẽturꝰ.sic erit de aduẽtu xpi ad iudiciũ.vñ ibidẽ dr̃ q̃ hora nõ putatis filiꝰ hois uẽiet. q ãt dr̃ ꝛ surrectionẽ futurã de nocte.hoc iõ dr̃. qꝛ erit ĩ cõsimo noctis ꝑcedentis.⁊ diei sequẽtis q̃ uesperã nõ hẽbit uel ꝓp rões dcãs in solutione argumentoꝝ.

Tertio qr̃ utꝝ horaꝰ uel angelꝰ notũ sit sub certitudine ꝰtũ tps ẽ usq ad istãs rrectionis.¶Rꝰ qꝺ ꝺtute naturali.nec horaꝰ nec ãgelꝰ pót hꝰ ee sub certitudie notũ.qꝛ qes celi ex cũ naturali nõ erit.sꝫ uolũtaria.imo celũ ꝰ estꝰ ꝺ se cũ sit figure rotũde.⁊ neq graue neq leue.⁊ eiꝰ motus sit circularis nec ex motu suo aliquã pfectionẽ naturalẽ acqrat ĩ se aptũ ẽ ꝰ ẽ ex pte sua sine fine moueri. qꝛ tñ mouetꝰ a motore uolũtario.q ẽ intelligẽtia ut hĩtũ ẽ.liꝰ.2ꝰ.di.14ª.q̃ quidẽ itelligentia mouꝫ ꝓꝫ iperiũ cratoris ⁊ cessabit mouere ad iperiũ eiusdẽ qes celi ex uoluntate dĩna dependet quã ex puris naturalibꝰ neq homines nꝫ ãgeli sub certitudĩe pñt ĩuestigare.horaꝰ et nõ ẽ notũ ꝓ reuelationẽ. qꝛ qꝺ apls reuelare noluit nõ ẽ ꝓbabile q alĳs reuelauerit.apls ãt hoc querẽtibꝰ reuelare noluit imo eis respondit ut bꝛ actuũ ꝓmo. Nõ ẽ uꝝ noscꝫ tpa lꝫ momẽta.q pr̃ posuit ĩ sua potãte.qꝛ ut dic glo.ibidẽ.hoc noscꝫ horaꝰ nõ expedit.sꝫ ita uiuãt q̃si quotidie iudicãdi.dicit ẽt glo.sup illꝺ Luc.12ꝰ. q̃ hora nõ putatis.ultimã horã sẽp ignorari uoluit doꝰ ut sẽp sit suspecta ⁊ ad eã sẽp ꝓpemur.Uerũ ãt bꝰ btis angelꝰ sub certitudĩe ꝓ reuelationẽ notũ sit qbusdã vr̃ q̃ ñ.dr̃.n. ¶Matth.24ꝰ.¶De die illa ⁊ hora nemo scit. neq angeli celoꝝ.nisi pr̃ solus.ubi dic glo. qꝺ nulli scoꝝ ãgeloꝝ cõcessit deꝰ notitiã hꝰ diei.¶Alĳ ãt dñt qꝺ hꝰ itelligẽdũ ẽ de notitia q̃ res ĩ ꝓpo gñe cognoscũt. qꝛ ĩ vbo uidẽt hꝰ sub certitudĩe.qꝛ ꝓbabile ẽ ipos in vbo uidere nõ tm̃ qꝺ spectat ad eoꝝ gl̃iaz eẽntialẽ.sꝫ ẽt qꝺ spectat ad accidẽtalẽ. vñ ut ait aug̃ enchiridion.30ꝰ.cº.¶Nouerunt ãgeli sci de deo docti cꝰ vitatis ei⁹na ꝺtem platiõe btĩ sr̃ q̃ti nũeri supplemẽtũ ꝺ gñe huão itegitas illꝰ citatis expectet. ꝫ hac tñ auctoritate ñ bꝛ qꝺ sciãt sub certitudĩe qñ ille nũerꝰ iplebit.sꝫ tm̃ qꝺ nũeꝝ electoꝝ sciãt

Consequenter queritur vltrio principali ⁊ circa hoc quattuor tria. Primo utrum per resurrectionem cognoscet homo quilibet omnia peccata que fecit. Secundo utrum quilibet poterit legere in alterius conscientia. Tertio utrum omnia merita ⁊ demerita propria ⁊ aliena poterunt ab aliquo simul uideri.

Primo ostendo quod per resurrectionem non cognoscet quilibet homo omnia peccata que fecit. In iudicio enim non proponuntur reo sua crimina. nisi ut sibi detur defensionis locus. sed in extremo iudicio non erit locus defensionis malis. cum gratia eis reducere ad memoriam omnia peccata sua erunt ea ipsis proponere. unde non eis ad memoriam non reducentur. Item quanto homo proficiet in charitate. tanto magis dolet de his per quibus cognoscet se deum offendisse. sed in resurrectione perfectiores habebunt charitatem quam habuerunt in hac uita. gratia si cognoscerent ea per quibus aliqui deum offenderunt uehementer dolerent quod impossibile est. quia ut habetur apoc. xxi°. Dolor non erit ultra. gratia electi non cognoscent peccata que aliqui habuerunt. Item reprobi non cognoscent bona que aliqui fecerunt. quia de illis gauderent. gratia a fortiori nec electi cognoscent peccata que aliqui habuerunt ne de ipsis dolerent. Contra. rationabile est ut accusantes. defendentes. testificantes. cognoscant ea que vsantur in iudicio. sed hoc apparet ro. ii°. in iudicio cogitationes erunt accusantes aut defendentes. conscia unicuique reddet testimonium. cum omnia tam bona quam mala hominis facta in illo iudicio uersabuntur. omnia hominis facta tam bona quam mala. simul ad memoriam reducentur. Item Aug°. xx. de ci. c. xiiii°. Quedam est intelligentia diuina. qua fiet ut unicuique opera sua uel bona uel mala. cuncta in memoria reuocet. ⁊ mentis intuitu mira celeritate cernat ut accuset uel excuset suas conscias. Respondeo quod in iudicio cognoscet quilibet homo omnia peccata que fecit. dictat. n. recta ratio quod in iudicio. tam illi contra quem datur sententia quam illi per quo datur manifestari debeat causa ipsius. ut non tam assistentibus appareat rectitudo sententie iudicis. sed etiam illis contra quos profertur. ⁊ illis per quibus proferetur. ut etiam isti maiorem rationem habeant iustitiam diligendi. ⁊ aliis non detur occasio contra suas murmurandi. ⁊ tamen dico in extremo iudicio mali cognoscent ea per quibus damnabuntur. ⁊ boni ea per quibus premiabuntur. et etiam specialis ratio. quare mali cognoscent sua mala. quia. s. ex illa cognitione amplius affligentur. ⁊ boni sua mala preterita. quia ex cognitione remissionis eorum amplius consolabuntur ⁊ diuinam misericordiam collaudabunt. Unde Greg. iiii°. li°. moraliū. super illo. Misias domini in eternum cantabo ⁊c. quo misias domini in eternum cantat. qui se miserum fuisse ignorat. ⁊ si miserie transacte non meminit. uni largienti mie laudes reddit. Ad primum in oppositum dicendum quod maior est falsa. non tamen. n. ut detur reo defensionis locus proponuntur sibi in iudicio crimina sua. sed et alia de causa que in corpore questionis est dicta. Ad primum dicendum quod sicut dicit Greg. ubi supra. plenum quoque incolumitatis statum ad memoriam dolores preterito sine dolore reducimus. ⁊ quo nos egros fuisse recolimus eo nos incolumes plus amamus. erit gratia. ⁊ in illa beatitudine culpe memoria. non quidem mentem polluat. sed que nostre letitie altius astringat. potest et aliter dici quod cum actus actuosior sit in patriete disposito. ⁊ electi eo quod totaliter erunt perfecti per gloriam erunt totaliter indisposite ad susceptionem doloris. disputatio quam habebunt de suis peccatis nullum poterit in eis causare dolorem sicut poterat in hac uita quia erant capaces doloris. Ad tertium dicendum quod mali cognoscent bona quamquam aliqui fecerunt. nec ex illa cognitione consolabuntur. sed amplius affligetur. magnus. n. dolor est cum homo cognoscit se multa potuisse bona. unde dicit Boetius ii° li° de consolatione. c°. vii°. quod in omni aduersitate fortune infelicissimum genus est infortunium fuisse felicem. Uel potest dici quod reprobi per resurrectionem ita perfecti erunt a pena possessionis quod eo erunt indisposite ad gaudium susceptionem. ⁊ ideo dato quod tunc eis placeat bona quamquam aliqui quando fecerunt. quia scient se minus punitos quam si ea non fecissent illa complacentia nullum poterit in eis gaudium generare.

Secundo queritur utrum quilibet poterit legere in alterius conscientia. Et uidetur quod non. Proverb. xi°. Qui fidem celat amici commissum. sed deus fidelis est. ⁊ omnes boni amici eius sunt. gratia in resurrectione celabit omnia peccata eorum. Item solatium est miseris socios habere in miseria. sed peccatum est maxima miseria.

ergo esset solatiū reprobis. si in resurrectiōe uiderent peccata aliox. ¶ Itē clarior est angelorū cognitio q̄s hūana. sed ut ostē sum est li°. 2°. angeli non possunt legere in conscientijs nostris. nō eīm possunt uider cogitatōes nr̄as. g° nec in resurrectione unus hō poterit legere in alteri° sciētia. ¶ Itē magister h° di. c. 4°. nō irrōabilit putari pōt peccata hic per pn̄iaz tecta 7 deleta etiā illic tegi alijs. ¶ Cōtra glo. super illud. 1. cor. 4. sup illud. Manifestabit cōcilia cordiū gesta 7 cogitata. bona uel mala tūc erūt aperta. 7 q2 tūc erūt cīa nota oībus poterunt de se iudicare. 7 de alijs. ¶ Itē glo. sup illd apoc. 20. Libri apti sūt. dicit q3 per libros possūt intelligi cōsciētie singulox que apte omnib° erūt. ¶ R°. q3 in iudicio qlibet p diuinā uirtutē poterit legere in cuiuslibet cōscia oīa bona 7 mala qu: unq̄s fecit. ut oēs uideāt q3 in cuiusz dānatione 7 p̄miatione deus iuste ponderabit bona 7 mala eox que unq̄s fecerūt. ut sic oībus appareat diuine iustitie rectitudo etiā in cuiuslibet dānatione 7 p̄miatione 7 magnitudo libertatis diuine i bonox suox cōicatione oib° q̄tū in ipo fuit 7 magnitudo mie. in hoc q3 electos suos a peccato purgauit. ¶ Ad primū in opp°. dicendū q3 illa auctoritas intelligēda est qñ manifestatio cōmissi esset ad amici confusionē. sz manifestatio peccatox quā aliqñ hūerūt electi nō erit ad cōfusionē eorum. ī no oēs boni illa uidēres pro eox remissione diuinā misericordiā laudabūt. 7 ipos electos. q2 per misericordiā uiriliter surrexerūt 7 pseuerauerūt. ¶ Ad 2°. dicēdum q3 ī reprobis ex aliquo q3 ipsi uideāt. nullum tunc poterit solatiū generari. q2 totaliter erunt indispositi ad solatij susceptionē. imo ex uisione peccox per pn̄iam in electis deletox affligent recogitantes q3 illa peccata sua si uoluissent delere p penitētiā potuissent cuz adiutorio dei. ¶ Ad 3°. dō q3 illud ar°. bene pcedit de cognitione naturali. sed illa cognitio qua qlibz cognoscet in. iudicio alterius cōsciē iā naturalis non erit sed hoc fiet supnaturalit p uirtutem diuinam. ¶ Ad 4°. dicendum q3 aut ibi non est assentiendū magr̄o. aut intelligit q3 tegentur quo ad uerecundiam. non quo ad notitiam.

Tertio queritur

utrum omnia merita 7 demerita propria 7 aliena poterūt ab aliquo simul uideri. ¶ R°. q3 a beatis q2 uidebūt in uerbo poterunt omnia peccata simul in uno intuitu uideri. non aut ē a reprobis. qa ut ostēsum est li° 2°. 7 3°. intellectus naturali uirtute non potest plura simul intelligere distincte 7 plene. q̄tuis pl̄a cognoscer possit sub rōe una. omnia tñ p̄dicta cognoscent reprobi in ual le puo tempore. qō notat per h° qō dicit Aug°. 20. de ci. c. 14. q3 mētis intuitu mira celeritate cernēt. maxime ad hoc coopante diuina uirtute. ut reprobi amplius cōfundāt. ¶ De libro uite hic nihil tāgo. quia de illo li. 3. di. 31. satis dictuz est.

Arca litteram cuius

uirtute excitabūtur mortui hic in qōibus expositū est. potest tamen non incongrue intelligi tc̄. Illa tamen opinio pbabilior ē que dicit q3 resurrectio fiet diluculo. Peccata hic per pn̄iam tecta 7 deleta illis ēt tegi alijs. hoc expositū est in qōibus in solutione cuiusdam argumēti. hox qō uer° sit non est humani iudicij diffinire. Prima tamen opinio est pbabilior.

Di. xliii.

Solent aut tē nō nulli tc̄. ¶ Superius determinauit magr̄ de conditionib° resurrectionis. ¶ Hic determinat de cōditionib° resurgētiū. 7 diuidit in partes. 4. ¶ Prio determinat de cōditōib° resurgētiū in gñali. ¶ 2° in spāli de cōditiōib° bonorū ibi. Hic aūt. ¶ 3° in spāli de cōditiōib° reprobox ibi. De reprobis. ¶ 4° spāliter de cōditōib° aboztiuox. 7 mōstruox ibi. Illō ēt. ¶ 1ª in duas. ¶ 2° determinat de resurgē tiū statura 7 etate. ¶ 2° de integritate ibi. Illō n. ¶ Illa ps que incipit ibi. De reprobis. diuidit ī duas. ¶ Prio determinat de cōditiōib° reprobox ex pte corpis. ¶ 2° ex pte aīe ibi. Queri ē. ¶ 1ª in duas. ¶ Primo

determinat de corpoꝝ reprobꝝ deformitate. ℣ 1° de incorruptibilitate ibi. Si vo. ℣ 2a ps que incipit ibi. Queri etiã. diuiditur in duas. ℣ 1° determinat de cruciatu demonũ. ℣ 2° de cruciatu aiaꝝ. Cũ ãt.

Circa hanc distinctionẽz quãdũ ẽ ꝙ duob⁹ pncipaliꝫ. ℣ 1° ꝙ cõditõi b⁹ resurgẽtiũ in gñali. ℣ 2° ꝙ qbusdã pticulãtib⁹ ad cõditionẽ maloꝝ in spãli. De cõditõnib⁹ aũt bonoꝝ in spãli dicẽt di. 49a ℣ Circa p⁹ querũt. io. ℣ 1° utꝝ oĩa mẽbra corporis resurgẽt. ℣ 2° utruꝫ oẽs hũores. ℣ 3° utrũ capilli ⁊ ungues. ℣ 4° utrũ totũ qꝺ est de vitate humane nature resurget in eo in q⁹ ẽ. ℣ 5° utruꝫ ex nata cuiuslibet mẽbri reintegrabit idẽ mẽbruꝫ in nũero. ℣ 6° ut⁹ corpora resurgẽtiũ resurgẽt cum deformitatib⁹ suis. ℣ 7° ut⁹ illa corpora erũt calida uel frigida. ℣ 8° ut⁹ oẽs resurgent in eadẽ etate. ℣ 9° ut⁹ oẽs resurgent in eadem statura. ℣ 10° utrũ omnes resurgent in sexu uirili.

Primo ostendo ꝙ non oĩa mẽbra corporis resurgẽt. quia illa mẽbra corporis sunt frustra que nullũ usum pñt hre. ꝫ in resurrectiõe mẽbra gñatiue deseruiẽtia ⁊ expulsioni superfluitatũ. nullũ tũc usum hre poterũt. cũ ergo in opatione dei nihil fit frustra mẽbra talia nõ resurgẽt. ℣ Itẽ si intestina resurgẽt. aut resurgẽt plena aut uacua. nõ plena. qꝛ ille superfluitates quaꝝ sũt cõtẽtiua nõ resurgẽt. nec uacua qa incõueniẽs est ponẽ uacuũ. ergo nõ resurgẽt. ℣ Cõtra magr̃ p cedẽti di. c. ultio dicit ꝙ hoies resurgent sine diminutiõe mẽbroꝝ oĩa hũani corpis hituri mẽbra. ℣ Rñdeo ꝙ oĩa mẽbra corporis resurgẽt. vñ glo. sup illud. i. coꝛ. 15. Mortui resurgent incorrupti dicit. i. sine aliqua diminutiõe mẽbroꝝ. cuius duplex est rõ. una pfectio nature. alia rectitudo diuine iustitie que exigit ut oĩa membra corporis eo ꝙ ab aĩa fuerũt pfecta cũ ea puniãtur aut pmiẽtur. ℣ Ad p⁹ in oppo⁹ dõ ꝙ maior est falsa. qꝛ etsi ñ possint usũ hre quo ad usũ actuũ ꝫ quẽ est agere. tñ sunt necessaria ad pfectã integritatẽ nature. ⁊ etiaꝫ patient passiones doloris in inferno uel delectatõis honeste in paradiso. ℣ Ad 2⁹ dõ ꝙ intestina nõ resurgent uacua. ꝫ plena nõ sordib⁹. sed plena aere uel puris humoribus.

Secundo queritur ut⁹ oẽs humores corporis resurgẽt. Et uꝝ ꝙ non. quia nõ sunt de substãtia corporis. ꝫ sunt imediatũ nutrimẽtũ mẽbroꝝ ꝫ phi. .i. de sono et uigilia. sed nihil resurget in corpore. nisi qꝺ est de substãtia eius. quia alia nũq̃ fuerunt ab aĩa pfecta. ℣ 1° humores nõ resurgẽt. ℣ Itẽ tũc nõ erit necessarius usus nutrimẽti. sed ut iam dictũ est: humores non sunt nisi corporis nutrimẽtũ. ergo si resurgerẽt essent superflui. ℣ Cõtra in sacramẽto altaris substãtia uini cõuertitur in sanguinẽ corporis xpi. ℣ 1° ꝙ in corpore resurrexit sanguis. ℣ 2° a simili in corporib⁹ alioꝝ. cũ resurrectio xpi fuerit nre resurrectõis exẽplar. ℣ 1° ꝙ ꝑpe loquẽdo differẽtia est inter humores ⁊ humiditates. humor enim dr̃ put cõtinetur in magnis uenis. humiditas autem est exẽplar. ⁊ ẽ hec hũiditas ꝫ aquic. io. de aĩalib⁹. c° de humoribus ⁊ hũiditatibus triũ mõꝝ. ℣ Una illaꝝ est hũiditas q̃ dispargitur p mẽbra sicut ros. ⁊ hec ẽ in foramib⁹ puaꝝ uenarũ que miseraice pñt dici seu capillares. ℣ 1a hũiditas est illa q̃ est ꝓpinqua coagulatiõi. ⁊ incipit dealbari. ⁊ nõ peruenit ad cõplemẽtũ. ℣ 1a est illa que iã est dealbata hñs ultimã pfectionẽ quã natura intendit in humorẽ. quia iaꝫ est incorporata mẽbris. ⁊ ptinet ad mẽbri cõpletionẽ. ꝓpr̃ qꝺ ab aliqbus dr̃ tenella ps. seu molis substantie mẽbri. ⁊ 2a humiditas uocat ros. 2a aũt cãbiũ. ⁊ 3a glutem. ℣ Dico g° ꝙ humores qui sunt sanguis. colera. fleuma. melãcolia r̃surgẽt. sicut hr̃ ex sñia Aug. i. li°. r̃trac. c. 16. ⁊ li°. 2°. c. 3. c° rõ est. qꝛ illi humores sunt in corpore. nõ tñ ꝓpr̃ necessitatez nutriẽdi ⁊ restaurãdi deperditũ. sed etiaꝫ qa eoꝝ debita ꝓportio iuuat ad debitã mẽbroꝝ opatõez. ⁊ rõne sue forme. ⁊ qa in eis est aliqua influentia uiriũ ipsi⁹ aĩe. qꝛuis ab ipsa aĩa p essentiã nõ pficiãt. sũt etiã ad vtutis naturalis ostensionẽ. ⁊ ad corporis maiorẽ decorez. ⁊ ad eius secũdariã pfectionẽ. ⁊ ideo resurgent

in q̄titate que ꝺuenit ꝺecoꝛi corꝓoꝛis. nō eīm estimādū est q̄ oꝫ resurgere qcqd de humoꝛib⁹ p minutionē emisimus. humiditas autē illa que ꝺr̄ ros. ⁊ illa que ꝺr̄ cābiū nō resurgēt. qa sunt in uia trāseundi ꝺe forma humiditatis in formā membꝛi. qa tunc ꝓtes omnes in suis formis stabilient. ✍ Ad uero humiditas que ꝺr̄ glutez. resurget cū mēbris eo q̄ iam pertinet ad ipsoꝝ ꝯplexionē. humiditates ꝺo supfluе indiuiduo sūt triū modoꝝ. ✍ Quedā quaz natura intēdit abijcere ab indiuiduo tāq̄ nocitiua sibi. sicut urina. ⁊ sudoꝛ. ⁊ similia. ✍ Quedā quam natura intēdit sepaꝛe ab indiuiduo per actū gn̄atiue ad seruatōem spēi in alio indiuiduo. ut est semen. ✍ Quedam quā natura oꝛdinat ad nutrimētum alterius indiuidui. cuiusmōi est lac q⁹ nutritur puer post natiuitatē ex utero ⁊ mēstruū quo nutritur iam ptus in utero. ⁊ tales humiditates nō resurgent eo q̄ nō sūt ad corꝓoꝛis indiuidui in quo sunt ad ꝺecoꝛem. nec ad pfectionē eius. ⁊ qa nō pti nent nisi ad statum homis corꝛuptibilez. ✍ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺō q̄ q̄ꝫuis ñ sint plene ꝺe substātia corꝓoꝛis eo q̄ a forma corꝓoꝛis cōpletiua per essentiā nō informēt. tñ cōseruntur ad secūdariā corꝓoꝛis perfectionē ⁊ ꝺecoꝛem. ✍ Ad 2⁹ ꝺō q̄ q̄ꝫuis nō resurgent ꝓpter necessitatē nutriendi. tñ resurgēt ꝓpter alias cās que in corꝓoꝛe cōnis ꝺicte sunt.

Tertio queritur

utruz capilli ⁊ ungues resurgent. ✍ R⁹ in corꝓoꝛe quedā sunt ꝺe p̄ncipali intētione nature. ut ea que sunt necessaria ad naturā opationē. ✍ Quedā autem sunt ꝺe secūdaria nature intētione. ut ea que sunt ad p̄dictoꝝ cōseruationē ⁊ ꝺecoꝛem. ut ꝺem⁹ folia in aꝛboꝛib⁹. vñ ⁊ ꝺicit phūs 2⁹ ꝺe aīa q̄ foliū corticis est coopimētū: coꝛtex aūt fruct⁹. sic in humano corꝓoꝛe sūt capilli ⁊ ungues. pili aūt barbe ꝓz Aug. 22⁹. ꝺe ci. .c.24. nō sunt p̄ innamēto. ꝓz p̄ uirili oꝛnamēto. ⁊ qa in hoīe nō tm̄ resurget illꝺ q̄ ꝺ est ꝺe p̄maria eius perfectione. ⁊ pria nature intētōe. ꝓz etiā illud q̄ ꝺ est ꝺe secūdaria eiꝰ pfectōe. ⁊ secūdaria nature opationis intētione. ⁊ ideo ungues. pili barbe ⁊ capilli resurgēt. vñ ꝺ Math. 10: Vestri capilli capitis oms numerati sūt. ⁊ Luc. 21⁹. Capillus ꝺe capite uestro nō peribit. resurgent tamē ungues pilli barbe. ⁊ capilli in illa q̄titate que magis erit ad ornamē tū corꝓoꝛis ⁊ ꝺecoꝛez. vñ nō est intelligēdum q̄ resurgat qcqd per tōsurā ⁊ rasuram ꝺe p̄dictis āmotū est. quia sicut ꝺicit Aug. euchiridion. ꝓz 2. c. ⁊ recitat' magr̄ h⁹ ꝺi. c. 2. In ꝺecoꝛe ibi aliqd nō erit. nec tamē intelligēdū est q̄ resurgant ꝓpter eoꝝ q̄ sunt ꝺe p̄ma intētione nature ꝺseruatōez. qa corꝓoꝛa resurgēt incoꝛruptibilia. sed ꝓpter ornatum ⁊ ꝺecoꝛem ⁊ secūdariam nature perfectionem.

Quarto queritur

utꝝ totū illud q̄ ꝺ fuit ꝺe v̄itate alic⁹ nature resurgat in ipso. Et uī q̄ nō. ip̄ossibile est q̄ idē resurgat in hoīb⁹ ꝺiuersis. ꝓz illud q̄ ꝺ est ꝺe v̄itate humane nat̄e i hoīe uno pōt fieri ꝺe v̄itate humane nature in alio p actū nutritiue. qa possibile est unuz hoīem nutriri ꝺe carnibus humanis. sed caro que fit ꝺe nutrimēto efficit ꝺe v̄itate humane nature. qa ab aīa humana informat̄. g⁹ nō resurget i quoꝝ qcqd i eo fuit ꝺe v̄itate humane nat̄e. ✍ Itē ut ostēsū est li⁹ 2⁹. ⁊ ꝺi. 30. semen est ꝺe supfluo alimēti 3ᵉ ꝺigestione ꝺigesti. g⁹ si un⁹ hō nutriat carnib⁹ hūanis in illo gn̄abit semē ꝺe carnibus alioꝝ hoīuz ex quo semine alius poterit generari. cū g⁹ caro generata ex semine maxime sit ꝺe veritate humane nature ipsius geniti illud idē in numero q̄ ꝺ p̄mo est ꝺe v̄itate humane nature in uno fieri potest ꝺe v̄itate humane nature i alio p actū gn̄atiue p̄suppositō actu nutritiue. g⁹ nō resurget in quoꝝ hoīe qcqd in ipso fuit ꝺe ueritate humane nature. aut idē in numero resurget in ꝺiuersis hoīb⁹. q̄ ꝺ est ip̄ossibile. ✍ Itē materia est ꝺe v̄itate hūane nat̄e. qa est ꝺe essētia cōpositi ꝓz Auic. 5⁹ meth⁹. c. 5⁹. ꝓz i gn̄abilib⁹ ⁊ coꝛꝛuptibilib⁹ possibile est eāꝺē materiā in numero p⁹ esse ptem uni cōpositi. ⁊ postea ptē alteri⁹. g⁹ tota materia uni⁹ humani corꝓoꝛis fieri pōt materia alteri⁹. ⁊ tunc arguo ut p̄us. ſ. q̄ nō resurget in quolibz qcqd in ipso fuit ꝺe v̄itate humane nat̄e.

aut q̄ idē numero rſurget in diuerſis. qđ
eſt impoſſibile. ¶ Itē caro que fit de nutri
mento. depditur ꝯtinue ⁊ p nutrimtū ꝯti
nue reſtauratur. ſz utraq; fuit de ueritate
humane nature. q̄ utraq; fuit ab aīa iſor
mata. g° ſi totū qđ fuit in aliquo de ueri
tate hūane nat̄e rp̄geret. ī eodē corp⁹ rep̄
geret nimiſ depſſū aut īmoderate magnū
quoz utrūq; ē icōueniēs. ¶ Itē coſta Ade
de qua Eua formata fuit p° fuit in Ada
de ueritate hūane nat̄e poſtea in Eua. g°
aut Eua nō reſurget. aut nō rep̄get ī Adā
q̄d fuit in eo de ueritate humane nat̄e.
q̄ idē ī nūero nō rſurget ī diuerſis. ¶ Cō
tra Au⁹. 22. d ci. c. 19. nihil qđ naturaliť ī
erat pitūz cuicūq; corpi exiſtimāduz ē. ſz
q̄d ē de ueritate humane nat̄e ī aliquo
ſibi nat̄aliť ꝯuenit. g° nihil de hoc illi pi
tuz ē. ¶ Itē ſi nō reſurget ī corpore. q̄d
fuerit de ueritate humane nature. in eo ñ
reſurget itegrū. ſz ſicut dīc magiſter hui⁹
di. c. 3. Reintegrabiť nat̄alis ſubſtā tia cor
poris. g° ī quolz reſurget q̄d fuerit de
ueritate humane nat̄e ī eo. ¶ Itē rōnabil⁹
ē q̄ reſurgat ī quolz quicq̄d fuerit de ue
ritate humane nat̄e in eo q̄z oīs ei⁹ capil
li. ſz ut p̄hītū ē capill⁹ de capite nō pibit.
g° ī quolz reſurget q̄d de ueritate hu
mane nat̄e ī ipo fuit. ¶ 2° ſicut oſtēſū ē. li
bro 2° di. 30. nō tm̄ in hoc hoie ē de ueri
tate humane nat̄e ei⁹ caro generata ex ſe
mine. ſz ēt caro que fit de nutrimēto. quia
utraq; ē d eēntia hūane nat̄e in ipo q̄uiſ
mō differēti. q̄ p̄ma caro p̄ncipalius ē d
ueritate humane nat̄e q̄z alia. ut ibidē ſa
tis apte declaratū ē. dico g° q̄ q̄d ē de
ueritate humane nat̄e. mō p̄mo ī quolz ī
eodē reſurget quātū ad formā. nō oz tm̄
q̄ totū rep̄gat quātū ad matīā. ſz ſufficit
q̄ reſurgat quātū ad aliquā eius ptē ſi de
alia pte fuit hō alius generatus. Deus. n.
uel p multitudinē illius ptis matie uel ali
unde uł de nihilo ſicut ei placuerit tm̄ ſup
plebit de matīa quāta fuit illa ps de qua
fuit homo generat⁹. nec p̄iudicabit idepti
tati eiuſdē corporis ī numero cū uideam⁹
eūdē hoiez hr̄e corpus idē ī numero ī iu
uētute ⁊ ſenectute. nō obſtāte q̄ ptes p̄m
matīā fluūt ⁊ alie ſubſtituūt. p̄z ſētentiaz
phi. li°. i. de gñone. ¶ Si aūt loquamur de
eo q̄ eſt de ueritate humane nature mo
do ſecūdo cui⁹ mōi ē caro fcā de nutrimē
to. ſic ēt dico q̄ nō oz q̄ totū illud qđ fu
it de ueritate humane nat̄e reſurgat q̄z⁹
ad matīā. q̄ talis matīa ꝯtinue depditur
⁊ p nutrimtū reſtaurať. ⁊ ſic ſi totū rp̄ge
ret. reſurgeret corpus nimis depſſū aut ī
moderate magnū. ut oſtēdebat quartū ar
gumentū ad p̄mā ptē. ¶ Sed ut⁹ tota illa
caro reſurgat quātū ad⁹ formā dubū eſt
pp diuerſos mōs ponēdi carnem fieri de
nutrimēto. ſi. n. p tāto caro dicať fieri de
nutrimēto. q̄ matīa nutrimti expoliať oī
forma ſua. ⁊ fit ſub forma nutriti p̄exīte
abſq; hoc q̄ aliqua forma educať de po
tentia matie nutrimti. tūc planū ē q̄ p nu
tritionē nihil accreuit eēntie forme carnis.
q̄ tota eēntia forme carnis. forme dico e
ducte de potētia matie q̄ nūq̄z fuit ī hoīe
a p̄ncipio, ſue repoſitionis ī ſpe uſq; ī finē
uite ſue educta fuit de ſcie. ⁊ ſic oz dicere
q̄ tota caro que nūq̄z fuit hois ī eo rp̄get
q̄ntū ad formā. ſi aūt ponatur aliqua ps
forme caris icōplete educi. d materia nu
trimti. ⁊ carni p̄exīti uniri. ⁊ p aīam itellec
tiuaz perfici. tūc oz dicere q̄ nō tm̄ fluit
caro nutrimētalis q̄ntū ad ei⁹ materiaz. ſz
ēt q̄ntū ad formā. ⁊ q̄ quaſi ꝯtinue p nu
trimtū illud depditū reſtaurať. ⁊ p̄z hoc
nō ē dicēdū q̄ tota caro nutrimtalis re
ſurgat in quolibz q̄tū ad formā icōple
tā. ſicut nec q̄ntū ad materiā. ¶ Alij aūt di
cunt q̄ materia fit tota ſubſtātia rei gña
bilis ⁊ corruptibilis. ⁊ illa itez reſoluiť ī
materiā. ita q̄ materia non eſt de eēntia
ſubſtātie in quā trāſmutať eſſentia. ⁊ ita
nihil pōt eſſe de eēntia ſubſtātie unī⁹ indi
uidui qđ fuit de eēntia ſubſtātie alterius.
⁊ p̄m iſtos ſubſtātia gñabilis ⁊ corruptibi
lis p tāto dr̄ cpoſita ex materia ⁊ forma.
qa ipa ſubſtātia eſt reſolubilis in eā. ⁊ q̄z
uis hec opīo uideať eſſe contra phi. i. phi.
dicētē materiā eſſe ingñabilē ⁊ icorrupti
bilē. ⁊ ꝯtra hoc qđ cōiter dr̄ ⁊ tenetur q̄
ſubſtātie gñabiles ⁊ corruptibiles cōpoſi
te ſunt ex materia ⁊ forma. ita q̄ materia
eſt de eſſentia eius. tm̄ eſt ualde cōſona re
ſurrectioni eiuſdē hois in numero q̄ntum
ad totū illud qđ fuit de eius eēntia. ¶ Alij
autem facilius ⁊ clarius ſe expedictes de

ꝑncipali qõne dicunt q᷒ ſicut reſurrectio non erit p naturã.ſz p diuinã ꝓuidẽtiam ⁊ potẽtiã.ſicut ipſe deus ſupnaturaliť phi᷑ bet ne aliqd de carne radicali. hoc᷑eſt de carne facta de ſemine cõuertať in ſemẽ.et ideo q̃ꝫuis caro radicalis unius poſſit eẽ nutrimẽtũ alterius. non tamẽ de illa põt alius homo generari. ⁊ ideo cõcedunt q᷒ tota caro radicalis uni⁹ cuiuſq̃ q̃ꝫ ad to tam formã ⁊ totã materiã reſurget in eo. nec ꝑiudicat unitati materiali illius q de ea nutritus fuerat.qa caro nutrimentalis fluit ⁊ refluit abſq̃ ꝑiudicio ideẽptitatis ĩ numero illius qui nutrit. ℞d ꝑ⁹ ĩ opp⁹ dõ q᷒ ſi aliqs carnibus humanis nutriať illa caro reddeť illi homini in q⁹ caro hu mana ꝓmitus eſſe cepit.⁊ deus illi qui de illis carnibus nutritus fuerat reſtituet qc qd de ꝓma ſua carne depditũ fuerat. vñ Aug.22⁹ de ci.c.20.loquẽs de illo q fame conſectus atq̃ cõpulſus ueſcitur cadaue ribus hominũ dicit. Reddeť caro illa ho mini ĩ quo eſſe caro humana ꝓmi⁹ cepit. ⁊ infra.ſua uero illi qui fames exmanie᷑ rat ab eo qui põt etiaꝫ ex allata reuocare reddere.q̃ꝫuis ⁊ ſi oĩbus piſſet modis ne ulla eius materies in ullis nature latebris remanſiſſet.vñ uellet eã reparet oĩpotẽs. ℞d 2⁹ facilius eſt ſoluere ſm opĩonẽ ter tiã.qa ſm eaꝫ.q̃ꝫuis caro radicalis poſſit comedi.non tamẽ poteſt in ſemen cõuerti diuina ꝓuidentia exhibente. Vel põt dici ſm opinionẽ aliam q᷒ ſi qs nutrireť carni bus humanis qb⁹ ſtatim cũ reponiť ĩ ſpe. ita ut nullo alio nutrimento uteretť. q̃ꝫuis ſemẽ in eo totaliť fieret de carne radicali alioꝝ hominũ.adhuc boĩes comeſti. ⁊ ho mines ex eoꝝ carnib⁹ gñati idẽ ĩ numero reſurgerẽt.qa de quoꝫ corpe hominũ co meſtoꝝ ps cõuerteret in ſubãꝫ comedẽtis p actũ nutritiue.⁊ ſic totũ nõ poſſet in ſe mẽ cõuerti. ps g⁹ maťie corpis comeſti ꝺ qua fuit alius homo genitus in illo rẽſget. qa aliť idẽ in numero rẽſgere nõ poſſꝫ.ps ũt alia que in ſubãm comedẽtis p actuꝫ nutritiue eſſet cõuerſa in ꝓmo rẽſgeret.qz ĩ ipo hũit eẽntialiorẽ ordinẽ ad rẽrectõeꝫ. tñ qa ꝓmo ab aĩa illius fuit informata.et pfectius.qa ut hĩtũ eſt li⁹ 2⁹. Caro facta de nutrimẽto.ſeu maťia nutrimẽti nõ ita pfecte.nec ita ꝓncipaliť pficiť ab aĩa.ſicut caro facta de ſemine. Illud aũt qꝺ deerit de pte maťie illi de cuius carnib⁹ ali⁹ hõ fuit gñatus.deus aliũde ſupplebit. ut in corpe qõnis dictũ eſt.℞d ꝫ⁹ dꝺ q᷒ im poſſibile eſt totã maťiã neceſſariã ad re poſitionẽ hõis in ſpe que dr maťialis fie ri maťiã radicalẽ carnis hõis alteri⁹. qa hoc nõ poſſet fieri.niſi mediãte ſemie.na tura aũt p actũ nutritiue ꝓpus cõuertit p tẽ de nutrimẽto in ſubãm nutriti.⁊ p⁹ h⁹ alia ps rẽponať ut de illa fiat ſemẽ ordĩa tũ ad ꝛ̃ſuatõeꝫ ſpẽi p gñionẽ alteri⁹ indi uidui.℞d 4⁹ pz quid ſit dꝺ ex dictis in qõne.℞d ꝛ⁹ dꝺ q᷒ illa coſta non fuit in Adam de ẽitate humane naťe neceſſarie ad rẽpoſitionẽ ei⁹ in hois ſpe.ſz fuit ordi᷑ nata ad multiplicationẽ ſpei p ei⁹ ſupna᷑ ťalẽ trãſmutationẽ in mulierẽ.vñ materia illi⁹ coſte in Eua rẽſget.⁊ nõ in Adã.℞de cũdũ aũt argumẽta ad ptẽ ſecũdã q̃ oſtẽ᷑ dere uideť q᷒ idẽ hõ in numero rẽſget q̃ꝫ ad totã formã. ⁊ q̃ꝫũ ad totã radicalem eius maťiã que ꝑceſſit rẽpoſitõneꝫ eius in ſpe.2ª opĩo que poſita eſt in corpe qõnis uñ ẽior q̃ꝫ ꝓma.qa ſm ꝓmã aliqs rẽſgeret nõ idẽ in numero q̃ꝫũ ad maťiã.niſi ſicut ps ⁊ totũ que nec totaliť idẽ ſunt in nu᷑ mero.nec penit⁹ numero diuerſa.ut trahi põt ex his que uideť dicer phũs ꝓ libro phi.ponẽdo tñ q᷒ maťia nõ ſit de eſſentia cõpoſiti.ut tactũ ẽ. ceſſãt multe difficulta tes que tacte ſunt.

Quinto queritur utꝝ ex maťia cuiuſlꝫ mẽbri reintegrabiť idẽ mẽbrũ in nũero. Et uñ q᷒ ſic.Ezc.37⁹ dr.Acceſſerũt oſſa ad oſſa unũqꝺq̃ ad iũ ctură ſuã.ergo in reẽrectõe ad reforma᷑ tionẽ cuiuſlꝫ mẽbri redibit eadẽ materia in numero de qua ꝓpus fuerat factũ mem brũ.℞ Itẽ mẽbrũ nõ hñs materiã eandem in numero quã ꝓpus hũit nõ eſt idẽ mẽbrũ in numero.qa materia eſt de eſſentia com poſiti.ergo ſi mẽbrũ nõ reformeť ex eadẽ materia in numero de qua ꝓpus formatuꝫ fuerat nõ reſurgeret mẽbrũ idẽ in nũero. ⁊ ex cõſequẽti cũ corp⁹ ſit cõpoſitũ ex mẽ bris.⁊ cõpoſitũ nõ poſſit idẽ in numero: redire.niſi ptes redeãt eedẽ ĩ numero nõ

resurgeret idē corp⁹ in numero. qđ falsuz est. ℞ Cōtra Aug. euchiridion. 50. c⁰. 7 recitat magr̄ h⁹ di. c⁰ 2⁰. Terrena materies que discedēte aīa fit cadauer. nō ita refrectōe r̄pabit ut ea que dilabūt. q̄suis ad corpus redeāt. vñ dilapsa sunt ad easdem quoq; corpis ptes ubi fuerūt redire necesse sit. ℞ Itē accūs nō uariat eēntiam rei. sz sit⁹ materie in corpe accūs uī subst̄ātie corpis. g⁹ si in refrectōe uariat. non ppt hoc erit alia in nūero subā ipsi⁹ corporis. ℞ q⁹ in maīa mēbri est cōsiderare illd qđ est de necessitate ad debitā mēbri cōsistētiā. 7 illd qđ ibi est de supfluitate. contingit. n. qñz mēbrū. pl⁹ hīe de materia q̄z cōueniēs sit forme eius. p⁹ redibit ad idē mēbrū in numero. qa r̄formatio dz respōdere formationi si tñ aliq̄ fieret. nihilominus uī qbusdā q⁹ posset idē corp⁹ in numero resurgere. ex quo rediret toti⁹ eadē materia in numero 7 eadē forma ī nūero que sunt essētiales ptes cōpositi. qđ cōsentire uī Aug. 22⁰ de ci. c. 19. ut p3 p ex⁹ qđ ibidē ponit d uase facto de limo. 7 postea in eūdē limū redacto. 7 de eodē limo itez repato ubi dicit q⁹ ad hoc q⁹ redeat idem in nūero nō dz q⁹ illa ps materie que pus erat in fūdo itez ponat in fūdo. nec illa q̄ fuit in ansa itez ponat in ansa. sz sufficit q⁹ totū repet de toto. 7 euchiri. 51. c⁰ sīle dicit de statua redacta in massā. 7 itez d eadē massa repata. illud aūt qđ est de supfluitate ad idē mēbrū in nūero n̄ redibit. sed ad aliud mēbrū si in illo fuit defectus materie. si aūt cuilz mēbro esset supfluū. 7 toti corpori illud nō refgeret. qa talis supfluitas ex errore accidit 7 defectu nature. ℞ 4ª ad ptē pmā pcedūt de maīa cōueniēte forme mēbri 7 bone consistētie eius. Auctoritas Aug. ad ptē secūdā allegata pcedit de materia supflua forme mēbri. qđ p3. qa īmediate sic subiūgit. aliqn si capillis redit qđ tā crebra tōsura d struxit. si unguib⁹ q⁹ totiēs depssit exectio īmoderata 7 indecēs cogitātib⁹ resurrectionē carnis. 7 iō nō credētib⁹ occurrit īfirmitas. ℞ Ad 2⁹ dd q⁹ q̄suis sit⁹ ptiuz in loco eēntie corpis sit accūtalis. tñ sit ea⁹ in toto ipsi toti est eēntialis. Uel pōt dici pm alios q⁹ a⁹ nō pl⁹ cōcludit. nisi q⁹ ad reintegrationē eiusdem corpis in nūmero easdē ptes materie ad easdez ptes corpis redire. in qbus pus fuerāt nō est necessariū qđ cōcedūt. sed ex hoc nō seq̄t q⁹ non sit cōgruū. 7 hi etiā dicūt ad 2⁹ ar⁹ ad p tē pmā q⁹ pbari uī hoc esse necessariū q⁹ nō pcedit. qa partes eēntiales que sūt materia 7 forma toti⁹ pncipali⁹ 7 imediati⁹ respiciūt cōpositi eēntiā q̄z ptes q̄ntitatiue 7 integrales. 7 ideo ad hoc ut idē corpus in numero resurgat sufficeret q⁹ pncipia eēntialia que sūt materia 7 forma totius reuertāt eadē in nūero: ēt si eedē partes materie ad easdē ptes corporis integrales in qb⁹ pus fuerāt nō reuertēt.

Sexto queritur

utz corpora resurgētiū resurgēt cū dformitatib⁹ suis. Et uī q⁹ sic. Cicatrices sūt deformitates in corpore. sz corp⁹ xpi resurrexit cū cicatricib⁹. ut pōt accipi ex his q̄ hūt Jo. 20⁰. ergo multo fortiⁿ alia corpora r̄surgēt cū suis deformitatib⁹. ℞ Itē quorūdā corpoz sūt alique deformitates naturales. sz pm Aug. 22⁰ de ci. c. 19⁰. Nihil qđ naturaliter inerat alicui corpi est illi piturū. g⁹ quorūdā corpa resurgēt cū aliq⁹ deformitatib⁹ suis. ℞ Cōtra ap⁹ prio coz. 15⁰. Mortui resurgēt incorrupti. g⁹ r̄surgēt sine deformitate. puenīēte ex diminutōe. ergo a simili sine deformitatib⁹ alijs. ℞ Itē Aug. euchi. 52⁰. c. 7 recitat magister h⁹ di. c. 3⁹. Resurgēt corpa sāctorū sine ullo uitio. sz deformitas uitiū ē. ergo r̄sgēt sine ulla deformitate. ergo a simili 7 corpora dānatoz. qa sicut cū corporib⁹ sāctoz cōicabūt in natura. ita cōicare debebūt in dispōnib⁹ corpalib⁹ eis cōueniētibus pm ordinē nature. ℞ sicut accipi pōt ex sūa Aug. 22⁰ de ci. c. 19⁰. Dis dformitas reducit. uel ad illā que est ex parte coloris. ul ad illā que est ex pte figure. ul ad illā que est ex parte diminutōis ptiuz. uel ad illā que est ex parte supabūdantie. dico ergo q⁹ quocūq; pdcoz modoz deformitate accepta corpora electoz sine ei deformitate resurgēt. qa ois deformitas ad aliqđ uitiū nature pertinet. sz p3 Aug. eodē. c. ubi pus. 7 euchiri. 52⁰. c. Corpora sāctoz r̄surgēt sine ullo uitio fuata inte-

gritate nature. corpora autē dānatorum
resurgēt sine deformitate que ē ex parte
diminutiōis partiū. qz idistincte dicit ap⁹
q⁹ mortui resgēt incorrupti. sz ut⁹ resgēt
sine deformitatibus alijs dubiū ē. ꝛ dñt
qdā q⁹ non. imo manebūt i eis deformita-
tes ad maiorē cōfusionē eorꝝ ℣ Alij dñt q⁹
resgent sine illis. qz i repatione corporis
resurgentis magis attenditᵉ nature pfectio
q̄s cōditio que fuit p⁹. hoc tñ Aug⁹ euchi.
54. c. ꝛ recitat mgr in lia bu.ᵛ di. c. 4. in-
demīatū relinqt dicēs q⁹ nos fatigar ñ
dz eorum incerta hīrudo ul pulchritudo
quoꝝ erit certa. ꝛ sēpiterna dānatio ℣ Ad
p⁹ i opp⁹ dō q⁹ sz Aug⁹. 22. de ci. c. 20. ci-
catrices in corporibus martyrum. nō erit
deformitas. sz dignitas ℣ Ad 2⁹ dō q⁹ dē-
formitates pdictē ifūt ex ōbilitate seu ultio
nature. vbū aūt Aug. itelligitur de hoc qō
naturaliᵗ iest sz debitū. ꝛ rectū ordinē natē.
vñ ꝛ i pncipio illi⁹. c. dicit ita n hīl pturū
eē de corpore ut deforme nihil sit in cor-
pore ℣ Ad p⁹ ad pte secūdā pōt dici secū
dum illos q tenēt corpora dānatoꝝ resꝑ
rectura cū alijs deformitatibus ab illa q̄
est ex ptiū diminutione. qō nō ē simile de
illa ꝛ de alijs. qz illa magis cōtrariat in-
tegritati nature q̄s alie ℣ Ad 2⁹ dō satis
pz qd sit dō in qōe. qz resurrectio non tñ
ē futura pp reintegratiōz nature. sz ēt pp
pfectōrem retributiōem et meritorum. et
demeritoꝝ ℣ Jō q̄rnis corpa electoꝝ. ꝛ re-
probꝝ sint resurrectura cōicātia in na-
tura. ñ tñ in qualitatibus supadditis. qz
qualitates in qbus resurgēt corpa dā-
natoꝝ erūt ad eorꝝ ampliorē cōfusionē. et
ille in qbus resurgēt corpa electoꝝ erunt
ad eorꝝ ampliorē honorē.

Septimo quer[itur] ut⁹
illa corpa erūt calida ul frigida. Et uī q⁹
nec calida neq; frigida. qa fm phīm 2° de
gñatione. Caliditas. frigiditas. humidi-
tas. ꝛ siccitas sunt q̄litates pme. ꝛ cā alia
aliaꝝ q̄litatū. inter quas phūs ibidē enu-
merat grauitatē ꝛ leuitatē. sz pōita cā po
nit effectᵐ. cū g° fm Aug⁹ 22° de ci. c° u°.
A corpib⁹ electoꝝ auferet grauitas. ex q°
pōt argui a simili q⁹ a corpib⁹ dānatorum
et auferet leuitas. uī q⁹ nec corpa electoꝝ
nec corpa dānatoꝝ erūt calida uel frigi-
da. ℣ Itē corpa electoꝝ ꝛ dānatoꝝ resgēt
incorruptibilia. ut inferi⁹ ostēdet. sz oē cō
positū exᵗ q̄litatib⁹ cōtrarijs pmis. q̄ sunt
caliditas. frigiditas. humiditas. siccitas. ē
corruptibile. qa cānt in cōposito mutuam
actionē ꝛ passionē. g° tales q̄litates i cor-
porib⁹ nō resgēt. ℣ Itē sz Aug⁹ 22° de ci.
c° ii°. Natura corporꝝ electoꝝ in rsurre-
ctione fiet cōueniēs celo. sz nata locati nō
pōt fieri cōueniēs loco. nisi fiat cōformis
eidē. cū g° fm doctrinā phī p° celi ꝛ mū-
di. Celū sit eleuatū sup oēs ōrietatē. seqt
q⁹ pdicte q̄ttuor q̄litates cū sint cōtrarie
nō erūt saltē in corpib⁹ electoꝝ. ℣ Contra
ubi ē effect⁹ ꝛ cā. sz color cuz sit de nūero
scōdarū q̄litatū cāt ex q̄ttuor q̄litatibus p
mis. vñ excessus frigiditatis cāt albedinē.
excessus caloris nigredinē. sz corpa rsur-
gēt colorata. sicut exp̄sse dicit Aug. ō cor
poribus electoꝝ 22° de ci.c° 19°. g° sequit
q⁹ rsurgēt cū q̄ttuor q̄litatib⁹ pmis. ℣ Itē
phi. 2° de gña. 4. supradicte q̄litates sūt p
me qualitates tāgibiliū. sz corp⁹ xpi post
rsurrectionē fuit tāgibile. vñ Luc. 24° hr̄
q⁹ dixit discipulis. Palpate ꝛ uidete. qz spi
ritus carnē ꝛ ossa nō hz. sicut me uideris
hr̄e. g° cū nō sit ponere posteri⁹ siue pus
in corpe xpi post rsurrectionē fuerūt. 4. q̄
litates pme. g° a simili in rsurrectōne cōi
erūt in corpib⁹ aliorꝝ. ℣ Rndeo q⁹ in cor-
porib⁹ rsurgētiū tā electorū q̄s rprobo-
rum erunt caliditas ꝛ frigiditas. humiditas ꝛ
siccitas fm qō necessarie sūt ad humanaz
cōplexionē. dicit. n. Auic. 10. li° de aīalib⁹
. c. de cōplexiōe in uli. q⁹ cōplexio ē res ac
cidēs ex cotrariarū qualitatū opatōe. cer
tū ē aūt q⁹ corpa rsurgent cōplexionata.
℣ Preterea nata ossiū ē q⁹ magis sint sic-
ca q̄s nata carniū. ꝛ nata carniū hūidior
q̄s nata ossiū. ꝛ nata cordis calidior q̄s na
tura cerebri. ꝛ nata cerebri humidior. g°
nata mēbrorū exigit q⁹ corpa rsurgāt in
q̄litatib⁹ supradcis. nō tñ dico q⁹ ille .4.
q̄litates sint elemētares. sz aliquo mō sūt
illis similes ꝛ fm q⁹ cōpetit humane com
plexioni illarū vtutē participātes. diffor-
mit tñ rsurgēt in corpib⁹ electorū ꝛ rpro
borū. qa in corpib⁹ rprobor. ꝛ si nō po-
terūt actionē ꝛ passionē cāre ordiatas ad

uite corpalis corruptionē. poterūt tñ ī eis cāre actionē ⁊ passionē ordiatas ad affli-
ctionē. ut iferī ostēdet. neutꝛ āt istoꝝ po
terūt in corpib⁹ electoꝝ. Ad p⁹ ī opp⁹ dō
q̄uis ꝑme q̄ttuor q̄litates tāgibiliū sit in
corpe cā grauitatis. tñ talē effectū de⁹ se
pare pōt a tali cā. ut multipl⁹ Aug. ī eodē
,c. oñdit p quē āt modū auferet grauitas
a corpib⁹ electoꝝ inferī⁹ oñdet cū de vo-
te aglitatis queret. ℟ Ad 2⁹ dō q⁹ ille q̄li-
tates in corpib⁹ nō causabūt mutuā acti-
onē ⁊ passionē ordiatas ad corpoꝝ reso-
lutionē. ut inferī⁹ ostēdet. cū q̄ret d vote
ipassibilitatis. ℟ Ad 3⁹ dō q⁹ nō oꝛ locatū
cōformari loco. neq; in natā. neq; in q̄lita
tib⁹. Locus. n. ignis ē cōcauū orbis lune. ⁊
tñ ignis ⁊ orbis lune nō cōueniūt ī natā.
neq; in q̄litate. Ignis. n. ē leuis ⁊ orbis lu-
ne est neq; grauis neq; lenis. oꝛ tñ locatū
cōmēsurari ūmediato eī⁹ loco. qđ g° dicit
Aug. q⁹ corpa electoꝝ fiēt ꝯueniētia celo.
nō est intelligēdū q⁹ sint celestis nāe. qa
tūc ī spe eadē nō refgerēt. sꝛ qa refgēt ī-
corruptibilia ⁊ passibilia ⁊ sine grauitate.
⁊ iō erūt cōuemētia ad hītādū ī celo. ℟ Ar
gumēta ad ptē alīā gra cōclusiōis possūt
cōcedi. p⁹ tñ pax ualet. qa caliditas ⁊ hu
miditas. siccitas ⁊ frigiditas a phō 2° de
gñone nō oñt ꝑme q̄litates. nisi in gñe q̄li
tatū tāgibiliū. color autem non est de gñe
q̄litatū tāgibiliū.

Otauo queritur

ut⁹ oēs resurgēt ī eadē etate. Et uī q⁹ ñ.
qa etas aut accipit ꝑ toto tpe quo hō ui
xit. aut ꝑ vtute seu statu quē ī aliquo tpe
hūerit. sꝛ ꝑmo mō nō refgēt oēs in eadez
etate. qa ñ oēs equali tpe uixerūt. nec mō
2°. qa nō oēs refgēt in eq̄li vtute. g° non
oēs resurgēt in eadē etate. ℟ Itē a resurgē
tib⁹ mhil auferet qđ in eis fuerat digni-
tatis. sꝛ sicut dr̄ puerbi. 16°. Corona di-
gnitatis senect⁹. g° senes refgent in senili
etate. sed iuuenes nō resurgēt in senili. g°
ñ oēs r̄fgēt in eadē etate. ℟ Cōtra glo. su
per illud ad eph. 4°. In mēsura etatis ple
nitudinis xp̄i. ⁊ recitat magr̄ in lra l⁹ di-
,c. i. Oēs in eadē etate r̄surgēt in qua xp̄s
mortuus est. ⁊ resurrexit cuiuscūq; etatis
mortui fuerint. ℟ 2° q⁹ etas dupliciť pōt
accipi. ℟ Uno mō ꝑ toto tpe q⁹ uixit hō. r
quo fluxit ab instāti sue formatōis uſq; ad instās sue reformatōis. ⁊ sic nō oēs in
eadē etate resurgēt. ℟ Alio mō ꝑ statu cor
poris ⁊ vtutis q ex ānis in hūano corpe
relinq̄t ꝑm quē modū accipiēdi etatē dici
mus q⁹ Adā fact⁹ fuit in etate uirili. ⁊ sic
dico q⁹ oēs in eadē etate resurgēt. qa oēs
refgēt ī statu corpis ⁊ natālis vtutis quē
hīturi erāt si tñ uixissēt. uel hūerunt q tñ
uixerūt q ē ī tpe ad qđ termiāt mot⁹ pfi-
ciēdi q circiť de lege cōi ē illud tēp⁹ quo
xp̄s mortuus est. vñ Aug. 22° de ci. c. 15°.
qđ cōmemorauit ap⁹. De mēsura etatis
plenitudis xp̄i sic accipiam⁹ dictū. ut nec
ultra nec infra iuuenilē etatis formā re-
surgāt corpa mortuoꝝ. sꝛ in ea etate ⁊ ro
bor uſq; ad quā Jesū xp̄z puenisse cogno
uim⁹. pp eūm pfectionē nāe decet ut refg-
gāt in optio statu corpis quē hūerūt. uel
si tñ uixissēt erāt natāliť hīturi. ille autez
status ē ī terio mot⁹ pficiēdi. ℟ Ad p⁹ in
opp⁹ dō q⁹ nō oēs resurgēt in eq̄li vtute
nec natāli nꝛ supnatāli. sꝛ oēs r̄surgēt in
natāli vtute quā q̄ꝛ erat natāliť hitur⁹ ī
terio mot⁹ sui pfect⁹. ⁊ qa d lege cōi illō
tēp⁹ fere idē est q̄ntū ad oēs. iō oēs vicūť
resurrecturi ī eadē etate. ⁊ dixi fere. quia
tēpus mēsurās motuꝝ pfect⁹ in oīb⁹ ñ est
eq̄lis pūctaliť. ℟ Ad 2⁹ dō q⁹ senectus dr̄
corona dignitatis. nō pp cōditōez corpis.
qa tūc est in defectu. sꝛ ppť sapiētiaz q̄ in
eis p̄sumiť maior pp multā expiētiā ⁊ tē-
poris q̄ntitatē. quapp dr̄ Job. 12°. In anti
quis est sapientia.

Nono queritur

ut⁹ oēs resurgēt in eadē statura. ℟ 2° q⁹
nō. qꝛ eiꝛ resurget in illa q̄ntitate ⁊ stata
que unicuiq; indiuiduo debebat in terio
mot⁹ pficiēdi ꝑm natālē vtutē caloris ex
tēdētis humidū ⁊ humidi suscipiētis ex-
tēsionē nata nō errāte. uel p aliqđ inata-
le accīs nō ipedita. qa p resurrectiōez nō
reduceť tm̄mō idē in spē. sꝛ etiā ī nūero. ⁊
iō rōale est ut nō tñ resurgāt in statura
que debeb⁹ spēi. sꝛ etiā ī illa que debeť idi-
uiduo mō p̄dicto. si aūt p errorē nāe. uel
nimiā supabūdātiā maťie essꝛ indebit⁹ oꝛ
titatis excessus uel diminutio seu defect⁹

ōmina potētia supplebit uel resecabit. ⁊ p̄ dictis ꝯcordat Aug.22°de ci.c° 15°. dicēs q̄ suā qsq̄ recipiet mēsurā quā uel hūit in iuuētute.ēt si senex ē mortuus l' fuerat hi turus si añ ē ōfūct⁹.qō ēt recitat magr̄ h⁹ di.c° p̄mo.

Decímo quéritur vt⁹ oēs rēsḡēt ī sexu uirili. Et nr̄ q̄ sic.hoīes resurgent sine defectu et deformitate nate.sz sex⁹ femineus ē ex defectu nate ⁊ p̄t ei⁹ intētiōez.sicut.n. dīt phi .16.de aīalibz. femina est quasi mas occasionat⁹.g° sexus femineus nō rēsḡet.✍Itē sexus femineus ñ est necessarius nisi p̄ uita alī.sed homines nō resurgent in uita animali. q̄ sicut Ap⁹ ait.1.cor.15. semi natuz corpus alē surget cor⁹ spūale. g° sexus femineus nō rēsḡet. ✍Cōtra Au⁹.22.de ci.c.17.dicit.mihi meli⁹ sape uidēt q̄ utrūq̄ sexū rēsurrectuz ee nō dubitāt.✍Ad istā qōez dixerūt aliq̄ q̄ oēs rēsḡēt in sexu uirili.vñ Au⁹ ī.c.p̄allegato. nōnulli pp hoc qō'dcm̄ ē donec occurramus oēs ī uiz pfectū aiūt oēs ī uirili sexu rēsurecturos. qm̄ deus fecit solū uirū ex lio feminā ex uiro.sz hanc opinionē ibidē Au⁹ redarguit ⁊ merito. q̄ erronea ē.✍Dicēdū ē g° q̄ nō oēs rēsḡēt in sexu uirili. sed uiri ī sexu uirili.⁊ femie in sexu femineo.q̄ hoc exigit nata indiuidui ⁊ ꝯgruit pfōi spēi ⁊ erit occasio laudādi sapiētiā dei.nō .n.oiuz indiuiduoz nata eūdē exigit sexū. sz nata quoz̄ūdā exigit masculinuz.⁊ quoz̄ū dā nata femineū.quapp dīc Au⁹.22.de ci.c. 17. q̄ nō ē uitiū sexus femineus. sz nata p sexū aut diuersitatē cōplēt diuersi graduſ cōueniētes pfōni spēi.✍Preterea sicut dicit Aug⁹ eo.c.membra femiea nō erūt accōmodata ueteri usui.sz nouo decori quē nō alliciat aspiciētis ꝯcupiscētia q̄ nulla erit.sz dei laudet sapiētia atq̄ clemētia.q̄ qō nō erat fecit ⁊ liberauit a corruptōe qō fecit. Si aūt in aliq⁹ est uterq̄ sexus ineq̄liť resurgēt in sexu q̄ pncipaliōr est in eis Si aūt equaliť.qō difficile ē.resurgēt ī sexu uirili eo q̄ sexus est absolute dignior. in utroq̄z .n.sexu null⁹ rēsurget. q̄ hec ē diffōrmitas accēns ex errore nature.✍Ad p̄⁹ in oppo⁹ dō q̄ q̄nus mulier gñet pt intētionē nate pticularis.est tñ de intētōe nate vlis. que utrūq̄ sexū rēsgrit ad pfectionē hūane spēi nec erit post resurrectionē in illo sexu cōfusio.q̄ sicut dicit Aug.in.c.p̄allegato.nō erit ibi libido que est cōfusiōis cā.naz pus q̄z peccassent nudi erāt ⁊ nō ōfūdebāt uir ⁊ fēia.vñ nec post rēsurrectionē op⁹ erit ue stib⁹ p̄ tegumēto.sed erūt amicti lumīe sicut uestimto.✍Ad 2⁹ dō q̄ maior ē falsa. sicut p̄z ex dictis in q̄one.

Consequenter q̄rit dō 2° pncipali.⁊ circa hoc querūt.io.✍p⁹ utruz sit infern⁹.✍2° vt⁹ sit subterra.✍3° utruz sit ibi ignis corpor⁹.✍4° vt⁹ sit eusdem spēi cū igne elemētari.✍5° vt⁹ sit ppetu⁹. ✍6° vt⁹ corpa dānatoz̄ ab illo igne calefient.✍7° vt⁹ p̄ illū ignē corrūpēt uel consument.✍8° vt⁹ p̄ ages intrinsecū naťliť corrūpēt.✍9° vt⁹ spūs sepati ab illo igne cruciabūť.✍10° vt⁹ dānati cruciabūť ppe tuo a trib⁹ alijs elemētis ab igne.

Primo ostendo q̄ nō sit infern⁹.qz ifern⁹ noīat cruciatū eternū uel locū ei⁹.sz nō est aliqs cruciat⁹ ēn⁹.qz ut dr̄ dMath.7. Qua mēsura mēsi fueritis remetiet uobis. sz mēsura peccati nō ē infinita cū sit a vtute finita. g° nec cruciatus p̄ peccato est infinit⁹.g° infernus ñ ē. ✍Itē Jaco.2°.dDificordia superexaltat iudicū.sz si p̄ malo actu trāsitorio hō.cruciaret in eternū iudiciū superexaltaret mīficordiā.g° res significata p̄ hoc nomē infern⁹ nō est.✍Itē oīs cruciat⁹ si iust⁹ ē. aut ē ad correctionē cruciatoz̄.seu ad p̄motionem boni eoz̄.aut ad exēplar alioz̄.sz cruciat⁹ etern⁹ ñ essz ad correctionē cruciatoz̄. nec ad p̄motionē boni eoz̄.nec ad exē⁹ alioz̄. qz talis cruciat⁹ nō ē manifest⁹.g° nullus ē iust⁹ cruciat⁹ etern⁹.g° nec nr̄ q̄ iniustus. ✍Itē phi.p° ce.⁊ mū.dnos uidem⁹ res accidētales corrūpi uelociť ⁊ finiri.sz cruciat⁹ accñtalis ē rōali creature.g° null⁹ cruciat⁹ ē eternus.⁊ sic nō est infernus.✍Cōtra p̄z Aug.21° de ci.c° 12°. Dignus est cruciatu eterno qui in se uolūtarie corrūpit bonum maximū qō in eo possz esse eternū. sed oīs peccās mortaliť in se grām dei corrūpit. l' aliquā habilitatē ad grāz post corruptōez grē.grā aūt est maius bonū qō sit in hoīe.

⁊ 5

gº ois exiēs statū merēdi in mortali pccō
digmus est cruciatu eternō. sed deus reddet
unicuiqꝫ ſ3 opa ſua. gº cōcedēdū ē esse in-
fernū. ⁊ Itē malo culpe infinito debet cruci
atus eternꝰ. ſ3 oē pccm mortale ē malū cul
pe infinitū. qz nō tm mēsurat actꝰ ſ3 potē-
tiá a qua egreditᵉ. ſ3 etiá ſm magnitudinez
obiecti. oē ei3 pccm mortale directe ē otra
bonitatē dei que infinita ē. gº oēs morien
tes in pccō mortali eternaliᵗ cruciabūᵗ. sed
infernꝰ est cruciatꝰ eternꝰ. uel locus eiꝰ. nc
dictū ē. ⁊ Vº q infernꝰ uno mō noiat cru
ciatū eternū. alio mō locū illiꝰ cruciatus. ⁊
utroqꝫ mō loquēdo de inferno dico q in-
fernus est. ⁊ Ad cº itelligētiā pº declarādū
est aliqꝫ aias cruciari post recessū a corpe.
2º q aliq eternaliᵗ cruciāᵗ. ⁊ 3º q aliqs ē lo
cus in quo est ille cruciatus. ⁊ Pº pbo sic.
deus est sūme iustº. ſ3 sūma iustitia exigit
ut ille q magis peccat magis puniaᵗ. ſ3 in
hac uita uidemꝰ mltos bonos ī magnis ca
lamitatibꝰ uitā corpalē finire. ⁊ mltos sce
leratos in magnis ꝓſpitatibꝰ tēporalibꝰ.
oꝫ gº ſm iustitiā ut illi in uita alia pmiēᵗ.
⁊ isti puniāᵗ. ut pmiū rnderi merito. ⁊ pēa
demerito. vñ Auic. 9º metaphᵉ. c. 7º. est ꝓ
missio que apphēdit itellectu ⁊ argumen
tatōe demōstratiua. ⁊ pphīa hoc pbat. et
hec est felicitas ⁊ miseria aiaꝝ postqꝫ sūt
exute corpibus suis. ⁊ Vº articulū pbo sic.
Illi q exeūt statū merēdi in pccō mortali ī
sua malitia uolūtarie obstinanᵗ. ita q di-
gne penitere nō possūt. ſ3 in malo actu uo
lūtatis pseuerāt que patēt p ea que dicta
sunt li°. 2. di. 7ª. In illa qōne vtº diabolus
possit digne penitere. ⁊ ī illa vtº semp sit
in actu culpe. ſ3 qdiu pccōr ñ uult ō pccō
digne penitere. sed pmanet in actu uolūta
tis male oꝫ ſm rectitudinē eiꝰ pena dura
re. gº malorꝫ angelorꝫ ⁊ omniū hominū in
pccō mortali decedētiū est cruciatꝰ eternus.
⁊ Aº arº declaro sic. demeritū opponitur
merito. ⁊ pmiū qō redditᵉ p merito pene q
infligiᵗ p demerito. gº cū sit locꝰ determi
natus in quo electi p bono merito eternaliᵗ
pmiabūᵗ q locꝰ est celū empireū. est siliter
aliqs locꝰ determinatꝰ in quo reprobi pro
demerito eternaliᵗ cruciabūᵗ. ⁊ ille locus ē
infernus. ⁊ Ad pdicta aūt pbāda sūt aucto
ritates multe in sacra scriptura. ⁊ auctori
tates sāctorꝫ quaꝝ ad pñs allegēᵗ due. of
eiꝫ in psona xpi apoc. pº. Habeo claues mor
tis ⁊ inferni. of et apoc. 20. q mors ⁊ iferi
nus dederūt mortuos suos q in ipsis erāt.
⁊ iudicatū est de singlis ſm opa iporꝫ. Au-
ēt ī pmo libro retrac. cº. 5º. dicit q iferi sᵗ
in hoc mūdo. ⁊ Ad pº in oppº dō q mior
est falsa. nec ualet eiꝰ pbatio. qa etiā pccm
sit mēsure finite p oparionē ad potētiaz a
qua egreditᵉ. est tñ ifinite mēsure p opatio
nē ad sūmā bonitatē otra quā est. Uel pót
dici q sicut pccm dānatorꝫ ē finitū intēsi-
ue. ita pena finita est intēsiue. ⁊ sicut ē infi
nite mēsure quo ad durationē. qa nūqꝫ fi
nietur. sic ⁊ pena ē infinite mēsure. qa nūqꝫ
finietᵉ. ⁊ Ad 2º dō q in cruciatu ppetuo re
proborꝫ ēt mīcordia superexaltat iudiciū.
qa sicut dicit Aug. 21. de ci. c. 24. qꝫuis ille
cruciatꝰ nūqꝫ finietᵉ. tñ ibi deº cōtinet mē
suratōes suas. qa nō cruciāᵗ tāta penaruꝫ
atrocitate qꝫta digni sunt. ⁊ Ad 3º dō q
cruciatꝰ ille nobis est manifestꝰ p fidem et
sacrā scripturā. qꝫuis ipm ñ uideam. oc'lo
corpali. vñ dico q cruciatꝰ ille ad hoc or-
diaᵗ ut boni a pccō caueāt. ⁊ mali añ mor
tē peniteāt. ⁊ ut dīa iustitia manifestetur. ⁊
ad aliqd accñtale bonorꝫ gaudiū. qa sicut
dicit ps. Letabiᵗ iustꝰ cū uiderit uindictā.
inqꝫ illa uindicta ē iusta. ⁊ Ad 4º dō q
illd vbū phī intelligēdū ē ſm naturā. cru-
ciatus aūt eternꝰ. ⁊ p diuinā iustitiā infligi-
tur. ⁊ p diuinā potētiā ppetuabitur.

Secundo queri tur vtº
ifernꝰ sit sub terra. Et uī q ñ. ſap. iiº. p q
peccat qs p hᵉ ⁊ torqᵉ. gº a silī ubi peccat
qs ibi ⁊ torqᵉ. ſ3 mali peccāt sup terrā. gº
sup terrā ē locꝰ cruciatꝰ eorꝝ. ⁊ Item corpa
omniū hominū facta sūt. ⁊ fiūt de materia
pº creata. qa cū ſ3 phūz pº phisi. materia
sit īgñabilis ⁊ icorruptibilis ñ plꝰ ē de ma
teria qꝫ fuerit a pncipio mūdi. ſ3 in resur-
rectōe in corpib' oiuz hoiuz resurget tota
materia q fuit ō ēntia eorꝝ. gº terra ut uī
ī tm minorabitᵉ q. nulla ꝛcauitas infra eā
possꝫ cōtinere multitudinē corporꝝ dāna-
torꝝ. qa plēs dānabūᵗ qꝫ saluabūᵗ ſ3 sniaz
saluatoris. Math. 7º. ⁊ Itē icōueniēs esset
infernū eē ī loco illo. uel ꝓpe ubi est nobi-
lissima celi influentia. sed nobilissima celi

influentia est in centrō. quia a qualibet p̄te celi influētia deriuat̄ p radios ppendiculares ad cētrū. fortior ātē ppēdicularis radi⁹ q̄z alij c⁹ signū ē. qa ad superficiez scōi diaphoni nō frāgit̄. sed si infern⁹ esset sub terra essent in cētro uel ꝓpe cētrū. g⁹ nō ē sub terra. ℣ Cōtra glo. sup illō Ysa. 14°. Infernus subtus cōturbat⁹ ē. dicit q̄ ifern⁹ est sub terra. ℣ Itē Aug. 2. li⁹ retrac. c. 24°. retractās illō qō de inferno dixerat super gen̄. 12. dicit de infernis. magis mihi uideor dicer̄ debuisse q̄ sub terris sint q̄z rōez ꝺddere cur sub terra eē credāt̄. siue dicāt̄ quasi nō ita sit. ℣ R⁹ q̄ ifern⁹ ē sub terra. qō sic declaro sicut dicit Aug. 19. dō ci. c. 13. Ordo est piū dispiūq̄z rerū sua cuiq̄z loca tribuēs dispositio. sz sicut dicit 5° de ci. c. 9°. Deus nihil inordiatū relinqt. g⁹ deus unicuiq̄z rei locū ꝺueniēte tribuit. loca ātē nō sūt reb⁹ cōueniētia. nisi cōueniāt earuz pōderib⁹. unicuiq̄z ergo rei tribuit locū cōueniēte suo pōderi. sed sicut dicit Aug. in⁹ ꝺfe. lōge post ꝓncipiū. Pōdus meum amor me⁹. 7. ui° dō ci. c. 28. ita corp⁹ pondere sicut aīus amore fert̄ quocūq̄z fert̄. qō g⁹ ē pōdus i corpib⁹ hoc ē amor i creaturis rōabilib⁹. sicut ergo de⁹ ordiat corpa i suis locis ꝑm exigētiā suoz nat̄aliū pōdez. sic ordinat creat̄as rōales i locis ꝑm exigentiaz suoz amoz. 7 iō sicut electi sūt in celo. qz i suo amore celestia terrenis ꝓposuerunt. ita reprobi p diuinā iustitiā sūt 7 erūt i loco ifimo. qa i suo amor ifima 7 terrena supiorib⁹ 7 celestib⁹ ꝓposuerūt. loc⁹ ātē ifim⁹ ē i medio terre. qz loc⁹ omniū ifim⁹ ē i cētro. vñ glo. sup illō Jone. 2°. Proiecisti me i p̄fūdū in corde maris dicit. q. sicut cor ē in medio aīalis. sic infern⁹ in medio terre eē phibet̄. mediū ātē terre cū sit in centro sub terra est. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ dō q̄ cōuenientius ē hoiez puniri p que peccat. 7 nō ubi peccat q̄z ecōuerso. q̄uis utrūq̄z simul sit cōueniētius qñ unū alij nō ꝑiudicat. sicut ē in punitōe ꝑm iudiciū ecclie militantis. ubi simul pōt hō puniri p que peccauit. 7 ubi peccat absq̄z hoc q̄ unū alij ꝑiudicet. quia adhuc hoies q̄ꝺiu sūt i uia sūt i motu ad sua loca. res autē non est in suo loco q sibi debet̄ final⁹r q̄ꝺiu ē i motu. sz creat̄a rōabilis reproba post hāc uitā nō ita ꝺueniēt̄ puniret̄ p que peccauit sup terrā. sicut sub terra. qa peccauerūt p amorē terrenoz. in hoc ātē puniūt̄ p terrā. qa icarcerātur sub terra. 7 ꝑz hūc modū ñ puniret̄ p terraz si infern⁹ ñ esset sub terra. ℣ Ad 2⁹ dō q̄ pp hoc ai⁹ qdā dicere uoluerūt q̄ totus aer iste nubilosus usq̄z ad illā ptē ad quā ascēderūt aque diluuij inflāmabil̄. 7 erit pars inferni. vñ 7 demones iā in isto aere habitāt. ℣ Alij dicūt q̄ alia tria elemēta cōuertūt̄ in ignē iuxta illō. 2. Pet. 3°. Elemēta calor̄ soluēt̄. 7 hi dñt q̄ totū erit ifern⁹ usq̄z ad orbē lune. Sz utraq̄z ꝓdictaz opi. falsa ē. ꝑz eiz magr̄m ifra di. 48. c. ult̄. Impij in inferno ñ hēbūt lumē solis nec lune. sed ꝑm opi. ꝑmā ps inferni utroq̄z lumine illumināt̄. 7 ꝑz ꝑaz totus infernus. ut ēt inferius oñdet̄. 4. elemēta i suis eēntijs r̄manebūt. ℣ Jō dō ad ai⁹ q̄ dānati i inferno ita cōp̄mūt̄ q̄ cōtineri poterūt i ꝺcauitate terre. vñ ꝑz quosdā erūt ita cōpressi i quadā rotū ditate q̄ erūt quasi quedā rota iuxta illud psal̄. deus me⁹ pone illos ut rotā ad quaz ꝺpressionē significādi pōt aptari illud quod dicit ps. sicut oues i inferno positi sūt. ouesz eiz fortit̄ cōpmūt se i ouili pp frigus i hyeme 7 i estate in umbra ad fugiēdū estum. ℣ Uel pōt dici q̄ si cōcauitas q̄ mō est sub terra nō sufficiat deus terrā augeb. t ul⁹ō nihilo. sicut de nihilo eaz creauit. uel totaz ptem aeris quam occupauerunt aque diluuij conuertet in terraz. nec ꝓpter hoc erit uacuū. qa rarefiet terra 7 aqua. 7 aeris pars residua. qō tamen dicitur in argumento q̄ xp̄s dicit q̄ plures erunt dānati q̄z saluati. dicūt aliqui q̄ xp̄s hoc nō dixit. vba eiꝰ sua sunt hec. Intrate p angustā portam. quia lata porta 7 spaciosa ē uia que ducit ad pditionem. 7 multi sunt qui intrant per eā quoniā angusta est porta. 7 arta uia que ducit ad uitam. 7 pauci sunt q inueniūt eā. q̄uis ex his vbis hēat exp̄sse q̄ tpe qō pcessit redēptoris aduētū plures erāt mali q̄z boni. 7 q̄uis ita sit. tñ exp̄sse per hoc non hēt̄ qō in ai⁹ dicebat̄. possz. n. de⁹ tātā gr̄am facere hoibus qui nasciturī sunt q̄ tot de illis saluarentur. et tamen pauci de illis dānarētur q̄ āte finē mūdi eēnt plēs illi q saluabūtur q̄z illi qui dānabūtur. 7 ut dicūt aliqui forte ita fiet

ut sicut plures ageli saluati sut q3 danati. sic ples homines erunt saluati q3 danati. ¶ ad cofirmatione sue opionis sic arguit fz beatus Dio⁹ li° de angelica hierar. c° 14°. ¶ Multitudo scoz ageloz excedit multitudine materialiu rez. sz quot sut angeli sancti tot erut hoies beati. g° nuerus saluandoz excedit oez numez rez materialiu. sz nō est pbabile q3 tāta sit multitudo hominu danatoz. q2 tāta hominu multitudo nō posset infra cocauitate terre cōphēdi. ¶ Preterea fz Ansel. li° 2°. cur de hō. c. 16. ¶ Maior est numerus hominu electoz q3 fuerit numer⁹ omniu hominu q fuerut mortui añ xpm. ¶ q tepore mortis sue uiuebat. dicit eiz sic. q3 nō tot pntes eius morti eē potuerūt quot ad supne ciuitatis constructionē necessarij sut. etiā si oīs q eiusdem mortis tpe ubicū q3 erat mortui ad illā redeptionē admitteret. sz non est pbabile q3 tāta sit multitudo hominu danatoz. q2 uī q3 tot corpa hominu nō pnt intra cocauitate terre cōprehēdi. ¶ Preterea icōuenies uī q3 aliqs nalis appetitus uni⁹ spēi frustraret ppetuo in maiori parte idiuiduoz suoz. sz pdicta opio uī eē cōtra sacrā scripturā. dr enim Math. 22°. q3 multi sut uocati pauci uero electi. ¶ et cōtra Aug. dicit ei3. 20. de ci. c° 21°. q3 ples hoies erut i penis q3 in glia. dicit et infra li° 21. c. ii°. q3 multo plures sunt in uniuersa gnīs hūani massa dānata q3 i luce. ¶ Ad ea aūt q addducta sut p opione ōria pōt facilit solui. pōt ei3 dici ad p⁹ q3 nō seqt. ples sunt angeli saluati q3 dānati. g° ples hoies erut saluati q3 dānati. q2 ageli fuerūt pcreati absq3 ulla pnitate ad malū ¶ cū aliqua iclinatōe ad bonū. hoies aūt descēdētes ab Ada fz naturalē legē ppagatōis nascūt i pccō. et tū bituali pnitate ad malū. ¶ Ad illud aūt q3 dicebat q3 tot erut hoies saluati quot sunt angeli sancti. dicūt aliq q3 falsuz est. nō ei3 tot erūt. nisi tot quot fit ageli q cecidерunt. q2 de hoibus electis repabit agelica ruina. ¶ sel pōt dici ¶ melius q3 i ocauitate terre poterit cōphēdi maior multitudo hominu dānatoz q3 sit multitudo ageloz sanctoz. ¶ Et preterea si q3titas terre q mō ē nō sufficeret. deus eā augere posz. p h° pōt solui ad illd q3 dicebat q3 tāta multitudo hominu q3ta fuit multitudo omniu illoz q mortē xpi pcesserūt. ¶ q tpe mortis ei⁹ uiuētes fuerūt nō posset cōphēdi infra cocauitatē terre. ¶ Ad illd aūt q3 dicebat de frustratōe nalis appetitus dō q3 q3tus sit ipossibile maiorē pte idiuiduoz alicuius spēi frustrari ppetuo aliquo suo uali appetitu loquēdo de frustratōe puenīēte ex aliquo nali accūte ¶ errore nale. hoc tñ est possibile loquēdo de frustratōe puenīēte ex uolūtate creata hoc dīmittēte ¶ ordine diuine iustitie illā penā infligēte. ¶ Ad 1° dō q3 minor est falsa. nobilior ē influetia celi simplr que ē in circūferetia q3 i cētro ¶ sup terrā q3 sub terra p cōpationē ad hītationē hoīnū. q3uis sub terra uel ppe cētrū sit nobilior influentia fz qd. s. q3tū ad gnationez aliquoz metalloz.

Tertio queritur

vt⁹ ibi sit ignis corpore⁹. Et uī q3 ñ. Aug⁹ sz. sup gen. vlus finē est prius iferoz sbā. sz eā spūalē arbitror esse nō corpalē. ¶ Ite Dama. li° 4° quasi i fine dicit de illo igne q3 nō est mat'iat' qlis ē apō nos. sz qlis sit nouit deus. sz si esz corpalis esz mat'ialis. ¶ Cōtra Aug. 21. de ci. c. 10. Gehēna illa qō et stagnū ignis ¶ sulphuris dictū ē. corporeus ignis erit ¶ cruciabit corpa dānatorū. ¶ Ite Bre. 4° libro dial. paz añ mediū. igne gehēne corporeū eē nō ambigo. ¶ Rz quorūdā ē opio q3 ille ignis non ē corporeus. sz est qdā spūalis pena q pp suū acumen metaphorice dr ignis. q2 ut ipsi dicūt cū diuina potētia reprobos possit cruciare sufficiēt spūali pena supfluū fuisz i iferno ponere corporeū igne ad cruciatū eoz. et ad hoc addutūt illd qō hr Luc. 16. ō diuite q3 dicebat linguā suā cruciari i flāma. cui ei3 ostet aīaz illi⁹ diuitis linguā corpalē nō hūisse uī q3 sicut scriptra ibi ō lingua loqt' metapho⁶ aliqd spūale uocās linguā ita aliquā penā metapho⁶ uocet ignē. vñ Au⁹. 21 ō ci. c. 10. dicit talē fuisse illā flāmā qualeſ oculi quos eleuauit. ¶ Lazarum uidit qlis lingua cuius humorez exiguū desiderauit infundi qualis digitus Lazari de quo illō fieri sibi postulauit ubi tamē erāt sine corporib⁹ anime. ¶ imediate cōcludit q3 fuit i corpalis. sed opinio predicta falsa ē. ¶ otra

scripturā que distinguit iter ignē ⁊ spūalē
dānatoꝝ penā q̄ uocat noīe v̄mis. dr̄ enim
eccl̄. 7°. q̄ uindicta carnis impij ignis ⁊ v̄
mis. ⁊ Judith ult. dr̄ de dānatis. q̄ de⁹ in
die udicij uisitabit illos. dabit enim ignez
⁊ v̄mes in carnes eoꝝ. Isydo. etiā p⁹ libro
de sūmo bono c° 29°. Duplex dānatorū
pena est in gehēna quoꝝ ⁊ mētez urit tri-
stitia ⁊ corp⁹ flāma. ⁊ Dicēdū g° ad qōez
q̄ ignis ī inferno corpore⁹ ordinat ad re-
probos cruciādū. q̄uis enim de⁹ posset si
uellet eos punire pena spūali tm̄. tamē cō
grue uoluit eos punire pena spūali ⁊ cor-
porali. ut sicut dicit Isydo. p⁹ li° de sūmo
bono c° 29° Qui mēte tractauerūt qđ p
fecerūt corpe simul ⁊ aīo puniāt ⁊ corpe.
qđ nō est sic intelligēdū ut pena corpalis
ignis se nō extēdat ad aīam etiā imediate
cū mō aīe reprobe illo igne crucietr. ⁊ de-
moneſ qui sunt spūs sic illo igne post udi
ciū cruciabūt. ſz qa pena spūalis pncipal⁹
aīam respicit. ⁊ pena ignis pncipal⁹ rspi-
cit corp⁹. pena tū spūalis redūdabit ī cor-
pus. ⁊ pena corpis in aīam. Nec obstat il
lud qđ allegatū est p opīone alia. qa non
segt. ibi est flāma spūalis de qua loq̄bat
dines eo q̄ magis ea cruciabat q̄z corpa
li. qa ut inferi⁹ ostēdet acerbior ē pēa uer
mis q̄z ignis. ibi g° nō est ignis corpalis.
vñ ⁊ ipse Aug⁹ eodez c°. post v̄ba p̄dcā. in
inferno pōit ignē corporeū. q ut hr̄ p⁹ li°
de mirabilib⁹ sacre scripture. c. 2°. ꝑpat⁹
est in pfectōe creaturaꝝ omniū. hoc ē ī p⁹
cōditōe rer̄. ſz ut⁹ hoc fuit p̄ma die qua
angeli fuerūt creati. aut 6ª die qua creat⁹
est hō apud aliquos dubiū est. pbabilius
tū ur̄ ⁊ magis auctoritate consonū q̄ hoc
fuit 6ª die. ⁊ Ad p⁹ in opp⁹ dđ q̄ illđ v̄-
bū itelligi pōt de ipsiōe pēali facta ī aīa.
q̄uis enim ignis corporeus affligat aīam.
afflictio tū illa spūalis est. ⁊ Ad 2⁹ dđ q̄
illū ignē dicit nō esse materialē n̄ simplici
ter. ſz q̄lis est apud nos. qa nō indiget fo
mētis materialibus eo mō quo ille ignis
qui apud nos est

Quarto queritur

ut⁹ ignis infernal' sit eiusdē spēi cuz igne
elemētari. Et ur̄ q̄ nō. phū⁹ 5° top̄. Non
est tū una spēs ignis. diuersū est eiz car-
bo flāma ⁊ lux spe. ſz ignis lux ē ignis ele
mentaris. ignis aūt gehēne magis ur̄ esse
ignis carbo. si enim essz ignis lux nō dice-
retur infern⁹ terra tenebrosa. ergo differt
spe ab igne elementari. ⁊ Itē nat'alis locus
ignis elemētaris est circūferētia. ſz nat'al'
loc⁹ ignis infernal' est sub terra. qa si esset
ibi uiolēter nō esset ibi ppetuo. ꝑm eiz p⁹
celi ⁊ mūdi. Res accītalis uelocit' finitur.
ergo nō est eiusdē spei cū igne elemētari.
Itē Dama. libro 3° c. 15° quoꝝ nat'a eadē
borū actio eadē. sed actio ignis elemtaris
est alt'ius nat'e q̄z actio ignis infernal'. quia
ignis elemētaris ꝺsūptibus ē extranee ma
terie. ignis āt ifernal' nō. qa ad ultimū to
tā ꝺsumeret terrā. g° ñ ē eiusdez spēi cum
igne elemtari. ⁊ Contra Aug. 27ª. qōe. ado
ro. dicit ignē q ē q̄rtū elm eē ī terra. ⁊ Itē
p̄m Aug⁹ eadē qōe. Aque que sup celos sē
cū istis aquis eiusdē spēi sūt ergo a simili
ignis q̄ sup terrā est. eiusdē spēi est cū illo
igne q̄ sub terra ē. ⁊ Item phūs prio top̄.
Dis aqua oī aque eadē spe dr̄. ergo silit
ois ignis oī igni. ⁊ R̄ q̄ ignis gehēne q̄z
tū ad illđ qđ ī eo dđ essētia ignis ē eiusdē
spēi est cuz elemtari igne. materia tū quo
ad dispōem uidet diuersa ratiōe cuius si-
bi competit aliqua diuersa actio que igni
elementari nō cōuenit. Ignis enim in aliena
materia multū diuersificat' in opib⁹ suis.
p̄m exigentiā dispōnis materie. qđ aperte
pz in fulgure ubi ignis aspectū habet ad
diuersas materias p̄m diuersitatē mate-
rie ⁊ celestis influentie in materia incor-
porate. vnde aliquādo non ledit materiaz
mollem. ⁊ dissoluit duram quādo calefa-
cit ⁊ non comburit. ⁊ Aliqui tū opinātur
q̄ in inferno sit ignis in materia propria.
q̄uis ibi non luceat uel imperfecte. quod
ideo dixi. quia sicut dicit Isydo. p̄mo li-
bro de sūmo bono. c. 29. Ille ignis ad ali-
quid habet lumen. ⁊ ad aliqd non habet.
Ignis enim ex duplici causa non lucet. s.
quia aut nimis rarus. ⁊ hac de causa non
lucet ī spera sua. aut qr circūfusus. aut cir
cūdat⁹ t'restrib⁹ fumis ⁊ uaporib⁹ grossis
⁊ turbidis. ⁊ hac đ cā ñ lucet. aut modicū
lucet in iferno. p̄ tū or̄io uidetur uerior.
⁊ Alij dicūt q̄ ignis iferni ē ignis carbo.
vñ sicut ignis carbo nō est corp⁹ ignis. qr

duo corpa simul natalit eē nō pñt. nz forma substātial ignis. qa due for^{e} specifice i eadē pte materie simul eē nō pñt. sz ē aliq forma accñtalis multū pticipās de vtute subāli for^{e} ignis. sic dicūt q^{d} ignis iferni ē qdā for^{a} accñtal m^{l}tuz pticipās de vtute for^{e} ignis i affligēdo acute. ℣ Sz his dcis occurrit difficultas. qa carbo pōt gñare ignē flāmā q^{z} flāma uel^{z} ē ignis. sz hoc ñ multū cogit. qa nō ignis pōt pticipar uirtutē ignis in gñando ignē nō gñatōe univoca. sz equoca. videl^{z}. n. ignē gñari per motū. ℣ Ad p^{m} in opp^{m} dō q^{d} ignis carbo flāma ⁊ lux spē nō differunt quo ad illud qđ i eis ē ō essētia ignis. sz quo ad dispositōes materie. ignis. n. lux. i. i sua puritate. sicut ē in spera sua. q^{z}uis sic cōstitutus ex eēntia materie cōis q^{z}tū ad eēntiā oīb^{z} gñabilib^{z} ⁊ corruptibilib^{z}. ⁊ ex for^{a} ignis, tñ illa matia dr̄ ppa ignis q^{z}tū ē sub dispositōib^{z} cōuenientib^{z} puritati ignis ⁊ ab extrāneis dispositōib^{z} q^{z}tū possibile ē denudata. dr̄ āt eē in extranea matia inq^{z}tū ē in eēntia matie in qua ē sūt extranee dispositōes. ⁊ que si sint i eadē matia ignei tatē cōpatiētes. nō tñ sūt ei^{z} puritati conuenientes. ⁊ sic inq^{z}tū ē i matia cū dispōib^{z} multū terrestrib^{z}. dr̄ ignis carbo inq^{z}tū ē in ea cū dispōib^{z} aereis loquēdo de aere cōmixto cū uaporib^{z} terrestrib^{z} ⁊ aqueis. sic ē ignis flāma. vñ dicit phūs 2° ō gñatione. q^{d} ignis flāma est fumus ardēs. vñ ꝓncipalius ⁊ p ꝓpr̄ dr̄ ignis ō igne i spera sua q^{z} ō igne flāma. ⁊ p ꝓpr̄ ō igne flāma q^{z} ō igne in carbone. ⁊ p tāto forte dicit phūs q^{d} differūt spē. ℣ Ad 2^{m} patebit solutio i qōe sequēti. ℣ Ad 3^{m} dō q^{d} illa diuersitas actōis ē pp diūsitatē ⁊ dispōem matie ⁊ influētie celestis illi matie icorpate. ut dcm̄ ē i corpe qōis. ℣ Ar^{a} ad ptē aliā gr̄a ꝓncipalis cōclusiōis pñt cōcedi. quid tñ ō illis aquis que sup celos sūt tenēdū sit dictū ē libro 2° di. 14.

QUinto queritur

ut^{m} ignis ifernal^{z} sit ꝓpetuus. Et ur̄ q^{d} ñ. qa corruptibile ⁊ icorruptibile ñ st̄ eiusdē spēi. qa ꝑz phm̄. io. meth^{a}. Corruptibile ⁊ icorruptibile differūt ꝑz gñs. sz ignis elemētaris ē corruptibil^{z}. cū g^{o} ignis ifernalis sit eiusdē spēi cū eo. ut ꝑz i qōe ꝓcedēti nō ē icorruptibil^{z}. g^{o} nec ꝓpetuus. ℣ Itē ignis ñ pōt ꝓpetuari i aliena matia. nisi sibi administrēt matia sine fine. qa ut dr̄ ꝓuerb. 30. Ignis nūq^{z} dicit sufficit. sz terra aqua ⁊ aer finita sūt. g^{o} ignis ifernal^{z} cū sit i aliena matia ñ ꝓpetuabit^{z}. ℣ Cōtra Math. 25. Ille ignis dr̄ etnus. qđ ñ ē itelligēdus a pte ātē. sz a pte post. ℣ Ad istā qōez dixerūt qdā ignē illū ꝓpetuari ibi p natāz. qa ille ignis ē ibi i sua matia ꝓpa ⁊ influctia celestis. qa ad cētrū terre imittit^{z} a quolz pūcto celi ꝓpēdicularis radius ē ibi i illa ꝓportōe i q^{z} ē ꝯpuatiua ignis i matia ꝓpa sicut i circūferētia. Q ñtū. n. tali influēne p elōgatōez a celo detrahit^{z} tm̄ p fortitudinē radiorz ꝓpēdiculariū a quolz pūcto celi imissorz ad cētrz rēcōpēsat^{z}. sz hec opio fantastica est ⁊ friuola. cū. n. celestis influentia quā fgrit ignis i sua matia ꝓpa rpugnās sit ꝓportōi illius influētie quā fgrit pura terra ñ essz natale terre rēdeī ad cētrum. sed magis centrum refugere. nec esset. ita pura terra uersus centrum. sicut in superficie qđ falsum est. ℣ Alij autē tenentes illū ignē eē i aliena matia dñt ipz i illo loco ꝓpetuari p natāz. sz alio mō q^{z} ꝓmi. dicūt. n. q^{d} ꝯtinue ꝯpascit suā matiā. sz qa i illo loco ē celestis influētia ꝯuertēs ꝯtinue aquā i terrā ⁊ ptē aeris. ⁊ etiā ir̄dū partē illius ignis. iō ꝓpetuari pōt. qa sicut ex una pte sua matia ꝯsumit^{z} ita p influētiā p dictā ꝓportiōalit^{z} fgnat^{z}. Sz hec opio nō sufficit. qa cū post iudiciū cessata sit gñatio ⁊ corruptio i elemtis. sicut i hoibus q bus p statu corruptibili deseruit nō assignat rōez ꝓpetuatōis illius ignis post iudiciū. ℣ Ego āt dico illū ignē i aliena materia esse. ⁊ ipz perpetuo duraturz. ad qđ credendū nitit^{z} Aug. manuducēr hoīes referendo m^{l}ta mirabilia quorū cā occulta est. ut ꝑz. 21. ō ci. c. 4. 5. ⁊. 6. sz hoc erit per potentiā supnaturalez. sicut. n. per vtutez supnaturalez afligit spūz. sic per vtutez supnaturalez eius duratio ꝓpetuabit^{z} hoc exigente ordie die iustitie. si tñ dicat^{z} q^{d} dē a principio ibi posuit materiam talis dispositionis. ⁊ in ipsa talem influētiā celi ut ardere possit. uel igni prestare fomentū. ⁊ non consumi a ratione recedere non uī,

ꝛ Aug⁹. ꝺcoꝛdare uꝝ in caplis supradcis. maxie qa pⁿ iudiciū ceſſabit mutua gñatio ꝛ corruptio elemētoꝝ ꝛ mixtoꝝ. ꝛ ita ille ignis a nullo alio poterit corrūpi. nec a ſe ipſo. qa nullū elemētū hꝫ in ſe cauſaꝫ corruptōis ſue manēte pme cāe influētia gñali. ⁊ Ad pⁿ in oppⁿ dō q maior itelligēda eſt de icorruptibili ꝑm curſū nature q nobis notⁿ eſt. ignis āt ifernal' nō ē icorruptibil' ꝑꝫ ordinē nate nobis manifeſtū. ſꝫ aut ꝑꝫ ordinē nate nobis occultum. aut ꝑꝫ ordinē ꝺie iuſtitie. aut ꝑꝫ utrūqꝫ. nec. n. ꝺiſcredēdū ē elim ī materia illⁿ ignis naturalē vtutē poſuiſſe quaꝫ ignoramⁿ. cum tot effectⁿ uideamⁿ manifeſtos. quoꝝ cās q̄ſi penitⁿ ignoramus. quoꝝ mltos refert Aug. 21° de ci. in plib⁹ locis. ⁊ Ad 2um ſolui pōt mō ꝑdcō. ⁊ Ex ꝺcīs āt ī hac qōe pꝫ ſolutio ad 2um ar⁹ fcm ad ꝑmā ptē qōnis p̄cedentis.

Sexto queritur

utꝝ corpa dānatoꝝ ab illo igne calefiēt. Et uꝝ q nō. ꝑꝫ phi. 8° phi. Si nō eſſet cōtinuus motⁿ ꝑmi mobil' qꝺ mouet pⁿ mouēs nihil poſſꝫ gñari uel corrūpi. nec augmētari ℓ alterari. ſꝫ pⁿ refrectōeꝝ ceſſabit motus ꝑmi mobilis. ut inferⁿ oſtēdet. g° tūc corpa dānatoꝝ ab illo igne nō poterūt calefieri. cū calefieri ſit alterari. ⁊ Trē calefactio uia eſt ad gñatiōeꝝ unⁿ. ꝛ corruptionē alterⁿ. alteratio. n. ꝑꝫ q̄litates actiuas ꝛ paſſiuas diſpō ē ad gñationē ꝛ corruptionē. ſꝫ poſt iudiciū ceſſabit gñatio ꝛ corruptio. g° nulla erit alteratio ꝑꝫ q̄litates actiuaſ ꝛ paſſiuas. ⁊ Cōtra Aug. 12° ꝺ ci. c. 4°. ꝺicit q nihil eſt igne urēte moleſtⁿ. g° ignis moleſtat corpⁿ calefaciendo. ſꝫ corpa dānatoꝝ ab igne ifernali moleſtabūt. g° ab illo igne calefiēt. ⁊ Ad iſtam qōeꝫ ꝺnt qꝺā q corpa dānatoꝝ ab igne ifernali nō calefiēt. ꝛ tm eo cruciabūt. paſſi uū. n. pōt uplicit' recipe formā agentis. aut maꝛial'. aut imaꝛial'. ſeu itētiōal'. ꝑꝫ quē modū rcipit ſenſus formā ſēſibil'. vñ ꝑph⁹ 2° de aīa. oꝫ ꝺe oī ſēſu accipe ul'. qm̄ ē ſuſceptiuus ſpēꝝ ſēſibiliū ſine maꝛia corpus humanū. p° mō recipiēs formam ignis ab eo calefit. ſed 2° mō recipiēs nō ct. fit ab eo q̄uſ tactus ſētiat caliditatē ſicut uiſus nō coloꝛat'. ꝛ ſentit coloꝛē. hoc āt 2° mō corpa dānatoꝝ in ſe recipiēt formā ignis ifernalis. Nō ꝑmo mō. cū. n. celū ſit pⁿ alterās p ſuū localē motum ꝛ oīa alia agētia 2ª in vtute ipſⁿ agāt quaſi ab ipō mota ceſſāte motu celi nullū corpⁿ poterit aliud p alteratōeꝝ aliq̄ trāſmutare a ſua naꝛali ꝑpetate. remanere tñ poterit paſſio aīal' ꝛ itētiōal'. ꝛ iō q̄nis ille ignis nō ſit calefactⁿ corpa dānatoꝝ affligēt tñ ab eo. qa ſicut obiecti ꝑpoꝛtōati ſenſui ꝑportōata receptio ꝺelectat ſēſū ſic ipro portōata cōtriſtat. ignis āt ifernalis ē obiectū excellēſ ſup tactū corpoꝝ dānatoꝝ. ꝛ receptio ſue ſimilitudīs in tactu eſt imꝑoꝝportōaliť uincens ipm. ꝛ ideo in corporibus eorū erit uehemētiſſimⁿ ꝺolor in ſenſu tactus exceſſiuū ſentiēꝺo calorem. ꝛ huic opīoni ꝺcoꝛdare uꝝ illꝺ vbū Aug. 21° ꝺe ci. c. 3° qꝺ ētr̄citat magr̄ hⁿ ꝺi. c. 5°. ſ. q hoc erit tūc in corpib⁹ dānatoꝝ. qꝺ nunc eē ſcimⁿ in aīs hominū. certū āt ē q ſi hō mō ponať in igne aīa ꝺolet. ꝛ non calefit. ⁊ Sꝫ ꝺ hⁿ arguunt aliq ꝑ illꝺ qꝺ ꝺr Job. 24° ꝺ quoꝫ dānato. ſ. q ad nimiū caloꝛē trāſiet ab aquis miuiū. ⁊ Preterea ꝑꝫ illaꝫ opīonē pena ignis ꝑncipalius reſpiceret aīaꝫ q̄ corpⁿ. Iſꝺo. āt pⁿ li° ꝺe ſūmo bono. c. 29°. afflictōeꝝ ignis ꝑncipaliⁿ attribuit corpi. ſicut aliā penā ꝑncipaliⁿ mēti. q̄libet tñ pena ī totū redūdabit ꝺpoſitū. ⁊ Preterea ꝑꝫ Dama. li° 2°. c. 22°. Impoſſibile eſt ſubām exptē eſſe naťali opatione. g° poſtq̄ celū geſcit adhuc hēbit naťaleꝝ opatōeꝝ. niſi ea vtus diuina. uel ꝺiſpoſitio ſuſcipiētis ipediat. corpa āt dānatorū nō erūt ꝺiſpoſita ad ſuſcipiēꝺū exceſſiuā calefactionē. nō. n. hēbūt ipaſſibilitatiſ dotē. ⁊ Iō ꝺicūt aliq q corpa dānatoꝝ ab illo igne calefiēt uehemēt'. qa cū illa corpa ſint ex q̄ttuor elemētis cōpoſita. nec fient ipaſſibilia. nō tm caliditatē ſentiētia. ſꝫ ēt caliditatis ſuſceptiua. nꝫ tñ ꝑ illū ignē cō ſumentur. ut ꝺeclarabitur in queſtiōe ſequenti. ⁊ Qui uult tenere hanc ſecundam opinionem poteſt ꝺicere ad ꝑmum. q intentio philoſophi non fuit. uel eſſe ꝺebuit q ſi celum ſtaret q ignis nullam actōem poſſꝫ habere. vñ a ꝺño Stephano piſtēſe epo excōmunicatus eſt iſte articul⁹. ſ. q ſi

celū ſtaret q; ignis ūn ſtupam non ageret. ſz ſic dz uerbū eius intelligi q; ſi celū ſtaret nō eēt alteratio ſeu uiciſſitudo diuerſaꝝ alterationū ꝓueniētiū a naturali ꝓncipio extrinſeco. vñ illa calefactio quam faciet naturalis ignis ī corporib⁹ dānatorū ī ꝓncipio ꝓpetuabit nisi p uirtutē ſ̄na ralē fiat ubi alteratō caliditatis ⁊ frigiditatis de quo,qret iferius. ℣ Ad 2m dō q; illā calefactionē nō ſeq aliqua ſubē corporis corruptō.cui⁹ rō i ſeqnti qōe dicet. ℣ Qui ult aliā tenere opinionē facilit̄ poteſt dicere ad ar̄m ī ōtrariū.q; ignis nō tā tū affligit calefaciēdo.ſz ēt ſēſū tactus ultra q̄z exigat tactus ꝓportio īmutādo ſicut.n. fētit oculus colorē ⁊ nō coloraī. ſic corpora dānatoꝝ ſentiēt ſēſu tactus itēp atū caloꝛē. quapp dñt trāſferēda ad caloꝛē nimiū.⁊ tñ nō calefiēt.nō.n.ē idē ſētire caloꝛē ⁊ calefieri cū lignū calefieri uideamus ⁊ nō ſentire calorem.

Septimo queri tur ut⁹ corpora dānatoꝝ p illuz ignē cōſumētur ul corrūpent. Et uī q; ſic. Aug⁹ ī li.d nāa boni paꝝ poſt ꝓncipiū dicit q; ꝛ̄probi qa uolētes corrupti ſūt ī pcis īuiti corrūpēt ēt ī penis. ℣ Itē Aug.euchi.c⁰ 5⁰.qd nullo bono ꝓuat nō nocet. nocet aūt adimendo bonū.ſz ignis infernalis nocebit corporibus dānatoꝝ. g⁰ cōtinue adimit de ſubā eoꝝ.g⁰ ad ultimū totalit̄ ꝛſumēt. ℣ Itē ſz phm 6⁰ top. Dis paſſio magis facta abijcit a ſubā.ſed corpa dānatoꝝ ab illo igne patiēt fortiſſima paſſiōe.g⁰ cōtinue abijciet aliqd ab eoꝝ ſubā. ⁊ ſic ad ultimū cō ſumēt. ℣ Itē ex uehemētia doloꝛis aliq̄do corpa corrūpūt. vñ ut hī ꝓ⁰ li⁰ macha.c⁰ 6⁰, Anthioc⁹ lāguoꝛē de quo moꝛtuus eſt incidit ꝑ triſtitia.ſz corpa dānatoꝝ p illū ignē uehemētiſſime affligēt. g⁰ p illā afflictionē corrūpēt. ℣ Cōtra de quoꝛ dānato dī Job.20⁰.Luēt oīa q̄ fecit.nec tñ cōſumēt. ℣ Itē apoc.9⁰ d dānatis, dī q; deſiderabūt moꝛi,⁊ fugiet moꝛs ab eis. ℣ Rº q; coꝛpa dānatoꝝ nō cōſumēt p illū ignē. cui⁹ rō eſt ſz aliquos. qa nō recipiēt formā illi⁹ ignis.niſi intētiōaliť.ſeu imateriāliter.ſicut recitatū ē in qōne ꝑcedēti. vñ ab illo igne nō patiēt niſi paſſiōe aīali.ſz qd ſenſus patit a ſenſibili nimis excellēti. vñ caloꝛē ignis ſētiēt ⁊ nō calefiēt.nō cōſumit aūt coꝛp⁹ ab igne.niſi ei⁹ formā materialit̄ ꝛcipiat.⁊ ab ea materialit̄ patiat. ſz hec rō nō ē ꝓueniēs.tū qa falſo.ſ̄ꝓbabili fundamēto initiť.ut pz ex ꝓcedenti qōe.tū qa ſi illd eſſz uez qd ſupponūt ad huc nō ſufficeret ad oſtēdēdum illa coꝛpa ab illo igne nō coꝛrūpi.qa ſicut dicit phi. 2⁰ de aīa. Excellētie ſēſibiliū corrūpūt ſenſus.ſz certū eſt q; ignis infernalis eſt ſupexcellēs ſēſibile. g⁰ niſi aliud obſtaret q̄z tetigerit illa opio corrūpet tactū ī coꝛpibus dānatoꝝ.⁊ ex dñti uitā.qa ſicut dicit phi. 3⁰ d aīa. Impoſſibile ē aīal ſine tactu eē.⁊ paꝝ p⁹.q; ſine tactu.nec unū aliū cōtigit hr̄e ſēſū. ℣ Jō uī mihi dō qī illa corpa nō cōſumēt ab illo igne ptī ē ex pte diſpoſitōis materie ī q̄ ꝛcoꝛporat ē ignis ille.⁊ ptī ex pte diſpōnis illoꝝ coꝛpoꝝ quā accipiēt ī reſrectōe. ꝓncipaliť aūt ex ordīe diei iuſtitie. Aliq̄.n.for⁹ pp diſpōnez extranee materie cui coꝛpaī diuſificaī ī ſua actōe. qd pz.qa ignis fulguris q̄ñz ꝛcorporaī ī maīa talis diſpōis q; calefacit ⁊ ñ cōburit.⁊ q̄ñz facit utrūq;.⁊ q̄ñz ñ ledit maīā molle.⁊ diſſoluit duraī.q̄ñz eº. lumē etiā ſolis ꝛcoꝛpatū lune recipiēti ipz a ſole pp diſpōez lune cui ꝛcoꝛpaī aliū hz effectū in iſtis īferioꝛib⁹ q̄z hz lumē īmediate imiſſū a ſole. qa imiſſū a luna pp vtutē ꝑpā ipi⁹ lune q̄ cū ipo imittiť.⁊ ī cº vtute opaī humectat. imiſſum aūt a ſole deſiccat.ſic dico poſſibile eē ut pp diſpōez maīe.⁊ aliquā celeſtē īfluētiā ſibi ꝛcoꝛporatā ignis infernalis hīe pōt actōez calefaciēdi.⁊ affligēdi.⁊ ñ ꝛſumēdi. ℣ Ex pte ēt diſpōnis quā accipēt illa coꝛpa ī reſrectōe pōt eē.ptim qī ñ cōſumēt ab igne.qd Aug.nitiť declarare p exª. dicit.n.21⁰ d ci.c.2⁰.eē aīalia p fecto corruptibiª q̄ tñ ī mediis ignib⁹ uiuūt. nōnullū ēt gen⁹ vmiū ī aquaꝝ calidarū ſcaturigine ꝛpiri.q̄rū feruoꝛē nemo ī pune ꝛtractat illos ſine ulla ſui leſione ibi eē.dicit ēt eo.li⁰ c⁰ 4⁰.ª qd ſcripſerūt qui naturas animaliuz curioſius indagarunt q; ſalamandra ī ignibus uiuit,quod ſiue uerum ſit.ſiue non.q; ideo dico. quia ſm philoſophum in libro de ꝓprietatibus elemētoꝝ. Nullū animal ī igne uiuere pōt

ſupple diu. certū eſt tamē pīos eꝝ ab illo igne non cōſumi qđ ego ipſe exptus ſum. Ex qbus pz in corpe ex elemētis cōpōito talem eſſe poſſe diſpoſitionem ut ab igne nō cōſumat. vñ cōcludit Aug⁹ in. c⁹. ultio allegato nō eē incredibile ut hominū corpora ſempiterno ſupplicio punitoꝝ. et i igne aiaz nō amittāt. et ſine detrimēto ardeāt. et ſine interitu doleāt. hēbit. n. tūc iſta carnis ſubſtātia q̄litatē ab illo iditā q tā miras et uarias naturas tot rebꝰ indidit q̄s undemꝰ. ut eas qa multe ſūt nō miremur. ℣ Ex pte tñ ordis diuine iuſtitie ſumi dz rō pncipalis. ille n. ordo exigit illa corpa in eternis ſupplicijs fore pmāſura. et iō aſſiſtēte dei influētia gñali ad hº ut ignis infernalis illa corpa fortiꝰ calefaciat et affligat ñ adeſt. tñ ad hoc ut cōſumat. ſicut ātea creata nō pōt manere in eē ſuo. niſi pſuppoſita influētia dei gñali. Fm qđ dicit Aug. 4º ſup geñ. et ēt cōmētator ſup pmā ppoſitionē de cauſ. ſic dico qđ actionē ſuā hīe nō pōt. niſi illa influētia aſſiſtēte. ſicut patuit in paſſiōe Jeſu xpi. qñ fuerūt tenebre ſup uniuerſā terrā. nō ſup terrā iudeoruz tm. ut aliq ſeſerūt. et male. Eclypſis āt ſolis quo ad uniuerſū orbē nō potuiſſet eſſe p ſolā intꝛpoſitionē lune. vñ cū intꝛpoſitōe lune fuit alia cā. ſ. qa influentia gñalis cāe pme. tūc nō affuit ſoli ad irradiādū. et ſicut hec influētia adeſſe pōt ad hoc ut reſiſtat et nō opetur. ita aliqñ adeſt ad hoc ut creata hēat unā ſuā actionē. et ñ aliā. et hec eſt pncipalis rō qꝛ ignis infernalis calefaciet dānatoꝝ corpa. et affliget. nec tñ cōſumet ℣ Ad pm in oppm dō qđ illō vbū Aug. intelligēdū ē nō de ſubſtātiali corruptiōe. ſz de corruptōe qetis. qđ pz. qa hoc dixit de ſpiritib⁹ quos certū eſt nō poſſe ſubſtātialiē corrūpi. ℣ Ad 2m dō qđ ignis ille corporib⁹ dānatoꝝ nocebit non adimēdo eoꝝ ſubſtātiā. ſz diſpoſitionez que regrit ad delectatōis qetē. ℣ Ad 3m dō qđ illud vbū intelligi dz de paſſiōe naturali Fm curſum nature nobis manifeſtū. ℣ Ad 4m dō qđ ex uehemētia doloris nūq̄s corp⁹ corrūpitur niſi inq̄tū ex illo dolore in aia fit īpreſſio in corpus qua corrūpit ipſi⁹ corpis diſpoſitio naturalis. Fm. n. Aug⁹ 7º de ci. c. 3º. Dolor p ſe et imediate ñ opponit uite. quia ut ibidē dicit. certū eſt uiuere omne qđ dolet doloreq̄z omnē. niſi in re uiuēte eſſe non poſſe. ut autē ex ſupius dictis pz in corporibus dānatoꝝ non poterit fieri impreſſio qua corrūpat in eis naturalis diſpō neceſſaria ad cōſuationē corpalis uite.

Et tauo queritur

utꝝ corpa dānatoꝝ p agēſ ītrinſecū naturaliē corrūpētur. ℣ Dº qđ nō. ut dictū eſt in qōne pcedēti. quia non aderit gñalis influētia cauſe pme. ad hoc, ut naturalis calor conſumat humidū radicale in quo radicatur. p cuius cōſumptionē calor naturalis extinguitur et cauſat mors. Et ideo dico qđ in corporib⁹ dānatoꝝ calor naturalis humidū radicale non conſumet. nec corrūpet in eis illa diſpoſitio que neceſſaria eſt ad corporalē uitā. Et p hoc pz ſolutio ad illā qōem qua ſolet qri utꝝ corpora dānatoꝝ item naturaliē morīēt. qa planum eſt qđ non.

Quo queritur

utꝝ ſpūs ſepati igne corporeo cruciabūt. Et uidet qđ nō. Aug⁹. 12º ſup geñ. lōge añ finē dicit qđ non ſunt corporalia. ſed ſilia corporib⁹ qbus aīe corporib⁹ exute afficiūtur. ſeu bene. ſeu male. cum et ipſe corporibus ſuis ſimiles ſibimet appareant. ſunt tamen et uera letitia. et uera moleſtia facta de ſubſtātia ſpūali. ℣ Item eodem libro non multuz ante mediū. Omni modo pſtantior eſt qui facit ea re de qua aliqd facit. nec ullo modo ſpiritu pſtantius eſt corpus imo proſpicuo modo ſpiritus corpore. gº ſpūs ſepatus nō pōt ab igne corporeo cruciari. ℣ Itē Boecius in libro de duabus naturis. et una pſona xpi parum ultra medium. Illa ſola que habēt unius materie cōe ſubūz pñt in ſe facere et pati. ſed ſpūum et corpoꝝ non eſt unius materie cōe ſubūz. gº impoſſibile eſt ſpūs ſepatos igne corporeo cruciari. ℣ Itē Fm phm. i. de gñatione. Omne corporeū agēs agit per contactū. ſed ignis corporei et ſpūs ſepati non poteſt eſſe contactus aliquis. qz Fm phm 1º phi. Illa ſe tangunt quorum ultima ſunt ſimul. In ſpiritu autē non eſt aſſignare pmuz mediū et ultimū. gº ipoſſibile

est spūm sepatum igne corporeo cruciari. ℔ Itē oē qđ patit recipit aliqđ ab agēte. ſz qcqd recipit a corpore īsepato spū recipit itelligibiliť ⁊ imaterialiť. dr̄.n.ī comēto sup octauā ꝓpositionē ꝺ causis .q. res corporee sēsibiles sūt ⁊ itelligibiles. ⁊ sup decimā ꝓpositionē de cāis ēt dr̄ q. recipiēs recipit. ꝑz mōz suuz nō ꝑz modū recepte.cū g⁹ forme rez ī spū itelligibiliť ⁊ imaterialiť exītes sint ptinētes ad eā ꝑriā pfcōez nō ad cruciatū.spūs sepatus igne corporeo cruciari nō pōt. ℔ Itē ꝑz phm̄ p⁹ de gnatione.c. de facere et pati.ul'r faciens assimilat sibi patiēs.ſz ignis corpore⁹ nō pōt sibi assimilare spm̄ sepatū.g⁹ spūs nō pōt pati ab ipso. ℔ Contra ut in 2⁹ libro ostēsum est. mali āgeli sūt īcorporei.spūs.n.sūt.ſz illi cruciabūť igne corporeo.dr̄.n. ¶ Dat 25. Jte maledicti ī ignē eternū q preparatus ē diabolo ⁊ angelis eius. ℔ Itē Greg.4.libro dialogorū paz añ mediū. Si diabol⁹ eiusq; angeli cū sint incorporei corporeo igne sūt cruciandi.qd mirū si aie ēt añq; recipiāt corpora possint corporea sētire tromta: ℔ Itē eodē li⁹ paz añ auctoritatē pall'.si uiuentis hōis incorporeus spūs tenet in corpore. cur nō post mortē cū incorporeus sit spiritus ēt corporeo igne teneat: ſz ab illo a quo pōt detineri spūs pōt cruciari.g⁹ spiritus sepatus ab igne corporeo pōt cruciari. ℔ Ad istā qōnez dixer̄t qđā spūs sepatos nō affligi nisi p ꝓuationē desiderati boni ex qua ꝓuatione tāq; quodā malo p sēti ī eis uehemēs tristitia generať. ¶ Uñ al gazel.5.li⁹ phi.c.4. dicit de aīa que in corpore fuit amatrix corporaliū uoluptatū q. illa dispositio pp usuz īpmit in ea ⁊ ihēret uehemēter desiderīū eius ad illā. postea uero p mortē īstrumēto rei ꝺsiderate amisso remanet desiderīū eius ⁊ amor et hic est cruciatus ineffabilis. ℔ Sed.q. hec rō nō sufficiat patet p auctoritates allegatas.ad ꝓtem ꝑz.⁊ p illud q. dicit ¶ Au⁹ 21.de.ci.c.10. dicit.n. spūs īcorporeos posse pena corporalis ignis affligi. ⁊ parum post dicit de demonibus q. ardebūt. ſz eis nulla sūt corpora spūs demonū imo spūs demones ls̄ incorporei corporeis ignib⁹ cruciādi. ℔ Alij dicūt spūs sepatos cruciari ī igne corporeo īqntū uidēt ipz ꝓpatū ad hoc ut eo cruciēť ī corporibus suis sicut latro suspēdendus in uno patibulo ipsū uidendo cruciať añq; suspendať in eo. ſz hec rnsio nō sufficit.qz nullo mō potest ad malos angelos applicari q tñ illo igne in ꝓpetuū cruciabūť. ℔ Alij ꝺnt q. cruciāť igne corporeo īq̄tū intellectui eoz īpmitť sup excellēs illius ignis similitudo. ℔ Sed hec respōsio ñ satisfacit. qz ꝑz phm̄ tertio de aīa. ¶ Nō sic excellētia itelligibilis ledit itellectū sicut excellentia sensibilis sēsū. qz post excellens sensibile sensus īpeditur in sentiendo.sed intellectus post excellēs intelligibile nō minus intelligit infima. ſz ēt magis.quia sensus appēdit p organum corporeū.intellect⁹ aūt nō. ℔ Preterea dici nō pōt q. ignis q̄sq; sit īproportiōale obiectū intellectui cū possit intelligere.⁊ illō qđ est igne supius ⁊ inferius. ℔ Alij dicūt q. spūs sepati igne corporeo cruciať. non īnq̄tū ipsum apprehēdunt apprehensiōe simplici.sed cum firma extimatione. quia est contrarius sue nature. q̄uis extimatō falsa sit.qđ confirmāt per Greg. dicētē. 4⁹ li⁹ dial'.non multum ante medium. Leneri per ignem spūz dicimus ut in tormēto ignis sit uidendo atq;.sētiendo ignem nāq; eo ipso patitur q. uidet.⁊ quia concremari se aspicit crematur. ¶ Ad hoc etiaz adducunt auctoritatē pmam Aug. adductam ad ꝓtem pmam. ℔ Preterea huic cōcordaī uidetur.quia dicit Auic.9⁹.methe .c.vlt.loquens de dispositione animarum humanaruz cum sunt exute a corporibus suis. dicit enim sic. Anime male uident penam quā imaginauerāt in hoc mundo. et affliguntur ea .forma eīm imaginata non est debilior sensibili.sed maior impressiōe ⁊ claritate.sicut uidem⁹ in sōnis. fortasse enim somniatū magis est p modulo suo q̄z sensibile.tunc quāto magis illud qđ est in alio seculo fortius est q̄z qđ est in sōnis propter paucitatem impedientium ⁊ expoliationem anime ⁊ claritatem recipientis. ℔ Sed hec opinio incōueniens uř ⁊ īꝓbabilis.qz ꝑm boc spūs non paterēť ab igne corporeo.sed a sua falsa extimatōne. ℔ Preterea ñ ē ꝓbabile q. mali spūs q sub tilitate ingenij uigēt illū ignē extimarent

sue nature ōriū ⁊ lesiuū. nisi ita esset in re. Alij dicūt q̄ spūs patiūt ab igne corpo reo. nō p vtutē nature illi⁹ ignis absolute. sz inq̄⁹ est instr̄m diuine iustitie. uidem⁹ eim res multas hr̄e actōes in vtute p̄ncipalis agentis que eis nō cōpeteret absolu te. vbi gr̄a. calor naturalis in vtute aie cō uertit nutrimētū in carnē. lumen solare a luna receptū ⁊ cū vtute lune ab ea derina tū in vtute lune generat humiditatē. fan taſma in vtute luminis intellect⁹ agentis mouet itellectū possibilē. corpora celestia cū mata sint. ut in 2° li° ostēsum est. tñ i uirtute intelligētiaz motricū gnant i his inferioribus uitā. ut pz in gnatis p putrefa ctionē. securis in uirtute motoris scindit arborē. Zenēdo g° q̄ affligat spūs inq̄⁹ est instr̄m dīe iustitie adhuc ulteri⁹ pgrē dū est magis in spāli p quē modū. Dicūt g° alīq̄ q̄ supnaturalr impssa est igni infer nali quedā spūalis vtus p quā spūs affli gitur naturali uirtute ignis ad hoc ñ co opante nec disponēte. qa ut dīt ñ ē possi bile. ut aliqua vtus naturalis coopet in su pnaturali actōe cū ad eā p se nullo modo nec cōplete. nec incōplete possit attingeř. p tāto ergo ille ignis affligere spūs dr. qa supnaturalis uirtus exñs in ipso sicut in subō illos affligit. sicut aliqua subā supnaturalr dealbata posset dici uisuz disgre gare. Sed hec opīo ur in trib⁹ deficere. Unū est q̄ p̄m eā ignis ñ affligit illos spi ritus ut instr̄m. qa oz q̄ in instro sit aliq⁹ naturalis aptitudo ad illā actionē ad quaz applicāt a vtute motoris. ut pz in securi respectu actus scindēdi. ⁊ in maleo respe ctu actus cōterēdi. Aliud est q̄ nō ur p babile uirtutē spūalem esse imediate in re corporali. sicut in subō. ita ut sit ibi ma nens. ⁊ non in fieri. sicut ponit opīo p̄di cta. Aliud qa uidem⁹ naturale lumē rōis p qd̄ solū intellect⁹ nullo mō pōt attingere ad uisionē dei coopari cuz lumine glie ad illā uisionē. uerū est tñ q̄ in actōe supna turali que a deo nō est mediate finita uir tute. sz tñmō imediate ut creare. non pōt coopari vtus naturalis. qa nec ad hoc pōt ullo mō attingere etiā uirtus supnatura lis finita. Videt ergo mihi dicēdum q̄ ign.s infernalis. non obstāte q̄ sit corpo reus spiritus sepatos affligit inq̄tuz est diuine iustitie instr̄m. qa eos affligit affli ctione ad quā disponit vtus naturalis ignis illius. nec tñ qualēcūq̄ afflictōem potest cāre in illis spiritib⁹ nisi in vtute increate iustitie p̄ncipalr illos spūs punientis mo uētis ⁊ dirigētis illū ignē ad illoz spūuz cruciatū. In illo igne eiz est naturalis aptitu do ut eius spēs recipiat in itellectu spūs sepati. sed q̄ p talē mo⁹ in illo intellectu impmat ⁊ cū uehementia tali q̄ ita ad se reuocet seu cōuertat intentionē ipsius spi ritus q̄ per hoc ita notabilr impediatur in aliaz cōsideratōe cōtra suā uolūtatem q̄ tale impedimentū sibi sit pro graui o nere. hoc est p vtutē iustitie īcreate. i illo etiā igne est aptitudo naturalr. ut in ipo sit spūs sepat⁹. sicut in loco diffinitiue. sed q̄ spūm sepatū detineat cōtra uolūtatē suaz hoc ei cōuenit i vtute iustitie increate. illa enim inuolūtaria detētio est ipsi reprobo spūi ineffabilis cruciatus. q̄uis etiam ille ignis sua vtute naturali tm nō posset in spū sepato cāre dispositionē repugnātē illi di spositioni que cōuenit essentie spūs ꝑz de bitū statū sue nature. tñ in ei⁹ cātione co opatur uirtuti increate iustitie. inq̄tū est instr̄m ei⁹ sicut uidem⁹. q̄ q̄uis fātasma per se non possit aliqd educere de potē tia intellectus possibilis. uel ipsum moue re motu intellectionis. alteruz tñ eoz pōt in uirtute intellectus agētis. ipse enim in tellectus p suū actiuū mouet se ipsum ut ē possibilis mediante fantasmate tanq̄ in strumentali agente. ex apprehensione au tem predicte dispositionis que contraria est bono statui nature generatur in ipso reprobo spiritu cruciatus experimētalis. vnde Grego⁹ 4° libro dialogoz parum ante medium. dicit q̄ anima non soluz ui dendo. sed etiam experiendo incendiū pa titur. per peccatum autez est in spiritu di spositio ut igni infernali modo predicto patiendo subdatur. Unde Gregorius li bro nono mora. uersus finem dicit. Sicut uno sole omnes tangimur. nec tamen sub eo uno ordine omnes estuamus. quia in xta qualitatē corporis sentitur etiā pō d' caloris sic dānatis. ⁊ una ē gehenna q̄ af ficit. ⁊ tñ non una qualitate oēs cōburit.

quia qđ hic agit diſpar ualitudo corpoꝛ
hº ill c exhibꝫ diſpar cā meritoꝛ. dicit ēt
Aug .xi. de ci. c.i6. ipſum eternū ignē pro
diuerſitate meritoꝛ. q̄uis maloꝛ alijs le
uioꝛē. ⁊ alijs futuꝝ eſſe grauioꝛē ſiue ipi⁹
uis atq; ardoꝛ ꝓ pēa digna cuiuſcūq; ua
rietur. ſiue ipſe equaliter ardeat. ſed non
equali moleſtia ſentiatur. ¶ Ad primum in
oppm dicēdū. q; aut Aug⁹ ibi logt̄ ingrēdo
nō de mīnādo. aut logt̄ de affligente ꝓ
xīmo qđ eſt apprehenſio ignis. ut nociui.
q̄uis ignis coꝛporeus extra ſpūm exūs ſit
remotū affligens. ¶ Ad 2m dicendū q; q̄
uis nāt̄a ſpiritⁿ ſit nobilior quocūq; coꝛ
poꝛe. tamen ſpūs peccatoꝛ inferioꝛ eſt illo
igne. non ſimpliciter. ſed inq̄ntū eſt inſtm
diuine iuſtitie. Uel poteſt dici q; q̄uis ꝑn
cipiū agens ꝓncipaliter oporteat eſſe no
bilius patiente. nō tamē oportet hoc eſſe
uez de inſtāli agente. non eim fantaſma
nobilius eſt intellectu poſſibili. nec corp⁹
celi nobilius aliqua ſubſtātia uiuēte. quia
ꝓz Aug. i⁰. de ci. c. i6. In his que a deo fa
cta ſunt ꝓponūt̄ uiuētia nō uiuētib⁹ ordie
nature. ¶ Ad 3m dđ q; illa auctoꝛitas ītelli
genda eſt de illa actione p̄r quā patiens
trāſmutaī in naturā agentis. ⁊ ſic intelli
gendū eſt etiā qđ dicit phi. i⁰. de gñatiōe.
ubi dicit ſimilē ſuiam illi que cōtineī in au
ctoꝛitate all̄. Uel poteſt dici q; logt̄ d̄ na
turali actōe ⁊ paſſione. ¶ Ad 4m dicēdum
q; inter ſpūm reꝓbū ⁊ ignem infernalez
eſt maioꝛ approxi tio q̄ illa que eſt inter
corpa per cōtactū. inq̄ntū ſpūs ſimul ē cū
ſubſtātia illius ignis. ⁊ quālibet eius ꝑtez
tangit ꝑm ſe totū. ſimpler eim ſe tangens
ꝑm ſe totū tangit ꝑm phūm. 6. phi. ſimili
tudo etiā illius ignis in ipſo ſpū impſſa ē
ut in ſubō mediante qua ab illo igne affli
gītur. ¶ Ad 5m dicēdū q; forme rez ī ſpū
imateriāliter exiſtes ſūt ſpectātes ad eius
ſecūdariā pfectionē nō ad cruciatū eius.
Dico q; falſum eſt qđ ſupnaturali uirtute
tali ipſſione impmūt̄ q; in eſſentia ſpiritⁿ
ipſius cauſant diſpoſitionē repugnātē di
ſpoſitioni cōuenienti bono ſtatui ſue na
ture ⁊ intellectū eius impedit in aliaꝝ re
rum cōſideratiōe. ſic autē eſt in ꝓpoſito.
ut dictū eſt in qōe. ¶ Ad 6m dicēdū q; ꝑm
aliquos q; illa auctoꝛitas nō eſt intelligē
da de inſtāli agente. ſed de ꝓncipali. di
uina autē iuſtitia que eſt cā ꝓncipalis in
ſpū pumēdo ipm. puniēdo ſibi aſſimilat. ñ
aſſimilatōe uniuoca ꝑm quē moduꝫ ignis
aſſimilat ſibi materiā de qua gñat ignez.
ſed aſſimilatōe analoga que in quadā imi
tatione cōſiſtit. ꝑm que modū hō alīū pu
niens aſſimilat ipm illi forme quaꝫ habet in
mente ſua tanq̄s exēplar punitōis illi⁹. cer
tū eſt autē q; punitio reꝓboꝝ cū ſit iu
ſta iuſtitiā imitat̄ eternā. ⁊ exēplar ſuū hz
in mente diuina. Uel poteſt dici breuius ⁊
aptius q; maioꝛ intelligēda eſt de actione
que ī paſſo cāt paſſionē. que ē ſalus. que
actio eſt cōſtructiua. talis autez nō eſt illa
actio qua diuīa iuſtitia ut ꝓncipale agēs
mediante igne ut inſtrumento agit in ſpi
ritum dānatum.

Decimo queritur

utrū dānati cruciabunt̄ ꝑpetuo a tribus
alijs elemētis ab igne. Et uideī q; nō. quia
ſi puniūt̄ ab oībus elemētis. aut ſunt in in
ferno cōfuſa. aut ordinata. nō confuſa. qa
ipediret ſeſe in actōib⁹ ſuis. cū inter ſe ha
beant q̄litates cōtrarias. nec ordīata. qa
ut dī Job. io. ibi nullus eſt ordo. ergo nō
cruciātur ab alijs elemētis ab igne. ¶ Itez
ab illis nō affligūtur ſimul qa hūt actōes
cōtrarias. ⁊ cōtraria nō poſſūt ſimul eſſe ī
eodē. ſaltē in cōplemētis ſuis. nec alterna
tim. qa afflictio per ignē conſolatoriū eſt
tranſferri in aquā. ergo a ſolo igne affli
gūtur. ¶ Contra ſapi. 5⁰. ꝓpugnabit cū illo
omnis orbis terraꝝ cōtra inſenſatos. ſed
ſicut dicit Damaſcenus. Hoc mūdus corru
ptibilis conſtat ex q̄ttuor elemētis in mo
dum ſpere globatus. ergo reprobi cui ſi
gnificantur ꝑ inſenſatos a q̄ttuor elemen
tis cruciabūtur. ¶ Trē ꝑs ignis ſulphur ⁊
ſpūs ꝓcellaꝝ ꝑs calicis eoꝝ. ergo affligū
tur igne ⁊ terra fetida que ſignificat̄ per
ſulphur. ⁊ aere ꝓcelloſo q dī ſpūs tēpe
ſtatis ꝑm Aug. i⁰. ſup gen̄. lōge poſt ꝓnci
pium. dī etiam ſapi. 5. q; cādeſcet in illos
aqua maris. ⁊ flumina cōcurrēt duriter.
ergo ꝑ teſtimoniū. ergo ſacre ſcripture uī
q; affligantur a quattuor elemētis. ¶ Rº
q; dānati non tāū affligētur ab igne. ſed
etiam ab alijs elementis. ut bene oſtendit

auctoritates inducte cuius cõgrua ratio ẽ. ut.n. hr̃ sapi.ii°. Per q̃ peccat quis. p hec ꝛ torquet̃. bõies uero reprobi p.4. el'a peccauerũt inquãtũ peccauerũt i corporibus compõsitis ex .4. el'is. ꝛ iqñtũ inordinate dilexerũt el'a ꝛ elementata. nꝫ solũ ꝑꝫ aliquos puniẽtur ab el'is. ſꝫ ẽt corporũ celestiũ ifluentia punet eos .iustũ.n. est .ut qa rebelles fuerunt creatori q̃ oĩs creatura cõtrarietur eis i ultiõe. iuxta illũ sapi. ſ°. Armabit creaturã ad ultionẽ inimicorum. q̃ tamẽ ignis ꝛ aqua ex sui natura magis sunt afflictiua q̃ aer ꝛ terra. ideo magis fit mentio i cruciatu eor̃ de igne ꝛ aq̃ q̃ terra ꝛ aere. ꝛ quia ignis magis ẽ actiu⁹ q̃ aqua. ideo sub nomine ignis dr̃ comprehendit oẽꝫ penã quaꝫ a rebus corporeis patiẽtur. ut cũ dicit ad Math. 25. Ite maledicti in ignẽ eternũ. Q̃ ãt illi qui sũt in purgatorio puniuntur ut purgẽt̃. ꝛ ignis habet naturã. purgatiuã. iõ ur̃ aliqbus q̃ anime i purgatorio a nullo alio el'o nisi ab igne puniũtur. Ad p⁹ i opp⁹ dr̃ q̃ el'a ibi sũt i q̃dã cõfusione. nec tamẽ unũ alterius remittit uirtutẽ eo q̃ agunt iq̃⁹ istr̃a diuine iustitie que ad agẽdũ i reprobos ꝛ nõ i se ipsa monentur ꝛ determinãtur. si tamẽ dicatur q̃ ibi sunt ordinata põt dici ad illud Job. Nõ ẽ ibi ordo. q̃ hoc intelligitur i corporib⁹ dãnator̃. Añ Greg. 9. li° mora. uersus finẽ exponẽs illud uerbũ dicit: q̃ ipa supplicia que ordinãt̃ p iustitiã inueniũtur ordinata in corporibus dãnator̃ non sunt. ꝛ infra Al'l' certe abesse supplicijs ordo dr̃. q̃ quibusꝫ rebus in penã ꝑgentibus ꝓpria qualitas nõ seruatur. q̃ dr̃ iferius in eodẽ li° in pluribus inducẽdo declarat. Ad 2⁹ dñt q̃dã q̃ ab oĩbus el'is sil' affliguntur. q̃ sicut forme eor̃ imaterial'r recepte i spũ nõ sũt contrarie. sic nec actiones ear̃. similit̃ dñt i sẽsu. siml'. n. in usu ẽ similitudo albedinis ꝛ nigredinis ꝛ actiões ear̃. a simili dñt q̃ ita põt esse in actu. ſꝫ h° aliꝭ non placet. q̃ q̃uis similitudines cõtrarior̃ i intellectu non sint contrarie. non tñ ita pfectẽ mouetur intellectus a pluribꝰ simul. ut ab una tñ. silitudines ẽt contrarior̃ recepte in eadẽ pte pupille sese in attriõe sua impediunt. ut pꝫ cũ p uitreũ colo ratũ coloꝛe rubeo respicitur aliq̃d album. ur̃. n. tunc quasi q̃dã aliquo modo ꝛfusũ ex utroq̃. ꝛ multo fortius forma calidi ꝛ frigidi. siml' i tactu recep⁹ sese i suis actionibus ipedirẽt cũ tact⁹. sit sẽsus lõge minus spũal' q̃ꝫ uisus. Preterea dr̃ Job. 24. ꝛ quolibet dãnato. q̃ ad nimiũ caloꝛẽ trãsiet ab aquis niuiũ. q̃ uerbũ sonare ur̃ dãnatos puniri a frigido ꝛ calido alternatiꝫ. nec tñ erit aliqua mitigatio unius p aliud. q̃ p uirtutẽ diuinã supnatural'r fiet. ut in eodẽ instãti cesset tota afflictio que fuit a calido ꝛ introducat̃ cõpleta afflictio a frigido. ita ut nec successiue una recedẽte alia succedẽs aduenire.

Q'Arca litteram

Unusq̃sq̃ suã mẽsurã recipiet corporis ẽ. hoc i q̃ib⁹ expositũ est. Illi aĩe in pũcto tp̃ris redit⁹ q̃ illã primutus. ut hõ fieret creſceret uiueret aĩauit. huius expositio pꝫ p ea que i 4ª q̃e hui⁹ di. dicta sũt. Corpora hominũ uel demonũ. hic dicit Au⁹ ꝑꝫ opinionẽ platonicor̃ q̃ posuer̃t dmões eẽ q̃dã aĩalia aerei corpis. sicut pꝫ. 8°. de ci. c. 26. ubi Au⁹ recitat ũba Apulei platõici. Ignis eſn⁹ cuiusmõi sit. ꝛ i q̃ mũdi ul'r ex̃ pte futur⁹ sit hoĩnũ scire arbitror nemiẽ ẽ. hoc itelligẽdũ ẽ de loco eius ꝓprio. q̃ locũ eiũs cõꝫ scim⁹. ex scriptura .n. hẽmus q̃ ẽ sub terra. Aĩam similitudinẽ corporis hr̃e. non ẽ intelligendum. q̃ sit ad similitudinẽ corporis figurata. ſꝫ q̃ in suo intellectu hẽt speciẽ corporis repsẽtatiuã. nec istis affectib⁹. s. spe tristitia gaudio ac metu carere. q̃ nõ ẽ itelligẽdũ scõm q̃ sẽ passiones sẽsitiui appetitus. cũ ille nõ sit i spiritu separato. ut iferius ostendetur. ſꝫ ꝑꝫ q̃ sũt intellectuales affectiones seu passiones. si abortiui fetus ꝛ mõstra refgent R° q̃ que fuerũt aũmata aĩa rõnali refgẽt ꝛ q̃ nõ. nõ. ꝛ hec ẽ smia mgri huius di. .c. ultio. ꝛ Aug. euchri. 48. c°.

Di xlv

Preterea sciẽdum ẽ ꝛc. Supr̃ determiauit master de refrectiõe mortuor̃ Nic determiat de statu eor̃ añ resurrectionẽ. ꝛ diuiditur i duas ptes

¶ p° vr̃iat ꝺ ſtatu aiaꝝ exñtiũ i purgato-
rio ¶ 2ꝯ ꝺ ſtatu aiaꝝ exñtiũ i iferno vi. 46.
ibi. ℣ querit. ¶ p⁹ i duas. ¶ p° determiat ꝺ
ſuffragijs eccl̃ie militãtis. ¶ 2° ꝺ ſuffragijs
triũphantis ibi. ℣ itez. ¶ p⁹ i. 4. ¶ p°
oñdit diuerſos eẽ ſtat⁹ aiaꝝ p⁹ mortẽ. ¶ 2°
i q° ſtatu poſſũt iuuari ſuffragijs. ⁊ i quo
nõ ibi. Nec negãdũ. ¶ 3° oñdit p q̃ iuuãt. ⁊
p q̃ nõ ibi. De põis. ¶ 4° qãtũ iuuãt per
ſuffragia q̃ p eis fiũt ibi ℣olet. Illa ps q̃
ibi icipit. ℣ itez. diuidit i duas. ¶ p° oñ-
dit ſuffragia eccl̃ie triũphãtis ꝓdeẽ aliq⁹
b⁹ defũctis. ¶ 2° q̃lit̃ ꝓſũt uiuis ibi. Forte.

Circa hanc diſtinctionẽ q̃rẽdũ ẽ ꝓncipaliter de. 7. ¶ p° ꝺ aiabꝫ receptaculis ¶ 2° de ſuffragijs eccl̃ie militãtis ¶ 3° de illis q poſſũt facere teſtamẽtũ. ¶ 4° de q̃busdã circũſtãtijs obſeruãdis i ꝺdẽdo teſtamẽtũ. ¶ 5° de executiõibꝫ teſtõꝝ. ¶ 6° de ſepulchris. ¶ 7° de ſuffragijs eccl̃ie triũphãtis. ¶ Circa ꝓmũ q̃rũt̃ .4. ¶ p° utꝫ aiaꝝ poſt ſui ſepationẽ a ſuis corꝓoribus ſit aliq⁹ corꝓalia receptacula. ¶ 2° q̃ ⁊ quot ſũt illa. ¶ 3° ut⁹ exeãt aliq̃ ꝺe receptaculis ſuis. ¶ 4° utꝫ corꝓalia receptacula aiaꝝ i aliq° augeãt eaꝝ delectationẽ uel afflictionẽ.

Primo oſtendo q⁹ aie ñ hñt aliq⁹ corꝓalia r̃ceptacula. Au⁹. 12°. ſup geñ v̊ſus finẽ dic. aiaꝫ cũ ꝺ corꝓe exierit ad loca corꝓoralia nõ ferri. ⁊ parum p⁹ dicit q⁹ ur̃ eẽ i locis ñ corꝓalib⁹. ſz. corꝓoraliũ ſimilib⁹ ſiue i r̃qe. ſiue i ꝺoloribꝫ. ¶ Itẽ ſ pũs ñ magis oñẽiũt cũ ũo loco corꝓali q̃s cũ alio. q⁹ a loco corꝓali ñ ꝺepẽdẽt. g° nõ eẽt r̃o q̃r magis eẽnt i uno corꝓali r̃ceptaculo q̃s i alio. ¶ Tẽtia magã hui⁹ di. c. i. ⁊ glo. ſup illud. i. ad theſ. 4. ſiſ rapiemur cũ illis i nubib⁹. vñt q⁹ oẽs aie cũ ꝺe hoc ſeculo exierit diuſas hñt receptatiões. ¶ Itẽ Greg. 4° li°. dialo. paꝫ añ medium refert q̃ndã uiꝝ ſcũꝫ r̃tuliſſe q⁹ uidit Theodoricũ poſt mortẽ ir̃. Joãnẽ papã, ⁊ Symacũ patritiũ diſcictũ atq; diſcalciatũ ꝺeductũ in uulcani ollã iactari. eodẽ ẽt li°. ir̃ medũꝫ ⁊ finẽ refert Germanũ capuanũ epm ũẽiſſe Paſcaſiũ diaconẽ q erat defũctus ſtãtem ⁊ obſeq̃ntẽ i balneis. g° aie poſt mortem corꝓoralia receptacula hñt. ¶ 2° q⁹ aie poſt mortẽ ſr̃ i aliq⁹ corꝓalib⁹ receptaculis. ut .n. declaratũ ẽ li°. i. di. 37ª. ãgeli q ſũt ſpũs ſũt i aliq⁹ corꝓalib⁹ locis nõ circũſcripti-
ne. ſz diffinitiue. g° ſil̃ir aĩa ſepata ñ obſtãte q⁹ ſit ſpũs. ¶ Ad p⁹ i opp⁹ ꝺ q⁹ ibi Au⁹ loq̃r ꝺe loco circũſcribẽte. q ꝺ pz quia poſtq̃ ꝺixit aiaꝫ ad loca corꝓalia nõ ferri niſi cũ aliq° corꝓe ſtatiꝫ ſubiũgit ul̃ ñ localiter ferri. ¶ Ad 2⁹ ꝺ q⁹ q̃uis aĩa ſepata nõ magis ꝺeniat cũ uno loco q̃s cum alio rõne ſue eẽntie cũ ex loco natura ei⁹ ñ ꝺepẽdeat. tñ pp opationes quas i loco debꝫ exercere ul̃ circa eã ꝺbet exerceri magis ſibi ꝺueĩt un⁹ loc⁹ q̃s ali⁹ non q⁹ ueli ꝺicere ſuã paſſionẽ ul̃ opationẽ eẽ forãlẽ rõnẽ ul̃ effectiuã ſue exñtie i loco. ſz ſi multas exñtie ſue cũ corꝓali loco ul̃ cũ re exñte i loco ẽ forãlis rõ ſue applicatõis ad locũ ſicut ꝺe ſpũ angelico declaratũ ẽ li°. i. di. 37ª in illa queſtione ut⁹ angelus ſit nuſq̃.

Secundo queritur q ⁊ quot ſũt illa r̃ceptacula. ¶ R° q⁹ q̃ꝺã receptacula corꝓoralia ꝺeputãt aiab⁹ ꝺe lege cõi. q̃ꝺã ex lege ſpãli. ꝓma añ xp̃i aduẽtuꝫ erãt. 4. ⁊ oĩa ſub terra. q̃ꝺã i ifumo deputata aiab⁹ dãnatis ꝓ actuali pccõ mortali ⁊ ꝓ originali cũ aliq° ueniali. aĩa. n. decedẽs cũ originali pccõ q̃uis ñ bẽat actuale pccñ niſi ueniale pũiet̃ etnaliter pena⁹ ſẽſus. ⁊ i eodẽ loco cũ illis q pũiũt̃ ꝓ pccõ mortali pũiũt̃ tñ multo r̃miſſi⁹. quõ ãt ueniale puniat̃ pena etna declaratũ ẽ ſupra di. 21ª. ¶ Supra p̃dictũ receptaculũ aliud ẽ i quo ſunt aĩe ꝓ ſolo pccõ originali dãnate que ñ puniunt̃ pena ſẽſus. ſz ſola pena dãni. ut oñſũ ẽ li°. 2°. ¶ Supra q ꝺ aliꝺ ẽ i quo purgãt̃ aĩe q̃ deceſſerũt cũ charitate ſupra q ꝺ ẽ quartũ i q° regeſcebãt aie decedẽtes cũ charitate q̃ nil̃ purgabile ſecũ portabãt ul̃ que portauerant. ⁊ purgate erant. quod receptaculũ añ xp̃i aduẽtũ ſin⁹ Abrae ꝺicebat. q⁹. n. Abraaꝫ ꝓmus ab ifidelibus ſe ſepauit ⁊ fidei ſignaculũ diſtinctiũ acce-
pit. ıõ loc⁹ reqei q̃ ꝺebet̃ aĩe pp fidẽ charitate formatã ſinus Abrae ꝺcũs ẽ. p⁹ etiã xp̃i aduẽtũ ſũt. 4. receptacula aiaꝝ eadẽ q̃ pus quarto excepto i q° mõ nulla anima recipit̃. q⁹ decedẽtes cũ charitate nil̃ por-

tātes purgabīle cū nullū hēant ftardatiuū ſtatī aſcēdūt ī celū empireū qđ ē ſcepta culū bonoꝝ ſic ignis purus nihil hñs ſtardatiuū ſtatī aſcēdit ſurſū. Decedētes āt ſine charitate cū actuali pcō ſtatī deſcēdūt ad locū iſimū. ſicut grauia nō hñtia aliqd qđ phibeat eoꝝ deſcēſū ſtatī deſcēdūt ad locū iſimū. Decedētes āt cū charitate aliqđ purgabile ſecū portātes deſcēdūt ad locū tertiū poſt expletā penitētiā ſtatī aſcēſure ī empireū celū q mō ſin⁹ Abrae dr. vñ pz q nō eūdē locū itelligius mō p ſinū Abrae cū rogam⁹ aīas deferri ī ipz cū illo q añ xpi aduētū ſin⁹ Abrae dicebat. diuſe āt māſiones ī celo diuſa receptacula corpalia ñ dāt. ſz diuſi grad⁹ pmioꝝ. imo totū celū empireū unū dr receptaculū. receptacula āt q ex lege ſpāli aliqb⁹ aīab⁹ aſſignātur ītermināta ſūt quo ad nos. Quedā .n. aīe ex aliqb⁹ ſpālib⁹ cāis ī locis purgātur ī qb⁹ deliqrūt. ut dcm ē ſ di. 21ª. ubi đ purgatorio plura dcā ſt. ī et li° 3° di. 25ª.

Tertio queritur

ut⁹ aīe aliqñ exeāt de receptaculis ſuis q hūt poſt mortē. Et uidet q nō. Job. 7. q deſcēderit ad īferos ñ aſcēdet. Itē Aug. li° de cura p mortuis agēda ultra mediū. Si ī reb⁹ uilētiū ītellent aīe mortuorū me piamat nulla nocte deſereret q me mari terraq ſecuta ē ut mecū uiueret. ſz ſi exirēt aliquādo de receptaculis ſuis aliqñ ītellet reb⁹ uilētiū. Cōtra math. 17. dMoyſes legit apparuiſſe cū Helia p qđ Aug. pbat li° pdicto ī mediū ī funē ad uiuos aliquos mitti ex mortuis. Itē Hiero. đ uigilātiū dicit aīas ſcoꝝ poſſe cū uoluerit ſuis timulis eē pntes. Rđ° aliqñ aīas exire de receptaculis ſuis dupliciť pt itelligi. ul⁹ p diuinā potētiā uel p naťaz ppā. p° mō de īferno ī de celo exeūt alique aīe ñ ippetuō. ſz ad tpus. nec de lege cōi. ſz ex aliq⁹ ſpāli cā. ſic ēt đ purgatorio aliq exeūt ad mō dicū tps añ opletionē pene ſue p⁹ cui⁹ opletionē īde exeūt illuc āplⁱ ñ reuerſure. ī iudicio āt oēs tā exītes ī celo q̄ ī īferno exibūt pz cōez legē diuine iuſtitie ad eadē ī cū loca cū ſuis corpib⁹ reuſure. ī ī eis ippetuō remāſure. p naťaz āt ppaz nulle aīe đ ſuis receptaculis poſſūt exire ut qdā dīt dictū ſuū confirmātes auctoritate ī rōe. Dicit. n. Au⁹ de cura p mortuis agēda ſi mediū ī finē q deſūcti p naturā ppā uiuoꝝ reb⁹ ītereſſe nō poſſūt. rōe ſic. pz phi. i. de aīa potētie q ſūt diūcte nō ſūt ſepables. oēs āt diūcte cōiūcte eē q opāť mediāte organo corpeo. huiuſmōi āt ē ī hoīe potētia motiua pz locū. aīe g° ſepate ñ hūt potētiā q̄ de loco ad locū poſſint ſe moueť. Sz đ a dño Stephāo piſien. epo excōicat⁹ ē hic articul⁹ q aīa hūana nullo mō ē mobiliť pz locū nec p ſe nec p accīs. ī ſi ponaťr alicubi p ſbāz ſuam nūq̄ mouebiť đ ubi ad ubi. Dicēdū g° q de ſuis receptaculis exire poſſet ille q uellet p ſuā ppā uirtutē niſi phiberēť a utute ſupiori. pz de lege cōi exire phibēť ille q ſūt ī purgatorio añ cōpletā penitētiā. ī ille q ſūt ī iferno añ iudiciū. Ille āt q ſūt in celo exire nolūt uſq̄ ad tps reſūptiōis coꝝpū ſuoꝝ. niſi alique uideāt aliqñ h° placeť đo ex aliq⁹ ſpāli cā. uñ uideť aliqb⁹ q oēs deſcēdeť de celo ī obitu beate Marie uirginis pp eⁱ⁹ reuereticiā. ī cū ea itez aſcēdeť ī celū. ab Aug° g° dīcitur aīe nō poſſe ītereſſe reb⁹ uiuoꝝ p ppā naturā. q ea⁹ uirt⁹ ñ pt đriare ſupiori uirtuti q⁹ phibeť. Ex dictis pz ſolutio ad argūta in oppoſitū.

Quarto queritur utrū

corporalia receptacula aiaꝝ ī aliq° augeāt eaꝝ delectationē l' afflictiōē. Et ur q. ñ. q ī angelis miniſtrātib⁹ minueret delectatio ī aīab⁹ q aliqñ exeūt de iferno minueť afflictio qđ falſū ē. Itē locus purgatorij đputat⁹ ē aīab⁹ ad purgationem. ſed ille anime que ibi ſunt deſiderant purgari. ergo locō ille ī nullo auget eaꝝ afflictionē. Cōtra ſi receptacula aiaꝝ corpalia ī nullo augerēt eaꝝ delectationē ul' afflictionē iutiliť eſſet eis deputata ītermināta loca ī fruſtra qđ falſū ē. Rđ° q receptacula corpalia animarum in aliquo augent earum delectationem ul' afflictionē. celū. n. ēpireū q̄ uis ī nullo augeat aiaꝝ btārū delectationē eſſētialē ī aliquo tamē augz ī eis delectatione accidētale iqntū ille aīe locū illū pluſq̄ alia diligūt. preſētia āt rei dilecte aliquaz cauſat delectationē. Rđ° āt q̄re locū illum

plus ceteris diligunt triplex ē. ℣Una q̄ locū illū sciūt sibi eē deputatū a deo quem ſūme diligūt. ℣Alia q̄ i illo pp exceſſū nobilitatis ſue nature ſup alia corpa exp̄ſſius q̄z i alijs locis refulgere tāq̄z i effectu diuinā bōitatē cōſpiciūt. ℣3ª q̄ illi⁹ loci ſublimitas lūinoſitas ⁊ īmobilitas ſuā ſpūalē ſublimitatē exp̄ſſi⁹ ⁊ lūinoſitatē ⁊ q̄etis p petuitatē exp̄ſſius q̄z q̄litates loco⁹ alio⁹ repſētat. un⁹ q̄lq̄z āt ceteris parib⁹ plus diligit locū q magis ē repſētatiuus ſue nobilitatis quā diligit. receptaculū ēt dānato⁹ i aliq⁹ auget eo⁹ afflictionē. q̄ locuz illū odiūt triplici de cā. ℣Una ē q̄ sciūt illū sibi eē deputatū a dīa iuſtitia quā odiūt ℣Alia q̄ illi⁹ loci ē vilitas ē ſue obligatiōis ad penā ppetuā remēoratiua ſeu repſētatiua. ℣3ª q̄ ē, ꝺtētu⁹ ignis illi⁹ q⁹ affligūt. r̄ceptaculū āt aīa⁹ q̄ purgāt i aliq⁹ ea⁹ aug̃z afflictiōez. nō q̄ ipſz odiāt uolūtate deliberatia cū ſit i charitate ⁊ sciant illum locū ſibi eē aſſignatū ad tp̄s ad ea⁹ purgatōnē ⁊ a dīna iuſtitia quā diligūt. ſz q̄ ipm naturali motu uolūtatis refugiūt ſub rōe qua ſuā obligationē ad penā q̄uis ad tē poraneā repſētat ⁊ ſub rōe qua ignē otīet q⁹ affligūt. ℣Ad ȳ⁹ i opp⁹ dō q⁹ ñ ualet. q̄ ⁊ angeli miniſtrātes ſcūt ſe cū eis placuerit ad celū ēpireū reūſuros. ⁊ i miniſtrādo nobis delectāt. aīe āt q̄ ad tp̄s exeūt de inferno ſciūt ſe ad ipſz cito reūſuras ⁊ p illo modico tp̄re q⁹ a turpi loco exeūt equalēs pena eis a dīna iuſtitia. recōpēſat. ℣Ad 2⁹ pz ſolutio ex dictis i q̄oe.

QOnſequenter queritur ō .2⁹. p̄ncipali ⁊ circa h⁹ querūt. 4. ℣rio ut⁹ ſuffragia uiuo⁹ p̄ſit defūctis. ℣2⁹ ut⁹ ſuffragia facta determinate p uno p̄ſint oībus exītib⁹ i purgatorio. ℣3⁹ ut⁹ magis p ūt illi p q⁹ determiate fiūt q̄z alijs. ℣Quarto ut⁹ defūctis p̄ſint ſuffragia facta a uiuis exītib⁹ in pcō mortali.

PRimo oſtendo q⁹ ſuffragia uiuo⁹ nō poſſint defūctis. dicit. n. de mortuis i dño apoc. 14. q⁹ opa eo⁹ ſequūt illos. g⁹ nō iuuāt alienis opib⁹. ℣Itē eccl. 9⁹. dr̄ de mortuis. q⁹ nō hñt ptē in ope q̄ ō ſub ſole geriť. g⁹ idē q̄ ō p̄us. ℣Itē opa uiuo⁹ mala nō poſſūt eis nocere. g⁹ & ſimili nec opa bona iuuaŕ. ℣Itē ſi ſuffragia uiuo⁹ p̄deſſet eis cū pena purgatorij ſit finita. poſſēt totaliť p ſuffragia uiuo⁹ ab oi pēa liberari ⁊ ſic peccatū poſſet remanere impūitū q̄ ō dīnā iuſtitiā ñ decz ꝼz Anſelť. i. li. cur deus hō añ me⁹. ℣Cōtra. 2⁹. li. mach. .12⁹. c⁹ dr̄ q⁹ ſācta et ſalubris ē cogitatio p defūctis exorar̄ ut a peccatis ſoluāť. ℣Itē Aug⁹ euchi .65⁹. c. et r̄citat magr̄ h⁹ di. c. 2. ñ ē negādū defūctoz aīaſ pietate ſuo⁹ uiuē tiū releuari cū p illis ſacrificiū mediatoris offerť ul' elie i eccleſia fiāt. ℣R⁹ q⁹ aīarū q̄dā ſunt beate iā i celo. Quedā ſt̄ ordēnate p pcō origiali ⁊ actuali ſolo que ſūt i īferno. Quedā ſunt i charitate ſuā expellētes penitētiā i purgatorio. Beatis nō p̄ſūt uiuoz̄ ſuffragia q̄ nō idigēt. vñ Aug⁹ euchi .c. p̄dicto. ⁊ magr̄ ubi p̄us dixit q⁹ ſacrificia. ſiue altaris. ſiue q̄ūcūq̄z elēmoſz p defunctis ualde bōis gratiarū actiōes ſunt. dānatis uero ēt pro ſolo originali pcō nō p̄ſūt. q̄ nō coīcāť nobiſcū i uiculo charitatis mediāte q⁹ bono coīcāť ad inuicem. vñ tales ſecū nō portauerūt radicē meriti ꝺ tal. a opa ſi p eis fierēt eis p̄deē poſſēt. ⁊ ſicut dicit Aug⁹ euchi .p̄dicto c⁹. hic oñe meritū opať q⁹ poſſit poſt hāc uitā q̄ſpiā releuari. vñ eodē. c. dicit q⁹ talia opa ⁊ ii p ualde malis nulla ſint adiumēta mortuoz. q̄leſcūq̄z tñ ſūt ꝺſolationes uiuo⁹. vñ q̄ō r̄fert. Io. dama. i quodā ſmōe Arāiāū fuiſſe liberatū ō iferno ad p̄ces Brego. ſic dz itelāgi q⁹ reuocať ſuit ad corpalē uitā in qua p bōa opa poſtea meruit uitā eternā. aīab⁹ āt exiſtētib⁹ i purgatorio p̄ūt uiuorū ſuffragia nō ad augmētū gr̄e gratuz faciēs ſz ad pene eo⁹ mitigationē ⁊ abbreuiationē. q̄ ut dicit Aug⁹. c. p̄dicto. cū uiuerēt i hac uita meruerť ut h⁹ ſibi poſtea poſſet p̄odeſſe. nec h⁹ ut dicit Aug⁹. ibidem aduerſatur illi aplice ſnīe qua dictum eſt. oīes ſtabim⁹ añ tribunal xp̄i ut r̄cipiat uel referat unuſq̄ſq̄z ꝼz ea q̄ p corp⁹ geſſit. ſiue bonū ſiue fuerit malū. q̄ h⁹ ſibi meritū q̄lq̄z cū i corpore uiueret opauit ut ei poſſint iſta p̄deſſe. Ad p̄mū i oppoſitū dō q⁹ ſuffragia uiuo⁹ q̄ fiūt p exiſtētib⁹ i purgatorio dicūť opa eo⁹ iq̄ſtum i hac uita meruerť ut eis p̄odeſſent

si p eis fieret. ¶ Ad.2m. dō q; p tāto mor tui dicūt nō habere ptē i ope qō sub sole geriť. q; tali opi nō coopāť. hñt tñ ptez in fructu opis pp rōez upradictā. ¶ Ad 3m dō. q; nō ē simle q; nō sic ē unū cōe uiculū coicatiōis maloz sicut bonoz qō uiculū ē charitas. deuz ēt pmioz ē ad miſādū q; ad ɔdēnādū. ¶ Ad.4m. dō. q; nō ē icōueies q; p aliq; suffragia uiuoz possit defūctus totaliter liberari ab aliq; pena cui erat obligatus. nec iō peccatū remanet īpunitū. q; punit pena uiuoz satisfaciētiū p defūcto. cū. n. oñsū sit supra. di.2a. unū uiuū satisfacere p aliq; uiuo q; p se ipo cōmode satisfacere nō pōt. ronabile ē ut ēt satisfacere possint p existētib; i purgatorio q; p se ipsis satisfacere ñ pñt nisi penā patiēdo. ⁊ eaz iq; uista ē acceptādo ⁊ patiēter sustinēdo. ⁊ nobiscū charita te ɔiūcti sūt.

SEcundo queri tur ut; suffragia determinate facta p uno p̄sit oi b; exītib; i purgatorio Et ur q; ñ. uiui magis ɔueiūt cū uiuis q; cū mortuis. ꝫ suffragia uiuoz facta determinate p aliq; defūcto nō p̄sūt oīb; uiuis. g; multo forti; ñ p̄sūt oīb; mortuis exītib; i purgatorio. ¶ Item i tēpalib; itēdēs satisfacere determinate p debito uni; satisfaciēdo p illo nō miuit debitū alioz. g; a simili uiuus faciēs suffragia ut satisfaciat p pena debita determiata alicui defūcto satisfaciēdo p illo penas nō diminuit alioz. ¶ Cōtra i corpe naturali remediū adhibitū uni mēbro uiuo redūdat i oīa mēbra uiua. vñ ap; .1o. coz. 12. si gloriať unū mēbrū cōgaudēt oīa mēbra. g; a sili i corpore mystico ecclie suffragia facta p uno exīte i purgatorio cū sit mbrū uiuēs p charitatē p̄ est oīb; alijs exītib; i purgatorio. ¶ Itē i ecclia militāte ⁊ triūphāte cuius libz bonū redūdat qō mō i oms alios. cū g; ogregatio exītiū i purgatorio sit quasi media it ecclias militātē i terris ⁊ triūphā tē i celis ⁊ mediū ptcipare debeat naturā extremoz suffragia q; fiūt determiante p aliquo existēte i purgatorio redūdāt i oms alios. ¶ Io ad cāndū penā occurrit uirtus agētis ⁊ dispō patiētis. q; fm philosophū .2. dō aīa. actus actiuoz sūt i patiēte disposito. pōt g; diminui alicui pena ul p diminutionē uirtutis ex pte agētis ul p diminutionē dispōis ad patiēdū ex pte sustinētis. sic ⁊ p augmētationē cuiusz istoz pōa pōt augeri. vñ ieqliter dispōiti ad patiēdū ab eqli uirtute ieqliť patiūť. vñ fm sniaz Auic. 6o. naturaliū li°. 4. c. ult. multū dispōt ad tristitiā ex modica cā sortiť tristať. qō ät dictū ē uidēs i ex°. pena. n. magnū onus poz tātis diminui pōt ul p diminutionē grauitatis oneris ul p aliquā ɔfortationē uirtutis illi; q; portat on; q; minuiť i ipo dispō ad patiēdū ab onere. sic dico q; isto duplici mō ɔtigit itelligeř diminui penā exītiū in purgatorio. Quātū ad diminutionē pene mō p̄mo suffragia facta determiate p uno tātū alijs nō p̄sūt. q; sic virtus eoz nō attigit nisi illū ad quē terminať ⁊ qsi applicať p itētionē agētis. ꝫ mō 2o facta p uno p̄sūt alijs. q; mia dei puidēte suffragia facta p quocūq; i purgatorio oīb;. alijs inotescūt. ⁊ q; sese diligūt ex charitate nec sibi i uice inidēt i aliq; oēs gaudēt de illius pene alleuatione p q; facta sūt suffragia. qōz ät gaudiū reddit gaudētē miñ; dispōitū ad pena ɔtristātē. q; ꝫ sniaz phi. 7. ethi. c. ult°. cuicūq; tristitie repugnat ꝫ formā gnis q; cūq; delectatio. ⁊ iō mitigat eā. ⁊ pt eē ita fortis q; totaliť expellit. ꝫ p̄dictū gaudiū i ppōito nō ē tātū q; penā eoz totaliť expellat nec forte abbreuiat. ꝫ itēsionē eius mitigat ¶ Ad pmū i opp; dō. q; suffragia facta p uno mortuo nō p̄sūt oīb; uiuis ēt exītib; i charitate q̄tū ad remissionē pene quocūq; p̄dictoz modoz. q; nō oīb; uiuis hoc inotescit. tñ illis qb; inotescit prodest mō 2o q° ad mitigationē pene quā habet i hac uita. q; exītes i charitate gaudēt ō uti litate membroz suoz. q; tñ ad meritum p sē faciēti. facere. n. p defūctis suffragia op; ē uirtutis. ⁊ iō faciēti meritoriū ē augmēti sui pmij i uita eterna. nō p̄sūt tñ eis p modū solutionis debiti ad remissionē pene cui ia erat obligat;. q; op; ordiatū ad rmissionē pene unius non sufficit ad remissionē pene duoz. p̄sūt tñ ei ad rmissionē aliq; pene p modū meriti de ogruo. b° ē qō alij dicūt q; quo ad hoc p̄sūt ei ex gra. nō ex debito. ⁊ sicut opa facta p uno exīte i purgatorio mediāte illo p̄sūt oīb; alijs q° ad aliq; mitigationē pene ꝫ upradictū mo-

dū sic ꝑ hoc q; faciēti ꝓsūt ad meritū ex
ōñti ꝓsūt oīb⁹ electis ad salutē q̄s⁹ ad ali-
cui⁹ ꝑmij accñtalis augmētū. q; i uita eter
na qlibz de alteri⁹ felicitate gaudebit. Et
ꝓterea cū deus ꝑ bonos i multis ꝓcit ma
lis. ut ꝑz gen̄. 18. planū ē q; ꝑ merita ali-
quoz bonoz mlta bona ofert alijs bonis.
¶ Ad 2⁹ dō q; ꝓcedit de dimīutione pene
mō p⁹. nō 2⁹ q; debitores temporalium
nō sūt uno cōi uīculo colligati q⁹ unius ab
solutio a suo debito redūdet i aliū. ꝛz mōz
q⁹ alienatio uni⁹ exñtis i purgatorio ali-
quo mō redūdat i alios. ¶ Argumēta ad
ptē aliā nō plus ꝯcludūt nisi q; suffragia
specialr facta ꝑ unō aliq⁹ modo redūdāt
i alios. ⁊ h⁹ ē quez ꝛz aliquē modū q; supius
dictus est.

Ertio queritur

ut⁹ suffragia ꝑ plurib⁹ facta tātū ꝓsint
cuilz q̄s⁹ si fieret ꝑ illo solo. Et uī q; sic.
q; si ñ magis ꝓdesset alicui ꝑ q⁹ spāliť sūt
q̄i alijs. ꝛz hoc uī falsū. q; cū plura fiāt suf
fragia ꝑ diuitib⁹ q̄s ꝑ paupib⁹ meliozis
esset cōditiōis diuitesꝫ q̄s paupes qō ē ō illō
¶ Hath. 5. beati paupes spū qm̄ ipoz ē re
gnū celoz. ¶ Itē Hiero⁹ dicit. ⁊ ē de ose. di.
5. nō mediocriť. q; cū ꝑ octus aīab⁹ psali-
mus uel missa dī nihil mīus q̄s si ꝓ uno
quolz ipsoz diceret accipiť. ¶ Itē bona glo
rie plurib⁹ cōicata nō minuūť singulis. g⁹
a silī nec bona gr̄e. suffragia āt bona gr̄e
sunt. Cōtra. 17. ꝓpositione de causis. ois
uirtus unita ē plus ifimta q̄s uirtus mul
tiplicata. i. ē uehemētiozis uirtutis. ut ꝑz i
diūcto. g⁹ suffragiū plurib⁹ cōicatū mino
ris ē uirtutis respectu cuiuslz q̄s si ad unū
solū eēt unitū. ¶ Itē si suffragia facta ꝑ plu
rib⁹ tm̄ ualerēt cuilz illoz q̄s si ꝑ illo solo
eēt factū. tūc ille q; tenet dr̄e unā missā ꝓ
uno ⁊ ꝑ alio aliā sufficiēť solueret debitū
si unā missā diceret ꝑ duob⁹ qō falsū est.
¶ Ad istā qōez dixit ꝓpositus⁹ ⁊ sui seqntes
q; suffragia facta ꝑ plurib⁹ tm̄ ꝓsūt cuilz
quātū si fieret ꝑ illo solo nisi q; sibi maioz
reuerētia fieret. sicut accēsa cādela ꝑ plu
rib⁹ ⁊ lectio lecta ꝑ plurib⁹ tm̄ quelz iuuāt
q̄s⁹ un⁹ iuuarēt si ꝑ eo solo cādela accede
ret uel lectio legeret. sicut. n. exñs spūs in
qualz ptē sui loci cuilz tm̄ pñs est totus. sic
spirituale bonū plurib⁹ cōicatū a quolibz
totū hr̄. alias. n. recipiēti multos ad ptici-
patiōnē suoz bonoz sua bona opa minus
eēnt utilia. qō falsū ē. cū talis receptio op⁹
sit charitatis. ¶ Alij dñt ōrīū q; si ita eēt ut
dicit opi⁹ ꝓdicta ille q; ꝑ uno dfūcto teneť
dicere missā unā. ⁊ unā ꝑ alio. ſt diceret
unā ꝑ alijs duob⁹ cuilz solueret illō ad qō
sibi teneť. ¶ Preterea bonū finitū qō sufficit
ad plenariā liberationē uni⁹ aīe ō purgato
rio sufficeret ad liberationē oīuz aiaz ad
eqlē penā obligataz. ¶ Preterea cōsuetudo
ecclie eēt iutilis q̄ suffragia aliqñ facit ꝑ
specialib⁹ ꝑsonis q̄ oia falsa sunt. ¶ Tenēdo
hāc opinionē dō ē ad ꝑmū i opp⁹ q; suffra
gia ꝓsūt defūctis ēt ꝑ uiā satisfactiōis ⁊
ꝯsolatiōis. eo q; ꝑ charitatē cōez quilz de
bono alteri⁹ ꝯsolať. p⁹ mō suffragia facta
specialiť ꝑ uno tm̄ magis ꝓsūt sibi q̄s alijs.
imo alijs nō ꝓsūt de lege cōi mō 2⁹. adhuc
magis ꝓsūt illi q̄s alij. si charitatē hz eqlē.
q; ceteris pib⁹ magis gaudet qlz de bono
suo q̄s alteri⁹. tm̄ tātā potest ali⁹ charitatē
hēre q; plus cōsolať ō suffragio qō fit ꝓ
alio q̄s ille ꝑ q⁹ fit. qō g⁹ arguis. q; melio
ris cōditiōis eēnt diuites q̄s paupes cū plu
ra suffragia fiāt ꝑ eis dico q; nō ē icōueni
ens paupes simpliciť ee meliozis ꝯditiōis q̄s
diuites q̄uis diuites i h⁹ meliozis ꝯditiōis
sint iuxta illō puer. ix⁹. redēptio aīe uiri
diuitie sue. q̄uis ꝑm glosā ibi per diuitias
bona opa itelligāť. ¶ Ad 2⁹ dō q; ꝓbum
¶ Hieronymi dz itelligi de ualoꝛ ꝑ uiā ꝯso-
latiōis ut dñt qdā. ſz tū adhuc nō uideť ue
rū q; plus gaudet qlz de bono ꝑpo; q̄s alio
rū. dic g⁹ q; referendo alioz opiniones ibi
loqť ¶ Hieronym⁹. ¶ Ad 3⁹ dō q; nō ē siłe
q; gloria respicit unū bonū oīb⁹ cōe ⁊ pñs
ſz suffragiū gr̄e respicit reatū pene i singu
lis diūsū. ¶ Ad ex⁹ q̄ ꝑ opinione p⁹ addu
cebāť dō. q; nō ualēt q; lumē cādele ⁊ uox
doctoris se cōicāt ꝑ nature necitatez ſz suf
fragia cōicanť ꝑ suffragātis itētionē. ¶ Ad
illō ēt q̄ tactū fuit i qōe. s. q; ꝛcipiēti mul
tos ad ptīcipationē bonoz suoz sua bona
opa min⁹ eēnt sibi utilia dicēdū. q; nō seqť.
q; pl⁹ cōfert sibi illud op⁹ charitatis i bōa
sua cōicādo q̄s sibi detrahať. ēt q⁹ ad pe-
ne sue remissiōez de fructu bonoz suorum
cōicatoz ⁊ bona ēt sic comunicata faciēti

ea ī nullo ſt̄ min⁹ utilia .ſz magis quo ad augmētū p̄mj ī uita et̄na.

QUarto queri tur .ut⁹ dfūctis p̄ſit ſuffragia fcā a uiuis exūtib⁹ ī peccato mortali. Et uidet̄ q⁹ nō. Io.9. dī q⁹ peccatores deus nō audit. ⁊ Itē op⁹ mor tuū nō p̄dē.ſz opus factū ab exūte ī pcō mortali ē op⁹ mortuū.ut ſupi⁹ oñſū ē. ergo ill̄ p qb⁹ fit ñ p̄dē. ⁊ Itē op⁹ uiuſcuiuſq; magis ualz facienti q̄z alij.ſz op⁹ qđ facit hō ī pcō mortali nō ualz ſibi.g⁹ multo minus ualz alij. ⁊ Cōtra nllus ſcit đ alio nec ēt de ſe ipo ut⁹ ſit ī charitate.q⁹ ut dī eccl̄.9.ne mo ſcit ut⁹ dign⁹ odio an amore ſit.g⁹ ſi ñ p̄deſſēt ſuffragia facta niſi ab ill̄ q ſunt in charitate neſcirēt hoīes qñ ualerēt ſuffragia l'ñ.⁊ ſic ītraherēt̄ hoīes a ſuffragijs p creādis. ⁊ Itē ut ſupi⁹ oñſū ē. malitia ſacerdotis uirtutē miſſe nō mūit. ℟⁹ q⁹ mal⁹ faciēs aliq̄ bona opa p defūctis aut facit ea ſicut auctor aut ſicut miſter. p⁹ mō nō p̄ſūt dfūctis ēt ſi ea faciat mediāte bono miſtro niſi aliq̄ p accōs īquātū paupes ſcī p ele moſynis receptis ab illo malo excitātur ad orādū p ill̄ defūctis p qb⁹ ille malus elemoſynas ill̄ dedit. ſi āt faciat ea ut miſter diſtinguēdū eſt. q⁹ aut facit ea ut miniſter public⁹ dei ⁊ eccl̄ie. ſicut ſacerdos q cele brat miſſā uel exeqas mortuor. aut facit ea ut miniſter alicui⁹ p̄uate p̄ſōe. ī p⁹ mō dico q⁹ p̄ſūt defūctis. q⁹ malitia miniſtri ñ tollit efficaciā opis boni actoris. ut ſupius oñſū ē cū tractaret̄ de ſacramētis. ſi āt faceret ea ut miniſter p̄uate p̄ſōe. aut illa p ſona qñ ſibi p̄cipit tale op⁹ fieri ⁊ qñ factū ē. l'erat ī charitate. aut ñ. p⁹ mō dico q⁹ p ſūt ipis defūctis p qb⁹ fiūt. ⁊ h⁹ ſiue ille q mādauit fieri migrauit de hac uita ſiue nō. q⁹ h⁹ op⁹ p̄ncipaliť ipi⁹ ē. q ipſz fieri māda uit. ſi āt p̄ſōa q̄ fieri demādauit erat ī mortali pcō. aut h⁹ erat qñ mādauit fieri. aut qñ op⁹ executiōi demādatū ē. Si p⁹ mō dico q⁹ illa opa nō p̄ſūt defūctis p qb⁹ fiūt q̄zuis ſint ī charitate p illo tēpe q⁹ ſuū mādatū executiōi demādať niſi tūc illō ītерī fieri mādet aut demādatione factā de nouo acceptet. q⁹ op⁹ ipſi⁹ nō ē niſi iq̄⁹ ad illud fieri mandat uel acceptat. ſi āt erat in pcō mrotali qñ demādať op⁹ bonū execu tiōi .ſz erat ī charitate qñ p̄cepit fieri. dico q⁹ tūc opa p̄ſūt defūctis p qb⁹ fiūt. q⁹ ma xime ſūt a precipiēte rōe illi⁹ actus uolūtatis quā būit qñ ea fieri p̄cepit. ⁊ Ad pri mū ī opp⁹ dō q⁹ uerbū illud fuit ūbū illuminati ceci a xp̄o. qđ ūbū reprehendit Aug⁹ ſr Io. omeľ.44. ultra mediū dicēs. Adhuc iunctus loqť. ſi.n. deus peccatores nō exaudiret fruſtra ille publican⁹ oculos ī terra dimittēs ⁊ pectus ſuū pcutiēs diceret. dñe p pitius eſto mihi peccatori. tū illa exauditō ñ ſit q⁹ peccator dign⁹ ſit. ſz ex abūdātia diuine mie quo ad ſubueīēdū tū defūctiſ de lege cōi nō exaudiť. niſi. ſicut ē ī qōe dictū. Ad 2⁹. dō q⁹ qñ ē op⁹ bonū a bono dño q̄z uis ſit p malū miſtrū ñ ē mortuū. ⁊ Ad 3⁹ dō. q⁹ ñ pl⁹ ꝺcludit niſi q⁹ ñ ualz aliſs qñ facit op⁹ illō ut actor ſibi. tū ſi facit aliquo mō ualz. ut p̄z p auctoritatē Aug. ī ſolutiōe argumti p̄mi q̄zuis ſibi non ualeat ex ꝺdigno. nec ad h⁹ ut illi opi debeat ſbāle p̄miū ī uita et̄na. ⁊ Ad p̄mū ad ptē aliā dō q⁹ q̄z uis ñ ſit certū qñ ſuffragia pſonalia ualeāt. ul'ñ. ñ pp hoc dbēt hoīes retrahi a p̄curādis ſuffragijs. certū ē tū q⁹ ſēp ualet miſſa ⁊ alia bona que facit hō ut miſter eccl̄ie ⁊ ſic p̄z ſolutio ad 2⁹.

QOnſequenter que rit̄. de 3⁹ p̄ncipali. ⁊ circa h⁹ q̄rūť. 4. ⁊ p⁹ ut⁹ eps poſſit facere teſtamētū. ⁊ 2⁹ ut⁹ religioſus. ⁊ 3⁹ ut⁹ fuus. ⁊ 4⁹ ut⁹ fatuus.

QRimo oſtendo q⁹ eps p̄t facer̄ teſtamētū. q⁹ ꝺuēiēs ē bōa paupū erogari paupib⁹. ſz bōa eccl̄ie ſt̄ bōa paupū quor epi ſūt diſpēſatores. io. q. 2. eps. g⁹ eps de ill̄ bōis p̄t facer̄ teſtm̄ paupib⁹. ⁊ Itē de illis bōis de qbus epi ī. ifirmitate ꝺſtituti poſſūt facere el'ias uidenť poſſe facer̄ teſtm̄. ſz epi de ſuis mobilib⁹ ēt p eccl̄iā ac qſitis poſſūt facer̄ el'az ēt in egritudie ꝺſtituti. ex de teſtis. ad h⁹. q⁹ uidet̄ q⁹ de illis poſſūt facer̄ teſtam̄tū. ⁊ Cōtra .12. q. i. Epi q⁹qd de puiſiōe eccl̄ie ſue fuerit ſiue ō gregib⁹ ſiue de frugib⁹ ſiue de obl'onibus oia i ūre eccl'ie reſuare cōſuimus. ℟⁹ q⁹ eps aut hz bona q̄ ſibi p̄uciūt ex hereditate ul' artificio aut doctrīa añ q̄z eēt eps. aut ñ hz niſi redditus eccl'ſiaſticos. ⁊ mobilia q̄ ſibi

ex illis redditib⁹ puenerūt de pmis bōis. qz illorum ꝓpietas est sua pōt licite facere testm̄.extra ū testis.qz nos.7 c.relatū.2.§. ceterū.7.12.q.i.epi.si tm̄ epūs eccl'az leserit dānū eccl'e dz de rebus huiusmōi resartiri. et de residuo si quid fuerit testari pōt ut dictū est ℣De redditibus aūt eccl'iasticis. 7 de mobilibus etiaz que ex illis redditib⁹ prouenerūt de his que intuitu seu cōsideratiōe eccl'e receperūt.nō possūt facere testamētm .extra de testis.ad hoc etiam.7.c. sequēti.7.c.relatū.2.7.§.lz nec etiā de his que post sui ꝺsecratiōnē acqsierūt.qz talia debēt cōseruari eidem eccl'ie.ex eo.ti.ca. i.cuius rō ē.qz illoz bonoz ꝓpietas nō est sua sz illorū tm̄ sunt dispēsatores.7.administratores in uita sua.q̄uis tm̄ de reb⁹ eccl'e non possit aliqd donare iure testi.possunt tm̄ donare de mobilib⁹ causa elie.siue sint sani siue in egritudie ꝺstituti etiā mortali ℣Ad pmū i oppōitū ꝺ q⁹ nō est idem dispēsare 7 testari.vñ epis pmittit de illis bonis eliaz facere.et non testm̄ .extra de testis.ad h°.testatorē ꝺportet enim eē dñz rerū de qb⁹ facit testm̄.sz dispēsatorē non oportet esse dominū rei de q̄ re facit eliā . vñ extra e.ti.qz nos dr̄ iglo.cl'ici de rebus eccl'e nullū possūt facere testm̄ cū eoz ꝓpietas nō sit sua cū solū usuz hēnt.sz tm̄ uictu 7 uestitu ꝺtēti esse dñt. qꝺ ē itelligēduz pensato statu.7 dignitate psone 7 totū resi duū ē loco 7 tēpe paupib⁹ erogādū ℣Ad .2⁹ .ꝺ q⁹ maior ē falsa.vñ ex.e.ti.ad h°. dr̄ q⁹ clerici de mobilib⁹ que p eccl'az sunt adepti de iur̄ testari non possūt.uuētes tm̄ 7 sui cōpotes moderate ualēt ū bonis ipis nō rōe testi sz el'ie ituitu erogare i egritu dīe ꝺstituti .Sz cū ideāus saltē i pūcijs multis q⁹ sacerdotes nō hñtes aliq̄ mobilia nisi illa q̄ puenerūt eis de suis redditib⁹ eccl'iasticis legāt p salute aiaz suaz ū mobilib⁹ suis locis religiosis 7 paupib⁹ alijs. 7 tenēt talia legata.7 ab ill' qb⁹ legata sūt iuste pōt ab executoribꝰ repeti post mortē illi⁹ q legauit.℣Quero quo iur̄ teneat ordinatio talis. Nō.n.ur̄ q⁹ teneat iure testi ut ur̄ posse ꝓbari p dec'.sup all'ā.nisi forte ex ōria cōsuetudine arrogate sint.nz uale iure ꝺnatiōis ir̄ uiuos . qz ille q legauit pōt reuocare q̄z ꝺm uiuit. qꝺ nō posset.si esset ꝺnatio ir̄ uiuos nec iur̄ ꝺnatiōis cā mortis.qz ut hr̄.ff.de donatiōib⁹ cā mortis.l.marcell⁹.§.Paulus .Simile ur̄ eē de tali ꝺnatiōe 7 de testō nec iure ordiatiōis ultīe uolūtatis.qz ur̄ eē simile de illa 7 de testamto .℟° q⁹ tenet ordinatio supradicta iure pie 7 ultīe uolūtatis.7 nō iur̄ testi. qz istitutio heredis fūdamētū ē totⁱ⁹ testamēti.clerici āt cū nō sint supradictoz bonorū dñi sz administratores illoz bonoz hered̄ instituere nō pñt. sz qz bona illa debēt paupib⁹ distribui p administratores illos 7 ēt alijs q eisdē administratorib⁹ honesta exhibuerūt obsequa. Jō rōale ē q⁹ de illis bōis p̄dictis psōis delegare ualeāt 7 q⁹ talia legata teneāt iure ultīe uolūtatis. ꝺco g° q⁹ nō ē idē ius testamēti 7 ius ultīe uolūtatis 7 ius ꝺnatiōis cā mortis.q̄uis iter se hñt magnā similitudinē.ut. n.ff.de donatiōib⁹ cā mor. l.i.mortis cā ꝺnatio ē cū quis hēre ult' se magis q̄z eū cui ꝺnat magis q̄z eū cui ꝺnat q̄z heredē suū .

Secundo queritur utrū religiosus possit facer̄ testm̄. Et ur̄ q⁹ sic.19 .q.4.platū.§.ecōtra .dr̄ q⁹ Paul⁹ pm⁹ heremita i testō collobiū suū Athanasio alexandrino epo reliqt.tunicā uero beato Antonio .℣Cōtra.illi q nihil hñt ꝓpū nō pñt facere testm̄.sz religiosi nihil hñt ꝓpriū ex̄ de statu monach.cū ad monasteriū . ubi dr̄ ꝓhibem⁹ districte i uirtute obedientie sub obtestatiōe dīni iudicij ne qs monachoz ꝓpriū aliq° mō possideat.g° religiosi nō possūt facere testm̄ . ℟° q⁹ religiosi cū ꝓpū nō habeāt testm̄ facere nō pñt.vñ. 19.q.3. Qz ingred.ētib⁹ monasteriū cōuertēdi gratuit⁹ nulla sit testādi lnia.sz ut res eorū eiusdē mōasterij sūt apta leg⁹ dissimulatione decretū ē.ad h° etiam facit qꝺ hr̄.c.seq̄nti. ℣Ad argumētū i oppositū dicēdū q⁹ q̄uis Paul⁹ pm⁹ heremita fuerit religiosissim⁹ sanctitate nō erat tamē i religiōis statu.vñ nō ē simile de heremitis .7 de illis q sūt in statu religiōis ut expresse dr̄.e.c°.

Tertio queritur ut⁹ ꝺnus possit facere testm̄ . Et ur̄ q⁹ sic uxor pōt facer̄ testm̄ ex̄ de testis. Judicāte sz uxor est ꝺna mariti.ut.n. hr̄ gen.3. dñs

dixit mulieri sub uiri potestate eris. ⁊ ipe dominabit tui. g° ꝓuus ꝑt facere testm. ℞ Cōtrariū hr̄. 13. q. 2. Illud. R° q ꝓuus n̄ ꝑt facere testm̄. qz illi q nō sūt sui iur̄. sz alieno iuri subiecti sūt ius faciēdi testm̄ n̄ hēnt quibus non ē permissū facere testm̄ i ꝑn°. sz ꝓuus ⁊ oīa q ꝓui sunt. sūt dñi possessio ꝓz phm̄. i. li. politicoz. dr̄ ēt. 13. q. 2. illud in glo. peculiū qđ ꝓuus hz dñi ē. vñ cū ꝑuz nō hēat testm̄ facere nō pōt. ℞ Filꝰ fāilias ēt testari nō ꝑt. ēt si pater ꝑmittat nisi sit miles qui de peculio castrēsi ul' q̄i castrēsi testari pōt. istituta titulo añ dicto. ⁊ dr̄ filius familias oīs q nascit ex legitīo matrimonio. ⁊ nōdū ē emācipatꝰ. Dr̄ āt peculium castrēse qđ milites i castris. i. militādo acquirūt. ⁊ qđ occōe sue. militie eis datur. ff. de castrēsi peculio quasi per totum. sz hodie pauci iueniuntur tales milites. qz non seruāt conditiones quas illi seruabāt. Quasi castrense est quod filius familias ꝺ sciētia sua acquirit sicut illud quod ꝓpt' aduocationē suam percipit de publico. ⁊ sicut illud quod magister liberaliū artium percipit de publico uel medicus uel alius q cūq; q publica respicit salaria. ¶. de. ioffō so testō. l. uult. de talibus enim permittitur filio fa. facere elemosynas ⁊ cōdere testamētum. qz i peculio tali pater nihil iuris habet. ℞ Ad argumentum in oppositum dicendum. q uxoz ꝓprie loquendo non est serua mariti q̄uis uir si caput eius i regendo ipsā ⁊ sic administratoz ⁊ dispensatoz bonorum. ⁊ sic potest intelligi illud uerbum de libro geñ. allegatum. uir enim dominatur mulieri politicie non dispotice. vnde et pars tem habet in bonis cōmunibus sibi ⁊ marito de qua parte potest facere testamentū.

Quarto queritur ut⁹ fatuus possit facere testamentum. ℞ R° q distinguendum est de fatuo. quidam enī dicuntur fatui. non quia usu liberi ar. careant'. sed quia nesciunt ita decenter inter homines conuersari sicut suum statum deceret. Alij quia res suas prodigaliter dissipant. Alij quia usu liberi ar. careant. fatuus tertio modo dictus testamentum facere non potest. extra de successoribus ab intestato. cum dilectus. ⁊ Institutꝫ quibus non est permissum facere testamentū. ℣. furiosi. Illum enim qui facit testamentum oportet esse compotem mentis sue ꝑ illo tēpore quo facit testamentum. fatuus autem secundo modo dictus si ꝓ sua ꝑdigalitate est sibi suorum bonorum administratio interdicta testamentum facere nō debet. sz illud quod antea fecerat q̄z interdictio ei bonoꝝ fiat ratum est. insti. titulo supradicto. §. Item prodigus. fatuus āt primo modo dictus testamentum facere potest. multi enim sunt qui q̄uis nesciāt decenter inter homines conuersari secundus q statum eorum deceret qui tamen sua bona temporalia bene sciunt seruare ⁊ moderate distribuere. ⁊ utilitatem anime sue ꝓcurare.

Consequenter queritur ꝺ quarto principali. Et circa hoc querūtur. .4. ℞ Primo utrum aliquod testamentū sit infrīgēdum. ℞ Secundo utrum persone religiose possit aliquid in testamento diuiti. ℞ Tertio utrum testamentum ualeat qđ non est factum in presentia ꝓpriꝰ sacerdotis qui possit haberi uel superioris ut officialis ul' episcopi. ℞ Quarto utrum sit aliqua determinata forma sub qua oporteat fieri testamentum ad hoc ut sit ualidum.

Primo ostendo q nullum testamentum est infrīgendum. Uoluntas testōris ꝺz per omnia adimpleri. extra de testamentis. Iudicante. Sed testamentuz continet ultimam uoluntatem testatoris. g° quodlibet testamentum debet per omnia adimpleri. ℞ Item 16. q. i. consideratio. consideratio ecclesiastice utilitatis hoc postulat ex iusta dispensatione testatoris seruandum arbitrium. cū ergo secūdū philosophum. 2°. topicoz. quod nullo addito ꝺr simpliciter dici intelligatur. uī q uniuersaliter seruandum sit testatoris arbitrium ℞ Contra eadem. q. admonere. Admonere te uolumus ne pie defunctoz uoluntates. qđ absit tua remissione cassentur. ubi dicit glo. q secus si sunt iniuste. ergo testamenta iusta sunt infrīgenda. R° aut testamētū

ē rōabilit factū. ita q; ñ sit ō eqtatē nat'a lis iur'.nec diuini nec pōitiu.⁊ tūc dico q; nūo mō ē ifrigēdū.⁊ sic ꝓcedūt iura alīa ad partem primā.aut est factum contra e/ quitatem iuris naturalis seu contra ius di uinum uel positiuū.⁊ tunc non est adiplen dum.sed quod est ibi superfluum est rese/ candum .quibus autem modis fiat contra ius determinare non ē presentis negocij : Scio tamen q; testator exheredans suos heredes qui exheredari non meruerūt dās totum alijs ul' legitiaz portionem que de betur heredibus facit contra equitatem iu ris naturalis.etiaz si det ecclesie .17ª.q.ul. quicunqz .Quicunqz uult exheredato filio heredē facere ecclesiam querat alterum q suscipiat non Augstinum. Et paz post.qui dam cum filios non haberet nec speraret res suas omnes retento sibi usufructu do nauit ecclesie.nati sunt filij illi.reddidit epi scopus omnia ea que ille donauerat.in po testate habebat episcopus non reddere .sz iure fori non iur' poli.Decce uidetur hic ex presse dicere q; episcopus non poterat il/ la retinere iur' poli ideſt quadam naturali equitate. ut dicit glo. ibidem.⁊ sic est ius intelligendum ad partē secundā allegatā .

Secundo queri tur utrū persone religiose possit aliquid in testamē to dimitti .Rō q; legatum factum singu/ lari pſōe existenti in religione tenet. sed cū talis persona proprium habere non possit nec aliquid dare uel accipere sine superio/ ris lnīa.ut habetur.12.q.1.c.non dicatis .si bi non acquiritur ius in illo legato sed mo nasterio.si est monasteriuz tale q; licite pos sit possidere aliquid i cōmuni .vnde mona sterium habet ius in repetendo illud lega/ tum.que enim dantur monacho ul' ad ipsū aliquo iusto titulo deuoluūtur mōasterio u corūt 19ª.q.ulti.Si q; mulier q̄si p totū .

Certio queritur utrum ualeat testamentum quod non est factum in presentia ꝓpij sacerdotis si pos sit haberi uel supioris.ut officialis ul' epi. Et ur' q; non .ex de testamētis .c.Cū eet . Testamenta que prochiani coraz pſbytero suo ⁊ trib' uel duab' alijs psonis idoneis i extrema fecerit uoluntate firma decerni mus permanere. g° p otrariū ur' q; si non sint facta corā suo pſbytero q; firma non debeāt pmanere .Contra eodez ti. Rela tū. dr' testamtū debere iudicari firmū si fa ctū ē corā duob' legitis testib' .nec fit in alicq mētio de sacerdote .g° nō opz q; fi/ at i pntia sacerdotis nec alicuius supioris. Rō q; ꝑz ius cōe nō ē necessariū ad h° ut teneat testm̄ q; fiat i pntia sacerdotis l'ali cuius supioris.sz sufficit ꝑz ius canonicuz q; fiat corā duob' l' tribus testib' legitis. q° ad ea q̄ reliquūt ecclie l' alijs pijs locis. ut pz p decre.ad ptē ꝑz allatā.vñ q° ad le gata intuitu pietatis ad h° ut testm̄ sit fir mū ñ r̄grit illa solēnitas quā i testis leges hūane ute obſuādā dcernūt.ex de testis . Cū eet.i textu.⁊ i glo.vñ dicit ibi glo.q; i his q̄ pietatis cā r̄liquūt min' solleniſ uo luntas sufficit .qa tū ut hētur eodē ti. Rai nuti'.i dispōe l'executione testamenti qm̄ q; consuetudo terraz ul' ciuitatū ꝓualz u ri.iō ubi est ꝺsuetudo approbata testamta fieri i pntia prochialis sacerdotis ul' supi oris necessariū ē ad h° ut teneat testm̄ h° obseruari.si eius presētia cōmoꝺ possit ha beri. Si q; āt cōitates statuta faciāt ut non ualeat testm̄ factuz intuitu pietatis ⁊ pijs locis ⁊ paupib' pſonis coraz sacerdote ⁊ duob' ul' trib' testib' idoneis.nisi ēt sit ibi .4.l'.5. de scabinis ulle ul' iudicib' pncipa les p quos tale statutū factū ē nisi suffici/ enē moniti resipiscāt .excōicādi sunt.ex eo dē ti. Cū esset. ubi dr' ꝺ testis factis corā duab' uel trib' pſonis idoneis cū sacerdo te q; talia testamta firma decernim' pma nere sub intiatiōe anathēatis.prohibēteꝭ negs huiusmōi audeat rescidere testamta. In cōsilio ēt Ayturicen.qꝺ tenuit dns Sy mon tūc legatus i regno Frācie de testis sic dr' .q; ad pūptiōis quorūdā conatus dānabiles repmendos q testamta uel aliaſ uolūtates quocūqz nomine cēseāt licet iu/ ste sint facta iuxta cānonicas sāctiōes tā q̄z legitias nō admittat .sz p eo reprobāt. ⁊ ipugnāt q; scabini aut seculares iudices pūtes non fuerūt qñ testator suū condidit testamētū aut aliā ultimā uolūtatē duxim' statuendū q; ipsi cuiuscūqz cōditiōis ul' di gnitatis extiterint q ifra.8.dies postq̄z su/

per hoc cõpetẽt mõiti fuerit ab ipedimẽto huꝰ nõ uxerit desistẽdũ anathẽatis in nodãtes uinculo ipos astringi uolumꝰ ipo facto. ¶ Ad arguꝰ in oppꝰ dõ q illõ qõ ibi dr̃ de faciẽdo testiñ corã pbytero ñ põit tãq̃ necessariũ sz ogruũ .qõ p3 p decre. se quẽte in qua de pbytero nulla fit mentio. sz tm̃ de tribꝰ uel duobꝰ legitis testibus. ¶ Vl põt dici q illa decre. põt itelligi ubi osuetudo terre talis ẽ.

Quarto queritur

utꝰ sit aliqͣ determiata forma sub qͣ opor teat fieri testm̃ ad hm ut sit ualidũ. ¶ Rº q nõ. sufficit. n. ꝑm iura canonica saltẽ q̃ tũ ad ea q̃ ituitu pietatis legãt paupib⁹ 7 eccl̃is 7 alijs pijs locis q assint. z. l. 2º. legi timi testes testificãtes ultiaz uolũtatẽ defũcti talẽ fuisse. 7 ipz tẽpore illo cõpotẽ fuisse sue mtis. 7 hꝰ siue úba testõris fuerit scripta siue nõ. q̃uis ad maiorẽ certitudi nez tutius sit. q testator ultimã suã uolũtatẽ faciat scribi 7 sigillo autẽtico robora ri. 7 q nõ sit necessaria úba ꝑcisa sub qb⁹ ùbis factũ ualeat 7 nõ aliter. p3. dr̃. n. ex̃ de testis. Tũ tibi. q q exĩmã uolũtatẽ in alte rius dispõe dimittitit nõ uidet decedere i testat⁹. sz ꝓz glo. ibidẽ hꝰ ẽ de bẽignitate canonica. Qz tm̃ fraudes cõualescũt i mũ do. 7 defũcti i hꝰ mũdo paucos uel nullos ueros hñt amicos. 7 heredes ꝓpi sunt ad ipediẽdũ ne ultie uolũtates moriẽtiũ exe cutiõi demãdẽt. nõ testm̃ seu ordinatio ul tie uolũtatis fieri debet certiori 7 firmio ri mõ q̃z possit fieri. ¶ Et nota q icaute fa ciũt testatores q sũt otẽti sigillo 7 testiõijs executoꝝ suoꝝ qñ sũt pauci. qa heredes ex cipere pñt ꝺ testimoniũ eius q eẽt institutꝰ ad agẽdũ i repetẽdo bõa testatoris. qz iõ non debet eẽ actor 7 testis i eadẽ cã. Alij tñ executores nisi alia rõabil cã ipediat ñ sũt a ferẽdo testimõio repellẽdi. Arguꝰ ad hm ex̃ de testib⁹. Insup. ibi. n. dñs papa ꝓzi uel fratrib⁹ sãcte trinitatis sic dicit. Statui mus ut liceat uobis i cã eccl̃e uestre ferre testimoꝰ dũmõ unꝰ uel duo ex uobis ad agẽdũ 7 respõdẽdũ istituãt quoꝝ testimꝰ i cãis i qb⁹ actores sũt instituti nõ debẽt ad mitti. silẽ hẽt ifra eoꝺ ti. Tũ nũciꝰ. 7. 14ª. q. 2. Sup prudẽtia. cuiꝰ rõ ẽ ut dic glo. ibidẽ. qz cã eccl̃ie nõ ẽ. ꝓpe cã singuloꝝ. uel põt dici q hoc institutũ ẽ i fauorẽ piaꝝ cã rũ. Ex his argue a sili ad ꝓpositũ. executio. n. pie ultie uolũtatis defuncti ẽ pia cã. nec ẽ ꝓpe cã executoꝝ sz dfũcti. ¶ Qõ ẽt testatoꝝ possit heredib⁹ ipõer penã si dueĩ re psupserit ordiatiõi sue ultie uolũtatis. hẽt ex̃ de testam̃. Renaldꝰ. dũ tm̃ ñ sit t̃pe ul ihonestũ qõ ꝑcipit testator. Nota q ẽt legatũ i testam̃to ab herede ꝑt peti si non sint alij executores. ut hẽt i. c. ꝓdicto. 7 sic dr̃ extra de testa. Si heres. Si heres iusꝫ sa testõris nõ adipleuerit ab epo loci illius oĩs res q̃ ei relicta ẽ canonice itẽdicat cum fructib⁹. 7 ceteris emolumentis. ut uota defũcti impleãtur.

Consequenter querit

d. 5º. ꝓncipali 7 cc hº q̃rit. 4. ¶ Pº utꝰ rligiosi possit esse executores testamẽtoꝝ. ¶ 2º utꝰ religiosi exẽpti possĩt ab ordinarijs oueni ri rõe executiõs. ¶ 3º utꝰ executores testa mentoꝝ teneãt ifra ãnũ illã executionẽ im plere. ¶ 4º utꝰ diliatio executiõis i aliqͦ ꝓiudicz aie testatoris.

Primo ostendo q religiosi

nõ pñt eẽ executores testamẽtoꝝ. Religio sus sine licẽtia ꝓlati sui se obligare nõ põt. sz q recipit executionẽ testi se obligat ad exeqndũ. gº rligiosi executores testõꝝ fi eri ñ pñt. ¶ Itẽ. 2. tad Thimº. 2. Neo dõ militãs se iplicat secularib⁹ negocijs. 7 dcte. di. 53. Qui i rligiõe sclarit uiuũt ñ fugiũt secl̃z sz mutãt. Sz opz executors testõꝝ se mltis negocijs secularib⁹ iplicar̃. gº rligio si ñ pñt eẽ executors testõꝝ. ¶ Itẽ ex̃ ne cli ci l' mõachi. Sacerdotib⁹ clicis tuis ãnũ cies publice ne mĩstri laicoꝝ fiãt. nec i reb⁹ eoꝝ ꝓcurators exĩstãt. sz testi executor ẽ q̃i rex mortui ꝓcurator. gº uĩ q nec clicꝰ nec rligiosꝰ ꝑt eẽ testi executor. ¶ Contra mlti rligiosi executors sũt. 7 ecclia scit 7 nõ rꝓhẽdit. gº executors fieri pñt. ¶ Rº q rligiosꝰ ãt ẽ licẽtiatꝰ a suo supriori ut possit fieri executor testi. aut ñ. si pº mõ. dico q ꝑt fieri executor ut i plib⁹ ẽ utile aie testõris. qz i executõe maꝝ attẽdẽda ẽ fidelitas q̃ pfec tꝰ i rligiosis q̃z i sclaribꝰ dz uigeꝛ. si ãt ñ ẽ licẽciatꝰ. tũc dico q si itret i executõe alicꝰ

testamēti ut executor peccat. quia facit qđ facere non potest de iure. ut bene concludebat prima ratio ad primam partem. Facit etiam preiudicium anime testatoris. quia talis a uolentibus testamentum impedire posset in iudicio per exceptionem repelli tāq3 ille in quem non cadebat exequendi ptās. propter hoc caute facerent religiosi qui ō licentia sui superioris fiunt executores. etiam si acciperent super hoc litteram sui superioris. ut possit facere fidē q3 licentiati sunt si contrarium obijceretur eis ab illis q3 ualent executionez ipedire. ¶ Ex dictis patet solutio ad primuz in oppō. ¶ Ad 2m dicenduz q3 esse executorē non computatur inter secularia negocia. quia opus est pietatis. ordinatur enim ad adiuuanduz animas defunctorum. secularia autez negocia que religiosis interdicuntur habes exprime esse extra ne clerici uel monachi. c. i. Ad tertiū dicendum q3 magna differentia est inter p curatorez 7 executorem. procurator emz est qui negocia aliena mandato sibi a dño fcō gerenda gratuito suscipit. 7 in iudicio administrat negocia plura uel unuz. vnde procuratores sunt qui res dominoz uiuoruz administrāt ad temporalē eoruz utilitatem. executores autez mortuorum distribunt ad animarum utilitatez.

Secundo queritur ut religiosi exempti possint ab ordinarijs cōuenirī ratione executionis. Rō aut illi religiosi exempti nō hēnt nisi exemptionē cōmunez. aut ultra hoc habent exemptionez specialez seu speciale priuilegiuz q3 cōuenīri non possint ab ordinarijs ratione delicti. nec ratione contractus. nec ratiōe rei ō qua agitur. Si non habent nisi exemptionez cōmunez. dico q3 possunt conueniri ab ordinarijs ratione executionis si de illa nō faciūt qđ facere debent. quia sic exempti conueniri possunt ab ordinarijs locoruz ratione delicti. siue contractus. aut rei de qua inter ipsos agitur. extra de excess. priuil. Volentes. Si āt ultra exēptionez cōmunē priuilegiū habēt q3 p decre. īmediate. allegatam nullum preiudicium fiat libertati eorum. ¶ Ad hec dicunt alīq3 ratione executionis possent cōueniri coram ordinarijs locorum. quia non possunt de iure recipere executionem. nisi de licentia superiorum suoruz. 7 cū superiores licentiāt eos ipso facto uidentur eos quo ad illud negocium submittere ptāti ordinarioruz cum de iure cōmuni pertineat ad ordinarios solicitudo 7 cura ut pie ultime uoluntates ō functorum fideliter executioni demandentur 7 ipleantur. extra de testamētis Nos quidez. ubi dī q3 secundum pissimas leges dilatas. defunctoruz pias uoluntates epi scopali decens est studio adimplere. sed hē opinio non mihi placet. pari enim ratione dici posset q3 si superiores darent eis licentiam faciendi aliquem contractuz in loco nō exempto. q3 ipso facto quo ad hoc submitteret eos ptāti ordinarij loci. qđ tamen nō est uerum. qz iam positum est q3 ultra cōmunem exemptionez priuilegium habent q3 cōueniri coram ordinarijs non possunt. nec ratione delicti. nec ratione contractus. nec ratione rei de qua cōtra ipsos agitur.

Tertio queritur utrum executores testamentorum teneantur infra annum executionem cōplerē. ¶ Rō q3 aut testator tempus determinat infra qđ uult testamentum esse cōpletum. aut nō. si sic. nō tenentur executores tentiōe necessitatis usq3 ad illud tempus testamentum complere nisi uiderent citius explendo se posse facere aīe defūcti uoluntati utilitatē maiorē. tunc emz 7 si in foro iudicij cōpelli nō possent ad citius' implēdum. tamen ad hoc conscientia deberet eos compellere. quia supponendum est q3 uoluntas defuncti fuit ut illo modo 7 illo tempore testamentum implerent quo esset expedientius anime sue. si autem non determinat tempus infra quod uelit testamentum impleri. tunc distinguo. qua aut executores habent libere bona de quib9 possunt stati testamentum implere. aut non habent. si habēt dico q3 īplere tenentur q3 citius possunt. qua debitores sunt illis quibus legata facta sunt 7 sicut dicitur. ff. de reg. iur. In ommibus obligationibus in quibus dies non ponitur presenti die debēt. ¶ Preterea

q̄sto citi⁹ testm̄ iplet̄ tāto citi⁹ aīa ꝺfūcti a
leuiat̄ .ut patebit ī sequēti qō.vñ illi exe/
cutores q penes se hēnt ī promptu ⁊ libere
bona de qb cito pñt testm̄ iplere ⁊ p lōgū
tēp⁹ tardāt suā executionē ꝺplere. necato
rib⁹ egētiū ꝺpāt.iꝫ .q.2.Qui obl'oēs.Qui
obl'oēs ꝺfūctoꝝ aut negāt eccl'ijs.aut diffi
cile r̄ddūt tāqꝫ egētiū necatores exō icet̄.
⁊ fm glo.ibidē h⁹ nō itell'r de oblatiōib⁹
uolūtarijs.iꝫ de ill'ꝫ bōis que relicta sūt ec
cl'js.c. sequēti ꝺr̄.q oblatiōes ꝺfūctoꝝ
r̄tinēt.⁊ illi q eccl'ijs tradere ꝺmorāt̄ ut i/
fideles sūt ab ecc̄ abijciēdi.executores ēt si
illa bona retinēt p se ipis sūt sicut fures ⁊
raptores eo.c. Vñ ⁊ uelut necatores paup
um ab eccl'ijs ꝺbēt excludi quousqꝫ r̄ddāt.
eadē .q.Clerici.⁊ sacrilegiū cōmittūt .17.
.q.4. Sacrilegiū .vñ si executores ifra an
nū falte āmonitione epi pias uolūtates de
fūctoꝝ nō iplēt cū posset si uellēt p epuꝫ de
bēt ipelli .ex̄ de testamentis. Nos qdē.⁊.c.
Tua nobis.ī glo.⁊.c. Ioannes.ī textu. Si ex
ecutores nō hēant bona ī pr̄optu de q⁹
possit ifra ānū testamētū iplere.ñ credo q⁹
pp h⁹ ꝺuoluat̄ post ānū ptās eoꝝ ad epū.
tenēt̄ tñ facer̄ qō ī se ē ut bōa hēant.⁊ bīta
debēt ꝺstribuere q̄s citi⁹ possūt.

QUarto queritur
uē⁹ ꝺlatio executiōis mali ī aliq⁹ p̄iudicet
aīe testatoris .Et uī q⁹ nō .24.q.2.Nec qs
q̄s ꝺ eo q ī ꝺmno ē iudicio ꝺstitutus no/
bis fas nō ē aliud ꝺcernere p̄ illud ī quo
eū ꝺies supm⁹ iuēīt.g⁹ testator siue sui exe
cutores exequāt̄ ordinationē siue ultie uo/
lūtatis.siue nō .nō pp h⁹ hēbit msi bonū ul'
malū qō sibi ꝺebebat̄ p illo statu ī quo eū
supm⁹ ꝺies ideſt ꝺies mortis iuēīt. ⁊ Itē si
bon⁹ hō mittat elēosynā p suū fuiētē cuidā
paupi.si fuiēs ille eā nō ꝺderit.iꝫ eā ex ma
lignitate ī aquā p̄iecerit seu sibi retinuerit
nō ꝓpter h⁹ minuit̄ meritū illi⁹ q elemosy
nā ꝺari p̄cepit .g⁹ a sili propter malitiā ex
ecutoꝝ nō minuit̄ meritū testatoris q bōa
sua p̄cepit p eos paupib⁹ ꝺstribui .g⁹ siue
executores ꝺstribuāt siue nō.siue ꝺstribu
ere tardēt.nō ꝓpter hoc peius ul' meli⁹ aīa
testaoris hēbit .⁊ Cōtra opatio exteriꝝ
ultra bōitatē actus iterioris ualꝫ ad aliq⁹
accidētale p̄miū ut supi⁹ uisū ē.g⁹ a sili ex
ecutio ultie ⁊ pie uoluntatis testato ul/
tra bonā uolūtatē quā hūit ī p̄cipiēdo sibi
aliq̄d ꝓdest ad aīe siue alleuiationē.q g⁹ nō
exequūt̄ aut exeq tardāt aīe testatoris p/
iudicāt.R⁹ q⁹ dilatio executiōis ī aliquo
p̄iudicat aīe testatoris.cuius duplex est rō.
⁊ Una qa q̄sto citi⁹ eccl'ie ⁊ pauperes q⁹s
legatū ē recipiūt illō qō testator eis lega
uit tāto feruētius ⁊ citi⁹ oꝝāt p aīa ꝺfūcti
⁊ oꝝare tenēt̄ .⁊ q̄sto tardi⁹ recipiūt qō eis
legatū ē tāto tepidiores sunt ad orandū .⁊
magis tardāt oꝝare p aīa ꝺfūcti.accelera
tio āt feruētiū orōnū p aīa ꝺfūcti multū
ualꝫ ad eius alleuiationē ⁊ celeriorē expedi
tionē.⁊ Alia rō ē qa sic ꝺfūcti ī charitate
aliq̄d purgabile secum portātes ī hac uita
meruerūt ut elemosyne si p eis ꝺbēt eis p/
sūt .nō ad augmētū gr̄e . iꝫ ad alleuiationē
⁊ abbreuiationē sue pene.⁊ iō q̄sto testamē
tū suū citi⁹ executiōi ꝺmādat̄ tāto citi⁹ al
leuiat̄.q̄sto tardi⁹ executio sui testamti ꝺ/
plet̄ tāto tardi⁹ ceteris paribus īcipit alleu
ari ⁊ tardius liberat̄ .si tñ legata sua nūq̄s
solueret̄ nec forte fcā sua q̄ p̄cepit emēdari
per executores emēdaret̄. nec ꝺbita sua q̄
solui p̄cepit p executores solūēt̄.ñ tñ pp h⁹
perpetuo r̄manere ī pena. q̄uis ꝓpter h⁹
multo tardi⁹ liberaret̄ a pena. Ex ꝺcis p⁹
q̄s grauissime peccāt .⁊ magnā ꝓditionē ⁊
illegalitatē faciūt executores q executiōes
testamtoꝝ sibi cōmissas ñ ꝺplet̄ q̄s citi⁹ pñt
opportūitate bīta ꝓpetēti.⁊ Ad p̄mū ī op/
p⁹ ꝺ q⁹ illō ꝺbū itell'r de quodā heretico
qui ī sua hereſi ꝺcesserat ⁊ tali mortuo ⁊
cuicūq̄s ī pcō mortali ꝺcedēti nihil ꝓdest
qō postea p eis fiat.vñ usurariꝫ q ī ꝺdēdo
testamētū p̄cipiūt ut sui executores restitu
āt post mortē suā ill'a q⁹ accepert usuras
⁊ nolūt q⁹ fiat restitutio q̄s ꝺiu uiuūt.iꝫ itē
dūt illa bona retinere si ꝺ ifirmitate eua
dūt.ñ ꝓdest ad salutē aīe sue testm̄ qō faci
unt .qz tales ī mortali pcō ꝺcedūt.q̄uis
ī peiori statu mozerēt̄ si nolēt q⁹ ēt p⁹ moz
te suā restituerēt̄ .Ad 2⁹ ꝺ q⁹ q̄uis ñ mi
nuat̄ meritū mittētis q̄stū ad ip̄ecutionē
gr̄e.tñ minuit̄ q̄stū ad r̄missionē pene.ma/
xīe qz si ille pauper elēosynā r̄cepisset fer
uēti⁹ oꝝaret ꝓ eo ⁊ magis teneret̄ oꝝare.

QOnsequenter q̄ri/
tur ꝺ

.6°. ꝑncipali. ⁊ cē h° querū quattuor. ℣ 1° ut mortuis ꝓficiat sepultura corpū suoꝝ. ℣ 2° ut ꝓficiat uiuis sepultura mortuoꝝ. ℣ 3° ut licitū sit cuilz eligē sepulcam i q cūqz loco sacro uoluerit. ℣ 4° ut ſueralia illi q eligit alibi qz i sua ꝓchia sepeliri d beāt eē sue ꝓchiāl ecclie uł illius in qua sepeliť.

PRimo ostendo q mortuis ñ ꝓficiat sepulca suoꝝ corpū. Aug. li°. d cura ꝑ mortuos agēda. nō multū post ꝓncipiū. Tu ratio funeris cōditio. sepulture. pompe exequaꝝ magis sūt uiuorum solatia qz subsidia mortuoꝝ. ℣ Itē eod li. ł. qi i medio loco ite ꝑncipiū ⁊ mediū dr d corpib⁹ martyꝝ quorūdā ex pōtis cāib⁹ q nō ob aliud credēdū eē uiuētus fuisse ꝓmissū nisi ut discerēt xp̄iani i ꝓfitēdo xp̄ū duz ꝓtēnūt hāc uitaz. multo magis ꝓtēnēr sepulcrū. sz q ꝑdē ꝓtēni nō dz. ℣ Cōtra nō ē ꝓbabile q frustra fuerit diuotō sāctoꝝ hoīnū. sz i sacra repit scriptura de sāctis p̄rib⁹ q solliciti fuerūt d loco sepultuř sue. ut pz in Ben. d Abraā. Jacob. ⁊ Joseph. Illa āt solicitudo frustra fuisset nisi sepultura ꝑdeēt ut uř. ℣ Itē ipius nocet sepeliri i loco sacro. iz⁹. q. 2. Quibus ⁊ c°. seqñti. g° p ordiū ꝑdē pijs. ℣ 2° q mortuis i charitate decedētib⁹ aliquid purgabile secum deferentibus ꝑdest sepultura corpoꝝ suoꝝ nō p se sz p accidēs iqz tū. s. in spiciētes sepulturā memoriā retinēt defūctoꝝ. ⁊ p eis orēt. vñ Aug. li° de cura ꝑ mortuos agēda ite ꝑn° ⁊ mediū. ad Donatū eo q moneat mētē. i. admoneat nūcupat. sz ultra h°. ꝑdest sepultura i loco sacro. iqz tū sepeliēs mortuū aliqu sācti ꝓfectio ꝓmittit eiusdē p̄cib⁹ credēdū ē adiuuari. ⁊ qz ceris pibus ex dīna ordiatiōe triūphās ecclia spāliť orat p illū q i loco sacro sūt sepulti. ⁊ qz illi q loco illi defuiūt tenēť ceris pib⁹ p illū frequētius ⁊ spālius orare. ⁊ his ꝓcordat Aug⁹. li. p̄dicto pū añ auctoritatē allegatā. ubi dicit d sepultura ⁊ his q fiūt i sepulturis. qz ad hoc ualēt mortuis ut dū uiui recolūt ubi sūt pōita eoꝝ quos dilīgūt corpora eisdē scis illos tāqz patronis susceptos apud dñz adiuuādo ⁊ orādo cōmēdāt. lūinaria ēt pāni ⁊ alij sūptus q fiūt i sepulcris mortuis ꝑdēe posse p accīs qz tū p talia hoīes excitāť ad ꝓpatiēdū. ⁊ p ōnis ad orādum pro eis ⁊ inquantum pauperes i fructum capiunt ⁊ ecclia ꝓpter deum hōrať. ⁊ sic Tho. 12°. Sepulca ite ceras elias cōputať. ex dīs pz facilr uia soluendi argumēta ad utrāqz ptem. ꝓma. n. auctoritas. Au. ad ptē ꝓmā allata itelligēda ē d pfectu p se. ℣ Ad 2m dd q nō ē itelligēdū q sepulchrū ꝓtēni debeat absolute sz q ꝑp timorē carēdi sepultura nō dēt xp̄iāi i xp̄i cōfessione trepidare. ℣ Ad primū ad ptē alia z dd q sci patres fuerūt solliciti de sepulca corpoꝝ suoꝝ sciēteś q eis poťat p accīs prodesse ⁊ ēt alijs ut oñdeť i qōe seq̄ti. ℣ Ad 2m dd q ipio nō nocet sepeliri i loco sacro nisi iqz tū hāc sepulturā sibi idignā ꝑpter humanā gloriā procurauit. vñ ex arguēdo nō cōcludit q sepultura corpū pijs aiabus ꝓsit p se nec eis nocet qcqd hoīes inimici faciūt de corpib⁹ eoꝝ ut exp̄sse dicit. Aug⁹. p°. d. ci. c. iz ꝓbās h° p illd saluatoriť Nolite tiere eos q occidūt corp⁹. ⁊ post h° nō hñt āplius qd faciāt.

SEcundo queritur ut mortuis ꝓficiat uiuis sepultura mortuoꝝ. Et uideť q ñ. Facere opus qd alij ē iutile p accidēs nō ē meritoriū faciēti. qa op⁹ malū qñqz p accīs ꝑdē. sz sepultura corpū nō ꝑdē aiabus nisi p accīs. ut i pcedēti qōe dictū eſt. g° uiuis sepeliētib⁹ nō ꝑdē sepultura mortuoꝝ. ℣ Itē facere sūpt⁹ i op⁹ minus utile q fieri posset i magis utile faciēti nō ꝓdē sz exp̄sse q fiūt i sepulturis mortuoꝝ posset fieri i op⁹ utili. s. si paupib⁹ daret. g° uideť q talia facere faciētib⁹ ñ ꝑdē. ℣ Cōtra Aug⁹. li° d cura ꝑ mortuis agēda lōge p̄⁹ pn°. Thobias sepeliēdo mortuos deū ꝑmeruisse teste āgelo ꝓmēdať. ut hēt Tho. .12. ℣ 2° q sepultura corpoꝝ ꝑdē uiuis sepeliētibus ⁊ alijs. qz tale opus fidem resurrectiōis astrut. ut dicit Aug⁹. li°. pallegato paz post locū ꝑdictū. hoīes ad faciēdum ēt elias excitat. vñ Aug⁹. p° de ci. .c.14. dicit q i hoc salubriť discit q̄ta posit eē remūeratio p eis quas uiuētib⁹ ⁊ sepeliētibus exhibemus si nec hoc apud deum perit q ex animis hominum membris officij diligētie qd persoluitur subuenit. ēt in aliquo animabus defūctorum ꝓm mo-

dū q; ī p̄cedēti q̄one victus ē .certū est āt q; facer̄ opus q̄ fidē resurrectionis astruit ⁊ largitionē ecclesiar̄ cōmēdat ⁊ aīab⁹ defū ctor̄ subuenit faciēt̄ib⁹ pdest .Sepeliētes ēt funera suis corp̄ib⁹ ⁊ alior̄ uiuor̄ pfūt ī q̄stū p̄fuāt aerē ab īfectiōe cadauer̄ q̄ uiuo rū corpa posset īfici .⁊ h⁹ cū bona fit ītē tiōe op⁹ ē mīe.⁊ ex ꝺseq̄nti aīab⁹ h⁹ faciē tiū pdest .Ad p⁹ ī opp⁹ ꝺ q; op⁹ pdest se alij p accidēs ꝺupl̄r p̄t ītelli.aut q; ē pu re passiua occasio utilitatis illi⁹.quia ex se magis ordinat̄ ad deffectū.q̄uis hō ex bo nitate sua ī illi⁹ utilitate eliciat .⁊ tale op⁹ faciēti nō pdest .ꝙ obest. Alio mō .qa q̄uis nō sit p se cā utilitatis tū ordīat̄ ad īducē dū hoīes ad faciēdū alteri⁹ utilitatē.⁊ tale op⁹ pdesse p̄t faciēti.tale āt op⁹ ē mortuos sepelir̄.Ad 2⁹ ꝺ q; maior falsa ē nisi ītel ligat̄ si faciat sup̄t ī op⁹ min⁹ utile sub rōe q̄ min⁹ utile .nō.n.peccat hō faciēdo bonū eo ipo q; nō fiat maius cū possit facere.nō .n.tenet hō de necessitate facere oē bonuꝫ q ꝺ pōt.faciēs āt sūptus ī sepultura quos posset alibi meli⁹ collocare nō facit eos in q̄stū ē opus minus utile sed īquātū ē utile. debꝫ tamē fieri ꝯꝫ q ꝺ recta rō dictat oīb⁹ debitis circūstātijs obꝑuatis.

Certio queritur

ut⁹ licitū sit cuiꝫ eligere sepultura ī quo cūq; sacro loco uoluerit.Et uī q; sic.ex de sepul.c.i. Nulli negam⁹ ꝓpꝛ eligere sepul turā ⁊ ēt alienā. dns.n.⁊ magr̄ alienā eligit ut ꝓpꝛ.Itē .ix.q.2.Ebron .ī fie ubi qsq tumulād⁹ sit legib⁹ exp̄ssū nō ē.⁊ iō ī uo lūtate tumulādi cōsistit .Itē unicuiq; hūti ꝓpū licitū ē ꝺere testamētum. vñ.i9.q.3. Perlatū .ſ. Ecōtra .ꝺr̄ q; Paul⁹ ꝑm⁹ he remita ī testaméto collobū suū Atthanasio alexādrino epo reliqt.tunicam uero beato Antonio .ꝯꝫ qlꝫ hꝫ suū corpus ꝓpꝛ.g° ꝺe illo facere p̄t testa⁹ eligēdo sepulturam . Itē cuiꝫ licitū ē facer̄ illꝺ q ꝺ ē ad salutez aie sue .ꝯꝫ eligeř sepulturā ī loco r̄ligioso uī pficere ad salutē aie eligētis.g° licituꝫ ē cuiꝫ h⁹ facere ut uī.Ecōtra.ix.q.2.Fa cultates.ſ.Sicut cōiugati ī uno sepulchro uidēt eē ponēdi .g° uxori nō ē licitū eligeř sepultura alibi q̄s ubi iaceat su⁹ maritus . Itē oīa q̄ sūt fui sūt dñi. ꝯꝫ fu⁹ non pōt ꝺeř testamētū.ix.q.2. Illꝺ.g° cū corp⁹ fui sit ī dñi ptāte. q; ipm uēdere p̄t.nō licet sibi sine cōsēsu dñi sui corpis sui eligere se pulturā.Itē ex̄ de sepu .c.i. Statuimus unū quēq; ī maior̄ suor̄ sepulchris iacere . ut patriarchar̄ exit⁹ docet.g° nulli licet alij eligeř sepulturā.Itē nulli ꝯꝫ alicubi eli gere sepultura nisi bonū sit .ꝯꝫ si aliqs ad aliqꝺ bonū faciēdū īducat̄ fraude uī dolo. nō pp h⁹ irritari ꝺz illꝺ bonū ad q ꝺ īduc⁹ ē ille.hec.n.pia fra⁹ uocat̄ .ꝯꝫ ut hētur ex̄ de sepul. In nr̄a. Si aliqs fraude uī dolo īduct⁹ fuerit ad eligēdū sepulturā alibi q̄s ī sua prochiali eccl'ia .p hoc nō p̄iudicat̄ p rochiali eccl'ie .g° eligere sepultura alibi q̄s ī sua prochiali ecc⁹ nō ē bonū.⁊ ex ꝺseq̄n ti nō licet .R⁹ q; qlꝫ adult⁹ compos sue mētis libeř p̄t ubicūq; uoluerit ī loco ma gis religioso eligere sepulturā.⁊ locuꝫ ma gis religiosū uoco illū ī q° freq̄nti⁹ ⁊ ho nestiu⁹ ⁊ ꝺeuoti⁹ ꝓ uiuis ⁊ mortuis celebra tur.⁊ talia sūt loca ī q⁹ sūt ꝺuentus reli gioso⁹ fratrū.ex̄ de sepul. Fraternitatē.⁊ ꝺico adult⁹.qa īfra ānos ꝺstitutis nō licet eligeř sepulturā.ex̄ de sepul. In nr̄a.ītextu. ⁊ ī glo.pat̄ tū ei pōt sepulturā eligere. dū mō ⁊ ipe ibi eligat sepulturā.ꝺsuetudi tū lo ci reliquēdū ē.ex̄ de sepul. De uxore.ī glo. ⁊ ꝺico cōpos sue mētis . qa q non ē ꝺpos sue mētis nō pōt sepulturā eligere sibi. ex̄ de succ⁹.ab itestato .Cū dilect⁹ .⁊ ꝺico ī ló co magis religioso .q; si ī loco mīus religi oso eligat q̄s sit ille ī quo ī firmitate cōsti tutus sua recipit sacramēta uidet h⁹ facer̄ ex odio uī supbia uel aliq̄ alia temeritate . ꝯꝫ nulli ꝯꝫ temeritate ꝓpr̄ arbitrij ī alia ec cl'ia sepulturā eligere q̄s ī illa cui usus pētū ātiquor̄ canonica īstitutiōe subiacere pro hibet .ix. q.2. Placuit.huic opinioī ēt cō cꝛꝺat illꝺ q ꝺ hēt ex̄ de sepul. Frnitatem. Boffredus tū ꝺicit q; eligi pōt sepultura ēt ī loco min⁹ religioso .ꝺū tū ille q eligit ñ fecerit h⁹ ex ꝺlectiōe alteri⁹ aut ex odio uel cōtēptu ꝓpr̄ sacerdotis .⁊ reliquat p rochiali eccl'ie legitimā portionē .⁊ opinio nē suā ꝺfirmat p illꝺ q ꝺ hēt ex̄ de sepul. In nr̄a.ꝯꝫ siue ista opīo sit uerior q̄s ꝓma sue nō.certū ē tū q; epus ī mīori ⁊ mīus reli gioſa eccl'ia eligeř p̄t sepulturā.ix.q.2.Bo ne .cuius ratio ē pp formam ⁊ dignitatem

officij sui pſūitur q; ꝓpter sepulturā sui corpis subliabit illa ecc̄a ⁊ magis ſligiosa redd̄t. ¶Videt ēt mihi q; hodie unicuiq; licitū ē eligere sepulturā. liberū sit ex cōsuetudine eligere eā i quocūq; loco uoluerit cui cōuēit ius funerādi ex iure cōi uel pulegio. dū tñ suā parrochialē eccl'iaz i aliq̄ re ſpiciat ꝑz patrie morē. si tñ dimittat locuz magis religioſū ꝓ min⁹ religioso nō bñ facit nisi forte magnitudo deuotiōis quā hēt ad illū ex aliq̄ ſpāli cā recōpenſet. idigena āt q; sepulturā nō eligit sepelier cū ꝓpinq; ul' ubi decias psoluebat. ix.q.2. Ubicūq; tē poz sēp tñ ꝟsuetudini stādū ē. pegrinās āt i aliā religionē ibi sepeliat ubicūq; eligerit sepulturā. dū tñ sit loc⁹ cui ꝟueniat ius funerādi ex iure cōi ul' pulegio. ix.q.2. Placuit. si āt sepl'turā nō eligat sepeliri ꝺz i illa prochia i q̄ i ifirmitate mortis ꝟstitut⁹ sua recipiat sacramēta. ix.q.2. Ubicūq; in glo. ⁊ ex̄ de sepulturis In nr̄a. ¶Ad ꝓmuz ꝺd q; illa auctoritas ē itell'ēda exceptis ill' q; i corpe cōis excepti sūt. ¶Ad 2⁹ sili mō ꝺd ē q; tñ dr̄ ibi nō eē exp̄ſſū ubi qſq; tumulād⁹ sit corrigit p illō qd hēt s ea. q.i.c. .i. ⁊ ifra ea. q. Ubicūq;. ⁊. c. Placuit. ¶Ad 3⁹ ꝺd q; religioſi ꝓpj corpis ptātē nō hñt. corpus .n. coz ē i ptāte sue religiōis. Paulus .n. pm⁹ heremita. q̄suis. n. fuerit religioſiſsim⁹ scitate. non tñ erat i religionis statu. ¶Ad 4⁹ ꝺd q; q aliqd i alteri⁹ p̄iudiciū facit i hoc nō facit utilitatē aīe sue. vñ si uir ītret religionē iuita uxore nō faceret utilitatē aīe sue. si āt religioſ⁹ alibi eligeret sepulturā q̄s i sua religiōe p̄iudicaret sue religiōi i ptāte cui⁹ ē corp⁹ suū. ⁊ iō nō faceret utilitatē aīe sue. sīr dico de quocūq; q; sepulturā eligeret ꝺ ꝟsuetudinē ⁊ iusta cōe ¶Ad p⁹ ad ptē scōaz ꝺd q; illō ubū itelligēdū ē qñ uxor sepl'turā nō eligit tūc. n. sepeliri debz ubi sepult⁹ ē suus marit⁹. ⁊ si plures hūt sepeliri ꝺz ubi sepult⁹ ē ult⁹ us. Aliq tñ dñt illō v̄bū eē ꝟsiliū nō p̄ceptū. vñ si marit⁹ sepult⁹ ē ex̄ prochiā illā i qua uxor i ifirmitate mortis ꝟstituta sua recepit sacramēta si nō eligat sepulturā nō sepelier cū uiro suo sz i prochia illa. nisi loci uel p̄ie obſtiterit ꝟsuetudo. q; āt mulieri licitū sit alibi sepulturā eligere q̄s cū uiro suo ēt sepulto i prochia i q̄a ipsa moriens sua recipit sacramēta pz. ex̄ ꝺ sepl'. De uxore. ubi dr̄. De uxore uero ut⁹ q̄dē uir liberā hēre ꝺbeat sepulturā. nobis uī q; illa sup h⁹ ītē uiz ⁊ mlierē sit faciēda distinctiō. sz utriq; i cāu isto eq̄lē eē credim⁹ facultatē. cū electio ista ad eū post statū ptineat i quo mulier soluit a lege uiri. ¶Ad 2⁹ ꝺd q; q̄s uis ser⁹ nō possit cōdēr testamētū sine ꝟsēsu dñi. tñ eligere pōt sepulturā. ix.q.2. Illud. ℣. Quia. g⁹ illa electiō ad illū statū pertinet i q⁹ ser⁹ soluitur a lege dñi sui tēporal'. sili mō uidet opinari quo ad hoc dñus Hostien. ꝺ religioso all'. illō q̄ ꝺ dr̄ ex̄ de excess. platoz. Nimis uniq;. q; ut dicit ipe illa electio ad illō tēp⁹ ptiet i quo ſligiosus a iugo obedientie absoluit. ꝺz i ōriū uī eē ꝟsuetudo rōal'. qa q ꝓpe uolūtati rnūciauit q̄ i hoie mai⁹ ē nō uī q; ordināri de corpe suo rēnuerit ptātē. ¶Preterea ꝓbabile ē q; illi ꝺ mōasterio suo magis erūt solliciti de aīa eius q̄s alij. ¶Preterea si alibi eligeret sepulturā scādelizaret mōasteriū suū. Illa āt ꝺcretal' quā allat Hostien ꝓ sua opīone loq̄t ꝺ illos q uolebāt q; religioſi sepeliret i prochiali eccl'a. vñ nō multū facit ad ꝓpositū suū. qa sic ꝺ ꝺcre. di. 29. Sciēdū ex ꝓsona tp̄re ⁊ loco ⁊ cā regule cānice debēt itelli. ¶Ad 3⁹ ꝺd q; h⁹ itell'r de illo q non elegit sepulturā. qꝺ ꝓz. q; īmediate subiūgitur. Nulli tñ negam⁹ ꝓpā eligere sepl'turā ⁊ ēt alienā. ¶Ad 4⁹ ꝺd q; aliq̄n aliqd ē hōi licitū ⁊ bonū. si h⁹ faciat ex libera uolūtate qꝺ nō eēt bonū nec licitū sibi facere p inductōes dolosas sicut i multis casibus exēplificari posset.

Quarto queritur utrū funeralia illi⁹ q eligit alibi q̄s i sua prochia sepeliri debeāt eē sue prochial' eccl'ie l' illi⁹ i qua sepelit'. R⁹ q; prochial' eccl'ia ꝺ funeralib⁹ illi⁹ defūcti debz hēre portionē canonicā. ix.q.1. Eccl'ias. ꝓ totū. ēt si ille religionē ītret existēs i ifirmitate de q⁹ morit'. ex̄ de sepul'. De his ē āt canonica portio accipiēda ſm ꝟsuetudinē terraz ut uidet scādalū qꝺ pōt ex hoc argui qa diūsa copula diūsiode taxat canonicā portionē. dicitur enim extra ꝺ sepul'. c. p⁹ q; illa portio debet esse tertia pars ⁊. c. sequēti. dr̄ q; debz eē media ps. ⁊. c. In nr̄a. dr̄ q; dz eē.

quarta ps.utrū.ēt caōica portō se extēdat ad legata.dicūt aliq q; sic.dr̄.n. extra ō se pul. Cū sup statuim⁹.ut si aliqs prochiāo rū nr̄orū alij ptigerit eligēr sepulturā ō te stamento ipi⁹.4ª uobis portio r̄liq̄t.ifra tñ i.c. In nr̄a. excipiūt eq; arma i subsidiū ē re scē bēnt hospitalarij liber.si ab ill' qui apō eos sepulturā eligūt eis in testamento reliquūt.sz illa uere. Cū sup.p ō.nā ꝯsuetudinē i multis locis abrogata ē.vñ ubi est ꝯsuetudo ōnia stādū ē ꝯsuetudini.dz tñ eligēs sepulturā alibi q̄s i sua prochia suā pro chiale eccliaz i aliq° respicere ꝑm pie morē.dñt ēt aliq q; illa dcre. Cū sup.n itelligitur nisi de prochāis cathedralis eccīe.qō ꝓbāt p h° q; dñs papa logt ꝓposito 7 capellāo fauetio.nec se extēdit ad ea q̄ legā tur si gulari plōe qō ꝓbāt p illud qō s dr̄ de testamētis. Registi.F. ultio.

Onsequenter quer̄itur de septio pncipali.7 cē h° quer̄ūtur quattuor.¶p° ut⁹ oēs aie defūctor̄ i charitate cognoscāt orōes nr̄as. 2° ut⁹ oēs orent p nobis.¶3° ut⁹ oīuz orōes q̄s faciūt pro nobis exaudiāt.¶4° ut⁹ aie beate oret p illis que sūt i purgatorio.

Rimo ostendo q; nō oēs aie defūctor̄ i charitate cognoscūt orōes nr̄as. Isa. 63°. Abraā nescit uos .7 Israel ignorauit nos .g° a filī ignorauerūt orōes nr̄as.¶Itē Job.14. dr̄ ō defūcto q; siue nobiles fuerīt filij ei⁹ siue ignobiles ñ itellēt.¶Itē Aug⁹ li° de cura p mortuis agenda. ifē mediū 7 finē.ubi sūt spūs defūctor̄ ubi ñ uidēt quecūq; agūt.aut euēiūt i ista uita hoīb⁹.¶Cōtra Gregor⁹.i2°.li°.mora.pa nū añ mediū q; tus oipotētis dei claritatē uidēt nullo mō credēdū ē q; sit foris aliqd qō ignorēt.g° aie beate uidēt orōes nr̄as.¶Itē ut hītū ē supi⁹ de suffragio p quoz facto exīte i purgatorio oēs alij gaudēt.sz nō gauderent nisi cognoscerēt.g° orōes nostras cognoscūt.¶R° q; aiar̄ illor̄ q; sūt i charitate defūcti q̄dā sūt iā beate.q̄dam adhuc i pena purgatorij exītes. Beate oēs orōes nr̄as q̄s eis porrigius cognoscūt in ꝓbo dei qō clare uidēt. q̄suis.n.nō uideāt oia q̄cūq; uidēt ubū. tñ ꝓbabile ē q; i eo uideāt oia q̄ faciūt 7 dicūt 7 q̄ i corde gestant ad reuerētiā eaz.¶Die uo existētes i purgatorio q̄uis p effect⁹ cognoscāt suffragia efficacia p q̄bz illaz fcā.tñ ut dñt qdā si eis porrigius orōes ut p nobis dñz ōpet ēt eas nō cognoscūt. q2 nō cognoscūt eas i uerbo.q2 adhuc nō uidēt nz eas ut naturali cognoscere pñt.7 iō ꝑz istos ianes ir orōes si q̄s eis porrigius. Aliis magis pietētib⁹ uidēt q; si q̄s eis orōes porrigim⁹ eas cognoscūt.tñ ñ sua uirtute naturali nec i ubo .sz q2 aliq̄s audiūt ab eis q hīc ad eos morientēdo pgūt aliq̄s ab āgelis bōis .aliq̄s r uelatiōe dīna.ut.n.dicit Au g⁹.li° de cura p mortuis agēda .ir̄ mediū 7 finē.¶Hoc triplici mō alie⁹ ō fcīt uiuor̄ uidēt ad cognitionē spūuz dfūctor̄.¶Ad p⁹ i opp⁹ dō q; illud itellr de cognitiōe q ē p naturalē uirtutē cognoscētis.¶Ad 2⁹ dici pōt illō ꝓbū nō itellr de aiab⁹ eor̄ q i charitate decesserūt.vñ Gregor⁹ exponēs illō.i2°.li°. mora.pa.nū añ mediū dicit.Carnales q̄dq; amore p̄cipuū filijs ipēdūt ut hoc eos beatus Job nesciř postmodū asserit q; hic uehemēt amauerī ut siue nobiles siue ignobiles sint filij nesciāt quor̄ eos sēp cura fatigabat.¶Ad tertiū dicēdū sicut ad pmum.

Ecundo quer̄itur ut⁹ oēs aie dfūctor̄ i charitate orēt p nobis.Et uř q; non.orare ē officiū mediatoris ir deū 7 illos q̄bus orat .sz nos sumus mediatores ir eos q; sūt i purgatorio 7 deū p eis orādo. g° ipi nō sunt mediatores ir nos 7 deū or̄ando p nobis.¶Itē q adiuuari idiget pus orare dz p se q̄s p alio .sz nō ūeim⁹ q; aie exīntes i purgatorio p seipsis orēt cū tamē auxilio idigeāt.g° nō ē ꝓbabile q; orēt p nobis .¶Itē beati dei uolūtatē uidēt .g° uidēt utrū deus uelit uel nolit illud p q° uelīt orare.si uidēt ipm nolle frustra orarēt si uidēt ipm uelle orarēt supflue .¶Cōtra dicit beat⁹ Petrus 2ª canonica sua.c.i.Dabo opā frequēter hēre uos post obitū meū ut horū memoriā faciatis.¶Itē .2°. dCancha.ult°.dr̄ de Dieī⁹.Dic ē q; multū orat p populo 7 uniuersa sācta cuitate. R° q; oēs aie dfūctor̄ i charitate orāt p nobis. orare.n.ē op⁹ charitatis.ipi āt cōfirmati ir i charitate 7 si existētes i charitate ñ ofir

mati ãte mortẽ ꝓ nobis orabãt. ꝓbabiliꝫ ẽ q; ꝓ nobis orẽt i charitate ꝛfirmati. Sed aie beate orãdo ꝓ nobis nullã ꝛsequũt utilitatẽ nisi i hoc q; i augumẽtatiõe mueri cuius supnoꝝ crescit aliquale gaudiũ accũtale singloꝝ. orões ãt ꝙs ꝓ nobis faciũt exãtes i purgatorio itdũ rdũdãt ad eleuationẽ pene eoꝝ. ñ qa i hoc mereãt cũ sit extra statũ merẽdi loquẽdo ꝺ merito. ꝑpe dicto. siz qa iꝙstũ nos ꝓ eoꝝ orões effecti meliores efficaciora faciũs suffragia ad subleuationẽ pene eoꝝ. ℟d pmũ i oppm ꝺõ q; orãs sic mediator ex officio nec ꝺuẽit ill' q sũt i purgatorio respcũ nostri. nec nobis iferioꝛib⁹ respectu eoꝝ. sic. n. ꝛpetit angel' mistrãtib⁹ nobis. q; ad mistrãdũ nobis ex officio ꝺputati sũt. sic ẽt ꝺuẽit sacerdotib⁹ eẽ mediatores itr deũ ⁊ populũ. siz mediare itr deũ ⁊ aiaz ꝓ modũ charitatis cõis ꝺuẽir ꝑt ⁊ ill' q sũt in purgatorio respcũ nr̃i. ⁊ nobis rspectu eoꝝ. sic. n. iferiores mediar pũt iter supiores ⁊ deũ. ñ tñ ꝺico q; exãtes i purgatorio sit iferiores nobis. siz supiores iꝙstũ itr ꝛfirmati i charitate. nos ãt ñ. ℟d 2m ꝺicẽdũ q; mior ẽ falsa. cũ. n. mẽtalr clamẽt ad nos ut eis subueniam⁹ qꝺ nobis spualr ꝺar intelligi Job. 19. ubi i pson eoꝝ ꝺr nobis. miseremini mei miserimini mei. credẽdũ ẽ q; multo fortius clamãt ad iudicẽ ut eis misereat. ℟d 3m ꝺõ q; beati uidẽt deũ uelle facere illud ꝓ quo rogãt tũ ad ꝑces eoꝝ.

Certio queritur

ut⁹ orões õiũz aiaz q̃ recesserũt a corpib⁹ i charitate quas faciũt ꝓ nobis exaudiãt. Et ur̃ q; nõ. Iere. 15. Si steterit Moyses ⁊ samuel coram me nõ ẽ aia mea ad populuz istuz. ℟ Itẽ apoc. 6. martyrib⁹ uindictã petẽtib⁹ ꝺe his q̃ hitãt i terra. respõsũ ẽ ut requiescerẽt adhuc tps modicũ donec ꝛpleãt ꝛserui eoꝝ. g⁹ nõ oẽs orões sãctorũ exaudiũt. ℟ Itẽ q; aliqꝺ alij ozãdo ipetrat aliq⁹ mõ illi mereãt. siz aie a corpib⁹ sepate ñ sũt i statu merẽdi. g⁹ nobis ꝓ eaz orões nihil ipetrat. ℟ Itẽ unicuiq; idigẽti plus ꝓ deest oro sua ꝙs alij. Sed illi q sũt i purgatorio sũt indigẽtes. ⁊ tamen sua oro non ꝓdest eis. qa tũc stati a pena liberarentur. g⁹ multo mius orões eoꝝ exaudiũt ꝓ nobis. ℟ Contra. ꝺr Job. 5. Ad aliquẽ scoꝝ ꝛ

utere: siz illa ꝛsio esset frustra si orões eorũ ꝓ nobis nõ exaudirẽt. g⁹ orões scoꝝ ꝓ nobis exaudiũt. ℟ Itẽ oẽs orões amicoꝝ dei ab ipso exaudiũt nisi sit ipedimẽtũ ex pte illoꝝ ꝓ qb⁹ orat. siz oẽs aie exãtes in charitate sũt amice deo. g⁹ oiũ aiaꝝ orões ꝙs faciũt ꝓ nobis nisi sit ipedimẽtũ ex pte nr̃a exaudiũt. ℟ Ro q; orões oiuz aiaꝝ q̃ recesserũt a corpib⁹ i charitate ꝙs faciũt ꝓ nobis. q̃ꝺã sũt btarũ. q̃ꝺã adhuc i pena existẽtiũ. beate ꝺupl'r orãt ꝓ nobis. s. exposse ⁊ itẽptatiue. p⁹ mõ orãt ꝓ nobis cũ expsse petũt a dia clemẽtia aliqꝺ bonũ nobis fieri. l'aliqꝺ malũ a nobis remoueri. itẽptatiue orãt ꝓ nobis iꝙstũ eoꝝ merita i ꝛspectu ꝺi exãtia ñ solũ eis cedũt ad gl'iaz. siz ẽt ꝙstũ ẽ ex pte sua sũt nobis q̃ꝺã suffragia. p⁹ mõ orões eoꝝ ꝓ nobis sẽp exaudiũt. q; sic nihil petũt nisi qꝺ uidẽt deũ uelle facer̃ ad q̃ces eoꝝ. siz 2⁹ mõ ñ sẽp exaudiũt ppt̃ ipedimẽtũ a pte nr̃a. orões ãt aiaꝝ exãtiũ i purgatorio forte ñ sẽp exaudiũt sicut nec nr̃e. qa ñ sic uidẽt uolũtatẽ ꝺei sic beate. tñ eaꝝ orões multis uicis pfũt. imo oib⁹. nisi sit ipedimẽtũ ex pte nr̃a. si. n. nõ pfũt. h⁹ ẽ aut qa sũt i pẽa. siz hoc ẽ falsũ. q; tũc oroes nr̃e q sum⁹ i pẽa ñ pdesset. aut hoc ẽ qa st ex merẽdi statũ. siz hec rõ nlla ẽ. q; tũc oro nes beataꝝ aiaꝝ nobis ñ pdesset. aut hoc ẽ q; cũ hoc q; sũt adhuc ex statũ merẽdi uisiõe ꝺi carẽt. siz hec rõ nlla ẽ. q; ut hẽt. 2⁹. ad Pacha. c. ultio Ieremias q ex statũ merẽdi erat ⁊ adhuc uisiõe ꝺei carebat orauit pro filijs Israel ⁊ fuit ei⁹ oro exaudita. ℟d pmũ i oppm ꝺõ q; illud vbũ sic itelligẽdũ ẽ q; si moyses ⁊ samuel illo tpre fuissẽt i mortali uita ⁊ orassẽt pro illo populo orões eoꝝ nõ fuissẽt exaudite pp malitie magnitudinẽ q̃ tũc erat i popꝺo illo. ℟d 2m ꝺõ q; illa martyrũ oro nõ erat absoluta petitõ q; stati fieret uidicta. siz erat ad expmẽdũ ꝺesideriũ 2e stole. vñ glo. desider ãt mai⁹ ⁊ scoꝝ ꝛsortiũ ⁊ iustitie ꝺei ꝛsẽtiũt. ℟d 3m ꝺõ ẽ q; differẽtia ẽ itr mereri ⁊ ipetrare p orões. meritũ. n. ꝑpe loquendo innititur equitati ⁊ cuidam equalitati proportõali tatis meriti ad premium. impetraꝛ autez aliqd p mõz suffragij ozãdo initr libera liltati ⁊ benignitati illi⁹ q orat. Alij ꝺñt q; ꝙuis sit ex statũ merẽdi ꝓ se ñ tñ ꝓ nobis.

Ad 4m dō q; oro exūtiū in purgatorio eis pdest ñ ad augumētū gie nec glie. qa quo ad hoc sunt totaliter exūtū ipetrādi aliqd p se. sz ōstū ad mitigationē pene siue ꝛ abbreuiationē. nec ppt hoc seqtur q; statī liberēt a pena. qa nec hoc petūt. sz diuine misericordie supplicāt. ut sz bñplacitū suū miserat eoz. ꝛ hec oro exauditur.

Quarto queritur utrū aie beate orēt p illt q sūt i purgatorio. Et uidet q; nō. qa oones aiaz beataz semper exaudiūt. go si orarēt p illt q sūt i purgatorio ille statū a pēa liberarēt. Itē nullus sapiēs orat p āmotōne eiusdē q° letatur. sz sci letātur de punitōe exūtiū i purgatorio. dicit. n. psal. Letabit iust' cū uiderit uindictā. go ñ orāt p āmotōe pene eorum. Cōtra magister hui' di. c. 5. dicit de illo q i articulo cōsūmatiōis seculi migrabit suffragijs tū idigēs q; adiuuabit meritis ꝛ intercessiōib' eccle celestis. go a sili ꝛ illi qui mō sunt i purgatorio eccle celestis intercessionib' adiuuātur. Rō sicut i corpe nat' ali mēbra fortia idigētib' subueniūt. sic in corpe mystico eccle ñ tm debēt sibi subuenire mbra iter q ē indigētia mutua. sz ēt illa q ñ idigēt adiuuari. cōuenies ē idigētib' subuenire. illi āt q sūt in purgatorio cū sint in charitate sūt mbra corpis mystici eccle. ꝛ i digent adiutorio. ouētes go ē bonos q sūt eccle mbra adiuuari nō indigentia illis q sunt i purgatorio suis oronib' subuenire. Ad pmū in opp' dō q; ōstuis scti orent p eis nō pp hoc seqt' q; ipi statī a pena liberēt. qz nec hoc petūt sci. sz ut deus eis subueniat ōstū uident ipsū uelle eis subuenire ad pces eoz. Ad 2m dō q; sci sic letāt de dei iustitia. ita de misericordia. qa uidēt unā i nullo alij piudicare. sz alij ocordare.

Orca litteram. Cū facta erit resurrectō bonoz gaudiū āpli' erit. Ho pōet i qōne di. 49a. Et maloz tormēta grauiora. hoc declarabit di. 50. Alias abditis receptaculis otinet. abdita dicūtur qa mō nō sūt nobis manifesta. Sacrificiū. mediatori. i. sacrificiū eucharistie ad ho p sūt. ut sit plēa remissio uel certe ut tolerabilior sit ipa dānatō. ho expōet di. sequēti. qz de hoc fiet argumētū ad illā qōnē. Utz pena dānatoz p suffragia ecclie miuat. ꝛ sacrificio salutari. i. sacramēto eucharistie. hoc. n. sacramtū ꝛ si p mōz sacramti nō proficit nisi ipz sacramtaliter māducātib': mortuis tū pdest p modū sacrificij. sic. n. pdest oībus indigentibus ecclie mbris p qb' offert. iuria ē p martyre i ecca orare. Cōtra. supra dictū ē q; suffragia p ualde bōis gratiaz actiōes sūt. Rō p iuria ē orare p illo q certū ē nobis ee martyrē. si āt facim' suffragia p aliqbus q iā beati sūt. sz nobis nō cōstat nec p reuelationē nec p eccle testimoniū si p talib' facius suffragia. ōstuis eis nō pfit. tū eis nō iuriā facim'. sz ista suffragia gratiaz actiōes sc. dici pt non ei magis ualuisse gñalia ꝛ specialia ōs paupi sola gñalia suffragia. Respōsio āt hec est falsa. Logt. n. ibi magister de paupere ꝛ de diuite q eqliter meruerūt adiuuari post mortē. pōt tū dici illa plura subsidia diuiti cōtulisse celeriorē absolutionē. hec responsio va ē. Nō plenioré. qō sic debet intelligi. s. q; non pp hoc hēbit gliam maiorē. dicūt angeli orōes ꝛ uota nostra deo offerre. qa illud idē qō a do efficacit i oronē petimus ipi p nobis orādo petunt efficaci' si ē aliqd qō uidēt deum uelle fieri p oones eoz. sic petitionē quā facit siplex hō corā iudice resuit aduocatus ꝛ eā propōit efficacius. Bonū eoz ē de opib' suis ei' osuleť ueritatē. ho osiliū ē ouersio eoz ad dū. ut ab eo illūiatiōē rapiāt d agēdis.

Dī. xlvi.

Sed queritur hic d ualde malis ꝛc. Superi' dēmiauit magister d statu aiaz existētiū i purgatorio. Nunc dēmiat d statu exūtiū i iferno. ꝛ diuidit in duas. Po iqit utz dus i pūitōe dānatoz agat misericordiē uel iuste tm. 2o quō sc in do iustitia ꝛ misericordia ibi. Sz quō. Pa i duas. Po dēmiat qōis ueritatē. 2o exponit ōsdā auctoritates q uidēt sonare cōtrariū ibi. Qd go dictū ē. Illa ps que ibi incipit. Sz quomodo. diuiditur i tres. Primo ostendit q; distinctio iustitie ꝛ misericordie in deo attenditur quo ad opera

2° q̄ quedā opa attribuūtur iustitie. q̄dā misericordie ibi. Q̄ō āt q̄dā. 3° q̄ i singul' opib' inuenitur misericordia ⁊ iustitia ibi. Post hoc ⁊c

Circa hanc distinctionem querēdū ē p̄cipaliter de duobus. 1° ō dei iustitia. 2° de ei' misericordia. Circa p̄imū querūtur quattuor. 1° utrū in deo sit iustitia. 2° utrū possit p̄mittere opa iustitie. 3° utrum possit iuste aliquē tēporaliter pūire non pp ei' peccū. 4° utrū iusti' agat cū uno q̄ cū alīo. Utrū āt ex diuina iustitia iferat' peccōrib' i peccō mortali decedētib' pena eterna, plāe p3 q̄ sic ex dictis supi' di. 44. i illa q̄oe. Utrū3 sit ifern'. ⁊ nō de h° ñ opz facere q̄nez.

Primo ostendo q̄ in deo nō ē iustitia. Ansel. li°. i. de ueritate ultra mediū. Justitia ē rectitudo uoluntatis pp se seruata. 3z i deo nō ē rectitudo uoluntatis. nō. n. ē uolūtas recta que ul't aliqd facere nō pp aliquā rōnē deus āplius uoluit facere mūdū istū q̄ alīū ab isto solo nūero differētē ⁊ magis reprobare Esau q̄ Jacob ⁊ nō propter aliquam rōnē. ergo in deo no ē iustitia. Itē p3 phū3. 5. ethi' .c. ii°. Dñi ad seruū ñ ē iustitia. q̄ iustitia i quadā equalitate ad alterū cōsistit. 3z. dus ē dominus oīuz. ergo in ipso nō ē iustitia. Itē Boetius in li° de do. Quia deus bonus ē oīa que egrediūtur ab eo bōa sunt. ergo a silī si de' eēt iustus oīa que egrediuntur ab eo essent iusta. 3z multa sūt a deo que iusta nō sūt. carentia eiz rōne iusta nō sunt. Itē iustitia respicit debitū. deus aūt nulli debitor ē. Contra Ap°. 2. Thimoth. 4. dicit q̄ deus ē iustus iudex. 3z nō ē iustus iudex i quo nō ē iustitia. ergo i deo ē iustitia. Itē psal'. ad deū. Justitia plena ē dextera tua. R° q̄ iustitia accipi potest fm rectitudinē uolūtatis q̄ uult aliquis reddere unicuiq̄ i distribuendo uel ōmutādo q̄ ei dz. ⁊ p3 hoc duplex est iustitia. s. distributiua qua aliq̄s ul't oībus q̄ sūt de cōitate distribuere bōa cōia fm debitū proportiōis equalitatē. ⁊ cōmutatiua qua aliquis i cōmutādo ul't suaze debitā equalitatē fm q̄titatē. ⁊ hec ē quedā potētialis ps qua aliquis ul't seruare i cōmutādo debitā equalitatē nō fm q̄titatē. 3z fm proportionē. cōmutatiua iustitia p̄pe loquēdo i deo nō ē. qa nulli ē debitor ex legis necessitate. ⁊ tm fm'quātitatē de bono retribuit ultra meritū. ⁊ de malo citra demeritum. Justitia uero distributiua i deo est. oībus enī distribuit bōa sua fm debitā proportiōis equalitatē. Unde dicit Dio°. 8. c. de. diuinis nominibus q̄ iustitia dei oībus que sunt fm dignitatē tribuēs. laudat' fm cōmēsurationē ⁊ formā ⁊ ordinationē. qa in distribuēdo illā dignitatē, cōsiderat in cōpatione ad cōdecētiā sue bonitatis. Justitia 3° modo dicta ēt i deo est. q̄ i ōmutādo bonū p bono, ⁊ malū pene p̄ malo culpe seruat nō equalitatē q̄titatis 3z proportionis i cōpatione ad cōdecētiā. sue bonitatis. 3z i h° differt hec eq̄litas ab illa q̄ ē in iustitia distributiua. qa illa cōsiderat' inter psonas accipientes. ⁊ ea que eis distribuuntur. nā sicut se hēt meritu3 unius ad meritū alterius. ita se hz illud q̄ distribuitur uni ad illd q̄ distribuitur alt'i. Equalitas āt proportionis que ē in iustitia 3° mō dicta ꝛsideratur inter meritū ul' demeritū q̄ ē i recipiēte. ⁊ pmiū ul' supplicium q̄ recipit a retribuente i q̄ retributiōe ⁊ si cōsideret meriti uel demeriti exigētiā. hoc tamē est p cōparationē ad cōdecētiam bonitatis sue. ⁊ iō ⁊ iuste punit malos ⁊ iuste eis parcit. Primū tāgit Ansel. pſologiō .io. c°. cū loquens ad deū dicit. Tū punis malos iustū ē. qa illoz meritis cōuenit. 2m tāgit ibide cū immediate subiūgit. Tū pcis malis iustū ē. non quia illoz meritis. 3z qa tue bonitati cōdecēs est. Ad p'm in oppo' dō q̄q̄d ul't deus ul't pp aliquā rōnē que nō ē alia q̄ suū uelle. quia diuinus intellectus dictat uolūtatē dei p'm eē regulā oīuz uolendoz. Un̄ eo ipso quo de' ul't aliquid rōnabile ē ipsū hoc uelle. Unde Ansel. pro ſologion. li°. c. ad deū loquēs ait. Id solū iustū ē q̄ uis. ⁊ nō est iustū q̄ non uis. ⁊ sic p3 ex' sententia Ansel. ibidē. intētio eius ē ut fcūz sit iustū. q̄ de' uult hoc fieri. nō eo°. Ad 2m dō q̄ ⁊ si domini ad seruum non sit iustitia cōmutatiua p3 plena rōnem eiusdē. q̄ inter dñz ⁊ seruū nō est equalitas eo q̄ oīa que sunt serui sūt dñi. tamē

dñi ad seruos potest ee iustitia distributiua que nō requirit qualitatē q̄titatis ſm ꝓportionē q̄titatis. iz ꝓportionalitatis q̄ est equalitas duarū ꝓportionū q̄ cōsistit i hoc q̄ seruis retribuit ꝓportionaliť ꝟz merita sua. q̄uis ēt iustitia cōmutatiua ñ possit ee ꝟz plenā rōez inter dñz ⁊ seruū. tñ ꝑt sibi ee ꝟz aliquid. i. ꝟz equalitatē ꝓportionis iq̄ꝫ suus dño facit qđ pōt. ⁊ dñs seruo qđ decet. qđ aūt sit iustitia cōmutatiua ⁊ distributiua expositū ē li°. 3°. di. 33ª. ℞ Ad 3ᵐ đđ q̄ nō ē ille. q̄ bonitas cōuertit cū entitate ⁊ sola rōe differūt. nō sic aūt iustitia. ℞ Ad 4ᵐ đđ q̄ ⁊si deus nulli creaťe sit debitor ex ꝯcepto tñ debitor ē ex ꝓmisso. nulli eiz ē debitor nisi q̄ ult. si aūt q̄rať q̄re ult. ñ rñdeo nisi q̄ ult. q̄ uolūtas sua ē pma cā.

Secundo queritur utrū deus possit pretermittere opera iustitie. Et uidetur q̄ sic. quia opus iustitie est retribuere unicuiq̄ secundū merita sua. sed deꝰ peccatoribus nō retribuit ꝟz demerita sua. punit eiz eos citra cōdignū iuxta illd psal. Nō cotiebit in ira mias suas. g° deus ī puniēdo pccōres opa iustitie ꝑtermittit. ℞ Itē illos q̄ saluati sūt deus posset dānare. ⁊ illos qui dānati sūt posset saluaꝛ. q̄ oīpotēs ē. iz dānatos saluare ⁊ saluatos dānare eēt ꝑtermittere opa iustitie. g° opa iustitie ꝑmittere pōt. ℞ Item pōt ꝑtermittere cursū naťalē iustitie quē naťalibus rebus indidit. ut ꝟz ī opibꝰ miracloꝝ. g° a sili pōt ꝑmittere cursū moraľ iustitie. ℞ Cōtra. 2ª thio. 2°. ⁊ ille fideľ ē qui seipsū negare nō pōt. iz si ꝑtermitteret opa iustitie negaret se ipsū. q̄ negarz iustitiā. ⁊ ipse iustitia est. g° iustitie opa ꝑmittere nō pōt. ℞ Itē Ānsel. i°. li°. Cur deus hō. añ mediū quodlibet incōueniēs in deo sequtur ipossibilitas. iz icōueniens eēt deū ꝑtermittere opa iustitie. g° hoc deo est ipossibile. ℞ 2° q̄ opa iustitie ſm q̄ iustitia respicit exigentiaz demeritoꝝ absolute deus pt ꝑtermittere. ⁊ ꝑtermittit ēt in punitione ꝑpetua dānatoꝝ. quia punit eos citra cōdignū. nō q̄ntū ad pene duratōez. iz q̄ntū ad intensionē ꝛ̄spiciēdo ad eoꝝ demerita absolute. opa aūt iustitie ſm qđ respicit exigentiā meritoꝝ uľ demeritoꝝ ī cōpatiōe ad cōdecētiā bōitatis sui ipius retribu-entis ꝑtermittere nō pōt sicut nec illud negare qđ suā decet bonitatē. ℞ Ad pᵐ in oppositū đđ q̄ q̄uis deus nō pūiat pccōres ꝟz exigentiā demeritoꝝ suoꝝ absolute. punit tamen eos ꝟz exigentiam suoꝝ demeritoꝝ. ꝟz q̄ suā cōdecet bonitatē. ℞ Ad 2ᵐ đđ q̄ illos qui saluati sunt deus nō posset dānare. q̄ hoc nō pōt cōdecere suam bonitatē. illos tñ qui dānati sunt posset saluare. q̄ hoc posset suam condecere bonitatem. primo tamen per omnipotentiam suam dādo eis adiutorium quo possent ⁊ uellent penitere. ⁊ sic remittendo eoꝝ pccā ⁊ obligatiōes. qua pp illa obligant ad penā eternā. cū eiz ois iniuria cōmittatur ī deū. ⁊ ipe sit supior dñs ptātis habens plenitudine illam nulli iuriādo ex gr̄a pōt remittere dānatis. tñ nūq̄ remittet. q̄ nūq̄ penitebunt nec penitere pñt. vñ nullus dānatus saluabiť. iz illud qđ rōnalis creatura de condigno meruit nullo mō pōt sibi salua iustitia auferre. nisi forte indirecte iq̄ntū saluatum posset reducere ad uitam mortalem in qua possz moraľ peccare. ⁊ ex cōsequēti dānationē mereri ut dicūt quidā. quo tñ posset btō auferre salua iustitia clarā sui uisionē. difficile ē uidere. ⁊ si illa salua reduceret ipsum ad istam uitā nullo mō posset peccaꝛ. vñ quo saluatū possz dānare salua iustitia ad pñs ñ bñ uideo. ℞ Ad 3ᵐ đđ q̄ ñ ē ille. q̄ pretermittere cursū naturalis iustitie aliq̄ suā cōdecet bonitatē. iz ꝑtermittere cursū moralis iustitie respicientis exigentiam meritorū seu demeritoꝝ ī cōpatiōe ad suā bonitatē suā bonitatē cōdecere nō pōt. hoc eim icluderet cōtradictionē. ℞ Argumēta ad ptem secūdā ꝓcedūt de opibus iustitie respicientis exigentiam meritoꝝ uel demeritorū ī cōpatiōe ad cōdecētiā bōitatis diuine.

Tertio queritur utrū deus possit aliquē iuste tpaliter pūire nō pp eius pccū. Et uī q̄ nō. deus nullā punitionē facere pōt ꝯ legē eternā. cū ipse sit eterna lex. sed lex eterna peccatores dictat esse puniēdos ⁊ bonos glorificādos ꝟz Aug°. li°. de li. ar. añ mediū. g° deus nullū pōt iuste punire nisi pp peccatū. ℞ Item ꝟz Aug° ubi pus. Ab eterna lege° deriuatū ē quicqd iustū ē in lege tpali. sed ſm legem

tpalē nullus iuste pōt pūiri a iudice nisi pp pccm̄.g° nec fz legē eternā.⁊ Contra. Job ualde grauiter fuit punit°. nec tñ pp pccm̄ talē nec tātā pūitionē meruerat.vñ ipe dicit ut hr̄ Job.5°. Utinā appēdēr̄ pcā mā quib⁹ irā nīrui.⁊ calamitas quā patior ī sta tera q̄si arena maris hec grauior appet.cū g° de⁹ Job pūiunt iuste pōt aliquē iuste pu nir̄ pp pccm̄.⁊ R° q. q̄uis de⁹ nūq̄ aliquē punisset nisi p̄cessisset pccm̄.q2 ut oñsū ē li° 2°.di.30. Si natura hūana nō peccasset nō fuisz alicui pēalitati subiecta.tñ ut ibidem oñsuz ē.añ pccm̄ potuisz eē penalitati sbā absq3 aliq̄ dīna iustitia.nō sicut creata fuis set.sz sicut eā deus creare potuisz si uoluis set.q2 si uoluisset potuisset eā creare in na turalibus puris.⁊ sic exñs fuisset subiecta penalitati cōsequēti naturā suis naturalib⁹ relictā.que ibidem sunt oīa declarata.vñ si mō accipiat pūire nō pp pccm̄ ꝑ punire.si nūq̄ fuisset pccm̄.sic dico.q. deus nullū pu nit nisi pp pccm̄.q2 nullū pūiret nisi pecca tū aliq̄ō p̄cessisset. si aūt accipiat pūire nō pp pccm̄ p hoc q̄ō ē pccm̄ nō eē causā meri toriam punitōis.sic dico q. q̄uis de⁹ nullū puniat nec punire possit nisi pp pccm̄. ꝑpe accipiendo uerbū punitionis. q2 significat afflictiōez nō absolute.sz ut punitia ē pcci. tñ accipiēdo punitionē ꝑ afflictione. deus nō soluz pōt affligere.sz ēt affligit tpaliter aliquos hoiesꝰ ñ pp eoz pccm̄. Quosdā ut ī eoz liberatiōe ab afflictione glorificet.vñ Jo.9°.dicit saluator ō ceco nato q. nec pec cauit nec pentes eius ut cecus nasceret.sed ut manifestent opa dei in illo. Quosdā pp ex⁹ patientie. Thob.2°.hanc tētationē iō p misit deus euenire illi ut posteris daretur ex⁹ patientie ei⁹. Quosdā ut p afflictiōem tpalē ꝓseruet eos a pccō. Quosdā ut p eo rū patientiā in tribulatione ꝓmiū eoz au geat ī celo.⁊ q̄uis sic in flagellādo nō sit iu stitia q̄ respicit exigētiā meritoz absolute. tñ ē ibi iustitia q̄ respicit exigētiā meritorū ī cōpatione ad codecētiā bonitatis diuine. ⁊ Ad p⁹ in opp⁹ ōō q. q̄uis lex eterna dic tet bonos glorificādos.eterna tñ uita dic tat bonos aliquos eē tpaliter affligendos pp rōes dictas.vñ ⁊ talis punitio ē ꝑm di uine ꝓuidentie legē. ⁊ Ad 2⁹ ōō q. sine pre iudicio legis hūane pōt aliqd penale alicui inferri nō pp pccm̄.ut inuēibus exercitiū.⁊ medicina infirmis.

Q Uarto queritur

utrū deus iustius agat cū uno q̄z cū altero. Et uidet q. sic.quia equalitas iustitie ī idi uisibili nō cōsistit.vñ phūs 2° ethi⁹.c°.ult. dicit de medio in uirtutib⁹ q. q pax aliq̄ trāsgreditur nō uitupat.nec ad magis nec ad min⁹.g° iustitia ꝛcipit magis ⁊ min⁹.sal ua g° iustitia deus iusti⁹ agere pōt cū uno q̄z cū alīo. ⁊ Itē mīa tēpat iustitiā.sed deus misericordius agit cū uno q̄z cum alio.g° ⁊ iustius. ⁊ Itē punire est opus iustitie. sz de⁹ magis punit unū q̄z aliū.g° iustius agit cū uno q̄z cū alio. ⁊ Cōtra.qcqd deus facit u stissime facit.g° in oī ope suo fuat iustitia in indiuisibili.in diuisibili uero nō ē magis ⁊ min⁹. ⁊ Itē si iustius agit cū uno q̄z cū alio minus iuste agit cuz uno q̄z cū alio.sz sicut magis iuste includit iuste.ita min⁹ iuste ī clu dere uidet iniuste.g° deus cuz aliquo agit iniuste qd falsū ē. ⁊ R° q. deus iustius non agit cū uno q̄z cuz alio.cuius rō est q2 una actio dei nō pōt eē iustior alia.nisi aut p cō pationē ad uolūtatē eius a qua egreditur. aut p cōpationē ad effectū ad quē termia tur.primo mō de⁹ nō agit iustius cū uno q̄z cū alīo.q2 una ⁊ eadē ē eius uolūtas a qua egredit.oīs ei⁹ actio circa creaturā. nec 2° mō.q2 q̄uis cū uno agat maiorē effectū iu stitie q̄z cū alio.ex h° tñ nō segt q. actio ei⁹ circa unū iustior sit q̄z sit circa aliū. Justi tia eiz in quadā equalitate ꝟsistit siue secū dū q̄titatē siue secūdū ꝓportionē.secūduz q. patet ex ꝓma q̄one h° di. equalitas autē tā secūdū ꝓportionē q̄z secūdū q̄titatē tā ta ē ī puis sic in magnis.ꝓportio.n.4.ad duo equalis ē ꝓportiōi.20.ad.10.utraq3.n. ē dupla.tāta ē ēt equalitas inter decē ⁊ de cē sicut inter mille ⁊ mille.deus aūt in agē do cū quolz seruat equalitatem ꝓportiōis ī indiuisibili.ad hoc autē non astringimur pp difficultatem in nobis mediū attingēdi secūdū q. dicit phūs 2°.ethi⁹.c°.ult.⁊ iō q̄z uis iustius possimus agere cum uno q̄z cū alīo.magis appropinquando ad pūctale īn diū.nō sic tñ pōt dici ō deo.⁊ p h° pz ad ꝓ mū argumētū in opp⁹ rñsio. ⁊ Ad 2⁹ ōō q. q̄uis deus misericordi⁹ agat cū uno q̄z cū

alio ipti̇ēdo maiorē effectū miſericordie
ūm q̄z alt̄i. ex hoc tñ ñ ſeq̄t q⁹ iuſtius agat
cū uno q̄z cū alio. miſericordia eiꝫ nō ē cō
tra iuſtitiā q̄uis effectus miſericordie ſit
ꝑter iuſtitiā niſi ꝓꝫ q⁹ accipit iuſtitia ꝓ ode
centia bōitatis. ſic eiꝫ ꝓꝫ rōem intelligēdi iu
ſtitia ē rō miſericordie. vñ Anſel. ꝓlogiō
.ū°.c°. loquēs ad deū ait. Naſcitur de iu
ſtitia tua miſericordia tua. ⁊ Ad 3ᵐ ꝓꝫ ſolu
tio ex dictis in q̄ōe. eq̄lis. n. ē ꝓportio ma
gni peccatoris ad magnū ſuū ſuppliciū ꝓ
portōi mīoris peccatoris ad ſuū miñ ſup
pliciū. ꝓportio. n. demeriti maioris pecca
toris ad demeritū mīoris pcc̄oris eq̄lis eſt
ꝓportōi ſuppliciꝫ maioris pcc̄oris ad ſup
pliciū mīoris peccatoris. ⁊ 2ᵐ argumētū ad
ptē aliā q̄uis ualeat rōe materie. tñ nō ua
let rōe ꝓceſſus. q⁹ nō ſeq̄t iſte minus agit
bene cū iſto q̄z cū illo. g° cū iſto agit male.

QOnſequenter querit de 2°. pncipali. Et circa hoc queruñt. 4. ⁊ primo utrū in deo ſit miſericordia. ⁊ 2° utrū ſit ꝑ ī deo ꝓꝫ rōem ītelligēdi q̄z iuſtitia. ⁊ 3° utꝝ in omni ope dei ſit miſericordia ⁊ iuſtitia. ⁊ 4° utrū pena dānatoꝝ diminuat ꝓ ſuffra gia uiuorum.

PRimo oſtendo q⁹ in deo non ſit miſericordia. dicit Damaſ. li°. 2°. c°. 13°. q⁹ miſericordia ē triſtitia ī alienis mal̄. ſed in deo nulla ē triſtitia. g° nec miſericor dia. ⁊ Itē fides ⁊ ſpes. q⁹ ipfectionē hñt an nexā nō ſunt in deo. ſꝫ miſericordia hꝫ ip fectionē annexā. ſ. triſtitiā ut iā dcm̄. ē. g° ñ ē in deo. ⁊ Item miſericordia inclinat uolū tatē ad repellēdū aliquoꝝ miſeriā. ſꝫ deus nl̄tas miſerias ꝓmittit ī creaturis quas re pellere poſſet. g° ī ipo ñ ē miſicordia. ⁊ Cō tra ſacra ſcriptura quaſi ubiq⁹ in deo dicit eē miſericordiā. ⁊ Ite idem ē miſericordia ⁊ bonitas. quia idē uī eē utriuſq⁹ effectus. ſ. cōicare ꝓcōeꝫ aliquā indigēti. ſꝫ certū ē in deo eſſe bonitatē ut docet tota ſcriptura. ⁊ clamat oīs creatura. g° certuꝫ ē in deo eſſe miſericordiā. ⁊ 2° miſericordia duo ipoꝝ tat. unū cāq̄ eēntiale. aliud cāq̄ accidetale. ⁊ Primū eſt ꝓmptitudo uolūtatis ad ſub ueniendū miſeris in quo cōſiſtit tota uirtu tis miſericordie eſſentia. Aliud ē paſſio triſtitie que oritur in appetitu ex cognitione miſerie alterius. q̄ſtū ad ꝓmū miſericordia ſūme ē in deo. ſꝫ nō q̄ſtū ad 2ᵐ. nec ꝓꝑ hoc minus ē in deo eſſentia miſericordie. q⁹ illa triſtitia ē ab ea ſeparabile accidēs q̄uis ab il lo accidente ponatur nomē miſicordie ad ſignificandū. vñ ꝓꝫ ethimologiaꝫ uocabuli poteſt dici miſericordia. q⁹ miſeria cordis ex cognitione alterius miſerie gñata. ⁊ Ad ꝑᵐ in oppᵐ ꝓꝫ ſolutio ex dictis in q̄ōe. ⁊ Ad 2ᵐ dō q⁹ nō ualet. q⁹ ipfectio que ē i fide ē ei eēntiāl̄. ut oſtenſū ē li°. 3°. Siīr dico ꝺ ip fectione ſp̄ei q⁹ ē ei eēntialis. triſtitia uero nō eſt eēntialis miſericordie. ⁊ Ad 3ᵐ dō q⁹ uolūtas ꝑ miſericordiā nō uult repellēr ali enā miſeriā niſi ꝓut expedit ⁊ decet ⁊ ſic de us releuat miſeriā rōnalis creature. nō de cet aūt nec expedit ut a qualibet rōali crea tura repellat miſeriā. ⁊ Argumēta ad ptem ſecūdā gra cōcluſionis. debēt cōcedi. dicē dū tñ q⁹ bonitas ⁊ miſericordia in deo ſm rōnē differūt. in releuatione eiꝫ miſerie ali cuius ē mutatio ab ipfectione ad aliquā p fectōeꝫ illā aūt releuationē miſerie reſpicit directe miſericordia rōe termini a quo. ⁊ bo nitas rōe termini ad quē. Ratio. eiꝫ bonita tis ē rō pfectiōis. q⁹ tñ res habet de boni tate q̄ſtu hꝫ de eo q̄ꝺ debet hr̄e. rē aūt hr̄e q⁹ hr̄e debet rō ē ſue pfectiōis bōitatis ēt rō gñalioꝝ ē q̄z rō miſericordie. cū. n. cōica tio que ē ꝑ bonitatē nō excludat debiti rō nē cōphendit iuſtitiā ⁊ miſericordiā. ē. n. ꝓꝫ rōnē intelligendi ꝓmᵐ cōicatiōis que ē ꝑ mi ſericordiam ⁊ que eſt ꝑ iuſtitiā. nō ut ꝑ illā cōicatiōeꝫ aliquid acquirat. ſed q⁹ talis cōi catio illam cōdecet bonitatem.

SEcundo queri tur utrū ꝓius ſit in deo ſm rōnē intelligēdi miſeri cordia q̄z iuſtitia. Et uidetur q⁹ nō. dicit. n. Anſel. ꝓſologion. ū°. c°. q⁹ ex iuſtitia dei naſcitur miſericordia eius. ⁊ Item ueritas ī deo ꝓius ē ſecundū rōnē intelligēdi q̄z mi ſericordia. q⁹ eſt miſericordie directiua. ſed in deo eadē eſt rō iuſtitie ⁊ ueritatis. vñ ꝑ iuſtitia accipit cū dr̄ in pſal̄. Diſit de⁹ mi ſericordiā ſuā ⁊ vitatē. ⁊ mia ⁊ ueritas ob uiauerūt ſibi. g° iuſtitia ꝓius eſt in deo ſm rōnē intelligendi q̄z miſericordia. ⁊ Cōtra illud quod ē in deo ꝓncipaliꝫ ē in deo ꝓiuſ

secūdū intelligēdi rōez. sz mia in deo pnci
palior est qz iustitia fz nr̄az rōem intelligē
di. dr̄. n. Jac. 2°. q. misericordia superexaltat
iudiciū. g° pus est in deo fz rōez intelligē
di qz iustitia. ℣ Jtē iure pus est secūdū rōez
intelligendi illud qd ē maxīe sibi ppū qz il
lud qd min⁹. sz mia maxīe est deo ppa. vñ
ī oroe dicit ecc⁹. De⁹ cui ppū ē miseri. 7 ī
psal. Deus multū misericors. cū tū ī psal°
nō inueniat. Deus iustus cū hac additione
multū. g° misericordia pus ē in deo fm rō
nē intelligendi qz iustitia. ℣ R° q. quis do
nihil sit prius uel posteri⁹ nec duratōe nec
natura. qr̄ tal' priorītas 7 posteriorītas di
uersitatē includit nature inter prius 7 po
steriuſ que diuersitas in deo esse nō pōt. tū
in deo unū attributū pōt⁹ dici pus alio fm
nr̄az rōem intelligendi inq̄stū unū ē alteri⁹
rō ut simplicitas ē rō imutabilitatis. ut de
claratū ē l°. i°. di. 8ª. 7 sic loquēdo de prio
ri fz rōnē itelligēdi. dico q. iustitia uno mō
dicta prior ē misericordia. alio mō dicta ñ.
Justitia. n. ē rectitudo uolūtatis in uolēdo
reddere unicuiq; q. sibi debita ē. diuine' āt
bōitati ē debitū ut oīa fiāt q̄ codecēt eam.
7 nihil fiat qd eā facere ul' pmittere fieri ñ
deceat. vñ ipe ē p⁹ pncipiū oīuz uolūtaria
rū emānationū. vñ merito ēt uel demerito
rōalis creature debitū ē pmiū ul' supplicū.
7 fz hoc duplex debitū. iustitia dupliciter
dr̄ ī deo. Uno mō rectitudo diuine uolūta
tis in uolēdo facere oīa que dei codecēt bo
nitatē. 7 in nō uolēdo aliqd facere qd eam
nō deceat. Allio mō rectitudo die uolūtatis
in uolendo retribuere merito rōnalis crea
ture pmiuz. 7 demerito supplicū. 7 sicut il
lud qd debeť bonitati die ē rō h⁹ qd debe
tur merito uel demerito rōalis creature.
sic iustitia p° mō dicta rō ē iustitie secūdo
mō dicte. 7 iō iustitia secūdo mō dicta non
retribuit creature fm exigentiā meriti uel
demeriti nisi in cōpatiōe ad cōdecētiam bōi
tatis die. Justitia g° p° mō dicta por ē secū
dū rōez intelligendi qz misericordia. 7 mise
ricordia qz iustitia 2° mō dicta. Justitia. n.
primo mō dicta. ē rō misericordie. iō. n. de
us pcit miseris. qr̄ pcere suā cōdecet bōita
tē. 7 sic intelligit illud uerbū Ansel. allatuz
in opponēdo ad ptē pmā. s. qd ex dei iusti
tia nascit misericordia sua q. āt misericor
dia por sit iustitia 2° mō dicta pz sic. qr̄ de
us nobis pcit nō puenit ex nostro merito.
sz pure ex sue bonitatis cōdecētia. sz q. nos
puniat. hoc pueit ex nr̄o demerito. 7 ex sue
bonitatis cōdecētia. p pus ergo 7 pncipali
us secūdū rōez intelligēdi uelle misereri re
spicit cōdecētiam diuine bonitatis qz uelle
punire. ℣ Preterea diuine bonitatis cōdecē
tia effectū iustitie q est punitio ordinat ad
effectū misericordie qui est saluatio. vñ p
petua dānatio reproborū erit aliq̄ materia
ppetue laudis cōdecētie diuīe bōitatis ī ele
ctis. deus g° uult effectū iustitie. 2° mō dcē
pp effectum misericordie. uelle g° misereri
ē fz rōnē intelligendi aliquo mō rō huius
qd est uelle punire. misericordia g° p pus
secūdū rōez intelligendi ē in deo qz iustitia
2° mō dicta. de qua iustitia intelligit illud
uerbū Jac. allegatū in opponēdo ad ptē. se
cūdā. misericordia superexaltat iudiciū. ℣ Ad
p⁹ patet solutio ex iā dictis. ℣ Ad 2⁹ dd q.
ueritas dr̄ dupl'r. uno mō secūdū q. cōsistit
ī quadā adequatiōe rei ad intellectū cuius
mōi ē ueritas intellect⁹. alio mō p uolūta
te manifestandi se exterius in signis 7 opi
bus secūdū rectū iudiciū rōis fm quē mo
dū loquitur de ueritate phūs. 4°. ethi⁹. c°.
.14°. Ueritas ad similitudinē pmi modi dicta
in deo differt fz rōem intelligendi a iusti⁸.
qz̄uis idē sint re. sed dicta ad similitudinē mo
di secūdi in deo ptinet ad rōez iustitie. ē eiz
uoluntas cōformandi opa sua ad iustitie
rōnē seu regulā que regula ē ueritas pmo
mō dicta. ueritas pmo mō dicta por ē secū
dū rōnē intelligendi qz misericordia ē eiuz
eius regula. sed nō ē sic de ueritate 2° mō
dicta. uel pōt dici q. vitas 2° mō dicta idē
ē q. iustitia fz q. accipit p cōdecentia dine
bōitatis. 7 ego cōcedo q. iustitia h° modo
dicta uel accepta pus ē secūdū rōez intelli
gendi qz misericordia. ℣ Ad argu⁹ ad ptem
secūdā. pz quid sit dicendū ex dcis ī qone.

Tertio queritur

utrū in oī ope dī sit misericordia 7 iustitia.
Et uidet q. nō. quia in reprobatione ei⁹ q
nihil demeruit nulla ē iustitia. quia iustitia
respicit demeritū in electiōe eius q nō ē nul
la ē misericordia. qr̄ misericordia p̄supp
nit miseriam. sz fz Apl'm ad Ro. 9°. Esau

fuit ꝓbat⁹ añq̄ aliqd mali egiſſ;. Secū dū ēt ipſū ad Ephe.i⁰. Elegit nos añ mū di cōſtitutionē.g⁰ ē aliq̄ op⁹ dei ī quo nul la ē iuſtitia.ꝛ aliquod in quo nulla ē miſe ricordia.℞ Item iuſtitia retribuit ſecūdū me rita.miſericordia ꝓeter merita.iuxta illud pſal'. Reqz ſecūdū iniqtates nr̄as retribu as nobis.ꝛ ſequit' cito Anticipent miſeri cordie tue deus.ſ; idē opus nō pōt fieri ſe cūdū merita ꝛ ꝑter merita.g⁰ nō ē ī oī ope dei miſericordia ꝛ iuſtitia. Cōtra glo.ſup il lud pſal'. Vniuerſe uie dñi miſericordia ꝛ vi tas.dicit q⁹ hec duo in oī ope dñi ſimul ſūt ꝛ ſi nō nobis manifeſte appareant.℞ 2⁰ q⁹ iuſtitia ꝛ miſericordia ī deo pūt accipi lar ge uel ſtricte.℞ Primo mō iuſtitia ī deo di cit cōdecētiā bonitatis diuine.ꝛ miſericor dia uoluntatez benefaciendi creature. ꝛ ſic planū eſt q⁹ in omni ope dei ſimul ſūt. quia oīa q̄ facit .de⁹ facit ſecūdū exigētiā ſue bo nitatis ꝛ cū uoluntate benefaciendi creatu re etiā uolendo punire reꝓbos cū eoꝝ punitio bona ſit electis.℞ 2⁰ modo miſeri cordia dicit uoluntatem ſubueniendi miſe ris ꝑter merita.ꝛ iuſtitia uoluntatē retri buendi ſecūdum merita. ꝛ quia mereri uel demereri nō conuenit niſi rōnali creature. ideo miſericordia ꝛ iuſtitia nō ſunt ī omni ope dei. ſunt tñ in omni ope retributionis que fit rōnali creature de lege cōi.īq̄ſtū. n. remunerat ſecūdū cōdignū ē in illo ope iu ſtitia.inq̄ſtū uero punit ultra cōdignū ē in illo ope miſericordia.ſil'r inq̄ſtū punit ma los ē in illo ope iuſtitia.īq̄ſtū uero punit ci tra cōdignū ē ī illo ope miſericordia.℞ Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ in electione ꝛ reꝓbatō ne ab eterno ñ fuit ratio iuſtitie ſecūdo mō dicte.nec tamē fuit cōtra iuſtitiā. ſ; ꝓeter iuſtitiā.actio añt ꝑter iuſtitiā que reſpectu rei que nulli debita ē in nullo reꝓhenſibiliſ ē. deus añt reꝓbatis nō tenebatur dare uitā eternā. vnde in eos reꝓbando nihil facit cōtra iuſtitiā.pōt tñ dici q⁹ in eligen do fuit aliqua rō miſericordie.qz nō tm̄ō actus miſericordie ē repellere miſeriā īā ī miſero exiſtē.ſ; ēt hoiez a miſeria ꝓcauere. eligendo enī ꝓcauit illos quos elegit a mi ſeria dānatiōis eterne.℞ Ad 2⁰ dō q⁹ idem opus ſecūdū aliquid poteſt fieri ꝑter meri ta.ꝛ ſecūdū aliquid ſecūdū merita.ut patet in punitione citra condignū.rōe.n. ptis pe ne que infligit' ē opus ſ; merita.rōe partiſ pene que nō infligit' ē op⁹ ꝑter merita. ſil'r in punitione ultra cōdignū.inq̄ſtū.n.homo aliquo mō diſpoſuit ſe ꝑ liberū arbitrium ad tale ꝓmiuz.illa ꝓmiatio aliquo mō ē ꝓm merita.multo minus tñ q̄z punitio ꝓm de merita.qz ſic nō pōt liberū arbi.q̄ſtū eſt ex ꝑte ſua in merendo ſicut in demerendo.īq̄ſ tū añt hō dignus ē illo ꝓmio per dei dōa. deus enim in nobis coronat dōa ſua.illa pu nitio uel ꝓmiatō ē peter merita.

Quarto queritur ut⁹ pena dānatoꝝ diminuat' ꝑ ſuffragia ui uoꝝ. Et uī q⁹ ſic.Aug⁹.i Euchi.65⁰. ꝛ rec tat magiſter di.precedenti.c⁰.2⁰.dicit de ſuf fragijs q⁹ qbus ꝑſunt aut ad hoc ꝑſunt ut ſit plena remiſſio .aut certe ut tolerabilior fiat ipſa dānatio.ultimū añt h⁹ di.mēbruz nō uī poſſe referri niſi ad dānatos.℞ Item ſ; pſal'. Deus nō cōtinet in ira ſua miſeri cordias ſuas.ſ; ſi deus nollet diminui penā dānatoꝝ ꝑ ſuffragia uiuoꝝ uideretur cōti nere in ira ſua miſericordias ſuas. g⁰ uide tur q⁹ uelit eos iuuari ꝑ ſuffragia uiuorū. ℞ Item q dz cētū ſi ſoluūt' ꝑ eo qnq̄ debitū e⁹ minuit'.g⁰ ad q̄ſtācūq̄ penā obligēt' dā nati ſi ꝑ ſuffragia aliquid ꝑ eis ſoluitur.de bitū eoꝝ ꝛ ex cōſequēti pena minuit'.℞ Cō tra Aug⁹.21⁰.de.ci.c⁰.24⁰. dicit q⁹ ſi eccl'ia ſub certitudine ſciret q ſunt ꝛprobi adhuc uiuētes nō oraret pro ipſis ſicut nec ꝑ ipō diabolo.ſ; quia de nullo certū eſt. iō orant ꝑ oīb⁹ dū adhuc uiuūt.ſ; ſi orōnes cōferre poſſent dānatis.pro ꝛprobis eēt orādū. g⁰ orōnes ꝛ ex.cōſequenti ſuffragia alia in nullo penā diminuūt dānatoꝝ.℞ Item Aug⁹ in libro de cura ꝑ mortuis agē.ꝑpe pnci piū dicit de ſuffragijs.q⁹ nihil oīo adiuuāt ſiue pro eis fiāt quoꝝ tā mala ſunt merita ut nec talibus digni ſunt adiuuari.ſiue pro eis quorum tam bona ut talibus nō indi geant adiumentis.g⁰ nō proſunt nec illis q ſunt in inferno nec illis q ſunt in paradiſo. ℞ Ad hanc qōnez dixer̄t aliqui q⁹ ſuffragia uiuoꝝ ꝑſunt damnatis ſi pro eis fiāt ad in terpellationē pene eoꝝ interdū añ ad iudi ciū nō poſt.ſ; cōtra hanc opinionē ē.qz de merituz pene in eis nūq̄ interpellat'.℞ Aliſ

dicũt q; ⁊ si p suffragia pena dãnatoꝝ non interpelletur, q̃tũ tñ ad intensionẽ mitiga tur. ℣Sed cõtra hanc opinionẽ ẽ quia cum pena eorũ sit finita intensiue p multiplica tionẽ equalium suffragioꝝ posset totaliter tolli. qz p multiplicationẽ equaliũ suffragi orũ remoueretur gradus illius intensionis pene ñ secũdũ eãdẽ ꝓportionẽ. sz scdz eãdẽ q̃titatẽ. ℣Alij dicũt q; ⁊ si p suffragia nõ minuat eoꝝ pena p se ⁊ directe. diminuitur tñ p accñs ⁊ indirecte iq̃tũ uirtus dãnato rũ per suffragia fortificatur in sustinendo. ℣Sed cõtra hanc opionẽ ẽ qz dãnatis nec noua uirtus gratie datur nec uirtus natu re eoꝝ melioratur. nec dispositio cõtraria remouetur. Ideo simp'r. dicẽdũ ad qõnẽ q; q̃uis dãnati nõ tãta q̃ta digni sũt penaꝝ attrocitate crucientur nõ ut eas penas uel nũq̃ subeant uel aliq̃ finiãt. sed ut eas mi tiores q̃ merita sũt eoꝝ leniores q; patiat'. ut dicit Aug⁹. 21° de ci. c°. 24°. exponẽs illũ psal'. Nõ cõtinebit deus in ira misericordi as suas. tamen pena sic taxata ĩ nullo per suffragia mũit'. nec q̃tũ ad durationẽ. nec q̃tũ ad intensionẽ. qz sicut ĩ corpore natu rali influentia alioꝝ mẽbroꝝ nõ deriuatur ad mẽbrũ totaliter a corpore precisum. sic beneficia eccl'ie nec militantis nec triũphã tis deriuãtur ad dãnatos cũ sit totalit' ab eccl'ia precisi. ℣Ad p⁹ ĩ opp⁹ dd q; ibi Au g⁹ accipit dãnatõnẽ ñ ꝓpe ualde. sz p graui purgatoria pena. Uel dicẽdũ q; ibi locutus ẽ sub dubitatione. ⁊ alibi ptem contrariam asserit. ut pz in auctoritatibus ad ptẽ con trariam allegatis. ℣Ad 2⁹ solutũ ẽ p illud q̃d dictũ ẽ in ꝓncipio solutõis qõnis. ℣Ad 3⁹ dd q; illud locũ hz ubi debitũ ⁊ ps que soluit' sunt eiusdẽ gñis. si eĩm aliqs eẽt dã natus ad mortẽ nõ minueret aliquid de pe na illa qui centũ libras solueret. pena aũt dãnatoꝝ cũ sit eterna cuilibet tpali pene ĩ ꝓportionabilis ẽ. vñ nõ sic põt minui p suf fragia tpalia ut tpalis pena. uel dici põt q; nõ sunt in statu in quo p eis possit aliquid solui pp ratiõnẽ dictam in solutione qõnis. ℣Ad primũ ad ptem aliam dd q; q̃uis cõ cedẽdũ sit rõne ꝓncipalis cõclusionis. põt tñ dici q; eccl'ia nõ oraret pro aliquo in hac mortali uita quẽ sciret esse reprobũ ut sibi daretur salus eterna. orare tñ posset p eo ut abstineret a peccatis p quibus si ea fa ceret augeretur eius pena.

Circa litteram Incõ phẽ sibilia sunt iudicia eius. i. dispõnes ei⁹. vñ ñ ẽ contra hoc quod dicit psal'. Pronũciaui oĩa iudicia oris tui. qz ibi p iudicia intelli guntur dei mandata. nõ diuersitas rei his uocabulis significare exprimit'. sed uarie tas sensũ. et effectuũ ĩ creaturis mõstrat' ĩ q̃tũ. s. ex cõceptionib⁹ diuersis quos a cre aturis accipimus diuersas rões attribuim⁹ deo. ita ut nõ sit ĩ deo diuersitas fm rem. sz fm rõem tm. que tñ cõceptiões casse non sunt. qz illis rñdet in deo realis unitas sine reali pluralitate.

Di. xlvii.

Solet etiam q̃ri ⁊c.

Supius determinauit magr de resurrectione mortuorum ⁊ de statu eoꝝ añ resurrectõnẽ. ℣Hic determinat d iudicio resurgẽtiũ. Et diuiditur in duas ptes. ℣Primo deter minat de his que ptinẽt ad ordinẽ iudiciarũ. ℣2° de ptinẽtibus ad iudicis psonã di. sequenti ibi. Solet etiã queri in qua forma. ℣Pª in tres. ℣P° determinat de ptinẽtibus ad ordinẽ iudiciariũ ex pte iudicantiũ. ℣2° ex pte iudicandoꝝ ibi. Erũt aũt quattuor. ℣3° ex pte ministroꝝ ibi. Cũ aũt in euãge lio. ℣Pª in duas. ℣P° determinat de mõp lationis sñie. ℣2° d assessoribus pferẽtibus sententiã ibi. Nõ aũt solus xp̃us. ℣Illa ps que ibi incipit. Cũ aũt in euangelio. diuidi tur in duas ptes. ℣P° determinat de mini stris in iudicio. ℣2° deministris exequẽtib⁹ sẽtentiaz post iudiciũ ibi. Solet etiã ⁊c.

Circa hanc di. querẽdus ẽ ꝓncipaliter de duobus. ℣P° de iudicio. ℣2° de igne q p̃cedet faciem iudicis. ℣Circa P⁹ querũtur septem. ℣Primo utrũ sit futurũ uniuersale iudiciũ. ℣2° utrũ in illo iudicio erit uocalis disceptatio. ℣3° utrũ erit de solis opib⁹ mi sericordie. ℣4° utrũ oẽs in iudicio psonali ter cõparebũt. ℣5° utrũ diu durabit iudici um. ℣6° utrũ oẽs iudicabuntur. ℣7° utrum solus de⁹ iudicabit. ℣Utrũ autẽ tẽp⁹ futuri

iudicij sit alicui creature notus. ⁊ utrū erit de die uel de nocte. nō oportet hic querere. qz solutiones hax qōnū satis patere possūt p supius dicta di. 44ª in illa qōne. Utrum resurrectio erit i nocte. Et i illa. utrū hoib⁹ uel angelis notū sit sub certitudine. q̄tū tē pus ē usq; ad instans resurrectionis.

PRimo ostendo q̄ nō sit futurū uniūsale iudiciū. Jo. 12°. dr̄ Nūc iudiciū ē mūdi. g° nō ē futurū. ✍ Itē Hau. i. Nō iudicabit bis deus i idipsū ꝛz alia trāsmutatōes. i nostra eim ē. nō cōsurget duplex tribulatio. sed nūc deus iudicat de singulis hominū operib⁹. cū cuilibet post morte. retribuet penā uel gloriā. g° eos itex nō iudicabit. ✍ Itē nō adducūt i iudiciuz nisi ad hoc ut iudex certificet de cā. sed oia certa sunt iudici. g° nullū ē futux iudiciū. ✍ Cōtra Aug⁹. 20. c°. de ci. c°. i. Tenet oīs ecclia dei vi xp̄m de celo esse uenturū ad uiuos ⁊ mortuos iudicandos. ✍ R° q̄ ad hoc ut oīb⁹ clar māifestet diuine iustitie pfectio i opib⁹ suis ordinauit dīna puidentia esse uenturuz uniuersale iudiciū qō erit oībus manifestū in quo electi sui pmij ⁊ ꝛprobi sui supplicij recipiēt cōplemētū. tūc eiz augebit supplicū reprobox ⁊ gaudiū electox eo mō quo infernus ostēdet. ✍ Ad p⁹ in opp⁹ dō q̄ se cūdū q̄ exponit Aug⁹ omel. 52. sup Jo. illō uerbū intelligit de iudicio qō fecit xp̄s qū p suā morte iuste liberauit de seruitute diaboli genus humanū. qō ꝓbat p hoc quod imediate p⁹ uerbū pdictū subiūgit. Nunc pnceps hui⁹ mūdi eijcet foras. ✍ Ad 2⁹ dō q̄ nō iudicabit bis deus in idipsū. qz iudiciū quo mō iudicat ē cuiuslibet singlaris p sone p se. nec ē oībus manifestū. nec retribuit dñs totū pmiū nec totū suppliciū. qz punit aīas nō in corpibus. ⁊ similiter pmiat ō lege cōi. illud aūt iudiciū erit oīuz simul. ⁊ oībus manifestū. ⁊ redder cuilibet sui pmij ⁊ sui supplicij cōplemētū. ⁊ cōpositū ex corpore ⁊ aīa iudicabit. sic ergo patet q̄ non iudicabit bis in idipsū. quia penā quā aīabus ante infligerat itex nō infliget. ꝛz quod deerat supaddet. ✍ Ad 3⁹ dō q̄ maior est falsa i. no ēt in iudicio hūano iudice existente certo de causa uocant hoies ad iudiciuz ut ass. stentibus causa manifestet pro quo ē sentētia proferenda.

SEcundo queritur utrū in iudicio erit uocalis disceptatō. Et uidet q̄ nō. Sap. 4. Dirūpet illos iflatos sine uoce. ✍ Itē Aug⁹. 20. de ci. c°. 26. dic q̄ de⁹ cōscias reproboz cōuicet sine ulla sermonis plixitate. ✍ Cōtra Gregor⁹. 26°. mo. lōge ultra mediū dicit de reprobis q̄ illi uerba iudicis audiēt qui eius fidē saltē uerbo tenuerūt. sed hoc de uerbo dei interiori intelligi nō pōt. g° intelligitur de uerbo uocali. ✍ Ad istā qōnē dixerūt aliqui q̄ nulla erit ibi disceptatio uocalis ꝛz tantū mētalis. qz uocalis eēt supflua eo q̄ illi q erunt in iudicio mutuo cognoscent ꝛscietiaſ suas opiniones suā cōfirmantes per Augustinū dicentē. 20. de ciui. c°. 24°. q̄ simul oēs ⁊ singuli iudicabūt. ꝛz si cū quolibet in singulari eēt uocalis disceptatio illud iudiciū p maximū tēpus ptēderet. ✍ Alij qui magis uidētur cōcordare cū textu sacre scripte dicūt q̄ ibi erit disceptatio ⁊ mētal⁹ ⁊ uocalis. qz xp̄s q iudicabit deus ē ⁊ hō. iō iudicabit mō dīno ⁊ hūano. ex hoc erit mai⁹ gaudiū sensibile bonox ⁊ maior dolor sensibilis reproboz. vñ nō erit frustra sicut ī corpali ē⁹ apparitione gaudebūt iusti ⁊ tristabuntur reprobi. mētalis g° ⁊ uocalis erit citatō. qz etiā mētaliter ad iudiciū uocabūt. ⁊ p ministeriū āgelox uocal⁹ iuxta illō Math. 13° Mittet. angelos suos ⁊ cōgregabit electos suos a q̄ttuor uentis ⁊c. qō faciēt āgeli cū tuba. ut exponit magr. mētalis ēt ⁊ uocalis erit reproboz accusatio. accusabūt eiz eos cōscientie eox ꝛm Aplm ad Ro. 2°. Et eox iniquitas que erit oīb⁹ māifesta. vñ Sap. 4°. Traducet illos ex aduerso iniqtas pccōrū. Christus ēt uocaliter accusabit eos ut hētur Math. 25°. dicēs eis. Esurui ⁊ non dedistis mihi uāducare ⁊c. nec hoc erit cōtra formā recti iudicij qō iudex ꝓpōet cōtra eos. qz ipe ꝓcedet ex officio suo. testificatio ēt erit mētalis ⁊ uocalis. qz oēs uidebūt cōsciētiā cuiuslibet. ita q̄ in cōscientijs ꝓprijs testificabit quilibet eē uex illud qō de quo cōscia cuiuslibet reprobi accusabit ipsū. angeli ēt ipsi qui fuerūt custodes eox specialiter testificabūt cōtra eos. qō nō tm mō tenent fideles. ꝛz ēt phī plures. ut patet

in libro de deo Socratis. hoīes ēt electi uo
ceten⁹ cōtra eos testificabūtur. Sētentia ēt
diffinitiua nō tantū mētaliter sz ēt uocaliť
referetur. ut uideť sonare sacra scriptura
¶Math. 25°. ℞ Ad p⁹ in opp⁹ dicēdū q⁹ illud
uerbū debet intelligi de uoce excusationis.
q⁹ erūt inexcusabiles. ⁊ sic exponit glo. ibi
dē. ℞ Ad 2⁹ dō q⁹ Aug⁹. nō dicit sine sermo
ne. sed sine sermonis plixitate.

Certio queritur

utrū disceptatio erit de solis opibus mise
ricordie. Et uideť q⁹ nō. ¶Math. 12°. De oī
uerbo ocioso qđ loquuti fuerūt hoīes red
dēt rōnē de eo ī die iudicij. ℞ Itē oīa debēt
uersari in iudicio p⁹ quibus ē sententia p
ferenda. sz sententia nō pferť cōtra repro
bos p defectu operū misericordie tm̄. sz ēt
p⁹ crīmibus alijs. g° nō tm̄ erit disceptatō
in illo iudicio de opibus misericordie. sz ēt
de alijs. ℞ Cōtra. ut hēť ¶Math. 25°. Salua
tor nō dicit in futuro iudicio aliquā disce
tationē futurā nisi de opibus misericordie.
℞ ut in p̄cedenti qōne dictū ē. in iudicio
erit disceptatio mētaľ ⁊ uocalis. prima erit
de oībus opib⁹ nō tm̄ ī speciali. sz ēt in sin
gulari. q⁹ sicut dicit Aug⁹. 20. de ci. 14°. c°.
Uirtute diuina fiet ut quecūq; opa sua bo
na uel mala cūcta in memoriā reuocētur ⁊
mētis intuitu mira celeritate cernāť. ut ac
cuset uel excuset sciētia cōsciētiā atq; ita siť
⁊ oēs sigľi iudicēť. ℞ Utrū āt de alijs opib⁹
q̄z de opib⁹ misericordie ibi uocaľ aliq̄ disce
ptatio sit futura. certū nō ē nobis. sed tā sa
tis certū ē q⁹ aut fiet de solis opibus mise
ricordie. aut p̄cipue de illis ut oīb⁹ appare
at manifeste q⁹ q pecā p misericordie ope
ra nō redimerūt. indigni sūt misericordia.
iuxta illud psaľ. Dispdet de terra memori
az eoz p⁹ eo q⁹ nō ē recordatus facere mi
sericordiā. ⁊ Jaco. 2°. Judiciū sine misericor
dia. s. saluāte illi qui nō fecerit misericordiā.
℞ Argu⁹ ad ptē pmā p̄cedūt de disceptatō
ne mētali. Argu⁹ ad ptez secūdā de uocali.

Carto queritur

utrū oēs in iudiciū psonaliter cōparebunt
Et uideť q⁹ nō. ¶Math. 19°. dicit aplūs Sal
uator. Sedebitis sup sedes iudicantes. 12.
tribus Jsrael. g° soli filij Jsrael cōpebunt
in iudicio. q⁹ Aplī. eo mō quo eis conueniet
iudicare iudicabūt oēs hoies qui ī iudicio
cōpebūt. ℞ Itē nō oporteret illos in iudicio
cōpere q iudicādi nō sunt. sz ſm Gre. 16°.
li°. mo. ultra mediū. ⁊ ſz magistrū ī littera
huius di. c°. 3°. Aliqui peribūt ⁊ aliqui sal
uabūť. qui nō iudicabūť. g° illi in iudicio nō
cōparebūt. ℞ Cōtra. citatus p⁹ causa cri
minali tenetur psonaliter cōparere. ibi eim
defensio p̄curatoris nō admittiť. 5ª. q. 3ª.
In criminalibus. sz oēs reprobi ad iudiciū
uocabūť p cā criali. g° oēs oportebit cōpa
rere psonaliter. oēs ēt electi ogregabūtur
ut habetur. ¶Math. 13°. Oēs g° tā electi q̄z
reprobi psonaliter in iudicio cōparebunt.
℞ q⁹ oēs ī iudicio psonaliter cōparebūt
ut cōscientie singulor⁹ in pūtia iudicis singu
lis pateant ad diuine iustitie mānifestatōez.
⁊ ut uiui hic existentes ⁊ p̄audientes per sa
crā scriptūrā q⁹ sic oportebit eos psonaliť
cōparere diligentius se p̄parent ne in tāta
cōgregatione corā tāto iudice extremā re
cipiāt cōfusionē. ⁊ ut singuli iudicē quo ad
humanā naturā uideant ad cōsolationē ele
ctor⁹ ⁊ reprobor⁹ ampliorē aflictōnē. repro
bi eiz ī eius aspectu uehemēter affligētur.
vñ Apoc. 6°. dr̄ de reprobis. dicent mōtib⁹
⁊ petris. Cadite sup nos. ⁊ abscondite nos
a facie sedentis sup thronū. ⁊ ab ira agni.
℞ Ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹ ſz Augu⁹. 26°. d trī.
c°. 5°. per. 12 trib⁹ Jsrael intelliguntur oēs
gentes pp duas ptes numeri septēnarij q°
plerūq; signficať uniuersitaz que due ptes
. i. tria ⁊ q̄tuor. altera p alterū multiplica
te faciūt duodenariū. Uel pōt dici q⁹ cū sal
uator dicit aplīs q⁹ iudicarēt duodecī tri
bus Jsrael nō negauit q⁹ alios iudicarent.
sz filios Jsrael magis expressit p quādā ap
propriationē. q⁹ Aplī erant de populo Jsra
el. ℞ Ad 2⁹ dō q⁹ oēs iudicabūtur q̄stū ad
retributionē. erunt tamē aliqui q nō iudica
bunť q̄stū ad disceptationē. ⁊ sic intelligiť
uerbum gregorij.

Quinto queritur

utrū diu durabit iudiciū. ℞ sicut dicit
Aug⁹. 20. de ciui. c°. 1°. Per quot dies h° iu
diciū tendať incertū ē. vñ cū diuini iudicij
ultimū diē dicim⁹ more sanctarū scriptura
rū que diē solēt ponere p tēpore nouissimū

tẽpus significam⁹. ꝓbabile tñ ẽ q⁹ nõ tẽdeꝝ p horã multũ plixaz. qõ uñ Aug⁹ sẽtire. 20. de ci. c⁹. 26⁹. ubi dicit q⁹ iudex cõuincet cõscientias ꝟboꝝ sine ulla ꝑmonis plixita te. vñ illa uocalis disceptatio nõ erit cũ q⁹ libet in singl'ari noiatĩ nec de quoꝝ opere singl'ari. sz sicut saluator narrat ĩ euãgelio sic fore credẽdũ est.

Sexto queritur

utrũ oẽs iudicabũť. Et uñ q⁹ sic. act. 10. dr̃ õ x⁹. q⁹ ostitut⁹ ẽ a deo iudex uiuoꝝ ⁊ moꝝ tuoꝝ. sz oẽs sunt uiui uel mortui. g⁹ oẽs iudicabũtur. ℞ Itẽ ap⁹ p⁹ Coꝝ. 6⁹. Nescitis q̃ñ angelos iudicabim⁹. sz si angeli iudicabũť multo forti⁹ oẽs alij. ℞ Itẽ al'r illud iudiciũ nõ eẽt ul'e. ℞ Cõtra dic btus Hyre. 26⁹ li. mora ul'e⁹ mediuz. ⁊ magr̃ h⁹ di. c⁹. 3⁹. q⁹ erũt aliqui q ñ iudicabũť. ℞ Itẽ iudiciũ erit ꝑ discursionẽ mritoꝝ l' demeritoꝝ. sz puuli nulla hũerũt merita l' demerita. qz meritus uel demeritũ ꝑpe loqñdo ĩ actu cõsistit. g⁹ puuli ñ iudicabũť. ℞ ℞⁹ ĩ illo iudicio erit õ meritis ⁊ de demeritis disceptatio ⁊⁹ ꝑ meritis ⁊ ꝑ demeritis retributio. q̃stũ ad retributionẽ oẽs iudicabũť. qz augebr̃ suppliciũ malor tã hoĩus q̃ angeloꝝ ⁊ gaudium boꝝ tã hoĩus q̃ ãgeloꝝ. hoi. n. ãgeli q̃sus tã hẽant suã r̃tributoẽz eẽntialẽ tñ ꝑ ministerio q⁹ nobis exhibẽt r̃cipiẽt aliq⁹ accñtale gaudiũ ⁊ mali ãgeli ꝑ mal'q nobis ꝑcurãt recipiẽt graue suppliciũ. ꝑ r̃sũptiõem ẽt coꝝpoꝝ reꝓboꝝ hoĩus augebiť suppliciũ. ⁊ electoꝝ augebr̃ ꝑmiũ ut ĩferi⁹ õclarabr̃. Quãtũ ãt ad discussionẽ ñ oẽs iudicabũť. qz ꝟz Hyrg. 16⁹. li. mora. ultra mediũ ⁊ magr̃. h⁹ di. c⁹. 3⁹. Alij iudicabũť ⁊ peribunt ut illi q aliq̃ bõa hũerť ꝑmixta suis malis. sz mala fialr̃ ꝑpõderauerũt ⁊ ꝑualuerunt. alij ñ iudicabũť ⁊ pibũt ut illi quoꝝ mala fuerũt ĩꝑmixta bonis ut illi q fũdamẽto fidei caruerũt. alij iudicabũť ⁊ saluabũť. ut illi quoꝝ mala fuerũt ꝑmixta malis. sz bõa ꝑpõderauerť ⁊ ꝑualuerũt. Alij nõ iudicabũť ⁊ saluabũť ut illi quoꝝ merita ita fuerť pfecta q⁹ null' mal' aut paucissis fuerť ꝑmixta ut uiri pfci. ⁊ ẽt puuli purgati ab originali pccõ q decesserũt añ li. ar. usuz ⁊ angeli sci. ℞ ℞ⁿ. ad ptẽ ꝑmã pcedũt õ iudi⁹ q̃⁹ ad retributionẽ. ℞ ℞⁹ ad ptẽ ꝟaz. ꝑz solutõ ex dictis ĩ qõne. ℞ Ad 2⁹ dõ q⁹ pcedit de iudicio disceptationis.

Septimo queritur

utꝝ sol⁹ xps iudicabit. Et uñ q⁹ ñ. dMath. 19⁹. dr̃ de apl'is q erũt iudices. 12. tribus Israel. ℞ Itẽ Job. 3⁹. Judiciũ pauplb⁹ tribuit. ℞ Cõtra Jo. 5⁹. Pr̃ oẽ iudiciũ dedit filio. ℞ Itẽ in iudicio nõ dz eẽ idẽ accusator ⁊ iudex. sz sci ĩ iudicio ostãter accusabũt reꝓbos iuxta illõ sap. 5⁹. Stabũt iusti ĩ magna ostãtia adũsus eos q se ang. g⁹ scti nõ iudicabũt. solus g⁹ xps iudicabit. ℞ ℞⁹ q⁹ extẽdẽdo nom̃ iudicãdi dici ꝑt q⁹ qnqz modis põt iudiciũ alicui ꝺueire. s. ordiaria potestate. ⁊ sic iudicabit tota trias. Uñ prio Re. 2⁹. Dñs iudicabit fines t're. Uel ex delegata ptãte. ⁊ sic iudicabit xps ĩq̃⁹ hõ. ⁊ sic põt exponi illõ. Jo. 5⁹. Pr̃ oẽ iudiciũ dedit filio. ⁊ illud Dani. 7⁹. Aspiciebã dõec throi positi sũt ⁊ antiqu⁹ dierũ sedit. ⁊ ifra. Aspiciebã in uisiõe noctis. ⁊ ecce cũ nubibus celi q̃si filius hois uenebat. ⁊ usq̃ ad ãtiquum dierũ puẽit. ⁊ paz p⁹. ⁊ dedit ei ptãtẽ ⁊ honorẽ ⁊ regnũ. uel accessoria dignitate. ⁊ sic iudicabũt uiri pfci q erť ꝑ pfectiõe meritoꝝ suoꝝ assistẽtes iudici nõ ut iudici cõsulãt uel in iudicãdo auctoritatẽ hẽant. sed h⁹ erit pp iꝑoꝝ hõrez ⁊ dignitatẽ. ⁊ sic põt intelligi illud Job. Judiciũ pauperlb⁹ tribuit. Uel approbatiõe. ⁊ sic iudicabũt oẽs electi. oẽs. n. approbabũt iudicis sñiam Apoc. 19⁹. Audiui quasi uocẽ tubaꝝ multaꝝ ĩ celo dicẽtiũ Alla. laus ⁊ glia ⁊ uirt⁹ deo nr̃o ẽ. q⁹ uera ⁊ iusta e⁹ iudicia sũt. Uel cõpatiõe ⁊ sic min⁹ mali iudicabũt magis malos. de quo põt exponi illud q⁹ dr̃ Lu. 11⁹. Uiri ninuite ꝟget ĩ iudicio cũ gñatiõe hac ⁊ odẽnabũt eã. ℞ Ex dictis ꝑz solutio ad arg⁹ ad ptẽ ꝑmã ⁊ ad ꝑmũ ad ptẽ 2ᵃᵐ. ℞ Ad 2⁹. cuz dr̃ q⁹ in iudicio nõ debet idẽ eẽ accusator ⁊ iudex. dico q⁹ uez ẽ qñ in iudice põt eẽ error in intellectu uł obligtas in uolũtate. sz nullũ istoꝝ esse potert in sanctis.

Consequenter queritur de ꝑncipali. Et circa hoc q̃rũť 7. ℞ ℞⁹ utrũ mũdus purgabr̃ ꝑ ignẽ. ℞ ℞⁹ utrũ ille ignis erit eiusdẽ spẽi cũ igne elemẽtari. ℞ ꝟ⁹ utrũ supnaturalr̃ ꝑducẽt in eẽ. ℞ ꝟ⁹ utrũ ꝑcedet

iudiciū. 5° ut⁹ purgabit aliquos elcōs. 6° ut⁹ cruciabit ꝑbos. 7° utrū desinet eē

PRimo ostendo ꝙ mūdus purgabit̄ p ignē. qz destrui nō ē purgari. sz p illā ignē duo ela ex toto cōsument ꝑm glo. super illud. 2. Petri ult. ela caloze solu-uetur. g° cū mūdus ꝓstet ex eleīntis p ignē nō purgabr̄. Itē si mūdus deberet purgari p ignē pp pcā i eo cōmissa celū ēpireuz purgari deberet cū i eo angeli q ceciderūt peccauerūt. sz ignis nullā purgationē facere poterit in celo ēpireo. qz de coꝛpibus celestibus dr̄ p° methauroꝛ ꝙ nō recipiūt impssiones pegrinas. g° mūd⁹ p ignē nō purgabit̄. Itē si alia eleīnta idigerēt purgari pari rōe 7 igis. sz nō decet ꝙ idē sit purgās 7 purgatū. g° aut mūd⁹ nō purgabr̄. aut nō purgabr̄ p ignē. Itē ignis ē coꝛp⁹ purgās sit̄ cū purgato. g° si ignis purgaret mundū duo coꝛpoꝛa sit̄ eēnt. qđ ē ō phi. 4°. phisi. Itē effect⁹ ignis ē rarefacer̄. g° si oꝛbis elemētaris purgaret̄ p ignē rarefieret. sz rarefactus maioꝛis ect extēsionis. g° maioꝛē locū occuparet. 7 sic aut celuz augeret̄. aut duo coꝛpoꝛa simul eēnt in eodē loco quoꝛ utrūq; incōueīēs ē. Contra p° Loꝛ. 7° Pterit figura mūdi h⁹. ibi. glo. Pulchritudo h⁹ mūdi nūdanoꝛ igniū ꝛflagratione pibit. g⁹ mūdus p ignē purgabr̄. Ite Aug⁹ 20. de ciui. c°. 16°. Illa cōflagratione muda na elemētoꝛ corruptibiliū qualitates q̄ coꝛpoꝛib⁹ nr̄is corruptibilibus cōgruebāt ardēdo penitus intrabūt atq; ipa sbā eas q̄litates hēbit q̄ coꝛpib⁹ imoꝛtalibus mirabili mutatione cōueniāt. ut. s. mūdus inouat⁹ i meli⁹ apte accōmodēt. hoīb⁹ et carne i melio⁹ inouatis. Hic apte Aug⁹ insinuat ꝙ mūdus p ignē purgabr̄. 7 p quē modum. Rz° ad intelligētiā h⁹. qōis p° declarādum ē ꝙ istius machie mūdialis ē futa purgatio. 2° ꝙ erit p ignē. 3° ꝙ ille ignis nō purgabit mūdū q̄tū ad illā ptē que ē ultra medium aeris interstitū. 4° ꝙ illā ptē que ē infra ita purgabit ꝙ eius soāz nō cōsumet. Ꝓ⁹ declaro sic. mūdus factus ē pp hoīez. vnde dicit phi. 2°. phisi. ꝙ nos sumus quodāmō finis. 7 iō cōueniēs ē ꝙ cū hō p resurrectō is gloziā innouabit̄ mūdus innouet̄ inouatione cōueniente ꝓ illo statu. vñ Apoc. 21° Ecce noua facio oīa. 7 qz ꝓdictā hoīs innouationē ꝓcedit purgatio duplex ab ipuritate. s. coꝛruptibilitatis 7 clꝑabilitatis sic cōueniēs ē ut predictā mūdi innouationē ꝓcedat purgatio ab ipuritate duplici coꝛrūdētibus duab⁹ hoīs impuritatib⁹ ꝓdcis. una ē ipuritas elemētoꝛ. qz. p mutuā actionē 7 passionem se se alterant i cōfinijs suis ꝑm phi. 2°. methau. 7 p cōfusionē cū re alteri⁹ nature. totius. n. aer iste cōueniens coꝛruptibili hominis statui admixt⁹ ē cū uapoꝛibus terrenis 7 aqueis ꝑz doctrinā phi. 2°. li°. methau. Sic̄ ptes terre in quadā sunt cōfusiōe cū aqua. ita ꝙ in ꝓdicta mūdi ptem nullū est elementū impuritate sue nature. 7 hec ipuritas coꝛrūdet coꝛruptibilitati coꝛporis hūani. quia talis elementoꝛū cōfusio p coꝛruptibili uita cōueniēs est. Est etiam hic quedam impuritas alia coꝛrūdēs culpabilitati hominis. 7 illa est quedam indignitas seu idoneitatis caretia ad susceptionē inouatōis ꝓdcē pp peccata i hac parte mūdi cōmissa lōgo tpe tam ab hominib⁹ q̄z ab āgelis malis quoꝛ mō coīs ē hitatio i isto aeꝛ caliginoso. purgatio aūt mūdi a pima ipuritate erit p sepationem cuiuscūq; nāe extranee 7 dispōis a quolz elemento. purgatio āt a 2ª ipuritate erit quedā mūdi reōciliatio ad silitudinē illi⁹ qua reōciliāt ecc⁹ pphanate. 2° arti declaro sic. Sic dicit phi. l°. 2°. de generatione. natura ignis ē cōgregare hōgea 7 segregare etherogēa. sed prima mundi ipuritas e pp cōfusiones rerū nature diuerse 7 eius purgatio erit p talem cōfusionis sepationez. g° ad illā purgationē cōueniens erit ignis natura cuius uirtus est ptes eiusdē nature congregare 7 partes 7 dispositiōes extraneas segregare ab eis. ut docet experientia in purgatione auri 7 argenti. Ad purgandum etiam mundum ab alia impuritate magis congruus ē ignis q̄z aliud elementum. quia peccata cōmittuntur ex inoꝛdinato amoꝛe q est ignis spiritualis immundus. 7 ideo ad reconciliandum mundum contra illam indignitatez que est in eo pꝛopter habitationem peccatoꝛum conueniens erit ignis sicut instrumentum. quia inter elementa ignis magis repꝛesentat qualitates coꝛpoꝛū gloꝛiosoꝛū pp eius lumiositatē 7 subtilitatē 7 actuali-

tatē maiorē ⁊ uirtutē sui ipmixtionē cū ua
poribꝫ terreis ⁊ aqueis. ꝙuis hic ignis i-
ferior cum materia aliena sit admixt⁹. Uñ
nec psens est sicut ignis in spera sua.◦ ad 3ᵐ
arti. declaro sic. ultra mediū interstitiuꝫ nō
est locus deputatus habitationi hoīuꝫ pro
corruptibili statu. ille. n. aer pp nimiam sui
subtilitatē. nō ē bene corruptibili uite hois
pportionatus. vñ ⁊ phi qñ ascendentes in
cacumine alicuius mōtis transcendentes in
locum illū portabāt spongias plenas aqua
ad aerē incrassandū. ⁊ ut refert glo. super
illud. Genē. 7°. Operti sunt montes excelsi.
Sūt qui putant altitudinem montium non
fuisse tantam ante diluuiuꝫ ꝙsta est hodie.
⁊ h⁹ habent necesse concedere tenētes ignē
cōflagrationis nō transcēsuꝫ supmam ptē
medij interstitij aeris. qz ut dr Genē. 7°. in
diluuio .15. cubitis altior fuit aqua sup mō
tes quos coopuerat. ſz certū ē ꝙ ille ignis
tñ ascēdet ꝙsq; ascenderūt aque diluuij.
quibus cōcordat glo. sup illud. 2ª. Petri. 3°.
Mundus aqua inūdatus periit. que dicit
ꝙ aqua diluuij occupauit totam illā capa
citatē aeris ubi aues uolitāt. sed non uoli-
tant ultra supremā ptē medij interstitij. si tñ
aqua diluuij ultra locū illū ascenderit con-
cedo ꝙ ⁊ ignis cōflagrationis ultra ascen-
det. mali ēt angeli diuina uirtute locū illuꝫ
inhabitare phibent. ⁊ tō igne purgari nō in-
diget tota pars mundi. mediū interstitium
aeris trānscendens pp aliquā indignitatez
causatam ex inhabitatiōe peccatoꝝ. Quā
uis. n. angeli peccauerūt ī celo empireo ⁊ hō
in terrestri paradiso ꝙ mediū aeris interstiti
uꝫ transcendit nō tñ pp h⁹ igne purgabun
tur. qz loca pdicta purgata fuerūt cū pccō
cōmisso stare pccōres de locis illis depulsi
fuerūt. ⁊ hoc p purgatione sufficit. In cor-
poribus ēt celestiū nō ē ipuritas p admix
tionē nature extranee. nz p aliqꝫ transmuta
tionē ab alio corpore. qz nō sunt receptiua
peregrinaꝝ impressionū. ꝙuis ēt aer ⁊ ignis
in suis cōtinuis quodāmō sunt cōfusa. ⁊ ꝙs-
uis in suprema aeris pte generent quedam
impressiones calide ⁊ sicce. i. a sub ascedēs. ⁊
ignis ppendicularis lācea cādela rotunda.
ut pz p phi. p°. methau. quaꝝ impssionū ua-
por siccus ē materia. ex hoc tñ in illis ptib⁹
nō ōbit talis ipuritas. ꝙ sit igne ꝯflagra-
tionis purganda. vnde ille ignis non plus
ascendet ꝙs ascenderunt aque diluuij secun-
dum sententiam Augi. 20. de. ci. c°. 18°. ⁊ pz
magistrum huius di. c°. 4°. ⁊ pz glo. super
illud. 2. ad Thessal'. primo. In flāmam ignis.
⁊ secundum glo. sup illud. 2. Petri. 3. In q°
celi. Incipiet autem pdictus ignis purgare
aerem in superiori pte que purganda est. ⁊
ueniet successiue descendendo inferius ⁊ ad
hoc potest assignari duplex rō cōgruitatis
Una ē quia quasi in medio interstitio aeris
ē cōis habitatio demonum usq; ad iudici-
um. ⁊ prius peccauit malus angelus ꝙs ma
lus homo. ⁊ homini sualit facere cōtra dei
mandatum. Alia ratio est ad significanduꝫ
ꝙ ille ignis non agit tantum ī naturali uir
tute. sed ut instrumentum diuine uirtutis.
Ignis. n. p naturā tendit sursum ⁊ non de-
orsum.◦ ad 4ᵐ arti. declaro sic. pm Aug. 20. dō
ci. c°. 16°. ⁊ auctoriem de ecclesiasticis dog.
ppositione. 36ª. Elementa in suis essentijs
remanebunt. ⁊ hoc rationabile. est. mundus
. n. qui seruuit homini remunerato homi-
ne secundum modum suum debet remune-
rari quod nō fieret si destrueretur. neqz ē
intelligēdū ut eēntijs eoꝝ īmanētib⁹ saluis.
eorum naturales qualitates destruāt cum
sint proprie passiones eorum. sed eis rema
nentibus saluis elementa per eas non a-
gent nec patientur ab inuicem. ⁊ quia talis
actio ⁊ passio est in elementis propter cor-
ruptibilem hominis statum. Causa autem
qr tunc nō erit inter ea mutua actio ⁊ pas
sio in sequenti di. ponetur.◦ Ad primū ī op
pm dō ꝙ illa glo. q.ª ad illd qd dic d to-
tali ꝺsuptōe duoꝝ eloꝝ logt pz opionē q°
rūdā q nō tenet.◦ Ad 2ᵐ pz solutio ex dcis
ī qōne.◦ Ad 3ᵐ dō ꝙ ignis ī spera sua ꝙs-
uis aliq° mō inouabr ut patebit ī qōne se-
qnti. tñ p ignē nō purgabr. qz ñ hz ipurita
tes purgādas p ignē. sic pz ex dcis ī qōne.
ignis āt ipur⁹ q hic iferi⁹ ē nr̄o usui ꝺmo-
dat⁹ ñ reanebit p⁹ iudiciū. n. ñ erit igis nisi
ī spa ignis ubi ē pur⁹. ⁊ ī iferno ubi ē tbid⁹
⁊ rūosus.◦ Ad 4ᵐ dō ꝙ sic uēt⁹ q ē uapor
tre collatal'r mot⁹ pz phi. 3°. methau. mo
uetur p aerem. nec tñ duo corpa simul sut.
qz nulla ps aeris simul est cum aliq pte il-
li⁹ uaporis. ſz ē ꝺfusio puarū ptiū inter se
sic pōt dici de illo igne. Uel pōt dici ꝙ sicut

ille ignis aget ut istm vtutis diuie ita. ñ p
suam naturā. sed p uirtutem diuinā erit su
pnaturaliť simul cuz alio coꝛpoze. ¶ Ad 5m
dō q̄ sicut ille ignis nulli elemēti destruet
eēntiaz. sic nullā rarefactionē faciet i aerē,
nisi illam que cōpetit nature aeris i sui pu
ritate. ⁊ quia nata ignis ē segregare ethe
rogenea partes terre reducet ad terram,
partes aque ad aquā. ⁊ condensabitur aq̄
ſm q̄ competit nature aque in sui purita
te. ⁊ dico q̄ concauitas oꝛbis lune est suffi
ciens capacitas pro. q̄rtuoꝛ elementis quo
libet existēte i illa raritate uel densitate q̄
cōpetit puritati sue nature.

Secundo quēri tur utrū ignis cōflagrationis erit eiusdem spēi cū igne elementari. Et uī q̄ nō. natura ignis elemētaris ē conuertere illud i qō agit i sui naturā. sz ignis oflagratiōis aget i alia ele menta. nec tū ea cōuerteret i sui naturā. qz eēntie remāebūt ut dictū est. g° nō erit eiusdē spēi cū igne elemētari. ¶ Cē ea q̄ sūt eiusdē spēi hēnt silem motū. sz motꝰ ignis ele mētaris si ē extra locū suū ē rectꝰ ad circū ferētiā. q̄uis in spera sua non moueat nisi motu circulari p reuolutioneꝫ oꝛbis. ignis āt oflagratōis ñ mouebit ad circū ferētiā. sed ad mediū. nec tātū motu recto. sz etiaz collaterali. g° nō ē eiusdē spēi cū igne elemē tari. ¶ Cōtra qō nō ē ignis nisi equoce non habet ignis uirtutē. sicut q nō ē hō. nisi eq uoce nō hēt uirtutē hois. sz si ille ignis nō esset eiusdē spēi cū igne elementari nō esset ignis nisi equoce. ergo nō esset habiturus uirtutē ignis. qō falsū est. ¶ Rꝰ q̄ ignis cō flagrationis erit eiusdē spēi cū igne elemē tari. Quod dupliť pōt ꝓbabiliter pſuade ri purgatio mūdi q̄ fuit p aquā eiusdē spēi fuit cū ista. g° a sili ⁊ purgatio futa p ignē erit p ignem eiꝰdē spēi cū igne elemētari. Preterea illō vbū Bene. pꝰ. ⁊ q̄euit deꝰ die 7° ab oī ope quod patrarat. exponitur sic q̄ cessauit a creando nouas species reruz. sed si ignis cōflagrationis nō foꝛet eiusdez spēi cū igne elementari ꝓduceret deus spe ciē q̄ nō fuit ꝓducta in operibꝰ sex dieruz. nec in se nec in suis naturalibus causis. nec intendo hoc cōcludere q̄ deꝰ nō posset no uaz speciē sbē ꝓducere. qz scio q̄ possz. sed multa posset facere q̄ factur nō est. ¶ Ad pmū in oppm vō q̄ maioꝛ intelligēda est qū pure agit naturaliť. ille āt ignis agit ut instrumētū uirtutis diuine. ⁊ pterea ut su perius ostensū ē potest eē ignis in tali ma teria cui incoꝛporata ē talis proporꝛtio ce lestis influentie ut ignis sic p eam reguleť i operatione sua. ut calefaciat ⁊ nō cōsumat sicut ostensum fuit in igne fulguris. ¶ Ad 2m. vō q̄ maioꝛ intelligenda ē de motu na turali. Ignis aūt ille ⁊ ptim habebit motū naturalē. ⁊ pncipalius supnaturalē sicut ad suam opationē disponet sua naturalis uir tus. sed pncipaliter opabitur p uirtutē sup naturalē. quia operabitur ut instrumētū di uine uirtutis.

Tertio queritur utrū ignis cōflagratiōis supernaturaliter ꝓducetur in eē. Et uī q̄ non. res supnatu ralis nullā hz naturalē operationē. sed res in esse ꝓducta supnaturaliter ē supnaturaľ. g° si ille ignis supnaturaliter ꝓduceretur i esse nullā haberet naturalē opationē. quod falsū est. ¶ Cōtra si ille ignis ꝓducet i esse. possibile est q̄ naturaliter fiat ignis dilu uiū uniuersale. sz hꝰ excōicatū ē a dño Ste phano episcopo Parisꝫ. g° ille ignis ꝓduce tur naturaliter in esse. ¶ Ad istam qōnē di xerit aliqui q̄ illius ignis generatio erit na turalis. qz uirtute ignis elementi ⁊ coꝛpoꝛ celestium generabiť in materia terrestri ⁊ aquea ⁊ aerea. ¶ Sz cōtra si eius generatō eēt naturalis uirtute alicꝰ cōstellatiōis na turali inuestigatione posset sciri cōsumatō seculi. quod falsū ē. ⁊ est cōtra illud act. pꝰ. Nō est nostrū noscę tpa uel mometa q̄ pr̄ posuit i sua ptāte. In quo satis datur intelli gi q̄ cōsumatio seculi nō est in actua ptāte nature. ¶ Preterea ſm illā opinionē alia ele menta p ignem illum nō purgarētur. sed coꝛꝛūperentur si intelligant q̄ fieret de to ta materia alioꝝ elemētoꝝ. natura. n. nō pt educere foꝛmā ignis de materia alteriꝰ eli. qn illius elemēti nō coꝛꝛūpat foꝛmā de ma teria eli. ¶ Preterea si illa opio eēt uera p rōez posset dici q̄ illa purgatio q̄ fuit per aquā diluuij fuit naturaľ p vtutē alic cō stellatiōis celestis ꝺuertētis aerē in aquā. sed hoc est falsū. imo supnaturalis fuit ad

purgandū mundum de bonis malis. ꝟz ꝙ manifeste innuit textꝰ sacre scripture. ℣ Ur gº mihi dō ꝙ illius ignis ꝓductio supna turaliʒ erit. sicut tū eius actio ꝑncipaliʒ erit supnaturaliʒ. ⁊ cū hoc erit in eo aliqua natu ralis aptitudo ad illā operationē ad quam applicabit a diuina uirtute ꝑncipaliʒ mouē te. qz ille ignis erit uirtutis diuine istrm. sic nō nego qn ꝓductōez hº ignis ꝑcedat ue hemēs siccitas naturaliʒ generata illiº ignis ꝓductiōi naturaliʒ cōcordās. nō tū sicut di spositio necessaria ſz congrua. ℣ Ad arº in oppº dō ꝙ ista nō ꝺicūt ꝙ res sit supna turaliter ꝓducta ⁊ naturalē uirtutē bēat ī opationē. Ada. n. supnaturaliʒ fuit ꝓductº. ⁊ tū naturales habuit opationes. sic ēt mū dus. res gº nō ꝺr supnaturalis. quia supna turaliter ꝓducta. sed quia naturā eleuās ultra suam naturalē facꝉtatē sicut ē gratia ī aīa. nec ꝑ ista intendo negare illius ignis opationē ꝑncipaliter fore supnaturalē. ūmo hoc concedo.

Quarto queritur

utrū ille ignis ꝑcedet iudiciū. Et uī ꝙ nō. Augº. 20. de ciui. cº. 16º. Judicatis bis q scri pti nō sunt in libro uite sequitur. tūc figu ra huiº mūdi mūdanoꝝ igniū cōflagratō ne peribit. ℣ Itē augº. e. liº. cº. ult. in fine cir ca illud iudiciū has res didicimº eē uentu ras. Adelyā Thesbitē fidē iudeorum Anti chriſtū pſecuturū. Chriſtū iudicaturū res rectionez mortuoꝝ bonoꝝ ⁊ maloꝝ. diʒptō nē mūdi. ꝯflagratōnē. eius ꝺēqꝫ ꝛnouatōez. ⁊ infra. existimo eo quo a me cōmemorata sunt ordine eē uentura. ℣ Cōtra psaʒ. Ignis ante ipsum ꝓcedet ⁊ inflammabit in cir cuitu inimicos eius. ℣ Rº ꝙ ignis ille q̄ª ad sui initiū ꝑcedet iudiciū ⁊ cōcomitabit q̄tum ad suū ꝓgressum. sequetur uero q̄ª ad sue opationis complementum. Ut enim aliqui ꝺicunt igne illo incipiente mundum purgare ī supiori parte que purganda est. Chriſtus incipiet uenire ad locum iudiciʒ. ⁊ statī ad eº ꝑceptū motº celi cessabit ⁊ reſ gēt illi qui tūc iuēiēt mortui. ⁊ illi q tūc iue nientur uiuentes ualde cito morientur ꝓp cessationē motus celi. ⁊ etiā ut uolūt quidā ꝓp quandā distēpantiā caloris que extunc erit in loco habitationis hominū. q̄us ad huc usqꝫ illuc ſbā ignis ꝑdict nō ꝓuenerit. ⁊ quasi pº statiʒ ꝑdictus ignis ꝺescendet ⁊ incinerabit corpora eoꝝ ⁊ purgabit illud quod inueniet purgandū in electis. quo fcō statim resurgent ⁊ tunc illi ⁊ alij electi qui parum resurgent ante eos rapientur simul obuiam Chriſto in aera ⁊ hec oīa fient an te q̄ꝫ Chriſtus ꝓueniat ad locū iudiciʒ. ⁊ sic ꝑz ꝙ Chriſtus ad locū iudiciʒ ueniet succeſ siue sicut succeſſiue in celū ascendit. vñ act. pº dr. Sic ueniet quēadmodū uidistis eum euntē ī celum. Quid autem agat ꝓdictus ignis in principio. quid in medio. quid post iudiciū in sequentibus queſtionibus ꝺicet. ℣ Ex dictis patet concordia auctoritatum ad utrāq̄ partem. secūdū tū glo. illud uer bū psaʒ. intelligit de igne ire in quo iflāma būt ipij ꝓ ꝑdicatione ꝓphetaruꝫ uel de igne charitatis quo ipij iflāmabūt cōuersi ad pñiaz. hic tū nō ur eē sensus lrālis.

Quinto queritur

utrum ignis ille purgabit aliquos electos. Et uī ꝙ nō. ℣ Augº. 20. de ci. cº. 16º. ꝺicit ꝙ possumus ꝺicere electos futuros eē in su pioribus ptibus quo ita nō ascendet flāma illius incendij quēadmodū nec unda ꝺiluū. gº ille ignis nō tanget electos. ⁊ ex ose quēti nec purgabit. ℣ Itē tēpus purgatiōis ꝺebet ꝑcedere tēpus retributioms. sed ille ignis erit in tēpore retributiōis. gº ꝑ illum nullº hō purgabr. ℣ Cōtra magr. s. ꝺi. 45ª cº pe. ꝺicit de illo ꝙ suffragijs iḋigēs ī ar ticlo ꝺsūatōis secli cum reliqs migrabit ꝙ existīat eū q̄ſi ꝑ ignē trāseūtē saluarī. gº ali qui ꝑ illū tūc purgabūt. ℣ Rº ꝙ electoꝝ q dā inuēiēt ī aduētu iudicis q nūq̄ꝫ soluerūt mortis tributū. ⁊ istoꝝ illi q indigebūt pur gatōe ꝑ illū ignē purgabūt. alijs vo electis nullaʒ ingeret molestiam. ꝟz ꝙ exꝑsse ꝺicit magr huius di. cº. 4º. Ut tū ꝺicūt alig int ficiet eos sine ullo ꝺolore. qz aget in eos ut instrumētū diuine iustitie nō ſm ꝓpam uir tutem. ℣ Mihi autem non uidetur ꝺicendū ꝙ ille ignis iterficiat electos qui in aduen tu iudicis inuenientur uiui nihil habentes purgabile. sed morient pp cessationē motº celi. q̄uis. n. celū ꝑ sui cessatiōez a motu nō sit amissuꝫ oēm sui influētiā. tū postq̄ꝫ ces sabit motus eius nō hēbit influentiā ꝓpor-

tionatā ad cōtinuationē aīalis uite. vñ rubi
⁊ Moyses. c°. 57°. dicit q; si quiesceret coꝛ
a motu suo quasi in ictu oculi moꝛeꝛet hō
⁊ destruerentur motus eius ⁊ uirtutes. sic
si celi motꝰ. quiesceret p pñctū hoꝛe ꝑiret mū
dus in uniuerso suo ⁊ destrueꝛēt oīa. s. coꝛ
palia q̄ sunt in ipo. sz nimis dicit. qꝛ pp ces
sationē motꝰ eius nō destruent ipa coꝛpa
celestia nec elemēta. ⁊ Alij āt dicūt q; añq̄s
cesset motus celi oēs hoīes erūt moꝛtui. qꝛ
añ cessationē motꝰ eiꝰ erit quedā distēpan
tia in aere p caloꝛis excessum p quē oēs ho
mines q tunc inuenient uiui moꝛient. ⁊ ꝑm
hoc ꝑ tanto dr̄ q; aliqui inueniēt uiui ī ad
uentu iudicis. qꝛ aliq adhuc erūt uiuētes añ
iudicis aduētū. ualde paꝛ ⁊ etiā añ ignē cō
flagratiōis. q tñ moꝛiētur paꝛ ante q̄s xps
ueniat ad iudiciū. ⁊ ēt ante q̄s ueniat ignis
p̄dictꝰ. coꝛpa tñ illoꝛ p̄dcōꝛ electoꝛ q uiui
inuenient in aduentu iudicis uel pū ante p
illū ignē incinerabūtur ut moꝛe alioꝛ a ci
neriꝰ sit r̄surrectio eoꝛ. ⁊ sic patet q; erit
actio ignis p̄dci añ iudiciū. qꝛ p̄dictoꝛ ele
ctoꝛ purgatio ⁊ incineratio p̄cedēt iudi
ciū. ⁊ Ad pm in oppm dō q; Aug. ibi loquit
de scīs post q̄s resurrexerint. qđ pz qꝛ paꝛ
post uerba p̄dicta subdit q; nec ignē cōfla
gratiōis illius ptimescent īmoꝛtales atq;
incoꝛruptibiles facti. ⁊ Ad 2m dō q; paꝛ añ
iudiciū qñ īcipiet ignis ille mūdū purgare
adhuc erit tēpꝰ purgatōis qꝛ īcipiet mūdū
purgare añ iudiciū. ⁊ tūc adhuc inuenient
aliqui purgandi.

Sexto queritur

utrū ille ignis r̄probos cruciabit. Et uī q;
nō. qꝛ ñ decet eos igne duplici coꝛpali cru
ciari. sz ipi cruciantur igne infernali. gº nō
cruciabūtur igne cōflagrationis. qꝛ erit ali
us ab igne infernali. ⁊ Item Augº. 20. de ci.
cº. 16º. dicit q; ipijs in eternū ignem missis
tunc figura huius mūdi mūdanoꝛ ignium
cōflagratione pibit. gº ipijs existentibus ī
inferno ignis cōflagratōnis erit sup terrā.
gº nō cruciabit eos. ⁊ Cōtra. magr̄ huiꝰ di
cº. 4º. dicit q; ille ignis malis q repti fuerit
uiui erit cōsūptio. gº cruciabit eos. ⁊ Rº q;
ille ignis cruciabit r̄probos etiā añ iudi
ciū. qꝛ statī cruciabit eos cuz resurrexerint
sedēte etiā iudicio illo igne cruciabūt. ⁊ foꝛ
te tunc igne īfernali nō cruciabūtur. qꝛ ille
ignis nō exibit de inferno. sz tūc ignis cō
flagrationis uicē eius supplebit r̄probos
cruciando cruciabit etiā eos post iudiciuz.
qꝛ oēs r̄probos cū oībus mundi soꝛdibus
inuoluet ⁊ p̄cipitabit ī infernū. Quod etiā
in illo igne erit impuꝛ. uirtute diūina segr̄
gabitur a puro. ⁊ descendet in infernuz ad
augēdū in ppetuū r̄proboꝛ cruciatū. non
aūt illud qđ in eo ē lucidum ⁊ subtile ⁊ de
hac ignis intercisione exponunt quidā illō
uerbū psalmiste. Uoꝛ dñi intercidentis flā
mā ignis. ⁊ Ad pm in oppm dō q; nō ē incō
ueniens q; igne duplici crucientur. rōnabi
le. n. est ut eoꝛ cruciatꝰ augeat. ⁊ Ad 2m dō
q; illud uerbū sic est intelligendū. aut q; il
lud qđ rēanet puꝛ de illo igne. qđ descen
det in infernū cōsumabit electoꝛ purgatō
nem. aut opīnādo loquit sicut ēt cū alibi di
cit cōflagrationē seq bonoꝛ ⁊ maloꝛ dire
ptionem. quod tamen nō asserit.

Septimo queritur

utrū ille ignis desinet eē. ⁊ Rº q; ad hoc di
cunt quidā q; illud puꝛ quod de illo igne
nō descendet in infernū reseruabit ī supe
ribus ad accidentalē gliaz electoꝛ. sz istud
nō intelligo quia si remaneret. aut remane
ret inferius. aut igni cōiunctus in spa sua.
nō ꝑmo mō qꝛ esse inferius derogaret na
ture ignis puri. nec 2º mō qꝛ alia tria elem̄
ta remāerēt minoꝛata. qꝛ de pte materie cº
libet marie illoꝛ. ignis ille supnaturaliꝛ ꝓduꝛ
cet. vñ ꝓbabiliꝰ mihi uī dō q; ꝛplete pacto
purgatōis officio ī p̄iacētē materiā resolue
tur ⁊ transmutabit ps in terrā purā. ps in
aquā purā. pars in aerē puꝛ. ⁊ sic ista tria
elementa non remanebunt in suis essentijs
mīoꝛata ⁊ fiet ista resolutio ⁊ transmutatō
supernaturali uirtute sicut p eaz ignis ille
de p̄dicta materia ꝓducetur.

Orca litteram

redargui non meretur. Nota q; istud non r̄dar
gui erit eis penale. quia scient hoc esse. ad
eorum contēptum. ⁊ se ita pessimos eē re
putatos ut nō sit cōuēiēs discuti eoꝛ opa.
dannatis ergo penale erit redargui. et pe
nalius nō redargui pp causam predictam.
Illi aūt uerba iudicis nō audiēt qui eꝰ fidē

ſaltē ꝟbo tenuerūt. qz ꝗuis fideles magis peccent in eodem gñe peccati ꝗz infideles. tñ paucioza bona pmixta ſunt pccis infideliū ꝗz fideliū. qz ubi nō ē fides nullū ē meritū. Alijs nullā ingeret moleſtiam. hoc expoſitū ē in q̄nibus. Purgato uero mūdo p ignē platio ceſſabit. ſ. ꝗſtū ad officiū. ſed platio naturalis dignitatis uel gñe manebit. quibuſdā uidetur eos. i. demones ſic cō ſtare hoibꝫ tortozes ī pena. ſicut extiterūt intentozes in culpa. iſtud nō tenet cōit niſi p ſtatu añ iudiciū. ꝗuis aliqui dicāt q ita erit etiā poſt iudicium.

Di. xlviii.

Solet etiam q̄ri in qua forma. Supius determinauit magr de his que pti nent ad ozdinē iudiciarū. hic determinat de his q̄ pertinent ad iudicis p ſonā. Et diuidit in tres ptes. p° determinat de quibuſdā cōditionibus iudicis. 2° de quibuſdā circūſtantibus aduentū eius ad iudiciū ibi. Putant quidā. 3° de innouatione mūdi ibi. Cū aūt fuerit celum ꝛc. p̄a in tres. p° querit utrū xp̄s in forma hūana iudicabit. ꝛ q̄nē ſoluit. 2° utruz in forma gloziosa in iudicio appebit. ꝛ q̄nez ſoluit ibi. Sed cū in forma ꝛc. 3° qualiter ſecūdum hūanā formā mozt̄uos ſuſcitabit ibi. Et ſicut. Illa ps que ibi incipit. Putāt quidā. diuidit in duas. p° de loco iudicij. 2° de apparenti obſcuratione ſolis ꝛ lune ibi. Cieniente autē.

Circa hanc dī. querēduz ē pncipaliter de duobus. p° de iudicis appitione. 2° de mūdi innouatione. Circa primū querūtur septē. p° utrū iudicare magis debeat appropari xp̄o ꝗz alij. perſone in trinitate. 2° utrū xp̄us uidebit in iudicio ab oībus in humanitate gl̄iosa. 3° utrū aliqua ſint ſigna aduentū iudicis p̄ceſſura. 4° utrum ſtelle cadent de celo. 5° utrū ſol ꝛ luna obſcurabūtur. 6° utrū uirtutes celoꝝ cōmo uebuntur. 7° utrū xp̄s iudicabit mūdū in ualle ioſaphat.

Primo oſtendo q̄ iudicare nō magis debeat appropari xp̄o ꝗz alij pſone in trinitate. acꝰ magis debet appropriari illi a quo magis ē. ſz actus magis ē a pr̄e ꝗz a xp̄o. qz ptātem iudicandi habet a pr̄e. gᵒ magis debet appropari pr̄i ꝗz filio. Itē iudiciū erit ad diſtinctionē bonoꝝ ꝛ maloꝝ. ſz hec diſtinctio erit p charitatez que appropriat ſpūi ſcō. qz ꝛz Aug. 15°. de de trini. cᵒ. 18°. ſola diuidit inter filios r̄gni ꝛ pditionis. gᵒ iudicare appropriari debet ſpūi ſcō. Cōtra dicit ſaluator ut hr̄ Jo. 5°. pr̄ nō iudicat quēquā. ſed oē iudiciū dedit filio. gᵒ iudicare debet appropriari filio. Rᵒ xp̄us nō tñ iudicabit ī natura diuina. ꝛz quā ē creator. ſz ēt ī hūana. ꝛz quā ē redemptor. qz ad hoc iudicabit ut electi admittant ad regnū eternū ad qd nō ſufficerent dona creationis ſine beneficio redēptionis. ut reprobi ab illo regno ī ppetuuz excludantur. qz nō receperunt efficaciam ī hac uita bñficij redemptionis. ſed nō eodē mō iudicabit ꝛz utramq; naturā. qz ꝛz diuinā iudicabit pncipali auctozitate uel poteſtate ozdinaria. ꝛz humanā uero poteſtate delegata. gᵒ pōt dici q iudicare pōt tripl̄r accipi. ſ. duobus modis p̄dcis. ꝛ put dicit qd cōe utroq; mō cōitate analogie ſicut ens in ſua gñalitate dictū dicit qd cōe analogū enti increato ꝛ creato ꝛ poteſtati ī ſua gñalitate dicta dicit qd cōe analogū poteſtati increate ꝛ create. Dico gᵒ q ſi accipiatur iudicare in cōi appropriatur xp̄o. qz utroq; mō iudicabit. ſ. poteſtate ozdinaria ꝛ delegata. pr̄ aūt ꝛ ſpūs ſcūs nō iudicabūt niſi poteſtate pncipali ſeu ozdinaria. Judicare āt ꝛz q accipitur ex poteſtate delegata nō ē xp̄o appropriatū. ſz p̄p̄ū. qz nulla pſona in trinitate ē hō. niſi pſona xp̄i. Judicar̄ ꝟo poteſtate pncipali ſeu ozdiaria cōe ē tribꝫ pſonis ꝛ equaliter eis cōuenit. qz in eis ē unſ ꝛ eadē in nūero iudicādi poteſtaſ. ꝛ ſunt unus iudex. appropriari tamen pōt pluribus perſonis ꝛz rōez aliā ꝛ aliā. nō. n. icōueniēs e q idē ſub rōe diuerſa pluribꝫ appropriet pſōis. vñ ſapīa ſub rōe q ipoztat cognitionē appropriat filio. ꝛ ſub rōe q ē donū appropriat ſpūi ſcō. dico gᵒ q rōne poteſtatis que requirit ad iudicādū. iudicare pōt appropriari pr̄i cui appropriat̄ potentia. Rōe aūt diſcretionis que regitur ī

iudicio pōt appropriari filio cui appropriat sapīa.rōe aūt rectitudinis que requiritur ī uolūtate iudicātis pōt appropriari spūi scō cui appropriatur bonitas.⁊ Ex dictis patent solutiones ad argumenta.

Secundo queritur utrū in iudicio xp̄s ab oībus uidebit in hūanitate gloriosa. Et uī q. nō.q. oculus non pōt uidere nisi ip̄portionata distantia. sed in iudicio aliqui ita erūt remoti a xp̄o pp maximā hoīuz multitudinē.q. erit distantia ip̄portionata oculo ad uidēdū xp̄m.g° ñ uidebit ab oīb⁹ nec in forma gl'iosa.nec aliter.⁊ Itē lumen corporis glorificati ip̄portionabile ē oculo nō glorificato.sed dānati nō hēbūt oculos glorificatos.g° hūanitatis xp̄i gl'iā nō uidebūt.⁊ Itē uisio gl'ie hūanitatis xp̄i delectabilis ē uidenti. sz dānati nullā hēbunt delectationem.ut .So.dr. ostendet.g° nō uidebūt gloriosā xp̄i hūanitatē.⁊ Cōtra Lu.xi°.tūc uidebūt filiū hoīs in nube uenientē cū potestate magna ⁊ maiestate.⁊ R° sicut dicit Aug⁹.ſ.li°.de tri.c° pe.Boni ⁊ mali uisuri sūt iudicē uiuorum ⁊ mortuoz.sed ꝑcul dubio eūz mali uidere ñ poterūt nisi p̄z formā qua filius hoīs est. sed tamē in claritate in qua iudicabit.nō ī humilitate in qua iudicatus ē. Cuius rō ē q. iudicari ⁊ iudicare actus sunt oppositi. ꝑmus respicit infirmitatē.secūdus potestatē.⁊ iō sicut in ꝑmo aduentu qñ uenit ut p nobis iudicaretur apparuit in natura hūana mortali.ita in 2° aduentu.q. uenet ut iuste iudicet apparebit oībus in humana natura gloriosa. ⁊ q̄ꝫ mali uisuri sint gloriam corporis.gloriā tñ aie eius nō uidebūt nec oculo corpali nec intellectuali.nisi in q busdā effectibus suis de quibus dolebunt. sed eam boni uidebūt.⁊ q̄ꝫtū ad gloriā corporis oculo corpali.⁊ uidebūt gl'iaz aie eius oculo mentali quo ad diuinā eī⁹ naturā clare uidebūt.⁊ Ad p⁹ in oppo⁹ dō q. nullus tñ distabit qn ip̄m uideat.q. erit in aere eminens ⁊ maxima claritate refulgēs. ⁊ iō ualde a longinquo poterit uideri. Uel pōt dici q. sicut supnaturaliter fiet ut sua uox a remotioribus ptib⁹ audiat q̄ꝫ p naturam posset audiri.sic supnaturaliʳ fiet ut a remotiori loco uideatur q̄ꝫ uideri nō possz p oculi corporalis naturā.⁊ Ad 2⁹ dō q. i potestate hoīs glorificati ē ut ostendat l'ñ ostendat gloriam corporis sui oculo ñ glorificato.g° multo fortius ē hoc in potenate xp̄i q deus ē ⁊ hō.q. tñ cōcessū ē q. uidēbūt humanitatē glorificatā.iō dici pōt ad argumētū q. uirtute diuina fiet supnaturaliter ut uideant eam ad eorum ampliorem cōfusionem.quia quilibet homo malus tristatur ⁊ cōfunditur uidendo gloriam illius quem uehementer odit.dānati aūt uehemēter odiūt deū ñ sub rōe qua sūme bonus ē. quia sic odiri nō pōt.sed sub rōe qua punit eos.⁊ Ad 3⁹ dō q. q̄ꝫ uidere corp⁹ gl'ioſ xp̄i sit p se delectabile.tñ p accīs erit reprobis tristabile.q. erunt eius inimici ⁊ inuidebūt ei. Inimicus aūt tristatur in uidendo gloriam illius cui inuidet ⁊ quem odit.

Tertio queritur utrū aliqua signa sint aduētū iudicis p̄cessura.⁊ R° Hieronymus enumerat qndeciz signa futura añ iudiciū.qui tñ nō affirmat sz dicit se ea legisse in annalibus libris hebreoz.que sūt hec.⁊ 1ª Pria die maria oīa exaltabuntur.15.cubitis sup montes.⁊ 2ª oīa equora ꝑsternent ī ꝑfūdū ita q. uix possit uideri.⁊ 3ª redigentur in statum antiquum ⁊ 4ª oēs belue ⁊ aialia que mouētur i aqs cōgregabuntur ⁊ eleuabuntur sup pelag⁹ more cōtentionis inuicē mugientes.⁊ 5ª oīa uolatilia celi cōgregabuntur iuicem in cāpis plorātes non gustantes neqz bibentes.⁊ 6ª fūma ignea surgent ab occasu solis cōtra faciem firmamenti usqz ad ortū cozuētia.⁊ 7ª oīa sydera erratica ⁊ fixa spgent ex se igneas comas sic comete.⁊ 8ª magn⁹ terremotus erit ita ut oīa edificia alta ꝑsternantur.⁊ 9ª omnes lapides tam magni q̄ꝫ pui in q̄ttuor ptes diuidētur una quaqz petra aliam collidente.⁊ 10ª omnes plante fluēt sāguīeū rorē.⁊ 11ª oēs mōtes ⁊ colles ⁊ edificia in puluerē redigēt.⁊ 12ª oīa aialia uenīēt ad cāpos de siluis ⁊ mōtibus rugiētia nihil gustantia.⁊ 13ª oīa sepl'chra ab ortu solis usz ab occasū patebūt cadaueri b⁹ ad'refgēdū.⁊ 14ª hoies de hīaculis suis recedēt nō itelligentes neqz loquentes sed discurrētes.⁊ 15ª oēs morient ⁊ resurgent cū mortuis lōge añ dīctis.⁊ Et q̄ uīs icer-

tū sit ut⁹ signa p̄dcā p̄cessura sit iudiciū ut narratū.ē.cū ibi sit q̄dā que pax hñt ueri similitudinis.tñ certū ē q⁹ aduentū iudicis aliqua signa p̄cessura sint.7 pp iudicis re uerentiā.7 ut hoīes ad iudiciū se p̄parēt. quoꝝ.signoꝝ aliqua ponūt ī euan⁹.7 sicut dicit Aug.i epla ad Esitiū circa mediū illoꝝ signoꝝ que referunt in euangelio. q̄dā referūt ad excidiū ciuitatis hierusalē.vnō orta ē ip̄ius interrogationis occasio qñ q̄sierūt discipuli qō signū aduent⁹ tui 7 cōsumationis seculi.quedā referūt ad aduētū suū p ecclesiā ī qua usq; ad finē uenire nō cessat.quedā referūt ad illū aduentum qñ aduenies iudicatur⁹ uiuos 7 mortuos 7 q⁹rū signoꝝ ibi dictoꝝ 7 quid horꝝ triū referēdū sit deligenti cōsideratione querēdū ē. sz h⁹ ad uitādū plixitatē declarar̄ dimitto.

Quarto queritur

ut⁹ stelle cadēt ō celo.Et uī q⁹ sic. aDath. 24⁰.stelle cadent de celo.¶ Item apoca.6⁰. stelle de celo ceciderunt sup terram sic fic⁹ emittit grossos suos cuz a uento mouetur. ¶Cōtra.nullū corp⁹ celeste nec ps e⁹ cadet de celo.quia corpa celestia nō sunt grauia nec corruptibilia ꝑz ph⁹.i.celi 7 mundi.sed q̄lz stella aut ē ps orbis sui.aut aliqō cōtiguū corpus orbi intra ip̄m cōtenta in qua uel in quo ē magna lucis aggregatio. q̄pp dicit phūs.2⁰.celi 7 mūdi q⁹ stella ē aggregatio lucis in orbe.ergo nulla stella cadet de celo.¶R⁰ q⁹ pp̄e loquendo stelle nō cadent de celo. Uñ ꝑz Aug.20.de ci.c⁰.24⁰. Credēdū ē illā locutionē tropicā esse q̄ dicūt stelle cadere de celo.hoc.n. dictū ē qz lumine suo uidebūtur priuari supueniente claritate maiori ꝑz glo.aDath.24⁰.sup uerbū p̄dictū. sz qz ut uī alijs pi rōe possent dici quotidie cader̄ de celo.cū quotidie per solis ortum desinant apparere. Ideo dicunt q⁹ añ supnaturalem ꝓductionē ignis cōflagrationis gñabit̄ p actōez corpū celestiū tam uehemens caliditas 7 siccitas que erūt cōgrua dispō ad ignis p̄dicti ꝓductōnē q⁹ ōsinet gñari arcus nubiū qui gñatur in nubi⁹ roratōe.7 alie impssiones humide 7 gñabuntur a sub descendēs in tanta multitudine q⁹ appebit aspicientib⁹ q⁹ sint stelle de celo cadentes.¶ Et sic pz solutio ad argumēta in opp⁹.q̄uis glo.exponat illō uerbū apoca.de fidelibus ill̄ qui ꝓus erāt lucidi.q erūt tūc ī terrēis mitētes.

Quinto queritur

ut⁹ sol 7 lūa obscurabūt.Et uī q⁹ sic.aDath.24⁰.post tribulationē diez illoꝝ sol obscurabit̄ 7 luua nō dabit lumē suū.¶Itē Joelis.2⁰.sol uertetur in tenebras 7 luna ī sāguinē añ q̄z ueniat dies dñi magnus 7 terribilis.¶Cōtra lux est solis qualitas naꝛalis.sed in aduentu iudicis corpora celestia sua naturali qualitate nō ꝓuabuntur. imo ut uī āpliori claritate dotabūt.iuxta illud. Isa.30.erit lux lūe sicut lux sol'.7 lux solis septēpl'r.g⁰ uī q⁹ sol 7 luna ꝑz rei ueritatē nō obscurabūt.¶R⁰ q⁹ solē 7 lunā obscurari pōt intelligi uel in ip̄o aduentu iudicis 7 sic ꝑz magr̄z huius di.c.ult.dicūtur obscurari nō sui lūis ꝓuatione. sz supueniēte maiozis lūis claritate.uel p aliquātulū tēpozis añ iudicis aduentū.7 sic ꝑz magr̄m in eodē capitulo patient eclipsim quā si paterentur p naturam tēpozibus diuersis nō oporteret hoc poni inter signa cū multotiens hoc acciderit.sed credēdū est q⁹ cōtra naturā sil̄ patiēt eclipsim ad tpoze hoīuz. p naꝛaz.n. impossibile eēt q⁹ sil̄ paterēt eclipsim.qz naturalis solis eclipsis cātur p interpositōnē lune iter aspectū nr̄m 7 solē.7 naturalis eclipsis lune p interpositionē terre diametraliter inter solem 7 lunam.¶Ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹ ꝑz unā glo.iō sol 7 luna dicūtur obscurari.qz supueniente claritate'ueri luminis uidebūt obscurari 7 nullius erūt lūis.uel intelligitur hoc de uera eclipsi q̄ p̄cedet aduētū iudicis.vñ alia glo.ibidē dicit q⁹ sol 7 luna 7 stelle ad tēpus suo ¦lūie ꝓuabūt ut uicinū dñi iudicēt aduētū. 7 h⁹ 2⁰ mō intelligēdū ē uerbū Joel ꝑz q⁹ pz p magr̄z in lr̄a h⁹ di.c.ult. aliter tñ obscurabit̄ sol q̄z luna.qz remanēte luce in sole q̄ ē natural' qualitas e⁹ tñ nō irradiabit. sz qz luna recipit lumen a sole obscurabit̄ p h⁹ q⁹ tunc lumen a sole nō recipiet.

Sexto queritur.

utrū ūtutes celoꝝ mouebūt.¶Respondeo q⁹ per uirtutes celoꝝ potest intelligi oꝛdo uirtutū q ꝼm Dionysiū li⁰.de angelica

bierar.c°.8°.ē medi° in media ¦ bierar°. Uel
pñt intelligi oēs celestes spūs. p° modo p
tato vtutes celoꝝ cōmouebūt. qz ag̃eli illi-
us ordinis quoꝝ officiū ē circa mūdi regi-
men gñale faciendo aliqua facta ifolita ad
reuocandū mētes hoiuꝫ in deū p modicum
tepus añ xpi aduētū faciēt fcā maioris ad-
mirationis q̃s ūq̃s ante fecerit. ⁊ in ipo xpi
aduentu coꝛpa celestia mouere cessabunt.
Accipiendo uero uirtutes mō. 2°. s. p ange
lis oibus bonis dicuntur cōmouendi fꝫ ma
gr̃m huius di.c°.ul. nō metu dānatiōis ul
aliqua pturbatione pauoris. sed quadā ad
miratione eoꝝ que uidebūt. ⁊ sic itelligitur
fꝫ magr̃m ubi pus in Job. 26°. Colūne celi
pauēt aduētū eius.

Séptimo queritur utrū xps iudicabit mūdū i ualle Ioſaphat. Et ur̃ q̃ sic. Joel 3°. Adducā omnes gētes in ualle ioſaphat ⁊ diſceptabo cū eis. ✍ Itē actuū. i. quēadmodū uidistis eū euntē in ce lū. ita ueniet. sꝫ ascendit de mōte oliueti qui pminet uallī ioſaphat. g° ur̃ q̃ ibi iudica-bit. ✍ Cōtra magr̃ h° di.c°.pe. repḥēdit eos qui putāt dominū descensurū in uallē ioſa-phat. ✍ Itē oēs hoies in illa ualle cōpḥendi nō possent. ✍ R° q̃ xps nō descēdet i uallē ioſaphat. sꝫ sup mōte oliueti de quo in celū ascēdit. resīdebit in aere in loco alto ut ab oibus possit uideri fꝫ magr̃m h° di.c°.pe. ⁊ forte paꝝ citra locū illū in quo apli dese rūt coꝛpaliter ipm uidere q̃n ascēdebat i ce lō. hoies aūt cōgregabūt i ualle ioſaphat. cui pminet mons oliueti. ⁊ quot in illa ua le poterunt capi tot erūt ibi. alij circa ual-lē. quidā propinquius. qdā r̃motius. electis tñ exūtib° ad dexterā iudicis nō i terra. sꝫ in aere iuxta illud apli ad thesal'. 4°. rapie mur cū illis in nubib° obuiā xpo in aera. si eiꝫ nō rapient i aera nisi p° iudiciū q̃ cuꝫ iudice ibūt in celū. nō dicerent rapi obuiaꝫ xpo. sꝫ p° xpm. uiri tñ pfecti emineti° ⁊ ma gis ppe iudicē erūt. reprobi uero erūt a si nistris iudicis. sicut hr̃ exp̃sse i euan°. ⁊ er̃t iterra. his cōcordat magr̃ s di. pcedēti. c°. pe. dicēs q̃ boni rapiēt obuiā xpo in aera. reprobis in terra quā dilexer̃t r̃manētib°. ⁊ tūc r̃citabūt pcoia illoꝝ bonoꝝ ⁊c. In q° satis apparet q̃ raptus bonoꝝ in aera est ante illā diſceptionē ſcriptā. ✍ Dath. 25°. ⁊ ē magis cōgruū q̃ sit i aere sup montē oli-ueti q̃s sup locū in quo passus ē. qz passus est in forma infirma. ⁊ iudicabit in glorio-sa sicut in gloriosa ascēdit. ✍ Ad p^m i opp^m
dō q̃ nō dicit q̃ xps erit i ualle ioſaphat. sed q̃ gentes in illo loco. ⁊ circa congre-gabūt. ✍ Arg^m 2^m nō plus concludit nisi q̃ erit iudex sup mōtē oliueti. ⁊ hoc ē uer. sed hoc erit in aere. ✍ Ad pmū ad ptē aliaꝫ pꝫ solutio. ✍ Ad 2^m dō q̃ q̃uis oēs nō potēt cōpḥendi in ualle ioſaphat. tñ dicūt cōgre gandi ad locum illū sicut aliq̃ multa milia hominū dicuntur cōgregari ad unuꝫ dñm. q̃uis nō oēs tangant dominū.'

Onsequenter queritur ō 2° pncipali. Et circa hoc querūt. 7. ✍ Prio utrū inouatio mūdi erit aliud q̃s eius pur gatio. ✍ 2° utrū mot° coꝛpoꝝ celestiū cessa-bit. ✍ 3° utrū cessabūt moueri in illo situ in quo creata fuerūt. ✍ 4° utrū cessatio mot° coꝛpoꝝ celestiū erit sufficiēs cā nō agendi nec patiendi elementa ab inuicē. ✍ 5° utruꝫ lux coꝛpū celestiū ⁊ elemētoꝝ augebit. ✍ 6° utrū bruta ⁊ uegetabilia dstruēt. ✍ 7° utꝛ mūdo inouato ⁊ facta distinctione bonorū ⁊ maloꝝ deus posset aliquid addē ad bo nitatē uniuersi.

Primo ostendo q. mū-di inouatio nō erit aliud q̃s eius purgatō. qz unⁱ ōrij gñatio ē alterius coꝛruptio. et e^s°. fꝫ phūs p° de gñone. sꝫ mūdi uetustas ⁊ nouitas sunt ōria. ergo sua purgatio erit sua inouatio. ✍ Itē recessus a termino. a q° ⁊ accessus ad terminū ad quē nō sunt^n duo motus sꝫ unⁱ. g° sil'r recessus a uetustate q ē purgatio ⁊ accessus ad nouitatē q ē ino-uatio fūt idē motⁱ. ✍ Itē trāsmutatō a nigr̃ die i. albedinē ē unⁱ mot° q dr̃ dalbatō. g° a sil'i trāsūtatō mūdi a uetustate i nouita-tē erit unⁱ mot° q dr̃ inouatō. ✍ Itē purga tio argēti p ignē nihil aliud ē q̃s r̃stitutō e^s sue puritati. g° sil'r purgatio mūdi p ignē nihil aliud ē q̃s ei° restitutio sue puritati. ✍ Cōtra coꝛruptio ñ ē gñatō. sꝫ purgō mū-di erit coꝛrup° sue ipuritatis. sua inouatio erit gñatō puritatis. g° sua purgatō ñ erit sua inouatō. ✍ R° q̃ ipossibile ē mutatōes

ſi hꝫ aliquā rē poſitiuā p tmino a quo uł p tmio ad quē. ⁊ qz ꝓuatio mllā dicit reꝫ poſitiuā q̄ꝫuiſ ſit ī re poſitiua. Jō corrupto ꝓuatiōis nō pōt eē aliō realr q̄ꝫ gñatō hi⁊ tus. ſꝫ qñ illud quod corrūpit ē res poſitiua diſtincta a re poſitiua q̄ gñat. tūc corru ptō uni⁹ realiter ñ ē idē qđ gñatio alteri⁹. cū g° p purgationē mūdi remouēda ſit ab elemētis aliqua res poſitiua derogans ſue puritati. qz p purgationē ſepabūt a quoꝫ elemento ptes alioꝝ ⁊ diſpoſitōes ad alia elemēta que cauſātur in elemētis p mutuā actionē ⁊ paſſionē ī cōfiniꝫ ſuis ⁊ receptu ra ſint nobilitatē que eoꝝ nature ſupadde tur. ut inferius oſtendet. ſequit q⁹ eius pur gatio p quā īpuritatis fiet corrūptio ⁊ ſua īnouatio q̄ nō tm̄ dicit ſue puritatis reſti⁊ tutionē. ſꝫ ultra hoc alic⁹ nobilitatis rece⁊ ptionē realit differēt. aliud g° erit realiter mūdi purgatio. ⁊ eius īnouatio. ⁊ erit pur gatio ꝑoꝫ ſaltē oꝛdine nature q̄ꝫ īnouatio. ℟ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹ ꝓo tāto dicit phꝫ. gñationē unius eē corrūptōnē alteri⁹ ⁊ e⁹. qz ad unū ſequetur aliud. ℟ad 2⁹ dō q⁹ nō ē ſiłe. qz ſpaciū a quo recedit. ⁊ ſpacium ad quod accedit cōtinua ſunt. duo aūt cōtra⁊ ria diſtincta ſunt ſecundum formam. ſed ſi ponerentur duo loca diſcontinua motus a termino ꝑmi loci uſq; ad finē ei⁹ ⁊ motus a ꝓncipio alteri⁹ loci uſq; ad finē ei⁹ eſſent duo mot⁹ ſaltē. niſi illa duo reſpicerēt mo bile ut unū ſpaciū pp eoꝝ cōtiguitatē. ℟ad 3⁹ dō q⁹ in tranſmutatione a nigredine in albedinē ſūt duo motus. Vnus ē q̄ eſt a ni⁊ gro in nō nigrū. ⁊ ē corrūptio nigredinis. alius q̄ ē a nō albo in albū. ⁊ ē gñatio albe dinis. ℟ad 4⁹ dō q⁹ nō ē ſiłe de purgatōe argenti ⁊ mūdi. qz argentū p purgatione⁊ nō recipit nobilitatē ultra ſuaꝫ naturā. ſed mūdus in ſui īnouatione nobilitatē recipi⁊ et quā nūq̄ habuit.

Secundo queri tur utrū motus coꝛpoꝝ celeſtiū ceſſabit. Et uī q⁹ ñ. nihil aufertur eis qđ ſit ſue nature cōueni ens. ſꝫ motus coꝛpoꝝ celeſtiū naturalis eſt ſaltem quātū ad naſalē aptitudinē mobiliſ ad illū motū. g° mot⁹ nō rmouebit ab eis. ℟Jtē in mūdi īnouatiōe coꝛpa celeſtia ⁊ ele mētaria meliꝛabūt. ſꝫ ſi ceſſaret motus ce leſtiū peiꝛaret. qz nobiliꝛ ē mot⁹ q̄ꝫ qes. cū qeſ ſit ꝓuatō mot⁹. ⁊ hꝫ nobiliꝛ ē ꝓua tione. g° motus celeſtiū nō ceſſabit. ℟ Jtē ſi cut onſū ē hº. 2º. 4 ēpus uel ē motus primi mobił ab a̅ia nūerat⁹. uel ē in illo motu ſi⁊ cut in ſbō. ſed tēpus nūq̄ ceſſabit. qz ſemp erit aliquis motus ſaltē ī iferno. ⁊ ꝑꝫ phūꝫ 4º phi. ipoſſibile ē motū eē ſine tp̄e. g° mo tus coꝛpū celeſtiū nūq̄ ceſſabit. ℟ Item ſol p ſui motū ſucceſſiue illuminat diuerſas ꝑ⁊ tes terre. g° ſi motus eius ceſſaret aliq̄ ꝑ⁊ tes terre remanerēt ꝑpetuo obſcure qđ eſt incōueniēs. ℟Contra. apoca. 10. hētur q⁹ ā⁊ gelus iurauit q⁹ tēpus nō erit amplius. ſꝫ impoſſibile ē eſſe motū ſine tēpoꝛe. g° mo⁊ tus celi ceſſabit. ℟Jtē Jſa. 60. Non occidet ultra ſol tuus. ℟R° q⁹ in mūdi īnouatione ceſſabit motus coꝛpoꝝ celeſtiū nō ꝑ naturā. ſꝫ ꝑ uoluntatē intelligentiaꝝ mouētium obedientiū uolūtati creatoꝛis in deſinendo mouere ſicut ex amoꝛe eī⁹ mō ſibi obediūt ī mouēdo. quapp ꝛuēiēt a phº. iº. metha. dr̄ cā̄ꝑma mouere ī rōe amati ⁊ ꝺſiderati. ſi tm̄ phūs in ſuo uerbo ſanū hꝫ intellectū. tūc aūt placebit creatoꝛi ut amplius intel⁊ ligentie coꝛpa celeſtia nō moueāt. qz tūc hē bitur finis mot⁹ coꝛpoꝝ illoꝝ. Jntelligētie eiꝫ mouēt illa coꝛpa ut ꝑ motū eoꝝ fiat re⁊ nouatio influētiaꝝ ⁊ tēpantis que regnitur ad gñonē ⁊ corruptionē quouſq; impleat nūer⁹ electoꝝ. oē aūt qđ ꝑp aliquē finē mo uet illo fine hīto rōnabile ē. ut ab illo mo⁊ tu q̄ſcat. nec. n. dici pōt illa coꝛpoꝛa ī mo ueri pp aliquem finem. qz tūc motus eoꝛuꝫ eſſet manis. nec pp finem qui acquiri ñ poſ ſit. quia cum natura ſecundum phº actionē non incipiat impoſſibile eſt cōpleri. multo foꝛtius deus nō ordinaſſet intelligentias illa mouere coꝛpoꝛa pp finem qui non poſ ſit haberi. ℟ad primum in oppoſitum dicē dum q⁹ celum quantum eſt ex parte ſua nō magis habet naturalem aptitudinē ad mo tum q̄ꝫ ad q̄tem. quia per neutruꝫ eorum in ſe acquirit aliquam pfectionem uel per⁊ dit. tamen naturalis aptitudo ſua magis ē ꝓ tempoꝛe quo debet moueri ut moueat motu circłari q̄ꝫ rḉto. qz ꝑꝫ phº. i. celi ⁊ mū di. ñ ſit graue neq; leue. ꝯ naturā ſuā eſſet moueri motu recto deoꝛſū q motus ꝛpetit grauiꝫ uel ſurſū q motus cōpetit leuiꝫ.

ꝛ ꝑterea rõe figure que est circularis maio
re aptitudinẽ bet naturalẽ ad hoc ut cir/
culariter moueat q̃z fcte./ Ad 2m dõ q̃ fz
phm. 5o phisicꝰ q̃uis qes añ motũ cõtra/
rietꝫ motui.extẽdendo nomẽ ꝺrietatis ad op
positionẽ que est inter ꝓuationẽ ꝛ bitũ. nõ
sic tñ est de gete post motũ. quies.n. sequẽs
motũ ẽ finis eius ꝛ ab eadẽ uirtute causat.
/ Ad 3m dõ q̃ sicut.declaratũ est li.2ꝰ.di.2ª
tẽpus põt accipi ꝑpe ꝛ cõiter siue large.pº
mõ est in motu ꝑmi mobilis sicut in subie/
cto ꝛ sine tẽpe poterit esse motus aliqs pº
iudiciũ cũ sine tẽpore sic dicto fuerit motus
tẽpe Josue qñ sol ꝛ luna ad pces eius stanti
bꝰ. ut hr Josue.io. in quo dat intelligi q̃
oẽs spere celestes tunc steterunt cũ ipse Jo
sue psequebatur inimicos suos.z tẽpus 2o
mõ dictũ est in quolibet motu sicut in sbõ
numerat �fm numerũ motuuz ꝛ sine tẽpe sic
dicto nũq̃z erit motus./ Ad 4m dõ q̃ nulle
ꝑtes terre in supficie remanebũt obscur.qz
augebit lumen lune ꝛ lumẽ stellaꝝ que suf/
ficient illuminabũt illã ꝑtem terre que a so
le nõ illustrabitur.nec est ĩcõueniẽs q̃ una
ꝑs terre magis illustret q̃z alia.s.illa q̃ fuit
ab hominibꝰ bitata que a sole ꝓncipaliter
illustrabitur.

Certio queritur
utrũ corpa celestia cessabũt moueri in illo
situ ĩ quo creata fuerꝛt. Et uꝛ q̃ sic. Jsido.
ĩ glo.sup illud. Jsa.60.nõ occidet ultra sol
tuus.qõ etiã recitat magr huius di.cº.ul.
post iudiciũ sol laboris sui mercedẽ recipi/
et ꝛ nõ ueniet ad occasum.nec sol nec luna.
z in ordine in quo creata sunt stabũt. gº a
sitũ ꝛ alia corpa celestia./ Item cõueniens ẽ
corpa celestia stare in optimo ordine quem
possibile est ea habere.sed credibile ẽ q̃ in
tali ordine ꝛ situ creata fuerũt.gº cessabũt
moueri in illo situ ĩ qº creata fuerũt./ Cõ
tra corpora celestia ꝑ suũ motũ nõ redibũt
ad sitũ in quo creata sunt nisi ab illo tẽpo/
re moueantur p.36.milia annoꝝ cũ octaua
spera ꝓpo motu nõ moueat in. Ł.ãnis nisi
ꝑ unu gradum.z nõ est credibile q̃ tã diu
duret hic mũdus �fm corruptibile statũ. cũ
dicat aplus.rº. ad corĩ.io. q̃ nos sumus in
quos fines seculorũ deuenerunt.g corpa
celestia nõ stabunt ĩ illo situ quo creata sꝛ.
Rº q̃ unus situs nõ ẽ magis cõueniens q̃z
alius corporibus celestibꝰ pp se.qz ꝑ quo/
cũq̃z situ seu cõstellatiõe nõ meliorãtur nec
peiorantur.aliqua tñ cõstellatio seu habi/
tudo illoꝝ corpoꝝ inter se magis est cõue/
niens ad unum effectuz q̃z ad alia.ũbi grã.
cõiũctio solis ꝛ martis in corde leonis ma
gis est conueniens ad generandum calidi/
tatem ꝛ siccitatem in illis iferioribꝰ q̃z cõ/
iũctio iouis ꝛ saturni.ꝛ ista ẽ cõueictior ad
aliquẽ aliũ effectũ q̃z ꝓma.ꝛ sic ũ alijs. Qñ
aũt ꝑmo creata fuerũt corpa celestia alij ef
fectus in istis inferioribꝰ requirebãtur ad
cõueniẽs mũdi regimen q̃z mõ.ꝛ alij mõ q̃z
tũc.ꝛ alij ĩ fine mndi q̃z nũc.dico gº q̃ cor
pora celestia creata fuerũt in conuenientis
simo situ ꝓ effectibus qui tũc requirebãt
ꝛ mõ sunt in conuenientissimo situ ꝓ effec
tibus qui nunc requruntur.ꝛ in fine.mundi
erunt in situ cõuenientissimo illi dispositiõi
elemẽtoꝝ que congruet ꝛ incorruptibili sta
tui.cũ gº tũc cõgruat elementis dispõ que
nõ fuisꝛ cõgrua qñ pª celestia corpora cre
ata sunt.sequitur q̃ nõ cessabũt moueri in
illo situ in quo creata fuerũt. ꝛ tñ cessabũt
moueri in situ cõuenientissimo mũdo ꝓ illo
statu.qz situs seu habitudo eoꝝ inter se tũc
erit talis que maxime disponet elemẽta ad
hoc ut nõ agãt nec patiant ad inuicẽ./ Ad
pm in oppm dõ q̃ q̃uis sol ꝛ luna qñ corꝝ
pora celestia gesset habeãt illã bitudinẽ ĩt
se quã habuerꝛt qñ pº creata sꝛ.ñ tñ hẽbũt
eãdẽ bitudinẽ ad illa corpa celestia nec alia
corpa celestia inter se q̃z habuerunt qñ pº
creata fuerunt./ Ad 2m pz solutio ex dcis
in qõne./ Argumentũ ad oppositũ grã cõ/
clusionis ꝺcedẽdũ est.tñ rõe forme nõ co/
git.qz deus qui corpora celestia creauit in q̃
bitudine uoluit illa possꝛ disponere �fm eã/
dez bitudinẽ citissime si sibi placeret.

Quarto queritur utrũ cessatõ mo
tus corpoꝝ celestiũ erit sufficies cã nõ agẽ
di nec patiẽdi elementa ab inuicẽ. Et uꝛ q̃
sic.phus.8º.phi.asserit ꝛ ꝓbare conat motũ
celi ita ꝓpẽ eẽ motibus alijs q̃ ipõ nõ
exĩte ñ eẽnt alij motus.z actio ꝛ passio ele
mẽtoꝝ inter se ẽ ꝑ motũ alterationis.gº ces
satio motus celi erit sufficies cã ut elemẽ/
ta nõ agãt nec patiãtur ab inuicem./ Item

mēſura eſt cā menſurati. unitas eīm cā eſt numeri ⁊ eius mēſura. ſz ꝑm phm̄ 4° phi. Tēpoꝛ mediāte motu celi mēſuramꝰ alios motus. gᵒ motus celi eſt cā ommū motuū alioꝝ. cu ergo remotio cāe ſit ſufficiens rō remotōis effectus ceſſatio motus celi erit ſufficiens cā nō agēdi nec patiēdi elemēta ab inuicē. ¶ Itē cā nō agēdi nec patiēdi elemēta ab inuicē nō eſt cā eoꝝ nature mutatio. qa eoꝝ nāa mutari non poſſet exiſtētia ſalua. qa ꝑm phm̄ 2° phi. Natura rei eſt eiꝰ foꝛma uel materia. nec amiſſio ſuaꝝ naturaliū qualitatū. qa ille remanebūt eis ut dictū eſt.. gᵒ uī ꝙ ceſſatōis ſue actiōis ⁊ paſſiōis inuicē non erit alia cā. niſi ceſſatio motus celi. ¶ Cōtra uī ſentire Aug. liº iiº cōfeſſionū ultra mediū. ꝙ ſi coꝛpa celeſtia ſtarent ad hoc poſſet moueri rota figuli. ergo a ſimili poſſēt elemēta ab inuicē alt̄ari. ¶ Itē a dño Stephāo epō piſiēſi excōicatꝰ ē hic articulꝰ. ꝙ ſi celū ſtaret ignis in ſtupā nō ageret. quia nec deꝰ eſſz. ſz qᵃ rōne poſſet ignis in ſtupā agere. poſſz etiā agere in aliud elemētū. ¶ Ad hāc qōem dicūt qdā ꝙ ceſſatōis actionis ⁊ paſſiōis elementoꝝ erit ſufficiēs cā ceſſatio motꝰ celi. ꝙuis ad hoc poterūt eſſe motꝰ q ſūt ī aia rōali eo ꝙ illa a vtute coꝛpoꝝ celeſtiuz nō dependēt. ¶ Sed cōtra hoc arguit̄ ſic. ut. n. hī. Joſue. io. ad ꝑces Joſue ſol ⁊ luna ſtetерunt. ⁊ ſi alia coꝛpa celeſtia nō ſtetiſſēt totus oꝛdo coꝛpoꝝ celeſtiuz fuiſſet īmutatꝰ. tūc ergo oīa coꝛpa celeſtia qeuerūt. nec pp hoc omiſit Joſue pugnare. nec ceſſauerunt oēs actōes nāales p totū mūdū. ¶ Preterea illa opīo uī eſſe contra articulū excōicatū q allegatꝰ eſt. ¶ Preterea coꝛpa celeſtia non tm̄ agūt hic inferi ꝑ ſui motū. ſz etiā p naturalē vtutē foꝛme ſue. ſicut pz p diuerſos effectꝰ nāales. ꝙ p diuerſas cōſtellatōes cānt̄. ⁊ ideo ceſſāte motu celi ad huc p ſuā nāalē vtutē poſſent agere ī eā niſi aliud obſtaret ꝙz eoꝝ qes. ꝙuis ergo qes celi eſſet ſufficiēs cā ut idez elemētū ñ ageret in aliud diſoꝛmiter eo ꝙ p motū ē renouatio influctiaꝝ quaꝝ una magis cōfoꝛtat vtutē unius elemēti in ſua actōe ꝙz alia. tū nō eſſet ſufficiēs cā ad hoc ut unū eīm nullo mō aliud alteraret. ¶ Alij dicunt ꝙ ⁊ ſi qes celi nō ſit ſufficiēs cā hꝰ per ſe. erit tamē ſufficiens cā ꝑ accōis inqſtū qeſcet in illo puncto quo coꝛpa celeſtia talez hebūt inter ſe hītudinē que cōfoꝛtabit uīr tutē paſſibiliozis elemēti ꝑz illā ꝓpoꝛtōez qua excedit̄ a vtute elemēti magis actiui. ⁊ ideo nullū eīm aliqd poterit ſup aliud. Sed hec opīo deficit in duobꝰ. ꝑº qa nō ē ꝓbabile ꝙ coꝛpa celeſtia hēant illā habitudinē inter ſe qñ celū qeſcet. imo magis ē ꝓbabile. qa tunc erūt illa coꝛpa in tali habitudie inter ſe in qua maxie cōcoꝛdabūt vtuti elemētoꝝ actiuoꝝ. qđ arguit̄ ꝑ hoc. qa ante ꝓductionē ignis cōflagratōis cābīt nāaliter hic inferiꝰ uehemens caliditas ⁊ ſiccitas. ſicut dictū eſt ſupius in articulo ꝑº bꝰ di. ¶ Preterea ſi qeſcerēt in tali hītudine ſicut dicit opīo adhuc nō ſequeret̄ ꝙ unū aliud alterare nō poſſet. ¶ Cū. n. uideamꝰ eīm minꝰ actiuū agere in eīm magis actiuū. qa nullū eīm agit in aliud qn patiat̄ ab eo. cū ꝑm phm̄ 2° phiſi. De agēs phīice ī agendo patiat̄. multo foꝛtiꝰ poſſz in eū agere. ſi ꝑ vtutē celeſtē vtus eiꝰ equaret̄ illiꝰ vtuti. magis eīm pōt equale inequale agere ꝙz vel illiꝰ in foꝛtius. adhuc. n. cuiuſlz elemēti ꝓncipiū paſſiuū qđ eſt materia. inferiꝰ eſſet cuiuſlz alteriꝰ elemēti ꝓncipio actio ꝙ eſt foꝛ. tūc tū ita eqliter eſſe alterarēt ut ꝙtū remitteret̄ qlitas vnius remitteret̄ qlitas alteriꝰ. ⁊ ſic tādē ad talē eqlitatē reducerēt̄ ut inter ſe nullā hērent ꝛrarietatē. ⁊ tūc agere ceſſarēt in inuicē. ſed reuerterent elemēta ipfecta in ſuis qlitatibus actiuis ⁊ paſſiuis. ⁊ etiā ī ſuis eſſē tijs ſuppoſito ꝙ recipiāt magis ⁊ minus. ſicut dicit cōmētaꝛ in liº de ſubſtātia oꝛbis. ¶ Uī ergo mihi dđ ꝙ cā quaꝝ poſt iudiciū elemēta ſeſe non alterabūt manentibus tamen ſuis eſſentijs ⁊ qlitatibus actiuis ⁊ paſſiuis ī eſſe cōpletiſſimo eſt hec. qz deus ſupnāaliꝛ a materia elemētoꝝ remouebit ꝓuationē que neceſſaria eſt ad trāſmutationē nāalē. vñ ⁊ ꝑm phm̄ ꝑº phiſi. ponit̄ unū de ꝓncipijs nature. illa eiz priuatio nō dicit tantū carentiā foꝛme in materia. ſed dicit illam carētiā foꝛme cū poſſibilitate ad eādem. ⁊ ſi poſſibilitas illa non tantū differat a materia ꝑm rōnem ſed ſit aliqd in foꝛmam tranſmutabile ille ꝙ eam concreauit materie ab eadem poterit eam

excludere nihil positiuū materie ꝺferēdo. si aūt in materia nō sit possibilitas ad formā nisi illa que rōe sola ꝺiffert a matia ipmet. ꝺe in materia supnatalr vtutē phibētē ipaz posse trāsmutari .natalr. ad aliā formā. ⁊ sic nō remanebit in matia puatio que necessaria ē ad natalē trāsmutationē. ¶Preterea influctia gñalis cāe pme sine q̄ nulla creata pōt in suā actionē non aderit elemētis ad hoc ut agāt ⁊ patiāt ab iuicē. aderit tñ ad hoc vt in suis eēntijs ⁊ q̄litatib⁹ in esse cōplcto ppetuo ꝺurēt. ⁊ hec cā sufficeret. si nulla alia poneret. ¶Ad p⁹ in opp⁹ ꝺō. q. illō vbū phī intelligi ꝺz ꝺ poritate in agēdo ⁊ patiēdo. nec pī⁹ pōt per suas rōes cōcludi. ¶Ad 2⁹ ꝺō. q. mensura nō semp est cā mēsurādi. vñ ⁊ fm phm 4⁰ phisi. ¶Mēsuram⁹ motuz p tēp⁹. ⁊ tēp⁹ per motū. Preterea mot⁹ volūtarios q nō ꝺependet a vtute celi mēsuram⁹ p motuz celi. pānū etiā mēsuram⁹ p ulnā. ¶Ad 3⁹ pz solutio ex ꝺictis in qōe.

Quinto queritur

vī⁹ lux corpoz celestiū ⁊ elemētoz augebitur. Et uī q. nō. qa corpa celestia nō tātū agūt hic iferi⁹ p motū. sz etiā p lucē. sz p⁹ iudiciū hec inferioza āpli⁹ nō trāsmutabūtur. g⁰ supfluū esset augmētū lucis eoꝝm. ¶Itē etsi rei carēti luce possit ꝺari lux. nihil tñ est ꝺictū q. eius lux augeat. sz terra luce caret. g⁰ nihil ē ꝺictū q. ei⁹ lux augebit ¶Itē lux nō est necessaria in ista machina mūdiali nisi pp hoīs vsū. sed post iudiciū lux ista mūdialis non veniet in hominū vsū. qō ꝺe ꝺānatis planū est. quia in inferno sūt. ⁊ erunt ppetuo tenebre. vñ Job .io. ꝺr terra miserie ⁊ tenebraz. Et ꝺ beatis. apoca. 22⁰ ꝺr q. nō egebūt luīe lucerne. neq; luīe solis. qñ ꝺns ꝺeus illumīabit eos. g⁰ supfluū esset lucis augmētū in corporib⁹ celestib⁹ ⁊ elemētaribus ¶Cōtra Isa. 30. Erit lux lune sicut lux solis. ⁊ lux solis septempl⁹. sed corpoza celestia post iudiciū imittent lucem suaz in hec inferioza. g⁰ hec inferioza āplius q̄z mō illuminabunt. ¶Itē p̄z phm. 8. phisi. Mō est minoz mūꝺ⁹. ꝺz ergo conformari sibi in inouatōe aliq⁰ modo maioz mūdus. sed homo tūc ampliori luīe fulgebit. g⁰ ⁊ toti⁹ mūdialis machine lux augebit. ¶R⁰ q. lux non tantuz est in corporibus mūdi ppter vsuz necessitatis corpalis. sed etiam ppter vsum vtilitatis spūalis ad hñdaz ꝺelectationē in spe creature. ⁊ ad cōtēplādū ꝺeuz in lucis effectu. post iudiciū non erit lux utilis ad supplēdū indigentiā alicui⁹ rei necessarie corporib⁹ electoꝝ. sed erit utilis ppt 2⁹ cāz. Electi ēim cum hoc q. ꝺeum in se cōtemplabūt simul cōtēplabūt cum oculo mentis in effectibus suis tā spūalibus q̄z corporalibus ⁊ īcorpalib⁹ ꝺelectabit oculus corpoalis. ⁊ ideo conueniens erit q. cū innouabit homo. lux etiam in corpibus celestibus augeat. ⁊ ex cōsequēti elemēta abūꝺantius illuminēt q̄z modo. qa a corporibus recipient āplioꝝ luminis influē iam. ¶Utz aūt ꝑter illam claritatē quā a corporibus celestib⁹ recipiēt lux eis impzimat alia incertū est. tñ nullū est inconueniēs. si concedatur q. sic. ⁊ tūc sicut anime electorum per lumen glozie aliquo modo angelis conformāt manēte ꝺra in eēntia ⁊ ppetatib⁹ natalib⁹. sic corpoza inferioza p suā illustratione aliq̄lit corpib⁹ celestib⁹ cōformabūt salua ꝺra in eēntia ⁊ ppetatib⁹ naturalib⁹. tñ terra nō illuminabit nisi in sui supficie. si ēim in sui ꝓfundo illuminaret. impij lumē illud viderēt. qua visiōe fūt inꝺigni. ¶Ad p⁹ in opp⁹ pz solutio ex ꝺctis in qōe. qō etiā ꝺr corpoza celestia hic inferius agere p lucē intelligēdū est q. agāt p lucē. in virtute tñ sue forme substantialis. alit cū oēs stelle recipiāt lumē a sole calefacerent ⁊ exicarēt. qō falsū est. In actōne aūt illuminādi que rōne lucis p se eis conuenit cōicant eo modo quo cōicant in lucē. ¶Ad 2⁹ ꝺō. q. minoz est falsa. sicut ēim nulla substātia spūalis est totaliter expers lucis. sic nullū corpus est totaliter expers lucis. eo enim ipso quo oēs creature sunt effect⁹ sūme lucis aliquo modo p⁹ ⁊ min⁹ lucē pticipant. q̄ruis in aliq̄bus corpibus lateat lux eoꝝ. vñ sola ꝓuatio ē pure tenebra. vñ male ꝺixerūt ꝺicētes nigerrimū colorē eē p oēz carētiā lucis. ¶Ad 3⁹ pz solutio ex ꝺictis in qōe.

Sexto queritur

vī⁹ bruta ⁊ vegetabilia ꝺestruētur. Et uī

q̄ nō. qa animalia sunt ad ornatum elemē torū. ergo quando elementa meliorabunt animalia non destruentur. quia tunc non debet ab eis auferri ornatus eor̄. ℣ Item sicut elementa seruiunt homini. ita uegetabilia ⁊ animalia bruta. ergo sicut in mundi inouatōe nobilitabūt elemēta. ita ⁊ uegetabilia nobilitabūt ⁊ aialia bruta. ℣ Ite uegetabilia ⁊ bruta nobiliora sunt elemētis. quia elemēta ordināt ad mixtū. mixtus ad uegetatiuū. uegetatiuū ad sensitiuū. ergo multo magis uidētur esse de pfectōe uniuersi q̄s elementa. ⁊ ex cōsequēti magis q̄s elemēta remanere debebūt. ℣ Item mūdus corporalis post iudiciū non erit necessarius nisi ad hoc ut beati in ipso deum cōtēplādo delectētur. ⁊ inde amplius assurgāt in laudem diuinā. sed expressius refulget diuina bonitas in aialib⁹ ⁊ plantis q̄s in elementis. quia ꝑm Aug. ii° de ci. c. 16°. Ordine nature ꝓponūt non uiuētib⁹ uiuētia ⁊ sentientia non sentiētib⁹. ergo multo magis debebunt remanere bruta ⁊ uegetabilia q̄s elemēta. ℣ Cōtra cessante fine cessare debet id quod est ad finem. sed finis uegetabiliū ⁊ brutor̄ est corruptibilis hominis status. cum ergo in mundi inouatione cessabit corruptibilis hominis status aialia ⁊ plante non remanebunt. ℣ Item omne uiuēs corruptibili uita morietur. sed nihil est ordinatū ad resurgendū quod secūdū se totum moritur. huiusmōi autem sunt uegetabilia ⁊ bruta. ergo ita morient q̄ nō resurgent. ℣ R° creaturarū quedam sunt incorruptibiles ꝑm se totas ut angeli boni ⁊ mali ⁊ corpora celestia. quedam corruptibiles ꝑm se totas. ut mineralia uegetabilia ⁊ bruta. quedā sunt corruptibiles ꝑ3 ptem minus ꝓncipalem. ⁊ incorruptibiles ꝑm ptem magis ꝓncipalem. ut homines q̄ sunt corruptibiles ꝑm corpus. ⁊ incorruptibiles ꝑm aīam. quedaz sunt corruptibiles in ptibus. ⁊ incorruptibiles in toto. nō quin eor̄ natura tota ex pte sua corruptibilis sit. sed quia ꝓpter ordinem mūdi nō adest corrūpens. ⁊ tales creature sunt elementa. statui incorruptibili nō conueniunt ea que ꝑm se tota corruptibilia sunt ex sui natura. ⁊ ꝑm ordinem mundi. ⁊ ideo talia non remanebunt. cuiusmodi sunt minera/lia uegetabilia ⁊ bruta. Omnes autez alie creature remanebunt. ⁊ que in ptes sūt corruptibiles ꝑm se totas incorruptibiles effi cientur. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ dō q̄ aialia non sunt ad ornatum elemētorū. nisi ꝑm corruptibilem mundi statum. unde in pte aeris nobiliori nō est aliquis ornatus animaliuz. nec etiam in igne. quia non sunt taz ꝓpter ornatum q̄s ꝓpter corruptibilis hominis status necessitatē. ℣ Ad 2⁹ dicēdū q̄ q̄uis bruta aialia ⁊ plante seruiāt homini sicut elemēta. non tamē tantam habent aptitudinē ad statū incorruptibilitatis. sicut elementa. quia sunt corruptibilia ꝑm se tota. ℣ Ad 3⁹ dicēdū q̄ q̄uis uegetabilia ⁊ bruta sint nobiliora simpliciter q̄s elemēta. nō tamen quo ad cōditionē durabilitatis. uegetabilia enim ⁊ animalia inter se habent cām corruptionis sue. nec celo quiescente possent ꝓpetuari in esse. nec eadem in numero. nec eadem in specie. nisi per miraculum. non est autē congrua ratio quare de⁹ ea per miraculū ꝓpetuaret in esse. ℣ Ad 4⁹ dicēdum q̄ quicquid est pfectionis in uegetabilibus ⁊ brutis perfectius est in homine. quia ⁊ pfectius uiuit q̄s uegetabilia. ⁊ sentit q̄s bruta. unde quicquid in uegetabilibus ⁊ brutis est occasio cōtēplādi deū in effectibus suis perfectius reperit⁹ in homine. unde non oportet hac de cā uegetabilia ⁊ bruta in ꝓpetuū remanere.

Septimo queritur utr mūdo inouato ⁊ facta distinctione bonor̄ ⁊ malor̄ deus posset aliquid addere ad bonitatē uniuersi. Et uī q̄ nō. quia illud nō est perfectuz cuius perfectioni aliqd addi potest. sed uniuersum tunc erit perfectum. ergo sue perfectioni nulla poterit bonitas addi. ℣ Item ꝑm Dio. 5° c° de di. no. creature ꝓcedunt a deo. sicut numerus ab unitate. sed est aliquis numerus. s. binarius inter quem ⁊ unitatem nullus potest esse numerus medius. ergo simili est aliqua creatura inter quam ⁊ deū nulla poterit esse alia media. sed nihil in creatis nobilius est uniuerso. cum cōprehēdat omnes creaturas. ergo inter uniuersum inouatū ⁊ ipsuz deum nulla poterit esse media creatura. ℣ Itez si deus tunc posset addere ad boni/

tatē vniuersi. ⁊ nō adderē inuidus essz. qō
falsū est. ✍ Cōtra deus possz oēs dānatos
ānihilare. ⁊ creare tot angelos sāctos. sed
si hoc faceret melius essz vniuersū. qa plꝰ
essz in vniuerso de bono. ⁊ nihil de malo.
gꝰ post īnouationē mūdi adhuc deꝰ possz
addere ad bonitatē vniuersi. ✍ Item omni
effectu nō equante potētiam agētis agens
possz facere nobiliorē. sed vniuersuz etiam
īnouatū non equabit potētiā dei. ergꝰ deus
possz facere aliud vniuersū nobilius illo.
ergo plus possz de bonitate facere q̄ erit
in hoc vniuerso īnouato. ✍ Rꝰ q⁹ deū ali-
quid posse addere ad bonitatē vniuersi pꝰ
eius īnouationē tripl'r pōt intelligi. aut ō
illo eodē vniuerso in numero. aut de alio.
aut ptim ō alio. aut ptim de eodē. Primo
modo dico q⁹ si noīe vniuersi accipiat'. seu
includat' vniuersitas omniū creaturaꝝ. tā
substātiaꝝ q̄z accītiū absolutoꝝ q̄z relati-
onū. sic deū posse addere ad bonitatē vni-
uersi ꝯdictionē includit. qa illa bonitas su
paddita. aut essz substātia. aut accīs. ⁊ tūc
vniuersitas creaturaꝝ cōsiderata añ addi
tionē bonitatis illius ad vniuersitatē crea
turaꝝ includētē illam supadditā bonitatē
se hr̄et sicut ps ad totū. totū aūt ⁊ ps q̄-
uis ñ sint penitꝰ diuersa numero. nō tamē
sūt penitꝰ idē. sz ptim idē. ptim diuersa fm
q⁹ trahi pōt ex sīa phī pꝰ phisi. Si autez
noīe vniuersi intelligat' vniuersitas substā
tiaꝝ tm̄. sic dico q⁹ illꝰ idē vniuersū in nu
mero qō tūc erit etiā meliorari nō possz.
qa finis eius meliorari nō poterit. Ille. n.
finis deꝰ est. nec vniuersitas omniū aliarū
subāꝝ cōiūctim possz melius ordinari ad
suū finē q̄z tūc erit ordinata. Ille etiā sub-
stātie omnibus pēsatis nō possent esse me
lius ordinate inter se p cōpationē ad suuz
totū. qō est vniuersū. nō possz etiā melio-
rari p meliorationē aliquaꝝ creaturaꝝ fm
se alijs nō melioratis nec peioratis. qa q̄-
uis ps creaturaꝝ essz meliorata fm se. ex
hoc tamē vniuersū nō essz melꝰ. qa p hoc
nō meliorar̄et ꝓportio ptium inter se. ⁊ or
do que maxime attēdit in bonitatem vni-
uersi. sicut si in psalterio chorda sonās ob-
scure fieret ita clare sonans sicut illa que
sonat clarius. ⁊ sicut si luna fieret ita bona
sicut sol sole nō meliorato. psalterium essz
peius. ⁊ mūdus peior nec posset meliorari
p meliorationem. siue substātialē. siue acci
dētalē omniū substātiaꝝ. quia substātia na
ture humane xp̄i meliorari non potest. nec
actualit'. nec substātialit'. Beata etiā virgo
meliorari nō pōt. ⁊ si omnes alie substātie
meliorar̄et substātialit' vniuersum non re-
maneret idem penitus in numero. ⁊ si me-
liorar̄et accidētalit' adhuc vniuersum om
nibus pēsatis non meliorar̄et. quia tūc nō
essz bonitas in creaturis quā regrit opti-
mus vniuersi ordo per cōpationē ad iusti
tie ⁊ sapiētie ⁊ misericordie diuine manife
stationē. qui ordo maxime attēdit in boni
tate vniuersi. Si aūt q̄stio intelligat' de a-
lio vniuerso in numero. tunc dico q⁹ deus
possz facer̄ aliud vniuersū melius isto etiā
post sui īnouationē. q̄uis enim deus aliq̄z
creaturam possit facere ita bonam q⁹ illa
eadem in numero non posset fieri melior.
nec etiam eadem in spe. sicut pz in huma-
na natura xp̄i que sūmū tenet in spe hūa-
ne nature. ⁊ cui supaddi non potest aliqd
ō bonitate. siue substātiali. siue accidētali.
tamē oēm aliam creaturam posset deꝰ fa-
cere meliorem sine fine in alia spe sine alio
genere. deus enim posset facere oēm boni
tatem creatam que rōni creature nō repu-
gnat. sed q̄tacūq; bonitas finita rōni crea
ture non repugnat. quia q̄tacūq; esset vi
staret adhuc ab increata bonitate in infi-
nitum. ✍ Si autem q̄stio intelligat' de vni-
uerso. ptim eodem. ptim diuerso. sic dicūt
quidam q⁹ posset addere ad bonitatez. nō
tm̄ materialem. sed etiaz formalē vniuersi.
etiam post sui īnouationē. quia possz ō no
uo creare multa milia sanctoꝝ angeloꝝ q⁹
bus creatis vniuersitas ex illis ⁊ alijs cre
aturis p̄exītibus constituta melior essz. ñ
tm̄ materialit'. sed etiā formalit'. i. q̄tuz ad
ptium ordinem ad finem. ⁊ inter se q̄z erit
vniuersitas post sui īnouationem sine illis.
✍ Aliq tī de cōe se breuit' expedientes di-
cunt q⁹ tanta erit bonitas creata post uni
uersi īnouationē q⁹ nullo modo creatura.
siue eadem numero. siue diuersa plꝰ possz
de bonitate capere q̄z tunc erit. vnde tunc
erit tota bonitas quā possibile est creari.
vnde q̄uis inter ipsum vniuersū īnouatū.
⁊ deū erūt infiniti gradus. nō erūt tamen

possibiles pticipari. ad p^m i opp^m vō q^d pcedit ō eodē vniuerso in nūero. ad 2^m vō q^d aliquo ē simile ⁊ mlto magis dissimile. In hoc.n.est simile q^d sicut vnitas simplicior ē nūeris pgredientib^9 ab ea. ⁊ q^d oēs pticipāt vnitatē. dicim^9.n. q^d binari^9 ē un^9 nūerus. trinari^9 est vn^9 nūer^9. ⁊ sic ō alijs. nec duo nūeri eqlit^r sunt vnitati ppinq. sic de^9 simplicior est oīb^9 creaturis. ⁊ quelibz creatura aliqd pticipat de bonitate diuia nec sūt due spēs p naturā eqlit^r sibi ppinque. i mlt^is tñ est dissimilitudo. qa ab vnitate nō pcedit. nisi vnus nūerus imediate .s. binari^9 ⁊ sequēs nūerus pcedit ab vnitate mediāte binario. ⁊ sic deinceps. binarius etiā est ita ppinquus vnitati q^d non pōt nūerus ei ppinqor esse. sz oēs angeli ⁊ tota machina mūdialis. ⁊ oēs aīe rōnales sūt a deo imediate tm. nec ē aliq creatura ita deo ppinq qua de^9 ñ possz facere aliā sibi ppinqorē saltē loquēdo de ppinqtate que cōsiderat in creaturis p suā naturaz. vñ etsi hūana nat̄a xp̄i nō possz deus facere aliā sibi ppinqorē q̄stū ad modū exñdi quē hz in diuio supposito. possz tñ facere i alia spe. uel in alio gñe creaturā nobiliorīs entie cui maiorē possz dare grām singlāris psone q̄z possz capere aīa xp̄i. si ñ esset psone diuine vnita ut suppositō. ad 3^m vō q^d in factōne bonitatis create attendit bōitas p cōpationē ⁊ uolūtatem diuinam. vñ nō ió de^9 voluit creare mūdū. qa bonū erat mūdū creari. sz ió bonū fuit mundum creari. qa deus uoluit ipm creare. ⁊ ió eo ipso post mūdi inouatōez deus non uolet addere ad bonitatē creatā. bonuz erit q^d ñ addat. ad p^m arg^m ad ptem aliā pcedit de vniuerso qō essz ptim idē. ptim diuersum cū isto vniuerso inouato. Uel pōt dici q^d si hoc facto mundus esset melior mal̄ialit^r. ñ tñ essz formalit^r melior. qa nō esset ita cōueniēs ⁊ pulcher ordo in vniuerso sicut erit. ad 2^m pcedit de vniuerso qō essz aliud i numero ab isto.

Circa litteraz. in humanitate suscepit illud quod est causa nostre resurrectionis. i. passionē ⁊ resurrectionem. quod sic est intelligenduz ut eius passio est causa meritoria nostre resurrectionis spūalis. ⁊ in futuro nostre resurrectionis gloriose. sua autem resurrectio p̄dicte duplicis resurrectōis fuit causa exemplaris per verbum factū in carne filij hominis sit corpoz resurrectio. huius expositio p3 per expositionē verbi predicti. angeli deferet ante eum signū crucis. dicunt aliqui q^d non erit lignuz crucis in quo crucifixus est xp̄s. sed quoddā signū illi^9 crucis repsētatiū. Ego aūt credo q^d illa eadē crux in numero in qua crucifixus est portabit^r ad iudiciū ministerio fāctoz āgeloz. qui enim corpora humana redacta in pulueres eadem in numero restaurabit illam eādem crucem in numero poterit restaurare. ⁊ multo rōnabilius est q^d ipsamet ad iudicium portetur q̄z aliud signū pro ea. ex hoc enim electis erit maior honor. ⁊ erit expressior materia assurgendi in laudē Jesu christi. ⁊ erit reprobis maior confusio. nec uideo incōueniens si ppter rōnes predictas ponatur q^d per diuinā potētiā imperpetuū conseruet^r. ne impij in tormentis positi sub terra fruant^r luce eoz. Potest dici ut uolūt aliqui q^d i alio hemisperio ē aliquis terre hiatus per quem demanaret^r solare lumen ad impios si modo solito circulariter moueret^r. sed hoc nihil est. quia post iudiciū terra erit vndiq3 clausa. aliter enim si esset in aliqua pte eius hiatus usq3 ad īfernum lumen stellaz exñtium super hemisperium in quo essz ille hiatus illuminaret infernū. Unde potest dici q^d illud verbum qō dicit Jsido. sm falsā imaginationē quo rūdā imaginātiū esse infernum in supficie terre i hemisperio isti ōpositō.

Di. xlviii

Post resur rectionez vero tc. Superius determiauit magister de resurrectione mortuoz. ⁊ de statu eoz ante resurrectionem. ⁊ de iudicio resurgētiū. hic determinat de remuneratiōe iudicatoz. ⁊ diuiditur in duas. Primo determiat de remuneratione bonoz. Secūdo de retributione maloz. di. sequēti ibi. Hic oritur qō. Prima in duas. Primo determinat de

retributõe in cõi sanctoꝝ. ¶ 2° de partibus retributionis in spāli. ibi Solet queri. ¶ 3ª in duas. p° determinat de differeti pticipatione beatitudinis. ¶ 2° de appetitu beatitudinis. ibi Solet etiã queri. ¶ Illa ps que ibi incipit. Solet queri diuidit' i' tres. ¶ 3° determinat de differẽtia cognitionis bonorum. ¶ 1° de differentia gaudij ipsorum ibi. Solet etã queri an ī gaudio. ¶ 3° ō dra beatitudis añ iudiciũ ꝛ post. ibi. Post h° ꝛc

Circa hanc distinctionẽ querendũ est pncipaliter de 5. ¶ 1° de quidditate beatitudinis ꝛ de eo in quo cõsistit. ¶ 2° ō ei° appetitu ꝛ pticipatione. ¶ 3° in spāli de dotibus aīe. ¶ 4.° de dotibus corporis. ¶ 5° ō accidẽtali premio bonoꝝ. ¶ Circa pmũ q̃runtur octo. ¶ Primo utruꝝ sit aliquis ultimus finis uite humane. ¶ 2° utruꝝ ille finis sit beatitudo. ¶ 3° utrũ beatitudo sit quid creatum. ¶ 4° utrũ sit actus. ¶ 5° utrũ sit actus anime tantũ. ¶ 6° ut° sit actus intellect° ꝛ uolũtatis sil'. ¶ 7° utrũ sit pncipali° actus uolũtatis q̃s itellectus. ¶ 8° utrũ pncipalius sit act° intellectus speculatiui q̃s practici.

Primo ostendo q̃ nõ ẽ aliqs ultim° finis uite humane. nihil enim est ultimus finis uite humane quod ordinari potest ad aliũ finẽ. sꝫ nullũ est bonum quod homo nõ possit ordinare ad aliũ finem etiam increatũ. quod patet cũ homo diligit deuꝫ pp aliquod temporale cõmodum. g° nihil est quod sit finis ultimus uite humane. ¶ Itez nullus actus humane uite est ultimus. actus. n. eius pceder possũt in infinitũ. sꝫ omnis actus humane uite est finis eius. qꝛ ꝑm phm. 2°. celi ꝛ mundi. omis res cui est operatio ipsa est pp operationẽ illam. g° nullus finis uite humane est ultimus. ¶ Itẽ si esset aliquis finis ultimus humane uite homo nũq̃ ageret nisi pp finẽ. quia ultimus finis est primum moues in agibilibus. sꝫ multa uidetur homo agere ñ pp finẽ ut sũt omnia illa que facit sine deliberatione. g° nõ est aliqs ultimus finis uite humane. ¶ Contra ph°. 1°. meta. pbat. q̃ in causis efficiẽtibus essentialit' ordinatis est deuenire ad efficiens pmum. g° a simili in finibus uite humane essentialit' ordinatis oportet ponere ultimũ. ¶ Item ph° vbi pus q ponũt pcessũ in causis finalib° in infinitũ auferunt naturam boni. sed ꝑm phm 2° phisi. Finis habet natura optimi. ergo ponentes processum in causis finalibus in infinitũ auferũt finem. ¶ 2° q̃ vite humane est aliquis vltimus finis per se. In omnibus enim que per se habẽt ordinẽ ad inuicem non est aliquid conueniẽs nisi sit pmũ. Unde phus 5° phisi. probat q̃ in causis mouentib° per se non est processus in infinitũ. quia vt dicit ibidem cũ infinitoꝝ non sit pmũ et primo mouente nõ existẽte alia nõ moueãt nõ esset possibile alia moueri. quia secũda mouẽtia non mouent nisi per hoc quod mouent a primo mouẽte. illud autem quod mouet appetitũ est finis. ꝛ primũ mouẽs est vltimus finis. ergo si negat' vltimus finis null° alius finis poterit appetitũ mouere. ꝛ sic voluntas nihil appetere posset. quod manifeste falsũ est. ¶ Preterea nullus naturalit' appetit id q̃ a quocũq̃ impossit ille est haberi per quãcũq̃ viam. q̃uis enim volũtas deliberati ua possit esse impossibilũ ꝫ ꝑm 3° ethi. c° 5°. Hoc tamẽ de naturali appetitu nullo modo uere dici potest. q̃uis enim in aliquo frustretur naturalis appetit° propter aliq̃ accñs. vt in dãnatis q natalit' appetũt felicitatẽ quam impossibilẽ est eos cõsequi ppter suam obstinationẽ. tamẽ nullus appetit° rõalis creature frustrari nõ potest vniuersalit' ꝛ per se. sed vt docet experientia vita hũana natalit' appetit pfectam quietẽ. ergo qetem pfectam ab aliq° cõseq̃ p viã aliquã possibile est. sꝫ impossibile est perfecte qescere vitam humanaꝝ in re ordinata ad aliũ finem per se. q̃ vocet etiam expientia illũ qui motus appetitus sui diligẽter vult considerare. ergo oportꝫ concedere esse vite humane aliquem vltimũ finem per se. ¶ Ad pmũ in oppo° dicẽdũ cũ dicitur q̃ nihil est vltim° finis vite humane quod ordinari potest ad aliũ finem ꝛc. dico q̃ verum est si potest ordinari ad aliũ finem per se. sic autẽ de° ordinari nõ põt ad aliuꝝ finẽ. quia omne illũ q̃ est finis per se alicuius alterius melius est illo. vltim° tamen finis per se potest ordi

nari per accidens ad aliquid aliud. vt ad finem. ſ. per malam intētionem abutentis. ¶Ad 2m dō q̄ nō oīs actus uite humane ē finis eius p ſe. q̄uis quilibz actus ei⁹ poſſit eſſe finis eius p accīs. Jn cauſis autē p accīs nihil phibet ī ifinitū ꝓcedere. ita tñ q̄ totū acceptū ſemp ſit finitū. cāe. n p accidēs ſm phm. 2° phiſicoz indeterminate ſūt. Preterea arg⁹ peccat quia in 3ª figura nō cōcluditur uniuerſal' cōcluſio. vñ debet ſic cōcludere q̄ eſt finis aliq̄s uite humane q̄ nō eſt finis ultimus. ⁊ hoc eſt uez. uel q̄ ſūt fines aliq̄ uite humane ī quibus pōt ꝓcedi ſine fine. ⁊ hoc eſt uez ī finibus p accīs. ¶Ad 3m dō q̄ homo agēs inq̄tū homo agit per rōez ⁊ uolūtatē. quia p hoc diſtinguitur a brutis. vñ actus hōis nō ꝓcedēs ex rōe ⁊ uolūtate ⁊ſi poſſint actus hominis dici nō tñ ꝓprie loquendo dici pñt actus uite humane. ſz magis uite brutali'. ⁊ preterea illi actus ⁊ſi nō habeant finē ſibi p̄ſtitutuz a rōe. hñt tñ finē imaginatum ſi ſūt actus p̄ſupponētes in hōine aliq̄z cognitionē aut ſibi p̄ſtitutū a cōditore nat'e. Si ſunt act⁹ nō p̄ſupponētes in hōie aliq̄z cognitōez ut ſūt act⁹ potētie uegetatiue. ⁊ horū finiū finis ultimus eſt ultimus finis humane uite. quia deus q̄ uite humane finis eſt ultimus eſt finis omniū creaturaꝝ ut oſtenſuz eſt li. 3. di. p⁸.

Secundo queritur ut⁹ ultimus finis uite humane ſit hōis beatitudo. Et uī q̄ nō. ultimus finis uite humane eſt omniū creaturaꝝ. ut pz li. 3. di. i. in illa q̄ōne utrū bonitas xp̄i ſit finis omniuz creaturaꝝ. ſed beatitudo nō ē finis omniū creaturaꝝ. quia multe creature ſūt que nō ſūt capaces beatitudinis. g° ultim⁹ finis uite humane nō eſt beatitudo. ¶Item ut oſtēſū li. 2°. di. 38. oīuz bonoꝝ actuū uolūtatis eſt unus finis ultimus. ſz nō cīum uolūtatū eſt una beatitudo. g° ultimus finis humane uite ñ ē beatitudo. ¶Itē finis uite humane eſt quid p'ſe ſufficiētiſſimum. ſz felicitas que idē eſt q̄d beatitudo īdiget exterioribus bonis ſz phm. i. ethi. c. 12. g° finis uite humane nō eſt beatitudo. ¶Cōtra. Aug. 8°. de ci. c. 3. finis boni appellatur quo q̄ſq̄ cū puenerit beatus eſt. g° ultimus finis uite humane ē hōis beatitudo. ¶Itē idez. 23. li. quaſi in fine libri. finis nr̄ ē puenire ad illud regnū cuius nullus eſt finis. ſz puenire ad illud regnū eſt hōis beatitudo. g° ultimus finis uite humane eſt hōis beatitudo. ¶Rº q̄ ultim⁹ finis humāe uite ꝓpr̄ pōt accipi. Uno mō ꝑ bono ī q° ultimo q̄eſcit homo. alio mō ꝑ q̄ete hōis ī illo bono. Sil'r beatitudo pōt accipi dupliciť. Uno mō ꝑ bono in quo homo beatificatur. alio mō ꝑ pfecta cōiunctione hōis cū illo bono. que cōiūctio eſt hōis beatificatio. accipiēdo finē ⁊ beatitudinē mō primo ultimus finis uite humane ⁊ hōis beatitudo realiť idē ſunt. ſimiliť finis mō 2°, acceptus realiť idez eſt cū beatitudine 2° mō accepta. ſz differūt ſz rōez. quia finis ultim⁹ dr̄ inq̄⁹ ñ ordiat⁹ ad vltīoꝛē finē. ⁊ p° mouēs appetitū btītudo dr̄ iq̄⁹ ē ſuꝛ ciētiſſimū hōis bonū. ¶Ad p⁹ in opp⁹ dō q̄ ultimus finis uite humane inq̄tuz accipitur ꝑ bono in quo ultimo q̄eſcit homo ⁊ ipa beatitudo ꝑ bono in quo homo beatificatur ſūt ultimuſ finis oīuz creaturaꝝ. q̄a ultimus finis uite humane ⁊ beatitudo p̄dicto mō accepta realiť idem ſunt. ſed creature irrōales al'r ad illū finez ordiant' q̄z creature rōales. quia rōnales illū finez attīgūt imediate ⁊ in illo beatificātur. ſed irrōales ad illū ordinantur hōie mediāte. nec in illo beatificātur q̄uis aliquā ei⁹ pticipationē īmediate recipiāt. ¶Ad 2m dō q̄ accipiendo ultimū finez uite humane et beatitudinez ꝓmo mō ſicut oīuz bonarum uolūtatū eſt unus finis. ita una beatitudo. quia unuz bonū eſt in quo oēs bone uolūtates beatificātur. accipiēdo aūt ultimum finē ⁊ beatitudinē mō 2° nō eſt oīuz bonaruz uolūtatuz unus finis in numero nec ēt in equali gradu. ſimiliť nec una beatitudo ut inferius patebit. ¶Ad 3m dō q̄ ibi ph⁹ loqtur de felicitate politica que hr̄ in hac uita que multis miſeriis ē p̄miſta. vnde ut ita loqtur eſt felicitas miſera.

Tertio queritur utrū beatitudo ſit quid creatuz. Et uī q̄ nō. Jn nullo creato uidet' geſcere uita humana. Dñs Aug. i. li. confeſſionū uerſus ꝓncipiuz loquens ad deum ait. Jnquietuz eſt

cor nostrū donec regescat in te. sz ī beati-
tudine ē qes totius uite humane. g° beati-
tudo nō ē aliqd creatū. ℣ Itē idē ē gloria
qđ beatitudo. sz psal'. ad deuz loquēs ait.
tu aūt dñe susceptor meus es gloria mea.
g° deus ē beatitudo uite humane. ℣ Cōtra
uidere deū ē aliqd creatū. est. n. act⁹ crea-
ture uidētis. sz uidere deū ē humane uite
beatitudo. vñ ut hēt Jo. 17°. ait saluator
ad pr̄z. hec ē uita eterna ut cognoscāt te.
g° beatitudo uite humane ē aliquid crea-
tum. ℣ Itē beatitudo hois est in hoīe bono
sz phūs p°. ethi. c. 6. vñ probat felicitatē nō
ee ī hominib⁹ p hoc q⁹ honor magis uī ī
honorātibus q̄z in honoratis. sz qcūqz est
in homine ē creatū. g° beatitudo ē qd cre-
atū. ℣ R° q⁹ beatitudo uite humane dupl'r
pōt accipi. vno modo p illo bono ī quo p-
fecte ⁊ plenarie requiescit humana uita. alio
modo p perfecta quiete humane uite in il-
lo bono q̄ consistit ī perfecta hois cōiūctiōe
cū bono illo. ꝑmo modo beatitudo accipi-
tur p beatitudinis obiecto. ⁊ sic planū ē q⁹
beatitudo dic qd increatū. s. ipsū deū. in
nulla. n. creatura posset hō inuenire pfectā
sufficientiā ad quietandū et pficiendū eum
totū. eo. n. ipo quo fm aiaz factus est ad i-
maginem dei tāte capacitatis est ut nullus
bonū possit ei sufficere preter summus bo-
num. vñ ī li°. de spiritu et aīa aū mediū. tā-
te dignitatis est humana cōditio ut nullus
bonū possit ei sufficere p̄ter summus. bea-
titudo aūt 2° mō accepta est aliquid exīs
in beato tāq̄z eius ultima et plenaria pfec-
tio. et est aliquid creatū sicut bene ostēdūt
rōes ad ptez 2ᵐ. ℣ Argumēta ad ptē ꝑmam
pcedūt de beatitudine ꝑmo mō dicta.

Quarto queritur utr⁹ beatitudo sit actus. Et uī q⁹ nō. melior est
hītus q̄z act⁹. quia est permanētior. et quia
sicut dicit ph⁹. 3° phīsicoz. illud bonū est
melius qđ est pmanētius. sed beatitudo est
maximū hois bonū. g° est hītus ⁊ nō actus.
℣ Itē beatitudo est ꝑpetuū gaudiū. vñ salua-
tor Jo. 16. de beatitudine sub nomine gau-
dij loquēs ait. gaudiū uestrū nemo tollit a
uobis. sz gaudiū est aīe passio. cū g° passio
distinguatur cōtra actus fm phūm ponētez
3°. ethi. c. 5. passiōes potētias hīt⁹ cē tāq̄z
principia actionū. g° beatitudo nō ē act⁹.
℣ Itē pfecta unio hominis cū deo ē relatio.
sz pfecta hoīus unio cū deo ē beatitudo ho-
minis. g° beatitudo hōis ē relatio. ℣ Cō-
tra. beatitudo hois aut ē habit⁹. aut act⁹.
nō hītus. q⁹ tūc nō sisteret ī uirtute. qđ niti-
tur ī ꝑbare ph⁹. i. ethi. c. 6. g° est act⁹. ℣ Itē
ph⁹. i. ethi. c. 9. uenat istā diffinitionē felici-
tatis. s. q⁹ felicitas ē opatio ꝑpa hois fz
vtutē ī uita pfecta. cū g° felicitas nō sit qđ
beatitudo. beatitudo ē act⁹. ℣ R° q⁹ ⁊ sī
beatitudo extēdēdo nomē ei⁹ possit dici
hit⁹ glorie. tū prope loquēdo ē act⁹ hois
nobilissim⁹. actus. n. nobilior est habitu. q⁹
habitus ordinatur ad actū ut ad finē. ⁊ fz
ph⁹. 3. topi. finis p̄tinet his que sūt ad
finē. vñ p bonū actū magis assimilatur hō
deo q est purus actus q̄z p habitū tm̄. cū
g° beatitudo uite humane sit nobilissimū
qđ esse possit in hoīe cū sit uite humane fi-
nis ultimus ut ostēsū est. segtur q⁹ beatitu-
do ꝑprie loquendo nō est habitus sed act⁹.
siue plures siue un⁹. Ad p⁹ ī opp⁹ dō q⁹
iste actus ī quo beatitudo consistit ita ē p-
manēs sicut habitus cuius est actus. quia
dei uisio ⁊ fruitio sūt in bono itrā smutabi-
liter ⁊ inuariabiliter pmanētes. ⁊ p̄terea ꝺ
buz phī intelligendū est ceteris pibus ali-
as nō esset ueruz. pmanētiora. n. sūt multa
non uiuentia multis uiuentibus. vñ et fm
phūm. i. ethi. c. 8. pp diuturnū⁹ esse nō indica
tur per se unū alio magis bonū. ℣ Ad 2⁹. di
cēdus q⁹ sicut coīter dicit gaudiū nō ē de
essentia beatitudinis. sz effectus ei⁹ ab ea p
se inseparabilis. quapp frequenter beatitudo
nomie gaudij appellat'. Alij q⁹ magis assē-
tio tenentes quod gaudium est de essen-
tia beatitudinis dicunt q⁹ cū beatitudo
dr̄ actus extēdit nomē actus ad actū siue
eliciatur a bono. siue ī bono cāetur a bea-
titudinis obiecto. quid āt de hoc sit tenē-
dū ī articulo. 3°. ostēdet' cū de uisiōe ⁊ frui-
tione quer'. ℣ Ad 3⁹ dō q⁹ cū dr̄ beatitu-
do uite humane est perfecta unio hois cū
deo nō accipitur unio p relatione. sz pro
actu uel actibus quo uel quibus homo p-
fecte dō unitur.

Quinto queritur utrum beatitudo sit actus anime tantum

Et uidetur q̄ nō. quia actus hominis nō ē actus tm̄ aīe cū hō cōstet ex anima ⁊ corpore. sz beatitudo est actus hōis. quia tot⁹ hō beatificat. g° nō ē actus anime tm̄. ¶ Itē hō ordine nat̄e ꝑus intēdit bonuz corporale q̄z spuale. q̄ ⁊ ꝑus ordine nat̄e ipm cognoscit. sed ꝑmuz in intētiōe est ultimuz in executione. g° illud bonū q̄d hō ultimo ꝺse quir̄ est corporale. sed in bono q̄d ultimo consequit̄ homo ēst beatitudo. ergo consistit in bono corporis. q̄d nō est uerū si essz actus aīe tm̄. ¶ Itē beatitudo ē actus pfectus uirtutis pfecte. sz perfecta uirtus respicit aīaz ⁊ corpus. vñ qa continentia non domat corporis passiones non ꝺr̄ uirtus perfecta ut tēperantia. vñ ꝑz ph⁹. 7°. ethi. .c.2. non est loquendum de continentia ut de hītu v̄tutis neq; ut ꝺ hītu alterius gn̄is q̄z sit uirtus. g° beatitudo est actus aīe ⁊ corporis simul. ¶ Cōtra ꝑz ph⁹ ꝑmo ethi. .c.9. felicitas est hōis ꝓpria opatio. sz hominis ꝓpria opatio est aīe tm̄. q̄ in opib⁹ corpis cū aīab⁹ alijs cōicat. g° beatitudo est actus aīe tm̄. ¶ Itē ꝑz ph⁹ ibidē. felicitas ē operatio aīe ꝑm uirtutē. sz uirtus ñ est bonum corporis. sz aīe tm̄ ꝑm doctrinam. aug⁹ p° de ci. c. 19. ubi ꝺic de oppssis per uiolētiā q̄ in eis ñ perit pudicitia. q̄ uirt⁹ aī est nec in corporis bonis numerat̄. g° beatitudo ē act⁹ aīe tm̄. ¶ 2° beatitudo uite humane ē nobilissimū q̄d in hoīe possit esse. nec creaturis infra hoīez conuenire potest. cuz g° beatitudo sit unus actus ꝛ plures. ut ostensū ē oz q̄ beatitudo consistat in actu uel actibus ꝓprio uel ꝓpis hominī non q̄buscūq;. sz in nobilissimis. actus aūt ꝓpri⁹ hōis non ē nisi ille q ē hōis p illā uirtutē qua est hō. hec autē ē aīa intellectīa. nobilissimus ergo actus hōis ē ille q sibi conuenit p aīaz intellectiuā siue sit cognitio siue ꝺilectio. g° beatitudo ē actus aīe tm̄. vñ q beatitudinē extimauerūt esse ī corporalibus ꝺiuitijs seu ꝺelitijs uel bonoribus siue nature nobilitatē non recognoscebāt. ¶ Ad p⁹ in⁹ opp⁹ ꝺr̄ q̄ quidā ē actus hōis rōe aīe ⁊ corporis simul. sicut uidet audire ⁊ passiones sēsitiui appetitus que sūt cū corporali trāsmutatiōe. ⁊ hi nō sūt aīe tm̄. ⁊ sc̄ quidā act⁹ hōis rōe aīe tm̄ aut itelligere ⁊ uelle. vñ sūt ī aīa separata. ⁊ hi dicūt actus aīe tm̄. ¶ Ad 2⁹. ꝺr̄ q̄ p⁹ q̄d hō appetit ē beatitudo ī sui gn̄alissimo esse q̄d ē bonū. tm̄ ꝺescēdēdo speciali⁹ q̄ prius ordine nature hō appetit bonuz corporale q̄z spuale ē per accns. non per se. qa appetit⁹ seqtur cognitionē. ⁊ nostra cognitio incipit a sēsu q est respectu corporaliū. nō oz āt q illud q̄d est primū per accidēs in intentione hōis sit illud bonū q̄d ultio consequtur. sz illud q̄d ē primū in intentiōe per se. illud āt ꝺr̄ ee primū in intētiōe p se q̄d magis ē appetibile. ⁊ q̄d ꝑus appeti ꝺebz quātū ē ex pte sua. tale aūt ē spuale bonū ¶ Ad 3⁹ ꝺr̄ q̄ uirtutes cardinales q̄ sunt respectu passionū ⁊ opationū humanaz aliq° mō corpus respiciūt. non q̄ eaz essentia aut eius ps sit in corpore sicut in subiecto. sz q moderāt corporis passiōes ⁊ equāt corporales opatiōes ī cōparatione ad alteꝛ. sz ⁊ si in pfectis actibus taliū uirtutū perfectaz consistat felicitas politica de qua tractat phūs p° li. ethi. tm̄ felicitas uera ī illis uirtutib⁹ non consistit. sz ī actu charitatis pr̄ie. ⁊ in actu hītu qui in patria succedit fidei.

Sexto queritur

ut⁹ beatitudo sit actus itellectus ⁊ uolūtatis simul. Et uī q̄z non. quāto bonū est maius tanto simplicius. sz uite humāe beatitudo est maximū hōis bonū ut supius ui sū ē. g° est sīplicissimū q̄d sit in hoīe. ꝑz si plicior est actus unus q̄z duo simul. ergo ñ consistit nisi ī uno actu siue sit actus uolūtatis siue intellectus. ¶ Itē aug⁹ li. p°. ꝺ ci. .c.pe. ꝺicit ꝺ uisione dei q̄ ē sūmū p̄mium. sz sūmū p̄mū est beatitudo. g° cū uisio sit actus intellectus in solo actu intellectus consistit beatitudo. ¶ Itē Jo. 16. hec ē uita eterna ut cognoscāt te. g° cōsistit ī actu solius itellectus. ¶ Itē si actus uolūtatis esset de essentia beatitudinis. ille actus aut essz amor amicitie aut ꝺcupiscētie. ñ amoꝛ amicitie. q̄ ille amoꝛ nihil aliud ē q̄z uelle deo bonū q̄d hēt q̄ q̄z ex puris naturalib⁹ p̄t uelle. Ad aliq̄d āt q̄d sit ꝺ essentia beatitudinis ñ possumus attingere p sola naturalia. nec amoꝛ cōcupiscēcie. q̄ tali amoꝛe diligitur amatū non pp se. sz pp amantē. g° actus uolūtatis non ē ꝺ essētia beatitudis.

cuius deus non est imediatum obiectū. sed actus uolūtatis bonoꝝ deus nō ē imediatū obiectū. qz uolūtas eoꝝ nō attīgit deū diligēdo nisi mediāte eius uisione. ꝓus. n. oꝛdie natꝰ uidet ipꝫ q̄z attīgat ipꝫ diligēdo. gꝯ actus uolūtatis electoꝝ nō ē de essētia beatitudīs. ¶Item Aug. in. 13. de tri. c. 8. beatꝰ est q uiuit ut uult. nec male aliqd ult. gꝯ in solo actu uolūtatis cōsistit beatitudo. ¶Item Aug. li. i. de doctrīa xp̄iana lōge ultra meditū dicit de deo. hec ē sūma merces ut ipo pfruamur. et sūma merces est beatitudo. et fruitio ē actus uolūtatis. ut ostēsū ē li. i. di. pª. gꝯ ī actu uolūtatis tota essentia beatitudinis cōsistit. ñ gꝯ ī actu uolūtatis et itellectus simul. ¶Itē deus sub rōe qua sūmū bonū. et sub nulla rōe alia est beatitudinis obiectū. qz sub illa rōe. et sub nulla alia ē ultimus finis. ſz sola uolūtas imediate attingit deū sub rōe qua sūmū bonū. qz q̄uis ītellectꝰ oñdat sibi sūmū bonū. ñ tñ sua rōe ē obiectū eius qª sūmū bonū. ſz sub rōne qua sūmū ueꝝ. gꝯ beatitudo ī solo actu uoluntatis cōsistit. ¶Itē beatitudo uere potētie nō ordinatꝰ ad aliqd aliud q̄z ad beatitudīs obiectū. ſz uisio sūmi ueri oꝛdinatur ad fruitionē sūmi boni. hō. n. ſpūaliť ꝛsiderās interioꝛa sua expiri pōt aliqꝯ mō non posse esse ultimā quietē. et pfectā in cognitiōe. gꝯ sūmi ueri uisio nō ē beatitudo itellectus. et ꝛstat ꝙ nō ē beatitudo uolūtatis. gꝯ nō ē beatitudo creature rōalis nec pars beatitudinis eius. ¶Cōtra auctoritatū q̄ dā dicūt ꝙ cōsistit ī actu itellectus. q̄daz ꝙ in actu uolūtatis. gꝯ in actu utriusq; ꝛsistit. ¶Itē p illā eāde uirtutē per quā aliquid mouetꝰ ad terminū quiescit ī termio. ſz p intellectū. et uolūtatez hō mouetꝰ ad ipꝫ deū. gꝯ per itellectū. et uolūtatē quiescit ī deo. ſz beatitudo uite humane ē perfecta quies hoīs in deo. gꝯ ī actu utriusq; beatitudo consistit. ¶Ad hāc q̄nē dixerūt aliqui ꝙ essētia beatitudīs uite humane ī solius intellectus actu consistit. ita ꝙ nullo mō in actu uolūtatis. pꝰ eiz obiectū uolūtatis nō ē actus eius sicut nec primū obiectū intellectus ē itellectio. ſz intelligibile. beatitudo. ṽo pertinet ad uolūtatē tāq̄z primū eius obiectū. sequitꝰ gꝯ ꝙ nō ptineat ad ipsā tāq̄z actꝰ ipsiꝰ. ¶Preterea uolūtas fertur ī finē etiā absētē cū ipsū desiderat. et p sētē cū ī se ipo requiescit et delectať. ꝛside riū āt finis nō est cōsecutio finis. ſz ē motus ad finē. delectatio āt aduenit uolūtati ex hoc ꝙ finis ē pñs. nō āt ex hoc aliquid fit pñs. qz uolūtas delectať in ipso. oꝛ igitur esse aliqd aliud q̄z actū uolūtatis per qd fit ipse finis pñs uolēti. hic āt est actus intellectus. qz tm̄ ad uolūtatē ptinet delectatio cōsequēs beatitudinē q̄ est quasi beatitudinis ꝛsumatio accidēťaliť īseparabiliter beatitudinē ꝛsequens. iō aliqñ dr beatitudo ptiere ad uolūtatē eo ꝙ qñq; gaudiū ipꝫ dr btitudo. dicēte Augꝯ li. 10. ꝛfes. cº pmo cc mediū. ꝙ beata uita est gaudiū de ṽitate. ¶Sz cōtra hāc opinionem expsse ē auctoritas Augustini allata ī opponēdo dicentis ꝙ sūma merces ē in fruitione. et rō fa ad icdaz partē. ¶Preterea Augº. 19. de. ci. c. 14. dicit ꝙ in celesti ciuitate oīs usus ferť ad fructū pacis eťne. fructꝰ gꝯ pacis eťne ptiet ad ultius finē uite hūane. ſz fructꝰ pacis eťne ē fruitio dī q̄ ē actꝰ uolūtatis. ¶Preťea sūma bōitas ñ ē minoris nobilitatis ꝙz rē nec ꝙz nr̄az rōnē itelligēdi q̄z sūma ueritas. ergo sicut deus ē beatitudis obiectū rōe sūme ueritatis. ita rōe sūme bōitatis. ſz sicut deus ē beatitudinis obiectū intellectus inq̄tū ē sūma ueritas. ita ē obiectū uolūtatis inq̄tū ē sūma bōitas. gꝯ nec ī actu itellectꝰ tm̄. nec ī actu uolūtatis tm̄ cōsistit uite humane btitudo. ſz ī actu utriusq; simul. ¶Videť gꝯ mihi dd. ad qōnē ꝙ beatitudo cōsistit in actu intellectus et uoluntatis simul. ¶Cuius rō est. qz esse beatitudinis uite humane cōsistit ī perfecta uniōe aīe rōnať cū deo. hec āt unio ĩcludit aīe unionē cū deo ꝙz oēz sui potentiā ꝙz quā unibilis ē. cuz eo imediate. potētia āt aīe rōal non tm̄ ē intellectus ſz uolūtas. et per quālz illarū unibiľ ē cū do imediate. sicut eiz dus sub rōe qua sūmū ueꝝ ē imediatū obiectū intellectus beatoꝝ. ita sub rōe qua sūmū bonū ē imediatū uolūtatis obiectū eoꝝ. q̄uis eiz ipso imediate nō fruerēť nisi ipsū imediate uidēt. tm̄ imediatū obiectū uolūtatis eoꝝ nō est ipsa uisio sūmi boni. ſz ipsū sūmū bonū. nō. n. uolūt sūmū boꝰ pp illā uisionē sic pp finē. ſz uolūt ipsā uisionē p

pter ipsum summum bonus sicut propter ultimum finem. Ipsum ergo summum bonum primo & immediate est ab ipsis beatis uolitum. est ergo uoluntatis eorū ī mediatum obiectum. ergo perfecta unio anime cuz deo in qua beatitudo consistit est per intellectum & uoluntatem. in actu ergo utriusqz simul cōsistit. Nec illa rō pro contraria opinione ī corpore questionis adducta cogere uidetur. quia primus obiectum uoluntatis ē beatitudinis obiectuz. non adeptio eius que est beatitudo. sed est obiectum secundum q̄ est beatitudo creata in quo continetur in generali. & implicite actus intellectus & uoluntatis. clare enim uidere deum & ipsum perfecte diligere est habere sufficientissimum bonum. quod habetur non tantū cognoscēdo sed et amādo. sed perfecte p cognitionem & amorem prīe. imperfecte uero per cognitionem & amorez uie. unde Gregorius in omel. pentecostes. Qui deum intelligendo corde desiderat iam habet p fecto quem amat. Deficit etiam. 2ª ratio in hoc quod supponit nullum esse motum uoluntatis respectu summi boni clare uisi. nisi delectationem. hoc enim est falsum. imo dico q̄ causatur illa delectatio ex summi boni clara uisione & amore p fecto. sicut enim in appetitu sensitiuo amor boni presentis ē delectationis causa. sic aliqualiter dico a simili amorem sūmi boni clare uisi est delectationis causaz que inseparabilis est ab eo. nec est in uolūtate negādū passiones esse spirituales. q̄z uis sublimiores sint & sublimiori modo q̄z in appetitu sensitiuo. unde dicit Diony sius. 4. cº. de di. no. de sācto Gōtheo. q̄ erat diuina passus. Preterea. ratio supponit q̄ gaudium non sit de beatitudinis essentia. quod non uidetur mihi uez. Ad primum in oppositum dicendum q̄ non plus concludit. nisi q̄ beatitudo ē simplicius quod sit in homine. secundum q̄ simplicitas opponitur compositioni ex actuali et potentiali. non compositioni que est ex pluribus actibus. Ad secūdum et tertiuz dicendum q̄ consumata dei dilectio inseparabilit̄ concomitatur claram eius uisionē. quia ut dicit Aug. li. 83. q. q. 35ª. Nīlū bonū pfecte cognoscit̄ qđ pfecte ñ amat. & iō scripta & sācti cū ī btitudīe ñt uisionē ꝺsistere. icludūt ꝺcomitantē dilectionē. Ad quartū dicēdū q̄ taz amor amicitie q̄z amor ille quo deus dicitur amari amore cōcupiscētie sī ꝺ essētia beatitudīs. sz amor amicitie p̄ncipali. ut. n. ostensū ē li. 3. di. 27. ī illa q̄stiōe utrū p̄ncipalior actus charitatis sit diligere amore amicitie sēp nobilior ē q̄z amor ꝺcupiscentie ceteris paribus. nec pōt deus amari amore amicitie ex puris naturalibus. ita perfecte sicut requirit ille amor amicitie q̄ ē de beatitudinis essentia. & ideo non ualet probatio qua probabatur amor amicitie nō posse esse de beatitudinis essentia. nec etiaz ualz illa probatio qua p̄babatur q̄ amor concupiscentie non sit de beatitudīs essentia. quia q̄ amore cōcupiscentie amatur. amatur propter amantem. hoc est ex imperfectione illius amoris. Ille autem amor quo beati uolunt deum sibi ipsis perfectius est. & ideo non uolunt eum sibi propter se ipsos ut propter ultimum finem. sed propter se ipsum. Ad quintū dicendum q̄ amor est falsa. ut ostensum ē in corpore questionis. q̄uis enim uisio sit necessaria dispositio in beato ad hoc ut fruatur deo perfecte. tamen ex hoc nō sequitur q̄ deus nō sit illius fruitionis īmediatum obiectum. sic q̄uis lucis luminis glorie sit necessaria dispōtio ad hº q̄ intellectus uideat deum. nihilominus tamen deus est illius uisionis immediatum obiectum. & si dicas q̄ saltem deus prius ordine nature ē īmediatum obiectum uisiōis q̄z īmediatū obiectū fruitōis. dico q̄ uez ē ꝺ poritate ī uia gñatōis q̄ ē poritas q̄ ipfectū p̄ ē pfecto. ñ ꝺ poritate pfectionis. utī plīb. uidem. q̄ actus coordinatox it̄ se por ordīe nat̄e ī uia gñatiōis minꝰ ē pfectus q̄z posterior. nec hº dicēs in tēdo dicer. q̄ illa uisio sit ipfecta. ē. n. res pfecta ī gñe uisionis. sz uolo dicer q̄ ipa fruitio ē actꝰ pfectior sic ꝺclarabit̄ ī qōe seqnti. Ad 6um & 7um dō q̄ cū sci dicunt beatitudinē ꝺsistere ī di fruitiōe. icludūt ipaz uisionē q̄ ē necessaria dispō ad fruitionē. Ad 8um dō q̄ cū dr̄ q̄ deus sub rōe q̄ª sumū bonū. & sub nulla alia ratione ē

beatitudinis obiectū ꝛc. dico ꝙ falsū ē ac cipiendo beatitudinē rōe totius essētie sue. deus tamē sub p̄dicta rōe ꝛ sub nulla alia ē obiectum illius ptis beatitudinis q̄ cōuenit creature rōali mediāte uolūtate. sīl'r dico ꝙ ipse deus sub rōe qua sūmū uer ē obiectū illius ptis beatitudinis q̄ cōuēit creature rōali mediāte intellectu. ꝛ sic de sub rōe qua sūmū bonū ꝛ sub nulla alia est ultimus finis uolūtatis. ita sub rōe qua sūmus uer ꝛ sub nulla alia ē ultimꝰ finis intellectus quē imediate p suū actū pōt attingere. inq̄tū tñ uisio sūmi ueri ordinat ad fruitionē sūmi boni deus sub rōe qua sūmus bonū finis ē intellectus mediāte uolūtate. ꝛ ita oībus pensatis deus sub rōe qua sūmū bonū principalius ē finis rōalis creature q̄ sub rōe qua sūmū uer. ꝛ sic p̄z ꝙ q̄uis ex argo bñ concludat ꝙ beatitudo p̄ncipaliꝰ cōsistit i actu uolūtatis q̄ i actu intellectus. per ipsū tamē non concluditur ꝙ in solo actu uolūtatis cōsistat. q̄ in uisione inchoatur ꝛ in fruitione consumatur.

¶ Ad 9m dō ꝙ beatitudo creature rōalis cōsistit i imediata ꝛ pfecta sui uniōe cū deo. ꝛ sub rōe qua est sūmū bonus. ꝛ ideo eius sunt due ptes. s. uisio ꝛ fruitio. q̄uis etiaꝫ tota essētia beatitudinis nō ordinetur ad aliqd aliud q̄ ad beatitudinis obm. tamē una ps ēt bñ ordinat ad aliā. s. minus pr̄incipalis ad magis principalem ut uisio ad fruitionē. ꝛ ideo quelꝫ illaꝫ p se magis dr̄ dici ps beatitudinis q̄ beatitudo. q̄ neutra p se eēt sufficiētissimū bonū.

Ꝙptimo queritur

ut⁹ beatitudo sit principalius i actu uolūtatis q̄ intellect⁹. ¶ Et uī ꝙ nō. beatitudo principalius est i actu nobiliōris potētie. s̄ nobilor potētia est intellectus q̄. uolūtas. q̄ ē respectu uniuersaliōris obiecti. ens. n. sub rōe qua ens est eius obiectū ut uī uelle phūs i 3o. de aīa. s̄ sub rōe qd bonū ē obiectū uolūtatis. nobilior ē autē rōentis q̄ boni. gº beatitudo principalius cōsistit in actu intellectus. ¶ Itē p̄z ph⁹. 3o. topi. illud est nobilius qđ alio nō indiget q̄ illud qđ idiget ipso. s̄ actus uolūtatis idiget actu intellectus. nō eo. gº nobilior est actus intellectus. ꝛ ex cōsequēti beatitudo principalius consistit in ipso. ¶ Itē intelligere bonū ꝛ nō appetere nobiliꝰ ē q̄ appetere circūscripto intelligere. q̄ appetere cognitione circūscripta cuicūq; conuenit nature. gº sēp nobilior est actus intelligēdi bonū q̄ actus amandi. gº beatitudo principalius in actu intelligēdi cōsistit. ¶ Itē ille actus ē nobilior q sub spūalitate maiori suū obiectū r̄spicit. s̄ huiusmōi ē actus intelligēdi. q̄ respicit rē p̄z eē qđ bēt i mte. actꝰ vo amādi r̄spicit ipā p̄z eē suū reale. res āt simpliciori mō sē i aīa q̄ ex aīa. gº nobilior est actus intelligēdi q̄ amādi ex quo ꝛcludit ꝙ in eo beatitudo principaliꝰ cōsistit. ¶ Itē p̄z ph⁹ 8. phisic⁹. i motu grauiū ꝛ leuiū p̄ncipale mouēs ē gr̄ans. q̄ dat formā p quā exequūt motꝰ ad quos determiata sē a gr̄ante. s̄ intellectꝰ dat uolūtati formā p quā mouet se. q̄ uolūtas mouet se p bonū intellectū. gº intellectus ē p̄ncipale mouēs i actu uolūtatis ē gº nobilior q̄ uolūtas. i actu āt nobiliōris potētie beatitudo p̄ncipalius cōsistit. ¶ Cōtra Ber li. d. li. ar. ñ multū post p̄ncipiū dicit rōes eē quodāmō pedisequā uolūtatis. uolūtas ergo ē nobilior rōe. gº i actu eius beatitudo p̄ncipalius cōsistit. ¶ Itē Anſel. d ꝛceptu v̄ginali. c. 4. dñiuꝫ totiꝰ regni aīe attribuit uolūtati. ex hoc arguo ut p⁹. ¶ Itē Hugo in soliloqo de arra sponse v̄sus p̄ncipiū loquēs aīe sue dīc,. Ego scio ꝙ uita tua dilectio ē. s̄ beatitudo ē uita aīe. gº maxīe cōsistit i dilectione ¶ Itē Hugo sup illd. 7o. c. āge. bierar. Feruidū calidū acutū ꝛ sup frigidū. dīc ꝙ dilectio supēminet sciētie ꝛ maior ē itelligētia. s̄ i p̄ncipaliori actu btūdo p̄ncipaliꝰ cōsistit. gº p̄ncipalius consistit i dilectione q̄ est actus uolūtatis q̄ i sciēdo l' itelligēdo q sī actꝰ itellectꝰ. ¶ Rº ꝙ beatitudo principaliter ē in actu uolūtatis q̄ intellectus. ut. n. superius dictū ē per eadē uirtutē p quā res mota ad terminū qescit i termio. gº p illā uirtutem per quam principalius mouetur ad terminum per illam principalius quiescit in termino. q̄uis autem moueatur homo in ultimum finem per intellectum ꝛ uolūtatē. principalius tñ mouetur i ipsum per uoluntatem q̄ p itellectū. quapꝛ Augº ul. d ci. c. 2ē. mouer attribuit amori di-

cēs ſic corp⁹ pōdere. ſic animus amore fer
tur quocūq; offert. illi etiā q ſunt ōrie opi
nionis expreſſe ꝺcedūt qꝺ ꝺilectio p̄emiet
cognitionē mouendo. g° p̄ncipali⁹ qeſcit
homo ī ultīo fine p actū uolūtatis q̄ intelle
ct⁹. ges aūt ī ultīo fine ē beatitudo. ⁊ p̄re
rea ſic it̄ hī⁹ ue charitas ē donū p̄ncipa
li⁹ ꝟ Aug⁹. iſ. de tri. c. i3. ita it̄ hītus p̄rie
charitas ē donū p̄ncipali⁹. ſz in p̄ria nobi
lioꝛ hī⁹ hēt nobilorē actū. g° pfecte uū ꝺi
ligeꝛ q ē act⁹ charitatis p̄rie ē nobiliſſim⁹
actus aīe. cū g° ī nobiliſſīo actu p̄ncipaliſ
ſime cōſtat beatitudo. ⁊ ꝺiligere ſit act⁹ uo
luntatis p̄ncipalius cōſiſtit ī actu uolūta
tis q̄ intellectus. ⁊ p̄reterea ꝺeus ē ultīus
finis maxime ſub ratiōe q̄ bonū. qꝺ pz qz
ex hoc creatura oꝛdinat̄ in ipz ut in finem
maxime eſt ī eis rō bonitatis ſicut pp hoc
q ipz reſpiciūt ut exēplar maxime eſt ī eis
rō ueritatis. ſz ꝺeus ſub rōe q̄ ſūmū bo
nū ē uolūtatis obiectū ſub rōe q̄ ſūmū ens
uel uerū ē intellectus obiectū. g° uolūtas
magis reſpicit ꝺeū ſub rōe finis q̄ intelle
ctus. ſz ꝺeus ſub rōe q̄ ultīus finis ē bea
tificās. g° ſub rōe q̄ ē beatitudinis obie
ctz p̄ncipalius tēdit ī ipz uolūtas q̄ intel
lectus. ⁊ ſi ſic. p̄incipalius cōſiſtit beatitu
do in actu uolūtatis q̄ in actu intellectus. ⁊ p̄rete
rea beatitudo principalius cōſiſtit in nobi
lioꝛis potētie actu q̄ in actu minus nobil̄. ſz uolūtas ē nobilioꝛ intellectu. qz in ſuo
actu cogi nō pōt. nec circa ea q̄ ſūt ad finē
neceſſitari. intellectus aūt cogi pōt ⁊ circa ea
q̄ ſunt ad finē neceſſitari magis ēt pōt trā
ſformare aīaz uolūtas' q̄ intellectus ⁊ ſuū
obiectū reſpicit ſub rōe nobiliori. bonū. n.
obiectū ē uolūtatis ēs obiectū intellectus.
rō aūt boni ē pfectior. tm̄. n. res hēt ꝺe bo
nitate q̄tū hēt ꝺe eo qꝺ ꝺebz habere. pfe
ctio aūt rei cōſiſtit ī hoc q hēt qcqd habere
ꝺz. rō aūt perfectiōis addita ēt ipz nobilita
t ſi ābitū eius non ōbit. ratio autem boni
non contrabit ens. real'r. n. ꝺuertunt ens
⁊ bonum. p̄incipalius g° cōſiſtit beatitu
do in actu uolūtatis q̄ ī actu ītellect⁹. ⁊ Ad
p⁹ ī opp⁹ ꝺō q minoꝛ ē falſa ⁊ p̄repoſitō
falſa q aſſūitur ad p̄obādū eā. rō. n. boni
tatis ita ē uniuerſalis ſicut rō ēt̄is. qz rō
ēntitatis eſt bona ⁊ rō bonitatis ē ēs. ⁊ ſi
cut rō ēntitatis circuit ōe ens. ita et rō boni
tatis. et tamē rō bonitatis nobilior eſt. qꝛ
eſt bona per ſe. rō entis eſt bona per rōem
bonitatis. illa aūt ē melior que eſt bona p
ſe q̄ illa que eſt bona p aliā rōnez. rō aūt
melioꝛ eſt nobilioꝛ. qꝛ ſicut ꝺicit Aug. 6. de
tri. c. 8. ī his q̄ ñ mole magna ſūt iꝺe ē ma
iuſ ⁊ melius. Ad 2⁹ ꝺō q⁹ q̄uis uolūtas ñ
poſſit exire aliquē actū ſine actu ītellect⁹.
ñ pp hoc tm̄ ſeqtur q⁹ intellectus ſit nobi
lioꝛ uolūtate cuius rō ꝺuplex ē. vna qꝛ ī
tellectus ī cōplemtū ſui actus nō cōſiſtit ī
cōpleta ſui formatiōe ñ pt niſi p uolūtatē.
vñ ꝺīc Aug⁹. 9. de tri. c. ul. q⁹ pti mētiſ añ
cedit appetitus quo id qꝺ noſce uolumus
querēdo ēt ⁊ inueniēdo naſcit̄ ꝓples ipa no
tīa. vñ ſic actus uolūtatis indiget actu
intellectus q̄tum ad ſui initium. ita ac
tus intellectus indiget actu uolūtatis q̄
tum ad ſui cōplementū. Et p̄terea uolun
tas cū cognitiōe modica pt ī magnū actū.
qꝺ pz qz hoc de lege cōi nō cognoſcimus
ꝺeu niſi mediate. ⁊ tm̄ ꝺiligimus ipz īme
diate. ſz intellectus nō pōt ī magnuz actū
cū debili aꝺiutoꝛio uolūtatis. ita q⁹ oīb⁹
penſatis pl'uniat̄ intellectus ī rectitudine
⁊ pfectione ſui actuſ p uolūtatē q̄ e ꝺ̄ſo.
maxime cū in his q̄ ſūt ad finem. uolūtas
poſſit' cōuenīr iudicio intellectus. ut ī. 2. li.
oſtenſū ē. ⁊ Ad 3⁹ ꝺō q⁹ maioꝛ uera eſt ꝺe
appetitu q ē ī rebus inaīatis. ꝺ q° ꝺici p̄t
q⁹ graue appetit eſſe ꝺeoꝛſum. ⁊ ꝺe appe
titu ſenſitiuo. loquēꝺo tm̄ ꝺe appetitu q ē
uelle qui ē idem qꝺ libera inclinatō in reꝫ
uolitam falſa eſt. ſic enim appetere ſūmū
bonū circūſcripto intelligere ſi eſſet poſſi
bile nobilius eſſet q̄ ipz intelligere ⁊ non
appetere. ⁊ Ad 4⁹. ꝺō q⁹ intellectus nō
tm̄ intelligit ſimilitudinē rei que eſt ī aīa.
imo p ipſā p⁹ ītelligit rē ex ā cui⁹ co
gnitiōe reflectit̄ ad ſiūtudiēz cognoſcēꝺū.
vñ eāꝺē rē que ē extra quā uolūtas appe
tit intellectus intelligit. vnde. nō intelligit
ipaz ſub ec̄ ſpūaliori q̄ uoluntas appe
tit eam. ſic enim res extra non ē obiectū
ītellect⁹ niſi ſit aīe r̄preſētata. ita ñ ē obie
ctū uolūtatis niſi ſit ītellecta. ⁊ p̄rea ſi
res intellecta haberet ſpūalius eſſe ī men
te q̄ extra pp hoc q⁹ mens eſt ſpūalior
ea. hoc uerificari non poſſet ꝺe eſſentia
ī creata q̄ ī ifinitū ſpūalioꝛ ē oī mte creata

Cōpatio aūt potētiaꝝ ꝑm nobilitatē attē
di ꝺz p cōpationē ad nobilissimū obiectū.
qꝺ nō respicit intellectꝰ sub esse spūalioꝛi
q̄z volūtas. imo ecōuerso eo q; spūalꝰ esse
hz in se q̄z v̄bum eius in mēte creata. Ad
5ᵐ ꝺ̄ q; forma p quā volūtas mouet se ñ
est bonū apphēsū. imo finis est motꝰ eius.
forma autē p quā mouet se est ipsamet. vl̄
illꝺ qꝺ in ea est actiuū. q̄uis se nō moueat
nisi p̄supposita intellectꝰ cognitōe.

Ctauo queritur
vtꝰ beatitudo p̄ncipaliꝰ ꝺsistat in actu in
tellectꝰ speculatiui q̄z practici. Et uī q; p̄n
cipaliꝰ in actu intellectꝰ practici. qa ꝺsistit
p̄ncipalius in actu intellectꝰ q similioꝛ est
diuino intellectui. sz intellectꝰ practicꝰ si
milioꝛ est diuīo intellectui q̄z speculatiuus.
diuinꝰ eīm intellectꝰ practicꝰ est. cognitio
eīm eiꝰ cū ipsa volūtate cā est ꝓductionis
creaturaꝝ. gᵒ beatitudo p̄ncipaliꝰ cōsistit
i actu intellectꝰ practici q̄z speculatiui. Ite
ille intellectꝰ est practicꝰ nō tm̄ q speculat
opabilia. sed etiā q speculat p̄mū p̄ncipium
opabiliū qꝺ est deꝰ sub rōe qua est sūmuz
bonū. sed ille intellectꝰ c̄ actꝰ est de beati
tudinis essentia speculat sūmū bonū. ergo
videt q; intellectꝰ c̄ actꝰ est de essētia bea
titudinis est practicꝰ. Cōtra. intellectꝰ pra
ctic⁹ est respectu opabiliū p nos. qa respec
tu taliū est scīa practica. ꝑm Auic. pᵒ me
tha. cᵒ pᵒ. sed actꝰ intellectꝰ q est de beati
tudinis essētia est respectu dei q nō est res
opabilis p nos. gᵒ intellectꝰ c̄ est actꝰ de
beatitudinis essentia nō est practicꝰ. Item
Aug. pᵒ li. de tri. c. io. dicit q; in cōtēplatōe
dei est finis omniū bonaꝝ actionū requies
sempiterna. ⁊ gaudiū qꝺ nō auferet a no
bis. sz cōtēplatio est actꝰ intellectꝰ specu
latiui. gᵒ in actu eiꝰ p̄ncipalꝰ cōsistit beatitu
do q̄z in actu intellectꝰ practici. Rᵒ q; in
tellectꝰ aliqñ cōsiderat materiā pure pra
cticā q̄ est aliqd opabile p nos. ⁊ bᵒ nō pp
scire sicut pp finē. sz pp opari. ⁊ tūc ē sim
pliciter practicꝰ. aliqñ cōsiderat rez nō opa
bile p nos. nec subiacens nostre dispōni. et
ppter scire sicut ppter finē. ⁊ tūc simpliciter
est speculatiuus. aliqñ cōsiderat materiam
practicā ppter scire tm̄. aliqñ speculatiuam
ppter opari. vt cū medicꝰ aliq̄ ꝺstellatōez
considerat vt melius possit ꝓpoꝛtōare me
dicinā quam vult infirmo dare. ⁊ vtroq; istoꝝ modoꝝ est ptim speculatiuus. partiz
practicꝰ. sed p̄mo mō magis est speculatiuꝰ
q̄z practicus. 2ᵒ modo ecōuerso. quia finis
magis est cōsiderādus ad iudicādū intelle
ctum speculatiuū vel practicū q̄z materia.
vnde phūs 2ᵒ metha. Speculatiuā sciētiaz
distinguit a practica maxime penes finem
dicens q; theoꝛice finis est veritas ⁊ pra
ctice opus. aliqñ intellectus considerat ali
quid non opabile per nos nec ppter opa
tionem exterioꝛem. nec ppter scire tm̄. sed
ppter scire ordinatū ad interioꝛē opatio
nem que est dilectio ⁊ intellectꝰ. ⁊ sub hac
rōne ptim est speculatiuus. ⁊ ptim practi
cus. extēdēdo praxim ad interioꝛē opatio
nem que est dilectio. ⁊ magis practicus q̄z
speculatiuus. quia vt iam dictū est magis
attenditᵉ rō intellectus specᷣlatiui penes fi
nes q̄z penes materiā. talis autem est intel
lectus cuius actus est de beatitudinis essē
tia. Intellectus autem beatus q̄uis specu
letur bonū qꝺ non est opabile per nos. bᵒ
est sūmū bonū non tātū speculatᵉ ipm ꝓpᵗ
scire tm̄. sed ꝓpᵗ scire in ordine ad pfectā
eius dilectionez. vñ ⁊ p̄ncipalius speculatᵉ
rōem bonitatis q̄z vītatis. nō sic intelligē
do q; clarius videat vnam q̄z aliam. sz qa
vnā in ordine ad aliā speculatᵉ. ⁊ ideo con
cedo q; beatitudo consistit principalius in
actu intellectus practici. extendendo pra
xim ad dilectionē q̄z in actu intellectus spe
culatiui. quia tamen praxis non consuevit
extendi ad actionem volūtatis interioꝛez.
ideo satis conuenienter dicitur talis intel
lectus esse affectiuus. ⁊ ꝓpter rōem sile̅m
aliq q nolūt cōcedere sciētiā theologicam
p̄ncipaliꝰ esse practicā q̄z speculatiuā. cōce
dūt tm̄ eā p̄ncipaliꝰ esse affectiuā q̄z specu
latiuā. Ad pᵐ in oppᵐ ꝺ̄ q; diuinus in
tellectus intelligit eētiā suā p̄mo. ⁊ p esse
tiam suam creaturas respectu creaturaꝝ
practicus est. non tamen eo modo quo nī
respectu nostroꝝ effectuū. quia nostrā de
terminat voluntatē nō ipsam necessitādo.
sz inclinādo. iō. n. artifex disponit ptes do
mus tali mō l'tali. qa dictamē sui itellcūs
iclinat ipm ad sic faciēdū. nō sic aūt est de
intellectu diuino respectu voluntatis sue.

nō eīm iō deus voluit creare mundū. quia intellect⁹ suus dictabat bonū esse mūdum creari. sed ecōuerso. quod sic ꝓbo. ℭQue ro quare bonū fuit mūdus creari. si dicas quia deus voluit ipsū creare habeo ꝓpositum. si dicas quia diuinus intellectus dictabat bonū esse mundū creari. ℭContra. non enim ideo bonū fuit mūdū creari. qa diuinus intellectus dictabat bonū esse mūdū creari. sed qa bonū erat mundū creari diuin⁹ intellectus hoc dictabat. ℭt dicas q⁹ mūdū creari erat bonū absolute non in cōparatione ad diuinū intellectū seu voluntatem. tūc nō poterat nō esse bonū. g⁹ diuinus intellect⁹ nō poterat hoc non dictare. cū ergo diuina volūtas discordare non possit a dictamine sui intellect⁹. si ideo uoluisset mūdū creare. qa intellect⁹ dictabat bonū esse mūdū creari non potuisset velle mūdū nō creare. qđ falsū est. ⁊ cōtra articulū excōicatū a dño ℭtephāo epo pisiēsi. Diuin⁹ aūt intellect⁹ respectu sue essentie etsi nō sit practicus ꝑ q⁹ praxis dr̄ ab exteriori opatiōe. tñ extēdēdo praxim ad dilectionē practicus est. vel vt melⁱ dicatur affectiuus iq̄stū se pfecte intelligit ut se pfecte diligat. speculatiuus aūt est respectu essentie sue inq̄stū essentia sua per eū opabilis nō est nec etiā per aliū. vñ p arg⁹ cōcludi nō pōt q⁹ beatitudo cōsitat ꝓncipalius in intellectu practico ꝓpe loquēdo de praxi ꝑm q⁹ ab exteriori opatiōe. q̄uis ꝓncipalius cōsistat in ītellectu practico q̄s speculatiuo. extēdēdo nomē praxis ad praxiz que dr̄ de dilectiōe q itellect⁹ cōuenientius appellari pōt affectiuus q̄s practic⁹. ℭ Ad 2⁹ ꝑ3 qd dō ex iā dictis ī qōe. ℭ ꝓ⁹ arg⁹ ad ptē 2⁹ ꝓcedit de ītellectu practico dicto a praxi ꝓpe dicta. i. ab exteriori opatione. ℭAd 2⁹ dō q⁹ ibi ⁊ug. accipit cōtēplationē ꝓ cōtēplatiua vita que ꝓncipali⁹ cōsistit in dilectiōe q̄s in cognitōe. vt in ꝑce dēti qōe dictū est. vita aīe dilectio est.

Consequenter querit de 2⁹ ꝓncipali. ⁊ circa hoc q̄rūt octo. ℭ ꝓ⁹ vt⁹ oēs homines appetant beatitudinem. ℭ 2⁹ vt⁹ de necessitate. ℭ 3⁹ vt⁹ uolūtas in appetēdo beatitudinē moueat se. ℭ 4⁹ vt⁹ volūtas velit q̄cq̄d vult ꝓpter beatitudinem. ℭ 5⁹ vtrū volūtas in appetendo beatitudinem mereatur. ℭ 6⁹ vtruz beatitudo possit haberi in hac vita. ℭ 7⁹ vtrū beatitudo electoz erit maioz p⁹ iudiciū q̄s ātē. ℭ 8⁹ vtrum beatitudo ab omnibus beatis equaliť ptiripeť.

Primo ostendo q⁹ nō oēs hoīes appetāt beatitudinē. ⁊ug. 10. de tri. c. ꝑmo. firmissime nouim⁹ amari nisi nota non posse. sed nō oēs hoīes cognoscūt beatitudinē. qđ ꝑz. qa ꝑz phm ꝓ⁹ ethi. c. 6⁹. qdā posuerūt eā in voluptatib⁹. qdā in diuitijs. qdā in honorib⁹. ergo non oēs appetūt beatitudinē. ℭItē ph⁹. 10. ethi. c. 8⁹. dicit q⁹ felicitas ē opatio itellect⁹ ꝑz ꝓpā vtutē. ꝑz nō oēs appetūt opari ꝑz uirtutē cū mltos magis uideam⁹ appetere uitia q̄s vtutes. g⁹ nō oēs appetūt beatitudinē. ℭItē si beatitudo appeteret ab oībus nō uideret⁹ h⁹ eē alia rō nisi qa appetitus beatitudinis est naťalis uiris. ꝑz hec rō ñ ē sufficiēs. qa sexus uirilis naťalis ē. nec tñ cōsequť oīa indiuidua ſpei hūane. g⁹ ñ oēs hoīes appetūt beatitudinē. ℭ Cōtra. ⁊ug. 13. de tri. c. 5. dicit q⁹ oēs appetūt beatitudinē. ℭItē oīa bonū appetunt. dicit. n. ph⁹ ꝓ⁹ ethi. circa ꝓncipiū. q⁹ bñ enūciauerūt dicētes esse bonū qđ oīa appetūt. g⁹ ꝑz regulā eiusdē 3⁹ topi. ℭPaxie bonū oēs maxie appetūt. ꝑz beatitudo ē maxⁱ⁹ bonū. g⁹ nō oēs hoīes maxime beatitudinē appetunt. R⁹ q⁹ beatitudo duplⁱr pōt ꝺsiderari. s. in gñali iq̄stū ē bonū quoddā sufficiētissimū. vl̄ ī ſpali. s. inq̄stū ꝺsistit in clara dei uisiōe ⁊ pfecta ei⁹ dilectione ⁊ gaudio. qđ hr̄ de dei bonitate pñti p clarā ei⁹ uisionē ⁊ pfectā dilectiōez. ꝑmo mō beatitudo ē oībus nota. glubet. n. scit qđ ē bonū. ⁊ qđ esse est sufficiētissimū. 2⁹ mō nō ē oīb⁹ nota. vñ ñ oēs eā appetūt. ꝑz ꝓ⁹ mō oēs appetūt eā. qa appetit⁹ eius naťalis est. vñ ⁊ug. 13. de tri. c. 8. dicit q⁹ ad appetēdū beatitudinez naťa cōpellit cui fūme bonus ⁊ īmutabilis beat⁹ creator hoc indidit. dicit etiam glo. super illud psaľ. Beata gens. q⁹ anim⁹ naturaliter est capax beatitudinis. nulla aūt creatura capax naturaliter alicuius boni est derelicta omni naťali inclinatōe. Ad illud etiam dicit ph⁹ libro ꝺ bona fortuna.

q̄ nat̄ales appetitus sunt in nobis primi. sed p̄mus mot⁹ volūtatis est in fine. ergo ille mot⁹ est nat̄alis. sed beatitudo finis ē. ergo appetitus beatitudinis naturalis ē. sed quod nat̄aliť conuenit homini ratōne sue forme omni homini conuenit. quia per formā homo reponiť in vna spē. ⁊ ideo dicit Dama. 3° li° c° 4°. q̄ in omnib⁹ cōiter inspiciť. natura caratherizat in his q̄ sub ipso sunt athōis. ergo omnes homies appetunt beatitudinē. ¶ Ad p̄mū in opp⁹ dicēdū q̄ q̄uis nō omnes nouerint beatitudinem in suo esse spāliss̄imo. nec etiam in spēali. tamen omnes nouerunt eam in esse suo gñalissimo. ¶ Ad secūdū dicēdū q̄ etsi non omnes appetunt opari f̄m uirtutē in spāli. quia multi appetunt opationem cōtrariam uirtuti. tamē omnes operari f̄m v̄tutem appetunt in gñali. in hoc q̄ appetunt bonū sufficiētissimuz. qō bonum sine pfectissimo actu pfectissime v̄tutis esse n̄ potest. ¶ Ad tertiū dicēdū q̄ sexus virilis non est naturalis iuris rōne forme. sz rōe materie. vñ phūs. io°. metaph°. a Masculus ⁊ femina aīalia sunt p̄pe passiones. sz non f̄z substātiā. i. formā uerū in materia ⁊ corpore. ꝓpter quod idē sperma mascul⁹ aut femina sit patiens passionem aliquā. illud autem quod est alicui naturale ratiōe materie non oportet q̄ omnibus cōueniat in eadem spē. quia res non reponūtur in spē p materiam. sed per formam. ⁊ ideo illud quod naturaliter alicui conuenit rōne forme conuenit omnibus in eadem specie. ut autem victum est appetere beatitudinē in gñali. nat̄ale est hōi rōe forme.

SEcundo queritur vt⁹ omnes homines ex uoluntate deliberatiua beatitudinem appetant de necessitate. q̄ enim omnes homines naturali appetitu ⁊ uoluntate libera actione de necessitate ipsā appetant manifestum est. quia beatitudo est finis humane vite. ⁊ libro scdo di. 38. in illa q̄stione. vtrum volūtas inquātū libera de necessitate uelit finē ostēsū est q̄ voluntas uelle naturali. ⁊ velle libero a coactione de necessitate vult finez. sz quia multi distinguūt iter volūtatez liberam. et volūtatem deliberatiuam. ideo hic p̄dictā ꝓposui qōnem. ⁊ p̄mo ostendo q̄ nō oēs homines ex uoluntate deliberatiua de necessitate uelit beatitudinē. deliberatīm uelle est post consiliationē intellectus. sed f̄m phūm 3° ethi. c° 6°. non cōsiliamur de fine. ergo respectu finis non est actus volūtatis deliberatiue. sed beatitudo est finis ultimus uite humane. ut ostensum est. ergo a nullo potest appeti ex deliberatiua uoluntate. nec contingenter. nec ex necessitate. ¶ Itē qō nō p̄ōt eē obiectū act⁹ eligendi eē nō p̄ōt obiectū li. ar. quia ꝓprius actus li. ar. ē eligere. sz beatitudo ñ p̄ōt eē obiectus act⁹ eligēdi. dicit. n. ph⁹ 3° ethi. c. 5°. q̄ electio nō ē finis. sz eoz que sunt ad finez. g° beatitudo ñ p̄t eē obiectū li. ar. sz oīs act⁹ volūtatis deliberatiue ē act⁹ li. ar. g° neq̄ ꝓtingēt. neq̄ ex necessitate beatitudo p̄ōt appeti ex deliberatiua uolūtate. ¶ Itē deliberatiua uolūtas ē ptās rōnalis. sz f̄z phi. 2° li. phyermenias. ptātes rōales sē ad oppositū. g° ex deliberatiua uolūtate p̄ōt hō beatitudinē uelle ⁊ nolle. ¶ Cōtra. bonū q̄to magis⁹ r̄cogitat tāto magis desiderat. sz beatitudo magis r̄cogitat a deliberāte q̄z ñ deliberāte. cū g° oēs hoies nat̄ali appetitu ō necessitate uelint beatitudinē. ut i 2° li. di. 38. ostēsū ē multo fort⁹ oēs hoies appetūt eā ex deliberatiua volūtate. ¶ Itē oc libez uelle act⁹ ē li. ar. qa ut ostēsū ē li° 2° Libez ar. est uolūtas. sz uelle q̄ ē act⁹ li. ar. act⁹ est uolūtatis deliberatiue. cū g° vt ostēsū ē li° 2° di. 38. Oēs uelle libero ō neeessitate uelint beatitudinē seq̄t q̄ ō necessitate oēs hoies uolūt eā ex deliberatiua uolūtate. ¶ Rō q̄ uelle deliberatīm dupliciť p̄ōt accipi. Uno mō p uelle libero p⁹ libertā ⁊ certā rei cognitōez. seu cogitatōz. Allio mō p uelle libero p⁹ itellect⁹ cōsilia tionē. f̄z quē modū cōiuſ uī accipi a phūs. p° mō dico q̄ oēs hoies ō necessitate uolūt beatitudinē in gñali uoluntate deliberatiua. q̄to eīm homo magis cogitat beatitudinē. tāto magis uidet i ea ōtineri oēz rōez appetibilitatis. ⁊ nullā rōez fugibilitatis. sz sicut uoluntas nihil p̄ōt appetere nisi sub ratiōe alicuⁱ⁹ boni. ita nihil p̄ōt refugere nisi sub rōne alicuius mali. cum g° ut iā dictū est q̄stūcūq̄ hō cogitet beatitudinem nihil in ea possit apprehendere sub

rõe mali ipossibile est libertã volũtatẽ post q̃tãcũq; beatitudinis cognitionẽ ipsaz refugere. sz de necessitate vult eã. loquendo uero de velle libero post intellect⁹ consiliationẽ qd̃ qdem velle ꝓpe loquẽdo dr̃ deliberatiuũ. sic dico q; in ipso est aliqd perfectionis. ⁊ hoc est libere velle aliqd imperfectionis. s. depẽdẽtia libertatis ex itellectus cõsiliatione. cõsiliari enim vtrũ hoc sit uolẽdũ. ul'ñ ẽ ex defectu cognitõis eo q; itellectus in his de qbus cõsiliat nõ statim videt sub certitudie vitatẽ. vñ Dama. li⁹ 2⁹ .c.21⁹. dicit q; ignorãtie est cõsiliari. ⁊ ideo quia intellectus statim videt finez esse appetẽdũ nullus cõsiliat. vtrũ finis sit appetendus vel non. Dico ergo q; accipiendo velle deliberatiuũ ꝓ velle libero post itellectus cõsiliationẽ. sic homo ex deliberatiua volũtate non appetit beatitudinez. nec cõtingenter. nec de necessitate. quia sic deliberatiua uoluntas includit impfectionez in intellectu que in ipso esse non potest respectu finis. sed si accipiatur velle deliberatiuũ rõe hui⁹ qd̃ est pfectionis n eo qd̃ est libere uelle illud qd̃ intellectus vere et determinate dictat esse uolẽdũ. sic dico q; omnes homines de necessitate beatitudinem appetunt ex deliberatiua uolũtate. tã enim ꝓbatũ est q; omnes homines de necessitate uolũt beatitudinẽ ex libera uolũtate post q̃tãcũq; beatitudis cognitiõez. ℞ Ex dictis potest uideri qd dd̃ ad argumẽtum ad vtrãq; ptem excepto tertio ad ptem ꝑmam. Ad qd̃ dicendũ q; ptãtes rõnales nõ sũt ad oppositũ nisi respectu eoz ad que uoluntas determinat se. hic aũt sunt ea que sũt ad finẽ. vnde qa ad finẽ nõ determinat se. sz ad ipz appetẽdũ determinata ẽ a creatore. q̃uis ipz motuz illũ eliciat. sicut graue cũ adiutorio influentie loci deoz sũ sui motũ ad inferius exequitur ad quez determinatũ est a gñante. ideo respectu finis non est ad oppositum.

Tertio queritur

utrũ uolũtas ī appetendo beatitudinẽ moueat se. ℞ q; cũ li. 2⁹ di. 38. in illa. qõne utrũ uolũtas moueat se ad volẽdũ finem. tamẽ ille actus elicitur a uolũtate. ⁊ beatitudo sit finis ultimus humane uite. ut oñsum est satis patet qd sit dd̃ de motu uolũtatis in appetendo beatitudinem sic dictum est de motu eiusdẽ in appetendo finẽ. et ideo hic nõ repeto. qa hoc esset bis disputar eãdẽ qõnẽ q̃ualis sub vbis diuersis.

Quarto queritur

utrũ uolũtas qcquid uult uelit pp beatitudinẽ. sz quia li. 2⁹. di. 38. patet huius qõnis solutio per solutionẽ qõnis illius. utrũ uolũtas uelit õe quod uelit in uirtute ultimi finis. ideo de solutõe qõnis illius hic supsedeo ad uitãdũ supfluã repetitionem.

Quinto queritur

utrũ uolũtas in appetendo beatitudinem mereat. Et uidetur q; nõ. ꝓz phm̃. 2⁹. ethi. c. 5⁹. ex his que insũt nobis a nat̃a nõ laudamur nec uituperamur nec sum⁹ bõi nec mali. sz uolũtas naturaliter appetit beatitudinẽ. g⁹ ex hoc appetitu nõ debet laudari. qd̃ nõ esset uerũ si tali appetitu mereretur. omne enim meritũ laudabile est. ℞ Itẽ Aug. li. i. ℞trac. c. 9. peccati reũ tñre quẽq̃. q; nõ fecit qd̃ facere nõ potuit sũme iniq̃tatis et insanie ẽ. g⁹ nullus peccat ī hoc q; facit dd̃ necessitate. g⁹ a simili nec meretur. sz ostẽsũ ẽ q; uolũtas de necessitate appetit beatitudinẽ. ℞ Cõtra. appetẽdo beatitudinẽ deũ appetimus. sz ī appetẽdo deũ est meritũ. g⁹ appetẽdo beatitudinẽ merimur. ℞ Itẽ uolũtarij actus boni maxie sũt meritorij pp finẽ. sz ꝓz ph⁹. i. posterioz. pp qd̃ vnũqdq; tale. et illud magis. ergo maxime meritoriũ est velle finẽ. ℞ ⁹ q; hoiez appetere beatitudinẽ cõtingit duplicit. Uno modo in gñali inq̃tũ appetit aliqd̃ bonuz sufficiẽtissimũ. Alio modo in spãli inq̃tuz determinate appetit illud bonũ in spãli in quo vere est omnis sufficiẽtie plenitudo. sicut in clara dei visione ⁊ pfecta eius fruitione in appetendo beatitudinẽ. primo mõ non est meritũ. qa sic naturaliter ab intellectu cognoscit. ⁊ a volũtate appetit. ita q; circa hoc nec itellect⁹ põt errare ī cognoscẽdo. nec volũtas in appetẽdo. In appetẽdo beatitudinẽ mõ secũdo est meritũ. quia sic nec naturaliter cognoscit. nec naturaliter appetit. sed respectu eius cõtingit eẽ errorem in intellectu. ⁊ obliquitatez in affectu.

quia ⁊ intellectus pōt opiari nō esse bea-
titudinē in illo bono ubi uere est. ⁊ ea⁹ esse
in illo bono ubi uere non est. ⁊ ex ōñti uolū
tas potest appetere beatitudine⁹ ubi uere
non est. ⁊ eam non appetere ubi uere est.
vñ beatitudo hoc mō accepta obiectu⁹ est
li. ar. nō tm̄ sub rōe qua ē libey. sz etiā sub
rōe qua deliberatm̄. qz q̄uis hō naturaliter
appetat deu⁹ uidere et eo frui. ut oñdetur
in qōne sequēti. tm̄ illa nō appetit naturaliť i
q̄tū in illis uera beatitudo cōsistit. qz non
cognoscit naturaliť. qz i illis uera beatitudo
cōsistit. vñ q̄uis ea i qbus uera beatitudo
cōsistit naturaliť appetit ꝑz id qđ sūt. nō tm̄
illa naturaliť appetit sub illa rōe seu iq̄tum
beatificatiua sūt. ¶ Arg⁹ ad ptē pmā pce-
dūt de beatitudine pmo mō dicta. ¶ Arg⁹
ad ptē 2ᵉ pcedunt de beatitudie 2° modo
dicta.

¶ Sexto queritur ut⁹ bea
titudo possit hīi in hac uita. ¶ Et uī q⁹ sic.
q̄to res est nobilior tāto potētior ē ad cō
sequēdū finē suu⁹. sz aialia que sunt infra
hoiē⁹ in hac uita possūt cōseq finē suū. g°
multo fortius hō. ¶ Itē hō appetit naturaliť
oē illud sine quo nō pōt cōseq finē suū. qz
q̄cūq; appetit. appetit i uirtute finis quē
naturaliť appetit. g° si mors esset necessaria
hōi ad cōsecutiōe⁹ beatitudis. hō naturaliť
appeteret mori qđ falsu⁹ ē. mors g° nō ē
necessaria ad beatitudinis cōsecutionem:
¶ Itē clara dei uisio hīi nō pōt sine beatitu
dine. qz ipa⁹ sēp ꝺcomittať pfecta fruitio.
sz ꝑz Aug. añ penul. qōnē ad Orosiū. Pau
lus in hac uita sic uidit deum sic scī post
hāc uitā uidebūt. g° beatitudo pōt hīi in
hac uita. ¶ Itē sicut se hēt uolūtas ad di-
lectionē summe bonitatis ita itellectus ad
cognitionē sūme ueritatis. sz ut ostensū est
li. i. di. i7. p. charitatē deus i uita ista ime-
diate diligiť. g° a simili et imediate cog-
nosciť. sz imediata cogitio est uisio. et tūc
arguo ut ꝓpus. ¶ Itē beatitudo ē i aīa. cor-
ruptibilitas ē i corpoe. g° ista nō ꝺriať. ga
ꝺria nata sūt esse circa rē. g° uī q⁹ nō ob-
stante corporis corruptibilitate hō possit
hīre aīe beatitudinē i hac uita ¶ Itē oē qđ
itelligimus ē ga de non ente non ē scīa. sed
multa itelligim⁹ que nō sūt i rey nāa. nec
i aliquo esse creato. g° sūt i creatore. cum
g° multa talia clare uideam⁹. et nihil pos-
sit clare uideri in creatore nisi crātor clār
uideať. vñ q⁹ i hac uita clare uidere possi-
mus creatorē et ex ōñti uerā beatitudine⁹
hīre in hac uita. ¶ Cōtra Job. i3. hō natus
de muliere breui uiuēs tēpore repleť mul
tis miseriis. sz beata uita oēz miseriā exclu
dit. g° nō pōt hīi uera beatitudo i hac ui
ta. ¶ Itē ꝑz Aug. i3. de tri. c. 7. beatitudo sic
imortalitate eē nō pōt. sz in hac uita mor-
tali ñ pōt eē imortalitas. alr. n. eēnt ꝺdicto
ria. g° beatitudo non pōt hīi in hac uita.
¶ Itē beatuudo nō pōt hīi sine clara dei ui
sione. sz sicut dīc. glo sup illud exo. 33°. nō
uidebit me hō ⁊ uiuet q̄diu hic mortaliť
uiuiť. uideri p̄ quasdā imaginatōes deus
pōt. sz p ipa⁹ nature sue spē⁹ nō pōt. g° be
atitudo in hac uita hīi nō pōt. ¶ Ad uidē
dū clarius hui⁹ qōnis ueritatē pmo ꝺcla-
rādū est q⁹ beatitudo hōis nō ē sine clara
dei uisione ⁊ pfecta ei⁹ dilectiōe. ¶ 2° q⁹ ex
solis naturalibus hō nec añ mortē⁹ nec post
mortē pōt uerā cōseq beatitudinē. ¶ 3° q⁹
ēt supnaturaliť hō nō pōt ꝺseq beatitudine⁹
aie in hac uita de lege cōi. ¶ 4°. q⁹ ex spāli
priulegio pōt deu⁹ uidere i hac uita absq;
hoc q⁹ sit beať. ¶ 5° q⁹ ex speciali priulegio
per uirtutem diuinam posset beatificari
quo ad animam cozpore non beatificato.
¶ Sexto q⁹ impossibile est per quamcumq;
potentiam totum hominem beatificari re
manentem in hac uita mortali. ¶ 7° articu
lū ꝺclaro sic. homo naturaliter appetit
suam perfectionem. talis enim appetitus
cuilibet creature inditus est a natura. secū
daria autem intellectus humani perfectio
est in perfectione sui actus qui est intelli-
gere. nūq; aūt est actꝰ itelligendi perfectꝰ
nisi sit respectu nobilissimi intelligibilis et
nobilissimo modo. nobilissimū autem intel
ligibile deus est. nobilissimus autē modus
intelligendi est uidere. ergo omnis homo
naturaliter appetit per intellectum uidere
deum. sed sicut dicit Aug. i3° de tri. c° 5°.
Beatus non est nisi qui habet omnia que
vult. impossibile est ergo hominem esse be
atum sine dei uisiōe. ¶ Preterea omnis ho
mo ⁊ quecūq; res alia naturaliter appetit
coniūgi suo pncipio q̄tū est sibi possibile.

vñ qa ignis gñaf in circūferētia 7 terra in cētro ignis appetit cōiūgi circūferētie 7 terra cētro. qz in cōiūctōe rei cū suo ꝓncipio est pfectio ei⁹ quā vnaqueqz res naturaliter appetit. ꝓncipiū ät itellect⁹ hūani ī mediatū de⁹ ē. intellect⁹ g° hūan⁹ naf̄alit̄ appetit imediate deo cōiūgi ꝑ sibi possibile est. possibile est ät cū dei adiutorio humanū itellectū cōiūgi sibi p clarā uisionez 7 imediataz. hāc g° uisionē hō naf̄alit̄ appetit. sz vt ꝓus dictū ē nō est beat⁹ nisi qui habz oīa que vult. g° sine p̄dicta visiōe beatitudo hois esse non pōt. ✍ Preterea sicut dicit Aug. i 4.° d tri. c. 8°. Eo ipso aīa dei imago est quo ei⁹ capax est. eiusqz esse ꝓticeps potest. cū g° deus sit infinitū bonū. 7 quelibet creatura sit bonū finitū nullum bonū creatū sufficere pōt ad oēm humani appetit⁹ pfectionē. g° non pōt hr̄e pfectā qetem. nisi illā hēat in sūmo bono 'qd de⁹ est. 7 hoc est qd dicit Aug. ꝑ li° cōfessio. ꝓpe ꝓncipiū. Fecisti nos dñe ad te. 7 ingetū est cor nostrū. donec requiescat in te. in ipo aūt non pōt intellect⁹ hūan⁹ pfecte requiescere. donec ipsū attingat sicut appetit. qa ut iam dictū est non est beatus. nisi qui habz oīa que vult. sz homo appetit ipsum imediate 7 clare uider̄. ut iam ostēsū est. g° sine tali uisione beatitudo hominis haberi non pōt. sz ut ostēsū est supius in articulo p̄cedēti qōe. 6. beatitudo nō tātū cōsistit i actu intellect⁹. sz etiam in actu uoluntatis q est amor. 7 constat qꝺ non consistit nisi ī pfecto amore. non est aūt amor pfect⁹. nisi sit respectu sūmi boni quod deus est. re stat g° qꝺ ad hominis beatitudinē requiritur clara dei visio 7 pfecta eius dilectio. ✍ 4° articulū declaro sic. naturalis modus cognoscendi conuēnit naturali mō essendi ipsius cognoscētis. vnde si naturalis modus essēdi ipsius cognoscibilis excedit naturalem modū essendi potētie cognoscitiue non pōt ab illa naturaliter cognosci. vbi gr̄a. quia potētie sensitiue radicātur in forma pficiēte materiam sensibilē. 7 sūt organis alligate nō possunt cognoscere nisi res sensibiles. 7 inc̄ptū sūt sensibiles 7 singulares. intellectus autē noster quia radicat̄ in forma pficiēte materiā sensibilē q̄diu corpori coniūct⁹ est nō pōt cognoscer̄ nisi res exñtes in materia sensibili. uel illd qd ex ipsis cōcludere pōt. qa tñ mediante organo nō cognoscit. iō res exñtes in materia sensibili pōt considerare abstrahēdo .s. simplici intellectōe intelligēdo eas. non inc̄ptū sunt in materia sensibili. qd p3 cuz itelligit aliquod vniuersale rey sensibiliū. Intellectus autē angelicus quia est in essē tia que non est purum esse. sed composita est ex actuali 7 potentiali non pōt naturaliter 7 imediate cognoscere illā rē. que est purum esse. i. diuinam essētiā. cum ergo ut ostēsum est. beatitudo uera non possit hr̄i sine clara 7 imediata dei uisiōe 7 perfecta eius dilectione homo ex solis naturalib⁹. nec ante mortem. nec post potest uerā consequi beatitudinē. ✍ 3° articulum declaro sic. ex beatitudine anime redūdat de lege cōi in corpus plenitudo sanitatis. 7 uigor incorruptiōis. vñ Aug. in epistola ad Dioscor pax ante mediū. Lā potētez fecit de⁹ aīaz. ut ex ei⁹ plenissima beatitudie que in fine tēpor̄ sāctis ꝓmittit̄ redūdet in inferiorē naturā que est corp⁹. nō beatitudo q̄ fructis 7 intelligētis est ꝓpa. sz plenitudo sanitatis 7 incorruptōis uigor corporis ñ pñt simil̄ eē cū hac mortali uita. g° hō etiā supnaf̄alit̄ nō pōt ꝺseq in hac uita de lege cōi aīe beatitudinē. ✍ 4° articulū declaro sic. sicut ꝑbat Aug. i 3. de tri. c. 8. beata uita nō pōt ꝺserer̄ beatū uolētē. quia nō est beata uita que ita est in uolūtate ut nō sit in ptāte. cum nemo beatus sit aliquid uolendo. nec habendo. nec etiam uolentē. qa non est uita beata quam perire cupit qui habz eā. cū ut supius ostēsū est de necessitate appetat̄ nōdū hīta ñ pōt etiaz deserere indifferētē ad eā. qz nō est uita beata quā ñ amat beat⁹. sed id nō amat̄ qd vtz uigeat an pear indifferenter accipitur. sed ex ꝑuilegio. spāli in hac uita aliquis pōt deum uidere clare. sicut sancti uident eum. vñ 7 Paul⁹ q sic deū uidit in hac uita. ut ꝓbatū est p Aug. in arguēdo. raptus dr̄ fuisse in paradisum. ut hr̄ 2° ad corin. 12. cū g° hec uisio ī hac vita Paulum deseruerit deū uidēdo ī hac uita nō fuit beatus. qa ipz tūc ñ uidit. nisi p modū passiōis trāseūtis. ✍ 1° articulū declaro sic. ex spāli priuilegio homini in hac uita posset dare deus habituz

glozie quo anima deū uideret uisione beata.ꝛ ꝓhibere ne ex hac animi beatitudine redūdaret in cozpus icozzuptibilitas. de⁹ enim ꝓhibere potest cām a ꝓductōe effectus.ergo ex spāli priuilegio per vtutē diuinā posset homo beatificari quo ad aiaꝫ cozpoze nō beatificato. sed q̄uis h⁹ possꝫ deus nūq̄ tamen hoc factū est.nisi i xp̄o. vbi spūalis fuit ratio hoc faciendi. ut ostē sum est libzo 3⁹.¶ 6⁹ articulū declaro sic. beatitudo opponit miserie.ergo totū hominem beatificari ꝛ in aliqua sui pte aliq̄ miseriam remanere incōpossibilia sunt.ne cessitas aūt moziēdi miseria est. sed ī hac mozrali vita est necessitas moziēdi.ergo impossibile est per q̄cūq̄ potēriā totū hoīez beatificari remanēte in uita mozrali. q̄uis deus de potentia absoluta de hac mozrali vita transferre possꝫ ad plenā beatitudinē mozte non interueniēte.sed hoc ipsū facere non essꝫ cōgruū.cū hoc mīri sue nō fecerit.¶ Ad ꝓ⁹ in opp⁹ dō q⁹ maioz nō est ꝑa.nisi intelligat ceteris ꝑibus.hic aūt nō sūt cetera paria. qa finis hoīs plus supat naturaꝫ hūanā q̄s finis alioz aialiū naturas eoz.ꝛ est ex magna nobilitate nature humane q⁹ ad finē tā nobilez ordinat vt ipm conseq non possit per suaꝫ naturam.¶ Ad 2⁹ dō q⁹ maioz est falsa.q̄uis eīm sinē naturaliter appetat.tamē ea que sūt ad finem eligit pp finē.vñ ꝛ q̄uis hō naturaliʒ semper refugiat moztē.tū q̄q̄ eligit mori ꝓpter desideriū ꝟsecutōis finis.vñ dicebat apls de se.ad phili.ꝓ⁰.q⁹ erat desideriū habēs dissolui ꝛ eē cū xp̄o.¶ Ad 3⁹ pz solutio ex dictis in q̄one.¶ Ad 4⁹ dō q⁹ nō ē simile. qa uolūtas altioz est potētia q̄s intellectus. vt in p̄cedēti articlo ostēsū est.ꝛ incipit eius actio ubi intellectus actio termiat.qa eoz actiones sūt p ordinē se hntes.iō illud q̄ debilit cognoscim⁹ q̄q̄s fortit diligim⁹.ꝛ iō q̄ cognoscim⁹ mediate diligēr possumus imediate.¶ Ad 5⁹ dō q⁹ q̄uis corruptibilitas sit in cozpoze. tamē ipm corpus aiam impedit ab illa dispōne que in ea regritur ad hūdū beatitudinē.qa q̄diu ē in cozpoze nō pōt de lege cōi deū clar uidēr visionis hui⁹ hūdo lumen hituale ꝓpt sarcinā cozpis cozzuptibilis ipsū ad inferioza inclinātē.¶ Ad 6⁹ dō q⁹ ad intelligēdū aliqd sufficit q⁹ illud habeat esse repñtatiuū intellectui.illō aūt q̄ō non hēt eē in re ex nec ē intellectū informās pōt eē repñtatiū ei sicut qdditas alic⁹ corrupte c⁹ nō vitas. sꝫ similitudo intellectū meū informat repsentata ē intellectui meo eē ēt cuiusꝫ creatur repñtatū fuit diuio itellectui ab eterno. cū g⁹ dr q⁹ ō nō ente nō ē scīa extēdit ens nō tm ad eē in re extra.nec ad eē in intellectu tm.sed etiā ad repñtari intellectui. q̄ō ꝓpe pōt dici ens rōnis.

Septimo queritur vtꝫ electoꝝ beatitudo erit maioz post iudiciuꝫ q̄ añ. Et ur q⁹ nō.q̄to vtus aie magis est vnita ad deū tāto clarius ipm uidet. sed aia beata mō magis est ad deuꝫ unita q̄ erit post cozporis resūptionē. qa tunc portio sue vtutis cōuertet ad uiuificādū ꝛ regēdū cozp⁹.g⁹ post resurrectionē min⁹ clare deum videbit.ꝛ ex ꝟñti minus erit beata.¶ Itē intellect⁹ in intelligēdo organo corporali non indiget.g⁹ p cozpis resūptionē deū clarius nō cognoscet.ꝛ ex ꝟñti nō erit beatior.¶ Itē aia xp̄i p sui sepationē a corpore.nec fuit facta minus beata.nec p resūptionē beatior.ergo a simili ita ē ō aliis aiabus beatis.¶ Itē q̄diu uoluntas pficit charitate nō cōplēte totā eius capacitatē naturalē possibilis est ad eius ꝓpationeꝫ. qō ꝓbo p simile q̄diu materia est sub forma nō cōplente absolute totā eius capacitatē naturalē possibilē ē ad ei⁹ ꝓpatōem. et cū est sub forma totam eius capacitatē cōplēte illa priuari nō pōt. vt pz in materia celi.sꝫ uolūtas nulli⁹ aie beate possibilis ē ad ꝓpationē charitatis. qa alr essꝫ possibilis ad ꝓpationē beatitudinis. qō ꝓbat aug.izº de tri.c 8. ergo tota capacitas naturalis cuiusꝫ aie beate absolute ipleta ē beatitudine. ꝛ si sic eaꝝ beatitudo nō poterit post iudiciū augeri saltē intēsiue.¶ Itē si essēt possibiles ad beatitudinēꝫ intēsiorē ꝓ bonos actus quos facīt pficerent.uel se disponerēt ad pfectū. nō enim possꝫ dici q⁹ ad hoc ipedirēt.qa sūt extra statū merendi.quia ideo sūt ex statū merēdi.quia pficere non possūt. ergo cū nec pficiāt.nec ad pfectū disponāt se p suos bonos actus beatitudo eoz nō pōt itēdi.

Cōtra pfectior ē uirtus in toto q̄z in oī-
bus suis ptib⁹ sepatis.ut.n.dr̄.i7ª.ppōne
de causis.virtus unita fortior est q̄ dispsa
cētis paribus.qđ etiā docet experientia.sz
q̄libet ps dū actu ē in toto pticipat pfectio
nē totius.nō tātū illā que ē de eo rōe ptiū.
sz ēt illud augmētū uirtutis qđ est in eo p
ptiū unionē.cū gº aīa post carnis resūptō-
nē habita sit totā v̄tutē quā habet sepata.
7 ptē illius augmēti uirtutis qđ erit in cō
iūcto p unionē ptiū sequit̄ q; p corpoz re-
sūptionē aīe erūt pfectōris uirtutis q̄z mō.
ad quod sequit̄ q; deū pfectius uidebūt 7
pfectius fruentur eo q̄z mō. Itez aug.12º
sup ge.uersus finē dicit aīaz a corpore sepa
tā nō sic posse uidere incōmutabilem ībāz
ut scī angeli uident sine alia latentiore cā.
siue iō q; inest ei quidam naturalis appe-
titus corpus administrandi quo appetitu
retardatur quodāmō ne tota intentione p
gat in illud sūmū celū q̄sdiu nō subē corp⁹
cuius administratione appetitus ille quie-
scat. Item glo. super illud apoca.6º.uidi
subtus altare aīas interfectoz.dicit q; aīe
scōz iō dicūt̄ subtus altare. qz mō sunt in
minori dignitate q̄z sint future.qz nōdū ni-
si unā stolā acceperunt. Item nulla aīa per
corporis resūptionē erit minoris uirtutis
intelligendo 7 uolendo q̄z mō.al'.n.resūptō
corporis eēt in p̄iudiciū aīaz qđ falsuz est.
nulla ēt remanebit equalis uirtutis illi uir
tuti quaz habet mō. qz cū corpa ñ ordinēt̄
ad resurrectionē nisi pp aīaz intellectiuam.
frustra eēt corpoz resūptio qđ falsū ē.seqt̄
gº q; quelibet erit maioris uirtutis ī intel
ligendo 7 uolendo deū q̄z mō. quelz gº uū
clarius uidebit 7 fortius amabit. quelz gº
erit amatior etiam intensiue. Rº q; btitu
do.hoīuz electoz maior erit post iudicium
q̄z ante extensiue.qz nō habent mō nisi btī-
tudinē aīe.tūc aūt erūt btī 7 in aīa 7 in cor
pore.beatitudo etiā cuiuslibet aīe erit ma-
ior extensiue.qz nunc gaudet de bono pro-
prio. tunc autez gaudebit 7 de suo 7 de cor
poris bono.aliqui tamē ꝓbabiliter dicunt
q; nō erit maior intensiue.qz in resūptione
corporis nō dabit̄ ei aliquod augmentum
habitus glīe nec p illā resumptionē habe-
bit pfectius eē naturale.qz eē creatū ultra
ēntiaz nō uī importare nisi solā relatiōez
ad datorē ēndi.aīa aūt p corporis resūp-
tionē nō erit pfectioris ēntie sicut p sui se
parationē a corpore nihil fuit diminutum de
ēntia sua .per resūptionem etiam corporis
nō habebit pfectiorē relationē ad datorem
ēndi q̄z ante.quia rē mutari ꝑm relationē
p̄supponit eaz mutari ꝑz aliquid absolutū.
ꝑz doctrinā phi.5º.phisi.sz si aīa non esset
bitura pfectius eē p corporis resūptionez.
uī q; nō sit habitura pfectiorē uirtutē.7 ex
cōsequenti nec actū uidendi pfectiorē. Bz
ō hāc opinionē uī eē auctoritas aug.ī op-
ponendo allegata ad ptē secūdam. 7 magr̄
dicens hª di.cº.ult.q; amplior erit cogni-
tio.vnde mihi uī dō q; beatitudo aīe erit
maior etiā itensiue.qz clarius deū uidebit.
vñ magr̄ hª di.cº.ulti.pacto iudicio āplio-
rē gl'iam sue claritatis deus mōstrabit ele
ctis nō q; aīa sit receptura maiorē gl'ie ha
bitū.sed quia augebitur pfectio sue natu-
ralis uirtutis.q̄sto aūt pfectior ē naturalis
aīe uirtus tanto cū equali adiutorio super
naturali deū clarius uidet.q; aūt pfectior
futura sit p corporis resumptionem natura
lis anime uirtus ꝓbo sic.q̄sto res habet
pfectiorem ēndi modū tanto pfectius pōt
habere sue uirtutis operationē.sz aīa bea-
ta per sui corporis resūptionē habebit p-
fectiorē mōz essendi q̄z mō.qz oīs ps hz p-
fectiorem modum essendi in toto q̄z sepa-
ta ab eo ceteris paribº.aīa aūt creata ē ut
hoīs ps.7 iō cū ex aīa sepata 7 suo corpoꝛ
iterū cōstituet̄ hoīs ēntia pfectiorē habe-
bit naturalē uirtutē q̄z mō. Preterea na-
tura recta nō appetit naturaliter hr̄e ali-
quid quo habito nō fieret pfectior ꝑm mo
dū ēndi nec ꝑz uirtutem.sz natura cuiusli
bet aīe beate est recta.7 quelibet naturaliꝛ
appetit resūptionē corporis ꝓprij.gº p illā
rsūptionē q̄lz fieret pfectior ꝑz ēndi mōz
uī ꝑz v̄tutē. sz ad pfectiorē ēndi mōz seqt̄
maior v̄tutis pfectio 7 maior v̄tutis pfec-
tio p̄supp̄it pfectiorē ēndi mōz.pfectiorē
gº habebunt essendi modū 7 uirtutem post
resūptionē corporꝛ q̄z añ.q;.n.aīa in corpo
re corruptibili im perfectiorem habeat suā
operationem naturalem q̄z separata hoc ē
p accidens.s. ratione corruptibilitatis cor
poris qua ē ei rebellis 7 eam aggrauat in
xta illud sap.9º.corp⁹ qđ corrumpitur ag-

grauat aiaz. sed sicut dicit Aug. 12°. sup ge. uersus finē. cū aīa hoc corpus iā nō aīale. sz p futurā cōmutationē spūale recepit pfectū habebit nature sue mōz obediēs 7 ipe rans uiuificata 7 uiuificans'tā ineffabili facilitate ut sit ei glorie qđ fuit sarcie. Ad p^m in opp^m đđ q aīa post iudiciū nō erit minus unita ad deū q̄z mō. sz magis. qz ex h° q corp^m reget uirtus eius non dispget' sed augebit'. 7 illud regimē ad dei glīaz ferret'. Ad 2^m đđ q aīa p corporis resūptionē ñ uidebit deū clarius. nō qz p organuz oper'. sed quia p. corporis resūptionez eēndi mōz habebit. Ad 3^m đđ q nō ē sīle dici de aīa xp̄i 7 de alijs aīabus. qz aīa xp̄i suā actualē exīntiā habet in uerbo. 7 qz nō fuit minus uerbo unita sepata a corpe q̄z corpi cōiūcta. iō habuit ita pfectū actualitatis existēdi modū a corpe sepata sicut corpi iūcta. Ad 4^m đđ q q̄suis non omnium uoluntatū beatoz naturales capacitates sint absolute iplete charitate. sz illa implete sint p cōpationē ad eaz dispōez. nō tn possibiles sunt ad charitatis puationē. qz aīa habens charitatē illa puari non pōt nisi ipamet se auertat a deo p uoluntatē. sz nullus beatus se a deo auertere pōt. qz in deo uidēt pfectiōes oīuz bonoz. nec in ipso aliquid appbendunt sub rōne mali nec sub rōe defect^m pfectiōis alicuius boni 7 sicut creatura rōnalis uēl intellectualis' nihil pōt uelle nisi appbēdat aliqd in ipo sub rōe alic^s bōi nec illud pōt nō amare in quo qcq̄d appzehendit sub rōne alicuius boni appbendit. nec ualet sīle de materia quā adducebas ad pbationē maioris argumenti. materia. n. p^a se ipam non transmutat de una forma ad aliā. sz ab alio transmutat'. sz nihil pōt trās mutare uolūtatē bītē charitatē ad charitatis puatōnē nisi ipa trāsmutet semetipaz Ad 5^m cū dr q si eēnt possibiles ad btūdinē intensiorē p bonos actus quos faciūt pficerent uel se disponerēt ad pfectuz 7c. dico q uerū eēt si gloria beatoz eēt educibilis de potentia aīe p bonos actus. sz nō ē ita. talis. n. bītus ē in beatis a deo p crationē. tota aūt pfectio p bonos actus educibilis de potentia aīe q̄z diu ē a corpe sepata ē in qualibet aīa beata in sūmo suo. bīt^m eiz glīe illā totaz possibilitatem reducit ad actū. 7 iō p bonos act^s quos faciūt nō iteri dit' eoz beatitudo. nec se ad talē intensionē disponūt. post corpoz aūt resūptionē tota pfectio educibilis p act^s hoīs de potentia totius cōiūcti reducet' ad cōpletū actū i v/tute glie. 7 iō bītu glie nō augmentato aīe pfectius deū uidebūt. ꝓpter pfectiorē mōz eēndi quē habebunt ut dclaratū ē i corpore qōms. Argumenta ad ptē 2^m cōcedenda sunt. tn ad intellectū auctoritatis Augi sciendū q aīe sepate nō retardant' in aliq^o a pfectione uisionis sue ꝓpter amorē suoz corpoz p se. qz nō minus amabūt corpora sua post resurrectionē q̄z mō. sz qz amatis coporibus carent p quā carentiā hñt impfectū nature sue modū quē habebūt pfectū post resumptionē corpoz suoz. 7 hoc forte uoluit notare Aug. per illud uerbum sīue ex aliqua latentiore cā. Ad rōez aūt adductā p alia opione in corpe qōis pōt dici q aīa p corpis resūptionē hēbit pfctō rē relationē ad datorē eēndi q̄z mō. qz eīt exīns per actualitatē pfectiorē q̄z mō. fz. n. sīnaz phī. 7°. metha. Illa duo ex qb^s possibile ē fieri p eēntiā unū oz eē aliquo modo in potētia. qđ etiā exp̄sse dicit cōmentator suus ibidē. Per hoc aūt ex eis ꝺstituit' unū. qz possibilitates que erant in eis tminant' ad unā perfectā actualitatē cōpositi p quā quelz pars perfectius existit q̄z per se. tmination aūt possibilitatis ptiet ad unā actualitatē totius ē eaz aliqualis mutatio fz aliquid absolutū inq̄stū p hoc efficiūt' exīntes p actualitatē cōpositi que est res absoluta per quā nō existebant añ. Uel aliter pōt dici 7 clarius. q. eē aīe rōnalis nō tantū addit ultra eius eēntiā relationē ad datorem essendi. sz etiā ad ꝺpositū qđ ex ipa 7 corpore cōstituit'. sed q̄diu ē sepata illa relatio est in ea aptitudine. sed p^s corporis resuptionē erit in ea in actu. pfectius ē autez ptem referri ad totū in actu q̄z in aptitudine tm. huius aūt relationis actualitas cābitur in ea p sui cōiūctionē cū corpore que nō erit relatio. sed quedā actio unientis 7 quedam passio unibiliū. Pōt etiā aliter dici q sicut nō ē idem natura 7 modus nature. sic nō est idem eē 7 modus eēndi. 7 q si cut aīa per corporis resūptionē ñ ē bītura pfectiorē naturā q̄z beat mō. 7 tn ē bītura

pfectiõē nature sue modū. ut ps p auctoritatē Augi allegatā i corpore qōnis. sic declaro q; p corpis rsūptōnē ñ sit hīa pfectius natale eē ut dicūt mlti. tñ qz p resūptionē corporis hebit sui naturalis eē pfectionē modū. z ex ōñti pfectionē uirtute seu vtutis mōz. hec. n. nō tm cōsequēt ad pfectius eē. sz etiā ad pfectiōnē eēndi mōz. q̄sto. n. pfectior ē naturalis. aīe uirt' tanto cū eqlibitu gl'ie deū clarī' uidēt. aīe g° p corpoz resūptionē deū uidebūt clarius q̄ mō duz sūt a suis corporibus sepate.

QCtauo queritur utrū beatitudo ab oībus beatis equaliter pticipet'. Et uī q; sic. Math. 20. dr q; oēs acceperūt singulos denarios. sed p denarium significat aliquid qō. oēs beati coīter habēt. ⁊ Item. i. Jo. 3°. uidemus eum sicuti est. sz res nō pōt uideri clarius q̄ sicuti ē. g° oēs beati equaliter clare deū uidēt. z ex ōñti oēs equal'r sunt beati. ⁊ Itē. Aug. li°. 83°. qōnū. q. 32ª. dicit eādē rē nō posse aliū alio plus intelligere. g° unus beat' nō pōt deū plus uidere q̄ alius. z ex ōñti nec beatior eē. ⁊ Item beatitudo ē ultimum qō hō pōt ꝺsequi. sz ultra ultimū nihil ē. g° beatitudo unius nō pōt eē maior beatitudine alteri'. ⁊ Cōtra. i. ad corī. 15°. stella differt in claritate. sic z resurrectio mortuoz. ⁊ Itē. p miū debet respondere merito. sed non oēs beati equaliter meruerūt. g° nō oēs equaliter beati sūt. ⁊ Itē beatitudo post iudiciuz cōplete pficiet cuiuslibet beati appetitū tā deliberatiuū q̄ naturalē. sed in capacitate naturali ē naturalis appetit' ad cōplemētū toti' pfectionis cui' capax ē absolute. g° tota capacitas cuiuslibet implebit'. sz capacitates ille nō i oībus beatis sunt equales. g° nec oēs equaliter beati sūt. ⁊ R° q; i bītudine ē cōsiderare beatitudinis obiectū. s. bonū increatū qō unū z idē exñs ab oībus pticipat'. z ipaz dispositionē beatoz p quā illud bonū clare uidendo z pfecte diligendo ips pticipāt ex pte obi pticipati non est unus alio beatior. qz idem ē obm qō oēs pticipāt. sed ex pte dispositionis beatoz est unus beatior alio īq̄' unus uidet alio clarius deū z diligit pfect'. qui. n. equalē hñtes uirtutē nature hñt inequalez habitum glorie. uel equalē hñtes habitum gl'ie hñt ieqlē vtutē nature inequalit' deū uidēt. et ex ōñti meqliter beati sunt pp inequalē ex pte beatoz dispōez. vñ glo. sup illō. Jo. 14°. In domo p'ris mei māsiones multe sūt dic .i. diuersa p̄mia meritoz. ⁊ Ad p'° in opp° dō q; iō oēs dicūt' accepisse singl'os denarios. qz idē ē bonū qō oēs beati pticipant. q̄uis ips pticipēt mō differenti ex pte pticipantiū. ⁊ Ad 2°° dō q; q̄uis qlibet beat° uideat deū sicuti est. ex hoc tm non seq̄t' q; uisio unius nō sit intensior q̄ uisio alteri'. ⁊ Ad 3°° dō q; illa determinatio plus pōt iportare modū ex pte rei intellecte. z sic uera ē ppō. q. n. itelligit rē hr̄e p aliū modū q̄ hēt. nō intelligit sed errat. z sic intelligit Aug. ut ps p lr̄az añcedētē. si aūt dicat mōz ex pte intelligentis. sic ille qui hēt clariorē z uirtuosiorē intellectū pōt eandē rem magis intelligere q̄ alius. ⁊ Ad 4°° dō q; beatitudo dr̄ ultimū oīuz desiderabiliū iq̄stū t'minat totaliter appetitū. g° dico q; beatitudo cuiuslibet boni totaliter t'minat suuz appetitū ita q; ultra hoc nihil desiderat. ul' pōt dici q; beatitudo dr̄ ultimū desiderabiliū sicut hō nobilissimū oīuz aīaliū z tamē inter hoīes unus ē alio nobilior. q̄uis aūt argumenta ad ptē aliā gr̄a p̄ncipalis cōclusionis cōcedenda sint. tm quia ultimū appēter uī cōcludere q; naturalis capacitas cuiuslibet bti absolute impleta ē quod falsuz ē. q̄uis impleta sit p cōpationē ad dispositionē quā beatus in uita hūit. Jō soluēdū ē z dicendū q; minor ē falsa. si accipiat' natural' appetitus p aliquo motu naturalis īclinationis. natural' eim capacitas cuiuslz beati impleta ē p cōpationē ad suā dispōnē ut dictū est. z iō cū sit plene subiecta uoluntati beati ad plus habendū nō inclinat'. si tm extenderet' nomē naturalis appetitus ad naturalē possibilitatē ꝺz quē modū dic phūs q; materia appetit formā. sic minor uera est. sz sic maior nō esset uera. qz multi sunt beati quoz naturalis capacitas absolute cōsiderata posset recipere maiorem hīa tū lūis gl'ie q̄s habeāt z deus de potestate absoluta maiorē posset dare.

QOnsequenter q̄ritur ō 3° p̄ncipali. Et circa hoc q̄rūt. 8°. ⁊ Primo

utrū in beata uisione intellectus sit passiu⁹ tm. ¶ 2° utrū lumen intellectus agentis req rat ad illā uisionē. ¶ 3° utrū uisio cr̃atura rū in deo sit ptinens ad beatitudinis eēntiā ¶ 4° utrū in beata fruitione uolūtas sit tm passiua ¶ 5° utrū in uolūtate beata sit idez realiter fruitio ⁊ gaudiū. ¶ 6° utrū gaudiū sit de beatitudinis eēntia. ¶ 7° utrū tentio dos sit alia a uisione ⁊ fruitione. ¶ 8° utruz securitas sit de beatitudinis eēntia. ¶ Utrū aūt deus possit uideri per sola naturalia ⁊ utrū in hac uita. determinatuz ē in articulo p̄cedenti. Hec etiam q̄ utrū deus ab itel lectu beato uideatur p speciem. ⁊ mlte alie q̄nes de uisione dei determinate sūt l.° 3° di. 14ª. ⁊ iō hic easdem repetere superfluuz uiderteur.

PRimo ostendo q⁹ in uisione beata intellectus sit passiu⁹ tm. nul la res est cā efficiens sui finis. q2 causa effi ciens est nobilio2 suo effectu. ⁊ finis nobili o2 his que sunt ad finem. sed intellectus bī tuati lumine gl'ie finis est uisio dei. g° intel lectus p lumen gl'ie nō est illius uisionis cā efficiens. g° respectu eius ē tm̄mō patiens ¶ Item sicut se habet uidere ad intellectuz. ita uideri ad diuinam eēntiam uisam. ſz di uina essentia in hoc q⁹ uī nihil patit. g° in tellectus in uidendo ipsam nihil agit. g° in uidendo ē passiuus tm̄. ¶ Item nobilissimus actus est a nobilissimo agente. sed uisio dei ē nobilissim⁹ act⁹. g° ē a nobilissimo agēte. sed summū intelligibile ē nobilissimū agēs. g° illa uisio creatur a summo intelligibili ⁊ nō ab intellectu uidente. ⁊ si sic respectu il lius est passiuus tm̄. ¶ Item respectu huius quod conuenit anime inq̄tum est possibilis tantum anima est passiua tm̄. sed quodcūq intelligere conuenit anime rōne intellectus possibilis tantū. quia intellectus agens nō intelligit. g° aīa in uidendo summū intel ligibile est patiens tm̄. ¶ Contra nobilius ē agere q̄ pati. ſz ipa uisio dei ē nobilissimū q̄ quod sit in intellectu. g° est eius actio ñ passio. ¶ Item si intellectus beatus in uiden do deum esset tm̄ passiuus non requireret in eo ad illam uisionē nisi lumen quo supna turaliter eleuatur ⁊ ipius itelligibil' p̄ntia. quia dispositio patientis ⁊ cōiunctio agen tis cū patiente sufficiūt ad causandū actiō nē. sed ultra lumen p̄dictum requiritur in intellectu spēs determinans intellectum ad intelligibile. ſz quod uī uelle Aug. li°. 6°. ō tri. c°. u°. g° intellect⁹ respectu uisionis illi us nō ē tm̄mō passiuus. ¶ Item dicere ⁊ iu dicare ē agere. ſz intellectus uidendo diui nā eēntiam dicit ipsam esse summā uerita tem. ⁊ iudicat hoc dictū esse uerū. g° in ui dendo diuinā eēntiam non tantū ē passiu⁹. sed etiā est actiuus. ¶ Ad istā q̄nem dicūt quidam q⁹ intellectus q̄q̄z de intelligibili ipotentia facit intelligibile in actu cū in se ipo facit mediante fantasmate spēz intelli gibilem quidditatis rei sensibilis. intellect⁹ etiā ipsam quidditatē simplici apphensiōe intelligit. simplices etiā apprehensiones cō ponit ⁊ diuidit ſz phm̄. 3° de aīa. respectu pmi ⁊ tertij intellectus ē actiuus ⁊ passiu⁹ diuersis respectibus. inq̄tū. n. facit speciez intelligibile mō p̄dicto est actiuus. eam eiz facit p suū actū. inq̄tū aūt fit in se ipo est passiuus. eam. n. recipit p suuz passiuū. sil'r inq̄tū cōponit ⁊ diuidit ē actiuus. inq̄tuz aūt illa cōpositio ⁊ diuisio fit in ipso ē pas siuus. sed respectu simplicis apphensionis ē passiuus tm̄. sic. n. ipsa intellectio fit a qd ditate p se uel mediante sua spē in ipso in tellectu sub rōe qua possibilis ē. cū g° intel lectus beati uisio sit apprehensio simplex respectu illius intellectus ē passiuus tm̄. ⁊ causatur illa uisio ab obiecto quod ē summū intelligibile. in ipo intellectu disposito ad eā susceptionē p lumen gl'ie. ¶ Alij dicūt q⁹ intellectus in uidēdo deū aliquo mō ē actiuus q̄uis in uidendo plus patiat q̄z agat. ipsa. n. uisio in intellectu inq̄tū est possibil. causatur nō tm̄ p actiuū intellectus ⁊ lumē hñs rōem spēi in determinando. sed p̄ncipa lius causatur ab obiecto ita q⁹ causa efficiens eius cōplectitur actum intellectus ⁊ lu men glorie ⁊ speciem determinantē siue dif ferat realiter a lumine gl'ie siue nō. ⁊ ipsaz diuinam essentiam nō tm̄ inq̄tū opatur si cut opatur in omni actione. sed etiā inq̄tū opatur eo modo quo obiectū agit in passi uam potentiam. ⁊ q̄uis ista quatuor concurrant ad causam effectiuaz uisiōis illius. ex hoc tm̄ nō sequitur q⁹ sit cōpositio2 sed uirtuosio2 ⁊ lōge plus opat ibi p̄ntia dīne

eẽntie q̃z alia tria sit.illa g° motione que ẽ uisio aliquo mõ mouet se intellectus p suũ actiuũ ⁊ eam patitur p suũ passiuum.q̃uis totus intellectus sit mouens ⁊ mot°.¶ Qui uult tenere ꝑmã opinionẽ que ꝓbabilis est. ⁊ ad sustinendũ facilis põt dicere ad ꝑmuz quod ẽ contra eam q⁹ maioz eius nõ est uera uniuersaliter.nobilius eĩm ẽ pati passionẽ nobilẽ que ẽ salus ⁊ pfectio patiẽtis q̃z agere aliquã actionẽ pue dignitatis.ipa.n. uisio dei salus ⁊ ultĩa pfectio intellectus eã patientis.⁊ est tante dignitatis q⁹ respectu eius intellectus nõ possz eẽ agẽs .ẽ eiz finis eius ultimus.¶ Ad 2m dõ q⁹ ꝓz illam opiõnẽ nõ ꝝquireret aliqua spẽs nisi uoces specĩẽ lumẽ glorie qõ intellectũ deo assimilat. ⁊ dõ q⁹ aug.in auctoritate allegata similitudinẽ dei accepit ꝑ ipa uisione qua exꝑssius intellectũ assimilat deo q̃z hĩt° glĩe.illaz eiz similitudinẽ ibidẽ stati uocat uerbũ ⁊ notitiã.ut aũt oñsũ ẽ li°.1°.uerbũ nõ tm̃ accipitꝛ pro similitudine p quã intellect° ĩtelligit. nec ꝑ qdditate distincte intellecta.sed ꝑncipalius intelligitur ꝑ intellectione formata. vñ in ꝓmone de natiuitate Ioannis baptiste dr̃ q⁹ uerbũ ẽ ipa cogitatõ.Uel põt dici q⁹ auctoritas sci aug.allegata intelligẽda ẽ de cognitione dei in uia.¶ Ad 3m dõ q⁹ dicere ꝑpe loquendo ẽ ꝑducere uerbuz.⁊ iõ q⁹ beatus intellectus intelligit diuinã eẽntiam esse sũmam ueritatẽ ꝑus ordine nature q̃z uerbũ ꝑducat.iõ hoc intelligit non ꝑ hoc qõ dicit.nõ uideo tĩ qr̃ postq̃z intellectus sic ꝑ ꝑdictã passionẽ ẽ reductus in actũ nõ possit uerbũ aliquod ꝑducere quo dicat illud quod ꝑus ordie nature pfecte uidet q̃z ꝑducat uerbum ¶ Qui uult tenere ꝓz opinionẽ que multũ est rõnabil' põt dicere ad primũ in opp° q⁹ q̃uis intellectus ñ possz eẽ tota cã sui finis.tñ ad h° põt coopari.q̃uis ꝑncipalius sit a sũmo intelligibili ut ostensũ est.¶ Ad 2m dicendum q⁹ minor est falsa. qa ut ostensũ ẽ.intellectus q quo mõ coopatur ad illã uisionẽ ita q⁹ respectu eius nõ ẽ pure passiuus.¶ Ad 3m dõ q⁹ illa uisio cũ sit creatura nõ ẽ nobilissim° actus simpliciter.nec etiã inter actus creatos.qr actus fruitionis nobilioz ẽ.tñ ẽ nobilissimus actus intellectus creati.⁊ ẽ aliq° mõ ab ipo iq̃stũ ẽ nobilissime dispositi°. ꝑncipalius tñ ẽ ab obiecto quod ẽ intelligibile sũmũ.¶ Ad 4m dõ q⁹ ꝑpe loquendo nec possibile ipius intellectus intelligit.nec etiã actũ ei° ĩtelligit.sed ipe intellect° intelligit a quo est intellectio p suũ actũ.⁊ in quo est p suũ passiuũ.ita q⁹ ad ipaz intellectionem causandã in ipo intellectu cõcurrit eius actiuũ ⁊ passiuũ.Exẽplũ.leue p suaz formam mouz se cũ adiutorio influentie loci p suam essentiaz mouet'.nec'dico q⁹ forma moueat materiã p se.sed totũ leue ẽ qõ mouetur.⁊ qõ mouet.q̃uis p aliud ⁊ aliud.

Secundo querí tur utrũ lumen intellectus agentis requirat' ad illaz uisionẽ.Et ur̃ q⁹ nõ.qr intellectus agens ñ requirit actũ intelligendi.nisi ad hoc ut faciat de intelligibili ꝛpotentia intelligibile in actu.sz diuina eẽntia ĩtelligibilis ẽ actu. g° ad ipsã intelligendã nõ requirit' lumen intellectus agentis.¶ Item lumẽ solis ⁊ stellaz nõ concurrũt simul ad eundẽ actũ uidẽdi coꝛpaliter pp ꝛpoꝛtiõnẽ luminũ illoz. cũ g° lumẽ glorie nõ minus excedat naturale lumẽ intellect° agentis q̃z lumen solis lumẽ stellaz.uidet' q⁹ nõ possit ocurrere ad eũdẽ actũ uidendi intellectualiter.¶ Itẽ ad actum supnaturalẽ agendum nõ põt simul concurrere uirtus naturalis cũ supnaturali.quod pz in creatione aĩe intellectiue ⁊ in infusione gr̃e.sed uidere deũ ẽ actio supnaturalis.⁊ lumẽ glĩe ẽ supnaturalis uirtus. g° lumen intellectus agentis qõ ẽ uirt° naturalis nõ põt simul cõcurrere cũ luie'gloꝛie ad uidendũ deũ.¶ Contra inconueniens est q⁹ ꝑpetuo ⁊ respectu nobilissimi obiecti potentia nobilioꝛ remaneat ociosa. ⁊ min° nobilis sit officiosa.sed potentia nobilioꝛ ẽ intellectus agens q̃z possibilis. cũ g° intellectus possibilis requiratur ad hoc q⁹ aĩa uideat deũ ad hoc etiã requiritur lumẽ intellectus agentis.¶ Itẽ lumen glĩe nõ ẽ sine lumine nature.g° nec eius actio sepatur ab eius actione.¶ R° q⁹ siue in uidendo deuz intellectus sit pure passiu°. siue aliquo mõ actiuus ad illã tamen uisionem requiritur lumen intellectus agẽtis cũ limĩe glĩe.glĩa .n.ẽ secũdaria ⁊ ulciata naĩe pfectio.vñ lumẽ glĩe ẽ pfectiuũ lumis natural' ĩtellectus agentis.qñ autez duarum formaꝛũ una est

alterius pfectiua ad illū eundē actū ad quē ordinat' pficiēs ordiat' pfecta. q̄uis ille actus p̄ncipalius respiciat totū cōpositū rōe illius que pficit q̄z rōe illius q̄ pficit'. cū g° lumē glie ordinet' ad uisionē beatā. ad illā eandē ordinat' lumē intellectus agentis. sed lumen glie ad illā ordinat' p̄ncipaliter. ⁊ lumen intellectus agentis q̄si dispositiue. vñ si intellectus ē pure passiuus respectu illius uisionis p utrūq̄z simul lumen ē sufficiēter dispositū ad faciendū ab obiecto illā pfectiuā passionē que ē uisio. si aūt aliquo mō est actiuus utroq̄z lumine iuuat'. ad suā actionē. vñ hūs fortius lumen intellect⁹ agentis cū equali hītu lūis glie intensius deū uidet q̄z hūs lumen intellectus agentis debilius. natural'. n. uirt⁹ fortior p equale adiutoriū supnaturale efficaci⁹ pōt ī actū supnat'ale. sic uidem⁹ q̄ si supnatural'r darent' penne hōi leuior ⁊ ponderosiori efficacius uolaret leuior ex sua naturali uirtute q̄z ponderosior. q̄uis posse uolare excedat utriusq̄z naturā. ¶ Ad p^m in opp^m dō q̄ maior ē falsa ut patet ex p̄dictis. ¶ Ad 2^m dō q̄ nō est sil'e. q⁊ nō sic se hēt lumen corporale ad oculū corporalē sic lumē intellectuale ad intellectū. q⁊ ocul⁹ corporalis ita pōt affici seu transmutari a forti lumīe quod ñ pōt īmutari a debili. nō sic aūt pōt dici d intellectu. vñ phūs. 3° de aīa. sensus nō pōt sentire ex ualde sensibili. sed intellectus cū intelligat aliquid ualde intelligibile nō minus ī. ima. sed etiā magis. sensitiuū. n. nō sine corpore ē. hic aūt sepat⁹ ē. i. corporeo orgāo ñ utēs. ¶ Ad 3^m dō q̄ maior uera est de actu supnaturali qui nō pōt eē nisi ab infinita potētia cuiusmodi ē creare. nō āt ē uer de actu supnaturali q ē a deo. ita q̄ ad ipūz reqrit' supnat'alis uirt⁹ finita. talis aūt act⁹ ē dei uisio. ad hoc. n. requirit' in intellectu creato lumen glie quod ē uirtus supnaturalis. ⁊ tamen finita.

Tertio queritur

ut^m uisio creat'a ī deo sit ptinēs ad btitudīs eētiā. Et uī q̄ sic. q⁊ ut oñsū ē h. 3°. di. 14ª eadē ē uisio qua intellectus beat⁹ uidet diuinā eētiam ⁊ creaturas ī ea. cū ergo uisio diuine eētie sit beatitudinis essentia uisio creaturaꝝ ī ea ē de beatitudīs eētia. ¶ Itē de beatitudinis eētia ē scire se beatū eē. sz scire se beatū eē. ē scire creaturas. q⁊ ipe beatus ē creatura. ⁊ sua uisio ē creatura. g° uisio aliquaꝝ creaturaꝝ ē de beatitudinis eētia. ¶ Contra Aug. 5°. li. cōfes. quasi int' p̄ncipiū ⁊ mediū loquēs ad deū dicit. Infelix hō qui scit illa oīa. te aūt nescit. beatus aūt qui te scit. etiā si illa nesciat. qui uero ⁊ te. ⁊ illa nouit nō pp illa beatior. sz pp te solū beatus ē. ¶ Itē illud solū ē de beatitudīs eētia qđ requirit' ad pfectā cōiūctionē aīe cū deo. sz p uisionē diuine eētie ⁊ eius fruitionē eēt aīa pfecte cōiūcta deo. etiā si nulla in eo uideret creaturā. g° uisio creaturaꝝ ī deo ñ ē de beatitudīs eētia. ¶ 2° eētia beatitudīs aīe cōsistit in pfecta sui cōiūctione cū deo. vñ qcqd ē de rōe illi⁹ ē de eētia beatitudinis. ⁊ quod est extra rōem illi⁹ cōiūctionis nō ē de beatitudīs eētia. q̄uis aūt uisio creaturaꝝ in deo sit de rōe illius cōiūctionis inq̄ntū illa eadē uisione uī^r diuina eētia. nō tñ ē de rōe cōiūctionis iq̄s^m ē respectu creaturaꝝ in deo. nō. n. iō q⁊ illa uisio ē respectu creaturaꝝ ē pfecta. sed q⁊ pfecta ē iō ē etiā respectu creaturaꝝ ita q̄ pus ordine nature uidet ītellectus beatus diuinā eētiā pfecte q̄z creaturas in ea. respectus g° uisionis illius ad creaturas re p̄sentatas in deo ē ex̄ rōez pfecte cōiūctionis aīe cū deo ēt aliqd cr̄atū ex illa. Alij aūt nō improbanter dicunt q̄ uidere in deo se ipz ⁊ suā uisionē ē de beatitudinis essentia. q̄uis nō sic possit dici de uisione aliaꝝ creaturaꝝ in deo. pfectius. n. unit' intellectus deo uel quietatur in ipo uidendo ipsum. ⁊ uidendo se uidere ipz q̄z. si nō uideret se uidere. p^m eiz actū sine ꝓ ipossibile est esse ita pfectū sicut cuz ꝓ. nec p^m actū sine ꝓ posset sequi tā pfecta fruitio sicut cū secūdo. ¶ Qui uult tenere primā opinionē pōt dicere q̄ ad primū in oppositū p̄z solutio ex iā dictis. ¶ Ad 2^m dō q̄ maior ē falsa. scire eiz se eē beatū. p̄supponit ordine nature se eē beatū. q̄uis n. nō cognoscat' res pcē nisi cognoscēs cognoscat se cognoscer illā. sicut nihil diligit' pfecte nisi diligens diligat se diligere illud. tñ reflectio intellectus sup actū suū nō ē de rōe pfectiōis p̄mi act⁹. sed ex pfectione p̄mi actus. cātur tñ intellectus beatus. q̄uis uisionē qua diuinā eētiā

uidet uideat in ꝓpo gñe alia uisiõe. tñ se et illã uisionẽ uidet in diuina eẽntia eadẽ uisione in numero qua uidet diuinam eẽntiã. ℞Qui uult tenere ꝓz opinionẽ põt dicere ad pm ad ꝓz ptez q illud uerbũ Aug. itelligendũ ẽ de alijs creaturis a uidente ⁊ ab illa uisione. ℞Ad 2m dm q minor ẽ falsa loquẽdo de creatura que ẽ ipe uidẽs ⁊ ꝺ ista uisione. qz alr nõ qetaret pfecte in deo.

Quarto queritur utrũ in beata uisiõe uolũtas sit tãtũ passiua. Et vr q sic. Anse. ꝺ cãu diaboli statĩ pm mdiũ. Quicqd se mouz ad uolẽdũ ꝑm uult se ita mouere. sz pmus motm uolũtatis ẽ respectu finis. gm ipossibile ẽ q uolũtas se moueat illo motu. qua nõ pcessit motus uoluntatis quo uellet se sic mouere. sz motus fruitiõis ẽ respectu finis. gm uolũtas in fruendo non mouet se. sed tm ẽ mota. ℞Itẽ ipossibile est idẽ ꝼm idem ⁊ etiam respectu eiusdem simlr eẽ moueus ⁊ motũ. qz ꝼz phũz. 3m. phisi. mouẽs mouz iq̃tũ ẽ in actu. motu mouet iq̃tũ ẽ in potentia. sz ipossibile ẽ idẽ ꝼm idem ⁊ respectu eiusdez simul eẽ in actu. ⁊ in potẽtia cũ gm sit simplex ipossibile ẽ q ipa respectu ciusdẽ obi simul sit mouens ⁊ mota. sz certũ est q in fruendo mouet. gm impossibile ẽ q in fruendo moueat se. in fruendo gm ẽ passiua tm. ℞Itẽ fruitio ẽ finis ultimus uite humane. ut. n. superius ostensum est. uisio ordinatur ad fruitionẽ. sz impossibile ẽ aliqua rẽ eẽ cãz sui finis ultimi. qz alias eẽt affectus nobilior sua cã. gm uoluntas in fruẽdo nõ mouet se. sz tm̃mõ ẽ passiua. ℞Contra Aug. li. 1. de doctrina xpiana nõ multũ post ꝓncipiũ. Frui ẽ amor ihereẽ alicui rei pp se ipaz. sed uolũtas in amando deum pp se in uia mouet se alr in amando ipuz nõ meret. gm uidet q si fruendo deo fruitiõe uie mouet se q etiã fruendo eo fruitione pfie moueat se. ℞Item phũs. 3m. ethi. cm. 2m. dicit q uiolẽtũ simplr ẽ cui pncipiũ ẽ extra in quo nihil cõfert opans uel patiens. gm si uoluntas in fruẽdo deo nihil cooperet. sz tm̃mõ pateret illa fruitio essz uiolenta. quod falsũ ẽ. ℞Ad qm q in beata fruitõe uolũtas nõ ẽ tm̃ passiua. nec tm̃ actiua. magis tñ passiua ẽ q̃z actiua. ñ eiz, tm̃ ẽ passiua cũ natura uolũtatis sit mouere se ⁊ alia que sunt in aĩa. dicẽte Anse. 3m. li m. de cõcordia pscie. ⁊ li m. ar. uersus finẽ q uoluntas ẽ instrm se ipm mouens. Et phũs uelle ur. i. de aĩa q uelle est motus ab aĩa. expit etiã hõ q ꝑ amorẽ est qdã conatus in aĩa ad rem amatã. pp qꝺ dicit Ber. ꝺ precepto et dispẽ. uersus finẽ q non est prestior ubi aĩat q̃z ubi amat. s. q̃z tũ ad conatũ nec ẽ tm̃ actiua. qz inq̃z tũ ẽ actus fruitiõis in se ipa ẽ passiua. sicut actiua ẽ inq̃z tũ ẽ ab ea. ipossibile. n. ẽ q actus realiter differens a potentia sit ĩ ea nisi respectu eius aliquo modo sit passiua. recipe. n. ẽ quoddã pati. magis passiua tñ ẽ q̃z actiua in beata fruitione. qz ipa fruitio nõ elicitur a uolũtate hĩtu charitatis pfecta tm̃. sz ẽt imediate ab obõ qꝺ ẽ summa bõitas. ita q uoluntas charitate perfecta ⁊ ipsum obm simlr illã fruitionẽ efficiũt ĩ uolũtate. ita tñ q plus ẽ ab obõ q̃z a uolũtate. quia obm ẽ respectu eius pncipalius agẽs. q̃z uis etiã uoluntas p charitatẽ se determiet ad fruendũ deo fruitione uie. tñ se nõ determinat ad fruendũ deo fruitõe patrie. imo ad hoc determiat. a deo qui talẽ dedit sibi naturã ut nõ possit illud bonũ nõ diligere. in quo uidet aĩa eẽ supeminẽtẽ pfectionẽ cuiuscũq; boni quod põt cogitare nec ab illo bono resilire qꝺ apprehendi nõ põt sub aliqua rõe mali. ℞Ad pm in oppm dm. q illud uerbũ Anse. ad hoc ut habeat ueritatẽ intelligi debet de actu uoluntatis ad quem uoluntas determinat se. q̃z uis autem beata fruitio aliquo modo eliciatur a uoluntate. s. eo mõ quo dictũ ẽ añ. tñ ad illã nõ determinat se. sicut nec leue se determiat ad motũ surs̃ũ. ⁊ tñ exequit eũ cũ adiutorio influentie loci. ⁊ ꝓterea motus ꝑmus uolũtatis q̃z uis sit respectu finis in gñali. beata tamẽ fruitio nõ ẽ ꝑmus uolũtatis motm. qz ipuz pcessit naturalis motus uoluntatis respectu finis in gñali. ℞Ad 2m dm q arg deficit in duobus. ꝑmo qz uoluntas ꝼz idez nõ ẽ mouens ⁊ mota. ꝺposita. n. ẽ ex actuali ⁊ possibili. sicut essentia ĩ q̃ radicatur a qua nõ differunt nisi ꝼz rationem ⁊ relationez. ⁊ tota mouz se ratiõe sui actiui. ⁊ tota mouet ratione sui possibilis. vnũ. n. totũ cõpositũ patit. ⁊ tñ ñ nisi ratione materie. sicut .n. dicit Anic. 2m. li m. meta. sue. cm. 2m. Illud ꝑ quod res hẽt potentiã ẽ materia ẽ totũ

aūt pati nō pōt niſi inq̄ntū ē aliquo mō in potentia. nec tñ dicim⁹ q̄ ſola materia patiat. ſz totū ꝯpoſitū rōe eius. ſimil̄r totuz cōpoſitū agit. ⁊ tamen nō niſi rōne forme. quia ſicut dicit Aug. ubi pus. Illud p quod hz res effectū ē forma eius. totum aūt non agit niſi inq̄ntū ē in actu. nec tñ dicim⁹ q̄ ſola forma agat. ſed totū cōpoſitū rōe ei⁹. vñ ꝓbūz. 1°. de aīa. meliuſ dr̄ q̄ hō itelligat p aīaz q̄z q̄ aīa intelligat. ſ. dū ē corpori cōiūcta actu. cōpoſitū g° ex natura poſſibili. ⁊ actuali in ſe hēt talia duo. q̄uis nō actu diſtincta p quoz unū pōt eē p ſe mouens. ⁊ p aliud p ſe motū. ℣ Preterea idē hz idē reſpectu eiuſdē pōt eē ſimul in actu ⁊ in potentia. ſed nō eodē mō. vñ pōt res aliqd habere poteſtatiue. ⁊ eē in potentia ad hūduz illud formaliter. vñ ſi ſol eſſet aliquid calefactibile ⁊ poſſet ſuos radios ſup ſe reflectere ſimul reſpectu eiuſdē caliditatis eſſet in actu ⁊ in potentia. q2 caliditatem quam hret in ſe ipo poteſtatiue poſſz facere eſſe in ſe ipo formaliter. ℣ Ad 3⁹ pz ſolutio per hoc quod dictū ē in cōne. q̄ illa fruitio ꝑncipalius ē ab obiecto q̄z a uoluntate.

QUinto queritur utrū in uolūtate beata ſit idem realr fruitio ⁊ gaudiū. Et uī q̄ ſic. btā fruitio ē qes uolūtatis in ſūmo bono clare uiſo ⁊ eo°. ſz gaudiū beatoz ē quies uolūtatis in ipo ſūmo bono. g° idē ē fruitio ⁊ gaudiū. ℣ Item gaudiū aut ē amor aut ē paſſio. nō paſſio. q2 paſſiones nō ſūt niſi in appetitu ſenſitiuo. illō āt gaudiū ē in uolūtate. g° ē amor. ſed ille amor quo beati deū amāt ē fruitō. q2 ipūz amant pp ſe. g° idem ē gaudiū beatoz ⁊ eoz fruitio. ℣ Cōtra ſicut ſe hz paſſio amoris in appetitu ſenſitiuo ad paſſionē delectationis. ita ſe hz in uolūtate amor boni pñtis ad gaudiū. ſed in appetitu ſenſitiuo nō ē idē amor ⁊ delectatio. imo delectatio cauſatur ex pñtia boni amati. g° a ſimili in uoluntate nō ē idē gaudiuz ⁊ amor. ſed beata fruitio ē pfectus amor dei. pp ſe ipm. g° nō ē idem beata fruitio ⁊ gaudium beatoz. ℣ R° q̄ beata fruitio ⁊ gaudiū beatoz nō ſunt realiter idē. illa. n. fruitio ē ſūmo bono clare uiſo pfecto amore inherere pp ſe ipūz. amor aūt gaudiū nō ē. cātur. n. gaudiū ex amati boni pñtia. vñ gaudiū beatoz ē aliqua ſpālis paſſio in uolūtate cāta ex perfecto amore ſūmi boni per claram uiſionē ⁊ pfectam dilectionez uniti aīe ſeu ſibi pñtis. vñ ꝓpe loquendo de fruitiōe dico q̄ beata fruitō differt a gaudio beatoz ſicut ab effectu differt cauſa. uel hz dicētes q̄ fruitio beatoz ſimul cōphendit ipaz dilectionē ⁊ gaudiū oportet dicere q̄ fruitō ⁊ gaudiū differūt ſicut ps ⁊ totū. ⁊ hoc ꝓbabile mihi uī. q̄uis ut iā dictū ē gaudium differat a dilectiōe ut effectus a ſua cauſa uel a pte ſue cauſe. quia nō ē acqeſcendum dicentibus q̄ gaudiū nihil aliud ē q̄z dilectio bōi pñtis. hoc. n. ꝓbatū eſt li°. 3°. vñ cū Aug⁹. dicit. 14°. li. de. ci. c°. 7°. Amore ē boni habiti eſſe letitiā nō ē p̄dicatio p eēntiā. ſz p cauſā. qō patet q2 ibidē ſtatiz dicit q̄ amor fugiens qō ei aduerſar timor eſt. idē ſi acciderit triſtitia ē. ⁊ tñ certū ē q̄ amor nec ē timor nec triſtitia. ſz horz cauſa. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ dō. q̄ quies uoluntatis in ſūmo bono duplex pōt eē. vno mō nō tantū patiendo. ſed aliquo mō agendo. ⁊ ſic uoluntas fruendo qeſcit in ſūmo bono. Alio mō pure patiendo ⁊ ſic gaudiū ē qes i ſūmo bono. q2 illud gaudiuz ē ſpūalis paſſio uolūtatis ex pñtia ſūmi boni cauſata. illud g° gaudiū nō ē actio uolūtatis. ſed paſſio q̄uis ad cauſandū eā actio uolūtatis cōcurrat. ℣ Ad 2⁹ dō q̄ gaudiū beatoz ē ſpūalis paſſio uoluntatis ut dictū ē. q̄uis: n. in ſolo appetitu ſenſitiuo ſit paſſio. cū aliqua corporis tranſmutatiōe de qua paſſione loquitur phūs. ⁊ iō eā nō pōit niſi in appetitu ſēſitiuo. tñ in uoluntate pōt eſſe ſpūalis paſſio q̄ ē ſine materiali tranſmutatione.

SExto queritur utrz gaudiū ſit de beatitudinis eēntia. Et uī q̄ ſic. Aug. io. li. cōfeſ. circa mediū loquēs ad deū dicit. ipa ē beata uita gaudere ad te. de te. pp te. g° uī q̄ gaudiū ſit tota beatitudinis eēntia. ℣ Itē illud quod maxime ab oib⁹ deſideratur. aut ē beatitudo. aut de beatitudinis eēntia. ſz ſūmū gaudiū maxīe deſiderat ab oib⁹. ſicut enim dicit phūs. io. ethi. ⁊ ꝓbat. c°. 5°. q̄ delectatio maxīe ab oībuſ appetit. g° aut ē btūdo. aut de btūdis eēntia. ℣ Itē pfectō btūdis maxīe ē ō btū-

tudīs eēntia. ſz gaudiū btōz ē pfectio btītu dinis. q2 ſicut dicit phūs io. ethi. c°. 4°. opa tionē pficit delectatio ut ſupueniens finis. g° gaudiū ē de beatitudinis eēntia. ¶ Item ph°. 10. ethi. c°. 8°. exiſtimam° oportere de lectationē admixtā eē felicitati. ſz quod ad miſceť alteri ē de eius eēntia aut ex ipo. et illo cui admiſceť cōſtituiť aliquod tertiuz. cū g° ex felicitate ⁊ delectatione ꝺſtituatur aliqꝺ tertiuz. delectatio ē ꝺ felicitatis eēn tia. ¶ Cōtra beatitudo cōſiſtit in clara dei uiſione ⁊ pfecta eius fruitione. ſed gaudiuz non eſt illa uiſio. nec illa fruitio. īmo ex ipīſ cauſata. g° gaudiū ñ ē de beatitudinis eēn tia. ¶ Itē phūs. 4°. ethi. c°. 3°. dicit. q⁹ delec tatio nō ē p ſe bonū. ſz qcqd ē de beatitudi nis eēntia ē p ſe bonū. g° gaudiū qꝺ ē dele ctatio in uoluntate nō ē de beatitudis eēn tia. ¶ R°. ſz aliquos q⁹ q̄uis gaudiū beato rū ſit ꝺ beatitudis eēntia qꝺdā accidētale cōplementū ab ipa beatitudine inſepabile p quācūq; uirtutē creatā. nō ē tī de beati tudinis eēntia. beatitudis. n. eēntia conſiſtit in pfecta cōiūctione creature rōnalis cum deo. gaudiū aūt beatōz. nō eſt de rōe hui° cōiūctionis cū nō ſit uiſio nec fruitio ut oñ ſū°ē. nec ſūma ſecuritas ut oñdeť in ſequēti qōne. ſed ē aliquid creatū ex iſtis. vñ ē⁹ ſe effectus beatitudis de neceſſitate cōſequēs ad ipſā. ¶ Alijs aūt uī q⁹ gaudiū ſit de eēn tia beatitudinis. q2 ē de ratione pfecte uni onis uoluntatis cū ſūmo bono. uolūtas āt unit° cū ſūmo bono nō tm̄ ī mouēdo ſe ime diate in ipm̄ pp ſe qui. ſ. mot° ē amoz fru ens. ſed ēt imediate patiendo ab eo q̄ paſſio ē gaudiū. ¶ Preterea amoz nō pōt p⁹ oz dine nature quietare uoluntatem q̄ uolun tas gaudeat de re amata. beatitudo autem cōprehendit in ſui eēntia omne illud qꝺ ē de ratione pfecte quietis uoluntatiſ in ſū mo bono. ¶ Preterea ſi gaudiū eēt accidens beatitudinis poſſet deus de potentia abſo luta facere hoiez eē beatum nō gaudentez de deo ut ſaltē beatitudo hoīs ītelligi poſ ſet ſimplici app̄henſione ſine gaudio. ſed de us nullo modo poſſet facere aliquem bea tum non gaudentem de ipſo. nec intellect° pōt app̄hendere ueram beatitudinem ſine gaudio. g° gaudium non eſt accidens bea titudinis. ſed eſt de beatitudinis eſſentia.

¶ Qui uult tenere primam ōpinionem po teſt dicere ad primum in oppoſitum q⁹ ibi Aug° nominat beatitudinem p ſuum effe ctum per ſe. ¶ Adſecundum dicendum q⁹ de lectatio per ſe non deſideratur ab omni bus oꝛdinato deſiderio tanq̄z principaliſ ſimum deſiderabile. ſed tāq̄z concomitans illud. ſi. n. poſſibile eēt creaturam ratiōna lem perfecte coniungi cum deo abſq; gau dio adhuc illa pfecta cōiunctio ſumme de ſiderabilis eſſet. nec enim credendum ut ali qui eſtimant nihil eſſe deſiderabile ſi nullā inferat delectationem. vnde phūs. io. ethi. c°. 3°. circa multa ſtudium faceremus. ⁊ſi nz ullam delectationē inferrent. ut circa ſcire. ⁊ uirtutes habere. ¶ Ad 3°. dicenduz q⁹ ma ioz eſt uera de perfectione eēntiali. verbuz autem phī quod ponitur in minori intelli gitur de perfectione accidentali. nō. n. dicit° delectatio finis operationis loquendo de fine pp quem fit operatio. ſed p quocunq; ſuperuenienti bono ab operatione inſepara bili. vnde phūs ibidem dicit q⁹ delectatio perficit operationem ſicut pulchꝛitudo iu uentutem. ¶ Ad 4°. dicendum q⁹ pro tanto dicit phūs delectationem eſſe admixtaz fe licitati. quia eſt per ſe accidens eius. ¶ Qui uult tenere ſecūdam opinionē que ꝓbabil° mihi uideť. ⁊ dictis Aug. magis conſona. ⁊ etiam pfectioni beatitudinis cum eadez no bilitas reddat ceteris pībus rem pfectio rem ſi de eſſētia ei° eſt q̄z ſi eſſet accīs ei°. poteſt dicere ad primum ad ptem ſecundā q⁹ beatitudo conſiſtit tm̄ in uiſione ⁊ fruī tione niſi fruitionem uoces amoꝛē cū gau dio. ¶ Ad 2°. dicendum q⁹ phūs dicit illud uerbum ubi tractat de delectatione ſecun dum opinionem aliorum. quia ſecundum propriam opinionem incipit tractare de il la. 4. c. Poteſt etiam dici illud uerbum. io. ethi. c°. 4°. q⁹ pficit operationem delectatō ut ſuperueniens quidam finis. uel de iuue nibus pulchꝛitudo eſſe intelligendū de de lectatione ſenſibili. ¶ Vel poteſt etiam dici q⁹ ibi accipitur iuuentus nō pro etate tem poris. ſed pro decentia ſeu congruitate di ſpoſitionis coꝛporis. quia ut frequentius magis concomitatur illam etatē q̄z aliam. Cōſtat āt q⁹ pulchꝛitudo ē de rōe decentiſ diſpōnis coꝛporis. cū dicat Aug. 22°. de ci.

c°.19°.q; pulchritudo corporis ē ptiū congruentia cū quadā coloris suauitate.

Septimo queritur

utrū tentio sit dos ab alijs distincta. Et uī q; sic. aīa deo cōiūgit̄ p memoriā intelligētiā ⁊ uoluntatē. quia sicut dicit Aug. 14°. d tri. c°. 8°. eo ē imago dei quo capax eius et pticeps eē pōt. sed sicut ostendebat̄ li. i. imago dei in aīa cōsistit. in memoria. intelligentia. ⁊ uoluntate. sz in intelligentia ē dos uisionis ⁊ ī uoluntate dos fruitionis. g° ī memoria ē tertia dos. illa aūt non uidet̄ posse eē nisi tentio quia actus memorie ē tenere. g° tentio est dos ab alijs distincta. ℣ Item dotes anime uidēt̄ rndere uirtutib; theologicis. sed fidei respondet uisio. charitati fruitio. g° spei debet tertia rndere que non uī posse eē alia nisi tentio. ℣ Item in aīa triplex ē potentia. pma cognitiua ⁊ appetitiua sz locū motiua aliter sepata nō posset se d loco ad locū mouere. cū g° in cognitiua sit dos uisionis. in appetitiua dos fruitionis. uī q; in motiua sit dos tertia. ad pfectā. n. coniūctionē aīe cū deo requirit̄ q; p omnē sui potentiā cōiungat̄ ei. illa aūt dos nō uī posse eē nisi tentio. respicere. n. uī executiuaz potentiā. ℣ Cōtra nō ponūtur nisi tres anime dotes. sed si tentio esset dos ab alijs distincta, eēnt. 4. quia rōnabilius uī q; rectitudo uoluntatis sit dos q; tentio. g° tentio non ē dos ab alijs distincta. ℣ Item securitas nō est idem qd tentio. sed securitas sūma ē una de dotibus aīe. includit̄. n. de beatitudinis eēntia. sz. n. sīīaz Aug. 13°. de tri. c°. 8°. impossibile ē aliquē eē beatū nisi sit securus de sue beatitudinis ppetuatione. cū g° nō sint aīe nisi tres dotes. tentio nō ē dos ab alijs distincta. ℟ q; ppe loquēdo tentio nō ē dos ab alijs distincta. tenere. n. fm papiā ē habere uel possidere. intellectus aūt clare uidendo deū hz eū sub rōe summi ueri. uoluntas pfecte fruendo eo hz ipuz sub rōe sūmi boni. vnde tenere sūmuz uerū realiter idem ē cū clara uisione. tenere sūmum bonū realiter idē est cū pfecta summi boni fruitione. nec hoc dicens nolo dicere q; uisio ⁊ fruitio ppe loquendo sint dotes. sed actus dotium. dotes. n. qualitates sunt. vñ dos uisionis ē qdam habit̄ luminosus in intellectu quo elevatur̄ ad clare deum uidendum. dos fruitionis est pfectus charitatis habit̄ quo anima fruitur deo. vñ ppe loquendo in dotibus aīe ñ cōsistit beatitudinis eēntia. sed in actibus eaz ad quos ordinant̄ sicut habitus ad actum. dos aūt tertia a duabus alijs distīcta ē habitus pfectus quo uoluntas est pfecte secura de tentionis pdicte ppetuatione. sine. n. pdicta assecuratione non pōt intelligi aīa pfecte deo cōiūcta. vñ non est dd illam assecuritatem esse exclusionē timoris tātū. imo est quidam actus in uoluntate respectu dei. snb rōe qua est ens sūme arduū quo excludit̄ omnis timor. ⁊ sic patet ex pdcis q; bz rōez intelligēdi ꝑmo est dos uisiōis. 2° dos fruitiōis. 3° dos pfecte securitatis. ℣ Ad p^m ī opp^m dd q; ī uita beata. mēorie ⁊ intelligentie nō rndet nisi hītus un^m. in uita. n. beata memoria nō respicit deū nisi mediante intelligentia. qz actus eius ē claram uisionē retinere. vñ obm eius imediatū est ipsa uisio clara. ℣ Ad 2^m dd q; dos cōuēniens spei non ē tentio ut dictū ē. sed securitas ppetuatiōis uisiōis ⁊ fruitiōis. ℣ Ad 3^m dd q; tūc aīa ē deo pfecte cōiūcta qñ cōiūcta ē ei bz oēz potentiam bz quā ē ei cōiugal' imediate. nō ē aūt talis potentia motiua bz locū. qz sic ad deū nō accedim^s motu bz locū ubiqz pñs sit. sz affectibus mentis. sic nec aīa conjugalis imediate sibi fm illā potentiā. vñ sibi nō rndet dos nisi mediate. s. agilitas que est dos corporis rspiciens specialit̄ mobilitatē bz locū. ℣ Ad p^m. ad ptē secūdā dd q; rectitudo uolūtatis cōprehenditur in dote fruitionis. quia sine rectitudine uoluntatis nō pōt in aīa eē fruitio. sed fruitionis abusus. ut patet cū fruitur creaturis.

Octauo queritur

utrū in omnibus beatis sint dotes. Et uī q; nō. qz dos dat̄ sponso a pre sponse. sed oīa dona beatitudinis dantur beatis a patre sponsi q; sponsus est xps. g° in nullo beato ē aliqua dos. ℣ Itē si dotes eēnt ī beatis rōe spūalis mrimonij iter ipos ⁊ deuz. cū i uita pñti aīa p gr̄az despōset xpo ī ecclesia militāte eēnt dotes. qd falsū ē. ℣ Item eiusdē ñ ē dare dotes ⁊ recipe. sz beati qui

dotes hñt illas recipiũt a xp̃o.g° dotes nõ
sũt ī xp̃o.ꝛ sic nõ sũt in oĩbus beatis.¶Itẽ
inter sponsum ꝛ sponsam debet esse nature
cõformitas.ſz angeli nõ sũt cõformes ī na
tura xp̃o nec rõne diuine nate.nec rõe hũa
ne.g° multitudo angelorꝫ nõ cõpat xp̃o ut
sponsa ad sponsũ.sed dotes nõ dãt nisi rõ
ne mr̃imonij.g° ī ãgelis nõ sũt dotes.¶Cõ
tra ornamẽta spõsarꝫ que eis dãtur qñ tra
ducũtur a sponso dotes sũt.sed oẽs beati
habẽt ornamẽta spũalia cum desponsant a
xp̃o.g° in oĩb⁹ beatis dotes sũt.¶Itẽ glo.
sup illõ Luc.12°.ꝛ uos sile hoĩb⁹ expectã.
ꝛc.dicit ꝙ ad nuptias dũs iuit cũ post r̃r̃
rectionẽ nou⁹ hõ ãgelorꝫ multitudinez sibi
copulauit.g° multitudo angelorꝫ ẽ sponsa
xp̃i.g° sicut in alijs beatis sunt dotes . ita
sũt in angelis sanctis.¶R° ꝙ de dotib⁹ cõ
tingit loqui dupl'r.aut ꝓz id quod sũt. aut
sub rõe qua dotes sũt.p̃mo mõ ī oĩb⁹ scĩs
sũt iste tres dotes.s.clara uisio pfecta frui
tio.ꝛ ppetuitas utriusqꝫ securitatis pfec
tio.dotes ãt corporis q̃ sũt agilitas ipassi
bilitas.subtilitas.ꝛ claritas. de quibus in
sequenti articulo in spãli queret erũt post
resurrectionẽ in oĩb⁹ hoĩb⁹ sctis.¶Loquen
do uero de dotib⁹ sub rõne qua dotes sr̃.
sic maxie p̃pe sũt ī aĩab⁹ beatis.aliquo ẽt
mõ q̃uis nõ ita p̃pe sũt in xp̃o ꝛ in angelis
scĩs cui⁹ rõ ẽ.qꝛ inter sponsũ ꝛ spõsaz p̃pe
loquẽdo requirit cõformitas in natura.di
stinctio in psona.ꝛ ꝙ spõsa facta sit spon
sa de nõ sponsa.ꝛ qꝛ inter xp̃uz ꝛ eẽntiam
hoĩuz beatorꝫ ẽ cõformitas ī natura ꝛ disti
ctio in psona.ꝛ de nõ spõsa facta est spõsa.
iõ in mr̃imonio spũali maxie hz rõez spõse:
dicente apostolo ad eph.5°.ꝙ xp̃s dilexit
ecclĩaz ꝛ semet ipũz tradidit p ea ut illam
sctificaret mũdãs lauacro aq̃ ī v̄bo uite.ut
exhiberet ipe sibi gl̃iosã eccl̃iã ñ hñtẽ ma
culã aut rugã.cu g° dos assignet rõe mr̃i
monij uisio fruitio securitas pfectio in aĩa
bus beatis hñt rõez dotis magis p̃pe q̃ ī
alijs sanctis.in angel'.n.sanctis nõ ẽ nature
cõformitas ad xp̃z.ut tangebat in arguẽ
do.ꝛ iõ eccl̃ia iporꝫ nõ ita p̃pe hz rõez spõ
se sicut eccl̃ia hoĩuz.humana ẽt natura xp̃i
nõ ẽ cõformis diuine nature in natura.nz
distincta ab ea in psona.qꝛ in xp̃o nõ ẽ pso
na.nisi psona uerbi.ꝛ pterea nũq̃ fuit non
spõsa.ꝛ iõ minime p̃pe ea que dotes dãr in
xp̃o hñt rõez dotis.q̃uis illa q̃ dãr dotes
excellentissie sint in xp̃o ꝓm id quod sunt.
¶Ad p⁹ in opp⁹ dõ ꝙ q̃uis dos assignet
spõnso a p̃re sponse.tñ p̃petas r̃manet pe
nes sponsã.q̃uis usus debeat sponso.vnde
soluto mr̃imonio carnali dos remanet spõ
se.sic ꝛ dotes beatorꝫ sũt ad spõsi gl̃iaz ꝛ p
priaz pfectionẽ beatorꝫ. Vel põt dici ꝙ ibi
accipit dos p eo qõ dat sponse ex pte spõ
si ꝓm quẽ modũ loquit sacra scriptura de
dote.Gen.34°.ubi hẽtur. ꝙ dixit Sichẽ.
Jacob ꝛ filijs eius.Augete dotẽ ꝛ munera
postulate.ꝛ Exodi.22°.ubi dr̃ ꝙ si seduxe
rit quis uirginẽ dormieritqꝫ cũ ea dotabit
eã ꝛ habebit eã uxorem.¶Ad 2⁹ dõ ꝙ dos
antiquitus solebat assignari qñ sponsa tra
ducitur in domũ spõsi.ut p̃ntẽ habeat spon
sũ.ꝛ qꝛ q̃diu sum⁹ ī hac uita pegrinamur
a dño ꝓz Aplm.2°.ad corr̃.5°.ideo donis q̃
sanctis in hac uita cõferũt nõ cõuenit p̃pe
rõ.dotis.Ad 3⁹ dõ ꝙ xp̃us eo mõ quo hz
dotes r̃cepit eas.inq̃tũ hõ.iq̃tũ aũt deus
effectiue cõfert dotes sanctis.q̃uis inq̃tũ
hõ eas nobis meruerit.¶Ad 4⁹ patet solu
tio ex dictis in qõne.¶Argu⁹ ad ptem aliã
p̃cedunt de dotibus ꝓz id quod sunt.ꝛ de
rõe dotis large dicta.

Consequenter q̃ri
tur ō
4° p̃ncipali.Et circa hoc queruntur octo.
¶1° utrũ in corporibus beatorꝫ erunt do
tes in quo explicabitur quot ꝛ que erunt,
ꝛ que origo eaꝝ.¶2° utrũ dos ipassibilita
tis erit equalis in corporibus oĩuz beatorꝫ
¶3° utrum omnes sensus erunt in actibus
suis.¶4° utrum corpora beatorum erunt
clara.¶5° utrum corpora glorioſa erunt su
btiliora elementis.¶6° utruz per suã subti
litatem possit corpus glorioſum simul esse
cum non glorioſo.¶7° utrum corpora bea
torum erunt agilia.¶8° utrum ratione illi
us agilitatis anima poterit ea mouere in
instanti.

Primo ostendo ꝙ in cor
poribus beatorum non erunt dotes . quia
dotes ordinantur ad hoc ut sponsa sit di
gna p̃sentia sponsi.sed homo ñ erit dign⁹
p̃ntia sponsi nisi p̃pter despõnem aĩe .ergo

beati ñ hẽbñt dotes nisi in aĩa.¶Jtẽ si eẽnt ibi dotes oꝛigiarẽt ab aĩe beatitudie.sed sẽ sus ꝑpiquiozes sũt aĩe q̃s coꝛpus. g° magis eẽnt dotes i sensib⁹ coꝛpoꝛis q̃s i coꝛpe. cũ ergo non ponat q⁹ in sensibus coꝛpoꝛis sint dotes future.multo minus erũt in coꝛ poze.¶Jtem dotes eẽnt in coꝛpoꝛibus sup flue nisi oꝛdinentur ad aĩe opationẽ.cũ coꝛ pus sit pp aĩaz.sed dispositiones coꝛpoꝛis tũc nõ poterũt coadunare ad aĩe opatiõez maxime ad illas qbus deo coniungit.quia illas non exercebit p oꝛganũ coꝛpoꝛale. cũ g° in coꝛpoꝛibus beatoꝝ nihil sit superfluum futurum.in eis dotes non erunt.¶Contra Sap̃.3°.Fulgebũt iusti.7 tãq̃ scintille in ba rundineto discurrent. in fulgoꝛe signatur claritas.in igne impassibilitas que ẽ elemẽ tum maxime actiuũ.7 secundum Aug⁹.sup Geñ.li°.3°.nõ multum post ꝓncipium.Fri gescere nõ potest in subtilitate scintille subti litas in discursu eius.agilitas g° in coꝛpoꝛi b⁹ beatoꝝ erũt dotes quattuoꝛ.s. claritas. impassibilitas.subtilitas.7 agilitas.¶Jtem Anselmus in li° de sil'itudinibus inter ꝓn cipiũ 7 mediũ.dicit q⁹ partes beatitudinis sunt pulchꝛitudo.agilitas.foꝛtitudo.liber tas.sanitas.uoluptas.longeuitas.g° septez sunt coꝛpoꝛis dotes.¶Rº q⁹ in coꝛpoꝛibus beatoꝝ erunt dotes.sicut eĩm dispositiões aĩe beate p'quas deo pfecte cõiungitur 7 ei obedit pfecte dotes dicuntur pp rõnes dic tas in q̃one precedenti.sicut dispositiones coꝛpoꝛum beatoꝛum per quas perfecti⁹ su is animabus oꝛiungẽtur.7 eis perfecte obe dient dotes dicuntur.7 erunt q̃ttuoꝛ.s.ipas sibilitas.claritas.subtilitas.7 agilitas.coꝛ pus eĩm ab aĩa pficit 7 mouet.7 ideo erũt dispositiones in coꝛpoꝛe.p quas coniunget ei pfectius.sicut foꝛme 7 dispositõ p quam ei pfecte obediet ut motoꝛi.aĩa aũt inq̃tuz ẽ coꝛpoꝛis foꝛma ipsũ primo actu unite uiui ficat.q2 p ipsam coꝛpus hẽt eẽ uiuum 7 ac tum sentiendi ei coĩcat.iq̃tũ autem ẽ coꝛ poꝛis motoꝛ cõceptus suos interioꝛes per coꝛpus sensibiliter manifestat.7 ipsũ locali ter mouet.pp pri⁹ dabitur coꝛpoꝛi impassi bilitas p quã unio eius cũ anima indissolu bilis permanebit.pp secũdum dabitur coꝛ poꝛi subtilitas.q̃to.n.coꝛpoꝛa sunt cõple xionis subtilioꝛis 7 temperatioꝛis. tãto ac tus sensuũ sunt innatioꝛes pp tertiũ erit in coꝛpoꝛe claritas . vñ Greg. li°.18°.moꝛa. inter mediũ 7 finem.expones illud Job.28° Non adequabitur ei aurũ l' uitrũ. dicit q⁹ beatoꝝ ciuiũ coꝛda sibi inuicẽ claritate ful gent 7 puritate transluceñt.7 paꝛ post ibi. Uniuscuiusq̃ mentẽ ab alterius oculis mẽ bꝛoꝛum coꝛpulentia non abscondet.sed pa tebit animus coꝛpoꝛalibus oculis.ipa etiaz coꝛpoꝛis armonia.sic unusquisq̃ tunc erit conspicabilis alteri sicut nunc eẽ nõ potest conspicabilis sibi.pp quartum erit in coꝛ poze agilitas. Unde Aug⁹.22°.de ciui.c°.ii° dicit q⁹ deus a coꝛpoꝛibus beatis auferet graue põdus.7 infra.30.c° dicit q⁹ ubi uo let spũs.ibi erit ꝓtinus coꝛpus.he q̃ttuoꝛ dotes ex uerbis Apli.i.coꝛ.15° possunt ac cipi ubi dicit de coꝛpoꝛe seminat' i coꝛꝛupt̃o ne.surget in coꝛꝛuptione.seminatur in igno bilitate surget in glia.seminat' in infirmi tate surget in uirtute.seminatur coꝛp⁹ aĩa le surget coꝛpus spirituale.ita ut surgere i incoꝛꝛuptione referatur ad impassibilitatẽ. surgere in glia ad claritatẽ.surgere in uir tute ad subtilitatẽ.surgere spũale ad agili tatem.vñ glo.super illud.Surget coꝛp⁹ spi rituale.dicit q⁹ erit agile. per dotes autem p̃dictas erit coꝛpus pfecte obediens anime modo suo.ut anima p suas dotes perfec te obediẽs deo.vñ Aug.16°.de ci.c°.27° i perabit deus animo.animus coꝛpoꝛi tãq̃ obediendi ibi erit suauitas 7 facilitas q̃ta regnandi uiuendiq̃ felicitas.erit aũt p̃dic tarum dotium oꝛigo a deo per creationem ut quidam non impꝛobabiliter dicunt. vn de pro tato dicitur q⁹ predicte dotes erũt in coꝛpoꝛe a beatitudine anime per quam dã redundantiam.quia deus illas creabit in coꝛpoꝛibus beatoꝛum pp meritum ani marum.quia in uia 7 sibi 7 coꝛpoꝛibns su is gloꝛiam meruerunt .¶Uel potest dici pꝛobabiliter q⁹ oꝛigo illarum dotium erit a deo non tamen per creationem. sed medi ante beatitudine anime.quia sicut dicit Au gu.in epistola ad Dioscorum ante mediuz. Aã potentem fecit deus animam ut ex ple nissima beatitudine que in fine tẽpoꝛũ scis ꝓmittit' redũdet in inferioꝛem naturã que ẽ coꝛpus ñ beatitudo que fruentis 7 itelli gentis ẽ ꝓpa.sed plenitudo sanitatis 7 in

corruptiõis uigor. nec erit ita redũdãtia p modũ multiplicatiõis beatitudis aie que i corpus recepta distinguatur in pdictas. 4. qualitates corpales. hoc. n. dicere ẽ irrõnale. sed aĩa uirtute beatitudinis sue ⁊ coopãte sua naturali uirtute de potentia corpis pdictas ql̃itates educet in actũ. nõ. n. in potentia corporis ẽ illud tantuz quod de ipo põt fieri naturaliter. sed etiã quod de ipo põt fieri supnaturaliter creata uirtute ꝑm quẽ modum sunt ibi in potentia dotes. ⁊ ẽt illud quod de seipo fieri põt p uirtutem icreatam imediate. vñ Aug. li°. 9°. sup gen. uersus finẽ. ut lignũ de terra excisũ ariduz ppolitũ sine radice ulla. sine terra ⁊ aqua repente floreat ⁊ fructũ gignat ut per iuuentã sterilis femina in senectute pariat ut asina loquatur. ⁊ si quidẽ eiusmodi ẽ dedit de⁹ naturis quas creauit ut ex eis hoc fieri posset. neqz eim ex eis ille faceret qõ ex eis⁹ fieri nõ posse ipse ꝑfigeret. sed talis potentia in corpore est pura possibilitas obedientie. q̃zuis aũt quelz dos ex tota beatitudine aie originetur. tñ p appropriationẽ põt attribui pfectioni securitatis. origo ipassibilitatis pfectioni uisionis. origo claritatis pfectioni delectationis. origo subtilitatis. hic amor. n. maxime ẽ penetratiuus. ⁊ subtilitatis est penetrare. ut põt trahi ex sña phi. 2°. de gen. pfectioni potentie motiue. qz remanet in aĩa sepata. qz aliter non posset se de loco ad locum mouere attribui põt origo agilitatis. ℭEx dictis pz solutio ad illam qõnẽ utrũ dotes beatorz corporũ erunt a deo imediate tãtũ per creationem. ℭAd p⁹ in opp⁹ dõ q⁹ q̃zuis sponsa nõ sit digna pñtia sponsi dignitate essentiali nisi pp beatitudinẽ aie directe ⁊ p se tñ quadã dignitate accñtali dignior efficitur pñtia sponsi pp gloriam corporis inq̃stum p hoc nõ impeditur aĩa. sed ꝓmouet in actu sue beatitudinis essentialis. ut pz ex supius dictis in illa qõne. utrum electorũ beatitudo erit maior post iudiciũ q̃z ante. ℭAd 2⁹ dõ q⁹ sicut dicit Aug. 12°. li°. de tri. c°. 1°. qcqd habemus in aĩo cõe cũ corpore ptinet ad hominẽ exteriorem. ⁊ ideo actum sentiendi habemus aliquo mõ cõez cũ pecorib⁹. in dotatione corporis dotatio sensuũ cõprehenditur. ℭAd 3⁹ dõ q⁹ dotes corporis inq̃⁹ peas erit pfectior unio corporis ad aĩaz ⁊ corpus obedientius aie coopabuntur ex cõsequenti ad hoc ut pfectiones sit actus q⁹bus aĩa deo coniũgitur inq̃stũ pp predicta aĩa pfectius habebit eẽ. ad quod sequit eã bitura pfectiorem opationẽ ut declaratum est superius in hac di. in illa qõne utrũ electorz beatitudo erit maior post iudiciuz q̃z añ. pp etiam dotes pdictas redditur corp⁹ tale ut in nullo aggrauet aĩaz. q̃zuis eã aggrauet. dũ ẽ corruptibile inq̃stũ etiaz per dotes pdictas magis uigebunt in actibus suis potentie sensitiue coadiuuabunt ad illam opationem intellectus q̃ intelliget qdditates rerũ sensibiliũ in fantasmate quas qdditates triplici modo intelliget. s. in uerbo ⁊ ipso gñe sine fantasmate ⁊ cum fantasmate si placuerit uoluntati cum mod⁹ intelligendi cum fantasmate sit homini naturalis. ℭAd 2⁹ arg⁹ ad ptem aliam dõ q⁹ pulchritudo reducit ad claritatẽ. libertas ad agilitatem. fortitudo ad subtilitatem. sanitas uoluptas lõgeuitas ad ipassibilitatẽ.

SEcundo queritur ut⁹ dos impassibilitatis erit equalis in corporibus oiuz beatorz. Et uidetur q⁹ sic. ꝓz phñ 2°. topi albius est quod est nigro ipmixti⁹. g° nõ est impassibilitas nisi qõ ẽ impassibilitati ipmixti⁹. sz nulli⁹ corpis glificati ipassibilitas ẽ passibilitati pmixta. g° ipassibilitas in oĩb⁹ erit equalis. ℭItẽ ꝓuationes nõ recipiunt magis ⁊ minus. quia ꝓuatio ẽ ablatio totius hitus. sed impassibilitas ẽ ꝓuatio passibilitatis. g° unũ corpus glorificatũ. nõ erit alio ipassibil⁹. ℭItẽ apls. i. corĩ. 15°. electos i resurrectione cõparat stellis. sed impassibilitas equaliter ẽ in omnibus stellis. g° equaliter erit in oĩbus corporib⁹ beatis. ℭCõtra ipassibilitas que non excludit necessitatez corruptibilitatis recipit magis ⁊ minus. sz talis erit impassibilitas corporũ beatorz. corp⁹. n. gloriosũ palpabile ẽ. vnde ut hr̃ Lu. ul. dñs p⁹ resurrectionẽ suã dixit discipul⁹ suis palpate ⁊ uidete ⁊c. sz sicut dicit Grego. in quadã omelia sup illõ Jo. 20. cũ ecc̃t sero die illa corrũpi necesse est q⁹ palpat⁹. g° corpora btatorz nõ erunt eq̃liter ipassibilia. nec in eis uera impassibilitas erit ut uĩ. ℭItem priuatio que nõ tollit

totum habitum recipere pōt magis ⁊ minus. sed impassibilitas corporum beatorū nō tollet totam eorum passibilitatem. quia nihil tollet ptinens ad hominis quidditatē ad quam ptinet eē mortale. cuz in eius diffinitiōe ponat. ergo ipassibilitas ī corpib⁹ beatorum erit secundū maius ⁊ min⁹. Itē claritatis nō erit dos equaliter in corporibus omniū beatoz. vñ aplūs. i. cor. ī. 15°. stella a stella differt in claritate. sic ⁊ resurrectio mortuoz. g° a silī nec dos impassibilitatis. Ad 1° q⁹ in impassibilitate ē cōsiderare ⁊ illud qō ponit. ⁊ illud qō excludit. q̄z uis. n. significetur negatio mō. tñ res p eaz significata nō est ꝓuatio. sz hītus. ē eiz q̄litas in corpore ex redundantia beatitudis aīe causata corpus ꝓhibēs ab omni passione sue pfectioni contraria. vñ ꝓpe loquendo res significata. p eam aliquo mō ꝯpari uī ad rē significatā p passibilitatē sicut hītus ad ꝓuationē large dictā. passibilitas. n. īportare uī defectū uirtutis q̄ uirtute posset ꝓhiberi corpus ab omni passione sue pfectioni ꝯria. dico g° q⁹ q̄tū ad exclusionē passibilitatis ipassibilitas erit eq̄lit̄ ī corpib⁹ oīuz btōz. qz ī quolz excludet oēz passibilitatē pfectioni ꝯriā. q̄tū aūt ad illud qō ponit ipassibilitas dico q⁹ nō erunt eq̄les in corporibus oīuz beatoz. sz differens sz differentiaz meritoz. ⁊ secundū differētiā beatitudinis aīaz. tñ erit equalis ī oīb⁹ ptibus eiusdē corporis quia si eēt inequal' ī ptibus eiusdē corporis. ex hoc nō redderetur pfectior. sed impfectior ipassibilitas totius. Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ nō tm̄ intendit̄ p minorē sui pmixtionē cū ꝯrio sed etiā p accessū ad terminū. sicut patet in charitate que inequalis ē in beatis. ⁊ tñ in illo btō est pmixta cupiditati. vñ cū ꝓhūs dicit forma recipere magis ⁊ min⁹ p maiorē uel minorez īpmixtionem cum suo ꝯrio extendit ꝯrietatē ad illam habitudinē que ē inter rē minus pfectam ⁊ magis pfectam ꝑm quem modū uī eam accipe. 5°. phisi. cum dicit de alteratione q⁹ cū sit in minus ꝯriuz dicetur mutare in magis aut tāq̄z ex ꝯrio in idem. Ad 2⁹ dō q⁹ impassibilitas ⁊si significet p modū ꝓuatiōis. tñ res significata ē hīt⁹. eō̄rio aūt ē res ī passibilitate. significat. n. p modū hītus. ⁊ res significata aliquo mō uī ꝓuationis rōez hꝫ. qz res ē passibilis ī q̄tū ē in potentia. ⁊ sicut dicit Auic. 4°. meta. c°. 2°. potentia ē īpfectio. ⁊ pfectus ē pfectio. ⁊ bonū in omni re nō ē nisi ipaz esse in effectu ibi accipiens effectū p actu creato ⁊ loquens de bonitate creature. Ad 3⁹ dō q⁹ q̄uis passibilitatis exclusio sit in oībus stellis equaliter loquendo de passibilitate pfectioni contraria. pfectio tñ ꝯria q̄ significatur noīe ipassibilitatis nō est equaliter in eis. Ad p⁹ ad ptē 2⁹ dō q⁹ illō v̄bū Greg. corrumpi necesse est qō palpat'. intelligendū est de eo qō palpatur relicto naturalibus suis. ⁊ de palpabilitate que est ꝫ pmas qualitates actiuas ⁊ passiuas. aut p qualitates causatas ab eis. Ad 2⁹ dō q⁹ mortale ñ significat aliqd ptinēs ad hois qdditatē. vñ ph⁹. 5° topi. si quis concedat ex mortali aliquē fieri īmortalē nullus dic aliam uitā eū sumere. sz casuz aliquem uel passionē huic eidē aggrauari. pōit̄ g° mortale in diffinitione hoīs nō ut eēntial' differentia. sed ad circūloquendū eēntialē differentiam. Uel potest dici q⁹ ibi non debet poni nisi secūdū opinionem Porphirij qui estimauit angelos eē animalia rōnalia per naturam immortalia. ⁊ mortalitatē ptinere ad hominis naturā. ita ut non posset fieri immortalis remanens homo. in quib⁹ Porphirius turpiter errauit.

Tertio queritur

utrum omnes sensus erunt ī actibus suis. Et uidetur q⁹ nō. quia corpora beatorum erunt incōpassibilia. sed secundū philosophum in li°. de plantis. sensus est passio sentientis. g° in beatis nullus sensus erit ī suo actu. Item 2°. de anima dicit de uegetatiis q⁹ maxime cōis anime potentia ē secūduz quam uiuere est in omnibus uiuentibus. sz in beatis nō erit in actu suo aliqua potentia anime uegetatiue. quia non nutrientur nec augebuntur nec generabunt. g° nec in eis erit actus alicuius potentie anime sensitiue. Itez immutatio naturalis precedit ordine nature immutationem animalem. qz eē naturale ordie nature p̄cedit eē ītētionale. sz in corporib⁹ btōrū non erit mutatio naturalis. quia illa non potest esse cum impassibilitate. g° nec immutatio animalis.

¶Item secūdū Auicēnam. 6°. li°. naturaliū. c°. 7°. potentiarum anime una retrahit ali am a sua operatione. ergo si in beatis sēsus essent in actibus suis intellectus ⁊ uolūtas in eis traherentur a sua opatione qđ falsū ē. ¶Itē sensus grat⁹ deseruit uirtuti nutri tiue. sed uirtus nutritiua nō erit in eis i suo actu. g° nec sensus gustus. ¶Item odor app̄ henditur cū quadam fūali euaporatione q̄ a corpore odorifero resoluitur. ſz tūc i nul la corporali cr̄atura erit talis resolutio. qr nō pōt stare cū ipassibilitate. g° in beatis odoratus nō erit in actu. ¶Itē uox gn̄at si ue sonus quicūq3 in aliqua natura passibili ⁊ cū quodam tremore medij ad auditū p tingit secūdū sn̄iaz phi. 2° de aīa. sed celuz empireū qui est loc⁹ beator̄ no ē passibile. nec mobile. g° in ipso nullus poterit gene rari sonus. g° nō erit auditus i actu. ¶Itē illud quod ē in actu lucidū nō ē receptiuuz speciei uisibilis. vnde speculū directe posi tū sub radio solis nō rep̄sentat speciē cor poris oppositi. sed pupilla in oculis beato rū erit lucida. g° nō poterit recipere speciē uisibilē. g° uisus i beatis nō erit i suo actu. ¶Item sensus tactus pp suam materialita tē nō imutatur nisi cū quadā transmutatōe materiali. sed in beatis nulla erit transmu tatio talis. qr nō posset stare cū ipassibili tate. g° in beatis sensus tactus non erit in suo actu. ¶Contra apoca. c°. 5°. uidebit eū omnis oculus. sed qua ratione sensus uis⁹ in beatis erit in suo actu. eadem ratiōe oēs alij ut uī. ¶Item natura hūana erit in bea tis in maxima pfectione. sed pfectiones sunt sensus actibus cōiūcti q̄s nō diūcti. ergo in beatis omnes sensus erunt in actibus suis. ¶Itē sensus ꝓpinquiores sunt aīe q̄s corp⁹. sed corp⁹ pp beatitudinē aīe p̄miabitur. g° ⁊ sensus p̄miabitur aliqua delectatione. ſz delectatio nō pōt eē in sensu sine actu. g° i beatis quilibet sensus erit i suo actu. ¶Rc° q⁹ in beatis quilibet sensus erit in suo actu ad cuius intelligentiam sciendū q⁹ duplex est imutatio sensus. Quedā quā dcomitat naturalis organi transmutatio. Quedam quā talis transmutatio nō concomitat. sed patit sensus tātū passione aīali. i ꝑma im mutatione sensus ita recipit formā sensibi lem q⁹ uere denoīat ab ea. ut cū hō caliduſ ita sentit calorē q⁹ instrumētum sensus est calidū in secunda mutatione. ita recipit ſli tudinē forme sensibilis q⁹ nō dnoīat ab ea. sicut p̄z in uisu. uisus. n. uidendo albū nō ef ficitur albus. albedo. n. uniuoce non p̄dicat de albedine que est in pariete ⁊ de eius ſli tudine que ē in oculo. ꝑma imutatio nō p̄t eē sine matīali transmutatione que stare ñ posset cū impassibilitate beator̄. sed scđa imutatio nō reqrit de necessitate nisi q̄daz imutationē seu passionē aīalē. sine hac aūt esse nō potest. quia sensus est quedam pas sio aīalis. loquendo de actu sentiendi mō 2°. intelligo q⁹ in beatis quilibet sensus erit in actu. qr passio talis sensus ē eius secun daria pfectio. sed utrū hoc futurū sit p ef fluxū a superioribus uiribus in sensus. aut p susceptionē a rebus extra aīam dubiuz ē quo ad aliquos sēsus maxime quo ad odo ratum ⁊ gustū. credo tn̄ q⁹ hoc erit non tn̄ mō p aliquē influxū ab interiori ut forte a beatitudine aīe. ſz etiā p susceptionē a reb⁹ .que sunt extra aīaz. ut parebit sigillatiz in solutione argumentorum. ¶Ad p⁹ in opp⁹ dđ q⁹ beati nō erūt ipassibiles passione aīa li. qr talis passio ē quedā patientis pfectio ꝑz phūz. 2°. de aīa. ¶Ad 2⁹ dđ q⁹ nō ē simi le de actibus potentiax negatiue ⁊ poten tiarū sensitiue. quia primi actus includunt mutationē naturalē ⁊ trāsmutationē mate rialē in eo in quo sunt. sed talis transmuta tio in beatis esse nō poterit. actus aūt sen suū talē transmutationē nō requirūt. quia sicut dicit phūs 2° de aīa. Oz de omni sēsu accipere uniuersaliter qm̄ ē susceptiu⁹ spēz sēsibiliū sine materia. ¶Ad 3⁹ dđ q⁹ quedā a sensibilibus nata sunt imutari imutatiōe naturali ⁊ nō aīali. ut corpora corruptibi lia iaīata. quedam nata sūt imutari ab ali quo obō imutatione aīali ⁊ nō naturali. sic uisus imutatur ab albedine. uidēdo. n. non efficit albus. quedā nata sūt imutari utro q3 mō sicut tactus in hac uita corruptibili utroq3 mō pōt imutari a calido. beati aūt imutari nō poterūt a sensibus nisi imutatō ne aīali. cū g° dī q⁹ imutatio naturalis or dine natūali p̄cedit imutationē aīalē. dđ h° ñ eē uex nisi in re que utroq3 mō pōt imu tari. ¶Ad 4⁹ dđ q⁹ act⁹ uni⁹ potētie nō re strahit aliam a sua opatione nisi qñ actus

unius nō ē mō debito ordinatus ad actus alterius.uel quādo unus nō est regula alterius actus sensuū in beatis regulabuntur p actionē intellectus ⁊ ꝑm imperiū uoluntatis ⁊ ordinabuntur ad cognitionem intellectus q̄ cōtemplabitur diuinam eēntiam ī effectibus suis.¶Preterea pfectio gl̄ie ꝓhibebit ne opatio unius potentie ipediet alterius opationē qđ nō pōt facere natura in hoc corruptibili statu.¶Ad 5ᵐ đđ q̄ gustus nō erit ibi in aliquo actu deseruiente nutritiue.sz tm̄mō iq̄stū ē apprehensiuꝰ sapor ⁊ hoc pōt separi ab alio.quia erit immutatio aīalis sine mutatiōe naturali ⁊ materiali.sed a quo sic imutetur gustus cum certum sit q̄ beati nō gustabūt aliqd corporaliter saporosū dubiū ē.⁊ dicūt qdā q̄ illa imutatio erit in gustu ex ui beatitudis aīe.sz qz ut alijs uī hꝰ modo beatꝰ ñ sapet sz uideret sibi saporē apprehēdere sicut hō cuius uisus imutatur ab interiori nō uidz. sz apparet sibi q̄ uideat.ideo dicūt q̄ erit quedā humiditas in lingua beatoꝝ habens illum saporem qui maxime cōpetit pfectiōi sensus illius qui in lingua beati seruabitur incorruptibilis imperpetuum. sed quia isti non dicūt p quez modū causetur illa humiditas nō adhuc satisfaciunt. vñ mihi uidet đđ q̄ hec hūiditas aut fiet a deo in lingua p creationem aut causabit in ea ex ui beatitudinis aīe.nec ex hoc sequeret q̄ gustus nō saperet.sed tm̄ sibi uideretur sapere.quia ex ui beatitudinis aīe nō causabitur in lingua similitudo humiditatis tm̄. sz uera humiditas in qua erit non silitudo saporis sz uerus sapor.cū aūt ī sōnis apparet hoī q̄ uideat.⁊ tm̄ nō uidet.non obijcit illi uirtuti uerus color.sed similitudo coloris.¶Ad 6ᵐ đđ q̄ fumalis euaporatio ñ ē p se necia ad hꝰ ut silitudo odoris ptingat usq; ad olfatū.quod patet quia sic refert phꝰ.2°. de aīa.quedā sunt aīalia que a longe currunt ad alimētū p hoc q̄ ab odore mouētur.vñ uultures ex odore pcepto ad loca tā remota currunt ad cadauera q̄ nō eēt possibile q̄ euaporatio facta ab illis cadaueribus ptingeret ad loca tā remota.sed q̄ cū multiplicatione odoris fiat euaporatio aliqua a corpore odorifero hoc ꝓuenit ex hoc.qz corpora odorifera sunt nimia humiditate aspsa.sed in corporibꝰ glorioſis erit odor in sua ultima perfectione nullo mō p aliquā superfluā humiditatē dispersus. ⁊ iō ab eis multiplicabitur odor ad olfatū sine aliqua euaporatione.¶Ad 7ᵐ.đđ q̄ ī ꝓma erit sonus.qz ibi erit laus uocalis. ut dicit glo.sup illud psal.Exultationes dei ī gutture eoꝝ ⁊ imutabit auditū nō facta aliq̄ mutatione naturali ⁊ materiali in auditu nec in medio.⁊ gñabit in ipso medio absq; materiali passibilitate uel ī aere ī loco formationis uocis reseruato q̄ ibi incorrupti biliter pmanebit.Uel pt dici q̄ ptes celi ēpirei diuidi possunt a se iuicē ⁊ itez uniri. sicut uidemus ī ptibus aeris.pōt etiam secundum ptes sui moueri motu tremoris ⁊ pati illa passione que necessaria est ad formationē uocis ⁊ inspirationem ⁊ respirationē.cū.n.hic motus sit uitalis dicūt qdā q̄ erit in beatis.vñ ita se habebit illud corpus ad corpa glorificata sicut aer ad corpora corruptibilia ⁊ celū aqueū ad eos se habebit aliquo modo sicut ad nos se habet terra quo ad hoc q̄ habebunt pedes suos super cōnexitatē illius.q̄uis q̄cūq; placebit eis ita se sine quacūq; difficultate eleuare poterūt ut illud nō tangant.⁊ tm̄ illd̄ corpus ē incorruptibil nature.sicut.n.in celo stellato ē soliditas ⁊ firmitas.ita ut diuidi ptes eiꝰ nō possunt ab inuicez uirtute creata que tm̄ soliditas uel firmitas nō sūt causate p.4.ꝑmas q̄litates ōrias que sunt caliditas frigiditas humiditas siccitas.sic qualitas p quā celū ēpireuz ē penetrabile ⁊ supradicto mō passibile nō est aliqua de qualitatibus p̄dictis nec per aliquaz illaz creata:q̄ autē p̄dicta passibilitas icorruptibilitati illius corporis nō repugnet uidet posse psuaderi p Auꝰ dicētē.2°.super genn. paz ultra mediū.q̄ de celo nō moto si sola sydera uerterentur fieri potuisse omnia in ipsis syderū uersionibꝰ aīadūsa atq; deꝑhensa sunt.in quo sentire uidetur q̄ possibile eēt stellaz incedere de una pte celi ad aliā.qđ sine disiōe ptiū celi ⁊ reuniōe fieri naturaliter nō posset.⁊ tm̄ illud celū ēt incorruptibile ē.hoc tm̄ de celo stellato non approbo.sed ꝑ tanto hoc allegaui.qz sentire uī q̄ talis passibilitas incorruptibilitati corpis nō repugnat.¶Ad 8ᵐ đđ q̄ maior

est falsa. vnde q3 in speculo in quo refulget lumen solis nō appareat spēs corporis cōtrapositi prouenit ex hoc q3 visus uincit a reflectione luminis.ita ut nō pcipiat se immutari p reflectionē imaginis corporis speculo oppositi sicut visus nō imutat lumine stellarum in pūtia luminis solis.Ad 9m dō q3 trāsmutatio materialis accidit tactui ad hoc q3 imutet passione animali.7 iō in beatis imutabitur passione animali sine transmutatione materiali.quia ē accidens separabile ab animali immutatione.

QUarto queritur utrū corpora beatoꝝ subtiliora erūt elīs. Et uī q3 nō. In corporib9 electoꝝ tñ erit de materia sicut modo.quia tota eoꝝ materia resget in eis.sed corpora in quibus sub equalibus dimensionibus equaliter de materia ē equaliter sunt grossa.subtilia g9 corpora beatoꝝ nō erunt subtiliora q̄z mō. sed certū est q3 mō non sunt subtiliora elīs.g9 nec tunc.Item alie qualitates nō intenderent in corporibus glīosis.sz magis reducentur ad mediū.g9 a sīli nec subtilitas.cū g9 mō nō sit subtiliora elīs.nec tūc erunt.Cōtra .i.ad corī.15m.seminat corpus aīale surget spūale.sed res spūalis subtilior ē elīs. ergo corpa glīosa erunt subtiliora elīs.Itē corpora q̄to sunt subtiliora tāto nobiliora.7 ecōuerso.sed corpora beatoꝝ erūt nobiliora elīs. g9 erūt elīs subtiliora.Rñ9 q3 subtile dr̄ a uirtute penetrandi sz q3 pōt accipi ex uerbis phi.2m.de gñatione.res aūt triplici de causa ē penetratiua.s.aut pp q̄titatis puitatē maxime sz latū 7 pfundū.vnde 7 acus q̄uis lōga penetratiua est. aut pp raritatē seu materie paucitatē.7 sic aer penetratiuus ē.aut pp actiue uirtutis magnitudinem.7 sic uinū penetratiuū ē multo magis q̄z sūplex aqua q̄tūcūq3 tenuis.quapp aq̄ cū modico unio bibita magis refrigerat sanū q̄z si p se bibat.q3 uinū facit eā ad loca corpis penetrar̄ ad q̄ p se penetrare ñ posset.sz pmā cāz penetrādi ñ attēdit subtilitas corpoꝝ beatoꝝ.q3 in debita q̄titate resgeret.nec ēt sz causam penetrādi secundam.quia materia tota que necessaria ē ad eēntiā eoꝝ resurget in eis.vñ qdam errauerunt dicentes q3 erunt tenuiora uel rariora aere uel uēto. vñ Gre.i4m.li9.moral. uersus finē.nō sicut entitius cōstantinopolitāe urbis epīscopus scripsit corp9 nostrū in illa resurrectionis gloria erit impalpabile uentis aereq3 subtilius.sed secundum tertiam causam attenditur subtilitas eorum. per uirtutem .n.beatitudinis aīe erit in beatis corporibus tanta magnitudo uirtutis actiue q3 p eā multo efficacius potuerūt penetrare q̄z ignis uel aer uel q̄z dimēsiones ēt.si eēnt sepate. vñ Ansel.magnitudinē sue uirtutis actiue attendens dicit in li9 de sīlitudinibus inter pncipiū 7 mediū de quolibet beato q3 intantum erit fortis ut etiam si uelit terrā cōmouere possit. vñ Gre.ubi pius in illa resurrectionis gl'ia erit etiā corpus nostrum subtile p effectum spiritualis potentie.sed palpabile p uirtutē nature.dico g9 q3 loquendo de subtilitate tertio mō. dicta corpora beatoꝝ nō erūt subtiliora aere uel igne.sed ecōuerso.loquēdo aūt de subtilitate tertio mō dicta subtiliora erunt. quo cūq3 elemento etiā q̄z dimensiones.etiam si eēnt sepate.7 hec subtilitas erit equaliter ī omnibus partibus eiusdē corpis. eque.n. pfecte 7 faciliter poterit una ps corporis glorificati simul eē cū corpore nō glorificato sicut alia subtilitas. tñ secūdo mō dicta nō erit equalis in omnibus partib9 corporis.q3 debita corporis armonia requirit ut una pars corporis sit rarior q̄z alia 7 aliq̄ densior alijs .erit tñ in partibus corporis densitas 7 raritas fm illam proportionem quam requirit pfecta humani corporis armonia.Ad p9 in opp9 dicendū q3 pcedit de subtilitate secundo mō dicta.Ad secū dū dicendū q3 qualitates elementorum ēt in suo esse cōpletissimo in elementis.quāuis p illas nō agent uel patient ab inuicē.ut superius uisū est.qualitates aūt actiue 7 passiue in corporibus hūanis erunt in illa dispositione que maxime cōuenit corpori in optimo sui temperamento.neq3 tamen per eas erit in corporibus ullis mutua actio ul' passio 7 ppter illā causam que superi9 dicta ē de qualitatibus elementoꝝ 7 etiā pp uirtutem beatitudinis aīe qua potent cōtinebit corpus.7 pp uirtutem in corpore cā tam ex anime beatitudine phibentē corp9 ab omni passione contraria pfectioni sue.

L

hominibus aũt beatis cõueniet magnitudo uirtutis actiue. ⁊ ex cõsequenti cõueniet eis maior subtilitas q̃s illa que ẽ in eis pro statu uie. ¶ Argumenta ad ptẽ secũdã pcedũt de subtilitate tertio modo dicta. vñ cũ dicitur q̃ surget corpus spũale nõ est intelligẽdũ q̃ conuertatur in spiritũ. sed hoc dictũ ẽ ad notandũ subtilitatẽ tertio mõ dictã.

Quinto queritur utrũ corpus glorioſum poſſit p̃ ſuã ſubtilitatem ſimul eſſe cũ nõ glorioſo. Et uidetur q̃ nõ. Boetius primo libro de tri. c°. i°. dicit q̃ diuerſis corporibus unũ locum fingere nullo modo poſſumus. ¶ Item cõmẽ. ſuper 4°. phi. dicit q̃ ipoſſibilitas eẽndi duo corpora ſimul eſt ex terminis eorũ mathematicis terminos mathematicos uocans dimẽſiones. ſed p dotem ſubtilitatis nõ remouebuntur dimenſiones a corporibus glorificatis. g° in eis remanebit impoſſibilitas ſil' eẽndi cum quocũq̃ corpore alio. ¶ Item p̃m phm̃. 4°. phi. c°. de uacuo. ſi uacuum eẽt dimenſiones ſepate cubus non poſſet ibi põi eo q̃ uacuũ nõ poſſet cedere. ⁊ pluresꝫ dimẽſiones ſimul eẽ non poſſunt. ſed per dotem ſubtilitatis nõ expoliabuntur corpora ſãcrum dimenſionibus ſuis. g° in eis remanebit ipoſſibilitas ſim' eẽndi cũ quocũq̃ corpore alio. ¶ Item rõ impoſſibilitatis eẽndi duo corpora ſimul. eſt q̃ corpus replet' locum. q̃ corpus glorificatum replebit locũ. q̃ corpus ſubſtantia replet locũ per corp° quod eſt 'quantitas. corpus aũt quantitas remanebit in corporibus beatorum q̃ remanebunt dimenſionata p̃m longum latum ⁊ p̃fundũ. g° corpuſ glorificatũ nõ poterit ſimul eẽ cũ corpore alio. ¶ Item impoſſibilitas eẽndi duo corpa ſil' nõ ẽ rõne materie. q̃ ptes materie ſeſe penetrar' poſſũt. ut p̃z cũ ex multo aere fit pauca aqua. tũc. n. tota maſſa q̃ p° erat ſub magna quãtitate efficitur ſub parua. nec ẽt ſub ratõne ſubſtantialis forme. q̃ partes forme poſſunt ſe ad inuicem penetrare. ut patet cũ corpus rarus abſq̃ corruptione alicuius ptis ſue ſubſtãtie denſatur. nec ẽt ratione ſubſtantie cõpoſite ex materia ⁊ forma. quia cũ corpus denſatur eſt tota ſubſtantia que p̃us erat ſub dimenſionibus magis efficitur ſub puis: quod eẽ nõ poſſet niſi partes ipius ſbẽ penetrarent ſe ad inuicem nec ratione groſſiciei aut duriciei. quia aqua ⁊ aer que non ſunt dura corpa nr̃a groſſa ñ p̃ñt ſimul eſſe. ut p̃z cũ uas ore uerſo imergit' aque directe. ita ut aer exire nõ poſſit. aqua nõ ſubintrat. r̃ſtat g° q̃ nulla ẽ cauſa ipoſſibilitatis eẽndi duo corpora ſimul niſi q̃ſtitas. ſed h° remanebit in corporib' glorificatis. g° idẽ q̃ p̃us. ¶ Item corpus glorificatũ p dotem ſubtilitatis nõ poterit ſimul eẽ in diuerſis locis. g° a ſil'i nec ſimul eẽ cũ alio corpore i eodẽ loco. ¶ Item ab eodẽ puncto ad eundẽ punctus non põt trahi niſi una linea recta. ſed ſi corpus glificatũ ſimul poſſet eẽ cum nõ glificato ab eodẽ pũcto ad eũdẽ pũctũ. poſſent trahi due linee recte. q̃ linee determinantes ſupficies illor̃ corpor̃ terminarentur ad eadẽ puncta. g° corpus glorificatũ nõ põt ſimul eẽ cũ nõ glorificato. ¶ Itẽ ipoſſibile ẽ imagiari duo pũcta eẽ ſim' q̃n fiat unus p̃ũctus. Sil'r ẽ de duabus lineis. ⁊ de duabus ſupficiebus. g° ſil'r ſi due ſoliditates eẽnt ſimul. nõ remanerent due ſed fierent una. ¶ Item q̃ ſunt ſubtiliora magis ſe poſſunt ſimul cõpati. ſed duo corpa glorioſa que inter ſe ſunt ſubtiliora q̃s glorioſũ nõ poſſunt ſimul eẽ in eodẽ loco. g° multo fortius nec corpus glorioſũ cũ nõ glioſũ. ¶ Contra Dama. li°. 4°. c°. 19°. dicit corpus x̃pi p ſubtilitatẽ intraſſe ad diſcipulos ianuis clauſis. ¶ Item corpora celeſtia ſunt indiuiſibilia. vñ Job. 37°. dicit' q̃ celi uelut ere ſolidiſſimi fundati ſunt. ſed corpora glorioſa tranſibũt ſup omnes ſperas celeſtes exñtes inter' ignẽ ⁊ celũ ẽpireũ. g° p ſuam ſubtilitatem ſimul cũ illis celeſtibus ſperis erunt tranſeundi p eas. ¶ Itez duo puncta due linee ⁊ due ſupficies p̃ñt eẽ ſimul. quia pũcta ultia ſunt lineaꝝ linee ſupficieꝝ. ſupficies corporꝫ. ⁊ ſicut dicit phũs. 5°. phi°. Contigua ſunt quoꝝ ultima ſunt ſimul. g° a ſimili duo corpora ſimul eẽ poſſunt. ¶ Ad iſtam qõnẽ dicunt aliqui q̃ ẽt deus nõ poſſet facere q̃ corpus glificatũ ſim' eſſet cũ nõ glorificato. q̃ uĩ eis q̃ unũ corpus ſil' eẽ cum alio nõ hẽt rõez possibilis q̃ſtuz eſt ex pte ſua. imo ut dicũt ipſi includit cõtradictionẽ. ſ. duo corpora eẽ unũ corpus ⁊ remanere duo. quia ſi ſil' eẽnt nõ diſtingueret.

ꝛ dicũt ꝙ qñ Jesus intrauit ad discipulos ianuis clausis ipse fecit corpus suũ sub ita modica q̃titate ꝙ potuit intrare p foramẽ ualde modicũ. quod ꝛ facere põt hõ purus glorificatus uirtute dotis subtilitatis. cuꝫ .n. natura possit minorare alicuius corpis q̃titatẽ tota eẽntia illi⁹ corporis salua . ut patet in cõdensatione aeris uel aque p hº ptes substantie penetrant se ad inuicẽ ꝛ efficiuntur plures simul. ꝛ uidetur probabile ꝙ corpus p dotem subtilitatis erit hile ad hoc ut anima beata ipsuꝫ informãs possit uirtutẽ beatitudis absq; ulla difficultate minorare sui corporis q̃titatẽ tota e⁹ eẽntia salua remanente faciẽdo partes substãtie illius corporis penetrare se ad inuicẽ. ꝛ plures simul eẽ uel corpus suũ ad tempus in talẽ figurã cõuertere. ut possit intrare p foramẽ modicissimũ p quod alias p nullaꝫ uirtutẽ possit intrare. ꝛ ut dicunt aliq ita intrare possent p unuꝫ poꝛ ipius corporis. ꝛ qꝛ in celo nullus poꝛus ẽ. ideo dicunt ꝙ qñ beati post resurrectionẽ ascendent in celũ ẽpireũ transeundo alias speras celestes ptes celi diuidẽt. aut naturaliter. si naturaliter ẽ diuisibile. aut saltẽ p diuinã uirtutẽ. ꝛ postea reuniremt. sed hec opinio falsa ẽ. ꝛ ad sui defensionẽ plura falsa põit. vnũ ẽ ꝙ corpoꝛa si simul eẽnt nõ manerent distincta. hoc. n. falsũ ẽ ut oñdẽt ī eadẽ qõne. aliud falsũ ẽ ꝙ aĩa cuiuslꝫ beati poterit qñ sibi placuerit tm̃ minorare q̃titatẽ corporis sui ipsũ cõdensando uel ipsum in talem figurã trãsmutare ꝙ poterit p foramẽ modicissimũ intrare. hoc. n. falsũ ẽ. quia hº stare nõ posset cũ corpis ipassibilitate. cõdẽsatio. n. corpis ꝛ rarefactio p̃supponũt ī ipo corpoꝛe quod cõdensat uel rarefit passibilitatẽ. Preterea aĩa requirit determinatã oꝛganizationẽ in corpore ad hoc ut sit ipi⁹ forma que si corrũperet desineret ipsũ actualiter informare. illa aũt oꝛganizatio nõ posset manere si corpus redigeret ad tam puã q̃titatẽ uel conuerteret in talẽ figurã ꝙ posset transire p foramẽ q̃tucũq; puuꝫ nõ exñdo simul cũ alio corpoꝛe. Cõtra ẽt beatitudinẽ corporis eẽt ꝙ etiã ad modicũ tempus priuaret seu posset puari pfectione debite q̃titatis uel figure. ex his patet ꝙ p dotem subtilitatis nõ remouet a corpoꝛe glorioso necessitas exñdi ī loco sibi eq̃li. quia illud corpus applicat ad locũ medi ante q̃titate sua ꝛ circũscriberet loco. ꝛ se cũdũ phũz. 4º. phi. oẽ quod sic ẽ in loco est in loco sibi equali. Alij dicũt ꝙ q̃uis corpus glorificatũ sit eẽ possit cũ ñ glorificato. hoc tm̃ ñ põt uirtute dotis subtilitatis. quia p dotẽ subtilitatis nõ auferũt dimensiones p quas corpus de necessitate requirit diuersum situ a corpore alio. impossibile eiꝫ ẽ p aliquã creatã uirtutẽ eẽ distinctõ nẽ dimensionũ nisi p diuersitatẽ situuꝫ. hoc tm̃ fieri põt. p uirtutẽ increatã que põt cõseruaꝛ effectũ cause secũde ꝛ facer sine causa secunda. vñ in cõmento sup ꝑma ꝓpõne de causis. qñ remouet causa secunda a causato nõ pp hoc oportet ꝙ r̃moueat prima ab eo. ꝛ iõ corpus glorificatũ põt eẽ cũ nõ glorificato p v̊tutẽ diuinã. ꝛ aliꝛ nullo mõ. Sed cõtra hoc aliqui arguũt. qꝛ ꝑꝫ illam opinionẽ ita posset dici corpus glorificatũ posse simul eẽ cũ glorificato. ꝛ nõ glorificatũ cũ nõ glorificato. qõ tm̃ nõ uꝛ cõsonũ dictis sanctoꝛ. nec cõuenit doctrine magistrorũ. Preterea dimensiones naturales q̃ sẽt termini corporũ naturaliũ nõ tm̃ distinguũtur per situ. sed per distinctionẽ corpũ quorũ sunt termini. q̃uis dimensiões mathematice. nõ p̃nt distingui nisi p situ. vñ p eẽntiã corporis glorificati nõ glorificato nõ r̃moueꝛ causa ꝓxima distinctiõis dimẽsionũ. qꝛ corpoꝛa manent distincta p suas eẽntias ꝛ maxime per formas ꝛ per earum distinctionẽ manẽt distincte dimensiones eoꝝ. Ideo uidẽt aliꝭ võ ꝙ q̃uis unũ corpus glorificatũ nõ possit p dotẽ subtilitatis sit eẽ cuꝫ alio corpoꝛe glorificato. põt tm̃ simul eẽ cũ glorificato. qꝛ ipossibilitas eẽndi simꝭ duo corpoꝛa nõ ẽ rõe materie nec ratione formẽ nec rõne dimensionũ tm̃. sed rõe dimensionũ ꝛ debilitatis uirtutis actiue ī utroq; pp ꝑmũ nõ p̃nt duo corpoꝛa nõ glorificata simul eẽ naturali uirtute nec ẽt unũ corpus nõ glorificatũ posset esse cũ aliꝭ dimensionibus sepatis si eẽnt. pp secundũ nõ posset duo corpa glorificata simul eẽ. qꝛ sicut corpus per uirtutẽ naturalẽ nõ põt aliud sine diuisione penetrare pp debilitatẽ uirtutis naturalis in agendo. ita corpus glorioſum ñ p̃t ab alio corpe penetrari pp sue v̊tutis

actiue magnitudinē. ſicut eiꝫ penetrare eſt ex magnitudine uirtutis actiue penetrādo. ita poſſe penetrari a quocūqꝫ corpore creta uirtute repugnat magnitudini illius uirtutis actiue que ē in corpore glorificato. ſꝫ qz i corpe nō glificato ē paſſibilitas z vtutis obilitas rſpcū corpis glificati i corpore glificato. magnitudo vtutis actiue i penetrando. iō corpus glorificatū p ſubtilitatē ſuā pōt penetrare nō glorificatū ſine diuiſione. z ita ſimꝫ eē cū eo. alias minꝰ eēt aīa libera beata ſuo corpori glorificato unita qꝫ mō. i. qꝫ aī. corporis reſūptionē. cuiꝫ mō poſſit quodcūqꝫ corpus ſine eius diuiſione penetrare. ℚ Qui uult tenere hāc opinionē pōt dicere ad pm in oppm q vbū illō Hoeciꝰ intelligendū ē. aut de corporibus mathematicis. aut ſꝫ naturalē uirtutē. z preterea uꝝ ſe ſup hoc fundare q pluralitas ſm numerū tm̄ ſit p accidentia qō nō eſt uerum. imo diſtinctio accidentiū ſꝫ numerū tm̄ eſt p diſtinctionē ſubiectiuoꝝ naturaliꝫ loquēdo. ad 2m dō q illud uerbū cōmētatoris intelligendū ē p cōparationē ad naturalē corporis uirtutē qm̄ nō ē ſufficienꝫ actiua i penetrando. ad 3m dō q cubus z ſi uirtute naturali nō poſſet illas dimēſiones penetrare. tm̄ penetrari poſſēt a corpore glorificato pp rōnē ſupi⁹ dictā. ad 4m dō q maior nō ē uera niſi cōparatiue ad uirtutē corporis naturalē que debilis ē in penetrando. ad 5m dō q pcedit ab inſufficiēti. dimittit eim debilitatē uirtutis penetratiue. ad 6m dō q ſꝫ aliquos q ñ ē ſiꝫ. qz circūſcribi determinato loco debeꝫ corpori p naturā cōtrarietatis ſue que ab eo nō tollitur p gloriam. ſed p dotez ſubtilitatis tollitur bebetudo p quā unū corpꝰ nō pōt naturaliter aliud penetrare ſine diuiſione corporis penetrati. ſed hec ſolutio eſt inſufficiens. quia non ſatisfacit intellectui z falſū includit ſcilicet unum corpus nō poſſe eſſe localiter in diuerſis locis etiā p diuinā potentiā. cuius cōtrariū pbatū ē ꝫ. e. li. di. 10. in ſolutione illius qōnis. utruꝫ deus poſſet facere corpus xpi poſſe eſſe in pluribus locis. tenendo gᵒ firmiter q deus pōt faceꝫ unū corpus in diuerſis locis ſimul z duo corpora in eodē loco z p dotē ſubtilitatis. unū corpꝰ nō poſſe ſimul fieri in locis diuerſis. dico tm̄ q p dotē ſubtilitatis beatus poterit facere corpus ſuū ſimul eē cū nō glorificato. maioris eiꝫ difficultatis ē unū corpus eē in diuerſis locis ſimul qꝫ duo in eodē loco. z atteſtari uideꝫ maiori ampliatiōi uirtutis. ad 7m dō q duas lineas rectaſ trahi ab eodē pūcto ad eūdē pūctū. ita q illa puncta ſint termini itrinſeci lineaꝝ ē impoſſibile z ēt hoc ē ipoſſibile de lineis mathematicis ſiue puncta terminantia intelligūt termini intrinſeci linearū ſiue nō. quia mathematice linee nō pñt diſtingui niſi ſm ſitū. ſed due linee que ſunt termini ſupficierū naturaliū pñt trahi recte ab eodē pūcto ad eūdē punctū. ita q pūcta ſunt termini linearū extrinſeci. ad 8m dō q pcedit de pūctis lineis ſupficiebus z de ſoliditatibꝰ mathematicis. ad 9m dō q maior nō eſt uera niſi intelligaꝫ ceteris paribus. hic aūt nō ſunt cetera paria. quia qꝫuis duo corpora glorioſa ſint inter ſe ſimiliora i participatione alicuius tertij qꝫ glorioſū z nō glorioſū. tm̄ inter glorioſū z nō glorioſū ē maior pportio ad hoc ut unū penetret z aliꝫ penetreꝫ. qz glorioſū ē ualde penetratiuū. z nō glorioſū penetrabile. ℚ Qui uult tenere ſecūdā opinionē que mihi uideꝫ intelligibilior pōt dicere ad duo ꝓma in oppoſituꝫ q penetratio ianuarū a corpore xpi. z etiā penetratio ſperarū celeſtiū nō ſunt p dotē ſubtilitatis. nec p diuinā potentiā imediate tm̄. ſed quia ex decreto diuine ſententie aderit diuina potentia infallibiliter cuicūqꝫ beato ad hoc ut fiat corpus eiuſ eē ſimꝫ cū alio corpore nō glorioſo ſicut beato placuerit. ideo magis dicitꝫ corpꝰ glorificatuꝫ ſimul poſſe eē cū nō glorificato qꝫ nō glorificatū cū nō glorificato nel glorificatū cū glorificato. qz nō ſic deceret, diuinā uirtutē facere corpus glorificatū ſiꝫ eē cū glorificato ſicut cū nō glorificato. quia decet ut eis ſeruetꝫ ordo locoꝝ. z pterea nūqꝫ aderit neceſſitas nec cōgruitas ut unū tranſeat p aliud. qz unū alteri nūqꝫ ſe opponet. z ſic patet ſolutio ad illā qōnē utrum corpꝰ glorificatū poterit eē ſimul cum alio corpore glorificato. ad 2m dō q ſophiſticū ē. due. n. linee nō pñt eē ſimul p uirtutē cuiatam niſi applicate ſibi ſꝫ terminos latitudinis z pfūditatis ſꝫ quos dimēſione careāt.

quia nō hñt nec latitudinē nec pfūditatez. ſupficies ēt nō pñt eē ſimul niſi applicate ſm terminos pfunditatis. qz p cōpationē ad illos dimenſionibus carent. in ſupficie eīm nō eſt pfunditatis dimenſio. corpora aūt dimenſionata ſunt ſz oēs terminos. qz hñt longitudinē latitudinē pfūditatē. ⁊ iō ex nulla pte applicata ſimul eē pñt p creatam uirtutē. Et hec opinio facilioꝛ uī ad intelligendū q̄s ꝓma.

Sexto querītur utrꝫ corpora beatorum erunt clara. Et uī q̄ non. Corp⁹ clarū abſcōdit illō quod eſt poſt ſe. vñ hoc nō uidet illud qō ē p⁹ flāmā. ſz corpora glorioſa nō abſcōdent illō qō erit p⁹ ſe. qz etiā ut hītū ē ſuperi⁹. mentem uniuſcuiuſq̄ corpulentia ab alio nō abſcōdet. g⁹ corpora glorioſa nō erunt clara. Item ſm phm̄ i li⁹. de ſenſu. ⁊ ſenſato. colorē in extremitate pſpicui terminati p opacū ſz Aug. 22⁹. de ci. c⁹. 19⁹. in corpib⁹ beatoꝝ erit coloris ſuauitas. g⁹ ibi erit opacitas. ſz opacitas repugnat claritati. g⁹ corpora glorioſa nō erūt clara. Itē corporis claritas obiecta oculis de neceſſitate uī. ſz diſcipuli p⁹ reſurrectionē xp̄m uiderī. nec tñ refert ſcriptura q̄ in corpore eius aliquā claritatem uiderint. g⁹ corpora glorioſa nō ſūt clara. Cōtra Dath. 13⁹. tūc fulgebūt iuſti ſicut ſol in regno patris eoꝝ. Itē aplus ad phi lip. 4⁹. ſaluatorē expectam⁹ dominū nr̄m Ie ſū xp̄m q̄ reformabit corpus hūilitatis nr̄e cōfiguratū corpori claritatis ſue. R⁹ q̄ corpora beatoꝝ erunt clara ſicut teſtantur auctoritates ad ꝓpoſitū ptem īducte. ſed quia claritas illa cauſabit̄ a beatitudine aie quā inequaliter beati pticipant. iō illa corpora nō erunt equalia in claritate. qō exp̄ſſe ſignificat apl's .i. cori. 15⁹. cōpando beatos ſtellis differentibus in claritate. Et dicūt aliqui q̄ p̄dicta claritas cauſabitur a claritate beatitudinis aie p eius multitudinē. c⁹ claritatis ſilitudo recepta in corpore fiet corporalis. quia qō recipit̄ in aliquo recipitur ſz modū recipiētis. vñ fantaſma cū recipit̄ in intellectu efficitur ſpēs intelligibilis. Sed cōtra hos arguit̄ ſic. aīa beata illam corporis claritatē nō poterit facerī de nihilo. qz creatura creare nō pōt. ſed ſz p̄dcām opinionē ſequeret̄ q̄ aīa beata illaz corpis claritatē de nihilo faceret. nō. n. faceret eadem tota ſua claritate nec de pte e⁹. vñ illi ſz opinionē ſuā rōnē reddere nō pñt de q⁹ p̄dicta claritas corporis fiet. Preterea ſic ſpūs nō pōt effici corpus nec ecōuerſo. ſic nec ſimilitudo ſpūalis pōt fieri forma corporalis nec ecōuerſo. q̄ſuis de potentia forme corporalis educi poſſet ſimilitudo ſpūalis. vnde illa eadē ſimilitudo que ē fātaſma nūq̄ fit ſpēs intelligibilis nec efficitur ī intellectu ſicut ī ſbō. accīs. n. nō mutat ſbm̄. ſed de potentia fantaſmatis educit̄ p uirtutem intellectus agentis ſpēs intelligibilis que ī intellectu poſſibili recipit̄ ſicut ī ſubiecto. uel ut melius dicā educit̄ de potentia intellectus poſſibilis p uirtutē intellectus agentis mediante fantaſmate ut inſtrumentali agente. qz fantaſma illā actionē agit in uirtute luminis intellectus agentis. Uī ergo mihi dō q⁹ ſupradicta corpis claritas cauſabit̄ a claritate aīe beatitudinis. nō p multiplicationē ut dicebat opinio p̄dicta. ſz p hoc q⁹ educit̄ de potentia corporis p uirtutē beatitudinis aīe. nō tm̄. n. ipotentia corporis ſūt qualitates que de ipo poſſūt educi p uirtutē naturalis agentis. ſed etiā aliq̄ de ipo educi nō pñt. niſi p uirtutē ſupnaturalis agentis. iō nō obſtāte q⁹ claritas beatitudinis aīe ſit ſupnaturalis p ipaz educi poteſt p̄dicti corporis claritas de potentia eiuſdē corpis. uel ut dicūt aliqui erit a deo īmediate tm̄ p creatōnē. ⁊ qz pulchritudo humani corpis requirit ut quedā eius ptes ſit clariores q̄s alie. iō nō erūt oēs ptes corporis aliqualiter clare. erūt tñ clare ſm illā p̄portionē quā magis requiret corporis pulchritudo. Ad p⁹ in opp⁹ dō q⁹ corp⁹ clarū nō abſcondit illud quod ē poſt ſe niſi rōne denſitatis ptiū luminoſaz. denſitas autē repugnat puitati. nec ſēp ꝛſequit̄ maior dēſitas maiorē duritiē. vnde q̄ſuis in criſtallo maior ſit duricies q̄s in flāma. nō tamen ē denſitas tanta. nec miz. multa. n. molia uidemus denſiora qbuſdā duris. alis. n. ⁊ q̄litas ē dēſitas a duritie. ⁊ raritas a molitie. Ad 2⁹ dō q⁹ glia nō tollet naturā. ſed pficiet. vnde color qui debetur corpori ex natura ſuarum ptium remanebit in eo. ſed ſuaddetur claritas ex redūdantia glie ani-

me ſicut uidemus corpora colorata ex ſui natura lumie ſolis reſplẽdere.¶ Ad 3ᵐ dᵒ q̃ claritas corporis glorioſi ẽ in eo ex merito uolũtatis.ꝛ iõ eius occultatio ꝛ manifeſtatio imperio uolũtatis ſubdetur. xp̃us aũt cũ ſe manifeſtauit diſcipulis ſuis noluit eis manifeſtare ſui corporis claritatẽ.qz ſicut dicit Aug.22°.de ci.c°.19°.eã nõ ſuſtinuiſſet human⁹.atq̃ infirmus aſpectus qñ ille a ſuis ita debebat attẽdi ut poſſz agnoſci.¶ Argumenta ad ptẽ aliã cõcedẽda ſũt. ad intellectũ tñ illius uerbi.fulgebunt iuſti ſicut ſol in regno.ſciendũ q̃ lux elementaris ꝛ lux corporis glorificati ei⁹dez ſpeciei nõ ſunt.ſz lux elementaris ẽ quaſi quedam imitatio illius ſicut lux ſpũalis naturaĺ aie non ẽ eiuſdẽ ſpeciei cũ ſpũali luce glie. ſed ẽ quedam imitatio illius.lux etiam ſolaris nõ ẽ eiuſdẽ ſpeciei cũ luce corporis glorificati.ſed una eſt quedã ſilitudo ſeu imitatio alterius.lux tñ corporis xp̃i eiuſdẽ ſpẽi ẽ cũ luce que poſt reſurrectionẽ erit in alijs corporibus glorificatis differunt.tñ luces corpoꝝ glorificatoꝝ a luce corporis xp̃i.ꝛ intẽ ſe ꝑz magis ꝛ minus.qõ notat apl̃s.i.corĩ. 15°.dicens q̃ alia ẽ claritas ſolis.alia ẽ claritas lune.alia claritaſ ſtellaꝝ.ſtellaꝝ.n.a ſtella differt in claritate ſicut ꝛ refrectio mortuoꝝ.ſicut.n.dicit magr̃ in lr̃a erit claritas corpoꝝ differens ꝑz differentiã glie aiaꝝ. ꝛ hoc ẽ rõnabile.quia ex claritate beatitudinis aie redũdabit in corp⁹.ut uiſũ ẽ.vñ ꝑm ꝓportionem qua beatitudo aie xp̃i excedit beatitudinẽ cuiuſlz alterius aie ſic lux corporis xp̃i excedit lucẽ futuram in quocũq̃ alio corpore glorificato. vñ in uerbo apl̃i s allegato p claritatẽ ſolis cõueniẽnter ꝓpt intelligi claritas corporis xp̃i.ꝛ p claritatẽ ſtellaꝝ futura claritas corpoꝝ alioꝝ. nec ẽ intelligendũ q̃ lux cuiuſcũq̃ corporis glorificati tãta ſit extenſiue q̃ta lux ſolis pp corporis ſolaris magnitudinẽ.q̃uis ꝺceda mus q̃ in corpore xp̃i maior ſit intenſiue. ita ut fortius ꝛ intenſius luceat q̃ luceret ſol ſi eſſet equalis q̃ntitatis.tñ aliqui uolunt hoc cõcedere de luce alioꝝ corpoꝝ glificatoꝝ.vñ dicũt.q̃ in illo uerbo.fulgebũt iuſti ſicut ſol.li ſicut.nõ ẽ nota equalitatis ſz ſilitudinis.quia lux corpoꝝ glorificatorũ alioꝝ a corpore xp̃i erit q̃dã ſilitudo ſeu mutatio lucis ſolaris.ſz cũ ſol ꝛ omnia corporalia ſint pp electos.ꝓbabilius ur̃ q̃ lux ſolis ſit quedam imitatio lucis illi⁹ q̃ erit i corporibus glorificatis ꝛ q̃ quodlibet corpus glorificatũ fortı̃⁹ lucebit ꝛ intenſiuſ q̃z luceret ſol ſi eẽt equalis q̃ntitatis. ꝛ qz lux ur̃ p hoc q̃ agit in uiſũ ꝛ in ptãte aĩe erit glificate ꝓhibere lucẽ corporis ſui ne agat in uiſũ.ſicut ꝛ quelibet alia actio corporis in poteſtate eius erit. iõ ſi eẽt hic pñs aĩa que iã corpus glificatũ reſũpſit.ut aĩa xp̃i. uel ut aĩa beate uirginis. poſſet occultare p ſua uolũtate lucem corporis ſui ne uideretur.¶ Sed utrũ ſi nõ ꝓhiberet poſſet uideri ab oc̃lo ñ glificato ſine miraclo dubiuz ẽ.ꝛ dicũt aliq̃ q̃ ſic.qz ſic illũ qũ ñ ẽ audibile ñ poſſz dici ſon⁹ niſi pure equoce.ſic claritas que nõ eẽt uiſibilis non poſſet dici claritas niſi equiuoce.claritas ãt nõ dr̃ equoce de iſta claritate quam uidemus ꝛ de claritate corporis glorioſi.quia ꝛſi claritaſ corporis glioſi ſit alterius generis q̃z iſta. q̃ntum ad cauſam. nõ tamen ad ſui naturã ſeu ſpẽz.vnde ſicut claritas naturalis rõe ſue ſpẽi ẽ ꝓportionata uiſui. ita ꝛ claritas corporis glorioſi.nec ẽ dicẽdũ ut ur̃ iſtis q̃ pp ſui excellentiam uiſũ offenderet.quia ſicut corpus glorioſũ pati nõ põt niſi paſſione animali.ita ꝛ lux eius nõ aget in uiſũ niſi paſſionem animalem.claritas autem intẽſa nõ offendit uiſũ rõe talis actiõis. ſz magis delectat.exceſſus.n.claritatis nõ offendit uiſũ niſi inq̃tũ agit in ipſum naturalez actionẽ ſeu materialẽ calefaciendo ꝛ diſſoluendo organũ uiſus ꝛ diſgregando uiſibiles ſpẽs.dato ẽt q̃ ꝑdicta claritas non⁹ ſit eiuſdẽ ſpeciei cũ iſta claritate quã uidem⁹. nõ pp hoc debet dici ab oculo nõ glorificato inuiſibilis.quia unitas obi potentie non ẽ unitas ꝑm ſpeciem ſed ꝑm genus nec.n. eiuſdem ſpeciei ſunt lux elementaris ꝛ ſolaris.ut in lr̃.2°.oñſum ẽ.ꝛ tñ utraq̃ ẽ a nobis uiſibilis.nec omnes odores ſunt eiuſdẽ ſpẽi.nec oẽs ſapores.nec omnes que intelligit intellectus.Sed contra ꝑdictam opinionẽ ſic ꝑ argui.ut.n bitũ ẽ ſupr⁹.dicit Aug. 22° de ci.c°.19° q̃ claritas in xp̃i corpe cuz reſurrexerit ab oculis diſcipuloꝝ poti⁹ ab ſcõdita fuiſſe q̃z defuiſſe credẽda ẽ.nõ enim eaz bũanus ferret atq̃ infirmus aſpectus.

qñ ille a ſuis ita debet attendi ut poſſ3 co/ gnoſci. hinc p3 ex p̄ſſe Aug. uelle q3 ſi xp̄s ñ abſcōdiſſ3 claritatē corporis ſui diſcipulis ſuis eā nō potuiſſent itueri nec xp̄m cognoſcere. ¶ Preterea cū diſcipulis ſuis oſtendit claritatē ſimilē future imortalitatis in trāſ figuratione. ut habet Math. 17°. 7 in glo. ibidē 7 eiſdem etiam oſtendit ſui corporis ſubtilitatem ad eoſ ianuis clauſis ītrando 7 eius agilitatem in aſcendendo in celum. ita pbabile ē q3 ſi potuiſſent uidere ſui corpis claritatē p naturā q3 eā eis oñdiſſ3 ī ſignū dilectionis. 7 in arg° glorioſe reſurrectionis. vñ claritas quā eis oñdit in tranſfiguratione longe fuit inferior iſta. nec fuit dos ſed aliqualis ſimilitudo dotis claritatis. Et preterea ex natura lucis corporalis excellentis 7 intenſe nō uī eē q3 agere poſſit in uſū paſſibilē 7 corruptibilē aialē actionē ſine naturali. Rō aūt adducta p alia opinione pax ualet. vñ. n. cōcedo q3 ſi claritas corporis glorioſi nō eēt uiſibil' q̄tum ē ex pte ſua nō ē claritas niſi equoce. vnde cōcedo q3 q̄tū ē ex pte ſua uiſibilis ē. ſ3 ex hoc nō ſequtur q3 ſit uiſibilis in uirtute ſua naturaliter ab oculo debili 7 infirmo ſicut uidemus q3 multa ſunt poſſibilia q̄tum ē ex pte ſua. que tñ nō ſunt poſſibilia infirme potentie. vnde mihi uī vō q3 lux corporis gl'oſi in ſua uirtute 7 plenitudine uideri ñ poſſet ſine miraculo ab oculo nō gl'ificato. nec ipe oculus eam abſq3 ſui obtuſione ei° radios in ſua fortitudine 7 plenitudine recipere poſſet ſicut eaz oculus nr̄ intueri p̄t luce ſol' i ſuo fōte mediante aliq̄ nube illam lucem nō penitus abſcondente ſed reddente radios eius proportiōales uiſui nr̄o ſic dico aliquo mō a ſimili q3 beat° ſic pōt radios corporis ſui cōtēpare 7 r̄ddere ppor tionales uiſui noſtro q3 poſſemus illam lucem uidere in corpore ſuo. ſed nō uidemuſ eam in ſua plenitudine nec ut refulgentem in ſua pfecta uirtute.

SEptimo queri tur ut° corpora beatoz erunt agilia. Et uidetur q3 nō. phūs. 2°. celi 7 mundi dicit q3 ſi eēnt in unoquoq3 orbiū beſitantiū ſtelle multe eēt orbis ultimus in labore 7 pena, cū ipe moueret orbes q ſunt poſt ipſum motu diuerſo. in quo p3 q3 laborioſū ē rem mouere cō tra ſuam inclinationē. maxime quando fortis ē inclinatio. ſed corpora beatoz ſi mouerentur ab aīa. mouerent' cōtra ſuā inclīationē fortē. q2 inclinabunt' deorſū cū in corpore humano dñetur terra q̄tū ad q̄ſtitatē molis. g° in beatis nō erit aliqua mot° agilitas. ¶ Item p3 phūm ubi pus. res bona opleta ē exīs bōa abſq3 opatiōe. ſ3 qlz beat° erit res bōa cōpleta. g° nō mouebūt ſe. ſed corporū agilitas ordinat' ad motū. g° nulla erit agilitas in corporibus eoz. ¶ Itē q̄ de ſe ē agile nō indiget aliquo deferente. ſed beati rapientur in nubib° obuiā xp̄o in aera. i. theſſa. 4°. g° corpora beatoz nō erūt agilia. ¶ Itē locus cuiuſlibet beati erit in determinata ppinquitate ad xp̄m ſecūdū meritoz cuiuſlz exigentiā. ſed nullus beat° uolet elongare a xp̄o. cū g° mouēdo ſe aut elongaretur a xp̄o. aut appropinquaret ei. nō mouebūt ſe. g° in corporibus eorū non erit agilitas cū agilitas ordinet' ad motuz. ¶ Cōtra. ſap. 3°. dr̄ q3 tāq̄ ſintille in arundineto diſcurrent. diſcurſus aūt ſintillarū agilis ē. ¶ Itē Iſa. 40. qui ſperant in dño mutabūt fortitudinem. aſſument pēnas ſicut aq le. current 7 nō laborabūt. ābulabunt 7 nō deficient. ¶ R° q3 corpora beatoz erūt agilia. qđ ſatis innuit ap'ls. i. cori. 15°. ubi dic q3 ſurget corpus ſpūale. quia tarditas repugnat ſpūalitati. 7 glo. ibidē dicit q3 erit agibile. ad agilitatē. n. mot° tria cōcurrunt .ſ. fortitudo uirtutis motie. habilitas mobilis ad motū. 7 iſtoz duoz pfecta cōiunctio que requirit' inter mobile 7 motorē. pmum erit in beatis p gloriā aīe. 2° erit in corpore p quādā qualitatē qua erit habile moueri p3 uoluntatē aīe in nullo penit° r̄ſiſtēs que qualitas dos agilitatis dr̄. 3°. erit per iſta duo ſimul. p illa eīz duo erit pfecta cōiunctio inter corpus 7 aīaz que requiritur inter mobile 7 motorē ſicut p ipaſſibilitatē pfecte unīet' aīe ut forme danti cōplemētū pmi eē. 7 ideo ita aīa uelociter poterit corpus ſuum mouere ſicut poteſt ſe ipam ſine corpore. quod ſatis innuit Aug. 22°. de ci. c° 30. dicēs ubi uolet ſpūs ibi erit ptinus corpus. nec ex hoc uult dicere q3 in inſtanti ipz moueat. quia nec ſe ipaz ſine corpore poſſ3 mouere de locū ad locū in inſtanti qđ ſatis

ꝑz ꝑ hoc qđ ꝓbatū ē de angelo li.i.di.37ª. in illa qōne.utrū angelus possit ptransire ī mstanti medium inter duo loca. ⁊ credo q; oēs ptes eiusdem corporis equaliter erunt agiles.quia minor agilitas in una pte q̄z in alia redderet minus pfectam agilitatē toti.¶ Ad pmū in oppm đō q; aīa ad quācūq; ptem moueat corpm suū nō mouebit ipm ō suam inclinationē.quia sicut dicit Aug⁹.22° de ci.c°.ii°. Omnipotēs q oīa creauit elemēta.terreno corpori graue pondus auferet. ut in eodem elemento hītet uiuificatū corpus ubi uoluerit uiuificās spūs.¶ Ad 2m đō q; corpora gl̄iosa nō acquirent aliquam pfectionē p suum motū localē.mouebūtur tm ut id qđ habent in uirtute actu exercentes diuinā sapientiā in omnibus cōmēdabilem ostendant.⁊ ut reficiatur usus eorum pulchritudine diuersaꝝ creaturaꝝ in quibus dei sapientia ⁊ potentia ⁊ bonitas eminent relucebūt.nec p illuz motū ī aliquo minuet eoꝝ cōtēplatio.qz quocūq; uadant deū sēp pñtez hēbunt.¶ Ad 3m đō q; corpora btōꝝ nō deferentur in nubibus.quia eis indigeant.sed ad eoꝝ reuerentiam ostendendum.¶ Ad 4m đō q; pcedit ac si xp̄us nūq̄z moueret se quod falsū est.⁊ p̄terea uirtute supnaturali humanitatē xp̄i oculis corporalibus uidebūt in quocūq; loco celi empirei fuerint. Ex dictis pz solutio ad illam qōnē utrū beati utent agilitate corpoꝝ suoꝝ.

QUarto queritur utrū aīa possit mouere corpus suū in instāti rōe agilitatis sue.ſz solutioni huius qōnis nō ē hic īmorandū.quia ex dictis ī pcedenti qōne.⁊ li°.1.di.10.pz q; aīa beata nō poterit corpus suū de loco ad locū in instāti mouere.hoc etiā pz ꝑ aliqua dicta in li°. 2°.di.22ª in illa qōne utrū xp̄s ascendit in celū p mutationē successiuā uel instātaneā.

QUonsequenter qr̄ de 5° ꝑncipali. Et circa hoc queruntur.8.¶ 1° utrū beatoꝝ sit aliquod pmium accidentale.¶ 2° utrū beatitudo corporis erit accidetale pmiū.¶ 3° utrū omne pmiū accidētale sit aureola.¶ 4° utrū aureola sit in aīa uel corpore.¶ 5° utrū aureola sit in xp̄o.¶ 6° utrū quilibet beatus tantum gaudeat de bono sui ꝓximi q̄ntum de suo.¶ 7° utrum beati habebunt aliquod pmiū accidentale ꝑ bonis operibus que fecerūt in mortali peccato.¶ 8° utrū angeli habebūt aureolam ꝓ ministerio ab eis nobis exhibito.

PRimo ostendo q; ī beatis nullū erit pmiū accidentale. qz premiuz accidentale nō dr̄ accidentale.quia sit accidens aīe.sic.n.uisio dei esset accidentale pmiū.g° nullū pōt dici pmiū accidentale nisi esset a beato sepabile.sed nullū eoꝝ gaudium auferetur ab eis ut hr̄ Io.16°.g° nullū erit in eis pmiū accñtale.¶ Item nihil ē accidentale qđ includitur in diffinitione rei. sed in diffinitione beatitudinis includunt omnia bona que beati sunt habituri.quia sicut dicit Aug⁹.13° de tri.c°.8°. Beatus ē qui hz oīa q̄ ul't ⁊ nihil male uult.⁊ ꝓstat q; ipi uolent omnia bona que habebūt. Boe⁹ etiam dicit in li°.de cōso.c°.3°.q; beatitudo ē status omniū bonorum aggregatione pfectus.g° in beatis nullum pmium erit accidentale.¶ Contra accidens est quod aduenit rei post esse cōpletuz. sed multa gaudia habent beati que si nō haberent nihilominus beatitudo ipoꝝ esset cōpleta. g° in eis ē accidentale pmium.¶ 2° q; in beatis est pmium essētiale quod est anime beatitudo consistēs in clara dei uisione ⁊ pfecta fruitōne ⁊ pfecta securitate.de p̄dicte uisionis ⁊ fruitionis ppetuatiōe ⁊ gaudio quod habent de deo eis modis supradictis presente.⁊ pmium accidentale quod habet bonuz creatum ꝑ obiccto quod accidētale dicit. nō qz sit accidens anime.qnia tunc beatitudo anime etiam diceretur pmium accidentale.sed quia tale pmiū nō est de rōne beatitudinis anime eo q; anima sine illo eēt uere beata.quia sicut dicit Aug.5°.li°.confes. inter ꝓncipiū ⁊ medium ad deum loquens de bonis creatis.beatus qui te scit etiam si illa nesciat. qui uero ⁊ te ⁊ illa nouit non ꝓpter illa beatior sed ꝓpter te solum beatus est.¶ Ex dictis patet solutō ad primum in oppositū.¶ Ad 2m đō q; nō omnia bona que habebunt beati includuntur ī diffinitione essentialis beatitudinis.quia eius diffinitio est pfecta anime cū deo cōiūctio ꝑ claram uisionem ⁊ pfectam fruitionem ⁊

de ppetuatione utriusq; securitatis pfectō nē ⁊ gaudiū de deo modis suprādictis eis pūte. vñ ille diffinitiones Aug. ⁊ Boe. sunt quedam descriptiōes beatitudinis analogice dicte de beatitudine eēntiali ⁊ accidentali. Vel pōt dici q; iō dr̄ beatitudo bonorum omniū aggregatio. q; pfectiones omnium bonoꝝ creatorū sunt supereminenti mō in summo bono quod est beatitudinis obiectum.

Secundo quer̄ utrū beatitudo corporis erit p̄mium accidentale. Et uī q; nō. quia nō tm̄ aīa ē de essentia hominis. sed etiā corpus. g° a sili nō tm̄ bītudo aīe ē beatitudo eēntialis. sed etiā beatitudo corporis. Item illa beatitudo ē eēntialis p quam augetur eēntialis aīe beatitudo. sed beatitudo corporis ē huiusmōi. q; ut superius oñsū ē aīe p resūptionem suoꝝ corpoꝝ beatoꝝ clarius deū uidebūt. g° bītudo corporis ē essentiale p̄mium. Cōtra nihil supadditū p̄mio essentiali ē p̄miū eēntiale. supadditum. n. essentie rei nō est ptinens ad eius eēntiam. sed sicut dicit glo. super illud exo. 25°. super illam alteram coronam aureolam huic. i. aureole aureola supponitur. cū in scriptura dr̄ q; ei sublimior gloria in receptione corpoꝝ seruetur. ergo glia corporis nō ptinet ad p̄miū essentiale. Item quod ē uni eēntiale. nō ē alij accidētale. q; sicut phūs. i. phi. sbā nulli accidit. sz certū ē q; beatitudo corpis accidit sbāli p̄mio aīe. g° nō ē essentialis p̄mio corporis R° q; duplex est beatitudo. aīe. s. ⁊ corporis. dr̄ aūt esse de essentia beatitudinis aie omne illud sine quo nō eēt uere beata. ⁊ nihil est de essentia beatitudinis sue sine quo posset esse uere beata. ⁊ quia sine corpore uere beata est beatitudo corporis ptinet ad p̄miū aīe accidentale nō essentiale. sed illud sine quo corpus nō posset eē beatū uī essentialis eius beatitudo uel ad ipam ptīere. ⁊ ita pōt dici q; beatitudo corporis aliquo mō ē eēntialis simplr̄ ⁊ p̄ncipaliter. q; ē eēntialis corpori iūctū sine illa corpus ñ posset eē beatū. tñ nō ē essentialis simplr̄ ⁊ p̄ncipaliter eo q; sine illa ps hominis p̄ncipalior ē pfecta pp sui cū deo cōiūctionem. Ad p° dō q; procedit de eēntialitate que debetur p̄mio corporis. Ad 2° dō q; aīa p corporis beatitudinē nō uidet clarius deum nisi inq̄ntū ex sui unione ad corpus hēt pfectius esse ⁊ ex cōsequenti pfectiorē operationē. Ad p̄miū ad ptē aliam pcedit de eēntiali p̄mio aīe quod ē eēntiale simplr̄ ⁊ p̄ncipaliter. Ad 2° dō q; q̄uis sbā nulli accidat. tñ aliquid quod ē eēntiale uni ē accidētale alij. color. n. ē essentialis albedini. ⁊ accidentalis parieti. sic dico q; q̄uis beatitudo corporis sit p̄mium accidentale eēntiali p̄mio aīe. tamen pōt esse quid essentiale premio corporis.

Tertio quer̄ utr̄ oē p̄emium accidentale sit aureola. Et uī q; sic. Premiū essentiale dicit̄ aureola. g° cum aureola eēt superaddita auree ut hr̄ exo. 25°. ⁊ q̄libet p̄miū accidentale sit supadditū eēntiali. quodlibet premius accītale ē aureola. Item premium anime nō distinguitur nisi in eēntiale ⁊ accidentale. cum g° aureola nō sit ptinēs ad p̄mium essentiale sequitur q; omne premium accidentale sit aureola ⁊ ecōuerso. Contra multi sūt beati qui nō habent aureolam. quia illam non hñt nisi v̄gines martyres ⁊ p̄dicatores. ⁊ tñ ñ ē aliqs beat° q; nō hēat aliq̄ō p̄miū accītale. g° ñ oē p̄miū accītale ē aureola. R° q; ñ oē p̄miū accītale ē aurola. vñ ē q̄ōdaꝝ p̄miū q̄ō dr̄ aura. q̄ōdā q̄ō dr̄ aurola. q̄ōdā q̄ō nō ē nec aurea nec aurola. aura ē p̄miū sbāle bonoꝝ quod p simultudinē aurea dr̄. tū q; datur uictoribꝫ ⁊ uictori debetur corona. tū q; p ipꝫ cr̄atura rōnalis est deo pfecte subiecta cui esse subiectū regnare ē. tū q; ad silitudinē corone que continetur linea circulari que ita pfecta ē ut ei nō possit fieri additio nisi accītalis. illud p̄mium ē ita pfectū q; qcqd supaddit̄ accītale ē. tñ q; sic corona q̄ ē circularis ad eūdem pūctū a quo icipit termināt̄. ita p ipsum p̄miū essentiale creatura rōnal̄ p̄mo p̄ncipio coniungit̄ a quo in eē p creationem exiuit. Aureola uero ē gaudiū de opib⁹ a se factis rōnē hñtibus uictorie excellētis per q̄ō apparebit ext̄ius in corpore quidā decor q; p dictū interius gaudiū exterius declarabit. sz opera q̄ facit hō bona creata sūt ⁊ que hñt rōnē uictorie excellētis p̄uilegiata sūt.

g° aureola ē gaudium de bonis creatis.nō quibuscūq;.sed ꝑuilegiatis ꝑuilegio uictorie excellentis.7 q2.oē gadiū de bono creato ptiet ad accidētale ꝑmiū.p3 q; aureola ē accīdentale ꝑmiū.7 dr̄ respectu auree uocabl'o significante diminutiōez ad significandu3 q; est multo minus ꝑmium q3 aurea.7 hec figurata fuerunt exo.25°.ubi dicit̄ de tabula que ponebatur super archam.facies illi labium aureum per circuitū.7 ipi labio coronā interasilem altam quattuor digitis 7 super illā alterā cozonā aureola3.in quo significatū fuit q; aureola ē aliquid accīdentale supadditū auree.nec tn̄ oē ꝑmiū accidētale aureola ē.q2 nō omnia bona opera que fecerunt beati 7 de quibus gaudēt hñt rōem uictorie excellentis.7 tn̄ gaudiū de illis cu3 sit de bono creato ē ꝑmiū accidētale.℞ Ad p° in opp° dō q; ꝓcedit ex duabus affirmatiuis in secunda figura.cn̄ dicit ꝑmium accidentale est superadditum auree.aureola est supaddita auree.g° quodl3 premium accidentale ē aureola.7 iō non ualet ꝓcessus.℞ Ad 2° dō q; q3uis ꝑmiū ꝑmaria diuisione diuidit̄ in eēntiale 7 accidentale.tn̄ accidentale subdiuidit̄ i illō quod ē aureola.7 illud quod nō ē aureola.

QUarto queritur ntrū aureola sit in aīa uel in corpore. Et uī q; in corpore. Aug.22°.de ci.c°.20. loquens de cicatricib° mr̄3 dicit q; nō erit in eis deformitas sed dignitas.sed illa dignitas erit aliqd ptinēs ad aurōlā l'ipa auŕola. g° aurōla ē in corpe.℞ Itē ītegra corpe 7 corrupta mente si p finalem pñiaz salue tur habebit aureolam 7 illam non habebit habebit aureolam 7 illam nō habebit integra mente 7 corrupta carne.quod uerū nō eēt si aureola eēt nō in carne.sed in aīa. g° nō est in aīa.sed in carne.℞ Itē aureola doctorum nō uī aliud eē q3 reuerētia eis exhibita ab electis qui p corr ꝑdicationē cōuersi sunt.sed reuerentia alicui exhibita nō est in eius aīa nec in ei° corpore.q2 p3 ph°.i. ethi.c°.6°.honor ē magis i honorāte q3 honorato. g° ē quedā aureola que nec ē i aīa nec in corpore illius cui debetur.℞ Cōtra. ꝑmiū rndet merito.sed omne meritum ꝑncipaliter respicit aiaz.g° cū aureola sit ꝓmiū quoddā ꝑncipaliter ē i aīa.℞ Ad q; solutio huius qōnis ex dictis in qōne ꝓceden ti dependet.dictū ē.n.in ꝓcedenti qōne q; aureola in beatis ē gaudiū de bonis operibus aīe factis rōnē habentibus uictorie excellentis p quod apparebit exterius in corpore quidam decor q gaudium interius ꝑdictum exterius declarabit.gaudium autē ē in aīa.decor aūt in corpore .illō declarās gaudiū effectus eius est uel aliquid aliquo mō ordinatū tā q3 signum ad ipm.ꝑcipaliter g° 7 quasi eēntialiter aureola erit in aīa 7 eius signū aliquid sensibile erit in corpore siue sit effectū ab interiori gaudio siue nō.quod maxīe dico pp cicatrices martyrū que uident eē signū aureole martyrū exñtis in aīa.cum tn̄ ab ea non sint effecte.℞ Ex q° patet solutio ad auctoritatē Aug. ad opp° allegatā.ut p3 p lr̄az que īmediate subinngit̄ ubi dicitur q; p illas cicatrices quedam q3uis in corpe.nō corpis s3 ṽtutis pulchritubo fulgebit.℞ Ad 2° dō q; si aliqua fuerunt mortua cū ꝓposito castitatem seruandi nūq3 interrupto per contrarium uoluntatis actum.non obstante q; uiolenter oppressa fuerit habebit aureolam uirginitatis 7 nobilius glorificabitur. q3 si non fuisset uiolenter oppressa.unde sancta Lucia tyranno dixit,Si me inuitā uiolari feceris. mihi castitas duplicabitur ad coronā.7 intelligēdo q; p hoc duas uirginitatis habeŕt aureolas.sed quia nō tantum ꝑmium reportasset de uirginitate custodita. sed etiam pro iniuria quam in hoc fuisset passa.7 his concordat Aug.i.de ci.c°.19°. dicens de uiolenter oppressis.quis sana mēte putauerit se perdere pudicitiam si forte in apprehensa 7 oppressa carne sua exerceatur 7 expleatur libido non sua.si enim hoc modo pudicitia parit ꝓfecto pudicitia uirtus animi non erit.7 infra quo circa ꝓpositum animi permanente per quod corp° etiam sanctificari meruit.nec ipsi corpori aufert sanctitatem uiolentia libidinis aliene.quam seruat perseuerātia cōtinētie sue. Et ita dicit ñ amitti corpis scitatē manēte aī scitate etiā corpore oppresso.sic amittit̄ corporis sanctitas uiolata animi scitate ēt corpore intacto.sicut eiz integritatem mētis deus restaurare pōt mediante mentis

corrupte penitentia. q̄uis facere nō possit qn fuerit corrupta. ita integritatem carnis deus restaurare pōt. q̄nis fieri non possit quin fuerit corrupta. q̄uis carnis integritas ad illud quod ē de eēntia aureole non sit necessaria. ¶ Ad 3m dō q̄ maior ē falsa q̄uis. n. cōuersi p alicuius p̄dicationem illi exhibeant reuerentiam in patria illa. tamē exhibitio reuerentie aureola nō est. sed est eius aliquod signum.

QUinto queritur utrū aureola sit in xp̄o. Et vr̄ q̄ sic. quia ī xp̄o maxime fuerunt illa quibus debet aureola. fuit. n. uirgo martyr ⁊ doctor. ¶ Itez quod inter p̄mia accidentalia ē pfectissimū xp̄o ē attribuendū sicut pfectissimū habet eēntiale p̄miū. sed p̄miū aureole est pfectissimū inter p̄mia accidentalia. g° in xp̄o est aureola. ¶ Cōtra oē p̄miū q̄ dō bīturus erat xp̄us būit ab instanti cōceptionis sue. sz extūc nō habuit aureolā. quia aureola debet uictori. ab instanti āt sue cōceptiōis nō triū phauerat. q̄ adhuc ñ pugnauerat. g° ī xp̄o nō ē aureola. ¶ Itē aureola dicit p̄miū diminutiuū. sed nullū p̄miū diminutiuū ē ī xp̄o. q̄ oīa que sunt in eo sunt pfectissima. g° in xp̄o nō ē aureola. ¶ R° q̄ aureola pōt cōsiderari dupl'r. ul' sz id quod ē. uel sub rōe qua militi datur a p̄ncipe. p̄mo modo est ī xp̄o pfectissime triplex aureola. quia pfectissime fuit uirgo. q̄uis. n. contra eius spūm carnalis cōcupiscētia nūq̄z bellauerit. quia in ipo radix eius nō fuit. nec esse potuit. tñ quia pfecte eius caro sue aie obediens fuit ⁊ pugna ordīat ad uictoriā. uictoria ad dominiū pacificū. nō debet negari sed cōcedi in eo ē aureola v̄ginitatis. ¶ Preterea xp̄s pugnauit contra exercitū carnalis cōcupiscentie nō in se exñtis. sed ī alijs ⁊ ī illo exercitu uicto carnalē cōcupiscentiam uicit. sicut aliquis uincit p̄ncipē uincendo robur exercitus sui. ¶ Fuit etiā pfectissim' doctor ⁊ pfectissime uicit p suā doctrinā diabolicas fraudulentias p quas diabolus nitebatur bellare contra xp̄m ⁊ cōtra suos. vnde dixit ut hr̄. Jo. 12°. nūc p̄nceps huius mūdi eijciet foras. ¶ Fuit ēt pfectissime martyr. vñ ipe dixit ut hr̄ Jo. 18°. ad hoc ueni ī mūdū ut testimoniū phibeaz ueritati q̄ testimoniū nō tm̄ uerbo sed mortem sustinendo p bibuit ⁊ sic uicit tyrannicas uiolentias. vñ dicit discipulis suis. ut hr̄ Jo. 17°. Cōfidite quia ego uici mūdū. q̄ g° excellentissimam uictoriā habuit cōtra carnales cōcupiscentias uincendo eas nō in se. quia in se nunq̄z fuerūt nec esse potuerunt. sed in alijs quibus fuerūt intelligendo ut expositū ē ⁊ cōtra diabolicas fraudulētias ⁊ cōtra tyrānicas uiolētias. iō excellentissime sibi dēbetur triplex aureola. s. aureola uirginitatis. doctrine ⁊ martyrij. accipiendo aureolaz scdz id quod est. Accipiendo autē sub rōne qua dat militi a p̄ncipe. sic xp̄s nō hz aureolā. quia xp̄s p̄nceps militū ē. q̄uis sūm' p̄ncipat' sibi debebat rōe diuīe nature. ¶ Arg^m ad ptem p̄mā p̄cedunt de aureola hz id q̄ dō est. ¶ Ad p̄mum ad ptē secūdā dō q̄ maior uera ē de p̄mio substantiali. nō aūt dō omni accidentali. vñ ab instanti cōceptionis sue nō būit gl'iaz corporis in re. sed in certa expectatione. sic dico de aureola. ¶ Ad 2m dō q̄ aureola nō dicit p̄miū diminutū ī genere p̄mij accñtalis. sed pfectissimū q̄uis respectu p̄mij substantialis habeat rōem p̄mij diminute.

SExto queritur utr̄ angelis debebat aureola. Et vr̄ q̄ sic. q̄ sunt oēs uirgines. g° debet eis aureola uirginitatis. ¶ Item sunt nr̄i doctores. ut in. 2°. li°. oñsum est. g° debet eis aureola doctrine. ¶ Itez difficiliuſ ē uincere spiritū q̄z carnē. sed ipi se ipos uicerūt. cū lucifero suadenti eis rebellionem acquieuerunt. g° rōe excellentis uictorie eis debetur aureola. ¶ Contra. 2m. Thio. 2°. nō coronabit' nisi qui legitime certauerit. sed āgeli nullū būerūt certamē saltē difficile ad uicendū. g° angelis nulla debet' aureola. ¶ Respōdeo q̄ āgelis nulla debetur aureola aliqua. quia aureola ē gaudiū de operibus a se factis hūtib' rōnē uictorie excellentis. angelis aūt cōnaturalis ē uirginitas ipos impossibile ē pati martyriū. quia sūt imortales. docere nos ptinet ad cōe officium ministrantium ⁊ sine labore illud exercent. ⁊ ideo uirginitas ñ habet ī eis rōnē uictorie nec doctria rōez uictorie special'. ⁊ iō eis nō debet' aureola uirginitatis nec aureola doctrine nec eis

deberi potuit ūq̄ aureola martyrij. sed nō ē aliqua aureola preter istas. q̄ oīs excellens victoria uel ē contra carnē uel ē cōtra diabolū uel cōtra mūdū. eis tñ rōne ministerij q̄ō nobis exhibent debetur p̄miū accidentale. vñ quo ad hoc adhuc sunt in actu merēdi. ℟ Ex dictis patēt solutiōes ad duo p̄ma in oppositū. ℟ Ad 3ᵐ dō q̄ ī illa victoria nulla fuit difficultas. q̄ nullā habebāt inclinationē ad malū. ⁊ iō q̄uis p suam cō uersionez informatā gr̄a p̄miū substantiale meruerint. nō tñ accidentale q̄ō est aureola. ℟ Ad auctoritatē apl̄i ad aliā ptez dō q̄ loquitur de hominib⁹ quoz uita ē in certamine p̄m illud Iob. 7°. militia est uita hois super terrā in quo certamine oz hominem bñtē usū li. ar. uincere. ad hoc ut habeat uitam eternam.

Septimo queritur

ut⁹ beati habebūt aliquod accñtale p̄miū p bonis operibus que fecerunt in peccato mortali. Et uī q̄ nō. rei mortue nullū pōt deberi p̄miū nisi sit uiuificanda. sed opera facta in peccato mortali uiuificari nō p̄nt ut superius habitū ē. g° eis nullū debet p̄mium ℟ Itē nullā redditᵗ p̄miū p opere q̄ō deo ñ placuit. sed opa facta ī mortali peccato dō nō placuerūt. q̄ placētia operis p̄supponit placētiā operantis. g° p illis nullū hr̄ p̄mium. ℟ Cōtra beatis placet fecisse illa bona opera que ī mōrtali peccato fecerūt. sz placētia impleta nō ē sine aliqua delectatione. g° aliquod gaudiū hñt beati p bonis opibus que fecerūt ī mortali peccato. ℟ Sicut pena duplex. s. quedaz inflicta a iudice. quedā acta ab ipso peccante. quia hō peccando sibimet infert penaz. ita dico q̄ duplex est gaudiū accñtale in beatis. quoddā receptū specialr a deo misericorditer retribuente. q̄ddā actū ab ipo beato recogitando bona opera sua ⁊ sibi cōplacēdo in eis. ℟ Primū gaudiū magis ꝓpe habet rōez p̄mij q̄z p̄m. q̄uis aūt 2ᵐ aliquo mō habeat eo q̄ oīa que habent. beati principaliter a deo sunt. cū g° beatis placeat se fecisse opa bōa que in peccato mortali fecerunt. maxie cū q̄ztū uidēt q̄ illa bona eos ad penitētiaz dispoſuerūt seu inclinauerūt. p̄o illis hñt g° aliquod accñtale p̄miū extēdēdo nomen p̄mij ad q̄libet gaudiuz bonoꝝ. nec tñ sic gaudēt de ill' opib⁹ sicut de ill' que fecerūt ī charitate de quibus gaudēt rōe opis operati ⁊ radicis ⁊ forme. de aliis aūt gaudent rōe opis opati tñ. nec p ill' hñt aliq̄ō accñtale p̄miū a deo spal'r datū. ℟ Argumēta ad ptē p̄mā pcedūt de p̄mio spal'r dato a deo retribuēte. ℟ Argumētū ad ptē 2am pcedit de accñtali p̄mio largissime dicto put se extendit ad q̄cūq̄z gaudiū bonoꝝ.

Octauo queritur

utrū q̄lz beatᵘ tñ gaudz de bono sui pximi q̄stū de suo. sed quia hᵇ q̄onis solutio apte pz p ea q̄ dicta sūt ī. li. 3°. di. 31ª. in solutiōe hᵇ q̄onis. utz ī p̄ria r̄mānebit charitas q̄stū ad ordinē diligēdi q ē ī uita. ideo solutōi hᵇ q̄onis ñ ē hic īmorādū. clarū ē. n. q̄ btī magis gaudēt ō bono illiᵘ quē magis diligūt. declaratū ē aūt ī pdcā q̄one q̄ ī p̄ria q̄libet magis post deū diligit se ipz q̄stū ad itēsionē actus q̄z quēcūq̄z aliū. ex quo pz q̄ q̄libz magis gaudet de bono suo q̄z de bono pximi sui. vñ linus magis gaudet de bono suo q̄z de bono petri. q̄uis forte petrᵘ pp maiorē gaudēdi uirtutē magis gaudeat de bono lini q̄z de bono suo ꝓpo linus.

Orca litte

rā fines suos hēbūt citatel due ꝛc. sz nūq̄z si oēs illi qui mō sē uuentes saluarēt ipleret nūerᵘ ciuiuz cinitatis ōi de istis cū ill' q iā saluati sē. ℟ q̄ hᵇ nobis īcertū ē. ꝓz tñ dcā aug. uī dō q̄ sic. vī. n. sētire ī liᵒ ō bono ꝺiugali lōge añ mediū q̄ si oēs hoies q uiuebāt tpe suo saluarēt q̄ ipi cū ill' q iā saluati erāt suffecisset ad repletōnē nūeri elcōz. vñ īgrētibᵘ si oēs hoies uellēt ab oi ꝺcubitu ꝺtiere vñ subsisterᵗ genᵘ hūanū. ℟ ñdet p hec vba. Utinā oēs hᵒ uellēt dūtaxat de coꝛde puro ⁊ cōscia bōa ⁊ fide ñ ficta. mlto citᵘ dei citas cōpleretᵗ ⁊ acceleraretᵗ tmin⁹ secli. Ex his vbis seq uī q̄ō añ dictū ē. ō hᵒ tñ nullᵘ scit certitudinē nisi solᵘ deᵘ. l' ille cui deᵘ hᵒ reuelauit. sz alij alijs plenᵘ. q̄z sic nullᵘ btūs ipz uidz q̄stū ex pte sua uisibil' ē. q̄uis q̄lz ipsū clare uideat. ⁊ unus alio clarius. sic alius ab eo fruit' eo q̄stū ex pte sua fruibilis ē. q̄uis eo oēs fruantur pfecte. ⁊ unus alio pfectius. ita q̄lz gaudebit de bono alterᵘ

qualiter gauderet si in se haberet. hoc non uidet uerū si ita sit nota equalitatis. q̄uis uera sit p3 q; ita ē nota silitudinis si ita eēt par gaudiū ut etiā par eēt cognitio. hec solutio nō ualet. quia q̄tū cognoscēt tantum gaudebunt. vnde sequens solutio melior ē que refert paritatē gaudij nō eē ad itensionē affectionis gaudētiū. sed ad uniuersitatē rez de quibus gaudebit. quia de omni re de qua gaudebit unus gaudebūt oēs si quē mouet quid opus sit spiritibus defūctoz corpora sua in resurrectione recipere ꝛc. Hec rō reddita ē superius eadem di. in illa qōne utrum beatitudo electorum erit maioz post iudiciū q̄ ante.

Di. l.

Hic oritur qō ꝛc. Supeius determiauit magr̄ de remuneratione bonoz. Hic determinat de retributione maloz. Et diuidit in ptes tres. p° determinat de illa retributione absolute. 2° in cōpatione ibi. Preterea queri solet. 3° ponit breuem recapitulationem opis totius ibi. Hoc de pedibus. p⁹ in duas. primo determinat de dānatis quo ad malū culpe. 2° quo ad malū pene ibi. Hic queri pōt. Illa ps que ibi incipit. Preterea queri solet diuidit in tres. p° determinat de retributiōe maloz in cōpatione ad eos qui adhuc sunt in hoc mūdo. 2° in cōpatione ad eos qui erant in limbo ibi. Si quis autē. 3° in cōpatione ad eos q sunt in celo ibi. Queri ēt solet. ꝛ ista in tres. p° ingrit si boni ꝛ mali uident se usq3 ad iudiciū. 2° si beati cōpatiunt malis ibi. Sed cū sci. 3° si ex uisa pena maloz minuit in beatis aliqua gl'ia eorum. ibi. Postremo queritur.

Circa hanc di. querendū ē pncipaliter de q̄tuoz. p° de cognitione aīe sepate in gñali 2° de cognitione dānatoz in speciali 3° de eoz uolūtate 4° de eoz punitione. Circa p⁹ queruntur tria. p° utrum aīa sepata cognoscat aliqd sensibiliter. 2° utrum cognoscat aliquid intelligibiliter p species in corpore acceptas. 3° utrum cognoscat singularia.

Primo ostendo q aīa sepata cognoscit aliquid sensibiliter. Lassiodorus li°. de aīa. c°. 2°. dicit ō aīa sepata. q uiuit in se post huius seculi amissionē uidet audit tangit ac reliquis sensibus efficacius utit. Itē li° ō spū ꝛ aīa c°. ii°. dr̄ aīa q̄ dr̄ aīa dū uegetat spūs. dū cōteplat sensus dū sentit. g° potentie sensitiue cū aīa sepātur. sed in ipsa nō sunt ociose. g° sensitiua cognitione utitur. Item phūs. i. de aīa uult q; sensitiue potentie nō senescūt. vñ dicit q; si senex daret oculus iuuenis uideret ut iuuenis. hoc aūt uerū nō eēt si potentia sensitiua ō penderet ex corpore. potentia g° sensitiua cū aīa sepat. ꝛ si sic pōt sensibiliter cognoscere. Item p3 phūs in eodē libro. desideriū cōfidētia timor ꝛ gaudiū ptinēt ad potentiam sensitiuam. sed talia sunt in aīa sepata. g° in ea ē potētia sensitiua. ꝛ si sic pt aliquid sensibiliter cognoscere. Cōtra in li°. de ecclesiasticis dogmatibus ppositiōe 18ª. dicit duab⁹ substantijs cōstat hō tātū aīa. ꝛ carne. aīa cū rōne. ꝛ carne cū sensibus suis. g° potētie sensitiue cū aīa nō sepantur cū ex carne dependeant. ꝛ si sic nihil sensibiliter cognoscere pōt. Itē p3 phūs. 2°. ō aīa solus intellectus ē sepabilis ab alijs potentijs sicut ppetuū a corruptibili. g° in sepatione aīe corrūpunt potentie sensitiue. ꝛ si sic aīa sepata nihil sensibiliter pōt cognoscere. Ro° q; sicut se hñt intellectus ꝛ uoluntas ad eentiā aīe intellectiue. sic mō suo se hñt potentie sensitiue ad essentiā aīe sensitiue. ut aūt oñsū ē li. i°. intellectus ꝛ uolūtas nō addūt rē absolutā ultra eēntiaz aīe intellectiue q̄uis ab ea differant p3 ratōez ꝛ relatione. g° sil'r potentie sensitiue ab eēntia aīe sensitiue nō differūt nisi p3 rōez. h° excepto q; potentie sensitiue nō pñt esse in actibus suis. nisi mediantibus organis. ītellectus āt ꝛ uoluntas organis alligate ñ sr̄. q̄uis dū aīa intellectiua corpori corruptibili ē unita ad directionē suoz actuū indigeat ministerio uiriū sensitiuarū ō cōi. l. ex qb⁹ seqr̄ q; siue aīa ītellectīa ꝛ sēsitīa i homie sit eadē eēntia. siue ñ. q; aīa ītellectīa a corpe sepata nihil pt sēsibil'r cognoscer̄ qz si ñ sr̄ eadē eēntia ñ rmanēt ī aīa sepata potētie sensitiue. p3 in eius sepatiōe a corpore

corrūpūtur. si aūt sūt eadē eēntia q̄uis cū ea sepent potentie sensitiue. tñ in ea ñ pñt eē in actibus suis. q̄ talis ē natura rōnalis aīe q̄ q̄uis ꝑz aliqd absolutū non differat a sua potentia intellectiua nec a sensitiua. tñ cognitionē que ē sentire hr̄e nō pōt nisi organo mediāte. restat g° q̄ aīa sepata nihil pōt sensibiliter cognoscere ex pte cognoscentis q̄uis hoc possit ex pte rei cognite. q̄ q̄uis nō possit cognoscere p potentiaz sensitiuā. pōt tamē p intellectuz sensibilia ⁊ sensibiles eoz modos cognoscere. ⁊ sic debet intelligi auctoritas Cassiodori ad hoc ut habeat ueritatē. ℞ Ad 2m dō q̄ q̄uis potentie sensitiue cū aīa sepent ꝑz opinionem dicentiū q̄ ī hoīe aīa intellectiua ⁊ sensitiua sunt eadē eēntia. tñ ex hoc nō sequit q̄ aīa sepata p eas sensibiliter cognoscat pp rōnē dictā in q̄nis solutione. nec tñ ex hō sequit q̄ ociose sint. q̄ actus suos hēbunt p corporis resūptionē ⁊ interi sunt ad perfectionē nature. ℞ Ex dictis patet solutō ad tertiū. ℞ Potest tñ dici ꝑz opīonē dn̄tiū potētiā sēsitiuā corrūpi ī sepatōe aīe q̄ phūs p oculū nō intelligit organū tm̄ sed organū ⁊ potentiā uisiuā que eius forma ē. vñ dicit si oculus eēt aīal. aīa ei° eēt usus. ℞ Ad 4m dō q̄ timor ⁊ gaudiū nō sunt uniuoce passiones cōiuncte ⁊ aīe sepate. sicut patet ex his que superius dicta sunt ubi quesitū ē utrū gaudiū sit aliquid differens a uisione ⁊ fruitione ℞ Ad p̄mā auctoritatē ad ptē ꝑz dō ꝑz opinionē illoz q dicūt sensitiuaz ⁊ intellectiuaz eē eādē eēntiā. q̄ sub nomīe potentie sensitiue accepit potentiā ⁊ e° instr̄m sub uno eo q̄ utrūq; occurrit ad actū sentiendi ⁊ sic accipiendo potentiā sensitiuam planū ſt q̄ nō separ. ⁊ sic posset dici ad auctoritatē phī. 2°. allegatam. ℞ Uel pōt dici alit̄ q̄ uegetatiua ⁊ sēsitiua ī plantis ⁊ brutis corruptibiles sunt. itellectiua aūt ⁊si ab eis separi nō possit ī corruptibilibus. tñ ꝑz eius opinionē que erronea ē ab eis pōt separi in īmortalib°. indubitanter. n. opīatus ē corpora celestia eē aīata. ꝑz in hoc errauit. ⁊ huic cōcordat q̄ dixit phūs. 2°. li° de aīa. ubi dixit itellectiuā posse separi ab alijs. alia aūt ab hoc impossibile est ī mortalibus. sed opinando corpa celestia eē aīata errauit.

Secundo queritur utrū anima sepata cognoscat aliquid itellectualiter p species in corpore acceptas. Et uī q̄ nō. Auic. 6° naturaliū. li°. 5°. c°. 6°. īpossibile ē formam intelligibilē eē in aīa in effectu pfecte. ⁊ nō itelligi ab ea ī effectu pfecte. g° forma intelligibil̄ nō ē in aīa nisi q̄dū intelligit. g° spēs intelligibiles in aīa intellectiua nō cōseruant. g° a corpe sepata per illas intelligere nō pōt. ℞ Item Aug. ii°. de tri. c°. 3°. cū cogitantis acies auersa fuerit. atq; illud q̄ō in memoria cernebatur desistit intueri nihil forme que impressa erat in eadē acie remanebit. g° spēs ī intellectu nō cōseruantur. ⁊ si sic aīa sepata p eas nō itelligit. ℞ Itē ꝑz phūz. 3°. d aīa sicut se hēt colors ad uisū. sic fātasma ad itellectū. sz uisus quocūq; mō dispositº nihil pōt uidē nisi pñte colore. g° cū fātasmata ñ separēt cū aīa intellectiua. nō pōt p spēs in corpore acceptas intelligere. ℞ Item aīa nihil itelligit sine intellectu possibili. cū p receptionē spērū itelligibiliū itelligat. sz sicut dicit phūs 3° de aīa. passiuus intellectº corruptibil̄ ē. g° aīa sepata nihil intelligit p spēs in corpore acceptas nec p quācūq; uiā aliā. ℞ Itē p oēs spēs acceptas in corpore aīa simul itelligere pōt. q̄ tūc pōt simul itelligere plura. quod negat phūs. 2°. topi. nec est causa aliqua determinans intellectum ad hoc q̄ magis intelligat p unā q̄z p aliā cū equale esse habeant in intellectu. uoluntas. n. hāc determinationem facere nō pōt: quia actº eius presupponit itellectus cognitiōez. g° aīa sepata p spēs in corpore acceptas intelligere nō potest. ℞ Item una potentia nō habet naturalem modū agendi nisi unum. potentia enim calefactiua ignis nō calefacit naturaliter nisi secūdū modū unum. nec eius leuitas mouet naturaliter nisi secundū modum unum. sed intellectus cōiunctº ⁊ sepatus nō ē nisi una potentia. g° nō habet naturalem modum itelligendi nisi unū. sed itellectus cōiūctus nō habet naturalez modū itelligēdi nisi cū fantasmate. g° ipe sepatº aut cū fantasmate itelligit. aut nihil naturaliter intelligit. sz cōstat q̄ nō itelligit cū fātasmate. q̄ fantasmata ñ sepantur cū intellectu cum non sint nisi in corporali

subiecto. g° intellectus separatus nihil naturaliter intelligit. ¶Itē beati post resurrectō nē aliqua intelligent in fantasmate. qr ille modus intelligēdi naturalis ē intellectui cōiūcto corpori. intellectus aūt p gloriā non amittet suū naturalē intelligēdi modū. q̄z uis p gloriam hēat modū intelligendi supnaturalē. modus aūt intelligendi cū fantasmate nobilior ē q̄z modus intelligendi cum fantasmate. cū g° aīa separata nō hēat naturalē actionē pfectiōrē q̄z hitura sit p° sui unionē cū suo corpore glorificato sequit̄ q̄ aīa separata aut naturaliter nihil itelligit. aut. i fantasmate intelligit. sed constat q̄ nō intelligit in fantasmate quia fantasma nō separ. ergo nihil naturaliter intelligit. et si sic sequit̄ q̄ aīa separata nō cognoscit aliquid intellectualiter p spēs i corpe acceptas. ¶Cōtra ph°. 3°. de aīa dicit q̄ bñdicentes sunt dicētes aiaz eē locū spērū. nisi q̄ non tota. sed intellectiua. cum g° liberior sit separata a corpore q̄z corpori corruptibili cōiūcta. nō tm̄ pōt intelligere p spēs in corpore acceptas. sed multo melius q̄z qñ erat corpi cōiuncta. ¶Itez spēs recepte in intellectu sunt ibi modo incorruptibili. qr p̄m cōmētatorē sup decimam ꝓpositionē de causis. illō qō recipit̄ in alio ē in eo p modū recipientis. r nō p̄m modū rei recepte. g° spēs intelligibiles remanent in aīa separata. cū g° angel° intelligat p spēs que in eo sunt r aīa separata i intelligendo imitetur intellectū angelicum. uī q̄ p spēs in corpore acceptas intelligat. ¶2° aīam separatā intelligere posse certum ē. qr intelligere ē ꝑpa opatio ipius intellectus. nō ē aūt rationale q̄ p sui separationem a corpore sua ꝑpa opatione p̄metur. vñ r phūs dicit. i. de aīa. q̄ si est aliq̄ opatio aīe uel passionū ꝑpa. cōtīgit ipaz separari. si vō nulla ē ꝑpa ipius non erit separabilis. g° per ipsum habemus q̄ cū aīa separatur nō puat̄ sua ꝑpa opatione nec tm̄ intelligit separata. sed multo melius itelligit q̄zdiu ē corrupti bili corpori cōiūcta. vñ aui. 6°. naturalium li°. 5°. c°. 5°. post̄q̄ locutus ē de aggrauatione aīe p corruptibile corpus dcit. cū auferē de nīa aīa ipa aggrauatō r impediñtū. tūc itelligētia aīe ē mīor puriot r ōlectabilior. sz ō mō itelligēdi sē diūse opīoes. dicūt eiz quidā q̄ intelligit per species concreatas per quas nō pōt intelligere corpori corruptibili unita eo q̄ pp eius aggrauatiōe z se super illas reflectere nō pōt. ¶Sed contra secundum phūm. 3°. de anima. anteq̄z intelligat ē sicut tabula in qua est actu nihil scriptum. ¶Alij dicunt q̄ intelligit ptī per species in corpore acceptas. ptiz p species quas a deo recipit. statim. n. post separationem aīa recipit ab ipo species totius uniūsi. r est hec influentia quasi p modum nature nō gratie. vnde nō ē reuelatio ꝑpe. quia etiam talem influentiam recipiūt aīe repro be. quia illis nō subtrahūtur beneficia nature. Sed cōtra. natura opatur ō necessitate. sed nihil creatū ē a deo. de necessitate ergo nulla creatura naturaliter emanat a deo. vnde nō uideo quo mō bene possit itelligi q̄ ille species a deo influātur naturaliter. ¶Alij dicunt q̄ aīa separata p species acceptas in corpore nihil intelligit. quia non sepantur cum ea. nec. n. sunt in intellectu nisi dū actu intelligit r hec est opinio Auic. qui uult species intelligibiles nō eē in intellectu nili sicut in ui apprehendente. vnde nō ponit memoriam itelligibilē. vnde dicit q̄ qñ cūq̄z intellectus intelligit in corpore. oportet q̄ conuertat se ad fantasma r intellectū agentem ut speciem intelligibilem recipiat quam p auersionem postea pdit sicut uisus per compationem sui ad rem uisibilē r ad luminis speciem recipit quā postea per sui auersionē a lumine r uisibili pdit. intellect° tī per frequētē receptionē habilitat̄ ad recipiēdū r itelligēdū r hec habilitatio ē scientie habitus. ¶Sed contra Aug. li°. 14° ō tri. c°. 3°. dicit q̄ imago est in anima hominis rationali siue intellectuali. sed sicut pz per ipsum in pluribus locis. li° de trini. illa imago consistit in memoria r intelligentia r uoluntate. ergo in anima intellectiua est memoria. sed actus memorie est tenere secundum Aug. 14°. de tri. c°. 8°. ergo spēs intelligibiles in aīa intellectiua cōseruant̄. ¶Preterea hoc uidetur uelle philosophus ut patet in auctoritate allegata in. prima ratione ad partem secundam. ¶Item secūdum Aug. li°. 9°. confes. longe post, ꝓncipiū, ¶Dortui hūt° nr̄i memoriā. ergo potentia memorativa ē in aīa intellectiua. uī g° mihi vō ad questionē q̄ species intelligibiles

cõseruantur in intellectu. ⁊ p eas intelligit aĩa sepata. ⁊ q̃uis quidam dicant ⁊ satis cõmuniter q; p illas intelligebat corpori corruptibili unita. ℟Alij tñ dicũt cõtrariũ dicentes illas creatas fuisse mediante actu intelligendi ⁊ intellectu ĩmediate moueri a fantasmate. in uirtute tamen intellect⁹ agẽtis que tacta sunt li°. 2°. di. 25ª. ⁊ quia aĩe sepate de nouo pñt acquirere alic⁹ rei cognitionẽ uł dicendũ q; acqrere possunt nouas species intelligibiles. sicut eĩm exñs in corpore potest p suum actiuum sicut p pncipale agens mediante fantasmate, sicut instrumentali agente educere speciem intelligibilem de se ipa inq̃tũ ẽ possibilis. sic cuz multo sit potentior sepata in operando q̃z corpori corruptibili unita põt p suũ actiuũ sicut p agens pncipale mediante silitudine uel re sicut instrumẽtali agente educere de se ipsa ut est possibilis speciem intelligibilẽ qua aliquid põt cognoscere quod unita corpori nũq̃z cognouit. ℟De puulis aũt opinãt aliqui q; sicut in resurrectione dñs uoluntarie supplebit corporibus puuloꝝ q̃titatem quam habuissent in termino augmenti si uixissent usq; tunc ⁊ natura in eis non errasset uel defecisset q; ita uolũtarie influit animabus eorum statim cum a corporibus eorum sepate sunt species illarum. ⁊ erũ q̃tũ p naturale lumen cognitionem acquisissent uel acquirere potuissent si uixissent usq; ad illud tempus in quo ⁊ lege cõi maxime uiget p naturam usus rõnis uel uigebat in hominibus illius temporis quo illi puuli decesserunt siue decedũt. nec ex dictis sequitur q; inutilis sit p alia uita acquisitio naturalis scie in hac uita. quia electi bñ utunt ea. ⁊ ille bonus usus in hac uita utilẽ eis p;o alia uita. q; p illum bonũ usũ merentur. si aũt dicatur q; acquisitio natural scientie sit reprobis inutilis p alia uita nõ ẽ inconueniens. ℟Alij autem dicũt q; q̃uis deus posset aĩabus puuloꝝ dare cognitionem naturalem equalem naturali cognitõi unius magni clerici uel maiorẽ. tñ non dat talem cognitionẽ animab⁹ puuloꝝ recedentiuz a corporibus cũ originali peccato. q; non conuenit. nõ eĩm decens est ceteris paribus q; anima que in acquirendo sciam nũq̃z laborauit habeat cognitionem naturalem equalem cognitioni aĩe illius que in acquirendo eaz laborauit. deus tñ aĩabus puuloꝝ pdictoꝝ infũdit uoluntarie nõ naturaliter spẽs illaꝝ rerꝝ quaꝝ cognitio decet statũ eoꝝ. ⁊ q̃uis deus pdictas spẽs infundat nõ de necessitate nature. sed libera uoluntate. tamen naturalis ẽ cognitio qnã anime pdictoꝝ puuloꝝ hñt p eas. q; nõ eleuat intellectum supra suam naturalem facultatẽ. ℟Ad p⁹ in oppositum ⁊ q; illa fuit opinio Aug⁹. cui in hoc non est assentiendũ. ℟Ad 2⁹ ⁊ q; ibi Aug⁹ loquitur de trini. q̃ ẽ in pte anime sensitiue ⁊ põt dicere q; per aciem cogitantis intelligit potentiam cogitatiuam sensitiuam que altissima est inter potentias sensitiuas. ℟Uel potest dici q; acie uocat cogitantis potentiã itellectiuã iq̃⁹ actũ intelligit ⁊ ipaz informationem uocat ipam intellectionẽ que est expssior similitudo rei intellecte q̃z illa que habitualiter in intellectu retinetur. ℟Ad 3⁹ ⁊ q; illa similitudo tenet inq̃tũ anima est unita corpori corruptibili. nec ad hoc totaliter est simile. q; nõ sic remanet hĩtualiter similitudo colorꝭ in uisu sicut spẽs intelligibiles in intellectu. ℟Ad 4⁹ ⁊ q; phũs ibi uocat intellectũ passibilẽ iprope. s. ipsam cogitatiuam sensitiuam que organũ habet in media cellula cerebri quam semp oz eẽ ĩ actu suo dũ intellectus corpori corruptibili unitus ĩtelligit de lege cõi. vnde facit differentiam ĩt intellectum passibilem ⁊ possibilẽ. ℟Ad 5⁹ ⁊ q; aĩa post sui sepationẽ aliquando itelligit p unã spẽz ⁊ nõ p aliã a casu. aliquando ex causa determinata. aut q;. s. illa spẽs fortⁱ⁹ est ĩ ea impssa. nõ. n. omnes spẽs exñtes in intellectu in eo eq̃liter sunt impressse. q̃uis oẽs ibi habeãt esse ĩcorruptibile. aut quia magis assueta ẽ intelligere p illam. aut q; est repsentatiua generaliorꝭ intentõis. quia intentio entis ẽ que pmo ordine nature occurrit intellectui. ⁊ habita ista generali cognitione in actu. q; multe spẽs intelligibiles sunt in ea p quas de rebus diuersis põt cogitare uoluntas mouet intellectũ ad conuertẽdũ se ad illas put sibi placet. ℟Ad 6⁹ ⁊ q; cũ dr q; una potẽtia ñ hz naturalẽ modũ agendi nisi unũ ⁊c. dico q; nõ ẽ uerũ de potentia q̃ radicat in tali eẽntia forme. que successiue potest habere duos modos

naturalis exñtie.quia naturalis modꝰ opã di ꝓportionat eẽntie mediante ſuo naturali mõ exñdi.intellectꝰ aũt hũanꝰ ẽ potẽtia radicata ī eẽntia aie rõnalis que ſucceſſiue hẽt duos naturalis exñtie modos.dũ.n.eſt in actu corꝑis forma naturaliter exiſtit poſtq̃ etiã ẽ a corꝑe ſepata naꝑaliꝫ exiſtit.qz ꝑ ſuam naturã exiſtit.nõ ẽ aũt idez modus naturaliter exñdi quo exiſtit.ut ps ī cõpoſito ⁊ ut actu corꝑus informãs.⁊ ille quo ꝑ ſe exiſtit.quia ſic exiſtit non ut actu ps.nec ut actu corꝑus informans. ſz ut qđ dã totũ nõ hãs ſuũ cõpletũ naturalis exñtie modũ.quapp ꝓmus modus exñdi ſibi ẽ naturalioꝛ q̃z ſecũdus. vñ ⁊ naꝑaliꝫ ipz appetit.¶ Ad .7m đđ q̃ dicunt qdã q̃ modus ītelligendi in fantaſmate nõ eſt naturalis. ſed accñtalis aie cõiũcte corꝑori.qz corꝛuptibilitas nõ ꝓtinet ad corꝑoris eẽntiã ſz ſibi accidit.⁊ ꝑdictus modus nõ cõuenit aie cõiũcte niſi rõne corꝛuptibilitatis corꝑoriſ ꝑ quã aia ſic aggrauatur ut ꝓp ſui debilitatem nõ poſſit ꝑ ſui naturam ⁊ de lege cõi apꝓzehendere intelligibile niſi in aliquo ſẽ ſibili ut quaſi in exẽplari.¶ Sed q̃uis hec opinio ſit multum ꝓbabilis.tamẽ cõtra eã probabiliter ſic arguunt aliqui .aia beata poſt ſui corꝑoris reſũptionem aliquid ꝓticipabit de modo exñdi ſenſibiliꝫ.inq̃tũ erit corꝑoris ſenſibilis forma. corꝑus.n. ꝑ ſuaz glorificationẽ nõ deſinit eẽ ſenſibile. ꝓticipabit etiã aia aliqd de mõ exñdi ītelligibiliꝫ ī q̃ſtum eſt ſpiritualis ſbã.quia ꝓncipalius ꝓticipabit illum modum exñdi q cõueniet ſibi rõne ſui q̃z illũ q ſibi cõueniet rõne corꝑoris.iõ ꝓncipalius ꝓticipabit exñdi modũ intelligibiliꝫ q̃z modũ exñdi ſenſibiliter. cũ gº naturalis modus intelligendi ꝓportionetur naturali modo exñtie ſubſtantie ītelligentis.uꝫ q̃ illud quod intelliget naturaliter ītelliget in aliquo ſenſibili. Inter aũtẽ ſenſibilia illud quod ꝓpinquius eſt ſpẽi ītelligibili ẽ fantaſma.gº uꝫ illud qđ mõ naturali intelliget.intelliget in fantaſmate.

¶ Preterea icõueniens uꝫ q̃ aia nũq̃z hẽat naturalem modũ intelligẽdi q̃diu eſt actu corꝑoris corꝛuptibilis forma.ſed ſi modus intelligendi in fantaſmate nõ eſſet ſibi naturalis nũq̃z ſaltẽ de lege cõi haberet naturalẽ modũ ītelligendi q̃diu eſt actu corꝑoris corꝛuptibiliꝫ forma.quia q̃diu ſic eſt nũq̃z ſaltẽ de lege cõi ſine fantaſmate intelligit.uꝫ gº q̃ icõueniens ſit dicere q̃ talis modus ītelligẽdi nõ ẽ ſibi naturalis.¶ Alij dicũt q̃ ſicut aliũ modum exñdi habet aia corꝑori corꝛuptibili ꝺiũcta q̃z hẽat ſepata. ſic habebit aliũ qñ erit cõiũcta corꝑori glificato.⁊ iõ ſicut alio mõ intelligit ſepata q̃z corꝑori corꝛuptibili umita ſic modo diuerſo ab iſtis duobus ītelliget naturaliter qñ erit corꝑori glificato unita.ſed quia nõ clare patet q̃ iſte naturalis modus intelligendi differat ab alijs duobus niſi q̃ erit perfectioꝛ. iõ uꝫ alijs đđ q̃ aia qñ erit unita corꝑori glorificato hẽbit naturalẽ modum intelligendi ī fantaſmate ⁊ ſupnaturalem nõ in fantaſmate.⁊ ſimnl eandem rem intelligere poterit utroq̃z mõ cũ oculus corꝑoralis eãdem rem quam uidet in ſpeculo ſimul poſſit uidere nõ in ſpeculo.nec ex dcis ſequitur q̃ aia ſepata heat naturalẽ modũ intelligendi perfectioꝛem q̃z erit ille naturalis modus intelligendi quem habebit. quãdo erit corꝑori glorificato unita.illam eim ꝓpoſitionem qua dicitur.nobilioꝛ eſt naturalis modus intelligẽdi ſine fantaſmate q̃z cũ fãtaſmate.nõ oꝫ ſemp eẽ uerã niſi ceteris ꝑibus.in ꝓpoſito aũt nõ ſunt cetera ꝑia.quia pp ꝑfectioꝛem exñdi modum fortioꝛ erit anime naturalis uirtus qñ erit corꝑori glificato unita q̃z ſit duz ẽ ſepata. ⁊ iõ poterit aliquid etiã naꝑaliter ꝑfectius uidere in fãtaſmate q̃z ipa ſepata poſſit naturaliter uidere nõ in fantaſmate.ſicut oculꝰ corꝑoralis qñ ẽ fortis uidet aliquam rẽ clarius in ſpeculo q̃z oculus debilis uideat eãdem rem.non in ſpeculo.

Q Ertio queritur

utrũ aia ſepata cognoſcat ſingłaria. Et uꝫ q̃ nõ.qz de omni ītelligibili põt eẽ ſcia. ſz de ſingłaribus nõ põt eẽ ſcia. ſz ꝑm ꝓbũm .i.poſterioꝛ.ois.n.ſcia de uniuerſalibus ẽ. gº aia ſepata cũ nõ hẽat niſi cognitionẽ ītelligibilem nõ põt cognoſcere ſingularia.¶ Item ꝑm ꝓbũz.i.ꝓbile uniuerſale ꝑz rõnẽ notũ ẽ.ſingulare aũt ꝑz ſenſũ. ſz aia ſepata nõ habet cognitionẽ ſenſitiuã.quia illa requirit oꝛganũ.gº nõ põt cognoſcere ſingulare.¶ Item ſpẽs in ītellectu ẽ reſpectu īdiduoꝝ.

uniuersalis sicut dicit Aui. 5°. meta. c°. 1°. ſz per ſpēz uniuersalē nō pōt singulare cognoſci. g° aīa ſepata nō cognoſcit singularia. ℞ Cōtra Lu. 16°. dr̄ de diuite dānato q; eleuans oculos suos cū eēt in tormentis uidit Abrahā a longe 7 lazarū in sinu eius. sed cōstat q; illa uisio nō fuit sensibilis sed intellectualis. cū g° Abrahā 7 lazarus sint duo singularia aie ſepate hnt cognitionem singularium. ℞ g° q; aīa ſepata cognoſcit singularia. quia nō tantū ī itellectu est similitudo uniuersalis sed etiam rei singularis. nec due sūt similitudines numero distincte. sicut nec sunt duo numero distincta hec albedo 7 albedo. unde eadem ē similitudo repntatiua huius albedinis 7 albedinis 7 p̄ ordine nature repntat albedinez q̄z habeat albedinē. vñ cū itellectus p̄ sui ſepatōnē a corpore p suū actiuum tāq̄z p agēs p̄ncipale sub deo mouet, se ipm. 7 mouetur iq̄tuz possibilis ē ndiāte illa sllitudie tāq̄z agēte īstr̄ali sub rōne qua ē repntatīa albedis tm̄ cognoscit albedinē in uniuersali. inq̄tum aūt mouet se ipm p eam sub rōne qua ē repntatiua huius albedinis cognoscit albedinem in singulari. inq̄tum etiam mouet se ipm p eam sub utraq; rōne cognoscit albedinē in uniuersali ī cōpationem ad albedinē in singulari. nec ē mirandū si intellectus p unam spēm possit se mouere sub una rōe 7 nō sub alia uel ab utraq; simul. quia unū re est plura ſz rōnem. 7 distinguit intellect⁹ ubi nō distinguit natura. ℙ Predicta āt supi⁹ li°. 2°. di. 14ª. in illa qōne utz possimus cognoscere singularia plenius 7 diffusi⁹ explicata sunt. 7 iō hic ptranseo breui⁹. ℞ Ad p⁹ in opp⁹ dō q; de re cōtingit scire quid ē. 7 cōtingit scire eam eē ī actu. ꝑmo modo de omni qđ pōt intelligi siue sit uniuersale siue singulare incorruptibile uel corruptibile pōt eē scia. 2° mō nō pōt eē scīa de singularibus corruptibilibus. q̄uis itellectu pnt apphendi. qz nō pnt a nobis de lege cōi sciri nisi utdēatur pntia. ℞ Ad 2⁹ cū dr̄ q; uniuersale ſz rōnē notū ē 7c. dico q; hoc cū p̄cisione debet intelligi. quia sensu cognoscī nō pōt. qđ aūt dr̄ singulare notū ē ſz sensuz. hoc nō debet cū p̄cisione intelligi. quia nec oē singulare ē cognoscibile p sensū ut pz in singulari sbā intellectuali. singlare ēt sensibile nō ē cognoscibile p sensum tm̄. sed etiā p intellectū. ℞ Ad 3⁹ dō q; spēs exns in itellectu q̄uis sit respectu īdīduoz uniuersalis inq̄tū p illā pōt intellectus cognoscere indiuidua sub una rōne uniuersali. tm̄ respectu eoz ē etiā singularis inq̄tū intellectus p eam pōt cognoscere singulare. q̄uis g° in intellectu sint multe spēs p quaz quālibet pōt cognoscere uniuersale. tm̄ per spēm p̄paz cognoscit quodlibet singulare.

¶ Onsequenter qr̄ de 2° p̄n cipali. ¶ Et circa hoc queruntur tria. ℞ Prio utrū aīa ſepata possit p suam naturalē uirtutem se mouere de loco ad locū. ℞ 2° utrū possit mouere aliquod corpus de loco ad locū. ℞ 3° utrū possit uniri alicui corpori ut ꝑpus eius motor.

¶ Rimo ostendo q; aīa ſepata nō pōt p suaz naturalez uirtutem se mouere de loco ad locū. si. n. se posset mouere p suam naturalē uirtutem de loco ad locū nō portaret⁹ ad locuz quietis. quia ad illū lubētissime moueret se. sed ut dr̄ Lu. 16° factū ē ut moreret⁹ mendic⁹ 7 portaret⁹ ab angelis ī sinū Abrahe. g° aīa ſepata nō pōt p suā naturalē uirtutē se de loco ad locum mouere. ℞ Item quedam sunt substantie corporales que q̄uis habeant imaginationez 7 sensitiuū appetitū 7 sint ab alio mobilia ſz locū. tm̄ illo motu se ipas mouer⁹ nō pnt. dicit. n. phūs. 2°. de aīa q; sensitiuoz q̄dam sūt que nō hnt motū ſz locū. 7 hoc ē pp ip fectionē eoz. g° a sili sunt quedā substātie spūales que q̄uis hēant intellectū 7 liberā uoluntatem 7 sint mobiles ab alia ſm locū. tm̄ pp eoz ipfectionē se ipas illo mō mouere nō pnt. sed nō ē inuenire aliquas substantias tales nisi aīas ſepatas que hnt ipfectum exn̄di modum. g° uī q; se ipas non possunt mouere ſz locū. ℞ Item ſz sentēt az phī. 8°. phīsi. oē qđ pōt se mouere de loco ad locū resolubile ē in talia duo quoz unū ē p se mouens. 7 aliud p se motū. sed aīa n̄ ē resolubilis in talia duo. ē eiz simplicis nature. g° nō pōt se mouere de loco ad locuz ℞ Cōtra ut onsū ē li°. 1°. di. 37ª. ℞ In illa qō ne utrū āgelus sine assūpto corpore possit se mouere de loco ad locū angelus potest

se mouere de loco ad locū. g° a sili cuz aīa
sepata sit alicubi diffinitiue 7 aliquo mō as
similet ägelis in p se exñdo. nisi ī hoc q; hz
ipfectiozē exñdi modū pōt se mouere de lo
co ad locū. ℞ 1° q; aīa sepata p suam natu
ralē uirtutē pōt se mouere ō loco ad locū.
7 ad intelligendū hanc ueritatez magis di
stincte. ℞ 1° intendo declarare q; pōt mo
ueri de loco ad locū. 2° q; aliqñ mouetur
de loco ad locū. ℞ 3° q; pōt se mouere de lo
co ad locū. ℞ 4° q; aliqñ mouet se de loco
ad locuz ℞ 1° declaro sic p phūz. 3°. phisi.
motus ē actus entis in potentia hz q; hui°.
hz aīa sepata ē in aliquo loco diffinitiue 7 ē
in potentia ad existendū in loco alio. g° ō
uno loco ad aliū moueri pōt. ℞ 2° articulū
declaro sic. aīarū recedentiū a corporibus
quedā recedūt ī mortali peccato. 7 ille trā
ferūtur ad infernū. quedā recedūt cū cha
ritate 7 illaz quedā nihil portant secū pur
gandū. 7 ille transferūtur ad celū ēpireum.
q̄dā portāt secū aliquid purgabile. 7 ille ō
lege cōi transferūt ad purgatorij locum 7
postq̄z purgate sūt transferuntur ad celuz
empireū. sed p̄dicte translationes sunt mo
tus seu per motū. g° aīe sepate aliqñ mouē
tur ō loco ad locū. ℞ 3° articulū ōclaro sic.
maius factū ē rē transmutare ad formā ēt
accītalē q̄z eā trāsmutare de loco ad locū.
ut. n. oñsū ē li°. 2°. di. 6ª. i. qōne articuli q̄r
ti. de mō p suā vtutē nō pōt imediate trās
mutare materiā ad formā substālē. nec etiā ad
accītalē naturalē q̄z eā transmutaī posit
hm locū 7 etiā ad formā artificialē eo q;
talis forma causatur mediāte aliquo motu
ptiuz hz locū. sed aīe sepate pñt semet ipas
mouere ad formā accītalē. q; pñt mouere
semet ipas hz diuersas affectiones. g° mul
to fortius possunt p suā naturalē uirtutem
semet ipas mouere de loco ad locū. ℞ Prete
rea cū aīa sepata hēat intellectū quo se pt
dirigere in mouendo de loco ad locū. 7 li
berā uolūtatē qua pōt talē motū imperare.
pbabile uī 7 cōueniens q; a creatore acce
pit motiuā potentiā qua talē motū potest
exequi. ℞ 4° articulū declaro sic. aīe recedē
tes a corporibus in charitate nihil portan
tes secū purgabile sciūt q; uolūtas dei ē q;
statim ad celū ēpireū transferant. cū g° sci
ant se mouere 7 uelint. quia uehemēt locuz
illū desiderant 7 poscūt. ut iā dictū ē. pba
bile ē q; ad illū locū se ipas moueant. q̄z uis
ab angelis ob reuerentiā associent. recedē
tes ēt a corporibus in charitate secū por
tantes aliquid purgabile sciunt q; uolūtas
dei ē q; ad locū purgationis transferāt. cū
g° hoc sciant 7 facere possint 7 uelint eo q;
iustitie diuine sint obedientes. uī q; ad illū
locū moueant se. q̄z uis ob aliquaz cām illuc
deducantur a bonis ägelis. ut aliqui uolūt
uel a malis ut dicunt alij. aīe etiam recedē
tes a corporibus in peccato mortali mouēt
se ipsas ad locū inferni sicut latro qui du
cit ad patibulū se ipm mouet. q; prius uult
ire ad patibulū q̄z illuc trahi uī in uia pl°
affligi. ℞ Ad p° in opp° dō q; illa portatō
de qua loquitur ibi saluator ē portatio cu
iusdā reuerentie. sicut uidemus q; magne p
sone aliqñ eūtes de uno loco ad aliū inter
dū portantur ab honorabilib° psonis in si
gnū reuerentie. ℞ Ad 2° dō q; nō oīa bru
ta ipfecta carent potentia mouendi se hm
locū. aliqua. n. sunt que nō pñt gñare sibi si
mile. 7 in hoc impfecta sunt 7 tñ se mouent
hz locū. 7 q̄z uis sint aliqua maiozis ipfectō
nis pp quā hz locū se mouere nō pñt. tñ si
milis impfectio nō deceret aliquā spūalem
substantiā. illa. n. bruta que hz locū se non
mouent tali motu nō indigent. quia uī suū
nutrimētū habent cōiūctū uel natura puī
dit ut eis portet. sicut pz q; mare p suū flu
xū portat nutrimētū cōchis exñtibus i sa
bulo. nō tñ talia totaliter caret potētia mo
uendi se. quia astringendo se 7 dilatādo hz
ptes aliqualiter mouent se hz locū. decens
aūt ē 7 ordo iustitie hoc requirit ut aīa rō
nalis postq̄z a corpore ē sepata uadat ī ad
ifernū uel ad purgatoriū uel ad celū fera
tur ēpireū. ℞ Ad 3° dō q; pz solutio p illud
quod dictū ē li. i. di. 37ª. in illa qōe utrū ā
gelus possit se mouere de loco ad locū. 7 p
illud quod supra dictū ē in hoc quarto in
illa qōe utrū in beata fruitione uolūtas tñ
sit passiua in solutione secūdi argumēti.

Secundo quer[itur] utrū aīa sepata possit mouere aliquod corpus de loco ad locū p suā naturalē uirtutē. Et uī q; nō. aīa corpori cōiūcta nō mouet cor pus intelligendo 7 uolendo tñ. quod pz qz

aliqñ multū nigent in hoīe usus intellect⁹ ⁊ uoluntatis. ⁊ tñ se ipm nō pōt mouere ꝺ loco ad locū pp debilitatē. ⁊ qñ habet mē/brū qꝺ mouere nō pōt pp mēbri infirmita tē. ut ꝓz in mēbro paralitico. sed in aīa sepa ta nō ē aliqua potentia alia ab intellectu ⁊ uoluntate. qz nō respicit ens nisi sub rōne duplici. ſ. sub rōne ueri sub qua ē obm̄ intel lectus. ⁊ sub rōne boni sub qua ē obm̄ uolū tatis. g° aīa sepata nullū corpus pōt moue re p suam naturalē uirtutē. ℣ Itē sicut aīa corpori cōiūcta audit mediante organo cor porео. ⁊ sic mouet corpus de loco ad locū. organo corporeo mediante. mouet eīz ipm mediantib⁹ musculis ⁊ neruis ⁊ spiritibus deferentibus influentias aīe. qꝺ ꝓz. qz pōt cōtingere talis lesio in musculis ⁊ neruis ſ talis opilatio que ꝓhibet transire spūs p/dictos. ita q aīa corpus suū de loco ad lo/cū mouere nō pōt. sed quia organū quo au dit aīa nō sepatur cū aīa. iō sepata audire nō pōt. q̄uis p intellectū apꝓhendat audi bilia. g° a simili cū musculi nerui ⁊ spūs su pradicti nō sepent cū aīa ipa sepata nullus corp⁹ per suā naturalē uirtutē mouere p̄t. ℣ Itē ad actū exercendū quem aīa exercere pōt sepata nullo organo indiget. etiā dū ē corpori cōiūcta. vñ quia aīa sepata pōt hr̄e actū intelligendi. qz sibi cōuenit ꝑm se non exercet illū actū. ēt cōiūcta corpori aliquo organo mediante. quapp dr̄ q intellectus nō est potentia organo alligata nec uolun/tas simil̄r. ſz aīa corpori cōiūcta nō pōt mo uere corpus nisi organo mediante. g° ipsa sepata nullū corpus pōt mouere. ℣ Contra quia angelus pōt mouere se ipz de loco ad locū. pōt etiā mouere aliquod corpus de lo co ad locū. g° a fili cū aīa sepata possit mo uere se ipam de loco ad locū. ut ꝓz ex p̄cedē ti qōne pōt mouere aliquod corpus de lo/co ad locū. ℣ Item si deus alligaret supna/turaliter unā paleā aīe sepate ⁊ postea reli queret aīaz sue naturali uirtuti. quero utr̄ illa aīa possit se mouere de loco ad locū. si dicas q sic. habeo ꝓpositū quia tūc moue ret paleā. si dicas q nō. ad dictū tuū seque retur hoc inopinabile q una palea impedi ret eam ne se ipam possz mouere. ℣ R° q aīa sepata pōt p suā naturalem uirtutē mo uere aliquod corpus de loco ad locum nisi ꝓhibeatur a superiori uirtute. in aīa. n. se/pata ē uirtus motiua ꝑz locū. quia ut ꝓz ex p̄cedenti qōne se ipam pōt mouere de loco ad locū. illā ēt potentiā pōt facere p̄nt̄ē ali cui corpori. qz simul posset eē cū uno lapiꝺ uel cū alio corpore. multa etiā sunt corpora quoꝝ nullū tantā habet potentiā in resistē/do. q̄ꝫtā habet aīa in trahendo uel in pellē/do. qꝺ ꝓz quia uirtuosior est aīa sepata q̄ꝫ corpori corruptibili unita. quia ut dr̄. 9°. sap̄. corpus quod corrūpit aggrauat aīaz. ⁊ tamē corpori corruptibili unita plus pōt in trahendo uel pellendo corp⁹ suū q̄ꝫ ipm corpus resistendo. cū g° ad hoc q una res moueat aliā ꝑz locū sufficiat q in illa re sit motiua uirtus ⁊ q possit eā unire rei mobi li ⁊ q sit p̄potens sup eam sequitur q alia sepata pōt p suam naturalē uirtutē aliqꝺ corpus de loco ad locū mouere. ¶ Et credūt aliqui ēt q aliqñ moueat. refert. n. ¶ Greg. 4°. li°. dialo. inter mediū ⁊ finē. ¶ Germanū capuanū epz inuenisse ¶ Pascasiū diaconuz q erat defūctus stantē ⁊ obsequentē in balne is. cū g° illa aīa nō esset illi⁹ corporis for/ma. ⁊ tñ ipm mouebat ꝑz q aliqñ aīa sepa ta mouet aliquod corpus ꝑz locū. nec ꝺꝺ ē ut aliqui dicūt q eēt āgelus bonus uel ma lus in ispē pascasij. qz hoc faciēdo ille pasca sius faciebat p̄niam suā. nec tñ fuit idē cor pus cuius fuerat aīa pascasij forma. aīa. n. dū ē sepata ꝓhibeē diuina uirtute mouere corpus illud cuius forma fuit. ⁊ quodcūq; aliud corpus qꝺ fuit aīatū rōnali aīa. ⁊ ēt corpora brutoꝝ ne esset hoīb⁹ occasio ru/endi in uilē ⁊ horrēdū errorem opinantuz intellectū posse transire de corpore in cor/pus. ita q successiue sit ꝑpus motor diuer soꝝ corporꝝ ⁊ quālibet aīaz quodlibet cor/pus ingredi posse ut pictagorice fabule di/cūt. ℣ Ad p⁹ in opp⁹ ꝺꝺ q minor ē falsa. i aīa. n. sepata ē potentia motiua ꝑz locū. ipa eīm nō tm̄ respicit ens sub rōe ueri uel bo/ni ut supponebas in arguendo. sz ēt sub rō ne mobilis ꝑm locū sub qua ratione ē obm̄ potentie motiue ꝑz locū. ℣ Ad 2⁹ ꝺꝺ q ar/gumentū nō plus cōcludit nisi q anima se/pata nō pōt p suam naturalem uirtutē mo uere aliquod corp⁹ de loco ad locū illo mō quo mouet cōiūcta. tñ sicut sepata aliquo mō cōꝓhendit audibilia q̄ꝫ cōiūcta. sic alio

mō mouet corpus q̄s cōiūcta. Ad 3m dō q̄ maior uera eēt si illū actū quē exercet aīa separata exerceret cōiūcta. ⁊ eodē mō ut añ iaz dictū ē. aīa cōiūcta corpori nō mouet corpꝰ suū illo mō quo separata mouet corpꝰ aliū. dū. n. actu ē corporis forma nō pōt p suam naturalē uirtutē ipꝛs mouere de loco ad locū totū sil'. uidemꝰ. n. q̄ cū hō mouꝛ se de loco ad locū. dū una ps mouet alia qescit. ita ut ps quiescēs mouꝛ p uirtutē aie ptē aliā. nō sic añt mouet aliud corpus dū ē separata. imo mouet totū simul. ⁊ cū arguis q̄ intellectus etiā cōiūctus nō intelligit orgão mediante. dico q̄ inq̄stū actus intelligendi intellectus cōiūcti simil' ē actui itelligendi intellectus separati orgāno nō indiget. inq̄stum tū intellectus cōiūctus alio mō intelligit q̄s separatus actus eius ab orgāno corporali dependet p accidens inq̄stū p suā naturalem uirtutē ⁊ de lege cōi nihil intelligere pōt sine fantasmate qō requirit orgānū corporale. nec ēt sine ministerio alicuius uirtutis sē sitiue que orgāno ē alligata.

QErtio queritur utrū aīa separata possit p suā naturalē uirtutē uniri alicui corpi ut p̄pus eiꝰ motor. Et uī q̄ sic. non obstante q̄ intelligentia mouens orbē nō ē orbis forma. tū ē eius p̄pꝰ motor. gº a simili nō obstante q̄ aīa separata a suo corpore nō possit esse alteriꝰ corporis forma. tamen potest fieri alterius corporis p̄prius motor. Item spiritus ē p̄pus motor corporis pp eius naturalē inclinationē ad ipm mouendū. sz in aīa separata a suo corpore remanet naturalis inclinatio ad mouēdum ipm. gº uī q̄ illius corpis possit eē p̄pus motor. etiā dū nō ē actu eius forma. Cōtra si aīa post sui separationē a corpore posset itez p suā naturalē uirtutē eē illius corporis p̄pus motor posset ipm iterū retrare ut motor. sz ꝓ Chriso. omel'. 28ª. sup Math. aīa separata nō pōt añ resurrectionē reintrare corpus suuz. gº añ resurrectionē nō pōt eē p̄pus motor corporis illius. gº a simili nec alicuius alteriꝰ corporis. Item a dño Stephano pisiensi epō ⁊ sacre theologie doctore excōicati sūt dogmatizantes q̄ intellectus pōt transire de corpore in corpꝰ ita q̄ successiue sit motor corporuꝫ diuersoꝝ quod de p̄po motore ē intelligendū. ille. n. articulus fuit excōicatus pp opinantes q̄libet aīaz q̄libet corpus igrdi ꝓ pictagoricas fabl'as. Rº q̄ aīa separata nō pōt unirī corpori alicui ut p̄prius eius motor añ resurrectionē. sz tunc diuina uirtute itez fiet forma eiusdē corporis in numero quod añ aīauerat ⁊ p̄prius erit eius motor. Ad cuius ueritatis intelligentiā p̄mo declarandū est quid ē spiritū ee motorez alicuius corporis. 2º ex hoc declarabitur p̄positū. Primo declaro sic. spiritū eē motorē alicuius corporis nō ē idem quod ipsū posse mouere illud corpus sicut nec hō pōt dici p̄pus motor oīum rerum quas mouet. nec ēt dr̄ p̄pus motor corporis. quia possit mouere illud corpus ⁊ non aliud. quia aīa que ē sui corporis p̄pus motor dū actu ē eius forma alia corpora mouere potest mediante motu corporis sui ⁊ interdum mouet. ⁊ etiā separata pōt imediate mouere aliquod corpus. ut in p̄cedenti qō ne declaratū est. nec etiā dr̄ p̄pus corporis motor. quia illud corpus ab alio moueri nō possit de loco ad locū. quia corpus humanū moueri posset de loco ad locū p unū angelū. Dicendū gº q̄ iō spūs dr̄ p̄pus corporis motor. quia est specialiter deputatus ad mouendū illud corpus aliquo speciali mō quo nullū aliud corpus mouet ⁊ quo illud corpus a nullo alio motore mouetur. ⁊ iō aīa q̄diu actu ē sui corporis forma eius ē p̄pus motor. quia deputata ē a creatore ad ipsū mouenduz quodā speciali mō quo nullū aliud corpus mouere pōt. nec suū corpus ab alio motore pōt tali modo moueri. mouetur. n. ab aīa ut a p̄pa eius forma. Intelligentia ē etiam orbis quē mouet p̄pus motor. nō quia sit eiꝰ forma. sz quia a creatore deputata ē ad mouendū illū orbē aliquo spāli motu quo nullū aliud corpus mouet. ⁊ quia orbis ille a nulla alia intelligentia creata mouetur p se. quod ideo dico q̄ orbes inferiores mouentur a motoꝝ orbis p̄mi. inq̄stū mediante motu illius orbis reuoluit orbes inferiores ad ptē oppositam illi pti p quam mouentur a suis motoribꝰ p̄prijs. Ex dictis patet oppositū. aīa. n. separata a corpore nō pōt fieri alterius corporis forma nec etiam eiusdē corporis quo-

usqꝫ p diuinā uirtutē fuerit iterū orgaiza
tū ⁊ dispositū illa dispositiōe ⁊ orgāizatōe
que requiritur ad hoc ut anima possit eius
eē forma. ⁊ quia corpus nō sic organizabit
nec disponet usqꝫ ad resurrectionē. iō usqꝫ
tūc aīa sepata nulli corporis potest eē ppūs
motor. ℞ad pm in oppm dō q nō ē simile dō
aīa et intelligentia. qz intelligentia nō ē ap
ta nata esse alicuius corporis. qz p se habet
suū naturalē cōpletū eēntie modū. vñ fieri
potuit ꝑpus motor corporis cuius nō est
forma. sed aīa ē apta nata eē humani cor
poris forma. ⁊ iō deus ordinauit ut nullius
corporis sit ꝑpus motor nisi sui corporis
ꝑprij. ⁊ q̄diu actu est eius forma. ℞ad 2m
dō q in aīa nō ē naturalis inclinatō ad mo
uendū corpus suū nisi sit tale ut possit eē em
forma. sz corpus a quo sepatur nō erit tale
usqꝫ ad resurrectionē.

Consequenter q̄rit de 3° principali. Et circa hoc querūtur tria. ℞p° utrū dānati utant scīa quā acquisiuerūt in hoc mūdo. ℞2° utrū cognoscāt ea que fiūt circa nos. ℞3° utrū uideāt scōz glām ī celo.

Primo ostendo q dānati nūqꝫ utāt scīa acqsita ī hoc mūdo. qz in usu scīe magna ē delectatio. vñ phūs. io. ethi. c°. 8°. uī phīa admirabiles delectatōnes hr̄e puritate ⁊ firmitate. sz dānati nullā hnt delectatōez. sic btī nullā hnt tristitiā. g° nō utūr aliqua scīa. ℞Itē pene infernales maiores sūt qbuscūqꝫ penis in hoc mūdo. sz aliqñ hō in hoc mūdo ex nimia pena rū oppressione pdit usū scīe. g° multo fortius dānati. ℞Itē magis possent cogitare de deo q̄ de quocūqꝫ alio intelligibili. quia ppinquior ē intellectui eoz. sed sicut dicit magr̄ huius di. c°. 2°. de dānatis. post iudiciū in pfūdioribꝰ tenebris erūt. ubi nullaz lucē dēt uidebūt. g° multo minus de quocūqꝫ ītelligibili cogitabūt. Cōtra. Luc. ic°. hr̄ q Abrahā dixit diuiti dānato. Fili recordare qz recepisti bona in uita tua. qđ sibi ñ dixissz nisi ille uti. potuissz scīa acqsita ī hc mūdo. ℞Itē dānati odiūt deū. sz nullꝰ odit illud de quo non cogitat. g° damnati de deo cogitant. ⁊ a simili dō alijs pñt cogitar. ℞2° q dānati utunt scīa acquisita in hoc mundo maxime q̄tū ad aliqua. cōsiderant eīz mala que fecerūt ⁊ penas quas icurrūt ⁊ bona opera que omiserūt ⁊ bona que pdiderūt ut hic usus scie sit ad maiorē afflictionem eoz. ℞Ad pm in oppm dō q q̄uis usus scīe sit p se delectabilis. tñ p accns pt eē nō delectabilis sz tristabilis. in dānatis .n. pō iudiciū erit eoz natura ita plene cōphensa tristitia. ut. oīo sit indispositi ad aliquā delectationē. ⁊ quia sicut dicit ph°. 2°. de aīa. actus actiuoz sunt in patiēte disposito. usus scīe nullā in eis delectationē poterit gñare. sed gñabit. tristitiā iq̄tum ex usu scīe sēp eis repñtabitur aliquid de quo dolebūt. minor ēt falsa ē si extendat ad demones añ iudiciū. demones eīz añ iudiciū possūt hr̄e ⁊ iterdū hnt aliquas modicas delectationes uanas ⁊ multū respersas amaritudine. Aliqui ēt dicūt q aīe dānate aliquā iterdū q̄uis debilē hnt delectationē. Et dicūt q sicut nō sequit ē bonū sine oī malo. g° ē aliquod purū malū. ita nō sequit beati nullā hnt tristitiā. g° dānati nullum hnt gaudiū. melius tñ est ut dicat q aīe dānate nullā penit unqꝫ hnt delectationē nec ēt demones aliqꝫ habebūt post iudiciū delectationē. ut in li°. 2°. ostensū ē. ℞Ad 2m dō q q̄uis ille pene sint maiores q̄ iste. tñ nō ita poterunt auferre dānatis usū scīe sicut pnt alique pene hoibus in hoc mūdo. quia orgāna corporū illoz seruabunt icorruptibilia ad maiorē afflictōez eoz. q̄ orgāna hic p uehemētiā penaz aliqñ corrūpi cōtigit. dānati tñ p uehemētiā pēaz mlto minꝰ ert apti ad usū scīe nisi respectu eoz quoz cōsideratio erit ad augmētū sue tristitie. ℞Ad 3m dō q q̄uis deus scit ppinquior intellectui eoz p eēntiā q̄z alia obiecta. ñ tñ sub rōe obiecti nisi inq̄tū ē puniēs. ⁊ sic de eo maxie cogitāt nō ex amore. sz ex odio. iq̄m aūt ē dulcis ⁊ misericors minime ꝺ deo cogitant.

Secundo queri tur utrz dānati cognoscant ea que fiunt circa nos. Et uī q sic. ut. n. hr̄ Luc. ic° ille diues dicit ad Abraham se quinq fratres hr̄e. g° scie bat adhuc ipos uiuere. qđ non esset uerum nisi cognoscerent ea q̄ fiūt circa nos. ℞Itē res nō dependens a loco nec situata ī loco

nō impedit in ſua opatione pp localē diſtā
tiā.ſz aīe dānate non dependent a loco nec
ſūt ſituate in loco.q̄ dicit Boeti⁹ 3°.li°.de
ebd̄.que īcorporalia ſunt in loco non eē.g°
ita cognoſcunt ea que fiunt circa nos ac ſi
inter nos eēnt pītes. Item potentior eſt
lux naturalis intellect⁹ q̄ lux corpalis q̄cū
q̄.ſed lux corporalis nō ipedit in ſua opa
tione pp loci diſtantiam.qđ pz in luce ſola
ri que in quātacūq̄ diſtantia illuminat.ſed
in dānatis remanet lux naturalis itellect⁹.
vñ de demonibus dicit Diony.in li.de di.
no.c°.4°.q̄ ſunt clariſſimi. g° damnati nō
impediuntur in ſua cognitione p quacūq̄
diſtantia.⁊ ſi ſic ita cognoſcūt ea que circa
nos fiūt ac ſi eſſent pītes. Cōtra Aug.in
li.de cura p mortuis agenda inter mediuz
⁊ finē.ibi ſunt ſpūs defūctor ubi nō uidēt
quecūq̄ agunt aut eueniūt in iſta uita hoī
bus.⁊ infra de illo diuite. q̄ illi fuit cura
de uiuis q̄uis qđ ageret oīo neſciret. Itē
Aug.li.de dīatione demonū inter pncipiuz
⁊ mediū dicit q̄ demones celeritate motus
multo añ cognita nūciant q̄ hoīes p ſenſus
terreni tarditate mirent.ſed ad cognoſcen
dū talia non regreretur celeritas motus ſi
cognoſcere poſſent res quibus pītes non
eēnt.cū g° aīe dānate nō ſint pītes rebus
que circa nos fiūt nec ſint potentioris co
gnitionis q̄ demones nō cognoſcūt ea que
circa nos fiūt. Rō q̄ damnatos cognoſce
re ea que circa nos fiūt tripl'r intelligi pt
.ſ.aut p ſcīaz.aut p cōiecturā.aut p reuela
tionē. Pō mō nō cognoſcunt ea que circa
nos fiūt. quia cognoſcere ſic que fiūt circa
nos nō poſſent niſi accipiendo ſimilitudieſ
a rebus ad quas accipiendas requiritur p
portionata ꝓpinquitas intellect⁹ ad ipam
rem.q̄uis aūt diſtantia nō impediat cogni
tionē intellectus reſpectu rei cuius iaz hēt
ſpēz.tñ īproportionata diſtantia qualis eſt
inter aīas q̄ ſunt in inferno ⁊ ea que circa
uiuos fiunt in hoc mūdo impedit cognitō
nē intellectus rſpectu rei cuius nō hz ſpēz.
q̄ ꝓhibet ſpeciei acquiſitionē. 2° aūt mō
dānati cognoſcūt multa que fiūt circa noſ.
ex ſtatu.n.pterito in quo hoīes uiderūt po
ſtea cōiecturant multa q̄ accidūt circa eos.
⁊ ſic cognoſcebat ille diues damnatus ſuos
frēs uiuere adhuc.q̄ ſecū eos in tormentis
ñ uidebat.nec cū fgeſcētib⁹ i ſinu Abrahe.
nō erat tñ cognitio certa.q̄ mortui ex ſpe
ciali ꝑuilegio pñiaz aliq̄ faciunt in locis in
quibus peccauerūt. 3° mō cognoſcūt aliq̄
q̄ fiunt circa uiuos uel p reuelationē demo
nū.uł aīarū ad eas deſcēdētiū.ſed nūq̄z fit
eis aliqua reuelatio niſi talis vñ triſtentur
Ad ꝑmum in opp⁹ pz ſolutio ex iam di
ctis. Ad 2⁹ dd q̄ q̄uis aīe ſepate nō de
pendeant a corporali loco.tñ in loco ſūt.qđ
ꝓbatū ē in ſimili libro.i.di.17ª. in illa.q.
utrū angelus ſit nuſq̄. Jn qua oñſū ē q̄ an
gelus p̄t oēz opationē quā habeat circa lo
cū ē in loco diffinitiue.q̄uis nō circūſcripti
ue.q̄ ſic incorporalia in loco nō ſunt. ⁊ ſic
intelligit illud uerbuz Boecij de ebd̄. Ad
3⁹ dd q̄ q̄uis potentior ſit lux ſpūalis q̄z
corporalis quecūq̄. tñ ex hoc nō ſequit q̄
poſſent illuminare ī q̄ſtacūq̄ diſtantia. po
tentius.n.ē rem aliquā ſpūaliter illuminar
in pua diſtantia q̄z corporaliter illuminare
in magna diſtantia.q̄ īproportionabiliter
nobilior ē illuminatio ſpūalis q̄z corporal'.
q̄uis tñ ſol illuminet in q̄ſtacūq̄ diſtantia
que eſt tanta.tñ deus poſſet facere diſtan
tiam q̄ una res tantū diſtaret a ſole q̄ ad
eam lumen ſolis ptingere nō poſſet.

Tertio queritur

utrū dānati uideant ſcōz gl̄iaz in celo. Et
uī q̄ nō. Beati nō uident penā dānatorum.
quia cū aīa ex charitate cōpatiat miſeris
beati cōpateret dānatis.quod eē nō pt.
quia cōpaſſio ē cū pena. g° a ſimili dānati
nō uident gl̄iaz beatoz. Itez nō uident eā
p eſſentiam.quia in eis p eēntiam nō ē.nec
p ſpeciem naturaliter inditā.quia tunc om
nes eaz uiderent.nec per ſpeciez acquiſitā.
quia ut iaz dictū eſt anima nō acquirit ſpe
ciem rei niſi ſibi ſit pñs uel in ꝓpinqtate p
portionata uirtuti. nec p.ſpeciem infuſaz a
deo.quia nō ſunt digni ut a deo fiat eis ali
qua reuelatio ſaltem ducens in cognitionē
delectabilis rei.g° damnati nullō mō uidēt
gl̄iaz ſcōz in celo. Item nō cōcedit repro
bis quod ex ſpeciali gr̄a cōcedit hoībus in
ſtis.ſed ſi hoībus iuſtis in hac uita cōceda
tur uidere ſanctoz gloriā.hoc ē ex ſpeciali
gr̄a.g° hoc nō cōceditur damnatis. Con
tra ut habetur Luc.16°.diues dānat⁹ uidit

Lazarū in sinu Abrahe. ℣ Item sci letantur de pena damnatorum. vnde psal. Letabitur iustus cum uiderit uindictam. sed nō possent de ea letari nisi uiderent eā. g° a simili dānati uident gl'iaz btōz. ℟° q̄ damnati gl'iam scōz nō uident. q̄ uisio ē cognitio intuitiua ⁊ clara ꝑpe loquendo ō uisione. sic .n. nō posset uideri gl'ia beatoz q̄n uidere tur bti. ⁊ ipe deus cū eoz gl'ia i pfecta eoz ꝺiūctōe cū deo consistat. nō. n. pōt uideri immediate ⁊ clare cōiūctio aliquoz q̄n uidentur ipsa cōiūcta. i gñali tñ ⁊ ptim in speciali cognoscūt gl'iaz beatoz quasi arguendo. nullum. n. uident damnatū qui tenuerit fidem ⁊ bonos mores. vnde cogit' itellect' eoz assentire q̄ uera ē sacra scriptura. ⁊ ex ꝺsequēti q̄ beati habent bona que eis in sacra ꝑmittuntur scriptura. ⁊ quia beatitudo in sacra scriptura ꝑmittit' iustis nō tm in gñali sed etiā ptim in spali q̄uis non in rōe pura specialissima. q̄ sic lingua hois eā nō posset narrare nec intellectus in hac uita de lege cōi intelligere iuxta illud apli. i° ad Corī. 2°. nec oculus uidit nec auris audiuit nec in cor hois ascendit q̄ ō ꝑpauit deus his qui diligūt illū. iō dānati arguendo cognoscūt gl'iaz beatoz nō tātūmō in gñali. sed ptim in speciali. nō aūt plene in speciali. quia illa gl'ia significari pōt p illud nom nouū scriptū in calculo candido de quo dic' apoc. 2°. q̄ nemo scit nisi qui accipit. de huius uero cognitione dānati tristantur pp inuidiam felicitatis aliene ⁊ carentiam beatitudinis ꝑpe post iudiciū tñ damnati eo q̄ ad ꝑpas pēas q̄si totaliter eoz cōsideratio reflectet' istam cognitionē nō habebunt nisi forte in eē gñalissimo. quia per cōplementū doloris intellectus eoz predicte argumentationi nō uacabit. vnde Greg. omel'. 41ª. super Luc. post ꝓncipiū sup illud Luce. i6°. eleuans tc̄. Et recitat magr' bui' di. c°. 5°. dicēs q̄ infideles in īmo positi añ diē iudicij fideles sup se in requie attēdūt quoz gaudia post cōtemplari nō possūt. ℣ Ad p^m in oppositū ꝺō q̄ beati multo pfectius uident penam dānatoz q̄ damnati cognoscant gl'iaz eoz. quia beati penā dānatoz uident in uerbo ⁊ clare in gñe ꝑpo. speculādo eo q̄ talis uisio ē ad aliquā eoz gl'iaz accītalē. q̄ in uidendo dei iustitiā delectant' ē ⁊ illoz penā in cōpationē ad suam gl'iaz ꝺsiderātes deo gr̄as uberiores agūt. nec eis cōpatient'. nec cōpassione que ē passio. quia talis non est sine aliqua pena nec est cum passione que est motus electiuus quo quis uult alium a miseria liberari. q̄ beati nihil uolunt contrarium huic quod uident deū absolute uelle. uident aūt deum uelle simpliciter damnatos in sua pena perpetuo remanere. ℣ Ad 2^m p̄z solutio ex dcis in q̄one inc̄ptū oñsus ē modus quo cognoscūt damnati gl'iaz scōz. ℣ Aliqui tñ dicunt q̄ etiā cū mō p̄dicto cognoscūt gl'iaz scōz p spēz infusam deo reuelante. nec ē icōueniens q̄ fiat in eis infusio alicuius scie ad eo rū ampliorē afflictionē. ℣ Ad 3^m ꝺō q̄ dānatis nō cōcedit' uidere gl'iam scōz eo mō quo p gr̄az cōcedit' iustis. quia Paulo fuit cōcessum suam uidere in speciali ⁊ ad ꝓeius cōsolationē damnatis ꝺcedit' illā cognoscere mediate. nec plene in speciali ⁊ ad eoz⁹ afflictionē maiorē. ℣ Argumēta ad ptē ꝑam q̄uis cōcedenda sint gr̄a ꝓncipalis cōclusionis. tñ in ꝓcessu peccant. multo. n. maius est cognoscere gl'iaz scōz in celo q̄s fuerit cognoscere requiez scōz patrū in limbo. ℣ Ad 2^m ꝺō q̄ nō ē sil'e. potentiores. n. sunt beati in cognoscendo miseriā dānatoz q̄s dānati in cognoscendo gl'iam beatoz. vnde sicut dicit magr' huius di. c°. 5°. post iudiciū boni uidebunt malos. sed nō mali bonos.

Consequenter queritur ō 4° ꝓncipali. Et circa hoc querit' tria. ℣ 1° utrū dānati naturaliter appetant beatitudinē. ℣ 2° utrū debeant uelle nō esse. ℣ 3° utrū uelint nō eē. utrū aūt possint digne penitere ⁊ utrum semp sint in actu culpe ⁊ utrum demereantur nō oportet hic querere. quia istoz⁹ trium solutiones patent p ea que dicta sunt li°. 2°. di. 7ª. in illa quesliōe. utr̄ diabolus possit digne penitere. ⁊ in illa. utr̄ diabolus semper sit in actu culpe.

Primo ergo ostendo q̄ damnati nō appetunt naturaliter bti tudinē. quia q̄diu ꝓncipiū uite est in corde est possibilitas ad corporalem sanitatē. g°. a sil'i q̄diu ꝓncipiū spūalis uite ē in rōnali creatura possibilitas est in ea ad sanitatem

ſpūalem. cū g° appetitus beatitudinis que ē p̄mum p̄ncipium agibilium ſit p̄ncipiū ſanitatis ſpūalis. ⁊ dānati ſint impoſſibiles ad talem ſanitatem cū ſint obſtinati nō appetūt beatitudinem. ℣ Itē appetere beatitudinē ⁊ odire deū repugnāt eum. ī deo ſicut in obiecto ſit ratōnalis creatūr beatitudo. ſed damnati deum odiunt iuxta illud pſal. Superbia eoꝝ qui te oderunt aſcendit ſē per. ergo beatitudinem nō appetūt. ℣ Item appetere proximi damnationem ē appetitui beatitudinis cōtrarium. quia beatitudinē appetere eſt ſtatum appetere. oīuꝫ bonorum aggregatione perfectum. talis autem ſtatus includit delectabile cōſortiū p̄ximorum. ſed damnati uellent omnes alios eſſe damnatos. quia in eis maxime regnat inuidia. ergo uꝝ ꝙ beatitudinem nō appetunt. ℣ Cōtra appetere bonū ē appetere beatitudinē ī generali. ſꝫ ꝑꝫ Diony. 4°. c°. de di. no. demones bonū ⁊ optimū cōcupiſcunt. g° appetunt beatitudinem in generali. g° a ſimili ⁊ alij damnati. ℣ Item Anſel. in li°. de caſu dia. paꝝ ultra mediū uꝝ uelle ꝙ uolūtas uolēdo qcqd uult ñ ultra liō q̄ꝫ beatitudinē. ſed dānati multa appetūt. g° appetunt beatitudinem. ℣ R°. ꝙ cū ꝑꝫ Aug. 19°. de ci. c°. 12°. peccatū delere nō poſſit extrema nature ueſtigia. in dānatis remanet aliqua naturalis cognitio ⁊ appetitus naturalis. cū g° p̄mus motus naturalis appetitus ſit reſpectu finis in gñali. quia ꝑꝫ phm̄. 7°. ethi. c°. 12°. finis ē p̄ncipiū in appetibilib⁹ ⁊ agibilibus. ſequit᷑ ꝙ damnati naturaliter appetūt finē in generali. ſed ultim⁹ finis eſt beatitudo. g° ſequit᷑ ꝙ naturaliter appetunt beatitudinem in generali q̄ꝫ appetitu debili ⁊ exili. ſed hic naturalis appetitus in his ex deliberatiua uoluntate quo ad hoc puertitur. quia bonū qđ naturalit᷑ appetūt ſub circūſtantijs malis appetunt. nec ē iſte appetitus ad eoꝝ cōſolationem. ſed magis ad afflictionē. naturaliter. n. appetere qđ appetens uidet ſe nō poſſe cōſequi magis eſt afflictio appetentis. de hac q̄ōne breuius tranſeo. quia ex his que dicta ſunt li°. 2°. di. 38ª. in illa q̄ōne utrū uoluntas uelit omne qđ uult in uirtute ultimi finis. ⁊ di. 39ª. in illa q̄ōne. utrū ſinderesis q̄ꝫtum ad oēm ſui actū poſſit totaliter p̄ peccatū extingui. ut in iſto li°. di p̄ce. in illa q̄ōne utrū omnes homines appetant beatitudinē plene ꝑꝫ ſolutio huius q̄ōnis. ℣ Ad p°. in oppoſitū dđ ꝙ naturalis cognitio ueri ⁊ naturalis appetitus bni nō ſunt p̄ncipiū ſupnaturalis ſanitatis quando puertunt᷑ p circūſtantias malas ex deliberatiua uoluntate obſtinata in malo ſicut eſt in damnatis. ℣ Ad 2°. dđ ꝙ nulla creatura pōt hr̄e deum odio p ſe. quia impoſſibile ē aliquid odiri ſub rōne q̄ ſummū bonū tñ p accidens. ſ. ſub rōne qua ex iuſtitia punit peccatores odio habetur a damnatis. ſꝫ ſic odire deū ſtare pōt cum naturali appetitu beatitudinis in gñali ex deliberatiua uoluntate depꝛauato. ℣ Ad 3°. dđ ꝙ damnati omnes alios uellent eē dānatos. qꝛ ſicut ī patria ē ſumma charitas. ſic in inferno ē ſummū odium niſi inq̄ꝫtum in aliquo ut dictum ē naturale deſiderium tendit ī bonū. ⁊ ſicut dicit glo. ſup illđ. Iſa. 14°. tu uulneratꝰ es. ſolatiū eſt maloꝝ ūmi cos habere ſocios penarū. Similiter tāta ē in eis inuidia ꝙ felicitas bonoꝝ ē eis magnū ſuppliciū. vñ Aug. de ci. c°. 29°. dicit ꝙ malignis ſpiritib⁹ pena eſt tua eterna felicitas. ⁊ ideo q̄ꝫuis ex multiplicatione damnatorū augeatur pena eoꝝ. tñ in tantū ſupexcreſcit in eis inuidia ⁊ odium ꝙ magis eligerent plus torqueri cum multis q̄ꝫ minus cum paucis. qꝛ tñ aie damnate ſciunt quia non omnes damnabuntur plus uellent illos ad quos naturaliter afficiuntur damnationem euadere q̄ꝫ alios. quia minus illi inuident q̄ꝫ alijs. ⁊ ideo ille diues damnatꝰ fratres ſuos cupiebat euadere damnationem. q̄ꝫuis plus uoluiſſet fratres ſuos cum omnibus alijs damnari. naturali autem appetitui beatitudininis in generali ex deliberatia uolūtate puerſo nō eſt incōpoſſibile uelle ex ōliberatōe dānatoꝝ oīuꝫ aliarum.

Secundo queri tur utrū damnati debeant uelle. Et uidet᷑ ꝙ ſic. ipſi debent uelle bonū. ſed bonum eſſet eos nō eſſe. quia ſicut᷑ dicit ſaluator Math. 26°. de Iuda. bonum erat illi ſi natꝰ nō fuiſſet hō ille. g° uidet᷑ ꝙ damnati deberent uelle nō eſſe. ℣ Itē magis debet appeti carentia oīs mali q̄ꝫ preſentia eius. ſed nō eſſēdo nullū malū haberēt. eſſendo oē malū hñt. g° de-

berent uelle nō eē. ¶ Item Anſel. i. li. cur deꝰ hō. cº. 21º. loquēſ ī pſōa rſpōdētis dic. Fateri me neceſſe ē. quia ꝓ cōſuāda tota cūria nihil deberē facere cōtra uoluntatē dei. qđ Anſel. approbat. ſed damnati ñ pñt eē ſine actu male uoluntatis. gº ꝟz iudiciū rectum rōis plꝰ deberēt uelle ñ eē q̄ eē ſic. ¶ Cōtra nullus debet uelle nō eſſe ad fugiēdū qđ iuſtum ē. ſed dānatos puniri iuſtū ē. gº nō deberent uelle nō eſſe ad fugiēdū penā. ¶ Itē nullus ſm rectū iudiciū rōnis debet uelle pdere oēm pticipationē illiꝰ rei quā magis debet diligere q̄ ſe ipm. ſed dānati pdēdo eē pderent oēz pticipationē dei quā magis deberent diligere q̄ ſe ipos. gº nō deberēt uelle nō eē ut ꝑpa pena carerent. ¶ Rº q. ī dānatis ē malū culpe in quo ſunt obſtinati. ⁊ malū pene cui perpetuo ſunt obligati. hñ do aſpectum ad ꝓmū malū dico q. ꝟz rectū iudiciū rōnis plus deberent uelle nō eſſe q̄ ſic eſſe. quia ꝟz rectū iudiciū magis debz uoluntas fugere illud qđ ē ↄtra rē quā magis tenet diligeꝛ q̄ illud qđ eſt ↄ rē quā ñ tm̄ tenet diligere. ſz certū ē q. quilibet magis tenet diligere deū q̄ ſe ipm in tantū q. ſi uolūtas poſſet diligere dilectionis actu ī infinito intenſiue deberet diligere deū infinite. ēt q̄tū ad intenſionē. q. ē bonū infinitū. creatura aūt diligi nō debet a ſe ipa niſi finitē. quia finitū bonū ē. cū gº peccatum ſit cōtra deū. ⁊ nō eē cōtra eſſe ꝓpū magiſ deberent dānati fugere eſſe in peccato q̄ fugere nō eē. cū gº eē eoꝝ nō poſſit eſſe ſiñ peccato. uñ q. ad hº hñdo aſpectū deberēt uelle nō eē. ¶ Preterea peioꝝ ē carētia boni debiti q̄ boni nō debiti. quia ꝓma carentia hz rōez mali. ſecūda ñ. ſed peccatū ñ ē carētia boni debiti. nō eē nō ē carētia boni debiti. quia tūc fuiſſet malū añ creationē mūdi. gº peius ē peccatū q̄ nō eē. ſz quelibz uoluntas magis debet fugere qđ peius eſt. gº magis deberent dānati odire eē in peccato q̄ odire nō eē. gº cū uideant ſe nō poſſe eē niſi in pcco deberent uelle nō eē ut nō eēnt ī pcco. hñdo tñ aſpecūz ad eoꝝ penā que iuſta ē ⁊ a deo ē. nō deberent uelle non eſſe ad hoc ut penā nō hērent. nobilioꝝ. n. pticipatio dei ē eſſe q̄ gaudiū. q. ꝟz Dion. 5º cº. de di. no. ¶ Inter oēs dīnas pticipatiōes eē ē nobilioꝝ. accipiendo alias pticipatiōes cū p̄ciſione q̄tū ad illud quod dicunt ultra eē. ſed nullus debet uelle pdere nobilioꝛē pticipationē ad uitandū incōmodū qđ ē ↄ minus nobilē. cū gº nō eē ſit cōtra eſſe. ⁊ pena cōtra gaudiū. nullus debet uelle nō eſſe pp āmotionē pene tm̄. ¶ Preterea in nō eſſe nullū ē bonū. in pena aūt ē aliquod bonuz. inq̄tū eſt iuſta. ſed nullus debet uelle illud quod nō ē bonū ad uitandū illud in quo ē aliqđ bonū. gº dānati nō dñt uelle nō eſſe ad fugiendū penā tantū. ¶ Argumenta ad ptem ꝓmā. pcedūt de uoluntate nō eſſendi. habēdo aſpectū ad malū culpe. pōt tñ dici ſpecialr ad ſm q. maioꝛ itelligēda ē ceteris paribus. hic aūt nō ſūt cetera paria q⁊ ⁊ſi damnati eſſendo habeāt multa mala eē tñ ī eis ē bonū. in nō eē aūt ñ ē bonū neq̄ malū. ¶ Argumēta ad ptē ꝟaz p̄cedūt de uoluntate nō eſſendi hñdo aſpectum p̄ciſe ad malum pene.

Tertio queritur

utrū dānati uellent nō eſſe. Et uñ q. nō. q⁊ nulla potētia pōt moueri niſi a ꝓpo obō. ℓ ab eo qđ eius rōnē pticipat. ſed per ſe obñ uolūtatis ē bonū. cū gº nō eſſe ñ ſit bonū. nec aliqua pticipatio eius damnati nō pñt uelle nō eſſe. ¶ Item uoluntas de neceſſitate appetit bonum in quo nulla inuenitur ratio mali. ergo de neceſſitate refugit illud in quo nulla inuenitur ratio boni. ſed in nō eſſe nulla pōt inueniri ratio boni. gº dānati nō poſſūt uelle nō eſſe. ¶ Item nullus pōt uelle niſi uerū bonum uel eſtimatū. ſed nō eſſe non eſt aliquod bonum uerum nec eſtimatum a damnatis eſſe bonum. bene. n. ſciunt q. ubi nulla ē entitas nulla eſt bonitas. gº nō poſſūt uelle nō eſſe. ¶ Item qui uolūt eſſe in quiete uolūt eē. gº ad deſtructionem cōſequentis ſi damnati uellent nō eſſe. uellent non eſſe in quiete. quod falſum eſt. ¶ Item ratio appetendi quicquid appetitur ſaluatur in quolibet appetibili. ſed eſt ratio appetēdi quicquid appetitur. vñ dicit phūs. 2º. de anima. q. omnia appetunt eſſe ⁊ illius cauſa agūt quecūq̄ ſecūdū naturā. ergo ſi damnati uellent non eſſe ſimℓ uellēt eſſe ⁊ non eſſe quod impoſſibile eſt. ¶ Item Aug. in li. de liº. ar. inter ꝓncipiū ⁊ mediū dicit q. nemo pōt eligere ut non ſit

Cōtra.i.rhetorice.c°.6°.dr̄ q̄ nō habere malū ē ōlectabile.sz nō esse iportat carētiā omnis mali.ergo est delectabile. cum ergo eē damnatorū sit tristabile uidet q̄ pp delectationē uelint nō esse. Itē apoc.9°.i diebus illis querent hoīes morte ⁊ nō inuenient eā ⁊ ōsiderabūt mori ⁊ fugiet mors ab eis. Itē Insel.de casu diaboli.c°.6°.loquēs de angelis bonis ⁊ malis dicit. sic distincti sunt angeli ut adherentes iustitie nullū bonū uelle possint quo nō gaudeant ⁊ deserētes illā nullū uelle queāt quo nō carent.sed ipi nō carent eē.g° uolūt eē. R2° q̄ dānatos uelle nō eē dupl'r pōt intelligi.s.aut uoluntate naturali.aut deliberatiua. 1° mō nō uolūt nō eē nec uelle pñt.quia eē in pēa melius ē q̄z nihil eē cū in nihilitate nulla sit penitus bonitas.⁊ sicut dicit ph's 2° de generatione. In oībus inquirimus q̄d melius ē desiderare naturā sēper loquēdo de melioritate naturali.loquēdo āt de uolūtate deliberatia contigit aliquid uelle tripliciter .s.p se ⁊ pmo ⁊ p se.sed nō pmo ⁊ p accns. pmo mō quicqd uult uolūtas uult sub rōe boni positie. 2° mō uult carētiā mali. etiā si in illa nō apprehendat rō aliquā positiuam rōnem boni.carentia.n.mali p se ē appetibilis. nō tamē pmo quia nō appetitur mali carentia.nisi quia pus ordine nature appetit bonū.iō.n.uolūtas ult carētiā pene.q2 diligit bonū cui pena ē cōtraria. 3° mō uoluntas deliberatiua pōt appetere nō eē intēdtū ad nō eē sequit carētia pene quā uoluntas p se appetit.pmo mō ⁊ secūdo dānati nō uolūt nō eē.quia nō eē nō est appetibile p se.⁊ p°.nec p se nō primo. sz 3° mō appetunt nō eē intēdtū.s.ad nō esse sequitur carentia pene quā p se appetunt.uident.n. q̄ ex suo eē nō possent cōsequi delectationem nec utilitatem nec honestatem.q2 tātā bñt penam ut secū cōpati non possit aliq̄ gaudiū ⁊si mō uez nō sit de oībus dānatis eo q̄ sicut oñsū ē li°.2°.pena demonū usq; ad iudiciū cōpatit secū int'dū aliq̄ exile ⁊ uanū gaudiū.tñ p' iudiciū nlli' dānati pēa gaudiū aliq̄ secū cōpatiet.per sup̄ etiā eē nihil boni pñt acquirere.suum etiā eē magne ihonestati ē subiectū.⁊ iō nō ē mirū si tali eē uellent carere ut malis q̄ exñdo patiunt carerēt. Ad p' in opp' dr̄ q̄ nō tñ mō bonū ē p se obīm uolūtatis.sed ēt carētia mali q̄zuis ñ p°. q̄pp dr̄.5°.ethi.c°.6°. q̄ in boni rōne fit minus maluz ad maius malū.quia min' malū magis ē eligibile maiori ex rōne maiori huius carentie mali nō eē p se.app̄hensū pōt eē dānate uoluntatis obīm. Ad 2' dr̄ q̄ uoluntas refugit illud de necessitate in quo nulla apprehendit rō boni extendendo bonū ad carentiā mali q̄ p se appetibilis ē ut dictū ē.q̄zuis aūt in nō eē nullū sit bonū p̄pe dictū.tñ ad ñ eē seq̄t carentia oīs mali. Ad 3' dr̄ q̄ p̄cedit de eo q̄d uult uoluntas pmo ⁊ p se. sic aūt dānati nō pñt uelle nō eē. Ad 4' dr̄ q̄ q̄zuis ad uelle eē in gete sequat uelle eē. nō tñ ad uelle nō esse p accns sequitur nō uelle eē in quiete.ex' .sequit uolo unū bonū. g° uolo unū.nec tñ sequitur nō uolo unū.quia non possum habere nisi corruptum. g' non uolo unū bonum.⁊ ego dico q̄ iō dānati uellent nō esse quia uident se non posse habere esse nisi penale.vnde ex hoc non sequit quod nō uellent habere esse quietum. si autem in arguendo assumeretur q̄ uellent nō esse p se teneret forma argumenti. sz in materia eēt peccatū.quia hec est falsa dānati uolunt p se non esse.nec tm̄ ē falsa sed etiā impossibilis. Ad 5' dr̄ q̄ eē inquantum esse nō est ratio appetēdi q̄cquid appetit. sed esse bene dispositum ⁊ hic appetit' salvatur in appetitu quo dānati appetūt per accns nō esse.quia.n.ipsi appetunt esse bñ dispositum.iō odiunt penam que cōtraria est bone dispositioni essendi uel uellent illius pene carentiam.⁊ quia sciunt se illa pēa carere nō posse essendo ⁊ q̄ illa carerent. si nō eēnt.ideo si daretur eis optio magis eligerent nō esse q̄z sic esse. Ad 6' dr̄ q̄ illud uerbum intelligendū ē de electione q̄ res eliguntur p se.certum est.n. q̄ nō esse nō est eligibile p se.⁊ q̄ hic fuerit intellect' Aug.uī per illud quod parum infra dicit. Omnis ille appetitus in uoluntate mortis nō ē ut qui moritur nō sit sz ut requiescat itendit.in quo satis uī uelle q̄ nō appetit nō eē pp nō eē.sed pp carentiā inquietudinis. Argumenta ad ptez secūdā.q̄zuis grā pncipal' cōclusionis cōcedēda sint. pmū tñ nō multū cogit.q2 nō habere malū nō ē delectabile.nisi suppositā circūstantia sbi.

Consequenter queritur ō 5°. ꝑncipali. Et circa hoc querūt tria. ℞° utrū in inferno sint tenebre corpales. ℞ 2° utrum maior sit pena uermis uel ignis. ℞ 3° utrū carentia uisionis dei sit maxīa omniū penarum que sunt in inferno.

Primo ostendo q̄ in iferno nō sint tenebre corporales. Greg. 9°. li°. moza. uersus finē exponēs illud Job. 10. ubi umbra mortis ⁊ nullus ordo. dicit de igne infernali q̄ q̄uis ad cōsolationem nō luceant. tamen ut magis torqueat ad aliqd lucet. nam sequaces quosq̄ suos secū in tormentis reprobi flamma illustrante uisuri sunt quorū amore deliquerunt. ℞ Item ꝼm phūz 2°. de aīa. nihil uī nisi in luīe. sz dānati aliquid uidebūt. quia aliter uisus i eis eēt ociosus ⁊ supfluus. g° nō sunt in inferno corporales tenebre ℞ Itē Isido. 1°. li°. de sūmo bono. c°. 29°. dicit ignē gehenne ad aliquid lumē hr̄e. ad aliquid non hr̄e. hoc est hr̄e lumen ad dānationē ut uideant impij vñ doleant ⁊ nō habere ad consolationem ne uideant vñ gaudeāt. sed tenebre corpales nō sunt cū lumīe. ℞ Cōtra ut hr̄ Math. 22°. dixit rex de nō hñte uestem nuptialez. mittite eū in tenebras exteriores. ℞ Itē nō ē minus probabile ibi eē tenebras corporales q̄s corporalē fletum. sed ibi erit fletꝰ corporalis. vñ math. 22°. dicit q̄ ibi erit fletꝰ ⁊ stridor dentiū. g° ibi sunt ⁊ erūt tenebre corporales. ℞ Item Greg. 9°. li°. mora. añ auctoritatem ꝑus allegatā. ultrix flamma uitioz cōcremationē habet ⁊ lumē nō hēt. g° sunt ibi tenebre corporales. ℞° q̄ lum p se ē delectabile. p accīs aūt pōt esse tristabile inq̄tū aliquid oñdit qō displicet. ⁊ quia inferius est locus oīs tristitie. tō sipl'r locus tenebrosus ē. nec ē ibi aliquod purū lumen quod uisum delectet. ē ibi tñ lumen aliquod obscuritati pmixtū quo dānati uidere possint vñ doleant. ⁊ sic patēt solutiones ad argumēta utriusq̄ ptis excepto ꝼo ad ptem ꝼaz. ℞ Ad quod dō q̄ q̄uis ibi sūt tenebre corporales mō eodem qō dictū ē. tamen nō erit ibi corporalis fletus iquātū ē quedaz resolutio corpaliū lachrymaruz. q⁊ talis resolutio tūc ñ erit. talis. n. resolutio ptinet ad corruptibilē statū. tñ erit ibi maximus dolor interior ⁊ in facie ⁊ in oculis huius doloris signū. s. capitis turbatio. ⁊ aliq̄ ocl'oz obnubilatō. nisi ut ñ uideāt. sz ut pei ⁊ hec orbatō ⁊ obnubilatō lachrymе corpales ꝼm metaphorā dicte sunt. credo tñ q̄ pꝰ corpoz resūptionē ibi erit stridor dentium ex angustie magnitudine proueniens.

Secundo querītur utrū in inferno sit maior pena uermis q̄z ignis. Et uī q̄ nō. quia ꝼz Aug. 12°. de ci. c°. 4°. nihil igne urente est molestius. ℞ Item maior pena ē illa que ex sui natura citiꝰ infert mortem. sed pena ignis ex sui natura citiꝰ infert mortem q̄z pena uermis. g° grauior ē ⁊ maior. ℞ Item maior ē pena puenienś ex re q̄ ex silitudine rei. sed pena ignis puenit ex re. pena uermis cū sit spūalis puenit ex silitudine rei. puenit. n. ex apprehensione que ē p similitudinem. g° maior ē pena ignis q̄z uermis. ℞ Contra illa pena maior est quaz homo magis cupit effugere. sed homines magis cupiunt effugere penam mentis q̄z corporis. vnde aliquando ut effugiant uehementem tristitiaz interficiūt se. cū g° pena uermis sit pena mentis quia est remorsus cōscie. ⁊ pena ignis sit pena corpis. maior ē pena uermis q̄z pena ignis. ℞ Itē duarum delectationū illa est maior pp quā alia despit. sed sicut dicit Ber. in epla ad ꝓpos parentes. gustato spiritu necesse ē despere carnem. affectanti celestia terrēa nō sapiūt. eternis inhiāti fastidio sunt transitoria. g° maior ē delectatio spūalis q̄z corporalis. sed illa pena maior ē que opponitur maiori delectationi. g° cū pena uermis sit spūal' maior ē q̄z pena ignis q̄ ē corporal'. ℞° q⁊ pēa vmis dupl'r ꝑt accipi. aut ꝓpe. s. ꝓpr vme corpali. aut metaphorice. s. p remorsu cscie q vmis dr̄ iq̄tū orit' ex putredine pecī sic vmis ex putredie corpali ⁊ aiaz spiritual'r pūgēdo afflīgit sic vmis carnē ipaz pūgēdo l'mordēdo. utroq̄ mō dicunt aliq ibi eē penā vmis. pp hoc qō dic scripta Judith. ul. dabit ignē ⁊ vmes i carnes eoz. ⁊ ec cl'iastici. 7°. quidcā carnis ipij ignis ⁊ vmis. vmis āt puniēs carnē ē vmis corpal' ut eis uī. q̄uis Aug. 12°. de. ci. c°. 9°. dimittat sub

dubio utrū in inferno erunt uermes mate/riales uel nō.tñ cōiter tenetur q; nō. qz ut ſuperius oñſum ē uegetabilia ⁊ bruta non remanebūt eo q; nūq; hūerunt ordines ad incorruptionē ⁊ poſt iudiciū nō erit gñatio ⁊ corruptō ut oñſū ē.p penā g° uermis itel ligit ſacra ſcriptura remorſum cōſcie quo ⁊ſi pncipaliter īmediate affligat aīa eo tñ ex oñti ⁊ p quādā redundantiā affliget ca ro.vñ caro dānator affliget ⁊ ab exterio/ri ⁊ ab interiori.⁊ ſic pz q; querere utrū in dānatis ſit maior pena uermis q; ignis eſt querere utrū remorſus cōſcie ſit eis maior pena q; illa que in eis cāt ex igne./Ad qō dō ſimplr ſic.⁊ pōt ſic declarari. ſicut ma/gnitudo delectationis penſatur ex tribus .ſ.ex magnitudine bōi cōiūcti ⁊ ex bona di ſpoſitiōe potentie ad ſuſcipiendū paſſiones delectationis ⁊ ex pfectiōe cōiūctōis.ſic ma gnitudo doloris penſatur ex magnitudine mali cōiūcti ⁊ ex hoc q; potentia ē multum diſpoſita ad patiendū ab illo malo ⁊ ex for ti cōiunctione mali affligentis cū illa potē tia.malū.n.interius aīaz affligens dānataz eſt ppetua carentia ſue pfectionis ad quaz erat apta nata inq;tū illa carentia apphen dit ſub certitudine ſibi ī eē p peccato ppe uolūtatis.hec.n. carentia ut ſic apphenſa ē illud maximū,malū quod aīam affligit.qō lōge magis ē bone diſpōni aīe contrarium q; actio ipi° ignis.aīa ēt magis ē diſpoſita ad patiēdum a malo pdicto q; ab ipo igne. qō patet qz ille ignis nō ē aptus nat° aiam affligere ex ppa vrute īmediate.nō.n.ipaz affligit īmediate niſi iq;° ē iſtrm dine iuſti tie ⁊ poſt iudicium affliget aīaz ēt corpore mediante.aīa aūt patit a pdicto ſpūali ma lo īmediate ⁊ p ſe.cōiūctio ēt eſt fortior. qz fortior ē apprehenſio p itellectū q; p ſēſū. ⁊ q;uis poſt corpis reſūptionē illud malus quod uermē uoco ⁊ ipm ignē apphendat p intellectū.tñ pncipalius apprehēdet ignē p ſenſū ⁊ uermē p intellectū.quia uermis ē quid magis intelligibile cū ſit quid ſpūale q; ignis cū ſit quid ſenſibile.uermis ēt pñ/tior ē aīe q; ignis.quia corporalia non pñt eē intra aīam ſicut ſpūalia.malū aūt quod ē aīe realiter pſentius ⁊ ab ea cognitū pfe ctius ſibi fortius ē cōiūctū. ꝓpoſitū etiam auctoritate cōfirmat.dicit Greg.iſ°.mo/ra.paz añ mediū ſup illud Job.20. deuora bit eū ignis q; nō ſuccendit.q; clibanus ītri ſecus ardet.is vero q; ab igne deuorat ab exterior pte incipit cōcremari.ut g° ſacra eloquia ardere ⁊ exterius ⁊ interius repro bos demōſtrarent eos etiam ab igne deuo rari.⁊ ſicut clibanū poni teſtant ut p ignē crucient in corpore ⁊ p dolorem ardeant ī mente.cū g° calidior ſit ignis clibani. quia ē incluſus cui cōpat dolorem interiorē.i.re morſū cōſcie q; ignis exterior nō incluſus cui cōpat penā ignis exp̄ſſe nobiſ oñdit ma iorē eē penam uermis q; ignis./Ad p^m in opp^m dō q; illud uerbū Aug. intelligendū ē de moleſtia que infert p inſtrm corpora/le ⁊ ceteris paribus./Ad 2^m dō q; nō. ſēp magis affligit pena que ē ex ſui natura ci/tius infert mortē cū quedā ſint que cito īfi/ciūt. nec tñ ita affligūt ſic aliq; q; mortē ñ īfert.aut tarde īfert.dolor.n.iq;tū dolor ñ cauſat mortē.ſz inq;tū p ipſū fit in corpo; tranſmutatio aliqua qua corrūpit corpis diſpoſitio neceſſaria ad uitā.illa aūt diſpo ſitio corrūpi pōt aliq; p aliqua que minorē īferunt dolorem q; aliqua que nō corrūpūt eam./Ad 3^m dō q; pena uermis nō cāt ex ſilitudine rei.ſz a re q; p ſilitudinē appre/henditur.⁊ ēt pena ignis cauſabit in corpe ab ipo igne.q; p ſilitudinē apprehendit a tactu.⁊ q;uis non magis uigeat in hoibus apprehenſio ſenſibil' q; intelligibl'. tñ in dā natis magis uigebit intellectualis uirtus ī oñendo vnde doleant q; ſenſibilis.

Vltimo queritur

utrum carentia viſionis dei ſit maxima pe narum omnium que ſunt in inferno. Et ur q; nō.quia maxima penarum omnium que ſunt in inferno nō eſt in puulis. cum dicat Aug.euchi.55°.c°.q; eorum pena eſt omni um penarum mitiſſima ſed carentia viſio/nis dei eſt in paruulis.ergo non eſt omniū penarum maxima./Item omnis pena ē ali qua afflictio ſed carentia viſionis dei non eſt afflictio .quia afflictio eſt res poſitiua. ⁊ illa carentia ē priuatio.g° illa carētia ñ ē pena.g° nec penarum maxima./Item dua rum penarū illa maior ē que includit aliaz ⁊ nō includit ab ea.ſz pena ſenſus īcludit carentiam viſionis dei ⁊ non e°. g° maior

est pena sensus q̄z pena carentie uisionis dī.
Cōtra Christo. sup. Math. omel. 25ª. iter
medīū ⁊ finē. due pene sunt. ignis gehēne.
⁊ cassus glorie. nouimus aūt q⁹ multi gehē
nam solū abhorrent. ego autem cassum illi⁹
glie multo maiorem gehēna eē aio. Et īfra
intollerabilis ē gehenna. ⁊ illa pena. sed si
decem mille gehennas ponas. nihīl tale est
quale est ab illa beata uita excidere. Item
sic oñsū ē li°. 2°. di. 37ª. malū p̄ncipali⁹ dr̄
de cl'pa q̄z ꝺ pēa. g° illa pēa ē peior q̄ ppī
quior ē peccato. sz carentia uisionis dei cū
sit carentia boni debiti ꝓpinquior ē pecca
to q̄z quecūq; alia pena. ergo ē omnium pe
narum peior. sz quanto pena ē peior tāto
est maior. ergo carentia uisionis dei est ma
ior omnibus pēis que sunt ī inferno. R°
q⁹ in dānatis ē pena damni ⁊ pena sensus.
pena damni est perfectionis ad quā erant
apti nati carentia ex peccato causata. Pe
na sensus est quelibet pena ex lesionis app̄
hensione sensibili seu intellectuali causata.
prima pena essentialiter non est dolor neq;
tristitia. sed ipa apprehensa ut ex cōmissio
ne uel omissione proprie uoluntatis causa
ta est tristitie causa. pena autem sensus est
essentialiter tristitia uel dolor. dico ergo q⁹
inter penas damni. carentia uisionis dei
maxima est. ⁊ tristitia causata ex illa caren
tia apprehensa ut prouenies ex actuali ma
litia proprie uoluntatis ē maxima inter pe
nas sensus. quia q̄uis damnati nō appetāt
uidere deum propter amorem sue bonita
tis. tamen uehementissime illud appetunt
propter desiderium proprie delectationis
eo q⁹ credere firmiter compelluntur. ex illa
uisione maximam delectationem. ī uidente
causari. carentia etiam uisionis illius app̄
hensa ut ex actuali malitia proprie uolun
tatis prouenies maior est pena q̄z aliqua
pena sensus. pena enim damni ⁊ pena sen
sus conueniunt in cōi ratione pene analogi
ce dicte de illis. Communis enim ratio pe
ne est malum existens in creatura rationa
li propter peccatum. Illa g° pena ē maior
in qua plus est de ratione mali. sed in p̄dcā
carentia plus est de ratione mali q̄z in ali
qua pēa sensus. quod dupliciter patet. uno
modo quia maxima pena sensus est causa
ta ex p̄dicta carentia. plus autem inuenitur
de rōe mali ī cā mali q̄z ī effectu. Alio mō
quia illa carentia cū sit priuatio non dicit
formaliter aliquam essentiam. pena autem
sensus non est priuatio pura. aliquid. n. di
cit positiuum. cum ergo bonū ⁊ ens cōuer
tātur ī carentia predicta ē amor bonitatis
defectus q̄z in aliqua pena sensus. Ad p⁹
ī opp⁹ dō q⁹ pena puulor dicit ē mitissia.
quia in ipis ē sola pena dāni. quia apprehē
dunt ipam nō eē in eis causatam ex actuali
malitia sue ꝓpe uoluntatis. In alijs āt dā
natis sīl' cū pena damni ē pena sensus. ⁊ in
eis apprehenditur illa carentia. ut ex actua
li malitia sue ꝓprie uolūtatis causata. Ad
2⁹ dō q⁹ maior nō ē ul'r uera nisi de pena
sensus. Ad 3⁹ dō q⁹ maior ē uera ꝺ inclu
sione qua res una includit aliā sicut de sui
eē. nō de illa qua res una includit aliā sicut
effectus causam. primo mō pena sensus nō
includit carentiā uisionis dei. sed mō 2° ut
patet ex dictis in q̄one.

Arca litteram illud pecm̄
eē dicūt nō meritū supplicij. sed supplicius
mali meriti. hoc bene dictū ē quia oñsum ē
li°. 2°. di. 7ª. q⁹ diabolus etiā post iudiciū
semp erit in aliquo actu culpe. nō tn̄ p illuz
tūc demerebitur ꝓpe loquendo de demeri
to ꝑz q⁹ demeritū dr̄ culpa pro qua ꝑz de
cretū diuini iudicij infligi debet a iudice pe
na peccati. nō tn̄ remanebit ille actus īpuni
tus. quia erit ipi diabolo ⁊ culpa ⁊ pena ac
ta nō inflicta. bonā nullaten⁹ habere pote
runt uoluntatem. quia erunt in malitia ob
stinati. nullo ulterius illustrabuntur īterio
ri lumine ueritatis. nec aliq̄z ueritatem. qd̄
nō est sic intelligendum ut nullam sic intel
ligant ueritatem. sed quia tunc non fiet eis
noua supnaturalis reuelatio ueritatis. nec
aliq̄s ueritatez cognoscent qua moueantur
ad exhibendum deo confessionem laudis.
an quia nō deū uidebūt. per speciē hic' acci
pitur species pro essentia diuina. hic multi
oderunt deum. s. p accñs īq̄tum ex iustitia
punit peccatores. sed in hac uita nullus a
deo malus est ut penitus se concludatur
a cognitione dei. quia nec perdit appetitz
tum beatitudinis. ⁊ quendam boni amorē
quem naturaliter habet rōnalis creatura. qd̄
nō ē itelligēdū ut damnati careāt totaliter

dei cognitione ul' beatitudinis naturali appetitu. sed quia cognitionē dei inq̄ztum miſericoꝛs ē miꝛē habent q̄z quicūq̄ mali in hac uita. naturalem etiam beatitudinis appetitū magis habent dānati depꝛauatū ex deliberatiue uoluntatis obſtinatione q̄z ali quis in hac uita. Nullā lucem dei uidebūt cui confiteantur. i. nullā dei cognitionē hñt quā ad ꝺfōem diuine laudis referant līgua diuitis .i. affectio anime linguam mouentis ad peccandum ꝑ qua uoluntas punitur. digitus lazari. i. aliquod modicū eius ſuffragiū. ſinus Abrae. i. locus quietus purgatorū. ut nulla ad repꝛobos cōpaſſione moueantur. cōpaſſione tñ mouentur ad peccatores qui ſunt in hac uita niſi foꝛte ſint aliq de quibus eſt eis ſub certitudine reuelatuz q̄ ſint pꝛeſciti ad dānationem eternam. ⁊ intelligo de cōpaſſione nō ſecūdū q̄ cōpaſſio ē quedam paſſio. ſed ꝓz q̄ cōpaſſio accipitur ꝑ uoluntate ſubueniēdi. Qui dei claritatem uident nihil in creatura agitur qꝺ uidere nō poſſint. ſ. ſi deus ult reuelare. ul' hoc intelligitur de his que ptinent ad beatitudinem accidentalem eis debitaz. hic de pedibus. i. ptinentibus ad finem que ſunt materia huius quarti. Sedētis ſuper ſoliū .i. ſuper uniuerſitatē creaturarū. quos ſeraphin duabus alijs uelabant. ſ. nō reuelando nobis nec doctrina ſenſibili nec intellectuali que due ꝛcultatiōes ſunt q̄ſi ale due uelātes. qui. i. ſcriptoꝛ exoꝛſus a facie ſedētis. i. a diuīa natura ⁊ ꝑpetatibus eius q̄ ē materia ꝓmi libri. ꝑ media. i. ꝑ emanatōez creaturarū que eſt materia ſecūdi libri. ad pedes uſq̄z. i. ad materiam quarti libri. uia duce. i. xp̄o. qui ē matꝛia tertij libri. ¶ Dagꝰ .n. i°. li°. tractat de eſſentia ꝓmi ꝓncipij ⁊ ꝑpetatibus eius. de diſtinctione ꝑſonaruz ⁊ ꝑpetatibus eaꝝ. In 2°. li°. de emanatione creaturaꝝ a primo ꝓncipio ⁊ de creaturis inq̄ztum ab ipſo acceperunt eē. ⁊ de creatura rationali diuinatione ab illo pꝛincipio ꝑ quam diuinationem receſſit a bene eſſe. In 3°. li°. deꝛmiat de hūam generis reſtauratione per xp̄m facta. ⁊ quia ad ipam ex pte reſtaurationis duo cōcurrebant. ſ. filij dei īcarnatio. ⁊ eꝰ paſſio. Ideo deꝛmiat de filij dei incarnatione ⁊ eius paſſione. ⁊ quia ex pte humani generis repandi duo concurrunt. ſ. uirtutum adeptio ⁊ mandatoruz obſeruatio. ideo deꝛmiat in eodē de uirtutis adeptione ⁊ mandatoꝝ obſeruatiōe. In 4° quia ad cōiūctionem creature ratōnalis cū ſuo ꝓncipio requiritur ſāctificatio ꝑ ſacramentoꝝ ſuſceptionem determinat primo de ſanctificatione que recipitur ī ſacramentoꝝ ſuſceptiōe. ⁊ ꝑterea de cōplemento cōiūctionis rationalis creature cuz ſuo ꝓncipio. ſ. per gl'iam anime ⁊ gl'iam coꝛpoꝛis quam recipiet in glozioſa reſurrectione in qua ſicut dicit Aug⁹. 22° de ci. quaſi in fie uacabimus ⁊ uidebimus. uidebimus ⁊ amabimns. amabimus ⁊ laudabimus. ecce quot erunt in fine ſine fine. nam quis alius nr̄ eſt finis niſi pueniꝛe ad regnū cuius nullus eſt finis ad quod me ⁊ ſcriptoꝛem meū ⁊ oēs ſcriptoꝝ meoꝛum pios interpꝛetes ⁊ beniuolos coꝛꝛectoꝛes ꝓducat ſuauiſſimus Jeſus xp̄us cū ꝙ patre ⁊ ſpiritu ſancto uiuit ⁊ regnat deus per omnia ſecula ſeculoꝛum Amen.

Si qd autē dixi nouū in h° quarto uel ī aliquo aliozum libroꝛum quod nō ſit confirmatum auctoꝛitate ſolida uel ratione neceſſaria uel certa experientia intendo q̄ accipiatur ut dictum ſine pertinaci aſſertōne ⁊ ſine p̄iudicio ſentētie melioꝛis. Et q̄uis nō recolam nec credaz me alicubi ſcripſiſſe aliquid quod retractatione indigeat. tamē ſi aliquid tale īueniꝛetur in libris meis qꝺ ñ credo paratus eſſem humiliter retractare.

Finis.

Sac̄ ffert celebꝛis Ricardi dogmata coꝺx
Quem genuit media uilla decoꝛa uirū.
Talibus hūc uēiens arnolda ab oꝛigie fixit
Chriſtoforus ueneta clar⁹ ī urbe notis.

8396

Cm

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6